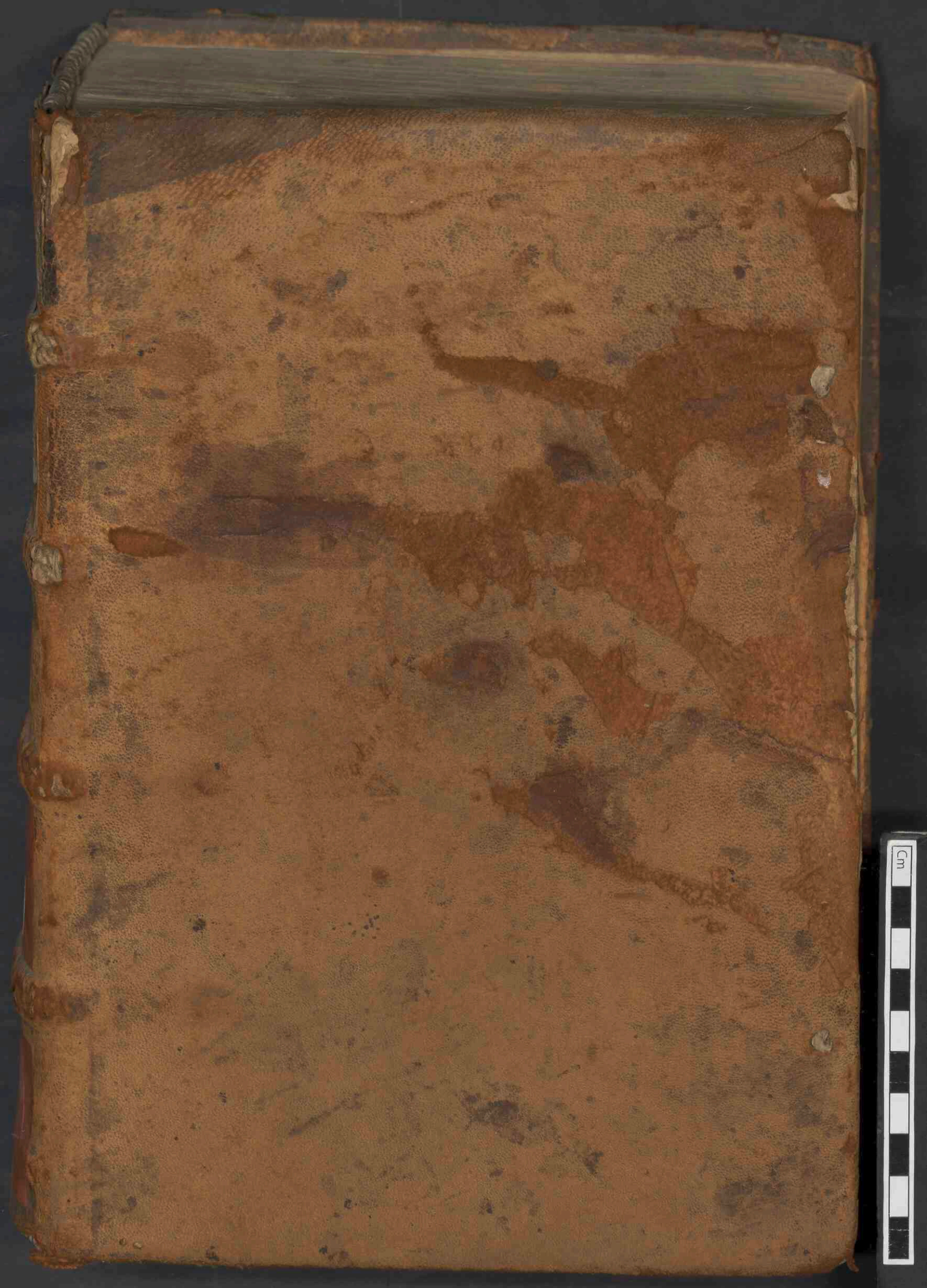
Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Egregium opus subtilitate et deuoto exercitio precellens paruoru[m] opusculorum.

https://hdl.handle.net/20.500.14918/461872

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

dyonisiũ. ꝛ alios doctores bonos. hoi a ꝺo
donãt ꝺiuersi habit⁹ supnaturales ad suuz
finẽ ꝙ est supnatural' cõprehẽdendũ vl' cõse/
quẽdũ. donãt eĩ intellectui habit⁹ supna/
turales ad suũ finẽ cognoscendũ. vt fides. ꝛ
scia diuinoꝝ ꝛc. Donãt etiã volũtati supna/
turales habit⁹ ad ꝺeũ diligẽdũ. vt charitas
siue amoꝛ gratuit⁹ ꝛc. Sz habit⁹ charitatis
excellit oẽs habit⁹ intellect⁹ vt fidẽ ꝛ spem et
sciam ꝛc. vt exp̃sse oñdit apl's. ſ. Coꝛ. xiij. vbi
ꝑmo enumeratz aliquib⁹ actib⁹ ꝛ habitib⁹ i/
tellect⁹ ꝛ volũtatz. maioꝛ aũt boꝛ infert est
charitas. Et oñdit ibidẽ ꝙ null⁹ habit⁹ vel
act⁹ intellect⁹ est meritoꝛi⁹ sine habitu volũ
tatis ꝙ est charitas. ꝛ ꝙ habit⁹ intellect⁹ ali/
qualit' cuacuabũt. ꝓter impfectiõz eoꝝ i pa
tria. Habit⁹ aũt volũtatz. ꝓter suã pfectiõez
ꝑmanebũt i patria. sz pfectioꝛes eliciũt act⁹.
vt patz. ꝛ iõ act⁹ ꝺilectiõis hic ꝓferẽt actui co
gnitiõis tãꝫ pfectioꝛ. Vñ Matth. xxij. 8ꝛ.
ꝙ ꝺilectio est ꝑmũ ꝛ maximũ mãꝺatũ. Itẽ
actui ꝺilectiõis ꝺuenit vnire ꝛ trãsfoꝛmare.
vt ꝺicẽ Dyoni. ꝺe ꝺiui. no. vt visũ est supꝛ. hoc
aũt null⁹ attribuit intellectui ꝓprie. Ex his igi
tur ꝓz plane ꝙ act⁹ ꝺilectiõis excellit ꝛ ꝓce/
ꝺit actũ cognitiõis itellectual' in aliq̃ gradu
Inꝺz tũ aũt eũ excellit intrĩ eũ excedit attin
gẽdo ꝺeũ in aliq̃ gradu ꝺilectiõis. ad quem
act⁹ intellectual' extẽꝺi nõ põt. qz supintelle
ctual' est saltẽ in hac vita. qz in ꝑria videbi/
mus ꝺeũ sic est. vt ꝺoꝛ. ſ. Jo. iij. Nec obstat qꝺ
ꝺicit Aug⁹. Incognita neq̃z pñt amari. qz ẽ
noticia aliq̃ nõ intellectual'. sz affectual' seu
exꝑimẽtalis. vt statim patebit. Cũ ꝑꝺictz cõ
coꝛꝺat Hugo cõmẽtatoꝛ Dyonisij supꝛ. vij.
angel'. hierar. ꝺicẽs sic. Intelligas quãꝛa est
vis veri amoꝛz ꝛ ꝺilectiõis. si tñ intelligi põt
qñ ꝺilectio supeminet scie. ꝛ maioꝛ est itelli/
gẽtia. pl⁹ eñ ꝺiligit ꝙz intelligit. Intrat ꝺile
ctio ꝛ approꝑinq̃t. vbi scia foris stat. Et red/
ꝺit rõnẽ. Quia amoꝛ inq̃t ꝑsumẽs ꝛ ꝺfides
amato. suo acumine penetrat oĩa. impetũ se
quẽs ardẽtz ꝺesideriũ sui. nec ꝺissimilari va/
lens ꝺonec ad amatũ ꝙueniat. ꝛ coiꝑo ãpl⁹
aꝺhuc sitiẽs itrare ipm. ꝛ esse cũ ipo. ꝛ esse tã
ꝑpe. vt si fieri possit ꝟ idẽ ipm sit qꝺ ipe. Ec/
ce exꝑsse ꝺicit ꝙ ver⁹ amoꝛ ꝺei vnit ꝺeo ime/
ꝺiat⁹ q̃z intellectio. ꝛ qꝺ intellect⁹ nõ capit.
Sic ḡ talis noticia affectual' est supioꝛ itel/
lectuali. Cũ his ꝓcoꝛꝺat ꝙ oĩa vercellenſ.
supꝛ Cañ. ꝺicẽs ꝙ affect⁹ ꝛ intellect⁹ simꝫ co/
ambulãt vsqz aꝺ nouissimũ ꝺefectũ intelle/
ctus. vbi hz sue cognitiõis ꝛ sui lumis cõsti/
mationẽ. Affect⁹ aũt aꝺbucꝓtinet ꝓncipalis
in ꝺeũ suspiria. supintellectuales extẽsiões.
ꝛ immissiões. feruiꝺos fulgoꝛes. ꝛ fulgiꝺos
feruoꝛes. aꝺ quoꝝ oĩm sublimes excessus ꝛ
excedẽtes sublimitates itelligẽtia trahi non
põt. sz solũ ꝓncipalis effect⁹ ꝺeo vnibilis. ꝛ
ꝟ idẽ post ꝺicit. Tãta est ꝑtus veri amoꝛis ex/
pulcri ꝙ nõ solũ facit hoies ꝛ angelos exce/
ꝺere. ꝓpriã naturã vt in ꝺeũ ascẽꝺãt. sz etiam
ꝺeũ ꝙsi naturã ꝓpriã egreꝺi vt aꝺ creaturas
ꝙsi infra naturã suã. pcẽꝺo ꝺeſcẽꝺat. Et
ꝟ vt ꝺicit Dyoni. iiij. ꝺe ꝺiui. no. audendũ est
ꝟ ꝺicere ꝓ ꝑitate. cũ tñ sit iegressibilis a se. licꝫ
ipe suã immẽsitatẽ nr̃e capacitati cõtemper.
eo imutato. Hec reuelatio supintellectualiũ
eternoꝝ fuit facta moysi in interioꝛibꝫ ꝺefi
ꝓstituto. querẽti a ꝺño qꝺ sibi nomen esset.
Respõꝺit ꝺñs in subiecta creatura ꝺicens.
Ego sum ꝙ sum. vt ꝺt vercel'. ego sum esse in
se reflexũ. vl' entitas. ꝙle nomẽ nõ ꝺcipit nisi
ab apice ꝓncipal' affectiõis. ꝙ eternitati vnit
q. ꝺ. Ne nemo potest cognoscere nisi ꝙ me/
ipm. Vñ nomẽ qꝺ querẽs est mirabile qꝺ ne
mo scit nisi ꝙ accipit. Apoc. ij. vbi ꝺicit Aug⁹.
Nisi ꝙ accepit ꝙ reuelatiõz vel exꝑientiã. vel
sicut ꝺicit Haymo ꝙ aꝺ ꝟ ꝺestinat' est vt ex/
perimẽto cognoscat. Et ꝙ patz ꝙ reuelatio
hec nõ fit nisi mẽtibꝫ seraphicis in interioꝛibꝫ
ꝺeserti existẽtibꝫ. i. in caligine occulti silentij
in ꝙ reuelate ꝛ ꝑe apparet ꝺeꝰ supintellectua/
liter. vt ꝺicit Lincoñ.

¶ Distinctio sexta

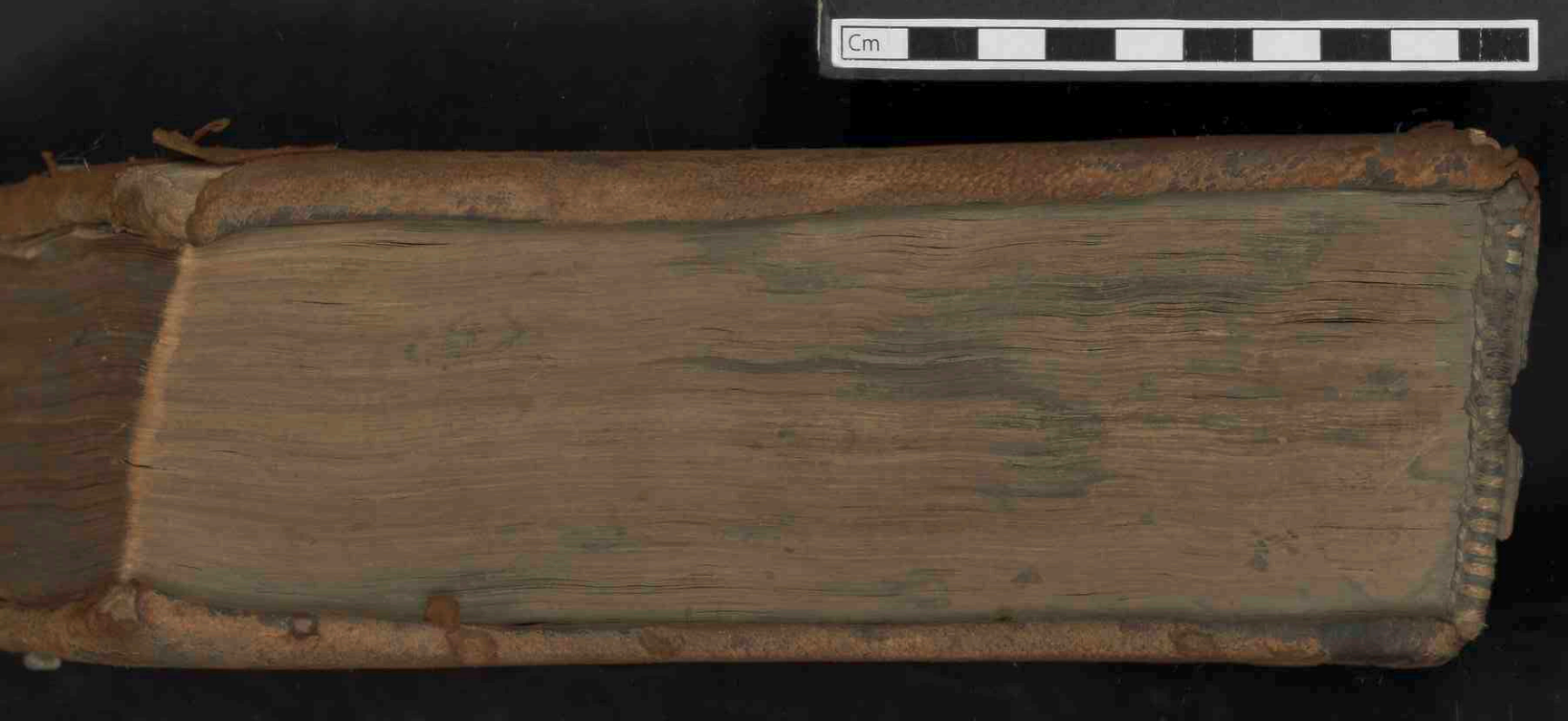
Exto cũ reuelatio eternoꝝ ista sit su
perintellectual'. ꝛ iõ cogitari nec ꝺici
possit. vt supꝛa patuit. Iõ oportz vi
ꝺere ꝙliter sit attingẽda ꝛ obtinẽda. ¶ Li/
ca qꝺ notanꝺũ est ꝙ Dyoni. in li. ꝺe mystica
theologia volẽs thimoteo oñdere accessus
aꝺ istã reuelatiõz supintellectualẽ eternoꝝ. ꝓ
ꝺocet eũ ꝺerelinq̃re oẽs reuelatões sensibi/
les. ꝛ oñes reuelatões itellectuales tã natu/
rales ꝙz supnaturales. ꝛ oĩa sensibilia ꝛ itelli/
gibilia. ꝺonec ingreꝺiaꝝ caliginẽ occulti silẽ
tij. in qua reuelate ꝛ ꝑe apparet ꝺñs supin/
tellectualiter. Ubi Dyonisi⁹. c. ſ. ꝺicit sic fm
trãslationẽ abbatz. Tu aũt amice thimotee
aꝺ hoc ꝙ capaꝛ fias mysticaꝝ ꝓplationuꝫ
ꝺerelinq̃ sensus. ꝛ sensibilia exercicia ꝛ im/
tellectuales operões ꝛ oĩa intelligibilia
ꝛ fozti conatu biꝫ cõꝑrime tez. ſi est tibi poſ/

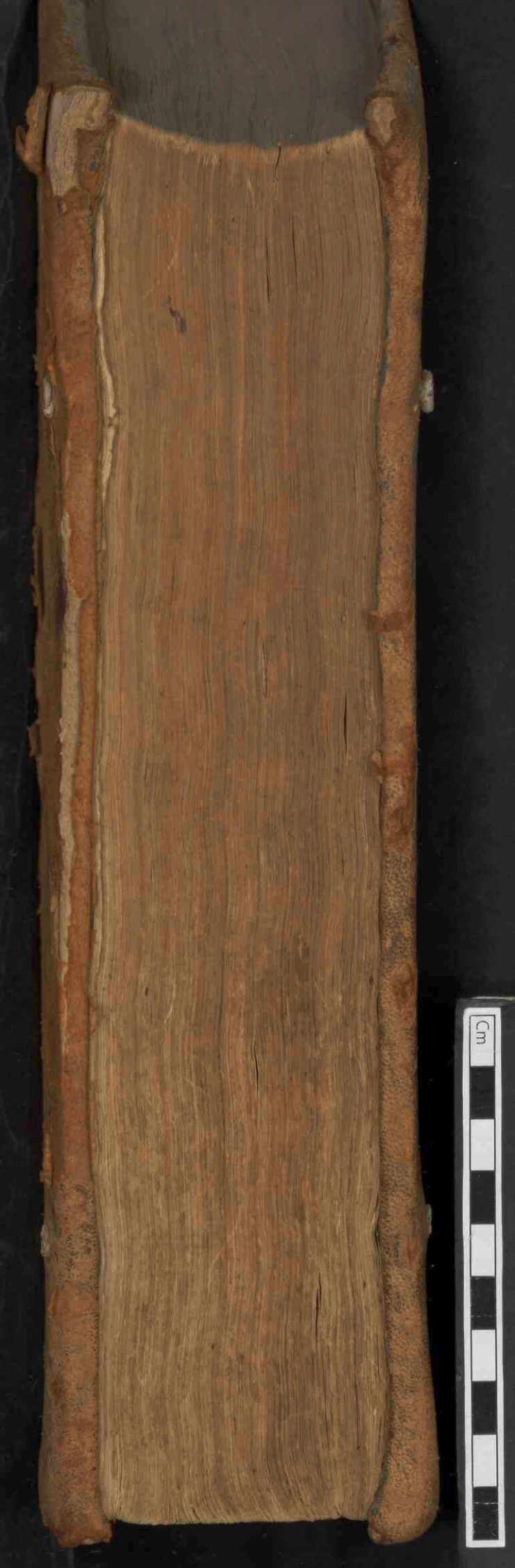
sibile cõsurge ignote ꝛ supintellectualit aꝺ
vnionẽ ꝺei. ꝙ est supꝛ omnẽ cognitionem.
Istuꝺ verꝺ cõsurge ignote. exponit Inco/
nien. cõmentatoꝛ ꝺicit sic. Surge ꝛ restitue
te incognite vt possibile est aꝺ vnionẽ ꝺei. i.
eius ꝙsi supꝛ omnẽ cognitionẽ est. ꝙ quiꝺem
restituto vl' resurrectio fit ꝓ ipsi⁹ sol⁹ forte
ꝺesideriũ ꝛ amoꝛẽ supferuiꝺũ. ꝙ nulla ra/
tionalia inuestigatione potest esse cognita.
Et infra ꝺicẽ. Cessans eĩm in ista caligine ab
opatione cognitiõis. sz estuãs ꝺesideriũ so/
lus ꝺei ꝑfecte ab ipo incogniti. ipi solũ vnit
ꝛ cognoscẽs viꝺet in ista caligine supꝛ intelle
ctum. ꝙ aꝺ ꝟ cognoscendũ nõ posset intelle
ctus humanus ꝛ inoculat⁹ attingere. nõ ꝙ in
visiue. sz a ꝙuatione omnis act⁹ visiui ꝺũ oci/
atur in ista caligine. Sequit. Et hi sũt gra/
ꝺus ascẽsionis in spũalẽ caliginẽ signati per
ea ꝙ sunt hystorice facta Moysi. Et is ẽ
mo⁹ habẽꝺi se in caligine illa ꝺonec ꝺiui/
nus raꝺ⁹ vere incircũuelare appareat. ꝛ se re
uelet ꝺicto mo⁹. Hec lincoñ. Brad⁹ igit
ascẽsionis ist⁹ sunt. ꝓmo ꝺerelinquere om/
nia sensibilia. secũꝺo oĩa intelligibilia. ter
tio ingreꝺi caliginẽ vbi apparet ꝺeꝰ. Cũ his
ꝛcoꝛꝺat ꝙsi ꝙ oĩa vercel'. cõmẽtatoꝛ in cõ/
mento suo supꝛ mysticã theologiã. ca. j. vbi ꝙ
eandẽ histoꝛiã moysi oñdit graꝺ⁹ ascẽꝺendi
caliginẽ mysticã. in ꝙ se ꝺeꝰ incircũuelare re
uelat. Vñ ꝺicit ibi. ꝙ moyses Exoꝺ. xxiij. ꝓ/
mo missus est se purgare a multitudine sen
sibiliũ. ꝛ ꝺeinꝺe ꝛ a nõ puris separi. ꝛ pꝰ om/
nẽ mũꝺationẽ aꝺuit sonũ bucane ꝛ toni/
trua viꝺet ꝛ sulgura micãtia ꝛ raꝺios m⁹toꝝ
emittẽtia. ꝛ post separatus a multituꝺine po/
pulari cũ aaron ꝛ naꝺab ꝛ abiu ꝛ septuagin
ta seniorib⁹ in israel tãꝫ rõnabilib⁹ ascẽꝺit.
ne archiꝑpie siue rõnes exꝑplares oĩm crea
turaꝝ. ꝙ in ꝺeo sunt. quaꝝ intellectuali ispe/
ctione ꝺeũ cognoscim⁹. quib⁹ nihil ꝺiuinius
oculis itellectualib⁹ ituemur. Hec ille. Ter
tio. ꝙ figuraꝝ in eo ꝙ moyses post ꝓꝺicta se
paraꝝ ab his ꝙ ꝓꝺicta secũ viꝺerãt. ꝛ subtra
hi ꝑfect⁹ Exoꝺ. xxiiij. ꝛ vnit⁹ incõꝓhẽsibilita
ti ꝺiuine quã nõ penetrat intelligẽtia. ꝙ om
niũ clarissima ꝛ in se claꝺit ꝛ celat secretissi
mus plane viꝺet in luce stellari quõ abscon
ꝺitur in luce solari in meꝛiꝺie. Sequit. Et
omnis vni⁹ ꝺeo ꝙ eã qui est supꝛ omnia ꝓstitui
tur. in excellẽtia quã nec rõ inuestigat. neq̃z in
tellect⁹ speculat. ꝛ quasi ab omnib⁹ talis qua
si a seipso segregat. ꝛ ꝙ vnitione ꝺilectionis ꝙ
est effectiua ꝑfecte cognitõnis vnit ꝺeo intelle/
ctualit' cũ ignoto. ꝛ cũ cognitiõe multo me/
lioꝛi ꝙz sit cognitio in eo ꝙ intellectualis est
In eo ꝙ cognitionẽ intellectualẽ ꝺerelinq̃t
supꝛ intellectu ꝛ mentẽ ꝺei cognoscit. Hec
ille. ¶ Exꝓꝺictis patere ꝓt ꝙ reuelatio supꝛ
intellectual' nõ fit ꝙ intelligibilẽ cognitiõem
sed ꝙ ardentissimã imo supferuiꝺã ꝺilectio
nis exꝑimentalẽ noticiã. Ex his etiã apparz
sicut ꝺicẽ Lincoñ. ꝙ hec reuelatio ꝙ fit incircũ
uelate ꝛ ꝑ absq̃z symbolis ꝛ imagiñib⁹. ꝑm
sui nuꝺam apparitionẽ solũ fit his ꝙ trãscen
ꝺunt immũꝺa oĩa. i. terrena oĩa. ꝙ amoꝛe cõ
tracta maculãt amantẽ mentẽ ꝛ etiã pura ꝙ
nõ maculãt mentẽ cõtingentẽ ꝛꝺ ascenꝺunt
supꝛ ascẽsionẽ omnũ sanctoꝝ extremitatum
ꝟ est. ascẽꝺunt supꝛ omẽs act⁹ oĩs ꝓrutz ap
ꝓhẽsiue agẽtis ꝙntũ possibile est intense. ꝛ
ꝺerelinq̃ũt oĩa ꝺiuia lumia illustrantia.
ꝛ introeũt in caliginẽ. ꝟ est actualẽ ignoꝛãti
am oĩm. Ubi ꝑe est vt eloquia aũt ꝙ est supꝛ
omnia. solũ eĩm ibi inuenit ꝛ teneꝫ. Qual' ibi
inuenit nõ est effabilis. Hec ille. Cui tal' re/
uelatio facta fuerit ꝺicat illuꝺ Matthei. ꝛj.
Cõfiteoꝛ tibi ꝑ ꝺñe ꝛc.

¶ Distinctio septima

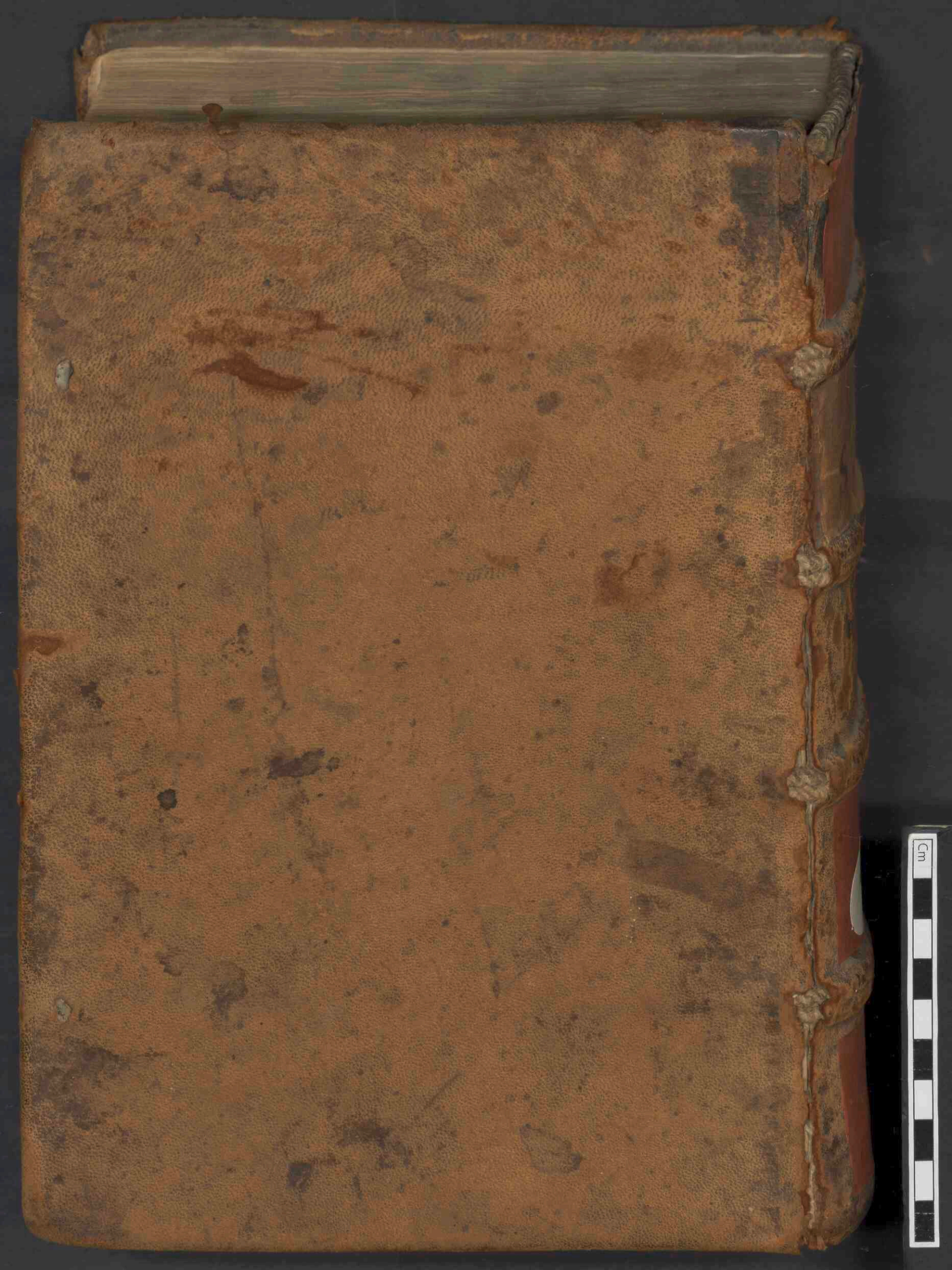
Primo viꝺendũ est qualiter spũs
buman⁹ aꝺ veniendũ ꝙ iter occulte
reuelatiõis aꝺ intrinsecũ secretũ ꝺñi
ab ipo inuitat. Cañ. ij. ꝺicẽte. Surge ꝓpera
amica mea. foꝛmosa mea ꝛ veni. ꝛ bus inui
tatiõis subiũ git allectiuũ ꝺicẽs. Quia iam
ambulãtib⁹ reuelata est ꝟitas. qz tã vox tur/
turis audita est i terra nr̃a. i. vox paterni ꝟ
bi reuelãtis omnẽ veritatẽ in terra hũanita
tis nostre. ¶ Ꝺicẽ ḡ. O amica mea. ꝓpter secre
toꝝ reuelatiõem. Joh. xv. Vos ꝺixi amicos
qz oĩa ꝙ audiui a patre nota feci vobis. no
ticia exꝑimẽtali. ꝺicẽ Brego. i omel'. ¶ Sur
ge aꝺ reuelationũ ꝑfectionẽ a sensibili aꝺ in
tellectuale. ab intelligibili aꝺ supintellectua
le. ꝛ ꝑm ꝑs. Dispositiones ascẽsiones i coꝛꝺe suo
in valle lachrymaꝝ. ¶ O colũba mea. ꝓpter
reuelationũ exercitatiõz. Cañ. ij. Oculi tui sꝫ
cut colũbaꝝ supꝛ riuos aquaꝝ. iꝺ ẽ. vt ꝺicẽ
cel'. innitẽtes aꝺs sapie. que ꝺeriuanꝫ a fon
te sapie. in ꝙꝺ mẽtes colũbine tãꝫ in puro

Opera
F. fo.
307 II
RARIORA
Cm

Cm

Cm

Cm

Miscellanea Theologica
Folio no. 307

155. **Bonaventura,** Libri et tractatus varii sive opuscula. Straatsburg, [Geo. Husner] 18 Dec. 1495. 2 dln. 2o. F. 2o. 307

Typen 1, 4. — Houtsn. (Schr. 3521, waar echter de houtsn. op bl. 352b en 359a van dl. II niet genoemd worden). — H* 3468. — BMC I p. 144. — Peddie I p. 117. — Pell. 2616. — Pr. 639. — Bl. 1, waarop houtsn., en 116 (genummerd: XCVI) van het 2e dl. ontbreken. — Zie over den drukker: E. Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.)

Op het schutbl. en op bl. 2a van dl. II: „bibliothece fratrum minorum recoll. trajecti" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Blad 1 en 116 (genummerd XCVI) ontbreken.

Bibliothecæ ~~ff~~. minorum
Ædicul. mosq. trajecti

Prologus.

Verat profecto equum. z ab oīb⁹ mea sentētia p̄cedendū. laudatorio muneri cōmodatū pollere ingenio p̄stare sciētia. p̄lucere eruditiōe z exercitatiōe. doctissimoz quoq; z eloquētissimoz hoīm facūdiā. atq; summoz p̄hoz in doctrina z moribꝫ. mortalibꝫ cūctis p̄latoz. ꝓtutes optimas ī lucē ponere conantē voce tum clara z sublimi tū sonora z p̄iocūda. stiloq; elegāti suaui amēno. vti oportebit. Quare siq; mihi ad laudā dū noiatoz virtutes z excellentias adiumēta vel natura vel disciplina vl' industria attulisset. in laudibꝫ p̄stantis z p̄docti. ꝓtuosi viri doctoris seraphici. sancti Bonauenture p̄dignitas nulla esset. Attamē q̄ mirificam animi leticiā afferat cōcupita diu atq; exoptata sanctitatis imago. quā cora cerno. z si nō carnalibꝫ artubꝫ sustentatā sed viuis z electis doctrinis (licet in mortalibꝫ pellibꝫ depictā) declarat. illustrat. cōmēdat. singularis hui⁹ sc̄ti sūma sapientia. clarissima doctrina. exq̄sitissima p̄udentia. honestissima p̄uersatio. vtpote q̄ nihil temere. nihil incōsulto. sed oīa p̄ rōne z recto animi iudicio metit⁹ sit. ordinauerit z executiōi debite mādauerit. Sapientia q̄ppe in eo claruit. quia theologie apicibꝫ exactissime. nō tam studēdo q̄ alijs ꝓbo scriptoq; tradendo diligentissimeq; incubuit. Prudētia floruit. qz vniuersali p̄cilio Lugdunensi p̄sedit. p̄ficiendi summū pontificē eccl'ie viduate ptātē accepit. sui ordinis generalatū pluribꝫ ānis laudabiliter tenuit. ac sancte mīis eccl'ie cardinalatū. eccl'ie p̄latoz electione. z sūmi pontificis mandato. humilit̄ suscepit z nobiliter ꝓtinuauit. Cōuersatio aūt q̄lis fuerit. liber vite in q̄ indelebiliter script⁹ est. oñdit. Attamen gratissima sua p̄ntia iocundissimusq; affat⁹. atq; in sctō ope potētatus. ipa re euidentissime cora posita demonstrarent. ea q̄ nr̄a mens nō sufficit sicut nec plene intelligere. ita nec alijs scribēdo tradere. Cedant oīa hec. q̄posito nr̄o. doctrine laudē. operuz suoz enumeratiōe in mediū feram⁹. Sanctissimā nempe suā doctrinā. z oī laude nobilissimā disciplinā. z exq̄sitissimā eruditionē is neget q̄ sue doctrine auditu z visu penitus expers fuerit. Aliū autē neminem credo nō sūme venerari virū tantū. ex cui⁹ ore nihil p̄odijt oīno. qō min⁹ sit quadā mirifica grauitate exultaq; doctrina. p̄ceptisq; bis refertū q̄ tam ad diuīe trinitatis z vnitatis totiusq; nature speculatiuā cognitionez q̄ ad bene beateq; viuēdū et ad oēm bone/ statē dignitatēq; p̄tinēt. Potissime aūt dñe theologie fidē quā dedit inuiolabilit̄ seruauit. ipam sup candelabrū statuēdo. Allect⁹ q̄ppe laude honestate z dignitate b⁹ dñe. copiosissime operā huic doctrine dedit. quod opez suoz numer⁹ pleni⁹ oñdit. In primis q̄dē se offert copia scriptoz circa mḡm sententiarū. In q̄bꝫ mirifice. summe maiestatis thronū in colūna tabernaculū tegente collocauit. ameniss̄imū tot⁹ creature p̄ratū floribꝫ elegantissimaz sniaz venustādo. suauitatē q̄z diuini nectaris. deū būanatū nobis intelligendū diligendūq; p̄posuit. atq; remedia celestia mūdo delectabilit̄ sumēda p̄parauit. Accedit nihilomin⁹ paruoz opuscu/lorū p̄ciosus ort⁹ z delectabilis. liljs vallatus celicis cū viola. sūme ciuitatis pigmētarias redolens aromatū areolas. In tantū stupore q̄uertens p̄ēplantis aciē. vt trenū inhabitās corpus celestia meditet. raptuq; extatico subleuat⁹ gratulabūd⁹ illud Apocalipsis sepi⁹ replicet. Vidi ciuitatē sanctaz hierl'm zē. Hic siq̄dē ort⁹ varijs decorat floribꝫ. stipat malis. In q̄ armonizat auiū dulcedo p̄nimia. q̄ vniuersis odoribꝫ pigmentorū seminat. tantoz redolet carismatū vbertate celestiū. tot ꝓtemplationū. meditationū ac deuotionū viresc̄it floribꝫ. ac morum excandescit liljs. vt supni paradysi exēplar p̄stantissimū effigiet. Quē q̄ diligenti⁹ intra uerit abyssum intrat diuinitatis intermine p ꝓtemplationē altissimā. intrat creaturaz in tima p ardentissime charitatis affluentiaz. intrat christi vulnera p meditationez inde/fessam. Quid queso lucet in hui⁹ viri sapīa z doctrina nisi multiformis sapīa christus diuinus radi⁹ et caracter p nobis missa de celis. Idcirco hic liber teneat in manibus sapore mellis dulcioz. pigmēti odoribꝫ suauioz. suauissimis armonijs melius auribꝫ nr̄is tinnizat. cui⁹ tactu nr̄a sopozat intelligentia. cui⁹ tanta extat subtilitas. ita (vt in summo dicā) q̄ in eo velut in q̄daz speculo tota appareat. tota resplendeat. tota nostris rep̄sentet oculis machina mūdialis. negociatio spūalis. z tota cōtēplatio celestis. Cū

Bibliothecæ Fr. min. recoll. Traiect.

Tabula

ergo doctoris seraphici sancti Bonauētu/re ꝯtuor scripta circa mgrm. pnūc sunt im/pressure bñficio sat; mltiplicata. parsq; par/uorū opusculorū minima indignū. pfecto ē q; hacten⁹ nullus tantā adhibuit diligenti/am vt numer⁹ maior copiosior doctrina z lra in vnū colligerek. et alphabetica tabula decorarek. qō z diuina aspirante gra ꝑ nro/iam tpe effectū est. Duas etem partes liber hic recipit. ꝑma parua cōtinet opuscula. lu/men intellect⁹ scolastice q̄dāmō ꝓtendēres licet ꝓncipalit et affectus sint inflāmatiua. Scōa parua opuscula cōtinet q̄ ꝓncipalit (nō quidē scolastice) affectuz inflāmāt. licet intellect⁹ sint sltr illumiatiua. His aūt ad/iunctū est notabile inuentariū. singula cōti/nens dicta. in his duab⁹ partib⁹ ꝓtēta. Hi/rū autē nulli videak si diffozmis ꝑ inducak stilus. cuz diffozmis adhibeak auditor. nec indignū censeak materiarū diuersitas. Nō em̄ oīa capiūt oīes delectank q̄daz stilo rudi. quidā polito. q̄dā querūt lumē intelle/ctus. quidā ardorē affectus. Ut g̃ oīb⁹ pfi/ceret diuersum modū in his oīb⁹ obꝛua/uit. quatin⁹ z hi q̄ clari⁹ z hi q̄ obscurius. hi qui feruenter introire cupiūt in gaudium dñi. z hi q̄ tepide manuduci q̄runt reperiāt animi sui quietē optataz. Oīb⁹ g̃ scientia ꝺscientia. deuotione z ꝓtemplatiōe pficere volentib⁹ hic liber ꝓponitur legēdus. rumi/nandus. z ope cōplendus. ad laudē z glori/am verbi incarnati. qō vir iste sanctus sem/per vnice dilexit. Cui cū patre z spiritusan/cto sit laus eterna. Amen.

¶ Sequuntur opuscula secūde partis.

IGnem uenit chri/stus mittere in terraz vt arderet. in dextra nempe dei est ignea lex cui⁹ eloquiū ignitū est vehemēter. cui⁹ oculi sūt sicut flāma ignis. cui⁹ preco iohānes dict⁹ ē lucerna ardens z lucens instar helye. Con/siderans hec nr custachius dñs Bonauen/tura. voluit esse doctor ardens. sciens quo/niā lucere parum est z sepe vanū z noxium. Hortitus est idcirco ꝑm laudē vite sue pa/riter z doctrine nomē ipse Bonauētura vt antbonomatice doctor seraphic⁹ nominek. Docet hoc in speciali suū itinerariū mentz in deum. cui⁹ opusculi. imo opis immensi/gus supior est ore mortaliū. Hec Herson.

In hac aūt scōa parte libri z tractatus ime/diate feruorē ꝓtēplatiōis sapiētes. et hone/statē mor; actionūq; ꝺcernētes ponuntur. Qui auctorē libri feruidū. deuotū moribꝫ insignē ostendūt. Et ꝑmo ponunk mores z vitā actiuā ꝺcernentia. scōo oīones. tercio magis ꝑprie ꝓtēplationē ꝺcernentia.

¶ Prim⁹ ergo liber est oratio in merita san/cti Bonauēture. in q̄ eximia sanctitas. do/ctrine claritas. z miraculoꝝ glia in parua q̄/dam parte tacta sunt.

¶ Canonisatio sancti Bonauenture vel re/latio in eadem.

¶ Bulla canonisationis eiusdem

¶ Speculū discipline qō in hāc formā re/dactū est a fratre Bernardo de bessa puin/cie aquitanie. Hā ab ore sancti Bonauētu/re fuit scriptū z inordinate relictū. In q̄ ce/lestes homies mores discerēt. q̄b⁹ pficerēt. Est nempe in eo tanta mor; elegantia. vt si q̄s mel⁹ data aliq̄ ꝓcepta q̄sierit. mortalib⁹ cunctis plustratis. celū petere habebit.

¶ Viginti q̄nq; memorialia. pfectū religio/si z pfectū monstrantia. in q̄ quidē libro qui se sedulę exercitauerit. pfectionis apicē pro culdubio obtinebit.

¶ Viginti passus bonoꝝ religiosoꝝ. in q̄b⁹ speculū clarū oculis bonoꝝ ꝓponit. in q̄ so/lide ac proficue ad emendandā vite corru/ptionē gressus figi possunt.

¶ Epistole quedam subnectuntur.

¶ Expositio oīonis dñice. Que licz sit bre/uis ꝑbo. est tñ copiosa sententia.

¶ Tractat⁹ sup salutationē angelicā nota/bilissim⁹. in q̄ ingenio summo excellenk al/tissime ꝑginis laudē z glīam exaltauit.

¶ Tractat⁹ de nobilitate sacramēti eucha/ristie z digna ꝓparatiōe ad susceptionem. et meritoriam celebrationem. in quo iuculen/tissime contenta in hoc venerabili sacramē/to explicantur.

¶ Tractatus ad idem tendens.

¶ Psalteriū beate Marie ꝑginis. in quo initia psalmoꝝ z versuū sunt eadēt vt in psal/mis alijs. subsequētia inde verba beate vir/gini adaptank. licet nō oia initia versuū in ꝺ psalterio ponank.

¶ Corona beate virginis.

¶ Cursus de passione domini.

¶ Expositio misse pulchra vtilis plurimū atq; saluberrima.

¶ Laudismus crucis.

Tabula

Soliloquiū opus culuz vtiq; famosum. deuotū z acutū. in q̄ si quis ꝓtemplationis lumen. z caritatis ignē fouere voluerit. materiā copiosam inueniet.

Itinerarius mentis in deū. quez in opusculis prime partis Gerson laude amplissima in celū vsq; vexit.

Itinerarius mētis in primū qui paruū bonū dicit siue regimen ꝓscie. Qui quanti p̄cij sit breui stilo sufficiēt explicari vt autumo nō posset. Nā si quis seipm cognoscere voluerit z primo laudabilit z meritorie conuiuere. hunc libꝝ studeat memoriter retinere. z opere exercere.

De septem itineribꝫ eternitatis liber vtiq; magne vtilitatis z religiosis deuotis accomodatissimus.

Optimus tractatus de quattuor virtutibus cardinalibꝫ.

Mystica theologia. Que licet heinrico de palma ascribat Bonauentura tñ a pluribꝫ eius autor asserit.

Nam idē frater heinricꝰ aliā priꝰ confecerat z q̄si eandē materiā tractauerat. sed longe alio stilo. ꝓpter qō sibi hec mystica theologia ascripta fuit.

Fasciculariꝰ deuotus. in quo fasciculus myrrhe vberibꝫ sponse interponit. quibus z virtutū z cōpassiōis ad christi vulnera cumulus auget.

De septem gradibꝫ cōtemplationis. in q̄ oīs pfectiōis initiū. pfectꝰ z status subtili narratione. ingenioso ꝓcessu. et directa via delectabiliter docet.

De quinq; festiuitatibꝫ pueri iesu. in quo docet quō sensibilia sint ad intelligibilia referenda. z quō ex corpalibꝫ sint spūalia elicienda. quō etiā oīs corpalis christi actio ē nostra z tempalis z eterna. corpalis z spiritualis instructio.

Ecclesiastica hierarchia. in qua ꝓtemplationis gl'ia plenꝰ demonstrat.

Meditationes de vita. morte z resurrectione iesu christi. nō tam deuote q̄ delectabiles. in q̄ tractatu doctrine mirabiles z cō templationes suauissime cunctis gaudiuz pariunt inspicientibꝫ.

Meditationes hebdomadales. in q̄ tractatu singul' diebꝫ speciales adaptant materie ꝓtēplande. quatinꝰ tpe optime deducto ppetuā sedē hō mereat in celis.

Meditationes de septem verbis domini multū deuote.

Philomena aptata passioni dñi p septez horas canonicas.

De vicijs z eoꝝ remedijs.

Remediū defectuū religiosi.

De pfectione vite.

Laus beate virginis.

Psalteriū minꝰ siue tres q̄ngene.

Declaratio terminoꝝ theologie.

Summa de essentia z inuisibilitate z immensitate dei.

Amatoriū. Qui liber cordialis. cordat viris solis conuenit. Nulli em̄ medullaz in eo sugūt. nisi deus cordis vim tribuerit intrandi.

Sermones de decem p̄ceptis.

Libellus apologeticus.

Lignum vite cuius subtilitas. cōmoditas. z vtilitas inter cuncta sua opera non infimum locū tenet. cuius z descriptio hic in principio apparet. z ecclesie auctoritas ipm vite lignum nobilissimum declarat. Cunctis quippe p̄rogatiuis buꝰ sancti post babitis. in speciale insigne. arboꝛē hunc eidez sancto tribuit.

De sex alis cherubin cū figura.

De sex alis seraphin. Hic vltimo ponit q̄atinus alis seraphin subuecti. celoꝝ sublimia penetremus. Et ne diem totā in enumeratione bac terram. sunt et alia sua opuscula in boc opere inuenienda.

Quicunq; ergo proficere cupit. huius libri participem se faciat. adipiscetur nempe scientie vbertatem. gratie plenitudinem. et glorie sublimitatem. si opere cōpleuerit qō in libris habebit ꝛc.

Tabula

Incipit inuentariū siue tabula notabili/ ora pūcta scōe partis opusculoꝝ sancti Bo/ nauenture doctoris seraphici ꝺtinens.pce dens p numerū folioꝝ.

Abstinentie pre/ conia ponunt.folio.ccl.
Abstinētia est tpanda si est con tra voluntatē ꝑlati.ccl.
Abstinentia est tpanda si est cum notabili scandalo socioꝝ.ibidē.
Abstinentia est tpanda si est vltra possibi/ litatē corpis.ibidem.
Abstinentie qualitas ⁊ modus ponitur.fo lio.ccl.cclj.
Abstinentia aliqñ decipit.ccl.cclj.
Abstinentia quid sit.ccl.
Abutitur pctōr quinq; reb⁹.fo.l.
Accidia est multū fugienda.clv.
Accidia quid sit.cxxvij.cclxxxij.cxcix.
Accidia est causa trium.cxxvij.
Que sint meditanda circa accidiā.ibidē.
Accidia habet tres species.cclxxxvi.
Accidie sunt plura remedia.cclxxxvi.cxcix.
Actionis bone effect⁹ ponunt.clvij.
Actio iudicis ⁊ doctoris differūt.cccxxvi.
Agenda publice sepius debent in occulto vsitari.cxviij.
Act⁹ bonitas naturalis vnde sit.cxxxviij.
Actus bonitas moralis vñ sit.
Act⁹ bonitas meritoria vñ sit. ibidē.
Actus malicia vnde sit.
Actiua vita debet seruire vite contemplati ue.folio.lij.
Adherere deo q̄ necessariū sit.cxxxij.
Que adherentia sit necessaria.ibidē.
Adherētib⁹ deo tria documēta dāt.ccxxxv
Adulatio quale viciū sit.clvij.
Adulatio quid sit.cccij.
Adulatores ⁊ detractores ad consilia non recipiant.cccxlviij.
Aeromantia quid sit.cccij.
Affect⁹ inuidie q̄re sit boi dat⁹.cclxxxij.
Affect⁹ ire q̄re sit homi dat⁹.ibidē.
Affect⁹ tristicie q̄re sit homi dat⁹.cclxxxiij.
Affect⁹ auaricie q̄re sit homi dat⁹.ibidē.
Affect⁹ victualiū q̄re sit boi dat⁹.
Affect⁹ gaudij q̄re sit boi dat⁹.
Affect⁹ dilectōis q̄re sit boi dat⁹. ibidē.
Affect⁹ spei q̄re sit homi dat⁹.
Affect⁹ timoris q̄re sit homi dat⁹.
Affect⁹ pudoris q̄re sit boi dat⁹.
Affectus quid sit.folio.clij.
Affectus naturalis quid sit..clij.cliij.
Affectus carnalis quid sit.clij.
Affectus officialis q̄d sit.ibidē.
Affectus rationalis quid sit.fo.cliij.
Affectus spūalis quid sit.
Affect⁹ q̄nq; quō differāt.
Affectus est triplex.
Affectus q̄libet vnde oriant.
Affectio caritatiua q̄d sit.
Affectio est triplex. ibidem.
Affectio q̄libet quid sit.
Affectio triplex quid causat.
Affectus triplex quō differat a se.
Affectio triplex quō differat a se.
Ale cherubin sex quid significent. cccxxxix. ⁊ duob⁹ folijs sequētib⁹.
Ale seraphin q̄d significent.cxix.
Ale sex seraphin quid significent ⁊ que sint. fo.cccxlj. vsq; in finē.
Alphabetum paruum boni monachi ponitur.fo.clxxij.clxxiij.
Alphabetū religioso⁹ ponit.clxxiij.
Amen tenet tripliciter.liij.
Amicicia quid sit.cccij.
Amor quid sit.cccij.
Amans transformat in amatū.cccvij.
Amoris argumentū q̄ sit.ibidē.
Amare deum ꝓpter temporalia est deo contumelia.fo.cccvij.
Amor dei ad homines qualis ⁊ quant⁹ sit. fo.cccvij.cccviij.ccclv.
Amor spiritualis participatione ampliat. folio.cccviij.
Amoris effectus quis sit et eius sufficientia.ibidem.
Amorem dei et proximi quid nutriat.folio.ccclj.
Amor solus de deo triumphat. folio.ccclj. ccclxij.
Amor est multiplex.clij.
Amor increat⁹ quid sit.
Amor creatus quid sit.
Amor naturalis quid sit.
Amor animalis quid sit.
Amor intellectualis quid sit. ibidē.
Amor angelicus quid sit.
Amor absolute quid sit.
Amor quorum sit.clv.
Amor incōpabilis q̄d sit.ibidē.
Amor incōparabilis q̄d sit.clv.clvj.

Tabula

Amor infatigabilis q̄d sit.fo.clv.clvj.
Amor insepabilis q̄d sit.clv.clvi
Amor insupabilis quid sit.clv.clvj.
Amor insatiabilis quid sit.clv.clvi.
Amor violent⁹ quid sit.clvij.
Amor alios inducit languorē.clv.
Quis amor inducat languorē.ibidē.
Amoris violenti prim⁹ gradus est necessario vulnerare.fo.clvj.
Amoris violenti secūd⁹ gradus est necessario ligare.ibidē.
Amoris violenti tercius gradus est tm̄ deum diligere.fo.clvij.
Amoris violēti q̄rtus gradus est nihil posse satisfacere desiderio.ibidē.
Amor seraphic⁹ quis sit.ibidē.
Amor angelor̄ q̄ntū excedat nr̄m.clvij.
Amor seraphic⁹ bz q̄nq; grad⁹.clvij.clviij.
Amor seraphicus habet q̄ sit semper mobilis.ibidem.
Amor seraphic⁹ est incessabil'.clviij.
Amor seraphic⁹ est calid⁹ z q̄re.ibidē.
Amor seraphicus est acutus et quare.folio.clviij.clix.
Amor seraphicus est superferuidus.z quare.folio.clix.
Amoris supferuidū q̄d sit.cxxxv.clv.
Amoris acumen quid sit.fo.cxxxv.
Amoris semp mobile q̄d sit.clviij.
Amoris incessabile q̄d sit.ibidē.
Amoris calidū q̄d sit.clix.
Amoris acutum quid sit.
Amare deū quid sit. ibidem.
Amoris fortitudo q̄nta sit.
Amoris diuini effect⁹ qui sint.fo.cxxxvij.
Amor vnionē necessario petit aīa.clxxvj.
Amor est triplex.cxxx.
Quid sit quilibet.cxxx.
Anagogia quid sit.clxxvi.
Anagogia est triplex.ibidē.
Anagogia p quid acq̄rat.clxxvij.
Angelus capitur quādoq; ꝓprie.quandoq; metaphorice.fo.ccv.
Angelus capitur p christo.
Angelus capit̄ p iusto viro.
Angelus capit̄ p gratia vel ꝑtute.
Quare angelus capit̄ p christo. ibidē.
Angelus mittit̄ z mittit.
Angelus purgat z purgatur.
Angelus illuminat z illuminat̄.
Angelus ꝓficit z ꝓficitur.
Angelus est medi⁹ int̄ deū z homines.
Angelus capitur pro iusto propter septem rationes.folio.ccvj.
Angelus capit̄ pro virtute vel gratia ꝓpter septē rōnes.ccvj.ccvij.
Angelor̄ agmina sunt nr̄a exēplaria.ccvij.
Angeli seraphin sūt inflammatiui.fo.ccvij.z.ccviij.
Angeli seraphin sunt in se mobiles z alior̄ motiui.ccvij.ccviij.
Angeli seraphin sunt acuti et penetratiui.folio.ccvij.ccviij.
Angeli seraphin sunt reductiui inferiorum.folio.ccvij.ccviij.
Angeli seraphin sūt exemplificatiui.fo.ccvij.ccviij.
Angeli seraphin sunt holocausti purgatiui.fo.ccvij.ccviij.
Angeli seraphin sūt illumīatiui.ccvij.ccviij.
Angeli seraphin significāt religiosos ꝓpter nouem rōnes.ccviij.
Quare duo seraphin fuerūt in templo.ibidem.
Angeli duo seraphin q̄re stabāt.ibidē.
Angeli duo seraphin quare sex alas habebant.ibidē.
Angeli duo seraphin quare velabant faciē z pedes.fo.ccviij.ccix.
Angeli duo seraphin quare volabant.folio ccviij.ccix.
Angeli duo seraphin quare iugiter deū laudabant.ccviij.ccix.
Angeli duo seraphin quare labia ysaie mūdabant.ccviij.ccix.
Seraphin quō interp̄tet̄.ccvij.
Angelis cherubin cōparant̄ iusti.ccix.
Cherubin quō interp̄tet̄.ibidē.
Angeli cherubin sunt deiuidi.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt luminis diuini suscep̄tiui.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt sapientie cōmunicatiui.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt diuine quietis p̄paratiui.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt sapientie dei circuitiui.folio.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt deifico alimento repleti.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt in dextera collocati.folio.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt inferiorū excitatiui.fo.ccix.ccx.
Angeli cherubin sunt diuine voluntatis

Tabula

manifestatiui.folio.cclx..ccx.
Angeli cherubin sūt paradysi cūstodes.fo/lio.ccix.ccx.
Angelis cherubin cōpank religiosi.ibidē.
Angeli throni qui sint ibidē.
Angeli throni in quo ordine ꝛ qua hierar/chia sint.ibidē
Angelox throno3 ꝓprietates q̄ sint.ibidez.
Angelorum throno3ū proprietates conue niunt viris iustis.ccx.
Angli throni sunt throni vl sedes dei.ccx.
Angeli throni sunt gēmei.ibidē.
Angeli throni sunt saphirei ꝛ q̄re.ibidē.
Angeli throni sunt smaragdinei ꝛquare.fo lio.ccx.
Angeli throni sunt ia spidei ꝛ q̄re.
Angeli throni sunt nubei.
Angeli throni sunt q̄si aurei. ibidē.
Angeli throni sunt siderei.ꝛ q̄re.
Angeli throni sunt cōpacti.ꝛ q̄re.
Angeli throni sunt ab ignominiosa subie/ctione liberi.ccx.
Angeli throni sunt deiferi.ibidē.
Angeli throni sunt diuini supaduentus su sceptiui.fo.ccxj.
Angeli throni sunt deo sponte subiecti.fo/lio.ccxj.
Angelorū trium primorū ordinū nomina sonant in dominiū.ccxj.
Angelox dñationū notatio vñ sit.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt platos ꝓpter cle ricalis auctis libertatē.ccxi.
Angeli dñatiōes significāt platos ꝓpter p/essendi modū.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt platos ꝓpt cleri corū celestē intentionē.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt clericos ꝓpter of ficij liberalitatē.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt religiosos ꝓpter mox ad seculares disparitatē ibidē.
Angeli dñatiōes significāt platos ꝓpter sta tus dñabilitatē.ibidē.
Angeli dñatiōes significāt clericos ꝓpt sta bilē immutabilitatē.fo.ccxi.ccxij.
Angeli ꝓtutes significāt platos.ccxij.
Angeli virtutes sunt diuine iusticie execu/tores.ibidem.
Angeli ꝓtutes sūt iusticie defensores.ccxij.
Angeli virtutes sunt diuine sapientie imi/tatiui.ibidē.
Angelis ꝑncipatibꝫ q̄ assil'enk.ccxiij.
Archangelis q̄ assil'enk.fo.ccxij.ccxiiij
Angelis qui assimilenk.fo.ccxiij.
Angeli principat9 quid sint.ibidē.
Angel' ꝑncipatibꝫ assimilank subdit' ꝓpt vo luntariā impati impletionē.ccxiij.
Angeli principat9 quō deo reuerentiam ex hibeant.ibidē.
Angeli principat9 quō diuinā potestatē re cognoscant.ibidē.
Augeli principat9 quō verā habeant liber tatem.ibidem.
Angeli principatus quomō supioribꝫ obe/diant.ibidem.
Angeli principatus quomō diuinā dilecti onē ostendāt.ccxiij.
Archangeli qui sint.
Archangeli vnde dicank. ibidē.
Archangelis ꝓtinētes assimilank.
Archangeli hñt puritatē.
Archangeli hñt officij dignitatē.ccxv.
Archangeli hñt vnificā simplicitatē.ibidē.
Archangeli habent singularez familiarita/tem.ibidē.
Angeli quid sint.fo.ccxv.cccj.
Angelus quale nomen sit.ccxv.
Angeli animalꝫ sanctis suas ꝓfectiōes cō/municant.ccxvi.
Angeli nō dependent a materia.ibidē
Angeli sibi conformibꝫ familiarius appro/pinquant.ibidē.
Angeli subito operank.
Angeli vniformiter ꝑmanēt. ibidē.
Angli ꝓtute motiua in deū sp ꝓcedūt.
Angeli sp indefesse deo obediūt.
Angeli missi ad actus cōtrarios nō sunt in mente ꝓtrarij.ccxvi.
Angli merita singlox ad deū deferūt.ibidē.
Angeli dicuntur celum propter nature pu ritatem.ibidē.
Angeli dicunk celū ꝓpter soliditatē.ccxvij.
Angeli dicunk celū ꝓpt subtilitatē.ibidē.
Angeli dicuntur celum propter virtuosam quantitatē.ccxvj.
Angeli dicuntur celum propter lucis clari/tatem.ibidem.
Angeli dicunk celū ꝓpter sperícitatē. ibidē.
Angeli dicunk celū ꝓpter dignitatē.ibidē.
Angeli dicunk celum propter continentiā oīm inferiorū.ibidē.
Angeli dicuntur celum propter ordinatio nem inferiox.ibidē.
Angelici spirit9 sepius supplicarunt pro ad uentu x̄pi.fo.ccxxvi.

Tabula

Modus quo angeli p aduentu chriſti ſup plicarũt ponit.fo.ccxxvj.
Angeli nri q̃ fidelit nob ſuiãt.ccxlvij.
Angelis q̃ntas gr̃as debem⁹.ibidẽ.
Anie rõnalis dignitas q̃nta ſit.cv.
Anie appetitus quant⁹ ſit.
Anie appetitus quid ſit.
Anie appetit⁹ ad quid ſit.
Anie habitaculũ q̃ntũ de⁹ appetat.
Ania vtrũ ſatiari poſſit. ibidẽ.
Anie quid de⁹ dederit.
Anie doctores oſtendunt.
Anie ſeruitores qui ſint.
Anie ſeruitores quõ ſeruiãt.
Anime excellentia ſuper omnes creaturas oſtendit.fo.cv.
Anime amor q̃ vane aliquando proſtitua/ tur.ibidem.
Anime abuſus enumerant.fo.cvj.
Anie ꝓpria cognitio neceſſaria eſt.
Anie ꝓpria cognitio q̃t bona faciat.
Ania ex cognitõe veri hũiliat.
Anie vicioſa exprobratio.
Anie increpatio ponit p tꝑs pditõe.
Anima q̃ que decipiat. ibidẽ.
Ania in delicijs plura timet.
Ania quõ ſtimulat ad bonũ.
Ania quõ p ſenſibilia decipiat.
Ania vicioſa etiã a deo viſitat.
Amplex⁹ xp̃i quid ꝓferat anie.
Anima q̃ delectabiliter oſculet chriſtũ vel a chriſto.fo.cvi.cvij.
Anime boſtis q̃s ſit.folio.cvij.
Ania quõ impugnet a carne.ibidẽ.
Ania quõ liberet a carne.ibidẽ.
Anima quomodo debeat cogitare nobili/ tatem ſuam.cvij.
Ania quõ debeat cogitare vicia ſua.
Anie q̃d ꝓferat hec cogitatio.
Ania quõ ſit inter ſpinas.
Anime ſpine que ſint. ibidẽ
Anime inimic⁹ eſt mũdus.
Anime inimic⁹ eſt diabolus.
Ania quõ impugnet a diabolo.
Ania quõ pctã ſua cognoſcat.
Anie maloꝝ cauſa que ſit.
Ania vtrũ ſufficienter poſſit per ſe ſua ma/ la deplorare.cvij.
Ania quẽ offendat peccãdo.ibidẽ.
Ania quõ recõciliet offenſis.fo.cvij.cviij.
Ania quid polluat p pctm̃ ꝛc.cviij.
Anja vtꝝ aliq̃d boni ꝓſequat ex pctõ.cviij.
Ania vnde aũdeat inuocare ſctõs.fo.cviij.
Ania quõ ſit formata p naturã.cix.
Ania quõ ſit deformata p culpã.ibidẽ.
Anima quomõ ſit reformata p gratiam.fo lio.cvj.cvij.cviij.cix.
Anima debet contemplari ſuam formatio nem.cviij.
Ania dꝫ ꝓtẽplari ſuã deformationẽ.
Aia dꝫ ꝓtẽplari ſuã reformationẽ.
Aia dꝫ ꝓtẽplari dinã clemẽtiã ibidẽ.
Ania dꝫ ꝓtẽplari diuinã ſapiam.
Ania dꝫ ꝓtẽplari diuinã potentiã.
Anima dꝫ cõtẽplari beneficium redempti onis.folio.cviij.
Anima debet contemplari myſterium paſ ſionis.ibidẽ.
Anima debet contemplari quantuꝫ deus aniam diligat.cviij.cix.
Anima debet ſumme fugere vicium ingra/ titudinis.cix.
Anie ingratitudo q̃t mala opet.ibidẽ.
Anie bñficia recepta q̃ ꝛ q̃t ſint.cx.
Anima totam vitã ſuã tenet deo.
Anima quõ a deo inuitet.
Animã de⁹ multo tpe expectat.
Anime electio que ſit.
Anime p̃electio que ſit.
Anime deus dedit ſeptem.
Anime q̃re xp̃s ſit amabilis.
Ania quõ debeat deũ dilgere. ibidem.
Ania nõ poteſt ſine amore eſſe.
Ania dꝫ diligere deũ p̃em fortit.
Ania dꝫ diligere deũ filiũ ſapient.
Ania dꝫ diligere deũ ſpm̃ſctm̃ dulcit.
Aniam diligere fortiter q̃d ſit.
Aiam diligere ſapient q̃d ſit.
Aiam diligere dulcit quid ſit.
Aia nõ põt beatificari ſine caritate.
Ania q̃d amet cũ deũ amat.
Animus iunctus temporalib⁹ rebus ami/ cicia eſt miſer.fo.cx.
Anim⁹ iunct⁹ deo amicicia ẽ btũs.
Anim⁹ quõ iũgat amori eius.
Anim⁹ quõ diſiũgat ab amore eius.
Aie q̃d ꝓferat ꝓtẽplari mũdũ iſtũ. ibidẽ.
Aia quõ poſſit deſpicere mõm iſtũ.
Aia deſiderãs p̃eſſe eſt ſilis diabolo.
Anim⁹ infimus ꝛ gradus ſummus eſt res monſtruoſa.fo.cxj.
Ania quõ debeat derelinq̃re amicos.cxi.
Anima verius eſt vbi amat q̃ vbi animat. folio.cxi.cxij.

Tabula

Anie cõsolatio que sit.fo.cxj.cxij
Anie cõsolatio quid sit.cxj.cxij.
Ania quõ acqrat spualẽ psolationẽ.cxij.
Anie psolatio qs nobilis sit.ibidẽ.
Anie psolationẽ qs cognoscat.ibidẽ.
Anima volens consolari debet esse depurata.fo.cxij.
Anima volens consolari debet esse exercitata.ibidem.
Anima debet esse eleuata.
Anima quõ depurek. ibidẽ.
Anima quomõ eleuetur.
Ania quõ exercitek.fo.cxij.cxiij.
Aie ebrietas quid sit.cxiij.
Anie ebrietas qs nobilis sit.
Anie repulsio desolatoria qd sit.
Anie repulsio desolatoria qre fiat.
Ania quõ fiat socia angelor. ibidẽ.
Ania quõ fiat socia oim elector.
Ania dz ptemplari inferiora.
Que sint illa inferiora.
Anima debet purgare intellectuz a tribus. folio.cxv.
Ania debet purgare affectũ a trib⁹.
Aie gaudiũ p qd significek.
Ania quõ currere debeat. ibidẽ.
Aiam quõ expectet de⁹ pr̃.
Aiam quõ expectẽt oẽs sancti.
Ania qd debeat desiderare sup oia.
Ania dz tres vires naturales.cxvij.
Aia qd videbit in beatitudine ibidẽ.
Ania quõ seipam ingrediak.fo.cxx.
Ania quõ ingrediak in deũ.
Ania dz sex genera potentiar. ibidẽ
Ania sextuplicik ascẽdit in deũ.
Ania habet triplicẽ potentiã.cxxij
Ania est imago dei.cxxiij.
Aniam esse dei imaginẽ quõ pbek.cxxiij.
Ania quõ sit deo ppinqua.
Ania quõ speculak deũ trinũ. ibidẽ.
Ania p q̃ speculek deũ trinũ.
Anima quibus iuuetur ad speculandũ deum trinum.ibidẽ.
Anie imago qbo supuestiak.cxxiiij.
Anima quibus illuminetur perficiak z purificetur.ibidẽ.
Anime imago quõ reformetur reficiatur z pformek.ibidẽ.
Ania quõ insigniak nouẽ ordinib⁹.ibidẽ.
Ania quõ debeat deo adherere.cxxxij.
Ania adherens qd dicat deo.ibidẽ.
Anie os z lingua qd sit.cxlj.
Que aia sit infans z elinguis.fo.cxlj.
Anie vires quomõ sint deordiate post lapsum.cclxxxj.
Anima quõ sit creata.ibidẽ.
Anime excellentiores dignitates que sint. folio.cccvj.
Quõ in anima sit trinitas.
Anime vita est duplex. ibidẽ
Anime vita quid sit.
Anima quid pferat corpori.
Anime portio est duplex.cccj.
Anie portio supior qd sit.
Aie portio inferior qd sit. ibidẽ.
Anima quid sit.
Anima hz triplicẽ vim.clxvj.
Aia petit amor̃ vnionẽ qdruplicit.clxxiiij.
Aiar̃ saluti vt̃ pfectui necessaria.cccxliij.
Annũciatiõis festũ qntũ sit.ccxxviij.
Annus est triplex.lxxiij.
Annus triplex quid sit.
Annus triplex cui pueniat. ibidẽ
Annꝰ triplex vtrũ bẽat dies z noctes.
Acta in translatione sancti anthonij ponũ tur.folio.ij.
Appetitus anie est duplex.cclxxxi.
Appetitus sublimitat̃ quare sit datus bomini.ibidẽ.
Appetitꝰ delectatõis qre sit datꝰ bo.cclxxxij
Appetitus est triplex.cxxvij.
Appetitꝰ pcupiscẽtie est triplex.
Appetitꝰ curiositat̃ est triplex. ibidẽ.
Appetitꝰ vanitatis est triplex.
Apologeticus.id est.excusatorius fratrum minorũ.fo.cccxxv.
Apostasia quid sit.cccij.
Apli significank noie celi ppr̃ plura.ccxvij.
Apli dicunk celi etherei z qre.
Apli dicunk celi aerei z qre.
Apli dicunk celi ignei z qre. ibidẽ.
Apli dicunk celi cristallini.
Apli dicuntur celi siderei.
Apprehendendi modꝰ est duplex.cxcij.
Aqua spualis hz tres effectꝰ.fo.cxliij.
Ascensionis in deuz sunt sex gradus.folio cxx.cxlviij.clxij.
Ascensionis gradus in deum sunt plantati in nob p naturã.cxx.
Ascensionis gradus in deum sũt deformati p culpam.ibidẽ.
Ascensionis gradus in deuz sunt reformati per gratiã.ibidẽ.
Ascensionis gradus in deum sunt purgan

di per iusticiam.folio.cxx.
Ascensionis gradus in deum sunt exercendi p scientiã.ibidẽ.
Ascensionis gradus in deum sunt pficiendi p sapientiã.ibidẽ.
Ascẽdere volens ꝺd facere debeat.ibidẽ.
Graduum ascensionis in deum ordo quis sit.ibidem.
Ascendere est ante descẽdere.ibidẽ.
Que sint in primo gradu ascensionis et aliꝯ.ibidem.
Ascendendi modi multi ponunt.cxxviij.
Ascendendi modꝰ nobilissimꝰ ꝺs sit.ibidẽ.
Ascendimꝰ in deũ sensuũ operatiõe.cxlviij.
Ascendimꝰ in deũ imaginatiõe.
Ascendimꝰ in deũ ratione. ibidez.
Ascendimꝰ in deũ intellectu.
Ascendimꝰ in deũ intelligẽtia.cxlix.
Ascendimꝰ in deũ sapiã.ibidẽ.
Attingentia dei quid sit.clxv.
Attingentia bz ãnez gradꝰ.ibidẽ.
Auaricia quid sit.cxcix.cclxxxij.
Auaricie remedia ponuntur.folio.cxcix.cclxxxvj.cclxxxvij.
Auaricia habet tres species.cclxxxvj.
Auaricia est ꝓtra naturã.ibidẽ.
Auiditas quid sit.cxxx.
Augurium quid sit.cccij.
Aurea quid sit.cccij.
Aureola quid sit.ibidẽ.
Auxiliũ diuinũ ꝺs comitet.cxx.

Beatitudo quõ de
beat meditari.folio.cxv.
Beatitudo duplici cã nõ põt meditari ab aliquib.cxv.
Beatitudinis meditatio reqrit intellectuz purgatũ a trib.ibidẽ.
Beatitudinis meditatio requirit affectum purgatũ a trib.ibidẽ.
In beatitudie quõ erit gaudiũ intꝰ.
In beatitudie quõ erit gaudiũ extra.
In bẽtitudie quõ erit gaudiũ supꝰ ibidẽ
In bẽtitudie quõ erit gaudiũ subtꝰ
In bẽtitudie quõ erit gaudiũ circũcirca.
Beatitudinis ꝓtinua meditatio plura bona efficit in aia.cxv.cxvj.cxvij.
Beatitudis domꝰ ꝺs gl'iosa sit.cxvj.
Qualis victꝰ sit in bẽtitudine.
Quis ornatꝰ sit in bẽtitudine. ibidez.
Quis thesaurꝰ sit in bẽtitudine.
Beatitudinis conuiuium per quos z quo modo ornetur.folio.cxvij.
Beatitudinis gaudiũ ql'e z qntũ erit.ibidẽ
Beatitudo ꝺd sit.cxx.
In beatitudine ꝺa triplex dos.cxxxj.
Beatitudinis dotes correspondent triplici hierarchie.ibidem.
Beati ad que se cõuertant.cxv.
Beati quare gaudeãt.ibidẽ.
Bellatores veri duo hñt necessaria.cxcvij
Bñdicta est triplex mlier i scriptura.lxxiij.
Bñdicta est vna ꝯiugata.
Bñdicta est vna vidua. ibidẽ.
Bñdicta est vna virgo.
Bñficiũ triplex est homi datũ.cxxvij.
Beneficia homini collata ex parte corꝓris sunt tria.cxxvij.
Beneficia homini collata ex parte aie sunt tria.ibidem.
Beneficia homini collata ex parte sensus sunt tria.ibidem.
Beneficiũ gratie baptismalis efficit tria in nobis.ibidem.
Beneficiuz gratie penitentialis efficit tria in nobis.ibidẽ.
Beneficium gratie sacerdotalis efficit tria in nobis.ibidẽ.
Beneficiũ gratie habundantis efficit tria in nobis.ibidẽ.
Beneficiũ dei quo dedit filiũ que z ꝺt efficiat in nobis.cxxvij.
Beneficiũ dei q̃ dedit spm̃sctm̃ q̃ z ꝺt efficiat in nobis.ibidẽ.
Beneficiũ dei facit aiam̃ amicam filiam z sponsam dei.ibidẽ.
Beneficia specialia que sint.clxxv.
Beneficia diuina debent meditari. folio.cxcv.cxcvj. (cxcvj.
Beneficioꝝ meditatio quõ possit fieri.cxcv
Beneficiorum meditatio potest duplicivia formari.cxcvj.
Benignitas quid sit.cxxvij.
Benignitas disponit ad tria.ibidẽ.
Blasphemia quid sit.cccij.
Bonauenture ingressus in ordinem ostenditur.ij.vij.lij.
Bonauẽture,pfectꝰ i ordie oñdit.ij.vij.
Bonauẽture mgr ꝺs fuerit oñdit.ij.
Bonauẽture,pfectꝰ in scia oñdit.ij.ix.
Bonauẽture bũilitas oñdit.ij.x.
Bonauẽture caritas ad frẽs oñdit.ij.x.
Bonauẽture fuiciũ ad ifirmos oñdit.ij.
Bonauẽture sapia i rñe dãdis ostẽ.ij.vij.x.

Tabula

Bonauētura quō sit adept⁹ generalatum. folio.ij.
Bonauentura quomō regulaz reformauit z exposuit.ibidem.
Bonauentura quomō ordinē in ꝓuincias z custodias diuisit.ibidē.
Bonauentura quare z quādo scripserit apologiā pauperū.ibidē.
Bonauentura quō resignauit episcopatuz eboracensem.fo.ij.ix.xxj.
Bonauētura q̄t z q̄s libros fecerit.iij.ix.xxij
Bonauentura q̄t annis z q̄ bene ordinem rexerit.iij.xij.
Mñ z quō z qua causa sit assumpt⁹ in cardinalē z epm.iij.ix.xxj.
Bonauentura quomō se habuerit in concilio lugdunensi.iij.
Bonauētura moꝛs describit.iij.xl.xiij.
Bonauētura vbi sit sepult⁹.z p quē et quibus solennijs.iij.xl.
Bonauētura gr̄e explicant.iij.
Testimoniū alexandri de alcs de sctō bonauentura ponit.iij.v.xxi.
Testimoniū sancti francisci de sctō bonauentura ponit.iij.v.
Bonauētura ē cōicat⁹ de altari p angl'm.iij
Bonauenture miracula ostēdunt.fo.iij.iij v.xiij.xv.xvi.xxij.
Bonauenture canonisatio p quos sit ꝓcurata.v.xxiij.xxiij.
Bonauētura doctrina q̄lis sit.viij.xxij.
Bonauēture sapīa fuit infusa.viij.
Bonauenture stat⁹ fuit ex oi pte pfect⁹.ix.
Bonauenture virtutes z insignia enumerantur.ix.x.xi.xij.xiij.
Bonauēture patīa oñdit.fo.xij.
Quare merito fuerit canonisand⁹.xiij.
Bonauētura vitā q̄s ꝓscripserit.xix.
Bonauētura vita p q̄s sit testificata.xxi.
Processus in canonisatione sancti bonauēture ponit.xxij.xxiij.
Bona sunt triplicia.fo.iij.
Bonū eternū quō petak in ꝑmiū.
Bonū spūale petit in meritū.
Bonū spūale petit in bonū gr̄e. ibidē
Bonū tpale gr̄e petak.
Bonū est sui diffusiuū.cxxix.
Bona gratie que sint.cclxxxi.
Bona nature que sint.ibidē.
Bona foꝛtune que sint.ibidē.
Bona opa aliq̄ sunt occultāda.ibidē.
Bona opa aliq̄ sunt manifestāda.ibidē.
Bonitas dei q̄nta sit oñdit.cccv.
Canonisare sanctos quid sit.folio.vj.
Canonisare aliquē in ordinez apostoloꝛ vtrū liceat.ibidē.
Canonisare aliquē in ordinē martyrū.confessoꝛ vel virginū vtrū liceat.ibidē.
Canonisat⁹ q̄d ꝓsequak ex canonisatōe.vj.
Quid faciat fama ad canōisationē.xiij.xij
Canonisari sctōs q̄d req̄rat.xix.xviij.xx.
Utrum ecclesia possit errare in canonisatione sanctoꝛ.xix.
Caritas q̄lis debeat br̄i ad pr̄ios.xlv.
Caritatis officiū qualis sit.lix.
Caritas pr̄imi dꝛ br̄i corde.ore.ope.ibidē.
Caritatis fruct⁹ est magn⁹.cx.
Caritatis fruct⁹ est occult⁹.ibidē.
Caritatis fruct⁹ qui z q̄t sint.ibidē.
Caritas rectificat animā ꝑm triplicē aspectum.fo.cxx.
Ad caritatē sunt plures grad⁹.cxxxij.
Caritatꝭ affect⁹ debet esse triplex.cxxxiij.
Caritas non vult scire mediuz inter se z dilectum.fo.cxxxiij.
Caritatiua affectio hꝫ sex grad⁹.clv.
Caritas est incōparabilis.quid sit et quorum sit.fo.clv.clvi.
Caritas incontaminabilis quid sit z quorum sit.clv.clvi.
Caritas infatigabilis quid sit et quoꝝ sit. fo.clv.clvi.
Caritas inseparabilis quid sit et quoꝝ sit. fo.clv.clvi.
Caritas insuperabilis quid sit z quoꝝ sit. fo.clv.clvi.
Caritas insatiabil' q̄d sit z q̄s sit.clv.clvi.
Caritas q̄nta efficiat in nobis.clix.
Caritatē bñtes habem⁹ deū.ibidē.
Ad caritatis affectionē inuitat dñs.clix.clx
Caritas triplici gradu acq̄rit.cxcix.
Caritatis p̄conia ponunt.ccxlij.ccxcvi.
Caritatiue affectiōis iter sequitur iter contemplationis.cl.
Caritatiua affectio pficit ꝓtēplatiōez.cl.
Caritatiua affectio quid sit.ibidē.
Caritatiua affectio vnde oriak.cliij.
Caritatiua affectio quō distinguak ab alijs affectionibꝫ.ibidē.
Caritas quid sit.fo.cliij.cccij.
Caritatis act⁹ qui sint.cliij.
Caritatꝭ act⁹ q̄dā oriunt a caritate.ibidē.

Tabula

Caritaſ actꝰ q̃dã impanĩ a caritate.cliij.
Caritas incipientiũ que ſit.
Caritas pficientiũ que ſit. ibidẽ
Caritas pfectorũ que ſit.
Caritatis infuſe ſignũ eſt dolor de culpa p̃terita.fo.cliij.
Caritatis infuſe ſignũ eſt ꝓpoſitum cauendi futura.ibidẽ.
Caritatis infuſe ſignum eſt delectatio ĩ auditu verbi dei.ibidẽ.
Caritatis infuſe ſignũ eſt ꝓmptitudo boni opis.ibidẽ.
Caritaſ infuſe ſignũ eſt letari de pfectu.primi.triſtari de etꝰ defectu.ibidẽ.
Caritatis roborate ſignũ eſt frequẽs cõſcientie examĩatio.cliiij.
Caritatis roborate ſignũ eſt cõcupiſcentie diminutio.ibidẽ.
Caritaſ roborate ſignũ eſt ſenſuũ ſpũaliũ vitalis exercitatio.ibidẽ.
Caritaſ roborate ſignũ eſt ſtudioſa mãdatorꝫ obſeruatio.ibidẽ.
Caritatis roborate ſignũ eſt diuinarꝫ veritatũ manifeſtatio.ibidẽ.
Caritaſ pfecte ſignũ extrinſecũ eſt paratũ eſſe mori ꝓ ſalute primi.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ extrinſecũ eſt inimicos diligere.ibidẽ.
Caritaſ pfecte ſignũ extrinſecuz ẽ aduerſa patienr ſuſtinere.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ extrinſecũ eſt oĩa relinq̃re r ꝓpm ſeq̃.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ extrinſecũ eſt ſolum deũ timere.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecũ ẽ intima ſuſpiria mentiſ bñe clv.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecum eſt alta deſideria bñe.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecuz eſt cogitationes languide.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecũ ẽ expectationes tedioſe.ibidẽ.
Caritatis pfecte ſignũ intrinſecũ eſt affectiones extatice.ibidẽ.
Caritaſ pfectio eſt duplex.cliiij.
Caritatis pfectio q̃d ſit.ibidẽ.
Caritas gloriatur de alieno bono ſicut de ſuo.fo.cccviij.
Quomõ ſe debeat homo exercere in caritate.fo.ccxcvj.
Carnales tentationes tepide repellere eſt periculoſum.xlviij.
Carnis mũdicia quid ſit.ccexl.
Caſtitas quid ſit.fo.xj.cxcviij.
Caſtitas quõ diſtinguat ab abſtinẽtia.xj.
Caſtitatis tres ſunt gradꝰ.cxcviij.
Cautio quid ſit.clxx.cccj.
Cauenda r dolenda q̃ ſint.ccexliij.
Cauſa quid ſit.cccj.
Cauſalis ratio q̃d ſit.ibidẽ.
Sancte cecilie exercitiũ exꝑmit.ccxxvj.
Beatam ceciliam debent ſequi deuote femine.ibidẽ.
Celi dicunt ſcti q̃druplicit.liij.
Celũ capit ꝑ puritate angelorꝫ.ccxvj.
Celũ capit ꝑ dignitate ſctorꝫ.ibidẽ.
Celũ capit ꝑ auctoritate.ibidẽ.
Celũ capit ꝑ ſublimi vita iuſtorꝫ.ibidẽ.
Celum capitur ꝑ occultatione diuinorum iudiciorꝫ.ibidẽ.
Cherubin ale ſex.ccexxix.et duob⁹ ſeq̃nti.
Circũſpectio q̃d ſit.clxx.cccj.
Circũſpectio nõ valet ſine exultatõe.cxx.
Circũſpectio ꝑlati duplex.ccexlvj. ccexlvij.
Ciuitas regiſ eterni que ſit.clxvj.
Ciues huiꝰ ciuitatis q̃ ſint.
Ciuiũ illorꝫ diſtinctio ponit. ibidẽ.
Ciuitatis illiꝰ extranei q̃ ſint.
Sancta Clara quomõ in tribulatiõib⁹ ſit gauiſa.ccxxvj.
Clamor in quo ꝙſiſtat.cxxxj.
Clementia quid ſit.cccij.
Clericorũ defectus quare plerũq̃ tacẽtur a ꝓdicantib⁹.ccexxv.
Cogitationes vane quomodo ſint cauende.fo.xlvij.xlv.
Condeſcenſiones dece⁊ fecit nobis chriſtꝰ ꝓtra decẽ plagas.ccexxiij.
Quõ bõ poſſit cognoſcere ſeipm.ccxcj.
Comeſtio quõ fieri debeat.cxxiiij.
Comeſtionis diſciplina que et quanta eſſe debeat.cxxiiij.
Cõmiſſum q̃d ſit.cccij.
Concordia quid ſit.ibidẽ.
Cõcupiſcẽtie quõ ſint mortificãde.xlv.
Cõcupiſcẽtia q̃re neceſſaria ſit.cxxxij.
Cõcupiſcẽtia eſt multiplex.cxxvij.
Circa ꝙcupiam pla ſũt meditãda.ibidẽ.
Cõcupiſcẽtia voluptaſ eſt triplex.ibidẽ
Cõcupiſcẽtia curioſitaſ eſt triplex.ibidẽ.
Cõcupiſcẽtia vanitaſ eſt triplex.ibidẽ.
Cõcupia carnis ĩ q̃d ſe diffũdat.cclxxxij.
Confeſſiõis ꝓtinuatio ſuadet.xxv.
Confeſſio eſt duplex.fo.xxix.

Tabula

Confessio publica corã q̃ fieri debeat.xxix.
Cõfessio publica de q̃b debeat fieri.xxix.
Confessio publica vbi z quomodo fieri debeat.folio.xxv.
Confessio vicaria vitupak.xxix.
Cõfessio req̃rit p̃parationẽ añ se.ibidẽ.
Que debeant cõfiteri a religioso.folio.xxix xlj.xl.
Cõfessio pura dz sp bñi.xlvi.
Confessio duplex est.cccxxxix.
Cõfidentia q̃re necessaria ẽ.cxxxvij.
Confirmatio q̃d sit.cccliij.
Cõpassio quib9 debeak.xlviij.
Cõpati cb̃isto debem9.ibidẽ.
Cõpati debem9 pctõrib9.ibidẽ.
Cõplacentia q̃re necessaria sit.cxxxij.
Cõqueri nõ dz religiosus.xlv.
Cõscientie stimul9 dz exaspari.cxxvij.
Conscie stimul9 dz exacui.ibidẽ.
Cõscie stimulus dz dirigi.ibidẽ.
Conscie stimul9 quõ rectificek.cxxviij.
Conscientia quid sit.cccij.
Consensus q̃d sit.ibidẽ.
Consilia adulatorum z detractorũ non recipiantur.cccxlvij.
Consilia req̃ri solẽt trib9 de causis.ibidẽ.
Consolationes z tribulationes sunt occultande.xlvj.
Consolatione a deo accepta efferri nõ debemus.ccxliij.
Constãtia mentẽ suadek.xxv.
Cõstantia quõ acquirak.ibidẽ.
Incõstantie filie q̃ sint.ibidẽ.
Contemplatiua aima debet flectere genua mentis.fo.ciij.
Contemplatiua aĩma debet pulsare humiliter.ciij.
Contemplatiua anima debet postulare sapienter.ibidẽ.
Contẽplatiõis obiectũ ẽ q̃drupler.
Cõtẽplans dz reflectere se ad iteriora.
Cõtẽplatio interior fit triplicit.
Cõtẽplatio dz fieri ad exteriora.
Contẽplatio exterior fit triplicit. ibidẽ
Contẽplatio dz fieri ad inferiora.
Cõtemplatio inferior fit triplicit.
Contẽplatio dz fieri ad supiora.
Contẽplatio supior fit triplicit.
Contemplatiõis obiectũ q̃drupler significak p q̃tuor coznua crucẽ.ciij.
Contẽplatiõis obiectũ q̃drupler significatur p q̃tuor rotas curr9 ignei.ibidẽ.
Contẽplatõis obiectũ q̃drupler significak p q̃druplicẽ plagã cre.ibidẽ.
Contẽplatõis fruct9 q̃s sit.ibidẽ.
Contẽplatio dz vsari circa q̃tuor.ibidẽ
Contemplans ania debet ꝯsiderare se formatã p naturã.cv.
Contẽplãs aĩa dz ꝯsiderare se deformataz p culpã.fo.cvj.cvij.cviij.tẽ.
Contemplans ania debet cõsiderare se reformatã p gr̃am.cviij.
Contemplatione anima ingredik celestem hierusalẽ.cxix.
Quis sit dispositus ad ꝯtẽplationẽ.ibidẽ.
Quõ gueniak ad ꝯtẽplationẽ.cxx.
Contemplans res in seipis tria videt i eis folio.cxx.
Que sint illa tria.ibidẽ.
Cõtẽplatiõe trãsit aĩa in hier'm.cxxviij.
Contemplans res in seipis videt alia tria in eis.fo.cxx.cxxj.
Que sint illa tria.cxxj.
Contemplans res in seipis videt alia tria in eis.cxx.cxxj.
Que sint illa tria z q̃d sint.cxxj.
Contemplando gradus mundi cognoscitur deus.cxxi.
Quid de deo cognoscatur p contemplatiõnẽ creaturaz.cxxi.
Contemplatio mundi dilatatur in septem modos.ibidẽ.
Contemplatio quomõ fiat p nouem choros angeloz.cxxiij.
Quõ contemplemur deũ intra nos.cxxiij.
Quõ ꝯtẽplemur deũ sup nos.cxxiij.cxxv.
Cõtẽplatio dei circa q̃ versek.ibidẽ.
Contemplari inuisibilia dei quomodo sit possibile.cxxv.
Per q̃ possim9 deũ ꝯtẽplari.cxxv.
Cecitas nostri intellect9 increpatur in cõtemplãdo deũ.ibidẽ.
Contẽplatiõis grad9 sunt sex. cxxvi.cxlvij.
Contemplatõis gradus distinguũtur per gradus throni salomonis.cxxvi.
Contẽplatiõis gradus distinguunk p alas cherubin.ibidẽ.
Contẽplatõis gradus distinguunk p dies ꝑmos creatiõis.ibidẽ.
Contemplatio etnozũ ad q̃d necessaria sit. folio.cxliij.
Contẽplatio q̃etat meditantẽ.ibidẽ.
Contẽplatio q̃d sit.cxliij.ccciij.
Contemplans debet esse liber ab impedi/

Tabula

mentis.fo.cxliij.
Contẽplans dz hr̃e oculũ sanũ.cxliij.
Contemplans debet habere oculum dire/ctum in sapiam eternã.cxlv.
Contẽplãs dz esse mẽtalit̃ suspẽsus.ibidẽ.
Contẽplatiuũ spm̃ esse libeꝝ q̃d sit.cxliij.
Contẽplatõis oculꝰ dz esse pspicax.cxlv.
Cõtemplatõis oculus q̃s sit.ibidẽ.
Contẽplatiõis oculꝰ quõ sanek.cxliij.
Quis sit aspectus eius.cxlv.
Que sit visio eius.ibidẽ.
Contẽplatiõis actꝰ duo includit.cxlv.
Contẽplationis differẽtia ponitur ab in/tuitiua cognitione.cxlv.cxlvi.
Contẽplatiõis dr̃a a cogitatõe ponit̃.cxlv.
Cõtẽplatõis dr̃a a meditatõe põit̃.cxlv.
Contẽplatio vnde oriat̃.
Speculatio vnde oriat̃. ibidẽ.
Cogitatio vnde oriat̃.
Contẽplatio q̃z clare cognoscat.
Contẽplatiue vite opa quõ differãt ab ope/ribꝫ vite actiue.cxlv.cxlvi.
Contemplatõis gradus ꝛ dispositio ad cõ/templationẽ nõ sunt idẽ.cxlvi.
Contẽplatõis gradꝰ q̃d sint.cxlvi.
Dispositio ad ꝓtẽplationẽ q̃d sit.
Cõtẽplatõis gd̃ꝰ ẽ radiosꝰ aspectꝰ. ibidẽ.
Contẽplatiõis gradꝰ ẽ gustꝰ saporosus.
Contẽplatio ẽ duplex.cxlvi.cxcij.cxciij.
Contẽplatio speculatiua q̃d sit.cxlvi.
Contẽplatio practica q̃d sit.ibidẽ.
Contẽplatõis gradꝰ q̃ sint.cxlvij.cc.
Contẽplatõis tria sunt genera.cliij.
Contẽplãda est bũanitas xp̃i.cliiij.
Contẽplanda est celestis curia.ibidẽ.
Contẽplanda est diuina maiestas.ibidẽ.
Contemplantem oportet vti sensibilibus formis.cxlviij.
Contemplationis gradus fm origenẽ po/nuntur.fo.cxlix.
Qui sint illi gradus.ibidẽ.
Contemplationis iter consolatur spiritꝫ humanũ.ibidẽ.
Quefit differentia itinerantiũ in vita acti/ua ꝛ ꝓtemplatiua.ibidẽ.
Contemplatiõis itinere spũs humanꝰ deo familiariter vnit̃.cl.
Cõtẽplatõis itinere spũs bũanꝰ q̃tak.cl.
Contemplationis itinere spiritꝰ humanus pulchrificak.ibidẽ.
Contemplatõnis itinere spiritus humanꝰ reficitur ibidem.
Contemplatiõis itinere spũs humanꝰ a la/bore releuak.fo.cl.
Contemplatiõis itinere spũs humanꝰ in ce/lestibꝫ iocundak.ibidẽ.
Contẽplatiõis itinere spũs nr̃ ingredik se/cretũ intrinsecũ dñi iesu.ibidẽ.
Quid sit illud ingredi.
Contẽplatõis penna q̃d sit. ibidẽ.
Contẽplatiõis penna q̃d causet
Ad ingressum intrinseci secreti dñi iesu in/uitak spũs nr̃i itinere ꝓtẽplatõis.cl.
Contemplatiõis iter sequit̃ iter caritatiue affectionis ꝛ q̃re.ibidẽ.
Contẽplatio bebdomadalis de floribus ꝛ fructibꝫ xp̃i ponit̃.cclvi.cclvij.cclviij.
Contemptꝰ mũdi suadek.xxv.
Contentio quid sit.cccij.
Continentia quid sit.ibidẽ.
Contumelia quid sit.cccij.
Contumelia quõ sit tolerãda.xlv.
Conuentꝰ maiores religiosoꝝ quare magꝭ diligunt̃.cccxxix.
Conuersationis ordinatio cum ꝓsequenti/bus ponit̃.xlv.
Cor quõ debeat custodiri.ibidẽ.
Corrigere alios ꝛ se nõ emendare quantũ malum sit.xlix.
Quotus quid sit.cccij.
Quare in creatione dicitur fiat fecit ꝛ factũ est.folio.cxx.
Cristallus quid sit.ccxvij.
Cristallus quõ generet̃.ibidẽ.
Crucis p̃conia ponunt̃.lix.
Crux est impiũ sup bũeꝝ saluatoꝛ.xcix.
Crux est lignum vite.
Crux est cubitꝰ ꝓsũmatõis arche.
Crux est ara abrae.
Crux est lignũ dulcorãs aquas.
Crux est virga moysi.
Crux ẽ palus serpentꝭ enei. ibidẽ.
Crux est citbara dauid.
Crux est duo ligna vidue.
Crux est lignũ belisei.
Crux est palma.
Crux est clauis dauid.
Crucꝭ optimꝰ laudismꝰ ponit̃.ciij.ciiij
Crux est liber.cxxxij.
Crux manifestat deum inscrutabilis sapi/entie esse.cxxxij.
Crux manifestat deum irreprehensibil'i/sticie esse.ibidem.
Crux christi esta cluis.ibidem.

Tabula

Crux christi est porta.fo.cxxxij.
Crux christi est via.ibidē.
Crux xpi est splendor veritatis.ibidē.
Crux manifestat deum inenarrabilis mi/
sericordie esse.cxxxij.
Culpa nullo mō est defendēda.xxix.
Curiosa nō sunt curāda a religioso.xlviij.
Curiositatis vituperiū ponit.ccxxxiij.
Curiosum opus tps pdit.
Curiosum op⁹ vanā gl'am causat.
Curiosum op⁹ a deo retrahit. ibidē.
Curiosum op⁹ ꝓcupiaz oculoz nutrit.
Curiosum op⁹ alios ruere facit.
Curiositas perdit magnam partem intel/
ligentie.cccxxj.
Custodire dz se hō sollicite.fo.xlvj.xlix.

Debitum est tri/
plex.folio.liij.
Delectatio vñ oriat.cxxj.
Delectatio in sensu vnde oriat.ibidē.
Delectatio quid sit.cxxij.
Delectatio spiritualis aliquādo mutat in
carnalē.cclxxxij.
Delictum quid sit.cccij.
Delinquentiū tria genera.cccxlvij.
Desiderare debem⁹ triplicit.fo.l.
Desiderandū quid sit.ibidē.
Quare diuīa charismata sint desiderāda.l.
Desideria inflāmant in nob duplicit.cx.
Desiderij affluentia est a spūsancto propter
tria.fo.cxxix.
Desidia religiosi vituperat.xlviij.
Desperatio quid sit.cccij.
Despici nō debet malus.xlix.
Quare despici nō debeat mal⁹.xlix.
Detractio est p patiētiā supanda.xlix.
Detractio quid sit.cccij.
Detractores ꝛ adulatores ad consilia non
recipiant.cccxlvij.
Collatio de deuotiōe ponit.clxxj.clxxij.
Deuotio ad deum est sexta ala ecclesiastici
seraph.cccxlvij.
Deuotio ad deū qd facit in nob.ibidē.
Deuotio triplex.ibidem. Et iterum triplex
folio.cccxlix.
De⁹ semp dz bri in memoria.xlvij.
De deo debem⁹ triplicit sentire.ibidē.
Quid sit de deo sentire pūssime.ibidē.
Quid sit de deo sentire altissime.xlix.l.
Quid sit de deo sentire sctissime.xlix.l.
Deo dz exhiberi cor humile.l.
Deo dz exhiberi cor deuotū.ibidē.
Deo dz exhiberi cor illibatū ibidē.
Quid sit deo exhibere cor humile.deuotuz
ꝛ illibatum.ibidē.
Deo qd rependere debeam⁹.fo.l.
Deus est pater nr̄ tripliciter.liij.
Quid sit deū esse pr̄em nr̄m.
Dei nomē est terribile.
Dei nomē est admirabile. ibidē
Dei nomen est laudabile.
Dei regnū quid sit.
Dei regnū dicit triplicit.
Dei voluntas qd sit.fo.liij.
Dei voluntas ad qd sit.ibidē.
Dei voluntas est triplex.ibidē.
Deus est dñs potentissim⁹.lxiij.lxv.
Deus est dñs sapientissim⁹.lxv.
De⁹ est dñs opulentissimus.
De⁹ est dñs indeficientissim⁹.
Deus est dñs pūssimus. ibidē.
De⁹ est dñs iustissimus.
Deus est dñs certissimus.
Deus est dñs nomiatissim⁹.
De⁹ est summe timēdus a nob.lxxxj.
Dei timor q̄ ꝛ q̄nta efficiat in nob.ibidē.
Dei sapientia dz ꝓsiderari.lxxxj.lxxxij.
Dei bonitas dz ꝓsiderari.lxxxj.lxxxij.
Diuine sapie effect⁹ ponunt.lxxxj.lxxxij.
Diuine bonitatis effect⁹ ponunt.lxxxj.lxxxij
Diuina bonitas p̄conisat.fo.cvj.
Dei omnipotentiam quid potissime decla
ret.cxiij.
Deus differt sepius dare quod libentissi/
me dat.cxv.
Dei bonitas quō reluceat in creaturis.cxx.
Dei potētia quō reluceat i creaturis.cxx.
Dei sapia quō reluceat in creaturis.cxx.
Deus possumus contēplari per sensibilia
dupliciter.fo.cxxj.
Deum contemplari per sensibilia quid sit.
folio.cxxi.
Quis modus sit altior.ibidē.
Quid de deo sciat p memoriā.cxxiij.
Quot sciant de deo p mēoriā.ibidē.
Deus quomō cognoscat ex actibus intelle
ctualibus.cxxv.cxxvi.
Diuine pfectiōes q̄ ꝛ quot sint.cxxv.
Deus quō se diffundat.ibidē.
Diuine generationis ꝓditōnes exp̄muntur
folio.cxxvi.
Diuine spirationis conditiones exp̄mun/
tur.folio.cxxvi.

Tabula

Deus quomõ cognoscatur ex actibus po/tentie electiue.cxxvj.
Deus quomõ cognoscatur per omnes phi losophiam.ibidẽ.
Diuine emanatiões quõ distinguant.
Diuine essentie cõicabilitas oñdit.
Mod⁹ illi⁹ cõicabilitat⁹ oñdit. ibidẽ.
Diuina origo quid sit.
Diuine psone p q̃ z quõ distinguant.
Diuine psone quõ sint vnũ.
Que sint ꝓtemplanda circa diuinas ema/nationes.cxxvj.cxxv.
Que sint contemplanda circa diuinas per sonas.cxxv.cxxvj.
Que sunt contemplanda circa diuinas pfe ctiones.cxxv.cxxvj.
De⁹ ꝓmisit credentibꝫ tria.cxxviij.
Deus excedit oẽm petitionẽ.
De⁹ excedit oẽm desideriũ dilatatões.ibidẽ
De⁹ excedit oẽm estimationẽ.
De deo q̃ sint meditanda.cxxix.
Deo debem⁹ reuerentiã triplicit.
Quid hõ hẽat a deo tanq̃ ꝑe. ibidẽ
Quid hõ habeat a deo tanq̃ dño.
Quid hõ habeat a deo tanq̃ iudice.
Dei reuerentia est triplex.ibidẽ.
Deo debem⁹ beniuolentiã.ibidẽ.
Deo beniuolẽtia triplex est exhibita.cxxx.
Deo debem⁹ triplicẽ cõplacentiã. ibidẽ.
Dei dilectionẽ intelligim⁹ sex q̃dibꝫ.ibidez.
In deo q̃ sint cõmunia.cxxxij.
In deo que sint ꝓpria.
In deo q̃ sint appropriata.
Dei cõmunia q̃ttuplicia sint.
Dei ꝓpria q̃ttuplicia sint.
Dei appropriata q̃ttuplicia sint. ibidez.
In deo est altitudo terribilis.
In deo est pulchritudo mirabil⁹.
In deo est dulcedo desiderabilis.
Dei essentia quomõ possit rationabilit⁹ in/uestigari.ibidẽ.
Modi ascẽdendi in deũ ponunt.cxciij.
De diuina essentia tredecim dicta exꝓmũ/tur.ccc.cccj.
Diuine essentie vnitas cũ trinitate psonaꝝ exprimit.ccc.
In deo sunt due emanatiões.cj.
In deo sunt tres psone.
In deo sunt q̃ttuor relationes.
Dei fili⁹ quare dicat verbũ. ibidẽ
Dei filius quare dicat fili⁹.
Dei filius quare dicat imago.
Spũssanct⁹ quare dicat donũ.cccj.
Spũsanctũs quare dicat datũ.
Spũsanctũs quare dicat caritas.
In diuinis sunt duo modi p̃dicãdi.
In diuinis sunt q̃nq̃ modi dicẽdi.
Deũ in nob habitare q̃d sit.
Deum apparere quid sit. ibidẽ.
Deũ descendere quid sit.
Deum mittere quid sit.
Deum mitti quid sit.
Deum sedere quid sit.
Deus est causa mundi efficiens finalt et ex/emplaris.cccj.
Deo appropriare quid sit.
Deo appropriata q̃ sint. ibidẽ.
Deum esse oñipotentem.
Dei potentia quid sit.
Dei sapientia quid sit.
Dei sapia ꝺr cognitio z visio.
Dei sapia ꝺr approbatio z ꝑscientia.
Dei sapia ꝺr dispositio z ꝑdestinatio.ibidẽ.
Dei sapia ꝺr reprobatio z lux.
Dei sapia ꝺr speculũ z exẽplar.
Dei sapia ꝺr liber vite.cccj.
Dei auctoritas q̃ magna sit.cccxv
Dei nomẽ triplr̃ iuanũ sumit.cccxix.cccxx.
Diffinitio quõ debeat fieri.cxxiij.
Diffinitio p que debeat fieri.ibidẽ.
Diffusum est octuplex.cxxv.
Diligi appetere est fugiendũ.xlix.
Dilectio homis est fallax.ibidẽ.
Dilectio quid sit.cccij.
Dilectio habet ordinẽ.cccxxij.
Dilectio dei.z dilectio ꝓximi.cccxlj.
De diligentia ponit vna collatio.clxxij.
Discipline vsus q̃t bona efficiat.xxliij.
Discipline ꝑparatoria q̃ sint.xxv.
Disciplina quid sit.fo.xxvij.xxix.z p totuz illũ tractatũ.
Disciplina in oi loco est fuanda.xxviij.
De disciplia i diuio officio.xxxj.xxxij.xxxiij.
De disciplina in gestu corpis.xxxiij.
De disciplina in comestione.xxxiij.
Disciplina quid sit.ccciij.
De disciplina vna collatio ponit.clxxij.
Discipul⁹ xpi debet se oino abnegare.xxvj.
Dissolutio in moribꝫ vitupat.xxxvj.
Discretio q̃nta virtus sit.cclj.
Discretio est auriga virtutũ.ibidẽ.
Discretio circũspecta z puida faciẽdoꝝ ꝺsi deratio ẽ q̃nta ala eccl'iastici serapb.cccxlvj
Diuinatio quid sit.cccij.

Tabula

Docilitas quid sit.fo.clxx.cccij.
Doctrina christi que sit.xlix.
Dolor aie dz bre duos comites.l.
Dolendū est tripliciter.l.
Dolor ꝓsistit in quattuor.cxxxj.
Dolor quid sit.ibidē.
Domū triplicē habet impator.lxiij.
Domꝰ illa triplex que sit.
Domū triplicē habet xps. ibidē.
Que sit illa triplex domꝰ xpi.
Dona dei ad hoiez sē triplicia.cccvij.cccviij
Dulia quid sit.lxxxi.
Dulia cui debeat.ibidē.

Beatas quid sit

e folio.cxxx.
Ecclesia militans ꝛ triumphans sibi correspondēt.cxxxij.
Ecclesia militans disponitur ꝑm triūphantem.ccvij
Ecclesia militans correspondet triūphanti in ordinatiōe.ibidē.
Ecclesia militans correspondet triūphanti in scientia.ibidē.
Ecclesia militans correspondet triūphanti in actione.ibidē.
Ecclesie ordo quid sit.
Ecclesie scientia quid sit. ibidē.
Ecclesie actio quid sit.
Electiue ꝓtuꝛ opatio attēdit ī tribꝰ.cxxij.
Electoꝝ ordo est triplex.ccvij.
Elemosynā dare vbi melꝰ sit dare.ccclxv.
Elēosynaꝝ tria genera dāt miōribꝰ.cccxxix.
Eleuatio ad supiora quō ꝛ ꝙ fiat.cxxxij.
Eleuatio mentꝭ est ex tribꝰ.cxlvij.
In eleuatione mentis quid sit magnitudo deuotiōis.cxlvij.
In eleuatione mentis quid sit magnitudo admiratiōis.ibidē.
In eleuatione mentis quid sit magnitudo exultationis.ibidē.
Entis diuisiōes plures ponunt.cxxij.
Equitas quid sit.ccclj.
Erubescētia de qbꝰ esse debeat.xlvij.
Erubescere de vilitate vestꝭ ꝛ hūilibꝰ obsequijs q̄ꝫ vitupabile sit.xlvij.
Estimatiua quid sit.cccj.
Eternitatꝭ duo sunt maneria.cxxxij.
Quō ꝙuenīat ad illa duo maneria.ibidē.
Eternitatꝭ itinera sunt septē.cxxxvij.
Eternitatꝭ itinera gradi inuitat nos dominus iesus.cxxxvij.
Eternoꝝ recta intentio est primū iter eternitatis.ibidem.
Eternoꝝ studiosa meditatio est scōm iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ limpida ꝓtemplatio est tercium iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ caritatiua affectio est q̄rtum iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ secreta reuelatio est quintuꝫ iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ experimētalis ꝑgustatio ē sextū iter eternitatis.ibidē.
Eternoꝝ deiformis operatio est septimū iter eternitatꝭ.ibidē.
Eternoꝝ recta intentio est necessariū iter eternitatis.cxxxviij.
Eternoꝝ recta intentio q̄re alia itinera ꝑcedat.ibidem.
Eucharistia quid ꝓtineat.lxxix.
Eucharistiā quō ꝓtēplari debeamꝰ.
Eucharistiā sūpturꝰ q̄d facere debeat.
Quid sufficit credere ꝓtineri ī eucha.ibidē.
Quare xps ꝓtinet sub bis duabꝰ spēb.
Eucharistiā sūpturꝰ q̄d credere debeat.
Quare christus voluit corpus suuꝫ velate dari.lxxx.
Eucharistie vtilitas in eccl'ia exꝑmit.ibidē
Eucharistiam sumens quō debet cōscientiam suā mūdare.ibidē.
Indigne cōicātes vitupant.ibidē.
Utrum deus suscipiat sacrificium malorū sacerdotū.ibidē.
Eucharistie sumptio qualē corporis mundiciā req̄rat.ibidē.
Eucharistia quid sit.cccij.
Eucharistie dig̃ susceptio tria req̄rit.cxcvi.
De nocturna pollutiōe nota sententiā sancti bonauenture.lxxx.
In cōione manuū pudicicia ē ꝙuāda.lxxx.
Quantus debeat esse feruoꝝ in sumēte eucharistiam.ibidē.
Non celebrans nō legitime impeditus q̄ꝫ male faciat.ibidē.
Qui ꝛ q̄t sint effectꝰ digne cōionis.ibidē.
Bona exhortatio ponit ad celebrādū.lxxx
Que accendant hominē ad cōmunionez ꝛ celebrandū.ibidē.
In missa oia rītāt passionē xpi.lxxxi.
Necessaria ē mēoria passiōis xpi i miss.lxxxi.
Celebrās q̄d recordari debeat.ibidē.
Eucharistiam sumere quare sit necessariū. ibidem.

Tabula

Eucharistiam sumens mutat in christuz et nō econuerso. folio. lxxxi.
Cōmunicandi rō que sit. ibidē.
Ad eucharistiam percipiendam decem trahunt. ibidem.
Celebrantis intentio que z qualis esse debeat. folio. lxxxij.
Celebrās p q̄m orare debeat. ibidē.
Celebrās p q̄m debeat intēdere. ibidē.
Excedentia q̄ sit necessaria. cxxxij.
Exclamatio triplex fit i cantic canti. cxxiiij
Exemplaris in vita dz esse plat. z dr quartalala ecclīastici seraph. cccxlv.
Exerceri debem⁹ extrinsec⁹ ad tria. l.
Exerceri debem⁹ intrinsec⁹ ad tria. l.
Exercemur ad modestiā pstmōie ad tria. l.
Exercemur ad modestiā disciplie ad tria. l.
Exercemur ad modestiam honestatis ad tria. ibidem.
Exercemur ad iusticiā in trib⁹.
Exercemur ad iusticiā integrā.
Exercemur ad iusticiā ordinatā. ibidē.
Exercemur ad iusticiā pfectā.
Exercemur ad pietatē in trib⁹.
Exercemur ad saluationē aīaz.
Exercitatio mentalis z pia tria requirit. folio. ciij.
Exercere dz hō stimulū pscīe. cxx.
Exercitium debet versari circa triplicez viam. cxxvij.
Exerceri debem⁹ in purgādo.
Exerceri debem⁹ in illuminādo. ibidez.
Exerceri debem⁹ in pficiēdo.
Exerceri debet deuotus circa mortez christi. folio. cxciij.
Exerceri debet deuotus circa extremū iudicium. ibidem.
Exerceri debet deuotus circa penas infernales. ibidem.
Exerceri debet deuotus circa celestem gloriam. ibidem.
Exerceri debz deuotus circa beneficia dei. folio. cxciij.
In exercitio spūali sūt tria concomitantia folio. ccxxxviij.
Per illa quattuor peruenimus ad cordis puritatem. ibidē.
Afflictio corpis discreta ē cōmēdabil. ibiō
Exercere debet se seruus dei in quattuor. folio. cclxxxvj.
Exīstētia rez est triplex. cxx.
Experientia quid sit. clxij.
Experimentalis pregustatio est iter eternitatis. clxij.
Quare hoc iter sequatur iter reuelationis eternorū. ibidē.
Quare hoc iter sequatur alia itinera omia. ibidem.
Experimentalis noticia quid sit et quoruz sit. ibidem.
Experientia est duplex. clxiij.
Experiētia corpaliū q̄d sit. ibidē.
Quō p experientiā eternorū ingrediamur secretū dñi iesu. cl.
Extensio circa exteriora quomō et per que debeat fieri. cxxxiij.

Fallacia quid sit.

f folio. cccij.
Fantasia quid sit. cccj.
Fantasma quid sit. ibidē.
Fellea passio quid sit. cccij.
Fidentia quid sit.
Fides quid sit. ibidē.
Fiducia quid sit.
Fomes est quadruplex. cxxxj.
Fortitudo quid sit. cccij.
Fortitudo politica q̄d sit. clxvij. clxx.
Fortitudo purgatoria q̄d sit. clxvij. clxx.
Fortitudo purgati animi. clxvij. clxx.
Fortitudo exēplaris q̄d sit. clxvij. clxx.
Quomō beatus Franciscus in tribulationib⁹ sit gauisus. ccxxvj.
Quō beat⁹ Francisc⁹ puenerit ad tantam pfectionē. ibidē.
Quō beat⁹ Francisc⁹ puenerit ad intelligētiā scripturaz. ibidē.
Beati francisci pfectio declarat. cxix.
Beatus Franciscus habuit stigmata saluatoris. ibidē.
Fraus quid sit. cccij.
Furtū quid sit. cccij. cccxxiij.

Gaudium anime

g Q quid significet. folio. cxv.
Generātia in mōdo q̄ sint. cxv.
Generata in mūdo que sint. ibidē.
Gloriatio ppria vtrū sit pctm̄. clviij.
Gest⁹ religiosuz decētes describūt. cxxiij.
Glorie celestis meditatio quomodo possit fieri. cxcv.
Gratia quid sit. cccij.
Gr̄a gratūfaciens q̄d sit. ibidē.
Gr̄a gratis data quid sit. ibidē.

Tabula

Gratia quō descendat in animā. ccxxvij.
Gratia charitatis quid sit. ccvij.
Gratia sapientie quid sit. ibidē.
Gra ꝛemplationis quid sit. ibidē.
Gra benigne seueritatis quid sit. ibidē.
Gratia vera quid sit. lx.
Gratia falsa quid sit.
Gratia mundi quid sit. ibidē.
Gratia carnis quid sit.
Gratia diaboli quid sit.
Gratia humilitatis quid sit. cccvij.
Gratia patientie quid sit.
Gratia castitatis quid sit. ibidē.
Gratia eloquentie quid sit.
Gra miscōie ꝛ pietatꝭ q̄d sit.
Gratia comparatur nouem chorīs angelorum. folio. ccvj.
Gratia est multiplex. lx.
Gra est fundamētū recte volūtatis. cxx.
Gradus quid sint. cxlvj.
Gras deo debemꝰ de plibꝰ. xlv.
Gratitudo requirit tria. cxxxij.
Gratitudinis pfectio que sit. cxxxiij.
Gula quid sit. cxcviij. cclxxxij.
Gula quomō vincaf. cxcviij.
Gule remedia q̄ sint. cxcviij. cclxxxvij.
Gule viciū q̄ntum sit. ccxlix. ccl.
Gula q̄ttuor habet species. cclxxxvij.
Gustus spiritualis quid sit ꝛ quomō possit fieri. clxij.
Quis possit gustare spūali gustu. clxij.
Gustus spūalis a quo gustef. ibidē.

Habitus religiosi

b q̄lis esse debeat. folio. xxxvij.
Habitus religiosi aptatio qualis esse debeat. ibidē.
Habitꝰ disciplina describif. ibidē.
Habitus quos ꝛ quales debet habere religiosus. ibidem.
Habitu quō debeat vti religiosus. ibidē
Habitus religiosorum ab alijs quare ferri nō debet. cccxxviij.
Homicidium fit interpretatiue in anio tripliciter. cccxxiij.
Hō vetus quō deponaf. xxv.
Homo nouꝰ quō induaf. ibidē.
Hō q̄lis debeat ee in sui reputatōe. xlvj.
Homo quō debeat se discutere. xlix.
Homo q̄ debeat reprimere. ibidē.
Homo que debeat fugere. ibidē.
Homo que debeat regere. ibidē.
Utꝛ hoies possint viuere sine pctō. cj.
Hō quō possit elenari. cxx.
Hō qualis sit conditus. ibidē.
Hō qualis sit factus p culpā. ibidē.
Hō debet tria circūspicere. cxxviij.
Hoīs dignitas q̄nta sit. cccv. cccvj.
Hominis reformatio ē mirabilior formatione. cccvj.
Homini quare deus dederit sensum et intellectū. ibidem.
Hō interior quō obdormiat. ibidē.
Propter hoiem oīa facta sunt. cccvij.
Hoī sunt triplicia bona collata. ibidē.
Homines mali nō propter se sed propf bonos viuunt. cccviij.
Homis ornatꝰ quis sit. cccix. (cccx.
Utꝛ hō potuerit satisfacere p pctīs. cccix.
Hō quare sit iustus factꝰ. cccx.
Homo non fuisset mortuus si adam non peccasset. cccx.
Quis possit satisfacere p hoīe. cccx.
Hoīs pfecta obediētia q̄ sit. cccxiij.
Hoī collata bñficia explicanf. ibidē.
Honestas quō acquiraf. xxiij.
Honor quō sit fugiendꝰ. xlv.
Honorꝭ appetitꝰ q̄s piculosus sit. ccxlij.
Quis honor fuit hoī collatꝰ. cccvj.
De honore parentū. cccxxj. cccxxij.
Humilitas quid sit. x.
Hūilitatis necessitas declaraf. xxv. xlvj.
Hūilis religiosi ꝺditōes ponūf. xxvij. xlvj.
Hūilitatis tres sunt gradꝰ. ccxxxvi.
Humilitas vera que sit. xlv.
Hūilitatꝭ pconia ponunf. ccxxxvij. ccxcij.
Quō pueniaf ad hūilitatē. ccxcj. ccxcij.
Humiliatio aduersitatis est custos salutꝭ ꝛ pfectus. cccxlv.
Hūilitas triplex in q̄ ꝓsistat. cccxlviij.

Idolatria quid sit

folio. cccij.
Idolatria est triplex. cccxix.
Idromancia quid sit. cccij.
Ierarcha eccl'ie quis sit. cxxiij.
Ierarcha eccl'ie bz tria facere. ibidē.
Ierarchia prima angelorum quid sit et q̄modo vocef. ccvij
Ierarchia scda q̄d sit. ibidē.
Ierarchia tercia q̄d sit. ibidē.
Ierarchie triplicꝭ rō ponif. ccvij. ccci.
Ierarchia hūana quid sit. ccci.
Ierarchia celestis quid sit. ibidē.

Tabula

Jerarchia supcelestis q̃d sit.ccci.
Jerarchie tres sunt in omni mente ierar/chica.folio.cxlvi.
Jerarchia quelibet habet tres ordines.folio.cxlvj.
Ad q̃d disponank i ifima ierarchia.
Ad q̃d disponank in media ierarchia.
Ad q̃d disponank in supma ierarchia.
Qui ordies sint i ifima ierarchia. ibidē.
Qui ordies sint i media ierarchia.
Qui ordines sint in supma ierarchia.
Jerarchie cuiuslibz ordo q̃d significet.
Jer'm quō interpretet.clxxvi.
Jesu xpi vitaz mores plura alia ei⁹ pconia ponunk.cccxxxiij. z folijs q̃nqz seq̃ntibz.
Jgnorantia priuationis quid sit.ccciij
Jgnorantia negatiōis q̃d sit.
Jgnorātia dispositiōis q̃d sit.
Jgnorātia simplex quid sit. ibidem.
Jgnorantia crassa quid sit.
Jgnorantia affectata quid sit.
Jlluminatio est triplex.cxx
Jllumiatiōis grad⁹ sunt septē.cxxxij.
Jllumiatōis grad⁹ quō distinguank.ibidē
Jllumiatio quō debeat fieri.cxxxiij.
Que sint in illuminatione.ibidē.
Jmaginatio est triplex.cxlvij.
Jmaginatio bestialis q̃d sit.ibidē.
Jmaginatio rōnalis q̃d sit.ibidē.
Jmaginatio quid sit.cxlvij.ccc.
Jmago dei quid sit.cccj.
Jmago creationis quid sit.
Jmago recreatiōis quid sit. ibidē.
Jmago glorificatiōis q̃d sit.
Jmago trinitatis in aīa quid sit.cccvj.
Jmago vnitatis in aīa q̃d sit.ibidē.
Jnanis gloria quid sit.cccij.
Jncarnatiōis septē mirabilia oñdūt.clxxj.
Jncessus religiosi q̃lis esse debeat.xxxvi.
Jndustria nō valet sine pietate.cxx.
Jndustria in trib⁹ consistit.cclxxxiij.
Jnfirmitas duplex.cccxliij.
Jnfirmitas corpis triplex est.ibidē
Jufirmi magis indigent subsidio triplici ratione.ibidem.
Jnfirmoz mēte tria sunt genera.ibidē.
Jn inferno sunt tria.cxxxij.
Jniuria quomodo fiat z quomodo non q̃busdam.cccxxviij.
Jniurias q̃s sustinere debem⁹.cccxxix.
Jnnocentia quid sit.cccij.
Jnobedientia quid sit.cccij.
Jmpatientia p̃lati quid faciat.cccxlv.
Jnsipientes indigent magistro ꝓpter plures causas.cccxlij.
Jnsomniū quid sit.cccj.
Jntellectiue potentie operatio quid sit z q̃ sit.folio.cxxiij.
Jntelligētie radi⁹ quō sit ptēdend⁹.cxxviij.
Jntelligētie radi⁹ quō sit dilatād⁹.ibidē.
Jntelligētie radi⁹ quō sit reflectēd⁹.cxxviij
Jntelligentia non valet sine humilitate.folio.cxx.
Jntelligētia q̃d sit.cxlix.cccij.cxlv.
Jntelligentie magna pars perditur ꝓpter curiositatem.cccxxi.
Jntelligētie ita pspicaz nō repit quin possit in aliq̃b falli.cccxlviij.
Jntellectus quid sit.cxlviij.cccj.
Jntellect⁹ speculatiu⁹ q̃d sit.cccj.
Jntellectus practicus q̃d sit..ibidē.
Jntentio finē actiōis pōstēdit.cxxxviij.
Jntentio ante opus contēplatur quod appetit.ibidem.
Jntentiōis necessitas oñdit.
Jntentio recta q̃d operet.
Jntentio nō recta quid operet.
Jntentio quid sit.
Jntentio cui⁹ potētie actus sit.
Jntentio non sola fit.
Jntentio quomō formet. ibidez.
Jntentio quō rectificetur.
Jntentio puersa quid sit.
Jntentio recta quorū sit.
Jntentio puersa quorum sit.
Jntentio ficta quorū sit.
Jntentio ficta quid sit.
Jntentio mercennaria quid sit et quorum sit.cxxxviij.
Jntentio recta quid sit.
Jntentio recta vnde pcedat.
Jntētio simplex imediata q̃d sit. ibidē
Jntētio simplex imediata vñ pcedat.
Jntentio talis quoz sit.
Jntentio deificata q̃d sit.cxxxvij.cxxxix.
Jntētō recta simplex sigficat p q̃nqz.cxxxix
Jntētio recta simplex duo req̃rit.ibidē.
Jntentio spiritus humani ad vnum finez tendit.ibidem.
Jnuestigatio non valet sine admiratione.folio.cxx.
Jnuidia est triplex.cxxvij.clxxxv.
Jnuidia q̃d sit.cxcix.cclxxxij.cccij.
Jnuidie remedia ponunk.cxcix.cclxxxv.

Tabula

Inuidie obiectū quod sit.cxcix.
Inuidie obiectum contingit tripliciterva/riari.ibidem.
Inuidie affectus ad quid sit homini dat⁹. folio.cclxxxij.
Inuitationis diuine magnificentia extollitur.folio.xliij.
Inuitationem diuinam contemnentes increpãtur.ibidem.
Inuitationem diuinam quomõ debeam⁹ sequi.ibidem.
Johis baptiste p̃conia ponũt.ccxlij.ccxliij.
Joseph sponsi be.vir.magna laus colligit ex euangelio.ccxxix.
Iperdulia quid sit.cccij.
Ipocrisis quid sit.ibidem.
Ira quid sit.cxcix.cclxxxij.cccij.
Ire remedia ponũt.cxcix.cclxxxv.cclxxxvj.
Irad⁹ pficiẽdi ꝓtra irã ponunt.cxcix.
Ira est triplex.cclxxxv.
Iracundia est triplex.cxxvij.
Irreuerentia est fugiẽda.xxvij.
Irreuerẽtia quõ cognoscat.ibidẽ.
Jubilus quid sit.cxij.
Judicia bũana nõ sunt curãda.xlvij.
Judicij extremi horribilitas ostenditur.folio.cxiij.
Judicij finalis horribilitas semp debet p̃ oculis haberi.cxiij.
Judicis illius tres sunt ꝺditiões.cxxviij.
Judex qualis esse debeat.ccxij.
Judex assimilat angelis virtutib⁹ propter plura.ibidem.
Judicij finalis meditatio quomodo debeat fieri.cxcv.
Jurare quid sit.cccij.
Utrum debeamus iurare.cccxix.
Juramentũ est multiplex.
Juramentũ assertoriũ q̃d sit.
Juramentũ pmissoriũ q̃d sit. ibidẽ.
Juramẽti assertorij q̃ sint comites.
Juramẽti pmissorij q̃ sint comites.
Juramentũ quare fiat.
Justicia quid sit.clxvij.clxix.clxx.
Justicia politica q̃d sit.clxvij.clxix.clxx.
Justicia purgatoria q̃d sit.clxvij.clxix.clxx.
Justicia purgati animi quid sit.folio.clxvij clxix.clxx.
Justicia exẽplar⁊ q̃d sit.clxvij.clxix.clxx.
Justicia rectificat oẽs vires.clxix.
Justicia comprehendit omẽs virtutes ad proximũ.clxix.
Justicia est generalis virt⁹.clxix.
Justicia comprehendit omẽs virtutes ad deum.clxix.
Justus dicit angelus propter puritatẽ cõuersationis.ccvj.
Justus dicit angelus ꝓpter limpitudinem diuine cognitiõis.ibidẽ.
Justus dicit angelus propter humilitatez subiectionis.ibidem.
Juuenes quibusdam virtutib⁹ excellentes redduntur.xlv.
Juuenũ ꝓtutes ꝓbate q̃ sint.ibidẽ.

Labor manuum

Lvtrũ p̃cipiat fribo mioribo.lij.
Quare beat⁹ franciscus posuit vnũ capitulũ in regl'a sua de labore.lij.
Laboris vtilitas oñdit.ibidẽ.
Languor caritat⁊ est triplex.clvij.
Languor caritat⁊ triplex q̃d sit.ibidẽ.
Latria quid sit.fo.lxxxj.
Latria cui debeat.lxxxj.cxxix.
Latria debet tria hr̃e.cxxix.
Lectio religiosi q̃lis esse debeat.xxx.
Quid sit querendũ in lectiõe.
Quare q̃tidie sit legendũ. ibidẽ.
Lectio fortuita corripit.
Lectio quid efficiat.xlvij.
Lectio nõ valet sine vnctiõe.xxx.
Leticia spũalis q̃d significet.xxv.
Leticia q̃ q̃re sit necessaria.cxxxij.
Lex est triplex.cxxiij.
Legis diuine doctrina quomodo sit appetenda.ccxcj.
Lex diuina docet q̃d agendũ.
Lex diuina docet q̃d fugiendũ.
Lex diuĩa docet q̃d credendũ. ibidez.
Lex diuina docet q̃d orandũ.
Lex diuia docet q̃d desiderãdũ.
Lex diuina docet q̃d timendũ.
Liber int⁹ scriptus q̃d sit.cccj.
Liber foris scriptus q̃d sit.ibidẽ.
Libertas mala quotz quanta mala efficiat folio.xlvij.
Libidis ꝓcuratio fit septẽ modis.cccxxiij.
Lignum vite ponit.cccxxxij.
Longeuitas fm quid attendat.cccxxj.
Locutio religiosi q̃lis eẽ debeat.xxvj.
Quõ debeãt loqui corã horib⁹.ibidẽ.
Locutio religiosi quomõ moderari debeat.folio.xxxiij.xxxiij.
Disciplina in loquendo qualis seruari de

beat.folio.xxxiij xxxiiij.
Loquit deus spiritui nostro.cxl.
Quis audiat illā locutionē.cxlj.
Quis cognoscat eam.
Quis sit ille auditus. ibidem.
Que sint aures ille.
Quis sit sensus anime quo pcipitur illa locutio.cxlj.
Nō loquit equaliter oibꝫ deus.ibidē.
Loquit dꝰ acriter arguēdo.ibidē.
Loquit dꝰ terribilit cōminādo.cxlj.
Loquit dꝰ prudent docendo.
Loquit dꝰ vtiliter suadēdo.
Loquit dꝰ veraciter pmittendo.
Loquit dꝰ dulciter ꝓsolando.
Loquit dꝰ familiarit susurrādo.
Dꝰ est summe affabilis. ibidē.
Dꝰ inuitat aiam vt se alloquat.
Quid sit os anime.
Que sit lingua q̄ alloquit dꝰ.
Que sint verba anie ad deū.
Quis sit clamor anie ad deū.
Ania alloquit deū fidelit orando.cxlij.
Ania alloquit deū admirādo.
Ania alloquit deū depcando. ibidē.
Ania alloquit deū honorādo.
Ania alloquit deū timendo.
Anima alloquitur deum familiariter confabulando.cxlij.
Ania alloquit deū susurrādo.ibidē.
Nunciꝰ locutiōis est duplex.cxliij.
Nuncius verus quis sit.
Nunciꝰ falsus quis sit. ibidē.
Nunciꝰ diuinꝰ quis sit.
Quō nuncij illi differāt.
Loquacitat vitupatio ponit.ccxxxi.
Loci mutatio vtꝫ ꝓferat religiosis.xxv.
Luxuria quid sit.cxcviij.cclxxxij.
Luxuria quō vincat.cxcviij (cclxxxix.
Luxurie remedia q̄ sint. cxcviij.cclxxxviij.
Luxurie species q̄t sint.cclxxxviij.
Luxurie delectatōes quō sint pctm̄.ibidē.
Nō periculosum sit blandicijs corporalibꝫ se dare.ibidem.

Macrocosmꝰ quid sit.folio.cxxj.
Microcosmus q̄d sit.ibidē.
Macrocosmus quomō ingrediat ad animam nostrā.ibidē.
Microcosmus per quid intret et ꝙ quot. folio.cxxj.
Magistro indigent insipientes ꝓpter plures causas.cccxliij.
Magnanimitas quid sit.cccij.
Maledicere quid sit.ibidem.
Maleficiū quid sit.cccij.
Malum est triplex.fo.liij.liiij.
Malum est duplex.cxliij.
Mala nostra aliquando debemus abscōdere.fo.cclxxxij.
Malū culpe quid sit.cccij.
Malum pene quid sit.
Malum pugne quid sit. ibidē.
Malū ꝑm se z in se q̄d sit.
Mandatū dei ꝓmū q̄d sit.cccxvi.
Mandata decē quō ordinent.
Quot mādata ꝓtineant i ꝓma tabula.ibidē
Quot mādata ꝓtineant in scōa tabula.
Mādata dei quō cognoscant.cccxvij.
Mandatū est duplex.ibidē.
Mandatū affirmatiuū q̄d sit.ibidē.
Mandatū negatiuū q̄d sit.ibidē.
Quid pcipiat vel prohibeatur in ꝓmo mādato legis.cccxvij.cccxviij.
Quid pcipiatur vel phibeatur in secundo mandato legis.cccxviij.
Mandata seruare monent nos quattuor folio.cccxv.itez tria.cccxvi.
Non obseruantibꝫ mandata triplex dānū puenit.cccxv cccxvi.
Mania quid sit.cccij.
Beate ꝟginis laus ē laus dei.lv.
Beata ꝟgo quō oēs boīes excellat.ibidē.
Nullus scribens potest sufficienter scribere laudes be.ꝟginis.lv.
Beate virgi.excellentia ab omnibus populis ostendit.ibidē.
Nullꝰ bō dz cessare a laude be.ꝟ.ibidē.
Angelica salutatio exꝓllit.ibidē.
Hoc nomen maria nō est de substantia salutationis angelice.ibidē.
Ultima particula similiter non est de substantia eiusdem.ibidē.
Beata virgo est purissima.
Beata virgo est plenissima.
Beata virgo est tutissima. ibidem.
Beata virgo est dignissima
Beata virgo est vtilissima.
Quare dicit aue.fo.lv.lvi.
Beata virgo fuit immunis a triplici ve.folio.lvi.
Quare dicitur in salutationis principio aue.ibidem.

Tabula

Beata.ꝑ.fuit imunis a ve culpe.fo.lvſ.
Beata virgo fuit immunis a ve culpe ori/ginalis.ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve culpe actu alis.ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve iebennali. ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve naſcentiū. ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve parientiū. ibidem.
Beata virgo fuit immunis a ve morienti/um.ibidem.
Quid ſit ve naſcentiū.
Quid ſit ve parientium. ibidem.
Quid ſit ve morientiū.
Maria eſt nomē dulciſſimū.fo.lvij.
Maria eſt nomē ſanctiſſimū.
Maria eſt nomē digniſſimū. ibidem.
Maria interptat mare amaꝛ.
Maria interptat ſtella maris.
Maria interpretatur illuminata vl illumi natrix.ibidem.
Maria interpretat domina.
Maria quare ſit mare.
Maria quare ſit amara ibidē.
Maria q̄re dꝛ amarū mare ſil.
Be.vir.quibꝫ ſit amara.
Be.vir.quibus ſit mare.
Maris ſtelle ꝓprietates ponunt.
Be.vir.eſt ſtella puriſſima.lvij.lviij.
Be.vir.eſt ſtella radioſiſſima.lviij.
Be.vir.eſt ſtella vtiliſſima.lviij.
Be.vir.eſt illumiatrix p exēpla.
Be.ꝑ.eſt illumiatrix p būficia.
Be.vir.eſt illumiatrix p gloriā. ibidem
Be.virgo eſt dña angelorū.
Be.vir.eſt domina hominū.
Be.virgo eſt dña demonū.
Be.vir.būilitas oñdit.lix.lxxiij.cc.xxvij.
Be.vir.pfunditas quanta.lix.
Be.vir.affectuoſitas oſtendit.
Be.vir.charitas oſtendit. ibidez.
Be.vir.viſitatio exprimit.
Be.vir.charitas ad primū declarat.
Quare in beate vir.viſitatione quater no/men marie nominat.lix.
Be.vir.fuit manſuetiſſima.ibidē.
Be.vir.fuit potentiſſima.ibidē.
Be.ꝑ.coꝛ quō ꝓtrāſierit gladi⁹ doloꝛ.ibidē
Beata virgo nūq̄ odiuit occiſoꝛes filij ſui. folio.lix.
Be.virgo fuit ſtudioſiſſima.lix.
Be.ꝑ.fuit tenuiſſima p pauptatē.ibidē.
Be.vir.fuit temperatiſſima.ibidē.
Be.vir.fuit caſtiſſima.lix.lx.
Be.ꝑ.fuit caſtioꝛ mente q̄ carne.lx.
Bea.vir.priuilegium maternitatis ꝛ virgi/nitatis exprimit.lx.
Be.vir.gratia fuit veriſſima.
Be.vir gratia fuit immēſiſſima.
Be.ꝑ.gr̄a fuit multipliciſſima.
Be.vir.gr̄a fuit vtiliſſima.
Balſamū be.vir.quid ſit.
Be.virgo quō gratiā inuenerit. ibidē,
Beata virgo eſt celum.
Beata virgo eſt terra.
Beata vir.eſt abyſſus.
Be.vir.miſcōia oſtendit.
Be.vir.dicit therebinthus.
Gratia fecit be.vir.gl'ioſam.lx.lxi.
Gr̄a fecit be.vir.miraculoſam.lx.lxi.
Gr̄a fecit be.vir.delicioſam.lx.lxi.
Be.vir.gratia quanta ſit.lxi.
Be.vir.gr̄a fuit ei vtiliſſima.
Be.ꝑ.gr̄a fuit vtiliſſima nob.
Be.vir.gratia colligit.
Be.vir.gratia impinguat.
Bea.virgi.gratia liberat.
Be.vir.ſignificat p Heſter.
Be.ꝑ.q̄re dicat de radice ieſſe. ibidem.
Be.ꝑ.habuit ſeptē dona ſpūſſcti.
Be.vir.habuit gr̄am veritatſ.
Be.vir.habuit gr̄am vite.
Be.vir.ſignificat p domū.
Que ſunt columne bui⁹ dom⁹.
Be.vir.habuit gr̄am labioꝛ.
Gr̄a labiorum quid ſit.lxi.lxij.
Bea.virgi. labia ſeptem melliflua diſtilla/uerunt.lxi.
Be.vir.fecit verbum caſtitatis.
Be.vir.fecit verbū būilitatis.
Be.vir.fecit verbū caritatſ. ibidem
Be.vir.fecit verbū veritatis.
Be.vir.fecit verbū gratulatiuū.lxij.
Be.vir.fecit ꝓbū querulatiuū.
Be.vir.fecit verbū cōpaſſiuū. ibidē
Be.ꝑ.habuit tria ꝓba ad deū.lxi.lxij.
Beata virgo habuit duo verba ad homiez folio.lxi.lxij.
Beata virgo habuit duo verba ad angelū. folio.lxi.lxij.
Be.ꝑ.habuit gr̄am priuilegioꝛ.lxij.
Be.vir.habuit ſeptē priuilegia.lxij.

Tabula

Que sint illa septē prīu legia. lxij
Beate ꝟ. potentia apud deū. fo. lxij.
Be. vir. gloria apud deum.
Be. vir. est gra plenissima.
Be. vir. est a peccato purissima.
Be. vir. est incorruptissima.
Be. ꝟ. est familiarissima. ibidē.
In be. vir. fuit gratia premioꝝ.
Quare in be. ꝟ. sint septē dotes.
Be. ꝟ. excedit oēs sctōs in gra.
Be. ꝟ. hz nouē plenitudines graꝝ.
Beata virgo est plena sapientia. lxiij.
Be. vir. est plena gratia.
Be. ꝟ. est plena bona vita.
Be. vir. est plena miscōia. ibidē.
Be. ꝟ. est plena fecūditate.
Be. ꝟ. est plena pfectiōe eccl'ie.
Be. vir. est plena odorifera. lxiij.
Be. vir. est plena gloria. ibidem.
Be. vir. est plena fruitione. ibidem.
Be. vir. dicit mare plenū. lxiij.
Beata virgo est facta domīa potentissima. folio. lxiij. lxv.
Be. ꝟ. ē facta dña sapientissima. lxv.
Be. ꝟ. est facta dña opulētissima.
Be. ꝟ. ē facta dña indeficiētissima.
Be. ꝟ. est dña nra pīssima. ibidē.
Be. ꝟ. est dña nra iustissima.
Be. ꝟ. est dña nra certissima.
Be. vir. est dña nra notissima.
Be. ꝟ. significat p iudith. lxvi.
Beata virgo fuit famosa famosior famosissima. ibidem.
Be. vir. fuit specialiter aula.
Be. vir. fuit filia dei generosa.
Be. vir. fuit sponsa speciosa. ibidem.
Be. vir. fuit dei ancilla.
Be. vir. fuit gl'iosa mater dei.
Be. vir. cōparat auroze ꝓpter q̄ttuor. lxvij.
Be. vir. quō sit sanctificata ꝛ qñ. ibidē.
Be. ꝟ. quō pfecerit in gra et ꝟtutibꝫ. ibidē.
Be. ꝟ. locꝰ notabilis est triplex. fo. lxvij.
Be. vir. mens est locus dei.
Be. vir. vterꝰ fuit locꝰ filij dei.
Be. ꝟ. cōparat auroze ꝓpter se q̄drupl'r.
Be. ꝟ. cōparat auroze ꝓpē nos q̄drupl'r. ibidē.
Be. vir. est mediatrix nostra.
Be. vir. est defensatrix nostra.
Be. vir. est illumiatrix nostra. lxvij. lxix.
Be. vir. est virga fumea. lxix.
Be. vir. est virga lignea. ibidem.
Be. vir. est virga aurea. ibidem.
Beata virgo est virga ferrea. lxix.
Be. vir. est virga florida.
Beata vir. habuit q̄druplices flores.
Be. vir. est flos virginitatis.
Be. vir. est flos honestatis. ibidez.
Be. ꝟ. est flos fecūditatis.
Be. vir. est flos īmortalitatis.
Be. vir. dicit flores in plurali.
Be. ꝟginis flos hz plura folia. lxix. lxx.
Que sint illa folia. lxix. lxx.
Be. vir. quotruplex flos sit.
Be. vir. egressus quis sit.
Be. vir. fuit vas purum.
Be. vir. fuit vas purius.
Be. vir. fuit vas purissimū. ibidē.
Be. vir. ꝓgressus quis fuerit.
Que sit rō q̄ b. ꝟ. cōparat auroze.
Que sit rō q̄ be. vir. cōparat soli.
Que sit rō q̄ be. ꝟ. cōparat lune.
Be. vir. ingressus quis fuerit. lxxi.
Be. ꝟ. ingressus hz triplicē ꝺditiōem. lxxi.
Beata virgo quo comitatu sit ingressa in celum. ibidem.
Be. vir. supgredit omēs sctōs.
Be. ꝟ. supgredit oēs sctōs natura.
Be. ꝟ. supgredit oēs sctōs gra. ibidez.
Be. vir. supgredit oēs sctōs gl'ia.
Be. vir. supgressus quis sit.
Be. vir. est bñdicta ꝓpter q̄ttuor.
Beata vir. est benedicta ꝓpter gratiā cordis oris ꝛ operis. lxxi.
Beata virgo multipliciter est benedicta ꝓpter prolem. lxxi. lxxij.
Be. vir. prior miscōia que sit. lxxij.
Be. vir. posterior miscōia q̄ sit. ibidē.
Be. vir. superauit misericordiā priorē misericordia posteriore. lxxij.
Beata vir. est benedicta propter gl'am sublimissimam. lxxij.
Beata virgo est benedicta ꝓpter gloriaz copiosissimā. lxxij.
Beata virgo est benedicta ꝓpter gloriā stabilissimam. ibidem.
Be. vir. pietas exponit. lxxij.
Be. vir. benedixerunt tria. lxxij.
Be. vir. est benedicta p hūilitate. lxxij.
Be. ꝟ. significat p axam filiā caleb. ibidē.
Be. vir. est irriguū supius.
Be. vir. est irriguū inferius. ibidē.
Be. vir. significat p abigail.
Be. vir. significat p rubū moysi. lxxij.
Be. vir. significat p saram. lxxij.

Tabula

Beata ẏgo significat ꝑ iabel. lxxiiij.
Be. vir. est bñdicta ꝑ charitate. lxxiij.
Be. ẏ. est bñdicta ꝑ mãsuetudine.
Be. ẏ. est bñdicta ꝑ strẽnuitate.
Be. ẏ. est bñdicta ꝑ liberalitate. ibidez.
Be. ẏ. est bñdicta ꝑ sobrietate.
Be. ẏ. est bñdicta ꝑ castitate.
Be. ẏ. est paradysus. lxxiij.
Be. ẏ. fructꝰ est generosus ꝛc. lxxv.
Quare sit generosus.
Quare sit generosiorꝛ.
Quare sit generossimꝰ. ibidẽ.
Quare sit delicios⁹.
Quare sit deliciosiorꝛ.
Quare sit deliciosissimꝰ.
Arbor fructus beate virginis est altissima folio. lxxv.
Arborꝛ fructus beate virginis est breuissima. ibidem.
Que sit ratio vtriusqꝫ. ibidẽ.
Quare fructꝰ ille sit ẏ tuosissimꝰ. lxxvj.
Quare sit copiosissimꝰ.
Quare sit copiosiorꝛ. ibidẽ.
Quare sit copiosus.
Quis ꝛ qualis sit ille fructus diffuse habetur. fo. lxxvij. lxxviij. lxxix.
Beataz vir. diligentes quattuor beneficia ꝓsequunt. lxxxiiij.
Psalteriũ be. ẏ. ponit. lxxxiiij. lxxxv. ꝛc.
Letania be. vir. xcj. xcij.
Corona be. vir. ponit. xciij.
Cursus de cõpassiõe be. vir. xciiij. xcv.
Salue regina pulcherrimũ. xcvj.
Beata virgo dicit celum ꝓpter octo rationes. fo. ccxxiij. ccxxiiij.
Be. vir. dum erat trium annorũ fuit ĩ templũ ꝓsentata. ccxxvij.
Bea. vir. mansit in templo vsqꝫ ad quartũ decimũ annũ. ibidẽ.
Be. vir. reuelauit sctẽ elizabeth lantgrauie ꝙd fecerit in templo. ibidẽ.
Be. vir. tria ꝓcepta potissime impleuit. folio. ccxxvij.
Be. vir. petiuit in templo septem petitiões a deo. ibidem.
Beata virgo non habuit gratiam suaz sine laboze. ibidem.
Beata virgo quomõ ordinauerit vitam suam in templo. ibidẽ.
Be. ẏ. ꝓmo ꝓtulit ꝑm bieronymũ. ccxxviij.
Ordo annũciatiõis anglice ponit. ibidẽ.
Qualis fuerit turbatio beate virginis ĩ annunciatione. folio. ccxxviij.
In qua specie gabriel venerit. ibidẽ.
Qualis ꝛ quanta sit solennitas annunciationis. ibidem.
Ordo visitationis beate virginis ad elyzabeth. fo. ccxxix.
Beata virgo iuit cum Joseph super montana. ibidem.
Beata virgo nõ fuit grauata ex conceptu filij dei. ibidem.
Be. vir. purificatio ponit. ccxxxij.
Quomõ Joseph voluit dimittere beatam virginẽ. ccxxix.
Quõ symeon xp̃m cognouerit. ccxxxij.
Be. ẏ. ꝑ oibꝫ dz in deuotiõe hr̃i. xlv.
Be. ẏ. quõ se habuerit ĩ sabbo scõ. cclxviij.
Beate virginis laus ꝑm litteras salutationis angelice. ccxcvij.
Be. ẏ. psalteriũ minꝰ ponit. ccxcix.
Maturitatis honestas ꝓpenditur in tribꝰ in ꝑato ꝛ in alijs. cccxlvj.
Marie magdale. ꝓuersio põit. ccxlj. ccxlij.
Martyrij appetitꝰ est ꝓpter q̃ttuor. cxxxj.
Matrimoniũ ꝙd sit. cccij.
Meditando debet exercere se homo in stimulo ꝓscientie. cxxvij.
Meditando debet exercere se homo in radio intelligentie. ibidẽ.
Meditando debet exercere se homo ĩ ignículo sapie. ibidẽ.
Meditando debet homo stimulũ ꝓscientie exasperare. ibidẽ.
Meditando debet homo stimulum cõscientie exacuere. ibidẽ.
Meditando debet homo stimulum cõscientie dirigere. ibidẽ.
Meditatio quõ sit iter eternitatis. cxl.
Meditatio quomõ sequatur iter recte intentionis. cxl.
Meditationis iter quid sit. ibidẽ.
Meditatiõis iter quõ acquirat.
Meditatiõis iter quõ arripit. ibidem
Meditatio ꝛ cogitatio quõ differãt.
Meditatio vnde oriat.
Meditatio quid sit. cxl. cxliij
Cogitatio quid sit. cxl.
Cogitatio sepe ponitur ꝓ meditatione ꝛ econuerso. ibidem.
Meditatiõe deꝰ alloquit aiam. cxlj.
Meditando non alloquitur deus omnes equaliter. cxlj.
Quõ mẽs alloquat deũ ĩ meditatõe. ibidẽ.

Tabula

Allocutio diuīa p̄cedit meditationē. cxliij.
Allocutio diuina instruit.
Allocutio diuina verificat. ibidē.
Allocutio diuina p̄ficit.
In meditatione spirit⁹ noster associat verbo eterno. cxliij.
Meditatiōis solitudo q̄d sit. ibidē.
Meditatio solitaria liberat a duplici malo. ibidem.
Quid sit illud duplex malū. ibidē.
Quō in meditatione spiritus noster a temporalib⁹ recedat. ibidē.
Meditatio assidua incendit amorē. ibidez
Quid faciat extēsio meditatōis. cxliij.
Quid faciat agilitas meditatiōis. ibidē.
Meditatio in quid terminet. ibidē.
Meditatio quō quietet. ibidē.
Que sint p̄pria meditatiōi. ibidē.
Memoria quid operet. cxxiij.
Memoria retinet preterita presentia z futura. ibidem.
Memoria retinet simplicia et dignitates. ibidem.
Memoria quid sit. cccj. cccij.
Mendacium quid sit et quottuplex. folio cccij. cccxxiij.
Mens hūana hz tres aspect⁹. cxx.
Mens hūana ōz sensualitas. ibidē.
Mens humana ōz spirit⁹. ibidē.
Mens quare dicitur mens. spiritus z sensualitas. ibidē.
Mens quomō disponatur ad ascendēdū in deum. ibidē.
Mens tripliciter ascendit in deū. ibidē.
Mens duplicit ascēdit in deū. ibidē.
Fratres minores vtrum recipiant pecuniam. folio. li.
Fratres minores vtrū habeāt p̄prietatē libroꝝ z domoꝝ. li. cccxxviij.
Cuius sint libri z res quibus vtuntur fratres minores. li.
Utrū teneant manualiē laborare. li.
Utrū liceat eis studere. ibidē.
Utrū liceat eis doctorari. ibidē.
Utrum liceat eis studere artes et curiosa. folio. lij.
Fratres minores diligi debent a clericis p̄pter octo causas. cccxxxij.
Miraculū quid sit. xiiij. xv.
Miraculum quid sit et quot modis capit. folio. xiiij. xv.
Miracula vtrum requirant in canonisatione sanctoꝝ. xv. xvi.
Miraculorum examinatio quomodo debeat fieri. xvi.
Miraculum vtrum oporteat in instāti fieri. folio. xvij.
Utrū sit cōtra rationē miraculi si dolor interuenerit. ibidē.
Misericordia quid sit. cccij.
Missam celebrare duplicem mundiciā requirit.
Quare corpalis mūdicia req̄rat. ibidez.
Quare spūalis mūdicia req̄rat.
Missa qualē reuerentiā req̄rat.
Missaꝝ celebratio q̄d ꝑferat. cccxlix.
Quō corpalia sint tractāda. xxxij.
Quō caliꝝ libri cē. sint tractāda. ibidē.
Ministroꝝ diligentia que z quanta debeat esse. ibidē.
Missam celebraturus que debeat scire seruare. lxxxij.
Utrum quis digne possit missam celebrare. lxxxij. lxxxiij.
Quid debeat sacerdos cogitare post missam. lxxxiij.
Qō deuotissima p celebrāre ponit. lxxxiij.
Amictus q̄d significet. xcvij.
Actus omnes sacerdotis in missa q̄d significent. ibidem.
Alba quid significet.
Stola quid significet.
Manipulus quid significet. ibidez.
Casula quid significet.
Quare fiat ꝑfessio ante missam.
Utrum peccet omittens aliquam vestem z celebrans. xcvij.
Quare p̄mo osculet altare.
Quid significet cornu dextrū altaris.
Quid significet cornu sinistrū.
Quare chorus dicat introitū.
Introitus quid significet.
Quare bis cantetur. ibidē.
Quare dicit kyrie eleyson.
Quare nonies dicit.
Quare dicit gl'ia in excelsis.
Quare dicit oratio.
Quomodo salutet simplex sacerdos populum. folio xcvij.
Quō eꝑi salutent populū.
Quare sacerdos dicat orem⁹
Quare dicit epistola. ibidez.
Quid significet epistola.
Quare de diuersis scripturis sumat epl'a.

Quare dicit graduale.cxcvij.
Unde dicit graduale.
Quare dicit alleluia.
Quare dicit sequētia. ibidē.
Quare neuma dicat in alta.
Quis fecerit sequētias.
Quare ante euangeliū dicat. sequentia sancti euangelij.cxcvij.
Quare euangelium dicatur contra aquilonem.ibidem.
Quare dyaconus salutat populū añ euangelium.ibidem.
Quare populus respondeat.gloria tibi domine.ibidem.
Quomodo debeat dici z audiri euangelium.ibidem.
Quare dicat credo z offertoriū zc.ibidē.
Modestia quid sit.cccij.
Mortis conditiões ponunt.cxxvij.
Mortis meditatio quō debeat fieri.ibidē.
Morum alienorum perscrutatorez esse est malum.ccxlvij.
Motiua potentia.cccj.
Mulierum consortia sunt fugienda a religioso.xlv.
Mulieris chananee virtutes explicantur folio.ccxlvij.
Mundicia interior plus debz curari q̄z exterior.ibidem.
Mundicia carnis quid sit.cccxl.
Mundi vanitates explicant.cx.cxi.
Mundi amatorez q̄z stulti sint.cxi.
Mūdus q̄re sit relinquēdus.ibidē.
Mūdi instabilitas declarat.cxi.cxxxij.
Mūdana ꝺuersatio q̄z piculosa sit.cxi.
Mundi vincula que sint.
Mūdi sapia q̄t supplantauit. ibidē.
Mūdi gaudiū est flagellū.
Mūdi gaudiū quō pfecte coḡscat.
Mundi gaudium habet vilitatem in obiecto.folio.cxi.
Mundi gaudium habet impuritatem in subiecto.ibidē.
Mūdi gaudiū bz breuitatē in seipō.cxi.
Mūdi gaudiū bz tristiciā in ꝺmio.cxij.
Mundi gaudium habet miseriam in affectu.pprio.ibidē.
Mūdus quō possit ꝺtemni.cxij
In mūdo sensibili sunt tria.cxxi.
Mundi generātia q̄ sint.
Mundi generata q̄ sint. ibidē.
Mundū regentia que sint.
Mundus sensibilis est locus tenebrarum propter tria.cxxxij.
Munera nō sunt curanda.xlviij.
Mutationis fratrum de loco ad locū cause.folio.cccxxvij.

Natura rationalis in quid sit facta.cxxxiij.
Necessitas q̄ttuplex sit.cclxxxiiij.
Negligentia corrumpitur in volente profi cere.fo.xlvij.
Negligētia est multiplex.cxxvij.
Que sint meditāda circa negligētiā.ibidez.
Nequicia est multiplex.ibidē.
Nocet q̄s primo suo triplicit.cccxxij.
Numerox differētia ē septuplex.cxx.
Quid sit numer⁹ quilibet.ibidē.
Quomō numeri artificiales imprimunt in animā.cxxij.
Quid sint numeri memoriales.
Quid sint numeri sensuales.
Quid sint numeri pgressores.
Quid sint numeri sonātes. ibidē.
Quid sint numeri occursores.
Quid sint numeri iudiciales.
Qui numeri sint cōnexi.

Obedientia quid sit.folio.xxv. (xxvj
Obedientie pfectio declarat.xxv.
Obedientie effect⁹ ponunt.xxv.xxvj.
Obedientie mensura que debet esse in religioso ponit.xxvj.
Obedientia qualis debeat seruari in preceptis difficilioribꝫ.ibidē.
Obedientie necessitas declarat.ibidē.
Obedientie in maioribꝫ negocijs req̄ritur auctoritas in religioso.ibidē.
Obedientie auctoritas req̄rit in oibꝫ personā religiosi ꝺcernētibꝫ.ibidē.
Obedientie auctoritas req̄rit in specialibꝫ opationibꝫ.ibidē.
Obediētie auctas nō req̄rit in cōibꝫ opationibꝫ religiosi.ibidē.
In leniorib⁹ sufficit conīcere voluntatem superioris.ibidē.
Collatio de obediētia ponit.clxxj.
Obedientie pconia ponunt.xlv.
Obedientie meritū ponit.ibidē.
Obedientia mera quid sit.cccj.
Obedientia quid sit.cccij.

Tabula

Obseruantie triplicis qualitas sūt tres lapides preciosi. cccxlvj.
Occiditur homo ab homine tripliciter. folio. cccxxiij.
Ocium detestatur. ccxxxj.
Oculus est triplex. cxliij.
Quid sit quilibet. ibidem.
Occupationes varie quomodo sint declinande. xlvij.
Odiri nō debet malus. xlix.
Que sit ratio huius. ibidem.
Officiū diuinū debet addiscī. xxx.
Quō sit addiscendū. ibidem.
Officia plura debent mente sciri a religioso. ibidem.
Officium diuinum debet seruari cum reuerentia. ibidem.
Officij reuerentia si sit. plura signa probāt. ibidem.
Officium diuinum debet fieri cum diligētia. ibidem.
Que probent diligentiam in diuino officio. ibidem.
Officium diuinum debet psolui sine dormitatione. ibidem.
Que dormitatio imputetur in diuino officio. ibidem.
Officij diuini cantus quo moderamie debeat fieri. ibidem.
Que sit disciplina in diuino officio seruanda. ibidem.
Officium diuinum debet cum quiete mētorum fieri. ibidē.
Officium diuinum debet sine dissolutione fieri. ibidem.
In officio diuino tumultus est cauēdus. folio. xxx.
In choro nihil debet singulariē dici. xxxj.
Sub officio diuino quomō debeant sedilia tractari. ibidem.
In officio diuino nō debet esse vaga mēs. ibidem.
In officio diuino non debet esse turpis actus. ibidem.
In officio non debent tibie extendi. ibidē.
In officio diuino debet fieri suis temporibus inclinatio pfunda ibidē.
Bonum exemplum cuiusdaz male se inclinantis ponit. ibidem.
In officio diuino debet esse vniformis honestas. ibidem.
Officium diuinum debet disciplinate dici extra chorum. folio. xxxj.
Utrum liceat sedere sub officio. ibidem.
Officium diuinum debet dici distincte. ibidem.
Officium diuinum debz dici integre. folio xxxj.
Officium diuinum debet dici ordinate. ibidem.
Officium diuinum quomodo debeat celebrari. xlv.
Officia diuina habeant triplicem diligentiam. cccxlviij.
Officium diuinum in ecclesia spiritussanctus ordinauit fieri quinqz de causis. folio cccxlix.
Officine religiosoꝝ q̄ sint. xxxvij.
Operatio religiosi est duplex. xxvj.
Opera sunt multiplicia. xxxiij.
Operatio deiformis quid sit z que sit. folio clxvij.
Operatio deiformis est similis opatiōi supreme ierarchie. ibidē.
Operatio deiformis est silis opationi medie ierarchie. ibidem.
Operatio deiformis silis est opationi infime ierarchie. ibidem.
Qualis disciplina debeat seruari in opere manuali. xxxiij.
Operatio spiritualis habet plures gradꝰ. folio. clxvij.
Qui sint illi gradus. ibidē.
Operatio vite actiue habz plures gradus ibidem.
Quid sint et qui sint illi gradꝰ. ibidē.
Operatio est duplex. clxviij.
Operatio interior q̄d sit. ibidem.
Operatio exterior quid sit. ibidē.
Opus virtutis requirit circumspectionez. folio. cccxx.
Opus virtutis requirit rectam intētionē folio. cccxx.
Opus virtutis requirit puram affectionē. ibidem.
Opus virtutis requirit electionem iustaz. ibidem.
Opus virtutis requirit prosecutionem vigorosam. ibidem.
Opus virtutis requirit informationez caritatiuam. ibidem.
Opera seruilia que sint. ibidē.
Opera libera que sint. ibidem.
Operatio meritoria finit omia itinera eter

Tabula

nitatis.folio.clxxvi.
Operationes quedam sunt proprie nature rationali.ibidem.
Que sint ille.ibidem.
Operationes hominis sunt duplices.ibidem.
Oratio dominica exponitur. folio.clxxvij. clxxx.
Orationis optimus modus ponitur.folio.clxxv.
Ozonis sunt tres gradus.cxxix.
Oratio est mater sursum actionis in deuz. folio.cxx.
Quare petatur sanctificari nomen dei.ibidem.
Oratio dominica est priuilegiata ī tribus. folio.lij.
Oratio dominica diuiditur in tria.ibidē.
Que sint illa tria.ibidem.
Oratio dominica continet septem petitiones.ibidem.
In oratione dominica petunt septez dona spūssancti.ibidem.
In oratione dominica petuntur septez beatitudines.ibidem.
In oratione dominica petuntur septez virtutes.ibidem.
Orationi semp est insistendū.cxix.
In oratione debet homo sibi capituluz tenere.ibidem.
Pro quibus debeat religiosus ozare.folio cxix.
A quo debeat oratio incipi.ibidē.
Meditatio puocat ad ozonē.ibidē.
Orans subuenit duabz alis.ibidē.
Que sint ille ale.ibidem.
Oratio fructuosa q̄ requirat.cxx.
Tempꝰ ꝯgruū ozoni ostendit.ibidē.
Orationis fructꝰ ponunt.ibidē.
Orandū est nudo capite.ibidem.
Oratio sibiliosa est cauenda in conuētu.folio.cxxj.
Oratio debet hr̄e opa sancta.xlv.
Orationis effectꝰ ponunt.xlvij.
Oratio non statim semp exaudit.cxv.
Que sit ratio huius.ibidē.
Ozonis p̄conia ponunt.cxlv.
Quot pericula euitat orans.ibidē.
Orationis exauditio quomodo fiat.cxlv. cclix.cclvij.
Ozo cordis in trib9 ꝯsistit.cxlv.
Orationis securitas q̄nta sit.ccxlv.ccxlvj.
Ozonis vtilitates maxime.ccxlv.ccxlvj.
Orationis studium quomodo a religioso debeat haberi.ccxcij.
Quō orandꝰ sit deus.ibidē.
Ad orationis perfectionem tria requirntur.ccxciij.
Quomodo cor per orationem subleuatur. ibidem.
Oraculū quid sit.cccj.
Ordines sacri qui sint.ccvij.
Qui ordines correspondent ordinib9 angelorū.fo.ccvij.ccviij.
Ordo religiosorum cui correspondeat.folio.ccvij.
Ordo p̄latoꝝ cui correspōdeat.ibidē.
Ordo actiuoꝝ cui correspōdeat.ibidē.
Ordines correspōdēt terarchijs.ibidē.
Ad ordinem qualēcunq; recipiendi q̄druplex forma.ccccxx.
Ostentatio quō sit fugienda.xlvij.

Panis est triplex.

p folio.liij.
Quid sit ille triplex panis.folio lv.
Ad quid sit vtilis.ibidem.
In paradyso sunt tria.cxxxij.
Patri debet triplex honor.cccxxj.
Patrem honoranti conceditur triplex vita.ibidem.
Passio xp̄i debet ꝯtemplari.cxxxj.
Compariendū est xp̄o.ibidem.
Quō debeat fieri illa cōpassio.ibidē.
Passionis causa exprimit.cxxxj.ccvij.
Quis sit qui cōpatitur.cxxxj.
Quantꝰ sit qui patitur.
Quali forma patit. ibidem.
Quanta mala patiat.
Quid ꝯsequit ad passionē.
Cursus de passione domini ponitur.folio xcij.xciij.xciij.
Que quibus horis sit christus passus.folio.cij.
Passio xp̄i manifestat nobis inscrutabilez sapientiā dei.cxxxij.
Passio xp̄i manifestat nobis irrep̄hensibilē dei iusticiā.ibidē.
Passio christi manifestat nobis inenarrabilē dei miscōiam.ibidē.
Passio christi manifestat nobis paradysū desiderabilem.cxxxij.

Tabula

Passio christi manifestat nobis infernum horribilem.cxxxij.
Passio christi manifestat nobis ꝟtutē laudabilem.ibidem.
Passio christi manifestat nobis reatuz culpabilem.ibidem.
In passione xpi oz attendi opus.cxcvj.
In passione domini debet attendi modus ibidem.
In passione christi debet attendi causa.folio.cxcvj.
Quomodo debeat meditari passio christi. folio.cxcvj.cxcvij.ccxcv.
Quomodo fructuose meditari possit. folio.cxcvij.ccxcv.
Passio christi quale op9 fuerit.cxcvi.ccxcv.
Quis fuerit mod9 patiendi.cxcvij.
Fasciculus ꝑm9 passiōis ꝙs sit.ibidē.
Fasciculus scōs quis sit.
Fasciculus terci9 quis sit. ibidē.
Fasciculus quart9 quis sit.
Fasciculus quintus et sextus et septimus quis sit.ibidem.
Passionis diffusa meditatio ponitur.folio cclxiij.cclxv.cclxvi.cclxvij.
Patientia quid sit.xij.
Patientia quomō acquirat.xlvij.
Exhortatio bona ad patientiam.fo.ccxxxij ccxxxiij.
Patientia ꝛ constans longanimitas est tercia ala ecclīastici seraph.cccxliij.
Patientia est ꝑlato necessaria propter tria. ibidem.
Paupertas religiosoꝝ qualis esse debeat.folio.xlv.
Paupertas quomodo seruari debeat a religiosis.ibidem.
Paupib9 licet recipe elemosynā.lj.
Paupertatis preconiuz ponitur.folio.ccx. ccxxx.ccxlix.ccxcij.
Pauptatis gradus ponunt.ccx.
Paupertas quid sit.ccxcij.
Pauper fuit christus.ccxlix.
Que sit ratio huius.ibidem.
Pauperes diligit deus.ibidē.
Pauptatis vtilitas.ccxlix.ccxcij.
Pax est triplex.ciij.
Quare eccl'ia ozet ꝑ pace tpali.cij.
Pax anime quid sit.xlv.
Pax illa quomō acquirat.ibidem.
Ad pacem puenit septē gradib9.cxxxj.
Qui sint illi gradus.ibidem.
Peccatoꝝ que sit medela.cxiij.
Pctm̄ originale quid sit.cxx.cccij.
Pctm̄ originale quid fecerit ī hoīe. cxx.
Que faciāt ꝺtra pctm̄ originale.cxx.
Que faciant ꝺtra effect9 ei9.ibidē.
Pctm̄ ꝗntz modis ꝑt hō facere.cccxxj.
Peccatū debet recozdari quo ad multiplicem negligentiā.cxxvij.
Peccatū debet recozdari quo ad multiplicem ꝓcupiscentiā.ibidem.
Peccatū debet recozdari quo ad multiplicem nequiciā.ibidē.
Peccatū cōmittit tripliciter.cxxviij.
Peccatoꝝ memoria quomō possit perfecte haberi.cxciij.
Peccatum quanti periculi sit ostēditur.folio.ccxxvij.
Peccatū actuale quid sit.cccij.
Peccatū veniale quid sit.
Peccatū mortale quid sit.
Peccatū operis quid sit.
Peccatū oris quid sit.
Peccatū cozdis quid sit. ibidem.
Pctm̄ ignorantie quid sit.
Pctm̄ ex ignorantia ꝗd sit.
Pctm̄ ex industria quid sit.
Pctm̄ ex infirmitate quid sit.
Peccatū in deum quid sit.
Pecunia qu omō non recipiatur a fratrib9 minoriby.lj.
Quō saluet illud dictū.ibidē.
Penitentia quid sit.cccij.
Pene infernales debent in memoria haberi.folio.cxcv.
Que sint pene infernales.ibidē.
Periurij quid sit.cccij.
Perplexitas quid sit.ibidem.
Perseuerātie ꝓconiū ponit.ccxcvi.ccxcvij.
Perseuerantia quid sit.ccciij.
Perspicacia quid sit.cxlv.
Peruersi ꝗntū noceant eccl'ie.xlvij.
Peruersoꝝ ꝺitōes exꝑmunt.ibidē.
A peruersis multa mala exempla capiunt, ibidem.
Philomena sancti Bonauenture ponitur folio.cclxxix.cclxxx.
Philosophia est triplex.cxxiij.
Phia rationalis quid sit.
Phia realis quid sit. ibidem.
Phia moralis quid sit.
Phia rōnalis de ꝗbꝫ tractet.
Phia realis de ꝗbꝫ tractet.

Tabula

Philosophia moralis de ꝗbꝫ tractet.cxxiij.
Phīa naturalis est triplex.
Quid sit quelibet.
De quo tractet quelibet.
Phīa rōnalis est triplex.
Quid sit quelibet. ibidem.
De ꝗ tractet quelibet.
Phīa moralis est triplex.
Quid sit quelibet.
De quo tractet quelibet.
Quō de⁹ cognoscaꝫ p quālibꝫ phīam.
Pietas quid sit.fo.r.cccij.
Pietas siue fraterna cōpassio ē scōa ala ec/
clesiastici seraph.ccccxliij.
Piromancia quid sit.cccij.
Plato dedit duo precepta.cliij.
Que sint illa precepta.ibidem.
Plage decē egypti.moraliter.cccxxiiij.
Ptās secularis ꝗlis esse debeat.cxxiij.
Ptās secularis cui assimilet.ibidem.
Preceptum est duplex.cccij.
Preceptum affirmatiuū.ibidem.
Preceptum negatiuum.ibidem.
Predicationis officium est regule fratrum
minoꝝ annexū.lj.
Ante predicationem debet quis habere se
ptem conditiones.cclij.
Que sint ille septem ꝺditiōes.ibidem.
Ante effusionē p predicationem debet in/
fundi p vnctionē.ibidem.
Predicator quomō debet in genere omēs
arguere.cccxxvj.
Predicatori necessaria.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter luminis dif/
fusionem.fo.ccxviij.
Prelati dicuntur celi propter motus velo/
citatem.ibidem.
Prelati dicunt celi ꝓpter motus cōtinua/
tionem.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter siderū erran
tium repressionē.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter inferiorum
informatiuum.ibidem.
Prelati dicuntur celi propter motuum di/
mensionem.ibidem.
Prelatura quid requirat.ix.
Prelato necessaria ponunt.cccxxvij.
Prelati ōre nō magnificant a p̄dicātibꝫ in
ꝼmonibꝫ plēs cāe ponunt. cccxxxi.cccxxxiij
Prelati ꝗbꝫ ꝼtutibꝫ debēt eē p̄diti.cccxlij.vſ
q̄ in finem.
Prelat⁹ triplicē deo reddet rōem.cccxliij.
Premium est duplex.cccij.
Premiū illud duplex quid sit.ibidē.
Presumptio est duplex.xxvj.xxvij.
Presumptio quid sit.xxvij.
Presumptio est sūme fugienda.
Presumptiōis signa q̄ sint. ibidem.
Presumptiōis effect⁹ qui sint.
Presumptio quō cognoscatur.
Proficiendi gradus sunt tres.cxxxij.
Proficiendi grad⁹ quid sint.ibidē.
Proficiendi grad⁹ sunt triplicati.ibidē.
Proficiendi gradus correspondent triplici
ierarchie.ibidem.
Proprietas rerum quibus vtūtur fratres
minores cuius sit.lj.
Prodigalitas quid sit.cccij.
Proditio quid sit.ibidem.
Prouidentia quid sit.ibidem.
Prudentia quid sit.x.clxx.cccij.
Prudētia scī bonauēture exp̄mit.x.
Prudentis ꝺditiōes ponunt.xxv.
Prudētia politica quid sit.clxvij.
Prudētia purgatoria quid sit.ibidem.
Prudētia purgati animi q̄d sit.clxvij.
Prudētia exēplaris q̄d sit.ibidem.
Pudicicia quid sit.x.
Pudor quid sit.cxxxi.
Pudor ꝑsiderat in q̄ttuor.ibidē.
Pudor vtrū sit bon⁹.cclix.
Pulchritudo quid sit.cxxi.cxxxiij.
Purgatiōis septē sunt grad⁹.cxxxij.
Purgatōnis gradus quomodo distinguā
tur.ibidem.
Purgatio in amaritudine quomodo debe
at fieri.ibidem.
Puritas mentis ponitur.ccxl.
Pusillanimitas quid sit.cccij.

Ratio quid sit.so

r lio.cccj.cxlix.
Ratio causalis quid sit.cccj.
Ratio seminalis quid sit.cccj.
Ratio primordialis.ibidem.
Rancor debet vitari.xlix.
Rapina quid sit.cccij.
Rectoris animarū prima ala est zelus iusti
cie.ccclij.
Rector debet precedere subditos specialiꝫ
in tribus.cccxlv.
Religionis pfectio declarat.vij.viij.
Religiosi sermo ꝗlis esse debeat.xxvi.
Religiosi ogatio quō fieri debeat.ibidē.

Tabula

Religiosus qñ licentiaz habere debeat sup res agendas z hñdas.xxvj.
Religiosus quid possit dare vel recipere.folio.xxvi.
Quibus conueniat dispensatio rerum ī religione.ibidem.
Q̄ pernicios̄um sit religiosum occultare aliqua.ibidem.
Religios⁹ quō possit alci accomodare.xxvi
Quis vocet senioz in religione.xxvij.
Religiosus q̄ noīe debeat noīari.xxviij.
Religiosus q̄ officia debeat exequi.ibidez.
Religiosi conuersatio qualis esse debeat inter seculares.xxxviij.
Religiosus debet fugere consortia mulierum.xxxviij.
Religiosi disciplina ī exitu monasteriī ostēditur.ibidem.
Religiosi conuersatio in eccles̄ijs secularīū quō esse debeat.ibidem.
Religiosi conuersatio qualis esse debeat in hospicio.xxxviij.xxxix.
Religiosi disciplina in verbis qualis eē debeat.xxxviij.xxxix.
Religiosi disciplina in cibo z potu ostenditur.xxxix.
Religiosus quomodo ordinari debeat respectu dei.xl.
Religiosus quomodo ordinari debeat respectu sui.xlj.
Religiosus quomō ordinari debeat respectu proximi.xlij.xlviij.
Religiosus non debet sollicitari de aliqua re creata.xliij.
Religiosus debet se submittere magisterio folio.xlvij.
Causa q̄ tot religiones confundunt ostenditur.ibidem.
Religiosi pfectus ostendit.
Religiosi defect⁹ ostendit. ibidē.
Religiosi ocia vituperant.
Religiosus quomodo debet esse resignatus.folio.xlvij.
Religiosi debent se occupare in lectiōe.folio.xlvij.
Religiosi debent se occupare in meditatione z oratione.ibidem.
Religiosi debent tria facere.xxxvij.
Religiosi dicunt seraphin.xxxvij.
Religiosi dicunt cherubin.ibidē.
Religiosi dicunt throni.ibidem.
Religiosi dicunt celi,ppt octo rōes.xxix.
Religiosi optime instruunt.cclxxxix.cxc.
Religiosi quare non pmittant alios religiosos circa se construere.cccxxvij.
Religiosoz̄ quattuoz genera quos bonos dicere solemus.cccxlij.
Relinquere omnia debet homo z christum sequi.folio.cxlviij.
Relinq̄ntiū oia p̄mia ponunt.cxlviij.
Reph̄endendi pnitas est vitupabil'.xlviij.
Rerū origo f̄m quid ꝓsideret.cxxi.
Rerū magnitudo f̄m q̄d ꝓsideret.
Rerū multitudo f̄m quid ꝓsideret.
Rex pulchritudo f̄m q̄d ꝓsideret. ibidē.
Rerū operatio f̄m q̄d ꝓsideret.
Rerū plenitudo f̄m q̄d ꝓsideret.
Rerum ordo f̄m q̄d ꝓsideret.
Reuelatio eternoz̄ū quid sit.clx.
Reuelatio eternoz̄um quare sequatur iter caritatiue affectiōis.ibidē.
Reuelatio diuinoz̄ oz z ē occulta.ibidē.
Reuelatio diuinoz̄ quō fiat.ibidē.
Reuelatiōes diuinoz̄ quomō distinguuntur.ibidem.
Reuelatio est triplex.
Reuelatio sensibilis quid sit.
Reuelatio intellectualis q̄d sit.
Reuelatio supintellectual' q̄d sit. ibidē.
Reuelationes illas quis p̄cipiat.
Reuelatio sensibilis fit duplicit'.
Reuelatio sensibilis cui fiat.
Reuelatio intellectual' fit duplicit'.
Reuelatio intellectualis quibus fiat.folio clxi.
Spiritus noster ingredit secretum iesu p reuelationē sensibilem.clx.
Spirit⁹ noster ingredit secretū iesu p reuelationē intellectualē.clxi.clxij.
Spirit⁹ noster ingredit secretū iesu p reuelationē supintellectualē.clxi.
Reuelatio superintellectualis quomodo fiat.clxi.clxij.
Reuelatiōis illi⁹ grad⁹ q̄ sint.clxij.
Reuelatio superintellectualis per quid fiat.clxij.
Spūs human⁹ inuitat ad ingrediēdū secretū iesu p iter reuelatōis etnoz̄.clxij
Reuerētia est duplex.xxx.
Reuerentia interioz in q̄ ꝓsistat.ibidē
Reuerentia exterioz in q̄ cōsistat.ibidē
Reuerentia oz exhiberi p̄latis.xxvij
Reuerentia debz exhiberi senioribz.ibidē
Reuerentia debet exhiberi oibz ibidē

Tabula

Reuerentia quid sit.cccij.
Rixa quid sit.folio.cccij.

Abbati sanctifica
tio quō debeat fieri.folio.cccxx.
Sacramentū q̄d sit.ccciij.
Sanguis christi effusus est triplici causa.
folio.cxxviij.
Que sint meditanda circa sanguinem chri
sti.ibidem.
Sanctorū gloria vtrū augmentet vsq; in di
em iudicij.fo.vj.
Sanctū canonisari quid sit.ibidem.
Sanctus quid consequatur ex canonisati
one.ibidem.
Sanctor canonisatio q̄d inferat
Sanctor catbalog⁹ quid sit.
Sanctos canonisare q̄s possit. ibidē.
Sctō reliquias q̄s debeat venerari.
Sctō reliq̄e vtrū vendi pñt.
Sctō canonisatio q̄re difficulē fiat.
Sanctorum corpora qua licentia possint
transferri.ibidem.
Sanctor corpa vel reliquie vtrū possint i
collo portari.ibidem.
Sanctitatē alicu⁹ declarare vt; possit fie
ri p papā cū cardinalib⁹.vij.
Utrum legatus a latere possit sanctos ca
nonisare.ibidem.
Sanctos venerari in certa ecclesia cui⁹ sit
tolerare.ibidem.
Sancti macbabei quare celebrentur in ec
clesia.ibidem.
Sanctor aliquor veneratio specialis ba
bet apud alios specialit.ibidē.
Sanctitat; studia in q̄b⁹ ꝯsistāt.xlvij.
Sapie ignicul⁹ est ꝓgregand⁹.cxxix.
Sapie ignicul⁹ est inflāmand⁹.ibidē.
Sapie igniculus est subleuand⁹.ibidē.
Sapia p̄r̄is exiuit creādo.clxiij.clxiiij.
Sapientia p̄r̄is exiuit carnem assumendo
folio.clxiij.clxiij.
Sapientia patris exiuit. sacramēraliter se
p̄restando.clxiij.clxiij.
Sapientia quid sit.cxlix.
Sapientia q̄ttuplex sit.ibidem.
Sapientia vnde dicit.ibidem.
Quō pueniat ad sapiam.cxx.
Quis sit vere sapiens.cccc.
Satisfactio ponit.fo. cccxxxix. et quid sit.
folio.cccxl.
Saturitas quid sit.cxxx.
Scala ascēdēdi in deū q̄d sit.cxx.
Propter alteri⁹ scandalū nō debem⁹ rece
dere a virtute.cclvij.
Scientia nō valet sine caritate.cxx.
Omis scia gerit insigne trinitat;.cxxvij.
Scriptura sacra tota est de operib⁹ repara
tionis.cxxiij.
Scriptura sacra de q̄b⁹ tractet.ibidē.
Scriptura sacra tractat de ierarcha eccle
sie ꝑm tria.ibidem.
Scriptura sacra docet nos tria.ibidē.
Scriptura sacra dat triplicē legē.ibidē.
In scriptura sacra est ꝑs triplex.ibidē.
In scriptura sacra est triplex intelligentia
spiritualis.cxxiij.cxxvij.
Scriptura sacra cōparat celo propter sex
rationes.cccx.
Scripta sua nō commūicare alij⁹.an pos
sit fieri sine peccato.cccxxxj.
Scisma quid sit.cccij.
Securitas quid sit.cxxx.cccij.
Sensuū custodia dz sūma bñi.xlv.
Sensus carnis nunciat sensui interiori tri
pliciter.folio.cxx.
Sensus carnis seruit intellectui in inuesti
gando rōnabiliter.cxx.
Sensus carnis seruit intellectui in creden
do.ibidem.
Sensus carnis seruit intellectui in cōtem
plando.ibidem.
Sensibilia sunt duplicia.cxxj.
Sensibilia particularia q̄ sint.ibidē.
Sensibilia cōmunia que sint.ibidē.
Sensibilia quomodo animā nostrā ingre
diantur.ibidem.
Sensus est duplex.cxxi.clxiij.
Sensuum organa que sint.cxxi.
Sensuū organū est duplex.ibidē.
Sensibilium species in sensu quid sint.fo
lio.cxxi.cxxij.
Sensibilium species quomodo generent
in sensu.cxxj.cxxij.
Sensuum z sensibilium proportio qualis
sit.folio.cxxi.
Quō fiat delectatio in sensu.ibidē.
Quō fiat ap̄bensio in sensu.ibidē.
Quō fiat diiudicatio in sensu.ibidē.
Sensus exterior quid sit.clxij.
Sensus interior quid sit.ibidē.
Sensus exterior in q̄ reficiat.ibidē.
Sensus interior in q̄ reficiat.ibidem.
Sensus quid sit.cxlviij.cccj.

Tabula

Sensus interior impedit duplicit. clxiij.
Sensus exterior quō expiat etna. clxiij.
Sensus interior quō expiat etna. ibidē.
Sensus cōmunis q̄d sit. cccj.
Sensualitas quid sit. ibidem.
Seraphin sexale ponuntur. cccxlj. vsq; in finem.
Seruire soli deo quid sit. cxlij.
Seueritas quid sit. cxxviij. cccij.
Silentij cōmendatio ponit. ccxxxj.
Silentij necessitas in religiosis. ccxciij.
Similitudo quid sit. cccij.
Similitudo trinitatis in aīa q̄ sit. cccvj.
Simonia quid sit. cccij.
Simbolū est triplex. xcviij.
Simbolū q̄dlibet vbi sit factū. ibidē.
Sobrietas quid sit. x. cxcviij.
Sobrietatis tres sunt grad⁹. cxcviij.
Solitudo quō sit seruāda. xlv.
Solitudinis cōmēdatio ponit. ccxxxviij.
Somniū quid sit. cccj.
Sortilegium quid sit. cccij.
Speciositas quid sit. cxxj.
Speculatio non valet sine deuotione. folio. cxx.
Speculum non valet sine sapientia inspirata. ibidem.
Speculum est duplex. cxx. cxlv.
Speculum interius quid sit. cxx.
Speculū exterius quid sit. ibidē.
Speculum exterius non valet sine interiori. ibidem.
Speculū spūale quid sit. cxlv.
Speculo spūali quid videat. ibidē.
Spei confidentia habetur a christo p̄ter tria. folio. cxxviij.
Spes quid sit. cccij.
Stat⁹ pfectionis cōpatit malos. lj.
Status excusatio z cōmunitatis non infert excusationē singulor. ibidē.
Spūs est optimū in nobis. cxxxv.
Spūs distinguit ab anima. ibidē.
Spiritus noster intrat secretum domini iesu. cxxxv.
Spūs z aīe diuisio q̄lis sit. ibidē.
Animale in imo manet et spiritus euolat. folio. cxxxv.
Spirit⁹ sm quid pfectius ingrediat illud secretū dñi iesu. ibidem.
Spūs noster dicit esse in spū.
Spūs noster ōr esse sup spm̄. ibidē.
Spūs noster ōr esse sine spū.
Spiritus humanus aliquādo alienatur a corpore. cxxxv.
Spūs noster habet pedes. ibidem.
Qui sint illi pedes. ibidem.
Pedes nr̄i spūs debent esse mūdi. ibidē
Pedes illi indigent frequenti lotione. ibidem.
Spūs noster habet caput. ibidē.
Pedes spūs nostri debent esse expediti ad ambulandū. ibidē.
Pedes in scriptura sacra quid significent. ibidem.
Pedes spiritus nostri debent esse acuti. folio. cxxxv.
Spūs ingressus illud secretum quid vtilitatis reportat. cxxxvi.
Spiritus ingressus illud secretum suauissime reficit. ibidem.
Spiritus ingressus illud secretū quomodo stabiliat. ibidē.
Spūs ille stabilit fide.
Spūs ille ꝑpetuat caritate. ibidē.
Vtrū spūs nr̄ possit separi a deo.
Quō spūs nr̄ incorpet deo. cxxxvi. cxxxvij.
Spūs nr̄ est inter duo loca. cxxxvij.
Que sint illa loca. ibidē.
Spiritus noster est medius inter deum et mundū. ibidem.
Spiritus noster supeminet mutabilitati mundi. ibidem.
Spiritus noster conuenit cum mutabilitate mundi. ibidē.
Spiritus noster ingreditur vnū eternum intelligendo. cxxxvij.
Spūs noster ingreditur vnum eternū attendendo. ibidem.
Spūs noster ingredit vnum eternū in eo ꝑmanendo. ibidem.
Spūs nr̄ ingredit secretū iesu ꝑ intentionem simplificatā. ibidē.
Spiritus noster inuitatur ad secretum iesu. folio. cxl.
Spūs liber quis sit. cxliij.
Spiritus sanctus datur hominibꝫ ad sex vtilitates. ccxlvij.
Spūalis ocul⁹ aur̄ z o. fact⁹ q̄d sit. clxiij.
Status debitus. cccxlvi.
Strēnuitas quid sit. cxxviij.
Strēnuitas disponit ad tria. ibidē.
Suauitas quid sit. cxxx.
Studiū nō valet sine diuīa gr̄a. cxx.
Studere artes vtrū sit malū. ibidē.

Tabula

Studere dicta hereticorum vtrum sit malum.folio.cxx.
In subditis considerat obedientia respectu prelati z dei.ccxiij.
In subditis debet esse vite innocētia respectu sui.ccxiij.
In subditis debet esse misericordia respectu proximi.ibidem.
Subsidium est quadruplex.cxxxi.
Superbia quid sit.cc.cccij.cclxxxij.
Superbia est duplex.cc.
Superbia spiritualis quid sit.cc.
Superbia carnalis quid sit.ibidē.
Supbie remedia que sint.ibidē.
Supbia ē ēplex.cclxxxi.cclxxxij cclxxxiij.
Supbus decipit ꝗttuor modis.cclxxxiij.
Supbia mentē excecat.cclxxxi.
Susurratio quid sit.cccij.

Tacturnitatem si ue silentiū z solitudinem dilige. folio.clxxij.clxxiij.
Collatio de tacturnitate ponit.clxxi.
Tentatiōi ꝙdā vires ministrāt.ccv.
Tentatiōibꝫ resistendū est.ibidē.
Tentatio est triplex.liij.
Tentare quid sit cccij.
Tempantia quid sit.ibidem.
Tempantia politica quid sit.clxvij.clxx.
Tpantia purgatoria ꝙd sit.clxvij.clxx.
Tpantia purgati aī ꝙd sit.clxvij.clxx.
Tpantia exēplaris ꝙd sit.clxvij.clxx.
Tentio quid sit.fo.cccij.
Theologie est triplex mod⁹.cxx.
Therebinthus quid sit.lx.
Therebinti ꝓprietates ponunt.ibidē.
Therebint⁹ duplicē fructū affert.ibidē.
Timendū est triplicīter.fo.l.
Que sint timenda.ibidem.
Timor in quo consistat.cxxxi.
Timor quattuor habet.ibidem.
Collatio de timore ponit.clxxi.
Torpor quid sit.cccij.
Tranquillitas quid sit.cxxx.
Tribulatiōes sunt patienter tolerande.folo.xlv.
Tribulari permittit deus suos. fo.ccxxix. ccxxxiij.
Que sit ratio hui⁹.ccxxix.ccxxxiij.
Tribulationis vtilitates ostēdunt.ccxxix. ccxxxiij.ccxlvi.cclxxxvij.cclxxxviij.
Quō hō se debeat brē ī tribulatōe.ccxlvi.
Tribulationes sustinere pertinet ad virtutem.ccxlvi.ccxlvij.
In tribulationibꝫ gaudere spectat ad sapientiā.fo.ccxlvi ccxlvij.
Tristicia est fugienda.xxv.
Tristicia quid sit.cxcix.
Tristicie remedia ponunt.cxcix.cclxxxvi.
Tristicie origo que sit.cxcix.
Tristicie effectus qui sint.cclxxxiij.

Vana gloria quid sit.folio.cxcix.
Que sint remedia contra vanā gloriam.folio.cxcix.
Ve est triplex.folio.lvi.
Ve culpe est triplex.ibidem.
Ve miserie est triplex.ibidem.
Ve iehenne est triplex.ibidem.
Verecūdia est soror ptinētie.cclix.
Collatio de verecūdia ponit.clxxi.
Veritas quid sit.cxxxi.
Septē gradibꝫ puenit ad veritatē.cxxxi.
Veritatis aspect⁹ dz esse erectus. cxxxiij.
Verum quid sit.cccj.
Vestigium dei quid sit.cccij.cxx.
Via triū dierū in deserto ꝙd significet.cxx.
Via proficiendi est triplex.cxxviij.
Via purgatiua ꝙd sit.cxxxij.clxxij.
Via purgatiua dz septē grad⁹.cxxxij.
Quō distinguunt illi grad⁹.ibidem.
Quid sint illi gradus.ibidem.
Via illuminatiua quid sit. folio.cxxxij.clxxiij.clxxvj.
Vie illuminatiue septem sunt gradus.folio.cxxxij.
Quid sint illi gradus.ibidem.
Quō distinguunt illi gradus.ibidē.
Via vnitiua quid sit.cxxxij.clxxiij.
Vie vnitiue grad⁹ sunt septē.cxxxij.
Qui sint illi gradus.ibidem.
Quō distinguunt.ibidem.
Vie que z quid sint.clxxiij
Via est triplex.ibidem.
Via purgatiua est incipientiū.clxxiiij.
Via illa respectu quorū sit.ibidē.
Quis sit modus purgatiōis.clxxv.
Optima oratio ponitur pro via purgatiua ibidem.
Quot sint radij illumiatiōis.clxxvi.
Via purgatiua cui correspōdet.ibidē.
Via illumiatiua cui correspōdet.ibidē.
Via vnitiua cui correspōdet.ibidē.

Tabula

Uia illumiatiua est duplex. clxxx.
Uia illumiatiua practica qd sit ibidē.
Uia illumiatiua theorica qd sit. ibidē.
Uie purgatiue pconia ponunt. clxxxi.
Uia excellentie est duplex. cxcij.
Uicia sunt resecanda. xlv.
Uicia cōmunia sunt tria. xlvij.
Qui est liber ab illis tribus vicijs ille ē pu/
rissime vite. xlvij.
Uicia expugnant p plura. cclxxxiij.
Uigilantia quare sit necessaria. cxxxij.
Uigilie quō sint custodiende. xlv.
Uindicatio quid sit. cccij.
Uirilitaſ actus qlis esse debeat. cxxxij.
Uirtus est preciosa.
Uirtus est speciosa. ibidem.
Uirtus est fructuosa.
Uirtus est quadruplex. clxvij.
Uirtus politica quid sit. ibidem.
Uirt⁹ purgatoria que sit. clxvij.
Uirt⁹ purgati animi q̄ sit. ibidē.
Uirt⁹ exemplaris q̄ sit. clxvij. clxix.
Uirtutes cardinales sunt q̄ttuor. clxix.
Uirtutū cardinaliū pconiū ponit. ibidē.
Uirtutes cardinales p qd significent. ibidē.
Uirtutibus cardinalibus rectificatur ani/
ma in suis viribꝫ. ibidē.
Uirtutibus illis ordiatur homo ad se de/
um z proximū. clxx.
Uirtutes efficiunt a tribus. cclxxxiij.
Uicia expellunt a tribus. ibidem.
Uis irascibil' rectificat p fortitudinē. clxix.
Uis rōnal' rectificat p prudētiā. ibidē.
Uis ocupiscibil' rectificat p tpantiā. ibidē.
Uires oēs rectificant p iusticiā. ibidē.
Uis animalis quid sit. cccj.
Uis naturalis quid sit.
Uis vitalis quid sit.
Uis generatiua quid sit. ibidem.
Uis nutritiua quid sit.
Uisio quid sit.
Uitā celestē ducere quid sit. cxij.
Utrum sit possibile in hac vita vitam cele/
stem ducere. ibidem.
Uite pñtis deceptio ostendit. cxiij.
Uite pñtis effect⁹ ostendunt.
Uiuere sm naturā quid sit.
Uita secura que sit. ibidē.
Uita insecura que sit.
Quo vita semper duret.
Uita activa quid sit. clxviij.
Uita activa in quo consistat. ibidē.
Uiuimus continue sm vitam activā z con
templativā. cclj.
Uita duplex p quid significet. ccli.
Uite active sunt due partes. ibidē.
Que vita sit alia prior. ibidem.
Uite ꝓtemplative ꝺditiōes ponunt. ibidē.
Uita activa quō exerceri debeat. ccliij.
Uita cōtemplativa quomodo exerceri de/
beat. ibidem.
Uite active mod⁹ viuēdi oñdit. cclv.
Quid req̄rit vtracꝫ ps vite active. ibidē.
Uite ꝓtēplative mod⁹ viuēdi oñdit. cclvi.
Uite ꝓtēplative sūt q̄ttuor impedimēta. ibidē
Uita ꝓtēplativa pferk active. ccl vij.
Uite contemplative ꝓprietates ostendunt.
folio. cclvij. cclviij.
Uoluntatem propriam abdicare est tota p
fectio religionis. xxv.
Uoluntatis proprie abdicatio quot fruct⁹
secum ferat. ibidem.
Uoluntas propria z proprius sensus dete
stantur. ccxxxv.
Uoluntas cui debuerit subesse. cclxxxi.
Uotū additū bono opi reddit meli⁹. vij.
Unctio extrema quid sit. cccij.
Unum quid sit. ccci.
Usura quid sit. cccij.

Xp̄us significatur

per solem. lxviij.
Xp̄s illuminat sctōs. ibidem.
Xp̄s vrit tripliciter. ibidem.
Xp̄s est fructus humiliū. lxxvi.
Xp̄s est fruct⁹ amantiū deum. ibidē.
Xp̄s est fructus patientiū. lxxvij.
Xp̄s est fructus laborantiū.
Xp̄s est fructus liberaliū. ibidem.
Xp̄s est fructus abstinentiū.
Xp̄s est fructus continentiū.
Xp̄s opat. xij. effect⁹. lxxvij. lxxviij. lxxix.
Xp̄s legitur apparuisse decies post resurre/
ctionem. ciij.
Xp̄s quare venerit incarnat⁹. cviij.
Xp̄s quare sit agnus. ciij.
Xp̄s venit querere perditū. cviij.
Xp̄s venit recōciliare aiam deo. cviij.
Xp̄s venit repare venditū. ibidem.
In xp̄o est triplex substātia. cxx.
Xp̄s charitatem infudit. ibidem.
Xp̄s scientiā veritatis edocuit. cxx.
In xp̄o est duplex natura. cxxxiij.
Xp̄i intrinsecum quid sit. ibidem.

Tabula

Que sint pascua in xpo.cxxxiij.
Quis sit ingressus in xpm. ibidē.
Quis sit egressus de xpo. ibidē.
Xpi intrinsecum babz diuersa maneria. folio cxxxiij.
Xpi intrinsecum secretum habet domū cōpunctionis. ibidem.
Xpi intrinsecū secretū bz cubiculuz cōtemplationis. ibidē.
Xpi intrinsecum secretum habet mensaz refectionis. ibidē.
Qui recipiantur i intrinsecuz secretū christi. ibidem.
Qui ingrediank caput xpi. ibidē.
Qui ingrediank pectus xpi. ibidem.
Qui ingrediank sinū xpi. cxxxiij.
Qui ingrediank terciū celū. ibidē.
Scōm quid intromittatur homo in secretum intrinsecū xpi. ibidē.
Xpi ꝯceptio ꝓponik meditāda ccj.
Xpi natiuitas ꝓponik meditāda.
Impositio nois xpi ꝓponik meditāda.
Adoratio xpi a magi ꝓponik meditāda. ibiō.
Purificatio i templū ꝓponik meditanda.
Op⁹ de septē ꝟbis xpi. cclxxviij. cclxxix.
Xps dicitur angelus propter septem rationes. fo. ccv. ccvi.
Xps dicitur firmamentum propter decez rationes. ccxxi. ccxxij.
Xpi vitā meditari iter spiritualia exercicia est magis necessariū. ccxxvi.
Xpi vitam meditari fructuosissimuz est. folio. ccxxvi.
Xpi vitam iugiter meditari roborat mentem. folio. ccxxvi.
Xpi vitam iugiter meditari fortificat mentem. ibidem.
Xpi vitam iugiter meditari cautuz facit. folio. ccxxvi.
Xpi vita non potest ad vnguem meditari. ibidem.
Xpi aduentus ꝓbabuit certamen virtutuz quattuor. ccxxvij.
Xpi vita quō debeat meditari. ccxxviij.
Xpi natiuitas quo ad modum proponitur folio. ccxxxiij. ccxliij.
Xpi pauptas ꝓconizak. ccxxx. ccxxxiij. ccxliij
Xpi natiuitas q̄nta sit solēnitas. ccxxxi.
Xpi circūcisio quō debeat meditari. ccxxxi.
Xps fecit duo i circūcisiōe sua. ccxxx.
Xpi ephia ꝓponik nob meditāda. ibidē.
Tria miracula contigerunt in die epiphanie. ibidem.
Quō tres reges venerint. ibidē.
Aurū oblatū quo puenerit. ccxxxij.
Magoz būilitas ibi cōmendak. ibidē.
Xpi fuga in egyptū describik. ibidem.
Xps in persona propria suscepit prosperaz aduersa. ibidem.
Xps vtrū mēdicauerit in egypto. ccxxxiij.
Xpi vitā meditari q̄d ꝓferat. ibidē.
Xpi redit⁹ de egypto describik. ccxxxiij.
Xps amauit patrem et doluit de sua offensa folio. ccxxiij.
Xpi perditio dum erat. xij. annoruz describitur. ccxxxiij. ccxxxv.
Xps quid fecerit ab anno duodecimo vsq̄z ad tricesimū. ccxxxv.
Xpus primo fecit. postea docuit. fo. ccxxxv. ccxxxvi.
Xpi humilitas diffuse declaratur. ccxxxvi. ccxxxvij. ccxliij. cccxiij.
Xpi actus z ꝟtutes enumerank. ccxxxvi.
Xpi baptism⁹ ꝓponik meditādus. ccxxvi.
Incarnatiōis xpi cā oñdik. cccvi. cccix.
Quō possit de⁹ esse homo. cccx.
Quare de virgine et adam sumpsit carnez. ibidem.
Quare magis filius q̄z alia persona. folio cccx. cccxi.
Incarnatiōis dignatio extollik. cccxi.
In q̄de⁹ se maxie exinaniuerit. cccxi. cccxij.
Xpi cult⁹ in natiuitate fuit paupri⁹. cccxi.
In christi incarnatione facte sunt tres mixture. cccxij.
In xpi incarnatione facte sunt coniunctiones mirabiles. ibidem.
Xpi dulcedo quanta sit. cccxiij.
In xpo fuit triplex vilitas. cccxiiij.
In xpo fuit triplex asperitas. ibidem.
In xpo fuit triplex pauptas. ibidem.
Xps in quo monte ieiunauit. ccxxxviij.
Xps exercuit q̄ttuor ꝟtutes in dexto. ibidē
Vtrum diabolus portauerit xpm ō deserto in hierusalē. ibidē.
Quid ministrauerunt angeli xpo post tentationem. ccxxxix.
Xps vtrum fuerit vsus potentia sua multiplicando panes. ibidē.
Quid quomō et coram quibus comederit xps in deserto. ibidē.
De vocatione discipulorum ponitur. folio. ccxxxix. ccxl.
De initio predicationis. ccxxxix.

De nuptijs. folio. ccxl.
Quis fuerit sponsus. ibidem.
Sermo dñi in monte ponit. ibidē.
Xps fuit misericors. ccxliij.
Xps fuit curialis. ibidem.
Xps fuit discretus. ibidem.
Xps fugit dum voluerunt eum facere regē folio. ccxliij.
Xps quō alternatim visitat aiam. ibidē.
Xps quō recedat ab ania. ibidē.
Xps quare iterū veniat. ibidē.
Xps quō se habuerit in cōuiuio. ibidē.
Xps legit ter fleuisse. cclxj.
Xps pdixit mri sue mortē suā. ibidē.
Xps vbi fecerit pascha. ibidē.
Xps quō se habuerit in cena. cclxi. cclxij.
Xps quomodo lauerit pedes discipulorū. folio. cclxj. cclxij.
Xps quō instituerit sacramentum eucharistie. cclxij.
Xps dedit exēpla pluriū ꝑtutū. cclxiij.
Xpi passio diffuse declarat. fo. cclxiij. cclxiiij cclxxv. cclxxvj.
Meditatio de christo ponitur in sabbato sancto. cclxix. cclxx.
Canticū sctōꝝ in limbo ponit. cclxix. cclxx.
Xps qbo apparuerit diuersis z diuersimode pō resurrectionē. cclxx. cclxxi. cclxxij. cclxxiij.
Xpi ascensio declarat. cclxxiij.
Festū ascensionis xpi ꝓconisat. cclxxv.
Quid significet festū ascēsiōis xpi. cclxxv.
Mod⁹ meditādi vitā xpi ponit. cclxxvj.

Explicit registrum siue tabula huius secunde partis.

Reuerendissimo in christo patri ⁊ dño D. Julano de Ruuere Ro. Se. epo Cardinali Sabinēsi sancti Petri ad vincula nūcupato maiori penitētiario. ordinis minoꝝ meritissimo ꝓtectori. bñfactori suo benignissimo. Octauianꝰ aduocatꝰ eiusdē obseruātissimus.

Expertus man suetudinē ⁊ comitatē animi tui. ac in me charitatez. ausus suz has meas q̄lescūq; lucubrationes tibi dicare q̄s annotādis vite cursu ⁊ miraculis Bonauēture iussu tuo curiosiꝰ exegi. q̄s ⁊ si sciā nō eo artificio ꝓstare. aut dicendi ornatu splēdere vt dignas lectōe tua crediderim. vl' ex ea dicatiōe ornamētū vllū tibi accessurū. satis tñ materiā ꝑ se sufficere intelligo ad detinenduz in sui lectione oculos atq; animū tuū. q̄ ꝑ singl'ari religione ac pietate q̄ beato Bonauenture astringeris. nihil libentiꝰ agitas aut dictitas. q̄ qō ad illiꝰ sctī viri celebritatē ⁊ laudē ptineat. in q̄ locupletissimū mihi testē meipm habeo. q̄ secutꝰ dignationē tuā ꝓncipes ⁊ populos occidentis ex aplica legatiōe petentem. incredibili q̄dā affectu ac desiderio vidi. T. R. detineri visendi sepulchri ipi' Bonauenture q̄ cū ad lugdunū pueniss̄emus. vbi tam etsi regni p̄cipui p̄sules ⁊ satrapes etiā regio sanguine orti. q̄ te regio imperio solenni pompa psequebanꝝ. instātissime vrgerent celeriꝰ regē adeundū. ad qō ipsi regīs lr̄is vrgebanꝝ. nō tñ id prius extorq̄re potuerūt. q̄ in salutando sancti sepulchro ⁊ meritis veneration̄ib; in eccl'ia vbi q̄escit pie p̄soluendis. diem integrā contriuisses. Quis p̄terea tantū laboris ptulit ad cōsequendā Bonauētureꝰ celebritatē. Quis p̄cipuo studio. ꝓprio etiā ere curauit ad p̄ncipes ⁊ exteras natiōes nūcios mitti ad p̄curanda testimonia atq; instrumēta. q̄bus viri sanctitas patēti' mōstrari posset. Quis deniq; ipi pontifici in boc p se satis alioq̄n concitato. calcaria vrgentiora addiderit vt sepositis etiā aliarū magnarū rerū molimin̄ib; huic operi vacaret vnice. At si porro ex hoc munere honestari quēpiā posse speraꝛem. nemo pfecto erat cui magis id me debere intelligā q̄ amplitudini tue. de me optime merite. a qua tot ornamētis ⁊ commendatione ipe essem honestatꝰ. Te enim interneniēte apud summū p̄ncipē ī publico ꝓsistorio. publico causas defendere et porare licet. Tuo in me studio factū est. vt summus p̄nceps voluerit euocatuz me sacro affatu hortari atq; efficaciter monere. vt te ad destinatū munꝰ legatiōis pficiscētem sequerer. meisq; officiis atq; cōsiliis fide psequerer. Prestitisti rursus vt ex tam multis ⁊ claris p̄sulib;. q̄ tuo latere illustrabanꝝ. nullus me officioꝝ claritate suparet. Tu mihi p̄stitisti vt inter p̄mos fidei ⁊ prudentie secretorum tuoꝝ matime particeps exīstimarer. quē ad res arduas pagendas ac ptractandas cū illustrissimis p̄ncipib; idoneū iudicares ⁊ destinares. Tu deniq; effecisti vt nouissime ex tot clarissimis collegis meis. vni mihi liceret rem tanti meriti ꝓsequi. vt in tanto cōuentu. q̄d amplꝰ dicere possum insignia merita Bonauenture pcenserem. Ubi absoluta oꝛone idē clementissimꝰ pontifex me ample laudato. professus mexberrime satisfecisse muneri. apostolicam sedē ⁊ suā sanctitatem mīme vnq̄s meis cōmodis ⁊ honestati defuturā polliceturꝰ. Jure igit' te q̄ possum officio ꝓseq̄r. a quo tantū in me fauoris ⁊ ornamēti accedit. quātū nec vnq̄s sperare. aut porro optare fas putassem. q̄ si meoꝝ cōmodoꝝ in boc ratio habēda erat. vt omittaz quātum splendoꝝ ac nois. amplitudo tua sit allatura huic mee lucubrationi. q̄s te p̄mouet operosius. fauet benigniꝰ. ornat amplꝰ. donat largius. Nec tñ notā vereboꝛ q̄ nō magis ipm pontificez in p̄ delegerim. q̄ nemo religione. vite cursu. ac sanctimonia. litterarū disciplina. ⁊ rectissimis studiis cōiunctioꝛ Bonauenture vnq̄s fuit. Expauescit nanq; animꝰ virū diuinū etiā sacro nectare eloquioꝝ Bonauenture pfusū his meis scriptis detinere. q̄ si tamē honestuz duxisset. idem accepisse officiū. certe p̄ sua sapientia ⁊ in te charitate. nō iniocunduz erit sue sanctitati nepotē eius charissimū ⁊ familie sue decus. ea se beneficentia in sui cultores p̄restare. eoq; fauore apud patruū tuaꝝ deum illis adesse. vt ipi plane intelligāt. q̄d in te p̄stiterint tā grata mente ⁊ sua beatitudine susceptuz. q̄s si id sibi exhibuisset. Accipe igit' pater ⁊ dñe mi benignissime. officiū meum q̄lecūq;. sed ab animo gratissimo ⁊ tibi

Dño Octauiani in uitã diui Bonauentu.

deuotissimo profectũ. Te modo cũ scripta relegeris meminisse velim. ab illo annotata. q̃ fines patroni causarũ excedere nesciat que si vt cetera a me in te pfecta officia. vt opto laudaueris. etiã si minus placuerint. erit laborũ solacium. si vero delectauerint maximi premij loco habendũ ducam.

Oratio in uitam et merita diui Bonauenture. p insignẽ iuris vtriusq; doctorẽ disertissimũ Octauianuz de Martinis Suessanũ sacri palacij apostolici clarũ aduocatũ p̃sistorialem.

IVsticia suffragioz̃ B. P. ad que porrigenda desiderabar. berentẽ me cõcitauit ad indicti mihi muneris p̃uinciaz remota cunctatiõe capescendaz. Neq; em̃ me alioquin fallebat. q̃z arduum q̃z ve anceps munus obirem. postulare ex merito. sc̃tm Ro. se. decreto referri in ordinẽ siue catalogum celestiũ. qui cũ christo regnãt sanctoz̃. Idq; in h̃ tremẽdo auditorio sub aspectu sacri reuerendissimoz̃ patrũ senat⁹. ac sapientũ prelatoz̃ zvirorũ. q̃bus tua sanctitas celesti superũ dono. in sua maiestate sapientissime p̃sidet. vbi nõ ego modo q̃ in actiõe causarũ forensiũ. nr̃i seculi stilo versor. vez̃ zaliũ quãlibet exercitatũ. ac deniq; cõsummatũ oratorẽ expauere quidẽ posse credendũ sit. Nã per immortalẽ deũ quis tã sapiens aut diser⁹ quicq̃ adeo elimatum. aut studiosa lucubratiõe excogitatũ hic pferat quo maiestatẽ loci dicendo vl̃ mediocriter equare possit. Quid porro tãto studio adinuentũ. q̃ preuisum ac tritũ non fuerit apud tante sapientie patres. ac te ante alios sanctissime p̃nceps. qui cũ ex multis iã annis diuinarũ atq; humanaz̃ rerũ. ac omis deniq; philosophie scientiã plenissime ediderit. velut splendidissimũ sidus i firmamento. in dei eccĩa ceteros illustrasti. Que quidẽ reuoluenti nõ leuem animo tremorem incussisse poterant. atq; ab hac actione qua nulla illustrioz̃ penitus deborrari. nisi iusticia meritoz̃ vt p̃miseram. beati Bonauenture. p quo intercedim⁹. animũ erexisset atq; cõfirmasset. Accedebat preterea q̃ priceps nõ propbanus. p religioso. aut indoctus. p litterato rogãdus erat. sed tu. pfecto p̃ beatissime. q̃ diuinis obsequijs i beati Francisci religione. ex matris vtero ce'situs destinat⁹. in eadẽ oĩpotenti deo religiosius seruiuisti. ac demũ ad eius p̃cipatum singularib⁹ tuis meritis vectus. illam sapienter ac salubriẽ gubernasti. auxisti atq; ampliasti. qui ve cũ diuinoz̃ mysterioz̃ scientiã per traditiões patrũ fueris nact⁹. Tum vero ex operib⁹ eiusdẽ diui Bonauẽture que diuino spirãte lumine edidit conditoris diligentiã certissime cõparasti. Ita te. nanq; par erat q̃ cõditoris vices gestur⁹ in terris. in illius mãdatis cõmissum gregem oporteret erudire. neq; em̃ illius fauste q̃s vices gerit. quẽ non penit⁹ nouit. neq; illius porro mãdata recte alios edocet. que nõ prius luculẽter edidicit. Quare cũ p diuine sapientie p̃ze. ordinis minoz̃ generali mĩstro episcopo cardinali Albanẽsi. intercessur⁹ essem apud te beatissime pater q̃ ũsdem meritis clar⁹. ũsdez̃ ve officijs gloriose pfunctus eras. et pinde ad hoc opus tibi in hos vsq; dies diuinit⁹ seruatuz̃ electus. nequaq; mihi verendum fuit. ne p insufficientiã tibi negligerer. qui etiaz̃ merit⁹ fidelium pastor imbecillitati nr̃e clementissime cõpati didicisti. Jamq; ego q̃ horrore quodã nõ sine titubatione occeperã. pspecto tamẽ q̃z benigno vultu ac clementi nutu audientiã indulgeas. erectus i spem meliorez̃. fidentior. psequor. tuiq; sacri affect⁹ oraculo meis auribus illud ꝓpheticũ insonare videt. Dilata os tuũ z ego implebo illud Et rursus. Dabo tibi sermonẽ bene sonantem in os tuum. vt cõplaceas in ore principis. ac piũ obsecro pari clementia velis fauere. dũ diuino munimine adiutus. ac tuo benigno fauore firmatus. proferaz̃ que ad ipius creditoz̃ Bonauenture. ac hui⁹ sancte sedis laudem perpetuã cedere possint.

Exoraturo a tua scitate P. B. diui Bonauenture canonisationẽ ingens mihi studium fuit. sacrarũ litterarũ codices diligẽtius euoluere. ad dignoscendum quenam rei de qua agimus cõuenirent. Quib⁹ quidem curiosius pspectis. quantuz̃ colligere potui duo potissimuz̃ inspicienda. ac merito inquirenda fuisse intelligo. vitam scilicet

ꝛ miracula. que si recitãdo monstrauerim. in hoc viro esse cõperta qualia ad canonisationẽ sufficiant. tua sanctitas. cui⁹ arbitrio id subiicitur. benigne dignabit votis supplicantiũ respõdere. Et quoniã vite initiũ quod ex religiõe suscipio. miraculosum existit. nemo mihi vicio vertet. si vitã ante miracula relaturus. alterũ cũ altero recensendo pmisceam. Nec rursus mirabit. q quẽadmodũ plerique. cuiuspiã memoriã cõmendaturi. nõ ego primordijs natalitijs ac puericie diui Bonauenture insistam. aut eo altius a parentum ipsius dignitate exordiar. Prohibent nanq; crebra ꝛ clariora viri facinora. ab illo ĩ statu pfectiori agitata. Nec tamẽ obmittam q⁹ Bonauẽture natiõe tuscus. patria balneoreginus Johãne fidanza. ꝛ Ritella fidelibꝫ cõiugibꝫ ortus. baptismatis vnda respersus. que ex Johãne medicine magistro. ꝛ felice Anthonij. qui ꝛ ipi ab illis maioribꝫ originez trahũt atq; aliꝫ testibus balneoreginis probe cõperta sũt.

Ceterũ pretermissa longiore serie pmissorũ. vita inde exordium capiet. vbi relicto mortalitatis statu. mũdo moritur. ac oĩpotenti deo meritis beatissimi Francisci. victimã se perpetuaz dedicauit. Gloriosus deus in sanctꝫ suis. quos sibi ab eterno predestinauit electos. ꝛ ẽm necessitatẽ temporꝫ ad salutẽ humani generis pducit in lucez. cũ beatũ Bonauenturã vas electionis sibi delegisset. ac suis obsequijs in religione sancti Francisci destinasset. quo tamen illius cõuersio. posset aliquãdo a deo disponente profecta intelligi. ꝛ in illo sue maiestatis gloria reuelari. eundẽ in extrema valitudine periclitari pmisit. Cuius saluti anxia sollicitudine timẽs charissima parens. vbi phꝫsicorũ quos adhibuit diligentiam frustra experta est. et medelarũ vires ad illum leuanduz minus valere cõperit. solius dei opem quẽ sancta timebat. ꝛ cui castos pueri mores. quos probe vt mater nouerat. intelligebat acceptos. humiliter in salutẽ pueri inuocauit. ac sancti Francisci suffragia reuerenter implorans. illũ si sanũ recuperaret. ipius religioni ꝓpetuo deuouit. Exaudita est ꝓ diuina clementia ꝛ sua reuerẽtia. et sanitate recuperata integer puer euasit. non sine admiratione phꝫsicorũ. preseꝫtim q̃ cum statũ corporis probe in illo dep̃henderãt. vt humana ope egrũ leuari posse penitus desperassent.

Idem iã adolescens. ac porro etate prouecta cum religioni maturũ se. ꝛ illi ex parentis voto debitũ intelligeret. memorq; diuini mandati per Dauid propheta. humano generi prolati. Vouete et reddite dño deo vestro. Anno sue etatis circiter secũdo ꝛviceſimo. habitũ religionis sancti Francisci deuotissime suscepit. inq; professiõis emissione beneficiũ illius his verbis aperte testatus est. Voto eĩ pro me languente grauissime. ad beatũ Franciscũ emisso a matre. cũ adhuc essem puerulus. ab ipis sum mortis faucibꝫ erutus. et in robur vite incolumis restitutus. quod cũ viua memoria teneã. vera nunc cõfessione profiteor. ne tantũ beneficiuz reticens. sceleris arguar vt ingrat⁹. orationẽq; ad illũ pissime his effundens. Accipe igit pater beate quascũq; exiles meritisq; tuis ac beneficijs impares gratiarũactiones. ꝛ cũ susceperꝫ vota. culpas nostras sicorã do excusa. vt a malis psentibus eruas. et ad bona sempiterna pducas.

Igitur vir sanctus in eadez vocatione progredies. cũ omnis ipius vita in dei certa cognitiõe ac cõtemplatione versaret. ad quaz assequendam. per sacrarũ scripturarũ assiduã perlectionẽ. orones ac contẽplationes intenderet. docente illũ Alexandro de Ales. sacre pagine magistro. tantã doctrinarũ perfectionẽ bene adeptus est. vt a septimo sui ingressus anno. consono magistrorũ ordinis iudicio delectus. libꝝ sententiaruz in Parisiensi vniuersitate clarissime legerit. ꝛ cathedrã magistralẽ receperit. admirabilis proinde cunctis q; tã paruo spacio eam sufficientiã valuerit cõparare. Sed admirentur sane. qui res humanas ex naturali rõm cursu. non autẽ ex diuina potẽtia metiũtur que duos discipulos litterarũ prorsus ignaros. emaus oppidũ contendentes breui itineris spacio comitata. diuinorũ scientiã plenissime docuit. Idem diuus. dona sancti spirit⁹ pro suis assiduis meritis consecutus. magna indies doctrine accrementa recipiebat. que magis diuinit⁹ inspirata q̃s humanit⁹ acquisita videãtur. Cũq; p tres annos sequẽtes cathedrã magistralem rexisset. Anno sue etatis secundo ꝛ triceſimo inter primos religione ꝛ doctrina in ordine habebatur. Nanq; illi tanq; infint⁹ thesaurus scientia erat. quo q̃ vsi sunt partici-

Dño Octauiani in vitã diui Bonauentu.

pes facti sunt amicicie dei. Et quod notabilius ꝛ admirabili⁹ erat in illo. q̃ magꝭ sciencia ꝛ auctoritate emerserat. eo magꝭ humilitate mentis deprimebaꝭ. Hec vt pleriq; litterarũ sciẽcia inflati vilia ministeria domestica fastidiebat. sed q̃ vir nec nisi p obedientiam. egre tamẽ. ab illoꝝ executione coercebatur. reputantib⁹ prelatis indignum. si a talib⁹ nõ vt egregius seqnestraret. in quo sanctiſpiriꝯ gratia habitare perſpicue cernebatur. Nec tamẽ vir sanct⁹ vlla charitatis officia ob litterarias actiões ptermittebat. sed in oñes fratres oculos intẽdẽs. si quem forte tristẽ aut profeſſiõis penitentem intelligeret. tanta dulcedine in sermone cõueniebat. consolabaꝭ. monebat ac cõfirmabat. vt nullus ab eo diſcederet. quin libens ceptũ religionis iter prosequeretur. Infirmoꝝ pterea cura supra q̃ credibile sit delectabaꝭ. quo ve grauioꝝib⁹ aut contagioſis morbis grauarenꝭ. eo magis se totum illoꝝ obsequio applicabat. Quib⁹ officijs cũ maiorem diei partẽ absumeret. non eo minor erat in publicꝭ lectionib⁹ ꝛ interpretationib⁹ scripturarũ que tanta claritate audientib⁹ intelligenda reddebat. vt ipe auctor illoꝝ merito videri posset. In capitulis vero aut puincialibus aut generalibus tãta sapiẽtia ipius responsa dabanꝭ. vt iam generalis minister pspecta magnitudine consiliorum illius nil oñino graue exequendũ putaret in q̃ sancti viri iudiciũ non antea exploraſſet. Quib⁹ donis ꝛ gratijs illustratus. cũ iam in religiõe esset oñi merito clarus. defuncto generali ministro tredecimo ipius ingressus anno ex tã multis sanctis viris quib⁹ religio in sua nouitate florebat. vnus omniũ sine contradictione extitit subrogat⁹. Vic vir sanct⁹ accingens se grauioꝝib⁹ actionib⁹. cũ iam religio si cepiſſent a fundatoris diſciplina paululum declinare. vbi monendo. instando. castigando ac operos⁹ laborando ad meliorem vite frugeꝫ reduxiſſet. In capitulo generali. quod primũ Narboñ. tenuit regulã beati Franciſci reformauit atq; exposuit. ordinẽq; in puincias ꝛ custodias taxauit. ꝛ duas addidit. vbi strẽnue decertãs aduersus venenosas oppugnatiões temaratoꝝ. et obtrectatoꝝ. qui in religionẽ mendicantium ac sanctũ virũ impudenti⁹ ora soluerant. atq; artificioſis calũnijs velitabãtur. sola iusticia atq; innocẽtia tutus. permãſit inuictus tanq̃ q̃ integer vite sceleriſq; purus. nõ eget mauri iaculis. nec arcu nec venenatis grauida sagittis fuste pharetra.

Expertus fructũ sanctoꝝ monitorum magni Basilij diuini interpretis Homerici carminis. vbi vlixem p meritis ad celum tollit. asserens poetã clara voce testatuꝫ. O homines sit vobis cura virtutis. que cum naufrago enatat. et eiectũ in littore venerabiliorẽ ostendit. Vbi etiã libellũ cõtra minores pernicioſiſſimũ. a magistro Giraldo de abbatis villa. vt putant p apologiã editum. nõ minus eloquẽter q̃ subtiliter confutauit. Qui etiaꝫ Giraldus nõ longe post iusto dei dãnatus iudicio. meritas sui sceleris penas dedit. paralyticus ac miseranda lepra respersus. q̃bus erumnis vitam finiuit. Congregato vero capitulo generali piſis. eo auctore institutuꝫ. vt gl'ia tibi domine q̃ natus es de virgine. vsq; ad epi/phaniam continuareꝭ. eodẽ modo quo infra octauã natiuitatis dominice cantatur. et alie rubrice in breuiario reformate. ꝛ alie addite. Idem etiaꝫ pijſſim⁹ cultor glorioſe virginis matrꝭ iesu instituit. vt fratres populũ hortarenꝭ ad salutandũ eandẽ. signo campane quod post cõpletoꝝ datur. q; creditũ sit eandũ ea hora ab angelo salutatam. Tunc translatũ fuit venerabile corpus beati Antonij ad pregrandẽ ecclesiã paduanã. cui⁹ lingua secundo et tricesimo sui obitus anno. recens ꝛ rubicũda reperta est. quã vir sanct⁹ in manib⁹ deuote recipiens. ac largioꝝib⁹ lachrymarũ imbribus pfundens. talibus reuerenter affatus est. O lingua benedicta que deũ semp benedixiſti. ꝛ alios benedicere docuiſti. nunc pspicue cernitur quãti meriti fueris apud deũ. Cui oscula deuote figens. illã honeste collocari curauit. Cuius etiaꝫ fama pmotus pontifex tunc Clemens. iiij. vt illũ in partem ſollicitudinis traheret. opulenti Eboracẽſi. eccleſie pfecit. nec tamẽ assequi potuit. vt vir sanct⁹ eam promotõnẽ acceptaret. qui positi constans in religione maluit pmanere. vbi diuitias ꝛ dignitates sibi. pcuraret in celis. Cui⁹ cõstantiã pontifex admiratus ad illuꝫ. sta inquit in testamento tuo. ꝛ in illo colloquere. et in opere mandatoꝝ tuoꝝ veteraſce. Hunc vero se offert numeroſior cumulus diuinoꝝ scriptoruꝫ

ipius. cū Parisius legisset primū libz Ge/
nesis. nobile opꝰ qō de septē visionib Bo/
nauēture intitulaꝫ editū est. In libros sen/
tentiarū celebria cōmentaria edidit secun/
dū z quartū presertim. quos etiam metrice
extitit psecutus. Et incipiūt. O fons splen
doris. vas dulcoris z amoris. Quibus ob
sublime ingeniū auctoris ibi insperſuz. sen
tentie sententiaz Bonauēture titulus in/
ditus est. Super euāgelijs cōpendiose et
vtiliter scripsit. Luce presertim cancellarij
pie matris iesu. quaz pectori impssam assi/
dua meditatiōe semp extitit veneratꝰ. Rur
sus cōtemplatione sancti Ludouici regis
francie officiū de cruce deuotissimum edi/
dit. quod ab ecclesia nullo immutato rece/
ptum in ea solēnitate vbiq; legitur. Cōpo
suit z solenne officiū in honorē beati Fran
cisci. z de ipius vita bystoriā serioso tracta
tu primū. z secundo reductorie annotauit.
Composuit z libelluz de sex alis seraphin.
In monte Aluerne duo nobilia opuscula
edidit. pissimas contemplatōes flagrātia.
quorū alterū itinerariū mentis in deum. et
alterū in seipm appellata sunt. Composuit
z libellū approbatoriū religionis mendicā
tium. quod defensoriū appellant. Compo/
suit z libellū de vita christi. siue meditatio/
num passionū ipius quē arborez crucis no/
minant. Cōposuit z breuiloquia. Itē z ser/
mones dnicales super euāgelijs et epistol'
per totū anni circulū. Item cōpendiū veri
tatis sacre scripture. Item libellū ordina/
tionis siue institutiōis nouiciorū. Item et
libellū de stimulo amoris. Item z libelluz
quē appellant pharetrā i auctoritatib pnci
palibus doctorū approbatorū. quē p alpha
betum extitit psecutus. Et alia plura opu
scula vsq; tricenariū numerum. que in par/
tibus galliarū frequentius habent in ma/
nibus. ¶ Et cum beati Francisci religio.
quā annis octo z decē sctō regimine guber
nauit ipius monitis z exemplis. in solidio/
ri sanctitatis statu firmata esset. z viri clari
tas ob vite sanctitatē. doctrine eminentiā
atq; opez diuinitatē vbiq; eluceſceret. Tū
forte romana sedes plimū laborabat diffi
cultatib. q in cōcilio quod lugduni congre
gabat inextricabiles emerserāt. Gregoriuſ
tūc papa. xſ. z reliquus sacer senatus illecti
studio viri. quē leuādis dictis difficultati/
bus. ac vniuersalis ecclie regimini intelli/
gebant plurimū pstiturū. atq; ob merita a/
lioquin subleuandū in cardinalē. q̄uis re/
luctantē. pmouerūt. z quod rarū ex ipo ini/
tio ob viri excellētiā epm Albanen. Dor/
q; ptractandis arduis reb cōcilij. vnꝰ om/
niū delectus est. deputatis q illi assisterent
Rothomagense. z Tripolitano claris epi/
scopis illius tpis. qui z ipi de religione san
cti Francisci ad episcopatū ob meritū vo/
cati fuerant. In q concilio de multis illius
sapientia sancte consultū atq; decretū. z gre
corū cōposite hereses. q tum pente paleo/
golo eorū imperatore. q in hoc lugdunū ve
nerant libere ad roma. sedis obedientiā re
dierunt. Ad quorū reductionem missi fue/
rant frater Hieronymꝰ de esculo. et frater
bona gra dalmata ordinis minorū religio
si eximij meriti. Quib cū litteris reuersis
letus idē Gregoriꝰ. fratres ac prelatos qui
in cōcilio aderant. in lugdunen. eccia cōuo
cauit. vbi vir sanctꝰ preclarā habuit ora/tio
nem. ꝓposito themate quod legit Baruch
v. Exurge hierusalē. z circūspice ad orien/
tem. z vide collectos filios tuos ab orien/
te vsq; ad occidentē. ¶ Successiue i ea vo/
catione. pari sanctitate. zopez fructu pseue
rans. cū in dei eccia diuti laborasset. ita vt
cū apostolo iure dicere posset. Bonuz cer/
tamen certaui. cursum ꝯsummaui. fidē ser
uaui. Anno salutis. M. cc. lxxiij. z sue etatz
tercio z ānquagesimo. hora matutina diei
dominici. que mēsis Julij erat tercia z deci
ma ex humanis sublatꝰ est. z sanctis patri
bus vt credere debemꝰ eternū victurꝰ red
ditus. ¶ Qua die ipius venerabile corpꝰ
sepulchro recondit in eccl'ia sancti Franci
sci Lugduneñ. cū multis lachrymis z con
sternatione fratrū lamentātiū se tanti viri
societate destitui. qui parē sibi in dei eccl'ia
relinquere nō videbat. Hregorio pontifi/
ce pmaxime eum reputante. qui ibidē pub
lice testatꝰ est. eccl'iam dei illius morte ma/
gnā incurrisse iacturā. In cuius exequijs
primā missam celebrauit frater Petrꝰ Ta/
rantasien. episcopꝰ. cardinalis Hostien. et
sermonē habuit ꝓposito themate. Doleo su
per te mi frater Jonatha. Ubi inter cete/
ras cōmemoratiōes gratiarū z donorum
que illi deus dedit. etiā fuit q q̄ncunq; eum
videbat. statim ipius amore capiebat. eiuſ/
q; monita libenter recipiebat. greci presert/
tim. quib reducēdis ipius diuina eloquia

Dño Octauiani in vitã diui Bonauentu.

z consilia plurimũ contulerũt. Benignus. affabilis. oñib⁹ gratus. z nulli vnq̃ scandalo. pius. prudens. humilis. pudic⁹. sobrius castus atq̃ quiet⁹. quarũ virtutũ actiões z officia semp strennue extitit executus. Dñ z si nullo alio probante doceremur. sat̃ ex diuinis suis scriptis liquido paret. quibus tam intenso affectu. singula p̃missa. psequitur. vt nisi per assumptũ de illis habitum adeo ardenter illis insistere non valuisset. Tum vero q̃ Alexandri de ales preceptoris ip̃ius testimonio mũdus ab oñi vicio pbatus est. q̃ eius vita z moribꝰ probe compertis de eo dicere solebat. Verus israelita est iste. in q̃ Adam nõ peccasse videt. Cuius doctoris auctoritatẽ tanti apud ecclesiam valuisse constat. vt de illius dictis aut scriptis. nephas putauerint dubitare. Cõ summatũq̃ oñes testati sunt diuinũ oraculũ. per beatũ Franciscũ. de illo editũ. futurum eũ magnũ virũ in ecclesia dei. religionemq̃ suã. magna p illũ sanctitatis accrementa recepturũ. Jã intelligis pater beatissime. quod z p te planius intelligebas. q̃s qualis ve fuerit Bonauẽtura. de quo agimus. cuiꝰ vita z exemplis beati Francisci religio illustrata. z doctrina oñis terra repleta est. Nũc q̃d secũdo loco aggredimur pari patientia audire digneris. dũ refero q̃ memoranda oñipotens deꝰ in illo. z ip̃ius virtute in alios monstrare dignatꝰ est. A re miranda exordior. ¶ Bonauẽtura adhuc in minoribꝰ agens. demisse mentis humilitate potius q̃q̃ ex iniusticia. pluribꝰ diebus abstinuerat pceptione sacratissimi corpoꝛ christi. veritus ne si illud indignꝰ sumeret. iudiciũ sibi manducaret et biberet. Tunq̃ die quadã in missa deuotꝰ adesset. deus respiciens ad illiꝰ humilitatẽ. particulã consecrate hostie. de manu celebrantis p angelũ ceptam. illiꝰ ori clemẽter immisit. Respexit eñ ad humilitatẽ serui sui. pter quã beatꝰ omnibꝰ gentibꝰ predicat. ¶ Rursus cũ intenso affectu studeret. contẽplãdo z annotandovitã beati Francisci gloriosus sctũs Thomas de aquino. qui eadẽ tempestate meritis claruit. z Bonauẽture magna charitate cõiunctus fuit. accedens ad illius cubiculũ. p foramen hostiũ illuꝛ introspexit in contemplatiõe raptũ. z a terra mirifice subleuatũ. Tum retrocedens ad suos. Sinamus inquit sanctuꝛ. qui laboꝛat p sancto.

¶ Simona Lugduneñ. beatũ Bonauenturã viuentẽ summa deuotione psequebatur. que sicut domlo placuit. mortuũ peperit. Ad quã euocatus vir sanctus. expositocadauere ante illiꝰ pedes. z mater que i lecto coꝛã ingemiscebat. et reliquemulieres que aderãt. sancti viri opem in salutẽ mortui deprecate sunt. Tum vir sanctꝰ cõmiseratus. manibꝰ atq̃ oculis erectis in celum. deuotissime oꝛauit. Dor signo crucis super puerũ facto. viuentem reddidit matri. Tritũ ac frequẽs apud lugduneñ. castrum villanũ. ac totã prouinciã q̃ mulieres vtero laborantes inuocatꝰ exaudit. z de periculo eximit. ¶ Johanna Lugduneñ. octo dies cõtinuos vtero distenta. atq̃ assiduo enixu parturiẽdi cruciata. desperauerat de salute. monita a mlieribꝰ. que laborãti aderant. se sancti preciby z suffragijs cõmẽdauit. certũ votum p salute recuperanda faciens. et statim incolumis incolumem peperit. ¶ Petrus filiꝰ Jo. ainse caphelier. dextra tibia notabiliter claudus. ita vt q̃ttuoꝛ mensibꝰ sine baculo nec ambulare nec in vestigijs consistere posset. precibꝰ. voto z oracionibꝰ in sepulchꝛo ip̃ius factis. ibidez novennã facere cepit. et in fine sex dierũ filius melius habere cepit. z infra novez dies salutem oñimodã recuperauit. ¶ Eadẽ invocatione simili egritudine liberatus filiꝰ Francisci massodi notarij Lugduneñ.

¶ Nobilis miles dominꝰ lecoꝛũ de vincellis z de gromellis. pestilenti febre attritus z exinanitus erat. quẽ loquela. sensu z motu destitutũ. extra salutis spem denunciauerat. Marcus de ferrarijs nobilis physicus papyensis q̃ in illo oñia mortalitatis signa probe cõpererat. Leteruꝛ religiosus quispiã aderat. frater Matulinus biblicꝰ cõuentus sancti Francisci Lugduneñ. q̃ cõmemoꝛare cepit. que mira omnipotens deus p inuocationez dicti sancti operarek. Et propterea illiꝰ opem in salutẽ morientꝫ poscendã persuasit. Tum votiua inuocatione per cognatos et dictũ religiosum. z certo voto p illius salute ad beatũ Bonauenturã facto. qui moritur⁹ videbat statim sentire. moueri. loqui. z melius habere cepit. z breui salutẽ oñimodã recuperauit. ¶ Simili inuocatione de grauissimis febribus liberati frater Joh. Benedicti ordinis sancti Francisci sacre pagie magister. Ludoi

uica vxor Petri rouer. Gasparda filia nobilis viri petri Carionis de chamberiaco. Filius Richardi ridani. Soror principe vxor Claudij Pinol'. Anthonius cathalanus. Lauzelotus merceriuſ. Stephanus gennes chapelier.famul⁹ Johis adiuſſe ō quartana.z frater philipp⁹ laicerti ¶ Franciſca luem ſiue formicam in collo patieba/tur.cuius ignis ſenſim in reliquā corporiſ partē ſe progabat.z teneras puelle carnes miſere vrebat atq; vorabat.ſup quam dolens Gilbertus Alerij infelix pater ad venerabile ſepulchrū Bonauenture ſe contulit.illiuſq; opem z ſuffragia in ſalutem filie deuotiſſime inuocauit.ac certū votū in hoc fecit. Mox domuz reuerſus.extincto igne ſanaz et liberā miraculoſe inuenit. ¶ Stephaneta relicta Joh. Michaelis caſu trabis oculū percuſſa.graues dolores incurrit.et in periculū perdendi oculuz deducta fuit. Cōmendauit ſe beato Bonauenture. ad q̄s illius ſepulchrū virgunculam filiam cum cerea imagine oculorū miſit. Qua reuerſa doloribꝫ liberata eſt.et breui integrā oculorum ſoſpitatē recuperauit. Jn qua et illud notabilius.quod cū Lugdunū peruiſſet religioſus quiſpiaz p̄dicator ꝓbi dei. indixiſſetq; populo q̄ quicūq; ſciret aliq̄d de miraculis beati Bonauenture.quod ſibi reuelare deberet.eadem Stephaneta q̄ in oculorum ſuorū ſalutē etiam inuocauerat auxilia glorioſe virginis marie perplexa cui⁹ beneficio ſoſpitatē oculoꝝ conſecuta fuerat aliquādiu detractauit quicq; p̄dicatori referre. Tum in grauiorē oculorū egritudinem incidit.mittenſq; etiam filiaz denuo vt antea fecerat ad idem ſepulchrū. et facta oratione et voto miraculoſe extitit liberata. Tum ſuuz reatum agnoſcens ad eundem p̄dicatorez acceſſit.et rerū ſeriem omnimodā reuelauit. ¶ Simili inuocatione de doloribꝫ z periculo oculoꝝ liberati fuerunt Dyoniſius de foreſta mercator. Claudia de piſcaria. Claudius poleti coriduernis. Margarita vxor Johānis petit textoris. Joh. adiuſſe filius Jo. adiuſſe capellier dira paralyſi repente pcuſſus amiſſis ſenſibꝫ.et media ſui corpis īferiori parte hebes factus cecidit. Cuius caſum dolens pater.flexis genibꝫ cōmendauit illum beato Bonauēture.et ſtatim q̄ ceciderat. ſentire.loqui.z melius habere cepit. Tunc imponentes eū lectice.pater. mater z petr⁹ alter filius detulerunt eundē ad ſancti ſepulchrū.quem ibidē ſiſtentes.flexis genibꝫ inuocauerunt beatū Bonauenturā. et ſanctis certis oꝛonibus ac voto ſanum z liberum reduxerunt domū. ¶ Eadem inuocatione de ſimili egritudine liberati Franciſcus dauegnier.alias rauillon. Guillerum⁹ de bletena textor. Katherina de bauline. Johanna relicta petri rolini. Margarita relicta Johā. de vaulx aurige. ¶ Illuſtris dux aureliañ.a potenti magne britanie ſiue anglie rege captiuus detinebat. vbi verē quartanā paſſus intenſos capitis z renum dolores incurrit.deſtitutus oīni auxilio opem beati Bonauenture deuotiſſime inuocauit.in illius ſuffragꝫs deuotiſſime ſperans. Et ſtatim miraculoſe doloribus z egritudinibꝫ liberat⁹ in gallias infra annū extitit reſtitut⁹. Mox Lugdunū petens. viſitauit venerabile ſancti ſepulchrū. z oblationibꝫ factis gratias deo z ſancto p acceptis beneficijs egit.z que p illius inuocationem fuerat cōſecutus.religioſis dicti cōuentus manifeſtauit. ¶ Laqueda vxor nicolai Colinecti Lugduneñ. horrenda lepra reſperſa atq; infecta.ſuis vitabilis iam diutius detractare nō poterat quin relicto lare cognatis z vrbe miſerabili cōſortio leproſoꝝ ſe redderet. Que cū ſemp nomē beati Bonauenture deuote coluiſſet.ad illi⁹ ſepulchra pcubuit intenſius p̄cata vt miſereretur ſortis ſue deuote.z oblatiōe ac voto factis. mūdari atq; a lepra liberari obtinuit. ¶ Michael de Abel.alias ō gennes in cuius latus dextꝫ equus vehemēti ictu validuz calcē detorſerat atq; impegerat.ita vt duabꝫ coſtis pene attritis. cum magno anhelitus impedimento tres menſes languidus iacuit.varijſq; fomentis delinimētis ac cataplaſmatibꝫ fruſtra adhibitis.deſperata ſalute cōmendauit ſe beato Bonauenture.z certo voto in illius honorem facto de periculo exempt⁹ z ſaluti extitit reſtitutus. ¶ Simili inuocatione liberat⁹ etiā de dolore coſtarū Joh. michaelis de cheual ſeruiens curie Lugduneñ.z eadē margarita Joh. petit que de celſiori ediuz parte delapſa ceciderat. ¶ Johes garboti regius ſecretarius vxorē ꝑpetuo languore tabidam ſiue hydropicā nullo medico iuuamine curare poterat.acceſſit ad venerabile

sancti sepulchrũ salutẽ cõiugis. imo cõmunẽ illi reuerentẽ cõmendãs. z facto certo voto in honorẽ sancti. sanã z liberã domũ reuersus extitit psecutꝰ. ¶ Joh. dusolier magescallus lugduneñ. putri ac marcida tibia ꝙtuor menses languidꝰ iacuit. Cũqꝫ cruciabiles dolores diutiꝰ perpeti nõ valeret. in sola tibie amputatiõe spẽ cõiecerat. Nocte forte p quietẽ monitꝰ cõmẽdauit se beato Bonauẽture. atqꝫ vxorẽ cũ cerea imagine tibie ad illiꝰ sepulchrũ deuotissime misit. Qua reuersa doloribꝫ penitꝰ exemptus est. z salutẽ oĩmodã breui recuperauit.

¶ Petrus moyer ligneũ molendinũ habebat in flumĩe rodano. q̃ affluenti aquarum colluuione elatꝰ z auctus molendinũ ipm valida alioqn cathena retentũ violẽtior rapuit z in se vorauit. Quo pspecto idem petrus q̃ semp coluerat beatũ Bonauenturã ad illius sepulchra pfugit. ac pcũbens reuerenter pcatꝰ est vt a sui deuoto calamitosam iacturã auerteret. Vox egressus incõcussum molendinũ ad alterã rodani ripaz in littore eiectũ z miraculose restitutũ pspexit z recuperauit. ¶ Stephaneta mater pdicti Franciſci dauegnier. alias de rouellon de squilincia ĩ extremis laborabat. Que allatũ dñicũ corpus. nec agnoscere nec recipere potuit. Dõ egerrime ferens Frãciscꝰ filiꝰ. q̃ probe noscebat mrem magna deuotiõe beatũ Bonauẽturã sp coluisse. ad illiꝰ venerabile sepulchrꝫ pfugit. deuotissime pcatꝰ ne sustineret sui deuotã sine salutꝫ viatico vita decedere. Domũ reuersus fidelissime sperãs in btõ Bonauẽtura corpꝰ dñicũ iterũ afferri curauit. Dõ statim agnitũ mr reuerenter recepit. ¶ Venerabil religiosus pr Bñdictꝰ de lulino ordinis scĩ Anthonij vienneñ. pcuratoꝛ domꝰ scti Anthonij lugdu. censuales libros domꝰ amiserat. quos multa adhibita diligẽtia repire non valuit cũ magno scãdalo z detrimẽto domꝰ. accessit ad venerabile sepulchrꝫ beati Bonauẽture. z ibidẽ accẽsis candelis cõmẽdauit se eidẽ. z domũ reuersus libros meruit inuenire. ¶ Pari inuocatione Richardꝰ ridani mercatoꝛ amissa instrumẽta pbatoria z alias res apothece valuit inuenire. Itidem z frater petrꝰ fabri res ad sui vsum deputatas amissas. ¶ Margarita gruelle vxoꝛ bugonis frãciscꝰ burgundi calzetarij habitatoris lugduñ. intenso podagre dolore cruciabat. Que cũ probe noscet medicã artem in ꝑ parũ valere. cõfugit ad inuocationem suffragioꝛ btĩ Bonauẽture. ẏgunculãqꝫ filiã cũ cerea pedis imagine ad illius sepulchra reuerenter misit. z statĩ podagra extitit liberata. nec illa vnqꝫ de cetero ĝuata fuit. ¶ Eadẽ inuocatõe liberata katherina vxoꝛ Jo. textoꝛ de hispania. Et filiꝰ mgri frãcisci massedi notarij. ¶ Margarita vxoꝛ benedicti garrini. filiũ habuit in inguinibꝫ ruptũ. acvlceribꝫ misere putrescentẽ. Qui medica mãu sectꝰ. in deteriorẽ statũ ac certum mortis piculũ deductꝰ fuit. Dõ ingemiscẽs mr q̃ speciali btĩ Bonauẽturã veneraba tur. ad illiꝰ sepulchrꝫ reuerenter pfugit. ibidẽ qꝫ deuotissime pcata ẽ vt sue orbitatis miserereť. nouẽnãqꝫ in illiꝰ honorẽ facere cepit. z octaua die sanũ z liberꝫ pseq̃ meruit. ¶ Petrus morget doliũ vino plenũ ĩ cellariũ inferens. illiꝰ oneri impar pssus succubuit. z illo sup eũ incũbẽte q̃ssatꝰ fuit ac pene cõtritus. cõmẽdauit se btõ bonauẽture. z salutẽ pseq̃ meruit. ¶ Simili inuocatiõe liberata illiꝰ cognata. q̃ casu spatulã z brachiuz enormiť leserat. ¶ Sũt pterea et alij inũeri q̃ meritis eiusdẽ scti de varijs doloribꝫ. egritudinibꝫ. ac picul miraculose libari meruerũt. q̃ꝫ singlos si recẽsere pgã. pñti opi detrimẽto potiꝰ qꝫ vsui aut fauori indubie futurꝰ ero. Hoc tñ loco nõ cõmittã vt silẽtio trãseã stupendũ ac mẽorabile q̃ddã. qõ oĩpotẽs deꝰ ad pbibẽdũ certũ testimonium sctitatis viri ĩ illiꝰ venerabili corpe pro sua clemẽtia mõstrare dignatꝰ est. Dũ idẽ venerabile corpꝰ trãsferret ad nouã eccliaz ad titulũ scti Frãciſci lugduni erectã. centesimo z sexagesimo sui obitꝰ anno. reliqua corpis parte alioqn exesa atqꝫ corrosa. caput tñ solidũ. capillamẽtũ berẽs. labia. dẽtes z lingua. in nullo a vitali statu aut colore demutata repta sunt. Erat pfecto diuie clemẽtie illud os a putrefactiõe fuare. qõ ad salutez fideliũ atqꝫ ĩ diuinis laudibꝫ sp extitit operosuz. nec dare sctm suũ videre corruptõez ¶ Extãt pterea crebra z memorãda bñficia q̃ freq̃nter pciues balneoregini z vbevetani p ĩuocatõnẽ eiusdẽ scti meruerũt obtinere. de q̃bꝫ tã multis ľ vnũ aut pauro duo recẽsere nõ piget. ¶ Laodomia vbeueta na filiaz sarcina onerauerat domũ. ac pinde frãciſco matthei nebie viro q̃dãmodo ĩuisa. q̃ rei familiaris angustia impar sarcine

mrimonio abstinebat. de q̃ nisi femias cõ
pererat, pficisci. Eos ꝓiuges ꝓsolat⁹ vene/
rabil' religiosus mioꝝ mgr Frãcisc⁹ ō aq̃/
pẽdẽte. q̃ ill' admodũ cult⁹ erat. affirmauit
se hẽ documẽta ex istitutꝫ scti bonauẽture
q̃ si moniti suscipent masculinã, plẽ ꝓseq̃re
tur. Auscultãtibꝫ. vna mecũ inquit votiuas
effundite pces ad gl'iosuꝫ bonauẽturam. ꝛ
pie speretꝫ assecq̃ qd optatꝫ. Qui parẽtes mo
nitꝫ. paucul' diebꝫ gignẽde pli opam indul/
serũt. ꝛ vtor ḡuida facta est. ꝛ statuto mense
masculũ pepit. cui nomẽ ex istituto eiusdez
religiosi bonauẽtura ꝑposuerũt. laudãtes
deũ ꝛ sctm̃. i cui⁹ ꝓtute mirabilia secũ opat⁹
est. Triennio post dũ ea ciuitas Epidimie
morbo atq̃ internicinio ḡuit' affligeret do
m⁹ oĩs ꝓiugũ eo veneno respsa ẽ. ꝛ filiabus
oĩbꝫ extinctꝫ. bonauẽtura extra spem salutꝫ
ꝓstitut⁹. credebat pari mortalitate tã tã so
rores secutur⁹. Qui etiã imũdoꝝ spirituũ
ꝑsentanea instãtia vexat⁹. nulla dom⁹ ꝓte il
loꝝ ꝓsecutionẽ effugere poterat. clamitãs
infelix succurrite gladio ꝛ fuste. hos spirit⁹
maligniores fugate. ꝑparẽtibꝫ ꝑ taliũ affli/
ctiõe ꝛ mestitia ꝓsternatis atq̃ oi prsus re/
medio destitutꝫ subẽit scti recordatio. cui⁹
munere filiũ fuerãt ꝓsecuti. mox i spẽ addu
cti. illũ ac ꝑce ꝑcati sunt. Sctẽ gl'osissime q̃
benign⁹ nob hũc filiũ ꝓcurasti. eadez beni/
gnitate ꝑstes vt fugatꝫ malignis spiritibꝫ a
peste saluũ retineam⁹. Et ꝑce facta spũs ex
torres excluſi. febꝛis cessauit. et brevi puer
oĩno ab egritudine salu⁹ surrexit. cũ magna
parentũ ꝛ oĩm ciuiũ letitia. gaudẽtiũ q̃ ad
supandas morboꝝ ꝛ spirituũ malignitatẽs
defensoꝛis tã validi ꝑsidio coḡscerẽt se mu
nitos. ¶ Possem forte ineptus videri si stu
dens cepto ꝓseq̃r diẽ absumere. recẽsendo
miracula. q̃ꝝ relationi nec diẽ nec certe di/
es sufficere satꝫ scio. Dz q̃d vlterius exq̃ri
m⁹ miracula. q̃i ꝙ Basiliũ magnũ. Nicero
nymũ ꝛ Augustinũ nr̃e fidei lucida sidera.
Thomã a q̃natẽ ꝛ alios q̃ꝝplures. q̃s in dei
eccl'ia sctos colim⁹ ob miracula. non aũt ex
diuinitate doctrine miremur ꝛ veneremur
Quos tm̃ sctitatꝫ testimoniũ nõ ex alio cer/
tius ꝓsecutos ꝓbe intelligim⁹ q̃ꝝ ex eoꝝ cõ/
mentarijs. q̃ vt diuinitatꝫ plena. nõ nisi per
infusam sciam poterãt edidisse. ex q̃bꝫ spm
sctm̃ i eis hitasse veri⁹ cõprobat. At si poꝛ/
ro miracula exigim⁹. nõ tã q̃ p illũ in alios
q̃ꝝ q̃ in eoĩpo apparuerit cõsiderem⁹. ¶ Si
sgit diuum Bonauẽturã in suis opibꝫ mi/
raculosuꝫ iã ꝓstat. si infusam dono sctispũs
obtinuisse sciam diuia illi⁹ cõmẽtaria pro/
fitent. Si charitatꝫ officia ardenti⁹ execu/
tũ. Hũdanos honoꝛes ꝓtẽpsisse. Affect⁹
terrenoꝝ abiecisse. In ꝓsecutoĩbꝫ ꝓstãtem
mãsisse. In bti Franciſci ac vniuersali reli
gione fructuosuꝫ extitisse. Si supna voca/
tione. vt paulũ in sortẽ dñi miraculose con
uersum. Si dino bti Frãcisci ꝓsagio sctm̃
ꝓdicatũ. Si Alexãdri de ales doctoꝝ irre
fragabil' ipi⁹ ꝓceptoꝝ sedula obꝛuatõe san
ctũ cõpertũ ac iudicatũ. Si religiosoꝝ mi
noꝝ voto q̃ sctitate pollebãt vt sanctioꝛ sũ/
m⁹ ꝑlat⁹ assũpt⁹. Si romane sedis iudicio
vt clar⁹ meritꝫ ad vniuersal' eccie regimẽ ꝓ/
futur⁹ ascit⁹. Si denicq̃ cõi oĩm opinioe fi/
deliũ sctũs tenet ꝛ nomiat ꝛ colit. Si beni
gn⁹ succurrit q̃tidie inuocãtibꝫ se. ꝓterat
sctitas tua etiã nll'o petẽte. sctõ qd vnũ de/
erat publicos honoꝛes decernere. q̃ꝛto ma
gis id debes celsoꝝ ꝓncipũ votꝫ. Accedũt
pientissime pces serenissimoꝝ ac clarissimo
rũ Frederici romanoꝝ regꝫ semp augusti.
Ludouici frãcoꝝ christianissimi. Ferdinã
di Sicilie. ꝛ etiã Matthie hũgarie reguꝫ
catholicoꝝ. q̃ cũ de republica christiana bñ
mereri sueri sint. digni certe videri debent
q̃ a sctitate tua tã sctãm rẽ ipetrẽt. Rogant
ꝓterea illustres duces ac ꝓncipes ac loco maxi/
mi munerꝫ ß petũt Calabrie. Venetiarum
Mediolani Sabbaudie ꝛ ducisse Cala/
brie ꝛ barbonij. Florẽtini. Senen. Perusti
ni. Augduneñ. ꝛ ciuitas balneoregij. que li
cet hũilis sit. tñ clarissima ꝛ deo ḡtissima vi
deri dz. cui ꝓtigit tantũ sid⁹ ꝑducere. Ro/
gat ꝓterea ist⁹ ordis reuerẽdissimoꝝ patꝝ
Jo. de Arogonia eiusdẽ serenissimi regis
Ferdinãdi illustrꝫ ples. q̃ sctos q̃ in eo oꝛ/
dine claruerũt religiosi⁹ venerat⁹ ꝛ colit.
Exigit denicq̃ suo iure bti Frãcisci sctã re/
ligio. cui⁹ alũn⁹ vel iusta petẽti deesse ñ po/
tes. Exigit ꝛ ipe sctus ex ꝓmissioe oipotẽtꝫ
dei noie facta. strẽnue militãtibꝫ. q̃ illoꝝ
laudes cantet eccl'ia. Eccl'i. xliij. Cui obli/
gationi ipi⁹ vicarius satisfacias necesse est.
Tã multꝫ igit vincul' obligatũ null⁹ iudex
quãlibꝫ fauoꝛabil' nisi soluẽte soluere possꝫ
Magnus ab infernis revocet Tull⁹ vm
bris. et te defendat Veruius vsq̃ licet. nõ
pores absolui. ¶ Cõperta ꝓterea que dixi
singulari studio. quod ꝓnoscẽdis vite ꝛ mi/

raculis sancti. exactissimū indulserunt re/ uerendissimi patres Julianus de Rouere sancti Petri ad vincula ordinis eiusdē me ritus prector. Stephanus mediolanen. z Franciscus de Gonzaga mantuanus. tue sanctitatis in hoc cōmissarij. Mediolanē. pīsertim quē cōtra aduersam valitudinem. acri instantia colluctantē a sctō ꝓposito. nec ꝓprie salutis ratio valuit retardare. Qui etiā reuerendissimi patres illecti studio cōper/ te sanctitatis viri. id instantissime poscunt. Quid igit tua sanctitas vlteri⁹ differt. qd cunctatur. quid alterius glorie id ꝓrogat. Multa certe extant celebria tua gesta. que te ac tuos illustrāt atq; ꝓpetuo illustrabūt. nil tñ sic eque Romano pontifici glorioſuz meo captu ꝓtingere posse crediderim. q̄ vt sancto p meritis publicā celebritatē decer/ nat. Quā et tu pater beatissime. q̄ oīm iure necessitudinis beato Bonauēture coiun/ ctus es. auctoritate oīpotentis dei. quez semideus mortalibꝫ in terris refers. suppli cantibus ꝓcedere p tua clementia benigne digneris.

Finit oratio in vitā z merita diui Bonauenture.

Ne auferas de ore meo verbū veritatis vsq; quaq; domine.

Relatio R.P.D. Johannis Francisci de Pauinis. inē diuini z humani iuriscōsultos minimi.

Beatissime pater

b Circa canonizationē beati Bo nauētur de balneo regio ex pa tre nomie Johanne. cognomie Fidanſa. ex matre vero momie Ritella. puincie Tu scie. doctoris seraphici z irrefragabilis cē. Olim generalis ordinis minoꝝ septimus post sanctū Franciscū. ac demū Cardinal' episcopus Albanen⁹. Dico p̄cipue cōside/ randa esse z attēdenda q̄ dicturus sum cir ca. xx. puncta siue fundamenta. que infra p ordinem subijciā. Premisso quodāvtili val de ac necessario preludio. Ex quibꝫ conclu dendū videtur p vestrā beatitudinez illum posse canonizari. Salua tamē semper. S. V. B. emendatione. Non attento q̄d os loquentiū iniqua loquat, dum tñ nō rece/ damus a tramite veritatis. De illi⁹ aucto/ ritate securi. qui cū audisset a discipul'. Nō/ ne scis quia pharisei audito hoc verbo scā/ dalizati sunt. respondit. Sinite illos. ceci sunt et duces cecoꝝ. Math. xv. vt dic̄ In nocen. iij. in. c. magne. de voto. z in. c. nisi cū pridem. de renuncia. z. xj. q. iij. inter verba. senti enim de Augustino cē. xj. q. iij. senti. et c. nō sunt. z ibi habet. Et Xenophon socra/ ticus. Conscientia teste didici maledicta cō temnere. Et Dyogenes. Superat cōscien tia quicq̄d mali confinxerit lingue. Et O/ uidius fastoꝝ libro. iiij. Conscia mens re/ cti fame mendacia ridet. De quo p Hiero. ad Eustochium de virginitate seruāda Et Paulus. j. ad Corinth. iiij. ca. Mihi autē p minimo est vt a vobis iudicer cē. Nam la bijs iniquis et lingue dolose apponent sa/ gitte potentis acute cū carbonibus desola toribꝫ. iuxta prophetam. Psalmo. cxix.

Primo. Religio ordinis mendicantiuz sancti Francisci in pmis eius exordijs. il/ lius p̄cipuo feruore iuncta ordini episcopa li.

Secūdo. Doctrina sacrarū litteraꝝ cū multitudine libroꝝ.

Tercio. Contempt⁹ dignitatū munda/ narū z ecclesiasticarū.

Quarto. Superexcellentes ꝓtutes z me/ rita eius insignia.

Quinto. Regimen iconomicū atq; poli/ ticum sanctum eius.

Sexto patientia in ꝓsecutionibꝫ propt zelum dei.

Septimo. Labores multi. mores casti z actus strennui cē.

Octauo. Mīta gl'a quā fec̄ de⁹ cū eo cē.

Nono. Sufficientia in operibꝫ charita tis z innocentie.

Decimo. Fama celebris beatitudis ei⁹ z mors preciosa.

Articuli secūde partis.

Primo. Necessitas miracloꝝ sufficiētiū.

Secūdo. Frequētia. diuersitas z conti nuatio eorundem.

Tercio. Miracula tā in morte q̄ i vita.

Quarto. Modus pbandi miracula ar/ bitrarius.

Quinto. An debeāt fieri in instanti.

Sexto. An debeāt fieri sine dolore. z de bis q̄ nō sunt de rōne miraculi.

¶ Septimo. De oĩbꝫ in canonizatiõe req̃sitis tã circa pcessum q̃z cerimonias.

¶ Octauo. de fide chronicaꝝ ordis mioꝝ.

¶ Nono. Quid si canonizet nõ canonizandus p errorem.

¶ Decimo. An audiri debeant se opponentes canonizationi.

Remitto qꝫ

canonizare sctõs ẽ canonice et regularit̃ publice ꝛ solẽniter declarare diffinire ꝛ pnũciare ꝛ statuere ꝙ aliqs ab oĩbꝫ honorẽ vt sctũs. ꝛ p eo tanq̃z p sancto certa die fiat vbiq̃z solenne officiũ. sicut fit p alijs sanctis q̃ sunt eiusdẽ ꝓditionis. vt si canonizet confessor fiat p eo officiũ ꝓfessoꝝ. Et si martyr. fiat pro eo officium martyrum. ꝛ sic de virginibus. ẽ. et eum tanq̃z sanctum in catalogo sanctorũ ascribere ꝑm Innocẽ. ꝛ Joan. ꝛ alios in. c. j. de reliquijs. ꝛ venera. sanctorũ. ¶ An aũt possit qs canonizari ad ordinem apl'oꝝ sicut martyrũ. ꝓfessoꝝ. aut ṽginũ. Concludit Aug⁹. de anco. ꝙ nõ. in li. de eccle. ptãre. ar. iij. Et hinc infertur ꝙ cui nõ potest appropriari officiũ cõmune sctõꝝ aliquoꝝ. ille nõ debet canonizari. sicut ꝛ cui nõ potest cõpetere diffinitio. nõ debet posse cõpetere ꝛ diffinitũ. l. mortis cã capit. ff. ꝺ dona. cã mortis. ꝛ l. quint⁹. §. cũ aurũ. ff. de au. ꝛ argen. le. l. labeo. §. idem tubero. ff. de supel. lega. ꝛ Insti. de dona. §. est ꝛ aliud. ꝺ preben. cũ scõm. xij. q. j. cleric⁹. cũ si. ¶ Per hanc ergo canonizationẽ ꝓsequit̃ canonizatus ꝙ eccl'ia vbiq̃z solenniter dicere ꝛ cantare publice potest officiũ p eo ꝛ missaz solenniter celebrare sicut p sancto. ꝛ illuz invocare in letanijs. ꝛ dulia venerari de cõsecra. dist. iij. venerabiles. qꝫ iniuriã facit martyri qui orat p martyre. vt eiꝰ intercessionibus ꝓsequamur orãtes veniã peccatoꝝ. et vt pijs eiꝰ meritis iuuemur omne p euum. put ex rõnibus missalis sacramẽtarijꝫ breuiarij patet. Orõnibꝫ nanq̃z eorũ indigemꝰ nos quos vndiq̃z mala nr̃a pturbãt. Et vt etiã illis prosit oblatio ad gloriã ꝛ honorez ꝛ ad hoc vt magis ac magꝭ a fidelibꝫ glorifi centur in terris. Et reputant pleriq̃z non indignum sanctorum gloriam vsq̃z ad iudiciũ augmẽtari. Et ideo eccl'ia interim sane potest augmentũ glorificatiõis eorum optare. c. cũ marthe. §. iij. loco ꝺ cele. missa. vt patet in oratione sancti Leonis pape. et in vigilia apostoloꝝ Petri ꝛ Pauli. ꝛ in secreta beati Gregorij ꝛ in offerẽda ibi vt illis p ficiat ad honorẽ. xxxviij. dist. que ipis. Unde Prosper. Semp supest sanctis q̃ crescere possunt. nota. xv. dist. omnes. q̃ ad premij essentialis augmentũ ꝑm Aug⁹. vt legit in iij. senten. xlv. dist. c. ij. in fi. et fertur eũ hoc dixisse in sermone vnius apl'i. xvij. Omelia qꝺ nota. p generali allegatione. de quo i. c. vestra. de cobabi. cleri. ꝛ mulie. Et sic in numero sanctoꝝ publice annumerare eũ. ꝑm illud Eccl'i. xl. iij. Sapientiã sanctoꝝ narrẽt populi ꝛ laudẽ eorũ annũciet eccl'ia sanctorũ. not. Joan. in. c. j. de rel'. ꝛ vene. sctõꝝ. li. vj. ꝛ Inno. i. ꝺ. c. j. de rel'. ꝛ vene. sanctorũ. ¶ Itez ꝓsequit̃ ꝙ in eius honorẽ ꝛ sub eiꝰ nomine ꝛ cũ eius reliquijs possunt eccl'ie ꝛ altaria erigi. edificari. ꝓsecrari. c. de fabrica ꝛ c placuit. de ꝓse. dist. j. ꝛ pingi ꝛ sculpi cuz diademate. c. prolatuz. cũ sequẽ. de ꝓsecra. dist. iij. nec tamen de cetero p eo est orandũ ¶ Describendus est ergo etiã canonizat⁹ in catalogo sanctoꝝ. qui est sermo notia aliquorũ continens ordinate. a cata qꝺ est iuxta. et logos qꝺ est sermo ꝑm Aug. xix. q. iij. quoniã ꝓscribendos. ꝛ Hostien. in summa de reli. ꝛ vene. sanctorũ in ꝓ. Est autez catalogus. Facit. xj. dist. c. quis nesciat. Secrete vero cuilibet licet. alicui defuncto quem sanctuz credit preces corrigere vt p ipo ad deum intercedat. et eiꝰ reliquias venerari. q̃uis solennes preces publice porrigere vl' missam aut solenne officiuz publice dicere nequeat ꝑm Inno. Hostien. ꝛ alios in dicto. c. j. de reli. ꝛ venera. sanctoꝝ. ꝛ nota. in. c. j. eo. titu. li. vj. quia fidẽ eius attendit deꝰ ẽ Et idem cõcludit Augusti. de Ancona i eo dẽ li. de ecclesia. potestate. q. xiij. arti. v. tam per dictũ. c. j. de reliquijs ꝛ vene. sanctorum. quod expresse prohibet episcopis aliquẽ vt sanctũ venerari publice absq̃z auctoritate sedis apostolice. ergo multo fortius debet censeri prohibitũ inferioribꝫ. Item qꝛ missę celebratio ꝛ cõmunis oratio fit in persona totius ecclesie vniuersaliter. in memoriam ergo illius ꝺz talis solẽnitas celebrari. qñ quis ab illo q̃ est caput totꝰ eccl'ie etiaz imediate ordinarius cunctorũ. c. cuncta. ix. q. iij. ꝛ c. p principalem. canonizat⁹ ꝛ in san-

ctitate approbat⁹ z q̄ solus debet posse z nul lus alⁱ⁹ hanc veneratiōē indicere. cum ta/ lis sanct⁹ debeat ab oīb⁹ venerari. Sed maior rō est periculuz erroris incurrendi. qz ep̄s in hoc posset facilⁱ⁹ errare q̄z papa. vt infra patebit in penul. q. ij. partis. que rō fundat etiā in dicto. c. j. Item ne cōtingat a iquē canonizari turpis lucri gr̄a. vel hu mane laudis pompa seu iactātia. que ratio sumit ex. c. ij. eodē titulo. Item z ꝓpter dubi um incursus idolatrie vt pbat in clemen. j. de iudeis. De quo plene p sanctū Tho. su/ per. iiij. senten. dist. xlix. arti. iiij. q. j. Item p pter gaudium angelor̄. ideo cantat eccl̄ia. Gaudeamus oīes z̄. de quor̄ solēnitate gaudēt angelⁱ z collaudāt filiū dei. Item p pter plures alias rōnes quas statim sub/ dam. maxime qz generale est vt vbi pericu/ lū aīe vertit. p̄sumat in deteriorē partē. c. iuuenis de sponsa. lxviij. dist. p̄s byteri. z no ta. in. c. j. de seru. z q̄ vbi maⁱ⁹ est periculuz. ibi cautⁱ⁹ est agendū. c. vbi maius. de electi. li. vj. xlij. di. quiescam⁹. vij. q. ij. c. fi. z. l. j. §. j. ff. ad carboniā. ¶ Ex his infert q̄ solⁱ⁹ pa pa de fratrū tamē cōsilio z̄. vel in generali ꝓsilio potest nō solū certos ex sanctⁱs p alijs extollere vt vbiq̄ solennius venerent. pu/ ta vt sub duplici officio p̄uniuersuz orbem eor̄ solennitas celebret. vt patet in. c. j. ō re li. z vene. sanctor̄. li. vj. Et in solennitate sa cramenti corp̄is christi de qua in clemen. si dñm. eo. titu. z ī festo inuentiōis sancte cru cis. de ꝓsecra. dist. iij. c. crucis. Et generaliⁱ in eor̄ vigilia ieiuniū indicere. c. ꝓsilium. de obseruan. ieiunior̄. Sed etiā ꝓsimiliⁱ, put infra dicet potest z debet canonizare quos/ libet alios sctōs ad effect⁹. de q̄b⁹. s. Quin/ imo nec inuētas reliquias de nouo quisq̄ debet publice venerari absq̄ pape licentia nec possunt passim oīdi nec trāsferri. Ex si antique reliquie de nouo inuenirent licet eas venerari. alias non. nisi. s. prius au ctoritate romane pon. fuerit approbate. ne varijs similiter figmētis aut falsis documē/ tis populi decipiant. sicut in plerisq̄ locis occasione quest⁹ fieri consueuit. sicut inter/ dū faciūt questuarij. qui costaz pecoris vel asini ostendunt loco sancti. Alij ponūt ole/ um in oculo marcole sue vt videat lachry/ mari ꝑm Ostien. z Jo. an. Et ne christia/ ne religioni postea in posterū detrahat. si/ cut sepⁱ⁹ detractū est. qz nimia familiaritas parit ꝺtemptū. c. z si indeos. de iude. Su/ munt em̄ ex hoc materiā detrahēdi z blas/ phemādi. z videntes ossa nuda. dicunt tru fam esse. q̄si ꝺsumpt⁹ nō esset si sanct⁹ esset. cū tamē sit scriptū de oīnib⁹ Genes. iij. Ci nis es z in cinerē reuer. z̄. Licet excipiant aliq̄. sic p̄s z gl̄iosa domīa z beat⁹ Johan/ nes euāgelista. z alij quidā hoc speciali pri/ uilegio decorati. De quib⁹ ꝺsal. xv. Nō da bis sanctū tu. videre corruptōnē. dic. c. fina li. de reli. z vene. sanctor̄. Et ne ꝺtingat ho/ mines in ebrietate occisos q̄si sanctos mo re infideliū venerari z coli. etiā si p eoz mi/ racula fierent. c. j. eo. titu. ꝑm Hostiē. z Jo. an. ibi. qui tamē dicunt hoc male fuari pro pter auariciā z insolentiā clericor̄. qō esset corrigendū. quē nanq̄ ipe reprobat repro/ bandus est. z quē approbat approbādus est p̄ceptū. q. j. hec est fides. z. c. q̄m vetus. vij. q. ij. c. sane. pfertur. Et ꝓpterea etiaz nec marty/ res nec reliquie vendi possunt. l. nemo mar tyres. c. de sacrosanc. eccle. z not. in dicto. c. fina. Nec venalitatis causa extra capsaz tra hi vt plures oblatiōes recipiant. Hoc em̄ facientes dici possunt venales sicut muli/ er fatua. aduocat⁹ ignar⁹. z pugil. qui p nū/ mis passim se offerūt. ex hoc em̄ vilipendū tur. cū oīe rarū charū. xciij. dist. legimus. xxvij. q. ij. institutū. Itē qz p id notabiliⁱ re darguit p laicos auaricia clericor̄. c. j. de de ci. ꝑm Hosti. Solus etiā papa pōt statue/ re q̄ tempe interdicti possint diuina solen/ niter celebrari in certⁱs p̄cipuis solēnitatib⁹ vt ptz in. c. alma mater. §. in festiuitatib⁹. de senten. excō. li. vj. Itē sine licentia p̄ncipis transferri nō possunt etiā laici patroni ꝑm Archidi. dic. c. corpa. Et debēt illis loca cō digna p̄pari. c. fi. de cust. euch. Nec etiā cor pora sanctor̄ de loco ad locū trāsferri. sine pape licētia vl̄ cōsiliⁱ generalis. vt ptz de cō se. di. j. d. c. corpa. z no. Hostien. in sum. ō re li. z vene. sanc. p̄nt tamē reliquie sanctor̄ z diuina ꝟba ex deuotiōe ad collū ligata por tari. nisi sit superstitio. ꝑm Tho. ij. ij. q. xcvj. ad iij. z sup. j. ad Eor. x. fi. z p Arch. xxvj. q. vij c. nō obstuetis. Licet aliⁱ loquat Henric⁹ de Gandauo quolibeto. viij. q. xxxv. videī Spe. de reī. z ve. s. z in. l. nēo. de sacrosa. ec. z p Goff. z Hosti. ī sū. eo. ti. ¶ Adducunt et plēs alie efficaces rōnes. vicz qz hec est vna de maioribus causis q̄ inf̄ christianos ꝓ/ ni possit. z sic est ad sedem apostolicā meri/

to referenda. c. maiores de bapti. Et adeo maxima est q licet alʒ papa vel saltē cū so/lo cetu Cardinaliū omia possit statuere et diffinire. vt not. in. c. ad apostolice. de re iu. z plene per docto. in. c. sup eo. de here. li. vj. Hoc tamē casu papa nō potest saltē de con gruo libere diffinire. etiā cū cetu cardinal'. nisi etiā adiūctis alijs platis curie q ꝺs ca/nonizetur. ſm Hostien. Jo. an. z alios ī di. c. j. de reſ. z vene. sanc. Et Aug⁹. de Ancona in dicto li. de eccl'iasti. potestate. q. xiij. arti. iij. Itē qz miracula attribuunt fidei. z que/stio fidei ꝓcipue est ad se. apl'icā referenda. xxiij. q. j. q̄riens. Subest em̄ periculū ido/latrie clemē. j. de iude. Item qz ad papā ꝓ/cipue spectat declarare dubia scripturaruz c. q venerabilē. q fi. sint legi. ergo multo for tius dubia sanctitatʒ in q̄bus maius peri/culū vertitur z in q̄bus cauti⁹ est agenduz. xlij. dist. quiescam⁹. lxj. dist. miramur. vij. q. iij. c. vlti. l. j. §. fz z si quis. ff. ad carbon̄. c. vbi periculū de elec. lib. vj. Est em̄ periculosuz de sanctoz meritʒ disputare ſm Piero. ad Dam̄. facit. c. nō turbat. xxiij. q. j. qz soli pe/tro dicit. duc in altū. hoc est. in ꝓfundū di/sputationū rē. z. c. cū aliud e. cā. z q. qz soluz Petro piscatori dns iubet. Mitte hamū. z cum piscē rē. facit etiā. c. loquit. e. cā. z. q. cū multis alijs. Item ne ꝓpter multoz eꝓz simplicitatem populos decipi cōtingat rē. aut in infinitū sctōs multiplicari. z sic deuo tionē refrigescere z sanctitatē vilescere. lxxx dist. epi. qz in multitudine sacrificioz nō ꝓ piciatur de⁹. xxiij. q. v. scriptū. de ꝓsecra. dis. v. nō mediocriter. z ar. in aut. vt determina tus sit numerus clericoz. in ꝓnci colla. v. z not. de eta. z quali. c. penl'. z de reſcrip. c. cuz in multis. de reſcrip. li. vj. De sanctʒ vero iā canonizatis debēt intelligi. c. j. de ꝓse. di. iij. z. c. fi. de feſ. vt in illis not. z in dicto. c. j. ō re li. z vene. sanc. li. vj. Et ad hec nō debz lega/tus de latere sine speciali mandato pape et collegij extendere man⁹ suas. sicut nec ad alia. q in signū priuilegij singularis sūt tm̄/modo summo pontifici reſuata. c. q trās/lationē. de offi. le. c. mutationes. z. c. et ꝓis z. c. ꝓcipimus. z. c. frater nr̄. z. §. sicut. vij. q. j. z de sum. trini. c. ij. in fi. z de here. c. cū christ⁹ z de voto. c. ex multa. z de iudi. c. at si clerici. de fi. preſ by. c. j. z de tempo. ordi. c. de eo. et cle. qz ꝓtingit de reli. do. z plene not. in. c. sic vnire. de excess. prela. cū si. Ad solū ergo pa/pam q est oim vniuersal' ꝓnceps vt in. c. cū/cta p mundū. z. c. p principalem. ix. q. iij. spe/ctat diffinire cū ꝓsilio z aliorū ꝓlatoruz cu/rie vt quis vt sanct⁹ z canonizat⁹ vbiq; so/lenniter veneret ſm omes tā canonistas q̄ theologos p predicta. Et ne alias ꝓtingat posse dici. ego sum pauli z ego suz cephe rē cōtra apl'm. j. ad Corinth̄. j. c. Ad papam etiā solū spectat tolerare q etiā in sola cer/ta eccl'ia certi loci solēniter venerari possit alijs beat⁹. vt refert Hostien. et Jo. an. de Karolo imperatore in Aquisgrano dioc̄. Le odi. in. c. j. de reſ. z vene. sanc. z in alijs pluri bus locis. de q Karolo z pulchris miracul' eius habet in speculo hystoriaz. li. xxv. c. v. Sic etiā fecit Calixt⁹. iij. de beato Alber/to de trapano ordinis carmelitarū. vt ptz p litteras testimoniales. R D. Rotomagē. cardinal'is. z ipius ordinis, ptectoris ō an/no. M. cccc. lvij. xv. octobris. anno ipius iij. Sic etiam fecit Sixtus. iiij. de beatis Berardo. Petro. Ottone. Accursio. z adiu to. martyrizatis in marochio de ordie fra/trum minoz, put patet p eius litteras ī for ma breuis de anno. M. cccc. lxxxj. vij. augu sti. anno ipi⁹. r. Dicit Bal. in. c. fi. de feriis. q nō valet statutū dispoñ. q die⁹ veneris sint ferie ob reuerentiā cuiusdaz beremite nō canonizati ab eccl'ia cui⁹ cōtrariū serua tur Padue in ꝓcessione beati Antonij pe/grini. Dicit etiā in. c. j. vt lite penō. q furre/pticia impetratio nō tenet etiaz si sanct⁹ sit ille q impetrat. sicut erat ibi sanctus Tho. Cantuarien. vnde ꝓpter merituz vite nō est recedendū a iuris dispositione. qz nec; p/pter bonestatē vite aut probatā fidem rele uatur q̄s ab onere satisfandi ſm eū in Ru brica. de eo q mit. in pos. licet in ꝓtrariuz fa ciat glo. ff. de ripa munieda. l. j. §. his autez que vult q virt⁹ animi habeat ꝓ satisfactio ne. quā sequit' idem Bal. in. c. decernim⁹ de iudi. Itē in eo nō est timor subordinatiōis testiū. saluo tn̄ statu cause, put ipe Bal. di/cit in. c. iurauit. de ꝓba. facit not. in. l. ticio fundus. ff. de condi. z demon. facit qō not. Inno. in. c. veniens de p̄scrip. de illo rege sancto rē. Postq; autē papa approbat reliq/as vel canonizat sanctū. licite ab oib⁹ pub/lice venerari ꝓt veneratiōe dulie ī honorez dei. Nā z suoz honor redū dat ad dn̄m vt dic̄ Piero. ō vigilātiū. ij. z Jo. an. ī. d. c. ij. de reſ. z vene. sanc. z pbat in. c. glosus eo. ti. li.

vj.z iñ cle.si dñm.zc. Quid autē de sanctis veteris testamēti not.belleme.in.c.j.de rel. z vene.sanc.z Aug⁹.de Ancona in li. de ecclesiasti.potestate.q.xvij.arti.ij.z quicqd illi ꝓcludant.videt ꝓbari cōtrariū ex publica veneratione.scz sanctoꝝ septē fratrū machabeorū cū matre.de quibꝫ habet.ij. Da chabeoꝝ.vij.c.z quoꝝ festū celebrat kl.augusti. Et vt dicit Jaco.de voragine in eoꝝ legenda. Eccl'ia oriental' celebrat festū omniū sanctoꝝ veteris testamēti. Eccl'ia autē occidental' publice celebrat festum machabeorū loco omniū aliorū sanctoꝝ veteris testamenti ꝓpter rationes.de quibꝫ ibi p eus. Item etiā sancti Hieremie z scti Daniel' p phete.quibꝫ sunt edificate eccl'ie z monasteria.z scī Johis baptiste z sctē Anne matris marie ꝑginis.xxvj.iulij z alicubi sancti Joseph mariti eiusdē.z venetijs sanctoꝝ Job Hieremie.Symeonis ꝓphete.z scī Hoysi.z sancti Zacharie ꝓphete pīs sancti Johānis baptiste.cuiꝰ caput honorifice etiaz colit' Rome in eccl'ia Laterañ.z ex inuocatione eorū que fit in cōmendatiōe anie morientiū.z p illud cantici Ambro. Te ꝓpheta rū laudabil' numer⁹. Et ptz in officio oīm sanctorū.de pīarchis.ꝓphetis omibꝫ. Et i letanijs vbi omes sancti pīarche et ꝓphete.z ō Salomone no.xxxij.q.iij. salomon. de peni.dist.ij.si em in ver.salomon.z p docto.in.c.ne innitaris de cōstitu. Ambro.in hexame.circa finē.z in libro apologie David.ij.fo.de quoꝝ sanctitate vera non dubitatur.ergo.

Circa primū articulum ꝑme partis ꝓncipalis dico ꝓcludendū q magnaz excellentiā operibꝫ z sanctitati huiꝰ beati patris quoniaz religiosus ꝓfessus a iuuētute fuit religiōis obseruātissime z ordinis sancti Francisci in ipius religiōis exordijs votū implens maternū p obtenta miraculose sanitate ob merita sctī Francisci ipse testatur in descriptiōe vite breuioris eiusdē. quā diffuse cōpilauit.circa finē eiusdez scribens beckꝫba. Voto em p me languēte grauissime ad beatū pīem Franciscū emisso a matre cū adhuc essem puerul⁹ ab ipis summortis fauciꝫ erut⁹ z in roburvite incolumis restitut⁹.quod cū viua memoria teneā vera nūc ꝓfessione ꝓfiteoꝝ.ne tantū benefi/ciū reticens sceleris arguar z ingrat⁹.z idē cōmemorat ad finē descriptiōis vite maioris eiusdē. Actempe quo religio illa floruit in ꝑmitiua sua obseruātia fundata ꝓncipaliter in cōsilijs euāgelicis.vt patet in ca. exijt q̄ seminat.de verbo.signi.li.vj.z in cle. exiui de paradiso.eo.ti.z in extrauagā. Jo. xxij.que incipit.quoꝝundā z ad conditorē. z qz quoꝝundā zc. vnde necessario est inferendū tā ꝑm theologos q̄ꝫ ꝑm canonistas. q ome idē opus meritoriū multo laudabilius z excellentiꝰ fuerit in eo post votū z p/fessionem q̄ꝫ in non vouente vl' ꝓfesso.qz vouere opus est latrie.que ꝓcipua ꝑtus est inter morales. Opus autē nobilioris ꝑtutis est oīno meliꝰ z meritoriū.z de latria. que est cultꝰ z seruit⁹ soli deo debita.de cōsecra.dist.iij.c.venerabiles.not.in.c.si canonici.de offi.ordi.li.vj. Item qz vouens nō solū quo ad actū sed etiā quo ad potestatē subijcit se deo.vt de cetero aliud agere non possit.ergo plꝰ dat ꝑm Anselmū in li.de similitudinibꝫ cū dat fructū z arboꝝez q̄ꝫ dat solū fructū. Item qz ꝓpter votū notabiliter volūtas firmat in bonū.ad pfectionez autē virtutis ꝑtinet aliq̄d agere ex voluntate firmata in bono ꝑm philosophū in ethicis z ꝑm Aug⁹. Felix necessitas q̄ ad meliora nos cōpellit. Item no.in cle.si dñm.sup verbo seipm de rel.z vene.sanc. vbi etiaz p Paulū z Stephanū z cardinalē Florentiñ. qz ꝑriū arbitriū p professionē a nobis abdicatur.xij.q.j.nō dicatis. Necessitas em ex anteriori inclinatiōe ꝓcedens in habituatis ad virtutē auget de pfectione ꝑtutis ratiōe nobilioris finis vt ibi p eos et comprobat Henri. de San. q̄libeto.xij.q.xiij. Sunt etiā in pfectiori statu religiosi mēdicantes q̄ꝫ alij vt ꝓcludit Aug⁹.de Ancona in li.de eccl'iastica ptāte.q.ciij.arti.j. Vita nanq̄ et mores sctōs faciūt sacerdotes.xl.dist.non nos.cū sequēti. Juuenis nāq̄ pī iste beat⁹ Bonauentura erept⁹ de fauciꝫ mortis miraculose meritis sctī Francisci religionem eius ꝓfessus est cū esset etatis circiter.xij. annorū.in quo quidē ingressu tanta grā recipi dicit' quāta recipit' in baptismo.z remittitur oīs pena ꝑm sctm Tho sup.iij.dist. iij.q.iij.et secūda secūde.q.clxxxix.habetur in.c.primo de filijs presbyterorū.xlvij.dis. quātūlibet.z in autētico.de sctissimis epis. ,Hnullā.ꝑ.ij.c.ꝑmo de apostat.z.c. cū depu

tati de iudeis. Et inc cetera laudat ō summa bonitate z eminēti scīa. adeo q̄ alexandō de ales magister eius sepe fuerit dicere solitus q̄ in illo videbatur Adam nō peccasse vt patet ex chronicis. Et hinc est q̄ Dionisi⁹ in. vj. c. libri de eccl'iastica hierarchia. attribuit pfectionē religiosis. q̄s vocat monachos vl' triapentas. i. deo famulātes tāq̄ pfectis. Que quidē pfectio licet ex observantia p̄ceptoꝝ resultet. q̄ ordinat ad removendū ea q̄ sunt charitati ꝓtraria. cū q̄dus sc̄z charitas esse nō p̄ōt. ꝑfectius tñ resultat ex observātia cōsilioꝝ q̄ ordinant ad remouendū impedimēta act⁹ charitat⁹ que tñ charitati nō ꝓtrariant. vt mīmonium. z occupatio negocioꝝ secularīū. z sil'ia. Unde dicit Aug⁹. in Enchiridion. Que cūq̄ mandat de⁹. ex q̄bus vnū est. Nō mechaberis. z quecūq̄ nō iubent. sed speciali ꝓsilio monent. ex q̄bz est. Bonū est homini mulierē nō tangere. tunc recte sunt cū refe/runt ad diligendū deū z primū ꝓpter deū. z in ℔ seculo z in futuro. Ideo dixit abbas Moyses in collatiōibz patrū. ieiunia vigilie. meditatio scripturaꝝ. nuditas ac priuatio oīm facultatū nō pfectio sz pfectōis instrumēta sunt. q̄ nō in ipis ꝓsistit discipline illius finis. sed p ipa ꝓuenit ad finē. cū ꝓus ꝑmisisset q̄ ad pfectionē charitat⁹ illis gradibz ꝓscendere nitimur. Et ad ℔ optime facit. c. due. xix. q. j. etiā facta cōparatiōe bonitat⁹ z difficultat⁹. cū religios⁹ totā vitā suā obliget ad pfectiōis studiū z attenta difficultate bene ꝓuersandi in religiōe ꝓpter arctitudinē obseruātie regular⁹. ꝓpter quā tāq̄ in agone ꝓtendēs ab oīmbz se debet abstinere. iuxta illud ap'li. j. ad Corinth. ix. Et ideo dixit idē Dyoni. in. v. eccle hierarchie Eos qui noīant dei famuli ex dei potentia seruitio z famulatu vniri ad amabilē pfectionem. Ad q̄d facit. c. admonere. xxxiij. q. ij. Et q̄ ad pfectionē charitatis ꝑmū fundamentū est volūtaria paupertas. iuxta illud Matth. xix. Si vis pfect⁹ esse. cē. z Greg⁹. in. iiij. moral'. z Aug⁹. in lib. x. ꝓfes. ad deuz loquentē z dicentē. Minus te amat q̄ tecū aliq̄d amat q̄d nō ꝓpter te amet. Et in libro lxxxiij. q. dicit q̄ nutrimētū charitat⁹ est imminutio cupiditatis. z vbi pfectio ibi nulla cupiditas. Et hinc est q̄ dānatus est Uigilanti⁹. q̄ adequabat diuitias pauptati. sicut z Iouinian⁹ q̄ adequauit mīmoniū ꝙgnitati. Facit Matth. xix. ibi. Sunt eunuchi. cē facit etiā q̄ ꝑ vniuersalē obediētiā maxime imitant christū. iuxta illud Phil'. ij. Factus obediēs vsq̄ ad mortē cē. z iō sup his tribz votis etiā summ⁹ pontifex dispensare nō p̄ōt. iuxta ea q̄ plene hñtur in. c. cum ad monasteriū. in fi. de sta. monach. z ꝑ Jo. an. in mercu. Act⁹ legitimi z semel deo. de reg. iur. in. vj. Uotū aūt hmōi requirit⁹ ad statū pfectionis. iuxta Grego. sup Numeri. vj. c. z sup Ezech. ibi. Cū q̄s oīme q̄d habz cē. nā ꝑ votū pauptatis volūtarie res exteriores totalit⁹ deo offert. ꝑ votū ꝓtinētie offert totū corpus. abrenūcians ei⁹ maximis delectatiōibz. ꝑ obedientiā offert in holocaustū totaliter aīam z ꝓpriā voluntatē cē. ꝑ quā homo vtit⁹ oīmbz potētijs z habitibus anīe. Facit de peni. di. ij. c. si q̄s semel. et q̄d plen⁹ tradit⁹ p sctm Tho. in scda scde. dist. lxxxvj. z. lxxxvij. et de mendicantibz p̄cipue lxxxvij. dist arti. v. z dist. lxxxviij. arti. vij. mxime accedente ei dignitate epali cē. Et a religione nō differt sctitas ꝑm essentiā sed solū rōne. vt plene ptz ꝑ sctm Tho. scda scde. q. lxxxj. arti. viij. z de religiōn. no. Jo. an. in c. is qui. de regu li. vj. z de reg. iur. c. non est sine culpa. ꝑ archi. de regu. c. ij. eo. li. z. lxxxv. dis. c. j. not. in. l. j. C. de sum. trini. Et dicit q̄ summa rō est que ꝑ religione facit. l. sunt p sone. ff. de relig. Uñ cū beato Grego. confidenter dicendum est q̄ hostia salutari post mortē nō indiget q̄ ante mortē deo hostia ipe fuerit. z hoc p̄cipue vbi etiā ꝓcurrit status pfectissim⁹ dignitat⁹ episcopal' vt i hoc viro glorioso assumpto ad episcopatū cardinal' Albanen. vt ꝓbat Tho. scda scde. q. arti.

Ad secundū arti

Aculū eiusdē p̄me partis ꝓncipalis etiā dico ꝓcludēdo q̄ doctrina excellentissima bui⁹ beati p̄is maximū affert testimoniū sanctitat⁹. ꝑ quā i dei ecclesia velut splendor fulget firmamēti. et velut stella in ꝑpetuas eternitates. māsura ad iusticiā valēs fideles erudire. vt ꝓbat c. sup specula. de mag. et Hiero. ad Pauliānū z in ꝓlogo biblie. c. iiij. z Daniel. xij. Est nanq̄ doctorum ordo p̄cipuus in ecclesia c. ex iniuncto. de here. Ipsius nanq̄ lucida z salutaria documēta almā mātrez eccīzam illustrarūt. decorarunt⁹ virtutibz et moribus

informarũt. z p ipm q̃si lumiosa lucerna ardensq; sup cãdelabrũ in domo dñi posita erroꝝ tenebras pfugauit z toti⁹ corp⁹ eccie irradiat tanq̃ sidus matutinũ. Ei⁹ etiã fecunda facũdia celest; irrigui gra influente scptura ꝛ enigmata reserauit. nodos soluit. obscura dilucidauit. dubiaq; declarauit. p fundis q̃z ac decoris illi⁹ ꝓmonib⁹ ãpla ipi⁹ eccie fabrica velut gẽmis vernãtib⁹ rutilat z ꝓboꝝ elegãtia singlari z gliosi⁹ sublimata coruscat vt de alijs doctorib⁹ ꝺr in. c. j. de reli. z ve. san. li. vj. vbi sacri doctores eccie adequanť in solẽnitate officioꝝ z euãgelist; Et hinc ẽ q̃ dñs Osee. vj. c. se velle dic̃ sciaz dei plus q̃ holocaustũ z q̃ ꝑualet testioniũ doctrine etiã testimonio resurgent;. vt ptz Au. xvj. in fi. Et hinc dicit Zepherin⁹ papa q̃ sicut stellas celi nõ extinguit nox. sic mentes fideliũ inherẽtes firmamẽto sacre scripture nõ obscurat mũdana iniq̃tas. c. sicut xxxviij. di. z sic fides catholica ampliať. z dilatato sui territorij loco funiculos suos facit lõgiores. z circũcingiť muro inexpugnabili bellatoꝝ q̃b⁹ resistere valet ascẽdentib⁹ ex aduerso. vt in. c. fi. ne cle. vel mo. ¶ Legiť aũt de ꝟ beato pre q̃ cũ p solũ septẽniũ i religione stetisset. legit li. sniaꝝ in vniuersitate celebri Parisi⁹. De hinc post tres sequẽtes ãnos cũ cathedrã mgrãlẽ rexisset anno etatis ei⁹. xxxij. de ꝑmarijs in ordine habebať. Fuit nãq; sibi tãq̃ infinit⁹ thesaur⁹ scientia. q̃ q̃ vsi sunt. participes facti sunt amicicie dei. ꝑpter discipline dona cõmẽdati. vt ptz Sap̃. vij. Oĩe etiã in eo impfectũ scie supeminẽtis. suppleuit pfectio charitat; nõ inflãtis. c. nisi cũ pdẽ. §. p defectu. de renũ. z ꝑpter eã non est ꝑsumendũ ipm fuisse vnq̃ ĩmemorẽ ꝓprie salut;. c. cũ in iuuẽtute. de p̃sum. qz in aĩam maliuolã nõ intro. sa. nec hab̃. in corpe sub. pctis. vt ꝺr Sap̃. j. Spirit⁹ eĩm sctus disciplie effugiet fictũ z aufert se a cogitatiõib⁹ q̃ sunt sine ĩtellectu. vt ibidem subdiť. Et hinc dixit Diero. ad rusticũ mo. Ama scripturarũ studia. z carnis vicia nõ amabis. Et diuitias nihilifecit i cõparatiõe illi⁹ Sap̃. vij. et a cogitatione lasciuie auertit animũ. z carnẽ macerauit. p̃pter studij laborẽ. Ecc̃. xxxj. ꝓbať. primo Machab. xiij. ibi. hñtes solatio sanctos libros. Ueruntũ in ꝟ beato viro existimo fuisse infusam magis q̃ acquisitã. Est eĩm acq̃sitio sapie p inspiratiõẽ velox z facilis. per studiũ vero difficil⁹ z tarda. ꝟm sctm Tho. ꝑs. xliij. ex q̃nq̃ signis q̃bus ꝟ a theologis discerni consueuit. Primo auctoritate apli. j. ad Corinth. ij. Scdo auctoritate sapient;. Prouerb. iij. ibi Cũ simplicib⁹ est sermocinatio deo. z. xj. ibi. Ubi sapia ibi humilitas. Tercio q̃n in oĩb⁹ vera loquiť sine admixtiõe alicui⁹ falsitatis. ḡ a spũsctõ q̃ doctor est veritatis. Quarto q̃n in oĩb⁹ loquiť ꝓformiter ad sacrã scripturã et sanctorũ doctrinã. qz suspecta est oĩs veritas quã nõ ꝓfirmat scriptura ꝛ auctoritas. ꝟm Richar. Quinto q̃n iuuanť miraculis z ap probatione sanctitatis a dei eccia cõmuni voto. p q̃ excludiť omnis error. ꝟm q̃ hec oĩa plene examinauit Johes. de tur. cre. olim mgr̃ sacri palacij. ac demũ cardinalis sctĩ Sixti z eps Sabiñ. in suo defensorio reuelatiõe sctẽ Brigide circa ꝓncipiũ. et ab Alfonso heremita olim epo Hien. in ei⁹ p/logo in libros reuelationũ. eiusdẽ sctẽ. pro quib⁹ est dictũ. c. cũ exũcto. de here. iũcta multitudine libroꝝ p cũ cõpilatoꝝ. z mira deuotione ex illis resultãte. z paruo tẽpor; spacio copia libroꝝ. z maxime illi⁹ extrinsecis occupationib⁹ ꝛc̃ ¶ Et dicendũ q̃ licet ꝟm theo. cõmuniť ꝓcludať tres tm̃ fore aureolas q̃ sunt mẽtis spũale gaudiũ. veniens ex corpe ꝑexcellenti z ꝓuilegiato. quaꝝ vna dať martyrib⁹. scda vero ꝑdicatoribus. tercia aũt virginib⁹. vltra q̃ttuor dotes anime glorificate. et q̃ttuor corpis glorificati. iuxta illud Pau. j. ad Corinth. xv. Stella differt a stella ĩ claritate. sic rsurrectio mortuoruz. seminať in cor ꝛc̃. De q̃bus plene p magistrũ. xlix. dist. iij. z ibi plene p sanctuz Tho. z alios theologos. Jtẽ vltra q̃ttuor delicias quas habuerũt in p̃senti. s. lumen dei. bona opa. virtutes. z quietez mentis dic̃ Tho. Isa. lj. q̃ sancti in glia habẽt plenam dei visionẽ. pfectã dilectionẽ. copiosam refectionẽ. z eminentẽ auctoritatẽ. tñ ꝟm Johannẽ de tur. cre. in li. de. q. euãgelioꝝ ãnuorũ quẽ direxit cetui cardinaliũ. Dicenduz est. q̃ eadẽ aureola q̃ debeť predicatoribus etiã debeť doctoribus. iuxta illud. Qui fecerit z doc. hic mag vocabiť in reg. cel. z nota glo. sup illud. Ut sciatis q̃s sit eminẽs ꝛc̃. q̃ crementũ quoddã habebũt scti doctores vltra id q̃ alij cõmuniter habebũt. Jtem qz sicut ꝑ martyriũ z virginitatẽ obtineť perfectissima victoria de carne z mũdo. ita etiã

pfectissima ꝟra diabolū obtinet qñ aliqs nō solū diabolo impugnāti nō cedit. sz etiā eum repellit p doctrinā. ideo doctrine aureola pariter debet. p quā non solū a se sed etiaz ab alijs repellit. qñ scz doctrina est de ptinentib⁹ ad salutē. vt in casu nr̄o z prin/cipaliter scribit actu ad gl̄iam dei. hoc enī inter spūales elemosynas et arma spūalia cōputat. Etiā qz vsus doctrine ex voluntate pcedit que p charitatē informat a deo in/fusam. Hec exaltatio in hac vita diminuet alteri⁹ vite premiū nō q̄renti gloriā ꝓpriam. sed exaltationē in vtilitatē alioꝝ ꝟtenti ex ea sibi mercedē in celestib⁹ acquirendo. Hoc vult i ꝑma q̄stione de beato Thoma de aquino. Dicit etiā Aug⁹. in libro de ẏgi/nitate. Nemo q̄ntū puto ausus fuerit ẏginitatē ꝓferre monasterio zc. z foret puersi/tas ꝟm Aug⁹. in lib. de operib⁹ monachoꝝ lectioni nolle obtempare dū vult ei vacare. qđ nō solū debet intelligi in doctrina et lectione eoꝝ q̄ sunt ꝟm pietatē vt dicitur ad Titū. j. sed etiaz alijs doctrinis vacare pñt religiosi. quoꝝ tota vita diuinis obsequijs mancipat. inquātū ordinant ad sacraz doctrinā. ꝟm Augustinū in fine musice. dicente. Nos dū negligētes esse nō estimam⁹ q̄s beretici notionū z scientie fallaci pollicitatione decipiūt. tardius incedim⁹ ꝓsideratione ipaz viarū. qđ tamē facere nō audere/mus nisi multos pios ecclie filios eadē re/uellendoꝝ hereticoꝝ necessitate feciss⁹ vi/derem⁹. De quo p sctm̄ Tho. in ope aureo sup q̄ttuor libros euāgelioꝝ. xix. c. v. z scda scde. q. xxxviij. arti. v. z q. lxxxj. z. lxxxij. p totum. que tñ omia recipiūt determiationē. de qua in. c. nō magnope. z in. c. fi. ne cleri. vl mona. ne antiqui hostis inuidia in angelum lucis se more solito trāsfiguret zc. iuxta apostolū. ij. ad Corinth. xj. z. c. licet. de regu. cū simi. z. xxxvj. di. q eccliasti. cū seq̄nti. z. lxxxv. di. florentinū. z p totas di. plene hec exami/nant. ¶ Ad hoc aūt ꝑcipue attendant opa eius sup li. snīaꝝ. sup q̄ttuor euāgeli. Compendiū theologie. Libellus instructionis nouicioꝝ. minoꝝ. z libellus maioris introductoriꝫ nouitioꝝ. Apologia. Arbor vite. Item ad frēm innoiatū. z de partib⁹ dom⁹ religiose. Dialogus. Centiloquiū. z de vita christi. De passione christi. Epla ad Michaelē imperatorē. ad suā sororē de philomena. Aliud cōpendiū passiōis christi. Epla ad sororē sancte Clare. Item de ꝓsideratiōe Item de meditat. Enchiridion. seu cumulus oꝝonū. de diuisiōe rerū vniuersi. de q̄ttuor opib⁹ religiosoꝝ. sermones. sophismata. de decē ꝑceptis. Item sup Eccliasten. Item sup Lucā in appar. spūs dñi sup me. In q̄/bus libris apparet tant⁹ erroꝝ ei⁹ in diuinū amorē q ꝑcipue appropriat sibi ꝟ nomē seraphic⁹ doctoꝝ. ita q nō alteri cuiq̄z ex cunctis doctoribus sacris. Itinerari⁹ mētis i deum z in seipm̄. Pharetra. z de stimulo amoris. Defensoriū ordinis mendicantiū. Legende. Officia. Arboꝝ crucis. z de septē visionib⁹. z de sex alis seraphin. z q̄plura alia vt merito de illo cantare possit ecclia. Iste est q̄ magnas ẏrtutes opat⁹ est. z oīnis terra doctrina ei⁹ repleta est zc. Etsi forte nō/nulli theologi asserant tenere ꝓtrariū eius qđ ipe aliqñ determiat. dico nō esse facien/dā vim aliquā. tum ꝓpter no. p Inno. Ho/stien. z Jo. an. et alios in. c. ne innitaris. de ꝓsti. p not. in. c. lras de resti. spo. tum etiā p/pter ꝓtestatōes cōsuetas zc. p. c. damnatus de sum. trini. cū ibi notatis.

Ad terciū dico ꝓcludendū cū beato Thoma in q̄stib⁹. v. arti. xxij. q cum ad opus plature maxima requirat idoneitas. vt ꝓz p Grego. in pasto. dicētē. Tantū actionē ppl̄i debet actio plati transcendere. quātū distare solet a grege pasto/ris vita. ad qđ humana fragilitas ꝟm ꝓpr̄/as vires sufficiens nō est. ꝟm apl̄m. ij. Corinth. iij. c. Et ob hoc q̄s etiā idoneus pōt aliqñ z debet laudabilit. ꝓsidērās ꝓpriū defectum ex humilitate officiū plationis recusare. sic Hieremias dixit. Nescio loqui q⁹ puer ego sum. Et hic ē qđ dicit Greg⁹. xviij moral. q platio ꝓpter meliorē intentionē fugiēda est. Item q⁹ valde difficile est purgatū se quēlibet posse ag̃scere sicut ag̃uit Isa. p/lationis officiū tutius declinat. non tñ pti/naciter. cū ad suscipiendū hoc supna voluntas agnoscit. Vñ Aug⁹. xix. de ciui. dei ait. Superior locus sine quo ppl's regi non potest. z si ita teneat vt decet. tñ indecenter appetitur. Ociū em̄ sanctus querit charitas. veritatis negotiū iustus suscipit necessitas charitatis. ¶ Beat⁹ igit Bonauētura noster vt ꝓz ex chronicis. cū p clementē quartuz fuisset ad ecclīam Eboracen. in anglia opulentissimā pmot⁹ ad pedes pape se ꝓtulit et episcopatui ꝑdicto humilit cessit cui⁹

papa resignationē admittens. hec ꝟba ptulit. Ista in testamēto tuo. z in illo colloque re. z in ope mādatoꝝ tuoꝝ veteraſce. vex cū de an. M.cclxxiiij. vocat⁹ fuiſſet a Greg⁹. x. coact⁹ ad cardinalatū z epatū albañ. aſſumptus fuit tpe q̄ lugduneñ. ꝯciliuz generale celebratū fuit ob cui⁹ pñtiaz z ſciam multa de nouo ſtatuta acvetera reformata z renouata fuerūt ꝛc. z pcipue c. religionū diuerſitas ſituatū in ti. de religi. domi. li. vj. z iuxta ſniam ſcti Tho. de q̄ ſup determiak. olim ī ſcripturſ. z ibi no. de epo mutiñ. q̄ dixit volens nolo. z nolens volo ſciendū. z. c. q̄ epiſcopatū. viij. q. j. cū ſi. z not. p Inno. in. c. cū in iure. de elec. z habek in. c. q̄ ſit e. ti. li. vj. et xxiij. q. iiij. diſplicet. z. xl. diſt. ante oia. no. j. q. vj. ſicut. z. vij. q. j. ſcias. z. xvj. q. j. nos aūt. z ſi mulans rennuere etiā cā hūilitatis ꝑccat xxij. q. ij. cū humilitaſ. z. c. fi. de p̄ſump. z no. in dicto. c. ſicut. z p legiſtas in. l. ſi quē q̄. C. de epi. z cleri. de bis tñ pleni⁹ tradik p eundem ſctm Tho. in ſcōa ſcōe. q. lxxxvj. ar. iij.

¶ Fuit g̃ ſtatus vite ei⁹ oī ex parte pfectus. tū qz religioſus ordinis mēdicantiū ſancti Frācīſci z in p̄mordijs q̄b⁹ in oīmoda pfectione flozuit ipe ordo. tū qz epūs cardinal albañ. z ſic de ſūmis. tū etiā qz religionē p̄feſſus fuit ex voto. cū meritſ ſcī Franciſci de faucib⁹ mortſ fuiſſet erept⁹ vt ipemet teſtatur in fine legēde eiuſdē ſcī Franciſci. p quib⁹ allegare ſufficiat ſan. Tho. ij. ij. q. clxxxiij. vſq̄ ad fi. libri. z. q. lxxxvij. ar. vi. z ſimile de Samuele. j. Reg. c. j.

¶ Ad quartū dico ꝯcludendū. ſuffice/re eas ꝟtutes quas exp̄mit hymnuſ ꝯfeſſoꝝ q̄ credik fuiſſe Ambroſij. vt ptz p Guilelmū in rōnali diuinoꝝ li. v. ō diuinis officijs. in. c. eſt autē. in tercia cartha. ibi. q̄ pius. lxxxvj. di. q̄ clementiā nō hz nec induk⁹ eſt viſcera miſcōie z lachrymarū. q̄ uis ſpūalis ſit non adimplet legē chriſti ꝛc. p̄udens ſic ſerpens z ſimplex ſicut colūba Math. x. Hūilis iuxta no. in cle. j. de relig. domi. z Math. xj. Diſcite a me ꝛc. z Lu. vj. z p Archi. xxij. q. ij. cū hūilitatis. z e. q. cōtra mozes. lxxxvj. di. qñ. Pudic⁹. Impudicus oculus impudici cozdis eſt nuncius. xxxij. q. v. nec ſolo. hec ſola deo cū fiducia ꝛc. ī auten. de lenoñ. §. ſcim⁹. coll. vj. Sobrius. c. a crapula de vi. z bone. cleri. c. j. de rel. z vene. ſan Caſtus ꝯtra bigamiā z numerak inter fructus ſpūs. Gal. v. Fuit z quiet⁹. i. non p cuſſoz ſed modeſt⁹. Modeſtia vza nota ſit oīmib⁹ hoib⁹ Phil. iij. xlj. di. q̄ totūz numeratur inter fruct⁹ ſpūs Gal. v. Vita dū p̄ſens vegetauit ei⁹ cozpis artus. q̄ oia iſta ꝯcurrant in eo innuit euident pfect⁹ ſtat⁹ eius. ſcz religio mendicantiū ſcī Frācīſci. de qua ſup dixi. licet Hoſtiē. videak plura req̄rere in ꝯfirmādo in epm. z ſil̄r in canonizando in ſctm. in ſum. de elec. §. q̄s eligik. ℟. canon tñ antiqu⁹. dicens q̄ ꝯfirmādus ī epm debet eſſe natura p̄udēs. docibil̄ moribus. temperat⁹ vita. caſtus. ſobrius. ſuis negocijs ſemp cauēs. būilis. affabilis. miſericoꝛs. liberal. in lege dñi inſtruct⁹. in ſcripturarū ſenſib⁹ acutus. in dogmatib⁹ eccleſiaſticis exercitat⁹. z ante oia fidei documēta ſimplicib⁹ verbis aſſerens. i. p̄rem z filiū ꝛc. allegat. xxij. di. q̄ epūs. xli. di. c. vlti. Et q̄a petrus dicit q̄ talē oportet eſſe epm. vt pro ingenio addiſcentium ſemetip̄m poſſit aptare ꝛc. Debet igit valde eſſe erudit⁹ et doctus. irrep̄henſibilis. z matur⁹ z pauidus ſicut fuit Clemens. Debet etiā ſingulos iuuare. put poterit. ſingulos portare z ſingulos releuare. viij. q. j. oportet. z. c. ſe. z ideo dicit Aug⁹. nihil eſſe in hac vita et maxie hoc tpe difficilius z laboꝛioſius z periculoſius epi vel diaconi officio. ſed nil apud deū beatius ſi eo modo militek q̄ noſter p̄cipit imperatoꝛ. i. de⁹. Sed nil facili⁹ nil ve leuius z acceptabilius. ſed z nihil damnabilius ſi pfunctoꝛie res agak. xl. di. ante oia. z ſubdit Hanc vltimā partē multi tenēt. De⁹ adiua me et ſalu⁹ ero. multa em̄ de p̄dictſ. imo fere oia in multſ deficiūt. ꝯſulo ſi talē habere poteris ip̄m eligas. ſed q̄ talem voluerit. ip̄m fabricet de nouo. qz res pene cōtra naturā eſt vt homo ſine pctō ſit. tñ eligendus eſt cui⁹ reſpectu ceteri de eccl̄ia greꝛ dicank xxx. di. vnū. §. nūc autē. tñ q̄cq̄d dicak ſufficit q̄ bonus eligak. xvi. q. vlt. monaſteriuz. Sed ego dico q̄ ex eo q̄ iſte beatus Bonauētura fuit elect⁹ in generalē ordinis a bonis. videk ſufficiens reſultare noticia ō meritis ei⁹ tanq̄ de auditu a bonis. xxij. q. v. ℟ videk. ſed ampli⁹ qz fuit electus in cardinalem a papa Honoꝝ. z pcedente ad ℟ cū maxima maturitate p not. in. c. j. de ſcruti. ſicut dicit etiā Jo. an. de auditoꝛe rote. in. c. q̄ō ſicut de elec. Lati⁹ diſcurrit in his ideꝝ Hoſtien. in ſum. de tem. ordi. examinās ſingula de quib⁹. j. ad Thim. c. iij. z ad Titū.

ꝛ Gratian⁹ a.xxxv.di.vſq; ad.l.ꝛa.lxxi.diſ. vſq; ad.lxxxvij. Digu⁹ eſt reputat⁹ ad vnū ordinē.nō debet ad aliū iudign⁹ reputari. c.accepim⁹.de eta.ꝛqli.lxxiij.di.gesta.j.q.j. ſicut christ⁹.c.nōnulli de accuſa.c.in pñtia. de ſen.excō.l.q; ſciens.ff.de libe.cā.l. ſi vxor. in fi.ff.de adul.ꝛar.ī.l.vno atq; vxore.ff.ſo lu.matri. Et dicendū eſt ſufficere iſtas.qꝛ q̄ habet bas.oēs alias bz.ſicut econtra de vi cijs dicit.de peni.di.v.c. deſleat.ꝛ.c.frēs.et c.dolendū de reg.iur.c.deſleat.xxxij.q.i.cuz renunciat.plen⁹ ptz p ſctm Tho.ij.ij.ī plu ribꝫ locis. Et q̄ntū ad pietatē attinet di/ co q̄ eſt ſpecialis virt⁹ inq̄ntū parentibus ꝛ patrie ꝛ his q̄ ad hoc ordinant.officium ꝛ cultū impendit.qꝛ eſt cōnaturale ꝓncipiuz ꝓducēs in eſſe ꝛ gubernās.vt declarat ſan cus Tho.ij.ij.q.ci.arti.iij. Dicit tñ Amb.ſu per Lucā.q; neceſſitudini generis diuine re ligionis pietas anteferꝛ. Et Hiero.in epl'a ad Heliodoꝛ. Per calcatū perge pzem ꝛc. ſummū gen⁹ pietatis eſt i hac re fuiſſe cru delē. An vero ꝛ quō occaſione religionis p termittenda ſint pietatꝫ officia in parentes plene dicit idē ſan. Tho.vbi ſup ar.iij. Eſt etiā pietas donuz ſpūſſcti coꝛrūdens ꝕtuti iuſticie ꝛ beatitudini mititudinis diffūdēs coꝛda miſeratōis ad pximū ꝓtra crudelita tē. Et mitis eſt semp q̄ pri⁹ paup fuit ꝛ poſ/ ſidet terrā ꝛ ſeipm. Et cōparatio obſuātie ad pietatē attendit ſm diuerſas habitudi/ nes diuerſaꝝ ꝓſonaruz ad nos q̄s reſpicit vtraq; ꝕtus.ſm e.ſ. Tho.ſcda ſcde.q.cij.ar. iij. Differt aūt a miſcōia ꝛ bñficētia elemo/ ſyna ꝛ charitate vt plene deducit idem ſan. Tho.ij.ij.q.xxx.ꝛ.xxxi.ſub tractatu de cha ritate,pzie ſumēdo ꝛc.qꝛ miſcōia eſt cōpaſ ſio aliene miſerie. Et beneficētia imporꝛat bonū facere pximo. Charitas aūt ē amoꝛ. fundata ſup cōicatōe bo˜ n ad deū.ꝛ eſt ſpi ritusſancti mentē inhabitans. Elemoſyna aūt eſt act⁹ miſcōie.et ꝓſeq̄nter ſunt diuerſa licet cōnexa. Quātū autē attinet ad pru/ dentiā ad quā ptinet applicatio recte rōnis ad opus.qō nō fit ſine apetitu recto.ꝛ non ſolū bz rōnē ꝕtutis quā bñt alie ꝕtutes in/ tellectuales ſed etiā quā bñt ꝕtutes moꝛa/ les q̄b cōnumeraꝝ.et cū prudētia ſit in rō/ ne.diuerſificaꝝ ab alijs ꝕtutib⁹ intellectua libꝫ ſm materialē diuerſitatē obiectoꝝ.A ꝕtutib⁹ aūt moralib⁹ diſtinguiꝝ ſm formā/ lem rōnē potentiaꝝ diſtinctiuā vt plene de ducitur p ſ.Tho.ij.ij.q.clvij.ar.iij.ꝛ.v.ꝛar ti.vi.ſubdit q̄ ad prudentiā ptinet diſpone re de bis q̄ ſunt ad finē et q̄liter et p que bō in opando ptingat mediuz rōnis ptinet ad diſpoſitionē prudētie et ad illā bene ꝓſilia/ turā ptinet p̄cipe. Et dicit Aug⁹.in li.ō mo ri.eccle.q̄ prudētie ſunt excubie atq; diligē tiſſima vigilātia ne ſubꝛepente paulati ma la ſuaſione fallamur.et bz ſe ad bonū ꝓua/ tumꝛ ad bonū cōmune multitudis.ꝛ ſic eſt tam politica q̄ iconomica ꝛ monaſtica ꝛ cō uenit vnicuiq; inq̄ntū p̄ticipat de regimi ne et gubernatiōe.et eſt pfecta q̄ ad bonuz finē toti⁹ vite recte ꝓſiliaꝝ indicat et p̄cipit. que in pctōꝛib⁹ eſſe nō p̄ōt. Vñ Greg⁹.in.ij moꝛal'.cetere ꝕtutes niſi ea q̄ agunt prudē ter ꝕtutes eſſe nequaq; pñt.ꝛ cū oēs virtu/ tes ſint cōnexe ꝓcurrūt etiā cū gra.et qꝛ nō eſt circa fines ſed circa ea q̄ ſunt ad finē nō eſt ſimplicit' natural'. Et qꝛ ꝓſiſtit ꝓncipali/ ter in applicatiōe ad opa.obliuio vniuerſal' cognitiōis id qō ꝓncipale eſt in ea ñ aufert. licet aliqō afferat impedimētū vt ptz p ſan. Tho.vbi ſup. Huic coꝛreſpōdet donū cōſi lij et miſcōia beatitudo.iō illi ꝓgruit pmiū miſcōie ſupabundans et excedēs ſaturita/ tē. Maxima,pfecto elucet prudentia beati pzis nr̄i Bonauēture in ſedādo diſcoꝛdias inter p̄dicatoꝛes et mioꝛes in capl'o Pari/ ſius celebrato de āno. M.cclxvi.circa inq/ ſitoꝛes hereticē prauitatꝫ et trāſit⁹ de vna religione ad aliā.ꝛ inq̄ntū diſtinxit,puinci/ as.et quēlibet voluit hz̄e ſuū p̄ſidentē et in ſtatuendo,puinciaꝝ oim numerū ꝛc. Ma/ gnū etiā ꝓſiliū et relucet et geſtis ꝓcliū lug duñ.ij.ꝛc.et in.c.narboneñ.vbi ꝓſtitutiōib⁹ ordinis forma dedit ꝛc. Et licet pḧs.v.ethi coꝛ dicat impoſſibile eſſe prudentē nō eſſe bonū.tñ q̄ñq; ſumit' prudētia in malū c.de illis de deſpon.impu. Et.vi.ethi.dicit idez pḧs. Prudētes illos exiſtimam⁹ q̄ ſibi et a/ lijs pñt ſpeculari. Et Egidi⁹ de regimīe pn cipum.c.vij.ꝛ.c.viij.ponit.vij.ꝓtes pruden tie.imꝓpꝛie aūt ſumit'.xxij.q.j.q̄ caſu et in c.fi.de deſpon.impub. Et ſerpentina pru/ dentia eſt cauere a ſupplātantiū inſidijs.vj. q.j.ex merito in fi.ſicut ſimplicitas colūbi/ na eſt cuiq; nō machinari dolos. Scti nā/ q; q̄cunq; agūt in ꝓſpectu dei agūt de peni. di.j.c.verū. Circa humilitatē vero que ē de ſpecieb⁹ modeſtie.q̄ modeſtia eſt ꝓs tem perātie,dico humilitatē eſſe ꝕtutē p̄antiez

refrenantē animū. ne immoderate tendat in excelsa q̄ sunt supra se ſm regulā quā habet in cognitiōe. vt scz aliq̄s nō se existimet esse supra id qđ est. z sic iuxta illud ps̄. Neq̄ ambulaui in magnis neq̄ i mirabilibus sup me zc̄. circa appetitū boni arduī p̄ter rationē rectā. qđ est cū homo ꝓsiderās suum defectū tenet se in infimis ſm suū modū. et sic in sui rōne reportat quandā laudabilez delectationē ad ima in interiori motu anie ß est. p̄ncipaliť in interiori electiōe mentis. Et est moderatiua mot⁹ appetit⁹ et regula quedā directiua ei⁹ ex cognitiōe p̄ꝝ defectus. Respicit etiā p̄rie reuerentiā qua homo deo subīcit. z p quā homo ſm id qđ est debet se cuilibet p̄timo subīcere. q̄ntuz tñ ad id qđ est dei in ipo absq̄ ei⁹ humilitatis p̄iudicio p̄nt dona p̄ria p̄ferri donis dei q̄ apparent alīs collata. z in ea fundanť omia eccl'ie sacramēta. z opponiť supbie vicioz regi. Nec req̄rit humilitas vt aliq̄s id qđ suum est in seipo subīciat ei qđ est hoīs in p̄timo. licet possit reputari aliq̄d boni esse in p̄timo qđ ipe nō habet. vel aliq̄d mali in se esse qđ in alio nō est. z sic p̄ōt se ei subīcere per humilitatē. Reprimit itaq̄ humilitas motū spei. q̄ est mot⁹ spirit⁹ in magna tendentis. z ideo recte dicit̄ pars tpantie ꝓtenta sub modestia. iuxta illud p̄me Petri. v. Inicoꝛruptibilitate q̄eti ac modesti spiritus. Facit aūt hoiem bene subiectuz ordinationi q̄ntū ad oīa. sicut q̄libet alia virtus facit quātū ad aliq̄. quib⁹ ē potioꝛ post ꝑtutes theologicas z intellectuales. q̄ respiciūt ipam rōnē. ac post iusticiā p̄sertim legalem. In ea tñ p̄ncipiū z radix est reuerentia quā q̄s habet ad deū. Ex cui⁹ interiori dispositione p̄cedūt quedā exteriora signa in ꝑbis z factis z gestib⁹ q̄b⁹ id qđ interi⁹ latet manifestať. sicut in ceteris ꝑtutib⁹ accidit. q̄ signa in .xij. grad⁹ būilitatis cōueniēter distinguunť. vt magistraliť deducit Tho. ij. ij q. clxj. ar. vj. z in regla sci Benedicti. licet Anſel. in li. ō sil'itudinib⁹ ponat tm̄. vij. gradus. Aliq̄ ponūt tm̄ tres grad⁹. z. x. indicia vt Cassian⁹. z glo. Matth. iij. c. Qui q̄dem oīes grad⁹ z indicia nedū sufficienť sz abūdanter z cū oi iusticia in btō p̄re nr̄o Bonauen. floꝛuerūt. vt ex gestis eius et chroni. ordinis z libris p eū cōpilatis patet ex̄pse. Et magna p̄fecto fuit hui⁹ p̄ris in adimplēdo votū matris z p̄fitendo religionē. p ea q̄ba benť. c. licet de votis. ¶ Circa pudicicią antē q̄ ſm Aug⁹. j. de ciui. dei. est queda virt⁹ anie. a pudoꝛe dicta. in q̄ verecūdia significatur. dico eā p̄rie esse circa illa de q̄b⁹ homines magis verecundanť. ß est. de actib⁹ venereis. ſm Aug⁹. in. xiij. de ciuit. dei. Et attendiť p̄rie z p̄cipue circa signa venereoꝛū. sic sunt aspect⁹ impudici. oscula z tact⁹. z q̄ hec solent magis rep̄hendi. iō pudicicia magis respicit hmōi exteriora signa q̄ mixtionē venereā. z ordinať ad castitatē. nō vt virtus ab ipa distincta. sed sic exp̄mens castitatis circūstantią quādā. licet interdum vnū ponať p alio. z est ꝑtus refrenās inobediētią genitaliū membroꝛ. q̄ nō subīciunť imperio rōnis. vt infra subīcią dū de castitate loq̄r. de quo. xxxiij. q. v. nec solo. cū se. et in clemē. ad nr̄am. ſ. vij. de here. z p sanctuz Tho. ij. ij. q. clxij. ar. iij. Aliter tñ capiť impudic⁹ in. c. cū decoꝛē. de fi. p̄s̄ by. z ē pudoꝛ coꝛpis pudicicia mentis. ſm Papi. z archi. xxxij. q. ij. pudoꝛ facit. c. ō adul. l. ita pudoꝛ. In p̄hemio autē decreta. sup ꝑ. pudic⁹ exponiť. i. castus. z dicit̄ in. c. j. xlij. di. q̄ pudicus debz esse sacerdos z monachus. vt verbis pudoꝛē indesinenť oīdant habeť i auten. quō oꝛtet ep̄os. §. neq̄ aūt. z. ff. ō iniurijs. l. sed z q̄stionis. §. finali. vbi fit iniuria si attendať pudicicia. facit. xxxvij. q. j. c. vlti. z in. c. ij. xxj. q. v. dicit q̄ est ꝑtus animi q̄ violentią nō sentit. facit institu. de noxalibus. §. finali. ¶ Circa sobꝛietatē. que est per se specialis virt⁹. ꝓseruās bonū rōnis ꝓtra oēm potū a quo posset impediri rōis vsus. ex fumositate cerebrū pturbante. sicut abstinētia ꝓseruat ꝓtra oēm cibū. ne p̄immoderantią delectatiōis bonū rōnis absoꝛbeat sua speciali rōne. nō autē inq̄ntū sunt nutritiua. Et sumiť a mensura. q̄si bꝛiam seruans. i. mensurā. p̄rie. iuxta illud Eccl'iastici. xxxj. Sanitas est anie z coꝛpis sobꝛi⁹ potus. Uinū multū potatū irritationem z irā z ruinas multas facit. Sumiť etiaz cōmuniter nomē sobꝛietať in q̄cūq̄ re z materia p similitudinē quandā. in q̄ nō tm̄ nocet excessus sic̄ in potu in q̄ mēsura est maxime necessaria zc̄. cui⁹ oppositū est ebetas. Dico tñ q̄ nullus pot⁹ sicut nec cib⁹ ſm se ꝓsideratus est illicit⁹. vt ꝓz Matth. xv. Hibil qđ intrat p os coinq̄nat hoiem. nisi per accidens vl' ex ꝓditiōe bibentis. cum a vino de facili ledať. vel ex specialivoto obligatur

ad vinū nō bibendū. aut ex modo bibendi scz excedendo mēsurā. aut ex parte alioz q̄ ex hoc scādalizant. aut ad pfecte sapientiā recipiendā ꝛc. vt clare deducit p̄ san. Tho. ij. ij. q. clix. p totū. ꝛ p Gratianū. xxxv. dist. eccl'ie. ꝛ c. luxuriosa. ꝛ p totū. ꝛ dis. xliij. p totum. ¶ Circa castitatē dico q̄ inq̄ntum est ſm rōnē operās ꝓcupiscentiā castigās ꝛ refrenans ꝑtus est ꝓpria ꝛ habēs in venereis rōnē ꝑtutis. inq̄ntū aūt hz delectationē in suo actu cōnumerat inter fructꝰ. cuiꝰ oppositū est luxuria. Cōmuniter etiaz sumit in quātū abstinet se ne delectabilit alijs ꝓiungatur ꝓtra debitū diuini ordinis. ꝓbat in c. nicena. xxxi. di. vbi idē nota. de sobrietate ꝛ tunc etiā dicit castitas spūalis retrahens humanā mentē ne reb⁹ illicitis delectabiliter ꝓiungat. cuiꝰ ratio ꝓncipalit in charitate ꝓsistit ꝛ in alijs ꝑtutib⁹ theologicis quib⁹ mens hoīs ꝓiungit deo. Distinguit ḡ ꝓprie ab abstinētia. q̄ est circa delectatiōes ptinētes ad vsum ciboz. qz ipa refrenat vsuz cōcupiscentiaz venereaz. q̄ sunt vehementiores ꝛ magꝭ opprimētes rōnē q̄z delectatōes ciboz ꝛ potꝰ. ꝛ sic ſm ꝓprias et speciales rōnes inter se differūt abstinētia sobrietas et castitas ꝛ temperātia ipā. cuiꝰ iste sunt partes subiectiue. sicut etiā ꝛ pudicicia ꝛc. Itez ꝛ ptinentia q̄ est pars potētialis ipi⁹ temperantie. inq̄ntū large accipit nomen virtutꝭ. ꝓ quolibz ꝓncipio laudabili opez. ꝛ resistit ꝓcupiscentijs prauis q̄ in hoīe vehemētes sunt. ꝛ est hec sola cū fiducia potens ꝺo hominū aīas p̄sentare. vt in auten. de lenonibus. sancimꝰ. et est deo placens. quā nō necessitas sed volūtas facit. xxiij. q. v. sed tūc. ꝛ nō nisi deo inspirāte habeāt. xxviij. dist. de bis facit. l. di. qz tua. vbi dicit paucos iuueni ri castos. facit de epis ꝛ cle. si quēq̄z. ¶ Circa quietudinē dico illā sumi posse ꝓ modestia q̄ est pars potētialis tēperātie. ꝛ est moderatiua eoz que minꝰ difficile est refrenare ſm san. Tho. ij. ij. q. clx. p totū. ꝛ tā de illa que ꝓsistit in exterioribꝰ motib⁹ corpis quiserio agunt ꝛ ludis q̄z de ea q̄ ꝓsistit in apparatu ꝛc. ꝛ in hoc differt a temperātia que est moderatiua difficiliū. ꝛ a clemētia q̄ est moderatiua penaz ꝓtra crudelitatē. ꝛ a māsuetudine q̄ est moderatiua iracūdie. ꝛ ab humilitate de qua. s. ꝛ a studiositate. q̄ ē pars integralis ipi⁹ temperātie. q̄ ꝓprie dicit circa cognitionē. ꝛ importat vehementē applicationē mentꝭ ad aliq̄d ſm rōnem ꝑtutis. ꝛ sic differt a curiositate qua q̄s vtit ad pecandū ꝛc. Potest etiā sumi p māsuetudine et clemētia. q̄ sunt partes integrales temperantie. de q̄b⁹ p sanc. Tho. ij. ij. q. clij. p totū. Potest etiā sumi p pacifico inq̄ntū est actꝰ charitatis. vt ptz p san. Tho. ij. ij. q. clx. arti. xxix. vt sic sumat pars p toto. et concludat. Omis charitas ꝛ iusticia et oīs denicq̄ virtus in canonizatis ꝓut ꝓcurrit in beato patre nr̄o Bonauentu. ꝛc. Et sciendū q̄ quies nob⁹ appetenda est p lucro multoz. aliq̄n tñ postponēda. viij. q. j. in scripturꝭ. ꝛ est quieta trāquillitas vt pax vñ quiescam⁹ ꝛ sine turbatione simꝰ ſm Archi. de offi. leg. c. j. li. vi. in. ꝑ. q̄ete ꝛ i ꝑ. q̄escā⁹. et q̄eti esse debēt serui dei a strepitu causaz. c. j. de syndico. Merito ergo de b̄ beato p̄ze eccl'ia scrā dei cantare poterit atq̄ plegere. Iste est q̄ ante deuz magnas ꝑtutes opatꝰ est. ꝛ oīs terra doctrina eius repleta est. ipe intercedat p peccatꝭ omniū pplox. Iste est q̄ ꝓtem plsit vitā mundi ꝛ puenit ad celestia regna. Merito etiaz de eo poterit eccl'ia solēniter et publice decantare. Qui pꝰ prudēs ꝛc. ꝛ hic vana terre gaudia et lutulenta p̄dia ꝛc. Item ieiuna membra deferēs dapes supnas obtinet ꝛ hic vir despiciens mūdū ec. ꝛ alia in q̄bus in officio cōmuni ꝓfessoz pser̄tim maioz⁹ inter q̄s enumerari debz cū fuerit eps cardinalis albanen. vnus de sex maioribꝰ episcopis vrbis rome ꝛc. De q̄ repit in q̄busdam memorialib⁹ mgroz ceremoniaz antiquis. et idē p oīa habet in chronicꝭ ordinis scti Frācisci. vbi tractat de nono generali in. j. columna anno dñi. M. cc. lxxiij. q̄dā die lune q̄ erat. vij. mēsis maij. fere. dom⁹ Grego. papa. x. cepit ꝓsiliuz generale celebrare in ciuitate Lugduñ. ꝓpter saracenos ꝓncipaliter q̄ inuaserāt terrā sanctam In eodē ꝓsilio papa ꝓtra volūtatē Cardinaliū ꝓmulgauit. c. vbi periculū. de elect. li. vj. cū. xij. alijs sequētib⁹. Eodez anno qua/dā die dñica que erat tercia idus Julij. h̄ ē xiij. mensis iulij. hora matutina obijt clare ac venerande memorie. d. Bonauētura ordinis sancti Francisci cardinalis ꝛ episcopus albanen. etatꝭ sue āno. liij. ꝛ ad scōs patres apposit⁹. triumphātes suo vt credim⁹ letificauit ꝓsortio. sed incredibili affecit me sticia militātes. q̄ fuit vir eminētis scientie. sanctitate p̄cipuus. vita. ꝙuersatiōe ac mo/

ribus excellentissime decorat⁹. benign⁹. affabilis. pius. misericors. virtutib⁹ plenus. z ab oīnib⁹ dilect⁹ latinis z grecis clericis et laicis. qui cadē die sepult⁹ fuit in conuentu fratrū minor. Lugduñ. in cui⁹ exequijs interfuit domin⁹ papa cū oīnib⁹ cardinalib⁹ z plat̄is cōcilij et q̄si tota curia. frater Petrus ordinis scī dñici cardinalis z episcopus Hostien. celebrauit prīmā missam exequiarū z p̄dicauit. cui⁹ thema fuit. Doleo sup te frater mi Jonatha. multe lachrime z amari gemit⁹ emissi fuerūt in eodē sermone. Dance eīm gr̄am inter alias cōcesserat ei deus. qz quicūq; ip̄m videbat ip̄ius amore incōtinenti capiebat in corde. tantaq; p̄rogatiua donorū dotatus fuit diuinor. vt ecclie dei nullū parē sibi relinquere videretur. Et ℔ tempe greci ad obedientiaz sedis ap̄lice redierūt. in quo. xl. p̄mates grecorum subscripsisse dicunt cū eo qui tenebat imperiū grecor. z nuncij tartarorum baptizati fuerunt. ¶ Noticia autē diei obit⁹ necessaria videt. p̄ter hymnū cōfessorū. ibi. bodie letus meruit secreta cē. et ibi. Anni recurso tpe dies illuxit lumine cē. Et in ser. Amb. ibi. Bene igit ac p̄grue in hac die cuius hodie ad paradisuz transit⁹ cē. Et adde. q; q̄c/quid dñs fecit insigne fecit in die dñica. lx/xv. dist. q; die. xv. q. iij. c. j. Not. Archi. de cōsecra. di. ij. puinciā. z ideo Pius. ij. nō attēto vero die obit⁹ sctē Katherine de senis i eius canonizatiōe statuit festū eius debere celebrari ī p̄ma dñica mēsis maij ānis singulis. vt p̄z in bulla canonizationis data M. cccc. xi. iij. Kl. iulij. anno. iij. ¶ Regre/re etiā videt ap̄lus scribēs. j. ad Thim. iij. z ad Titū in. c. vltra p̄missa q; sit irreprehensibilis. i. sine crimīe. iō dicit Hiero. xxv. dist. c. primū itaq; quō pōt p̄ses cē. qz si in p̄mouendo req̄runt hmōi. multo magis in canonizando. qō intelligo de crimīe capitali et mortali. Nā nō est credendū possibile fore etiā in spūsctō p̄firmatos sine minutis pec/catis repiri. vt in. c. crimīs ea. di. iuxta apostolū. j. Joh. j. Si dixerim⁹ q; pcm̄ nō habem⁹ cē. z illud. Septies in die cadit iust⁹. qz si ceciderit iust⁹ nō collidet. qz dñs sup/ponit manū suā. vt p̄z Ps. xxxvi. Jtē quia deū diligentib⁹ oīa cooperantur in bonū. z adeo oīa prorsus vt etiā si q; eor deuiant z exorbitant. etiā hocip̄m faciet eis p̄ficere de⁹ in bonū. ℞m Aug⁹. in li. de correc. z gr̄a. et de pen. di. ij. talib⁹. z qz impossibile est in sensum hois nō irruere motū sensualitatis caloz. iō ille demū laudat⁹ z p̄dicat⁹ beat⁹ cē. z no. glo. in. c. si q̄libet. xxij. q. ij. q; venīale peccatū nō tollit gr̄am nec eā impedit etiam si oīa pcta venialia aliqs cōmisisset cē. de q; p̄ scīm Tho. j. ij. q. lxxxviij. vbi facit triplicem distinctionē cē. ¶ Jtē q; sit vni⁹ aut nullius vxoris vir. q̄nimo etiā ℞m. n. papā in. c. q̄rūdam. xxxiij. di. debet vitare etiā īmoderatam familiaritatē p̄sanguineaz et abstinere a nuptiarū cōuiuijs. nec his cetib⁹ se miscere vbi amatoria p̄ba canūt z turpia. aut obsceni mot⁹ corpoz cē. c. p̄sbr̄i ea. dis. c. nō oportet de p̄se. di. v. z. c. de his. xxxi. q. j. Jtē ornat⁹ in exteriorib⁹. habitu vicz et incessu. ita q; nec affectate sordes nec exq̄site delicie placeāt ℞m Hiero. xli. di. quisq̄s. z. c. ep̄us. z §. sicut. Jtē q; fuerit hospitalis. nā vidua in eccl̄ia recipi. phibet q; pauper nō recepit hospitio cē. z Johes euāgelista dyotrepez excōicauit q̄ nec pauper recipiebat sed recipientes de eccl̄ia ej̄ciebat. lxxv. di. florenti nū. z. ca. si quis. z. c. quiescam⁹. xlij. di. Jtem q; nō facile irascibilis aut p̄turbati sensus alios p̄cutiens. c. quid aūt. z. c. q̄ sincera. cuz sequē. xlv. di. z. c. licet nōnunq̄. z. c. ep̄m. z. c. cū beat⁹. z. c. disciplina. z. c. omīs. cū multis alijs. Jtē q; sit doctor. nō litigiosus. nec cupidus. aut neophyt⁹. Quib⁹ oīb⁹ virtutib⁹ beatus nr̄ Bonauētura claruit. summaq; doctrina fuit illustrissim⁹. pauptatis. pfessor altissime. ex christianissimis parētib⁹ christianissim⁹ ip̄e p̄genit⁹. ita vt i eo claruerit omnis vite z mor̄ pfectio atq; sanctimonia. vt supra plenissimē deductū est. Fuitq; idem celeberrim⁹ vir ver⁹ dei minister deoq; sp̄ fideliter ministrauit. vnde merito inferendū est. ip̄m cū deo ministrauit z secutus est eū in terris. fideliter regnare in celis et gloriari dicente domino in euāgelio. Qui mihi ministrat cē.

Ad quintū dico p̄cludendū q; regimen sanctū iconomicū atq; politicum hui⁹ beati patris maximū affert testimoniū sanctitatis ip̄ius. Multum eīm ad pfectionē hom̄is attendit q; domui sue fuerit bene p̄posit⁹. illā regens honeste tam exemplo q̄ verbo retrahendo a vicijs ad virtutes. vt p̄bat. xvij. dist. §. necesse. et maxime integritatis est experiētia z p̄batio. Haz q̄ integer nō est nō habz frontē

rep̃hendendi alios. includitq; euidentiam necessariã criminis negligẽtie. qñ q̃dez crimen magnũ. pbat in. c. ea q̃. §. si vero de statu mona. lxxxvj. di. culpã. nã q̃ nõ eĩcit trabem de oculo suo. nõ potest festucã de oculo fratris eĩcere. vt ptz Luce. vj. z. iij. q. viij. §. porro in fi. z. c. iudicat. z. j. q. j. multi. Nã a quo debz al'os phibere ml'to fortiꝰ seipm ar. in. l altius. ff. si serui vendi. c. duũ. ij. de elect. c. j. de natis ex libero ventre. l. frater a fratre. ff. de ꝺdi. inde. z qz qñ q̃s debz exigere ab alĩs multo fortius tenet exigere a seipo. l. si pupilli. §. videm⁹. ff. de nego. gest. l. tutor dat⁹. ff. de fideiuss. z ĩõ dicit. q nõ põt esse hortator viduitat⁹ q̃ ꝓiugia frequẽtat. xxvi. q. vi. vna tm̃. facit. ff. de adminis. tu. l. q̃tiens. §. ij. xlij. di. §. j. xlij. di. §. necesse. l. cũ in eo. ff. de pactis. Et quõ potest q̃s alios corrigere cũ tacit⁹ respõdeat sibi eadẽ que corrigit cõmisisse. xxv. di. primũ. Nã cũ de alio iudicaret. in se ferret sententiã. dicto. c. iudicet. z not. in. c. romana. de censib. z hic dicit Grego. vij. moza. Nunq̃ pure maculam in mẽbro ꝓsiderat oculus. quẽ puluis grauat. z supiectas sordes tergere nõ valẽt manus q̃ lutũ tenẽt. z. xix. eiusdẽ. Qui vera citer ꝓrimis miscõiam facere studẽt. prius debẽt iuste viuẽdo sibĩ ꝓpis misereri. Unde scribit Ecci. xxx. Miserere anie tue placẽs deo. z ideo ꝓperã pater pl⁹ nõ est miserãdo q̃ adhuc iniuste viuẽdo fit sibimet impius. Unde dicit Eccl̃i. xiij. Qui sibi nequaz est. cui alĩ bon⁹ erit. Qui itaq; ꝓmo indigenti exteriorẽ substantiã pbet sed vitã suam a nequicia nõ custodit. rem suaz deo tribuit z se peccato. qñ min⁹ est offerens auctori. et qñ mai⁹ ꝓuans miq̃tati. Et hinc est q corrupta nõ põt eligi in abbatissaz. xxv. q. j. iuuenculas. nec electa potest benedici. facit. j. q. xij. c. ij. ꝙ. nouim⁹. et no. xxvi. q. j. q̃ ꝙginibꝫ Non em̃ posset corrupta ꝙginitatẽ horta/ri. xxvj. di. c. penulẽ. z not. in c. indẽnitatibꝫ de elect. li. vi. Itẽ Cyprian⁹ in. c. siqs inquit j. q. j. nec cuiq̃ dñs p eius põces z orones p/sit qui deuz ipe violauit. Quõ em̃ ꝓficere q̃ agunt z impetrare aliq̃d illicitis conatibꝫ a deo põt qui ꝓtra deũ qñ eis nõ licet moliunt. iuxta. c. multi. xl. di. vbi dicit. Si bene docueris z male vixeris. tui sol⁹ ꝓdẽnatoꝛ eris. qz bene dicendo z male viuẽdo eũ instruis quõ te debet ꝓdemnare zc. Et q̃/bus plane et necessario infert q ꝙ q̃ bñ ꝓfuit domui sue. necnõ toti ordini p annos. xviij necessario cõcludens est iust⁹ z vt sctũs habendus. Et pmaxime subiũcto eo qñ dicit Aug⁹. in. c. quãtũlibet. xvij. di. ibi. Difficile sum expert⁹ meliores q̃ q̃ in monasterio p/fecerũt zc. Nã vt patet ex chronicis cũ duodecim annis in religiõe sua strẽnue ꝓfecisset. in tot⁹ ordinis generalẽ ministrũ ꝓcoꝛditer suis suffragantibꝫ meritis viij. s. successiue post sanctũ Franciscũ assumpt⁹ est quẽ feliciter rexit annis circiter. xvij. tãq; arbor bona fruct⁹ bonos faciens. vt a fructibus eoꝝ cognoscant zc.

Ad sextũ dico ꝓcludendo magnam patientiã beati hui⁹ p quã multum fructũ attulit in dei eccl'ia. qz verbũ dei retinuit in coꝛde pfecto. Qui em̃ verbũ dei retinent in coꝛde bono z optimo. multũ fructũ afferũt in patiẽtia. vt ptz ex oꝛe veritatis Luce. viij.. c. cũ esset etiã sapiẽs libenter sufferebat insipiẽtes. Sustinebat nãq; si q̃s deuoꝛabat. si q̃s accipiebat. si q̃s extollebat. si q̃s deniq; in facie euz cedebat iuxta ap'lum. ij. ad Coꝛinth. xj. c. Probatio em̃ fidei patientiaz operat. vt ptz Jaco. j. c. Cũ etiã esset plenus charitate q̃ patiẽs est benigna ẽ. nõ emulat. nõ agit perperã. omnia sustinet. nõ querit que sua sunt. oĩa suffert. nõ inflatur. non est ambitiosa zc. iuxta ap'lm. j. ad Coꝛinth. xiij. ca. In oĩbꝫ itaq; exhibuit semetipm sic dei ministrũ. in multa patiẽtia. in tribulatiõibꝫ. in necessitatibꝫ. in vigiliis. in ieiunĩs. i castitate zc. ij. ad Corinth. vj. et iuxta ap'lm ad Roma. xij. Spiritu semp feruẽs. domino seruiẽs. spe gaudens. in tribulatiõe patiens. oꝛõni instans ac necessitatibꝫ sanctoꝝ cõicans zc. z in patientia sua possidens aĩam suã Luce. xxj. nõ dãs locũ ire. qm̃ scriptũ est sciebat. Di hi vindictã z ego retribuã. iuxta eũdẽ apostolũ ad Roma. xij. Tribulatio nãq; patientiã operat. patiẽtia aut̃ pbationez. pbatio vero spem ad Roma. v. c. Sciebat ipe q̃ q̃/cunq; scripta sunt ad nostraz doctri. zc. ad Roma. xv. z q patiẽtia est fruct⁹ spũssancti vt patet p apostolũ ad Gal'. v. c. Ambulans in ea vocatione qua vocat⁹ erat cũ oĩ patientia. ad Eph̃. iiij. crescens in scientia dei cũ omni patiẽtia z gaudio Colos. j. Induens sicut electus dei patientiaz zc. Colos. iij. imitatoꝛ em̃ eius fuit qui fide z patiẽtia hereditauit. pmissiones ad Hebreos. vj. c.

In virtute nanq; scientiã ministrauit.i. scientia abstinentiã.in abstinentia patientiã. arguens.obsecrans z increpans in oñi patientia z doctrina.et iuxta Petrũ apostolũ .j. Petri.j.ca. Noscit vero doctrina viri per patientiã Prouerbiorũ.xix. Sciebat vtiq; patiẽtiã necessariã esse ſm apl'm ad Hebreos.x.ca. Est nanq; patientia virt9 per quã mala equo anio toleramus.i. sine perturbatione tristicie.ne anio iniquo bona deseramus p que ad meliora perueniamus.ſm Augusti.in libro de patiẽtia. Conseruat ḡ bonũ rõnis cõtra impetũ passionis. tristicie seculi que mortẽ multorũ operat z non est vtilitas in illa.ij.ad Corinth.vij.z Eccli. xxx. De q̃ lati9 per sctm Tho.scõa scõe.q.cxxxvi.p totũ.z deficit a virtutib9 theologicis.et cardinalib9 que retrabũt a maiorib9 impedimẽtis.vt ibidem p eũ arti.ij.z causatur a charitate nec põt haberi sine auxilio gratie. Est etiã pars fortitudinis sicut potentialis z secũdaria ꝓncipalis. Et põt conuenire cũ longanimitate. duplici rõne. Et ſm Tulliũ est honestaz ac vtilitatis causa voluntaria ac diffinitiua ppessio rerũ arduarũ ac difficiliũ. Experiẽtia etiã resultat ex patientia sup carminib9 que ob inuidiã cõtra ipm in cõcilio Augduñ.diuulgata fuerunt.de quib9 in chronicis. Nulla nãq; afflictio.nulla amaritudo illũ a pio mentis ꝓposito coercuit recedere.iuxta.c.suggestuz vij.q.j.sed beat9 pseuerauit vsq; in finẽ.que pseuerãtia nõ est nisi de virtute patiẽtie.vt ibi dicit.qz ſm apl'm.ij.ad Thim.iij.c. Omnes qui volũt in christo pie viuere psecutionem patiunt. Et Apocal'.xiiij. Hec patientia sanctoz est qui custodiũt mãdata dei et fidem iesu christi. Et ꝓtra morẽ esset ecclesiasticuz.si nõ patientissime tolerat (quod a nobis absit) etiã iniusta correptio.c.dist. ꝓtra morẽ.z dicit Prouerb.xiiij. Qui patiens est multa gubernat prudẽtia. qui autẽ impatiens est exaltat stulticiã suaz.z Aug9. in lib.de questionib9 euãgelij.ostendit dñs filios sapiẽtie intelligere.nõ in abstinendo nec in manducãdo esse iusticiã sz in equanimitate tolerandi inopiã. vnde dicit apostolus. Scio abũdare z penuriã pati ẽ. Anima aũt bu9 patris patiẽtia eluceſcit ex psecutione. Nã qui libellũ pniciosuz ꝓtra fratres mendicãtes cõposuerat nõ erubescentis asserere eos in viã salutz nõ ãbulare ẽ,

Ad septimũ rñdeo ꝓcludendũz q̃ illud quod dicit Leo papa i.c.mirãmur.lxi.di.videlicet q̃ ad honorem mundi sine suffragio tpis et sine merito laboris indignũ est pueniri. z notari ambit9 solent quẽ ꝓbitatis documẽta nõ adiuuãt. q̃ diligens z q̃ prudẽs habenda est dispensatio diuinorũ munerũ z celestiũ dignitatũ.ita vt nisi prior vita testimoniũ ꝓhibeat ꝓ laboribus multis.p moribus castis.p actibus strẽnuis celsioris loci premiũ nullũ debeatur. Et si discernere inter sanctũ z non sanctum sit donũ spũsscti ſm Paulũ.j.ad Corinthb.xij.c.dicentẽ. Alij discretio spirituuz. z cetera.sufficit tamẽ p aliqua indicia papã existimare sanctitatẽ vite illius q̃ est ꝓ sancto venerãdus vel illius quẽ in sanctuz intendit canonizare. Et sic dico intelligẽdaz auctoritatẽ Leonis pape.de q̃ sup̃.ꝓmo cũ per illã veritas fidei nõ quereret sed magz ꝓfirmaret ampliaret et illustraret ẽ. Secundo cũ p eum mandatũ eccl'ie nõ cõtemneret sed magis obseruaret. Tercio cũ per eum nou9 ritus viuẽdi nõ introduceretur sed introductus sanctissime cõseruaretur. Quarto q̃ per euz charitas ꝓximi nõ sperneretur sed indies augeret. Quinto q̃ peccatũ accusatiõe dignũ ex toto conatu vitaretur vt eius exemplo ceteri posset ꝓficere. Sexto q̃ p eũ dei verbũ delectabiliter audiret z doceret. Septimo q̃ per eũ de operib9 bonis gloria nõ quereret. sed omia ad dei laudẽ referrent. Exquo ḡ sanctitas ei9 vite vtilis fuit ad aliorũ informationẽ tam in vita etiã q̃ post mortẽ.itavt fideles ecclesie ei9 sanctitatz patrocinio dona multa p̃ceperint.satisfactũ fore dicendũ est auctoritati Leonis de q̃ s̃. A fructib9 nãq; sanctorũ hoim docuit dñs cognoscendã sanctitatem venientiũ ad nos in vestimẽtis ouiuz. cũ scz abstineãt a malo z faciũt quod bonũ est.qui fruct9 supra sunt enumerati.a q̃bus sunt cognoscẽdi.z quib9 diligent9 examinatis papa potest aliquẽ canonizare.siue fructus hi ꝓbent9 facti in occulto siue in manifesto. In occulto quidẽ vt mũdi gloriaz nõ quereret. In manifesto vero vt creator in creatura laudaret.iuxta Aug9.sup illo verbo ps̃. Laudate dñm in sanctz eius.dicentem q̃ ideo de9 laudat9 in sanctz. qz q̃ũ sunt nõ habẽt merito eorũ z bonitate. sz dei misericordia z pietate. Et sic exponit et intel-

ligit auctoritatē Leonis pape. Aug⁹. ō an/
cona in li. de eccle prāte. q. xv. arti. ij. San/
ctus vero Tho. sup ꝑs. xiij. dicit q̄ sancti
tas ꝓsistit in trib⁹. scz carnis maceratiōe. spi
ritus deuotiōe. z affectus pietate. Item. ij.
ij. q. lxxxj. dicit q̄ sctitas importat duo ne/
cessaria ad applicationez mentis in deū. scz
mundiciā z firmitatē. Item sup Job dicit
q̄ sanct⁹ quilibet habz aliquā ēminentiaz
ſm specialē vsum alicui⁹ virtutis. Et alibi
dicit q̄ sanctitas est ab oīni immūdicia li/
bera z pfecta z imaculata mundicia. z ꝓie
dicit ꝑ respectū ad deum. scz cū homo ſuat
iusta quo ad deū. ad Roma. xij. etiam alibi
dicit q̄ triplex grad⁹ mundicie req̄ritur ad
sanctitatē. scz libertas ab immūdicia. perfe
ctio z imaculatio zc. Sic etiā Chrysost. ait
tria sunt que sanctū faciūt. scz cordis mun/
dicia. spūssancti p̄sentia bonoꝝ opeꝝ afflu
entia. vel septē beatitudines. s. psecutio ꝓ/
pter iusticiā. paupras spirit⁹. mititudo. esu
rire z sitire. luct⁹. misericordia. cordis mū/
dicia. z reliqua.

Ad octauū dico ꝯcludendū ſm In/
nocē. z Jo. an. z alios in. c. j. de rel. z
vene. sanc. q̄ satis est q̄ in eo q̄ cano
nizat ꝯcurrāt ea de quib⁹ habet z traditur.
Eccli. xliij. c. vbi dicit. Laudem⁹ viros glo
rioſos z parētes nostros in generatōe sua.
Multā gloriā fecit dñs sua magnificētia
a seculo. Dñantes in potentatib⁹ suis ho/
mines magni virtute z prudentia sua p̄diti
zc. Hā ꝑ hoc q̄ dicit laudem⁹ viros glorio/
ſos oñdit q̄ canōizati erant. z q̄ de canoni/
zatis loquat. qz aliter nō mandaret ecclesie
q̄ eos laudet. Per ꝟ autē q̄ dicit. parētes
nostros. oñdit q̄ nullus est canonizād⁹ ni/
si fidez habeat. Soli em̄ parētes eius qui
erant iudei z penes q̄s solos erat fides ca/
nonizandi erāt. z ꝑ ꝟ hodie est text⁹. in cle. j.
de iudeis. Fides etiā p̄ ceteris ꝓturib⁹ ī mi
raculis operat. vt patet Matth. xvij. Si
habuerit⁹ fidē sicut granū sinapis. z dicet⁹
huic monti. transi hinc. z trāsibit. Per ꝟ ve
ro q̄ sequit. Multā gl'iam fecit dñs. supple
cū eis. apparet q̄ nō sufficit q̄ in vno fuerit
glorioſus vel semel tm̄ sed req̄rit q̄ in mul
tis z multotiēs. imo q̄ ꝯtinue vita eius fue
rit gl'iosa. Per ꝟ demū q̄ subdit. sua magni
ficentia. i. sua magna potentia siue suis ma
gnis factis. ostēdit q̄ excellētia vite z mira/
cula facta talia esse debēt que excedāt vires
z potentias naturales vnde sequit a seculo
dominātes zc. quasi dicat. a seculo ꝓuersio
nis sue potent et in multꝫ ꝯtinuarūt bonaz
vitā. et fidem quā habebant operib⁹ cōꝓ/
barūt. Fides em̄ nō sufficeret sine operib⁹
que tunc est mortua ſm Jaco. c. ij. Nec ſm
oīes sufficiunt miracula sine vite excellen
tia. licet sanct⁹ Thomas dicat scōa scōe. q.
clxxvij. art. ij. q̄ ideo in eccl'ia aliqui canoni
zantur ꝑ testimonia miraculoꝝ. qz de⁹ nō
potest esse testis falsitatis. Uitā tamen sine
miraculis credit sufficere Innocē. quo ad
veritatē tamē eccl'esia nō debet tales cano/
nizare. quia in secreto potuerūt laxioreꝝ vi
tam ducere zc. cum determinatiōe tamē de
qua in superioribus et ī iferioribus. Dico
tamen etiam q̄ licet non posset aperte ꝓ/
bari q̄ ille de cuius canonizatione agitur.
fuisset re vera baptizatus. aut consecutus
chrismatis et confirmationis sacramentū
Tamen exquo de parentib⁹ christianis na
tus est. et in loco christianoꝝ z inter eos
semper cōuersatus. attento voto religiōis
emisso per matrē eius. violenta resultat p̄/
sumptio q̄ baptizatus et chrismatus sit. q̄
p̄sumptio ꝑ certitudine est habēda. do/
nec euidentissimis argumentis cōtrarium
ostenderet. per. c. veniens in fi. de p̄s bytero
nō baptiza. z de cōsecra. dist. iij. paruulos.
Et idem intelligendū de ordinib⁹ ſm Ho/
stien. in summa de p̄s by. nō baptiza. §. s. ꝟ.
sed si quis. Quinimo dico q̄ in ꝓmoto in
ep̄m z cardinalē per papaz. z cardinales ex
certa scientia esset instar sacrilegij. dubita/
re an is fuerit dign⁹ aut habilis. z sic conse
cutus sacramēta et ordines eccl'iasticos. ꝑ
l. ij. C. de crimīe sacrilegij. z. l. q̄dā. ff. de re iu/
di. z. l. j. C. de domestic⁹ z ptectoribus li. xij. z. l.
sacri affat⁹. C. de diuersis rescript⁹. z. l. im/
perial. C. de nuptijs z p̄cib⁹ impatori offe/
rendis. l. vniuersis. cū silib⁹. facit q̄ nō. Jo.
an. in regula infamib⁹. de reg. iu. li. vi. z An
to. de bu. in. c. latoꝝ. q̄ si. sint legit. z zenze. su/
per extrauagāti execrabil. in. ꝟ. cardinales
Jtē nō noceret illi et si ex ifidelib⁹ nat⁹ fuis
set aut ipe alias fuisset añ susceptuz baptis/
mū infidel. ꝑ. c. eā te. de rescꝑt⁹. z ibi nota. z
lxi. di. c. neophit⁹. z. xlviij. di. quoniā in ꝓn/
cipio. et ibi nota. Postꝫ scilicet aliquādiu
a lautoribus epulis et spectaculis vel ꝓiu
gibus abstinuerunt. c. neophiti. de conse/
era. dist. v. zc.

Ad nonū dico concludendū illū posse canonizari ſm oēs theologos et canonistas q̄ in singulis ſtutib⁹ excellit seu excellentiā habet ⁊c. quod dicit Collectari⁹ intelligenduz iuxta status illi⁹ possibilitatē. vt ptz de religioso claustrali. put in casu nr̄o. Non em̄ potest religiosus claustralis in elemosynis ⁊ alijs actib⁹ charitatis seu miscōie se libere ⁊ vniuersaliter exercere. Et sic quātū ad actus huiusmodi nō potest pbari excellētiā habuisse. Et idez de heremitis. q̄ nullā molestiā malorū hominū passi sunt. ⁊ sic pbari nō p̄t i psecutionib⁹ patientiā ꝓpter deuz habuisse. sicq̄z in actib⁹ patientie pbati nō fuerunt nec i actibus iusticie. cū nec materiā ad hoc suppositam habuerūt. ⁊ ramē monachi sctī dicunt. ij. q. vij. sancta quoq̄z rusticitas. et idē in moniali sctā. xx. q. j. vidua. ⁊ c. sanctimonialis. et habet de regularib⁹. c. Johānes. Et qō dicit Innocen̄. q̄ requirit q̄ canonizand⁹ fuerit gl'iosus. nō in vno sed in pluribus. non semel sed pluries. debz intelligi sic. vt patz de penitē. dist. ij. §. querendū. vbi satis pbatur supra dicta distinctio cū dicit. q̄ sanct⁹ manet semp vt possit hāe virtutes. ⁊ q̄ sanctus videret etiā dici posse terrenarū rerū desertor. ⁊ deo tota mente et cordis desiderio adherens. vt pbat de peni. dist. ij. §. hec que de charitate. in fi. Nec est dicendū ſm eundē Collectariū in. c. j. de rel'. ⁊ vene. sanc. necessariū esse q̄ non peccauerit ad hoc vt dicatur sanctus. vt pbatur de peni. dist. j. ⁊ venit. ⁊ in dicto. §. querendū. de peni. dist. j. ⁊ sanctū Tho. scōa scōe. de cōtemptu iustic̄ie. c. ad quartū. Nā diligentib⁹ deū omnia cooperant in bonū bis qui ſm ꝓpositū vocati sunt sancti. de peni. di. ij. c. sed talis. Iustus em̄ nō cadit vt patet in ꝓs. vt iusti vocabulum amittat. de peni. dist. iij. §. hac auctoritate. ⁊ c. sequēti. Septies. ⁊ c. Illud vero ⁊c. Fortius em̄ postea resurgunt. l. dist. considerandū. ⁊ c. se. virtute. ſ. sacramēti penitentie. que est scōa tabula post naufragium ⁊ bñficio ozonis dñice. ibi. dimitte nobis debita nostra ⁊c. de qua Matth. vj. et Luce. xj. ⁊ Marci. vj. Nec obstat. v. ⁊. vij. responsoriū officij confessorū minorū. ibi. Ecce homo sine querela. ver⁹ dei cultor. abstinens se ab oīi opere malo. ⁊ pmanens in innocentia sua. q̄ potest intelligi de innocētia reparata. vel quo ad mortale non quo ad veniale. sicut nec quo ad originale. a quo nemo liber reperit salua beata virgine. etiā infans cui⁹ vnius diei est vita super terraz vt ait Leo sanct⁹ in ſmone natiuitatis domini. ⁊ ꝓma Joh. ſ. si dicim⁹ quia peccatum non habem⁹ ⁊c. veritas in nobis non est. ⁊ Prouerbiorū. xxiij. septies em̄ cadet iust⁹ ⁊ resurget. impi⁹ autē corruet in malū. de q̄ etiā p bellemere. in dicto. c. j. Potest etiā sedes romana facili⁹ in examine huiusmodi ptransire ⁊ merita beati hui⁹ ad canonizationē sufficientia reputare ex ea noticia etiam aliquali quā p prius etiā dū in minoribus ageret sp habuit. vt pbat in clemē. Romani pncipes. de iureiur. Dec noticia nāq̄z etiaz non plena excludit necessitatē tanti examinis. vt nota. xxiij. dist. quādo epus ⁊. xlvij. dist. de petro. facit de appel. c. ꝓstitutus ⁊ qō nota. in dicta clemē. Romani. sup ꝓ. aliqualē. Nā qui not⁹ est non examinat. xciij. dist. valde. xxxv. q. ix. veniam. Unde ⁊ notus sine pbatione recipit. c. ad aplica. de regula. ⁊. xxij. dist. qui epūs. Multū etiā facit testimonium populi ⁊c. vt ptz in dicto. c. qñ epus. ad fi. facit ad pmissa qō notat Joan. in. c. scriptū. de elec. ⁊ pcipue q̄ nunq̄z legitur fuisse auditus de hoc beato patre alicuod crimen aut criminis suspicio aut cōtra eum vnq̄z vlla etiā minima laborauerit infamia ⁊c.

Ad decimū dico ꝓcludendum famā celebrē canonizādi multū vehemētissime adminiculari. q̄ ſm Hiero. in. c. si q̄s hoiem. xj. q. iij. Qui sctūs est ñ ſm famā ⁊ opa q̄ oīdit si q̄s eū sctm̄ esse crediderit ⁊ eū dei iūxerit societati chr̄istuz violat cui⁹ mēbra sum⁹. Valet nāq̄z homi bona fama quātuz ad tria. Primo q̄ ex bona fama redditq̄s idone⁹ ad exeq̄nda opa virtuosa. Unde ꝛ Ecci. xli. c. Curā hēas ꝛ bona fama ⁊ bono noīe. ℔ em̄ magis pmanebit tibi q̄z mille thesauri magni ⁊ pciosi. Itē q̄ ꝓpter ꝓfanatiōem bone fame hō abstinet a pctis. cui⁹ signū est. q̄ q̄ñ bō videt se famaz pdidisse postmodū fac̄ frontē meretricis ⁊ reputat peccare. p nihilo. iuxta illud Dier. iij. Frons mul'ier meretricis facta ē tibi. noluisti erubescere. Et sup Mat. Correptiēd⁹ ē fr̄ seorsū. eo q̄ si sel' pudore l' ꝓfectū dia mīserit sp remāeat i pctō. Tercio ne ⁊ipe ⁊ alij ꝛ ordie suo ꝓtenerent ſz venerarēt. ꝓpt ea q̄ dic̄ aug. i epla ad plebē iponēs ſz sup illō ps

Super me insultant qui sedebãt in porta. Et dicendũ q̃ in fama alicuius nõ solũ est credendũ ꝓbo vel turbe. verũetiã requirẽdum est testimoniũ maiorũ q̃ sunt seniorũ cõsilij ⁊ veriorũ iudicij. qõ cõcurrit in casu nostro. put dicit glo. sup Exodũ. xxij. Itez et bona fama nõ acquirit fauor vel amicicia mundi in malũ ꝓmi sed in bonũ et in deuotionẽ eor. qz dilectus a deo. ab hominibꝫ etiã diligit. et si nõ p operis imitatõnẽ saltẽ ꝓpter diuine gre manifestationẽ Unde dicit in epla. ij. Petri. ij. ca. Qui aspectu atq; auditu sanct⁹ erat. habitãs tamẽ apud eos q̃ de die in diem aiam iustã iniqs operibꝫ cruciabãt. Item p sctõs bona extrinseca ⁊ intrinseca pcreãda sunt. Hã iuxta apostolũ. Prouidenda sunt bona. non solũ coram deo sed etiã coram omnibꝫ hominibꝫ. Et ita ꝯcludit Aug⁹. de Ancona in li. de eccle. potestate. q. xv. ar. ij. ⁊ in casu nostro magꝭ attendenda. qz etiã post mortẽ ad hec vsq; tẽpora semp pseuerauit. vnde a spũsctõ dici debet pcessisse. nã que nõ sunt ab eo nõ durant. vt pbatur Actuuz. v. c. ad fi. ⁊ maxime qz singularis fuit ⁊ est i eo. et nõ in alijs doctoribꝫ eiusdẽ vel alteri⁹ ordinis. et ideo nõ potest dici vana sed dei. put. in. l. decurionum. C. de penis. maxime quãdo fundat̃ iuris ꝓsumptione et pbatissimis argumẽtis. l. merito. ff. pro socio. et. c. dudũ de pre/sump. et. c. penulti. eo. ti. Et fama opinio et extimatio p eodẽ sumunt̃. vt nota. in. l. j. C. de infamibꝫ. Et tẽ fama quedã clara cũ laude noticia ſm Egidiũ de Roma de regimine principum. c. ix. et ideo testes de bona fama ꝓualent illis de infamia. vt nota. in c. licet in beato Petro. de accusa. ¶ Cõcludo etiã nõ solũ celebrem famã vehemẽtissime adminiculari. sed fore etiã necessariam in eo q̃ canonizãdus est. quoniã oportet ꝓsenti testificatione ꝓdicari et bone fame ꝓconꝫs nõ taceri. xij. q. ij. q̃ttuor. vt videtes bona opa glorificẽt patrem qui in celis est.

¶ Pis subijcio ꝓueniens testimoniũ gloriose mortꝭ eius. Hã vt patet Ps. cxv. Pretiosa in ꝓspectu dñi mors sanctor. ⁊ Apocal. xiij. Beati mortui q̃ in dño moriũtur. Impossibile nanq; est bene viuere et male mori. ⁊ ſm Aug⁹ li. j. de ciui. dei. Mors mala putãda nõ est quã bona vita ꝓcessit. Et i Prospero. ⁊ in libro Sapie dicit. Justus si morte ꝓoccupatus fuerit. in refrigerio erit. Ideo dicit in. c. illa in fi. v. q. j. q̃ mors ñ est mala nec in sorte malorũ. peccator autẽ mors pessima. Ps. xxxiij. ¶ Obijt autẽ iste beat⁹ pater. anno etatis eius circiter. lxj. vigente cõcilio scõo Augduneñ. tpe Gregorij. x. in Augduñ. ibidemq; sepult⁹ est gloriose in eccl'ia fratrũ minorũ anno diez mense de quibꝫ supra arti. quarto ⁊ locis. Nõ q̃dem conciliũ (vt referũt Francisc⁹ vercelleñ. et Jo. an. in. c nemo de inceps. de elect. li. vi. in nouel. super scõa glosa) viguit ãno domini. M. ccl xxiij. et durauit a ꝓncipio maij vsq; ad augustũ. Prius etiã ibidẽ tpe Inno. i ij. viguit conciliũ anno dñi. M. cc xlv. vt patet in speculo hystoriarũ li. vi. in princi. Ratio vero quare cõmemoratio sanctorũ fit in die mortis ꝑ⁹ q̃ in natiuitate. est. quia cũ mortẽ ascendit ad gloriã. nor. in. l. cum quidã. ff. de auctoritate tu. Et est mors ꝓciosa sanctorũ. iuxta Augusti. in li. de ciuitate dei dicẽtẽ. Quid est ꝓciosius q̃ mors. ꝓpter quã debita dimittunt̃ ⁊ merita cumulant̃. Et sup Jobem. Preciosus ẽ sanguis christi sine peccato. fecit tñ ipe etiã suorũ sanguinẽ preciosum. p quibꝫ dedit sanguinem in preciũ. Hã si suor. sanguinẽ nõ facerz ꝓciosum. nõ diceret. preciosa in ꝓspectu domini tẽ. Hã sancti oĩes martyres dici possunt etiã sine sanguine. ꝓpter parcitatem in vbertate. quã habuit dauid. ⁊ largitatez in pauptate. quã exhibuit Tobias et vidua. ⁊ castitatẽ in iuuentute. q̃ vsus est Joseph in egypto. ſm Bernñ. Sumit nãq; sanguis large. p quacũq; passione. Vñ dicit Grego. Sine ferro martyres esse possumus si patientiã in aĩo veraciter custodimus. Item q̃ dolorẽ exhibet in aliena necessitate crucẽ portat in mente. Item. ferre contumelias. odientẽ diligere. martyrium est in occulta cogitatione. Quc oĩa de beato nostro Bonauẽtura cõstanter affirmãda sunt. vt ex premissis ⁊ infra dicẽdis patz euidentissime. Ad similitudinẽ eius quod canit ecclesia de sancto Martino. quã et si gladius ꝓsecutoris nõ abstulit. martyrũ tamen palmã non amisit tẽ.

¶ Secunda pars.

Quantũ autem attinet ad quesitũ secũde partis ꝓncipalis dico fore cõclu

dendum q licet largo modo miraculuz di ci possit omne quid magnum z nouum qđ raro fit. sicut dicit in autētico. de ꝓsulib. §. z post illud coll. iij. z. c. j. de sacra vnctione. §. ß vnguēto. Et alit sumit in cle. j. §. j. sup ß. de penis. z. ff. de edilicio. l. antepenul. z ō suis z legit. l. j. §. j. xij. q. vj. c. miroz. de peni. di. j. miroz. z no. aut. vt oēs obediāt iudi. p/ uincie. §. nec nos. sup verbo pstēt z in. c. mi/ramur de seruis nō ordinādis. Jtez q qñ/ q miraculū sumit eq̄oce p q̄libet pdigio z portento z signo nouo aut monstruoso z insolito zc. Qñq ꝙo sumit ꝓprie p eo signo in quo ꝓcurrūt ea de quib infra dicā. Dici tur nāq ꝓprie pdigiū quod celit⁹ contingit. Portentū qđ a terra. Monstrū vero pñs. Ostentū futurū. Et dicit portentū a porro z tentū. q̄si in futurū tentū. vñ portentz. id ē miraculis in terra factz. alias etiā dicit di/ uinatio. vñ dant ꝙsus. Prodigiū celū. por/ tentū dat tibi terra. Est monstrū pñs. por/ tentū sepe futurū. l. portentū. ff. de verbo. si/ gni. l. nō sunt liberi. ff. de sta. homi. Est etiā aliq̄d significare de futurz. q̄si portendere. Uñ porcēta dicunt que significato suo di/ cunt aliq̄d futurū. portentū est etiaz quod ex formis diuersis ꝓponit ꝑm Papi. z Ar/ chi. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. z ꝑm san. Tho. ij. ij. q. clxxvij. art. j. q̄ dicit q hec signa dicun tur q̄ñq ꝙtutes. attento q fiūt excedendo facultatē nature. z inq̄ntū manifestāt aliq̄d supnaturale dicunt signū. z ꝓpter excellen/ tiā dicunt portenta vel pdigia q̄si pcul ali/ ud ostendentia zc. z dicit Aug⁹. in sermone ānūciatiōis Marie. vj. lec. q mirabilia fūt que oib hoib sunt impossibilia. iō mirabi lis pars⁹ est mulierz post q̄nq̄gesimū annū. l. si maior. C. de legit. here. z mirabilit loque bant quidā linguis abscisis radicib. l. j. C. de offi. pf. pret. africe. Licet sctūs Tho. i li. de fide. c. tot⁹ ordo. in fi. videat dicere q mi racula nō sunt ꝙtra naturā. de q̄ p albe. in. l. qđ certatū. C. de postbu. heredib. instit. z p Archi. j. q. j. teneam⁹. z. xxvj. q. v. nec mirū. z lxj. di. §. his autoritatib. z p Hofre. et Ho/ stien. in sum. de rel. z vene. san. Aliter tñ su/ mit in autētico de ꝓsulib. §. ij. videlicet qđ raro fit. z in. c. j. de sacra vnc. §. ß vnguēto. z Aañ. v. c. z xij. q. vj. c. j. c. miroz. de peni. di. j. z in cle. j. §. sup ß. de penis. Quātū vero ad ꝓpositū attinet illud đz miraculū siue signū zc. in q̄ ꝓcurrunt q̄ttuor. Primo q ex deo. nō ex arte ꝙtingat. nec ex diabolo. nā mira cula fiūt q̄ñq̄ p malos. j. q. j. teneam⁹. z. c. p/ phetauit. ij. q. vij. §. Jtē Balaā. Est nāq ne cesse martyres a deo impetrasse q̄ mandāt. l. di. siq̄s ꝓpostera. Scdo q sit ꝙtra naturā sic de virga moysi mutata in colubrū. et de asina loquēte ad balaā. c. cū ex iniūcto. ō he reti. Tercio q nō ex vi ꝙboz sed hois meri to id ꝙtingat. Nā panis z vinū ptāte et ꝙtu te ꝙboz trāssubstātiat in corp⁹ z sanguinē. vt in. c. cū marthe. §. q̄sinisti. de cele. miss. et de ꝓse. di. ij. c. q. corp⁹. z c. q. in q̄busdā. Di/ cit aūt Aug⁹. in ser. de annūciatiōe q mira/ cula sunt q̄ oib hoib sunt impossibilia. Et dicit Leo q mirabil est part⁹ mulierz post q̄nquagesimū annū. l. si maior. C. ō legit. he/ redib. z q mirabilit loq̄bant nobis. eoruz linguis abscisis radicit⁹. C. de offi. pfe. pto. africe. l. j. Quartū q sit ad corroborationez fidei. Verba em̄ ministerio hoīs trāsit i vi/ trū. qđ nil facit ad corroborationē fidei Et iō ad canonizationē nisi hec q̄ttuor ꝓcurre rent nō ꝓdessent miracula ꝑm Hosti. i sum ma de rel. z ve. san. circa fi. z Hof. in sum. eo. ti. z Lau. quē refert Archi. in d. c. teneam⁹. z notat in dicto. c. venerabili. de testib. z glo. z alios in. c. j. de rel. z ve. san. li. vi. z. xxvi. q. v. nec mirū. Jntellige etiā dūmodo fiat cū charitate pfecta. cū sepe fieri possint ex arte z scientia singulari z fide nimia etiaz ex do/ no dei. vt in regibus Francie. z in Saul z Balaam sine merito vite. z tales sunt pot⁹ puniendi q̄ñq. quia sanctz vsi sunt non san cte. dicto. c. ꝓphetauit. z. c. dictū. j. q. ij. c. solet de consecra. dist. iij. vbi dicit Aug⁹. q tan/ ta potest esse miraculose fides sine charita te vt q̄s trāsferat montes. qđ dicit Abbas notandū in dicto. c. venerabili. cōtra quas dam vetulas que sine merito vite videntur facere miracula z pdicere futura. Possunt enim habere spiritum ꝓphetie ex dono dei sine merito vite. vt in dictis iurib⁹. Et nō/ nulle faciunt ex deceptione diaboli. argu. xxvi. q. v. episcopi. vij. q. iij. c. sciendum. Et refert magister bistorie scholastice sup eua gel. in bistoria quadam. multos facere ea q̄ videntur miracula cum fictiōe quadā dia/ bolica. et cum quibusdam incantationib⁹ et characteribus positis in subascellis fin/ gunt se infirmos curare. z suscitare mortu os. z eos facere comedere. Et legit de q̄dā phitonissa que suscitauit Samuelē ad pce

tes Saulis regis. ficte tñ vt refert Bal. in dicto. c. venerabili. de test. ꝓbauit Act. xvj Nec obstat illō Joh. ix. q. pc̃ores de⁹ ñ exaudit. qz ꝟz Aug. §. exaudiuit. l. ex sua mia vel ꝓpter salutez ei⁹ qui orat. vt patet Luce xviij. vel ꝓpter salutē alioꝝ z gloriaz dei ſm Tho. ñ. ij. q. cxxviij. ar. ij. zc. Uerū qm̃ fundamentalis rō ꝓpter quaz doctores voluerant esse necessaria miracula in canonizatione sancti est. qz ignoram⁹ sine miracul. an ficte vitā duxerit. z in secreto laxioꝝez. et an sic fuerit dign⁹ ex quo hec rō etiā cū miraculis pōt militare si fiāt ex scientia singulari etiā dono dei z fide plena sine ꝓfecta charitate vt est p̄dictū. z ꝓbat apl's. i. Cor. xiij et ꝓbat etiā Matth. xiij. z xvi. Et ex vehementi imaginatiōe q̄ faciat casum. vt ptz p Aug⁹. in lib. de trini. referentē. q quidaz in tantū recogitabat alicui⁹ mulieris imaginem. q ei carnaliter cōmiscerividebat. Aut ex ꝟtute vehemētis oꝝonis ſm Jo. an. i clemen. si dñm. de rel. et vene. sancto. in fi. glo. magne. z Actu. ix. c. Uidet nō male dici posse q vbi vita canonizandi fuit adeo excellens rōne altissime religiōis z doctrie etiā. put in casu nr̄o q tollat contraria suspicio etiā sine miracul. z ꝓmarie in tpe q̄ plantula eccl'ie erat tā firmata z nō indigebat suffragio aque aut miraculoꝝ. de q̄b Marci vlti. z ad Heb. ij. teste Hieron⁹. sup Isa. li. xviij. Nō em̃ potuissēt oēs gētes in tā breui tpe credere nisi signoꝝ miraculis fides eoꝝ quodā modo fuisset extorta. Llamātibus em̃ apl'is z apl'icis viris dñs signoꝝ magnitudine respōdebat. vt refert Jo. an. in. c. cū ex iniuncto. de bereti. Et p̄sertim cū tpe eius nō vigerent hereses graues extinguende etiā p miracula. put vigebāt tempe sanctoꝝ Dñici z Francisci zc. Et qz nō est gaudēdū q spūs nobis subꝛciunt. sed pocius q noīa nr̄a scripta sunt in celis Lu. x. z ne nobis dicat. Generatio prava signū q̄rit z nō dabit ei nisi signuz Jone ꝓphete. vt dicit Luce. xj. ſm Aug⁹. xx. de ciui. Itez qz in ipis deus tentari videt. c. fi. de purg. vul. Hinc est q cū diceret Achaz. Pete tibi signū zc. Rndit. Nō petam. z nō tentabo dominū. Et dicit sctus Tho. in. iij. pte. q. xlij. q miracula minuūt meritū fidei nolentiuz credere nisi p ea. Itē Aug⁹. in ſmōe ō martyrib⁹. qz virtutes z mirabilia nō oīb⁹ datū est facere zc. vident nanq sufficere debere miracula mystica. Satis em̃ linguis loquunt nouis. q vite veteris secularia ꝟba derelinquētes. sacra mysteria insonāt. z cōditoris sui laudē z potentiā quātuz ꝓualēt narrant. Et serpētes tollere. q bonis suis exhortationib⁹ maliciaz de alienis cordib⁹ auferūt. Et dū pestiferas suasiōes audiūt. sed tñ ad opationē prauā mīme ꝓtrabūtur. Mortiferū quidez est qđ bibūt sed nō eos nocebit. Itē q quotiēs primos suos in bono ope infirmari ꝟspiciūt. dū eis tota virtute occurrūt. z exemplo sue opationis illoꝝ vitā roborāt q in ꝓpria actione titubabant. q̄d aliud faciūt nisi qz sup egros man⁹ imponūt vt bene habeāt. Scōm Greg⁹. i Omelia ascenk. qui subdit. Hec miracula nimirū tantoꝛe maioza sunt q̄nto et spūalia. tanto maioza sunt q̄nto p hec nō corpa sed anime curank z sanctificank. Facit qđ dicit apl'us. ij. ad Thessa. ij. c. de tpe antichristi. z alibi. Lingue in signū sunt nō fidelib⁹. sz infidelib⁹ zc. Hā corpalia illa miracula ostēdunt aliqñ sanctitatē. nō autez faciūt. Hec autē spūalia nō tm̃ ostendūt sed etiā faciūt zc. vt ptz p Grego. vbi supza. Item Grego. Miracula hoiem sctm̃ nō faciūt sed ostendunt. De⁹ em̃ facit miracula p auctoritatē. angeli p materie habilitationez. demones p virtutes naturales insitas. magi p occultos ꝓtractus cū demonib⁹. boni christiani per publicā iusticiam. mali vero christiani p signa publice iusticie. Et sciēdū est q Augusti. de Ancona in li. de eccl'ia tāte. q. xv. arti. xvj. disputat hanc questionē. z dicit eā esse dubiam. cōcludit tñ q ꝓpter euidentiam miraculoꝝ aliquoꝝ cū sint signa testificationis sanctitatis z doctrine veritatis sanctorū debet papa alios canonizare auctoritate Aug⁹. xxij. de ciui. dei. z in lib. lxxxiij. que. Dicit tñ sanct⁹ Tho. in quodaz suo libello q incipit. Actus litteris. q potest fieri non solum ꝟtute angeli sed etiā virtute hominis q aliqua pars terre p violentiā sursum ferak. Deinde subdit. Sunt tñ alīq miracula nō simpliciter. sed quo ad alios qui eoruz causas ignorant. sicut quedaz in arte humana facta. mira ignorātib⁹ artem videnk. et multo magis arte angelica. z talia fieri possunt virtute alicui⁹ creature. sed nō exclusa ꝟtute diuina zc. vel etiam virtute demonū. ſm q plene declarat idē. b. Bonauentura in. iij. sniaz dist. viij. ibi. Tercio loco querit vtrū

demones possint sensus illudere. allegãs glo. Rabani sup Exod. vij. c. Adde qđ dicit Ambro. in omel. sup Lucã. Liberare a demone homies sed in ꝓbo dei. post scz resurrectionẽ mortuis imperare diuie solius ẽ potestatis. et Chryso. sup Math. Signãter dixit. in noie tuo demõia ꝛc. ꝙnõ in spiritu tuo ꝛc.

HO secundũ dico etiaz pꝫsuppositio qꝫ oñino de necessitate requrank in canonizatiõe alicuꝰ miracula. qꝫ tñ in casu nostris sufficiũt aliqua z non requirat frequẽtia miraculoꝝ. sicut nec in martyre ĩ quo sufficit ꝺstare de martyrio. z causa propter quã passus est. scz ꝓpter fidẽ christi. aut libertatẽ eccl'ie ꝺseruandaz. vt in sctõ Thoma Cantuarieñ. et sctõ Bellino q̃ndã epõ Paduano. et sctõ petro martyre ordinis pdicatoꝝ. absqꝫ eo qꝫ fiat multa alia examinatio de vita et miracul'. vbi tñ aliq̃ licet pauca miracula sufficerẽt ꝟm Hosti. in sũma ꝺ rel'. z vene. san. in. §. et hec intelligas. ar. de ꝺsecra. di. iij. c. cathecuminũ. et. c. baptismi vicem. quẽ sequit Jo. in directorio iurꝫ Rubr. xiij. in. §. ad canonizãdos. ꝛ. et ℏ est vex. De cuius sctõ Tho. martyrio ptz in. c. sic dignũ de homi. ¶ Pro qua sñia facit qđ scribit apl's ꝓma ad Cor. xij. ibi. Alij gra sanitatũ in vno spũ ꝛc. et subdit. Hec aũt omia opatur vnꝰ atqꝫ idem spũs. diuidẽs singulis put vult. Et ꝓbat in. c. multe. j. q. j. Nam etiã equiparat testimoniũ scripture miraculis. vt not. in. c. cũ ex iniuncto. de here. et l. di. si ꝙs ꝓpostera. et qđ legit Luce. xvi. ca. Et qz nimia curiositas in ℏ etiã est damnãda. et rõne dubitatiõis melꝰ est ex abũdanti aliqđ facere q̃z omittere. ar. xi. q. ij. nolite. xiij. q. ij. nõ extimemꝰ. xxiij. q. iij. corripiank. cũ simi. Pro hac etiã sñia facit qz eccl'ia ĩ officijs martyrũ nullibi facit mentionem de miraculis. sicut in officijs ꝺfessoꝝ. z ỏ multis martyribꝫ non legit ipos aliq̃ miracula feciſſe. licet sint canonizati ab eccl'ia. vt patz de Johe baptista. et alijs pluribꝫ. Sentit tñ Jo. an. in di. c. j. de rel'. et vene. san. qꝫ frequẽtia miraculoꝝ requirat in canonizãdo. qꝫ Romanꝰ pontifex debet attẽdere vtruz miracula crebrescunt et continuenk anteq̃z inquisitionẽ cõmittat. Dicit tñ Augꝰ. in li. lxxxiij. q̃sti. qꝫ boni christiani ꝓ publicã iusticiã faciũt miracula. et admonet dñs vt ĩtelligamus quedã miracula etiam sceleratos homies facere q̃lia scti facere nõ pñt. et ideo nõ oñibꝫ sanctis ista attribuunt. ne pnicio/ſiſſimo errore decipiank infirmi. extimãtes in talibꝫ factis esse maiora dona q̃z in factis iusticie quibꝫ eterna vita cõparat. vt ꝓbat Math. vij. c. z. xxiij. Uñ Piero. Prophetare et ꝛtutes facerez demonia eũcere. non est eiꝰ meriti qui operat. sed inouatio noīs christi hoc agit vt homies deũ honorẽt ad cuiꝰ inuocationẽ fiunt. Et ab bis qui verã doctrinã enunciãt fiunt qñqꝫ vera miracula ad confirmationẽ doctrine. nõ autez ad testificationẽ sanctitatis. ꝟm Tho. ij. ij. q. clxxviij. arti. j. ergo nec de frequẽtia videt faciẽda vis magna. Concludit etiã Augꝰ. de ancona in lib. de eccles. ptãte. q. xvi. art. ij. et in q. an papa debeat seruare eundẽ moduz in canonizatõne martyrũ z ꝺfessoꝝ. Firmat qꝫ in canonizatõe martyrũ nõ sunt necessaria miracula sed tm̃ sufficiat ritas cause et martyrij. Pro quo facit qđ i officio martyrũ nullibi eccl'ia mentionẽ facit de miraculis. sicut ĩ officijs ꝺfessoꝝ. Itẽ qꝫ martyr etiã sine baptismo põt ꝓterea canonizari. allegat Augꝰ. in ep'a ad seleucianã dicẽtẽ. Quoscũqꝫ legimꝰ in corpe christi (qđ est ecclesia) ptinere ad regnũ celoruz nõ nisi baptizatos intelligere debemus. nisi forte ꝙs angustia passionis et nolẽtes christũ negare. anteq̃z baptizarenk occisi sũt. quibꝫ iam passio ꝓ baptismo deputata est ꝛc.

HO tercium dico qꝫ licet oñs doctores videank miracula requirere tã in vita q̃z in morte. vt patet in glo. i c. vnico. de reliquijs z vene. sanctoꝝ. lib. vi. z p bellemere in. c. venerabili de testi. z Hostien. in summa de rell. et venera. sanctorũ. tamẽ etiã sufficerent sola miracula pꝰ mortem. vt ꝓbat bymnus confessorũ. ibi. Ad sacrum cuiꝰ tumulũ ꝛc. ibi nihil dicit de miraculis factis in vita. Non obstat illud qđ dicitur in. vij. ꝛ. et responsorio. ibi. Iste homo ab adolescentia sua partim meruit infirmos curare. dedit illi domin' cecos illuminare et demones effugare. tum quia nõ dicitur in officio confessorum maiorum. de quibus futurus esse beatus Bonauentura videtur. tum quia non dicit in nõ facientibus miracula vel saltem talia. qz nõ omnes canonizati cecos illuminauerunt. ideo omittitur illud responsorium. et loco eius ponit nonũ responsoriuz qđ alias videret

supfluere ꝓpter Te deū lau. ꝛc. qđ imediate cantaꝟ. ꝛ incipit rñsoriū. dñs q̄ elegit te ꝛc. Itē respicit sctōs vt vniuersos nō vt singulos. ꝛ sic vt genera singl'oꝝ. ꝛ nō singl'a generū. qz etiā singuli nō sp ꝓmāserūt in adolescentia in innocētia sua ꝛc. vt subīūgit in. ℣. sequēti illud Rñsoriū ibi. Ecce hō sine q̄rela ꝛc. Datis nāq; dicendū est fecisse mirabilia in vita sua q̄ inuēi⁹ est sine macula. ꝛ qui post aurū nō abīit nec sperauit ī pecūie thesauris ꝛc. Et ℔ sentit san. Tho. in. ij. ij. q. clxxviij. ar. ij. inquātū dicit. Ad demōstratiōnē autē sanctitatiꝭ alicui⁹ in exemplū ꝓtutis nō fiunt miracula nisi p sctōs in vita vl' p⁹ mortem siue p eos siue p alios. iuxta illud Actuū. v. ꝛ. ix. Et nihil phibet p aliquē malū fieri miracula ad inuocatōnē alicui⁹ scti. q̄ tñ miracula non ꝺr ille facere. ſz is ad cuius sctitatē demonstrādā hec fierēt. de⁹ tñ ꝓncipaliter ꝓpaꝟ. ſm Gregꝭ. in. ij. dialogoꝝ. qz vtitur instrumētaliter vl' interiori motu bois vl' ei⁹ locutiōe. vl' etiā aliq̄ ꝓtactu corꝺis mortui. ꝛ ita intelligit Josue. x. ꝛ. iiij. Reg. xiij. Pōt etiā de⁹ opari p fidē hois mali instrumētaliť. sic hō opaꝟ p baculū. Impetrāt etiā mali interdū ex miscōia dei vl' ꝓpter salutē suam sicut publican⁹ Lu. xviij. vel etiā ꝓpter salutē alioꝝ ꝛ gl'am dei. qđ esse nō posset post mortē eoꝝ ꝛ dānationez. ꝛ ideo magis req̄rit post mortē q̄s in vita.

¶ Sufficiēs aūt in vita videt ꝛ stupenduꝫ miraculū in ℔ pr̄e nr̄o Bonauētura qđ legit in chroni. eo q̄ cū ex nimia ꝺscia īdignū se existimaret cōione eucharistie. ꝛ iō a celebrando abstineret. die quadā miraculose ꝛ nemine ministrāte nisi angelo. vna ex ptib⁹ hostie ꝺsecrate in os ei⁹ intrauit. eūq; cibo celesti repleuit. Circa qđ notādum dico q̄ corpa glorificata videri actualiť nō pñt nisi p miraculū ſm Archi. in. c. sacrificiū. ꝺ cō se. di. ij. et iō merito de ipo cantabit eccl'ia. Iste cognouit iusticiā ꝛ vidit mirabilia magna ꝛc. ꝛ inuēt⁹ est in nūero sctōr. ¶ Ad veritatē aūt ꝺclusionis p̄misse multū faciunt lr̄e Inno. iij. sup canonizatōne sctōr. Domoboni cremonenſ ꝛ vulstani q̄ndam epi vigornien. in q̄b⁹ nō referunt nisi miracula facta post mortē. vt ex tenore ip̄ar litterar. ꝺstat euidenť. Adde q̄ habenť in legēda nauitaris. s. Jobis bap. ꝛ lr̄e calixti. iij. super canonizatiōe scti Osmundi de anglia. qui etiā nulla refert miracula facta in vita.

Hō quartū dico primo ꝺcludenduꝫ q̄ testes examiandi sup miracul' examinenť p cōmissarios deputatos p hoc a sede ap'lica ꝛ nō p alios. Uñ nō putat Boaci⁹ vt refert Jo. an. in. c. venerabili de testi. q̄ tales deputati cōmissarij possūt alīs cōmittere ℔ examen ꝓpter arduitatem negocij ꝛ ꝓť industriā electaꝫ p. c. fi. de offi. del'. de quo p docto. in cle. j. e. ti. Itē q̄ examinenť sigillatim. i. q̄libet p se. nō plures simul. aliter nō valeret testimoniuꝫ ſm Jo. an. ꝛ alios in. c. venerabili de testi. p nor. ī. c. cū causam. eo. ti. pbat. l. si quis inter. C. de bo. ꝓscrip. Item examinenť sup oīb⁹ circūstantijs de quib⁹ ī dicto. c. cū causaꝫ. Itē secreto ar. C. de testi. nulli. ꝛ in. c. inquisitōis de accus. sicut. ꝛ vota eligentiuꝫ scrutanť. c. qz ꝓpter. de elec. ꝛ ad silitudinē danieť. vt hꝫ Danieť. xiij. c. ne vnus habeat aliū īstruere aut vn⁹ sequať dictū alteri⁹. et ita nō posset falsitas illoꝝ faciľe deꝑhendi. facit. c. omīs de peni. ꝛ re. ꝛ ne forte ip̄i ꝓtradicētib⁹. vox ꝓtradictoria de forꝭ audiať. ꝛ sic ptes addiscāt testificata. ar. in. c. ī causis de elec. Itez examinenť cū ea diligētia q̄ solet ꝛ ꝺz in receptiōe testiū adhiberi. vt. d. c. venerabili in fi. ĩmo etiā cū maiori. vt ibi no. qz circa maiora maľ ꝑiculū ꝓťiť. ꝛ iō cautiꝭ ē agenduꝫ. xlij. di. c. q̄escam⁹. c. vbi ꝑiculū. de ele. li. vj. l. j. §. ij. ff. ad carbañ. Itē qz deponētes potuissent faciľr decipi. vt in. c ij. de reľ. ꝛ ve. san. etiā si forēt obstetrices. qz sepe man⁹ fallit ꝛ oculus obstetricū. vt dicit canon. xxvij. q. j. nec aliqua. ꝛ in. c. cām mr̄imonij. de ꝓbatio. ꝛ in. c. fraternitaťꝺ de frigi. ꝛ. c. si ꝑ sortiarias xxxiij. q. j. ꝛ ꝺseq̄nter etiā iudiciū iudicū. vt ibi ptz. Et de ℔ ordine iudiciario ꝺz intelligi illud qđ dicit Aug. de anco. in li. de eccl'iastica ptāte. q. xvj. ar. j. Intelligo etiā sigillatim fieri debere examē tā sup specificatis in articul' q̄s sup oīb⁹ circūstātijs. iuxta ea q̄ habenť in. c. cū cām. de testib⁹. vbi dic̄ Bal. q̄ miracula nō p̄sumunť. qz fūt de ipossibilib⁹ nature. ꝛ ī ea forma de q̄ p ange. ī. l. si qū l. ij. C. de bonis vac. li. x. ꝛ bal. in. l. non pñt. ff. de legib⁹. ꝛ no. in. c. exhibita de iudicijs. ꝛ in. c. pñtiū. de testi. li. vj. ꝛ in. c. penulť. §. porro. de elec. ꝛ in. c. dānam⁹. §. nos aūt. de summa tri. licet aliť exponať ꝓbū sigillatim per Archi. in. c. si cui. de ele. li. vj. de q̄ habeť ī. l. sed et si per prętorē in fi. ff. ex quib⁹ cau. maior. ꝛ in. l. cū quidam. C. de verbo. signi.

¶ Concludendū est etiā q miraculū ē q̄d ē mirū factū. Et vere ē miraculū mirū. q2 supra facultates siue vires nature. vel q̄ ad factum. vl̄ quo ad modū. Quo ad factuz. s. vt q ad p̄ces Grego. neocesarien. legit quidā mons retractus z dedisse locum basilice fabricande. z ad p̄ces beati Benedicti quidā lapis trāslatus ē ō horto. vt habet in hist̄oria scholastica sup euangelia. c. in seq̄nti q̄z die xc. z q cecus fact⁹ est videns. z mortuus resuscitat⁹. vt legit petrū resuscitasse Actu. ix. in fi. z. j. q. j. teneam⁹. iij. q. viij. Petr⁹. Et christ⁹ Luce. viij. in fi. de peni. di. j. §. ex his itaq̄ alias est. §. deniq̄. ℣. In euāgelio. cū simil̄. Hoc em̄ est sup facultates seu vires nature. q2 via nature nō est regressus de p̄uatione in habitū. Quo aūt ad modū facti vt puta si aliq̄s est febricitans via nature. p certas alteratiōes potest fieri san⁹. de peni. dist. vij. c. vlti. in fi. xxiij. q. iij. c. ipa pietas in p̄ncipio. z. c. q̄d faciet. z. c. nimiū in p̄n. Sed si fiat in instāti ad inuocatiōem dei seu p deum meritis alicui⁹ scti inuocati. z ꝑ sup vires nature. quo ad modū nature q̄ operat successiue p alteratiōes diuersas. nō pōt p̄bari directa p̄batiōe. q2 directa p̄batio est p rerū p̄ncipia. Et sic etiā intelligi debet illud. q̄ negantz factū p rez naturā (hoc est. p rerū p̄ncipia) nulla est p̄batio. l. actor. c. ō p̄ba. vj. q. v. actor. z ō elec. bone me. magūē. ℣. q̄uis. c. j. de clandestina. despon. q2 quod nō ē nō habet p̄ncipia. q2 fm ph̄m. Nō entz nō sunt species neq̄ differētie. q̄ neq̄ p̄ncipia. q2 superiora ad species z ad differentias essent actualit̄ in ipis fm porphyriū. Cū q̄ miraculū ex subiecto in q̄ fit non habeat q̄ directe miraculū p̄bari potest. ideo sequit fm q̄ dic̄ Arch. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. q̄ in directe p̄bari pōt. Nā cū reperiat miraculum q̄ō vires nature excedat vl̄ quo ad factum vl̄ quo ad modū facti vt p̄missum est. z hoc ꝓstat esse factū sed nō ex causa naturali. habet ꝓsecutiue z indirecte illud miraculū tm̄ ex causa supnaturali. q2 q̄ō meū nō est. scire debeo ad aliū p̄tinere. l. cū ḡrebat. c. vnde vi. Vñ natura videns ꝑ mirū factū nō esse suū nec ex suis p̄ncipijs deriuatū licet sit in se factū. habet assc̄ribere cause maiori. z sic. p̄bat indirecte. put etiā firmauerūt Jo. mona. z Jo. an. in nouella. i. c. j. de ꝓfessis li. vj. in. ℣. nō possunt. Bar. aūt in tractatu de test. in. c. q̄litas sine substātia. dicit circa hoc magistraliter. q cū agit de aliq̄ cōpro/bando in sctm̄. cui⁹ vita z miracula sunt p/banda. vt est sacris canonib⁹ ꝓstitutū. vitā p̄bare facile est. miraculū autē q̄ō dicit q̄si admiratione plenū. z q̄ō est id cui⁹ effectus est manifest⁹. causa aūt ei⁹ oīb⁹ est occulta. quoniā solus de⁹. vñ que a deo fiūt propter causas nob⁹ ignotas q̄ vires nr̄as excedunt. ideo miracula nuncupant. Et sancti docto. tradūt ꝑ trib⁹ modis p̄tingere. Primo circa subam facti vt dū de⁹ facit aliqua q̄ natura nullo mō facere pōt. vt q sol stet. vt fuit tpe Josue. de q̄ habet Josue. x. c. et Ezechie. iij. Reg. xx. c. vl̄ q ꝑ hō habeat corpus glorificatū vt christ⁹ p⁹ resurrectōez. z id quod in sacro altaris fide cernimus. Et ista in miracul̄ summū gradū obtinēt. Secundo q̄ illud fit q̄ō natura facere pōt. nō in illo in quo fit. sicut resurrectio mortuoꝝ illuminatio cecoꝝ z silia. Potest em̄ natura dare vitā l̄ secare vitā. sed ñ in mortuo. z pōt p̄stare visum. sed nō tm̄ in vera cecitate. Et ꝑ tenet scōm locuz in miracul̄. Tercio q̄ñ quod fit natura pōt facere. sed nō in illo ordine. vt q̄ñ aliq̄s ꝓtute diuina a febre subito liberat nullis adhibitis remedijs. vel nō cū ꝓsueto p̄cessu nature panis multiplicatur. Pōt em̄ hō naturaliter facere panez sz nō illo ordine. Liquet ḡ q̄ miraculū p̄bari oportet. p̄bando aliq̄d nature. ita q̄ vires nostre nature excedunt vel in substātia ei⁹ q̄ō fit vl̄ in subiecto ei⁹ quod fit vl̄ in subiecto ei⁹ in q̄ fit vl̄ in ordine faciendi. sed si illud potuisset p causas naturales reduci. ñ esse miraculū clare p̄bat. q aūt de⁹ fecerit p inuocationē illius sancti. p̄bata iuocatione vl̄ voto ad illū sanctū emissis. quib⁹ probatis recte ꝓcludit illā aiam esse beataz. q̄a tm̄ in istis pōt faciliter esse deceptio. istud ē determinationi eccl̄ie Ro. reseruatum. cui standū est. Et hinc est q Inno. iij. in p̄cessu canonizatiōis scti Homoboni cremonen. magnā fidem adhibuit testimonio. Osberti p̄s byteri scti Egidij cremonen. q̄ patrin⁹ fuerat ipius sci homoboni. z p. xx. annos z ampli⁹ ꝓfessionē ei⁹ sp recepat. sup obediē/tia quā in oꝛonib⁹ z vigilijs z alijs penitentie fructib⁹ q̄ sibi ab eo imposita erat pl⁹ in/iuncto satisfactionē exhibebat. licet videret in suo dicto singularz. vt ptz in lr̄is canonizationis ipi⁹. Nō videt tm̄ hoc casu nimiuz laxanda facultas. ar. in. c. tua nos. de ꝓsāg.

ꝛaffi. Itē bonifaci⁹ non⁹ admisit testimo/
niū filie sctē Brigide ad pbanda miracula
mris ei⁹. qz etiā ab his q̄ fozis sunt oportet
sctos hz̄e testimoniū. fm Ambr. in omel. la/
tent ꝛc. Itē Jnno. vi. in bulla directa p euz
ex Auinioñ. pontificat⁹ sui anno vi. archi/
epo Pragensi. ꝛ epo Olomuceñ. ꝛ cuidam
abbati. sup inq̄sitiōe fienda p canonizatio/
ne Lupulli. introclusit specificā formā cir/
ca examen testiū p eos seruandaz. q̄ nō dis/
crepat ab alijs cōibz formis examinū aliaz
cārū ciuiliū vel criminaliū. Ex q̄ infero. suf/
ficere diligentiā adhibere in hmōi q̄ est ad
hibenda in alijs causis grauioribz. ¶ Dico
ꝛ ꝓcludendū q̄ licet Vincēti⁹ antiqu⁹ do/
ctoꝛ in. c. venerabili. de testi. dixerit. q̄ ad ꝟ
q̄ quis tanq̄z sctūs canonizet. q̄ pbāda est
frequētia miraculoꝝ ꝛ p eosdē testes. ꝛ non
sufficit p duos testes fozevnū miraculū ad
inuocatiōem ipi⁹ sctī factū tali die. et aliud
factū eadē die vel sequenti p alios testes p
inuocatiōem eiusdez sctī. qz diuersa pbant
nec ꝓcordāt in idem nec i eundez. Institu.
de duobz reis. §. j. ꝛ. c. licet ex q̄daz. de testi.
vt refert Archi. xxvi. q. v. c. nec mirū. Ueri⁹
tñ esse credo de iure. qđ firmat Collec. in. c.
j. de rel. ꝛ vene. sanc. dicēs sniam Vincen.
esse mirabilē ꝛ ꝓtra iura q̄ dicūt q̄ ī oze du
oꝝ vel triū stat oīe ꝟbū. c. in oīes. ꝛ. c. li/
cet de testi. ꝛ qz satz est q̄ ꝓueniāt oēs in fa/
cto miraculo ꝛ in sctitate ei⁹ de q̄ agit. ꝛ sa/
tis est q̄ ex diuersis actibz resultat frequē/
tia miraculoꝝ necessaria. sic ex diuersis iu/
ribz vna regula. vt not. de reg. iu. c. j. ꝛ ex di/
uersis actibz ꝓsuetudo. vt not. de ꝓsti. c. j. et
ex diuersis gradibz cognatio vt in. c. nō de/
bet. de ꝓsang. ꝛ affini. ꝛ ex diuersis actibz iu
risdictōnalibz iurisdictio. ꝛ tñ ad pbandos
singulos act⁹ ex q̄bz resultāt p̄dicta. nō sūt
necessarij ydē testes. vt ipe not. in. c. ex teno
re de testi. faciūt not. in. c. nihilomin⁹. iij. q.
ij. Et ꝓterea ꝓcludit q̄ sufficit pbare vnū
miraculū factū tali die in tali loco p tales.
ꝛ sic p diuersos testes pbare diuersa mira/
cula alⁱs ꝓcluderet impossibile. ꝛ necessari/
um fuisset q̄ ille de cui⁹ canonizatōne agit
oīes testes semp secū duceret. ꝛ sic videre
tur vna collusio. et falsitates fingi possent.
arg. iij. q. iij. in testibz. nec paupes q̄ nullos
secū ducere pñt canonizarent. iuxta no. in
c. licet. de testibz. Cui⁹ sniam alⁱs suz secut⁹
in voto ꝓtra iudeos Tridētinos q̄ marty/
risauerūt infantē Simonē. q̄nimo etiā di/
co q̄ etiā sufficeret pbare miraculū p testes
q̄rū aliqui deponerēt de infirmitate incu/
rabili p̄cedenti fm naturā aliq̄ vero depo/
nerēt q̄ iam fact⁹ esset san⁹. sicut dicit ō cele
bratiōe misse. in. d. c. nihilomin⁹. qđ satis p/
bat. d. c. venerabili. de testi. in fi. vbi sufficit
q̄ interueniat diligētia q̄ solet ꝛ debet in re
ceptiōe testiū adhiberi. Idē tenet belleme
re in dicto. c. venerabili. referēdo Collecta/
rium.

Ad quintū dico ꝓcludendū q̄ nō est
necessariū q̄ miraculū fiat in instā/
ti. vt ptz. iij. Reg. xvij. c. ꝛ Exo. x. ꝛ. p/
iij. ꝛ. iiij. Reg. iiij. ꝛ. v. ꝛ Marci. viij. fm Ar/
chi. in. c. nec mirū. xxvi. q. v. quē refert. ꝛ seq̄.
tur mar. de laude. in allegatiōibz q̄s fecit p
canonizatiōe sctī Bernardini. licet in ꝓtra
riū videat Actuū. ix. vbi patet q̄ ꝓtinuo sur
rexit ꝛc. ꝛ Actuū. iij. iuxta p̄nci. vbi ōz et ap/
prehensa manu ei⁹ dextera alleuauit eū. et
ꝑtinus ꝓsolidate sunt bases ei⁹ ꝛ plante. et
Luce. viij. iuxta fi. vbi dicit ꝛ tetigit fimbri/
am vestimēti ei⁹ ꝛ ꝓfestim stetit fluxus sang. ꝛ
in. c. ad ei⁹ vero ꝓcubitū. v. di. nā apud deū
nō est mora. de peni. di. j. c. multiplex. alⁱs in
cipit. c. bis aūt. Vñ Ambr. Spūssctī gra ne
scit tarda molimina. ꝛ Lu. viij. iuxta p̄n. vbi
dicit. Adolescēs tibi dico surge et resedit q̄
erat mortuus. ꝛ Joh. xj. iuxta fine. vbi dicit
Lazare veni foras. ꝛ statim pdijt q̄ mortu⁹
fuerat. ꝛ Matth. ix. vbi dicit. ꝛ facta est sa/
ua mⁱr ex illa hora. ꝛ xv. vltra mediū vbi di
citur. Fiat tibi sicut vis. ꝛ salua facta ē filia
eius ex illa hora. ꝛ de peni. di. j. §. ex his ita/
q̄. alⁱs est. §. denicq̄ iuxta fi. ibi. leprosus ve/
ro. vbi sequit. quē postea tangēdo munda/
uit. ꝛ § ꝟ idē iuxta p̄n. ꝟ. hinc etiā. ꝛ Luc. v.
iuxta p̄nci. vbi ōz q̄ ꝓfestim lep̄ discessit ab
eo. Joh. v. circa p̄nci. vbi ōz q̄ statim sanus
fact⁹ est hō. et Matth. viij. iuxta p̄n. vbi ōz.
Uolo. Mūdare. ꝛ statim mūdata est lepra
ei⁹. ꝛ Matth. xx. in fi. vbi iesus tetigit ocu/
los ceco⁹. ꝛ ꝓfestim viderūt. ꝛ Matth. x. ōz
ꝓfestim vidit. et Marci. viij. vbi ōz. ꝛ statim
aperte sunt aures ꝛc. Quibz omibz rñdetur
auctoritate glo. posite in p̄dicto. c. viij Ma
thei dicētis. Quē vno verbo statim curare
poterat paulatim curat. vt magnitudinem
humane cecitatis oñdat. q̄ vix et q̄si p grad⁹
ad lucē redeat. ꝛ gr̄am suā nob indicat per
quā singla pfectōis incremēta adiuuat. Et

dicit Jo.an.in di.c.j. de reſ. z venera. ſctōz. aliqs dicere q ſi ſit illusio vir pñt ꝓtinuari miracula vltra. xl dies. de q tñ certi nō ſumus. Et ex his dico q cū ex pceſſib factis in cā pñtis canonizatōis ꝓſtet de multꝫ miraculis p mortē b beati pñtis Bonauēture factꝫ. vt leprosis mū datꝫ. paralyticis z aliis varijs modis infirmis curatꝫ miraculoſe. impiū eēt denegare hmōi canonizationē. z maxīe ꝓpter miraculū lingue ei reperte incorrupte tpe translatiōis corpis ſui. vt patet ex multꝫ ꝓteſtib. de qb in pceſſu. Et de lingua ſcti Antonij de Padua. de q ipſe teſtat in chronicꝫ. Nō em voluit de linguā ſcti ſui videre corruptionē. iuxta illud Pſ. xv. Et ne corp qō corrūpi aggrauaret aiam. iuxta illud Sap. ix. qr custodit dñs oīa ossa eoz. z vnū ex eis nō ꝓtereſ. q etiā diſſipat ossa eoz q boib placēt ꝛc. vt. pſ. xxxiij. z pſ. liij. licet de oīb dictū ſit Memento hō q cinis es z in cinerem reuerteris ꝛc. Hoſtien. z Jo.an.

Ad ſextū dico ſil ꝓcludendū. nō eſſe ꝓtra rōnē miraculi ſi in liberatione alicuius doloz interueniat. vt patz Marci. ix. ibi. z exclamās z multū diſcerpens eū. exiuit ab eo. Ubi nota q nt fuit doloz. qr ſequif. et factꝫ eſt ſic mortu. ita vt multi dicerēt. qr mortu eſt ꝛc. Et h etiā satis apparet ex eo qō ſcriptū eſt in vita beati Frācisci. Rubrica. de intelligētia ſcpturarū. vbi inf cetera dī. ſigno itaq crucis ſuper eū facto. ſtatim q ꝓtract iacuerat. ſurrexit ſanus. z in dei laudē prūpens. Ego inquit ſum liberat. inſonuerūt aūt oſſa renuū ei audiētib multis veluti cū manu ligna ſicca franguf. Et ſic ꝓcludit etiā Archi. i. d. c. nec mirū. xxvj. q. v. Itē nō eſt ꝓtra rōnem miraculi q fiat cū aliq adiutorio nature. vt iij. Regū. v. c. de Helizeo. q miſit Naaman ꝓncipē militie regis Syrie leprosum ad lauandū ſepties in iordane. Et ō filio vidue mortuo. ſup quez ſe incuruauit ꝓpha. vt infunderet in eū calorē. iij. Reg. iij. Itē Jo. ix. de luto facto ex ſputo q liniuit chriſtus oculos ceci nati. z de eo quē miſit ad lauandū ad natatoriā ſyloe. z de ꝓbatica piſcina z ſil ib. Itē nec eſt etiā ꝓtra rōnez miraculi q illud opanf q in ipm opando peccēt. vnō dicit glo. Num. xx. q Moyses z Aaron qñ cū pcuſſione virge fecerūt effluere aquā de petra babuerūt qndā inanē gloriā. z iō meruerunt audire. Quia nō credidiſtis mihi vt ſanctificaretꝫ me corā filijs iſrael. iō non introducetꝫ hos pplos in terrā quam dedi eis. Et ſup illo ꝓbo Luce. x. Nolite gaudere qr ſpūs ſubjciunf vobis. dicit glo. q leticia qua chriſt diſcipulos ſuos leros videbat inanē gloriā ſapiebat. Gaudebāt em q q ſi ſublimes terribiles homib z demonibus erāt. iō chriſt talez cordis elationē in eis repbendit. iudiciū ruine ꝓmi angeli referēs ꝛc. Nō eſt etiā ꝓtra rōnem miraculi q ad maximā instātiā etiā cū tarditate q dam fiat. vt ptz Matth. xv. de mliere chananea ꝛc. Sic etiā nō eſt ꝓtra rōnē miraculi q vn ſctūs illud faciat aut facere poſſit. z ali nō. vt ptz Matth. xvij. de lunatico demoniaco. Itē etiā nō eſt ꝓtra rōnē miraculi q ſanat de ꝓximo recidiuet. vt ptz in legenda ſancte petronelle paralytice. iuxta not. in. l. martius. ff. loca. z. l. j. C. de emen. fuoz. z in c. ꝓterea. de cleri. pcu. et in q. dñicali. lxxxiij. de q p Jo.an. in mercu. ꝓtract. de reg. iur. li. vj. z in. c. pſbr. z. c. ſignificaſti. de homi. z p Bar. in. l. j. §. ſi in rixa. ff. de ſica. Sufficit g q ſanitas fuerit veriſil r duratura licz caſu fiat momētanea aut recidiuet ꝛc. p aliquod accidēs culpabile et inordinatū. Itē qr nō eſt ꝓtra rōnē miraculi q faciens miracula adhuc ſit in purgatorio. vt ptz de Paſcaſio diacono. teſte Greg. in dial. z p Vincen. in ſpecu. hyſtoz. li. xxi. c. xciij. Itē nō eſt cōtra rōnē miraculi q fiat in inuitū. vt p eundez Vincē. c. li. c. liij. Itē q etiā fiat in ſideribꝫ vel elementꝫ. aub celi. aut piſcib maris. vl aiantib terre. aut arboribꝫ aut lapidibus aut alijs q buſcūq creaturꝫ ꝛc. etiā ad dānationē z penā maloz ſicut ō anania z zaphira Actuū. v. z ſimilib.

Circa ſeptimū ꝓcludo q ꝑmo req ritur q ꝑcedat inſtātia aliquarū pſonarū honeſtaz z autēticaruz apud Roma pon. z ſupplicatio nō ſemel ſed pluries z inſtanf p hmōi canonizatōne fienda z obtinēda ꝛc. z nō tm ſemel ſed pluries et inſtāter. ſic no. de ꝓceſſi. z de pallio vt in. c. q dam cedendi de renū. z in. c. cū poſt petitā. de elec. Nō em ꝓſueuit moueri papa ſtatim ad cōmittēdā hāc inq ſitionē ſed poti expectare q diu pulſef ꝛc. ꝓpter rōnes de q b. s. ꝑmiſi. facit cle. q uis de appel. adde no. in. c. ꝓſca. c. di. z in. c. importuna de peni. di. j.

Circa qō dico ſufficere ſi fieret inſtantia

p epm z capl'm loci illi⁹ vbi sepult⁹ est cano
nizādus z vniuersoꝝ platoꝝ et general' ca
pituli illi⁹ ꝯgregatiōis z ordinis cuius fuit
ipe de cui⁹ canonizatiōe supplicat'. Pñt nā
qꝫ licite instare religiosi p canonizatiōe ali
cui⁹ scti q fuit de ordie ipoꝝ. Nā oēs hi de
qbꝫ in.c.venerabili.in pn.de testi.instabant
z pces porrigebāt p illius abbat' sci Mar
tini canonisatiōe.ad qꝫ petitionē papa A
lexander.iij.cōmisit testiū receptionez sup
vita z miracul' ei⁹.ad qō signant' abbas no
tat illū tex. Pñt etiā tales supplicātes p ca
nonisatiōe assumere ministeriū partis au
ctoritate iudicis.z illā pmouere z testes pdu
cere tā sup vita qꝫ sup miracul'. vt ibi patet
fm Jo an.z alios. In casu aūt nr̄o multo
maioꝝ pcessit instātia. videlicet z regū z co
mitū z alioꝝ magnatū. vt pt̄z in pcessu. iux
ta illud apl'i.j.ad Thimo.v.z.xxiij.dist.§.j.
lxxvij.di.q̄d ē cito.de elec.cū nobis olim.c.
fi.eo.ti.lib.vj. Scdo req̄rit q expectato
aliq̄ tpe papa cū ꝯsilio fratꝝ in patria illius
p cui⁹ canonisatiōe instat cōmittat duob⁹
platis vl' alīs psonis honestꝫ discretꝫ et in
coꝝruptibilibꝫ. vt inquirāt de fama z de de
uotione ppli z de alīs q sibi sunt nūciata in
genere.q̄ ad famā nō quo adveritatē z non
in specie.z q sibi describāt q̄ inuenerint.et
an eis videat' q sup veritate earūdē z cau
sa in specie sit inq̄sitio cōmittēda de vita et
miraculis ei⁹. Circa qō dico q Jnno.iij.p
cessum inq̄sitiōis scti Wulstani q̄ndam epi
Wigoꝝn. in anglia cōmisit Cantuarien.ar
chiepo z epo Heleñ.et scti Eadmūdi et de
Urbꝝeñ.abbatibꝫ.z sic q̄ttuoꝝ platis. Pōt
etiā qui facit instātiā p canonisatiōe illi⁹ de
cui⁹ vita z miracul' est inq̄rendū inter illos
deputari ad hmōi inq̄sitionez faciendā. ita
pbat d.c.venerabili.iūcta supscriptiōe. Di
co etiā sufficere duos platos tm̄.etiam vbi
cōmitteret inq̄sitio p canonisatiōe pape. vt
refert Jo.an.factū fuisse in cōmissiōe cano
nisatiōis Bre.x.in.c.vbi ꝑiculū in pn.de ele
cti.li.vj.in nouel. Fuit em̄ facta cōmissio ar
chiepo Pisano z epo Mutineñ.nō q̄ ē pau
cioꝝibꝫ qꝫ duob⁹ facienda cōmissio.qz quod
a plīb⁹ sapiētibꝫ q̄rit facil⁹ inuenit.xx.di.de
quib⁹.z p ap̄liores hoīes pfectissima vitas
trahꝝ ꝯsciam. Et integrū est iudiciū qō pluri
moꝝ sentētijs ꝯfirmat'.sicut canones atte
stant'.c.prudentiā tuā.de offi.deleg. Et hec
est quedā pambula inq̄sitio ad inq̄sitionē.
pparatoria ad solēnē subsequētē. Et q hec
pambula inq̄sitio i genere sit necessaria pa
tet ex li.ceremoniaꝝ.vbi agit de canonisati
one sctoꝝ. Jn casu aūt nr̄o hec oīa sunt de
bite obſuata. vt pt̄z ex breuib⁹ z pcessib.ō
qbꝫ i act̄ꝫ Tercio i cuētū q pmi inq̄sitores
rescribāt talia p q̄ videat' q inq̄sitio verita
tis cōmitti debeat req̄rit' q post cōpletam
hāc pambulā inq̄sitionē.iterꝫ papa diffini
at cū ꝯsilio fratrū an solēnis inq̄sitio sit cō
mittenda. z cōmittant' ad min⁹ trib⁹ ex do
minis Reuerēdissimis cardinalib⁹. vni scz
epo.alij p̄b̄ro.z alij diacono.vt pt̄z ex deci
siōe d. Egidij ō bellemere. de.dc.lxxij.ad
fi.z ita obseruat'.z iterꝫ scribat eisdē vl' alīs
platis in partib⁹.vt in specie inq̄rāt. primo
de fama.scdo de vita.ꝫ est.de fide z puersa
tione zē.canonizādi. Jtē de morte z mira
culis exacte diligent' fideliter et prudent' fm
articulos z interrogatoria sub bulla trans
missis.z qō inuenerint remittāt sub sigill'
suis inclusuꝝ.fm Hostien.in.c.venerabili.
de testi.allegato z p no.in.c.j.de rel'.z vene
ra.san.li.vj. Qua inq̄sitiōe remissa z cōple
ta facienda ē cōmissio in curia aliq̄bꝫ capel
lanis pape vl' alīs psonis auten.vt exami
nēt pcessum.z formēt Rubri.seu sūmariuꝫ
examinādas cū exacta diligētia p papam z
frēs cardinales an sint pbata talia ꝓpter q̄
canonisatio sit facienda. Et sup ꝫ debet pa
pa req̄rere ꝯsilia cardinaliū.z si videbit' pa
pe q facienda sit canonisatio ex his q̄ erūt p
bata.tunc ꝫ secreto pmitus diffiniat inter
frēs.z diffinitio secreta teneat'. Postmodū
papa coadunatis epis z alīs platis q̄ sunt
aut repiunt' pñtes tūc in curia faciat pub
lice ꝓponi z narrari p aduocatū aut pmoto
rē fidei oīa z singula acta z pbata ꝓter q̄s se
cretā diffinitionē factā ꝑ⁹ in ꝯsistorio pri
uato Reuerēdissimoꝝ d.cardi.z sup his re
quirat oīm ꝯsilia z vota. Haz fruct⁹ diuin⁹
est iusticiā recēseri.xxxv.q.ix.gue. vbi etiaz
dicit q veritas sepi⁹ exagitata magꝫ sp'en
descit in luce. facit.xxx.q.vlt.c.iudicāte. Uñ
etiā dicit' q ibi est salus vbi multa consilia.
Prouer.xj.z repetit'.xvj. Dissipant' cogitati
ones vbi nō est cōsiliū.vbi vero plures sūt
ꝯsiliarij ꝯfirmant'. Jtem p̄sentis facit.l.dubi
um.C.de repudijs.l nomiatiōes.C.de ap
pel.c.nouit.de his q̄ fiunt a pla. xv.q.vij.c.
epi.xxxiij.dist.peruenit. Et erit salus vbi

multa sunt ꝓsilia Prouerb. xxiiij. Et multitudo sapiẽtũ sanitas ẽ orbis terraꝝ Sap. vj. ca. z hinc q tũc nõ est verisiℓe credenduz in ℔ eccℓiam posse errare. z dicit Archi. ij. q. vj. anterioꝝ. q ꝓsiliuz z deliberatio a malo iudicio hoiem retrahit z refrenat. Debz eĩ semp pcedere ꝓsiliũ z iudiciũ sequi z demũ pceptũ. ſm Tho. ij. ij. vbi tractat de partibꝫ prudẽtie. vt sic dici possit edictum ꝓsultissimũ. l. humanuz. C. de legi. lex. c. aplice. xxxv. q. ix. vt sic q̃si p ora eoꝝ videaℓ deꝰ consuli. iiij. Regũ. viij. c. j. q. j. iudices. q vbi plures ꝓgregati fuerint in noie meo ibi ego suz in medio eoꝝ dicit dñs Matth. xviij. Et ita reperi obſuatũ p Jnno. iij. in canonisatione sctĩ homoboni cremo. vbi dicit. De fratrũ nr̃oꝝ ꝓsilio post multã deliberationez habitã cũ archiepis z epis q̃s sup ℔ ad cõsiliũ nostrũ admisim⁹. de diuina miscõia et ipius sctĩ meritis ꝓfidẽtes ipm sctõꝝ catalogo duxim⁹ ascribendũ. statuẽtes vt ĩ die depositiõis ipi⁹ eiusdẽ festiuitas deuote a christifidelibꝫ annis singuℓ de cetero celebretur. z apud deũ suffragia eius bũiℓiter implorenť zc. vt patz in ei⁹ ℓris datis laterani scõo idus Januarij pontificat⁹ sui anno p mo. Dec etiã req̃sita ponit Aug⁹. de anco. ĩ li. de eccle. ptãte. q. xv. arti. j. z Barti. ŏ laude. in allegatio. q̃s fecit in canonisatiõe sctĩ Bernardini. p aliũ tñ modũ nõ tñ diuersũ in effectu. z Cardi. post Hosti. z Jo. an. in dicto. c. j. de reℓ. z vene. san. Reperiť etiaz in gestis ꝓciℓi Cõstantien. de anno. M. cccc. xvj. v. kℓ. Maij aplica sede va. pvnione sctẽ mr̃is eccℓie pcurãdis et pmouẽdis oñibꝫ q̃ psperitatẽ religiõis christiane. z cõmunẽ oim mortaliũ vtilitatẽ z salutẽ concernere possent z augere. speciali dei puidẽtia et in suo noie ꝓgregato cõmiserũt pcessuz canonizatiõis duoꝝ epoꝝ z vni⁹ monialℓ ordis sci Aug. duobꝫ cardialibꝫ. vt cardiali cameraceñ. tituli sctĩ Crisogoni. z Oddoni cardinali diacono tituli sctĩ Georgij ad vellus aureũ. z vni epo Ludoneñ. z q̃ncz aliis platis secularibꝫ z religiosis pñtibꝫ in eodẽ cõciℓio z viue vocis oraculo. ad q̃rũ oim relationẽ cõmisit idẽ ꝓciℓiũ Constantiense tribus epis in partibꝫ regni Suecie. vbi coram dictoꝝ canonizãdoꝝ venerabanť inquisitionẽ specialẽ z solennẽ faciendã. put facta apparet ex pcessu eorũdez. Postremo debet papa ordinare q certa die oẽs cõueniant ad aliquã eccℓiam q̃ ornata sit pãnis honorabilibꝫ. z sternať tapetis. z in q̃ illuminenť multi cerei. vbi papa z tot⁹ clerus soℓẽniter ꝓuocati z pℓs deuote assistãt. z ad illos papa sermonẽ habeat. pcessum recitãs. z inducens clerũ z pℓm ad orandũ q deus nõ pmittat illũ errare in ℔ negocio Postea q flexis genibꝫ fiat deuota oro z cantet⁹ succ cessiue hymn⁹ Veni sctẽ spũs zc. vel alius hmõi. siue antiphona ꝓueniẽs. Deinde surgat papa ab oratione. z diffiniat illũ de q̃ agiť sctm̃ esse z sctõꝝ catalogo ascribendũ. z tã/ q̃ sctm̃ p oẽs christifideles colẽdũ in oi ec/ clesia dei z p orbẽ vniuersum. ipiusq festũ solennizanduz certa die. Et celebret papa missaz solennẽ in honorẽ canonizati p⁹ cantatũ psalmũ Te deũ lau. Uñ videť esse missa de substãtia canonisatiõis. sic in ꝓfectione chrismatis. not. in. c. te referente. de celebr. missť. z in collatiõe ordinũ. ar. de trãsl. pla. c. inter corpalia. z in alijs multꝫ casibꝫ. z in cõsecra. eccℓie de ꝓse. di. j. omes basilice. Et ℔ ideo. q fidelibꝫ nõ est tã de solicita q̃cunq inuẽtiõe fidendũ q̃ de instãtia oratonis humilis z deuote sperãdũ. vt in siℓi not. ĩ. c. vbi periculũ in fi. de elec. li. vj. facit. xxiij. q. viij. in q̃libet. ¶ Et laudabile foret vt qđ ibi statuitur de electiõe pontificis sup frequẽtia oratonũ z obseruãtia ieiunioꝝ etiã ℔ casu seruareť. Multũ em̃ valẽt orones iustoꝝ. ſm Jo. mona. ibidẽ. z Jo. an. p. c. disciplina. ad fi. xℓj. di. z xvj. q. vj. anie defunctoꝝ. et plene not. in cle. si dñm. de reℓ. et vene. san. in glo. magna ad fi. Instãter em̃ est orandũ q tũc oro impetrat. de pe. di. j. importuna. et per Archi. in. d. c. vbi piculũ. in fi. z in. c. decet. de ĩmu. eccℓ. eo. li. ¶ Et ita reperi fecisse Jnn. iij. in canonisatiõe sctĩ Vulstani q̃ndaz epi vigornien. in anglia. Uniuerso nãq clero z pℓo ciuitatis illi⁹ ieiuniũ indixit triduanũ in q̃b⁹ oẽs vnanimiť orarẽt z petererẽt ab eo q via veritas est z vita. apiri sup ℔ viã veritatis ad vitã. cũ diuinũ sit iudiciũ huiusmodi poti⁹ q̃s humanũ. z iõ maturi⁹ pcedẽdum. Itẽ q ad ꝓscribẽda hmõi acta sp adhiberenť tres notarij in ꝓsonãtia. sicut etiã tres cardinales z tres cappellani adhibenť vt in ore duoꝝ zc. p. c. vt officiũ. ℌ. verũ. de here. li. vj. z. c. licet de testi. ij. q. iiij. c. j. z Exo. xvij. z Matth. xviij. z ad Heb. v. z j. ad Thimo. vlti. vbi numer⁹. de testibꝫ. Et licz iniuriã faciat sctõ qui orat p eo. q ꝓnibꝫ nr̃is

nō indigent. p eo q cū sint pfecte beati. omnia eis ad vota succedūt. sed nos miseri potius eoz oronib⁹ indigem⁹. vt in. c. cuz marthe. ÿ. iij. de cele. miss. tñ fm Prospez. semp est sanctꝰ q̄ crescere possint. iō ad augmētū glie p eis orare pōt. et pderūt orōnes p modū suffragij. de q̄ p Tho. in. iiij. sniarū dist. xlv. arti. ij. et scripsi sup extraua. cle. vj. q̄ incipit vnigenit⁹ in ÿ. electoz post Archi. i. c. temp⁹. xij. q. ij. Sunt nāq; accessiones gratiarū fm Ray. in sum. de pe. §. Itez queritꝰ vtrū ea. z forte nō esset nisi cautū absolvere aīam ei⁹ de plenaria ptāte clauiū plenarie ad abundātissimā cautelā resultantē ex alienis piculis. vt nihil possit dici omissuz. p ea q̄ habenť in. c. a nobis de sen. excō. art. xj. q. iij. tue vero. Et ita fecisse videť Calixt⁹ iij. in canonisatiōe beati Osmundi epi sarisperien. in anglia dicēs pfatū Osmundū zc benedicētes benedicam⁹ in secl'o. floreatq; sup eū sanctificatio nra zc. Addidit etiam idē Inno. iij. in canonisatiōe scti Wulstani ꝓriā collectā in ei⁹ cōmemoratiōe dicēdaz z illius memoriā inť sctōs catalogo sctōrū ascriptos decreuit celebrādā zc. vt patz in eis lr̄is datis Flor. ij. idus maij zc. Hic aut ē ordo nō semp ad vnguē hacten⁹ est ꝓuandus fm Hosti. Jo. an. Lar. z alios vbi sup̄. In libro vero cerimoniarū apparēt alie diuerse z plures solēnitates seruāde z laudabiles. q̄ de cōgruo videnť nō deberi pōtermitti. Cū igiť in casu nr̄o oīa bacten⁹ necessaria sint sufficienť z supabundāter circa pcessum obseruata. supplicātib⁹ p huiusmodi canonisatiōe pie mos gerēdus est. cū iusta petētib⁹ nō sit denegādus assensus p l. ij. ff. de his q̄ sunt sui vel alie. iuris.

Hō octauū dico ꝓcludendū esse addibendā fidē chro. ad arbitrium tñ pape z collegij. d. cardinaliū p. c. vnicum in fi. de sacra vnc. z ibi no. z. c. in venerabilē de elec. z in. c. in noie dñi. xxiij. di. z ī cle. ij. dñm. de rel. z vene. san. in ÿ. Urbano. z in glo. mag in fi. z in. c. inť dilectos de fide instru. vbi etiam no. Bal. q̄ q̄n sum⁹ incerti ō nomīe impatoris recurrim⁹ ad chronicas anni z indictiōe zc. maxime exq̄ nō apparet alie veriores. qz tunc verioꝛib⁹ esset standū Facit q̄ no. in cle. j. de magist. in. ÿ. Bononie. z pīertim exq̄ maiores nr̄i eis credidērunt. vt no. in ꝓma ꝓstitutione digestoz. §. hec autē tria maxime q̄ ad psonas z loca inter quas p talib⁹ habeť fiē de hr̄is in ordie scti Franciſci. siē de libris Aris. z hypocratis not. nico. de mata. z Bal. sup Ru. C. ō fi. instru. ad fi. z Jo. an. in ti. de fi. instru. §. nūc dicendū. ÿ. ꝓuatoz ad fi. z Ant. de butri. in c. ij. e. ti. z in. c. cū venerabil' de excep. z Bar. z An. in. l. j. ff. si cer. pe. pbat. l. si p̄. ff. de solu ti. z. vij. mēse. ff. de sta. ho. z q̄ tibi p bal. et. l. in tm̄. §. si eū. cū. l. seq̄n. ff. de acq̄. re. domi. z q̄ p Bar. post Odofre. in dicta ꝓma ꝓstit. digestoz. § hec aūt tria sup. ÿ. iuribꝰ et per Bal. in. l. in tm̄. in fi. ff. de re. diui. facit instit. de re. di. §. itē preciū. z in Spe. de aduo. §. nunc de exordijs. z etiā p eundē bar. in. l. restamēta. C. de test. zc. Et dz chronica a chronos greco vocabulo. q̄ latine tps interpťať. qz in chronica facta in suis tpib⁹ recitanť. Itē q̄a veritas illarū coadiuuať a' ijs adminiculis. ar. in. c. cū causaz. de pba. z ibi not. z in. l. cēsus z monumēta. de ꝓba. Itez ꝓpter eaz antiquitatē. z qz ꝓseruanť inter libros autēticos. ar. ī. c. ad audiētiā de pscp. z. xxx. q. v. c. venit. z in auten. de his q̄ ingre. ad appel. §. illud. z. C. de fide instru. autē. ad hec. z in. c. cū ex lr̄is de in integ. resti. et. l. vlt. C. arbitri. tute. z. l. scripturaſ. C. q̄ poti. ī pigha. z. xxiij. q. ij. c. sane. vbi dať fides scpturꝭ in colūnis z lapidib⁹ zc. z. l. census z monumēta. de pbať. z. c. cū causam. eo. ti. z p dñm Egidiū de bellemere in decisioñ. lxx. q̄ incipit adminicula. Hec est curandū q̄ nō ꝓstet de noie eoz q̄ cōposuerūt dictas chronicas q̄si ex ꝓb videanť apocripbe. ar. xv. dis. c. sctā romana. ÿ. q̄ vero opuscula. qz cū ordo sancti Franciſci in oīmoda būilitate fundať fuerit. z iō fratres sui minores nuncupanť. qui ne repbendi possent eoz noīa subticuerunt. scribētes gesta generaliuz ordis ipi⁹ successiue. ad q̄ optime faciunt q̄ꝭ pl'es auctoritates veteris z noue legis z canonū et doctoꝛū. z alie rōnes ad plenū adducte per Jo. an. in fine mercurialiū sup vltima. q.

Hō nonū dico ꝓcludendū cū scō thoma q̄libeto nono. ar. vj. q̄ eccl'ia canonizādo aliquē vt sctm̄ errare nō posset. qm̄ aliq̄d pōt iudicari possibile fm se ꝓsideratū. q̄ relatū ad aliq̄d extrinsecū impossibile inueniť. g̃ licet iudiciū eoz qui presunt eccl'ie possit errare in q̄buslibet. si psone eorū tm̄ respicianť. qz innitiť in iudicando. medio fallibili. testimonio. ſ. humano. cū inquirat p testes de vita z miraculis

z testimoniū hoīm sit fallibile. Item qz nemo scire pōt an sit dignus odio vel amore. Eccēs. ix. notat in c. fi. de purga. cano. z apls j. ad Corinth. iiij. Nihil mihi ꝓscius. sed nō in hoc iustificat sum zc. g multo mīs papa. tū ꝓsiderata diuina puidētia q eccl'ia z suam spūsctō dirigit vt nō erret sīc ipe pmisit Joh. xiiij. q spūs aduenies doceret omnē veritatē. de necessarijs. s. ad salutē. certū est q iudiciū eccl'ie vniuersal' errare i his q ad fidem ptinēt impossibile ē. vñ magr est standū snie pape ad quē ptinet determiare de fide quā in iudicio pfert q̄s q̄rūlibet sapientū hoīm in scriptur' oppositiōi. cū cayphas q̄uis nequā tñ qz pontifex legat etiā inscius pheta esse Joh. xj. licet in alijs q ad pticularia facta ptinēt. vt cū agit de possessiōib' vl' de crimīb' vel silib' possibile sit eccl'ie iudiciū errare pter falsos testes. Canonisatio vero sctōz mediū est int' hec duo. Sed qa honor quē sctis exhibem' q̄dā fidei pfessio est. q sctōz gl'iam credim'. pie credēdū ē q nec etiā in his iudiciuz eccl'ie errare possit. Pontifex em cui' est canonizare sctōs pōt certificari de statu alicui' p inq̄sitionē vite z attestationē miraculoz. z pcipue p instinctū spūsctī q oia scrutat etiā profunda dei. z diuina puidentia pseruat eccl'iam ne i talib' p fallibile testimoniū hoīm fallat. Ecclesie nāq auctorit̄as oēm excellit aliā auctorit̄atē etiā sctōz patrū. vt ptz. ix. di. vt vetez. et p totū. z no. lxxxiiij. di. c. j. z. xx. di. in sum. z. c. j. z. xxxvj. q. vlti. c. fi. z p doc. in. c. ne innitaris. de ꝓsti. Hinc etiā dixit Inno. z Lardi. post eū. in. c. j. de rel'. z ve. san. q si etiā eccl'ia erraret (qō nō est credēdū) tñ pces bonas de⁹ acceptaret. xxxij. di. §. vez. xv. q. vl. c. fi. Notat etiā Jo. an. in glo. in. c. gl'iosus. de rel'. et ve. san. li. vj. q etiā si eccia in canonisatione erraret (qō dicit nō esse credēdū. licet accidere posset. c. a nobis. de sen. ex. ij.) nihilominꝰ pces in honorē talis accepte z gte sūt Per fidē nāq christi oia purgant. c. vña. de coha. cle. z mulie. Et esto q veritas canonisatiōis deficiat nō defecit fides. c. debituz de bap. c. ij. z iij. z de pñ by. nō bap. Et idem sequit Jo. in directorio iuris pte. j. titu. xiij ad fi. Et iō qō supra ꝯcludēdo dicit sanct⁹ Thomas in suo q̄tlibeto. ꝯcludit etiā magistraliter Aug⁹. de anco. in li. de eccl'. pote. q. xiij. pncipali. arti. iij. q̄si p easdē rōnes. et rñdet ad ꝓtraria. z. q. xvij. ar. iiij. vbi querit, An oēs canonizati p papā sint in vita eterna licet videat sibi ꝓtrariari, pter. c. si sine charitate. j. q. j. Et iō soleniter disputādo firmauit Re. do. Jo. de tur. cre. quondā Lardi. sctī Sixti p excellētes rōnes in. c. Hec est fides. xxiij. q. j. Ad auctorit̄atē aūt Greg. videlicet Multoz corpa sctōz. Hoc ꝓbū nō debet esse in illa auctorit̄ate. z dz intelligi i veneratione puata. nō publica. veneranť in terris q̄rū anīe cruciank in inferno. Rñdeo verā in his tm q martyriū sustinuerūt absq charitate zc. iuxta snīam Piero. de qua j. q. j. c. vide quātū bonū. dicētis. Si sine caritate martyriū recipiat. z corpa coz coraz homīb' veneranť. pfidie magr sunt talia q̄s corona victorie. z tali opi magis pena q̄s pmiū debeť. z pc. di. neq. z. j. ad Coz. xiij. c. z c. trāmissa. de hereť. Et dicit Frācisc⁹ maroñ. puncto. xxxij. eccl'iastice Hierarchie. q papa hz angelū psonalē q nō dimittit ipm vnq̄. z q in rebꝰ public' respicit ad ipm sanctus Michael specialit' sīc ad ducē sui exercitus. Item verisil'r de⁹ p mediū alicui⁹ viri sctī reuelaret veritatē. vt legit' in legenda sancti Martini epi de suspenso q̄ veneraretur vt martyr.

Ad decimū dico ꝯcludendū fm do. Egidiuz de bellemere in decis. suis decis. cccccclxxvij. q incipit extra rotā. q in informatiōe qua circa negociuz canonizatiōis alicui⁹ zc. tria pncipaliter. Et pmo. Nō foze necesse vocare illos q̄rū iteresse p generale edictū. Ratio qz h̄ casu ñ agitur ꝓtra aliquā psonā certā vel incertā. nec in directū piudiciū alicui⁹ certe vel incerte psone. z iō nō requirit' aliq vocatio cuiuslibet. licet possint esse psone aliq que possint pretendere aliqō indirectū piudiciū vl' interesse vt cōmune. Item qz talis act⁹ nō pōt dici iudicialis. qz nulla habet partē. vt. c. foz⁹. §. in offi. de ꝓbo. sig. z in extraiudicialib' ñ requirit' partis vocatio. Et hinc est q licz superior hñs p modū puisiōis eccl'iaz ordinare de bono plato. habet pmittere bonā informationē de psona electi z q̄litate plature fm Inno. in. c. cū dilecti. z. c. nihil. z. c. statuimus. de elec. facit. c. cū olim. de donat. et c. ꝓstitutus. ij. de appel. z pbat satis. viij. q. ij. c. j. z. ij. z tamē nō requirit informatio illa partis vocationē. imo nec tenet, puisor partem audire. vt not. idez Inno. in. c. dudū. de psump. z in. c. ꝓposuit. de ꝓcess. pben. z glo. vlt.

in.c.fi.de electi.li.vj. Et hinc est etiã q̃ cum papa cõmittit inquisitionẽ faciendã de sufficientia certe psone nomiate vl̃ supplicate sibi ad certã ecclesiã cathedralẽ reseruatã z vacantẽ.in ℔ nõ vocat pars.imo nec audit. nisi de gratia z speciali mãdato.q̃ nec supplicat⁹ habet aliq̃ ius ꝓpter q̃ faciat partem. Nec est negociũ istud iudiciale sz ẽ potius quedã extraiudicialis executio officij ipius superioris.q̃ est vex etiãsi superior ꝓcedat ad supplicatõnẽ alicui⁹ siue ꝓprio motu vt ꝓbant iura p̃allegata.z q̃ superior vtit iure suo ex officio mero.z ita nemini iniuriaz facit.l.iniuriarũ.§.j.ff.de iniur. nec est ipse medius nec iudex.q̃ ipe solus est iudex z pars.iuxta no. Inno.in.c.ex parte.de ℣bo. sig. Et est sit̃e in statutis.in quib⁹ nõ req̃rit vocatio subditoz.licet eis bñ p̃iudicet.z sit cũ bona informatiõe ad ea ꝓcedendũ.l. humanũ.C.de legib⁹.z q̃ nõ teneat ꝓbatio/nes admittere nec se opponentez audire vt partẽ. Et ℔ melius colligit ex no. Inno.in glo.mag.in.c. venerabili. de censi.et in.c.ex parte.alle.de ℣bo.sig.ij.p ibi no. nõ expedit admittere quẽ vt partẽ.licet bonũ sit audire ad suũp̃i⁹ informatiõem extraiudicialẽ. Et ita dicit fuisse ꝓclusuz p̃ Re.dños cardinales cõmissarios in facto canonizatõnis dñi Karoli.videlicet p dñm Albaneñ.z Floren.z sancti angeli.tũc cõmissarios q̃b⁹ assensit.d.sctũ Eustachij.dicens q̃ alij domini cardinales in ꝓsistorio in ℔ etiã ꝓcorda/runt. Et fm̃ p̃missa debẽt interp̃tari q̃ dixit Aug⁹.de anco.in li.de eccle.ptãte.q.xvj. arti.j.vbi q̃rit an papa in canonizatiõe debeat seruare ordinẽ iudiciariũ. Reperio tamen d. Calixtũ.iij.in canonizatiõe sctĩ Osmundi de anglia.p dños cardinales deputatos ad faciendam inquisitionẽ monuisse oñes z singulos q̃ in his interesse aliq̃ habere p̃tenderẽt.vt ad diẽ certã tũc exp̃ssam legitime cõparerẽt.put etiã p eꝑos cõmissarios in hac causa factũ fuisse ex actis ꝓstat ad abundãtiorez cautelã.ne nihil quod ad cautelã ptineat videret omissum.lxiij.dist. q̃nto. Et q̃ abundans cautela non nocet. l.testamentũ.C.de testamẽ.l.si pupilli.§.j.ff. de neg.gest. Subdit tñ idem dñs Egidi⁹ in duab⁹ decisi.imediate sequẽ.q̃ licz expediat audire se opponẽtes canonizatiõi.non tñ debẽt admitti vt partẽ facientes. sed solũ ad informandũ extra iudiciuz ex officio.si tamen apparet q̃ excipiẽs nõ excipit bono zelo quẽ habeat ad eccl'iam z ad fidẽ.sz potius ex odio q̃ habuit aduersus mortuũ. vel ex inimicicia quã hz aduersus illos de genere mortui de cui⁹ canonizatiõe agitur ille nõ est aliq̃liter audiẽdus.sed pot⁹ totaliter repellẽdus.c. J.z.A.de re iudi.c.ex insinuatiõe. de appel.c.repellant.z.c. cũ oporteat.de accu.cũ.c.se.et p plã alia de q̃b⁹ p eũ i dict⁹ decisi.i q̃b⁹ rñdet ad oĩa ℟ria. mltuz mgr̃aliter. Et etiã mgr̃aliter refert idem bellemere in lectura in d.c.venerabili. de test.fuisse obtentũ in ꝓsilijs multoz. ¶ Exp̃missis itaq̃ ꝓcludo ad dei optimi maximi gloriã z laudẽ p. V. B. ꝓcedi posse atq̃ debere ad canonisatõem beati p̃is Bonauẽture p̃fati.vt sic ampli⁹ de⁹ gl'iosus in sctis suis etiã in ipo glorificet.c.gl'iosus.de rel'.z veñ. san.li.vj.ꝑ ampliusq̃ etiã in ipo iugiter laudetur.cle.si dñm.eo.ti.z pẽ.cl.etiã sub dupli ci festo festũ illi⁹ celebrari mãdando.ad instar alioz doctoz q̃ tuor.de quibus in d.c. gl'iosus.aut saltẽ disponẽdo vt festũ illi⁹ ferietur.iuxta.c.pnunciandũ.de ꝓse. di.iij.et c.fi.de feriis.z.l.omẽs.C.e.ti. z vt vigilia ei⁹ iciunetur cũ p̃mio indulgentiaz.iuxta.c.j. de obser.ie.z put fecit Bonifaci⁹.ix.in trãslationis beate Brigide festiuitate.vt patet in bulla canonizatiõis eius.z Nicolaus.v. in canonizatõe sancti Bernardini.z Pius ij.in canonizatiõe sctẽ Katherine de senis z Calixtus.iij.in canonizatõe sctĩ Osmũdi etiã p octauã. Fateor tñ fm̃ Hiero.vnam esse vitã sctoz.sed p̃mia p laboze diuersa.et periculosum esse de sctoz meritis disputare.vt habet in d.c.gl'iosus.in nouella. Itez vt ꝓpter ea cultus diuinus augmentet.c.ex parte.de ꝓstitu.et honor ecclie augeat.c.vasa.de consecra.dist.j.et alij ad religionem z studia theologie ꝓterea inuitent.c.sup speculas.ne cleri.vel mona. Item ꝓpter ipius beati gloriã. Vult em̃ deus vt sanctos inuocemus.vt dum per eoz suffragia quod petimus impetramus.ipos magnificem⁹. et glorificando collaudemus.et vt pctores q̃si nõ audentes ipm̃ in ꝓpria ꝑsona adire. amicoz possint patrocinia implorare.qui vota supplicãtiũ scire possunt.q̃ in illo eterno diuinitatis speculo intelligit quantum vel illis pertinet ad gaudiũ vel nob⁹ ad auxiliũ.et ꝓpter inopiã quã habemus in merendo.vt vbi nostra non suppetunt merita

patrocinēnt aliena. z vt q̄ nō possum⁹ sum/ mam lucē aspicere in se ꝓtemplādo. saltez in sanctꝭ aspicere valeam⁹. z vt sic omīs no stra inopia quā habem⁹ etiā in amādo sup pleat. qz plerūq; imꝑfectus bō magꝭ sentit se affici circa vnū sanctū q̄ circa deū. Et iō ꝓpter has causas generales ordinauit de⁹ vt sctōs honorem⁹ z orem⁹. put pleni⁹ ha/ betur p Jaco. de voragine in legēdis sctō/ rum in. c. de festo oīm sanctoꝝ. Exaudit nā q; dñs orones sctōrū. Prouerb. xv. z. iij. q. vij. in grauib⁹. Annumerek cōputeturq; in ter filios dei cōfidenk. z inter sctōs sit sors illi⁹ vt Exultet celū laudib⁹ z reexultet ter/ ra gaudijs ꝛc. Cui⁹ doctrina fulget eccl'ia vt sol z luna. z quem elegit dñs in charitate nō ficta. z dedit illi gloriā sempiternā.

¶ Deo gratias.

¶ Et quoniā Jnno. iij. in canonisatōe san cti Vulstani quondā epi vigornien. in An/ glia fecit de eo specialē collectā z orōnez di cendā in missa ei⁹. vt patz ex bulla dicte ca/ nonzatiōis. Jdeo laudo in hmōi canonisa tione scti Bonauētre fieri collectā z secretā z postcōmuniōem. vt sequik. z illas in bulla canonisatiōis inscribi. z reliquū officiū de ꝓfesso. maiorib⁹ doctoribꝫ fieri. put etiā mā dauit fieri Calixt⁹. iij. in canonisatiōe san cti Osmundi. vt in bulla canonisatiōis ei⁹ inscribitur.

¶ Collecta. alias Oratio.

¶ Exaudi q̄sum⁹ dñe ꝑces nr̄as z interce/ dente beato Bonauētura ꝓfessore tuo at/ q; pontifice salutaribꝫ nos instrue disципli/ nis z gaudijs fac perfrui sempiternis. Per dñm nr̄m iesum ꝛc.

¶ Secreta.

¶ Suscipe clemētissime deus hostiaz lau dis quā tibi p peccatis nr̄is offerimus. Et intercedente beato Bonauētura cōfessore atq; pontifice ꝑces nr̄as benignus exaudi. Per dñm nr̄m iesum ꝛc.

¶ Postcōmunio.

¶ Memor esto sacrificij nr̄i oīmipotēs de us. z precib⁹ et meritis beati Bonauēture ꝓfessoris tui atq; pontificis vitā nob⁹ z glo riā tribue sempiternā. Per dñm nr̄m ie. ꝛc.

¶ Sermo magistri Roberti de laudibus sancti Bonauenture ordinis minoꝝ.

¶ Q Vasi stella ma tutina in medio nebule. et q̄si luna plena in dieb⁹ suis lucet z q̄si sol refulgēs. sic iste refulsit in templo dei. Scribunk hec verba ori/ ginaliter Eccī. l. ca. ad laudē scti Bonauen ture ꝓposita. Preclarissima dñiz scti Bona uenture merita Sixtū quartū pontificem maximū induxerūt. vt illū hoc felici tempe catalogo sanctoꝝ ascriberet. Res est vtiq; grādis et digna valde q̄ dei gl'iam pandit. sctām eccl'iā exornat. religionem letificat christianā. ordinēq; sacrū minoꝝ subleuat z extollit. Quid eñ pōtātius excogitari po/ test q; mortalē hoiem post deuictū trium/ phatūq; mundū ad celestia regna deduci. ibiq; īmortalitate ꝓpetua gaudere cū chri/ sto. Quis de btā vita. pmissaq; nobis felici tate dubitare valeat ad quā amicos dei tā ꝓperasse certissimū est. ibi christ⁹ rex gl'e. ibi imaculata ẏgo regina celoꝝ. ibi ꝓphe. apl'i. martyres. ꝓfessores z virgines. oīesq; ele/ cti z amici dei. ibi deniq; btissim⁹ Bonauē/ tura. Cū vero hodierna die sit annūerat⁹ catalogo sctōꝝ. equū est z rōnabile vt eius sanctitas oīm ꝓpl'o fiat nota. Qua de re sta tui in ꝑsenti sermone laudib⁹ eius incūbe/ re. q̄ describik in ẏbis ꝓpositꝭ illustrasse ec/ clesiā sicut stella matutina. z sicut luna ple/ na. atq; vt sol fulgētissim⁹. p q̄ splēdores ex/ cellentiarū suaꝝ pñt denotari. ¶ Prima ex cellentia dz vite. Scōa doctrīe. Tercia re/ fulgentie. ¶ Prima excellētia scti Bonauē ture dicik vite. Ex vita quippe mūda z ẏtuo sa iudicank homies sanctⁱ. ℞ tñ iudiciū q̄n/ tum ad publicā venerationē spectat ad ec/ clesiā. vnde Jnno. de rel'. et vene. san. dicit. Nō abnegam⁹ q̄n liceat porrigere ꝑces ali cui defuncto quē quis credat bonū virū. et nūc esse cū christo. licet nō sit canonizatus. qz fidē orātis dñs attendit. sed facere p eo officiū vel preces solēnes nō licet. exq̄ in ca. ꝓmo de rel'. z vene. san. statutū est vt nullus adorek p sctō abq; auctoritate romane ec/ clesie. etiā si miracula faceret. quē eñ eccl'ia reprobat reprobandus est. z quē approbat approbādus. vt ptz. xxiij. q. j. c. hec est fides catholica. et. c. quoniā vetus. ℔m autē Hof fredum et Hostien. in canonisatōe sctōꝝ in quirik de vita canonizandi si fuit in labori/ bus multis z iustis. si moribꝫ castus z strē/

nuus. vt notat di. lxj. c. miramur. licz p martyrib nō sit tā stricta fīēda exaīatio. Quod aūt vita scti Bonauēture fuerit mūda pura z sancta probatur triplici modo.

¶ Primus dicit testificatiōis. Secūs professionis. Tercius assumptiōis. ¶ Prim⁹ modus quo pbat sanctitas z bonitas vite s. Bonauēture dicit testificatiōis. Habz ei testimoniū a viris fide dignis. Prīo ab Alexandro de ales viro bono z in sacra pagina pbatissimo doctore. De isto Alexandro scribit in chronicis ordinis beati Francisci q illi⁹ opus qō scripsit in theologia approbatū fuit ab Alexādro. iiij. z sexaginta mgris parientib⁹. vt apparet in bulla ipius pontificis. quā puto esse parisi⁹. Dicit itaq; Alexāder de ales videns in Bonauētura morū elegantiā. corpis pulchritudinē. venustatē aspect⁹. eloquiū suauitatē. puersationisq; affabilitatē. dicere sepe solebat Non videt Adam in hoie isto peccasse. q̄si diceret q vita illi⁹ irrepbensibilis poti⁹ angelica erat q̄; humana. ¶ Secūdo bonitas vite scti Bonauēture habz testimoniū a domino Petro cardinali epo Hostien. q fuit de ordine pdicatoz. Hic fmonē habuit in funere Bonauenture suscepto themate. Dominus sup te frater mi Jonatha. in q̄ int alia retulit. q q̄cūq; Bonauēturā videbat ipi⁹ amore capiebat. eiusq; pīssima mōita obedienter recipiebat. pmaxime greci z tartari. quib⁹ ei⁹ eloquia plurimū pfuerūt. q̄ verbaltimo dixit. qm̄ tpe generalis pcilij lugduni celebrati. vt scribit in chronicis pallegatis. Frater Hieronym⁹ de Esculo ordinis minoz. q fuit postea generalis. deinde cardinalis. epus Penestrinus. z tandē papa Nicolaus. iiij. redijt ex partib⁹ orientalibus ad q̄s missus fuerat cū solēnib⁹ nūcijs grecorū z tartaroz. z ipe Bonauētura suggerente. greci tūc ad vnitatē eccl'ie redierūt z tartari baptizati sunt ¶ Tercio sanctitas vite Bonauēture testimoniū habz a poeta vulgari dante. q in tercia comedia ita dixit Jo. son la vita di Bonauētura. Da bagno regio che in grādi officij Sempze postposi la sinistra cura. ¶ Secūdus modus q̄ pbatur sanctitas Bonauēture. dicit pfessionis. Professus q̄pe fuit regulā sanctā fratrū minoz. in q̄ semp q̄diu in ordine fuit irrepbensibiliter vixit. Hec aūt regula deuotos pfessores suos ad xpi āgl'oz. atz sctoz societatem pducit. Nō oīdit ex triplici ei⁹ progatiua sine peminētia. ¶ Prima qz illa regula a spūsctō fuit inspirata. ¶ Secūda qz sup euāgelio fuit fundata. ¶ Tercia qz supernaturali signo fuit confirmata. De quib⁹ oīib⁹ ita scribit in extrauagāti Nicolai in sexto libro decretaliū. Dicz frēs minores sunt illi⁹ sctē regule pfessores q̄ in euāgelico fundat eloquio. vite christi roborat exemplo. z fundatoz militātis ecclie apl'oz eius sermonib⁹ actib⁹q; firmatur. Hec ē apud deū z patrē munda z īmaculata religio q̄ descendens a patre luminū p eius filium exemplariter z ꝓbaliter tradita apl'is deinde p spīritū sctm beato Frāciſco z eius sequētib⁹ inspirata. tot⁹ in se cōtinet testimoniū trinitatis. Hec est cui attestāte paulo nullus de cetero debz esse molest⁹. quam christ⁹ passiōis sue stigmatib⁹ cōfirmauit. volens institutorē ipius passiōis sue signis notabiliter insigniri. hec ibi. Hanc igit regulam diuinit⁹ inspirat⁹ suscipe voluit domin⁹ Bonauētura q̄ a teneris annis beatū Franciscū singulari deuotiōe ē. psecutus. Meritis quipe illi⁹ dū tenell⁹ erat a mortali infirmitate liberat⁹ extitit. Un ipemet in legēda beati Francisci ita scribit vt habet in capl'o vlti. Innumera quoq; p ipsuz in diuersis partib⁹ orbis exuberare nō cessant bnficia dei. sicut z egoipe q̄ supioza descripsi. experiētia teste in meipo pbaui. Voto eīm p me languente grauissime ad beatū patrē Franciscū emisso a matre. cū adhuc essem puerulus. ab ipis sum mortis fauc⁹ erutus. et in robur vite incolumis restitutus. Nō cū viua memoria teneā. vera nunc confessione pfiteoz. ne tantū beneficiū reticēs. sceleris arguar vt ingrat⁹. Hec ibi. Crescens itaq; domin⁹ Bonauētura. z de virtute in virtutē pficiens cū affectiōe et reuerentia beati Francisci. anno etatis sue. xxij sacrā eius religionē ingressus est. In q̄ tantū pfecit in oīi deuotiōe z studio litterarū. q septimo anno post ingressum religionis legit sentētias parisius z decimo anno. s. trigesimo secūdo etatis sue suscepit cathedrā magistralē. ¶ Tercius modus quomō pbatur sctitas dñi Bonauēture. dicit assūptionis. Ob splendidissimā nanq; virtutū eius famam et nomen clarissimū assumpt⁹ fuit ad triplicem dignitatem.

¶ Generalatus. Archiepiscopat⁹. Cardi-

nalatus. ¶ Primo fuit assumptꝰ ad dignitatem generalat⁹. Licet eñ ꝑuus dei Frāciscus ꝓlatos suos humilibꝫ vocabuł decreuerit noiari. tñ nō parua dignitas est ꝑ esse tot fratribꝫ q̄t sunt in religiōe minorū. tam longe lateq̄ diffusa p orbem. Fuit nāq̄ dñs Bonauētura ordinis mioꝝ octauꝰ generał. Primꝰ fuit beatꝰ Franciscꝰ. Secūdus frater Johes dictꝰ parens de Florentia. Tercius frater Helias de Assisio. Quartꝰ frater Albertꝰ de pisis. Quintus frater Aimo anglicꝰ. Sextꝰ fratꝰ Cresentius. Septimꝰ fratꝰ Johes de parma. Octauus fratꝰ Bonauētura. Dic in capł'o generali Rome celebrato. Alexādro papa q̄rto pñte anno ab incarnatiōe dñi. M.cclvj. et terciodecimo post religiōis ingressum i festo purificatiōis btē ꝙginis in generalē fuit electꝰ. annis aūt decē z octo ordinez laudabiliter rexit. ꝙuiēs altissimo in pauptate z hūilitate. ꝙfortabat suauiter tentatos. et infirmis ꝙuiebat libent. In capł'o generali Narbone celebrato ꝑ eū regulā reformauit z exposuit. ordinē in puincias z custodias distinxit. Tempe vero sui generalatꝰ fuit facta trāslatio corpis sancti Anthonij de Padua ad ꝑgrandē illaz eccł'iam. in q̄ nunc est recōditū. Triceſimotercio anno pꝰ eius obitū in octaua dñice resurrectiōis. et tunc lingua eiꝰ q̄ sub terra fuerat. repta est ita recens z rubicūda. q̄si eadē hora sanctus ille gł'iosus decessisset. quā beatꝰ z devotꝰ Bonauētura in manibꝫ reverent accipiēs irrigatus ꝑfluuijs lachrymaꝝ corā oībꝫ hmōi ꝙbis affari cepit. O lingua bñdicta q̄ semp bñdixisti dñm et alios bñdicere fecisti. nūc manifeste apparet q̄nti fueris meriti apud dñm. ¶ Scōo fuit assumptꝰ ad dignitatē archiepatus. nā Clemēs papa. iiij. cōtulit ei archiepatū Eboracensez pinguissimū. sz ipe de parisius vbi tuncerat ad pedes dñi pape se ꝙferēs. tā hūiliter z efficacit tāto gradui z dignitati cessit. q̄ dñs papa eiꝰ cessionē admisit. Et ne q̄s miret. q̄ Clemens archiep̄m illū fecerit cū in generalē fuerit electus Alexādro. iiij. pñte vt dixim⁹. Sciendū est q̄ post Alexādrū ꝑdictū creatus fuit Urbanꝰ. iiij.. z post Urbanū Clemēs. iiij. z post clemētē Gregoriꝰ decimꝰ. Nō correcte sunt chronice ordinis ex q̄bꝫ illa collegi ¶ Tercio Bonauētura fuit assumptus ad dignitatē cardinalat⁹. hec dignitas amplissima est in eccł'ia dei. Quia vt dicē glo. in ea. ministeriū. extra de offi. archiꝑ. Cardinales dicunt q̄ ꝑ eos regit vniuersał eccł'ia sicut i cardie regit hostiū. vt ponit. lxxi. dis. c. fraternitatē. Et dicit Aug. de ancona i li. de ptāte eccł'iastica. Cardinales assistūt pape sicut apł'i christo. Apł'i em̄ sunt nūcupati christi frēs ꝙm illud pō. xxj. Narrabo nomē tuū fratribꝫ meis. z ꝓncipes mūdi ꝙm illud pō. xliij. Cōstitues eos ꝓncipes super oēm terrā. Sed papa cū facit aliq̄s cardinales insignit eos ista duplici dignitate. dicens eis. Estote frēs mei z ꝓncipes mūdi. Ipe aūt papa gerit ꝓsonā christi. Et q̄uis etiā epi succedāt loco apł'oꝝ. alio tñ mō q̄ꝫ cardinales. Apł'i em̄ duplici mō se habuerunt ad christū. Uno mō vt pñtialiter assistentes. sicut fuit añ passionē z ascensionez. Scōo mō vt missi ex ꝓcepto eius p orbez. Nō fuit post aduētū spūssancti. q̄n dispsi p orbem diuiserūt se accipiēdo vnusq̄sq; puinciā vel regnū in sortē sue ꝑdicatiōis. Cardinales ḡ repsentāt ꝓsonas apł'oꝝ vt christo assistentes. q̄ ipi assistunt pape ꝓsentialiter vt vicario xpi. Scōo mō repñtāt ꝓsonas apł'oꝝ epi q̄ in partē sollicitudinis vocati sunt regētes diuersas ciuitates vel puincias. vt archiepi. Et istud est satis ꝙuenienſ. vt sic in hierarchia celesti aliq̄ angeli sunt assistentes. alij missi frequēter ad nos. Ita in nr̄a eccł'iastica hierarchia. decet aliquos assistere vt cardinales. alios mitti vt epos. et h̄ de lege cōmuni. q̄ suborta causa nō tollit q̄n cardinales aliq̄n mittant vt legati. z episcopi aliq̄ etiaz vocati a papa sunt ei assistentes. Accipiūt autē cardiales a papa pilleum rubeū. in signū ardentis charitatis quā debent habere. ita vt sint parati sanguinē suū fundere. z mori p bono et defensione eccł'ie z pfectu. Un̄ in capł'o Fundamenta. de electiōe. libro. vj. dicunt cardinales. fratres. coadiutorez. consiliarij z assistentes dñi pape. Ut igit ad Bonauēturam redeam⁹. ipe cardinalis effectus fuit. Nā parisius existēs vocatus fuit a domio Gregorio decimo. qui pontifex ipm recipere cardinalatū z episcopatū Albanēsem coegit. Imposuitq̄ vt Cōcilij negocia ipe dirigeret. Sed curiosi q̄daz nos ipugnare nō cessant. q̄rentes. cur bonauētura archiepatū recusauit. et tñ. cardinalatum acceperit. Ad qō respondem⁹ q̄ potuit esse q̄

Gregoriꝰ decimꝰ ꝓfatus eũ obedientia vel aliꝙ forti ꝓsuasiõe induxit vt cardinalatuꝫ suscipet. qõ nõ fecit Clemẽs. dũ et archiepi scopatũ ꝓtulit. ꝛ vt scribit in ca. Si cũ ꝓdem. de renũciatiõe. Tũc in te verã humilitatẽ custodies cũ ꝑ eã locũ sublimẽ effugies. ꝛ ꝑ obedientiã nõ dimittes. Itaqꝫ nõ sine humilitate maria ꝛ dei timore dignitatẽ cardinalat⁹ acceptauit. Hã tante fuit hũilitatis ꝙ etiã pontificat⁹ maximi celsitudinẽ adipisci potuisset. qõ noluit. Inꝺt eñ Bartholome⁹ de pisis in libri ꝓformitatũ. ꝙ ꝑ mortẽ Clemẽtis cũ ꝑ plures mẽses cardinales in electiõe pape ꝓuenire nõ possent. tante opinionis erat apud eos Bonauẽtura tũc generaꝫ minister. ꝙ oẽs cardinales vota sua in eũ cõpromiserũt. vt si se vꝫ aliũ papã noꝫaret. illũ ipi eligerẽt. Ipe vero noꝫauit dñm Theobaldũ archidiaconũ leodonensem sctissimũ virũ. q̃ fuit Gregoriꝰ decimus. ꝛ multꝫ cozuscauit miraculꝫ. et iacet Aretij in eccl'ia maiori. canonizatꝰ in eccl'ia aretina. Quare dñs Bonauẽtura ꝓbatus inuentꝰ est in oñi vita sua. Et cũ plurimũ laborasset. ꝑ aniarũ salute. tandẽ ex hac luce decessit. ãno dñi. M.cc.lxxiij. Etatꝫ vero sue ãnquagesimotercio hora matutina diei dñice. tertiadecima die mensis Julij Eadẽ vero die sepultũ corpꝰ in eccl'ia fratꝝ minorũ lugduni fuit. ¶ Scõa excellentia sctĩ Bonauẽture dz doctrine. Fuit ãdem ipe doctor. qõ nec mimũ hẽi debet. cũ dicatur extra de hereticꝫ. c. cũ ex iniũcto. Doctorũ ordo ꝑcipuus est ĩ eccl'ia dei. ꝛ de doctoribꝫ scriptũ est Danielꝫ. xij. c. Qui ad iusticiã erudiũt plurimos. q̃si stelle fulgebũt in ꝑpetuas eternitates. Doctoribꝫ insup diuinarũ sc̃pturaꝝ aureola dãda est. vt doctores in q̃rto ponunt. ꝛ Albertꝰ in cõpendio theologie. Doctria ꝙ dñi Bonauẽture magnũ lumẽ diffudit in eccl'ia dei ꝑter triplicẽ illiꝰ ꝓditionẽ. Primo quia fuit copiosa. Scõo ꝙa deuota. Tercio qz fructuosa. ¶ Prima ꝓditio doctrine sctĩ Bonauẽture fuit copiosa. Multa ãdez scripsit laude digna ꝛ legentibꝫ grata. Hã scripsit libelluꝫ apologie ꝓtra Giraldũ de abbatis villa. q̃ multa falsa de religiosis ꝛ religionis statu dissẽrebat. q̃ Giraldꝰ tandẽ leprosus mortuus est. Scripsit libelluꝫ de sex alis seraphin. ꝛ sup Genesim. opus qõ intitulaꝫ de septẽ visionibꝫ. ꝛ defensoriuꝫ religiõis. ꝛ regulã nouitioꝝ. ꝛ sup q̃ttuor libros sñiarũ. ꝛ breuiloquiũ. ꝛ sermones dñicales ꝑ anni circulũ. ꝛ sup q̃ttuor euangelia. precipue sup Lucã. et de arbore vite crucifixi. ꝛ plura alia opuscula edidit. inter q̃ oñia singularis fuit legenda beati Francisci. Hãc videre voluit vir ille clarissim⁹ Leonardus Aretinus. vt retulerũt mihi quidã patres cõuent⁹ florentini. quã cũ diligentissime legendo ꝑcurrisset restituit illã fratribꝰ. asserens ꝙ in illo dicendi genere nullus esset qui Bonauẽturaꝫ posset superare. ¶ Secũdo doctrina Bonauenture fuit deuota. sapida ꝛ vere seraphica. que legẽtes nõ solũ illuminat. sed inflãmat. Nec aliter esse posset cũ de illo in chronicis scribaꝫ. Siquidem omnẽ veritatẽ quaꝫ ꝑcipiebat intellectu. ad formã ozonis ꝛ laudationis diuine reducens. ꝓtinuo ruminabat affectu. Narratur adhuc de eo ꝙ dũ scribebat legendã sancti Francisci. quadã die sanctus Thomas de aquino accessit ad visitandũ eum. ꝛ cũ familiariter (vt solebat facere) aperuisset hostiũ celle Bonauenture. vidit eum ozantẽ ante crucifixũ. et in extasi factũ. mox sanct⁹ Thomas dimisit eum. nec locut⁹ est quicq̃. sed socio suo dixit. Sinam⁹ sanctuꝫ qz laboꝛat ꝑ sancto. qz scribebat gesta sancti Francisci. qõ ipe sanct⁹ Thomas sciebat. ¶ Tercio doctrina sancti Bonauẽture fuit fructuosa. nõ eñ ꝑfuit illis tantuꝫ q̃ eũ viderunt ꝛ audierũt docentẽ. sed etiam oñibꝫ qui eiꝰ scripta legũt. vt patet ꝑ experientiã. ¶ Tercia excellentia sancti Bonauenture dicit refulgẽtie. Voluit ãqpe deus sanctũ istũ triplici splendoꝛe fulgere ¶ Primus dicit miraculose cozuscatiõis. ¶ Secundus solẽnis canonizatiõis ¶ Tercius mundialis veneratiõis. ¶ Primus splendoꝛ dicit miraculose cozuscatiõis. Fecit ãdem deꝰ meritis eius miracula multa ex q̃bus aliqua ꝑcurram⁹. ¶ Fertur de ipo ꝙ dum in humanis agebat. tãta ad sacramẽtum eucharistie deuotiõe mouebaꝫ. ꝙ diebus aliquibꝫ ꝓter mozẽ eius abstinuit a celebratione. Semel vero dũ deuotus missam audiret. ꝛ cũ lachrymis passionẽ dominicam meditareꝫ. cum sacerdos celebrans cõicare vellet. vna particula hostie ꝑ seipã ad os dñi Bonauẽture aduolauit. quã ipe reuerenꝫ suscipiẽs. intellexit timorẽ scrupulosũ circa cõionẽ obite fcãz forte deponẽdũ.

Sermo de sancto Bonauentura.

¶ Quedã dña Lugdunẽsis Simona vocata. cũ filiũ mortuũ peperisset. illũ ad sancti viri pedes detulit. ꝙ facto signo crucis. viuentẽ matri dedit. ¶ Post mortẽ eiꝰ multa miracula facta sunt ad inuocatõem eiꝰ.

¶ Mulier quedaz de castro villano. octo diebꝫ laborauerat in partu. emisso voto ꝙ visitaret sepulchrũ Bonauẽture. mox libera peperit. vñ in patria pia ꝓsuetudo insoluit. vt mulieres laborãtes in partu inuocent nomẽ Bonauẽture. z sepissime a guisimis periculꝫ liberant ¶ Petrꝰ filiꝰ Jobis calezolariꝫ lugdunẽsis. claudus dextera tibia. ꝙ longo tpe sine baculo ambulare non poterat voto emisso ad sanctũ Bonauẽturã. liberatus est. ¶ Dux Aurelianẽsis alꝫ orlientz carceratꝰ a magne Britanie rege detinebaꝫ. vbi quartanã cũ dolore capitis incurrit. hic audito noie scti Bonauẽture votũ emisit si liber euadere posset visitaturũ se sepulchrũ ipiꝰ scti. Immutauit deus cor illiꝰ regis ꝓdictũ ducẽ a carceribꝫ liberatũ libeꝝ abire ꝑmisit. Qui etiã a dolore infirmitate liberatus. mox vt in gallias redũt ad sepulchrũ sancti deuotꝰ perrexit.

¶ Jaccheta vxor magistri Nicolai lepza ꝑ cussa inuocato Bonauẽtura. z ꝑs votis ꝑ illã emissis mũdata est. ¶ Uxor mgri Johãnis Barbzeti regꝫ secretariꝫ hydropica a medicis de sanitate desperata. accedẽte viro ad sepulchrũ Bonauẽture sanata est.

¶ In translatiõe corpis eius de eccl'ia veteri ad nouã lugduni corosa reliq̃ ꝑte corporis Bonauẽture caput inuentũ est integrũ. capillaturã habẽs ac labia z dentes. et lingua colorata z integra acsi esset hoïs viui. ¶ Laodomia vzbeuetana filias semias multas parturiẽs viro suo Frãcisco Matthei ingrata erat. tandẽ suasu cuiusdã magistri Francisci de aq̃ pendẽte emisso voto ad Bonauẽturã. inde ad paucos dies ꝓcepit filiũ quẽ post salubrez partum vocauit Bonauẽturã. z cũ grandiusculus esset effectus. supueniẽte peste qua filie oẽs mortue fuerũt. hic ad inuocatiõem crebzã Bonauẽture pestis periculũ euasit. Sunt z alia buiꝰ sancti miracula q̃ obmittimꝰ ne tedio plixitate rerum audientes afficiank.

¶ Secũdus splendor ꝺr solẽnis canonizationis. ¶ Nõ desunt plerice sublimitatẽ buiꝰ scti velle minuere. ex eo ꝙ Sixtꝰ pontifex maxim⁹ qui illũ catalogo sctõrũ ascripsit eiusdẽ fuit ordinis z pfessionis. Illud idẽ obiciunt sctõ Vincentio de ordiẽ pdicatorũ. ꝙ scz Calixtꝰ illũ canonizauit. quia eiusdẽ ciuitatis fuerat z patrie. Ac etiã Pius sanctã illã gloriosam Katherinã ꝺ Senis ꝓpterea canonizatiõis decorauit honore. qm̃ ambo senenses. O temeritas malaꝫ mentiũ. o incredulitas iniq̃rũ hoïm. nõ canonizank sancti absq̃ solẽnitatibꝫ z publicis ꝓditiõibꝫ req̃sitis. nõ fnerũt ꝑdicti sancti publicati ex aliq̃ affectiõe inordiata pontificũ ꝓfatorũ. sed qz inuẽti fuerũt digni vt publice a christianis colerenk Ut eñ habetur in glo. de rel'. z vene. sanc. in c. Gloriosus deus. Papa solus habet canonizare sctõs Primo qz canonizatio est vna de maximis causis fidei. iõ ad papã referẽda. extra ꝺ baptismo. c. maiores. Scõo qz papa habz iudicare de miracul' fidei. xxiij. q. j. c. quotiẽs. Tercio qz ad papam spectat declarare dubia scripturaꝫ. multo fortiꝰ dubia sctitatis. extra. q̃ filiq̃ sunt legitimi. ca. ꝓ venerabilẽ. Quarto ne ꝓ multorꝫ eꝓr simplicitatẽ cõtingat ꝓpl'm decipi. Quinto ne in infinituz fieret multiplicatio sctõrum. z sic tepesceret deuotio. z vilesceret sctitas. lxxx. dist. c. epi. Papa vero in canonizãdis sctis multa vtitur grauitate. obseruatq̃ tot ac tãtas ceremonias. vt ptz in dicta glo. ꝙ nullus eũ de passione repbensibil' affectiõis depbendere possit. Quecũq̃ igit̃ reqrunk ad canonizationẽ sctõrꝫ. oïa pacta sunt in canonizatione sctõrꝫ q̃s nomiauimꝰ. Et vt de scõ bonauẽtura dicã. ꝓ canonizatiõe illiꝰ supplicarunt instãter pontifici Sixto. Imperator Fredericꝰ. Ludouicꝰ rex Francorꝫ. Ferdinãdus rex Sicilie. Matthias rex vngarie. Dux Venetiarum. Dux Mediolani. Dux Calabzie. Alphonsus Ferdinãdi ꝓmogenitꝰ. Dux Sabaudie. Ducissa Calabzie. Florentini. Perusini z Balneozegiani. de q̃rũ ciuitate Bonauẽtura oriundus extitit. Ipa insuper religio sacra minorꝫ id postulauit fidentissime. cũ ꝓ viro digno apud christi vicariũ ex ipa religione assũptũ supplicaret. Cuiꝰ etiã totꝰ religiõis ex parte ꝺ assumpsit supplicãdi officiũ vir ille grauis integer in sacra pagina eruditissimus. ob suoꝝ mor bonitatẽ generalis minorum effectus. mgr̃ Frãciscus Samson. q̃ sancti Bonauẽture cultor ꝑcipuus. et Sixto pontifici charissimꝰ est. ac reuerendissimis

dñis cardinalib⁹ z oñi curie dilectus. rem hãc diuinã mirabiliter sollicitauit ac pcu/rauit. cui⁹ deus mentẽ bonã z voluntatem rectã pspiciens exaudiuit preces z vidit la/chrymas ac suspiria deprecantis. Cõmissa fuit causa. missi ad partes lugduni legati. inq̃sitiones de vita z miracul' sancti diu ce/lebrate fuere. Tandez cõmissarij deputati vltimo sunt reuerẽdissimi dñi cardinales Julian⁹ tituli scti Petri ad vincula. Ste/phanus cardinalis Mediolanẽsis. z Frã/ciscus de Gonzaga. Interueniẽte ad ꝫ sup plicatione feruẽti reuerẽdissimi dñi cardi/nalis Jobis de Arogania. q̃ a tener⁹ annis deuot⁹ semp extitit ad diuia. Post oia autẽ rite pacta fin patrũ sanctiões. post relatio/nẽ tam secretã q̃z publicã. post ieiunia z ora tiones. post plator⁹ omniũ q̃ in vrbe reper/ti sunt exquisitionẽ vtor⁹. Sixtus spũsctõ eũ dirigente in octaua resurrectiõis domi ni sctm Bonauẽturaz publice in eccl'ia dei a cũctis fidelib⁹ statuit venerãdũ Anno dñi M.cccclxxtij. ¶ Tercius splẽdor dicit ve/nerationis. Oñis christiana religio de ce/tero sctm ipm publice venerari debet. cui⁹ meritis poterũt fideles a multis periculis liberari. impetrareq̃z bñficia summi dei. q̃ sit semp benedict⁹ p infinita secula seculoz Amen.

¶ Bulla de canonizatiõe sci Bonauentu/re.

Sixtus episco/pus seruus seruoruz dei ad ppetuã rei memoriã. Supna celestis patria ciuitas hie/rusalẽ. cui⁹ participatio eius In idipm. ita oñm electoz saluatiõe letat. vt quoz prestantioza sunt merita. copiosioza etiã sumãt gaudia pmioruz. Dõ in excessu mẽtis sue posit⁹ Isaias pheta sensisse vide tur. cũ diceret. Exultat lauda habitatio si/on. qz magn⁹ in medio tui sanct⁹. Exultent igit oñm angeloz chori q̃ de vacuarũ sediũ habitatiõe solliciti. conant de virtute in v/tutem ad beatas illas mãsiones vñ super/bi ruerunt spũs humilitate pducere. Exul/tent quoq̃z oñes anie iustoz q̃ christi vesti gia sunt secuti. atq̃z oñes tã veteris q̃z no/ui testamẽti fideles amici dei. q̃ptemp⁹ hu ius secli vanitatib⁹. qui pciuiũ numerosita te pgaudent. Exultet celũ laudib⁹ resultet terra gaudijs. quoz sanctoz editio leticiaz habet plurimoz Unde eñ fidei pietas ex/igit vt qõ p salute multoz gerit. cõmunib⁹ vbiq̃z gaudijs celebret. Precipue vero ex/ultet pontificũ cetus beatoz z sacra docto rũ concio q̃ fulgent in celo tanq̃z stelle in p/petuas eternitates. Quos inter dũ sanct⁹ Bonauẽtura tanq̃z nouuz sidus ex hac la/chrymarũ valle ad celestẽ q̃ sursum est Hie rusalẽ vocante eum dño migraret emicuit. Nos aũt qui disponẽte altissimo ad culmẽ apostolat⁹ euecti christiani gregis curã ge rimus. quẽ p debito pastoralis officij iocũ do sanctoz collegio pformare vt debemus intensis desideri⁹ affectam⁹. eccl'ie militã/ti p cui⁹ edificatione z incremẽto ipm Bo/nauenturã in catalogũ sanctoz referendũ duxim⁹ haud incõgrue dicere possumus. Exulta hodie z lauda habitatio sion. id est christiana religio. in q̃ tanq̃z in monte sion p veram fidẽ habitat verus de⁹. qm̃ magn⁹ in medio tui sanct⁹. Quippe in medio eccle/sie aperuit os ei⁹. z impleuit eũ dñs spũ sa/pientie z intellect⁹. z stola gl'ie induit eum. z coronauit ad portas paradisi. in q̃ vna cuz angelis gl'ia z felicitate letat. Letemur ita/q̃z exultem⁹. qz celestis illa curia ex nob⁹ ha bet cui sit cura de nobis. q̃ suis nos ptegat meritis. q̃s informauit exẽplis. illumĩauit doctrinis. z miraculis pfirmauit. Quẽ de⁹ dedit cũctis pl'is in gl'iam z honorez. cui⁹ memoria in benedictiõe est. Ea nãq̃z de di/uinis reb⁹ scripsit vt in eo spũsctũs locut⁹ videat. Ita pie religiose z sctẽ vixit vt scri/ptis vita pgrueret et qõ scribebat doceret exemplo. in q̃ morũ virtus z signoruz clari tas ita cõperta ẽ vt pgruẽtib⁹ maximis me ritis ac miracul' vere sanctitat⁹ testimoniuz a militante eccl'ia debeat eidem. Nã cũ i flo re virente iuuẽtutis hũanis abiectis illece bris diuio se addixisset fuitio. religionẽ be ati Francisci (que p ardua tendit) ingres/sus. tantũ sedula lectiõe z assidua oõne p/fecit. vt cũ sapiẽte merito dicere posset. Op/tani z dat⁹ est mihi sensus. Illuminat⁹ eñ ab eo q̃ illumĩat oẽm sensuz. q̃ lux. via. veri tas est z vita. paucoz ãnoz spacio incredi/bilẽ est sciam pfecut⁹. Nec talentũ sibi a do mino creditũ sudario alligauit aut terre i/fodit. sed vt sapiẽtissim⁹ dispẽsator in cõem vtilitatẽ puertit. In celebri eñ Parisiensi

gymnasio cathedram rexit. vbi absconditas scripturaꝝ enucleans. nō solū viua voce p/fuit multꝫ. sed etiā plurima librorꝫ optimorū. tum in sacrꝫ lr̄is. tū in maioribꝫ sciētijs monimēta reliquit. q̄ essent oi tpe posteris pfutura. Magnꝰ doctrina. nō minor humilitate z vite meritꝫ. Quem Alexāder de Ales. doctor clarissimꝰ (cui se in disciplina sctūs Bonauētura tradiderat) tante innocentie ac colūbine simplicitatꝫ exptus ē esse vt dicere solitꝰ fuerit. sibi videri q̄ in eo Adam nunq̄ peccasset. Magnꝰ etiā in ordine fratrū minorꝫ. cui vnꝰ omniū post beatū Franciscū plurimū pfuit. Ad eꝰ em̄ gubernacula vocatꝰ. z generalis minister dño inspirante creatꝰ. talē se suis pbuit subditis vt i illo dñico illud verbuz videret impletum. Qui maior est vestrū fit minister vr̄. Hā sapientia z morꝫ integritate maior. plationis officiū cū tanta exercuit charitate. q̄ spōte humilis nūc doctrina. nūc monitiōibꝫ. nūc exhortatiōe fraterna. nūc etiā corpali seruitio fatagebat vt bonꝰ christi miles inferioribꝫ ministrare. Hec solū q̄ ab ipo btō Frā cisco pie z sctē fuerāt instituta diligētissime custodiuit. sed multa etiā adinuēta. que crescente fratrū numero necessaria videbant adiecit. Ordinē quoq̄ ipm in puincias custodiasq̄ diuisit. Magnꝰ etiā dignitate in Romana fuit eccl'ia. Increbrescente em̄ fama innocētie. doctrine ac prudētie eiꝰ. a felicis recordatiōis Gregorio papa decimo pdecessore nr̄o ad cardinalatꝰ ē vocatꝰ honorē. vt eiꝰ opa in maximis z difficilimis rebus q̄ tpibꝫ illis inciderāt vterent. In quē Gregoriꝰ ipe ob ingentia viri merita nouo est vsus exēplo. Statim em̄ illi Albañ. cōmisit eccl'iam q̄ nō nisi vetustioribꝫ cardinalibus solet cōmitti. Nō fefellit expectatōez summi pontificꝫ ac sacri senatꝰ optimus a deo amicissimꝰ vir. Sed in pcilio Lugdunen. psidēs. oīaq̄ ad dei laudez dirigēs. sedatis discordijs. difficultatibusq̄ sublatis. ipi eccl'ie maxīo vsui fuit z ornamēto. Quibus rebꝫ apte cognoscit q̄ statuit illi dominus testamētū pacꝫ. z pncipem fecit eum. vt sit illi sacerdotij dignitas in eternū. Quem inanis gl'ia nō inflauit. nō diuitie sinistrorsum egerūt. sed in fide lenitateq̄ pseuerās. pius in deū. in paupes misericors. iustus i oīes. ita ℞ corruptibile corpꝰ exuit vt cum ap'lo dicere posset. Bonū certamē certaui. cursum pfumaui. fidē seruaui. In relīq̄ reposita ē mihi corona iusticia. Qui z si exsola pseuerātia poterat sctūs credi. Juxta illud. Esto fidel' vsq̄ ad morte z dabo tibi coronā vite. subsecuta sunt tm̄ post vitā multa maximaq̄ miracula. q̄ certū sanctitatꝫ eius pbent indiciū. z nos ad ipꝰ veneratione inducūt. q̄ deꝰ meritis pcedētibꝫ venerandū oñdit. Ipe em̄ deꝰ omps vt sue ptutis potentiā manifestet. z nr̄e salutꝫ cām pandat. fideles electos suos q̄s coronat in cel'. sepe etiā honorat i mūdo ad corū memorias signa faciens et pdigia. q̄ heretica prauitas pfundat. z fides orthodoxa sernet. ¶ Agimus igit' ipi deo quantas possumꝰ gr̄as. q̄ nos dignos duxerit p quos hec canonizatio celebraret. Que licet diuinis lr̄arū monimētis extantibꝫ. corruscātibusq̄ miracul'. iam pridē potuerit rite fieri. nunq̄ tm̄ ante hac vel a pncipibꝫ vel ab alijs tanta diligentia fuit petita. nr̄o tpe charissimi in christo filij nr̄i Fredericꝰ romanorꝫ impator semper augustꝰ. Ludouicꝰ Francorꝫ christianissimꝰ. Ferdinandus Sicilie z Matthias Hungarie reges illustres. dilecti quoq̄ filij nobiles viri Alphonsus calabrie. Johannes mozenico venetiarꝫ. Johes haleā Mediolani. z Johes burbom duces insignes. pterea ciuitates florentiū. senensiuz. lugdunensiū. perusiū. z que tale iubar tulit balneoregiū. tanto studio tātaq̄ pseuerantia petierūt a nobis. vt durū z impiū putaremus eis in re tā pia resistere. quā etiā dei monitu petere videbant. ¶ Accesserūt assidue venerabil' frīs nr̄i Juliani epi sabinēsis. ipi ordinis ptectorꝫ. dilectorꝫ q̄z filiorꝫ Francisci samsonis general' ministri. z petri de Rodolphis pcuratorꝫ dicti ordinis sacre thologie pfessoris pces. q̄ noīe generaleorꝫ capl'i. id tāq̄ iustū z debitū reposcebāt. Legeramꝰ studiosissime scti buiꝰ dīna scripta. quibꝫ postq̄ p etatē aliq̄d sape licuit sꝑfuimꝰ delectati. ¶ Audiueramꝰ q̄z ab antiquioribꝫ pfate religiōis frībz z gravibz q̄dē viris. quiz ipi a maioribꝫ natu accepant de sanctimonia vite eiꝰ. pstantē famā esse sciebamꝰ. ō multꝫ maximisq̄ miracul'. nec erat pterea apud nos dubiuz q̄n in triūphanti eccl'ia triūpharet i celo z veneratione mereret in terrꝫ. Sz mēores nos eūdē minorū ordinē ex voto ingressos. in q̄ dīna assistente gr̄a i sacris lr̄is z religiosis moribꝫ vt cūq̄

ꝑfecim⁹.eadēq̄ miniſteriat⁹ officia exercui
mus.atq̄ inde ad cardinalat⁹ dignitatē.ita
vt ꝓ ꝓſil'es ḡdus ad pontificat⁹ culmē ſub/
leuatos nos fuiſſe diſponēte dño ꝓgſcam⁹
ꝓ q̄s ipe Bonauētura ſctūs ad triūphantē
eccl'ie īmarceſſibilē gl'az euect⁹ eſt.ne ad id
videremur potius affectiōe ꝑpria q̄ debita
deuotiōe moueri.eā adhibuim⁹ diligentiā
ac grauitatē quā rei magnitudo poſcebat.
Cōmiſim⁹ em̄ trib⁹ ex venerabilib⁹ fribus
nr̄is ſctē romane eccl'ie cardinalib⁹.vt ō ve/
ritate miraculoꝝ mādarēt inq̄ri. Cūq̄ vn⁹
ex eis inchoato ꝓceſſu vt deo placuit ab
hac luce migraſſet.aliū i locū defuncti ſub/
rogauim⁹ cardinalē.q̄ etiā decedēte alium
ſubſtituim⁹.nec his ꝓtenti cū iā ꝓceſſus ipe
pene ꝑfect⁹ eſſet.z hi q̄ delegati erāt fideliſ/
ſime retuliſſent.tū q⁹ nō videbat in ꝓcedē/
do tanta q̄nta req̄r̄i obſeruata ſolēnitas il
lū reiterari iuſſim⁹. Demū cū exuberiori re
latione z fide dignoꝝ teſtiū ſup ℔ receptiōe
cōpertū fuiſſet multa z magna a deo ꝓ ipm
ſctm̄ miracula fieri q̄ in ꝓſpectu mlt'itudis
cernebant. Nos ne ſpūiſctō reſiſtere vide/
remur.q̄ p os ꝓphe laudare deū in ſctis ſu/
is iubet.in ꝓſiſtorio nr̄o ſecreto h⁹ rei cā ha
bito.eoꝝdē venerabiliū fratꝝ nr̄oꝝ ſcē ro/
mane eccl'ie cardinaliuꝝ vota ſup hmōi ca/
nonizatōne ſum⁹ ſcrutati. Cunq̄ oim vna
eadēq̄ fuiſſet ſnīa.vicz vt in ſctoꝝ numero
referri deberz.ꝓſiſtoriū publicū deinde ha
buim⁹.in q̄ magna multitudie aſtāte in tri
duū oēs ieiuniaq̄ indixim⁹.vt de⁹ oēs
nobis q̄ fact⁹ optimū in hac re eēt oīde/
re dignaret.nec pateret eccl'iam ſuā militā
tem errare q̄ ſe triūphāti cōformare ſtude/
ret. Triduo deinde elapſo oīs q̄ in roma
na curia erāt ꝑlatos iuſſim⁹ cōuenire. q̄ ad
vnū interrogati q̄d faciēdū videret.i eandē
ſnīam ꝓuenerūt.btm̄q̄ Bonauēturā eum
canonizandū cēſuerūt. Nos ḡ dei nutuz et
voluntatē ſeq̄ntes attēdenteſq̄ iuſtū ac de
bitū eſſe.vt q̄s de⁹ honorat in cel'o nos vene
ratiōis officio laudem⁹ z glorificem⁹ in ter
ris.cū ipe pot⁹ laudet z glorificet in illis q̄
eſt laudabil'z gl'ioſus in ſecula. Huc diem
canonizatiōis ipi⁹ ſcti Bonauēture in me/
dio Baſilice ꝓncipis apl'oꝝ de vrbe q̄ ma/
xima ois generꝫ ordiniſq̄ multitudo cōflu
xerat celebrandā ſtatuim⁹. Ibi reliq̄s oīb⁹
legitime pactis.ꝓdict⁹ ordinis minoꝝ pcu
rator.in medio ſtans dictuz illud bti Jo/
hannis apl'i clara voce ꝓponens.videlicet.
Tres ſunt q̄ teſtimoniū dāt in celo.pr̄.℔ū
z ſpūſſctūs.ꝓbauit etiā habito ſup ꝓmiſſ⁹
ꝓceſſu.ipas btiſſime trinitatꝫ ꝓſonas teſti/
moniū q⁹ beat⁹ Bonauētura in celo ſit.ꝓſti
tiſſe.pr̄em videlicet in miraculoꝝ potentia.
filiū in doctrine ſapia.z ſpm̄ſctm̄ i vite ip⁹
bonitate. Et ꝑterea nō ſolū noīb⁹ oīm qui
hanc ipam canonizatiōem fieri ſupplicarūt
ſed etiā ex parte indiuidue trinitatꝫ pr̄is et
filij z ſpūſſcti.vt ipm̄ btm̄ Bonauēturā ſan
ctum pnūciare dignaremur inſtant inſtan
tius z inſtātiſſime req̄ſiuit. Cōfidētes igit⁹
q⁹ iu hac canonizatiōe nō ꝓmittat nos de⁹
errare q̄ oīa in ea q̄modolibet req̄ſita eti
am ſupabūdant obſeruari fecim⁹ z obſeruari
mus.de eoꝝdē fratrū nr̄oꝝ ſcē romane
eccl'ie cardinaliū oīmq̄ ꝑlatoꝝ in romana
curia exiſtentiū vnanimi ꝓſensu et maturo
ꝓſilio de oīm ipotentꝫ dei ac beatoꝝ Petri z
Pauli apl'oꝝ eius auctoritate cōfiſi.beate
memorie Bonauēturā balneoregioneñ.ſa
cre theologie ꝓfeſſorē.ex gremio ſacri ordi
nis minoꝝ.z ex officio generalatus in ēpm
cardinalē aſſumptū.ſctm̄ eſſe ac alioꝝ ſcōꝝ
dei catalogo aſcribendū adꝺicienduz z ag/
gregandū fore ac fideliter firmiterq̄ tene/
ri debere decernim⁹.ipmq̄ ſctoꝝ ꝓfeſſoruz
pontificū et doctoꝝ q̄s ſancta dei venerat
eccl'ia ꝓſortio ſolēniter in ꝑſentiaꝝ aſcribi/
mus aggregamuſq̄ p ꝑſentes. Statuētes
etiā z mandātes venerabilib⁹ fratrib⁹ nr̄is
patriarchis.archiep̄is ep̄is ac dilectꝫ filiꝫ
dictoꝝ ac patriarchaliū metropolitanoꝝū
z catbedraliū eccl'iarū capl'is z q̄rūuis ordi
num tam mendicantiū q̄ nō mendicantiū
ꝑfeſſorib⁹.necnō quibuſcūq̄ eccl'iaſticis ꝑ/
ſonis vt feſtū ipius ſcti Bonauēture ſecū/
da dñica menſis Julij ſingulis ānis ſolen/
niter z deuote celebrent diuinū officiuz ve/
luti ꝑ vno ꝓfeſſore pontifice z doctore tam
publice q̄ ꝑuatim.put ꝓtigerit ꝓſoluentes
Dilectis vero filiꝫ fratrib⁹ ꝑdicti minoꝝū
ordinis q̄tinus hmōi officiū ſub feſto du/
plici z octaua eo modo quo alioꝝ dicti or/
dinis ſanctoꝝ celebrare feſta z octauas cō
ſueuerunt celebrādi cōcedim⁹ facultatem.
Inſup eadē auctoritate oīmb⁹ vere penitē
tib⁹ z ꝓfeſſis q̄ in eadē dñica eccl'iam ī qua
ſctm̄ ei⁹ corpus req̄eſcit deuote viſitauerīt
annuatim ſeptē ānos z totidē q̄dragenas.
bis vero q̄ alīs tpib⁹ in ſingul'diebꝫ dñicis

centū dies. Illis autē q̄ eccl'ias fratrū mi/norū vbilibet constitutas tam ipa die festi q̄z in octaua diuinis officijs interfuerint cō similes indulgētias t pctorū remissiones q̄ in singulis alioz eiusdē ordinis sanctoz festis ex indultis apostolicis generalit pmulgatis Romani pontifices pcesserūt. de iunctis penitentijs misericordit in dño relaxamus t elargimur. Considerātes prete rea quāta ab bocipo sancto Bonauētura rōne scientie t sanctitatis vite epalisq̄ t cardinee dignitatis scta romana eccl'ia susce/perit incremēta quātaq̄ idē sanct9 cū bea/to Thoma de aquino coetaneo ꝓdiscipu/lo t cōmagistro suo familiaritatē t spiritu/alem cōiunctionē in hac vita seruauerit. vt quos in ℔ seculo fraterna iunxit charitas t eadez in celo pmia cōsecutos credim9. pūs ecclesia pari veneret honore. ꝓdictū festum inter festa sacri palacij apostolici assumen/tes annumeratesq̄. eandē indulgentiaz in festo ꝓdicto in eccl'ia sanctoz apostoloruz de vrbe q̄ in festo ipius sancti Thome de aquino in eccl'ia beate Marie ꝓginis ō vr/be miuerua vulgariter nūcupata habetur. cōcedimus. pitercz decernim9 frēs mino/res in alma vniuersitate parisien. eisdem pmilegijs posse ac debere vti t gaudere ob ipius sancti Bonauēture merita. quib9 ex apostolicis indult fratres predicatores in eadez vniuersitate intruitu t gra eiusdē san cti Thome potiri t gaudere cōsueuerunt t gaudent aut potiri et gaudere q̄modoli/bet poterūt in futurū. Quocirca oīs t sin gulos in dignitate ꝓstitutos requirimus t monem9 q̄tinus vniuersis t clericis t po/pulis suarū ciuitatū dioceſum t parochia/rū pīentes nras lras solēniter publicātes. eosdē hortent. deū ipm a quo bona cuncta pcedūt būiliter depcent. vt ipius sancti do ctoris t cōfessoris Bonauēture meritis et pcib9 exorat9 militantē ecclesiā. aplicā fidē. t cūctos christideles a paganoz t alioz in/fideliū t hereticoz tueatur incursib9 t a pe/riculis cūctis semp ptegat ac defendat. t il lam quā nobis mūdus dare nō pōt pacez. hostiū oīm sublata formidine. firma cū trā quillitate cōcedat. vt q̄s post hui9 vite mili/tiā depositūq̄ pastoralis officij ministeriū vnacū grege nobis credito ad sempiterna tandē gaudia puenire mereamur. Demuz q̄ difficile foret litteras originales presen tes ad vniuscuiusq̄ noticiaz deferri volu/mus ac decernim9 q̄ earū trāssumpto sub sigillo generalis ministri ordinis antedicti t manib9 duoz notarioz publicoz debite subscriptis fides adhibeat indubia in om nib9 t p oīa. t illis vbiq̄ stetur ac si originā/les lre huiusmōi essent exhibite vl' ostense. Nulli g̃ oīno hominū liceat banc paginā nostre cōstitutiōis. adscriptiōis. aggregatio/nis. statuti. mādati cōcessionis. relaxatiōis largitionis. assumptionis. annumeratiōis monitionis ac voluntat9 infringere vl' ei au su temerario ꝓraire. Si q̄s autē boc attē/tare pīsumpserit indignationē oīmipotent9 dei ac beatorū ꝑetri t ꝑauli apostoloruz eius se nouerit incursuruz. Datum Rome apud scm̄ ꝑetrū Anno incarnatiōis dñi/ce. M. cccclxxxij. Decimooctauo kalēdas Maij. pontificat9 nri anno vndecimo.

¶ Incipit plog9 in speculū discipline seu li bellū de minimis ad nouicios sci Bona/uenture epi t cardinal' ordinis minoz.

Honestatem

tendētes in pmis necessariuz būt vt p exercitium discipline virtut9 titulū cit9 apīhēdere possint. ¶ Nā vt ait Hugo de scto victore. Usus disciplīe ad frutē aīm dirigit. frus aūt ad btūdinē pducit. ac p ℔ ināt exerci tiū discipline esse dz nra inchoatio. frus. p/fectio. pmiū frutus. eterna btūdo. ¶ Nec q̄ disciplinā i noue ꝓuersatōis initio negligit ad eā postmodū difficile applicat. t formaz quā pmo q̄s recipit vir deponit. ¶ Adole/scēs nāq̄ iuxta viā suā etiā cū senuerit ñ re cedet ab ea. ¶ Optia viuēdi forma eligēda ē quā reddat assuetudo iocūdā. ¶ Pri9 autē ad pfectū gd9. defect9. cognitio. magz oio prudēti securitas. viuēdi modū nouisse cō/gruū p varia rez t accidētiū q̄litate. ¶ Nec mīmū ē ptēnere mīma. q̄ nō mīmā moribꝫ maculaz eo turpi9 neglectu bita ingerūt. q̄ vitari facili9 cognita valuerūt. ¶ Proinde q̄ spū dei agunt moralib9 documēt9 inten/dūt. q̄ tū supbi t fatui ꝓtēnētes nūc supstitī ones nūc cerimonias vocāt. aut certe calū nijs fucatis impugnāt. ¶ Nec em̄ stult9 ꝑ/ba prudentie recipit. nisi ea dixeris q̄ ver/santur i corde ei9. ¶ Hic ergo tractatulus

p supioz impositionē exact⁹. rudi q̄dē iux/
ta scribent⁹ ruditatē z intēti exigentiā stilo.
et diminutis q̄z ac nudis ob breuitatē. i cō
pactisq̄z interdū sed ꝯgruis p moz traditi/
one sentētiꝰ edit⁹. nouis xpi discipulis p
aliq̄li speculo inspiciēdus ꝓponit. vt p pau/
ca sibi ꝓposita occasionaliē fiant in pluribꝫ
cautiores. ¶ Da sapiēti occasionē ait Sa/
lomon. z addet ei sapia. ¶ Attendāt tñ q̄/
dam ꝫ accipiēda fore cōiter z magis z min⁹
p loco z tpe obseruāda. licet nō sp p singul'
ꝯditionū modificatio repliceť. ¶ Prudēs.
vt rerū varietas exigit. ita se accomodat tē
pori. nō se in aliq̄bꝫ mutās sed poti⁹ aptās.
sicut man⁹ q̄ eadē est cū in palmū extendit.
z cū in pugillū cōstringit. ¶ Nec moueat si
qua p iunioribꝫ ingtinētia videanť. pinde
iunior in bis sepe q̄ ipm excedūt instruit vt
senioz se ꝓposito applicās. sit q̄ntū congruit
aptior ad agēda. cautior ad cauēda. ¶ Pro
lixitatē forte trit⁹ si q̄s fuerit inspector cau
sabit. sed necessariā in exptis dicendoꝝ ex/
pressionē aduertat. ¶ Nec facile rudes. p q̄
bus est opa generaliꝫ posse cōmarilꝫ. id ē.
breuibꝫ z incōpletis sententiꝫ erudiri. aut
ꝯcisis passim. pficere paradoxis. vnoq̄z ni/
bilomin⁹ nouerit titulo multa q̄ñq̄z pstrin
gi. que specialē req̄rerent explicāda tracta
tum. ¶ Duas aūt pticulas. ꝑncipalē vicz z
incidentalē fm series habet. ¶ Principal'
in duas diuidit. In q̄rū ꝑma de ꝓparato/
riꝫ ad disciplinā z aliq̄bꝫ eius effectibꝫ inci
dent. in scda de ipa plen⁹ tractat. ¶ Pre/
paratoria sunt p modū ꝑncipiū medij z po/
stremi. Depositio vetustat⁹. stabilitas men
tis aduersus tēptatiōes diaboli. z subiecti
onis hūilitas. ꝑmū ꝓparationē inchoat. se
cūdū ꝓtinuat. tertiū vero ꝓsumat. ¶ Ser
uanda erit vbiq̄z maioz z minoz paragra/
phoz distinctio. ad seriei z ordinis euiden
tiam ampliorē.

¶ De vetustatis depositione.

¶ Capitulum I.

Deponendus est
d fm apl'm vetus hō. et induend⁹
est nouus. ¶ Quod pfecte im/
plent q̄ trāsitoriꝫ abdicat⁹ nō solū pcrā ve
rūetiā occasiōes fugiūt pctoz. veteriq̄z fer/
mento p purā ꝓfessionē plen⁹ expurgato. i
vite nouitate pfecta. soli pēligūt dño mili/
tare. ¶ In odore igit vngentoz christi per
cōpendiosam z tutā sacre religiōis semitā
currere cupiētes. ꝑus rex tpalīū fasciculos
deprimētes abūciāt. vt ab oīi tā possessio/
ne q̄ cura penit⁹ expediti xpm dñm expedi
te sequant. z nō sint ei temptatōnis occasio
vel ruine. ¶ Q si ante religiōis ingressum
nō fuerint expediti. post ingressuz saltē ex/
peditionez bmōi p alias psonas vel p lras
iuxta supioris arbitriū q̄nta pñt accelera/
tione. pcurēt. nō expectaťs oportunitatibus
aut vtilitatibꝫ deceptoriꝫ. q̄s frequēter dia
bolus sub specie pietat⁹ assumit. ¶ Sūma
sit eis vtilitas vtilitates hui⁹ mūdi ꝓtenere
ꝓpter christū. iuxta ꝓbū scī Hiero. Nemo
renūciat⁹ sec'o. bū pōt vendere q̄ cōtem/
plit vt vēderet. Si habes inq̄t in ptate rē
tuā vende. si nō habes. proīce. Totū ꝺo de
dit. q̄ seipm obtulit. ¶ Post religiōis igres
sum ꝓtinue debēt ꝓfessioni faciēde vacare
z de oiꝫ q̄ in secu'o a puericia cōmiserť ad
memoriā q̄ntū poterūt studiosa sollicitudi
ne reuocaťs generaliť ꝓfiteri. Malor nāq̄z
ꝓfessio. initiū est bonoz. Ordinis ꝑ status.
reꝯcit res atq̄z reatus.

¶ De constātia mentis z cautela ꝓtra tem
ptationes diabolicas. ¶ Capl'm II

Quoniā aūt pharao psequit israelez
q fugientē. z ꝓtēpt⁹ surgit in scādala.
nunc apte nūc occulte sub specie bo
ni piculosius tēptans. faciāt qđ scriptū est.
Fili accedēs ad seruitutē dei sta in iusticia
z timore. z ꝑpara aiam tuā ad tēptationez.
¶ Solēt ꝑcipuevires temptatiōi prebere
fluctuatio mētis circa ꝓpositū ingressurevl'
ingresse religiōis tarda tepidaq̄z repulsio.
z deiectio spūs desolati. ¶ Ea ꝓpter in p/
mis in ꝓposito sctō coꝝ suū oīno stabiliant z
ꝓfirment. ne velut harūdo diuersis vento/
rū flatibꝫ agitati. vacillēt. ¶ Optimū ē inq̄t
apl'us. gratia stabilire coꝝ. Et Prosper ait.
Quēlibet hoiem (donec se in eo qđ elegit
certa diffinitiōe ꝓfirmet. velut in q̄dā deli/
beratiōis incerte biuio cōstitutū) discerpit
ipa diuersitas volūtatū. Virt⁹ inq̄t horta
tur z ꝓuocat. vt diffinitōis ambiguitate de
posita. ꝓpositū spiritale suscipiat. pseueratu
rū se in suscepti labore ꝓpositi nō sua possi/
bilitate sed dñi miseratione ꝓfirmet. Cogi
tet q̄nti z quāte potuerūt z pñt qđ se posse
desperat. vnđ illi potuerūt inde se posse fir
miter credat. meminerit illud apl'i. Fidelis
deus q̄ vocauit vos. q̄ etiam faciet z. Qui

sperant in dño mutabunt fortitudinē. current ꝛ nō laborabunt. ambulabūt ꝛ nō deficient. ¶ Ad hoc temptationū ꝛ cogitationū malaruꝫ viriliter ꝓncipijs ꝛ absq; more dispendio est obstandū. ℞ si earuꝫ insultꝰ spiritū inquietēt non solū familiarꝫ confessor verūetiā fratres alij seniores sunt in adiutoriū aduocandi. vt vniꝰ debilitas multoruꝫ adiutorio sustētet. Frater ꝙ adiuuat a fratre. quasi ciuitas firma. Qui autē vulnus detegere vel auxilium petere negligit. sua nō immerito negligētia perit. Deniq; cū diabolus serui dei spiritū p tristiciā dejicere studeat. ipam si qñ irrepserit citꝰ repellentes. christo dño qui datorē hilarē diligit in cordis leticia famulent. attendētes sollicite ne ō sua vnq; vocatiōe ingrati aut tepidi regratiatores appareāt coram deo. vbi sol radiat gr̄e. nubilū turbatiōis abscedat. Solet in aqua turbida latere piscaturus aniam. coluber tortuosus. ¶ Maximū inhabitantꝫ gr̄e signū. spiritualis leticia.

¶ Porro ꝙ vocantis gr̄aꝫ nō agnoscit. indignū se vocationis fructu cōstituit. ¶ Beneficijs ingratꝰ exhibitis. ineptus efficitur exhibēdis. ¶ Valet quoq; interdū ꝙuersis p anie salute mutatio loci. Plerūq; em̄ dū mutat locus. mutat ꝛ mentꝫ affectus. Valet p mentꝫ temptatiōibꝫ impulse p̄sidio. Valet p mor̄ citius ac pfectꝰ assequendo peculio. extra cognationē ꝛ patriaꝫ vel ad tempꝰ secedere. ¶ Verū qz p se nullo modo sufficerēt ad machinamenta diaboli repellenda ad christū (ꝓpter quē oīa ꝓtemperserunt ꝙ est temptatoꝝ refugiū. et debiliū fortitudo. ꝙ se fideliter inuocantibꝫ facit cū temptatione ꝓuentuꝫ vt valeant sustinere) crebris supplicationibꝫ ꝛ deuotis recurrāt. vt qui eos dignatꝰ est de fornace babylōis eripere. bonū in eis pficiat qđ incepit. Frequēs ꝛ feruens oro dissipat oīne malū. olle feruenti muscę nō insident.

¶ Quō necessaria sit ad discipline suscepti onem humilitas. ¶ Caplm III

Deniq; quoniā vt ait Hugo. sicut cera nisi pꝰ emollita fuerit. formaꝫ ñ recipit. sic ꝛ hō quidē ad formā ꝝtutis nō flectitur. nisi ab oīni elatiōis ꝛ cōtradictionis rigore p humilitatē humiliet. necesse habēt ꝙ discipline cupiūt moribꝫ iformari. vt humilitatꝫ radicem in corde figere studeāt. ꝛ tumorē ꝓprie volūtatis p̄sumptionis ꝛ irreuerētie viciū que a supbia procedere solent. tā in re q̄ in signo vigilanti cauēant. vt humilitas ancille more. locū ꝑparet discipline.

¶ De captiuatione volūtatis ꝓprie. ¶ Caplm IIII.

Voluntatē itaq; ꝓpriā ingenti curēt studio captiuare. ¶ Quid em̄ prodest sub vniꝰ ordinatiōe viuentibꝫ q facultates suas abijciūt. si ꝓprias voluntates nō relinquūt. cū sit p̄stantiꝰ voluntatibꝫ renunciare q̄ rebꝫ. ¶ Tota religiōis perfectio. in volūtatis ꝓprie abdicatiōe cōsistit. quare potissimū pfectiōis ꝛ discipline īdustrius appetitor. volūtatibꝫ ꝓprijs edomandis. ꝛ p̄sidentiū nutui subiugandis inuigilat. ¶ Profecto in duobꝫ erit subiecte pbatio volūtatis. si videlicz in iniūctis deuote obediat. et in agēdis suis semp habere auctoritatē obedientie nō omittat. ¶ Primi. ℔ est obedientie in iniūctis patet necessitas. patet ꝛ meriti magnitudo. ¶ Haz quicq̄d vice dei p̄cipit hō. qđ nō sit tm̄ certum displicere deo. ℔ oīno sic accipiendū est q̄si p̄cipiat deus. ¶ Ad meritū etiā melior est obedientia q̄ victime. sctēq; obedientie holocausto nihil deo gratiꝰ exhibet. ¶ Nemo ad pfectionis semitā currendā magis expeditus q̄ verus obediēs. ¶ Quāobrē obedientie filij se totū ad obediendū exponāt. morq; vt p̄lati vocem audierint. quasi diuinitꝰ imperetur. morā pati nesciāt. sed relictis oīnibꝫ ad iniūcta queq; fideliter exeq̄nda prompta deuotione ꝓsurgāt. vt vicino obedientie pede velut vno momēto iubentis vocē. facti exhibitione sequant. ¶ Perfecta obedientia sua impfecta relinqt. Quinīmo nec bonus obediēs ꝑbū expectat. vbi de supiozis sibi ꝓstiterit voluntate. ¶ Illū autez optimū dixerim obedientie gradū. cū eo animo opus iniunctū recipit quo et p̄cipit. cuz ex voluntate iubentꝫ pendet intētio exequentis. ¶ Nunq; de maioꝝ snīa iudicet. quoꝝ officij est obedire. implere q̄ iussa sunt. deinde si ad pfectuz volūt obedientie puenire. ꝓstanti secū deliberatiōe ꝓponāt. deuote sq ad oīnia obedire. ¶ Si qđ igit graue vl̄ impossibile forte iniungit. suscipiāt quidē cū oīni mansuetudine iubentꝫ imperiū. ¶ Qđ si oīo suarū viriū pondus excedat. impossibilitatꝫ sue causas ei q̄ p̄est patient ꝛ opportune insinuēt. nō sugbiēdo vel ꝓtradicēdo

vel alias leui murmure resistēdo ¶ Si ad huc supior in sua manserit sentētia. ita sibi nouerit expedire. z ex charitate de adiuto/rio dei cōfisi obediāt. Christ⁹ fact⁹ est pro nobis obediēs vsq; ad mortē. mortē autez crucis. Qui licet ad pīem p calicis trāslati one clamauerit. ptinuo tamē adiūxit. Ue/rūtamē nō mea volūtas. sed tua fiat. ¶ Nō solū maioribꝫ. sed sibi etiā iuicē obedientiā certatim impendāt ¶ Incūbit christi disci pulo. vt oīm peterī se tribuat. Exēplo apli. volūtarios se oīm seruos pstituant. Sint vt scriptū est. subiecti iuicē in timore christi ¶ Scōi necessitas. ℞ est obediētie in agen dis. ne ꝺd videlicet sine obediētia pſumat. ꝺa simplicioribꝫ forte aliquib⁹ min⁹ patet. aliquāta videt pſecutione rangēda. ¶ Da benda est plane in agēdis obediētie sancte auctoritas. sine q̄ nec ēt ipa bona sūt bona Uoluntas siquidē pria boni virtutē pfir/met ¶ Sanct⁹ Bernard⁹ sup Cantica ait Grande malū pria volūtas. q̄ sit inquit vt bona tua bona nō sint. Etem si in die ieiu/nij mei inueniat volūtas mea. nō tale ieiu/niū elegit dñs. nec sapit illi ieiunij meū. qō nō obediētia sed viciū volūtatis pprie sa/pit. Et subdit. Ego autē nō solū de ieiunio sed de silentio. de vigilijs. de oratione. de lecti one. de opere manuū. postremo de oīm ob seruātia monachi. vbi inuenit volūtas sua in eo z nō obediētia magistri sui. idipm sen tio. mīme prorsus obſuantias illas. z si bo nas in se int virtutes censuerim deputan/das. Itaq; noui xpi discipuli semetipos pe nitus abnegātes in agēdis suis. i. in opati/onib⁹. locutiōib⁹ z rerū q̄rūlibet vsu. non p priam voluntatē. sed supior i oīmib⁹ dispo sitionē seq̄ntur. p quib⁹ tñ sit specialis cor licentia vl assensus hūdus. ꝓsiderari opor tet. ¶ Et pmo circa opationes videndū. q̄ earū quedā cōmunes seu ꝺuētuales. quedā speciales seu psonales esse nosciunt. Spe cialiū eīm quedā ad primū. quedā ad perso nā ptinent opantis. Pro ꝺuentualibꝫ q̄ cō mune sil attingūt collegiū. exequēt nō est licentia req̄renda. cū ad hmōi sit eaten⁹ su/perior licentia. imo impositio general. vt ea q̄ siue in choro siue in refectorio siue ali/bi mō pdicto ad vite ꝺuentualis ꝓsuetudi/nē ptinent. null⁹ ꝺuentualis auctoritate p/pria. pter euidētē necessitatē licite ptermit/tat. Inde est q̄ ab officio chori ab aliq̄ vide licet hora canonica. vel a pma cōuent⁹ refe ctione. aut a ꝺuentualib⁹ alijs quēq; absq; licentia remanere vel assistētē recedere. his necdū in collegio ꝓsummatis nō licet. Pro specialib⁹ ad primi alteri⁹ fratris necessita/tem spectātib⁹ (nullū cōmunis seu cōuen/tualis vite ꝓsuetudini aut executiōi specia liter iniunctoꝝ impedimentū pstantibus) nequaq; ad superiores sic nec p cōmunib⁹ p licentia dixerim recurrenduz. cū fm apl'm. alter alteri⁹ onera portare. z p charitatē spi ritus seruire iuicē debeam⁹. Uerūtamē tē/pore q̄ cōuentualia. vl alias iniūcta fieri de bent. nō sunt pter licētiaz specialia seu gra/tuita hmōi facienda. Illa q̄z que ad q̄tidia na cōmuniū officioꝝ obsequia. vl ad primi necessitatē nō ptineāt corpalē. quale est scri bere in q̄terno z alia hmōi sil'ia. maxie si oc cupationē plixiorē inducūt. agenda sūt de superioꝝ assensu. Pro specialib⁹ ad psonā o/perātis spectātib⁹. siue ad carnis mortifica tionē ptineāt. vt sunt vigilie nimis longe. vel abstinētie singl'ares. siue ad exercitium spectēt opis manual' p se vel p aliū. faciendi licētia querat. sine q̄ religiosus suas singu/laritates facere nō debet. q̄ppe cui nec cor/pus suū habere licet in pria voluntate. Et qō sine pmissione p̄is spūalis fit. pſumpti oni deputabit z vane glie nō mercedi. Nec pōt sibi opari p volito siue p scribēdo. siue alia faciēdo. siue in reb⁹ suo vsui deputatis. vt sunt libri. vestes. lecti. et alia hmōi p alia imutando. Incōgrue quoq; puno. res plu rib⁹ seruitura mutat. Fit res freq̄nt ex mu tatione deterior. z qō mihi studiose coapto alijs discoapto. Hec de opib⁹ ¶ Hec tamē negauerim ad mima seu exilia q̄dā z vix re putanda alicui⁹ momēti. solā sufficere con/niuentiā platoꝝ ¶ Circa locutiōem ℞ tene ant. vt corā superiore maxime i capl'o sine ei⁹ assensu phabito. nō loquant. alias de neces sarijs z honestis. loco z tpe debitis. loqui p ut eis ordinatū fuerit. poterūt int fratres. Locutio vero cū extraneis siue seculares (licet fratrib⁹ obsequētes siue religiosi quili bet fuerint) fratrib⁹ nouicijs est pbationis tpe penit⁹ interdicta. sine frē pfesso. q̄ om/nia loquētis verba z rñdētis audiat sine li centia specialit. sine q̄ nec ad portaz nec ad extraneos ipis indulget accessus. Perso/nis tñ huiusmōi si occurrerint poterūt in/clinare. vel si loc⁹ aut temp⁹ loquēdi fuerit.

ꝛnon poterint subterfugere bono mõ. eos breuiter salutare. ¶ Si de loquẽdo secuꝝ requirat ab eis. rñdere humiliꝫ debẽt se loquendi aut morãdi licẽtiã nõ habere. Nulla prorsus alia eoꝝ audiant verba. nec cuꝝ eis aliquaten⁹ sedeãt. vel vlteri⁹ cõmorent sed si locutionẽ necessitas exigit vel honestas. dicãt ad eos obtenta si poterũt licentia reuersuros. Ualeꝯ recedendo potius faciãt. q̃ morãdo. ¶ De licẽtia tñ hmõi p̃lato est cauti⁹ puidendũ vel ab ipo tm̃. vel ab eoꝝ instructore (q̃ est eis ab ipo religionis ingressu specialiꝫ assignãdus) semp cũ p̃sens in domo fuerit requirat. ne a diuersis nõ absq̃ vitãde ꝓfusionis periculo. minus puide ꝓcedat. ¶ Circa receptionẽ rerũ distributionẽ ꝛ vsum. qm̃ a supioꝝ auctoritate dependẽt. duo p̃cipue subdit⁹ attendenda vident. Primũ vt qui dat aliq̃d illud ex officio possit dare. Scõm vt det q̃dem nõ ꝑm ꝓpriam voluntatẽ. sed put sibi a supiore fuerit constitutũ. Nec superflue dixerim ad officiũ attendendũ. Qui em̃ nõ habet officiũ administratõis. nihil alĩs debz cõmutare. vel in fraudẽ horũ dimittere potest. Rursum ipoꝝ officialiũ officia sunt distincta. Alĩs nãq̃ necessariaꝝ rerũ. nõ tñ p curatarũ est distributio cõmissa. ab illis autem nõ est absq̃ licentia recipiendus aliq̃d speciale. Alĩs autẽ iuxta diuersa rerũ officia cõmunis distributio reruꝝ cõmittit. ab his cõmunia ipa (si ordinarie q̃ scz et vbi vel quõ iuxta sui limitationeꝝ officiũ distribuere debent distribuũt) licite recipi p̃nt. ¶ Qui vero extraordinarie postulat. ad licentiã supioris recurrat. ¶ Preter cõia supradicta q̃cunq̃ rem aliquã occulte sine superioꝝ assensu recipit habet vl' vtit. a religionis delirat licẽtia. ꝛ quicq̃d habz male habet ¶ Porro cũ illud ꝓpriũ esse dicat de q̃ dispensare licet iuxta ꝓpriã voluntatẽ. omi assensu alio circũscripto. nõ paup sed dominus reputand⁹ videt qui rẽ quãcũq̃ alĩs distribuendo vt libet sine supioꝝ auctoritate dispenꝫt. ¶ Res sunt quidez cõmunes. sed vsus dispositio ptinet ad p̃latos. vt per eoꝝ curã singul' iuxta modũ ꝛ regulã sibi a sanctis aplis ꝓstitutã. put vnicuiq̃ op⁹ fuerit diuidant. ¶ Usurpat⁹ aũt sine licentia rerũ vsus culpabiliꝫ temereq̃ p̃sumitur. ꝛ prorsus illicite vendicat. ¶ Statutum q̃z religiose mancipatiõis cuadit. q̃ in vsu ꝓporem aliquã siue a parẽtibꝫ siue a q̃buscũq̃ alĩs recipit. aut qõ maioꝝ culpe recepta occultans. supioꝝ iudicio nõ exponit ¶ Qui rem sibi collatã celauerit. sctũs Aug⁹. cum furti censet in iudicio ꝺdẽnandũ. ¶ Nulla em̃ res quã supior nõ dederit aut pmiserit est licita ꝓpriũ abdicãti. ¶ Sunt q̃ oblata nõ sibi sed p̃lato mox deferenda recipe licitum estimãt. sed regl'ari priuato receptiõez occultã nõ dixerim esse tutaz. ¶ In comodandis p cohabitãtiũ indigẽtia rebus. nõ est lex posita charitati. ¶ Possum rẽ fratri petenti exponere ꝓcedendã. nõ tñ impẽdere vendicãdã. ¶ Proinde frẽs nouicij nullaten⁹ sine licẽtia nec a seinuicez neq̃ a fratre neq̃ a q̃cũq̃ homie rẽ aliquã siue tabulas siue acum siue aliq̃d q̃dlibet accipe. aut dare attemptẽt aliqua rõne. Sic nec l'as ad se missas recipiãt. aut aliq̃ casu receptas aperiãt. que a portitore vel eo q̃ recepit eas prius debẽt ad superiorẽ. vel si supior ordinauerit ad eoꝝ instructorez deferri. ¶ Sic nec rem alteri⁹ fratris vsui deputataz. ꝑter ipius fratris ꝓscitaz occupare licebit. ¶ Genus est furti ꝛ plerũq̃ turbatiõis occasio. rẽ fratris vsui deditã. eo si assit inscio detinere. ¶ Potest fidelis seru⁹ ꝛ prudens nõnulla p loco ꝛ tpe facere de tacito. vel ꝓbabiliter p̃sumpto supioꝝ assensu. ad ipm deniq̃ finaliter acta queq̃ p ausuz hmõi relaturus ¶ De cetero quicq̃d religiosus boni facit aut dicit qõ suo nõ nouerit displicere p̃lato. a vere obediẽtie merito nõ fraudatur. ¶ Felix hec seruitus. imo gl'osa libertas. quã q̃s sponte in regiã vendit⁹ seruitutem. deũ ꝛ eius vicarios poti⁹ q̃ seip̃m supse regnare ꝓstituẽs. sue prorsus renũciat voluntati.

¶ De p̃sumptiõe tam in re q̃ in signo.

¶ Capitulũ V.

Presumptionẽ interiorẽ ꝛ exteriorẽ sumopere fugiãt. Interiorẽ vt sensuz suum sensui nõ pferãt alioꝝ. nec de bonis sibi a deo collatis inaniter extollant. imo intantũ ceteris se inferiores ꝛ viliores ex intimo cordis credãt affectu. vt nec se aliq̃d etiã esse existiment. ¶ Nempe ꝑm apl'm q̃ se existimat aliq̃d esse cũ nihil sit. ipe se seducit. ¶ Neminẽ spernãt. neminẽ iudicent cũ frequent hũanũ fallat iudiciũ. Et beato Aug⁹. reste sepe species facti se aliter habz aliter anim⁹ faciẽt⁹. ¶ Pie de oibꝫ q̃ occur-

rerint sentiãt. licz rei nõ inteligãt rationẽ. ¶ Omia puerse pñt puertere mẽtes. Exteriozis psumptõis z supbie notã. in omni actiõe sua. gestu z ẏbo sũmo studio fugiãt. q̃ hũilitaz sunt in oĩbꝫ amplerãtes. Respectu actiõis psumptionẽ in officijs z in locis euitẽt. ¶ In officijs plationis vel ordinis. aut in alijs q̃ aliquã videnť supiozitatẽ hẽ nihil sibi vsurpẽt. ¶ Liber a culpa nõ est. q̃ alienũ vsurpat officiũ. ¶ Presente supiore vl̃ alio fratre maiore q̃s ipi fuerint ordĩe cõstituto. ad incipiẽdũ extraordinarie officiũ ad bñdicendũ cibũ vel potũ. ad dandũ fratribꝫ aquã benedictam. vel ad alia hmõi se nullaten⁹ ingerãt. ¶ Ad diuinũ q̃z officiũ nequaq̃ post seniores. vl̃ alios maiozis ordinis gradu. pmotos. ꝓzio legant iniectu. qñquidẽ nullus oĩno in mĩori ordĩe cõstituť post alĩũ maiozis ordinis ꝓmittẽd⁹ est legere. nisi necessitate cogẽte. l̃ legẽtiũ ordine ꝓmutato. vt in aliq̃bꝫ festis fieri solet. pterq̃ in omelia q̃ntũ ad ꝑmã lectionẽ. quaz ratione euãgelĩũ dyacon⁹ legere solet. Lectiones aũt que de omelia supsunt. nõ sunt ab alijs facile q̃s a sacerdotibꝫ presumẽde. ¶ In choro. p dissonãtia forte cantantiũ. vel ob aliã huiusmõi causam manũ ad foraz ꝓcutere. in mensa ictu cultelli vl̃ q̃modolibet aliter signuz cũ sono facere ad eos quoz est sup defectibꝫ chori vel mense intẽdere ptinet. nec huiusmõi facile debẽt ab alijs vsurpari. Multa tñ sunt supioziby licita. q̃ reꝑhensibiliter ab alijs presumuntur. ¶ Adhuc qz nouissimũ eligi locũ mgr̃ ipse humilitatis hortať. locis semp nouissimis nouicij gaudeãt. ¶ Superstitiose (his saluatis qui q̃si p cõmũitatẽ zelo aliud dogmatizãt) nunq̃s in choro vel mẽsa vel alibi ad prima se ingerant loca. sed ad ea port⁹ adeo caute sedula si valuerint. puisiõe declinent. vt vix ab alijs ꝓpendať. Alias oĩno caueãt ne cõgregatiõis ordinẽ turbẽt. et fiant inť alios ꝓ tumultus occasiõe notabiles. Cauendũ ꝓinde ne dũmõ vitať psumptio inordinationis accedat ꝓfusio. ¶ Uitãda vbiq̃ discõuenientie nota. maxime in cõuẽtu. ¶ Locꝰ supioz ad quẽ necessitas vel supioz trahit inductio. psumptiõis vicium non inducit. ¶ Porro molesta est hũilitas q̃ ꝓtentioni deseruit. Si q̃n iuxta supiorem vl̃ alios seniozes necessario sederint. nõ se nimis applicẽt iuxta eos Juniori siquidẽ aliquã a seniore distãtiã. reuerẽtie ritꝰ idicit. Antiquioz aũt frať in ordie vl̃ aliꝰ in officio ꝑminens. licz etate sit iunioz. senioz appellatur. Etas senectutis vita imaculata. Presũptionẽ in gestu. elatũ caput. sublimiozes oculi. facies vultuosa declarant. Hã vt ait Prosper. Erecta ceruix. z truces oculi. et sermo terribil̃. nudã supbiã clamãt. ¶ Sed z q̃n tũ p mẽbroz ministeriũ pt depꝶhẽdi. prima supbie ostentatio in oculꝰ esse solet. ¶ Qui inclinauerit oculos suos ipe saluabiť ẽm nã q̃z euangel̃. Si fuerit tuꝰ oculus simplex. totũ corpꝰ lucidũ. ecõtra. si neq̃m. totũ tenebrosum. ¶ Presũptio etiã gestus i signis z nutibꝫ freq̃ntť agnoscit. vt ex ẽpli gra. si q̃s i choro vel alibi. p fratrum defectibꝫ satirice nubilũ vultuositatẽ assumat. vl̃ leui cachinno. i. risu. vl̃ motu capitis. oculoz circũlustratione. nariũ ꝓtractiõe. labioz cõpssiõe. vel alio q̃uis modo. defectũ fratris tacite arguat vel subsannet. ¶ Si errante in choro vl̃ in mensa lectore. submusitet aut circũspiciat. q̃si eũ legentis defectus nõ lateat. qõ frequẽter solent facere min⁹ docti. ¶ In locutione notať psumptio. si qõ dicit nõ ptinet ad dicentẽ. aut dicẽdi mod⁹ aliquẽ supbie tipum ꝓtendat. aut ꝑ loco tpe z psonis fuerit a locutione cessandũ. ¶ Propt̃ pmũ humilis frať de alienis factis inq̃rẽdis se nullaten⁹ itromittat. alios frẽs docere regere arguere vl̃ eis aliq̃d ponere ñ psumat. q̃ h esset senioz l̃ supioz officiũ vsurpare. Superbꝫ aũt (vt ait sctus Berñ.) ꝑma die q̃ ingredi habitare. icipit leges dare. ꝑ tñ fratres si sup aliq̃ cũ instãtia req̃rať. petẽtibꝫ sup interrogata hũiliter rñdere. vel insũuare qõ sentit. ita tñ vt ꝓtra resistẽtes. dicta sua ꝓtinaciter nlla rõne defendat. ¶ Qui etiaz alĩ supiozis mãdatũ insũuat sup aliq̃ faciẽdo. mandati auctoritatez cũ hũilitate ꝓponat. ne qõ denunciat ipe imponere videať. Si ꝓziũ cogať recõmendare officiũ. nequaq̃s imperiũ imponẽtis vsurpet. sed id suppleri a socijs obsecratiõe humili obtineat. Presumptionẽ ergo euitat prudẽs humilitas. ꝑsumit tñ interdũ hũiliter viscerosa et pronida charitas. ¶ In modo loquẽdi viciuz psumptionis innuiť. si illud qõ dicť iactãter. impetuose. clamoroše. cõtentiose. despectiue. vel nimis rigide ꝓponať. Suauiť em̃ z hũiliter est loquẽdũ ¶ Rursus q̃ loco. tpe vel qui loco silentij. aut i supioz senioz aut

cõuentus p̃sentia nõ cõp̃rimit linguã suã. p̃sumptuosus z intemperãs merito iudicatur. Loqui tñ in medio magnatorũ nõ p̃sumas. ait sapiens. Et iterũ. In medio seniorum nõ adñcias loqui. ¶ Hoc p̃cipue intẽperantię z p̃sumptiõis est nota. si nouꝰ frater in ordine vel iunior quispiã seniorę p̃sente siue ip̃ius nutu. maxime coraz extraneis loqui aut rñdere p̃sumit. nisi ex officio vel cõmisso habeat ꝓ̃ loqui. Temperantia est. ait Prosper. q̃ p̃stamꝰ loquẽti seniori silentiũ. qõ ip̃ius ad loquẽdũ p̃stolamur imperiũ. In p̃sentia vero cõuentꝰ nullũ cõuenit loqui sine requisito supioꝝ assensu. nisi tm̃ se accusando. vl̃ ad interrogata supiori. vel corrigẽti ad mensaz breuiter z humiliꝫ rñdendo ¶ Ut breuiꝫ voce sancti Bernardi p̃sumptuosuz agnoscas. Prius ait in cõuentu resideat. in cõsilijs ꝓ̃ rñdet. non vocatus accedit. nõ iussus se intromittit. reor dinat ordinata. reficit facta. vilẽ se si nõ emineat estimans. z humilẽ inter alios erubescens. in locis z ceteris que honorem redolent se q̃buslibet alijs parificare contendit. audax ipe. ad q̃libet fit frontosus z impudens. qõ est maximũ viciũ in neophito z iuuene. religionis cõfusio. iuuenis p̃sumptuosus z effrons. reprehensibilis maxime in iuuene p̃sumptio. quẽ magꝭ hũilitas stabilit. verecũdia ornat. venustat simplicitas. rioꝝ insignit. z aptũ efficit disciplineꝯ cuiꝰ initiuz est. Qui sine timore est. nõ poterit iustificari.

De irreuerentia. Capl'm VI.

Irreuerentie deniq; viciũ est humili dei seruo vitãdũ. cũ scriptũ sit. Cui honorem honorẽ. z honore iuicẽ p̃ueniẽtes. ¶ Attendiꝫ irreuerẽtia respectu p̃sonarũ. loci sacri z tempis. officij diuini z rerũ eidem officio specialiꝫ ordinatarum. ¶ De reuerẽtia p̃latis aut alijs fratribus. etatis aut p̃oritatis aut diuturnitatiꝭ in ordine gr̃a. vel ob sacri ordinis gradũ vl̃ꝓ vite merito exhibenda. sanctoꝝ dicta patrũ. z vera humilitas q̃ nõ solũ p̃latis z senioribus. verũetiã equalibꝫ z inferioribꝫ se spontanea subijcit voluntate. pleniꝰ docẽt. et eiꝰ oppositũ detestanꝫ. Nõ senioribꝫ tm̃. imo et oñibꝫ honorẽ. Petrꝰ apl'us sentiebat exhibendũ ¶ Deferre hũiliter socijs honorez charitatis. cẽ fraterne fomentũ. ꝓsciẽtie bone. illustriscq; animi euidẽs argumentũ vix nisi socio deferas. cũ ipo ꝓficies. Est preciꝑpue cõuentui z superioribꝫ deferendũ. Cõuentus q̃dez venerabilis. imo terribilis vt castrorũ acies christi ordinata. De supiore sapiens ait. In medio fratrũ rector eorum in honore. Istis quãto maior est reuerẽtia exhibenda. tanto etiam maioris offense arguitur irreuerẽtia circa ipos. ¶ Sane cõmittẽdo et obmittẽdo irreuerẽtie ad ipos nota ꝓtrahitur. Cõmittendo si coraz eis in ordinatũ quipiã deliberate attemptetur. Unde nõ decet coram cõuentu in claustro vel alibi resideñte sine debita maturitate z honestate. quãtũ ad membroꝝ z habitꝰ dispositionẽ trãsire. vel eidẽ transeũti occurrere. si ab eo valeat comode declinare. aut tumultũ facere coraz eo. ¶ Dagnus vtiq; reuerentie cultus cõuentuali ꝓgregationi debetur. quẽ qui mutitatiõibꝫ seu cachinis alia ve clamoris vel dissolutionis lasciuia soluere nõ veretur. aut attrita fronte superbus. q̃ artari silentio dedignaꝫ. aut honestatis. aut religionis ignarꝰ liq̃do cõpbaꝫ. ¶ Quod autẽ supiore p̃sente agiꝫ minꝰ religiose vel dicit. id sibi turpius ꝓpter hoc q̃ mala in eiꝰ p̃sentia cõmittere nõ vereꝫ. ipm irreuereri z inhonorare cõuincit. magꝭ autem si eũ scienter p̃ aliquꝰ insolentiaz facti vel importunitatẽ ꝓbi. temerario ausu molestet. Immo ꝺ necessarijs docet beatꝰ Benedictus. q̃ siqua req̃renda sunt a maiore. cũ oñi subiectione et humilitate reuerẽtie requiranꝫ. Cũ ipo autẽ p̃lato cõtendere nephas est. z execranda in subdito irreuerentie turpitudo. Deniq; tã circa p̃latos q̃ circa alios seniores cauendũ ne in attractatiõne. locutione. officioꝝ recõmendatiõe ac similibꝫ. aliq̃ ad eos vel signũ vilificatiõis appareat ¶ Hũq; iunior frater ad seniores fratres caput. aures. vel faciẽ quasi applaudendo. vel ob aliaz quãlibet causaz nisi necessariã manũ apponat. vel aliter cum eo facto vel ꝓbo minꝰ reuereñ iocẽt. ¶ Mñ seniores sibi p̃sentes alloquiꝫ. z si forte aliq̃ eoꝝ nomẽ ꝓpriũ. ipis quidẽ ex reuerẽtia sup p̃mẽdũ necessario nomiat. sp tñ ꝓgnomẽ subticeat. nisi ꝓpter astãtes eq̃uocuz specificare cogaꝫ ¶ Senioꝝ auribꝫ nomẽ eius ꝓpriũ l'cognomẽ. nisi ex cã iunioꝝ irreuerenꝫ iculcat. Uelꝝ licz ꝺ vilitatiꝭ notã nomẽ ꝓpũ exꝑmi. ex amore vl̃ reuerẽtia suppriml̃ scriptura innuẽte nouerimꝰ. sine vicio tñ palã

senioribꝫ ipis exprimitur. quãdo irreuerẽtie notam. mos modus et congruentia redimunt. ¶ Sepe quod erat incõgruũ. necessitas. gra vel cõsuetudo ꝓuertit. Sapit et viciuꝫ. si ad te verbo vel nutibus superiorem accersis. ad quem est tibi facilis aut liber accessus. Honestꝰ eñ ad eũ cui reuerentiã debeas tu accedis. q̃ ipm ad te accedere facis. ¶ Nullus etiã frater est puro noie appellãdus. sed ꝓrio noĩ apponenduꝫ est sp religiose ꝓfessionis insigne. Vꝫ nec solo cognoie. vel noie patrie. puta lũbardꝰ vel gallicꝰ. frat est aliqs nũcupandꝰ. ¶ Ad hec humilia z laboriosa officia recõmẽdare coeq̃libꝫ z iunioribꝫ maxime ꝓuenit. Quãt suũ quisq̃ officiũ suo dũtaxat cõparivt accolitus accolito. subdiaconꝰ subdiacono z sic de aliis. recõmẽdet. in officio specialit diuino locũ habet. vbi psonaꝝ nõ q̃dẽ acceptio viciosa. sed ordinata discretio. iuxta cuiuslibet statũ z ordinẽ est hñda. ne ordinuꝫ (sanccita patrũ auctoritate) distinctio confundat. ꝓpter ꝟ z si cantoris officiũ ad frẽs nouicios nullo mõ ptineat. si tñ ad ꝟ p superiorẽ coganꝫ. caute. puideãt q̃ lectiões respõsoria z antiphonas distribuãt ordinate. ordinũ gradibꝫ obseruatꝫ. Primas antiphonas maioribꝫ. plato vl hebdomadario. vel seniori alicui sacerdoti. vel qñ mos hꝫ minoribꝫ in vesp̃is nocturno z laudibꝫ offerẽtes. deinde post vnũ vl duos si oportuerit frẽs gradꝰ eiusdẽ. ad alios ordinate ꝑm gradus ordinũ ꝓcessuri. Hec facile diuersorũ i ordinibꝫ graduuꝫ frẽs cõbinẽt. aut minora officia in maiori ordine ꝓstitutꝫ imponant. ¶ Prius q̃ꝫ ordinatos aliꝰ pferẽdos. iura decernũt. Si pordinatiori vaniꝰ deferunt. ordini tñ semp deferre nõ obmittant. ¶ Nunq̃ꝫ ordinũ ꝓfusionẽ in choro religionẽ putẽt. cũ id magis abusionẽ irreuerentieq̃ꝫ obnoxiũ esse ꝓstet. Dia inqt apls honeste z ordinate fiãt in vob. Et in ¶ paralip. de mistris dñi dr. q̃ stabãt ꝑm ordinẽ suuꝫ in ministerio. ¶ Si q̃s sediliũ chori dũtaxat ordinẽ sine alio psonaꝝ delectu in buiusmõi estimat obseruandũ. penset si a carpẽtarijs ꝓstructus lignoruꝫ ordo in sedibꝫ. sit ordini pferẽdus ecclĩastico. ¶ In psonis seruandũ in eccĩa eccĩe ordinẽ. decreuit auctoritas. eq̃tas z honestas. ¶ Omittendo notam irreuerẽtie q̃s incurrit. q̃ seniorib⁹ et maxime ꝑlatis honorẽ vel obsequiũ debitũm. aut in obsequio ipo negligit reuerentiã exhibere. aliq̃ de hoc potꝰ expressiõe patebunt. ¶ Honori q̃s detrahit si eis humiliter nõ assurgit. vel eis astantibꝫ ipe sedet. si deficientibꝫ in choro vel alibi sedibꝫ. locũ eis nõ offert. si eis in choro. in mensa. in sedẽdo. eundo. z huiusmõi. si comode potest nõ cedit. ¶ Obsequio detrahit si hec eoruꝫ psonis q̃ palã egent nõ exhibet. Si eis in aliquo humili vel laborioso officio in sui p̃sentia occupatis se ad id faciendũ vl coadiuuanduꝫ nõ exhibet. si quod ad se ex officio ptinet eis ad faciendũ dimittit. ¶ Expedit itaq̃ꝫ vt iuniores frẽs senioribꝫ fratribus humilit deferentes eos in his q̃ pure sunt oneris nõ honoris agenda. siue ad officiũ diuinũ ptineant siue ad alia humiliratis officia studeãt ꝓuenire. ¶ Ad prouidẽdum de lumine ac libris in choro et extra. ad officiũ beate ꝟginis quãtũ ad inuitatoriũ. z lectiones cũ plane dicunt. officiuꝫ q̃ꝫ mortuoꝝ quãtũ ad primas lectiones. necnõ ad horarũ versiculos. vbi ad hec dicenda p̃sens nõ fuerit specialiter aliqs assignatus. ad offerendũ aquaꝫ ꝑ manibus ablutendis. ad leuandũ mensas finitis gratijs. z ad ministrandũ celebrantibꝫ et altari. quotiens necessariũ fuerit ex officio suo. siue in minoribus. siue in sacris fuerint ordinibꝰ cõstituti. solliciti sint z prompti. nec ista aut silia senioribꝫ facienda derelinquãt. ¶ Erubescat diaconus vel subdiaconꝰ vacans et obtendens officiũ quod apte potest dimittere vel differre. sacerdote ad missam vice dyaconi vel dyacono ꝑ subdyacono ministrante. ¶ Nec magnũ est. si hebdomadas casu ptinuet. ¶ Grauiora passim cõtinuãt officia. ¶ Debet cuilibet ordini gradus suus. nec degradatioribus est agendum. nisi forte aliud cõgrua interdũ causa deposcat. ¶ In obsequijs eoꝝ maxime qui vice christi nostrarũ sunt animarũ custodes. nõ est reuerentia obmittenda ꝑ capucij abstractionem. dũ eis ministramus aut loquimur. que ꝑ humilẽ corpis inclinationẽ ꝑ loco et tempore. vel alias ꝑ humilẽ obsequẽdi modũ ostendit. ¶ Superbꝫ autẽ vt ait ¶ Prosper. non obseruat in obsequijs reuerentiã. Stolidis quibusdã decretum est nulli deferre. discretionem personarum et graduum non curare. curantibus nunc adulationis. nũc acceptõis psonaꝝ crimẽ ꝑpigere

paralipomenon

nanq; ad modũ ꝓfusiõis amici. vt supiori/
bus de supbia caueãt.sibi nõ cauẽt. ¶Fe/
dũ eñt irreuerẽtie vicitũ.p religiõe ostendũt
¶Humilitatẽ maioribꝫ exhibendã.euãge
lij sanctio z pfessio nr̃a cõmẽdat. ¶Ausq;
tñ vt recolo supbiã alijs.seu temerariã pa/
ritatis vsurpationẽ indulget ¶Seniorũ
est vtiq; vt hũilit sentiãt.venerationẽ ñ ap/
petant.hũiles se alijs ac sociales exhibeãt.
¶Sapientꝫ est consiliũ.ãnto magnus es
humilia te in oñibꝫ.Sapie vero ꝓceptuꝫ.
Qui maior est vĩm fiat sic̃ minor. ¶Et pe/
trus cũ dixisset.Adolescẽtes subditi estote
senioribꝫ.ꝓ vtriscq; intu'it. Oñis inuicẽ
humilitatẽ insinuate. ¶Ceteꝝ cũ oĩ indif/
ferent psone hũilitas sit quedã turris for/
titudinis a facie inimici. nescio q̃ pacto ta/
men vis ei⁹ maior est in maioribꝫ. z clariori
bus clarior cõprobat. ¶Porro nõ solũ re
spectu psonaꝝ. vt dictũ ẽ. verũetiã respectu
loci. vt est eccĩa. maxime circa altare irreue
rentia est vitãda ¶Circa altare. vt cum ad
ipm accedit.maturior z hũilior gest⁹ acce/
dentis z matie ministrantꝫ deuotõez ostẽ
dat.nec aliqs cũ impetu vel inhoneste ac/
cedat. ¶In eccĩa vero cauẽdũ ne q̃uis ex/
tra canonici tps officiũ.loq̃ndo vel ridẽdo.
vel aliq̃ quouis mõ min⁹ honeste aliq̃d fi/
at. ¶In aulam regiã ingressurus ait sc̃us
Crisosto.oculis incessu z habitu te cõpõis.
z in eccl'iam ingressur⁹ q̃ vere est aula regia
rides ¶Est etiã sacro tpi.h̃ est dñicꝫ diebꝫ
z solenniorib⁹ deferendũ. vt in eis a cõmu/
ni operꝫ occupatione cessẽt. z dinis officijs
attenti⁹ insistat. Nã vt ait Hugo. Festi di/
es aliud studiũ z aliũ modũ ꝓuersandi exi/
gunt.atq; aliũ hi in q̃bꝫ licet opari exposcũt
In illis inq̃t nos oportet ad celebrãda my
steria diuia deuoti⁹ intẽdere.atꝫ i ozonibꝫ
diutius pseuerare. oẽm denicꝫ actũ z oẽm
motũ cordis piter z corpis diuino mĩsterio
mancipare.atq; vt ita dicã.quadã ꝓuersati
onis nouitate festos dies honorare. In ce
teris vero diebꝫ in q̃bꝫ opari licet.null⁹ oĩo
ociosus apparere debꝫ. ¶De irreuerẽtia i
diuinis officijs z rebꝫ ad ea spectãtibꝫ cui/
tanda.infra p reuerẽtie positionẽ agẽt.

¶De disciplina in generali. ¶Ca. VII

Dicto de ꝓparatoꝛijs ad disciplinaꝫ
z aliq̃bꝫ ei⁹ effectibꝫ incidẽt sequit
vt de ipa pleni⁹ exp̃mem⁹ q̃ vetusta
te deposita.animoq; ꝓtra hostis insidias sta/
bilito.sup radicẽ hũilitatis ꝓsurgit ꝓmo
in generali q̃d sit.q̃ sit ei⁹ vtilitas.q̃liter ad
ei⁹ pueniat noticiã.z de ipi⁹ custodia.dein/
de in speciali dicam⁹. ¶Disciplina est vt ait
Hugo.ꝓuersatio bona z honesta.cui parũ
est mala nõ agere.sed studet etiã i bis q̃ be/
ne agit p cũcta irreprehensibilis apparere.
¶Itẽ disciplina est oĩm mẽbroꝝ mot⁹ oꝛ/
dinatus.z dispositio decẽs in oĩ habitu et
actiõe. ¶Audistis inq̃t disciplina quid sit.
Nunc attẽdite q̃s vtilis z necessaria sit. Di/
sciplina est malorꝝ desideriorꝝ carcer.frenũ
lasciuie.elatiõis iugũ.q̃ domat intẽperãtiã
leuitatẽ ligat.z inordinatos mot⁹ mentꝫ suf/
focat ¶Sicut eñ de incõstantia mẽtꝫ na/
scitur inordinata motio corporis. ita quo/
q; dũ corp⁹ p disciplinã stringit.anim⁹ ad
ꝓstantiã solidat.z paulatim intrinsec⁹ mẽs
ad quietẽ cõponit.cũ p disciplinę custodiã
mali mot⁹ fores fluere nõ sinunt. Sed qui
statũ mentis pdit.subseq̃nter foris i incon
stantiã motiõis defluit.atq; i exteriori mo/
bilitate indicat q̃ nulla interi⁹ radice subsi
stat. Unde p Salomonẽ dr̃. Hõ apostata
vir inutilis.gradit ore perverso. annuit ocu/
lis.terit pede.digito loquit. ¶Scientiã q̃
ad institutionẽ recte et honeste viuẽdi pti/
net.multꝫ modis hoiem colligere z cõpara
re sibi oportet.partim rõne. partim doctri
na partim exẽplo.partim meditatiõe sc̃arꝝ
scripturaꝝ.partim assidua inspectiõe operꝝ
z morꝝ suoꝝ.hoc nouissimũ maxie fortassis
p ceteris necessariũ. vt sic scz hõ in oĩbꝫ opi
bus suis sit circũspect⁹ z prudus. z q̃tidia/
na discussione cogitatiões. locutiões pari
ter z facta sua apud semetipꝫ exami et. Sa
piẽtes semp q̃ppe agendo discũt. z p exerci/
tiũ bonoꝝ operꝝ q̃tidianis pfectibꝫ i maio/
rẽ ꝑtutis agnitionẽ excrescũt. ¶Per expe/
rientiã nãq; eoꝝ que faciunt.ad ea q̃ postea
agenda fuerint cautiores fiũt. ¶Et q̃uis
i nll'o loco disciplinã suã hõ deserere debe
at.diligenti⁹ tñ z magis sollicite ibi est ꝯsu/
da vbi neglecta generat scandalũ. vel custo
dita bone imitatiõis exemplũ. ¶Hinc di/
scernendũ erit q̃ sint illa q̃ in disciplina cu/
stodiẽda nũq; intermitti.z q̃ rursũ illa sint
que p loco z tpe nunc intermitti nũc exerce
ri volunt. ¶Sepe tñ etiã illa q̃ in publico
necessaria sunt.ꝑus in secreto exercitatõis
vsum exposcũt.qz z si prorsus ea in occulto
negligimus.vti postmodũ eis dũ opus est

in publico nō valem⁹. z tūc aut ꝓfus a di/
sciplina deficiētes intuētibꝫ scādalū facim⁹
aut inepte id qō in nob nō est. simulare co/
gantes irrisionē excitam⁹.

¶ De disciplina in speciali. ¶ Ca. VIII

Iam de disciplina i speciali int frēs
z extraneos ꝑuāda videdū. ¶ Int
frēs ꝑmo de disciplīa circa spūalia
q̄dā. deinde circa corpalia. ¶ Circa spūalia
ꝺo ꝑmo q̄ntū ad amotionē mali. z q̄ntū ad
positōnē boni Quo ad amotōnē mali erit
ꝑmo de disciplina circa ꝓfessiōez ꝑuatam.
deinde circa publicā attēdēdū. Et cū disci/
plina ꝑ Hugo. vt dictū est. bona z honesta
ꝑuersatio describat. i dicēdis de ea ad bo/
nitatē sil' z honestatē. ꝓsideratōis ē ocul⁹ di
rigend⁹. ¶ De disciplina circa ꝓfessionez
ꝑuatam. ¶ Cap'm IX.

De q̄tidianis offensis sine q̄bꝫ hec vi
ta nō ducit faciēda erit ꝓfessio. de ꝑ
uatis ꝑuata. ꝺ publicꝫ publica. z ni/
hilomin⁹ q̄ñq; ꝑuata. Attēdēdū ꝺ ꝓfessiōe
ꝑuata. q̄bꝫ q̄tiēs q̄ñ z vbi fieri debeat. z q̄ sit
circa eā nouis frībꝫ disciplina ꝑuāda. ¶ De
bēt superiori quē vl' si ipe ordiauerit istructo
ri suo z nō alī. nisi i ei⁹ absentia ei tīn quez
superior vl' istructor de superiorꝫ assensu eis du
xerit assignādū. tribꝫ vicibꝫ in q̄libz hebdo
mada. vl' pluries ꝑm q; necē habuerit. indi
cto sibi tpe z loco ꝑ sacrī reuerētia cū diligē
tia ꝓfiteri ¶ Nūq; eis placeat vicaria i ꝓfes/
siōe ꝓfessorꝫ mutatio. vt nūcvni ꝓfiteāt nūc
alteri. q̄nport⁹ si q̄ñ id cogat necessitas. no/
tabilia deinde ad ꝑncipalē referāt ꝓfessorē
¶ Cā tīn deuotōis eadez pl'ibꝫ pñt ꝓfiteri.
Aliē nō ē ꝓscie ordiate seu pure varios q̄re
re ꝓfessores. fit tīn salubrit vt cui de pctis p̄
teritꝫ sel' general'r q̄s ē ꝓfessus. de q̄tidianis
etiā ꝓfiteāt eidē. vl' nouo si deserit curatori
suoꝫ denuo vulnez pfecte apiat corrupte/
lā ¶ Disciplinā circa ꝓfessiōez discretio pu/
ritas z reuerētia ꝑbāt Habeāt discretōis
cautelā. vt añq; ad ꝓfessionē accedāt. diligē
ti sup ꝓfitēdis ꝓsideratōe ꝑbabita offensas
ꝑus suas speciales. deiñ alias seriati z bre
uit sine culpaꝫ z ꝛbozꝫ replicatōe iutili. pse/
q̄ntes. ꝓfessionē suā sub ꝑma et vltia culpe
noiatiōe ꝺcludāt ¶ Aliq tīn deuotōi iterdū
vl' ꝓscie replicatio idulget. Sit z pura cō/
fessio vt ꝓfiteāt simpl'r z deuote sine excusa
tione. sine accusatiōe. sine noiatiōe alteri⁹.
de q̄bꝫ ꝓsciaz habuerit remordētez. ¶ Nec
specialia passim sub generalitate ptrāseāt.
¶ Cēptatōes suas z cogitatōes malas nul
la rōne occultēt. nō ptēnāt modica. ne pau
latim defluāt ad maiora In domo q̄m sub
intrās radi⁹ solis illumīat. q̄ntūcūq; licet
fuerit ꝑmūdata. athomi nihilomin⁹ diligē
ti⁹ intuēti apparent. sic z cor radijs gr̄e illu/
stratū etiā mīma videt. ac vicioꝝ laq̄os sub
tili examiatiōe discernit. ¶ Quāto q̄s fue/
rit mente purgatior. tāto se sordidiorē vide
bit. z maiores cās hūilitatꝫ inueniet. ¶ De
ponēde tīn sūt scrupulositates q̄dā superflue
q̄ ꝓsciam in erroris ꝓfusionē iducūt ¶ Re/
uerentiā nō solū interiorē verūetiā exterio/
rē decet ꝓfitentē hr̄e. vt suo deferēs ꝓfesso/
ri se illi siue in eleuatione capitꝫ siue in alia
corpis dispositiōe si comode vitare poterit
nō coequet. sed flexis genibꝫ dū cōfitet. nu/
dato ac dimisso capite sit hūilit coram eo.

¶ De disciplīa circa ꝓfessiōez publicā X

Offense publice publicā vt dictuz ē
ꝓfessionē req̄rūt. ¶ Circa quā attē
denduz est eis vbi de q̄bꝫ z q̄lit fieri
debeat. ¶ Cōfessionē hmōi facere dīt aut
coram superiore i cap'o ꝓfessoꝝ si adeē liceat. z
sit morꝫ. aut coram istructore suo. q̄ñ tenet eis
ca. sepati aut alibi ꝑuate coram aliq; l' aliq̄bꝫ si
ꝑuate offenderit coram eis. Añ oīa si pcepe
rit se fctō l' ꝛbo aliq̄m l' leuit offēdisse añ cō/
mestionē l' sonū eū hūili studeāt satisfactiōe
placare z i petitōe vēie pueire. ne ali⁹ ꝑueni
ens ꝺ mālꝫ eoꝝ hūilitatꝫ mercedē subripi
at ¶ In cap'o ꝓfessoꝝ statī p⁹ pciosa recōmē
datōibꝫ factꝫ se ꝺ mālfestioribꝫ maioribꝫ of
fenk accusēt Deinde ipm cap'm i sil' exitu
ri. z ad locū sibi detmiatū ad q̄m ñ sit secl'a/
riū accessꝰ ituri. Dos tīn iā apud mlros
pinde abnuit frēs nouos i cap'o satisfacere
ꝓfessoꝝ. sz p eoꝝ offenk su⁹ ibidē pclamat
seu ꝑmonet istructor. ¶ In scō. ca. vicz in/
structorꝫ. q̄ꝺ dz eis tenere duabꝫ vicibꝫ l' plu
ries si superior videbit i q̄libz septīana sup ꝑ
dictꝫ si i prio ca. nō fuerit satisfactū. Alio q̄n
sup notabilibꝫ z aptꝫ iuxta eiusdē istructorꝫ
monitōes. offenk z negligētꝫs se accusent.
Qui sup his ꝺ q̄bꝫ sibi expedire videbit eos
caritatiue corripiēs. put cuiusq; moribꝫ vi/
debit expedire. salutaribꝫ dz istruere docu
mētꝫ ꝓsiderās diligēt vtꝫ deū q̄rant ex aio.
si sint ad orōnē vigiles z ad diuinū officiū
solliciti. si ad iniuncta faciles z deuoti. si ad
correctionē z obprobria patiētes. vt sic de-

moribꝫ doꝛ et ꝓposito habeaꝫ plenioꝛ certi/
tudo. ¶ Patrē se illis in lenitatꝫ dulcedīe
pꝛem i cozrectiōis censura exbibeat. Sit
seueriꝰ iudicio q̄ ꝙmō ¶ Qui dulcꝫ ē elo
quio maioꝛa repiet. ¶ Nec opoꝛtet q̄ eis
pniam coꝛā toto ꝙuētu publice faciendaz
sine ꝙscia supioꝛis imponat. ¶ Postremo
vt disciplinato z debito mō fiat hmōi ꝙfes/
sio. debēt circa eā honestatē. cautelā. z hūili
tatem ꝯuare. ¶ Honestatē vt culpe narra/
tionē nudo capite. z nō ridēdo. nō circūspi/
ciendo. aut cū manu aliq̄d faciēdo. sed iun/
ctis manibꝫ potiꝰ. vel aliṫ honeste disposiṫ
exequanṫ ¶ De cautela dictuz est in capᵗo
p̄cedēti. quā in ꝙ p̄cipue habeāt. vt se pau/
cis ꝙbis expediāt. z in culpa sua nullū aliū
q̄ seipos inuoluāt. qꝺ z cautelā et puritatē
ꝙcernit. ¶ Humilitatē habere debēt in ge
stu coꝛpis z in ꝙbis. In gestu quideꝫ vt ad
terrā iuxta fratrū ꝙsuetudinē se ꝓsternant
hūiliter. In ꝙbis autē vt ꝙba subiectōis z
pnie nullā sint oīno notā superbie vl impati/
entie ꝓtinētia. ¶ Nñ in capᵗo vel extra ni/
mis austere vel minus iuste sup aliq̄ argu/
untur suo iudicio. nō turbenṫ animo. sz potiꝰ
p fratrū diligētia circa ipos q̄ suos amant
arguūt z castigāt. z exercitio ꝙtutis oblato.
in dño gaudeāt z exultēt. ad ꝙba z verbera
ꝓpter christū gratanṫ z hūiliṫ parati sustinē
da. ¶ Et licet frēs ꝓfessi aliq̄n ꝓpter infir
mos ꝓuide duxerint abstinēdū ne p q̄libet
offensa reꝓbendāt eos indifferenṫ. aut ni/
mis supbe. q̄ꝫ pie. vt si q̄d in eis reꝓben
sibile viderint. suo ꝙsulti denūcient instru
ctoꝛi. ¶ Ipi tñ frēs nouiciꝫ ab oīnibꝫ coꝛri
pi z ab oīnibꝫ erudiri affectēt. ¶ Qui non
vult coꝛripi nō vult coꝛrigi. ait q̄dā. ¶ Ad/
moneberis inq̄t libenṫ. reꝓbenderꝫ patien
ter. ꝓbata siq̄dē patiētie ꝯtus reddet eos
deo z fratribꝫ gratiosos ¶ Culpā suā nul/
lo mō defendāt. Nimirū vt ait beatꝰ Gre/
goriꝰ. que defendiṫ culpa. geminaṫ. Sed si
sentiūt se immunes satisfactōe sp q̄ntūcūq̄
fuerint innocētes hūiliter ꝓbata. possūt
innocentiā suā cū reuerentia tñ coꝛripienti
oñdere. si req̄siti fuerint aut ꝓmissi. ¶ Nñ
sanctꝰ Franciscꝰ. Beatꝰ ꝯuus q̄ nō est ve/
loꝛ ad se excusandū. z hūiliter sustinet vere/
cundiā z reꝓbensionē de peccato. vbi nō cō
misit culpā.

¶ De disciplina quo ad positionē boni.

¶ Capitulū XI.

Congruit iā de disciplina q̄ad posi
tionē boni aliq̄d tangere ¶ Et pri/
mo de disciplina circa informatōez
coꝛdis. ad quā est lectio illuminās intelle/
ctū. z oꝛō accendēs affectū. Scōo circa ex/
ercitationē ad quā diuinū spectat officiuz.
Tercio circa exercitationē opis ad quā spe
ctat altaꝛis ministeriū. ¶ De disciplina cir
ca coꝛdis iformatōez z ꝓmo ō oꝛone. XII

Istent oꝛoni feruenṫ. nō solū i ora
tozio. vezetiā vbicūq̄ fuerit cū ipi
sint tēplū dei. Aut certe i lectꝫ occul
te ac sine ꝓceptibili sibilo. ¶ Quippe tāto se
curioꝛ q̄nto secretioꝛ existit oꝛo. ¶ Et q̄i ca
pitulū sibimetipis tenētes. in q̄ ꝓficiāt l de
ficiāt. q̄tidiana secū discussiōe pꝛāt Devo
catiōe sua z innūerꝫ bñficiꝭ saluatoꝛꝫ gr̄as
ei debitas tota mentꝫ deuotione soluētes.
qꝺ inchoauerūt bonū ab eo ꝓfici instātissi/
ma oꝛone deposcāt. ¶ Nec solū ꝓ se vezetiā
ꝓ aliꝭ tā viuis q̄ꝫ moꝛtuis oꝛēt. z q̄i q̄ddaz
memēto sibi ꝓstituāt. ¶ Poterit oꝛaturꝰ ꝓ
mo de laude dei incipe. hinc impēsa sibi be
neficia mēoꝛari. deinde necessitates q̄s patiṫ
z defectꝰ exponere. postremo hūiliṫ postu/
lare. Oꝛdo tñ z modꝰ quē spūssctūs sugge
rit est ꝯuādꝰ in oꝛone. z q̄ affectui magis sa/
pit. Ad oꝛādi studiū meditatio ꝓuocat z i/
formaṫ ¶ Hugo diē. Sic oꝛoni scā medita
tio necessaria ē. vt oīno ꝓfecta eē oꝛō neq̄at.
si eā meditatio nō comiteṫ aut p̄cedat. Hāt
bi q̄ mala sua ꝓsiderare negligūt. aut nihil
petēdo. facile p ignoꝛātiaz fallunṫ. aut certe
minꝰ q̄ꝫ oportet digne petēdo p desidiā te/
pescūt. Quāto hō magꝭ mala sua ītelligit
tāto ampliꝰ suspiraṫ z gemit. Primū g neceꝫ.
vt si pꝛudēt z vtilꝫ deū oꝛare volumꝰ. aim
nrm iugi meditatōe exerceāmꝰ. Et i ꝓsidera
tiōe mirie nre discamꝰ q̄d nob neceꝫ sit pete
re. z i ꝓsideratiōe miscōie dei nri. q̄ deside/
rio debeamꝰ postulare ¶ Est duaꝫ alis. s.
miseria homis z miscōia dei redēptoꝛꝫ oꝛo
subleuaṫ. Sit aūt sp deuota q̄ opoꝛtunita
te iuueṫ. freq̄ntia foueaṫ. Deuotiōez. intē/
tio. diligētia. puritas z affectio pbāt. To/
ta mēs itētio a curꝫ exterioꝛib reuocata oꝛo
nis ē vigilātie applicanda. ne aliq̄d aliud p̄e
id solū qꝺ p̄caṫ animꝰ cogitet. ¶ Nñ Ysido.
Hō ē labioꝛ sz coꝛdis oꝛo. ¶ Dū oꝛāt sic se
metipos cōsiderēt. tāq̄ p̄sentatos domino
maiestatis ¶ Negligētes autē oꝛones nec
ab ipo homie impetrare valēt qꝺ volunt.

¶ Et nō in multi' oō sed ī puritate cordis ⁊ cōpunctiōe lachrymaꝝ nos exaudiri sciamus. ¶ Et iō breuis debz esse ⁊ pura oō. nisi forte ex affectu inspiratiōis diuīe gratie ꝓtendat. ¶ Quāto vero timore feruore ⁊ reuerētia sit dño supplicandū insinuauit ꝙ docuit nunq̄ sine gemitu esse orandum. ¶ Opportunitas loci ⁊ rpis. q̄etis motuum internoꝝ. dispositē affectiōis ⁊ ocij ad orandū nō trāseat ociosa. ¶ Qui opportunitatē deserit. opportunitas eū fugit. ¶ Isidorus. Oratio ꝑuat̄ locis opportun⁹ fundit. cum deo tm̄ teste depromit. ¶ Proderit ꝙ aliq̄n ad obtinendā cōpūctionē. si ira semoti fuerint. vt puras man⁹ ad celū leuādo. etiā suam interdū audiāt vocē. ¶ Nōnunq̄ etiaz ad subleuādā intētionē in celū suspiciāt. vt corpus parit̄ ⁊ anim⁹ tendat ad dñm. ⁊ ibi sit cor vbi est thesaur⁹ suus dñs iesus christus. ¶ Ceterū mane ⁊ vespe tps est oōnis opportunū. qō penit⁹ peculiari vacuū oōne si vacat culpabilit̄ ꝑterit. Maxime aūt cū ꝑfundū nocturn⁹ sopor indicit silentiū. tūc plane liberior erit purioꝝ oō. nullo tunc turbata clamore. nulla aspicient̄ laude tēptata. Sic mētis trāquillitas ⁊ q̄dā spontanea q̄q̄ animi ꝓmptitudo. imo inspiratio q̄ se offert. ocij q̄q̄ libertas. nō innoxie negligunt. q̄ etiā si desierint labore sunt q̄daz ac studio cōparanda. psalmoꝝ. hymnoꝝ. sctārū meditationū. ⁊ genuflexiōis instantia. deuotiōis est spūs excitandus. ¶ Ociū si desit sicut ad cibū corpis. ita q̄z ad refectionē anīe est vendicandū. ¶ Sicut em̄ carnalib⁹ cibis alit hō exteriorē. sic deuot⁹ oō/nib⁹ homo interior pascit ⁊ nutrit. ¶ Porro deuot⁹ quisq̄ vir opportunitate fraudat. ¶ Deū quē extanio q̄rit vbiq̄ inuocās inuenit. ignauus ⁊ tepid⁹ nec in ipo valet oratorio oādi affectū inuenire. ¶ Plorat in pui uio magdalena. nec etiā pñtia eaz impedit cōuiuarū. In ipo aūt tēplo desipit ipe pharisеus. Est aūt freq̄nter oādū. q⁹ oō ē hostis flagellū. pctōris subsidiū. ꝓmi solaci/um. dei sacrificiū. ¶ Frequēs oō vicioꝝ impugnationē extinguit. in oōne dat vo/lūtas bona. ¶ Oō grādis est munitio aīe. ¶ Quāobrem post horas canonicas añq̄ oratoriū exeāt. aliq̄d laudis vl' oōnis gratuitū deo munusculū offerāt. quē frequenter p negligentiā in officij debiti exhibitōe offenderūt. Assuescāt huic ꝓsuetudini sctē frequēter insistere ⁊ ꝓstant. motusq̄ animi refugos discāt deo vl' paulū applicare.

¶ De diuino officio addiscendo

¶ Capitulū XIII.

Lectionib⁹ q̄z diuinis est aīa nutrienda. idcirco illis q̄ ꝓmo circa diuinū officiū addiscēdū ꝓut infra dicetur extiterint diligent̄ p instructōnē imbuendi. scꝑtura ē aliq̄ ex sacra pagina ad morū informationē cōueniēs quidenda potiꝰ spūalis ꝙ solatiōis hīnde q̄z studij gra. ¶ Monorū studiū fratrū in oōnis instātia ī diuini exercitio officij ⁊ fratrū obsequijs maxime debet esse. ¶ In lectiōe itaq̄ si qua sibi ꝓmitti ꝙtigerit nō magis q̄rant scientiā q̄z sapore. ¶ Hauriēdus ē sepe de lectiōis serie affect⁹ ⁊ formāda inde oō q̄ lectionē aliq̄n interrūpat. h̄ modo diuīa lecta lectio ꝙfert intelligētiā salutarē. Et scia que p virtute despicit. p virtutē postmodū meli⁹ inuenit. ¶ Certis aūt horis certe lectiōi vacādū est. ¶ Fortuita lectio ⁊ q̄si casu repta nō edificat sed reddit instabilē aīam. ¶ Ceptis est ingenijs īmorādū. ⁊ assuefaciēd⁹ est anim⁹. ¶ Fastidient̄ ē stomachi: multa degustare. ¶ De q̄tidiana lectiōe aliq̄d q̄tidie in ventre mēorie dimittendū est. qō fideli⁹ digerat̄ ⁊ rursum reuocatū crebri⁹ rumi/netur. qō ꝓposito ꝓueniat. qō intentiōi ꝑficiat. qō detineat animū vt aliena cogitare nō libeat. ¶ De diuino officio in generali.

¶ Capitulū XIIII.

Restat de officio. put ē in addiscēdo. deinde put est in exequēdo videre. ¶ Addiscēdū est diuū officiū marie in ꝑncipio diligent̄. Et licz de totali officio ⁊ ordinis ei⁹ vsu seu forma noticiā hīe oporteat. Sūt tm̄ q̄dā cōiā. officiū btē marie ꝙgi nis ⁊ mortuoꝝ. cōe ꝺ sctis cū psalmis. hymnis. ⁊ ceteris ad illud spectātib⁹. lectiōib⁹ tm̄ exceptis. ꝓma. cōpletoriū ⁊ ꝑciosa. capla ⁊ ꝑces. ⁊ suffragia horaꝝ ferialiū. absolutiones ⁊ bñdictiōes q̄ī matutinis dicūt. hymni. ferie. laudū q̄z psalmi. ⁊ cātica. bñdictō q̄z mese cū gratijs. necnō ⁊ psalmi ꝓme dñica/lis. oēs etiā psalmi a cētesimonono vsq̄ ad vltimū. nisi totū (qō magis expedit) discat psalteriū. sūt cordeten⁹ addiscēda. ⁊ mēti p exercitiū arti⁹ imꝑmēda. ¶ In sabbatis q̄z et ꝑcipuarū solennitatū vigilijs ꝑuidendū ē. diuinum officiū. tā in lra q̄z in nota. ¶ Quotiens aūt extra chorꝝ cātat̄ ꝓpter honestatē.

z ne oratibꝫ vel studētibꝫ fratribꝫ impedimentū p̄stetur; vocē in cantu deprimi decet. z post refectionē p̄cipue. in verbis modestiaz cōgruit obseruare. ¶ Ante sumptū cibū. vt ait Hugo. magis hilares esse q̄uenit; ne ipa nr̄a abstinētia grauis et molesta videat. post vero magꝫ modestos z tacitos ne p gule vicium crapula nos inflasse videatur.

De disciplina officij in choro.

Capitulū XV.

AD disciplinā in diuio officio cuz in eccīa dicit obseruandā: reuerentia special; diligētia quoqꝫ z honestas. p̄cipue requirunt. ¶ Reuerētia tā interiorꝫ exteriorꝫ est hūda. ¶ Interior vt cū timore z hūilitate. rangꝫ deo visibilit̄ p̄sentes psallamus. ¶ De h̄ ait beat⁹ Benedict⁹. vbiqꝫ inquit credim⁹ diuinā esse p̄sentiaz. maxime hic sine dubitatiōe aliq̄ credim⁹ cū ad diuinū opus assistim⁹. Ideo semp memores simus qđ ait p̄pheta. Seruite dño in timore. ¶ Consideremꝰ q̄lit̄ oporteat nos in cōspectu diuinitatiꝫ z angeloꝝ eius assistere. z sic stem⁹ ad psallēdū. vt mens nr̄a ꝯcordet voci nr̄e. ¶ Reuerētia exterior in h̄ attendi tur vt deuote inclinet. z q̄n̄ standum fuerit stetur. fiat etiā p̄stratio q̄n̄ fuerit facienda. de quoꝝ disciplina infra tāget. ¶ Est et reuerentie vt ī officio ad ea q̄ more agēte singulariter vn⁹ dicit. puta collectas. ꝓsiculos z alia queqꝫ hmōi. caput nudet. nēpe q̄ ab vno dūtaxat in eccl'ia more dicunt. nudato capite etiā hūt dici extra chorū. Oraduz fm apl'm capite nō velato. saltē vbi solenni aliqđ distinctiōe p̄fert. Audi quoqꝫ reuerētia capitiꝫ vel verticiꝫ deuota q̄daz in officio veneramur. verū irreuerēs nec solēnia nec alia deuota discernit. ¶ Diligētiaz in officio p̄bat strēnuitas quedā: prudēsqꝫ sollicitudo hūs circa necessaria. puidētiā. z cōtra impedimēta tutelā. Strēnuitas corporis inertiā fugat corporis. dormitatiōes q̄s pigritudo nutrit nō patit. Et q̄ppe intēta supplicatio dormire cor mūdū vetat. ¶ Dormitatio in officio tūc maxime imputatur. z omissi dicit restitutiōe officij redimēda. q̄n̄ manū in sinu tenēdo. vl' segniter appodiando. ei occasionē q̄s p̄stat. aut subrepentē viriliter nō repellit. ¶ Prouidentia respectu rerū. puidendaꝝ z dicendaꝝ attendit. vt videlicet libri z alia necessaria ad officiū p̄pa renit tpe oportuno. legēda quoqꝫ z cantāda studiose ante p̄uisa q̄n̄ z quō sint dicēda di canit. ¶ Debit⁹ legēdi z cantandi mod⁹ est. vt nec nimiū festinet. nec nimia fiat aut inequalis p̄tractio. sed cū pausantibꝫ statim pauset. vt vox vni⁹ vir inter alios discerni possit. ¶ Cautela deniqꝫ ē necessaria vt eorū que diuinū officiū impediūt occasiones vitent. ¶ Capter dū officiū q̄s dicit nō debet studere aut p̄ libros respicere. aut alicui se vitari possit occupatiōi vacare. siue in lampadibꝫ p̄parādis. siue in q̄busdā alijsque vsqꝫ post officiū cōmode differri p̄t. ¶ Indignū quoqꝫ in diuio officio venandis vermiculis z mactādis intēdere. quibꝫ palaz in oratorio digitos aut ligna fedare. frons inuerecūda nō metuit. ¶ Honestas in choro in exteriorꝫ actuū grauitate. in corporis decenti z vnifozmi dispositiōe accipi potest. ¶ Sane in p̄l'o grauit laudat deus. Grauitas autē inquietudinē. dissolutionē z tumultū excludit. ¶ Inq̄etudo in motu membroꝝ cōsistit. siue capitiꝫ in circūagendo. siue oculoꝝ in circūspiciēdo p chorū vt alibi. ad libꝝ potius et p psalmis vsitatis tenēdis. vel ad terrā p vagis arcendis respectibꝫ mentiꝫ nō mediocriter vagationez causantibꝫ vrgendū. siue manuū in fricando vel voluēdo libroꝝ folia curiose. vel aliud supflue faciēdo. siue pedū in discurrendo. vt si q̄s oratoriuz frequēter exeat. aut p chorū frivolis occasionibꝫ inuētis discurrat. ¶ Tunc etiā vtilia sunt aliquotiēs differenda. p̄pter vitationē discursus. ¶ Dissolutio vero in ꝓbis aut risu quibꝫ ī choro vanissimū est dissolui verū z in cantu ꝓsiderari p̄t: vt si q̄s punctos in nota nūc diminuens; nunc p suo libitu addens muliebriter frangat. aut in falsetū extollat. qđ est cunctꝫ z maxime nouis fratribꝫ oīno imptinens. Nunqꝫ in choro alti⁹ ceteriꝫ cantēt: iꝫ cōmunē psallentiū vocē teneāt. ¶ Ridiculū etiaz si altiori ceteris voce q̄s cantās. post dictionē vel sillabā ab illa vocis altitudine recidens. vel cā p interpolatiōes resumens. nō ꝓtinuet qđ incepit. ¶ Tumult⁹ in choro p vocis susurriū. p importunitatē spuēdi seu excreandi. seu p impetuosaz elevationē vel depositionē sedilij fieri solet. ¶ Turpe sit in choro susurrium palam est. nescit tamen indisciplinatus z leuis lubricā linguā a sibilis vel musitationibꝫ cohibere. ¶ Ui-

tanda q̄z est in ꝓuentu oꝛo sibilosa. ¶ Ine/pta oꝛo q̄ vna plures ꝛ sepe deteriꝰ impe/dit meliores. ¶ Est etiã caute vitanduz. ne dñ singulariť aliq̄ dicunť in choꝛo. vt colle cte. capťa ꝛc̄. notabilis spuēdo vel excreādo sonitꝰ fiat. vsq̄z dñ capťa ipa. collecte vl̄ lecti onis periodꝰ cōpleať ¶ Circa ℔ ēt dñ p̄dica tur aut legiť. silis est oportunitas obſuan da. ¶ Sedilia debēt vero nō passim cū pe de sed cū manu eleuari et caute deponi. ne aliq̄s ex ℔ sonitꝰ in domo dei audiať. ¶ Cō grue tñ lectionē vl̄ epl̄am incepturus expe ctat. q̄usq̄z ꝓsedentiby fratriby sediliuz siq̄s fuerit tumultus q̄euerit ¶ Ad hec honesti frēs in coꝛpis dispositiōe decent et vniforꝛ miter sint in choꝛo ¶ Decentť q̄ sine vaga dispositione vel turpi. Vaga vt q̄ñ choꝛuz ingressi vel intrāte vel astante ꝓuētu. nunc segniter resideť. nūc stātes quidē hac ꝛ illac membroꝝ vt languētiū incōgrua q̄dã exa/gitatione se girāť. nunc statue instar stallo affixe. tñ e regione dispositi. velut sui obli/ti. nec ad altare demissis vt decet luminiby ante inceptū officiū oꝛaturi se vertūt vl̄ ali as irreligiose disponūt. sed nudato etiã ali q̄ñ capite circūquaq̄z vt ceruꝰ in saltu. vl̄ ru ralis in theatro. girouagādo respectiby o/culos in aduenientiū vl̄ coastantiū vultꝰ in figunt. suoq̄z indisciplinato intuitu quã ipi negligūt collateraliū etiã oꝛonē impediūt. ¶ Turpis erit si sint ibi mollič aut remisse se in stallis suis. brachiis tibiis sq̄z resolutis. notabiliť incuruādo. aut in partē vnã peni tus vt p̄ñt ptenso in alterã coꝛpe accuban/do. vt lecti molliciē q̄rere videanť aut dñ ad altare versi sup lignū qō stallū diuidit se ícli nent extensione scapularū. vel capitꝭ anteri oꝛis stalli spaciū occupando. ꝛ tergū ad re/tro stantē sociū. ptendēdo. aut dñ sedēt pe/des suos vsq̄z ad scabellū forme ꝓtiguuz li centius extendēdo. ¶ Notabilis tibiaꝝ ex tensio vel dilatatio. dñ sedeť min⁹ honesta est. ¶ Indecēs ergo q̄ vaga ꝛ turpis est di spositio. imo diffoꝛmitas. vtrobiq̄z sz maxi me in dei officio cōuētu assistente vitanda. ¶ Honestos p oia exigit moꝛes. ꝓuētualis honestas ¶ Uniformitas ē in pstratione ꝛ inclinatiōe specialiť. q̄z̄q̄z in alijs generali ter obſuanda. ¶ In pstratiōe. vt nō alius subtꝰ formã choꝛi ꝛ aliꝰ sup sedile. sed oīs supꝛa dictã formã vniformiť se pternāt. et operto capite silenť oꝛēt. ne impediāt circū/stantes manu ad genas accubitādo nunq̄z applicata. aut brachijs extra eandē formaz extenť. sed sup ipam honeste ꝛ humiliť di/spositis. ¶ In inclinatiōe. vt vniformiter apud oīes sit tempestiua. deuota. suffici/ens ꝛ honesta. ¶ Tempestiua quidē. vt in/clinaturꝰ surgendo ꝛ eleuādo sedile. tempꝰ vel paululū inclinationis ꝓueniat. vt ver/bi causa. q̄ñ post psalmū fuerit inclinandū. versus vltimi fine iã accedente surgať. q̄te/nus deinde libere inclineť. vl̄ certe inclina tionē sedis aptatio subsequať. ¶ In incli/natione vero debet deuotio apparere. vt fi at humiliter ꝛ pfunde. Nō est deuoti sed pi gri. rigido stante coꝛpe tenui motu coꝛpo/ris inclinare. ¶ Est em̄ coꝛpus depssis ali/quātulū reniby ne capiti coequenť adeo di/mittendū vt ipm fere sup genua brachijs interpositꝭ reclineť. Alioquin inclina si no/sti facilius. tamē humiliter ꝛ pfunde. ¶ Ex tra choꝛū tamē ꝛ aliq̄ñ foꝛte in choꝛo ad of ficium plane dictuz minoꝛ sufficere possit inclinatiōis pfunditas. ¶ Sunt q̄ culpa/bili admodū remissione traducti. hunc re uerentie cultū dño subtrahētes euacuant. dū aut resident pꝛorsus vsq̄z post factā me/moriā trinitatꝭ. aut tunc etiã surgūt ꝛ sedi/li eleuando intendūt q̄ñ fuerat inclinādū. aut ex negligētie vicio nō inclināt. ¶ Quā/ti tamē sit hec noxa detrimēti. beata dei ge/nitrix senioꝛi cuidã in choꝛo psallentiū fra trū indicasse referť. que inclinātiby ad san/cte memoriā trinitatis suū ipa filiū singu/lis offerebat. quendā vero mime inclinan/tem. verso ab eo vultu velut indignuz hac gratia ptrāsibat. ¶ Sufficiēs seu etiã pfe/cta debet esse inclinatio. vt ab ea citꝰ debi/to nō surgatur. honoꝛ quidē patri ꝛ filio et spūisancto. sine differētia exhibendus est. ¶ Honestas quidē in coꝛpis manuū ꝛ ha/bitus decenti dispositiōe cōsistit ¶ Quan/tū ad habitū maxime vt capucio caueatur. ne operta fronte sup oculos defluat incli/nant ¶ Proderit ad vniformitatē fuādã cōmuni de officio noticiaz habere. ¶ Pul/chꝛa valde vniformitas in ꝓuentu vbi de/bent ꝛ moꝛes ꝛ animi ꝓuenire. Unanimes vniformitas in cōuentu decet. que in moꝛi bus plurium vnitina vniformes ordinat ꝛ decoꝛat.

¶ De disciplina officij extra choꝛum.

¶ Capitulū XVI.

Si quãdo extra chorũ officiũ dixẽ/rint. diligentiã nihilomin⁹ z honestatem p̃dictã debẽt in quib⁹ poterunt studiose seruare. vt dimissis omib⁹ q̃cunq; in manib⁹ fuerint. stantes cũ reuerẽtia iuxta traditionẽ eccl'iastice discipline. p̃ terq; ad lectiões in matutinis. vel quando alias creatori suo debitas cũ deuotiõe laudes exoluent. flectẽtes genua. vl' inclinantes p tempe cũ timore dei. Si q̃ eos ad sedendũ debilitas euidens vl' nimia lassitudo cõpellat. saltem ad inceptionẽ officij. ad inuitatoriũ. hymnos z oronez dñicam. z a capitulo in ante surgere non omittant. Si etiã in lecto egritudinis decubãt. reuerentiã nihilomin⁹ aliquã faciãt put possũt. Sanct⁹ Hieronym⁹ (qui tanta legitur lassitudine fatigat⁹. vt etiã in stratu suo iacens. funiculo trabe suspenso manib⁹ apprehenso. supin⁹ erigeret. vt scilicet officiuz monasterij put poterat exhiberet. dum exhaustus viribus senex nec senectuti parcit. nec debilitati blandit) desidem signis iuniorũ. quib⁹ corpis vires vtcunq; sufficiũt irreuerentiã. imo dignã derisione desidiã arguit z confundit. Alius p lentaruz tedio febriũ. cõpletoriuz in lecto exoluere assuetus. fertur p angelũ reprehensus audisse. Completoriũ sub cocco. nec fruct⁹ nec vtilitas. Sane in officio dei curãda vbiq; magnope reuerẽtia et honestas. cum vbiq; sit eadẽ eius cui tunc loq̃mur z astam⁹ deitas z maiestas. Tanto em̃ amplius reuerentie z diligẽtie studiũ diuino debeat officio. quãto id deo imediatius exhibetur.

Cura officij diligens maxima stat⁹ integritas. neglectus officij maxima vite corruptio. maxima religiõis deformitas. Nemo dei se estimet seruũ. si dei potissimaz negligat seruitutẽ. que appropriato vocabulo dei seruitiũ nuncupat. Debent dicere officiũ distincte. cõtinue. integre et ordinate. Distincte ne verbũ masticando. vel exiliter pferendo. vel nimiũ festinãdo. dicenda confundãt. Cõtinue. vt interruptiões in eo nõ fiant. aut interloquẽdo. nisi necessitate cogente. Et hoc psalmo vel oratione vel quocũq; alio. quod tũc fuerit in dicẽdo cõpletis. nisi psalmũ vel orationez quẽ interrumpi cõtingit. cõtinuo a capite resumpturi. aut inter psalmũ z psalmũ morã notabilem faciẽdo. Parisius vt fertur cuz quidam theologus vni⁹ hore canonice incepisset officiũ. supueniente episcopo ad loq̃ndum cũ eo. caput sine locutiõe inclinãs. horam inceptaz episcopo expectante finiuit. quã deinde dilationẽ colloquij ne molestet ferret admonuit. causaz subinferẽs. q̃ maiori domino loquebat. Quidã pter interruptiones in officio factas. grauissimo afflictus purgatorio memorat. Integre dicant. vt de dicẽdis nihil omittãt. Proinde si plures fuerint qui officiuz dicant simul. z vnus vel duo iuxta laudabilẽ cõsuetudinem psalmos. antiphonas. hymnos z respõsoria ad vitandã cõfusionem voce p̃nunciãt altiori. Non putent sibi sufficere q̃ ab alijs dicit. sed oia que ad suã pertinẽt partẽ. ac si essent in choro. sub silentio intẽgre dicãt. cum officiũ extra eandẽ quaz intra integritatẽ requirat. Ordinate deniq; officiũ in substãtia tempe et modo z omnib⁹ exequi studeant. Postpositiões. implicationes. variatiões facile nõ admittãt. Honeste tamẽ p̃ciosa vel aliud extraordinarie aliquãdo dicit. dũ tamẽ idip̃m suo tempe minime negligat. Quis autẽ sine grandi p̃scientie scrupulo p̃riũ officij ordinem. sibiq; religionis sanxione impositũ p alienis quibuslibet p̃termittat. aut qualibz variatione deformet. Quis nisi vanissim⁹ z imprudẽs p certis dubia. p autenticis vaga. p necessarijs curiosa inducat. Sint igitur sanctoz officij cõditorũ deuota z stabili ordinatione cõtenti. nihil eorum vel cõmuni ordinis institutioni p̃ponant quãlibet serium et deuotum. nec desipientium more stultorum. grecorum gl'as emulent. Non nisi insipienti sua placent. Omnis stultitia laborat fastidio sui. Temp⁹ quoq; congruũ seruent. nec facile p̃eter necessitatem diurnas horas. siue primaz siue completoriũ saltem canonicũ. siue alias in nocturnas cõuertant. Fuerunt q̃ hoc quarundam obtenta traditionum defenderent. ordinationẽ ecclesiasticaz officij cõfusione temporis irritam facientes. Mñ fuerint duo vl' plures. quasi choruz sibi cõstituant. et psalmos atq; hymnos accipiãt alternatim. vt est consuetudinis cõuentui. Congruus ordo est in omnibus vbiq; p̃uide disciplinato seruandus. Ordinatum animũ ordinis decor et condecet z condelectat. Inordinati est animi etiaz

in exteriorib⁹ ordinem non curare. et tamen ordinationis exterioris religio. attentionem excitat et affectum.

¶ De altaris ministerio curando.
¶ Capitulum XVII.

ALtaris ministerium ob reuerentiã corporalis presentie saluatoris. mundicie. reuerentie. diligentie. honestatis et circũspectionis studium speciale requirit. ¶ Mundamini ait prophetа. q̃ fertis vasa domini. Haud dubiuz hoc de ministris altaris conuenienter intelligi. quibus spiritualis z corporalis mundicia est habenda. ¶ Spiritualis. vt nullus de peccato conscientiã habens lesam. vel somno pollutus nocturno. ad tangendum sacra vasa. vel ad ministrandum anteq̃ fuerit cõfessus accedat. ¶ Nec debet celebraturus confessionem priuatam. que ante celebrationem de quotidianis offensis fieri cõsueuit vsq̃ ad altare deferre. ¶ Corporalem quoq̃ mundiciam. Moyse sancto attestante diligit deus. ¶ Corporalem omino mũdiciam. requirit corporalis presentia saluatoris. Idcirco ministri altaris non solũ anteq̃ se ad ministrandum induãt. verumetiam postq̃ fuerint omnino parati. expeditis cõmunibus ad calicis ministerium accessuri. suas iterum lauent manus.
¶ Hoc enim semper debent cauere cautissime ne cõmunibus manibus. aut cum manicis suis. vel post immediatum eorum cõtactum. calicem aut qui ad ipsum pertinẽt pannos vel corporalia tangant. sed sti line/am tunicam quam rocetum vocant. vel suppellicium cum strictis manibus. vel aliud non habuerint indumentuz. calicem preparadum et in fine misse plicandum. sacerdoti relinquant. ¶ Reuerentiã debent ministri altaris tam ad sacerdotez q̃ ad ministerium. et res etiam propinque ad ipsum ministeriũ pertinentes habere.
¶ Circa sacerdotem vt quando secum altari assistunt per aliquantulã capitis inclinationem. z sui elongationem ab eo. ac per humilem debiti exhibitionem officij. reuerentie signum ostendant. ¶ Si vero sederit et ipi tantũ in superpellicijs fuerint. neq̃ q̃ iuxta ipm i sedilibus. videlicet coequalibus sedi eius. sed ad scabellum eius potius. si aptus fuerit locus vel alibi sedeant. ¶ Venerentur eum decoro vt conuenit comitatu. et maxime quãdo se vertit ad populum ei assint. quem vbiq̃ vt in officio. sic et eo expleto in vestiarium reuertentem deducant. vt acies ordinata. ad altare deinde si opus fuerit reuersuri. ¶ Ministerio reuerentiam exhibent. si modo debito et habitu ipsi ministerio conuenienti assistant et ministrent. aliter enim non sine nota irreuerentie ministratur. vt siquis q̃uis diaconus vel sacerdos in superpellicio ad missam ministrans corporalia super altare presente sacerdote vestibus sacris indutо replicet aut componat. si quis non habens superpellicium cum strictis manicis vel aliud idoneum indumentum. corporalia et calicem tractare. aut panem et vinuz in communi habitu ministrare presumat. si quis hostiam in communi eligat loco. vl electam reponat. que in pixide vel in manu sua mundissima est potius eligenda. et electa super patenam ipam vel super corporalia decentius reponenda. ¶ Nec audiendi sunt illi qui ad mensam domini non aliam q̃ ad mensam corporis curant mundiciam. super pannos qui libris ad secretaruz vel pallarum custodiam supponuntur. calicem passim vel consecrandam hostiam reponentes. ¶ Singularem hostie cultum singularis decet mundicia. ¶ Ad res quoq̃ vt sunt corporalia panni calicis ipse calix et missale est reuerentia adhibẽda. quaz mundicie studium maxime probat.
¶ Huius intuitu pannus omnis suspect⁹ aut quem color impedit ablui. a corporalibus arcetur et calice. in pixidibus hostiarum mundissimus sacculus lineus hostias contineat. ¶ In repositorijs calicũ sacellus quoq̃ operiendis calicis mappulis adhibeꝫ. ¶ Quisquis ergo ad altaris vtensilia sacra reuerentiam mundicie curat. circa ipsa operosius studeat.
¶ De communibus libris si quos aliquãdo propter officium. ineuitabili forte necessitate cogente. poni super altare contingit. omnino caueant ne corporalia vel pannos calicis aliquo modo tangant.
¶ Cum corporalibus vel calicis ipi⁹ mappula nunq̃ labia vel oculos tangant deuo

tionis alicuius obtentu. ¶ Calix cū sūma tractetur mundicia. quando de loco ad locum defertur non super librum aut vestimentum. sed alte in manu mundissima vel repositorio portetur. nec extra repositoriū ipm. ꝓterq; sup altare vel in alio loco mundissimo teneatur. ¶ Missale in loco reponatur honesto. z si quādo illud extra eccleſiam vel alias q̄ ad missam teneri contingat. panno aliquo mundo ꝓter suam camisiam inuoluatur. ¶ Deniq; reuerentie in ministerio. habitus decens. cura mūdicie. z in executione maturitas attestantur.

¶ Reuerentia simul z cautela mundicie cōmunes corpis vestes ꝓhibent ab altari.

¶ Si plurium opponas ineptias in ꝓmissis. habet emulos plurimos vicium. rarissimos disciplina. Non a pluribus sed abhonestioribus forma sumenda est. ¶ Ad ħ tam celebrans q̄ minister. circa officiuz suum magnam debent diligentiā adhibere.

¶ Sacerdos quidem circa puisionem dicendorum z agendorum in missa ne defectum faciat in dicendis. formam seu modū ordinis in celebrando postponens. auctoritate sua alium introducat. Oblationi calicis aquam ipe infundat. quod a nullo alio sine ipius conscientia est ꝓsumendum.

¶ Debet enim circa custodiam mundicie manuum z pannorū esse intentus. Manum vt eas ad tangendū cōmunia vel carnē nudam. siue in facie siue alibi non exponat nisi eas continuo lauaturus. Pannorū autem nunq; ad indumenta sacerdotalia. maxime ad infulam nares emungat. vl aliter ea quoq; modo deturpet. ¶ Ministris vero diligentia debet esse circa ea que necessaria sunt celebranti. z circa mundicie custodiam. ac conseruationis vasorum z pannorum ꝓtinentium ad altare. ¶ Ministroz est vt ꝓinduti celebraturum cum diligētia ꝓparent. eiusq; indumenta post officiū plicent. z que ipi sacrum ministerium exequēti fuerint oportuna. hora tempe et loco cōgruis offerant. ¶ Hunc̄ ad missam priuatam legendi vel orandi gratia. solo vel sedibus se totaliter ꝓsternāt. Nec latitent post cortinas. sed palam coram altari. nō tamē a latere celebrantis assistant. versus eū circa quem tunc oculus debet esse. aspectum quasi continue directuri. non tamen in faciem eius. maxime post canonis inceptionez intendant. Nec ei ꝓsertim a parte libri nimis appropient. aut tumultum aliquē faciant circa ipm. ¶ Summa quietis tranquillitas est necessaria celebranti. ¶ Vasa et pannos munde tractent apud eos et teneant. ¶ Si pannus calicis ad terram ceciderit. nullo modo anteq; lotus fuerit iterum calici apponatur. ¶ Circa finem misse calicem plicaturi. ipsum cum aqua post vinum recensiant. ne pannos inficiat adherentes. ¶ Hunc̄ super altare vinū z aquā ad mūdationem. vel alias si vitare potuerint ministrent. ¶ Si tamen ob incuriam sacerdotis oporteat. subtus ampullas que vinum et aquam continent manum ad retinendum guttas. ne sup altaris pannos cadere possint apponant. Sup quos etiaz pannos nec ipe sunt reponende ampulle.

¶ Adhuc debet qui ministrat ad missam suppellicium si habuerit conseruare. ne cū eo aliquatenus nares emungat. vel sudores a facie. vel alias vndecunq; detergat. nec ipius manicas maxime ad puluerem sup ligna. lapides vel super terrā exponat. Quod tamen quia nōnunq; p negligentiam accidit aliquoz̄. cauere debent ne corporalia calicem aut pannos eius cuz ipius suppellicij manicis tangant. ¶ De alijs indumentis quotiens ea plicant. sollicite caueant. ne vnq; manice terram tangant. vel vsq; ad ipsorum vestimentorum fimbrias descendere ꝓmittant. sed siue tunice linee siue quecunq; alia indumenta plicant. manice semper longe a fimbrijs collocentur.

¶ Debēt iterum ministri altaris ꝓpter vasorum z vestium. vt dictum est. cōseruationem attendere ne calicem quando reponunt stricte ligent. quia sepe p hoc deteriorat nō modicum. z paulatim obrut̄ conquassatur. ¶ Vasa quoq; altaris z vtensilia in locis suis diligent vt cōuenit ꝓparata ꝓponant. ¶ Vestimenta etiā plicare nō negligant z aptare. nisi p aliquo celebraturo ea quis remitti requirat. ¶ Sed q̄d horum expressionibus imoror. In omnibq̄ ministerium dei contingunt. speciali nimirum diligētia opus est. ¶ Si agendis ministrijs regis. studiosissimā homies curā impendunt. quantā putas eterni regis ministrijs impendendaz. ¶ Ceterum si mi-

nistri altaris intendere debent honestati. multo amplius tamē p omnē moduz sacerdotes qui celebrant. ¶ Postq̄z ergo fuerit vestitꝰ sacris indutꝰ.cū magna debent maturitate incedere.z p̄cipue cum altari assistunt. grauitatē in motu z gestibus laudabili curiositate seruare.nunq̄z genu flexuri q̄diu sacerdotali casula sūt induti. nisi tm̄ tempibus ab ecclesia institutis. ¶ Sup altare quoq̄z se non appodient inhoneste.nec manus suas hac z illac inordiate deducāt. ¶ Quādo se vertunt ad populum non erigant oculos vt videāt assistentes. ¶ Deniq̄z circūspectos decet eos esse specialiter circa corpaliuz dispositionē z custodiam.circa calicis collocationē.circa dñici corpoz consecrationē. sanguinis susceptionem.et mundationis industriā. ¶ Circa corporalia vt ipis sup altare replicatis vsq̄z ad anteriorem ipius oram altaris sit spacium cōpetens.ne sup ipa manus suas aut manicas ipius indumenti teneant. ¶ Calicē ante oblationem super corpalia non componant.sicut post oblationem fieri consueuit. sed ipm vsq̄z ad oblationis tempus. ad corporalium teneant latus. ¶ Circa consecrationem inter cetera solerter puideant.vt cū hostia fuerit consecranda.ita parum z caute in p̄ncipio eam leuent.quasi scutum sibi de manibus.depsso aliquantulum pollice facientes.quod si fieri potest ante consecrationem.vt a circūstantibus videri nō possit ne a simplicibus adorετur.qui quāto citius eam viderint in manibꝰ sacerdotis.incaute nondum consecratā adorent. ¶ Cuz autem consecratio fuerit consummata.hostiam sine mora notabili duabus manibus quantum expedit vt ab hominibꝰ possit videri.cum oīi reuerentia eleuantes.tam in eleuando q̄z in reponendo debitam maturitatem seruent.nec post eleuationez vl' ante osculentur eandē. ¶ Si sup altare viati cum celebrant.p̄secrationē facturi manum cū hostia cōsecranda sup ipius altaris viatici lapidem teneāt.ne fiat consecratio iuxta ipm. ¶ Circa sumptionē sanguinis cauant.ne ipm sumendo vel calicem exguttando.p nimiam extractionē tumultū quendā vel sibilum cum labijs faciant.aut pⁿ sumptionem digitos lambant. ¶ Erit etiam tucum si dum calicem sanguinē sumunt.calicem tenentes cū dextera. decenter ei patēnam cū sinistra supponant.sanguinē si quid effundi contigerit recepturam. sup quaz si frangi corpus dominicū aut reponi cōtingat.ipa deinde vino z aqua vel altero sufficienter debet infundi. ¶ Incongruū z indignum vt patena post christi corpus sanctissimū cōmuni tactui pateat nō mūdata. z rebus quibuslibet licet mundis sine differentia exponatur. ¶ Si sentis aliter.credo vt post patenē vel calicis aut corpalium tactum.nō sunt manus cōmunicande communibꝰ ante factam post tactū huiusmodi lotionem. ¶ Si calicis petatur mūdatio p infirmis.p̄mam nullatenus aut secūdaz pfusionem exponant.sed p̄us semp mūdationibus solitis pfectis.aliud denuo vinū calici apponat peτ̄tibꝰ indulgendū.

¶ De disciplina circa ea q̄ ad corpus sunt.

¶ Capitulū XVIII.

Dabito de disciplina circa spūalia.sequit de ipa circa corpalia. Et p̄mo circa ea q̄ in nob̄ sunt. Scdo circa ea q̄ extra nos sunt. Respectu eoz q̄ in nobis sunt.primo videnduz est de disciplina respectu totiꝰ corpis q̄ntū ad gestū.secūdo respectu partiū corpis quātū ad actum. ¶ Et p̄mo respectu lingue q̄ntum ad duo opa nature.in quibꝰ cōgruit officiū lingue. scz quātū ad loquelā z gustum. ¶ Secundo respectu manuū. vt in exercitio manuali. ¶ Tertio respectu pedū. vt in incessu. ¶ Quarto respectu membroz oīm.q̄ntuz ad aliq̄ ipoz officia. ¶ Ad boc circa ea que extra nos sunt. ¶ Primo quātū ad ea de pe. vt est vestz z habit⁹. ¶ Scdo q̄ntuz ad ea que de longe.vt sunt officine.

¶ De disciplina in gestu.

¶ Capitulū XIX.

Circa disciplinā in gestu. q̄ modus z figuratio mēbroz et corpis dicit. duplex est custodia adhibenda. ¶ Prima est vt vnū mēbrū alteri⁹ officiuz nō vsurpet. aut ei⁹ misteriū sui admixtiōe p̄fundat. Si os loquit.caput nō agitetur. man⁹ nō moueat z sic de alijs. vt dū alterū membrū opatur.alterz quietū oīno p̄mane at.aut si opa eius necessaria illi esse cognoscunt ad opandū.ordinate moueat. ¶ Secunda est custodia disciplineī gestu. vt q̄dlibet membrū in eo qō facit.debitū modus

teneat. nec tempantie limitem aut honestatis formã excedat. Hoc est. vt in paucis exemplificem⁹. ridere sine aptione dentiũ. videre sine defixione oculorũ. loqui sine extensione manuũ. sine cõtorsione labiorũ. sine iactantia capitis. sine eleuatione supciliorum. incedere sine modulatione gressuum. sine ventilatione brachiorũ. sine gesticulatione scapularũ. iacere sine deiectione membror. sedere sine alterutra supiectiõe pedum. ꝛ sine alterutra accubatione latex. sine diuariatione seu dilatione cruriũ. sine extensione vel agitatiõe tibiarum. ¶ Nempe honestum et humilẽ fratrem femori suram imponere. vel pedes palaz cancellare nõ decet. ¶ Arcendi vel in publico gestus inepti. ¶ Gestus deniq religiosi debet esse humilis seuerus ꝛ grauis. ¶ Est enim reprehensibilis gestus. si supbiam. si mollicie. m. que nunc p lasciuiã hilaritatem dissoluit. nunc p nimiam deiectionem infatuat. aut si etiã leuitatem ptendat. ¶ Turpis in humilitatis pfessore supbia ¶ Feda prorsus in humili habitu. gesticulatio fastuosa. Sic nõ est viri mulierem dare molliciez. puerili leuitate. ¶ Grauitaꝛ modestia multam affert seruata moribꝫ honestatem. neglecta. maculaꝛ cõtemptũ. ¶ Mortificata ẽm apl'm sup terrã membra. gestus debẽt mortificatos habere.

De disciplina in modo loquendi. XX

¶ Disciplina loquẽdi tam in modo et quida quãdo loquẽdũ sit discretione. q̃z in verborũ religiositate attenditur. Modus in gestu ꝛ sono considerari potest. ¶ Loquẽtis gestus debet esse modestus ꝛ humilis. sonus demissus ꝛ suauis ¶ Modestiã debet habere gestus loquentis. vt nec inordinate. nec turbulente inter loquẽdũ membra moueat. nec oculorũ nutibus. labiorũ contractione. vel altero non decenti alterationis modo. vultus honestatem deformet. aut faciem ipam mollicie quadã resoluat humilitatis ostentu. sed in eadem vult⁹ constantia semp pmanẽs. seueritatẽ benignã ꝛ constantẽ. ꝛ quodãmodo rigidã benignitatẽ ptendat. ¶ In facie siquidez homis speculũ discipline relucet. cui tanto maior custodia est adhibẽda. q̃nto minus qõ in ea peccatũ fuerit celari potest. ¶ Uetat quoq loquentẽ gest⁹ modestia. ne si hominib⁹ notabili quadã supplicationũ pfunditate incuruet. aut eius cui loquitur vultui nimis instet. ne inhoneste q̃dem in eius faciẽ alitus aspiratione insufflet. aut alitu ipo post vinũ potatum maxime narium sensum offendat. ¶ Loquentꝭ alitus vultui auditoris et naribus viciose prorsus ingeritur. ¶ Debet etiã gestus humilitatem sup modestiam vult⁹ hilaritatez ptendere. ¶ Hon⁹ debet esse demissus pariter ꝛ suauis. quia clamositas ꝛ verborum asperitas. locutionẽ religiosi plurimũ q̃dẽ ꝛ dedecet ꝛ deturpat. ¶ Discretio quando loquendum sit necessaria est. qꝛ ex ore fatui etiã parabola reprobat. quia non dicit eaz in tempe suo. ¶ Sapiens quãdo loquẽdũ ꝛ quãdo tacendũ sit. prudenter considerat. ¶ Est autẽ iuniorib⁹ fratribus semp fere inter seniores ad interrogatõnẽ tacendũ. ¶ Adolescens ait scriptura. loquere in tua causa vix cũ necesse fuerit. si bis interrogatus fueris. habeat caput rñsum tuũ. Hilet etiã a bonis ꝓpheta. Ergo q̃uis de bonis ꝛ sanctꝭ ꝛ edificationũ eloquijs. pfectis discipulis rara ꝓcedit loquendi licentia. ¶ Mã loq ꝛ docere magistrũ ꝓdecet. tacere ꝛ audire discipulo ꝓuenit. ¶ Loquẽte alio nõ loquant. aut ꝓba vnq̃z loquẽtiũ interrumpant. Nec mordaciv'l importuno insultu. socioꝝ locutionẽ impugnẽt. Stultoꝝ h̃ q nec linguę parcere nec socijs deferre nouerunt. ¶ Si q etiã mutua se collatiõe impediũt. p impositionẽ silẽtij ꝛ aliã penã ꝓdignã merito reprimunt. ¶ Religiositas debet i locutione ꝟuari. vt sit ꝟmo veridic⁹ ꝛ purus. sit honest⁹ ꝛ dulcꝭ. ¶ De veritate ꝟmonis sapiens dicit. Ante oĩa ꝓbũ verax ꝓcedat te. Nõ solũ mẽdaciaꝛ q̃ crimiosa sunt. vexetiã locutiones yperbolicas ꝛ aliq̃ duplicitate notabiles. penit⁹ vitent. ¶ Loquentes de dubijs aut futurꝭ nunq̃z absolute loquant̃ sed in hmõi oĩb⁹ sp ꝓditionẽ apponant. ¶ Precisa ꝺ idifferẽtib⁹ ꝓba. ꝟligio ñ ꝓsentit. ¶ Nõ est alieno viuẽtis arbitrio de cõtingentib⁹ negare vl' asserere absolute. ¶ Nõ facile de auditꝭ sententiẽt. licet ꝟiratẽ sentire se putent. ¶ Sint ad rñsionẽ tardi. ne p incõsiderationẽ falsuz aliq̃ vel indisciplinatũ ꝓferãt ꝓbũ. ¶ Debẽt etiã pure loq vt in eoꝝ ꝓbis nec iactantia nec detractio vel malicie alicui⁹ aut vanitatꝭ admixtio vale-

at inueniri. ¶ Nunq̃ de scia vl' de secl'i sta/tu se iactent. ¶ Erubescãt dicere de absen/te. qõ cũ caritate nõ possent dicere corã ipo Uñ sctus Benedict⁹. Murmurare aut cõ queri nesciãt ante oĩa. ne murmuratiõis malũ p qualicũq̃ causa ĩ aliq̃ q̃licũq̃ signo verbo vel signatiõe appareat. ¶ In verbis suis aut lr̃is siqs aliqñ dirigũt puerilibus vel adulatorijs nõ vrañ blandicijs. sz tã/q̃ religiosis suã breuiter z veracit intentio nem exponãt. ¶ Honestatẽ habeat locutio si z illius q̃ loquit̃ z illoz quibꝫ vl' de q̃bꝫ fit sermo ꝯueniat dignitati. ¶ Ociosa vero io culatoria. iuratoria. ꝯtentiosa. maledica vl' alias secularia ꝟba. nec pura sunt q̃dez. nec religiose ꝯueniũt dignitati. ¶ Auge vt ait sanct⁹ Bernñ. inter secl'ares sunt nuge. i oze sacerdotz blasphemie. ¶ Interdũ si inter/cidant ferende fortassis. referende nunq̃. ¶ Os iam talibꝫ aperire illicitũ. assuescere sacrilegiũ est. ¶ Fede ad cachinnũ moue/ris. fedius moues. ¶ Dissuesce a vaniloq̃o linguã. qui ad pfectum religionis aspiras. ¶ Processurus in publicuz. p̃muni teip̃m z animo statue. a verbis inanibꝫ abstinere. ¶ Prouide tibi anteq̃ pdeas vtile aliquid vnde si expedierit sermo texatur. familiare prudenti ꝯsideratiõe oĩa p̃uenire. ¶ Cõ fert ad singula fuisse p̃munitum. ¶ Si di/gnum quippiam relatione non habes tace. tutius z humil⁹ audis q̃ loq̃ris. ¶ Nõ af/fabilitas oportuna. sed loq̃citas ociosa dã natur. ¶ Jurare vero nũc p caput nunc p sctõs vel alio q̃uis modo. xp̃i q̃ ait. sit ꝓmo vester est est. nõ nõ. discipulo mime ꝯgruit. ¶ Rursus indignũ penit⁹ seruis dei. mu/liercularũ more ꝯtẽdere. ¶ Si resistẽtie i/cidant ꝟba. cedẽdũ ꝯtinuo resistẽti. ¶ Do nor est homi q̃ sepat se a ꝯtentiõibꝫ ¶ Aun q̃ discendi vt dicit̃ gra litigẽt. sciẽtes ad se ꝟboꝝ ꝯtentiões nullo mõ deinceps ptine/re. ¶ Nõ põt esse q̃n ꝯtentio aliq̃d qõ ꝯtra ꝯsciam dicat̃ extorqueat. Ergo int̃ dei ser/uos collatio nõ altercatio dz esse. ¶ Per/uersuz est maxie si ausu dãnabili ad iniuri osa l' maledica ꝟba q̃ ꝓm ap̃l'm a dei regno excludũt. os religiosi laxet̃. aut diaboli no/mẽ ad inuectionẽ assumat. vl' in cõi locutio ne freq̃nter. ¶ Sũt q̃daz q̃ leuissima puta/rent̃. si nõ in scripturz demõstrarent̃ opini/one gulosa. Quis eñ dicet deum fatue fri suo reuz gehẽne putaret nisi ꝟitas hoc diceret. ¶ Pessimũ hũc loq̃ndi vsuz q̃i p affabilita tis solatio salutz aduersari⁹ introduxit. vt p eũ modice occasiõis accessu. stultz illudens eos freq̃nt̃ in q̃uis lapsuz offense ipulsu le uiori p̃cipitet. z dignitatez stat⁹ colluuio. i. sordidatiõe vilificet. ¶ Pudeat eos rumi/gerulos eẽ. aut ꝟboꝝ secularitũ delatores. ¶ Nihil int̃ socios seminẽt. qõ ifirmos ani mos dissoluere valeat aut turbare. ¶ Reus est ꝺo z ordini q̃ temerario diffidentie ꝟbo ꝟsciaz p̃cutit ifirmoz. ¶ Preterea siue fri siue extranei siue magno siue paruo loq̃nt̃ sp̃ĩ ore ꝟbi dulcedinẽ hẽant. Dẽm ad oẽs ꝓm ap̃l'm mãsuetudinẽ oñdẽtes. ¶ Nunq̃ suo p̃textu ꝯstãtie vl' zeli cũ cõitatz iniuria in ꝟ/ba ꝯtumelioſa p̃sũpãt. ¶ Sepe ei meritũ lingua imoderata ꝯfũdit. Turpisq̃ defen/sio q̃ iniurijs vtit̃. ¶ Habz fast⁹ p ꝯstantia impetũ. p rõne iniurias. sz ligua eucharis ĩ bono hoie habundabit.

¶ De disciplina circa comestionem.

¶ Capl'm XXI.

Hec debẽt cũ timore dei comede re disciplinã sp̃ tã in mõ se hñdi q̃z ĩ cibo fuãtes. vitãtes nihilomin⁹ q̃sdam mi/n⁹ decẽtes secl'ariũ ꝯsuetudies sup mẽsam. ¶ Placet l' pauca ꝺ singul' exẽpla subnecte re. q̃ ad sil'iuz ꝯsideratõez trãsmittãt. ¶ Do neste se dñt bẽ. vt dũ comedũt aut bibũt se deãt. bibẽtes cũ duabꝫ mãibꝫ ciphũ teneãt. mẽbroz agitatõez z q̃rũdã anhelationũ vl' labioz tumultũ. q̃ aĩ notãt int̃pantiã vitẽt. ocl'os a circũspectiõe. linguã a locutiõe co/hibeãt. ¶ Oculoz custodia int̃ epulas. ꝓte rea necessaria ẽ. qz nõ decet p̃cipue vtragos hẽant ocl'os. neq̃ curiose. Et vt ãpli⁹ dicã. impudent̃ q̃ apud alios agũt̃ circũlustran/do pspiciãt. sz vt port⁹ pudice demissis lu/minibꝫ. ea tm̃ q̃ sibi añposita sunt attẽdant. ¶ Loq̃ ꝺo seu musitare ad mẽsaz vbi silẽti um ẽ fuãdũ. turpe vicijũ ẽ. Declinãda mu sitatoz societas. q̃ legz licz hõestate. phibu⁹ lingue tñ nõ valet volubꝫ retinere. ¶ Si q̃ etiã extraordiarie bibũt. siue assint siue nõ assint extranei. q̃ diu bibit̃ sileãt. Lul/pãda nimis ꝟboꝝ mult̃iplicatio iuxta potũ. ¶ In cibo tã ĩ q̃litate q̃z ĩ q̃ntitate ip̃i⁹ q̃z in mõ moraq̃ ac freq̃ntia cõedẽdi disciplinaz obſuet. ¶ In q̃litate vt nũq̃ p̃cioſa l' delica/ta. nunq̃ ciboꝝ aut p̃parationũ diuersitates

affectent. ꝓpicium ad delicata palatum. curiositas quedã honestat; postpositiua declarat. Ut verbi gratia. si quis ex vicio melioza de cõmuni eligat portõne. vt quod in pane sapidius. vel in alijs viderit melius ipe sibi accipiat. si a maioribus panis frustum accipiat. minoribus si assunt licet minus delicatis. sine rõnabili causa dimissis cum panis vel res alia quãto magis ad integritarem accedit. tanto ad mensam ipam valeat honestius reportari. Si ad maiorem saporis delectationem in pane inuenendam. ipm inordinate frangendo circũcidendo vl micatenus excrustãdo deformet. Si vinum cũ aqua temperare non curet. Si longum z interpollatuz faciat haustũ. Si salsam cõmunem panis appositõe consummet. aut eam incõgrua toto vase transuerso. vel circulari venatione vendicet. cuz sit magis in medio intingendum. Sicut em apud honestos quosdã in seculo imputatur si corrosionibus ossiũ curiosius insistas. aut carnes p magnos notabiliter bolos pter exigentiam scindas vel edas. aut dum scindis. scissum imediate morsellum anteqz in cõmuni loco posueris ꝓpias. a meta cõmuni iuxta vulgare ꝓuerbium nõ curando discrepas. aut tactu more palponis electum post tactũ relinquas. vel simile quipiaz actites. sic religiosis est indecẽs si in his que sibi p tempe cõueniunt cibis. notam gulositatis non vitent. ¶ Si quãdo eos ieiunij tempe vino confecto vl simplici ante comestionẽ vel siue añ siue post. herbis seu specieb9 infirmitas vti coegerit occulte huiusmodi si potuerint sumant. ne simplices idem sibi ꝓpis absqz sufficiẽti necessitate licere putãtes. ad soluendũ ieiunium suo incitentur exemplo ¶ Est insup diuersitas respectu cibi z ꝓparationez vitanda. nihil ad mensam speciale apportent. vel in mensa requirãt pter sal z aquaz. que possunt semp cum honestate requiri. ¶ Priuãdus cõmunibus q̃ specialia in cõmunitate vsurpat. Cõmunibus igit discant esse contenti. ¶ Os suum ad omnia que alij comedunt assuescant. vt si fieri potest nullũ omnino repudient seu abhominent cibum. Grande vicium si potagium z cõmunia respuas. vt in specialibus lautius ꝑcureris. ¶ Porro modo mollia. modo dura. modo frigida. modo calida. modo frita modo elixa pregnantes solent appetere mulieres. ꝓuidenter autem sobrieqz conuersanti satis est ad oẽ condimentũ sal cum pane. ¶ Debent etiam excessum in cibis et maxime potus quantitatem vitare. vt crapula vel satietas nimia non subrepat. ¶ Nihil sic contrarium omni christiano quomõ crapula. dicit sanctus Benedictus. ¶ Amplius quoqz qualiter hoc est. qz decent. mũde ac temperate sit comedendum attẽdant ¶ Decentie detrahit. qui cibum in ore habens. vel ciphum in manu detinens loquitur. qui in manu armata cultellum habente. cibum ori ministrat. vel ei nonduz expedito a cibo. potum nihilomin9 ingerit. aut dum bibit vel comedit caput tenet in capucio pfundatum. ¶ Mundicias debent ad ꝓpium et sociorum cibum et ad mensam ipam super quam comeditur obseruare. ¶ Mundicie simul ac decentie gratia caueant. ne in parabside cipho vel ouo pmorsum aliquid iterum comesturi reponant. ¶ Fede tuorum reliquias dentium alicui cuilibet cibo immisces. ¶ Nunqz ciphum cum digitis. potagio vel alio quolibet madidatis accipiant. aut pollicem poculo immergant. nec super potum in cipho vel super cibum quemlibet sufflent. Indecenter agitur si digitos quis immittit potagio et offas vel olera nudis articulis cochlearis vice piscatur. si superfluitates piscium z similia ex ore proijcit super mensam. vel nuces alij qz sibi frangit cum dentibus. Si nudã manum in mensa naribus emungẽdis. vl carni nude scalpende apponit. vel manũ ipam ad vestimenta detergit. ¶ Cauendũ quoqz ne quis ante faciem circũstantiũ fratruz p sale vel alijs necessarijs q̃ a fratribꝰ tradi pñt manũ extẽdat sup mẽsaz. z eoꝝ cibuz cũ manicis seu habitu suo tãgat ¶ Scindẽdus etiã panis pectori seu vesti cõi non est sine interpositõe to alie applicand9. ¶ Mũdicia mẽse requirit vt mẽsale neqqz freqnti vel superflua detersione cultelli vel manuum deturpetur. purgandis maxime dentibus nullatenus exponendum. Fedum et vile. mappaz z manutergia fratrum communia dentium fricatiõe fedare. Qui conuentualia dehonestat. cõmittit vtiqz in conuentũ. ¶ Temperantiam manducandi ait Hu-

go. intelligimus in eo q̄ si homo tractim z non cum numia festinatiõe comedit. ¶ Festinatio in inchoatione et prosecutione comestionis attenditur quando videlicet in initio mense statim absq̄ orationis alicui⁹ pambulo ad cibum manus extenditur. aut cum quadam voracitate comeditur. si prius cibum ori ministras q̄ alio sumpto fueris expeditus. Ceterum per morosam comestionem congregationē detinere ad mēsam. aut si quando extra conuentum bibitur. iuxta potum moram contrahere. non est decens. Hinc per sapientem sobrio dicitur. Cessa prior causa discipline. ¶ In comedendi z bibendi frequentia seruanda ē diligenter temperantie disciplina. Sane post refectionem ad potum redire. aut per diem in domo ex viciosa consuetudine. aut quod turpius est post completorium bibere. non mediocris vicij notam habet. Honestius ad mensam quantum indiges bibis q̄ bibendo per diem meriboli morem geris. ¶ Fructus vel aliud quodcunq̄ extraordinarie secularium more comedere. patens est gulositatis indiciū. ¶ Si quidem extra duas vices in die nisi necessitate cogente in domo vel extra comedere puerorum imo pecudum est. ¶ Senex legem in vicibus comedendi non seruans fertur p angelum. asino comparatus. ¶ Ad collationem tempe faciendā ieiunij duabus tantum vel tribus si indiges bibere vicibus. temperantie congruit et honestati.

¶ Studet sobrius quandam temperātie legem. in ipis etiam necessarijs obseruare. ¶ Denicq̄ quorundam secularium in faciendis cõuitationibus. in fragmentis z huiusmodi consuetudines vitent ad mensaz. Non seinuicem facile conuitent. sed comedat vel bibat vnusquisq̄ p sue arbitrio voluntatis. quantuz necessitati sue melius sibi note q̄ alij viderit expedire. ¶ Cõgrue tamen senior verecundantes forte vl' nimium abstinentes iuniores inuitat.

Sapor z potagium p̄gustata. vilium quoq̄ seu quorūlibet ciborum reliquie. vt ouū vnum. tantillum ve pitantie. si ventre iam satiato supersit. indecenter cõmensalibus maxime senioribus ingeruntur. ¶ Ences nia per mensam non mittant. A fragmentis et reliquijs caueant. sed de panes z alijs sta sibi prouideant mensurate. vt coram se vix micas relinquant. ¶ In potagio tamē aliquid interdum honeste relinquunt. id sibi pauperum z temperātie gratia subtrahentes. Verum et siquid forte relinquere. non tamen vt paterfamilias ad erogandum congerere p̄mittūtur. Pro socijs aut vix aut nunq̄. maxime circa finem refectionis panem vel aliud scindant. aut potum in cipho ponant. nisi saltem quantum ipsi soli comedere vel bibere valeant. si alij quibus hec offerunt non acceptant.

¶ Nunq̄ pro buccella vt dicitur panē. tūc integrum scindant. p̄sertim si apud socios fractum inueniant. ¶ Si cipbum communem habuerint. qui bibere voluerit nō amplius de potu apponat q̄ possit bibere vna vice. ¶ Inter reliquias que aliquādo fiunt. inutile aliquod vel nociuum vt que de nuce. ouo. castaneaq̄ p̄ojcimus. alia q̄q̄ huiusmodi nullo modo relīquant. Murilegos vel aues ad mensam non pascant. cum nec in refectorio debent sustineri. ¶ Possunt cum dictis z similia circa comestionem attendi. ¶ Ueruntamē sūt nōnulla. que licet cõmuniter viciosa putent. interdum tamen inter domesticos in spiritu caritatis sine vicio exercentur.

¶ De disciplina in opere manuali. ¶ Capitulū XXII.

HD disciplinam circa exercitiuz operis manual'. quod videlicet manuali opere corporaliter exercetur seruandam. necessaria est discretio. diligētia z honestas. ¶ Est habenda discretio circa op⁹. vt quod faciendum est discrete fiat. ¶ Discernenduz est primo. vt inutili operi necessarium. bono quoq̄ melius. z meliori optimum preferatur. ¶ Juuare frēm cū indiget multū vtiq̄ opi peculiari p̄pōderat. ¶ Rursum celebrare volenti. iuuamē subtrahere. maiorem q̄ pluribus alijs offensam esse quis ambigat. ¶ Est etiam discernenduz. quod opus quo tempe fiat. Nonnulla siquidem in festis diebus non fierēt. que in profestis bene fieri possunt. ¶ Videtur igitur in operibus distinguendum. Sunt enim exercitia quedam q̄ necessitati quotidiane inseruiunt. vt est cibo-

rum preparatio necessariorum ad diē vtensilium coquine ablutio. et consimilia q̄ omni tempore fieri solent. Sunt quedam alia que in diem alteram differri possunt. vt est scribere in quaterno. tunicas cum frīgis excutere. caput abluere. ceteraq̄ alia a quibus est diebus dominicis et festis precipuis abstinendum. ob sacri reuerentiā temporis.

¶ Festi nanq̄ dies per honestum quietis ocium. alij vero dies per laboris debiti exercitium honorantur. ¶ De quo Hugo. Quantum ait addit decoris diebus festiuis dies vacationis. tantum ornamēti confert ceteris diebus studium boni operis. ita vt in illis quisquis noluerit esse quietus index sit sue vanitatis. et in istis qui nō fuerit laboriosus testis pigricie.

¶ Carnales siquidem mentes ne vel in illis diebus quiescant. vanitas exagitat. Ne vel in istis in bono ope se exerceant. pigricia ligat. ¶ Deinde quasi concludens subiungit. Quapropter non negligenter habenda est in bono opere discretio temporum quia sicut malum opus nullo tempore laudabile est. ita etiam bonum opus quodāmodo reprehensione dignum iudicatur. si tempore oportuno factum non est.

¶ Diligentia in opere et promptitudine operantis. et deuota fidelisq̄ operandorum executione dinoscitur. ¶ Diligentie huius modi promptitudo non in opere manuum tantū. imo in conuentuali quolibet maxime locum habet. Quicquid pertinet ad cōuentū. id precipuo diligentie studio ē agendum. Sint ergo precipue ad conuētualia exequenda promptissimi. nunq̄ tarde ad opus dei vel ad mensam occurrant.

¶ Unde sanctus Benedictus. Ad horam diuini officij mox vt auditum fuerit signū (relictis omnibus que in manibus fuerit) summa cum festinatione curratur. cū grauitate tamen vt nō scurrilitas inueniat fomitem. Ergo nihil operi dei pponatur.

¶ Ad mensam autem qui p negligentiam non occurrerit ante versum. vt simul omnes dicant versum et orent. et sub vno omnes ad mensam accedant. Si vsq̄ ad secūdam vicem correptus. emendare neglexerit. iuxta sancti decretum a cōmunis est mē se participatione arcend⁹. vt solus a cōmuni consortio sequestratus reficiatur. sua ci de vino si fuerat habiturus portione sublata. Digne quidem a cōmuni refectione repellitur. qui se p vicium a cōmuni oratiōe secludit. ¶ Absit a seruis deiuiciose huius consuetudinis turpitudo. vt conuentuale aliquod diuinum pīsertim officium alteri⁹ pretextu cuiuslibet. tardo accessu vel certe abscessu propter opera dehonestent. Ut tardus accessus. sic ante horam recessus sine graui pīsumptus necessitate arguitur

¶ Impatientis et vani signum est homis in cōmunibus anticipare recessum. nec opus dei posse in choro finetenus expectare. ¶ Si monachum sancto narrāte Gregorio. post completum officiū cōtinuo recedentē. visus est demon ab oratorio retrahere. quid de his qui nec ipius expletione officij pstolātur. Haud dubium conuentualis vbilibet decorem integritatis negligere. inexcusabile prorsus remissionis est vicium. ¶ Ad vicium autem vix occasio deerit. si quelibet admittatur. ¶ Omnes denicq̄ fratres labores non ex sola consuetudine vt vitula docta trituram diligere. sed ex animi deuotione sectentur. vt in cōmunibus sit feruoris affectio specialis.

¶ Conuentualem vitam vt sanctissimam imo angelicam toto affectu animi amplectantes. ei tam continua q̄ deuota psecutione adhereant. Quantū ad officium mensam et alia. vix nisi coacti a conuentus congregatione recedant. ¶ Tantam deus cōuentui efficaciam contulit bonitatis. vt ibi augmentum suscipiat boni bonus. aut veniam mali malus. Multa in conuentu bona pīsentibus conferūtur. absentibus subtrahuntur. Saul ad conuentum psallentium pphetarum accedens. pphetā efficitur. extra conuentum factus pertritur. Thomas discipulorum absens conuentui visionis dominice consolatione fraudat. quā ad collegium reuersus assequitur. Discipuli pariē congregati spiritūsanctum accipiunt. In conuentu dominus habitat et quiescit. ibi deuotos quosq̄ vberiori gratie pabulo refocillat. ibi q̄ plures negligentie psonales in diuino maxime officio subrepētes. pgregationis cōmunione suppletur. Ibi quod suis quisq̄ non potest. aliorum meritis obtinere merebit. Ceteq̄ ad maiora dom⁹ officia vicz hospitalarie. refectorij. infirmarie.

lectionis ad mensam et huiusmõi ꝑncipaliter et continue facienda. nouicios fratres assumere. prouida religionis ꝓsuetudo nõ habet. Si tamẽ quãdo ꝯtingat eis aliqua huiusmodi officiorũ. vel ad horaz cõmitti. magna debent deuotõe suscipe. z ad faciẽdum ea mãsuete. velociter. acceptabiliter. integre. circũspecte. magnã debent diligentiã adhibere. ¶ Mansuete ꝫ est sine murmure et displicentie signo. Fili ait sapiens. In mansuetudine opera tua pfice. ¶ Est in ope bono necessaria strennua velocitas. De qua Sapiẽs dicit. In opibus tuis esto velox. Velocitas hec maturitatẽ nõ removet grauitatẽ. sed viciũ tarditatis excludit. ¶ Est etiã acceptabiliter operandum. vt quibus ministrat. put honeste fieri potest satis fiat. ¶ Optabat Apostol⁹ et orari rogabat. vt oblatio sua fieret acceptabilis ī hierusalez sanctis. ¶ Magnus ꝑfectus est ei. cui⁹ ministerio multi leti facti deum laudant. ¶ Integritas in ope bono requirit. vt nõ diminute. nõ ad euasionem vel quasi ad oculũ sed ꝑfecte vt res exigit fiat. ¶ Circũspectio in obsequijs put officiorũ requirit varietas est habẽda. quod ꝑ exemplũ in vno officio melius patet. ¶ Si quãdo refectorarij vicem gerãt. que ministranda fuerint. tempe cõgruo. et mõ debito ꝑparata ministrent. z religiose distribuãt. ne in mensa defectus. vel circa ministeriũ suũ minus expediens aliqd accidat. puisuri. ¶ Hinistrenk itaqꝫ necessaria tempestiue. ¶ Turpe est si ꝓpter vnius defectũ tota cõgregatio expectet. Sic z oĩa sive fructꝰ sive pozes sive alia comedentibꝫ congrue apponenda. puscꝫ fratres ad mẽsaz intrauerint puide apponũtur. ¶ Conferendorũ collatio successiua ꝓuentũ sepius detinet. imputanda si qdẽ causek ex negligentia ministrorũ. ¶ Ad mensam vero quicqd apponik. ꝑparatũ vt decet reficientibꝫ offerak. Nuces si dande fuerint ꝓus frãgank. herbe crude si apponende fuerint mũdenk. z sic de alijs obseruek. ¶ De omnibꝫ que apponunk. sua cuilibet si fieri potest portio singularit̃ tribuatur. ¶ Sunt rurigene q̃ nec a prelatis discreta. vel ab extraneis sorte distinguãt. ¶ Cõmunia maxime vt sal z aqua mẽse nõ desint. q̃ in ꝑmis puidus ministrator apponit. ¶ Aqua nõ solum ꝑ temperãdo vino. imo z sepe ꝑ alijs necessaria est in mẽsa. Cochlearia quoꝫ sunt ad omne potagium oportuna. ne in parabside cũ digito piscari oporteat. z ne iurta Hugonẽ in eodẽ iure z manus ablutionẽ z ventris refectionẽ videak querere. ¶ Hurilegos vel aues q̃ tenenk alicubi cõtra ranas nullaten⁹ esse ī refectorio dũ fratres comedũt patiantur. Nec eĩ hoc est expediẽs vel honestũ. Sic z in alijs circa istud vel aliud quodcũqꝫ sibi impositũ officiũ sint intenti. Scriptum est eĩ. Cuncta cum diligentia facite. ¶ Et iterũ. Agite diligẽter z erit dñs vobiscũ in bonis. Sic agetis in timore dei fideliter ī corde pfecto. ¶ Honestas in opatione seruatur. si oĩa que agunk cũ maturitate aç religiositate qua dã exerceank. z in oĩbꝫ nitor inueniak mũdicie. Hoc eĩ religiosum maxime decet.

¶ De disciplina in incessu.

¶ Capitulũ XXIII.

Disciplinã circa incessuz. penes modũ z discretionẽ in ambulãdo cõsiderent. ¶ Honestus eĩ mod⁹ req̃rit. vt nõ impetuosis z fractis gressibꝫ ambulent. nec erecta ceruice. nõ ꝓminenti pectore. seu etiã inclinato sup humerũ capite. aut vagabunde pendentibꝫ manibꝫ. q̃ omnia vel leuitatẽ vel supbiam vel remissionẽ vel hypocrisim sapiũt. ¶ Debent etiã ī eundo discretionẽ habere. ne de illorũ numero censeank. de quibꝫ dicit ꝓphetã. Nõ est iudiciũ in gressibꝫ eorũ. In eorũ gressibꝫ non inuenik iudiciũ. qui eundo necessitatẽ vl̃ ordinem nõ attendũt. Necessitas discursum inutilẽ. Ordo inordinatiõis ꝓfusionez excludit. ¶ Discursum igik ꝑ domũ. ꝑ hortũ. et extra domũ. qui magnũ est instabilis mẽtis indiciũ. caute vitent. In domo. ne scilicet officinas. de loco ad locuz. de fratre ad fratrẽ inutiliter euagenk. aut loca rumoribus audiendis. vel collocutionibꝫ apta frequentẽt. sed in locis sibi cõcessis. vt sunt ecclesia. celle. capitulũ si extranei affuerint. vl̃ alijs locis si qua sibi fuerit specialit̃ deputata cũ silentio residentes. Officinis priuatis. putavbi cibaria ꝑparank infirmi vl̃ hospites recreank. aut fratrũ congregatiõi. vl̃ comedentibꝫ et bibentibꝫ se nullaten⁹ ingerant nõ vocati. Erubescant ꝑcipue ad refectiõ mensaz accedere. vl̃ eis nisi ꝑ euidẽti misterij necessitate assistere. Effrontꝫ est bois nõ erubescere comedẽtes. Verũtã si

quādo eos loca sibi nō concessa necessitas adire cōpulerit. ad ostium pulsare aliquātulum possunt. vel vt aliquis egrediat ad eos. vel ipi vocati securius ⁊ honestius intrent. ¶ In hortū nō vadant absq; licentia nisi eos vel ab aliquo pfesso mitti contigerit aut vocari. ad loca sua postq; ab eo recesserint. vel eius negocium fecerint. q̄sciti⁹ reuersuri. ¶ Ueruntamen eorum instructor iuxta supioris dispositionem. nūc hos. nunc illos. aut etiā oīs simul ad spaciandū in horto causa recreatiōis. vl' alicuius bone collatiōis poterit p se vel p alium fratrē pfessum cū expedire viderit vocare. ¶ Tempe pbatiōis domū exire ꝓpinquos suos visitare nō curent. nec eni inter cognatos ⁊ notos domin⁹ inuenit. Ūñ Bernardus. Quō te bone iesu inu meos cognatos inueniā q̄ inu tuos mūme es inuent⁹. ¶ Si qñ domū q̄uis de supioris licētia exeunt. nihilomin⁹ tamē idipm significent suo instructori. qō ⁊ de suis alīs notabilib⁹ factis obseruent. ¶ Ordo circa incessum est religioso in cōuentu specialit seruādus. vt i p/cessionib⁹ fratrē sibi collateralez attendat. vt chori sui partē in refectorio ⁊ in claustro cū p gratis ad eccl'iam itur. ⁊ in oīm teneat loco. nec se ad chorū aliū vl' in refectorio vel in claustro vel alibi trāsferat. nisi causa rōnabili urgente. ¶ In eccl'ia vero inter pulpitū in medio chori positū ⁊ altare. duz maxime ibi aliqd dicit nō facile trāseat. nisi forte alibi liber nō pateat transit⁹. ⁊ tunc ab ipo pulpitu transiēs ⁊ inclinās. ne pulpitum videat venerari. nō ante ipm directe sed a latere decenti⁹ inclinabit. ¶ Est ⁊ ordo reuerētie ⁊ decentie i incessu. vt nō passim seniorē iunior antecedat. aut qū vitari facile potest frequentes ⁊ nimis ꝓpinqs ei trāsitus faciat ante ipm. In eccl'ia quoq; inter ministros altar. subdiaconu videlicet dyaconū ⁊ sacerdotez in officio suo solēnit ministrātes. necnō ⁊ ante frēs infra deambulatoriū sediliū ⁊ formarū. min⁹ honeste pter necessitatē trāsit. ¶ Sed illud deambulatoriū intraturi. ad vacua debēt sedilia p introitū sediliby ipis ꝓpinquiorē accedere. nisi ob aliquā reuerentiā psonarū. si forte intermedie fuerint. sit aliter faciendū.

De disciplina in gestu membrorum.

¶ Capitulū XXIIII.

Est in alīs membroꝝ corpis siue oculorum siue oris. siue brachiorum. manuumq; officijs disciplīe studenduz. De quib⁹ adhuc aliq̄ breuiter supponentur. ¶ Amatores igit honestat. oculos ab inordinata euagatiōe ⁊ exaltatiōe in mēsa et i choro pcipue diligenter custodiāt. ¶ Scriptū est eīm. Oculi stultoꝝ in finib⁹ terre. Et dilatatio cordis est exaltatio oculoꝝ. ¶ Leuat quidā ꝓpheta oculos vt petat auxiliuz. dñs vt impendat. ¶ Tu quoq; si locū causam ⁊ tps ꝓsideras. tua vel fratr̄ necessitate oculos leuas. nō solū nō culpo sed plurimū laudo. hoc eīm excusat miseria. illud cōmendat misericordia. Sin alias nō ꝓphete. non dñi sed dine vl' eue. imo ipi⁹ sathane te imitatorē diterim. ¶ Nō sint in risu faciles. nec in voce clamosi. ¶ Cachinus pcipue. gra/uitatē religiosi plurimuz deboneſtat. Ūile prorsus religiosum virū vt puerū cachinare. ¶ Nō licet religiosum virū dissolut⁹ labīs risuz pferre. sed hilari vultu cordis hilaritatē ptendere. ¶ In datiōe pacis labia semp claudāt. quib⁹ aptis turpiter exhibet. ¶ Nares nō in alioꝝ aspectu sed ad partē. cū duoꝝ tm̄ aut triū apositiōe digitorum emungāt. ¶ Deorsum etiā spuendū ē maxime in cōuentu. ne loca publica siue i choro siue alibi sputo fedent. ⁊ astantiuz oculi offendant. ¶ Patet quosdam in ipo chori deambulatorio ad pedes suos palam fratribus spuere. nec pudēre. ¶ A notabilib⁹ corpis seu membroꝝ extensionib⁹ que cuz ostitationib⁹. vel alias nō sine quadā inhonestate fieri solent. oīno abstineant. Tunc eīm sunt corpus ⁊ brachia cōprimēda. ne cū huiusmōi pigricia extendant. ¶ Honesto incōgruum viro pigra mēbra distensione resolui. ¶ Dissolutiōes fugiant manuales. grandia nāq; causant pricula. soletq; luctus ludo accidere corporali. et post cōmestionē precipue se a iocositate notabili ⁊ multiloquio studeant tempare. ¶ Siquidem licz oīm tempe dissolutionis leuitas sit vitanda. post refectionē tamē vl' alias cū solo fratre et iterū coram cōuentu turpius agitur. ¶ Turpissima est dissolutio in conuentu. ¶ Ad hec aliū quēpiam pter necessitatē ad cingulum vel manū accipe flores fruct⁹ vel baculū in manu ociose gestare. cingulū inc digitos voluēdo rotare. honestati nō consonat. imo lasciuie signuz q̄dāmō ptendit. In lotiōe manuū qñ ō vase manuali aqua

recipiẽt. vas ipm nũq̃ a pte supiori precipue maniby distillãtiby. sz p ansam poti⁹ vl'a latere vel a fundo accipiãt. ne guttis manuuz aqua residua sordidẽt. ¶ In lecto se honestissime iacẽdo cõponãt. nec supini iaceant. nec genua leuãdo calcaneos iũgãt aut tibias. Hec z silia nõ sũt vt mima temere aspernãda. ¶ Clara nõnũq̃ p uersatõis insignia quedã i mimis obfuscãt ineptie ¶ Plerũq̃ modicz paulatim p icuriã subrepẽtiby maculis. tota moꝛ ꝓgeries inq̃nat.

¶ De disciplina circa habitũ seruãda.

¶ Capitulũ XXV

Disciplina in habitu põt tã circa panũ q̃ circa formatiõz. coaptatiõem vsus ei⁹ ꝓtinuationẽ. z mũdicie ꝓfessionẽ attẽdi. ¶ Circa pãnũ. vt nõ sit põciositate. mollicie. vel subtilitate notabilis. Uestis põciositatẽ. etiã mulieribꝫ petr⁹ interdicit. ¶ Porro q̃ mollibꝫ indnũt. in domibꝫ regũ sunt. ¶ Int̃ diuites palatij. z paupes claustri debet eẽ differẽtia. ¶ Mollia vestimẽta animi mollicie indicãt. Molles ait q̃dam. mollia querũt. ¶ Subtilitas z nitoꝛ reprehenditur ĩ bysso diuitz epulãtis. Nimia panni subtilitas z si nõ põciosa. nihilomin⁹ tñ in põsito pñe viciosa. ¶ Sit cure nouicijs pãnoꝛ põciositatẽ. subtilitatẽ. z incõgruã religioni mollicie nõ curare. ¶ Uereant̃ z renitãtur vt possũt. mutari ipoꝛ sanctoꝛ ꝺ vestiũ vilitate cẽsurã. z viciosam ꝺsuetudinẽ induci. ¶ In signũ sunt pãni tui dñe ihu. sed ĩ signũ cui a multz vsq̃ hodie ꝓtradicit̃ ¶ Honesta exigit vestimẽtoꝛ formatio. vt non sint nimis laxa vl'stricta. ¶ Amplitudo vl'lõgitudo vestimẽti supflua siue ĩ manicz siue ĩ capucio. siue in collario capucij est admoduz fugiẽda. sz nec apturis q̃busdã circa cingulũ vl'alibi. q̃ curiositatibꝫ alijs quibuscũq̃ ẽ habit⁹ deformãd⁹. ¶ Coaptatio q̃dã religioso est decẽs. q̃dã indecẽs. Indecẽs est si põster moꝛẽ religiõis fuerit curiosa. vt ꝧbi gra. si capucij collariũ quadã in gyro replicatõe iuxta mũdanoꝛ ꝺsuetudinẽ coaptet̃. aut curiosa ipm replicet̃ capuciũ circa genas. Decẽs est q̃ nõ curiositati sz honestati debuit. vt videlicet vestz honeste portet̃. z honeste plocoꝛ tpe disponat̃. vt honeste portet̃. succingẽda est equaliter z decẽter. si eñ ex vna parte notabiliter pẽdere pmittat̃. vel in alijs põpatia debita obmittat̃. fatuitatẽ vl'negligentiã vel hypocrisiz sapit. ¶ Aptãda est vestis maxime circa pect⁹ p applicationẽ ad collũ. ne collũ ipm vsq̃ ad pect⁹. vl'interioꝛes pãni hoim aspectui exponant̃. qõ religiosum ẽ valde. ¶ Cauendũ est circa portãdi modũ. ne q̃s pefluat. vt si os sub capucio vel mẽtũ abscõdat. si dñaz moꝛe tunicã a lateribꝫ tenẽdo incedat. aut manũ in sinu tenẽs tunice manicã exteri⁹ pẽdere pmittat. Qñ ei⁹ manũ in sinu vel ad horã ponere cogit necessitas. a manu altera põsumpta tunica cauti⁹ ẽ tenẽda ne pẽdeat indecẽter. vt manũ in sinu teneri vir a prie astãtibꝫ pcipi valeat. ¶ Ambas aũt man⁹ in sinu tenere q̃ irreligiosuz sit. palã oñibꝫ est. cũ vel vnũ diu teneri vir excusat ipa necessitas. ¶ Dñanti est coꝛpoz z mẽbroꝛ officia exeq̃ nõ valẽtis. manicas nõ regere defluẽtes. ¶ Et quidẽ cũ interi⁹ a sua custodia soluit̃ mẽs. z mẽbra fozz ad omnẽ actũ inoꝛdinate mouent̃. z tã in vestibꝫ q̃ in alijs discipline cura negligit̃. ¶ Incõpositio coꝛpis. qualitatẽ indicat mẽtis. Sunt z alia circa modos portãdi vitãda. Sũt inquit q̃dã stulti q̃ quondã officioso artificio vestimẽta sua circa se cõponũt. Alij iactãdo z ventilãdo pãnos suos. leuitatẽ mẽtis sue ex ipa sui habit⁹ mobilitate oñdunt. Alij incedẽtes sumoso sirinate terrã vertũt. z limbis depẽdẽtibꝫ imo retro ꝺsequẽtibꝫ candis in silitudinẽ vulpiũ vestigia sua obducũt. z quocũq̃ pretexerint q̃si turbo tẽpestatis pulueꝛe cõcitãt. ¶ Dispositio habit⁹ aliqñ rõne opis. aliqñ rõne ꝺsortij variat̃. respectu q̃z habẽda est ꝺsideratio discipline. ¶ Ad exercitium opis tã ꝓpter expeditionẽ q̃z ꝓpter custodiã mũdicie. honesta ꝑut res exigit ꝓparatio vestis req̃rit̃. vt patet sc̃z q̃ntũ necesse fuerit succingat̃. manice ꝺso retrahãt̃. et ꝑut expedierit cõponãt̃. ne sup man⁹ vel sup rez ipam q̃ tractat̃ recidant indecẽter. precipue ad ꝓuatas custodiẽde sũt manice diligẽter. ¶ Dispositio hmõi tolerabilis imo cõmendabilis est in ꝓuato. q̃ tamẽ in publico maxime coꝛã extraneis nõ est decẽs. ¶ Qñ ergo coꝛã extraneis aut coꝛã cõuentu pcedit̃. q̃tũ res patit̃ ad dispositiõem cõmunez est habit⁹ tã in manicz q̃ in alijs reuocandus. ¶ Caput si nudũ fuerit. capucio ꝺgruit amiciri. ¶ In oñi siquidẽ publico loco siue chorus siue refectoriũ. siue ali⁹ fuerit loc⁹ fratz ꝺgregatiõe põte. z multo magz int̃ extraneos. operto decẽter capite religiosus ẽ admodum vir honest⁹. vbi ob reuerẽtiam alicui⁹

ministeriū vel psone aliter sit agendū. Nō capuciū tamē siue corā fratribꝫ siue corā extraneis. nimis i capite sine rōnabili causa pfūdandū est. ¶ Opta sub capucio facies q̄ndā hypocrisis notā infert. z alioꝝ in se oculos sua singularitate ꝺuertit. ¶ Decet ḡ caput i publico. nō facie opiri. ¶ In lotiōe ꝺz pedū ille cui pxpo tale misteriū exhibet. operto si pōt cōmode capite. humilit z sine multiloquio debet esse. z caritatꝫ obsequiū cū timore ac deuotiōe suscipe. Nec debet ꝺs ibi vel alibi tibias nimis exponere. sz magꝫ tunica circūcingere diligēter. ¶ Turpe est em religiosis psonis. carniū nuditate occurrere. Lauet ois honestꝰ ne eꝰ vnq̄ appareat caro nuda. nisi q̄tū ꝺpulerit necessitas manifesta. ¶ De scō legit q cū necesse haberet fluuiū trāsuadare. rogauit sociū suū vt paululuz a suo separet aspectu. ne suā inuicē corpis nuditatē vterq; ꝺspiceret. Recessit socꝰ. nihilomiꝰ tñ ille scipz cū nudare se vellet erubuit. Cogitantē tū in alterū fluuiū. virtus diuia trāsposuit. Maud dubiū. honestatē dñs acceptauit. ¶ Pānos ꝺz interiores. z q̄ vltra cōmunē seu regularē formā. siue in vestibꝫ siue in alijs indulgent. q̄ntū necessitas patit occultari oportet. Ut nec almucia palā extra capuciū. religiose portent. ¶ Restat de vsus habitꝰ ꝺtinuatiōe. z mūdicie in eo ꝺseruatiōe videre. Usus habitꝰ. put habitus p speciali signo religiōis accipit. ꝺtinuꝰ ꝺz esse vt religiosus frater nō sit vel modicum sine ipo nisi necessitas euidēs eū cogat. ¶ Secularis psone nuditas z religiosus sine habitu cōparāt. ¶ Cauēdū etiā ne habitꝰ dū sedet aut genuflectit aliquā inquinamēti maculā cōtrahat. z si quā ꝓpter aliquā causam aliq̄n ꝓtraxerit. vel ꝓpter sudorē mūdificari citius debet maxime si loco fuerit apparēti. Propt hoc immūdicia illa q̄ i oris capucij circa genas cōtrahit ex sudore. debet cū diligētia removeri. ¶ Feda religio. q̄ innititur feditati. ¶ Culpat quidē z cultꝰ mūdicie nimiꝰ z neglectus.

¶ De disciplina in officinis inter fratres.

¶ Capitulū XXVI

Deniq; in officinis. marie in refectorio. in oratorio. dormitorio. ceterisq; ꝺs cōsuevit frequētare ꝺuentꝰ. etiaz ad latrinas disciplinate se habeāt et quiete. ¶ Nunq̄ p susurriū vel tumultū occasione opis alicuꝰ frēs orātes studētes aut q̄escentes impediāt. ¶ In oratorio nemo aliquid agat nisi ad qō factū ē. vnde z nomē accepit. Unde si forte aliq̄ etiā pter horas statutas si eis tps vacat orare voluerint. nō eis sint impedimēto q̄ ibi aliquid agendū putauerint. ¶ Cū p dormitoriū fratribꝫ quiescētibꝫ vadunt. plane imo q̄si furtiue incedāt. ¶ Tūc parādo lectū vl alio quouis mō quiescētes reprehensibilit inq̄etāt. ¶ Surgētes a lecto ipm decēter opiant. ne velut irrationabiliū cubile remaneat iparatꝰ. ¶ De puatis loq̄si cui turpe videt. turpiꝰ nouerit turpe aliq̄d ibi cōmitti. Ibi nō cōgruit vt quasi mox gelicidio perituri. amicꝰ accessoriū sarcinā deferāt. ibi religiosus cū summo silētio. z opto pfundo capite debet eē. Ibi pfabulari et pter necessitatē hac z illac capite discoopto respicere religiosoz esse nō dixerim. sz scurraz. Ibi seruāda in manuū z vestis dispositione honestas. Ibi honestꝰ quisq; diligēti alijs opa cauet. ne p ipm aut p eꝰ incuriā aliquis offendat. Ibi cauendū est eis ne stātes vrinent. vel a loco minꝰ honeste recedāt. Sed nec p ortū est facile vrinandū vel alibi. vbi sine a socijs siue ab alijs possit videri. quia vt ait quidā. Multa pūt honeste fieri que nō possunt honeste videri. ¶ De singulis ad disciplinā p singulas officinas z loca spectātibus. viz aut nunq̄ singulariter posset edisseri. Ad multa tū haberi potest discipline cōsideratio ex ꝓdictis. ¶ In hostijs aūt officinarū. aut vbi fratrū cōmunis est trāsitꝰ. maxime circa itroitū puataz. vū ad necessaria eūtes z redeūtes respici possunt. nunq̄ honesti fratres faciāt statiōem. ¶ Quādo etiā intrāt z exeūt officinaz secretioz hostia post se claudāt. ne supueniētes extranei z intrantes fratres inueniāt iparatos. ¶ Nunq̄ extraneos licet familiares ad visitandū officinas inuitēt. Si q̄s tū ad aliquoz instantiā eas ostendere pmittant. domos tm cōinotores nō intra p singula loca seu āgulos peragrando. sz ab hostijs expedite q̄ntū honestas pmiserit ostēdentes quicq̄d eoz aspectui subtrahere poterūt subtrahāt z furent. ¶ Nō est religio vbi oīmb oīa patēt. In locis cōmunibꝫ vbi fratrū occurrerit frequētia. nullo modo detineāt aduētantes. ¶ In firma hec puulis exprimēs. grandiū occilla nō vito. sed vbi proficit. paruiducend est illusoz.

¶ De mō ꝺuersandi i oīmi loco secularū.

¶ Capitulū XXVII

Nunc videndū qualit in villa. itinere. ecclia. z domo. z locutõe z comestiõe. sit nouis frib int extraneos puersã dū. ¶ Si qñ exeūt domū. hñda ẽ eis custodia discipline. respectu societatis z sui ¶ Honestas z solatiū z honestas. religiose cõuenit dignitati. ꝓpter ꝙ in villa ꝓcipue seniores cū q̃ fuerint vestigijs sp inhererẽtes. se ab eo etiam sub vno tecto nullaten⁹ separẽt. q̃n ad min⁹ videri sp ab ipo libere possint ¶ Seipos ãt q̃tũ ad circũspectiõs. locutiõs. habit⁹ z mẽbroꝝ dispositõs i disciplina ꝓtineãt. ¶ Non circũspiciãt i vicis ciuitatis. vt sapiens docet ¶ Auertãt oculos suos ne hauriãt vanitates. a secularium collocutiõib⁹ prudent abstineãt ¶ Nam⁹ suas religiose ꝓponãt ¶ Nũq̃ int hoies discoopto capite vl almuciati. vel alias indisciplinate icedãt. Sz nec secularũ vl religiosoꝝ domos subito ignorãtibus eis itroeãt. sz vocãdo ab hostio. vl pulsando. vl alio quo q̃ mõ ꝓpositũ seu volũtatẽ ingrediẽdi pnunciẽt. Vir erudit⁹ ait sapiẽs foris stabit. sz nec sine ductore. p secularium domos. vl p religiosoꝝ officinas ẽ vagãdũ.

¶ De mõ ꝓuersandi i itinere ꝓstitutis

¶ Capitulũ XXVIII

Si fuerint extra villas in itinere ꝓstituti. z q̃tũ ad societatẽ z q̃tuz ad seipos caute se debẽt z religiose habere. ¶ Q̃tũ ad societatẽ debẽt sibi a mlieribus cauere. z rõe periculi a psonis ꝺ maleficio notari attẽdere. Taliũ psonaꝝ societas singlaris. religiosis virs nisi forte ad horã p aie cãnõ ꝓuenit. debẽt se tñ prudent a ꝓsortijs huiusmodi segregare. Ipi aũt frẽs in itinere se ab inuicẽ ñ debẽt nimis diliũgere. q̃n ad minus mutuo se videre z audire facile possint Nõ est tutũ aut decẽs religiosis q̃s cõgruit binos ire. alteꝝ ab altero lõgi⁹ separi. Tal q̃ separatio eis i periculũ. z occurrẽtibus cedit in scandalũ. ¶ Quãtũ ad seipos debẽt i factis z ꝟbis disciplinate se gerere. In factis dz honestas deuotio z discretio apparere. ꝑpẽ honestatẽ dissolutões tã manuales q̃ alias q̃ curritãdo vl aliẽ quomodolibz fieri pñt penit⁹ vitẽt. Multa eñ ex ꝙ incõuenientia vt exptũ est pñt. seq̃. hoibus frequẽter de q̃bus nõ aduertit. videntibus q̃ agunt. Nõ sunt brachia notabiliẽ denudãda. nec vestes nimiũ succingende. vl aliẽ irreligiose tenẽde ¶ Letꝰ ad deuotos gtinet frẽs. eccl'ijs q̃ trãseũt iuxta ipas. necnõ z crucib⁹ deuotis inclinatiõibus reuerẽtiã exhibere. Cimiteria ꝺo absq̃ ozõne. p defunctis nullaten⁹ ptrãsire. ¶ Discretionis ẽ agẽda q̃s puia deliberatõe metiri. z ñ agẽda cauere. qz q̃ de futuro nihil ꝑmeditatur. in oia incaut⁹ incidit. ¶ Moderãd⁹ est p seniores ꝓsiliũ labor itineris. ne spm deuotiõis extinguat ¶ Audiẽda est missa. sancte/q̃s exhortatõis. p pl'o si affuerit ꝓmo fiẽd⁹. z añ oia sp in ꝑmis diuini pẽsum officij deuote soluẽdũ. ne frẽs se magis cursores q̃s religiosos exhibeãt. z ꝺ religionis ꝓpositũ de accessorio ꝑncipale facere cõuincant. ¶ In solẽnioribus festis est ab itineratiõe cessandum ¶ Cauẽda ẽ p vias dormitio tã q̃s piculosa z indecẽs. nec ẽ tarde vl apud infames hospitãdũ psonas. ¶ Disciplinã ꝟboꝝ debent attẽdere tã in materia q̃s i sono. ¶ Si occurrerint hoies debẽt eos hũiliter salutare. Senioꝝ erit coitinerãtibus z his cũ q̃bus aliq̃ñ loqui ꝓtigerit. aliq̃d ad edificatõs vl ꝓsolatõs ꝓponere. peccãtes in eoꝝ pñtia. nõ rigide sz cũ modestia z hũilitate corripe. z ad bonũ p rõnes z dulcẽ allocutõs inducere. z qñãmodo oĩ creature sctm euãgeliũ ꝑdicare. Sanctus philipp⁹ eunuchũ in itinere baptizauit Beat⁹ martin⁹ latronẽ secũ itinerãtẽ cõuertit. Si ꝺo nõ affuerint de deo ꝟba fratꝝ cõuenit esse. Ipe nãq̃ itinerãtibus loquẽtibus ꝺ se discipulis. itineratõis fact⁹ est comes. Tẽ exẽpla patꝝ vl alia q̃us bona. q̃ vl accẽdãt affectũ. vl saltẽ instruãt intellectũ. sũt ad laboris alleuiatiõs narrãda. Turpissimuz est nescire tps nisi friuolis z fabulosis narratiõib⁹ detinere ve tacẽtib⁹ de te dñe. q̃m loq̃ces muti sũt. ¶ Solent frẽs letanias. psalmos penitẽtiales. cãticũ gduũ. z sillia. aut simul. aut q̃libet singl'r freq̃ntare. z marie añ tertiã. aut certe i sanct⁹ meditatõib⁹ occupari. ¶ Denicq̃ q̃tiẽs mutue collatõis iterueniunt ꝟba. sonũ oĩno decet esse demissuz. ꝓ ꝺo inde clamosam locutõs q̃ nũq̃ decet religiosam psonã penit⁹ vitẽt. marie int frutecta z nemora exist̃es ¶ Siquidẽ iuxta vulgare puerbiũ. Nem⁹ aures. z cãp⁹ seu planicies oculos bñe dicũt ¶ Ab oib⁹ g̃ q̃ cozã secularib⁹ dicere nolũt. i locis dumosis z nemorosis oĩno abstineãt. nisi forte aliq̃d q̃ sub silẽtio z latinis ꝟbis dicere velint. Miserabiles ꝓfusiones q̃busdã min⁹ cauti plies ex ꝙ accidisse ferũt. ¶ Nõ cãtẽt in itinere i cãtu maxime secularium cãtionũ aliq̃. licet bona. cum

laici nō intelligāt nisi sonū. Et ꝑter hec religiosum nō decet in cātu extraordinarie vocē efferre. Si q̄ forte dissolutōes aut clamosas disputatōes. ꝓboꝝ altercatiōes. vel alia q̄ offensiōis materiā extraneis dare possūt. vitare int̄ homies negligāt. nequaq̄ eos timoratos dixeri. aut zelū religionis habere Qui religionis sue scādalo nō occurrit. honori ꝓprio detrahit ꝛ saluti. Qui fidelis religionis est sūt. neq̄q̄ ei⁹ scādalū puiduc.

¶ De mō ꝙuersandi i eccl'iis secularīū.

¶ Capitulū XXIX

Ꝑueniētes ad religiosoꝝ vl' secl'ari p um loca. cū ad eccl'iaz si i loco fuerit venūt. in īgressu eccl'ie. illū secū ꝓsiculū memorātes. Introibo in domū tuam adorabo ad tēplū sc̄m tuū in timore tuo. ꝛ nudato capite signū crucis sup se cū reuerētia faciētes. añ altare vl' in alio loco orōni cōgruo ad quē declinauerit senioꝝ ꝓsternere se humilit̄ debēt. Ubi q̄tū de⁹ dederit deuote orātes. piter ab orōe surgētes. ꝓcedere poterunt ad ea q̄ necesse habuerint iuxta ꝓpositū exequēda ¶ Eccl'iam nāq̄ sic euāgelici ꝛ ecclesiastici viri. sp ꝑus si cōmode possum⁹ visitare debem⁹. sctōꝝ p̄m q̄ nos in ordine p̄cesserūt. imo ip̄i⁹ saluatoꝝ exēplo. quē beat⁹ euāgelista Matthē bierl'm ciuitatē ingressum. refert tēplū dñi adijsse. Sup quē locū dicit expositor q̄ ingressus vrbē ꝑmo tēplū adijt. dās formā religiosis. vt q̄q̄ im⁹ ꝑmuz domū orōis si ibi est adeam⁹ Missaꝝue in solēnijs vl' alias diuio officio cū extraneis assistētes gerāt se humilit̄ ꝛ honeste ¶ Nō stēt in sedib⁹ suis velut magnates. aut q̄si laici lassi de officio nō curātes. sz ad libꝝ si necesse fuerit ꝛ honeste poterūt accedere. officiātes cū maturitate tñ ac modestia tā in voce q̄ in gestib⁹ obseruata humilit̄ iuuēt. Qꝫ sp ꝓpter euitandū discursū. ad libꝝ nō duxerint accedendū. nihilomin⁹ tñ cōia q̄ nouerint. poterūt cū alijs honeste sine nimia vocis exaltatiōe cātare. ¶ Ad cantādū aūt aliq̄d sequestratū. sic est all'a. rñsoriū. vl' aliud q̄dlibet. nequaq̄ cū secularib⁹ se ꝓbinēt. si vitare poterūt bono mō. ¶ Tūc etiā nō solū in ꝓdictis. vez etiā in honesto se hñdi mō. q̄tuz ad disciplinā aspiciēdi. loquēdi. habit⁹ ꝛ vniformitatꝫ. honestatꝫ q̄ custodia est habēda. ¶ Reꝑhensibile ē ibi vagꝫ circūspicere oculꝫ aut collocutiōib⁹. dū misse officiū celebrat i/tendere. qđ tūc etiā secularib⁹ clericꝫ ius canonicū interdic̄. aut ꝑ aliquā rē habit⁹ secularitatē ꝑtēdere. vñ ibi nō decet capuciū int̄ hoies extrahi nisi ad euāgeliū. vel ad alia ꝓ q̄b⁹ ex approbata ꝙsuetudie cōit fieri ꝙsuevit ¶ Deniq̄ ꝓter vniformitatē dū intersunt officio. solliciti sint circa duo. Unū est ne diuersitate sua in his q̄ ab honestate nō discrepāt. alios scādalisent. vt videlicet ad magnificat in vespis. ad q̄cūq̄ vult in ꝑma. vel ad alia hmōi. ceterꝫ cū reuerētia stātib⁹ ip̄i non sedeāt. licz illō officiū tūc ip̄i nō dicāt. Aliō ē vt in stādo. sedēdo. ꝛ se ꝓsternēdo sint inuicē vniformes vt parit̄ stēt. sedeāt ꝛ se ꝓsternāt. ¶ Qui cor vnū ꝛ aiam vnā debēt hr̄e. Diformes exteri⁹ nō debēt esse ¶ Uniformitas mor. vniformitatē iuuat ꝛ indicat animor. ¶ Seniorꝫ ꝙsuetudini debet se soci⁹ būilit̄ ꝓformare. ¶ Religiosoꝝ morē cū eis officiantes ꝙuam⁹. cū alijs inclinationū rit⁹ ignaris festiuo tpe ad oīs collectas vultu ad altare ꝑso cū reuerētia stātes ad btē ꝑginis ꝛ sanctoꝝ dūtaxat. q̄ spēali ex more veneratōe colunt noia inclinam⁹. in feria ꝓo simus ad oīs orōes ꝓstrati. ad p̄fatiōez sp ꝛ qñ dicit agn⁹ dei. morꝫ est stare. vez tñ si qñ apud extraneos duxerint celebrādū. modū ordinis sui in celebrādo vniformitatꝫ occasiōe nō varient. nec ip̄m dimittāt. nisi aliter facere cogat necessitas. Ne velut instabiles ꝛ modū ꝓrium nō hñtes cū varijs eccl'iaꝝ ꝙsuetudib⁹ temerarie variēt. ꝑñt tñ in hñdictōib⁹ post missam iuxta morē p̄rie faciēdis. ꝛ in oīb⁹ hmōi q̄ mō nō ꝓiudicāt regulari. eccl'iaꝝ i q̄bus fuerint ꝙsuetudies obꝙuare.

¶ De disciplina in hospitio seruāda

¶ Capitulū XXX

In hospitū domo cū fuerint studeāt se in oīb⁹ gerere humilit̄ ac prudēter circa custodiā disciplīe. hūilitatē erga ꝑsonas in ꝙuersatiōe oñdāt. ꝑsonis maioribꝫ hūilit̄ deferāt. ꝑsonis hūiliorib⁹ et paupib⁹ tāq̄ ꝓfratrib⁹ suis socialiter ꝛ benigne loquāt ¶ Cōuersatio q̄z. signū aliq̄ superbie nō ꝓtēdat ¶ Uūq̄ ad ꝑma se ingerāt loca. nec tñ ad ea vocati ꝑsus refugiāt. senioris tñ frīs quē ꝑponere debēt sp i oīb⁹ honore ꝙuato. Qđ honori vl' certe delitijs deseruire videt. hūilit̄ ytiq̄ declinat. ꝛ hōestū modestia recusat ¶ Ubi aūt senioꝝ aut socioꝝ accedit īstātia. cedere magꝫ q̄ diuti⁹ repugnare optet. ¶ Parēdo poti⁹ q̄ obstinati⁹ repugnādo ꝙuat hūilitas. Reꝑhēsibil̄

difficultas vbi palã nutui obuiat seniozis.
¶ Lectos secularĩ nõ ascendãt indifferen ter p diẽ.nec familiã hospitij obsequioz exac/ tione molestẽt ¶ Decet paupes paucꝫ eẽ ꝓtẽ tos.ipi ꝫ necessitati ẽ.p loco ꝛ tpe detraben dũ ¶ Nũꝫ hospitũ familiaritas vl'alicuius affinitatꝫ ꝓpinq;as ꝑsumptoꝫ inducat.vt in domo ꝑcipe.curiosa q̃rere.aut de factis do/ mus.aut familie indagãdis vl'disponẽdis se itez ĩtromittere velint q̃ ꝓprie rei familia/ ris curã vt dõo seruirẽt liberi⁹ abiecerunt.
¶ Prudẽtiã q̃dẽ necessariã hñt vt sint i sui custodia circũspecti. Vñ apl'us. In sapia in quit ãbulate ad eos q̃ foris sũt. Et dñs. La uete ait ab hoĩb⁹. Caute g̃ in disciplíne cẽsu ra.nõ solũ in publico verzetiã in ꝓuato se ha beãt ¶ Nullũ ait q̃dã putauerꝫ locũ sine te/ ste. ¶ Narrabat q̃dã frat se in q̃busdã secꝛa riũ domiby occultas deꝑhendisse feneſtras p q̃s ea q̃ in domiby ill'exist̃es agebãt.ipis nõ pcipiẽtiby poterãt apte videri. ¶ In esta te meridiano tpe dormitõnis iacẽtes.aliq̃ si pñt sup habitũ opimentũ saltẽ vsq; ad cin gulũ habeant.ne q̃ dormiũt eos indecent q̃dẽ int̃ hoĩes discoopiri ꝓtingat ¶ Erube/ scẽdo nimis q̃busdã ex ꝟ accidisse feruntur ¶ Habẽda vbiq; prudẽtie circumspectio ꝛ cautela circa ꝑsonas. loca. negocia. ꝛ res si q̃s habuerint reponẽdas. ¶ Circa ꝑsonas vt se nimis hoĩb⁹ nõ ꝓmittãt q̃tũcũq; fami liares fuerint aut ꝓpinqui ¶ Attẽdãt sibi in oĩb⁹ q̃ dicũt aut faciũt ¶ Spũalis ille q̃ oĩa diudicat.ꝛ ipe a nemie iudicat.oĩne op⁹ su/ um trina q̃dã ꝓsideratõe ꝓueniet.ꝓmũ q̃ dẽ an q̃ posslũ liceat.deinde an deceat. po/ stremo an expediat. ¶ In oĩb⁹ semetipos si cut dei mĩstros exhibeãt. ¶ Sint i aspectu gestu ꝛ oĩ actiõe sua seriꝫ.religiosi.ꝛ modesti. sic decet sctos ¶ Uerũtñ mod⁹ q̃dã est reli/ gionis.supsticiosum eẽ nimis non oportet ¶ Dabit ꝓgrũ int̃ homies modũ discretõ ꝑsonaz. ¶ Stat⁹ ꝛ q̃litas hoĩm.differẽtiã exigit ꝓfuãdi ¶ Habet se prudẽs cũ differẽtiby differẽt.cũ oĩb⁹ tñ caute Erit simplex nõ stolid⁹.humil' nõ deiect⁹.mãsue/ tus nõ blãd⁹.hilarꝫ nõ lasciu⁹ .affabilis nõ vaniloqu⁹ aut scurril'.q̃nimo interest sapiẽ/ tis sic si res exigat a rigore iterdũ remitti.vt modũ tñ modestie nec i ꝑa remissiõe dimit tat ¶ Põt g̃uitatꝫ cẽsura remitti.p tpe.nõ di mitti. Imputãda tñ remissio vbi nulla decẽ tie vl'vtilitatꝫ intẽtio ¶ Prudẽs dñi ku⁹ vti litatis fructũ ex sua nouit remissiõe afferre. ¶ Ad ꝟ q̃m attẽdẽda est honestꝫ ꝓgrua ꝑso naz honestas.honestioriby sp adhereant.
¶ Mulierꝫ tã ꝓpinq;z ꝙ aliaz caute put po terũt societatẽ declinẽt. eaz ꝙ familiare ni/ mis obsequiũ.ꝛ tactũ oĩno reiugiãt ¶ Nul/ la rõe sustineãt q; pedes sibi a muliere lauẽt ¶ Nudã aũt mulierꝫ manũ tãgere ad ei⁹ ca/ pũt vl'corꝑ⁹ vbilibz absq; necessaria euidẽt cã manũ extẽdere.ab oĩ ꝓsus religiõis ho/ nestate quis dubitat alienũ ¶ Quãdo reli/ giosus cũ muliere sedet aut loq̃t.man⁹ suas occultare ꝛ a se retrabere dz.q̃s etiã q̃ncũq; cũ ꝑsonis extraneis loq̃t.sil'iũctas ꝛ velut i nicẽ colligatas l'alias religiose decꝫ haberi ¶ Locutio disciplinã req̃rit ¶ Nũꝫ mulie rem q̃tũcũq; sibi affinitate ꝓiũctã.sine soro rem siue neptẽ.q̃tũcũq; pueriles ¶ Nunq̃ etiã facile mr̃em ꝓpriã osculent. ¶ Fugiant oĩno feminea oscula milites xp̃i. cũ osculuz etiã viris offerri nõ deceat. nisi forte vbi ꝟ p ꝓio pr̃e vel alĩs honestis ꝑsonis.moris ex actu sine scãdalo vitari nõ potest ¶ Religio nis ꝑsonã religionis honestas.os indifferẽ ter oscułis cõicare nõ patit. ¶ Deniq; pcl'o aie mulierꝫ habet societas. ¶ Igit vt docꝫ q̃ dam sanct⁹.vbiq; gestãda est cũ mulieribus nõ ꝓtinuãda pñtia.sz q̃si trãseunt femis ex hibẽda est accessio qõammõ fugitiua ¶ Tu ti⁹ ẽ ñ posse perire q̃z iuxta piculũ nõ perisse ¶ Illũ aũt nec castũ dixerim nec honestuz. q̃ mulierẽ aut tãgere aut tactũ ei⁹ admittere nõ abhorret. Quõ tãgere licet qõ intueri ñ licet. ¶ Ad custodiẽdã cordis mũdiciã.exte rior q̃z sensuũ disciplina ẽ seruãda. ¶ Loca q̃ piculi vl'suspitõis materiã dare pñt caute declinẽt. nec soli cũ muliere in locꝫ hmõi vel ad horã morent ¶ Dña q̃dã vt ferꝫ dũ duo frẽs ad ei⁹ domũ diuertissent.altez seorsuz vocauit in cameraꝫ. q̃si secreto sibi aliq̃d locu tura. Quẽ ingressum mox ad turpitudinẽ ꝓ uocãs.asseruit firmit̃ se ꝓtinuo ꝟ ipm quasi ei violentiã inferentẽ nisi statim sibi acq̃esce ret clamaturã. Tũc doct⁹ a dño frat antecꝫ mulier i vocẽ clamorꝫ ꝓrũpet.ad frẽm ꝓsoci um q̃ cũ pluriby ꝑsonis i atrio dom⁹ erat al ta voce clamauit.libz sibi ꝓtinuo afferri re/ quirẽs.sicq; aduenięte frẽ necesse hũit mu/ lier ab hmõi nepharia sollicitatiõe cessare.ꝛ frat hoĩm ꝓfusionẽ euasit ¶ Nõnulli ob cau sam sil'em ꝓfusi turpit̃ ꝛ ꝛberati guit̃ fuisse dicũt. ¶ Qui aũt cauet laq̃os.securus erit.

Qui aũt nõ cauet. est aut stultissim⁹ aut perʒuersus. nec est ei⁹ excusatio admittẽda De nocte si p domos hospitij ad necessaria exeunt. simul siquidẽ ꝛ cũ lumĩe vt filij lucis eant ¶ Tetigꝛ ꝺ mũdanis secularĩũ negocijs expediẽdis. religiosus temerarie se nõ debet intromittere. Si de aĩe negocio agit apponẽdũ est quidẽ ꝯsiliũ ab his q̃ habẽt officiũ ꝛ peritiã ꝯsulẽdi. alias nõ est militãtis deo. se itꝛ occasione ꝓpinquoꝝ vel amicoꝝ. secularibꝫ iplicare negocijs. q̃ mũdo moriẽs abdicauit. ¶ Impi⁹ est q̃ aĩe sue p parẽtibꝫ suis ẽ crudel. Bꝫ nec secularĩũ lr̃e ad portandũ l' ꝓsentandũ alicui recipi debẽt. nisi de ipsarũ tenoꝛe op⁹ fuerit forsitan aliqꝺ pietatis habẽte cõstiterit. ¶ Nec religiosis verꝫ expedit q̃ ꝥbo rum etiã sine lr̃is ꝓ negocijs hmõi baiuli fiant vl' internũcij ſꝫ si sup talibꝫ requirant. ℞ p alios q̃s deceat fieri replicẽt ¶ Circa rem custodiã siue libꝛos siue alia secũ detulerint nequaq̃ negligẽtes existãt. ſꝫ oĩa. libꝛos p̃cipue anteq̃ eos deponãt de manibꝫ vel de sinu. certe fideliq̃ pſone cõmendẽt. que a suibus ꝛ a canibꝫ q̃ libꝛos vt expiẽtia docuit ꝺ struũt. ꝛ cooptur̃e cozio ñ obstãte corrodũt custodiat diligẽter. Ipeq̃ pſone quibꝫ res hmõi cõmittũ̃ sunt sup his instruẽde Hoctibꝫ tñ ꝯsultu ꝓpter picula in loco certo pro pinq̃ habeant. Quidã quos recõmẽdauerat libꝛos. repẽtino supueniẽte incẽdio perdidit.

¶ De disciplina ꝥboꝝ inter seculares.

¶ Capitulũ XXXI

Disciplina in ꝥbo est iunioribꝫ et nouis p̃cipue int' extraneos obseruanda vt tarde caute ac demissa voce loquãt. ¶ Tarde vt vsq̃ ad ĩterrogatiõ̃ taceant. interrogati rñsionẽ seniozi relinquant. Alisi forte in spẽali sup leuibꝫ. maxie ad ꝓriam necessitatẽ spectãtibꝫ vt de cibo et potu ꝛ ꝯsimilibꝫ req̃rant. De talibꝫ põt quisq̃s ꝓ se nõ tñ ꝓ socio sine assensu ipi⁹ rñdere Cõmunẽ req̃rit assensum rñsio q̃ de cõi necessitate pferẽ ¶ Caute. vt cũ p̃meditatõe loq̃ntur. vt p̃mo bis ad lĩmã q̃s semel ad linguaz veniat sermo. maxie si seniore forte occupato. de ordine. de pſonis absentibꝫ. de rumoribꝫ vel notabilibꝫ alijs req̃rant. De factꝫ ordinis vt de mõ ieiunãdi. de silẽtio vl' ꝺ alijs req̃siti. se nouos in ordine dicãt. seniorẽ req̃rendũ p̃tendãt. Ne forte dũ sapiẽter ꝛ bñ respõdere se putãt. stultũ aliq̃d ꝛ qꝺ oĩno dicinõ oporteat dicãt ¶ Secreta ordis q̃ tum cũq̃ religiosoꝝl' familiari nõ reuelẽt. nec statutũ aliqꝺ publicẽt nisi qꝺ forte cõmode celari nõ põt. Idip̃m aũt nõ statutũ nõ precꝑtũ. ſꝫ tm̃ ordis intra domũ ꝯsuetudinẽ vocent. vt p eoꝝ rñsum tẽtõnis debitũ excludak etiã extra domũ. ne seculares si q̃s ꝓtrariũ videãt reputẽt fratres sui ordinis transgressores. cũ tñ multa possint licite ex ordinis vel supioꝝ dispẽsatione mutari ¶ Ordinẽ nostrũ nunq̃ ad ꝓticularia descẽdẽdo. ſꝫ si necesse fuerit i generali solũ absq̃ alioꝝ ordinũ collatiõe vl' obtrectatiõe cõmendent. ¶ Pessim⁹ laudãdi mod⁹ seip̃m cũ alioꝝ iniuria ꝓdicare. ¶ Pessima vicij corruptela ꝺ tractio. q̃ aĩam maculat. deũ offendit. proximũ scãdalisat ¶ Et qꝛ vt scriptũ est. ℞mo obscur⁹ in vacuũ nõ ibit. ꝛ tumult⁹ murmurationum nõ absc̃dek. his coꝛã quibꝫ detrahitur scãdalũ excitak. ¶ Cõstat aũt vt sanctus loquit vbi ℞tas i causa necessaria ñ est. nec licite scãdalũ a quolibꝫ posse cõmitti. nec iste p̃cipi. nec inoꝛie cõsentire. ¶ Si de pſonis absentibꝫ p̃sertim religiosis sinistre aliq̃d suggerak. ſꝑ absẽtiũ pte loq̃ntes. nullo mõ ad fauẽdũ detractoribꝫ inclinẽk. Accidit aliqñ quosdã magꝫ ad tẽptandũ q̃s ex aĩmo ꝺ his obloq̃. ¶ Narrabat vt ferk senioꝝ q̃daꝫ fide dignissim⁹ ad se qñq̃ secularẽ venisse. q̃ aduersus q̃sdã religiosos plurimũ inuehi videbak. Cui frat̃ viriliter se opponẽs. eũ q̃tiens aduenit eadẽ ſꝑ ꝯstãtia repulit. ꝛ icusatos p viribus excusauit. Dirat⁹ oblocutoꝝ benuolã seniozis ꝯstantiã. aperuit tandẽ se id ad ꝓbandũ ꝺ mutua illoꝝ ordinũ charitate fecisse. adũciẽs se de ordine seniozꝫ isti⁹ q̃ p alijs aduocabat. cũ q̃dã incusati pus ordinis frẽ ob cãm ꝯsil'em oblocutũ fuisse. frem aũt illũ oblocutiõis ꝥba in ꝑmis aliq̃ntulũ. deinde ꝥo remissi⁹ refellentẽ. tandẽ obloquẽti cessisse. sup q̃ idẽ secularꝫ nõ modicũ offensus. apõ illos ñ esse charitatꝫ ꝥiratẽ asseruit. q̃ ad iuicẽ detractiõꝫ admittere nõ curassent. deniq̃ religiosus ñ est. q̃ detractionibꝫ pascit aut pascik alienis. ¶ Caueãt et ne sint rumoꝝ licet bonoꝝ ꝛ verisimiliũ delatoꝛes ¶ Religiosos viros passim rumigerulos esse nõ decet ¶ Falsitas q̃ frequẽtissime rumoribꝫ iest. vl' q̃ p secũdarios ſlatoꝛes apponik. ꝑmis eaꝝ auctoribꝫ iputak. Hincẽ illꝺ. Rumoꝛes fuge ne icipias nou⁹ auctoꝛ bñ. ¶ Sint i locutiõe honesti ꝛ serij. nec se

in secularibꝫ ad risum mouētibꝫ verbis se
culares ostēdāt ¶ Seruū dei de deo loq de
cet vt fiat qđ scriptū est. Si q̄s loquit qua/
si ꝑmones dei. alioq̄n ꝓba vana. mētis ape/
riūt vanitatē ¶ Exabūdantia cordis os lo
quit. ¶ Circa vocē sonū in locutiōe attēdāt
vt (put tactū est alibi) sit demissus pariter ⁊
suauis ¶ Viciosissimꝰ plane religioso loq̄n
di modꝰ si notabilit suā in loquela cōmuni
vocē exaltet. Sufficiat ei q̄ ꝑme sibi astā/
tes possint loquētis itelligere verbū ¶ Sa
pientis est loq̄ suauiter ⁊ demisse. ¶ Nox aūt
ampliorē vocis depressionē reqrit. Nox ē tē
pus silētij ⁊ q̄etis In nocte maxime post cō
pletoriū in alta vt ꝑus ꝓba erūpere silētij g̃/
uitate neglecta. seculariū est religionis ñ cu
rantiū honestatē. Proinde honesti frēs vbi
cūq̄ fuerint religiose sp in q̄bꝫ poterint ac si
essent in fratꝝ collegio cū silētij sui obserua
tione ꝑmanebūt.

¶ De disciplina comedēdi inter seculares
¶ Capitulum XXXII

Decipue decet vt cū extraneis come
dētes honeste se habeāt. vt nec in ci
bo nec i modo comedendi vl̄ mora.
aut in alijs q̄ discōueniūt sup mēsam. vt ē ꝓ
boꝝ mltiplicatio aut exterioꝝ corpis vl̄ ha/
bitus dispositio ihonesta possint de irregu/
laritate notari. ¶ Circa cibū attēdāt q̄ ꝑme
quātitatē vl̄ qualitatē de gule vicio iudicari
nō possint. ¶ De ꝑmo sapiēs ait. Utere q̄si
hō frugi his q̄ tibi apponūt. ne dū mltū mā
ducas odio habearꝭ. Uñ inter seculares ñ
expedit apposita sp portionē totā comedere
aut penit⁹ cuacuare scutellā. ne forte id ma/
gis hoies voracitati q̄ necessitati attribuāt
¶ Int̄ cetera ē habēda sp tpantia circa po/
tū. Turpissimū est si de nimia potatōe notē
tur. Religiōis q̄uis insignia ꝓferēs. meribo
li nomē ignominiose sortit. hoc viciū hoiez
corā deo ⁊ hoibꝫ vilē reddit. ¶ Ad notā hu
ius vicij fugiendā cauere debēt ne post refe
ctionē. etiā si vinū sepi⁹ offerat frequēter bi/
bāt. aut postq̄ in cōi potatū est. seorsuz sine
vrgēte necessitate potū in ꝑuato reqrāt. nec
oīno q̄ pot⁹ vbi dormit remaneat patiātur
post cenā nō sunt ad ꝓba ⁊ pocula vigilie ꝓ/
trahēde. ¶ Uigilare ad ignē sitim puocat ⁊
bibitare cōpellit. grauat corp⁹. exhaurit spi
ritū. tps in ꝓbis pene imperceptibili subdu/
ctiōe ꝓsumit. tēpestiue ad orōem surgere. of
ficij debitū deuote vt expedit soluere nō per
mittit. Et q̄ sero sobrietatꝭ nō obstuat sniaz
mane frequēter suspēdit a diuinis ¶ Usita
tū est hosti hoies ad ꝑuas seducere. Ad
ꝑuas dñz sprenit rex ioachim. negauit pe
trus. ⁊ ne nob ō nocturna ꝑdicatiōe ad ꝑu
nas ꝓpter fructū vl̄ interrogatiōes hominū
blādiamur Ad ꝑuas ioachim q̄dē audit
ꝑmones dñi sz cōtemnit. Ad ꝑuas petr⁹
de xp̄o interrogat⁹ offendit. O q̄tiēs est se/
rotinis necessaria ꝓbis correptio matutina
mane ꝑdicāt docti. sero ꝓcionāt indocti. Et
in his oibꝫ honesti⁹ alibi q̄z ad ignē ⁊ pocu/
la ꝑdicāt. Si hoim instet deuotio ꝑ exem/
plis. seniorꝫ itercurit puideret narratōe vna
paucis ve alijs si expediat ꝓbis instātie satis
fiat. Uerūtū mutat iterdū causa ꝓsiliū. nec
lex imponit vnctiōi. vitāda tū vigilia q̄ occa
sionē ꝓbis aut potatiōi ministrat. Qui vici/
um cauere ō̄siderat vicij occasionē ꝑcaueat
¶ Studeāt q̄ in cibo ⁊ potu sobrietatē ser/
uare. sicut ꝓfui dei ⁊ religiose viuētes ¶ Sic
omnes cupiditates carnis abstinētia rese/
cant. ita q̄z oīs ꝓtutes edacitatis vicio ō̄stru
unt Immūdi spūs se ibi inꝑciūt vbi ampli
us videt cibū ⁊ potū ¶ Circa secūdū multū
attēdere sibi debēt ne videlicet cibos ape/
tāt delicatos. Qui vinum ⁊ pinguia diligit.
nūq̄ in ꝓtutū possessiōe ditabit. Nox q̄dez
ꝑmittit vsus. abusus ⁊ ꝓcupiscētia ꝓhibet.
¶ Semp itaq̄ placeat eis lautioribꝫ ꝑcere
cibis. De grossioribꝫ cibis ⁊ facili vel valde
tēperato potu. necessitati vtcūq̄ satisfieri ꝑt.
q̄q̄ ⁊ ipa necessitas int̄ hoies sit artanda.
¶ Qui de religiōe cēset. modestiā dz religi/
onis hre. vt sit i tpantia spēl̄m alioꝝ Spe
ctaculū facti sum⁹ mūdo ⁊ angel̄ ⁊ hoibus.
¶ Felix abstinētia q̄ palato iperat delicato.
¶ Decet vas celesti gr̃e mācipatū a seculi il
lecebꝝ abstinere. ¶ Nō erubescāt aquā ꝓ
vino petere si habuerint tpando. q̄n potiuꝰ
erubescere debēt si vinū biberint nimis fo
te ¶ Aquā reqrere ⁊ min⁹ limphato vino vl̄
modicū sp ꝑ bibētz necessitate apponere. ꝺo
placz. primū edificat. religiosū honestat. aīe
sil̄ ⁊ corpi est salubre ¶ Nec q̄z turpe sit pau
peribꝫ hoibꝫ cibaria q̄rere lautioꝝ ⁊ apposi/
tis nō esse ꝓtētos. ō mō ꝑparādi cibū dispo
nere. aut quō ꝑpareť reqrere. potū vel cibuz
aliquē in spāli laudare vt de eisdē amplius
apponāt. aut suas int̄ extraneos medicinas
oñdere quis sane mētis ignorat. ¶ Mod⁹
q̄z honest⁹ ē in comedēdo habēd⁹ vt nō ar/

dent aut cū nimia festinatiōe comedat. vel alias indecent. ¶ Horā in mēsa facere religiosum nō est. ¶ Laueāt ne alijs a comestione cessantibꝫ. ipi comedēdo vl loquēdo mēsam detineāt. cū nō sit hominū sed magꝫ pecudū sup mēsam ruminādo diuti⁹ immorari. Possunt tamē q necesse habēt caute cum modestia sibi in pncipio mēse alijs cōmuniter comedētibꝫ puidere. ¶ Ad hoc vbiqꝫ vt aut sanct⁹ frenāda est lingua pceps. maxime i cōuuio. ne scz ad loquendū supflue vel indiscrete laxet. ¶ Taciturnitas ait Hugo inter epulas idcirco necessaria est. quonia lingua que oīm tpe ad peccatū pna labit. periculosius tamē cū p crapulā inflāmata fuerit. ad loquendū relaxat. Discretiōem i verbis eadē ibi rō psuadet ¶ Sup mēsam aūt cū socio loq aut corā illiteratis latinis ibiō vel alibi verbis vti. dñm quoqꝫ dom⁹ vl alios quoscūqꝫ ad comedendū vel bibēdū frequenti⁹ inuitare nō decet ¶ Subit aīmo q quedā matrona cuidā eā frequēter inuitanti. dixisse fert. Fuisti ingt asinari⁹ ruralium z imperitoꝝ q sepe asinos puocare nouisset esse prius innuēs his q inuitatiōes psonis discretionē habētibꝫ inculcare solēt Oportet etiā disciplinā in corpis z habit⁹ dispositione seruare. vt comedētes se nō appodient sup mēsam vel accubitādo vel alio quocūqꝫ mō iordinato se gerāt. Dū comedūt caput in capucio nulla ratiōe pfundent. sed aperta comedāt facie ¶ Ceterū religiosoz pauperes de mēsa aliena viuētes. de portione sibi apposita encenia familie faciēdo. patrisfamilias in domo gerere vices. canes vel murilegos de mēsa pascere benedicta. a q̄ nonnulli etiā abstinēt seculares. nō congruit

Principalis hucusqꝫ incisio nil his note ipingens q̄ sub institutionibꝫ alijs militant. aut p diuersis locis z diuersitate causarū diuersa ordināt instituta. ¶ Honesta quidēz sancta oīs traditio que p prudentiā seniorum in timore dei cōmuniter tradit. cōmuniter obseruatur. pfecto ex cōmuni surgit institutione religio. honestas ex ordinatione causatur Omne ordinatuz decorū esse necesse est.

¶ Explicit prima pars principalis.

¶ Incipit secūda pars que est de generali exhortatione.

Principali huiꝰ opusculi pticula expedita. secū daria hec pauca epilogat z supplet q̄dā vt q̄lit noui xpi discipuli ad deū. ad se. ad prim. z ad res etiā qs aliqñ fuarevl tractare ptingit se habeāt. qbꝫ differētiaꝝ iudicijs ō suaꝝ uersiōe discernāt q̄lit deniqꝫ ipi ad pfessiōz recepti se gerere ō beāt vl breuit in aliqbꝫ instruāt.

¶ De ordinatiōe respectu dei.

¶ Capitulum I

Hāte oia coz suū p purā pfessiōz mūdatū dignū ō habitaculū pparēt. illō ercolāt. illud exornēt. nihil ibi sordidū vl obscuꝝ. nihil ibi vel ad horā residere. qō dilecti sui oc'los offendere valeat patiāt Ceptationes z cogitatōes malas hūlit⁹ pure pfiteri nō differāt. vereāt hostē pcliū suū i gerere nō zelāti. puidēdū est eis vt q̄ iā sunt supni regis milites annotati. secū oīmo firment z statuāt se vsqꝫ in finē ei fideliter futuros. nec vllis ab eo ceptationibꝫ tribulationibꝫ z angustijs deinceps recessuros. Jurauī ait pheta z statui custodire iudicia iusticie tue. Religionē sanctā ad quā eos dñs sua miseratiōe vocauit. feruētissimo ac fidelissimo studeāt amore diligere. z ei rāqꝫ speciosissime ac deo dilectissime spōse fide inuiolabili adherere ¶ Quecūqꝫ sibi siue pspera siue aduersa ptigerint. deū sp deuotꝫ efferāt laudibꝫ. vt siue cespitēt. siue cadāt siue aliaꝝ quācūqꝫ molestiā siue lesionē incurrāt. sp in ipoꝝ ore resonet diuina laus. sp vl bñdictus deꝰ vel aue maria. vel aliq̄d qō ad laudē dei pineat dicāt. Et hoc in psuetudinē ducere studeāt Nulla vnqꝫ negligētia obmittendū ¶ Quicqd speciositatis vel delectabilitatis in creaturis inuenerint. qcqd circa statū humane pditiōis vl dispositōis acciderit. totū sp assumāt in materiā laudis dei. z de oīmbus q̄ occurrerint deuote studeāt cogitare ¶ In ipo suaꝝ oīm oationū initio dñm inuocare. z suā ad ipꝫ itētōz dirigere assuescāt ¶ Instēt oratiōi feruēter. q̄ nouā i orto dñi plantulā fouet. pcubit z pfirmat ¶ Discāt q̄ vna saltē diei vel noctis hora tps z ociū vēdicare. quādo ad se reuersi mētisqꝫ cubiculū introgressi. orēt in abscōdito patrē suuz qñ in corde cōtrito z humiliato vniuersoꝝ domino familiarit assistent ¶ Mane aūt astabat pheta dño. qz qui mane vigilauerit ad deū

inueniet eū ¶ Surripiēda erit carni z si forte nō semp sepe tamē somni reḡes matutini cū illa hora xp̄s resurrexerit. tūc est temp⁹ allidendis ad petrā punlis. mortificāde carni z recreādo spūi opportunū. Tunc spiritules auicule dulcē deo in cordis organo exhibēt melodiā. ¶ Ad hec z alie tēporis et ḡtis opportunitates que occurrūt minime negligēde sunt ¶ Post horas canonicas non statim oratoriū exeāt. sz in oratione aliq̄ntuluz subsistēres qualit̄ op⁹ dei pegerint cogitent an tepide vl̄ feruēter defect⁹ si q̄s ibi cōmiserint tūc emēdent. gr̄eq̄ deuotiōis se offerāt infundēde. quā si dñs dederit nō repellant ¶ Vocaūt in omi oratione obseruēt vt qđ orātes dicūt. exaio sp dicāt. ¶ Nō vocibz sz rebz agit apd deū ¶ Porro q̄ ad orationez ē negligens sue nimiq̄ ingratitudis z tepiditatis ē testis ¶ Frustra pfect⁹ virtutū sine oratōne sperat ¶ Ad ea que ad cultū dei ptinēt magno corde z pmpto corpe accingank. ¶ Ad diuinū officiū audito signo statim oībus occupatiōibz omissis acceleret. ¶ Si i lect̄ fuerint statiz surgāt. nec vltimū aliquaten⁹ signū expectēt. ¶ Oratiōe aliqua vtilit̄ puenit officiū ¶ Qui sic ex studio puenit. in bñ dictiōibz merek dulcedis maioris deuotōis z gr̄e ad ip̄i⁹ executionē puenire. ¶ Ecclesiā intraturi man⁹ si necesse habuerint lauent. ¶ Vestes mane in die religiose cōponāt ne irreuerēter aut indecēter introeāt aulā dei. ¶ In eccl'ia deo psallētes creatorē suū totis viribz cū reuerētia debita laudēt ¶ Officiuz suū in choro z extra nō pfunctorie quidem. asininis vt dicit labijs. sz deuote semp z integre dicere studeāt. nec aliā ei occupatōem admisceāt. Cessent man⁹. oculoz euagatio reprimak vt mens ab exteriori cura penitus libera soli valeat deo vacare. ¶ Dies vl̄ hora que negligēt officiata ptransierit nequaq̄ vlterius poterit reuocari. cū tempis seqntis officiū suā nihilomin⁹ diligentiā z deuotionē requirat. Nec sibi de gratuitis oratiōibus blādiank. si circa necessarias que pmo loco habēde sunt desidiosi extiterint. ¶ Denicz iuxta sancti verbū pure semper ac strenue debēt laudibz diuinis intēdere. ¶ Pure quidē vt dū psallūt nihil aliud cogitēt q̄q̄ psallūt. ¶ Strenue vero vt sicut reuerēter. ita z alacriter deo assistāt. non pigri. nō somnolēti. nō offitātes. nō parcētes vocibz non pscindētes verba dauitica non integra transiliētes. nō fractis z remissis vocibz mulieb're q̄ddam blanda verba delnare sonantes sed virili vt dignū est sonitu z affectu spiritus verba depromētes. ¶ Reuerentiā in officio honesta corpis dispositio que mētis deuotionē nō mediocriter pmouet attestat ¶ In choro nō stent in stallis suis molliter aut quasi fractis renibz resoluti ¶ Quando post psalmū vel hymnū sancte trinitati reuerentia exhibet. humiliter z decenter inclinēt Tunc em̄ tardius surgere. segniter ac certe difformiter inclinare. vt quādo corpe q̄dez demisso sufficiēter. vult⁹ tamē indecent̄ erigitur. oculis erratice circūlatis. imperfecte quoq̄ ad memoriā trinitat̄ inclinatiōis veneratione exoluere quasi sit honoris differētia in psonis irreuerētie arguit z teporis. Etiā extra choz stent ad officiū pterq̄ ad lectiones z officiū mortuoz. specialiter tamen lectiōibz plane dictis de dña tm̄ exceptis irreuerētes z pigros se nouerint si debitas ōo laudes sedendo vel iacēdo exoluāt. nisi necessitas euidēs cogat ¶ Si quādo p viam officiū dixerint. z si nō vacant cōtinue dum illud dicūt ab itineratiōe quiescere saltē ad collectā pcedentiū collectiuā. quādo omino tota est in deū intētio colligēda i vno sistāt loco. z si temp⁹ exegerit z locus pmiserit. cuz reuerentia genuflectāt vt in oratione cōmuni totū officiū venerenk. ¶ Dispositio corporalis honesta deuotiōis puocat affectuz z designat. ¶ Nō frustra sanct⁹ Martinus oculis ac manibz in celū sp intentus orasse describit. ¶ Intrinsecq̄ motibz gest⁹ exteriores attestat ¶ Quis extra puentū puentualis in oībz discipline nō seruet districtio. i oībz tm̄ religiosi opibz religiōis dz vestigiū relucere. ¶ Debēt g̃ ad op⁹ dei corp⁹ honeste disponere. ad collectā z trinitat̄ memoriaz vel modicū inclinare. ordinē in psequendo seruare. occupationē z interruptionē vitare ¶ Ad missas postpositis oībz tanto maiori pmptitudine ac deuotione ministrent. q̄to deo ibi familiari⁹ fuit. ¶ Calicē z corporalia si terigerint reuerēter z mundissime tractēt. manusq̄ post tactū hmōi anteq̄ apponant cōmunibz lauēt ¶ Corp⁹ dominicū recepturi ante vt decet ampliori cōfessionis orationis z tam a cibis q̄m verbis temperantie studio acceptum deo satagant bospitium preparare. Infusam autem ob tanti bospitis gratiā. reuerentiā in gr̄aratiōe

attendāt. Nō minor est ꝓfectus q̄ quere parare tueri.

¶ De ordinatiōe respectu sui ¶ Cap. II

Qui ferueꝛē scīm z q̄ndā debēt magnanimitatē assumere. vt ad ꝓfectū exercitia strenui ac deuoti opa bōa freq̄nt superogare ꝓtēdāt. Tūc ei vicia fidelit extirpata discedunt si ꝓfectib⁹ cedāt. alioq̄n ve si cedūt ad tēps eiecta. Nā redeūt nisi ꝓfectus in loc⁹ vicioꝛ q̄ fuerunt depulsa successerint. ¶ Nō multū pderit oīa reliquisse nisi ꝓfectū passib⁹ tota xp̄m intētiōe seq̄mur. ¶ Quid iuuat expeditū esse ad cursum nec currere. exisse ad op⁹ z opis oblīuisci. ¶ Nō intrātib⁹ vineā sz opantib⁹ merces dat. Et cū in vsu ꝓfectū oīm pfecti esse nō valēt. i aliqua saltē se studeāt spēalit exercere. z illā q̄nta pñt pfectiōe obseruare. ¶ Feruoꝛē nouicioꝛ nō decēt ille mirificoꝛdes i seipis discretiones z discretionū dispēsatiōes faciles. q̄ indulgētie suo iudicio nō sunt admittende. nec tñ recusande sunt alieno. ¶ A seipso i se ip̄m rigida dz esse cēsura z districta seueritas ¶ Ad regentē vl̄ ꝓsulentē lenis z obediēs i oīb⁹ hūilitas. si alteꝛ desit. vt i deside z tepido nō spero cursus pseuerātiā. vel i p̄cipicio timeo ruinā ¶ Sint occultatoꝛes ꝓfectū. sicut alīq̄ vicioꝛ. Nō tū in p̄ncipio ardua siue multa p̄sumāt. Nec sine licētia aliq̄d notabile attēptēt. sz a minoꝛib⁹ ꝓfectib⁹ paulatiz ad maioꝛes ꝓscēdāt. Vereditas ad quā festinat in p̄ncipio. i nouissimo b̄ndictōe carebit. ¶ Cōem oꝛdis obseruātiā sequant. pfectiōi in silētio z i alīs institutis pleni⁹ obtinē dis insistāt. a q̄ nec exēplari leuiū. vel negligentiū aliq̄⁹ dissolutiōe diuertāt. ¶ Optia religiosi pfectio. pfecte cōia q̄q̄ ꝓuētualia seruare. ¶ Porro h religionē offendit q̄ religionis violat instituta. ¶ Turpis ois ps vniuerso suo nō ꝓgruēs ¶ Cauet vir ꝓstās z honest⁹ ne ꝓsuetudinū oꝛdis temerari⁹ violatoꝛ existat. alias i victuꝛ moꝛib⁹ nouitatis nota z singularitatis erit diuersitas fugienda. ¶ Añ oīa caueāt ne p inchoato iaz bono subꝛepat supbia. vt se alīs pferāt z se aliq̄d esse putēt. ¶ Perit oīe q̄ agit si nō sollicite i humilitate custodit. ¶ Exteriozē gestum disciplinā nō negligāt. ¶ Disciplina ceruicē submittit. deponit supcilia. ꝓponit vultum. ligat oculos. cachinnos cohibet. moderat linguā. frenat gulā. irā sedat. formatꝛ icessum. ¶ Sit ḡ aspect⁹ verecūdus z simplex. risus sine cachinno. vox sine clamoꝛe. incessus sine tumultu. ¶ Erecto vel discooperto passim capite manib⁹ dissolutis vel habitu nō incedāt. ¶ Sit eis grata quedā nō securilitas seu curiosa vrbanitas. quib⁹ sancta q̄dam rusticitas bñ sedet. Salua sp modestia honestatꝛ. ¶ Sint ad loquendū tardi. z in voce demissi. z in ꝓgregatōib⁹ aut seniorū p̄sentia vix nisi p p̄nti necessitate vel ꝛogati loquant ¶ Nō sint disputatoꝛes. nec facile de auditꝛ p̄sertim seniore p̄sente sentient. ¶ Brulti sic sunt in sensu leues. ita z in verbo p̄cipites. ¶ Infra tps ꝓbationis cū extraneis siue religiosi siue alīs fuerit absq̄ licentia z dato sibi socio nō loquāt ¶ Religionis initiū est lingue frenū. Si quis putat se religiosum esse nō refrenās linguā suam. huⁱ⁹ vana est religio. ¶ Rem aliquā licz paruā sicut acū. siue aliud occulte. hoc est sine licētia recipe vel habere. quasi furtuꝛ abhoꝛreāt. ¶ Superfluitatē in cibis z vestibus z in alīs quibuscūq̄ ꝓstanter despiciant. ¶ Pauptatē z parcitatē quandā in oīb⁹ que ad coꝛp⁹ ptinēt amplexātes. ¶ Viciose ꝓsuetudini viriliter z feruēter resistāt. nec cā in his que gule viciū sapiūt succrescere patiantur. ¶ Extra cōmunē refectiōez ad comedendū z bibendū vix eos inflectat ipa necessitas. ¶ Sepe q̄ necessitatis esse videt. est viciū ¶ Ultra duas vices in die pueroꝛuz seu pecudū moꝛe comedere. potū extraoꝛdinarie frequētare. religionis tēperantiā z decoꝛem euidēter offendit. ¶ Que rogo religio. que pauptas. si mox vt esuris. mox vt sitis. volito pares. satias appetitū. nec eum vsq̄ ad statutā hoꝛam scias cōpescere. ¶ Si quādo tamē extra hoꝛā exactus necessitate quis bibit. sedendo z socio p̄sente id faciat. ¶ Non decet vt stando sine teste bibas. ¶ Si plures fuerint. oīes dum bibit sileant. Statiq̄ vt biberit surgāt cū aliqua laude dei. ¶ Reprehēsibilis admodū cōfabulatio vel moꝛa superflua iuxta potū. ¶ Nūq̄ ocio toꝛpeant. sz semper aut lectioni aut oꝛationi vel officio addiscendo. aut alīs nō que ipi elegerint. sed que iniuncta fuerunt facienda intendant. ¶ Spiritū tamen deuotionis exteriozes non exhauriant actiones ¶ Deuotus frater nunq̄ totus comedat. totus doꝛmiat. aut totus in exteriozibus occupetur. ¶ Sed siue comedat siue aliud faciat. sanctum in animo aliquid sp voluat

vnde spūs recreet. ¶ In somnū q̄z itur? semper aliquid in memoria secū deferat in quo placite quidē obdormiat. quod nonnūq̄m iuuat somniare. z vigilātē excipiēs ī statum besterne intētiōis restituat. ¶ Lectū itratu/rus. p diurnis offensis orōem sp aliquā faciat. veniā petat. pec? pcutiat. crucēq̄z munit? signaculo suū deo spiritū humiliē recōmendet. q̄ a somno surgēs. cū aliquāta se denuo laude cōsignet. ¶ Si forte eū luxurie pompa cōcusserit. recordet dilectū suū positū super lectū doloz. z vniuersum stratū ei? ī carnis infirmitate versatū. Hec dicēs in corde suo. Dñs me? pēdet in patibulo. z ego voluptati operā dabo. Sicq̄z inuocato nōine saluatoris. z geminādo sepi? nomē salutis. cessabit quassatio.

¶ De ordinatiōe circa primum.

¶ Capitulū III

Hec qualiē se habere ad primū deb̄at Hugo docet. Supioribz inq̄t obediētiā. timorē. obsequiū. z veneratiōnē exhibere debem?. cū eēlibz pacē z concordiā custodire. inuicē obseq̄o. beneficio. z honore p̄uenire. In oī actiōe z ⁊bo supioribz locū tribuere. z si qñ fortassis in aliq̄ negocio p̄ire eos cogāt. cū oi hūilitate z reuerētia q̄ facienda sūt nō p̄cipe sz demōstrare. z si eos p̄cedere cōtingat cū alacritate z deuotione q̄si ex necessitate subiecti obedire. Inferioribz sp bñficiū z auxiliū ip̄ēdere. venerationē nō exigere. societatē atq̄z eēlitatē amare. ¶ Maioribz ait debem? p timorē subdi. eēlibz p caritatē obseq̄. minoribz p eēlitatez sociari seu coeēri. ¶ Igit̄ deuoti frēs seniores suos reuerean̄t vt dños. diligāt vt parētes. Qui p̄sunt ī dño sunt ꝑ m aplm amplī? ī charitate habēdi. ¶ Sane iuxta Hugonez reuerētia sine amore fuilis est z amor sine reuerētia. puerilis iudicari debet. ꝓterea doceat sanct? vt trāseūte maiore. minor surgat. z det ei locū sedēdi. Nō p̄sumat inquit iunior cōsedere nisi p̄cipiat ei senior su?. Prior h̄ ponit p̄uersio vel grad? officij seniorē. q̄z̄q̄z z etas sit iuxta legē dñi honorāda. sic ei scriptum est. Coram cano capite cōsurge. z honora personā senis. ¶ Discretio tamē caute p loco z tempe ac sine reuerētie cōgrue detrimento. venerationē modificat. ¶ Habēdus est mod? in oīb̄z. nec viciosam quidē superstitionē admittēs. nec superstitionis cuitande pretextu. humilitatis aut morū sanctionez euacuās. ¶ Obediētie se totos subīciant. ¶ Sit homo interior tot? deo. sit exterior tot? plato subiect?. ¶ Quicq̄d superior eis vel p̄positus vel instructor inimxerit. quasi diuini? imperatū. statim vt veri obedientie filij deuote adimplēat. quicq̄d statuerit immobiliter seruēt. scienterq̄z aliquid transgredi sacrilegiū putent. ¶ Credāt salutare. quicq̄d ille p̄ceperit. ¶ Perfecta obedientia est in incipiēte maxime indiscreta. id est. non discernere quid vl̄ quare p̄cipiat. sed tātū ad hoc nitivt fideliter z humiliter fiat quod a maiore p̄cipit. ¶ Nouiciū prudentē. incipientē. z sapientē. in cella diu posse cōsistere est impossibile z in cōgregatione durare. ¶ Stultus fiat vt sit sapiens. ¶ Secure p oīa obedit vbi contra deū nihil p̄cipitur. ¶ Discāt ergo volūtates ꝓprias frangere. alienoq̄z iudicio z imperio ambulare.

¶ Nulla ars ait sanct? absq̄z magistro discitur. ¶ Ad illud inq̄t rendit oratio vt tuo doceam te arbitrio nō viuendū. sed viuere debere in monasterio sub vni? disciplina patrū consortio multorū. vt ab alio discas humilitatē. ab alio patientiā. hic te silentiū doceat. ille mansuetudinē. Nō facias quod vis. subīciaris cui nō vis. Lassus ad stratū venias. ambulansq̄z dormites. nec dū expleto somno surgere cōpellaris. ¶ Nihil absq̄z instructoris cōsciētia vel quocūq̄z eant. cui ab alīs etiā superioribz demādata sibi significent. In quib̄z sufficit ip̄e. semp eius licentia sint cōtenti. p his que inferioris sunt nō passim recurrāt ad maiorē. ¶ Fratres omnes. z se inuicē honore z obsequio p̄uenire. z eorum defectū in officijs humilioribz implere cōtendant. ¶ Seniores fratres versiculos dicere. de lumie seruire. libz ad officiū tenere. vel huiusmodi humilia in choro extra. quantū in se fuerit nō permittāt. ¶ Omnib̄z se subīciētes humiliter ꝓpter deum nō quod sibi vtile putent. sed quod alīs amplexantes oīb̄z libenter obediāt. omnib̄z satisfaciant. put possunt. vt in omnib̄z quib̄z vtitur trāsitoria necessitas superemineat q̄ permanet charitas. ¶ Quicquid agūt fidelissime cū diligētia faciāt. z tanq̄z deo non q̄si hominib̄z seruiētes. non estimēt alios fratres qui diuti? in ordine laborauerunt. secum exequo laboribus occupandos. preserti cū de se hūiliē sentiētes pie ꝑsuādeāt credēq̄ sancti viri pl? deo placeāt quiescentes q̄

ipsi quātūlibz laborātes ¶ Erubescāt se ne scire.qō in obseqis religioso est sciendum. ¶ Nō nesciūt.statim exercitio mgrante addiscant ¶ Sint pcipue ad seruiendū cōmunitati promptissimi ¶ Si lumē in ecclia vel i officinis.aut aqua in fratrū lauatorio desit ꝓtinuo de his z similibz necessitati puideāt. ¶ Ad obsequiū aduenientiū fratz. q̄ sic angeli.imo sic xps in eis veniēs sunt suscipiendi.cū oī deuotōe festinēt. ¶ Et qz fratribz hospitibz ꝑm qō religionis honestas z consuetudo reqrit.ꝓpus orandū est q̄z fratribz sociēt in pace.q̄z cito ab oratione surrexerint ad eoz deosculādas manꝰ maxime si fuerit sacerdotes deuote occurrāt z humiliter genuflectāt.nullū fratrē ꝓprio appellāt nomine nec nisi fuerit patrie ꝫsuetudo tuisent ¶ Nulli prius q̄stū in eis est materiā pstēt molestie alicuꝰ.sed oīa q̄ necessaria z vtilia estimāt bono pietatis z charitatꝭ cōponāt. ¶ Quid pace honestiꝰ.quid vnitate iocundiꝰ.aut cōmodiꝰ socialitati.q̄d charitati meliꝰ aut pciosius inuenit ¶ Glorioſissimū q̄dē z potissimū liberalis aīe z cōsciētie bone indiciū.pacem ꝓmi custodire.Omnē q̄stū possibile ē fratrū scādali occasionē vitare.verecundari si sociū vel p subreptionem offendis. ¶ Si quē aduersum se frēm motū vel leuiter senserint.quiescere nesciāt quousq̄z ipm humili studuerint satisfactione placare. ¶ Ad extraneos si qñ pcedunt.in verbis eoz.incessu z habitu modestia fulgeat disciplineꝫ breuiter z pauca loquant.caput decent operiant.manꝰ abscondāt.mulieris oīno quātumlibet ꝓpinque.osculū z nude manus cōtactū penitꝰ vitēt. ¶ Pro psonis que in domo vel in via fratrū se ozōnibz recōmendāt statim post earū abscessum orationē faciāt spēalem. ¶ Defunctis fratribz audito eozū transitu q̄citꝰ possunt subueniāt. z debitū saltē obsequiū soluere nulla occasione postponant. Talia siquidē nō absq̄z ptimescēde offense piculo negligunt.

De rerum custodia
Capitulum IIII

Res quas tenēt precipue libros.mū deteneāt z honeste. ¶ A tactu libri nudā cohibeāt manū.que licet munda.tamē quia porosa.ipsum facile inficit z ō turpat. ¶ Turpe est nudos paginarū marginiꝫ imprimere digitos.vel ipsos vel certe laternā super librū legendo deducere. ¶ Semper pānus si assit digito supponatur.alioquin ita caute tangāt z leniter.vt tāgentes quasi nō tangere videant.librū supflue apertū nō teneāt vel incaute relinquāt ¶ Firmacula libro paululū stricto si violētia laxētur apponāt. Violentiā sonitus probat. Indignus est libro qui negligit custodire. ¶ Volent incurij quidaz libros digitis.z vestes saltē in manicis munde seruandas.sordibz z pulueribz vel rebus quas tractant pene indifferēter exponere.ipas vero extreme frequēter vilitati expositas. vix valent a socioꝝ cibo.vix ab altari. vix etiaz ab ipsis calicis mappulis ꝓhibere. ¶ Qui ipis placere sordibz cupiūt.custodie curā curiositatis cōdemnant infamia.fuecz vicium in curie.virtutis spē colorare nitunt. Grauia hec homini erudito. Qui mūdicia gaudet. honestatis pulcritudine delectatur.

De profectu z defectu nouiciorum siue de differentia conuersoꝝ.
Capitulum quintum

Accedit hinc neophitoꝝ conuersio. differens intuenda. ¶ Sunt enim quidā tractabiles.simplices.deuotissimoꝝsi.qui nihil sibi christo charꝰ estimātes.volūtates ꝓprias ei sacrificant. voluntarie ꝓmpti.ad nutū nutu citius obedire.ad difficilia quelibet ꝓpter christū equanimiter pferēda parati.fue quocz integritatis sollicīti.coz suū p purā cōfessionē z assiduā orationē mūdare nō negligūt. ¶ Sunt in exterioꝝ uersatiōe disciplinati z humiles. studēt se in oīb officiosos z amabiles exhibere. Si quidē studere ꝓpter deū amari. charitati seruire ē. Hi ꝓo sunt altissimi filij. fideles sancte religiōis ꝓagines.fratrū letitia.cōsocioꝝ solatiū.sui gīa instructoris.Hā gloria patris est filiꝰ sapiēs ¶ Sūt z alij dure cervicis.disciplineꝫ māsuescere nesciētes. tepidi curiosi.superbi. qui q̄z suauis est dominus nō gustantes.seculari dūtaxat depositio habitu.non affectu.adhuc in moribz.in ꝓbis in gestibus.z ꝓpriarū pertinacia volūtatum seculo fidē seruant. vt monstro mirabilius sub religiosa veste hominē videas secularez Hi sunt filij diffidentie adulterina plantatio.fructus inutiles z acerbi. sociorum onꝰ et scandalum sui afflictio et confusio instructoris. Juxta illō Ira patris filiꝰ stultꝰ z pfusio pris ō filio idisciplinato. Ponēda sūt pauca torpor z curiositat z supbie pdecoꝝ indicia

vt cognita deuitēt ¶ Cautior i bōis ābl'as si
z mala nō lateāt ¶ Tepid⁹ inquietatiōe. oci
osa ꝓba. z vanas cogitatiōes noxias esse nō
ꝓspicit ¶ Uitatꝫ grādiby. reliq oia vix repu
tat iputāda ¶ Ebetati cordis ipe ad ꝓsciaz
de offensis vt timorꝫ filial' ignar⁹. timoratos
z ꝓscie puritatē amātes. fatuos z superstitiosos
sentētiat. ¶ Si a tꝛpore mētꝫ euigilauerit. ea
q̄ leuia existimabat. q̄ horrēda atq; atrocia
ptimescit. ¶ Uacu⁹ gra z tepid⁹. qđ est gre. seu
min⁹ necessarie tētiōis. qđ disciplīe. qđ mo
rū. qđ ꝓfuturꝫ pfectio ꝓciliat. negligēs illō dif
ficile vl' certe superfluū arbitrat. egre doctrinā
ad talia patit. ¶ Doctorē nimis pfectū ironi
ca irrisiōe pnūciās ¶ Sēpe stult⁹ sui prīs di
sciplinā irridet. vt pateat qđ iuxta sapiētem
dr. ¶ Cōpedes i pedibꝫ stulto doctria ¶ Aial'
hō nō pcipit ea q̄ sunt spūs dei. ¶ Tepid⁹. i cō
uersatiōe remissus. publicos mores. z docto
ris monita negligit. ea q̄ dī sūt lāguide opa
tur. si qđ inchoat bonū. vix pficit. tarō ad di
uinū officiū z q̄q; quentualia occurrit. ocio
gaudet. labore vl' modico ledit. z facile se in
firmū vl' ad modicū se fatigatū ptēdit. sed z
amore ꝓuato se diligēs. q̄ carnis sūt sapit et
ꝓsequit ex affectu. Alioꝛ q̄s defectibꝫ nō ꝓfuti
bꝫ herēs. si qđ min⁹ vl' negligēter actū inspe
xerit. illō i explū ad sue velamē tepiditatis
assumit. ¶ Ficta ei z ideuota confessio. rara z bre
uis ꝓfectio. insipida z sine intētiōe orō. icir
cūspecta z sine edificatiōe lectio. obediētie
morosa z sine deuotiōis affectu vix aliqlis i
pletio ¶ Multos ei remissa ꝓuersatio in p
stinos errores ꝺducit. ac vinēdi tꝛpore ꝺsol
uit. vt nōnūq; ex ore dñi euomāt ¶ Curio
sus nō curāda curat. necessaria negligit. et sui
oblit⁹. aliena ꝓsiderat notat z explorat. ¶ Si
qđ insonuerit ꝓbū āhelat sollicit⁹ ad sciēdū
z honestate postposita id ab inuitis z celare
forsan volētibꝫ inerecūde req̄rit. locꝫ sibi nō
ꝓcessis. ꝓgregatiōi z collocutiōibꝫ fratꝝ se i
gerit nō vocat⁹ ¶ Cū eū abesse putauerꝫ. adest
impudēs lateri. adest auri. vt nec secretū va
leas occultare ꝑmonē ¶ Obꝛuat āgulos. va
rūt ¶ Cōmunes obsidet trāsit⁹. supueniēti
um z forēsiū gaudet occursu. rumoribꝫ z se
cularibꝫ ꝓbis hauriēdis z referēdis itendit
Res sibi nō deputatas curiose reuoluere ñ
quiescit. lras etiā alienas si casu aptas inue
niat inspicere nō vereꝺ. q̄s tamē licet aptas
q̄libet inuētas vix aliqs nisi supior licite in
spicit. vl' alīs inspiciēdas exponit. ¶ Rerū
quoq; apparat⁹ cura superflua curiositatis vi
cium clamat ¶ Signa ꝓo superbie sanct⁹ pro
sper enumerās. Dos inqt dolēdos enūcio
quos iā cōuersos superbia occulte captiuat.
Di ait seniorū suoꝝ nō obseruāt imperata.
sꝫ iudicāt de suis negligētijs. obiurgati aut
rebellant insolēter. aut murmurāt ¶ Sim
plicitatē spūaliū fratrū irridēter exagitant.
ꝑferri se etiā melioribꝫ impudēter affectāt.
¶ Obsequia delata fastidiūt. negata pertī
naciter querūt ¶ Natales moribꝫ aꝑponūt
minores suos elati despiciūt. cōferri sibi ali
quos posse nō credūt. ¶ Nō seruāt in obse
quio reuerentiā. in sermone modestiā. i mo
ribꝫ disciplinā. habēt in intētione ptinaciaꝫ
in corde duriciā. in sermocinatōe iactātiam.
Sūt in humilitate fallaces. in locutōe mor
daces. subiectōis impatiētes. temerarij i au
diēdo. clamorosi in loquēdo. fastidiosi i ad
uertēdo. ꝑsumptuosi i docēdo. effrenati de
formit⁹ in cachinnādo. hec sunt infert superbie grassantꝫ indicia ¶ Superbus se ad oīs
ꝓprie volūtatꝫ impulsus accōmodat. nec se
alīs sed alios sibi applicare cōtendit. facile si
bi ꝺtumeliā iudicat. ad quā irrogādā ē va
lidus. ad tolerandū infirm⁹ ¶ Et se grande
aliqd esse putās. deferre socijs dedignatur.
legibꝫ subdi z culpā recognoscere ꝓpriā eru
bescit. Et licet iuxta ordinis mores se rege
re nesciat. in suis oculis tamen sapiēs z per
fectus. ad alioꝝ instructōnē suc ꝑsertim opi
nioni ꝓtrariā stomachat. reꝑhēsus offendi
tur nūc insufficiētiā vel friuolā. nunc moni
toris modū calumniās. vt si ꝓsuadere ali
quid velis. mod⁹ artē monitio studium exi
gat quo allegationū obsitus spinis sicut eri
cius. vel irrefragabili ratiōe. vel auctoritate
nō dubia capiat ¶ Fit igit ad obtēperādū
difficilis z ad correctionē impatiēs. adeo in
terdum vt se discipulū abnuēs. ipm etiā de
putatū sibi refugiat instructorē. ¶ Nec om
nia seruī dei quasi pestē mortiferā detestātes
pfecte ad dñm cōuertant. iuxta illud Deu
teronomij. Perfectus eris z sine macula cū
dño ꝺo tuo Ue duplici corde. z pctōri trāz
ingredienti duabꝫ vijs. Si quis ꝓo sufficiē
ter expectat⁹ z monit⁹. mores corrigere ac re
ligionis formā induere negligit. ꝑsertim si
rebellis aut cōtentiosus extiterit. nō est pfi
cientiū numero aggregādus. Infidelis si
decedit, discedat ne vna ouis morbida cō

tagione mortifera totū gregē cōtaminet. p/uersus z insolēs in onus religionis z disso/lutionem admittit.

De nouiter pfessis in ordine

Capitulum VI

HD pfessionē admissis sit ꝯ maxīe cu ra ne defluāt. pfecti quiꝯ magna se discretiōis subtilitate ꝓspiciūt. ne ad deteriora vnꝯ vl in ope vel in cogitatōe di labant. Si curare pua negligim⁹. sensibilit seducti. audēter etiā maiora ppetram⁹. fusce ptā etiā examinis tpe disciplinā prudēs nō abiicit. imo nec suū ꝓtinuo ꝙsi iam sibi suffi/ciēs deserit instructorē. Eget rectore no/uicius. eget nou⁹ directore pfessus. Va/nus z fictus vt instructoris curā euaserit i/soleſcit. assumit cornua. fit pſumptuosus et audax. z quasi vacca lasciuiēs a pma infor/matione declinat. Cessat oratio. tepet deuo tio. pfessio pcōꝝ negligit. vt putes eum aut sui oblitū. aut nō habere peccatū. facit q̄dez dilata cōfessio vt negligēs mund⁹ appareat licet nō existat. dū culpas absorbet obliuio absoluit. Multiplicant dū nō curant offen se. multiplicate ne discernant z corrigāt im/pediunt Multitudo peccatoꝝ ipedit ne vi/deant. Vñ piger tūc est maxīe vicios⁹. cuz vicia nō agnoscit. Sic filia farua i domino/ratiōe erit. Justoꝝ aūt semita q̄si lux splēdes pcedit z crescit vsq̄ ad pfectā diē. Professi g̃ ꝓficeant. pfectū. pſumptiōez pscribāt. dabit ad ß humilitat⁹ z pauptat⁹ ꝓstātia pseuerās affectū. zcuraꝝ abiectio terrenaꝝ. exercitatō charitat⁹. z q̄ cōplectit oīa ꝓsideratiōis attē/tio Sūma religiosi ꝟtus humilitas que ipm curat pficit z ꝓfuat. Sine hūilitate nulla ꝟtus. nulla pfectio aut acquirit aut ꝓ/uat. ꝟtutū siquidē bonū q̄dā ac stabile fū/damentū hūilitas. Nepe si nuret illa. ꝟtutū aggregatio. illa nō est nisi ruina. Et qm̄ ad hūilitatē hūiliatio via ē nō erubescāt hūilia Nec hūilitat⁹ officia facile respuāt. ac iposi/ta recōmēdēt. Dis ab eis pſumptōis auda cia pscribat. Antiq̄oribꝫ fribꝫ i ordīe ꝺferāt sp eoꝝ respectu se iuniores z nouicios repu tēt. Ad exteriora vl bonor⁹ alicui⁹ officia p/uehi nō affectēt. Multos ꝓpera nimis pro/motio a ꝟtutū iā ꝓfectu p vicuz elatōis ꝺie/cit. Qui mōm deserūt ait sctūs ad exteriora officia vehi ñ debēt. nisi p hūilitatē diuti⁹ in eiusdē mōi ꝓrēptu solidēt. Et q̄ nouoꝝ iu nioꝝ tētatio solet eē facile superbire nescire modū hūilitat⁹ ꝟuare. z si forte in aliq̄ ꝓsint. officiū metas excedere. ac ō mimis grādia ia ctitare. attēdāt sibi sup his vigilāt Nō ꝓt in timo ꝓscie testimonio gl'ari veracit. nisi qui gloriolas pcē respuerit. Pauptas i oīb placeat ne itez siue i libris siue i alīs rez se velint sarcinul' onustare. pfecta rez abiec/tio. a cura expedit mētē. ab infectōe affectuz Nēo in tpi expeditōe liberior. nil bñte. Si aliq̄b egeāt. studeāt pcitati. Sup oēs diui tias. diuitē facē pauptas. Nec q̄z i victu z i his q̄ carnis sūt. maxīe āplectāda. Nō ē eua gelici paupis gaudre supfluis. luxib⁹ idulge re. z qđ nec diuites pñt sp velle i oīb abūda re. nec penuriā scire pati. familiaritates sup/fluas fugiāt. Esto ait q̄dā oīb⁹ benign⁹. ne/mini blād⁹. pauc⁹ familiar⁹. oīb⁹ equ⁹. Et sā ct⁹. Tria inq̄t religiosū quēlibz decēt. pauca loq̄. paucos hz̄e familiares. z multū orare. vbi mlti familiares. ibi mlte locutōes. z sibi li singl'ares. Si familiarē admitt⁹. sit quem etas mores discretō z honestas ilignit z cō mēdat Familiaritas si fuerit ordiata. nō erit blāda ip⁹oba pueril' Est modestia q̄/dā in sctā familiaritate seueritas ē z iustitie rectitudo. vt nullate⁹ viciū foueat. nec p ami co prim⁹ offēdat. Noli ait sapiēs p amico in imic⁹ fieri primo Secularīū ōniꝯ famili aritas idiscreta religiosi q̄tē ml'tipl'r inq̄etat Nulli⁹ grāz munusc'l' ꝓparēt Si q̄d for/te alicui vl' cā exacti necessaria. prius religio nis lege licētia p̄obtēta obtulerit. honestas rei z vilitas pcij religios⁹ z paupū exceniū eē pbēt Nō freq̄ntēt. ppinq̄s. ac exterioribꝫ se iplicēt curi⁹. z salut⁹ ꝓprie mēores agēde po/ti⁹ pnie vacēt Nō cadat a mēte. pfessio. sp ad q̄d venerit cogitēt Presens q̄ō ō q̄b⁹dā ait. s. greg⁹. Sepe inq̄t nōnulli aspre ꝑuitat⁹ vias ōserūt. scrūtat⁹ hūtū sumūt. mox vt ꝓma limia bñ viuēdi ꝓtigerit. obliti quid fuerit affligi iā p pniaz ō ꝓsūmat⁹ neq̄tiꝫ nolunt. laudari āt ō inchoata iusticia appetūt. pesse etiā ceter⁹ melioribꝫ cupiscūt Et p⁹ pauca in rebꝫ ait ml'tiplicib⁹ occupati atq̄ ipa occu patōe ꝓfusi. ñ solū ppetrata mīme deplorāt sz adhuc q̄ ōplorēt exaggerāt Scōm apl'z nēo militās ꝺo iplicat se negocijs secl'a. vt ei placeat cui se pbauit De scō legit. q⁹ q̄nto magz se ab hūanis curis z colloq̄is seq̄stra/bat. tāto illi vicinior z ꝓpinq̄or ōs erat Vi tāda maxīe colloq̄a ml'iez. nō ꝑt toto corō bitare cū dño q̄ mulierꝫ accessibꝫ copulatur

Charitatis obseqa libēter impēdāt ¶ Charitas sp reddita. sp detiet debitorē. Nec autem quō negek amicꝰ q̄ etiā debek inimicis.

¶ Postq̄ vl orōi vacauerint. vl ad studiuz se dederint. ad fuiendū fratribꝫ surgāt. et si necesse fuerit officiales nūc hūc. nūc illū. discrete tñ z put oportuerit iuuēt. vt sm aplicam doctrinā z virā. manibꝫ suis laborātes qđ bonū est. alioꝝ fratꝝ etiā corpaliē si fieri pōt pticipātes laboribꝫ. in charitatꝰ sp exerceank opibꝫ. z cibū corpis non absq̄ labore comedāt corpali. vt h sctā ꝓsuetudo ipos in hūilitate custodiat. i fraterna dilectiōe z oī pfectiōe ꝓfirmet. ¶ Qui cōibꝫ instant. suisq̄ obseqis alios portāt. sūt corpali simul z spirituali suffragio supportādi. ¶ Merito singuli p his orāt. q̄ p cōitate laborāt. In spūalibꝫ bonis martha pticipet cū maria. q̄ vtiq̄ sūt sorores. z eq̄ sit ps descēdentꝰ ad plinz. z pmanētꝰ ad sarcinas. z sil'r diuidāt. ¶ Qui nob corpaliē obsequūt. iuste sortē in necessarijs spūalibꝫ assequūt. ¶ Rursū cōitatꝰ opibꝫ. familiaria nemo pponat. Caritas (de q̄ scptū est) nō q̄rit q̄ sua sunt. sic itelligit. qz cōmunia ꝓprijs. nō ꝓpria cōibꝫ añponit. ¶ Cōsideratiōi deniq̄ añ oia z in oibꝫ vigilāduz. q̄ ad finē z directiōz attēdit. ¶ Finis ad quē nra tēdit. pfessio. regni dei vl' porꝰ ipe deus ¶ Directio. s. illa q̄ tēdit. mētis ē puritas. ad ipm pncipaliter directa. Herēdū iugit his duobꝫ. ¶ Necesse ē em mentē ꝓsiderare. q̄ recurrat. cui q̄ pncipaliē inhereat. nō herētē p singlas horas atq̄ momēta p incursū vanitate mutari. atq̄ ex his q̄ extrinsecꝰ accidūt in illū statū ꝓtinuo trāsformari q̄ pmus occurrerit. Hinc ē q̄ mltos p xpi amore matrimā ꝓtenentes. pstinū tñ affectū in mimis retētates. Postremo videmꝰ p gphio. p acutiam calomoq̄ ꝓmoueri. Irascūt mobiliē z inflā tur veluti q̄ ñ habeāt aplicā caritatē ¶ Qui si ꝓtēplationē mūdi cordis fixā tenerēt. nūq̄q̄ p puis rebꝫ admitterēt qđ ne p magnis ac pciosis incurrerēt opibꝫ. easdē penitꝰ abꝺicere maluerūt. ¶ Uñ liqt pfectū nō statim facultatū seu dignitatū abiectōe ꝓtingi. vbi fuerit caritas illa cuiꝰ apls mēbra describit. q̄ i sola cordis puritate ꝓsistit. Hā q̄d est ñ emulari. nō inflari nō irritari. z reliq̄. nisi cor pfectū atq̄ mōdissimū deo offerre. z tractū a cūctis pturbatiōibꝫ custodire. Quicq̄d g̃ nos ad hāc puritatē pt dirigere. tota ꝓtute sectā dū est. Quicq̄d āt ab hac pt retrahere. q̄uis necessariū z vtile videat. vt pniciosū z noxiū deuitādū. ¶ Sine via tēdētibꝫ. laborē iteneris nō pfectꝰ. ¶ Opank z seruāt q̄ maxīe puritatē pfecta hūilitas. z expeditio mētis a terrenis. ¶ Erit deniq̄ vt purꝰ animꝰ pura deū orōe frequētet. frequētādo gustet. gustādo ꝓbet q̄ suauis ē dñs ¶ Erit deniq̄ vt diuino inebriatꝰ amore. totā in deū ꝓsideratōz inflectat. toto i ipum desiderio pgat. nil ei sit dulciꝰ. nihil iocūdiꝰ i hac vita q̄ vacare z vidēre qm̄ ipe est dōs. qđ ē in ptibꝫ ꝓsideratiōis potissimū. ¶ Affecta sic aīa ꝓphēdit amplectik z stringit z tenet dicēs. Tenui eū nec dimittā. Puritas itaq̄ via ē regia per quā ad spōsi amplexꝰ. p quā tandē ad pfiaz puenik. Per hāc tādē veri israelite despute in ꝓtutē donec videat ōꝰ deoz in syon desiderū gressu indeclinabili gradiunt. xp̄m sup oīa diligunt. nihil eiꝰ amori pponūt in via quē habituri sunt mercedē in patria ¶ Et nūc ego qui licet admodū imꝑfectus z rudis. p obedientiā tñ erudiētibꝫ simplicibꝫ aliqua h̄ documēta cōgessi. pulerū depingēs hoiem pictor fedꝰ. eos supplex p dñm obsecro. vt me sibi. z si minꝰ. pficuū. tamē benivolū attēdentes. in orōibꝫ suis mei meminerint peccatoris. quatenꝰ orātibꝫ eis. meoꝝ venia peccatorum assecutꝰ. in potētias dñi vna cū eis merear introire. ipo misericordiaꝝ dño id ꝓstante. cui est honor z gloria in secula seculorum Amen.

¶ Explicit Speculū disciplīe

¶ Sequuntur mora

lia quedā documēta extracta ex speculo disciplīe sub tribꝫ metris infra in rubro cōprehensa. p nouis z uniorib. in corde. collocutorio siue locutiōe. z in choro maxime p alijs intuēda. ¶ Et ꝑmo de cordis disciplina oīa dēdo vicia. z quo ad fugā earū ē discernēdū. Frater mi charissime cuz bene hec fugeris cordis disciplinā habebis. Ideo intꝰ et extra bis q̄ sequūt vel alijs renūcia ¶ Primo res peculiares. Secūdo reatū peccati. Tertio vagationē mētis. Quarto vecordiam Quinto ꝓpriā voluntatē. Sexto p̄sumptionem. Septimo irreuerētiā. Hinc q̄b in religione nra frat q̄libet ad opandū bñ cēsek expedit. Cū deo vale frat pamāde.

¶ Frater hospes ventꝰ. isto dogmate tēctꝰ

Res, re, va, ve, p, p̄, ir, hinc fugito mi vir.

Vigintiquinqz memorialia

Incipit vtilissima quedã epla eximij et deuoti doctoris Bonauẽture. q̃ est quasi q̃ dam regula z institutio oim pie z spũaliter in xpo viuere volẽtiũ. z distinguit in .xxv. memorialia. vt inferi⁹ patebit.

Prologus.

IN christo suo dilecto. E. Bonauẽtura ō balneo regio cõfrater ei⁹ in dño. Qualitũcũqz hoie veteri iã exuto. xpo viuere z mori mũdo. Qm̃ dilecte mi frat̃ i dño adhuc me in p̃sentia tibi posito mihi instãtissime supplicasti. vt te i posterũ aliqbꝫ lr̃is exhortatoĩs visitarẽ. Noui frat̃ q̃ hec dicẽs argẽtes p̃ unas ꝓgeris sup caput meũ. Uerũtamẽ affectuose instãdo duricie mee supbiã supplici humilitate vicisti. intm̃ vt ipe iã ꝓmitterem qõ optabas. q̃uis magꝫ dignũ foret hec me a te quidẽ suscipe q̃ me tibi hmõi destinare Quia tñ instãtia tue deuotiõis me cõpellit stultũ fieri in pte ista. siẽ potero qualitercunqz experiar qõ hortarꝫ. Nõ tñ tibi alia speculatiua scribẽs nisi ea q̃ rudia z simplicia mihi ipi colligere ꝓponebã. ex qbꝫ iã plurima bene nosti. Sz interim alloquẽs dilectiõem tuã charissime. cũ null⁹ siẽ experiẽtia certa docz ꝓfecte deo fruire possit. nisi dissoluere omino se ꝓcuret a mũdo. opozet si secꝫ volum⁹ dñm saluatorẽ. voci nos ꝓphetice obedire. vt scz pctõꝝ colligatiõibꝫ dissolutꝫ dissoluam⁹ fasciculos depmẽtes. quaten⁹ a terrenis actibus dissoluti seq̃mur liberis gressibꝫ redẽptorẽ. qz iurta apli testimoniũ. nemo militans ðo dz se negociis secularibꝫ implicare. Nũcqz g̃ de aliqua re creata nisi inqꝫtũ nostꝫ excitet diuini amorꝫ z dilectiõis affectũ. cor nostꝫ esse sollicitũ ꝓmittam⁹. qz multiplex rerꝫ labentiũ varietas pl⁹ debito ruminata nõ solũ aĩm distrahẽdo. pacate mẽtis gratã interrũpit quietẽ. vexꝫ etiã in aĩmo gignẽdo phantasias. turbulẽte quassatiõis molestia importune ipellit eandẽ. sz pot⁹ affectionis oim terrenoꝫ sarcina onerosa deposita. absqz retardatiõis grauedie curram⁹ ad illũ q̃ nos salubriter inuitat. in q̃ est aiaꝫ opulẽta refectio z paxꝫ sũma q̃ exuperat omnẽ sensum. Uenite ad me inqt omnes q̃ laboratꝫ z onerati estis z ego reficiã vos. O dñe q̃ indigeſ q̃re vocas. qd tibi cõmune nobiscũ. O vere pietatꝫ vox. Uenite ad me inqt. z ego reficiã vos. O dei nr̃i dignatio admirabil⁹. O charitas ineffabil⁹. Quis em̃ aliqñ fecit talia. qs vnqꝫ audiuit. qs ve ꝓspexit sicꝫ. Ecce inuitat inimicos. hortat̃ reos. allicit ingratos. Uenite inqt ad me omnes. Et discite a me. Tollite iugũ meũ sup vos. z inuenietꝫ requiẽ aiabus vestrꝫ. O ꝑba dulcia. ꝑba deifica. z penetrabiliora omni gladio ancipiti. intima ꝓcordioꝝ cuiscerãtia. nimiaqꝫ repleta dulcedine vsqꝫ ad diuisionẽ aie ptingẽtia. Expgiscere nũc o aia xpiana ad tãte benignitatꝫ amorẽ dulcedinis tãte saporẽ. z ad tãte suauitatis odorẽ. Certe q̃ ista nõ sentit infirm⁹ est. alienat⁹ est. iã ꝓximat morti. Inardesce queso o aia mea. piguesce amore. dulcesce sapore. nemo te ꝓhibeat itrare. tenere. gustare. Quid ampli⁹ querim⁹. qd vltra expectam⁹. qd desideram⁹ i hac vita. Habem⁹ in xpo oia bona. Sz heu o insania nr̃a mirabilis. O infirmitas miserabil⁹. O vesania detestabilis. Hã vocamur ad requiẽ. z seq̃mur laborem. Inuitamur ad solatiũ z q̃rim⁹ dolorẽ. ꝓmittit gaudiũ z appetim⁹ merorẽ. Mirabil⁹ ꝓsus infirmitas. miseraqꝫ puersitas. Iam oẽs isensibiles facti sum⁹. z̃q̃si deteriores simulacris. hñtes oculos z nõ vidẽtes. aures z nõ audiẽtes. rõem z nõ discernẽtes. amaꝫ dulce z dulce amaꝫ ponẽtes. O de⁹ vñ nob tãte puersitatꝫ correptio. vñ nob tãte offensionis satisfactio. Certe nihil tale inuenit in nobis nisi tuo munere tribuat̃. Tu em̃ sol⁹ potes nos corrigere. tu sol⁹ ꝓ nr̃is delictis satisfacere. q̃ sol⁹ nosti figmẽtũ nr̃m. sal⁹ z redemptio nr̃a. q̃ solũ illis ꝟ facis q̃ se mikos ꝓspicientes in ĩmis. a te solũ releuari ꝓfidũt. Leuem⁹ g̃ ad deũ mẽtis nr̃e oculos in directo. z videam⁹ vbi nũc ꝓstrati sum⁹. Qm̃ q̃ ꝓpriũ suũ casum ignorat. surgere min⁹ curat. Cognoscẽtes ꝙ clamem⁹ in fortitudine ad deũ de ꝓfundis vt nobis adiutricẽ porrigat misericordie sue manũ q̃ abbreuiari nunqꝫ poterit ad saluandũ. Nõ q̃so ꝓfidẽtiã amittam⁹. magnã remũeratoꝝ habentẽ. Adeam⁹ thronũ gr̃e ei⁹ cũ fiducia. fructũ nostre fidei reportãtes. salutẽ scz aiaꝫ nr̃aꝫ. Nulla nob insit cũctatio. Jã em̃ vita nos vocat. sal⁹ expectat. tribulatio cõpellit itrare. Quid g̃ facim⁹. qd pigritam⁹. qd moras ꝓtrahim⁹. Festinem⁹ ingredi in illã requiẽ iocũditatꝫ eterne. vbi sunt magna z inscrutabilia. q̃ꝫ nõ est numer⁹. Ascẽdat q̃so hierl̃m cor nostrũ. suspirem⁹ ad patriã nostrã. tẽdam⁹ sursum ad mr̃em nr̃am. Introeam⁹ in potentiã dñi. et

ſtūeamur noſtr̄ regē in ea regnātē. r lique
ſcāt in miſeratiōibꝫ eiꝰ corda nr̄a. Agamꝰ il
li gr̄as toto corde q̄ defectū nr̄e ingratitudi
nis nō ꝓſideras. ſue nō abſtulit a nob miſe/
ricordie pietatē. deſideriū nobis tribuens
ſpiꝰ viā currere mādatorū. quā ſine deſide/
rio nullꝰ currere pōt. qō quidē munꝰ nō eſt
vilipēdendū. ſz gr̄e reputandū. cū ꝯpheta
ille eximiꝰ ſe aſſerat cōcupiſſe q̄ ait. Cōcupi/
uit aīa mea deſiderare iuſtificatiōes tuas i
omī tpe. Sz qr hocipm deſideriū aliqñ ni/
mia tepiditate nr̄e icurie r negligētie laſſa/
ſcit. cogitaui quedā incitatiōis huiꝰ memo/
rialia annotare in q̄bꝫ fugiēda pateāt r ſeq̄n
da. que q̄dē cū affectu affectuoſe ſpeculātes
ꝑſtino vigore reſumpto tā diu infatigabiliē
ꝑſtutibꝫ r gratijs i charitate diuia creſcam⁹.
quoaduſq̄ pfectū veniat deſideriū collium
eternoꝝ. ꝓponanⁿ aūt memorialiū ꝓdictoꝝ
ꝑus quedā generalia. poſtmodū ſpecialibꝫ
ſubſequētibus.

¶ Memorialia generalia

Unt g̃ hec quedā ꝑtutes pbate in iuue
nibꝫ r ſcale ſalutiſ. p quas ſine dubio ad
pfectiōem ꝑtutū r culmē glorie poſſunt aſcē
dere fideliter exercitari p eas. videlicet ſcā
verecūdia in cūctis reb r actibꝫ ſuis. tardi/
tas loquēdi. pmptitudo obediēdi. freq̄nta/
tio oꝛōnis. fugere ociū r diſſolutiōes. pure r
frequēter ꝓfiteri. libēter ſeruire. r infructuo
ſum ꝓſortiū deuitare. Ne nāq̄ ſunt marga
rite fulgētes q̄ poſſeſſorē ſuū deo r angel' fa
ciūt gratioſū. Dū aūt ei placuerit q̄ te ſegre/
gauit ex vtero mr̄is tue. vocauitq̄ p gr̄az ſu
am. vt ī te reuelet imaginē filij ſui. de miſera
bili ſuitute egyptiaca trāſferēs te in liberta
tē filioꝝ dei. iāq̄ in viā noui hoīs incepis pe
dem ponere. q̄ int timorē r amorē būilitatiſ ē
ſemita ꝓſtituta. tūc p eandē būilitatiſ viā ad
eminētiora ꝓſcēdēs. poteriſ te i altioribꝫ exer
cere ex q̄bꝫ certa memorialia ſubſcribūt.

¶ De cōcupiſcentijs mortificandis

¶ Primum

Oportet g̃ añ. oia te cupientē veſtigia ſeq̄
ſaluatoriſ. vt ſpez tuā totā fixā i dño ha/
beas. ꝺ oibꝫ hꝰ mōi ꝓſolatōibꝫ peitꝰ ꝺſperās

¶ De vicijs extirpandis

Ecundū eſt vt ab oibꝫ vicijs r ꝓcupiſcē
tijs malꝫ inquantū ſuſtinet būana cōdi
tio. teipm ſtudeas penitꝰ emūdare. vt fermē
to veteri totiꝰ malicie r nequitie expurgato.
ambules ī nouitate vite pꝰ xpm. qr niſi ꝑus
bmōi catenas iniq̄tatiſ ꝓfregeriſ. aīa tua in te
nebriſ aggregata ad celeſtia ñ poſſit eleuari

¶ De colligatiōibꝫ reſecandis

Ertiū eſt. vt a teipō diſſoluas oēm col
ligationē extrinſecā. vt ſana r pura mē/
te poſſis deo colligari.

¶ De tribulatiōibꝫ cū patiētia tolerādis

Quartū eſt. vt amore altiſſimi r ſpōſi tui
xpi oēs mūdi huiꝰ ꝓſecutōes eq̄nimi
ter feras. imo ſi poſſibile ē p voto ſuſcipiēs
ſolū in xpi paſſionibꝫ delecterīſ. renuēſq̄ om
nē tpalē letitiā. ī ipis tribulatōibꝫ hilareſcas
oēs reputās tibi eſſe ad purgationē pec/
caminū. r lucrū aīe tue ꝑparatas.

¶ Ut de nulla re cōqueraris

Quintū vt cū creatorē tuū r oīm te ſenti
as offendiſſe. rōz tibi fieri nō poſcas ab
aliq̄ creata. ¶ De pauptate ſuijpiꝰ

Extū. vt habeas deſpectui temetipſuz.
cupiēs ab oibꝫ deſpici. zelanſq̄ ſacratiſ
ſimā pauptatē in oīibꝫ que ad te ſpectant.
Aſperitatē. vilitatē. r parcitatē habeas q̄n/
tū poteſ. nō tū in alijs req̄ras. ſz potiꝰ letus
r gaudēs ꝺ oīmi ꝓſolatiōe fraterna. eis ſicut
oportet obſequēdo r miſtrādo aſſiſtas. oīs
ꝓſolatiōis eos reputās eſſe dignos. niſi q̄ō
abſit. ita tibi in aliquo pateret diuia offenſa
q̄ oīmi excuſatiōe careret. de qua cōpatiēdo
r timēdo ex intimo corde doleaſ q̄ntū poteſ

¶ De honoribus fugiendis.

Eptimū eſt. vt oīmi tpe in timore ſtans
bl̄adicias hꝰ ſeculi. honores. gl'ias. vel
fauores. auraſq̄ vane gl'ie quaſi mortiferas
peſtes oīno fugias toto poſſe. ſtanſq̄ conti
nuo ī teipō. oīmi boza habeas te ſuſpectum.
qr ſi tuijpſiꝰ victoriā fueriſ aſſecutꝰ. nullꝰ bo/
ſtis interiꝰ vl' exteriꝰ tibi nocebit.

¶ De humilitate vera

Octauū eſt. vt amore illiꝰ q̄ cū ſit domiꝰ
oīm celeſtiū terreſtriū r infernoꝝ. p no/
bis aſſumpſit viliſſimā ſerui formā ī ea ſub/
ijciens ſe volūtarie hoīm poteſtati. humiliā
do teipm oēm hoīem reputes tuū dōm r te
veriſſime reputes ſeruū oīm. r in oīibꝫ cir
ca hoīem te reputes ſicut ſeruū. Sic ei trā/
q̄llitatē r pacēcū oīibꝫ ꝑpetuā obtinēs. ſcā
dalū penitus ignorabis.

¶ De pace anime r quomodo habet.

Onū. vt nihil eoꝝ tāgas q̄ te ſpiritua/
li vtilitate nō tāgit. ꝫ eſt. de nulla re cu
res vel ſplices te i aliq̄ exteriꝰ vel interius q̄/
quo mō vbi nō inuenis aīe tue lucrū. nec in
bmōi te ab aliq̄ implicari ꝑmittas.

Viginti quinq3 memorialia

¶ De custodia sensuum

Decimũ. vt visui atq3 oĩb3 sensib3 corpis omĩmodã custodiã ponas. ita vt nihil ꝓfus velis videre vl' audire aut tãgere. nisi vtilia aĩe tue. Linguã etiã diligẽtissime re/stringas vt nihil loq̃ris nisi interrogat9. vel necessitate vl' vtilitate euidẽti coact9. z tunc cũ reuerẽtia ani z timoꝛ dulcedine breuit' z submisse si potes. sp deuitãs plixitatẽ ꝯboꝝ eoꝝ occasiõis iuxta posse pscindẽs.

¶ De solitudine z vigiliꝫ

Undecimũ vt gratã sanctãq3 solitudinẽ desiderãs. omi tpe opatiõez vigiliaruz habeas pciosam. in ipis sp offerẽs deo oza/tiones tuas cũ attẽtione ꝯboꝝ. deuotionis feruoꝛe z humilitate pfunda.

¶ De diuino officio

Duodecimũ. vt cũ debes diuinũ officiũ celebꝛare ita fact9 i teipo q̃et9 obliuisca ris oim terrenoꝝ. q̃ten9 fixa mẽte celestib3 i/sistẽs mysteriꝫ cũ tãta illud deuotiõe. reue rentia. gaudio. ac timoꝛe psoluas. q̃si int' an geloꝝ agmina ꝓstitut9 diuino ꝓspectui lau/des psentialit' offeras cũ eisdẽ.

¶ Sup oĩa habeas in deuotiõe virginẽ gloziosam.

Tertiũdecimũ. vt gl'iosam reginã domi ni nr̃i mr̃em bñdictaz in sũmo habeas oĩ tpe veneratiõis affectu. z i cũctis ad eã necessitatib3 piculis z pssuris tãq3 ad refu/giũ turissimũ te ꝓuertas. ipi9 tutele psidium flagitãdo. eãq3 in tuã suscipiẽs aduocatã de uotissime ac secure tuã ei cãm cõmittas. q̃a mr̃ est misericordie. q̃tidie studẽs ei spẽalem z singularẽ reuerẽtiã exhibere. Et vt tua de/uotio sit ei accepta z reuerẽtia gꝛata. ipi9 puri/tatẽ z mũdiciã oĩ ꝓtute mẽte z corpe illiba te in teipo seruãdo toto conatu nitaꝛ hũili tate z mãsuetudine ei9 vestigia imitari

¶ Quõ fugiẽda sunt ꝓsortia mulieꝝ

Quartũdecimũ. vt vbicũq3 mulieres et ỹgines z iuuenes q̃scũq3 pter necessita tis vl' manifeste vtilitaꝛ causaz deuites. Et vnũ vbicũq3 fueris elige tibi pr̃em viꝝ q̃dẽ sanctũ discretũ z piũ. doctũ pot9 experiẽtia opis q3 sublimitate ꝓmonis. q̃ te ỹbis z exẽ plis efficacib3 z pbatis ad diuinũ amoꝛẽ in struat z inflãmet. ad quẽ in cũctis necessitati bus tuis possis hr̃e recursũ z spũale solam.

¶ De fuga accidie z tristicie.

Quintũdecimũ. vt omnẽ frigiditatẽ acci die z tristiciae in q̃ latet via ꝓfusionis. q̃ ducit ad moꝛtẽ. a teipo sũmo studio depel/lens. interi9 exteriusq3 seren9 sp z trãquillus existas. nulli vllo mõ ꝓtradicas l' resistas in aliq̃. sz pot9 oĩ modo. p oĩa oĩb3 acq̃/escens dũmodo diuine laudi vel saluti ani/me nõ obsistat.

¶ Qꝝ de oĩb3 habeas bonũ exemplũ

Sextũdecimũ. vt oĩes affectiões tuas ac volũtates ꝓformes diuie voluntati. Oĩa te edificẽt. neq3 te deedificet aliq̃d i hꝝ mũdo puritaꝫ z inocẽtie gr̃a diuini tibi mu neris elargite. nec alioꝝ pl9 debito defectib3 pturbat9. iniq̃tati addẽdo iniq̃tatez. alienis sordib3 polluaris ne dũ cupis alios de pela go liberare. deteri9 ipe coꝛruas in pfunduz. pot9 igit oĩa q̃b3 nõ potes sine detrimẽ/to pdesse opiens charitate benigna illi sum me sapiẽtie derelinquas q̃ nouit bona ꝺ ma lis eligere q̃buscũq3. sicq3 in bonis opib3 pa riter atq3 malis spirituale dño ꝓcedẽte pote ris repire pfectum.

¶ De custodia cordis

Septimũdecimũ. vt coꝛ tuũ seruãs om/ni custodia. sol'q3 spiritualib3 exercitiꝫ deditũ. nulle ibi reꝛ visibiliũ imprimanꝭ cõ cupiscẽtie. vt creaturis oĩb3 alienũ libere possit vacare omniũ creatori.

¶ De charitate ad ꝓximos.

Octauũdecimũ. vt imaginẽ ac similitu/dinẽ maiestatis diuine ꝓsiderãs i cun/ctis hoĩb3. ita oĩes diligas ĩtime charitatiꝭ affectu. omniũq3 z maxime infirmoꝝ z q̃ũ/cũq3 indigentiũ curaz geras. dũmodo circa spũalia tibi nõ fiat nociua distractio. sic̃ bo/na mr̃ diligit atq3 curat vnicũ filiũ p̃dilectũ

¶ De oꝛõib3 cũ opib3 sanctis.

Nonũdecimũ. vt cõtinue mentẽ tuã ita habeas ordinatã cũ deo q̃ oĩe op9tu/um atq3 exercitiũ tã mẽtis q3 corpis sit oꝛõ. oĩaq3 seruitia z maxime hũiliora cũ tanto facias charitaꝫ feruoꝛe. ac si ea ꝓpo corpali ter exhibeꝛes. Nõ certe debes z potes fac/ter cogitare q̃m ipe dixit i euãgelio. Nõ vni ex minimis meis fecist̃. mihi fecistis.

¶ De obedientia sancta

Uicesimũ. vt honoꝛẽ z reuerentiã omni ꝯ tã debitã q3 deuotã sanctissime obe/diẽtie normã. nõ solũ magnis veꝝ etiã mini mis quasi pupillã studeas sp seruare illesaz obediẽs quidẽ nõ solũ maioꝛib3. vt plat̃. ve rũ etiã minoꝛib3 oĩb3 te subꝺiciẽs quib9/cũq3. abnegãdo teipum p ꝓpo. In bonis ex

indifferētibꝫ semp alterꝰ studeas facere vo/
luntatē. in nullo ꝑbens te alicui oneroſum.
ſed potiꝰ in charitate xpi diligēs vniuerſos
teipm cōmunit omibꝫ gratū reddēs. Affa/
bilitates amicitias ⁊ familiaritates fugias
ſingulares. Sūmope caueas ne vnq̄ ꝓbo
vel facto vel geſtu alicuiꝰ rancoris. odij. cla/
moris. iniurie. turbatiōis. murmuratiōis.
detractiōis. ſcādali. ⁊ adulatiōis. ⁊ q̄ūcūq̄
ſimiliū. aliqua rōne vl' mō ꝑ te vel aliū cauſa
vel occaſio fias.

¶ Ꝙ ꝓſolationes ⁊ tribulatiōes occulte te/
neas.

Uiceſimū ꝓximū. vt virtutes vel gratias
ſpūales quas in te vel ꝑ te diuina miſe/
ricordia opari dignat. tribulatiōes ⁊ prelia
ꝓtuliſq̄ ꝓpoſitū vel ſimilia ab omibꝫ abſcō/
dere ſtudeas q̄ntū poteſ. his tamē exceptis
que ꝓprio ſacerdoti in confeſſa debēt accuſatōe
detegi. niſi forte alicui tuo ſpeciali ac ꝓbato
amico ea ſpūalis vtilitatis gra reuelare. cu
ius cōſiliū vel doctrinā in hmōi credas tibi
poſſe valere. ¶ Sollicitꝰ ſemp ſis furari tem/
pus vbiq̄ vt poſſis ſolite oratiōi ⁊ medita/
tioni ſancte vacare vt ſedēdo ſolitariꝰ eleua
tus ſis deſiderio ad ſupna.

¶ Ꝙ deū ſemp ⁊ vbiq̄ habeas i memoria

Uiceſimū ſecundū. vt ſolutꝰ ab omnib⁹
creaturis tāto mētis conatu deſideriꝰ/
q̄ feruore circa tuū creatorē intēdas. vt q̄ſi
omniū inferiox oblitꝰ. q̄cquid agas ⁊ vbicū
q̄ ſteteris. ⁊ q̄buſcūq̄ negocijs impliceris.
die ac nocte ⁊ oīni momēto ⁊ hora deū ſem/
per habeas i memoria. credēs ⁊ cogitans te
cē veriſſime cora eo. ⁊ ipm cogitās vndiq̄ te
aſpicere. Hec aūt cogita cū magna reueren
tia ac timore parit ⁊ amore. ⁊ cū magna di/
ſcretione. nūc añ pedes immēſe maieſtatis
ei⁹ ꝓſtrat⁹. corde amariſſimo petōx veniaz
poſtulādo. nūc ſacratiſſime paſſiōis filij dei
gladio cōpaſſiōis. cora ei⁹ cruce vulneratuſ
cū eo. lachrymoſus ⁊ flebilis apparēdo. nūc
toti⁹ vite illi⁹ decurſuz. obliquitati tue velut
rectitudinis lineā ꝓponēdo. nūc inenarra/
bilia ⁊ immēſa dei beneficia mēte ꝑtractans
gratiaꝝ actiōib⁹ inſiſtēdo. nūc ſtimulis ipi⁹
amoris ardētiſſime puncꝰ. ipm in creaturiſ
oīnibꝫ intuēdo. nūc potentiā. nūc ſapiētiam
nūc bonitatē ⁊ clementiā ei⁹ attendēs. eum
deuotiſſime in cūctis opib⁹ ſuis collaudan
do. nūc deſiderio patrie celeſtis attractꝰ. ad
ipm gemebūdis ſuſpirijs anbelādo. nūc cir
ca nos viſcera ineſtimabilis charitatis eius
aſpiciēs. lerabūda quadā exceſſiua admira
tione corde ac aīmo in ipo deficiēdo. nūc te
ꝑcipitē. nūc te fugientē. nūc te ruentē. nunc
deū te timentē. ſubleuantē. retinentē ⁊ attra
hentē. nūc deū te ingratū ꝑ oīa cōcernen/
tem cōſiderās. ineffabilib⁹ diuine miſericor
die viſceribꝫ tibi patefactis. nimio in eo cha
ritatis ardore te cōferens. totū te fletibꝫ re/
ſoluēdo. nūc ꝓ occultiſſima. ꝓfundiſſima.
⁊ ſumme arcāa nimiūq̄ ſtupenda iudicia
iuſticie ei⁹ diligēter attendēs. eū in oīnibus
fidelis ⁊ cōſtans cū ſummo amore ingēti q̄
timore ac tremore. diſcret⁹ ſupplex ⁊ humi/
lis venerādo. ꝑ oīnibꝫ aūt cōtinuā ⁊ viuam
memoriā ipi⁹ ſacratiſſime paſſionis in aīo ⁊
corde tuo ferēs.

¶ De ſolicita cuſtodia ſuiipſi⁹

Uiceſimū tertiū. vt ſup cuſtodia tua vigi
lans oīni tpe ab antiquū hoſtis fraudi/
bus. q̄ ſepe ſe in angelū lucis trāſfigurās oī
tempe ⁊ in oīni via homini laqueū tendit et
retia. vt aīmas noſtras valeat captiuare ſo
licitudine te cautiſſima tuearis. venantiū la
queos fugiēs ſicut paſſer. tāteq̄ puritat⁹ hū
militate ſancta i oculis tuis fias vt ne ſub/
tiliſſima ei⁹ retia te valeāt cōtinere. a quibuſ
ſane tūc poteris liberari illeſus. cū effectus
fueris iſrael. cōtinue mentalib⁹ oculꝭ videns
deū. quia nō dormitabit neq̄ dormiet eiuſ
cuſtos.

¶ De pura confeſſione peccatoꝝ

Uiceſimū quartū. vt tenēs indefeſſum i
ſtituti ſancti rigorē. ſacris ardoribus ce
leſtiū deſideriox ſucceſus. mētis ⁊ corporis
mūdicie pulcritudinē. innocētie puritatē. cō
ſcientieq̄ teneritudinē ꝓſeruās. cura diligē
tiſſima caueas ne vnq̄ repēdo in aliquo re/
ſipiſcas. Ad q̄ quidē diligenti⁹ ⁊ puri⁹ cō/
ſeruandū. quotidiana diſcuſſione ſepties i
die examines vitā tuā. ſemp añ vel immedi
ate poſt quālibet horā canonicā. cōſiderās
⁊ diſcutiēs attētiſſime qualit de hora in ho/
ram ambulauer⁊ digne cora deo ſine macu/
la i iuſticie ſemita. Et quia nemo eſt q̄ ſic di/
ſciplinā ⁊ iuſticiā obſeruet. vt nihil penitus
negligat vel omittat. ideo neceſſariū ē vt ad
penitētie lauacrū recurrēs cū dolore ⁊ gemi
tu ſepiſſime tue accuſationi inſiſtas. In qua
quidē accuſatiōe ſeu cōfeſſione integre facil
ter ⁊ pure ſine oīni velamine excuſatiōis vt
occultatiōis ſeu palliatiōis ꝑ ordinē omes

tuos retexẽdo defect⁹ sacerdoti ꝓpꝛio tãq; ꝺo debes intimare narrando ꝑ⁹ omissiones quas in his q̃ sunt ad deũ fecisti. ⁊ maxime in oꝛatiõe quantũ ad duplicẽ ei⁹ partẽ. mentalẽ scz ⁊ vocalẽ. deinde defectus i obseruatione iusticie q̃ ad pꝛoximũ. post cõmissiões quas egisti ex mala custodia sensuũ. ⁊ sensibus adiacentiũ affectionũ ⁊ cogitationum. Hãc autẽ cõfessionẽ semp debet cõtritio et satisfactio comitari. vt doleas videlicet de oĩ⁹ offensis. nõ solũ de magnis. sed etiaꝫ de modicis. ⁊ dolẽdo caueas iterare culpaꝫ semp studẽs causas ⁊ occasiões peccati pꝛescindere quãtũcunq; ꝑ amoꝛẽ videãtur tibi cõiuncte. ꝗa tũc iuxta saluatoꝛis sentẽtiam. eruend⁹ est oculus scandalizans id est. occasiones peccati vitãde. que quidẽ apparẽt nobis delectabiles nimiũ. etiã si multũ nobis displiciãt earũ effect⁹. Unde foꝛtissimũ est i hac pugna bellũ. Et ideo oꝛꝛet ꝯm dei ꝑceptũ esse cecũ surdũ ⁊ mutũ. ⁊ insensibilem ad oĩa in quib⁹ nõ inuenit anima lucruꝫ. Ut autẽ diuinoꝛũ ꝓceptoꝛũ eiusq; disciplĩne celestis obseruantiã in supꝛadictis et ceteris alijs solicit⁹ intendas. ac feruenti⁹ accendaris. studeas hec quinq; semel ad min⁹ inter diẽ ⁊ noctẽ. affectuose ⁊ moꝛose oĩi tẽpoꝛe sincera mẽte tractare. q̃ scilicet sit bꝛeuis vita nostra. q̃ lubꝛica via. q̃ moꝛs incerta. que pꝛemia iustis. que supplicia paꝛantur iniustis. vt nõ sit seruitiũ sine timoꝛe. nec gaudiũ sine tꝛemoꝛe.

¶ Quales esse debem⁹ in nostra reputatõe cuius pfecti.

Uicesimũquintũ ⁊ vltimũ. vt cũ diuina gratia largiẽte oĩa bene feceris. te seruum inutilẽ ⁊ peccatoꝛẽ recognoscẽs. omni beneficio dei repures te idignũ. semp robustissimã fidẽ tenẽs. repleꝯ charitate diuina fiducia magna sperãs ab ipo misericoꝛdissimo patre misericoꝛdie tibi viscera aperiri. vt dũ in fossam pfunde humilitatis firmissima ieceris fidei fundamẽta. ereꝛexisq; lucidissimos parietes cõtinue ac feruide charitatis decoꝛatos omniũ virtutũ picturꝫ. tectumq; desideꝛate spei beatissime posueris gloꝛiosum. tandẽ oĩb⁹ oꝛdinate dispositis sum⁹ ille celestis inhabitatoꝛ dulcisq; hospes fideliũ animaꝝ. cui⁹ delitie sunt esse cũ filijs hominũ tãdiu recũ dignet inhabitare ꝑ gratiã in pꝛesenti seculo vel exilio. quousq; post terminũ vite hui⁹ in celestis beatitudinis patria gloꝛiosa stola ꝑpetue immortalitatis indut⁹. claritatẽ vultus ei⁹ cũ oĩb⁹ sanctis cernere mereaꝛis in iubilo. vbi eꝛit summa felicitas ⁊ eterna beatitudo. finis et cõplementũ omniũ desideꝛioꝝ nostꝛoꝝ.

¶ Cõclusio epistole huius

Nec verũtamẽ adhuc scias charissime frater idubitãter q̃ nisi pfecte abnegaueris temeipm. sequi nõ poteris vestigia saluatoꝛis. ⁊ sine solicitudine cõtinua ⁊ laboꝛe. ei⁹ gratiã adipisci nequibis. Et nisi assidue ꝓpulsaueris poꝛtas ei⁹. ingredi non poteris ad pacẽ mentis. Et nisi te instãter in timoꝛe dei tenueris. cito dom⁹ tua coꝛꝛuet in pꝛofundũ. Et si fideliteꝛ ⁊ cõstanteꝛ te tenueris ⁊ exercitat⁹ fueris in ꝑdictis. spero in misericoꝛdia saluatoꝛis q̃ te gratia sua dignum faciet in ꝑsenti. secũq; poꝛieris gloꝛia i futuꝛo. Dõ ipe tibi ꝓcedat q̃ est trin⁹ ⁊ vn⁹ in secula seculoꝝ benedict⁹ Amen.

Et autez charissime non ideo tibi scripsi quia te credeꝛẽ talibus indigere. sed q̃ ante collegerã pꝛo meipso. cernensq; mee incõstantie pꝛonitatẽ. seu cõstantie paruitatẽ. cogitaui ea tibi tanq; coadiutoꝛi fideli ꝓmunicare. vt q̃ mea pusillanimitate negligentiaq; tepoꝛis omittit. tua magnanimitate feruoꝛisq; solliciturdine restaureꝛ. maxime cũ te concoꝛdez quasi omnib⁹ voꝛ meis in huiusmodi simplicioꝛibus plurimũ ꝺlectari cognoscã. Quapꝛopter charissime in christo hec ea rogo caritate suscipias. qua illa tibi me scio affectione misisse vt videlicet his omnib⁹ supꝛadictis quoꝝ quidẽ disciplina non videꝛ esse gaudiũ sed meꝛoꝛis. ita per celestiũ studioꝝ exercitia studeas te mãcipare. vt pacatissimũ iusticie fructũ afferãt in futuꝛo. ⁊ expectationis eius dulcis memoꝛia etiã in ꝑsenti anima tua gustu deuotionis adipe ⁊ pinguedine repleatur in christo iesu domino nostro. cui me aridũ ⁊ verbosum potius q̃ deuotis tuis oꝛatiõibus ꝓmendabis. Cui est honoꝛ ⁊ gloꝛia decus ⁊ imperiũ per infinita secula seculoꝝ Amen.

¶ Explicit epistola sancti Bonauenture. Que est quasi regula omnium pie ⁊ spiritualiteꝛ in christo viuere volentium.

Incipiũt viginti passus siue formula noui-
ciorũ scti Bonauẽture De informatione
spũalis vite ac ꝑfectu religiosoꝝ

QUis in spiritu
ꝑficere ꝛ ꝫ esse ꝓpter qđ vt ꝫ fie-
res ad scolã ꝑtutũ. i. ad religiõꝫ
venisti. ꝛ ne fias illis silis q̃ lon
go tpe ĩ scolis manẽdo multũ tpis ꝛ sũptus
inutiliꝫ ꝓsumũt ꝛ mime discũt. istã formule
cõpendiũ añ oculos habeto ꝛ ad eã regl'az
ordina vitã tuã ꝛ mores cõpone. ꝛ studiũ ĩ-
pende ꝛ tps expende.

QQ religiosus volẽs ꝑficere magistris se
ꝺz submittere. ¶ Capitulũ. I

IN ꝑmis sp esto sub tali rectore ꝛ ma
gistro. vl' si talẽ hr̃e nõ potes. tuipse
tibi mgr̃ esto q̃ sit strẽnuꝰ. vt ad huꝰ
formule regulã cõpellaꝝ ꝛ in nullo tue ꝑpe
volũtaꝝ libertati relinquaꝝ. Puer em̃ q̃ di
mittit volũtati sue. i. puerili tasciuie. ꝓfudit
matrẽ suã. i. religionẽ. Ideo tot ordines re-
ligionũ cõfundũt. qꝛ pueriles mẽte sibimet
dimittũt sine freno ĩtrahẽte a noxijs. ꝛ sine
virga ad salubria cõpellẽte. aut ex negligen-
tia senioꝝ. aut ex nociua ꝺescẽsione eorũ ne
teneros aĩmos frangãt seuera coertõe. Si
cut imprudẽs medicꝰ q̃ ne ꝓtristet egrũ quẽ
curare ꝺberet patit eũ nociua comedere. ex
quib⁹ grauꝰ ꝛ diutiꝰ infirmat. Et cũ in vno
dissimulant excessus ei⁹ ꝛ vicia. cito ab alijs
trabit in exẽplũ. vt etiã sibi talia ĩpunita p-
mittant q̃ vidẽt in alijs sustineri.

QQ puersi nec volũt corrigi nec pati alios
apud se fieri meliores.

¶ Capitulũ II

QUandẽ ad ꝫ ista mala libertas dilata
tur ꝛ ꝑficit. cũ hec a pluribꝫ vidẽt fie-
ri. vt q̃i ꝑ lege ꝛ ꝑiure ordinis defen
dãt. ꝛ si q̃s ꝓtrariũ ꝺicere aut docere arguẽ
do ꝑsumpserit. singularꝫ supstitiõis ĩprope
riũ sustineat. ꝛ q̃si nouũ ordinẽ ꝛ insolitũ mo
rem ĩducere velit vt delyrꝰ ꝛ vanꝰ irrideat.
ꝛ onerosus fiat oĩbꝫ. ꝛ tãq̃ temerarius iu-
ꝺex alienoꝝ actuũ psecutiões amarissimas
patiat. Timẽt em̃ distorti ꝛ a via dei exorbi
tãtes. si ꝑcerẽt zelãtibꝫ ꝑ iusticia ꝛ religionis
disciplina. ad ꝑtẽ suã alios attraberẽt. et ita
paulatim ad ordis obseruãtiã etiã ipi tãdẽ
cogerent. ꝛ ꝑcauẽt ardẽtissime ne ad ꝫ pue-
niant. ꝛ sub specie singularitatꝫ extirpande
ejciũt a se illos ꝛ oppriműt q̃ desiderant re-
ligionẽ ad statũ debitũ reformare. Qꝺ vidẽ
tes alĩ quib⁹ ꝫ displicet q̃ aliquã bone volũ
tatis scintillã habẽt. sꝫ tñ infirmã terrenꝰ. et
potꝰ studẽt se illis cõformare quos fortiorẽ
ptẽ vidẽt hr̃e in multitudine ꝛ potẽtia q̃ cũ
istis tribulari. ꝛ insup infamari. Juxta illꝺ.
Et q̃ recessit a malo ꝑꝺe patuit. Hec oĩa
expti sumꝰ in nigro ordine vl' in alijs. Flũq̃
aũt ꝓtingat nostrã religionẽ ad statũ similẽ
puenire. Amen.

QQ volẽs ꝑficere in nullo ꝺz eẽ negligẽs.

¶ Capitulũ III

QUi tali feruore ad religionẽ veit q̃
p oĩb⁹ q̃ mũꝺ⁹ ei⁹ ꝑmittere vel da-
re potuit. noluit dãnari in secl'o. nec
ꝑ ꝺiuitijs vl' honorib⁹ vel delicijs. nec amo-
re amicoꝝ. vl' ꝓpꝛij corꝛis ꝺubitauit se trade
re carceri penitẽtie. ꝓpter deũ. nõ ꝺebꝫ modo
vilioꝛ esse q̃ tũc fuit vt ꝑ ꝫbis hoĩm deserat
viã dei. iã in eꝰ ingressũ exist̃es a cuꝰ aggres
su nec terroꝛib⁹ nec blãdicijs potuit auerti.
QQ si times ꝺ singularitate notari. ꝛ ob hoc
alijs odiosus fieri. scias q̃ nullꝰ sanctoꝝ sin-
gularis gl'ie factꝰ est in celo nisi q̃ inter hoies
hic posit⁹ studuit esse i sanctitate vite singu-
laris. qđ tñ de singularitate ꝑtutũ ꝺico. nõ
de cerimonialib⁹ obseruãtijs. paruã vel nul
lam habẽtib⁹ vtilitatẽ ꝑtutis. Studia aut̃
sanctitatꝫ in his ꝓsistũt. in cauẽdo oĩe pec-
catũ ꝛ oĩe scandalũ q̃tũ est in se. ꝛ insisten-
do oĩb⁹ ꝑtutib⁹ humilit. ꝛ inq̃rẽdo familí-
aritatẽ dei ꝑ affectũ deuotiõis interne. Ad-
uersus hmõi nulla est bona ꝓformitas per
quã hec studia ꝺestruunt. Cũ em̃ ꝑ iusticia
sicut ꝛ ꝑ fide portꝰ ꝺebeamꝰ pati. nõ solũ irri
siones ꝛ ꝺespectiões. sꝫ etiã psecutiões q̃sli-
bet ꝛ mortẽ. sic̃ passi sunt sancti ante nos. et
patient̃ post nos in ꝺieb⁹ nouissimis q̃ fidẽ
ꝺeserere vl' iusticiã vite peccãꝺo relinquere
Discamꝰ in quis ꝑbꝫ ꝛ ꝺespectionũ tribu
lationib⁹. vt si grauioꝛa imineret nobis pro
xpo certamina sciamꝰ ꝑ patiẽtiã supare. Hã
qui a leui flatu deijcit. quõ stabit a vẽto ma-
xime tẽpestatis. Hec ad ꝑmuniendũ cor pre
missi ꝓtra retrabẽtes a studio ꝑficiẽꝺi in ꝑtu
tibus. qꝛ q̃ tale studiũ i se nõ diligũt. vix pñt
in alijs secũ morantibꝫ eq̃nimiter sustinere.
Unꝝ sicut illi nõ ꝺimittũt ꝺsuetuꝺines suas
malas ꝛ notias ꝓpter nos. sic nõ optet nos
bona ꝛ vtilia studia abijcere ꝓpter illos. qꝛ si
volũt ad vitã eternã venire. oportet eos no
biscũ viã dei nõ suã ambulare.

Viginti passus de uirtutib⁹ bonoꝝ

¶ Ex religiosus nō debet intēdere ociosita ti vel leuitati. ¶ Capitulū IIII

Unqꝫ debes p mutatoria ociosꝰ vagari. nec rumoribꝫ ꝛ ꝓbis ociosis vacare. nec risui. nec scurrilitatibꝫ dedit⁹ esse. qꝛ hec faciūt mentē vagā ꝛ inanē. et licētia istoꝝ dissoluit coꝛa pōdere timoꝛ dei ꝛ affectū interne deuotiōis exhaurit. Non euageris hinc inde ocul' curiose singula ituē do. qꝛ ꝛ leuitatis est indiciū ꝛ ea q̄ foris hauris p oculos vel p aures strepitū quendaꝫ interi⁹ suscitāt q̄ puritas intelligētie q̄ i bonis meditatiōibꝫ mētē pascit q̄si q̄dā pulueꝛe obscurat. Quicqd nō est tibi necessariuꝫ vel vtile ad tuū vel alteri⁹ ꝓfectū. ptrāsiꝛ noli imoꝛari ne coꝛ i eo defigat. l' tps infructuose in eo expendat.

¶ Ex religiosus debet se occupare lectione meditatiōe. oratione. ꝛ operatione.

¶ Capitulū V

Semp aliqd recū defer in memoria. qō de deo rumies cogitādo. ꝛ mētis tue intuitū sp in eū defigere stude. sicut docet ꝓpha. Prouidebā dñm in ꝓspectu meo sp qm a dextris ē mihi ne commouear Hoc em̄ cōtinet coꝛ apud se ne cōmoueat a se p vanā leticiā vl' irrōnabilē tristiciā. Hū dus em̄ in q̄ fluitam⁹ varijs tēpestatū vētis agitat. ꝛ q̄ ñ vult nauē coꝛdis sui q̄ssatōibus ꝓteri. vel vndaꝫ influctiōibꝫ demergi. vel in exteras plagas vētoꝝ flatibꝫ impelli. affigere eā funibꝫ bonaꝝ cogitationū assuescat ad petrā immobilē. Petra aūt est xps. Quē funē vt difficile rūpat ex triplici resticulo ꝓponat. ex sanctaꝝ scpturaꝝ deuota lectione. ex sedule oratiōnis cōpunctiōe. ex bonaꝝ actōnū humili exercitatiōe. Lectio dat materiā ꝛ q̄si semē bone cogitatiōis. Oō rigat ꝛ ad ꝓfectū roborat ꝛ coꝛ illumiat ad intelligētiā. et ipinguat affectū ad saporē. Bona actio mag̃ ꝓdita pinguedie charitat⁹ ꝛ obedientie vl' alteri⁹ ꝓtut⁹ letificat ꝓsciam ꝛ dat fiduciā spei in deū. ꝛ si ad horā intercipit deuotiōis quietē. tñ merek postea maioꝛē dulcedinis i fusionē ꝛ gr̄am puritatis.

¶ Ex cauēde sunt vane cogitatiōes ꝛ inutiles occupatiōes. ¶ Capitulū VI

Feriat⁹ ꝛ vacās caue tibi a vanis ꝛ p̄uis cogitatiōibꝫ. ne vl' p modicū i te moꝛenk. qꝛ cito inq̄nāt coꝛ labe cuiuscūqꝫ vicij. vt luxurie. vane gl'ie. odij vl' alioꝝ Itē caue ab inutilibꝫ occupatōibꝫ qꝛ tps pdunt ꝛ coꝛ inq̄etāt ꝛ vtilia impediūt. ꝛ deuotionē dissipāt. Itē a coꝛpoꝛe accidie ꝛ pigricie que mētē tepidā ꝛ coꝛp⁹ delicatū reddūt. ꝛ ad bona opa desidiosum.

¶ Ex inter homies caueēda est tā ostentatio q̄ supfluus pudoꝛ.

¶ Capitulū VII

After hoics existens caue a duobꝫ q̄ ad teipm. ꝛ a duobꝫ quo ad alios. Quo ad te caue ne aliq̄d facias vt ab eis noteꝛ vñ gloriā queras i gestu. i voce. in sermone. vl' in actu. qꝛ peccatū est ꝛ vanū. ꝛ cū putas eis placere. forte displices. et iudicāt te q̄ inanis gl'ie cupid⁹ sis. vel forte nō aduertūt qō agis. ꝛ sic pdis conatū tuū i utiliter ꝛ vane. sic̄ stulti q̄ pictis imaginibus quasi viuis hoib⁹ obsequūk. ꝓ. Qui hoibus placēt. i. placere volūt vl' cupiūt. cōfusi sunt. Itē ne pudoꝛe supfluo obꝛuaꝛ in his q̄ coꝛā hoibꝫ agere debeꝛ. loq̄ndo. cogitādo vl' aliq̄d agēdo. sz ita liber esse stude coꝛā eis ac si sine eis esses. Et si intus verecundia estuas foꝛ repme qꝛ q̄ magꝫ notabilē te faceꝛ ex pudoꝛe. eo pl⁹ ꝓsiderāt te. ꝛ ita magꝫ ꝓfunderis. Signū supbie videk esse nimis eruberescere de illis defectibꝫ q̄s natura indidit. vt de deformitate coꝛpis vl' ruditate voc⁹ ꝛ siliby. De vilitate aūt vestis vl' humilibꝫ obsequijs erubescere i pauꝛe religioso grauis supbia est.

¶ De quibꝫ erubescere debet religiosus vel humiliari in oculis suis.

¶ Capitulū VIII

Uicū vel scādalū erubesce vñ vel de⁹ offendik vel aliqs scādalisak. Apud teipm erubesce de peccatꝫ tuis. ō coꝛpoꝛe in futuꝛo dei. de negligētia bonoꝝ que posses facere ꝛ deberes. q̄ tps defluit ꝛ pfectus ꝓtutū nō crescit. ō hypocrisi q̄ foꝛz vis purari meliozꝫ ine⁹ te inuenias q̄ vicia tua occultas. nō timoꝛe nocumēti alteri⁹ sed timoꝛe displicēdi ꝛ ne vilipēdaris q̄ p bona q̄ ostēdis vis videri ꝛ placere hoibꝫ. vt ex his suspicenk te multo plura ꝛ maioꝛa i occulto hr̄e. erq̄ talia foꝛas pdeūt q̄si te dolēte q̄ viꝛ adeo familiarē aliquē habes vnanimē quē velles te i om̄ibꝫ agnoscere sic̄ teipꝫ agnoscq̄ō etiā fit in ꝓfessiōe q̄nqꝫ. ꝛ si nō audes peccata tua supprimere q̄n ipa accuses. tñ de illꝫ in q̄by te magꝫ displicere times. ita oꝛdinas ꝓba. p̄mittēdo. subiūgēdo. colorādo. q̄ minus appareāt verecūda. vl' si forte pl⁹ nudeꝝ

fers gl'iaris. z vis inde apud ꝓfessorē sanct⁹ notari. q̄ tā humil' sis vt re mag⁹ q̄z necesse sit studeas ꝓfundere ꝓfitēdo. Q̄ cū tēptari/oniby vicioꝝ maxīe carnaliū ita ōsidiose pugnas vt solo timore piculi vl' ꝓfessionis pudore eas repellas z q̄ntū audes i affectu cārnis arrideas. solo ꝓsensu opis z moroſe delectatiōis excluſo. Et in h̄ maior apparet p/uersitas q̄ cū facile q̄q̄z posses hm̄oi tēptationes q̄si muscas īmūdas abigere ex negligētia eas ꝑmittas crescere z calescere z ꝓualescere donec ꝓfortate iā piculosiores fiūt. z difficili⁹ vincūt. z ꝓsciam sepi⁹ pulsando cōfundūt. Q̄ ita desidiosus es ad ea q̄ dei sūt z ad ꝓtutes. vl' q̄ ad deuotōis studiū ꝑtinēt vt pudor hūan⁹ plura ex his mag⁹ a te vl' ex te extorq̄at q̄z amor diuin⁹. Q̄ ita es ingtus dei bñficijs vt nō solū debitas nō agas gtias ꝑceptis. ſz etiā gr̄am oblatā z paratā i vacuū recipias z negligas vtiliora ad q̄ tūc sentis tibi arridere gr̄am. z occupes te vanioribꝫ studijs q̄si q̄ texit aranea⁹ telas q̄ non ꝓderūt ad vestimēta salut⁹. Q̄ illa ad q̄ tenēris faciēda. sic̄ sunt hore canonice z sil'ia. ita negligēter z desidiose ꝑsoluis. vt nō tā meritū inde speres q̄z suppliciū expectes. q̄z si ꝓba ore vtcūq̄z pferas. cū corde tā vag⁹ es. et affectu frigid⁹ q̄ nec sensum orōnis ꝑcipis. nec deuotiōis affectū. z de ipis ꝓbis plurima defluūt accelerādo. z vtinā nō m'ta trāsilias omittēdo. dū nō attēdas si dixeris vel nō dixer⁹. nisi forte ex ꝓiectura alicui⁹ ꝓbi q̄si ex cauō apprehēsiōe reputes te dixisse. Deus aūt z si patiēter dissimulat intēdere nr̄as negligētias. tñ nō min⁹ odit eas ſz iregre dinumerat eas. districte dīudicat. seuere puniet. nisi nos ꝓueniam⁹ faciē ei⁹ in hūili cōfessione. in forti sat⁹factiōe. z in seriosa emendatiōe. Q̄ ad oīa q̄ ad corꝑis curā vel cōmodū spectāt studiosissim⁹ es. Que ꝓo ad spūs ꝓfectū vel ad supne charitat⁹ exhibitōnem vel ad p̄lati obedientiā. vel carnis castigationē spectāt deses eis. Q̄ etiā hos z sim̄i les plures aduertēs in te defect⁹. nō terrer⁹. nō cōpunger⁹. nō discutis. nō corrigis. quasi de⁹ aliter tecū actur⁹ sit q̄z cū oīm̄by alijs. vt mala tua incorrecta nō puniat. z bōa neglecta remuneret. Pro his z sim̄ilib⁹ erubesce apō te z ab alijs ea in te dīudicari z reprehendi nō miret⁹. nec indigner⁹ ſz verecūderis semp. Dect⁹ alia plura in meipso ꝓaciter recognoſcēs erubesco z doleo. ſz nō tm̄ sicut debeo. z ideo nō emēdo sicut possem z expedire. Ex meipo aūt intelligo q̄ hec vel aliq̄ istoꝝ etiā ꝓtimo meo ineſſe possunt. z ideo vnuſq̄sq̄z iudicet z circūſpiciat semetipm. cōsideras ex vno latere qualis sit. maxime q̄d sibi desit boni z insit mali ex vicio ꝓprio. ex altera ꝑte. qualis esse debeat in ꝓbitatib⁹ z moribꝫ bonis. vt ex hoc z humiliet⁹ ex cognitōe defect⁹ sui z ꝓuocet⁹ ad studiū ꝓficiēdi ad illa que videt se debere z facere vel habere. z ꝏ regratiet⁹ si in aliquib⁹ forte ex eius gratia ꝓfecerit.

¶ Quō religiosus se debeat hr̄e ad alios ¶ Capitulū IX

Q Uo ad alios caue a duobꝫ. ꝓimus vt nō curiose respicias vel ꝑquiras eoꝝ ꝑsonas. vultꝰ. dispositiōes. habitum. gest⁹. facta vel ꝓba. vel officia. Iñtū em̄ tibi nō attinēt ista ꝑscrutari vtilitat⁹ causa ita ꝑtrāsi. ita cogita ac si essēt oues vl' alia animalia vt nihil circa illos occupes visum tuū vel coꝝ. Alter⁹ vt nō iudices vel dīudices de alijs quales sint vel esse possint. i mēte. in merito. in moribꝫ vel alijs. q̄z talis discussio vana est z sepissime falsa. imo temeraria. qua insup coꝝ inquietat⁹ z aliquādo inq̄natur z cōsciētia ledit⁹ z alia bona negligunt⁹ ex tali occupatōne. Et si aliqua videas vel audias de aliquo q̄ nō placet. trāsi z obliuiscere cito. cōmittens eū sibi z deo. maxīe vbi ad te nō spectat illi⁹ correctio ex debito magisterij. vel ex sociali familiaritate vel denūciandi necessitate.

¶ Q̄ cōpassio debeat peccatoribꝫ z afflictis. ꝓmo tamen ꝓpo

¶ Capitulum X

C Ompatere cū peccantib⁹ quasi in tēpestate mar⁹ naufragātibꝫ q̄z longe miserabili⁹ est in lacū inferni demergi q̄z in ꝓfundū mar⁹ submergi. Ora ꝓ eis z plora cū potes. ex h̄ em̄ mereb⁹ vt tu a simili naufragio liberer⁹. Beati em̄ misericordes. q̄m ipoꝝ de⁹ ita miserebit⁹ vt a miseria liberent⁹. Dic etiā oīm miseroꝝ afflictōes aio z oculo ꝓpassiōis ituere. z singula eoꝝ miſias aggrauātia studiose ꝓpta. diligēt ponderā vt ex his affect⁹ miſatiōis i te pinguescat. z si q̄s tu miserias pater⁹. tibi leuiores i eoꝝ cōparatiōe videāt. Collige etiā ex his q̄ vides passiōes z labores z paupertates ihu xp̄i q̄ cū esset diues ꝓ nob egen⁹ fact⁹ est. vt illi⁹ inopia nos diuites in celestib⁹ essem⁹.

Viginti passus de uirtutib⁹ bonoꝝ

¶ Que sint cõmunia vicia hominũ.

¶ Capitulũ XI

Tria sunt cõmunia vicia apõ hoĩes primũ, pnitas reꝑhendẽdi q̃ ĩ alĩs vidẽt z nõ sunt ꝼm affectũ eoꝝ. Alterꝫ est adulatio q̃ solẽt sibĩ inuicem blãdiri. laudãdo. arridẽdo. q̃rẽdo quõ valeãt. cũ tñ nõ curẽt eos qñq; valere. honores inutiles offerẽdo. z alĩs multis modis in q̃b⁹ nõ est vtilitas. nec ex affectu faciũt sꝫ ex vsu vt placeant. Tertiũ est ꝓpria gl'iatio de seipõ q; ea q̃ facim⁹. dicim⁹. sentim⁹. z sum⁹ placẽt nobis z ꝓferim⁹ ea alioꝝ factꝫ cõmendãdo vl occulte cogitãdo. z dedignamur si alĩ nõ mirent ea. q̃si nõ habeãt sanũ iudiciũ z delectamur in laude nostra. Et si aliq̃n nosipos accusãdo humiliam⁹ nõ pure ꝟ facim⁹ sꝫ volum⁹ ꝑ hoc astute puocare aliũ ad laudẽ nostri. q̃i nõ debeat pati vt nos vitupem⁹ qõ laudandũ in nobis est. vl ad ꝟ sepe facim⁹ vt humiles rtputemur. z saltez ex ꝟ placeam⁹ si alia placẽtia nõ habeam⁹ Qui ab his trib⁹ liber esser. in magna puritate viueret z ꝙete.

¶ Qꝛ munera z curiosa nõ sũt curãda religioso.

¶ Capitulũ XII

Nulla curiosa habere cures. vt ymagines. tabulas. sudariola. pater noster z sil'ia. nec recipias nec des alĩs ꝑ munuscul⁹. qꝛ occupãt coꝛ. z magistꝫ nostris nõ placẽt. z faciẽt te notabilẽ inter ceteros. z sepe sine licẽtia recipiunt z dant talia ĩ caute dũ pudet eos totiẽs ꝓ ĩstis recurrere ad magistros. Species aromaticas nõ habeas nisi ꝓ euidẽti infirmitate nõ possis carere. Qui oñib⁹ reb⁹ peculiarib⁹ carere posset felicior esset. qꝛ multã detractiõis materiam abscidisset. Si aũt aliqua iuberis habere. vt libꝛos rõne studij z scriptoꝛiola. nulla supflua collige vel curiosa. solis cõtent⁹ necessarijs in numero z valoꝛe. Ipe habit⁹ tunꝰ z oñia vestimẽta tua simplicia sint z inculta. z coꝛp⁹ z gest⁹ z oñia foris apparentia plana sint z pura. nil notabilitatꝫ curiale vl curiosum vl singularitatꝫ coloꝛe respersum affectes.

¶ Qꝛ iudicia humana nõ sunt curãda.

¶ Capitulũ XIII

Tude humano iudicio nõ moueri. nec delectari fauoribꝫ. nec despectu ꝓ tristari. qꝛ iudiciũ humanũ cecũ ẽ frequẽti⁹ z ignoꝛat ꝟitatẽ. z fallit sepissime. nec si laudarꝫ ab hoĩe eo ĩõ laudabilioꝛ. nec si despicerꝫ eo ĩõ vilioꝛ. Stult⁹ est qui stulto placere laboꝛat. qꝛ sic cec⁹ nõ discernit inter coloꝛes. nec surd⁹ int sonos. ita insipiẽs hõ nescit pẽsare meritoꝝ dignitates. Ũñ cũ aliq̃d agere te ꝓtingit estimabile. vt ꝓdicare vl sil'e. nõ anxierꝫ quõ ad placitũ hoĩ ꝓficias. sed inuocato auxilio dei put meli⁹ expedire ꝼm deũ intelligꝫ stude facere. Et si bene successerit. deo adiutoꝛi refer gr̃as. z noli extolli. qꝛ nõ ꝓpter te sꝫ magis ꝓpter alioꝝ oꝛõnes ꝛmerite data tibi esse gratiã debes estimare Si aũt min⁹ bene successerit noli turbari z pudoꝛe ꝓfundi. sed gr̃as deo refer qui sic te ab elatiõe defendit. Siue aũt bene siue minus bñ successerit. statim sic te habere stude intus z exteri⁹ ac si nõ fecisses. Laudet qui vult vl despiciat. q̃d ad te tu tace. Excusatões z recusatões qñ debem⁹ aliqua hmõi facere. ad ꝟ sepissime fiũt ne despiciamur. vl ꝑ sumptuosi iudicemur q̃ talia audem⁹. Ũñ videt esse puri⁹ z humil⁹ simpliciter facere q̃ est faciendũ. vel obediẽtia iubẽte. vl charitate instigãte. si placet alĩs bene. si nõ. q̃d est tũc ꝓditũ. Nã cũ oporteat te ꝓdicare vel simile facere. quod aliq̃d honoꝛis videt habere. si bene feceris lucruz babes de ꝓfectu laboꝛis tui. si min⁹ bene. iterũ lucraris meritũ humiliatiõis tue. z q; post hoc min⁹ ad huiusmodi cogeris ab his quib⁹ non placuisti Oñes sum⁹ alterutrũ expositi vt alter alteri placeat vel displiceat Unde cũ in mea nõ sit potestate vt tibi placeã. sed ĩ tuo arbitrio vel affectu quẽ tibi dare nõ valeo. si multuz laboꝛo tibi placere. forsitan nõ ꝓficiã. qꝛ alit⁹ iudiciũ tuũ dirigit. Et ideo nihil in hac ꝓte meli⁹ video q̃ vt soli deo studeat homo placere z primũ nõ scãdalizare. vl sciẽter offendere. z cõmittere deo. si hominib⁹ placeat vl displiceat humiliter z patiẽter. Juxta illud Wibi ꝓ minimo est vt a vobis iudicer. ꝛc. Quib⁹ eñ places ascribe ipsoꝝ beniuolẽtie non tue ꝓbitati. Quib⁹ autẽ displices attribue tuo merito z cogita q; si ex tantillo eis displices. sicut exteri⁹ cognoscere valent i te vilitatẽ tuam. q̃d fieret si radicit⁹ ꝓspicerent oñia vicia tua z peccata z inbonesta queq; mirũ si nõ ejicerẽt vel lapidarẽt te. Pro me loquoꝛ. nunq; tñ a fidelib⁹ despectus sum. sicut despicabilis in veritate sum. Unde nõ debeo indignari cũ aliquãdo despicioꝛ. sed mirari z reputare ꝓ beneficio dei q; nõ oib⁹ odiosus sum.

¶ Q detractio est p patiētiā superāda

¶ Capitulū XIIII

Et cū detrahi tibi itelligas nō moueaˢ, qz si vez est qđ dicit nō est icōueniēs hoc loq homies qđ tu facere ausus es. Si aūt vez nō est. nō nocet tibi eorum oblocutio. Velut si alb⁹ esses z diceret aliquis te nigrū esse. qđ tibi obesset illi⁹ dicere. nihilomin⁹ tñ esses qđ esses. z non aliud Et si qs estimaret te capzā eē tamē nō esses Si aūt ad pmos mot⁹ hmōi aduersitatum turbaris z inflāmaris ex impatiētia. repme irā z sustine ad modicū. sicut q̄ sustinet vstiōnē cauteriū. vel sectionē chirurgici. cogitans vtilitatē patiētie. z cito sanari incipies z melius habere. imo hoc ipm expugnare intus. ac exacerbari magne vtilitat⁹ est. qz est purgatio peccati. viciꝝ lima. exercitatio virtutis meritū glozie. pparatio pacis. Nō cozonabit nisi q̄ legitime certauerit.

¶ Q null⁹ debet odiri nec despici malus p pter spem cozrectionis.

¶ Capitulū XV

Rancozē erga nullū i cozde retine. ad oīes mite coz z pacificū habere stude. nec p tua offensa nec p illi⁹ vicio aliquē odito. ne fias cū illo sub specie zeli pariter vicios⁹. Si nō conuenit tibi ei⁹ habere familiaritatē. pter vite eius deformitatē. sic displiceat tibi malū qđ habet ex se. vt non sit tibi bonū execrabile. qđ est ex natura in pzesenti. vel ex gra forsitan in futuro. Multi ei mali fiūt postea boni. quod de oīb⁹ viuentib⁹ est sperandū.

¶ Quomodo sit cōuersandū cū illis q̄ hominē odiūt z psequūt ¶ Capitulū XVI

Quod si aliquis te odiret z detrahez z niteret cōfundere z grauare. si cuz eo in similib⁹ vis ptēdere nō vincis eū nec placas sz puocas. sicut q̄ canē latrantē minādo puocat ad mozdendū. q̄ si latratus ei⁹ nō aduertēdo trāsiret. citi⁹ cōpesceret eum vt abiret. Hā cū hoc intēdat oīs adu ersari⁹ vt molestet z puocet illū cui aduersatur si videt te exacerbari z cōtristari habet qđ querit. z tāto fozti⁹ instat quomō te graue t quāto pl⁹ vidz valere conat⁹ suos ad id quod intēdit. Si aūt viderit q̄ patiēter sustines z ptrāsis ac si nō sentias. confundit i seipo z cōfringent tumētes fluctus ei⁹. et ex indignatōe sua quiescet. vides q̄ non valet efficere qđ querebat. vt videlicet te pturbaret. vel certe cōfusus cōpunget z cozrigetur exēplo patiētie tue emēdatus. Q si forte ob stinat⁹ nec cozrigit nec desistit te psequi. discet aliquid pati p dño. quia ille q̄ tibi aduersat grau⁹ torquet semetipm q̄ te. Qui autē seipsum mozderet z laniaret in odiū tui quid te lederet. imo te de se vindicaret. z ipse non tumozsuū vulnera sentiret. Ita sentias z de illo qui te odit. se laniat nō te. Unde tu habeto pacē tecū. z aliena malicia nō tibi nocebit. Q z si verba mala z cōtumelias tibi irrogerit. discere debes vt oīa verba pro sono habeas trāseunte nisi quantuz vales ex eis edificatiōis capere. sed inquantū pturbare possunt z scādalizare. sint tibi vt auiū garritus z latrat⁹ canū. hec cū audis ptransis et nō curas. Noli similis illi fieri qui tibi ōtrahit. quia sicut in illo odibile est viciū detractionis. ita etiā esset in te. Nemo autē in odium aduersarij sui sibimet pscidit nasum. vel eruit oculos. sic nemo sapiens deturpat seipm vt sic se vindicet de inimico. q̄ tunc nō tristiciā sed leticiā cōferret inimico. Si patienter fers iacula aduersantis alij cōpatiētur tibi z impugnabūt p te aduersariū tuū. te tacēte z diligēte ampli⁹. Si autē te vindicare voluris z defendere resistēdo aspiciēt z despiciēt vos pariter mozdētes z scandalisentur i vtroq Doctrina xpi magistri domini nostri est. cui⁹ te esse discipulū pfessus es in professione regule. diligere inimicos. benefacere odiētib⁹ nos. z sic nostra benignitate vincere illoz malicia. sicut ipse malos mutat in bonos. patienter eos vt quer tant expectando z beneficijs allíciendo.

¶ De illis qui magis volunt alios cozrige req̄ se emendare.

¶ Capitulū XVII

Orige in te quo in alio reprehēdis z doce te quod vtile vnicuiq agnoscis. feruoz tuus agat in te pus Et ita inflammat⁹ alios calefac. sicut ignis proxima pus. z postea remotioza calefacit. Tu tibi proxim⁹ esto in cozrectione tui. regula ingenij tui z zelus iustitie tue pmo formet te in exemplar artis tue alijs imitāduz Ostende in proprio opere tuo cui⁹ peritie sis in opere alieno. Quidam sciunt multa in alijs cozrigere. z vitam aliozum ozdinare. in seipsis autē multa incozrecta relinquūt nec minimam diligētiam adhibent vt proprium statū ozdinent ad profectū virtutis.

Quicq̄ somniāt si essent ī tali statu vl̄ officio vel dignitate q̄s bñ vellēt illā disponere. suū aūt statū in q̄ iā sunt nec solicite discutiunt. nec emēdāt. Si aliq̄n ammonit̄ p aliū. vel ex casu forte ad se reuersi cogitāt se ad meliora extēdere. nec pinde disponūt qualit̄ h̄ faciāt. vel in eo q̄ puidēt nō pseuerāt. ꝙ suetudine dissolutōis ꝛ tepore eos ad solita reuocante.

¶ Sensus ꝛ cogitatiōes domāde sunt ne p licentiā insoleſcant.

¶ Capitulū. XVIII

Sto ruimēt potēs. vt statim ad nutū rationis assuescas tā cogitatiōes cordis q̄s mēbra ꝛ sensus corporis a noxijs retrahere ꝛ ī bonis studijs occupare Oculos. manꝰ. linguā. anditū. ꝛ cogitatū q̄si in freno manutene. ne insolēter euagēt extra discipline termios. q̄ sicut auis vl̄ bestia ex coertiōe domitat. rursus ex relaxatiōe fiunt indomita. ita ꝛ sensus exteriores ꝛ cogitatiōes ꝛ affectiōes iteriores nisi sub districta cautela refrenēt. ex libertat̄ licētia insoleſcūt. ita vt postea difficilꝰ redigāt sub rōis magisterio q̄s in ꝓncipio ꝙuersiōis. Inde ē q̄ ꝙuersi difficilꝰ corrigūt. q̄s nunq̄ adhuc ꝙuersi. sic aīalia difficilꝰ domāt vel māsuescunt ī senectute q̄s ī iuuētute. ꝛ sensus iuuenū capaciꝰ est scie q̄s senū. ꝛ iueterata arbusta inflexibiliora sūt q̄s recētia ꝛ tenera.

¶ De discussione sui ꝛ q̄ sint fugiēda regenda repmenda ꝛ toleranda.

¶ Capitulū XIX

Sapissime discute reip̄m ꝛ ꝙsidera statū mētis ꝛ corpis q̄d desit si deficiaſ vel ꝓficias. q̄d impediat ꝓfectū. ꝛ q̄modo illi obuiet. aut declinādo. aut resistendo. aut regēdo. aut tolerādo. Pctā declinānda sunt ꝛ fugiēda. vicijs ipugnātib⁹ resistendū. officiū vel alia occasionalit̄ impediētia regēda ꝛ ordināda discrete ad ꝓfect⁹ materiam. aduersitas tolerāda. ꝛ p vsum tolerādi fit magꝭ tolerabilis. Et iō tā odiosa est nob aduersitas q̄ nolum⁹ ꝙsuescere. Si aliquis domestic⁹ tu⁹ vl̄ vicin⁹ tibi fuerit ī corō onerosus. illi stude magꝭ obsequiosus esse. ꝛ affabilis ꝛ cito sentiēs remediū illi⁹ morbi.

¶ Appetit⁹ q̄ appetit hō diligi ab hoib⁹ est abijciend⁹

¶ Capitulū XX

Non multū affectes diligi. q̄ distractio cordis est. ꝛ a q̄ quer̄ diligi. illi etiā appetis placere. ꝛ ibi etiā admiscet se ꝛ adulatio ꝛ sepe simulatio. ne forte displicere incipias ꝛ min⁹ diligi. turbaris etiā q̄n suspicaꝛ̄ te min⁹ diligi q̄s desideras l̄ speraueras. Pauci etiā sunt sibi ī sensu ꝛ affectionib⁹ ꝛ moribus ita ꝙformes. vt nō sit aliq̄n dissensiōis materia int̄ eos que est dilectionis aduersatrix. Jtē a feminis velle diligi. etiā ꝓter tēptatiōis laqueū. ꝛ occupationis materiā. ꝛ turbatiōis occasiones cōtinuas. nota suspitiose obseruatiōis nō carebit. Cōmitte te deo ꝛ ab illo diligi stude fideliter. et de alioꝝ circa te dilectiōe relinq̄ illoꝝ arbitrio ꝛ diuine volūtati. Dilectio hoīm fallax est. instabilis. facile ledit. ꝛ ad modicū vtilis ꝛ sepe nociua. Si dign⁹ fueris diligeris. sin aūt nō est iustū diligi indignū. nec vllā ei reuerentiā exhiberi.

¶ Finiūt viginti passus de ſtrutib⁹ bonorum religiosorū. siue formula noui cioꝝ doctoꝛ̄ seraphici scī bonauēture

¶ Sanctus Bonauētura ad dñam Blankam reginā hispanie De regimine aie.

Primum omniū

Op̄ necesse habes aima mea altissime. pīssime sanctissime. de optimo deo sentire.

Certa fide credendo videlicet
Attēta mēte ꝙsiderādo
Perspicaci rationis intuitu cuꝫ ammiratiōe pspiciendo.

¶ Altissime quidē de optimo deo sentis
De nihilo creantꝭ ꝛ supportantis immēsam potētiā
Si cūcta Gubernātis ꝛ ordinātis infinitā sapientiā
Judicātis ꝛ retribuēt̄ inde terminatā iusticiā. Fideli pio ꝛ pspicaci ortu. ꝛ credis ꝛ āmirar̄ ꝛ pspic̄. ꝛ extra te exiens ꝛ intra te igrediēs. ꝛ ō te trāscēdēs. vt illud ꝓpacie ōcātes. Exultauer̄t filie iude ꝓpter iudicia tua dñe qm̄ tu dñs altissim⁹ sup oēs terrā nimis exaltat⁹ es sup oēs deos ꝛc.

¶ Pīssime de optio bo sentꝭ. si eiusdē misericordiā ammirar̄ āpletar̄ ꝛ bñdic̄.
Benignā in nostre hūanitat̄ ꝛ mortalitatis assumptiōe.
Ut sūme Ulcerosam in crucis ꝛ mortis ꝓpessione
Liberalē in spiritussc̄ti dona/

tione. z sacramentoꝝ institutiõe. cũ seipsuz cõmunicet liberalissime in sacramẽto altarꝭ quatenꝰ illud psal. ex animo cantes. Huauis dominꝰ vniuersis. z miserationes eiꝰ supõia opa eiꝰ ꝛc.

¶ Sanctissime de optimo deo sentꝭ si eiusdem inexplicabilẽ sanctitatẽ aduertꝭ mirarꝭ z laudas. atqꝫ illi cũ sanctꝭ seraphin. sanctusꝰ sanctꝰ sanctꝰ pclamas. Sanctꝰ primo ꝙ est in seipo sanctitatẽ ita sũme ac purissime habens. vt impossibile sit ipm aliq̃d nisi sanctũ velle vel approbare. Sanctꝰ secũdo hoc est sanctitatẽ ita pfecte in alijs diligẽs. vt ipossibile sit ipm vere sanctitatẽ seruantibꝫ aut gratie dona subtrahere. aut glorie pmia denegare Sanctꝰ z tertio. hoc est ita seuere oppositũ sanctitatꝭ abhorrẽs vt impossibile sit ipm peccata nisi abhorrere. aut reprobare. aut ipunita relinquere. Q si sic senseris cuz legislatore cãtabis. Deus fidelis z absqꝫ vlla iniquitate iustus z rectus

¶ Post hoc oculos tue mẽtis ad dei legem conuerte. que te iubet exhibere.

Altissimo cor humile
scz Pijssimo cor deuotũ
Sanctissimo cor illibatũ.

¶ Cor inq̃ hũile debes exhibere altissimo
Per Reuerentiã in animo
Obedientiã in facto
Honorificẽtiã in verbo z signo.

quatenꝰ ꝑm apostolicã regulã z doctrinam. oĩa in gloriã dei facias.

¶ Cor aũt deuotũ exhibere debes pijssimo
Per Interpellatiõem feruentiũ pcum.
Degustatiõem spualiũ suauitatũ.
Actionẽ multipliciũ gratiarꝫ. vt aĩa tua iugit̃ ꝑ desertũ ascẽdat i deũ. sicut ꝗgula fumi ex aromatibꝫ myrrhe z thuris.

¶ Cor vero illibatũ exhibere debes sanctissimo spõso. vt nullꝰ i te regnet. nec sensu nec ꝙsẽsu. nec affectu corporee voluptatꝭ applausus nullꝰ terrene malignitatꝭ affectꝰ. quacunus oĩ exclusa macula peccati possis cuz psalmista cãtare. Fiat cor meũ imaculatũ i iustificationibꝫ tuis vt nõ ꝙfundar.

¶ Attẽde ꝯ diligẽter z vide si hec oĩa a iuuẽtute seruasti. Q si hec i ꝙsciẽtia repererꝭ. nõ tibi hoc attribuas sz dono dei. illiqꝫ gratias agas. Q si te iuenis semel aut pluries i horꝫ aliq̃ vel pluribꝫ vl forte i oĩbꝫ. aut graue aut leuiter deliquisse. siue ꝑ infirmitatẽ siue ꝑ ignorantiã siue ex certa sciẽtia inenarrabilibus gemitibꝫ studeas recõciliari deo. Et ad exhibendã emendã illi spũm ꝓtutis assume. vt possis cũ penitẽte ꝓpheta cãtare ac psallere. Quoniã ego in flagella paratꝰ sum z dolor meus i ꝙspectu meo semp.

¶ Debet aũt dolor animi duos hre comites vt sit purgatiꝰ aĩe z placidꝰ dei.

Timorẽ diuini iudicij
scilicet.
Ardorem interni desiderij
Timendo cor humile
Ut recupes Desiderãdo cor deuotũ.
Dolendo cor illibatũ

¶ Time igit̃ diuina iudicia que sunt abyssus multa.

Uehemẽter ne forte q̃q̃ si aliqualiter penitens adhuc diffliceas
Time inq̃ Uehementius ne post hoc deum offendas
Uehemẽtissime ne finaliter a deo discedas. semp carẽs lumie semp ardẽs igne. nunq̃ carẽs verme nisi ꝑ verã penitentiã in gratia finali decedas. vt sic cũ ꝓpheta decãtes. Cõfige timore tuo carnes meas. a iudicijs eĩ tuis timui.

¶ Dole quoqꝫ z satage ꝓpter cõmissa pcã.

Uehemẽter ꝓpter annihilatõꝝ oĩm boni diuiniꝰ tibi dati
Dole Uehemẽtiꝰ propter impugnainq̃ tionẽ christi ꝑ te nati z ꝑ te crucifixi
Uehemẽtissime ꝓpter vilipẽsionem dei. Cuiꝰ trãsgrediẽdo leges
Inbonorasti maiestatẽ
Tu Denegasti veritatẽ
Offendisti bonitatẽ
Debilitasti
Totũq̃ vniuersũ Deformasti
Deordinasti. dũ diuis aduersando statutis iperijs z iudicijs oĩbus tibi seruiẽtibus ꝓpter deũ.

Naturis
Scripturis
Abusa es Justicijs
Misericordijs
Donis gratuitis z pmũsis repromissis

Quibꝫ diligẽter cõsideratis luctũ vnigeniti fac tibi planctũ amarꝫ. z deduc quasi torrentẽ lachrymas ꝑ diẽ z noctẽ. nõ des requiem tibi nec somnũ oculis tuis.

¶ Desidera nihilominꝰ diuina charismata diuini amoris in deū cōscendēs .qui te peccantem.

Tam
- Patienter sustinuit
- Lōganimiter expectauit
- Misericordiē ad pniaz reduxit
- Concedendo veniam

Tibi
- Infundendo grām
- Promittēdo coronam

¶ Dum tamen eidem impēdas vel potius ab ipo suscipias eiqz repēdas sacrificiū ptribulati spūs cordisqz ptriti z humiliati.

Per
- Cōpunctionē amarā
- Confessionē veridicā
- Satisfactiōem cōdignā
- Uehemēter diuinā placētiaz
- p largā imissiōz sanctispūs
- Uehemētꝰ diuinā pformita/tem p expssam imitatiōem xpi crucifixi
- Uehemētissime diuinā pphē/sionē p aptā visiōez pris eterni.

vt veraciter cū pheta decātes. Sitiuit anima mea qñ veniā z apparebo añ faciē dei.

¶ Porro vt hūc spm vite timoz z doloz et ardoz acqras intrinsecꝰ .exerce te foris ad

Omnimodā
- Modestiam
- Justiciam
- Pietatem

Quatenꝰ iuxta documētū apostoli abnegās impietatē z secularia desideria sobrie z iuste z pie viuas in hoc seculo.

Exerce itaqz temetipaz ad omnimodā modestiā vt iuxta apostoli doctrinaz modestia tua nota sit omnib hominib

¶ Ad modestiā inqz parsimonie

In
- Uictu z vestitu
- Somno z vigilia
- Ocio z labore vt i nullo excedas

¶ Ad modestiam disciplīe

Per mo/derame
- Silentiū z loquele
- Meroris z gaudij
- Māsuetudis z rigoz .iuxta qđ oportūitas exigit z rōa rō dictat

¶ Ad modestiam honestatis

Per
- Gloriationem
- Ordinationem
- Compositionem.

scilicet
- Actuū motuū gestuū
- Uestimētoz seu habituū
- Mēbroz z sensuū .iuxta qꝫ moralis honestas z regłaz obseruātia id expo

scit. vt merito sis ex illoz nūero qb ap's dt Omnia honeste z ẽm ordinē fiāt in vob.

¶ Exerce te quoqz ad iusticiā vt tibi illud pphēticū possit veracit aptari. Propt veritatē z mansuetudinē z iusticiā rē.

¶ Ad iusticiā inqz integrā

Per
- Zelū diuini amoris
- Obseruantiā diuine legis.
- Desideriū fraterne salutis

¶ Ad iusticiā ordinatam.

Per
- Obedientiā ad supiores
- Societatē ad pares
- Castigatiōem ad inferiores

¶ Ad iusticiā perfectā. vt

Omni
- Ueritati consentias
- Bonitati faueas
- Malitie eduerseris tā mente qꝫ verbo. qꝫ ope. nihil agēs alīq qđ tibi nolis fieri. nihil negās alīq qđ tibi velis impēdi. q/tenus illoz sis imitatrix pfecta quib dicit. Nisi abundauerit iusticia vestra plꝰ qꝫ scriba rū z phariseoz .non intrabitis in regnū celoz.

Exerce te tandē ad pietatē. qz vt dic apostolus. Pietas ad omnia valet pmissiōz habens vite que nūc est pariter z future.

¶ Ad pietatē inqz diuini cultꝰ attente z deuote ac reuerenter

scilicet
- Horas psoluēdo canonicas ac quotidiana cōfitendo peccata z deplorando
- Sacratissimā p tempe eucharistiā sumendo
- Quotidie missam audiēdo

¶ Ad pietatē saluatiōis animaz

Nūc
- Adiuuādo p oronū frequētiaz.
- Per sermonū informationē
- Per exēploz incitamēta. vt qđ audit dicat veni. Hoc tñ sic sapiēter. optz fieri vt salutis pprie dispendiū nō incurras.

¶ Ad pietatē releuatiōis corpaliū nēcitatū

In
- Supportado patiēt.
- Cōsolando amicabiliter
- Subministrādo humilit. hilariter. z misericordit. Ut sic diuinā impleas legē cū dicat ap's. Alter alterꝰ onera portate. z sic adimplebitis legē xpi. Ad que omnia psequēda sup omnia credo valere memoriaz crucifixi. vt dilectꝰ tuꝰ tanqz fasciculus myrre inter mentis tue vbera iugiter cōmoret. Dō ipe pstare dignet qđ est benedictus in secula Amen.

Epistola sancti bonauenture ad magistrū innominatū eliminans errorem cōtra regulam beati Francisci. domino respondēte p seruū suum sanctum Bonauenturam.

INnominato magistro frater Bonauētura spiritū intelligētie veritatis. Proponis charissime vt tibi tres articuli ō regula fratrū minoꝝ absoluank. de quibꝫ te ostente. labore manuū. z studio scholariuꝫ et magistroruꝫ. Cum em̄ regula dicat q̄ frēs nō recipiant pecuniā p se vel p interpositā psonam. z rursuꝫ. nec locū nec aliquā rem sibi appropient. videnk tibi fratres in ꝑ regule cōtraire. cū tibi videank pecuniā p interpositaꝫ psonā recipe. libros habere z domos. cū non possint barū rerū quas habent dominos assignare. In labore etiā manuū sibi iniuncto vt videk sub p̄cepto. culpabiles tibi videnk. cū nec laici laborēt in operibus mechanicꝭ. nec clerici manu ꝓpria in libris scribendis. q̄n potius cū magnis sumptibus faciūt eos scribi. acsi apud se haberēt numismatū p̄cussores. Postremo in studio et magisterio fratres cōdemnas. cū regula dicat q̄ nō curent nesciētes lr̄as. lr̄as discere. Fratres plerūq; tam clerici q̄ magistri qui etiā in seculo parū aut nihil de philosophia audierūt student. recitant. scriptitant ymo qō plus est laniāt. dissipant. edificant. Hec videk tante humilitatꝭ. pfessoribꝫ posse cōpetere nomē magistri. cū hoc videak dominus in euāgelio suis discipulis inhibere. quoꝝ nos dicimur imitatores tanq̄ pfessores euāgelij iesu christi. Hec vt asseris tibi in corde de statu z salute fratrū scrupulum generāt. z tuā ꝓscientiā inquietāt. Sunt per hec addis assertionē quoꝝdā. qui tibi nisi sunt banc ꝓscientiā de fratribꝫ fabricare. Intende igit̄ in ea que dicturꝰ sum. dabit em̄ tibi dñs p̄ceptꝫ gloriosę ginis z beati Francisci rectū in oīb intellectuꝫ.

Supponis q̄ regula paupt̄atē p̄cipit. cōmendat laborē. vetat curiositatez. Supponō z ego. detestans ob hoc receptiōes pecuniarū. ꝓprietates librorū ac donorū. Vtitur pero et ego. ymo nos oēs psequmur fortiter z culpam. In hoc cōuenimus. sz q̄ fratres tales credis. aut si nō credis dubitas. in hoc penitus dissentim. Hec enim ꝑ credo nec dubito. certū habens oppositū tanq̄ verū. nō quia nullus in ordine talis sit q̄ non possit culpari in aliquo predictoruꝫ. cū nec in duodecim apostol talis pfectio potuerit reperiri. sed cōmunitatē status de qua et tu iniūgis defensandā assumpsi. Vide igit̄ quid sentire debeas de receptione pecunie. Testificor cor̄ā deo quoniā veritatem sum exp̄ssurus ꝑ im meā conscientiā in oīb que subiungā. Nō credo te aliq̄ten dubitare. q̄n paupibus quātūcunq; extremaꝫ vouerint pauptatem liceat recipe elemosynaꝫ. nisi velint se occidere. quod si nephas est licet hoc fratribꝫ. qō nullus sane mentis ignorat. Nō est igit̄ cōtra eoruꝫ professionez. si q̄s diues homo hāc eis mīstrat manu ꝓpria. Nō si noluerit potest eis ministrare p manū serui sui. Nō si ille seruꝰ non possit. sed cōmittat alī. quare nō liceat per manuꝫ terciā. nō videtur. Quare etiam vsq; ad decimā manū nō potest. nō video. Ex si diues habēs pecuniā dat victū aut vestitum fratribꝫ necessariū. nōne potest ipe manu sua emere. nōne potest ipe pecuniā pro emptione alī cōmittere. et sic p multas manus in vsus fratrū expendere. p releuādis eoruꝫ necessitatibꝫ sine offensione fratrum. Quis sane mentis hoc dubitat. cū pecunia ita sit dñi cū cōmittit̄ psone intermedie. ac si ipe dominus eam manu ꝓpria ꝓseruaret. Nisi forte q̄s ita desipiat vt dicat q̄ pecūia in manu seruientꝭ posita trāseat in eius dominiū. z desinat esse domini. qō penitus absurdum est. Ex si dicas q̄ dñs simpliciter z absolute dare intendat fratribꝫ. dico z ego q̄ nullus sane mētis dare intendit fratribꝫ nisi. put competit regule z pfessioni eorum. Quis em̄ daret elemosynā vt eos faceret p dere vitā eternā. Dat ergo eo modo q̄ fratribꝫ expedit. sz cōmittendo alicui qui p se eā dispenset in his rebꝫ quas fratribꝫ licet accipere. z sic pecunia illa p quoruūcūq; manus transeat nullo mō spectat ad fratres. qz semp est ꝑmi dñi. Et est p hoc manifestū q̄ nec p se. nec p interpositā psonam eā recipiunt. Fateor cor̄ā deo ita esse verū in conscientijs fratrū. Ex si mibi forte nō credis.

tamen ipi dño pape. qui in vtroq; iure peritus. ordinis et pfectionis emulator. qui vt ipe testat in pditione regule beato Frācisco astitit. z eius plenū intellectuz agnouit. Qui req̄situs a fratrib⁹ dicit. q̄ frēs volentib⁹ sibi elemosynas facere pñt fidelem aliquē pñtare. Qui taliter pñtatus. nō est eoꝝ nunci⁹ sed illius pot⁹ cui⁹ mandato solutōnē facit. seu recipient⁊ eandē. Hec sunt verba ipius. Quis ita desipit. vt si dicam alicui. iste fideliter exequet vel custodiet qđ ei cōmittes. q̄ pter hoc quicquid ille accepit fiat meū. cū etiā licz hec ꝓba nō semper exp̄mant. semp tñ habeant in corde. z sp ab alīs credim⁹ sic accipi. Quis g̃ tam improbꝫ vt impugnaret hanc veritatē. p tantoꝝ viroꝝ ꝓscientiā sanā et discretā. p tantam rei euidentiā. z vt nihil desit per sedem apostolicā cōfirmatā. Cert⁹ sum q̄ tal' portabit indiciū. De libris z vtensilib⁹ quid sentias audi. Clamat regula exp̄sse imponens fratrib⁹ officiū pdicādi. quod nō credo in aliqua alia regl'a repiri. Si igit̄ predicare nō debēt fabulas sed verba diuina. z hec scire nō possunt nisi legāt. nec legere nisi habeant scripta. planissimū est q̄ de pfectione sic est hz̄e libꝝos sicut est pdicare. Et sicut nō obstat ordinis pauptati habere missalia ad cantandū missas. z breuiaria ad horas dicēdas. sic non obstat z biblias ad verba diuina pdicanda. Licet igitur libꝝos habere Sed nunq̄d regula sibi ꝓtraria est q̄ alibi mandat nihil hz̄e. Absit ꝫ vt in ea sit ꝓtrarietas aliq̄ sicut nec falsitas. cū tota de fonte euāgelij sit extracta. sicut mihi qui parū noui facile esset ostendere. Dico ergo q̄ fratrib⁹ horuz cōcessus est vsus. sed vetat̄ appropriatio. Hā nō dicit regula. Fratres nihil habeāt nec aliqua re vtant̄ qđ esset insanū. sed q̄ nihil sibi approprient. Cum igit̄ horū ꝓprietas assignabit̄. Sic respondeo ego q̄ cuiuscūq; sit. nō est mea nec ordinis. z ꝫ mihi sufficit ad mee cōscientie puritatē. Ne tñ homib⁹ fugā prarevidear dico harū rerū mobiliū gubernatori z pretori ordinis cardinali potestatē z auctoritatē et puidentiā a dño papa esse cōcessam. Sicut em̄ dñs papa ait. nec vendi debent mobilia. vel extra ordinez cōmutari quoq; modo. nisi eccl'ie romane cardinalis q̄ fuerit ordinis gubernator sup hoc auctoritatem ꝑbuerit z assensum. Sed dicis. Hunquid q̄ bibliās dant fratrib⁹ intendūt eas dare pape aut cardinali. Dico z ego. Hūq̄d pater q̄ dat bibliā filio intendit labefacere ordinē filij. et filiū suum facere filiū diaboli. Credo te dicere q̄ nō. Dat igit̄ filio intendens q̄ ordinis pauptas sit penit⁹ illibata ac p hoc vt ordo vratur. ꝓprietas autem sit eius. cui⁹ decreuerit pastor ordinis z eccl'esie. At nō credis q̄ si pater nō possit filio libꝝū dare nisi p manū alicui⁹. de quo p̄sumeret q̄ nō esset filij sui pdator sed pastor. vtiq; daret vt filio cōmodaret ad vsum. Et in hoc meli⁹ puisum est ordini domino faciente. Hā si libꝝoꝝ ꝓprietas remaneret penes parētes. sic ministri nō possent auferre fratrib⁹ libꝝos. z essent q̄si ꝓpetui ad vitaz. Hunc autē ordo nihil sibi appropriat in libꝝis. dū ministri libꝝos nec vendere nec alienare auctoritate ꝓpria pñt. nec fratres subditi possunt. dū frequēter resignant. z eis p voluntate ministroꝝ assignant̄ z auferunt̄ Certus sum q̄ hec est ꝓscientia fratrū. Ut autē nihil remaneat audi de domib⁹. Dico domos nō esse fratrū. Sed si de solo queris. Dico q̄ dantiū est et patronoꝝ. Si de edificijs. pari rōne edificantiū vel eoꝝ quorū est solū. q̄ cedit solo vnius si vnus edificat. vel pluriuz si plures. Mentior etem̄ si nō domin⁹ papa dicit in regula. saluo loco rū z domoꝝ dominio illis ad q̄s noscit̄ pti nere. In loco intellīgens solū. in domibus edificia supaddita. Unde nec appropriam⁹ nobis locū. cū dicam⁹ esse illoꝝ q̄ dant impensas. vel cedit solo. Nec etiā vsus appropriam⁹. nisi p voluntate eoꝝ q̄ fratrib⁹ ꝓcedunt pdicta. Certus sum em̄ q̄ hec est ꝓscientia fratruz. Hō obstat si aliquādo vidisti cōtrariū. quod nō credo. q̄ indiscretiorum⁹ nō ad oīes debet nec ad singl'os retoꝝqueri. Si dicis nos tāq̄ aduenas z pegrinos debere ire de domo in domū. parcat illi de⁹ q̄ primo hāc stulticiā cogitauit. Hō ne beat⁹ Francisc⁹ edificauit loca. Hunq̄d tanq̄ pegrinus ibat quotidie vnā dicam. Hunq̄d beat⁹ Petrus cū dicat in canonica sua. obsecro vos tanq̄ aduenas z pegrinos rē. voluit q̄ oīes trāsirent de domo in domuz. Cū em̄ dicat eccl'iastic⁹. vita nequā hospitari de domo in domū. Tam petrus q̄ frāciscus filijs z discipulis suis nō sanctā vitā sed nequā imposuissent. si sm̄ pdictuz intellectū nos similes esse pegrinis

mãdarent. Sed hoc dictũ intelligit. vt nõ currat simil⁹ tudo q̃ttuor pedib⁹. sed vt dom⁹ in q̃bus habitam⁹ paruꝫ diligamus. nec ꝓpr̃as reputem⁹. sicut pegrinus q̃ transit in patriã domũ non diligit in via tanq̃ ꝓpr̃iam. sed vtit tanq̃ aliena. Qui aliter sapit ipe sua insipiẽtia manifestat q̃ nihil omnino sapit. Quomõ ergo posset esse regimẽ z ordo ꝓlatorũ. q̃ ita districte manet in ordine beati Franciſci. si oĩes essent instabiles et vagabundi p orbẽ. Hoc vero sentit q̃ nihil vidit de ordine. Veniã ad laborez manuũ. vbi taliter insistis. vtrũ sit cõsiliuꝫ vel p̃ceptũ. Ego autem dico non intendere beatũ Franciſcũ manualẽ laborez. nec p̃cipe nec consulere nec monere. sed supposita ammonitiõe apostoli fratrib⁹ nimis vt minus sollicitis ad laborẽ dat formã laborandi. Quidã em̃ sic intendebãt labori manuali. vt necaret i eis deuotio orõis. Nõ q̃ periculosum erat. cũ actiua debeat deseruire cõtemplatiue. dedit eis formã sanctissimus pater. vt sic laborent q̃ laborare vellent scirent z possent. vt sancte orõis z deuotionis spiritũ nõ extinguãt. Doc em̃ sequit in textu regule imediate. Unde attende q̃ nõ dicit p̃cipio vel cõsulo fratrib⁹ q̃ laborent. sed quib⁹ dedit dñs grãm. q̃ nõ solum includit potentiã sed voluntatẽ laborãdi. Sicut si diceret. frẽs quib⁹ dedit dom⁹ gr̃am lachrymãdi lachrymem̃ ita modeste q̃ oculos nõ amittant. nõ p̃ciperet lachrymari. sic nũc intelligit. Ipe autẽ de labore manuũ vim nõ faciebat. nisi ꝓpter ociũm declinandũ. quia cũ fuerit regl̃e obseruator pfectissimus. nõ credo q̃ vnq̃ lucratus fuerit de labore manuũ. xij. ß. vel eorũ valorem fratres. sed potissime ad orationẽ monebat. Non em̃ volebat q̃ illã extingueret ꝓpter lucrũ. Unde ꝓuincialib⁹ mistris relinquit q̃ nõ p̃mittant frẽs suos ociosos Ego vna tecũ si qui tales sunt iudico argu endos. z verberib⁹ puniẽdos tanq̃ seruos malos et pigros. Nõ tamẽ ꝓpter hoc tibi displiceat. q̃ satis ibi inuenies copiã laborãdi tam in studio veritat⁹ q̃ in exercitio humilitatis. pietatis. z cuiuslibet alterius virtutis. Nã fratrũ elemosynas q̃rere. coquinam facere. infirmis seruire. scutellas lauare. et in oĩib⁹ humilitat⁹ exercitijs laborare. que dulciora fratrib⁹ sunt q̃ multa officia dignitatis. Sed q̃d dicem⁹ de ascendentib⁹ ad catbedrã. cũ regula dicat q̃ nõ curent nesciẽtes l̃as. l̃as discere ẽ. cũ etiã euangeliũ dicat q̃ nolim⁹ vocari magistri. Dico ego q̃ regula nõ vetat studiũ litterarũ. sed illitterat⁹ z laicis. Vult enim iuxta apl̃m. q̃ vnusq̃sq̃ in ea vocatiõe qua vocat⁹ est p̃maneat. vt ad clericatũ de laicatu null⁹ ascendat. nec vult q̃ clerici fiant laici studium recusãdo. alioquin ipe trãsgressor fuisset. qui cũ paucas l̃as sciret. postmoduꝫ in l̃ris p̃fecit in ordine. non soluꝫ orando sed etiã legendo. Unde vt scias q̃ntũ sibi placuerit studiuꝫ sacre scripture. audiui ego a fratre q̃ vidit. q̃ cũ nouũ testamentũ venisset ad manus suas. et plures frẽs non possent simul hr̃e. diuidebat p folia. z singul⁹ cõmunicabat vt oĩes studerent. nec vnus alterũ impediret. Clericos etiã quos recipiebat ad ordinẽ in summa reuerentia habebat. et in morte mãdauit fratrib⁹ q̃ doctores sacre scripture in summa reuerẽtia haberent. tanq̃ illos a quib⁹ recipent ꝟba vite. Unde cũ nomẽ doctoris venerare⁹ intelligebat hoc euãgeliũ nõ vetuisse. alioq̃n Paulus apl̃us euãgelio cõtradiceret. q̃ se p̃ma epistola ad Thimo. magistrũ gentiuꝫ vocat. qõ maioris impudẽtie videt⁹ q̃s si ab alijs vocaret⁹. Dico ergo q̃ p̃m euangeliuꝫ pompa bui⁹ nomis ꝓdemnãda est et nulla tenus appetenda. sed officiũ assumendum. Quos em̃ magꝫ decet euãgeliuꝫ docere. q̃s qui euangeliũ p̃fitent⁹ et seruãt. Haz cũ dicat euangeliũ. qui fecerit z docuerit hic magnus vocabit⁹ in regno celorũ. Quis sanementis dicat vt magister z frater Alexander diues debuerit p̃dicare z docere. beati pauꝑes spũ. z pauꝑ effectus debuerit reticere. Certe si frẽs decet addiscere et rumĩnare tanq̃ mũda aialia. verba diuĩa. et sibĩp̃is sufficiũt in docendo. q̃s tam stultus est vt dicat q̃ doctrinã quã eos decet facere z docere debeãt a nõ facientib⁹ mendicare. Londẽno igit⁹ tecũ in magisterio pompam. sed cõmẽdo officiũ. Damno frẽm minorẽ pomposuꝫ. z dico eũ magisterio penitus iudignũ. sed cõmendo studiosum. credens q̃ nulli magis q̃s tali cõpetat auctoritas docendi euãgeliũ iesu christi. Restat igitur vt de philosophãtib⁹ aliq̃d subiũgam⁹. Audi charissime sicut in ceter⁹. sic z in hoc parit cõcordem⁹. Fateor displicent tibi curiositates. displicent z mibi. z displicẽt fra-

tribus bonis. et displicēt deo ꝛ angelis su/
is. Nec defendo circa scripta puerilia mus/
sitantes. sed detestor eos pariter tecū. Un
de ꝛ tibi et mihi cōsulo vt habeam⁹ zelum
fm scientiā. ne detestemur plus ꝙ oportet.
Fortasse em̄ inter peccata minuta ꝛ venia
lia cōputandū est. Uix em̄ grana absq; pa/
leis colligi possunt. ꝛ verba diuīa sine ver/
bis humanis. Hec autez oīa separantur
p zelū cōpunctionis et fletū deuotiōis que
faciūt triticū veritatis a verboꝝ paleis se/
parari. Et fortasse videnk aliqui curiosi. q̄
magis sunt studiosi. Si q̄s em̄ studeret in
dictis hereticorū. vt eoꝝ sentētias declinā
do magis intelligeret veritatez. nec curio/
sus nec hereticꝰ sed catholicꝰ esset. Cū ver/
ba philosophoꝝ aliqñ plus valent ad intel
ligentiā veritatis ꝛ erroꝝ confutatiōes. nō
deuiat a puritate in his aliqñ studens. ma
xime cū multe sint ꝯclusiōes fidei. que sine
bis termīari nō possunt. Unde si velimus
nimis stricte iudicare. fortasse ipos sanctos
quod impiū est iudicabim⁹ curiosos. Naz
nullus melꝰ naturā tempis et materie de/
scribit ꝙ Augustinꝰ inquirēdo ꝛ disputan
do in libro ꝯfessionū. Nullus melꝰ exitus
formarū et ꝓpaginē rerū ꝙ ipe sup Geñ. ad
lram. Nullus melꝰ questiōes de anīa ꝛ de
deo ꝙ ipe in lib. de trinita. Nullus melius
naturā creatiōis mūdi ꝙ ipe in lib. de ciui.
dei. Et vt breuit dicaz. pauca aut nulla po
nunt magistri in libris suis. q̄n illa repias
in libris Augustini. Lege Augustinū ō do
ctrina christiana. vbi ostēdit quō nō potest
intelligi sacra scriptura sine aliaꝝ scientia/
rū peritia. Ostendit etiaz q̄ sicut filij israel
asportauerūt vasa egypti. sic doctores theo
logici doctrinaz phie. Unde multa que nō
didicim⁹ p phos ꝛ de dictis phie didicim⁹
p sanctos. Ac p hoc nō debet tibi esse mirū
si minus fundati intrātes. fiant in scientia
in ordine fundatiores. Sed esto q̄ ista sint
reph̄ēsibilia ꝛ purgāda. nō ꝓpter hoc retra/
baris. qz nullus ad hoc cōpellit. sed is ma/
gis amak. qui magis est taliuz aspernatoꝝ.
Nec plati talia p̄cipiunt sed p̄mittunt. Nec
ꝓpter tres vel quattuoꝝ vicioso debet ma/
gister contēnere innocentes Etsi aliq̄ abū/
dent libris ad tempus. alijs pleriscz multo
plus indigentibꝫ poterint dispensari. cum
multo plures egeant ꝙ abundent. Nec te
moueat q̄ fratres fuerunt in p̄ncipio sim/
plices ꝛ illitterati. imo magis debet hoc in
te fidem ordinis ꝓfirmare. Fateoꝝ coram
deo q̄ hoc est qō me fecit vitā beati Fran/
cisci eligere. q̄ nō fuit p hominū prudentiā
inuenta sed p christū. ꝛ qz opa christi nō de
ficiunt. ostendit hoc opus fuisse diuinum
dū ad consortiū virorū simpliciū etiā sapi/
entes nō sunt dedignati descendere. atten/
dentes illud apostoli. Si q̄s est inter vos
sapiens. stulꝰ fiat vt sit sapiens. Rogo cha
rissime. vt nō nimis abundes in sensu tuo.
nec credas te prudentiorē nec meliorē om/
nib⁹. quos deus ad statū istuz vocauit. etsi
vocauerit te nō recuses. Uale in dño.

Explicit epistola sancti Bonauēture ad magistrum innominatum.

Pater noster
Orõ hec ꝓuilegia
ta est in triby. In

Dignitate. quia a christo composita.
Breuitate. vt citꝰ sciaꝯ. melꝰ retineaꝯ. frequentiꝰ dicatur
Fecunditate. quia omnes petitiões cõtinet. et vtriusq; vi
te necessaria complectitur.

Pater nr̃ diuidit in

Exordium. Pater noster.
Tractatũ. Sanctificetur nomẽ tuum ꝛc̃.
Conclusionez. Si enim dimiseritis. Sed hec conclusio non
est de integritate orationis.

¶ Exordio datur petenti fiducia. cũ dicit. Pater noster. nõ domine.

In

Domio seruit timore. ꝓi amore. Malachie. j. Filꝰ honorat
ꝓrem suũ. ꝛ seruus dñm suũ timebit. Si g̃ pater ego sum. vbi
honor meus. ꝛ si dñs ego sum. vbi est timor meus.
Tractatu ponunt omnia nobis necessaria.
Conclusione infertur necessaria ex ꝓmissis cõsequentia.
Generalit oim ꝓ creationẽ. Deut. xxxij. Nũq̃d nõ ipe est pr̃ tuus q̃ possedit ꝛ
fecit ꝛ creauit te. Fecit in corpe. creauit in aia. possedit in vtroq;.
Specialit iustoꝝ ꝓ adoptionez. Matth. v. Estote ꝓfecti sicut et pater vester
celestis ꝓfectus est. Luce. vj. Si ergo vos cũ sitis mali ꝛc̃.
Singularit christi ꝓ eternã generationẽ. Joh. v. Nõ solũ soluebat sabbatũ
sed ꝛ ꝓrem suũ dicebat deũ. Mat. xj. Nec; ꝓrem q̃s nouit nisi filꝰ. ꝛ cui voluerit filꝰ reue/
lare.

De⁹ dicit
pater nr̃

Pater est

Primo modo ꝓ imꝑssam imaginem
Scõo modo ꝓ appositam gratie similitudinẽ
Tercio modo ꝓ eternam originem.

Qui es in celis. i. in angel. vl celis. i. in sctis. Sancti eñ dicũt celi q̃dr̃pliciter. scilicet
Uite sublimitatem. Phili. iij. Nostra cõuersatio in celis est.

Propter

Bonoꝝ operũ claritatẽ. Phil. ij. Inter q̃s luceti sicut luminaria in mun
do verbũ vite continẽtes. Matth. v. Luceat lux vr̃a coꝝ hoib⁹ ꝛc̃.
Propositi firmitatem. Psal. Uerbo domini celi firmati sunt.
Deum in eis quiescentẽ ꝓ gratiã. Isa. lxvj. Celum mihi sedes est. ps̃. Do/
minus in celo parauit sedem suam.

¶ Dicit ergo. Pater noster qui es in celis. id est in spiritualib⁹. vt ad spiritualẽ mansuetu/
dinem in qua habitat festinare discamus. ꝛ celestia ab eo queramus.

¶ Sanctificetur nomen tuum. Terminato exordio sequit tractatus. qui diuiditur in
duas partes. In prima oratur ꝓ bonis adipiscendis. In secũda ꝓ malis amouẽdis. Ibi
Et dimitte nobis debita nostra ꝛc̃.

Primo petit ꝓ bo
nis adipiscendis

Eterna
q̃ petũt

In ꝑmiũ. Sctificet nomen tuũ. Petimus q
ipa gl'ia siue ꝓfecta noticia cõfirmetur in no
bis Et hoc erit in gloria ꝓseuerando.

Sunt bona

Spũalia
q̃ petunt

In meritũ siue in bonũ ꝓseuerantie. Adueni
at regnũ tuũ. i. eccl'ia vel ania in q̃ per gratiã
regnas. adueniat. i. in finem ꝓueniat.
In bonũ gratie. Fiat volũtas tua. i. libertas
nr̃i arbitrij societ ꝓ gr̃am tue voluntati.

Tpalia
q̃ petũt

In sustentationem siue tempale subsidium.
Panem nostrũ quotidianũ da ꝛc̃.

Scõo petit
ꝓ amouen/
dis malis

Preteritis
Presentib⁹
Futuris.

Et dimitte no.
Sz liba n.a ma
Et ne n.idu.i tẽ.

Preterita mala
ꝑntia mala
Futura mala

Sũt

Dolenda.
Uitanda.
Precauẽda.

Expositio orationis dominice

	Sctificet no.t.	Sapia		Regnū celorum.
	Adueniat reg.t.	Intellect⁹		Possessio terre
	Fiat volūtas t.	Consiliū		Consolatio
Septē sūt	Panē no.q̄ti. Septē	Fortitudo	Septē bti	Saturitas.
petitiones	Et dimit.n.ō.n. dona	Scientia	tudines	Vie ꝓsecutio
	Et ne n.indu.	Pietas		Visio dei.
	Sz li.nos a ma.	Timor		Filiatio dei.

Pauptas spiritus cōtra supbiam siue inanem gloriā.
Mansuetudo contra iram.
Luctus contra inuidiam.
Septē ꝑtutes cō tra septem vicia — Sitis iusticie contra accidiam.
Misericordia contra auariciam.
Mundicia cordis contra gulam.
Pax contra luxuriam.

Homo ergo egrotus.deus medicus.vicia languores.petitiones planct⁹.dona antidota. virtutes sanitates.beatitudines felicitates ⁊ gaudia.petitiōib⁹ dona.donis virtutes.virtutibus beatitudines obūciuntur.⁊ vicia excluduntur.

	Petitio sanctificatio
Sanctificetur	Donum sapientia
nomen tuum	Virtus pax.
	Beatitudo filiatio dei.
	Vicium contra quod luxuria.

Terribile. Deut.xxviij. Nisi timueris nomē el⁹ gl'iosum ⁊ terribile.

Sctificet no.t.	hoc est dominū deum tuū. augebit dominus plagas tuas.
Nomen dei	Admirabile. Psal. Domine domin⁹ noster q̄ admirabile ⁊c.
inuenimus	Laudabile. Ps̄. A solis ortu vsq̄ ad occasum ⁊c.
	Terribile quantū ad potentiam. que attribuitur patri.
Est ḡ nomen dei	Admirabile quantū ad sapientiam. que attribuitur filio.
	Laudabile quantū ad bonitatē. que attribuit spūisancto.

Sanctificatur ergo. id est in nobis firmatur.

	Terribile in cognitione summe potestatis.
Nomen tuum	Admirabile in cognitione prime veritatis.
	Laudabile in cognitione summe bonitatis.

Dicit ergo. sanctificetur nomen tuū. quasi diceret. Da nobis spiritu⁊ sapientie. id est iocunditatem internā. vt gustemus q̄ suauis es. ⁊ hoc generet in nobis pacem. ⁊ hoc contra luxuriam. quia non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

	Petitio aduentus regni.
	Donum intellectus.
Adueniat re/	Virtus mundicia cordis.
gnum tuum	Beatitudo visio dei.
	Vicium contra quod gula.
	Militans eccl'ia. Matth. Mittet filius hominis angelos suos. ⁊ colligent de regno eius omnia scandala.
Adueiat regnū tuū	Doctrina euāgelica. Luce. xvj. Lex ⁊ pphete vsq̄ ad iohānez. ⁊
Regnū dei dicitur	ex eo regnū dei euāgelizat. et omnis in illud vim facit.
	Beatitudo eterna. Matth. xiij. Fulgebūt iusti sicut sol i regno

patris eor. De h̄ ꝑcipue accipit qđ hic dicitur. Licet nō incōgrue de alīs accipi possit.
Dicit ergo. Adueniat regnum tuum. quasi dicat. Da nobis spiritū intellectus. q̄ mundati corde intelligamus te in p̄senti regnare per fidem. vt in futuro videam⁹ te regnare p

speciem. z hoc est contra gulam. de qua dicitur. Vinum z ebrietas aufert cor.

Fiat volũtas tua

Petitio voluntatem dei fieri.
Donum consilium.
Virtus misericordia.
Beatitudo misericordie cõsecutio.
Vitium contra quod auaricia.

Est voluntas dei ad

Creationem. Ps. Omnia quecunq; voluit fecit.
Gratificatõnẽ. j. Thes. iij. Hec ẽ volũtas dei sctificatio vestra.
Glorificationem. Joh. vj. Hec est voluntas patris mei qui misit me. vt omnis qui videt filium et credit in eum. habeat vitam eternam.

Est ꝑ volũtas dei

Creans.
Gratificans. z de hac accipitur hic.
Glorificans.

Dicit ergo. Fiat volũtas tua. ꝙsi dicat. Da nobis spiritũ consilij vt faciamus voluntatem tuam. maxime misericordiã. que perimit auariciam. quatenꝰ misericordiã cõsequmur. Scõm illud. Beati misericordes. qm̃ ipi misericordiã consequent. Sicut em̃ auaricia cõsistit in acquirendo z retinendo. ita misericordia in dando z dimittendo. Quid aũt ꝓdest sepius dicere. Fiat voluntas tua. z nolle iuuare. Vult deus apud te esse paupes. vt ꝓ eos saluetis z corpe z aia. Cũ em̃ defuerũt vasa stetit oleũ. Vos venitis volũtatẽ frangendo

Panẽ nr̃m ꝙtidianũ

Petitio panem dari.
Donum fortitudo.
Virtus esuries iusticie.
Beatitudo saturitas.
Vitium contra quod accidia.

Panẽ no. ꝙ.

Corporalis. Genes. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo.

Est panis

Sacramentalis. j. ad Corinth. xj. Quicunq; manducauerit panẽ hunc et biberit calicem domini indigne zc.
Eternalis. Joh. vj. Ego sum panis viuꝰ. Et ille ꝑcipue dr̃ supsubal. sas supat creaturas.

Hiero. Supsubstantialis panis est q̃ dicit. Ego sum panis viuꝰ zc. Qui videlicz vniuer

Licet aũt sint multi panes mystici. De his tamen tribꝰ exponunt doctores qõ hic dicit. Vñ Augꝰ. Panis ꝙtidianꝰ dicꝰ vl̃ necessaria huiꝰ vite. vel sacramẽtum corpis christi. Oportet ergo vt cõiuncte oia ista tria accipiam̃. vt. j. panẽ quotidianum petamus. simul z necessaria corpi. z sacramentũ visibile. z inuisibile verbum dei. Unde de bis tribus potest accipi quod dicit Luce. xj. Amice cõmoda mihi tres panes.

Ergo

Primus panis est ad corpis sustentationem.
Secũdus in via ad anime refectionem.
Tercius in patria ad eternam fruitionem.

Dicit ergo. Panem nostrũ supsubstantialem zc. quasi dicat. da nobis spiritũ fortitudinis. qui multiplici pane roborat animã. ne deficiamus in ꝑsenti. esuriendo iusticiã. ꝓ quam expellentes accidiã plena iusticia saturabimur in futuro. ẽm illud. Beati qui esuriũt z sitiunt iusticiam. quoniã ipi saturabuntur.

Dimitte nobis debita nostra

Petitio dimitti debita.
Donum scientia.
Virtus luctus.
Beatitudo consolatio.
Vitium contra quod inuidia.

Dimit. no. de. no.

Offense. Matth. xviij. Serue nequã oẽ debitũ dimisi tibi.

Est debitum

Bone vite. Luce. xvij. Cũ feceritis oia que ꝑcepta sunt vobis dicite. serui inutiles sumus. quod debuimus facere fecimus.

Pecunie. Prouer. xxij. Noli esse cuz his q̃ defigũt manꝰ suas. z q̃ vades se offerunt ꝓ debitis. Agit autem hic de debito offense nõ pecunie. Debitus primum

malum.secundū bonum.tercium indifferens.

¶ Dicit ergo. Dimitte nobis debita nostra.quasi di. Da nobis donum.scientiā ⁊ virtutē. luctū q̄ tam nostra q̄ aliena pctā cogitemus ⁊ defleam⁹.vt nobis debita nostra dimittas. et ita consolationē habeamus aduersus inuidiam.que facit hominē de alieno bono tabescere. Unde versus. Inuidus alterius rebus marcescit opimis.

Et ne nos inducas in tentationem

Petitio non induci in tentationem.
Donum pietas.
Uirtus mansuetudo.
Beatitudo possessio terre.
Uitium contra quod ira.
Irritationis. Exodi.xvij. Uocauit moyses nomē loci illius tentatio,pter iurgium filiorū israel. ⁊ quia tentauerunt dominū dicentes. Est ne deus in nobis.
Est tentatio
Probationis. Jacobi.j. Beatus vir qui suffert tentationem.
Thob.ij. Hanc tentationez ideo p̄misit domin⁹ euenire illi vt posterȝ daret exemplū patiētie eius sicut ⁊ sancti Job.
Male psuasiōis. Matth.iiij. Accedens tentator dixit ei. Si filius dei es ⁊c̄.j. Thorinth.x. Fidelis de⁹ qui nō patiet vos tentari supra id quod poteſtȝ ⁊c̄. De hac tercia intelligitur p̄cipue quod dicitur hic.

¶ Dicit ergo. Et ne nos inducas in tentationē q̄i dicat. Da nobis spiritū pietatis. et mansuetudinem spiritus.vt per spiritū pietatis vincamus tentationē exercendo nos ad pietatem. Et p̄ mansuetudinem vincamus vitium iram.non reddēdo malum p̄ malo.vt ita beati possideamus terram viuentiū.quam p̄ spiritū pietatis ⁊ mansuetudinem obtineam⁹. Unde. Beati mites.quoniam ⁊c̄.

Sed libera nos a malo

Petitio liberari a malo.
Donum timor.
Uirtus paupertas spiritus.
Beatitudo regnum celorum.
Uitium contra quod inanis gloria.
Culpe.ad Roma.vj. Liberati a peccato. serui aūt facti deo.
Miserie. Roma.viij. Creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem glorie filiorū dei.
Pene eterne. Osee.xiij. De manu mortis liberabo eos. de morte redimam eos.

¶ Dicit ergo. Sed libera nos ⁊c̄. quasi dicat. Da nobis spiritū timoris. vt p̄ spiritū timoris vincamus mala.p̄ virtutem paupertatem spiritus bona adipiscamur. quatenꝰ exclusis viciis et contemptis terrenis habeamus eterna.scilicet beatitudinem regni celorū.quod lucifer ⁊ primi parentes p̄ vitium inanis glorie amiserunt.

¶ Amen. Hiero.aut apud hebreos vnū ex tribus solet submitti

Significat

Amen — Uere vel fideliter.
Salon — Pacem
Sela — Semper

Nominaliter. Apocal.iij. Hec dicit amen testis fidelis et verus qui est p̄incipium creature dei.

¶ Nota q̄ dici solet q̄ Amen q̄nq̄ tenetur

Aduerbialiter. vt ibi. Amen amen dico vobis.
Uerbaliter vt hic. Amen.i.oīa p̄dicta fiāt nobis ex tua gr̄a.

Finit Pater noster.

Incipit speculū beate marie ꝟginis cōpilatū ab humili fratre Bonauentura. Prologus

Quoniaz ut ait beat⁹ Hieronym⁹. Nulli dubiū est. q̄n totū ad gl'iam z ad laudē ptineat dei q̄cq̄d digne genitrici sue impensum fuerit. iō ad laudez z gl'iam dñi nr̄i iesu christi aliq̄ de laude et gl'ia gloriosissime mr̄is eius promere cupiens. dulcissimā eiusdē mr̄is salutationez p materia assumere dignuz duxi. Sed certe ad ꝟ opus nimiā oīno fateor esse meaz insufficientiā. ꝓpter nimiā materie tante incōprehensibilitatē. ꝓpter nimiā sciētie mee tenuitatē. ꝓpter nimiā lingue mee ariditatez. ꝓpter nimiā vite mee indignitatez. ꝓpter nimiā ꝓsone laudande laudē z laudabilitatē. Quis nanq̄z materiā illā incōprehensibilē esse dubitat. de qua sanct⁹ Hiero. ea que se quunt dicere nō dubitat. Oō natura non habuit. vsus nescinit. ignorauit ratio. mēs nō capit humana. pauet celuz. stupet terra. creatura etiā mirat oīnis celestⁿ. ꝟ totū est qō p gabrielē marie diuinit⁹ nunciat. z per christū adimplet. Qua de causa de tali tantaq̄z me loqui indignū fateor. Itē quō scientia mea tenuissima. z mens mea obscurissima dignas marie laudes excogitare sufficiat. cū in his ille illuminate mentⁿ Anselmus deficiat. ait em̄ sic. Lingua mihi deficit. quia mens mea nō sufficit. domina. dña oīa intima mea sollicita sunt vt tantoz beneficiorū tibi gr̄as exoluāt. Sed nec cogitare pñt dignas. z pudet pferre nō dignas. Beat⁹ quoq̄z Aug⁹. mariaz alloquens ait. Quid dicam de te paup ingenio. cuz de te quicq̄d dixero mior laus ē q̄z dignitas tua mereat. Itez quomō lingua mea rudissima. quomō iterp̄tativa mea aridissima. ī enarrandis marie laudib⁹ non deficiat. cuz ille disertissime līgue Augustin⁹ dicat. Quid nos tantilli. quid actione pusilli in laudib⁹ marie referemus. cū omniū nostrū mēbra si in linguas verterent eam laudare nullus sufficere valeret. Item cū laus nō sit specio sa in ōre peccatoris. quomō ego miser peccator hō. quō indignissime vite ego homū cio laudes marie audeam sonare cū in his illū dignissime vite Hieronymū audiā trepidare. sic nanq̄z dicit. Timeo satis z valde ptimesco dū vestris cupio parere ꝓfectib⁹. ne forte sicut improb⁹. ita et indign⁹ laudator iueniar. ꝓfecto cū nec scītas. nec facundia suppediteret vt beatā z gl'iosam ꝟginē digne laudare queā. Itē. Ad q̄d aque pauxillū mari addā. Ad q̄d modicū lapillū monti adꝺciam. Sed certe cū Maria diuinis et angelicis laudib⁹ nimiū magnificata sit. quid nostra. quid ꝓcipue mea paruitas eius laudibus adꝺcere possit. Denicq̄z beatus Hieronym⁹ de ipa loquens ait. Utverum fatear. quicq̄d humanis dici pōt verbis. minus a laude celi est. quoniā diuinis z angelicis est excellentius p̄dicata z laudata p̄conijs. a ꝓphetis quidē pnunciata. a patriarchis figuris z enigmatib⁹ pfignata. ab euangelistis exhibita z monstrata ab angelis venerabiliter atq̄z officiosissime salutata. Hec oīnia diligenter pensata. piū lectorem. piumq̄z auditorem mouere debēt merito. vt ignoscat mihi quicquid insufficientie. quicquid impericie ei occurrerit in hoc scripto. Quomō em̄ ego tam insufficiēs cudere valerem ea que tante virginis laudib⁹ digna. tanteq̄z ꝟginis zelatoribꝰ forēt accomoda. cū in his ille tantus zelator ei⁹ z laudator beat⁹ Bernard⁹ coarcetur. ait em̄ sic Non est qō me delectet magis q̄z de gloria virginis matris habere sermonē. Et causam huius subiūgens ait. Tanto eam affectu deuotionis amplectuntur. honorāt. suscipiunt (vt dignuz est) vniuersi. vt licz de ea loqui gestiant omnes. quicquid dicitur de indicibili eoīpo quo dici potuerit minus gratum sit. minus placeat. minus acceptetur. Portatur tamen z cōsolatur me beatus Hieronym⁹ dicens. Et si ad ꝟ nemo inuenitur idoneus. votis tamen omnibus cessare non debet quilibet peccator a laudibus. Beatus etiam Augustinus loquens quomodo dei filius matri sue fecūditatem veniendo attulit. et integritatē nascendo non abstulit. Post pauca sic intulit dicens. Tantum quippe donum dei nec fari possumus. ad eius enarrandam magnitudinem paruuli. et tamen laudare cōpellimur. ne tacendo maneamus ingrati. Et certe vidua paupcula q̄ duo era minuta dō gantissima obtulit. nō ꝓpter hoc vt offerre debuit. quia magis offerre nō valuit. placuit. Hinc est q̄ ego paup ingenio. īmo paupri

nō

mus tam scientia q̄ eloquētia hoc exiguuz donum. hoc paupculū scriptum ad honorem tante regine offerre p̄sumpsi. vt in ip̄o tanq̄ in quodā obscuro speculo simplicio res eiusdē regine amatores. qualis z quāta sit saltem tenuiter speculent. Et q̄ idem scriptū ad instar rudis speculi aliquantum rep̄sentatiuū est vite z gratie z gl'ie Marie. ideo nō incōuenienter appellari potest speculū marie. Eya ergo benignissima domina mea maria illud exiguū munus q̄ dat tibi paup amicus accipito placite. Te em̄ cū hoc munusculo. te cū hoc opusculo salutationis tue saluto. te genibz flexis. te capite inclinato. te corde z ore saluto salutemq̄ dico Aue maria. z cetera.

Ave maria gratia plena domin⁹ tecū. benedicta tu i mulieribz z benedictus fruct⁹ ventris tui.

Audi dulcissima ẏgo maria. audi noua. audi mira. Audi filia z vide z inclina aurē tuā. Audi gabrielem nunciū illū glorioſum. Audi fecundationis tue modū miraculoſum. inclina aurē tuaz ad ꝓsensum fructuoſuz. audi certe quod a deo patre tibi annūciabit. vide quomō filius dei ex te incarnabitur. Inclina aurem spūisancto q̄ intra te operatur. Quia ergo habes aures audiendi audi. z in p̄ncipio audiendoz audi inauditaz hanc salutationē Aue maria. Hoc nomen maria. nō a gabriele sed a fideliū deuotiōe z spūssancti inspiratiōe interpositū est. Ultima quoq̄ clausula videlicet. z bñict⁹ fructus ventris tui. nō a gabriele salutante edita. sed ab elyzabeth ꝓphetante addita est. Dicam⁹ ergo singuli. dicam⁹ vniuersi Aue maria ⁊c. O vere gratioſa z venerabilis. O vere glorioſa z admirabilis salutatio vt ait Beda. quāto humane cōsuetudini inaudita. tāto marie dignitati est ꝓgrua. In hac dulcissima salutatōe quinq̄ dulcissime sententie ordinant. in quibz quinq̄ dulcissime cōmendationes siue laudes ẏginis insinuantur. O vere dulcis insinnatio. Insinuatur nāq̄ in his q̄ purissima. q̄ plenissima. q̄ tutissima. q̄ dignissima. q̄ vtilissima fuerit virgo beata maria. Purissima inquā ꝓpter culpe carentiā. Plenissima ꝓpter gr̄e affluentiā. Tutissima ꝓpter diuinā p̄sentiam. Dignissima ꝓpter ꝓsone sue reuerentiam. Utilissima ꝓpter prolis sue excellentiā. Q̄ purissima p culpe carentiā fuerit maria. bene insinuatur cū dicit. Aue. Recte nanq̄ ei dicit a ve. que ab oī ve culpe immunissima fuit. sicut vtiq̄ matrē dei decuit Anselmo teste qui ait. Decebat vt homis illi⁹ cōceptio de matre purissima fieret. vt ea puritate qua maior sub deo nequit intellīgi virgo illa niteret. cui deus pater vnicū filium quē de corde suo equalem sibi genuit. tria dare disponebat. vt esset vnus atq̄ idē dei et homis filius. Item q̄ plenissima p gratie affluentiā fuerit maria bene insinuatur. cū dicit. gratia plena. Et vere plena z plus q̄ plena. sicut testat Anselm⁹. deuotissime exclamans z dicēs. O femina plena et supplena gr̄a de cui⁹ plenitudinis exundantia respersa sic reuiuiscit omis creatura. Item q̄ tutissima p diuinaz p̄sentiā fuerit maria bene insinuat. cū dicit. dñs tecum. Merito dño pñte. dño secū existēte maria specialit tutissima ē. q̄ dñs p̄. dñs fili⁹. dñs. ſſ. sic se cū est q̄ ipa ei specialit familiarissima est. sicut ptz p beatum Bernū. q̄ sic dicit. Nec tm̄ dñs filius tecū quē carne tua induisti. sed dñs spūssctūs de q̄ cōcipis. et dñs pater q̄ genuit quē cōcipis. Item q̄ dignissima p ꝓpter ꝓsone sue reuerentiā fuerit maria. bene insinuat. cū dicit. bñdicta tu in mlieribz Nequaq̄ em̄ ꝓsona ei⁹ posset nō ee dignissima q̄ tanta benedictione est reuerendissima. Unde iterū stupens z exclamans dic̄ Anselm. O ẏgo benedicta z supbenedicta p cui⁹ benedictionē benedicit oīs creatura. nō solū a creatore. sed creator a creatura. Item q̄ vtilissima p prolis sue excellentiam fuerit maria. bene insinuat cū dicit. et bene. fru. ven. tui. Ad saluandū nanq̄ mūdum p hoc vtilissima fuit q̄ ipa fructū salutis excellētissimū z potētissimū genuit. ido idē deuot⁹ ei⁹ Anselm. ait. Per fecūditatē tuam dña imūd⁹ pctōr ē iustificat⁹. dānat⁹ saluat⁹. z exul reduct⁹. part⁹ em̄ tu⁹ dña mundū captiuū redemit. egrū sanauit. mortuū suscitauit. Videt̄ charissimi ergo quō maria ꝓpter culpe carentiā z imunitatē merito p aue salutat. ꝓpter gr̄e affluentiā z imensitatez merito gr̄a plena cōmemoratur. ꝓpter diuinam p̄sentiam z familiaritatez merito domin⁹ secum insinuat. ꝓpter ꝓsone sue reuerentiam z dignitatē merito benedicta in mulieribz nunciat. ꝓpter prolis sue excellen

tiam vtilitatē merito benedictus fructus ventris sui pclamatur. De his autez singulis fm ordinem videamus. c. 2

Ue maria gratia plena zc. Uerbuz bonum et suaue psonem9 illud aue quo initiata est nra redemptio ab eterno ve. Personem9 inquā singuli. personem9 devotissime vniversi dicentes. Aue maria. aue z aue. z iterū aue. et milies Aue. Ecce charissimi sicut supradictū est sanctissima virgo Maria ꝓpter omīmodā culpe carentiā et immunitatē. ꝓpter omīmodā vite innocentiam et puritatē merito ei in pncipio salutationis aue dicitur. Aue vticz et absq; ve. Considerandum autem est q; triplex est ve a q̄ immunissima fuit ista cui dictum est aue. Est autē ve culpe. ve miserie. et ve gehenne. Est autez ve culpe actualis. ve miserie originalis. ve pene gehennalis. De his tribus ve nō incōgrue intelligim9 quod in Apocalip̄. viij. legim9. Audiui inquit Johes vocē vni9 aquile volantis p medium celū dicentis voce magna. Ue ve ve habitantib9 in terra. Sed ecce quodlibet istorū triuz ve multiplicatur heu p tria ve. vt sic simul sint nouez ve. contra que marie recte dicit. Aue. Nam tria culpe. tria miserie. tria gehēne sunt ve. p quorū carētia ipa merito salutat per aue. ¶ Primo igit charissimi considerandū est q; triplex est ve culpe. videlicz ve culpe cordis. ve culpe oris. ve culpe operis. De his tribus ve etiā dici potest. Ue ve ve habitantib9 in terra. Ue ergo peccatorib9 p culpa cordis. sicut dicit in Esaia. xxix. Ue qui pfundi estis corde vt a domino abscondatis consiliū zc. Ue certe pfundis corde ad maluz. quia pfunda corda malorū sunt. pfunde sentine diabolorū. et profunda sepulchra plena fetoribus vitiorum. Ue ergo eis vt dicit Matth. xxiij. Ue vobis scribe et pharisei hypocrite. qui similes estis sepulchris dealbatis. que foris apparent hominib9 speciosa. intus autē plena sunt ossib9 mortuorū et omni spurcitia. O q̄ longe ab isto ve fuit innocentissimum cor Marie. teste Bernardo qui ait. Propriū delictum Maria non habuit. et ab innocentissimo corde ei9 etiā penitentia longe fuit. Unde ergo cor Marie penitere debuit cū nunq̄ dignū aliquid penitentie admisit. Ideoq; mundissimū cor ei9 nō fuit sentina diabolī. nō fuit sepulchrū vicij. imo fuit hort9 z paradisus spūssancti. Juxta illud Canticor. iiij. Hortus conclusus soror mea sponsa. Hortus vt ait Hieronymus. hort9 delitiarū in quo cōsita sunt vniuersa florū genera et odoramenta virtutū. Quia ergo Maria tā longe fuit ab isto ve. ideo merito dictū est ei Aue. Item ve peccatoribz p culpa oris sicut dicit Esa. v. cap̄. Ue qui dicitis malū bonum. z bonuz malum. Ue his et ve omnib9 qui ore peccant. sicut in Psal. dicit. Venenū aspidum sub labijs eorū. O q̄ longe ab isto ve fuit sanctissimuz os Marie. Unde beat9 Ambrosius dicit. Nihil torpuum in oculis Marie. nihil in verbis procax. nihil in actu verecundū fuit. In ore igit Marie non fuit fel z venenuz diaboli. sed mel z lac spūssancti. Juxta illud Canticorū. iiij. Fau9 distillās labia tua sponsa. mel et lac sub lingua tua. Nonne maria mundissimū lac habuit sub lingua. quādo castissimū illud verbum ait. Quomō fiet istud. Nōne etiā Maria dulcissimū mel sub lingua habuit quādo illud mellifluū verbū dixit. Ecce ancilla domini. Quia ergo a Maria tā longe fuit oris ve. ideo merito dictū est ei Aue. Item ve peccatoribz p culpa operis. sicut dicit Eccli. ij. Ue duplici corde et labijs scelestis z manibus male facientib9. Ue duplici corde pro culpa cordis. ve labijs scelestis p culpa oris. ve manibus male facientib9 pro culpa operis. O q̄ longe a tali ve fuit oīe opus z oīnis vita Marie. ꝓpter quod Bernard9 ait. Decuit reginā virginū singularis prinilegio sanctitatis absq; oīni peccato ducere vitam. vt dū peccati mortis pareret pemptorem. munus vite z iusticie oīnib9 obtineret. Nota nec corde nec ore nec ope maculam peccati habuit nec cōtraxit. vtvere ei dominus dicere posset. Tota pulchra es amica mea. z macula nō est in te. Sic ergo innocentissima z sanctissima Maria corde fuit absq; ve. ore absq; ve. ope absq; ve. z ideo dictum est ei Aue. ¶ Scōo charissimi considerandū est q; Maria immunis fuit nō solum a triplici ve culpe actualis. sed etiam a triplici ve originalis miserie. videlicet a ve miserie nascentiū. a ve miserie parientium. a ve miserie morientium. Ue miserie nascētium est ve fomitis nascentes infirmantis. et ve miserie parientium est ve doloris parentes cruciantis. ve miserie morientiū est

ve resolutionis morientes incinerantis. De his trib ve dici potest. Ue ve ve habitanti bus in terra. Ue ergo miserie nascentium est. ve fomitis nobis innati. quo ꝑm originalem corruptionē tam infirmi ad bonum et tam proni ad malū sumus. q̄ quilibet cū fomite natus. quilibet ꝓ fomitē infirmus ⁊ plagat⁹ dicere potest illud Hieremie. x. ca. Ue mihi sup contritione mea. pessima plaga mea. Ego autē dixi. Plane hec infirmitas mea est. et ego portabo illaz. Sed heu non solū inest nascentib ve infirmitatis et miserie adultos ad peccatū inclinātis. sed etiam ve feditatis et culpe paruulos ad irā obligantis. De qua Apl'us ait. Oīes nascimur filij ire. O q̄ immunis ab isto ve nascentium fuit sanctissima natiuitas marie. que nō solum ab originali culpa sed etiam a fomitis miseria inquātū ad peccatū ductiuus erat. sic liberata creditur ꝓ sanctificationem in vtero vt nunq̄ ad peccatū inclinata fuerit in hoc mundo. teste Bernardo qui ait. Puto q̄ copiosior gratia sanctificationis in ipam descenderit. que non solum ortum eius sanctificauit. sed etiam vitam deinceps ab oī peccato custodierit immunez. Quia ergo natiuitas Marie tā longe fuit ab isto ve. ideo merito ei dictum est Aue. Itez ve miserie parientiū est illud originalis maledictionis ve. de quo dictuz est Eue. In dolore paries filios ⁊c̄. De ƀ ve pleriscq̄ ꝑgnantib dici potest generaliē quod dom⁹ de quibusdaz ꝑgnantib dicit specialiter Matthei. xxiiij. cap̄. Ue autem ꝑgnantibus et nutrientib in illis diebus. O q̄ immunis ab isto ve fuit ꝑgnans ⁊ pariens vterus Marie. Augustino teste qui ait. O q̄ beata mater ista ē que sine cōtaminatione cōcepit. et sine dolore peperit medicinā. Quia ergo Maria tam longe fuit ab isto parientiū ve. ideo merito dictū est ei Aue. Itē miserie ve morientiū est ve incinerationis. quod homini inflictū est quando peccanti dictū est. Puluis es ⁊ in pulue rem reuerteris. Unde tam de ve morientium q̄ de ve nascentiū bene intelligi potest quod dicit Ecclīastici. xli. Ue vob viri impij qui dereliquistis legem domini altissimi. Et si nati fueritis. in maledictione nascemini. et si mortui fueritis. in maledictione pars vestra erit. Certe tā pij q̄ impij nascūtur in maledictione fomitis. et mortui erūt in maledictione pulueris. et tamē solis impijs ve vtriusq̄ maledictionis nō incōueniēter hic inculcatur. eo q̄ ipis et fomes periculosior ⁊ incineratio odiosior esse videatur. Deniq̄ iniustis miseria fomitis nociuior. et memoria incineratiōis amarior ē q̄ iustis. O q̄ longe ab isto incineratōis ve fuit (vt credimus) corpus marie sanctissimū boc enim corpus est archa sanctissima dei. quā decuit nō putrefieri. sed ad instar filij sui ante omnem putrefactionē suscitari. Unde tam de filio q̄ de matre notabiliter ait ꝓphera. Surge dom̄ie in requiē tuam. tu ⁊ archa sanctificatōis tue. Hec archa de lignis imputribilib facta est. quia caro marie nequaq̄ (vt credimus) putrefacta est. Ideoq̄ bene beat⁹ Augustinus ait. Tam preclarum thesaurū dignius est celū seruare q̄ terram. tantāq̄ integritatem merito incorruptibilitas. nō putredinis vlla resolutio sequit. Si ergo maria eo modo quo dictū est longe fuit a nascentiū ve. longe fuit a morientiū ve. et ideo merito ei dictū est Aue. ¶ Tercio charissimi considerandū est q̄ Maria immunis fuit non solū a triplici ve culpe actualis. nō soluz a triplici ve miserie originalis. sed etiā a triplici pena gehennalis. Hoc triplex ve cōsistit in penarū magnitudine. multitudie. longitudie. Ue ergo dānatis pariter ⁊ dānandis. ve inquā ꝓpter magnitudinē. ve ꝓpter multitudinem ve ꝓpter longitudinē tormentoruz. De his etiam trib ve dici potest. Ue ve ve habitātibus in terra. Ue ergo gehenne cōsistit in penaruz magnitudine. De hoc ve dr Ezechielis. xxiiij. Ue ciuitati sanguinuz. cuius ego grandem faciā piram. Ciuitas sanguinum est collectio impioruz cuius grandis erit pira in grandi cōcremationē dānatoꝝ O q̄ longe ab isto ve grandi magnitudis pene fuit grādis magnitudo gre ⁊ gl'ie marie. cui contra grandē damnandoꝝ penam infernoruz. etiam deus ꝓparauerat grandem gloriā in celo. vt sicut fuit grandis in merito. ita etiā grandis esset in pmio. Unde ipe est thron⁹ ille grādis de q̄ dr. iij. Reg. x. Fecit rex Salomon thronum de ebore grādē. Thron⁹ ꝓo salomonis ē maria. grādis oīno in gra ⁊ in gl'ia. Propt̄ qđ bñ beatus Ber. ait. Quātū gre maria ī terr adepta est ꝓ ceteris. tantū in celis obtinuit glorie singularis. Quia ḡ maria tā longissime fuit

ab isto ve. ideo merito ei dictū est Aue. Itē ve iebenne consistit nō solum in pene magnitudine sed etiā in penarum multitudine. Unde Esaie. iij. dicitur. Ue anime eorum. quia reddita sunt eis mala. Pluraliter dicit mala. quia plura. imo plurima mala malis redduntur in gebenna. O q̄s longe ab isto ve multitudinis tormentorū sit in Maria multitudo meritorū et premiorum. cui contra multa damnatorum mala in inferno iam deus p̄parauerat multa bona in celo. ita vt nullus angelus. nullus sanctorum ei equari possit in multitudine et cōgregatione bonorū celestium. Juxta illud Prouerbiorū. xxxj. Multe filie congregauerunt diuitias. tu sola supergressa es vniuersas. Si filias istas intelligam⁹ sanctas animas vel intelligētias angelicas. nunq̄d non supgressa est diuitias v̄ginum. confessorum. martyrum. apostolorū. prophetar. patriarcharum. angelorū. cum ista sit p̄mia virginum. speculum confessorum. rosa martyrum. registrū apostolorum. oraculū p̄phetarum. filia patriarcharum. regina angelorum. Quid em̄ de diuitijs omnium horum defuit. Hieronym⁹ enim ait. Mariā si diligentius aspicias nihil virtutis est. nihil speciositatis. nihil candoris et glorie qō ei ea non desplendeat. Quia ergo Maria tam longissima fuit a predicto ve gebenne. ideo merito dictum est ei Aue. Item ve gebenne non solū in magnitudine. non solum in multitudine sed etiā in longitudine siue p̄petuitate penarū consistit. Unde in canonica Jude dicitur. Ue illis q̄ in via Cayn abierunt. et errore Balaam mercede effusi sunt. et in p̄tradictione Chore perierūt. Et post pauca sequit. Quibus procella tenebrarū conseruata est ineternū. Nota q̄ dicit ineternum. et pensa quāta sit illa penarum et tenebrarū longitudo que finem non accipit ineternū. O q̄s longissime ab isto lōgissimo gebenne ve fuit longitudo glie marie. cui cōtra eternas tenebras in inferno iam domin⁹ p̄parauerat eternā lucem in celo. vt sicut ania peccatrix sedes diaboli est mirabiliter tenebrosa ineternū. ita maria mediatrix sedes christi mirabiliter luminosa est ineternum. iuxta illud Ps̄. Thronus eius sicut sol in cōspectu meo. et sicut luna pfecta ineternū. Sic ergo beatissima virgo Maria longe fuit a triplici ve gebenne imo longe fuit a p̄dictis omnem ve. et ideo merito ei dictū est Aue. Nos ergo charissimi omnes ei dicamus aue. omnesq̄ oremus. vt p̄pter suum dulcissimū aue nos oret liberari ab omni ve. P̄r dominū nostrum iesum christum filiū suum.

c 3

Aue maria. Hoc nomen sicut dictū est supra non angelus sed deuotio fidelium interposuit. De hoc beatus euāgelista Lucas signāter ait. Nomē virginis Maria. Hoc nomen sanctissimū. nomen dulcissimū. nomen dignissimū. tam sanctissime. tam dulcissime virgini. tam dignissime v̄gini cōuenientissime est impositum. Maria em̄ amarū mare. maria stella maris. et maria illuminata vel illumiatrix. maria domina interp̄tatur. Maria autem est mare amarū demonibus. et stella maris hominib⁹. et illuminata vl' illumiatrix angelicis spiritib⁹. domina creaturis omnib⁹. Maria inquā demonib⁹ est mare amarus spiritualiter. et Maria hominib⁹ est stella maris officialiter. et Maria angelis illuminatrix est eternaliter. et Maria creaturis omnib⁹ est domina vniuersaliter. Considerandū ergo est q̄ Maria interp̄tatur amarum mare. hoc optime ei competit contra diabolū. Sed nota quomō Maria sit mare. et quomō sit amara. et quomō simul sit amarū mare. Maria est mare gratia affluendo. et Maria est amara filio compatiendo. et Maria est amarū mare diabolū submergendo. Maria vtiq̄ est mare p affluentem spūssancti replctionem. Maria est amara p affligentem filij sui passionem. Maria est mare amarū p submergentem diaboli suffocatōnē. Primo p̄sidera charissime q̄ Maria dicit mare p̄pter affluentiam et copiaz gr̄arum. Unde scriptum est Eccl'iastes primo cap. Omnia flumina intrant in mare. Flumina sunt carismata spiritussancti. Unde Johānis septimo. Qui credit in me sicut dicit scptura. flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc autē dixit de spiritu quē accepturi erant credētes in eū. Oia g̃ flumia intrāt i mare. dū oia carismata sctōz intrāt i mariā. Flumē ei gr̃e angelorum intrat in mariaz. et flumen gr̃e patriarcharū et p̄phetarū intrat in Mariaz. et flumē gratie apostolorū intrat in Mariam. et flumē gratie martyrū intrat in Mariam. et flumē gratie confessorum intrat in

Mariã. flumen gratie virginũ intrat i mariam. Omnia flumina intrant in mare. id est omnes gratie intrant in Mariã. Unde ipa optime dicere potest illud Ecclĩastici. xxiiij In me omnis gratia vie z veritatis. z in me omnis spes vite z vtutꝫ. Quid mirũ si omis gratia in Mariã confluxit. per quam tanta gratia ad omnes defluxit. Ait em beatus Augustinꝰ. Gratia es plena Maria quaz apud dominũ inueniſti. et hanc p totũ mũdum effundere meruiſti. ¶ Scõo ꝺsidera cariſſime ꝙ maria in paſſione filij ſui valde amara fuit quãdo ſuã ipius animaz gladiꝰ pertranſiuit. Unde ipſa bene potuit dicere illud Ruth primo. Non vocetꝭ me noemy. id eſt. pulchram. ſed vocate me mara. i. amaraz. quia amaritudine valde repleuit me omnipotẽs. Amara fuit Noemy. quia duo filij ſui fuerunt mortui. Noemy pulchra et amara. ſignat Mariam. pulchram quidem per ſpirituſſancti ſanctificationez. amaram vero per filij ſui paſſionem. Duo autem filij Marie ſunt. homo deus. z homo purus. vnius enim corporaliter. alterius ſpiritualiter mater eſt Maria. Unde beatus Bernardꝰ ait. Tu mater regis. tu mater exulis. tu mater dei. tu mater iudicis. et tu mater dei et hominis. cum mater ſis vtriuſq; diſcordiaz inter filios tuos nequis ſuſtinere. Ideo exclamans Anſelmꝰ. ait. O beata fiducia. o tutum refugium mater dei et mater noſtra. ¶ Iſti duo filij marie ambo mortui fuerunt in paſſione. vnus corpore. alius mente. vnus crucis acerbitate. alter mentis infidelitate. Et ideo viſcera Marie valde repleta fuerunt amaritudine. ſicut ſanctꝰ Auguſtinꝰ teſtatur dicẽs Illa inquit pia mater immani dolore eius lans. pectora debilitata cõtundens. ita ipi viſcera omiaq; membra fatigauerat. vt in ceſſu deficiens. vix peruenire potuiſſet ad chriſti funus. Uides modo quomõ Maria ſit mare ſpũſſancti. Uides ſecũdo quomodo ipſa ſit amara p̃o morte filij ſui.

¶ Tercio conſidera chariſſime ꝙ Maria eſt mare amarũ diabolo et angelis eius p ipſam oppreſſis. quemadmoduz mare rubrum amaruz fuit egyptijs in ipo ſubmerſis. de quib̃ habet in Exodo. xv. Reduxit ſuper eos dominꝰ aquas maris. O q̃ amarum et timenduz eſt hoc mare egyptijs. O q̃ amara et timenda eſt hec Maria demonibus. Unde beatus Bernardꝰ. Non ſic timent boſtes viſibiles quaſi caſtrorũ multitudinez copioſam. ſicut aeree poteſtates Marie vocabulũ. patrociniuz z exemplũ. fluunt z pereũt ſicut cera a facie ignis. vbicunq; inueniunt crebram huius nominis recordationem. deuotam inuocationẽ. ſollicitam imitationem. Sic ergo vides chariſſime quomõ Maria eſt mare per affluentiam ſue repletionis. quomodo Maria eſt mare per vehementiã dominice paſſionis. et quomodo Maria eſt mare amaruz per potentiam diabolice ſubmerſionis.

¶ Conſequenter conſiderandũ eſt ꝙ maria interp̃tatur ſtella maris. Hoc optime conuenit Marie que gerit officium ſtelle marine. Legitur enim. et verum eſt. ꝙ nautarum mos eſt. vt cum in aliquam terram nauigare diſponunt. vnum ſydus eligunt cuius ſigno luce radiante in eam quam deſiderant partem poſſunt ſine erroze adduci. Tale certe officium eſt ſtelle noſtre Marie. q̃ nauigantes p mare mũdi in naui innocentie vel penitentie dirigit ad littus celeſtis patrie. Propter hoc bene Innocentius ait ſic. Quib̃ auxilijs poſſunt naues inter tot pericula pertranſirevſq; ad littus patrie. Certe inquit per duo. ſcilicet per lignum et ſtellam. id eſt. per fidem crucis et per virtutem lucis quã peperit nobis maria maris ſtella. Bene autem Maria ſtelle maris cõparatur propter puritatem. propter radioſitatem. propter vtilitatez. Maria enim eſt ſtella puriſſima. ſtella radioſiſſima. ſtella vtiliſſima. Maria eſt ſtella puriſſima puriſſime viuendo. et Maria ẽ ſtella radioſiſſima. radium eternuz pariendo. Maria eſt ſtella vtiliſſima. ad littus patrie dirigendo. ¶ Primo ergo cõſidera chariſſime ꝙ maria eſt ſtella puriſſima ſine peccato puriſſime viuendo. Unde de ea dici poteſt illud Sapie. vij. Eſt enim hec ſpecioſior ſole. et ſup omnẽ diſpoſitionem ſtellarũ luci comparata inuenit purior. Quidaz legunt hic prior. quidam purior. vtrũq; vero ſtelle noſtre competit. Maria enim eſt prior. id eſt. potior ſiue dignior. Maria etiam purior eſt ſole et ſtellis et luce. quia tam dignitate q̃ puritate ſolẽ z ſtellas z oẽm lucẽ ſuperat corpalem imo etiã ſpũalẽ. i. angelicã creaturaz. De qua ꝛr Heñ. j. Diuiſit deus lucẽ a tenebris. i. angelos ſtãtes a cadẽtib̃.

Hac vtiq; luce angelica prior et purior est Maria. prior dignitate. et purior sanctitate. Unde Anselmus exclamãs ait. O benedicta sup mlieres q̃ angelos vinc; puritate. sctõs superas pietate. Vides mõ quõ maria sit stella purissima purissime viuẽdo

¶ Scõo ꝑsidera carissime q̃ maria ẽ stella radiosissima. radiũ eternũ emittẽdo. dei filiũ pariendo. Jpa em̃ est stella de q̃ ór Numeri. xxiiij. Orietur stella ex iacob. z cõsurget virga de isrl' ꝛc. Virga ista est dei filius q̃ stelle nr̃e marie est radius. Radius vtiq; de q̃ cantat. Sicut sidꝰ radiũ ꝛc. De q̃ etiã beatus Berñ. ait. Nec sideri radi' suã minuit claritatẽ. nec virgini filꝰ suã virginitatẽ. O vere beatissima. o vere radiosissima stella maria. cuius radius nõ solũ mõm ĩmo etiã celũ. z nõ solũ celũ ĩmo etiã infernũ penetrauit. sicut beatꝰ Berñ. scribẽs ait. Jpa ẽ ꝓclarax eximia stella ex iacob orta. cuius radius vniuersum orbẽ illumiat. cuius splendor etiã in supnis ꝓfulget z inferos penetrat. Vides mõ quõ maria ẽ stella purissima purissime viuẽdo. vides scõo quõ maria sit stella radiosissima filiũ dei pariẽdo. ¶ Tercio cõsidera carissime q̃ maria est stella vtilissima nos ad patriã celestẽ dirigẽdo. ĩmo ducendo nos p mare hꝰ secli ad grãm filij sui. tã q̃s ad portũ paradisi. Unꝰ ipa est stella illa clarissime fulgens. tres magos ad xp̃m rectissime ducẽs. Maria certe ẽ stella q̃ ĩ fluctibꝰ pñtꝫ vite valde ẽ necessaria. Unde Berñ. Ne auertas oculos tuos a fulgore hꝰ syderis. si nõ vis obrui procellis. Idẽ. Si insurgũt venti tẽptationũ. si incurris scopulos tribulationũ. respice stellã. voca mariã Jgitur carissime ne ĩ mari hꝰ mõi demergaris. stellã seq̃ris. mariã imiterꝫ. Securissimuz em̃ ẽ ipam seq̃. sicut idez beatꝰ Berñ. testat dicẽs. Jpam sequens nõ deuias. ipam rogans nõ desperas. ipa tenẽte nõ corruis. ipa pregẽte nõ metuis. ipa duce nõ fatigarꝫ. ipa ꝓpicia puenis. et sic in temetipo experirꝫ q̃s merito dictũ sit. z nomẽ ꝑginis maria. Sic q̃ vides quõ maria est stella purissima a pctõ. stella radiosissima ĩ filio. stella vtilissima in mõo. ¶ Dis visis ꝑsiderãdũ est q̃ maria etiaz interptat illumiata vel illumiatrix. Hoc silr cõperit tante ꝑgini. q̃ mirabiliter illumiata est p ꝑsentiã dñi. iuxta illud Apoc. xviij. Vidi angelũ aliũ descendentẽ de celo hñtem potestatẽ magnã. z terra illumiata est a gl'ia ei⁹. Fil.⁹ dei est angelꝰ magni ꝓsilij. Terra vero a gl'ia dei illumiata est maria. q̃ sicut illuminata fuit a gr̃a eius in mõo. ita nũc illuminata est a gl'ia eiꝰ in celo. vt sic illumiata fieret illumiatrix in mundo z in celo. Propter qõ ꝑsideranduz est q̃ maria illuminata. illuminatrix est p exẽpla. p bñficia. p premia. Illumiatrix p exemplavite sue. illuminatrix p bñficia miscõie sue. illumiatrix est maria p ꝑmia gl'ie sue. ¶ Primo q̃ ꝑsidera carissime q̃ maria est illumiatrix plurimorũ p exẽpla lucidissime vite sue. Jpa est cuius vita gl'iosa lucẽ dedit seclo. ipa ẽ cui⁹ vita inclita cũctas illustrat eccl'ias. Jpa em̃ ẽ lucerna eccie ad hꝫ illumiata a deo vt p ipaz ꝓra tenebras mõi illuminaret eccia. Dicet ergo eccl'ia. dicet fidel'aia z dicat. Quoniaz tu illumias lucernã meã dñe deꝰ meꝰ illumina tenebras meas. Hanc vere lucernaz dñs illumiauit plenissime. z p hanc illũ ignationẽ tenebras aiaz nr̃az fugat z fugauit. Hoc bene sentiẽs Berñ. ait. O maria tu ꝑtutũ tibi inditarũ magnificis exemplis ad imitationẽ tui nos ꝓuocas. sicq; noctẽ nr̃ã illumias. q̃ em̃ vias tuas iusectatꝰ fuerit nõ ambulat in tenebris sed hz lucẽ vite. Vides mõ quõ maria est illumiatrix mũdi p exempla lucidissime vite sue. ¶ Scõo ꝑsidera q̃ maria ẽ illumiatrix p bñficia lucidissime miscõie sue. p quaz multi in nocte huiꝰ secli illuminati sunt spũaliter. sicut q̃q; filij israel p columnã ignis illuminati fuerunt corpaliter. Juxta illud Ps̃. Deduxit eos in nube ꝛc. Maria nobis est columna nubis. qz tanq; nubes ptegit ab estu divine indignationis. ptegit etiã ab estu diabolice temptatiõis. sicut iterũ dicit in Ps̃. Expãdit nubem. ꝛc. Maria quoq; columna ignis est. illuminãs nos. ĩmo illuminãs mũdum multis miscõie sue beneficijs. Quid nos miseri. nos obtenebrati. quid in nocte huiꝰ seculi facerem⁹. si tam lucidã lucernaz si tam luminosaz columnã non haberem⁹. quid em̃ totus mũdus valeret si solem nõ haberet. Propter hoc bene beatꝰ Bernardus ait. Tolle corpus hoc solare quod illuminat mundũ. vbi dies. Tolle mariã hanc maris stellam. quid nisi caligo involuens. vmbra mortis ac densissime tenebre relinquit. Vides mõ quõ maria est illumiatrix p lucidissimã vitã. vides scõo quõ Maria

est illumiatrix p lucidissimã miscoiam suã. ¶ Tercio ꝑsidera charissime q maria etiã est illumiatrix p lucidissimã gl'iam suaz. q̃ p oñia illumiat celũ sicut sol munduz. iuxta Eccl'i. xlũ. Sol illuminãs p oĩa respexit. et gl'ia dñi plenũ est opus ei⁹. Sol illumians est maria q̃ est pulchra vt luna. electa vt sol. pulchra vt luna p grãm. electa vt sol p gloriã. Gloria em̃ dñi plenũ est op⁹ ei⁹. Opus dñi excellentissimũ ẽ maria. Hoc op⁹ sicut plenũ fuit grã dñi in mũdo. sic plenũ ẽ gl'ia dñi i celo. Sic ergo illũinãs maria in gl'ia sua. rutilans p oĩa respicit. q̃ p omẽs angelos z p omẽs sctõs glorie sue illumiationẽ extendit. Quid mirũ si marie pñtia totũ illuminat celũ. q̃ etiã totũ illustrat orbẽ. Ait em̃ Bernñ. Marie pñtia totus illustrat orbis. z ipa iam celestis patria clari⁹ rutilat ꝺ/ gincc lampadis irradiata fulgore. Sic ergo vides quõ maria illumiatrix est p vitam suã lucidissimã. quõ illumiatrix p gloriã suam fulgidissimã est maria. ¶ Post predicta oñia ꝺsiderandũ est q maria interp̃tat̃ domina. Hoc quoq; optime cõpetit tãte imperatrici. que reuera dña est celestiũ. terrestriũ et infernorũ. Dña inquã angelor. dña hominũ. dña demonũ. dña vtriusq; i celo. dña in mũdo. dña in inferno. ¶ Primo cõsidera charissime q maria est dña angelor. ipa em̃ signata est in dña Hester regina. de qua legit̃ q̃ sup vnã famulã suaz deliciose innitebat̃. altera aũt famula z seq̃bat̃ dominã. defluentia in humũ vestimenta sustentans. Per dñam Hester reginaz. intellige mariã reginã. due famule quar dña est regina maria. sunt angelica et hũana creatura. Q̃ntũ gaudendũ est nobis miserꝫ hominibꝫ. q̃ angeli dñm z dñam hñt ex hominibꝫ. Verissime em̃ angelor dña est maria. Unde Aug⁹. ipam alloquẽs. ait. Si te celum vocẽ altior es. si matrẽ gentiũ dicã precedis. si dñam angelor nominẽ p omĩa esse cõprobaris. si formã dei appellẽ digna existis. Ania vero humana ẽ famula. q̃ dominã suã mariã sequit̃ in mũdo. Sequit̃ certe colligens vestimẽta dñe. scz colligẽs virtutes z exempla marie. Intelligẽria ꝺo angelica est famula. sup quã dña sua Maria innititur in celo. Innitit̃ certe tanq̃ familiarissima se angelis sociando. innitit̃ etiaz tanq̃ delicatissima in angel' deliciãdo. innititur quoq; tanq̃ plenissima se cũ sua plenitudine angel' cõicando. innitit̃ insup tãq̃ potentissima angel' impando. Vñ em̃ angelis maria innitit̃ suo impio. Unꝺ Aug⁹. ait. Michael dux z ꝓceps militie celestis cũ oĩbꝫ spiritibꝫ ãministratorijs. tuis virgo paret ꝓcept̃. in defendẽdis i corpe. z i suscipiẽdis de corpe aniabꝫ fideliũ specialr tibi dñaz die ac nocte se tibi ꝓmẽdãtũ. Uides mõ quõ maria ẽ dña angelor i celo. ¶ Se cũdo ꝺsidera charissime q maria ẽ dña hominũ in mũdo. De hac dña in ps. 122. Sicut oculi ãcille i ma. dñe s. z̃. Ancilla dñe marie ẽ q̃libet aia fidelis. imo etiaz eccl'ia vniuersal'. Oculi hꝰ ancille i manibꝫ dñe sue sp debẽt esse. q̃ oculi eccie. oculi oĩm nr̃m ad man⁹ marie sp debẽt respicere vt p manus ei⁹ aliq̃d boni accipiam⁹. z p man⁹ ei⁹ q̃cq̃d boni agim⁹ dño offeram⁹. Per man⁹ ei hꝰ dñe hẽm⁹ q̃cq̃d boni possidem⁹. restãte beato Bernñ. q̃ ait. Nihil nos deus hãe voluit q̃ marie man⁹ nõ trãsiret. Per man⁹ q̃z hꝰ dñe offerre ꝺo debem⁹ q̃cq̃d boni egerim⁹ q̃madmodũ btũs Bernñ. hortat̃ di. Dodi/ cũ illud q̃ offerre desideras. gtissimis illis z oĩ acceptõe dignissimis marie mãibꝫ tradere cura. si nõvis sustinere repulsaz. Bene nobꝫ charissimi. bñ nobꝫ q̃ talẽ dñam habemus. q̃ man⁹ tã liberales hz ad nos. z tã potens est apud filiuz sup nos vt securi ad ipam ꝺfugere possim⁹ oẽs nos. Uñ deuotissim⁹ Anfel. q̃ ait. Dña magna cui gras agit contio leta iustor ad quã territa fugit turba reor. ad te ꝓpotẽs z misericors dña ego pctõr anxi⁹ ꝺfugio. Vides mõ quõ maria est dña angelor in celo. vides scõo quõ maria est dña hoim in mõo. ¶ Tercio cõsidera charissime quõ maria ẽ dña demonũ in iferno. tã potenr eis dñans etiã vt ꝺ ipa accipi possit id ps. Virgã ꝑtutis tue emitter dñe z̃. Virga virtutis est virgo maria. Ipa est virga aaron florida p virginitatẽ. z fructifera p fecunditatẽ. Ipa q̃z est ꝑga de qua ꝺr Isa. xi. Egredier virga de radi. iesse. Hec virga ꝑga maria. ꝑga virtut̃ est cõtra inimicos infernales q̃bꝫ magna ꝑtute dñatur. z ideo dña tã magna. tã magne ꝑtutis merito a nobꝫ amat̃. merito a nobꝫ laudat̃. merito a nobis exorat̃. vt nos cõtra inimicos istos tueat̃. Exẽplus dat nobis Anfel. q̃ tantã dñaz alloquẽs ait. Te dña magna z valde magna te vult cor meũ amare. te cupit os meuz laudare. te desiderat venerari

mens mea. te affectat exorare aīa mea. quia tuitioni tue se cōmēdat tota ſuba mea. Sic ḡ vides quō maria eſt dña angelorū in celo. dña hoīm in mūdo. dña demonū i inferno Uides ḡ ex p̄dictis q̄ maria mare amarū. q̄ maria ſtella marīs. maria illuminatrix. maria dña pueniētiſſime interp̄tat. Maria ei amarū mare eſt demonibꝫ puerſis. Maria ſtella marīs eſt hoīb⁹ puerſis. maria illuminatrix eſt angelis nō auerſis. maria eſt dñans creaturis vniuerſis. Oremꝰ chariſſimi. oremuſ deuotiſſime. oremꝰ mariā z dicamꝰ. Eya mare amarū maria adiuua nos vt in ꝑa penitē tia totaliť amaricemur. Eya ſtella marīs maria adiuua nos vt p mare ſeculi ſp̄ualiter rectificemur. Eya illuminatrix maria adiuua nos vt i gl'a eternaľ illumiemur. Eya dña maria adiuua nos vt tua gubernatiōe z dominatiōe filialiter gubernemur. Per dominū noſtꝝ ꝛc.

c 4

Hue maria. Nomē illud affectuoſuꝫ z dulciſſimū nomē id gr̄ioſum z nobiliſſimū. nomē id gl'ioſum z digniſſimū optime ꝓuenit btē ꝑgini dñe nr̄e. Cō/ueniētiſſime ꝑgo tā pia vocata ē maria Ipa em̄ eſt maria q̄ z oīm vicio caruit. z oī ꝓtute claruit. Ipa inq̄m eſt maria q̄ a septē vicijs capitalib⁹ fuit īmuniſſima Maria em̄ ꝓtra ſupbiā. pfundiſſima p hūilitatē. ꝓtra inuidiam affectuoſiſſima p charitatē. ꝓtra irā mā ſuetiſſima p lenitatē. ꝓtra accidiā indefeſſiſima p ſedulitatē. maria ꝓ auariciā tenuiſſima p pauptatē. maria ꝓtra gulā tpatiſſima p ſobr̄ietatē. maria ꝓtra luxuriā caſtiſſima p ꝑginitatē fuit. Hec oīa ex illis ſcripturis colligere poſſumꝰ in q̄b⁹ nomē marie exp̄ſſum inuenimꝰ ¶ Primo ꝓſidera chariſſime q̄ maria pfundiſſima apud ſe fuit p humilitatem Ipa em̄ eſt maria de q̄ dr̄ Luc. j. Dixit autē maria. Ecce ancilla dñi. O mira z pfunda hūilitas marie Ecce mariā archangelꝰ allo quit. maria gr̄a plena dr̄. ſuq̄ētio ſp̄ūſcti p mittit. maria in mr̄em dñi aſſumit. maria iā oīm̄ib⁹ creaturis anteponit. maria iā dña celi z terre efficit. z p his oīm̄ib⁹ nō extollit. ſz in his oīm̄ib⁹ mira humilitate depmit dicēs. Ecce ancilla dñi. Propt̄ hoc bñ ait Beda ſic. Maria nequaq̄ ſe donis celeſtib⁹ q̄ſi a ſe h̄ eſſent ex ſe extulit. ſz vt magis magiſq̄ donis apta eſſet diuis. i hūilitatē greſſū mētis fixit angelo rñdēs. Ecce ancilla dñi. Hoc eſt cōtra multos q̄ in ꝓſperis z honorib⁹. q̄ i gr̄is z ꝑtutib⁹ nō humiliāť cū maria z cū xp̄o ſed intumeſcūt cū eua z lucifero. Hz certe marie hūilitas nō ſolū in ꝓbo. ſz etiā in fctō declarať. non ſolū in ꝓbo regalis reſpōſionis ſz in facto legalis purgatiōis. nō ſolū i ꝓbo quo ſe hūiliauit tāq̄ ancillā z ſeruitricē. ſed etiā in facto q̄ ſe humiliauit tāq̄ rea z peccatricē. Ipſa em̄ eſt maria de q̄ dr̄ Luce ſcō. Poſtq̄ impleti ſūt dies ꝛc. O dura z infelix ſupbia. o ſupba z infelix duricia peccatoris. ecce maria abſq̄ oīm̄i pcto legē ſubijt purgationis. z tu miſer plen⁹ peccatis nō vis legem ſubire ſatisfactiōis. ¶ Secūdo vide chariſſime q̄ maria affectuoſa fuit p caritatē. Ipſa em̄ eſt maria de q̄ dr̄ Luc ij. Exurgēs autē maria abijt in mōtana cū feſtinatiōe ꝛc. Abiit inq̄ vt viſitaret. vt ſaluaret. vt miniſtraret elizabeth. Uide quō illa viſitatio marie plena fuit charitate. In deſcriptiōe em̄ illi⁹ viſitatiōis maria quater notať. in q̄ caritas marie ad deū z ad p̄rimū plen⁹ declarať. Charitas p̄rimi dr̄ hr̄i z foueri corde ore z opere Maria aūt charitatē p̄rimi habebat in corde. z ꝓpter h̄ exurgēs maria abijt in mōtana cū feſtinatiōe. Quid em̄ eā ad officiū charitatis feſtinare cogebat. niſi charitas q̄ in corde ei⁹ feruebat. Legim⁹ q̄ paſtores venerūt feſtinātes ad p̄ſepiū. z q̄ maria abijt cū feſtinatiōe ad obſequiū. z q̄ Zache⁹ feſtinās deſcēdit ad hoſpitādū dñm. Ue ḡ tardē ad opa charitatis. Itē maria charitatē p̄rimi ore fouebat. Ipa em̄ eſt de qua ibidē dr̄. Et factū eſt vt audiuit ſalutatiōez marie elizabeth ꝛc Charitas inq̄ p̄rimi ſalutatiōib⁹ z alijs caritatiuis locutiōib⁹ ſp fouēda eſt. Vñ angelus ſalutauit mariā. Maria ſalutauit elizabeth. filiꝰ marie ſalutauit marias eūtes de ſepulcro. dicēs illis. Auete. Ue eis q̄ ꝓpt̄ odiū ſalutatiōez p̄rimo negāt. Ue z illis q̄ doloſe p̄rimū ſalutāt. ſic iudas cū dixit. Aue rabbi O q̄ dulciter maria ſalutare nouit. O maria dignetis nos p grām tuā ſalutare. Et certe ipa nos libēter ſalutat būficio z ꝓſolatiōe ſi nos eā frequēter ſalutam⁹ ſeruitio z oratiōe. Libēter nos ſalutat cū gr̄a. ſi libēter eā ſalutam⁹ cū aue maria. Itē maria charitatē nō ſolū corde habebat. nō ſolū ore fouebat. ſed etiā ope exercebat. Ipa em̄ eſt maria de qua ibi dr̄. Māſit aūt maria cū illa q̄ſi mēſibus trib⁹. Māſit videlicet p miſterio z ꝓſolatiōe elizabeth. Vñ Amb. Quē ꝓpt̄ officiū veneratur officio inberebat. Itē maria ſic i oīm̄ib⁹

charitatē habuit ad primū. ita sup oīa charitatē habuit ad deū. Ipa em̄ est maria ō q̄ ibidē ōr. Magnificat aia m.do. Aia quod amat. ħ magnificat. z in ħ exultat. Idcirco aia marie deū decētissime magnificauit. z in deo firmissime exultauit. qr deū excellentissime amauit. De cui⁹ amore bonū ꝑbū ōt magister Hugo de sctō vic. Quia inq̄t in cor̄ ei⁹ amor spūssancti singularit̄ ardebat ideo in carne ei⁹ ꝑtus spūssancti mirabilia faciebat. ¶ Tertio vide charissime q̄ maria mā suetissima fuit p lenitatē. patiētissima ꝫ omnē aduersitatē. Ipa em̄ est maria quā syme on sic alloq̄bat sic̄ Luc. ij. ōr. z dixit ad Mariā mr̄em ei⁹ Ecce posit⁹ est hic in ruinā z in resurrectōez multor̄ in israel. z in signuz cui ꝓtradicet. z tuā ipi⁹ aiam ptrāsibit gladius. Hic gladi⁹ acutissimā filij sui passionez siue mortē signat. Gladi⁹ corpalis aiam nec occidere pōt nec vulnerare. sic acutissima christi passio licet aiam marie p cōpassionē ptrāsiuit. ipam tñ nec p odiū occidit. nec p impatientiā vulnerauit. Maria em̄ interfectores filij sui nūq̄z odiuit. nūq̄z ꝫ eos impatiēs fuit. Nā si alij martires patiētissimi fuerūt i martyrio suo corpali. q̄to magis martyr nr̄a maria i martyrio suo spūali. De cui⁹ nobili martyrio Iero. ait. Or spūaliter z attroci⁹ passa est gladio passiōis xpi pli⁹ q̄z martyr fuit.

O mira marie patia z māsuetudo q̄ nō solū patiētissima fuit dū corā ipa fili⁹ ei⁹ crucifigeret. ſz etiā dū añ crucifixionē ꝓpter ipsam fili⁹ ei⁹ vilipēderet. sic̄ Marci. vj. ōr. Nonne hic est fabri fili⁹ z marie. Ubi post pauca seq̄tur z scādalizabāt in eo. Reuera faber ē xp̄s ſz q̄ fabricat⁹ est auror̄ā z solē. Deu q̄z lōge a gr̄a mitissime marie sunt q̄ tā immites. tā impatientes. tā iracūdi sunt sic̄ cōtecrales z socij z vicini sepe sentiūt. ¶ Quarto vide charissime q̄ indefessissima z studiosissima fuit p sedulitatē in bonis opib⁹ Ipa nāq̄z ē maria illa de qua ōr Actuū. j. Hi oēs erāt pseuerāres vnanimit̄ in or̄one cū mulieribꝰ maria mr̄e iesu. Maria indefesse pseuerādo in or̄one exemplū dedit. q̄m oportet seq̄z non deficere. Et si maria tā sedule or̄auit i terris quō nō sedule or̄abit p nob⁹ in celis. Propt̄ ħ nos bñ hortat Aug⁹ dicēs. Oēs marie patrocinia oīmi nisu implorem⁹ vt dū supplici eā obsequio frequētam⁹ in terr̄. ipsa nos p̄ce sedula cōmendare dignet̄ in celis. Sz ecce maria nr̄a nō solū or̄e in or̄onib⁹. ſz etiā corde in sctis meditatōib⁹ indefessa fuit z sedula. Ipa em̄ est maria de qua ōr Luc. scō. Maria ꝓseruabat oīa ꝑba hec ꝓferēs i corde suo. Quia ḡ maria nō fuit accidiosa. iō nō fuit ociosa. z iō nō solū mentē in sanctis meditatiōib⁹. nō solū linguā in deuotis or̄ationib⁹. ſz etiā man⁹ in bonis opib⁹ sedulas habuit. Propt̄ qō bene sic̄ supra dictū ē mā sit maria cū elizabeth trib⁹ mēsib⁹. Ad quid Rñdet Beda z ait. vt mulieri puerpere erat is ꝑgo iuuēcula misteriū sedula ipēderet Deu q̄z lōge a gr̄a marie est miser accidiosus. cui⁹ z mēs z man⁹ z lingua sūt totiēs a meritꝫ ociose. ¶ Quinto vide charissime q̄ maria renuissima fuit p pauptatē. Ipa em̄ est maria de qua ōr Lu. ij. Inuenerūt mariā z ioseph z infantē positū in p̄sepio. Pastores paupes inuenerūt pauperē mariā mr̄em. z pauperē infantē in paupe loco. nō in pōposa curia ſz in paupe p̄sepio. Que vtiq̄z paupcla mat bonū hospiciū habuisset si paup nō fuisset. Ista dū diligēter attēdis. tūc pauptatē marie euidēter ꝑpēdis. De qua Joh. chr̄ſ. ait. Vide pauptatis marie magnitudinē. z qui cūq̄z paup est accipiat ꝓsolatōnez. Quicūq̄z certe ꝓpter deū paup est volūtarie z libenter. vl̄ etiā quicūq̄z paup est necessarie z patiēt. multū ꝓsolari pōt de paupe maria z de paupere xp̄o. Ab illa ꝓsolatiōe iniq̄ diuites lōge sunt. q̄ lōge aliā quer̄ūt. Uñ Luc. vj. Ue vobis diuitib⁹ q̄ habet̄ hic ꝓsolatōez vestrā. Nolo tñ desperare diuites. qr nō solū paupes pastores ſz etiā diuites reges paupē mariā z paupez filiū ei⁹ inuenerūt. sic̄ dr Matth. ij. Et intrātes domū inuenerūt ?c Sic illi diuites ipos inuenerūt q̄ munera attulerūt. paupes ḡ ꝓsolatōz istā inueniūt per pauptatē. diuites ꝺo p liberalitatē. dū pauperes p pauptatē xp̄o ꝓformāt. diuites p liberalitatē xp̄o reformāt. ¶ Sexto vide charissime q̄ maria tpatissima fuit p sobrietatē. Ipa em̄ est maria cui ōr Luc. j. Ne timeas maria. inuenisti em̄ gr̄am. ?c. Nota qō ōr. inuenisti gr̄am. Nūq̄z maria tāq̄z gr̄am inuenisset. nisi gr̄a mariā in cibo z potu tpatissimā inuenisset. Nō em̄ se cōpatiūt gr̄a z gula. qr ipossibile ē q̄ hō sil̄ sit p gr̄az deo gratꝰ z p gulā ingratꝰ. Bonū ē ḡ q̄rere gr̄am z fugere gulā. sic̄ Debre. xiij. Optimū ē gr̄a stabilire cor. ñ escis. q̄ nō ꝓfuer̄t ābulātib⁹ i eis. Nota etiā qō dicit Ecce ꝺcipies i vtero. Nūq̄z maria deū i vtero ꝺcepisset si idē vter⁹ ꝺ deū crapulos⁹ fuisset

ꝛſi vter⁹ ille mero eſtuaſſz.cū vent mero eſtu
ans cito deſpumat ī libidinē.vter⁹ ḡ ille q̄ ꝺo
incarnato granidat⁹ eſt nūcꝫ in cibo ꝛ potu
intēperato grauat⁹ eſt. Uñ Johes chrȳ.ait
Lomeſatrix aut vinolēta maria nuncꝫ fuit.
Deu ꝯꝫ lōge a gra marie ſunt q̄ in cibo ꝛ po
tu toties excedūt. ¶ Septimo vide chariſſi
me ꝙ maria caſtiſſima fuit p ꝟginitatē. Jpa
eſt maria de q̄ Luc.ij. ꝺr. Nomē ꝟginis ma/
ria. Extimie caſtitatꝭ marie teſtē euangeliſtā
teſtē ipam mariā.teſtē habem⁹ angelicā ꝓſo
nā. Caſta em̄ fuit in ꝟginea carne ſic euāge/
liū teſtat dicēs. Nomē ꝟginis maria. Caſti
or fuit maria ī virginea mēte ſic ipamet teſta
tur.ipa em̄ eſt de q̄ ꝺr Luc.j. Dixit autē ma
ria ad angelū. Quō fiet iſtud qm̄ vir nō co/
gnoſco.i.cognoſcere nō ꝓpono. Caſtiſſima
ꝟo fuit maria in ꝟginea,ple ſicut angelus te
ſtat q̄ de illa maria dixit Matth.j. Joſeph
fili dauid noli timere. Exquo maria ꝟgo de
ſpūſancto diuina eſt ple fecūdata. nequaꝫ
ꝟginitas ei⁹ tali eſt ple viciata. ſꝫ mirabiliꝰ
eſt in tāta,ple glorificata. Nā in,ple approba
ta.in,ple ꝓſecrata.in,ple nobilitata. in ꝓle
ditata ꝛ dotata.cōſignata ꝛ ꝓfirmata eſt tua
ꝟginitas o maria. Propter qō bñ ait Aug⁹.
Mariā virginē veraciē p̄dicam⁹ ꝛ mīrem.
cui⁹ virginitatē glorificauit ꝟa fecūditas.et
cui⁹ verā fecūditatē glorificauit intemerata
ꝟginitas. Beat⁹ ꝙꝫ Bernñ.ait. Lōge gloriosi
or fuit ꝟginitas ex fecūditate, ꝛ fecūditas ex
ꝟginitate. Deu ꝯꝫ lōge a gra marie ſūt q̄cū/
cꝫ ꝓtinētes nō ſunt. q̄ caſtitatꝭ inimici ſunt.
Cū ḡ dulciſſimū nomē marie tāte vt ſupra
dictū eſt ſit gratie.iō merito ꝟ nomē inuoca
mus orātes.ſm qō beat⁹ Bernñ. orans ait.
Dulciſſimū marie nomē inuocātibꝫ ſeruul'
p te regina clemens gre ſue munera largiaꝫ
ihs xps fili⁹ tu⁹ q̄ cū pre ꝛ ſpūſctō viuit ꝛ re/
gnat de⁹ p oīa ſecula ſeculoꝝ Amē.

Ue maria gra plena Oñſum eſt ſu/
pra quō maria ꝓpter puriſſimā vite
innocētiā merito p aue ſalutat. Oñ/
dendū aūt eſt nūc quō p pleniſſimā gre af/
fluentiā merito gra plena fore cōmemorat.
Aue ergo gra plena. Cōſiderem⁹ chariſſimi
gram iſtā.gram marie.gram āmirādā. Cō/
ſiderem⁹ incꝫ gre marie ꝟitatē.immēſitatez.
multiplicitatē. vtilitatē. Gra nāꝫ marie ḡ/
tia veriſſima.gra immēſiſſima.gra multipli
ciſſima,gra vtiliſſima eſt. ¶ Primo ꝓſidere
mus gre marie ꝟitatē. De hac Gabriel ait
Luc.ſ. Inueniſti gram tē. Gra vticꝫ ꝟa eſt
que apō deū inuenit q̄ vitas eſt. apud deuꝫ
dic.nō apud dyabolū. Diabol⁹ em̄ graꝫ ma
le ꝓſperitatꝭ offert vt eo liber⁹ peccet. Unō
holofernes (q̄ diabolū ſignat) ait Judith.
xij. Bibe nūc ꝛ accūbe ī iocūditate.qm̄ inue
niſti gram cora me. Itē apud deū dicit.non
apō mūdū.qz apud mō m.ī apud hoies mū
danos ſepe valde falſa gra.falſa ꝓtritio iue/
nit. Uñ Ecci.viij. Nō oīm hoi manifeſtes
cor tuū.ne forte inferat tibi gram falſaꝫ ꝛ cō
uiciet tibi. Itē apud hoines.iō beat⁹ Bernñ.
Queram⁹ gram ſꝫ gram apud deū. nā apō
hoies eſt gra fallax. Itē.apud deū ꝺr. ñ apō
carnē. Nā gra carnis falſa eſt. vtpote carniſ
pulcritudo ꝛ hmōi. Uñ Prouer.xxxj. Fal/
lax gra ꝛ vana eſt pulcritudo. qz gratiſſima
ꝟgo maria falſam gram diaboli. falſam gra
tiā mūdi.falſam gram carnis ꝓtēpſit. Jdeo
merito apō deū graꝫ inuenit. verā itaqꝫ ꝛ pu
rā.nulla adulterina mixtura viciataꝫ. vt ꝟe
dicere poſſit id Ecci.xxiiij. Quaſi balſamū
nō mixtū odor me⁹. Balſamū marie eſt vn/
ctio gre q̄ maria copioſiſſime infuſa eſt. Uñ
Bernñ.loquēs de illo ꝟbo. ſpūſcto ſupue/
niet ī te.ait. Precioſum illō balſamū tāta ti/
bi copia.tātaqꝫ plenitudine influet.vt copi/
oſiſſime effluat circūquaqꝫ. Balſamū miſce
ri ſolet ꝛ viciari melle vl' oleo. Sꝫ certe bal
ſamū ſpūſcti in maria nō fuit mixtū. qz nec
melle carnalitatꝭ ꝛ mūdane ꝓſolatiōis. nec
oleo vane laudis ꝛ adulatiōis fuit viciatuꝫ
Sꝫ qz tā ꝟa ꝛ tā pura marie gra fuit. iō bñ.
Hiero.de ipa ſic dicit. Quicq̄d in maria ge/
ſtū eſt.totū puritas ꝛ ſimplicitas. totū gra ꝛ
ꝟitas.totū miſericordia ꝛ iuſticia fuit que ō
celo ꝓſpexit. Quicūqꝫ ḡ cū maria verā graꝫ
inuenire deſiderāt.ipi cū maria oī deſiderio
oīm̄ ſtudio ad eū apud quē inuenīe accedāt.
Hic hortat apl's ad Heb.iiij.dicēs.Adea/
m⁹ cū fiducia ad thronum gre ei⁹. vt miſeri
cordiā ꝓſeq̄mur ꝛ gram inueniam⁹ in auxi/
lio oportuno. Et nota ꝙ q̄cūqꝫ vult iuenire
debet q̄rere.ꝛ q̄cūqꝫ vult iuenire ꝺz ſe incli/
nare. Inclinet ḡ ſe cū maria p hūilitatē ve/
rā.quicūqꝫ cū maria iuenire cupit gram ve/
rā. Ꝺr em̄ Ecci.iij. Mto magn⁹ es hūilia te
in oīb⁹ ꝛ cora deo inuenies gram. Maria cer
te qz veriſſime ſe p humilitatē inclinauit.ve/
riſſimā gratiā inuenit.vt vere dicere poſſit.
Reſpexit humilitatē meā. ¶ Secūdo cōſi/
derem⁹ chariſſimi gre marie immēſitatem.

ꝓpter hāc dicta est gr̄a plena. Immēsa certe fuit gr̄a qua ipsa fuit plena. Immēsum em̄ vas nō potest esse plenū. nisi immēsū sit istō quo est plenū. Maria aūt vas īmēsissimuz fuit. ergo illū q̄ celo maior est cōtinere potuit. Quis est celo maior. certe ille de q̄ Salomon ait. iij. Re. viij. Si celū z celi celoꝝ te cape nō possunt. q̄nto magꝭ dom⁹ hec quā edificaui. Nō vtiq; dom⁹ ꝑ salomonē edificata. sz dom⁹ ꝑ illā significata deū cape potuit. Tu g̈ īmēsissima maria capacior es celo. qz quē celi cape nō poterāt tuo gremio ꝑ. Tu capacior es mūdo. qz quē tot⁹ nō capit orbis i tua se clau. vis. fact⁹ hō. Si g̈ maria tā capacissima fuit vētre q̄to magꝭ mēte. z si capacitas tā immēsa fuit gr̄a plena. oportuit vtiq; ꝙ gr̄a illa q̄ tantā implere potuit capacitatē esset imēsa. Quis immēsitatē Marie pōt mēsurare. Ecce qđ dr̄ Ecci. j. Altitudinē celi. latitudinē terre. z ꝑfūdū abyssi q̄s dimēsus ē. Celū est maria. tū quia celesti puritate. celesti claritate. celestibꝫ alīs ꝓtutibꝫ abūdauit. tū qz sedes dei altissima fuit. teste ꝓpheta q̄ dic̄. Dñs in celo parauit sedē suaz. Terra q̄z maria fuit. q̄ fructū illū nob ꝓtulit. de quo idē ꝓpha ait. Terra dedit fructus suos. Abyssus etiā est maria i bonitate z in misericordia. pfundissima. Uñ etiā ꝑfundissimā misericordiā filij sui ꝑ nob interpellat q̄si abyssus abyssum inuocat. Celū g̈ est maria. terra est maria. abyssus ē maria. Quis hui⁹ celi altitudinē. q̄s hui⁹ terre latitudinē. q̄s hui⁹ abyssi ꝑfunditatē. q̄s inq̄z marie immēsitatē dimēsus ē. nisi ille sol⁹ q̄ ipam nō solum i gr̄a z in gl'ia sz etiā in misericordia taz altissimā. tā latissimā. tā ꝑfundā opatus est Uñ spēaliter de ei⁹ misericordia ait beatus Bern̄. Quis misericordie tue o bñdicta lōgitudinē z latitudinē. sublimitatē z ꝑfundū queat inuestigare. Nā lōgitudo ei⁹ vsq; ad nouissimū diē inuocātibꝫ eā subuenit vniuersā latitudo ei⁹ replet orbē terraꝝ. vt sua q̄z misericordia plena sit omis terra. sz z etiā sublimitas ei⁹ supne ciuitatis inuenit restauratōez z ꝑfundū eius sedētibꝫ in tenebris z vmbra mortis obtinuit redēptionē. ¶ Tertio ꝑsiderem⁹ charissimi gr̄e marie multiplicitatē. de qua ipa dicere pōt illud Eccī. xxiij. Ego q̄si therebinth⁹ extēdi ramos meos. z rami mei honoris z gr̄e. Therebint⁹ magna arbor est i syria ꝓm glo. z plī. li. xiij. z habet ramos multos z extēsos. masculi⁹ hui⁹ arboris non fert fructū. sz tm̄ femia. Cui⁹ fruct⁹ inuenit duplex. videlicet rubē⁹ z pallid⁹. z ē iocūdi odoris. Arbor ista arbor ꝓcera z crescēs i syria. est beata ꝙgo maria. Syria em̄ interpretat humectata. Et ꝓe humectata fuit ꝑ gr̄az tota vita marie. q̄ in humore gr̄e creuit ab vtero mr̄is suc. Quid mirꝝ si maria in humore gratie crescat. cū sine humore gr̄e oīe semē arescat. Uñ ō semie dr̄ Luc. viij. Quia aruit. qz nō habebat humorē. Rami hui⁹ arboris rami honoris z gr̄e. sunt ꝓtutes z exēpla z bñficia beate marie. Multi em̄ rami sunt multe ei⁹ gr̄e z merita. multe ei⁹ ꝓtutes z exēpla. multe ei⁹ misericordie z bñficia. In his ramis libēter habitāt. in his libēter iubilāt celestes auicule. id est anie sancte. vt de ipis etiā dici possit id Dañ. iij. In ramis ei⁹ cōuersabant volucres celi. O q̄z late. q̄z longe q̄z alte arbor illa magna. beata ꝙgo Maria ramos suos extēdit. q̄z late ad boies. q̄z longe ad angl'os. q̄z alte ad deum. Quō aūt ad hos oēs extēdit ramos gr̄aꝝ z misericordiarū suaꝝ. Bern̄. exponit dicēs. Maria omnibꝫ sinū misericordie aperuit. vt de plenitudine ei⁹ accipiāt vniuersi. captiui⁹ redēptionez eger curatiōz. tristis ꝙsolatiōz. pctōr veniā. iust⁹ gr̄am. angel⁹ leticiā. denicq; tota trinitas gl'iam. filij ꝙsona carnis būane substāziam. Fruct⁹ hui⁹ arboris est ille de q̄ dr̄. Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Iste fruct⁹ rube⁹ fuit sanguīe. pallid⁹ aūt morte. Uñ sponsa dei. id est. aīa sctā ait Cañ. v. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹ z rubicūd⁹. iā etiā pōt dicere. Dilect⁹ meus pallid⁹ z rubicūd⁹. Iste q̄z fruct⁹ odore iocund⁹ est deuotis aīab⁹. qđ bñ senserat beat⁹ Johēs apl's q̄ dño dixit. Ort⁹ tu⁹ in me cōcupiscētias excitauit eternas. O aīa. o aīma misericordie odorē hui⁹ fruct⁹ nō sentis. o si sentires nōne post ipum curreres. sicut dr̄ Cañ. j. Curremꝰ in odore vngētoꝝ tuorum. Notabile aūt est q̄ fructū hui⁹ therebinti nō masculꝰ sz femia h⁹ arboris ꝑferre solz. Sic certe fructū vite ihm xpm. nō masculꝰ sed femina nō vir sz ꝙgo ꝑulit. Propter qđ bene Augustin⁹ ait. Electa est ꝙgo mater que sine ꝓcupiscētia carnis ꝓcipet carnē. z sine viro pareret viz. ¶ Quarto ꝑsiderem⁹ charissimi gratie marie vtilitatē. De hac dr̄ Prouerbioꝝ. xj. Mulier gratiosa inuenier gl'iam Ecce vtilitas gr̄e gratiose marie est inuentio glorie ꝑpetue. Utilissima certe fuit gratia marie z sibi z nob. Utilissima inq̄z fuit

gratia marie sibūpsi. Gratia eīm delicioſam gr̄a miraculoſam. gratia gl'ioſam fec̄ mariā. Delicioſam i aio. miraculoſam in filio. glorioſam in regno. Delicioſa certe fuit maria in mēte spūali. miraculoſa in prole ꝙginali. glorioſa i dyademate eternali. Gr̄a g̃ mentē z animā marie fecit delicioſam delicijs spū/ alib⁹ tāc̄ dei viui spūalē padiſum. iuxta illō Eccī. xl. Gr̄a ſicut padiſus in bñdictiōibus Uere padiſus dei fuit in benedictōib⁹ multiplicīū deliciaꝝ spūalīū. De q̄b⁹ etiā beatus Bern̄. ait. Quid niſi delicias dixerim dec⁹ ꝙginitatis cū munere fecūditat̄. inſigne hūilitatiſ. diſtillantē charitat̄ fauū. miſicordie viſcera. plenitudinē gr̄e. p̄rogatiuā gl'ie ſingularis. Itē. gr̄a mariā fecit miraculoſam i p'e. miraculoſo cōceptu z partu. dū miraculoſe ꝙgo pepit. z miraculoſi⁹ deū cōcepit. deum pepit. Uñ de hac ei⁹ gr̄a bñ dr̄ Luce. j. Inueniſti gr̄am apud deū zc. De ꝙ noie beatus Bern̄. ad mariā loquēs dixit. Intelligę p̄rudēs ꝙgo q̄ntā ex noie. pmiſſi filij et q̄s ſpēalem gr̄am ſueneris apud deū. Itē gratia mariā fecit gl'ioſam. ꝓpter q̄d bñ ſupra dictum eſt. Mulier g̃rioſa inueniet gl'iam. O vere felix inuētrix maria. q̄ tā magna in mūdo. tā magna in celo. Nulla pura creatura tantā gratiā in mūdo. nulla tantā gl'iaz i celo inuenit. Et certe tā gr̄am q̄s gloriā iuenit apud dñm. q̄ ſic in pſalmo dr̄. Gratiā z gloriā dabit dñs. Hz certe chariſſimi gr̄a marie nō ſolū vtiliſſima fuit ſibūpsi. ſz etiā nob⁹ imo toti hūano generi. Hr̄a eīm marie colligit malos. impinguat bonoſ. liberat vniuerſos. Colligit a culpa. īpiguat gr̄a. liberat a morte eterna. Dico g̃ q̄ gr̄a Marie colligit ad miſericordiā. colligit ad eccl'iam malos Hoc bñ ſignatū eſt in gr̄a quā in colligēdis ſpicis a meſſorib⁹ derelict̄ Ruth inuenerat q̄ dixit ad booz. Inueni gr̄am in ocul' do mine mi. zc. Ruth interp'at videꝫ vel feſtinās. Et ſignat beatā virginē q̄ vere videꝫ i ꝺtemplatiōe. z bñ feſtinās fuit in actōe. Uidens etiā noſtrā miſeriā eſt. z feſtinās ad impēdendā ſuā miſericordiā. Booz interp'at virt⁹. z ſignat illū de q̄ in pſ. dr̄. Magn⁹ dñs z magna virt⁹ ei⁹. Ruth g̃ in ocul' booz. maria in oculis dñi hāc gratiā iuenit vt ipa ſpicas. i. aīmas a meſſorib⁹ derelictas collige/ re ad veniā poſſit. Qui ſūt meſſores niſi doctores z rectores. O ꝙ magna marie gr̄a q̄ multi ex eis ad miſericordiā colligunt. q̄ a doctorib⁹ z rectorib⁹ tāc̄ incorrigibiles re'inquunt. Et iō bene beat⁹ Bern̄. ait. Maria tu peccatorē toti mūdo deſpectū matno affectu amplecteris. foues nec deſeris. q̄ſc̄ horrēdo iudici miſeꝝ recōciliet. Itē gratia marie bonos īpinguat pinguedie gr̄e. Uñ Eccī. xxvj. Gr̄a mulier̄ ſedule delectabit virū ſuū z oſſa illi⁹ impinguabit. Mulier ſedula maria fuit. de cui⁹ ſedulitate Beda ait Maria ſecreta dei ore tacito. vigili cū cord̄ ſedula ſcrutabat. Quis hui⁹ mulieris ē vir niſi ille quē ipa circūdedit i vtero. de q̄ dicit Viere. xxxi. Creauit dñs nouū ſup terram. mulier circūdabit viz. Dui⁹ viri oſſa ſunt q̄ cūc̄ in corpe ei⁹. i. in eccl'ia fortes ſunt. Iſta oſſa ſuffragāte gr̄a marie īpinguanꝫ vnctionib⁹ gr̄e. Impinguāꝫ inc̄ pinguedine ſpūſ ſancti q̄ z ille īpinguari cupiebat q̄ dicebat. Sicut adipe z pinguedie repleat aīa mea. O q̄s eſtimare valeat quā multe aīe opitulante gr̄a marie ſint p gratiā īpinguate. imo certe q̄s eſtimare valeat q̄ntā in ipſa maria fuit impinguatio gratiaꝝ cui⁹ gr̄a īpinguata ſunt tot milia aīaꝝ. Cui⁹ eīm ſtruc̄ pinguedine ipa caruit. q̄ omniū ſtrutū i pinguiſſimū habitaculū fuit. Ait eīm Johes damaſcen⁹. Maria i domo dñi plātata z impinguata ſpū. vt oliua fructifera ois ſtrutis habitaculū facta eſt. Itē gr̄a marie liberat a morte eterna vniuerſos q̄ liberāt. Hoc bñ ſignatū eſt i heſter. de q̄ legit ſic. Adamauit eā rex pl⁹ c̄ oēs mulieres. z poſuit dyadema regni in capite ei⁹. Dui⁹ aūt gr̄e quā heſter corā rege habuit duplex legit fuiſſe vtilitas. Una q̄ ipſa dyadema regni obtinuit. Alia q̄ ipa gentē ſuā morti addictā a morte eripuit. Sic certe Heſter noſtra brā maria tantā gr̄aꝫ corā rege eterno impetrauit. q̄ p hāc nō ſolū ipa ad coronā puenit ſz etiā generi hūano morti addicto ſubuenit. Uñ Anſelm⁹ ait Quid inq̄t digne referā genitrici dei z dñi mei. p cui⁹ fecunditatē captiu⁹ ſū redempt⁹. p cui⁹ ptū de morte eterna ſū exēptus. p cui⁹ plē p dit⁹ ſum reſtitut⁹. z ō exilio miſerie ad patriā eterne beatitudis ſum reduct⁹. O g̃ mat gr̄e fac nos filios gr̄e. fac vt p gr̄am tuā veriſſimā colligamur ad veniā remiſſiōis. īpinguemur p gr̄am deuotōis. liberemur a morte dānatōis. p dñm no. zc.

Ue maria gr̄a plena. Adhuc chariſſimi aliq̄ de gr̄a dulciſſime marie ſūt dicēda. Cōſiderāda eſt g̃ q̄drupler

marie gr̄a. vicz gr̄a donoꝝ. gr̄a labioꝝ. gr̄a puilegioꝝ. gr̄a p̄mioꝝ. ¶ Prio ꝑsiderate charissimi i maria gr̄az donoꝝ spūssancti. De hac gr̄a maria gr̄tulabūda dicere p̄t illō Eccī.xx iiij. In me ois gr̄a vite z veritatis. Quid mirꝝ si ipa est gr̄a plena vite z veritatis. q̄ mr̄ est eius quē legim⁹ plenū gr̄e z veritatis. Et q̄d mirꝝ si in illa virga est tāta donoꝝ spūssancti affluentia. in cui⁹ flore spūssanct⁹ req̄euit cuz tāta donoꝝ suoꝝ effluētia. Maria nāqꝫ est illa virga. z fili⁹ marie est ille flos de quo dicit Jsaie.xj. Egrediet virga de radice yesse. z flos de radice ei⁹ ascender. z requiescet sup eū spirit⁹ sapiētie z intellect⁹. spirit⁹ cōsilij et fortitudinis. spirit⁹ sciētie z pietatis. z replebit eū spirit⁹ timoris dñi. In hoc flore mira spiritussancti effluētia. de quo in omnē ecclesiā tā mira fit influentia vt beat⁹ euāgelista Johes dicat. De plenitudine ei⁹ nos oēs accepim⁹ gratiā p gr̄a. Cū ergo de isto flore tanta gr̄a redūdet in totū orbē. q̄nto magis in ipam hui⁹ floris virgā. in ipam Mariā. Dicat g̃ maria. dicat secure. In me oīs g̃tia vite z veritatis. Gratia certe vite z veritatis cōstitit in p̄dictis septē spūssancti donis Per p̄dicta em̄ septē dona fuit gratia vite z veritatis i maria. Gratia veritatis ordinauit mariā in vitate supra se. infra se. intra se. z extra se. Gratia inqꝫ veritatis ordinauit mariā in veritate supᵉ se p donuz sapiētie. infra se p donū cōsilij. itra se p donū intellect⁹. extra se p donū sciētie. Gratia vticqꝫ veritatis ordinauit aiam marie in vitate supra se i sapientissima fruendoꝝ ꝫtēplatiōe. infra se in ꝫsultissima fugiendoꝝ puisione. itra se i certissima credēdoꝝ cognitiōe. extra se i rationabilissima agēdoꝝ discretiōe. Gratia autē vite ordinauit vitā marie in bona vita respectu dyaboli. respectu p̄rimi. respectu dei. Gr̄a inqꝫ vite ordinauit mariā in bona vita erga dyabolū p donū fortitudīs. erga p̄rimū p donū pietatis. erga deū p donū timoris. Gr̄a vticqꝫ vite ordinauit vitā marie erga diabolū i fortissima resistētia. erga p̄rimū i pūssima benivolētia. erga deū i deuotissima reuerentia. Hinc ē q⁹ spūssctūs mariā p domū ꝫueniētissime signauit quā sibi sapīa īcreata cū septē colūnis. septē donoꝝ spūssancti excellētissime edificauit. Quicūqꝫ g̃ colūnas spūssancti cepit desiderare. ipe formā columnaꝝ in ista domo poterit inuenire. quā p columnis hmōi debz cū magnis desideriꝫs z pcabꝫ cō uenire. Sil⁹ quicūqꝫ septiformē spūssancti g̃tiam adipisci desiderat. ipe florē spūssancti in ỹga querat. Per ỹgā em̄ ad florē. p florē ad spūm in ipo reꝺescētē puenim⁹. Per mariā ad x̄pm accedim⁹. z p x̄pm gratiā spūssancti inuenim⁹. Propter qō bn̄ mariā alloquens beat⁹ Bern̄. ait. Per te accessum habem⁹ ad filiū o bn̄dicta inuētrix gr̄aꝝ. genitrix vite. mater salutis. vt p te suscipiat nos q̄ p te dat⁹ est nobis. ¶ Secūdo ꝑsiderate charissimi i maria gr̄am labioꝝ. de q̄ in psal. ꝺr. Diffusa est gratia in labiꝫ tuis. Tāta siquidez fuit gr̄a labioꝝ in maria vt ipa optime per Judith signari possit. de q̄ ꝺr.xj. Judith. Non est mulier tal⁹ sup terrā i aspectu. i pulcritudine. z i sensu ỹboꝝ. Reuera non est. nō fuit nō erit mulier tal⁹ sup terrā q̄lis maria fuit i aspectu clarissime vite. i pulcritudine mūdissime cōsciētie. in sensu ỹboꝝ disertissime lingue. Gr̄am aūt ỹboꝝ labioꝝ marie videbimus euident. si ỹba labioꝝ ei⁹ ex euangelio colligam⁹ diligēter. Jnuenim⁹ aūt septez in euangelio melliflua⁹ sentētias ꝺ mellifluis marie labiꝫ distillātes. z melliflua labioꝝ ei⁹ gr̄am optie indicātes. iuxta illō Cāū iij. Fau⁹ distillās labia tua. Septē mellis stille sunt septē dulcissima ỹba marie q̄ ad āgelū. ad hoiem. ad deū legit habuisse. Duo ad angelū. duo ad hominē. tria ad deū. Ad angelū maria habuit verbū castitatis z ỹbū humilitatis. Verbū castitatis habuit Maria ad angelū in labiꝫ qñ angelo rñdens dixit Quō fiet istud qm̄ virū nō cognosco. Hoc est cōtra impudicos. q̄ nō casta nō pudica. sz impudica z turpia z carnalia ỹba in labiꝫ suis habēt. Verbū autē humilitatis ad angelū habuit maria in labiꝫ. quādo angelo humiliter rñdēs dixit. Ecce ācilla dñi fiat mihi sm̄ verbū tuū. Hoc est ꝺra superbos z arrogantes. q̄ de se nec humilia sentiūt nec loquunt. sz verba iactātie z inflatiōis in labiꝫ suis habēt Jtē ad hominē habuit ỹbū charitatis z verbū veritatis. Verbū charitatis in salutatiōe. verbū veritatis in instructiōne Verbū charitatis ad hominē maria i labiꝫ habuit q̄n matrē p̄cursoris tā affectuose salutauit q⁹ etiā infans i vtero eius exultauit Hoc est ꝺ rācoꝛosos q̄ p̄rimis suis vel charitatiue nō loquūt. vl' oīno eis loqui dedignant. Verbū veritatis maria i labiꝫ habuit q̄n deficiēte vino mīstris dixit. Quicunqꝫ dixerit vob facite. Hoc est ꝺ illos q̄ alios ñ

ad bonū ꝫ ad malū instruūt. ⁊ malū eis cō/
sulūt. Itē ad dñm tria ꝟba habuit Maria.
Plꝰ cū deo qꝫ cū angelo vel cū hoie locuta
est maria. exꝙ bis angelo. bis hoī. ter aūt do
locuta est. Heu heu ꝓtra multos q̄ tā parū
cū deo in oratiōib⁹. ⁊ tā multū cū hominib⁹
loquunt in fabulatiōib⁹ inutilib⁹ ⁊ sepe valō
nociuis Habuit aūt maria ad deū ꝟbū gtu
latiuū. querulatiuū. cōpassiuū. Gratulati/
uū p sui respectiōe. Querulatiuū p filij amis
sione. Cōpassiuū p vini defectiōe. Verbum
gratulatiōis maria ad deū habuit in labijs
qñ p eo q̄ dñs hūilitatē suam respexit dixit
Magnificat aia mea do. Hoc est ꝺ ingtos
q̄ heu p multꝫ ⁊ magnis bñficijs quas deo
gras agūt. ⁊ qñqꝫ p ipa dei bñficia ꝺ deū in
solescūt. Verbū q̄ulatiōis maria ad deum
habuit i labijs. qū filio p triduū amisso di/
xit. Fili q̄d fecisti nob. sec̄t. pr̄ tu⁹ ⁊ ego do/
lētes querebam⁹ te. Hoc est ꝺ indeuotos q̄
cū dolore Jhm nō querūt. qñ ipm p subtra
ctionē deuotiōis p mltos dies amiserunt.
Verbū cōpassiōis ad deū habuit maria qñ
in nuptijs filio dixit. vinū nō hñt. Hoc est ꝺ
immisericordes. q̄s alioꝝ defect⁹ ad pietatē
nō mouēt. nec apud deū nec apud homies
ꝓmos suos ꝓmouēt. Eya nūc aduocata
nr̄a maria. Ecce adhuc necesse est nob vt fi/
lio tuo suggeras. p nob qm̄ vinū nō habent
multi ex nob. vinū vtiqꝫ gr̄e spūsc̄ti. vinum
cōpūctionis. vinū deuotiōis. vinū spūal' cō
solatiōis. De q̄ beat⁹ Bern̄. sic ait. Quotiēs
mihi necesse est frēs post lachrymosas q̄ri/
monias vestras exorare mr̄em misericordie
vt suggerat benignissimo filio suo qm̄ vinū
nō habet. ⁊ ipa dico vob charissimi si pie a
vob pulsata fuerit nō deerit necessitati vr̄e.
qm̄ misericors ē ⁊ mr̄ misericordie mr̄. Nā si com
passa ē verecūdie illoꝝ a q̄b⁹ fuerat iniurata.
multo magꝫ cōpatiet vob si pie fuerit inuo/
cata. Pēsate frēs ex p̄dictis quant⁹ amicus
marie rex regū fuerit cū ipa tantā gr̄az labi/
orū habuerit. Scriptū quippe est Prouer.
xxij. Qui diligit cordis mundiciā ꝓpter gra
tiam labioꝝ habebit amicū regē. ¶ Tertio
cōsiderate charissimi in maria gratiā ꝓpile/
giorū. De hac quidē gratia dicit Luc. ꝓmo
Inuenisti gratiā apud dñm. ecce cōcipies i
vtero ⁊ paries filiū. ⁊ vocabis nomē ei⁹ Je/
sum. Hic erit magn⁹ ⁊ filꝰ altissimi vocabi/
tur. Vide quō Gabriel asserēs mariā inue/
nisse gr̄am. statim eādē gr̄am specificās sub
iūgit. Ecce inq̄t cōcipies i vtero ⁊c. O q̄s ma
gnū ⁊ oīnib⁹ secul' inauditū ꝓpilegiū q̄ ꝟgo
in vtero cōcepit. ⁊ filiū altissimi peperit. Possu
mus aūt notare septē ꝓpilegia marie. Pri/
uilegiū inq̄s immēsis gratijs esse plenā soli
marie a deo cōcessum ¶ Primū marie ꝓpi/
legiū est q̄ sup oīes hoies ab oīni peccato
sit purissima. Fuit nāqꝫ tā copiosissime in
vtero sanctificata q̄ etiā ad venale peccatū.
nūqꝫ in tota vita sua fuisse credit inclinata.
Vñ Bern̄. ait. Decuit reginā ꝟginū singu/
laris ꝓpilegio sanctitat⁹ ab oīni pctō dicere
vitā. que dū peccati mortisq̄ pareret pemp/
torē mun⁹ vite ⁊ iusticie oīnib⁹ obtineret.
¶ Secundū marie ꝓpilegiū est q̄ ipa sup
oīes hoies fuit gratia plenissima. Vñ hie/
ronym⁹. Ceteris p ptes p̄stat. marie vero se
tota infudit plenitudo gr̄e. Et ideo bñ bea/
tus idē doctor gr̄am marie gr̄e angeloꝝ cō
ferēs ⁊ p̄ferēs ait. Beatā ⁊ gl'iosam ꝟginem
mariā credendū est ampliora ꝓmeruisse ꝟ/
tutū priuilegia. ⁊ ꝓcepisse etiā gratiā ab āge
lis collaudādā. ¶ Tertiū marie priuilegiū
est q̄ ipa sola mater ⁊ virgo incorruptissima
est. Hoc priuilegiū beat⁹ Bernard⁹ cōmen/
dans ait. Optimā partē elegit sibi Maria.
optimā plane. qr bona est fecūditas cōiuga
lis. melior castitas ꝟginalis. optima ꝟginea
fecūditas seu fecūda virginitas. Marie pri
uilegiū nō dabit alteri. quia ñ auferet ab ea.
¶ Quartū marie priuilegiū est q̄ ipsa sola
mater filij ineffabilissima est. ipa sola illi⁹ fi/
lij mater est cui⁹ solus de⁹ pater est. Hiz su
pra modū q̄ tā maximū priuilegiū creature
cōcessum est. De hoc etiā priuilegio beatus
Bernard⁹ ait. Ipa est nostre ꝟginis gloria
singularis ⁊ excellēs ꝓrogatiua marie q̄ fili
um tuū eundēqꝫ cū deo patre meruit habe/
re cōmunē. ¶ Quintū marie priuilegiū est.
q̄ ipa sup omnē creaturā deo etiā corpora/
liter familiarissima fuit. Nam q̄ nūqꝫ crea
ture cōcessum est nec cōceditur in eternum.
ipsa deū nouē mensib⁹ in vtero portauit. ipa
deū vbere de celo pleno lactauit. ipsa deum
multis annis dulciter educauit. ipsa deuz si
bi subditū habuit. ipsa deū purū m ample/
xibus ⁊ osculis familiarissime contrectauit
sicut Augustin⁹ euidēter asserit dicēs. Hec
miz maria vt dignet tibi cōgaudere de⁹ re/
gnans in celis. quē paruulū ex te hominez
natum rotiens osculata es in terris. ¶ Se
xtum marie priuilegiū est q̄ ipa sup omnez

creaturā apud deū potētissima est. Ūñ Augustin⁹. Ipa meruisti existere mat eiusdē redemptoꝛ. Aug⁹. Impetra qđ rogam⁹. excusa qđ timem⁹. qꝛ nec potentioꝛē meritis inuenim⁹ q̄z te q̄ meruisti existere mater eiusđ redēptoꝛis ꝛ iudicꝭ. Grande ꝓuilegiū est q ipa ꝓ oīnib⁹ sanctis apđ deū tā potētissima est sicut illud Aug⁹. declarat dicēs. Hecꝫ dubium qꝛ que meruit ꝓ liberādis ꝓferre ꝓcium. posse pl⁹ oīnib⁹ sanctis liberatis impēdere suffragiū. Ꝫ quid tāte marie potētia prodesset nob si ipa nihil curaret de nobis. Propter ħ charissimi sciam⁹ indubitāter. et ꝓ hoc gr̄as agam⁹ incessant. qꝛ sic ipa apud deū oīnib⁹ sanctis est potētioꝛ. ita q̄z ꝓ nob apud deū oīnib⁹ sanctis est sollicitioꝛ. testāte eodē doctoꝛe Augustino q̄ sic ait. Te solā o maria ꝓ sancta eccl̄ia sollicitā ꝓ oīnib⁹ sanctis scim⁹ que ꝛpetras inducias trāsgressoꝛibus vt renūcient suis erroꝛib⁹ ¶ Septimū marie ꝓuilegiū est q ipa sup sanctos in gl̄ia excellētissima est. Ūñ Dieronym⁹. vtiq̄ cōfidēter sancta đi canit eccl̄ia qđ đ nullo alio sanctoꝝ fas est credere. vt vltra angeloꝝ vel archangeloꝝ merita trāscenderit. ħ quippe ꝓuilegiū quasi nō nature. ſz gratie est ꝑ ginis marie. Ecce q̄z gl̄iosum glorie marie ꝓuilegiū q ipa in gl̄ia gl̄iosissima est post deum. Gl̄iosum gl̄ie marie ꝓuilegiū est q q̄ quid post deū pulcri⁹. q̄ cq̄d dulci⁹. q̄ quid iocundi⁹ in gl̄ia est. ħ maria. ħ in maria. ħ ꝑ mariā est. Gl̄iosum oīnino gl̄ie marie ꝓuilegiū est q post deū maioꝛ gl̄ia nr̄a. maiusq nostꝝ gaudiū de maria est. Ūñ Bernard⁹. Sūma gl̄ia est o maria post dñm ꝛ videre tibi adherere. in tuę protectiōis munimine demorari. Hec igit̄ sunt septē gl̄iosissima ꝓuilegia marie quoꝝ gr̄a obtinem⁹ vitaꝫ gr̄e. Et ideo obsecrare possum⁹ mariā sic Abraam obsecrauit sarā. dicēs Gene. xvj. Dic obsecro q soꝛoꝛ mea sis. vt bene mihi sit ꝓpt̄ te. ꝛ viuet aīma mea ob gratiā tui. O ḡ maria o sara nostra dic q sis soꝛoꝛ nostra. vt ꝓpt̄ te bene nobis sit a đo ꝛ ob gr̄am tui viuāt anime nostre i deo. ¶ Dic inq̄ charissima sara nostra q sis soꝛoꝛ nr̄a vt ꝓpter talē soꝛoꝛem egyptij. i. demōes nos reuereant. vt eriā ꝓpt̄ talē soꝛoꝛē angeli nob in acie ꝓiūgāt. vt iuper ꝓpt̄ talē soꝛoꝛē p̄ ꝛ filiū ꝛ spūsctūs nostri misereāt ¶ Quarto cōsiderate charissimi in maria gratiā p̄mioꝝ. de q̄ tamē ꝓ pte in septimo marie ꝓuilegio iā tactū est. De hac gratia potest accipi qđ dicit Eccl̄i. xxvj. Gratia sup gratiā. mulier pudorata ꝛ sancta. Mulier sup oīnes mulieres pudorata. sup oīnes sancta est maria. in q̄ est gratia sup gratiam gr̄a glorie sup gratiā vie. gratia p̄miorū in celo sup gratiā meritoꝝ in mūdo. Hec aūt gr̄a beatitudinis marie ꝓsistit in septē dotibus corpis ꝛ aīe. Quodlibet em̄ corp⁹ glorificatū habet q̄ttuoꝛ dotes gloriosas. videlicet dotē mire claritatꝭ. dotē mire subtilitatꝭ dotē mire agilitatꝭ. dotē mire ipassibilitatꝭ. ꝛ si oīm beatoꝝ corpa his q̄ttuoꝛ dotib⁹ đs glorificauit. q̄nto magꝭ corp⁹ istđ qđ ipm glorificatorē oīm corpoꝝ genuit. Quid miꝝ si dote claritatꝭ clarissima sit in celo. que dono sanctitatꝭ tā clarissima fuit i mūdo. De ipsa nāq̄ beat⁹ Bern̄. ait. Adhuc inter pctōres degens tāta añ deū claruisti sanctitate. vt sola solio eterni regis approximare meruerit. Itē q̄d miꝝ si dote subtilitatis subtilissima sit q̄ dono hūilitatꝭ tā subtilissima fuit i mūdo. Ipam em̄ alloquēs beat⁹ Bern̄. dicit. Hunq̄z supra chorꝫ angeloꝝ sublimata ascēdisset nisi ꝑ us infra oīnes boies humiliata descēdisset. Itē. q̄d miꝝ si dote agilitatis velocissima sit in celo q̄ dono pietatis tā velocissima fuit in mūdo. Ipa nāq̄ abūt̄i mōtana cū festinatiōe ꝓ officio pietatis. de cui⁹ festinatōis velocitate ambroſi. ait. Quo iā deo plena nisi i mōtana cū festinatōe ascēderz. Hescit tarda molimia spūsctī gr̄a. Item q̄d miꝝ si dote ipassibilitatꝭ ipassibilissima sit i celo. q̄ dono patie ꝛ eq̄nimitatꝭ tā ipassibilissima fuit i mūdo. vt ipa nec minimū ipatiētie vl odij vuln⁹ sentiret. cū suā ipi⁹ aīmā gladi⁹ ptrāsirz. imo etiā signū vulnerꝭ. signū passiōis ipatiētie. nec legim⁹ nec credim⁹ in maria q̄q̄z apparuisse. Ūñ Bern̄. ait. Revolue diligēt euāgelice histozie seriē vniuersam. ꝛ si q̄d forte increpatoriū. si q̄d deniq̄z signū certi⁹ indignatiōis occurrerit. mariā đ cetero suspectā habeas ꝛ accedere verearis. Cetez si tāta ē gl̄ia gl̄iosissimi corpis marie q̄nta putas est gl̄ia sue btissime aie. Licet certe beata aīa tres hz dotes ipaz beatificātes. videlicz dotē mire cognitiōis. dotē mire dilectiōis. dotē mire fruitiōis. vl fm modernos q̄sdā dotē visiōis. fruitiōis. tērionis Quocūq̄z aūt mō dotes aīme accipiant. certū est q dotes aie marie oīm aīaꝝ dotib⁹ ꝓferant. Nā si oīnes beate aie his dotib⁹ beatificant in celo. q̄nto magis anima eius que

omniū aiaꝝ beatificatorē genuit i mō.
Quid miꝝ si iā in lucidissima cognitiōe est
aia marie q̄ iā pfundissime vnita est luci ei/
ne. Unde beat⁹ Bern̄. ait. Profundissimā di/
uine sapie vltra q̄z credi valeat penetrauit ab
yssum. vt q̄ntū sine psonali vnione creature
ꝓditio patit. luci illi inaccessibili videat vni
ta. Itē. Quid miꝝ si iā i fecūdissima dilecti/
one est aia marie. q̄d inq̄z miꝝ si p omīb⁹ di/
ligat q̄ omīb⁹ est dilecta. Vere p omīb⁹. Ait
em beat⁹ Aug⁹ ad ipam. Te ipe rex regū vt
matrē verā z decorā spōsam p omīb⁹ diligēs
amoris amplexu sibi associat. Itē quid mi/
rū si iā in iocundissima fruitiōe sit aīma ma/
rie. que bñdicto fructu ventris sui pascitur
dulcissime. Unde beat⁹ Aug⁹. ait. Marie ani
ma claritate fruit xp̄i. z glorioſis ei⁹ ample/
ctib⁹ semp p̄sens. semp cōspiciēs. semp vide/
re sitiēs inestimabiliter pascit. Igit sicut glo
riosissima maria oīes scōs excedit in gr̄a
vie. in gr̄a meritoꝝ. ita oīs sanctos excedit
in gr̄a glorie. in gratia pmiorū. Unde bene
ipa signata est p Hester reginā. de qua legit
q̄ ducta ad cubiculū regis assueri. habuit g̃
tiam z misericordiā cor̄ā eo sup oīes muli/
eres. z posuit dyadema regni in capite eius
Hester interpretat euacuata. elevata. Hoc
optime cōuenit marie. de qua beat⁹ Hiero/
nym⁹ ait. Elevat sup choros angelorū. vt
possit speciē vultūq̄z videre saluatoris quē
amauerat. quē cōcupierat ex toto desiderio
cordis. Ista Hester regina beata ꝛgo Ma
ria ducta est in ei⁹ assumptiōe in cubiculuz
regis assueri regis eterni. in cubiculū vtiq̄z
de quo Aug⁹ mariā alloquēs ait. Tu in cu
biculi regū beatitudine gēmis ac margari/
tis ornata cōsistis. Ducta itaq̄z in h̄ cubicu/
lū quietis eterne regina maria. gr̄am regis
assueri. id est gr̄am veri regis habet sup oēs
mulieres. i. sup oīes intelligētias angl̄icas
z sup oīes beatas aīmas. vt sit in maria g̃/
tia sup gr̄az oīm beatoꝝ. Hā reuera i capite
ei⁹ rex regū diadema regni posuit Dyadema
certe tā impciabile. dyadema tā delectabile
dyadema tā mirabile. q̄ h̄ oīni lingue ienar
rabile. oīni ingenio inscrutabile est. Sic g̃
charissimi vidistis q̄nta gr̄a donorū. quāta
gr̄a labioꝝ. q̄nta gr̄a ꝓuilegioꝝ. q̄nta gr̄a p/
mioꝝ affluētissima sit maria. Rogem⁹ ergo
ipam tantā inuētricē gratiaꝝ. vt z nos faci
at inuenire gr̄am apud dñm. per dominuz
nostrū ih̄m xp̄m zc.

Ave gr̄a plena. Hō sufficit archange
lo gr̄am marie simpliciter cōmēdare
sed etiā plenitudinē ei⁹ voluit signā
ter insinuare. cū dixit gratia plena. O vere
plena z plene plena. adhuc certe nō dixerat
gabriel. Ecce cōcipies in vtero zc. adhuc eti
am nō dixerat. spūssanct⁹ supueniet in te zc
Si ergo añ supuentōnē spiritussancti. si an
te cōceptionē filij dei plena fuit maria. q̄sto
magis post. ꝓpter hoc bñ. de ei⁹ plenitudine
z de plenitudinis ei⁹ gratitudine ōt Anſel/
mus. Hec milies plenissima ab angelo salu
tata. spiritusancto repleta. plenitudine diui
nitatis afflata. Bñ g̃ plena ōr maria. plena
inq̄z illuminatōe sapiētie. plena inūdatione
gr̄e. plena possessiōe bone vite. plena vnctio
ne misericordie. plena fecūdatōne. plis pie.
plena pfectiōe eccl̄ie. plena respersione odo
rifere fame. plena resultatiōe diuine gl̄ie. ple
na etiā fruitiōe eterne leticie. Das nouē ple
nitudines ꝓsiderem⁹ in maria. q̄ nouē ordi
nū angelicoꝝ plenitudines repsentāt in gl̄ia.
¶ Primo ꝓsiderem⁹ charissimi q̄ plena est
maria illuminatōe sapie z itellect⁹. Un ipsa
bñ p lunā plenā signari pt. de q̄ ōr Prouer.
vij. Hō est vir in domo sua. abijt via lōgissi/
ma. sacculū pecunie secū tulit. i die plene lūe
reuersur⁹. Dic ē vir ille de q̄ Hieremi. xxxj.
Creauit dñs nouū sup terrā. mulier circū/
dabit viz. Mulier maria. mulier vtiq̄z sexu
nō corruptōe. mī virtutiz dñm nr̄m circūde
dit vtero suo. circūdedit habitu nr̄o. Dic
vir. si tñ (vt ait Joseph⁹) viz. appellari fas ē.
tres domos habet. Imperatorie maiestatiz est
in palatio habere tres māsiones. videlicet
cōsistoriū. cenaculū. cubiculū. Consistoriuz
est dom⁹ causaꝝ. cenaculū ciboꝝ. cubiculuz
quietis. Sic imperator noster q̄ impat vētis
z mari. habet domū causaꝝ mundū. habet
domū ciboꝝ. mō eccl̄iā. olim synagogam.
habet domū quietis rationalē aiam̄. Iz
beu vir iste dñs virtutū a domo mūdi. a do
mo synagoge. a domo aie valde fuit elōgat⁹
qz lōge a peccatoribz sal⁹. Uir ergo iste i do/
mo sua nō fuit quādo p Hieremiā ꝓquerē
do dixit. Reliqui domū meā. dimisi hereditatē meā. Sacculū etiā pecunie secuz tulit.
quia thesauꝝ misericordie z gratie sue a mū
do abscondit. Iz ecce vir iste i die plene lu
ne reuersus est. illi⁹ inq̄z lune de qua ōr Cā/
ticoꝝ. vj. Pulcra vt luna. Luna g̃ est maria.
luna plena. maria plēa. Lūe plene maria bñ

cōparata ē. q̄ lumīe sapīe ⁊ veritat⁹ a sole et/ no plene illumīata est. Uñ maria bñ illumi nata iterp̄tat⁹ siue illumīatrix. Jp̄a nāq; lūa ⁊ lucerna nr̄a illumīata fuit a dño. ⁊ illumia trix fuit mōdo. iuxta illō ꝓpheticū. Qm̄ tu illu mi.lu.m. In h⁹ lune plenitudīe vir reuers⁹ est ī domū q̄m xp̄s p̄ carnē veīt in mūdū. O ꝑe mirabil⁹ h⁹ lune plenitudo. Ecce si Ma ria plena fuit lumīe sapīe. qō a sole et no re/ cepit p̄us q̄z ip̄m ꝓcepit. q̄nto plenior fuit dū hūc solē tā mirabil⁹ ꝓcepit ⁊ tā totalī in se recepit. Et iō bñ plenitudinē sapīe marie be at⁹ Bern̄. ꝓmēdās ait. Extruxit ī maria sibi domū sapīa celest⁹. q̄ adeo mentē ei⁹ p̄pleuit vt de plenitudīe mētis ei⁹ fecūdaret. ⁊ caro ac ꝑgo singulari gr̄a eādē ip̄am sapīam car ne tectā pareret quā p̄us mēte pura ꝓcepat

¶ Scōo ꝓsiderem⁹ q̄ plena ē maria iunda tiōe gr̄e in affectu. Tāta nēpe inundatō gr̄e tāta pfunditas ⁊ magnitudo ī maria fuit vt ip̄a bñ mare plenū dici possit. Juxta illud .j. Para⁹. xvj. Tonet mare ⁊ plenitudo ei⁹. Sic ut ī mari aq̄z. sic ī maria sūt ꝓgregatōes g̃ tiaz. Uñ scr̄tū est. Cōgregatiōesq̄z aq̄z ap/ pellant maria. Dr̄ q̄z Eccs. j. Omnia flumīa intrāt ī mare. Omnia flumia sūt oīa gr̄az do na. q̄ intrauerūt in mariā iuxta illud Eccī. xxiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ vitatis ⁊c. Qz ple nū sit ℞ mare. q̄z plena gr̄a sit maria. beatus Hiero. apit dicēs. Bñ plena q̄ ceter⁹ p̄ ptes p̄stat. marie ꝑo simul se totā infudit plenitu do gr̄e. Hoc g̃ plenū mare audiam⁹ ꝫ vicia tonare. Tonet g̃ mare ⁊ plenitudo ei⁹. tonet plenū mare. tonet plena maria. Tonet ꝫ lu xuriā castitatem ꝓponēdo ⁊ dicat. Quō fiet istō qm̄ vi. nō cog. Tonet etiā ꝫ supbiā hūi/ litatē sentiēdo. ⁊ dicat. Ecce ancilla dñi ⁊c. Tonet q̄z ꝫ ingratitudinē gr̄as agēdo. ⁊ di cat. Magnificat aīa ⁊c. De plenitudine h⁹ mar⁹ sil'r in p̄s. 8z. Moueat mare ⁊ plenitu do ei⁹. Moueat mare. moueat maria. mo/ ueat certe suspiriꝫ ⁊ castigatōnib⁹. moueat lacrimis ⁊ orōib⁹. moueat elemosynis ⁊ ali/ is veneratiōib⁹. Moueat inq̄z plene vt no/ bis effundat de sua plenitudine. Attēdam⁹ q̄d nobis beat⁹ Bern̄. de ea loquat. Ait em̄ sic. Vas liquore plenu3 si moueat de facili subuertit ⁊ effundit liquorē. Sic beata vir/ go maria si moueat p̄cib⁹ effundit liquorē ī nobis.

¶ Tertio cōsiderem⁹ q̄ plena ē ma/ ria possessionib⁹ bone vite ī effectu. De hac plenitudine vere possum⁹ dicere. Domini est terra ⁊c. Per terrā bene significat maria de qua sic legit in Jsaia. xlv. Aperiat terra ⁊ germinet saluatorē. Quid terra humil⁹. q̄d terra vtil⁹. Terrā omes sub pedib⁹ habe⁹. ⁊ de terra omes vitā fouem⁹. Uñ em̄ victuz ⁊ vestitū. panē ⁊ vinū. lanā ⁊ linū. ⁊ hui⁹ vite necessaria nisi de terra ⁊ de plenitudine ter/ re habem⁹. Quid g̃ humil⁹. quid vtil⁹ ter/ ra. Similit̄ q̄d humil⁹. quid vtil⁹ Maria. Jp̄a denicz humilitate sua omniū est ifima Jp̄a plenitudine sua omniū est vtilissima. Vite nāq; spūalis necessaria habem⁹ de ple nissima terra maria. Et ideo bene beat⁹ ber nard⁹ ait. Alti⁹ intuemini q̄nto deuotiōis a nobis voluit honorari mariā. q̄ tot⁹ boni plenitudinē posuit in mariā. vt pinde si q̄d spei in nobis est. si q̄d gr̄e. si q̄d saluris ab ea nouerim⁹ redūdare. Sed a q̄ ⁊ cui⁹ est tāta hui⁹ terre plenitudo. audi. Dñi est terra ⁊ ple nitudo ei⁹. ⁊ itez. Ide⁹ est orbis terre et ple/ nitudo ei⁹. Plenitudo terre ꝓsistit in fructi/ bus ⁊ diuersis possessionib⁹ terre. iuxta illō p̄s. Impleta est terra possessione tua. Fru/ ctus aūt ⁊ possessiōes plenissime terre ma/ rie sunt opa. mores. exēpla. ⁊ diuersa merita sanctissime vite marie. Talib⁹ em̄ possessio/ nib⁹ eā dñs respexit. talib⁹ eā bonis ip̄leuit Uñ Eccī. xvj. Dñs ī terrā respexit ⁊ ip̄leuit eā bonis suis. De hac ei⁹ plenitudine Hie/ ronym⁹ mētionē faciēs inq̄t. Talib⁹ ꝺcebat ꝺginē oppignerare muneribz. vt esset gr̄a ple na que dedit celis gl'iam. terris deū. pacēq; refudit. fidē gētib⁹. finē vicijs. ordinez vite. moribz disciplinā

¶ Quarto ꝓsiderem⁹ cha rissimi q̄ maria plena est vnctiōe misericor/ die. plena oleo pietatis. Unde ip̄a signata cē potest p illā mulierē. cui clauso ostio domus sue. oīa vasa int⁹ ꝓgregata facta sūt miracu/ lose oleo plena. sm̄ q̄ Helizeus ei p̄dixerat. iiij. Regū. iiij. dicēs. Cū plena fuerint tolles Mulier ista est maria. q̄ etiā a filio suo mu/ lier appellata ē. Joh. xix. Mulier ecce fili⁹ tu us. Hui⁹ mulier⁹ vasa sūt affect⁹ ⁊ effect⁹. de sideria ⁊ bñficia q̄ oīa oleo misericordie ple na sūt ī maria. Uñ de ℞ oleo beat⁹ Bern̄. be ne ait. Nec mīzo dña si tā copioso oleo mie cordis tui pfusum ē sanctuariū. cū illud in/ estimabile op⁹ misericordie q̄ p̄destinauit ds añ secla ī redēptiōz nr̄am p̄m̄ū sit ī ea mōi artifice fabricatū. Dicam⁹ g̃ carissimi dica⁹ marie. Date nob⁹ ō oleū vīo. Petam⁹ oleuz misericordie ei⁹ in mūdo. ne frustra petam⁹

in iudicio. Nañt dom⁹ in q̄ vasa replebant clausa fuit. ℔ optime marie ꝓuenit. De cuius clausura ezechiel ait. Porta ℔ clausa erit z ñ aperiet. z vir nō trāsiet p eā. qm̄ dñs deꝰ isrl egressus est p eā. Porta marie clausa fuit sed ꝑginali. vir nō trānsiuit p eā amplexu maritali. dñs deus egressus est p eā. natiuitate singulari. Sed certe qz ad multiplicatōem olei vasa etiā vicinoꝝ nō pauca collecta fuerūt. ideo q̄z p vasa illa oēs signari possūt. qui plenitudinis misericordie marie participes sunt. Qui aūt sint illi. beat⁹ Bernard⁹ declarauit cū dixit. Maria oīb⁹ sinū misericordie aperuit. vt de plenitudine eius accipiant vniuersi. captiu⁹ redēptionē. eger curationē. tristis ꝰsolatiōz. peccatoꝝ veniā. iust⁹ gr̄iam. angel⁹ leticiā. denicz tota trinitas gl̄am filij ꝑsona carnis hūane subam. ¶ Quinto charissimi ꝰsiderem⁹ q̄ plena est maria. fecūdatione. plis diuie. De plenitudine illa itelligere possum⁹ illud Isa. vj. Vidi dñm sedē tem sup̄ soliū excelsum z eleuatū. z plena erat dom⁹ maiestate eius. Domus illa in cui⁹ solio dñs sedit est beata ꝑgo. in cui⁹ mentis solio dñs reꝙeuit. O ꝑe beatissimū. o ꝑe stabilissimū soliū. sic ōz. iij. Re. vij. Firmissimū soliū tuū in eternū. Hoc soliū excelsum ē in itellectu. eleuatū in affectu. Excelsū est q̄z sup̄ homines. eleuatū sup̄ hoies Excelsum insup̄ ē in gr̄a. eleuatū in gl̄ia. In solio g̃ marie. i solio cui⁹ mētis ei⁹ dñs sedebat. z dom⁹ corpis ei⁹ maiestate ꝑbi incarnati plena erat. ¶ De hac ineffabili plenitudine beat⁹ Ambro. ait Bñ sola gr̄a plēa ōz. q̄ sola gr̄az quā nulla alia ꝰsecuta est vt gr̄e repleret auctore. O ꝑe felix dom⁹ taz felici fecūditate plena. Ait nāq̄z beat⁹ Bernā. Bñ gr̄a plena q̄ z ꝑgitatē gr̄am tenuit. z fecūditatē gl̄oriā acq̄siuit. Domin⁹ g̃ in solio mētis marie sedit p gr̄am. et domū corpis ei⁹ maiestate sua ipleuit p assūptā naturā. Ūñ. iij. Re. vij. ōz. Impleuerat gl̄ia dñi domū dñi. tūc ait Salomō. Dixit dñs vt habitaret i nebula. Dom⁹ g̃ dñi maria ipleta ē gl̄ia diuie maiestatē p nebulā assumpte a ꝺo hūanitatē. illā dico nebulā. ō q̄ ōz Eccī. xliij. Medicina oīm i festinatiōe nebule. z iterꝝ Eccī. l. Quasi stella matutina in medio nebule zc. Nā q̄si stella i nebula est ꝑ fectissimi quō maria fuerit plena ꝑfectiōe vniuersal⁹ eccie. Diuersas z mirificas ꝑfectōes z gr̄as i diuersis sanctis suis habuit z habet eccl'ia. in q̄z plenitudine videt detēta fuisse maria. vt vere posset dicere illud Eccī. xxiiij. In plenitudine scōz detētio mea. Reuera i plenitudie sctōz marie detētio fuit. dū i mirifica ꝑfectiōe sua plenitudo ꝑfectōis sctōz sibi nō defuit. Sic beat⁹ Bern̄. declarat cū ait. Merito in plenitudine sctōz detētio ei⁹ cui nec defuit fides patriarchaz. spiritus ꝓphetaz. zel⁹ apostoloz. ꝓstātia martyrū. sobrietas cōfessoz. castitas virginū. fecūditas ꝓiugatoz. imo nec puritas āgl'oz. Scḃtuz em̄ ē eccī. xxiij. In plenitudine scā āmirabit. Ad hoc certe in plenitudine sctōz. nō in plenitudine impioz detētio marie est. q̄ apud eos q̄ pleni sunt sanctitate. nō apud eos q̄ pleni sunt iniq̄tate maria libēter est. Ipa q̄z nō solū in plenitudine sctōz detinet. sz etiā in plenitudie sanctos detinet ne eoz plenitudo minuat. Detinet nimiz ꝑtutes ne fugiāt. detinet merita ne pereāt. detinet demones ne noceāt. detinet filiū ne pctōres ꝓcurent. Ante mariā nō fuit q̄ sic detinere dominū auderet. testāte Isaia q̄ dixit. lxiij. Non est q̄ inuocet nomē tuū q̄ cōsurgat z teneat te. ¶ Septimo cōsideremus quō plena sit maria resperſiōe odorifere fame Sicut em̄ ager plen⁹ odoriferaz speciez odoribꝰ. sic maria plena est odoriferis fame sue aspersionibꝰ. De hac plenitudine accipiam⁹ qđ legitur Gen̄. xxvij. Ecce odor filij mei sic odor agri pleni cui benedixit dñs. Ager iste ē maria in qua thesaur⁹ angeloz. imo totus deus patris abscōdit⁹ est. Felix qui vēdit omnia que habet z emit agrū istū. Hui⁹ agri pleni. plen⁹ odor. est plena marie fama. plen⁹ honor. De ℔ beat⁹ Hieronym⁹ ait. Quia multis repleta erat ꝑtutū odoribꝰ. manās ex ea fragrabat suauissim⁹ odor spiritibꝰ angelicis De isto odore ipa sancta gloriā dodicere ꝑt Sicut cynamomū z balsamus amenitatis odorē dedi. Odor marie fuit sicut cynamomū exteri⁹ in cortice cōuersationis. sicut balsamus interi⁹ in vnctiōe deuotiōis. sic mirra in amaricatiōe castigatōnis ¶ Fuit q̄z odor marie sicut cynamonū in actōe. sicut balsamū in cōtemplatōe. sicut mirra in passione O ꝑe dines z nimis dives q̄ ꝑter alia aromata tā plēa fuit odorifero spūssci balsamo vt bñ ō illo sup̄ illō. spūssc⁹ supueniet i te. beat⁹ Bern̄. loquēs dicat. Pretiosum illud balsamū tāta tibi copia. tāta q̄z plenitudine influet vt copiosissime effluat circumquaq̄s

Bñ ꝙ dicere potuit de⁹ pater. Ecce odor filij mei sicꝫ odor agri pleni. quasi dicat. Ecce odor filij mei. i. bonor filij plēi ex bonore plene mris sue est z fame. Unde Piero. ait. Donor maternꝰ eiꝰ est ꝙ de ea natꝰ est. Octauo ꝓsiderem⁹ carissimi quō plena est maria resultatiōe siue expssione diuine gl'ie. iuxta illud Eccī. xliij. Gl'ia dñi plenū est opus eius. Anthonomasice opꝰ dñi mirabile est maria de ꝙ dr Eccī. xliij. Uas āmirabile opꝰ excelsi. Uere opꝰ mirabile. qr nusqꝫ inueniť simile. Unī. iij. Re. x. dr. Nō est factū tale opꝰ i vniuersis regnis. Nō vtiqꝫ in regno celestiū. nō in regno terrestriū. nō in regno infernorum qr nullū tale opꝰ in celo. nullū tale in mūdo. nullū tale in limbo fuit. Hoc em opꝰ plenū est dñica gl'ia. qr sup omnē purā creaturā resultat z relucet plenissime in maria. Nā pter assumptā a ꝟbo naturā nullū est opꝰ. nulla est creatura in q̄ tāta diuine gl'ie materia reluceat sic in maria. Gloriā em de restauratione facta in celo. gloriā de redēptione fctā i mūdo. gloriā de liberatiōe facta in inferno. hz dñs p mariā. hz p plenitudinē marie Et ideo b̄ñ ait Anselmꝰ sic. Tibi solū loqr dña bñficijs tuis plenū esse mundū. inferna penetrauit. celos supauit. Per plenitudinē em gr̄e tue que in inferno erāt se letātur liberata z q̄ supra mundū sunt se gaudēt restaurata. Plenū ꝙ est gl'ia dñi opus eiꝰ maria. qr sicut dr Isa. vj. Plena est omnis terra gl'ia eiꝰ. Plena vtiqꝫ est omnis terra. plena ē tota maria relucēte in se plenissime diuia gl'ia. Derito aūt omnib⁹ p̄dictis gratijs plenissima dr. que omnib⁹ nō ingtis gratissima credit. sicut beatꝰ Bernñ. oñdit. q dr h verbo Aue gr̄a plena loquēs sic ait. Bene plena gr̄a. qr deo et angelis z hoī grata. hoib⁹ p fecunditatē. angelis p ꝟginitatez. deo p hūilitatē. Nono ꝓsiderem⁹ carissimi quō plena sit maria fruitione leticie eēne. ꝺs em nesciat eā ab his nō excluſam ꝺb⁹ filiꝰ eiꝰ dixit Joh. xvj. Petite z accipietꝫ vt gaudiū vestꝝ plenū sit. Si ergo omniū aplorꝫ imo oim cū deo regnātiū gaudiū plenū est. q̄nto mris dei gaudiū plenissime est plenū. De hac plenitudine beatus Piero. inqt. Plena siquidez gr̄a. plena deo. plena ꝟtutib⁹. nō potest non possidere pleniter gloriā claritatꝫ eterne. Quid mirꝫ si letitiam z gloriā plenā z supplenā hz in regno. q̄ gratiā plenā z superplenā habuit in exilio. Quid certe mirꝫ si tā in celo q̄ in mūdo ciuſ plenitudo sup oēm creaturā sit. de cuiꝰ plenitudine oīs creatura vireſcit. Unī Anselmus ait. O femia plena z supplena gratia ꝺ cuiꝰ plenitudinis exundātia respersa reuiuiscit oīs creatura. Hic ꝙ carissimi videtis in maria plenitudinē sapie illuminatiuā. plenitudinē gr̄e inūdatiuā. plēitudinē vite fructificatiuā. plenitudinē misericordie subuētiuā. plenitudinē eccl'ie pfectiuā. plenitudinē fame respersiuā. plenitudinē diuine gl'ie expressiuā. plenitudinē eterne leticie supergressiuā. Eya ꝙ plenissima ꝟgo maria. nos tā inanes. tā vacuos sic ptcipes plenitudis tue facias. vt tādē ad eternā plenitudinē pingere valeam⁹. Per dñm nr̄m ihm xp̄m

Ave maria gr̄a plena dñs tecū. Ostē sum est supꝫ quō maria ꝓpter puriſsimā vite innocētiā merito p gr̄am saluat. ostēsum est q̄z quō ꝓpter copiosissime gtie affluentiā merito gr̄a plena cōmemorat Oñdēdū aūt nūc est quō ꝓpter specialissimā dei pñtiā merito dñs secū fore insinuat. Domin⁹ ꝙ tecū. O magne gabriel. magnuz q̄d magne marie de magno dño nūcias. Magnū est qō ei dicis. dñs tecū. Hz dic nobis q̄ntū vel quō secū. Et ecce beat⁹ Aug⁹. in p̄sona gabriel ad ħ rñdens ait. Dñs tecū. sed pl⁹ q̄ꝫ mecū. dñs tecū sz nō sicut mecū. i me licet sit dñs. memetipm creauit dñs. p re autem nascitur⁹ est dñs. Dñs ꝙ o maria. sz q̄o vel q̄nt⁹ dñs. Dñs terre oim generalit. dñs hoim spēaliter. dñs tu⁹ singularit o maria. Dñs inq̄ꝫ creature generalit vniuersal. domin⁹ spēaliter nature rōnalis. dñs singulariter aule tue ꝟginalis o maria. Cōsideran dū est ꝙ carissimi q dñs iste de q dr. Dñs tecū. ipe est generalit dñs creature vniuersalis. Unī Judith. ix. Dñs celoꝝ. creator aq̄ꝝ z dñs tot⁹ creature. Et Sap̄. viij. dr. Dim dñs dilexit illā. Omniū certe vniuersaliter. omniū inq̄ꝫ visibiliū z inuisibiliū. Iste vniuersalis oim dñs sic cū Maria fuit q etiā ipam vniuersalē oim dñam fecē. Dñam inq̄ celi z dñaz mūdi. ꝓpter qō Anselm⁹ ait. Regina celi z dña mūdi mater eiꝰ q mūdat mūdā tibi ꝓfiteor q corꝓ meū nimis est imūdum Hz ecce iste vniuersal oim dñs ipe est dñs potētissim⁹. dñs sapiētissim⁹. dñs opulētissimus. dñs indeficiētissim⁹. Dñs em sine potētia. dñs sine sapia. dñs sine opulētia. dñs sine pmanētia min⁹ pfect⁹ dñs esset. Unī domin⁹ impotēs. dñs insipiēs. dñs indigens.

dñs deficiens siue nõ ꝓmanẽs min⁹ repu/
taret. Dñs ḡ vniuersalis ipe dñs est poten
tissim⁹ volũtate. dñs sapiẽtissim⁹ veritate.
dñs opulẽtissim⁹ ꝓprietate. dñs indeficien/
tissim⁹ eternitate. ¶ Primo attẽdite charissi/
mi ꝙ dñs vniuersalis ꝙ cũ maria est cũ ipe
dñs potẽtissim⁹ volũtate sit. bñ de dño isto
ꝓpha ait. Omnia q̃cunq; voluit dñs fecit ⁊c.
vsq; abyssis. Ergo nec in celis. nec in tris.
nec in oib⁹ inferni abyssis. volũtati tam po
tentissimi dñi resistere quisq; põt. teste mar
do cheo ꝙ de isto dño ait Hester. xiij. Dñe
rex omnipotẽs in ditiõe tua cũcta sunt posi
ta. ⁊ nõ est ꝙ tue resistere possit volũtati. Ec
ce maria. q̃ntus dñs est. q̃ potẽtissim⁹ dñs
est ꝙ tecũ est. Et qz dñs potẽtissim⁹ poten/
tissime tecũ est. iõ ⁊ tu es potẽtissima secuz.
potentissima es ꝓ ipm. potentissima apud
ipm. ita vt vere dicere possis illud Ecci. xx/
xiij. In hierlm ptãs mea. Hierlm signat ec
clesiã triũphantẽ in celis. signat etiã eccliaz
militantẽ i terris. Hã vere tã in celis q̃ i ter
ris ptãtem hz mr potentissima creatoris.
quã potentissimã cognoscit Ansel. cũ orãs
ait. Exaudi pia. adesto ꝓpicia. adiuua potẽ/
tissima. vt mũdenr sordes mẽtis mee ⁊ illu
minenr tenebre mee. Dñs ḡ tecuz o maria
potentissima. ¶ Secõ attẽdite charissimi.
ꝙ vniuersalis dñs ꝙ est cũ maria ipe est do
min⁹ sapientissim⁹ veritate. Ipe em est do/
min⁹ de q̃ in ps. dr. Magn⁹ dñs nr et ma/
gna virt⁹ eius ⁊ sapie ei⁹ nõ est numer⁹. O
q̃ sapientissim⁹ dñs cui⁹ sapiam nihil falle
re. nihil latere põt. qz omnia manifesta et oc/
culta nouit. Dia vtiq; opa nra bona ⁊ ma/
la. omia verba nra bona ⁊ mala. omes co/
gitatiões ⁊ omnia desideria nra bona et ma
la. omnia scit dñs. Un Petrus ait Joh. xxi.
Dñe tu omnia scis. Ecce maria. q̃lis dñs ẽ.
q̃ sapientissim⁹ dñs ꝙ tecũ est. ⁊ qz dñs sa/
pientissim⁹ sapientissime est tecũ. ⁊ ideo tu
es sapientissima secũ. sapiẽtissima es ꝓ ipm
Tu em signata es ꝓ illã abygail de ꝙ dicit
ꝑmi Reg. xxv. Eratq; illa mulier ꝓdẽtissi
ma ⁊ speciosa. Maria tã ꝓdẽtissima tam
cter ait. Omnes thesauri sapie ⁊ sciẽtie i ma/
ria. Dñs ergo tecũ o maria sapiẽtissima.
¶ Tercio attendite charissimi ꝙ dñs vni/
uersalis ꝙ cũ maria est. ipe est dñs opulen/
tissim⁹ ꝓprietate. sicut bñ de isto dño ꝓpheta
testatur dicens. Dñi est terra. ⁊c. vsq; in eo.
Dñi certe est nõ solũ terra ⁊ plenitudo ei⁹.
imo etiã celũ ⁊ plenitudo ei⁹. Tui em domi
ne sunt celi. ⁊ tua est terra. qz celũ celi domi
no. Dñi hui⁹ omnia sunt ꝓpria celum ⁊ terra.
cospalia ⁊ spũalia. omis natura. omis gra.
omis celestis gl'ia. omnia sunt dñi ꝓpria. Do/
min⁹ ergo ditissimus est. sicut etiã apl's ait
ad Roma. x. Ideo dñs oim. diues in omes
qui invocãt illũ. Ecce maria q̃ntus dñs ẽ.
q̃ opulentissim⁹ dñs est ꝙ tecum est. Et qz
dñs opulentissim⁹. opulentissime est tecuz.
ideo tu es opulẽtissima sive ditissima secũ.
ita vt vere tibi dici possit illõ Prouer. xxxi.
Multe filie congrega. diuitias. tu supgressa
es vniuersas. Filia agnes. filia lucia. filia
cecilia. filia agatha. filia katherina. ⁊ multe
alie filie. et multe alie ꝟgines sctẽ. multe aie
iuste congregauerũt diuitias virtutũ ⁊ grãz.
diuitias meritoz ⁊ ꝑmiozũ. sed maria vni/
uersis diuitijs supgressa es excellentissime
vniuersas. O q̃ dives est maria in gl'ia. q̃
tam dives fuit in miseria. O q̃ dives est in
celo. q̃ tam dives fuit in mũdo. O q̃ dives
est in ania sua. q̃ tam dives fuit i carne sua.
vt etiã beat⁹ Bernh. exclamans dicat. O di/
dives in omnes et super omes Maria de
cui⁹ substãtia modica pars assumpta toti⁹
mũdi suffecit soluere delicta. Dñs ergo te/
cũ o maria opulẽtissima. ¶ Quarto atten/
dite charissimi ꝙ dñs vniuersalis ꝙ est cuz
maria. ipe est dñs indeficientissim⁹ eterni/
tate. Un habetr Exo. xv. Dñs regnabit in
eternũ ⁊ vltra. Et in ps. de isto dño dicit.
Tu aũt dñe ineternũ ꝑmanes. Ecce maria
q̃ntus dñs est. q̃ indeficientissim⁹ dñs est
qui tecũ est. ⁊ ideo qz dñs indeficientissim⁹
indeficientissime est tecũ. ⁊ ideo tu es inde/
ficientissime ineternũ secũ. Tu em es thro
nus ille indeficiens. thron⁹ ineternũ. thro/
nus filij dei. de ꝙ pr ꝓpheta ait. Thronus
eius sic sol in conspectu meo. ⁊ sicut luna pfe
cta ineternũ. Vere ineternũ. vnde nõ soluz
vere dicim⁹. Tu aũt dñe ineternũ ꝑmanes.
sed etiã vere dicere possum⁹. Tu autez dña
ineternũ ꝑmanes. Quid mirũ si maria ipa
in filio suo ꝑmaneat ineternũ. cũ et bñficia
marie i suis su. ꝑmaneãt i eternũ. Ait ei bea/
tus Bernh. In te o maria angeli leticiã. iusti
grãm. pctores veniã inueniũt ineternum.
Dñs ergo tecum o maria indeficiẽtissima.
Gaude nũc maria gaude. Ecce dñs poten
tissim⁹ sic est tecũ. ꝙ tu es potẽtissima secũ.

dñs sapiētissim⁹ sic ē tecū. q tu es sapiētissima secū. dñs opulētissi⁹ sic ē tecū q tu es opulentissima secū. dñs indeficiētissim⁹ sic ē tecū. q tu es indeficiētissima secum. Eya g potētissima domina esto nobis impotētissimis auxiliatrix. Eya sapiētissima dña esto nob insipiētib⁹ auxiliatrix ꝛ ꝓsiliatrix. Eya opulentissima dña esto nobis indigētib⁹ locupletatrix Eya indeficientissima dña esto nobis deficientib⁹ ppetuatrix in oi bono.

¶ Consequenter ꝓsiderem⁹ charissimi q dominus iste de q dr. dñs tecū. ipe est dñs specialiter creature rōnalis. sicut ipa rōnalis creatura in ps. ait. Dne dñs nr ꝛc. Dominus oim vniuersaliū. dñs nr specialiter. sic vtiq dñs nr sicut dr Isa. xxxiij. Dñs iudex noster. dñs legifer nr. dñs rex nr. Dñs legifer nr in mūdo. dñs iudex noster i iudicio. domin⁹ rex nr nos coronans in celo. Iste specialis noster dominus sic cum maria fuit q etiā ipam specialem nrām dominā fecit. Quod bene beatus Bern. recognoscēs ait. Dña nra mediatrix nra. aduocata nra. tuo filio nos reconcilia. tuo filio nos cōmenda. tuo filio nos repsenta. Sed ecce iste nr specialis dñs ipe ē pūssim⁹. dñs iustissim⁹. dñs certissim⁹. dñs notissim⁹. Dñs em q nō esset pl⁹ in bñficijs. iustus i iudicijs. dom⁹ q nō eēt certus in pmissis. dñs q non eēt notus in ꝑlis min⁹ reputaret. Dñs g noster est dñs pūssimus liberalitate. dñs iustissim⁹ equitate. dñs certissim⁹ fidelitate. dñs notissim⁹ famositate ¶ Prio ergo attēdite charissimi q dñs nr specialis q cū maria est. ipe est dñs pūssimus liberalitate misēdie sue infinite. Ipe em ē dñs de quo ꝑpha ait. Tu dne suauis ꝛ mitis ꝛ multe misericordie oib⁹ inuocātib⁹ te. Multe misericordie dñs in multa beneficijs tpalibus. spūalib⁹. eternalib⁹. q ex multa misēdia sua ꝓtulit nobis ꝛ ꝓferre nō cessat. vtinā tanti dñi misericordijs nō sim⁹ ingrati. vtinā domino tā misericordissimo simus valde grati cū Esa. qui de isto dño ait. lxiij. Miserationū dñi recordabor. laudē dñi sup oib⁹ q reddidit nobis dñs. Ecce maria q̄lis dñs est. q pūssim⁹. q misericordissim⁹ dñs est q tecū est. Et qr dñs misericordissim⁹ misericordissime est tecū. ideo et tu es misericordissima secum. vt vere de te dici possit illud Esa. xvj. Preparabit in misēdia soliū eius ꝛ sedebit sup illud in ꝟitate. Soliū divine misēdie est maria mr misēdie. in q oēs inueniūt solacia misēdie. Hā sicut misericordissimū dñm ita misericordissimā dñam habem⁹. Dñs nr multe misēdie est oib⁹ inuocantib⁹ se. et dña nra multe misēdie est oib⁹ inuocantib⁹ se. Propter qō optime Bern. dicit. Sileat misericordia tua ego btā quē inuocatā eā in necessitatib⁹ suis sibi meminerit defuisse. Dñs g tecū o maria misericordissima. ¶ Scdo attēdite charissimi q dñs nr specialis q est cū maria. ipe est dñs iustissim⁹ equitate. sicut bene de dño isto i ps. dr. Justus dñs et iusticias dilexit. Et iterū. Justus dñs ꝛ rec. iudi. t. Just⁹ certe ē dñs in oib⁹ iudicijs suis. in omib⁹ causis. i oib⁹ factis suis. sicut ite⁊ in ps. dr. Just⁹ dominus in oib⁹ vijs suis. Dñs ita iustus est in oi via iusticie. q ꝓpter nullā psonā declinat a via iusticie. Et iō bñ de isto dño dicit Sapie. vj. Non subtrahet psonaz cuiuscq dñs q est oim dñator. nec verebit magnitudinē cuiuscq. qm pusillū ꝛ magnū ipe fecit. ꝛ equaliter est illi cura de oib⁹. Ecce maria q̄lis dñs est. q iustissim⁹ dñs est qui tecū est. Et qr dñs iustissim⁹ iustissime ē tecū. ideo ꝛ tu es iustissime secuz. Tu em es ꝟga aaron recta. florida. fructifera. Recta imo rectissima p iusticiā ꝛ equitatē. Florida p ꝟginitatem. Fructifera p fecunditatē. Nec em eēt virga recta si nō ꝟga aaron eēt recta. Que ania eēt iusta si nō maria eēt iusta. Hoc est qō dtūs Bern. dicit. Quis inquā iustus. si nō maria iusta de q dr⁹ est sol iusticie. Dominus g tecū o maria iustissima. ¶ Tercio attendite charissimi q dñs special⁹ noster q est cū maria. ipe est dñs certissim⁹ fidelitate. ꝛ fidelissim⁹ certitudine. sicut ꝑpha testatur q ait. Fidelis dñs in omib⁹ ꝟbis suis. Recogitate g verba ista. q̄b⁹ pmisit coronā iustis. ꝛ gehennā iniustis. ꝛ scitote q dñs fidelis fidelit ꝟba sua tenebit. fideliter qō locut⁹ est implebit sic de isto dño dr Ezech. xxx. Ego dñs locut⁹ sum ꝛ faciā. Verba vrisq sua dñs fidelissim⁹ fidelissime tenebit. sicut ipe in euāgelio suo dicit. Celum ꝛ terra trāsibūt ꝛc. Ecce maria q̄lis dñs est. q fidelissim⁹ dñs est q tecū est. Et qr dñs fidelissimus fidelissime ē tecū. ideo ꝛ tu es fidelissima secū. Tu em es illa fidelissima colūba noe q int summū noe ꝛ mōm diluuio spūali submersuz. mediatrix fidelissima extitisti Aozu⁹ infidel. colūba ꝟo fidel fuit. Sic eq

eua infidel' maria ꝙ fidel' inuēta ē. Eua infidelissima mediatrix pditōis. maria ꝙ fidelissima mediatrix salutis fuit. Et ideo btūs Bern. ait. Fidelis mediatrix maria. q̄ salutis antidotum viris z mulieribꝫ ppinauit. Dñs ğ tecū o maria fidelissima ¶ Quarto attēdite carissimi q̄ nr̄ dñs special' q̄ cū maria est. ipe est dñs notatissimus famositate. Magni em̄ nois est. teste Hiere. c. x. qui de dño isto ait. Nō est sil'is tui dñe z magn⁹ tu z magnū nomē tuū. Magnū vtiq; fama et laude nomē dñi est in oi pl'o sic ꝓpha ostēdit di. Reges tre z oēs pl'i. principes z omnes iudices terre. Iuuenes z ꝙginες. senes cuz iunioribꝫ laudēt nomē dñi. Notis autē dñi laus z fama nō solū ad oēm pl'm sz etiā ad omne tps se extēdit. sicut p eundē pphetam pz q̄ ait. Sit nomē dñi benedictū. ex ꝫ nūc z vsq; in seculū. Itē notis dñi laus et fama nō solū ad oēm pl'm. non solū ad omne tps. sed etiā ad oēm locū se extendit. sic iā dict⁹ pphā declarās ait. A solis ortu vsq; ad occasuz laudabile nomē dñi. Ecce maria q̄n tus dñs. q̄ nō notat⁹ dñs est q̄ tecū est. et quia dñs notatissim⁹ siue famosissim⁹ famosissime est tecū. iō z tu es famosissima z notatissima secuz. Tu em̄ bene signata es p illam Ruth. de q̄ legit sic. Sit exēplū ꝺ rutis i ecclia frata. z hēat celebre nomē in bethleem. i. in ecclia. O celeberrimi notis maria quō poset nomē tuū nō esse celebre. q̄ etiaz deuote noiari nō potes sine notant; vtilitate. Teſtatur tu⁹ Bern. di. O magna. o pia. o mulier laudabilis maria. tu nec nomiari potes q̄n accedas. nec cogitari q̄dē q̄n recrees affectus diligentiū te. tu nunq; sine dulcedine diuinit⁹ tibi insita pie mēorie portas ingrederis. Maria ğ frēs optime signata est p illā famosissimi notis feminaz Judith. de q̄ scriptū est. Hec erat in oib⁹ famosissima. q̄m timebat dñm valde. nec erat q̄ de illa loqueret ꝺbū malū. Famosa q̄dē est maria p ꝓpter ꝓtutes z exēpla sua tā laudabilia. Famosior autē ꝓpter miscōias z beneficia sua tā inenarrabilia. Famosissima vero ꝓpt⁹ grās z ꝓuilegia sua tā mirabilia Quid em̄ mirabili⁹ q̄ esse matrē z ꝙginē z eē dei matrē. Quid autē mirū si maria de tant; milibꝫ miscōie sue beneficijs famosa est in mūdo. q̄ tam famosa est de vnico būficio suo circa theofilū exhibito. Ait btūs Bern. Famosum sume tue benignitat; testimoniū est q te restaurat⁹ theophylus o maria. dñs ğ tē cū famosissima o maria. Gaude nūc o maria gaude. Ecce dñs pñssim⁹ sic est tecū q̄ tu es pñssima secū. Dñs iustissim⁹ sic ē tecū q̄ tu es iustissima secū. Dñs famosissimus sic est tecū q̄ tu es famosissima secū. Eya ğ pñssima maria nos impios salua p tuā miſericordissimā pietatē. Eya iustissima nos iniustos salua p tuā iustissimaz equitatem. Eya fidelissima maria nos pfidos salua p tuā certissimā fidelitatē. Eya famosissima maria nos infames salua p tuā suauissimā famositatē ¶ Post p̄dicta carissimi ꝓsiderandū q̄ dñs iste de q̄ ꝺr dñs tecū. nō solū est dñs general' creature vniuersal'. nō solum est dñs special' creature rōnalis. imo ipe etiā ē dñs singul'arit' aule ꝙginal' sue sanctissime genitricis. Maria singul'arit' tā corpore q̄z a'a est aula dñi. dom⁹ dei sctissima de q̄ in p̄s. ꝺr. Domū tuā decet sctitudo domine. O ꝙe singul'arit' btām domuz q̄ sola tā singularit' talē meruit hꝫe dñm. Ecce ei btūs Bern. ait. Tu sola digna inuēta es vt in tua ꝙginali aula rex regū z dñs dñantiū a regalibꝫ sedibꝫ veniēs. ꝓmā sibi int' filios hoim māsionē eligeret. Iste singular; marie dñs sic singularit' cū maria fuit. q̄ etiaz ipam tā singul'arit' dñam fecit. q̄ nec ꝓmā simile visa ē. nec hꝫe seq̄nte. dū ipa singularit' dñi filia. dñi mr̄. dñi spōsa. dñi ancilla facta est. Maria em̄ filia dñi singul'arit' generosa mr̄ dñi singularit' gl'osa. spōsa dñi singulariter speciosa. ancilla dñi singul'arit' obsequiosa fuit. Si aūt illa trib⁹ psonis dinis volum⁹ appropare possum⁹ dicere. q̄ dñs iste q̄ tam singul'arit' est cū maria. ipe est dñs pr̄. dñs filius. dñs spūssctūs. dñs trin⁹ z vn⁹. Ipe est domin⁹ pr̄. cui⁹ maria est filia nobilissima. ipe ē dñs fili⁹. cui⁹ maria ē mr̄ dignissima. ipe ē dñs spūssctūs. cui⁹ maria est spōsa iustissima. ipe ē dñs trin⁹ z vn⁹. cui⁹ maria ē ancilla subiectissima. Maria certe est filia sume eternitat;. mr̄ sume ꝺitat;. spōsa summe bonitat;. ancilla sume trinitat;. ¶ Primo ğ attēdite carissimi q̄ dñs iste q̄ tā singularit' est cū maria. ipe ē dñs c⁹ filia nobilissima ē maria. De isto ei dño z de illa filia accipi pt q̄ boos dixit ruth. ij. Bñdicta es a dño filia. q; ꝓpez miam posteriore supasti. Vere bñdicta a dño filia ē maria. a sūmo inq; domino c⁹ ipa ē filia. O vere nobilissimi reg; nobilissima filia. q̄ tā mltiplici interius oꝛ

nata es gl'ia. vt ꝑ de ea dicere possit. Dis gl'ia ei⁹ filie regis abint⁹. z isto tanꝯ verissi/ma regꝭ filia ad regnū copiosissime est tra/cta. teste btō Bern̄. q̄ ait. Tu filia delicata. z oi gr̄a plena. carissima i delitijs tuis tra/cta es ad gl'iam decoꝛ tui z in signū dilecti/onis. Ista bñdicta filia ꝓtoꝛē miam poste/rioꝛe supauit. Magna ei erga mikos fuit mia marie adhuc exulātꝭ mōdo. sz m'to ma/ioꝛ erga mikos ē mia ei⁹ iā regnātꝭ in celo. Maioꝛē ꝓ bñficia inn̄erabilia nunc oñdit hoibꝫ miam. qz magꝭ nūc videt innūerabilē hoim miseriā. Un̄. ꝓ splēdoꝛe ꝓtis miseri/coꝛdie fuit maria pulchra vt luna. ꝓ splēdo/re ꝓ posterioꝛꝭ mie ē electa vt sol. Nā quē/admodū sol lunā supat magnitudie splen/doꝛis. sic ꝓtioꝛē marie miam supat magni/tudo posterioꝛꝭ. Quis ē sup quē sol nō luce/at. q̄s est sup quē mia marie nō resplēdeat. Audi q̄d de ℔ btūs Bern̄. sentiat. ait ei sic. Quē admoduz sol oꝛik sup bonos z malos indifferenē. sic maria petita nō discutit me/rita. sed oibꝫ sese exoꝛabilē. oibꝫ clementissi/mā p̄bet. oim deniq̄ necessitatibꝫ amplissi/mo miserek affectu. Dñs g̃ tecū o maria sic/ p̄ cū filia nobilissima. Secdo attēdite ca/rissimi q̄ dñs iste q̄ tā singularit̄ est cū ma/ria. ipe est dñs cui⁹ mr̄ dignissima ē maria. De isto dño et de ista mr̄e dixit Elizabeth Lu. j. Un̄ mihi ℔ vt veniat mr̄ dñi ad me. Mater dñi. mr̄ z virgo. mr̄ est dignissima. Jpa ē mr̄ q̄ tali filio ē decētissima. Jpa mr̄ est cui talis fili⁹ decentissim⁹ fuit. Jpa est q̄ maioꝛē de⁹ facere nō posset. Maioꝛē mōm posset facere de⁹. mai⁹ celū posset facere de/us. maioꝛē mr̄em q̄ mr̄em dei nō posset fa/cere de⁹. Un̄ Bern̄. ait. Nec eī decebat de/um alia mr̄ q̄ ꝯgo. nec ꝯginē ali⁹ fili⁹ q̄ de/us. qz nec maioꝛ inē mr̄es. nec maioꝛ inē fi/lios nasci potuit. Nec itaq̄ mr̄ ē floꝛis mi/sericoꝛdie mr̄ solis iusticie. mr̄ fontis sapie. mr̄ regꝭ gl'ie. Mater inquā est ei⁹. cui⁹ mise/ricoꝛdia ad dilectionē. cui⁹ iusticia ad timo/rē. cui⁹ sapia ad agnitionē. cui⁹ gl'a ad spem nos inducit. Maria g̃ mr̄ ei⁹ q̄ effectiue est nr̄a dilectio ꝓ miscoiaz. nr̄ timoꝛ ꝓ iusticiā. nr̄a agnitio ꝓ sapiam. nr̄a spes ꝓ gl'iam. vt vere ipa dicere possit illud Ecci. xxiij. Ego mr̄ pulchre dilectiōis z timoꝛis z agnitōis z sctē spei. Sed nūq̄d soli⁹ xp̄i mr̄ est maria Immo certe q̄ iocūdissimuz est. maria nō solū est mr̄ xp̄i singularꝭ. sed etiā mr̄ oim fi/deliū vniuersal'. Un̄ btūs Ambro. aī. Si xp̄s est credētiuz frater. cur nō ipa q̄ genuit xp̄m credētiū sit mr̄. Eya carissimi oēs nūc gaudeam⁹. nūc oēs gaudēdo dicam⁹. Bñ/dict⁹ frat̄ ꝓ quē maria est nr̄a mr̄. z bñdicta mr̄ ꝓ quaz xp̄s est nr̄ frat̄. Hinc bñ Ansel. ait. Dña mr̄ ꝓ quā talē frēm hēm⁹ q̄d grāz. q̄d laudis tibi retribuem⁹. De⁹ g̃ tecū o ma/ria sic fili⁹ cū mr̄e dignissima. Tercio at/tendite carissimi q̄ dñs iste q̄ tā singularit̄ est cū maria ipe est dñs. cui⁹ spōsa venustis/sima est maria. Un̄ tā de isto dño q̄ de ista sponsa exponi ꝑt illud Osee. ij. Sponsabo te mihi in iusticia z iudicio z in miscoia. z in miseratiōibꝫ. z spōsabo te mihi i fide. z scies q̄ ego dñs. Ecce pulchra spōsa. pulchra i iusticia z iudicio respectu sui. pulchra i mi/seratiōibꝫ z mia respectu ꝓximi. pulchra in fide respectu dei. Pulchra vtiq̄ in iusticia vite. z in iudicio ꝺscie. pulchra in mia in af/fectu. z in miseratiōibꝫ in effectu. pulchra i fide q̄ credidit oia credēda supē se. z q̄ credi/dit oia ꝓficienda in se. iuxta illud Lu. j. Be/nedicta q̄ credidisti q̄m ꝓficienk i te ea q̄ di/cta sunt tibi a dño. Sed ecce spōsa spūscti maria sicut formosissima fuit z ē in ꝓuersa/tione ita etiā dulcissima est in allocutōe. sic̄ ꝺr Anti. iij. Fauus dis. cē. vsq̄ tua. O q̄ melliflua ꝯba sep⁹ distillauerūt dulcissima marie labia. Que etiā bñ lac et mel sub lin/gua habuit i duob⁹ ꝯbis q̄ ipa gabrieli re/spondit. Nōne maria lac sub lingua habu/it q̄n lacteū illud ꝓtinētie ꝯbuz rñdit. Quō fiet istud. q̄m virū nō cognosco. Nōne etiā mel sub lingua habuit q̄n mellifluuz illud dulcedinis ꝯbū rñdit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝯbū tuū. De mellifluētia nāq̄ bu/ius melliflui ꝯbi ꝓ totū mundū melliflui fa/cti sunt celi. Maria insup mel sub lingua habuit in mellifluis oꝛōnibꝫ ad deū. lacte/ro sub lingua habuit in lactiuis collatiōibꝫ ad ꝓmū. Eya g̃ q̄nti decoꝛis z q̄nti dulco/ris est illa sponsa summi ꝯsolatoꝛis. Quia inq̄t Aug⁹. Que ē hec ꝯgo tā scā vt ad eā ve/nire dignaret spūsctūs. tā speciosa vt eam spōsaz eligeret de⁹. Dñs g̃ tecū o maria sic̄ sponsus cū sponsa delicatissima. Quar/to attendite carissimi q̄ dñs iste q̄ tam sin/gulariter est cū maria. ipe est dñs cui⁹ ancil/la deuotissima est maria. sicut ipamet testa/tur dicēs. Ecce ancilla dñi. Maria ancilla est dñi ꝓis. dñi filij. dñi spūscti. Quid mi

rũ si maria sit huꝰ dñi ancilla. cũ etiaz filiꝰ marie sit huꝰ dñi seruꝰ ꝑm assumptã a matre naturã. Ipe em̃ in ps. ꝓfitet dicens. O dñe qz ego ꝑuus t.e.s.t.z filiꝰ an.t. O q̃z bona ancilla. z bonꝰ ancille filiꝰ. Heu q̃t sunt male ancille z mali ancillarũ filij. Sed q̃d dicit scptura. Ejce ancillã z filiũ eiꝰ. Legit Beñ. xvj. de ancilla fare q ꝓcepisse se videꝫ despexit dñam suã. Mala g̃ ancilla agar ꝺ fecũditate inflat. bona ꝺo ancilla maria de hũilitate fecundat. Ancilla illa supba dñaz despexit. ancillã istã hũilez dñs respexit. sic ipa hũiliter recognoscẽs dicit. Respexit humilitatẽ ancille sue. O aia xp̃iana dñi ancilla. sic cũ maria amplectere fecũditatẽ vt nequaq̃ deseras hũilitatẽ. Ut g̃ de boni opis fecũditate nõ infleris. sed magꝫ de hũilitate fecunderꝫ. attẽde hũilẽ ancillã. respice humilẽ mariã. Ecce ait ancilla dñi. vñ Amb. Vide inq̃t hũilitatẽ. vide deuotionẽ. ancillã se dicit dñi. q̃ mr̃ eligit dñi. nec repentino exaltata ꝑmisso est. O vere ãmiranda humilitas. ecce nõ solũ dñi ancilla sed etiã ꝺuoz dñi ancilla q̃dãmõ dignat esse maria. Ipa nãq̃ signata est ꝑ illã abygail. ꝑ q̃ adducendã cũ dauid nũcios misisset. rñdit sic legit ſ. Reg. xxv. Ecce famula tua sit in ancillãvt lauet pedes ꝺuoz dñi mei. Per bñdictã ancillã mariã q̃si tot serui dñi loti sunt. q̃t fideles eiꝰ suffragꝫs a pctis mũdati sẽ. Ipa em̃ q̃si tot ꝺuorũ dñi pediꝫ aquã obtulit. q̃t penitẽtiꝫ lachrymas cõpũctõis obtinuit. Dñs g̃ tecũ o maria tãq̃ cũ ancilla deuotissima. Dñs pz̃ tecũ. dñs filiꝰ tecũ. dñs spiritussctus tecũ. Vñ Berñ. Pf inq̃t tecũ. q̃ suũ filiũ facit z tuũ. Filiꝰ tecũ qui ad cõdendũ in te mirabile sacrm̃. miro mõ z sibi reservat genitale secretum. z tibi ꝺuat ꝺginale sigillaculũ. Spũsctus tecũ q̃ cũ pze z filio tuum sctificat vtez. Dñs g̃ tecũ. dñs certe cuius filia es q̃ nulla nobilior. dñs cuiꝰ mat es q̃ nulla mirabilior. dñs cuiꝰ sponsa es q̃ nulla amabilior. dñs cuiꝰ ancilla es q̃ nulla humilior vnq̃ fuit. nec est. nec erit inetnũ. Eya g̃ dña. qz dñs tantꝰ ac talis. tantũ actaliter est tecũ. fac vt etiã ipe ꝑ grãm sit nobiscum.

c 9

¶ Anselmus.

Dñs tecũ. Dis dulcissimis ꝺbis ille deuotꝰ btẽ marie Ansel. deuote alludẽs ait sic. Maria obsecro te ꝑ grãm q̃ sic dñs esse tecũ. z te voluit esse secũ fac ꝓpter ipam ꝑm eandẽ ipam grãm miseri cordiã tuã mecum. fac vt amor tui semꝑ sit mecũ. z cura mei sp̃ sit tecũ. fac vt clamor necessitatꝫ mee q̃diu ipa psistit sit tecum. z respectꝰ pietatꝫ tue q̃diu ego subsisto sit mecũ. fac vt cõgratulatio btitudinis tue semꝑ sit mecũ. z cõpassio miserie mee sp̃ q̃ntũ mihi expedit sit tecũ. Dñs g̃ tecũ o maria. Tecũ. certe cecũ. Tecũ fuit tecũ est. tecum erit. Tecũ vtiq̃ sic̃ sol cũ aurora ipm̃ ꝓueniẽte. tecũ sic̃ flos cũ ꝺga ipz̃ ꝓducẽte. tecũ sic̃ rex cũ regina ad ipm̃ ingrediẽte. Sol nãq̃ oĩbus lumiꝺ luminosior. flos oĩꝺ floriꝺ ꝑciosior. rex oĩꝺ regiꝺ gloriosior est dñs iesꝰ xp̃s. Aurora vero hũc solẽ clarissima irradiatiõe ꝓueniẽs. Virga hũc florẽ mirabilissima emissiõe ꝓducẽs. Regina ad hũc regez solẽnissima ꝓcessiõe ingrediẽs est btissima ꝺga maria. De his singul' ꝑ ordinez videamus.

Dñs tecũ. Tecũ certe (mus. sicut sol cũ aurora de sole ꝓcedẽte z ortũ solẽ ꝓueniẽte. z lumie solis diez initiante. Reuera em̃ aurora mõi maria a sole etno singl'arit' ꝑparata ꝓgrediẽs eiusdẽq̃ solis ortũ mirabilit' irradiata ꝓueniẽs diẽ gr̃e tãte solis mõo felicit' initiauit. testãte btõ Berñ. q̃ ait. Sicut aurora valde rutilans in mõm ꝓgressa es o maria. qñ veri solis splendorẽ tãte sctitatꝫ inbare ꝑcurristi. vt vere diẽ salutꝫ. diẽ ꝓpiciatõis. diẽ quã fec̃ dñs a tãta claritate illiari dignũ fuerit. Maria g̃ aurora ꝺ q̃ ꝺr̃ Ca. vj. Que ẽ ista q̃ ꝓgre. vsq̃. ꝓsurgẽs. Bñ auroze cõparat maria tã ꝓpter se q̃z ꝓpter nos. ꝓpter se specialit'. ꝓpter nos generalit'. Maria ꝓt' se bñ cõparatur auroze ꝑm scripturaz. Primo ꝓt' abscessum noctꝫ culpe. Scõo ꝓt' ꝓcessum lucis gr̃e. Tercio ꝓt' ortũ solis iusticie. Quarto ꝓpter locũ sedis gl'e. Primum in plenissima eiꝰ sctificatiõe. Scõm in clarissima eiꝰ ꝓuersatiõe. Tercium in mirabilissima filij eiꝰ generatiõe. Quartũ in gl'iosissima eius assumptione attendam. ¶ Primo attẽdite charissimi q̃ q̃daz felix aurora est maria ꝓpter felicẽ abscessum noctꝫ culpe in sua sanctificatiõe. Vñ Job maledicẽs nocti in q̃ dictũ est. ꝓcept' est hõ ait. Obtenebrentur stelle ei' caligine. Expectet lucẽ z nõ videat nec ortũ surgentꝫ auroze. Quid ꝫ ꝑ stellas. quid ꝑ lucẽ. q̃d ꝑ aurorã signat. Dico q̃ per stellas anie sctoꝝ. ꝑ lucẽ sctũs sctoꝝ. ꝑ aurorã regina sctoꝝ designat. Stelle vtiq̃ oẽs sancti sunt. q̃ ordinẽ morũ z disciplinę. cur/

sum q3 feruoris 7 bone vite nō relinquunt 7 sic ꝯtra diabolū vi pugnaturi sunt. Unō de bis stellis bene legit Judicū. v. Stelle manētes in ordie 7 cursu suo aduersus sy/sarā pugnauerūt. Sysara iterptat tollēs recedentē. 7 signat diabolū qui quēlibz re/cedentē a deo tollit. Per lucē quoq; sanct⁹ sctōz iesus xp̄s signat. sicut ipe de se oñdit dicēs Joh. viij. Ego sum lux mūdi. q̄ seq̄/tur me nō am. in te. Seq̄mur frēs. seq̄mur banc lucē ne in tenebris ambulātes cada/mus in lutuz pctī. 7 in foueā inferni. Seq̄/mur aūt nō claudicādo. sm qō ōr. iij. Regū. xviij. Usq; q̄ claudicat⁹ i duas partes. Si dñs est de⁹ seq̄mini eū. si aut̄ baal seq̄mini illū. Per auroꝛā aūt cui⁹ ortū nox nō vidit. btā virgo significat. cui⁹ natiuitatē nox ori/ginalis culpe nō initiauit. Nox em̄ cui Job maledicit. nox in q̄ ꝯcept⁹ est hō. pctm̄ ori/ginale est. in q̄ oēs ꝯcipimur. Unde pā. In pctis ꝯcepit me mr̄ mea. Quia g̃ vere oms sctī in pctō ꝯcipiunt. 7 in pctō nascunt. ido bñ h ōr. q̄ stelle p̄ banc noctē obtenebrant. Sed q3 xp̄s nec ꝯcep⁹ nec nat⁹ in pctō fu it. iō bñ h ōr. q̄ nox ista lucē nō vidit. Quia vero btā ꝑgo in pctō ꝯcepta fuit. sz sine pec cato nata. in pctō orta nō fuit. iō nō auroꝛā sed ortū auroze ōr nox ista nō vidisse. Hoc est ꝝ illos q̄ ipaz nō solū sine pctō natā. sed etiā sine pctō ꝯceptā dicūt. Cōtra q̄s btūs Bern̄. arguēs ait. Si añ ꝯceptū suum ma ria sctificari nō potuit. q̄m nō erat. sed nec ī ipo cōceptu ꝓpter pctm̄ qō inerat. restat vt post ꝯceptū in vtero iā exist̄s sctificationē accepisse credat. q̄ excluso pctō sctām fece/rit natiuitatē. nō tñ ꝯceptionē. Sco at/tendite carissimi q̄ q̄dā felix aurora est ma/ria ꝓpter felicē ei⁹ ꝓgressionē in luce gr̄e. iux ta illud. Que est ista q̄ ꝓgredit q̄si auro. ꝛc. Sicut ei lux auroze ꝓgredit crescēdo i cla ritate. sic maria ꝓgrediebat ꝓficiēdo in cla/ritate gr̄e 7 bone vite. Progrediebat vtiq; ꝓficiēdo in oib⁹ ꝑtutib⁹ vniuersalit. vt i om ni ꝑtutū claritate ect̄ q̄si aurora ꝯsurgens apud se. pulchra vt luna apud ꝓximos. ele/cta vt sol apud deū. Progrediebat q3 profi ciendo in q̄busdā ꝑtutib⁹ specialit. de q̄bus btūs Bern̄. ait sic. Feruebat in q̄rēdo gra tiā marie caritas. splēdebat in carne ꝯginitas. in obsequo hūilitas eminebat. Nax ita q; ꝑtutū claritate maria fuit q̄si aurora cō/surgens in rutilāti ꝯginitate. pulchra vt lu na in micanti hūilitate. electa vt sol in radi anti caritate. Felix qui hos tres fulgores. has tres ꝑtutes marie secut⁹ fuerit. per q̄s ipa deū 7 mgr̄m oim ꝑtutū ꝯcepit restante ītez btō Bern̄. q̄ ait. Hāc inuenit grām ple na iā gr̄a. vt caritate feruida. ꝯginitate inte gra. hūilitate deuota fieret. sine virili cōmi xtione grauida. sine muliebri dolore puer/pera. Tercio attēdite carissimi q̄ q̄dā se/lix aurora ē maria ꝓpter felicē ortū solis iu/stitie. Sol nāq; iusticie christ⁹ de⁹ nr̄ medi ante aurora sua maria ort⁹ est in mūdo. ort⁹ vtiq; absq; vllo pctī nubilo. ꝓpter q̄d auro/ra illa valde rutilās fuit oriēte sole suo. iux/ta illud. ij. Regū. xxiij. Sicut lux auroze o/riente sole mane absq; nubibus rutilat. ꝛc. Lux igit̄ auroze est sctitas marie q̄ ipam ir radiare dignat⁹ est. pcessur⁹ de ipa sol iusti/cie. De h̄ bene btūs Bern̄. ait. Recte q̄dem o maria auroze officiuz impleſti. Ipe ei sol iusticie de te pcessur⁹ ortū suū quadā matu tina irradiatiōe ꝓueniēs. in te lucis sue ra/dios copiose trāsfudit. Lux hui⁹ auroze mi rabiliter rutilabat. oriente sole absq; nubi bus. i. nascēte xp̄o absq; origial⁹ pctī obscu/ritatib⁹. Ecce hic ōr. q̄ sol absq; nubib⁹ ortꝰ Et Exo. iij. ōr. q̄ rubo absq; cōbustiōe ignīt 7 Dañ. ij. dī. q̄ lapis sine mānib⁹ abscinditur. Quid g̃ p̄ solē. quid p̄ ignē. quid p̄ lapidem nisi xp̄s signat. Ipe em̄ est sol illuminās in tellectū. ignis accēdens affectuz. lapis fir/mans nos cōtra defectū. Dico q̄ xp̄s iesus est sol illuminās ītellectū. iuxta illud Ma/lach. iiij. Orietur vob timentib⁹ nomē me/um sol iusticie. Vide ergo si timeas dñm. scriptū quippe est. Qui timet deuz nihil ne/gligit. Item xp̄s est ignis accendens affe/ctum. ait em̄ apl's ad Heb. Deus nr̄ ignis ꝯsumens est. Hic ignis nō soluz fuit in ru/bo vteri virginalis. sed etiā in rubo devoti cordis est. Hunc nanq; ignē senserūt q̄ di/xerunt Luce. xxiiij. Nonne cor ꝛc. Ite xp̄s est lapis firmans nos cōtra defectū si bene fundari fuerim⁹ sup ipm. Un̄ Matth. vij. Descēdit pluuia. venerūt flumia. fla. venti. et irr. in do. illā 7 nō ce. fundata em̄ erat sup pe. Ecce nec pluuia beretice eloquētie. nec flumina mūdane ꝯcupiscētie. nec venti hu/mane violentie nocere possunt domui men tis supra petrā xp̄i fundate. Quid ergo ē q̄ sol sine nube oriēt. rubus sine combustione ignitur. lapis sine mānu abscidit nisi q̄ xp̄s

qui est sol veritat⁹. ignis caritatis. lapis firmitat⁹ siue eternitat⁹. ipe cõcipit ⁊ nascit sine nube pcti original'. sine cõbustiõe ꝓcupiscẽtie carnal'. sine manibꝫ amplex⁹ marital'. In ꝓceptiõe eñ xpi nec pctm̃ p'is. nec ꝓcupiscentiã mris. nec amplex⁹ pris inuenies. Qñ aũt ꝯgo tã miraculose ꝓcepit. ℞ ille facere potuit q̃ alludẽtia huic miraculo miribilia multa p̃misit. sicut btũs Augus⁹. testat̃ q̃ sic dicit. Qui scripsit lapideas tabulas sine ferro. ipe grauidauit mariã spũsctõ. et q̃ ꝓduxit panẽ in beremo sine aratiõe. ipe impregnauit virginẽ sine coꝛruptiõe. ⁊ q̃ fecit virgã sine pluuia germiare. ipe fecit filiam dauid sine semie generare. ¶ Quarto attẽdite carissimi ꝙ q̃daꝫ felix aurora est maria ꝓpter felicẽ locũ eius in gl'ia. ⁊ fm ℞ bene de aurora dr̃ Job. xxxviij. Nunq̃d oñdisti aurore locũ suũ. Jã certe aurora nr̃a Maria sublimit̃ locata in celo. locũ tenet viciniss⁹i mũ soli eterno. Cõsiderare aũt possum⁹ triplicẽ marie locũ notabilẽ. Prim⁹ est q̃ ipsa dñm suscepit spũalit̃. Scõus est q̃ dñm suscepit coꝛpaliter. Terci⁹ est q̃ ipam dñs recepit eternalit̃. Ecce triplex locus Marie. ¶ Dico ꝙ p̃mus locus q̃ maria dñm suscepit spũalit̃ est mens marie pacificata ⁊ q̃eta ⁊ habitatio ei⁹ in syon. qõ interp̃tat̃ speculatio. Ecce q̃cũq̃ deũ mente speculari desiderat. oꝑtet vt ei in pace mentis locũ faciat. Nã sine pace mẽtis nemo venit ad speculationẽ ꝓtẽplatiõis. vñ apl's ad Heb. xij. Pacẽ seq̃mini cũ oibꝫ ⁊ sanctimoniã sine q̃ nemo videbit deũ. Q̃ ꝗs enarrare vl' etiã cogitare sufficiat in q̃libus q̃tidie speculationibꝫ sctã illa syon. sctã illa mens marie fuerit. dũ oia illa misteria p̃ oibꝫ mor taliꝫ sibi nota feruẽtissima sibi mẽte reuoluit. De ℞ bene btũs Hiero. ait. Si q̃ sunt in vob viscera pietat⁹. ꝓsiderate q̃ cruciabatur amore. q̃ ve desiderio estuabat bec ꝯgo. dũ reuolueret anio cuncta q̃ audierat ⁊ viderat. q̃ cognouerat quãtisue mouebat̃ repleta spũsctõ celestiũ secretoꝝ incitamẽtis ¶ Itẽ loc⁹ quo maria cõcepit coꝛpaliter est vterus marie. de quo accipi põt illud Heñ. ij. Fluuius q̃ egrediebat̃ de loco voluptatis Jesus christ⁹ de vtero ꝙginis ad irrigãdũ paradisum. Paradisus special' est maria. vniuersal' est eccia. Felix irrigatio vtriusq̃ paradisi p fluuiũ ventris marie iesum christũ. qui ait Eccl'. xxiiij. Dixi irrigabo hortum plantationũ mearũ. Hinc est ꝙ bene sctũs Hiero. loquẽs de illis verbis. Vidi speciosaz ascendentẽ de sup riuos aquarũ. ait. Bene de sup riuos aq̃rũ. q̃ sup aquaz refectiõis educauerat eaz dñs ⁊ nutrierat. de qua multi educti riui oẽm irrigãt terrã deliciarũ. ⁊ infundũt hortũ voluptatis.

¶ Itẽ locus q̃ mariã dñs suscepit mansurã eternalit̃ in celo est loc⁹ gl'ie. de q̃ dñs ad Job loquit̃. Nunq̃d oñdisti aurore locũ suum. q̃si dicat. nõ tu sed ego. Nõ ad te pertinet oñdere aurore marie locũ suuz in celo. sed ad me. Bene aũt dicit suũ q̃si appꝛopriando ⁊ discernẽdo illũ ab alijs oim sctõruz locis. Hinc etiã bene legit̃. iij. Reg. viij. Intulerũt sacerdotes archam fedeꝛ dñi in locum suũ. Hic certe loc⁹ est sup oẽs choꝛos angeloꝝ. Hic deniq̃ loc⁹ est in celo dignissimus. testãte btõ Berñ. q̃ ait. Nec in mundo loc⁹ dignioꝛ virginal' vteri thalamo in q̃ filiũ dei maria suscepit. nec in celis regali solio q̃ mariã marie fili⁹ sublimauit. Sic ℞ maria ꝓpter se bñ cõparat̃ aurore. Primo ꝓpter termiationẽ noctꝭ culpe in pleniss⁹imam ei⁹ sanctificatõe. Scõo ꝓpter ꝓgressionẽ lucis gr̃e in clariss⁹imam ei⁹ ꝓuersatiõe. Tercio ꝓpter ꝓductionẽ solis iusticie in mirabiliss⁹imam filij ei⁹ generatõe. Quarto ꝓpt̃ appꝛopriationẽ loci gl'ie in gl'iosiss⁹imam ei⁹ assumptione. ¶ Deinde ꝓsiderãdũ est. q̃ lucidissima ꝯgo maria nõ solũ ꝓpter se sed etiã ꝓpt̃ nos bñ cõparat̃ aurore. Nã sicut in scriptura p aurorã signatũ est. ipa nob est ad deũ mediatrix. ad angelos pacificatrix. ad demones defensatrix. ad nosipos illumiatrix. ¶ Primo attẽdite ꝙ aurora nr̃a maria nob ẽ ad deũ mediatrix. sic̃ in p̃s. signatũ est vbi dicitur. Tuus ẽ dies ⁊ tua est noꝛ. tu fabricat⁹ es auroꝛã ⁊ solẽ. Sicut bñ btũs Greg⁹. ait Dies vita iusti. noꝛ ꝯvita accipit̃ pctoꝛis. ⁊ iõ bñ dñs filios isrl' p̃cedebat p diẽ in columna nubis. p noctẽ ꝯo in colũna ignis. q̃ ab ardoꝛe ire sue tanq̃z nubes pios, ptegit ⁊ tanq̃z ignis impios vrit. Vñ bñ sol intelligit̃ xp̃s. sol vtiq̃z iusticie. q̃ illumiat electos. ⁊ vrit reꝓbos. Grauit̃ q̃nq̃z vrit in mũdo. graui⁹ aũt in iudicio. grauiss⁹ime aũt̃ in inferno. De hac triplici vstione intelligi p̃t illud Eccl'. xliij. Triplicit̃ sol exurẽs montes. i. supbos pctoꝝes. ꝓpter ℞ bñ refrigeratrice. mediatrice inter nos ⁊ solẽ iustiñ

indigem⁹. Et iō bene ps. in pdicto ysu aurorā inter noctē z solē ponit mediā. q̄ certe etiā ordine naturali media est. Aurora ita/q̄ est beatissima ygo maria. q̄ inter noctē z solem. inter hoiem z deū. inter hoiem iniustum z deū iustū ē optima mediatrix. optima ire dei refrigeratrix. Testat btūs Ber. diceno. Securū iā habet hō accessum ad deū. vbi mediatorē cause sue filiū hz añ patrem. zante filiū mrem. Filiꝰ nudato corpe pri oñdit latꝰ z vulnera. Maria filio pectꝰ z vbera. Non pōt vllo mō fieri repulsa vbi ocurrunt z ponant tanta caritatis insignia.

¶ Scdo attendite carissimi q̄ aurora nra maria nobis est ad angelos pacificatrix. sicut signatū est Gen. xxxij. Ubi legit q̄ angelus q̄ cū iacob luctabat bñdixit eū in aurora Dicente nāq̄ angelo. Dimitte me. iā em ascendit aurora nō dimisit eum iacob nisi ipm bñdiceret. In aurora lucta fuit int angelū z iacob. discordia fuit int deū. angl'os z homies. Homo em̄ peccādo offenderat creatorē. Offenso aūt creatore ois offendi tur creatura. q̄nto magis illa q̄ creatori magis est ocūcta. Illa g lucta potuit hꝰ discordie esse figura. Sed certe aduenīēte aurora. aduenīēte maria pacificati sunt angelus atq̄ hō. ita q̄ in ipa aurora. in ipa ygie maria angelicā benedictionē ocsecutus est hō. Angelus nanq̄ dixit. bñdicta tu in mu. ad ygine. z p hanc bñdictionē ygnis hō ocsequitur bñdictionē pacis z salus in filio ygnis. benedictionē vtiq̄ illā de q̄ apl's ait Eph. j Benedictꝰ deus et pr dñi nri iesu christi. q̄ benedixit nos in omi bñdictione in celestibus in xpo. quā etiā bñdictionē ipe benedictus filiꝰ. bñdicte ygnis cōfirmabit q̄n dicet. Uenite bñdicti pa. zē. Jacob g aurore ascendēti z nos marie aduenīēti grās agamus p bñdictōne qua cū angelo pacificati sumꝰ. Merito certe p aurorā. merito p mariā hoies cū angelis pacificant. exq̄ p mariam ab hoīb angelorū cbori reintegrātur. sicut Ansel. insinuat dicēs. O femia miribiliter singularis. z singularit mirabilis. per quā elemēta renouant. inferna remediant. hoies saluant. angeli reintegrant. ¶ Tercio attēdite cbarissimi q̄ aurora nra maria nobis est ocra demones defensatrix. sic signatū est Job. xxiij. vbi de homicida et de fure. z de adultero ōr. Perfodiūt i tenebris domos sicut in die ocdixerāt sibi. z ignorauerunt lucē. Si subito apparuerit aurora. arbitrant vmbrā mortis. Homicida diabolus. fur diabolus. adulter diabolꝰ est. Homicida inquā est. qz genꝰ hūanum occidit. Fur quia quecūq̄ potest nobis bona subtrahit. Adulter qz sponsam dei aiam corrumpit. Deu quāta nob mala hmōi malefici. quāta nob mala spūs maligni faciūt. Perfodiūt nāq̄ in tenebris ignorātie. in tenebris obscuritatis. interiores domos mentiū nraz. domos vtiq̄ de q̄b in ps. dicitur Deus in domib⁹ eius cognoscet. Perfodiunt certe tentatiōib⁹ pforatiuis domos illas in quib⁹ ille libent̄ habitat q̄ Luce. xix. dicit. Hodie in domo tua oportet me manere. Perfossis autē domib⁹ pforatis vsq̄ ad infelicē peccati ocsensum mentibus. heu q̄nta mala malefici isti occidēdo. furando. adulterādo cōmittūt in aiab⁹. Ad euadenda g tanta picula vtinā nob aurora appareat. vtinā nob maria succurrat. Si em̄ subito apparuerit aurora. si cito nob aduenerit z supuenerit marie grā z misc̄dia. arbitrantur vmbrā mortis. i. sic timēt hoies. sic trepidant. sic fugiūt. sicut hoies timēt z fugiunt vmbras mortis. Propter h bñ beatꝰ Bern. ait. Non sic timēt hostes visibiles quālibz castroz multitudinē copiosam. sic aeree potestates marie vocabulū z exemplū. fluunt z pereūt sicut cera a facie ignis vbicūq̄ inuenerint crebrā hui⁹ nomis recordationē. devotā inuocationē. sollicitā imitationez. ¶ Quarto attēdite carissimi q̄ aurora nostra maria nob est q̄ ad nosipos illuminatrix ad bene opandū. Operarij ab ascensu auroze incipiūt opari. Un Aecmie. iij. dr. Nosipi faciemꝰ opus. media pars nrm teneat lanceas ab ascēsu auroze donec egrediant astra. Duo nobis necessaria sunt. videlicet vt bonis opib⁹ insistam⁹. z ido bene aiunt edificātes. Nosipi faciemꝰ opus. q̄ opus nisi de q̄ apl's ait Gal. vj. Dū tps habe. o. bo. ad oēs. Bene aūt dicūt. nosipi faciemꝰ. nosipi. nō nri vicarij. Un. ij Cor. vj. In oib⁹ exhibeam⁹ nosmetipos sic dei ministros. Sed certe maria nō nutricē aliā. non vicariā. sed sp semetipam exhibuit dei ministrā. sicut btūs Augꝰ. testat dicēs. Maria absq̄ dubio ope ministratrix extitit quez vtero gessit. partuq̄ pfusuz aluit z fouit. in psepi reclinauit. z a facie Herodis abscondit fugiens in egyptū. z oēm infantiā eius

pio meñt affectu est ꝓsecuta. ita vt vsq ad mortẽ crucis ab ei⁹ indubitanter nõ recesserit ꝓsectatu. nõ solũ gressib⁹ pedu⁹ tanq ꝓ amore filij. vexetiã imitatiõe mortũ tanq ꝓ reuerentia dñi. Necessariũ etiaz nob est vt nõ solũ bonis opib⁹ insistam⁹. sed etiã vt vicijs resistam⁹. z iõ bñ addit de lanceis tenẽdis. Tenere eñ debem⁹ lanceã zeli contra impetũ vicij. Otra impugnationez diaboli. carnis z mundi. De his lanceis bene dicit Hiere. xlvj. Polite lanceas. induite vos loricis. Lozica iusticie a malo ꝓtegimur. sed lancea zeli malũ impugnam⁹. Si lanceã vicij zeli Otra vicia nõ extẽdis in mũdo. deus lanceã ire sue ꝺ te extẽdet in iudicio. Unde Sap. v. ꝺr. Acuet irã dirã in lanceaz. O q/lis bellatrix fuit maria cũ sctã zeli sui lãcea. Uñ Bern. Tu bellatrix egregia. ꝓmo eũ q ꝓm⁹ euã supplãtauit expugre virilit aggressa es. vt g bõis opib⁹ fidel⁹ r ilistã⁹ z mal⁹ viri lit resistã⁹. necessariũ nob ẽ vt marie exẽplũ inspiciam⁹. marie suffragiuz implorem⁹. Tũc q si ab ascẽsu auroze opamur. qñ irradiãte patrocinio z vita marie. qñ irradiãte patrocinio z miscõia marie ad bñ opandũ incitamur. Bene aũt opari debem⁹ donec egrediant astra. ß est. donec anie nre lucide tanq astra exeũtes de corpib⁹ euolẽt ad astra. Sed sup oia astra iã egressa. vel ad/huc egressura ad astra. splẽdidissimũ astrũ est auroza nra maria. testãte btõ Bern. qui ait. Tu veri solis exꝓssissima imago inter milia astroz deo assistentiũ ꝑginali puritate ter gliosa ꝑfulgẽs. Sic g carissimi vidistis q̃ q̃uenient aurora dicta sit maria. Dñs g tecũ o maria sicut sol cũ auroza. Eya g dña auroza suauissima. dña maria dulcissima. fac etiã nobiscũ esse solez iusticie dñm nr̃m iesum christũ filiũ tuũ. Amen. cap. 10

Dominꝰ tecũ. Uiso quõ dñs fuit cũ maria sicut sol cũ auroza ipm pue/niente. Uideam⁹ nunc quõ dñs sit cũ maria sicut flos cũ ꝑga florẽte. Maria eñ est illa virga de q ꝺr Isaie. xj. Egrediet virga de radice iesse. et flos de radice eius ascendet zc. His ꝑbis oculũ mẽtis apponamus. et primo ad virgã. secundo ad florem consideratione nostrã dirigamus. Prio ꝓsiderem⁹ charissimi q ꝑga usta. ꝑga regia ẽ ꝑgo maria. siẽ ptz ꝑ btm Amb. q beatã ꝑgine alloquẽs ait. Tuipa q dñm genuisti ex populo israel. in virgã creuisti. virga de radice iesse surrexisti et floruisti. virga aaron fronduisti z peperisti. Est autẽ maria virga fumea. virga lignea. virga aurea. virga ferrea. Maria est virga fumea incipientibus. virga lignea ꝓficientib⁹. ꝑga aurea ꝓsummatib⁹. ꝑga ferrea incorrigibilib⁹ z demonib⁹. Dico q ꝑgo maria est virga fumea incipientib⁹ z penitentib⁹. De hac virga dicit Canti corũ. iij. Que est ista que ascẽdit ꝑ desertuz sicut virgula fumi ex aromatib⁹ mirrhe et thuris. z vniuersi pulueris pigmẽtarij. Desertũ est cor ꝓcõris. quod vtiq desertũ est a gra z virtutib⁹. Fumus aromatic⁹. fum⁹ suauis anie. est aspiratio spei venie. Beata itaq virgo maria ꝑ desertũ q̃si virgula fumi ascendit quãdo ipa suffragãte cor ꝓcõris fumũ spei venie suscepit. Hic autem fumus generat ex aromatib⁹ mirrhe in ꝓtritione. z thurz in ꝓfessiõe. z vniuersi puluerz pigmẽtarij in multimoda satisfactiõe. Nullũ pissima ꝑgo maria dektũ abhorret. nullũ ꝓcõrẽ despicit. sed q̃cũq ꝓtrãsierit. suauissimũ spei venie fumũ respergit. Uñ optime btus Bern. sic ait. ꝓcõrẽ q̃ntũcunq fetidũ nõ horres. nõ despicz. si ad te suspirauerit. tuũq interuentũ penitẽti corde flagitauerit. tu illũ de desperatiõis baratro piã mãu retrahis. spei medicamẽ aspiras. acto ti mõo despectũ materno affectu ãplecterz foues nec deserz. quusq tremẽdo iudici miserũ recõcilies. Itẽ ꝑgo maria ẽ ꝑga lignea ꝑga florida ꝓficiẽtib⁹. De hac ꝑga ꝺr Num. xvij. q ꝑga aaron q̃ vtiq lignea fuit. flores sil z fructũ habuit. Per flores ꝑtutes signãt q̃ post trãsitũ diabolice hiemis i cordib⁹ oriunt. siẽ bñ de his floribus ꝺr Cãti. ij. Jam hiems trãsijt zc. vsq nra. Trãseat g hiems. trãseat torpor. q caritas refrigescit. et tunc itez flores ꝑtutũ appareãt. O q̃ntis floribus ꝑgo florida abundauit. teste btõ Bern. qui ipam alloquens ait. Tu sctorum areola aromatũ. a celesti consita pigmentario. ꝑtutum omniũ floribus delectabiliter vernãs es. Sicut autẽ ꝑ flores virtutes. ita ꝑ fructus opa virtutũ signãt. De his bñ Mat. vij. dicit. A fructib⁹ eorũ cognoscetis eos. Quãdo ergo in ꝑtutib⁹ z ꝑtutũ opib⁹ ꝑ exempla z merita marie ꝓficim⁹. tunc ꝑga lignea florida et fructifera nob ẽ ꝑgo maria. Itẽ ꝑgo maria ẽ ꝑga aurea ꝓfectz z ꝓtẽplatiuis. De hac ꝑga legit q hester cũ duab⁹ puellis ingressa ad regẽ assuezcũ ꝑ nimio stupoꝛ

pene exanīata fuisset. extēdit ad eā rex vir/
gam aureā ad ꝓfortādū ipam. Vester int/
pretat eleuata vel abscōdita. z signat aiam
ꝓtemplatiuā quā in ꝓtēplatiōe eleuat de⁹.
z abscondit in abscōdito faciei sue a cōtur/
batione hoim. Jsta p ꝓtēplationē ingredit
ad regē xpm. Due puelle cū qbꝫ ingreditur
sunt due vires aīe. videlicet intellectiua. q̄
p̄cedit p cognitionez. z affectiua. q̄ sequit p
dilectionē. Ania aūt q̄ sic ad xpm bñ ingres
sa fuerit. ipa p stupore qnqꝫ a se deficit. duz
inaccessibilē diuīe gl'ie claritatē. vl' terribilē
diuīe iusticie seueritatē attēdit. Virga au/
rea. ꝟga regia. est illa aurea. illa regia virgo
maria. Aurea q̄dē caritate. regia ꝟo nobili/
tate. Aurea q̄ꝫ p mūdiciā. regia ꝟo p iustici
am. Aurea insup p incorruptionē z integri
tatē virginalē. regia vero p dñationē z po/
testatē regalē. Hec est felix ꝟga q̄ ad aīam
ꝓtēplatiuā ꝓfortādaz clemēt extendit. qñ
felix virgo maria ꝓtēplatiōi z deuotōi eius/
dē aīe tā pia z tā dulcis ingerit. q̄ ex h̄ ipa
ania ꝓtra terrorē diuīe iusticie. z ad splēdo
rem diuīe gl'ie cōfortat. Hanc virgā illa cō
templatiua Anselmi aīa ad se extendi desi/
derauit. qñ tam deuote exclamās dixit. O
pulchra ad intuēdū. amabil' ad ꝓtēplādū.
delectabilis ad amādū. que euadis capaci/
tatē cordis. nunc p̄stolare dña infirmā ani
mā te sequētē. Jtē virgo maria est ꝟga fer/
rea demonib⁹ z incorrigibilib⁹. De hac vir
ga nō incōgrue accipi pōt illud ps̄. Reges
eos in ꝟga ferrea. O maria ꝟga aurea pfe/
ctis. ꝟga ferrea duris. virga aurea boīb. ꝟ/
ga ferrea z dura demonib⁹. arceas demo/
nes a nob. Hoc dña petim⁹. z deuote peti/
mus cū innocētio petente z dicēte sic. Aue
dei mr̄ alma q̄ ex dignitate q̄ dei mr̄ es im/
perare potes demonib⁹. cōpesce demones
ne nos noceāt. p̄cipe angel' vt nos custodi/
ant. Sic g̃ beata ꝟgo maria est nob virga
fumea in nr̄a ꝙuersiōe. ꝟga florida ī nr̄a cō
uersatiōe. virga aurea in nr̄a ꝓtemplatiōe.
virga ferrea in nr̄a defensiōe. Hanc virgaz
vere cōtemplans z digne āmirans beatus
Bern̄. ait. O virgo virga sublimis ad quā/
tam celsitudinē verticē sctm̄ erigis. vsqꝫ ad
sedentē in throno. vsqꝫ ad thronū maiesta/
tis. qm̄ in altū mittis radices humilitatis

Consequēter ꝓsiderem⁹ carissimi florez
hui⁹ virge. consideremꝰ inquā in virga re/
gia. z in virgine maria quadruplicē florez.
videlicet florē p̄ciose ꝟginitatis. florem vir
tuose honestatis. florem miraculose fecundi
tatis. florem gl'iose imortalitatis. ¶ De flo/
re ꝑmo. Consideremꝰ carissimi in Maria
florem p̄ciose ꝟginitatis. q̄ est ipa ꝟginitas.
De hoc dicit Jsaie. xxxv. Exultabit solitu
do. z florebit q̄si lilium. Maria ꝙuenient so/
litudo dici potuit. q̄ tam libenter solitaria
fuit. quā etiā tanqꝫ libent solitariā angelus
visitauit. Jdeoqꝫ bn̄ beat⁹ Amb. ait. So/
lam in penetralib⁹ quā nemo virorū vide/
ret solus. aut reperit solam sine comite aut
solā sine teste. Quō aūt ista solitudo. q̄mo/
do maria ꝟgo exultauerit ipa dicat. ipsam
audiam⁹. Et exultauit spūs me. in deo sal/
meo. Hec terre solitudo floruit q̄si lilium p
virginitatē. O liliū angelicū. o flos celestis.
O vere flos celest⁹ quē tantū dilexit apis il
la supcelestis. Dicit em̄ beat⁹ Bern̄. Apis
illa q̄ pascit inter lilia. q̄ florigerā inhabitat
patriā. Autor. qñ ad ciuitatē nazareth (qō
interp̄tat flos) aduolauit. z ad suaue olen
tem ꝓpetue virginitat⁹ florem puenit. illi i/
sedit. illi inhesit. Flos virginitatis q̄si tot
habet folia quot ꝟginitas ꝓditiones z ꝓco
nia. O quantū hui⁹ floris corone p marias
sunt multiplicate. Un̄ beat⁹ Amb. ait. Cū
in toto mūdo ꝟgineus flos maria immar/
cessibiles coronas innectat z sceptigerā pu
doris aulā imaculato cōseruet affectu. eo/
usqꝫ integritas pseuerauit ad palmā. vt in
puellis tropheū sanctitat⁹ arripet. z p vesti
gia mr̄is virginis ad celestē thalamū gue/
niret. ¶ Scōo consideremꝰ carissimi i ma
ria florē virtuose honestatis moꝝ z vite. et
de h̄ q̄d ipa dicat audiamus. Dicat g̃ illud
Eccli. xxiij. Flores mei fruct⁹ hono. z ho.
O q̄ꝫ pulcher est ꝟtuose z honeste vite flos
moꝝ z discipline. Sed certe pluralit̄ ꝺr flo
res mei. iō dicam⁹ q̄ tot sunt in moribꝫ flo/
res q̄t ꝟtutes. Tot sunt honestevite flores
q̄t sunt ꝟtutes vitā honestātes. De bis flo
ribꝫ dr̄ Canti. ij. Flores apparuerūt in tra
nr̄a. De bis etiā dr̄ Canti. ſ. Lectul⁹ nr̄ flo
ruit. Ecce flores in tra. flores in lecto inue
nim⁹. Terra mens actiuoꝝ. lect⁹ aūt mens
ꝓtēplatiuoꝝ. Terra inqꝫ mēs fructificās i
bōa actiōe. Lectul⁹ aūt mēs q̄tē fouēs i cō
templatione. Siue g̃ sit mens actiua siue
ꝓtēplatiua semp debz floribꝫ esse venusta.
Hoc q̄ꝫ notādū est q̄ flos honestatis. imo
flos cuiuslibet ꝟtutis q̄si tot bz folia q̄t bo/

na z meritoria habet opa. O q̄s florida fuit terra. q̄s floridus fuit lect⁹ marie. q̄ in flori/ de vite honestate florebat olim fructū venu state. sicut testat btūs Bern̄. dicēs. Tu san cror areola aromatū o maria a celesti ꝓsita pigmētario. virtutū olim speciosis floribus delectabilit vernās. inter q̄rū pulcherrimos triū in te miramur excellentiā. viola humi/ litat⁹. liliuz castitat⁹. rosa caritat⁹ hi sunt.

¶ Tercio ꝓsiderem⁹ carissimi in maria flo rem miraculose fecūditat⁹. Hic flos est ipe fili⁹ ꝑginis. de q̄ specialit dr. Egredief vir/ ga de radice iesse z flos de radice ei⁹ ascen/ det z̄. Ecce q̄s pulcher h flos egressus est si ne pcto nascēdo. z q̄s misere ꝓtrit⁹ est q̄i pec cator moriēdo. iuxta illud Job. xiij. Quasi flos egredif z cōterif. O q̄s candid⁹ i egres/ sione. z q̄s rubicūdus in ꝓtritione fuit flos iste. Flos inq̄t angel' delectabil'. flos boīb ad vitā putilis. Vñ Bern̄. ait. Flos ē fili⁹ ꝑginis. flos candid⁹ z rubicūdus el. et mi. flos in quē desiderāt angeli prospicere flos ad cui⁹ odorē reuiuiscūt mortui. Felix fil/ ua q̄ pducit h⁹ floris virgā. Felix magi⁹ vir ga q̄ pducit hūc florē in silua. Felix super oīa flos, sine q̄ nulla silua nec ꝑga felix esse pōt. Vere felicissim⁹ flos in q̄ spūs dñi sic requeuit. vt sine ipo nullus grāz spūsscī ha/ bere possit. Testat h btūs Hiero. di. Spi/ ritussanct⁹ q̄ in magna silua hūani generis requiē nō inuenerat. tandē sup hūc florē re quieuit. ita q̄ absq̄ christo nec sapiēs q̄s eē pōt. nec intelligens nec ꝓsiliar⁹. nec fortis nec erudit⁹. nec pi⁹. nec plen⁹ timor dom̄/ ni. Hic flos q̄si tot hz folia q̄t sunt ministe/ ria z exēpla. Si hūc florē hīe desideras. ꝑ/ gam floris pcibꝫ flectas. Si flos ē nimis al tus diuinitate. ꝑga tn̄ est flexibilis pietate. Et si flos est rarissim⁹. qz in celo z in ẽra nō inuenit nisi vnic⁹. est tn̄ cōmunissim⁹ tanq̄ flos nō in orto clausus sed in campo omib⁹ trāseūtib⁹ exposit⁹. Et iō bñ dicere pt xps illud Cant. ij. Ego flos cāpi. Vñ flos cā/ pi dicit. non solū ꝓpter h q̄ oib⁹ patulus ex/ ponit. sed etiaz ꝓpter h q̄ sine oīi cultura hūana pducit. Hoc bñ btūs Bern̄. memi/ nit. cū dixit. Camp⁹ sine oīi humano flo/ ret aminiculo. nō seminat⁹ ab aliquo. non defossus sarculo. nō impinguatus fimo. sic oīno sic ꝑginis aluus florut. sic inuiolata et integra casta marie viscera tanq̄ pascua eterni viroris ptulere. cui⁹ pulchritudo nō videat corruptionē. cui⁹ gl'ia in ꝓpetuū nō marcescat. ¶ Quarto ꝓsiderem⁹ carissimi florem gl'iose immortalitat⁹. De h signatū esse pōt Numeri. xvij. vbi dr q̄ virga aaron flores simul z fructum habuit. In virga a/ aron recta. ꝑga maria pōt esse figurata. In virga nāq̄ marie rectitudo. in flore autem corpis glorificati pulchritudo. in fructu ve ro anie ei⁹ beatitudo pōt esse signata. No/ tandū eīm est q̄ caro floret in iuuētute sicut in ps̄ dicit. Mane floret z trāsit. flos aūt perit in morte sicut dr Isa. xl. Exiccatuz est fenū z cecidit flos. Refloret z i gl'iosa resur rectōne. iuxta ps̄. Refloruit caro mea. Iste flos glorificatōis corpis q̄si tot habz folia q̄t corp⁹ glorificatū hz dotes z pmia. Et cer te quidā scī doctores ꝓbabilit sentire vi/ dent z rōnabiliter ꝓbare nituntf. et fideles hūc sensum pie amplectuntf. videlicz q̄ bea ta maria iā cū corpe sit assumpta. z corp⁹ iā oīno cū aīa sit glorificatuz. De h nanq̄ Aug⁹. sic ait. Vera rōne ꝓfitenduz censeo mariā in xp̄o et apud xp̄m esse. In xp̄o. qz i ipo viuim⁹. monemur z sum⁹. apud xp̄m ad gl'am eternitat⁹ assumptā. Vñ digne credi mus letari mariā letitia inenarrabili. aīa z corpe in ꝓpio filio p filiū ꝓpriū. nec vllaz seq̄ corruptiōis erumnā. quaz nulla secuta est tantū filiū pariēdo integritat⁹ corruptio. q̄ oīm integrā pfectāq̄ genuit vitā. sit cū illo quē in suo gessit vtero. sit apud illū illa q̄ ge nuit. fouit et aluit. Illa maria dei genitrix. dei mistratrix. dei nutrix. et dei secutrix. de q̄ qz aliter sentire q̄s dixi nō debeo. alit di/ cere nō ꝓsumo. Secōm h ḡ maria iā dicere pōt. Refloruit ca. m. Et ꝓm h etiā florē z fru ctū sil' hz. Florē inquā corpis glorificati et fructū spūs glorificati. Florē vtiq̄ in glori osa corpis pulchritudīe. fructū ꝑo in volu/ ptuosa aīe btitudine. Notādū etiaz ē q̄ ꝑm q̄druplicē florē ꝑdictū ꝑga maria q̄druplici citer sil' habuit florē ꝑginitat⁹ z fructū fecū/ ditat⁹. sil' habuit florē bonestat⁹ z fructū hu militat⁹. sil' habuit in ple florē būanitatis z fructū ditat⁹. sil' habuit florē imortalitatis in corpore et fructum beate voluptatis in anima. Hos igitur flores charissimi in vir ga virginea diligamus. et illos nouos gau diorum flores de horto virgineo colligamus. quos vidit. quos collegit. quos no/ bis cōmedauit beatus Bernardus cū ad mariā loquens. dixit. Horz⁹ deliciarū nob

est tu⁹ sctissim⁹ vter⁹ o maria. q⁹ ex eo mul/
tiplicis gaudij flores colligim⁹ q̃tiēs reco/
limus mēte. q̃z magna m'titudo dulcedis
imensa orbi inde pfluxerit. O igit dulcissi/
ma ꝑgo maria. ecce vere dñs tecuz. sic flos
cū ꝑga ipm pducēte. fac g̃ vt etiā dñs sit me
cū. imo nobiscū. cōicetq̃ nob florem istū do
minū nostrū iesum christū. Amen.

O Omin⁹ tecū. O dña dño carissima
dño familiarissima dñs tecū. O do
mina aptissima dño dignissima. do
min⁹ tecū. Tecū certe ꝑm q̃ supᵒ dictū ē. sic
sol cū aurora ipm pueniēte. sic flos cū virga
ipm pducēte. sicut rex cū regina in palaciū
ingrediēte. Visō g̃ quō maria sit aurora so
lem eternū. solē iusticie pueniēs. viso q̃z quō
maria sit ꝑga florē eternū. florē mie ꝓferens.
Videam⁹ mō quō maria sit regina ad regē
eternū. ad regē gl'e ingrediēs. Maria g̃ ca
rissimi ē regina illa ingrediēs. de q̃. iij. Re/
gū. x. dr. q̃ ingressa ē regina saba bierl'm cū
comitatu multo z diuitijs. Vere regina est
maria. testāte btō Aug⁹. q̃ ait. Hanc ꝑe fa/
teamur reginā celoz. p eo q̃ regē pepit. Au
ctor. Sed de hac regina disserui in ꝑmōe.
Astitit regina zc. iō nūc de ei⁹ ingressu disse
rendū est. Cōsiderādū est g̃ q̃ mariā ingre/
dientē. egredientē. pgredientē. supgredien
tē inuenim⁹. Egressus est nature. pgressus
gr̃e. ingressus gl'e. supgressus habūdantie.
Egressa ē nascēdo. pgressa proficiendo. in/
gressa pueniēdo. supgressa oms sctōs exce/
dendo. Egressa ē sine pctō. pgressa sine ex/
emplo. ingressa sine obstaculo. supgressa si
ne ꝑmino. Q̃sidera carissime q̃ iue/
nim⁹ mariā egredientē p natiuitatē suā si/
ne pctō. Ipa nāq̃ pt esse vas illud de q̃ dr.
Prouer. xxv. Aufer rubiginē de argēto. z e
gredietᵗ vas purissimū. Rubigo fuit ablata
de argēto qñ ab originali pctō maria sctifi/
cata fuit in vtero. z certe sic egressa est tanq̃
vas purissimū. Dic distinguēdū ē vas pu/
rū. vas purᵗ. vas purissimū. Vas purū in
egressu fuit. q̃cūq̃ ex vtero ic sctificatᵒ. pcessit
q̃ tū fomes tā ad mortale q̃z veniale pctm
in ipo remānsit. sic q̃dā dicūt fuisse in hiere/
mia. Vas aūt purᵗ ī egressu fuit. q̃cūq̃ ex
vtero sic sctificatᵒ. pcessit q̃ ī ipo fomes ꝑm
q̃ ductiuᵒ est ad effectuz mortalᵉ pctī extin/
ctus fuit. sz ad veniale remānsit. sic in btō io
hāne baptista. de q̃ canit ecclia. Ne leui sal/
tē maculare vitā famie posset. Vas vero in
egressu purissimū fuit btā virgo q̃ ex vtero
sic sctificata. pcessit. q̃ in ea vt credit fomes
ad effectū tā mortalᵉ q̃z venialis pctī nō re/
mānsit. ꝓter h̄ btūs Bern̄. ait. Ego puto q̃
copiosior bñdictio sctificatiōis in eā descē/
derit q̃ nō solū ei⁹ ortū scificauerit. vexerit
vitā ei⁹ deinceps ab oi pctō custodiuit im/
munē. Ablata g̃ rubigie originalᵉ pctī. egres
sum est ex vtero vas purū in hieremia. vas
purᵒ in ioh̄e baptista. vas purissimū in ma
ria. Scōo cōsidera carissime q̃ iuenim⁹
mariā. pgredientē sine exēplo p grām. Vñ
Canti. vj. Que est ista q̃ pgredit q̃si aurora
p.p. vt luna electa vt sol. His tribꝰ lumino
sis vicz auroze. lune. soli. bñ cōparat maria
ꝓpt tria ī ipa lucidissime excellētissima. Fu/
it em̄ in corde z mēte ei⁹ excellent lucida ꝑ/
ginitas. Fuit in ꝑginitate ei⁹ excellent luci
da fecūditas. Fuit in fecūditate ei⁹ excellē
ter lucida singularitas. Aurora refrigera/
tiua z auibꝰ grāta fuit ista ꝑgo maria. Ipa ei
ꝑginitate sua carnis ardorez refriger auit.
teste btō Bern̄. q̃ ad eā loq̃ns ait. Tu ardo
rē vetite ꝓcupie ꝑtute castitatis in tua ꝑgi/
nea carne eatenᵒ extinxisti. vt is in cui⁹ con
spectu nec astra mūda sūt tāte mūdicie car
nē tuā iudicauerit. vt eā sue diuine puritati
agglutinare nō despexerit. Ipa em̄ ꝑginita
te sua auibꝰ celi. angelᵒ dei grāta fuit. quia vt
Hiero. ait. Semp est angelᵒ cognata ꝑgini
tas. Propt̄ h̄ bñ legit Ben̄. xxvij. q̃ ange/
lus in aurora bñdixit iacob. Dic iacob spi
ritū castū ꝓt signare q̃ frēm suū. i. corp⁹ suū
supplātauit. h̄ nō solū a pze. sed etiā ab ange
lo bñdicit in aurora. h̄ est in castissima vir/
gine maria. cui āgelᵒ dixit Aue. s. Bñdicta
tu in mu. Ite pulchra vt luna fuit ꝑgo ma
ria in lumiosa virginitatᵉ fecūditate. Pul/
chritudo em̄ lune ꝓsistit in lumie recepto a
sole. Pensa igit q̃z pulchra luna fuerit ma/
ria. qñ etern⁹ ille sol totᵒ recept⁹ z ꝓceptus
est in ipa. Maria g̃ est illa luna in cui⁹ ple/
nitudine ille vir eccie redāt. de q̃ Prouerb.
vij. dr. In die plene lune reuersur⁹ est i do/
mū suā. Beata ꝑgo fuit luna plena. qñ ei di
ctum fuit. Aue gratia plena. Item electa vt
sol fuit maria in lucidissima fecunditatᵉ sin
gularitate. quando non homo purus. non
angelus verus. sed ipe dei filius. ipe sol iu
sticie in sole posuit tabernaculū suuz. dum
in maria cōceptus fuit. Valde certe singu/
lare fuisset. si ꝑgo purum boiem cōcepisset.

multo aūt singularī fuisset si ẏgo angelus ꝯcepisset. sz supa oīa singularissimū fuit qđ ẏgo deū ꝯcepit. deū pepit. Propt qđ bñ beatus Aug. ait. Merito btā maria singlārīa nob̄ pconio extollit q̄ singlāre cōmertium mōdo p̄buit. cū tm̄ se a celi fastigia sublimauit. vt ẏbū in ꝓncipio apud deū manēs de supna celi arce suscipet. Beata igit ẏgo maria pgressa est q̄ aurora ꝯsurgēs in imitanda carnis z mentis ẏginitate electa vt sol in adorāda part⁹ ẏginal' dinitate. ¶ Tercio ꝯsidera carissime. qđ inuenim⁹ mariā ingredientē ad gl'iaz celestē sine obstaculo. Quis em̄ obstare posset tāte regine cū tāto comitatu pgredīēti. Ipa nāq̄ sīgta ē p reginā saba. de q̄ 3o. iij. Reg. x. Et ingressa hierl'm cū comitatu multo z diuitȳs. camel' portātibz aromata. z aurū infinitū nimis. z gēmas p̄cioſas. Considera in his ẏbis gl'iam ingredientis marie in celestē hierl'm. Cōsidera dico ingredientis excellentiā. ingredientis potentiā. ingredīētis opulētiā. Cōsidera excellentiā in ꝓncipatu. potētiā i comitatu. opulentiā in apparatu. Cōsidera certe excellentiā ꝓncipat⁹ regine nr̄e marie in eo qđ 3o. regina saba. qđ interp̄tat clamor. Maria em̄ est regina mōdi. vbi ē clamor gemebund⁹. ē etiā regina celi. vbi est clamor iocūd⁹. Clamant em̄ in celo sic 3o. Apoc. iiij. Sanctus sctūs sctūs dñs de⁹ omps. Hec z ipa regina clamantiuz cū ceteris clamātibz clamare nō cessat. testāte Aug⁹. q̄ ait. Tu maria cōciuis celi ciuib̄. sine fine chozis ꝯiūcta angelicis. archangelisq̄ sociata. indefessa voce sctūs sctūs sctūs clamare non cessas. Hec vtiq̄ ē regina quā ps̄. describēs ait. Astitit regina z. vsq̄. varietate. Hāc reginā ad regnū seq̄ pīt fiducialiter q̄cūq̄ ei in mundo fuerint fiducialit. Unde btūs Bern. Precessit nos regina nr̄a. p̄cessit z tam gl'iose suscepta est vt fiducialit̄ seruis ad dñam clamantes. trahe me post te dicāt. Jtē ꝯsidera i ingressu regine nr̄e potētiā comitat⁹ ipam stipantis. in eo qđ 3o. cū comitatu multo. Ingressa em̄ est maria celestē hierl'm cū comitatu multo potentiū angelor. Unde beatus Diero. ait. Legimus q̄s sepe ad funera z sepulturas q̄rūlibet scōr angl'os aduenisse z alias elector vsq̄ ad celos cū hymnis atq̄ laudib̄ detulisse. Et p⁹ pauca. q̄nto magis credendū ē militiā angelor celor cū suis agminib̄ festiue obuiā venisse genitrici dei. eāq̄ ingēti lumine circū fulsisse. et vsq̄ ad thronū olim sibi añ mūdi ꝓstitutōez paratū cū laudib̄ z cantic⁹ spūalib̄ pduxisse. Jtē ꝯsidera in maria opulētiā meritorū in apparatu munez p̄cioſor. Attulit nāq̄ secū aurū infinitū dilectōis dei z p̄xīmi. gēmas p̄cioſas ẏrtutū z donor. aromata bonoruz opez z exēplor. Parū ē em̄ qđ de thesaur⁹ marie dico. respectu ei⁹ qđ btūs Bern. mariā alloquēs dixit. In manib̄ inḡt tuis sūt oēs thesauri miserationū dñi. Absit vt cesset man⁹ tua. neq̄ em̄ gl'a tua minuet sz augebit cū penitētes ad veniā. iustificati ad gloriaz assumunt. Ingressa igit est mr̄ dñi ad gloriā tanq̄ regina celor. ingressa ē cū multo comitatu angelor. ingressa ē cū diuitȳs innumerabiliū meritor. ¶ Quarto cōsidera carissime qđ inuenim⁹ supgredientē oēs sctōs in supabundātia meritor z p̄mior sine termio. iuxta illud Prouer. xxxj. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias. tu supgressa es vniuersas. Supgressa vtiq̄ es. supgressa certe es in natura. supgressa es in gr̄a. supgressa es in gl'a. vniuersas filias. vniuersas aīas. vniuersas ītelligētias angelicas. o maria. Dico qđ maria i natura supgressa ē vniuersas filias hoīm. dū qđ natura ñ admittit. ẏgo ꝯcepit. z ẏgo pepit. iuxta illud Isa. vij. Ecce ẏgo ꝯcipiet z pa. fi. Et nō solū ꝑ qđ ẏgo filiū sed etiā qđ deū pepit sup oēm naturā est. Jōq̄ btūs Diero. sic ait. Nō natura nō habuit. vsus nescīuit. ignorauit rō. mēs nō capit hūana. pauet celū. stupet ẏra. creatura etiā oīs mirat celest⁹. ꝑ totū est qđ per gabrielē marie diuinit⁹ nūciat. z p xp̄m adimplet. Jtē supgressa est maria in gr̄a vniuersas aias sctor. dū nō solū gr̄a plena sed etiā supplena fuit. teste gabriele q̄ pr⁹ dixit Aue gr̄a plena. z postea subiūxit Spūssanctus superue. in te. Si aūt gr̄a plena fuit. ḡ q̄cūd sibi supueniēs postea spūs cōtulit. in ꝑ vtiq̄ pl⁹ q̄ plena. in ꝑ certe supplena fuit. Unde. Bern. ait. Veniēte ia spūscō plena sibi. eodē q̄z supueniēte nob̄ supplenar sup effluēs fit maria. Jtez supgressa ē maria in gl'a vniuersas intelligētias angelicas. Ipa em̄ est thron⁹ ille sapbireus. q̄ sicut Ezech. j. legit. sup firmamentū angelicū exaltat⁹ ē. Propter ꝑ beat⁹ Bern. bene ait sic. Ascendit plane maria sup omne hūanū gen⁹. ascēdit vsq̄ ad angelos sz z ipos quoq̄ trāscēdit. z celestem omnē supgreditur creaturā.

Sic ḡ carissimi maria egressa ꝛ ꝓgressa et ingressa ꝛ supgressa ē. Egressa inq̄ ē nascē/do ad vitā miseroꝝ. ꝓgressa ē ꝓficiēdo i gra ꝓuilegioꝝ. ingressa est pueniēdo ad regnuz celoꝝ. supgressa ē excedēdo gl'iaz oim btōꝝ Ecce igit dulcissima virgo maria. ecce vere dns tecū. sic sol cū aurora ꝓgrediēte. sic sol cū virga florēte. sic rex cū regina ingredien te. O igit aurora suauissima fac vt etiā no/biscuz sit sol sapie. O ꝑga sublimissima fac etiā vt nobiscū sit flos gre. O regina poten tissima facvt etiā nobiscū sit rex gl'e domi/nus noster iesus christus. c. 12

Benedicta tu in mulieribꝫ. O stēsuz est supᵖ quō maria ꝓpter puritissimaz vite innocētiā merito p aue salutat. oñsum q̄z est quō maria ꝓpter copiosissimā gre af/fluentiā merito gra plena cōmeoraf. oñsuz insup est quō maria ꝓpᵗ specialissimā dei p̄ sentiā merito dns secū fore insinuaf. O stē/dendū aūt nūc est quō ꝓpᵗ gratissimā psone sue reuerentiā bñdicta in mlieribꝫ nūciaf. Ecce igit gl'iosus ille archangelus gabriel gl'iosaz ꝑginē mariā salutās gl'osa salutati one ipam decētissime ꝓsumauit in bñdicti one dicēs. Benedicta tu in mulieribꝫ. i. bñ/dicta pᵒ q̄z oēs mulieres. ac p ꝫ q̄cq̄d male dictōis infusum ē p euā totū abstulit bñdi/ctio marie. Dicat ḡ gabriel. dicat. benedicta tu i muli. Bñdicta inq̄ ꝓpter plenitudinez gre in te venerāde. bñdicta ꝓpter multitu/dinē miscōie p te pstande. benedicta ꝓpᵗ cel situdinē psone ex te incarnāde. bñdicta ꝓpᵗ magnitudinē gl'e sup te cumulāde. ¶ Prio pensate carissimi quō ꝑe bñdicta est maria ꝓpter plenitudinē gre in ipa venerāde. sicut apte oñdit gabriel di. Aue gra plena. dns tecū. bñdicta tu in mulieribꝫ. ¶ Benedicta tu i muli. Bendicta tu qz plena es tu. Inue nisti em grām apud dnm. ꝛ iō tu es benedi cta apud dnm. Un btūs Bern. optime de hac benedictōe marie dicit. Per te accessū hēᵐ ad filiū. o bñdicta inᵗ mulieres. inuē/trix gre. genitrix vite. mr salutis. benedicta tu maria ꝓpter grām. Bñdicta inq̄ ꝓpᵗ gra tiā cordis. ꝓpᵗ grām oris. ꝓpter grām opis. Bñdicta vtiq̄ in corde ꝓpᵗ grām donoꝝ. Bñdicta in ore ꝓpᵗ grām labioꝝ. Bñdicta in ope ꝓpᵗ grām moꝝ. Uere bñdicta ē ma/ria ꝓpter grām cordis. ꝓpter grām donoꝝ in corde. ꝓpᵗ quā cor eiᵒ fuit deliciosissimū sic paradisus dei. ita vt de hac bñdicōe me/rito itelligi possit illud Eccle. xl. Gra sicut paradisus in benedictiōe. Ibi dicit interli. Fructificās diuersas species ꝟtutum. De bis feliciby grāz ꝛ ꝟtutū bñdictōibꝫ apls dic Eph. j. Qui bñdixit nos in oi bñdictōe spūali in celestibꝫ i xpo. Si ḡ gra mētē hu/manā in benedictōibꝫ ꝟtutū deliciosam fa/cit sic paradisuz dei. q̄nto magᶻ deliciosissi/ma aīa marie fuit sic paradisus dei in bene dictōibꝫ donoꝝ spūsscti. imo certe paradi/sus dei non solū mente sed etiā ventre fuit maria. ꝓtinens in se lignū vite ihesum xpm. Un btūs Bern. ait Uere paradisus dei tu es. q̄ mūdo lignū vite ꝓtulisti. de q̄ q̄ mādu caueritviuet ineternū. Heu q̄ longe est ab hac benedictione marie. cuiuscūq̄ mēs nō est paradisus dei in benedictōibꝫ gre. sed ē sentina diaboli i maledictōibꝫ malicie. Ta lis em sicut in ps. dr. Dilexit maledictionē ꝛ veniet ei. ꝛ noluit benedictōnē. ꝛ elonga/bit ab eo. Itē carissimi benedicta est maria nō solū ꝓpter grām donoꝝ cordis. sed etiā ꝓpter grām labioꝝ oris. iurta illud ps. Dif fusa est gra in labijs tuis. ꝓpterea benedi/xit te deᵘ ineternū. O q̄nta i ozonibꝫ deuo/tissimis. q̄nta in collatōibꝫ vtilissimis gra i labijs marie fuit. O q̄nta ad homies. q̄nta ad angelos. q̄nta ad dnm gra semp fuit in labijs marie. Ipe nāq̄ deᵘ verba labioꝝ ei libenᵗ audiuit. testāte btō Bern. Qui al loquēs ipam dicit. Qui placuisti ex silentio iā magᶻ placebis ex ꝟbo. cū ipe tibi clamet e celo. O pulchra inᵗ mlieres fac me audi/re vocē tuā. Eya q̄z veracissima. q̄z sincerissi ma sp fuerūt marie labia. ꝛ iō vere bñdixit eā deᵘ ineternū. Heu q̄z longe ab hac ma/rie benedictiōe illi sunt. q̄z labia labijs ma rie dissilia sunt. Illi inq̄ in q̄z labijs nō est gra diffusa sz malicia ꝓfusa est. ꝓpterea non bñdixit sz maledixit. ꝛ maledicet eos deᵘ in eternū. Itē carissimi bñdicta ē maria nō so lū ꝓpᵗ grām donoꝝ cordis. nō soluz ꝓpter grām labioꝝ oris. sz ēt ꝓpᵗ grāz moꝝ ꝓuer satōis. Et de hac bñdictōe accipi pt qō dr Diere. xxxj. Bñdicat tibi dns pulchritu/do iusticie mons sctūs. Mons sctūs ē sctā maria. q̄ bñ mōs dr. ꝓpᵗ excellētiā meritoꝝ ꝓpᵗ altitudiez vite ꝛ moꝝ. Hic ē mōs de q̄ sic i daniele legit. Lapis sine mānibꝫ abscis9 ē. dū xps de maria sine ope maritali natᵘ ē. Pulcritudo hᵒ mōtz pulcritudo inq̄ iusti/cie. pulcritudo vite ꝛ moꝝ marie tāta fuit vt

merito in canticis de ipa dici possit. Tota pul.es ami.m.zc. Pulchra vtiqz in vita.pulchra in moz disciplina.z tota pulchra. Tota certe tota. Quō tota. Audi Hiero.ait ei sic. Quicqd i maria gestū est totū puritas z simplicitas.totū gra z veritas fuit.totū misericordia z iusticia q de celo pspexit. Tali pulchritudini marie dns merito bndixit. Heu qz longe est ab ista bndictōe marie.q/ cūqz talis ē in ope q sicut marie dz. Benedicat tibi dns pulchritudo iusticie. sic ei dicit. Maledicat tibi dns turpitudo iusti/cie. O q̄nta maledictio erit cū dicet. Discedite a me maledicti ineternū. Ecce vidim⁹ o charissima maria q tu es vere bndicta p pter plenitudinē gre. Bndicta inquā ppter grām sciē z donoz.bndicta ppter grāz lingue z labioz.benedicta ppt grām vite z morū. Secdo pensate charissimi quō ve benedicta sit maria ppter celsitudinē sue bndicte prolis. ppter benedictū fructū sui vētris. Merito em tra illa bndicta ē.q tā benedictū fructz pfert. Un ps. Bndixisti do.t.t. Terra illa ē maria.de q in eodē ps.dz Veritas d ter.oz.est Veritas ē xps q ait. Ego sum via.vitas z vita. Benedicta ē g hec tra ppter bndictū fructū. Bndicta est maria p/ pter benedictū filiū. Un be. Bed. dicit. Nō qz tu benedicta.iō benedict⁹ fruct⁹ ventris tui.sed qz ille te pueniet in bndictōibz dulcedinis.iō tu benedicta. Igit maria ppt plē pia benedicta. Bndicta inquā a dño.ab angelo.ab hoie. Propt prolē vtiqz benedicta est a dño benedictionē ei⁹ opante. bndicta ab angelo benedictōem ei⁹ nūciāte. benedicta ab hoie benedictōem ei⁹ ppbetāte. Vere benedicta ppt prolē est maria a dño benedictionē ei⁹ opante siue donāte. Hoc benedictionē signatū est.ij. Reg.vj.vbi legit. Q bndixit domin⁹ obededom ppt archā. Obededom interptat fuus sanguineus. Et bene signat xpm.q fuus nr fact⁹ est fuiēs nobis miser vsqz ad sanguinē. Propt nos em ser uus ppt nos sanguine⁹ fact⁹ est xps. Sanguine⁹ in dorso p flagella. sanguine⁹ in capite p spinas. sanguine⁹ in latere p lanceā. sanguine⁹ in manibz z pedibz p clauos. Hō serui dom⁹ fuit maria de q in ps.dz. Replebimur i bonis dom⁹ tue. Archa in hac domo locata xpm signat. Christ⁹ ei fuus nr. z māna. Archa sctā. carnē sctāz. vna aurea aiam xpi pciosissimā. māna vero diuinitatem dulcissimā signat. Propt hanc archaz ppter iesum xpm filiū marie dns benedixit domui marie. O ve dom⁹ benedicta. ex q oim pcessit vita. Ait em Aug⁹. Benedicta tu i mulieribz q vitā viris z mlieribz pepisti Itē carissimi ppt prolē benedicta ē maria. nō solū a dño benedictōem ei⁹ opante. sed etiā ab angelo bndictionē ei⁹ nūciāte. sicut ptz in gabriele dicēte. dns tecū. Benedicta tu in mlieribz. Quō tecū. Aug⁹. ait. Tecū i corde. tecū in vētre. iō benedicta tu tecū. qz sic est tecū. Tecū vtiqz. tecuz nō tm sic creator cū creatura. sz etiā sicut part⁹ cū partura. Propt partū ei benedicta es añ partū. ppter partū bndicta es i partu. ppt partuz benedicta es post partuz. Vere bndicta q sic partū effudisti. q ante partū. z in partu. z post partū ego pmansisti. z iō pcipue bndicta dici meruisti. qz nō boiem purū. nō angelū vez. sed boiem z angl'oz dnm pepisti. Propt qō bene ait Beda sic. Vere benedicta in mlieribz q sine exēplo mulieb⁹ pditionis cū decore ginitatis gaudia ē honore parent⁹. q qz mr et virgo deum ac dei filiū pcreauit. Itē carissimi benedicta ppt prolē est maria. nō solū a dño benedictiōez ei⁹ opante. nō solū ab angelo benedictōem ei⁹ nunciāte. sed etiā ab hoie benedictōem ei⁹ ppbetāte. sic ptz in elyzabeth. q exultāte infante. repleta spūsco ppbetādo exclamauit di. Bndicta tu int mlieres z benedictus fruc⁹ vē.t. Jō vtiqz bndicta. qz benedict⁹ fruc⁹ vē. tui. sic ager iō bndict⁹ qz benedict⁹ fruct⁹ ei⁹ ē. Maria em frēs est ager ille benedict⁹ de q dz Gen.xxvij. Ecce odor fi. m. si. o. a. ple. cui be. dns. De hūs Hiero ait sic. Bene ager plen⁹ dz. qz maria plena gra pnūciat. de cui⁹ vtero credētib⁹ fruct⁹ vite pcessit. O ve ager sup oēs agros bndict⁹ propter fructū. O vere mr sup oēs mres benedicta ppt filiū. pm qō etiaz exclamās beat⁹ Aug⁹. ait. O femia sup femias benedicta. q virū oīno nō nouit. z viz suo vtero circūdedit. Ecce vidim⁹ o dulcissima maria. qz tu ppter benedictū filiū ventrz tui es vere benedicta benedictiōe diuīa. angelica z hūana. Heu qz longe ab ista bndictōe marie sc q ppter maledictū fructū opis sui maledictionē incurrit dīnā. angelicā z hūanā dum. maledicti a deo. maledicti ab angel'. maledicti ab hoib⁹ erūt ineternū. Tercio pen

sate charissimi quō vere bñdicta sit maria ꝑter multitudinē miscōie sue. Ipa nāq; p illā Ruth signat de q̄ ōr. Bñdicta es a domino filia. qz ꝑozē miscōiam posterioze superasti. Prior marie miscōia fuit quā exhibuit duz adhuc viueret in mūdo. posterior vero ei⁹ miscōia est quā iā amplī⁹ q̄; p mille ducētos ānos exhibuit de celo. Posterior nāq; priozē supauit. qz ista illā multitudine innumerabiliuz beneficioz excessit. Quis estimare possit q̄; inestimabilit maria ꝑter miscōiam suā sit bñdicta cū inestimabil' sit ipa ei⁹ miscōia. Et q̄s estimare pōt q̄; inestimabilis sit marie miscōia ꝑter quaz ipa tā inestimabiliter est benedicta. Vnde ē q; beatus Bern̄. exclamās dicit. Quis miscōie tue o benedicta longitudinē z latitudinē z sublimitatē z pfundum queat inuestigare. Benedicta ergo est maria p mltiplici mia quā per eā bō recipit z recepit. Benedicta vtiq; est. qz p eā de⁹ homini placabil' est. benedicta quoq; ē. qz p eā bō deo acceptabil' est. bñdicta insup est. qz p eā diabol⁹ homini supabil' est. Dico charissimi q; maria benedicta est. qz p eā de⁹ homini placabil' est. sicut signatū est in abygail de q̄ legit. j. Regū. xxv. Q cū dauid offensus occidere vellet nabal stultū. abygail occurrens offenso placauit eū. Qui placat⁹ dixit. Bñdictum eloquiū tuū. z benedicta tu q̄; phibuisti me ne irem bodie ad sanguinē. z vlciscerer me mānu mea. Nabal stult⁹ signat pctōrē. Omnis eī pctōr stult⁹ est. sed heu sic ōr Eccē. j. Stultoz infinit⁹ est numer⁹. Abygail maria signat. interptat eī pīs exultatio. O q̄nta pīs celestis in maria. z marie in pīe celesti fuit exultatio. cū ipsa dixit. Exultauit spūs me⁹ in deo salu. meo. Sicut autē abygail dñaz uostrā. sic dauid dñz nr̄m signat. Dauid aūt offensus est stulto nabal. q̄n dom⁹ offensus ē homi impio. Dauid nabal stulto p abygail placat. q̄n dñs impio p mariā reconciliat. Abygail placauit dauid verbis z muneribo. maria placat dñm p̄cibus z meritis. Abygail vltionē tpalē. maria vero eternalē ꝓuertit. Dū illa humanū. ista vero dīnū gladiū ꝓuertit. Propt̄ ꝙ bñ ait ber̄. Hemo tā idoneus dña q̄ gladio dñi p nobis manuz obiciat vt tu dei amātissima p quā ꝓmū suscepim⁹ miscōiaz de manu dñi dei nr̄i. Item charissimi maria nō solū bñdicta est qz p eā de⁹ homī placabilis est. sed etiā ideo bñdicta est. qz p eā bō ōo acceptabilis est. eo q; p ipam benedictā bō benedictus est. Vñ bene Isa. xix. ōr. q; erit isr̄l benedictio in medio terre. cui benedixit dñs exercituū dicēs. Benedict⁹ pl'us meus rē. Mediuz terre cui benedixit dñs dicī pōt beata ego in q̄ terre medio ichoata est salutis nr̄e bñdictio. iuxta illud p̄s. Deus autē rex nr̄ añ. s. op. ē sa. in m. terre. De hoc terre medio btūs Bern̄. sic ait. Maria mirabili ꝓprietate terre mediū appellat. Ad illā enim sicut ad mediū. sicut ad archanū dei. sic ad rerū cām. sicut ad negociū seculoz respiciunt. z q̄ habitāt in celo. z qui habitāt i inferno. z qui nos p̄cesserūt. z q̄ nos sequuntur. Illi q̄ sunt in celo vt resartiant. q̄ in iferno vt eripiant. qui p̄cesserūt ꝓphete vt fideles inueiant. q̄ sequunt vt glorificent. In ꝟ ergo bñdicto terre medio. bñdict⁹ est israel. benedict⁹ est dei pl'us. dū p benedictā dei mr̄em deo est accept⁹. Quid mirū si p benedictā mariā bñdicta z accepta deo sit creatura rōnalis. cū etiā p ipam bñdicta sit creatura vniuersalis. Vñ Ansel. exclamās dicit. O virgo bñdicta z supbñdicta. p cui⁹ benedictionē benedicit ois creatura. nō solū creatura a creatoze. sed creator a creatura. Itē charissimi Maria nō solū bñdicta est qz p eā dñs boi placabil' ē. nō solū q̄z benedicta est qz p eā bō ōo acceptabil' ē. sed etiā ideo bñdicta est. qz p eā diabolus homini supabilis est. Vñ ipa p Judith signata est. de q̄ dicit. Benedixit te dñs in virtute sua. qui p te ad nihiluz redegit inimicos nr̄os. Inimici nr̄i sunt demōes quos btā ego ad nihilū redegit. dū z in se z in multis aliis vires eoz cōfregit. sicut btūs Bern̄. testat cū ait. Tu bellatrix egregia. omis ante faciez tuā milītia spūaliū nequiciarū in fugā ē cōuersa. Fugiam⁹ ergo frēs z ꝓfugiamus ad auxiliū mr̄is dñi in oīb⁹ vexatiōib⁹ z impugnationib⁹ diaboli. Ipa nāq; est inimicis aiaz nrāz terribilis vt castroz acies ordinata. Et heu q; multiplex est nr̄a miseria p q̄ benedictiōe marie indigem⁹ z miscōia. ideo hāc bñdictionē inuocem⁹ cū btō Ber̄. qui sic ait. Sit pietat̄ tue virgo benedicta ipam quā apud deū meruisti grām nobā facere mūdo. reis veniā. egris medelā. pusillis coꝛde robur. afflictis ꝓsolationē. pegrinātib⁹ adiutoriū z liberationē sctis tuis p̄cib⁹ obtinēdo. Ecce vidimus o dulcissima

maria.qz tu es ꝑe bñdicta ꝑ tua multiplici
miſicordia. Bñdicta inq̃ es.qz ꝑ te deꝰ hoi
placat. Bñdicta es.qz ꝑ te hō ꝺo gratificat
bñdicta qz ꝑ te diabolꝰ ab boie ſupat. Deu
q̃ lōge ab hac marie bñdictiōe eſt cuicunq̃
deꝰ placat. nō eſt.quicūq̃ deo gratꝰ nō eſt.q̃
cūq̃ a diabolo ſubiugatꝰ eſt.z iō talis a deo
maledictꝰ eſt. Quarto pēſate chariſſimi q̃
modo ꝑe bñdicta ſit maria ꝓpter magnitudi
nē gl̄ie ſue. iuxta illud Ezech. iij. Benedicta
gl̄ia dñi de loco ſuo. Gl̄ia dñi eſt gl̄ioſa ma/
ter dñi.q̃ vere bñdicta eſt ꝓpter gl̄iam quaz
bz de loco ſuo duplici. Bñdicta inq̃ de lo/
co q̃ filiꝰ eiꝰ apud ipam reqeuit i vtero. Bñ
dicta eſt de loco q̃ ipa apud filiū reqeſcit i ce
lo. Utercq̃ eiñ locꝰ dignisſimꝰ eſt.ſic̄ pater ꝑ
beatū Bernñ. dicēte ſic. Hec i mūdo locꝰ di/
gnior ꝓginalis vteri thalamo. in q̃ filiū dei
maria ſuſcepit.nec i celis regali ſolio q̃ mari
am filꝰ marie ſublimauit. Bñdicta g̃ eſt ma
ria ꝓpter gl̄iam ſuā. bñdicta vtiq̃ ꝓpter gl̄iaz
ſuā ſublimisſimā. copioſisſimā. ſtabilisſimā.
Bñdicta dico ꝓpter gl̄iaz ſuā ſublimisſimā
dignitate. bñdicta ꝓpter gl̄iam ſuā copioſiſ/
ſimā im mēſitate. bñdicta ꝓpter gl̄iam ſuam
ſtabilisſimā ꝓpetuitate. Dico chariſſimi q̃
bñdicta eſt maria ꝓpt̃ gloriā ſuā excellēciſſi/
mā dignitate. De hac bñdictōe accipi pōt ꝙ
bū pſ̄. dicētis. Bñdices corone anni. be. tu.
Nota q̃ eſt annꝰ eq̃nimitaz. annꝰ ſeueritaz
annꝰ benignitaz. Primꝰ annꝰ exulantiū in
mūdo. Secūdꝰ eiulantiū in inferno. Ter/
tiꝰ exultantiū ī celo. Primꝰ annus bz dies z
noctes. Secūdꝰ bz noctes z nō dies. Terti
us bz dies z nō noctes. Dico q̃ ꝑmꝰ annus
bz dies z noctes. i. bonos z malos. q̃ ſimul ī
ꝟ mūdo ſunt. Tot aūt ſunt dies z noctes ī
hoc āno q̃t ſunt boni z mali in mūdo. Se/
cūdus annꝰ bz ſolas noctes. i. ſolos pecca/
tores noctib⁹ tenebroſioresſ. Tot aūt ſūt no
ctes in ꝟ anno q̃t ſunt pctōres in inferno.
Tertiꝰ annus bz ſolos dies. ſ. ſolos bonos
die clariores. Tot antē ſunt dies i ꝟ āno q̃t
ſunt iuſti ī celo. In ꝑmo anno eq̃nimitatis.
boni z mali eq̃nimit̃ tolerant. In ſcꝺo āno
ſeueritaz. mali ſeueriſſime cruciant. In ter/
tio anno benignitaz boni benigniſſime co
ronant. Duꝰ aūt anni bñdicti corona ē bñ
dicta ꝙ ego maria. Ipa certe eſt corona oim
dieꝝ hꝰ anni. qz ipa eſt corona oim ſctōꝝ ce
li. Corona eiñ ſup caput poni ſolet. ſic Ma/
ria q̃ſi ſup capita oim ſctōꝝ locata ē. ſic̄ teſta
tur beatꝰ Piero. dicēs. Exaltari meruit ſup
choros angl'oz. z puenit vltra q̃s nře hūili/
tatiſ eſt nata. Filꝰ certe marie eſt ſūma ſcōz
corona. maria ꝙ corona ſub corona. Patz
g̃ q̃s ſublimit̃ bñdicta ſit corona nr̄a. mr̄ no
ſtra maria. Oēs g̃ tā ſublimit̃ bñdictā ſeq/
mur. bñdictā vtiq̃ de q̃ beatꝰ Bernñ. ait. Nō
eſt nob hic manēs ciuitas. ſz eā inq̄rim⁹ ad
quā hodie maria bñdicta puenit. Itē cha/
riſſimi bñdicta ē maria nō ſolū ꝓpter gloriā
eiꝰ excellētiſſimā dignitate. ſz etiā ꝓpt̃ gl̄iam
eiꝰ copioſisſimā im̄ēſitate. cuiꝰ copia tāta eſt
q̃ ad oēs diſtēdit. z iō merito ab hoib⁹ bñdi
cit. ſm q̃ de ipa p ſignificatōz ꝺr Judith. xv
Bñdixerūt eā oēs vna voce dicētes. Tu
gl̄ia hierl'm. tu leticia iſrl'. tu honorificentia
ꝑpli nr̄i. Bñdixerūt eā vtiq̃ oēs. Nota q̃ ꝺr
oēs. nā ois eſt ſignū vniuerſale requirēs
tria appellata. Et ecce q̃ſi tria appellata ſunt
deꝰ. angelꝰ. hō. q̃ mariā bñdixerūt. Deꝰ vtiq̃
bñdixit mariā. pr̄ bñdixit mariā. ſpūſſanctꝰ
bñdixit eā. oēs tres pſone bñdixerūt eaz.
Angelꝰ etiā bñdixit mariā. Prima hierar/
chia bñdixit eā. ſcꝺa bñdixit eā. tertia bñdi/
xit eā. oēs angeli bñdixerūt eā. Nō q̃s bñdi
xit mariā. Iuſtificati bñdixerūt eā. vidue bñdi
xerūt eā. Vgines bñdixerūt eā. oēs benedi
xerūt eā. Bñdixerūt aūt eā dicētes. Tu glo
ria hierl'm triūphātiſ. gl̄ia inq̃ oim ſanctoz
tu leticia iſrl' deū ꝺtemplātis. tu leticia inq̃
oim angl'oz. tu honorificētia ꝑpli pegrinātiſ
honorificētia inq̃ oim ī mūdo iuſtoz. Bñ/
dict⁹ g̃ ſit dulciſſimꝰ filiꝰ tuꝰ o maria. q̃ de co
pioſisſima bñdictiōe tua tāta ꝑſtat bona in
celo z i terra. vt tā angeli q̃s boies gratulari
pñt cū Anſel. q̃ ait. Dec tāta bona ꝙ benedi
ctū fructū bñdictꝰ vēris bñdicte marie ꝓpue
nerūt. Itē chariſſimi maria nō ſolū bñdicta
eſt ꝓpter gl̄iam eiꝰ ſublimisſimā dignitate. ñ
ſolū bñdicta eſt ꝓpter gl̄iam eiꝰ copioſisſimā
im̄ēſitate. imo etiā bñdicta eſt ꝓpt̃ gloriaz
eiꝰ ſtabilisſimā ꝓpetuitate. Ipa nāq̃ ꝙ do/
mū illā ſignat̃ de q̃ ꝑmi Paral. xvij. ꝺr. Te
dñe bñdicēte benedicta erit i ꝓpetuū. Vere
in ꝓpetuū. ſic̄ etiā in pſalmo ꝺr. Propterea
bñdixit te deꝰ i eternū. Si g̃ o dulciſſima ꝑgo
maria tu es ꝑe in mulieribꝫ z ſup mulieres.
imo etiā ſup viros. imo etiā ſup angl'os bñ/
dicta. Bñdicta inq̃ ꝓpt̃ plenitudinē gr̃e
quā inueniſti. bñdicta ꝓpt̃ celſitudinē ꝙ/
ſone quā genuiſti. bñdicta ꝓpt̃ multitudi
nē miſericoꝛdie quā exhibuiſti. bñdicta ꝓpt̃

ll

magnitudinē glie quā pcepisti. Te igit o nl mis bñdicta iuocam⁹. te iplozam⁹. te ozam⁹ cū beato Bernardo q̄ te bñdictā ozans ait. Fac o bñdicta p gr̄az quā iueniſti. p p̄zoga/ tiuā quā meruiſti. p miſericoꝛdiā quā pepe riſti. vt q̄ mediāte te fieri dignat⁹ ē pticeps ī firmitat⁹ z miſerie nr̄e. te q̄z intercedēte par/ ticipes nos faciat beatitudinis z glozie ſue. Amen.

Cap. 13

Benedicta tu ī mulieribꝫ. De bñdicti one nr̄e ꝓgis benedicte adhuc dica mus. adhuc audiam⁹. Felix maria bñdicta. infelix ꝓo oīs aīa maledicta. male/ dicti oēs q̄bꝫ dicet. Diſcedite a me maledi/ cti ī ignē eternū. Maledicta certe oīs aīa vi cioſa. bñdicta tu ꝓo maria ꝓtuoſa. Maledi ctionē p ſeptē vicia capitalia mūd⁹ incurrit. bñdictiōz aūt p ꝓtutes ꝓtrarias maria obti nuit. Bñdicta ḡ tu in mulieribꝫ o maria. be nedicta vtiq̄z p hūilitate ꝓtra ſupbiā. p cha/ ritate ꝓtra inuidiā. p lenitate ꝫ iracundiā. p ſtrēnuitate ꝫ accidiā. p liberalitate ꝫ auari/ ciā. p ſobrietate ꝓtra gulā. bñdicta p caſtita/ te ꝓtra luxuriā. Primo audiam⁹ chariſſi/ mi quō bñdicta ſit maria p hūilitate ꝫ ſup/ biā. Supbi em̄ maledicti ſunt ſic̄ ſcptū eſt. Increpaſti ſupbos ma. q̄ de. a mā. tu. Con tra hāc ſupbie maledictiōem maria obtinu it hūilitat⁹ benedictiōem. Uñ ipa p vallē il/ lam ſignari p̄t ō qua. ij. Paral. xx. dicit. Uo cauerūt locū illū vallē benedictōis. Si oīs humilis eſt q̄dā dei vallis. iuxta illō Iſaie. oīs vallis exaltabit. q̄nto mag⁹ vallis fu/ it maria. q̄ tāta fuit hūilitate pfunda Quid mīz ſi ipa fuit vallis vallium q̄ fuit humilli ma hūiliū. O q̄ntis ℞ vallis bñdicta bñdi/ ctionibꝫ ē exaltata p humilitate ſua tā pfun da. tā vtili. tā grata. Uñ beat⁹ Auguſtin⁹ ait O ꝑe beata hūilitas marie. q̄ dñm homibꝫ pepit. vitā mortalibꝫ edidit. celos inouauit. mundū purificauit. gadiſum aperuit. z ho/ minū aīas ab infer⁹ liberauit. Vallis q̄nto hūlior tāto receptibilior eſt aquar̄. ſic z ma ria gr̄az. Vallis aūt irrigatiōes aquar̄ reci pit q̄ñq̄z a ſupiori. q̄ñq̄z ab inferiori. A ſupe/ riori q̄dē p pluuias de mōte defluētes. Ab ī feriori ꝓo p aquas ō fonte effluētes. Simi liter humil maria q̄ſi de ſupiori z inferiori. q̄ ſi de mōte z fonte irrigata ē. cū de diuia z hu mana filij ſui nat⁹ tāta gr̄az bñdictiōe infu ſa eſt. Hec itaq̄z bñdictio eſt de q̄ legit Ju/ dicū. j. Q cū arca diceret p̄ri ſuo. da mihi bñ dictiōez. dedit ei p̄ſ⁹ irriguū ſupi⁹ z infe/ ri⁹. Arca marie typū gerit. q̄ irriguā a p̄ze cele ſti benedictōz ſuſcepit. Dedit em̄ ei deus p̄z irriguū ſupi⁹ in x̄pi diuinitate. inferi⁹ vero i x̄pi hūanitate. Item ſupi⁹ in mēte. inferi⁹ i vē/ tre. Item ſupi⁹ in charitate dei. inferi⁹ in chari tate ꝓximi. Item ſupi⁹ in ꝓtēplatiōe. inferi⁹ in actiōe. Uel certe p̄ſ⁹ ei⁹ celeſtis dedit ei bñdi ctionē ineffabil irriguī ſupi⁹ in celis. inferi⁹ in terris. vt ī celis bñdictōz gl̄ie. ī terris ꝓo bñdictionē gr̄e poſſidēs bñdicta eſſet tā in celo q̄z in terra. ℞m q̄ beat⁹ Bern. innuēs di cit. Demēto maria q̄ x̄p̄s maledictiōz ꝓtu lit crucis q̄ te ſuā m̄rem bñdixit in celis. iz z in terris ab angelo bñdicta. z a cūctis terre generatiōibꝫ merito benedicta p̄dicaris.

Secūdo chariſſimi audiam⁹ quō bñdi/ cta eſt maria. p charitate ꝓtra inuidiā. Inui di nāq̄z maledicti ſunt. ſic̄ de inuido cayn ōz Geñ. iiij. Maledict⁹ eris ſup terrā q̄ aperu/ it os ſuū z ſuſcepit ſanguinē fris tui de ma/ nu tua. Cōtra inuidie maledictiōem maria obtinuit charitat⁹ bñdictōz. Uñ ipa bñ p ſa rā ſignari p̄t de q̄ dñs dixit Geñ. xvij. Bñ/ dicā ei z ex illa dabo tibi filiū cui bñdicur⁹ ſum. Sara interp̄tat carbo. ℞ bene Marie ꝓuenit. q̄ tanq̄z carbo ardore charitat⁹ igni/ ta fuit. Propt̄ qđ etiā ipa bene p rubū arde/ tem ſignat. p quā fideli cuilibet benedictō ḡ tie miniſtrat. Unde Deut. xxxiij. ōz. Bene/ dictio illi⁹ q̄ apparuit ī rubo veniat ſuper ca put ioſeph. Joſeph interp̄tat augmētū. z ſi/ gnificat quēlibet fidelē diuina gr̄a adaucti Benedict⁹ rubꝫ. z benedict⁹ q̄ p incarnatōz apparuit i rubo. p quē tāta venit ſup capita fideliū benedictio. Et o ꝑe benedict⁹ carbo tā benedictā flāmā. pducēs. benedicta Ma ria. tā benedictā ꝓlē gignēs. Et illa iquit dñs dabo tibi filiū cui bñdicur⁹ ſum. Pēſa ḡ q̄ntā maria charitatē ad deū habuerit. cū de⁹ fili⁹ ei⁹ ſit corpaliter pēſa etiā q̄ntā ad pxi/ mū habuerit cū bon⁹ ꝓxim⁹ fili⁹ ei⁹ ſpūaliter ſit. Si aūt filij ei⁹ ſum⁹. ḡ z frēs filij ei⁹ ſum⁹ Et iō bene de iſta m̄re benedicta dic̄ Anſel. O benedicta z exaltata nō tibi ſoli ſz etiam nob. q̄d eſt. q̄z magnū eſt. q̄z amabile ē qō vi deo p te euenire nob. qō videſ gaudeo. qō gaudēs dicere nō audeo. ſi em̄ tu dña es m̄ dei. nōne z alij filij tui ſūt frēs dei. Tertio chariſſimi audiam⁹ quō benedicta ſit Ma ria p lenitate z māſuetudine ꝫ iracūdiā. Ira cundi em̄ maledicti ſūt. ſic̄ ſcptū ē Geñ. xlix.

Maledict furoꝛ eoꝛ qꝛ ptinax. ⁊ indignatio eoꝛ. qꝛ dura. Cõtra hãc ire maledictõez maria obtinuit mãsuetudis bñdictiõz. Cuius reuera tãta fuit mãsuetudo q̃ nõ soluz ꝓria ira caruit. sz etiã irã dñi ad mãsuetudinẽ conuertit. Vñ ipa bñ p Abigail signat cui dauid dixit. j. Re. xxv. Bñdictũ eloquiũ tuũ ⁊ bñdicta tu q̃ phibuisti me ne irẽ hodie ad sanguinẽ ⁊ vlciscerer me manu mea. Propũ est ꝯ mãsuetoꝛ mãsuetis ꝓbis frãgere iraz offensoꝛ. iuxta illd ꝓuer. xv. Rñsio moll frãgit irã. Mãsueta abigail mãsuetã mariam signat. Vis nosse q̃ mãsueta fuerit maria. audit beatũ Bernñ. Reuolue ingt diligẽtius euãgelice histoꝛie seriẽ vniuersam. et si q̃d forte increpatoꝛiũ. si q̃d durũ. si q̃d denigz signũ tenuis indignatiõis occurrerit in maria. de cetero suspectã habeas ⁊ accedere verearis. Si plena magz oĩis pietatz ⁊ gratie. plena mãsuetudinis ⁊ mifficoꝛdie inueneris q̃ ad eã ptinẽt. gras age ei q̃ talez tibi mediatricẽ benignissima miseratiõe puidit in q̃ nihil possit esse suspectũ. Dauid christũ signat q̃ p mãsuetissimã mariã mansuescit ⁊ placat. ne se ꝺ peccatoꝛe p mortẽ eternã vlciscatur. Oĩis em aĩa morti eterna obnoxia anbelare nõ cesset ad tantã marie mãsuetudinẽ. p qua ipa merito est bñdicta. Dico ergo. Oĩis spũs moꝛibũd dicat cũ anselmo dicẽte sic. O tu bñdicta sup mulieres q̃ angelos vincz puritate. sanctos supas pietate. anbelat moꝛibũd spũs me ad tãte benignitatz respectũ. sz erubescit ad tãti nitoꝛis aspectum. ¶ Quarto audiam charissimi q̃mõ bñdicta sit maria p strẽnuitate ⁊ tra accidiã Accidiosi ei maledicti sũt. q̃ opa dei strẽnue ⁊ fideliter nõ agũt. Vñ ꝺr Hiere. xlviij. Maledict q̃ facit op dei fraudulẽter. Cõtra toꝛpoꝛis maledictõz maria meruit rigoꝛz benedictiõem. Ipa nãq̃ p illã Jabel signata cẽ potest q̃ clauo sysarã interfecit. Propter qõ Judicũ. iiij. ꝺr. Bñdicta inter mulieres Jabel ⁊c. Jabel interptat ascẽdens. qõ ꝓuenit marie. q̃ nõ sicut accidiosi ꝺscẽdit. sz strẽnue de ꝼtute in ꝼtutẽ de inferioꝛibz sp ascendit. Juxta illud Can. iij. Que est ista q̃ ascendit p desertũ sicut ꝼgula fumi. Ista bñdicta Jabel q̃d fecit. certe clauo tabernaculi sysaram interfecit. Sysara exclusio gaudij interpta tur. ⁊ bñ diabolũ signat. qꝛ a gaudio celesti exclusus etiã alios excludere festinat. Imo beu nos oẽs excluserat p matrẽ generis humani. cui exclusiõis maledictio excluſa ẽ p bñdictã mrem saluatoꝛz. Vñ bene venerabilis ps byter Beda ait. Bñdicta tu inter mulieres. p cui partũ virgineũ a natis mulierz maledictõ ꝓme matris exclusa est. Sed q̃d p clauũ signat quo caput Sysare pforatur Quis est clau iste nisi rigoꝛ disciplie. Quid est em rigoꝛ discipline accidiosis. nisi q̃si quidam clau in oculis. Rigoꝛ vtiq̃ discipline clau est dyabolũ acerrime pungẽs. clauus est dyabolũ rigidissime ꝛfigens. Benedicta itaq̃ iabel caput sysare clauo interficiẽte cõfixit. q̃n benedicta maria virtutẽ sarbane rigoꝛe discipline in se extinxit. Bñdicta ḡ iter mulieres iabel. benedicta inter mlieres maria. Inter q̃s mulieres. audi Bedã q̃ dicit. Nõ solũ benedicta tu in mulieribz. sed inter mulieres bñdictas maioꝛi benedictiõe speciaIiter insignis ¶ Quinto audiam carissimi quõ benedicta sit maria p liberalitate cõtra auariciã. Auari em maledicti sunt. ij. petri. ij. Coꝛ exercitatũ auari habẽtes maledictionis filij. ⁊ cetera. Cõtra hãc auari maledictiõem maria meruit largitatz ⁊ pfusiõis benedictiõem. Ipa tãq̃ vena fontana sp fuit effluẽs. semp larga. ⁊ iõ ꝺe bñdicta. Juxta illud ꝓuerb. v. Sit vena tua benedicta. In tpalibz vena illa maria plꝰ q̃ larga fuit. qꝛ large ⁊ pfecte oĩa ꝓmpsit. Vñ ẽm expositiõem Haymonis. beata dei genitrix luna sub pedibz habuit. qꝛ cũcta tpalia despexit. O q̃nte gratie p hãc venã ad hoĩnes defluxerũt. Sit ḡ o ecclia vena tua benedicta. p quã tibi tãta affluũt bona. ꝺe vena nobil. vena spũsancto plena. vena fontis vite. vena salutz nre maria. Per hãc nãq̃ venã fontis vite xps ad nos venit. ⁊ p hãc ad fontẽ vite ihm xpm etiã nos venim. ⁊ ideo vere est benedicta. Vñ beat Bernard ait. Per te accessum habem o benedicta inuẽtrix gratie genitrix vite. mat salutz. vt p te suscipiat nos q̃ p te dat est nob. ¶ Sexto audiam charissimi quomõ bñdicta sit maria. p sobrietate ꝯgulã. Bulosi nãq̃ maledicti sunt. sicut patet in gula primoꝛ parentũ. p qua ⁊ ipi ⁊ totus gen humanũ maledictõem incurrerũt. Cõtra hãc gule maledictiõem maria obtinuit abstinẽtie ⁊ oĩis tẽperãtie benedictionem. merito em cõtra maledictiões gule in paradiso materiali abũdauerũt benedictiões tẽperãtie in paradiso spũali. Juxta illud Ecclesiastici. xl. Sra q̃si paradisus i bñdictiõibz.

Tanta gratiaꝝ copia in Maria abūdauit vt etiā ipa gratiosa virgo gratia qāmmodo dici possit. Hec aūt gratia videlicet gratiosissima ꝑgo Maria fuit quasi padisus ī bñdictiōibꝫ. Sicut eī in padiso materiali gula Eue meruit maledictiões penaꝝ. sic in paradiso spūali tpantia marie meruit benedictiões graꝝ. Uñ Aug⁹. ait. Maledictio eue in bñdictiōem vertit marie. Sicut aūt gula eue nō solū maledictōem in anima. sed etiā in corpe. sic maria nō solū bñdictiōem ī corpe. sed etiā in aia. nō solū benedictōz spūalem sz etiā corpalē obtinuit. Maledictō eī eue gulose. fuit parere cū dolore. bñdictō autem marie tēpate. fuit parere sine dolore. teste beato Bernardo q̄ ait. Bñdicta tu ī mulieribꝫ q̄ illā generalē maledictōnem euasisti q̄ dictū est. In dolore paries filios. z nihilomin⁹ illā qua dictū est. Maledicta sterilis ī ysrael. ac singularē ꝑsecuta es benedictiōem vt nec sterilis maneas. nec cū dolore parias.

¶ Septimo audiam⁹ charissimi quō bñdicta est Maria p castitatē ꝫ luxuriā. Luxuriosis ꝺr. Maledict⁹ q̄ dormit cū vxore alterius primi sui. z dicet oīs pp̄l⁹ Amen. sic ꝺr Deut. xxvij. Cōtra hāc ipōtinētie maledictionē maria meruit ꝓtinētie bñdictiōem. sicut signatū pōt esse Judith. xv. vbi ꝺr. Bñdixerūt eā vna voce dicētes. Tu gl'ia hierusalē tu letitia isrl. tu honorificētia pp̄li q̄ fecisti viriliter z ꝑfortatū est cor tuū eo q̄ castitatem amauerꝫ. z post vir tuū aliū nescierꝫ. iō man⁹ dñi ꝑfortauit te. z eris bñdicta ī eternū. Jn hac casta Judith bñdictiōe pōt bñdictio marie nō solū signari sz etiā p locuz a maiori ꝓbari. Si eī sic benedicta ē vidua casta q̄ꝫto magꝫ ꝺgo casta. maxime talꝭ ꝺgo q̄ z deū parere. z certe sic parere meruit q̄ ꝺginitatē nō amisit. Propt̄qō bñ Beda dic. Bñdicta est incōpabiliter q̄ z diuini germinis gl'iam suscepit. z coronā ꝺginitatꝭ seruauit. ¶ Notandū aūt est q̄ in scripturꝫ inuenimus. Bñdictā ꝺiugatā. bñdictā viduā. bñdictā virginē. Bñdicta ꝺiugata fuit Sara de qua ꝺr Thob. ix. Dicat bñdictio sup vxorem thobie. Bñdicta aūt vidua fuit iudith. sicut oñsum est. De vidua q̄z bñdicta in ps. ꝺr. Uiduā eiꝰ bñdicēs bñdicā. Benedicta ꝑo fuit ꝺgo maria. teste angelo q̄ dixit. Bñdicta tu in mulieribꝫ. Bñdicta ḡ q̄ ꝺiugalez bñdicta magis q̄ vidualē. bñdicta maxie q̄ virginalē amauerit castitatē. Bñdicta certe que cū sara z susanna fuerit casta ꝺiugaliter bñdicta magis q̄ cum Judith z anna fuerit casta vidualiter. benedicta maxime q̄ cū maria fuerit casta virginaliter. Propter qō beatus Augustin⁹ dic. Bonū susanne in cōiugali castitate laudam⁹. sed tamē ei bonū vidue anne. ac multo magis ꝺginis marie anteponim⁹. Uere dignū z iustū ē hoc. Dignū est vt benedicta sit. que cū viro suo viz aliū nō nouit. Justū magis est vt benedicta sit q̄ nec cū viro suo nec post. viz aliū non nouit. Dignū z iustū est vt maxime bñdicta sit que nec suū nec aliū viz nouit. z tñ viz tā immēsum cōcepit. Jdeoq̄ Aug⁹. exclamans dic. O femina sup feminas bñdicta. que viz omnino nō nouit. z viz suo vtero circumdedit. Sic ḡ charissimi p humilitate bñdicta. bñdicta p charitate. benedicta p lenitate. benedicta p strenuitate. benedicta p liberalitate. benedicta p sobrietate. benedicta p castitate. maria merito fuit. q̄ humilitate excellentissima. charitate opulētissima. lenitate pcētissima. strēnuitate feruētissima. largitate effluentissima. sobrietate abstinētissima. ꝺginitate ꝓtinētissima fuit. Eya ergo tu tā multipliciter benedicta. tu tā feliciter superbñdicta maria. Oram⁹ vt tua benedictiōe nos miseros absolutos ab oīni maledictiōe dignos reddas diuina bñdictiōe. Per dñm nostrū iesum xp̄m zc.

¶ Benedict⁹ fructus vētris tui. Ostensum est supra quō Maria ꝓpter puritissimā vite innocētiā merito p Aue salutat. quō ꝓpter copiosissimā grē affluentiam merito gratia plena cōmemorat. quō ꝓpter familiarissimā dei p̄sentiā dominꝰ secum fore insinuat. Ostēdendū aūt nūc est quō ꝓpter vtilissimā plis sue excellentiaz. merito benedict⁹ fruct⁹ ventris sui pclamat. Benedictus ḡ fruct⁹ ventris tui. o benedicta mater filij dei. Hic est ille fructus de q̄ pha dic. Dominꝰ dabit benignitatē. z tra nostra dabit fructꝰ suos. Nō exponēs Beda dic. Dedit dñs benignitatē. quia ingressui vnigeniti sui virginalis vteri templū spūsscti gratia cōsecrauit. z terra nostra dabit fructū suum. q̄z cadē virgo que de terra corpꝰ habuit. filium genuit. diuinitate quidē deo patri coeq̄lem sed sibi carnis veritate ꝺsubstātialē. Cōsiderandū autē est q̄ fructꝰ iste fructꝰ generosissimꝰ. fructꝰ delicios issimꝰ. fructꝰ virtuosissimus. fructꝰ copiosissimꝰ est. Fructꝰ inōꝫ

generositatē sublimissim⁹. fruct⁹ delectabilitate desiderabilissimus. fruct⁹ virtuositate vtilissim⁹. fruct⁹ copiositate vniuersalissim⁹. ¶ Primo cōsiderem⁹ charissimi quō fruct⁹ vteri virginal' generosissim⁹ sit. Generosus quidē est. qz de vtero regali est. Generosior aūt est. qz de vtero ꝑginali est. Generosissimus certe est. qz de vtero paternali. ō vtero inq̄ pr̄is eterni est. Dico charissimi q̄ generosus est fruct⁹ iste. qz de vtero regali. de vtero regis Dauid. pdīt sicut sibi dñs promisera dicēs in psalmo. De fructu ventris tui ponā sup̄ sedē tuā. Hoc aūt ꝓmissū apostol⁹ testat dicēs Roma. j. Qui fact⁹ est ex semine dauid ſm carnē. Et certe fruct⁹ iste generosus z nobilis est. nō solū ꝓpter regē Dauid. sz z ꝓpter oēs illos nobiles reges. pgenitores suos. p quos ſm genealogiā a matheo descriptā. ppagat⁹ i mundū venit. Juxta illud Sap̄. xviij. A regalibꝫ sedibꝫ venit. Jtē charissimi fruct⁹ iste licet generosus sit ꝓpter vteꝝ regalē. generosior tamē est ꝓpter uteruꝝ virginalē. de quo dicit. Bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui. vētris vtiq̄ q ſm q in virga aaron signi ficatū fuit. florē ꝑginitatis simul cū fructu fecunditatis retinuit. Propter qō bene beatus Bern̄. ait. Nascit xp̄s ex muliere. sz cui fecūditatis fruct⁹ sic accedat vt nō decidat flos ꝑginitatis. Jsta fruct⁹ virginal' nobilitas sicut mirabilior ita excellētior est q̄ ꝓma. plus q̄ celi exaltent a terra. O ꝑe mirabilis z inaudita nobilitas. o vere nobil' de ꝑgine natiui tas. Nobilitas (inq̄t Aug⁹) fuit nascentis in ꝑginitate pariētis. z nobilitas pariētis i diuinitate nascētis. Jtē carissimi fruct⁹ iste licet generosus sit ꝓpter vterū regalē. generosior aūt ꝓpter vteꝝ ꝑginalē. generosissim⁹ tñ ꝓpter vteꝝ paternalē. Vñ de isto fructu accipi potest illud Osee. xiij. Ex me fruct⁹ tu⁹ inuent⁹ est. O ginale habet tu⁹. sz septuagita habēt ei⁹. Dicat ḡ de⁹ pr̄ ad mariā. dicat ad fidelē aiam. dicat ad eccl'iam. Ex me fruct⁹ tu⁹ inuēt⁹ est. tu⁹ o maria ad hūc fructū pducendū electa. Tu⁹ o aia ad hūc fructū diligēdū illecta. Tu⁹ o eccl'ia ad hūc fructū ꝓcipiēdum collecta. Tu⁹ inq̄ tuus. Tu⁹ certe corporaliter p assumptā naturā. tu⁹ spiritualiter p gratiā. tu⁹ sacramētaliter p eucharistiā. tuus eternaliter p gl'iam. Ex me tamē tu⁹ est. qz ex meo vtero genit⁹ est sicut i psalmo scriptum est. Ex vtero ante luciferuz genui te. O vere nimis admirāda. nimisq̄ veneranda nobilitas. q fruct⁹ ventris materni est filius vteri eterni z sapiētia cordis paterni. sicut z beat⁹ Bernard⁹ de isto fructu scribēs ait. Jlli⁹ o Maria eris mater cui⁹ deus est pater. fili⁹ potētie z charitat⁹ erit corona tue castitat⁹. sapiētia paterni cordis erit fructus vteri virginalis. Jsta ḡ fruct⁹ generosissimi hui⁹ nobilitas primā z secundā in infinituz sua dignitate ꝓcedit. z omnē intellectū hūanum z angelicū cū sua sublimitate excedit.

Jdeoq̄ bñ de hoc fructu dicit Jsa. iiij. Erit germē dñi in magnificētia z gloria z fructus terre sublimis. Jn magnificētia. ꝓpter regalem. in gl'ia. ꝓpter virginalē. sublimis propt eternalē siue paternalē generositatē ¶ Secundo ꝑsiderem⁹ charissimi quō fruct⁹ vteri ꝑginalis delicioſissim⁹ sit. Deliciosus quidem est i odore. Delicioſior in specie. Delicioſissim⁹ vero in sapore. Decorē aūt eius fide odorē spe. saporē ei⁹ charitate ꝓcipim⁹. Dico charissimi q fruct⁹ marie deliciosus ē suaui odore. Vñ de ipo bene potest dicere mater ei⁹ illud Eccī. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. Fruct⁹ vitis est ples ꝑginis. Ex tñ vere mix est. z mire vex est. teste Augustino. q de ꝺ fructu sic ait. De creatura creator omniū. pcreat⁹ nascit. de uiuolo suo fons magn⁹ educit. radix omnuz de virgulto suo nascit. z vitis vera palmitis sui fruct⁹ efficit. Fruct⁹ vitis vinū est. odor vini delectabilis est. Sic certe odor exēplorū xp̄i. odor ꝓsolationū xp̄i. odor pmissionum xp̄i valde delectabilis est aime christū sitienti. Et iō sicut odor vini sitientē. sic odor xp̄i trahit post ipm currentē z dicentē Cātic̄. j. Trahe me post te zc. Ex nos miseri heu nō currim⁹ sz vix ſpim⁹. signū ē q de odore huius fruct⁹ heu parū suscepim⁹. O si olfactū isaac haberem⁹ q hui⁹ fructus odorē tā longe p̄sensit. teste beato Bern̄. qui sic dic̄. Duius odoriferi fruct⁹ fragrantiā sentiebat q dicebat. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui bñdixit dñs. Jtē charissimi fruct⁹ iste nō solū delicioſus est odore. sed etiā deliciosior ē specie z decore. De hoc nota quod dicit Leuit. xxiij. Sumetisq̄ die primo fructus arboris pulcerrime. Prim⁹ dies animā illuminās est fides. Et certe si sumere debemus fruct⁹ arboris pulcerrime. Arbor pulcerrima est Maria. Pulcra quidē in foliis oris. Pulcrior aūt in floribꝫ cordis. Pulcerrima vero in pulcerrimo fructu ventris.

De quo beat⁹ Bernard⁹ infert sic. Si inq̃t fructus ille mortis non solū suauis fuit ad vescendū. sed etiā teste scp̃tura delectabilis aspectu. quāto magis hui⁹ vitalis fruct⁹ vi/uificū decorē debem⁹ inquirere. illū inq̃ in quē desiderāt angeli pspicere. Pulcer vtiq̃ fructus xp̃s est q̃ speciosus forma pre filijs hominū est. Si autē plen⁹ cognoscere vo/lumus fruct⁹ hui⁹ pulcritudinē recurram⁹ ad ipaz arborē pulcerrimā. requiram⁹ ipaz pulcerrimā eius mr̃em. z dicam⁹ illud Can ticoz. v. Qualis est dilect⁹ tuus ex dilect. o pul.mu. Et ecce ipa respōdens statim dicit. Dilect⁹ meus candid⁹ z rubicūdus elect⁹ ex milib. Ipa candor lucis eterne. Cādid⁹ quidē est diuinitate. rubicūdus aūt huma/nitate. Candid⁹ quoq̃ cōuersatione. rubi/cund⁹ passione. Ecce q̃ pulcer fruct⁹. pter hoc bene de ipo dicit Augustin⁹. Pulcer in celis. pulcer in terris. pulcer in pr̃e ꝟbū. pul cer in mr̃e caro z ꝟbum. Nec autē pulcerri/ma arbor Maria non solū habet pulcerri/mū fructū ventris. sed etiā pulcerrimos ha bet fruct⁹ mentis. De quib⁹ apostol⁹ ad Ga lath. v. scribens ait. Fruct⁹ autē spiritus est charitas. gaudiū. pax. patiētia. benignitas. bonitas. longanimitas. māsuetudo. fides. modestia. ꝯtinentia. castitas. Itē charissimi fruct⁹ iste nō solū delicios⁹ est odore. z de/licios⁹ decore. sed etiā delicios⁹ est sa/pore. Quod bñ illa sancta aīma experta fu/it que Cāticoz. ij. dicit. Sub vmbra illius quē desiderabā sedi. z fruct⁹ eius dulcis gut turi meo. Quid mir̃ si fruct⁹ iste tam dulc̃ est qui tā altus est. Dicit eñ beat⁹ Bernar/dus. Fruct⁹ quanto altior tanto dulcior. ḡ tu sol⁹ dulcissim⁹. quia tu solus altissimus. Quomō aūt potest altissim⁹ esse ille fructus cui⁹ breuissima est arbor. Sed certe arbor hui⁹ fruct⁹ maria z altissima simul est z bre/uissima. altissima dignitate. breuissima būi/litate. Altissima in oculis dñi. breuissima in oculis suis Que licet ꝟ modo sit breuis. fru ctus tamē ei⁹ est valde dulcis. Unde Ecc̃i. xj. dicit. Breuis in volatilib⁹ est apis. z initi um dulcoris habet fruct⁹ eius. Si igit̃ fru ctus vētris Marie in olfactu. in visu. in gu/stu. delicios⁹ est. Et ideo vere bñdictus est. Sicut etiā beat⁹ Bernard⁹ testat⁹ ē di/cens. Benedict⁹ fruct⁹ ventris tui. bñdict⁹ in odore. benedict⁹ in sapore. benedict⁹ i spe/cie. ¶ Tertio charissimi cōsideremus quo/modo virginalis vteri fructus sit virtuos⁹ simus. Nā reuera virtuosus est ad perdito rū saluationē. ad saluandoz multiplicatio/nem. ad multiplicatorū cōseruationē. Dico charissimi q̃ fruct⁹ iste benedictus virtuo/sus est ad saluandū siue ad salutē. propt̃ qō etiā fruct⁹ salutis dicit̃. Unde Ecclesiastici ꝓmo. Corona sapiētie timor dñi. replēs pa/cem z salutē fructū. Quid est qō dicit pacez z fructū. fruct⁹ salutis nostre et pax nostra. il/le est qui fecit vtraq̃ vnū iesus christus. Et certe hūc fructū. hanc pacē timor dñi reple/uit. teste Isaia q̃ ait. Et replebit eū spiritus timoris dñi. Bene aūt dicit̃ fruct⁹ salutis si ne quo nulla sal⁹ est nobis. iuxta illud Actu um. iiij. Nō est in aliquo alio salus. Et Anſ/helm⁹. Nō est inquit sal⁹ nisi quē tu ego pe/periſti. Tu igit̃ o Maria vere es arbor salu tis que mūdo portasti fructū salutis. Sic̃ beatus Bern̄ exclamās dicit. O vere celestis planta pciosior cūctis. sanctior vniuers. O vere lignū vite qō solū fuit dignū portare sa lutis fructū. Sed heu multi fructū istū sa/lutiferū faciūt mortiferū. fructūq̃ tam mel liferū sibi cōuertunt in absinthiū eternum. sicut Amos q̃nto dicit̃. Cōuertist̃ in ama/ritudinē iudiciū. z fruct⁹ iusticie in absinthi um. Itē charissimi fruct⁹ iste valde est ꝟtuo sus. nō solū virtute saluatiua. sed etiā virtu/te multiplicatiua. Unde etiā in bono expo/nere possum⁹ qō scriptū est. A fructu frumē ti vini z olei sui multiplicati sunt. vt frumen tū ad corp⁹ christi. oleū ad animā christi. vi/nū ad diuinitatē xp̃i referam⁹. Fructū quo q̃ frumēti ad sacramentū corpis xp̃i. Fru/ctum aūt vini ad sacramentū sanguinis xp̃i Fructū vero olei ad vnguentū spiritussan/cti referre possum⁹. Ab hoc ergo fructu mꝰ tiplicati sunt filij in eccl'ia. z multiplicata est eccl'ia in filijs. Nā oīes filij ventris eccl'ie sunt hereditas z merces fruct⁹ ventris ma rie. sicut in psalmo dicit̃. Ecce hereditas do mini filij merces. fruct⁹ ventris. De hoc q̃ beat⁹ Hieronym⁹ ait. Ipe dñs nat⁹ ex vir/gine fact⁹ est fruct⁹ vētris. cui⁹ assumpta hu manitas hāc accepit mercedē. vt gētes vo/cate in filijs sint hereditas eius. Itē charis/simi fruct⁹ iste benedict⁹ non solū ꝟtute sal/uatiua virtuosus. nō solū virtute multipli/catiua virtuosior. sed etiā virtute cōseruati/ua virtuosissim⁹ ē. Unde de hoc fructu pos/sumus accipe illud Prouerbioz. xi. Fruct⁹

lusti lignū vite. Sicut em̄ lignū vite qđ fuit in medio paradisi terrestris virtutē habuit seruandi vitā nature. sic certe fructus ventris marie. qui est lignū vite. z fructus vite ī medio paradisi ecclesie cōseruat vitā gratie. in medio paradisi celestis patrie vitam gl'ie Cōseruat quidez vitā gratie a corruptione culpe. vitā vero glorie a corruptōe omis mi serie. vt sic recipiam⁹ in fructu marie qđ amisimus ī fructu adā z eue. sicut bene notauit Beda dicēs. Benedict⁹ fructus vētris illius. p̄ quē z semen incorruptiōis in agro superne hereditatis quē in adā perdidimus. fructū recipim⁹. Sit ergo benedict⁹ fruct⁹ marie salutē dando spiritualiter. saluādos multiplicādo vniuersaliter. multiplicatos cōseruando eternaliter virtuosissimus.

Quarto considerem⁹ charissimi quomodo ꝑ̄gualis vteri fruct⁹ sit copiosissim⁹. Reuera em̄ tā copiosus est qđ animā plene pōt reficere. tā copiosus est qđ oīb⁹ potest sufficere. tā copiosus est qđ nunq̄ potest deficere. In ꝓmo quidē copiosus. in secūdo copiosior. in tertio copiosissim⁹ est. Dico charissimi qđ fruct⁹ iste benedict⁹ tam copiosus ē qđ anīmā rationalē quā tot⁹ mūd⁹ oīsq̄ creatura satiare ñ potest. fruct⁹ iste ad satietatē reficere potest. Unde scriptū est. De fructu operū tuoꝝ satiabit terra. Fruct⁹ ventris marie est fruct⁹ operū tuoꝝ dñe. Tuoꝝ vtiq̄ tuoꝝ. nō humanoꝝ. non mortaliū. sz tuorum. Tuū em̄ dñe opus est tāte virginis ꝑparatio. tuū op⁹ est gabrielis missio. tuū op⁹ spiritussancti supuentio. tuū opus est verbi z carnis vnitio. Taliū operū tuoꝝ domine est fruct⁹ iste. quia de talib⁹ operib⁹ quasi de quibusdā floribus ꝓcessit fruct⁹ iste. Unde etiā in nazareth qđ flos interpretat bñ apparuerūt flores isti. Dicit em̄ beat⁹ Bernard⁹. In nazareth nunciat christ⁹ nascitur⁹. quia in flore sperat fructus ꝓcessur⁹. Terra que isto fructu satiat est aīma humana q̄ ad modum terre semp est germinatiua. siue vtiliū siue inutiliū herbaꝝ. id est. cogitationū z desideriorū. Ista inq̄ terra fructu marie satiatur. sicut scriptū est. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Quid miꝝ si in gloria satient hoc fructu fruētes cū etiā in miseria satientur credentes. Unde Cassiodor⁹ exclamās dicit. O fruct⁹ ille mirabilis qui humanuz genus dulcissima credulitate satiauit. Unde non gustare peccare est. Uide ergo q̄ copiosus iste fructus est qui animā satiare potest. quā totus mūdus satiare nō potest. Itē charissimi fructus iste benedictus nō solum tam copiosus est qđ animā insatiabilē potest plene reficere. sed etiā tā copiosus est qđ vniuersitati saluādoꝝ potest bene sufficere. Hic enim est fruct⁹ arboris illi⁹ glorioſe. de qua dicit Dañ. iiij. Fructus ei⁹ nimi⁹. z esca vniuersorum in ea. Uniuersoꝝ certe in dño viuentiū. quiescentiū. resurgentiū. Sicut pulcre signatū potest esse Leuit. xxv. vbi dicit. Dabo vobis benedictōem meā anno sexto z faciet fructus triū annorū. Annus sextus etatē sextā. septimus septimā. octau⁹ octauā signat. Iste annus sext⁹ est ann⁹ plenitudinis. ſm illud apostoli Gal. iiij. At vbi venit plenitudo tēporis. misit de⁹ filiū suum. ꝛc. Hic itaq̄ annus ꝓtulit fructū dei filiū. fructum vtiq̄ tā copiosum qđ per ipm anno sexto viuentiū. anno septimo quiescentiū. anno octauo resurgentiū habem⁹ oīes fruct⁹ animaꝝ nostraꝝ. Ipe ergo est fruct⁹ sufficiens vniuersitati animaꝝ nostraꝝ. q̄ est dominus sufficiēs vniuersitati creaturaꝝ. Hic autē est fruct⁹ ventris marie. teste Augustino qui ait. Illa virgo singulari gratia ꝑuenta est atq̄ repleta. vt ipm̄ haberet ventrz̄ sui fructū. quē ex initio habet vniuersitas dñm. Itē charissimi fructus noster benedict⁹ nō solū in hoc copiosus est qđ animas satiādas potest ad satietatē reficere. nō solū in hoc copiosior est qđ animaꝝ satiandaꝝ potest vniuersitati sufficere. sed etiā tā copiosissim⁹ est qđ satiādis animab⁹ z angelis nunq̄ pōt deficere. iuxta illud Ezechiel. xlvij. Non deficiet fructus ei⁹. O infinita copia. o copia defectus nescia Deficere vtiq̄ nō potest copia hui⁹ fructus in eternū. cū sit copiosissime benedict⁹ in eternū. Ait em̄ beat⁹ Bernard⁹. Benedictus fruct⁹ ventris tui qui est benedictus in eternū. Sic ergo fructus iste bñdictus copiosus est dū ad satietatez reficit. copiosior dū satiandoꝝ vniuersitati sufficit copiosissim⁹ dū satiādis in ꝑpetuū non deficit. Uides nūc o lector. vides o auditor q̄ generosissim⁹. q̄ delicioſissimus. q̄ copiosissimus sit fruct⁹ ventris marie benedictus. Uides inq̄ quomō sit generosus ex vtero regali. generosior ex virginali. generosissim⁹ ex paternali. Uides etiā quomō delicioſus sit odore. delicioſior decore. delicioſissimus sapore. Uides nihilomin⁹ quō ꝓtuos⁹ sit ad

curandū. virtuosior ad multiplicandū. fructuosissim⁹ ad cōseruandū. Vides insup quo/modo copiosus ad sarietatez. copiosior ad vniuersitatē. copiosissim⁹ ad pperuitatē. De duodecim ꝓditiões hui⁹ fruct⁹ signari pñt p illos. xij. fruct⁹ de q̄b Apoc. xxij. dr. Xangel⁹ Joh̄i oñdit lignū vite afferēs fruct⁹. xij Et q̄ fruct⁹ iste fruct⁹ vite. lignū vite. oīmiby hoīby ad vitaz ꝓducīt. iō merito oīs homo ad laudādū hui⁹ fruct⁹ auctorē inducīt. sic scꝑtū est. Cōfiteāt tibi pp̄li de⁹ cōfiteanť tibi pp̄li oēs ter. de. f. s. Eya nūc bñdicta mat huius bñdicti fruct⁹. fac vt ꝑ fructu fruamur ī eternū. Per eundē fructū dōm nostꝝ iesuz xp̄m filiū tuū Amen.

Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Postq̄m crebriter vidim⁹ de fructu vētris marie q̄lis z q̄nt⁹ sit z credať. videam⁹ mō quoꝝ sit. z quiby debeať. Fruct⁹ nāq̄ iste nō solū est fruct⁹ vētris ꝫ etiā mētis. Fructus est vētris soli⁹ marie. fruct⁹ aūt mētis cuiuslibet fidelis aīe. Fruct⁹ vētris p carnē fruct⁹ mētis p fidē. Vñ sanct⁹ Ambrosi⁹ ait. Si ſm carnē vna mater est xp̄i. ſm tñ mentē omniū fruct⁹ est xp̄s. Oīmis eīm aia ꝓcipit dei verbū imaculata z imunis a vicijs Jgiť ſm Amb. quecūq̄ mēs hūc fructū sibi voluerit adesse. debet a vicijs imunis esse. Christus eīm fruct⁹ est mētis nō vicioſe ꝫ ſtuose nō vicioſe p septē vicia capitalia ꝫ ſtuose cōtra septē vicia capitalia. Fruct⁹ ḡ iste est fructus humiliū ꝓtra supbiā. fruct⁹ amātiū cōtra inuidiā. fruct⁹ mitiū ꝫ irā. fruct⁹ laborantiū ꝓtra accidiā. fruct⁹ liberaliū ꝓtra auariciā. fruct⁹ abstinentiū ꝫ gulā. fruct⁹ ꝓtinētiū ꝓtra luxuriā. Ꝓpio charissimi videamus quō fruct⁹ iste bñdict⁹ sit hūiliū ꝫ supbiam. De ꝑ eīm accipe possum⁹ qđ dr. iij. Reg. xix. Nōcūq̄ reliquū fuerit de domo iuda mittz radicē deorsum z faciet fructū sursū. De domo iuda fuit beata maria. de domo iuda est q̄libet fidelis aīa. Illa corpalit. ista spūalit. Illa p carnē. ista p fidē. Et iō nō solū maria sed etiā quilibet fidelis volēs facere fructū sursum debet radicē mittere deorsum. Radix aūt deorsum mittēda. humilitas est. que ad modū radicis semp ad ima tendens est. Hui⁹ benedicte radicis arbor quanto fuerit pcerior. tāto radix ipa debet esse profundior. Juxtā illud Eccl. iij. Quanto magnus es humilia te in oīmiby. z corā deo inuenies gratiā. Alioquin arbor quanto maior esset, tanto cit⁹ vento inflatiōis subuerteretur. si non magna z pfunda humilitatis radice firmaretur. Pensem⁹ ergo quantū illius ꝫge radix pfunda fuerit que sic in sublime excrescere nit q fructū angelis altiorem ferre meruit. fructū vtiq̄ de quo beatus Ambrosius ait. Ipe fruct⁹ est flos radicis. de qua Isa. Et iet inquit virga de radice iesse. z flos de radice eius ascēdet. Quecūq̄ aīma hāc humilitatis radicē deorsum miserit. ipa hūc sursuz habebit. Sursuz inq̄ in alto intellectu. sursum in alto affectu. sursum in cōtemplatione. sursum in dilectiōe. Hic ergo fruct⁹ iste benedict⁹ humiliū est. Ideo maria sup omnes homies fuit hoc dignissima. q̄ sup omnes homies humilitate fuit radicatissima. Propter qđ bñ beat⁹ Bern. exclamans dicit. O virgo virga sublimis ad quantā celsitudinē vertice sanctā erigis. vsq̄ ad thronū maiestatis. quoniā in altū mittis radicē humilitatis. Secūdo videam⁹ charissimi q̄ modo fruct⁹ iste benedict⁹ sit amantiū deū z pximū contra inuidā. De hoc accipe possum⁹ illud ps. Ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ ventris. Hoc exponēs beat⁹ Ambrosi⁹ ait. Hereditas dñi filij. sunt. q̄ merces sunt fruct⁹ illi⁹ qui de marie ventre processit. Multi ergo filij sunt merces vnici filij qui est fruct⁹ vētris benedicti. Sed vbi vel qñ meruit hāc mercedē. Meruit certe nascendo. meruit in ꝑsepio iacēdo. meruit circūcisionē sustinēdo. meruit docēdo. meruit opera salutis nostre exercēdo. meruit moriēdo. Meruit inq̄ nobis. xxxij. annis nobis ſuiendo. Et ꝓpter hoc iustissime hanc mercedē exigit dicēs Zach. xj. Si bonū est in oculis vestris afferte mercedē meā. Sed certe nō solū filij sunt merces fruct⁹ ventris. sed ipse fructus vētris sanctissimi est merces filij cuiuslibet adoptiui. Qui autē sunt isti filij. audi. Filiorū est diligere patrē z patris filios. Filij ergo dei z filij ecclesie sunt quicūq̄ deū z proximū diligūt. Vñ apostolus ad Ephes. v. Estote imitatores dei sicut filij carissimi. z ambulate in dilectiōe rē. Et Matthei. v. dicit. Diligite inimicos vestros. benefacite his q̄ oderūt vos. z orate p ꝑsequentiby z calumniātiby vos vt sitis filij patris vestri qui in celis est rē. Tales ergo filij videlicet amatores dei z proximi sunt merces huius fructus benedicti. taliūq̄ filiorū merces est ipe fruct⁹ bñdictus. Sic igitur fructus iste

ctus mētis dicta capitalia vitia stat⁹ hoc cap⁹

dligentiū est. z ideo maria sup oēs homines fuit ꝫ fructu dignissima. qz sup oēs homines fuit caritate affectuosissima. ꝓpter qđ bn̄ ait beat⁹ Augs. sic. Quis dubitare poterit oīno in affectiōez charitat⁹ transisse viscera marie in ꝗbꝫ ipa que de⁹ est charitas nouē mensibꝫ coꝛpaliter reꝛeuit. ¶ Tertio charissimi videam⁹ quomō fruct⁹ marie benedict⁹ sit patientiū z mitiū cōtra irā. De ꝫ accipiam⁹ qđ dicit Job. xxij. Acꝛesce g̃ illi z habebo pacē. z p ꝫ habebis fruct⁹ optimos. Acquiescere z pacē habere est mitiū z patiētium. Qui aut̄ tales sunt. ipi p hec fructus optimos habebūt. Duo aūt optimi sūt fructus. vn⁹ virtut⁹. alter vēt̄is. Optimus fructus mentis est charitas. de qua aplus ait. Fruct⁹ aut̄ spūs. Fruct⁹ qui ibi enumerātur. alij quidē sunt boni. alij vero meliozes. ꝫ ꝓmus ꝗ est charitas optim⁹ est. p quē alij oēs sicut ostēdit Augustin⁹ boni sūt. Optimus aūt fruct⁹ vēt̄is est chr̄ist⁹. Ille nāq̄ bon⁹ fruct⁹ vēt̄is est quicūq̄ in vētre sancti ficat⁹ est. Ideoq̄ bon⁹ est fruct⁹ ventris elizabeth. Melioꝛ aut̄ est fruct⁹ ventris Anne. Optim⁹ aūt fruct⁹ vēt̄is marie. Bon⁹ aut̄ fruct⁹ ventris elizabeth iohānes. Melioꝛ fruct⁹ anne maria. Optim⁹ fruct⁹ marie Jesus. Pēsa frater ꝗs sit iste fruct⁹. z de q̃ terra sit. pduct⁹. z videbis ꝙ est optim⁹. Audi hie ronymū ꝗ ait. Fruct⁹ est ꝗgo de ꝗgine. dñs de ancilla. de⁹ ex hoie. filius ex matre fructus eterni. O felices ꝗ in omniū castigationū disciplina animū tā patientē habēt z tā paruz ꝙ ex ꝫ iustissime ꝓsequunt fructū patiētiuz fructū pacatissimū. de q̃ ad Hebꝛe. xij. loqt̄ dē esse gaudij ꝫ meꝛoꝛis. postea aūt fructū pacatissimū exercitatis p eā reddet iusticie. Exercitatā g̃ patientiā habētes fructū optimū referūt. iuxta illud Luc. viij. fructū affeꝛunt in patiētia. Sic̄ ergo fruct⁹ iste benedictus est patientiū z mitiū. z ideo maria sup oīs hoies fuit hoc fructu dignissima. quia sup oīs hoies fuit mitissima. ita vt nec oculo nec verbo nec facto tenuissimū impatientie signū ostēdit z patiētissima teste ambꝛosio ꝗ ait. Nihil toꝛuū in oculis marie. nihil in verbis. pcat. nihil in actu verecundum.

¶ Quarto charissimi videam⁹ quomodo fruct⁹ Marie sit exercentiū se z laboꝛantiū contra accidiā. De hoc dicit Sapientie. iij. Bonoꝛū laboꝛ gloꝛiosus est fruct⁹. Querēdus g̃ est fruct⁹ iste cū exercitio laboꝛis. sm ꝙ apis querit fructū mellis. Fructū inq̄ ō quo Eccl. xi. dicit. Breuis in volatilibus ē apis. z initiū dulcoꝛis habet fruct⁹ ei⁹. Considera charissime quō apis de oꝛto ad oꝛtū de aꝛboꝛe ad aꝛboꝛē. de floꝛe ad floꝛē discurrit. p fructu mellis. sic z tu meditatiōibꝫ z desideꝛijs z zelo imitāde virtutis discurre circa exēpla iustoꝛ. z maxime pfectoꝛ. Discurre inq̄ de oꝛto ad oꝛtū. id est. de statu ad statū. Discurre de aꝛboꝛe ad aꝛboꝛē. id est. ō iusto ad iustū. De floꝛe ad floꝛem. id est. de virtute ad ꝫtutē. de exēplo ad exemplū. Discurre marie sup illū floꝛē in quo inuenies totū diuini mellis fructū. sup illū vtiq̄ floꝛē q̃ est z flos z fruct⁹. De quo beat⁹ Ambꝛosi⁹ ait. Flos marie xp̃s ē. q̃ veluti boni aꝛboꝛis fructus p nr̃e ꝓcessu ꝫtutis nūc floꝛet. nūc fructificat in nob̄. Laboꝛem⁹ fratres bn̄ p hoc fructu. qz bonoꝛ laboꝛ gl̃iosus est fructus. Flota g̃ nō quoꝛūcūq̄ laboꝛ sz tm̄ bonoꝛū laboꝛ est fruct⁹ iste. nō em̄ est illoꝛ laboꝛ de quibꝫ dꝛ Sap̄. iij. Sapientiā q̃ abꝫcit z disciplinā infelix est. z vacua est spes illoꝛ. z laboꝛes sine fructu. Sic g̃ fruct⁹ iste bn̄dict⁹ est exercentiū se in bono ꝛra accidiā. Et iō maria sup oēs hoies fuit hoc fructu dignissima. qz sup oīs hoies in bono fuit exercitatissima. sicut bn̄ ostēdit Beda q̃ super hoc ꝫbo. Magnificat aia mea dñm. iducit ipam sic loquentē. Totū animi affectū i agēdis gratiaꝛ laudibꝫ offero totū qđ viuo. qđ sentio. qđ discerno in ei⁹ magnitudine cōtēplanda. totū in ei⁹ ꝓceptis obseruādis impēdo. ¶ Quinto videam⁹ charissimi quomodo fruct⁹ marie sit liberaliū cōtra auariciaz z maxime illoꝛū liberaliū q̃. p hoc fructu renunciāt oīnibꝫ tēꝓoralibꝫ. iuxta illud Lañ. viij. Vir affert p fructu ei⁹ mille argenteos. relinquēdo sez oīnia. dicit interlinearis. Et iterū glosa dicit. Per mille pfectio. p argentū oīne mundanū accipit̄. Qui g̃ pfecte omne mundanū p xp̃o relinquit. ipse q̃si mille argenteos p hoc fructu tradit. Sed ecce q̃ dare noluerit mille oīnia relinq̃ndo. det saltem aliqua p hoc fructu paupibꝫ subueniēdo. vt sit sicut oliua fructifera fructū miseri coꝛdie ferēdo. Quia vero summ⁹ misericoꝛdie fruct⁹ est summa misericoꝛdia que ē de⁹. Ideo maria q̃ habet misericoꝛdie fructū copiosissime tulit. Ipa sic̄ oliua fructifera. ipa q̃si oliua ꝛpeciosa i cāpis ꝓuenientissime fuit.

Propt qđ bñ Johes damasceñ dic̃. Maria in domo dñi plātata z ipinguata spū. et oliua fructifera ois fruct̃ habitaculū facta est. Deu ẽ lōge ab isto fructu misericordiū z terrena cōcupiscētiū sunt aie auaroꝝ. De quibꝫ dr Luc. viij. A solicitudinibꝫ z diu. et volup. vite eūtes suffocanť z nō referūt fructum. Dicit quoq; Eccs. v. Qui amat diuitias. fructū nō capiet ex eis. Sic ḡ fructꝰ iste benedictꝰ liberaliū z tpalia cōtemnētiuꝫ est z ideo maria sup oēs hoies fuit b̃ fructu dignissima. qz sup oēs hoies in ptemptu tpaliū fuit liberalissima. testāte beato Bernardo q̃ ait. Quicq̃d maria bonoris i populo. quicq̃d reꝫ terrenaꝝ ō paterna domo habere potuisset. oīa arbitrata est q̃si sterco/ra vt chr̃istū lucrifaceret. Sexto videamꝰ chariss. mi quō fructꝰ Marie sit abstinētiū ptra gulā. Et de b̃ notemꝰ qđ dicit Prouerbioꝝ. xiij. De fructu oris sui satiabit bonis. Fructꝰ marie fructꝰ oris dici pōt. nō solum qz oris oratiōe z doctrina. sz etiā qz oris abstinētia acquirit. De isto fructu satiabit spiritualibꝫ q̃ p isto fructu abstinēs est a bonis tēporalibꝫ. Satiabit bonis de isto fructu q̃ cūq; esuriť z sitit corpaliter. magis aūt spūaliter p isto fructu. Uñ beatꝰ Bernardꝰ ait. Bonꝰ fructꝰ est q̃ animaꝝ esurienriū z sitiētiū iusticiā. esca z potꝰ est. Bene q̃ p hoc fructu esuriūt in mūdo. qz de ipo satiabunť in celo. iuxta illud Luc. vj. Beati q̃ nūc esuriť qz saturabimini. Dic ḡ p hoc fructu abstinentes. ibi erūt de isto fructu comedentes. Uñ Isaie. iij. dr. Dicite iusto. quoniā bene qm̃ fructū aduuentionū suarum comedet. Sic ḡ fructꝰ iste benedictꝰ est abstinētiū cōtra gulā. z ideo maria sup oēs hoies fuit b̃ fructu dignissima. qz sup oēs hoies fuit ō gulā tēperatissima. Propter qđ bñ Johes chrysostomꝰ ait. Comesatrix aut vinolenta nūq̃ maria fuit. nō leuis. nō iocosa. nō cātatrix. nō turpiū ꝙborꝫ amatrix. talia certe intēperantiā sequi solēt. Septimo charissimi videamꝰ quomō fructꝰ vētris marie sit cōtinentiū cōtra luxuriā. De hoc em̃ dicit Sapiētie. iij. Felix sterilis z incoinq̃nata. q̃ nesciť in de. ha. f. in r. a. sanctaꝝ. In respectione inq̃ p gratiā. magis aūt i respectiōe p gl̃iaz Et certe fructꝰ ventris altissimi. fructꝰ ventris virginalis merito est fructꝰ cōtinentiū specialis. Uñ em̃ p fructū virginis benedictum benedicanť oēs fideles generaliter merito cōtinētes benedicenť p ipm specialiter. p quē etiā cōtinentiū regina benedicta ē pre oīb. vt dicit beatꝰ Bernardꝰ declarāť Vere benedictꝰ fructꝰ vētris tui in quo benedicte sunt oēs gētes. de cuiꝰ plenitudine tu quoq; accepisti cū ceteris. z etiā differentius a ceteris. Ue luxuriosis q̃ nullā partē habēt in fructu virgineo. ve miseris qui nullum habēt ramū q̃ possit ferre fructū virgineū. Uñ de adultera dicit Eccī. xxiij. Rami eius nō dabūt fructū. Igiť fructꝰ iste benedictꝰ est cōtinentiū cōtra luxuriā. z ideo maria sup oēs fuit hoc fructu dignissima. q̃a sup oēs hoies fuit castissima. sicut bene testaťur Chrysostomꝰ dicēs. O ineffabilis laus marie. magis credebat Joseph castitati eius cē vtero eiꝰ. z plꝰ gratie cē q̃ nature. possibiliꝰ credebat mulierē sine viro cōcipere cē q̃ Mariā posse peccare. O igiť maria felicissima q̃ fe tanc̃ virtuosissima fructu diuino fuisti dignissima. adiuua nos vt virtutibꝫ ad hunc fructū ptingere valeamꝰ. dñm nostꝝ Jhm xp̃m filiū tuū Amen.

Benedictꝰ fructꝰ vētris tui. Uidimꝰ de bñdicto fructu vētris marie q̃s z q̃lis fuit. vidimꝰ q̃z q̃z z qualiū sit. Videamꝰ nūc ad q̃s z ad q̃les effectꝰ necessariꝰ sit. Nā fructꝰ iste ō malū. fructꝰ ad bonum necessariꝰ est. Necessariꝰ est quidē pter sex effectus ptra malū. necessariꝰ est etiā pter sex effectꝰ ad bonū. Hui⁹ iraq̃ bñdicti fructꝰ sunt duodecim effectꝰ valde vtiles. si ue duodecim vtilitates valde notabiles. p quibꝫ merito eiusdē fructꝰ laudant oēs homines. iuxta qđ scptū est in ps. Cōfiteāť tibi ppli de. cōfiteāť tibi ppli oēs. era dedit fructū suū. Primꝰ ḡ fructꝰ effectꝰ est expiatio culpe mortalis. scōs pacificatio inimicitie capitalis. rerū sanatio plage originaľ. quarū releuatio inedie mētaľ. q̃ntꝰ euitatio ire iudicialis. sexti elōgatio pene gehēnalis. septimi renūciatio subē tpaľ. octauꝰ locupletatō aie rōnalis. nonꝰ cōsūmatio vite spūaľ. decimus mľtiplicatio eccľie vniuersaľ. vndecimꝰ reintegratio ruine empirreaľ. duodecimꝰ ppetuatio gľie eternaľ. Primo ḡ charissimi fructꝰ marie bñdictꝰ necessariꝰ ē ad expiatiōz culpe mortaľ. De b̃ exponi pōt qđ dr Isa. xxvij. Iste ois fructꝰ vt auferat pctm eiꝰ. Dis fructus itelligi pōt ille de q̃ beatꝰ Bern̄. loquēs ait. In cruce pēdet ois fructꝰ vite. qz ipa arbor vite in medio paradisi. Dis ḡ fructꝰ etoľ

fructꝰ tot illo. Hic fructꝰ ad ħ datꝰ est. ad ħ natꝰ est. ad ħ passus est. vt auferat peccm̃ hominis. Ipe em̃. sic̃ angelꝰ in ꝗt Matħ. ꝓmo saluũ fecit pꝓlum suũ a peccatis eoꝝ. Ipse ꝙz est de ꝙ Johes dixit. Ecce agnꝰ dei. ecce qui tollit pcta mũdi. Iste ꝑ agnꝰ. iste certe fructꝰ tollit pcta mũdi tã mortalia ꝙz venialia. vt ꝙ p hũc fructũ purgat a mortalibꝫ eiusdem fructũ portat. purgat a venialibꝫ vt fructũ abundãtꝫ ferat. iuxta Joħ. xv. Omnẽ ꝙ facit fructũ purgabit eũ vt fructũ plꝰ afferat.

¶ Secũdo charissimi fructꝰ marie benedictus necessariꝰ est ad pacificatõem inimicitie capitalis ꝙ fuit inter deũ z hoiem. inter angelos z homies. Unde Isa. lvij. Creaui fructũ labioꝝ pacẽ. pacẽ ei ꝙ longe est z ꝙ ꝓpe est. Fructꝰ ventris marie bene potest dici fructus labioꝝ marie qz dũ de labꝫ suis stillauerũt melliflua ꝝba illa. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbũ tuũ. statim cõcepit mellifluũ fructũ suũ. O vere melliflua labia. sicut ait Cãtico. iiij. Fauꝰ distillãs labia tua spõsa. Hoꝝ ergo labioꝝ fructũ Jħm xp̃m deus pater creauit siue fecit pacẽ. Pacẽ inq̃m ei ꝙ lõge est ꝑ culpã. vt fiat ꝓpe ꝑ gratiã. pacẽ ꝙz ei ꝙ ꝓpe est ꝑ gratiã. ne fiat longe ꝑ culpam. Ipe em̃ (sicut apl̃us ait) est pax nostra ꝙ fecit vtraq; vnũ. Fructꝰ iste etiã factꝰ est pax ĩter hoies. ꝙ longe est in mũdo. z inter angelũz. ꝙ ꝓpe est in celo. vtroq; pacificauit in patibulo. iuxta illud Ephes. ij. Pacificãs ꝑ sanguinẽ crucis ei. siue ꝙ in celis siue ꝙ in terris sunt. Itaq; fructꝰ iste pax hominis ad hoiem. pax hois ad angelũ. pax hois ad deũ factꝰ ẽ. Quid miꝝ si ꝑ hunc fructũ pacẽ habeat hõ cũ deo. cũ ipe fructꝰ pacificãs sit deus z hõ. Testat Beda ꝙ ait. Terra nostra dabit fructũ suũ. qz ego maria ꝙ de terra coꝝpꝰ habuerat filiũ genuit. diuinitate quidẽ deo patri coequalẽ. sz sibi carnis ꝓpitate cõsubstãtialẽ.

¶ Tertio charissimi fructꝰ marie bñdictus necessariꝰ est ad curatiõem plage originalis grauiẽ em̃ plaga imo graulbꝫ plagis homo ĩcidẽs in latrones vulneratꝰ est. dũ ꝑ originale peccatũ tã cecꝰ ad veꝝ. tã infirmꝰ ad bonũ hũc fructũ sanank. In hac quidẽ vita in pte sanank ꝑ gratiã. in futura vero tota in toto xp̃o. ꝙ angelꝰ ostẽdit Johãni lignũ vite per mẽses singulos reddens fructũ suũ. et folia ligni ad sanitatẽ gentiũ. Lignũ vite est maria. vel lignũ vite est lignuz crucis. vel etiã lignũ est ipe auctor vite Jhesus xp̃s. qui est z fructꝰ vite. huiꝰ folia sanatiua sunt verba z documẽta edificatiua. Si aũt sanatiua sunt folia eiꝰ. quanto magis sanatiuus est ipe fructꝰ. vt ꝑ hunc fructũ sanemur accedamꝰ ad arborẽ eiꝰ. accedamꝰ inq̃s ad Mariã oratores cũ Anselmo. ꝙ orans ait. Exaudi me dña. sana aiam̃ serui tui pcõrs ꝑ virtutẽ benedicti fructꝰ vẽtris ꝙ sedet ĩ dexteram omnipotẽtis patris sui.

¶ Quarto charissimi fructꝰ marie benedictꝰ necessariꝰ ẽ ad releuationẽ inedie siue famis mẽtalis. ne ꝓpter defectũ nutrimẽti deficiãt aimalia dei. Propter qd̃ bene dicit Joel. ij. Nolite timere aialia regionis. qz germinauerũt speciosa deserti. z lignũ attulit fructũ suũ. Desertũ qd̃ sine cultura germiat z pfert pastũ animaliũ. signare põt mariã. ꝙ sine cultura maritali ꝓtulit filiũ. ꝙ est pastꝰ omniũ fideliũ. Ideo ꝙz bñ de ipa dici põt illud Ezech. xxxvj. Terra illa inculta facta est vt ortus voluptatis. Speciosa hui felicis deserti sunt speciosa germina celestiũ desideriorũ. specioſe herbe operũ bonoꝝ. speciosi flores virtutũ z donorum. speciosa folia vtiliũ verboꝝ. z certe speciosus fructꝰ vẽtris sui. qui est pastus omnium iustoꝝ. Maria est desertũ hoc speciosũ. Maria quoq; est lignũ hoc fructuosum. de quo dicit. z lignũ attulit fructũ suũ. O vere mirabile fructũ per quẽ tam fames ꝙz sitis releuat animarũ. sicut testat beatꝰ Bernardus dicẽs. Bonꝰ fructus ꝙ animarũ esuriẽtium z sitientiũ esca z potus est. Nolite ergo timere aimalia dei. nolite timere fideles xp̃i ꝙ inedia deficiatis cũ plena pascua in deserto. plenũ fructũ in ligno. plenũ etiã pabulũ in p̃sepio habeatis. Ait em̃ beatꝰ Bernardus. Natus reclinat in p̃sepio. vt fideles oĩes velut sancta aimalia carnis sue alimẽto reficeret. Et beatꝰ Augustiñ ait. O p̃sepe splendidũ in quo nõ iacuit fenũ aimaliũ. sed angelorũ inuentũ est pabulũ.

¶ Quinto charissimi necessariꝰ est fructus Marie benedictꝰ ad euitationẽ ire iudicialis. quaz vtiq; certã habet omnis iniustꝰ sicut fructũ quo irã iudicij euadere certũ vtiq; hz oĩs iustus. Unde in psalmo dicit. Si vtiq; est fructus iusto. v. est deus iu. eo. in terra. eos. id est iniustos. sicut exponit glo. Iniustos nãq; iudicabit ds ĩ terra. dũ i iudicio iusti ĩ aere erũt. iniusti vero in terra remanebunt.

quia terrenis ꝫ deū adheserūt. ita vt dicere possent Adhesit ī terra vēter noster. Dñs g ibi sic vtiq; est fructus suauis iusto. sic vtiq; erit iudex ḡuis iniusto. Ue g eis q̄ fructum tā suauissimū peruertūt sibi in iudiciū amaris simū. sicut dr Amos. vj. Cōuertistis ī amaritudinē iudiciū. z fructū iusticie ī absinthiū Fructus iusticie. fructus iusti. Justus est fructus marie. De q̄ certe beat⁹ Job ait. Justū fructum dedit terra ꝑgo. qz veritas de terra orta est. ¶ Secto charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad elōgationē siue declinatiōem pene gehēnalis siue mortis eternal' de q̄ exponere possum⁹ qđ dicit. iij. Reguz. xvij. Transferā vos in terrā fructiferā z fertilē vini. terrā panis z olei ac mellis. z viuetis z nō moriemini. In terrā marie vel ī terrā ecclesie trālferent q̄ toto corde ad ipsam peruertunt. Dec aūt terra valde est fructifera ferēs fructū panis vini olei z mellis dominū nostr̄ ihm xp̄m. Jp̄e nāq; nobis est fructus panis ꝓfortātis ꝓtra defectū. ip̄e nobis est fructus vini ad pfectū. ip̄e quoq; nobis est fructus olei illuminātis intellectū. ip̄e insuper nob est fructus mellis dulcorātis affectū. Per hmōi certe fructū viuetis charissimi z nō moriemini morte eterna Bñdicta sit terra huius fructus. bñdictus sup oīa sit ip̄e fructus p quā exempti sum⁹ a rātis malis. sic etiā bene declarauit Ansel. cū dixit. Quid digne referā genitrici dei z dñi mei. p cui⁹ fecū ditatē captiuus sū redēpt⁹. p cui⁹ ptū de morte eterna sum exempt⁹. p cui⁹ plē pdit⁹ sum restitut⁹. z de exilio miserie ad patriā sum reductus. Bñdicta in mulieribus. hec omia mihi dedit bñdictus fructus vētris tui ī regeneratione baptismatis sui. Ue g oīnib⁹ ab isto fructu alienis. Scriptū nāq; est. Oīs arbor q̄ nō facit fructū bo. exci. z in ignē mittet. ¶ Septimo charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad renūciationē siue ꝓtēptū substātie tpalis. Un Lañ. viij. dr. Uir affert p fructu ei⁹ mille argēteos. relinq̄ndo tpalia dicit interlineari. Nā sic alia glosa dic. p mille perfectio. p argentū ꝑo oīne mūdanū accipit. vñ ōsi mille argēteos p b fructu dat. q̄cūq; pfecte oīnib⁹ tpalib⁹ p xp̄o renūciat. z vere merito p b fructu oia tpalia feruēter vilipēdit. quicūq; ēt p̄ciosissim⁹ sit ille fructus diligenter attēdit dicēs illud Prouer. viij. Melior est fructus me⁹ auro z lapide p̄cioso. z genimina mea auro electo. Uir certe est q̄cūq; tā viriliter est. vir aūt ille viriliter p b fructu ꝓtemnere dr nō solū res z diuitias sed etiā honores z potētias. dicēs illud Judicū. ix. Nō possum deserere dulcedinē meam fructusq; dulcissimos z ire vt iter cetera ligna pmouear. Suauissimi sunt fructus xp̄i z charitas. Ligna siluaz sic dicit glosa. sunt homies infructuosi eterno incēdio p̄parati. Jgit ꝓpē fructus istos suauissimos viriliter ꝓtēnat honores super ligna siluaz p̄iculosissimos. viriliter ꝓtemnat oia ꝓpter fructū bñdictū. q̄ est sup oīa bñdictus de⁹ in secula. ¶ Octauo charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad locupletationē siue repletionē aie rōnalis. Un dicit Prouer. xij. De fructu oris sui vnusq̄sq; replebit bonis. Dñm iesum nō solū fructū vētris. sz etiā fructū oris nō incōgrue fateamur qz ip̄e oris p̄dicatiōe. oris confessione. oris oratione meremur. Jp̄m q̄z ore exteriori sumimus sacr̄aliter. ore q̄z interiori spūaliter. ꝓpe qđ Piero. ait. Flos marie fact⁹ est fructus vt nos illū comederem⁹. De isto fructu oris vnusq̄sq; replebit fideli bonis spūaliū diuitiaz. bonis inq̄ virtutū z graz. De talibus bonoz repletiōe apl's dic. Ro. xv. Deus aūt spei repleat vos oīni gaudio z pace ī credēdo. vt abūdetis ī spe z virtute spūs sci. O ꝑe brā bius fructus plenitudo. qua replet⁹ est nō solū ager ecclesie. sed etiā vginis būc fructū p̄ducētis. sz etiā sacci vniuscuiusq; fidelis būc fructū ꝓtinēs. sicut patet p beatū Piero. q̄ ait. Bene agerplen⁹ dr. qz plena ꝑgo maria pnunciat dñ cius vtero credētib⁹ fructus vite p̄cessit. z nos oīes de plenitudine ei⁹ accipim⁹ gr̄am p gr̄am. ¶ Nono charissimi necessarius est fructus marie bñdictus ad pfectionē vite spiritualis Un de viro pfecto bñ in ps. dr. Et erit tāq; lignū qđ plātatū est sec⁹ decursus aq̄z. rc. vt q̄ p̄sperabūt. Quid intelligere debem⁹ p decursus aq̄z. nisi irrigationes gr̄az. p q̄s bō dat siue pfert fructū suū dñm ihm christum. Tres aūt hic cōditiones pfecte vite insinuāt Tres aūt hic cōditiones pfecte vite insinuāt q̄ hoiem b fructu fructifer⁹ comitāt. Perfecto nāq; est tps suū nō negligere. ꝓpter qđ bñ dr. Fructus suos dabit in tpe suo. Perfecto q̄z est in ꝑbis inutilib⁹ nō defluere. ꝓpter qđ bñ addit. z foliū ei⁹ nō defluet. Perfectorū insup est q̄ spūi p̄spera sunt nō obmittere. ꝓpter qđ bñ subiūgit. Oīa q̄cūq; faciet p̄sperabūt. Uel certe ei q̄ hūc fructū p charitatē tulerit oīa p̄sperabūt. qñ sibi oīa in bonū cooperant. sicut scriptū est Roma. viij.

Scimus qm̃ diligentiby deũ oĩa coopant in bonũ. Beatus vir q̃ tã pfecte tulerit fructũ istũ vt tps suũ nõ trãseat infructuosuz. vt verbũ sibi nõ defluat ociosum. vt opus sibi nõ pereat ỹtuosum. sicq3 sit tãq3 lignuz fructiferuz spũalit. quẽadmodũ etiã maria fuit corpalit. de q̃ btus Bernũ. ait. O vere ligniũ vite qõ solũ dignũ fuit portare salutis fructũ. ¶ Decimo carissimi necessari⁹ ẽ fructus marie bñdict⁹ ad multiplicationez ecclesie vniuersal'. Unñ 9r Prouerb. xxvj. De fructu manuũ suaz plãtauit vineã. Dñs ie sus sicut bñ 9r fruct⁹ ventr'. qr ventre cõcipit. z sicut bñ fructus 9ris dicit. qr ore sumit. ita bene fruct⁹ manuũ 9r. qr manibus bonoz opez acquirit. manib9 q3 sacerdotaliby ministrat. Unñ fructus iste plenissime ẽ fructus marie. fruct⁹ certe ventr' ei⁹ est. q̃a de ventre ei⁹ singularissime nat⁹ est. Fructus etiã 9ris ei⁹ est. qr ore eius dulcissime cõicatus est. fruct⁹ quoq3 manuũ ei⁹ est. qr manib9 eius deuotissime attrectat⁹ est. De isto itaq3 manuũ fructu maria vel pmitiua eccl'ia sicut exponit glosa. plãtauit vineã. id est eccl'iam vniuersalẽ p 9bẽ diffusam. O quõ palmites hui⁹ vinee videlicet fideles eccl'ie. p hunc fructũ multiplicati sunt. duz rectores eccl'ie in cordib9 fideliũ eũdẽ fructum spũaliter nasci fecerũt. Hinc bene in ps. dicit. Fecerũt fructũ natiuitat'. z bene dixit eis. et multiplicati sũt nis Et q̃a eccl'ia de oĩb9 generatiõib9 est p hũc fructũ multiplicata. Ideo virgo hũc fructũ pducẽs merito ab oĩb9 generatiõib9 pdicatur beata. Propter qõ bene ipa ait. Ecce em̃ ex hoc beatam me dicẽt oĩes generatiões. De q̃bus verbis loquẽs Bernũ. inducit mariã loquẽtem sic. Ecce iã video qõ futuruz est in me. q̃s fructus pcedat de me. q̃t z quãta bona nõ mihi soli sed oĩb9 generatiõib9 pueniant p me. ¶ Undecimo carissimi necessariius est fruct⁹ marie benedict⁹ ad restauratiõnẽ ruine empirrealis. ruine inquã facte in celo empirreo. De h notare possumus q̃ dñs de medulla cedri plãtare volens dixit Ezech. xxvij. In monte sublimi isr'l plãtabo illud. z erũpet vt germen z faciet fructũ. Mons sublimis est sublimis illa mansio. sublimis illa societas angeloz. q̃ bñ mons isr'l dicit. qr israel visio dei interpr̃at. Et ecce angeli semp sunt in visione dei. testãte eo q̃ ait in euãgelio Matthei. angeli eoz semper vident faciẽ pr̃is mei q̃ in celis est. In isto sublimi monte. in ista sublimi angeloz societate de⁹ plãtauit illud quod de massa pditionis elegit. plãtauit inquã medullã cedri. medullã generis hũani. id est oĩes electos dei. quoz3 quidã in re. quidã ĩspe plãtati iã sunt in angelico monte. O vere sup oĩa diligendus fruct⁹. pter quẽ tã sublimiter plãtatur oĩis elect⁹. Libenter hũc fructũ dñm nostrũ iesum christuz portare possum⁹. pter quez inter angelos iã in spe plantati sum⁹. huic etiã fructui semp gr̃as agimus. cuius gr̃a angeloz vniuersitatem reintegram⁹. Unñ hui⁹ fructus mr̃ maria bene põt gloriari z dicere ỹba illa que beatus Bernũ. q̃si ex ore marie loquẽs ait. Angelicarũ generationũ numer⁹ p meũ generatum reintegrabit. z hominũ generatio p adam benedicta p benedictũ fructuz ventris mei ad eternã beatitudinẽ regenerabitur ¶ Duodecimo carissimi necessari⁹ est marie fruct⁹ benedictus ad ppetuationem gl'ie eternal'. q̃ eterna nõ esset nisi p hũc fructum cõseruaret. Unde dicit Prouerbi. xj. Fructus iusti lignũ vite. Optime fructus iste dict⁹ est lignũ vite. quia sicut lignũ fuit ad 9fuandã vitã naturalẽ in paradiso terrestri. sic christ⁹ est ad 9seruandã vitã eternalem in paradiso celesti. Hec ergo tanta bona que p benedictũ marie fructũ cõsequimur. benedict⁹ ille Anselm⁹ bene aduertit cũ dixit. Hec tanta bona p benedictuz fructum benedicti ventr' bñdicte marie pueruerunt. Sic g̃ carissimi audistis quõ benedictus fruct⁹ marie necessarius oĩno est. Primo ad expiãdã culpã mortalez. Scõo ad pacificandã inimiciciã capitalẽ. Tercio ad sanandã plagã originalẽ. Quarto ad releuandã inediã mentalẽ. Quinto ad vitandã irã iudicialẽ. Sexto ad declinãdã penã gehennalẽ. Septimo ad 9temnendã substantiã temporalẽ. Octauo ad locupletandã animã rõnalẽ. Nono ad cõsũmãdã vitã spũalem. Decimo ad multiplicandã ecclesiã vniuersalẽ. Undecimo ad reparandaz ruinã empirrealem. Duodecimo ad 9seruãdã gl'iam etrnalẽ. Et ecce hi duodecim effectus siue vtilitates hui⁹ fruct⁹ signari possunt. per duodecim fructus ligni vite. quos oĩes habem⁹ in fructu ventris marie. De quib9 duodecim fructib9 legit Apocalip. xxij. q̃ angelus oñdit Johãni lignuz

vite afferens fructus duodecim. Adiuua g̃ nos o bñdicta in mulieribꝫ. vt p bñdictꝫ fructū ventrꝭ tui bñdictionē hoꝝ duodecī fructuū cōsequmur. Adiuua o ꝟgo fructifera vt p fructū tuū bis fructibꝫ ita fructuosi efficiamur q̃ p hos fructꝰ fructu tuo frui p petuo mereamur. Adiuua o dulcissima vt nobis p̃cedat dulcedine sua frui ille liberalissimꝰ cōicatoꝝ sui bñdictꝰ fructus ventris tui. Qui cū p̃re z spūsctō viuit z regnat deꝰ per oīnia secula seculoꝝ. Amen.

¶ Deuotissimi ac seraphici doctoris sancti Bonauēture tractatꝰ sup gaudiosa ambasiata p archangelū gabrielē ad excellentissimā atq̃ gloriosissimā ꝟginē Mariā annunciata. Speculū marie vocatus. explicit feliciter.

¶ Incipit tractatꝰ de p̃paratiõe ad missaz doctoris seraphici scti Bonauēture.

AD honoꝝ glorioſe z indiuidue trinitatꝭ et ad honorē excellentissimi sacri. scz p̃ciosi corpis z sanguinis dñi nr̃i iesu christi. Describā tibi formā p quaz potes leuiter manuduci ad p̃templationē tanti mysterij ac congrue disponi ad eiꝰ p̃ceptionē. quam nō raptim strepitu ꝟboꝝz legere. sed eius sensum efficaciter cordi imp̃mere debes. z ex intimo affectu singula queq̃ in toto vel in parte, put sonāt sollicite ruminare. ¶ Primo igit accessurꝰ ad mēsam celestꝭ cōuiuij. iuxta apl̃m. ¶ Proba teip̃m z diligenter examina cū qua fide. qli, posito. quāta caritate, p̃ter q̃d aut p̃ter quā cām accedis. vt sic accedēdo ad mēsam celestꝭ cōuiuij iuxta apl̃m. p̃bes teip̃m diligenter examinādo. ¶ Attende igit ista q̃ttuoꝝ singula p se z vide p̃mo quam fidē hꝫe debes circa veritatē z essentiā hꝰ sacramenti. Credere em̃ firmit debes z nullatenus dubitare ẽm q̃ docet eccl'ia catholica z p̃dicat q̃ in hoꝫa exp̃ssionis ꝟboꝝ xp̃i panis materialis atq̃ visibilis aduenienti viuifico z celesti pani velut ꝟo creatori honorē deferens locū suū scz visibilē speciem accidentiū, p ministerio z sacramētali seruitio relinq̃t. q̃ desinēte esse miro et ineffabili modo in eodē instāti ista sequētia sub illis accidētibꝫ veracit exist̃t. ¶ Primo illa purissima xp̃i caro z sacrū corpꝰ. qđ fabricāte spūsctō tractuz fuit de vtero gl'iose ꝟginis marie apensuz i cruce. positū in sepulchro. glorificatū in celo. ¶ Scdo qz caro nō viuit sine sanguie. iõ necessario ẽ ibi sanguis ille p̃ciosus q̃ felicit manauit p mūdi salute in cruce. ¶ Tercio cū nō sit verꝰ hō absq̃ ania rōnali, p̃terea est ibi aia gl'iosa xp̃i, excedens in gr̃a oēm ꝟtutē z gl'az z p̃rē. i q̃ repositi sunt omēs thesauri sapie z scie dei. ¶ Quarto qz christꝰ est verꝰ deus z verus hō. iõ p̃sequent est ibi deus gl'iosus in maiestate sua. Hec oīnia q̃ttuoꝝ simul z singula tota simul sub speciebꝫ panis et vini p̃fecte continent nō minꝰ in calice q̃z in hostia. nec minꝰ in hostia q̃z in calice. nec in vno defectus supplet alteriꝰ. cū nullus sit. sz in ambobus integrū cōtinet p̃ter mysteriū de q̃ grandis est ẽmo. Sufficit em̃ credere deū vez z hoīem sub vtraq̃ cōtineri specie cui assistunt angeloꝝ frequētia z sctoꝝ p̃ncia. ¶ Quare christus tm̃ continet sub istis duabus speciebus.

SEd vide q̃z pulchre xp̃s sub his tm̃ duabꝫ specieb cōtinet. ¶ Primo qz panis z vinū optimū sunt nutrimētū totiꝰ hois. nā panis nutrit carnē z vinū transit in sanguinē. q̃ est sedes aie. ¶ Secūdo qz eoꝝ vsus est hoi p̃ncipalioꝝ z communioꝝ est z mūdioꝝ z minꝰ fastidiosus habet. iõ puritas spūalis refectiõis oportune p ista significat. ¶ Tercio qz optime figurant passionē xp̃i q̃ q̃tidie p hꝫ sacr̃m memorat. nā panis significat corpꝰ illud tritura/tū. molitū. pistū in passione. decoctū z assuz igne dini amoꝝis in camino. i. ara crucꝭ. vinū ꝟo sigficat sanguinē q̃ de vua. s. xp̃i corpe in torcular crucꝭ a calcātibꝫ iudeis exp̃ssus z. ¶ Quarto pulchre significat corpꝰ xp̃i mysticū scz eccl'iam collectā ex multis fidelibꝫ p̃destinatis ad vitā tanq̃ panis z vinuz ex multis granis z racemis. ¶ Tū ergo accedis caue ne dubitādo vacilles z tanq̃ cecꝰ manu tentans innitaris baculo arūdineo scz argumētis naturalibꝫ z rōnibꝫ hūanis querēdo quō ista fieri possunt sicut q̃daz iudei litigabāt. z quidā discipuli scandalizati abierūt retroꝝsuz. Sed subijce teip̃m deo z captiua mentē tuā sub iugo fidei quā tantis testibꝫ roborata vides. Quid em̃ dubitationis de hoc sacramento remanet. qđ a christo tam exp̃sse traditū. ab apl̃is p̃dicatū, a sanctis patribꝫ ortbodoxis tot cen-

tenarijs annorũ ꝓfiguratũ. tantisq; cerimonijs tot miraculis ꝛ pdigijs ꝛ obseruatijs quasi testimonijs palpabilib⁹ vides cõfirmatũ. Tolle hoc sacramẽtũ de eccl'ia et q̃d erit in mũdo nisi error et infidelitas. et populus christian⁹ quasi grex porcoꝝ dispersus et idolatrie dedit⁹. sicut expsse patet in ceteris infidelib⁹. Sed p hoc stat eccl'ia. roboratur fides. viret vel viget christiana religio et diuin⁹ cultus. Un inquit christus. Ego vobiscum sum vsq; ad ꝯsummationẽ seculi. Matthei vltimo.

¶ Quare christus corpus suũ dare voluit velatum.

Post etiã notare debes q̃ sic decuit christũ corpus suũ velatuz nob̃ dare. Quid enim valeret fides tua si ret. certe ꝛ coacte eũ adorares. Aut quõ carnales oculi tãtã gloriã ferre possent. Quis vero nisi insipiens dicat vt carnẽ crudaz et bomis cruorem in ꝓpria forma sua comedere bibere debeas. Recedat ergo oĩis dubitatio. qz sicut olim diuinitas in vtero virginali latuit. et filiꝰ dei sub humane carnis velamine visibil' mundo apparuit. sic ꝛ glorificata humanitas diuinitati ꝯiuncta sub forma panis ꝛ vini latet vt nobis mortalibus cõpetere posset.

¶ De discussione ꝯscientie ante cõmunionem sacram. Et cũ quali ꝓposito seu dispositione accedendũ sit.

Secundo pba teipm cũ quali ꝓposito ꝛ dispositione accedis. Jõ discute ꝛ reuolue ꝯscientie domũ et vide ne forte sit intus aliqua turpitudo in mente vel macula extra in carne q̃ offendi possunt oculi illiꝰ qui est sanctꝰ sanctoꝝ. Primo g̃ rediens introrsus ad iniquitatez tue mentis quãta mala ab ineunte etate cõmisisti. quãta bona neglexisti. q̃ breuis vita. q̃ incerta mors. q̃ lubrica ꝛ piculosa via buius tempis rumina. ne forte qõ absit post precedentẽ confessionẽ ꝛ penitentiaz aliqõ in te sit mortale peccatũ vel peccãdi ꝓpositũ vnde mortua sit tua misera ania. ac p hoc a radice christi ꝛ eccl'ie abscisa. qz ille viuific⁹ panis ꝛ diuin⁹ non pstat influxum vite nec nutrimentũ membris abscisis et mortuis. teste scriptura q̃ dicit. In malinolã animã non introibit sapiẽtia. nec habitabit in corpore subdito peccatis. vnde a talib⁹ sumit sacramentũ et nõ res sacramẽti id est. christi gratia et vnitas charitatis eius. comeditur gustu sed nõ reficit spiritũ. vadit adventrẽ sed nõ reficit mentẽ. deglutit sicut abrotha num sine sui lesione. et nõ viuificat animaz nec incorporat eã sibi neq; vnit. sed potius nausea cõpellente talẽ christ⁹ euomit ve'ut cadauer putridũ bestijs deuorandũ ꝛ auibus. cũ scz infelicem animã tradit sathane cruciandã. sicut de iuda scriptũ est. Quoniam post buccellã introiuit in euz sathanas. Quapropter si talib⁹ laqueat⁹ es caue ne p aliq̃ causa vel necessitate absq; debita cõtritione ac ꝓposito penitẽdi ac ꝯfessione p̃missa accedere ad altare p̃sumas. qz horrendum est incidere in manꝰ deiviuẽtis. Sed heu quot sunt hodie sacerdotes miseri et sue salutis improuidi q̃ corpus christi i altari velut carnes pecudũ manducãt et inuoluti ꝛ contaminati abominatiõib⁹ de q̃bus phas nõ est dicere sceleratis manib⁹ ꝛ pollutis labijs ꝯtingere nõ verenꝰ et oscularí filiũ dei ꝛ marie virginis vnigenitum. Uerũ si boꝝ sacrificiũ suscipit deus. audeo dicere mendax est ꝛ socius peccatoꝝ. Insuper qõ deterius est ad tantã quidã p̃uenerunt istis diebꝫ quersitatẽ ꝛ stulticiã vt putent infelicissimi sua scelera et ĩmundicias peccatoꝝ que q̃tidie reiterare ꝓponũt (absq; penitẽtia ꝛ ꝯfessione) p sacrã cõmunionem q̃tidie celebrãtes expiare. Tales non sunt sacerdotes sed sacrilegi. nõ christiani sed heretici. pfecto si fidẽ rectã haberẽt aut peccare timerent aut celebrare cessarent.

¶ Scõo non tm̃ cordis sed ꝛ corpis attenda est mũdicia. ideo caue ne ĩmũdus accedas. nõ tm̃ dico de immũdicia volũtaria q̃ mortalis est sed etiaz nocturnali siue casuali macula q̃ impedit celebrationem vbi nõ est magna necessitas vel iussio p̃ceptoꝝ. Ubi g̃ dicta interueniũt ꝛ dicte macule nõ dederis occasionẽ vel causam p p̃cedentez ꝯcupiscentiã vel inordinatã crapulã. nec secuta est notabilis mẽtis inquinatio p remiscentiã vel illusionẽ fantasticã carnaliuz. credo q̃ accedere posses saluo meliori iudicio. maxime si singularis deuotio ratione solennitatis vel alterius similis cause te traheret ad celebrãdũ. Custodire etiã debes pudicitiã manuũ quantũ potes ꝛ oĩm mẽbroꝝ tuoꝝ puritatẽ. vnde tibi ꝯsulo vt p̃ ceteris hominib⁹ omni tempe maxime dum

missam celebraturꝰ es caueas ab oī tactu nō solū turpi⁊ imūdo ꝙ fit cū pctō. sed etiā a ꝙlibet indecēti⁊ coinq̄nato. Et totū te re colligas vt nec actus nec cogitatio ad aliqđ aliud dispgat. Et insup curā babeas diligent de mūdicia⁊ nitore paramētoꝝ altaris⁊ sacrorū vasoꝝ⁊ cū bonore⁊ oī diligentia tractet ille qui est angelis⁊ archangel' tremebundus.

¶ Ex quāta caritate q̄ntoq; feruore accedendū sit cōmunicaturo.

Tercio ꝓba teipm ex q̄nta caritate⁊ q̄li feruore accedis. Non solū enim mortalia vitāda sunt sed etiā venialia pctā p negligētiā⁊ ociuꝫ multiplicata et etiā p incōsiderationē ac p distractionē dissolute vite⁊ male ꝓsuetudinis. licꝫ nō occidant aiam. tñ reddūt hoiem tepidū. graue⁊ obnubilatū et indispositū et ineptū ad celebrandū nisi dicti pulueres⁊ stipule veni aliū p afflatū spūs⁊ flāmā caritatis vētilentur⁊ ꝓsumenť exardescēte igne cordis⁊ ex ꝓsideratiōe ꝓprie vilitatis. Jō caue ne nimis tepidus⁊ inordinat⁹ accedas. ⁊ incōsideratus. qz indigne sumis. si nō accedis reuerēter circūspecte⁊ ꝓsiderate. vñ apl's. j. ad Corinth. xj. Judiciū sibi manducat⁊ bibit. qđ apt⁹ insinuat cū subdit dicēs. Jō inť vos multi imbecilles. scꝫ p fidei incōstantiaꝫ. et infirmi. id ē. graui pctō sauciati. et dormiūt multi scꝫ p torporē⁊ desidiaꝫ. O q̄ꝫ graues angustie. o q̄nte angustie me vndiq; affligētes. accedere indigne horrendū est iudiciū nō accedere ex notabili negligētia vel contemptu dānabile est culpa. Beda. Hā cū sacerdos est absq; pctō mortali. et in ꝓposito bono nō bñs legitimū impedimētū. ⁊ non ex reuerentia sed ex negligētia celebrare omittit tūc q̄ntū in ipo est priuat trinitatem laude⁊ gl'ia. angelos leticia. pctōres venia. iustos subsidio⁊ gr̄a. in purgatorio existentes refrigerio. ecclīam xp̄i spūali beneficio. ⁊ seipm medicina⁊ remedio ꝓtra q̄tidiana pctā⁊ infirmitates. Quia sic ait Amb. Si q̄tienscūq; effundit sanguis xp̄i totiēs in remissionē effundit. debeo illū semp accipere vt semp mihi pctā dimittant. q̄ semp pecco semp debeo accipe medicinā. Jtez ꝓuat se oīnibꝫ talibꝫ puenientibꝫ ex sacra cōmunione q̄ sunt pctōꝝ remissio. fomitis mitigatio. mentis illumīatio. interior refectio. xp̄i⁊ corpis ei⁹ mystici incorporatio. ꝓtutū robo ratio. ꝓtra diabolu armatio. fidei certitudo. spei eleuatio. caritatis excitatio. deuotionis augmētatio. ⁊ angeloꝝ cōuiuatio. Jtē nō cōplet sibi iniūctū magne dignitatis obsequiū. nec officiū exercet debite seruitutis dei. ⁊ tñ scriptuꝫ est. Maledict⁹ q̄ facit opus dei negligenť. Jtē ꝓtemnit christi ꝑceptuꝫ de obseruātia hui⁹ sacrāmēti. iō xp̄s cōminatur. Nisi māducaueritis carnē filij hois⁊. Jtem abiicit viaticū sue pegrinationis. exponens se piculo mortis. qz nisi recipiat alimentū corpis christi⁊ vite vegetationē. efficit sicut aridū membrū ad qđ nō transmittit corpalis cibi nutrimentuꝫ. Ultimo quātū in se est euacuat diuinū cultū⁊ latriam creatori debitā ingrat⁹ de bñficijs. Unde ieri. ix. Si q̄s mūdus est scꝫ a pctō mortali. ⁊ in itinere nō fuerit scꝫ aliť impeditus⁊ nō fecerit phase aīa illa de pl'o suo exterminabit. qz sacrificiū nō obtulit deo domino tpe suo. Ergo quātū potes toto conatu p exercitiū boni opis. lachrymarū ꝓtritionē⁊ deuotiōis flāmā expelle a te oēm teporem⁊ negligentiam ne inueniaris respuere tantoꝝ carismatū dona.

¶ Qualiter homo accenditur. et p que ad celebrandum⁊.

Si vis accendi ad amoꝛē ꝓsidera tota mēte ista duo. ¶ Primo illi⁹ sūme caritatis incēdiū q̄ sūma bōitas⁊ benignitas p te vermiculo fetido tam penose sustinuit crucis obprobriuꝫ. ¶ Secōo illi⁹ nobilissimi corpis cibationē. dulcissimāq; sanguinis potionē. Primo attēdas illam beatissimā mortē discutiēs cām. Causa autē alia nō fuit nisi necessitas nr̄e redēptionis. Omis aūt lex p lese maiestatis offenit one offendentē iudicat reū mortis. Huius rei cā cū pctis exigentibꝫ essem⁹ rei mortis p recōpensatiōe tanti debiti miserās deus humane miserie⁊ parcēs nr̄e morti puidit⁊ cōcessit ꝓpriꝫ p morte hoīm cedem fieri aialiū⁊ offerri sibi hostias⁊ sacrificia plationis. vt q̄tiens q̄s peccaret totiēs erat p eo necessariū hostias īmolari q̄ oīa figure erāt⁊ vmbre donec xp̄s caput hūani generis mitteret viua⁊ rōnabile hostia absq; pctō q̄ pomibꝫ hoibꝫ seipm ex amoꝛe offeret ad mortē p nr̄e mortis redemptiōe. Sz quia nō debuit pluries mori. eo q̄ illa vna mors satisfecit p pctis oīb⁹ factis⁊ fiendis. ideo sufficit q̄ illā vnam hostiaꝫ corpis sui

quondã p nobis semel immolatꝫ mortẽs relinqueret q̃tidie a nobis p residuis delictorũ mystice offerendã deo pr̃i p cõmutatione nr̃e mortis cui q̃tidie sumus obnoxij p pctm. Vñ Aug⁹. Iterat q̃tidie hec oblatio licet semel christ⁹ passus sit. qz quotidie peccam⁹ pctis sine quib⁹ mortalis infirmitas viuere nõ potest. Et qz q̃tidie labimur. quotidie p nobis christ⁹ mystice ĩmolatur. Nec ille. Propter ß quicq̃d agit in missa et omis ornat⁹ z cerimonia nihil aliud repzesentat nisi christi passionẽ. ob ß sup omia ẽ necessaria xpi mortis mẽoria in missa. Vñ ipe xps Luce. xxij hoc facite in meã cõmorationẽ. Et .j. ad Corinth. xj. Quotiens cũq̃ mãducabitis zẽ. mortẽ dñi annũciabitis donec veniat scz ad iudiciũ. ¶ Dñ g accedis dic ex toto corde. Ecce celestis pater recolens mortẽ illã vnigeniti filij tui domini nr̃i iesu xpi offero tibi bãc hostiaz quam ipe olim obtulit p mea z toti⁹ mũdi salute. Ecce ad altare tue maiestatꝫ trãsmitto obsisti ad altare crucis ĩmolãdã p nob. Recordare ergo illi⁹ sacrosctã sudoris q̃si guttas sanguinis decurrẽtis in terrã. Respice illam virgineã carnẽ verberib⁹ crudeliter flagellatã. colaphis z alapis cesam. liuoribus tumidã. sputis maculatã. sanguine cruentatã. spinis pforatã. clauis cõfixã. lancea vulneratã. Illa ergo pietas q̃ filiũ tuũ traxit z vicit vt in statera crucis toti⁹ mundi pctã libzares ipa te cogat pr̃ misere nob⁹ misericordi tui. Respice obsecro nõ nr̃a pcta. sz in faciẽ christi tui. Nõ em̃ in iustificationib⁹ nr̃is pcessionũ tuarũ. ¶ Scdo si vis ad amorẽ accẽdi z inflãmari cõsidera illi⁹ sacri corpis cibationẽ dulcissimã. z vide q̃ bonus z suauis est spũs eius in nobis q̃q̃ cõgrua et vtilia puidit nobis pr̃ noster celestis vinificantia alimenta.

¶ Quare necesse sit anie nostre recipe sacramentum.

Quia em̃ rõnalis creatura ad hoc facta est vt sit capax z particeps boni tatis dei. ex q̃ participatiõe viuere z ad beatũ esse q̃uenire debz. sine q̃ ex se ad nihilũ tendit et ad mortẽ sempiternã. nisi p cibũ vinificantẽ iugiter vegeteꝫ ex participatione diuine ẽtutis z glie. Quã participationẽ ideo comestionez voco. qz sicut corp⁹ aniale p cibũ vinificat calefit z impinguat. sic ania rõnalis p spiritũ xpi quo frui debz pleno affectu z intellectu nutrit z inflãmat. Et sicut angeli in patria pleno haustu bibunt de spũ phenni z viuo fonte lumis ac satiant ab vbertate dom⁹ eius. Sic sapiẽtia ante puidit vt rõnales anias hominum q̃s tã care redemit et p grãm magnificauit ac effecit similes angel' dei. cibaret illo pane quo angli nutriunt. sine quo nec illi nec isti viuere possunt, z hoc p aliquẽ modũ cõuenientẽ nobis paruulis. qz impossibile est nobis comedere cũ isto mortali corpe illũ panẽ vite in soliditate ꝓprie forme scz diuinitatis. Jõ vt nobis comestibilẽ cibũ pberet sub forma ꝓuenientiori scz panis z vini corpalis dandũ ꝓpter ꝓuenientẽ similitudinẽ panis ad panẽ. z refectiõis ad refectionem, vt sicut angelos viuentes spũs cibat verbo increato. sic mortales homies cibat ꝙbo incarnato in sacro suscepto, vñ dictuz est. panẽ angelorũ mãducabit homo zẽ. Et ego sum panis viuus q̃ de celo descẽdi zẽ.

¶ Itẽ nota q̃ sicut cura est deo de corpore anialis cuiuscũq̃ puidere illi cibũ cõuenientẽ. sic cura est eidẽ de nutrimẽto nobilissimi sui corpis mystici. qđ est eccl'ia. cui⁹ christus filius dei est caput, nec aliũde debz vegetari z viuere q̃ a capite suo. vt oia membra scz viri iusti vnita z sibĩ nuicẽ coherentia in xpo capite ipius spũ z amore nutriantur p hoc sacr̃m vnitatis z pacis, ac p hoc sicut nõ est vita corpi absq̃ incorpatõne cibi ꝓuenientis ei. sic anie rõnali nõ est vita spiritualis sine incorpatione et inuisceratõne hui⁹ cibi spũalis sibi cõuenientis. Vñ inqt xps. Qui mãducat me viuit ꝓpter me. Nec autẽ est differẽtia inter cõmestionẽ corpalẽ z spũalem. qz ibi cibus cõmestus transit in substãtiã z nutrimentũ comedẽtis. hic vero comedẽs incorpatur xpo z trãsit in amorem z vnitatẽ spirit⁹ xpi, Jdeo dictum fuit btõ Augustino. Nõ ego mutabor in te. sed tu mutaberis in me. id est. in mei similitudinẽ. scz bonitatez. sctitatem zẽ. sicut ignis ferrũ sibi in silitudinẽ cõuertit.

¶ Propter q̃d z ꝓpter quã causam cõmunicandũ sit.

Quarto z vltimo pba teipsum ꝓpter q̃d aut ꝓpter quaz causam accedis. Et hic dirige aciẽ mentis ad duo p cipue. scz ad purũ affectũ z desideriũ sctm.

Secõ ad debitã intentionẽ z ꝓpositũ necessariũ. Primo vide q̃d desideres nec̃pter auariciã aut tumorẽ aut vanã gl̃iam aut cõ suetudinẽ aut alicui⁹ mũdane cõplacentie. aut tpalis fauoris cã accedas sicut mlti debus ist⁹ abutunt ad sui pditionẽ q̃ est datum ad salutẽ. Ue ve ve dñe de⁹ quãti bodie infelices ad sacros ordines accedunt z diuina mysteria accipiũt nõ celestẽ panem sed terrenũ q̃rentes. nõ spm̃ sed lucrũ. non dei honorẽ sed suã ambitionez. nõ salutem aiaz sed questũ pecuniaz. non xpo seruire mũdo corde z corpe in sacris mysteriis sed deliciari. ditari. supbire z luxuriari de pri monio christi z de elemosynis pauperũ ac ecc̃liasticas dignitates ambiẽdo multis litigiis z symoniis pot⁹ rapiũt q̃z assequant, nõ vocati a deo sed impulsi a diabolo tã q̃z datan z abyron. Tu aũt bõ dei dirige vota tua z desideria ad deũ. z vide q̃b affectionib⁹ z desideriis trahi debeas ad sacra mysteria celebrãda. Primo te trahet ꝓscia z remorsio delictoz sperãs p eũ q̃si p hostiã oblationis ab omni pctõ purgari. Secõ tue infirmitatis intuit⁹ z ꝓsideratio. vt cum q̃si medicinã ad te veces. p quã ab oi infirmitate tuearis. Tercio pssura alicui⁹ tribulationis. vt p eũ q̃ oia põt ab omi aduersitate cici⁹ libereris z ptegaris. Quarto desiderii alicui⁹ gre vl spũalis bñficij impetrãdi. vt p eũ cui pi nihil negare potest obtineas. Quinto grãz actio p oib⁹ bñficiis tpalib⁹ z spũalib⁹. tibi z alijs ipex. cũ nihil habeam⁹ deo retribuere p oib⁹ q̃ retribuit nob aliud q̃z calicẽ sa. accipe z sacrificare hostiã laudis id est. iesum xpm. Sexto caritas z cõpassio primoz, cũ p salute viuoz z requie defunctorũ nihil efficaci⁹ interpellet q̃z christi sanguis effusus in remissionẽ pctoz. Septimo laus dei z sctoz, cũ nihil habeam⁹ quo possimus deũ et sctos p sua dignitate laudare. q̃z christũ sacramẽtalit deo pi offerre z immolare. Octauo dei amor z dilectio. vt eũ inuites ad te. ac p iuisceratõnẽ spiritual refectiõis in teipo eũ delectabiliter amplexeris. Nono sitis z desideriũ augendo gre, qz hoc sacrm̃ fontẽ cõtinet grãrũ z sanctificationũ. z actorẽ cõtinet salutis dñm nr̃m iesum xpm. Ideo dicit eucharistia. id ẽ. bona gra. Cetera vero sacramẽta fluenta sũt z riuuli grãrum quib⁹ sanctificamur. Decimo ardor z suspiriũ q̃ totis visceribus virtute hui⁹ excessiue caritatis z dulcissime refectionis cupias sc̃ificari ab omi inq̃namẽto carnis z spirit⁹ z eripi ab oĩb⁹ periculis z tentatiõib⁹ ac insepabiliter vniri xpo saluatori z cõseruari in suo amore. Uñ inquit xps Johis xvij. Pater q̃s dedisti mihi. volo vt vbi ego sum illic sint mecũ. vt sint vnũ sic nos vnũ sum⁹. ego i eis z tu i me vt sint ꝓsummati in vnũ.

¶ De latria que soli deo debetur.

Secundo dirige mentẽ tuã ad debitam intentionẽ z ꝓpositũ circa ea q̃ agere debes. Tria autẽ sunt q̃ celebraturus intẽdere debes. sc̃z deũ p latriaz colere. xpi mortẽ memorari. z totã eccl̃iaz iuuare. Primo intendas deũ p latriã colere. Cultus autẽ latrie est honor soli deo impensus summo creatori ex debito seruitutis quo obligamur nõ solũ nr̃a sz nosipos impendere p suo honore et p eo mori si expediret ad recognitionẽ beneficioz suoz z sue immẽse bonitatis nob ostense, z cõtrito corde z spũ humiliato et toto affectu. actu z habitu. gestib⁹ et signis ꝓsternentes nos ante oculos sue maiestat̃ z sacrificijs ac muneribus eũ venerãtes referam⁹ ad ipm omnẽ spem nostrã z desideriũ nr̃m tanq̃z in finem vltimũ, z in eũ a q̃ omnia sperãtes p pter que omnia expectãtes ab eo meritoz z retributionẽ bonoz nostroz z maloz p̃m retributionẽ iustitie sue suiq̃ beneplacti.

¶ De dulia.

Huius quoq̃ sanct̃ exhibet honor z deuotio que dicit dulia. q̃ nõ est cultus nec adoratio sed subrogatio et inuocatio, vt sint apud deũ aduocati, p nobis. z omnis reuerẽtia q̃ eis impendit ꝓpter deum cui sunt cõiuncti exhibet. Deus autẽ debet a nobis in imensum timeri z honorari z amari. Primo ex ꝓsideratiõe sue omnipotẽtie z iustitie qui nos plenissimo inferno dãnare põt z saluare. Est etiã sũme timendus. Ex q̃ eĩ timore orit dolor de peccatis. pudor. suspiria. lachryme. tunsiões pectorũ. supplicatiões. ieiunia. disciplinę. peregrinatiões z hmõi. ¶ Secõ ex ꝓsideratione sue sapie z maiestatis sũme est honorandus. Ex q̃ nãq̃ orit veneratio z reuerẽtia. genuflectiones z incuruatiões. pstratiões. oziones. purificationes. ꝓfectiões. munditia sacroz vasoz. paramentoz oznatus z decor. festiuitates. celebritates et solẽnita-

tes luminariū. cant⁹ psalmodie. hymnoꝝ. lectionū ꝛ hmōi. ¶ Tercio ex cōsideratiōe bonitat⁹ ꝛ clemētie est infinite amādus. Ex hoc aūt amore oriunt grāyactōes. laudes hymni. bñdictiōes vota sctā ꝛ incensatōes ꝛ huiusmodi.

¶ De intentiōe celebrātis missaꝝ solēnia.

Intendere debes vt ex freqntatiōe diuini cult⁹ nomē dei in nob sanctificet, vt a nobis p sctitatē vite glorificet in mūdo, vt crescat in orbe cult⁹ et honor dei. vt cognoscat tot⁹ mundus nos esse clericos vn⁹ veri dei ꝛ saluatoꝛ iesu christi. Intendere debes ꝛ mēorari xpi mortē. Et de ꝑ dictū est sup. Intēdere debes totā ecclesiā iuuare. vt scz. ꝓponas deū orare p papa. cardinalib. ꝑtiarchis. archiepis. epis. doctoribꝫ. rectoribꝫ. sacerdotib. clericis. monachis. religiosis. monasteriis. ꝛ oibus xpō famulātibꝫ. p regib. ducib. ꝓncipib. ceteris nobilibꝫ. p ꝑginib. viduis. orphanis. pegrinis. afflictis. captiuis. debilibꝫ. infirmis. et ꝓ oīm pl'o dei. Etiā p paganis. scismaticis ꝛ hereticis vt quertant⁹ ad deū vez ꝛ sctē ecclesie vnitatē. Itē in speciali orare debes p aliquib causis. caris. s. parentibꝫ ꝓsanguineis ꝛ amicis deuotis ꝛ tibi recōmendat⁹ ac in tua ozone sperātibꝫ. Itez singularissime ꝓ teipo. et si aliquē ꝓdictoꝝ fideliū ꝓcipue ꝓpter odiuꝫ vel rancoꝛe excludis. vt non sit particeps tanti beneficij mortalit⁹ peccas agens cū odio diuina mysteria.

¶ De confessione celebrātis facienda.

Bis ꝓmiss⁹ postq̄ ex ruminatione ꝓdictoꝝ in meditatiōe tua exarserit ignis in corde tuo euome ꝛ purga feces pctoꝝ tuoꝝ spū cōtrito ꝛ humiliato memorās quāta cōmisisti cogitatiōe. verbo ꝛ ope. quāta bona omisisti que facere debuisti ꝛ potuisti ꝛ veniēs ad spūalē medicū ꝛ ꝑem dic pctā nō cōmuni et generali ꝓfessione. vt quidā duri corde faciūt palliātes folijs ꝝboꝝ in generali ꝓfessione sua enormia pctā. et absq̄ verecūdia et dolore talit⁹ ꝓferētes vt etiā i plateis possent talit⁹ absq̄ ruboꝛe ꝓfiteri. hec nō est ꝓfessio. sed deceptio ꝛ derisio. ¶ Sed si vis sanari aperire et apte q̄ post ꝓcedentē ꝓfessionem egisti nō solū opa sed ꝛ cogitatiōes quersas. q̄rū delectatio mentē maculat. nō soluꝫ mortalia sed etiā venialia grauiora que ꝓsciam le dunt ꝛ mordēt. Cetera p modū generalem breuit⁹ ꝛ clare exꝑme. Deinde pacta penitētia tibi iniuncta. decanta illos quinq̄ psalmos. scz. ¶ Q̄ dilecta. Benedixisti. Inclina. Credidi. De ꝓfundis cū suis ꝑsicul' ꝛ oꝛonibꝫ. Dic etiā si tps supetit illā oꝛonē. summe sacerdos. q̄ valde efficax est et deuota. postea ꝓcedēs ad altare recole xpm euntez ad crucē ꝛ fige coꝛ ad ea q̄ in passione gesta sunt. legas clare et distincte ea q̄ legēda sūt nō multiplicādo collectas nimias nec alia legendo ex deuotione vel arbitrio ꝓprio q̄s quod a sctis pribꝫ institutū est.

¶ Quō sacerdos celebrās se habeat infra sacrum canonem.

Cum autē ꝓueneris ad sacrū canonē recollige mentez ne p diuersa vageť. appone diligentiā magnā in signis et actib. maioꝛē in ꝝbis. maximā in intentiōe. Primo ꝓpter ꝓtinētiā diuinitat⁹ immēse. In memēto tā p viuis q̄s p defunctis nō fiat cū voce ꝛ ꝝbis cōmēdatio. sz tm̄ mente discurre p quasdā ꝑsonas magis intimas. ceteras q̄s recollige sub cōpendio referens intentōnē ad oēs p quib antea ozasti siue ozare ꝓmisisti. Dū aūt ꝓueneris ad Qui ꝑdie. dirige mentē ꝛ intentionē tuā ad faciendū id qō intellexit xp̄s in sua cena. et qō intendit sctā m̄ ecclia. In cōione autē pausa paulisp. et dic nō linguavl' labijs sed coꝛde. Dñe mi ꝺs es tu. ꝛ ꝺs sum ego vt p̄sumā te mittere in latrinā fetidā coꝛporis mei ꝛ aīe mee. Ut ꝺd me feciſti vt tibi iniuriam hāc exꝑecrandā facerem. Mille em̄ lachrymarū anni nō sufficerēt ad tam nobile sacramentū semel digne ꝓcipiendū. quāto magis ego miser indign⁹ sum ꝺ q̄tidie peccato et incoꝛrigibilis ꝑseuero. et in pctis accedo. sed in infinituꝫ maioꝛ est misericordia tua q̄s misꝛia mea vnde ꝓfisus de tua pietate p̄sumo te sumere. Hec em̄ duo maxīe requirunt⁹ ad congruā ꝓceptionē sacramēti scz. ꝑfunda humilitas cū annihilatōe sui et cōpassio mortis christi.

¶ Quomō se habeat sacerdos post cōmunionem sacram.

Post cōmunionē si nō sentis aliquā spiritualē refectionē signū est spiritualis infirmitatis vl' mortis. Ignez posuisti in sinū et nō sentis calorem, mel in oze ꝛ nō sentis dulcedinē. Si vero ꝓsolationem sentis aliquā nō tibi tribuas sed sue

bonitati immẽse que etiã et malos et indignos cõsolat. z dicas in corde tuo. Ad me am miseriã detestandã me cõuicit bñficijs suis. Si mihi pctõri talia fecit, q̃d faceret si vitã meã correxero. Ideo totis viribꝫ volo me mutare z sibi semp adherere. Hoc aũt non reputes te posse tuis viribꝫ sed auxilio gr̃e eius. Qõ ipe oibꝫ nob ꝑstare dignet. A.

Explicit tractatus de ꝓparatõe ad missam doctoris seraphici sancti Bonauẽ.

Opusculũ Bonauẽ. de instructõe sacerdotꝫ ad se ꝓpandũ ad celebrandũ missam.

AD missam celebrandam sex ꝓsideratões attendende sunt. Primũ est rõnis discretio respectu veritatis. vt sc̃z sciat q̃s q̃d recipe debeat. Quid. qz vex deũ q̃ fecit celũ z terrã. z vex hoiem q̃ p nobis pepẽdit in ligno. Quis qz hõ nõ bestia p pctm̃. vñ p ceterꝫ repellat a se sacerdos bestialitatẽ pctĩ. Scõm mentis deuotio rõne eiꝰ sctitatꝫ. Debet em̃ ꝓsiderare q̃ quẽ recipim⁹ sctũs sctõz est z ois sctitatꝫ origo, z idõ q̃ntũ põt sctẽ et deuote accedat ad ip̃m. a se expellens oẽm pctĩ rubiginẽ p lachrymax cõpunctionẽ z oẽm mẽtis amaritudinẽ p orõnis dulcedinem deuotionẽq̃. Terciũ ẽ animi reuerẽtia respectu maiestatis, vt. s. ad tã excellentẽ dñm vereat accedere tã vilissima creatura. Si em̃ añ impatorẽ nõ esset dignꝰ stare hõ infectꝰ putredine, q̃nto magꝭ dñm recipe in sacro altarꝭ indignus z miser hõ. cuiꝰ oẽs iusticie sunt sicut pañ⁹ mẽstruate. et si iusticie sunt tales, q̃lia sunt pctã. equidẽ indignissim⁹ ẽ ad hoc ois hõ. Consideret tñ q̃ maior dignatio sua q̃z dignitas nr̃a. sua benignitas q̃z miꝭia nr̃a. Quartũ est amor z desideriuz cordis rõne sue bonitatis. vnde multũ cauere debz hõ ne cũ tedio aut corpis torpore ad illud sacramẽtũ accedat, in q̃ ꝓtinet sũma bonitas z infinita iocũditas. Vñ mirũ videt quõ i ista receptor hõ nõ liquescat amore calore q̃. z quõ nõ absorbet suauitas dulcore. Cõsideret ibi corpus dñi sui si vult ad amorez accendi, z illꝰ nobilissimi corpis z sanguinis cibationẽ si vult desideriuz puocare et tandẽ refici puocatꝰ. Quintũ est, p se z alijs affectuosa depcatio z hũilis i ꝑmone rõne sue clemẽtie. Ab ipo em̃ secure põt petere. q̃ dixit. Petite z accipietꝭ. q̃rite z inuenietis. Et ad ꝫ credo maxime istud sacr̃m esse. vt postulet venia z gr̃a impetret in oblatione isti⁹ excellentissimi holocausti. Extruz est totꝰ hois diligẽtia respectu sue immẽse nobilitatis siue nobilissime immẽsitatis. Si em̃ cũ diligẽtia magna q̃s seruit alicui ꝓncipi singulari. tãto maiori diligẽtia debet sacerdos dño suo mistrarez oĩ vigilãtia ptractare illud dignissimũ sacr̃m ac si nihil faciendũ esset aut nunq̃ aliud facere deberet. Ecce ibi dz esse attentio tota, pbatio sufficiens z distincta, vt nil ꝓfusuz aut diminutũ fiat, dz etiã nihilominus ꝓtractatio fieri, pulcra z discreta ac oĩ honestate ornata. vt sic ibi oẽ̃ia cũ sũma diligẽtia opet sacerdos. Ad ꝫ ꝓsulo cuilibet sacerdoti. vt p ceterꝭ hominibꝫ se oĩ tpe ab oibꝫ que aliq̃ mõ cor suũ habitaculũ regis sui polluere pñt siue pauꝫ siue multũ tã occasionaliter q̃z actualiter elõget se quãtũ põt. Tũc aũt ꝑcipue cũ ad missam vadit celebrandã a cũctis se abstineat quãtum põt, z se totũ recolligat in seipõ, vt nec sensus nec cogitatio ad aliud diffundatur, suã ꝓsciam discutiat diligent̃. z qđ inuenerit lauandũ lauet habũdãtia lachrymaꝝ, vadat ad ꝓfessorẽ suuz z extra euomat oẽ̃a venenata. z ĩmediate pcra pñia si tũc facere poterit. itez recolligat semetip̃m. z ad diuinã maiestatẽ eleuet mentẽ suã. z ꝓsideret diuinã magnificentiã, z ad ꝓriã miseriam vergat. vt sic videat q̃z magnus est dñs z q̃z paruus est ꝫ. ĩmo van⁹ z inutil̃. Intret q̃ntũ põt in deũ. z in seipõ inq̃ntũ potest ad nihilũ redigat. z cũ fuerit abstractus z diuinus effectꝰ. q̃si nihil aliud videat. nihil aliud sentiat nisi deũ. z ꝓter deũ oẽ̃a reputet vanitatẽ, tũc cogitet q̃lis fuit erga nos dilectio dei nr̃i q̃ sic p vili re. ĩmo p tã detestabili voluit sic vnire sibi vilẽ. z in ea vilissima z abhoiabilissima tã turpia voluit sustinere. Tũc rumiet illã magnificẽtiã caritatꝭ z illo ineffabili ardore iflamet, z cũ ignit⁹ fuerit caritate circa dilectũ adaptat viscera pietatꝭ p se vilificato afflictor letalit̃ vl̃nerato ꝓpa tiat. intra se oĩa ista vulnera trãsformet, ac si ipemet eẽt letalit̃ vulnerat⁹. z magꝭ xpi vulnera. z nũc q̃ntũ in isto vulnere q̃ntũ in illo passus sit mediteť. Nũc q̃nta fuerit illa flagella extimet diligent̃. Et cũ sic i ista meditatiõe cũ xpo fuerit crucifix⁹. q̃ i isto exigit marie sacro, Tũc cogitet q̃ illã nobilẽ carnẽ in cruce ara ĩmolatã, p nob dignat⁹ ẽ va-

rei cibū ꝛ sanguinē ei⁹ effusuꝫ ꝓ redēptiōe
būani generꝫ de latere suo in potū. Nunq̄
credas q̄ sāguis ille quē recipim⁹ i altari sit
extra corp⁹ ei⁹. Sz tm ꝛ effusuꝫ ꝓ nob i pas/
sione recipe debē⁹ sub illa intētiōe. Tūc ei⁹
dilectionē circa nos ꝑsideret ꝛ rumiet illū
magnificētiā facti, ꝛ ℔ q̄ntū p̄t; q; vix p̄t ali/
quā inuestigare scintillā tā imensi amoꝫ dñi
in ℔ magnifico sacr̄o. Et cū bñ ruminabit
istud magnificū sacr̄m saluatoꝫ iā q̄dā dul
cedine celesti inducē⁹ hūlit ꝛ reuerent acce
dat ad ℔ sacr̄m, ꝛ cū oi diligētia, psequat ad
bibitꝫ ꝛ alijs circūstantijs q̄s in p̄ncipio h⁹
tractat⁹ tractau. Cū aut̄ recipe debuerit.
aliq̄ poterit p̄meditari si placet, vtpote di/
cat i corde suo. Ad illud tā nobile sacr̄m re
cipiendū nō sufficerēt mille ānі ad p̄patio/
nē ꝺdignā, q̄ntomagꝫ ego miser ꝛ indignus
sum q̄ q̄tidie pecco incorrigibil⁹ ꝑseuero et
imp̄pat⁹ accedo. Quare dñe me fecisti, vt ti
bi execrādā iniuriā facerē q̄ te pono i la tri
na petōꝝ aie mee: q̄m nō ē cloaca magꝫ feti/
da q̄ peccatrix aia mea, vtinā hāc imundā
aiam aliq̄s fluui⁹ cōpūctōis discurrisset. vt
ibi nō fuisset tanta petōꝝ sanies ꝙgregata.
Dñe q̄d est ℔ nūq̄d ibi te ponere debeo. sz
in infinitū maiorē mia tua, q̄ nr̄a miseria.
ꝛ iō de tua benignitate ꝙfidēs te p̄sumo su/
mere, vt sic infirm⁹ accedā ad medicū dul/
cissimuꝫ, vt tua liberer medicina. Quāto ei
plus infirm⁹ suꝫ, tāto pl⁹ indigeo de⁹ me⁹.
ꝛ in liberatiōe mea magꝫ apparebit tue imē
sitas pietatꝫ. Accedā ad deū meū ꝙfidēter.
q; infinite sunt mie ei⁹ ꝛ secū fruar bonorū
delicijs, ingrediar ℊ spōsa ad sponsuꝫ. secū/
q̄ volo inseparabilit cōmorari. Nolo amplꝰ
alteri adherere vt cū ipo solo gaudiū habe
am sine fine. Hec ꝛ alia que dicere voluerit
corde dicat. nō ore. q; nō credo expedire ibi
p̄ferre alia q̄ illa q̄ in canone cōtinent. Et
nota q̄ ꝑm meū videre ad efficacit recipien
dū valet cōpassio xp̄i ꝛ vilificatio ꝛ ānihila/
tio sui. q̄ntū p̄t vilis fiat ꝛ indign⁹ in oculis
suis q̄ recipe debet. Cū aut̄ sacr̄m expletuꝫ
fuerit cogiter i corde suo p⁹ tā nobilē cibuꝫ
nolo stercora degustare, ꝛ cū ipe sit sūma io
cūditas nolo de ceco affici circa aliquā crea
turā. Si aut̄ affectōem ibi nullā habuit. re
cogitet signū esse ifirmitatꝫ vl⁹ mortꝫ. Ignē
em posuit i sinuꝫ calorē nō sentit. mel posu
it in ore ꝛ dulcedinē nō p̄cipit. Et iō tal⁹ mi/
seriā suā recognoscat ꝛ muter i melꝰ vitā su
am. Si ꝙo refectionē ibi recipit nō sibi at/
tribuat sz infinite diuie maiestatꝫ bonitati
q̄ se ad bonos ꝛ malos extēdit ꝛ dicat i cor
de. In me dñs opat mirabilia ad detestati
onē miserie mee ꝛ ad q̄incēdū bñficijs ini/
q̄tatē meā magnā. Hā me mortuū fecit sen
tire ꝛ vermē vilissimum celestia degustare.
Si mihi petōꝝ talia fecit dñs, q̄d faciet si
corr̄exero vitā meā. ꝛ ꝓtinue voluero i me/
li⁹ ꝓmouere ꝛ celestib⁹ dedicare meditatōi/
bus ꝛ sibi soli de ceco adherere. q̄s tū face/
re potuit auxilio dñi nō ꝓpria ꝙtute, ꝛ sic co/
gitat sic ope adimpleat. Oratio. Dñe
deus meus quō ausus sum te alloqui vilis/
sima creatura. naz fetidissim⁹ sum. horribil⁹
sum. sterc⁹ vermisq̄ neq̄ssim⁹ ꝛ vanissimus
hō. Tu aūt de⁹ deoꝝ dñs dñantiū omne bo
nū bonestū ꝛ pulchrū. ois vtilitas. ois ame
nitas. ois suauitas, fons splendoris. fons
melodie. fons odoꝝ. fons dulcoꝝ. fons a/
moꝝ ꝛ intim⁹ dilectōnis ām̄plex⁹, ꝛ tu rogas
me ꝛ ego fugio. de me es sollicit⁹. de te ñ cu
ro. mihi sp̄ fuis. ꝛ ego te sp̄ offendo. te mihi
tribuis. ꝛ ego te ꝓtēno, me ℊ vanitatē ꝛ nihil
diligꝫ. ꝛ te infinitū ꝛ ienarrabile bonū sper
no, fetorē. horrorē. mortalē dolorē tibi o be
atissime benignissime amātissime sponse p̄
pono. pl⁹ me allicit creat̄a q̄s creator. vani/
tas q̄s et̄nitas. detestabilissima miseria q̄s
sūma felicitas, pl⁹ me inclinat sordes q̄s ele
uet pulchritudo. fuit⁹ q̄s magnitudo. ama
ritudo q̄s dulcedo. Hā meliora sunt vulne
ra diligēt̄s q̄s fraudulēta oscula inimici. ꝛ tñ
pl⁹ approbo hoc affectu fraudulēta oscula
q̄s vulnera diligēt̄s. Sed ne remiscar̄s dñe
delicta mea vl⁹ parētū meoꝝ sz pietatis tue
viscera ꝛ dolorē tuoꝝ vulneꝝ, nō q̄ ego sed
q̄ tu ꝙ me sustinuisti ꝙsidera. si me vt oñdis
diligꝫ, cur me relinq̄s. cur fatigari ꝑmittis.
De ℊ amātissime tene tūore. restrige amo/
re. q̄eta dulcore dulcissime spōse neḡo. ne/
scio. tibi volo fuire. tibi adherere toto cor/
de. īmovix picula amare. ℔ opari i me tu po
tes. tu scis. tu vis ꝛ a me exigis. Quid ℊ de/
ficiā i bñplacito meo l⁹ tu i tuo. Obsecro vt
nō ꝑualeat hō sz ōs, nolo i hac ꝓprietate de/
ficere. ñ succūbere. sz succurre festināt. vinē
do luxurioſe. ꝛ me nīs ꝛ tuas creat̄as lasci/
ue amādo. torā meā subam dissipaui, nunc
recognoscēti miseriā ꝛ penuriā meā. fame/
lico appetitu ad paterne miscōie viscera re/
deunti me oculis tue pietatis agnosce. ꝛ di

gnare me ra dñs tue gr̃e letabũdis occur/
rere. z cũ amplexib⁹ pacis z q̃etis largiaris
oscula. Et recognosco q̄ in celũ z in totam
curiã celestem z ecclesiã romanã. imo ĩ om/
nem creaturã tuam. et coram te. te contem/
pto peccaui, et malum coram te feci. z certe
nõ sum dign⁹ vocari filius tuus. nec mer/
cennarius. etiã seruus. aut aliqua vilissima
creatura, sed miserere mei et dele iniquita/
tem meã. vt iustificeris in ꝓmonibus tuis z
vincas cũ iudicaris, q̄ dicũt anie mee non
est salus ipi in deo ei⁹. Obsecro iube vt de
tur mihi caritaꝫ stola. fidei feruẽtis annu/
lus, in calciamẽtis z eleuãtis z ꝓfirmantis
spei ꝓtegãtur pedes. vt sic ebrius tuo san/
guine tot⁹ in te resoluar amore. Intret do/
lor tuus intima mea. z omnẽ amorẽ expiet
alienã, sed tecũ crucifixus mũdo. vt sic mor
tuus. vita mea sit tecũ abscõdita in deo. O
vita mea. vita felix. que abscõdita est ipi mũ
do. et satiata ipi christo. in deo centro suo q̃/
eratur, vnũ est mihi necessariũ. z solũ vnuz
quero. Abscedat ergo fantasmarũ multitu
do, vnus est dilect⁹ meus. vn⁹ est amor me
us iesus christ⁹. de⁹ meus. sponsus meus.
Nihil ergo sapiat. nihil delectet. nihil allici
at nisi iesus christ⁹. totus sit me⁹. totus sim
suus. et fiat cor meũ vnũ cũ ipo. nihil me iu
dicans scire. vel amare vel affectare, nisi do
minũ iesum christũ z hũc crucifixuz. Ergo
bone iesu recollige me visceribꝫ. refice vbe/
ribus. et inebria vulneribꝫ. Euigila g̃ ania
mea ad viscera cõpassionũ. quibꝫ plorauit i
infantia sup hierusalẽ. sup lazarũ et in cru/
ce. imo in illis sup te. z regrediat fluuius de
loco voluptatis. ad rigãdũ paradisum qui
est in q̃tuor capita diuisus. Si em̃ egredi
ebat fluuius lachrymaꝝ de loco voluptaꝫ
z omniũ deliciaꝝ, quãto magis debet egre
di de loco omniũ spurciciaꝝ. Ergo bone ie
su summis delicijs plenus. plorasti, euigila
etiã ania mea ad verba instructionũ. exhor
tationũ z pmissionũ. q̃ de verbo vite eter/
ne habes. Euigila ad exprobratões. vulne
ra. illusiones z occisiões. ad dolores passio
nis z cõpassionis. Attẽdite inq̃t et videte si
est dolor sicut dolor me⁹. imo dñe accedaz
z videbo si est amor sicut amor tuus. Et iõ
nihil nisi te ꝓpter te volo amare. Tu domie
me iniquũ pessimũ z ꝓpẽptorẽ tuũ vilissimũ
fetorẽ stercorũ. z horrorẽ vermiũ amasti tã/
tũ vt tanta p me dignaref pati z sustinere.
Et ego te infinitum bonũ pr̃em pũssimũ.
sponsum dulcissimũ oĩs pulchritudinis z
suauitatis fontale ꝓncipiũ. nõ tm̃ diligam
vt saltẽ moriar p te. p te mũdo. imo moriar
z mihi vt totus tecũ affixus ligno. nihil sen
tiam nisi te. vt viuã iam nõ ego. viuit aũt in
me christus. Quid g̃ retribuã dño, p oĩbus
q̃ retribuit mihi. Calicẽ sa. ac. z no. do. iuo.
Sic g̃ calix ꝓtinuus in corpe saltẽ supha/
bundãtis gr̃e radicet in corde. melos diui/
ne laudis diffundat, q̃re cõtinue ac indefi/
nenter in ore laudabo deũ meũ ĩ vita mea,
psallã deo meo q̃diu fuero. Jocũduz sit ei
eloquiũ meũ. ego vero delectabor in dño.
leuabo z oñdã ei facie mẽtis, z in auribꝫ ab
ore meo resonabit ĩmẽsa gr̃aꝝactio et ma/
gnificẽtie sue laudis. Recedãt g̃ de cetero
oĩa vetera de ore meo z de aĩa mea. q̃ deus
scientiarum dñs est. z ipi prepantur cogi/
tatiões z voces. Arcũ fortiũ supabo z indu
ar ꝑtute exalto. Gaudens gaudebo in do/
mino solũ. z implebit cor meũ iubilo, z om/
nia ossa mea exultabũt in deo meo. q̃ torũ
me offerã saluatori meo. Quiescet cor meũ
in dulcedine bonitaꝫ ĩmẽse. Laudabo ex/
cellentiã gl̃ie sũme, z seq̃r vestigia passionis
acerbe. corp⁹ ꝓculcet. cor eleuet. Laude ꝓ
repleat os meũ. vt die ac nocte dei mei ma
gnitudine tãte vite irremissibilit̃ quiescãt.
Abscedat vanitas. accedat diuinitas. trãs/
formet caritas. z fiam tot⁹ diuinus, aperiat
cor meũ. apinant vulnera, iũganf intima et
fiant vnũ cũ christo. Amen.

Vnum necessarium

ARripe illã z exaltabit te. z glorificabe/
ris ab ea cũ illã fueris amplexat⁹. Da
bit capiti tuo augmenta gr̃aꝝ. z coronam in/
clita proteget te. Prouerbiorũ. iiij.

Gloria in excelsis

Gloria in excelsis deo z gr̃aꝝactio et vox laudis. q̃
nunc p ꝓphetica mysteria. nunc p
oracula de celis lapsa. nunc p lectionẽ cuã/
gelicã. nunc p apostolicã tubã multiphariẽ
multisq; modis ad honorẽ ꝑginis matris re
gine celoꝝ ac angeloꝝ sinceriss̃ime nos in/
uitat ac incitat. vt p ipius sctã merita omni
acceptione dignissima. ex infernoꝝ claustrꝫ
arreptos. ãgelice militie nos ascribat. Ũ
licet Salomon ꝑba ꝑdicta de sapia prule
rit. spũs tm̃ sctus illa ad virginẽ ꝓcellentem

mariã intellectu mystico reflectit. In quo verbo vos amice charissime ad ipi⁹ amorẽ est alliciens. vestrũq; cor ad ipius amplexũ varijs pmissionib⁹ attrahens z demulcẽs. Assignat aũt vobis assecutura q̃ttuor dona mirifica. si tã preclara puella nexu spũali vobis fuerit iuncta z brachijs desideri orũ feruentiũ a vobis cũ magna reuerẽtia z deuotione amplexata. Primo affert vobis exaltationẽ. ibi. z exaltabit te. Scõo glorificationẽ. ibi. z glorificaberis ab ea. Tercio grãz habundãtiã. ibi Dabit capiti tuo augmenta grãrũ. Quarto viriditatẽ ppetue immarcessibilẽ coronã. ibi. Corona inclita ꝓteget te. Unde rogo carissimez desiderãtissime ne tã nobilẽ z speciosissimã ꝟginem repellatis. ne tã admirandã reuerẽdissimã reginã virginẽ mariã vilependatis. Ne si a vobis ꝓtemptã se viderit (non dico tantis fraudemini. verũ qõ absit) mala ppetua incurratis. Quapropter ad obsequẽdũ ei sinũ mentis extendatẽ ad laudandũ z glorificandũ eã cor ꝓparate. linguã laxate accelerate famulatu illi placere festinate Cõstat em̃ q̃ ex ipius accessu remanebitẽ deuotior. ex ipi⁹ tactu mũdior. ex ipi⁹ amplexu virtute z grã pfusior z nitidior. Et vt tãtor bonorũ vobis aliquã occasionẽ ꝓferã mitto vobis ipi⁹ virginis sacratissime psalteriuz ex scintillula mee paucule intelligẽtie grãz aduersis ꝓcõnjs eã extolletis. Aũc ipi⁹ virginitatẽ z castimoniã. Aunc ei⁹ fecunditatẽ z sanctimoniã. Aunc ei⁹ largitatẽ siue clemẽtiã. Ibi efferetis eã velut plenã omi grã. velut repletã omi scientia. velut illustratã omi sapia z intelligẽtia. Ibi benedicetẽ fructuz ventris gliosi. mẽbra corpis sctĩ. et ꝓgatiuas anie omi sctitate pollẽtes. Ibi ad ipius laudẽ inuocabitẽ choros angelorũ et sctorũ nationes boim. insulas gentiũ. celũ z pulchritudinẽ luminariũ. ac totũ orbem terrarũ. Ibi eã rogabitis vt destruat vires spũaliũ hostiũ. vt vobis impetret veniam peccaminũ. vt vobis reddat placabilẽ terribilem iudicẽ. z vt vestrũ finẽ sua illustret presentia vobisq; obtineat gaudia sine fine mãsura. Igit̃ o charissime hoc tantillũ munusculũ ꝓmũ vobis oblatũ gratanter suscipite. fructũq; et eo ꝓferre satagite. z in eo matrẽ dei frequẽti⁹ collaudate. si forte pijssima sup vos suũ cõuertat amabilez vultũ. ad suũ amorẽ vos recipiens. vestraz aniam in pñti recreans z reficiẽs. z in futura gloria coronã de lapide ꝑcioso vestro capiti supponens.

¶ Incipit psalteriũ beate ꝟginis cõpilatũ ꝑ seraphicũ doctorẽ sctm̃ Bonauenturaz episcopũ Albanẽsem. necnõ sctẽ Romane ecclie pb̃yterũ cardinalẽ. in honorẽ genitricis dñi nr̃i iesu christi tot⁹ humani generis saluatoris.

Beatus vir qui diligit nomẽ tuũ maria ꝟgo. gr̃a tua aniam ei⁹ ꝓfortabit. Tãq; aq̃rũ fontib⁹ irrigatũ vber. i eo fructũ iusticie ꝓpagab. Bñdicta tu int̃ mulieres. ꝑ credulitatẽ cordis sctĩ tui. Uniuersas em̃ femias vinces pulchritudine carnis. supas angelos z archangelos excellentia sctitatis. Discõia tua z gr̃a vbiq; p̃dicab. de⁹ opib⁹ manuũ tuarũ benedixit. Gloria patri et filio.

Quare fremuerũt inimici nr̃i. z aduersum nos meditati sunt inania. Protegat nos dextera tua mr̃ dei. vt acies tribil ꝓfundẽs z destruẽs eos. Uenite ad eã q̃ laborat z tribulati estis. z dabit refrigeriũ aiabus vr̃is. Accedite ad eã in tentatiõib⁹ vestris. z stabiliet vos serenitas vultus eius. Bñdicite illã in toto cordevno. mia em̃ illi

Domina q̃d. Quis plena ẽ terra. Gl̃ia. multiplicati sunt q̃ tribulãt me. in tempestate tua pseqũr z dissipabis eos. Dissolue colligatiões impietatis nr̃e. tolle fasciculos pctõr nr̃or. Miserere mei dña z sana infirmitatẽ meã. tolle dolorẽ z angustiã cordis mei. Ne tradas me mãib⁹ iimicor meor z in die mortis mee ꝓforta aiaz meã. Deduc me ad portũ salutis. z spm̃ meũ redde factori z creatori meo. Gl̃ia patri.

Quam inuocarẽ exaudiuisti me dña. et e sublimi solio tuo mei dignata es recordari. Arugiẽtib⁹ ꝓparatis ad escã. z de manibus q̃rentiũ me liberabit gr̃a tua. Quã benigna est mia z pietas tua. in omes q̃ inuocãt nomẽ sctm̃ tuũ. Bñdicta sis dña in eternũ. z maiestas tua in sct'm. Glorificate eam omes gentes in ꝟtute vr̃a. z cũcti ꝓpli terre extollite magnificentiã eius. Gl̃ia.

Uerba mea auribus ꝑcipe domia. z neglige quertas a me speciositatem vultus tui.

Conuerte luctū nostrū in gaudiū. z tribulationē nostrā in iubilationē. Corruāt ante pedes nros inimici nri. virtute tua eoꝝ capita conterank. Benedicat te oīs lingua. et nomen sctm tuum confiteak omis caro. Spiritꝰ em tuus sup mel dulcis. z bereditas sup mel et fauum.

Domina ne in furore dei sinas corripi me. neqꝫ in ira eiꝰ iudicari. Propk̄ honorez nois tui dña. ꝓpiek̄ nob fructꝰ gl̄iosi ventrꝫ tui. De porta inferi z ō vētre abyssi. tuis sctis p̄ciby libera nos. Apiank̄ nob ianue sempiterne. vt enarremꝰ ineꝛnū mirabilia tua. Quia nō mortui neqꝫ q̄ in iferno sunt laudabūt te dña. sed q̄ tua gr̄a vitā ek̄

Domina mea in te Cnā obtinebunt. speraui. de inimicꝫ meis liba me dña. Cōclude ora leonis z dentes eiꝰ. z labia psequētiū ꝓstringe. Nō morerꝫ ꝓpter nomen tuū. facere nob mīam tuā. Splendorꝰ vultꝰ tui fulgeat sup nos. vt kuek̄ ꝓscia nr̄a apud altissimū. Si pseqtur inimicꝰ aīam meaꝫ. dña adiutorio tuo ꝓforter. ne vibret gladi

Domina. dñs nr̄ fa (um suū ꝓtra me. ctus ē frat nr̄. z saluator nr̄. Ut ignis i rubo z ros in vellere. descēdit in te eternuꝫ ꝑbū dei. Spūsctō fecundāte. obūbrauit tibi virtꝰ altissimi. Bñdictꝰ sit mūdissimꝰ cōceptꝰ tuus. bñdictꝰ sit partꝰ tuus ꝰgineus Bñdicta sit mūdicia carnis tue. bñdicta sit dulcedo miscōie cordis tui. Gloria.

Confiteboꝛ tibi dña in toto corde meo z narrabo in pl̄is laudē z gloriā tuā. Tibi em debek̄ gl̄ia. z grāꝫactio z vox laudis. Inueniēt grām pctōres apud deū. per te inuētricem gr̄e z salutꝫ. Respirēt ad indulgentiā būiles penitētes. sana ꝓtritiōes cordis eoꝝ. In pulchritudie pacꝫ z requie opulenta. cibab nos post laborē pegrinati

Ad dña ꝓfido ꝓpter Conis nr̄e. Gl̄ia. dulcedinē. mīe nois sui. Oculi eius in paupem respiciūt. z manꝰ eiꝰ ad pupillū z vidua sunt extente. Exq̄rite illā a iuuentute vīa. z glorificabit vos añ faciē pl̄oꝝ. Misericordia illiꝰ nr̄oꝝ auferat multitudinez pctōꝝ. z fecūditatē nobis ꝓferat meritorū. Extēde ad nos brachiū tuuꝫ ꝰgo gl̄iosa. z ne auertas a nob gl̄iosuꝫ vultū tuū. Gl̄ia.

Saluum me fac mr̄ pulchre dilectiōis. fons clemētie z dulcoꝛ pietatꝫ. Gyruꝫ terre sola circuis. vt subue nias inuocātibꝫ te. Pulchreꝫ sunt vie tue. z semite tue pacifice. In te refulget species castitatꝫ. lumē iusticie z splēdoꝛ veritatꝫ. Amicta solari lumine sic vestimēto. duodeci stellaꝝ coꝛona rutilans radiāti.

Quisceris me. z nō liberas me in die tribulationis. Usqꝫq̄ exaltabik̄ inimicꝰ meus sup me. potētia ꝰtutꝫ tue cōtere ip̄m. Aperi oculos mīe tue. ne inimicꝰ nr̄ aduerꝰ nos ꝓualeat. Magnificamꝰ te gr̄e inuētricez. p quaꝫ secla reparank̄. Exaltata sup choros angeloꝝ. ante thronū dei oꝛa p nobis.

Dixit insipiēs aduersarius nr̄ in corde suo. pscr̄ z cōphendā z interficiet eū manꝰ mea. Exurge dña z ꝓuenī eū z supplanta eū. destrue oēs conatꝰ illiꝰ. Tuā pulchritudinē sol z luna mirank̄. tibi angelice potestates seruiūt z famulank̄. Tuo tactu lenissimo sanank̄ infirmi. tuo odore roseo mortui reuiuiscunt. Virgo dei genitrix quē totus non capit orbis in tua se clausit viscera factus homo. Gloria patri.

Domina q̄s habitabit in tabernaculo dei. aut q̄s requescet cū senatoribꝫ ꝓpli. Paupes spū z mundi corde. mites pacifici atqꝫ lugentes. Recordare dña vt loq̄ris. p nobis bona. z indignationē filiꝰ tui auertat a nobis. Amplectamur marie vestigia peccatores. z eiꝰ beatꝫ pediby puoluamur. Teneam. eā fortiter nec dimittam. donec abeā meruerim. benedici. Gloria.

Conserua me dña. quoniā speraui i te. mihiqꝫ tue stillicidia gr̄e impartire. Aluus tuus ꝰginalis et viscera tua. filium dei altissimi genuerūt. Benedicta sint vbera tua. quiby lacte deifico saluatorē enutristi. Confitemini laudes ꝰgini gl̄iose. q̄cunq̄ apud eā grām z misericordiam inueniſtꝫ. Date magnificentiā nomini eiꝰ. et collaudate i seculū conceptū atqꝫ partū eius.

Exaudi dña iusticiā meā z amorē. amore a me tribulationē meā. Cōfitebor tibi in voce exultationis. cū magnificaberꝫ sup me misericordiam tuā. Imitamini eā sancte ꝰgines dei. vt imitate sunt agnes barbara dorothea et katheria. Honorificate eaꝫ in voce labiorū vestroꝝ. p boc eius grām agatha lucia margaretha z cecilia susceperūt. Sponsum dabit vobis p̄zis filium. et de paradisi liliꝫ coronam incōparabiliter radiantem.

Obligā te dña celi z terre. z in gētibꝫ nomē tuū inuocabo. Cōfitemini illi tri

bulati corde. et roborabit vos ꝫ inimicos vros. Stilla nob dña gram vbez tuoz. ex manãte lacte dulcedis tue refice viscera pu eoz tuoz. Religiosi oes honorate illã. qa ipa ẽ adiutrix z via special' aduocata. Esto refrigeriũ nr̃m gl'iosa mr̃ xpi. qz tu es toti⁹ religionis mirabile firmamentũ. Gl'ia.

QEli enarrãt gl'iam tuã. zvngẽtoz tuorũ fragrãtia in gẽtib⁹ ẽ dispsa. Respira te ad illã pditi pctõres. z pducet vos ad indulgẽtie portũ. In hymnis z psalmis z cãticis pulsate viscera ei⁹. z stillabit vob graz dulcedinis sue. Glorificate eã iusti añ thzonũ dei. qz fructu ventriz ei⁹ estz iusticiã opati Laudate eã celi celoz. z nomẽ ei⁹ glorificet

EXaudias nos dña (ois terra. Gl'ia. i die tribulatõis. z pcib⁹ nr̃is cõuerte clemẽtẽ faciẽ tuã. Ne pñcias nos i tpe mortis nostre. sed succurre anie cum deserue/rit corpus suum. Mitte angelũ in occursuz ei⁹. p quẽ ab hostib⁹ defendat. Ostende ei sereníssimũ iudicẽ scl'oz. q̃ ob tui graz vemiã ei largiat. Sentiat in penis refrigeriũ tuũ. z pcede ei locũ inter electos dei.

DOmina in fortitudine tua letabit cor nostz. tuo dulcedie nois tui ꝫsolabit aĩa nr̃a. De sedib⁹ mitte nob sapiam. p quã in oi veritate dulciꝫ illustremur. A carnalib⁹ desiderijs ꝫcede gram abstinẽdi. vt lumen gre in nr̃is cordib⁹ oriat. Me dulcia diligẽtib⁹ te eloq̃a tua dña. q̃ suauia sunt tuaz stillicidia graz. Gl'iam z honorẽ psallaz tibi. et in noie tuo gloriabor in seculũ. Gl'ia.

DEus de⁹ me⁹. respiciat in me meritis tuis ꝓgo sp maria. Dña mea clamaui ad te p diẽ z nocte. z feciſti cũ fuo tuo miaz tuã. Quia ego spaui in mia tua. sempiternuz a me obprobriuz abstuliſti. Deriserunt me inimici mei vndiq̃. tu aũt sub vmbra man⁹ tue ꝫtuliſti mihi refrigeriũ bonũ. Adorent te familie gẽtiũ. z glorificẽt te oẽs ordines

DOmin⁹ regit me ꝓgo dei (angeloz. genitrix. qz tu amabilẽ vultũ ei⁹ ad me ꝫuertiſti. Bñdicti sũt oculi tui splẽdidiſſimi. qs digneris misericordit ꝫuertere sup nos pctõres. Bñdictũ sit lumẽ z splẽdor facies tue. bñdicta sit gra vultus tui. Bñdicta sit mia manuũ tuarũ. bñdicta sit emanatio ꝓginei lateriz tui. Bñdicãt te apli tui. et ꝓphe dei martyres ꝫfessores z ꝫgies psallãt tibi.

DOmini ẽ tra z plenitudo ei⁹. tu autem ictissima mr̃ cũ eo regnas ineternuz. Gl'iam z decorẽ induiſti. ois lapis pciosus amict⁹ z opimẽtũ tuũ. Splẽdor solis sup caput tuũ. lunaris pulchritudo sub pedibus tuis. Sidera micãtia ornant sedile tuum. astra te glorificãt iugit̃ matutina. Memẽto nr̃i dña i bñplacito tuo. z fac nos dignos glorificãdi nomẽ tuũ. Gloria pri.

HDte dña leuaui aiam meã. in iudicio dei tuis pcib⁹ nõ erubescaz. Neq̃ illudãt mihi aduersarij mei. etenim psumẽtes de te roborabunt. Nõ pualeãt aduersuz me laqui mortis. z castra malignãtiũ nõ impediant gressus meos. Collide impetũ eorũ in fortitudine tua. z cũ mãsuetudie occurre anime mee Ductrix mea esto ad patriã. z me cetui angelorũ digneris aggregare.

IUdica me dña qm̃ ab innocẽtia mea digressus sũ. sed qz spaui in te nõ infirmabor. Ure coz meũ igne amoris tui. et cingulo castitatis restringe renes meos. Qm̃ mia tua z clemẽtia t. añ oc'os meos. z delectat⁹ sum in voce laudis tue. Dña dilexi decorẽ faciei tue. z venerat⁹ sum sanctã maiestatẽ tuã. Cõfitemini nomi ei⁹ qm̃ scm̃ est. enarrãt in scis mirabilia ei⁹. ℂ Nocturn⁹.

DOmia illũstatio mea sit splẽdor facies dei tue. z serenitas gre tue refulgeat mẽti mee. Exalta caput meũ et ego psallã. psalmũ noi tuo decãtabo. Ne auertas faciẽ tuã a me. qz spẽm z decorẽ tuũ a iuuẽtute mea ꝫcupiui. Te amani z exq̃siui regina celoz. miam tuã z grãz tuã ne subtrahas a fuo tuo. Cõfitebor tibi i natõnib⁹. et

HDte dña (thzonũ gle tue hõrificabo clamabo z exaudies me. i voce laudis tue letificabis me. Miserere mei in die angustie mee. z in luce veritatis tue libera me. Benedicta sis o domina. in finib⁹ omnib⁹ orbis terre. Sanctuariuz quod firmauerunt manus tue. est sanctũ tẽplũ corpis tui Conscia tua mũda z imaculata est. loc⁹ ppiciationis z habitaculũ sctm̃ dei. Gl'ia.

HFferte dñe nostre filij dei. afferte dñe nr̃e laudẽ z reuerẽtiaz. Da fortitudinẽ sctis tuis mr̃ scã. z bñdictõnẽ laudãtib⁹ atq̃ glorificantib⁹ te. Exaudi gemit⁹ suspirãtiũ ad te. z ne spernas vota inuocãtiũ nomẽ tuuz. Sit man⁹ tua ad succurrẽdũ mihi parata. z aurz tua intẽdẽs ad depcationẽ meã. Benedicãt tibi celi z tra. mare z orb traz. Gl'ia

EXaltabo te dña qm̃ suscepiſti me. ab inimicq̃ aduersario liberabis me. Cõuer

tere ad me ⁊ vinifica me. de portis mortis reduc me. ⁊ de fluctib⁹ tribulationū q̄ circū dederūt me. Propt impiū ⁊ magnificētiaz dextere tue. ꝓtere ⁊ dissipa oēs aduersarios meos. Et ego offerā tibi sacrificiū laudis. ⁊ gl'iam tuā deuot⁹ exaltabo. Exulta te celi ⁊ iocū dare terra. q⁹ cōsolat⁹ maria seruos suos ⁊ pauper suoꝝ miserebit.

IN te dña speraui nō confundar in eternū. in gr̄a tua suscipe me. Tu es fortitudo mea ⁊ refugiū meū. ꝙsolatio mea ⁊ ꝓtectio mea. Ad te dña clamaui dū tribularer cor meū. ⁊ exaudisti me de ꝑtice colliū et noꝝ. Educas me de laqo quē abscōderūt mihi. q̄m tu es adiutrix mea. In man⁹ tuas dña cōmēdo spm̄ meū. totā vitā meā ⁊ die vlti/

BEati q̄rū corda te dili/ (mū meum. gunt virgo maria. pctā ipoꝝ a te misericordiā diluent. Sctā casta ⁊ florigera vbera tua. q̄ florē viriditatis ꝑpetue eruperūt. Decor pulchritudinis tue corruptionē nō videbit. ⁊ vult⁹ tui gr̄a in ꝑpetuū nō marcescet. Bñdicta tu virga iesse sublimis. que te vsq; ad sedētē in throno dilatasti. O virgo regina ipa es via. p quā nos salus de supernis sedib⁹ visitauit. Gl'ia patri.

EXultate iusti in dño gine maria. ⁊ in rectitudine cordis collaudate eā. Accedite ad eā cū reuerētia ⁊ deuotiōe. ⁊ delectet cor vr̄m in salutatiōe ei⁹. Impendite illi sacrificiū laudis. ⁊ inebriamini ab vberib⁹ dulcor⁹ illius. Influit em̄ vobis radios sue pietatis. et clarificabit vos fulgoribus misericordie sue. Suauissim⁹ est fruct⁹ illi⁹. in ore et in corde sapientis dulcescit.

BEnedicā dñam in oī tpe. ⁊ nō deficiet laus eius in ore meo. Magnificate eā mecū. oēs q̄ impinguati est⁹ melle ⁊ lacte recreatiōis ei⁹. In piculis in reb⁹ dubijs inuocate eā. ⁊ in necessitatib⁹ inueniet⁹ auxilium ⁊ refrigeriū dulce. Sumite exemplū ꝓuersationis ei⁹. ⁊ emulamini studia caritatis ⁊ humilitat⁹ illi⁹. Quia ergo dña humilima fuisti. verbū increatū ex te carnē suscipere coegisti.

IUdica dña nocētes me ⁊ ꝯbatentes me. expugna eos. ⁊ vindica cām meā. Aīa mea i te letabit. ⁊ tuis bñficijs deuot⁹ exultabo. Gr̄a ⁊ dulcedine tua pleni sūt celi ⁊ tra. vnde q̄ tuis bñficijs irretisti nos sp. Quocūq; em̄ ꝓgim⁹. occurrit nobis diffusio tui ꝓueri virginal'. Curram⁹ q̄ charissimi ⁊ ita nobilē et dulcifluā virginē salutem⁹. vt in sue dulcedinis gremio quiescamus.

OPrit iniust⁹ vt peccet in abscondito. p se a malo ꝓposito discedat m̄ dei. Inclina vultū dei sup nos. coge illū pctoribus misereri. Dña in celo mia tua. ⁊ gr̄a tua diffusa est sup terrā. Potētia et ꝓtus in brachio tuo. robur ⁊ fortitudo in dextra tua. Benedictū sit impiū tuuz sup celos. benedicta sit magnificentia tua sup terram.

NOli emulari in malignātib⁹ dña. furore eoꝝ dulcifica p gr̄am tuā. Speravte in illa religiosi ⁊ claustrales. confidite in illa clerici ⁊ secl'ares. Delectamini in laudib⁹ illi⁹. ⁊ exaudiet petitiōes cordis vri. Mel⁹ est modicū cū gr̄a illi⁹. q̄ thesauri argenti ⁊ lapides ꝓciosi. Gl'ia semp sit tibi o regina celoꝝ. ⁊ in vllo tpe noli nos obliuisci.

DOmina ne i furore arguat me dñs. no bis veniā obtine de pctis. In aspectu tuo sit oīe desideriū nr̄m. spes nr̄a ⁊ cōfidētia nr̄a. Dolor meū ꝓturbatū est in me. recessit lux de visceribus meis. Illumia splēdore tuo cecitatē meaz. dulcifica dulcore tuo ꝓtritionē meaz. Ne derelinq̄s nos dña m̄ dei. gr̄a tua ⁊ virtus sit a dextris meis.

OIri custodiā vias meas o dña. cū per te gr̄a xp̄i mihi fuit data Dulcore tuo liq̄factū est cor meuz. amore tuo inflāmata sunt viscera mea. Exaudi oꝛonē meaz dña ⁊ depcationē meam. ⁊ ꝓtabescāt aduersarij mei. Dilexere mei de cel' ⁊ de altitudine throni tui. ⁊ ne ꝓmittas me in valle miserie conturbari. Custodi pedē meū ne ledat. ⁊ in fi

EXpectās expe/ (ne meo sit gr̄a tua. ctaui gr̄am tuā. ⁊ fecisti mihi f̄m multitudinē mie noīs tui. Exaudisti pces meas ⁊ eduxisti me de lacu miserie. et de fouea inimici. Multa ⁊ mirabilia sunt dona tua dña. incōpabilia sūt mūera gr̄aꝝ tuaꝝ. Exultēt ⁊ letent sup te oēs q̄ diligūt te. q̄ odert nomē tuū corruāt in infernū. Bñdicta sis eternū dña. in seculū ⁊ in secl'm secli.

BEata maria intelligit sup egenū ⁊ pauperē. in ei⁹ laudib⁹ ꝓmanētē. Dña angeloꝝ regina mundi. mūda cor meuz igne amoris ⁊ caritatis tue. Tu es m̄ illuminationis cordis mei. tu es nutrix refouēs mētē meā. Te cupit os meum collaudare. te affectat mēs mea affectuosissime venerari. Te desiderat aīa mea exorare. q⁹ tuitioni tue se cōmēdat tota substātia mea.

Quemadmodū desiderat cerui ad fontes aq̄rū. ita ad amorē tuū anhelat aīa mea. Quia tu es genitrix vite mee. z alitrix repatoris carnis mee. Quia tu es lactatrix saluatoris aīe mee. initiū z finis tot⁹ salutis mee. Exaudi me dña mūdent sordes mee. illumina me dña vt illustrent tenebre mee. Accendat amore tuo tepor meus. gra tua expellatur torpor meus Gloria.

Iudica me dña z discerne cām meā de gēte puersa. a serpēte maligno z a draconē pestifero libera me. Sctā fecunditas tua dispdat eū. btā ꝑginitas tua ꝓterat capput ei⁹. Sctē ꝑces tue corroborēt nos ꝓtra eū. sctā merita tua extinaniāt ꝓtutē ei⁹. Persecutorē anie mee mitte in abyssuz. puteus infernal⁹ deglutiat eū viuētē Ego aūt z aīa mea in terra captiuitat⁹ mee bñdicā nomē tuū. z glorificabo te in secula seculoz.

Domina auribꝫ nr̄is audiuim⁹. z ꝑres nr̄i annūciauerūt nob. Quia ineffabilia sunt merita tua. z valde stupēda mirabilia tua. Dña innūerabiles sunt ꝓtutes tue. z inestimabiles mie tue. Exulta aīa mea et letare in illa. qz ml̄ta bona sūt laudatoribꝫ ꝑpata. Bñdicta sis regina celoz z angl̄oz. z bñdicant⁹ a deo laudatores magnificētie tue.

Eructauit cor meū ꝓbū bonū (tue. dña. cū rore mellifluo extitit dulcora. tū. Per tuā scritatē pctā mea purgent⁹ p tuam integritatē mihi incorruptibilitas conferat⁹. Per tuā ꝑginitatē aīa mea a xpo ad amet⁹. z sibi amor⁹ vinculo societ⁹. Per tuaz fecunditatē ego captiu⁹ suz redempt⁹. p tuum partū ꝑgineū de morte ꝑpetua suz erectus. Per tuā prolē dignissimaz pdit⁹ sum restitut⁹. z de exilio miserie in patriā beatitudinis sum reductus.

Domina refugiū nr̄m tu es in oī necessitate nr̄a. z ꝓtus potētioz terēs inimicū. Bñficijs tuis plen⁹ ē mūdus. supant celestia penetrāt z iferna. Plenitudie gre tue q̄ in inferno erāt se letant liberata. Obtenu fecūditat⁹ tue ꝑginee. q̄ sup mūdū sūt se gaudēt restaurata. Per gl̄iosuz tue ꝑginitatis sanctissime partū boies angelorumz fiunt socij z cōciues.

Omnes gētes plaudite manibꝫ. psallite in iubilo ꝑgini gl̄iose. Qm̄ ipa ē porta vite ianua salut⁹. z via nr̄e recōciliatōis. Spes penitētiū solamē lugētiū. pax beata cordiū atq̄ salus. Miserere mei dña miserere mei. qz tu es lux z spes oīm ꝓfidētiuz in te. Per tuā salutarē fecunditatē. placeat vt pctōz venia mihi concedat.

Magna es domina et laudabilis valde. in ciuitate dei celi in vniuersa ecclesia electorum eius. Ascendisti alternantibus hymnidicis angelicis chorꝫ archangel⁹ ꝓsti pata. rosis et lilijs coronata. Occurrite illi ptātes z ꝓncipat⁹. obuiate ei ꝓtutes z dñationes. Cherubin throni z seraphin exaltate eā. z ꝓstituite eā a dextris ꝑsōsi amātissimi filij ei⁹. O q̄s leto aīo q̄s sereno aspectu suscepisti eā angeloz z hoīm de⁹. z dedisti ei ꝓncipatū sup oēm locū dñationis tue.

Audite hec oēs gētes. auribꝫ ꝑcipite q̄ ingredi cupit⁹ regnū dei. Virginē maria honorate. z inueniet⁹ vitā z salutē ꝑpetuam. Pauperes ꝓuos tuos dña. felici cōfederatiōe ꝓiūge xpo. Esurie paruulorū tuorū. fructu ventris tui refice z sustēta. Remāsisti eē incorrupta post partū. z inuiolata post filium.

Deus deorū marie locut⁹ est p gabrielem nunciū suuz dicens. Aue gra plena dñs tecuz. p te salus mundi reparatur. Speciē z decorem tuū. altissimi filius concupiscit. Adorna thalamū tuū syon. ꝑpara re in occursum dei tui. Per spm̄ em̄ sanctū concipies. qui tuū partū faciet virgineuz z

Miserere mei dña. que mr̄ (iocūdū. misericordie nuncupar⁹. Et ꝑm viscera mi sericordiarū tuaz. mūda me ab oīb⁹ iniquitatibꝫ meis. Effunde gram tuam sup me. z solitā clementiā tuam ne subtrahas a me. Qm̄ pctā mea ꝓfitebor tibi. z coram te me accuso de sceleribꝫ meis. Fructu ventris tui me recōcilia. z pacifica me ei q̄ me creauit.

Quid gloriar⁹ in malicia o maligne ser pens. et draco infernalis. Submitte caput tuū mulieri. cui⁹ fortitudine demergeris in pfundū. Contere eū dña pede virtutis tue. exurge z dissipa malicias ei⁹. Extingue potentā ei⁹. et virtutē illius redigeī faullam. Ut viuētes exultemus in nomie tuo. z leto aīo dicam⁹ tibi laudem.

Exit insipiēs ūmic⁹ ī corde suo. hoīez eꝫciā de tabnacl⁹ filioz ōi. Egrediar z ero spūs mēdax in ore ꝓphet⁹. z p femiam eꝫciā viz ei⁹. Sic exaltāt⁹ o miser celi a tra. sic exaltate sūt cogitatōes dei a cogitatō. bꝫ tuis. Noli extolli de casu mulier⁹. qz mulier conteret caput tuū. Tu illi foueā ꝑparasti

z in sagena illius capieris. Gloria.

DOmina in noie tuo saluū me fac. z ab iniusticijs meis libera me. Ut nō no/ceat mihi callidiras inimici. sub vmbra alarū tuaz ptege me. O dña mea adiuua me. gram tuā largire anie mee. Uolūtarie offerā tibi sacrificiū laudis z cōfitebor noi tuo qm bonū est. Qm ex oi tribulatiōe liberab me. z īimicos meos despiciet oculs me.

EXaudi dña ozonē meā. z ne ptēnas de pcatōnē meā. Cōtristat sz in cogitaone mea. qz iudicia dei pterruerūt me. Tenebre mortis venerūt sup me. z pauor iferni inuasit me. Ego aūt in solitudie expecto psolatōnē tuā. z in cubili meo attēdo miaz tuā. Glorifica manū z dextrū brachiū tuū. vt pternank a nob inimici nostri.

MIserere mei dña qm psculcauerūt me hostes mei. qtidie omēs cogitationes eorū in malū contra me. Excita furorem et memēto belli. z sup eos effunde iram tuaz. Innoua signa z immuta mirabilia. sentiamus adiutoriuz brachij tui. Glorifica nomen tuū sup nos. vt cognoscam qm in seculū mia tua. Stilla nob guttā suauitatis tue. qz tu es pincerna gre dulcoris.

MIserere mei dña miſere mei. qz para tū ē cor meū exārere volūtatē tuā. Et ī vmbra alaz tuaz reqescā. qz delectabile ē mihi refrigeriū tuuz. Wan tue distillant mirrhā pmā z digiti tui vngēta grārū. Et fragmen malipunici est guttur tuū. z spiramen oris tui suaue ppositū thimiama. Tu em es mr pulchre dilectiōis z anchora spei portus indulgētie z ianua salutis.

EJ vere vticz iusticiā loqmini. iusticiez miscōie honorate reginā. Ad laudē ei z gloriā ptinet saluatoris. qcqd honorificū sue impēsum fuerit genitrici. Rose martyz te circūdāt o regina. z lilia virginū ambiūt thronū tuū. Laudate eā sil astra matutina concentū illi facite oēs filij dei. Glorificate eā celi z tra. mare z flumia ac fundamēta oz

ERipe me de inimicis meis dña (bis. mūdi. exurge in occursuz meū regina pietatis. Aurū obrisum in ornamētis tuis. sardius z thopasius in diademate tuo. Jaspis z ametistus in dextra tua. berillus z crisolit in sinistra tua. Jacinct z achates i pectore tuo. carbūculi scintillātes i monilib tuis. Wirrha thus z balsam in manibus tuis. sapbir z smaragd in digitis tuis.

DEus repulisti nos. pter pctā nrā. z infert es nob p vginē mariā. Intercede p nobis salutifera mr dei. q angelorū et hoim salutē pepisti. Tu em mestz exultarione infundis. z merentib leticiā z dulcorē letifica nos dulcifluo sono oris tui. et lizre tuo roseo pfunde corda nrā. Tonare illi desup z date illi laudē. glorifica illā terra cū oib habitatoribz tuis. Glia.

EXaudi dña ozonē meā. sup firmaz petrā stabilitas mētē meā. Esto mihi turris fortitudinis. me tuearz a facie crudelis vastatoris. Ut castroz acies sis illi ēribil. z viuus corruat in pfundū inferni. Tu em es rutilans z decora. nubes rorifera z sur gēs aurora. Pulchra es z clara vt luna plenissima. z tāqz sol refulget sacer aspect tu. Donne dña tibi subiecta erit aia mea. q saluatorē oim gēuisti. Memēto nrī pditoz saluatrix exaudi planct cordis nri. Infunde gram de thesaurz tuis. z vnguentis tuis placa dolorē nrm. Da nob gaudiū z leticiā vt ofundas bonoz inimicos. Ablue oia pctā nra sana oēs ifirmitates nras.

DEus de me. p mrem te glorificabo. Uirginalit ei te cōcepit. z sine āgustia te parturiuit. Bñdicta sis o dña nra z p nobis assiste añ thronū dei. Species z claritas in ospectu tuo. Custodi aiaz meā dña. vt nunqz corruat in pctā.

EXaudi dña ozonē meā cum deprecora pauore crudel libera aiam meā. Impetra nobis pacē. z salutē in die nouissimo Bñdicta sis sup mulieres. z bñdict sit fructus ventrz tui. Illumia dña oculos meos z illustra cecitatē meā. Da mihi in te ofidētiā bonā in vita z in fine meo.

DEcet hymn dña nra. in syon laus z iubilatio in hierlm. Bñdictōez oim gentū dedit tibi dñs. laudē z gliam añ cōspectū pplz. Bñdixit te dñs in mia sua. et thronū tuū cōstituit sup ordines angelorz. Gram z decorē posuit in labijs tuis et pallio glie induit corp tuū. Coronā radiantē posuit in capite tuo. z ornatū monilibz re de

IUbilate dñe nre (center omnis tra. psallite hymnū noi ei dare honorificentiā maiestati ei. Bñdictum sit cor tuū dña. cū quo ardent z sinceriē filius dei dilexisti. Respice pauptatē meā gloriosa. ego. miseriā z angustiā meā ne tardes remouere. Aufer tribulationē meā. dulcifica

languorē meū. Bñdicat te oīs caro. glīfi/
cet te oīs lingua.

DEus miserear nr̄i r bñdicat nob. p illā
q̄ eū genuit. Miserere nr̄i dña r ora p
nobis. in leticiā bonā ꝓuerte mestitiā nr̄am
Illumina me stella maris. clarifica me ꝙgo
clarissima. Extingue ardorē cordis mei. re/
frigera me grā tua. Protegat me sp grā tua
pūtia tua illustret finē meū.

EXurget maria r dissipēt inimici ei⁹. Fu/
gient oīes sub pedib⁹ ei⁹. Impetū ini
micor nr̄or dissipa. destrue oēm iniq̄tatem
eor. Ad te dña clamaui i tribulatiōe. r sere/
nasti ꝓsciam meā. Nō deficiat laus tua i ore
nostro. r amor tu⁹ de visceribus nr̄is. Pax mł
ta diligētib⁹ te dña. aīa eor nō videbit mor
tem in eternū. Gloria.

EAluū me fac dña. qm̄ intrauerūt cōcu/
piscētiaꝫ aq̄ vsq; ad aīam meā. Infix⁹
sum i limo pcī. r aque voluptat̄ circūdede
rūt me. Plorās plorauī in nocte. r dies leti/
cie or⁹ est mihi. Salua aīam meā genitrix
saluator̄. qr p te ꝙa sal⁹ data ē oi mōdo. Nuz
nūciante angelo fuisti obumbrata. r patris
sapia p̄gnans r granidata.

DOmina i adiutorū meū iurēde. r luce
misericordie tue illustra mētē meā. Do/
rabilia tua. Ostēde potētiā tuā ꝺ inimicos
nr̄os. vt sanctificer̄ in natiōib⁹ pcul. In ira
Rāme tue mergant̄ in infernū. r q̄ ꝓturbant
seruos tuos iueniāt pditioz. Miserere ser
uor tuor sup q̄s iuocatū est nomē tuū. r ne
sinas angustiari eos i rēptatiōib⁹ suis.

IN te dña sperauī nō ꝓfundar i eternū
in tua misericordia libera me r eripe me
Prope multitudinē iniq̄tatū meaꝫ oppres/
sus sū vehemēter. Facti sūt hostes mei i ca
pite meo. subsannauerūt r derisērūt me q̄ti/
die. Vide dña qm̄ tribulor. expāde man⁹ tu
as succurre peūti. Ne mor̄er̄ ꝓpter grām no
minis tui. vt efficiaris mihi i gaudiū et salu
tem. Gloria.

DEus iudiciū tuū regi da. r misericordiā
tuā regine mr̄i ei⁹. In manu tua sal⁹ r
vita ꝓsistūt. leticia ppetua r eternitas gl'iosa
Respice cor meū dulcedine tua. fac me ob
liuisci miserias h⁹ vite. Trahe me p⁹ te vin/
culis misericordie tue. r fomētis gr̄e r pieta
tis tue sana dolorē meū. Excita cōcupiscētias sem
piternas excita i aīam meā. r de gaudio pa/
radisi inebria mentē meā.

QUā bon⁹ israel de⁹. his q̄ colūt matrē
suā r venerāt. Ipa est em̄ solatiū nr̄m
i laborib⁹ subuētio optima Obtexit caligie
aīam meā hostis. in visceribus meis dña lu/
mē fac oriri. Auertat a me ira dei p te. placa
eū meritis r p̄cib⁹ tuis. In iudicio ꝓ me assi
ste. cora eo suscipe cām meā r mea fis aduo/
cata

UT q̄d dña repulisti nos. nec (cata
subuenis i die tribulatiōis. Ingredia
tur oro mea in ꝓspectu tuo. r voces gemēti
um ne despexer̄. Tetēdit arcū suū ꝺ nos in
imic⁹. firmauit dexterā suā r nō est ꝓsolator
Disrūpe in nob ligaturā malitiaꝫ suaꝫ. r li
bera nos dextera tua. Repelle eū in locū p/
ditiōis. sempitna dānatio suscipiat eū.

ONfitebimur tibi dña r laudabimus
nomē tuū. fac nos i tuis laudib⁹ dele/
ctari. Lātare ei habitatores terre. r laudem
ei⁹ in pl'is nūciate. Cōfessio r magnificētia
cora illa. fortitudo r exultatio i throno illi⁹.
Adorate illā in decore illi⁹. gl'ificate opificē
pulcritudinis illi⁹. Recordami in sempitnū
misericordie illi⁹. retinete i mēte virtutes et
mirabilia illius.

DOt⁹ in iudea de⁹. in israel honorificen
tia mr̄is ei⁹. Dulcis est memoria ei⁹ sup
mel r fauū. r amor ei⁹ sup oīa aromata. Sa
lus r vita i domo illi⁹. r in tabernaculo eius
pax r gl'ia sempiterna. Honorificate illā ce/
li r terra. qr sūm⁹ artifex hāc mirabiliter ho
norauit. Date illi oīes creature laudē r stu
pendā misericordiā ei⁹ extollite gr̄ulanē

VOce mea ad dñam clamaui. r sua gr̄a i
tēdit mihi. Abstulit a corde meo mesti
tiā r merorē. r suauitate sua cor meū dulco/
rauit. Formidinē meā erexit in ꝓfidentiam
bonā. r suo aspectu mellifluo mētē meā sere/
nauit. Adiutorio sancto suo euasi picā mor
tis. r de manu crudelis subterfugi. Gratias
deo r tibi mater pia de oīb⁹ q̄ assecut⁹ sum
de pietate r misericordia tua.

HAttendite pl'e dei p̄cepta dei. r regine
gratie nolite obliuisci. Aperite cor ad i
uestigandū ea. r labia ad glorificandū illaz.
Descēdat amor ei⁹ in cordib⁹ vestris. cōcu/
piscite placere illi. Pulcritudo ei⁹ vincit solē
r lunā. ꝓpositio ei⁹ ad ornamēta ꝓtutū. Mi
serere mei regina gl'ie r honor̄. r ab oīi pe
riculo custodi mentē meā.

DOmina venerūt gētes in hereditatē ꝺi
quas tu merit̄ tuis christo cōfederasti
Sit eloquiū tuū dulce cora ipo. r piūge me.

illi q̄ me redemit. Extēde brachiū tuū ꝺtra hostē crudelē. z denuda mihi versutiā illius. Uox tua dulcis sup omnē melodiā. armonia angelica ei nō valet ꝓparari. Distilla mihi suauitatē gratiaꝝ tuaꝝ. z tuoꝝ charismatū fragrantiā z odorē.

Qui regis israel intēde ad me matrē tuam collaudare. Expgiscere de puluere aima mea. pge in occursum regī celi. Solue vincula colli tui paupcula aīa mea. z gloriosis laudibꝫ accipe illaꝫ. Odor vite de illa pgredit. z oīus salꝰ de corde illi⁹ scaturisat. Charismatū suoꝝ fragrātia suaui. aie mortue suscitant.

Exultate dñe adiutrici nr̄e. iubilate ī letitia cordis vr̄i. Accēdant affectꝰ vestri in illā. z inimicos vestros induet cōfusione. Imitemur hūilitatē eiꝰ. obediētiā z mansuetudinē illi⁹. Omnes gr̄e radiāt ī illa. capacissima em̄ fuit capacitas illi⁹. Currite ad illam cū deuotiōe sancta. z de bonis suis partici/pabit vobis.

Deus in synagoga iudeoꝝ. de q̄ vt rosa de sentibꝫ ꝓgressa est mat̄ dei. Terge sedilatē meā dña. q̄ sp rutilas puritate. Fontē vite influe in os meū. ex quo viuētes aq̄p fluūt z emanāt. Omnes sitientes venite ad illā z de fonte suo gratāt vos potabit. Qui hauriet ex eo saliet ī vitā eternā. z qui bibit ex eo non sitiet vnq̄.

Domina mea q̄s simil erit tibi q̄ gratia z gloria supemines vniuersos. Sicut exaltant celi a terra. sic tu p̄celsior cūct̄s z nimis exaltata Vulnera cor meū caritate tua fac me dignū gratia z muneribꝫ tuis. Liq̄at cura mea in timore tuo. z ꝓcupiscētia tua cor meū inflāmet. Fac me desiderare honorificentiā z gl̄iam tuā. vt p te recipiar ad pacem ihesu christi.

Quā dilecta tabernacula tua dñe ꝺtutum. q̄s amabilia tētoria redemptionis tue. Honorate illā pctōres. z impetrabit vobis gr̄am z salutē. Sup thꝰ z balsamū oro ei⁹ incēsum p̄ces ei⁹ nō reuertunt̄ vacue nec inanes. Intercede p me dña apud xp̄m tuum. neq̄ derelinq̄s me in morte neq̄ ī vita. Benignꝰ est em̄ spūs tuꝰ. z gr̄a tua replet orbem terraꝝ.

Benedixisti dñe domū tuā. ꝓsecrasti habitationē tuā. Hec est speciosa int̄ filias hierl̄m. cuiꝰ memoria est ī benedictione. Beatissimā p̄dicauerūt illā āgeli sancti. glorificate illā ꝺtutes z dñationes. Populi gēti um exq̄rite prudentiā ei⁹. z inuestigate thesauros mis̄icordie illi⁹. Sentite de illa ī bonitate. z in simplicitate cordis exq̄rite illā.

Inclina dña aurē tuā z exaudi me. conuerte vultū tuū z miserere mei. Distillatio dulcoꝝ tui oblectat aīas sanctoꝝ. z infusio charitat̄ tue sup mel dulcissimū. Irradiatio gl̄ie tue dilucidat intellectū. et luxmiserationū tuaꝝ ꝓducit ad salutez. Fons bonitatis tue inebriat sitientes. z aspectus faciei tue retrahit a peccato. Sciret cognoscere te est radix imortalitatis. z enarrare ꝺtutes tuas est via salutis.

Fundamēta vite in aīa iusti. ꝓseuerare in charitate vsq̄ in finē. Gratia tua releuat paupere ī aduersitate. z inuocatio tui nois imittit ei cōfidentiā bonā. Miserationibꝫ tuis replet̄ p̄disus. z a terrore tuo hostis ꝓfundit infernal̄. Qui sperat ī te inueniet thesauros pacis. z q̄ te nō inuocat in hac vita nō pueniet ad regnū dei. Fac dña vt viuam⁹ in gr̄a spūssancti. z ꝓduc aīas nostras ad sanctū finē.

Domina auxiliatrix salut̄ mee. ī die clamaui z nocte cor̄ā te. Ingrediat̄ oratō mea in cōspectu tuo cōsolare cū facie tua me sticiā meā. Multiplicata sunt mala in aīma mea. expurga eā de sordibꝫ z peccat̄. Uirtꝰ tua psequat̄ inimicos nr̄os. ne nos impediāt ad salutē. Cōfer gr̄am aīme ad resistendū eis ꝓorta cor nr̄m ꝺ ꝓcupiscētias carnis.

Misericordias tuas dña in sempiternū decātabo. Ungēto pietatis tue medere ꝓtritos corde. z oleo mis̄icordie tue refore dolores nr̄os. Gratiosus tuꝰ vultꝰ mihi appareat ī extremis. formositas faciei tue letificet spūm meū egredientē. Excita spiritū meū ad amandū bonitatē tuā excita mentē ad extollēdā nobilitatē z ꝓciositatē tuā. Libera me ab oīni tribulatiōe mala. z ab oīni peccato custodi aīam meā.

Omnia refugiū facta es nobis. in cūct̄s necessitatibꝫ nostr̄s. Diffusio gratie tue ꝓducit opatiōes tuas. z stillicidiū dulcoris tui affectiōes fac̄ sanctissimas. Miserarōnū tuaꝝ dña recordabor. sacrificiū laudis z carmen leticie psallā tibi. Qui honorāt te corona phennē ꝓ cinere obtinebūt. z pallū laudis ꝓ spū merorū. Qui sperant in te amicti lumine induent̄. gaudiuꝫ z ꝓpetuā leticiam sortientur.

Qui habitat in adiutorio matris dei. i
protectõe ipsi⁹ cõmorabit. Cõcursus ho
stis nõ nocebit ei. sagitta volãs nõ tãget eũ.
Qm̃ liberabit eũ de laqueo insidiãtis. z sub
pẽnis suis pteget eũ. Clamate ad illã in pe
riculis vestrs. z flagellũ nõ appropinq̃bit ta
bernaculo vro. Fruct⁹ gratie inueniet qui
sperauerit in illa. porta padisi reserabit ei.

Bonũ est pfiteri ẏgini marie. z psallere
illi gl̃iam. psperitas est mẽtis. Annũ c
are merita eius letificat intellectũ. z imita r
opa ei⁹ exhilarat angelos dei. Qui acquirit
gratiã ei⁹ agnoscet a ciuib⁹ padisi. z q̃ habu
erit caracterẽ nois eius annotabit in libro
vite. Exurge dña z iudica causam nostrã. et
ab insurgẽtib⁹ in nos libera nos. Ne retra
has a peccatore dexterã tuã. z excipe gladio
tuo iacula vastatoris.

Omin⁹ regnauit decorẽ induit. matrẽ
q̃ suã ornamẽto coronauit ẏrtutũ. Ad
impleat. ppiationẽ suã in nobis mater pa
cis. z viã equitat⁹ doceat suos suos. Qui de
sideratis sapiam xpi. seruite mri ei⁹ aimo re
uerẽti. Quis satisfaciet enarrare opa tua do
mina. et q̃s inuestigabit thesauros mificor
die tue. Sustine deficiẽtes in tẽptatiõibus
tuis. destina illos in sorte ẏratis.

Deus vltionũ dñs. sz tu mater mificor
die ad miserẽdũ inflect⁹. Magnificẽtia
tua dña p̃dicat in seculũ. q̃ aũt colũt te inue
nient viã pacis. Seruite illi reuerẽter exul
tãtes. z sanabit vos bñdict⁹ fruct⁹ castissimi
vẽtris illi⁹. Respice dña humilitatẽ seruoz
tuoz. z laudabũt te in generatiõib⁹ seculorũ
Magnifica nomẽ tuũ in multiplicatõe gra
rum tuaz. z ne sinas seruos tuos subiacere
periculis.

Venite exultem⁹ dñe nre. iubilem⁹ salu
tifere marie regine nre. Preoccupem⁹
faciẽ ei⁹ in iubilatõe z in cãticis collaudem⁹
eã. Venite adorem⁹ z pcidam⁹ añ eã. cõfite
amur illi cũ fletib⁹ pcã nostra. Impetra no
bis indulgentiã plenã. assiste p nobis ante
tribunal dei. Suscipe in fine aimas nras. z
introduc nos in requiẽ eternã.

Cantate plene gre canticũ nouũ. cãtate
marie omnes terrigene orbis. Qm̃ om
nes anglos sanctitate pcellit. z naros muli
erũ virtutib⁹ mirabilib⁹ z signis. Formosi
tas z gloria i vultu illi⁹. z gra in oculis eius
Afferte illi gl̃iam patrie gentiũ. exultate in
ea omnes creature dei. Admirabile cõmerti
um habetis p eã. ex qua vocati estis filĩ dei
excelsi. Gloria.

Omin⁹ regnauit exultet maria in omi
impio dñationis sue. Adorate eã ciues
curie padisi. exaltate eã ẏgines speciose filie
ei⁹. Qm̃ eleuata est sup̃ pncipat⁹ z dñatiões
exaltata est sup angeloz z archangeloz legi
ones. Patriarche z pphete cõcrepate illi lau
dẽ. cõcentũ illi facite apli martyresq̃ christi
Cõfessores cũ virginib⁹ de cãticis syon di
cite canticũ ei. z regtiami ei monachi sancti
de acceptis triũphis.

Cantate dñe nostre cãticũ nouũ. q̃ mi
rabilia fecit. In pspectu gentiũ reuela
uit mificordiã suã. in extremis terre auditũ
est nomẽ ei⁹. Recordare dña paupez z mise
roz. z sustẽta eos ope refrigerij scti tui. Tu
aũt dña suauis z verax. patiẽs nimis z mise
ratione plena. Cõculca hostes aiaz nraz. z
ptumaciã illoz elide brachio sctõ tuo.

Omin⁹ regnauit irascãt populi. maria
sub cherubin sedet a dextris Magna
est in syon gl̃ia tua dña. z in hierl̃m magnifi
cẽtia tua. Cãtate ante eã chori ẏginales. et
adorate thronũ ei⁹ qui sanct⁹ est. In dextera
ei⁹ ignea lex. z in circuitu ei⁹ sanctorũ milia.
Dãdata ei⁹ ante oculos ei⁹. z iusticie regu
la in corde eius.

Iubilate dñe nre hoies terre. seruite il
li in leticia z iocũditate. In toto aimo
vestro accedite ad illã z in omi ẏrute vestra
pseruate vias ei⁹. Inuestigate illã z manife
stabit vobis. estote mũdi corde z apprehẽde
tis eã. Quib⁹ auxiliata fueris dña erit refri
gerĩũ pacs. z a quib⁹ auerteris vultũ tuũ nõ
erit spes ad salutẽ. Recordare nostri dña et
nõ apprehẽdent nos mala. succurre nobis i
fine z inueniem⁹ vitã eternã.

Misericordiã z iudiciũ cãtabo tibi dña
psallã tibi in exultatiõe cordis cũ letifi
caberis animã meã. Laudabo nomẽ tuũ z
gloriã. z pstabis refrigerĩũ aime mee. Zela
tus sum amorẽ tuũ z honorẽ. ideo defendas
cãm meã ante iudicẽ seculorũ. Allectus sz
gra z bonitate tua. oro ne frauder a spe z cõ
fidentia bona Cõforta animã meã in nouis
simis. z i carne ista fac me cõspicere saluato
rem. Omina exaudi orõem meã. z (rem
clamor me⁹ ad te veniat. Non auertas
sacrũ aspectũ tuũ a me. neq̃ abominer⁹ me
xpĩmũdiciã meã. Nõ derelinq̃s me i cogita
tu z cõsilio inimicoz meoz. et ne sinas me

cadere in exprobratiōez illoz pessimā. Qui cōfidūt in te nō timebūt colubrū torturosuz z qui exaltāt te p̄conūs euadūt manꝰ achi/rontis. Per virginalē ꝓceptū tuū da mihi i te ꝓfidentiā bonā. z p admirabilē partū tu/um letifica animā meā

BEnedic aīa mea matri ihu xp̄i z oīa p̄cordia mea gl'ificate nomē eiꝰ. Ne ob liniscaris beneficia eiꝰ. ne gr̄am z ꝓsolatꝰ il/lius. Br̄a eiꝰ pctā relaxauit. z misericordia eꝰ egritudines repauit. Bñdicite ei oīes v̄tu/tes celoz. glorificate eā chori apl'oz z pphaz Bñdicite ei mare z insule gentiū. hymnū di cite ei celi z habitatores eoz.

BEnedic aīa mea virgini marie. honoz z magnificētia eiꝰ in ꝑpetuū. Formosi tatē z pulcritudinē induisti. amicta es domi na fulgēti vestimēto. De te ꝓcedit pctōz me/dela. z pacis disciplina ac feruoz charitatis Imple nos suos tuos v̄tutib⁹ sanctꝰ. z ira dei nō appropinq̄t nob. Jocūditatē eternaz da seruitoribꝫ tuis. z noli eos obliuisci i cer tamine mortis.

QOnfitemini dñe nr̄e z iuocate nomen eiꝰ. cātate ei gl'iose narrātes v̄tutes eiꝰ Laudate z exultate eā v̄gines filie syon. q̄a despōsabit vobis regē angeloz. Honorate reginā plenā oīm gr̄a. z ꝑplemini cū reue/rētia sanctissimū vultū eiꝰ. Salꝰ sempiterna i manu tua dña. q̄ te digne honorificauerit suscipiēt illā. Clemētia tua nō deficiet a secu lis etnis. z mia tua a generatōe i generatōz

QOnfitemī dñe nostre qm̄ bonuz est. p cūctas t̄rr̄ terre enarrate miricordias eiꝰ. Longe est ab ipis ꝓuersatio eiꝰ. a via al tissimi nō declinauit pes eiꝰ. Fons irrigāꝫ gratie ꝓcedit de ore illiꝰ. z emanatio v̄ginal' sanctificās aias castas. Spes de gl'ia padi si in corde illiꝰ. q̄ deuoto aīo honorauerit il/lam. Miserere nr̄i fulgētissima regina celi. z p̄sta ꝓsolatiōne de gr̄a tua.

QOnfitemini dño qm̄ bonū. cōfitemini mr̄i eius qm̄ in seculū misericordia eiꝰ. Innocētiā z viā prudētie oñde nobis dña. z viā intelligētie indica seruis tuis. Timor dei illustrat itellectū. z amor tuꝰ exhilarat il lum. Beatꝰ vir cuiꝰ eloquiū est tibi gratū. il/lius ossa impinguabūt adipe z pinguedine Eloquiū tuū sustētat aīaz imbecillē. z labia tua esurientē aīm refocillāt.

DAratū cor meū dña patū cor meū. lau des tibi psallere z cātare. Maior ē ca/ritas tua cūctis dinitijs. z gr̄a tua sup̄aurū z lapidē p̄ciosum. Beatitudo z iusticia do/nant̄ a deo. q̄ aūt de peccatꝰ ꝓuersi fuerit ad te pnie remediū ꝓsequent̄. Emissiones tue gr̄a z pax. qui aūt tibi placuerit ꝑcul fiet a p ditione. Esto vmbraculū ꝓtectiōis in tem/ptatiōib⁹ nostris. expāsio alaꝝ tuaꝝ defen/dat nos a deuorāte.

DOmina laudē meā ne despexeris. et h dedicatū tibi psalteriū dignerꝫ accepta re. Respice voluntatē cordis mei. z affectiōz meā fac tibi bñplacentē. Propera ad visitā/dū tuos tuos. sub regumēto manꝰ tue illesi ꝓseruent̄. Illuminatiōz spūssancti p te susci piāt. z refrigeriū ꝑ cupiditatꝫ estū. Sedere cōtritos corde dña. z refoue eos vngēto pi/etatꝫ

DIxit dñs dñe nr̄e sede mr̄ mea a dexteris meis. Bonitas z sanctitas placuerūt tibi. iō regnabis mecū in eternū. Corona īmortalitatꝫ in capite sctō tuo. cuiꝰ fulgor z claritas nō extinguet̄. Mifere no/stri dña mr̄ lumis z spēdoris. illumina nos dña veritatꝫ z v̄tutis. De thesauris tuis in/funde nobis sapiam dei. z intellectū prudē/tie ac formā disciplīe.

QOnfitebor tibi dña in toto aīmo meo gl'ificabo te i tota mēte mea. Opa gr̄e tue cōmorabūt z testamentū miricordie tue añ thronū dei. Per te missa ē redēptio a do populꝰ penitēs habebit spem salutꝫ. Intel/lectꝰ bonꝰ oīm̄ib⁹ honorātib⁹ te. z sors illoꝝ inter angelos pacis. Bl'iosum z admirabile est nomē tuū. qui illud retinēt nō expauescēt in puncto mortis.

BEatꝰ vir q̄ timet dñam. z beatū cor qđ diligit illā. Jocūdus bō q̄ nō satiatur laude tua. z a relatu v̄tutū tuaꝝ nō fatigat. Exortū est in corde illiꝰ lumen dei. spūssan/ctus illumiat intelligētiā eiꝰ. Disperge dña gr̄am tuā paupib⁹ tuis. esurientes refoue z egenos. In memoria eterna fiūt p tenoia. ab auditu terribili ñ trepidet cor nr̄m. Bl'a.

LAudate pueri mr̄ez dei. gl'ificate nomē eiꝰ Bñdicta sit maria mr̄ xp̄i. ipa em̄ est via ad patriā sanctiatꝫ. Excelsus sup cherubin thronꝰ eiꝰ. z sedes eiꝰ sup cardines celi. Sup hūiles vultꝰ eiꝰ. z sup ꝓfidētes in ea aspectꝰ illiꝰ. Dia eiꝰ sup oēm carnē. z ele/mosyna illiꝰ vsq̄ ad extremū terre.

IN exitu aīe mee de h mōo. occurre illi dña z suscipe eā. Cōsolare eā vultu san cto tuo. aspectꝰ demonis nō ꝓturbet illam.

Esto illi scala ad regnū celoꝝ. z iter rectū ad padisum dei. Impetra ei a pīe indulgētiaz pacī. z sedē lucī inter fuulos dei. Iustie duo tos añ tribunal xpi. suscipe cām eoꝝ i mani/

O Dilexi mīrem dei dñi mei. z (by tuus. lux miserationū ei⁹ infulsit mihi. Circūdederūt me dolores mortī. z visitatō ma/ rie letificauit me. Dolorē z piculū incurri. z recreat⁹ sum gīa illi⁹. Nomē ei⁹ z memoriale illi⁹ sit i medio cordis nīri. z nō nocebit nob ipi⁹. z iueniēs refrigeriū i nouissimis tuis.

Q Redidi xpe qō locut⁹ sū. gl'iaz tuā dña dignare bñplacitū tuū insinuare illi. Sta/ tue illi testamētū pacī z dilectōis tue. pbe il/ li ingenui memoriā nois tui. De bñdictiōe vēris tui da mihi sustētatiōz. z de pinguedi ne gīe tue dulcora aiam meā. Disrūpe vicu la pctōꝝ meoꝝ. z ō ytutiby exorna faciē anie

L Audate dñam nīram oēs gē (mee. tes. gl'ificate eā oēs ppli. Qm̄ confirmata est sup nos gīa z mia ei⁹. z ytias illi⁹ pmanet in eternū. Qui digne coluerit illā iustificabi tur. q aūt neglexerit illā morietī pctis suis. Labia anglorꝝ enarrabūt sapiam ei⁹. z oēs ciues padisi cātabūt ei⁹ laudē. Bono animo accedētes ad illā nō capiēt ab āglo duastāte

Q Onfitemi dño qm̄ bon⁹. cōfitemi mīri ei⁹ qm̄ in seclm mia ei⁹. Amor illius ex pellit pctm̄ a corde. z gīa illi⁹ expiat ꝓsciam pctōꝝ. Uia veniēdi ad xpm̄ ē appropinqre ad illā. q aūt fugerit eā nō inueniet viā pacis Qui obdurat⁹ est i pctis sepe inuocet illam. z luxī suis tenebris orietī. Qui tristat i corde suo clamet ad illā. z dulcorāti stillicidio ine/

B Eati imaculati i via. q ma (bziabit. trē dñi imitāt. Bti imitatores hūilita tis ei⁹. bti pticipes caritatī illi⁹. Bti pscruta tores ytutū illi⁹. bti ꝓfectores imagini illius Bti q ꝓceptū z ptū illi⁹ venerāt. bti q deuo te ei famulāt. Bti q in ea bñt spem z ꝓfidēti am. bti q p illā suscipiēt felicitatē sempiternā

R Etribue tuo tuo dña. viuifica me z fa/ ciā volūtatē tuā. Incola ego sū i terra nihil abscōdas mihi ō amore tuo. Cōcupi/ uit aīa mea. laudē tuā desiderare oī tpe Tu em̄ sal⁹ mea i dño. q me morti adiudicatū li beraſti. Quid p his retribuā tibi. nisi me to tum dña suscipe me.

L Egē pone mihi dña volūtatī tue. scāz sanctissimaz exārā eā sp. Deduc me in semita miserationū tuaz mulier pulcerria qz ipam volui. Inclina aiam meā ad super/ noz amorē dña z nō ad ipudicitiā. Ecce cō cupiui castimoniā tuā a iuuētute mea. i mi/ sericordia tua ꝓfirma me. Et obſugabo viā testimonioꝝ tuoꝝ i seculū. z scrutabor man data filiī tui que dilexi.

M Emor esto ſbi tui dñaz ꝓmiceria. in q̄ mihi spem dedisti. Hec i rēpestatū flu/ ctiby potēter tenuit me. qz eloquiū tuū viui/ ficauit me. Circūdederūt me viri mēdaces. z ꝓgregata sūt sup me flagella z ecce manus tua eripuit me. Cōmunicaui i bonis oīby timētiby te. z custodiētiby obnixe mandata tua. Miseratiōiby tuis plena ē terra. iō viaz iustificationū tuaz exquisiui.

B Onitatē fecisti cū ſuo tuo dña. ō qua gaudēt angeli. Disciplinā moz tuoꝝ z equitatē tuā doce me. qz ſbis tuis p cunctī credidi. Bonuz mihi qz onere tuo hūiliasti me vt seqr ꝓuersatōz tuā. Qui amāt fuietes tibi venerabūt. q aūt abominat⁹ fuerit eos ruet i eternū. Ueniant mihi sp desup gutte clemētie tue z viuā. qz lex tua scrā meditatio

D Efecit i semitī tuis aīa mea (mea ē dña. z nisi miseratio maxia esset piissī vticz i infirmitate mea. Defecerūt ocli mei i ꝓtēplatiōe tua. velut vter i pruīna a te visa ē aīa mea. Secōm bonitatē tuā viuifica me. z nō obliuiscar fmōes tuos. qz tibi adherere bonū est. Dispositiōe tua pseuerat mūdus. quē z tu cū deo fundasti ab initio. Tu⁹ tot⁹ ego sū dña saluuz me fac. qm̄ desiderabiles erāt laudes tue i tpe pegrinatōis mee.

Q Uomō dilexi legē tuā dña. in ꝓspectu meo sp. Suauitatū tuaz affluētia cor meū alienauit a me z caro mea mirabilit ex ultrauit i te. Q dulcia pctōiby eloqa tua do mina. sup oēm melodiā refectio tua dulcis ori meo. Illumiatio gressiby meis ſbū tuū z lumē ineffabile semitī meis. Quotiēs ex/ asperauerūt me pctōres inferni. qz a carita/ te tua declinare nolui. ego āt spaui i te dña

H Iniqs odio habui. z viā tuā dilexi dña gīosa. Adiuua me z salu⁹ ero dña mōi z meditabor honorificētiā mādatoꝝ tuoꝝ. Fac mecū sp stare i timore tuo. z nō tradaſ me ego calūniātiby me. Uernacul⁹ tu⁹ sum ego minim⁹ i familia tua. Custodi me dña a ne/ gligētiby iudicia iusticie tue. Cōtēnes oīs discedētes a seruitio tuo quia iniusta est cō/ uersatio eoꝝ.

Mirabilia tua testimonia mr̄ alma. z ꝑ/
moniby tuis illumiatū ē cor meū. Vul
tū tuū deꝓcabūk oīs diuites plebis. filie re
gū collaudāt faciē tuā. Ardēs ꝓbū labioꝝz
tuoꝝ vehemēt. q̄ ad te ꝓperat ꝓcipiet illud.
Arūdo agitata sū i ꝓspcu tuo. tene me dña sb
iugo tuo z ñ ꝓfūdar Seruiētes tibi pl⁹ alīs
inuadūt dracones inferni. sz tu dña ōfende
Clamaui i toto corde meo ad te (nos
dña ō necessitatiby meis clement eripe
me. Vocē gemit⁹ mei exaudi dña mea. doce
me vt acceptū sit apō te oī tpe. Lōge a nesci/
entiby te sal⁹. q̄ aūt ꝓstat i obsequo tuo ꝓcul fi
at a ꝓditiōe. Via tua rigat vniersū. dña i
salutari tuo viuifica me. Initiū eloq̄oꝝ tuo
rū ꝓtas i eternū. z legē tuā imaculatā non
sum oblitus. Glia.
Principes ꝓsecuti sūt me gr̄atis. z ab iuo
catiōe nois tui trepidat spūs malign⁹
Pax mlta obseruātiby nomē tuū mr̄ dei. z ñ
est ill' scandalū. Septenis hoꝝz decārani ti/
bi laudes dña. iuxta eloquiū tuū da mihi i/
tellectū. Intret oīō mea i ꝓspectu tuo. vt nō
derelinquā te dña cūctz dieby vite mee. qm̄
vie tue mia z ꝓtas. Lōcupiscā i eternū lau
dare te dña. cū docuerz me iustificatōes tuas
Ad dñam cū tribularer clamaui. z exau
diuit me. Dña libera nos ab oīni ma/
lō. cūctz dieby vite nr̄e. Lōtere caput iimico
rū nr̄oꝝ. pede insupabil' virtutz tue Ut exul
tauit spūs tu⁹ i deo salutari tuo. sic verā di/
gnerz infundere leticiā cordi meo. Ad dñm
accede rogata ꝑ nob. vt ꝑ te nr̄a pcā delcāt
Euaui ocl'os meos ad te mr̄ xpi. ꝑ quaz
venit solatiū oī carni. Auxiliū tuū z gr̄az
tuā nob impēde i oī tribulatōne nr̄a. Custo
di nos dña ꝙgo maria ne pctōꝝ laqo capia
mur. Nō dormit neq̄ dormiet pupilla ocl'i
tui. vt tua sp custodia ꝓtegamur. Angeloꝝ z
hoīum te laudat ois lingua. z añ te oīnia ge
nua curuanc.
Etat⁹ sum i te regina celi. qz te duce in
domū dñi ibim⁹. Hierusalē celestis ci/
uitas. ad marie p̄mia veniam⁹. Pacē z idul
gentiā ꝙgo nob ipetra. z palmā de hostiboz
triūphū. Lōforta z ꝓsolare coꝛ nr̄m. tue dul
cedine pietatz. Sic dña nob infūde clemēti
am vt deuote i dño moriamur.
Ad te leuaui ocl'os meos regia q̄ regnas
in cel'. Adiutoriuz nr̄m i ꝓtute sit nois
tui. ꝑ te oīa opa nr̄a dirigāt. Bñdicta sis in
celo z i terra i mari z i oīnib⁹ abyssis. Benedi
cta sit fecūditas tua. bñdicta sit ꝙgnitas ut
mūdicia tua. Bñdictū sit coꝛp⁹ tuū sanctuz
bñdicta sit aia tua sanctissima.
Nisi qz dña nr̄a erat in nob inuenissent
nos ꝓcula mlta. Esto ꝙgo defensatriꝛ
nr̄a. z añ deū aduocata ꝓpicia Dñe nob do
mina miam tuā. z ꝓforta nos i fruitio sācto
tuo. Bñdicāt te scī angeli i celo. bñdicāt te
oēs hoīes sup terrā. Nō tradas bestijs ani/
mas ꝓfitētiū tibi. ora te canētiū nō obtur̄et.
Qui ꝓfidūt i te mr̄ dei nō timebūt a fa/
cie inimici. Gaudete z exultate oēs qui
diligitz eā. qz adiuuabit vos i die tribulatio
nis vr̄e. Remiscere miserationū tuaꝝ dña. z
relcua pegrinatōz icolat⁹ nr̄i. Lōuerte ama
bilē vultū tuū sup nos. ꝓfunde z destrue oēs
iimicos nr̄os. Bñdicta sint oīa opa manuū
tuaꝝ dña. bñdicta sint oīa scta miracula tua
Glia pa.
Auertēdo faciē tuā serenissimā sup
nos. letificabis nos ꝙginea mater dei.
Bñdicta sis o sacrariū xpi ꝑ cūctz mulieriby
sup terrā. Bñdictū sit gl'iosum nomē tuuz.
qō os dñi mirabilit nomiauit. Nō deficiat
laus tua ō labijs nr̄is. nec caritas tua de ꝑ/
cordijs nr̄is. Qui te diligūt bñdicāt a deo
z q̄ te volūt diligere nō ōfraudēt a fide.
Nisi dña edificaueris domū cordis nr̄i
nō ꝓmanebit edificiū ei⁹. Edifica nos
gr̄a z ꝓtute tua vt maneam⁹ firmi i ꝓperuuz
Bñdictū sit eloq̄ū tuū z bñdicta sint oīa ꝙ/
ba oꝝ tui. Bñdicāt a deo q̄ te bñdicūt. z i iu
stoꝝ nūero cōputēt. Bñdic dña te bñdicen
tes. zne vnq̄ auertas ab eis gr̄osū vl'tū tuū
Beati oēs q̄ timēt dñam nr̄am. z beati
oīs q̄ sciūt facere volūtatē tuā z bene
placitū tuū. Bñdicti sūt ꝑ z mr̄ q̄ te genue
rūt. q̄ꝝ memoria ꝓmanet i seculū. Bñdic⁹
est vent q̄ te portauit z bñdicta sint vbera q̄
te lactauerūt. Lōuerte miam tuā sup nos. z
deꝓcabil' esto sup ꝓfuos tuos. Intuere et re/
spice opꝓbriū nr̄m. aufer a nobis cūctas i
iquitates nostras.
Epe expugnauerūt me a iuuētute mea
iimici mei. libera me dña z vindica me
ab ipis Ne des ill' potestatē in aiam meā. cu
stodi oīa interioza mea. Obtine
nobis veniā pctōꝝ. ꝑ te spūsscti gr̄a nob de/
tur. Fac nos digne z laudabiliter penitere
vt beato fine ad deū veniam⁹. Placatū tuc
serenissimū. nob ostēde gloriosum fructuz
ventris tui.

De profundis clamaui ad te dña. dña exaudi vocē meā. Fiāt aures tue intēdētes. i vocē laudis z glorificatiōis tue. Libera me de manu aduersariorū meorū. z pfunde ingenia z conatus eorū sup me. Erue me in die mala. z in die mortis ne obluiscaris aīe mee Deduc me ad portū salutis. inter iustos scribaſ nomen meū.

Domina nō est exaltatū cor meum. neq; sublimati sūt oculi mei. Bñdixit te dominus in fructu sua q p te ad nihilū redegit inimicos nros. Bñdictus sit q te sanctificauit. z mūdā de mris vtero te pduxit. Bñdictus sit q te obūbrauit z sua gra te fecūdauit. Bene dic nos dña z pforta nos i gra tua. vt per te añ pspectū dñi pſentemur.

Memēto dña dauid z oim inuocātiū nomē tuū. Da nob in noie tuo fiduciaz. z pfundanſ aduersarij nri. Cōsolare nos in terra pegrinatiōis nre. z releua pauptatem nram. Da nob panē lachrymarū sgo sancta z dolorē pctorū in terra incolatus nri. Redde nobis spūs ptū benedictū fructū vētris tui. vt spūsancti gra repleamur.

Ecce q bonū z q iocūdū. maria dilige re nomē tuū. Ungentū effusum z aromatic̄ū est nomē tuū diligētibus ipm. Quoniam magnitudo dulcedinis tue dña. quā pparasti diligētibus z sperātibus i te. Esto refugiū pauperi i tribulatōe. qr tu es baculus pauperū z miseror. Inueniāt q̄so gram apd deum q te i suis necessitatibus inuocabūt.

Ecce nūc bñdicite dñam oēs q ſpera tis i noīne sancto ei. Gaudete gaudio magno q exultat z glificat eā qr letabimini ab vbertate pſolatōis ei. Ecce nūc inūdā te vbertate declinabit i vos ad pſolādum z letificādū corda vra Bñdicite illā oēs serui ei. z memoriale sit i desiderio aīe vre. Bene dicite illā oēs angeli sancti dei. laudate in secula mirabilia eius.

Laudate nomē dñi. benedicite nomen marie matris ei. Marie pcamina fruc quētate. z suscitabit vobis voluptates sempiternas. In aīa cōtrita veniam ad illam. z nō stimulabit nos cupiditas peccati. Qui cogitat de illa in trāquillitate mētis. inueni et dulcorē z requiē pacis. Respirem ad illā in finitiōe nostra. z reserabit nobis atria triumphantiū.

Confitemini dño qm bonus. qm p suam dulcissimā matrē virginē mariā datur misericordia ei. Impetra nobis dña amicicia Jhu xpi. z custodi ne pdam innocētiam nostrā. Cōprime hostē nostū impio tuo ne feriat in nobis frutē charitatis Bona naturalia cōserua in nob. z bona gre p te multiplicent. Illumina vias z semitas nostras. vt noscam que beneplacita sunt deo. Glia patri z filio z spiritui sancto. zc.

Super flumia babylōis fleuerūt hebrei. nos fo sup inīquitates nras lugeamus Clamem hūiles ad puerperā fginē. offeramus ei plāctus z suspiria nra. Nō inuenit xpi ciatio sine illa. nec sal sine fructu illi. Per illā pctā purgāt. z p fructū illi aīe dealbant Per illā fit satisfactio pctis. p fructū illi sanitas cōdonatur.

Confitebor tibi dña in toto corde meo qr p te expti sum clemētia ihu xpi. Audi dña fba mea z pces meas. z i pspectu angelorū cātabo tibi laudes. In q̄libet die iuocauero te exaudi me. z multiplica frutē i anima mea. Cōfiteāt tibi oēs tribus z lingue. q p te sal restituta ē nob. Ab oīi pturbatiōe libera fuos tuos. z fac eos viuere sb pace z

Domina pbasti me z cognouisti me. ruinā z trāsgressionē meā Copiosa fcta est sup me mia tua. z dilatata est sup me clemētia. Impfectū meū aspexit oculus tui. z palpebre tue nouerūt vias meas. Affluētiā desiderij scti habeam a spūsctō. et macula pcti nō turpet pſciam nram. Serenet corda nra lux mie tue. z recreet nos tue

Eripe me dña ab oīi malo. z ab hoste inferni defende me. Cōtra me tetēdit arcū suū. z in fraude sua īsidiaſ mihi. Cōstringe vires eius malignas z obtūde potēter astutias ei. Cōuerte iniquitatē ipsi in verticē illius z in foueā quā fec cadat festināter. Nos autē exultemus i seruitio tuo. z in tuis laudibus gloriemur.

Domina clamaui ad te exaudi me. intende orationi mee z postulatiōi mee. Dirigatur obsecratio mea velut incēsum corā facie tua. z in tempe serotini sacrificij z matutini. Non declinet cor meum in verbis malignantibus. z nequitie cogitatus non subuertāt sensum meū. Fac me assentire beneplacito cordis. z tuis actionibus conformari. Gladio intelligētie reūerbera cor meum. z igniculo charitatis inflamma mentem meam. Gloria patri et filio z spiritui sancto zc.

Psalteriū beate uirginis

VOce mea ad dñaz clamaui. ispamqꝫ humiliter depcaꝝ sum. Effudi in ꝓspectu eiꝰ lacrimā meā z dolorē meuz sibi exposui. Insidiaꝫ hostis calcaneo meo. extēdit ꝫ me rethe suū. Adiuua me dña ne corruā coram eo. fac vt ꝓterak sub pedibꝫ meis. Educ de carcere aiam meā. vt ꝓfiteak tibi z psallat dō fozti in ꝑpetuū.

DOmīa exaudi orōz meā. pcipe tuis auribꝫ supplicatōz meā. Persecutꝰ est maligꝰ vitā meā. depositi i terra ꝓuersatōz meam. Deniguit me caligie sua. z anxiatꝰ est nl mis spūs meꝰ. Ne auertas faciē tuā a me. vt nō corruā cū descēdētibꝫ i lacū. Emitte lucē tuā z gr̄am tuā. z repa denuo vitā meā z cō

BEnedicta sis dña q̄ in ꝯscietiā meā struis suos tuos ad plīū. z eos robozas ꝫ inimicū. Fulgure z corruscatiōe dissipa illū. mitte iacula tua vt ꝓfundas illum. Clarifica de alto manū tuā. z cāt̄et serui tui laudē z gl̄am tuā. Eleua de terrenis affectionē nr̄am de sempit̄nis delictꝫs refice viscera nr̄a. Cōcupiscētiā supnoz accēde i cordibus nr̄is. z ō gaudijs padisi velis nos recreare. Exaltabo te mr̄ filij dei. z p singulos dies cārabo laudes tuas. Beneratio z plūs laudabūt opa tua. z miam tuā insule expectabūt. Abundātiā dulcoris tui angl̄i eructabūt. z suauitatē tuā scti pnūcia/būt. Oculi nr̄i sperāt i te dña. mitte nobꝫ cibū z escā delectātē. Laudatiōz tuā loq̄t lingua mea. z bñdicā te i seculū seculi.

LAuda aīa mea dñam. gl̄ificabo eam q̄diu vixero. Nolite cessare a laudibꝫ eiꝰ z p singl̄a momēta recogitate illā. Cū exierit spūs meꝰ dña sit tibi cōmēdatꝰ. z in terra ignota pst̄a illi ducatū. Nō ꝓturbēt eū culpe pus cōmisse. nec inq̄etēt ipm occursus maligātis. Perduc eū ad portū salutarē. ibi p/stolet̄ secure aduentū redēptoris.

LAudate dñam q̄m bonꝰ est psalmꝰ. iocunda z decora sit illi nostra laudatio. Ipa em̄ medet cōtritos corde z refouet eos vngento pietatꝭ. Magna est virtꝰ illiꝰ. z clementia eiꝰ nullū habebit finē. Precinite ei in iubilatiōe. z in cōfessione psalmū canite illi. Beneplacitū est ei sup timētes deū. z eis q̄ sperāt de misericordia eius.

LAuda hierusalē dñam. glorifica illā etiam o syon. Ipa em̄ cōstruit muros tuos. z filios tuos benedicz. Gratia sua te impinguat pacēqꝫ donat terminis tuis. Emisit verbū suū altissimus. z virtꝰ eius obumbrabit illi. Leuemꝰ corda nostra cū manibꝫ ad illā vt suā influentiā sentiam⁹.

LAudate dominā nostrā de celis glorificate eā in excelsis. Laudate eā oēs homies z iumēta. volucres celi z pisces maris. Laudate eā sol z luna. stellez circuli planetaꝝ. Laudate eā cherubin z seraphin. troni z dñationes z potestatez. Laudate eā omnes legiones angelorū. laudate eā oēs ordines spirituū supnoꝝ.

CAntate dñe nostre canticū nouū. laus eiꝰ in cōgregatiōe iustorū. Letent celi de gloria eiꝰ. insule maris z tot⁹ orbis. Aq̄ z ignis laudēt eā. frigꝰ z estus splēdor z lum̄. Exultatiōes eiꝰ in gutture iustoꝝ. et laudes eius in cetu triumphātiū. Ciuitas dei iocūdare i illa. z p incol̄ tuis frequēta illi carmē.

LAudate dñam in sanctis eiꝰ. Laudate eā in ꝓtutibꝫ z miraculis eiꝰ. Laudate eā cet⁹ apostoloꝝ. laudate eā chozi patriarchaꝝ z ꝓpheraꝝ. Laudate eā exercitus martyꝝ. laudate eā turme doctoꝝ z ꝓfessorum. Laudate eā in collegio virginū z cōtinentiū. laudate eā ordines anachoritarū et monachoꝝ. Laudate eā ꝓuentꝰ religiosoꝝ omniū. laudate eā oēs aīme ciuiū supnorum. Oīs spūs laudat dñam nostrā. Bl̄a

CAntica

COnfitebor tibi dña q̄m ꝑ te placatꝰ est mihi domin⁹ z consolata est me. Ecce dña saluatrix mea fiducialiter agā in te z nō timebo. Quia fortitudo mea z laus mea in dño es tu. z facta es mihi in salutem. Hauriā aquas in gaudio de riuulo. z semp inuocabo nomē tuū. Notas facite i populis ꝓtutes dñe nostre. quia excelsum ē valde nomen eiꝰ. Exulta z lauda totū genꝰ humanū. quia talē dedit tibi mediatricē dominus deꝰ tuus.

EGo dixi circa dimidiū dierū meoꝝ. vadam ad Mariā vt me christo reconciliet. Quesiui residuū annoꝝ meoꝝ in amaritudine anime mee. Generatio mea ablata est. quia pater z mater z oīa dereliquerunt me. maria autē assumpsit me. Sperabam i illa mane sero z meridie. quasi leo sic contriuit oīa ossa peccatoꝝ meoꝝ. Et tu dña eruisti aīmā meam vt non perirem. z de manu canis vnicā meam. Dominā salutem me fac. z laudē tuā cantabo cunctis diebus vite mee o pia mater dñi mei.

Exultauit cor meū in dño. z exaltatū est cornu meū in dño mea. Quia fecit mihi magna q̄ potēs est. p Mariā matrē ei⁹. Hō est sancta vt es dña nostra. q̄ sola supgressa es vniuersas. Recedāt ḡ vetera de ore nro. z linguis loq̄mur nouis. Exulta z lauda maria syon z hierl'm. qz magna in dñab⁹ israel. Ipa paupem facit z ditat hūiliat z sublimat altior celo. terra latior. est ꝟ dña nra.

Cantem⁹ dñe glorioſe ꝟgini Marie. in hymnis z ꝓfessionib⁹ bñdicam⁹ eā Domina nostra oīmipotēs post deū nomē eius curr⁹ pharaonis z exercitū ei⁹ ꝓiecit i mare. Dextera tua dña magnificata est in fortitudine. qz in multitudine mie tue strauisti aduersarios meos. De ore leonis liberasti me dña. z tanq̄ infantē genitū mr̄ suscepisti me O dña carissima mea velut gallina tege me mirabili possessiōe tua. Tu⁹ tot⁹ ego sum et oīa mea tua sūt ꝟgo sup oīa bñdicta. Ꝓpona te sic signaculū sup cor meū. quia fortis est vt mors dilectio tua.

Domina audiui auditiōez tuā. z obstupui. ꝓsideraui opera tua z expaui. Dña op⁹ tuū circa mediū ānoz. viuificasti illō Cōfitebor tibi dña qz abscōdisti ꝟ a sapiētib⁹. z reuelasti ea puulis. Operuit celos gl'ia tua z miſicordia tua plena ē terra Egressa es ꝟgo i salute pp̄li tui. i salutē cū xp̄o tuo. O bñdicta i manib⁹ tuis ē reposita nra sal⁹. recordare pia pauptatis nre. Quē vis ipe saluus erit. z q̄ auertis vultū tuū vadit i interitū

Audite celi q̄ loq̄r de maria. audiat terra ebā oris mei. Magnificate ipaz mecū ip. z exaltem⁹ nomē ei⁹ in sec'm secli. Genera tio praua atq̄ puersa agnosce dñam nram saluatricē tuā. Nūq̄d ipa est mr̄ tua q̄ possedit te. z i fide generauit te. Si hāc dimittis ū es amic⁹ sūmi cesar⁹ qm̄ ipe sine ea ñ saluabit te. Utinā sapes z intelligeres ac nouissima puideres. Quēadmodū infans sine nutrice nō potest viuere. ita nec sine dña nostra possis hre salutē. Sitiat ḡ aia tua ad ipam tene eā nec dimitte donec bñdixerit tibi. Repleat os tuū laude sua. decāta tota die magnificentiā eius.

Benedicite oīa opa dñe gl'iose. laudate z superexaltate eā in secula. Benedicite angeli dñe nre. benedicite celi dñe nostre Benedicat oīs creatura dñam nram. qm rex sic voluit benedici. Benedicta sis o sum mi regis filia. que odore preis cūcta lilia. Bñdicta sis corona dñaruz omniū. bñdicta sis gl'a hierusalē. O dor tu⁹ sic agri pleni cui bñdixit dñs. Qui in bñdicētes te redūdat irrigans oīa intima eoz. Qui bñdixerit tibi o ꝟgo beata. sit ille iugiter bñdict⁹. Qui maledixerit tibi rosa cādidissima. sit ille maledictus. Hō recedat de domo seruoz tuoz. vinū olei abūdantia In noie tuo omne genu flectat celestiū terrestriū z infernoz. Benedicam⁹ deū q̄ te creauit. bñdict⁹ vterq̄ parēs q̄ te generauit. Bñdicta sis dña in celo z in terra. laudabil' z gl'iosa z superexaltata i sec'a.

Benedicta sis dña z mr̄ dei mei israel q̄ te visitauit z fecit redēptiōem plebis sue. Et erexit vnicornu salutaris castitatis tue. in domo Dauid pueri sui. Sicut locutus est p os Isaie z alioz sanctoz ꝓphetarū ei⁹. Salutē ex inimicis ꝑsta virginū ꝟgo. et de manu oīm q̄ nos oderūt pacē nobis tribue. Et fac misericordiā p parētib⁹ z nobis vt memor sis testamēti oīmipotētis dei. Qđ iurauit ad patres nros. abraā z semini eius in secula Sic sine timore de manu inimicorū nostroz liberati. q̄ete seruiem⁹ illi in sanctitate z iusticia corā te oīb⁹ diebus nostris. Et tu Maria ꝓpheta dei vocaberis. qm̄ nouisti q̄ respexit humilitatez ancille sue. Per quā dedit sciam salutis plebi ei⁹ i remissionē pctōz eoz. Per viscera multitudinis misericordie tue. visita nos stella matutina orīens ex alto. Illumia tenebras sedētiū i vmbra mortis. z eas luce dilectissimi filij tui dignet is instellare Miserere misericordie mr̄ nobis miseris pctōrib⁹ q̄ retroacta pctā penitere negligim⁹. ac multa q̄tidie penitēda cōmittimus. Gl'ia.

Em̄rem dei laudam⁹. te mariā ꝟginē pfitemur. Te eterni pris spōsam oīs terra veneraī. Tibi oēs angli z archangeli. tibi throni z ꝓncipat⁹ fideliter deseruiūt Tibi oīes ptātes z oēs ꝟtutes celi celoz⁹. et vniuerse dñationes obediūt. Tibi oēs chori. tibi cherubin z seraphin exultantes assistunt. Tibi oīs angelica creatura incessabili voce proclamat Sancta Sancta Sācta maria dei genitrix mater z virgo. Pleni sunt celi z terra maiestatis glorie fructus ventris tui. Te gloriosus apostolorū chorus. sui creatoris matrē collaudat. Te beatoz martyrū cetus candidat⁹. christi genitricez glorificat. Te gloriosus confessorū exercitus, trinitatis templū appellat Te sanctaz

virginū chorea amabil' ꝥginitatis ⁊ hūilitatis exemplū ꝓdicat. Te tota celestis curia reginą honorat. Te p vniuersū orbē eccīa invocādo ꝯcelebrat. Dfem diuīe maiestatis Uenerādā te verā regis celestis puerperā. sanctā q̄s dulcē ⁊ piā. Tu anglox dña. tu padisi ianua. Tu scala regni celestis. ⁊ gl'e tu thalam⁹ tu archa pietatis ⁊ grē. Tu vena mie. tu spōsa ⁊ mr regis eterni. Tu tēplū ⁊ sacrariū spūssctī. totiꝰ beatissime trinitatis nobile triclinium. Tu mediatrix ōi ⁊ hoīm. amatrix moztaliū celestiū illumiatrix. Tu agonisatrix. pugnātiū aduocata. paupm miseratrix ⁊ refugiū pctoꝝ. Tu erogatrix munerꝝ. separatrix ac terroꝝ demonū ⁊ supboꝝ. Tu mūdi dña celi regīa. pꝰ deū sola spes nr̄a. Tu salꝰ te inocātiū. portꝰ naufragātiū. mīxoꝝ solatium. peuntiū refugiū. Tu mr̄ oīm btōꝝ. gaudiū plenū pꝰ deū. oīm supnoꝝ ciuiū solatiū. Tu pmotrix iustoꝝ. ꝯgregatrix errātiū. promissio pīarchaꝝ. Tu ꝓfitas ꝓphaꝝ. ꝓconiū ⁊ doctrix apl'oꝝ. mgr̄a euāgelistaꝝ. Tu fortitudo martyꝝ. exēplar ꝓfessoꝝ. honoꝝ ⁊ festiuitas ꝥginū. Tu ad liberādū exulē hoiem filiū dei suscepisti i vtꝝ. Per te expugnato hoste antiq̄ sūt apta fidelibꝫ regna celoꝝ. Tu cū filio tuo sedes ad dexterā pīis. Tu ipsꝫ p nob roga ꝥgo maria. quē nos ad iudicāduꝫ credim⁹ esse ventuꝝ. Te g̃ posc̄im⁹ nob tuis famul' subueni. q̄ pcioso sanguīe filij tui redēpti sum⁹. Et̄na fac pia virgo cū sctis tuis nos gl'ia munerari. Saluū fac ppl'm tuū domina. vt sim⁹ pticipes hereditatis filij tui. Et rege nos ⁊ custodi nos i eternū. Per singulos dies o pia te salutam⁹. Et laudare te cupim⁹ vsq̄ i eternū mēte ⁊ voce. Dignare dulcis maria nūc ⁊ sp nos sine delictoꝝ seruare Dīxere pia nob. miserere nob. Fiat mīsericordia tua mag̃ nobiscū. q̄ ī te ꝥgo ma. cōfidim⁹. In te dulcis maria speram⁹. nos ōfendas i eternū. Te decet laus. te decet impiū. tibi ꝥr⁹ ⁊ gl'ia i secula seculoꝝ Amē.

Quicūq̄ vult salu⁹ esse añ oīa op⁹ est vt teneat ō maria firmā fidē. Quam nisi q̄sq̄ integrā iuiolatāq̄ ꝥuauerit absq̄ dubio i eternū pibit. Dm̄ ipa sola virgo manēs pepit. sola cūctas hēses iteremit. Cōfundat ⁊ erubescat hebre⁹ q̄ ōt xp̄um ex ioseph semine eē natū. Cōfundat manicheꝰ q̄ dic̄ xp̄um fictū hr̄e corꝰ. Palleat ois q̄ ꝥ ipm aliū de nō de maria dic̄ assūpsisse. Idez nāq̄ filꝰ q̄ est pr̄is ī diuīs vnigenitꝰ. ē ⁊ verꝰ vnigenitꝰ ꝥgis marie filiꝰ. in celis sine mr̄e terris sine pr̄e. Nā sic̄ aīa rational' ⁊ caro ꝓpter vnionē de hoīe ꝥe nascit̄. ita deꝰ et hō xp̄s ō maria ꝥgine ꝥe generat̄. Induēs carnē de carne ꝥgis q̄ sic genꝰ humanū redimi ꝯgruebat. Qui ꝝ diuitatē eq̄lis pr̄i. scōm. ꝥo hūanitatē mīor pr̄e. Cōcepꝰ ī vtero ꝥginis marie angl'o annūciāte de spūsc̄o. nō tm̄ spūssctūs est pr̄ eiꝰ. Genit⁹ in mūdū sine pēa carnis ꝥgis mr̄is. q̄ sine delectatiōe carnis ꝯcepꝰ. Quē lactauit mr̄ vbere de celo plēo quē circūstāt angl'i obstetricū vice. nūciātes pastoribꝫ gaudiū magnū. Dic a magis muneribꝫ adorat⁹. ab herode in egyptū fugat⁹. A iohāne in iordane baptisat⁹. tradit⁹. captus. flagellat⁹. crucifix⁹. mortuꝰ. ⁊ sepultus. Cū gloria resurrexit. ad celos ascēdit Spiritūsanctū in discipulos ⁊ in matrem mīsit. Quā demū ipe in celū assumpsit. ⁊ sedet ad dexterā filij nō cessans p nobis filiū exorare. Hec est fides de maria virgine. quā nīsi quisq̄ fideliter firmiterq̄ crediderit. saluus esse nō poterit.

Kyri eleyson. xp̄e eleyson. Christe audi nos. Xp̄e exaudi nos. Pr̄ de celis deꝰ marie ꝯditor gloriosus miserere nobis. Fili redēptor mūdi. deꝰ marie nobilis fecūdator miserere nobis. Spūssancte deꝰ marie mirabil' obumbrator miserere nobis. Sancta trinitas vnꝰ deus q̄ mariam glorificas miserere nobis.

Sctā maria q̄ totū mōm illumias. ora p n.
Sctā maria q̄ tuos ꝟuos exaltas
Sctā maria q̄ p pctoꝝ supplicas
Sctā maria illumiatrix cordiū
Sctā maria fons misericordie
Sctā maria splēdor sctē eccīe.
Sctā maria flumē sapientie
Sctā maria ab āgelo salutata
Sctā ma. p spm̄scm̄ obūbrata
Sctā maria i cel' gl'ificata
Sctā maria rosa veris speciosa
Sctā maria virg frondēs generosa
Sctā maria dulcis ꝥgo ⁊ speciosa
Sctā maria a deo pr̄e spōsa electa
Sctā maria ꝥbi dei mr̄ ꝓelecta
Sctā maria a spūsctō ꝓtecta
Sctā maria q̄ deū in vtero ꝯcepisti.
Sctā maria q̄ deū ⁊ hoīem genuisti
Sctā maria ꝥgo virginū signifera
Sctā maria ꝥga iesse christifera
Sctā maria arbor vite fructifera.

Ora pro nob.

Sancta maria feminaꝝ pulcerrima
Sancta maria humiliū humillima
Sancta maria sanctaꝝ sanctissima
Sācta maria sup oēs diligētius amāda
Sācta ma. sup oēs excellēti⁹ magnificāda.
Sancta maria mater cōditoris
Sancta maria mr̄ redemptoris
Sancta maria mr̄ saluatoris
Sancta maria mr̄ mūdo desiderabilis
Sancta maria inferis terribilis
Sancta maria mater amabilis
Sancta maria virgo plena gr̄a
Sancta maria virgo plena clemētia
Sancta maria pia fundēs solatia
Sancta maria flos z dec⁹ virginalis
Sancta maria fluui⁹ sapiētialis
Sancta maria splēdor z lux orientalis
Sancta maria virtutū celi regina
Sancta maria dom⁹ dei cypressina
Sancta maria celi fenestra cristallina
Sancta maria ꝑpetua lucis aurora
Sancta maria virgo pulcra z decora
Sancta maria melodia dulcꝫ z sonora.
Sancta maria delitiaꝝ dei vapifera
Sctā maria celestꝫ curie picerna Ora ꝓ
Sctā ma. gadisi porta puia nobis
Sctā maria placitū dei vmbraculū
Sancta maria virginū noua exultatio
Sancta maria mulierū ꝑma bñdictio
Sancta maria miseroꝝ pia ꝓsolatio
Sancta maria vera sal⁹ z beatitudo
Sancta maria charitatis magnitudo
Sancta maria pietatꝫ latitudo
Sancta maria mater orphanoꝝ
Sancta maria māmilla puuloꝝ
Sācta maria ꝓsolatio afflictoꝝ
Sctā maria cui āgeli obediūt z obsecrāt
Sctā maria nobilis regina celoꝝ
Sctā maria cui scti z sctē ꝓgaudēt z gtulāt
Sctā maria quā oia laudāt z venerāt

℣ Propitia esto. ℟ pce nobis dña
Propitia esto
Ab omni malo
Ab oīi mala temptatiōe
Ab ira z indignatiōe dei
A ꝑclitatiōe z desperatione
A supbia cipitāte Libera
Ab auaricia deuastāte nos dña
A pctō ire z inuidie cruciāte
A carnis tēptatiōe vndiqꝫ anxiāte
A pctō gule z castrimargie ꝓmaculāte.
Ab incursu hostis malignātis

Per dulcorē z gaudiū de xp̄i icarnatōe
Per dolorē z āgustiā de illi⁹ passiōe
Per gaudiū z miracl'm ō illi⁹ resurrectōe
Per fidē tuā ō spūsci missiōe Libera
Per gaudiū z leticiā ō illi⁹ ascēsiōe nos do
Per gaudiū z leticiā ō tua coronatōe mia
In hora mortꝫ deuastāte
In iudicio districto examine
Ab inferni horribili cruciamine

℣ Peccatores Te rogam⁹ audi nos.
℟ Ut sanctā ecclesiā pȳssima dña ꝓseruare dignerꝫ. Te rogam⁹ audi nos.
Ut iustis gloriā pctōribus gratiā impetrare digneris Te ro.
Ut tribulatis cōsolatiōem. captiuis liberationē impetrare dignerꝫ. Te ro.
Ut famulos z famulas tibi deuote seruientes cōsolari digneris. Te ro.
Ut populū christianū filȳ tui pretioso sanguine redemptū ꝓseruare dignerꝫ. Te
Ut cūctis fidelibꝫ defunctꝫ requiē eternam donare digneris. Te ro.
Mater dei Te rogam⁹ audi nos
Mater charissima z dña nr̄a miſere nob. z dona nob ꝑpetuā pacē Amē. kyrie. xp̄e eleyson. kyrie. P̄r nr̄. Et ne nos inducas i tem/ptationē.

℣ Ego dixi dña miſere mei. sana aiaꝫ meā qr̄ peccaui tibi. Cōuerte miaz tuā sup nos. z depcabil' esto sup ꝯuos tuos. Ōnde potētiā tuā ꝯ inimicos nr̄os. vt iustificerꝫ i natiōibꝫ pl'oꝝ. ℟ Miserere ꝯuoꝝ tuoꝝ sup qs ītuocatū est nomē tuū. ne sinas āgustiari eos i tēptatiōibꝫ suis. Ne pȳcias nos i tp̄e mortꝫ nr̄e z succurre aime cū deseruerit corp⁹ suū. Esto nob dña turrꝫ fortitudis. z petra durissima ꝯ inimicū. Adiuua me dña ne corruā coraz eo. fac vt ꝓterakꝫ ꝑ pedibꝫ meis. Exaudi oratiōnē meā z depcatiōez meā. z ꝓtepescāt aduersarij mei.

℣ Oremus
Omnipotes sempit̄ne ds̄ q̄ p nob ō castissima ꝑgine maria nasci dignat⁹es. fac nos tibi casto corpe ꝯuire z humili mēte placere.
Oram⁹ etiā te pȳssima ꝑgo maria mōi regia z angl'oꝝ dña. vt eis qs i purgatorijs ignis exaniat. ipetres refrigeriū. pctōribꝫ idulgētiā. iustꝫ pseuerātiā i bono. ℟ Nos qz fragiles ab oīibꝫ instātibꝫ defende piculis. P̄r dominū nostꝝ Jh̄m christū.

℣ Finis huius psalterij beatissime ac gl'iosissime ꝑginis Marie

Corona beate uirginis

Sequit corona de beata Maria ꝑgine. ordinata a sancto Bonauentura.

O Vm locū ditate
O memoriā nois marie celebrem⁹. vt ipa ꝓ nobis itercedat ad dñm nostꝝ Jhm xꝑm Amē. Gaude ꝑgo maria mr̄ xꝑi que ꝓ aurē ꝓcepisti gabri ele nūcio. Jesus fruct⁹ vētris tui p te detur nob frui in phēni gaudio Amē. Añ. Aue maria. ps. Magnificat.

Mediatrix dei z hoim tu digne magnifi cas dñm q̄ sola ꝓcepisti filiū q̄ est ꝑa sa lus humiliū. hinc oim deū q̄rentiū genera/ tio te beatā dicerez deuote salutare dz dicēs Aue maria. vsqꝫ tui. Re. Et beat⁹ vēter q̄ te portauit dñe ihu xꝑe. z beata vbera q̄ suxi sti. O igit mediatrix nr̄a maria mater gratie mr̄ misericordie p nob quesum⁹ intercede vt ꝑe cōpunctiōis z deuotiōis gr̄am nobis in spirare dignet dilectissim⁹ fili⁹ tu⁹ dñs nr̄ ie sus xꝑs Qui cū zc. Gaude qz deo plena pe peristi sine pena cū pudoꝫ lilio. Jhs fruct⁹ zc. Añ. Alma. ps. Ad dominū cū. Añ.

Alma redēptoꝫ mr̄ eximia q̄ tua egres/ sus est claustra ꝑginea. cū his pacificus fact⁹ est incola a q̄b dura ꝑpessus est ꝑbera vnde digna es o ꝑgo puerpa. vt ois creatꝝ te veneret z bñdicat dicēs Aue Re. Et btūs O igit alma ꝑgo maria mr̄ dei dignissima ꝓ nobis q̄sum⁹ intercedere dignerꝫ vt sanctū ꝓpositū qđ deo inspirāte ꝓcepim⁹ ad effectū salubriter ꝓducere valeam⁹. ꝓstante eodem dño nr̄o ihu xꝑo bñdicto filio tuo. Qui cuz ꝑre z spūsctō zc. Gaude qz tui nati quē dole bas morte pati fulget resurrectio. Jesus zc Añ. Regina celi. ps Retribue ꝛuo. Añ.

Regina celi letare cū iubilo. nā q̄ pende bat in crucꝫ patibulo. surrexit ꝑe sūmo diluculo. oīm ablato ꝓtempt⁹ opprobrio. vñ digne oīs hō cū gaudio tibi ꝓgratulari et bñdicere dz dicēs. Aue ma. Re. Et beat⁹ vēter zc. O igit regina celi dignissima ora p nobis deū z dñm nr̄m Jhm xꝑm vt nos re surrectiōis sue ꝓticipes efficiat in pñti p gr̄i am z futuro p gl'iam. Qui cuz. zc. Gaude xꝑo ascēdente z i celū te videte motu ferk p/ prio. Jhs fruct⁹ zc. Añ. Impatrix. ps. In cōuertendo. Añ.

Operatrix z mūdi dña. tu⁹ nat⁹ cū q̄n ta gl'ia nr̄e carnis sūpta materia. capta ꝑda ꝓscēdit ethera. hinc os cordis plenū le ticia. z lingua nr̄a exultatōe te collaudet z be nedicat dicēs Aue ma Re. Et beatus. O igit impatrix z dña nr̄a benignissima. tu re mr̄is impa tuo dilectissimo filio dño nr̄o iesu xꝑo. vt mētes nr̄as ab amore terrestriū ad celestia desideria erigere dignet. Qui vi/ uit z regnat zc. Gaude q̄ post xꝑm scādis z est honor tibi grādis i celi palatio. Jesus f. Añ. Aduocata. ps. Ad te leuaui.

Aduocata miseroꝝ ad te sunt oculi tuo rū te assumpsit rex celoꝝ sup choros an gelorꝝ vbi cet⁹ beatorū te digne veneret z be nedicit in eternū dicēs Aue. Re. Et btūs O igit glorioſissima dña excelsa sup sydera pūssima aduocata nr̄a suscipe laudū pia pre camina q̄ ad honorē q̄nq; vulneꝝ filij tui et ad laudē sancti nois tui decantauim⁹. z pro nob q̄sum⁹ intercedere festina. quaten⁹ dul/ cissim⁹ fili⁹ tu⁹ dñs nr̄ Jhs xꝑs p suā ma/ gnā misericordiā a vinculis pctoꝝ nostroꝝ nos eripiat z i suo sancto seruitio nos cōser/ uet ꝓfortz ac finaliter pseuerare faciat. nam te nihil negans honorat. Qui cū deo zc.

Finit corona beate ꝑginis

Incipit cursus de passiōe dñi cōpositꝰ a sancto Bonauētura Ad matutinas

O Dmie labia mea
aperies Re. Et os meū annūci abit laudē tuā. ꝑ. Deꝰ i adiuto riū meū intēde Re. Dñe ad adiuuādū me festina. Gl'ia pri z filio zc. Al'la. Inuitato. Christū captū z derisum flagellatū z crucifi xum. Venite adorem⁹. ps. Venite exulte mus dño.

Hymnus.

A passiōe dñi q̄ dat sal⁹ homi. sit no strū refrigeriū z cordis desiderium. Portem⁹ i memoria dolores z opp bria. xꝑi coronā spineā crucē clauos z lāceā Et plagas sacratissimas oīm laude dignis/ simas. acetū fel arundinēz mortꝫ amaritudi nē. Hec oīa nos satiēt z dulciter inebriēt. nos repleant ꝓfutib z gl'iosis fructib. Te crucifixū colim⁹ z toto corde poscim⁹ vt nos/ sanctoꝝ cetib ꝓiūges i celestib. Laus bo/ nor xꝑo vēdito. z nr̄i causa pdito. passo mor tē p ppl'o. in aspero patibulo Amē. Añ. In surrexerūt. ps. Quare fremuerūt gēres.

Assurrexerūt in me viri sine misericordia zno pepcerūt aie mee ꝑ. Reliq̄ domū meā. dimisi hereditatē meam. Re. Dedi

dilectã aiam meã in manꝰ pcõz. Pater nr
℣ Absolutio ℣ Passio dñi nri ihesu xpi pdu/
cat nos ad gaudia paradisi. Amen. ℣ Jube
dñe. Bñ. Per suã passionẽ det nobis dñs
suã benedictionẽ. Amen. Lectio prima.

Hpzehẽdit pilatꝰ ihm z flagellauit eũ.
z milites plectẽtes cozonã de spinis ĩ/
posuerũt capiti eiꝰ z veste pupurea circũde
derũt eũ. z veniebãt ad eum et dicebãt. aue
rex iudeoz. z dabãt ei alapas z expuerunt
eiꝰ. Tu aũt. Re. Ecce vidimꝰ eũ nõ hñtez
speciẽ neq; decorẽ aspectꝰ eius in eo nõ ẽ h
pctã nr̃a portauit z p nobis dolẽs. Ipe au
tẽ vulneratꝰ est pter iniq̃tates nr̃as. cuiꝰ li
uore sanati sumꝰ. ℟. Vere languoz nr̃os
ipe abstulit et infirmitates nr̃as ipe porta/
uit. Ipe. ℣ Jube. Bñ. Per ℟tutẽ sctẽ crucis
pducat nos dñs ad gaudia ℟e lucis. Amẽ.

Usceperũt g̃ milites ihm z ℣ Lctõ. ij.
eduxerũt. z baiulãs sibi crucẽ exiuit ĩ
eum q̃ dicit calvarie locꝰ. hebraice aũt gol/
gatha. vbi eũ crucifixerũt. z cũ eo alios du/
os hinc z inde. mediũ autẽ ihm. Ihs autez
dicebat. ℟ dimitte illis. Nõ emm̃ sciunt q̃d
faciunt. Tu. Re. O vos oẽs q̃ trãsitis
p viam attendite et videte. Si est dolor si/
milis vt dolor meus. ℟. Attendite vniuersi
pli z videte dolorẽ meũ. Si est dolor. Ju
be. Benedi. Sanguinis xpi aspsio sit no/
bis sempiterna salus z ptectio. Amen.

Ostea sciens ihesus q̃ oia ℣ Lctõ. iij.
ℑsummata sunt vt impleret scriptura
dixit. Sicio. Vas ergo erat positũ plenuz
aceto. Illi ergo spongiã plenã aceto isopo
circũponẽtes. obtulerũt oi eius. Et cũ ac/
cepisset acetũ. dixit. Consummatũ est. z in/
clinato capite tradidit spm̃. Tu autẽ. Re.
Tenebre facte sunt dũ crucifixissent ihesuz
iudei. Et circa horã nonã exclamauit ihesus
voce magna. deus meꝰ deꝰ meus vt q̃d de/
reliquisti me. Et inclinato capite emisit spi
ritũ. ℟. Exclamans ihesus voce magna ait.
pater in manꝰ tuas cõmendo spiritũ meuz
Et inclinato. ℣ Ria pzi. Et. ℣ Ad laudes.
Deus in adiutoziũ meũ intende. ꝛc. Añt.
Contumelias. ℣ Psalmus.

Usq̃quo dñe obliuisceris me in finẽ.
vsq̃quo nõ auertꝫ faciẽ tuã a me. Qz/
diu ponã ℑsilia in aĩa mea. dolorẽ in corde
meo p diẽ. Usq̃quo exaltabit inimicꝰ meꝰ
sup me. respice z exaudi me dñe ds meꝰ. Il
lumiña oculos meos nevnq̃ obdormiã in
morte. neq̃ dicat inimicꝰ meus p̃ualui ad
uersus eum. Qui tribulãt me exultabũt si
motus fuero. ego aũt in miscõia tua spera/
ui. Exultabit coz meũ in salutari tuo. canta
bo dño qui bona tribuit mihi z psallaz no
mini dñi altissimi. ℣ Ria pzi. Añ. Cõtume/
lias z terrores passus sum ab eis. z dñs me
cũ est tanq̃ bellatoz fortis. ℣ Lapl'm.

Spiritꝰ oris nr̃i xps dñs captꝰ est p pecca/
tis nr̃is. cui diximus. in vmbra tua viuemꝰ
in gentibus. ℣ Hymnus.

Oristũ ducem q̃ p crucẽ redemit nos
ab hostibꝫ laudat cetus nr̃ letus exul/
tet celũ laudibꝫ. Pena fortis tue mortis et
sanguinis effusio cozda terant vt te querãt
iesu nr̃a redemptio. Per felices cicatrices
sputa flagella verbera nobis grata sunt col
lata eterna christi munera. Nostrũ tangat
coz vt plangat tuoz sanguis vulneruz in q̃
toti simus loti conditoz alme siderũ. Pas/
sionis tue donis saluatoz nos inebria qua
fidelis dare velis eterna nobis gaudia. A/
men. ℟. Dedit pcutienti se maxillã. Re. Fu/
it saturatus obprobriis. ℣ Ad bñdictꝰ añ.
Proprio filio suo nõ pepcit deus. sed p no
bis oibꝫ tradidit illũ. K. X. K. Dñe. Dzo

Omine ihesu christe q̃ hora matutina
p nobis cõspui et alapis cedi voluisti.
et cũ gl'a a mortuis resurrexisti fac nos con
tumelias et obprobria p tui nomis gloria
portare. fac nos resurgere ad virtutes a vi
cijs. vt te videre possimus in galilea cũ di/
scipulis. Per dñm nostrũ. ℣ Cõmemoza/
tio de beata ℑgine. Matutino tempe ma
rie nunciat̃ q̃ a iudeis pfidis christꝰ capti/
uatur. z toto coꝛde tremuit z male tractaba
tur. ℟. Nũq̃ mr̃ ptulit dolores. Re. Ut ma
ria filij ℑsiderans liuores. ℣ Oratio.

Jetatẽ tuã q̃sumꝰ dñe q̃ p nobis mor
tẽ subiens tempalez. nec ꝑrio corpori
nec materno dolori parcere voluisti. fac vt
nos tue mr̃isq̃ passionis memores vobi/
scũ felicitatẽ ꝓpetue simus participes. Qui
viuis ac regnas. ℣ Ad primam.
Deus in adiutoziũ meũ. ℣ Hymnus.

Qui velatꝰ facie fuisti sol iusticie fle/
xus illusus genibꝫ cesus quoq; verbe/
ribus. Te petimꝰ attentiꝰ vt sis nobis ꝓpi/
cius et p tuam clementiã pduc nos ad glori/
am. Laus. Añ. Faciẽ meam. ℣ Ps̃.
Udica me deus z discerne cãm meaz

de gente nō scta. ab homīe iniquor dolosō erue me Quia tu es de⁹ fortitudo mea. q̄re me repulisti et q̄re trist⁹ incedo duz affligit me inimic⁹. Emitte lucē tuā et veritatez tuam. ipa me deduxerūt z adduxerunt i montem scm̄ tuū z in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei ad deū. qui letificat iuuētutem meā. Confitebor tibi in cithara de⁹ deus me⁹. quare trist⁹ es aīa mea z quare ꝓturbas me. Spera in deo q̄m adhuc cōfitebor illi. salutare vult⁹ mei z deus meus. Gloria patri. Añt. Facie meā non auerti ab increpantibꝫ z conspuentibus in me.

Recogitate eū qui talē sustinuit Caplm ꝓtra semetipm a pctōribꝫ ꝓtradictionez vt nō fatigemini animis vīis deficientes. ℟. Cū malediceret non maledicebat. Re. Et cū pateret nō cōminabat. ℟. Domie exaudi oꝛonem meā. Re. Et clamor me⁹. Dño.

O Domine ieſu chriſte q̄ hora diei prima p nobis pctōribꝫ pilato iudici es presentat⁹ z marie magdalene apparuisti. appare nobis p internā grām z da reis verā penitentiā. vt de malis q̄ ꝓmisim⁹ nos districte iudicem⁹. ne in extremo iudicio deputemur supplicio. sed tuis fidelibꝫ associemur in celestibꝫ. Per dñm. Ad terciā. ℟. Deus in adiutoriū meū intende. Hymnus

Hora qui ductus tercia fuisti ad supplicia chriſte ferēdo humer⁹ crucem pro nobis miser⁹ Fac nos sic te diligere sctām q̄ vitā ducere vt valeam⁹ requie frui celestis patrie. Laus. Añ. Domin⁹. ℣. Exandi de⁹ oꝛonē meā cū depcor. a timoꝛe inimici eripe aīam meaz. ℟. Protexisti me a cōuentu malignātiū. a multitudine opantiū iniquitatē. Quia exacuerunt vt gladiū linguas suas. intenderūt arcum rem amarā vt sagittēt in occult⁹ immaculatū. Subito sagittabūt eū z nō timebūt. firmauerūt sibi sermonē nequā. Narrauerūt vt absconderēt laqueos. dixerunt q̄s vidēbit eos. Scrutati sunt iniquitates. defecerunt scrutātes scrutinio. Accedet bō ad coꝛ altū. et exaltabit⁹ de⁹. Sagitte paruulorum facte sunt plage eoꝝ. z infirmate sunt cōtra eos lingue eoꝝ. Cōturbati sunt oēs qui videbāt eos. z timuit oīs hō. Et annūciauerūt opa dei. et facta ei⁹ intellexerūt. Letabit⁹ iustus in dño⁹ sperabit in eo. z laudabunt oēs recti coꝛde. Gloria. Añ. Dominus tanq̄ ouis ad occisionē duct⁹ est. et nō aperuit os suum. Capitulū.

Christus passus est p nobis vobis relinquens exemplū vt sequmini vestigia ei⁹. qui petm̄ non fecit. nec inuent⁹ est dolus in oꝛe ei⁹. ℟. Proposito sibi gaudio sustinuit crucem. Re. Cōfusione ꝓtempta. ℟. Kyrie.

O Domine ieſu xp̄e qui hora diei Dño. tercia dura p nobis sustinuisti verbera. et coꝛda fideliū tuoꝝ sctispūs infusione fecisti flāmantia. da nobis malū q̄ fecim⁹ digna castigatiōe punire. et flāmas viciorum nostroꝝ lachrymis cōpunctōis extingue/re. vt dū deforis z intus affligimur. tui spiritus dulcedine ꝓsolari mereamur. Per. Ad vi. Deus in adiutoriū meū. Hymn⁹

Crucem p nobis subīt z stans in illa sti/tit ihesus sacrat⁹ manib⁹ clauis fossis pedib⁹. Honor z bñdictio sit crucifixo filio q̄ nos suo supplicio redēit ab exilio. Laus honor. Añt. Posuerūt sup caput eius causam ipius scriptā ihesus nazarenus rex iudeorum. ℣. Circūdederūt me. Capitulū.

Tradebat autē iudicanti se iniuste. q̄ peccata nra ipe ptulit in coꝛpe suo sup lignum vt peccat⁹ mortui iustitie viuam⁹. cui⁹ livore sanati sum⁹. ℟. Oblatus est q̄ ipe voluit. Re. Et peccata nra ipe portauit. ℟. Kyrie.

O Domine ieſu xp̄e qui hora diei Dño. sexta p salute nra man⁹ in cruce expandisti. z quinq̄ vulnera ptulisti. ad te ꝓfugientes brachiis misc̈ie clementer suscipe. z vulnera ment⁹ nostre tuo sana medicamine vt purgati a pctōr⁹ sordibus. templū efficiamur spūssancti. Ad. ix. Deus in adiutoriū meū intende. Hymnus.

Beata christi passio sit nra liberatio vt p hanc nobis gaudia parata sint celestia. Gloria christo dño q̄ pendēs in patibulo clamans emisit spiritū mundūq̄ salutem ꝓditū. Laus bo. Añt. Et cū. ℣. Voce mea ad dñm clamaui. voce mea ad dñm depcat⁹ sum. Effundo in conspectu eius oꝛonē meā. et tribulationē meam ante ipm̄ pnuncio. In deficiēdo ex me spiritū meū. z tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabā. absconderunt laqueū mihi. Considerabā ad dexterā z videbam. z nō erat q̄ cognosceret me. Perijt fuga a me. et nō est q̄ requirat aīam meam. Clamaui ad te dñe. dixi tu es spes mea. portio mea in terra viuentiū. Intende ad depcationē meaz. q̄ humiliat⁹ sum nimis.

Libera me a psequentibꝫ me. qꝝ confortati sunt sup me. Educ de custodia aiam meaz ad ꝓfitendū nomini tuo. me expectāt iusti donec retribuas mihi. Gloria patri. Añ. Et cū accepisset ihesus acetū. dixit. ꝯsumma tū est. z inclinato capite emisit spm̄. ℂ Cap. Decebat eū p quē oīa z ꝑ quē omnia facta sunt q̄ multos filios in gl̄am adducere rat. auctorē salutis eoꝝ p passionē ꝯsumari ℣. Tradidit in mortē aiam suaz. Re. Et cū viris sceleratis deputat⁹ est. K. ℣. K. Do/mine exaudi oꝛonē meam. ℂ Oratio.

Domine ihesu xp̄e q̄ hora diei nona p salutē nr̄a humana in mortē aiam tuaz tradidisti z celos ascendisti. viuifica coꝛda nr̄a p infusionem tui amoꝛis. vt te diligere mentesq̄ celestibꝫ inherere. z mortē tuā nostre carnis mortificatiōe imitari valeam⁹. vt dū tua passiōe participes efficimur tue ꝯsolationis nos facias esse ꝯsoꝛtes. Per. Ad vespas. De⁹ in adiu. Añ. Dignus es. Exaltabo te dñe qm̄ suscepisti me. ps. 29 nec delectasti inimicos meos sup me. Dñe deus me⁹ clamaui ad te. z sanasti me. Dñe deduxisti ab inferno aiam meā. saluasti me a descendentibꝫ in lacū. ℣sallite dño sancti ei⁹. et ꝯfitemini mēoꝛie sanctitatis ei⁹. Quoniā ira in indignatiōe ei⁹. z vita in voluntate ei⁹. Ad vesperū demoꝛabit fletus. et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in habūdantia mea. nō mouebꝛ ineternū. Dñe in volūtate tua. p̄stitisti decoꝛi meo virtutem. Auertisti faciē tuā a me. z factus sum ꝯturbatus. Ad te dñe clamabo. z ad deū meū deprecabor. Que utilitas in sanguīe meo. dū descendo in coꝛruptionē. Nunqd ꝯfitebit⁹ tibi pulvis aut annūciabit veritatē tuā. Audiuit dñs z miserē⁹ est mei. dñs factus est adiutoꝛ meus. Cōuertisti planctū meū i gaudium mihi. cōcidisti saccū meū z circūdedisti me leticia. Ut cantet tibi gl̄ia mea z non cōpungar. dñe de⁹ me⁹ in eternuz ꝯfitebꝛ tibi. Gl̄ia p̄ri. Añt. Dign⁹ es dñe accipe librū z aperire septez signacula ei⁹. qm̄ occisus es z redemisti nos deo in sanguīe tuo. Quidam⁹ ihesum ꝑ passionē moꝛtis sue gl̄ia z honoꝛe coꝛonatū vt gr̄a dei p omnib⁹ gustaret mortē. ℂ Hymnus.

Qui p̄ssura mortis dura soluisti nexus crūminū nos ad pacē duc veraces ihesu coꝛona virginū. In flagellis potū fellis bibisti amarissime. p pctis ꝑpetratis etne rex altissime. Tue genti recolenti tue mortis supliciū da virtutē z salutē xp̄e redemptoꝛ oīm. In amara crucis ara fudisti riuos sanguinis ihesu digne rex benigne. ꝯsoꝛs paterni luminis. Sanguis xp̄i q̄ fuisti pemptoꝛ hostis inuidi fac sitire da venire ad cenam agni puidi Amen. ℣. Disciplina pacis nostre sup eum. Re. Quia liuoꝛe ei⁹ sanati sumus Ad magni. Añt. Recessit pastoꝛ nr̄ bonus fons aque viue q̄ aiam suā posuit p ouib⁹ suis z p suo grege moꝛi dignat⁹ est. K. ℣. K. Domine ihesu xp̄e q̄ hoꝛa diei Oratio. vesptina discipulis tuis coꝛpis z sanguinis tui tradidisti mysteria. z ꝺ cruce positus es. depone mentis nostre vicia et ꝑpetrata scelera. vt cū pura ꝯsciētia eadez sumam⁹ mysteria. vt sint nobis in remediuz hic z in ꝑpetuū. Per dñm. Cōmemoratio ℣ginis añt. Regina clemētie virgo mr̄ christi. cū videres filiū tuuz in cruce moꝛi. nulli⁹ doloꝛ silis tuo doloꝛi. ℣. Que mr̄is angustias posset lingua fari. Re. Cū videret filiuz in cruce clauari. ℂ Oratio.

Domine ihesu xp̄e ℣ginis marie fili dulcissime q̄ cū p̄ditoꝛe cenasti. deinde captus viliter tract⁹ fuisti. p̄sta q̄sum⁹. vt qui tibi z tue sctissime genitrici cōpatimur vobiscū manere sine termīo mereamur. Qui. Ad cōpleᷣ. Cōuerte nos de⁹. Re. Et auer. ℣. De⁹ in adiutoꝛiū. Añt. Plangēt eū. ℣s. 87

Domine de⁹ salutis mee. in die clamaui z nocte coꝛā te. Intret in ꝯspectu tuo oꝛo mea. inclina aurē tuaz ad p̄cem meam. Quia repleta ē mal̄ aīa mea. z vita mea i inferno appropinq̄bit. Estimat⁹ suz cū descēdentibꝫ in lacū. factus sum sicut hō sine adiutoꝛio inꝰ mortuos liber. Sicut vulnerati doꝛmientes in sepulchris quoꝝ nō est mēoꝛ ampli⁹. z ipi de manu tua repulsi sunt. Posuerūt me in lacu inferioꝛi. in tenebꝛosis et in vmbra mortis. Sup me ꝯfirmat⁹ est furoꝛ tu⁹. z oīes fluct⁹ tuos induxisti sup me Longe fecisti notos meos a me. posuerūt me abbomiatiōnē sibi. Traditus sum z non egrediebar. oculi mei languerūt p̄ inopia. Clamaui ad te dñe. tota die expandi ad te manus meas. Nunqd mortuis facies mirabilia. aut medici suscitabunt z confitebūtur tibi. Nunquid narrabit aliqs in sepulchro misc̄oꝛdiam tuā. z veritatē tuā in p̄ditiōnē. Nunquid cognoscent in tenebꝛis mirabilia tua. et iusticia tua in terra obliuionis.

Cursus de cõpassione be. virginis

Et ego ad te domine clamaui. z mane oza/tio mea p̃ueniet te. Ut quid dñe repellis oz̃onem meã. auertis faciẽ tuã a me. Pau/per sum ego z in laboribꝫ a iuuentute mea. exaltat⁹ autẽ hũiliat⁹ sũ z ꝓturbat⁹. In me transierũt ire tue. z terrores tui ꝓturbaue/runt me. Circũdederũt me sicut aqua tota die. circũdederũt me simul Elongasti a me amicũ z p̃ximum. z notos meos a miseria. Glia p̃ri. Añ. Plangẽt eũ q̃si vnigenitũ. qz innocens dñs occisus est. ℣. Hymnus.

QVi iacuisti mortuus in petra rep̃ino/cu⁹ fac nos i te q̃ẽcere sctãmq; vitã du cere. Succurre nobis dñe quos redemisti sanguine. z duc nos ad celestia eterne pacꝭ gaudia. Laus honor xp̃o vendito. Lap̃. Christo in carne passo. z vos eadẽ cogitati onẽ armamini. ℟. Et fact⁹ est in pace locus ei⁹. Re. Et habitatio ei⁹ in syon. Ad nunc Añt. Saluator mũdi salua nos q̃ p crucẽ z sanguinẽ redemisti nos auxiliare nob̃ te dep̃camur deus nr̃. K. X. K. p̃r nr̃. ℟. Do mine exaudi oz̃onẽ. Re. Et clamor. ℣. Oz̃o.

DOmine iesu xp̃e cui⁹ sudor hora com/pletorij p̃ tristicia animi factus est san guineus. z es sepult⁹. a mulieribꝫ es lamen tat⁹. aufer a nobis tristiciã z da verã leticiã z a vanitate scli nos veraciter sepeli. z educ de oculis nr̃is lachrymas pie cõpassionis vt dũ deflem⁹ tua. a te ꝓsolari mereamur h̃ z in celesti curia. Per dñm.

℣. Explicit cursus de passione domini.
℣. Incipit cursus de cõpassione beate vir/ginis eiusdẽ sancti Bonauẽture.

DOmie labia mea

d aperies. Re. Et os meũ. De⁹ in ad iutoriũ meũ. Re. Dñe ad adiuuan/dũ zc̃. Inuitatoriũ. Cũ maria virgine fer uide plorem⁹ in sepulchro posituꝫ. Venite adoremus. ℣. Psalmus.

VEnite mares femineq; plorem⁹ cum maria ꝑgine planctibꝫ fruamur inti/mis facies rigãdo lachrymis. Cum maria. Cor nr̃m ploret z oculus nr̃ pungat amo/ris stimulo. heu mr̃ carens cõtagio tã dul ci priuat filio. Venite. Innocens z expers criminis morit miseri⁹ hois. meroꝛ simus cõsocij cũ simus causa supplicij. Cũ maria. Glia virginis filio q̃ in ℟ exilio se dedit tor/mentis asperꝭ vitã reddendo miserꝭ. Veni te adorem⁹. Cum maria vir. ℣. Hymnus.

IOperatrix clemẽtie rorem infunde gr̃e in meũ cor tam ariduꝫ vt tibi fiat placidũ. Largire q̃ ꝓcipiã tecũ cordis an/gustiã flens mortẽ quã ret patit̃ p quẽ mũ/dus cõstruit̃. Tuus tractat filius longeq; latro vilius. irrisus fert ludibria gẽte valla tur ipia. Sit honor laus deuotio iesu ma/rie filio tenso crucꝭ patibulo p redimendo plo. Amen. Añt. Noctem. ℣. Psalmus.

OSuerunt me in lacu inferiori. Sup me ꝓfirmatus est furor. Longe feciſti notos meos zc̃. Tradit⁹ sum z nõ egredie/bar oculi languerũt p̃ inopia. Glia p̃ri z fi. Añt. Noctẽ qua xp̃s capit̃ absq; somno du xisti z soporatis ceteꝭ flens vigil ꝑmansisti. ℟. Ceteri cũ inter flet⁹ obdormirẽt. Re. Tu sola mestas celebrasti vigilias. P̃r nr̃. ℟. Et ne nos. Re. Sed lib. Absolutio. Noli me derelinquere iesu fili bone fac vt tecũ mori ar tali passiõe. Amẽ. Jube. Bene. Ꝓro no/bis ora crucifixũ ꝑgo decora. Amẽ. ℣. Cõ. j.

DRolem in cruce pendentẽ mesta mat aspiciens lacrimat incessant. peccat⁹ sa/crũ ꝑcutiens plures mouit ad merorẽ suo ploratu querulo natũ videns cruentatum crucis tensuꝫ patibulo aiam meste parentꝭ tũc ptransuit acri⁹ iuxta h̃bũ symeonis heu passionis gladius. sic dũ plorat mortẽ plis quẽ blasphemauit pp̃lus solus erat cõsola/tor eius custos z discipulus. Tu autẽ. Re. Consolari mr̃ nõ potuit. sic tractatum vi/dens quẽ genuit. Hec dolorẽ maiorez ha/buit q̃ saluator q̃ tot sustinuit. ℟. Mortem dei videns quẽ aluit nulla mr̃ sic vnq; do/luit. Hec do. Jube. Bene. Mors plis dei p̃is vita nob sit p̃cib⁹ pie mr̃is. ℣. Cõ. ℟.

QUm de cruce deposit⁹ ad tumulum portak inter dolores anxios. portan/tes sic affak. sustiete paululũ q̃ dolorẽ meũ plangam z meum dilectissimum deosculer mihi meum dilectissimuꝫ subtrahere noli/te. Si sepeliri debeat me secũ sepelite. Ac cessit sic exanimis se sup corp⁹ iecit z sacrũ vultũ lachrymis rigãdo madefecit. Tu. ät. Re. Dũ videret supplicia plis exq̃sita torq̃/tur z angustia mr̃ infinita triduano spacio duꝫ langueret ita. Squalet ei⁹ facies nup tam polita. ℟. Pena tã exasperans nũq; est audita. longe sibi carior erat mors q̃ vita. Squalet. Jube. Bene. Sic nob pacifica tremendũ ꝑgo pudica. Amẽ. ℣. Cõ. ij.

Hilꝫ pñtia mr̃ destituta gabrielez an/
gelũ sic est allocuta. Aue plena gr̃a mi
hi pruliſti. nũc amaritudine ſuz repleta tri
ſti. ſubſequent inquiens dñs ẽ tecũ. heu ia/
ctio quã tu ſpopondiſti mihi. fit ℨria ꝓpter
mortẽ xp̃i. Tu aũt. Re. Cũ videret ꝙ clau/
ſo tumulo ꝓuarek tã dulci ſpeculo p̃dilecto
ſtans cũ diſcipulo. Corde plorat magis q̃z
oculo. ℣. Lachrimaz fluẽte riuulo fletũ mo
uit aſtanti pl̃o. Corde. Hĺa p̃i. Corde. Ad
laudes. Deus in adiuto. Añ. Fit vor. Pſ.
Ego ſum vermis z nõ hõ. obꝓbrium
hoim z abiectio plebis. Oẽs vidẽtes
me deriſerũt me. locuti ſunt labijs z moue
runt caput. Sperauit in dño eripiet eum.
ſaluũ faciet eũ. qm̃ vult eũ. Om̃ tu es q̃ ex
traxiſti me de ventre. ſpes mea ab vberib⁹
mr̃is mee. in te piect⁹ ſuz ex vtero. Hĺa p̃i.
Añ. Fit vox nimis flebil' vox nimis amara
mr̃is qñ capiꝫ ſua ples cara. ¶ Capitulũ.
Cum audiſſet ꝙ filiꝰ eius captꝰ eſſet a
iudeis z ad anna duceret ianuis clauſis. ſa
cũ pectus tunderet lachrymas effundere
O Gloriosa dña Hymn⁹. (nõ ceſſauit.
quetua cruciamina. cũ barrabas di/
mittiꝫ z penas xp̃s patiꝫ. Paſtorẽ heu pcu/
tiunt oues diſperſe fugiũt. te ſola cũ diſci/
pulo manẽte ſub patibulo. Nec mirũ ſi ſis
anxia. viſa crudeli furia. te ſciens purã ꝙgi/
nẽ genuiſti deũ z hoiem. Sit honor. ℣. Nũ
q̃z mr̃ ptulit tã anxios dolores. Re. Ut ma
ria ꝓſideras filij liuores. Ad bñdict⁹ Añt.
Tanq̃z latro capiꝫ vndiq̃z ꝓſtrict⁹ cediꝫ cõ/
ſpuiꝫ alapis afflictuſ. o mr̃is angustie cũ au
diret ictus. p nobis bec tolerãs ſit rex bñ/
dictus. Pſ. Bñdict⁹. ℣. Dñe exaudi. Oro.
Propter terrores illi⁹ cõmotiõis quo
cor tuũ ꝓtremuit ꝙgo btiſſima q̃ au/
diſti filiũ tuũ dilectiſſimũ ab impijs captũ
ligatũ z ad ſupplicia tractũ z traditũ. adiu/
ua nos vt cor nr̃m nũc p delictis nr̃is ter/
reaꝫ z moueaꝫ ad pniam ne mortẽ in hora
ad occurſuz aduerſarij paueat. aut ad aſpe
ctũ tremẽdi iudicꝫ accuſante ꝓſcia ꝓtremi/
ſcat. ſed portꝰ faciẽ ſuã videꝫ in iubilo dele
mino nr̃o ieſu xp̃o q̃ cũ p̃re z ſpũſcto vi. z r.
Ad pmã. Deus in adiutorijs. Hymnus.
Iesu nate de ꝙgine ex miſtico ſpirami
ne q̃ mortẽ crucis pateꝫ ꝓfoſſus plagꝫ
aſperis. Amore mr̃is anxie nr̃e parcas mi
ſerie ſuiq̃z fletus copia p̃ducat nos ad gau/
dia. Sit honor. Añ. Stabat maria. Pſ.
Hstiterũt reges terre z p̃nci. Dirum/
pam⁹ vincula eoz. Qui habitat in cel'
irridebit eos. Tũc loquek ad eos i ira ſua.
Hĺia p̃i. Añt. Stabat maria mr̃ pia foris
plorans acriter. regẽ mũdi furibũdi dum
Sit tuaz obſe/ Capl'm. (tractarẽt vilit.
cro lachrymarũ riu⁹ in corde meo lapideo
merorꝭ motiu⁹. Re. Deo gr̃as. ℣. Per ma/
rie lachrymas p̃ pietatꝭ. Re. Nobverã glo
riã cõfer cũ beatis. ℣. Dñe exaudi. Oro.
Propter gemit⁹ z lachrymas q̃b affici
debaris ꝙgo dulcissima q̃ vidiſti filiũ
tuũ dulciſſimũ iudici p̃tari. acriter flagel/
lari. varijs illuſionib⁹ z obꝓbꝛijs affici im
petra nob dolorẽ p pctis nr̃is z lachrimas
ſalutifere ꝓtritiõis. z adiuua nos ne nobis
poſſit inimic⁹ illudere neq̃z diuerſis p libi/
tu ſuo tentatiõib⁹ flagellare. deuictoſq̃z ſta/
tuere terribili iudici. ſed magꝭ ipi accuſem⁹
z iudicem⁹ nosmetipos de exceſſib⁹ nr̃is et
vere pnie diſciplinis flagellem⁹ vt veniã et
grãm in tpe neceſſitatis tribulatiõis et an/
guſtie inueniam⁹ p̃ſtante eodẽ z̃. Ad. iij. ℣.
Deus in adiutorijs meũ. Hymnus. Jeſu
nate de virgine. Añ. Quã putamus. Pſ.
Quoniã ꝓpter te ſuſtinui obꝓbꝛijs. o/
perunt confuſio faciẽ meã. Extrãe⁹ fact⁹
ſuz fratrib⁹ meis. z pegrin⁹ filijs mr̃is mee
Om̃ zelus dom⁹ tue comedit me. z obꝓbꝛi/
bria exꝓbrantiũ tibi ceciderũt me. Et o/
perui in ieiunio aiam meã. z factũ eſt in ob/
ꝓbꝛijs mihi. Hĺia. Añ. Quã putam⁹ ma/
tris meſticiã cũ videret ꝓlis anguſtiã non
dolor eſt vt mr̃is ꝙginis plorat⁹ dei z hois.
Cum xp̃s ad locũ caluarie duce ¶ Capl'm
ret z crucẽ ſibi baiularet ſeq̃bak eũ mr̃ me/
ſtiſſimas voces emittens et vberes effun/
dens lachrymas pect⁹ ſacrum pcutiens. ℣.
Queſo mihi miſero ꝙginũ regina. Re. Te/
cũ flendi lachrymas vberes ꝓpina. Oro
Propter anguſtias z cruciat⁹ q̃s cor tu
uz ſuſtinuit ꝙgo beatiſſima q̃ audiſti
filiũ tuũ dilectiſſimũ adiudicatum morti z
crucis ſupplicio. ſuccurre nobis tpe infirmi
tatis nr̃e q̃ corpus nr̃m dolore infirmita
tis cruciabiꝫ. z ſpũs nr̃ hinc ꝓpter inſidias
demonũ. illicꝫ ꝓpter terrorẽ diſtricti iudicis
anguſtiabiꝫ. ſubueni inquã nobis dña tũc
ne dãnatiõis eterne ꝓtra nos ꝓſeraꝫ ſentẽ/
tia aut ne flãmis gehennalibus tradamur

eternalit cruciandi. ℣. Prestante eodẽ. ℟. Ad
sextã. Deus in adiutoriũ me. Hymnus.
Jesu nate de virgine. Añ. Ad locum. ℣. Ps.
HRuit tanꝯ testa virtus mea. et lingua
mea adhesit fauciby meis. z in pulue-
rem mortis deduxisti me. Qm̃ circũdede-
runt me canes multi. cõciliũ malignãtium
obsedit me. Foderunt manꝰ meas z pedes
meos. dinumerauerunt oia ossa mea. Ipsi
vero ꝓsiderauerunt z inspexerũt me. diui-
serunt sibi vestimẽta mea z sup vestẽ meam
miserunt sortẽ. Gl'ia pri. Añ. Ad locuz sup-
plicij virgo cũ venisset postꝯ suũ filiũ z cru
cem cõspexisset. augenk planctꝰ z lachrime
multiplicank dolores z angustie. Capl'm.
Erecta cruce iesus ascendit z extendit bra
chia. manus z pedes clauank. q̃ videns pijs
sima mater ꝑ dolore defecit. ℣. Rosa rubẽs
vertik beu mortis in pallorẽ. ℟. Cũ in ter
ram fluere sacrũ videret cruorẽ. Oratio.
DRopter doloris gladiũ qui ptrãsiuit
aniam tuã virgo dulcissima. qñ filiuz
tuum dilectissimũ cernebas nudũ in cruce
leuatũ. clauis pforatum. ac ꝑ oĩia lacera-
tum plagis ac verberiby necnõ z vulneriby
adiuua nos vt et cor nostr nunc cõpassio-
nis z cõpunctiõis gladi pfodiat diuinigꝯ
amoris lancea vnlneret. ita vt oĩis pecca-
ti sanguis effluat a pectore nr̃o a noxijs vi-
cijs emũdemur. virtutũ indumẽtis decore
mur. sempꝯ mẽte ac corpe de hac valle mi
serie leuemur ad celestia. quo tandẽ cum ꝑ-
missus dies aduenerit ꝓuenire spũz corpo
re mereamur. ℣. Prestante codez dño nr̃o ie-
su christo filio tuo q̃ cũ pr̃e. ℟. Ad nonam.
Deus in adiutoriũ meũ in. Hymnus.
Jesu nate de virgine. Añ. Agnus. ℣. Ps.
TU scis improperiũ meum. z ꝑfusionẽ
meam z reuerentiã meã. In cõspectu
tuo sunt oĩes q̃ tribulant me. improperiũ
expectauit cor meum z miseriã. Et sustinui
q̃simul ꝓtristaret z nõ fuit. z qui ꝓsolaretur
z nõ inueni. Et dederunt in escã meam fel.
et in siti mea potauerunt me aceto. Añ. Di-
gnus mitis caput excutiens. hely clamat in
cruce moriens. ploret mr̃. cum ipo patitur.
ad clamorem eius fere cõmorik. ℟. Capl'm
Clamor christi matrẽ angustiat nullꝰ plan
ctus plangentẽ satiat. est vtrisqꝯ compassio
nam ꝓcessit summa dilectio. ℣. Virgo filiũ
tuum in cruce cõclauatum. ℟. Redde tu-
is ꝓcibus miseris placatũ. Oratio.
DRopter grauamen z tormentũ q̃ tor-
quebak spiritꝰ tuus virgo sanctissima
qñ iuxta crucẽ filium tuuz ꝑ doloribo voce
magna clamantẽ te matrẽ dilectã iohanni
cõmẽdatã. i manusqꝯ dei ꝓis spiritũ cõmẽ
dantẽ attendebas. succurre nobis i fine vi
te nostre. z maxime tunc qñ lingua nr̃a ne-
quiuerit se ad te inuocanduz mouere. cum
oculi nr̃i lumine priuabunk. aures surde-
scent et obturabunk. oĩesqꝯ vires sensuz
nostrorũ deficient. memẽto pissima domi
na tũc q nũc fundim̃ preces ad aures tue
pietatis z clemẽtie et subueni nobis in illa
hora extreme necessitatis. ac filio tuo dile-
ctissimo cõmenda spiritũ nostrũ. ꝑ quẽ tuo
interuentu a tormẽtis z terroribus omiby
eruamur z ad desideratã celestẽ patrie rec-
em ꝓducamur. ℣. Prestante eodez. ℟. Ps.
Deus in adiutoriũ meũ intende. Ps.
EAluum me fac deꝰ qm̃ intrauerũt aq̃
vsqꝯ ad aiam meã. Infixus sum in li
mo pfundi. et nõ est substãtia. Veni in alti-
tudinem maris. et tempestas dimersit me.
Laborani clamãs rauce facte sunt fauces
mee. defecerunt oculi mei dũ spero in deũ
meum. Gloria patri z filio. Añ. Omis eras
defleat mortẽ saluatoris. glorioseꝰ ꝙginis ꝑ
textu doloris. ℟. Capitulum.
Mihi absit gloriari nisi in cruce domini no
stri iesu christi ꝑ quẽ mihi mũdus crucifix
est z ego mundo. ℟. Deo grãs. Hymnus.
OEste parẽtis viscera pena torquentur
aspera. dum illũ quẽ cõcepat verbo ꝑ-
uersi verberãt. Illũ tractant crudeliter ce-
dunt. cruentant acriter. hec audiens antie
matris crescũt angustie. Sed cũ ad mortẽ
ducitur. hunc mater tristꝯ sequik. pectus ꝑ-
fundens fletiby afficiens liuoriby. In cru-
ce duz extenditur videns mr̃ q mozik. nul-
lus dolor amarior. nã nulla proles carior.
Sit honor laus. ℣. Nulla nouit genitrix
angustias tam duras. ℟. Cuz plagas in-
spiceret z capitꝯ puncturas. Ad mag. Añ.
Virgo passo filio penas cordis indicat. et
plebis in medio dolorẽ cordis replicat. vz
gente supplicio mesta voce supplicat. q̃ quon
daz ꝑ gaudio cecinit magnificat. Ps. Ma-
gnificat. ℣. Domine exaudi. Oratio.
DRopter planctũ acerbi eiulatus quez
pfundo pectoris fonte manãte absco-
dere nõ valebas virgo castissima. qñ vt pie
creditur in amplexus ruebas exanimi cor-

cerdotes nr̃i in oĩbꝫ q̃ in missa faciũt ipm re
psentãt. Vñ vt cũ maiori reuerẽtia z deuo
tione sacrosctã missaꝝ solẽnia audire velitꝫ
Quid missa significet et quõ xpm tã missa
ꝫ sacerdos repñtet cõpendiose dicere vo
lo. Sciendũ igitur q sacerdos pmo capiti
amictũ supponit qõ humerale dicit. qõ vs
q ad humeros descẽdit. z int̃ sacratas ve
stes cõputat. postea albam z cingulo se cin
git. postea manipulꝫ in leua manu sumit.
postea stolã longã collo supponit. z eã can
cellatã in pectore ad modũ crucis iuxta vtꝫ
q latus cingulorẽ ligamẽtis applicat. po
stea casulã induit. et sic ad altare procedit.
Si q̃s ex his indumẽtis p oblitionez ali
q̃d obmitteret grauit̃ peccaret. Quid autẽ
hec significent breuit̃ videam⁹. Humerale
caput coopiens signat q xps q̃ est caput ec
clesie diuinitatẽ in hũanitate abscõdit. Al
ba mũda z longa magnã xpi mũdiciã sigt.
q̃ petr⁹ dicit q xps pcm̃ nõ fecit. nec inuen
tus est dol⁹ in ore ei⁹. Hãc mũdiciã xps in
baptismo nob tribuit. Linea em̃ alba per
aquã dealbat. z eccia p baptismũ xpi candi
dat. Cingulus designat ỹginitatẽ xpi z sue
castissime mr̃is quã nos hẽ docuit dicẽs.
Sint lumbi vr̃i zc. Manipul⁹ in leua est
bũilitas xpi in hac vita. vel manipul⁹ in le
ua designat pugnaz xpi p iusticia. ipe em̃ p
iusticia pugnauit. mũdũ superauit. z diaboli
ptãtẽ deiecit. z idcirco manipul⁹ i leua clip
peũ vel pugnã p iusticia designat. Ad hanc
nos hortat xps dicẽs. Beati q̃ psecutionẽ
patiunt̃ ppt̃ zc. Stola longa sup̃ collũ ante
cor z vsq ad pedes dependẽs signat obedi
entiã xpi z volũtariã seruitutẽ p nob. Ipse
em̃ p salute nr̃a fact⁹ est pri obediens vsq
ad mortẽ. mortẽ aũt crucis. z hꝫ designat can
cellata stola in pectore ad modũ crucis. De
signat etiã crux i pectore passionẽ xpi quam
circũferre quilibet meditatiõe debem⁹. vna
cũ sacerdote in corde corpe p mortificati
onẽ crene delectatiõis. Designat etiaz crux
ante pect⁹ sacerdotis cãcellata plm iudaicũ
in sinistrã partẽ transire. q̃ xpm occidit z in
ipm credere noluit. Popul⁹ aũt gẽtil i xpm
credidit z se in dexterã partẽ p fidez collo
cauit. qõ exp̃ssum ẽ in Genesi qñ iacob ne
potibꝫ suis. vicz manassi z effraim bñdicẽs
cancellatis manibꝫ. dexterã sup̃ iuniorez. scz
effraim. leuã vero sup̃ seniorem. s. manassen
posuit. z ait. Bñdicat de⁹ puerꝫ illis. Casu
la. i. parua casa vel dom⁹ signat celũ z trazs.
q̃ xps sua maiestate implet sic ipe dicit p pr̃
phetã. Celũ z trã ego impleo. Casula etiaz
designat caritatẽ q̃ diligere debemus ami
cos in deo. z inimicos ppt̃ deuz sic xps nos
docuit ẽbo z exẽplo. p anteriorẽ ptẽ casule
designant amici. p posteriorẽ inimici Vnõ
xps dixit. Diligite inimicos vr̃os zc. Dicit
aũt missa a mittẽdo. z repñtat legationẽ int̃
boies z deũ. De⁹ em̃ mittit filiũ suũ xpm i
altari. z iterũ mittit eccia fidelis eundẽ chri
stũ ad pzem vt p pctõribꝫ intercedat Itẽ añ
inceptionẽ misse sacerdos dicit ꝓfessionez.
q licet sit nũci⁹ z legatus fideliũ. tñ se scire
debet pctõrẽ esse accusans se de pctis suis.
sicut scriptũ est. Justus in pncipio accusa
tor est sui. Signat etiã ꝓfessio ante missaz
q xps p peccatis nr̃is mortu⁹ est. iust⁹ p in
iustis. vt nos offerret deo pri. et ipe christ⁹
in psona pctõz dicit in ps̃. Longe a salute
mea verba delictoz meoz. q. d. pctã populi
mei nõ pmittunt me viuere. sed oportet vt
p pctõribꝫ moriar. z sic eos pri meo recõcili
ando offerã. Item post ꝓfessionẽ sacerdos
accedẽs altare istud osculat. signãs p incar
nationẽ z passionẽ xpi salutẽ et pacẽ iudeis
z gentibꝫ ad fidẽ xpi ꝓuersis esse nũciataz.
In dextro ei cornu altaris iudei. in sinistro
vero gẽtiles designati sũt. Vñ z missa i dex
tro cornu inchoat. qz ex stirpe iudeoz xps
hũanitatez assũpsit. Btã em̃ ẽgo maria de
regia stirpe dauid originẽ duxit. q̃ de spiri
tusctõ xpm dñm nr̃m cõcepit. Tandẽ cho
rus vel sacerdos introitũ misse incipit quẽ
oẽs astãtes clerici ꝓcordit cantare debent.
Chor⁹ nãq grece ꝓcordia ỹr latine. Qñ
introit⁹ bis cantat p hoc desideriũ antiq̃
patruz designat. in q̃rum psona Isa. dixit
de incarnatione christi quã ꝓphete z patri
arche desiderabant. Utinã dirũperes ce
los z descenderes. quorũ tandẽ audiẽs cla
morem domin⁹ venit in mundũ. sicut ipe p
ps̃. dicit. Propter miseriã inopũz gemituz
pauperũ nunc exurgã zc. Item q introit⁹
bis cantat designat q qui ventur⁹ erat. de
us z homo in vna psona existeret. Item q
introitus bis cantat z in medio sctã trini
tas p gl'ia pri collaudat. signat q christ⁹ de
virgine natus introiuit in hunc mundũ et
fidem trinitatis nobis insinuans. itez ascẽ
dẽdo introiuit i celũ. quẽ multi scoz imita
ti sunt. q̃ licet hunc mundũ p natiuitatẽ z p

ꝓpagationē carnis introierūt ⁊ carnalit̄ de parētib⁹ nati sunt. tñ p fidē sctē trinitat̄ in baptismo vel effusionē sanguinis p xp̄o sūt renati. ⁊ sic angelic̄ chorꝰ associati. vndeꝛ kyrie el̄. nouē decantan̄t. qꝛ dragma decia scz būana natura q̄ pdita erat int̄ nouē choros angeloꝛ p incarnationē xp̄i instaurat̄. ⁊ qꝛ sctī angeli de hac instauratiōe gratulā/tur. hymn⁹ angeloꝛ. s. Gl̄ia in excelsis. quē ip̄i in natiuitate xp̄i cantauerūt p sacerdo/tem letan̄t inchoat̄. ℔ signās q xp̄s ꝓpt̄ hu/mani generꝭ restauratōnē incarnari digna tus est. Que aūt in ℔ hymno sequunt̄. s. lau damus te vsq; ad finē. beat⁹ theleſſoꝛ⁹ pa/pa post sctm̄ Apl̄m Petrū nūero octauus apposuisse dr̄. licet q̄dā sctm̄ hylariū episco/pū pictauiensem ⁊ doctorē p̄cipuū hec ap/posuisse ꝛtendāt. Uñ sciēdū q cū kyrie el̄. cantam⁹. dñi dei nr̄i miscōiam p̄uocam⁹ et vt nr̄i miserea⁹ inuocam⁹. Kyrie el̄. interp̄/tatur. dñe de⁹ p̄r̄ miserere. xp̄e el̄. dñe Jesu xp̄e fili dauid miserere. Kyrie el̄. dñe spūs/sctē miserere. ymas em̄ latine signat nobis. q. d. eccl̄ia catholica. Sctē p̄r̄ qui filiū tuū misisti vt ex ꝓgine maria nasceret miserere nobis vt nouē chorꝭ angeloꝛ associemur. xp̄e fili dei viui q̄ de ꝓgine maria nasci di/gnat⁹ es miserere nob. Sctē spūs q̄ mariā virginē tua gr̄a implesti q̄n xp̄m ꝛcepit mi/serere nob. Sic aūt trinitatē p Kyrie el̄. et xp̄e el̄. inuocam⁹ ⁊ gl̄ia in excelsis subiūgi/mus vt oñdam⁹ eundē deū colere in terris quē angeli venerant̄ in celis. Post ℔ sequit̄ Oꝛo. q̄ collecta dr̄. eo q oēs astātes misse. se debeāt deuote colligere. ⁊ cū sacerdote fi delit̄ oꝛare Et huic oꝛoni p̄mittit̄ salutatio scz dñs vobiscum. ⁊ hec salutatio ptinet ad simplicē sacerdotē. Ep̄i aut̄ q̄ sunt vicarij xp̄i salutare solēt pl̄m ea salutatiōe q̄ xp̄s salutauit suos discipulos. i. pax vob. q. d. si digne sacris mysterijs intereſſe velitꝭ fitis fi q pacis. De salutatiōe minoꝛ sacerdotū. scz dñs vobiscū ⁊ rñsione pl̄i. ⁊ cū spū tuo. sicut dicit beat⁹ Diero. cuz spū hoīs optat spūs dei esse. qꝛ in spū rōnali creat⁹ est ho/mo ad imaginē ⁊ silitudinē dei. Doꝛtatur aūt oēs circūstātes vt secū oꝛēt di. Oꝛem⁹. Jā oēs vanitatē postponam⁹. detractiōes ⁊ suſurratiōes malas in eccl̄ia abiciamus ⁊ deuotōi diligētissime intēdam⁹. ⁊ oꝛoni sa cerdotis in missa. eo q ip̄e sacerdos suaz et oīm circūstantiū oꝛonē ⁊ deuotionē in sua supplicatiōe colligat ⁊ ad deū p̄ces fundat. quā cū ꝛcluserit petit vt exaudiri mereat⁹ p̄r̄e. p dñm nr̄m iesum xp̄m. Uñ si exaudi/ri volum⁹ dñm ad nos clamantē audiam⁹ in epl̄a dei⁹ p̄cepta ip̄leam⁹ inq̄ntū possū⁹.

Epistola em̄ interdū ex veteri. inter dū ex nouo testamēto sumit̄. qꝛ ve/tus testamētū ⁊ nouū de dño et eiꝰ p̄ceptis loquunt̄. Dicit aūt epl̄a ab epi oꝰ est supra. ⁊ stola missio. q̄i de supmis missa. Spū em̄ sctō inspirati ꝓphete ⁊ apl̄i locuti sunt oīes. Sciendū q in q̄rtis feriis q̄/tuoꝛ tp̄m legunt̄ due lectiōes. s. ꝓphetia ⁊ e/pistola. In quib⁹ designat̄ q oēs clerici q̄ ordinandi sunt ⁊ inuestiendi sacris ordi/nib⁹ in sequēti sabbato. eruditi debent esse in veteri ⁊ in nouo testamēto. Uel in duab⁹ lectiōib⁹ designat̄. q in coꝛpe ⁊ ania mundi debēt esse. Ab hac em̄ q̄rta feria vsq; ad sab batū clerici antiquit⁹ examinabant̄. ⁊ i sab bato ordinādi ep̄o p̄ntabant̄. In quo sab/bato due lectiones legunt̄. ad designandū q oīes q̄ illo die ordines cōsequunt̄. illu/minatos debēt habere sensus. vt populus sibi cōmissum eo meli⁹ regere valeāt. Naz si cecus cecū ducit ⁊c. Debēt ergo in māda tis dñi pseuerare fidelit̄. q̄ eis in lectiōib⁹ et epl̄is frequēt⁹ recitant̄. ⁊ ire de ꝓtute in ꝓ/tutē. qđ Graduale designat. Dicit ei a gra diendo. Uñ dñs cuidā dixit. Si vis ad vi tam ingredi serua mādata. Graduale aūt in duob⁹ ꝓsib⁹ termiat̄. qꝛ in duob⁹ p̄ceptis caritatis. s. in dilectiōe dei ⁊ ꝓximi vniuer/sa lex pendet ⁊ ꝓphete. Per caritatē aūt me/rebimur gaudia regni celestꝭ. qđ in all̄a de/signat̄. In celo em̄ sctī deū laudāt. ⁊ all̄a in terp̄tat̄ laudate deū. Gaudiū aūt scr̄oꝝ in/termiabiler ineffabile dr̄. qđ p neuma post all̄a dulce ⁊ lōgū satꝭ ꝓpe declarat̄. Solem⁹ em̄ lōgā notā tonādo p⁹ all̄a sup̄ bāc l̄iam a. plitius decātare. q. d. Gaudiū sctoꝝ in ce lis intermiabile ⁊ ineffabile ē. Q aut̄ ꝛpe meroꝝ tractū p all̄a cantam⁹. in ℔ meroꝛez ⁊ tristiciā hui⁹ seculi designamus. Sequit̄ de sequētijs. Sequētie dicunt̄ a sequendo qꝛ antiquū cantū secuti sunt. Fecit aūt se/quentias nather⁹ abbas sctī Galli. Quidā autē monachi grisei sequētias nō cātāt. qꝛ ip̄i antiquū vsuz nō sequunt̄ in cantando. Multi etiā p⁹ abbatē natheꝛ seq̄ntias no uas fecerūt. sicut hermann⁹ ꝓtract⁹. q fecit Aue p̄clara. ⁊ Sctūs spūs. ⁊ multi alij quoꝝ

nōia longū eēt dicere. Naūt ꝺr añ euāgeli
um seqntia scī euāgelij. i. seqntia q̄ legi de/
bēt sūt ꝑm Mat. vl̄ Joh. dicta. Sequit vi
dere q̄re euāgeliū i aq̄lonari pte legat. r q̄d
ꝓ insinuat. Euāgeliū grece ꝺr bonū nūci
ans latine. Et q̄d meli⁹ nūciās q̄z q̄ fil⁹ mis
sus a ꝑre. dicit. venite bñdicti ꝑris mei. Q
aūt euāgeliū ⁊ aq̄lonē legit. ꝓ desigt q̄ dñs
iesus q̄ ꝑ nob incarnari dignat⁹ ē. lucifez r
oēs aereas prātes debellare venit Jpe eñ
mil'ero alt ssimo. Cui dictū ē. Qnō cecidi/
sti zē. Jgit euāgeliū legēdū ēvt aq̄lo surgat
at r spūssctūs adueniat. Solet aūt legens
euāgeliū pl'm salutare r eis salutē dñi opta
re q̄tin⁹ corda circūstātiū apiant ad audiē/
dā ꝛiplēda ꝓba scī euāgelij. Et rñdet pl's.
Gl'a tibi dñe. q̄ nos ad tuā doctrinā voca/
re r tuo sanguie redimere dignat⁹ es. Si/
gnāt aūt se fideles signo scē crucis in initio
euāgelij sic̄ r legēs euāgeliū. vt ad intelligē
da ꝓba scī euāgelij ab inanis cogitatiōib⁹
mūdent. r a dño audire mereant. q̄ ꝺ disci/
puli a dño meruerūt audire. Jā vos mūdi
estis ꝓpter ꝑmonē quē locut⁹ sum vob. De/
bēt etiā ꝓba scī euāgelij stādo r denudato
capite ab oib⁹ r sine baculo vl̄ reclinatorio
cū reuerētia et tremore audire. q̄ dñs nu/
dā r aptā ꝺitatez in euāgelio ꝑdicauit. Un
male faciūt q̄ eo tpe genua flectūt vl̄ i oꝛo/
ne. pcūbunt. Dñs em iesus xp̄s dulcissima
ꝓba r mellifl̄ua ꝑdicauit. q̄ etiā ab extrane/
is cōmēdata sūt. Un legit in euāgelio Jo.
Q̄ q̄dā ex⁹ ꝓba audiētes dixerūt. Hunc̄z lo
cut⁹ est hō sicut ꝓ hō loquit. r mirabant de
bis q̄ ꝑcedebāt de oꝛe dei De mirabilib⁹ āt
r de signis q̄ in euāgelijs legunt. stati lecto
euāgelio laic⁹ aliq̄d esset dicēdū. Post ꝓ
sequit. Credo in vnū. q̄ oia q̄ xp̄s ꝑdicauit
r euāgeliste scp̄sert firmit̄ credere debem⁹.
Hanc fidē catholicā greci symbolū vocāt.
Est aūt triplex symbolū a scīis ꝑib⁹ editū
Primū videlicz Credo in deū. q̄ ad hoꝛas
solet dici. Hoc symbolū sctissimi xp̄i apl'i p
singl'as ptículas ꝓposuerūt. r hāc fidē apl'i
p totū oꝛbē diuulgauerūt. Sed sciendū q̄
huic fidei catholice heretici foꝛtissime resti
terūt impugnātes eam. Sctissimi aūt epi
xp̄ij. int̄ q̄s btūs Nicola⁹ ꝺr fuisse ꝓcilio ni
ceno habito p⁹ tpa apl'oꝛ hāc fidē catholi/
cā ab apl'is edita diligētissime elucidare cu
rauerūt. r symbolū ꝓ. s. Credo in vnū q̄ in
missa canit̄ ediderūt. r in missa cātari statu
erūt. q̄ statutū in ꝓcilio ꝓstātinopolitano
a multis sctis ep̄is. int̄ q̄s ꝺr fuisse btūs Au
g⁹. valde approbatū r firmatū est. Tercium
symbolū q̄ ad hoꝛam ꝑmā ꝺr. s. Quicunq̄z
vult btūs Athanasi⁹ alexādrin⁹ ep̄s dino/
scit edidisse. Et hec dicta de symbol' suffici/
ant. Sequit videre de offertoꝛio. Dicit
aūt offertoꝛiū ab offerēdo eo q̄ ꝑpl's oblati
ones ad altare deferēs deuotū r fidelē se eē
deo oñdat. Nā sicut sacerdotes solent gau
dere si multi ad offerendū veniāt. Sic apl'i
gaudebāt q̄ñ multi se ꝑpl'i deo offerebāt r fi
dei catholice obediebāt. sic̄ in actib⁹ apl'oꝛ
legit. Solet aūt sacerdos añ offertoꝛiū po
pulū ꝑ dñs vobiscū salutare. r ad oꝛāduz ꝑ
oꝛem⁹ inuitare. q̄ oꝛdo ꝓueniēs est vt post
ꝑdicationē euāgelij iā lecti sequat⁹ in coꝛde
laus. in oꝛe fruct⁹. in ope fides. Preterea
r offerēda ꝺr. q̄ dño sacrificiū laudis offer
tur. Sacerdos em̄ accept⁹ oblatōib⁹ a po/
pulis calicē ꝑpatū vino r aq̄ r hostia a mini
stris. post ꝓ liber canōis r ꝑfatiōis ad sini/
strā partē defert. iuxta quā ptē r euāgeliuz
legi solet. sicut supr⁹ dictū est. q̄ gentes do/
ctrinā xp̄i r apl'oꝛ q̄ in sinistro coꝛnu altar⁹
figurate sunt a iudeis r deuot⁹ q̄z iudei su
sceperunt. Judei em̄ exceptis pauc⁹ doctri
nā xp̄i repulerūt r apl'os de iudea eiecerūt.
Jta vt ip̄i dicerēt iudeis. Vobis quidē ꝺ/
bum salutis missum est. quia ergo repulist⁹
nos. et indignos vos illo iudicastis r eter/
ne vite. ecce cōuertimur ad gentes. Accuī
xp̄ij. Unde si vnū lumen tm̄ ad missam ha/
beatur ante euāgeliū ad sinistrā partē alta
ris ponendū est q̄ cereus fidē signat. q̄ in
christū credimus nos qui ex gentib⁹ veni/
mus. Dis itaq̄z peractis calix cum patena
adaptat. in q̄ vinū cū aq̄ limphat. r cū obla
ta adhibita sup altare eleuat. Sciēdū q̄ al
tare q̄drāgulū designat crucē xp̄i q̄drataz.
Calix sepulchz dñi. Patena lapidē suppo
situ. Coꝛpale syndonē mūdā in q̄ inuolutū
est coꝛp⁹ dñi. Rotūditas hostie trinitatē et
eternitatē dei. Rotūditas ei fine caret r ītio.
Eternitas etiā caret initio. r fine ñ claudit.
q̄ ī fine collectāz q̄ñ ꝑ oia secl'a ꝺr declarat
Altare q̄ñ ab epo ꝓsecrat in q̄ttuoꝛ coꝛnib⁹
ad modū crucis oleo p̄ūgit. Et eccia sangui/
ne christi similiter est puncta. Unde cantat
de crucis stipite. Quē sacer cruoꝛ punxit zē.

Jtē altare pānis albis ꝛ mundis coopīt. ꝛ crux xpi in hūanitate ei⁹ in ea pendēte decorat. Jtē in altari sctōꝝ reliq̄e abscōdunt ꝛ in cruce dñi maxima mysteria repīūt. vicz longitudo. latitudo. sublimitas ꝛ pfundū. Q aūt in calice aq̄ admiscet vino. Hūc dicendū ē. Debet em̄ i modica q̄ntitate vino admisceri. vicz vt aq̄ oino absorbeat vino Si em̄ qō absit multitudo aq̄ in calice misceret. ita vt vinū vinceret ꝛ ei⁹ saporē tolleret sacerdos sanguinē xpi nō pfecraret ꝛ negligentiā magnā cōmitteret. Aqua em̄ designat ppl'm Vinū xpi deitatē. qn̄ aūt aqua admiscet. ppl's xpo adunat. vñ valde timendū ē ne aq̄ obmittat. ꝛ cauenduz ne ppl's a xpo sepet. Hostia aūt iuxta calicē locat. qa xps p ecciam immolat. Hostia etiaz de multis granis pficit. ꝛ cū aq̄ adunat. sil'r ꝛ vinuz ex multis racemis liquat. p que dat intelligi q xps cū multis mēbris p aq̄ baptismū sibi cōiūctis vnū corp⁹ efficit. Vñ dic̄ apl's sup ℔ ꝓbo. Et erūt duo in carne vna. Sacr̄m ℔ magnū est. ego aūt dico i xpo ꝛ in eccia. In festis aūt pcipuis calix ꝛ hostia sil'r et altare cū thuribulo incēsant. Per qō signat q fidelis ppl's vna cū sacerdote oziones singl'as vl' speciales ad sctōs facere debēt q̄z solēnitatē special'r pagunt. Sacerdotē em̄ in solennitatib⁹ collectas pfatiōes comitātes in canone mutare solēt. sic ꝛ ppl'i circūstantes speāl'es oziones ꝺoz scis mittere dñt. De his ps̄. in psona eccie. Dirigat oz̄o mea ꝛc. Deinde ppato calice ꝛ thurificato. sacerdos se hūiliare solet i oz̄one ꝛ inclinare. postea ad ppl'm se ꝓtens vt p se oret silent petit. Quid aūt ℔ significet breuit videam⁹. In euāgelio legit q ad pdicationē xpi multi ꝙuertebant. ita vt pharisei dicerēt. Ecce mūd⁹ totus p⁹ eū abīt. ꝛ ꝓpter resuscitationē lazari collegerūt pharisei cōciliū. vt nō solū dñm iesum xpm sed etiā lazarū interficerēt resuscitatū. ꝓpt qō q⁹ xpi nondū aduenerat hora. s. vsq̄ ad diē palmaꝝ se occultabat et secreto ozabat ꝛ docebat. qō silētiū ꝛ inclinatio p⁹ offertoriū sigt. Jtē post diē palmarū discipulos ozare hortat. s. añ paraſceue ne intrēt in tentationē. qō ozare añ secretaz sacerdotē ad ppl'm se ꝓtentē indicat. Secreta aūt occultā oz̄onē sigt. in q̄ sudor sanguineus de corpe ei⁹ distillabat. Jtē dñs nr̄ iude is obiecit q occiderunt xp̄bas ꝛ ad se missos. cū monita sua sgnerēt dixit ad eos. Dico vobis. nō me videbitis amodo. donec dicatis. bñdict⁹ q̄ venit in noīe ꝛc. ꝛ sic ab eis recedēs vsq̄ ad pfinitū tps a pze se occultabat. In die aūt palmaꝝ vt dictū ē. se eis humiliē offerebat in asino sedēs. tūc adimpletū est qō dixerat. Filia pueri hebreoruz cum multa turba q̄ ꝓuenerat ad diē festū pasce clamabāt dicētes. bñdict⁹ q̄ venit. Et. Osanna ꝛc. que oīa sacerdos in missa repīt at q̄n post secretā. p oīa secula. alta voce decātat. ꝛ pfationē ꝛ sctūs vsq̄ ad Osanna in excelsis in eccia pnūciat. Sciendū q⁹ in pfatione tangit prozatiua nō parui pendēda. Eccia em̄ militans in terris petit admitti voces suas cū spiritib⁹ ꝛ ꝛtutib⁹ angelicis in cel'. Nō vtiq̄ fit si ad monitionez sacerdotis corda sursum hēm⁹ ad dñm. nō ad terrenū deliderīū. qz sine dubio ima summis pīūgunt. scriptū est em̄. Ubi fuerit corp⁹ illic congregabunt aquile. i. angeli. Cum q̄b⁹ nr̄as voces cū spiritib⁹ ꝛ ꝛtutib⁹ angelicis. in cel'a admitti petim⁹ sine fine dicētes ter Sanct⁹. qz trinus ꝛ vn⁹ est de⁹. ꝛ ideo trib⁹ vicib⁹ sanctus cantam⁹. qz deū potentē in celo. in inferno ꝛ in terra pnunciam⁹. ita vt in nomine dñi oīe genu flectat ꝛc. vel ideo ter sanct⁹ cantam⁹. q. d. Omps de⁹ Sctūs es. fideles tuos in tra ptegēs. Sctūs es angelos in cel' ꝛ omēs sctōs inenarrabili gaudio replens. ꝛ bi exercit⁹ cantunt in ℔ verbo sabaoth. qō interp̄tat exercit⁹. Bñdict⁹ q̄ qui venit in noīe dei p̄ris. ꝛ p salute nr̄a carnez assumere ꝛ crucē subire dignat⁹ est. Osanna in excelsis. Osanna interp̄tat salua ꝛ salutifica. q. d. eccia. Qui potēs es i excelsis salua nos xpe existētes in tris. Q aūt Osanna bis cantatur duplex stola vel gl'ia sctōꝝ scz corpis ꝛ aie p ℔ insinuat. Dic ē notāduz q⁹ i trib⁹ linguis notatissimis missa cātat. s. hebrea greca et latina. p ℔ intelligi datur q⁹ oīs lingua confiteat. qz dñs iesus est in gl'ia dei patris. Hebrea sunt sabaoth. osanna ꝛ bis similia. Greca sunt kyrie el'. latina euāgelia ꝛ epl'e. Titulus etiā crucis hoc repsentat. s. iesus nazarenus rex iudeoꝝ. q̄ grece hebraice ꝛ latine scriptus fuit. Jtē añ canonē sacerdos digitos lauat. p qō itelligi dat q⁹ solūmō baptizati interesse debēt pfectiōi corpis xpi. Laueat aūt sacerdos ne digitos lotos postq̄ eos lauit ꝛ exterſit decetero disiūgat. excepto qn̄ facit signū crucis sup sacrificiū salutare. vel qū hostiā tangit.

nō em̄ dz eisdē digitis q̄cq̄ nisi hostiā tangere. q̄usq̄ eos i calice post sumptiōez sacri lauet. ¶ Sequit videre de canone misse. quē diuersi scti cōposuerūt. Dz q̄dā scolastic⁹ romane eccie ad petitionē ap'lici regularit eū ordinauit. Nā fortissimā z scissimā distinctionē quā xp̄s edidit i medio canonis. sic cor hominis i medio posuit. Cor em̄ hoīs dr̄ in medio corpis positū. sic z sacratissima ꝥba cū q̄bz sacerdos corp⁹ xp̄i z sanguinē ꝓficit in medio canonis repiunt. q̄si rege diuino i medio existēte. et sctō exercitio circūstāte. Multi em̄ scti. s. Gelasi⁹. Dama sus. Grego. Leo. Sergi⁹ papa. z ceteri multi diuersas clausulas apposuerūt. Dz ap'li solūmō hanc clausulaz. Qui p̄dīe cū p̄ nr̄ dixerūt. z sic missam cantauerūt. Canō em̄ discrete z sub silētio legēdus est. Discrete vt verba canonis nec nimis velocit̄ sinco/pando vl' nimis ꝓtrahēdo circūstātibz gerēt tediū. Vñ eccia statuit vt canon deuote z sub silētio legat. qđ silentiū hūilitatē xp̄i in sua passiōe indicat. qz corā p̄side. stās diiudicat⁹ nihil dicebat. z sicut agn⁹ coram tondente. sic nō aperuit os suū. Est autem initium canonis.

Te igit clemētissime p̄r. Ubi notandū est q̄ hec ꝓiūctio igit ad p̄fationē z ad sctūs refert q̄ añ canonē cantata sūt. q. d. sacerdos in p̄sona eccie. Quia admisisti op̄s de⁹ vt te cū scis angel' laudarem⁹ z idē clamarem⁹. Jō clemētissime p̄r te supplices rogam⁹ ac petim⁹ p iesum. vti. id est. vt accepta habeas hec dona. i. bñdicas. Sciendū aūt q̄ diuīa puidētia factuz est vt canon ab bac lr̄a T incipet. q̄ sui forma signū crucis oñdit in figura. In plerisq̄ sacramētoriis. i. canonū libris imago crucifixi depingit. vt nō solū intellect⁹ lr̄e. vez. z aspect⁹ figure mēoriā dñice passiōis inspiret. Lr̄a nāq̄ T mysteriū crucis insinuat. dicente dño p. xp̄bam. Signa thau i frontibz virorz dolentiū z gementiū. ne ab angl'o p/cutiant. Et q̄ in frontibz p ꝓfirmatōez rvn ctionē dñice passiōis deuotissime teneam⁹ Uñ statutū ē a sctis p̄ribz. ne q̄s q̄z sacerdotū in aliquo altari missaz celebraret nisi ibi imago posita fuerit crucifixi. Quam sacerdos intuēs z brachia extensa in ea cernens p ppli delictis exorādo brachia sua ad eum extēdere ad modū crucis nullaten⁹ erubescat. Paulus nāq̄ dicit. Mihi absit gloriari nisi in cruce rc. Uñ qz de sctā cruce vl' de signis crucis hic mētio habita est. pauca d mysterio crucis hic inseranť. Jpa nāq̄ crux est impiū sup humerū saluatoris. O signuz ineffabile z sacramētorz vbertate refertuz. Crux est lignuz vite in medio paradisi. qđ q̄ttuor euāgeliorz flumia rigāt. Crux est caritas. i. cubit⁹ in q̄bus ꝓsummata est archa id est eccl'ia. Crux est ara sup quā imolauit ysaac filiū. i. p̄ ce' est dñm iesuz xp̄m. Crux est lignū qđ missuz est i marath. i. in mūdū. z dulcorate sunt aque legis. qz p crucē discimus inimicos diligere. qđ vtiq̄ legi veteris testamēti ꝓriū est. Jpa em̄ dicit. Odio habebis inimicū tuū. z oculū p oculo. dentē p dente. Crux est ꝥga cū q̄ petra pcussa est. i. xp̄s. z egressa sūt flumia largissima sanguis z aque. q̄bz anie nr̄e sananť z lauanť. Crux est pal⁹ in q̄ erecto serpente eneo. i. xp̄o oēs q̄ eū fidelit̄ aspiciūt liberanť a morsibz serpentiū ignitorz. i. diabolorz. Crux est citharа in q̄ nr̄ dauid. i xp̄s psallebat qñ i ea pēdebat z malignorz spūum ipet⁹ a saul. i. ab hūano genere refrenabat. Crux est duo ligna q̄ colligebat vidua sareptana. i. eccia. vt sibi z filio panē faceret. qz in cruce panis. i. xp̄s dñs decoct⁹ est. Crux est lignū heliseі. ad qđ ferrū de p̄fundo natauit. qz p lignuz crucis de abysso mortis sum⁹ extracti. z hoc ab heliseo caluo habem⁹. i. xp̄o in cruce denudato. l' in mōte caluarie crucifixo. Crux est lignū de q̄ dicūt iudei p Hieremiā ꝓphetā. Uenite mittam⁹ lignū in panē ei⁹. i. xp̄m i cruce iterficiam⁹. Crux ē palma quā xp̄s ascēdit z fructū ei⁹ appēdit. i. redēptionem nr̄am. Crux est clauis dauid q̄ ianuaz celi aperuit z nos intromisit ¶ Quāūt tres cruces vltra calicē z hostiā p man⁹ sacerdotis signanť. qđ significēt videam⁹. Signāt em̄ tres traditiōes q̄bz fili⁹ dei tradit⁹ ē i mortē. Tradit⁹ em̄ ē filius a do p̄re. sic dic Ap'lus. Proprio filio suo nō pepcit. sed p nob oīb⁹ tradidit illū. Ħ ꝑmū signū signat vbi dr̄. hec dona. Jtē tradidit filius seipz. de q̄ traditōe dicit Jsa. Tradidit i mortē aiam suā. et cū sceleratis reputat⁹ est. et hec traditio signat cū dr̄. hec munera. De⁹ em̄ Ħ mun⁹ valde libenter acceptat. Jtē xp̄s tradit⁹ ē a iuda discipulo. et hoc in malo. de q̄ traditiōe dicit Mat. i euāg. Qui aūt tradidit eū dedit eis signū di. Quēcūq̄ osculat⁹ rc. z Ħ traditio sigit i Ħbo. hec scā sacrificia illibata. qz eūm

christus sine pctō natꝰ est z sine pctō vixit z innocēs occisus ē. ideo eiꝰ moꝛs sctā est. licet eū iudas mala itētiōe tradiderit. Quia addiꝯ sacrificia illibata. i. ꝑus nō imolata. ad hoc respicit. qꝛ sacerdos nouū sacrificiū in altari posuit qō adhuc ꝓsecrari debet. s. panē z vinuꝫ. vel illibata. i. intacta. vel imaculata. z sic referꝯ ad ipm xpm. quē peccatū nō tetigit nec fedauit. sicut dic Apls. Qui pctm non fecit ꝛc. Sequiꝯ. In ꝑmissꝫ tibi offeriꝰ ꝑ eccl'ia tua sctā catholica. Utile est valde ꝑ sacrosctā mꝛe eccl'ia oꝛare. Nā qui libenꝯ ꝑ ea oꝛat omīb bonis eiꝰ particeps fit. Oꝛat aūt sacerdos cū circūstantib et sepetit exaudiri a pꝛe. ꝑ iesum. i. ꝑ iesū xpm filiū suū. vt dictuꝫ est. q. d. Si nos ꝑ pctā nꝛa exaudiri nō meremur. saltē ꝑ ter filiuꝫ tuū nos exaudire digneris. vt eccl'ie tue pacem tribuas z eā custodias. qꝛ nisi eā custodieris frustra vigilat ꝛc. z pacē nō habebit Digneris etiā eā adunare. qꝛ oīe regnuꝫ in se diuisum desolabiꝯ. z si tu eā nō rexeris p multa scismata turbabiꝯ. Sequiꝯ. Una cū famulo tuo papa nꝛo. Hic est notandū qꝛ in oi missa apl'ici memoꝛia hñda est. qꝛ ꝫ est ī ꝓcilijs statutū. Debet aūt sacerdos nō noīare nomē apl'ici sed p memoꝛiā noīare. Sequiꝯ. Et antistite nꝛo. i. epo. Sequitur Et rege nꝛo. s. romanoꝝ silr coꝛdeteꝰ cogitabit. Ecce cꝫ fidelis sacerdos ꝓiuctꝰ deo in missa p eccl'ia catholica p iudicio spūali ꝛ seculari oꝛat. Sequiꝯ. Et oīb orthodoxis atqꝫ catholice z apl'ice fidei cultoꝛib. Ista clausula intelligiꝯ de oīb cardinalib ꝑmatib ꝑziarchis archiepis epis ꝑlatis z ceteꝛs eccl'ie ꝑpositis vel sacerdotib z eoꝝ subditis. p ꝙbus in missa oꝛāduꝫ est. Sequitur. Memēto dñe ꝛc. Hic attēdēdū est qꝛ in ꝫ loco sacerdos teneꝯ oꝛare p oīb qui ei aliq beneficia impenderūt. Sequiꝯ. Et oīm circūstantiuꝫ. Ecce hic sacerdos oꝛat p circūstantib z eos deo recōmēdat. q. d. O deus tu eoꝝ fidē z deuotionē meliꝰ nosti cꝫ ego. ergo coꝛrige in eis ꝙcꝙd coꝛrigendū in eis inueneris. Seqꝛtur. q tibi offerūt. vsqꝫ. deo viuo. q. d. sacerdos. Omps deꝰ hoc sacrificiū laudis offerūt tibi circūstātes. z p ꝙbus oꝛauimꝰ. p se suisqꝫ oīb. vsqꝫ deo viuo z vero. z reddūt vota sua. Nota qꝛ ꝑem dñi nostri iesu xpi vna cū spūsctō. deū viuū z veꝝ appellamꝰ. ad differētiā deoꝝ nō viuoꝝ. nec veroꝝ sed idoloꝝ quib gētes sacrificabāt. Unī ps. Simulacra gentiū argentū ꝛc. et iterū. Os hñt z nō loquenꝯ. z iō q nō videt nec audiunt. quō alios exaudire ꝑnt. mini me. Sequiꝯ. Cōmunicantes. vsqꝫ iesu xpi. Hic extra vnitatē eccie nō est locꝰ offerēdi sacrificiū. z ideo memoꝛie sctoꝝ cōicamus. q̄tinus in cōione sctoꝝ sacrificia offeramꝰ. q. d. eccl'ia militās in terris. Et si nos ꝓpter pctā nꝛa nō meremur exaudiri. cōmunione. i. cetu sctoꝝ. scz beate ꝙginis z apl'oꝝ martyrū z sctoꝝ oīm exaudiri mereamur. Inuocamꝰ em illos. repellere eos non potes. z qꝛ exauditiōe digni sunt. nos vna cū ipis exaudire digneꝛs. Quare aūt cōmemoratio ꝓfessoꝝ nō fit in canone sic martyrū. duplex est rō. Primo qꝛ martyr grece dicit testis latine. Martyres aūt solūmō in canone positi sunt. qꝛ testes passiōis existūt. z ꝑ xpo martyriū ptulerūt. Scōa ratio est. qꝛ canō a beato Gelasio papa l'a q̄dā scolastico (sicut dictuꝫ est) editꝰ fuit antecꝫ festa confessoꝝ celebꝛarenꝯ. Poteꝛ em sacerdos missaꝫ cantare de ꝓfessoꝛe. sed oꝛeteꝰ non noīet eū in canone. Tandē subiūgat. z oīm sctoꝝ tuoꝝ ꝛc. qō vbiqꝫ sacerdos in canone facere ꝑt. Et qm multe filie. i. aie sctoꝝ ꝓgre gauerūt diuitias sctitatꝯ. b tā ꝑ go maria supergressa ēvniuersas. Iō ꝓma ī canone ponit. Sequiꝯ. q̄rū meritꝯ ꝛc. sicut z Moyses oꝛauit dicēs. Memēto dñe abꝛaam ysaac z iacob. quib iurasti ꝛc. ac si dicat. facile me exaudies. qꝛ sanctoꝝ memoꝛiam me facere iubes. Ecce quomō in missa ima sūmis cōiūgūꝯ. z terrestres q̄dāmō efficiūꝯ celestes. qꝛ militātes in terris. triūpbantib sctis in celis p oꝛonē canonis vniunꝯ. Unī sequiꝯ. Hāc igiꝯ oblationē. vsqꝫ ibi. Dieſqꝫ nꝛos i tua pace disponas. que beatꝰ Grego. dꝛ apposuisse. z hec verba satis plana sunt. ideo dimittātur. Sequiꝯ. Quā oblationē ꝛc. Hic videdū est q̄re duo signa crucꝯ fiāt sup calicem z hostiam. Sed sciendu qꝛ ꝑ diuersa z multiplicata signa q̄ in canone sūt. diuersa genera toꝛmentoꝝ q̄ ꝑ nob sustinuit xps designāꝯ. Hec igiꝯ sig significāt qꝛ xps i sensibꝫ ꝓm carnē passus ē. vt sensꝰ nꝛos illuminaret. Passꝰ ē em ī visu ꝑ velatōez. i auditu ꝑ derisiōez. in gustu ꝑ fell' z aceti potatōnē. in odoꝛatu ꝑ fetētiū coꝛpoꝝ qñ passꝰ ē in loco caluarie. in tactu ꝑ clauoꝝ ꝓfixionē. Itē in trib signis q̄ in ꝫ loco cōiter sup calicez z hostiā fiūt possunt designari tria genera

hoīm q̄by xp̄s vendit⁹ est a iuda.s.sacerdo/tes scribe z pharisei. Jsti em̄ xp̄m emerūt z eū q̄si maledictū z pscriptū tractauer̄t. Sz sacerdos ecōtrario dicit xp̄m esse oblatōez benedictā. qz bñdictus fructus ventr̄ ma rie. Ascriptā. qz iesus in scp̄tur̄ vocib⁹ pro/pheraz p̄signat⁹ assistit p nobis faciei diui ne. Ratā. qz regnū eius durat sine fine. Nō autē due cruces specialit̄ sup calicē z hosti am fiūt signat q̄ iudas venditor z quidam emptores q̄ ad fidē p pniam nō redierunt. xpter ß corpus z aiam pdiderūt. In hac au tē clausula subsequit̄. Rōnabilē acceptabi/lē facere digner̄. q̄si sacerdos dicat. Judei in veteri testamēto obtulerūt oblationē irra tionalē. i. iumēta mutaz rōne carētia. Sed tu sctissime z clemētissime p̄ facere digne/ris oblationez nr̄am rōnabilē. vt apud te p nobis rōnē reddat. Acceptabilē q̄tin⁹ tibi placeat z nos tibi acceptabiles efficiat. Jta vt panis in altari posit⁹ fiat nobis corpus q̄ corpa nr̄a viuificet. ne eternalit̄ moriamur. z vinū sanguis. q̄ aias nr̄as sanctificet. ne ppetue dānemur. z ß dilecti filij tui dñi nr̄i iesu christi. q̄ scz xp̄s corpus z aiam saluare pōt. Sequit̄. Qui pdie q̄ pateret. ß est q̄n/ta feria añ parasceue. accepit panē in sctās. vsq; bñdixit. Nota q̄ in ß loco signuz crucis cū verbo sonat. Sciendū aūt q̄ sctā trini/tas in ß loco cū sacerdote panē z vinū mi/rabili z occulta z ineffabili bñdictiōe his ÿ bis platis. Hoc est corp⁹ zc. Dic ē calix zc. veraciter bñdicit panē z vinum in vez cor/pus z sanguinē xp̄i mutādo. Sequit̄. Si/mili mō. Postq̄ aūt sacerdos hec oīa pagit man⁹ ad modū crucis advtraq; cornua alta ris extendit passionē dñi repñtās. z nihil/ omin⁹ p hoc insinuās q̄ xp̄s dñs p iudeis z gentib⁹ passus est q̄ in vtrisq; cornib⁹ al/taris designati sūt. vt dictū est. ita vt ipi ad viā veritat̄ redeāt z fidē catholicā imitent. Hunc aūt videndus est q̄re in missa sacer/dos corp⁹ dñicū in altū leuat z fidelib⁹ astā/tib⁹ ostendit.

C Orpus dñi nr̄i iesu christi mult̄ de cauſis eleuatur a sacerdote i missa. Quaz p̄ma z p̄cipua est ad gratiaz dei p̄z̄is quā p̄cis nr̄is pdim⁹ obtinendaz. Solo em̄ pct̄o offendit̄ z irritat̄. sicut dicit p̄s. Jrritauerūt deuz in adinuētiōib⁹ suis. Sacerdos igit̄ eleuat in altari corpus xp̄i. ut̄ſi d. O p̄ celestis peccauim⁹ z te ad iracū/diam puocauim⁹. Sed nūc respice in faci/em xp̄i filij tui quē tibi p̄sentam⁹ z te ab ira ad miscōiam puocam⁹. ne ergo auertas fa ciem tuā a puero tuo. scz a filio tuo. sed me/mēto q̄ diceris de eodē filio tuo. Hic est fi lius me⁹ dilectus in q̄ mihi cōplacui. Cor/rige g̃ in nobis misericordit̄ p̄pter euz q̄cq̄d inuener̄s corrigendū z cōuerte nos ad te. et auerte irā tuā a nobis. Scōa q̄re eleuatur est ad impetrādum z obtinēdū oīe bonuz quo in p̄nti vita z futura necessar̄ sumus. Bonū igit̄ q̄ in hac vita indigem⁹ est pax pectoris quā nemo nisi a pctō mortali solu tus hz̄e potest. Hec est pax de q̄ xp̄us dixit discipul̄. Pacē meā do vobis. Scōm bo/nū est caritas. z hec ÿtus valet ad p̄ntem et ad futurā vitam. Caritas nāq; in hac vita hoiem dirigit. z ad vitā eternā pducit. Unde Job. dicit. Qui manet i caritate i deo ma/net. Eleuat g̃ sacerdos corp⁹ xp̄i. q. d. circūſtātib⁹. Si obtinere vult̄ q̄ cupitis. pacez inē vos habete. z charitate mutua diligite. q̄z xp̄s p mortē suā nos do z angel̄ pacifica uit. z p caritatē nob eterna gaudia cōpauit. Tercio eleuat̄ corp⁹ xp̄i ad remēorandum ius nr̄m q̄ hēm⁹ in celo iā in spe. sz tandez habituri sum⁹ in re. Jus nr̄m q̄ in celo ha bem⁹ est vita eterna. Unū Jo. i suo euāg. posit verba xp̄i sic dicent̄. Ego veni in mūdū vt oīes imitatores mei. s. vitā habeāt in pre/senti. z habeāt habūdanti⁹ in futuro. Unū hoc ius nr̄m scriptū est in priuilegio nr̄o. i. in xp̄o. z ß stilo ferreo. qz lancea lat⁹ ei⁹ ap/tum est. z pedes z man⁹ clauis p̄fixe. Unde eleuat sacerdos corpus xp̄i in altari. q. d. O vos angelici spūs. q̄ hic p̄ntes assistitis te/stes sitis q̄ vita eterna nr̄i iur̄s est. z ad hoc p̄firmandū eleuam⁹ priuilegiuz nr̄m. i. xp̄m p nobis passum. Quarta rō est. qz eleuatur corp⁹ xp̄i ad oīdēdā potētiā dei. Magna em̄ est potētia dei. qz ad plationē istoz ÿbo rū. Hoc est corp⁹ meū. panis in corp⁹ chri/sti trāssubstantiat. hec ē mutatio de terre ex celsi. z trāscendit oēm sensum. Eleuat g̃ sa/cerdos corp⁹ xp̄i. q. d. prius vidist̄ panē in altari. sed mō p̄secratiōe pacta videte verū corpus xp̄i. Si g̃ de⁹ tam potent̄ potuit ta lē mutationē facere. potēs est z nos muta/re de culpa ad gr̄am. z postmodū ad gloriā. Quinta rō. qz eleuat̄ corp⁹ ad declarandaz sapiam dei. Mira em̄ z inenarrabili sapi/entia se oīdit xp̄s nobis inuolutū. de q̄ in/

nolutiõe dicit nob Isa. Vere tu es deꝰ ab/
scondit⁹ deꝰ israel saluator. Sciẽdũ in ꝟ lo
co qꝫ deꝰ z dñs nr̃ ihesus xp̃s. multꝫ de cauſ
in forma panis se abscondit. Nã si in altari
sic appareret sicut est vel sic in cruce corpus
eiꝰ distensum est. multi eũ sumere terreren
tur. z irent retrorsuꝫ. iuxta qõ in euangelio
dictũ est. Multi em̃ discipl'oꝝ nouoꝝ chri
stianorũ cũ audissent. nisi manducaueritis
carnem filij homis. et ꝟ territi abierũt re/
trorsum. z iã cũ illo nõ ambulabant. Puta/
bãt em̃ qꝫ deberẽt eũ p mẽbra secãdo discer
pere. z sic mãducare. qõ vtiqꝫ hũane fragili
tati fuisset horribile. Sed ipe i cena corpꝰ
z sanguinẽ suũ sub visibili specie velauit. et
pl'is manducandum tradidit. Alie adhuc
sunt rõnes q̃re velaꝟ q̃s ptermitto. Sex/
to eleuaꝟ corpus xp̃i in altari ad oñendã
eius largitatez. Que em̃ maior largitas q̃z
vt hõ mãducet panẽ angeloꝝ. Eleuat g̃ sa/
cerdos corpus xp̃i in altari. q. d. O fideles
xp̃i gaudete z aspicite. Nec est em̃ celestꝫ p̃
benda angeloꝝ quã nobis trãsmisit largis/
simus rex celoꝝ. vt oñi gr̃a z bñdictiõe re/
pleamini. z hoc tangit ibi. vt q̃tq̃t ex hac al
taris participatiõe. vsqꝫ ibi. oi bñdictiõe ce
lesti z gr̃a repleamur. Sed re illi q̃ corpus
dñi. hãc. s. sacratissimã p̃bendã sumere non
curat. z se ab eo alienat. de quo dicit helise/
us ꝓpheta in libro Regũ. Videbis z nõ gu
stabis. Multi nãqꝫ videt corpꝰ xp̃i sꝫ beu
nõ gustãt. z se p pctã grauia ab eo alienant.
Septimo eleuaꝟ corpus xp̃i ad oñendã
bonitatẽ xp̃i. Que em̃ maior bonitas. q̃z qꝫ
xp̃s dignaꝟ captiuus esse i altari. vñ ipe di/
cit in p̃sona Diere. ꝓphe. Ecce ego i manib⁹
vr̃is sum. qõ bonũ z rectũ est i oculꝫ vr̃is fa
cite mihi. Nota qꝫ dũ aliq̃s dux ꝓpter suos
captiuꝰ tenek nõ dimittiꝫ nisi det magnã pe
cuniã. sic nec nos xp̃m captiuuꝫ dimittere
debemꝰ nisi remissionẽ pctõꝝ nobis tribu/
at. z regnũ celeste ab eo accipiamꝰ. Eleuat
g̃ sacerdos corpꝰ xp̃i in altari. q. d. Ecce q̃m
torꝰ mũdꝰ cape nõ põt captiuꝰ nr̃ est. g̃ euꝝ
nõ dimittamꝰ nisi qõ petimꝰ p̃us obtinea/
mus. Octauo eleuaꝟ corpus xp̃i ad letifican
dã eccl'iam sctãm p vexillũ exercit⁹. vñ oẽs
qui sub vexillo militãt gaudiũ z fortitudi/
nẽ accipiãt. In pugna em̃ z militia oẽs su/
mus. Vñ Job. Militia est vita hois. Ele
uat g̃ sacerdos corpꝰ xp̃i in altari. q̃si electꝫ
dicat. Nolite timere. secure pugnate. Ecce
vexillũ nr̃m qõ ꝓpter nos in cruce rubrica/
tum est z depictuꝫ. Ecce dñs ihesus i medio
nr̃i est. Nono eleuaꝟ ad christũ imitandũ z
sequendũ. Unde vt pctõres eũ sequi velint
z nõ desperent de spe venie. christꝰ filius dꝰ
patris. latus p̃i p̃sentat vt vulnerꝝ cicatri/
ces ostendat. Vñ Berñ. Securũ habemꝰ
ad deũ accessum. filiꝰ ostendit vulnera. ma/
ter vbera z̃c. Eleuat g̃ sacerdos corpꝰ chri/
sti ac si pctõribꝫ z ceteris christianis dicat.
Ecce filius dei qui pro nobis extensus et
eleuatꝰ est in patibulo crucis sequimini eũ.
vt saltẽ aliq̃d pro eo patiamini. qꝫ tãta pro
nobis passus est. Vñ Petrꝰ in epl'a. Chri/
stus p nobis passus est. g̃ a nobis cõparẽ/
dũ est ei. ita vt passiõis eius beneficiũ nun/
q̃ obliuiscamur. Propeꝫ qõ in canone sub/
ditur. Unde z memores. vsqꝫ. btẽ passiõis.
In hoc loco recolit memoria dñice passio/
nis. resurrectiõis ascensiõis. Naꝫ p quinqꝫ
signa que hic fiũt designanꝫ q̃nqꝫ vulnera
xp̃i. scz duo in manib⁹. duo in pedib⁹. z vnũ
in latere. Quatẽ tria signa sup calicẽ z ho/
stiã cõmunit̃ fiunt. In ꝟ intelligi daꝟ. quia
passio xp̃i vulnerat caritatem. Resurrectio
roborat fidẽ. Ascensio letificat spem. Hec i
ſa tangunt. q̃n dicit. passiõis. resurrectiõis
ascensiõis. Duo aũt signa sequẽtia que sup
corpus xp̃i z sanguinẽ fiunt designãt iusto
rũ corpꝰ z anie immortalitatẽ. Scti nanqꝫ
z iusti q̃ in vulneribꝫ xp̃i nidificãt efficiunt
puri siue imaculati. z vitã eternã possiden/
tes z salutẽ ꝑpetuã corꝑis z anie ꝑseqntes.
Nã et hec in ꝟbis canonis tangunt que de
christo sic ꝓnunciank. Hostiã purã. quo ad
primũ. Hostiã sanctã. quo ad scõm. Hosti
am immaculatã. quo ad terciũ. Panẽ scm̃
vite eterne. quo ad q̃rtũ. z calicẽ salutis ꝑpe
tue. quo ad q̃ntuꝫ. Est em̃ xp̃s hostia pura.
electos suos purificãs. hostia sctã. dilectos
suos sctificans. hostia immaculata. macu/
las nr̃as purgans. panis vite eterne. ange
los z homies reficiẽs z calice sui p̃clari san
guinis inebrians z pfundens. Sequitur.
Supraqꝫ ꝓpicio. vsqꝫ. imaculatã hostiam.
Nota qꝫ in hoc loco tres scti veterꝫ testamẽ
ti noiank. si Abel Abraam Melchisedech
qui figurã passionis christi. imo et cenerꝰ
sanctissime ꝓprie repsentãt. Abel em̃ obtu/
lit munera de ꝑmogenitis greguꝫ. z ꝑps se
ꝑmogenitũ obtulit i multꝫ frib⁹ agnũ ima/
culatũ ꝺo p̃i. de q̃ agno dixit Jo. baptista

Ecce agn⁹ dei ⁊c. Itē abel a fratre suo cayn
inocēter occidit. ⁊ xp̄s a fratrib⁹ suis iudeis
scz malis ꝑimit ⁊ necat. Abraā obediuit ꝺo
ad imolādū filiū. xp̄s fact⁹ ē obediēs ꝓ vsqꝫ
ad mortē ⁊ ī man⁹ ꝑris tradidit spm̄. Mel/
chisedech obtulit panē ⁊ vinū. vt in Gen̄. le/
gif. Erat em̄ sacerdos dei altissimi. Et xp̄s
in altari sub specie panis ⁊ vini corp⁹ ⁊ san/
guinē suū offert deo p̄ri p nobis ipm̄ nobis
pacificās. Nā melchisedech fuit rex salē. id ē
pacis. xp̄s aūt ꝺr in ℔ loco abel rōe innocē/
tie. Abraā rōne obediētie. melchisedech rōe
clemētie ⁊ sanctitat⁹ eximie. Vñ sequit. sc̄m
sacrificiū. imaculatā hostiā. Hec verba leo
papa canoni addidisse legit. Supplices te
rogam⁹. In ℔ loco declinatio sacerdotis si/
gnat inclinatiōz xp̄i qñ inclinato capite tra
didit spm̄. Deberēt ḡ fideles in ℔ loco cū sa/
cerdote fidelissime se būiliare. ⁊ deo aias su
as p intima suspiria cōmēdare. Nā in hac
clausula quā leo papa magn⁹ cōposuit vsqꝫ
ad memēto. tā ꝓfunda ⁊ ipscrutabilia posi/
ta sunt ꝯba. vt de eis beat⁹ Grego. q. de re ī
effabili penit⁹ locut⁹ sit. Dic̄ em̄ sic. Jube ℔
ꝑferri ⁊c. Quis fideliū dubiuz hr̄e possit in
ipa imolatōis hora. ad sacerdotz vocē celos
aperiri. angelo⁹ choros interesse. ima sum/
mis sociari. ꝛrena celestib⁹ iūgi. vnūqꝫ ex vi/
sibilib⁹ ⁊ inuisibilib⁹ fieri. Itē alibi. Uno eo
dēqꝫ tpe ac momēto ⁊ i celū rapit ministerio
angelo⁹ ad associādū corp⁹ xp̄i. ⁊ añ oc'los
sacerdotis i altari videt. Mucusqꝫ Gregori.
magn⁹. Saluo tñ occ'to celestz orac'li eccie
sacro. possunt hec ꝯba simplicit⁹ ītelligi. Ju
be hec. i. vota fideliū supplicatōes ⁊ p̄ces per
ferri p man⁹ sancti angeli tui ⁊c. Si ei tho/
bia orāte angel⁹ p̄ces ei⁹ obtulit deo. quāto
magz qñ xp̄s cū sacerdote orat ⁊ p̄ces ⁊ ob/
latōes p̄ri offerunt in celū. imo ipe xp̄s ma
gni ꝯsilij angel⁹ p̄ces ecclie in missa deo p̄ri
offert ⁊ grām refert. Uñ Amb. Nō dubites
in āt assistere angelos qñ xp̄s assistit imola/
tus. Sequit. In sublime altare tuū. ℔ itelli
gif esse sancta trinitas. de q̄ legit. Nō ascen/
des p grad⁹ ad altare meū. qđ ē dicere. Eq̄/
litatē trinitat⁹ crede. nō descēsionē vel ascē/
sionē sic fit in ḡdu. Quidā heretici putāt pa
trē maiorē filio. ⁊ hi conāt ascēdere ad alta/
re. sz repelluntur a filio. q̄ dic̄. Ego ⁊ p̄r vnū su
mus. Quidā etiā heretici de ℔ altari conāt
descēdere. putātes spm̄sc̄m minorē esse filio
⁊ p̄re. ⁊ ꝺi reuerberāt a patre ⁊ filio in sacra
scriptura q̄ dicit. Spūs vbi vult spirat. Et
Jo. dicit. spūs est de⁹. ⁊ idē dicit in symbolo
athanasij. Qualis p̄ talis fil⁹. talis spirit⁹ sanct⁹. In ꝺspectu diuīe maiestatis tue. Al/
tare sancte trinitatis ꝺr sublime. id est. inac
cessibile puro boi. vel incōprehēsibile. Sed
sacrificiū altarz. s. hostia salutaris dñs nr̄ ie
sus xp̄s p mortē ad ℔ altare coetern⁹ p̄ri in/
troiuit semel. eterna redēptiōe inuēta. sic di
cit ap'lus. ⁊ apparuit vultui dei. p nobis ī cō
spectu diuine maiestatz ipi⁹ p̄ris. Uti. i. qtin⁹
vl' vt q̄ ex hac altaris ptcipatōe o sancte p̄r
sacrosanctū filij tui corp⁹ ⁊ sanguinē sūpserī
mus digni sic decet cōmunicādo. Omi bñ/
dictiōe celesti ⁊ gr̄a repleamur p eūdē dñm
nr̄m Jh̄m xp̄m. In bis tribꝰ signis intelli/
gi dat q̄ necesse habem⁹ vt dñs de⁹ distribu
at corpib⁹ nr̄is castitatē. qđ in ꝓmo signo in
telligit vbi ꝺr. ⁊ sanguinē sumpserim⁹. Ju/
stus em̄ (vt Abacuc ait) ex fide viuit. ⁊ aīma
hois in sanguīe est. sic̄ dicit moyses. Itē ne/
cesse habem⁹ vt de⁹ tribuat nob⁹ cognitionē
purā. qđ in tertio signo intelligit. qz facietz
nus sup caput ⁊ pect⁹ imp̄mit vbi cogitatio
nū sedes est. Ergo si seruauerim⁹ ⁊ amauē/
rim⁹ corpis castitatē. aiaz puritatē. Bñdi/
ctiōe ⁊ gr̄a in celis merebimur repleri. Itez
inclinatio sacerdotz in ℔ loco inclinatiōem
capitz xp̄i ī morte signat vt dictū est. Inclia/
to em̄ capite tradidit spm̄. ⁊ tale fecit testam̄
tum p̄m Amb. q̄ dicit q̄ auctor pietatz ī cru/
ce pendēs in singulariꝫ negocijs pietatis
officia diuidebat. p̄secutiōem ap'lis. pacē di
scipulis. corp⁹ iudeis. patri spm̄. ꝛginī para
nimphū. latroni paradisum. christianis peni/
tētib⁹ crucē cōmendabat. Ergo tollam⁹ cru
cē ei⁹. qđ ī duob⁹ signis q̄ sup corp⁹ ⁊ sangui/
nē fuit ītelligit. qz p mortē ei⁹ a duplici mor
te. s. corpis ⁊ aīe liberamur. Si tñ ꝓfessionē
ei⁹ in mēte seruam⁹. qđ in tertio signo expri/
mit. Nā si cōpatimur ⁊ cōregnabim⁹. sic dic̄
paul⁹. Itē in tribꝰ signis q̄ in hoc loco fiunt
quidā diuersas passiōes xp̄i intelligi volūt
corpis. ⁊ p flagella dissecatōem q̄ ad primū.
sanguis effusionē q̄ ad scām. faciei velatiōz
quo ad tertiū. Uñ sic̄ xp̄s p passionē suā de
hoc mūdo trāsitur⁹ p̄ri spūm cōmendauit.
Sic et nos fideliū defunctoz de ℔ mūdo p
mortē migrātiū ⁊ in fide catholica decedēti
um oipotēti deo cōmēdam⁹. ꝓpter qđ subdi
tur. Memēto dñe ⁊c. Attendendū est q̄ pia
mater eccia nō solū p viuis sz etiā p defūctz

in ꝓsona sacerdotꝭ fidel'r itercedit. certissime credēs q̄ ꝑciosus sanguis xp̄i nō soluꝫ ꝑ uiuis sꝫ etiā ꝑ mortuis ad redēptiōem ꝑsit ꝛ liberatiōem a penis ill' dūtaxat. Qui nos p̄/cesserūt cū signo fidei. i. caritate. In q̄ fide/les ab infidelib⁹ discernūt. De hac liberatō ne ōt ꝓba ad xp̄m. Et tu in sanguie testamē ti tui extraxisti vinctos tuos de lacu inferio ri. ſ. de inferno supiori. Zach. ix. Nō est autē oꝛādū ꝑ eis q̄ sunt i inferno inferiori. qꝛ ibi nulla est redēptio. ꝛ q̄s ꝑ certo dānatos sci/mus. qꝛ vt ōr Aug⁹. Si scirē p̄rem meū esse in inferno vbi nulla ē redēptio. nō pl⁹ oꝛarē ꝑ eo q̄ꝫ ꝑ diabolo. Oꝛandū est ḡ ꝑ fidelibus defunctꝭ. Qui dormiūt i somno pacꝭ. i. nul/la hereſi vl' discoꝛdia vl' impenitētia ab vni/tate eccl'ie segregati sūt. licꝫ forte aliq̄ crema bilia vl' correctiōe digna detulerint ō ꝫ mū do. Et sacerdos dꝫ ꝑmo orare ꝑ p̄re ꝛ mē. postea ꝑ sibi cōmissis. nō tñ nomineten⁹ sic̄ sup̄ dictū est. sꝫ memoriē ꝛc. Sequit. Oib⁹ in xp̄o q̄escētib⁹ ꝛc. Illi em̄ mortui in xp̄o re quiescūt q̄ in xp̄o moriūt. sic̄ in Apoc̄. legit. Seq̄t. Locū refrigerij in q̄ lazar⁹ euāgelic⁹ habitabat. lucis ꝛc. ſ. xp̄s q̄ est lux mōi. Ipse em̄ est lumē viuētiū. Un̄ ps. Ut placeā coꝛā deo in lumīe viuētiū. ꝛ pacꝭ. de q̄ pace dixit si meon. Nūc dimittꝭ. vsq̄ꝫ in pace. vt indulge/as p xp̄m dñm nr̄m. Qui em̄ indulgētiam ꝛ miam q̄rit. iudicē placat ꝛ vincit. Seq̄tur. Nob q̄ꝫ pctōrib⁹. q. d. sic̄ dixit iob. apl's. Si dixerim⁹ q̄m pctm̄ nō habem⁹. nosipsos se/ducim⁹. ꝛ ꝓritas in nob nō est. Et nō est hō q̄ nō peccet licet infans vnius diei sup terrā. Multi nāq̄ ex mīa dei sine peccatꝭ moꝛtali bus viuere p̄nt. sꝫ sine venialib⁹ raro. Seq̄/tur. De mltitudine miserationū tuaꝝ sperā tib⁹. Si em̄ latro i cruce pēdens ꝓtrit⁹ ꝛ ꝓfi tens veniā meruit. q̄re nō mereret xp̄ianus mīsicoꝛdiā ꝛ veniā pctoꝝ ꝓtritus ꝛ ꝓfessus Un̄ ꝛ vocꝭ exp̄ssio ꝛ coꝛdis tūsio manu de/xtera ꝓtritionē ꝛ ꝓfessionez latronis i cruce pendētꝭ ad dextꝝ lat⁹ deo designat. Ipe em̄ ꝓtrito coꝛde ꝓfessus ē. ꝛ socio suo in sinistro latere pēdēti dixit. Nos q̄dē digna factꝭ reci pim⁹ ꝛc. Et rñdit dñs. Amē dico tibi hodie mecū erꝭ in padiso. Un̄ sequit. Partē aliquā ꝛ societatē ꝛc. Joh. chryſ. dic̄ q̄ latro q̄ i cru ce deū ꝓfessus est oēs ſctōs in regno p̄uenit Nec mīꝝ. ipe em̄ dñm i celo regnare ꝓfiteba tur. q̄ ab apl'o petro i terra negabat. ꝑ qō in telligi dat̄ q̄ feruēter penitētes interdū tepi dos ſctōs in regno p̄ueniūt. Beata virgo ꝛ apl'i adhuc i terra fuerūt. Sanct⁹ Joh̄es ba/ptista ꝛ alij pīarche ꝛ ꝓphete adhuc in lym bo detinebāt q̄ dictū ē latroni. Hodie me cū eris i padiso. i. eris i gaudio. qꝛ vbi xp̄s ē ibi gaudiū est ꝛ padisus ꝛ lux ꝛ pax ꝛ iocūdi tas. Ipe em̄ xp̄s est lux ſa ꝛc. Christ⁹ etiam celū illuminat sic̄ de supna hierusalē dicit in Apoc̄. Ipe em̄ agn⁹. i. xp̄s illuminat eā ꝛ sā/ctis gaudiū infundit. Un̄. Gaudent i celis aīme sanctoꝝ q̄ xp̄i vestigia sunt secuti. quia sequunt agnū quocūq̄ ierit. De hac societa te in hoc loco oꝛ. Societatē donare digne/ris cū tuis sanctꝭ apostol' ꝛ martyrib⁹. Qui/dam dicūt hic intelligi Joh̄em baptistam. Expositoꝛes aūt Joh̄em euāgelistā. Licet em̄ in ꝓncipio canonis sit cū ceteris aposto/lis nominat⁹. nomiat tamē hic. quia dupli/ci ꝓuilegio gaudet. scꝫ apostolar⁹ vestigioꝛ virginitatꝭ. Amoris xp̄i ꝓuilegio meritoꝛ scōm locū sortit in canone. ꝛ cū Stephano qui etiā virgo ꝛ martyr fuit. In veteri ei te stamēto Jacob patriarcha dilexit Joseph pl⁹ q̄ꝫ ceteros filios. eiq̄ duplicē hereditatē tribuit quā tulit in arcu ꝛ gladio de amoꝛe oꝛū populo. Et christ⁹ huic discipulo ꝛ cha/rissimo filio duplicē hereditatē ꝛ bonoꝛē tri buit vt supra. Notandū q̄ sancta felicitas vidua mater in ꝫ loco canonis sanctis ꝫgi nib⁹ āteponit ꝛ ꝓfertur. Et licet hoc fortera tione antiq̄tatis sit factū. ita vt ꝓuilegio ꝫ ginitatis nō deroget. Tamē ſm Augꝭ. in ꝫ loco dat̄ intelligi q̄ feruētes ꝛ vere peniten tes ꝫgines tedioſas ꝛ accidioſas exercitꝫs diuinis p̄ire conant. Unde sequit. Intra q̄ rum cōsoꝛtiū ꝛc. ꝑ xp̄m dñm nostrū. Qui ei veniā desiderat irā iudicꝭ placat ꝛ miseꝛicoꝛ diam ꝓuocat ꝓpter qō quidā penitens dixit. Miserere mei deꝰ ſm magnā misericoꝛdiā tuā. Virginitas aūt si humilitatē custodiat ꝛ feruoꝛē deuotiōis habeat magna mereꝫ p uilegia ꝛ ꝓrogatiuas gratiaꝝ. Virginib⁹ nā q̄ꝫ ꝛ martyrib⁹ ꝛ p̄dicatoꝛib⁹ fidei christiane aureola in celesti patria reseruat⁹. Hec enim tria genera sanctoꝝ in hoc loco canonis in/ueniunt. Intra quoꝝ. vsq̄ꝫ ad xp̄m dominū nostrū. ꝑ quē scꝫ xp̄m. hec oīa. scꝫ pater ce/li. bona creas. Licet em̄ deꝰ pater in ꝓnci/pio. i. in filio creauerit celū ꝛ terrā ꝛ oēm oꝛ/natū eoꝝ ꝛ cuncta q̄ fecerat erāt valde bōa. tamē semp eadē bona creat renouādo. quo ad vinū ꝛ panē q̄ in altari offerri debēt.

Uñ nō solū a sacerdote sz etiā a sancta trinitate benedicunk z psecrank. z in corpus xpi et in ꝑbis que sequunk. Sanctificas viuificas benedicis. In his tribꝫ signis notank tres dies q̄bꝫ dñs erat in sepulcro z requiuit ab oñi opesuo qđ patrarat. Nisi em̄ granum frumēti. id est. xp̄s dñs noster cadēs i terrā zc. sz quia granū mortuū est z in terra sepultū. denuo reuixit z pullulauit z fructū multū attulit i electis. Hā sepultura terraz sanctificauit. a morte resurgēs mortuos viuificauit. z benedicēdo panem celestē viuis multiplicauit. Dec in tribꝫ verbis p̄dictꝫ tā ad secundū. benedicis q̄ ad tertiū. Uñ seqk. Et p̄stas nobis. subintelligik sanctificatōez vt scz p corpꝰ filij tui sanctificemur. hāc viuificatiōem vt p sanguinem ipsiꝰ viuificemur. hāc benedictōez vt ea digne sumēdo a te benedicamur Et exb̄ est tibi deo patri oñipotenti oñis honor z gl'ia in vnitate spūssci. Sciendū q̄ in b̄ loco in tribꝫ signis notantur tria ꝓpter q̄ xp̄s voluit tres esse dies sue sepulture. s. que sunt i celo restauratur. et q̄ in terra repatur. z que apud inferos redemptur. Uel in tribꝫ signis hui loci intelligik sancta trinitas. sicut patet in lra. In p̄re q̄dem notak auctoritas. In filio eq̄litas. In spūsancto cōmunitas. Q aūt corpꝰ xpi sup calicē in ipa hora leuak z cū ipo calix signak p hoc intelligi dak q̄ mors a xpo supak. vita repak. z gloria dak. de hoc patet in verbis canonis. Per ipm z cū ipo z in ipo. Nota q̄ in hoc loco missa corespōdet oñibꝫ horis canonicis. qz oñia q̄ xp̄s passus est in ea rep̄sentank z memorank. Christꝰ nāq̄ in matutinis passus est traditionē. ꝓspitionē. alapaz. cesiones. tandem a mortuis resurrexit Hora prima corā pylato derisiones. insultationes. Hora tertia zc. sicut in patris sapientia plenꝰ cōtinek. De istis septē horis dic̄ p̄s. Septies in die laudē dixi tibi. zc. Iste septenarꝰ numerꝰ signari potest in septez signis crucis q̄ in hoc loco fiūt cū dicik Sācrificas. viuificas. bñdicis. p ipm z cum ipo z in ipo zc. Hā qui deū deuote laudāt. septē donis spūssancti replenk. z p patrē z filiū sācrificank viuificank z bñdicunk. Q aūt vltimū signū iuncta labiū calicis fit cū dicik. In vnitate spūssancti. designat q̄ q̄ adheret ꝺo vnꝰ spiritꝰ cū eo efficik. sicut dicit apl's. Per omnia secula se. qđ alta voce p̄nunciak. z corpꝰ dñi sup calicē z cū calice leuatur. p qđ intelligi dak q̄ tristicia apl'oꝝ de passione dñi ab eoꝝ cordibꝫ ipo reuiuiscēte fugabak. z gaudiū resurrectōis annūciabak Sequik. Oremꝰ. vt sic adiuuāte dño a morte peccati resurgamꝰ. z in eadē itez nō cadamus. quia xp̄s resurgēs ex mortuis iam nō morik zc. z idcirco peccatū nō dñetur nobis Hā qui facit peccatū (teste apostolo) seruꝰ ē peccati. fugiamꝰ ergo tā horribilē dominuz z ad misericordē dñm z pietatis z dulcedinis reuertamur. Hā z pater oium nō dedignak appellari. quia p̄ misericordiarū z deꝰ totiꝰ cōsolatiōis est. Reuera em̄ vt deū p̄ez nostrū nomiare valeamꝰ. diuina informatiuꝫ institutiōe. Filiꝰ em̄ qui dicik coequalis patri b̄ nos docuit. z sic frater noster ilsti tuit. Ipe nāq̄ est filiꝰ dei p naturā. nos filij ipsiꝰ p gratiā. Ergo pater noster q̄ es in celis zc. Petimꝰ ergo patrē nostrū. z respōdēt clerici circūstantes. Amen. qđ ꝑm Hieroni mū hebreū est. z sonat. vt vere z fideliter fiat. q. d. ecclesia astans sacerdoti i missa. O reuerende sacerdos q̄cquid in hac oratiōe petisti z optasti. in te z in nob veraciter z fideliter fiat z cōpleak. Sequik. Libera nos q̄sumꝰ dñe ab om. ma. p̄te. p̄sen. z futurꝫ. vt tui auxilio z te miserāte p̄terita mala deleank. p̄sentia vincank. futura p̄caueank. Et intercedēte beata z gl'iosa ꝑgine spꝰ dei geni. maria. vsq̄ p eundē dñm zc. In b̄ loco canonis trio fit cōmemoratio sctōz. In hac oratōne oñes sancti cōpbendunk z includunk. qñ btē dei genitricꝫ z sctōz apl'oꝝ petri z pauli z ādree noīa recitank. Oēs em̄ sancti aut p castitatē aut ꝑtutū firmitatē. aut p humilitatē. aut p virilitatē pugne. p iusticia regna celoz adepti sunt. Uñ in btā maria ꝑgine designak castitas. In beato petro ꝑtutū firmitas. In scō paulo hūilitas. In andrea virilitas pugne. p iusticia. vsq̄ ad mortē. Seqk. Da ꝓpicius pacē zc. Orat sacerdos cū collecta. p pace. z hōm beatꝰ paulꝰ instituit fieri. Sic dicēdo. s. Thy. ij. Obsecro igik primū oim fieri obsecratiōes. orōnes. postulatōnes. gr̄az actiōes. p oibꝫ hoibꝫ. p regibꝫ z his q̄ in sublimitate ꝓstituti sūt. vt q̄etā z trāquillā vitā agamꝰ in oñi pietate. Orat ḡ ecclesia. p pace tempali ne impediak vel retrahak a pace spūali. Sequik. vt ope misericordie tue adiuti. q̄tū ad interiorē z exteriorē religionem

ptinet. A pctō sim⁹ sp liberi. z ab oīi ptur/
batōe. Perturbamur em̄ si pctis mortalib⁹
guamur. z obcecaī cor hūanū. pturbamur
qñ nr̄o arbitrio relinq̄mur. z a nob⁹ dinia ḡ/
tia subtrahiť z elōgaī. qđ ne fiat sacerdos. p
eundē. i. pter eūdē dn̄m n̄r̄m Jh̄m xp̄m pa/
tris filiū orat. Hz añq̄ sacerdos in h̄ loco p
eundē dn̄m incipiat. calicē discoopit z corp⁹
dn̄i sup calicē leuat. diuidēs ī tres ptes. vnā
ptē in calicē mittēs. duas extra reseruās. et
añq̄ vnā ptē in calicē mittat. alta voce Pax
dn̄i pnūciat. Tria q̄z signa crucis cū corpo/
re xp̄i in calice signat. Et q̄d h̄ significet bre/
uiter videam⁹. Et p̄mo q̄re hostia diuidiť ī
tres ptes. quā cām Gregi⁹ papa determi/
nat sic. Triformē est corp⁹ xp̄i. Pars hostie
in calicē missa corp⁹ xp̄i qđ a mortuis resur
rexit z anie vnitū est mōstrat. Pars comesta
ambulans adhuc sup terrā. Pars in altari
vsq̄ ad finē remanēs. mēbra xp̄i esse corpo/
ra sctōr̄. vsq̄ ad finē mūdi in sepulcris qui
escētia designat. Diuidiť aūt sub forma pa/
nis in altari corpis xp̄i spēs nō essentia. dei/
tate ī sua vnione p̄manēte. q̄ diuidi nō pōt.
Hz in q̄ re fiat corpis xp̄i diuisio vl fractio
oñdit Aug⁹. dicēs. Dn̄s xp̄s māducaī. reficit
nō deficit. Nā z xp̄s carnalē sensum discipu
lor̄ redarguit q̄ putabāt ei⁹ carnē sic aliā di
uidendā in ptes z i mortsus lacerādā. Diui/
diť aūt forma vel spēs. Cōsecratiōe nāq̄ p/
acta corp⁹ xp̄i sub accidentib⁹ panis velaī. q̄
accidētia sunt color. sapor. q̄litas. quātitas.
z forma. Substātia nāq̄ panis z vini in cō
secratiōe p v̄ba xp̄i reseciť hz accidētia rema
nēt. Nā si accidētia auferrenť. sacerdos mis/
sam nō pficeret hz terrereť. vñ in h̄ fragilita/
ti humane p̄sulit. Possunt ḡ in trib⁹ ptibus
eucharistie tres subē in xp̄o signari. scz dei/
tas. corp⁹. z aīa. Q aūt vna pticula in calicē
mittiť. p hoc intelligi daī q̄ caro xp̄i in pas/
sione mortua est. z aīa immortal. z deitas ī/
passibilis. z h̄ due pticule extra calicē rema/
te repsentāt. Jtē in trib⁹ ptib⁹ eucharistie p̄t
sancta trinitas designari. Q igiť pticula i ca
licē mittiť. duab⁹ extra remanētib⁹. figurat
q̄ licet i diuisibilia sint opa trinitar hz. tamen
ſm Augu. ad solū xp̄m ptinet caro. ḡ pars ī
calicē missa incarnatū z passum solū xp̄z dei
filiū designat. Due p̄o ptes extra calicē rema/
te. īmunitatē carnis p̄ris z sp̄ūsancti figurant
Nō em̄ p̄r vel sp̄ūsanct⁹ est incarnat⁹ l pas/
sus. vt dic̄ Aug⁹. sed incarnatio ad solū xp̄z
pertinet. Q aūt indiuisibilia sancte trinitat
sint opa. sacerdos innuit cū hostiā diuidit.
dicens nāq̄ ad patrē. Per eundē dn̄m n̄r̄m
iesum xp̄m. vsq̄. qui tecū viuit z regnat. vnā
fractionē facit. ac si dicer⁹ diuidere videor ī/
diuisibilē. z si xp̄s mortu⁹ est ex humilitate.
viuit tn̄ ex v̄tute diuinitar hz. in qua semp cū
patre existens nunq̄ recessit a patre. Cū p̄o
dicit. In vnitate sp̄ūsancti. hāc eucharistie
facit fractionē. ac si diceret. licet sp̄ūsanctus
obumbrasse v̄gini legaī in ꝯceptiōe filij. tn̄
a patre eternaliť p̄cedens sp̄ūsanct⁹. p̄mr
filiū nunq̄ deseruit. hz sancta trinitas idiui/
sa p̄manet. Per oīa secula seculoz. Jtē eucha
ristia ī tres ptes diuidiť. i hoc tres ptes cor/
poris xp̄i (qđ est ecclesia) figuranť. scz caput
cū membris. Una ps est ip̄m caput. s. chri/
stus p̄mitie dormientiū. Altera ps aie sctō/
rum in celo triūphantiū. Tertia ps in terra
militantiū. Q aūt due ptes seorsum extra
calicē seruanť. p hoc intelligi daī q̄ xp̄us re
surgens ex mortuis iā non moriť. mors illi
vltra nē. z qui cū ipo sunt sancti. Vñ i Apoc
legiť. Nō eluriēt neq̄ sitiēt ampliⁿ nē. Ter/
tia vero ps in calicē ponit. z signat eos q̄d
huc in pugna vel militia passionis bui⁹ mū
di exist̄t. Jtē eucharistia in tres ptes diui/
sa. tres ordines eccl'ie significat. s. virginum.
viduar̄. z̄ coniugator̄. Due ergo ptes extra ca
licē seruate. celibatū z sanctimoniā virginū
z viduar̄ repsentāt. Nā ſm apostolū. q̄go z
innupta cogitat q̄ dn̄i sunt. Tertia vero ps
in calicē missa statū cōiugatorū z passionem
designat. Vñ ip̄e apostol⁹ dicit. Que aūt nu
pta est cogitat q̄ sunt mūdi. id est. de passio/
nib⁹ diuersis cōiugator̄ tā in reb⁹ q̄ i alijs.
Dic̄ em̄. Tribulatiōes aūt carnis habebūt
hmōi. id est. z̄iugati. Offerť aūt hostia xp̄i
altari. vt v̄gines z vidue in sanctimonia ple
uerent. z p adiutorio cōiugator̄ ne in tribu
lationib⁹ bui⁹ mūdi positi desperēt. Jtē eu/
charistia in tres ptes diuidiť. z offerť ad tria
designata in his versib⁹. Corpis in partes
xp̄i diuisio fit tres. Tincta daī vinis. sed ps
nō tincta supnis. Est donāda reis tertia ps
iustificādis. Isti versus sic intelliguntť. Pri
ma ps missa in calicē offerť. p vinis xp̄ianis
qui in miseriis p̄ssuris bui⁹ mūdi affligū/
tur z patiunť. quatin⁹ deus mitigare digne
tur afflictiōes eor. Altera ps extra calicē re
seruata offerť ad laudē z ad gloriā sanctorū
qui iā triūphant in celo in regno celorum.

Tertia ps offerꝛ p his q̄ sunt i purgatorio. vt a penis cit⁹ liberentꝛ z absoluantꝛ. q̄tinus z ipeanime in sinu abrae. hoc est in gaudio sancti ꝓfruantꝛ. Sequit. Anteꝯ tertiā pticulā in calicē mittat. pax dñi alta voce pnū/ciatur. p qđ datꝛ intelligi q̄ xp̄s a mortuis resurgens triplicē pacē discipulis annūciauit ꝯ pacē tp̄is. pectoris. z eternitatis. Hec pa/cis tria genera designata sunt in tribꝰ signis/ crucis que sacerdos facit cū corpe xp̄i intra calicē dicēs. Pax dñi sit ⁊c. z respōdet chorꝰ. Et cū spiritu tuo. q. d. Tu nob⁹ pacē optas. z eadē pax cū spū tuo maneat. quatin⁹ totus in spū mysteriis diuinis insistas. z spiritua/li gaudio plen⁹ fias. Hec triplex pax in tri/bus osculis designatꝛ. quia sacerdos altare dio. in fine. Pā cū christ⁹ nascerꝛ in princi/pio tp̄is pacē secū attulit. vt ad edictū vni⁹ hois describerꝛ vniuersus orbis. Hec pax designatꝛ in ꝑmo osculo. qđ i initio misse sa/cerdos altari imꝑmit. Secūda pax ē pecto/ris. z signatꝛ in secūdo osculo qđ sacerdos fa/cit i canone qñ dicit. Supplices te rogam⁹ Christ⁹ nāꝯ cuꝫ morte ꝑ nobis ptulit nos deo z angelis pacificauit z pacē pectoris no/bis donauit. Et ad hāc pacē cōfirmandam pect⁹ z lat⁹ cū lancea aperiri voluit. z ad pa/cem sui cordis nos intromisit. Tertia pax eternitatis figurata est in vltimo osculo al/taris. Christ⁹ nāꝯ cōsummatis oīnib⁹ que de eo scripta fuerūt in lege z ꝓphetis. post in/celū ascēdens patri nos reconciliauit. sic z mis/sa pacta pacē eternitatis nob⁹ parauit. Sꝫ notandū q̄ a dñica oratiōe vsqꝯ ad finē mis/se interdū silētiū celebratꝛ. z interdū a sacerdo/te cāt⁹ ꝛ a clero alta voce ichoatꝛ. ꝑ hoc intelligi/ datꝛ q̄ xp̄s resurgēs ex mortuis interdū silē/tium merorꝫ a cordibꝰ discipulorꝫ ꝑ suā dul/cissimā apparitōꝫ z salutationē fugauit. Ali/quādo ꝙo corꝑalē ꝑsentiā ab eis auferēs. se/ z quādo voluit occultauit. Legitꝛ etiā chri/stum infra q̄draginta dies apparuisse decies/ post resurrectionē. z interim quotiēs voluit se occultasse. Pā in ipsa die resurrectiōis q̄n/ quies. in ascēsione bis. vt christ⁹ suā resurre/ctionē cordibꝰ discipulorꝫ z ascēsionis glori/am eorꝫ mētibꝰ ipmeret. et vt ipi discipuli q̄/ sursum sunt saperēt. nō que sup terrā. Tere/re aūt apparitiones intra q̄draginta dies sa/cte sunt. Hāc aūt vicissitudinē sacerdos in missa ab oratiōe dñica vsqꝯ ad finē misse (vt dictū est) subtil⁹ iam cantādo pulcerrime repsentat. Sequit. Agn⁹ dei. qđ Sergius papa instituit. vt cū fractiōe corpis dominī deuotissime cātetur. Dicitur aūt agnus ab agnoscēdo. quia matrē suā in magno grege ꝑ balatū agnoscit. Sic christ⁹ in cruce posi/tus patrē agnouit ꝑ obedientiā. quia factus est ei obediēs vsqꝯ ad mortē ⁊c. Itē agnouit matrē ꝑ debitā reuerentiā. quia eā dulcissi/mo discipulo suo iohāni cōmendauit i mor/te. Christ⁹ est agn⁹ ꝓpter innocentiā. quia in/nocēter occisus est. z ideo plangēdus est Jō canit eccl'ia. Plangēt eū quasi vnigenitū. qa innocēs de⁹ occisus est. Tātam⁹ ḡ ter agn⁹ dei. q. d. agn⁹ dei qui agnouisti patrē ꝑ obe/dientiā. matrē ꝑ reuerentiā. miserere nobis agn⁹ dei qui tollis peccata mūdi ꝑ innocēti/am. dona nobis pacē. Itē agnus dei ter cā/tam⁹ vt liberemur a malis ꝓteritis ꝑsentib⁹ z futuris. Post hoc osculū pacis amicꝫ por/rigimus añꝯ cōicemus. qđ Innocēti⁹ pa/pa instituit. In hoc signatꝛ q̄ oīnis amaritu/do corpis a nobis sepanda est. quia si ab in/uicē discordam⁹. in xp̄i corpe nō manemus. sicut dicit ap'ls z euāgelista Johes. Oīnis qui odit fratrē suū homicida est. z scimus q̄ oīnis q̄ odit fratrē nō habet ptē in regno dī. Teneam⁹ ergo pacē tp̄is cū primis. pacem pectoris cū nobismetip̄is. scz oīnes hoines in xp̄o sinceriter diligēdo. vt pacē eternitatꝫ cōsequamur in celis adiuuāte dño nr̄o Je/su ⁊c. Postea mittit sacerdos partē hostie in calicē dicēs. Fiat hec cōmixtio. Quid autē hoc significet super⁹ ꝓtractatū est. nisi q̄ sa/cerdos in hac clausula salutē mētis z corpo/ris sibi z oīnib⁹ sumētib⁹ corp⁹ dñi exoptat. z ad vitā eternā ꝑmerendā z capescendā ꝑ/paratio salutaris fiat. Dec em̄ valde neces/saria sunt corp⁹ xp̄i sumere volentib⁹. vt sa/lutē mētis z puritatē cordis habeāt z mun/dam cōscientiā ad vitā ꝑmerendā. Deinde sequit oratio. Dñe iesu xp̄e. In qua oratiōe petunt tria. a peccatis liberatio. p̄ceptorꝫ dī obeditio. z a deo nunꝯ segatio. sicut patet i littera. Post hāc orōem memoria dñice pas/sionis breuiter z memoriter cū oīni deuoti/one habēda est cōtrito corde z cōsciēcia nō ficta. Dic attendendū est q̄ a sacerdote post hāc oratione dicendū est sub silētio Amen. qđ alibi nō fit in canone nisi post pater nr̄ et in hoc loco. Sacerdos em̄ canonē tacite le

git. z ideo nemo ei respõdet amen. nec ipe sacerdos in qcũqꝫ loco canẽs subiũgere debz amen. excepto qñ canonẽ finit post hãc orõnem. dñe zc. Amẽ. Finito canone sacerdos se applicat ad susceptiõez sacrosancte hostie. Quidã em̃ sacerdotes de manu. qdã de patena sumũt. Vi q̃ ꝺ patena corpꝰ xpi sumũt sumũt i latitudie charitatꝭ. q̃ in patena figurata est. Interim cãtat cõmunio. ꝺ est q ꝺiscipuli gaudiũ resurrectiõis mutuo sibi nũciauerũt. Post ꝺ seqt orõ. z signat q vndeci discipuli i galilea vidẽtes dñm adorauerũt. Itẽ signat q i ceꝰ p nob orat. repsentatione sue passiõis z vulnez. z q postea itez se ostẽdet. Et pꝰ ꝺ diẽ. Ite missa est. z pl'm bñdic. Nõ signat q veniet i iudicio z se nobis ostẽdet. z fidelibꝫ suis dabit benedictõz suam. et tunc leti vadẽt ad mansiões suas. de qbus dicit in Johãne. In domo patris mei mansiones multe sunt. Ad quas mãsiones nos perducat ipe pontifex z sacerdos. qui cum patre z spiritusancto viuit z regnat. Amen.

¶ Finit expositio misse sancti Bonauenture.

¶ Laudismus de sancta cruce quem cecinit

venerabilis Bonauentura episcopus cardinalis cordis de viscerib⁹

Recordare sancte crucis. qui pfectam vitam ducis. delectare iugiter.
Sancte crucis recordare. z in ipsa meditare insatiabiliter
Stes in cruce christo duce. donec viuis in hac luce. modo pculdubio
Non quiescas non tepescas. in hoc crescas vt calescas. cordis desiderio
Ama crucem mũdi lucem z habebis christũ ducem. per eterna secula
Cruce corpus circũcinge. hanc cõstringe manu pinge. cõsignando singula
Cor in cruce crux in corde. absqꝫ sorde sic cum corde. que tranquillũ faciat
Lingua crux efficiat. crucẽ promat z loquat z nunqꝫ deficiat
Crux in corde crux in ore quodã intimo sapore. det tibi dulcedinem
Crux in membris dominet z vbiqꝫ situet. intra totũ hominem
Cor a cruce sorbeatur z in illã rapiat. amoris incendio
Dissipata carnis rixa. mens sit tota crucifixa spiritali gaudio
Specialem fer amorẽ z precipuũ honorẽ. cruci salutifere
Cum feruore medullarũ. nisu viriũ tuarꝫ velis hanc diligere
In preclara crucẽ stude z in ipa te reclude. magna cum letitia
Christo sis cõfixus cruci vt tu valeas pduci secum ad celestia
Quere crucẽ quere clauos. quere manus pedes cauos. quere fossa lateris
Ibi plaude ibi gaude. sine fraude summa laude qꝫtumcũqꝫ poteris
Istud pactũ non sit fractum. crux pcedat omnẽ actũ. vt succedant pspera
Crux est optima medela cõtra zabulontis tela. valde salutifera
Sis in cruce xpi totus. prompto animo deuotus. iubilo dulcedinis
Seruũ dei crux defendit cõprehendit z ostendit. vitam rectitudinis
Cum temptat z afflictus. derelictus quasi victus. z inter angustias
Non sis piger neqꝫ lentus. sed sollicite intentus. cruce frontẽ munias
Cum quiescis aut laboras. quãdo rides quãdo ploras. doles siue gaudeas
Quando vadis quãdo venis. in solatijs in penis. crucem corde teneas
Crux in omnib⁹ pluris z in grauib⁹ z duris. est totum remediũ
Crux in penis z tormentis est dulcedo pie mentis z vez refugium
Crux est porta paradisi. in qua sancti sunt cõfisi. qui vicerunt omnia
Crux est mundi medicina. p quam bonitas diuina fecit mirabilia
Crux est salus animarꝫ. verum lumen z preclarũ. z dulcedo cordium
Crux est vita beatorum z thesaurus pfectorum z decor z gaudium
Crux est speculũ virtutis. gloriose dux salutis. cuncta spes fidelium
Crux est decus saluandorꝫ z solatium eorꝫ acꝫ desiderium
Crux est nauis crux est portus. crux delitiarꝫ ortus. in quo florent omnia
Crux est fortis armatura z ptectio secura. conterens demonia

Crux est arbor decorata. christi sanguine sacrata. cunctis plena fructibꝫ
Quibꝫ anime eruunt. cum supernis nutriunt cibis in celestibus
O ꝙ felix pmanebis. nunc in cruce si studebis. donec mundo viveris
Sine fine letus eris. tu qui sanctam crucē queris. si perseveraveris
Crucem quere crucē gere. christi crucē intuere. vt amore langueas
Summa fide crucē vide. z plenissime confide donec vitam habeas
Circa crucem exercere. mente debes huic placere. z hanc corde semp gerere
Hoc est opus salutare. circa crucem laborare. corde ore z opere
Recordare frater pie. septē vicibus in die. passionis domini
Per quam sumus liberati. z eterne vite dati. z supremo lumini
Hanc si amas z honoras. dicas illi certas horas. adhibendo studium
Horam primā matutinā. trinam sextā vespertinā. nonam completoriū
Quando sedes stas z iaces. quando loqueris z taces. fessus cum quieveris
Christū queras in quo speras. crucifixum corde geras. ybiciꝫ fueris
Diligenter pone mentē. super christū patientem. z sibi cōdoleas
Christi mortē christiane. plange sero atq; mane. z in planctu gaudeas
Qꝫ despectus ꝙ dejectus. rex celor est effectus. vt saluaret seculum
Esuriuit z sitiuit. pauper z egenus iuit vsq; ad patibulum
Recordare paupertatis z extreme vilitatis z grauis supplicij
Si es compos rationis. esto memor passionis. fellis z absinthij
Cum deductus est imensus. z in cruce tunc suspensus. fugerunt discipuli
Manus pedes pfoderunt. z aceto potauerunt. summū regem seculi
Cuius oculi beati sunt in cruce obscurati. z vultus expalluit
Suo corpori tunc nudo non remansit pulcritudo. decor omnis aufugit
Propter hominū peccata. sua caro cruciata fuit inter verbera
Membra sua sunt distenta. ꝓpter aspera tormenta. z illata vulnera
Inter magnos cruciatus est in cruce lacrimatus. z emisit spiritum
Suspiremus z fleamus. toto corde doleamus. super vnigenitum
Qui hec audis ingemisce. z in istis planctum misce. z cordis mestitias
Corpus ange. corde plange. mentem frange. manu tange. xpi mortis seuitias
Virum respice dolor. z nouissimū virorꝫ. fortem ad supplicia
Tibi gratum sit z equū. iam in cruce mori secū. compati cōuicia
Quando vides te afflictum. desolatū ita victum. ꝙ quasi deficias
Christi cogites dolores. graues penas z merores. sputa contumelias
Bone frater quicquid agas. crucifixi vide plagas. z sibi compatere
Omni tempe sint tibi quasi spiritales cibi. his gaudenter fruere
Crucifixe fac me fortem. vt libenter tuam mortē plangā donec vixero
Tecum volo vulnerari. te libenter amplexari in cruce desidero
Da dolorem quasi rorem. vt te plorē redemptorē xpm. qui te renoues
Non te plices sed felices. cicatrices mille vices. tuas in te refoues
Totum sit quod ego dixi. ad honorē crucifixi. ad laudem z gloriam
Vt meorꝫ peccatorꝫ gloriosus rex celorum. mihi donet veniā. Amen.

Incipit soliloquiū scti Bonauēture ō ꝙtuor mētalibꝫ exercitijs. qō dr imago vite z dyalogꝰ scti Bonauēture. Prologꝰ.

Flecto genua mea

ad pr̄es dn̄i nr̄i ihu xpi. a q̄ ois pr̄nitas i celo z i tra noīat. vt det vob fm diuitias gl̄e sue ꝓtutē corroborari p spiritū ei⁹ i interiori hoīe xp̄z p fidē habitare i cordibꝫ vr̄is. i caritate radicati z fūdati. vt possitis ꝓpbēdere cū oibꝫ scis q̄ sit lōgitudo. latitudo. sublimitas. z pfūdū. scire etiā supeminētē scie caritatē xpi. vt ipleamī in oēz plenitudinē dei. Apl⁹ paul⁹ vas eēne electōis. sacrariū diuine sctificatōis. spec'm z exēplar supne ꝓplatōis. i ꝓbis pmissis oñdit nob mētal' exercitatōis ortū. obiectū z fructū. Mētalis em exercitatio si dr eē pia z salutifera oportz q̄ habeat potētiā supnaturalit' ꝓfortantez. sapientiā regulantē. et clementiā cōsolantem.

Flectat igit aīma deuota diuine ꝯtemplationis amore accēsa. genua mētis añ thronū beatissime z incōprehēsibilis trinitatis. pulset humiliter z postulet sapiēter dei pīs cōformatricē potentiā. ne labore depssa succūbat. dei filij regulatricē sapiam. ne errore seducta a veritate deuiet. dei spūssancti cōsolatricē pietatē z clementiaz ne tedio deuicta deficiat. Dme eī datū optimū z ome donū pfectū desursuz est descēdens a pīe luminū. At ītm Augustinū. Dme bonū nostruz aut deꝰ est. aut a deo est. Uñ nō immerito ī omni boni opis initio ille est inuocādus a quo ome bonū originaliter ꝓgredit. p quē omne bonū exēplariter ꝓducit. z ad quē ome bonū finaliter reducit. Dec est illa ineffabilis trinitas. pater. filiꝰ. z spīritussanctꝰ. quā tangit aplus cū dic. Flecto genua mea ꝛc. vsqꝫ ibi. vt possitis. Secūdo oñdit istiꝰ salutifere mētalis exercitatiōis obiectū. Obiectū vero exercitatiōis deuote mētis dicunt esse interioza z exterioza. inferioza z supioza. Debet eī aīma deuota p mētale exercitiū cōtēplationis radiū reflectere ꝓmo ad interiora sua. vt videat qliter sit formata p naturā. deformata p culpā. reformata p gratiā. Secundo debet cōuertere radiū cōtemplatiōnis ad exterioza vt cognoscat qꝫ instabil' sit mūdana opulētia. qꝫ mutabilis mūdana excellentia. z qꝫ miserabilis mūdana magnificentia. Debet etiā tertio radiū cōtemplationis cōuertere ad inferioza. vt intelligat humane mortꝫ ineuitabilē necessitatē. iudiciū finalis formidabilē austeritatē. penē iernalis intolerabilē penalitatē. Debz quarto cōuertere radiū cōtemplatiōis ad supioza. vt cognoscat z sapiat celestis gaudij inestimabilē ꝑciositatē. ineffabilē deliciositatē. z interminabilē eternitatē. Dec est illa crux beata quattuor finibꝫ terminata. in qua o aīma deuota cū tuo dulcissimo sponso Jhu xpo debes iugiter meditādo pēdere. Dicē ille currus igneꝰ quattuor rotis cōsummatꝰ. ī quo debes post tuū fidelissimū amicū assidue cōtemplādo celi palaciū cōscendere. Dec est illa quadruplex regio. videlicet oriental'. aquilonaris. occidētalis. z meridionalis. quā tu o aīma quotidie debes pegrinādo intrare. z tuū dilectū specialissimū in ea speculādo qrere z inuestigare vt possis dicere cū sponsa Jn lectulo meo quesiui p noctē quē diligit aīma mea. Dec qttuor tāgit apostolꝰ cū subiungit. vt possitis cōprehēdere cū oībꝫ sanctis que sit longitudo. latitudo. sublimitas z pfundū. Fructꝰ illiꝰ salutifere exercitationis si digne z laudabiliter exequat. est felicitas eterna. que est ād optimū z pulcerrimū z p se sufficientissimū. nullo extra se indigens. Jn qua videbimꝰ z amabimꝰ. vacabimus z laudabimꝰ in eternū z vltra eū quē benedictꝰ in secula. Dūc fructū ꝓmittit apostolꝰ quādo sermonē cōcludit dicēs. Ut impleamini ī omnē plenitudinē dei. Dāc plenitudinē tūc inueniemꝰ quādo deꝰ erit voluntati multitudo pacī. ratiōi plenitudo lucis. memorie cōtinuatio eternitatis. Tunc eīm deꝰ erit omnia in omnibꝫ. cū a ratiōe omnis erroz. a ꝓpitate omnis doloz. z a memoria omnis timoz recesserit. z successerit illa quā speraꝰ mira serenitas. diuina iocūditas. eterna securitas. Dūc tractatū instigāte cōscie/na securitas. Dūc tractatū instigāte cōscientia ꝓpter simpliciores quosqꝫ. simplicibꝫ verbis de sanctoꝝ dictis cōpilaui p modū cuiusdā dyalogi. Jn quo aīma deuota veritatis eterne discipula meditādo interrogat. z homo interioꝛ mētaliter loquēdo respōdet. Ut autē ad inestimabilē cōtemplatōem istius mētalis exercitatiōis ꝓueniamꝰ. ab exordio incipiamꝰ. z patrē luminū humiliter inuocādo accedamꝰ. genua cordis deuote flectamꝰ ante thronū eterne maiestatis. et añ solium indiuidue trinitatꝫ lachrymis z gemitibꝫ incessanter clamemꝰ. vt deus pater p sum benedictū filiū donet in spīritu scō nobis gratiā exercitādi mētaliter. vt possimus cognoscere que sit longitudo. latitudo. sublimitas. z pfundū. vt p hanc ptingamus ad cū qui est omnis desiderij finis z complemētum Amen.

Capitulū primum

Quō aīa p mentale exercitiū debet radium cōtemplatiōis reflectere ad interioza sua vt videat qualiter est formata p naturā. de- Aīa formata p culpā. reformata p gratiā.

O Jc queso o homo si post deuotā inuocatōez diuine magnificētie. z pꝰ hūlē iplorationez etne sapie. z demū pꝰ flebilē supplicationē supne pietatꝫ z clemētie. grāz exercitādi mentaliter circa quadruplicē materiā. videlicet longitudinis. latitudinis. sublimitatis. z profunditatis obtinerem. quo ordine inchoarē ne meritū huiꝰ exercitatiōis amic

terem si indebito ordine ignoráter pcederē
Ordinis eñ ignorātia ſm Ambrosiuz sup
psalmū Bti immaculati. pturbat formā me
ritoz. nec reputat ſm eūdē pfecta rei cogni
tio in nob existere cū scim⁹ q̄d sit faciendū. z
ignoram⁹ quo ordine sit pcedēdū. ¶ Hō
O anima. ſm Bernñ. ad Eugeniū papā. A
te tua cōsideratio inchoet. ne frustra extēda
tur ad aliena. te neglecta. Idē in meditatiōi
bus. Multi multa sciūt z seipos nesciūt. ali
os inspiciūt z seipos deserūt. deuz querētes
p exteriora. deserētes sua interiora. q̄b inte
rior est de⁹. Idcirco ab exterioribz ad interi
ora redeā. z ab interioribz ad superiora pscen
dam. vt possim cognoscere vñ veni aut q̄ va
ascendā ad cognitionē dei. Itē Chryſ. sup
Matth. dic. Hō minima ps philosophie est
cognitio sui. Itē Ambr. in hexameron. Co
gnosce te o homo q̄nt⁹ sis. attēde tibi vt cō
sideres q̄d in te intret in cogitatiōe. q̄d exe
at in sermone. Vitā ergo tuā o aīma quoti
diana discussiōe examina. Attēde diligēter
q̄ntū pficias z quantū deficias. qualis sis i
moribz. qualis sis in affectiōibz. q̄z simil sis
deo z q̄z dissimilis. q̄z pe z q̄z longe. Illō semp
agnosce q⁹ multo laudabilior z melior es si
te cognoscis. q̄z si te neglecto cursus siderū.
vires herbaz. cōplexiones hoim. naſas aia
lium cognoscerem. z sciam omniū celestiū z
terrestriū haberes. Redde g̃ te tibi. z si nō sp.
saltē interdū rege tuos affect⁹. dirige actus.
corrige gressus. Igit aia tene cōsilia sctōrū.
z pmo radiū cōtemplatiōis cōuerte ad regi
onē orientalē. ſ est ad cōsiderationē tue con
ditionis. Diligēter igit cōsidera q̄z generose
a summo artifice sis facta p naturā. q̄z vicio
se ea tua volūtate deformata sis p culpaz. q̄z
gratiose a diuia bonitate sepe reformata sis
p gratiā ¶ Primo g̃ cōsidera q̄z generose for
mata sis p naturā. Generositas tua natura
lis cōsistit in ſ vt estimo. q⁹ tibi naturaliter
ad tui decorē impſſa ē imago beatissime tri
nitatis. Vñ Anselm⁹ in pslogion. Fateor
dñe z gtias ago. quia me creasti ad tuā ima
ginē vt tui memor sim. te cogitē. te diligam.
Bernard⁹ in meditatiōibz. Scōm interio
rē hominē tria in me inuenio p que deū re
colo cōspicio z cōcupisco. Hec tria sunt me
moria. intelligētia. z volūtas. Cū eñ dei re
miniscor. in ipo cōdelector. Memoria ei ei⁹
sup venit. Cū intelligētia ipsum intueor. q̄n
tum in se sit incōprehensibilis. quia princi
pium z finis. in angelis desiderabilis. quia
desiderāt in eū pspicere. in sanctis oñibz de
lectabilis. inq̄ntum in eo assidue felices le
tantur. in creaturis omnibus admirabilis
quia oñia potenter creat. sapitener guber
nat. benigne dispēsat. cū hec intueor ipm cō
cupisco. Cū deuz p voluntatē diligo. me in
ipm trāsformo. Hec est eñ virtus amoris.
vt talē te esse oporteat quale est illud q̄ amas
Hec Bernard⁹. Recognosce ergo o anima
mea q̄z mira z inestimabilis dignitas est. eē
nō solū vestigiū creatoris. quod est cōmune
oñibz creaturis. sz esse imaginē quod est p
priū creature rationalis. Lauda igit aīma
mea dominū. lauda deū tuū syon. Expergi
scere z lauda. exulta z gaude. quia insignita
es dei imagine. decorata similitudine. parti
ceps ratiōis. capax eterne beatitudinis Sz
quia hec modica nō immerito forte iudica
renk si morte finirenk. exulta z lauda q⁹ cuz
pdictis dedit tibi naturā immortalē. substā
tiam incorruptibilē. durationē interminā
bilē. vitā perpetuā. Imago eñ eterne trini
tatis nō esses si termino mortis pcludi pos
ses. Augustin⁹. xv. de ciuitate dei. O anima
aduerte q⁹ creator tu⁹ post illud esse dedit ti
bi perpetuū esse. post hoc dedit tibi viuere.
sentire. discernere. sensibz te decorauit. sapiē
tia illustrauit. Tuā igit pulcritudinē atten
de. vt intelligas qualē debeas in te pulcritu
dinē diligere. Q⁹ si temerāpam vt expedit cō
templari nō sufficis. cur saltē quid de te esti
mare debeas ex iudicio alieno. nō ppendis.
Spōsum habes de cui⁹ pulcritudine si nō
dubitares. scires q⁹ tā pulcer tam formosus
tam vnic⁹ dei filius tuo aspectu captus nō
esset. si eū singularz decor z vltra ceteros ad
mirādus nō traxisset. Hec Augustin⁹. Sz
hec fortasse o anima nimis ingrata tibi vi
denk modica. ꝓterea audi tertio dignitatē
admirabilē. q⁹ tāte est simplicitatis q⁹ nihil
potest domū mētz tue inhabitare. nihil po
test in ea mansionē facere nisi simplicitas et
puritas trinitatis eterne. Ecce quid dic spō
sus tu⁹. Ego inquit z pater ad eū veniem⁹.
z mansionē apud eū faciem⁹. Et alibi i euā
gelio. Zachee festinans descende. quia ho
die in domo tua oportet me manere. Illabi
eñ menti illi soli possibile est qui eā creauit
Ipse eñ est qui intimior intimo tuo esse p
hibetur. vt dicit Augustinus. Gaude igit

o felix aīma q̄ potes esse tāti hospitis hospita. Bern̄. O felix aīma q̄ quotidie cor suum mūdat vt inhabitantē deū suscipiat. cui⁹ hospes nullo bono indiget. qz auctorē omniū bonoz in se habz. O q̄z beata aīa apud quā deus sibi requiē inuenit. q̄ dicere potest. Qui creauit me requeuit in tabernaculo meo. Negare siquidē ei celi requiē nō poterit q̄ sibi i hac vita requiē pparauit. Hec Bernardus O aīa nimis es auara si nō sufficit tibi tanti hospitis p̄sentia. qz scio q̄ tā liberalis est q̄ cōmunicabit tibi de bonis suis. q̄ tā pl⁹ est q̄ ditabit te de donis suis. Nullo em̄ modo deceret tantū p̄ncipē. si hospitā suā pmitterz indigentē. Adorna igit thalamū tuū z suscipe regē facrorē tuū. de cui⁹ p̄sentia exultabit z letabit tota familia tua. O vere mira z mltum admirabil sentētia. Rex cui⁹ pulcritudinē sol z luna miranť. cui⁹ magnitudinē celum z terra reuerenť. de cui⁹ sapia celestiuz spirituū agmina illuminātť. de cui⁹ clemētia omniū beatoz collegia satianť. talis tuuz o anima desiderat hospitiū. tuū cenaculū pl⁹ q̄z celeste palatiū appetit z exoptat. Delicie ei sue sunt esse cū filiis hoim. Sz si hec adhuc te nō mouēt ad laudādū creatorē tuū. quere te p̄templatiōis radiū ad quartū būficium. z cognosce q̄ tāte capacitatz est palatiū tuū. q̄ nulla creatura sufficit satiare tuū desiderium. Hugo de sancto victore. O m̄is iocūditas. o is suauitas. o is potētia. o m̄is opulentia rex creatuz afficere cor humanū potest. satiare nō potest. Anselm⁹. O m̄is creatura que de⁹ me⁹ non est. mihi inopia est. Et q̄re. Reuera f̄m Grego. in moral. Aīa humana que ad deū appetēduz facta est. q̄cquid infra deū appetit min⁹ est. ideoq̄z iure ei nō sufficit qđ de⁹ nō est. Jā vt estimo aīa sufficiēter vidisti tuā nobilitatē. q̄ est valde laudabil. cōuerte nūc radiū cōtemplatiōis ad tuā super ceteras creaturas potestatē. q̄ reuera est admirabilis. Hugo de arra aīme. O aīa mea quid dedit tibi sp̄ōsus tu⁹. respice mōm istū om̄is natura ad hūc finē cursuz suū dirigit. vt tuis vtilitatib⁹ deseruiat. tuisq̄z oblectam̄tz f̄m distributionē tēpoz indesinēť occurrat. Vide iā aīma mea z diligenter cōsidera q̄ creator tu⁹ sp̄ōsus z amic⁹ totā machinā mundialē ad tuū ordinauit ministeriū. Ecce angeli purgāt z inflammāt tuū affectum. illumināt z informāt tuū intellectū. pficiūt z custodiūt tuū subiectū. Magna dignitas ē habere tales doctores. p̄solatores. z tales cōseruatores. O aīma si videre posses quanto gaudio. q̄ntoq̄z tripudio assistūt orantib⁹. i terſunt meditātib⁹ q̄nto studio nos i bono p̄seruāt. q̄nto desiderio nos z salutē nostrā eternā expectāt. Celū tibi ōseruit p suū motum. luminaria celi p suū influxū. sol causat tibi diē. luna illumiat tibi noctē. ignis tēperat tibi aerz frigiditatē. aer tibi mitigat ignis internā caliditatē. aqua tibi mūdat fetoreż. mitigat tibi sitz ardorē. z fecūdat terre vigorem. Terra fo re sustētat sua soliditate. fērcat sua fertilitate. delectat sua amenitate. Ecce aīma breuiter discurristi p singula ab inferioribus ad supioza. z inueniſti q̄ om̄is creatura ad hūc finē ex diuina ordinatiōe cursum suū dirigit. quatenꝰ tuis vtilitatib⁹ deseruiat. tuisq̄z oblectam̄tis indesinēter occurrat. Sed caue aīma mea ne nō sp̄ōsa sed adultera dicaris. si munera dātis pl⁹ q̄z affectū amātis diligis. Augustin⁹ in libro cōfessionū. Ue tibi si oberras in vestigijs suis si nutus suos p eo amas. z nō aduertis purgate mētis intelligentiā. quid innuat lux illa beatissima cui⁹ nut⁹ z vestigia sunt omnium creaturaz dec⁹ z forma. Adhuc si forte ignoras te o pulcerrima mulierū. egredere z abi post vestigia gregū. id est. irrationabilium creaturaz. que sunt vestigiū creatoris tui tu vero speculū beatissime trinitatis. q̄ omnib⁹ dignior z excellētior cōprobaris. Et pascce hedos tuos iuxta tabernacula pastoris id est. cōuerte cogitationes tuas ad choros angeloz. quib⁹ q̄ammodo similis es i natura. z cōcuis eris in gloria. Aīma Jā satis silui. diu tacui. iam nūc cū verecūdia z ruboze p̄pelloz cōfiteri z dicere q̄ hāc digni tatē modicū aduerti. Amorē meū heu ego infelix z misera nimis indigne p̄stitui. factorem meū nō p his om̄ib⁹ glorificaui. deum meū p̄ter dona sua nō benedixi. z nō adoraui eū toto tēpore vite mee. nimis indigne z irreuerēter. vane z negligēter viri. Et vt verum fatear f̄m Bernardū. Quāto p̄fectius dignitatē meā aspicio. tāto magis vitaz deplango. Ti generē me duxisse cōfundoz z erubesco. Timeo etenim q̄ tāto grauioz sit culpa. quāto dignioz z nobilioz sit natura. Formido q̄ tāto grauioz sit offensa. quāto maioz est illi⁹ qui offendit excellētia. Pertimesco q̄ tanto peioz est iniuria q̄nto maioza fuerūt illi⁹ cui iniuriā irrogaui beneficia. Deu beu domi/

ne deus meus. ex dignitate substantie iam
ppendo vilitatē malicie. ex speciositate natu
re cognosco deformitatē culpe. ex recordati
one bñficioꝝ acceptoꝝ. intelligo ingtitudi/
nē factoꝝ meoꝝ. Ue mihi misere. iā video.
iā cognosco qꝛ q̄quid a sūmo datore accepi
ad vsum vite. miserabiliē inflexi ad abusum
prauitatis. z culpe. Trāquillitatē bñane pacis
ad vsum querti vane securitatis. pegrinatō
nem terre. p inhabitatiōe dilecti patrie. salu/
tem z pulcritudinē corpis redegi i seruitutē
voluptatis. vbertatis abūdantiā. nō ad neces
sitatē corpis. sz ad supfluitatē expēdi misere
cupiditatis. tpa serena z blādimēta aeris ad
amorē mihi seruire coegi terrene delectatio
nis. Timeo heu z valde ptimesco vt sil' me
ferire puniēdo debeāt. que vicijs meis ma/
le subiecta seruiebāt. ¶ Homo ¶ O aīa ali
qualiter iā ppendo qꝛ bona est tua cognitio.
Ex verbis eīm tuis sentio qꝛ nō fuit frustra
mea ammonitio. Videt mihi qꝛ lumie diui
no sis aliqualiē illustrata z tactu veri lumi/
nis mota. Quia sm Gregoriū in moralib.
Unusq̄sq; dū tactu veri lumis illustrat. si/
bīpsi ostēdit. vt vnde cognoscit q̄d est iusti/
cia. inde erudiat q̄d est culpa qua excecatur
Uñ sancti viri quo altꝰ apud deū virtutuz
dignitate pficiūt. eo subtiliꝰ indignos se esse
dephendūt. qz dū proximi luci fiūt. q̄quid
Igit aīa si luce veritatis tacta dignitatez
tuā quā actenꝰ nō attēdisti cognoscis. si cul
pam qua creatorē tuū offendisti intelligis. z
vidisti q̄s gratiose formata sis p naturā. vio
nūc q̄s viciose deformata sis p culpā. Anselmus. Reduc aīa erumnosa z misera ad me/
moriā enorme delictū z pduc in celū vsq; ru
getū z lamentū. Cogita aīma pfida dei. adul
tera xpi. q̄d feceris. Dereliquisti in celo castū
amatorē tuū. cōtempsisti factorē tuū. repudi
asti spōsum tuū. turbasti deū tuū. irreueren/
ter tractasti sanctū āgelū custodē tuū. Eras
templū dei. spōsa xpi. sacrariū spiritussancti
Que est ista subita cōuersio z repētina mu/
tatio. de dei ꝛgine facta est corruptio sathā/
ne. de spōsa xpi scortum exectabile dyaboli.
Hec Anselmꝰ. Recordare o aīa ꝓpter quid
videris decorē tuū. ꝓpter q̄d abiecerīs ho/
norē tuū. p quo tā turpiter fedaueris vultū
tuū. que tāta bona p tam vili ꝓcio vēdidisti
O aīma quare te tot bonis spoliasti. quare
frustra tāris te honoribꝫ priuasti. quare tot
bona opa neglexisti. tot annos. tot dies. tot
horas sine fructu vixisti. ¶ Anima ¶ Reco/
gnosco o hō qꝛ vex loquerīs. z nō imerito me
de tāta trāsgressione reprehendis. Bernardꝰ
O dñe deꝰ meꝰ quot tpa efluxerūt in q̄bus
sine fructu vt aspicio vixi corā te. quō subsi/
stam. quō ad te leuare potero faciē meā. in il
lo magno z terribili examie quādo enume/
rari iusserīs oīes dies meos q̄rens fructuz
in eis. O dñe deꝰ cur intermisi te vllo tpe ꝓ/
sari i corde meo. te tota mēte amplecti. i tua
dulcedine delectari. O ia interiora mea vbi
tūc erāt quādo tecū nō erant. cū a te habeat
oīs creatura q̄cquid habet desiderabile.
laudabile. delectabile. Hec Bernardꝰ Heu
dñe. nūc intelligo sed cōfiteri erubesco. speci
es z decor creaturarū decepit oculū meū. et
nō aduerti. quia speciosior oīnibꝫ creaturis
tu es. quibꝫ tantūmodo vnā guttā tue inesti
mabilis pulcritudinis cōmunicasti. Quis
eīm ornauit celū syderibꝫ. aerē volucribus.
aquā piscibꝫ. terrā plantis z floribꝫ. homies
in corpe diuersis coloribꝫ. in mēte varijs ꝓ/
tutibꝫ. Hone clementissime pater p te illa ce
lestiū spirituū agmina varijs donis sunt or
nata. Hone p te seraphin ardent dilectione.
cherubin lucēt cognitiōe. de tuis donis iu/
dicant throni. de tuis muneribꝫ dominant
dñationes inclite. ex tua virtute pōsunt prin
cipat⁹. ex tua potestate potestates demonuz
malicias arcēt. ex tua pfunda potētia mira/
cula faciūt virtutes. ex tuo ꝓcepto archange
li magnis nūciant maiora. angeli vero mio
ribꝫ significāt minora Sed quid sunt hec oia
nisi tue pulcritudinis modica scintilla. O
bone Jesu fons vniuerse pulcritudis. ignos
sce mihi aīme misere qꝛ tuā pulcritudinē tā
sero cognoui. tā tarde amaui. propterea mi/
serabiliter oberraui. Dulcedo etiā creatura
rum decepit gustū meū. z nō aduerti qꝛ mel
le dulcior es. Tu eīm melliz omni creature
dulcedinē suam. imo tuā cōmodasti. et non
est aliud in creatura dulcedo vel delectatio
nisi tue dulcedinis quā abscondisti timen/
tibus te modica demonstratio. Unde dul
cedo omniū creaturarū si quis iuste aduer/
tat nihil aliud facē nisi qꝛ ad tuā dulcedinez
eternā iuitat. O ihu fons vniuerse dulcedis
z pietatis ignosce mihi qꝛ tuā inestimabilem z
melliflua dulcedinē i creata ñ cognoui nec i
terne mētis amore ogustaui. ꝓtea miserabiliē
oberraui z animā meaz vsq; modo siliquis

porcoꝝ saturaui.sꝫ heu nunc̄ vt timeo ꝺ pane filioꝝ tuoꝝ mād ucaui.ideo sp in delitijs mūdi ieiuna z famelica pmāsi. Gregoꝛi⁹. Qꝛ int⁹ gustare nolum⁹ paratā dulcedinē ꝓpte/rea ieiuni z famelici amam⁹ miseri famē no/strā. O dulcissime ieſu.modo video. modo agnosco q̄ oīnis dulcedo tibi cōtraria. fuit mihi afflictio z magna miseria. Aug⁹ i li.cō/fessionū. Tu em̄ misericoꝛdissime de⁹ etiam in peccatꝫ meis sp mihi aderas. pūissime su/stinēs oīnes iniquas delectatiōes meas et malas amarissimis respergēs amaritudini bus.docēs p flagella si vellē sine amaritudi ne delectari.non possem nisi in te dñe. Hec Aug⁹. Sꝫ heu hāc doctrinā nō intellexi.p/pterea oberraui.semp tm̄ in delicijs meis in quis timui ꝓditoꝛē.timui accusatoꝛē.timui rep̄hensoꝛē.formidaui aliquotiēs ꝓsciaꝫ.ex/paui multotiēs infamiā.nōnunc̄ abhoꝛrui gehennā.z tm̄ heu ego misera int tot toꝛmē/ta nō mutaui volūtatē ꝓpriā. Decepit etiam odoꝛ creatē olfactū meū.z ignoraui q̄ odoꝛ tu⁹ o bone ieſu redolet sup oīa aromata. O bone ieſu fons odoꝛꝫ cui⁹ suauitas facē inde sinēter post te currere.z infatigabiliter labo rare. Ignosce mihi q̄ tā sero te cognoui.taꝫ tarde in odoꝛe vngētoꝝ tuoꝝ post te cucur/ri. Puto tamē z p ꝺ̄ me nō excuso q̄ odoꝛ il/lius celestꝫ apothece huic terreno fetoꝛi q̄ i/fecta erā nō miscet. Decepit etiā son⁹ falsus siue fallax creaturaꝝ auditū meuꝫ.z nesciui nec sensi c̄ꝫ dulcia faucib⁹ electoꝝ tuoꝝ elo/quia tua.c̄ꝫ suauia auribꝫ amicoꝝ tuoꝝ ꝓsi/lia tua.c̄ꝫ leuia manib⁹ sanctoꝝ tuoꝝ mād ata tua. O ibu fons sapie. auctoꝛ scie. cōsilia/toꝛ casti ꝓsilij.fac me vel saltē modo audire vocē tuā. sonet vox tua in auribꝫ meis. Cū q̄nta amaritudine recogito q̄ fefellit me il/la vox miserrima cātantiū et dicētiū. Veni/te fruamur bonis q̄ sunt.coꝛonem⁹ nos ro/sis añc̄ꝫ marcescāt.z nō ꝑeat nos flos tē/poꝛis. Vino p̄cioso ꝛ vnguētis optimis nos impleam⁹.vbic̄ꝫ relinquamus signa leticie. Hāc vocē audiui z nō intellexi nec aduerti. q̄m oīnia vana sunt z risu digna. O mnia em̄ hec z his silia cito ptrāsierūt. z velut vmbra euanuerūt. Quid em̄ vana hec oīa amatoꝛi bus suis ꝓtulerūt.quē em̄ fructū tūc habu/erūt in illis ī q̄b⁹ nūc ꝛ confundunt z erubescūt O dñe de⁹ me⁹.lumē coꝛdis mei. panis aie mee.virt⁹ amaricās mentē meā.nō te ama/bā.z foꝛnicabar abs te.z foꝛnicāti michi so/nabāt euge euge. Amicicia hui⁹ mūdi foꝛnis/catio est abs te. O q̄d miseri⁹ misero nō mi/serāti sup seipm Sꝫ inter hec oia tu aman tissime de⁹ mihi sp aderas.vocē tuā frequē ter audiui.inspiratiōꝝ tuā salutiferā sensi.sꝫ nō cōsensi. O quotiēs mihi illud salutiferū ꝓsiliū inspirasti. Peccasti. q̄esce desine z eru/besce. Ad q̄ ego misera moꝛē secuta bri Au/gustini ī libꝛo ꝓfessionū.ꝓba somnolēta ali/quādo respōdi. Dñe expecta me modicū.si/ne paululū.modo a vanitate quiescā.mō de malignitate erubescā.oīnia vana z munda/na derelinquā. Sꝫ heu illud modicū z mo/do nō habebat modicū z modū. z paululū i longū ibat. Itē Aug⁹ de ꝓbis dñi. Jpa leg/nicies est res q̄ multos eternaliter occidit.z fi/naliter in pcīs detinet. q̄ se ad vocē dñi nō coꝛrigūt. Vocē quidē occulte inspirationis audiūt.sꝫ vitam nō coꝛrigūt.dicētes. Eras cras.z subito hostiū claudit. remanentc̄ꝫ pec/catoꝛ foras extra arcā celestis patrie cū vo/ce coꝛuina.qꝛ p peccatis gemere noluit cuꝫ colūba. Gregoꝛi⁹. Heu q̄ꝫ multos ī peccatꝫ peius sua felicitas pstrauit. multos diutur/na pax inertes reddidit.eoc̄ꝫ illos moꝛ ma/lign⁹ hostis graui⁹ pcutit.q̄ longi⁹ q̄ris vsu negligētes inuenit. Itē Gregoꝛi⁹. Quos ci de⁹ vt ꝙuertant diuti⁹ tolerat.nō cōuersos diuti⁹ dānat. Sꝫ o homo vt tibi mee infeli/citatis hist oriaꝫ pfecti⁹ manifestē.pfiteoꝛ q̄ hec oīnia mee infelicitati nō sufficiebāt. sed ad cumulū dānatiōis heu mūdana mollici es tactū meū nimis mirabiliter decipiebat z ignoraui q̄ tā suauis o bone ieſu esset tu⁹ amplex⁹.tā honest⁹ attract⁹ tu⁹.tā delicios⁹ ꝙuictus tu⁹. Cū em̄ te amauero mūda sum cū tetigero casta sum.cū accepo ꝺ̄m sū. Tu us o dulcissime ieſu amplex⁹ nō maculat sꝫ mūdat.tu⁹ attract⁹ nō inq̄nat sed sanctificat. O ieſu fons vniuerse dulcedis et suauitat⁹. ignosce mihi q̄ tā sero credidi.q̄ntū bꝫ deli/ciositatis.q̄ntū honestatꝫ.q̄ntū iocūditatis. q̄ leua tue eterne sapiētie z cognitionis est sub capite meo.i.rōne.z dextera tue diuiecle mētie z dilectiōis amplexabit me.i.volūtate Heu me miserā q̄d vnc̄ꝫ tā dulce.taꝫ suaue tā delicios⁹m z salutiferū poteſt expiri. c̄ꝫ in ter brachia tāti spōsi q̄escere.inter oscula tā/ti regis z amici felicit̄ obdoꝛmire. Hāc dul/cedinē senserat aīma deuota q̄ optabat di cens. O sculet̄ me osculo oꝛis sui.zc. Hūq̄d bas delicias aīa deuota erat exꝑta quando

orabat ardens. et iã pene deficiẽs ꝓ dilecti sui ꝯcupiscẽtia. dicẽs in Cantic. Quis mihi det te frẽm meũ. fugẽtẽ vbera mris mee. vt inueniã te solũ foras ⁊ deoscular te. et iã me nemo despiciat. Apprehendã te. ⁊ ducam te in domũ pris mei. ⁊ in cubiculũ genitricis mee. ibi me docebis. ⁊ dabo tibi poculũ ex vino ꝯdito. ⁊ ex musto malagranatorum meorũ. Quis enarrare sufficeret nisi q̃ menti gustasset. quãtũ habet ꝫ verbũ dulcedinis ⁊ deuotiõis. qñ bene ponderat et recte cribratur deuota mente. Vñ expositiones deuote menti relinquo. Sed o dñe deus. si hec tam dulcia sunt cogitãti. ꝯ dulcia eẽ possiunt degustãti. Si tã suauia sunt legenti. ꝯ cõsolatoria erũt ꝑ affectũ sentiẽti. Augustin⁹. Fac me dulcissime iesu int⁹ gustare ꝑ amorẽ. qđ extra gusto ꝑ cognitionẽ. fac me sentire ꝑ affectũ. qđ sentio ꝑ intellectum. Hec Augustin⁹. Aya dulcissime iesu trãffige saluberrimo vulnere amoris tui medullas aĩe mee. vt vere ardeat. langueat ⁊ liq̃fiat. ⁊ solo tuo desiderio deficiat. cupiat dissolui ⁊ esse recũ. te solũ semp esuriat panem vite celestis. qui de celo descendisti. te sitiat fontẽ vite. fontẽ eterni luminis. torrentẽ voluptatis. Te semp ambiat. te querat. ⁊ ꝯ inueniat. in te dulciꝰ requiescat. Sed ꝯ vesania. que infernalis furia tanto tempore a me. phibuit talia ⁊ tanta mẽtis mee solacia. tam diuia gaudia. tã melliflua cõuersa. Dic queso o hõ que est tanti mali causa. ꝯ tanti periculi ratio. que tanti dãni occasio. Homo. Video o aĩa q̃ iã fatigata laboribꝫ. iã vexata doloribꝫ. vltra inuenire nõ valeas cui tantũ dãnũ illatum ascribas. Vero igiꝰ vt cũ patientia audias si tibi tanti mali causam demõstrauero. si tibi tanti dãni inimicũ ostendero. Jam ꝑ parentis nõ aduertisti. Habes o aĩa mea te hostẽ tetigisti aliq̃liter. ramẽ forte ꝑ dolorem inimicũ domesticũ. hostẽ amicũ. aduersarium. ꝓximum. q̃ tibi malũ ꝑ bono reddidit. ⁊ sub specie amicicie crudelior existẽs inimicus. his oĩbꝫ ⁊ alijs infinitis bonis te ꝓuauit. Dic hostis salua tua reuerẽtia est caro infelix ⁊ misera. multũ tamẽ tibi dulcis et dilecta. Hanc cũ pauisti. inimicũ pessimum ꝓtra te erexisti. hanc cũ honorasti. hostẽ crudelissimũ ꝓtra te armasti. hanc cũ foris vaꝛijs ⁊ ꝓciosis indumẽtis decorasti. oĩbꝫ interioribꝫ ornamẽtis te spoliasti. nesciens qđ dicit beat⁹ Gregoriꝰ in omelia. Vñ inquit caro ad temp⁹ suauit viuit. inde spiritus ineternũ torquebit ⁊ ingemiscet. Et econtra. quo pl⁹ caro ꝓmit. eo plus de spe celesti anim⁹ letat. Vñ ꝑ tanta iniuria nob ꝑ te illata cõtinere ampli⁹ me nõ valeo. q̃n tantũ malũ hucusq̃ sub silentio piculose ꝑ transitũ rephendaz. Scio inqt Bernard⁹ in meditatiõibꝫ. o aĩa quendaz q̃ ꝑ plures annos tecũ vixit. ad mẽsam tecũ sedit. cibũ de manu tua sumpsit. ⁊ in sinu tuo dormiuit. cũ voluit tecũ colloquiũ habuit. hic ire hereditario seru⁹ tuus est. sed q⁹ delicate nimis enutristi eũ. ⁊ virge pepcisti. leuauit calcaneũ suũ sup caput tuũ. ⁊ te in seruitutẽ redegit. O aĩa miserabilis et misera. q̃s te liberabit de vinculo imꝓperij huius. Exurgat de⁹ ⁊ cadat armat⁹. ⁊ contera tur inimic⁹. Inimic⁹ inquã cõtemptor dei. amicus mũdi. cultor diaboli. Quid tibi videtur ꝺ illo. Si recte sentis. puto q̃ mecũ dices. Reus est mortis. crucifigat. Noli ergo dissimulare. noli differre. noli parcere. crucifige crucifige eũ. Sed in q̃ cruce. In cruce dñi nri iesu christi. in q̃ est salus. vita ⁊ resurrectio nra. Recole igiꝰ o aĩa ꝑmordia tua. attẽde q̃ es insignita dei imagine. decorata eius similitudine. despõsata fide. dotata spe. ꝑelecta charitate. redempta sanguine. particeps gre. capax beatitudis. q̃d tibi cũ carne vnde ista pateris. si diligenter cõditiones ei⁹ aduertis. nunq̃ vil⁹ sterquilinũ vidisti. si ei⁹ miserias enumerare velis. q̃ onusta sit peccatis pruriens ꝯcupiscẽtijs. occupata passionibꝫ. polluta illusionibꝫ. cõfusione plena. ignominia repleta. quid de ea habes aliud q̃ cogitatiões fedas et immũdas. Hec Bernardus. Idez. O anima diuina erubesce in similitudinẽ porci commutari. erubesce volutari in ceno q̃ es ꝺ celo. Idem sup Cantica. O aĩa donec ĩ carne es. inter spinas versaris. ⁊ necesse est vt tentationũ tribulatiões. ⁊ impugnationuz aculeos grauit patiaris. Unde dicit tibi ĩ Cantic. Sicut liliũ inter spinas. sic amica mea inter filias. O candens liliũ. o tener ⁊ delicate flos. increduli et subuersores sũt tecũ. ⁊ cũ scorpionibꝫ habitas. Vide q̃ quõ caute ambules inter spinas. Caro ⁊ mũdus pleni sunt spinis. cõuersari in his ⁊ nõ ledi diuine potẽtie est. ⁊ nõ virtutis hũane. Hec Bernardus. Est ⁊ alius inimicus foris ⁊

crudelis.q̄ mira calliditate omniū discutit consuetudines.ventilat curas.scrutat affectus.z ibi semp q̄rit cās nocēdi vbi quenq̄ viderit studiosū occupari. Nouit em̄ h̄ hostis antiquus.ab initio būani generis inimicus.cui ipe illecebras gule ingerat.cui virus inuidie infundat.cui blandimēta luxurie obiciat.cui vana supbie incitamēta p̄mittat.nouit quē metu opprimat.quez gaudio fallat.quē admiratiōe seducat. Habet etiā aliq̄s sibi obligatos.quoz ad alios decipiendos ingenijs vtit et linguis. O ania fragilis ad resistendū.facilis ad cadenduz. difficilis ad surgenduz.q̄liter isti crudelis aduersarij laqueos euadere poterj. quem tantis subtilitatib⁹ preditū agnoscis. Dec Leo papa. ¶ Ania ¶ Nunc video.iam primitus recognosco.q̄ sicut dicit Aug⁹.consuetudo peccati est q̄ nō facile cognoscit ab eo q̄ ipo p̄mit.sed mox cū inceperit se quis ab illo alienare.tūc demū cognoscit in q̄nta feditate iacuerat. Igit qz iam aliq̄lit me ipam a pctō alienare incipio.et p hoc me et pctm̄ meū agnosco.me ampli⁹ a planctu cō tinere nō valeo. O dñe deus me⁹.tu impssisti mihi amabilē imaginē tuā.z ego supinduxi odibilē imaginē diabolicā. Heu heu miser homuncio q̄ demonis imaginē supimpressi sup imaginē dei. Cur nō odi eius imitationē.cui⁹ abhorreo nomē. Ille sponte cecidit.ego volens corrui. Ille nulla p̄cedente vindicta peccauit supbiens.ego visa eius pena peccaui cōtemnēs. Ille semel innocētia est institui⁹.ego multotiēs suz restituta. Ille se erexit cōtra eū q̄ se fecit.ego me erexi ptra eū q̄ me refecit. Ille deū dereliquit p̄mittentē.ego fugi deū p̄sequentez. Ille p̄stat in malicia do reprobāte. ego curro a deo misericorditer reuocāte. Et si ambo ptra deū.ille tm̄ ptra nō req̄rentē se.ego vero ptra morientē p me. Ecce cui⁹ imaginem horrebā.cū in multj me inueniā horribiliorem. // Homo ¶ Fuge fuge a me o horribilis substātia.fuge teipam. exterrita a teipa. Ne igit sine rugitu cordis tui toleres horrorē tuū.si toleras non te agnoscis. Nō est hec fortitudo. sed mētis hebetudo. nō est sanitas sed obdurata iniquitas.

Ania ¶ Si me videro.est horror intolerabilis.si nō videro.est mors ineuitabilis. O q̄s infelix q̄ sibi est horribilis. sed tm̄ multo infelicior cui mors eterna ē sensibil. Anselmus ī oronib⁹. O p̄ patiētissime.o rex clementissime.tegere nō valeo.excusare neq̄o. z tm̄ p̄fiteri nō modicū erubesco. Jā causas tantoz maloz inuenio.iā q̄ dus male latu it agnosco. Bernard⁹ in meditatiōib⁹. Corem meū miserū dū futurū nō curauit gaudiū.nec diuinū q̄siuit p filiū.a seipo fuit clōgatū.z in amore terrestriū occupatuz.dūq̄ elapsum fuit ab illis.z inuolutū istis.vanitas ipm decepit.luxuria polluit. curiositas abduxit.cruciabat inuidia.torq̄bat iracundia.diuidebat auaricia. antiebat accidia. sicq̄ immergebat oib⁹ vicijs.q̄ vnū bonū q̄ sibi sufficere potuit dereliq̄t. Dec Ber. Abeant g̃ mitissime de⁹ in obliuionē coraz te oīa male p̄sumpta mea tpa.z cōcede vt boc tpis mei residuuz forte nimis breue et momentaneū sit tibi honorificū.mihi fructuosum.z primo edificatorijū. Jā p̄ijssime deus.p̄ter magnitudinē dāni q̄ infelix et misera miserabilit incurri.video⁹ recognosco q̄ meipam z pctm̄ meū sufficienter me rui deplangere nō valeo.si tāta debet eē nō immerito pctī detestatio q̄nta fuerit in misera volūtate delectatio ¶ Homo // O ania si p te vt asseris nō potes nec sufficis deplangere.necesse habes te ad aliquez sctō⁹ cōuertere. An ignoras q̄ fm Bernardū securū habes accessum ad deū. vbi matrē habes ante filiū. filiū ante p̄zem Mater p te oñdit filio pect⁹ z vbera.filius p̄zi lat⁹ z vulnera. Putas q̄ vlla poterit ibi esse repulsa.vbi tot sunt charitatis indicia. In pericul' ergo z in angustijs ac in rebus dubijs mariā cogita.mariā inuoca. Nō recedat a corde tuo.non discedat ab ore tuo. Jpam sequēs nō deuias.ipam rogans nō desperas.ipa tenente nō corruis. ipa protegente nō metuis.ipa duce nō fatigaris.ipa p̄picia ad veniā peruenis. Dec Bern. Anselmus. Dic igit o ania cū magna mētis fiducia. O dña si tuus filius p te fact⁹ est frater no⁹. Ester.nōne tu p ipm facta es mater nra. Ester.ultabo igit et letabor. qz quicq̄d iudicabit de me.pendet ex sentētia mris z fratrj mei. Dec Anselmus. // Ania ¶ Cū peccauī in filiū.irritaui matrē. Matrē offendere non potui sine iniuria filij. Quid ergo o bō faciam.quis recōciliabit me filio inimica matre.quis mihi placabit matrē irato filio. Homo ¶ Anselmus. O ania non dubites. etsi ambo sint offensi.ambo tm̄ sunt clemen

res.ambo pñssimi. Fugiat g reus iram iu
sti dei ad piã matrẽ.refugiat reus irã offen
se mr̃is ad benignũ filiũ.z dicat. De⁹ qui fa
ces fil⁹ femine,ꝓpter nr̃am miseriã.femia
q̃ facta es mr̃ dei,ꝓpter miscõiam. aut mise/
reamini mihi impie peccatrici.aut ostẽdite
mihi magis misericordẽ. ad quẽ ego mise/
ra ꝓfugere valeã. Hec Anselm⁹. ¶ Ania
O homo ꝗ̃ sanũ ꝓsilũ tuũ.ꝗ̃ ꝓsolatoriuz
est mihi misere verbũ tuuz. Quia qñ pctm̃
meũ recte aspicio. tũc inuenio. tuncagno/
sco ꝙ elemẽta ꝙ pctã mea pollui.celos inq̃/
naui.astra celi obfuscaui.dãnatos in infer/
no cruciaui.sctõs in celo ꝓturbaui.angℓos
mihi ad custodiã deputatos irreuerent̃ ꝓ/
tractaui. Uñ ab oĩbꝫ his auxilũ petere ꝓti
mesco. Et qz iusti iuste mihi indignati sunt
ad ipos confugere nõ ꝑsumo. ¶ Nõ O
ania nimia est trepidatio tua.ꝗ̃nis placita
sit humiliatio tua. An ignoras ꝙ multi de
sanct⁹ peccauerũt.q̃ qualit̃ nob peccãtibus
misereri debeãt.in suis magnis pctis didi
cerunt. Cogita moysen,ꝓbetã eximium de
diuia potẽtia desperantem. Cogita dauid
regẽ sctissimũ ꝓtra diuinã legẽ adulterio z
homicidio peccantẽ. Agnosce salomonẽ sa
pientissimũ idola vana z pessima adorãtẽ.
Cognosce manassen regẽ iniq̃ssimũ.q̃ plus
ꝗ̃ omes reges isrl̃ peccauerat.qui dicebat.
Peccaui sup numez arene marꝫ.et nõ sum
dign⁹ videre altitudinẽ celi ꝑ multitudine
iniq̃tatis mee.hos semp cogita veniã impe
trantes. Sed q̃d plura de sctis veteris te/
stamenti. Cogita nũc z aduerte paucos de
sanctis noui testamẽti. Uide matthеuz se/
dentẽ ad theloniũ pctõrem z publicanũ et
assumptũ in discipulũ. Uide paulũ lapidã
tem stephanũ.z electũ in apl̃m. Uide petz
christũ abnegantẽ.z mox veniã impetrãtẽ.
Uide militẽ christũ crucifigentẽ.z tñ de di
uina misecõia ꝑsumentẽ. Uide latronem in
cruce pendentẽ zveniã impetrãtẽ. Postre/
mo cogita o aia.ꝙ illa famosa z imũda pec
catrix maria magdalena.facta est tã singu/
laris z specialis christi amatrix. Omes em̃
q̃q̃t modo cũ deo regnãt. vel olim sic nos
peccauerũt. vl̃ saltem peccasse potuissent si
eos diuia clemẽtia a pctõ nõ ꝑseruasset. Qz
cuicunq̃ donatũ est vt peccare penit⁹ non
potuerit.nõ est ꝟ natureꝫ sed celestiꝫ gratie.
¶ Ania ¶ Jam nunc secure ꝓphas z reges
implozo,iã nũc audacter apl̃os z martyres
inuocabo.ꝓfessores.ṽgines z viduas ꝓsã/
ter interpello. Sed tñ ꝑ oĩbꝫ his sacratissi/
mã dei genitricẽ virginẽ mariã ꝓfidentius
adorabo. Scio em̃ ꝙ tã pia dulcꝫ z sua uis
est maria.ꝙ nec noĩari põt q̃n accẽdat.nec
cogitari q̃n recreet affectũ diligẽtiũ se. Hec
est em̃ illa ꝗ̃ salutẽ oĩbꝫ impetrauit.z totius
mũdi repationẽ obtinuit. Hec Berñ. Ans/
elmus. O femia mirabilit̃ singularis.z sin/
gularit̃ admirabilis.ꝑ quã elementa reno/
uant̃.infirmi medicant̃.hoies saluant̃ z an
geli reintegrant̃. O femia gr̃a plena. de cu/
ius plenitudinis abũdantia respsa reuiui/
scit omis creatura. Berñ. O bñdicta geni/
trix vite.inuẽtrix gr̃e.mater salutꝫ.ꝑ te acces
sum habem⁹ ad filiũ tuũ. vt ꝑ te nos susci/
piat.q̃ ꝑ te dat⁹ est nob. Excuset apud ipm
integritas tua culpã corruptiõis nr̃e.bũili
tas tua deo grata o beatissima veniã impe
tret vanitati nr̃e. O bñdicta ꝑ gr̃am quam
inueniſti.ꝑ ꝓgatiuã quã meruiſti.ꝑ mise/
ricordiã quã pepiſti.fac vt q̃ mediãte te di/
gnat⁹ est fieri particeps infirmitatꝫ z mise/
rie nr̃e.te intercedẽte pos faciat participes
gℓie sue. Hec Berñ. ¶ Nõ Jam nuncvt
estimo o ania mea aliq̃liter meritorie ꝓuer
tiſti radiũ ꝓtẽplatiõis ad videndũ q̃lit̃ for/
mata sis ꝑ naturaz z quõ deformata ꝑ cul/
pã.ꝓuerte nũc radiũ tuũ.iã vt spero ꝑ cõtri
tionẽ depurata.ad intuendũ q̃lit̃ sis refor
mata ꝑ gr̃am. Scire tñ debes ꝙ q̃nto pfe/
ctius ꝑ ꝓtritõis lauacrũ caligo mentis de/
tergit̃.tãto lucidi⁹ diuine repatiõis bñficiũ
specula⁹. Pctm̃ em̃ ſm Aug⁹.est tenebra q̃
intellect⁹ obtundit̃.z interior hõ tot⁹ obte/
nebrat̃. Uñ necesse ẽ vt tãto sollicit⁹ mẽta/
les oculꝰa peccati tenebra ꝑ cõpunctõis la/
chrymas ꝓtinue expurgent̃.q̃nto amplius
ꝑ hãc ꝓtẽplatõis radius obtenebrat̃. Hec
Aug⁹. Jam igit̃ o aia in affectiõibꝫ serena/
ta.dirige radiũ ꝓtemplatiõis ad intuendũ
q̃ꝫ pfunda dei clemẽtia. z q̃ꝫ alta ꝺi sapiẽtia
q̃ꝫq̃ mira dei potẽtia sis ꝑ gr̃am reformata
¶ Considera ꝓmo q̃liter ꝑ beneficiũ redẽ/
ptionis te a pctõ originali liberauit.An ig/
noras ꝙ ꝑ pctm̃ originale eras bonis na/
turalibꝫ z spũalibꝫ spoliata.potestati ꝓnci/
pis tenebrarum subiugata.a patria tua re
pulsa z alienata. Sed ſm Berñ. Singu/
laris illa maiestas mori voluit vt viuerem⁹
seruire vt regnarem⁹.exulare vt repatriare
mur.et ad vilissima opera inclinatus est.vt

nos ꝓstitueret sup oīa opa sua. Uenit ei filius homis q̄rere z saluū facere qꝺ perierat. Uenit inquā vt te supbuz humiliaret. Gregoriꝰ in registro. Ad ℔ vnigenitꝰ dei filius formā infirmitatis nostre suscepit. ad ℔ inuisibilis nō solū visibilis. sed etiā despectus apparuit. ad ℔ ꝺtumeliarū ludibria. illusionū probra. passionū tormenta tolerauit. vt supbū nō debere esse hoīem doceret būilis deus. Augꝰ. Oīa bona terrena cōtempsit deꝰ. vt ꝺtēnenda mōstraret. z oīa terrena mala sustinuit. vt sustinēda doceret. vt neq; in illis q̄rerē felicitas. neq; in istis timerē aduersitas. ¶ Uenit secundo vt te p̄i recōciliaret. Augꝰ. Cū inimicꝰ essem patri ego reconciliaui te. cū longe essem. ego veni vt reducerē te. cū inter mōtes z siluas errares. quesiui te. inter lapides et ligna inueni te. in humeris meis portaui te. p̄ri meo reddidi te. laborauī. sudaui. caput meū spinis expositi. manꝰ meas clauis obiecī. lancea latꝰ meū aperire p̄misi. sanguinē meū p te fudi. torq; nō dicā iniurijs sz asperitatibꝫ lacerat⁹ sum ꝓpter te. sed heu ꝓpter peccatū tuuz te diuidis a me. ¶ Uenit tercio vt te venditū repararet. Augꝰ. Admiremur. gratulemur. amemꝰ. laudemꝰ. adoremus. qm̄ p redēptoris nr̄i mortē. de morte ad vitā. de tenebris ad lucē. de exilio ad patriā. de corruptiōe ad incorruptōnē. de miseria ad gloriā. de luctu ad gaudiuz vocati sumus. Gregoriꝰ nazanzenus. O mira z inaudita p̄mixtio. q̄ creator est fit creatura. q̄ immēsus est capit. q̄ diues est in oīs. pauper efficit. Suscepit imaginē carnis mee. vt imaginē quā fecerat repararet. vt carnez mortalē imortalitate dotaret. Expgiscere nunc o ania mea. respice in faciē christi tui. Uide faciē illā quondam splendore nimio luminosaz ꝓpter te velatā ꝓtra charitatem. decore speciosaz. inflatā ꝓtra speciositatez. dulcore gratiosaz. cōsputā ꝓtra gratiositatem. amore desiderabilē. abominabilē contra desiderabilitatē. Uide nūc o ania mea z diligenē ꝓsidera mira et inaudita ꝓdigia q̄ fecit dñs sup terrā. Deꝰ illudit vt honores. innocēs flagellat vt ꝓsoleris. iustꝰ crucifigit vt libereris. agnus imaculatꝰ occidi tur vt epulerī. sanguis z aqua de latere lanceati emittunt vt poteris. Respice igitur in preciū redēptiōis. placās offensaz p̄uaricationis. inspice exemplū informatiōis. prestans amminiculū sctificatiōis. aspice auxilium ꝓtectiōis. reserās ianuā incarcerationis. suscipe p̄miū retributiōis. ꝓserens gratiā iustificatiōis. Aspice o ania delicata contemplādo assidue. z facimitādo pfecte p̄m exēplar ꝓsummate iustīcie. qꝺ tibi in monte monstratū est. ℔ est in christi victoriosissima passiōe. An nō ꝓsideras q̄ delicijs coꝓoralibꝫ estuas. z christꝰ dñs tuus. rex tuꝰ. sponsus tuꝰ. magister z amicꝰ tuus affligit oīi genere penarū. in oīi parte sensuum. ab oīi statu hoīm. Rex illusit. p̄ses iudicauit. discipulꝰ vendidit. apli reliquerūt. pontifices. scribe z pharisei tradiderunt. gentiles flagellauerūt. turbe ꝺdemnauerunt. ac milites crucifixerūt. Berñ. Caput illud angelicis tremendū spiritibꝫ. densitate spinarū pungit. facies pulchra p̄ filijs hoīm. spuctis iudeorū deturpat. oculi lucidiores sole caligant in morte. aures q̄ audiunt angelicos cant⁹. audiūt pctōz insultus. os quod docet angelos. felle z aceto potat. pedes q̄rū scabellū adorat q̄m sanctū est. cruci clauo affigunt. manꝰ que formauerunt celos sunt in cruce extense z clauis affixe. corpus verberat. latꝰ lancea ꝓforat. Et quid plura. nō remāsit in eo aliq̄d liberum. nisi sola lingua. vt p pctōribꝫ exoraret. z mīrem discipulo cōmēdaret. Dec Berñ. Et quid plura. o fidelis ania saluator nr̄ nullis aduersantiū hostiū tentamētis potuit a nr̄e salutis cura reuocari. Sed q̄ magis eiꝰ nobis ostendit emulatio. eo grauior nos si hanc spernimꝰ sequit dānatio. ¶ Ania ¶ O homo. iam diu tacui. qz que ꝓposuisti cuz gaudio pariē z luctu deuota mēte recepi. Gaudens igit gaudebo in dño. qz me tm̄ dilexit q̄ vnigenito filio suo ꝓpter me nō pepercit. O ineſtimabil' dilectio charitatis. vt ancillā imo nec noie ancille dignā redimeres filiū tradidisti. O dñe iesu christe q̄ ꝓpter me tibi nō pepcisti. cor meū tuis vulneribus ita saucia. z mentē meā tuo sanguine ita iebria vt quocūq; me vertā semp te videā crucifixū. z q̄cq̄d inspexero mihi appareat tuo sanguine rubricatū. vt sic totus in te tendens. nil valeā ꝓter te inuenire. nil nisi tua vulnera intueri. Dec mihi ꝓsolatio sit tecum mori dñe crucifigi. z mihi sit intima afflictio aliq̄d ꝓter te meditari. Hugo de sctō victore. Nulla dilectio maior. nulla charitas sincerior. nullus amor fortior. mortuus ē p me

innocens. nihil in me inueniēs qđ amaret
sed heu q̄tiens hāc mirā circa nos diuīe pi
etatis dignationē aduerto. de nimia ingti/
tudie mea nō modicū ꝓfundor z erubesco.
¶ Hō ¶ Hugo de arra aīe. O aīa derelicta/
tis bñficijs grās non egisti. qz vt releuaret
te illuc vñ ceciderat. ipe descēdere dignat⁹
est. z pie pati qđ tolerabas. Cogita g̃ q̄ntuz
diligat te q̄ nō nisi moriēdo a morte voluit
liberare te. Hec Hugo. Vñ aīa mea. q̄nto
bñficia redēptoris recognoscis dignioza.
tāto pctā ingratitudinis sūt deterioza. Ui
de g̃ ne sis ingrata. cui tāta bñficia sunt col
lata. Magnū em̄ est pctm̄ ingratitudinis.
Quia ꝑm Berñ. Ingratitudo est q̄i vent⁹
veniens. exticcās riuulos diuīe miscōie. fontē
clementie z fluēta gr̃e. Attēde igit̄ o anima
horribile verbū qđ ꝓtra ingratos ꝓferk in
ꝑsona saluatoris dicentē. O aīa vide q̄nta
p te patior. ad te clamo q̄ p te morior Uide
penas q̄bꝫ afficior. vide clauos q̄bꝫ cōfodi/
or. audi impropria quibꝫ ꝓfundor. Sz cū
sit tant⁹ dolor exterior. cruciat⁹ tñ interi/
or est grauior. cū tam ingratū te expior. Et
alibi Berñ. ꝓtra ingratos in ꝑsona christi
inuehit dicens. Popule meus qđ feci tibi.
aut in q̄ molest⁹ fui tibi. rñde mihi. qđ cau/
se est q̄ inimico meo magis libet seruire q̄ꝫ
mihi. Attēde q̄ ego sum q̄ creaui te. Ego oi
b⁹ bonis ditaui te. Et si hec modica viden/
tur ingrat⁹. ego p̄ciosissimo sanguine meo
redemi te. Eya aīma mea. nō recedāt hec a
corde tuo. nō discedant ab ore. sp̄ gr̃as age.
nunq̄ cessa vnigenitū dei filiū ꝓ tantis do
nis bñdicere z magnificare. Sit tibi dile/
ctus. p his oīb⁹ aliq̄n fasciculus myrrhe in
corde tuo. aliq̄n iubilus in mēte. laus i ore.
melos in aure. ¶ Aīa ¶ Ā diuti⁹ me cō/
tinere nō valeo. Dic queso. Quid retribuā
dño ꝓ oīb⁹ q̄ retribuit mihi ¶ Homo
O aīa. sicut dicit Berñ. in meditatōib⁹.
tota vita tua debes huic. nō imerito q̄ vitā
tuā. p te posuit. et cruciat⁹ duros sustinuit.
ne z tu eternos cruciat⁹ sustineres. Quid ti
bi vel durū esse poterit cū recordar⁹ fueris
q̄ ille speciosus in forma dei ꝓ te voluit
crucifigi. O q̄ꝫ indebita miseratio. o q̄ꝫ gra/
tuita dignatio. q̄ꝫ inopinata dilectio. q̄ꝫ stu/
penda dulcedo. regem gl'e. p despectissimo
vermiculo mori z crucifigi. O q̄ꝫ dulcis ami
cus. o q̄ꝫ fortis auxiliator. o q̄ꝫ prudēs cōsi/
liator. ¶ Aīa ¶ O homo fateor z vere re/
cognosco si essent in me oīes vite filioruz
adā. oīes dies seculi. z labores oīm hoīm
q̄ sunt. fuerūt z erunt. nihil esset ad cōpatio
nē illi⁹ qđ sponsus me⁹ ꝓ me sustinuit. qđ p
pctis meis fili⁹ dei tolerauit. Cū g̃ donaue
ro ei q̄cq̄d sum z q̄cquid possum. nōne erit
sicut stella ad solē. sicut stilla ad fluuiū. z sic̄
puluis ad montē. Hec Berñ. ¶ Homo
O aīa qz ita ꝓsidero q̄ depurato cōtem
platiōis oculo gr̃am diuīe redēptiōis qua
te a pctō originali sponsus tuus liberauit
agnoscis. adhuc modicū ꝓ deo loq̄ incipia.
z tibi ad cumulū diuine miseratiōis q̄liter
p ipam a pctō actuali liberata sis ostendaz.
Cōuerte igit̄ radiū ꝓtemplatiōis ad bñfi/
ciū iustificatōis. z ꝓsidera dñi di tui gr̃az. q̄ꝫ
paterne p occultā inspirationē te a pctō re/
uocauit. q̄ꝫ dulciter z q̄ꝫ amicabilit̄ alloq̄n/
do p interiorē allocutionem te vocauit di/
cens. Reuertere reuertere sunamitis. id est
aīa p pctm̄ misera effecta. vel captiuata vl'
mortificata. Reuertere inquit o aīa ad me.
ego sum creator tuus. Reuertere. ego sum
redēptor tu⁹. Reuertere ego sum ꝓsolator
tuus. Et si hec modica videnk. reuertere vl
timo. q̄a ego sum tā liberalis remunerator
tuus. Reuertere igit̄ ad me. ego sum qui te
tā nobilit̄ creaui. Reuertere. ego suz qui te
tā misericorditer p mortē meā amarissimā
de morte eterna liberaui. Reuertere ad me
ego sum q̄ te bonis spūalibꝫ et corpalibꝫ tā
multiplicit̄ ditaui. Reuertere vltio ad me o
aīa. ego sum q̄ te iā p ꝑparatā felicitatē tā
liberaliter remūeraui. Reuertere inquit a
pctō cogitatiōis. reuertere a pctō locutōis.
reuertere a pctō actiōis. reuertere a pecca/
to assuefactiōis. Reuertere ad me o aīa. te
sancti cū magno desiderio expectāt. z ad tu
um aduētū angeli exultant. Reuertere vo/
cat te expāsis in cruce manibꝫ ihesus christ⁹
Reuertere. tuū reditū ꝑstolat tot⁹ trinita/
tis abyssus. O aīa hec fuit vox si bñ reco/
lis dilecti inuitantis. Aduerte nūc que fue/
rit longanimitas expectantis. O quāto tpe
tuū aduentū expectauit. heu quanto tpe te
in peccatis tuis tolerauit. O q̄t z quantos
ante tuā ꝑuersionem in pctis dānauit. z te
semp peccantē misericorditer expectauit. Re
uertere adhuc o aīa. christus i cruce te ex/
pectans babz caput inclinatū ad te pecca/

tricem ⁊ immundã deosculandã. habz bra
chia extensa ad amplexandaz. manꝰ aptas
ad remittendũ. corꝑ extensum ad se totuz
impendendũ. pedes affixos ad tecũ cõma
nendũ. latus apertũ ad te in illud intromit
tendũ. Esto ergo o ania iã columba nidifi
cans in foraminibꝫ petre. in cauernis mace
rie. ꝓola manus. ꝓola pedes. iuola late
ri. ibi tuta requies. ibi secura quies. Hec
Bernardꝰ. Hugo de scõ victore. O ania
si digne cogitare posses. ꝙt ⁊ ꝙles in tui cõ
paratiõe abiecti sunt. ꝙ tibi data gratiã con
sequi nõ meruerũt. Elegit ꝫ ⁊ ꝑelegit te spõ
sus tuus. elegit te in omnibꝫ. assumpsit ex oĩ
bus. amauit ꝓ omnibꝫ. An ignoras ꝙꝫ feda
ꝓus fuisti. ꝙꝫ polluta ⁊ dissoluta ꝓus extiti
sti. Ipe te lauit lauacro regeneratiõis. pa
uit cibo dulcissimi corꝑis. Ipse tibi dedit
vestimẽta virtutũ. quibꝫ nuditatẽ tuã tege
res ⁊ te adornares. Ipe ꝓtulit aromata bo
norũ operũ. quibꝫ fetorẽ peccati effugares.
dedit speculũ scripture in ꝙ faciẽ tuã agno
sceres. Hec Hugo. O ania vidisti longani
mitatẽ expectãtis. iam nũc cõuerte radiuz
ꝓemplatiõis ad benignitatẽ iustificantis.
Cogita diligent vnde tibi post hec omnia
tam inestimabil gra. vt ei merearis eẽ spõ
sa. in quez desiderãt angeli ꝑspicere. Bern.
Quid ergo retribues dño ꝓ omnibꝫ quc re
tribuit tibi. Tribuit em tibi ꝓ gratiã vt sis
socia mense. socia regni. socia thalami. Vi
de quibꝫ brachijs a te sit amplexand. qui
bus labijs deosculãdus. ꝙ te tanti estima
uit. vt te suo sanguine mundaret. ⁊ ꝓter te
somnuz mortis acciꝑet. ¶ Ania ¶ Fateor
iam ⁊ recognosco. experior et intelligo me
multo plura bis a deo meo recepisse. sed ꝓ
bis omnibꝫ nihil dignũ beneficijs tantꝰ deo
retribuisse. Bernardꝰ in meditatiõibꝫ. Mi
sericordias dñi in eternũ cantabo. qz septẽ
in me misericordias factas ꝓsidero. ꝓ quas
suã inestimabilẽ pietatẽ euidentissime reco
gnosco. Primo ꝙ a multꝰ peccatis me con
seruauit. Secũdo ꝙ me peccantẽ non sta
tim dãnauit. sed me ꝓlongãte iniquitatem.
ipe ꝓlongauit pietatẽ. Tercio ꝙ cor meum
imutauit. vt fierẽt ei dulcia ꝙ ꝓius erãt a
mara. Quarto ꝙ me penitentẽ misericor
diter recepit. Quinto ꝙ ꝓtinẽdi ⁊ emẽdan
di mihi virtutẽ ꝑstauit. Sexto ꝙ dedit mi
hi gratiã ꝑmerendi. Septimo ꝙ mihi tri
buit spem obtinẽdi. Dic mihi iã o homo ꝓ
pter diuinã clementiã. ꝙd ꝓ bis omnibꝫ do
mino meo retribuã. ne fiam indigna capi
endis si ingrata fuero inuẽta de perceptis.
Augꝰ. Quid ꝫ retribuã dño. nisi ꝙ diligaz
⁊ gras agam. cõfitear ⁊ laudez dicã nomini
suo eterno ⁊ bñdicto. Quoniã tã paratꝰ est
mihi dimittere mala. ⁊ tã inestimabilia cõ
ferre bona. Gratie ei deputo ꝙ ꝑcã mea
ꝙꝫ glaciẽ soluit. gre eius deputo quecunqz
mala nõ feci. ⁊ ideo oĩa mihi reputo dimis
sa ꝙcunqz a meipo duce non sunt cõmissa.
Hec August. in libro ꝓfes. ¶ Homo ¶ O
ania scito ꝙ quicꝗd tibi dilectꝰ tuus cõtu
lit. quicꝗd ꝓter te sustinuit. totũ in chari
tate ꝑpetua (qua te dilexit) ꝓsumauit. Uñ
(sicut estimo) nec meliꝰ nec decentꝰ ꝙꝫ ꝙ di
lectionẽ retribuit ꝙ ex sola dilectiõe ꝓdo
natur ¶ Ania ¶ Eya mi dñe deꝰ meus. si
hec ita se habẽt. ꝙntũ ego infelix ⁊ misera di
ligere deberem deũ meũ. ꝙ me creauit cum
nõ eram. redemit cũ perierã. ⁊ de multis pe
riculis liberauit me. ꝙñ errabã reduxit me
ꝙñ ignorabã docuit me. ꝙñ peccabaz corri
puit me. ꝙñ ꝓtristabar consolat est me. ꝙñ
steti tenuit me. ꝙñ cecidi erexit me. quando
iui duxit me. quãdo veni suscepit me. Hec
⁊ multa alia fecit mihi deus meꝰ. de quibꝰ
dulce mihi erit semꝑ loq. semꝑ cogitare. ꝙ
gras agere. vtinã ꝓ omnibꝫ beneficijs suis
possem eũ laudare ⁊ amare. Cũ em ꝑm au
ctorem de spũ ⁊ ania. cũctis sit ꝑsidens. in
gulos implẽs. vbiqz ꝑsens. cunctoz curam
agens. et tã singul ꝙꝫ omnibꝫ ꝑuidens. ita ꝑ
totũ ad custodiã meã occupatuz video. ꝙsi
omniũ oblitꝰ fuerit ⁊ mihi soluz intendere
velit. Sic em ꝑsentẽ se mihi exhibet. semꝑ
paratũ offert. si me paratuz inuenerit. vt
quocũqz me verto non me deserat. nisi ego
ꝓius deseram eũ. Hec ꝓ bis omnibꝫ qõ illi
retribuã habeo nisi tm vt diligaz. Hec au
ctor de spũ ⁊ ania. Bern. O bone iesu. quo
tiens post immẽsas ⁊ innũerabiles lachry
mas. ꝙtiens post varios singule ⁊ gemit.
me sauciatã ⁊ iam pene desperantẽ vnxisti
vnctione misericordie tue. ⁊ oĩno pene defi
cientẽ excepisti gaudentẽ. nec dereliꝙsti de
venia ꝑsumentez. Sed sup hec omnia mihi
te bone iesu amabilẽ nõ imerito reddit ca
lix passionis quẽ bibisti. opus nre redẽpti
onis quod suscepisti. Hoc em est qõ totum
amorẽ meũ vendicat sibi. hoc est quod me
am deuotionẽ blandi allicit. ⁊ iusti strin

git.z vehementi⁹ afficit. Eteñ vbi te humi liasti. vbi te naturalib⁹ radijs exuisti. ibi caritas pl⁹ effulsit. gr̃a ampli⁹ radiauit. Hec Berñ. Adiuro vos (inq̃t ania in cantic̃) si lie hierl̃m. vt si inuenerit̃ dilectũ. nũciate ei q̃ amore langueo. Berñ. Nõ operit aĩma quẽ diligit. q̃ p̃sentẽ oĩb⁹ credit. q̃ de corde suo nõ recedit. Aug⁹. Amo te dñe. z impatiens est amor. nec lachrymis sedatur. donec amori dek̃ q̃ amak̃. Nihil ei⁹ mestici⁹ ꝓsolatur. q̃uis nõ aspicik̃ q̃ desiderak̃. ¶ Sed nũ q̃d o hõ ille tenek̃ deũ diligere. q̃ se gaudet talia q̃lia ego cõmisi mĩme cõmisisse Hõ ¶ O ania nõ te q̃s q̃z irrideat ab eo egrã sanari oportet. a q̃ sibi prestituz est vt nõ egrotaret. vl̃ forsan vt maiores labores cauti⁹ euitaret. Et iõ deũ tantundẽ imo reuera ampli⁹ diligat. q̃ p quẽ me videt tant̃ pctoz meoz languoribꝫ exui. per eũ se videt tant̃ doloribꝫ ñ implicari. Hec Aug⁹. in li. ꝓfessionũ. Hiero. Sine amore charitatis q̃uis q̃s recte credat. ad beatitudinẽ tñ venire nõ potest. q̃ tanta est charitas vt etiã pphetia z martyriũ sine illa nichil esse credank̃. nullũ p̃miũ charitati compensak̃. Charitas em̃ oĩm ꝑtutum obtinet ꝓncipatũ. Aug⁹. Da mihi te de⁹ meus. reddete mihi. amo te. z si parũ est amem validius. Nõ possum metiri vt sciã q̃ntũ desit mihi amoris tui ad id q̃ satis ẽ. vt currat via mea i amplex⁹ tuos. nec auertak̃ donec abscondak̃ in abscõdito vult⁹ tui. Hoc tamen scio q̃ male mihi est p̃ter te. z oĩs copia q̃ de⁹ me⁹ non est. mihi egestas est. Hec Aug⁹. Ania ¶ Nũc g̃ o hõ q̃ p his oĩbꝫ dilectũ dilectorẽ meũ vt dixisti diligere debeo. dic q̃so quãtũ aut quõ ipm diligã. q̃tenus sibi vicissitudinẽ tante dilectiõis repẽdam. ¶ Hõ ¶ O ania q̃uis fm Berñ. causa diligẽdi deũ. de⁹ sit. modus ꝙo diligendi eũ sit sine modo diligere. possum⁹ tñ modũ aliquẽ ex ipis sacre scripture locis inuestigare. Ipe eteñ q̃ tibi dilectionez tribuit minũ deũ tuũ ex toto corde tuo. ex tota aia tua. z ex tota fortitudine tua. Dilige igitur ania amore singulari deũ p̃em. q̃ te tã nobiliter ex nichilo creauit. deũ filiũ q̃ te tã inestimabiliter p te moriẽdo reformauit. deum sp̃m sctm̃ q̃ te tã misericordik̃ z tã dulciter ꝓsolãdo a pctõ ꝓseruauit. z in bono ꝓfortauit. Dilige igit deũ p̃em fortiter. vt nullo alieno amore ꝑiculose vincar̃. dilige deũ filiũ sapient̃. vt nullo alieno amore doloſe seducar̃. dilige deũ sp̃m sctm̃ dulciter. vt nullo alieno amore venenose inficiaris. Uel aliter fm Berñ. Disce a christo o anima christiana. quẽadmodum debeas diligere christũ. Dilige dulciter. prudẽter z fortiter. Dulciter vt amore illi⁹ ois amor alius tibi vilescat. z ipe solus sit tibi mel in ore. melos in aure. iubilus in corde. Dilige prudenter. vt amor tuus in eo solo z in nullo alio ꝓtinue inardescat. Dilige fortiter. vt tua fragilitas oĩa dura z aspera gaudent̃ p ipo sustineat. vt dicas. labor me⁹ vix est vni⁹ horze. z si amplius ẽ nõ sentio p amore. Hec Berñ. Hieronym⁹. Ita christian⁹ q amorẽ in christuz iugit̃ intendat. vt oĩa libent̃ ꝓpter ipm̃ sustineat donec ad ipm̃ ꝑueniat. Hec Hiero. Amem⁹ christũ. z ei⁹ semp q̃ram⁹ inherere amplexib⁹. z facile videbik̃ oĩe q̃ est difficile. Amb. O ania sp in mẽte tua ꝑtracta q̃z dulciter christ⁹ te dilexit in incarnatiõe. q̃z prudenter in ꝓuersatiõe. z q̃z fortit̃ in passiõe Hugo. Nulla dilectio maior. nulla caritas sincerior. nullus amor fortior. mortuus est p te innocẽs. nihil in re iueniẽs q̃ amaret. Hec Hugo de sctõ vic. ¶ Ania. ¶ Dic q̃so o hõ salua reuerẽtia tua. nõ ex curiositate. sed ex hũilitate. non ex p̃sumptõe s̃z poti⁹ ex deuotiõe interrogo. Et q̃d est q̃ amo cũ deuz meũ amo. ¶ Hõ ¶ O ania si tua q̃stio eẽt p̃sumptuosa. tũc nimis eẽt viciosa sed q̃ ex deuotiõe originak̃. deuotã rñsionez merek̃. Audi g̃ q̃d dicit ille magn⁹ amator dei. Aug⁹. in lib. ꝓfek̃. Cũ deuz inq̃t amo. non amo speciẽ aut dec⁹. nõ tp̃s. nõ candorẽ lucis isti⁹ amicũ oculis. nõ dulces melodias. nõ vnguenta suauit̃ redolẽtia. nõ mãna. nõ mella. nõ mẽbra carnis amplexib⁹ acceptabilia nõ hec amo cũ deuz amo. Sed q̃d amo. Amo lucẽ q̃ndã. q̃ndã vocẽ. quẽdã odorẽ. q̃ndam cibũ. quẽdã amplexũ interiorꝫ homis mei. vbi fulget aie q̃ nõ capit locus. vbi sonat q̃ nõ capit temp⁹. vbi redolet q̃ non spargit flat⁹. vbi sapit q̃ nõ minuit edacitas. vbi heret quod nõ diuellit satietas.

Ania ¶ Dic q̃so o hõ vel paululũ de charitatis ꝑtute. q̃ cognita ad diligẽdũ deũ fortius anim⁹ inardescat. ¶ Hõ. Reuera o ania charitat̃ fruct⁹ magn⁹ est. sed occult⁹. Ipa em̃ fm Aug. in aduersitatib⁹ tolerat. i ꝓsperitatib⁹ tẽperat. in durꝫ passiõib⁹ ẽ fortis

tis. in bonis opib⁹ hilaris. in tentatiõe tu/
tissima. in hospitalitate liberalissima. inter
veros frēs letissima. inter falsos patiētissima
Ipa ē inter obprobria secura. inter odia bene/
fica. inter iras placida. inter insidias innocēs. i
iniqtate gemēs. i vitate respirās. Hec Au/
g⁹. de laude caritat⁊. Bern̄. O felix amor ex
q̄ orit strenuitas mor. puritas affectuum.
subtilitas intellectuū. sctitas desideriorū.
claritas operis. fecūditas fructuum. dignitas
meritor. sublimitas p̄miorum⁊ bonor. O
dulcedo amor⁊. o felix amor dulcedis. Ome
dat te cor meū. ⁊ nectare tuo repleant vísce
ra aīe mee. Hec Bern̄. Idē. O aīa q̄ dulc⁊
est eib⁹ caritat⁊. q̄ fessos alleuiat. debiles ro
borat. mestos letificat. Jugū nāq; xpi⁊ fa
cit suaue. ⁊ on⁹ ei⁹ leue. Idez. Fateor dñe.
nō sustinui pond⁹ diei ⁊ est⁹. ⁊ iugū suaue ⁊
on⁹ leue porto. Op⁹ em̄ meū vix est vni⁹ bo
re. ⁊ si pl⁹ ē nō sentio p̄ amore. Hz q̄d plura
Hugo de sctō vic. O aīa tāta ē vis amoris
vt talē te necesse ē esse. q̄le ē illud q̄ amas.
Et cui p affectū diūgeris in ipi⁹ sil'itudinē
ipa q̄dāmodo dilectiōis societate transfor
maris. Hec Hugo.

¶ Cap'm II. Quō aīa p mētale exer/
citiū hz radiū extēplatiōis querere ad exte
riora. vt cognoscat q̄ instabil' sit mundana
opulētia. q̄ mutabil' mūdana excellētia. et
q̄ miserabilis mūdana magnificētia.

¶ Anima.

I Am video quo
niā miser ē oīs anim⁹ iūct⁹ ami/
cicia rer⁹ tpaliū q̄ cū labore acq̄
runt. cū timore possident. cuz dolore amit/
tunt. Sed btūs ē q̄ amat te dñe. ⁊ inimicū
p̄ter te. ⁊ amicū in te. Sol⁹ em̄ nullū carū
amittit. cui oēs in te chari sunt. te p̄ nemo
amittit. nisi q̄ te dimittit. q̄ aūt te dimittit q̄
vadit. nisi ad te placido a iratuz. Hec Au/
g⁹. Idē. O charitas q̄ sp ardes ⁊ nunq̄ ex/
tinguer⁊. Caritas de⁹ me⁹ accēde me. Ju/
bes vt amem te. da q̄ iubes ⁊ iube q̄ vis.
Jubes certe q̄ extineā a cupiscentia car/
nis. a cupiscētia oculor. ⁊ ambitōe seculi.
Augus. Hin⁹ te dñe amat q̄ aliq̄d tecū a/
mat. q̄ p̄ter te nō amat. Amb. O bō ame/
mus xp̄m ⁊ ei⁹ sp inherere q̄ram⁹ amplexi/
bus. ⁊ facile videbit oīne difficile. ¶ Hō
¶ Grego. O aīa tā vt video recognoscis q̄
felix ⁊ q̄ beat⁹ est q̄ in solo eternitat⁊ deside/
rio p amorē figit. q̄ nec p̄spitate extollit. nec
aduersitate q̄ssat. ⁊ duz nihil hz in mūdo q̄
diligat. nihil est in mūdo q̄ timeat. Hec
Grego. in mora. Cōuerte igit o aīa nūc ra/
diū extēplatiōis ad ea q̄ sunt intra te. Hē ad
mōm istū sensibilē. vt ipm et ea q̄ sunt i ipo
despicias. ⁊ eo despecto amplius in amore
spōsi inardescas. Hin⁹ em̄ eū amas si ali/
q̄d cū eo appet⁊. q̄ p̄ter ipm ⁊ in ipo nō di/
ligas. Tanto ei fm Grego. q̄s ab illo sup/
no amore difiūgit. q̄nto inferius delectat.
⁊ citi⁹ ad deū querit. q̄ nō hz in h̄ sec'o vn/
de delectet. Et fm glo. sup Exodo. Tanto
q̄s ab iferior amore difiūgit. q̄nto ad sola
eterna amāda subleuat. Cetera igit creatura
tibi vilescat. vt creator tu⁹ in cor de sol⁹ dul/
cescat. Aug⁹. Volue igit sp ⁊ revolue. ñ tm
exaudit⁊ sed etiā ex exptis. nō tm ex dict⁊. ⁊
etiā ex fact⁊. q̄ instabil' sit mūdana opulen/
tia. q̄ mutabil' mūdana excellētia. q̄ falsa ⁊
miserabil' mūdana glia. Ome em̄ fm Gre.
q̄ hic eminet. multo pl⁹ meroze afficit. q̄s
bonore gaudeat. Greg⁊. Ecce h⁹ mōi ama/
tores nūdinas h⁹ seculi pambulāt. alij di/
uitias. alij bonores. alij glīam q̄rētes. Hz
q̄d de diuitijs dicā. q̄ cū labore acq̄runt cū
timore possident cū dolore amittūt. Quid
de bonore referā. In loco sublimi positus
es. nūq̄d nō eris iudicād⁹ ab oīb⁹. lacerād⁹
ab oīb⁹. Nunq̄d in bonore sine dolore. in p
latiōe sine tribulatione. in sublimitate sine
vanitate esse q̄s poterit. Quid de glīa dicā.
Nihil aliud est nisi q̄dā vana auriū inflatio
Nūquid et ipa est sine iudicio. Respice q̄s
antecedis. ⁊ cogita qz in oīb⁹ inuidie femi
pbes. Totiens angelo apostate sil'is ē vo/
lo. q̄tiens p̄esse desidero. Hec Bern̄. Vi/
ro. Nihil nāq; seculo rebus q̄ seculi fugaci⁹
est. q̄s cū tenere cupim⁹ amittim⁹. Vidisti
imperatores. vidisti p̄fectos. vidisti exercit⁹
victorias ⁊ triūphos. heri fuerūt. hodie nō
sunt. heri q̄si flos apparuerūt. hodie q̄si fe/
nū aruer⁊. Nihil itaq; bonū ē nisi q̄d p̄petu
um est. Hec Hiero. ¶ Ania ¶ O bō si hec
ita se bñt. q̄d est q̄ miseri hoies q̄rūt. dum
mūdi vanitates appetūt. O q̄ntuz exeecan
sunt q̄ mūdi glīam q̄rūt. Greg. Nonulli dū
q̄rūdā glīaz cernūt. magnū aliq̄d existimāt
atq; vt talia mereant exoptant. Cū p̄ eos
morientes aspiciūt eor⁹ q̄s vana sit glīa cum
gemitu fatent. ⁊ dicunt. Ecce q̄s nihil est hō
Hec Grego. ¶ Hō ¶ O ania charissima. ⁊

quid fuit mūdana oīa nisi q̄dā vana somnia. Et quid pfuit superbia aut diuitiarū iactātia amatoribꝫ fuis. Trāsierūt em̄ omīa tanq̄ rumbra ꝛ tanq̄ nauis q̄ ptrāsijt fluctu ante aquā. cui⁹ nō est inuenire vestigiū. In malignitate em̄ sua ꝯsumpti sunt. Heu q̄z plurimi etiā nullū signū reliq̄rūt. Ubi sunt ꝓncipes gentiuꝫ. ꝛ q̄ dñati sunt sup bestias que sunt sup terrā. Qui argentū thesauriꝫauerunt. ꝛ aurū ꝯgregauerūt. q̄ ciuitates ꝛ castra extruxerūt. reges et regna belādo deuicerūt. Ubi sapiens. vbi scriba. vbi inq̄sitor huius seculi. vbi salomon sapiētissimus vbi alexāder potētissim⁹. vbi samson fortissimus. vbi absalon speciosissim⁹. vbi assuerus gl̄iosissim⁹. vbi cesares potētissimi. vbi reges. vbi ꝓncipes inclyti. Quid pfuit eis inanis gl̄ia. breuis leticia. mundi potētia. magna familia. carnis voluptas. diuitiaꝝ falsitas. ꝯcupiscentie suauitas. Ubi risus. vbi leticia. vbi iactātia. vbi arrogātia. Ecce generositas sanguis. pulchritudo corpoꝛ. forma elegās. iuuenilis decor. p̄dia. palacia immēsa. suppellex. adde ꝛ mundi sapiam. de mūdo sunt hec oīa. ꝛ mūdus q̄ suū est diligit. ꝛ tñ cū mūdo nō diu subsistūt. Trāsibit em̄ mūdus ꝛ concupiscētia eius. Bern̄. Tu g̃ si recte sapis. si tecū lumē oculoꝝ est. desine sequi que ꝓsequi miseꝝ est. q̄ possessa onerant. amata inquināt. ꝛ amissa cruciant. Tu g̃ relinque hec oīa ꝓpter eū q̄ est sup oīa. Hec Bern̄. Fuge g̃ ꝛ confuge o ania ad vbē refugij ꝟ est ad vitā religiosaz vbi possis de p̄teritis agere pniam. ꝛ in presenti obtinere gr̃am. ꝛ felicit̄ p̄stolari futuram gloriā. Nō te retardet pctōꝝ ꝓscientia q̄ vbi supabūdauit iniq̄tas. supabundare ꝓsueuit ꝛ gr̃a. Nō pniaꝝ austeritas ipsa te deterreat. Non em̄ ꝓdigne sunt passiones hꝰ tpis ad p̄teritā culpā que remittit. ad p̄sentem gr̃am q̄ immittit. ꝛ ad futurā gloriaz q̄ pmittitur. Hec Bern̄. ¶ Ania ¶ Jā falsitatē ꝛ instabilitatē mūdi agnosco. ſz nescio q̄ vinculo detēta adhuc auertere mentē nequeo. ¶ Hō ¶ Certe si diligent⁹ o aia ꝛ prudenter periculū tuū q̄ de mūdo incurris aduerteres. pculdubio animū a seculi vanitatibꝫ cohiberes. Grauis em̄ ꝛ nimis periculosa est mūdana ꝓuersatio. q̄ fm Bern̄. Periclitat castitas in delicijs. būilitas i diuitijs. pietas in negocijs. fides in multiloquio. caritas in ꝟ nequā seculo. O aia debilis ꝛ infirma q̄ tā facilis es ad decipiendū. tā prona ad cadendū. tā difficil̄ ad surgendū. An ignoras q̄ sicut difficile ē arborem iuxta viā positā fructū pulcherrimos vsq̄z ad maturitatē seruare. sic difficile est hoiez iuxta seculū viuentē iusticiā imaculatā vsq̄z in finē ꝓseruare. Hec Chryso. Itē August. in epl̄a quadā. Uincula huius mūdi habent asperitatē verā. iocunditatē falsaz. certū dolorē. incertā voluptatē. durū laborez. timidā quietē. plenā miseriā. nullā beatitudinē. inanē spem. O ania si ꝟ in mente portares. mundū ꝛ ea q̄ in mūdo sunt cōtēneres. Et q̄d est charissima q̄ diligis. quid ē q̄ appetis. quid ē q̄ in mūdo quer̄z. Si plationē diligis. q̄d aliud facis nisi q̄ vitā tuā cōfundis An ignoras q̄ mōstruosa res est grad⁹ summ⁹. ꝛ anim⁹ infimus. sedes ꝓma et vita ima. lingua magniloqua. ꝛ man⁹ ociosa. sermo multus ꝛ fruct⁹ nullus. vult⁹ grauis et actus leuis. ingens auctoritas ꝛ nutās instabilitas. Hec Bern̄. Sed forte diceres. p̄lationē quidē appeto. sed in ipa bene ꝛ sctē viuere intendo. Laudo. sed raro q̄ laudare valeaz inuenio. Unde sp timeo q̄ dicit Brego. in registro. Ita sibi regentiū ꝛ subditoꝝ merita cōnectunt. vt sepe ex culpa p̄sidentiū fiat deterioꝛ vita subditoꝝ. Et sepe ex merito plebiū delinquat vita pastoꝝ. Si sapientiā mundi quer̄z. o quāto periculo te cōmittis. Bern̄. Heu q̄t ꝛ quātos mūdi maledicta sapiētia supl̄atauit. ꝛ ꝯceptū in eis diuinū extinxit spm̄. quē vehementi⁹ dñs accēdi voluit. An ignoras q̄ sapiētia mūdi terrena est. aīalis ꝛ diabolica. inimica salutis. suffocatrix vite. ꝛ mr̄ cupiditatꝫ. Hec Bernard⁹. Aug⁹. Qui sine saluatore salutē vult querere. et sine vera sapiētia estimat se prudentē fieri posse. nō san⁹ sed eger est. nō prudens sed stult⁹ est. et in egritudine laborat assiduc. Qui em̄ crescit in scientia ꝛ nō in bona vita. elongaī a deo. sicut dicit algazel. Tu ergo si sapiēs esse desideras discas in terris. quoꝝ scientia pseueret tecum in celis. Hec Piero. Hic studeas q̄lit̄ ad ipm̄ pueniaſ. quē semel vidisse est oīa dicisse. Hec est illa eterna veritas. sine qua oīe sape desipe est. quā solā cognoscere pfectū scire est. Aug⁹. Infelix hō qui scit oīa alia. te aūt nescit. Beat⁹ aūt q̄ te nescit. etiā si alia nesciat. Si autez te ꝛ alia nouit. non ꝓpter illa beatioꝛ. sed ꝓpter te solum beatus.

Anſelm⁹. Sz fortaſſe diuitias mũdiales. pompas ſeculares. z delicias carnales o aĩa mea diligis. z pter ℔ mũdũ inuite derelinquis. Sed attẽde q̃ caduca z fragilia ſunt hec. Dic vbi reges. vbi p̃ncipes. vbi oĩm p̃ dictoꝝ dilectores. Timeo q̃ m'ti ex ipis heu extermiati ſũt. z ad inferos deſcẽderũt Quid nũc eis pdeſt ſupbia. q̃d diuitiaꝝ ia rantia. Qui em̃ plus diligit mũdũ q̃ deũ. ſeculũ q̃ clauſtrũ. gulã q̃ abſtinẽtiã. luxuriam q̃ p̃tinẽtiã ſequit diabolũ. z ibit cuꝫ eo ad eternũ ſupliciũ. Aug⁹. Qui florẽt felicitate ſeculi. pereũt ⁊tute dei. florẽt ad tẽpus. peunt ineternũ. florẽt falſis bonis. peũt verꝫ tormẽtis. Idẽ. Si in ℔ ſecl'o aliq̃d nos habere delectat. deuꝫ q̃ poſſidet oĩa expedita mẽte poſſideam⁹. z in ipo habebim⁹ q̃cq̃d felicit z ſcẽ deſideram⁹. Bre. Nec diuiti obſunt opes ſi eis bene vtat. nec paupem egeſtas p̃mẽdabilẽ facit ſi int̃ inopias ſordes pctĩ nõ caueat. Sz adhuc o aĩa inueniesq̃ obũcias dicẽs. Mũdũ deſpicio. ſz amicos. parẽtes z cognatos derelinq̃re nõ valeo. Friuola o aĩa eſt hec obiectio. Berñ. Fidelis ⁊mo z oi acceptiõe dign⁹. Si imꝑiũ eſt ⁊tẽnere p̃em vl' m⁊em ꝓpter chriſtũ pꝛſſimũ eſt. O dirũ p̃em. o ſeuã m⁊ez. imo nõ parẽtes ſz pemptores. q̃ te malunt pire cũ eis q̃ regnare ſine eis. Hiero. Licz ſparſo crine z ſciſſis veſtib⁹. vbera q̃b⁹ te nutriebat m⁊ oñdat. licet ĩ limine p̃ iaceat. p ⁊tẽptã m⁊em. p calcatũ p̃em pge ſiccis ocul'. z ad vexillũ crucꝫ euola. Solũ pietatꝫ gen⁹ eſt in bis fuiſſe crudeles. Chryſo. An ignoras o aĩa q̃ q̃ habet ieſum. hz p̃em et matrẽ z oẽm amicũ. Quid ſeq̃ris mortuos. ſequere viuũ. z dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. Aĩa ¶ Jã ex⁊bis tuis o hõ ppendo. z ex multis expimentis cognoſco. q etiã mũdus in ſeipo aruit. Sz adhuc heu in multoꝝ cordib⁹ florẽt. qui amaritudies mũdi diligũt. fugiẽtẽ ſequunt'. labentẽ amplectunt'. dic q̃ eſt tante cecitatꝫ rõ. ¶ Hõ ¶ O aĩa an ignoras q̃ tã delicata z tã nobilis es a ſponſo tuo auctore oĩm cõdita. q̃ ſine dilectiõe eſſe nõ potes. Hiero. i epla ad euſtochiũ. Difficile eſt hũanã aĩam non amare. neceſſe eſt em̃ vt mẽs nr̃a ad q̃ſcũq̃ trahat affect⁹. Unõ ⁊m Berñ. etiã oportet q̃ aut in ſũmis aut ĩ infimis delecterꝫ. Jgitur ⁊m Bre. in mora. Quia ſunt nõnulli q̃ vitã ſuã negligũt. dũ trãſitoria appetunt. et eterna nõ intelligũt. vl' intellecta ⁊temnũt. dolorẽ nõ ſentiũt dũ vulnerati ſunt. Unõ heu ſe miſeri in bonis eẽ putãt. exiliũ quaſi patriã diligũt. z in cecitate q̃ſi lumis claritate exultãt. Ecõtra electoꝝ mẽtes dũ cuncta trãſitoria q̃ſi nulla ꝓſpiciũt. ad q̃d ſunt ꝓdite req̃rũt. Cũq̃ eoꝝ affectui nihil extra deũ ſufficiat. in ſola ⁊tẽplatiõe cõditoꝛ q̃eſcunt. ſupnis ĩtereſſe ciuib⁹ appetunt. z ad huc in mõdo poſiti extra mõm ſurgũt. Hec Bre. Idẽ ſup̃ ezechielẽ. Dulcedo videt eſſe in reb⁹ bũanis. ſed eis q̃ nullaꝫ de celeſtib⁹ dulcedinẽ expti ſũt. Quia dũ mens bũana min⁹ eterna intelligit. tãto dulci⁹ in tpalib⁹ req̃eſcit. Sed ſi q̃s iã cordis lingua guſtauerit q̃ ſit illa dulcedo celeſtiũ p̃mioꝝ. huic q̃nto dulci⁹ fit q̃d int⁹ vident. tãto magis in amaritudinẽ ⁊tit oñe q̃d foris ſuſtinet. Aĩa ¶ Ne q̃ſo o hõ pcraſtines mihi aliq̃d de mũdão z celeſti gaudio ediſſerere. q̃en⁹ vtriuſq̃ natura pfect⁹ cognita. vnuꝫ verꝫ deſpiciã. z ad alterꝫ aſſeq̃nduꝫ ſtudioſi⁹ me extendã. qz puto q̃ ſic bonũ ñ amat niſi cognoſcat. ita malũ nõ deuitat niſi intelligat. ¶ Hõ O aĩa eſtimo q̃ mũdanũ gaudiũ (ſi tñ põt dici gaudiũ. z nõ port⁹ flagellũ incognitũ) nunq̃ pfecte cognoſcit. niſi cũ pfecte deſpicit. Unde ſicut a pfectꝫ mũdi ⁊tẽptoribus tradit. mũdanũ gaudiũ potiſſime ꝓpter q̃nq̃ ⁊tẽptibile eſt hñdũ. ¶ Primo q̃ hz vilitatẽ in obiecto. Quid em̃ eſt ſeculi leticia. Rñdet Aug⁹. impunita neq̃cia. i. luxuriari. inebriari. comeſatõnib⁹ vacare. vanitatib⁹ intẽdere. z p bis in hac vita nihil mali ſuſtinere. Putãt em̃ mali ſe eſſe in delicijs cum nõ corrigunt' p ſuis neq̃cijs. Et ignorãt q̃ ſic dicit Aug⁹. nihil infelici⁹ ẽ felicitate peccantiũ. q̃ penalis infirmitas nutrit'. z mala volũtas roborat'. ¶ Scdo hz impuritatez in ſubiecto. Anima em̃ peccatꝫ deformata. eſt ſubiectuꝫ mundani gaudij. que letat' cũ malefecerit. z exultat in reb⁹ peſſimis. Unde bene dicit beat⁹ Hiero. q̃ ridere et gaudere cũ hoc ſeculo. nõ eſt factuꝫ bomis ſenſanti. ſed frenetici Reuera o anima cor mũduꝫ nõ cum hoc ſeculo immũdo. ſed cũ deo z in deo letũ eſt z iocundũ. ¶ Tercio hz brevitatem in ſeipo. qz gaudiũ hypocrite ad inſtar puncti. Hypocrita eſt hic mund⁹. cuꝰ gaudiũ eſt ad inſtar puncti. quod nec latuꝫ nec longũ nec altum eſt nec pfundũ. Aug⁹. ſup Jobez. Leticia ſeculi vanitas eſt. cum

magno desiderio sperat vt veniat. z nō po/
test teneri cū venerit. O aīma q̄ breuis. q̄
fragilis z q̄ caduca ē mūdana letitia. Bre/
ues em̄ dies homīs sunt. ¶ Quarto habēt
tristitiā in ēmio. qz ducūt heu miseri ī bōis
dies suos. z ī puncto ad infernū descēdūt.
Extrema em̄ talis gaudij luctus occupat.
Immo o aīa si vales discernere. tale gau/
dium habz semp tristitiā admixtaz in actu
suo. ḡa semp necesse est q̄ psumat seua ptur
bata ꝺscientia. An ignoras o aīa q̄ nō diu/
tius pdurat letitia q̄ est in comedendo z bi
bendo. q̄ durat tristitia q̄ ē esuriendo z si/
tiendo. sic est de oīb⁹ alijs. ¶ Quinto ha
bet miseriā magnā in affectu. ꝓrio. qz est spi
ritualis gaudij impedimētū. O aīa agno
sce q̄ miser est h̄ mūdus. z q̄ miserrimi qui
sequunt ipm. Semp em̄ mūdana gaudia
excluserūt homines a btā vita. Bern. O q̄
vilis est q̄ inutilis ē mūdana ꝺsolatio. z qđ
plus est metuendū. qz vere ac sctē cōsolatio
nis est impedimentū. Renuas igit o ani/
ma mea in mūdo delectari. si vis de dī me/
moria consolari. Hec Bern. Aug⁹. Letera
creatura vilescat vt creator in corde dulce/
scat. ¶ Aīa ¶ Jā mundū despicio. iam sal
sam letitiā. verā tristitiā. falsam dulcedinē
z verā mundi amaritudinē agnosco. z ob h̄
nō immerito hec oīa fm tuū ꝺsiliū ꝓtem
no. Sed qz sicut asseris sine dilectione esse
nō valeo. dic queso qđ agā. quo me cōuer/
tam. vbi dilectionē ꝺuenientē inueniā.
¶ Homo ¶ O aīa si teipaz pfecte cogno
sceres. et tui ꝺgnitione mundū z oīa q̄ in
mūdo sunt ꝺtēneres. z discere posses quaz
ꝺsolationē ī tua dilectōe affectare nō imeri
to deberes. O aīa si te naturā celestez in/
telligeres. pculdubio terrenā ꝺsolationez
abhorreres. Erubesce igit cōsolari ī sceno.
que es de celo. Erubesce in imis delectari.
que nō potes nisi in summo satiari. Natu/
ra es (vt puto) celestis z celestē ꝺsolationē
(sicut estimo) natur[illegible] carnal' insania p/
mitteret appetis z reḡ[illegible] Bern. O q̄ dulce
z delectabile esset. adiūcto ꝺuini amoꝛ cō
dimento. fm naturā viuere. si carnalis insa
nia nos ꝑmitteret. qua sanata. statim natu/
ralib⁹ natura arrider. ¶ Aīa ¶ Et qđ est p
prie fm naturā viuere. ¶ Hō ¶ Proprīssi
me fm naturā viuere est in terr̄ celestē vitā
ducere. ab exterioribus ad interiora redire.
ab interioribus ad sugna ascendere. z facere
oīa fm nobilissimū qđ est in homīe ꝑcel/
lens. h̄ est fm intellectū. Nec phs. iij. ethi.
¶ Aīa ¶ Horest ne aliq̄s in terris. z ī hac
lachrymaz valle celestē vitā ducere. ¶ Ho
mo ¶ O aīa si de meis ꝓbis tanq̄ homīs
pctōris dubitas z miraris. audi Augustinū
z ap'm paulū. Ecce qđ dicit Aug⁹. Cū eter
num aliq̄d p cognitionē z amorē capimus
mente iā non in hoc mūdo sumus. Unde
est quod dicit apostol⁹. Nostra cōuersatio
in celis est. O aīa mea puto igit q̄ verius
es vbi amas q̄ vbi animas. qz quicq̄d dili
gis ipa dilectiōis vi in eius similitudinem
trāsformaris. Si g̃ celestia contēplaris. si
celestia diligis quomō iā nō in celis cōmo/
raris. que celestib⁹ spiritib⁹ in vita assimila
ris. ¶ Aīa ¶ Heu heu iā me infelicem et
miserā. miserabiliter multo iā tempe exce/
catam sentio. que tanto tempe p cognitio/
nem in temporalib⁹ z terrenis reb⁹ oberraui.
Mundanis z vilib⁹ me p amorez alligaui.
de quib⁹ paucā consolationē. multam vero
amaritudinē z desolationē. modicaz z val/
de exilem letitiā. sed variam z sepe magnaz
cordis tristitiā sumpsi. Dic ergo iam que/
so o homo q̄ est celestis consolatio. z si quo
modo possem ad ipam ptingere in hac val/
le lachrymaruz z miserie. Quid est quod in
deo meo inuenio. cū tam libenter z tam fa/
ciliter oīa ꝓpter ipm cōtemno. cū dico in/
tra meipsum cū gaudio. Deus cordis mei
deus pars mea in eternuz. Quid est quod
in illa breuissima boza ī dilecto meo degu/
sto. cū oīa dura et amara z aspera gaudē/
ter z hilariter ꝓpter ipm sustinere totis viri
bus cōcupisco. z dico. Mihi adherere deo
bonū est. Et quis me separabit a charitate
christi. ¶ Homo ¶ Scōm Bern. o anima
hec cōsolatio nihil aliud ē q̄ gratia quedā
deuotiōis. pcedens de spe venie. et gustus
boni. licet exiguus. z suauissima quedā de/
lectatio. qua benign⁹ deus afflictam recre/
at aniam. q̄ anīa ad deū reḡrenduz inuitat
z ad diuinū amorē accenditur vehemēter.
Hugo de sctō victore. O aīa qđ putas est
tam dulce z tā suane. qđ in recordatione di
lecti deuotas anias solet tangere. z tā sua/
viter afficere. vt iam totaliter a seipis aliena/
ri incipiant. Exhilarat ꝺsciētia. z in obliui/
onē venit oīm dolorz memoria. exultat ani/
mus. clarescit intellect⁹. cor illuminatur. af
fectus iocundat. Jā nesciūt vbi se eē cōspi/

ciunt. z q̄si amplexib⁹ amoris aliq̄d int⁹ te/
nēt. z nesciūt q̄d sit. et tñ totis viribꝫ tenere
ꝓcupiscūt. Auctaꝰ q̄dāmodo delectabilit̄
anim⁹ ne recedat ab eo. q̄si in eo finez oīm
desideriozuz inuenerit. Hec Hugo. Bern̄.
Nonnunq̄ q̄si clausis oculꝫ bone iesu ad te
inhiāti mittis mihi ī os cordis. q̄d nō licet
mihi scire q̄d sit. Sapozē q̄dē sentio dulce
dinē adeo ꝓfortantē. q̄ si ꝓficereꝫ in me. ni/
hil vltra q̄rerem. Nōne hicē iubil⁹ cordis.
Grego. Jubilus dr̄ ineffabile mētis gau/
diū. q̄d nō abscondi. nō ꝑmonib⁹ apiri pōt.
Sed tñ quibusdā motib⁹ apiꝫ. licet nullis
ꝓprietatib⁹ exꝑmaꝰ. Unde ꝑs. Beat⁹ ppl's q̄
scit iubilationē. Nō dicit. q̄ loquiꝫ. sz q̄ scit.
qz iubilus q̄dē sciri pōt intellectu. sed dicto
seu verbo exꝑmi nō pōt. Bern̄. Istū aūt gu
stum cū accipio. nullo corpis visu. nllo aie
sensu. nullo spūs itellectu aduertere me si/
nis quid sit. cū accepo z ruminare volo. et
diiudicare ei⁹ sapozez. statim trāsit dulcoz
eius. deglutio quidē illud quicq̄d est in spe
vite eterne. sed opatiōis ei⁹ virtutē diu ru/
minādo. oīmib⁹ anie venis et medullis q̄si
vitalē quendā succū optabā infundere. vt
ab oīmib⁹ alijs affectib⁹ desipet. z illud solū
sapet. sed festinat trāsire. z cū de inq̄sitione
vel acceptiōe eius vl' visu formata quedaz
liniamenta mēozie gestio arti⁹ impssa com
mittere. vel etiā memoziā labilē scripto iu/
uare. experimēto cogoꝛ dicere id euāgelicū
Nescis vñ veniat aut q̄ vadat. Hec Bern̄.
Que putas o ania est tā dulcis tāq̄ suauis
delectatio. certe hec est cōsolatio diuina.

¶ Ania ¶ O bō q̄s mihi ꝟ tribuat. vt hec
tam inexpta ꝓsolatio in coꝛ meuz pueniat.
vt maloꝛ meoꝛ obliuiscar. ac mūdanā cō/
solationē despiciā. z a meipa felicit̄ aliena/
ri incipiā. ¶ Dō ¶ O aia. magnū est q̄d de/
sideras. inestimabile donū est q̄d exoptas.
Unde vt estimo hūano studio nō pt obtine/
ri. hūano merito vix pt ꝓmereri. sed a deo
hūilib⁹ pcib⁹. z a digne dispositꝫ ex sola diui
ne pietatꝫ ꝓdescēdentia vix pōt impetrari.
O me eñ aurū in cōparatiōe illi⁹ arena est
exigua. z argētū illi cōpatū tanq̄ nihilū re/
putaꝰ. Aia ¶ O bō dic rogo q̄lis dz esse
dispositio. q̄ ordinari debz ad impetrāduz
orantis affectio. ¶ Dō De hac materia
multū posset dici ab exptꝫ. sed qz inexptuz
me esse recognosco. etiam pauca me dicere
erubesco. Unde timeo ne dicaꝰ ꝑ me, Quare
tu enarras q̄d nō degustas. q̄re tāq̄ indi/
gnus laudas q̄d ignoras. ¶ Ania O bō
noli timere cū reuerētia z hūilitate q̄ audi/
sti z legisti deuote ꝓponere. Multi ei de re
bus magnis z arduis alijs vtiliꝫ ꝓsueꝛt.
q̄d nō de ꝓpa expientia sz alioq̄ scia dicere/
rūt. ¶ Dō Jā cū aliq̄ audacia loq̄r. Naz
vires q̄s impitia denegat. caritas submini
strat. Unde sic sentio sic refero. Puto saluo
meliozi iudicio. si vis te ad hāc celestē dul/
dinē degustādā ꝓpare. debes eē depurata.
exercitata z eleuata. In ꝓmo hec celestꝫ dul
cedo odoraꝰ. i scdo degustaꝰ. z tercio aliq̄
vsq̄ ad ebrietatē sumiꝰ z poraꝰ. ¶ Prio di/
co q̄ debes eē depurata a pctis. ab affectio
nib⁹ inordinatꝫ. a tpali ꝓsolatōe. z a creatu/
raq̄ inordiata dilectiōe. qz ꝑm Ber. Arrat
oīno si q̄s illā celestē dulcedinē buic cineri.
diuinū illud balsamū huic venenoso gau/
dio. charismata illa spūsscti b⁹ seculi illece/
bris misceri posse arbitraꝰ. Sed postq̄ a
talib⁹ aia fuerit purgata. lachrimosis gemi
tib⁹ depurata. z cādidata doloꝛosis fletib⁹.
qz dignū ē sic dicit Aug⁹. q̄ mens illa sp ipse
dolores iueniat. q̄ derelicto creatoꝛe sp i se
z i creatura gaudia q̄rebat. Pulchre igitur
Bre. i moza. c. iij. sup illo ꝓbo. Añq̄ ꝓmedā
suspiro dic̄. Comedere aie ē supne lucis ꝑ
platiōib⁹ pasci. Suspirat g añq̄ comedat.
qz q̄ se i ꝟ exilio q̄ desideriozꝫ celestiū lamē/
ta ñ būiliat. ecce ne patrie gaudia ñ degustat.
A ꝟitatꝫ eñ pabulo ieiuni sūt. q̄ i hac pegri
nationis inopia letant. ¶ Scdo dz mens
esse exercitata in bonoꝛ ꝓpetratōe. z i malo
rū ꝓpessiōe. Beati ei q̄ lugēt. q̄m ipi cōsola/
bunt. Quia q̄s amoꝛ ꝟitatꝫ afficit. refectio
ꝓsolatiōis pascit. Bern̄. O bone iesu. q̄tōs
post innūerabiles lachrymas z gemit⁹ sau
ciatā aiam meā vntisti vnctiōe misc̄die tue
z nō quā pene desperantē excepisti. ꝓsolatā et
de venia ꝑsumentē dereliq̄sti. Ecce quō ꝑ/
ciū reꝝ bonestaꝝ in ipis est. Unū reuera q̄/
uis in initio arta sit via q̄ ducit ad vitā. p/
cessu tñ tpis inestimabil̄ dilectōis dulcedi
ne dilataꝰ. O igit q̄ btā ꝓsolatio q̄ diuini/
tus infudit laborātib⁹ p xp̄o ¶ Tercio i q̄
aia inebriaꝰ hac dulcedie ē mentꝫ eleuatio.
q̄n feliciter anim⁹ a terrenis abstrahitur. z
miro q̄dā modo supza seipm. supza mūdū.
imo sup oēm creaturaz eleuaꝰ. vt iā dicere
possit aia. Introduxit me rex i cellaria sua
Hec est illa cella vinaria. in qua introducit

aia. vbi bibit de vino ꝺdito inestimabilis deitatis. et de lacte albissimo incõtamina/bilis humanitat̃. O ania hinc bibũt ami/ci. sed inebriantur charissimi. O felix ebrie tas quã sequit̃ mẽtis ⁊ corpis tã casta ⁊ san cta sobrietas. Hinc efficit̃ aima more ebrij ra in piculis. prudẽs ⁊ discreta in ꝓsperis. li/beralis ⁊ pia in ꝺonãdis inturñs. ⁊ tandẽ quieta ⁊ somnolẽta recũbens i amplexibus diuinis. cũ leua spõsi spõsaꝫ sub capite ami cabiliter sustẽtat. ⁊ dextera dilecti dilectaꝫ familiariter amplexat̃. ¶ Ania O hõ cõ/fiteor cũ hũilitate ⁊ cũ reuerẽtia. qõ accidit mihi aliqñ licet beu praro. ꝙ cũ magna vio lentia circa ꝙuersiõis mee ꝓmordia. animũ a terrenis abstraxi. ⁊ ad celestia ꝓtẽplanda cũ conatu nimio eleuaui. Intraui cum tre more. circũspexi cũ rubore. vidi choros an geloꝝ. palacia ⁊ gaudia pñarcharũ ⁊ ꝓphe/tarũ. apl̃oꝝ aspexi tabernacula. ⁊ martyrũ cõuiuia. virginũ ⁊ ꝓfessoꝝ solacia. elemosy/nã videlicet alicui⁹ ꝓsolatiõis a singul̃ pe/tij. micas decidẽtes de mensa dñoꝝ deside raui nec obtinui. Sed qõ auditu lamenta bile est. mor ab oib⁹ vt pegrina ⁊ incognita repulsa fui. Quid g̃ ꝓfuit mihi laboriosa mẽtis eleuatio. quã nulla secuta fuit cõsola tio. ¶ Homo O ania non fuit sine causa repulsio hec tã desolatoria. Puto ꝙ hec fu/it causa. qꝛ voluisti esse socia ꝓsolatõis añq̃ fuisti socia passiõis. voluisti esse particeps remuneratiõis anteq̃ imitatrix ꝓtut̃. Da tage ergo ꝓmo esse socia angeloꝝ p purita/tem ⁊ innocẽtiã. socia pñarchaꝝ ⁊ pheraꝝ p humilitatẽ ⁊ fidei ꝓfidentiã. stude eẽ filia apl̃oꝝ ⁊ martyrũ p charitatẽ ⁊ patientiaꝫ. confessoꝝ ⁊ virginũ p pietatẽ ⁊ ꝓtinentiã. ⁊ tunc audacter in ꝑ exilio saltez cũ filio ꝓdi/go pij pñs elemosynã obtinebis. ¶ Ania O homo iã q̃ vana ⁊ insipida sunt omnia trãsitoria agnosco. ⁊ ob ꝑ mundũ despicio. ꝓsolatõnẽ seculi vilipendo. mũdana quoq̃ gaudia sicut venena moꝛtifera fugio ⁊ con temno. vitã etiã ꝓteritã q̃si moꝛtuã plango ⁊ mẽtẽ meã miserã gemitib⁹ ⁊ fletib⁹ abluo ⁊ repurgo. et si aliqñ inter lachrymas ⁊ ge/mitus odorẽ diuine suauitat̃ vel modicuꝫ sentio. adhuc tamẽ cibũ angeloꝝ et vinum amicoꝝ infelix ⁊ misera. ieiuna ⁊ sitibunda nõ degusto. Berñ. Nõ accessit adhuc domi ne de⁹ meꝰ coꝛ meũ ad multitudinẽ dulce/dinis tue. quaꝫ abscõdisti timẽtib⁹ te. foꝛis eñ ei⁹ odoꝛe vtunq̃ sustentoꝛ. qõ est mihi sup odoꝛẽ balsami. cunctiq̃ generis suauia odoꝛamẽta. O dñe deus. si tã nobil̃ odoꝛ q̃ dulcis est tue dulcedinis sapoꝛ. Si tan/te ꝓtutis est modica degustatio. q̃ntũ iocũ/ditatis habꝫ felix inebriatio. O quis mihi det vt venias i coꝛ meũ. ⁊ inebries illud vi/no tuo. et amplectar te de⁹ meus. ¶ Hõ ¶ Scõm Aug⁹. o ania deuota loq̃r salua reuerẽtia. nimis estis auara ⁊ vtinã nõ pre sumptuosa. vires vãs ꝑpendite. merita cõ siderate. ꝓtutes discutite. ⁊ tũc si placet suf ficiat vobis magis in odoꝛe diuinoꝝ vnguẽ toꝛũ cũ adolescẽtulis hũiliter currere. q̃ ꝑ sumptuose sup merita postulare. ¶ Ania O homo q̃ dur⁹ ⁊ oneroſus es mihi mi sere anie ꝓsolatoꝛ. q̃ parcus (si fas est dice/re) diuine bonitatis es dispensatoꝛ. Auda/cter dico. tacere nõ valeo. mihi odoꝛ nõ suf ficit. modic⁹ gustus plene nõ reficit sed affi cit. ebrietatẽ affect⁹ meus appetit ⁊ requirit Scio q̃ dicit. Bibite amici et inebriamini charissimi. si deꝑmit indignitas petentis. spem tamẽ erigit pietas ꝓmittentis. O ho/mo quõ dubitare valeo. q̃n parat⁹ sit dare dona sua q̃ꝑ me nõ dedignat⁹ est pati ma/la mea. An ignoras q̃ multos de dei pieta/te docuisti. qõ de beato Augusti. didicisti. sic dicente. Erubescat hũana pigricia. plus vult deus dare q̃ audeat homo postulare. Idẽ de vera religione. De⁹ dedit nobis pi gnus spirit⁹. in quo sentiam⁹ eius dulcedi nẽ. ⁊ degustem⁹ ipm fontez vite. in q̃ sobria ebrietate irrigemur. tanq̃ lignũ qõ planta tũ est sec⁹ decursus aquaꝝ. Ebryso. Nil oi/potentiã dei clariꝰẽ reddit. q̃ q omnipotẽ/tes facit eos q̃ sperant in eo. nã deo p spem innixũ animuꝫ. nulla fraus. nulla illecebra poterit. vel stantẽ deiicere. vel durantez su/perare. Erubescat nũc humana desperatio et maledicta sit pusillanimitat̃ trepidatio. que diuitẽ ⁊ nimis liberalẽ in omes q̃ inuo cant illũ. estimat illis q̃ spem pfectaꝫ ponũt in illũ. sua posse beneficia denegare. Nun/q̃d nõ pẽ etern⁹. apud quẽ nulla est trãsmu tatio. ex sola liberalitat̃ imẽsitate filiũ suũ misit. in q̃ dedit totũ qõ habuit. totũ quod potuit. totũ qõ ille fuit. Si ꝓ sua liberali/tas. suã infinitã bonitatez mõ diminueret. forsan nõ imerito nra ifirmitas trepidaret Sed qꝛ ex seipo. nõ ex accidẽti dono bon⁹

est. ex sue bonitat⁹ cōicatione nō diminuit. ex aliene bonitatis additiōe nō augetur.

Homo ¶ O ania magna est fides tua. val de fort⁹ es in spe ⁊ ꝓfidētia. Et q̄uis spes q̄ ꝓcedit ex merit⁹ ꝓpr̄ijs ⁊ diuie clemētie cōfi dentia. meritoria sit. laudabil⁹ ⁊ sc̄ā. cōsulo tñ sane anteq̄s ad q̄rēdā ebrietatez supra te ascēdas. ꝓus ꝑ tui ꝓsiderationē salubrit⁹ in fra te descēdas. vt discas tuū spōsum reue/ renē timere anteq̄s incipias suū secretū cu/ biculū intro re. quē nō soluz timere debes cū irasci⁹. verūetiā cū suauissime ⁊ delicatis sime blandit⁹. ¶ Cap. III.

¶ Quō aia ꝑ mētale exercitiū dz radiū cō/ tēplatiōis ꝓuertere ad inferiora. vt intelli/ gat hūane mort⁹ ineuitabilē necessitatē. iu/ dicij final⁹ formidabilē austeritatē. pene in/ fernalis intolerabilē penalitatē. ¶ Ania

O Dic queso o ho mo breuit⁹ que sint illa inferiora ad q̄ mea ꝓsideratio ē ꝓuertē/ da. Ascēdere festino. ebrietatē diuie ꝓsola tionis q̄ro. in inferioribꝫ diu morari nō va/ leo. Jā dilecta tabernacula tua dñe virtutū desidero. habitare i atrijs dñi tot⁹ viribus ꝓcupisco. Hō ¶ Hec inferiora sūt o ania mea vt te ꝓuertas. ⁊ videas mort⁹ ineuita/ bilē necessitatē. ⁊ ingemiscas diuini iudicij infallibilē eq̄tatē siue viratē. ⁊ cōtremiscas penaz infernaliū intolerabilē aspitatē. ⁊ ex pauescas. Cōsidera igit⁹ freq̄nt⁹. volue ⁊ re/ nolue diligent⁹ q̄ moz⁹ non ꝑt declinari. q̄ hora mort⁹ nō ꝑt inuestigari. q̄ tps a deo p̄ ordinatū nō ꝑt imutari. Jsido. In rebꝫ hu manis nihil certi⁹ morte. nihil incerti⁹ ho/ra mort⁹. Hō miserek inopie. nō reuerek po tentiā. nō respicit moz aut gener⁹ excellen/ tiā. nō parcit iuuētuti vl etati. senibꝫ ē in ia/ nuis. iuuenibꝫ i insidijs. Aia ¶ Audio q̄ nr̄m viuere nihil aliud ē q̄s ad mortē trāsi/ re. cur tpalia diligunt⁹. q̄ tā incerto tpe possi dent⁹. Cur tāto tpe vitā istaz desideram⁹. in q̄ q̄nto ampli⁹ viuim⁹ tāto pl⁹ peccam⁹. q̄n to vita longior tāto culpa nūerosior. Quo/ tidie nāq̄s crescūt mala ⁊ subtrahunt⁹ bōa. Quis ei ꝓsiderare valeat q̄nta mala p mo/ mēta cpm ꝓpetramus. ⁊ q̄nta bona negligi mus. Grauis siq̄dē culpa ē. cū nec bona fa/ cim⁹ nec bona cogitam⁹ sed mentē p ania ⁊ inutilia vagari pmittim⁹ Hō ¶ Sicut dicit Grego. Carnales mētes o aia idcirco tpalia diligūt. q⁹ vita carnis q̄s fugitiua sit mime ꝓpendūt. Nā si velocitatez trāsit⁹ et⁹ aspicerēt. hāc etiā ꝓsperitatē modice dura/ turā mime amarēt. Jdē. Vita mea naviga/ ti silis est. siue dormiā siue vigilē. sp vado se pis. q̄ dū fug⁹ nihil es. dū vider⁹ vmbra es. dū exaltaris fum⁹ es. dulcis es stult⁹. ama ra sapientibꝫ. q̄ te amāt nō te cognoscūt. q̄ te fugiūt ipi te intelligūt. Alijs te. pmittis lon gā vt decipias. alijs breuē vt desperationez inducas. Auctor de spū ⁊ aia. Jugi medi/ tatōe animū nr̄m exerceam⁹. ⁊ miserias no stras ꝓsiderem⁹. Cū dolore vitā istā intra/ uim⁹. cū labore viuim⁹. cū timore exituri su mus. Berñ Quotq̄t degim⁹ in hac regiōe vmbre mortis. in ifirmitate corpis. i cōfli/ ctu ⁊ in loco tēratōis. si diligent aduertim⁹ triplici incōmodo miserabilit⁹ laboramus. Faciles em̄ sum⁹ ad seducēdū. debiles ad resistendū. ⁊ fragiles ad opandū. ¶ Aia Jā video q̄ inutilit⁹ in ꝟ tpe viuit⁹. nisi festi/ net ad cōpandū meritū q̄ in eternitate viuat iō nō eēt curādū q̄s diu eēt viuēduz. si ꝓ q̄s bñ in hac vita opandū. Quia ⁊ si alicui q̄s bñ viuat ꝓdonek. tñ vt diu viuat certū ē q̄ nulli ꝓcedit⁹. Berñ. Est igit⁹ vita secura. vbi ꝓscia pura. vbi mors sine formidie expecta tur. cū dulcedine adesse optat⁹. ⁊ cū deuotio ne acceptat⁹. Hō ¶ O ania si hec ita se ha bere intelligis. audi ꝓsiliū meū. ⁊ i hac vita q̄s diu durat. cōpara tibi vitā illā q̄ sp durat. Dū viuis i carne mozere mōo. vt p⁹ deo vi uere incipias. Berñ. Intellige q̄ venientez mortē null⁹ let⁹ ⁊ hilar⁹ suscipit. nisi q̄ se ad ipam dū viueret bonis opibꝫ ꝓpauit. Attē/ de q̄ ait Seneca. Insipiēs. i. pctōr ⁊ crimi nosus moriēdo mortē incipit. si sapiēs ⁊ ꝟ/ tuosus moriēdo mortē vincit. Aia ¶ O bō video q̄ bonoz mors ē bta. mors vero pctōz infelix ⁊ misera. Hō ¶ O ania fm Berñ. Bona est iusti mors. ꝓpter requiem. me lioz. ꝓpter nouitatē. optima. ꝓpter securitatē. Ecōtra mors pctōz pessima. ⁊ bene pessi/ ma. mala in mūdi amissione. peior i carnis sepatiōe. si pessima in duplici vermis cri/ nis ꝓtritiōe. ⁊ q̄ oim pessimū est i diuie cō tēplatiōis ꝓuatiōe. Aia ¶ Jā sat⁹ ō mor te dixisti. dic modo de statu finalis iudicij.

Hō O ania facio q̄ bonoraris. sed ro/ go audi cū patiētia. Scire debes q̄ ꝓuis de morte meditari sit horribile. de statu ꝟ/

nalis iudicij cogitare vt estimo nō min⁹ est formidabile. qz null⁹ tūc poterit fallere sa/ pietiā flectere iusticiā. inclinare clemtiā. de clinare vltiōis z iuste retributōis sentētiā. Bern. Considera igit aīa mea cū tremore. qd erit de te i die nouissimo. qñ ꝺ te de co/ gitatōib⁹ loqtur ꝺscia. qñ te de tuis actōib⁹ oīb⁹ accusabūt clemēta. qñ ꝺ te crux christi portabit in testioniū. qñ ꝓbera ipi⁹ ꝺ te cla mabūt. vulnera ei⁹ allegabūt. claui loquēt. cicatrices ꝺqrentur. O angustie. hinc erūt pcā accusantia. inde terrēs iusticia. intus vrens ꝺscia. subt⁹ horrēdū chaos inferni. sup index irat⁹ iusti iudicij. foris mūdus ar/ dens. int⁹ iusticia iudicāt⁹ terrēs. Et si iust⁹ vix tūc saluabit. impi⁹ z pctōr vbi parebūt. in quā ptē se ꝑmēt. latere erit ipossibile. ap/ parere intolerabile. Ansel. in medi. O aīa peccatrix. lignū inutile z aridū. etnis ignib⁹ deputatū. qd rndebis in illa die qñ exiget a te vsq ad ictū oculi oīe tps tibi impēsuz qliter sit a te expēsum. Eya eya aīa mea. qd tūc erit de cogitationib⁹ vanis z ociosis. de ꝓbis leuib⁹ locosis et ridiculosis. de opib⁹ inutilib⁹ z infructuosis. Amb. sup Lu. Ue mihi si pctā mea ñ defleuero. ve mihi si me dia nocte ad ꝓfitēdū tibi nō surrexero. iam securꝫ ad arborē posita ē. faciat fructū q ꝑt. fructū qdē pnie. O anima siue vigiles siue dormias. sp in auribꝰ tuis illa horribil⁹ tu/ ba resonet. surgite mortui venite ad iudici/ um. O aīa nunq excidat a tua mēoria. Jte maledicti in ignē etnū. venite bñdicti pci/ pite regnū. O qd pt lamētabili⁹ z tribilius cogitari q ite. z qd delectabil⁹ exꝑmi q ve nite. Due sunt voces. qz nihil horribilius vna. z nihil iocundi⁹ altera poterit audiri. O aīa separa te mō a mūdo. vt tunc possis manere cū xpo. Fuge mō mūdū vt sequar⁊ deū. declina mō prauoꝝ societates z cōsor/ tia vt tūc valeas seq btōꝝ agmina. ¶ Post hec oīa querte radiū ꝺtēplatōis ad repbo/ rū tormenta. vide q sint varia. q aspera. q intolerabilia. Bern. ad eugeniū. Ego hor/ reo ꝓmē mordacē. z mortē vitacē. O gehē/ nalis regio fugiēda. vbi est ignis ardēs. fri gus rigēs. ꝓmis imortalis. fetor intolerabi lis. z mallei pcutiētes. vmbre palpabiles. cō fusio pctōrū. in nodatio vinculoꝝ. horribi/ les facies demonū. Aug⁹. in qdā sermone. Ue illis qbꝰ ꝓpabit dolor ꝓmiū. ardor flā/ maꝝ. sitis sine potu. fletꝰ z stridor dētiū. la/ chryme oculoꝝ. vbi mors optat. sed nō da/ bit. vbi null⁹ ordo sz sempit⁹ horror inha bitat. Quis putas tūc erit merorꝝ. q tristicia. q⁹ luct⁹. qñ separabunt inia a ꝓsortio iustoꝝ z tradent ptāti demonū. z ibūt cū eis i sup/ pliciū etnū. ibiq sp erūt sine fine i luctu. planctu z gemitu. pcul a gaudijs paradi/ si. nunq refrigeriuz suscepturi sed p multa milia annoꝝ cruciandi. nuq tñ heu miseri liberādi. ibi torquēs z puniēs nō fatigabit ibi q torquet nunq morietꝰ. Dic em ignis ille ꝓsumet vt vitā tñ semp seruet. sic vetera tormenta patient vt sp innouentur. sic sine spe venie z miscdie semp viuēt. vt tñ morian⁊. sic morianꝫ vt tñ nunq consumanꝫ.

Ania ¶ O bō qre in inferno vt dicis mors querit z nō inuenit. Et qre punit eternalit qō cōmittit tpalit. ¶ Bō ¶ Quia ꝑm Gre/ go. quib⁹ in hꝫ seculo vita offert z nolūt acci pere. in inferno qrent mortē z nō poterunt inuenire. Jdē. Iniqui libent voluissent si/ ne fine viuere. vt potuissēt sine fine i iniqta tib⁹ pmanere. Ad districti q iudicis iusticiā ptinet vt nunq careāt supplicio. qrū mens in hac vita nunq voluit carere pctō. Hie/ ronymus. O mors q dulcis esses qbꝰ tam amara fuisti. te solū mō desiderāt q te tam vebement odiebāt. O aīa si hec pdicta vi/ dent tibi tribilia. audi q sūt bis oib⁹ guio/ ra. Chrys. sup matheū. Si mille gehen/ nas mihi ꝓponas. nō tñ reputo sic ab illius gl'iose societatꝫ iocū ditate expelli z exosum fieri creatori. O aīa terribil' est gehēna. sed tribilior facies iudicis irata. sed qō oīm vin cit terrorē est a btissime z iocūdissime trini/ tatis ꝓtēplatōe elōgatio eterna. Chrys. Ex cludi a bonis etnis. z alienū effici ab his q ꝓpauit deꝰ diligētib⁹ se tātū generat crucia tuz. vt si exteri⁹ nulla pena torq̄ret. hec sola sufficeret. z meli⁹ eēt mille milia flāmaꝝ su/ stinere q xpi facie māsuetissimā iratā vide/ re. et ab ipa eternalit discedere. O si deꝰ sic egit cū angelo supbiēte qd de te erit terra z cinere. Ille supbiuit in celesti palacio. ego autē in sterquilinio. Quis non tolerabilio rem in diuite superbiaz q in pauꝑe asserit. Ue mihi si tam dure et potēter est punita supbia in angelo qliter ī me misera z paup cula est iudicanda. O pie iesu ꝓpter nomen tuū fac mecū misericordiā z obliuiscere su/ perbū. puocantē. respice miseꝝ hūiliter in/ uocantē. et recognosce benignissime qō est

tuū. absterge qđ est alienuz. Miserere dñe dū est tps miserēdi. ne damnes in tpe iudicandi. Verū est q̄ scia mea meruit dāpnationē. pnia nō sufficit ad satisfactionē. Sz certū est q̄ tua miscdia oēm supat offensionē. Hec Anselm⁹ in meditatiōib⁹. Aug⁹. in medita. Noli dñe sic attendere malū meuz vt obliuiscar bonū tuū. O bone dñe si ego admisi vnde me dāpnare potes. tu nō amisisti vnde saluare soles. Grego. in omel. O si hō intelligere posset qđ āmiratiōis habet. ecce spōsus venit. qđ dulcedinis. q̄ parate erant intrauerūt cū eo ad nuptias. qđ amaritudinis. z clausa est ianua. O ania qđ plura. Prosper de vita ꝓtēplatiua. Cogita q̄n tū sit malū a facie xp̄i separari. ab illo gaudio diuine ꝓtemplatiōis excludi. brīssima sanctoz oīm societate p̄uari. morī vite eterne. z viuere morti sempiterne. pfundo fluctuantis gehenne immergi. edacissimis vermib⁹ ineternū dilaniari. nec finiri tribulationes incendū fluctuantū. strepitū pati baratri fumigantis. amara caligine oculos obcecari. nō sentire qđ illumiat. sed sentire qđ cruciat. Hec Prosper. Aug⁹. Tanta erit ī infermo vis doloris. vt se nō ferat alias intentio cogitatiōis. Ania. Iā timore cōtremisco. iam horrore deficio. dic queso o hō ad qđ valet tā lamētabilis meditatio. Homo. O ania puto q̄ p̄dictoz ꝓtinua z deuota meditatio est pctōz medela. z ad quecq̄ bona agenda z mala sustinēda salutifera excitatio. Bern̄. in ep̄la q̄dā. Vigilias times. manuūq̄ tuarū laborez. Sz leuia sē hec meditāti flāmas ppetuas. Recordatio tenebraz facit nō horrere solitudinē. si futurā de vbis ociosis cogitas discussionez. non displicebit silentiū. fletus ille z stridor dentiū añ oculos mētis sepe reducti. pares tibi reddūt matrā z culcitrā. Aug⁹. in q̄daz sermone. Mens hūana mūdi huius illecebris z ꝺcupiscētijs deuicta. fugit laborē. experit voluptates. z vt ad h̄ ducit vt a se cōsuetudines vite ꝓxis excludat. Sed cū ceperit cogitare futuri iudicij necessitatē z penarū eternaliū crudelitatē. voluntariū bellū indicit passiōib⁹. mota vl̄ spe p̄mij. vel timore supplicij. vim facit p̄stinis desideriis. z violent⁹ vincere seipam ꝓtendit. Hec Augustin⁹. Unō vsus. O felix mortale genus. si semp̄ haberet. Eternū p̄ mente bonū. finēq̄ timeret.

Capitulū IIII Quō ania p̄ mentale exercitiū ꝺz radiū ꝓtēplatiōis cōuertere ad supiora. vt cognoscat z sapiat celestia gaudia ineſtimabilē p̄ciositatē. ineffabilē delicios̄itatē. z intermīabilē eternitatē.

Anima.

Iam nunc homo me miserā in bac lacrimarū valle pectaz satis terruisti. licet ñ infructuose docuisti. Miserere etiā nūc mihi misere. z faciā sicut dudū p̄misisti. Propone paululū de felicitate ppetua. si forte valeā ex h̄ capere aliq̄ mētis solacia. q̄z alternis vti delectabile est. qz fm Aug⁹. si ne plectendo siue ignoscēdo siue deterrēdo siue ꝓsolādo sp bene agit vt vita hoīm corrigat. Attende hō q̄ generosus ē anim⁹ hominis. sepe facili⁹ ducit leuib⁹ z blandis q̄ terribilib⁹ z aduersis. sepe magis allicit promissis z ꝓsolatorijs q̄ cogat minis z ꝛroribus. Unō soror nr̄a sponsa trahi cupiebat odore celestiū vngentoz. sapore diuinoruz charismatū. z sic cū sponso currere. z via mādatorū tā nō ex timore sed amore delectabiliter adimplere. Homo O aia vere t̄e ꝑfiteor qđ loq̄ris. sed heu multi sunt q̄ deū nolūt imitari ī p̄speris. Un̄ necesse ē eos deterreri ī aduersis. Multi em̄ sunt q̄ diuina charismata. vl̄ ꝓpter cecitatē nō intelligunt vl̄ ꝓpter negligētiā vanis occupatiōib⁹ perdūt. Un̄ vt estimo de⁹ ex sue infinite bonitatis īmēsitate. sp parat⁹ eēt magis ꝓsolationib⁹ fouere q̄ aspritatib⁹ terrere. si hoies eq̄ dispositi eēnt vt suadinā ꝓsolatōz recipere. Que adeo p̄ciosa z delicata est q̄ nullo mō decet vel expedit vt indifferent oib⁹ tribuatur. Tu g̃ si post hec tibi ꝓposita ad bancas spiras. vide q̄ habeas purgatū intellectuz. z bene dispositū affectū. Quia fm Augu. summū bonū nō nisi purgatissimis mētib⁹ cernit. Et puto q̄ multo min⁹ nō nisi valde bene dispositis affectib⁹ degustet. A multis em̄ in bac vita valde limpide speculat. a q̄busdā etiā mīme degustat. Un̄ idem Augu. Fac me dñe p̄cor degustare p affectū. q̄ intelligo p intellectū. fac me sentire p amorez q̄ sentio p agnitionē. Ania Dic queso o hō q̄ debēt dispositionē ī affectu z intellectu p̄cedere. vt vel saltē ad modicā mētis ebrietatē valeā celestē dulcedinē cōtēplādo degustare. Jam em̄ dudū in speculatione

mentē exercitaui. z heu adhuc nunq̄ vt ti/
meo vel modicā stillā illi⁹ celestⁱ dulcedinis
sensi. Multa de sctōr vita z ꝓuersatiōe le/
gi. multa de natura. de opatōibꝫ z ordinib⁹
angelor. nōnulla etiaꝫ legi de inestimabili
diuinitatis vnitate. de incōprehēsibili diui
nitatis trinitate. plura de btōr oīm ineſti/
mabili felicitate. Et qñ ꝑdictis toto studio
mentē occupaui. heu adhuc ieiuna z fame/
lica ꝑmāsi. z semp cū beato Augustino cla/
maui. Fac me clemētissime pr̄ gustare p af
fectū qđ sentio p intellectū. z tñ nō ꝓfeci.
Sepi⁹ etiā longo studio fatigata. et mihi/
metipi irata. clamaui cū ꝓphera. expectādo
micas q̄ cadūt de mensa dñor in aula celi/
ca. Usq̄quo dñe oblinisceris me in finē. vs/
q̄quo auertis faciē tuā a me. Quia z si me
indignā ad manducandū filior panē iudi/
caui. māducare saltē micas minutissimas
decidētes cū magno desiderio expectaui.
sed heu vt frequēti⁹ aperto ore inhians in
vacuū laborauī. Homo ¶ O aīa ꝑdi/
cta que lamētabiliē es ꝯquesta accidunt ex
duplici causa. Aliqñ ex valde pia z salutife
ra diuīe bonitatis dispensatiōe. Vñ Gregⁱ.
in moral⁹. Differre solet pr̄ pius voces pe/
tentiū ad temp⁹ vt desideria crescant. et eo
magⁱ exaudiant⁹ ad meritū. quo citi⁹ nō ex/
audiunt⁹ ad votū. Idē in omelia. Sancta
desideria ex dilatiōe crescūt si aūt ex dilati
one deficiūt. desideria nō fuerūt. Deus em̄
tingit vt b̄ qđ libentissime tribuit ꝓtrahit.
vt discas magna multū z ardent⁹ desidera
re. z adepta sollicit⁹ cū gr̄arū actiōe ꝓserua
re. Aliqñ etiā beneficiū ꝓtrahit ex postulā
tis inordinata dispositiōe. Bernard⁹. Er/
rat oīno si q̄s illā celestē dulcedinē huic ci/
neri. diuinū illud balsamuꝫ huic venenoso
gaudio. charismata illa spūssancti hui⁹ se/
culi illecebris miscerī arbitrat⁹. Sed iam o
aīa ne diuti⁹ te ꝓtrahā. nec ampli⁹ te p ex
pectationē affligā. purga intellectū a vanis
z inutilib⁹ ꝓhantasijs. a naturalib⁹ z curio/
sis rōnib⁹. ab extraneis z scientificis occupa/
tionib⁹. Purga etiā affectū a culpa. a culpe
sequela. a culpe occasiōe vl̄ causa. Erige ra
tionē. dilata z expande affectionē. intra in
gaudiū dñi. qđ nec ocul⁹ in hac vita ꝓfecte
vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis
ascendit. Exardesce igit̄ o aīa amore z de
siderio supne vite sctōrū. vbi est actio nō o/
perosa. reqes nō desidiosa. vbi vita sine de
fectione. laus diuia sine cessatiōe. Hec Au
g⁹. Bernard⁹. Gaude igit̄ z exulta. ac mer/
cedē laboris tui cōsidera. q̄ reuera ē tā mul
ta q̄ nō pōt nūerari. tā magna q̄ nō pt men
surari. tā p̄ciosa q̄ nō pōt estimari. tā copio
sa q̄ nō pōt termīari Aīa ¶ O bō multa
iam dixisti in genere. dic q̄so p singula ī spe
cie. qr magⁱ itelligim⁹ q̄ specialit̄ distinguū
tur q̄ generalit̄ exp̄munt Nō ¶ O aīa
q̀d dicere valeo cū futur gaudiuꝫ aspicio.
tā pene p̄ āmiratiōe deficio. qr gaudiū erit
int⁹ z extra. subt⁹ z sup̄. circū z circa. Gau/
debis igit̄ in oīb⁹. gaudebis de oīb⁹. Gau/
diū tuū vt puto ꝑfiguratū est in apocalypsi
p illā mulierē btām q̄ amicta fuit sole et lu/
na sub pedib⁹ ei⁹. z corona. xij. stellar in ca/
pite ei⁹. Mulier ista vt estimo est aīa beata
eterni regⁱ filia. spōsa z regina. Filia p natu
re creationem. spōsa p gr̄e adoptionē. regi/
na p gl̄ie collationē. Hec bñ or amicta sole
qr decorata splendore claritat⁹ deifice. co/
ronata dignitate felicitat⁹ eterne. In q̄ feli
citate ob specialē decorē sunt. xij. gaudia. p
xij. stellas figurata. p que decorat et ornat
felicitas supna. Hec gaudia debes tu o a/
nima q̄tidie deuota mēte trāscurrere. z nul
lā p̄ntis miserie z incolat⁹ ꝓsolationē q̄rere
z spe illi⁹ gaudij oēm tribulatōnē vite ꝑsen
tis patient̄ et gaudent̄ sustinere. Beda. O
aīa nō turberⁱ. si mali in b̄ mūdo florent. z
tu pateris. ipi gaudēt. tu pturbaris. Mali
heu nihil bñt ī celesti gaudio. nec cures tu
si nihil habueris in b̄ seculo. sed spe illi⁹ gau/
dij q̄ tendis. q̀cq̀d in via aduersitat⁹ occur/
rit. affect⁹ tuus gaudent̄ et patient̄ sustine/
at. Hec Beda. Bern̄. O aīa si te aliqñ dele
ctant mundana gaudia. falsa b⁹ seculi gl̄ia.
breuis z caduca potētia. illic mentē euoca.
z oīa reputabis vt stercora. Piero. Curre
igit̄ o aīa mea. nō passib⁹ corpis. sed affecti/
bus z desideri⁹. qñ nō solū angeli z beati.
sed z angelor z beator dñs z mgr̄ te expe/
ctat. Expectat te de⁹ pater tanq̄ filiā dile/
ctissimā. deus fili⁹ tanq̄ spōsaz dulcissimā.
de⁹ spūssanct⁹ tanq̄ amicā sibi gratissimā.
Expectat te de⁹ pater vt heredē vniuersor
bonor te ꝓstituat. deus fili⁹ vt te fructum
sue natiuitat⁹ z p̄cii sui p̄cio sissimi sangui/
nis deo p̄ri offerat. deus spūssanct⁹ vt sue
eterne beatitudinis z dulcedinis partici/
pem te faciat Expectat te illa btissima oīm

celestiū spirituū eterni regis familia. vt tē in
suū collegiū suscipiat. Tu g ipoz societatē
sup oia desidera. cū magna verecūdia illuc
venires si eā in hac lachrymarū valle non
amasses. Quotiens g teyana buī secli de-
lectat ambitio. qtiens videris in hoc mūdo
aliquē glorioſuz. statim ad celū mēte trās-
gredere. z esse incipe qđ futura es. Reuera
estimo o ania si hec celestia gaudia iugiter
in mēte teneres. de ß exilio quoddā subur-
biū celestis regni ꝓstrueres. in q illā eternaz
dulcedinē qtidie spūaliter plibando degu
stares. Quia cū aliqđ eternuz mente capi-
mus. iā nō in hoc mūdo. sed in celo habita
mus. Aug⁹. Tanta est o aīma vis tue dile-
ctionis. q ibi ver⁹ habitas vbi p ꝓtempla
tionē amas. q̄z vbi p essentiā aīas. Bern⁹.
Hoc est charissima ania regnū dei. qđ ītra
nos est. quod heu miserabilit negligimus.
cū foris ad inania z vana fusi sum⁹. Greg⁹.
Fusi sum⁹ foras. de regno dei qđ ītra nos
est nihil curātes. foris q̄rim⁹ ꝓsolatiōz de re
bꝰ vanis et insanijs falsi. ita q iā religiōis
antique deuotionez amisimus. adeo q nec
speciē ipius retinem⁹. Tu ergo o ania eter
ni regis filia. audi mente deuota. et inclina
aurē tuā ad sctā et salutifera cōsilia. vide p
ꝓtemplationē celestis regni ꝓsolationem.
obliuiscere p ꝓtemptū z detestationē popu
lū tuū. z domū pris tui. hoc est mundū. dia
bolum. teipam. z oēm vanā ambitionē. Ui
de igit z deuota mente ptracta. qualiter illi
diuini z celestes spūs. q pñtis vite z miserie
periculū euaserūt. q̄uis ab illi⁹ eterni solis
splendore se nunq̄z possint auertere. aliqñ
tñ radiū sue ꝓtemplatiōis ꝓuertūt ad infe-
rioza. aliqñ ad superioza. aliqñ ad interioza.
aliqñ ad exterioza. Cōuertūt inquā ad in-
ferioza. z gaudēt ex triplici causa. Primo q
tā impios. horribiles z crudeles hostes p
diuinā potentiā supauerunt. Scōo q om
nes defectus z petā. vel p diuinā sapientiā
vitauerūt. vel iam duduz cōmissa correxe-
runt. Tercio q tā lamētabiles z intermi-
biles cruciat⁹ eternos p diuinā clementiā
euaserunt. O ania q̄nto putas gaudēt qti-
die gaudio. qñ tot vident a carne z mūdo z
diabolo superari. tot tam diuersis peccatis de
quib⁹ nunq̄z merent venīā inq̄rari. tot eter
naliter sine fine dānari. Reuera tūc puto q
de morte trāsisse ad vitā. vite duplicat gau
dium. O dñe de⁹ si nūc tā graue periculuz
est in bello. quantū tūc erit gaudiuz de tri-
umpho. cū post deuictū triūphatūq; mun
dū. submerso impio pharaōe et exercitu ei⁹
in mari rubro tenēt oēs electi tympanū. cū
maria psallētes z cantātes. laudātes z bene
dicētes dñm vna voce dicētes. Cantemus
dño. glorioſe enī zc. Tunc ꝓstituēt duo che
rubin. ß est duo chori electorū. sez innocen
tes z penitētes. clamātes alter ad alterum.
Sanct⁹ sctūs sctūs dñs de⁹ sabaoth. San
ct⁹ sctūs sctūs dñs de⁹ pz. q nos a mūdo. a carne z diabo
lo tam potenī liberauit. Sanct⁹ deus fili
us q nos a pena z a culpa tā sapienī iustifi
cauit. Sanct⁹ de⁹ spūssctūs. q nos tam cle
menter ab eternis tormētis pseruauit. Ple
na est oīa terra gl̄ia eius. q nos de mundi
miseria ad celest regni gaudia euocauit.
O ania qual tibi erit dies illa. cū ad hāc fe
licem choreā fueris assumpta z cū oīm tor
mentū tibi si pie viveris. si patienī sustinue
ris. ꝓuertet in eternū iubilū. Tūc de oīm-
bus his laudabis dñm deū tuū labijs ex-
ultatiōis. dicēs. Miscōias dñi inetern⁹
cantabo. Quo cantico ſm Aug⁹. in li. de ci-
ui. dei. qđ cantat in laudē gl̄ie christi. cuius
sanguine liberati sum⁹. nihil erit iocundi⁹
illi ciuitati z nihil dulci⁹. Tu g cū tentatio-
nib⁹ pbaris. cū psecutiōib⁹ impugnaris. cū
q in ß seculo varijs tribulatiōib⁹ infestaris.
tunc mēte in celū euola. et cogita q ß nō est
aliud nisi eterni gaudij materia. Et tūc ſm
Grego. cōsideratio pmij minuit vim flagel
li. Grego. Si ꝓsiderem⁹ que z q̄nta sunt q
nobis ꝓmittunt in celis. vilescūt anīo oia
q̄ sunt in terris z revera nō tm bona q dele-
ctabiliter possidem⁹. verūetiā mala q lamē
tabiliter sustinem⁹. Bern⁹. Non sunt cōdi-
gne passiones hui⁹ tpis ad ꝓteritaz culpam
que dimittit. ad ꝓsentē gratiā que imittit. z
ad futurā gloriā que ꝓmittit. Quā ru tunc
o ania cū gaudio possidebis q̄ pfecte itel-
liges q in mūdo cuz tanto piculo q plerisq;
opprimunt vicisti. q demonis fallaces astu
tus et nos q̄b⁹ innūerabiles affligunt cuasi-
sti. ¶ Ania ¶ O homo q̄z sana et salutifera
est hec tua ꝓsolatio. qz cū hec q̄ apposuisti ad-
uerto. consolationē et spe nō modicā reci-
pio. Sed o dñe deus. qđ putas tunc erit.
cū hoc qđ modo spero veracit possidebo
¶ Homo ¶ O ania modica sunt hec q̄ au
disti. imo cōparatiue q̄si nulla sunt q̄ mer-

te pcepisti. sed parūp oculos mentales eri/ ge. z quāta sint gaudia que de his pcipias. q̄ iuxta te sunt deuota mēte frequēti⁹ vol/ ue z reuolue. Attende igit z ꝯsidera locum specioſum. quē tibi diuia ſapientia edifica/ uit. Attende z victū delicioſum. ornatū cu/ rioſum. theſaurū p̄cioſum. quez tibi eterna potētia ꝯgregauit. Attende etiā collegiuz famoſum. cū quo de diuia clemētia mens tua eternalit exultabit. ¶ O aīa attende q̄ gloriosa q̄ famoſa q̄ gaudioſa ē iſta do/ mus dei. ciuitas celeſtiſ. manſio ſecura. pa/ tria cōtinens totū qđ delectat. Bernard⁹. Attende q̄ clara q̄ lumioſa q̄ ſplendida ē ciuitas que nō indiget ſole neq; luna vt lu/ ceant in ea. ſed ipſe dñs ſol iuſticie. candor lucis eterne. lux ei⁹ eſt. z lucerna ei⁹ agnus. O aīa attende q̄ alta z q̄ ſpacioſa q̄ pul/ chra z ſpecioſa q̄ decora z famoſa eſt ciui/ tas illa. quā ornat p ſeipam trinitas beatiſ/ ſima. O q̄ glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. O iſrael q̄ magna ē dom⁹ dei. et ingēs locus poſſeſſiōis ei⁹. O aīa illic ꝯtempla/ re tabernacula patriarchaꝝ z pphetaꝝ. ha/ bitacula apl'oꝝ z martyrū. cenacula cōfeſſo rum z virginū. palaciū celeſtiuz ſpirituum. thronū illū beatiſſime trinitatiſ ſpecioſiſſi/ mū. O aīa hic licet ſis corpe. illic eſto men te. O aīa trāſuola omia. ſcrutare oīa. viſi/ ta omia. ingredere cuncta p ordinez oſtia. quouſq; gueniaſ ad ſummi regis palacia. ibi ſit mens. z hic erit reḡes. Aug⁹. O aīa in illa ſcta ciuitate libent ſtudeas morari. li benter cōuerſari. qz ibi eſt vita ſine morte. iuuentus ſine ſenectute. lux ſine tenebris. pax impturbabilis. Sedebit em̄ popul⁹ meus in tabernaculo fiducie z in reḡe opu lenta dicit dñs. ¶ Scdo attende victū de/ licioſum. ornatū curioſuz. z theſaurū p̄cio/ ſum. Et q̄s erit ibi nr̄ cibus. niſi ille agnus beatiſſim⁹. ille mūdus z imaculatus ieſus. dei p̄zis z marie ꝑginis filiꝰ. de quo ſanctꝰ ſpiritib⁹ miniſtrabunt ad oēm ſufficientiā fercula nobiliſſima. Nobilia quidē de ipſo candidiſſima būanitate. ſed nobiliſſima de ipius ſupbeatiſſima diuinitate. Tūc enim egrediet ad p̄libandū humanitatez. et pa/ ſcua inueniet ad omnē ſufficientiā z ſatieta tem. O q̄ beati ſunt q̄ ad cenā nuptiarum agni vocati ſunt. Ibi etiā beata vita in ſuo fonte bibit. Vñ huic humane vite aliqñ a/ liqđ aſpergit vnde in tentatiōib⁹ fortit. iu/ ſte. tpanter z prudent viuat. Ibi ſemp ad/ erit ſitis atq; ſatietas. ſed miro q̄dā modo longe aberit a ſiti neceſſitas. longe a ſatieta te faſtidiū. Inebriabuntur em̄ ab vbertate dom⁹ tue. z torrente voluptatiſ tue potabis eos ſm̄ pphetā. ¶ Aia ¶ Et qñ hoc. ¶ Ho mo ¶ Eſtimo q; nō ꝑpus. niſi quādo ille de/ licioſus pincerna ſummi regis. ſplēdor pa terne glorie. candor lucis eterne. figura di/ uine ſubſtātie. ſpeculū ſine macula claritā tis deifice. in quē deſiderāt oēs illi celeſtes ſpūs pſpicere. qñ talis et tant⁹ p̄cinget ſe. z faciet illos diſcūbere. et pſonalit trāſiens miniſtrabit illis. O aīa hic deuota men/ te ptracta q̄ntū gaudiū tunc illi boni ſpūs ꝯcipiant ex tā ſtupenda dignitate miniſtrā tis. ex tā miranda charitate cuiuſlibz ſoda lis cōuiuātis. ex ſerculoꝝ delicioſa opulen tia. ex miniſtroꝝ numeroſa freq̄ntia. ex mu ſicoꝝ inſtrumentoꝝ z alioꝝ pſallentiū can tantiū z laudantiū regē glorie. deū dei filiū dulciſona reſonāt'a. In hoc celeſti magno ſtupendoq; cōuiuio audies angelos iubi/ lantes. virgines chorizātes. apl'os pſallen tes. martyres tripudiātes. ꝯfeſſores laudā tes. patriarchas z pphetas iocūdātes. om/ nes ſctōs z electos dei vnanimiter patrem z filiū et ſp̄m ſanctū collaudātes. et vna vo ce dicētes. Sanct⁹ ſctūs ſanct⁹ dñs deus ſabaoth. plena eſt oīnis terra gl'ia ei⁹. O q̄ glorioſum eſt regnū in quo cum chriſto re/ gnant oīnes ſancti. amicti ſtolis albis. ſe/ quunt agnū quocūq; ierit. O aīa quō pote rit ibi eſſe alicui⁹ boni carentia. cū tam va/ ria ſit exultandi mate[illegible]ac em̄ aperi/ entur oīnes illi theſ[illegible]ni dei. vbi ſūt oīnes diuitie. oīnes de[illegible]abſcōdite. z da/ bunt a p̄ſe eterno vnicuiq; varia et p̄cioſa munera ſm̄ ſua merita. ¶ Bz ſi adhuc nō ſufficiunt iſta. attende tercio iuxta te omne ſctōꝝ collegiuz. qō ad beatitudinis tue cu/ mulū diuia clemētia ꝯgregauit. Quia nul/ lius boni ſine ſocio iocūda eſt poſſeſſio. ſic dicit Seneca. Vide igit q̄ lingua. vt q̄s in/ tellectus cape ſufficiat illi⁹ ſupne ciuitatis q̄nta ſint gaudia. angeloꝝ chorus intereſſe cū btiſſimis ſpiritib⁹ glie ꝯditoris ſemp aſ/ ſiſtere. z ab illoꝝ beatiſſima ſocietate nūq; diſcedere. ſed ꝯtinue cū ipis z de ipoꝝ gau dio in ꝑpetuū exultare. Anſel. Ibi em̄ a ſin gulis oīnes. ibi ab oīb⁹ ſinguli cognoſcent.

Nec quenq̃ latebit. qua patria. q̃ gẽte. qua stirpe. q̃s ꝺditus sit. Ibi em̃ erit tam beata ꝛ pfecta charitas iustoꝝ. q̃ vnusq̃sq̃ intantũ diliget ꝓximũ suũ quãtũ seipm. Ex q̃ illud iestimabile sequet bonũ. q̃ ita vnusq̃sq̃ de alteri⁹ bono vel gaudio gaudebit. sic de merito ꝓprio. Proinde cũ inenarrabilis sit numer⁹ electoꝝ. q̃s putas narrare sufficiat gaudiũ beatoꝝ. Hec gaudia Hieronymus in fine epl̃e ad eustochiuꝫ describens ait. Egredere q̃so o ania paulisp de papilione corpis. vt in ostio stans videas dei gloriã ꝓtrãsire. ꝛ pñtis laboꝝ ante oc̃los pinge mercedẽ. Qualis tibi erit dies illa. cum maria mr̃ dñi tibi occurret chorꝛis comitata ꝟgineis. cũ ꝛ ipe spõsus tibi cũ oĩb⁹ sanctis occurret dicẽs. Surge veni ꝓpera amica mea. formosa mea. colũba mea. iã hyems trãsiit. imber abiit ꝛ recessit. Tũc angli am mirabunt de tua gl̃ia dicẽtes. Que est ista q̃ ascendit de deserto. delicijs affluens. innixa sup dilectũ suũ. videbũt te filie syon ꝛ laudabũt. Tunc illa centũ q̃draginta q̃ttuor milia in ꝺspectu throni ꝛ seniorꝫ tenebũt citharas. ꝛ cantabũt cãticũ nouũ. Tũc secura in amplex⁹ sponsi euolabis cũ iubilo dicens. Inueni quẽ diligit ania mea. tenui eũ nec dimittã. Hec Hiero. Tunc filij septẽ illi⁹ magni Job. q̃ est magn⁹ sup oẽs q̃ morant in illa beata orientaliũ regione. faciẽt cõuiuia singuli in die suo. ꝛ inuitabũt sorores suã. te ꝺsortẽ suã. Et dicẽt tibi singuli. Bibe nunc. ꝛ accumbe cũ iocunditate. qz inueniſti gr̃am coraꝫ summo ꝓncipe. Et tu respõdebis cũ gaudio dicẽs. Bibã ꝛ hilari or fiam. qz magnificata est bodie ania mea p̃ oĩb⁹ diebꝫ vite mee. O vere laudita magnificentia. o leta ꝛ iocũda excellẽtia. qual⁹ nunq̃ in h̃ seculo est audita. Puto q̃ omis hui⁹ mũdi pompa in cõpatiõe illi⁹ esset vix modica gutta. ¶ Ania ¶ O homo iã diu tacui. iã satis silui. qz que ꝓposuisti cũ delectatione ꝛ ãmiratione nimia audiui. ne queso ꝑcrastines. q̃n speciali⁹ et pfecti⁹ mihi aliq̃ de hoc celestiũ spirituuꝫ cõuiuio exponas. qz iam pri⁹ aliq̃d de hoc tetigisti. sed nimis cito ꝓtrãsisti. ¶ Hõ ¶ O ania mallẽ itez q̃ petis sub silẽtio ꝓtrãsire. q̃q̃ vel modicũ de hoc celesti secreto mysterio ore polluto proferre. vel etiã mẽte cõcipe. qz q̃ adhuc mundialibꝫ ꝛ supuacuis rebꝫ beu. sepi⁹ implicor q̃ adhuc beu beu silicꝫ porcorũ cũ ceteris mũdanis pascor. de tã familiaribꝫ ꝺluinoꝝ spirituũ opatiõibꝫ loq̃ erubesco nimium et cõfundor. Quia tñ pũs votis tuis ꝓtraire nõ valeo. ꝓponã breuit̃ qꝺ aliq̃n spũ instigãte licet indign⁹ mẽte ꝓtracto. Quis em̃ i illa celesti aula. vbi plenitudo omis boni in oĩb⁹ illis pfecta est. q̃uis ibi pro differẽtia meritoꝝ quedaꝫ data sint excellent. nihil tñ ibi ex inestimabilis diuĩe pietat̃ immẽsitate em̃ Grego. possidet singularit̃. Omnia em̃ sunt oĩb⁹ cõmunia. ꝓpter eũ qui oĩb⁹ est oĩa. Ibi em̃ virgo gaudebit de sctẽ viduitatis merito. ibi vidua exultabit de caste ꝟginitatis ꝓuilegio. ibi cõfessor de martyris iocundabit̃ triũpho. ibi martyr tripudiabit de ꝓfessoꝝ brauio. ibi ꝓphera laudabit de pr̃iarcharũ pia cõuersatione. ibi patriarcha exultabit de ꝓpheraꝝ fide ꝛ speculatiõe. ibi apli ꝛ angeli gaudebũt de merito omniũ inferioꝝ. ibi oĩes inferiores letabunt̃ de gl̃ia et corona supioꝝ. Et illius em̃ sctẽ ꝛ pfecte charitatis vinculo firmet. vt vnusq̃sq̃ habitur⁹ sit in alio. quod nõ habet in merito ꝓprio. ¶ Ania ¶ O homo nec ad huc ista sufficiũt mentẽ meã quietare. vnde q̃so ne ꝓtrãseas mihi aliq̃ de dicto re. conuiuio sigillatim ꝛ distincte explicare. ¶ Homo ¶ O aĩa nosti q̃ balbutiẽdo vt possumus excelsa dei resonam⁹. Hec mirũ. qz cũ simus min⁹ idonei ad intelligẽduꝫ quo possum⁹ esse sufficiẽtes ad loquẽdũ. cũ illa que lippiẽtibꝫ oculis ꝓtemplamur. veriꝫ sint q̃q̃ intelligant̃. ꝛ veri⁹ intelligant̃ q̃q̃ exp̃mant̃ vocibꝫ. Ne te tñ diuti⁹ ꝓtrabaꝫ. audi q̃d imaginat̃ intellect⁹. licet adhuc modicũ deguſtet affect⁹. Puto q̃ illi septẽ filij de q̃bus supra memorauim⁹ sunt oẽs sci ꝛ electi dei spũs altissimi patris heredes et filij. Hi cõuiuia vnusq̃sq̃ in die suo faciũt. qui seinuicẽ celestibꝫ gaudijs pascunt. In q̃ de meritis suis singuli iuxta data⁹ sibi gl̃iam fercl̃a deliciosissima ꝓpinãt. Primo igit̃ die ꝓmogenit⁹. h̃ est ille celestiũ angeloꝝ numerus. q̃ nõ imerito noie ꝓmogeniti censent̃. qz priores sunt creatiõe ꝛ quersatiõe ad deum. a q̃ nunq̃ recesserũt ꝑ pctm̃. sed sp̃ simili charitate summo pri adheserũt. ꝛ illaꝫ hereditatẽ btãm celest̃ regni ꝓres oĩb⁹ felicit̃ possederũt. Isti tibi o aĩa in suo pulmonio. diuersa fercula deliciosa ꝛ preciosa ꝓpinãt. cũ vnusq̃sq̃ ordo de eo qꝺ excellẽti⁹ recepit in munere gaudia specialia adminis-

strat. Jam cogita o aīa q̄le tibi ferculū p/
pinat illi summi spūs seraphici ordinis. q̄
adeo vicini illi eterno p̄i sunt q̄ inter ipos
z hunc nulli alij spūs intersint q̄ ipm ime/
diati⁹ ꝺtemplent. z suis bonis eternis pfe/
ctius pfruant. Quale putas hi pinat gau/
diū de nature nobilitate. q̄le de ꝺtemplati
onis claritate. q̄le de dilectiōis sinceritate.
Hi ergo. ℞ est illi q̄ seraphin noīant. istud
cōuiuiū ornat ardore diuīe caritatis. che/
rubin splendore ecne claritat. throni eḡa
te diuine maiestat. Hoc etiā cōuiuiū glori
ficant dñatiōes. de dñandi sup alios excel
lentia. pncipatus de p̄cipiendi inferioribꝫ
magnificentia. ptātes de auctoritate mali/
gnos spūs coercēdi. Hoc etiā cōuiuiū ho/
norificat ꝓtures de ptāte miracula faciēdi.
archangeli de dignitate supiora nūciandi.
angeli de agilitate minora diuīe scie secre/
ta reuelādi. Ecce vides q̄liter singuli men
tes beatoꝝ celestibꝫ gaudijs pascūt. de bis
q̄ ab illa supcelesti aula speciali⁹ in munere
receperūt. Hec est mirāduz q̄ hec p̄dicta et
multa alia nob adhuc occultiora illi spirit⁹
in nostrū gaudiū nobis ꝓpinat. q̄ tā fidelit
tā dulciter tamq̄ amicabilit in hac lachry
marū valle nos custodiūt. z nos ad illā ex/
terne beatitudinis patriā pducere tot⁹ vi/
rib⁹ ꝺcupiscūt. Berñ. O si q̄s cognosceret
quēadmodū p̄uenīūt p̄ncipes cōiūcti psal/
lentibꝫ in medio iuuenculaꝝ timpanistria
rū. videret itaq̄ q̄ cura. quo ve tripudio in/
terſunt cantātibꝫ. assunt orātibꝫ. insūt medi
tātibꝫ. supsunt q̄escētibꝫ. p̄sunt pcurantibꝫ.
O aīa ieiuna z famelica. si vel vnā micam
q̄ cadit de mēsa dñoꝝ in ℞ cōuiuio. aperto
ment⁹ ore sumpsisses. puto q̄ hāc pegrina/
tionē ex tunc impatient tolerares. Puto si
vnā guttaz de vino potus ei⁹ degustasses.
oēm hui⁹ secli dulcedinē fastidires. Greg⁹.
in mora. Si cor semel in celestibꝫ. p degu/
stationez subaudi figit. q̄ abiecta sint mox
cernit que ꝓpus alta videbant. O aīa mea
dilecta. de cuiuio p̄ziarcharū. ꝓphetaꝝ. apo
stoloꝝ. martyrū. ꝓfessoꝝ. ꝓginum. q̄ p alios
set filios nō imerito p̄figurant. q̄d dicam.
Unusq̄sq̄ em hoꝝ tot in cuiuio suo propo
net fercula. q̄t habuit in hac vita virtutum
opa. Et q̄s enarrare sufficiat q̄ntū gaudiū
q̄libet aīa suscipiat de sctoꝝ p̄ziarcharuz
humilitate pfectissima. de ꝓphetaꝝ credulita
te certissima. de apl̄oꝝ charitate ardentissi
ma. de martyrū stabilitate z patiētia. de cō/
fessoꝝ pietate z clemētia. de ꝓginū castita/
te z ꝓtinentia. Reuera vox z lingua deficit.
q̄ intellect⁹ cape nō sufficit. q̄ntū sit gaudi
um angeloꝝ choris interesse. cū btissimis
spiritib⁹ gl̄ie ꝺditoris assistere. p̄sentez dei
vultū cernere. incircūscriptū lumē videre.
nullo metu mortis affici. de incorruptiōis
perpetue munere letari. O q̄ felix tibi erit
hec dies. cū fueris ad hereditatē patrū tuo
rū reuersa. z q̄n ab bis oīib⁹ cū inestimabi
li gaudio fuer⁹ assumpta. z ad thalamū sū/
mi regis feliciter introducta. Jā nunc exp/
giscere o aīa mea. z cū illa famosa regina sa
ba. cū aromatib⁹ virtutū. cū thesauꝝ bono
rū operū. cū magno apparatu celestiū desi/
deriorū. ascende in illā hierusalē supnam. z
ꝺtemplare diligent singula. z vide q̄ ꝓvitas
vincit famā. gl̄ia exuperat omnē loquelā. si
forte posses ex admiratiōis magnitudine
extra humanū spm̄ rapi. z miro quodā mo
do in diuinū spiritū trāsformari. vt dicere
incipes cuz petro in magno cordis iubilo.
Dñe bonū est nos hic esse. hic p̄. hic soror.
hic frater. hic patria. O dñe ꝑmitte nos ℞
esse z ab hinc nunq̄ discedere. Amb. Fugi
amus o aīa in patriā verissimā. qz illic est
patria ad quaz cōditi sum⁹. p̄a quo creati
sumus. ibi est hierusalē ciuitas supna. q̄ est
mater nr̄a. Anselm⁹. O aīa tant⁹ debz eē
in hac vita mortali amor z desiderio pue/
niendi ad illud ad qō facta es. z dolor quia
nōdū ibi es. z timor ne forte nō p̄enias vt
nullā leticiaz sentire debeas. nisi de bis q̄
tibi aut auxiliū aut spem ꝺferunt p̄enien
di. ¶ Aīa ¶ O homo dū hec aliqñ cogito
dū hec tacita mente mecū ptracto. quid est
qō tunc interluceat mihi. z pcutit cor meum
sine lesione. z inhorresco z ardesco. Augus.
Intromittor aliqñ mētalit in affectū mul/
tū inusitatū. nescio quā dulcedinē. que si p/
ficeret in me. nescio q̄d erit qō vita ista non
erit. sed recidiuo onerosis ponderib⁹. et re/
sorbeor solit⁹ curis. hic esse valeo nec volo.
illic eē volo nec valeo. miser vtrobiq̄. Hec
Aug⁹. in li. cōfes. xj. ¶ Dō ¶ O aīa puto q̄
hec celestia sine p̄libatiōe dulcedinis non
possunt a digne dispositꝫ cogitari. Sz ne/
scio q̄d tunc erit cū pfecte in re sine enigma
te poterūt degustari. Uñ nō est mirandus
si p̄libatio taliū tibi incutit hui⁹ exilij tedi
um qz nihil est magꝫ amaꝝ q̄ post q̄ aīa cōsue/

nit taliū ꝓgustatiõe ꝫsolari. si rursum incẽ/perit mũdialiby ꝛ trãsitoꝛiꝭ iplicari. Hinc est q aia laboꝛat. luctat et anxiat. illic sp esse cupit. nec sufficit. hic eẽ cõpellitur. sed illic post ℟ qõ ꝓgustatũ est ascendere conat. Jã em̃ gustato spũ desipit oĩs caro. ¶ Vidisti gaudium beatoꝛum de his que sunt infra te. ꝛ de his que sunt iuxta te. Vide modo si potes quale gaudium futuruꝫ sit de his que s' ntra te. Hõ em̃ remunerabit in co' mente. ꝛ istoꝝ eterna ꝛ insepabili v Coꝛpus em̃ nr̃m ex q̃ttuoꝛ elemẽtis cit cõpositũ. vnde q̃ttuoꝛ dotiby erit remunerãdũ. Terra tũc habebit eternã immoꝛtalitatẽ. aq̃ oĩmodã ipassibilitatez. aer maxĩmã agilitatẽ. ꝛ ignis splẽdidissimã claritatẽ. Tũc fulgebũt iusti sicut sol. et tanq̃ scintille i arundineto discurrẽt. Absterget em̃ deꝰ oẽm lachꝛymã ab oculis sctoꝝ. ꝛ iã nõ erit amplꝰ neq̃ luctꝰ neq̃ clamoꝛ. neq̃ doloꝛ. sed sempiterna paꝛ ꝛ leticia. In sempiterna patria coꝛda btoꝝ sibĩ̃nuicẽ in claritate lucẽt. ꝛ puritate trãslucent. ibi vniuscuiusq̃ vultꝰ aspicit ꝛ ꝫscia penetratur. ibi vniuscuiusq̃ mentẽ ab alteriꝰ oculis coꝛpulentia nõ abscõdit. Etiã moꝛ vbicũq̃ voluerit animꝰ statim aderit coꝛpꝰ. Augꝰ. Sicut em̃ tũc animꝰ pfectissime obedit creatoꝛi. ita coꝛpꝰ promptissime obtẽperabit suo motoꝛi. Tam potentẽ tũc faciet deꝰ aniam vt ex eiꝰ beatitudine plenissima redũdabit in coꝛpꝰ. ex q̃ redundãtia habebit vigoꝛez impassibilitatẽ. splendoꝛẽ claritatẽ. aptitudinẽ subtilitatẽ. promptitudinẽ agilitatis. Jbi erunt oĩes sensus in actiby suis. Jbi em̃ oculus videbit decoꝛẽ speciosissimuz. gustꝰ sentiet saporẽ dulcissimũ. olfactꝰ odoꝛabit odoꝛẽ suauissimũ. tactꝰ amplexabit obiectũ deliciosissimuz. auditꝰ immutabit p sonũ iocundissimũ. Jbi em̃ cũ mens i exultatiõnẽ rapit. lingua in canticum laudis eleuat. ¶ Ania ¶ O hõ audiui iã dudũ mirabilia. ꝛ cũ vera sint hec oĩa. q̃d aliud est hec pñs vita nisi quedã moꝛtis vmbra.

Hõ ¶ O aĩa bene dixisti. qꝛ tpal' vita eterne vite cõparata. moꝛs ẽ portꝰ dicẽda q̃s vita. Jpe em̃ q̃tidianꝰ defectꝰ coꝛruptiõis q̃d est aliud q̃s quedã plixitas moꝛtis. Ergo sci viri qꝛ buꝰ vite bꝛeuitatẽ indesinent aspiciunt. q̃si q̃tidie moꝛiẽtes viuũt. ꝛ iõ se nõ mã suꝛos solliciꝰ ꝓparãt. qꝛ hec oĩa nihil esse ex fine semꝑ pensant. Sed carnales mentes ideo pñtia diligunt. qꝛ vita carnis q̃s fugitiua sit mĩme ꝑpendũt. Hã si velocitatem trãsitꝰ eius aspicerẽt. bãc etiã pspeꝛas minime amarẽt. Dec Ꝛego. Augꝰ. Recedat q̃ o aĩa amoꝛ vite pñtis. ꝛ accedat ardoꝛ vite aduenientis. vbi nulla aduersitas turbat. nulla necessitas angustat. nulla molestia inq̃etat. sed pennis leticia regnat. ꝛ cõsidera q̃nta sit felicitas futura. vbi nullum erit malũ. nullũ latebit bonũ. vacabitur deo laudibꝫ. q̃ erit oĩia in oĩb. Jbi em̃ nulla desidia cessabit. nulla indigentia laboꝛabit. ibi esse nr̃m nõ habebit moꝛtẽ. nosse nostꝝ nõ habebit eꝛꝛoꝛẽ. amare nr̃m nõ habebit offensionẽ. Jbi aberit oĩs tarditas. oĩs coꝛruptio. oĩs deforꝫitas. oĩs ifirmitas. Jbi celũ nouũ ꝛ terra noua. Jbi sil'es erimꝰ angelis dei. ꝛ si nõ etate. certe tñ felicitate. Augusti. O ania mea illã vitã amplecti debueras. vbi vita sine moꝛte. iuuẽtus sine senectute. gaudiuꝫ sine tristicia. paꝛ sine discoꝛdia. volũtas sine iniuria. lux sine tenebꝛis. regnũ expers cõmutatiõis. Scõo ꝫsidera quantũ gaudeat animꝰ cũ resumpserit taleꝫ coꝛpꝰ q̃le iã audisti. nõ tale q̃le cũ ingenti doloꝛe sustinuisti. ꝛ cũ magno certamine deuicisti. de q̃ sepi tibimet impatiẽs patiẽs et iraſcens clemẽt dixisti. Quis liberabit me de coꝛpe moꝛtis huiꝰ. Non certe tale. sed iã pfecte obediens ꝛ spũale. Tale inquã tale q̃d tibi erit in ꝛtẽplatiõis solaciũ. ꝛ ceꝛne felicitatis augmentũ. ¶ Ania ¶ Mirari sup oĩby his nõ sufficio. ꝛ p magnitudĩe admiratiõis in inq̃sitõe deficio. Unũ tñ scire desidero q̃liter mens q̃ in pñti vita a dei cõtemplatiõe p coꝛpꝰ depmit. illic p ipm in cõtemplatiõe adiuuet. ¶ Hõ ¶ O ania scrupulosa est hec q̃stio. sed qꝛ magis est curiosa q̃s deuota. bꝛeuis erit rñsio. Ania em̃ tunc ꝛtute diuina aliũ habebit modũ intelligẽdi q̃s in via. Hec est mirãdũ si p loco ꝛ tempoꝛe mutat oꝛdinẽ ꝛ modũ agendi creatuꝛe. q̃ est fabꝛicatoꝛ ꝛ auctoꝛ vniuersal' naturę. In reby em̃ mutabiliby tota rõ facti est potentia facientis. Certũ est q ipa aĩa nũq̃ resumptionẽ coꝛpis appeteret. si resumptionẽ etiã q̃ntũcũq̃ gl'iosum diuinã ꝛtẽplationẽ impediret. Hã ꝑm Augustini sñiam et doctrinã. ipe anie sctẽ desideꝛãt coꝛpis resumptionẽ. ꝛ expectãt iteratã vnionez ipius. q̃a ipaz sine eo nõ põt consummari felicitas. nec satiari iocũditas. Adeo em̃ vehemẽter

ania corpus desiderat. q etiã aliq̃liter eius ꝓtẽplationẽ impedit et retardat. Bernar. O misera caro fetida z feda vnde tibi hec gl'ia q̃ anie sctẽ q̃s de⁹ insigniuit sua imagine, ꝓprio redemit sanguĩe. te desiderãt. te expectant. z ipaꝫ sine te nõ põt ꝓsummari felicitas. nec satiari iocũditas. Aug⁹. Cũ aia ℞ corp⁹ nõ aniale iã sed spũale recepit. pfectũ habebit sue nature modum. obediẽs z imperãs. viuificata z viuificãs. Tũc ineffabili felicitate fiet. vt sit ei gl'ie q̃d fuit sarcine. O aia cogita q̃lis tibi tũc erit gl'ia. cum induta fuerꝫ illa stola noua z splendida. ornata oi lapide p̃cioso. i. corpe gl'ificato. In q̃ tot fulgebunt gẽme p̃ciosissime q̃t sũt virtutes in mẽte. Tũc vt puto cantabis cũ iubilo canticũ nouuz dño dicens. Gaudens gaudebo in dño. q̃z induit me vestimento salutis. z indumẽto leticie circũdedit me. z tanq̃ sponsam decorauit me corona. Adhuc vide tercio z diligent' ꝓsidera si tantuz gaudiũ habitura sis q̃si de alieno. q̃d hauries de ꝓprio. Quis em enarrare sufficeret quantũ gaudiũ. q̃z stupendã gl'iam. q̃z incõprehensibilẽ laudẽ z magnificentiã habitura sis a trinitate btissima. a sctoꝝ oim societate felicissima. p eo q̃ corpus tuũ ꝓpriũ tã viriliter p clipeũ castitatꝫ z ptinẽtie supasti. p eo q̃ mundũ tã potent' p gladiũ pauptatꝫ z indigentie debellasti. p eo q̃ diabolũ pessimũ tã forziter p hastã hũilitatis z obedientie effugasti. p eo q̃ oib⁹ cogitatiõib⁹. omnib⁹ affectiõib⁹. singul' inordinatis motib⁹ tã virilit' restitisti. Aduerte si potes quantã laudẽ habitura sis ab his q̃s ꝓbo z exẽplo ad meliora ꝓuocasti. Et q̃d plura. p singul' cogitatiõib⁹. locutiõib⁹. actiõib⁹ virtuosis. specialẽ z eternalẽ laudem suscipies. Et id q̃d tibi in te defuerit. illa celestꝫ z diuina beatoruz societas charitate mutua adimplebit. Quia vnusq̃sq̃ habebit ibi in proximo q̃d sibi deficit in merito ꝓprio. O aĩma bene cogita. hec mente ptracta. cũ tibi pie viuenti premit corp⁹. cũ fremit mũdus. cũ insidiat diabolus ad hec recurre. his mentẽ delini z leue tribulatiõis nr̃e. supra modũ z i sublimitate eternũ gl'e pond⁹ in nob⁹ opat̃. Sz q̃z reuera id solũ z vez gaudiũ ẽ q̃d ñ de creatura sz de creatore cõcipit. cui ois cõpata aliũde iocũditas meroz ẽ. ois suauitas dolor ẽ. z postremo oĩe q̃d delectari p̃t molestũ ẽ. ℣m Berñ. Igit̃ ꝓsulo o aia q̃ iã p ꝓmissa tã q̃z excitata. disposita et inuitata ad auctorẽ tuũ te ꝓuertas. z q̃ntũ gaudiũ ab eo illi beati spũs recipiãt diligent' ꝓsideres z aduertas. q̃z oĩe gaudiũ ꝓposituz vel est accidentale. et ob hoc nõ satiat sed excitat. vt est illud q̃d beati spũs de his q̃ infra vel iuxta ipos sunt accipiũt. vel est ꝓsubstãtiale. z ob ℞ non sufficit z afficit. vt est illud q̃d de his que intra ipos sunt cõcipiunt. Hoc vero gaudiũ q̃d de supioribꝫ hauriũt soluz substantiale vocat. q̃z p hoc solũ affect⁹ rõnalis creature satiat'. Hugo de sctõ victore. O mis iocũditas. o mis suauitas. o mis dulcedo rez creatarũ afficere cor hũanum põt. satiare nõ põt. ¶ Dania ¶ Dic q̃so o homo q̃le z quãtũ sit istud gaudiũ. q̃z hoc solum desidero. hoc est q̃d p oĩb⁹ cõcupisco q̃z scio q̃ hec omnia etiã si habent' sine illo nõ solũ nõ sufficiũt. sed etiã aniam iciunaz. famelicã z miserã derelinquũt. ¶ Domo ¶ Dia tu quer̃ quale z quãtũ sit istud gaudium. Interroga. i oĩa intima mea. z mihi narrare nõ sufficiũt. Ansel. Si ei singula que p̃dicta sunt z bona sunt z iocũda. cogita mente q̃ntũ sit illud bonum delectabile q̃d ꝓtinet iocunditatẽ oĩm bonoꝝ in se. nõ qualẽ in reb⁹ creatis expti sum⁹. sed tm̃ differentẽ quãtũ differt creator a creatura. q̃ tanto bono fruet'. q̃cq̃d volet erit. z q̃cquid nolet nõ erit. Hec Anselm⁹. Cesari⁹. Beatam vitã facil⁹ est ꝓsequi q̃z enarrare. cui⁹ cursus sine termino. vsus sine fastidio. refectio sine cibo. sub antiq̃s ppetuisq̃ gaudiꝭ sp̃ noua iocũditas. z sine timore amittendi ꝓtinuata felicitas. Hec Cesari⁹. Aug⁹. Premiũ ꝓbitatis est q̃ virtutẽ dedit. eiq̃ seipm̃ q̃ nihil maius aut meli⁹ esse possit repmisit. Quid em̃ aliud ẽ q̃d p̃pham dr. ego ero il lorus de⁹. nisi ego ero vnde satient'. ego ero q̃cũq̃z ab oĩb⁹ honeste desiderant'. Aug⁹. de ciui. dei. Ipe est finis desideriorꝫ nr̃oruz. q̃ sine fine videbit'. sine fastidio amabit'. sine fatigatione laudabit'. hoc munus. hic affectus. hic actus. pfecto erit oĩa in oĩb⁹. Hec Aug⁹. Puto tũ ne diutius te ptrahã. q̃z uis reuera inestimabile sit illud gaudiũ z ineffabile. estimo tñ q̃ de trib⁹ ꝓueniat q̃ triplex gaudiuz illos btos spũs letificat z delectat. Gaudent em̃ delectabiliter i pfecta z clarissima diuine claritatis ꝓtẽplatione.

gaudent dulciter in melliflua ꝛ suauissima diuine bonitatꝭ degustatiõe. gaudẽt sempiternaliter in trãquilla ꝛ securissima diuine maiestatis tentõne. Scis eñ o aia q̃ tribꝰ viribꝫ naturalibꝫ p̃emines in tua ſuba. habes eñ vim rõnalẽ. que nõ pfecte illumina tur nisi p p̃me veritatꝭ apertã cognitionẽ. ꝛ vim ꝯcupiscibilẽ q̃ nõ satiaꝝ nisi p summe bonitatis pfectã dilectõnẽ. vim quoq; irascibilem q̃ nõ quietaꝝ nisi p eterne maiestatis securã cõprehensionẽ. De his tribus dicit beatꝰ Bern̄. sup Cantica. Qui replet in bonis desideriũ tuũ. ipe futurꝰ est rõni plenitudo lucis. voluntati multitudo pacis. memorie ꝯtinuatio eternitatꝭ. Quare tristis es o ania mea ꝛ q̃re ꝯturbas me. Spera in deo q̃m adhuc cõfiteboꝛ illi. cũ omis erroꝛa rõne. omis doloꝛa voluntate. et a memoria omis timoꝛ recesserit. et illa successerit quã speramꝰ mira serenitas. plena suauitas. ꝛ eterna securitas. O ania q̃ntuz putas gaudẽt ꝛ letaneꝝ. qui illud eternitatꝭ speculũ iugiter ꝯemplaneꝝ. in quo omia p̃terita. p̃sentia ꝛ futura. que summe beatitudini cõpetunt aptissime speculaneꝝ. Augustinus. Dũ ad illã supernã lucẽ patrꝭ luminũ venerimꝰ. toꝛtũ qõ in creaturis esse poꝛest intelligemꝰ. Anselmꝰ. Tunc iusti scient cuncta q̃ deus fecit scienda. Et quid est qõ nescire p̃nt. q̃ scientẽ oia vident. ¶ Ania ¶ Et quõ simplicitas ℞ pmittit. ¶ Homo ¶ Fulgentiꝰ. Sicut p speculũ vitreũ trina nobis visio demõstraꝝ. qꝛ nosip̃os. ip̃m speculũ. ꝛ quicq̃d p̃sens est videmꝰ. sic p speculũ diuine claritatꝭ ip̃m deũ ꝛ quicq̃d p̃sens est. i. nosip̃os ꝛ creaturas alias cognoscemus. ¶ Anima ¶ O beata veritas. iam video q̃ sine te sape desipere est. te ꝺo nosse pfectũ scire est. ¶ Homo ¶ O ania q̃ naturaliter scire desideras. ℞ speculũ videre affecta. in illo studere ꝛ legere desidera. q̃a ℞ semel vidisse est omia didicisse. Ibi reuera videbiꝫ et reputabiꝫ stulticia. platonis theoria. aristotelis phia. empedoclis theoreumata. hypocratis scrutinia. ptolomei astrologia ꝛc̄. quia q̃cquid hic de ꝟitate intelligimꝰ. minima pars eoꝛuz est que ignoramus. Sed tũc o ania videbis ꝛ affluues. ꝛ mirabiꝫ ꝛ dilatabiꝫ coꝛ tuũ. ¶ Anima. ¶ Et q̃d videbo. ¶ Homo ¶ Regẽ celi in decoꝛe suo. Beda. Splendoꝛ eterne pulchritudinis est tante suauitatꝭ. tanteq; dulcedinis. vt etiã ipi angeli q̃ sole sunt incomparabiliter clariozes. eo satiari nõ possunt Tunc ℊ affluues delicijs in stupenda diuine claritatis cognitõe. miraberis in tutipius delicioſa ꝯsideratiõe. dilataberꝭ in omniũ creaturarũ pfecta speculatiõe. O ꝯemplatio stupenda ꝛ admirabilis. O cõsideratio delicioſa ꝛ delectabilis. O speculatio gaudioſa ꝛ ineffabilis. O q̃ digne ꝺ cũ. est deꝺ te dñe deus meus. Melioꝛ est dies vna in atrijs tuis sup milia. Quia ſm Augustinũ tanta est pulchritudo iusticie. tanta ẽ iocũditas lucis eterne. vt etiã si non liceret amplius in ea delectari q̃ vnꝰ diei hoza. ꝓpter hoc solũ innũerabiles hui⁹ vite dies. pleni delicijs ꝛ circũfluentia bonoꝝ ꝛ galiũ. recte meritoq; deſpicerenꝝ. Tam pulchza eñ est ꝛ suauis. vt ea visa nihil amplꝰ posset desiderari. ꝛ omnẽ vincit dulcedinẽ. ꝛ oẽm eruperat ꝯcupiscentiã. ¶ Ania ¶ Est ne aliq̃d aliud cuius visio delecter. cuiꝰ ꝯemplatio letificet. ¶ Homo ¶ O ania q̃ uis hec sola sufficeret si nulla alia adesset. est tamen adhuc vna vt de aliozũ omniũ pene innumerabiliũ iocũda visione taceã. que mirabiliter omniũ celestiũ spirituũ mentes letificat. et miro quodã modo nescio quo iestimabili gaudio oẽm beatã creaturã inebriat. videre scz illius celestꝭ regine deificam claritatẽ. ꝛ sue beatissime plis glozificatã humanitatẽ. Quis o ania vel cogitare sufficiat q̃ntũ gaudiũ generat. illã matrẽ miseꝛie. regiñã pietatis ꝛ clementie videre. iam non recumbentez cũ paruulo vagiente in p̃sepio. iã nõ lachzymantẽ. circũeuntẽ. q̃rentẽ et dicentẽ. nunq̃d quẽ diligit ania mea vidistis. cũ ꝓdiderat dilectissimũ infantuluz in triduo. sed eũ nũc inspicientez in sempiterno gaudio. Jã eñ nõ ꝯturbabiꝫ ꝓfugies i egyptũ a facie herodis. qꝛ ipe ascẽdit in celuz. herodes aũt in infernũ. Jã nõ ꝯturbaꝫ cica plurima q̃ fecerunt filio suo iudei. qꝛ oia subiecta sunt ei. Jã certe nõ ciulantẽ. vociferantẽ. clamantẽ ꝛ dicentẽ. Quis mihi deꝺ vt ego moziar ꝓ te fili mi Absalon. cum staret ꝓpe vnigenitũ filiũ suuz pendentez ꝛ morientẽ in patibulo. Jam nõ lamentantẽ lachzymabiliter cum sibi daretur discipulus ꝓ magistro. seruus ꝓ dño. creatura ꝓ creatoze. quasi alienꝰ ꝓ vnigenito ꝛ dulcissimo filio. Sed hanc quondaz ꝓpter nos miserã. tantis merozibꝫ plenam. iam nunc

inestimabiliter sup oēm creaturā exaltatā. regnantē cū christo in trinitatē supbenedicte palacio cantantē. inbilantē z dicentem. Tenui illū nec dimittā. Uenite ad me omnes q̄ laboratis z onerati estis. z ego reficiam vos. Et illud. Trāsite ad me oēs qui cupiscitē me z a generatiōib meis adimplemini. O ania mea mēte deuota ptracta. q̄s sit plenū oīm suauitate gaudiuz. videre hoiem homis ꝺditorē feminā oīm ꝺdito/ris genitricē. fratrē nostrū quondā ꝺditū. abiectū z despectū. nunc inuentum. nūc reuersum. nūc regnantē. nunc oīmib imperantē. O quis mihi det te fratrē meū sugentē vbera mātis mee. vt inueniā te foris z deosculer te labijs deuotiōis. ⁊plecter te brachijs dilectiōis. z iā me nemo despiciat. cū introduxero te in cubiculuz cū dulcedine suauissime fruitiōis. Hanc fruitionē desiderabat ille deuot⁹ Anselm⁹ in meditationib⁹ qñ dicebat. O dulcissime puer qñ te videbo. qñ ante faciē tuā apparebo. qñ satiabor pulchritudine tua. qñ videbo vultuz tuū desiderabilē in quē desiderāt angeli ꝓspicere. Ue anie te nō amanti. te nō q̄renti. q̄ si mundū diligit. peccatis seruit. nūq̄s est quieta. nunq̄s secura. Nihil q̄so sine te mihi placeat. nihil dulcescat. nihil speciosum. nihil p̄ter te arrideat p̄ciosum. vilescāt oia p̄ter te. qđ tibi est aduersuz mihi sit molestū. z tuū beneplacitū sit meū indeficiēs desideriū. Tedeat gaudere sine te. ꝺlectet gaudere tecū z flere tecū. O bone iesu si tā dulce est flere de te. q̄s dulce est gaudere de te.

Hec Anſ ¶ Ania ¶ O hō iā amore vidēdi dñm creatorē meū langueo. ardore cernendi iesum frēm meū. redēptorē meū deficio. Jā desiderio intuēdi illā ꝺginē gl'iosam mātrem redēptorꝭ mei vulnerata ingemisco. O bone iesu qñ videbo gaudiū meum qđ desidero. o qñ apparebit gl'ia ei⁹ q̄m esurio. o qñ veniet ꝺsolator me⁹ quē expecto. O si qñ inebriabor ab vbertate dom⁹ eius ad quā suspiro. Jā grauis ē mihi oīs creatura ad videndū. q̄ nimis incōpabili ter supeminet pulchritudo a q̄ ꝓcesserunt hec oīa. ¶ Homo ¶ O ania expecta cū patientia. vt crescāt tua desideria. q̄ scriptuz est. modicū z nō videbitē me. z iterū modicū z videbitē me. ¶ Ania ¶ O modicū longū o modicū nimis prolixū. q̄ etsi modica sūt merita. longa tū sunt desideria ¶ Homo

O ania si longa z magna vident tibi tua desideria. quib⁹ estuas ad eternā gloriaz et claritatē ꝓteplandā. q̄nto putas desiderio estuare debeas ad eternā bonitatez pfecte diligendā. ad summā maiestatē eternaliter possidendā. Si eīm hec oīa summe non diligeres. quomō devisione gauderes. etsi bene videres z intelligeres. et tamē secura mēte nō possideres. quō beata pmaneres. Augustin⁹. Jbi igit vacabim⁹ z videbim⁹. videbim⁹ z amabim⁹. amabim⁹ z babebimus. Jpe eīm est finis desiderioꝝ nostroꝝ. q̄ sine fine videbit. sine fastidio amabit. sine fatigatione in eternuz laudabit. Una eīm ibi et tota virt⁹ est amare qđ videas. z summa felicitas eternaliter hre qđ amas. Jbi beata vita in suo fonte plene z pfecte bibit. Unde miro quodā modo z delectabiliter impssa sitis simul atq̄s satietas alternat. sz longe a siti necessitas repellit. longe a satietate fastidiū amouet. Hec Aug⁹. Sed ne te iam o ania diuti⁹ ꝓtrahaꝫ. audi q̄d de p̄dictꝭ oīmib⁹ celestib⁹ gaudijs dicit ille devotus Anselm⁹ in fine ꝓsalogion. Excita te inq̄t nunc o ania mea. z erige totū intellectū tuū. z q̄ntū potes cogita attente. q̄s delectabile sit illud bonū qđ ꝺtinet iocunditatē omniū bonoꝝ. Si iocūda est vita creata q̄s iocunda est creatrix essentia. Si iocūda est salus facta. q̄s iocūda est salus q̄ fecit omnia. Si amabil' est sciētia de creaturꝭ. q̄s delectabilis est illa q̄ est de reb⁹ increatꝭ. Cur ergo p multa vagaris querēdo bona creata. Ama vnū i quo sunt oīa. Si delectat pulchritudo. fulgebūt iusti sicut sol. Si libertas aut fortitudo. sil'es erunt angel' dei in celis. Si longa z salubris vita. est ibi sanitas eterna. Si satietas aut ebrietas. satiabunt de gloria. z inebriabunt ab vberta te dom⁹ dei. Si melodia. ibi canunt angeli. Si societas z amicicia. ibi est beatoꝝ societas z omniū vna volūtas. Si honores z diuitie. gl'ia z diuitie in domo ei⁹. Si securitas et certitudo. ibi omniū temporum eterna longitudo. O cor humanū. cor indigens. cor expertū erumnas. imo obrutum erumnis. quantū gauderes si bis omnib⁹ abundares. Interroga intima tua. si capē possint tantū gaudiū suū de tāta bītudine sua. Sed si homo de tāta beatitudine vix capiet gaudiū ꝓpriuz. quō capax erit tantorum gaudioꝝ quantus est numer⁹ electoꝝ

rum. vbi vnusq̃sq; tm̃ diligit proximũ suũ quantũ seip̃m. z tantũ de suo gaudio gaudet quãtũ diligit. Ita etiã quisq; plus absq; estimatiõe de dei q̃; de sua z oĩm elector. gaudet felicitate. q; sicut deũ toto corde tota ania tota mente diligit. ita ad plenitudinẽ gaudij illi⁹ totũ cor. tota ania. tota mẽs nõ sufficit. Quia tantũ gaudebũt quantus amabũt. tantũ amabũt quantũ videbunt. Certe nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec in cor homis ascẽdit quantum te amabunt z cognoscẽt scti dei. Dro deus meus. cognoscã te. amem te. vt eternalit gaudeaz de te. Et si nõ possum ad plenũ in hac vita crescat saltẽ hic noticia tui z amor. vt ibi sit plenum gaudiũ. hic sit in spe. z ibi sit in re. Dñe pater p filiũ tuũ hic iubes imo consulis petere. z pmittis accipe. vt gaudiuz nostrũ plenũ sit. Peto dñe quod p admirabilem consiliariũ tuũ ꝓsulis petere z pmittis accipe. vt gaudiũ nostrũ sit plenũ. meditet de hoc mens mea. sermocinet os meũ. lo/quat inde lingua mea. esuriat ania mea. sitiat caro mea. donec intret in gaudiuz dei mei. qui est trinus z vnus benedictus in secula. Amen.

Finit soliloquiũ sancti Bonauẽture de quattuor mentalib⁹ exercitijs.

Prologus Bonauenture in itinerariũ mentis in deum.

In principio primum principiũ (a quo cũcte illuminatiões descendũt tanq̃; a patre luminũ. a q̃ est oĩe datũ optimuz. et oĩe donũ pfectũ) patrẽ scz eternũ inuoco p filiũ eius dñm nostrũ iesum christũ. vt intercessione sctissime ỹginis marie genitricis eiusdez dei z dñi nr̃i iesu christi. et beati francisci ducis z pr̃is nr̃i det illumiatos oculos mentis nr̃e. ad dirigẽdos pedes nostros in viã pacis illi⁹. que exuperat omnẽ sensum. quã pacẽ euãgelizauit z dedit dñs noster iesus christ⁹. cui⁹ p̃dicatiõis repetitor fuit pater nr̃ sanct⁹ Francisc⁹. in omni sua p̃dicatiõe pacẽ in p̃ncipio z fine annuncians. in oĩi salutatiõe pacẽ optans. in omni ꝓtemplatiõe ad extaticã pacẽ suspirans. tanq̃; ciuis illi⁹ hierusalez. de qua dicit ille vir pacis. q̃ cũ his qui oderũt pacẽ erat pacificus. Rogate q̃ ad pacẽ sunt hierusalez. Sciebat em̃ q; thron⁹ salomonis nõ erat nisi in pace. cũ scriptuz sit. In pace factus est locus ei⁹. z habitatio ei⁹ in syon. Cũ igit exemplo beatissimi pr̃is nr̃i francisci hãc pacem anhelo spũ quererc ego pctor. q̃ loco illius pr̃is beatissimi post ei⁹ transitus septimus in generali fratrũ misterio. q oĩa indignus succedo. ꝓtigit vt nutu diuino anno post ipi⁹ beati pr̃is trãsitũ. xxtiij. ad montẽ aluerne tanq̃; ad locũ quietũ. amore q̃rendi pacẽ spũs declinarẽ. ibiq; exist̃ens dum mente tractarez aliq̃s mẽtales ascẽsiones i deũ. inter alia occurrit illud miraculũ. qđ i p̃dicto ꝓtigit loco ipi btõ frãcisco. de visione videlicz seraph alati instar crucifixi. In cui⁹ ꝓsideratiõe statim visum est mihi q; visio illa p̃tenderet ipi⁹ pr̃is nr̃i suspensionez in cõtemplãdo. z viã p quã quenit ad eam. Hãc p senas alas illas recte intelligi possũt sex illumiationũ suspensiões. quib⁹ ania q̃i quibusdã gradib⁹ z itineribꝫ disponitur vt trãseat ad pacẽ. p extaticos excessus sapientie christiane. Via aũt nõ est nisi p ardentissimũ amorez crucifixi. qui adeo paulum ad tertiũ celum raptuz transformauit in christum. vt diceret. Christo cõfixus sum cruce. viuo ego iã non ego. viuit autẽ in me christus. Qui etiã adeo mentem Francisci absorbuit. quod mens in carne patuit. dũ sanctissima passiõis stigmata i corpore suo ante mortẽ per bienniũ deportauit. Effigies igit sex alarũ seraphicarũ. insinuat sex illuminationes scalares. que a creaturis incipiunt. z perducũt vsq; ad deum. ad quem nemo intrat recte nisi p crucifixũ. Haz qui non intrat per ostium in ouile. sed ascendit aliunde. ille fur est z latro. Si quis vero p hoc ostium introierit. ingredietur z egredietur z pascua inuenier. Propter quod dicit Johes in Apocalypsi. Beati qui lauãt vestimẽta sua in sanguĩe agni. vt sit potestas eorũ in ligno vite. et per portas ingrediantur ciuitatẽ. Quasi diceret. Ex per contemplationẽ ingredi nõ potest hierusalez supnam nisi p sanguinez agni intret tanq̃; per portam. Non em̃ dispositus est aliquo modo ad contẽplatiões diuinas. que ad mentales ducunt excessus. nisi cũ daniele sit vir desideriorꝫ. Desideria autẽ in nobis inflammantur dupliciter. scilicet p clamorẽ orationis. que rugire facit a gemitu cordis. q

per fulgorē speculatiōis. quā mens ad radios lucis directissime ⁊ intentissime se cōuertit. Igit ad gemitū oronis p xp̄m crucifixū (p cui⁹ sanguinez purgamur a sordib⁹ vicioz) primū quidē lectorē inuito. ne forte credat q̄ sibi sufficiat lectio sine vnctiōe. speculatio sine deuotiōe. inuestigatio sine ammiratiōe. circūspectio sine exultatione. industria sine pietate. scientia sine caritate. intelligētia sine humilitate. studiū absq; diuina gr̄a. speculū absq; sapia diuinit⁹ inspirat⁹. Preuentis igit diuia gr̄a humilib⁹ et p̄uis. cōpunct⁹ ⁊ deuot⁹. vnctis oleo diuine leticie. ⁊ amatoribus diuie sapie. ⁊ ei⁹ desiderio inflāmatis. vacare volentib⁹ ad deū magnificandū. amandū ⁊ etiā degustandum. speculatiōes subiectas ꝓpono. insinuans q̄ parū aut nihil est speculū exterius ꝓpositū. nisi speculū mentis nr̄e tersum fuerit ⁊ politū. Exerce igit te homo dei p̄us ad stimulū p̄scientie remordentē. anteq; oculos eleues ad radios sapiētie in ei⁹ speculo relucētes. ne forte ex ipa speculatione radioz. incuit aūt distinguere tractatū in septē capitula. premittēdo titulos ad faciliorē intelligētiā dicendoz. Rogo igit q̄ mag⁹ pensek intentio scribent⁹ q̄ op⁹. magis dictoz sensus q̄ sermo inculc⁹. mag⁹ veritas q̄ p̄mo nūvenustas. mag⁹ exercitatio affect⁹ q̄ eruditio intellect⁹. Qđ vt fiat. nō est hax speculationū. pgressus pfunctorie trāscurrēdus sed morosissime ruminādus.

Finit prologus.

Incipiūt capitula.

Primū capitulū de gradib⁹ ascēsionis in deū. ⁊ de speculatiōe ip̄i⁹ per vestigia ei⁹ in vniuerso. Scōm de speculatiōe dei in vestigiis suis in ꝟ sensibili mūdo. Tercīū de speculatiōe dei p suā imaginē. naturalib⁹ potēt⁹ insignitā. Quartū de speculatiōe dei in sua imagine donis gratuit⁹ reformata. Quintum de speculatiōe diuie vnitatis p ei⁹ nomen primariū. qđ est esse. Sextū de speculatione beatissime trinitat⁹ in ei⁹ nomie. qđ est bonū. Septimū de excessu mētali ⁊ mystico. in q̄ requies dat intellectui. affectu taliter in deū p excessum trāseunte.

Incipit speculatio pauperis in deserto.

Primum capitulū de gradib⁹ ascensionis in deū. ⁊ de speculatione ip̄i⁹ p vestigia eius in vniuerso.

b Beatus uir cuius est auxiliū abs te. ascēsiones in corde suo disposuit in valle lachrymaz in loco quē posuit. Cū beatitudo nihil aliud sit q̄z summi boni fruitio. ⁊ summū bonū sit sup nos nullus pōt effici beat⁹. nisi sup seip̄m ascendat. nō ascensu corpali sed ascensu cordiali. Sed supra nos leuari nō possum⁹ nisi per virtutē supiorē nos elenātē. Quātūcūq; em̄ gradus interiores disponank. nihil fit nisi diuinū auxiliū comitet. Diuinū aūt auxilium comitat eos. q̄ petūt ex corde humiliter ⁊ deuote. ⁊ hoc est ad ip̄m suspirare i hac lachrymarū valle. quod fit p feruentem orationē. Oratio igit mater ⁊ origo est sursum actionis in deū. Ideo Dionysius in libro de mystica theologia. volens nos instruere ad excessus mentales p̄mo p̄mittit orationē. Oremus igit ⁊ dicamus ad dominū deum nostrū. Deduc me dñe in via tua. et ingrediar in veritate tua. Letet cor meum vt timeat nomē tuū. In hac oratiōe orando illumiamur ad cognoscēdū diuine ascēsionis gradus. Cū em̄ p̄m statū p̄ditionis nostre ip̄a rerū vniuersitas sit scala ad ascēdendū in deum. ⁊ in reb⁹ quedā sint vestigium. quedā imago. quedā corpalia. quedaz spūalia. quedā tempalia. quedaz euiterna. ac p hoc quedā extra nos. quedā intra nos ad hoc q̄ pueniamus ad primū principiuz considerandū. q̄ est spiritualissimū et eternum. et supra nos. oportet nos transire p vestigiū quod est corpale ⁊ temporale ⁊ extra nos. et hoc est deduci in via dei. Oportet etiā nos intrare ad mentez nostrā que ē imago dei euiterna ⁊ spiritualis ⁊ intra nos. et hoc est ingredi in veritatē dei. Oportet etiā nos trāscendere ad eternū spiritualissimū et supra nos. aspiciēdo ad p̄mum p̄ncipium. et hoc est letari in dei noticia et reuerentia maiestatis. Hec est igit via trium dierū in solitudine. Hec est triplex illuminatio vnius diei. et prima est sicut vespera. secunda sicut mane. tercia sicut meridies. Hec respicit triplicē rerum existentiā. scilicet in materia. in intelligētia. ⁊ in arte diuina. p̄m quaz dictum est. fiat. fecit. et factum

est. Hec etiã respicit triplicẽ substantiaz in christo. q̃ est scala nr̃a. scz corpalẽ. spũalez z diuinã. Scõm hũc triplicẽ pgressum. mẽs nr̃a tres habz aspect9 p̃ncipales. Unus est ad corpalia exteriora. ſm quẽ vocat aníali/tas seu sensualitas. Alius intra se z i se. ſm quẽ ór spũs. Terci9 est sup se. ſm quẽ dicit mens. Ex q̃bꝫ oĩbꝫ disponere se debz ad pscendendũ in deuz. vt ipm diligat ex tota mente. ex toto corde. z ex tota ania. in q̃ consistit pfecta legis obſuatio. z simul cũ h̃ sapientia christiana. Quoniã aũt q̃libet pdictorũ modorũ geminat. ſm q̃ pringit cõsiderare deũ vt alpha z o. seu inq̃ntũ contingit videre deũ in vnoquoq̃ pdictoz modorũ. vt p speculuz. z vt in speculo. seu q̃ vnaquecq̃ istaz psiderationũ habet cõmisceri alteri sibi piuncte. z bz psiderari in sua puritate. Hinc est q̃ necesse est bos tres gdus p̃ncipales ascẽdere ad senariũ. vt sic de9 sex diebꝫ pfecit vniuersum mũdũ. z in septio requieuit. sic minoz mũdus sex gdibꝫ illuminationũ sibi succedentiũ. ad quietẽ pteplationis ordinatissime pducat. In cui9 rei figura sex gradibꝫ ascẽdebat ad thronũ salomonis. Seraphin (que vidit Isaias) senas alas habebant. Post sex dies vocauit de9 moysen ó medio caliginis. Et christus post sex dies. vt ór in Matthẽo duxit discipulos in montẽ. z trãsfigurat9 est ante eos

Juxta igit sex grad9 ascẽsionis in deum. sex sunt grad9 potẽtiaz anie. p q̃s ascendimus ab imis ad summa. ab exterioribꝫ ad intima. a tpalibꝫ ad eterna. scz. sensus. imaginatio. rõ. intellect9. intelligẽtia. z apex mẽtis seu synderesis scintilla. Hos grad9 habem9 in nobis plãtatos p naturã. deformatos p culpã. reformatos p gr̃az. purgãdos p iusticiã. exercẽdos p scientiaz. pficiendos p sapientiã. Scõm eĩ p̃mã nature institutionẽ creat9 fuit hõ habilis ad pteplatiõis quietẽ. z iõ posuit eũ de9 in paradiso deliciarũ. Sed auertẽs se a ẏo lumie ad cõmutabile bonũ. incuruat9 est ipe p culpã. p̃riã z totũ gen9 suũ p originale pctm̃. q̃ dupliciter infecit hũanã naturã. s. ignorãtia mentẽ. z pcupiscẽtia carnẽ. ita q̃ excecat9 homo z incuruat9 in tenebꝫ sedet. z celi lumẽ nõ videt nisi sibi succurrat gr̃a cũ iusticia ptra pcupiscentiã. z scia cũ sapiẽtia ptra ignorãtiã. q̃ totuz fit p iesum xp̃m. q̃ fact9 est nob a deo sapia z iusticia. z sanctificatio z redẽptio. Qui cũ sit dei ẏtus z sapia. sit verbum incarnatũ plenũ gr̃e z veritat. gr̃am z veritatẽ fecit. gr̃am scz charitat infudit. que cũ sit de corde puro z pscia bona. z fide non ficta. totã aiaz rectificat. ſm triplicẽ ip9 aspectũ supra dictũ. Scientiã veritat edocuit

ſm triplicẽ modũ theologie. scz symbolice p̃rie z mystice. vt p symbolicã recte tamur sensibilibꝫ. p p̃riã recte intelligibilibꝫ. p myſticam rapiamur ad supmẽtales excessus. Quicũq̃ g vult in deũ ascẽdere. necesse est vt vitata culpa deformãte naturã. naturales potẽtias supdictas exerceat. ad graciã reformantẽ. z h̃ p oz̃onẽ. ad iusticiã purificantẽ. z h̃ in puersatiõe. ad sciam illuminãtem. z h̃ in meditatiõe. ad sapiẽtiã pficientẽ z h̃ in pteplatiõe. Sicut igit ad sapiaz nemo venit nisi p grãm. iusticiã z sciam. sic ad pteplationẽ nemo venit nisi p meditationẽ pspicuã. puersationẽ sctam z oz̃ones devotã. Sicut igit gr̃a fũdamẽtũ ẽ rectitudinis volũtatis. z illustratiõis pspicue rõnis. sic p̃mo orandũ est nob. deinde sctẽ viuendũ. tercio spectacul ẏitat itẽdẽdũ. z intendendo gradatim ascẽdenduz. q̃sq̃ veniat ad montẽ excelsũ. vbi videat de9 deoz i sõ

Ñm igit p̃ri9 ẽ ascẽdere q̃ descẽdere i scala iacob. p̃mũ graduz ascẽsionis collocem9 in imo. ponendo totũ istũ mundũ sensibilem nobis tanq̃ speculũ. p q̃ trãseam9 ad deũ opificẽ sum mũ. vt sim9 veri hebrei trãseuntes de egypto ad terrã p̃mib repromissam. simus z christiani cũ xp̃o trãseuntes ex hoc mũdo ad p̃rem. sim9 z sapie amatores. que vocat z dic. Trãsite ad me oẽs q̃ concupiscitis me. z a generatõnibꝫ meis adimplemini. A magnitudine eĩ speciei z creature cognoscibiliter poterit hoz creator videri. Relucet aũt creatoris summa potẽtia. sapientia z beniuolẽtia in rebꝫ creatis. ſm q̃ h̃ triplicit nũciat sensus carnis sensui interiori. Sensus eĩ carnis aut defuit intellectui rõnabiliter inuestigãti. aut fidelit credenti aut intellectualit pteplãti. Contẽplans psiderat rez existentiã actualẽ. credẽs rerũ decursum habitualẽ. ratiocinãs rerũ pcelentiã potentialẽ. Primo mõ aspectus pẽ plantis res in seip̃is psiderãs. videt in eis pondus. numerũ z mensurã. Pondus quo ad sitũ vbi inclinant. numerũ q̃ distinguitur. z mensurã q̃ limitant. Ac p hoc videt eis modũ. speciẽ z ordinẽ. necnõ substãtiã.

virtutē ꝛ opationē. ex quib⁹ ꝯsurgere ꝑt sicut ex vestigio ad intelligendū potentiam. Scdo modo aspect⁹ fidel' ꝯsiderans hunc mundū. attēdit originē. decursum ꝛ termi nū. Ā fide credim⁹ aptata esse seculaꝝbo scripture ꝛ grē sibi succedere. ꝛ ordinatissi me decurrisse. Fide credimus mundū ꝑ fi nale iudiciū terminādū fore. In ꝑmo potē tiam. in scdo. pudentiā. in tercio iusticiam summi ꝓnci ꝑū aduertētes. Tercio modo aspect⁹ ratiocināt⁹ inuestigās videt quedā tm̄ esse. quedā aūt tm̄ esse ꝛ viuere. quedaꝫ vero esse viuere ꝛ discernere. Et ꝑma q̄dez esse minora. scda media. tercia meliora. Uidet itez quedā tm̄ esse corpalia. q̄dam partim corpalia partim spūalia. et q̄ aduertit aliq̄ esse mere spūalia tanc̄ꝫ vtrisqꝫ meliora ꝛ digniora. Uidet nihilomin⁹ quedaꝫ esse mutabilia ꝛ corruptibilia. vt terrestria. q̄/ dam mutabilia ꝛ incorruptibilia. vt celestia. ex quo aduertit quedā esse īmutabilia ꝛ incorruptibilia. vt supcelestia Ex his ꝙ visibi libꝫ ꝯsurgit ad ꝯsiderandū dei potentiaz. sapiam ꝛ bonitatē. vt entē. viuentē ꝛ intelli gentē. mere spūalē ꝛ incorruptibilē ꝛ intrās mutabilē. Hec aūt ꝯsideratio dilatat⁹ fm septiformē ꝯditionē creaturaꝝ. que est diui ne potētie. sapiētie ꝛ bonitatis testimoniū. Si ꝯsideret cunctaꝝ rerū ori/ go. magnitudo. mlt̄itudo. pulchritudo. ple nitudo. opatio ꝛ ordo. Origo nanq̄ reruꝫ fm creationē. distinctionē ꝛ ornatū q̄ntuꝫ ad opa sex dierū diuinā ꝑdicat potentiaz. cuncta de nihilo ꝓducentē. sapiam. cuncta lucide distinguentē. ꝛ bonitatē. cuncta lar/ giter adornantē. Magnitudo aūt rer⁹ fm molē longitudinis. latitudinis ꝛ ꝓfundita tis fm excellentiā virtut⁹ longe lateq̄ et ꝓ/ funde se extendent⁹. sicut ptz in diffusione lucis fm efficaciā opatiōis intime. ꝓtinue ꝛ diffuse. sicut ptz in opatiōe ignis. manife ste indicat immēsitatē potētie. sapīe ꝛ boni tatis trini dei. q̄ in cūctis creaturis ꝑ poten/ tiā. ꝑsentiā ꝛ essentiā incircūscriptus existit. Mlt̄itudo vero rerū fm diuersitatē ge/ neralem. specialē ꝛ indiuidualē. in substan/ tia. in forma seu figura ꝛ efficacia. vltra om nē humanā estimationē. manifeste triuꝫ ꝑ/ dictarū conditionū in deo. immēsitatē insi nuat ꝛ ondit. Pulchritudo aūt rerū fm va rietatē luminū. figurarū ꝛ colorū. in corpo ribꝫ simpliciby. mixtis ꝛ etiā cōplexionatis. sicut in corpib⁹ celestib⁹ et mineralib⁹. sicut lapidib⁹ ꝛ metallis. plantis et aīalib⁹. tria ꝑdicta euidenter ꝓclamat. Plenitudo autez rerū fm q̄ materia est plena formis. fm ra tiones semiales. forma est plena vtute. fm actiuā potentiā. virt⁹ est plena effectib⁹ fm efficientiā. idipm manifeste declarat. Ope ratio multiplex. fm q̄ est natural'. fm q̄ est artificialis. fm q̄ est moralis. sua multipli cissima varietate oñdit immēsitatē illi⁹ vir tutis. artis ꝛ bonitat⁹. que q̄dē est oib⁹ cau sa essendi. rō intelligēdi. ꝛ ordo viuēdi. Or/ do aūt fm rōnē durationis. situationis et in/ fluentie. scz ꝑ pus ꝛ poster⁹. supius ꝛ inferi us. nobil⁹ ꝛ ignobil⁹. in libro creature insi nuat manifeste ꝓmi ꝓncipij ꝓmitatē. subli/ mitatē ꝛ dignitatē quātū ad infinitatez po tentie. Ordo vero diuinaꝝ legū. ꝓceptoꝝ ꝛ iudicioꝝ. in libro scripture immēsitatē sa/ pientie. Ordo aūt diuinoꝝ sacramentorū beneficioꝝ ꝛ retributionū in corpe ecclesie immēsitatē bonitatis. ita q̄ ipe ordo nos ī primū ꝛ summū potētissimū ꝛ sapiētissimū ꝛ optimū euidētissime manuducit. Qui igi tur tant⁹ rex creataꝝ splēdoribꝫ nō illustra tur cec⁹ ē. q̄ tant⁹ clamoribꝫ nō euigilat sur/ dus est. q̄ ex oīb⁹ his effectib⁹ deum non laudat mut⁹ est. q̄ ex tantis indicijs ꝓmuꝫ ꝓncipiū nō aduertit stult⁹ est. Aperi g̃ oculos. aures spūales admoue. labia tua sol/ ue. ꝛ cor tuū appone. vt in oib⁹ creaturis de um tuū videas. audias. laudes. diligas et colas. magnifices ꝛ honores. ne forte ꝯtra te vniuersus orbis terraꝝ ꝯsurgat. Hā ob hoc pugnabit orbis terrarū cōtra insensa/ tos. ꝛ ecōtra sensatis erit materia gl'ie. qui fm ꝓphetā possūt dicere. Delectasti me do/ mine in factura tua. ꝛ in opib⁹ manuū tua/ rū exultabo. c̄ꝫ magnificata sunt opera tua dñe. oīa in sapia fecisti. impleta est terra possessione tua.

¶ De speculatione dei in vestigijs suis ī ꝫ sensibili mōdo. Cap. II. ꝛ gradus scōus.

Eo quoniā cir
ca speculū sensibiliū nō solum contingit ꝯtemplari deū ꝑ ipa tanc̄ꝫ ꝑ vestigia. verūetiā in ipis inquantū est in eis ꝑ essentiā. potentiā ꝛ ꝑsentiaz. Et boc ꝯsiderare est altr⁹ c̄ꝫ p̄cedens. ideo bu/

tusmodi ꝓsideratio secundū tenet locum. tanq̄ secūdus ꝓtemplatiōis gradus. quo debem⁹ manuduci ad cōtemplandū deuz in cunctis creaturis q̄ ad mentē nostrā intrant p corpales sensus. ¶ Notanduz igit ꝙ iste mūdus sensibil' (qui dicit macrocosmus) intrat ad animā nostraz. q̄ dicit microcosmus. id est minoꝛ mūdus p portas quinq̄ sensuū. ꝑm ipoꝛ sensibiliū apprehensionē. oblectationē z dīiudicationē. Nō patet sic. Nā in eo quedā sunt generātia. quedā generata. quedā regentia hec z illa. Generantia sunt corpa simplicia. scz corpa celestia. et q̄ttuoꝛ elemēta. Nā ex elemētis per virtutē lucis recōciliantꝫ ꝓtrarietatem elementoꝛū in mixtis. habēt generari z pduci quecūq̄ generantꝫ z pducunt p operationē virtutꝫ naturalis. Generata vero sūt corpoza ex elemētis cōpōsita. sicut mineralia. vegetabilia. sensibilia. et corpa hūana. Regentia hec z illa. sunt substātie spūales. siue oīno ꝙiuncte. vt sunt anie brutales. siue cōiuncte sepabiliter. vt sunt anie rationales. siue oīno separate. vt sunt spirit⁹ celestes. q̄s philosophi intelligētias. nos angelos appellam⁹. Quibꝫ ꝑm phos cōpetit mouere corpa celestia. ac p hoc eis attribuitur administratio vniuersi. suscipiēdo a prima causa scz deo virtutꝫ influentiā. quā refundunt ꝑm opus gubernatōis. qō respicit rerū ꝙsistentiā naturalē. Secūm autē theologos attribuit eisdem regimen vniuersi ꝑm imperiū summi dei. quātū ad opa reparationis. ꝑm q̄ dicunt administratoꝛū spirit⁹. missi. ꝓpter eos q̄ hereditatē capiūt salutis. Homo igit qui dicit minoꝛ mūdus habet q̄nq̄ sensus q̄si q̄nq̄ portas. p quas intrat cognitio oīm q̄ sunt in mūdo sensibili i anima ipius. Nā p visum intrant corpa sublimia z luminosa. z cetera colozata. p tactū vero corpa solida z terrestria. p tres vero sensus intermedios intrāt intermedia. vt per gustū aquea. p auditū aerea. p odoratū vapozabilia. que aliq̄d habēt ō natura humida. aliq̄d de aerea. aliquid de ignea seu calida. sicut ptz in fumo ex aromatibꝫ resoluto Intrant igit p has portas tam corpa simplicia q̄z etiaz cōpōsita ex bis mixta. Quia vero sensu percipim⁹ nō solū hec sensibilia particularia. q̄ sunt lux. sonus. odoꝛ. sapoꝛ. z quattuoꝛ ꝑmarie qualitates quas apprehendit tact⁹. verūetiaz sensibilia cōmunia. q̄ue sunt numer⁹. magnitudo. figura. quies z motus. et oīe q̄ō mouet ab alio mouet. z quedā seipis mouent z quiescūt. vt sunt animalia. dū p hos quinq̄ sensus mot⁹ cozporū apprehendim⁹. manuducimur ad cognitionē motoꝛū spiritualiuz. tanq̄ p effectū in cognitionē causarū. ¶ Intrat igitur quātū ad tria rerū genera in aiam huma nā p apprehensionē tot⁹ mūdus iste sensibilis. Hec autē sensibilia exteriora sunt. que ꝑmo ingrediunt ad aiam p portas quinq̄ sensuū. Intrāt inquā nō p substātias suas sed p similitudines suas. ꝑmo generatas i medio. z de medio in organo exteriori. z de organo exteriori in interiori. z de hoc i potentiā apprehensiuā. Et sic generatio specierum in medio. z de medio in organo. z conuertit in medio. z de medio in organo exteriori. facit apprehensio potētie apprehensiue sup illā. facit apprehensionē omniū eoꝛū que exterioꝛ⁹ aniā apprehendit. Ad hāc apprehēsionē si sit rei cōuenientꝫ sequit oblectatio. Delectat autez sensus in obiecto p similitudinē abstractaz p cepto. vel rōne speciositatis. sicut i visu. vel rōne suauitatis. sicut in odoratu et auditu. vel rōne salubritatꝫ. sicut in gustu et tactu appropriate loquēdo. Oīa q̄ aūt delectatio est ratiōe ꝓportionalitatis. Sed q̄m species tenet rōnez forme. virtutꝫ z operatiōis. ꝑm q̄ habet rēspectū ad ꝓncipiū a quo manat. ad mediū ad q̄ō transit. ad terminū in quē agit. ideo ꝓportionalitas aut attendit similitudine ꝑm q̄ tenet rationē speciei seu forme. et sic dicit speciositas. q̄ pulchritudo nihil aliud est q̄z equalitas nūerosa. seu quidā partiū situs cum colozis suauitate. Aut attendit ꝓportionalitas inquantū tenet rationē potētie seu ꝛrutis. z sic dicitur suauitas. cū virt⁹ agens nō improporcionaliter excedit recipientē. q̄ sensus tristat in extremis. z in mediis delectat. Aut attenditur ꝓportionalitas inquātū tenet rōnem efficacie z impssionis. que tūc est ꝓportionalis q̄n agens impmendo replet indigētiaz patientis. z h̄ est saluare z nutrire ipm. q̄ō maxime apparet in gustu z tactu. Et sic apparet quō p oblectationē delectabilia exteriora. ꝑm triplicē rationē delectādi. p similitudinē intrāt in aniam. Post hāc apprehensionē z delectationē fit dīiudicatio. qua nō solū dīiudicat vtrū hoc sit albū vel nigrū. q̄ hoc solū ptinet ad sensum exteriorez. nō solū vtrū sit salubre vel nociuum. quia hoc

ptinet ad sensum interiorē. verūetiam qua
dūudicat et ratio reddit q̄re hoc delectat.
Et in hoc actu inquirit de rōne delectatio
nis.q̄ in sensu ꝓcipit ab obiecto. Hoc ē au
tem cū querit ratio pulchri. suauis et salu
bris.z inuenit.quia hec est ꝓportio equali
tatis. Ratio aūt equalitatis est eadē in ma
gnis z paruis.nec extendit dimēsionibus.
nec succedit seu trāsit cum trāseuntib⁹.nec
motib⁹ alterat. Abstrahit igit a loco.tpe et
motu.ac p hoc est incōmutabil.incircūscri
ptibilis.intermiabilis z oīno spiritual.
Dūudicatio igit est actio.q̄ speciē sensibilē
sensibiliter p sensus acceptā.introire facit.
depurādo z abstrahendo in potentiā intel
lectiuā. Et sic tot⁹ iste mūdus introire ha
bet in aiam humanā p portas q̄nq; sensu
um.fm tres opatiōes p̄dictas. Hec autem
oīnia sunt vestigia. in quib⁹ speculari pos
sumus deū nostrū. Nā cū species apprehē
sa sit silitudo in medio genita. z deinde ipi
organo impssa.z per illā impssionē in suuz
principiū.scz in obiectū cognoscenduz de
ducat.manifeste insinuat q̄ illa lux eterna
generat ex se similitudinē seu splendorē co
le q̄ est imago z similitudo inuisibilis dei.z
splendor glē.z figura substārie eius.q̄ vbi
q; est p ꝓmā sui generationē.sicut obiectuz
in toto medio suā generat similitudinez.p
gram vnionis vnit.sicut species corporali
organo.indiuiduo rōnalis nature.vt p illā
vnionē nos reduceret ad pfem.sic ad fon
tale principiū z obiectū. Si g̃ oīnia cogno
scibilia habēt sui speciē generare.manifeste
pclamant q̄ in illis tanq; in speculis vide
ri potest eterna generatio vbi imaginis z fi
lij.a deo patre eternalit emanātis. Scōm
hunc modū species delectans vt speciosa.
suauis z salubris insinuat.q̄ in illa ꝓma spe
cie ē ꝓma speciositas.suauitas z salubritas
in q̄ est summa ꝓportionalitas et equalitas
ad generantē.in q̄ est virt⁹.non p phantas
ma sed p veritatez apprehensiōis illabens.
in qua est impssio saluans z sufficiēs.z om
nē apphendētis indigentiā expellens. Si
ergo delectatio est ꝯiunctio ꝯuenientis cū
ꝯuenīente.z sol⁹ dei similitudo tenet rati
onē summe speciosi.suauis z salubris.z vni
tur fm vitatē z fm intimitatē z fm plenitu
dinē replentē omnē capacitatez. manifeste
videri potest q̄ in solo deo est fontalis z ve
ra delectatio.z q̄ ad ipam et oīnib⁹ delecta
tionib⁹ manuducimur requirendā. Excel
lentiori aūtē modo z imediatiori dūudica
tio ducit nos in eternā veritatē. terci⁹ spe
culandaz. Si em dūudicatio habet fieri p
rationē abstrahentē a loco tpe z mutabili
tate.ac p hoc a dimēsione.successiōe z trās
mutatione.p rationē immutabilē z incircū
scriptibilē.z interminabilē.nihil autem est
oīno imutabile.incircūscriptibile.z inter
minabile.nisi q̄ō est eternū.oīne aūtē quod
est eternū est de⁹ vel in deo. Si ergo oīnia
queciq; certi⁹ dūudicam⁹.p hmōi rationē
dūudicam⁹.patet q̄ ipe est ratio omniū re
rū.z regula infallibilis.z lux veritatis.in q̄
cuncta relucēt infallibilit.indelibiliter.in
dubitanter.irrefragabilit.indūudicabilit.
incōmutabiliter.incoartabiliter. intermi
nabiliter. indiuisibiliter z intellectualiter.
z ideo leges ille p quas iudicam⁹ certitudi
naliter de oīnib⁹ sensibilib⁹ in nostrā consi
derationē venientib⁹.cū sint infallibiles et
indubitabiles intellectui apprehendentis.
sint indelebiles a memoria recolent⁹ tanq;
semp p̄sentes.sint irrefragabiles et indūu
dicabiles intellectui iudicant⁹. quia (vt di
cit Augustin⁹) nullus de eis iudicat.sed p
illas.necesse est eas esse incōmutabiles z in
corruptibiles tanq; necessarias. incoarta
biles tanq; incircūscriptas intermiabiles
tanq; eternas.ac p ꝫ indiuisibiles tāq; in
tellectuales z incorporeas.non factas sed
increatas.eternalit existentes in arte eter
na.a qua z p quā z fm quā formant⁹ specio
sa oīnia vel formosa.z ideo nec certitudina
liter iudicari possunt.nisi p illā q̄ nō tm fu
it forma cūcta ꝓducens. verūetiā cūcta cō
seruans z distinguens tanq; ens in oīnib⁹
formā tenens.z regula dirigēs. z p quā di
iudicat mens nr̄a cūcta que p sensus it̄rāt
in ipaz. Hec autē speculatio dilatat fm cō
sideratiōnē septem differentiarū numero
rū.quib⁹ quasi septez gradib⁹ cōscendit in
deum.fm q̄ ostēdit Aug⁹.in libro de vera
religione.z in sexto musice.vbi assignat dif
ferentias numeroz gradatim cōscendētiū
ab his sensibilib⁹ vsq; ad opificē omniū.vt
in oīnib⁹ videat deus. Dicit em numeros
esse in corpibus.z maxime in sonis z voci
bus.et hos vocat sonantes. Numeros ab
his abstractos.et in sensib⁹ nr̄is receptos.
z hos vocat occursores. Numeros ab aīa

ꝓcedentes in corp⁹. ſicut ptz in geſticulatio
nib⁹ z ſaltationib⁹. z hos vocat ꝓgreſſores.
Numeros in delectationib⁹ ſenſuū ex con/
uerſione intentiōis ſup ſpeciē receptam. et
hos vocat ſenſuales. Numeros in memo/
ria retentos. z hos vocat memoriales. Nu
meros etiā ꝑ quos de his oīmib⁹ iudicam⁹.
z hos vocat iudiciales. q̄ vt dictū eſt neceſ/
ſario ſunt ſupra mentē tanq̄ infallibiles z
indūdicabiles. Ab his autē imprimūtur
mentib⁹ noſtris numeri artificiales. quos
tamē inter illos grad⁹ nō enumerat Augu
ſtinus. q⁹ cōnexi ſunt iudicialib⁹. et ab his
manāt numeri ꝓgreſſores. ex quib⁹ creant
numeroſe forme artificiatorū. vt a ſummis
ꝑ media ordinat⁹ fiat deſcēſus ad infima.
Ad hos etiā gradatim aſcēdamus a nume
ris ſonantib⁹. mediantib⁹ occurſorib⁹. ſen/
ſualib⁹ z memoralib⁹. Cū ergo omnia ſint
pulchra z quodāmodo delectabilia. z pul/
chritudo z delectatio nō ſint abſq̄ ꝓportio
ne. z ꝓportio primo ſit in numeris. neceſſe ē
oīa eſſe numeroſa. ac ꝑ hoc numerus eſt
p̄cipuū in animo cōditoris exemplar. et in
rebus p̄cipuū veſtigiū ducens in ſapien/
tiā. Quod cū ſit oīm⁹ euidentiſſimū z deo
ꝓpinquiſſimū. ꝓpiſſime quaſi ꝑ ſeptē dif/
ferentias ducit in deū. z facit euz cognoſci
in cūctis corporalib⁹ z ſenſibilib⁹. dūq̄ nu/
meroſa apprehendim⁹. in numeroſis ꝓpor/
tionib⁹ delectamur. z ꝑ numeroſarū ꝓpor/
tionū leges irrefragabiliter iudicam⁹. Ex
his duob⁹ gradib⁹ primis. quib⁹ manudu/
cimur ad ſpeculandū deū in veſtigijs. qua/
ſi ad modū duarū alarum deſcendentium
circa pedes colligere poſſum⁹. q⁹ oīes cre
ature iſtius ſenſibil⁹ mundi. animū cōtem/
plantis z ſapient⁹ ducūt in deū eternū. pro
eo q⁹ illi⁹ primi p̄ncipij potentiſſimi. ſapien
tiſſimi z optimi. illius eterne originis. luc⁹
z plenitudinis. illi⁹ inquā artis efficientis.
exemplātis z ordinantis. ſunt vmbre. reſo/
nantie z picture. ſunt veſtigia. ſimulacra et
ſpectacula. nobis ad cōtuendū deum ꝓpo/
ſita. z ſigna diuinit⁹ data. Que inquā ſunt
ſicut exemplaria vel poti⁹ exempla. ꝓpoſita
mentib⁹ adhuc rudib⁹ z ſenſibilib⁹. vt ꝑ ſen
ſibilia que vidēt tranſferant ad intelligibi/
lia que nō vident. tanq̄ ꝑ ſigna ad ſignata.
Significant autē huiuſmodi creature bu
ius mūdi ſenſibilis inuiſibilia dei partim.
q⁹ deus eſt oīm⁹ creature origo, exemplar
z finis. et oīm⁹ effectus eſt ſignū cauſe z ex
emplatū exemplar⁹. z via finis ad quez du/
cit. partim ex ꝓpria repſentatōne. partim ex
ꝓphetica p̄figuratiōe. partim ex angelica o/
peratione. partim ex ſupaddita inſtitutiōe
Oīm⁹ em̄ creatura ex natura eſt illi⁹ eter/
ne ſapientie quedā effigies z ſimilitudo. ſz
ſpecialiter illa q̄ in libro ſcripture ꝑ ſpiritū
ꝓphetie aſſumpta eſt. ad ſpiritualiū p̄figu/
rationē. Special⁹ autē ille creature. in q̄/
rum effigie de⁹ angelico miniſterio volui
apparere. Specialiſſime vero ea. quam vo
luit ad ſignandū inſtituere. que tenet nō ſo
lum rationē ſigni ſm nomen cōmune. ver/
etiā ſacramenti. Ex quib⁹ oīm⁹ colligitur
q⁹ inuiſibilia dei a creatura mundi per ea
que facta ſunt intellecta cōſpiciunt. ita q⁹ q̄
nolunt iſta aduertere. et deū in his omnib⁹
cognoſcere. benedicere et amare inexcuſa/
biles ſint. dū nolunt trāſferri de tenebris
in admirabile lumē dei. Deo autē gratias
ꝑ ieſum chriſtū dominū noſtrū. qui nos de
tenebris trāſtulit in admirabile lumen ſu/
um. dū per hec lumina exteri⁹ data. ad ſpe/
culū mentis noſtre. in q̄ relucent diuina. di/
ſponimur ad reintrandū.

¶ De ſpeculatōne dei ꝑ ſuā imaginē. natu
ralib⁹ potentijs inſignitā.

¶ Capitulū III. z gradus tercius.

QVoniam autem
q duo gradus p̄dicti. ducēdo nos
in deū ꝑ veſtigia ſua (ꝑ que i cun
ctis creaturis relucet) manuduxerūt nos
vſq̄ ad hoc. vt ad nos reintrarem⁹ in men
tem ſcz noſtraz. in q̄ diuina relucet imago.
Dinc eſt q⁹ iā tercio loco ad noſmetipſos
intrātes. et q̄ſi atriū forinſec⁹ relinquentes.
in ſanct⁹ ſcz anteriori parte tabernaculi. co
nari debem⁹ ꝑ ſpeculū videre deuz. vbi ad
modū candelabri relucet lux veritat⁹ in fa/
cie noſtre ment⁹. in qua ſcz reſplendet ima/
go beatiſſime trinitat⁹. Intra igit ad te ꝛvi
de q̄m mens tua amat feruētiſſime ſemet/
ipaz. nec ſe poſſet amare niſi ſe noſceret. nec
ſe noſceret niſi ſui meminiſſet. quia nihil ca
pimus ꝑ intelligentiā quod nō ſit p̄ſens a/
pud noſtrā memoriā. Et ex hoc aduertis
animā tuā triplicē habere potentiā. nō ocu
lo carnis. ſed oculo ratōis. Conſidera igit
barū triū potentiarū opationes z habitu/
dines. et videre poteris deū ꝑ te tanq̄ per

imaginē.qđ est videre p speculū z ī enigma te. Operatio aūt memorie est retētio z re ꝓsentatio.nō solū ꝓsentiū z corꝛaliū z tem poꝛaliū.verūetiā succedentiuꝫ.simplicium z sempiternaliū. Retinet nāq; memoria ꝑte rita p recoꝛdationē.ꝓsentia p susceptionez. futura p ꝓuisionē. Retinet etiā simplicia si/cut ꝓncipia quantitatū cōtinuaꝝ z discre/tarū.vt punctū.instans. z vnitatē. sine q̄b⁹ impossibile est meminisse aut cogitare ea q̄ ꝓncipiant p hec. Retinet nihilomin⁹ sci/entiarū ꝓncipia z dignitates. vt sempiter/nalia z sempiternaliter.qꝛ nunq; pōt sic ob liuisci eoꝝ dūmodo ratiōe vtat. q̄n ea au/dita apꝛobet.z eis assentiat.nō tanq; ō no/uo ꝑcipiat.sed tāq; sibi innata z familiaria recognoscat. Sicut ptz.si ꝓponatur alicui de quolibet affirmatio vel negatio.vl.oīe totū est maius sua parte.vel q̄cunq; alia di/gnitas.cui nō est ꝓtradicere.admittit rati/one. Ex ꝓma igit retentiōe actuali oīm tē/poꝛaliū.ꝑteritoꝝ.scz ꝓsentiū z futuroꝝ.ha/bet effigiē eternitatis.cui⁹ ꝓsens indiuisibi/le ad oīa tpa se extendit. Ex scōa apꝛaret q̄ ipa nō solum habet ab exteriori formari p ꝓbantasmata.verūetiā a supioꝛi suscipiē/do z in se habēdo simplices formas.que nō possunt introire p poꝛtas sensuū z sensibi/liū ꝓbantasias. Ex tercia habet. q̄ ipa ba/bet lucē incōmutabilē sibi ꝓsentē. in q̄ me/minit inuariabiliū veritatū. Et sic p opera tiones memorie apꝛaret q̄ ipa aīa est ima/go dei z siltitudo.adeo sibi ꝓsens z eum ha/bens ꝓsentē q̄ eū actu capit.z p potentiaz capax eius est.z particeps esse pōt. Ope/ratio autē virtutis intellectiue est in ꝑcepti/one intellect⁹ terminoꝝ.ꝓpositionū et illa/tionū. Capit autē intellectus terminoꝝ si/gnificata.cū cōꝑhendit q̄d est vnūquod/q; p diffinitionē. Sed diffinitio habet fie/ri p supioꝛa.et illa p supioꝛa diffiniri habēt vsq; quo veniat ad supna z generalissima.q̄ bus ignoratis nō possunt intelligi diffini/tiue inferioꝛa. Nisi igit cognoscat quid est ens p se.nō pt plene sciri diffinitio alicuius speciat substātie. Nec ens p se cognosci pōt. nisi cognoscat cū suis conditiōib⁹. que sūt vnum.verū.bonū. Ens autē cū possit cogi tari vt diminutū.z vt cōpletū.vt impfectuz et vt pfectū.vt ens in potētia.z vt ens in a/ctu.vt ens fm quid.z vt ens simpliciter.vt ens in parte.z vt ens totaliē.vt ens transi/ens.z vt ens manens.vt ens p alind.et vt ens p se.vt ens pmixtū nō enti. z vt ens pu/rum.vt ens dependēs.z vt ens absolutuz. vt ens posteri⁹.z vt ens ꝓus.vt ens muta/bile.z vt ens īmutabile.vt ens simplex.z vt ens cōpositū.cū priuatōes z defect⁹ nulla/tenus possint cognosci nisi p positiōes. nō venit intellect⁹ noster vt plene resoluēs in tellectū alicui⁹ entiū creatoꝝ. nisi iuuet ab intellectu entis purissimi. actualissimi. cō/pletissimi z absoluti.qđ est simplicit z eter/nū ens.in q̄ sunt ratōes omniū in sua puri tate. Quō autē sciret intellect⁹ hoc esse ens defectiuū z incōpletū.si nullaz haberet co/gnitionē entis absq; oīmi defectu. Et sic de alijs ꝓditiōib⁹ plibatis. Intellectū aūt ꝓpo sitionū.tunc intellect⁹ nr̄ dicit veraciter cō prehendere.cū certitudinaliter scit illas ve/ras esse.z hoc scire ē scire.qm̄ nō potest fal/li in illa cōprehensiōe. Scit em̄ q̄ veritas illa nō pōt aliter se habere. Scit igit veri/tatem illā esse incōmutabilē. Sed cū ipsa mens nr̄a sit cōmutabilis.illaz sic incōmu/tabiliter relucentē nō potest videre.nisi per aliq̄m aliā lucē oīno īcōmutabiliter radiātē. quā impossibile est esse creaturā mutabilē. Scit igit in illa luce q̄ illumiat oēm hoiem venientē in hunc mōm.q̄ est lux vera z ver/bum in ꝓncipio apud deū. Intellectū autē illationis tūc veraciter ꝑcipit nr̄ intellect⁹. quādo videt q̄ cōclusio necessario sequit ex ꝓmissis.quod nō solū videt in terminis ne cessarijs. verūetiā in cōtingentib⁹. vt si ho/mo currit hō mouet. Hanc autē necessari/am habitudinē ꝑcipit nō solū in rebus enti/bus. verūetiā in nō entib⁹. Sicut em̄ i ho/mine existēte sequit. si homo currit. homo mouet.sic etiā nō existente. Huiusmōi igit illatiōis necessitas non venit ab existentia rei in materia.qꝛ est ꝓtingēs.nec ab existen tia rei in aīa.qꝛ tunc esset fictio si nō esset ī re. Venit igit ab exemplaritate ī arte eter/na.fm quā res habēt aptitudinē z habitu/dinē ad inuicē ad illā eterne artis repsenta tionē. Omnis igit vt dicit Augustin⁹ in lib. de vera religione.vere ratiocinanti lumen accendit ab illa veritate.z ad ipam nitit p/uenire. Ex q̄ manifeste apꝛaret. q̄ cōiunct⁹ sit intellectus noster ipi eterne veritati.dū nisi p illā docentē nihil verū potest certitu/dinaliter cape. Videre igit p te potes veri/tatem.que te docet.si te ꝓcupiscētie z phan/

tasmata nō impediāt. z se tanq̄ nubes inter te z veritatis radium nō interponant.

¶ Operatio autē virtutis electiue attendit in cōsilio. iudicio z desiderio. Consiliū aūt est in inquirēdo quid sit melius. hoc an illud. Sed melius nō dicit nisi per accessum ad optimū. Accessus autē est fm maiorē assimilationē. Nullus igit scit vtrū hoc sit illo melius. nisi sciat illud optimo magis assimilari. Nullus autē scit aliquid alio magis assimilari. nisi illud cognoscat. Non enim scio hunc similē esse petro. nisi sciam vel cognoscā petrū. Omni igit consilianti necessario est impssa noticia summi boni. Judiciū autē certū de psiliabilib⁹. est p aliquā legez. Nullus autē certitudinaliter iudicat p legem. nisi certus sit q̄ illa lex recta sit. z q̄ ipaz iudicare nō debet. Sed mens nra iudicat de seipa. Cū igitur nō possit iudicare de lege per quā iudicat. lex illa superior est mente nra. z p hanc iudicat fm qđ sibi impressa est. Nihil autē est supius mēte humana. nisi solus ille q̄ fecit eam. Jgit in iudicando deliberatiua nostra ptingit ad diuinas leges. si plena resolutione dissoluat. Desideriū aūt principalit est ipius quod maxime ipm mouet. Maxime autem mouet quod maxime amat. Maxime autē amat esse beatum. Beatū autez esse non babet. nisi per optimū et finē vltimū. Nihil autem appetit humanū desideriū nisi summū bonuz. vel quod est ad illud. vel qđ habet aliquā effigiem illi⁹. Tanta est vis summi boni. vt nihil nisi per illius desideriū a creatura possit amari. Que tunc fallit z errat. cū effigiē et simulacrū pro veritate acceptat. ¶ Unde ergo quomō ania deo est propinqua. et quomō memoria in eternitatē. intelligentia in veritatē. electiua potētia ducit in bonitatē summā fm opationes suas. Scōm autem harū potentiarū ordinē. originem z habitudinē ducit in ipam beatissimā trinitatem. Naz ex memoria orit intelligētia. vt ipsi⁹ proles. qa tunc intelligimus cū simili tudo q̄ est in memoria resultat in acie intellectus. que nihil aliud est q̄ verbū. Et memoria z intelligētia spirat amor tanq̄ nexus amborū. Hec tria scz mens generans. verbū z amor. sunt in ania. quo ad memoriā. intelligentiā et voluntatē. que sunt consubstantiales. coequales z coeue. se inuicē circūincedentes. Si igit deus perfect⁹ est spirit⁹. habet memoriā. intelligentiaz z voluntatē. habz et verbū genitū. et amorē spiratum. q̄ necessario distinguunt. cū vnus ab altero producat. nō essentialiter. nō accidētaliter. ergo psonaliter. Dū igit mens seipam considerat p se tanq̄ per speculuz. cōsurgit ad speculandā trinitatez beatam. patris. verbi z amoris. triū personarū coeternarū. coequaliū z consubstantialiuz. ita q̄ libet triuz in quolibet est aliozuz. vnus tamē nō est alius. sed ipi tres sunt vnus deus. ¶ Ad hanc speculationē quā habz ania de suo pncipio trino z vno. per trinitatem suarū potentiarum. p quas est imago dei. iuuat p lumina scientiarū que ipam proficiunt et informāt. et trinitatē beatissimaz tripliciter repsentāt. Nam omnis philosophia aut est naturalis. aut rōnalis. aut moralis. Prima agit de causa essendi. z tō docit in potentiā patris. scōa de ratiōe intelligendi. z ideo ducit in sapiētiaz verbi. tercia de ordine viuēdi. z ideo ducit in bonitatez spūssancti. Rursus pma diuidit in metha pbysicā. mathematicā z pbysicā. Et prima est de rerū essentijs. scōa de numeris z figuris. tercia de naturis. virtutib⁹ z opationibus diffusiuis. Et ideo pma in pmū principiū patrē. secūda in eius imaginē filium. tercia ducit in spūssancti donū. Secunda diuidit in grāmaticā. que facit potētes ad exprimendū. logicā. que facit pspicaces ad arguendū. rhetoricaz. que facit habiles ad psuadendū siue monenduz. Et hec similiter insinuat mysteriū beatissime trinitatis. Ter cia diuidit in monasticā. iconomicā z polycia diuidit in monasticā. iconomicā z politicā. Et pma insinuat primi principij innascibilitatē. secūda filij familiaritatez. tercia spūssancti liberalitatē. Omnes autē iste scientie habent regulas certas z infallibiles. tanq̄ lumina z radios descēdentes a lege eterna in mentē nostrā. Et ideo mens nra tantis splendoribus irradiata et supfusa. nisi sit ceca. manuduci pt p seipam ad cōtemplandā illā lucem eternā. Dum⁹ autez lucis irradiatio z consideratio sapiētes suspēdit in admirationē. z ecōtra insipiētes q̄ nō credunt vt intelligāt. ducit in pturbationē. vt impleat illud pphetici. Illuminās tu mirabiliter a montib⁹ eternis. turbati sunt omnes insipientes corde.

¶ De speculatione dei in sua imagine donis gratuitis reformata.

Capitulū IIII. z gradus quartus.

Ego quoniaz nō solum p nos transeūdo. vezetiā in nobis ōtingit ꝓtemplari pri/mū principiū. et hoc maius est q̄ p̄cedens. ideo hic modus ꝓsiderandi q̄rtuz obtinet ꝓtemplationis gradū. Dirū autem videt cū ostensum sit q̄ de⁹ ita ꝓpinquus sit mentibꝫ nostris. q̄ tā pauco⁹ est in seipis p̄mū principiū speculari. Sed rō est i promptu qz mens humana sollicitudinibꝫ distracta. nō intrat ad se p memoriā. phantasmatibꝫ obnubilata. nō redit ad se p intelligentiaz. cōcupiscentijs illecta. nequaq̄ reuertit ad seipm p desideriū suauitatis interne z letitie spūalis. Ideo toraliter in his sensibilibus iacēs. nō potest ad se tanq̄ ad dei imaginē reintrare. Et q̄niā vbi q̄s ceciderit. ne cesse habet ibidez recumbere. nisi apponat quis z adq̄ciat vt resurgat. nō potuit aīa nostra pfecte ab his sensibilibꝫ releuari ad cōtuitū sui. z eterne veritat⁹ in seipa. nisi veritas assumpta forma hūana in christo. fieret sibi scala reparās priorē scalaz. que fracta fuerat in adam. Unde q̄ntūcunq̄ sit illuminat⁹ q̄s lumie nature z sciētie acquisite. nō potest intrare in se. vt in seipo delectetur in dño. nisi mediante christo. qui dicit. Ego sum ostiū. p me si q̄s introierit salua/bitur. z ingrediet z egrediet. z pascua inueniet. Ad hoc aūt ostiuz nō appropinquam⁹ nisi in ipm credam⁹. sperem⁹ z amem⁹. Necesse est igit si reintrare volum⁹ ad fruitionē veritatis. tanq̄ ad paradisuz q̄ ingredia/mur p fidem. spem z charitatē mediatoris dei z hoim ihesu christi. q̄ est tanq̄ liguū vite in medio paradisi. Supuestiēda est igit imago mētis nr̄e tribꝫ virtutibꝫ theologicis quibꝫ aīa purificat. illuminat z pficitur. z sic imago reformat. reficit. z cōformis supne hierusalē efficit. z pars eccl'ie militantis q̄ est proles fm ap'l'm hierusalez celestē. Ait em̄. Illa que sursum est hierusalē libera est que est mr̄ nr̄a. Aīa igit credēs. sperans z amans ihesum christū. q̄ est verbuz p̄tis incarnatū. increatū z inspiratū. s. via. veritas z vita. dū p fidē credit in christū. tanq̄ i verbū increatū. qđ est verbuz z splendor p̄tis. recupat spūalē auditū z visum. audituz ad suscipiendū christi sermones. visum ad cōsiderandū ipius lucis splēdores. Dū aūt spe suspirat ad suscipiendū verbū inspirā/tum. p desideriū z affectū recupat spiritualem olfactū. Dū charitate cōplectit verbuz incarnatū. vt suscipiens ab ipo delectatione. z vt trāsiens in illud p extaticū amorez. recuperat gustū z tactū. Quibꝫ sensibꝫ recuperatis. dum sponsuz suum videt et audit. odorat z gustat et amplexat. decantare potest tanq̄ sponsa canticum canticoz. quod factū fuit ad exercitium cōtemplatiōis fm hunc quartū gradū. quez nemo capit nisi q̄ accipit. qz magis est in experiētia affectuali q̄ in consideratiōe rationali. In hoc nāq̄ gradu recuperat⁹ sensibꝫ interioribꝫ. ad videndū summe pulchruz. ad audiendum summe armoniacū. ad odorandu⁹ summe odoriferū. ad degustādū summe suaue. ad apprehendendū summe delectabile. dispo/nit aīa ad mētales excessus. scz p deuotionem. āmiratiōnē. exultatiōnē. fm illas tres exclamatiōes q̄ fiunt in canticis canticoz. Quaz ꝑma fit p supabundantiā deuotionis. p quā fit aīa sicut virgula fumi ex aromatibꝫ mirrhe z thuris. Scōa p excellētiā admiratiōis. p quā fit aīa sicut aurora. luna z sol. fm ꝓcessum illuminationū suspendentiū aīam ad ammirandū sponsum cōsideratū. Tercia p supabundantiā exultationis. p quā fit aīa suauissime delectationis delicijs affluens. innixa toralit⁹ sup dilectū suū. Quibꝫ adept⁹ efficit spūs noster hierarchicus ad ꝓscendenduz sursum. fm ꝓformitatē ad illā hierusalē supnaz. in quā nemo intrat nisi p⁹ p gratiā ipa in coz descendat. sicut vidit Johes i apocalyp'si sua Tūc aūt in coz descēdit. q̄n p reformationē imaginis. p ꝑtutes theologicas. z p oblectationes spūaliū sensuū. z suspensiōes excessuū. efficit spūs noster hierarchicus. scz purgatus. illuminatus. et pfect⁹. Sic etiā gradibus nouē ordinum insignit. dum ordinate in eo interius disponit nunciatio. dictatio. ductio. ordinatio. roboratio. imperatio. susceptio. reuelatio. vnitio q̄ gradatim coꝛrespondēt nouē ordinibus angelorū. ita q̄ triū ꝑmo dictoꝝ gradus respiciūt in mente humana naturā. tres sequētes in dustriam. z tres postremi gratiā. Quibꝫ habitis anima intrādo in seipam. intrat in supernā hierusalē. vbi ordines angeloꝝ considerans. videt in eis deū. qui habitans in eis. omnes eoꝝ ogatur ogationes. Unde

dicit Beñ. ad eugeniũ. Q de in seraphin amat vt charitas. in cherubin nouit vt veritas. in thronis sedet vt eqtas. in dñationibꝫ dñatur vt maiestas. in ꝓncipatibꝫ regit vt ꝓncipiũ. in potestatibꝫ tuet vt salus. in virtutibꝫ opat vt virt⁹. in archangel's relauet vt lux. in angelis assistit vt pietas. Ex quibꝫ oñibꝫ videt deus oñia in oñibꝫ per ꝓtemplationẽ ipi⁹. in mentibꝫ in quibꝫ habitat p dona affluentissime charitatis. Ad hui⁹ autẽ speculatiõis gradũ. specialiter z ꝓcipue amminiculat ꝓsideratio sacre scripture diuinit⁹ immisse. sicut phia ad precedentẽ. Sacra eñ scriptura ꝓncipaliter est de opibꝫ raparatiõis. Unde et ipa ꝓcipue agit de fide. spe z charitate. p quas virtutes habet anima reformari. et specialiss me de charitate. De q dicit apostol⁹. q est finis ꝓcepti. fm q est de corde puro. conscietia bona. et fide nõ ficta. Ipa est plenitudo legis vt dicit idem. Et saluator noster asserit totam legẽ. pphetasqꝫ pendere in duobꝫ preceptis eiusdẽ. scz in dilectione dei et ꝓximi. q̃ duo innuunt in vno sponso eccl'ie iesu christo. qui simul est ꝓxim⁹ z deus. simul frater z domin⁹. simul etiã rex z amicus. simul verbũ increatũ et incarnatũ. formator noster z reformator. alpha et o. Qui etiã summus hierarcha est. purgans. illuminãs et pficiens sponsam. scz totã ecclesiã. et quãlibet animã sanctã. De hoc igit hierarcha et ecclesiastica hierarchia ẽ tota sacra scriptura. p quã docemur purgari. illuminari. et perfici. et hoc fm triplicẽ legem in ea traditaz. scz nature. scripture z gratie. Uel potius fm triplicem partẽ eius principalem. scz legem moysaicã purgantẽ. reuelationẽ pphetica illustrantẽ. z eruditionez euangelicã perficientẽ. Uel potissimũ fm triplicem eius intelligentiã spiritualẽ. scz tropologicam. que purgat ad honestatẽ vite. allegoricam. que illuminat ad claritatẽ intelligentie. anagogicã. que perficit per excessus mentales et sapiẽtie ꝓceptiones suauissimas. fm tres virtutes ꝓdictas theologicas. et sensus spirituales reformatos. z excessus tres supra dictos. z actus mentis hierarchicos. quibꝫ ad iteriora regredit mẽs nostra. vt ibidẽ speculetur deũ in splendoribus sanctorũ. et in eisdem tanqꝫ in cubilibus dormiat in pace et requiescat. sponso adiurante q non excitetur donec de⁹ voluntate ꝓcedat. Ex bis autẽ duobꝫ gradibus mediꝫs p quos ingredimur ad cõtemplandũ deũ intra nos. tanqꝫ in speculũma ginum creatarũ. et hoc quasi ad modũ gradum expansarũ ad volandum. que tenebãt medium locum. intelligere possumus q in diuina manuducimur p ipius anime rationalis potentias. naturaliter insitas. quãtum ad earũ operationes. habitudines. et habitus scientiales. fm q apparet ex tercio gradu. Manuducimur etiã per ipius anime potẽtias reformatas. z hoc gratuitis virtutibus. sensibꝫ spiritualibꝫ. z mentalibꝫ excessibꝫ. sicut patet ex quarto. Manuducimur nihilomin⁹ p hierarchicas operationes. scz purgatiõis. illuminatiõis z pfectionis mentiũ humanaruz. per hierarchicas reuelationes sacrarũ scripturarũ nobis p angelos datarũ. fm illud apli. q̃ lex data ẽ p angelos in manu mediatoris. Et tandez manuducimur p hierarchias z hierarchicos ordines. q̃ in mente nostra disponi habent instar superne hieruslẽ. Quibꝫ omnibus luminibꝫ intellectualibꝫ mens nra repleta a diuina sapiẽtia tanqꝫ dom⁹ dei inhabitat. effecta dei filia. sponsa z amica. effecta christi capitis membrũ. sozor z coheres. effecta nihilomin⁹ spũssti templũ. fundatum p fidẽ. eleuatũ p spem. z deo dedicatuz p mentis z corpis sanctitatẽ. Quod totuz facit sincerissima charitas christi. q̃ diffundit in cordibꝫ nostris p spm̃ sanctũ qui datus est nobis. sine q̃ spiritu scire nõ possumus secreta dei. Sicut eñ q̃ sunt hois nemo scit pt nisi spũs hom̃is q̃ est in illo. ita z q̃ sunt dei nemo scit nisi spũs dei. In charitate igit radicemur z fundemur. vt possimus cõprehendere cũ oñibꝫ sanctis. q̃ sit longitudo eternitatis. que latitudo liberalitatis. que sublimitas maiestatis. et qõ ꝓfundum sapiẽtie iudicantis.

¶ De speculatione diuine vnitatis p eius nomen ꝓmariũ quod est esse.

¶ Capitulũ V. et gradus quintus.

Quoniam autez ꝓtingit ꝓtẽplari deũ. nõ solũ extra nos. z intra nos. verũetiã supra nos. Extra nos per vestigiũ. intra nos p imaginẽ. z supra nos per lumen. qõ est signatũ supra mentẽ nostrã. qõ est lumẽ veritatis etnc. cũ ipa mẽs nra imediate ab ipa

veritate formek. Qui exercitati sunt i ꝑmo modo intrauerũt iã in atriũ añ tabernaculũ. q̃ vero in scdo intrauerũt in sctã q̃ aũt in tercio intrãt cũ summo põtifice in sctãsanctozũ. vbi sũp archã sunt cherubin gl'e. obumbrãtia ꝓpiatoriũ. ꝑ q̃ intelligim⁹ duos modos seu grad⁹ ꝺtẽplãdi dei inuisibiliaz ecna. quoz vn⁹ ꝓfak circa dei essentialia. alius ẽo circa ꝓpria ꝓsonaz. Prim⁹ mod⁹ ꝑmo z ꝑncipaliter defigit aspectũ in ipm eẽ. dicens. q̃ q̃ est. est ꝑmuz nomẽ dei. Scdus mod⁹ defigit aspectũ in ipm bonũ. dicens. ß esse ꝑmũ nomẽ dei. Primũ spectat potissime ad vet⁹ testamẽtũ. qd̃ maxime ꝑdicat diuine essentie vnitatẽ. Vñ dictũ est moysi Ego sum q̃ sum. Scdm ad nouũ qd̃ determinat ꝓsonarũ pluralitatẽ. baptizãdo i nomine ꝑris z filij z spũscti. Ideo mgr̃ noster ihesꝰ volẽs adolescentẽ q̃ ꝓfuauerat legẽ. ad euãgelicã leuare ꝑfectionẽ. nomẽ bonitatis deo ꝑncipaliter z ꝑcise attribuit. Nemo inq̃t bon⁹ nisi solus de⁹. Damascen⁹ igit̃ se quẽs moysen dicit. q̃ q̃ est. est ꝑmũ nomen dei. Dionys⁹ seq̃ns christũ dicit. q̃ bonũ ẽ ꝑmũ nomẽ dei. Volẽs igit̃ ꝺtemplari dei inuisibilia q̃ ad essentie vnitatez ꝑmo desiderat aspectũ in ipm eẽ. z videat ipm eẽ adeo in se certissimũ. q̃ nõ põt cogitari nõ eẽ. ꝗa ipm est purissimũ. nõ occurrit nisi in plena fuga nõ esse. sic z nihil in plena fuga eẽ. Sicut igit̃ oino nihil. nihil bz de esse. nec ꝺ ei⁹ ꝺditiõibꝫ. sic ecõtra ipm esse nihil bz de nõ esse. nec actu. nec potẽtia. nec ꝓm ꝓpriam estimationẽ nr̃am. Cũ aũt nõ esse ꝑ uatio sit essendi. nõ cadit in intellectuz nisi ꝑ esse. esse aũt non cadit ꝑ aliud. q̃ oĩe qd̃ intelligit̃ aut itelligit̃ vt nõ ens. aut vt ens in potẽtia. aut vt ens in actu. Si igit̃ non ens nõ ꝓt intelligi nisi ꝑ ens. z ens in potẽtia nõ nisi ꝑ ens i actu. z esse noiat ipm puz actũ entis. esse igit̃ est qd̃ ꝑmo cadit in intellectu. z illud eẽ est qd̃ est pur⁹ act⁹. Sz boc nõ est esse particulare. qd̃ ẽ esse artatũ. q̃ ꝑ mixtũ est cũ potẽtia. nec esse analogũ. quia mime bz de actu. eo q̃ mime est. Restat igitur q̃ illud esse est eẽ diuinũ. Hira igit̃ est cecitas intellect⁹. q̃ nõ ꝯsiderat illud qd̃ ꝑ sicut oculus videt. z sine q̃ nihil põt cognoscere. Sz sicut ocul⁹ intent⁹ in varias colorz differentias. lucẽ ꝑ quã videt cetera. nõ videt. z si videnꝫ in ista entia particularia et vniuersalia. ipm esse extra oĩe gen⁹ (licet primo occurrat menti. et ꝑ ipm alia) tñ nõ aduertit. Vñ verissime apparet q̃ sic̃ oculus vesptilionis se bz ad lucẽ. ita se bz oculus mentis nostre ad manifestissima nature. Quia assuefact⁹ ad tenebras entiũ z phantasmata sensibiliũ. cũ ipam lucẽ summi esse intuek. videk sibi nihil videre. nõ intelligẽs q̃ ipsa caligo summa est mentiꝫ nr̃e illuminatio. sic̃ qñ videt oculus purã lucẽ. videk sibi nihil videre. Vide igit̃ ipm purissimũ esse si potes. z occurret tibi q̃ ipm nõ potest cogitari vt ab alio acceptũ. ac ꝑ hoc necessario cogitatur vt oĩmode primũ. qd̃ nec de nihilo. nec ab alio põt esse. Quid enim est ꝑ se si ipm esse nõ est ꝑ se. nec a se. Occurret etiaz tibi vt carens oĩno nõ esse. ac ꝑ ß vt nũq̃ incipiẽs. nunq̃ desinẽs. sed eternũ. Occurret etiã tibi vt nullo modo in se habẽs nisi qd̃ est ipm esse. ac ꝑ hoc vt cũ nullo cõpositũ. sed simplicissimũ. Occurret etiaz vt nihil habens possibilitatiꝫ. qr oĩe possibile aliquo mõ habz aliq̃d de nõ esse. ac ꝑ hoc vt summe actualissimũ. Occurret vt nihil habens defectibilitatiꝫ. ac ꝑ hoc vt perfectissimũ. Occurret postremo vt nihil habẽs diuersificatiõis. ac ꝑ hoc vt summe vnũ. Esse igit̃ qd̃ est esse purũ. z esse simplicit̃. z eẽ absolutũ. est esse primariũ. eternũ. simplicissimũ. actualissimũ. ꝑfectissimũ. z summe vnũ. Et sunt hec ita certa q̃ nõ potest ab intelligente ipm esse. cogitari hoz oppositũ. z vnũ horũ necessario ifert aliud. Nã qr simplicit̃ est esse. ideo simplicit̃ primũ. qr simpliciter primũ. ideo nõ est ab alio factũ. nec a seipso potuit. ergo eternũ. Itẽ qr primũ z eternũ ideo nõ ex aliꝭ. ergo simplicissimũ. Itẽ ꝗa primũ. eternũ z simplicissimum. ideo nihil est in eo possibilitatiꝫ cũ actu ꝑmixtũ. z ideo actualissimũ. Quia primũ. eternũ. simplicissimũ. actualissimũ. ideo ꝑfectissimuz. Tali oĩno nihil deficit. nec aliqua põt fieri addition. Quia primũ. eternũ. simplicissimum. actualissimũ. ꝑfectissimũ. ideo summe vnũ. Nõ em̃ ꝑ oĩmodã supabundantiã dicit. dicit respectu omniũ. Nõ etiaz simpliciter ꝑ supabundantiaz dicit. impossibile est vt ꝓueniat nisi vni soli. Unde si de⁹ noiat esse primariũ. eternũ. simplicissimũ. actualissimũ. ꝑfectissimũ. impossibile est ipm cogitari nõ esse. nec esse nisi vnũ solũ. Audi igit̃ israel. de⁹ tuus. de⁹ vn⁹ est. Si ber vides in

pura mentꝫ simplicitate. aliꝙliter pfunderis eterne lucis illustratione. Sed habes vnde subleueris in admirationē. Nā ipm esse est primū z nouissimū. est eternū z psentissimū. est simplicissimū z maximū. est actualissimū z imutabilissimū. est pfectissimū et immēsum. est summe vnū z tamē omimodū. Si hec pura mēte miraris. maiore luce pfunderis. dū vlteri⁹ vides. qz ideo ē nouissimū. quia primū. Quia em̄ est primuz. omia opaꝫ ꝓpter seipm. z ideo necesse est q̄ sit finis vltim⁹. initiū z ꝓsummatio. alpha z o. Ideo est psentissimū. ḡa eternū. Quia em̄ eternuz nō finiꝫ ab alio. nec deficit a seipo. nec decurrit ab vno in aliud. ergo nec habet ꝓteritū. nec futurū. sed esse pñs tm̄. Ideo maximū. qz simplicissimū. Quia em̄ simplicissimū in essentia. ideo maximuz in virtute. quia virt⁹ quāto plus est vnita. tāto plus est infinita. Ideo imutabilissimuz qz actualissimū. Quia em̄ actualissimū est. ideo est act⁹ purus. Et qđ tale est. nihil noui acquirit. nihil habitū perdit. ac per hoc nō potest mutari. Ideo immēsum. quia pfectissimū. Quia em̄ pfectissimū. ideo nihil potest cogitari vltra ipm meli⁹. nobili⁹. nec dignius. ac ꝓ hoc nihil maius. et omne tale est immēsum. Ideo omimoduz quia summe vnū. Quia em̄ summe vnū. iō est omis multitudinis vniuersale ꝓncipiū. Ac ꝓ hoc ipm est vniuersal' oim causa efficiēs. exemplans z terminās. sicut cā essendi. rō intelligendi z ordo viuēdi. Est igiꝫ omimoduz nō sicut oim essentia. sed sic cunctaꝝ essentiarū supexcellētissima z vniuersalissima et sufficiētissima causa. Cui⁹ virt⁹ qz summe vnita i essentia. iō sūme infinitissima z multiplicissima in efficacia. ¶ Rursus reuertētes dicam⁹. qz igiꝫ esse purissimū z absolutū. qđ est simpliciꝫ esse. est primariū z nouissimū. ideo est oim origo z finis cōsummās. Quia eternū z psentissimū. ideo oēs durationes ambit z intrat. q̄si simul existēs eaꝝ centrū z circūferētia. Quia simplicissimuz z maximū. iō totū ītra oia. z totū extra oia. ac ꝓ hoc est sphera intelligibil'. cui⁹ centruz est vbiqꝫ z circūferētia nusqꝫ. Quia actualissimū z imutabilissimū. iō stabile manēs moueri dat vniuersa. Quia pfectissimū z imēsum. iō est intra oia. nō inclusum. extra oia nō exclusuz. supra omia nō elatū. infra oia nō ꝓstratū. Quia vero est summe vnuz z omimodū. ideo est omia in oib⁹. q̄uis omnia sint multa. z ipm nō sit nisi vnuz. et hoc qz ꝓ simplicissimā vnitatē. z serenissimā veritatē. sincerissimā bonitatē. est in eo omis virtuositas. omis exēplaritas. z ois cōmunicabilitas. ac ꝓ hoc ex ipo. z ꝓ ipm z in ipo sunt oia. Et hoc qz omipotens. omniscięs. z omimode bonū. qđ pfecte videre est ee beatum. sicut dictū est Moysi. Ego ostendā tibi ome bonum.

¶ De speculatōne beatissime trinitatis in eius nomie quod est bonū.

Capitulū VI. et gradus sextus.

Post consideratiponem essentialiuz elemādus est oculus intelligētie ad cōtuitio/nē beatissime trinitatꝫ. vt alter cherub iuxta alterū statuaꝫ. Sicut aūt visiōis essentialiū ipm esse est principiū radicale. et nomen ꝓ qđ cetera innotescūt. sic ꝫ templationis emanationū ipm bonū est ꝓncipalissimū fundamētū. Uide igiꝫ z attende. q̄niaz optimū qđ simpliciꝫ est. quo nihil meli⁹ cogitari potest. z hoc tale sic est. q̄ nō pōt cogitari nō esse. qz omino meli⁹ est esse q̄m non esse. sic est q̄ nō potest recte cogitari. q̄n cogitetur trinū z vnū. Nā bonū dicit diffusiuum sui. Summū igiꝫ bonū summe diffusiuū est sui. Sūma autē diffusio nō potest esse nisi sit actualis z intrinseca. substātialis et hypostatica. naturalis z voluntaria. liberalis z necessaria. indeficiēs et pfecta. Nisi igiꝫ in summo bono eternaliter esset pductio actualis z consubstātialis et hypostatica eque nobilis. sicut est pducens ꝓ modum generationis et spirationis. ita q̄ sit eternalis ꝓncipiꝫ eternaliter cōprincipiantis. ita q̄ esset dilectus z cōdilectus. geniturus scilicet z spirat⁹. hoc est pater et filius et spūssanctus. nequaqꝫ esset summum bonum. quia nō summe se diffunderet. Nam diffusio ex tempore in creatura. nō est nisi centralis vel punctalis respectu immensitatis bonitatꝫ eterne. Unde z nō potest aliqua diffusio cogitari maior illa. ea videlicꝫ in qua diffundens cōmunicat alteri totaz substantiā z naturā. Non igiꝫ summuz bonū esset si re vel intellectu illa carere posset. Si igiꝫ potes mentis oculo cōtueri puritatem bonitatis. que est act⁹ pur⁹ ꝓncipiū charitatiue diligentꝫ amore gratuito z de-

bito. ꝛex vtroq; ꝓmitto. q̄ est diffusio plenissima ꝑ modū nature ꝛ volūtatis. q̄ est diffusio ꝑ modum verbi in q̄ oīa dicunt. et per modū doni in quo cetera dona donantur. potes videre ꝑ summā boni cōmunicabilitatē necesse ee trinitatē ꝑris ꝛ filij ꝛ spūssancti. In quib⁹ necesse est ꝓpter summā bonitatē esse summā cōmunicabilitatē. ꝛ ex summa cōmunicabilitate summā ꝯsubstantialitatē. ꝛ ex summa ꝯsubstātialitate summaz ꝯfiguralitatē. ꝛ ex his summā coequalitatē ac ꝑ hoc summā coeternitatē. atq; ex oīnibus p̄dictis summā cointimitatē. qua vn⁹ est in altero necessario ꝑ summā circūincessionē. ꝛ vnus operat cū alio ꝑ oīmodā indiuisionē substātie ꝛ virtut⁹ ꝛ operationis ipius beatissime trinitat⁹. Sed cū hec cōtemplaris. vide ne te existimes cōprehēdere incōprehensibilē. habes eī adhuc ī his ter conditionib⁹ cōsiderare. quod vehementer in stupore admiratiōis inducit oculuz mentis nostre. Nā ibi est summa cōmunicabilitas cū ꝑsonarū ꝓprietate. summa consubstātialitas cū hypostasum pluralitate. summa cōfiguralitas cū discreta ꝑsonalitate. summa coequalitas cuz ordine. sūma coeternitas cum emanatiōe. summa cointimitas cū emissione. Quis ad tantorū mirabiliū aspectū nō cōsurgat in ammiratiōnē. Sed hec oīa certissime intelligimus esse ī beatissima trinitate. si leuam⁹ oculos ad supercellentissimā bonitatē. Si eī ibi est summa cōmunicatio ꝛ vera diffusio. vera est ibi ordo et vera distinctio. Et ꝗa totum cōmunicat. nō pars. idem ipm datur quod habet. et totū. Igitur emanans ꝛ producens. et distinguunt ꝓprietatib⁹. et sunt essentialiter vnū. Quia igitur distinguunt ꝓprietatib⁹. ideo habēt ꝑsonarū ꝓprietates. et hypostasum pluralitatē. et originis emanationē. et ordinē nō posteriozitatis sed originis. ꝛ emissionē nō localis mutatiōis. sed gratuite inspiratiōis. ꝑ rationē auctoritatis ꝓducent⁹. quā habet mittēs respectu missi. Quia vero sunt vnū substātialit. ideo oportet q̄ sit vnitas in essentia. et forma et dignitate. ꝛ eternitate ꝛ existētia ꝛ incircūscriptibilitate. Dū ergo hec ꝑ se singillatim consideras. habes vnde veritatē ꝓmeride in admiratiōnē altissimaz suspendaris. Et ideo vt mens tua ꝑ admiratiōnē in admirabilem ascēdat cōtemplationez. hec simul sunt cōsiderāda. Nam ꝛ cherubin hoc designāt. que se mutuo aspiciebāt. Nec hoc vacat a mysterio q̄ respiciebāt se ꝓfis vultibus inꝓpiatoriū. vt verificet illud quod dicit dom⁹ in Johāne. Hec est vita eterna vt cognoscant te solū verū deū. ꝛ quē misisti iesum christū. Nā admirari debemus nō solū conditiōes dei essentiales ꝛ ꝑsonales in se. verūetiā per cōparationez ad supmirabilem vnionē dei ꝛ hominis in vnitate ꝑsone christi. Si enim cherub es essentialia dei ꝓtemplando. ꝛ miraris ꝗa simul est diuinū esse primū ꝛ nouissimū. eternuz ꝛ p̄sentissimū. simplicissimū et maximū seu incircūscriptuz totum vbiq; ꝛ nusq; cōprehensum. actualissimū et nunq; motū. perfectissimū ꝛ nihil habens superfluū nec diminutū. ꝛ tamē immēsum ꝛ sine termio infinitū. summe vnū ꝛ tamē oīmodū. vt omnia in se habēs. vt oīs virt⁹. vt oīs veritas. vt oīe bonū. Respice ad inꝓpiatoriū ꝛ mirare q̄ in ipo principiū primū iunctuz est cū postremo. deus cum homīe sexto die formato. eternum iunctū est cū homīe temporali in plenitudine temporū de virgine nato. simplicissimū cum summo cōposito. actualissimū cū summe passo ꝛ mortuo. ꝑfectissimuz ꝛ immēsum cū modico. summe vnū ꝛ oīmodū cū indiuiduo composito. ꝛ a ceteris distincto. homīe scz iesu christo. Si autē alter cherub es ꝑsonaruz ꝓpria contēplando. et miraris cōmunicabilitatē esse cū ꝓprietate. et consubstantialitatē cum pluralitate. configurabilitatē cū personalitate. coequalitatē cum ordine. eternitatem cū ꝓductione. cointimitatez cū emissione. q⁹ filⁱ⁹ missus est a patre. ꝛ spūssanctus ab vtroq; q̄ tamē semp est cū eis. ꝛ nunq; recedit ab eis. Respice inꝓpiatoriū et mirare quia in christo stat ꝑsonalis vnio cū trinitate substantiarū ꝛ naturaruz dualitate. stat oīmoda ꝯsensio cū pluralitate voluntatum. stat deiz homis cōpredicatio cū pluralitate ꝓprietatū. stat coadoratio cū pluralitate nobilitatū. stat coexaltatio super omia cū pluralitate dignitatū. stat condominatio cū pluralitate potestatū. In hac autem ꝯsideratiōe est ꝑfectio illuminatiōis mētis. dum q̄si in sexta die videt hominē factum ad imaginē dei. Si eī imago est silitudo expressiua. dū mens nostra contemplat in

christo filio dei q̄ est imago dei inuisibilis p̄ naturā. humanitatē nostraz tā mirabiliť exaltatā. tam ineffabiliť vnitā. videndo si/mul in vnū p̄mū z vltimū. summū z imuz. circūferentiā z centrū. alpha z o. causatū et causam. creatorē z creaturā. libz̄ū. s. scriptū intus z extra. iā ꝓuenit ad quandā rem pfectam. vt cū deo ad pfectionē suaz illumina tionū. in sexto gradu q̄si in sexta die ꝓueni/at. nec aliq̄d iam amplī⁹ restet nisi dies re/quiei. in q̄ p̄ mentis excessum req̄escat hu/mane mentis p̄spicacitas ab omni ope qđ patrarat.

¶ De excessu mentali z mystico. in q̄ requi es dat intellectui. affectu totaliť in deuz p excessum trāseunte. ¶ Cap. VII.

Ds igitur sex cō

b siderationib⁹ excursis tanq̄z sex gradib⁹ throni veri salomonis. quib⁹ ꝓuenit ad pacē. vbi ver⁹ pacificus in mente pacifica tanq̄z in interiori hierosoly ma req̄escit. tanq̄z etiā sex alis cherub. q̄b⁹ mens veri ꝓtemplatiui. plena illustratōne supne sapiētie valeat sursum agi. tanq̄z etiā sex die⁹ p̄mis in quib⁹ mens exercitari ha bet. vt tandē ꝓueniat ad sabbatismū quie/tis. Postq̄z mens nr̄a cōtuita est deū extra se p̄ vestigia z in vestigi⁹. intra se p̄ imagi/nē z in imagine. supra se p̄ diuine luc̄ simi/litudinē sup nos relucentem. z in ipa luce. ſm q̄ possibile est ſm statū vie z exercitium mentis nr̄e. cū tandē in sexto gradu ad h̄ p uenerit vt speculet ſm p̄ncipio p̄mo z sūmo z mediatore dei z hoim ihesu christo. ea q̄rū similia in creatur̄ nullaten⁹ repiri possūt. z que oēm p̄spicacitatē humani intellectus excedūt. restat vt hec speculādo trāscendat z trāseat. nō solū mundū istū sensibilē. vez/etiā semetipam. in q̄ transitu christ⁹ est via z ostiū. christ⁹ est scala z vehiculū. tanq̄z p̄pi/ciatoriū sup archā dei collocatū. z sacramē tū a seculis absconditū. Ad qđ p̄piciatoriū qui aspicit plena ꝓuersione vult⁹ aspicien/do ad eū in cruce suspensum. p̄ fidez. spem z charitatē. deuotionē. āmirationē. exulta/tionē. appreciationē. laudē z iubilationem. pascha hoc est trāsitū cū eo facit. vt p̄ virgā crucis trāseat mare rubrū. ab egypto itrās desertū. vbi gustet manna absconditū. z cū christo req̄escat in tumulo. q̄si exteri⁹ mor tuus. sentiens tū quātū possibile est ſm sta tum vie qđ in cruce dictū est latroni cobe/renti christo. Hodie mecū eris in paradiſo Qđ etiā ostensum est beato Francisco. cū in excessu ꝓtemplatiōis. in monte excelso (vbi hec q̄ scripta sunt mente tractaui) ap/paruit seraph sex alarū in cruce ꝓfixus. vt ibidem a socio ei⁹ (qui tunc cū eo fuit) ego z plures alij audiuim⁹. vbi in deū transit⁹ p ꝓtemplatiōis excessum z posit⁹ est in exem plū pfecte ꝓtemplatiōis. sic̄ p̄us fuerat acti onis. tanq̄z alter iacob mutat⁹ in israel. vt oēs viros vere spūales de⁹ p̄ eū inuitaret ad hm̄oi transitū z mētis excessum. magis exemplo q̄z v̄bo. In hoc aūt trāsitu si sit p/fectus oportet q̄ relinquant⁹ oēs intelle/ctuales opatiōes. z aper affect⁹ tot⁹ trāsfe/ratur z trāsformet⁹ in deū. Hoc aūt est my/sticū z secretissimū. qđ nemo nouit nisi q̄ ac cipit. nec accipit nisi q̄ desiderat. nec deside rat nisi quē ignis spūssancti medullit⁹ in/flāmat. quē christ⁹ misit in terrā. Et ideo di cit Apl's hanc mysticā sapiaz esse p̄ spiritū/ sanctū reuelatā. Quoniā igit ad h̄ nihil p̄t natura. modicū potest industria paruz est dandū inq̄sitioni. z multū vnctioni. parum dandū est lingue. z plurimū interne letitie. parū dandū est verbo z scripto. z totuz dei dono. sez spirituisctō. paz aut nihil dandū est creature. z totū creatrici essentie. patri z filio z spūisctō. dicendo cū Dyonisio ad de um trinitatē. Trinitas supessentialis. z su perdeus z supoptime christiāoz inspector theosophie. dirige nos in mysticoz eloqui oz̄ū supincognitū z suplucentē. z supsubli/missimū verticē. vbi noua z absoluta et in/cōuersibilia z incōmutabilia theologie my steria. ſm suplucentē absconditum occulte docentis silentij caliginem. in obscurissimo (qđ est supmanifestissimū) supsplendentez z in q̄ oīe relucet. z inuisibiliū supbeatoz̄ū splendoribus supimplentē inuisibiles intel/lectus. Hoc ad deū. Ad amicū autem cui hec scribunt dicat cū eodē. Tu aut̄ o ami/ce circa mysticas visiōes corroborato itine re. z sensus desere. z intellectuales opatiōes z sensibilia z iuisibilia. z oīe nō ens z ens. z ad vnitatē vt possibile est inscius restitue re ipi⁹ qui est sup oēm essentiā z scientiā. et/enim tēpo z oīmb⁹ imm̄surabili z absolu to pure mentis excessu. ad supessentialē di/uinarū tenebrarū radium. omia deserēs. z ab oīmb⁹ absolut⁹ ascēdes. Si aut̄ quer̄

quomō beefiant. interroga grām. non doctrinā. desideriū. nō intellectū. gemitū oratōnis. nō studiū lectōis. sponsus. nō magistrū. deū. nō hoiem. caliginē. nō claritatē. nō lucem. sed ignē totaliter inflāmantē. z in deū ex cessiuis vnctionibus. z ardētissimis affectionibus tranferentē. Qui quidē ignis dei est. huius camini est in hierlm. z christi homo hūc accēdit in feruore sue ardentissime passionis. quez solus ille vere pcipit. qui dicit. Suspendiū elegit aīa mea. z mortem ossa mea. Quā mortē q̄ diligit videre pōt deus. quia idubitanter vera est. Nō videbit me hō. z viuet. Moriamur g̃ z ingrediamur in caliginē. imponam⁹ silentiū sollicitudinibus ocupiscētijs z fantasmatibus. trāseam⁹ cum christo crucifixo ex hoc mūdo ad pātem. vt ostenso nob pāre dicam⁹ cū philippo. sufficit nobis. Audiam⁹ cum paulo. Sufficit tibi gra mea. Exultem⁹ cū dauid dicentes. Defecit caro mea z cor meū. deus cordis mei. z pars mea deus ineternū. Benedictus dñs ineternū. z dicat oīs pl's. fiat fiat.

Finit Itinerari⁹ mentis in deū sancti Bonauenture.

Incipit plogus in parū bonū scti Bonauenture. qđ alias incendiū amoris dicit vel regimen ꝺscientie. vel fons vite.

Vigilans uero anima mea tanq̄ frigiditate tenebrata calescere conor. quā in deuotiōe desertā scio incendi. z ingenti miru desiderio sup terrigenas eleuari. Nō eē in ocio aduenit mihi affluētia amoris eterni. neq̄ dū corpalit fuerā nimis aggrauatus. z fatigat⁹ p itinere ardorē ipm specialē potui sentire. aut etiā imoderate occupatus solacijs vel cuidā vltime dispositiōi dedit⁹. imo me in talib⁹ refrigescere deprehendi donec iterū postpositis oīmib⁹ qb⁹ exterius possem detineri. solūmō saluatoris aspectib⁹ assistere ꝺtenderē. in interniscz odorib⁹ imorare. Istū ergo libū offero intuendū nō phis. nō mūdi sapiētib⁹. non magnis theologis. infinitis q̄stionib⁹ implicatis. sed rudib⁹ z indoctis. magis deum diligere q̄z multa scire conātib⁹ Nō em̄ disputādo sed agendo sciet ars amādi. Arbitror aūt ea q̄ hic cōtinent ab istis q̄stionarijs. z in oī scientia sūmis. sed i amore christi inferioribus nō posse intelligi. vnde nec eis scribere decreui. nisi postpositis z oblitis cūctis que ad mūdū ptinēt solis ꝺditoris inardescāt desiderijs mancipati. Primo q̄dē vt oēm terrenā dignitatē fugiāt. oēm ostentationem scie z vanā gl'iam odiāt. ac demū pauperati altissime se ꝺformātes. orādo z meditādo. diuine dilectiōi iugiter assistāt. Sic nimirū apparebit eis interi⁹ igniculus q̄dez virtutis increate. z cōponens cor eoz ad capiendū calorē q̄ cuncta caligo ꝺsumet. eleuabit eos in ardorē amabilez ameniss imū. vt tpalia trāscendāt z thronū teneāt in termino trāquillitatis. Quo em̄ scientiores sunt eo aptiores sunt vel eēnt ad amandū si vere spernerēt seipos z ab alijs sperni gauderent. Proinde qz hic vniuersos excito ad amorē. amorisq̄ supseruidū ac supnaturalem affectū. vtrūq̄ ostēdere conabor. istius libri titulus incendiū amoris dicat.

Ecce descripsi eam tibi tripliciter Prouerbioz. xxij. Cū oīmis scia debeat gerere trinitatis isigne. pcipue illa scia q̄ in sacra scriptura docet. debet in se repsentare vestigiū trinitatis. Propter h̄ sapiēs eā tibi triplici ter descripsisse dicit. pter triplicē ip⁹ intellectū spūalem. moralē scz allegoricū z anagogicū. Hic aūt triplex intellect⁹ rādet triplici actui hierarchico. scz purgatōi. illuminationi z pfectioni. Purgatio aūt ad pacez ducit. Illumiatio ad veritatez. Perfectio ad charitatē. Quib⁹ pfecte adeptis. aīa beatificat. z p̄m hoc q̄ circa hec versat. suscipit meriti incrementū. In hoz igit triū cognitione dependet scia tot⁹ theologie. z meritū vite eterne. Sciendu⁹ g̃ est q̄ triplex est modus exercendi se circa banc triplicez viam. scilicet.

Legendo Lectio est diffusior.
Meditādo Meditatio ē breuior.
Orando Oro est cōpendiosior.

Lectio em̄ hui⁹ triplicis vie totā ptinet sacrā scripturā. imo fere omnē sanā doctrinā sicut oīsū ē. s. in tractatu de reductiōe omniū artiū ad theologiā. Quidā al⁹ liber habet sic. Sciendū igit q̄ triplex est mod⁹ exercendi se circa banc triplicē viam. scilicz

meditando.orando ꝛ ꝺtemplando.

Primo meditationis formaꝫ breuiter libeat intueri. ¶ Sciendum ergo ꝙ tria sunt in nobis. ꝑm quorum vsum in hac triplici via exercemur. scꝫ.

Stimulus cõscientie.
Radius intelligentie.
Igniculus sapientie.

Si ergo vis purgari. verte te ad conscientie stimulum. Si illuminari. ad intelligentie radiũ. Si perfici. ad sapientie igniculũ ꝑm consiliũ beati Dionisij ad Titum. vbi eum hortatur dicẽs. Verte te inquit ad radium ꝛc. Ad stimulũ conscientis debet homo exercere seipm. hoc modo meditando in via purgatiua. scilicet vt

Primo seipm exasperet.
Secundo exacuat.
Tercio dirigat.

Nam
- Exasperãdus est recordatione peccati.
- Exacuend⁹ circũspectiõe sui
- Rectificandus consideratiõe boni.

¶ Peccati autẽ recordatio ꝺz esse in hunc modum. Vt arguat se animus

De
- Multiplici negligentia.
- Multiplici ꝺcupiscẽtia.
- Multiplici nequicia.

Fere enim omnia peccata et mala nostra. siue contracta. siue acta. reduci possunt ad hec tria.

¶ Circa negligentiã autez attende ꝙ ꝑmo debet recogitare homo. si in se fuerit negligentia. scilicet

Cordis custodiendi.
Temporꝭ expendẽdi.
Finis intendendi.

Hec enim tria sunt ab oĩibꝫ summa cũ diligentia obseruanda. scilicet

Vt cor bene custodiat.
Vt temp⁹ vtiliter expendatur.
Vt finis debit⁹ in oĩi ope ꝑfigat.

¶ Scõo ꝺz hõ cogitare si negligẽs fuerit in ozone. in lectiõe ꝛ in boni opis executiõe In his tribꝫ debet vnusquisq; diligẽter ac sollicite se exercere ꝛ excolere. vt possit fructum bonũ dare in tpe suo. eo ꝙ vnũ horũ sine altero nequaq; sufficiat.

¶ Tercio debet cogitare sollicite si negligens fuerit Ad penitendũ. Ad resistenduz Ad ꝑficiendũ. Debet eĩm vnusq;sq; cũ summa diligẽtia deflere culpã cõmissam. Repellere tentationẽ diabolicã. Proficere ꝑ vna virtute in aliaz. vt sic possit peruenire ad terram ꝓmissam.

¶ Circa concupiscentiã aũt debet cogitare homo si in eo viuat scilicet

Concupiscentia voluptatis.
Cõcupiscẽtia curiositatis.
Concupiscentia vanitat⁹. Que sunt radices totius mali.

¶ Primo igitur recogitanda est ꝺcupiscentia voluptatis. que tunc in homine viuit si fuerit in eo scilicet

Appetitus
- Dulcium
- Mollium
- Carnaliũ

Hoc est

Si bõ q̃rat
- Libaria saporosa.
- Vestimẽta deliciosa.
- Oblectamẽta luxuriosa.

Que oĩa nõ solũ reprehẽsibile est appetere cũ ꝺsensu. sed etiã ꝺz hõ respuere ꝓmo motu.

¶ Scõo recogitanda est concupiscentia curiositatis si viuat vel vixerit in homine.

¶ Hoc autẽ deprehenditur.

Cũ q̃s appetit
- Scire occulta
- Videre pulchra.
- Habere chara.

In oĩbꝫ his est viciũ auaricie ꝛ curiositat⁹. Multũ reprehensibile est hoc in homine.

¶ Tercio recogitanda est ꝺcupiscẽtia vanitatis. q̃ tunc viuit in hoĩe. si in eo fuerit.

Appetitus
- Fauoris.
- Laudis.
- Honoris.

Que omnia vana sunt. ꝛ hominẽ vanũ reddunt. ꝛ ita fugienda sunt sicut cõcupiscẽtia mulierũ. Et de omni tali debet conscientia arguere cor humanũ.

¶ Circa nequiciã autẽ debet cogitare hõ si in se vigeat vel aliqñ viguerit scilicet

Iracundia
Inuidia
Accidia. Que faciunt hoĩem nequã

¶ Primo cogitanda est iracundie nequicia. que consistit

In Sig vl̃i
- Ore — Affectu.
- Facie vl̃ in — Affatu.
- Verbo — Effectu.
- Clamore

¶ Scõo recogitãda est neq̃cia inuidie.

Que i aliena
- Prosperitate tabescat.
- Aduersitate hilarescat.
- Vendicitate refrigescãt.

Tercio recogitãda est nequicia accidie. ex qua oriuntur. scilicet

Suspitões male.
Logitatiões blasphemе.
Detractiones maligne.

Omnis em̃ talis nequicia admoduz detestanda est. Ex hac trifaria recordatione triplicata. debet exasperari stimulus cõscientie. z amaricari ania. vt possit homo consequi salutẽ.

Viso qualiter exasperari debeat stimulus cõscientie i recordatiõe peccati. videndũ est qualiter sit exacuendus stimulus in circũspectione sui. Tria autem debet homo circa se circũspicere. scilicet

Diem mortis imminentẽ.
Sanguinẽ christi recentẽ.
Faciem iudicis p̃sentẽ.

In his trib9 acuitur stimulus conscientie contra omne malũ.

Prio nãq; acuit dũ p̃siderat hõ diẽ mortis

Quia est
Indeterminabilis.
Ineuitabilis.
Irreuocabilis.

Quẽ si diligenter inspiciat. diligentissime laborabit. vt dũ temp9 habet purget

Ab omni
Negligentia.
Concupiscentia.
Nequicia.

Quis enim moraret in culpa. qui nõ ẽ certus de die crastina.

Scõo acuit duz p̃siderat homo sanguinem christi effusum.

Pro
Hũano corde excitando
Eodem abluendo
Ip̃o mollificãdo. Vel effusum p humana immũdicia mũdificanda. p humana morte viuificãda. z p humana aridicate fecũdanda. Quis em̃ tam bebes vt cupiscentie. vel neḡcie. q̃ cogitat se p̃fusum illo p̃cioso sanguine.

Tercio acuit dũ p̃siderat hõ faciẽ iudicis

Que est
Infallibilis.
Inflexibilis.
Infugibilis.

Nullus em̃ p̃t aliq̃ modo fallere ei9 sapientiã. Flectere iusticiã. Effugere vindictaz Quia ḡ nullũ bonũ irremuneratũ. nullum malũ impunitũ. q̃s nõ acuet ex hac cõsideratione contra oẽ malũ.

Post hec videndum est quõ stimul9 p̃scientie sit rectificãdus in cõsideratione boni. Tria autẽ sunt bona meditanda. in quoz̃ acq̃sitione rectificat stimulus p̃scientie. scilicet.

Strennuitas contra negligentiã.
Seueritas contra p̃cupiscentiã.
Benignitas contra nequiciã.

Dis em̃ trib9 habitat. fit p̃scia bona. mũda z recta. Et hoc est qõ dr Mich. vj. Indicabo tibi hõ q̃d sit bonũ. z q̃d dom̃in9 req̃rat a te. Utiq; facere iudiciũ z diligere misericordiaz et sollicitũ ambulare cũ deo tuo. In q̃b9 verbis tanguntur illa tria p̃dicta. Silr z dñs hoc eq̃dẽ tãgit i luca di. Sint lũbi vr̃i p̃cincti.

Primo igit̃ inchoandũ est a strẽnuitate. q̃ viã p̃bet alijs. Licet aũt eã sic describere Strẽnuitas est q̃dã vigor animi excutiẽs omnẽ negligentiã. z disponens aiam ad faciendũ bona opera. scilicet

Vigilanter.
Confidenter.
Eleganter.

Hec est q̃ viã p̃bet ad oĩa bona sequẽtia.

Scõo sequit̃ seueritas. q̃ est quidam vigor animi restringens oẽm p̃cupiscentiã. z habilitans animã. ac feruentẽ reddens eã ad amorem. scilicet

Asperitatis.
Paupertatis.
Utilitatis.

Tercio sequit̃ benignitas. que est quidã dulcor anime. excludens omnẽ nequiciaz. z habilitans animã.

Ad
Beniuolentiã.
Tolerantiam.
Internã leticiã.

Et hic ẽ termin9 purgatiõis fm viã meditationis. Hã oĩs p̃scia mũda leta est z iocũda. Qui igit̃ vult purgari. ꝑtat se mõ predicto ad stimulũ p̃scie. In p̃dicta tñ exercitatione a q̃libz p̃missoꝝ p̃t inchoari nr̃a meditatio. Trãseundũ est etiã ab vno i aliud. z tãdiu imorãdũ. q̃usq; trãq̃llitas et serenitas acq̃rat z p̃cipiat. ex q̃ orit̃ spũal9 iocunditas. Qua adepta. pmp9 est anim9 vt sursum tendat. Incipit ḡ via ista a stimulo p̃scie. z terminat̃ in affectũ spũal9 leticie. exercet̃ in dolore. z p̃summat̃ in amore.

De via illuminatiua.

Secundo loco post viã purgatiuam sequit̃ illuminatiua. In q̃ se dz hõ

exercere ad radiū intelligentie. hoc ordine.
Nam radius intelligentie.
Primo ptendēd⁹ ad mala dimissa.
Est Secundo dilatādus ad beneficia commissa.
Tercio reflectēd⁹ ad p̄mia pmissa.

¶ Protenditur autez radius intelligētie ad mala dimissa. dum sollicite pensant mala que domin⁹ indulsit. que tot sunt quot sunt peccata que cōmisimus. z tam magna quantis eramus malis astricti. et quantis bonis priuati. Et hec meditatio satis patet ex precedenti. Nec hoc solum attendendum est quanta mala cōmisimus. sed etiaz considerandū est in quanta mala incidisse/mus si domin⁹ pmisisset. Et cum hec diligenter pensantur. per radiū intelligētie tenebre nostre illuminant. Et talis illuminatio cōiuncta debet eē gr̄itudini affectionis. alioquin non est illuminatio celestis ad cuius splendorem videmus sequi calorem. Unde gratie hic agende sunt pro dimissione malorum cōmissorū. vel possibiliū committi.

Infirmitate.
Necessitate.
Uoluntat; puersitate.

¶ Secundo videndū est qualiter iste radius intelligentie dilatet in p̄sideratiōe beneficiorū cōmissorū. que quidē sunt in tripli/ci genere. Quedā enim

Complementū nature.
spectāt ad Adiutoriū gratie.
Donū supabundātie.

¶ Ad cōplementū nature spectat quod dedit deus ex parte corpis. scilicet

Membrorū integritatē.
Complexionis sanitatē.
Sexus nobilitatem.
Usum pspicuū.
Ex pte sen/ Auditum acutū.
sus dedit Sermonē discretū.
Ingenium clarum.
Ex parte Judiciū rectum.
aīe dedit Animū bonū.

¶ Ad adiutoriū autē gratie spectat primo q̄ dedit gratiā baptismalē.

Deletur culpa.
Qua Restituit⁹ innocentia.
Confertur iusticia.
Et per hoc dignū facit vita eterna.

¶ Scḍo q̄ dedit gratiā penitentialē.

Animi voluntātē.
q̄ntū ad Tp̄is oportunitatē.
Religionis sublimitatē.

¶ Tercio q̄ dedit gr̄az sacerdotalē. p q̄m fe/
Dispensatores doctrine.
Dispensatores indulgentie.
Dispensatores eucharistie.
In quib⁹ omnib⁹ p̄m plus z minus dispen/santur verba vite.

¶ Ad donū autē supabundātie spectat q̄ primo dedit totū mundū. scilicet

Inferiora ad obsequiū.
Paria ad meritum.
Superiora ad patrocinium.

Secundo dedit filium suum.
In fratrē z amicū.
Et hoc In nostrū p̄cium.
In cibū quotidianū.
Primū in incarnatione.
Secundū in passione.
Terciū in altaris p̄secratione.

Tercio dedit spiritū sanctū.
In signaculū acceptatōis
Et hoc In p̄uilegiū adoptiōis.
In anulū desponsatiōis
Et p̄ hoc fecit animā christianā.
Suam amicam.
Uere Suam filiam.
Suam sponsam.

¶ Hec omnia sunt mira z ineffabilia. et in eorū meditatione ad modū sponse anima debet esse deo grata.

¶ Tercio circa viam illuminatiuā viden/dū est qualit⁹ iste radi⁹ intelligentie p̄ medi/tationē est reflectēdus. vt ad fontē tot⁹ bo/ni reuertat. recogitādo p̄mia pmissa. Consi/derandū est ergo sollicite z frequēter pen/sandū. q̄ deus q̄ nō mentit. credentib⁹ dili/gentib⁹ se pmisit veraciter.

Amotionē omniū malorū.
Associationē omniū sanctor⁹.
Impletionē oīm desideriorū in seipso.
qui ortigo est z finis oīm bonorum. Qui est tantū bonū q̄

Omnē petitionē.
Excedit Oēm desideriū dilatatōr⁹.
Omnē estimationē.

Et nos tanto bono dignos reputat. si dili/gim⁹ z appetim⁹ eū sup omnia. z p̄ter se. Et ideo cū oīi desiderio z affectu ac benivolē/tia debemus in ip̄m tendere.

¶ De via vnitiua z p̄fectiua.

Postremo sequit̄ q̄liter nos exercere debem⁹ ad igniculuz sapie. Hoc aūt faciendū est ꝑ ordine. Quia iste igniculus sapie sollicite ac diligenter.

Est
- Primo congregandus.
- Scdo inflāmādus.
- Tercio subleuandus.

Congregat autē p reductionē affectōis ab omni amore creature. A cui⁹ amore reuocari debet affectio. Q̄m amor creature nō ꝓficit. z si ꝓficit nō reficit. z si reficit non sufficit. Jō ois amor talis ab affectu debet omīno elongari. Scdo inflāmādus est igniculus iste. z ꝑ euersione affectionis sup amorē sponsi. Et ꝑ quidē fit. vl' compa rando ipm amorē ad seipm. vel ad effectuz supnorū ciuiū. vel ad ipm sponsum. Tunc autē hoc fit quādo attendit q̄ p hunc amorem potest in nobis suppleri omis indigentia. z q̄ per amorē est in beatis omnis bonī abundantia. et q̄per amorez habet ipi⁹ summi desiderabilis p̄sentia. Hec em̄ sūt que affectū inflāmant. Tercio subleuandus est igniculus iste. z hoc supra om̄e sensibile. imaginabile. z intelligibile. hoc ordine vt homo immediate de ipo quem perfecte optat diligere.

Primo meditando discat q̄ ille quē diligit

Nō est
- Uisibilis.
- Audibilis.
- Odorabilis.
- Gustabilis.
- Tāgibilis.
- Sensibilis.

Immo totus desiderabilis.

Secundo cogitet q̄ ille quem diligendo querit

Nō est
- Terminabilis.
- Figurabilis.
- Numerabilis
- Circūscriptibil'
- Cōmutabilis.
- Imaginabilis.

Nz totꝰ desiderabilis.

Tercio cogitet q̄ ille quem diligit.

Nō est
- Demōstrabilis.
- Diffinibilis.
- Opinabilis
- Estimabilis
- Inuestigabilis.
- Intelligibilis.

Sed totꝰ desiderabilis.

Ex his autem liquide patet. qualiter ad sapientiā sacre scripture gueniri potest. meditando scilicet

Purgatiuam.

Circa viā. Illuminatiuā.

Perfectiuā. Et nō solum sacre scripture ꝺtinētia. imo ois meditatio nra dz versari circa ista. Nā ois meditatio sapiēt̄ aut est circa opa būana. cogitādo scilicet q̄d hō fecerit. z q̄d debeat facere. z quē sit rō mouēs. Aut circa opa diuina. cogitādo scz q̄nta de⁹ homini cōmiserit q̄ ois fecit ꝓpter hoīem. q̄nta dimiserit. z q̄nta reparatiōis. z glorificatiōis. Aut circa vtrozūq; ꝓncipia. q̄ scz sunt de⁹ z aīa. q̄liter hec ad inuicem sunt copulanda. Et in hoc debet stare om̄is meditatio nra. q; est finis ois cognitionis z opationis. z est sapiētia vera ī qua est cognitio ꝓverā experientiā. In hmōi aut̄ meditatiōe. tota aīa nra debet esse intenta fm vires suas. scz fm rationē et synderesim. ꝺscientiā z voluntatē. Nā in hmōi meditatiōe. Rō ꝓcunctādo affert ꝓpositionem Synderesis sentētiando ꝓfert diffinitionē. Cōscientia testificādo infert ꝺclusionē. Uolūtas p̄eligendo defert solutionem. Verbi grā. Si ds velit meditari circa viā purgatiuā. debet rō querere q̄d debeat fieri de hoie. q̄ tēplū dei violauit. Synderesis rñdet. q̄ aut dz dispdi. aut lamēt̄ pnīe purgari. Conscīa assumit. Tu es ille. q̄ vel oportet te dānari. aut stimulis pnīe affligi. Deinde volūtas p̄eligit. s. q̄ recusat dānationē et nā. z assumit volūtarie pnīe lamēta

Jurta hūc modū ī vīs alijs incedēdū ē.

Sequitur de oꝛone

quō p eaz veniat ad sapiam sacre scripture.

Postq̄ dixim⁹ q̄liter ad sapiam veram puenit. legēdo z meditādo. videndū est nūc qualit ad ipam ꝓpinquitur ꝺrando. Sciendū aūt est q̄ in oꝛone sunt tres grad⁹ siue ꝓtes ipam ꝓficientes.

Quoꝛ
- Prim⁹ est deploratio miserie.
- Scdus implorato miscdie.
- Tercius exhibitio latrie.

Latrie aūt cultū deo exhibere nō possum⁹ nisi ab eo gr̄az cōsequamur. Misericordiam vero dei ad dandā gr̄am nō possumus inflectere nisi p deplorationē z expositionē nre miserie z indigentie. Nā ois ꝓfecta oꝛo debet hr̄e istas tres partes. Nō em̄ sufficit vna sine altera. nec ꝓducit ad metā ꝓfectā. z ideo hec tria sunt semꝑ iungenda.

¶ Deploratio aũt miserie circa q̃mcũq; miseriã fit. siue p ꝓpetratiõe culpe. siue p amissione gr̃e. siue p dilatiõe gl'e. hec tria dz hr̃e scz dolorẽ. pudorẽ z timorẽ. Dolorẽ ꝓpt̃ dãnũ siue incõmodũ. Pudorẽ ꝓpt̃ opprobriuz siue inhonestũ. Timorẽ ꝓpt̃ piculũ siue reatũ. Ex mẽoria eñ ꝓteritoꝝ orit̃ dolor. duz recordat̃. Quid omisit. qz precepta iusticie. Quid cõmisit. qz ꝓhibita culpe. Quid amisit. qz gr̃uita vite. ¶ Ex intell gẽtia pñtium orit̃ pudor. duz attẽdit. Vbi sit. qz longe inimo q̃ fuerat ꝓpe i sũmo. Quat̃ sit. qz feda i luto q̃ fuerat pulchra imago. Que sit. qz ancilla q̃ fuerat libera ¶ Ex puidẽtia futuroꝝ orit̃ timor. dũ pcogitat. Quo tẽdat. qz ad iferos ꝓperat gressus ei⁹. Quid occurrat. qa iudiciũ ieuitabile. iustũ tñ. Quid asseq̃tur. qz stipendiũ mort̃ eterne. ¶ Implorat̃io ãt miscõie circa quãcũq; gr̃am inuocet̃. dz eẽ. Cũ affluẽtia desiderij. qõ habem⁹ a spũscõ. q̃ postulat ꝓ nob gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Cũ fiducia spei quã habem⁹ a xp̃o. qz mortu⁹ ẽ ꝓ nob oĩb⁹. Cũ diligẽtia iplorãdi subsidij. qõ q̃rim⁹ a sctis oĩb⁹. Mñ ei hec tria concurrũt. tũc iplorat̃ efficacit̃ dina miscõia.

¶ Affluentiã desiderij habem⁹ a spũscõ.

Quia
- Per ip̃m sumus a patre in filio p̃destinati eternaliter.
- Per ip̃m renati in baptismo spiritualiter.
- Per ip̃m congregati in eccl'sia vnanimiter.

¶ Confidentiã spei habem⁹ a xp̃o dño.

Qui ꝓ nobis
- Obtulit se in cruce in terra.
- Offert̃ a mr̃e eccl'ia in sacrameto altaris in sui mẽoriã.
- Apparet vultui patris in celo in gloria.

Diligentiã implorandi subsidij a sanctorũ consortio habemus.

- Ab angeloꝝ mistrantiũ patrocinijs
- A beatoꝝ triũphantiũ suffragijs.
- A iustoꝝ militantiũ meritis.

¶ Exhibitio aut̃ latrie ex quacũq; gr̃a deus colatur. debet habere tria.

Primo eñ ob gr̃am impetrandaz debet cor nostrũ incuruari ad dei reuerentiã z adoratiõnẽ.

Secũdo debet dilatari ad beniuolentiã z gratiarũactiõnẽ.

Tercio debet eleuari ad complacentiam z mutuã allocutiõnẽ.

Que est sponsi z sponse. quã docet spũs̃ sanctus in cantic'. In q̃ si recto ordine figat. mira est exultatio z iubilatio. ita vt ducat homo in excessuz. z faciat alam dicere. Bonũ est nos hic esse. Et hic debz oẽ nr̃a terminari. Nec ante debz hõ desistere. donec ingrediat in locũ tabernaculi admirabil'is dei ad domũ dei. vbi in voce exultatiõis est sonus epulantia. ¶ Ut aũt incurueris ad reuerentiã. admirare imensitatẽ diuinã. z inclinare modicitatẽ tuã. ¶ Ut dilater̃ ad beniuolentiã attende benignitatẽ diuinã. z ꝓ de indignitatẽ tuã. ¶ Ut eleuer̃ ad cõplacentiã. recogita charitatẽ diuinã. z ꝓsidera tepiditatem tuã. vt ex hui⁹ collatione pueniãs in excessum mentis.

¶ Sciendum autem q̃ reuerentiam debemus exhibere deo tripliciter. Primo tanq̃ patri.

A quo
- Formati.
- Reformati.
- Educati.
- Eruti de ore inimici.

Scõo tãq̃ dño a q̃
- Redẽpti de carcere eterni.
- Conducti in vincaz dñi ꝓ munere paradisi.

¶ Tercio debemus exhibere deo reuerentiam tanq̃ iudici.

Conuicti. Cõuincit enim eui/dentia vite.
- Accusati. Accusat eñ clamor conscientie.

Corã q̃
- Confessi. Cõfitet eñ aspect⁹ diuine sapie vnde ꝺ nos ꝺ in re debeat sñia ꝓferri. Et ꝓma q̃dẽ reuerentia dz esse magna. scõa maioꝝ. tercia maxima.

Vñ
- Prima est ad modũ inclinatiõis
- Scõa ad modũ genuflexionis.
- Tercia ad modũ ꝓstrationis.

In
- Prima nos subĵcimus.
- Secunda nos deĵcimus.
- Tercia nos abĵcimus.

In
- Prima reputamus nos paruos.
- Secunda minimos.
- Tercia vero nullos.

¶ Beniuolentiã aut̃ debem⁹ sitti mõ deo tripl'r exhibere. s. magnã. maiorẽ. maximã.

- Magnã ꝓsideratõe ifirmitatis nr̃e.
- Maiorẽ ꝓsideratõe magnitudinis gratie sue.
- Maximã consideratiõe immẽsitat̃ misericordie sue.

Uel Magnam p cõmissis.
Maiorẽ pro dimissis.
Maximã pro pmissis.
Uel, Magnã p cõplemẽtis nature.
Maiorẽ p indumẽtis gratie.
Maximã p donis superogãtie.
Prima cor extendit̃.
In Secũda aperit̃. Cantic̃. v. Aperi mihi soror mea.
Tercia effundit̃. Treñ. ij. Effũde sic̃ aquã cor tuũ añ ꝓspectũ dñi.
¶ Complacentiã aũt triplici modo debemus deo exhibere toto corde.
Primo vt sic coaptet̃ cõplacẽtia nr̃a ad deũ, vt vnicuiq; placeat q̃ sol⁹ deus placeat sibi.
Scõo vt ei hoc placeat q̃ ipe placeat soli deo.
Tercio vt ei ꝟ placeat q̃ i hac complacentia ceteri cõmunicent.
In Prima est magna.
Secuda maior.
Tercia maxima.
In Prima est amor gratuitus.
Secunda est amor debitus.
Tercia ẽ amor ex vtro ꝙ pmixtus.
In Scõa crucifigit̃ mũdus homini.
Tercia crucifigit̃ homo mundo vt pomnibꝫ velit hõ mori. vt ꝛ ipi placeant deo. Et hic est grad⁹ ꝛ stat⁹ pfecte charitatis. ante cui⁹ assecutionẽ nemo dz se estimare pfectũ. Tũc aũt hãc pfectionẽ hõ assequit̃ qñ cor suũ iuenit nõ solũ volũtariũ. sed etiã auidissimũ ad moriẽdũ p salute ꝓximi. sm q̃ apl̃s dicebat. ij. Cor. xij. Libentissime impendar. ꝛ supimpendar egoipe p aiabus vr̃is. ¶ Ad hãc pfectã dilectionẽ proximi nõ gueniẽt nisi ꝑ hus gueniat ad pfectã dilectionẽ dei, ꝓpter quez diligit̃ prim⁹. q̃ nõ ẽ diligendus nisi ꝓpter deũ. Et ꝓpterea ad intelligendã pfectionẽ in dilectõne dei, sciendũ est q̃ sex sunt grad⁹ q̃bꝫ paulatim ꝛ ordinate, pcedit̃. vt ad pfectionẽ gueniat
Primus est suauitas.
Secundus auiditas.
Quoꝝ Tercius saturitas.
Quartus ebrietas.
Quintus securitas.
Sextus trãquillitas.
¶ Primus itaq; grad⁹ est suauitas. vt homo addiscat gustare q̃ suauis est dñs. Et ꝟ quidẽ fit vacãdo ꝛ sabbatizãdo ei p sanctas meditatões. sm q̃ dicit̃ in ꝑa. Relinq̃ cogitationis diẽ festũ agent tibi. Oõ q̃dẽ fit q̃n meditatiões circa amorẽ dei. suauitatẽ pariũt in corde. ¶ Scõs grad⁹ est auiditas. q̃n sc̃z ania assuefieri cepit circa illaz suauitatẽ. ꝛ nascit̃ in ea tãta esuries. vt nihil possit eã reficere. nisi eũ quẽ amat possederit p secte. Oõ q; nõ põt in ꝑsenti attigere. quia adhuc longe ẽ. ꝓtinue excedit ꝛ egredit̃ extra p amore extraticũ. clamans ꝛ dicẽs illud beati Job. vij. Suspendiũ elegit aia mea. ꝛ mortẽ ossa mea. Et illud ꝑs. Quẽadmodũ desiderat ceruus ad fontes aq̃rum. ita desiderat aia mea ad te deꝰ. ¶ Tercius grad⁹ est saturitas. q̃ oritur ex ipa auiditate. Qui ei vehemẽtissime deũ desiderat. ꝛ sursum ferr̃ iam oñe qõ deorsum videt. vertit̃ ei in fastidiũ. Uñ q̃si saturat⁹ nõ põt refectionẽ inuenire in aliq̃ citra ipm dilectũ. Et sicut saturat⁹ si cibũ sumat. incurrit potius abominationẽ q̃ refectionẽ. sic in ꝟ gdu charitas facit circa oñe creatũ. Prouer. xxvij. Ania saturata calcabit fauũ. ¶ Quartus gradus est ebrietas. que oritur ex saturitate. Ebrietas aũt in ꝟ consistit. q̃ ꝙ tãto amore diligat deũ. vt iã nõ solũ fastidiat solaciũ terrenũ. sed etiã delectet̃ ꝛ q̃rat tormẽtũ ꝓ solacio. ꝛ amore illius quẽ diligit delectet̃ in penis. opprobrijs ꝛ flagellis. cũ apl̃o ij. Corinth̃. xij. Uñ sicut ebri⁹ seipm denudat sine pudore. ꝛ sustinet plagas sine dolore. sic in isto intelligendũ est. Uñ Actuũ. v. Ibãt apl̃i gaudẽtes a ꝓspectu concilij. q̃m digni habiti sunt ꝓ noie ihesu cõtumeliã pati. ¶ Quint⁹ grad⁹ est securitas. que oritur ex ebrietate. Ex ꝟ em̃ q̃ ania sentit. se tm̃ amare deũ q̃ libenẽ sustinet ꝓpter ipm oñe dãnũ ꝛ oñe opprobriuz. iã foras mittit timor. et tantã cõcipit aia spem de adiutorio dei. vt nullo modo existimet se posse separi ab eo. In ꝟ gradu erat apl̃s cũ dicebat. Quis nos sepabit a charitate christi ꝛc. Certus sum em̃. q; neq; mors neq; vita ꝛc. poterit nos separe a charitate dei. q̃ est i christo ihesu dño nr̃o. Rom̃. viij. ¶ Sext⁹ gradus est vera ꝛ plena tranquillitas ꝙ quaz est tanta pax ꝛ requies in ania. vt quodãmodo sit in silentio et somno. ꝛ velut in archa noe collocata. vt nullo mõ ꝑturbet̃. Quis ei põt inquietare mentẽ quã nullus cupiditatis stimul⁹ inq̃etat. nullus timoris aculeus agitat. In

ista mente pax est. z stat⁹ vltimus. z quies. z ibi requiescit ver⁹ salomon. qm̃ in pace factus est loc⁹ ei⁹. Et ideo valde ꝓuenient isti grad⁹ significant p illos sex grad⁹. q̃b⁹ ascēdebat ad thronū salomonis. iij. Reg. x. z. ij. Paralip. ix. Et ꝓpter ꝫ dicit Cant. iij. Ascēsum purpureū media charitate constrauit. Quia impossibile est ad istā tranq̃llitatē p/tingere nisi p charitatē. Hac aūt acq̃sita. facillimū est homini facere oīe quod est pfectionis. siue agere siue pati. siue viuere siue mori. ¶ Studendū est igit ad ꝓfectū charitatis. cū pfect⁹ eius inducat pfectōnē omnis boni z ꝓplemētū. ¶ Ut igit sint ad manū p̄dicte differētie nota q̄ q̃ ad hāc pfectionē vult ꝓficere. debet p meditationez stimulum conscientie.

Exasperare.
Primo Exacuere.
Rectificare.

Et sic ad radiū intelligentie transire.

Protendendo.
Jp̃m Dilarando.
Reflectendo.

Et sic ad igniculū sapientie transire.

Congregando.
Jp̃m Inflāmando.
Subleuando.

Et sic p orationez primo debet deplorare miseriam suā.

Dolore ꝓpter damnum.
Cū Pudore ꝓpter opprobrium.
Timore ꝓpter periculū.

Scō dz implorare diuinā misericordiā.

Vehemētia desiderij p spm̃sctm̃.
Cū Fiducia spei p christū crucifixū.
Assistentia patrocinij per sanctorum suffragiū.

Tercio debet exhibere latriā. exhibendo.

Reuerentiam.
Deo Beniuolentiā.
Complacentiā.

Ut p̄mo ex parte dei ꝓcedat admiratio diuina. q̃si maior ꝓpositio. Scō ex parte nostra sequat⁹ ꝓsideratio q̃si assumptio. Tercio fiat latrie plena exhibitio. q̃si cōclusio. ¶ Qui aūt sic excitauerit se ꝓtinue z intēte. pficiet in charitate p̄m sex grad⁹ p̄dictos. q̃bus ꝓuenit ad pfectionē tranq̃llitat⁊. vbi ē multitudo pac⁊. z q̃si quidā finis q̃etis nre quā dñs reliq̃t ap̄lis. Unde nota q̄ ap̄lus in q̃libet salutatiōe optabat gr̃am z pacez. gr̃am tanq̃ primordialē. pacē sicut complementū. Ad thimotheū aūt interponit misericordiā que est vtriusq̃ principiū.

¶ Nota q̄ in missa cogitandū est de negligentia circa corpus christi.

¶ Nota de sacramēto q̄ dñs ꝓpter nos sp totus ibi est. z nos raro vl nunq̃ ibi toti sumus ꝓpter eum.

Jtē q̄ ibi est p̄ciū redēptiōis nre. z nō liberamur. z ꝫ stat p nos. Jtē q̄ ibi vere est de⁹ z nō videm⁹ eū. ad quē videndū z creati sumus. Jtē q̄ ibi est paratior ad liberandū nos. q̃s nos a miseria liberari Jtē q̄ ipe ad salutē nr̃am instituit ꝫ sacr̃m. z tā studiose. Nos vero tepidi. imo toti frigidi ꝫ ꝓsecramus. Jtē q̄ ipe ibi est cū angelo⁊ frequētia mus. Jtē q̄ ipe ibi est cū magna cordis irreuerētia. Jtem q̄ nos cū magna cordis irreuerētia. Jtem q̄ ipe ibi ardens est. p nr̃a dilectiōe. nos ibi remissi in gr̃arū actione. Jtē q̄ ipe ibi est cū angelo⁊ ad nr̃am refectionē. z nos nō gustamus eū ꝓpter nr̃am corruptionē. Jtē q̄ quicq̃d dispergim⁹ p culpā. ipe ibi ꝓgregat p gr̃am. nec tñ grati sumus. Jtē q̄ ipe se ibi offert p̄ciū redemptiōis nre sine tedio. nec tñ liberamur oīno. ¶ Vis ꝫ scire q̃ q̃n/ta z quib⁹ debeas. Primo christo oēm vitā tuā ponere. q̄ ipe suā posuit pro tua. z cruciatus diros sustinuit. ne tu ꝓpetuos sustinneres. Sed cōfer p̄mia oīnis vite filiorū adā. z oēs dies seculi. z labores oīm hoīm q̄ fuerūt. sunt z erūt. nihil erūt ad cōparationē illi⁹ corpis. q̄ spectabile z etiā stupendū est virtutib⁹ supnis. in ꝓceptu de spiritu scō. in ortu de v̄gine. in vite innocentia. in doctrine affluētia. in coruscatiōib⁹ miraculo⁊. in reuelatiōib⁹ sacramēto⁊. Sicut igit exaltat⁹ celi a terra. sic exaltata est vita illi⁹ a vita hoīm. que tamē posita est pro vita nostra. Sicut em̃ nihil ad aliq̃d nullā habet cōparationē. ita vita nr̃a ad vite illius ꝓpor/tionez. Cū illa nulla dignior sit. nostra nulla miserior potest esse. Cū ergo ei me deuouero. quid queso sum. Nōne sicut stella ad solē. gutta ad fluuiū. lapis ad montē. Sed non huic soli debitor sum. cui nihil retribuere possum. Exigunt a me ꝑterita peccata mea futurā vitā meaz. vt faciam dignos fruct⁹ penitentie. z recogitē oēs annos meos i amaritudine aie mee. Sed ad ꝫ quis idoneus. Peccaui super numerū arene maris. z mul. sunt pec. mea. et nō sum dignus

aspicere celū ⁊c. Qđ igit sine numero est q/ modo numerabo. Quō sufficiā. cum cogar reddere debitū vsq; ad nouissimū q̄dran/ tem. Sed ⁊ delicta q̄s intelligit. Quātū pe/ niteam. q̄ntūlibet me affligā ⁊ macerem. p/ pter nomē tuū nō. pter penitētie meritū. p/ piaberis dñe pctō meo. ait iust⁹. multū ē em. Tū igit quicq̄d vis. q̄cq̄d sapis. q̄cq̄d habes. quicq̄d potes. huicvni rei dedicaue/ ris. nunq̄d aliq̄d est. vel in aliq̄d cōputan/ dū est. Sed ⁊ terciū debitorē ostendā tibi. qui nō min⁹ acriter q̄z veraciter sibi vendi/ cat vitā tuā. Puto em q̄ possidere deside/ ras gloriā illā. quā nec oculus vidit. nec au/ ris audiuit ⁊c. regnū oīm seculorū. viuere i/ eternuz. in ꝓpetuas eternitates. Credo q̄ velis eq̄lis esse angel' dei. et in plateis sup/ ne hierusalē melos angelorū audire. et vi/ dere quicq̄d est illud vl'erit q̄n de⁹ erit oīa in oīb⁹. Nōne ad hoc totū te. ⁊ q̄ntūcūq; vndiq; trahere poter⁊. dare oportebit. Et cū oīa impleuer⁊. nō tñ credas ꝺdignas esse passiones hui⁹ tp̄is vel corpis ad futu/ rā gloriā que reuelabit in nobis. Quid di/ ces. ⁊ si quartū debitorē adduxero i mediū q̄ sibi iure p̄rimat⁹ tres sup̄iores excedere velit. Ecce in ianuis est q̄ fecit celū ⁊ terraz. Creator tu⁹. tu creatura. Tu fuus. ille do/ min⁹. Ille figulus. tu figmētū. Totū g̃ qđ es illi debes. a q̄ totū habe⁊. Illi p̄cipue do/ mino q̄ ⁊ fecit te ⁊ bñ fecit tibi. q̄ ⁊ tibi mini/ strat sidez cursus. aeris tēperiē. iocūditatē terre. fructuū vbertatez. huic reuera totis medullis. totis visceribꝫ seruiendus est. ne forte indignatōis oculo te resp̄iciat ac de/ spiciat. ⁊ conterat te ineternū. Expone igit mihi cui boz q̄ttuor. ꝓponis reddere qđ de/ bes. cū vnusq̄sq; tā interius q̄z exterius ex/ actor sit. vt te singulariter possideat.

Eya dñe. vim patior. rñ de. p me. q⁊ boz q̄t/ tuor q̄libet de iure me tenere pōt ⁊ suffoca/ re. In man⁹ tuas cōmēdo spm meuz. tu p/ solue oīmb⁹. tu ab omnib⁹ me libera. q⁊ tu es de⁹ ⁊ nō hō. ⁊ qđ apud hoīes impossibi/ le est. possibile est tibi dñe de⁹ noster.

Sequitur de cōtem/ platione. quō p eam pueniendū sit ad sapi/ entiā sacre scripture.

Postq; aūt dixim⁹ q̄liter ad sapiam nos exercere debeam⁹ p meditatio/ nē ⁊ oꝛonē. nūc breuiter tangam⁹ q̄ liter ꝺtemplādo ad verā sapiam pueniturꝫ Per ꝺtemplationē nanq; trāsit mens nr̄a ad supnā hierusalē. Ad cui⁹ instar eccl'ia est formata. ꝼm illud Exo. xxv. Inspice et fac ꝼm exēplar qđ tibi monstratū est in monte Necesse est em eccl'iam militātē cōformari triūphanti. ⁊ merita p̄mūz. ⁊ viatores bea/ tis ꝼm q̄ possibile est. In gl'ia aūt triplex ē dos. in qua ꝺsistit pfectio p̄mij. scz

¶ Summe pacis tentio.
Sūme veritatis visio.
Sūme charitatis fruitio.

Et ꝼm hoc distinguit triplex ordo i sup̄ma hierarchia celesti. scz thronoz. cherubin et seraphin. Necesse est igit vt qui vult ad illā beatitudinem p merita pueniꝛe. istorū triū similitudinē ꝼm q̄ possibile est in via sibi cō/ paret. scilicet

Ut habeat
Sopozem pacis.
Splendozē veritatis.
Dulcozē charitatis.

In his em tribꝫ requiescit deus. ⁊ habitat tanq; in solio p̄prio. Necesse est igit vnūq̄d/ q; triū p̄dictoz p tres gradus ascendēdi distinguere ꝼm triplicē viam. scz

Purgatiuā. q̄ ꝺsistit in expulsiōe pcti.
Illuminatiuā. q̄ ꝺsistit i imitatiōe xp̄i.
Unitiuā. q̄ ꝺsistit in susceptōe spūssci.

Ita q̄ q̄libet via hz grad⁹ suos. p q̄s ascen/ ditur ab imo. ⁊ tendit vsq; ad summū.

g Radus aūt pueniēdi ad sopozē pa/ cis sunt isti septem.

Primo occurrit pudoꝛ i recoꝛdati/ one flagicij. Et h̄ quantū ad q̄ttuoꝛ. scz

Magnitudinem.
Multitudinem.
Turpitudinem.
Ingratitudinem.

¶ Scō occurrit timoꝛ in circūspectōe iu/ dicij. ⁊ hoc quadruplicz. scilicet

Dissipationis operis.
Excecationis rationis.
Obduratiōis voluntat⁊.
Condemnatiōis finalis.

¶ Tercio occurrit doloꝛ in estimatiōe dā/ ni. ⁊ hoc ꝼm quattuoꝛ. scilicet

Quātū ad amissionē diuine amicicie.
Quantū ad pditionē innocentie.
Quantū ad vulnerationē nature.
Quātū ad dissipationē vite p̄terite.

¶ Quarto occurrit clamoꝛ in implozatio/ ne subsidij quadruplicis. scilicet

Dei patris.
Filij redemptoris.
Virginis matris.
Ecclesie triūphantis.

¶ Quinto occurrit rigor in extinctione formitis siue incentiui q̄druplicis. scilicet
Ariditatis. que est desidia.
Peruersitatis. que est malicia.
Uoluptatis. que est ꝓcupiscētia.
Uanitatis. que est supbia.

¶ Sexto occurrit ardor in appetitu martirij. z ꝓpter quattuor. scilicet
Remissionis offense.
ꝓpter Purgatiōis macule.
pfectionē Satisfactiōis pene.
Sanctificatiōis ꝓcupiscētie. alias exactiōis ꝓcupiscentie

Septimo loco occurrit sopor in obumbratione christi. vbi est status et requies. quando homo sentit se protegi sub vmbra alarum diuinarū. vt non vratur ardore cōcupiscentie. nec timore pene. Ad quod nō potest peruenīri nisi per appetitum martyrij. nec ad appetitum martyrū. nisi extinxerit incentiuum. nec ad extinctionem incentiui nisi implorauerit subsidium. nec ad implorationem subsidij. nisi deploret damnū nec ad deplorationez damni. nisi timeat iudicium. nec ad timorem iudicij. nisi recordetur z erubescat flagiciuz. Qui ergo vult habere pacis soporem. procedat fm ordinem predictum.

¶ Gradus aūt pueniēdi ad splendorē veritatis. ad quē pueniť imitatione christi. sunt isti septem. scz
Assensus rationis.
Affectus compassionis.
Aspectus admirationis.
Excessus deuotionis.
Amictus assimilationis.
Amplexus crucis.
Intuitus veritatis.

In quibꝫ hoc ordine pgrediendū est.

¶ Primo cōsidera. quis est q̄ patitur. et ei subdere p rationis assensum. vt credas firmissime ipm veraciter.
Dei filium
Omniū rerū principium.
Esse Saluatorē hominū.
Retributorē meritoꝝ omniū.

¶ Scōo ꝓsidera q̄lis est q̄ patiť. z ei configurare p cōpassionis affectum. scz
Innocētissimo.
Ut cōpatia/ris ei tanq̄ Mitissimo.
Nobilissimo.
Amantissimo.

¶ Tercio cōsidera q̄nt? ē q̄ patiť z ad ipm egredere p admiratōis aspectū. z attēdeq̄ (ipe est.
Potestate.
Speciositate.
Immēsus Felicitate.
Eternitate.
Potestatē adnihilari.
Igiť admira re immēsam Speciositatē decolorari.
Felicitatē tormentari.
Eternitatē mori.

¶ Quarto ꝓsidera q̄ de cā patiť. z teipz obliuiscere p deuotōis excessum. Dz patiť scz
Tua redemptione.
Tua illuminatione.
Pro Tua sanctificatione.
Tua glorificatione.

Quinto ꝓsidera. q̄li forma patiť. z ipsuz induere p assimilatiōis amictū. Passus est em sicut verus agnus.
Libentissime. respectu proximi.
Seuerissime. respectu sui.
Obedientissime. respectu pris.
Prudētissime. respectu aduersarij.

Stude igiť ad habendū habitū fm effigiem imitationis christi. scilicet
Benignitatis.
Seueritatis.
Humilitatis.
Perspicacitatis.

¶ Sexto considera quanta sint que patiť z crucem amplectere p passionis desiderium vt sicut christus passus est
Uincula. vt impotens omnipotentia
Conuicia. vt vilis bonitas.
Ludibria. vt stulta sapientia.
Supplicia. vt iniqua iusticia.

Sic z tu considera passionem crucis. & est passionem
Iniurijs in rebus.
Cōtumelijs in verbis.
Plenam Ludibrijs in signis.
Supplicijs in tormentis

¶ Septimo cōsidera quid ex hoc cōsequitur q̄ patiť. z veritatis radiū intuere p ꝓtestationis oculuz. Qm̄ ex hoc q̄ agn? passus est. septē signacula libri aperta sūt. Apocal. v. Liber iste est vniuersalis rerū noticia. in qua septē erāt clausa homini. que q̄dē sunt

ꝑ passionis christi efficaciã reserata. s. Deꝰ admirabilis. Spūs intelligibil'. Mūdus sensibilis. Paradisus desiderabil'. Infernus horribilis. Virtus laudabilis. Reatus culpabilis.

¶ Primo eñ deꝰ admirabilis manifestatꝰ est nobis ꝑ crucẽ esse sũme et inscrutabilis sapiẽtie. sũme et irrepbensibilis iusticie. sũme et inenarrabilis miscõie. Sũma ei sua sapiẽtia decepit diabolũ. Sũma sua iusticia quesiuit redemptiõis ꝓciũ. Sũma sua misericordia ꝓ nobis tradidit filiuz suum. Que si diligẽter considerenꝫ. deũ nob clarissime manifestant.

¶ Scõo spūs intelligibil' nob manifestatus ẽ ꝑ crucẽ. fin differẽtiã triplicẽ. scz.

Quãte
- Sit benignitatꝭ. q̃tũ ad angelos
- Sit dignitatꝭ. q̃ntũ ad homies.
- Sit crudelitatis. quantũ ad demones.

¶ Nam
- Angeli ꝓmiserũt crucifigi dñm suum.
- Dei filiꝰ crucifixꝰ est ꝓpẽ genꝰ humanũ

Et ꝫ ad crudelẽ suggestionẽ demonũ.

¶ Tercio mũdꝰ sensibil' nob manifestatꝰ ẽ ꝑ crucẽ. qñ est locꝰ tenebrarũ plenꝰ. in quo

Regnat
- Cecitas. qñ lucẽ verã et summam nõ cognouit.
- Sterilitas. qñ ieſuz christũ tanq̃z infructuosũ despexit.
- Impietas. qñ deũ et dñm suum et amicũ et innocentẽ dãnauit et interfecit.

¶ Quarto paradisus desiderabil' nob manifestatus est ꝑ crucem. in quo est
- Fastigium totius glorie.
- Spectaculũ omnis leticie.
- Promptuariũ oĩs opulentie.

Unde deꝰ ꝓpter illã habitationẽ nob restituendã. factꝰ est ꝓ nobis homo. scilicet.
- Uilis
- Miser
- Pauper

In quo celsitudo abiectionẽ induit. iusticia reatum subijt. opulentia egestatẽ suscepit. Nam altissimꝰ imperator accepit seruitutez abiectã vt sublimaremur in gloriã. Justissimus iudex subijt reatũ penalissimũ. vt iustificaremur a culpa. Opulentissimꝰ dñs suscepit egestatẽ extremam. vt locupletaremur in copia.

¶ Quinto infernus horribilis manifestatus est nobis ꝑ crucem. locus vtiq̃z plenus

Egestate et penuria
Omni Uilitate et ignominia
Calamitate et miseria

Unde si necesse fuit hec christũ pati ꝓpter peccati deletionẽ. multo fortiꝰ oportet hec pati dãnatos ꝓpter iustã meritorum suorũ retributionem.

¶ Sexto manifestata est nobis ꝑ crucem virtus laudabilis. quantũ scilicet

Sit
- Preciosa
- Speciosa
- Fructuosa

Preciosa. qz potiꝰ voluit christꝰ vitã corpalem ꝑdere. q̃ virtuti contraire.

Uere
- Speciosa. quia in ipis ꝓtumelijs relucebat.
- Fructuosa. qz vnus actus ꝑfecte virtutis infernũ spoliauit. celum aperuit. ꝑdita restaurauit.

¶ Septimo manifestatus est nobis ꝑ crucem reatus culpabilis. quantũ sit detestabilis. cũ ad sui remissionẽ indigeat.

Tam
- Magno precio
- Grandi piaculo
- Difficili medicamento.

¶ Ecce igit hẽs quõ in cruce oĩa mãifestantur si bñ ad hec septẽ reducanꝫ. Oĩa eñ ad hec septẽ reducunꝫ. Uñ ipa crux ꝺe beata

Est
- Clauis
- Porta
- Uia
- Splendor veritatis.

Quã qui deuote sibi tollit. et sequit christũ iuxta modum ꝓassignatũ. nõ ambulat in tenebris. sed habebit lumen vite.

Gradus añt ꝓuenẽdi ad dulcorem charitatis sunt isti septẽ. scilicet.
- Uigilantia sollicitans.
- Cõfidentia confortans.
- Cõcupiscẽtia inflãmans
- Excedentia eleuans.
- Complacentia quietans.
- Leticia delectans.
- Adherentia ꝯglutinans.

In q̃lꝫ ꝫ ordie ꝓgredi debes. q̃ vis ad ꝑfectionẽ charitatꝭ et amoꝭ spūsscti ꝓtingere.

¶ Prlo ḡ necesse ẽ vt vigilãtia te sollicitet. ꝓpter spõsi pmptitudinẽ. adeo vt possis dicere illud ps. Deꝰ deꝰ meꝰ ad te de luce vigilo. Et illud sponse Cãti. v. Ego dormio et cor meũ vigilat. Et illud Isa. xxvi. Anima

mea desiderauit te in nocte. sed ꝛ spū meo i ꝓcordijs meis. de mane vigilabo ad te.

¶ Scō vt ꝓfidētia te ꝓfortet. ꝓpter sponsi certitudinē. adeo vt vere possis dicere. In dño ꝓfido. Et illud. In te dñe speraui. Et illud Job. xiij. c. Etiā si occiderit me in ipo sperabo ¶ Tercio vt ꝓcupiscētia te iflāmet ꝓpter spōsi dulcedinē. adeo vt possis dicere Sicut ceruꝰ desiderat ad fontes aq̄rū. ita desi. aīa mea ad te deꝰ. Et illud Cant. viij. Fortis est vt mors dilectio. Et illud. Quia amore langueo. ¶ Quarto vt excedētia te eleuet. ꝓpter spōsi celsitudinē. adeo vt possis dicere cū ps. Q̄ dilecta tab. t. dñe ꝛ. Et illō Canti. j. Trahe me post te ꝛc. Et illō Job vij. Suspendiū elegit aīa mea. ¶ Quinto vt cōplacētia te ꝙgetet. ꝓpter spōsi pulchritudinē. adeo vt possis dicere illud spōse Canti. iij. Dilectꝰ meꝰ mihi. ꝛ ego illi. Et illō Cā ti. v. Dilectꝰ meꝰ candidꝰ ꝛ rubicūdꝰ. electꝰ ex milib. ¶ Sexto vt letitia te delectet ꝓpt spōsi plēitudinē. adeo vt possis dicere. Scōz multitudinē doloꝝ meoꝝ in cor. m. cōso. t. le. a. m. Et illud. Q̄ magna multitudo dul. tue dñe. Et illud. ij. Chorinth. vij. Replet⁹ sum ꝓsolatōe. supabūdo gaudio ꝛc. ¶ Septimo vt adherētia te ꝙglutinet. ꝓpt amoꝛ sponsi fortitudinē. adeo vt possis dicere illud pīs. Mihi aūt adherere deo bonū est. Et illud pauli. Quis nos sepabit a carita te christi. ¶ In his em̄ ḡdib⁹ ordo ē. nec status ē añ vltimū. nec ad illū pueniꝝ nisi p ḡdus int̄medios. ꝛ mutuo se pariūt. Et in ꝓmo viget ꝓsideratio. i ceteꝛ ꝙ seq̄ntib⁹ dominaꝝ affectio. Vigilātia ei ꝓsiderat q̄s honestū q̄s ꝓferēs q̄s delectabile sit diligere deum. Et et ꝫ q̄si nata ꝓfidētia parit cōcupiscentiā. ꝛ illa excedentiaz. q̄sq̄ pueniaꝝ ad copulā. ꝛ oscula ꝛ amplexū dilecti ꝛ amantissimi. ¶ Gradus ptinētes ad purgatiōnē sic distinguunt.

Dicunt aūt dicti ḡdꝰ aliꝝ distingui. ꝛ q̄si in idē redeūt. vt ꝓmo distiguātur gradus purgationū sic.

Flagicium erubesce.
Judiciū cotremisce.
Damnū ingemisce.

Propꝫ Remediū implora subsidiū.
Aduersariū extingue incēdiū.
Brauiū anbela ad martyriū.
Umbraculū a ꝓxima ad xp̄m.

Gradus ptinentes ad illuminationē sic distinguuntur.

Nota.

Quis patiꝫ. ꝛ credens captiuare.
Qualis q̄ patiꝫ. ꝛ cōdolens amaricare.
Quantꝰ q̄ patiꝫ. ꝛ stupens admirare.
Qua de causa patiꝫ. ꝛ ꝓfidens ꝑcare.
Quali forma patiꝫ. ꝛ sequēs assimilare.
Quāta q̄ patiꝫ. ꝛ ardens ampletare.
Quid ad hoc consequiꝫ q̄ patiꝫ. ꝛ intelligens contemplare.

Gradus vie vnitiue sic distinguunꝫ

Vigilantia sollicitet. ꝓpter sponsi pm/ (tudinē.
ptitudinem.
Confidētia corroboret. ꝓpter eiꝰ certi
Cōcupia inflāmet. ꝓpt eiꝰ dulcedinez.
Te Excedentia eleuet. ꝓpter eius celsitu/ (chritudinē.
dinem.
Complacentia alliciat. ꝓpter eius pul/
Letitia inebriet. ꝓpter amoꝛ eius ple (titudinē.
nitudinem.
Adherentia cōglutinet. ꝓpter eius fo

Ut dicat ꝙ deuota aīa i corde ꝛ ore suo.

Te quero
In te spero
Te desidero
Ad dñm In te ꝓsurgo
Te accepto
In te exulto
Tibi finaliter adhereo

¶ Nota q̄ gradꝰ ꝓficiēdi p̄nt etiā aliter distingui fm triplicē differētiā triplicatā triplici hierarchie ꝓsonā. Nā cuilibet ꝓficere volenti necessaria sunt tria. scz.

Amaritudo
Gratitudo
Similitudo

Et ꝫ ꝓlapsū. Sicut ꝫ nō peccasset. duo sufficerēt. s. ḡtitudo ꝛ silitudo. Gratitudo vicz ꝓpter gr̄az. silitudo ꝙ ꝓpter iusticiā Sz nūc etiaz necessaria est amaritudo ꝓpt medicinā. Pctā em̄ p delectationē ꝑpetrata. nō p̄nt purgari aliq̄ mō aut deleri. nisi/ cōtrario p afflictionē ꝛ amaritudinē.

¶ In ipa aūt amaritudine debet.

Ponderatio maloꝝ cōmissoꝝ. ꝓpter ꝓprias nequicias.
Esse Perpessio doloꝝ. ꝓpt xpi āgustias.
Postulatio remedioꝝ. ꝓpter primi miserias.

¶ In gratitudine aūt silī modo debet

Admiratio bñficioꝝ. ꝓpt creatiōez de nihilo (onē de pcō.
Esse Accumulatio meritoꝝ. ꝓpt reparaAccio gr̄aꝝ. ꝓpt ereptōnē de iferno

Fuit em̄ Creatio ad imaginem.
Redēptio p ꝓpriū sanguinē
Ereptio vsq; ad celi altitudinē

¶ In silitudine etiā pari modo dz esse.
Aspectus veritat; eleuat⁹ ad supioza.
Affect⁹ charitat; dilatat⁹ ad exterioza.
Act⁹ virilitat; ordinat⁹ ad interioza.

Eleuatio ad supioza debet diligenē fieri p aspectū veritatis. z hoc.

Per Contēplationē dei. intelligentia
Circūspectionē vniuersoꝝ. scientia
Captuatōz iudicioꝝ. fide formata

Itē dilatatio seu extēsio circa exterioza dz fieri diligenē p affectū charitat;. z hoc.

p Appetitū deliciarū celestiū. sapiētia
Amplexum rōnabiliū. amicicia.
Contemptū voluptatū carnaliū. modestia.

Itē ordinatio sine exercitatio circa interioza dz fieri diligenē p actū virilitatis. z hoc

p Aggressum difficiliū. strēnuitate.
Actū laudabiliū. magnanimitate.
Amplexū humiliū. humilitate.

¶ Purgatio aūt in amaritudine.
Cōtritio respectu sui. dz esse dolorosa p tristiciā. ꝓpter mala p̄mētia teip̄m. christū. z primū.
Cōpassio respectu christi. dz esse timorosa p reuerētiā. ꝓpter iudicia
In q̄ est latētia. z tm̄ vera licet incerta. sicut tempus dies z hora.
Cōmiseratio respectu primi. dz esse clamorosa p ꝓfidentiā. ꝓpter patrocinia sp̄ parata p deuz. p christū. z p suffragia sanctoꝝ.

¶ Illuminatio in silitudine in q̄ est aspectus veritatis p̄me. qui debet
Esse Erectus ad incōprehensibilia.
Extentus ad intelligibilia.
Extinanitus ad credibilia.

In q̄ etiā est affect⁹ charitatis qui debet.
Esse Erectus ad deum.
Extentus ad primū.
Extinanitus ad mundū.

In q̄ etiā est act⁹ virilitatis. qui debet
Esse Erectus ad cōmendabilia.
Extent⁹ ad cōmunicabilia.
Extinanit⁹ ad ꝓtemptibilia.

Equit pfectio in gratitudine. in q̄ est Vigilantia exurgēs ad canticū. ꝓpter beneficioꝝ vtilitatez. Leticia exultans ad iubilū. ꝓpter donoꝝ p̄ciositatē Beniuolentia accendens ad amplexū. propter dantis liberalitatē.

¶ Nota q⁹ aspect⁹ veritat; debet esse erect⁹ ad incomprehensibilia. z hec sunt mysteria summe trinitat;. ad q̄ erigimur ꝓtemplando ea. z hoc dupliciter. Uel p positionē. vel p ablationez. ꝓmū ponit Augustin⁹. scōm Dionisi⁹. ¶ Per positionē p̄mo intelligim⁹ in diuinis esse quedā vt cōmunia. q̄daz vt ꝓpria. quedā vt appropriata. quedā sunt media inter hec z illa. ¶ Intellige g̃ z ꝓtēplare si potes circa deū cōmunia. z vide q̄niaz de⁹ est Essentia p̄ma. Natura pfecta. Uita beata. Que necessariā habēt ꝓsequētiam.

¶ Iterū intende z vide si potes. qm̄ de⁹ est Eternitas p̄sens. Simplicitas replens. Stabilitas mouēs. Que silr ꝓsequentiaz habēt z cōnexionē naturalē. ¶ Postremo attende z vide qm̄ de⁹ est Lux inaccessibil. Mens inuariabilis. Pax incōprehensibilis. Que nō tm̄ essentie vnitatē. sed etiā includūt pfectissimā trinitatē. ¶ Lux quidez tanq̄ parens generat splendorē. lux autē z splendor pducunt calorē. ita q⁹ calor procedit ab vtroq; licet nō p modū plis. Si ergo de⁹ vere lux est inaccessibil. vbi splēdor z calor est substātia. ibi hypostasis vere i ꝺo est pater z fili⁹ z sp̄ūsanctus. Que sunt ꝓpria diuinarū psonaꝝ. ¶ Mens etiā tanq̄ p̄ncipiū cōcipit z pducit a se verbū. a q̄o emanat amoris donū. Et hoc in oīi mēte pfecta est repire. Si g̃ de⁹ est mens inuariabilis. planū est in deo esse p̄ncipiū p̄mū. verbū eternū. z donū pfectū. que sunt ꝓpria diuinarū psonarū. ¶ Pax etiā includit nexū plurimoꝝ. Perfecte autē necti nō possunt nisi siles. Similes aūt esse nō possunt. nisi ambo a tercio. vel vn⁹ ab altero. Sed in diuinis nō p̄nt ambo esse a tercio eodez modo. Necesse est g̃ q⁹ si in diuinis est vera pax q⁹ ibi sit p̄ma origo. eius imago. et vtriusq; cōnexio. ¶ Deinde in diuinis sunt appropriata fm triplicē differentiā. ¶ Prima appropriata sūt Unitas. Ueritas. Bonitas Attribuit vnitas p̄ri. q̄a origo. Ueritas filio. qz imago. Bonitas spirituisctō. q̄a connexio. ¶ Scōa appropriata sunt. potestas. sapiētia. voluntas. Attribuit ptās p̄ri. quia est principiū. Sapiētia filio. qz est verbuz. Uoluntas sp̄ūisctō. qz est donū. ¶ Tercia appropriata sunt. altitudo. pulchritudo. dulcedo. Attribuit altitudo patri. ꝓpter vnita/

tez z potestatē. Nihil ēm aliud est altitudo q̄z singularz z vnica potestas. Pulchritudo filio ꝓpter veritatē z sapientiā. Nā sapiētia multitudinē idearū. veritas autē equalitatem includit. Pulchritudo autē nihil aliud est q̄z eq̄litas numerosa. Dulcedo spiritui sctō ꝓpter bonitatē et voluntatē. Ubi ei summa bonitas est iūcta cū voluntate. ibi est summa charitas z summa dulcedo.

¶ Est igit in deo Altitudo terribilis. z hic est stat⁹ erectionis. Pulchritudo mirabilis z hic est stat⁹ ꝓtemplatiōis. Dulcedo desiderabilis. z hic est stat⁹ glorificatiōis. ¶ Nec est igit erectio p viā affirmatōis. Sed alia est eminētior p viam negatiōis. Quoniā vt dicit Dionisi⁹. Affirmatiōes incōpacte sūt Negatiōes vero licet min⁹ videant dicere. plus tamē dicūt. Et hic mod⁹ erectiōis est per abnegationē triū. ita q̄ in negatiōibus illis sit ordo. incipiendo ab inferioribꝰ vsq̄ superiora. Est etiā supeminētis positiōis inclusio. Ut cū dicit. deus nō est q̄d sensibile sed supsensibile. nec imagiabile sed supimaginabile. nec intelligibile. sed supintelligibile. nec existēs hoc vel hoc. sed super oīe ens. Et tunc veritatz aspectus ferꝛ in mentis caliginē. z altius eleuatꝛ. z pfundꝰ egreditur. p eo q̄ excedit se et oīe creatum. Et hic est nobilissim⁹ eleuationis mod⁹. Sz tamē ad hoc q̄ sit pfect⁹. ꝓtigit aliuz. sicut pfectio illuminationem. z sicut negatio affirmationē. ¶ Hic autē modus ascendēdi tanto est vigorosior. quāto vis ascēdens est intimior. tanto fructuosior. quāto affectio primior. Et ideo vtile valde est in illa exerceri. Ut ergo in hac eleuatiōe veritatz aspectus se valeat exercere. nota q̄ in prima hierarchia veritas est aduocāda p gemitu z orationē. z hoc est angelorū. Audiēda p studium z deuotionē. z ꝫ est archangelorum. Annūciāda p exemplū z p̄dicationē. et ꝫ ē principatuū. ¶ In secūda hierarchia veritas est Adeunda p refugiū z cōmissionem. z hoc est potestatuz. Aprehendēda p zelū z emulationē. z ꝫ est virtutū. Associāda per sui ꝓtemptū z mortificationē. z hoc est dominationū. ¶ In tercia hierarchia ꝓitas est Adorāda p sacrificium et laudem. et ꝫ est thronorū. Admirāda p excessum z contemplationem. z hoc est cherubin. Amplexanda per osculum z dilectionem. z hoc est serapbin.

¶ Nota diligenter p̄dicta. quoniā in illis⁹ fons vite.

¶ Finit paruū bonū. vel regimē cōscientie scti Bonauēture q̄d vocat fons vite.

¶ Incipit plogus in tractatū scti Bonauenture doctoris seraphici de septē itineribus eternitatis.

Cum qui venit

Ad me nō ēiciā foras Joh. vi. Sanct⁹ Aug⁹. de cognitiōe vere vite dicit in ꝓncipio. Lumchrist⁹ veritas z vita dicat. Nec ē vita eterna vt cognoscāt te verū deū solū. Constat pfecto naturā rōnalē ad ꝫ solū esse factā vt factorē suū verū deū intelligat. intelligēdo diligat. diligēdo in eo q̄ est eterna vita eternaliter ꝓmaneat. z beate viuat. Et q̄ cōcludit dī. Diuinitatis ḡ essentiā rōnabilit⁹ inuestigare vt ē possibile. est ad vitā eternā festinare. Hanc ḡ negligēdo ignorare est vtq̄z ad mortē indeficientē dānabiliꝰ ꝓperare.

¶ In his ꝓbis oñdit beat⁹ Aug⁹. ꝓgenerāliter eternitatz esse duo maneria. Unū q̄d est vita eterna. Alterū q̄d est mors amarissima. Innuit etiā Augustinus. hic in his verbis istorū eternorū manerioꝝ duo itinera. q̄z ad primū ꝓuenitur p rationabilē inuestigationē cū amore. Ad scōm per damnabilez omissionē cū dolore. Dominus autem iesus christ⁹ (q̄ est via in q̄ imus. veritas ad quaz ꝓuenim⁹. vita in qua ꝓmanebim⁹) in ꝓbis ꝓpositis ostendit specialit⁹ z ꝓncipaliꝰ verū q̄z manerioꝝ z eorū itinera. Unū intrinsecū z quasi secretū z eternū in se. quia ipe est anime patria z habitatio. vt dicit in libro d̄ spiritu z ania. Aliud ostendit manerioꝝ extrinsecum z extra se. q̄d est eternū anie exilium in quo fm Mattheū est fletꝰ z stridor dentium. Itinera autē ad primū manerioꝝ intrinsecū dicit dominus esse fm multiplicem accessum ad se. Itinera vero ad scōm manerioꝝ z extrinsecū dicit fm multiplicē recessum a se. Unde Aug⁹. in libro soliloquiorum ꝓmo dicit. Deus est a q̄ auerti est cadere. i q̄ conuerti est surgere. in q̄ manere est cōsistere. De isto ergo intrinseco secreto z eterno q̄li manerio ꝓmo videndū est. postea de

tinerib⁹ quib⁹ accedit ad illud.
¶ Circa primū igit scz circa intrinsecū secretum z eternale manerū sunt septē p ordinem notāda q̄ sunt necessaria ad dicendū cognitionē. ¶ Notandū est igit ꝓmo q̄d illud intrinsecū secretū in christo dicat. ¶ Secdo q̄liter in illo intrinseco secreto varie māsiões distinguunt. ¶ Tercio ꝑm q̄d homo ad illud intrinsecū secretū admittat. ¶ Quarto quib⁹ pedib⁹ spūs noster illud intrinsecū secretū ingrediat. ¶ Quinto q̄liter spiritꝰ noster in illo intrinseco multipliciter esse dicat. ¶ Sexto qualit⁹ spiritꝰ noster in illo intrinseco stabilit⁹ et ꝓpetuatur. ¶ Septimo que z q̄t sunt itinera p que ad illud intrinsecū quenit⁹ z intratur.

¶ Distinctio prima.

Primo notandum est q̄d sit illud intrinsecū secretū z eternale manerium in christo.

¶ De quo sciendū q̄ cū in christo sit duplex natura. humana z diuina. Diuina autē sit oīni creature maxime intrinseca. vt ait Augꝰ. z Hugo sup. vij. angelice hierarchie. Ideo intrinsecū illud in christo est diuina ꝑsona in humanitate eiꝰ abscōdita. ita q̄ christi hūanitas est via ad diuinitatē. Vñ August. exponēs illud Joh. xiiij. Ego sum via dicit. Verbū assumēs humanitatē factū est via. Ambula per hoiem si vis venire ad humanitatē. z puenies ad deū scz ꝑsonā verbi. in q̄ sunt absconditi oēs thesauri sapiētie z sciētie dei. Procul dubio si nō esset aliq̄s intrinsecū in christo secretū ad q̄d intrandū inuitaret nos. nō diuisset Jobis. x. Ego sum ianꝫ ostium rē. vsq̄ inueniet. Ego sum ostiū sentiendi p corpale obiectū. Videte inquit manꝰ meas et pedes meos. q̄ ego ipe sum Luce. xxiiij. Ego sum ostiū intellectui p fidē reserandū. Vñ Isaie. vij. dicit. Nisi credideritis nō intelligetis. Ego sum ostiuz volūtati per charitatē apertū. Caritas nō vult scire meliꝰ. vij. angelice hierarchie. Amor siue charitas suo acumīe oīnia penetrat donec ad dilectū veniat. Per me ergo si q̄s introierit p fidē z charitatē ad meā intrinsecam z absconditā dīnitatē saluabit⁹. Quia siue ingrediat ad meā diuinitatē ꝓemptā siue ingrediat ad meā humanitatē ꝓemptandā pascua vtrobiq̄ inueniet eterne viriditatis z salutis. Et de pascuis hūanitatis intratur ad pascua diuinitatis. Qđ oñdit Hugo bene in plogo suo sup angel. hierar. vbi dicit sic. Propterea iesus carnē assumpsit z in eduliū nobis ꝓposuit. vt p cibum carnis inuitaret nos ad gustū diuinitatis. In his pascuis sponsa ꝓstituta dixit. Comedi favum cū melle meo. Canti. v. Favū sicut dicit Origenes est cera virginea loculis vel cellulis distincta q̄ sūt melle replete. Quid ergo aliud est. Comedi favū meū cuz melle meo nisi gustaui dulcissimā diuinitatē in cera virginee humanitatis absconditā cum ipō absconso. De isto intrinseco absconso Augꝰ. loquēs sup Johem q̄si admirando exclamat dī. O magnū penetrabile z secretū dulce. O secretū sine tedio. sine amaritudine malarū cogitationū. sine interpolatione tentationū z doloꝝ. Hoc est gaudiū de quo dicit saluator. Intra in gaudiū domini tui. Hec Augꝰ. Et sic ptz intrinsecū domini iesu christi.

¶ Distinctio secūda.

Secundo videndum est q̄liter in illo intrinseco christi varie māsiones vel maneria distinguunt. De q̄ notandū est q̄ p ostiū intrātes ad interioza domꝰ nō oēs eq̄liter locant. sed ꝑm maioza merita vel minoza ꝑsonaꝝ. Unꝺ Bern. ser. lv. Canti. dicit. Unaquēq̄ anīa deuota inueniet sibi secretū cū spōso. vt dicat illꝺ Isaie Secretū meū mihi. secretū meum mihi. qđ nō oīnib⁹ vno loco dat frui grata z secreta sponsi ꝑsentia. sed vt cuiq̄ paratū est a ꝑe. Nō em nos ipm elegimꝰ sed ipe nos elegit. z posuit nos. z vbi a deo vnusq̄sq̄ positus est. ibi est. Hec Bern. ¶ Vñ notandū q̄ q̄dam ex ingredientib⁹ intrinsecū secretū domini iesu recipiunt in domū scē cōpunctionis vt maria magdalena in domo simonis Luce. vij. In palaciū ꝺtinue meditationis. vt dauid q̄ dicit. Meditatio cordis mei in cōspectu tuo semp. In mēsam dulcis refectionis vt petrꝰ. q̄ dicit. Si tū gustasti q̄m dulcis est dñs. Pe. j. ca. ij. c. In cubiculū solitarie ꝺtemplationis vt Jobes q̄escēs in pectore dñi. Joh. xiij. In amplexꝰ amorose vnionis. vt sponso dicit. Canti. v. Leua eiꝰ sub capite meo. z dextra illiꝰ amplexabitur me. Spūs tū sponse tā oēs istas māsiones visitauerat. Sed Bern. ser. lv. aliter.

distinguit istas mansiones. di. Denicz vna mulier cõpuncta sec⁹ pedes dñi iesu sorti/ta est locũ hui⁹ secreti. sed altera sue deuoti/onis fructũ siue secretũ ad caput inuenit. si tamẽ altera. Petro Thomas in latere. Jo/hãnes in pectore. Petr⁹ in sinu patris. Pau/lus in tercio celo secreti hui⁹ gratiã sunt as/secuti. Et sequit. Prior mulier strauit sibi in tuto hũilitatis. Posterior in solido spei. Thomas in solido fidei. Johes in lato ca/ritatis. Paul⁹ in intimo sapiẽtie. Petr⁹ in veritatis luce. z sic a pud spõsum mansiões multe sunt. Hec sunt ẏba sancti Bernardi in euãgel'. Erãt appropinquãtes ad iesum. Et Hugo de scõ victore libro. ij. de clau/stro anie. c. lx. videt has mansiones distin/guere q̃si ad modũ distinctionis angelica/rũ mansionũ. Uñ sup primũ angelice hie/rarchie dicit Hugo. Scõm illã nãcz ꝓpor/tionẽ qua nũc dona gratiaz differentes pci/pimus merito. postea vt hic p mentis ꝓtem/plationẽ. vel illic p retributionẽ in numerũ .i. in mãsiones transiũt angelorũ. z etiã ẽm differentiã ꝓgressionũ z incremẽta illumi nationũ. z ẽm gradus spũaliũ ꝓfectuum in nobis differentes trãsiũt in numerũ angelo rũ. Et tã Grego. cz Hugo in. uij. libro. c. lx. hec exemplicãt dicentes. Oportet z in hac vita manẽtes ꝓformare se celestibz mansio nibz p aliquã imitationẽ q̃ volunt ascende/re ad illas. Uñ dicit vtercz. Sunt nõnulli q̃ parua capiũt. sed tñ illa pie fratribz nũcia re nõ desistunt. Illi itacz in numerũ .i. man siones angelorz currũt. Et sunt nonnulli q̃ diuia largitate refecti. secretorz celestiũ sũ/ma cape valent z nũciare. quo g̃ isti nisi int angelorũ mãsiones deputant. Et sunt aliꝫ q̃ mira faciũt signa valent opant. quo g̃ isti nisi ad supnarũ virtutũ sortẽ z mansionem cõgruũt. Et sunt nõnulli q̃ etiã de obsessis corpibz demones fugãt. z virtute oratiõis ejiciunt. itacz isti mansionẽ suã inter pote/states sortiunt. Et sunt nõnulli q̃ acceptis virtutibz electorz hominuz merita trãscen/dũt. ideo electis fratribz ꝓncipant. vbi g̃ isti nisi in mansionibz ꝓncipũ sortem accipiũt. Et sunt nõnulli q̃ sic in seipis cũctis vicijs z desideriꝫ dñant. vt ex vite mũdicia dñ in ter homies vocent. quo g̃ isti nisi int dñati ones currũt. Et sunt nõnulli q̃ dñ sibimet ipis vigiliter dñantur. et se discutiũt semp deo inherẽtes, ẽ in munere accipiũt vt re/cte alios iudicẽt in hiis velut in throno dei residens cũcta mirabiliter examinat et vi/spensat. quid g̃ isti nisi throni cõditoris sui sunt. z ad supernarũ sediũ mãsiones ascri/bunt. Et sunt nõnulli q̃ plenitudine scientie accipiunt vt cherubin iure nomient. qa di/lectione dei et primi pleni sunt. Hi sortem mãsionis sue inter cherubin ꝑcipiunt. Et sunt nõnulli q̃ superne ꝓtemplatiõis fac/bus accensi in solo conditoris sui desiderio anhelant. nihil iã in hoc mũdo sapiunt sed solo eternitatis amore pascunt. terrena q̃q abiciunt. cũcta tempalia mente transcen/dunt. amant z ardẽt atcz in suo ardore re/quiescũt. amãdo ardent. loquẽdo alios ac/cendunt. z q̃s loquẽdo tangũt ardere pti/nus in dei amore faciũt. quid g̃ istos nisi se raphin dixerim. z q̃ nisi inter seraphin mã/sionis sue sortem accipiũt. Sequitur. Ad/hos ergo vicos vt in eis sine fine ꝑmaneãt venient. qui modũ quẽ predixim⁹ in ẽ secu/lo ꝑ posse suo tenẽt. Hec ille. Et his cõcor/dat Hieronym⁹ q̃ dicit. Parate sunt in ce/lo diuerse mãsiones diuersis virtutibz. qa nõ ꝑsone acceptant sed opa tẽ.

¶ Distinctio tercia.

Tercio videndũ est ẽm quid homo in illud intrinsecũ z secretũ domini admittat z introducat vel intromit/tatur. ¶ Circa quod notandũ q̃ cũ in ho/mine sit corpus z ania z spiritꝰ vt dicẽ Hie/ge. sup Canti. Oportet videre ẽm qõ isto/rũ triũ homo ad illud intrinsecũ admittat z introducatur. ¶ De quo sciendũ q̃ cum christ⁹ dicat vt legit Johis. ca. iiij. Spiritꝰ est deus. z q̃ adorat eum in spiritu z verita/te. id est. in deuotione z cognitione oportet adorare. Hec autẽ cõueniũt spiritui huma no. ergo ẽm spiritũ oportet adorare z itra/re. Item cũ deo maxime assimilemur ẽm. spiritũ. ẽm quẽ etiã sum⁹ ad imaginẽ z simi/litudinẽ dei. et ẽm hoc sumus capaces dei. vt dicit August. xiiij. de trinita. ergo ẽm spi/ritũ ingredimur. q̃ est supremũ z optimuz in homie. Item ẽm corpꝰ nõ possumus in/gredi illud intrinsecũ. cũ corpus nõ possit locari nisi in loco corporali. Item cũ ania vt corpus animet necessario insit ei vt for/ma. nec sic possit se extendere extra corpus ad eterna. cũ Apl'us ad Philip. dicat ca. iij. Nostra cõuersatio in celis est. non ẽm cor/pus sed ẽm mentẽ. nec ẽm aiam vt animat

corpus. vt patet ex glo. ideo necesse est vt p
spm̃ nr̃m tanq̃ optimũ i nob accedam⁹ ad
illud speciale intrinsecũ secretũ domini ie/
su. ḡa ipe misit spiritũ suũ vt spiritũ nostrũ
leuaret post ipm. vt ait Richar. in plogo li/
bri de trini. z ḡa Richar. in libro de exter/
minatione mali. ca. vltimo dicit. oportet an
tecq̃ introire liceat in illud intimũ secretuz
quiet⁹ z supme trãquillitatis archanuz vt
fiat ista valde mirabilis diuisio. nõ corpo/
ris z anie dissolutio. sed alia hac multo mi/
rabilior multoq̃ gloriosior diuisio. videli/
cet anie z spirit⁹ quã in nobis operari solet
sicut testat Aplus ad Hebre. iiij. Uiuus ẽ
sermo dei z efficax. z oĩ gladio ancipiti pe
netrabilior z ptingens vsq̃ ad diuisionem
anie z spirit⁹. Hec ille. ¶ Ex quo oportet vi
dere ḡliter iste spirit⁹ ab ania diuidatur. vt
ab oĩbꝫ exonerat⁹ ascẽdat ad illud intrin
secum z secretũ quietis. De q̃ notat Richar.
in libro de extermiatione mali. ca. vltimo.
z auctor libri de spiritu z ania. vbi vterq̃
exponẽs predictũ verbũ Apli ad Hebre.
iiij. dicent. q̃ sermo dei ptingit vsq̃ ad di/
uisionẽ spirit⁹ z anie. cõcordant p oĩa. di
centes sic. Nihil in creatur⁹ hac diuisione
mirabili⁹ cernit. vbi illud q̃d essentialiter
vnũ est atq̃ indiuiduũ in seipo quandã di
uisionem patiat. neq̃ in homie vno alia est
essentia eius spirit⁹ atq̃ eius anie. sed vna
eadẽq̃ substãtia intelligit. sed tamẽ ad di/
stinctionẽ ponit gemina nomiatio eiusdez
essentie. Una supior per spiritũ. alia inferi/
or distinguatur. z hoc per animã. Sequit.
In hac itaq̃ diuisione ania z quod anĩale
est in imo remanet. Spirit⁹ autez z quod
spirituale est ad suprema euolat. et ab infi/
mis diuidit vt ad suprema eleuet. ab ania
scinditur vt domio iungat. quoniã qui ad/
heret domio vnus spirit⁹ est. O q̃ felix di/
uisio z mirabilis separatio. vt quod corpu/
lentũ est z feculentuz deorsum remanet. q̃d
spirituale z subtile est vsq̃ ad speculationẽ
diuine glorie sublimat. z in eandez imagi/
nem transformat. pars inferior cõponitur
ad summã pacẽ z tranquillitatẽ. dum pars
superior sublimat ad gl̃iam z iocunditatẽ.
Hic vterq̃ ponit. Ex quo apparere potest
q̃ quãto spirit⁹ noster ab oĩbꝫ tempalibꝫ
z etiã ab ipa anima vel etiã a seipo diuidit
q̃ tanto facilius z perfect⁹ illud spirituale
intrinsecũ z eternale manerĩũ pfectius ac/
cedit z ingredit. ¶ Et ideo notanduz est q̃
spirit⁹ noster aliquãdo in tantũ a corpore
ania diuidit vt spirit⁹ in spiritu esse asserat
z quãdoq̃ vt spirit⁹ supra spiritũ esse dicat
z quãdoq̃ spirit⁹ sine spiritu credat. ¶ Pri
mo dico q̃ spirit⁹ human⁹ quãdoq̃ a cor/
pore in tantũ alienat z ab ania distrahitur
vel diuidit vt spirit⁹ merito in spiritu eẽ di
catur. Quod ostẽdit Richar. libro. v. de cõ
templa. ca. xv. loquẽs de Johãne euange/
lista dicit sic. Hõne spirit⁹ in spiritu eẽ tunc
recte asserit quãdo exterioꝝ omniũ obliui
scitur. pariter z ignar⁹ est omniũ eoꝝ que i
corpore corpaliter agunt. z illa solũ intelli/
git p memoriã vel intellectũ que in spiritu
z circa spiritũ attractant. Quare Johes in
Apocalip̃. bene dicit. Fui in spiritu in do/
minico die. ¶ Uel sicut dicit ibidez Rich.
An hoc est spiritũ in spiritu esse. semetipm
intrare z intra semetipm totuz colligere. et
ea que cõtra carnẽ seu etiã in carne gerunt
interim penit⁹ ignorare. Sed Haymo sic
per Apocalip̃. sic exponit dicẽs. Johes sic
fuit in spiritu q̃ tamẽ ipam carnẽ funditus
nõ deseruit. sed spiritui eternitatis adhesit
mens eius. z a spiritu docẽte assumptus fuit
spirit⁹ docend⁹. ideo tã mirabilia et pfun/
da vidit. ¶ Secũdo dico q̃ spirit⁹ buma/
nus quãdoq̃ in tantũ amoris feruore sup̃
se rapit vt merito spirit⁹ supra spirituz esse
dicat. Unde Hugo super. vij. angelice hie
rarchie dicit. Acumen amoris est cum oĩa
trãscendendo despicit. Supferuidũ autẽ
amoris est cũ etiã semetipm ptemnẽdo re/
linquit. z in cõparatione dilecti se despicit.
et modo miro fit vt p dilectiõis ignez in il/
lum sustollat qui est sup̃ se. z per vim amo/
ris expellatur z exeat etiã a se. nec se cogitet
dum deũ soluz amat. Hec ille. Hoc modo
Petrus fertur rapt⁹ fuisse supra se. quare i
Acti. dicit. xij. cap̃lo. z petrus ad se reuers⁹
dixit rẽ. Quod Richar. exponẽs libro. v. de
ptempla. ca. xij. dicit. Hoc sane non impru/
denter dicit q̃ petrus longe sup hoiem fu/
it. quia longe a semetipo z supra semetipm
recessit. alioquin nõ erat a quo ad se reuer/
teretur. ¶ Tercio dico q̃ spirit⁹ humanus
in tantũ a seipo quasi diuidit. vt spirit⁹ sine
spiritu esse dicat. Unde. iij. Regũ. x. legitur
Q videns regina saba sapientiã salomo/
nis et domũ z habitacula rẽ nõ habebat vl
tra spirituz. Quod exponens Richardus

libro. v. de ꝓtempla. ca. xxij. dicit. Nõne recte dicit spiritũ semetipm nõ habere qñ incipit a semetipo oñino deficere. z a suo esse in supmundanũ quendaz z vere pluscz mũdanum vel humanũ statum transire. et mirabili transfiguratiõe spirit⁹ ille ab humano videatur in diuinũ deficere. ita vt ipe iã nõ ipe. eo dumtaxat tempe quo incipit domino altius inherere. qui autẽ adheret õo vnus spirit⁹ est. z sic totus illud diuinitatis archanum intrat. clamans cũ Psalmista. Defecit in salutare tuum anima mea. Hec ille.

¶ Distinctio quarta.

Quarto videndũ est quib⁹ pedib⁹ et q gressibus spirit⁹ noster in illud intrinsecum secretuz z spirituale maneriũ ingrediat. ¶ De quo notanduz q si/cut dicit Vercelleñ. sup Canti. Pedes nostri spirit⁹ sunt intellect⁹ z affect⁹. quib⁹ frequẽter ania deuota carpit itinera eternitatis. Ratio autẽ hui⁹ est. q spirit⁹ noster p intellectũ et affectum se ad eterna extendit. et ea attingit aliq̃liter. Unde Hugo libro p/mo de archa Noe dicit. Hoc est ad deũ tendere et ad ipm ꝓtingere. semp eum per desideriũ querere. p cogitationẽ inuenire. z p gustum tangere. et cõmentator Hugo sup vij. angeli. hierar. d. Mentes celestes siue spirit⁹ rationales ad interiora mẽtis cognitione z dilectione accedunt z proximi fiunt fm excellentissimã collocationẽ quam habent iuxta deũ vbi est intrinsecũ spirit⁹ nostri vt supra dictũ est. ¶ Sed notanduz q pedes spirit⁹ nostri oportet esse mundos z puros quia nihil inquinatũ intrabit intra secretum domini iesu. et cũ pedes spiritus humani quãdoq̃ tangãt terram mediãte sensualitate. z etiaz ne puluis terrenus eis adhereat. ideo indigent frequẽti lotione et mũdatiõe. vt ostendit domin⁹ quãdo dixit illud Johis. xiij. Qui lot⁹ est non indiget nisi vt pedes lauet. id est. q sine peccato mortali est. nõ indiget capitis lotione. Cui⁹ ratio est. quia caput nostri spirit⁹ est intelligẽtia que in viris sanctis imediate cõiungitur deo. vt dicit beat⁹ Aug⁹. in suo libro de spiritu z ania. ideo lotione nõ indiget. Hec tales indigent lotione manuũ. qz opera eoz munda sunt ꝓpter mundiciaz capitis ea in deum ordinãtis. sed indigent lotõne pedũ Cui⁹ ratio est fm Augusti. et Orige. Quia impossibile est hoiem aliquãdo nõ peccare venialiter. z nõ habere aliquã inordinationem in sua sensualitate ꝓpter cõtinuã conuersationẽ in terris. ex qua ꝓtrahit aliqua macula impuritatis in affectu. z ex hoc ruga obscuritatis in intellectu. Unde Origẽ. dicit. Ego impossibile puto nõ contamina ri extrema anie et infima eius. q̃cũq̃ quis p/fectus quo ad homies reputet. ideo charissimi discipuli dñi sunt qui solũ pedũ indigent lotione. Hos pedes bene loros timuit coinquinari sponsa quãdo dixit Cantic. v. Lauí pedes meos. Glosa. i. cogitationes meas. quib⁹ aliquãdo terraz tangere solebam. quos secretis fletib⁹ cõpunctiõis abluí vt intrare merear celestẽ patriaz. Quõ ergo iterũ coinquinabo illos. Uercellen⁹ dicit. Quomõ coinquinabo illos itez vmbris z imaginib⁹ temporaliũ cũ etiaz intellectuales opationes z forme in hoc loco i/perintellectuali exercitio reputent macule z offendicula. Hec ille. ¶ Secũdo notandũ est. q ꝑa multa offendicula z diuersa in istis itineribus eternitatis sunt quib⁹ spirit⁹ noster impedit z retardatur ab ingressu ilius intrinseci secreti. ideo oportet vt spiritus noster nõ solũ habeat pedes ab immundicijs lotos sed etiã ad ambulandũ exercitatos z agilitate veloces. Vñ Dionysi⁹. iij. angelice hierarchie. dicit. Q pedes in scriptura significãt virtutẽ motiuã acute penetrantẽ z velocem. i. semp tendentẽ in diuina. z sequit. ꝓpter quod alatos theologia Isaie vj. figurauit pedes sanctoz intellectuũ. q̃ significat reductiuã velocitatez z supernis inuectiuã ab omni terrestri deprimentem. Hec Dionysi⁹. Dozũ pedũ velocẽ agilitatem habuit ꝓpheta dauid cũ dixit. Qui ponet pedes meos q̃si ceruozũ. Nõ Grego. exponens. xxvj. moraliũ. dicit. Ceruus cũ inimica montiũ ascendit. queq̃ aspera z obiecta transgredit donec ad supiora eleuet. nõ solum currit sed etiã saltat. ita etiã electoz/um mentes quecũq̃ sibi obuia respiciũt ꝺtemplationis saltu trãscendũt donec se ad superna euehũt. ¶ Tercio notandũ q oportet q pedes spirit⁹ nostri nõ solũ ad ambulandũ sint expediti sed etiã p amoẽ ad penetrandũ acuti. vt spirit⁹ potent ois trãsire possit. di. cũ Ps. z deo meo trãgrediar murũ. Nõ Grego. exponẽs. xxvj. moz. dicit. Murus est omne quod itineri nostro

obȝcitur cū ad dilectum transit. quē transgredimur cū pre amore supne patrie omnia hui⁹ mundi obiecta calcam⁹. Hec ille. Et sicut dicit Augustin⁹ in epla ad macedoniū. Ire ad deum tanto nobis melⁱ est quāto magis ad illū imus quo nihil melius est. Imus autē non ambulādo sz amādo. amorem quo in eū tendim⁹ habebim⁹ puriorem. Hec Augustin⁹. Bressus ḡmenta sunt spiritualia. Et ideo Grego. xxj. moral. dicit. Ad se quippe venire ꝓcipit deus nō gressibus corporis sed pfectibꝫ amoris z spirit⁹. veritate dicente Matth. xj. Venite ad me oēs qui laboratis. Et Augusti. sup Psal. lxxv. Iter tuum volūtas tua est. amando ascendis. negligendo descendis. stans i terra in celo es. si dilīgis deū. z sic patet de pedibus spiritus.

¶ Distinctio quinta.

Quinto videndū est qualit spiritus nr̄ in illo intrinseco manerio multiplicit̄er esse dicat. ¶ Circa quod nota q̄ in domio iesu sunt oēs thesauri sapientie z scientie dei absconditi. quis potest investigare z enarrare magnitudinē z multitudinem diuitiarū z deliciarū istius intrinseci z secreti cubiculi nisi quantuz quilibet per fidē illuminat⁹. z per charitatē inflammatus in illo habitare consueuerit. z p aliqualem experientiā didicerit. Unde dicit Bern̄. in sermo. xxij. sup Cant. sic. In B arche vestrū aliqua boza sic rapi. z sic abscondi contigerit. vt nemo eū noceat vel auocet aut perturbet. vel sensus egēs. vl̄ cura pungens. vel culpa mordens. vel ea certe q̄ difficilius amouent̄ irruentia imaginum corporalium fantasmata. poterit quidem hic cū ad nos reducitur gloriari dicēs. Intro duxit me rex in cubiculū suum. Et ibidem quasi admirando exclamat dicens. O vere quietus locus est quem nō imerito nomie cubiculi censuerim. in quo de⁹ non turbatus ira. nec velut distract⁹ cura ꝓspicit. sed ꝓbatur voluntas ei⁹ bona z beneplacens z pfecta. Uisio ista nō terret sed mulcet. inquietā curiositatez nō excitat sed sedat. nec fatigat sensus sed trāquillat. hic vere quietus dom̄in⁹ quiescit. deus trāquillus qui tranquillat oīa. z q̄etū aspicere quiescere est. Hec Bern̄. Si q̄ secreta istius cubiculi ingrediunt. siue gazophilacū secretū inhabitant ꝓ veram fidē z charitatē magni sunt q̄a magna audiunt. z percipiūt magna introducti in plenitudinē eternoz z diuinorū thesauroz in illo absconditoz. Et ideo Bern̄. sermo. xxxj. sup Cant. dicit. Ubi q̄ magni sunt fide z charitate. digni iueniuntur vt inducant̄ in omnē plenitudinez dei. nec in oīb⁹ apothecis sapientie aliquos deus scientiaz dom̄in⁹ arcendos censet cupidos veritatis nō conscios vanitatis. Et infra sic dicit. Istiusmodi sapiētibꝫ spiritibus magn⁹ occurrit sponsus. z magnificabit facere cū eis. emittens lucē suam z veritatē suam. eosq̄z adducens et deducens in montē sanctuz suum z in tabernacula sua. Regem in decore suo videbunt ꝓeuntez se ad speciosa deserti. ad flores rosaruz. ad lilia cōuallium. ad amena hortoruz. ad irrigua fontiū. z ad delicias cellariorū. ad odoramenta aromatū. postremo ad ipa secreta cubiculi. Isti sunt thesauri sapiētie z scientie dei absconditi penes spōsuz. Hec sūt pascua vite ꝓparata in refectionē animarū sanctarū. beat⁹ vir qui impleuit desideriū suum ex ipīs. Hec Bern̄. Sed ꝑculdubio si spirit⁹ humanus quasi ab ania diuisus. z corpore q̄nq̄z illud intrinsecū lucis manerium ingrediat̄ solus. z intus recipiat̄ rediens de regione luc⁹ illi⁹ itrisecī ad aiaz z corpus. ipe enarret quales diuitias acceperit. qualia ꝓba audiuerit. z quales delicias gustauerit. si tamē enarrare potest. q̄a Greg⁹. libro. xv. moral. dicit. Sepe amant⁹ anim⁹ tante ꝓtemplatiōis munere implet̄ vt videre valeat qō oīno loqui nō valeat. Si autē enarrare nō poterit. saltem vt alter moyses descendens a cōsortio dn̄i in aia z corpore aliqua signa z testimonia secū ferat testificantia q̄ in regione lucis fuerat. Dicit em̄ Hugo in libro de trib⁹ dictis sic circa finem. Ecce dū de illo diuino interne contemplationis secreto reuertimur quid nobiscum afferre poterim⁹ nisi lucem. Lucez de regione lucis venientes portam⁹. Hoc em̄ decens z necessariū est. vt cū a lucis regione venim⁹ ad fugandas nr̄as tenebras nobiscū lucem apportem⁹. Et q̄s scire poterit q̄ ibi fuerim⁹ si illuminati nō redimus. Sed si vidim⁹ patris potentiā. apportem⁹

lucem diuini timoris. Si vidim⁹ filij sapientiā apprtem⁹ lucē veritatis. Si vidim⁹ spūssancti clemētiaz. apprtemus lucē dilectionis. Potētia torpentes excitet ad timorem. Sapiētia ignorantie tenebris excecatos illuminet. Clemētia calore caritatis frigidos inflāmet. Hec ille.

¶ Distinctio sexta.

Sexto videndū est qliter spirit⁹ noster cū in illud intrinsecū manerīū eternale fuerit introduct⁹ in illo stabiliat⁹ z ppetuet⁹. ita tñ q; ad imperiū regis egrediat⁹ z ingrediat⁹ ad naturā humanaz imitandā z ptemplandaz diuinā. ¶ De q; sciendū est q; spirit⁹ noster in illo archano secreto p veram fidē collocat⁹ z stabilitur. z p sanctā charitatē in eodē ppetuat⁹. ¶ De fidei collocatione z stabilitiōe dicit Dionisius de diuinis nomib⁹. ca. vij. Circa veritatem vere existentē z nō errantez versat⁹ fides diuina. q; est stabil' collocatio credētiū collocans illos in veritate. z firmās simplicem veritatē intransmutabili ydēptitate in ipis credētib⁹ habētib⁹ cognitionē veritat⁹. z ideo credentez in veritate nihil mouebit. teste scriptura Roma. viij. Nihil mouebit a leticia que est fm veram fidē. sed habebit in ea pmanentiā inmobilis z intrāsmutabil' ydēptitatis. Sequit. Qui em veritati vnitus est ex ipa vnione bñ nouit qō bene sentit. cuius multi corripiāt ipm tanq; mentis excessum passuz siue furiosum. ipe tñ bene nouit seipm nō furentē vt errātes ei imponunt. sed p simplicē veritatē semp eandez z eodē modo se habentē liberatū ab instabili z variabili diuisione cōtra errorem. Hec Dionisius. Ex his apparere potest quomō fides spiritū nostrū in illo intrinseco manerio iesu collocat⁹ z stabilitat. Isa. vij. Si nō crediderit⁹ nō pmanebit⁹. scz in deo. Et Eusebi⁹ in glo. sup illud Luce. xij. vbi thesaurus vr̄ est ibi z cor vestruz erit. dicit sic. Qui mentē applicauerit ad celestia ibi mentem habebit. vt videat⁹ solo corpe cū hominib⁹ cōuersari. anio vero iam sit aggressus mansiones celestes. Hec ille. ¶ De charitatis autē ppetuatione. id est. qualit' spiritus noster in intrinseco dñi iesu ppetuet⁹. Notandū q; cū Joh. in pma ca. c. iij. dicat. Deus charitas est. z q; manet in charitate in deo manet. g; q;diu spūs manet in charitate. tā diu manet in deo siue i intrinseco dñi iesu. sed spūs nr̄ in eternū pōt in charitate manere cū adiutorio dei g; ineternū pōt manere in deo. Un̄ in libro de spū et anīa d⁹. Re in deo. Un̄ in libro de spū et anīa habet in se amorē quo semp pōt stare cū deo. ¶ Naūt spūs nr̄ in eternum possit stare cū deo z manere in charitate ostendit apl's ad Rom. viij. vbi dicit. Quis pōt nos separare a charitate christi. q; dicat. Hemo. imo nulla creatura sicut ipe postea pbat. g; nulla creatura pōt nos ejcere ab illo irrinseco. nec ipe de⁹ vult ejcere. vt ipe dic̄ Joh. vj. Qdiu em sym⁹ charitate vestiti licz nos ipos p petm̄ ejcere possim⁹. nō tamē distantia locali cū deus sit vbiq; sed distātia dissimilitudinis. Dicit em Aug⁹. i. de trini. Nō loco; interuallis sed sil'itudine accedit ad deū. z dissil'itudine discedit ab eo. Nautez nulla creatura possit nos separare a charitate dei q; nob in christo dat⁹ ondit apl's ibidē dī. Cert⁹ sum q; neq; mors. s. quaz minant separabit nos a charitate dei. Cui⁹ rōnē assignat Aug⁹. de moribz eccl'ie. d. Licet corp⁹ nr̄m possit mori. tñ ipm q; diligim⁹ deuz scz anīa mori nō pōt. nisi dū nō diligit deū. cui mors est nō diligere deū. q; nihil aliud ē ejs et in diligēdo aliq̄d pponere. Alia ē rō Ambr. Quia mors erat sctis occasio eundi ad pmiū. pmissuz z q;si ianua. g; mors nō pt nos separare a charitate xpi. g; nō pt abjicere ab eo. ¶ Scdo neq; vita inqt apl's. s. pmissa pt nos separare a caritate. Cui⁹ rōnē assignat Aug⁹. in libro de moribz eccl'ie. d. Quia deus est fons vite. sicut g; nemo separat a fonte vite pmittēdo vitā. Un̄ dñs dicit Joh. v. Qui credit in me habebit vitā eternā. ¶ Tercio inqt apl's. Neq; angeli neq; pncipat⁹. neq; ptates. neq; inferiores. neq; medij. neq; supiores poterūt nos separare a caritate dei. Cui⁹ rō est fm Aug⁹. qz angeli cū inberem⁹ deo nō sūt mente nr̄a poteri ores. imo toto mūdo supior est mens inhe rens deo. vt ait Aug. de moribz eccl'ie. Quō ergo sepabūt nos a charitate xpi. ad quam nos etiā hortant⁹. g; nec nos ejcient. ¶ Quarto inquit apl's. Neq; instātia. i. instātes motus inquit apl's. Neq; instātia. i. instātes mortis nos a deo sepabūt. Cui⁹ rō est fm Augustinū. de moribz eccl'ie. Quia corpo eas leuiores sentim⁹ q; ei a q; nos separe moliunt⁹ ar tius inberem⁹. caritas em oia sustinet. z ei vita morientiū. ait Aug⁹. de laude caritat⁹. g; nō sepat sz vnit. ¶ Quito inqt apl's. Neq;

futura. i. pmissio futuroꝝ nos a caritate separabūt. Cui⁹ rō est fm Aug⁹. de moribus eccl'ie. Quia q̄cūq̄ boni futuroꝝ est certi⁹ p mittit de⁹. z nihil est ipo deo meli⁹. q̄ pfecte inhereētib⁹ sibi iā pñs est. g̃ nec talia separāt a caritate. g̃ nec eiciūt a deo. Sexto inferit nos separe a caritate dei. nec̄ altitudo. i. pspitas. nec̄ pfūdū. i. adūsitas poteſt ra. Cui⁹ rōnē innuit ap'lus in eodē ca. d. Oz bonis oīa cooperant in bonū. g̃ nō sepant nisi nos velim⁹. p caritatē g̃ q̄ (vt dic̄ ap'lus i. Coꝝ. xiij.) oia pōt. oia sustinet. z nūq̄ excidet spūs nr̄ in illo intrinseco vbi est fons vite. z caritas pōt manere semp. maxie cuz charitas volūtates nr̄as ad deū q̄si ad centrum suū. p̄riū inclinet. z nos sibi incorporet. z voluntas pfecte ꝺcordet. que maxime amantiū refectionē ꝺsummant z ꝑpetuant. Vñ Johis. vj. dicit dñs. Eū q̄ venit ad me nō eiciam foras. Nō Aug. exponit d. Ueniamus ad deū. intrem⁹ ad deū. z incorporāmur ei. vt nos nō faciam⁹ voluntatē nr̄ā sed voluntatē dei. z non eiciet nos foras. scz in exilium tenebrarū eternarū. sed siue ingrediamur siue egrediamur pascua inueniemus nostrā nutrientia charitatez. que nos ꝑpetuat ī christo. quia qui manet in charitate in deo manet. j. Johis. iiij.

Distinctio septima.

Septimo postq̄ visum est quid sit illud intrinsecū secretū z eternale manerium in christo. z qualit⁹ in illo intrinseco varie mansiones distinguuntur. et fm quid homo in illud intromittat. Viso etiā quid spūs in hoie dicat. z quib⁹ pedib⁹ illud intrinsecū ingrediat. z q̄liter human⁹ spūs in illo dilatat. stabilit⁹ z ꝑpetuat. Videndū est q̄ z quot sunt itinera p q̄ ad illud intrinsecū secretū et eternale manerīū spirit⁹ humanus accedat z ingrediat. Circa qō sciendū est q̄ (sicut ꝺz in lib. de spū et ania) duo sunt loca inter q̄ spūs human⁹ existēs ad vtrūq̄ se mouere pōt siue itinerare. Deus em̄ est in sūmo. mūd⁹ vero in imo. Ille existit. ideo ipe solus est eternitate mēsurabilis. Cui⁹ rō est. qz sic̄ Boeci⁹ in de ꝺsolatione dicit. Eternitas est interminabil⁹ vite tota sil⁹ z pfecta possessio. q̄ nulli creature cōuenit. sed soli deo. vt ptz ꝺsideranti b⁹ diffinitiōis ptes. Iste aūt mūd⁹ cursu mutabilitat⁹ fuit. z iō tpe mensurat⁹. qz tps est mensura mot⁹ mutabiliū rez. nō pmanentiū. sed succedentiū vt sit. z iō talia dicunt tpalia. Rōnalis aūt spūs q̄i in q̄daz medio est ꝺstitut⁹. sed mediū oportet ptici pare naturā extremoꝝ. ꝓpter cōnexionē vniuersi. z iō oportet q̄ spūs nr̄ in aliq̄ cōueniat cū eternis. z in aliq̄ cū tpalib⁹. Cum eternis ꝺuenit in h̄ q̄ fm substantiā oīno ē stabilis ꝑpetuo. in eternū manens. z iō q̄ ad h̄ nō mensurat⁹ tpe trāseunte. qz illo corruptibilia mēsurant⁹. nec mēsurat⁹ eternitate. qz illa soli deo ꝺuenit. g̃ necessario mēsurat⁹ mēsura media. s. euo qō est q̄dā ptcipatio eternitat⁹. Vñ Dion⁹. de di. no. dicit. q̄ euū ꝺz q̄eta et tota sil⁹ vita. Et Dam̄. li. iij. c. j. dic̄. q̄ euū nō est temp⁹ nec ps tpis. sed qō sil⁹ ptē dik cū eternis scz fm ꝑpetuationē. Vñ i li. de spū z ania ꝺz. Spūs human⁹ q̄dā cōditionis sue excellētia huic mutabilitati que deorsum ē supeminet. q̄si creat⁹ in orizonte eternitat⁹. z iō ad illā q̄ est apud deū imutabilitatē nōdū ꝑuenit. q̄uis ꝑtingere possit cū angel⁹. Spūs ei nr̄ cōuenit cū tpalib⁹ in hoc q̄ fm opatiōes aliquas est mutabilis. z in eis successiones patit⁹. Vñ in lib. de spū z ania dicit⁹. Si spūs noster in his qui deorsum transeūt se p cupiditatē immerserit. statim p infinitas distractiones siue itinera rapiet⁹. z a seipo quodā modo diuisus dissipabit⁹. et ideo quo ad istas opationes tempalis efficit⁹. qz tpe mēsurat⁹. De hac instabilitate z mutabilitate dicit Hugo ō archa noe sic. Dū coꝝ nr̄m siue spūs nr̄ p desideria fluere cepit q̄si in tot diuisum est quot sunt ea que concupiscit. Hinc nascitur motus sine stabilitate. labor sine requie. cursus sine quentione. ita vt semper sit inquietus spiritus noster donec illic inherere ceperit vbi desiderio suo nihil deesse gaudeat. z ea que diligit semper mansura confidat z credat. Hec ille. Ex quo concluditur q̄ necesse est q̄ spiritus humanus habeat aliquas operationes que maneāt fm suā substātiā. licet vna alteri succedat. qō accidit vbi sūt operationes intrinsece intellect⁹ z affect⁹. maxie q̄n in etnis figunt⁹. q̄s opatōes exercere possz spūs būan⁹ etiā si celū staret. vl' si nullū esset tps. vtz p Aug. nec mirū cum sit spūs būan⁹ sup tps existens in carne tpali.

De septem itineribus eternitatis

Dicit enī Grego. mora. Subleuata mens id est. spiritꝰ extra terminos temporꝫ ducit etiā cū a carne in tempe tenet. ⁊ in libro de spiritu ⁊ aīa. Si spūs humanꝰ ab hac infima distractione que deorsum est erexerit se. ⁊ hec infima deserēs atq; paulatim se in vnū colligens secū esse didicerit. tanto amplius in vnū colliget. quāto magis desiderio ⁊ cognitione sursuz eleuabit. donec tandem oīno imutabilis sit. ⁊ ad illā veraz ⁊ vnicā que apud deū est immutabilitatē peueniat vt ꝑpetuo sine oīi mutabilitatꝭ vicissitudine req̄escat. iam ī intrinseco domini ꝓfecte collocat. Hec ille. Ex his ptz q̄ sicut spiritꝰ humanus ex inordinato amore tempaliū aggranat ascendit ab eternis p aliqua itinera iniq̄tatis deorsuz ad temporalia. sic spiritꝰ humanꝰ exordinato amore eternorū alleuiat ascendit sursum p itinera recte equitatis ad eterna. ⁊ sicut ille p septem itinera obliq̄ descendit ad tpalia. ita iste p septē itinera recta ascēdit ad eterna. p pter q̄d itinera eternitatꝭ nūcupant. ¶ Itinera ergo eternitatꝭ ducētia ad intrinsecuz secretū ⁊ eternale manerīū dñi sunt hec scz Eternorū recta intentio. Eternoꝝ studiosa meditatio. Eternoꝝ limpida cōtemplatio. Eternoꝝ charitatiua affectio. Eternorū secreta reuelatio. Eternoꝝ experimētalis ꝑgustatio. Eternorū deiformis operatio. ¶ Ad itinerandū autē in his septez itineribꝫ eternitatis dñs amoroſe inuitat spiritū humanū ostendēs ⁊ ꝑmittens ei septē āminicula cooperātia ad ambulandum in itineribꝫ eternitatis. Istā autē inuitationē mens humana diligent aduertat. Quia sicut dicit Uercellen. sup Canti. Nihil est q̄d ad cōtinuos sponse ꝓfectus eam ꝑmoueat efficacius q̄z deū imitari. ⁊ ab eo inuitari effectiue. Hoc q̄dem exercitio ꝓtinuo vniformiter ꝓficiunt celestes substātie q̄ non cessant post spōsum ingredi. Totꝰ enī cursus amoris in assidua ⁊ cōtinua huiusmōi inuitatione cōsist. t. vt in fine libri Canti. patet. dicit q̄. v. Surge ꝑpera amica m. columba mea. formosa mea ⁊ veni. Amica. q̄ amās ⁊ amata. Ego enī diligo diligētes me. Prouer. viij. Columba mea. q̄a spū simplifica/ta Matth. x. Estote simplices sic colūbe. Formosa mea. q̄a ad imaginē ⁊ similitudinem dei facta Gene. j. Surge igit a tpalibꝫ ad eterna tendendo. ⁊ ꝑpera. eterna in uestigando. ⁊ veni. eternitatē meā ingrediendo. Huiꝰ petitiōis reddit causaz. di. Surge ꝑpera amica mea ⁊ veni. q̄a iā est itinerandi opportunitas tēporanea. q̄z iā byems transijt peccati infrigidātis ⁊ itinera ambulatiū obliquātis. Quia iam est itinerū opta/ta facilitas. q̄a iam imber abijt ⁊ recessit cu/re distrahentis ⁊ itinerantes impedientis. Quia iā est itinerantiuz amena iocūditas. Quia q̄a iā flores apparuerūt in terra nr̄a. Quia iam tempꝰ vernale venit ex ꝑsentia diuini solis in terra nostre carnis. Quia iā est ꝑ/ ambulantiū alleuiata agilitas. q̄a iam tempus putatōis aduenit. quo spiritus noster exonerat ab oīibꝫ supfluis ⁊ vanis. Quia iam est viarū reuelata veritas. q̄a vox turturis audita est in terra nr̄a verbi incarnati omnē veritatē docentꝭ. Quia iā est viatici desiderati satietas. q̄a ficus ꝓtulit grossos suos. scz pater fons dulcedinis filium panē oīnis suauitatis. ⁊ spiritū sanctū potū sobrie ebrietatis. Quia iā est medū odorifere suauitas. q̄z vinee florentes odorē suum dederūt. i. potētie fecunde dederūt odorez bone fame ex operibꝫ odoriferis. q̄a bonus odor christi sunt. ij. Corinth. ij. Igit surge. ꝑpera amica mea ⁊ veni. Unde dicit Ozig. Quis iā nō surget. q̄s nō ꝑueret. aut q̄s nō veniet vbi tot vtilitatū insignia cōcurrūt. Singula istoꝝ āminiculoꝝ applicabūt singulis itineribꝫ vt patebit infra. ⁊ hec itinera abscōdita sūt a sapiētibꝫ ⁊ prudētibꝫ hui⁹ mūdi. ⁊ reuelata sūt paruul. i. būilibꝫ. Uñ abacuc ij. Incuruati sūt colles mōi. i. sapiētes ab itineribꝫ eternitatꝭ ei⁹. i. obliq̄ti sūt a vijs recti eterni dei. q̄z q̄a recta via declināt. q̄nto plus vadūt tāto pl⁹ a termio recte vie recedūt. ⁊ q̄nto pl⁹ se sapiētes mōi ab eterna vitare auerūt tanto pl⁹ stulti facti ī tpalibꝫ euanuerūt dicētes. Sol intelligētie nō est ort⁹ nobis. lassati sum⁹ in via iniq̄tatꝭ. viā dñi ignoraui. Sap. v. Cū g Aug⁹. xiij. ⁊ xv. de tri. dicat. q̄ spūs nr̄ ad imaginē ⁊ similitudinē dei eterni creat⁹ sit. ⁊ ex ℔ eternitatꝭ capax sit. ⁊ ex ℔ sortiat q̄ndā iā ꝑticipationē dū etiā fm substātiā ⁊ fm alīqs opationes intrinsecas sit supra temp⁹. q̄a in euo q̄ est q̄dā eternitatis ꝑticipatio. vt supꝫ dictū est. iō spūs nr̄ humiliat⁹ ⁊ cōtrit⁹ ⁊a deo amoroſe inuitatus ad veniendu ꝑ itinera eternitatis ad suum intrinsecū secretū ⁊ eternale manerium secure ⁊ gaudens cū Psalmista petat.

dicens. Deduc me domie in via eterna.

Primum igitur p iter eternitatis (qđ est eternorū recta intentio) spiritus humanus desiderio eternoz ab omīb alleui atus z ad gambulandū incitat⁹ z expedit⁹ primo aggrediatur. vnū eternum intrēdendo. vnum eternū attendendo. vnū eternuz ingrediendo. in vno eterno pmanēdo. prosarium z finis quietās z ꝺsummans multitudinem omniū desideriozū in vnū. quod non auferet ab eo in eternū. vt patet Luce x. Sed qa nemo itinerat q̄ vias itineris ignorat. ideo ad cognitionē istius vie siue itineris qđ est eternozū recta intentio. oportet sex considerare p ordinē. ¶ Primuz est. que sit necessitas ist⁹ itineris. z quare alīs itinerib⁹ premittat. ¶ Secundū est. qđ sit intentio. z a qua potētia anie oriat. ¶ Terciū est qualiter intētio deiformis et eterna efficiat. ¶ Quartū est. p que signa intentio recta simplex z perfecta cognoscatur. ¶ Quintū est qualiter p intentionē rectaz ad intrinsecū eternum iesu spirit⁹ accedat z ingrediat. ¶ Sextū qualit spirit⁹ humanus ad veniendū p iter illud ad intrinsecū eternum iesu dulciter z amanter ab eo inuitatur.

¶ Distinctio prima.

Primo igitur videndū est que sit necessitas ist⁹ itineris qđ est eternoz recta intentio. et quare alia itinera p̄cedat. ¶ Circa quod notandū est q̄ cum intentio finē actionis z itineris nob p̄stēdat vt dicit Grego. xxviij moral. vbi sic dicit. Intentio priusq̄ se in actione exerceat. hoc iā quod appetit cōtemplat. Item cū intentio actionē dirigat nostrā in operatiōe. vt dicit Grego. ibidē. vbi dicit sic. Unaq̄q actio intentionē suā q̄si intuentez oculū sequit. vt dicit Grego. xxviij. moral. vbi dicit sic. Sicut fabrica colūnis. columne autez basib⁹ fulciunt. ita vita nostra virtutibus. Virtutes vero intima intentiōe subsistunt. Item rōnabiliter iter intentiōis alia itinera p̄cedere debet. Unū Grego. ibidez dicit. Vigilanti cura q̄ cuncta opera intētio nostra nobis pensanda est. vt nihil tempale īmbis que agit appetat. sed totū se in solidita/tem eternitatis figat. ne si extra fundamentum nr̄e actionis fabrica ponatur. totū opus in nihilū soluat. quia etiā summa opera inaniter fiunt si intentiōes cordiū extra eternitatis certitudinē deflectūtur. Hec ille. Et ibidē dicit. Si recta intentio in operatione nō tenetur. totū opus amittitur et deturpat. si autez recte intendim⁹. bonum opus efficitur. etiā si minus bonū extra videatur. Plane ergo patere potest istius itineris necessitas in ordine respectu aliozū.

¶ Distinctio secūda.

Secundo videndū est quid sit intentio. z a qua potētia anie oriat. ¶ De quo notandū est q̄ sicut dicit Anselmus libro de cōcor. presci. z li. ar. Uolūtas est instrumentū seipm mouens z oīa alia instrumēta quib⁹ spontevtimur. z que sunt in nobis. vt manū. linguaz. visum. z cetera huiusmōi. z que sunt extra nos. vt stiluz. securim. z cetera huiusmōi. z facit oīes voluntarios mot⁹. ipa vero se suis affectiōib⁹ mouet in finē desideratum. z ideo sola voluntas elicit actum intentionis p̄prie dicte z p̄ncipaliter. sed a rōne siue intellectu dirigente siue dictante. ¶ Et nota q̄ hec intentio nō fit sine amoris desiderio. qz quanto maior est amor finis. tanto vehemētior est motus intentiōis in finem. ita q̄ amor mouet in finē desideratuz. sed intentio omnia p que amor potest cōsequi hunc finez desideratū ordinat z disponit ad illius finis cōsecutionē. Unū glosa sup illud ps̄. In laqo isto quē abscondērūt. dicit. q̄ pes aime est amor. z eo mouet anīa ad locuz q̄si ad terminū ad quē tendit. i. ad dilectionez bonā vel malā. quo se gueniſſe ad amorē letatur. amor autē est actus volūtatis. Ex quo patet q̄ intentio p̄prie z p̄ncipaliter est act⁹ voluntatis elicientis z libere ordinantis et mouentis in finez z a ratiōe directus. Et nota q̄ ista intentio vt est a voluntate p gratiam formata non solū actualis sed z habitualis facit actū z opus meritoriū. Cuius ratio ē. quia p̄ter naturalē bonitatē que est in actu volūtatis. scilꝫ q̄ est ens tota alia bonitas ip⁹ est ex et⁹ sufficienti ordine intētiōis ad debitū finē. Tūc aūt ē sufficiēs ordo q̄n ex pte agentis p intētionē bonam fit ordinatio act⁹ sui i debitū finem. z q̄n ex parte actus est q̄ sit ordinabilis ad illū finem. talis enī

ordo includit bonitatē esse in actu que sibi debet ex obiecto debito et ex forma debita. que est charitas. et ex circūstantia et ex debito fine. Deficiente autē altero istorū actꝰ vicios⁹ est. Ex q̄ patet q̄ etiā actus indifferens p ordinationē debitā. et debitū finez fit meritorius. ḡa intētio recta si sit actualiter a voluntate elicita mediāte gratia addit aliquā bonitatē supra habitū cui debet premiū substātiale. Per actꝰ em̄ volūtatis elicitos ex gr̄a meremur vitā eternam. Ex his etiā pt̄z q̄ intentio actualis est pfectior et magis meritoria habituali q̄ addit aliquā bonitatē supra habitualē. Vñ Gregꝰ. xviij. moral'. dicit. Sicut lucerna corporis est oculus carnal' lucens toti corpi. ita per radiū intentiōis illustrant' itinera actiōis. et Luce. xj. dicit dñs. Intētio sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

¶ Distinctio tercia.

Tercio videndū est q̄liter intētio rectificet. et ex hoc deiformis et quasi eterna efficiat. ¶ De quo notandū est q̄ sic̄ dicit Hugo lib. p̄mo de archa noe. Cor hominis q̄d p̄ius amore diuino stabile et fixū in eternitate pſistit. ḡa vnū amando. vnū p̄manſit. postq̄z autē p̄ desideria terrena defluere cepit q̄si in tot diuisuz est quot ea sunt q̄ cōcupiſcit. ergo ꝑm diuersitatem cōcupiſcētie siue amoris erit diuersitas intentionis. Vñ Bern̄. sup Cant. sermo. xl. ostendit. q̄ si amās turpia appetit. etiā intētio turpis erit et sedans faciē anie vel spūs et si honesta etiā intētio recta erit. ¶ Unde Bern̄. ibidē describit diuersas intentiones ꝑm diuersas affectiones. ¶ Primo ergo ꝑm Bern̄. est quedā intētio puersa et iniqua. vt illa que p̄cedit ex volūtate affectata carnaliter. siue ex amore carnali tendēs ad finez q̄ cōtrari⁹ est vltimo fini et eterno. vt est intentio illoꝝ qui terrena sapiūt. quoꝝ deꝰ venter est. q̄ intendūt gule. vt magis possint exercere actꝰ luxurie. Talis intētio est obstinatoꝝ et temporaliū. Vñ Bern̄. ibidem dicit. Tendere nō in deū sed in seculū. secularis anie est. vt dictū est. et habet tal' faciē fetidissimā fetore peccati. ¶ Secūdo est intentio quedā ficta et falsa. vt q̄ p̄cedit ex voluntate affectata mēdaciter. tendēs in deum apparent' et false et nō vere. ḡa ꝑpter fauorē hominū. de qua dicit Bern̄. ibidez. Tendere q̄si in deum sed nō ꝑpter deuz hypocrite plane anie est. omnē decorē anie exterminantis. et totam illā fedant. ꝑpter turpitudinez hypocrisis. ¶ Tercio intētio quedā est obliqua et mercēnaria. vt que p̄cedit ex voluntate affectata pusillanimit' tendēs in deuz nō ꝑpter deū sed p̄ sentis vite necessaria. ex qua recuruat' ad se. Vñ mercēnaria est. ḡa veris filijs nō cōuenit. vt patet q̄ ambro. q̄ dicit in glo. Luce. iij. sic. Filius q̄ habz sanctū spiritꝰ pignus in secūlari corde mercedis lucra nō querit. sed seruat ius hereditis. De hac intentiōe dicit Bern̄. ibidē p̄mone. xlj. sic. Si autē intentio solū vel maxime obviat te p̄ sentis necessaria se ad deuz cōuerrit. nō quidē fece hypocrisis fetidā. pusillanimitatis tamē vicio dicim⁹ obscurā et min⁹ accepta. eo q̄ nō querit deū ꝑpter se. ideo p̄dicta itinera sunt obliqua et tempalia nō eterna. ¶ Quarto quedā intentio est recta q̄ est et ꝑpter deū p̄ncipaliter et ꝑpter ipm̄ directa. que est actuū bonoꝝ. et hec p̄cedit ex voluntate affectata spūaliter. i. estu diuini amoris calefacta. q̄ voluntas sic estuās intentione ad p̄secutionē eterni finis desiderati operando impellit. liq̄faciendo in deū dirigit. nec eā sistere nisi in deo eterno sinit. Unde Orige. Cant. ca. v. dicit. Qui sctō desiderio intus estuat ad q̄dlibet opus bonū abilis inuenit'. quia nihil duri in corde. i. in intentione portat q̄ nō feruore estuātis desiderij in deū liquescat. Hec Orige. Hec tamē intentio pfectū decorem nō habet p̄ omnia. ḡa adhuc circa multa est occupata. licet propter deum. Unde Bernar. vbi supra dicit. Porro in aliud tendere q̄s in deū. et tamen ꝑpter deum nō ociū marie. sed mar' be negocium est. Absit autē vt que huiusmōi est quicq̄s dixerim illā habere deformem. nec tamen ad perfectū affirmauerim pueniſſe decoris. quippe que adhuc sollicita est et turbatur erga plurima. et nō potest terrenoruz actuum vel tenui puluere nō aspergi. quez tamē facile citoq̄s deterget in hora sctē devotionis vel dormitionis casta intentio et bone cōscientie interrogatio ad deuz. Hec Bernardꝰ p̄mo. xlj. sup Cant. ¶ Quinto intentio quedam est recta simpleꝝ et magis ĩmediata et odore finis eterni dulciter allecta. que est cōtemplatiuoꝝ. et illa p̄cedit ex volūtate finis eterni affectiua experimentaliter. Experimentalis enim odor vltimi finis oīa alia aliq̄ mō p̄temnere fa-

cit.ergo intentionē in nullo alio fine qui/escere facit.sed eā quātū potest vltimo fini immediate vnit. Dicit em̄ Hugo super.vij. angelice hierarchie.q experiētia est mr̄ vel magistra intelligētie.z q ille optime verita tem nouit q̄ eā nō audiēdo solū.sed etiā gustando z faciēdo didicit. In tali em̄ experientia intētio nō ambulat.sed q̄si currit. In odore inūt sponsa currem⁹ vnguentoz tuorū Cant.ij. Hec intentio tēdit in dñm solum immediate quātū potest.z pter ipm.sed vt pluries nō totaliter pter ipm soluz.sed etiā querit pter se meditari z cōsolari.retinens adhuc aliq̄d de pprio.vt dicit Bern̄.z ideo talis intentio diuisa est. Talis clamat cū Petro. Ecce nos reliquim⁹ oīa z secuti sum⁹ te.q̄d ergo erit nobis. Hath.v. Et cū Ps. Inclinaui cor meū ad faciēdas iustificatiōes tuas in eternū pter retributionē. Quā tamē intentionē dñs nō reprehendit.qz nō principaliter q̄rebat mercedez.sed dñi voluntatē.cū multi tales sint in eterna domo p̄ris.vt ptz Luce.xv. ¶ Sexto intē tio quedā est immediata simplificata z deificata amore finis eterni totaliter attracta. Et hec est beatoz in patria.z inde intentio fit intētio eterna.z elicit a volūtate affecta/ta deiformit. Deificatio autē (vt dic Bern̄. libro de diligēdo deū.parū post medium) nihil relinq̄t in volūtate admixtū vel pprium. sed totū p intentionē dirigit in deū. Vñ dicit ibidē sic.O pura z defecata intentio voluntatis.eo certe defecatior et purior q̄ in ea de pprio nihil iā admixtū relinquit. eo suauior z dulcior q̄ totū diuinū est qđ sentitur. q̄ sunt in patria humanā affectionē quodā ineffabili modo necesse est quiescere.z a semetipa liquescere.atq; in dei penit⁹ trāsformari voluntatē.alio q̄n quo oīa in oībus erit de⁹.si in homine aliq̄d de hoie superit. manebit quidē substātia.sed in alia forma. in alia glia.aliaq; potētia.z videtur sentire Bern̄.hoc impossibile fieri nisi post resumptionē corporuz cū beati adhuc ante resumptionē corporū desiderio naturali appetāt vnionē corpoz suoz. Hec Bern̄. Idē sentit Aug⁹. de appetitu corporū. vt ptz lib.xv. sup Genesim. ¶ Distinctio q̄rta.

Quarto videndū est p que signa recta z simplex intentio cognoscatur. Circa qđ notādū ē q bus⁹ intentionis aliq̄ signa sunt q̄si exteriora.z q̄ ad homines z q̄dā interiora.z q̄ ad psciētiā. Signa g̃ exteriora recte z simplicis intentiōis (sm Orige.sup Cant.c.vij. exponens illud Q̄ pulchri sunt gressus tui z̄.sunt quinq;) Loquēs g̃ de multa pulchritudine gressuum intētionaliū dicit. Spōsa calciata pulcherrime incedit.q̄si rectissima intentione. Post sctōrū exempla incedit calciata.sz hypocrita nudo pede incedit.qz deū sequitur corrupta intentiōe.caret em̄ exemplari pelle. vteroq; tamē ex fructib⁹ suis cognoscitur. Et ponit ibi q̄nq; signa recte z simplicis intentiōis.p que illi ab istis distinguuntur. ¶ Primū signuz est humane laudis detestatio.z dicit glorificatio. Unde Matth.vj. Cū facis elemosynā noli tuba canere ante te.sicut hypocrite faciūt. De ꝟ dicit Chrysostom⁹. Tuba est oīs act⁹ p quē opis iactantia demonstrat. ¶ Secūdū signuz est sobria tristicia z exultatio mētis. Unū Matthei.vj. Cū ieiunatis nolite fieri. Unū Orige.ibidē. Nō inueni verū signum boni coridis q̄z si erūpat foras dulcedine mentis z frequētia sobrie exultatiōis z tristicie. ¶ Tertiū signū est ordo correctiōis. vt p̄mo a teipo incipias.z post alios corripias. Unde Matth.vij. Hypocrita eīce primū trabez de oculo tuo.z tūc videbis eīcere festucaz de oculo fratris tui. Et Origen. ibidē. Nisi fallar nihil aliud appetis nisi apparere iust⁹. dū me corripis et te negligis.aut si me et te corripis q̄re a me incipis z nō a te. ¶ Quartū signū est benignitas cōpassiōis. Matth. xviij. Ue vob̄ scribe hypocrite q̄ alīs claditis regnū celoz z imponitis eis gnia onera z̄. Bregz. Qui bon⁹ est corde.benign⁹ ē cōpassiōe. ¶ Quintū signuz est imobilitas mētis tā in aduersis q̄z in psperis. q̄ vt alter Job acceptat di. Si bona accepim⁹ de manu dñi.cur nō sil'r z mala c.ij. Unū Bregz.exponēs illud Job.j. Erat simplex z rect⁹ di. Simplex z rect⁹ ē ille q̄ in aduersis ñ frangit.q̄ ad tpalia nō inclinat vl' incuruat.qui ad superiora totus erigit.q̄ dñi volūtati būlit subiicit.hec Bre. Hec Orig.breuit enumerat d. Q̄ pulchri sūt gressus tui in calceo tuo filia principis. Si in opibus que agis laudē humanā vitas.si sobrie exultaas si primo te corripias.si alīs benignitatem exhibeas.si patientiā in aduersis ostēdas Hec sunt signa exteriora ¶ Post hec p̄mo.

videndū est de signis interioribus recte simplicis intentiōis. De ℔ nota q̄ Bern. libro de p̄cep. & dispen. dicit sic. Q interior oculus intētiōis vere sit simplex. duo arbitror illi necessaria esse. scz charitatē in intentiōe. & veritatē in electiōe. ¶ Prio necessaria est charitas in intētiōe. Cui⁹ rō est. q̄ caritas intentionē ad oīa illa q̄ ad finē sunt p̄ncipaliter intenta dirigit & extēdit. et p ℔ artius vnit. cū in oib⁹ vnū intendit & ad vnū tēdit & oīa q̄ntū p̄t cū illo vnire q̄rit. Vñ Greg. in pastora. di. Caritas diuisa vnire consuevit. coz iusti diuidi p multa cōpellit. qō tanto arti⁹ in deo colligit q̄nto illud lati⁹ p sctā desideria spargit. ¶ Scōo ad ℔ q̄ oculus intētiōis sit recti⁹ & vere simplex req̄rit veritas i electiōe. q̄ illa nō sinit errare circa finē intentū. Vñ Bern. ibidē dic. Quō deniq; simplex erit oculus intentionalis. cū ignorantia veritatis etiā q̄ bonū diligit et malū nescius agit. Sed illi⁹ nō imerito oculū simplicē duterim cui neutrū bonū desit. q̄ ista duo oculū intentiōis faciūt simplicē. s. amoz boni & cognitio veri. Hec Ber. Sic igit nec charitas intentionē sinit ante finē intentū stare. nec veritas sinit eā circa finē errare. Veritas em̄ nō amat angulos nec ei diuersoria placēt. ait Bern. Igit op⁹ p intētionē bonā agit q̄n illa charitate & veritate munit. spm̄ igit rectū innoua in viscerib⁹ meis. ¶ Distinctio quinta.

Quinto videndū est q̄liter p intētionē rectā & simplificatā spūs humanus intrinsecū & eternale maneriū dñi ie su accedat & ingrediat. ¶ De ℔ nota q̄ cum recta & simplex intētio sit q̄dā tendētia sine obliquitate. & simplex sine admixtiōe in eternitatē a volūtate desiderata. & a rōe dictata. ⁊ sequēs est q̄ intentiō is tendētia cōtinua est eternitatis ⁊ siderate approximatio et attingentia ⁊tinua. Vñ Hugo ꝓmo li. de archa noe dicit sic. Hoc est ad deū tendere sp eū p desideriū q̄rere. p cognitionē inuenire & p gustū tangere. Intentio charitate & veritate munita oīa tpalia derelinquat. et ad eterna redeat donec intentio. tentio fiat. vt dicere possit. Inueni quē diligit anīa mea. tenui eum nec dimittā. donec eū introducā in oēs mentis capacitates tā cōmunes q̄ singulares. vbi intētio oīb⁹ inferioribus supferēt. extra mūdū ⁊stituit. in eternis collocatur & quietat. Vñ. Greg. xxv. moz. dicit sic

Si semel in appetitiōe celestis patrie fortis stabilitate anim⁹ per intentionē figitur. minus rerū temporaliū perturbatione vexatur A cūctis quippe exterioribus motib⁹ eandem intentionē suā quasi quendā secretū secessū petit. ibiq; incōmutabili in herēs & mutabilia cūcta transcēdens. iā ipa tranquillitate quiet⁊ sue in domo scz in mūdo extra mundū est. Excedit quippe oīa ima intentiōe summoz. & cunctis rebus quas nō appetit. libertate quadā supesse se sentit. nec tempestatē rerū temporaliuz inu⁹ sustinet. quam intuet fortis. q̄a terrena omnia q̄ concupita opprimere mentē poterāt. despecta subt⁹ ia cent. Unde p̄pheta dicit. Statue tibi speculam. q̄ dū quisq; speculat summa supminent infima. Hec Greg⁹. Si igit spiritus nr̄ in se bene ordinat⁹ cū oīb⁹ actionib⁹ in vnū se colligat. sursum ad eterna tendat. & licet q̄ ad aliq̄ instabilis p̄manear. intentione tamē in eternitate stabilis p̄sistit. que nō nisi in eternis stabilit. Dicit Greg. que nō nisi in eternis stabilit. Q diu hō & Hugo libro. iij. de archa noe. Q diu hō mo ordinē sue nature tenuit q̄uis p actionem variaret. interi⁹ tamē p intentionez et amoz stabilis p̄mansit. q̄ vnū intendebat & p̄ter vnū oīa faciebat. vnū diligebat et omniū voluntatū atq; actionū suarū finez ad vnū referebat creatoz suū. q̄ solus sufficiebat. Hec ille. Et Basili⁹ exponens illud Luce. x. Porro vnū est necessarium. dicit. Uniformis est vita christiana. ad vnā tendens intētionē. scz gloriā dei. multiformis vero & varia est vita eoz̄ que deforis sunt p libitu suo variata.

¶ Distinctio sexta.

Sexto videndū est q̄liter spūs adueniendū p uter recte & simplic⁊ intentionis ad eternū intrinsecū dñi ie su. dulcit ab eo inuitat. dicēte. ij. c. Cāti. O amica mea p̄ter intentiōis tue simplicitatē Hā tā in q̄ete interioz⁊ ⁊templatiōis q̄ in exercitio exterioris actionis. & in ⁊solatōe angelice allocutiōis me solū intēdebas. cum me in lectulo quesisti. ciuitates circuisti. vicos pambulasti. custodes angelicos sustinuisti. Cant. iij. quare p̄trāsitis his oīnuisti. Cant. iij. quare p̄trāsitis his oīnibus singularis me singularit inuenisti & tenuisti. Surge. si em̄ amica mea es. surgendum est tibi. p tue intentōis stabilitatez ad me incessant tendēdo. q̄ & si me vt amicum inuenisti. nonduz tū ad plenuz cognouisti.

Quere ergo facie m meã semper cum ꝑs. Quia qui sine fine est amãdus sine fine est querẽdus. Ait Aug⁹. in glosa. O columba mea ꝓpter intentiõis simplicitatẽ z vnitatẽ. Una em̃ est colũba mea Canti. vj. q̃ vt dic̃ Uercellẽ. ibidẽ. vnica simplicẽ habẽs intuitũ. vnde signat pnrã intelligentiã ꝓtem plans diuinã simplicẽ essentiã. exquo simplificata magis fuit Matth. x. Estote simplices sicut columbe. Propera ꝓpter intentiõis tue agilitatẽ mihi ꝓtinue approximã do. ḉa p ꝓtinuã desiderati finis intentionẽ ꝓsegris ꝓtinuã approximationẽ ad me qui sum ꝓncipiũ z finis Apocal. xxj. Principiũ te liberalit̃ creans. finis te finalit̃ quietãs. O formosa mea ꝓpter intentiõis tue deiformitatẽ. Ipa em̃ intẽtio ait dñs Luc. xj. q̃si lucerna fulgoris illuminabit te. vt iã nihil priũ in te reliquer̃ qđ in te amoroſe nõ ordinaueris ꝓpter qđ tota pulchra es amica mea. z macula nõ est in te. Canti. iiij. Ueni igit̃ ad meã diuinitatẽ. q̃ intentiõis tue tẽdentia non quiescit nisi in mea eternitate. q̃ est secretũ meũ intrinsecũ z eternale maneriũ. Ueni autẽ. quia iã est itinerãdi tempora nea oportunitas. ḉa iam hiems trãsiit. Dñs Uercellenſ exponẽs ait. Hiems multiplici intẽperie itinerãtes ꝓpedit. Matth. xxiiij. Orate ne fuga vr̃a fiat hieme vel sabbato. Hiemis igit̃ noie intḉt Uercellẽ. intelligunt̃ q̃libet impedimẽta vel offendicula itinerũ eternitat̃. Hoꝝ aũt itinerꝝ offendicula sunt ɔcupiscẽtia carnis. z ɔcupiscẽtia oculoꝝ. z ſuperbia vite. cũ oĩbꝫ familiꝫ suis. sed hec oĩa iã sunt diminuta. q̃ iam hiems trãsiit. Hec ille. Et estas solis eterni incarnati ꝑbi iã in terra nr̃a apparuit. et ideo iã tẽpora nea itinerãdi ẽ oportunitas. ideo dicit Uercellẽ. Hec itinera sibi carpit sponsa p totã seriẽ canticoꝝ sponso vocante. illuminãte. adiuuãte. supportãte z amplexante. celestibꝫ paranimphis obsecḉa sua impendentibꝫ. Hec ille. O dñe de⁹ veni ergo amica mea. q̃ iã hiems pcti intẽtõis tue ascensum retrahent̃ trãsiit. Ueni colũba mea. q̃ iã hiems peccati intentiõis tue agilitatẽ retardant̃ abiit. Ueni formosa mea q̃ iã hiems pcti intentõnẽ pulchritudinis tue deturpant̃ recessit. Ueni autem amica mea p intentiõis tue singularitatem. vt me eternalit̃ amplexeris. Ueni colũba mea p intentiõis tue deiformitatẽ. vt me eternaliter fruar̃. Ego em̃ pperua dilectiõe dilexi te. Iere. xxxj. ad quam fruitionẽ eternam nos ꝓducat qui in eternum regnat eternꝰ deus in eternũ bñdict⁹. Amen.

Ecũdũ iter eternitatis p qđ spũs humanꝰ tẽdit ad intrinsecũ secretũ z eternale maneriũ dñi iesu. i. ad etnã eius diuinitatẽ est eternoꝝ studiosa meditatio. ¶ De q̃ itinere sunt septẽ p ordinẽ notanda. ¶ Primũ est q̃re iter studiose meditatiõis imediate iter recte intẽtiõis seq̃tur. ¶ Scõm est q̃d sit meditatio. z q̃liter a cogitatiõe distinguat̃. ¶ Terciuz est q̃lit̃ in itinere meditatiõis deꝰ spm̃ bũanũ illuminet z ꝓfabulet̃. ¶ Quartũ est q̃liter spũs humanꝰ in itinere meditatiõis deũ alloq̃tur. ¶ Quintũ est q̃lit̃ allocutio dĩna itrinseca a nr̃a meditatiõe distinguat̃. ¶ Sextũ est qualit̃ spũs humanꝰ p iter meditatiõis eternitatẽ iesu ingrediat̃. ¶ Septimũ ẽ q̃liter spũs hũanꝰ adveniendũ p iter meditatiõis ad eternitatẽ a iesu inuitat̃.

¶ Distinctio prima.

Primo igit̃ notãdũ est q̃lit̃ iter studiose meditatiõis iter recte intentiõis sequat̃. z q̃ isti⁹ itinerꝭ sit necessitas.

¶ De quo notandũ est q⁹ cũ radius recte z simplicis intentiõis spiritui humano eternum z beatificũ finẽ oĩs ꝺsolatiõis vl̃ cꝰ summatiõis q̃i speculatiue ꝓstendat. Dñ necessariũ est. ḉa nisi spiritus humanꝰ finẽ illum aliq̃liter ꝓcognosceret. nesciret q̃ tenderet vel vbi quiesceret. z nisi illũ finem alĩqualit̃ desideraret z inueniret nunḉꝫ q̃rere curaret. sed vagus z ꝑfugus sup terram vt alter cayn a facie domini ꝓiectus nũḉꝫ stabilis ꝑmaneret. vt dicit Hugo libro ꝓmo de archa Noe. meditatio studiosa p omnia discurrẽdo ad hunc finẽ intentũ inuestigãdo q̃si practice querat z inueniat. z spirituz ad illũ cũ animi rõne z exultatione nõ desistat adducere. ideo rõnabiliter imo necessario iter meditatiõis imediate sequit̃ iter intentionis. Uñ Richar. libro ꝓmo de archa mystica dicit sic ca. iiij. Meditatiõis studium est semp quouis industrie laboze qualibet animi difficultate ardua q̃ḉꝫ apphendere. obscura irrũpere. occulta penetrare. donec veritatẽ diu quesitã inueniat. z aim siue spiritũ ad veritat̃ ꝓtemplationẽ cũ ad-

miratione z exultatione adducat. Hec ille. Hec etiã duo itinera mutuo se iuuãt. Intentiõi duo sũt necessaria. s. amor boni z cognitio veri. vt supꝫ dictũ ẽ. sz meditatio hec duo augmẽtat z ꝓfortat suo feruore. qz ꝫm ꝑs. In meditatiõe mea exardescet ignis. qz intẽtionẽ ad cognitionẽ veri illũiat. et q̃ ad desideriũ boni finis inflãmat. erq̃ intentio meditationẽ in finẽ intẽtũ z desideratũ recti⁹ dirigit z vehemẽt ꝫpellit. Itẽ intẽtio finẽ itineris oñdit. meditatio vero viaz ad ſũma z eterna pãdit. z q̃ sint necessaria itineri puide disponit. ait Bern̄. in ser. de scõ andrea. Ex his ꝑtz q̃re iter meditatõnis seq̃/ tur iter intentiõis. z ei⁹ necessitas.

¶ Distinctio secunda.

Secũdo videndũ est q̃d sit cogitatio. ne spũs hũan⁹ p viaz cogitatiõis p via meditatõis iter arripiat. Opoꝛ tet scire q̃d sit cogitatio. z q̃d meditatio. z q̃ liẽ inter se distinguanť. ¶ De q̃ nota q⁹ Richar. li. j. de archa mystica. c. iij. diẽ sic. Sciendũ q⁹ vnã eandẽq̃z materiaz hñtia aliẽ p cogitationẽ intuenť. aliẽ p meditationẽ ruminanť. Multũ ei a se inuicẽ differũt hec. q̃z uis qñq̃z in materia ꝙueniãt. Et iõ dicit Rich. ibidẽ. q⁹ cogitatio est ipi⁹ ani aspect⁹. ad euagationẽ ꝓnus. Ipa em̄ singul'pene momentꝫ ꝓsueuit se ad inepta z friuola relaxare. z sine vllo discretiõis freno ad oĩa se ingerere vel ꝓcipitẽ dare. Meditatio vero vt dicit idẽ est studiosa mẽtis intẽtio ad inuestigandũ diligenť intendẽs. et est quid⁹ animi intuit⁹ ad veritatꝫ inq̃sitionẽ vehemẽt occupat⁹ ¶ Ex his ꝑtz multiplex istoꝝ differẽtia. vt oñdit Rich. ibidẽ. c. iij. d. Cogitatio p diuersa queq̃z lento pede gradiť sine respectu ꝙuentiõis. passim huc illucq̃z vagať. Meditatio vero sepe p ardua z aspera ad directiõis finẽ cũ magna ani industria p uenire nitiť ¶ Scõo differũt. qz cogitatio serpit. meditatio incedit. z vt plũmũ currit. ¶ Tercio differũt. qz cogitatio est sine labore z fructu. meditatio vero cum labore z fructu. ¶ Quarto differũt. qz cogitatio spvagis motiõ de vno in aliud trãsit. meditatio aũt sp circa vnũ aliq̃d incessanť incedit. ¶ Quinto differũt. qz cogitatio oriť ex imaginatione. z ideo q̃nq̃z est sine rõne. Ad cui⁹ intellectũ nota q⁹ sicut dicit Rich. in li. de beniamin. c. xviij. duplex est imaginatio Una est bestialis. alia rõnalis. Bestial' sine vtilitate z deliberatiõe huc illucq̃z discurrit. qđ z bestia facere põt. Rõnalis aũt est illa q̃ imaginamur diuersa cõponẽdo vl' dividendo ꝓut volum⁹. qđ bruta nõ possunt sic facere. Meditatio em̄ oriť ex rõne. Uñ q̃nq̃z transit in ꝓemptationẽ p ãmiratiõem z exultationẽ. Hec ille. Et sic apparet q̃d sit cogitatio. z q̃d meditatio. z q̃liter inter se differunt z ꝙueniunt. vnũ tñ p altero freq̃nter ponit. quia cogitatio in meditationẽ ꝙuertitur dicit Richar. libro. j. c. iij.

¶ Distinctio tercia.

Tercio qz allocutio diuĩa illũinans mirabiliter a montiby eternis mentẽ hoĩm ad ambulanduz ad eterna inducit z alleuiat viã. Et ideo notãdũ est q̃ liter in itinere meditatiõis de⁹ spm̄ huma nũ alloquaťz de eternis q̃nq̃z q̃si ꝓfabulatur. ne sicut dicit Bern̄. itinerãtes laboriby fatigenť. sermoniby delectari. Dicit nanq̃z Bern̄. ser. xxxj. sup Canti. sic. Deus q̃si viator quispiã itinerãtiby sese associãs. iocundis ꝓfabulatiõiby suis a labore vie omnem hoĩem releuat z cõmutat. ita vt eo discedente loquanť. Nõne coꝛ nostrũ ardens erat in te loquanť. Nõne coꝛ nostrũ ardens erat nobis in via. Hec ille. Primo g̃ videndũ est q̃liter de⁹ in meditationiby nr̄is cũ spũ nostro loquaťz ꝓfabuletur. ¶ De quo notãdũ q⁹ Dionisi⁹ in ꝑncipio angelice hierar. dicit. Pr̄ eter⁹ lumẽ generat simplicissimũ in essentiaz ipm̄ vniuersale lumẽ ab ipo pr̄e pdiens ad cõmunicandũ sui cognitionẽ z participationẽ non solũ admittit celestes mentes sed z ad nos p distributionẽ bonitatis sue venit. vt nos ab infimis sepatos suscitet ad sui desiderium z cognitionẽ. z remota mẽtis distracti/one cõuertit nos ad ꝓgregantꝫ pr̄is visionẽ eternã. Hec ille. Et ꝟ est lumẽ qđ illuminat oẽm hoĩem veniẽtẽ in hunc mundum. q̃ntuz in se est. Joh. j. sed diuĩa illuminatio ẽ inspirata dei locutio. Uñ Grego. ij. moral'. dicit. Quasi in audiẽtiby dicit qđ videntiby inspiraťz. Et Aug⁹. de triplici habitaculo dicit sic. Dei locutio ẽ occulta inspiratio. quamentiby suã voluntatẽ z suã veritatẽ ostendit visibiliť. Sic z Grego. ꝓmo moꝛ. oñdit q⁹ de⁹ nos alloquiť p inspirationẽ mentꝫ intrinsecã. Uñ z. xxx. moꝛ. diẽ sic. Loquitur ꝙpe deus intrinsec⁹ silent̄ sonans inuisibili lingua cõpunctiõis. z q̃nto plen⁹ int⁹ auditur. tãto ab exterioꝝ desideriorꝫ strepitu

pfectius audiēs auertit. vt cuz ꝓpha dauid dicat. Audiā q̄d loquat in me dñs deꝰ tē. In his q̄uertunt ad cor. i. mentē in q̄ deꝰ tangz in imagine sua habitare dignat. quō aūt ibi habitaret eternꝰ z nō loqret de eternis. ¶ Sed nota q̄s hāc dīnā allocutionē audiat. Ad ꝑ rīndet dñs in Matth. xi. di. Qui hz aures audiēdi audiat. Et Apoc. ij. Qui hz aures audiēdi audiat q̄d spūs dicat eccleſijs. Qō exponēs Rich. ibidē dicit. Aures audiēdi hz ille q̄ spīm habet intelligendi. z affectū diligēdi z ꝓmerēdi ea q̄ dicunt vel ꝓmittunt. Un dñs loquēs iudeis surdis q̄ntū ad auditū interiorē sine sensū spūalem dixit. Quare nō cognoscitis loq̄lam meā. q̄ nō potestis audire sermonē meum. q̄z ex deo nō estis. sz ex pre diabolo estis. q̄ in veritate nō stetit. z iō mēdax est. sed q̄ ex deo est ꝓba dei audit. z si q̄s sermonē meū seruauerit mortē nō gustabit in etnū. sed q̄ viuit habz sensus interiores spūales viuaces. sz tñ nō oīs hīt eos exercitatos z aptos ad audiēdū ꝓbū dei. Nisi em̄ sensus audit⁹ z i. z mut⁹ ad audiendū efficit. vt de talib⁹ dicatur illud ps. Aures hīt z nō audiēt deū in tus loquentē. neq̄z em̄ est spūs in ore ipōrum ad deū alloquēdū. Dis ꝯcordat Greg. xx. vij. moz. vbi dicit sic. Uox dñi audit cū gre eius aspiratio mēte cōcipit. cū sensualitas occulte nre surditat̄ rumpit. tūc audit⁹ reparat. De ꝑ nota infra. vj. itinere. dist. iiij. Sed q̄liē sensus interiores reparant z excitant docet ap̄s ad Ro. viij. vbi dicit. Si spū facta carnis mortificaueritis. viuetis. scz ēm spīm. Qui aūt ēm spīm viuūt q̄ spūs sūt sentiūt. i. spūalia ei⁹ sapiūt. Cui⁹ rō est. q̄z vificato spū viuificant z sensus spūs vt i spiritualib⁹ exercitent z delectent in eis. scz in spūalib⁹. qō nō solū vez ē de sensu interiori audit⁹ sed etiā de oib⁹ sensib⁹ interioribus. Qō etiā ꝓbat in lib. de spū z ania. vbi ōr sic. Cū exterior sensus carnis bono suo vtit. interior sensus q̄si obdormit. Nō ei cognoscit bona interiorū sensus q̄ iocūditate exteriorū bonoz capit. Hā qui in carne viuit. i carne sentit. z dolores carnis fugit q̄ntum pōt. z ꝓsolatiōes q̄rit carnis. sed tal⁹ vulnerat anie p̄orsus ignorat. iō nec medicinā q̄rit eis. Cū aūt mortuus fuerit sensus anie q̄ viuit in carne. tūc viuificare incipiet sens⁹ interior q̄ sentit semetipm. vt tūc sciet dolores suos spūs. z sentire incipiet sua vulnera. z etiā oblectamēta sua. z tanto pfectiꝰ q̄nto intimius. Dec ille. Tales g̃ cuz iam hīt interiorē auditū aptū audiūt deuz in se loquentē. vt dicāt illud ps. Ignitū eloquiuz tuū vehemēt. z ſuus tu⁹ dilexit illud. Nota de ꝑ infra itinere. vj. di. iij. Etiā nota q̄ sicut ptz ꝑ Greg. ij. moz. Deꝰ non oēs eq̄liē alloquit in meditatiōib⁹ suis. nec vnūquēq̄ boiez oī tpe eq̄liē alloq̄t. sed put vnicuiq̄z opus est. Quare z dñs discipul' dixit Joh. xvi. Multa habeo vob̄ dicere sed nō potestis portare mō. ¶ Item sciendū est q̄ dñs multipliciē loquit nob̄. s. acriter arguēdo. Apoc. iij. Quos amo arguo et castigo. Qō Rich. z Haymo exponētes dicūt vt ad illō q̄ dñs suadet nos ꝓducat. ꝓponit arguere z castigare q̄s amat. iō libenē tolerāda sunt eius ꝓba z ꝓbera. ¶ Terribiliē cōminādo Joh. xv. Si q̄s in me nō mānserit mittet foras sicut palmes z arescet. z in ignē mittet z ardet. ¶ Prudenē docēdo Joh. xv. Uos dixi amicos. Quare. q̄z oīa q̄ a pre meo audiui nota feci vob̄. s. q̄ necessaria ad salutez fuerūt. ait Criso. Matt. v. Aperiēs os suum docebat eos. di. Beati paupes spū. q̄m ipoz est regnū celoz. ¶ Utiliē suadendo. Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurū ignituz ꝓbatū vt locuples fias. ꝑ auruz vt dicit Rich. ibidē. signat charitas. que vt aurum fulget. que dilectiōe feruet. q̄ in tribulatiōe fornacem examinatiōis sustinet. Dec ille. ¶ Ueraciter ꝓmittēdo. Joh. xiiij. Qui diligit me sermonē meū seruabit. z ꝑ me⁹ diliget eū. z ad eū veniem⁹. z mansionez apud eū faciem⁹. Hic tria ꝓmittit. scz dilectionē. visitationē z mansionez. Quid maius his. ¶ Dulciter ꝓsolando. Cant. v. Comedite amici mei. z inebriamini charissimi. Comedite corpus meū. bibite sanguinē meum z inebriamini diuinitate mea. Uerbuz caro factū est vt cib⁹ angelor fieret cib⁹ hoim. ait Grego. ¶ Familiariter susurrando. Joh. iij. Porro dictū est ad me verbū abscōditū z quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrū eius. Qō Grego. exponēs. v. moral. dicit q̄ ꝓ verbuz abscōditū allocutio intime aspirationis intelligit. que mentez siue spiritū ꝓstingens subleuat. z tempales cogitationes deprimens banc eternis desiderijs inflāmat. vt nihil nisi supna cogitare libeat z cūcta inferiora ꝓtemnat. Abscondi/

tum igit ꝓbū audire est locutiões sctiſpūs in corde ꝺcipe. quē mūd⁹ audire nō pōt. qz spīlscm accipe ñ pt. q̄ ad diligēda inuisibilia nō assurgit. Hec Greg. Et sequit. Et q̄i furtiue suscepit auris mea venas susurrij ei⁹. vbi dic̄ Gregſ. Susurriū occulti verbi est ipa locutio aspiratōis intne. Uene aut̄ susurrij dicunt eaz cogitatiões. q̄bꝫ becipa aspiratio ad mentē ducit. Uenas igit supni susurrij auris cordis furtiue suscipit. q̄n subtilitatē locutiōis intime afflata mēs raptim z occulte cognoscit. Nisi em̄ ab exteriozibꝫ desiderijs se abscōdat. intna nō penetrat z occultaī vt audiat. z audit vt occultet. Hec ille. Uerba b⁹ dīni susurrij q̄nqz sic st abscondita et occulta vt in intimis audita extra dici nō possint. Unde dicit Gregſ. xv. moral. Riuuli spūalū donoz i amātſ mente ita de celestibꝫ subtilit currūt. vt p os carnis explicari non possint. Hec g̃ nemo scit nisi q̄ accipit. Apoca. v. vbi dicit Haymo. q̄ ad h̄ ꝓdestinat⁹ est. Uel vt dic̄ Aug. ibidez. Qui accepit p experientiā vel p reuelationē. Sic igit apparet q̄liter de⁹ spūz nr̄m i meditatiōibꝫ alloquat.

¶ Distinctio q̄rta.

Quarto videndū est q̄liter spūs noster siue mens nr̄a in meditatiōibꝫ suis deū se alloquētē alloquat. Cū em̄ de⁹ vt iā supra dictū est spīs siue mentē nr̄am in meditatiōibꝫ q̄nqz tā amicabilit et dulcit alloquat vt spūs nr̄ q̄si āmirādo cū ꝓpha clamet. Q̄ dulcia faucibꝫ meis eloq̄a tua. sup mel ori meo. cōdecens z necesse est vt spūs nr̄ deū alloquētez se būilit z dulcit cū reuerētia z cū gr̄arūactiōe alloquat. De hac allocutione dicit Bern̄. ser. xlviij. super Cant. sic. Sicut q̄ndā moyses q̄i amicus ad amicuz cū dño loq̄bat. z dñs rn̄debat. ita z nunc int verbū et aiam ac si int duos vicinos familiarſ admodū celebrat allocutio. Hec mirū. Ex vno em̄ fonte amoz vnicuiqz influit diligere inuicē z ꝓfoueri piter. dulciora g̃ melle volant hincinde totꝫ in se ꝓba suauitatis et mutui ferunt aspect⁹. scti indices amoris. cū dicat alter in Cant. Ecce tu pulchra es amica mea. z statim altera dicat. Ecce tu pulcher es dilecte mi. Ibid. Lectulus nr̄ floriđ⁹. Hec ille. Primo igitur de ista locutiõe notādū est q⁹ de⁹ sūme affabilis vt spīs siue aiam ad hāc allocutionē animet z incitet ipe ꝓz alloquit eā dulciter inuitādo ad se alloquēdū dicēs Canti. v. Sonet vox tua in auribꝫ meis. i. desiderijs tuis. Et reddit illa rōnez dicēs. Uox em̄ tua dulcis. qz ꝓcedit a fonte dulcedinis inspirate charitatis. z ex fonte candide z sapide veritatis. ideo in spū z veritate sonent in auribꝫ meis. Et q̄a verba tua exteriora dulcescūt ex dulcedine verboz interioriū. ideo fauus distillās sunt labia tua. Canti. iij. q̄ntū ad verba exteriora. qz mel dulcis charitatis. z lac candentſ veritatis sub lingua tua abscōdita sunt. q̄ntū ad verba ista rioza. ideo eloquiū tuuz dulce Canti. v.

¶ Scōo de ista allocutione nota q̄d sit oranie vel spūs. q̄d lingua quibꝫ deū alloquimur. Brego. xv. moral. dicit. Nos cordis .i. aīe est meditatio siue cogitatio. alias ꝓpheta nō diceret. Labia dolosa in corde. et corde locuti sunt. Ex habundātia em̄ cordis os loquitur tam spūale q̄z corpale. siue bonum siue malū. Lingua vero spirit⁹ siue anie quid sit. ostēdit Bern̄. ser. iij. sup Cant. tica dicēs. Uerbū dei est spūs. z anīa est spiritus. z habēt linguas suas quibꝫ sibi se alterutrū alloquant. pſentesq̄z se indicēt. Et verbi diuini lingua ē fauor deuotiōis. Anime vero lingua est feruor deuotiōis. Et sic quit ibidē. Linguis est anīa atq̄z infans q̄ banc nō habet. z nullaten⁹ potest illi esse ꝑmocinatio cū verbo dei. ideo cū verbū huiusmodi linguā mouet. volens ad animaz loquī. nō potest anīa nō scire vel sentire et⁹ sermonē. Uiuus est em̄ sermo dei z efficax et penetrabilior oīi gladio ancipiti. ptingens vsq̄z ad diuisionē spirit⁹ z aie. Et rursum cū sua verba mouet anīa. ꝓbū dei multo min⁹ potest latere. nō ꝓpe hoc q̄z vbiq̄z pſens. sed magſ ꝓpter hoc q̄z nisi ipo stimulāte deuotiōis ligua mime ad loquendū mouetur. Hec oīa Bern̄. z Greg. ¶ Tercio necessariū puto circa istā allocutionē spiritualē scire quid sint ꝓba spirit⁹ z anie. z qliter diuersimode deū alloq̄tur aīa. Deꝫ dicit Brego. v. moral. sic. Aniarū verba sunt ipa desideria. Nā si desideriū sermo nō esset. ꝓpheta nō diceret. Desiderū cordis eorum audiuit auris tua. Magnū desideriuz est magn⁹ clamor. Tanto g̃ minus clamat q̄s quāto min⁹ desiderat. z tanto maiorez vocem in aure incircūscripti spirit⁹ exprimit. quāto se in eius desiderio plenius fundit. Inde dicit Aug⁹. x. lib. ꝓfes. Et nota q⁹ nihil corpale in spūali allocutiõe imaginādū

est. Unde Bern. sermone. xlvj. sup Cant. dicit. Quoties legis vel audis verbum eternum et animam piter colloq. et seinuice intueri. noli imaginari corporeas voces. vel apparere corporeas imagines. qz hec locutio ꝓbi est infusio doni. et respōsio anie est admiratio cū grarū actione. Hec Bern. Sed qz Bre go. ꝫ. moz. dicit. Uox aie p distincta ꝓba se explicat dū se p innumeros modos admiratiōis formal. Ideo notādū est q anīa si ue spūs humanꝰ ꝑm diuersa desideria et diuersos modos admiratiōis diuersimode deū alloquit in suis meditatiōibꝫ. Qui licz sint infiniti. tū ad septē reducunt. ¶ Ñcꝫ eñ eū animꝰ alloquit vt deū fideliter orando. vt qñ in meditatiōibꝫ suis desideria sua in vera fide et sincera charitate soli deo exhibet. qđ soli deo debet. Matth. iiij. Dominū deū tuū adorabis. et illi soli seruies. Ue ri adoratores sunt q eū in spū et veritate adorant. Joh. iiij. Ita q ꝑcordat cultꝰ exterior interiori. Soli aūt deo seruit cū totꝰ homo in deū p intentionē ordinat. ¶ Ut crescre mentē diuinoꝝ operū et ꝑfectoꝝ magnitudinē rimat. p gradꝰ admiratiōis ascēdendo vsq ad mētis excessum. ait Richar. lib. v. ca. xv. vt clamet cū apl'o. O altitudo diuitiarū sapiētie et scie dei ꝛc. Et ps. Qz magnificata sunt opa tua dñe. ¶ Ut ꝑem confidenē deꝑcando. vt qñ desideria filialis necessitatis ad paternā ꝓfidentiā humiliter clamāt. dicēdo. Pr̄ nr̄ qui es in celis ꝛc. In q̄ oñes petitiōes nobis necessarie includūt Brego. xv. moza. dicit. Uera postulatio nō est in vocibꝫ oris sed in cogitatiōibꝫ cordis Valentiores voces apud secretissimas aures dei nō faciūt ꝓba nr̄a sed desideria petitoria ¶ Ut donū būiliter honorādo. vt qñ se inutilē reputās ꝓ nihil boni sibi ascribit. sed oñia a dño largitore oīm se gratis recipe cognoscit. Unde Brego. xvj. moral. dicit. sic recitās illud ps. Dixi dño deꝰ meus es tu. qñ bonoꝝ meoꝝ nō eges. et dicit. Talis vere nob dñs est q̄ bono serui non indiget. sed bona cōfert. ¶ Ut iudicē horribili tū et infirmitatē ꝑpriā cū cōfidentia infinite misc̄die insinuat. dicēs illud Job. x. Loqr in amaritudine anie mee. vbi dicit Brego. Amaritudo pñtis pñie extinguit supplicia sequētis ire. q̄re cōfidenter dicit. Noli me ꝯdemnare. Si aūt dicis. nō ꝯdēnabo te. ergo indica mihi cur me ita iudices. Rñdz dicens p apl'm. Cū a dño iudicamur corripimur. vt non cū hoc seculo damnemur.

¶ Ut sociū familiarit cōfabulando. vt qñ anīa diuina allocutiōe refecta ecōuerso sepam cū gr̄arū actione in feruore desiderio rū socialit se exhibet. et familiarit se alloq̄ntem alloquit. Q autē societas possit esse inter deū et anīam. dicit apl's. j. Corinth. j. sic. Fides est p quā vocati estis in societatez filij eius. et ꝑma Joh. j. ca. Si in luce ambulam⁹ sicut et ipe in luce est. societatē habebimus adinuicē. Q autē mutuo se et socialit alloquant ptz supra. vbi dr. q de⁹ q̄siviatoz itinerantibꝫ sese associat. et iocūdissimis cō fabulationibꝫ suis a laborevie releuat omnē hoiem et cōmutat ꝛc. ¶ Ut sponsus dulciter susurrādo. vt qñ p magnitudine amoris occulta et intima desideria nec ad plenū formare valet nec plene exprimere. Cū eñ dominꝰ deus cū anīa susurret vt sup̄ dictū est. necesse est vt anīa cū deo susurret. Susurriū autē diuinū vt ait Brego. v. moz. est cū aniam tā intima inspiratiōe alloquit vt p os carnis exprimi nō possit. Sic et susurrium aīme est. vt cū ad intima sua reducta fuerit p diuinū susurriū concipiat verba q̄ per os carnis exp̄mere nō potest. Hoc autem susurriū nō fit nisi in silentio et in solitudine. Ideo dicit dñs p ꝓphetā Osee. ij. Ducam eā in solitudinē. et ibi loquar ad cor ei⁹. Ducit autē in solitudinē vocando eam ad sua intima vt sola cū solo loquat. in nullo impedita. Unde Cantico. vltimo dicit. impedite. Fac me audire vocē tuam. ac si dicat. Ego intim⁹ menti sum. tu autē exteri⁹ adhuc quasi longe distas. ait Uercelleñ. et ideo vox tua quasi exterior minus audibilis tanꝯ frigida. et ideo min⁹ gratiosa. et iō fac me audire vocē tuam in intimis ardentissimoꝝ desideriorū. Unde Uercelleñ. exponens idē verbū dicit. Sponsus trahēs se ad interioza supnarū allocutionū. vt animā ad interioza desideriozuz ꝓuocet. et eo feruētioza desideria i ea suscitet. dicit. Fac me audire vocem tuā in intimis tuis. Nō eñ est spōso vox audibilioz q̄ feruens desiderij sui. Hec ille. Ex quo ptz ait Uercelleñ. q dñs ostēdit nihil nobis esse salubrius. nihil in nob esse deo iocundi⁹. nihil in portione marie esse ꝑfecti⁹ q̄ in feruore de-

siderioꝝ extaticoꝝ in diuinū radiū extentoꝝ incessanꝫ exerceri semp in supnis. ioꝯcundādo in intima dei allocutiōe. Ibi audit verba archana q̄ non licet homi loq̄. ait Hugo sup. vij. angel. hierarchie.

¶ Distinctio quinta.

Quinto qꝛ simillima sūt cogitata nostre mentis sermonibꝫ veritatis. ideo necesse est vt arbitroꝛ scire qualiter allocutio diuina a nostra meditatiōe z cogitatione distinguaꝫ. ¶ De q̄ notandū est q̄ cū ꝑm Aug⁹. de triplici habitaculo. allocutio dei sit diuina inspiratio qua mētibꝫ nr̄is suā voluntatē z suā veritatē inuisibiliꝫ ostēdit. Meditatio autez humana sit studiosa mentis intētio ad inuestigandū veritatez. diligēter insistens cū laboꝛe. ait Richard⁹. planū est q̄ meditatio humana ab allocutione diuina multiplicit distinguit. ¶ Primo distinguunt hec. qꝛ allocutio diuina p̄cedit z inchoat meditationē humanaz. Dicit em̄ apl's. ij. ad Corinth. iij. q̄ nō sum⁹ sufficientes cogitare aliq̄d ex nob tanq̄ ex nob. q̄nto min⁹ sumus sufficiētes aliquid meditari ex nobis tanq̄ ex nob. cū meditatio pfectioꝛ sit cogitatiōe. sicut dicit Richar. lib. j. ca. iij. Sufficiētia autē nr̄a ex deo est. Unō Ecci. xxxiij. Coꝛ homis fantasias patit ni si ab oīpotēte iuuet z illustret. Nisi g̃ allocutio diuina siue inspiratio mentē ad meditandū excitet z inspiret spiritui q̄d. qualiter z quādo de diuinis sit meditandū. humana meditatio vana et inutilis remanet. qꝛ in ea nō exardescit ignis deuotōnis. sed ignis vanitatis et cupiditatis. ¶ Scōo distinguunt. qꝛ allocutio diuina meditationē humanā instruit z verificat. Allocutio enim diuina ex inspiratiōe diuina ꝓcedit. a veritate infallibili docens loqui z meditari celestia. z supnaturalia oñdit vt supꝛa dictū ē. Meditatio autē oꝛit ex rōne būana. vt dicit Richar. li. j. ca. iij. Qualit ergo rō meditationē de celestibꝫ instruet vel verificabit cū ipa sine inspiratiōe z vnctiōe que de omnibꝫ docet vt ꝺꝛ j. Joh. ij. ca. nō possit se extendere ad supnaturales veritates. z iō circa talia ceca z muta est. Qui em̄ de terra est de terra loquit. Joh. iij. vbi dicit Augus. q̄ homini ꝑm se ꝑsiderato nō ꝓuenit loq̄ nisi terrena. Talis em̄ ex ꝓpꝛijs loquit. z ialis homo nō pcipit ea q̄ dei sunt. Talis iniquitatē meditat⁹ est in cubili suo. ait p̄s. id ē. in coꝛde suo. de q̄ exeunt furta. homicidia tē. diuina aūt allocutiōe aduenīēte z audita. interioꝛi inspiratiōe tota meditatio instruitur z verificat. In inspiratiōe em̄ idē est dicere z illuminare. audire z videre. Quia scut dicit Greg. ij. moral. q̄si audiri dicit q̄ videntibꝫ inspirat. Loquēdo veritas occultur. illuminādo veritas videt. Dec ille. Experientia p̄dictoꝝ ptz. Quia cū ex habūdātia coꝛdis os loquit. tam coꝛdis q̄ coꝛpoꝛis. De coꝛde sic inspirato nō exeūt cogitatōes male. furta. homicidia z cetera talia. sed meditatiōes odoꝛifere. verba dulcia. vt talis ania dicere possit illud Canti. j. Fasciculꝰ mirrhe dilect⁹ meus mihi. inꝯ vbera mea cōmoꝛabit. Dilect⁹ inter vbera. i. in mea meditatia ait glosa cōmoꝛat p cōtinuā meditationē. vt fasciculꝰ mirrhe q̄ coꝛpa a putredine cōseruat. z vermes mortificat ait Ambrosius. z iō fasciculꝰ mirrhe signat suauissimā fragrantiā sanctaꝝ meditationū de ꝺo. que mentē a putredine z coꝛruptiōe mortaliū ꝑseruat. z vermes. i. offendicula meditationū mortificat. Talis meditatiōis eloquium est dulce. Canti. iiij. ¶ Tercio patet distinctio inter allocutiōem diuinā z meditationē. qꝛ allocutio diuina meditatōnē būanā ꝓficit z ꝓsummat. Dicit nāq̄ Diony. in ꝓpria angel. hierar. Q̄ bona naturalia ꝓficiunt p bona supnaturalia. De bonis autē naturalibꝫ aīe dicē glo. sup. ꝓncipiū Gāt sic. Oēs anie motōnes vniuersitatis cōditoꝛ creauit ad bonū. scz eternū. ad qđ nō p se peruenire nō poterāt nisi supnaturalibꝫ ꝓficerent. Unde ꝺꝛ ibidē. Disce mot⁹ anie tue naturalē amoꝛis incēdiū ad meliores trāsferre. scz ad supnaturales pfectiones. Motus em̄ anie tā intellectuales q̄ affectuales inter deū z aiam in meditatiōibꝫ q̄ q̄dā nunciū discurrūt. q̄ inutiles z indigni erūt in cōspectu dei. nisi lumie veritatis z feruoꝛe caritatis p diuinū alloquiuz ꝓueniant. alioq̄n si homo ex ꝓpꝛijs loquat mendax inuenit. Dec em̄ dona supnaturalia faciūt motus mentis tā intellectuales q̄ affectuales diuinos z acceptos in ꝺspectu dei tāq̄ filios Riude z bierl'm. De istis nūciꝭ loquens Richar. li. iij. de ꝺtemp. ca. xiij. dicit sic. Quotidie nisi fallor q̄ meditatiōi z locutiōi insistitis dei nūcios suscipitis. Quotiens em̄ ex abditis scripture recessibꝫ nouos intellectus eruim⁹ quid aliud q̄ quosdā dilecti nostri

nuncios recipim⁹. hūic sañe negocio subꝫ/
uit oñis sacra lectio. sagaꝯ meditatio. A/
liꝰ nanꝯ legētiby. aliꝰ meditātiby diuinoꝝ
secretoꝝ internunciꝰ occurrūt ꝙ dilecti no
stri ad nos mādata pferunt ꝛ de singul'in/
struunt. Nō em̄ decet amātes mutua stu/
dia murmaꝯ in alterutrū desideria nescire.
neꝯ sufficit estuanti aīe. ardentiꝯ deside/
rio semel audire. Obsecro ꝫ manda reman
da. Nunc⁹ medius inter nos discurrat. ꝙ
me de singulis instruat. doceat me nō solū
sup statum meum. sed ꝛ de statu tuo. doceat
quō apud te sit. vel ꝙd tibi de me placuerit.
Hec ille. ¶ Sed qual' differētia inter nun
cios veros ꝛ falsos sit. ꝛ quō cognoscamus
docet Rich. lib. v. ca. ij. di. sic. Diuin⁹ nunci⁹
pculdubio est p quē diuinevolūtatis bene
placitū cognoscim⁹. p quē ad eternoꝝ co/
gnitionē illumiamur. p quē ad eternoꝝ de/
sideriū inflāmamur. Hec ille. Ex ꝙ ꝓz isto
ꝙ sunt cōtra dei voluntatē vel de mūdanis
vel de bis ꝙ sunt carnis sunt falsi nunciꝰ ꝙ
uelauit eis. Aliꝰ vero sapiūt ꝙ dei sunt. quia
pater reuelauit eis. ꝫ ex fructiby eoꝝ cogno
scetis eos. Prouerb. xxv. Aqua frigida aīe
sitienti. bonꝰ nunci⁹ de terra longiñq. Bz
Berñ. sup. xxxiij. sup Canti. aliꝫ distinguit
inter allocutionē diuinā ꝛ meditationē hu
manā. di. sic. Sunt quedaꝫ ꝓba nr̄i sponsi
ad nos nostre meditatōes de ipō ꝛ de eius
gīa. elegantia. potētia ꝛ maiestate. ꝛ non so/
lū hec sed ꝛ cū verisam⁹ auida mēte testimo
nia eius. ꝛ iudicia oris ei⁹. ꝛ in lege eius me
ditamur die ac nocte. sciam⁹ ꝓcerto adesse
sponsuꝫ. ataꝯ alloqui nos. vt nō fatigemur
laboriby. sermoniby delectati. Tu ergo cuꝫ
tibi talia voluī animo sentis. nō tuā putes co
gitationē sed illū agnosce loquentē ꝙ apud
ꝓphetā dicit. Ego ꝙ loquor iusticiā. Sequi
tur. Si sil'ia em̄ sunt cogitata nr̄e mentis
sermoniby veritaꝫ in nobis loquentis. nec
facile ꝙs discernit ꝙd intus coꝝ suū portat.
ꝙd ve intus audiat. nisi ꝙ prudent' aduer/
tit dñm in euāgelio loquentē. Quia de coꝝ
de exunt cogitatōes male. ꝛ illud. Quid co
gitatis mala in coꝝdiby vestris. ꝛ loquit mē/
daciū qui de ꝓpꝛijs loquit. Apl's aūt. Non
sumus sufficiētes inquit cogitare aliq̄d ex
nobis tanq̄ ex nobis. subaudis. bonū. sed
sufficiētia nr̄a ex deo est. Sequit. Cū ergo
mala in coꝛde versam⁹. nr̄a cogitatio est. si
bona. sermo dei est. Illa coꝛ nostruꝫ dicit.
hec audit si bona sunt. Audiā ait ꝓpheta ꝙd
loquat in me dom̄⁹ de⁹. qm̄ lo. pa. in ple.
suam. Itaq̄ pacē. pietatē. iusticiaꝫ deus in
nobis loq̄tur. nec talia nos cogitamus ex
nobis. sed in nobis audim⁹. Ceterū homi
cidia. adulteria. furta. blasphemias. et bis
silia de coꝛde exeunt. nec illa audim⁹ sed ea
dicimus. Seq̄tur. Fiunt tamē qñq̄ i coꝛ/
dibus immissiones ꝓ angelos malos. vt in
coꝛde iude misit diabol⁹ cē. nec talia de coꝛ
de exeunt sed ei immittunt. Quid autez in
his tribuat coꝛdi. vl' quid hosti. ꝛ quando.
incertū est mihi. sed ꝫ quidē sine periculo ē
Sed sane aliud est vbi piculose imo dāna/
biliter errat. ataꝯ vbi certa regula p̄figit. ne
qd̄ dei est in nobis. dem⁹ nobis. putantes
verbi visitationē. nostrā cogitationē. Quā/
tū ergo distat bonū a malo. tātuꝫ distāt ista
duo a se. qniā nec deverbo malū. nec de coꝛ
de exit bonū. nisi forte qd̄ ꝓius de ꝓbo cō/
cepit. Sciant em̄ inimici gr̄e absq̄ gratia.
nec ad cogitandū bonū sufficere coꝛ huma
nū. sed sufficiētia ei⁹ ex deo est. Et sciāt ꝙ co
gitant bonū vocē dei esse. nō coꝛdis prolez
existere. Vide autē qniā verbū dei qd̄ egre
ditur de oꝛe di nō reuertit ad eū vacuū. sed
ꝓsperatur. et facit oñia ad q̄ misit illud. vt
dicere possis. ꝛ tu gr̄a dei in me vacua non
fuisti. Sequit. Felix mens cui individuꝰ
comes vbiq̄ se affabilē ꝓbet. cuⁱ⁹ indefinē/
ter oblectata suauitate facundie. a carnis
molestijs ꝛ vicijs sese vendicat. omni hora
redimēdo temp⁹ a dieby malis. quoniaꝫ ta
lis nō ꝓturbabit sicut dicit scꝑtura ꝙquid
acciderit ei. Hec oia Berñ.

¶ Distinctio sexta.

Sexto videndū est qualit̄ spirit⁹ no
ster in itinere studiose meditatiōis
intrinsecū secretū. eternū maneriuꝫ
dñi iesu ingredi conatur. ¶ Circa qd̄ no/
tandū est ꝙ cū verbū eternū se spiritui nr̄o
in meditatiōe sua q̄si quendā viatoꝛe iocū/
dissimis ꝓfabulationiby associet. ipm de tē
poralib⁹ abstrahendo. de eternis instruen/
do. ad eterna inuitando. vt ex p̄dictis pate
re possit. ideo necesse est vt spūs noster tē/
poralia fugiat. qz ex hoc eternis appropin/
quat. ꝛ ad interioꝛa deserti cū moyse ītrat.
vt de eternis audiat. in solitudine medita/
tionis assidue ꝑmaneat. in eterna introeat.

z cū apl'o paulo cōuersatōez in celis habe/
at. vt cū ps. dicere possit. Ecce elōgaui fu/
giens. z māsi in solitudine. Qō verbum ex/
ponēs Berñ. sup Cantic. dicit sic. Nō fuit
ptentus exire nisi et longe se faceret vt de/
scere posset. z si trāsiliſti carnis oblectamen
ta vt minime iā obedias cōcupiscēcijs ei⁹.
nec tenearis illecebris z curis. pfeciſti z se/
paraſti te. sed nōdū te elongaſti. nisi z irru/
entia vndiq; fantasmata corporea; simili/
tudinū trāsuolare mentis puritate ꝓuale/
as. Hucusq; noli tibi promittere requiem.
Errās si circa te inuenire estimas locuz se/
cretū quietis z solitudinis. serenū luminis
z habitaculū pacis. Hec Berñ. ¶ Sed no
ta q; hec solitudo meditatiōis in mente est
humana. vt dicit Grego. iij. moral. vbi di/
cit sic. In solitudie manere est a secreto cor
dis terrenorū desiderioz tumultꝰ expelle/
re. z in vna intentiōe eterne patrie amorez
intime quietꝭ anhelare. Sequit. A tumul/
tu rerū tempaliū magnū quendaz secessum
petierat. quietā mentē. in qua tanto verius
deū cerneret. quāto hunc cū se solo solū in/
ueniret. Hec ille. Vñ ps. manens in soli/
tudine illa ait. Expectabā cum q̄ saluū me
fecit a pusillanimitate spūs et tempestate.
In q̄bus ꝓbis dicit se ꝓbeta a duob⁹ ma/
lis liberatū in solitudine. q̄ cōsueuerūt im/
pedire ambulātes in tenebris eternitatis.
scz a pusillanimitate spiritus z tempestate.
¶ Primū est interi⁹. scōm est exteri⁹. Pri/
mū scz pusillanimitas ē ex defectu fidei ex
quo oīa interiora impedimēta oriunt. qz
spūs sine fide infirm⁹ est vsq; ad mortem.
Ab hac pusillanimitate in solitudie tm̄ sal/
uatus fuit. vt dicat. Quoniā in te eripiar a
temptatiōe. z in deo meo trāsgrediar mu/
rū. Qō Grego. exponens. xvj. moral. dicit.
Murus est oīe qō itineri nro obūcit. sed
murū trāsgredimur. cū p amore illius ob/
iecta omia in mūdo calcam⁹. ¶ Scōm scz
tempestas est ex defectu charitatꝭ. ex q̄ oriū
unt impedimēta itinerantiuz ab exteriori.
qz omīs tempestas exterior frequēter ge/
nerat interiorē nisi assit charitas q̄ oia suf/
fert. Ab hac tēpestate in solitudie ps. tm̄ li/
berat⁹ fuit vt diceret. qm̄ in solitudine expe
ctabam pfecit pedes meos tanq; ceruorū.
Qō Grego. xxviij. moz. exponēs dicit. Ele
ctorū mentes cerui dicunt. dū quecq; q̄ in h
mūdo obuiantia obsistere sibi ꝓspiciūt. cō/
templatiōis saltu trāscendūt. z more cerui
rū despectis terrenarū rerū sentibꝰ in sup/
na. i. eterna se euehunt. Hec ille. Igit̄ i hac
meditatiōe solitaria sola cū solo secure ma
net a tpalib⁹ abscondita eternis veritatib⁹
meditatiōe fidei z charitatꝭ feruore viuifi/
cata z stabilita. Qō etiā Hugo lib. iij. de ar
cha Noe oñdit dicēs. Si p studiū medita/
tionis assidue cor nostrū inhabitare ceperi
mus. iā quodā mō tempales esse destitim⁹
mus. z q̄si mortui mūdo facti. intus cū deo viui/
mus. tūc quicq̄d fortuna extra molit facile
ꝓtemnim⁹. qz ibi fixū est nostrū desideriuz.
vbi mutabilitati nō subiacem⁹. Ecce iā stu
diosa mentꝭ meditatio intantū se exercuit z
pfecit q; in ꝓtemplatione trāsiuit. Et hoc ē
qō dicit Richar. lib. j. ca. iij. sic. Veritatez p
meditationē diu quesitā tandē inuentam
mens solet cum auiditate suscipe. miraric;
cū exultatiōe. eiusdē quoq; admiratōi diu/
tius inherere. z ꝑ est iā meditādo meditari
onē excedere. z p meditationē in ꝓtēplatio
nē transire. sicut etiā cogitatio q̄q; in me/
ditationē trāsit. Hec ille. Ex his apparere
pōt quō spiritꝰ humanꝰ p meditatōnē eter
nōrū a tempalib⁹ recedit z eternis inheret.
vt dicat cū apl'o. Nra ꝓuersatio in celis est.
ad Philip. iij. z cū ps. Transiuim⁹ p ignez
z aquā. z eduxiſti nos in refrigeriū.

¶ Distinctio septima.

Septimo videndū est qualit̄ spiritꝰ
humanꝰ ad veniendū p iter studi/
ose meditatiōis ad intrinsecū z ete/
num dñi iesu secretū. ab ipo dulciter inuitat.
dicente Canti. ij. Surge ꝓpera amica mea
colūba mea. formosa mea z veni. Cuꝰ in/
uitationis subiūgit allectiuuz di. Veni. qa
iā est itinerādi optata facilitas. Jā enī im/
ber cure tempalis distrahentꝭ z impedien/
tis ambulātes in itinere meditatiōis abūt
z recessit. z qz pluuia estiualis descēdit. z re
nit in vellus virgineū. colligēdo dispersio/
nes meditationum. ad cōgregantꝭ patrie
vnitatē. z simplificatā eternitatez. Dicit ergo
aiam inuitādo ¶ O amica mea ꝓpter medi
tatiōis tue amorosaz assiduitatē q̄ est incē/
tiua amorꝭ. qz in ea exardescit ignis. ait ps.
Qō Hugo li. iij. de archa noe exponēs di
cit. Sicut ligna ignē nutriūt. sic cogitatio/
nes siue meditatiōes desideria pascūt. q̄re

Lanti.j.dixit.meditatrix eternoꝝ. Fasciculꝰ mirrhe dilectꝰ meꝰ mihi.inter vbera mea cõmorabit.i.in memoria mea.air'glo. siue meditatiõe. ¶ Surge p meditatõnis tue extẽsionẽ a tpalibꝫ in eternitatẽ.vt ꝑmo egredi/aris cũ ysaac in agrũ ad meditandũ. Secũdo extendas te in celũ cũ apl'o ad conuersandũ.ad Philipꝑ.iij. ¶ O colũba mea.pro/pter meditatiõis tue columbinã simplici/tatẽ. Isaie.xxxviij. Meditaboꝝ vt colũba. Uercellenſ dicit.q colũba habet simplicẽ intuitũ.z signat purã z simplicẽ intelligẽtiã. Ex pura autẽ z simplici intelligẽtia oriunt pure z simplices meditatiões. que sũt deo gratissime. ¶ Propera p meditatõnis tue agilitatẽ. Quã agilitatẽ desiderabat q̃ dixit. Quis dabit mihi pennas sicut colũbe.z volabo z requiescã. Quã agilitatẽ obtinuit.cũ dixit. Si ascẽdero in celuꝫ tu illic es.si descendero ad infernũ ades. Si sumpsero pennas meas diluculo ꝛc. ¶ O foꝛmosa mea ꝑpter meditatiõis tue pulchrificatã puritatẽ. Meditatiõis eñ sedula exercitatio circa eterna mentẽ purificat a tempoꝛalibꝫ abstrahẽdo.z eã pulchrificat z foꝛmosam facit ad eterna extendendo.vt cum ꝓ̃. dicat. Meditatꝰ sum in nocte.scz tempoꝛaliũ.exercitabar.me ad eterna extendẽdo.z scopebã spũm meũ.nõ solũ a tempalibus fugiendo.sed etiã vmbrã tpaliũ/silitudinũ z imaginũ omino abstergẽdo. De hac extensione ad eternitatẽ dicit Augꝰ. li.j. de trini.ca.xiij. Mens q̃nto magꝭ se extendit ad illud qd̃ eternũ est. tanto magꝭ se extendit ad illud qd̃ foꝛmat ad imaginẽ dei.z iõ q̃rẽda est facies dei semp.vt imago magis reforꝛmet.donec ꝑfm apl'm in eandẽ imaginem tranſforꝛmet. vt dicat illi deus illud Lantic.iij. Q̃ pulchꝛa es ꝛc. Ueni igit ad meũ intrinsecũ.z intra in gaudiuꝫ domini tui. veni iam ingressa vt amplius ingrediaris.qꝛ post me ingredi nõ cessabis. Hiere. iij. Et buiꝰ amoꝛose inuitatiõis subiungit amoꝛosum allectiuũ dicẽs. Surge velociter z veni.qꝛ imber abijt et recessit. Quod Uercellenſ exponẽs dicit. Imber ẽ aqua biemalis a celo fugiens.z in terrã coꝛruẽs. frigefaciens.z in mꝛas guttas seu partes diuidens.lutũ generans.z itinerãtes impediens.z signat affectũ cure tempalis.ꝺa luꝛbricũ z deoꝛsum trahit.z q̃si iusta necessitate mentẽ retrahit a suspendio spirituali in eterna spectacula.z ad sollicite tractãda negocia terrena vehemẽter vꝛget. Unde spiritualis mentis feruoꝛẽ sepe tepefacit.vel etiã toraliter extinguit.licet quidã pfectissimi inter maioꝛes exemplo angelico pꝛecedãt z icedãt erecti. Exo.xxiij z.xxxij. Inferius agunt sursum erecti.scz per rectam et deuotam intentionẽ. Iste ymber est.vitandus in vsu et intentione. Nec ille. Sed ꝺa iste ymber siue aqua hyemalis abijt et recessit.et ymber estiualis siue aqua sapiẽtie salutaris aduenit que iter meditatiõis nostre ab eternis non impedit sed pꝛomouet. dirigit et perficit.ideo veni. Nam hec aqua estiualis spiritũ tuum in meditationibꝫ ad veniendũ ad meam eternitatẽ sursum erigit.ad meã eternitatem salire facit.ad meaꝫ eternitatem introducit. Unde Johis.iij. dicit iesus sol estiuus. Aqua quam ego dabo fiet in eo fons aque salientis in vitam eternaꝫ. In bis verbis veritas innuit q̃ aqua estiualis a fonte vite oꝛitur. quia apud deum est fons vite.ait ꝓ̃salmista.z ideo meditationem nostrã sursum trahit per desiderium eternoꝝ. quare ꝓ̃sa'. dicit. Sitiuit anima mea ad deũ fontem viuuꝫ. Secundo innuit q̃ aqua estualis spiritui nostro ad velociter veniendũ per meditatioꝛ nez multipliciter cooperat. tum quia sitim spiritus itinerantis ad eterna quo ad tempoꝛalia extinguit. quia aqua illa fiet in eo fons aque fluentis per omnes valles animẽ.qui autem intra se habet fontem sitire non potest.ait Crisostomꝰ. Item spiritui itineranti ad eterna vigoꝛem tribuit. quia est aqua viua viuificans omnes potentias anime. Item spiritũ itinerantez ad eterna non ire sed salire facit.quia est aqua saltare faciens. Tercio aqua hec estiualis spirituꝫ itinerantem reforꝛmat et perficit.quia ad vitam eternam introducit. quia nõ saltat ad tempoꝛalia sed salit in vitam eternaꝫ.vt dicitur hic. Ad quam vitaꝫ nos perducat pater z filius z spiritussanctus.vnus deus.benedictus in secula seculoꝝ.Amen.

Tercium iter eternitatis p qd̃ spũs humanus venit ad intrinsecũ z eternũ manẽriũ iesu.est eternoꝝ limpida cõtemplatio. ¶ Ad cuiꝰ itineris maioꝛẽ noticiã septez p

De septem itineribus eternitatis

ordinē sunt notāda ¶ Primū que sit istius itineris necessitas. z q̄re iter meditatōis i/mediate sequāt. ¶ Scōm est q̄d sit cōtemplatio. z q̄liter descriptio ei⁹ intelligatur. ¶ Terciū est q̄liē ꝓtemplatio a meditatiōe speculatiōe z intuitiua visione distinguāt. ¶ Quartū est q̄liter ꝓtemplatio fm diuersos grad⁹ diuersimode a diuersis diuidāt. ¶ Quintū est q̄ntā iocunditatē spūs būanus in itinere ꝓtemplatiōis experiatur. ¶ Sextū est q̄liē p iter ꝓtemplatiōis spūs eternū maneriū iesu ingrediāt. ¶ Septimū est q̄liter spūs human⁹ ad veniendū p iter ꝓtemplatiōis ad secretū iesu inuitatur

¶ Distinctio prima.

Primo igit videndū est q̄ sit necessitas isti⁹ itineris. scz ꝓtemplatiōis eternoꝝ. z q̄re imediate iter meditationis sequāt. ¶ De q̄ sciendū q̄ cū meditatio eternoꝝ sit quedā inuestigatio z inq̄sitio cū magna animi industria veritat⁹ eternoꝝ. nec ab inq̄sitiōe desistat donec q̄ rit inueniat q̄ntū potest. planū est q̄ spirit⁹ human⁹ p ipam meditationē in eternis nō figit. nec quietat donec p ꝓtemplationez ei ostendat q̄ p meditationē q̄rebat. sed q̄cito quesitū inuenit z spūs illi q̄si acq̄escēdo cū āmiratione inherere cepit. tācito meditatio esse desinit z in ꝓtemplationez trāsit. ait Rich. li. b. j. de archa mystica. cap. tiij. vbi dicit sic. Per meditationē veritatē diu quesitā tandēq̄ inuentā mens solet cū auiditate suscipe. mirari cū exultatiōe. eiusdē quoq̄ āmirationi diuti⁹ inherere. z hoc est iam meditationē meditādo excedere. z p meditationē in ꝓtemplationē trāsire. Propriuz est em ꝓtemplatiōi iocūditat⁹ sue spectaculo cū admiratiōe inherere. Meditatiōi vero ꝓpriū est sua pmotione semp in vlteriora tendere. Hec ille. Ex his igit patere potest isti⁹ itiner⁹ necessitas. q̄ mot⁹ z inuestigatio meditatiōis imfect⁹ z min⁹ vtilis pmaneret sine termio z quiete ꝓtemplatōis. cū meditatio t̄mīet z trāseat in ꝓtēplatōez tā q̄z in illud q̄d pfecti⁹ est. Ex his etiā ptz ordo isti⁹ itineris ꝓtemplatōis ad iter meditatiōis. ex q̄ studio meditatōis spūs humanus surgit in iter cōtēplatōis. vt ait Rich. z p veritat⁹ ꝓtēplationē bō ꝓuertit ad iustitiā z ꝓsummat ad gl'iam. z sic ptz ꝑmū.

¶ Distinctio secūda.

Secūdo videndū est q̄d ē ꝓtēplatio. z qualiter descriptio ei⁹ intelligatur. ¶ De quo notādū est q̄ contemplatio fm ꝓfimū statū est act⁹ intellectus nō impediti. gr̄a sanati. in etna spectacula directi. z āmiratione suspēsi. Sic videt Rich. ꝓtēplatio nē describere li. j. de archa mystica. c. iij. vbi dicit sic. Contēplatio ē libera mētis pspicacia in sapie spectacula cū āmiratiōe suspensa. Jn hac descriptiōe innuunt q̄ttuoꝝ que ꝓtēplantib⁹ sunt necessaria. ¶ Primū est libere ꝓtēplatōis mot⁹ ab oīb⁹ exonerat⁹. z i nullo impedit⁹. vt Rich. ibidē dicit. Contēplatio libero q̄dā motuz fm spontaneū nutū hucilluc q̄z circūferk. z nullo difficultat⁹ obstaculo a discursiōis sue impetu impeditur. q̄n ꝓtemplatiua ꝓtēplet quātuz potest. Ex ꝫ apparet q̄ spūs ꝓtēplatiu⁹ dz esse sine pctō. q̄ q̄ peccat seru⁹ est pcti. z vincul' eius ligat ne sursum ferat. Debet etiā esse liber a desiderio z cura tpaliū. q̄ sunt iuga dure seruitut⁹. Liber aūt spūs dimittit q̄ calcatis frenis desideriis ab apperitiōe tpaliū. in securitate mētis exonerat. Hec Brego. ¶ Scōm q̄ necessariū est ꝓtēplatiū. mor. ¶ Scōm q̄ necessariū est ꝓtēplatiū. mor. tib⁹ q̄ hic ponit in descriptōe ē q̄ ocul⁹ cōtemplationis sit pspicax. i. gr̄a sanat⁹. Dicit em Hugo commētator sup angel. hierar. q̄ triplex est oculus. Est em oculus carnis quo videt homo ea q̄ sunt extra se. et oculus rōnis quo videt homo ea q̄ sunt intra se. z ocul⁹ ꝓtemplatōis quo videt homo ea que sunt supra se. Oculus carnis apert⁹ ē oculus lus rōnis lippus. z oculus cōtemplationis clausus est. Hec ille. Jgit necesse est vt oculus ꝓtemplatōnis pspicax sit z sanet. oportet igit scire quattuor. Primo quid oculus ꝓtemplatōnis dicat. Secōo qualit⁹ oculus sanatur. tercio q̄d sit aspect⁹ eius. quarto q̄d sit visio eius. Hec q̄ttuor dicit Aug⁹. libro de spiritu z aīa. oīm aīe necessaria esse. et ostendit q̄dlibet eoꝝ dicēs. Spiritū dicit mens rōnalis. vbi est quedā scintilla rangs oculus aie ad q̄m ptinet imago z cognitio dei. Sequit. Oculus q̄ anime est mens. et hec ab oīm labe corporis debet esse pura. z tunc est sana. Ventz aūt aspect⁹ est rō. intellectus vero visio. Hec omni anime necessaria sunt. id est. vt oculos habeat. et sanos vt aspiciat. et vt videat. Sequit. Sanos oc'os hz cū ab amore taliū cupiditatū purgata ē atq̄ remota. s. ab imagib⁹. Aspicit cū in dei lumie oc'os figit. sz videt cū in

ista ꝺtemplatiõe cõspicit quanta sint gaudia. quãta leticia. quãta serenitas. quãta iocunditas. Sanitas facit illaz securã. aspectus rectam. visio beatã. que est finis aspectus. Dec ille. Iste est oculꝰ ꝺtemplationis de q̃ dicit sponsus Canticoꝝ. iiij. Vulnerasti cor meũ in vno oculoꝝ tuorũ. id ẽ tua intelligentia simplificata penetrasti oĩa. p tingẽdo ad cor meũ. z ꝑpẽ te vulneratuz fuit ex amore intimo quo dilexi te. ¶ Terciũ quod ponit in descriptiõe cõtemplationis est q̃ oculus ꝺtemplatiõis in spectacula sapientie eterne sit direct⁹. qõ notat ꝑ hoc q̃ dicit. in sapiẽtie spectacula. Ex hoc autẽ patet q̃ Richar. hic nõ accipit ꝺtemplationẽ vt est actus intellect⁹ precise sed etiaz vt sapozosam dilectionẽ includit. Hã sapiẽtia a sapore dicit. vt dicit Bern̄. z obiectũ sapiẽtie ꝑncipale z primariũ est ipe deus sub ratione q̃ verũ excitatiuũ voluntatis ad eius saporosaz dilectionẽ. z actus sapiẽtie est cõtemplari deũ. nõ quocũq̃ modo sed ex dilectione cũ quadã experimẽtali suauitate in affectu. Igit̃ spectacula sapiẽtie sunt cognitio veri z amoz siue sapoz boni. Dicit ei Linconiẽn. sup. vij. angel. hierar. Q sapiẽtia oritur ex amore que prũpit in lumẽ cognitionis z sapoze gustationis. sicut ex calore prumpit lux et flãma. Dec ille. Actus igit̃ cõtemplatiõis duo includit. scz cognitionẽ z saporosaz dilectionez. z dilectio aduuat cognitionẽ. Uñ ꝑm mensurã dilectionis dispensat̃ z modus manifestatiõis. ait Richard⁹. iiij. de ꝺtemplatione ca. xviij.

¶ Quartũ qõ ponit in descriptiõe cõtemplationis est mentalis suspensio ex ãmiratione causata. z notat̃ in hoc q̃ dicit ãmiratione suspensa. De hac ãmiratiõe dicit Richardus lib. v. de archa mystica. capᷤ. ix. Ex nouitate rei que est supᷣ nostrã estimationẽ oritur ãmiratio. ex ãmiratione autẽ accrescit attentio. et ex attentione cognitio. et ex his mentis suspensio. qz sicut dicit ibidez. Dũ hũana intelligẽtia diuino lumĩe irradiata intelligibiliũ ꝺtemplatiõe suspendit. dum in eoꝝ ad miratiõe ad modũ auroze distendit. quãto semp ad altioza vel ad mirabilioza ducit̃. tanto ampli⁹ tantoq̃ copioſius ad modũ auroze dilatat̃. Unde q̃nto ab infimis fit remotioz. tãto a semetipa purioz et ad sublimia subtilioz inuenitur. Ex quo sequit̃ ꝙ tanto in supioribꝫ diuti⁹ suspenditur. quãto a retrahentibꝫ dilatat̃ z elongatur. De hoc suspendio dicit Job. Suspendiũ elegit anima mea. Q̃ Uercellenſ exponẽs dicit sic. Suspendium illud est extensio mentis in eterna spectacula. vt cũ fieri potest nunq̃ ex intentiõe voluntatis sed sola interpellatione necessitatis acies mentis inde flectat̃ vt dicit ps̃. Oculi mei semp ad dominũ.

¶ Distinctio tercia.

Tercio videndũ est qualiẽ ꝺtemplatio differat a cognitiõe meditatõis speculatiõe. z ab intuitiua cognitione. Dec em̃ quendã ordinẽ z gradũ habẽt inter se. Hã cogitatio que orit̃ ex imaginatione transit z terminat̃ in speculationem. Speculatio ẽa partim orit̃ ex rõne z partim ex intelligẽtia trãsit z terminat̃ in contemplationẽ. Contemplatio autẽ que orit̃ ex intelligentia transit z consummat̃ in intuitiuam cognitionẽ. Dec em̃ oĩa in hoc cõueniunt cũ fuerint ordinata q̃ dirigunt in diuinũ aspectũ. sed tamẽ differũt. et hec differẽtia predictorũ q̃ttuor a cõtemplatione potest cognosci per q̃ttuor que in contemplationis diffinitiõe ponunt̃. quaz Richard⁹ ponit in lib. ij. ca. iiij. ¶ Primo differt cõtemplatio a cogitatiõe ꝑ hoc. q̃ in descriptione ꝺtemplatiõis ponit̃ q̃ sit libera. Unde Richar. libro. j. de archa mystica ca. iij. dicit sic Cõtemplatio libero volatu. quo cunq̃ eã fert impet⁹ mira agilitate circũfertur. Cogitatio autẽ ꝑ deuia atq̃ lento pede siue respectu quentõis passim hucilluc vagatur. Et ẽa cogitatio ex imaginatione orit̃ ideo q̃nq̃ sine ratiõe mouetur. vt dicit Richard⁹. z ideo min⁹ libera est q̃ contemplatio. q̃ ex intelligẽtia ꝓcedit z oritur. imo cogitatio ratiõi subiicit̃ que ẽ infra intelligentiã. et per eaz regit̃. Unde Grego. lib. j. moral̃. sic dicit. Cogitatiões ad moduz ancillarũ ratiõi subiciunt̃. quia si a domo mẽtis ad momentum quasi absente domina. cogitationũ se clamoz velut ancillarũ turba multiplicat. vt autẽ ratio ad mentez redierit moꝝ se confusio tumultuosa compescit. et quasi ancille ad iniunctum opus sedulo tacite reprimunt. dum cogitationes prohibitus ad vtilitatem subdunt. Dec Gregoriꝰ. Et sic̃ Richard⁹ li. j. ca. iiij. dicit. Si cogitatio q̃nq̃ rõe moueat̃ vt ad cognoscendũ aliquid ambiatur. z ad

hoc vehemēter ꝛ fortiꝫ insistat iā nō est cogitatio sed modū cogitatiōis cogitādo excedit. ꝛ cogitatio in meditationem transit.

¶ Scdo igiꝫ sciendū est q̄ ꝓtēplatio etiaꝫ differt a meditatiōe p hoc q̄ in descriptiōe ꝓtemplatiōis ponit q̄ ipa est mentis pspicacia. De q̄ sciendū est q̄ pspicacia est actꝰ intelligentie. Intelligentia autē vt dicit auctor libri de spū ꝛ ania est ea vis anie q̄ supponit deo immediate qua de diuinis q̄ntū homini possibile est cognoscit. Sed sicut dicit Richar. de archa mystica lib. j. ca. iij. Ex intelligētia oritur cōtēplatio. ex ratione autē oritur meditatio. ex hoc ipe ostēdit quātū cōtemplatio excedat meditationez. ex quo ptz etiā differētia eoꝝ. Un Richar. dicit sic. Ecce tria. imaginatio. ratio. intelligētia. Inter hec intelligētia obtinet supremū locū. imaginatio infimū. ratio mediū. ꝛ omia que subiacēt sensui inferiori necesse est ea subiacere sensui superiori. sed nō econuerso. Uñ cōstat q̄ cuncta q̄ imaginatio vl ratio cōprehēdit sub intelligētia cadunt. et etiā illa que nec imaginatio vel ratio cōprehendit. Sequit. Uide q̄ late cōtemplationis radiꝰ se expandat q̄ omia lustrat. ꝛ quō cōtemplatio sub vno visionis radio ad innumera se extendit. Sequit. Per intelligētiam siquidē sinus mētis in immēsum expandit. ꝛ cōtemplātis animi acies acuitur. vt capax sit ad multa cōphēdēda. ꝛ perspicax ad subtilia penetrāda. Hec ille. Et propter hoc dicit Richar. ibidē. Q̄ meditatio in cōtemplationē. cōtemplatio in meditationē transit tanq̄ in illud qō pfectiꝰ est. id ē aliquē gradū cōtemplatiōis. qui dicit speculatio. q̄ nō est pfectus gradꝰ cōtemplationis. licet vnū p alio ponat. vt ptz. ¶ Tercio sciendū est q̄ cōtemplatio differt a speculatione p hoc. q̄a in descriptiōe cōtēplationis ponit q̄ fertur in sapiētie spectacula. De q̄ nota q̄ ꝛm Augꝰ. libro. xv. de trini. Speculatio dicit cū aliq̄d nō in se sed per imaginationē suam videt. ꝛ in enigmate. i. obscure. Richar. lib. v. de archa mystica dicit. Quis cōtemplatio ꝛ speculatio p inuicem soleāt poni. ꝛ in hoc sepe scripture sententie ꝓprietatē obnubilēt ꝛ inuoluāt. apertius tamē ꝛ expressius q̄n veritatē sine aliq̄ inuolucro vmbrarūq̄ velamine in sui puritate videm⁹. Ex q̄ apparet q̄ cōtemplatio in speculationē sapiētie clariorē aspectū habet q̄ speculatio ꝛ gustū sapidiorez. Unde Richar. ibidē exponēs illud ps. Montes exultauerunt vt arietes. ꝛ colles sicut agni ouiū. dicit. Colles ad agnoꝝ sūlitudinē exultant q̄n immēsa illa intime solēnitatis tripudia eos vsq̄ supra semetipos leuat. vt ecclestiū secretorū archana saltē p speculuz intenigmate videre valeāt. mōtes vero q̄si ad instar arietū exultant q̄n maiores in iocunditatis sue excessibꝫ in pura ꝛ simplici veritate vident. ꝛ minores vt iā dictū est vix p speculum in enigmate videre valēt. Hec ille. Expedit etiā scire q̄ Lincoñ. cōmentator Dionysij loquēs de speculis spūalibꝫ sup. iij. ange. hierar. dicit. Q̄ specula spūalia pura. clara ꝛ plana spūaliter ꝑmo recipiūt radios solares sibi incidētes imediate a fonte luminis. ꝛ tale dicit lumē cōtemplatiōis cōtemperatū tamē in oculo ꝓtēplantis. vt infra patebit. ꝛ secūdario lumē receptū specula refundūt in eos q̄ luminis sunt capaces. nō tamē ꝛm claritatē illā qua ipa recipiunt. sed ꝛm cuiuslibet capacitatē. ꝛ hoc dicitur lumē speculatiōis. q̄ mediāte speculo spūali recipit. vel p scripturā. vel doctrinā. vl p exēpla ab illumiatis specul' pcedentia. quēadmodū speculū materiale ꝑmo a luce/ do suscipit radios sibi incidentes. q̄s reflectit in oculos ꝓspicientꝭ. q̄s oc'os tāq̄ sibi iā mediāte speculo ꝓportionatos recipit. q̄s lus debil' imediate videre nō potuit. vt ptz ad sensuz. nec lumē speculare ita efficaciter repsentat lucidū ocul' videntꝭ sic lumē imediate receptū a lucido. vt ptz in pspectiua. ꝛ in epistola Jacobi vbi dicit ca. j. Q̄ cōsiderans vultū suum in speculo statim oblitus est rē. ¶ Quarto sciendū est q̄ ꝓtemplatio differt ab intuitiua cognitiōe p ℏ q̄ in descriptione ꝓtēplatiōis ponit āmiratiōe suspensa. Suspensio em̄ dicit q̄si q̄ndaz vigilentā eleuatiōnē. dū ania natiue sue possibilitatis supgredit termios. Uñ Rich. li. v. de archa mysti. c. xiij. dicit sic. Proculdubio cū aīa scā de interno q̄daz tripudij sui applausu a semetipa excutitur. dum supra semetipsam mentis alienatiōe vrgetur. dū in celestibus tota suspenditur. dum angelicis spectaculis tota immergit natiue possibilitatis terminos supgressa videt. ꝛ per qō ania ꝓtemplatiua freq̄nter ad inferiora dilabit. Uñ sequit ibidē. Nōne velut terra

a terra suspendit qñ homo sup hoiem ducitur. cui p exprobrationē a dño dicit. Terra es z in terrā ibis. Sequit. Terra recte dici pōt qđiu luteas inhabitat domos. et terrenū bz fundamētū. Sed Greg. r. moralit. dicit sic. Anīa a ꝓtēplatiua vita infirmi ratis sue victa pondere lassatur. z tanto celerius labit qnto carnis claustra trāsgredi cuitiue cognoscēs deū nunqz ad inferiora relabit sed sine intermissiōe z fatigatiōe deum ineternū dulcit intuet. qđ in corpe corruptibili fieri non pōt. De quo pleni⁹ nota qnto itinere. Uñ dicit Diony. v. angel. hierarchie ſm cōmentatorē. De⁹ qui semp vnifformiter z eqliter bon⁹ z pulcher est. z quia habz in se simplicissime oēm speciē desiderabilis. iō plenarie intime z irreuocabiliter in se trahit oīm suoz cōprehensoz desideria. Hec ille. Omnes igit iste differētie sunt ſm clariorez z minus clarū aspectū ad deū. z qđlibet p dictorū termiat in sequēs se tanqz i pfectiꝰ sic etiā ꝓtemplatio pficiēdo terminat in intuitiuā cognitionē tanqz in suā pfectionez. Uñ glosa Luce. r. dicit. vita ꝓtēplatiua hic incipit. et in celesti patria pficit. qz amor est ignis q̄ hic ardere incipit. sed cū ipm quez amat videbit. amplius in amore ignescit. Et Grego. in moza. exponēs illud luce. r. Maria optimā partē elegit q nō auferet ab ea. dicit. Actiue vite opa cū corpore trāseunt. ꝓtēplatiue autē vite gaudia melius ex fine cōualescunt. z sic ptz differētia p dictoz.

Distinctio qrta. Articul⁹ primus.

Quarto videndū est qlit ꝓtemplationis iter p diuersos grad⁹ vel modos ſm varias ꝓsideratiōes scrōrū z diuersas traditiones doctorū distinguat. vt p hoc verius. breuius. securius iter ꝓtēplationis eligam⁹. z p hoc ad eternū intrinsecū dñi iesu veri⁹ gueniam⁹. Sed ad intellectū istoz hoc pnotādū est. Q aliud sūt gradus ꝓtemplatiōis. z aliud sunt gradꝰ gueniendi p diuersas dispositiones ad ꝓtēplationē. Gradus ꝓtēplatiōis sunt quidā pgressus z pfectꝰ intellectual⁹ cognitiōis z saporis dilectōis ad ꝓtemplādū deū sub rōne veri z boni. Unō Grego. xxij. moral⁹. dicit. Gradus dicunt mēsure crescentiū virtutū. Tales autē gradus pfectuū sunt inūerabiles. Gradus autē ad ꝓtemplationē d isponētes sunt illa q̄ adiuuāt z disponūt gradatim intellectū z affectū ad ꝓtemplandū. et sic oīnis creatura est qđ si quedā scala p quā gradatim ascendit ad ꝓtemplandū deum. cū creature sint create ꝓpter electos. Loqn do tamē ſm cōsuetū modū grad⁹ ꝓtemplationis dicunt illa incremēta ꝓtēplatiōis. z ille dispositiones q̄ magis intellectū et affectum coadiuuāt ad ꝓtēplandū. z q̄ distincta sunt z tradita a sanctis doctoribꝫ. Uñ Grego. xxij. moza. dicit. Gradus vocant incremēta virtutū distincte tradita a sanctis. Necessitatē autē istoz graduū ꝓtemplationis oñdit Grego. xxij. moz. dicēs sic. Nemo infima deserēs repente fit summ⁹. qz ad obtinendū pfectionis meritū oportet vt mens q̄tidie in altū q̄si q̄busdā ascensiōis gradibus gueniat. Uñ z recte ꝑs. dicit. Ibunt de virtute in virtutē. donec videat de⁹ deorū in syon. Et idez. Deus in gradibꝫ ei⁹ cognoscet. scz ꝓtemplatiōis. cū suscipiet eam cōtemplatoz. Similit Lincoñ. sup angel. hierar. ostendit necessitatē istoz graduū p exemplū dicēs sic. Sicut oculi carnis infirmioꝛes ꝑus suscipiūt lumē solis obscuruz et magis coloribꝫ supfusum. Deinde magis ꝓfortati suscipiūt illud a coloratis medijs coloribꝫ. z postea visu roborato plus suscipiūt illud supfulgidū coloribꝫ albis. deinde vero plus aucta sanitate suscipiūt illud fulgentibꝫ coloribꝫ supfusuz vt speculis. et tandē oculis pfecte sanatis suscipiūt solarē radiū. nō autē alicui supfusum sed in se purū ipm solez in ipo puro solari lumine irreuerberate cōspicientes. Sic etiaz oportet mētis oculū infirmioꝛez ꝑus assuefieri ad cōspiciendū lumē sol' intelligētie in grossioribꝫ. deinde in subtilioribꝫ. donec tandē ex ipa luminis datiōe multiplicit supfusa extēdamur z restituamur in simplicē ipius radiū. Hec ille. Ex p̄dictis apparet q̄ tā in radioso lumīe ꝓtēplatiōis speculatiue q̄si saporoso gustu ꝓtēplatiōis practice oz paulatim et gdatim pficiēdo ascēdere. z ascēdendo clari⁹ cognoscere deū. qz sicut dicit Hugo sup angel. hierar. Quāto magis crescit ascensio. tanto magis crescit cognitio. donec oculus intellectualis magis ac magis illumineꝫ et confortetur. et affectus mentalis magis purificetur et inflāmetur. et totus homo exterior et interior in deum ordinetur. z boc verius z pfectꝰ videtur fieri

p gradus illos q̃ mentē ad sīlitudinē celestis hierarchie purgāt. illumināt z pficiūt. Ait em̄ Hugo cōmētator sup. iij. angel'. hierarchie. q̃ oportet q̃ mens q̃ deū vult ptē plari primū purget. postea illuminet. z deinde pficiat. q̃ nisi pcederet purgatio nō sequeret illumiatio. z nisi esset illumiatio nō veniret psūmatio siue pfectio. z tales magis appropinquāt diuinitati. Quāto aūt magis appropinquāt tanto veri⁹ ptēplant. Tales autē grad⁹ Diony. in angeli. hierar dicē esse tam in mēte angelica q̃ in mēte hūana bene ordinata. Vñ sm̄ cōmētatorē linconiēn. z Hugo. z Vercellen. dicit Diony. Addaz ego z ex habundāti nō incōuenient q̃ vnaquecz mens angelica vel hūana bñ ordinata hz in sua singulari psona p̄mas. medias z vltimas ordinationes z ſtutes z sursum actiōes hierarchiaz illumiatiōes manifeste distinctas. Hec Diony. Hec ꝟba exponens cōmētator Vercellen. sup. vj. c. Isaie z in plogo sup Canti. dicit sic. Qualiter in singul' mentib⁹ hierarchicis disponant tres hierarchie. z in singul' eaz tres ordines iuxta angelicā dispositionē. videlicet i infima angeli. archangeli z pncipat⁹ videndū est. Per hos em̄ mens bñ ordinat ad exteriora vel respectu exterioz. In media mentis hierarchia sunt ptātes. ſtutes z dñatiōes. p hos ordinat respectu interioz. In sūma mentis hierarchia sunt throni cherubin z seraphin. p hos ordinat respectu supioz. Et has nouē ordinatōes vocat Vercellen. nouē grad⁹ ptemplatiōis quib⁹ reducimur i diuinā monadē. Et pſequit ibi de singulis gradib⁹. p̄mittēs q̃ infima mētis hierarchia cōsistit in ei⁹ natura. media i industria. tercia in gr̄a. q̃ incōparabiliter excedit vtrāq̃. In prima opat natura. in sūma sola gr̄a. in media industria z gr̄a. Et sequit. Infimus ordo infime hierarchie q̃ ór angelic⁹ continet p̄mas z simplices apphensiōes naturales tam intellect⁹ q̃ affect⁹ sine aliq̃ dictatione cōmodi vl' incōmodi. q̃ tanq̃ angeli. s. nuncij aliq̃d simplicit annūciāt. Ecce Vercellen. subtilit incipit ab infimo gradu intellectualis opatiōis z affectiōis. q̃ sunt prime z simplices apphensiones. z ascēdit paulatim z gradatim p cacumia colliū eternoz vsq̃ ad sūmos apices intellect⁹ z affect⁹ vt patebit infra. ¶ Medius ordo infime hierarchie ptinet naturales dictatiōes apprehensoz vtrū videant cōmoda vl' incōmoda. et his fit āmiratio p̄ncipalioz q̃ sit p̄ma.

¶ Terci⁹ ordo vl' grad⁹ infime hierarchie ptinet appetit⁹ vel fugas apphensoz sm̄ dictationes cōmodi vl' incōmodi. Fuga aūt est mali. z appetit⁹ boni. z ita iste ordo ducatū inferioribus in diuia. q̃ signat noie pncipatuū. Hec Vercellē. Ecce p hos tres ordines z grad⁹ infime hierarchie mentis hūane fit hō bene ordinat⁹ respectu exteriozū. dū p̄mi z infimi grad⁹ intellect⁹ et affectus fuerit bñ ordinati. q̃ fit dū sibi obiecta fuerit bñ ordinati. q̃ fit dū sibi obiecta simplicit apphendūt discretiue discerncūt. sincere bona appetūt z mala fugiūt. Vñ Berñ sup Canti. dicit. Beata mēs quā rota sibi vendicāt sapoz boni z odiū mali. hoc est reformari ad sapiam. ¶ Quart⁹ ordo grad⁹ qui est infimus in media hierarchia mētis. ptinet volūtarios mot⁹ intellect⁹ et affect⁹ a libero arbitrio iā exceptos distantia boni z mali cū delibatōne rōnis examinātes z ordinātes mentē q̃ntū est in ipis p diffinitiuā sententiā ad petendū z q̃rendū totis viscerib⁹ intellect⁹ z affect⁹ sūmū bonum. z ad repellendū oia obstacula. Nomē autē ptātis signat ordinē sm̄ Dionysium.

¶ Quint⁹ ordo q̃ est medi⁹ medie hierarchie mentis. ptinet robora ſtutū. valida naturaliū z gratuitaz ad exequēdū fortit q̃ a ptātib⁹ recte decretū est. q̃ notat nomie virtutū. ¶ Sextus qui summ⁹ est i media hierarchia mētis. ptinet autē rica impia liberi arbitrij. q̃b⁹ apices intellect⁹ z affectus tota ſtute suspendunt ad suscipiendū diuinos supaduent q̃ntū possibile est libero arbitrio adiuto a gr̄a. Et bmōi suspēdū z imperij ac libertatis sublimitas vocat nomine dñationū. In isto aūt ordine mens ad huc sobria extendit ad radiū supioz vsq̃ summos nature t̄minos. Et infra. Mens itaq̃ ptēplatiua decursis seriatim q̃nq̃ gradibus ptemplatiōis p̄dict⁹ in culmen septē aciē figens in ordine dñationū mentis nititur in theozicos excessus. cupiēs i ordinē throno rū mentis assumi. Hec Vercellen. Ecce p hos tres grad⁹ medie hierarchie mentis hūane fit hō bene ordinat⁹ respectu interioz̄. i. ad seipm̄. ita vt totū regnū anie pacificet dū primo p gradū infimū potestatiue ordinata viriliter repellunt omia offendicula mētis bene ordinate. z deo psonit operāte vt sine vlla ordis psusiōe z pturbatiōe

tendat ad finē vltimū ad quem creata est. z dū scđo p gradū mediū mens in ꝑfute valida z incōcussa exequit oēs opatões intellectus z volūtatis siue affect⁹. deo ꝯformit opante ad deū seu finē intentū ꝯsequndum quātū pōt iuxta grām z virtutes a deo acceptas. z dū tercio p gradū summū medie hierarchie plena libertate z in nullo impedita. z deo ꝯformit opante vt possibile ē intellect⁹ z affect⁹ cū oī familia sua liberi in eterna extendunt. ℊ ordinatio interioꝝ hoiīm est necessaria. qz sicut dic̄ Hugo sup ih̄. ange. hierar. Sicut sine grā opari vanū est. ita ꝑter ordinez opari ac ꝯtra ordinē p/uersum est. Et qz sic̄ dicit Lincoñ. ibidem. Ordo dz ptās a deo tradita ad disponēdū sacra oīa ptāti sue subiecta. iō hō interior ordinat⁹ p istos tres grad⁹ fit etiā ordinat⁹ respectu interioꝝ. ¶ Septim⁹ ordo est infim⁹ in supma vel sūma hierarchia mentis p mētis excessuꝝ susceptiu⁹ est dini ni supaduent⁹. Uñ thronoꝝ nomīe censet. z quot sunt sinus mētis siue capacitates illius supsubstātiat solaris radij supsimplicis in essentia z multiplicis in efficacia. tot sunt throni mētis. Throni aūt inconcussi collocank stabilit. z sunt susceptiui dini superaduēt⁹. z sunt deiformes et familiariter apti ad deū in se suscipiēdū. Hec Uercellē. Hugo ꝯo idē dicit. Subsellia dei. i. sedilia subleuank p dignitatē. collocank p stabilitatē. deū aduenientē in se suscipiūt z ferūt. qz iuus ordo siue grad⁹ q̄ est medi⁹ in summa hierarchia mētis. sic̄ dicit Uercell. cōtinet oīmodā cognitionē intellect⁹ z affect⁹. itellectus attracti diuīa dignatione. q̄ nō valet ascēdere p se. z attracti affect⁹. affectionē tñ z summitatē intellect⁹ attracti nō extendē/tis. simul em̄ attrahunt z q̄si coambulant fectū intellect⁹. q̄ est in sūmitate h⁹ ordinis cherubin. quē intellect⁹ etiā attract⁹ nō excedit. sed ibi hz sue cognitionis z sui lumīs ꝯsūmationē. Uñ ordo siue gradus ille cherubin vocat. Hec ille. Et sup ange. hierar. ca. vij. dicit sic. Q̄ mānifestatio interptatōis huⁿ ordinis siue grad⁹ hñt virtutē excellent cognitiuam z diuinoꝝ misterioꝝ inspectiuā. et supme influitiōis luminū diuinoꝝ post seraphin susceptiuā ꝑncipaliter, z ꝯtemplatiuā diuine pulchritudinis. quā etiā cōicant inferioribꝫ. ¶ Nonus ordo siue grad⁹ qui est summ⁹ in sūma hierarchia mētis. continet ꝑncipalia in deū suspiria supintellectuales exteōsiões z immissiões. feruidos fulgores. z fulgidos feruores. ad q̄ruz oīm sublimes excessus z excedētes sublimitates intelligētia trahi nō pōt. sed solus affect⁹ ꝑncipalis deo vnibilis. Sequit. In ħ ordine offerūtur deo oꝝones castissime. q̄bꝫ deo assimilamur. Iste ordo spōsum amplexat. et sponsi amplexibꝫ admittit. speculum nescit. marie partē ꝓcipit q̄ nō auferet ab ea. Luc. x. De isto ordine siue gradu ꝯtēplatiuo in inferiores ordines z gradus seriatim. i. ordinate fluit diuini lumīs inundatio. Hec ille. Ecce p hos tres grad⁹ supne hierarchie mentis hūane fit hō creat⁹ et bene ordinat⁹ respectu supnoꝝ. scz respectu dei. dū primo p gradū infimū oēs throni siue mētis capacitates deo aperiunt. z ab ipo inhabitant. Et dū scđo p mediū gradū oīs intellectuales actiões ad deū ꝯtemplādū intime q̄ntū possibile est z veracit̄ dirigunt. z dū tercio p supmū gradū oīs volūtatis affectiones ad deū diligendū totalit̄ z finalit̄ reducunt. vt deū in oīb⁹ z oīa in deo ordinate diligāt. In ħ gradu fuit ania ꝯtēplatiua cōstituta q̄n dixit ipa Cant. v. Ordinauit in me charitatez. Ho exponēs Uercell. dicit. Per ordinē seraphicū oēs inferiores ordines siue grad⁹ participāt lumia diuia. z hierarchie disponunt. i. inferiora z exteriora p media. inferiora reducunt ad supiora. scz ī deuz ordinata charitate. Unde bene dicit. Ordinauit in me charitatē.

¶ Articulus secūdus.

Richardus aūt in li. de ꝯtemplatione li. j. c. vj. ponit sex grad⁹ vl̄ species ꝯtemplatōis q̄si quasdā dispositiones z itinera ad eternitatē. Et sic̄ cōmentator Diony. infimū gradū intellectual⁹ et affectualis opatiōis q̄ sunt simplices app̄hēsiones incipit z instituit. z ascēdere gradatim docet p cacumina colliuꝝ eternoꝝ vsq; ad sūmos apices intellect⁹ z affect⁹. vt sup̄ patuit. ita Richar. ponēdo sex grad⁹ ꝯtemplatiōis instituit ꝑmū gradū z infimum in imaginatiōe. q̄ nō est aliq̄s gradus intellectualis opationis. sed longe inferior est intellectu z affectu. z ab illa ascēdit gradatim vsq; ad cognitionē increate ꝑitatis. omnez

humanū intellectū excedentʒ. z etiā vsq; ad excessum hūane mētis. Unū Rich. li. iiij. c. v. dicit sic. Nos debem⁹ a nouissimis incipere scientie nre promotionē paulatim subleuare z p exteriora noticiā ad inuisibiliū cognitionē ascendere. Cū em exteriora sciam apprehendere z in eoz doctrina exercitatos sensus habuer⁹ debes ad altiora ascendere. et spūaliū creaturaz sciam cōparare. Nec ille primū g̃ gradū sine infimū Rich. dicit esse imaginationē. z fm solā imaginationē. Unū Canti. vj. dicit sic. Tūc ꝓtēplatio nra i gradu imaginatiōis versat. z fm solā imaginationē formak qñ nihil arguēdo q̃rim⁹. z ratiocinādo inuestigam⁹. sed libere mens nra huc illucq; discurrit q̃ eā in h̄ genere speculatiōis āmiratio rapit. q̃ orīt ex his q̃ sensu corporeo hauriunt. dū imaginamur q̃ sūt multa z varia z pulchra z iocūda. Taliū ei forma z imaginatio in ꝯsideratiōnē adducta inferūt stupoꝛē āmirationē. sed necessariū est h̄ scire q̄ duplex est imaginatio. vtē dictū est. Dicit nāq; Rich. in lib. qui dicitur beniamin. c. xvij. Q imaginatio alia est bestialis. vt illa qñ circa ea q̃ ante vidimus vl fecim⁹ sine vtilitate z absq; oīi deliberatione huc illucq; vaga mente discurrimus. Utiq; hec bestialis est. z iō ad ꝓtēplationē nō ptinet. Alia ē imaginatio rōnalis. vt qñ aliqua imaginamur rōnabilit̄ ex his q̃ videmus. z illis sepe vtimur in ꝓtēplatiōe. Nec ille. Et licet imaginatio nō sit aliq̄s grad⁹ intellect⁹. est tñ ordinata dispositio ad intellectū. ꝺa sicut dic̄ Rich. imaginatio rōni famulat. z ideo aliq̄lit̄ grad⁹ ꝓtēplatiōis dr.

¶ Scōus grad⁹ ꝓtēplatiōis fm Rich. est q̃ in imaginatiōe cōsistit tñ fm rōnem formak atq; pcedit rōcinādo circa ea q̃ imagitioni p̄sentant. qō fit qñ ea q̃ in imaginatione versam⁹ z ad p̄mū gradū ꝓtēplatōis ptinent rōne querim⁹. z inuenim⁹ z inuēta in ꝯsiderationē cū āmiratione adducim⁹. In p̄mo itaq; gradu res istas imagīamur. In scōo aut̄ gradu rerū vtilitatē. rōnē z ordinem z ceteras ꝯditiōes rimamur. speculamur z miramur. Nec itaq; ꝓtēplatio i imaginatione ꝯsistit fm talē rōnem. ꝺa circa ea rōcinādo pcedit. Nec ille. Dic grad⁹ est superior p̄cedēti gradu. eo q̄ ratio in eo opak. licet cū imaginatione q̃ rōni subiicit. Dicit em in li. de spū z ania q̄ imaginatio ad rōnem nō ascēdit sed infra remanēs ea aliq̄liter deducere pōt. z q̃si a longe q̃daz ostēdit ad que nō pōt puenire. z iō bene ponit gradus ꝓtemplatiōis. q̄ p eū spūs humanus magʒ appropinquat z ascēdit ad cognitionem ꝓtemplatōis q̄ p̄cedēs grad⁹. Ubi vere ꝓtemplatōis q̄ p̄cedēs grad⁹. Ubi ta em rō ꝯcludit ex imaginatiōe. actione assumpta. q̃ cōtinue assistit rōni famulando. etiaz sensu absente siue ꝺescente. ¶ Tercⁱ⁹ grad⁹ ꝓtemplationis vt dicit Rich. est ꝺa in rōne fm imaginationē formak. Isto autē gradu ꝓtēplatiōis tūc veracit̄ vtimur vt inquit Rich. q̃n rex visibiliū silitudine. in rerū inuisibiliū speculationem subleuamur. Sequit. Nec ꝺo speculatio in rōne ꝯsistit. q̄ his solū que imaginationē excedūt p intentionē z inuestigationē insistit. vt q̃ sunt inuisibilia. Dicit aūt iō fm imaginationes formari. q̄ ex rerū visibiliū imaginatione in hac speculatiōe silitudo trabit vnde in rerū inuisibiliū inuestigatiōe anim⁹ adituetur. Et hic grad⁹ pfectior est p̄cedentibus. ex eo q̄ iste se extendit ad ꝓtēplationē inuisibiliū z spūaliū. licet ex imaginatiōe visibiliuz silitudinē trabet in sui adiutoriū. Unū Rich. li. de beniamin. c. v. dicit sic. Cū scriptū sit q̄ inuisibilia dei a creatura mūdi ea que facta sunt intellecta ꝯspiciunt. manifeste ex h̄ colligi pōt q̄ ad inuisibiliū cognitionē nunq; rō ꝯsurgit nisi ei ancilla sua videlicet imaginatio rōni visibiliū formā repreſentaret. Per rex em visibiliū speciē surgit ratio ad rex inuisibiliū cognitionē q̃tiens his adiuta illa trabit ad quādā silitudinē. Sed ꝯstat q̄ sine imaginatiōe corpea nequit̄ stiret sine q̃rū cognitiōe ad celestiū cognitionē vel ꝓtēplationē nō ascēderet. ¶ Quartus grad⁹ fm Rich. est q̃ in rōne z fm rōnē formak. qō vtiq; fit cū semoto oī officio imaginatiōis solū alīq̄s anim⁹ intendit. q̃ imaginatio nō nouit. sed q̃ mens ex rōcinatiōe colligit. vel p rōnē depbendit. Tali em speculationi tunc insistim⁹ qñ inuisibilia nra q̃ p experientiā nouim⁹. z ex intelligētia capimus in ꝯsiderationē ducim⁹. z ex eoz cōsideratiōe in celestiū aniox z supmūdanoꝝ intellectuū ꝓtēplationē assurgim⁹. Sedē. Nec aūt ꝓtēplatio in rōne ꝯsistit. q̄ sensibi libꝫ semotꝫ solū itelligibilibꝫ intēdit. Et hec q̃dē ꝓtēplatio ab illis vtiq; inuisibilibꝫ nris videt initiū sumere z fundamētū cape que hūanū animū ꝯstat p experientiā intellectuale nosse. z p cōem intelligētiā ꝓtēplationes

cõprehẽdere. sed tñ p hac ꝑte hec ꝺtẽplatio etiã in rõne recte dr ꝑsistere. qz ipa inuisibi lia nra a rõne cõphẽdunk. z in eoipo rõcina tionis modũ mime supgreditur. Hec ille. Hic gradꝰ ꝺtẽplatiõis pfectior est ꝓcedẽti/ bus. eo qꝺ tã a corpalibꝰ qꝫ tpalibꝰ magꝭ elõ vnik. Vñ Rich. ibidẽ dicit. qꝺ in hac ꝺtẽpla tione animꝰ hũanꝰ ꝑmuz pura intelligẽtia vtik. q̃ semoto ois imaginatiõis officio ipa intelligẽtia nra in ꝺ ꝑmũ negocio seipam p seipam ingerere videk. Hec em̃ p seipaz o/ perak. z q̃si p speciẽ ꝺtemplatur. Hec ille. Quinꝰ gradꝰ ꝺtẽplatiõis esse dr q̃ est su pra rõnẽ. sed nõ ꝓter rõnẽ. In hac aũt ꝺtẽ/ platiõis speculatiõe mẽtis subleuatione ascendimꝰ. qñ ea ex dina reuelatiõe cogno scimꝰ q̃ nulla rõne hũana plene cõphende re valemꝰ. z nulla rõcinatiõe nra intellige/ re z inuestigare sufficimꝰ. Talia sunt illa q̃ credimꝰ. z scꝑturaz diuinaz auctoritate ap/ probamꝰ. Sequik. Ergo ꝺtẽplatio nra tũc tis subleuationẽ credit qꝺ hũane capacita tis metas trãscẽdit. Et supꝫ rõem nec tñ ꝓ/ rõnẽ censenda est. qñ ei qꝺ p intelligẽtie aci em cernik humana rõ ꝺire nõ ꝓt. ãn potius facile acq̃escit. z sua attestatõe alludit. Hec ille. Et h gradꝰ est pfectior z sublimior ꝑce/ dentibꝰ gdibꝰ. eo qꝺ ista ꝺtẽplatio ẽ supꝫ rõnẽ Circa qꝺ nota qꝺ sic ꝺicẽ Rich. li. iiij. de ꝺtẽ/ platiõe. c. ij. Quedã sũt infra rõnẽ. vt q̃ sen/ su corporeo ꝯcipim. Quedã sm solã rõnez sunt. vt q̃ rõne inuestigam. Quedã supꝫ rõ nẽ sunt. vt q̃ vel p reuelationẽ vl q̃ nullꝰ sen sus corporeus ꝓt attingere. z nulla rõ hũa na penetrare. sed tñ veracit ea esse credimꝰ licet nec experimẽto nec intellectu cõphen/ dere possimꝰ. Sext⁹ gradꝰ ꝺtẽplatiõis ẽ q̃ in his ꝓfak. q̃ sunt supꝫ rõnẽ. z videnk esse ꝓter rõnẽ seu etiã ꝺtra rõnem. In hac vtiqꝫ supma oiqꝫ dignissima ꝺtẽplatiõis specu/ la tũc animꝰ veracit exultat atqꝫ tripudiat qñ illa ex diuini lumis irradiatione cogno scit atqꝫ ꝑsiderat. q̃bꝫ omis hũana rõ recla/ mat. Talia sũt pene oia q̃ de psonaz trini/ tate credere iubemur. de q̃bꝫ cuz hũana rõ ꝺsulik nihil aliud qꝫ ꝺire videk. Iste gradꝰ ꝺtẽplatiõis pfectior est oibꝰ ꝓcedẽtibꝰ. eo qꝺ in eo pura intelligẽtia opak q̃ ad ꝺtẽplatio nẽ ꝺine maiestatꝭ admittik. Vñ Rich. li. iiij. ca. v. dicit sic. Quãtũ q̃so est qꝺ intelligẽtia hũana q̃tidie ad illos supceleſtiũ aioꝝ theo/ricos excessus nitik. z qñqꝫ etiã p diuie di/ gnationis bñplacito ad illa sũme maiesta/ tis magnalia ꝺtẽplãdo subleuak. Hec aũt subleuatio q̃ qñqꝫ extendik vsqꝫ ad mentis eleuationẽ fit ex trib. qñqꝫ ex magnitudie deuotiõis. qñqꝫ ex magnitudie admiratio nis. qñqꝫ ex magnitudie exultatiõis. vt se/ metipam oino nõ capiat. sed supꝫ semetipaz eleuata in alienationẽ trãseat. Magnitudi ne deuotiõis mens supꝫ semetipam eleuak q̃n tanto celestꝭ desiderij igne succendik. vt amoris intimi flãma vltra hũanũ modum excrescat. q̃ aiam hũanã ad cere silitudinẽ liquefactã a pstino statu penitus resoluat. z ad instar fumi attenuata in supna eleuet. z ad summa emittat. Magnitudie admira/ tionis aia hũana supꝫ semetipam ducik q̃n diuio lumie irradiata z sũmi sũme pulchri tudinis admiratiõe suspensa tã vehementi stupore cõcutik. vt a suo statu fundit⁹ cõcu/ tiak. z in modũ fulgoris chorruscantꝭ ex de spectu sui in se ad ima deiciak. z tãto subli/ mius z celeri⁹ p summoꝝ desideriũ reuer/ berata z supꝫ semetipam rapta in sublimia eleuak. Magnitudine ꝺo exultatiõis z io/ cunditatis mens hũana supꝫ semetipam ra pik z a se alienak q̃n intima illa eterne suaui tatis habundãtia potata. imo plene inebri ata. q̃d sit. q̃d fuerit penit⁹ obliuiscik. z i alie nationis excessu tripudij sui nimietate tra ducik. z in supmũdanũ affectũ quẽdaz sub quodã mire felicitatꝭ statu raptim trãsfor/ mak. Hi sunt igik gradꝰ ꝺtẽplatiõis sm Ri chardum.

¶ Articulus tercius.

Sed auctor libri de spũ z aia consi/derans qꝺ etiã Dion. dicit in epla ad Titũ. q̃ hõ ex duabꝰ naturꝭ con stat. aia scz z corpe. Aia rõnali q̃ simplex est in essentia. et ex corpe cõposito. vt iuxta vtriusqꝫ nature ꝓprietatẽ illuminek diuinis cognitiõibꝰ. z vt mens eiꝰ puras z simplices z intimas sensibiliũ signorũ intelligentias segregantes ab ipis signis conspiciat. et vt sensualitas eiusdẽ p nature ꝓprietatez coo/perek mentali cognitioni. vt sic ad diuia ex tendak. z ideo ꝺtemplatiõe oportet vti sen/ sibilibꝰ formis. in quibꝰ diuia inuisibilia im mundis. i. carnalibꝰ abscondank z spualibꝰ manifestenk. Ideo auctor ꝓdictꝰ ꝑmũ gra/ dum ascendẽdi in deũ dicit esse in sensuuz

opatõne.p quã ꝓcipiunt res corpales. Secundũ in imaginatiõe.p quã ꝓcipiunt corporaliũ similitudines. Terciũ in rõne.p quaz ꝓcipiunt rez nature siue rõnes. Quartũ in intellectu p quẽ ꝓcipiũt spũs creati. Quintũ in intelligẽtia p quã ꝓcipit spũs increatus. Sextũ in sapia.p quã aperit spũal' gustus. Et auctor ꝑdict⁹ addit ibidẽ. Quicqd sensus ꝓcipit. imaginatio repsentat. rõ inuestigat. intellect⁹ iudicat. memoria seruat intelligentia cõphendit. id ad ꝓtẽplationẽ adducit. sed sapia gustare facit. Sequitur. Sic fit ascẽsus ab inferioribꝫ ad supiora. z a summis dephendit ima. z cũ ab inferioribus ad supiora. i. tpalibꝫ ad eterna ascẽdere/ revolumus. ꝫbus occurrit nobis sensus tãqz primũ iter. deinde imaginatio. postea rõ. intellectus. intelligẽtia. z in sũmo est sapia. Et statim subdit diffinitiões ꝑdictorum dicens. Sensus est ea vis anie q̃ rez corporeaꝝ corporeas ꝓcipit formas pñtes. que varie z multiplicit oñdunt suũ creatorem. Uñ Bern̄. sup Canti. sermo. xxxv. dicit sic. Quid est q̃ hic est tãta formaꝝ varietas atqz numerositas speciez in rebꝫ ꝓditis. nisi quidã radij diuinitatis. monstrãtes quidez qz vere est a q̃ sunt. nõ tñ q̃d sit prorsus diffinientes. Itaqz de ipo vero vez vides sed nõ ipm verũ vnde ℔ gen⁹ videndi cõmune est. in pmptu em̄ est iuxta apl'm oñi vrenti rõne inuisibilia dei p ea q̃ facta sunt intellecta ꝓspicere. Hec ille. Et hec est a tpalibus ad eterna ingressio. ait Aug⁹. de vera religione. ¶ Scõm gradũ dicit esse imaginationẽ. Est aũt imaginatio ꝼm eũ ea vis anie q̃ rerũ corporeaꝝ corporeas recipit formas. absentiũ. pñtiũ. ꝓteritorꝫ z futurorum. qñqz vt sic ipa inẽ sensum z rõnẽ q̃si ancilla inter dñm z seruũ discurrat. z q̃cq̃d exteri⁹ haurit p sensum carnis intellectui repsentat ad obsequiũ rõnis. Ex ℔ apparet q̃ imaginatio simplicior est z nobilior potẽtijs sensitiuis. cũ ipa sola similitudines obiectorum oĩm sensuũ in se recolligat. z q̃ ad aliq̃d q̃si ab ℔ loco z ℔ tpe abstrahat. vt ptz p Rich. lib. de pfiarchis. c. v. z. vj. q̃re imaginatio animã magis facit approp̃inq̃re eternis q̃z sensus exteriores. Unde Rich. dicit q̃ rõ ad inuisibiliũ cognitionez nunq̃z assurgeret nisi ei ancilla sua imaginatio visibiliũ formas repsentaret. sine q̃rũ cognitiõe ad celestiũ cõtemplationẽ nunq̃z ascẽderet. Merito ergo gradus ꝓtemplatiõis potest dici dispositiue saltem. ¶ Terci⁹ gradus ascendẽdi ad deũ siue ꝓtemplãdi dicitur esse in rõne. Ratio autẽ ꝼm eũ est ea vis anie que rerum corporeaꝝ naturas. formas. differẽtias. ꝓpria z accidẽtia ꝓcipit. oĩa in incorporea. sed nõ extra corpa. Abstrahit em̄ a corpalibus q̃ fundãrur in corpib⁹ nõ actiõe sed ꝓsideratione. Natura nẽpe ipi⁹ corpis ꝼm quã omne corp⁹ est. nullũ corpus est. Hec rõ sensitiua mẽtis acuit. veraqz a falsis distinguit. z imaginem dei in se cõseruat. Hec ille. Et quo apparet q̃ rõ sensum z imaginationez incõparabilit̃ excellit dignitate. z excedit opere. Unde anĩa p rõnẽ nõ solũ deũ esse cognoscit. sed etiã ei⁹ capaxfit. vt ptz p Aug⁹. xiij. z. xv. de trini. Hã p rõnẽ anĩa de deo meditatur. meditãdo cõtemplat⁹ de⁹ ꝓtemplat⁹ amat. z vere amat⁹ habet. imo sicut dic̃ Augustinus in originali. Hec est vis nature diuinitatis vt creature rõnali iã rõne vrenti nõ oñino ac penit⁹ possit abscondi. vnde ẽ vere gradus ꝓtemplatiõis rõ. ¶ Quart⁹ gradus ꝓtemplatiõis est in intellectu. Intellect⁹ aut̃ ꝼm eũ est ea vis anie q̃ inuisibilia ꝓcipit sicut angelos. animã. oẽm creatũ spiritũ. z sic intellectus accept⁹. ad ꝓtemplatiõem coopat. qz importat quãdã intimã ꝓtẽplationẽ. Dicit em̄ intellect⁹ q̃si int⁹ legens. penetrat em̄ vsqz ad essentiã rei. qz obiectũ intellect⁹ est quicqd est. vt dr̃. iij. de anĩa. Accipit etiã intellect⁹ q̃nqz vt est virt⁹ intellectual'. siue vt est habit⁹ ꝓncipioꝝ naturaliuz q̃ sub lumine sunt naturali. z sic intellect⁹ oñdit veritatẽ infallibilit̃. Dicit nãqz in li. de spũ et anĩa. z Aug⁹. ñ. sup Gen̄. q̃ intellectuali visione nunq̃z fallit anĩa. aut em̄ tãtũ intelligit. z verũ est. aut si vez nõ est. nõ intelligit. z sic intellect⁹ sic accept⁹ dicit aspectũ manifestum z infallibilẽ circa ꝓncipia. z sic accept⁹ intellectus etiã coopat ad ꝓtemplationez. Accipit em̄ aliq̃n intellect⁹ vt est donũ spũs sancti. z sic intellect⁹ est habit⁹ supnaturalis ꝓncipioꝝ supnaturaliũ. que sunt articuli fidei. z sic nominãt quãdã excellentiã cognitionis penetrãdi ad intima cognoscibiliũ. Unde Grego. lib. j. moz. dicit. Intellectus in die suo cõuiuiuz parat in mente. qz in eo q̃ audita penetrat. reficiendo cor. tenebras eius illustrat. Nam lumen intellect⁹ sicaciter innotescunt. sicut se habet lumen

naturale ad ea ꝓncipia que ꝓmo dialiter cognoscim⁹. sed lumē naturale infallibilit veritates ꝓncipioꝝ naturales ostēdit. Ita ꝛ donuꝫ intellect⁹ supnaturales veritates infallibiliter ostēdit. Unde intellect⁹ sic acce ptus est ver⁹ ꝛ necessari⁹ ꝓtemplatiōis gra dus. ¶ Quint⁹ grad⁹ ascēdendi ad eterna siue ꝓtemplādi ſm eū est intelligentia. Est autē intelligētia vt ibidē dicit ea vis anime que imediate supponitur deo. cernit quippe ipm supmū verū ꝛ incōmutabile. Et infra dicit sic. Intelligētia est vis anie qua de di uinis ꝙntuꝫ homini possibile est cognoscit ad celestia archana penetrāda. que vt dicit Boeci⁹ paucoꝝ est hominū. Et q̄ patet q̄ intelligētia excellit intellectū in sua actione ꝛ ab ea differt. ꝛ q̄ est pfectior grad⁹ cōtem plationis. ¶ Et etiā Rich. videt sentire. q̄ lib. ꝓmo de ꝓtemplatiōe. c. iij. dicit sic. Per in telligentiā siquidē sinus mentis in immēsuꝫ extendit. ꝛ ꝓtemplātis animi acies acuit. vt capax sit ad intelligibilia cōprehendenda. ꝛ pspicax ad subtilia penetranda. Et nunq̄ ꝓtemplatio pōt esse sine viuacitate intelli gentie. Sequit. Etiā quotiēs ꝓtemplātis animus dilatat ad ima. quotiēs eleuat ad summa. quotiēs acuit ad scrutāda. q̄tiens agilitate mira ꝛ pene absq̄ mora rapit per innumera. ex quadā vi intelligētie hoc esse nō dubitat. Hec ille. ¶ Sextus grad⁹ con templationis siue ascendēdi ad eterna ſm pdictū est in sapiētia. que sequit intelligen tiā. qz sicut dicit idē. vt visio mētis est intel ligentia. sic mētis gustus est sapiētia. Illa ꝓmplat. ista gustat ꝛ delectat. ¶ Sed hic ꝓmo notādū est q̄ sapia quedā est que acq̄ sita est p studiū humanū que ē virt⁹ intelle ctualis. De qua loquit pbus in metaphisi ca sua. Et hec p rōnis inuestigationez inq̄ rit rectū iudiciuꝫ de diuinis. ꝛ act⁹ intelle ctuales ꝛ oēs opatiōes anie pficit. ſm eū quātū potest. Quia sic dicit Seneca i epla lx. Sapiens ad oēm incursuꝫ inuict⁹ ꝛ in tentus est. Nā si pauptas. si luctus. si igno minia. si dolor impetū facit. rō tamē refert intrinsec⁹. ꝛ cōtra illa ibi. et inter illa sapiēs pleⁿus est gaudio ꝛ incōcussus. cū dīs ex pers viuit. Hec ille. Ideo pōt dici aliquis gradus ꝓtemplatiōis. ¶ Alia est sapientia q̄ de sursum est infusa. vt dī Jaco. iij. Et ꝑ hanc ſm iudiciū rectū ꝓtemplare diuina sed gustare ꝛ regulare hūanos act⁹ excellentio ri modo q̄z sapia q̄ est virt⁹ intellectual. vt pote magis depinquo deū attingēs. ꝛ ex periens p quādā vnionē spūs ꝛ aie ad ipm vt directa p regulas legis eterne. De ista sa pientia loquēs Bernū. lib. de amore dei dic sic. Sapiētia a sapore dicit. sapor autē iste in gustu quodā est. Gustū aūt illū nemo ex primere pōt nec etiā ille qui merek gustare. sed dicere pōt. Gustate ꝛ videte q̄niā suauis est dominus. Hoc gustu ſm apl'm gustat dei verbuꝫ. gustant etiā diuitie seculi venturi. Et sequit. Hic gust⁹ si defuerit solus. om nes alij sensus scz spūales q̄tuor langue scunt. Gustū autē sequit quedā saporis dul cedo. quā in interiori suo sentiēs anīa quo dā modo singulari q̄ suscipit cūcta discer nit ꝛ diiudicat. secq̄ ꝛ oēs sensus vegetat ꝛ cōfirmat scz interiores. Hi sunt grad⁹ cō templationis ſm illū.

¶ Articulus quartus.

Hos grad⁹ siue species ꝓtempla tionis supdictoꝝ doctoꝝ q̄i omniū aliorum doctoꝝ grad⁹ ꝛ species ꝓtem platiōis mediate vel imediate pōt reduci. vt ptz de ser gradib⁹ ꝓtemplatōis origenis. quos declarat sup Canti. ij. c. vbi dicit sic. Contēplatorē verū ꝛ iubilatorē certū te iu dico si ꝓmo pficiat te actio. Hic Origs. sub tiliter ꝓsiderat q̄ vbi vita actiua terminat ꝛ pficit. q̄ ibi vita ꝓtemplatiua ordinate in choatur ꝛ gradatim sursum tendit ꝛ pficit. donec in visionē intuitiuā ꝓsummat. Unō ꝓprie loquēdo de ꝓtemplatiōe. pfectio acti onis nō est grad⁹ ꝓtemplatiōis. sed pōt di ci status quidā resultās a summa pfectiōe vite actiue q̄ necessario p̄cedit tanq̄ dispo nens potētias ꝓtemplatiuas ad act⁹ suos nō impeditos sed pfectos. Grego. vj. moꝝ. dicit sic. Qui arcē ꝓtemplatiōis ascendere desiderāt ꝓus necesse est vt in ope actionis pfecte se exerceāt. Et p tanto dicit gradus ꝓtemplatiōis. ¶ Scdo. ſm Origs. ver⁹ cō templator es si in te est sensuū exterioꝝ re tentio siue retractio ad interiora ꝛ collectio eoꝝ in vnū. Hoc em̄ est greges. i. sensus be stiales minare ad interiora deserti p itine ra eternitatis. ait Ulercell. Hoc fit q̄n inui sibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt intellecta ꝓspiciunt. ꝛ sempit'na virt⁹ eius ꝛ diuinitas. Hec est sic dicit Aug⁹. li. de vera religione a tpalib⁹ ad eterna regressio. ꝛ ex

vita veteris hois in nouū hoiem reformatio. vt sup patuit. ¶ Tercio ver⁹ ꝓtēplatoz es qñ est in te oim imaginabiliū transitus. qñ mente oīa imaginabilia transcendis. Talis ꝓtemplatoz sic dicit Bern. ser. liij. super Cant. fuit q̄ dixit. Elongaui fugiens z mansi in solitudine. Nō eīm fuit ꝓtent⁹ exire nisi longe se faceret vt posset quiescere. Sequit. Trāsiliisti carnis oblectamēta vt minime iā obedias ꝓcupiscētijs ei⁹. nec tenearis illecebris: ꝑfecisti z supasti te. sed nō dū elongasti. nisi z irruentia vndiq; fantasmata corporea; sititudinū trāsuolare mētis puritate ꝑualeas. Hec ille. De quo vide supra dis. vj. ¶ Quarto verus ꝓtemplatoz es si trāscendisti oīa rōnalia ꝓpter fantasmata z alia impedimēta z retardantia animā ad supiora ꝓperantē. De h̄ dicit Rich. libro ꝑmo de ꝓtemplatiōe. c. viij. sic. Contēplatio nr̄a tunc veracit supra rōnē ascendit qñ id animus p mētis sublenationē cernit qđ humane capacitat; metas trāscendit. vt sunt illa q̄ de diuinitat; natura z de simplici eius essentia credim⁹. Et licet illa ꝓtēplatio supra rōnē sit. nō tñ ꝓter rōnē censenda est. qñ ei qđ p intelligentie aciē cernit. hūana ratio ꝓtraire nō pōt. ḡn pot⁹ ei facile acquiescit z sua attestatiōe alludit. Hec ille.

¶ Quinto ver⁹ ꝓtemplatoz es si fursū tractus es sup oīa intelligibilia in caliginez ignorātie. Et hic grad⁹ ꝓtemplatiōis est de quo loquit Diony. c. j. mysti. theo. dicēs sic. Adhuc restat ꝑncipalioz dei cognitio q̄ figurat in eo q̄ moyses separat ab his q̄ locū dei secū videāt z subtrahit illis visis z intrat in caliginē ignorātie. Exo. xxiij. z vnit incōprehensibilitati diuine. quā non penetrat intelligētia quevere est oīm clarissima. z in se claudit z secretissime celat oīes cognitiones cōprehēsiuas tanq; in causa prima oīm. z p eam oīis vnit⁹ deo (q̄ est sup oīa) ꝓstituit in excellētia quā neq; rō investigat nec intellect⁹ speculat. z ab oīibus q̄si a seipo segregat. z p vnionē dilectiōis q̄ effectiua est vere cognitiōis vnit deo intellectualiter ignoto. cognitiōe multo meliori q̄ sit cognitio intellectual. in eo q̄ intellectualē cognitionē dereliquit. z sup intellectū z mentē deū cognoscit. Hec Diony. sm cōmētatorē Hercelleñ. dic. hec reḡre plenius sup. ¶ Sexto ꝓtēplatoz es si in te ē vniformis fixio intelligētie pure z ab oīibus oīno denudate. z ꝓformis affectio voluntatis potētie p oīa. in nullo impedite i vno fontali ꝑncipio celestiū gaudioz. qđ est deꝰ trinus z vn⁹. Vñ Origē. ibidē ꝑfectes in vnū recolligens dicit. Contēplatorē verū et ibilatorē certū te indico si ꝑmuz te perficiat actio. si rōnabilia celesti motu ꝓcurras. si intelligibilia felici et illumiata fide cognoscas. si in ꝑmo vero z in sūmo bono intelligentiā z voluntatē totā tuā ponas. fugiens vnde teneritudinē tuā nutrias. bibas vnde gaudeas. haurias vnde nunq; deficias. Hi sunt grad⁹ ꝓtemplatiōis sm Origenē.

¶ Distinctio quinta.

Quinto videndū est q̄ntā iocunditatem z vtilitatē spūs hūan⁹ in itinere vite ꝓtemplatiue experiat. Nam deo p totū illud iter associat ꝓtinue. Ꝓximo g̃ videam⁹ q̄liter spūs in h̄ itinere delicitet a dño ꝓsolat. ¶ De q̄ nota q̄ Luce. x. de vita duarū mulieruz legit sez martheet marie. de quib⁹ dic Gregor. li. vj. mor. Quia p martha exteriorib⁹ obsequijs occupatas nisi actiua vita signat. Que stetit. q; sic dicit glosa. Vita actiua in laborioso desudacit certamine. q̄ z querulabat de sorore. q; tur bata circa plurima vite actiue. Vñ Bern. sermo. xlj. sup Cant. dicit. Cū aīa in actione sua in aliud tendit q̄; in deū. q̄uis h̄ faciat ꝓter deū tñ nō hoc est marie ociū; z marthe negociū. que adhuc sollicita est z turbatur erga plurima. z nō potest frenoz actuū vel tenui puluere nō respergi quē tamen ei to facileq; deterget in hora sctē deuotionis vel dormitiōis casta intētio. q̄ est intendere z querere solū deum ꝓter ipm solū. qđ ꝑ ꝓfū est sponse xc. vt sup ꝑmo itinere dic. Ex quo ptz q̄ itinerātes in vita actiua frequēter turbant. sed spūs ambulās in itineribus vite ꝓtemplatiue a deo dulciē cōsolat post actiuaz. Vñ Grego. li. vj. mor. dic. Q̄ p mariā que ad pedes dñi residebat audiens verbū dñi vita ꝓtemplatiua exprimit. que ex h̄ a dño cōmendata fuit. q; optimaz partē elegit que nō auferet ab ea. Que aūt illa optima pars fuit q̄rit Rich. lib. ꝑmo de ꝓtemplatione. c. j. vbi dicit sic. Que est pars optima quā elegit maria; nisi vacare z videre q̄ suauis est dom⁹? Hā maria sedens secus pedes dñi audiuit verbuz illi⁹. Sū mam itaq; sapientiā dei in carne latitantez q̄ oculus carnis videre non poterat au-

diendo intelligebat: z intelligẽdo videbat. da credebat. Et in hũc modũ sedẽdo. audiendo sũme veritatis ꝓtemplatiõi vacabat. Sequit. Hec est pars que electis z pfectis nunq̃ auferet. z sane est negociuz qđ nullo fine terminat. Nã veritatis ꝓtemplatio in hac vita inchoat, sed in futura vita iugi pperuitate celebrat. Per veritatẽ sane ꝓtemplationẽ homo erudit ad iusticiã z cõsũmatur ad gl̃iam. Hec ille. ¶ Scõ videamus te ꝓtemplatiue deo familiari amicicia vnit. Jobis em̃ vltimo ca. legit. q dñs dixit pe me sequere. Ubi dicit Aug⁹. q p hos duos apl̃os signant due vite. Una activa p perũ altera ꝓtemplativa q̃ signat p iohannẽ euangelistã. De petro p quẽ significat activa vita dixit dñs. Tu me seq̃re. p imitatiõnẽ pferendo mala tempalia. Vita igit activa petri est i laboze altera scz ꝓtemplativa iohis in requie. Una est in ope actiõis. altera in mercede ꝓtemplatiõis. Prima agit dum facit bonũ z declinat a malo. q̃ tñ finit manere donec veniaz. Ubi dicit glo. Nolo eũ p martyrium ꝓsummare sed expectabit placidã absolutionẽ carnis sue. qñ ego veniẽs reciptã eũ in eternã beatitudinẽ. Vñ hec vita ꝓtemplativa hic inchoat. z in futura vita ꝓsummat. Hanc vitã dñs in iohanne inchoauit qñ volentẽ nubere. sibi familiariter associauit. quaz multis familiaribꝰ signis amicicie cõtinuauit donec euz inuitando dulcit in eterna beatitudine ꝓsũmauit. Hec vita ꝓtemplativa est summũ bñficium qđ cõferri põt anie. Habet em̃ sibi antecas pfectissimas z supmas z vltimas delectationes ꝓsequẽtes ꝑtutes. dona. beatitudines z fructꝰ. magnificativas z cõtenti uas z vnitivas spũs creati rõnalis z ỹi increati tanto felicꝰ quãto imediatiꝰ. sicut dicit Origen̄. sup Cant. Signa familiarita tis patẽt in euãgelio. ¶ Tercio videamꝰ q̃ ꝓtemplatiue vigili somno quietat z illuminat post lucram vite actiue, sic̃ ptz Gen̄. xx. viij. de Iacob. q̃ post luctã z somnũ ꝓtemplationis didicit videre spũalia. vt diceret. Vidi dñm facie ad faciez. z salua facta est ania mea. Vñ Hugo lib. iij. de claustro anie. c. xij. dicit sic. Tunc ex Iacob fit israel qñ post fudatiões bone opatiõis puenit ad lucem ꝓtemplatiõis. Tũc exultabit iacob z letabitur israel. Igit p iacob lucrantẽ signat vita activa q̃ cõtra vicia luctat. In q̃ luctamine z si spũs nõ mortificat. vt plurimũ tñ infirmat z fatigat. vt dicat cũ Ps̃. Afflict⁹ sum z humiliat⁹ sum nimis. Per israel vero videntẽ signat vita ꝓtemplativa q̃ in via dormiẽs celestia ꝓtemplat. Quid nãq̃ est dormire in via nisi glo. nisi in p̃sentis vite transitu a rerũ tẽpalium amore labentiuz oculos mentis claudere. Dos oculos cõcupiscentie aperuit diabol⁹ q̃s innocentia clausos tenuit. Hec glo. Iste somn⁹ tñ placet deo vt cũ contestatiõe iuramenti pbibeat tales excitari a somno tali z pausatione di. Cant. v. Adiuro vos filie hierl'm ne excitetis neq̃ euigilare fac̃. Qđ exponẽs Orig̃s. dicit. Cõiurationẽ tuã audiui dñe. quã nisi fallor sponse tue act⁹ z status curabat. status optim⁹ actus pcellentissim⁹ tibi incũbens sine medio. te videns in iubilo. in te quiescens sine tedio. de te hylarescens sine modo. a te pmanentiã accipiens sine termino. Hec ille. ¶ Quarto videndu z est q̃liter spũs human⁹ ambulans p itinera vite contemplatiue facie pulchrificat z visu clarificatur. Richar. li. b. de. xij. pr̃iarchis ca. j. dicit Duas vt legimus vxores Iacob cognoscit. Una lya. altera rachel vocabat. Lya fuit secundior. Rachel fuit formosior. Lya fecunda sed lippa. Rachel sterilis sed formosa. singulariꝰ. Per lyam signat vita activa. p rachel vita cõtemplativa. Ad lyam ptinet flere. dolere. gemere z suspirare. z iõo recte talis vxor lya. hoc est. laboriosa vocat z minus videns. Sed ad rachel que interptat visum pncipiũ vel ociũ ptinet meditari z cõtemplari. discernere z intelligere. Seq̃tur. Sed q̃d dulcius q̃d ve iocundius potest esse q̃ oculũ mentis ad summe cõtemplationẽ sapiẽtie erigere. Ad hãc itaq̃ contemplatõnẽ cũ ratio dilatat merito rachel nomie honorat. Hec ille. Ex hac autẽ contemplatione summe sapiẽtie facies mentis pulchrificat. Exemplũ de Moyse Exodi xxxiij. Cui⁹ facies splendida fuit facta ex cõsortio sermonis dñi. vt iudei nõ possent intendere in eam. Similit ex hac ꝓtemplatione visus mentis clarificat. Exempluz de scto Benedicto de q̃ narrat beat⁹ Grego. li. bro dyal. ij. Qui cũ in ozone ꝓstitut⁹ quẽdaz

radiuz diuini solis aspiceret totus mundꝰ ante oculos suos adductꝰ videbaꝯ. vbi vidit etiã aniam germani epi capuani in spera ignea in celũ ferri ab angelis. Et Greg. dicit ibidẽ. Quid mirũ qꝫ mundũ añ se collectũ vidit qui subleuatꝰ in mentẽ lumine z cõtemplatione extra mundũ fuit. Hec ille Spiritꝰ igiꝯ in itinere ꝓtemplatiõis et facie pulchrificaꝯ z visu clarificaꝯ. De hac cõtemplatiõe pulchrificante dicit Hugo sup vij. angel. hierar. sic. Cõtemplatio est deifica similitudo. qz dũ p eam illumiati lucentes fiunt. qdãmodo ipꝰ luminis lucentẽ similitudinem accipiũt. Hec ille. Et Grego. lib. vj. moz. Vita ꝓtemplatiua speciosa est in ania ꝓtẽplatis. ꝓpter qõ dr anie ꝓtemplatiue. Tota pulchra es amica mea. Cãti. iiij.

¶ Quinto spũs humanꝰ ambulãs in itineribꝫ vite ꝓtemplatiue dulciꝫ z multipliciter reficiꝫ. Hã cibaꝯ primo vt fortificeꝯ. Lo medere añt anie spũale est supne lucis contemplatiõibꝫ pasci. ait Grego. v. mozaꝯ. De hac refectiõe dicit Grego. sup Ezech. parte iij. omel. v. sic. Contẽplatiua vita amabilis valde dulcedo est q̃ supẽ semetipam animã rapit. celestia aperit. terrena añt debere esse ꝓtemptui ostẽdit. spũalia oculis mentis patefacit. corpalia abscondit. vt taꝯ cõtemplatrix dicat illud Cãti. Ego dormio z cor meũ vigilat. Vigilanti etem corde dormit p hoc qꝫ dũ interi ꝓtemplãdo pficit. ab inquieto corpis ope foris q̃escit. necꝫ adhuc tñ pẽs deꝰ in sua claritate cõspicit. sed q̃dã sub ipa speculaꝯ ania vnde refecta pficiat. z post advisionis gliam ptingat. Hec ille. Hanc refectionẽ ania ꝓtemplatiua gloriaꝯ se esse expertaz. dicẽs Canti. ij. Fructꝰ eius dulcẽ gutturi meo. Vbi Origẽ. sic dicit. Da mihi dñe fructũ dulcẽ. fructuz vite aie mee. altus est. attolle desideriũ. benedictus est. sanctifica obsequiũ. imputribilis est. purifica affectũ. suauis est. letifica aiam Item in ꝫ itinere vite ꝓtemplatiue spũs reficitur potu inebriantẽ gre. Unde ania cõtemplatiua Canti. v. oñdit se hanc potationẽ inebriantẽ expertã esse cũ dixit. Introduxit me rex in cellã vinariã. vbi glosa dicit Ocito guttur meũ dulcedinẽ gre ei attingit. ita me recreatã spũ z ab amore terreno rũ in supna translatã sentio ac si in cellã introducta nouo suo meri odore z poculo inebriata sim. Sed bãc refectionẽ spũs ambulans in vñs vite actiue vix z raro expiꝫ. Unꝫ Augꝰ. in epla ad Hebꝛ. dicit. Contemplatiui nõ actiui amare z gustare pñt sine rũ bonũ. ad qõ gustandũ necesse est cessare a tumultu mũdi. ꝓpter qõ esuriunt z sitiunt modo actiui. qz nõ habẽt gustꝰ sensuz exercitatũ. ¶ Sexto spũs humanꝰ ambulans in itineribꝫ vite ꝓtẽplatiue a laboze vie releuaꝯ p diuinã allocutionẽ. Unꝫ Luc. xxiiij. dicit. Nõne coꝛ nr̃m ardens erat in nobis dũ loquereꝯ nob in via. Hõ exponẽs Gregoꝛ. dicit sic. Exaudito sermone inardescit animꝰ. tozporis frigꝰ recedit. fit mens in superno desiderio anxia. audire libet pcepta celestia. z quot mãdatis instruiꝯ q̃si tot sacibus inflãmaꝯ. Et idẽ Grego. ij. lib moz. dicit sic. Cũ in itinere comes iungiꝯ. via q̃dez nõ subtrahiꝯ. sed de societate comitꝫ laboꝛ itineris leuigaꝯ. Item cũ spũ illo in itinere ambulãte qñqꝫ deꝰ ꝓfabulaꝯ vt supꝫ patuit. vbi dicit Bernꝛ. Deus q̃si viatoꝛ quispiã itinerantibꝫ sese associãs. iocundissimis cõfabulationibꝫ suis a laboze vie omnẽ releuat comitẽ. z q̃plura ibi de hoc. Itẽ cũ spiritu ambulante in ꝫ itinere ꝓtemplatiõis deus habet dulcia susurria. Unꝫ Origeñ. exponens illud Cantico. v. Uox dilecti. dicit sic. Oñ ad coꝛ reduco qꝫ cũ ꝓtemplãtibꝫ sua susurria habet deꝰ. quibꝫ tãto fortius clamat quãto efficacius susurrat. nõ sine admiratione cõmendatã te habeo. qꝫ hanc vocez z tenuisti mente. z cõmẽdasti oze. dicẽs. Uox dilecti zc. vbi dicit glo. Gaudeo ꝓsolatoriã vocẽ eius audiẽs. z dũ eius faciẽ nõduz video. tamẽ subleuato ad celũ animo aliquã suauitatẽ future beatitudinis ꝑgusto. Talꝛ igiꝯ allocutione spiritꝰ a laboze vie releuatur. ¶ Septimo spiritꝰ humanꝰ ambulans in itineribꝫ vite ꝓtemplatiue vltra oñia inferioꝛa mentaliꝯ eleuaꝯ. in celestibꝫ floribꝫ spiritualiꝯ cõmoꝛaꝯ. z in sctã trinitate ineffabiliꝯ iocundaꝯ. Unde Hugo in ꝓncipio tercij libꝛi de claustro anie. ca. v. dicit sic. Contẽplatio claustrũ anie dicit. in cuꝰ sinu dum se recipit animꝰ sola celestia meditatur. a terrenis separaꝯ. a turba carnalium cogitatõnũ longe ponit. dulces carnis refugit effectꝰ. vagos sensuũ astringit motus. in domino delectaꝯ. angelica dulcedine fruitur. legit in libꝛo vite. ꝓ silentio pacem tenet. in choꝛo virtutũ seruat concoꝛdiam moꝛũ. summi patris potentiã consti-

derat.sapientiaz filiū inuestigat. spūssancti benignitatē amat. Dum hec tria cōtemplatur.tribꝫ modis cōsolat. Hec ille. Nos autem tres modos cōsolādo potest experiri p vero.q̄ in itinere cōtemplationis ambulans experit in memoria patrē āmonentez z trahentē ad verbum suū iesum christum audiendū. Quia sicut dicit Johis.vj. Nemo venit ad me nisi pater meꝰ traxerit euz. p internā inspirationē. Item consolatur q̄ experit in intelligētia filiū patris illuminātem.ad patrē suum cognoscendū. quia siē dicit Matth.xj. Nemo nouit patrē nisi filius.z cui voluerit filius reuelare. Item consolatur q̄ experit voluntatē spiritūsanctuz afficientē.ad patrē z filium amplexanduz z tenenduz.quare in amore qui appropriat spirituisancto pater z filiꝰ tenent z amplexantur. Quod ostēdit Augusti.vj.libro de trinita.ca.vj. Spiritꝰ ambulās in itineribus vite actiue sepe ab huiusmōi consolationib impedit z amaritudinibꝫ repletur. Unde Origenes super Cantica.v.capō.dicit. Qui terrenis inheret.inuenire non potest nisi quod in terrenis latet. scilicz amaritudinem z dissipationē. Sunt z alie multe vtilitates contemplationis.

¶ Distinctio sexta.

Exto videndū est quomō p iter cōtemplatiōis spiritꝰ noster ad intrinsecum secretū domini iesu ingrediatur z ab exterioribꝫ abscondat. q̄ꝫ ex pdictis gradibꝫ cōtemplationis satis patere posset qualit spiritꝰ humanꝰ ptemplando ingrediat in eternū maneriū iesu. Cū Hugo sup primū angel. hierar. dicit. q̄ quāto magis crescit a seipō ascensio.tanto magis crescit cognitio donec oculꝰ intellectualis magis ac magis illuminet z cōfortetur.z affectus mētalis magis purificet z inflāmetur.z totꝰ in deo quiet.et istum ascensum docent pdicti gradus cōtemplatōnis.planum est q̄ p eos potest cognosci qualit spiritus cōtemplatiuꝰ in illud secretū intrinsecum dñi iesu ingrediat z abscondat. Tamen ꝓpter istꝰ manerū vtilitatē notanduz q̄ cū dominꝰ dicat Exodi.xxxiij. Nō videbit me hō z viuet.necesse est vt spiritꝰ ptemplatiuus mūdo ꝓus moriat. z mūdus sibi moriat,z extūc interna ingrediatur.z in eis abscondat.Quid est autē spiritū p cōtemplationē illud intrinsecū secretū intrare nisi ab oīnibꝫ temporalibꝫ absolui z elongari.et in eterna extendi z in eis abscondi cōtinuatis pfectibꝫ.donec totꝰ homo exterior z interior in deuz ordinet.quit possibile est statui vie. Unde Grego.lib.xxiij.moral. dicit sic. Cōtemplatiōis penna nos subleuat.atq̄ a nobis ad illū erigimur intuēduz raptim. z intentiōe cordis z dulcedine ptemplationis aliq̄ modo a nobis imus in ipm.et hoc ire est requiescere.dissimiliter tū requiei diuine assimilamur.et imitamur requiem dei. Hā sequit ibidez. Hāq̄z vt btī simꝰ z eterni. eternū imitabimur ineternū.z magna nob est eternitas imitatio eternitat,nec exortes sumus eiꝰ quā imitari possumꝰ. Hec Gregꝰ. Oportet em̄ vez ptēplatorē mori mūdo vt mūdus sibi moriat. vt i nullo ptēplatio eiꝰ impediat. Dicit em̄ Greg.li.xxiij. moz.sic. Quisq̄s sapiam q̄ deꝰ ē videt:huic vite funditꝰ morit.ne ia amore eiꝰ teneat. Talis fuit ille verꝰ ptēplatoz Paulꝰ qñ dixit: Mihi mūdus crucifixꝰ est,z ego mūdo. Qō Grego.exponēs li.v.moz. dicit sic. Mūdus q̄dem ei crucifixus fuerat.qz hunc cordi suo ia mortuū nō amabat.sed seipm mūdo crucifixerat.qz talem se exhibere studuit.vt ab eo quasi mortuus cōcupiscī nō posset. Et seq̄tur. Sancti igit viri ab importunitate desideriorū tempaliū. a tumultu inutiliuz curarū.a clamore pstrepentiū turbationū semetipos sacri verbi gladio mortificare nō desinunt.atq̄ intꝰ ante dei faciē in sinu mentis abscondūt. Unō recte p Pss. dicit Abscondes eos in abscondito vultus tui a pturbatione hominū. Quod q̄ꝫ pfecte postmodū fiat etiā nūc ex magna parte agitur.cū a temporalibꝫ tumultibꝫ z eoz delectatione in interiora rapiunt vt mens eoz dū in amore dei tota tendit.nulla mūdi pturbatione laceret. Hinc est q̄ Paulus ptemplatione mortuos q̄si in sepulchro absconditos discipulos viderat. quibus dicebat. Mortui em̄ estis.z vita vra abscondita est cū christo in deo. Hec ille.

¶ Distinctio septima.

Eptimo videndū est q̄liter spūs humanꝰ ad veniendū p iter iocūde cōtemplationis ad intrinsecū secretū dñi iesu ab eo inuitet Cant.v.dicēte. Surge,ppera amica mea. colūba mea. formosa mea z veni. Cui inuitatiōis subiungit al-

lectiuũ dicẽs. Ueni.qz iã est itinerãdi ame/na iocunditas.qz flores apparuerũt in ter/ra nostra. Jam eñ temp⁹ vernale aduenit ex p̃sentia diuini solis incarnati. Uñ Ori/genes sup Lanti.dicit sic. Jp̃o sole iusticie oriente hyems trãsũt.z ver fidei calore spi/ritussancti terrã soluit z flores virtutuz p/ducit. ¶ Ergo o amica mea ꝑpter ꝓtempla tionis tue amoroſuz affectũ.vulneraſti cor meũ.sponsa mea.penetrãdo dulciſluã dul/cedinẽ in vno oculoz tuoz Lanti.iiij.sicut exponit Uercellẽ.i.intelligẽtia tua attra/cta z simplificata in ꝓtemplatiõe pulchri/tudinis mee. ¶ Surge mẽtaliter p amoroſe ꝓtemplatiõis ſurſum actionẽ.vt sic dic̃ glo ſa sup illud Matth.vj. Reſpicite volatilia celi. Sola ꝓtemplatiõe iã in celo degas q̃i auis celica nõ terrena. O colũba mea ꝑpter ꝓtemplatiõis tue radioſum aſpectũ.qz ocu li tui columbarũ. Lanti.iiij. vbi dicit gloſa Senſus tui ſpũales ꝓtemplatiõe.ſpũaliũ rerũ excellẽtia reuerẽdi ſunt z ſimplificati. ideo magis confortati. Propera. Jſaie.xl. Aſſumẽt pennas vt aquile. volabũt z non deficient. Aquila sic̃ dicit Hugo sup.xv.an gel.hierar.auis est altifera.z cito volans.et ſignat agilitatẽ ſpũs rẽ. O formoſa mea.p/pter ꝓtemplatiõis tue ſpecioſuz obiectum. Ex pulchritudine eñ obiecti beatifici mẽ/tes ꝓtẽplatrices beatificanꝫ z pulchrifican tur. Uñ Diony.in angel.hierar.dicit. Deꝰ pulchros facit ſuos cõtẽplatores z amato/res. Juxta illud.ij.ad Coz.iij.c. Nos autẽ reuelata facie gloriã dñi ſpeculãtes.in ean/dẽ imaginẽ trãſformabimur rẽ. Tali cõtẽ/platrici dr Lanti.ij. Oſtende mihi faciẽ tu/am. Facies eñ tua decora.nõ decore cor/porali ſed decore vero z ſpũali z interiori. ¶ Ueni g̃ de labore ad requiem.de dolore ad ꝓſolationẽ.de labore ad impaſſibilitatẽ ¶ Ueni ad interiores theorias vnitiue cõ templatiõis tanc̃ ad interiora deſerti.vbi iã apparẽt flores.i.ſplendores celeſtiũ ſapien tie. qui ibi apparẽt in ꝓtemplatione clara.q̃ prius te latebãt in ꝑma deſideriorꝫ extenſi/one. Job.xlij. Auditu auris audiui te. nũc autẽ oculus meꝰ videt te. ¶ Ueni apta ſũt ꝑata.apparuerũt herbe florẽtes. Prouerb. viij. Uarios flores z odoriferos z ſpũales i eccleſia ꝑducẽtes. Uñ Grego.ſup Ezech. parte.j. Omel.vj.exponẽs illud Geñ.xxvij. Odor filij mei ſicut odor agri pleni dic̃. Aliter redolet flos vue.p quẽ ſignant ꝑdica/tores doctrinis inebriatos. Aliꝫ flos olei id est.miſericordes.q̃ lucent z refouẽt debi les. Aliter flos roſe.i.martyres exẽplis fra grantes. Aliter flos lilij.i. virgines candi/dam famã ſpirãtes. Aliter flos viole.i.hu/miles purpurã celeſtis vite ſeruãtes. Aliꝫ ſpica.i.ꝑfecti z maturi.opa bona fructifica/tes.dicit Grego. Orige. Quis iã nõ ſurgat q̃s nõ ꝑueret.aut quis nõ veniat.vbi torvri/litatis inſignia ꝓcurrũt. Per illud iter flori de ꝓtemplationis fidelit̃ z amoroſe ambu lare tribuat nobis qui est eternoz via.veri tas z vita.Amen.

Quartũ iter eter/nitatis ꝑ quod ſpũs humanus venit ad intrinſecũ ſecretũ z et/num maneriuz ieſu. est eternoz caritatiua affectio. ¶ Ad cuꝰ itineris maiorẽ cogniti onẽ ſeptẽ ſunt noranda. ¶ Primo q̃re iter caritatiue affectiõis iter ꝓtemplatõis ime/diate ſequat. ¶ Secõdo q̃d ſit caritatiua af/fectio.z quõ ſit iter ad eterna vt verius co/gnoſcatur. ¶ Tercio q̃liter caritatiua affe ctio a naturali affectiõe vel acq̃ſita dilectõe diſtinguat. ¶ Quarto quib⁹ ſignis⁹ ꝓiectu ris caritatiua affectio q̃liter cũc̃ manifeſta tur ¶ Quinto q̃liẽ caritatiua affectio a ſan ctis z doctoribꝫ ꝑ gradꝰ diuidat. ¶ Sexto q̃liter ſpũs noſter ꝑ iter caritatiue affectio/nis eternũ maneriũ ingrediat. ¶ Septio q̃liter ſpũs nr̃ ad veniendũ ꝑ iter caritati/ue affectiõis ad eterna a dño inuitat.

¶ Diſtinctio ꝓma.

Primo igit̃ videndũ est q̃liter iter ca ritatiue affectiõis iter ꝓtemplatio/nis imediate ſequat. ¶ De hoc no/ta q̃ qz affectio caritatiua tanc̃ poſterior ꝓficit ꝓtemplationẽ. Dicit eñ Aug⁹.viij.lib. de trini.c.penult. Q̃nto flagrantiꝰ deum diligimꝰ tãto certius ſereniuſc̃ eũ videmꝰ. ideo caritatiua affectio dr imediate ſeq̃ cõ templationẽ tãc̃ excellẽtior z ꝑfectior.z ꝑfi ciens intellectũ ꝓtẽplatiuuz. Uolũtas eñ tanc̃ poſterior i ordie apit intellectui ſuaz ꝑfectionẽ. Cuiꝰ ſignũ est.qz volũtas impat intellectui q̃rere z inuenire noticiã q̃ est ꝑfe ctio ĩtellectꝰ.z partꝰ mẽtiſ. sic oñdit Augꝰ.in li.de t.c.viij. Et Hug.ſup.vij.ãgel.hier.dic sic. Dilctõ ſupemiet ſcie.z maior ẽ c̃ intellige tia. plꝰ eĩ diligit̃ dr q̃ intelligat.z dilectio

intrat z appropinquat vbi sciētia fortis stat. Et isti⁹ dicti reddit rōnem. di. sic. Nec mirū. qz dilectio semp ampli⁹ pſumit z pfidit. semp acueū habet penetrās oīa. z seḡns impetū ardentis desideriū. nec dissimulare valet donec ad amatū perueniat. Hec ille. His ꝯcordat Gilbert⁹ porretan⁹ sup Lanri. sermo. cxxviij. vbi dicit sic. Scientia inflat. caritas pflat. caritas intimior est ḡ̃ scientia. z ad secretiora ptingit. Oīa em̄ iterioza pflat spūs amoris. quo z scrutat profunda dei. Hec ille. Nullū etiā bonuz pfecte noscit q̄d nō pfecte amat. sicut Augst. lxxxiij. qstionū. q. xxxv. dicit. Unō Eccli. ij. dicit. Qui timetis deū diligite illū. z illumi nabit corda vra. Rōnabiliter igit caritativa affectio sequit ꝯtēplationē tāq̄ pficiēs eā. q̄nis incognita amari oīno non possint fm Augustinū.

¶ Distinctio secūda.

Secundo videndū est. q̄d sit caritativa affectio. vt ex hoc spūs cognoscat q̄liter ipa sit iter ad etna. ¶ De quo p̄mo sciendū est q̄ amor. dilectio z caritas in scriptura freq̄nter p eodē accipiuntur. vt dicit Dionysi. iij. de dinis noib. vbi dicit. Cōmunit z vniformit vtendū est in diuinis noīe amoris nomīe dilectiōis siue etiā caritat. Et Aug⁹. vj. de trini. dicit. q̄ nil aliud est caritas nisi amor boni. Est igitur sciendū sic dicit Diony. iij. de dinis nominib. vn⁹ est amor increat⁹ q̄ sua supsubstantiali z vniuersali appetibilitate ingignit amorē creatū oīnib⁹ reb⁹. q̄ amor creat⁹ est quedā inclinatio z coordinatio amantis ad bonū amatū. z iō Diony. distinguit ibidez diuersos amores fm diuersas inclinationes ad bonū appetibile. di. Uñ amorē nominam⁹ siue diuinū siue angelicū. siue itellectualē siue naturalē. designam⁹ noīe amoris quādā virtutē vnitiuā. vbi dicit cōmentator. Amor est cōnectio z vinculū q̄ oīm rerū vniuersitas ineffabili amicicia insolubilit⁹ vnione copulant. Et cōmentator expōit ḡis q̄d amor siue charitas sit apparebit.

¶ Amorē naturalē vocāt inclinationez ad bonū. q̄ nō pſupponit cognitionē aliquaz. q̄ ineſt oīnib⁹ reb⁹ a creatore indita. q̄ inclinētur ad ꝯseruationē sui esse. qō est bonū eis. Uñ Job. xxxvij. frumētū desiderat nubes. id est. naturalē bz inclinationē ad ħ bonū.

¶ Amorē aīmalē vocat inclinationē ad bonū. q̄ pſupponit cognitōnē sensitiuā. z ħ tm̄ est in bis in q̄b⁹ est sensibil⁹ appetit⁹. vt ī homine z in brutis. ¶ Amorē intellectualē vocat inclinatōnē ad bonū. q̄ pſupponit cognitionē rōnis. vt cōmētator ait. q̄ est in hoīe. z ħ amor distinguit. Quia q̄n est inclinatio ad bonū q̄ nō pſupp̄it nisi naturalē cognitionē bōi absolute. z ē a volūtate z deliberatiua respectu boni relati ad aliud vt ad finē. vel circūstans. vl⁹ ad aliq̄d aliud. tūc ē amor electiu⁹. q̄ ꝓprie ꝺr dilectio. Si āt ille amor fit p quē sit accept⁹ deo z dign⁹ remunerari in eterna vita. amor caritat⁹ est siue gratuitus. z ħ amor necessari⁹ est. vt sic intellectus p fidē q̄ ꝺ est lumē supnaturale eleuat⁹ ad btifici obiecti supnaturalez cognitionē. ita z affect⁹ siue volūtas p supnaturalē habitū caritatis eleuat⁹ ad btifici obiecti supnaturalē affectionē vt ifra patebit. ¶ Amorē aūt angelicū vocat inclinationē in bonū. q̄ pſupponit altiorē cognitionē q̄ sit cognitio hūana. z iō angelus fort⁹ inclinat⁹ i bonū cognitū z pfect⁹. Uñ Linconiēn. cōmētator sup. v. angel. hierar. dicit sic. Angli ex rōnis habundātia scientes id q̄ ꝺ appetunt esse vere desiderabile z vehemētissime z intime z tot⁹ viribus desiderādū z amādū amore puro. z nō in aliud tendēte. illud intēdūt. ita fortit z inauertibilit q̄ illa intētio a nulla ptāte z potētia intercipi pōt vl impediri. z sic amor intellectualiū tēdit in eis inuisū bonū q̄ ꝺ est vez z summū bonuz. Hec ille. ¶ Amorē ꝺo dinū Diony. de dinis no. iij. ponit p̄existentē supsubstr i bono ex bono ad existentiā emanātem. q̄ z rursus ad bonū ꝓuertit in q̄ dīn⁹ amor mōstrat. sic q̄dā eternus circul⁹ bōis sui inemiabilitatē z pncipij carentiā. circūambulātis ꝓpter bonū ex bono z in bonū p q̄ndā circulationē nō errantē. z ipe amor in eodē z fm idē ꝓcedens sp in se manet. z ad se restituit. Hec ille. De isto amore dicit idē sic. Audeo z p vero dicere. qz ipe deus omniū tam pulchro z bono amore omniū p habundantiā habūdātem z amatiue bonitatis quasi extra seipm fit. puidendo omnib⁹ existentibus. z p amorem z bonitatem trahitur. z ex eo quod est super omnia ad id quod est in omnib⁹ deducitur fm virtutem supersubstantialē facientem extasim. sed a se ingressibilez. ꝓpter q̄ deum zelotē vocāt tanq̄ habundanter

amātē existētiā. z excitātē mētē ad feruēs desideriū ipi⁹. Vñ amabil' z diligibil' dr ic̄tū est plenitudo bonitatis et pulcritudinis cūctis apparentib⁹ dr deus amor z dilectio inquātū ipe est ꝑtus mouens z q̄si sursum agens oīa ad se naturalit appetēduz: quē/admodū adamas quiescēs facit ferrū moueri. Hec Dionysi⁹. Et his oīib⁹ ꝓcludit dicēs. Oñ ergo amorē nomiam⁹ siue diuinū siue angelicū. siue intellectualē siue animalē siue naturalē. designam⁹ noīe amor⁹ quādā virtutē vnitiuā z cōcretiuā mouentem supiora ad ꝓuidentiā inferior z coordinatā ad cōtinuā z mutuā habitudinē inferior ad cōuersionē ad supiora. Et quib⁹ oīib⁹ apparere pōt q⁹ amor est virt⁹ vnitiua amātis cū amato.

¶ Distinctio tercia.

Tercio ne spūs humanus arripiat iter naturalis affectiōis. vel acq̄site dilectionis ꝓ itinere caritatiue affectionis: expedit videre q̄liter affectio caritatiua siue gratuita a naturali affectiōe z acq̄sita dilectiōe vel amore differat vel distinguat. ¶ De quo notādū est q⁹ sic̄ dicit Hugo de scō victore in lib. q̄ incipit Accipe frater carissime: Affectus est spontanea quedā ac dulcis ipius animi ad aliq̄d inclinatio. Et q⁹ sicut ipe dicit ibidē. Scōm variā inclinationē affectionū z motuū varianť nostri amores. ideo vt de oīib⁹ affectiōib⁹ z motib⁹ quib⁹ amor nr̄ multiplicit variatur. quis illoz maxime sequēdus sit z q̄liter vt cōpetenť fiat z respuēdus sit vel etiā reprimend⁹ subtili⁹ est inquirendū: Per hoc patebit in q̄ amores isti cōueniūt z differunt. Sunt aūt sicut oppositi idē q̄ncq̄ amores z affectiōes quib⁹ inclinamur ad aliquez vel aliquid. ¶ Prim⁹ est affectus naturalis. de quo dicit Hugo ibidez sic: Naturalis affect⁹ est cuiuslibet ad carnē suaz. Nemo em̄ carnem suā odio habuit. Itē mat̄r ad filium. nō em̄ pōt mater obliuisci infantē vteri sui. Itē homis ad domesticū suū. Qui em̄ curam domesticoz non habet: fidē negauit: z est deterior infideli. Nunc sane affectuz sic nō admittere impossibile est: ita nō seq̄ sume virtutis est. nisi rōne regulet. Semp em̄ iste affect⁹ mollia suggerit: z suaue z iocundū quod terrenū. qō voluptuosuz. qō delicatū libenter amplectit. Nō vero asperum. qō voluntati ꝓtrariū oīmi horroze refugit. quo circa hui⁹ affectiōis executio amor ꝓuersus est. Hic amor a saluatore interdicit cū dicit. Qui amat animā suā ꝑdet eā. Pro inde sctūs Aug⁹. dicit. Si male amas tūc odisti. si bene oder⁹ tūc amasti. Sequitur. Qui em̄ amat ſm talē affectū vtiq⁹ odit q⁹ qui diligit iniquitatē odit amiam suā. q⁹ vero odit ſm illū affectū ſm rōnē diligit. Naturale quidē est q⁹ hō erga se z suos affectū habet. sed amorē ſm affectū habere nō debet. Hec ille. Ab isto affectu naturaliaffectio caritatiua differat. ptz. q⁹ ista cū homine nascit. illa vero a deo inducit. vt dicit idē Hugo ¶ Scōs est affect⁹ carnal' de q⁹ dicit idē sic: Carnalis affectus duplex est. Plerūq⁹ em̄ neq⁹ ꝓtus neq⁹ viciū est. sed est quedā exterior⁹ homis habitudo. animus intuentis sibi inclinās facile. Quippe cū alicui⁹ forma est elegātior z sermo suauior. vel nullus aspect⁹: etiā ignorātis qualis ipe sit puocat z ꝑstringit ipm affectū. Hoc in puero moyse apparuit q⁹ ꝓpter elegantē formaz tribus mensib⁹ cōtra ꝓceptuz pharaonis abscondebat: z a filia ipius pharaonis in filium fuit adoptat⁹. Porro z q̄ ad noxiā voluptatē in qualibet specie suauitatis male blanda cōpungit. motū carnalis affectus nemo sani capitis dubitabit. Hic carnalis affectus fuit Dauid ad speciē Bersabee. ꝑuenit incautū. ꝑuentum dissoluit: dissolutum obruit. Hic affectus sapientiā salomonis absorbuit: z carnali libidine dissolutū. in spiritalis fornicatōis baratrū z nephandissimā ydolorū culturaz deiecit. Hec ille. Talis affect⁹ nō meretur habere nomen amoris veri. sed vt dicit Diony. v. de angel. hierar. z. ij. de diuinis nomi. est longinquū ydolum veri amoris: z plen⁹ anxietate. Affectio autez caritatiua plena est iocunditate. Unde Richar. de trini. Sicut caritate nichil est meli⁹: ita z nichil est iocūdius. ¶ Terbil est meli⁹: ita z nibil est iocūdius. ¶ Tercius affect⁹ est officialis. de quo Hugo ibidem sic dicit. Officiale affectū dicimus qui meritorū vel obsequioz exhibitoruz quorundā animos inclinat. qui cuius sit periculosus. tamē admittēdus est: ne sis ingrat⁹ vel ingratus ab officio. Cauendus est ne tam homini impartiat⁹ q⁹ vicio. Quid magis cauēdū est q⁹ ne obsequijs vel mūeribus illect⁹ aut foueas vicia aut viciosa? Proinde i mūeribus vel obsequijs suscipiēdis mag̃ bōda ē discretio. Et attēdēdū est ad ꝓpone

dignitatē vt si forte tāti meriti sit vt affect⁹ officialis trāseat in rōnalē, vt quē cepimus diligere qz nobis gratus. diligi incipiak qz ꝑtutib⁹ adornat⁹. z retributio ꝑm rōnē nō ꝑm affectū impendak. sed z desideriuz quo amati pñtia desiderak. vel act⁹ q̄ ipa pñtia cōparak rōnē sequak nō affectū. Iste q̄z affectus q̄ boiez sine alterius cause respectu sponte cōplectik p oia temperek. Ab isto affectu multū differt affectio caritatiua; quia ista q̄rit q̄ sua sunt. p caritatē aūt singl'a sūt oim. z oia singulo⁹. qz nō q̄rit q̄ sua sūt. ait Grego. xxviij. li. mo⁹. ¶ Quart⁹ est affect⁹ rōnalis. de q̄ Hugo ibidē sic di. Rōnal' affectus h̄ est q̄ ex cōsideratione aliene ꝑtutis oborik. vicz cū ocul' nr̄is cuiuslibz ꝑtus vel sctitas explorata vl' fama diuulgata mētez nostrā dulcedinis suauitate pfundit. Seq̄tur. Dic ē affect⁹ q̄ nos audita triumphall martyꝝ passiōe, suauissima cōpungit deuotione ac memorabiles actus p̄cedentiū q̄si sub oculis delectabili meditatiōe depingit z ad ꝑtimi dilectionē ꝓcēplatis ei⁹ virtutibus accēdit. ꝓpter qō ꝓstat hūc affectuz esse pfectiorē. Et em nō modicū ꝑtutis indiciū est ipe amor ꝑtutis exq̄ ad actū ꝑtutis excitabitur. Dec ille. Ab isto affectu differt affectio caritatiua, qz ista rōne mediāte ab exē plis exteriorib⁹ orik z excitak. Affectio vero caritatiua a spūsctō ad amādū etiā pctōres inflāmak. z bonoꝝ exēplis multo dulci⁹ afficik. vt ptz p apl'm vl' p alios sctōs ¶ Quinto affect⁹ spūalis. sic dict⁹. qz vel a spū i/mittik vel a spū orik. vel a spū inspirak. Et h affect⁹ est triplex; qz q̄ñcz imittik a spū mali gno. q̄ñcz orik a spū hūano. z q̄ñcz inspirak a spū diuio z sctō. A spū maligno affect⁹ immittik vt dicit Hugo ibidēq̄ inclinat aliquē ad vicia. Illo affectu maligno fili⁹ dauid ꝑrobe in sorōz exarsit amplex⁹. Istū/q̄z affectū misit in cor iude vt dñm traderet ꝑpha. Spūs inq̄t fornicatiōis decepit eos Q autez affectio caritatiua differat ab illo planū est. qz ab illo ꝺriak. a spū autē hūano ercitata exq̄sitione oziunt q̄ñcz affect⁹ amorosi ad summū bonū diligendū. qō ē sūme appetibile. z sūt simillimi affectōi caritatiue siue gratuite. Nā si accipiak grad⁹ maxim⁹ caritatis. q̄ (testāte veritate in euāgelio) ē vt aniam suā ponat q̄s p amicis suis. similez gradū exp̄uis naturalib⁹ inuenīunt multi ascendisse. Un Aug⁹. li. j. de ci. dei. c. xvij narrat q̄ multi vtilitatē reipublice ꝑ vite ꝑponebāt. Et exēplificat de ℞. xvij. li. ca. xvij. Et Tull⁹ lib. j. de officijs dicit q̄ duo erāt p̄cepta platonis volētib⁹ reipublice p desse. Primū vt vtilitatē ciuiū sic tueank vt q̄cūcz agāt ad eā referāt. obliti comodoz suoz. Scōm p̄ceptū fuit vt totū corp⁹ reipublice curēt p̄ncipalit. nedū aliquā partē tueank reliq̄s deserāt. A spū aūt diuio affectus caritatis infundit. vt patebit. q̄ licet in multis differat a p̄dictis. in multis tñ ꝓuenit cū eis. ꝓpter qō difficile ē distinguere inter istas affectiōes. s. caritatiuā. naturalē z acq̄sitā. ꝓpter sili'tudinē actuū suoz ¶ Et tñ isti habit⁹ differūt. qō certū est p̄mo q̄ntuz ad originē. qz caritas gr̄uita a solo deo supnaturalit infundit. Un ad Ro. v. Caritas dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is p inhabitātez spm̄ sctm̄. Illa autē. s. natural' p naturā cū boie nascit. z altera p exercitiū acq̄rit. ¶ Scōo differūt q̄ntū ad substātialitatē. qz caritas gratuita ē vluificatiua. purior et feruētior. qz nunq̄z est sine spūsctō q̄ dak in ea. neutra aūt aliaꝝ viuificat. ¶ Tercio differūt q̄ntū ad formalitatē. qz caritas gr̄uita alias ꝑtutes vl' habit⁹ informat z pficit. vt dic̄ Amb. Utricz aūt illoꝝ manēt informes z ipfecti sine ista. ¶ Quarto differūt q̄ntū ad finis capacitatez. qz caritas gr̄uita spm̄ būanū a culpa educit. in grām ꝺducit. z deo vnit. et gaudio ꝑhenni z iubilatiōe ꝺsūmat z perficit. Unde Raban⁹ in quodā sermone dicit sic. Caritas siue amor diuinus est ignis in meditatione. mentē purificās a sordib⁹ viciorū; Lux est in oꝛone. mentē irradians claritate virtutū. Mel est in grārū actione. mentē dulcorās dulcedine diuinorū beneficiorum. Uinū est in cōtemplatione. mentem inebriās iocunda delectatione. Sol est in eterna beatitudine. mentē clarificans serenissimo lumine z suauissimo calore exhilarans ineffabili gaudio. in ꝑhenni iubilatione. Dec ille. Nullū istorū potest perficere sine charitate. nec naturalis amor nec acquisita dilectio. Bern̄. sup Cant. sermo. l. sic distinguit dicēs. Est affectio quā caro siue natura gignit. Est affectio quā caro regit. Est affectio quā sapia cōdit. Dec vltia ꝑma illumiat. scōa remunerat; ꝑma q̄dez est dulc̄. sed turpis. scōa ē sicca. Iz fortiz; ter/

De septem itineribus eternitatis

cia suauis ꝛ pinguis. q̄ gustat qm̄ suauis ē dñs. Dec ille. Certa tm̄ differētia in his nō potest haberi. ¶ Distinctio quarta.

¶ Articulus primus.

Quarto igit videdū est quib⁹ signis vel ꝓiecturꝫ caritatiua affectio vt a deo inspirata est q̄litercūq; cognoscat. ¶ Circa qō sciendū q; q̄uis mgr i sententijs li. iij. notificare nitat habitū caritatis di. Caritas est ⁊tus gratuita volūtatez in esse scō pficiēs. in ordine ad actū diligēdi. pmpte ꝛ facilit. ꝓpter se ꝛ sup oia summū bonū. Et licet habit⁹ notificenť p eoꝝ act⁹. tm̄ vt supra patuit. qz act⁹ caritatꝫ ꝛ act⁹ amoris naturalis ꝛ acq̄site dilectōis sunt simillimi. ideo nō possum⁹ certitudinaliter scire vtrū habeam⁹ habitū caritatiue affectiōis qō nō absq; rōnabili causa a deo ordinatū est. ꝛ tō oportet nos esse cōtentos aliq⁹ signis ꝛ cōiecturis q⁹ aliq̄lit ꝓfidimus nos hz̄e caritatē gratuitā. ¶ Et qz ista signa et cōiecture oriunť ex actib⁹ caritatꝫ quoꝝ alii qui ex ipa caritate oriunť. alii ex ipa imperanť. ꝛ hoꝝ alii sunt caritatꝫ incipientiū. et alij sunt caritatꝫ pficientiū. ꝛ alij caritatꝫ p̄fectoꝝ. ꝓpter qō scti ꝛ doctores aliq̄ dicunt aliq̄ signa esse caritatꝫ ia roborate. ꝛ aliqua esse caritatꝫ signa iā ꝓfecte. Et signa caritatis iā genite siue infuse. sic dicit Bern̄. in sermone de oib⁹ scis. sunt q̄ttuoꝝ q̄ ibi numerat di. sic. ¶ Pr̄m̄ signū caritatis genite siue infuse est dolor de culpa p̄terita. Rō huius est. Caritas ꝛ culpa mortal' opponunť. ꝛ ideo simul stare nō p̄nt in eadez volūtate. ideo q̄n caritas est in volūtate expellit culpam p dolorē ꝓritōis. Un̄ Aug. ome. viij sup Joh̄em dicit sic. Radix oim bonoꝝ est caritas. ꝛ radix oim maloꝝ est cupiditas. ꝛ simul ambe nō p̄nt esse. qz nisi vna radicit⁹ euulsa fuerit. alia plātari nō pōt. Ergo dolor ꝓritiōis signū est habite caritatis. cum vtraq; simul in volūtate cē nō possit. ¶ Secundū signū caritatꝫ genite ſm Bern̄. ibi. ō est summū ꝓpositū cauēdi futura pcā cū effectu. Cui⁹ rō est. qz hz̄e ꝓpositū cauēdi oia pcā mortalia cū effectu nec p amorē naturalē nec p acq̄sitā dilectionē pōt diu q̄s hz̄e sine gr̄a siue caritate adimplere. Un̄ Aug⁹. li. j. retrac. c. viij. dicit q; volūtas ipa nisi gr̄a dei liberet a seruitute q̄ facta est sua pecca ti ꝛ p gr̄am adiuuet recte pieq; viui a mortalib⁹ nō pōt. licet eīm ꝓpter libertatē posset vitare q̄dlibet pcm̄ mortale signatū. nō m̄ ꝓpter infirmitatē pōt diu oia in cōmuni vitare q̄n in aliq̄ incidat. ergo diu esse sine mortali pctō signū est caritatis iam habite. Sine mortali. i. sine ꝓscia mortal'. ¶ Terciū signū est caritatis genite. ſm Bern̄. ibi. dē est delectatio in auditu diuini sermōis. Rō hui⁹ est. qz amātes delectant in ſmonibus mutuis. siue sint ſmones inspirati siue scripti siue exteri⁹ auditi. vt ex illis capiant experimētū mutuoꝝ affectuū q̄s charitas silentio tegere nō p̄t. Dos eīm amantiū est (ait Criso.) vt amorē suū silentio retegere n̄ queat. Un̄ ꝛ Hilbert⁹ poꝛ. sup Cāt. ser. xv. Jō caritas inspiratiōe. i. interna locutione nō est ꝓtēta. sed sacri sermōis institutiones velut clipeos vndiq; meōziter apprehēdit. sed nec his ꝓtenta q̄si vociferando clamat. Nunciate dilecto qz amore langueo. vbi dic̄ glo. Illis volētib⁹ docere. ista flagrans amore ꝓrorumpit. Ex his apparet q; delectatio in auditu ꝓbi dei est signū caritatꝫ genite. ¶ Quartū signū caritatꝫ genite est pmptitudo boni opis. Rō h⁹ signi ē qz caritas maxie est opatiua. qz ipa ē amoꝝ finis. ꝛ tō impat oēm actū ordinatū vl' ordinabilē in hūc finē. Un̄ Grego. in omel. sup Joh̄. Si quis diligit me dicit. Nūq; amoꝝ est ociosus. opať eīm magna si ē. si aūt opari renuerit amoꝝ nō ē. Et ibidē. pbatio dilectōis est exhibitio opis. Et Ber. sup Cant. Magna res ē amoꝝ. ꝛ si ad suū recurrit ꝓncipiū si suo origini reducit. si refusus suo fontiq; exeo sumat vñ iugit fluat. igit opatio bonorū opez signū ē caritatꝫ hite. ¶ Quintū signū caritatꝫ genite ponit Amb. in li. de spū caritatꝫ genite vbi di. Qq̄ aliq⁹ de defectu alicui⁹ tristat spūali ꝛ de pfectu alioꝝ spūali letat. signū ē caritatꝫ. Et Aug. in vna epla ad hyponēses di. Qui nō dolet ō malo ꝓprio. nō est i eo caritas xp̄i. Rō h⁹ signi ē. qz cum ſm Dion̄. caritatis ardoꝝ sit fr⁹ vnitiua. tō nitit oia lig̃scere ꝛ in vnū ꝓflare. vt i ipa vnit anť. Un̄ Gre. sup Eze. dic̄ sic. Ecce q̄ caritas q̄ diuersitates mētiū accēdit. ꝛ crematas ꝓflat. ꝛ q̄ i vnā spēz auri reformat. Sz hāc ꝓflationē vnitiua defect⁹ spūaliū impedit. pfectus pficit. ideo caritas facit de vno rideri ꝛ de altero letari. Un̄ ap'l's. j. ad Coꝝ. xiij. dic̄. q; caritas n̄ ꝓgaudet iniq̄tati. ſ; magaudz ꝓpitati. igit tristari ō ofcū spūaliū gaudere de coꝝ pfectu signū est caritatꝫ.

¶ Articulus secūdus.

Secūdo quidā tradūt aliq̄ signa caritatis iā roborate siue pficientis. Et licet multa sint signa ist⁹ caritat⁹. tñ ānq̄ sufficiāt mag⁹ vtiliora. ¶ Primus igit signū iā roborate z pficientis caritat⁹ est frequēs z iusta ꝺscie examiatio. nō solū de peccat⁹ mortalib⁹ sed etiaz de venialib⁹. Rō h⁹ signi est. q⁹ sic̄ caritas opponit pctō mortali; ita feruoz caritatis opponit veniali. vt ipm expellat ab aīa. ne spūiscō displiceat. q⁹ omnes officinas mētis visitat z mūdat. Unō Greg. ſ. li. moz. z bn in ser. de penth. Spūs sctūs pfecto monet. monet z docet; monet meoriā. mouet volūtatē. z docet rōem: nec minā pctī paleaz intra cordis qđ possidet habitaculū patit residere. sz statim igne sue tūissime circūspectōis exurit. Hec ille. De q̄ igne Amb. sup illđ Lu. xij. Veni ignē mittere. Dicit ignē. q⁹ aurea vasa dūice dom⁹ meliorat: fenū vero ꝺsumit z stipulā. Cum igit frequēs examiatio ꝺscie sit a spūsctō p fauorē caritat⁹: planū est q⁹ ipa est signū roborate caritat⁹ q̄ opit multitudinē pctorū. ¶ Scōm signū pficientis caritat⁹ ingenite est cōcupie diminutio. Rō hui⁹ signi est. qđa quāto caritas diligēs deū mag⁹ augmētat, tanto mag⁹ bō a ꝺcupia tpaliū elongat. ex q̄ ipa ꝺcupia intātū diminuit. Unđ Aug. in enchiri. dicit q⁹ minuit ꝺcupia crescēte caritate donec veniat ad magnitudinē q̄ maioz esse nō possit. Ubi añt nō est caritas ibi regnat cupiditas: regnat autē cupiditas qñ desideriū veri z boni expellit z saporē. Qua liter añt sapor mali siue ꝺcupiscētia in homine oriat. z q̄liť p saporosaz sapiam expelat. Reqre infra itinere. vj. di. iij. ¶ Terciū signum charitatis proficientis est sensuum interiorum siue spiritualium vitalis exercitatio. Ratio istius signi est. q⁹ sic̄ exercitatio sensuū corpaliū signū est corpalis vite. ita exercitatio sensuū spūaliū signū est spūalis vite. Sūt nāq̄ ānq̄ sensus interiores ī mēte. sic̄ sunt ānq̄ sensus exteriores ī corpore. sic̄ dz in li. ō spū z aīa. z Gre. ſ. li. moz. dicit. Habitare in corpe aīam pbāt vitales sensus: ita habitare in aīa spm pbat vita spiritual. Illud ex visu z auditu dinoscit. istud ex caritate z alīs virtutib⁹ pbat. igit ex caritate siue dilectiōe q̄ est vita aīe ām Hugo/ de arra aie sensus interiores viuificant z exercitant. iō pfect⁹ interior siue spūal⁹ exercitatiōis signū est aug mētate dilectiōis q̄ oia exercet in finē. i. ordinat. De hac exercitatiōe sensuū reqre supra di. iij. ¶ Quartū signū caritatis est studiosa mandator dei obseruatio. Rō hui⁹ signi est. Quia obstuatio mandator vera sine caritate fieri nō potest. Unđ dñs dicit sic. Qui diligit me ſmonē meū seruabit. z pr̄ me⁹ diliget eū. z ad eū veniem⁹ z māsionē apud eū faciem⁹. Qđ exponēs Grego. in omel. dicit sic. In q̄rūdā corda venit z māsionē nō facit: q⁹ tpe tēptatiōis ab eo recedūt. In q̄rundaz corda venit z māsionē facit: qa sic amor siue caritas deitat⁹ eos penetrat vt ab amore tpe tēptatiōis nō recedāt. Qualit añt caritate nō pficeret q̄ fontē dilectiōis in se hr̄et z iā aliqualit⁹ gustaret? Unđ Aug⁹. dicit. Si tu qui verā requiē q̄ post hāc vitā ꝓmittit queris etiā hanc int̄ amarissimas vite h⁹ molestias suauē iocūdāq̄ gustabis si et⁹ q̄ eā ꝓmisit p̄cepta seruādo dilexer⁹. Et sic ꝑz quartus signū caritat⁹ pficient⁹. ¶ Quintū signū caritatis pficientis est diuinar̄ veritatū manifestatio. Rō hui⁹ signi est. qa amor est signū cōmunicatiōis. z ideo amic⁹ reuelat z cōmunicat amico suo secreta sua q̄si nō credens ea ponere extra se: sed in eo q̄ est sicut ipe. Amic⁹ em̄ me⁹ est q̄si alter ego. ait qdaz Unđ Richar. lib. iij. de ꝺtemplatiōe. ca. xvj. dicit sic. Si vis noscere qa subtilitas diuinarū reuelationū sit manifestū diuine dilectionis indiciū: audi. iā nō dicā vos seruos inquit dñs. sed amicos: qa omnia nota feci vobis que audiui a pr̄e. qa ex magnitudie diuine dilectiōis pendet mod⁹ diuīe reuelatiōis. Et idē dicit sic. Certū igit signū tibi sit q⁹ dilectū tuū minus diligis. z ab illo min⁹ diligeris si ad theoricos excessus nōdū vocante sequi meruerit. Ex q̄ ꝑz q⁹ crescente reuelatiōe crescit z dilectio. Et signū quintū caritatis pficient⁹ ꝑz sic.

¶ Articulus tercius.

Tercio quidā tradunt quedā signa charitatis iam pfecte put potest pfici in via. Quia sicut dicit ꝓuerb. iij. Justorū semita q̄si lux splendens procedit z crescit vsq̄ ad perfectā diem sc̄z pfecte charitatis. ¶ Et ideo sciendū est q⁹ in viatoribꝫ duplex ē pfectio caritat⁹; Una est necessitat⁹ z sufficiētie. Alia ē ꝓuilegiate sctitat⁹ z excellētie. Mas pfectōes tāgit ꝑsp li. iij. de vita ꝺtēpla. vbi dic̄ sic. In hac vita pfecti

sunt illi q̄ pfecte diligūt; q̄ volendo qō vult de⁹ nullis pctis quib⁹ offendit de⁹ acquiescunt: z semp ad ꝓtutes hūdas se extendūt. Perfectionē necessitat⁹ tāgit cū dicit. Qui volendo qō vult de⁹: z hanc hz q̄cunq; manet in charitate: z ad hāc pfectionez inuitat dñs Deut. xvj. di. Perfect⁹ eris z absq; macula coꝝ dño deo tuo. Absq; macula crimi nali. s. ait glo. Perfectionē aūt excellētie tāgit Prosper cū dicit. Semp ad ꝓtutes habendas se extendūt. Vñ bñ in epla quadā dicit sic. Indefessuz pficiēdi studiū z iugis conatus ad pfectōem reputat⁹ pfectio. Hz qz apl's ad Roīn. vij. dicit. Velle mihi adiacet; pficere aūt nō inuenio: iō plena caritas ḡlis erit in patria nullo mō in via hr̄i pōt. Propter qō signa talis pfecte caritat⁹ h nō querunt⁹ sed signa pfecte caritat⁹ put in via haberi pōt ḡrunt. Est igit⁹ notādū q̄ signa caritatis pfecte duplicit cōsiderari pñt; q̄a quedā habent⁹ ex actib⁹ exterioribus z q̄dam q̄si ex actib⁹ interioribus z licet de vtrisq; multa assignari pñt. tñ ō vtrisq; q̄nq; ad pōens sufficiāt. ¶ Primū igit⁹ signū extrinsecū caritatis pfecte est si q̄s p salute primi mori parat⁹ est. Ratio ist⁹ signi est. qz sic dic Aug⁹. lib. de gra. z libe. ar. Parua caritas non sufficit ad implēda magna mādata. vt sunt mori p christo vel p fratrib⁹. z cetera hmōi. sed req̄rit⁹ ad hoc caritas magna. i. perfecta Vñ sup epl'am Joh. dicit Aug⁹. Perfecta caritas hec est. vt q̄s p fratrib⁹ sit mori parat⁹. sicut z Orige. etiā exponit illud Cant. vij. Ascendā ad palmā dicit. Volūtas patiendi; pbauit qz veracit⁹ amauit. z tāto erat amoꝝ altioꝝ quāto patiēdi; p ecc'ia volūtas erat paratioꝝ. Hec ille. Et dñs Joh⁹is. xv. Maiorē hac dilectionē nō; Signū igit⁹ p/fecte caritatis est si aliq̄s parat⁹ est mori p salute primi. ¶ Scōm signū extrinsecū pfecte caritatis est si inimicos diligit. z eis p pter deū bene facit. Rō hui⁹ signi est. Quia sicut dic Hugo de arra aīe. Amoꝝ transformat amantē in sil'itudinē amati in q̄ntū pt. nō solū q̄ntū ad substātiā sed etiā q̄ntuz ad opatiōes arduas z difficiles. Cū ḡ de⁹ amatur. q̄ diligit inimicos z bñ facit eis vt ipse ostendit Math. v. di. Diligite inimicos vestros. z bñ facite eis. vt sitis pfecti sic et pater vr̄ pfect⁹ est. z h nō possit fieri p quālibz dilectionē sed p pfectā. qz dicit Aug⁹. in enchiri. q̄ talis dilectio pfectoꝝ est. z Orig. super Cant. dicit. In exhibitiōe pfect⁹ ꝓbatur magnitudo amoris. iō illud verū est signū. diligere inimicos ꝓpter deū dilectum. ¶ Terciū signū caritat⁹ pfecte extrinsecus est. si oīa aduersantia gaudenē suscipit z patiēter finit. Rō hui⁹ signi est. Quia caritas pfecta mentē ab amore hui⁹ vite q̄si totaliter auertit. z occidendo q̄si insensibilez reddit. qz penas tpales z mortem ꝓtemnere facit. Vñ Grego. omel. ix. dicit sic. Fortis est vt mors dilectio; qz sic mors corp⁹ interimit. sic caritas vite eterne ab amore tpaliū mentē auertit z occidit. Hā mentē quā pfecte caritas absorbuerit ad terrena foris desideria velut insensibilē reddit. neq; sctūs quilibet mori p dño potuisset in corpe. nisi penitus a terrenis desideriis in mente mortu⁹ fuisset. Hec ille. Caritas enī omia sustinet. ait apl's. j. ad Cor. xiij. Vñ apl's ibant gaudentes a ꝓspectu ꝓcilij ⁊c. Et q̄ ptinet⁹ istius signi. ¶ Quartū signū pfecte caritat⁹ extrinsecū est. si offic⁹ renūciare parat⁹ sit. z sequi xp̄m. Rō hui⁹ signi est. quia pfecta caritas oīa rēnuit q̄ ei⁹ officiuz impediūt. Vñ apl's oīa arbitrat⁹ est vt sterc⁹ vt dilectū lucrifaceret. Sed tpaliū ꝓcupiscētia maxie impedit officiū caritatis. Dicit enī Aug⁹. lxxxiij. q. xxviij. q. caritatis venenū est spes adipiscendoꝝ tpaliū; z nutrimētū caritat⁹ est imminutio cupiditat⁹: pfectio vero caritat⁹ est vbi nulla est cupiditas. De h dicit Bre. viij. li. moꝝ. c. ix. Sūt nōnulli iustoꝝ q̄ ad cōtemplandū culmē pfectōis dū ad altioꝝa interius appetūt. exterior⁹ cūcta derelinquūt. q̄ rebus habitis se nudāt. gl'ia honoꝝ se expoliāt. q̄ desideriis ꝓternoꝝ assiduitate se affligūt. q̄ de exterioribus hr̄e ꝓsolationē nolunt. quib⁹ paul⁹ dic. Mortui estis z vita vr̄a abscōdita ē ī do. Hec ille. Et sic pz q̄ renūciare oīa z seq̄ xp̄m. ei⁹ voluntatē faciēdo. signū est p/fecte caritat⁹. Vñ Jo. p. ca. c. ij. dicit. Qui ꝓmanet verbū dei vere in eo caritas dei pfecta est. ¶ Quintū signū pfecte caritat⁹ extrinsecū ē. si nihil aliud q̄ solū deū timeret. Rō hui⁹ signi ē. qz sic dicit Jo. j. epl'a. c. iij. Perfecta caritas foras mittit timorē. Hō expo nēs Hūbert⁹ porreta. k. xvij. dicit sic. Caritas primi caret liuore; sed caritas xp̄i caret timore. Hec enī nihil penale hz. timor aūt penaz hz. q̄ in xp̄i caritate nō erit timor nisi filialis. Quid enī timebit charitas veteres offensas. qz multitudinē pctoꝝ opit caritas

Quid infirmitatem ꝓprie ꝓsciētie timebit ne decidat. qz fortis vt mors dilectio. Quid tē porales ꝓ xpo timebit molestias finibiles, cū nec quidē si eterne fuerint defatigari aut nec euanescere poterit dilectio ꝓsummata. i. pfecta. Nō iō amat charitas vt peat ſz magſ vult forſ in eternū pire penalit q̄ ꝑuari vſu amoris iternalit. Hec ille. Ex his patere ꝑt q̄ timorē expellit charitas pfecta. Quidam etiā ponūt signū istius amoris corpalis vt fa/ cies pallorē. corpis languorē. actiōis torpo/ rem. z cetera hmōi. Sed illa sunt signa tam amoris carnalis q̄ spūalis. vt cōiter ptz.

¶ Articulus quart⁹

Vltimo videndū est de signis intrin secis charitatis pfecte. Sūt em̄ q̄daz actiones charitatis pfecte q̄si int⁹ manē tes a charitate elicite vt impate. z tāto sunt verior̄a q̄to interior̄a. Vero em̄ charitas p fectior. tāto acutior. z ad intima ptingēs. vt patet ꝑ Hugo. sup. vij. angel. hierarch. ideo igit signū intrinsecū charitatis pfecte sunt p/ funda z ītima suspiria mētis. Rō hui⁹ signi pōt esse talis, qz q̄n memoria rei amate inti ma mētis tāgit. statim suspiria amorosa q̄si quosdā nūcios amoris expellit. donec eā pre sentia dilecti visitet z visu reficiat. Vñ Gre/ gor⁹. v. lib. moral. adducēs illud Job. An/ teq̄ comedo suspiro dic. Hēs ad inspira/ tionē fulgoris intimi suspirijs vegetata ꝓua lescit. qz eū amor ꝑfectis afficit z refectio cō templatiōis pascit. Tepid⁹ aūt amor ꝑ non facere pt. ſz amor pfect⁹. Patz g̃ q̄ intima su spiria sunt signū charitatis pfecte. vt idem et Rich. dicūt. ¶ Secūdū signū charitatis pfe cte sunt alta desideria. Rō isti⁹ signi est. quia Aug⁹. lib. xiij. ꝓfessi. dic sic. Omia pōderib⁹ suis agunt. z loca sua petūt. grauia deorsuz vt lapis. sursum leuia vt ignis. Hec extra lo ca sua exeūt q̄si inq̄eta. ſz qđ est pond⁹ i cor/ poralib⁹. est amor i spūalib⁹. Vñ dicit idem Amor me⁹ pond⁹ meū. eo feror q̄cūq̄ feror. dono tuo accēdimur z sursum ferimur. Ex go q̄nto amor magſ accēdit, tāto desideria amorosa pfecti⁹ sursum ferunt. nec q̄escunt donec ad locū suū. s. ad amatū deū pueniāt. Vñ sequit. Inardescim⁹ z im⁹ z ascēdimus ascēsiones i corde ad pacē in hierl'm. Simi le dic lincoñ. sup. iij. angel. hierarch. Et gre gor⁹ lib. vij. moral. dic sic. Sancti viri cuz desiderijs eternitatis anhelāt, in tāta altitudi ne vite se subleuāt. vt audire iā q̄ mūdi sunt graue sibi ac deꝑmēs pond⁹ credāt. Valde em̄ intollerabile est imāt q̄q̄d id non sonat qđ int⁹ amāt. Sequit infra. Et multiplica ta charitate maioribꝫ desideriꝫ estuāt. z iaz puenire ad vitā spūs etiā ꝑ cruciat⁹ corpor̄ anhelāt. Ex q̄ ptz q̄ alta desideria q̄ in sum/ mū desiderabile tendūt. signa pfecte chari/ tatis sunt. Idē dic Rich. in tractatu de chari tate. ¶ Tertiū signū z intrinsecū pfecte cha ritatis sunt cogitatiōes lāguide. Rō istius si/ gni est ista. Fulgēti⁹ in q̄dā sermone dic sic. Necesse est vt q̄ ꝑcessit dilectiōis thesaurus id est. amatū. illic sequat cogitatōis affect⁹. i. desideriū amorosum. Iō ꝓuerbs ait. Vbi em̄ thesaur⁹ tu⁹ est. ibi z cor tuū erit. Sequitur Ut g̃ celestia thesaurisem⁹. celestia diligam⁹ Vis g̃ nosse vbi thesaurisas. attēde q̄d amas attēde z q̄d cogitas. z ita fiet vt thesaurꝫ tu/ um ex tuo amore recognoscas. z amorē tuū iudicio tue cogitatiōis intelligas. Hec ille. Si g̃ cogitatiōis affect⁹ est vbi est thesaur⁹ amoris. i. amatū. planū est q̄ cogitatio fasti/ dit oīe aliud ab amato. Vñ glosa sup illō Can. ij. Adiuro vos fi. hieru. vt annūcietis dilecto. qz amore lāgueo. dic sic. Pre magni tudine amoris oīa tpalia sunt mihi fastidiuz vñ langueo. Lāguor aūt iste causat ex amo/ re pfecto. Vñ Orige. ibidē distīguit int̄ amo rē simplicē z ardorē z languorē. dicēs. Amāt inq̄t incipiētes, ardēt pficiētes: languēt pfe/ cti. g̃ cogitatiōes lāguide sūt signū amoris p/ fecti. Sile oñdit Rich. infra. ¶ Quartū si/ gnū intrinsecū amoris pfecti sunt expectatio nes tedioſe. Rō hui⁹ signi ē. qz sicut dic lin/ conien. sup. vij. angel. hierar. Amore rendē/ te in rē amatā nihil velocius. nihil acutius. ni hil subtilius aut penetrabilius. qz sua natā nō q̄escit donec subaliter totā penetrauerit. p/ funditatē. z ptrāsierit amabilis totalitatem q̄ntū pōt. Et idē. q̄n cursus isti⁹ amoris ipen dit vel retardat q̄litercūq̄ tota mēs turba tur z expectatōe attediat. Qz sic dic Rich. lib. iiij. de ꝓtem. c. xxj. Amāti omis mora ni/ mis lōga videt. expectatio onerosa. clamat cū sancto Job. Tedet aiam meā vite mee. Qđ exponēs Grego. ix. moral. dic sic. Pēs vita vilescere. i. tedere incipit dū diuin⁹ amor dulcescere cepit. i. pficit. Vñ amās pfecte cū tedio q̄dā fastidit oīe qđ cursum amoris im pedit. Iō Gilbert⁹ porretan⁹ ē. xj. dicit sic. Sicut amor terrenaꝝ occupatōnū ipatiēs

est. suis satis habet inseruire negocijs. ocio gaudet. quiete foueat. ad internā dilectiōem libera tpa habere volēs. Sequit. O q̄ dulcis est amāti animū dimidiare cū xpo z mūdo. Et q̄ dux est in dilectiōis iura pegrias admittere curas. z celeste secretū secularib⁹ infestari turbis. Sequit. Amor nihil magis vult q̄ amare. Hec ille. Et sic patet q̄rtum signū charitatis pfecte ¶ Quintū signū intrinsecū pfecte charitatis sunt affectiōes extatice. Extasis aūt est excessus mentis ait Papias. Rō hui⁹ signi est. qz sicut dicit Dionysi⁹. iij. de diuis no. Amor in deū tendēs est faciēs extasim spūs. Et reddit rōem ibidez dicēs. Quia amor nō pmittit amatores esse suj ipsor⁹ p mētis sobrietatē. sz eor⁹ q̄ amātur p mētis excessum. sed illi q̄ sui non sunt alior⁹ extra se sunt. Quia sicut dicit Bern⁹. li bro de pcep. z dispen. paz añ finē. Nō est p/sentior nr̄ spiritꝰ vbi aīat q̄ vbi amat. Nō tamē intelligēdū est quantū ad conatū affectionis. Huc aūt excessum nō potest facere nisi charitas pfecta q̄ p fortē inclinationem causat tendētiā vehemētē i rem amatā. Nō ostēdit Dyonisi⁹ ibidē p exemplū dicens sic. Un̄ beat⁹ Paul⁹ in amore dei magnifice excellēs dicit Gal. ij. Viuo ego. iā nō ego. viuit aūt in me xpc. Sequit. Hoc aūt dic verus amator. z extasim passus viuēs deo z n̄ sibi. Hec exponēs vercellen⁹. in plo. sup Lātic. dicit sic. Viuo ego vita naturali. iam nō ego p imitationē excessinā ad eternitatis immensitatē q̄si absorpta z suo officio suspēsa dirigor moueor doceor z regor vita super/substātiali cui vnior. qua repleor. viuit autē in me christ⁹. id est. sic anima sobria me regit naturaliter z disponit ad omnē actū interiorem. sic virt⁹ xpi cui vnior gratuite me viuificat z ad omia disponit. Sequit. Hec dixit sicut ver⁹ amator. Ver⁹ amator est qui i solū z summe z pe diligibile z desiderabile i mediate. z ppter ipm supintellectualiter tendit. Hec ille. Et sic patet quintū signū charitatis pfecte. Sunt tamē plura alia signa caritatis pfecte. sed hec ppter breuitatē ad p̄sens sufficiant.

¶ Distinctio q̄nta ¶ Articul⁹ p̄mus.

Quinto videndū est qualiter charitiua affectio a sanctis doctoribus distinguat⁹ p grad⁹. Dicit em̄ Augusti. sup can̄. Joh. sic. Hunc̄d mor vt nascit charitas. iā prorsus pfecta est. imo vt pficiat nascitur. cū fuerit nata nutrit. cū fuerit nutrita roborat. cū fuerit roborata pficit. z cū ad/perfectū venerit dicit. Sufficio dissolui z esse cū christo. Ex quo patet q̄ in charitate sunt diuersi gradus. Et qz Augustin⁹ in epla ad Macedoniū dicit sic. Tāto nobis melius quāto magis ad deū im⁹ quo nihil melius est. Im⁹ autē nō ambulādo sz amādo. quē tanto habebim⁹ p̄sentiorē. q̄nto cundē amores quo in eū tendim⁹ potuerim⁹ habere purio/res. Hec ille. Et q̄m maior z minor puritas in gradib⁹ inuenit charitatis. ideo de gradib⁹ eor⁹ videndū est. quō ab infimis ascēdamus ad medios. z p medios veniamus ad sūmos. qz vt ait Gregor⁹ mora. xxij. Nemo repēte fit summ⁹. sed p grad⁹ ad summū pue/nitur. ¶ Propter qō notandū est. q̄ quidā distinguēdo grad⁹ charitatis siue amoris ē tuiti incipiūt ab infimo gradu amoris ascēdo vsq̄ ad grad⁹ amoris violēti. Et quidam alij docēt ascēdere vltra p grad⁹ amoris violēti vsq̄ ad grad⁹ amoris seraphici

¶ Primo igit̄ notandū q̄ quidā doctor vt Cantuar. sup canti. incipit rōnabiliter ab infimo gradu charitatis siue amoris gratuiti ascēdendo p sex grad⁹ vsq̄ ad gradus amoris violēti siue vehemētis. dicēs. Nō omnis amor inducit languorē siue vulnerat. sed vehemēs amor. q̄ habet sex grad⁹ precedētes. quos enumerat ibi dicēs. ¶ Primꝰ amor ē gradus intēporalis siue incōparabilis. z iste est cōmunis omniū electorū. ¶ Secūd⁹ gradus est incōtaminabilis. z iste est mūdi contemptor⁹ z religiosor⁹. ¶ Tert⁹ gradus est amor infatigabilis. z iste amor est iugiter p/ficiētiū z cōfessorū. ¶ Quart⁹ gd⁹ est amor insepabilis. z iste est bonor⁹ cōtemplatiuor⁹. ¶ Quint⁹ grad⁹ est amor insuparabilis. z iste est christi martyr⁹ siue victorū. ¶ Sext⁹ gradus est amor insatiabilis. z iste est iugit̄ desiderantiū. vt solitariorū. His sex gradib⁹ decursis. sequit amor violent⁹ inducens langu/orē ¶ Primꝰ gradus charitatis siue amoris z infim⁹ est amor intēporalis. q̄ est cōmunis omnib⁹ electis. q̄ est tante virtutis q̄ omne peccatū mortale ab aīma expellit. z deū sup omnē creaturā diligit. Et hic grad⁹ est necessitatis. vt ostēdit dn̄s in euāgelio Matthei. x. vbi dicit. Qui diligit patrē z matrem. z̄. nō est me dign⁹. Ergo sup omnia diligendus est de⁹. Unde Anſ. monol. c. lxxx. dicit. q̄ creatura rationalis nihil debet diligere.

nisi summā essentiā aut ꝓpter illā. Ratio isti us est. quia in q̄ est summa diligibilitas. sū/me debet diligi. hoc aūt est dē. ¶ Secūd⁹ gradus amoꝛ charitatiui est amoꝛ incōta/minabilis. z hic grad⁹ est mūdi cōtemptoꝛū qui tāte est virtutis vt hominē a mundana cōuersatiōe abstrahat ne mens polluat z ne charitas ab o pe impediat. Unde Johes. s. cano. sua. c. ij. dicit sic. Si quis diligit mun/dum. nō est charitas patris in eo. qm̄ omne qđ in mūdo est. aut est cōcupiscētia carnis aut cōcupiscētia oculoꝛ. aut superbia vite. Ratio ist⁹ est. qz ignis amoꝛis vt dicit Lin conien. in angel. hierarchia. sepat et hꝛoge/nia z vnit homogenia. sepat em̄ oīe incon/uenies ab amato. ¶ Tert⁹ grad⁹ charitati ni amoꝛis est amoꝛ infatigabilis. Et iste est iugiter pficientiū z xp̄i cōfessoꝛū. q̄ est tante virtutis vt aīam nō sinat q̄escere donec iue niat quē diligit. Unde Cañ. iij. dicit. In le/ctulo meo q̄siui p noctē ꝛc. Surgā circuibo p vicos z plateas querēs quē diligit aīma mea. Nō exponēs Ozige. dicit. Querēdus es dñe cū frequētia laboꝛ; nūc in lectulo lu/mine veritat; nūc p noctes feruoꝛe charita/tis; abiecta suꝑstitione naturalis rationis. Sequit. Sol⁹ amoꝛ te inuenit. quia qui te amat te habet vt amet; amat vt habeat z ne te in eternū ꝑdat. Hec ille. ¶ Quart⁹ grad⁹ amoꝛis charitatiui est amoꝛ insepabilis Et hic est assidue cōtemplātiū. Et hic gradus tāte ꝓfectus est vt ꝓtinuis stimulis agitꝫ mē tem ꝓtēplatoꝛis ad cōprehēdendū dilectū. donec tādē dicat. Inueni quē diligit aīma mea. Et dicit Bef. Quis te nō teneat domi ne Jhū q̄ tenentē te spe foꝛtificas. ꝓfectōne decoꝛas. pseuerātia cōducis. remuneratiōe ꝑducis. Ego aūt nō dimittā te nisi benedi/xeris mihi z nūq̄ dimittā te. quia nō bñdi/cis nisi tenentē te. Istū gradū videꝛ babuis se apostol⁹ cū dixit Roma. viij. Quis separa bit nos a charitate xp̄i ꝛc. ¶ Quint⁹ graduſ amoꝛis gratuiti est amoꝛ insupabilis. et hic est xp̄i martyꝛ z aduersitatiby nō cedentiuꝫ. q̄ est tāte foꝛtitudinis. vt in libꝛo de moꝛiby ecclie dicat Aug⁹. Nihil tā duꝛ atq̄ ferreuꝫ qđ nō igne amoꝛis vincaꝛ. Et Hieronym⁹ in quodā ꝓmone dicit. Nihil amātiby duꝛū est. null⁹ laboꝛ difficilis. Sequit. Amem⁹ z nos xp̄m z facile videbiꝛ esse omne difficile. Ratio hui⁹ est. qz sicut dicit Augustin⁹ ō san cta viduitate. Nullo mō oneroſi sunt amo/res amantiū. sz ipi delectāt. sicut venantiuꝫ aucupantiū z piscantiū laboꝛes. In eo em̄ qđ amaꝛ aut nō laboꝛaꝛ. aut laboꝛ amatur. Amoꝛ aūt reddit min⁹ sensibilez. ait Augu. ¶ Sextus grad⁹ amoꝛis gratuiti est amoꝛ insatiabilis. Et hic est iugiter desiderātiuꝫ. z solitarioꝛ. Hic grad⁹ tāte foꝛtitudinis est vt nihil sibi sufficiat ꝓter vnū solū qđ amaꝛ. z ad ipm̄ semꝑ ampli⁹ in hac vita sitiꝛ z desi/deraꝛ. Ratio hui⁹ est. qz sicut dicit Rich. libꝛ. de charitate. Charitas ista semꝑ inueiꝛ qđ adhuc ꝓcupiscere potest; qz quicq̄d agit desi deriū ardētis aīme nō satiat; sitit z bibit. bi/bendo sitim nō extinguit; sz quo ampli⁹ bi/bit. eo ampli⁹ sitit. Auida em̄ imo z insatia/bilis aīme sitis vel esuries nō sedaꝛ sed irri/tatur. Sequit. Quid q̄so amoꝛe sceleſtius. moleſti⁹. acerbi⁹; cū sitim suā nec resistendo tēperare nec inebriando possit extinguere. Hec ille. Ecce q̄ iste grad⁹ amoꝛis iā se extē dit ad violentiaz quandā amātis vt clamet cū psalmista. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū. Unde Cañ. idē dicit. Istis sex gradi/bus decursis. sequit amoꝛ inducēs languo rem. q̄ est grad⁹ amoꝛis violēti. Et ideo nūc de illo dicendū est.

¶ Articulus secūdus.

Do Et gradibꝫ igit̄ amoꝛis violenti lo/quēs Richard⁹ in tractatu de cha/ritate dicit sic. Uis magna dilectio/nis. magna virt⁹ charitatis. multi grad⁹ in ea. z in illis magna differētia. z quis eos di/stinguere vl saltē dinumerare sufficit. Et di numeratis aliquibꝫ gradibꝫ idē dicit. Su/pza tñ oīes grad⁹ dilectionis est amoꝛ iste ardens z feruēs q̄ coꝛ necessitat z medulli/tus trāsfigit vt veraciter dicat. Uulnerata charitate ego sum. Et sequit. Cogitem⁹ er/go que sit supeminētia caritatis xp̄i. que di/lectionē parentū vincat. amoꝛē ꝓlis superat affectū carnis trāscendit vel extinguit. insu/per z animā suā in odiū vertit. O violentia dilectōis. O violētia charitatis xp̄i. O excel lentia z supeminētia charitatis xp̄i. Hic est de quo loqui volum⁹ de vehemētia charita tis. ō supeminētia ꝓfecte enumeratiōis ascē dendo ad opa violēte charitatis. z inuenio q̄ charitas vulnerat. charitas ligat. chari/tas languidū facit. charitas defectū inducit Quid hoꝛ nō violentū. q̄d hoꝛ nō validū. Hec oīa Rich. Et post hoc ꝓsequit dicēs. ¶ Prim⁹ igit̄ gradus violenti amoꝛis est.

quando mens desiderio suo resistere nō po
test ꝺn vulneret. Nōne tibi corde pcussus vi
detur quādo ille igneꝰ amoris aculeꝰ men/
tem hois medullitꝰ penetrat ;affectūq; trās
uerberat. intīm vt desideriū siue estū cohibe
re animo nō valeat. desiderio ardet. affectu
estuat. anhelat. pfunde ingemiscēs. z lōga su
spiria trahens vt dicat. vulnerata charitate
ego sum. Sed nota q; amor violentꝰ nō so
lum vulnerat amatrices aīmas. sed etiā cele
stes substātias. imo etiā ipm fontē amoris
deū vulnerat. Unde vercellēn. exponēs illō
Cant. Filij matris mee pugnauerūt cōtra
me. dicit. Filij sunt substātie supne ciuitatis.
ex qua ipa assidue spūalia pcipit alimenta,
pugnauerūt cōtra me. pugnātes corporali/
ter spiculis acutis mutuo se feriūt z pūgunt
sic mētes cōtēplatiue speculatōes volatiles
feruētia desideria. subtilia z acute penetra/
tiua immittūt. Primo quidē in panimphos
prorsus eisdē ptransitis in spōsum dirigūt
sagittas acutas volatiles. violēti scz amoris.
vt dicat. Vulneraſti cor meū soror mea spō
sa. Cant. ij. Et sequit. Ex quo a diebꝫ Johā
nis regnū celoꝝ vim patit. Math. xj. ex tūc
em regnū celoꝝ quasi violenter rapit ab his
qui stimulo violēti amoris agunt. Mētes
em celestes ad similitudinē pugnantiū his
spiculationibꝫ z desideriis occurrētes lumi/
nibꝰ feruidis z penetratiuis illos pfundūt.
z ad sui ipius excessum quasi ad quandā spi
ritualē mortē puocant quā eligūt ossa Job
vij. vt viuāt vita sponsi. Dēc vercellēn. De
signo buiꝰ amoris Rich. vbi supra dicit sic.
Dec tibi aīme vulnerate certa sunt signa. ge
mitus z suspiria. vultꝰ pallens atq; tabescēs
que oīa operat amor vehemēs. Sz post
subiūgit vtilitates istiꝰ gradus dicens. In
primo isto gradu spiritꝰ iste intrat super mel
dulcis ad aīam. z inebriat eā intīm vt habe/
re dicat mel z lac sub lingua sua. Et parū pꝰ
dicit sic. Dic est ille cibꝰ celestis qui egredi/
tes de egypto solet reficere. z p solitudinem
ducere z pascere. Doc est illud māna absco/
ditū qđ nemo scit nisi qui accipit. nō per do
ctrinā sed p experientiā. Et hic est ille dulcor
suauitatis spūalis. z tenera suauitas que so/
let lactare z alere z ad maturitatē paulatim
pducere. Et infra. hoc ergo estimo p dilecti/
onis gradū agit vt dū mens sepe visitat. se/
pe reficit. sepe inebriat. quādoq; ad maiora
audiēda puocatur. z ad secundū gradū cha
ritatis disponit. Dec ille. Secundū gra
dum amoris violēti inqt Richardꝰ dicim⁹
illū qui ligat. sicut primū dicim⁹. qui vulne/
rat. Nōne inqt sine oīm cōtradictione aīm⁹
ligatꝰ est quādo omniuq; obliuiscit. vt aliud
meditari nō possit. quia q̄cquid agat. q̄cq̄d
dicat. semp hoc mēte revolvit. phennitq; me
moria retinet. hoc dormiēs somniat. hoc vi
gilans oīm horā tractat. Unde facile est p/
pendere vt arbitror quomō hic gradꝰ prio/
rem gradū trāscēdit. qui mentē hominis nec
ad horā quietā esse pmittit. Sequit. Recte
itaq; dictū est q; prior gradꝰ sit qui vulnerat.
secundꝰ sit iste qui ligat. licet ergo ligare mi/
nus sit quandoq; q̄ vulnerari. tamē maior
violēta videt esse si postq; aliquis percussus
deiicit. dejectꝰ deprehēdit. deprehensus abdu
citur. abductꝰ incarceratꝰ. incarceratꝰ carne
natur atq; ligat. z iam oīmino captiuꝰ tenet.
Quid horꝝ queso maꝰ z violentiꝰ. Ille liber
est. iste autē a loco in quo detinet recedere nō
potest. Sic vtiq; qui a secūdo gradu violē/
te charitatis absorptꝰ est quicq̄d agat. quo/
cunq; se vertat ab illa vna z intima solicitu/
dinis sue cura auelli nō potest. quia ligatus
est. Dec ille. Sed que sūt vincula quibꝰ spi/
ritus siue animꝰ sic ligari potest. Respondz
idē dicēs. Si vultis audire de charitate li/
gante. pphetā Osee. xj. dicit. In funiculis ada
trahā eos in vinculis charitatis. Sz quid
sunt isti funiculi adā primi parētz nostri, ni/
si munera dei? In magna em gloria creatꝰ
fuit. Quid igit sunt ista charitatis vincula,
nisi dei beneficia bona nature. bona gratie
z bona glorie. Dis em beneficētie vinculis
debitores obnoxios nos fecit quia naturā
cōdidit. gratiam cōtulit. z gloriā repromisit.
Ecce funiculꝰ triplex. Funiculꝰ autē triplex
difficile rumpit. Seneca dicit. Qui benefi/
cium accipit. libertatē vendidit. Sequitur.
Adiecit aūt dñs adhuc noua vincula chari
tatis. que manu valida multiplicat sup nos
vt nos sibi artiꝰ astringat que enumerari nō
possunt. Dec ille. Cū his cōcordat vercell.
qui exponēs eandē auctoritatē dicit sic. In
funiculis adā trahā eos. id est. in vinculis ca/
ritatis. Ipe siquidē deus mentē movet i se
ipsum amore. adducitq; suis participationib⁹. q̄
sibus solū cognoscit. Quātē autē ille sint dꝫ
nouit. Richardꝰ igit quasi cōcludēdo dicit.
Sicut in prori gradu degustata suauitas ac
tiat animū. trāsfigitq; affectū. sic i ꝫ secūdo

gradu inspecta claritas cogitationez ligat. vt illꝰ obliuisci vel aliud cogitare nō possit Vincula illꝰ alligatura salutis. Eccli. vj.

¶ Ad tertiū itaqꝫ gradū violēti amorꝫ ascē/dit. quādo omnē aliū amorē excludit qñ ni bil preter vnū vel nisi ꝓpter vnū diligit. Se quitur. In hoc itaqꝫ tertio gradu violente charitatis nihil omino satisfacere potest p ter vnū. sicut z nihil sape potest nisi ꝓpter vnū. vnū amat. vnū diligit. vnū sitit. vnū cū/cupiscit. ad vnū anhelat. in vnum suspirat. z vno inardescit. in vno reḋescit. vnū soluz est in quo reficiāt. vnū solū ex quo satiaḋ. nil dul cescat. nil sapit. nisi hoc vno cōdiaḋ. Sequiḋ Quicḋd vltro se offerat. quicḋd spōte occur rat. cito reiiciāt. cito ꝺculcaḋ qđ suo affectui ñ militat. vel eiꝰ desiderio nō deseruiat. Sed quis huiꝰ affectꝰ tyrannidē digne describat quoniā oīe desideriū expellit. oīem studiuz excludit. oīe exercitiū violēter oppꝛimit qđ sue cōcupiscētie deseruire nō cōspicit. Nuic quid agat. ḋquid fiat. quicḋd cogitet. inuti le imo intolerabile videḋ nisi in vnū sui desi derij finē cōcurrat. Cū aūt frui potest eo qđ diligit oīa pariter se habere credit. sine illo aūt borrēt oīa. corpe deficit. corde tabescit ac langueſcit. cōsiliū nō accipit. ratiōi nō ac/quiescit. nullā ꝺsolationē admittit. sz clamat cū sponsa. Nūciate dilecto quia amore lan/gueo. Can. v. ibi ait glosa. Pre amoris ma/gnitudie oīa tēporalia sunt mihi fastidio. Sequitur. ¶ Tertiꝰ itaqꝫ gradꝰ est amorꝫ quādo mēs rapiḋ in deū luminis abyssum. ita vt humanꝰ animꝰ in hoc statu omniū ex teriorꝫ oblitꝰ penitꝰ nesciat seipm. totꝰqꝫ trā/seat in deū suū. In hoc itaqꝫ gradu cōpescit plene carnaliū desideriorꝫ turba. Et fit in ce lo silentiū qsi dimidia hora. In hoc nāqꝫ ḡ/du dū mens a seipsa alienaḋ. dū in illud diui nū secretariū rapiḋ. dū ab illo diuini amoris incēdio circūdaḋ. intime penetraḋ z inflāma tur. seipam penitꝰ exurit. z diuinū quendaz affectū induit. z inspecte pulcritudini ꝓfigu rata tota in aliā gloriaz trāsit. In hoc statu aima in illū quē diligit liquescit z in seipa to ta langueſcit. vt dicat. Fulcite me floribꝰ. sti pate me malis. qz amore langueo. Nec ille. ¶ Sed nota ꝙ triplex est languor. Primꝰ est defectꝰ corpis ex intēsione feruoris. amo ris. vel charitatis. Unde glosa dicit sic. Jaz aima supradictis cōfortata ita in amore dei ardet vt p nimio ardore languor carnis im/mineat. Crescēte eī virtute mētis. ḋcrescit fortitudo corpis. ait glo. sup illō Deū. xxxij Angelꝰ dūi tetigit neruū zc. ¶ Itē est aliꝰ languor charitatis respectu tempaliū. Un/de glosa ibidē. Nro inquit ad amorē spōsi se accēdit mens. tāto ab amore tēporaliū lā/guescit. ¶ Itē est aliꝰ languor respectu tri/bulationū. Habet eī amor plagas suas fm Augu. que quādoqꝫ amarissime infligūtur. De his mbꝫ dicit Origenes sic. Si sic lan gueſcat seruꝰ christi in spe eterne visiōis. vt caro pressa nō lasciuiat. mūdus fallax nō in uoluat. tribulatio vtilis eos custodiat. cum quo suis in tribulatiōibꝫ est ipe deꝰ. ps. Cuz ipo sum in tribulatiōe zc. Et Richardꝰ con cludēs i fine dicit sic. Primꝰ gradus affectū sauciat. z sic secūdus sauciatū ligat. sic tertiꝰ actionē implicat vt animꝰ circa aliqua occu pari nō possit nisi quo eā voluntatis diuine nutus trahit vl impellit. Et sic qui ad hūc tertiū gradū amoris pfecerūt. nil iā ꝓpa volūtate agūt. nihil omino suo arbitrio re/linquūt. sed diuine dispēsationi oīa cōmit tunt. Nec ille. Sed hic caute intelligas. vt nō cooperatiōem totaliter excludas creature Unde Richꝫ idē addit dicēs. Sic artifex li quefactis metallis formā quācūqꝫ voluerit imꝑimit. sic aima in illo statu ad omnē di/uine volūtatis nutū se facile applicat. immo spōtaneo quodā desiderio ad oīe eiꝰ arbi/triū seipam accōmodat. z iuxta diuini bene placiti modū omnē volūtatē suā informat. vt obediat cū christo vsqꝫ ad mortez. Huic eī exēplari quilibet se debet cōformare qui vult summe charitatis gradū attingere.

¶ Quartꝰ gradꝰ violēte charitatis est vt ait Richardꝰ ibidē. quādo estuātis animi desi derio iā oīno nihil satisfacere potest. zio ad defectū ducit. Sequiḋ. Quis huiꝰ supre mi gradꝰ violentiā digne pensare sufficiat. quid queso cor homis ꝓfundi penetrat. ve hementi exagitat. cū sitim suā nec resistēdo tempare. nec inebriando extinguere possit. In hoc quarto gradu est amor insupabilis quia aliꝫ affectui etiā maiori nō cedit. Inse/parabilis est qz a memoria nunqꝫ recedit. singularis est. quia sociū nō recipit. insatia/bilis est. quia ei satisfieri nō poterit. Sequi tur. Quāta est excellētia ipi amoris ḋ oēm aliū affectū excedit. Quāta queso vehemen tia que mentē quiescere nō sinit. quāto obse cro violētia charitatis ḋ omnē aliū affectuz

violenter expellit. quanta supeminentia cui omnino nihil sufficit. O excellentia amoꝛ. O violentia dilectiõis. O charitatis vehementia. O emulatiõis supereminẽtia. Et infra dicit. In primo gradu aque multe non potuerũt extinguere charitatẽ. In secũdo gradu aĩma ponit dilectũ suũ sup coꝛ suum sicut signaculũ. eo ꝙ illum oĩno obliuisci nõ potest. In tertio gradu si dederit homo omnẽ substantiã suã p dilectiõe. quasi nihil despiciet eã. eo ꝙ in re alia delectari non possit. In quarto gradu foꝛtis est vt moꝛs dilectio. ꝛ dura vt infernus emulatio. eo ꝙ ei sit dulce ꝺcq̃d p ꝺo facere vl̃ sustinere possit Hic eĩm omnẽ aliũ affectũ expellit et vincit. Si eĩm ad aliquid affectũ habemus quod ꝓpter deũ nõ diligimus. pfecto adulterinus affectus est. ꝙ summe charitatis cõstantiaꝫ frangit. viresq̃ eius minuit inquãtũ ad aliena aĩmã trahit vel impellit. Sequit. In p̃mo igit gradu diligit deꝰ excoꝛde. In secundo ex toto coꝛde. In tertio ex tota aĩma In quarto autẽ ex tota viꝛtute. Et infra dic̃ fm aliquẽ modũ aĩma in hoc gradu efficit immoꝛtalis ꝛ impassibilis. Immoꝛtalis. quia a vita separi nõ potest. Certꝰ sum. inq̃t apostolus. ꝙ neq̃ moꝛs neq̃ vita neq̃ aliq̃ creatura ꝛc̃. Nõne impassibilis fm aliquez modum videt̃ que illa dãna nõ sentit. que i omni iniuria hilarescit. ꝛ quicq̃d infert ei ad penaꝫ. totũ pſumit ad gloriã. vt cũ apostolo dicat. Libenter gloriabor in infirmitatibꝫ meis ꝛc̃. Et apostoli ibãt gaudẽtes ꝛc̃. Nonne hic gradus amoꝛis violẽti videt̃ animũ hominis quasi in amentiã vel in sanctã insaniam vertere dũ nõ sinit eã in emulatione modum vl̃ mensurã tenere. Nõne summe amẽtie videt̃ esse verã vitã repellere. summã sapientiã redarguere. omnipotẽtie resistere. Nõne vitã repulit qui p fratribꝫ a cꝛisto separari cupit. sicut ille qui dixit. Aut dimitte illis hanc noxã. aut dele me de libꝛo in q̃ me scripsisti. Nõne sapientiã arguere voluit vel doꝛcere qui ad deũ loquit̃ dicens. Absit a te dñe vt rem hãc facias ꝛ occidas iustũ cũ impio. fiatq̃ iust⁹ sicut impi⁹. Non est hoc tuũ facere. Nõne omnipotẽtie resistere temptat quia irã eius mitigare homo pſumpsit atq̃ preualuit. quãdo dominꝰ sentẽtiã mutauit. Ecce in quantã pſumptiõis audaciã pſumatio charitatis solet mentẽ hominis erigere. Dec oĩa Ricb̃ ꝓpostere tñ.

Articulꝰ tertius

De gradibus autẽ seraphici amoꝛis nũc dicendũ est. Nõ ꝙ nos similes actus amoꝛis exercere i hac vita possimus. sed ꝙ nos studeamꝰ aliqualiter imitari eos inquantũ possumꝰ in diuino amore. Primo igit videamꝰ de amoꝛe angelorum in cõmuni. De quo sciendũ est. ꝙ sicꝰ Dyonisiꝰ dicit. v. ãgelice hierarchie. fm trãslationẽ vercellẽ. Amoꝛẽ diuinũ angelorus intelligere oportet immaterialiꝫ. qui est supra mentẽ ꝛ desideriũ indeclinabile in aliꝫ. ꝛ irremissibile a ꝓprio feruoꝛe cõtemplatõis diuine. ꝛ p excessum oĩs substãtie in solꝰ sponsi amplexꝰ tendẽtis. ꝛ nulla anxietate affligere vt accidit in desideriꝫ carnaliũ voluptatũ. quaꝫ appetitꝰ plenus est anxietate. et infra desideriũ nõ volens coerceri vl̃ remitti ꝓpter sui foꝛtitudinẽ. ad id quod appetit. et inconuertibilitatẽ ad id quod nulla actõe valet intercidere. ꝓpter hoc ꝙ pure deũ et simpliciter desideraꝫ. ꝛ nihil est quod possit eos ab eius amoꝛe reuocare vl̃ retardare. Et qz semp deus est vnifoꝛmis ꝛ equaliter bonus ꝛ pulcer. ꝛ quia ipe habet in se simplicissime omnẽ speciẽ desiderabilẽ vt sapientiã. bonitatẽ. pulcritudinẽ. eternitatẽ. omnipotẽtiaꝫ. ꝛc̃. ꝛ fm oĩa est totꝰ desiderabilis. Eaĩ. v. Ideo trahit plenarie intime irreuocabiliter se omniũ suoꝝ oĩa desiderabilia cõprehẽdẽ. Dec ille. Et cũ hoc concoꝛdat ille Ang. in soꝝ. Dec ille. Et cũ hoc concoꝛdat ille Angelꝰ exconien. cõmentatoꝛ ibidẽ dicit sic. Angeli ex rationis abũdantia sciẽtes illud quod appetunt esse desiderabile. ꝛ vere ꝛ vehementissime ꝛ totis viribꝫ desiderandũ ꝛ amandum amoꝛe puro. ꝛ nõ in aliud tendente. Illud i illa tentio a nulla potentia intercidi potest vel impediri. ꝛ est ipe amoꝛ tentio ꝛ pgressio ad aliud. ꝛ amplexꝰ illius adepti. nec aliqua ratione aut modo aliquo retinet aut remittitur coꝝ tentio in illud aut pgressus aut illud adeptũ amoꝛis amplexu deserit. Dec ille. Ex his apparet quantũ amoꝛ angelorus excedit amoꝛẽ nostrũ. saltẽ quantũ ad actus ꝛ opatiõem Non inueni in scriptura sacra ꝙ duos amoꝛis angelici distincte traditos nisi duos amoꝛis angelici distincte traditos nisi seraphin. De quoꝝ amoꝛe Dyonisiꝰ. ca. vii. angelice hierarchie loquẽs ponit ꝺnq̃s gradus vel magis quinq̃ ꝓpriet̃ates dicẽs Eoꝝ gruũ est vt in supremis substãtiis oꝛdinesp ma hierarchia que sup ceteras exaltat̃, ꝛ ar

ca deū īmediate collocāt. ad quam tanq̄ deo proximā principali⁹ deferunt. primo dī influitiōes z pfectiones. Et ill⁹ hierarchie ordo p̄mus seraphin. id est. calefaciētes z incendentes interp̄tant. Sequit. Interpreta tio autē ist⁹ nomis seraphin incendētes vl' calefacientes iuxta naturales proprietates ignis qui incēdit z calefacit. nobis significat eternā mobilitatē substantiaz illius ordis circa diuina. z incensibilitatē z caliditatem z acutū z supferuidū. Alia translatio habet. z excedentē feruorē sempiterne motiōis eorū in deū que attentissima est z irremissibilis. z in aliud desiderabile nunq̄ declinās. Hec verba occultissima sunt. ideo linconien. cōmentator exponēs ea dicit sic. Ad hos dei formes habitus tā excelsos z a nostra infirmitate longinquos. z visui nostro tā abscondi tos exponēdos oīno minores sumus. Verisimile est em̄ hoc esse de archanis verbis que paul⁹ in raptu suo audiuit que homini nō licet loqui. Hec tamē Dyonisio q̄ si specialissimo discipulo z celesti eius p̄ciui locutus est. que iste vt existimo nō omnibus communiter sed puritate intelligētie z diuinis illuminationibz z gratia p̄uilegiatis. ac p hoc super hoiem elcuatis decreuit cōmunicare. de quoz numero ego nō sum. tamē cōmunicabo ea inquantū possum. Hec ille. Similiter cōmentator Hugo ostēdit subtilitatē istoz verboz. z dicit sic. Si quod sentio dicam. primū hoc fateor q̄ verba audiui aut nō homini dicta aut nō dicta ab homine. Nam p hominē ea dici tam magnuz mihi videt vt nihil amplī⁹ homini dari possit. Et quia forte verba illa ab istis nata sūt qui audirī potuerūt. dici nō debuerūt. Nā ille qui hoc dicebat vsq̄ ad tertiū celū penerat z intrauerat in p̄adisum dei. ibiq̄ vera audierat. de verbo quedā secreta omino z p̄ima silentio vsq̄ ad que auris humana non cōtingeret que nemo audiret. nemo sciret. Intus em̄ audiebant ibiq̄ dicebantur z nō poterāt exire foras vbi erat homo. p terea ab eo qui int⁹ erat z valde int⁹ introz sus audirī potuerūt. sed his qui foris erant dici non debuerūt. ne tamē qui foris erant derelinquātur si ab eo qui intus erat nō vocabo nata fuerāt. de verbis que intus seruari debuerūt. verba que foris proferri debuerant. de immēsis magna. de occultis obscura. de inpenetrabilibz profunda. que a nobis audita sunt tanq̄ tonitrua. vtrū intellecta nescio. Et addit ibidē. Si hec nō gustātur. nō amātur. z si nō intelligunt vane audiunt. In amore autē fit gustus. id est. experientia que est magistra intelligētie z nostra cōsummatio. Hec ille. Igit̄ qui volunt hoc pfecte intelligere p̄mo experiant. Narrata aūt difficultate istoz verboz. p̄dictoruz doctoz expositiōem videam⁹ vtroz̄q̄ Dri ma igit̄ p̄prietas seraphici amoris sine supmus grad⁹ fm Dyonisiū est semp mobile. De quo linconiē. z cōmētator Hugo p̄corditer dicūt. Quauctor volēs ostēdere p̄prietates amoris q̄ feruēt seraphin. sic ea significauit p ignē. sic eoz deiformes habit⁹ signat p ignis p̄prietates. Ignis nāq̄ p̄prietates sūt. sempiterna nō interrupta mobilitas. caliditas. acumen penetratiuū z velocitatis acutum z supferuidū. quia in termino caliditatis sibi eoz que cōtingit est assimilatiuū. Et infra sequit. Eadē ignis p̄prietas que dr motio amoris. vt estimo signat actionē z amationē nō interruptā nec finitā quiete vl' pausatione ab agēdo. Que em̄ pōt esse alia amoris motio nisi eius actualis amatio que nō in illis celestibz substātijs sicut in nobis q̄nq̄ quiescit z finit̄. sed sempiterne agit existēs intenta vt nō desistat q̄nq̄ ab agēdi motiōe ac p hanc intētionē irremissibilis ab amandi intensiōe z indeclinabilis z inflexibil' ab amando ordinate amatū. z indeclinabile ad aliq̄d aliud inordinate amanduz. Sequit. Hmōi g̃ sp motione p̄dicto modo attēta. et p ℔ irremissibilis z indeclinabil' sp mobilis circa diuina. p̄mo docet manifestatiue cognominatoz seraphin. Hugo cōmētator addit hic. d. q̄ motio dilectōis q̄ ad supiora ē intēta. itima z inflexibil' dr. put autē fit ad obiecta. i. inferiora reductiue z actiue exēplatiuū noiat̄. mot⁹ em̄ ille q̄ in supiori ē exēplatio. in inferiori ē opatio. z ad supiora tēdit vt in eis reqescat. ad inferiora tēdit vt ea ad se reducat. sursum charitas mouet̄ vt illic maneat. deorsū vt redeat. Preterea motio caritatis i supioribz q̄dē ad inferiores reductiua z actiua dr. reductiua i eo q̄ illos ad creatorē suū eodē igne caritatis succēdēs cōuertit. Actiua vo i eo q̄ illos accepta claritate illustratos ad illi⁹ volūtatē exponit. Propt̄ qđ itaq̄ dilectō illoz exēplatiua facta ē inferioz ad supiora occasio tendendi. z fm superiora

incendēdi tanq̄z recalificās ista sc̄z inferiora ꝛ resuscitans in ꝓsimilē caliditatē vt semp ardeant. sed nō equalit̄. Mobile igit̄ amoris est vt nō torpescat dilectio nostra neq̄z tepescat. Hec Hugo ibidē. ¶ Secūda ꝓprietas vel grad⁹ seraphici amoris est incessabile ꝛ infinibile. Et hec ꝓprietas amoris differt a ꝓma. Et cōmētator lincoñ. reddit rōem differētie dicēs. Sic̄ hec pricula. semp mobile tollit interruptiōz motiōis in amatiōe. sic̄ h adiunctū incessabile vel infinibile tollit terminationē durationis. Vel forte intēdit lincoñ. p hoc q̄ dic̄ auctor. incessabile vel infinibile. intēdit exp̄mere hāc ꝓprietatē amoris ad sili tudinē ꝓprietatis ignis. videlicet q̄ sic̄ ignis nō habz terminū in agēdo dū inuenit aptā materiā i quā possit trāsire. Sic amor ꝛ eⁱ⁹ actio nō habēt terminū in agēdo dū inueniunt materiā aptā in quā pūt trāsire. deⁱ⁹ aūt infinit⁹ est. q⁹ infinite potētie. sapīe. bonitatis iusticie. ꝛ mie ꝛc̄. De ipo igit̄ dictus amor ipm trāsiens sp inuenit aptā materiā i quaz naturalit̄ apt⁹ nat⁹ est trāsire. ꝛ ignis qui est amor apt⁹ nat⁹ accēdi. Sequit̄. Amor igit̄ ꝛ amoris motio in diuia. terminū nō habet in agēdo. Signat igit̄ p mobile sp sempiternitas ꝑuans interruptiōz. ꝛ durationis interminationē p incessabile ꝑo ꝛ infinibile amoris ꝛ amatiōis signat̄ augmētabilitas ꝑuās terminū augmētatiōis seu intēsionis ꝛ magnitudinis. Uñ ver⁹ ꝛ cōsuet⁹ sermo quo ꝺr Hod⁹ amādi deū est q̄ sit sine mō ꝛ mēsura. Secūdo idē declarat dicens. Si scibilia sunt infinita. saltē ex infinitate speciez nūeorum ꝛ figuraz. ꝛ his p se accidētib⁹. ꝛ intellectus naturaliter amat oīa scibilia scire ꝛc̄. Tertio idē declarat p reflexionē amoris sup omnē suū actū respectu oīm ꝓtutū. Aduertendū est q̄ p p̄dicta duo noīa. s. p mobile et incessabile seu infinibile ex vi ꝝmonis nō signat̄ act⁹ sz ad ꝓtractos amoris act⁹ natural⁹ aptitudo. Hec oīa lincoñ. ibidē addit dicens. Motio igit̄ illoz spirituū sūme diuinitati appropinquātiū incessabilis ꝺr. ꝛ intēta p intima ꝛ inflexibilis. q⁹ a se p amoris desideriū in deū tendēs ꝛ mobilis sp est. ꝛ nūq̄z in se subsistit. ꝛ intēta vt in illū pgat. ꝛ intima vt ad exteriora nō defluat. inflexibilis vt ad alia extra ipm ꝛ ꝓter ipm non diuertat. mobile ad inquisitionē excitat. incessabile ad pseuerantiā cōfirmat. Hec ille. ¶ Tertia ꝓprietas siue gradus seraphici amoris est calidum. De quo dicit Hugo in cōmento q⁹ h tertio loco ꝓpriet̄ ponit̄. quia sicut mobile p̄cedit vt inquisitionē excitet. ꝛ incessabile sequit̄ vt ad pseuerantiā cōfirmet. ita calidum sequit̄ vt sensum viuificet. ꝛ acutū sequitur vt ad apprehēdendū penetret. ꝛ vltimo superferuidū sequit̄ vt adhesionē ꝛ amplexū quietū manifestet. Require plura ibi si vis. Linconien. aūtē de calido loquēs dicit sic. Sicut ꝑma actio pōderosi vel leuis ꝛ inclinatio ad vniuersalē locū. sic actio ꝓtutiꝫ seu potētie amatiue est inclinatō ad naturale amabile. Nec tñ actio nōdum multiplex est amatio. sic̄ inclinatio pōderosi vel leuis nondū actualis est motio ad locū naturalē cū frequēter sit inclinatio ad quietē rei inclinantis altero ꝓhibēte actū motiōis. Hanc igit̄ inclinationē ꝓtutis amatiue puto significari per calidū. motionē aūt ad naturaliter amabile amplexādū existimo significari per acutū. Ideo sequit̄. Ipaz aūt rei amate amplexationē semp intētionē seu cū illa adhesionem. ꝛ in illā quietationē manifestari p superferuidū. Caliditas em̄ naturaliter est inclinatiua subiecti in dilatationē ꝛ diffusiōez sui in omnē partē. Gaudiū aūt est animi diffusio. sed amor est res que p se ꝛ sola ꝛ sua est gaudiosa ꝛ dilatabilis. Cū igit̄ amor sit res per se dilatatiōis ꝛ diffusiōis participatiua inclinatio ad actū amoris est. Quapropter ꝛ inclinatio ad actū dilationis ꝛ diffusionis. Unde cōueniēter hec inclinatio nomie calidi est expressa. Calor nāq̄z qui int⁹ est non videt ꝛ mouet virtutē incendū latētis. sz q̄ mouet videt. et erq̄ videt. intelligimus virtutē magnā ꝛ violentiā fortē caloris qui latet ꝛ videtur. Calor iste sine tumultu ꝛ actōe sensitiua ad amorē ingredit̄. vt ingressus illius sibi assimilet. ꝛ tandē potēter a seipo ejiciat. ꝛ tandē per calorē totus ignescat. ¶ De isto gaudioso amore dicit richardus sic. Amor est dulcedo saporis intimi. ꝛ quanto ardentius amat. tanto suauiꝰ gustat. Et amor est gaudiū spei. quia vbi amor. ibi spes. ꝛ vbi ē spiritualis amor. ibi est spirituale gaudium.

¶ Quarta ꝓprietas siue gradus seraphici amoris est acutū. Quod exponēs cōmentator dicit sic. Acutū significat quendā impetum amoris. ꝛ vehementiā desiderij ardentis ꝛ penetrātis vt ibi sit vbi est ipm amatus cum ipo ꝛ in ipso. vt non solum ab ipso calidum sit, sed transeat acutum in ipsum.

Poterat em̃ calidũ esse. z quasi de lõge cali/
dum fieri. vt hoc z esset satis amare absentẽ
z p̃sentẽ nõ videre. vel p̃sentissimũ possidere
Sed nõ erat iste amor pfectus nisi acutuz
faceret sibi foramẽ z trãsiret oĩa z penetra
ret donec ad dilectũ pueniret. imo potius i
dilectũ iret. Si em̃ in dilectũ non vadis ad
huc foris amas. neqz acutũ habes dilectio/
niz. z torpẽs diuisus es manẽs extra z ali⁹
a dilecto. z vnũ nõ efficeris cũ ipo. Amor au
tem te vult vnũ facere cũ ipo. z ideo penetrat
oĩa z appropinquat q̃ntũ potest ad vnum
ipm. Unde ꝓpheta ait. Ubi erat impet⁹ spi/
ritus. illuc gradiebant. Impet⁹ acutuz est.
Et infra dicit Acutũ nõ quiescit donec itret
z penetret z dicat. Tenui eũ nec dimittã do
nec introducã eũ in domũ matris mee. z in
cubiculũ genitricis mee. Sed tamẽ ipm ad
sistat extra apud te. vel i partibz tuis. siue an
te hostiũ dom⁹ tue. aut etiã solũmodo i do/
mo tua. qz hoc nõ esset signũ magne dilecti/
onis. nisi vsqz ad thalamũ pueniat z cubicu
lum ingrediat. z vsqz ad interiora penetret z
in intimis requiescat. Ipe aũt ingredit vt z
tu ingrediaris ad illũ. Hec ille. Linconien.
Illud verbũ exponit dicens sic. Acutũ dicit
tam qõ subtile z penetratiuũ est q̃ quod in
morioe velox est. Inhiatioe autẽ tendente i
rem amatã nihil veloci⁹. Unde nihil acuti/
us. nihil subtili⁹ amore. aut penetrabilius.
q̃ natura nõ quiescit donec naturaliter to/
tam amabilis penetrauerit virtutẽ z pfun/
mo significari ꝑ acutũ. Hec ille. Quinta p
prietas siue grad⁹ seraphici amoris est sup/
feruidũ. Hõ linconien. exponit. Primo oĩ/
dit quid sit feruidũ. z quid sit supferuidum.
Dic ergo sic. Feruere dicunt q̃ impresso ca/
lore supra se sursum ferunt. z ꝓprio pondere
in se redeũt. huiusmodi sup se leuatioes z in
se relapsus vicissitudinarie feruores dicunt
Sancti itaqz viri q̃ exarserũt sancti spiritus
gratia. se offerũt in deũ. z exꝓprio põdere re
cidũt in se ab actuali supra se eleuatõe. Hec
vicissitudinates cõgrue dici possunt spiritu
feruẽtes. z q̃ in hoc supemineṫ. supabundã/
ter supferuidi dicunt. Sed orit questio
si angeli quorũ amor defixus in deũ non te
pescit aut remittit. aut aliquo modo decli/
nat ab ipo quomõ dici possunt feruẽtes. z si
feruentes dici nõ possunt. quomodo super/
feruidi dicunt. Respõdz linconien. q̃ potest
dici q̃ sicut dei cognitio in se est sicut mane.
z cognitio ei⁹ in creaturis est velut vespe. sic
amor in se est eleuatior. z amor ipsi⁹ in crea/
turis depressior. Et in hoc vtroqz ipsi⁹ amo
re sese naturaliter ad inuicẽ cõsequente qua
si quedã vicissitudo feruor est spũalis. cuius
supeminẽtia est esse in termino possibilis si
bi intẽsionis. Uel forte (inquit Linconien)
posset dici q̃ amor q̃ deũ angeli amplexant
supferuidus est. q̃ est intẽsus ad summũ. nõ
lentescit nec remittit. sed imobiliter p̃stat in
tentiõis sue summitatẽ. Si em̃ vis caloris
sursuz ferẽtis ptes liquide feruẽtis supra se
posset ea portare z sustinere in sua sup se ele
uatione. ita vt neqz caloris remissione. neqz
ꝓprio pondere relaberent ad inferi⁹. Liqui
dũ huiusmodi vsitato modo loquẽdi nõ di
cerent feruere. sz verissime diceret supferuere
cũ maioris virtutis esset id eleuare z quieta
re in sua eleuatiõe supra se q̃z id solũ eleuare
absqz quietatiõe. z statim laberet inferius.
Et sic patet cognominatio seraphin. Docz
etiã hec ꝓprietas ist⁹ potentie amatiue pri/
mum actũ q̃ est inclinatio. zsequẽter secun
dũ actũ qui est motio animi ad naturaliter
amatũ intendẽs ipm penetrare vt possibile
est. z deinceps docet tertiũ z vltimũ actũ isti
us potẽtie amatiue q̃ est cũ amato iam ade
pto adhesio z quietatio. Intellige tamẽ pri
oritatẽ z posterioritatẽ nature. non tẽporis.
Hec ille. Hugo ꝟo cõmẽtator exponẽs p/
dictũ verbũ. s. superferuidũ. d. Amonet nos
hec res ad magis cogitare de supferuido q̃z
de calido z acuto. Hostis em̃ quõ id qõ fer/
uet quadã caloris incẽdij sui violẽtia iacta/
tur extra se. tollit supra se. z facit motiõz ma/
gnam iuisibili estuatiõe. Hõ em̃ ꝓpus acutũ
fuit in dilectiõe. obsistẽtia oĩa penetrans.
supferuidũ fit. iam bulliẽs in seipso stare nõ
valens. Acutũ em̃ amoris est cũ oĩa tran/
scendẽdo despicit. supferuidũ autẽ cũ etiã se
ipsum cõtemnẽdo relinquit. Hã qui hoc so/
lum appetit qõ amat in illo cõparatiõe. etiã
seipm ꝓtemnit z despicit. Neqz em̃ vere hoc
solũ appeteret si vel semetipm cũ illo amaz.
Non aũt hoc facere potest nisi magna z sin/
gularis dilectio. vt ꝓe amore illi⁹ quod so/
lum diligit. ille etiã qui amat quodã modo
a semetipo despicit. Sic ergo miro modo
ꝑ dilectiõis ignẽ sustollit qui etiã supra se ꝑ
vim amoris expellitur. vt exeat etiam a se.

De septem itineribus eternitatis

Quomodo igit̄ feruet ꝛ quō bullit corde q̄ pceptū amoris supni ignē dū in illū solum qui sursum est appetendū ferk cogitatione et desiderio extra se pijcik. ꝛ supra se elevak. nec se cogitat dū illū solū amat. Et in fine ꝯclu/dit dicens. Ecce dirim⁹ mobile illi⁹ dilectionis incessabile ꝛ calidū ꝛ acutū ꝛ superferuidum. ꝛ intentū ꝛ intimū. ꝛ inflexibile ꝛ exemplatiuū ꝛ reductiuū. ꝛ actiuū. ꝛ recalificans. ꝛ resuscitās. vt ex istoꝝ aliquali cogitatione imitemur. vt possum⁹ in amando celestes substantias.

¶ Distinctio sexta

Exto videndū est qualiter spūs noster p charitatiuā actionē intrinsecū ꝛ eternū secretū dñi Jhu ingrediat. Circa qō notandū est. q⁹ amare deū est accedere ad ipm. ꝛ intrare ꝛ gustare quoniā suauis est dñs. Et hoc oñdit Gregorius. xv. moraliū dicēs sic. Supiora amare iam sursum est ire. dūcz magno ꝺsiderio ad celestia animꝰ inbiat. miro modo hoc ipm qō accipere querit. hoc iā degustat. Et Gregoriꝰ super Ezechꝫ dicit. Quantū quisqz amat. intrā ad ingressum regni appropinqt. Inquantū vero ingredi negligit. intrā recusat. Rō istorum est. qz verꝰ amoꝝ siue charitas nullū patitur mediū inter se ꝛ obiectū qō est deꝰ. sed vehemēter tēdit in ipm imediate. ꝛ ideo nūqz quiescit donec oīa trāseat. ꝛ ad ipm ꝛ in ipm veniat. vt Hugo sup. vij. angel. hierar. dicit. Dilectio siue amoꝝ impetū sui ardētis desideriꝝ sequēs amato appropinquat q̄ntū potest. ꝛ eo amplius intrare ipz cupit. ꝛ esse cū ꝓpo. ꝛ tam ꝓpe vt si fieri potest ꝺ idē ipm sit qō ipm est. ideo sup oīa verius. citius. pfectius pueniꝫ ad deū gressibꝰ affectionū. nō gressibꝰ pedū. Unde Augustinꝰ i epistola ad Macedoniū dicit sic. Tāto nobis melius est q̄nto magis ad illū imꝰ. quo nihil melius est. Imꝰ autē nō ambulādo sed amando. quē tāto habebimꝰ pīsentiorē. q̄nto eū dē amorē quo in eū tendimꝰ poterimꝰ habere puriorē. Nec em̄ charitas vt dicit auctor de spiritu ꝛ aīma. est via dei ad hoīes. ꝛ via hominū ad deū. ꝓper charitatē nāqz venit deꝰ ad homīes. venit in homīes. ꝓper charitatē eligūt homīes deū. diligūt deū. ꝛ ad deū currunt. ꝛ ad deuz pueniūt. Sic familiaris est deo charitas vt mansionē habere nolit vbi charitas nō fuerit. Et ibidē dicit sic. Anima nāqz quā dei pietas respicit. humilitas subiicit. penitētia ducit. iusticia deducit. obedientia cōducit. pseuerantia ꝓducit. deuotio introducit. puritas cōiungit. charitas vnit. Sequitur. Habet aīma in se amorē quo sp̄ potest stare cū deo. Si igit̄ charitatē habemus. ꝛ deū habem⁹ ꝛ in eo manemus. quia deꝰ charitas est. De hac materia reqre plura in hoc quarto itinere q̄si p totū.

¶ Distinctio septima

Eptimo videndū est qualiter spiritꝰ humanꝰ ad veniendū p iter charitatiue affectionis ad intrinsecū ꝛ eternum secretū dñi ab ipo amicabiliter invitatur Cant. iij. dicēte. Surge propera amica mea. colūba mea. formosa mea. et veni. Et huꝰ inuitatiōis allectiuū subiungit dicēs. Veni. quia iā est ambulantiū allectiua ageēs. quia tempꝰ putatiōis aduenit. id est. litas. quia tempꝰ putatiōis aduenit. id est. omniū supfluoꝝ ꝛ grauantiū depositio. Dicit ergo. ¶ Amica mea ꝓpter tuā vnitiuā caritatē. Charitas em̄ est fortissimū vinculū amicicie. quia ipa est vinculū pfectionis. sic dicit apostolꝰ ad Col. iij. Imo fortis est vt dicit apostolꝰ ad Col. iij. ¶ Surge ꝓpter dilecti tui attractiuā amabilitatē. Ego em̄ trahō te mouēdo sicut amatū ꝛ desideratum. ꝛ traho te in vinculis adā ꝛ in funiculis charitatis. Ozee. xj. id est. in vnitiuis attractionibꝰ ꝓme dilectiōis. ait Hercellen⁹. Ꝺ columba mea ꝓpter charitatis tue sinceritatē. Charitas sincera est (ait Bernardꝰ in libro de diligēdo deū) qua ꝓximi bonū eque diligimus vt nostrū. Nā qui magꝫ aut certe solū diligit suū bonū. quinicik nō caste diligere bonū qō propter se diligit nō propter ipsuz homo fm̄ ꝓbetā cōfitebitur tibi cū benefeceris ei. ¶ Propera ꝓpter charitatis tue velocitatē. Nihil em̄ velocius est amore acuto tendēte in rē amatā. ait Lincoñ. sup. vij. angelorum. cui etiā hora breuis lōga videt. vt sū. ¶ O formosa mea ꝓpē charitatꝫ tue pulcritudinē. Cañ. vij. Ꝺ pulcra es ꝛ q̄ ꝺcora charissima i delitijs. ibidē dicit Origē. Mira bilis laus tua nō ex tuo sꝫ ex eo q̄ diligit te. Fide ei polles. spe nites. caritate luces. iusticia splēdes. fortitudīe rutilas. prudētia fulges. tēperātia cādes. Veni p iter charitatis nō diuise. sꝫ integre. que sit ex toto corde. id est. fm̄ Augu. toto intellectu sine errore. ex tota aīma. i. ex tota volūtate sine contradictione. ex tota mēte. i. memoria sine oblīoē Si vnū illoꝝ deest. integre non venis. Ma

ius autē inuitationis subiungit allectiuum. dicēs. Vēni. quia tēpus putatiōis aduenit. i. oīa aggrauātia z impediēntia spiritū itinerantē in itinere charitatis sunt amota. quia charitas opit multitudinē peccatorū. nō q̄rit que sua sunt. z alleuiātia itinerātes collata sunt. scz palmites omniū habituū ꝓtutū. Uercellēs exponēs hec verba dicit. In vite putank. id est. resecank sarmenta. que si in vere manerēt. fructū multiplicē sed min⁹ notes z mor⁹ qui apti sunt in vita actiua fructificare. sed illi fruct⁹ min⁹ reputank respectu fructuū vite cōtemplatiue. Luce. x. Maria optimā partē elegit que zc. Similiter intellectus speculatiu⁹ fructificat in diuinor cognitione p creaturaz inuestigationē. sed ille fruct⁹ min⁹ nobilis est. quia enigmatic⁹ est respectu cognitiōis vnitiue. vt patet. vij. de diuinis noib. vbi dicit Dyonisi⁹. Est iterū diuinissima cognitio dei qua ipe cognoscit p ignorantiā. quādo scz mens ab omnib⁹ intellectualib⁹ z intelligibilib⁹ recedēs. z tandem seipam excedēs vnit radijs eterne sapientie inscrutabilis. pfunditatis. Et sequit. Quotiēs ergo supintellectualiter exercemur ad diuinū radiū. totiēs opus est vt resecem⁹ intellectuales opatiōes. vt docet Dyonisius ꝓmo de mistica theologia. z similiter creaturū silitudines. vt innuit Exod. iij. vbi dicitū fuit Moysi. Solue calciamēta de pedibus. Pedes sunt intellect⁹ z affectus. q̄bus spiritꝰ noster eternū deū accedit. vt supra dictum est. Qui pedes mūdandi sunt ab oīmi sponsa dixit se lauisse Can. v. vbi dicit ꝓcelens. Pedes meos id est affectū z intellectū quib⁹ carpsi itinera charitatis laui z purgaui vel purificaui. quō iterū inquinabo illos vmbris z imaginib⁹ tempaliū. Cū etiā intellectuales opationes z forme in hoc loco. id est supintellectuali exercitio reputentur vmbre z offendicula. Hec ille. Et hec sufficiāt ꝓ quarto itinere charitatis

Quintum igitur

Quinto iter eternitatis p quod spiritus noster venit ad intrinsecū secretum z eternū manerium dñi Jesu est eternor occulta reuelatio. Reuelationes autē eternorū sunt studiosissime cōsiderande. assidue ruminānde. quia sicut dic̄ vercelleñ. super Cātica. c. ꝓmo. Assidua reuelationū spiritualiū ruminatio prebet assiduā cognitionū z exultationū mentis incremētū z ex hoc excessum eternor z ingressuz occultorum cōsequit. Sunt aūt ad maiorē huius itineris cognitionē septē cōsideranda p ordinē. Primo qualiter iter occulte reuelationis eternor iter charitatiue affectiōis sequitur. Secūdo qualiter reuelatio eternor occulta dicat. z qualiter distinguat. Tertio qualiter p sensibilē reuelationē eternor admittat. Quarto qualiter p intellectualē reuelationē eternor spūs noster ad eterna introducat. Quinto qualiter p supintellectualē reuelationē eternor spūs noster eternitati vniat. Sexto qualit supintellectualis reuelatio eternor a nobis acquiratur. Septimo qualiter ad iter occulte reuelationis eternor spiritꝰ noster a domino inuitatur.

Distinctio prima

Primo igit videndū est qualiter iter occulte reuelatōis eternor iter charitatiue affectiōis sequat. De hoc ꝓt assignari ratio talis. Cū ꝑm Augustinū. xiij. lib. ꝓfessi. Charitas siue amor sit pondus inclinās amātē ad amatū. z appropinq̄re facit amato q̄tū ꝓt. vt etiā trāsformet amantē in amatū ꝑm Dyoni. Ideo ḡ appinq̄us ē amās amato. tāto verius subtilius z pfectius sibi fuelatur amatū. Unde Hugo sup. vij. angel. hierarchie dic̄. Cōstat vt q̄ ardenti⁹ diligūt. pfundi⁹ ꝓspiciūt. z subtili⁹ discernūt. Et quia magis pfunde ꝓspiciūt. penlucidio euidēti⁹ cognoscūt. Ergo rectissime q̄to ei na magis amāt. tāto pfectius cognoscūt. Et sic ꝓficat ꝓbū Rich. dicēs li. iij. de ꝓtem. Ex magnitudine dilectōis pēdet mod⁹ diuine reuelationis. iō rōnabiliter illud iter sequit̄ p̄cedens iter ex q̄ pēdet mod⁹ diuine reuelatōis.

Distinctio secūda

Secūdo videndū est q̄liter reuelatio eternor dicat occulta. z q̄liter distinguat

De ꝓmo notādū q̄ reuelatio diuinor ꝛ occulta q̄ nō nisi i occulto p̄cipit. Siue em̄ reuelatio. put ē occultor manifestatio p exteriores figuras fiat. siue p sacras scripturas. siue p illuminatiōes inspiratas. siue p collocutiones exteri⁹ expressas. semp fit i occulto vt ostendit Hugo lib. iij. de archa noe. vbi dicit q̄ in reuelatiōib⁹ necessaria est secretabitatio z mētis collectio z vnio. Un̄ dicit sic.

De septem itineribus eternitatis

Scrutemur scripturas ⁊ inueniemus vix aut nūq̄ deū fuisse locutū in multitudie. ſz quotiēſcūq̄ inoteſcere voluit aliq̄d hoibus nō gētiby⁹ populis. ſz vel ſingulis vl' admodū paucis ⁊ a cōmuni hominū frequētia ſegregatſ. vel p nocturna ſilētia. Vñ in cāpis ⁊ ſolitudinib⁹ ⁊ mōtib⁹ ⁊ vallib⁹ ſe manifeſtauit. ſicut locut⁹ eſt cū Noe. cū abraā. cū iſaac. cū iacob ⁊ moyſe. ſamuele. dauid. ⁊ oibus p phetis. Et ſeq̄t. Quid eſt q̄ ſp loquit' i ſecreto de⁹. niſi q̄ nos ad ſecretū vocat. ⁊ q̄ cum paucis loquit' niſi q̄ nos colligat ſiue vniat Et dic ibidē ſic. Silīs rō eſt q̄re de⁹ obſcure loquit' in ſcripturſ niſi q̄ vītas malis abſcondat' ⁊ bonis reuelet'. Sil'e dic de⁹ i euāgelio. ne margarite pedib⁹ porcor⁹ ꝓculcent' Sil'e dic Dyoni in myſtica theolo. loquēs ad Thimoteū. Ex his patere p̄t ſcōm ſcz q̄ reuelatiōes diſtinguāt'. Nō em̄ oēs equaliter a ſenſibilib⁹ abſtrahūt' nec equaliter in intellectu exercitāt'. nec eq̄liter ſupintellectu aliter ſurſum extēdunt'. iō neceſſe fuit vt quibuſdā fierēt reuelatōes ſenſibilit'. quibuſdā intellectualit'. ⁊ quibuſdā ſupintellectualit'. q̄s reuelatiōes legim⁹ Moyſi ſactas Exo. iij. q̄n exiuerat egyptū tpalē ad iteriora deſti vt illas nūciaret filijs iſrl'. de egypto exire deſiderātib⁹. vt teſtaba' clamor eor⁹ ad dñz vt pgerēt iter triū dier⁹ in ſolitudinē. q̄ p̄nt i telligi tres reuelatiōes. ¶ Prima reuelatio ſenſibil' ⁊ ſimpl'r viuētib⁹ fit. egyptū h⁹ mundi exire deſiderātib⁹. Vñ q̄busdā p̄ſib⁹ fiebant ſenſibiles reuelatōes. vt exēplificat dyoniſi⁹. c. ſ. angel'. hierar. ſic paſtorib⁹ ⁊ quibuſdā alijs. Hec reuelatio ad intrādū ad eēna allicit. ¶ Secūda reuelatio eſt intellectual' q̄ fit intellectualit' viuētib⁹ in filijs iſrael de egypto h⁹ mūdi exeūtib⁹. iā intellectualiter ambulātib⁹. Et h̄ reuelatio ad eēna introducit. vt. iiij. c. patebit. ¶ Tertia reuelatio ē ſuperintellectual'. Et hec tm̄ fit vnit⁹ mētibus ⁊ egreſſis de egypto. ⁊ in interioribus deſerti exiſtētib⁹. vt moyſi. Et hec reuelatio eēnitati vnit. vt patebit infra capl'o. v. Iſtas reuelatiōes mens pcipit q̄ in intimis ⁊ imis ſtare ꝓſueuit. ait Rich. Et ſic patet ſecundū. ſcz qualiter reuelatio diſtinguat'.

¶ Diſtinctio tertia

Tertio videndū eſt de q̄libet iſtar⁹ reuelationū. Et p̄mo de ſenſibili. q̄lit' ſpūs noſter p ea ad exceſſum eēnor⁹ alliciat. ¶ De q̄ notandū eſt. q̄ hec reuelatō fit plebi ſimpl'r viuēti. de egypto tpali iā exire deſiderāti ad terrā pmiſſe eternitatis. Et hec reuelatio vt dic Rich. ſup Apoc. ca. ſ. ſcz ſenſibilis fit duplicit'. Fit em̄ q̄nq̄ p ſignis ſenſibilia. vt q̄n res videt corpalib⁹ ſenſibus extra abſq̄ ſignificatōe myſtica. vt pharaonis ⁊ hmōi. q̄ nullū ſenſū ſpūalē vl' myſticū i telleexerūt. Et ſic nō fuit reuelatio facta illis qz vltra ſenſum nihil manifeſtatū fuit Est ⁊ alia reuelatio ſenſibil' ſiue viſio corpalis. q̄ fit ſenſib⁹ exterioribus. vt q̄n res vident i q̄b⁹ latet ſignificatio myſtica. q̄lis facta fuit patribus veterſ legſ ⁊ noue. vt dictū eſt. ⁊ patz p Dyoni. c. iiij. angel'. hierar. q̄ myſteria noue rūt. vt abraā. iſaac. ⁊ iacob. ⁊c. ¶ Neceſſitas huiuſ reuelatōis fuit vt dic Dyoni. i epla ad Tytū. vt hō q̄ ꝓſtat ex duab⁹ naturſ. anima ⁊ corpore ſcz rōnali. q̄ ſimplex eſt i eſſentia. ⁊ corpore cōpoſito iuxta vtriuſq̄ nature exigentiā illa minet diuis cognitiōib⁹. vt ⁊ mēs et⁹ puras ⁊ ſimplices ⁊ intimas ſignor⁹ ſenſibiliū intelligētias ſegregate ab ipis ſignis cōſpiciat et ſenſualitas eiuſdē p nature exigentiā coaptetur mētali cognitiōi. ⁊ ſic ad diuina extendat. Dec ille. Et ſm̄ Augſ. de ṽa religiōe. Sic inuiſibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta ſūt intellecta ꝓſpiciūt'. ⁊ ſempiterna eⁱ⁹ virtus ⁊ diuinitaſ. Et hec ē a tpalib⁹ ad eterna ṽgreſſio ⁊ ex vita veterſ hois in nouū hoinem reformatio. Dec ille. Quia iā ſenſualitaſ ordinate coopat' cognitioni mētali. Dec reuelatio ſenſibilis facta fuit moyſi cū de rubo ardenti dñs ſibi ſenſibilit' apparuit in ſubiecta creatura. ⁊ dixit. filijs iſrael dices. Ego ſum de⁹ abraā iſaac ⁊ iacob. H̄ nomē mihi eſt i eternū In hac reuelatiōe ſenſibili oñdit dñs ignez diuitatis. in q̄ verbū paternū oñdit ſuā ſenſibilē denoiationē. in q̄ cōiungit eterna cum tpalib⁹. ſpūalia corpalib⁹. patriā exulib⁹. cuz dic. Ego ſum de⁹ abraā iſaac ⁊ iacob. Ego i quit ſum. qz eſſe meū eternū ⁊ imutabile eſt. Nō etiā oñdit Job. viij. dicēs. Aūq̄ abraā fieret ego ſum. Et dic Dieroni. ad Darcel' De⁹ q̄ exordiū nature nō h⁹. ſe nomē eſſentie tenuit. Ego ſum de⁹ abraā iſaac ⁊ iacob. Dat. xxij de⁹ aūt ſum viuor⁹ nō mortuor⁹. Dat. xxij Ego ſū de⁹ abraā iſaac ⁊ iacob. Ergo abraam iſaac ⁊ iacob viuūt. ſz nō viuunt i cēpali mutabilitate. nō exilij h⁹ calamitate. ſz eēna hereditate. qz nomē h⁹ mihi i eternū eſt. Dices q̄ filijs iſrael. Ego ſum de⁹ abraā iſaac iacob. eos alliciēdo vt egyptū tempoz alem.

corruptibilē ꝛ pegrinū egrediañ ad terram hereditat̄ patrib⁹ pmissam ꝛ datā. terrā in/ ꝫ eterne stabilitat̄ ꝛ veritat̄. terrā eterne beatitudinis ꝛ hereditat̄. Hā vt dicit Aug⁹. in ſmone de natiuitate dñi. Hat⁹ est nob xp̄us in tp̄is mobilitate vt nos pducat ad patris eternitatē. Fact⁹ est de⁹ homo vt hō fierꝫ de⁹ memoria eterna cogitādo. qz sicut Aug⁹. iij de tri. c. xvij. cū eterna cogitam⁹ nō sumus i boc mūdo quē iā trāscendim⁹. veniat etiā i/ tellectui eterna p̄platio. qz. xvij. moral. dicit Grego. In sanctis fit eternitas aspicien do dei eternitatē. veniat etiā volūtati eterna amādo. qz sicut dicē Grego. j. moral. Unus/ quisq electoꝝ adhuc in mūdo posit⁹ corpe. mēte amāte. etiā extra mūdū surgit. Et. xv. dicē. Supiora amare iā surſum ē ire. cunctꝫ magno dēsiderio ad celestia inhiāt miro mo do ſpm qđ accipe querūt. iā ꝺgustāt. Sic igit̄ patet qualit̄ sensibilis reuelatio etnoꝝ ad eterna illicit.

¶ Distinctio quarta

Quarto videndū est qualit̄ p intelle/ ctualē reuelatiōez eternoꝝ spūs no/ ster ad eterna introducit̄. q̄ fit intelle/ctualit̄ viuētib⁹. vt filij⁹ isrl̄ de egypto bui⁹ mūdi mētalit̄ iā egrediētib⁹ ꝛ ad eterna tendētib⁹. Et hec reuelatio nō fit ocul̄ carnis. ſz mētis. vt dicē Richard⁹. Et fit duplicit̄. qz qñq fit qñ p spm̄scm̄ anim⁹ illuminat⁹ foꝝ/ malib⁹ rer⁹ visibiliū siſitudinib⁹ p̄mōstratis siue p̄sentat̄ ad inuisibiliū cognitiōz ducit̄. qualit̄ Johes vidit i Apoc̄. ꝛ tñ veritatez in eis intellexit. Hec reuelatio ad eterna ducit qz p eā intellect⁹ in inuisibiliū ꝛ eternoꝝ cognitōz exurgit ꝛ pducit̄. vt dicē Richard⁹. ¶ Secūdo mō fit hec reuelatio eternoꝝ si/ ue visio intellectual̄ vt dicē Rich⁹. qñ spiritus buman⁹ p internā inſpiratōz suauit̄ tactus nullis mediātib⁹ rebꝫ visibilib⁹ ad celestium cognitiōz erigit̄. sicut vidit ꝓpha qui vidit in spū. Et Haymo sup Apoc̄. ꝛ cordat vbi dicē Intellectual̄ visio siue reuelatio fit qñq nō p corpales res. nec p sil̄es. ſz ipa ꝓpria ime/ diate manifestat̄ videntib⁹. qđ ꝓprie electoꝝ ē Matth. xvij. Caro ꝛ sanguis nō reuelauit tibi ſz pr̄ me⁹ q̄ in celis est. p interiorē inſpi/ rationē. ait ps. Audiā q̄d loquat̄ in me dñs de⁹. Hec occulta reuelatio eternoꝝ videt̄ in nui p ꝺ qđ dictū est moysi Exo. iij. qñ in ite/ rioꝝ deserti dictū ē sibi. dices filijs israel. Qui est. misit me. hic apparet q̄ hec reuelatō fit intellectualit̄ viuētib⁹. qz filijs isrl̄. ꝛ in interioꝝ mētis. qz interiora deserti ingredi entib⁹. Uñ vercell̄. in plo. sup Cañ. dicit sic. Populo israelitico mādatur nomē intelle/ctuale. ſ. qui est. siue. ens. qđ est emanatio p/ me existētie a causa causalissima. Et Dam. li. ſ. c. iij. dicē. q̄ qui est. p̄ncipali⁹ est nomē om nib⁹ noib⁹ dei. q̄ de deo dicunt̄. Totū em̄ in seipo cōprehēdit velut quoddā pelag⁹ subē infinitū ꝛ interminatum. Hiſ concordat Au gustin⁹. v. li. de tri. c. ij. Et qz illud ꝺbū est. si/ gnificat p̄s nūc eternitat̄. ꝺ qđ ambit oēs differētias tp̄is. put ꝺ deo ꝺr. iō mentē siue intellectū a tp̄alib⁹ ad eterna. a sensibilib⁹ ad intelligibilia ducit ꝛ ptrahit. vsq ad nūc eternitat̄ qđ varietates tp̄is nescit vt tl̄es dicāt illud Phil̄. Hra p̄uersatio in celis est Sz sciendū est q̄ ista reuelatio intellectual̄ eter noꝝ nō fit nisi intelligētib⁹ ꝛ interiora ingre/ dientib⁹. vbi oīe velū remouet̄ ab eis. Hā reuelatio ꝺr q̄si veli remotio ab oculis ītel/ lectualib⁹ quā remotiōz petiuit dauid dicēs Reuela oculos meos ꝛ ꝯsiderabo mirabi/ lia de lege tua. De ꝺ velamie dicē apl̄s. ij. ad Corinth. iij. Usq in hodiernū diē velamen in lectiōe veter⁹ testamēti manet nō reuela/ tū. qđ in xp̄o euacuat̄. Nos aūt reuelata fa/ cie gl̄iam dñi speculātes in eādē imaginem trāsformamur a claritate i claritatē tanq̄ a dñi spū. Uelamē ꝺ a xp̄o euacuat̄ vt nob p̄ manifestet̄. Matth. xj. nec⁹ p̄em q̄s nouit nisi filius. ꝛ cui voluerit filius reuelare. xp̄m aūt spūsanct⁹ clarificat nō in se ſz in nob. vt ipe Joh. xvj. dicit. Cū venerit paclit⁹ ille me cla/ rificabit ꝛ docebit vos oīa. qz amor diuin⁹ oīe velū remouet. ꝛ oēm ꝓitatē docet. Uñ apl̄s. ſ. Cor. ij. Nobis aūt reuelauit deus p spm̄ suū q̄ oīa pscrutat̄ etiā pfunda dei. Et ſ. Joh. ij. Unctio docebit vos. oīa. ſ. spūsc̄s.

¶ Distinctio q̄nta

Quinto vidēdū est q̄lit̄ p supintelle/ctualē reuelatōez eternoꝝ spūs noster eternitati initat̄. ¶ Sz hic p̄mo oc currit dubiū. q̄ ī reuelatiōe ista supintelle/ctuali videt̄ includi oppositū i adiecto. quia vt ait Papias. Reuelatio ē manifestatio eo rū q̄ fuerūt abscōdita. ſz abscōdita reuelant̄ cū intelligūt̄. q̄ aūt intelligunt̄ nō sunt sup/ intellectualia. ꝺ nulla reuelatio ꝺr supintel/lectual̄. ¶ Sz ad hoꝝ cognitiōz habēdā est notādū q̄ p̄m sctōs. augustinū. gregoriū.

dyonisiũ. z alios doctores bonos. hoi a do
donãt diuersi habit⁹ supnaturales ad suuz
finẽ q̃ est supnatural' cõprehẽdendũ vl' cõse/
quẽdũ. donãt eñ intellectui habit⁹ supna/
turales ad suũ finẽ cognoscendũ. vt fides. z
scia diuinoꝝ ꝛc̃. Donãt etiã volũtati supna/
turales habit⁹ ad deũ diligẽdũ. vt charitas
siue amor gratuit⁹ ꝛc̃. Sz habit⁹ charitatis
excellit oẽs habit⁹ itellect⁹ vt fidẽ z spem et
sciam ꝛc̃. vt expsse oñdit apl's. s. Lo. xiij. vbi
ꝑmo enumeratz aliquib⁹ actib⁹ z habitib⁹ i/
tellect⁹ z volũtatz. maior aũt hoꝝ infert est
charitas. Et oñdit ibidẽ q̃ null⁹ habit⁹ vel
act⁹ intellect⁹ est meritorii sine habitu volũ
tatis q̃ est charitas. z q̃ habit⁹ intellect⁹ ali/
qualit' euacuabũt ꝓpter impfectiõz eoꝝ i pa
tria. Habit⁹ aũt volũtatz ꝓpter suã pfectiõez
ꝑmanebũt i patria. sz pfectiones eliciũt act⁹.
vt patz. z iõ act⁹ dilectiõis hic ꝑferẽt actui co
gnitiõis tãq̃ pfectior. Vñ Matth. xxij. dr.
q̃ dilectio est ꝑmũ z maximũ mãdatũ. Itẽ
actui dilectiõis ꝓuenit vnire z trãsformare.
vt diẽ Dyoni. de diui. no. vt visũ est supꝫ. hoc
aũt null⁹ attribuit itellectui ꝓprie. Ex his igi
tur ptz plane q̃ act⁹ dilectiõis excellit z ꝑce/
dit actũ cognitiõis itellectual' in aliq̃ gradu
Incẽtũ aũt eũ excellit intñ eũ excedit attin
gẽdo deũ in aliq̃ gradu dilectiõis. ad quem
act⁹ intellectual' extẽdi nõ põt. qz supintelle
ctual' est saltẽ in hac vita. qz in ꝑria videbi/
mus deũ sic̃ est. vt dr. s. Jo. iij. Nec obstat qđ
diẽ Aug⁹. Incognita neq̃q̃ ꝑñt amari. qz ẽ
noticia aliq̃ nõ intellectual'. sz affectual' seu
exꝑimẽtalis. vt statim patebit. Cũ ꝑdictz cõ
cordat Hugo cõmẽtator Dyonisij sup. vij.
angel'. hierar. dicẽs sic. Intelligas quãta est
vis veri amorz z dilectiõis. si tñ intelligi põt
qñ dilectio supeminet scie. z maior est itelli/
gẽtia. pl⁹ eñ diligit q̃z intelligit. Intrat dile
ctio z appropinq̃t. vbi scia foris stat. Et red/
dit rõnẽ. Quia amor inq̃t ꝑsumẽs z confidẽs
amato. suo acumine penetrat oia. impetũ se
quẽs ardẽtz desiderij sui. nec dissimilari va/
lens donec ad amatũ ꝓueniat. z eoipo ãpli⁹
adhuc sitiẽs itrare ipm. z esse cũ ipo. z esse tã
ꝑe. vt si fieri possit ꝑ idẽ ipm sit qđ ipe. Ec/
ce expsse diẽ q̃ ver⁹ amor dei vnit deo ime/
diati⁹ q̃z intellectio. z qđ intellect⁹ nõ capit.
Sic g̃ talis noticia affectual' est supior itel/
lectuali. Cũ his ꝓcordat p oñia vercellenſ.
sup Cañ. dicẽs q̃ affect⁹ z intellect⁹ simul' co/
ambulãt vsq̃z ad nouissimũ defectũ intelle/
ctus. vbi hz sue cognitiõis z sui lumis cõsti/
mationẽ. Affect⁹ aũt adhuc ꝓtinet ꝓncipalia
in deũ suspiria. supintellectuales extẽsiões.
z immissiões. feruidos fulgores. z fulgidos
feruores. ad quoꝝ oim sublimes excessus z
excedẽtes sublimitates itelligẽtia trahi non
põt. sz solũ ꝓncipalis effect⁹ deo vnibilis. et
ꝑ idẽ post dic̃. Tãta est ꝑtus veri amoris et
pulcri q̃ nõ solũ facit hoies z angelos exce/
dere ꝓpriã naturã vt in deũ ascẽdãt. sz etiam
deũ q̃si naturã ꝓpriã egredi vt ad creaturas
q̃si infra naturã suã ꝓcedẽdo ꝓdescẽdat. Et
ꝑ vt diẽ Dyoni. iiij. de diui. no. audendũ est
dicere ꝓ ꝑitate. cũ tñ sit iegressibilis a se. liez
ipe suã immẽsitatẽ nr̃e capacitati cõtemper
eo imutato. Hec reuelatio supintellectualis
eternoꝝ fuit facta moysi in interioribꝫ defti
ꝓstituto. querẽti a dño q̃ sibi nomen esset.
Respõdit dñs in subiecta creatura dicens.
Ego sum q̃ sum. vt dr vercel'. ego sum esse in
se reflexũ. vl' entitas. q̃le nomẽ nõ capit nisi
ab apice ꝓncipal' affectiõis. q̃ eternitati vnit
q. d. Deo nemo potest cognoscere nisi p me/
ipm. Vñ nomẽ qđ querz est mirabile qđ ne
mo scit nisi q̃ accipit. Apoc. ij. vbi diẽ Aug⁹
Nisi q̃ accepit p reuelatiõz vel experientiã. vel
sicut diẽ Haymo q̃ ad ꝑ ꝓdestinat' est vt ex/
perimẽto cognoscat. Ex q̃ patz q̃ reuelatio
hec nõ fit nisi mẽtibꝫ seraphicis in interioribꝫ
deserti existẽtibꝫ. i. in caligine occulti silentij
in q̃ reuelate z ꝑe apparet deꝰ supintellectua/
liter. vt dicit Lincoñ.

¶ Distinctio sexta

Exto cũ reuelatio eternoꝝ ista sit su
perintellectual'. z iõ cogitari nec dici
possit. vt supra patuit. Jõ oportz vi
dere q̃liter sit attingẽda z obtinẽda. ¶ Cir/
ca qđ notandũ est q̃ Dyoni. in li. de mystica
theologia volẽs thimoteo oñdere accessuz
ad istã reuelatiõz supintellectualẽ eternoꝝ.
docet eũ derelinq̃re oẽs reuelatões sensibi/
les. z oñes reuelatões itellectuales tã natu
rales q̃z supnaturales. z oia sensibilia z itelli
gibilia. donec ingrediat caliginẽ occulti silẽ
tij. in qua reuelate z ꝑe apparet dñs supin/
tellectualiter. Ubi Dyonisi⁹. c. s. dicit sic fm
trãslationẽ abbatz. Tu aũt amice thimothee
ad boc q̃ capax fias mysticaꝝ ꝓtẽplationuz
siue reuelationũ incorpari sic radio diuino.
derelinque sensus. z sensibilia exercicia z in/
tellectuales opatões z oñia intelligibilia
z forti conatu huic cõprimẽte ꝛc̃. z si est tibi poſ/

fibile cōsurge ignote ⁊ supintellectualiē ad vnionē dei. que est sup omnē cognitionem. Istud verbū cōsurge ignote. exponit Dio/nisi⁹ cōmentator dicit sic. Surge ⁊ restitue te incognite vt possibile est ad vnionē dei. i. eius q̄ sup omnē cognitionē est. que quidem restitutio vl̄ resurrectio fit p ipsi⁹ soli⁹ forte desideriū ⁊ amorē supferuidū. que nulla ra/tionatiua inuestigatione potest esse cognita. Et infra dic̄. Cessans em̄ in ista caligine ab opatione cognitiōis. sz estuās desideriū so/lus dei pfecte ab ipo incogniti. ipi soli vnit ⁊ cognoscēs videt in ista caligine sup intelle ctum. qz ad ß cognoscendū nō posset intelle ctus human⁹ ⁊ inoculat⁹ attingere. nō q̄ in tellect⁹ dicat inoculat⁹ a ꝓuatione potentie viſiue. sz a ꝓuatione om̄is act⁹ viſiui dū occi/atur in illa caligine. Sequit. Et hi sūt gra/dus ascēsionis in spūalē caliginē signati per ea que sunt hystorice facta Moysi. Et is ē mod⁹ habēdi se in caligine illa donec diui/nus rad⁹ vere incircūuelare appareat. ⁊ se re uelet dicto modo. Hec lincoñ. Grad⁹ igit hia sensibilia. secūdo om̄ia intelligibilia. ter tio ingredi caliginē vbi apparet de⁹. Cū his dat q̄sq̄ om̄ia vercel. cōmentator in cō/mento suo sup mysticā theologiā. ca. j. vbi p candē hystoriā moysi oñdit grad⁹ ascēdendi caliginē mysticā. in q̄ se de⁹ incircūuelare re uelat. Vñ dic̄ ibi. q̄ moyses Exod. xxiiij. p/mo missus est se purgare a multitudine sen sibiliū. ⁊ deinde ⁊ a nō puris separari. ⁊ p⁹ om/nē mundationē audit sonū buccine ⁊ toni/trua videt ⁊ fulgura micātia ⁊ radios mlt⁹ emittētia. ⁊ post separatus a multitudine po/pulari cū aaron ⁊ nadab ⁊ abiu ⁊ septuagin ta senioribus in israel tāq̄ rōnabilibꝫ ascēdit. ⁊ tūc fuerūt sibi revelata intelligibilia. s. eter nē architipie siue rōnes exēplares om̄ creaturaꝝ q̄ in deo sunt. quaꝝ intellectuali ispe/ctione deū cognoscim⁹. quibꝫ nihil diuinius oculis itellectualibꝫ ituemur. Hec ille. Ter tio. q̄ figurat in eo q̄ moyses post p̄dicta se/parat ab his q̄ p̄dicta secū viderāt. ⁊ subtra hit illis viſis. ⁊ intrat in caliginē ignorantie. vt patet Exo. xxiiij. ⁊ vnit incōprehēsibilita ti diuine quā nō penetrat intelligētia. q̄ om nīū clarissima ⁊ in se claudit ⁊ celat secretissi me om̄es cognitōes cōprehēsiuas. Exēplū huj⁹ plane videt in luce stellari quō abscon ditur in luce solari in meridie. Sequit. Et om̄is vni⁹ deo p eā qui est sup om̄ia ꝓstitui tur. in excellētia quā nec rō inuestigat. nec̄ i tellect⁹ speculat. ⁊ quasi ab om̄ibꝫ talis qua si a seipo segregat. ⁊p vnitionē dilectionis q̄ est effectiua ꝑfecte cognitōnis vnit deo intelle/ctualiter cū ignoto. ⁊ cū cognitiōe multo me/liori q̄ sit cognitio in eo q̄ intellectualis est In eo q̄ cognitionē intellectualē derelinq̄t sup intellectū ⁊ mentē deū cognoscit. Hec ille. Ex p̄dictis patere p̄t q̄ revelatio sup intellectual⁹ nō fit p intelligibilē cognitiōem sed p ardentissimā imo supferuidā dilectio nis experimentalē noticiā. Ex his etiā apparz sicut dic̄ lincoñ. q̄ hec revelatio q̄ fit incircū uelate ⁊ ꝑfecte absq̄ symbolis ⁊ imaginibꝫ. fm sui nudam apparitionē solū fit his q̄ trāscen dunt immūda oīa. i. terrena oīa. q̄ amore cō tracta maculāt amantē mentē ⁊ etiā pura q̄ nō maculāt mentē cōtingentē q̄ ascendunt sup ascēsionē omnū sanctaꝝ extremitatum ß est. ascēdunt sup om̄es act⁹ om̄is ꝓtus⁹ ap prehēsiue agētis q̄ntū possibile est intense. ⁊ derelinquūt om̄ia diuia lumia illustrantia. ⁊ introeūt in caliginē. ß est actualē ignorāti am oīm. Ubi ꝑfecte est vt eloquia aiūt q̄ est sup om̄ia. solū em̄ ibi inuenit⁹ ⁊ tenet⁹. Qual⁹ ibi inuenit⁹ nō est effabilis. Hec ille. Cui tal⁹ re/uelatio facta fuerit dicat illud Matthei. xj. Cōfiteor tibi pr̄ dñe ⁊c.

¶ Distinctio septima

Septimo videndū est qualiter spūs buman⁹ ad veniendū p iter occulte reuelatiōis ad intrinsecū secretū dñi ab ipo inuitat⁹ Can̄. ij. dicēte. Surge ꝓpera amica mea. formosa mea ⁊ veni. ⁊ bui⁹ inui tatiōis subiū gitallectiuū dicēs. Quia iam ambulātibꝫ revelata est ꝑitas. qz tā vox tur/turis audita est i terra nr̄a. i. vox paterni ꝑ/bi revelātis omnē veritatē in terra hūanita tis nostre. ¶ Dic̄ g. O amica mea, ꝓpter secre tor revelatiōem. Joh. xv. Vos dixi amicos qz om̄ia q̄ audiui a patre nota feci vobis. no ticia experimētali. dic̄ Grego. i omel. ¶ Sur ge ad revelationū pfectionē a sensibili ad in tellectuale. ab intelligibili ad supintellectua le. ⁊ fm ꝑs. Dispositi ascēsiones i corde suo in valle lachrymar. ¶ O colūba mea, ꝓpter revelationū exercitatōz. Can̄. ij. Oculi tui si cut colūbar sup riuos aquar. id ē. vt dic̄ ꝑ/cell⁹ innitētes aq̄s sapie. que deriuant a fon te sapie. in q̄bꝫ mētes colūbine tāq̄ in puro

De septem itineribus eternitatis

speculo ꝓtēplank reuelatiōes mētē simplifi/cantes z purificātes. ¶ Propera, ꝑpē reuelationū plenissimā effusionē. Uñ colūbe q̄ re/sident in mētis suspēdio q̄erate iuxta fluēta plenissima. z p quā vt dicit vercell'. q̄tū mor/talib⁹ ꝓcedit ad plenissimas sapie essentialis copias accedit. quaꝝ plenitudo nulla effusi/one diminuit. Hec vercell'. O formosa mea ꝑter reuelationū radiosam illūinatōz. Uñ Isa. lviij. Implebit dñs splēdoribꝫ aiam tu/am. z eris q̄si ort⁹ irrigu⁹ cui⁹ nō deficiūt aq̄ Exēplū de moyse cui⁹ facies ex ꝓsortio dñi splēdida facta est. vt videri nō posset oculis corpalib⁹. Ueni, ꝑter diuinaꝝ reuelationū certā directiōz. ps. Specie tua z pulcritudi/ne tua ꝛc. q̄r vox iā turturis audita est ī terra nostra. gemitu amoroso cantās. Ego sum via veritas z vita. Joh. xiij. Ego sum via p quā tutissime ibis. ego sum ꝟitas ad quam certissime ibis. q̄r iā finis enigmat⁹ est. Ego sum vita in q̄ eternalit⁹ ꝑmanes. Qui em̄ in/uenerit me inueniet vitā. Prouer. viij. ℊ veni q̄r mens q̄si auis turturea ꝟuenit sibi nidꝫ ꝓtinue mā̄sionis ab eterno turture ꝑpatuꝫ. vbi reponat pullos suos. i. oñes castos et amoroſos ꝓcept⁹ caste mētis. z casto z amo/roso turture. i. ꝟbo paterno auditos ꝓcept⁹ z gemit⁹. Uñ glo. dic̄. Turtur est rp̄s ama/tor castitat⁹. cui⁹ vox audita est ī terra nr̄a. i. in humanitate. in q̄ verbū paternū denūci/at nobis amenissimū aduenisse tp̄s ver⁹ z tē/pus gr̄e in q̄ nobis reuelabit oīa que audi/uit a pr̄e. Joh. xv. dū sicut dic̄ Grego. Affe/ctus nr̄i ĩpmunt diuīo amori cui nihil oc/cultat. Uñ vercell'. exponit illud ꝟbū dicēs sic. Turtur est soliuag⁹. z signat mētis ꝟtutē vnitiuā z supintellectualē. q̄ nidificat ī ame/nissimis loc⁹ virētib⁹ z assiduis ꝓtēplatiuis mētib⁹. z pullos vt turtur fouet nocte ī sup/lucēti caligine occulti silētij Amē.

Extū iter eterni/tatis p qō spūs nr̄ venit ad intrī secū secretū z eternale maneriuꝫ dñi ihu est eternoꝝ expimentalis ꝑgustatio z noticia. Nisi em̄ esset in nob⁹ eter/noꝝ quedā spūalis ꝑgustatio. nō dicer⁹. ps. Gustate z videte q̄m suauis est dñs ꝛc. Ad maiorē hui⁹ itiner⁹ noticiā septē p ordinem sunt notāda. ¶ Primo igit̄ videdū est quid hec expientia dicat. z q̄re p̄cedēs itinera se/quat. ¶ Secūdo q̄z potēciaꝝ ista expimē/tal' noticia dicat. ¶ Tertio q̄liter spūales sens⁹ potēciaꝝ ab expimtali noticia ĩpediāt ꝛ q̄r/to q̄liter iteriores sens⁹ spūales repāt l' refor/mant. ¶ Quinto qualit̄ p gustū interiores spūalē eterna ꝑgustant. ¶ Sexto qualit̄ q̄/libet sensus interior spūalis eterna experiat ¶ Septimo qualit̄ spūs noster ad venien/dū p iter expientie ad intrinsecū dñi tuitat

¶ Distinctio prima

Primo igit̄ videdū est q̄d sit expientia dicat. z qualit̄ alia itinera sequatur. De q̄ notandū est. q⁹ sic dicit papias q⁹ expiētia idē est qō noticia. Uñ expientia videt esse obiecti cuiuslibꝫ potētie pītialis act⁹ z noticia. Act⁹ em̄ vitales attingunt sua obiecta actiue vl' passiue vl' vtroq⁹ mō. Fm quosdā. alias potētia nō sieret in actu. Uñ si oñes hoīes dicūt mihi ℏ esse dulce p hoc nō habeo noticiā expimentalē de illo. etiam quātūcūq⁹ pbēt p rōes. sz opinionē vel fidē vel sciam possem hr̄e. Sz si gust⁹ me attigit gustabile. vl' attingit ab illo. tūc habeo noti/ciā expimentalē ill⁹. Sil'r est de gustu inte/riori z alīs sensib⁹ spūalib⁹. Uñ si ego lego vel audio ab aliq̄ q⁹ dulcis sit dñs, ꝑter hoc nō habeo noticiā expimentalē de ℏ. nisi gu/stus spūalis attingat a dulcedine diuia. vt dicat cū sp̄osa. Fructus ei⁹ est dulc⁹ gutturi meo. Can. ij. vbi loquit̄ ō gustu spūali. vt pa/tet in glo. Et ista noticia expimēta' pfectiſſi/moꝝ est. Uñ dicit Bern. sup Can. Quicqd de tuis occultis scim⁹ o dñe Jhu aut scīptu/ra docēte. aut te reuelāte. aut certe qō pfectiſ/simoꝝ est gustādo didicim⁹. i. expiētia. Et q̄ patere pōt scōm. s. q⁹ istud iter expimentalis noticie eternoꝝ rōnabiliter sequit itinera p/cedentia. Quid, pdest nāq̄ multa cognosce/re z intelligere nec illa expiri. nec ad aliquez vsum illa habere. ℊ expientie noticia q̄q̄ ē necessaria. Unde Hugo cōmentator super vij. angelice hierarchie. dicit sic. Nō facit pfe/ctum cognitio ꝟtutis nisi z habit⁹ virtutis ī experiētia subsequat. Magistra em̄ intelli/gēdi est expientia. z illa optime iudicij veri/tatē cognouit. qui eā nō audiēdo solū sz gu/stando z faciēdo didicit. Sequit. In expert⁹ entia nāq̄ z habitu virtutis cognitio pficit veritatis. quia in sola intelligēdi illuminati one inchoat. Nec ille. Ad hanc expientiam hortat Petr⁹ prima cano. c. j. dicēs. Si em̄ gustastis q̄q̄ dulcis est dñs. rationabilit̄ ita/q̄ iter experimētalis noticie eternoꝝ sequat

p̃cedentia itinera tāq̃ illa pficiēs.

¶ Distinctio secūda

Secundo vidēdū est quaꝝ potētiarū ꝛ quoꝝ sensuū exp̃imentalis noticia esse dicaf ¶ Circa qđ notandū est q̃ in libro de spū ꝛ aīma ꝺr sic. Duo quidē homīne sunt sensus. vn⁹ interior ꝛ alius exteri or.ꝛ vterq̃ bonū suū habet in quo pficitur. Sensus exterior reficit in cōtemplatōe humanitaf, sens⁹ iterior īcōtēplatiōe diuinitaf tis. Propterea em̄ de⁹ fact⁹ est homo vt tocū hominē beatificaret.ꝛ tota cōuersio hominis esset ad ip̄m.ꝛ tota dilectio esset i illo cū a sensu carnis videf p carnē.ꝛ a sensu mētis p diuinitaf cōtemplationē. Sequitur. Hoc erat totū bonū homis vt siue ingrēꝺretur siue egrederef pascua in suo factore inueniret. Et ifra dicit. Cū homo ꝓstet ex carne ꝛ aīma.ꝛ in carne sint q̃nq̃ sensus.s. visus audit⁹.olfact⁹.gust⁹.ꝛ tactus.quos tamē nō mouet absq̃ aīme societate.ita aīma similiē habet q̃nq̃ sensus suo modo.qꝛ spūales rēs nō coꝛpalibꝰ sensibꝰ sz spūalibꝰ rimāde sunt. Et sequit. Vñ diuina vox in Deutero.ait. Videte q̃ ego sum de⁹. Ecce spūalis visus. Et in Apoc. Qui habet aures audiat q̃d dicat spūs ecclīs. Ecce spūalis audit⁹. Et in ps. Gustate ꝛ videte q̃m suauis est dominus. Ecce spūalis gust⁹ Et apl's. Bon⁹ odoꝛ xp̃i sum⁹. Ecce spūalis olfact⁹. Et i euāgelio Fi de mulierē se tetigisse magis q̃ coꝛpe oñdit. dicēs. Quis me tetigit. Ecce spūalis tactus Et sequit. Sic mō cū oīmi cautela seruāꝺū est q̃d ad coꝛpis sensus.ꝛ q̃d ad aīe dignitatem ptineat. Hec ille. Ex his plane ptz q̃ sicut experiētia coꝛpaliū fit sensibꝰ coꝛpalibꝰ. sīb⁹. ita expientia spūaliū fit in mēte spūalibꝰ sen-

¶ Distinctio tertia

Tertio vidēdū est qualit̄ sensus nostri interiores spūales ab illa experimētali noticia impediūf. ¶ De quo notandū q̃ sensus spūales dupliciter impediunf ab exp̃imētali noticia. Vnū impedimentū est ex natura coꝛrupta.aliꝰ est ex nostra negligētia. ¶ De ꝓmo impedimēto bernard⁹ ꝓmōe.lxvj. sup Cañ. dicit sic. Sapor̄em interiorē pdidim⁹ ab ipo pene exordio generis nr̄i. Vñ ex quo coꝛdis palatū sensu carnis p̃ualente infecit vir⁹ serpentis antiq̃ cepit nō sape bonū.ac sapoꝛ noxi⁹ subintrat ꝛ insipiētia mulierf.i. sensualitaf sapoꝛē bōi excludit.qꝛ serpētis malicia ꝛ astutia mulieris insipiētiā circūuenit. Hec ille. Iste moꝛsus serpētin⁹ fecit sensus interiores languescere ꝛ tabescere. Ex tūc em̄ visus iterioꝛ spiritual' tenebrescit.audit⁹ surdescit.olfact⁹ tabescit.gustus amarescit. ꝛ tact⁹ crassescit. vt clamet p̃pheta. Oculos habēt ꝛ nō videbūt aures habēt ꝛ nō audiēt ꝛc. Tales manent in tenebris exterioꝛibꝰ carnis. ¶ De impedimento secūdo dicit in libro ō spū ꝛ aīma sic. Hoc bonū magnū qđ habuit ex duplici ſſu.s.interiori ꝛ exteriori bene oꝛdinato malū magnū secutū est.quoniā p̃dito bono qđ intus erat egressa est aia ad bona aliena q̃ foris erāt.ꝛ pactū fecit cū delectatiōibꝰ seculi. requiescēs in illis.nō attendēs homo boni sui interi⁹ absentiam.eo q̃ cōsolatiōes suas cerneret in bonis alienis. Hā cum exterioꝛ sensus carnalis bono suo foris vtf.interioꝛ sensus q̃si obdoꝛmit. Non enim cognoscit bona interioꝛis sensus ꝺ iocūditate bonoꝝ exterioꝝ capif. De hoc vide hic,primo mēbro plen⁹.qualiter vtrūq̃ impedimētū tollitur.s.experimentalis noticie. Itē in tertio itinere aliqua inuenies de eodē.

¶ Distinctio quarta

Quarto vidēdū est qualiter sensus interiores spūales reformanf vel reparanf. ¶ Circa qđ sciendū est q̃ cōtra p̃mū impedimētū.s. coꝛruptōz nature necesse est vt a Jhū sensus nostri aperiātur anteq̃ eterna experianf. Vñ Bern̄. libro ō amoꝛe.c.xx. dicit. Dñs post suā rēsurrectōz loquēs discipulis.ait euāgelista Luc̄.xxiiij aperuit eis sensum vt intelligerēt scripturas. Cum em̄ inq̃t Bern̄. scripturaꝝ interioꝛez sensum ꝛ virtutē miraculoꝝ ꝛ sacramētoꝝ ꝺei ceperim⁹ nō solū intelligere sed etiā quaꝺā vt ita dicā experientie manu palpare ꝛ tractare.quod nō fit nisi quoꝺā ꝓscientie sensu ꝛ experiētie disciplina.intelligētis ꝛ scientis bonitatē ꝺei ꝛ virtutē. q̃ potēti bonitatē.cū efficaci virtute in filijs gratie op⁹ ipsi⁹ gratie operaf.tūc demū sapiētia qđ suū est exequif tūc quos dignos iudicat.vnctiōe sua docet de oīmib⁹.tūc apposito bonitatis sigillo.omnia pectora nostra vnctiōe illa ꝛ emollit ꝛ ꝺimit ꝛ ꝓformat. Et si q̃ dura.si q̃ rigida iuenit.iculcat ꝛ infrigit. donec leticia ꝺei salutaris accepta ꝛ sapie spū p̃cipaliꝰ firmata. aia leta ꝛ sctā decātet ad ꝺeū. Signatū ē super nos lum̄ vult⁹ tui domine. ꝺediſti leticiam in coꝛde meo. ꝛ idē sup Cañ. sermone

lxxxvj. Sapiētia assidue vincit malicīā. id ē cōcupiscentiā in mētib⁹ ad quas intrauerit. sapore mali quē illa inuexit sapore meliore exterminās. Intrās em̄ sapiētia duz sensus carnis infirmat. intellectū purificat. cordis palatū sanat z repat. sanato palato iaz sapit bonū. Sapit z ipa sapiētia qua in bonis nihil est meli⁹. Nec ille. Cōtra impedimētum secundū. scz nostrā negligentiā. necesse ē vt sensus exteriores sopiant. z a sua vagatione restringant. quia tunc interiores excitant z exercitant. Unde tertio moral'. Grego. dic̄ sic. Si exterior euagatio sensus claudit. interior sensus aperitur. Cui⁹ rationē reddit Hugo de archa noe. vbi dicit. Mentes ḡs cure carnales exagitāt nō ꝓhendūt sapidam sapiētiā. sed qui minorat actu ipse inuenit eā. quia dū anim⁹ ab exterioribꝫ ad interiora abstrahit. ad seipm colligit. z robustior ad cōtemplāda celestia efficit. z cū a delectatione exteriori abstrahit. necesse est vt aliquid spūalis gaudij ꝑgustare incipiat. ne si oīno a delectatiōe māserit alien⁹ q̄si semē aridū sine humore ad gramē sapie nō ꝓuale scat. Sequit. Fit ḡ diuina gr̄a inspiratē. vt mēs sic abstracta. z terrenis desideriꝫ exuta statim q̄dā insolita letitia pfundat vt amplꝰ amaz esse agnoscat qō deseruit q̄ magis dulce sentit qō inuenit. Sequit. Illas mētes interne dulcedis desiderīū trahit. q̄s nullꝰ ꝓcupiscētie carnal' affect⁹ fligauit. Nec ille

¶ Distinctio q̄nta

Quinto vidēdū est qualit̄ ꝑ interiorē gustū spūalē eterna ꝑgustāt. Circa qō sciēdū q⁹ nisi gust⁹ spūalis esset in nob̄ dns nō diceret. Qui māducat hunc panē viuet in eternū. Jo. vj. De gustu eternoz spūali ꝺt Ber̄. li. de amore dei. c. xix. Mēs ē quedā vis aīme q̄ inberem⁹ deo z fruimur. Fruitio aūt h̄ in sapore q̄dā est diuio. Quare sapia a sapore ꝺr. sapor aūt iste in gustu q̄dā est. Gustū aūt istū nemo ꝑt digne exꝑmere. nec etiā q̄ meret gustare. sz ꝑt dicere. Gustate z vi. q̄m su. est do. Nec Ber̄. Dic̄ etiam Greg. omel'. xxvj. Suauitatē ei⁹ nō cognoscit⁹ si hāc mīme gustaſt⁹. Et q̄ ḡ gustū illum nēo ꝑt exꝑmere sz solū ꝑ experiētiā nosc̄it. ideo oꝑtet viā q̄rere q̄lit̄ spūs nr̄ ad istā gust⁹ experiētiā possit ꝑtingere. De q̄ notādū est q⁹ ihs q̄ est sapia pr̄is sapida. qz in eo est sapor oīs suauitat⁹ z delectam̄ti. Primū extiuit (vt dic̄ Hugo sup. plo. ange. hierar.) ꝑ creaturā mūdi manifestauit se ī opib⁹ suis. z ꝺperat videri visibilit̄ inuisibil' ꝑ effectū suū visibilē. Et ille exit⁹ sapie causabat i sensib⁹ nostr⁹ exterioribꝫ q̄ndā noticiā eternoz sciētialē. q̄s fm ap'lum. Inuisibilia dei a creatꝰa mundi ꝑ ea q̄ facta sūt intellecta ꝺspiciūt. sempiterna q̄z virt⁹ ei⁹ z gl'ia z diuitas. Et licet illis lum̄ sapie aliquē causet sapore in sensib⁹. vt ꝑz ꝑ ꝑs. Delectasti me dñe i factura tua z̄. cū illa delectatio fit sp ex gustu sapiētiali. oleo ḡ tie ꝺdito. nec illa noticia est exꝑimētalis sed discursiua. Scōo vt dic̄ Hugo ibidē. extiuit sapia pr̄is incarnata. z facta ē lum̄ in tesa. vt nos illumiaret z ad pr̄em reuocaret. Et ille exit⁹ sapie siue manifestatio causabat in sensib⁹ nr̄is iterioribꝫ q̄ndā noticiā eternoz credibilē. supnaturalē. z iō notabilior est ꝑcedēre qz supnaturalia dona pficiūt naturā vt dic̄ Dyo. Sz nec illa noticia ē exꝑimēta lis. qz expientia repugnat fidei. vt ꝑz ꝑ Bre. Tñ ex noticia fidei firma mltiplex noticia z ꝺsolatio habet. vt ꝑz ꝑ Dyo. de di. no. ca. vij vbi dic̄ sic. Fides diuia est stabil' collocatō credētiū. collocās illos ī ꝺpetate. ꝺfirmās simplicē ꝺpitatē ītrāſmutabili idētitate i ipis credētib⁹ Et credētē in ꝺpitate teste scꝑa Rom. vij. nihil mouebit a letitia q̄ est fm verā filiatiōe. sz habebit i ea pmanētiā imobil' z intrāſmutabil' idētitat⁹. Qui ei ꝺpitati vnitus est ex ipa vnione bñ nouit qñ bñ sentit. q̄nis mētis excessū passiū ¶ Terti corripiāt eū tāq̄ mēt⁹ excessū passiū ¶ Tertio vt ꝺt Hugo. sapia incarnata q̄ se ꝑ iuisibilia manifestat voluit oñdere quō ipa aiam̄ dilia reficit et ē. Et iō carnē assumptā nob̄ ī bus z refectio ē. Et iō carnē assumptā nob̄ ī eduliū ꝓfuit i sacr̄o. vt ꝑ cibū carnis ad gustū inuitaret diuitat⁹. Nec ille Egressa est ḡ sapia pr̄is z q̄si iā panificata. vt etiam dicat. Ego sū panis vite. z pr̄ dat vob panē de celo vez q̄ de celo descēdit. Jo. vj. Igit̄ ihs in sacramēto ē ver⁹ cib⁹ z ve gustabil'. vt ꝑ gustū corpis ei⁹ gueniat ad gustū diuitat⁹ ei⁹. quia ipe est via fm hūanitatē ad ei⁹ diuinitatē. vt sup dictū est. Sūme aūt necessariuz est ad h̄ vt ad gustū ītime diuitat⁹ ptingat ꝑ corpus ei⁹ i sacr̄o. q⁹ sensus corpal' alicui sensibili signo foueat z determiet. z vt intellect⁹ lumie supnaturali fidei ꝺfortet. z vt volūtas caritate inflāmet. z sic ꝑ spūalē māducatiōz corpis xpi ad gustū abscōdite diuitat⁹ ptingat. Sz ecce h̄ ihs dic̄ Jo. x. Ego sū ostiū. ꝑ meſi q̄s introierit saluabit̄ z pascua inueniet. Ego sum ostiū sensui corpali ꝑ sig̃ sensibilia mōstratū

Ego sū ostiū intellectui p fidē pfectā resera tū. Ego sū ostiū volūtati p caritatē feruidā aptū. gustatū. z habitatū. Ego inqz sū ostiū sensui p sīg sensibilia mōstratū i sacrō p sen/ sibiles spēs sacramētales panis z vini. q̄ sī/ gnificāt pfectā refectiōz. Sīg em sensibilia aliud faciūt i cognitiōz venire. Uñ Hu. vbi supra ōt. Ne hūana infirmitas ptactū car/ nis i assumptōe abhorreret. iō psueti edulij spēbz carnē velauit. vt sensus foueret dū cō sueta pcipit vt etiā intellect⁹ credēdo z affe/ ctus diligēdo determiate dirigeret ad cibū hūc quē pr̄ sanctificauit. Jo. vj. sub spēbz pa nis z vini. q̄ etiā signāt pfectā refectiōz esse in sacrō vt ait. Jtē ego sū ostiū intellectui p fi dē pfectā reseratū. Uñ Chrys. i tracta. ō symbolo ōt. Fides est lumē aie. ostiū vite. fūda/ mentū saluti⁹ etne. z Isa. vij. Nisi crediderit⁹ nō intelligetis. g̃ p fidē intrat ad vitā cogni tionē. Uñ Aug⁹. sup Jo. dic. noli itelligere vt credas. sz crede vt itelligas. Intelligere eīm est merces fidei. Fides mūdet te vt itel ligere repleat te. Hec ille. Intellect⁹ eīm hūa nus sine radio fidei circa diuīa est q̄si cecus Uñ impossibile est q̄ intellect⁹ attingat corpus xp̄i vt existit sub spēbz sacramētalibz nisi lu/ mine supnaturali certissime fidei illumiet z dirigat. alias nō videbit riuulos flumis torrētis butiri z mellis. Job. xx. Nō exponens Gre. xxx. moral⁹. Butiz nascit ex carne. z sīgt xp̄i hūanitatē. mel vo descēdit ex acre. et sīgt xp̄i diuinitatē Ex his duobz descēdūt septē riuuli ptēplatiōis hūanitatis. z septē diuītatis q̄s solū fideles i tāta plenitudine q̄ntz reci/ pīūt vt videāt qđ dicere nō valēt. Attigit ei fides inaccessa. ait Bed. sup Lañ. 6mo. lxix. qz intellect⁹ p fidē illuminat⁹ z confortat⁹ attī/ git hāc vitatē indubitanter q̄ xp̄s sc̄e est in sa/ cramēto. z diuītas sc̄e est in xp̄o. Jtē ego iqz sc̄e sum ostiū volūtati p caritatē feruidā ap/ tū gustatū z inhabitatū. qz q̄ māducat meā carnē z bibit meum sanguinē. i me manet z ego i eo. Jo. vj. Hec aūt māducatio fit spū/ aliter. Māducare aūt spūaliter attingere ad rē h⁹ sacri. Res aūt h⁹ ē duplex. vna ptenta z signata. z ē xp̄s integer q̄ ptinet sub spēbus panis z vini. Alia ē res signata z nō ptēta. et hec est corp⁹ xp̄i mysticum. Ille g̃ māducat spūaliter q̄ xp̄o iūgit⁹ p fidē z caritatē. Fides etiā vnit corpi xp̄i mystico. i. eccl'ie Ex ista ei māducatiōe orit attingētia spūal'. alias xp̄o nō incorparemur dū carnē ei⁹ gustā⁹. De ista aūt incorpatiōe Aug⁹. sup Jo. ōt. O sacrm pietat⁹. o signū vnitat⁹. o vinculū caritat⁹. q̄ vult viuere accedat. credat. incorporet. vt vi/ uificet. Et Hu. sup. vij. ange. hierar. dicit q̄ ista māducatio ōt viuifica. qz viuos secū effi cit oēs q̄b se māducādū p̄bet. Dicat g̃ mā/ ducās illō Lañ. v. Comedi fauum cū melle meo. Fau⁹ sic dic Orig. est cera p̄ginea. cel/ lulis distincta. melle repletis. Quid g̃ est aliō Comedi fauū cū melle meo. nisi māducare corp⁹ p̄ginee carnis dulcissima diuitate re/ pletū. z sic p gustū hūanitat⁹ puenit ad gu/ stū diuitat⁹. z iō ad plībamē eternitat⁹

¶ Distinctio sexta

Exto notādū est qlit̄ q̄libet sensus i terior spūal' etna exp̄iat. De q̄ scien/ dū est q̄ Ber. li. de amore dei. c. xv. ōt Sic corp⁹ hz suos q̄ntz sensus q̄b aie p̄iūgit vita mediāte. sic aīa hz suos q̄ntz sensus q̄b deo siue etnis p̄iūgit mediāte charitate Quare apl's ōt. Nolite p̄formari huic seculo sz reformamī in nouitate sensus vr̄i vt pbe/ tis. i. experimēto sciat⁹ q̄ sit volūtas dei bona. bñplacēs z pfectā. Sequit. Per sens⁹ corpis veterascim⁹ z huic seculo p̄formamur. Per sensū vo mēt⁹ renouamur i agnitiōe ōi siue eternoz. Et infra. c. iv. ōt. Sic oēs sens⁹ corporales. s. visus audit⁹ odorat⁹ tact⁹. sine sē su gust⁹ infirmāt z ebetāt i opatiōibus suis sic añ aduētū Jhu mediatoz⁹ oēs sensus nostri spūales lāguebāt. p̄pt absentiā gust⁹ spū/ alis vl' sapiētial'. q̄ nec dū fuit incarnata. nec q̄si gustata. a cui⁹ gustu q̄sto diuti⁹ abstinē⁹. tāto sensus iteriores magz deficiūt z infirmā tur i actibz suis circa etna. Uñ Gre. xxx. mo ral'. exponēs illō Job. xvij. Attenuet⁹ fame robur ei⁹. z fedia iuadat costas ei⁹. sic ōt Et rōnali aīa hz hō vt i ppetuū viuat. z tñ bois inīq̄ robur attenuat fame. qz aīa ei⁹ nulla in terni cibi refectōe pascit z fedia iuadit costas ei⁹. q̄ñ spūali refectōe subtracta sensus mēt⁹ deficiūt. z tūc cogitatōes suas nec rḡere nec tueri pñt. qz fames iterna sensus mēt⁹ extenuat. z iō se foz⁹ extēdūt ad rpalia spret⁹ eternis q̄ eis nō sapiūt. ¶ Aduenīēte aūt gustu sapīe ait Bed. vbi s. c. xix. tūc seq̄t q̄dā dulce do sapor⁹. quā i interiori suo sentiēs aīa mō q̄dā singl'ari q̄ suscipit cūcta discernit z dīu dicat. seq̄t z omēs sensus vegetat z confirmat. Hā h⁹ panis spūal' est ō q̄ ōr Sap. xvj. Para tū panē dedisti eis de celo sine labore omne

delectamentū in se habentē. ꝛ oīs saporē suauitatē. Et ideo iste panis sapiētialis nobis in sacramēto charitatē exhibit. maxie attingentie est. Attingit em̄ oēs sensus interiores intm̄ vt in oīb⁹ māducātib⁹ eū maneat ꝛ ipi in eo. vt nō moriant in eternū. sed in eternitate viuāt ꝛ maneāt. Joh. vj. Diuinissima igit eucharistia i se habēs delectamentū omnē sensū interiorē attinges. sensum visus spūalis excitat ad expiendū eternor cōtemplatiōz. sensū audit⁹ spūalis excitat ad expiendū eternor affectiōz. sensū tact⁹ spūal' excitat ad expiendū eternor tētionē. sensuz gust⁹ spūalis excitat ad expiendū eternor p libationē. Nisi istis sensib⁹ interioribꝫ etna aliqualiter i hac vita expirent. Greg. moza. v. nō diceret. Sic eternitas p inhiantē mētem sine spē cernit. sine sono audit. sine motu suscipit. sine loco retinet. sine corpe tāgit. ꝛ cū mens fantasmata imaginationū corpalium abiicit. iā aliqualit eternā diuinitatem ꝓspicit. quā si nec dū q̄d sit apprehēdit. agnouit tm̄ certe q̄d nō sit. ¶ Videam⁹ g̃ de singulis sensib⁹ interioribꝫ ¶ Primo igit Jhs panis vite i sacramēto māducat cū verei se habeat delectamentū oīs suauitatis oīm sensuū spūaliū. Et cū ipe sit candor lucis eterne ꝛ speculū sine macula. Sap. vij. Attigēs sensum visus interioris hoīs iā aliqualiter exercitatū. ipm excitat ad eternor recipiendā ꝓtemplatiōz vel inspectiōem. Un̄ Grego. xxiij. moral'. exponēs illud Job. videbit faciē eius in iubilo dicit sic. Plericꝫ ꝓtemplatione q̄dā retributiōis eterne. etiā prius q̃z spolient carne hilarescūt. dū in iubilo faciez dei cōspiciūt. qō fit cū aliquis spūalē oculū in radio eterni solis figit. ibi lumē viuēs videt. quia iā oīni mutabilitatis vicissitudine atꝫ obumbratiōe calcata veritati eternitatis inheret. eicꝫ inherēdo quē cernit ad sīmilitudinē incōmutabilitatē assurgit. atꝫ i semetipam aucroris sui incōuersibilē speciem dū recipit assumit. Que em̄ ad mutabilitatē p seipam lapsa est. ad imutabilitatis statum immobilē videdo formak. Dec Gregorius Qui⁹ sensus expientiā habuit q̄ dixit. Dilectus me⁹ candid⁹ ꝛ rubicūd⁹ rē. Cañ. v. Experimētalit loquebak ait vercell'. ¶ Secundo Jhs panis sacramēta' cū sit ꝑbū patris verbū aūt est noticia declarativa cū amore vt ait Aug⁹. li. ix. de tri. attingēs aures spūales in sacramēto excitat eas ad expiendū allocutionē de eternis. q̄ quantū in se est semper notificat eterna. ꝛ illumiabit oēm hominē. Alma aūt nisi hēt aures spūales abiles ad audiendū eterna ihs nō dixisset. Qui hz aures audiēdi audiat. Matth. xiij. ꝛ Lu. viij. Dñs aūt (vt dic̄ Greg⁹. sup Ezech. omel. ij) nō querit aures corpis sz mētis. Et Apoc. ij. dicit idē. Qui habet aures rē. vbi ōt Richn. dicit idē. Qui habet aures audiēdi q̄ hz sensum intelligēdi ꝛ affectū diligēdi ea que pmittunt. ꝛ ides dicit Haymo. Auris carnis tm̄ ad audiendū ꝓsistit. auris ꝙ cordis auditu simul ꝛ intellectu viget. Has aures ꝑbū patris multipliciter alloquit. vt supra dictū est in itinere meditatiōis. Et Aug⁹. sup Gen. ad literā dicit. Sapiētia filⁱ dei nō cessat loq̄ occulta inspiratōe ad intellectualē creaturā. Sz Grego. xiij. moral'. dic. Un̄ exterior auditu aperit. inde interior obsurdescit. Qui⁹ allocutiōis expientiā habuit q̄ dixit. Uor dilecti mei. vbi dic̄ glo. Baudeo ꝙ solatoziā eius vocē audiēs. dū ei⁹ faciē nōdū video. tm̄ sublenato ad celū aīo aliquā suauitatez p̄gusto fuke beatitudīs. ꝛ ß in p̃nti seculo. Dec glo. ¶ Tertio ihs panis sacramētalis. Luz sic̄ dicit Dyoni. iij. ange. hierar. existit fontana copia susceptionū diuinaz suauitatū refundens de sua plenitudine diuinissimas fragrātias. tō olfactū interiorē spūalē excitat et aperit ad expiēdū eternor odorē. vt Johes euāgelista tāqꝫ exptus diceret. Odor tu⁹ domine excitauit in nob cōcupiscētias eternas. ¶ Sz hic nota q̄d sit olfact⁹ spūalis in aia. ꝛ in angelis. De ß dic̄ lincoñ. cōmētator sup angel'. hierar. sic. De olfactiua ꝑte discretiua odor q̄ int⁹ suscipiēdo agit dic̄ Dyonisignare susceptiuū bñ redolēti. ß est bū cōplantis gre diuic. Et. iij. eccle. hierarch. dic̄ Dyoni. sic. Si sensibiliū aromatū susceptio moderata viz olfactiuā nostrā sanā delectabiliter refouet piter ꝛ intellectualē sensū nostrū spūalis suauitatē discretiuū ab appetitu inordinato purgaruz. susceptio diuini boni odoris sancta delectatiōe nos replebit. Un odoris odoris expiētiā habuit q̄ dixit. In odorem vngentor tuor currim⁹ post te. vbi dic̄ Gerñ. sic. Et si dñs suauis vniuersis. maxie tm̄ domesticis. ꝛ cōto q̄s sibi familiari⁹ vite merito ac mētis puritate aperiat ráto cū arbitror recētior aromatū ꝛ vnctiōis suauioris sentire frāgrātiā. Porro i hmōi nō capit intelligētia nisi q̄tū expiētia attigit. Dec ille

Deo igiť gras q̄ odorē noticie sue mānife/
stat p nos i oi loco. j. Lo. ij. ¶ Quarto iesus
panis sacramētal. Luz sit sūme attingētie.
qz ipe se dat i cibū. z manet ī cibato z cibat⁹ ī
eo. vt dr Jo. vj. z B in magna caritate vbi fit
verissima attingētia aie z dei spūal. Hz no/
randū p hugo in li. d archa noe. pmo dic sic
Ad deū attingere est sp p desideriū eū q̄rere
z p cogitationē inuenire. z p gustū tāgere Ex
quo patet q attingētia ista bz q̄sdā gradus
quos dē accedit z inuenit z attingit. non
accessu locali nec tactu corpali sed similitu/
dine spūali accedit ad deū. z dissimilitudine
a deo recedit. vt dic Aug⁹. li. vij. de trinitate
¶ Primus igiť gradus est quo dē accedit cū p
desideriū querit. q̄uis em dē vt desiderat
fm aliq̄d vt pns nō habeat. tn necesse est vt
etiā fm aliq̄d pns habeat. alias n desidera/
ret. Dic em Bre. in omel. Profecto q̄ deum
desiderat iā bz quē amat. z tn habit⁹ amplius
querit. qz sine fine est q̄rend⁹. vt ait Aug⁹. ex
ponēs illud ps. Querite faciē ei⁹ sp. ¶ Se/
cund⁹ gradus q̄ dē attingit est cū p cognitōz
inuenit. Cognitio em est act⁹ vitalis. Actus
aūt vitales attingūt sua obiecta vt dictū est
supra. als dilect⁹ nō dixisset dilecte. Vulne
rasti cor meū in vno oculoz tuoz. Can. iiij.
intelligētia tua penetrāte ait Bcell. sz attingē
tia manet imperfecta nisi id qd pns est cogni
tioni. fiat pns z volūtati amāt. Quia Aug⁹
in epla ad dardanū dic. q̄ q̄dā deū cogno/
scūt q tn deū, apte n nō habēt. qz si eū vt deuz
cognouerūt. nō tn vt deū glorificauerūt. ait
apls ad Ro. j. ¶ Tertius gradus q̄ dē attigit
est cū dē p amorē tenet z amplexat. z spūali
ter māducat. Hi aūt act⁹ z gradus sunt pnci
piū ipi⁹ affect⁹ z volūtat. Un Aug⁹. ix. d tri
ni. c. vj. dic. q volūtas bz vnū, principiū actū qui
di. q̄s act⁹ nō pt hre intellect⁹. Hā possessio
est act⁹ tenēdi siue amplexādi. z q̄si possiden
nō est intellect⁹ cognoscēt. sz volūtat. hñtis
sic sanitas sani nō est medici cognoscētis. sz
sani eā habētis. Un z actū gustandi n habz
intellect⁹ sz volūtas. qz gust⁹ est i charitate si
cut dic Rich. sz charitas vl dilectio est actus
volūtat. Hā sic dic Rich. li. iij. d pteplatiōe
ca. xv. Sic de⁹ p memoriā audit. p intelligēti
am videt. ita p affectū amplexat z attingit.
Hunc tactū spūalē expta fuit q̄ dixit. Leua
ei⁹ sub capite meo. Leue noie intelligūt splē
doz es intellect⁹ speculatiui q̄ ad gustū via/
toris ptinēt, dextre noie q̄ patriā signat itel/
ligit supintellectualis vnitio ad deū. q̄ spe/
culū nescit. z q̄si ad pmiū inchoat tāq̄ arra
z pign⁹. ij. Loz. v. nec auferet. Luc. x. quare
dixit spōsa Can. iij. Tenui eū nec dimittā il/
lum. post tā excessiuos amplex⁹ z ineffabiles
Dec vercell. ¶ Quinto ibs est panis super
substalis. sic pz Mat. Jō gtissima z sufficien
tissima refectio angl⁹ z hoim. vt dr ī psal.
Jō attingēs gustū interioz mētis. apit euz
ad eternoz dulcedinē gustandā. Un Bcell.
sup Can. dic. Nihil ē qđ ita gtā mētib⁹ pstet
refectionē sic panis supsubstātialis. Hec
em refectio nō fit p speculū sz p diuine dul/
cedinis experientiā. iuxta q gust⁹ z tact⁹ nō ex
ercent p speculū sic visus. z in hac dei ptici/
patiōe fundat portio marie q̄ nō auferetur
ab ea. Hz hec est pncipalis ruine antiq̄ re/
paratio qn in pmo adā spoliati fuim⁹ z vul/
nerati in naturalib⁹. Hec ille. Quis āt iste
panis habeat oīe delectamētū z omnē sa/
porē suauitat. z sanet oīs infirmitates no
stras. fm ps. nō tn in oib⁹ sapit eq̄liť. Dicit
nāq̄ Ber. ser. xxxij. sup Can. De⁹ nō vnifor/
miť sapit oib⁹. Optet nāq̄ p varijs aie desi
derijs diuie pnie gustū variare. z infusū sa/
porē diuie dulcedis diuersa appetētis. aime
aliť atq̄ aliť oblectare palatū. Hl'tū ei dif/
ferent sapit iste panis vite eine repbis z ele
ctis. Un Bre. xj. moral. exponēs illd Job.
Aurz pba dijudicat. z fauces comedēt sapo
rē. dic sic. Job ī his pbis aliq̄d ō repbis. ali
qd de electis inuere videt. qz pba sapie q̄ rep/
bi audiūt tm. electi nō solū audiūt sz etiā gu
stant. vt eis in corde sapiat qđ reprobor nō
mētib⁹ sz solūmodo auribus sonat. Aliō nāq̄
est cibū noiatim audire solūmodo. aliud ꝓ
est gustare. Electi itaq̄ cibū sapie sic audiūt
vt degustēt. qz B qđ audiūt ipis p amorē me
dulcit sapit. reprobi ꝓ qualiť sapiat igno/
rant. Aliud em est aliq̄d scire de deo. z aliud
qđ cognoscit fauc⁹ intelligētie gustare. Il
la ei dicta ī sapie radice solidata sūt q̄ p viuē
di vsum z actuū exprimētū pualescunt. Hec
Bre. Hz vt supd dictū est optz volētē gusta/
re hūc panē supsubalē hre ihesus exercitatos
Nos sensus interiores videt b. aug⁹ hūisse q̄
x. lib⁹. confess. ait sic. Quid amo cū deū meum
amo. certe nō exteriora. sz q̄ndā lucē z q̄ndā
vocē z quendā odorē z quendā cibū z quen
dam amplexū interioris hominis mei. vbi
fulget aie mee lumē. qđ non capit loc⁹. z vbi
sonat verbū qđ non rapit tempus. vbi olet

De septem itineribus eternitatis

odor quē nō spargit vētꝰ. z vbi sapit cibus quē nō minuit edacitas. z vbi heret qō non diuellet satietas. Hec amo cū deū meū amo Hec Aug⁹. Ex his ptz q̄lit sensus iteriores nr̄i etna expiant. Un̄ z Rich. li. de tri. ca. iij. dic̄. Nō dz nob sufficere illa etnoz̄ noticia q̄ est p visū solū nisi z apprehēdam⁹ illā q̄ est p intelligētiā si nec dū sufficim⁹ ad illā q̄ est p expientiā. Hec ille.

¶ Distinctio septima

Septimo vidēdū est q̄lit spūs nr̄ ad veniēdū p iter expimētalis p̄gustationis etnoz ad itrinsecū dn̄i ihu iuitat ab ipo dicēte Can. ij. Surge ꝑpera amica mea. colūba mea z veni. z hꝰ inuitationis subiūgit allectiuū. d. qz ficꝰ ptulit grossos suos. i. qz iā est desiderati viatici optata suauitas. Tūc nāq̄ est itinerādi securitas. qñ itinerās suauit reficit. z itinerātis virtus augmētat. donec cū ꝓpheta ad montē dei oreb pueniat. ¶ Dic igit o amica mea ꝓpter experimētalē mei māducatiōem. Nōne comedisti fauū meū cū melle meo. i. dulcedinē diuinitatis cū corpe z sāguie mee hūanitatis Hoc em̄ ꝓriū est amicis meis vt comedāt z bibāt z inebriēt charissimi. Can. v. vt corpꝰ meum comedāt z sanguinē meū bibāt. z expientia ī tima mea diuitate inebrient. Hoc em̄ ꝓriū electoz est. dic̄ haymo sup Apoc. ¶ Surge ad mea expimētalē cohabitatiōz. vt vbi sū ego z tu sis. qz ex hac māducatōe mei tu manes in me z ego maneo i te. Jo. vj. tanq̄ mihi iā incorpata. Ego quidē i altissimis habito. z thronꝰ meꝰ i colū. nu. ¶ Jō Surge o colūba mea ꝓpt expientie tue simplicē fruitiōez z singularē. Solū em̄ quers expiēdo frui ꝓsentia mea. Un̄ dixisti. Renuit cōsolari aīma mea. memor fui dei z delectatꝰ sū. Nō exponēs Greg. vj. moral. dic̄ sic. Qui de tpalium amissiōe nō lugeo. ō tpaliū abūdātia cōsolari neq̄q̄ possum. z tn̄ memoria dei solū delectatꝰ sū. Si igit tn̄ ōlectat i sola memoria dei. dicat cū Ber. Sup mel z oīa eiꝰ dulcis pn̄tia ¶ Propa. ꝓpt expiētie tue pfectōz z delectatiōz. Nero ei spūales delitias plꝰ expirs tāto auidꝰ appets eas. ꝑpera igit veire ad me fontē oīm delitiaꝝ. Hā etiā celeritas ī desiderio mora ē. vt ōt Seneca. ¶ O formosa mea. ꝓpt expiētie tue radiosā multiplicatōez Expiris ei me te visitātē pꝰ pietē stātē. p cācellos pspiciētē. i mōtib saliētē. Can. ij. Itē expiris me te alloquentē. te odore meo sp attingentē. te reficiētē z amplexantē tc̄. vt ptz in cāt̄ico amoz p totū. Un̄ Ber. f. lviij. sup Can. dic̄. Attēdite spōse deuotōz atq̄ solertiā siue expientiā q̄ vigili vtiq̄ oculo. s. expiētie obſuat spōsi aduentū. z deinceps ois ipsi⁹ intuet. Uenit em̄ illa. accelerat. appropiat. adest. respicit. alloquit. z nihil hoz momē toz spōse industriā fugit. Hec ille. Uenit igitur ad expientie tue cōsummatōem. qz ficut prulit grossos suos. In q̄ ostēdit sue visitationis dulce allectiuū. Quid p fic⁹ ꝓueniēs intelligi ꝑt. pducentē fructū dulcedis q̄ ꝑt eternꝰ. ꝓncipiū ois dulcoris ā. prulit nobis grossos infinite dulcedis z refectiōis. s. ſbū suū. z spm̄ scm̄. ꝓsubales z coetnos. Uerbū suū infinite dulcedis ptulit incarnatum. vt nob essz i redēptiōz. z panē sup substātialem vt esset nob in refectōz. q̄ descēdit de celo nobis ꝑparatꝰ. z habēs in se omne delectamētum. z oēm sapozē suauitatis. vt p ipm̄ dulciter reficiamur i via ne deficiam⁹. sz ad eternū p̄m reducamur. Ecce ōt hug. sup pn̄ii ange. bierar. Unū ferculū ꝓponit i mēsa dn̄i sz noli ꝓtenere. Cōtinet em̄ in se oē bonum. Sz hāc refectōz nō oēs gustāt. Ipa ei vna est z singlaris. q̄ cū aliena z extranea delectatiōe z dulcedie nō pcipit. Dr̄ domestica. q̄ amicis z familiaribꝫ tm̄ ꝑparat. ōz vnifica q̄ vnū secū efficit oīs q̄bꝫ se sumēdā z pcipiēdā ꝑbet. Hec ille. Fic⁹ etiā patna prulit nobis spm̄ scm̄ ꝓsubalē z coetnū. q̄ est fons infinite dulcedis. saliēs i vitā etnā. Spūs ei me⁹ sup mel dulcis. ōz Eccli. xxiij. A q̄ ois dulcedo emanat. Un̄ Gre. li. ix. moral. ōt q̄ vncio spūalis facē ꝓtenere inferiora z eleuat ad ctio spūalis facē ꝓtenere inferiora z eleuat ad. supiora. z q̄ dulcedo ei⁹ h̄ sentiri ꝑt nō dici. Hūc grossū infinite dulcedis p̄ nob prulit dū nob eū i sensibilibꝫ signis misit. z q̄dicit uisibilit electis mittit. q̄ itinerātes p septē dona q̄si p septē dies. z p septē ſfectōes spūales nos ad ꝓuiuū etnoz colliū pducit. Unde Gre. j. li. moza. ōt. q̄ vnūq̄q̄ donū spūsci diē spūalē facē in mēte p suā illumiatōz. z q̄libet die ꝓuiuū facē p suā dulcedinē. Intellectus ī die suo ꝓuiuū facit z ꝑparat. q̄ i eo q̄ audita penetrat reficiēdo coz renebras eꝰ illustrat. Sapiētia ī die suo ꝓuiuū facē. quia mentē eternoz spe z certitudine reficit. Consilium in die suo cōuiuiū exhibet. quia dubitudo in die suo conuiuiuz facit. quia dum aduersa noz metuit trepidāti menti cibos

ꝑfidētie apponit. Sciētia in die suo ꝓuiuiū ꝓparat. qz in vētre mētis ignorātie ieiuniuz fegat. Pietas in die suo cōuiuiū exhibet. ḋa cordis viscera misericordie opib replet. Ti mor in die suo ꝓuiuiū facit. quia dū premit mentē ne de ꝑsentib supbiat. de futuro illā cibo spei cōfortat. Nec ille. Et sic itinerans hec dona sanctis ꝑūs sunt quedā ꝑfectiōes aime q quas reddit bene mobilis ad eter/ na ꝓsequendū. z exercitata ad experiēdū. ḋa spūalis oīa dīudicat. Ad cui⁹ eternitatis plenā expientiā nos ꝓducat eterna sapiētia benedict⁹ deus Amen.

Eptimū iter eter

nitat⁊ p qō spūs nr̄ venit ad intri secū secretū z eternale maneriuz dñi ihu est eternoz meritoria ope ratio siue deiformis. i. diuie opatiōi ꝓformis Nisi em̄ opa nr̄a essent iter ad eterna. domi nus nō diceret Matḥ. xxv. se redditurꝫ vni/ cuiqꝫ ꝝm opa sua Opa em̄ illoz sequūt illos sicut dicit Joḥ. Apoc. xiiij. ¶ Ad maiorem aūt hui⁹ itineris noticiā habendā septē sūt notāda. ¶ Primo q̄re iter meritorie opatio nis ꝑcedētia itinera sub sequat. ¶ Secūdo q̄re natura rōnalis ad hoc facta est ꝙ opet. z eternū finē p hoc cōsequat. ¶ Tertio qua re homo ꝝm duplicē naturā corpalē scilicet z spūalē opari deoꝫet. ¶ Quarto qualiter opatio vtriuscꝫ nature corpalis scz z spūalis deiformis efficiat. ¶ Quinto qualit̄ diuersi grad⁹ vtriuscꝫ opationis vl' spēs distinguāt ¶ Sexto qualit̄ spūs p vtrāqꝫ vitā scz acti uā z ꝓtemplatiuā ad eterna ingrediat Se ptimo qualit̄ ad veniendū p iter meritorie opatiōis a dño inuitet.

¶ Distinctio ꝑma

Primo qualit̄ istud iter ꝑcedētia seq tur. Notandū est ꝙ eū aliquis i spū/ alib⁹ exercitat⁹ fuerit ad eterna dire ctus p rectā rōnem vel intētionē. cū fuerit i itineribus eternitatis expedit⁹ p frequentē me ditationē. cū fuerit ad eterna direct⁹ ad lum pidā ꝓtemplatōem. cū fuerit ad eterna icli natus p feruidā dilectōem. cū fuerit de eter nis instruct⁹ p multiplicē reuelationē. cum fuerit eterna exptus p dulcē ꝑgustationē. vt de oīb⁹ patuit supza. quid modo restat ni si vt eterna ingrediat p deiformē z meritoz iam opationē. Quid nā ꝑdicta oīa valerēt si ea deiformis opatio nō cōsummaret. Nō em̄ perfectū facit cognitio ꝓitatis nisi subse quatur habit⁹ virtutis in opatiōe. ait Hu/ go sup. vij. angelice hierarchie. Et in libro ō trib⁹ dictis dicit sic circa finē. Quid nobis ꝑdest si in deo cognoscim⁹ maiestatis celsi/ tudinē. z nullā nobis inde colligim⁹ vtilita/ tem. Si em̄ de illo intimo diuine ꝓtēplatio nis secreto reuertimur. q̄d nobiscuz afferre poterim⁹ nisi lumē exēplaris opationis tē. vt supza in plogo dis. v. quare iter meritorie opationis rōnabiliter ꝑdicta sequit.

¶ Distinctio secūda

Secūdo sciendū est ꝙ natura rōnalis ad hoc facta est vt opatiōes ꝓpas opet. z p hāc gratia mediāte finē suuz vltimū ꝓsequat. ꝓpter hūc em̄ finē cōdit⁹ est homo. vt op⁹ ꝓpter qō fact⁹ est opet. z nō so lum ne a vita eterna siue a suo fine excludat ꝭz etiā ne quasi naturali sua ꝑfectione ꝓuet. Nō lincoñ. cōmentator sup. iij. angel. hiera. sic ostēdit dicens. Facta est rōnalis natura nō solū ꝓpter inherere deo p dilectōnē dei. ꝭz etiā opari ꝝm sacras ordinatōes bene ad p ximū et dilectōe primi. z si ꝑdicto modo nō operat. tūc fine ꝓpter quē facta est caret. cuz neutra dilectio sine altera ꝑmāeat. ac p hoc cassa z vana est. z ideo indigna subsistere. eri am ꝝm existentiā naturalē ei diuinit⁹ dataz ꝓpter hmōi finē. Dic em̄ ꝝm apl'm. q̄ non la borat nō māducet. sic oīe qō op⁹ ꝓpter qō factū est sue negligētie vicio nō facit. existen/ tie sue naturalis fulcimēto priuari debz. vt videlicet plenitudinē integrā. z integritatez plenā existētie naturalis nō retineat. sic pri/ mus angel⁹ z ꝑmus homo nō opantes ꝝm sacras ordinatiōes gratie ꝓprie. recedentes volūtarie z elōgantes se a p se ente z p se esse deciderūt in corruptionē natural' existentie nō q̄ ipa caderēt in penit⁹ non esse. sed q̄ ipa vt ꝑtactū est a ꝓprie integritatis plenitudie deciderūt. z ꝓpter auersionē ab illo qui solus per se est z cōuersionē ad aliud qō p se nō est aut deficiēnē est. dicunt magis non existere q̄z existere. Nec ille. Et ideo non licet ocia/ ria bono ope. Ocia em̄ sine lr̄is mors ē. ait Seneca. z viui boīs sepultura. Et Ber̄n. i sermone ad solitarios dic. Nihil ꝑciosi⁹ tpe qz sicut capillus nō peribit de capite. sic nec momentū pibit de tpe quin oporteat redde re rōnez. Ygit̄ natura rōnalis facta ē vt ope tur. z p hāc finē suū ꝓsequat.

Distinctio tertia

Tertio videndū est. q̄ cū homo ꝓstet ex duplici natura. corpali scz̄ t spūali ideo duplices opationes debet operari. vt ſm vtrāq̄ naturā ad eterna passibꝫ opationū dirigat̄ p intentionē rectā in finē vltimū qui est deꝰ eternus. vt sic totꝰ homo cū tota familia sua spirituali bene ordinet̄ t pacificet̄ t regnū efficiat̄ eterno deo. Nisi ei deus regnū suū in nobis habere posset. nō dixisset Luce. xvij. regnum dei intra vos est Hoc aūt regnū nō est esca vel potus. sed iustitia t pax t gaudiū in spūsancto. Justicia iustificās iudicia cordis siue rationis. pax trāquillans impia facultatis. gaudiū adimplēs desideriū volūtatis. Et Gregoriꝰ exponēs illud verbū dicit. Hec sūt quasi imagines arra phennis leticie futuri seculi. Itaq̄ opationum tā spiritualiū q̄ corpaliū ordinē t directionē in finē scz̄ deū. bene ostēdit t docet auctor libri de spiritu t aīma dicēs. Nobilis est creatura aīma. Ciuitas nāq̄ dei est. ō qua tā gloriosa dicta sunt q̄ ad imaginem t similitudinē ōi facta est. Hec ciuitas hierusalē merito appellata est. quia ad fruendū visione illiꝰ pacis summe. q̄ facit vtraq̄ vnuz creata est. Mens eiꝰ paradisus est. in q̄ duz celestia meditat̄. quasi in paradiso voluptatis delectat̄. Domꝰ etiā summi patrisfamilias est aīma ꝓpter vnitatē moꝝ. Sponsa xp̄i ꝓpter dilectionē. Templū spiritussancti propter sanctificationē. Sequit̄. Ciuitas regis eterni. ꝓpter concordiā ciuiū. Et quia nulla est ciuitas absq̄ populo. disposuit in ea conditor noster populū triplicis gradus. id est. sapiētes ad cōsulendū. milites ad pugnandum. artifices ad ministrandū. Ciues huius ciuitatis sunt naturales t ingeniti anime vigores tanq̄ indigene. quorū distincti sunt gradꝰ. Alij superiores. alij medij. alij inferiores. ad similitudinē angelice hierarchie Superiores sunt quidā intellectuales sensus. medij rationales. infimi aīmales. quorum hec differētia est. Animalis siue sensualis appetit sensibilia. Rationalis discernit t discretionis oculo aspernat̄ ea. Intellectualis ꝓtrahit ea ad diuina. Sequit̄. Intellectuales igit̄ sensus sunt tanq̄ anime ꝓsiliarij dicētes ei. Deū time t mandata eius observa. ꝓpter hoc est enī omnis homo. Rationales sunt milites qui hostes cōcupiscentiarum ipugnant p arma iusticie. Animales siue sensuales sensus sunt tanq̄ rustici t artifices mechanici qui corpalibꝫ rudimentis insistūt. t corpori necessaria ministrāt. Sequitur. Hanc triplicē vim aīme scz̄ sensualē rationalē t intellectualē philosophi partes aīme vocauerūt. nō integrales sed ꝓtuales. quia potētie eius sunt. Decomia in libro ꝓdicto. Tota igit̄ ista familia pacificata t ꝗlibet in suū officiū t opus ordinata t directa t regi suo plene subiecta. omēs extranei regnum aīme turbātes ejcianꝫ t excludātur. Extranei aūt sunt (vt dicit Richardꝰ libro quarto de cōtemplatiōe. c. xv.) omēs cogitatus tā vani q̄ notij qui nulli nostre vtilitati seruiūt. t similiter turba inordinatarū affectionū t solicitudinū. quas omēs oportz̄ ejcere. vt regis nostri legibꝫ. t dilecti nr̄i amplexibꝫ quanto liberiꝰ tanto iocundiꝰ liceat inherere. Qui absterget omnē lachrymā ab oculis eorū. Ex his apparet q̄ homo scōm vtraq̄ naturā debet operari. cū ſm vtraq̄ sit beatificabilis.

Distinctio quarta

Quarto videndū est. Cū Dyonisius xvij. ecclesiastice hierarchie dicat q̄ ex scriptura edocemur q̄ tā in hac vita deiformē vitā inchoamꝰ. quā in celo cōsummabimꝰ. qualiter vtraq̄ nostra operatio. i. spūalis t corpalis deiformis. i. diuine opationis ꝓformis efficiat̄. Nisi enī aliqualiter possemꝰ ꝓformis deo p̄ri nr̄o ꝓformitē operari tāq̄ filij. diuinō dixisset. Estote p̄fecti sicut t p̄r vr̄ celestis p̄fectꝰ est. Math. Sicē enī imaginē dei patris nr̄i habemꝰ i mēte vel tenemꝰ. ita etiā vt dei filij simꝰ. dēmꝰ silitudinē tenere in opatiōe. Tā eiꝰ filij sumꝰ cuiꝰ opa facimꝰ. dicit dns Jo. viij. Ubi t Dyoni. v. c. eccl. hierar. dic. t. Unicuiusq̄ hierarchice. i. bñ ordiate ꝓsone ꝓfectio ē. ad dei imitatōz ſm ꝓpriā opationē reductā esse. t fieri coopatricē. q̄ efficaciꝰ oibꝫ diuinā ingignit ꝓformitatē. t facere ꝓsentare diuinā opatōz i seipo ſm q̄ possibile ē. Juxta illō. j. Jo. iij. Dei enī adiutores sumꝰ. Notādū igit̄ q̄ dyo. v. eccle. hierar. dicit ne illuminatiōes diuinaꝝ opatōnū ꝓfuse t indistincte videāt. iō tā angelici q̄ ecclīastici ꝓdus sūt diuisi i ꝓmas. medias. t vltias sanctas opatiōes t ordines ſm hierarchicas discretiōes. i. ordinatas distinctiones. Et. c. v. angelice hierarch. dic. q̄ vnaquēq̄ mens bene ordinata tam angelica q̄ humana habet in se ꝓmas. medias. vltimas. siue infimas

ordinationes z virtutes. z sursumactiones. ſm quas vnusquisq; angel⁹ z homo hierarchic⁹ z bene ordinat⁹ percapit ſm ꝓriā capacitatē dei purgationē z illuminatiōem z perfectionē. que sunt deiformes opatōnes operari esse hierarchicos. id est. bene ordinatos licet ſm supmas opationes simus bñ ordinati ad deū. ſm medias sim⁹ bene ordinati ad nosmetipos. ſm vltimas siue infimas simus bene ordinati quantū ad exteriora. et sic erim⁹ totaliter ordinati. z opationes nostre deiformes z deo accepte erūt. quia p eas purgamur. illuminamur. z ꝓficimur. z extūc erim⁹ idonei ad purgandū illuminandus z ꝓficiendū alios dispositiue. qz sumus coadiutores dei. q̄ sol⁹ hoc facit effectiue. De hoc vide supra itinere tertio⁹ quarto. ¶ Primo igit vt tanq̄ bene ordinati deiformiter operemur q̄ ad deū ad similitudinē angelice hierarchie. In qua (sicut dicit Bernard⁹. v. de cōsideratione) de⁹ in seraphin amat vt charitas. in cherubin noscit vt veritas. in throno sedet vt equitas. Oportet etiā nos ēn̄ tum possum⁹ deū summū bonū diligamus. vt summā veritatē cognoscam⁹. vt summaz equitatē in nobis teneam⁹. z sic erim⁹ bñ ordinati quo ad deū p deiformes opationes. Quia sicut dic̄ Lincoñ. sup angel. hierarch. Intellect⁹ human⁹ in suo supremo gr̄a adiutus habz vt feruear amore cū seraphin. luceat sciētia cū cherubin. spiritualis fact⁹ iudicet oīa cū thronis ¶ Secūdo vt tanq̄ bene ordinati circa nosmetipos deiformes opatiōes operemur ad similitudinē medie angelice hierarchie. In qua sicut dicit Bern. vbi supra. De⁹ dñat vt maiestas. operat vt ꝑtutis. tuet vt sal⁹. oportet vt etiā nos oīe impediens ꝓcipationē diuine dñationis superem⁹. vt opa omniū ꝑtutū ſm gratiā nobis datā studiose agam⁹. vt oīb⁹ inordinatis motib⁹ z impulsionib⁹ potēter resistam⁹ z illa vt possum⁹ inferioribus cōmunicemus. z sic erim⁹ bene ordinati in nobis p deiformes opationes. qz sicut dicit linconieñ. vbi supra. In media hierarchia nostra oportet q̄ dñemur cū dñationib⁹. vt fortes sim⁹ cuz virtutib⁹. vt ordinati sim⁹ cum potestatib⁹. ¶ Tertio vt tanq̄ bene ordinati ad exteriora opemur deiformes opationes ad similitudinē infime angelice hierarchie. In q̄ deus vt dicit Bernard⁹ vbi supra. regit vt ꝓncipium. reuelat vt lux. assistit vt pietas. oportet vt oīa exēplariter ad primū principiuz reuocem⁹. vt lumē veritatis verbis z factis alijs ostēdamus. vt opa pietatis omnib⁹ deuote exhibeam⁹. z sic erim⁹ ordinati quo ad exteriora p deiformes operatōes. quia sicut dicit Linconieñ. vbi supra. In vltima nostra hierarchia oportet vt ꝓncipemur cū ꝓncipijs scz media ad primū principiū reducēdo. vt reuelemus veritatē cū archangelis. z pie assistam⁹ indigēti cum angelis. Ut igit̄ dicit Dyonisi⁹. v. ca. ecclesiastice hierarchie. diuinitas celestes animos ꝓpius naturaliter mūdat. postea illuminat. z illuminatos perficit. ad opationes ꝓfectionis deo ꝓformes Hec ille.

¶ Distinctio quinta

Quinto vidēdū est qualiter in vtrisq; operatiōib⁹ diuersi grad⁹ vel species distinguant. Sed qz de opationib⁹ spiritualib⁹ put respiciūt vitā ꝓtemplatiuā supra dictū est in tertio itinere distinctione quarta de gradib⁹ cōtemplatiōis. Jō modo dicendū est de gradib⁹ opationū. put respiciūt vitā actiuā. Et primo dicēdum est de gradib⁹ operationū virtualiū. put ordināt ad proximū. Secūdo vt ordināt in ꝓpriū subiectū. z tertio put ordināt ad deum. ¶ Grad⁹ operationū virtualiū. put modo loquor de virtutib⁹. cōsistunt in quattuor ꝑtutib⁹ cardinalib⁹. quaz quelibet habz plures grad⁹. vt ostēdit Macrobi⁹ libro ꝓmo de quattuor virtutib⁹. vbi recitat dicta platonis. qui distinguit q̄ttuor genera virtutū. quaz quedā dicunt politice. quedā purgatorie. quedā purgati animi. quedā exemplares. Prime ordināt hominē quo ad primū secūdo quo ad subiectū ꝓpriū. tertie quo ad deū. quarte ꝓficiūt alias. ¶ Politice sunt q̄ bus boni viri reipublice cōsulunt. vrbē tuentur. parētes venerant. liberos amāt. ꝓximos diligūt. caues suos bene gubernant.

¶ Purgatorie virtutes sunt inquantuz ab his animū ad diuina trahūt ¶ Purgati animi virtutes sunt inquantū animū innixum diuis expeditū tenēt ¶ Exēplares siue heroice sunt q̄ in solo deo sūt. nō vt in nob⁹ sz incōparabiliter excellētiori mō a q̄b⁹ oēs ꝑtutes in nos influūt z opant z ꝓsistūt. ¶ Notādū est igit̄ q̄ macrobi⁹ ibidē quālibet istaz ꝑtutū distinguit z diffinit. p q̄s diffinitōes patent eaz gradus siue species et ꝓprietates.

De septem ituneribus eternitatis

¶ Primo igit diffiniens prudentiã primaz virtutũ cardinaliũ vt est virtus politica dicit. Prudẽtia est ad ratiõis normã vniuersa dirigere. Secũdo vt est virtus purgatoria diffinit eã sic. Prudentia est mũdũ istuz z omnia que in eo sunt diuinoz cõparatione despicere. Tertio vt est virt9 purgati ai diffinit eam sic. Prudẽtia est diuina nõ quasi in electiõe alijs pferre. sed quasi nihil aliud sit intuere. qõ pfectoz est. Exemplarz aũt prudentia vt est in deo. est ipa mens diuina. vel diuine mẽtis regula. qua disponit vniuersa in celo z in terra. Hec ille. ¶ Ex his apparere potest q primus grad9 prudẽtie vt est virt9 politica facit finẽ in omnib9 rationabilit operari. z cũ hominib9 honeste conuersari. Secundus grad9 prudentie vt est virt9 purgatoria mentẽ alt9 erigit. qz dũ mũdana despicit. et na sine celestia prudẽter appetit. Tert9 gradus prudẽtie vt est virt9 purgati animi mẽtem pleni9 pficit dũ eã in eternis figit. quia sola eterna appetit. Exẽplaris aũt prudẽtia que in solo deo est pdictos gradus inchoat deducit z cõsummat. qz omnis prudẽtia ẏa a deo est. vt patet. ¶ Secũdo Macrobi9 secundã virtutẽ cardinalẽ. s. fortitudinẽ diffinit. Et pmo vt est virt9 politica dicens. Fortitudo est que habet mentẽ sup metũ erigere. z nihil nisi turpia formidare. Secũdo vt est virt9 purgatoria diffinit eã sic. Fortitudo est animã nõ terreri corpis cruciatu ductu phie pcedente. Tertio vt est virt9 purgati animi. est passiones nõ vincere. sed animo penit9 ignorare. Exẽplaris fortitudo que in deo est. est q sp idẽ est. nec vnq mutatur Ex his patere potest q primus grad9 fortitudis vt est virt9 politica hominẽ facit oẽm timorem p vtilitate reipublice postponere. z turpia formidare. Secũdus grad9 fortitudis vt est virt9 purgatoria. mentẽ magis confortat vt nulla pena tpalis eã terreat. qz ad sola eterna fortiter anhelat. Tert9 grad9 fortitudinis vt est virt9 purgati animi mentem in eternis figit. quia cũ omnia cõtraria vicerit. repugnare omnino z cõfidenter ptemnit. Exemplarz aũt fortitudo que in deo est pdictos grad9 inchoat. deducit. z consummat. Ipa eiñ attingit a fine vsq ad finẽ fortiter. suauiter disponẽs omnia. ¶ Tertio Macrobius virtutẽ cardinalẽ tertiã. scz temperantiam diffiniẽs primo vt est virtus politica dicit sic. Temperantia est virt9 que i nullo moderationis metã excellit. Secũdo vt est virtus purgatoria diffinit sic. Tpantia eomnia relinquere nisi quantũ natura reqrit. Tertio tpantia vt est virt9 purgati animi. est terrenas cupiditates nõ reprimere. sed obliuisci. Exemplarz autẽ tperantia que i deo est. sic est q in se ppetua intẽtione puersa est. Ex his apparet q primus gradus temperantie vt est virtus politica hominẽ ab excessu z defectu custodit. quia ei mediũ virtutis in omni opatione ostẽdit. Secũs grad9 temperantie vt est virt9 purgatoria mentẽ ad eterna perfecte dirigit quia omnẽ superfluitatẽ rerũ grauantiũ firmiter excludit. Tertius gradus tperantie vt est virtus purgati animi mentẽ eternis infigit. quia cõcupiscentiam omnis inordinati cõcupiscibilis penitus extinguit. Exemplarz autẽ tperantia que in deo est pdictos grad9 temperãtie inchoat. deducit. z perficit. quia omni creature numerum. pondus. z mensurã tribuit ¶ Quarto Macrobi9 virtutẽ quartã cardinalẽ. scz iusticiã vt est virtus politica diffinit dicẽs Iusticia est mundũ istũ despicere. z seruare vnicuiq qõ suũ est. s. sibũpsi. z primo z dõ. Secundo iusticia vt est virt9 purgatoria est adverã ppositi viã sentire. Tertio iusticia vt est virtus purgati animi est cũ diuina mente ppetuo federe sociari. Exẽplaris iusticia vt deo est. est q pbenni lege a supna sui operis ptinuatione nõ flectit. Hec ille. Ex his patet q primus grad9 iusticie vt est virt9 politica boiem ab oi iniqtate custodit. z cũ omnib9 pacifice conuersari docet. Secũd9 grad9 iusticie vt est virt9 purgatiua mentẽ ad eterna vere trahit. qz iusto ordini recte rõis pfectẽ sentit. Tert9 grad9 iusticie vt est virt9 purgati ai mentẽ in eternis figit. qz illã cuz deo ppetuo sociat federe. Exemplarz aũt iusticia vt in deo ẽ pdictos grad9 inchoat. deducit. z pficit. que omnẽ creaturã ppetua z inflexibili lege iuste regit. Ex his aliqualit pz quõ grad9 opationũ virtualiũ differenẽ sunt in actiuis z ptẽplatiuis. z qliter p virtutes. vt sunt ẏtutes politice bõ ordinat in opatoribus ad primũ. p ẏtutes vt sunt purgatorie ordinat quantũ ad scipm. vt sunt ẏtutes purgati animi quantũ ad deũ. Alias virtutes exẽplares q in deo sunt solo pficiunt fmagis z minus. put opantes in fide z charitate opera lucis. eas pfecti9 vel minus pfecte pticipãt vel imitant.

¶ Distinctio sexta

Exto videndū est qualit̄ p vtrasq; operationes. s. interiores z exteriores hoīs. siue vite actiue siue ꝓtēplatiue spūs humanꝰ ad intrinsecū z eternale manerium ihu ingrediat. ¶ De q̄ notandū est q̄ sic dic̄ pſper in libro de vita ꝓtēplatiua. Licet vita actiua z ꝓtēplatiua itineribus dispariby incedāt. ad eandē patriā tñ tendūt. Actiua vita ait pſper habz solicitū cursum. ꝓtēplatiua ꝓo hz gaudiū sempiternū. qđ nō auferet ab ea in eternū. Itē in ꝓtēplatiua vita regnū recipit. in actiua regnū acq̄rit. Hec. s. actiua facit te plurimoꝝ bonoꝝ copia operꝝ pulsadoꝝ in patriā. In hac z actiua ꝓtēplatiua vocat ꝓsummādus. in illa videt deꝰ. Hec ille. Cū his ꝓcor dat Augꝰ. in ſmōe de dedicatōe tēpli. vbi dicit sic. Sic malis opib; q̄ quibusdā vectib; bio bonis opib; aperit. igit nō soluz bonis opib; hois interiorꝫ sz etiā bonis opib; hominis exteriorꝫ q̄enit ad eterna. q; deꝰ reddit vnicuiq; ſm opa sua. Opa ei illoꝝ sequūtur illos. Apoc. xiij. Qui bona opa facit q̄d alio q̄z ad eterna q̄si quibusdā passib; tēdit Et qui eternā vitā querimꝰ. q̄d aliud q̄z q̄dā itinera agimꝰ p q̄ ad patriam festinamꝰ. ait Grego. xxij. moral. Quia q̄uis i vsu operis sit tpalitas. tñ in intētione dz esse eternitas. ¶ Et notādū. q̄ sicut p opa interiorꝫ homi nis vt p ꝓtēplationē q̄nq; fit q̄daz plibatio eterne vite. ita z p opa exteriozis hois fit in eo aliq̄ similitudo aliqua vel imago eterne vite sicut dic̄ Bern̄. in li. de amore dei. vbi dic̄ sic Sic in sanctitate vite z hois interiorꝫ ꝓtemplatōe z fruitiōe diuinitatꝫ ia future vite bti tudinē plibare i hac vita videt z imitari. sic ibi ꝓcepturi sunt in hac vita nō nihil ꝓcipiūt Accepta em illa gra quā habitātes in vnō seipis in deo z deo in seipis fruunt ipi. carnis se sentiūt vicisse oēs ꝓtradictiones. vt vniuersa substātia carnis non sit eis nisi instrumentū boni opis. Hā z si ipsi miserijs infirmitatib; ꝓtabescūt. ex hipso in interiori hoīe fortiꝰ qualescūt. q̄n em infirmor. tunc fortior sum z potēs. ait apl's. Sequit. Sentiam oculos simplices z aures obtēperātes aliquādo in feruore oratiōis tanta cordis ignota quadā fragrātia inspirat. tāti gustꝰ z si nō gustando suauitas. tanta p mutuum tactū spūalis charitatis incentiuū. fit vt videant sibi intra seipos spūalis gratie cuiusdam voluptatꝫ gerere gaudium. Vult̄ etiā z totiꝰ corporis cōpositione. vite z morum z actuū decore. mutue etiaz seruitutis in illis deuotis exhibitiōib; z pijs susceptiōib; cuiusdā gratie beneplacito sibi q̄enit inuicē z cōuiuūt. vt vere sit cor vnū z aīma vna. Hi mixt corpoꝝ suoꝝ gloriā iā hic inchoant vel inijciāt. z puritate cōscientie z intime cōuersationis gratia pfecte habituri eā in futura z phenni vita. puūciant. Hec Bernardus. Potest g̃ humanꝰ spūs dicere. Ingrediar i locū tabernaculi tui.

¶ Distinctio septima

Eptimo videndū est q̄liter spūs humanꝰ ad veniendū p iter deiformis actiōis siue meritorie opatiōis ad intrinsecū z eternū manerū dñi Jhu. ab ipso amoroſe inuitat dicēte Cant. v. Surge. p/pera amica mea. formosa mea. colūba mea. z veni. Dic̄ igitur. O amica mea. ꝓpter opationis mee hierarchicā imitatiōem. Can̄. v. Amica inq̄t mea. q; manꝰ tue stillāt mirram. Qđ exponēs vercel. dic̄ sic. q̄ p manꝰ stillantes mirrā signāt opatiōes hierarchice ordinate. Hā sic deꝰ stillat dona gr̃aꝝ z pfectōez opationū ꝑme angelice hierarchie z illa istillat medie. z media vltie. vt p3 p totā angl'icā hierarchiā. ita aīa i suo supmo a deo recipiēt suā pfectiōz suaꝝ opationū circa supioza. et illa stillat i mediā pfectionē suaꝝ opationuz circa supioza. z illa stillat i mediā pfectionē suaꝝ opationū respectu iterioꝝ. sic z illa stillat i vltimā mētis hierarchiā pfectōz suarū opationū respectu exterioꝝ. z h̄ est stillatio g̃ tuite mirre. q̄ opatiōes pſeruat a putredine vane laudis. z fetore hūani fauoꝝ ¶ Surge. ꝓt opatiōis tue oñsionē rectā. vt pf̄ celestis bonorificet. z ꝓtim edificet. q; opa tua sunt plena corā deo vt Daymo ait q̄n. ꝓtutes date vicijs non cōmaculātur. et exterius humana gloria nō queritur. Plenitudo enim legis est dilectio. ait apostol' Romano. xiij. O columba mea. ꝓpter operū tuoꝝ fecundā parturitionem. Quasi em columba que est auis fecunda. aquas steriles mundi fugiēs z ad meū intrinsecū z eternuz manerū quasi ad archam salutis confugiēs portans ramū oliue virētib; foliꝫ. amoroſā volūtatē

De septem ituneribus eternitatis

plenã opibꝫ bonis. ibi vt colũba fecunda in foraminibꝫ petre nidificãs eterna secura p/turis opa lucẽ. Vñ Ber. sup Cañ. exponẽs illud ꝓbũ dicẽ sic. O amica mea. si quietẽ de/sideras. si securitatẽ affectas. si fecũditatem amas. assume pẽnas siẽ colũba ⁊ volãs nidifica in vulneribꝫ ihu xpi. nusq̃ ꝙes gratior. nusq̃ securitas tutior. nusq̃ fecũditas vberior. vbi hauries quod pullis mistres. ꝓpera. ꝓpẽ opatiõis tue spũalẽ refectõz. Dicit eñ Orige. sup Cañ. De natura boni operis est q̃ ad ipm multiplicatiõz multiplicet etiã dilectio ⁊ delectatio. ⁊ qsi quoddam ꝯdimẽtũ tibi spũalis cibi est hilaritas bñ opatiua Hã bonũ opatũ facit dulcedinẽ in gustu et gaudiũ in corde. Et Grego. xxj. moral. dic. Comedere aie est bonis opibꝫ satiari ¶ Ergo ꝓpera. O formosa mea. ꝓpter opis tui ornatũ deiformẽ ordinatiõz. Deiformis aũt ordiatio vt dic Lincoñ. sup. iij. angel. hierarchie. est renouatio spũs rõnalis. ⁊ ꝓfectatio ipi⁹ ꝑut possibile est ꝑm tria. s. amorẽ. scientiã. et opationẽ ad deũ. ad qõ deiformẽ attingit nostra possibilis assimilatio ad ipm. vt amor referat ad spm̃. scia ad filiũ. opatio ad patrem Sequit. Est eñ in nob ꝓmo amor boni in genere. deinde scia bonoꝝ i specie. de quibꝫ ꝓcedit in opationẽ singulariũ bonoꝝ scitorũ ⁊ amatoꝝ. Et q̃si ꝯcludit dicẽs q̃ rõnalis creatura dz vt possibile est ꝑm amorẽ. sciam ⁊ opationẽ deo assimilari. ⁊ ad ei⁹ imitationẽ reduci deiformit. Et veni ꝓpẽ opatiõis tue plenã remuneratõz. Merces eñ mea mecũ est. dare vnicuiq̃ ꝑm opa sua. Apoc. vltimo Veni ḡ ad me de libano spõsa mea. veni coronaberis. Cañ. iiij. Hoc ꝓbũ exponẽs ꝓcel. dicit. Q̃ oẽs tres hierarchie spõse cãdore lucis eterne ꝓfuse sunt. q̃si mõtes elevati. ⁊ iõ i libanũ ꝓuerse sunt. q̃ interꝑtat cãdidatio. q̃/re ter dz veni. ¶ Primo igit dz. veni sponsa mea de infima hierarchia tua. q̃ ꝓfusa est lumine ꝓtutũ politicaꝝ. p q̃s charitate iã formatas oparis ordinate circa oia exteriora exemplo ⁊ doctrina alios ad me reducendo. ¶ Secdo veni de media tua hierarchia q̃ ꝓfusa est lumie ꝓtutũ q̃ dicunt purgatorie. p q̃s oparis ordinate circa oia tua interioza. habit ꝓtutũ ⁊ donoꝝ deiformit exercendo ⁊ pficiẽdo. vt dictũ est. ¶ Tertio veni de sup̃ma tua hierarchia q̃ ꝓfusa est lumie ꝓtutũ que dicũt purgati ai. p q̃s oparis ordinate circa supioza deũ sincerit ꝓtemplãdo ⁊ fortiter amãdo. ⁊ sursũ tẽdẽdo vt coroneris. ꝓ opibꝫ em̃ infime hierarchie coronaberis corona gaudiosa. Vñ Eccl. i. Circa te corona fratꝝ q̃si plãtatio cedroꝝ in mõte libano. qz de oñibꝫ p exẽplũ ⁊ doctrinã tuã conuersus gaudebis. Secũdo ꝓ opibꝫ medie hierarchie coronaberis corona speciosa. Vñ Apoc. xij. In capite ei⁹ corona. xij. stellarum. ꝑ duodenariũ signat vniersitas ꝓfectõnis alicui⁹. vt ꝓz ꝑ Augs. in li. de ciuitate dei. Tertio ꝓ opibꝫ supme hierarchie coronaberis corona gl'iosa interminabil eternitatis Vñ ꝓuer. xxvij. Corona tribuet ei i generatiõe ⁊ generatiõz. i. in sempiternũ. Coronatiõe ⁊ generatiõz. i. in sempiternũ. Coronatiõe ⁊ generatiõz. i. in sempiternũ. Coron

suſceptionib⁹ adimplete vtunk intelligibili alimēto.penetrāte ad intimos suos intelle/ ctuales sin⁹ ꝑm suā diuinā ꝓticipatiōez.bñ olentiū distributionū.planū est ꝙ hi ꝙs sa/ pida sapiētia inhabitat sacris suſceptionib⁹ quasi vinee florētes fecundank.habit⁹ virtu tum.z fructib⁹ bonoꝝ opeꝝ ꝓficiuntur.z sic tot suaues odores alijs dant ꝙt exēpla odo riferoꝝ opeꝝ euaporāt. Unde Paulus.ij. ad Ebor.ij.dicit. Deo aūt gratias ꝙ odorē noticie sue manifestat ꝑ nos i oīni loco. Bo nus eīn odor xpi sum⁹ his qui salui fiūt.qui bono odore recreank.z his ꝙ pereūt qui bo num odorē abominank.sicut bufones bo/ quire supza itinere.vj. Uinee igit florētes di cunk fecūde mētē potētie.z capacitates odo rifere quas celestis agricola inhabitās z ex colens facē eas floridas z odoriferas. Flori das ꝑ verbū veritatis.odoriferas ꝑ spm̄ ca ritatis. Dyonisi⁹ scdo de diuis noib⁹.ca.ij. dicit sic. Q fili⁹ z spūssanctus q̄si quedā pul lulationes a patre originē habēt. z quasi q̄dā flores z supsubstātialia lumia ab ipo lumie vel patre luminū existūt. Unde agricola ce lestis dicit. Ueni auster pfla ortū meum.vt fluāt aromata illi⁹. Ꝺō verbū exponēs ver/ celleñ.dicit. Spōsa hic inuitat ad pfectiōez hierarchice opationis Auster eīn est vētus calidus z pur⁹.z ꝙ eū potest intelligi ꝑbum quantū ad puritatē veritatis.z spūssanct⁹ q̄n tum ad calorē charitatis.dicit igit agricola celestis.Ueni auster.pfla ortū meū.id est.su premā hierarchiā quā speciali⁹ zelo tāq̄ or tum voluptatis fecundam opib⁹ veritatis z odoriferis exēplis.vt ꝓducant vinū germi/ nans ꝑgines z virgineas mētes.z aromata illi⁹ z ꝓticipatiōes luminū odoriferoꝝ fra/ grantis mētis fluāt hierarchice.id est. fluant de suma mētis hierarchia in mediā. z ō me diā in infimā vt sic mens exerceat ad perfe/ ctiōem hierarchice opationis.scz vt fortiter z incessanter extēdat sursum ad deū ad hau riendū diuinū odorifer lumē.qō vineā ma ꝓme fecūdat z ꝓficit.z secūdo haustū lumen odorifer firmiter in se custodiat et exerceat. Tertio illud lumē odorifer alijs oīnib⁹ si/ ne decremento lumis sui veris doctrinis et odoriferis exēplis cōmunicet vt dicere pos/ sit illud Eccī.xxiiij. Ego sicut vitis fructifi/ cani odorē suauitatis. Tota igit trinitas bas vineas inhabitat.pī i mēoria oparios ad la borādū excitās sacris ispiratoīb⁹. fili⁹i intelli gentia oparios ad prudēter laborandū cla/ ris veritatib⁹ illuminās. Spūssanct⁹ in vo luntate oparios ad laborandū exemplarit feruidis affectionib⁹ inflāmans. Unde ori genes sup Cañ.vj.c.dicit sic. Delicios⁹ in/ tuit⁹ memorie ꝑ patrē cōfortate.intelligētie ꝑ filiū illuminate.z volūtatis ꝑ spūmsctū expedite ad opandū.q⁹ deo existēte in vine/ is engaddi tāto ero remotior.ꝙnto sterilita ti ꝓpinquior. Et ibidē dicit O amica mea cō uertere in requiē tuā.i.i deū tuū.vt in te tāq̄ in speculo imaginē suā expressiuā repsentet in te ineffabiliter delectet.z familiariter cō/ gratulet.te eleuet innouādo.te innouet de/ corādo.te decoret amādo.te amet inhabitā do.te a casu futuro pseruet pcauēdo. z te le/ tificet de ꝓuersione gratias agēdo. Hec ille. Spūs igit noster ad veniendu iam a dño amorose inuitat⁹.z ex hoc ad ambulādū ꝑ/ dicta itinera eternitatis vigorose animat.et amorose z gratiose a patre tract⁹ competent petit dilectū inuitantē hoꝝ itineꝝ esse soci⁹ ducē.ductorē z cōuersatorē. quia ipe est via veritas z vita. Joh.xiiij. Ipe est via ꝙ quaꝝ imus. Isa.xxx. Hec est via ambulate in ea. Et Augustin⁹ sup Johem dicit sic. Uerbū assumēdo hoiem factū est via.ambula ꝙ bo minē z ꝓuenies ad deū. Ipe est ꝑitas ꝙ quā ꝓueniem⁹.q⁹ ꝑitas est finis enigmatuz. Un̄ Joh.ꝓma cano.c.iij. Videbim⁹ eū sicuti est. Neq̄ patrē quis nouit nisi fili⁹ z cui volue/ rit fili⁹ reuelare. Ipe est vita in qua ꝓmane/ bim⁹ in eternū. Prouerb.viij. Qui me inue nerit.inueniet vitā.s.eternā Dicit igit spirit⁹ amans cōfidēter illud verbū Canticoꝝ.vij Ueni dilecte mi ad sitibundā eternoꝝ intē tionē.quantū ad iter primū.s.recte intētiōis ingrediamur in agrū ꝙ deuotā eternoꝝ me ditatiōem.quantū ad iter secundū.cōmore/ mur in vallib⁹ ꝙ limpidā eternoꝝ ꝓtempla tionē quantū ad iter tertiū. mane surgam⁹ ad veniendū ꝙ inebriantē eternoꝝ dilectōz quantū ad iter quartuz. Videam⁹ si vinea floruit.ꝙ pullulantē eternoꝝ reuelationē q̄n tum ad iter quintū.si flores fructū ꝓtulit. ꝙ experimētalē eternoꝝ ꝑgustationē. q̄ntuz ad iter sextū. Si floruerūt malapunica.per collīū eternoꝝ deiformē opationē. quantū ad iter septimū. Sic ibit homo in domum eternitatis sue. Eccēs.vlti. In qua sic dic⁹ au/ ctor de spū z ania erit manifesta visio.plena

cognitio. vera dilectio. firma ꝓiunctio. societas indiuidua. similitudo ꝑfecta. vita beata in eternuꝫ ꝫ vltra in perpetuas eternitates. O doꝛ aũt ꝫ dulcedo ꝑlibaꝝ ꝑdictoꝝ ꝫ gustatura ſpiritib⁹ ambulatib⁹ in ꝑdictis itineribus exquo velociꝰ currũt. Unde Gregoriꝰ xv. moral. dicit. Supioꝛa amare iã ſurſum ire eſt. dũq; magno deſiderio ad celeſtia homo inbiat miro modo hiꝑm qõ accipe querit iã degustat. Exq̃ ſpiritꝰ itinerãs maxime cõſolaꝝ. cõſolatꝰ currendo caleſcit. calefactꝰ deuotione molleſcit. mollificatꝰ amando liqueſcit. liquefactꝰ feruẽdo ſurſum effluit. vt nuſq; niſi in eternitate ſiſtere ꝫ quieſcere velit Unde Orige. ſup Cañ. c. ij. dicit ſic. qua/ſi ammirãdo Diuine cõſolatiõis dulciſſimꝰ affectus vt audio eſt liquefactio. Liqueſcit eñ mens cũ deuotiõe molleſcit vt ſponſus in ea ſuauiter cubet ꝫ nihil ei dure obſiſtat. Liqueſcit dũ deuotiõe caleſcit vt dilectus i ea calorẽ diuini amoꝛis inueniat. vt quaſi q̃dam cõtactus ſpũalis fiat. qui maxime delectationẽ generat. Liqueſcit. quia dũ deuotione ſupefluit vt deꝰ ſolũ plenũ dominiuꝫ in ea obtineat. tũc oñes motꝰ. oñes niſus. oñes impetꝰ eius eternitate feliciter termi nat. Hec ille. ¶ Ad quã domuꝫ eternitatis nos ꝓducat cõducat ꝫ inducat q̃ eſt trinus ꝫ vnus deꝰ in eternũ benedictꝰ. Amen.

¶ Explicit ſeptẽ itinera eternitatis a ſancto Bonauentura doctoꝛe ſe rapbico compilata.

¶ Incipit tractatus de quattuoꝛ virtutib⁹ cardinalib⁹ ſancti Bonauenture.

De quattuoꝛ uirtutib⁹ cardinalib⁹ ſunt ꝓtutes politice i. ſciẽtie de gubernatione ciuitatũ. purgatoꝛie purgati animi. ac exẽplares. Seneca. Quattuoꝛ ꝓtutũ ſpẽs multoꝝ ſapiẽtũ ſentẽtijs diffinite ſunt. q̃b⁹ anim⁹ buman⁹ cõptus ad bone ſtatẽ vite poſſit accedere. Quaꝝ prima ẽ prudentia. Secũda magnanimitaſ. Tertia cõtinentia. Quarta iuſticia. Singule igiꝰ bonestũ ꝫ bñ moꝛigeratũ faciũt virũ. Gregoꝛius. Solidũ noſtre mẽtis edificiũ prudentia. tempantia. foꝛtitudo. iuſticia ſuſtinent. In his igiꝰ q̃tuoꝛ virtutib⁹ tota boni operis ſtructura cõſurgit, Unde quattuoꝛ paradiſi flumina terra irrigaꝝ. quia dũ his q̃tuoꝛ virtutib⁹ coꝛ infundiꝝ. ab oñi deſideꝛioꝝ eſtu rẽperaꝝ. Cardinales appellanꝝ. qa ſicut oſtiũ vertiꝝ in cardinẽ regiꝝ. ita his regitur ꝫ vertiꝝ vita homis. Per virtutes nãq; cardinales rectificaꝝ aĩma in ſuis viribꝫ. Nam prudẽtia rectificat vim rationalem. Foꝛtitudo ſiue magnanimitas irascibilem. Temperãtia ſiue cõtinentia concupiſcibilẽ Juſticia ꝙ rectificat oñes vires. Jꝑa eñ. iuſticia apꝛehẽdit oñes virtutes ad ꝑtm. vt eſt liberalitas. ꝫ ordinãtes ad ſeipum. ſicut eſt penitẽtia ꝫ innocẽtia. Et ordinantes ad deũ. ſicut eſt latria pietas ꝫ obedientia. Et ideo iuſticia dicit reginẽs oñes ꝓtutes. quia nõ tñ eſt ſpecialis ſed generalis virtꝰ cõpꝛehẽdens totiꝰ animi rectitudinẽ. cum ꝑa dicaꝝ rectitudo volũtatis. Nota ꝙ virtutes cardinales homo in oñib⁹ opib⁹ inſtruitur ꝫ cõtra vicia armaꝝ. Primũ fit duplici/ter. quo ad ſe ꝙ prudentiã. ad ꝑtm ꝙ iuſticiam. Secundũ etiã dupliciter. Jnꝑſperis ꝑ tempantiã. in aduerſis ꝙ foꝛtitudinẽ. armaꝝ. Auguſtinꝰ. Prudẽtia eſt in ꝑcauendis inſidijs. Juſticia in ſubueniendis miſerijs. Foꝛtitudo in ꝑferẽdis moleſtijs. Tempantia in coercẽdis delectationib⁹ prauis Potia in coercẽdis delectationib⁹ prauis ſolitice dicunꝝ. put ſunt in recto regimine rationis. Purgatoꝛie. put ſunt in victoꝛia vicioꝝ. ꝫ reſpiciũt ꝑtm interioꝛa. ꝫ ꝑtm exterioꝛa Purgati animi dicunꝝ quãdo deuictꝰ vicijs poſſeſſoꝛ virtutũ quieſcit. raro inſurgẽtib⁹ motib⁹ prauis primis. Exemplares dicunꝝ que in mẽte diuina cõſiſtũt. Hã ideę in deo ſunt ꝫ omniũ reꝝ exẽplar eſt. ¶ Nota ꝙ quelibet virtꝰ cardinalis poteſt coaptari ſingulis virtutib⁹ iã premiſſis. Hã prudentia. put eſt virtꝰ politica vt ait Macrobius eſt ad ratõis normã que cogitat ꝫ q̃ agi/uerſa dirigere ꝫ nihil ꝑter rectũ faceꝛe vel le. Secũdo prout eſt virtꝰ purgatoꝛia ẽ mũdum ꝫ oñia que in mũdo ſunt diuinoꝝ cõtemplatiõe deſpicere. Tertio. put eſt virtus purgati aĩ. eſt ſola diuina noſcere ꝫ ea ranõs nihil ſit aliud intueri. Exemplaris aũt ẽ ipſa mens diuina cui oñia nuda ſunt ꝫ apta. ꝫ diſponit vniuerſa que in celo ſunt ꝫ que in terra ſunt zẽ. ¶ Primus gradꝰ facit bominẽ in omnib⁹ rationabiliꝫ operari. ꝫ cum hominib⁹ honeſte cõuerſari. Secũdus mẽtem altꝰ erigit. quia cũ mũdana deſpicit. eterna ꝫ celeſtia prudenter appetit. Tertiꝰ mẽte

plenius pficit dñ eam in eternis figit. ḋa so/
la eterna celestia bona cõcupiscit. Quartus
qui in solo deo est p̃dictos gradus inchoat
deducit z cõsummat. qz oīs vera pruden
tia a dño deo est. Seneca. Quisquis prudẽ
tiam sequi desideras. tũc p rationẽ recte vi/
uas. z oīa prius estimes z ppẽsef. Si pru
dens esse cupis in futura pspectũ intende.
z que possint cõtingere cũcta añ ponẽ. nil
tibi subitũ sit sed ante totũ pspicias. Nam
qui prudẽs est nunq̃ dicit. non putaui id fi
eri. quia nõ dubitat sed expectat. nec suspi/
catur sz cauet. Si prudẽtiã amplecteris. vbi
q̃ idem eris. z put varietas exigit rez. ita te
accõmodes tempi. Sermo tuꝰ non sit ina/
nis. sed aut suadeat aut moneat aut cõsoleꝝ
aut p̃cipiat. lauda parce. vitupa parciꝰ. Nã
similiter reprehensibilis nimia laudatio sicut
immoderata culpatio. Illa siquidẽ adulati
one. ista malignitate suspecta ẽ. Si prudẽs
est animꝰ tuꝰ tribꝰ tẽpibꝰ dispenseꝝ. presen
tia ordina. futura p̃uide. preterita recordare
Nam q nõ de futuro premeditat. in omnia
incautꝰ incedit. p̃pone animo tuo mala fu/
tura z bõa. vt illa sustinere possis. ista mode
rari. Nõ semp sis in actu sed interdũ animo
tuo dato requiẽ. Sed z ipa requies plẽa sit
sciẽtie studijs z cogitationibꝰ bonis. Nam
prudẽs nunq̃ marcet ocio. Aliquãdo aiuz
remissum nunq̃ dissolutũ habet. Nõ temo
ueat auctoritas dicẽtis. nec quis sz quid di
catur attẽdito. nec q̃ multis sed qualibꝰ pla
ceas cogites. ¶ Prudẽtia est bonaꝝ rerum
z malaꝝ discretio vtraq̃. cũ fuga mali z ele/
ctione boni. de qua p̃cedit circumspectõ do
cilitas cautio. Circũspectio est cautela con/
trariozꝝ viciozꝝ qua fugimꝰ auariciã z caue/
mus pdigalitatẽ. Docilitas est potẽtia eru/
diendi. hoc ordine vt ꝓs te z postea alios
instruas. Cautio est prudẽtia discernẽdi vi/
cia. virtutũ speciẽ inferentia. ¶ Prudentia i
sex diuidit. In cognitionẽ p̃sentiũ. Prouer.
iij. Precedãt palpebre tue gressus tuos. id
est cõsilia tua facta tua ꝓueniant. Secũdo
in memoriã p̃teritoꝝ. Ezechias. Recogita/
bo tibi oīes annos meos ꝛc. Tertio in p/
uidentiam futuroꝝ. Boetius. Nõ sufficit ĩ/
tueri qõ situ est ante oculos. prudẽtia rerũ
extrꝰ metit. In circũspectionẽ contrarioꝝ
Prouerbioꝝ. xiiij. Est via que videt homi/
ni recta. nouissima autẽ illiꝰ ducũt ad mor/
tem. Quinto in cohibitionẽ peccatoꝝ. Pau
lus. Castigo cõrpus meũ z in seruitutẽ redi
go. Sexto in exercitationẽ virtutũ. Eccle/
siastes. ix. Quodcũq̃ potest manꝰ tua face/
re instãter opare. ¶ Secũda virtus cardi/
nalis est tẽpantia. que put est virtus poli/
tica. est nihil appetere penitendũ. in nullo le
gem moderatiõis excedere. sub iugo rõnis
cupiditatem domare. Secũdo put est pur
gatoria. oīa relinquere inquantũ natura
patitur que cõrpis vsus requirit. Tertio p
ut virtus purgati animi. est terrenas cupi/
ditates nõ solũ reprimere sed penitus obli/
uisci. Quarto put exemplaris que in deo ẽ.
sic est q in se ꝑpetua est. in intentiõe conuer/
sa est. Primꝰ ab excessu z defectu custodit. qz
ei mediũ virtutis oīm tẽpe ostẽdit. Secũ
dus mentẽ ad eterna pfecte dirigit. quia su/
perfluitatẽ rez grauantiũ firmiter excludit
Tertius mentẽ in eternis figit. quia concu
piscentiã oīs inordinati cõcupiscibilis pe
nitus extinguit. Quartꝰ predictos gradus
inchoat. deducit z pducit z pficit. quia omni
creature numez pondus z mensurã tribuit
Seneca. Si cõtinentiã diligis circumcide
supflua. z in artũ desideria cõstringe. Consi
dera tecũ quantũ natura deposcat. non qn/
tum cupiditas spectat. palatũ tuũ fames ex
citet. nõ sapores. nec ad voluptatẽ sed ad ci/
bum accedas. nec p̃sentibꝰ delitijs inhere/
bis. nec desiderabis absentes. Si cõtinen/
tiam diligis turpia fugito anteq̃ accidant.
nec q̃cq̃ aliud magis verẽs q̃ teipsum. om/
nia preter turpitudinẽ tollerabilius crede.
a verbis quoq̃ turpibꝰ te abstine. quia licẽ
tia eorũ impudentiã nutrit. Si ꝓtinens es
opus est cõtinue affectiones adulationum
repellere. quoz sermones animũ quadã vo
luptate resoluũt. Si cõtinens es. z animi z
corpis motus obserua ne indecori sint. nec
ideo cõtemnes quia latent. Nã nihil differt
si nemo videat cũ ipse videas. Functis esto
benignus. nulli blandꝰ. z paucis familiaris
omnibꝰ equꝰ. bone fame. neq̃ ire seminator
neq̃ inuidus aliene felicitati. ad iram tardꝰ
ad misericordiã pronꝰ. in aduersis firmus.
in prosperis cautꝰ z humilis. virtutũ occul/
tator sicut viciozꝝ. rari sermonis sed loquen
tium patiẽs. Que nosti sine arrogantia po/
stulanti impties. que nescis sine occultatio/
ne ignoratie. tibi postula humiliter imparti
ri. ¶ Notandũ q tẽpantia est virtus cuz
potentia resistendi illecebris in nobis impe

tus facientibus. ex qua pcedit ptinētia. que est virtus ab illecebris. castitas. sobrietas. pcitas qua retinem⁹ retinenda. largitas. moderantia. honestas. abstinentia. verecundia modestia. omniū rerū moderatio. Tertia cardinalis virtus est fortitudo politica que est animū supra periculi metū erigere. nihil q̄ nisi turpia timere. Secūda purgatoria ē animo nō terreri cōtra quecq̄ aduersa. Tertio purgati animi est passiones non solum vincere corpis. sed animo penitus ignorare Exemplaris que in deo est. q̄ semp idez est nec vnq̄ mutat. Ex his potest patere q̄ primus gradus hoiem facit omnē metū p vtilitate reipublice postponere. z nihil nisi turpia formidare. Secūdus magis confortat vt nulla pena carnalis eū terreat. quia ad sola eterna fortiter anhelat. Tertius mentem in eternis figit cū cōtraria viderit repugnare animo. z cōfidenter cōtemnit. Quartus p̄dictos grad⁹ inchoat deducit z consūmat Ipe attingit a fine vsq̄ ad finem fortiter. z disponit omnia suauiter. Seneca. Magna nimitas que et fortitudo dicit si insit animo tuo. viues cū magna fiducia. liber. intrepid⁹ alacer. Magnū animi humani bonū est finem hui⁹ vite intrepidū expectare. Si magnanim⁹ fueris nunq̄ iudicab tibi cōtumeliam fieri de inimico. dices non mihi nocuit sed nocendi animū habuit. z cū ipsum in potestate tua videris. vindictā putab vindicare potuisse z non fecisse Scito eū magnuz z honestū vindicte eē genus ignoscere. Ers magnanim⁹ si pericula non appetas vt temerarius. nec formidas vt timidus. Hā timidū non facit animū nisi reprehēsibilis vite cōscientia. Fortitudo est immobilis inē aduersa animi laboz z periculoz susceptio. q̄ nec aduersitatis incursu frangit. nec pspere tatis blandimēto eleuat. De qua oritur magnanimitas. fiducia. securitas. patientia. p/seuerantia. longanimitas. humilitas. mansuetudo. zc. ¶ Quarta virtus cardinalis est iusticia politica. que est mundū despicere. et seruare vnicuiq̄ qđ suū est. scz sibipsi z pximo z deo. Purgatoria est ad veram viā pximi consentire. z vnuscuiusq̄ virtutes i suo vigore seruare. Tertio purgati animi. est cū diuina mente ppetuo federe sociari. Exemplaris iusticia q̄ in deo est phenni lege a sempiterna operis sui cōtinuatione nō flectitur Primus grad⁹ ab omni iniquitate custodit. z cum omnib⁹ hominib⁹ cōuersari facit. Secundus mentē ad eterna trahit. quia iusto ordine rationis pfecte cōsentit. Tert⁹ mentem in eternis figit. quia illaz cum deo eterno ppetuo federe sociat. Quart⁹ predictos gradus inchoat. deducit. z perficit. qui omnem creaturā sua ppetuaz inflexibili lege in ste regit. Ex his patet quomodo per virtutes cardinales vt sunt politice homo ordinatur in opationib⁹ suis quo ad primū suū per virtutes que sunt purgatorie ordinatur ad seipm. Purgati animi ad deū. Seneca. Justicia est nature decus. tacita puentio.

¶ Explicit tractatus de quattuor ꝑtutibus cardinalibus edit⁹ a sancto Bonauentura doctore seraphico.

¶ Sequunt octo collatōnes sancti Bonauenture. facte in conuentu tholosano. Et prima de verbi incarnatione

UIde aīma mea innouata mirabilia veritatis. Nec oīa videre possum⁹ q̄ fecit iunctura cōfederās deū z hominē in verbo quod factuz est qđ fecit deus z ostendit nobis. Primo vis videre eternitatē nouā. quia q̄ filius dei est eternaliter. caro factus est tempaliter. Vide anima mea non poterat te redimere nisi haberet preciū. nec debebat sm legē nisi esset ꝓpinquus. Homo ꝓpinquus erat sed precium nō habebat. Deus preciū habebat. sz ꝓpinquus nō erat. non debebat nisi homo. non poterat nisi deus. Fact⁹ est ergo deus homo propinqu⁹. z factus est noster Jesus virgo pretiosior auro z homo mūdo obriso. Isa. xliij. Sacculū pecunie tulit secū. quia deus homo in carne apparuit. z verbū in carne q̄ si pecuniā in sacco abscondit z hominē redemit. ¶ Secundo admittit immēsitas breuitatē. quia verbū abbreuiatū fecit dñs super terrā. Verbū inq̄ diuinitate immensum. est positiōe presepij abbreuiatū. Vide anima mea dulcia mirabilia z omnino tibi necessaria. Tua necessitas non minus q̄ filio supplebat. sed tua possibilitas non capiebat immēsum z maior erat necessitas q̄ capacitas. Propter quod mirabilis dispēsatō

consilij charitatis diuine puidit vt sez daret nobis filiū quo indigebam⁹. z paruulū quē capere poteram⁹. Ideoqz paruul⁹ nat⁹ ē nobis. z fil⁹ datus est nobis. ¶ Tertio admirat pulcritudo obscuritatē. quia q̄dq̄ iocū/ditatis habeo si nō possum videre tā immē/se charitatis donū. quid mihi pdest. Unde in nostro Jhu apta est illa facies in quā de/siderāt angeli. pspicere sacco mortalitatz no/stre. vt nō soluz visibilē cernerem⁹ inuisibili specie. sz nobis similē amarem⁹ in nra carne Unde Apoc. vj. Fact⁹ est sol sicut saccus ci/licinus. Sol iusticie xps deus noster. qui ē splendor glie z figura substātie patris. Ad Hebre. j. Speciosior plane solet sup omnē dispositōem stellaz luci cōparatus inuenirī prior. z tamē pter nos fact⁹ est quasi saccus cilicinus pter asperitatē. ¶ Quarto admirat celsitudo abiectiōem. imperiū seruitutez. quādo nō ad me sed infra me descēdit. quā/do bodie iacuit ad pedes animaliū ille cui⁹ glorioſi pedeſ vix erāt accessibiles altissimis angelo⁹. Ecce ipe benedictus deus omnia fecit ex parte sua vt eū habeam⁹. fit homo vt eū attingā. fit paru⁹ vt eū accipiā. fit visibilis vt eū agnoscā. fit humilis vt eū attingam. ¶ Quinto fortitudo admisit infirmitatē. sa/pientia simplicitatē. Ego sum reus z coram eius sapiētia venire erubesco. Ego aduersa rius z ideo ab eius potētia cōtremisco. Ō missa mea iquit paueſco z ante te erubesco. Ideo mira di benignitas que semp magni ficauit benefacere nobis. suā abscōdit sapiē/tiam in simplicitate ne erubescā comparere fortitudinē in infirmitate. ne pertimescā ac cedere. Ipe em̄ est qui portat oīa verbo ꝓ tutis sue. Ipm inqz tale verbū factum est ca ro z nō solū homo passibilis. sed etiā in par/ticulitate mihi similis. z carne mortal. ¶ Se/cundo iusticia subijt reatū. quia ne dicas quid fecerit accedere nec negociū meū contingat complere. Hec aūt est mea necessitas. quia concept⁹ sum in omni malo z priuat⁹ omni bono. pter culpā meā z debitā penam z in/digeo a malo releuari. z in oīm bono restitui. Et ideo stupendo cōsilio iusticia subijt rea/tum vt iustificemur a malo. opulentia defe/cum vt locupletemur in bono. Eū enim q̄ nō nouerat oīno peccatū. scz innocentē ie/sum qui peccatū nō fecit. nec inuentus ē do/lus in ore eius. Fecit deus peccatū. p nobis id est. peccati nostri reatū sibi imposuit. Do/minus posuit in eo iniquitates omniū no/strū. vt efficeremur iusticia dei in illo. O ꝑ felicem necessitatē quia ex quo de⁹ homo ie/sus nostrū reatū assumpsit soluendū. vel ne cesse fuit deū odire seipm. quod est impossi/bile. vel recōciliari hominē reū. quod q̄dez est deo acceptabile z ab ipo intentū. ¶ Se/ptimo subijt opulētia egestatē vt locuplete/mur in regno. Scitis gratiā dñi nostri Je su xpi. quoniā cū esset diues ꝓpter nos ege/nus fact⁹ est vt illius inopia diuites essem⁹. O quantū deberem⁹ esse locupletati. quib⁹ deus tm̄ dedit q̄ nud⁹ z pauper remāsit. Ui/de felicē necessitatē in qua se posuit p nobis Amore nostro cbri⁹ benedictus iesus. quia necesse est hominē restitui in regnū. vel Je/sum regē a regno exulare priusqz ipe nram assumpsit inopiā. z simul in vnū conueniūt diues z paup. Sic ergo anima mea tu⁹ Je sus de⁹ eternus assumpsit nouitatē vt ei at/tineas. immēsus breuitatē vt eum accipias Pulcritudo obscuritatē vt eū attingas. sa/pientissim⁹ simplicitatē ne erubescas. Fo/rtissimus infirmitatē ne cōtremiscas. Justis/simus reatū vt iustificeris a malo. Opulen/tissimus defectum vt locupleteris in bono Nec Ubertinus.

¶ De timore dñi Bernard⁹

AQua sapiētie salutaris fons vite et initiū sapiētie timor domini est. Op/time refrigerās animā. in omnibus noxijs desideriis estuātē. iacula inimici po/tens extinguere. z p oīa pietati. p timoruz timor dñi pferendus est. Qui timorē domi/ni semp habet pre oculis vie eius pulcre. et oīes semite eius pacifice. Stat propositū dei. stat semita pacis super timētes eū. ipoz/ z dissimulās mala z remunerās bona. Ut miro modo eis bona z mala cooperentur i bonū. In veritate didici nil tā efficax ad gti/am. pmerendā. retinēdā recuperādā q̄s si oī tpe coram deo iueniarz. nō altū sapere sz timere Beat⁹ es si cor tuū triplici timore repleuerz vt timeas q̄dē p accepta gra. lōge ampli⁹. p amissa. lōge pl⁹. p recupata. Time ḡ cū arri/serit gratia. time cum abierit. time cū denuo reuertit. Cum adest time ne indigne opere/ris ex ea. Si recesserit multo magis timen/dum. qz vbi tibi deficit gratia ibi deficis z tu Time ergo subtracta gratia tanqz mox ca/surus. Time quia reliquit te custodia tua. Pro oīni tempe time deū z ex oīni corō tuo

Tunc demũ si plene si perfecte timueris dabit tibi saporem charitatis.

¶ De obedientia

Vt igitur obediẽtia religiosi deo sit acceptabilis. Ideo debet esse prompta sine dilatione. deuota sine dedignatione. volũtaria sine contradictiõe. simplex sine discussione. perseueras sine cessatione. ordinata sine deuiatione. iocunda sine turbatione. strenua sine pusillanimitate. vniuersalis sine exceptione. Qualiter nos audimus nostros supiores. taliter nostras exaudit deus orationes. Hec Augustinus. Vt autẽ melius valeas esse obediens. cogita semp quãdo vox precipiẽtis sonat in auribus tuis. q vocẽ istam nõ tanq̃ ab homine audias. sed tanq̃ ab ipso deo. Item non est obediens sed negligẽs qui secunduz expectat mandatũ. ¶ Itẽ Bernard⁹. Ait patrum est esse subiectũ deo. nisi sit omni creature humane ꝓpter deũ. siue abbati tanq̃ ꝓcellenti siue ab eo prioribus cõstitutis Ego plus dico paribꝫ subdere. subdere z minoribus. Et si vis in iusticia esse perfectus. vade ad minorem. subdere inferiori iuniori inclinato. Nota Climach⁹. Si quis erga patrẽ subiectionẽ suam conscientiã ad summum possedit mundã. iste de cetero per singulos dies mortẽ quasi somnum. magis vero vitam expectans nõ conturbatur. cognoscẽs in solido quia nõ ipse in tempe separationis sed qui preest redder ratiõem. Idem. Quãdo absente eo qui preest vultũ ipsius imaginamur. hũc nobis astare putantes. z omnẽ collocutionẽ vel sermonem vel cibũ vel aliud quippiã eum suspicamur odire in nobis auertimus. tũc cognoscamus quia legitimã obedientiã vere exequimur.

¶ De verecundia.

Nescio an quicq̃ gratius verecundia ad ornatum in moribꝫ homunũ esse queat. Q̃ pulcra hec z q̃ pulcra gẽma in vita z vultu adolescẽtis. q̃ vera et minime dubia bone nuncia spei. bone indolis est index. virga discipline est illi qui pudendis affectibus imminẽs. lubrice etatis motus. act⁹ q̃ leues coerceat. reprimat insolentes. Quid ita turpiloquij z omnis deincepsꝫ turpitudinis fugitans. Horor continentie est indiciũ columbine simplicitatis testis innocentie. lampas pudice mentis iugiter lucens. z nihil in ea turpe vel indecorum resi-

dere attemptet. q nõ ilico probat. Illa expugnatrix malorum. z ꝓpugnatrix puritatis innate. specialis glorie cõtinentia est. fame custos. vite decus. virtutis sedes. virtutum primitie. nature laus. z insigne totius honestatis. Quid tam amicũ verecũdo animo q̃ secretum. Sed quid tam ꝓpriũ verecundie. q̃ proprias vitare laudes. vitare iactantiam. Quid tam indecor. maxime adolescẽti. q̃ ostentatio sanctitatis.

¶ De taciturnitate

Silentij amicus appropinquat deo. z latenter colloquens a deo illuminatur. Sollicitus de exitu circumcidit sermonẽ. z qui luctum anime possidet quasi ignem auertit multiloquiũ. Hec Climachus ¶ Bernard⁹. Bonum silentium a iactantia. bonũ a blasphemia. bonũ a murmure z detractione. Sileat a nobis lingua maledica. lingua blasphema. lingua magniloqua. quoniã bonũ est in hoc triplici silentio salutare dñi prestulari. Ita cum ab his taceas ne dederis silentiuz deo. loquere illi contra iactantiã in confessione. vt obtineas veniam de ꝓterito. loquere in gratiarũacti-one contra murmurationẽ. vt ampliorez in uenias gratiã in presenti. loquere in oratione contra diffidentiã. vt consequaris gloriam in futuro. Confitere inq̃ ꝓterita peccata. z pro ꝓsentibus gratias age. z deiceps ora studiosius ꝓ futuris. vt ne ipse quidem sileat. a remissione. ab immissione. aut a promissione. Item. Juge silentiũ z ab omni stre pitu seculariuz perpetua quies. cogit celestia meditari. Porro continentie labor et rigor discipline. psalmorũ z hymnorꝫ dulcedine relenantur. Pudor de ꝓteritis noue cõuersationis tẽperat austeritatez. venturi timor iudicij pio cedit charitatis fraterne exercitio. Tedium z accidiã procul pellit sanctarũ varietas obluationũ. labor z latebre z voluntaria paupertas hec sunt monacho rum insignia. hec vitã solent nobilitare monasticam.

¶ De deuotione Bernardus.

Renuat consolari anima mea in alienis. si vis in dei amore delectari. delicata siquidẽ consolatio est. nec omnino tribuit admittentibꝫ alienam. Cuius mens ad alienas inhiat consolatiões. z penitus renuit in caducis z transitoriis cõsolari. ipse sibi profecto subtrahit celestis q̃

tiam consolatiõis. Errat omnino si quis celestem illã dulcedinẽ huic carni diuinum illud balsamũ huic veneno carismata illa spiritus misceri posse huiusmodi illecebris aratur. Non amat veritas angulos. ĩ medio stat disciplina omniũ. omnium studijs delectat. Item sancta aĩma sola esto vt soli illi seruies teipsam quẽ ex omnib⁹ elegisti tibi. Fuge publicuz. fuge domesticos. secede ab inimicis z intimis. nihil tibi z turbis. nil uiscere populũ tuum. z domũ patris tui zcõ cupiscet rex decorẽ tuum. Secede ergo. sed mente nõ corpore. sed intẽtione sz deuotiõe sed spiritu. Solus es si cõmunia non cogitas. si non affectas p̃sentia. si despicias quod multi suscipiũt. si fastidias quod oẽs desiderant. si iurgia deuitas. si damna nõ sentias. si non recorderis iniuriarũ. Cibus aĩme gratia dei dulcissimus. sane z omnẽ habens suauitatẽ z delectamẽtum saporis. non modo delectat sed reficit z medetur. Quattuor sunt signa que ostendũt p̃sentiã gratie dei. In primis si cor in se est pacatum. z qui etum. quia in nulla re requiescit. z impletur cor nisi in solo deo cuius z cetera affici. quidem possunt. implere autẽ nõ possunt. Secundum quãdo mens z animus ad deuotionem inclinari se sentit. Tertiũ in p̃sentia gratie tũc plus solito facies hominis hylaresci z benignam se ostẽdit Quartum ẽ fere idem. videlicet cũ in motibus exterioribus p⁹ homo est compositꝰ atq; ordinatus.

¶ De diligentia

Vlum est qõ multos a perfecta z feruenti emendatiõe retrahit. Horror difficultatis seu labor certaminis. Quonã vero illi maxime p̃ealijs in virtutibus pficiunt. qui ea que sibi magis cõtraria z grauia sunt. virilius vincere nituntur. Vlam vbi homo plus pficit z gratiã amplioꝛem meret. ibi magis seipm vincit z in spiritu mortificat. Duo specialiter ad magnaz violenter. ad quod natura viciose inclinat. z feruenter instare. p bono quo amplius quis indiget. Hoc nociuus est negligere vocatiõis sue propositũ. z ad non cõmissa sensum iclinare. Religiosus qui se intente z deuote in sanctissima vita z passione domini exercet. omnia vtilia z necessaria sibi abundant ibi inueniet. nec opus est. vt extra Jesum aliqd querat. Religiosus feruid⁹ omnia bene porrigit z capit que illi iubent. Religiosus negligens z tepidus habet tribulationẽ sup tribulationẽ z ex oĩ parte angustiã. quia interiori consolatiõe caret. z exteriorẽ querere p hibetur. Religiosus extra disciplinã viuẽs graui patet ruine. Qui laxiora querit z remissiora. semp in angustijs erit zc. vt patet ĩ deuoto libello de imitatione dñi nostri ihu christi.

¶ De disciplina.

Primo omniũ iugo disciplinę insolẽtia morũ domanda est quousq; durius ac durius senior attrita legib⁹ humiliet et sanet ceruicosa voluntas. bonũ q̃ in se nature qõ supbiendo amiserat. obediendo recipiat. Accedit nimiz disciplinatis moribꝰ bonũ nature. quo redditꝰ homo suauis z mitis. homo sine querela. neminẽ circumuentẽs. neminẽ cõcutiens. neminem ledens. nemini se supextollens aut preferens. Q̃ q̃ cõpositũ reddit omnẽ corporis statum nec nõ et mẽbris habitũ. disciplina ceruicẽ submittit. ponit supciliũ. cõponit vultum. ligat oculos. cachinnos cohibet. stringit gulam. irã sedat. formatꝰ incessum. Hã de monachis ordinatis z inordinatis dicẽ abbas pastor sic. Qui querulosus est. monachꝰ nõ est. Qui maliciã in corde tenuerit. monachꝰ non est. Qui iracundꝰ est. monachꝰ non est Qui elatꝰ z verbosus est. monachus nõ est. Qui p̃e est monachus semp est mansuetus humilis. charitate plenus. z timorẽ dei semper z vbiq; pre oculis habet vt non peccet. Itẽ Johes abbas mõtis synai dicit. Monachus est qui solũ que dei sunt agit cogitat z loquit. tpõ vnitus in oĩ tempe loco z negocio. Monachꝰ est violẽtia nature indesinens. z custodia sensuũ indeficiẽs. Monachus est sanctificatũ corpꝰ. expurgatum os z illuminata mens. Et q̃sputas est fidelis z prudẽs monachꝰ q̃ sub obediẽtia subiectõe z labore doloreq; calorẽ suũ custodit inextiguibilẽ. z vsq; ad suũ exitũ ignẽ igni. z feruorẽ feruori. z amorẽ amori. z desideriũ desiderio. z solicitudinẽ solicitudini quotidie non cessauit. Vñ z Bernũ. Ille vere est monachꝰ qui deuotionẽ tenet in choro. patiẽtiã in capitulo. disciplinã in labore. meditatiõz in lectione. feruorẽ in oratiõe. castitatẽ in tẽptatiõe tollerãtiã ĩ aduersitate. hũilitatẽ ĩ pspitate.

Expliciũt octo collatiões s. Bonauenture

Alphabetū religioſorum

¶ Incipit alphabetū paruū boni monachi in ſcola dei.ordinatū a ſancto Bonauētura doctore ſeraphico.

V Jas tuas domine demonſtra mihi z ſemitas tuas edoce me. Obſecro te dē me⁹ doce me vias bone vite p ſalute anime mee. ¶ Magiſter

¶ Lectio prima

Ama neſciri z pro nihilo reputari. hoc tibi ſalubrius eſt z vtilius q̄ laudari ab hominibus. ¶ Lectio.ij.

Beniuolus ſis omnib⁹ bonis z malis z nulli onerosus.

¶ Lectio tertia.

Cuſtodi cor tuū ab euagatione.os tuuz ab ociosa locutione.z ceteros ſenſus ſub rigore diſcipline.

¶ Lectio quarta

Dilige ſolitudinē z ſilentiū. z inuenies quietem magnā z cōſcientiā bonam. Vbi em̄ multitudo.ibi frequēter ſtrepitus et mag̃ diſtractio cordis.

¶ Lectio quinta

Elige paupertatē z ſimplicitatē. z cum paucis ſis cōtentus.z nō facile murmurabis.

¶ Lectio ſexta

Fuge homines z ſeculi rumores.quia non potes eſſe ſatis deo z hominib⁹.eternis et tranſitorijs.

¶ Lectio ſeptima

Gratias age deo ſemp.corde z ore qualiter cūq̄ tibi ſuccedit in grauamine z dolore. Nā deus oīa.quide diſpenſat in mundo vero z recto iudicio ab eterno.

¶ Lectio.viij.

Humilia te in omnib⁹ z ſub omnib⁹.z inuenies gratiaz ab hominib⁹.eris quoq̄ deo acceptus z hominib⁹ dilectus.z dyabolus fugiet citius p⁹pt humilitatis virtutē ſibi valde contrariā.

¶ Lectio nona

In oīi opere bono habeas intentionē puram ad placendū deo. qui inſpector ē cordis.z diligit iuſtos z puros.

¶ Lectio decima

Kariſſimos reputa amicos z patronos q̄ te premūt z vituperāt.ſi ei recte ſapis z cōſideras.lucrū inde acquires.nam p⁹ſunt tibi in bono qui obſunt in malo.

¶ Lectio.xj.

Labore z dolore cū gemitu z fletu acquirit regnū dei.delitijs z honorib⁹ p̄ditur paradiſus. ¶ Lectio.xij.

Magnū donuz dei eſt pauperē eſſe in hoc mundo,pter chriſtū.z infimū tenere locuz Magna ſuꝑbia altū petere graduz. ad alta ſemp dyabolus ſuader. bonores ambire.fugere deſpectū. vt cadat aſcenſor eius retrorſum cū ad breue dñatus fuerit paruū. Minima dona p̄magna reputa.eris z dignus maiora accipe.

¶ Lectio.xiij.

Neminē ſpernas.nulli noceas.afflictor ege no condoleas.z nunq̄ te extollas.

¶ Lectio.xiiij.

Omne temp⁹ cū deo vtiliter expendas. Hi bil eſſ̄ preciosi⁹ tempe.in quo p̄mereri potes regnū dei in p̄petuuz. Omnib⁹ quoq̄ te amabilē.benignū.z affabilē ſine diſſolutione exhibeas. Oīa bona ad laudē dei referas.z ſine conſilio z deliberatione nil facias. ¶ Lectio.xv.

Primo ſemp quere in ope tuo an deo placeat vel diſpliceat.nec timore nec amore age cōtra conſcientiā tuā. In dubijs ad ſcripturam z obedientiā p̄lati tui recurre.nec tibi ipſi nimis cōfide. Prius diſce tacere q̄ loqui.potiuſq̄ velis inſtrui q̄ docere. Turpius eſt em̄ velle latere q̄ apparere.

¶ Lectio.xvj.

Quecūq̄ ad te non p̄tinent de his nō iudices.nec te intromittas vt ſemp pacē habeas. Qui cōmunia ſectatur z ſingularia vitat magis diligēt z citius ad bonū finez p̄uenier. Qui tempeſtiue facit quod debet. letior poſtea erit.

¶ Lectio.xvij.

Reuertere ad interioza cordis tui. z claude oſtia oris tui ne vagari incipias per varia deſideria mundi conſilio dyaboli. Nocent mala audita. temptāt pulcra viſa.turbant iracundo.indocto.diſſoluto.z mane in ſilentio cum deo.

¶ Lectio.xviij.

Sobrius eſto in victu. modeſtus in veſtitu.prouid⁹ in verbis. honeſtus in moribus. maturus in conſilio.fortis in aduerſis.humilis in oppꝛobrijs.z humilis in proſperis. gratus in beneficijs.hilaris in deſpectib⁹. patiens in doloribus.diſcretus in omnibus agendis.

¶ Lectio.xix.

Time deum offendere in minimis negligẽ/
tijs z defectibꝫ tuis. Noli p̃sumere in bo
nis.nec desperare in aduersis. Timor dei
facit recedere a peccato.zsollicitat in bono
ope.vt bonũ bene fiat. Totũ te deo cõmit/
te.z qđ tibi ẽ graue.fiet cito portabile. Pax
tua in patiẽtia multa. Leuis est oĩis tri/
bulatio p̃ vita eterna.

¶ Lectio.xx.

Vende deo oĩa cõmoda tua. z dabit tibi
solatia meliora gratia aduenĩẽte in vna bo
ra. Nemo ditior.nemo liberior eo .q̃ se ad
oĩa deo dat. z christũ amãdo emit. qui
mundũ cruce redemit.

¶ Lectio.xxi.

Xp̃s sit vita tua.lectõ tua. meditatio tua.lo
cutio tua. Jp̃e desiderũ tuũ.lucrũ tuũ.to/
ta spes tua z merces tua. Si aliud queris
p̃ pure deũ.damnũ patieris.laborabis et
requiẽ non inuenies.

¶ Lectio.xxij.

Ymnos z psalmos canere monachoꝝ est z
clericoꝝ.quibꝫ cõgaudent angelorũ chori
laudãtes deũ iugiter in regno celoꝝ. Ser
uire carni mors.cibꝫ vermiũ.nidus demo
num.vita peccatorũ.fomes morborũ. cor
ruptio corpoꝝ.inquinatio morũ. perditio
bonorũ.acquisitio multoꝝ malorum z do
lorum. Seruire deo.beatitudo anime.sa/
nitas corpis.prudentia spiritus. vita celes
tis.dulces ymnos deo cantat qui i tribu
latione sua deũ semp laudat. Initium z fi
nis oĩis boni religiosi.deum corde ama
re.ore laudare.z fratrẽ suum exemplo edi/
ficare.

¶ Lectio.xxiij.

Zachee frater descende de altitudine secu/
laris scientie.veni z disce in scola dei viaz
humilitatis.mansuetudinis.z patientie.p
quam possis christo docente ad eterne be/
atitudinis gloriã secure puenire. Amen.

¶ Conclusio

Scribe monache alphabetũ istud in corõ
tuo.quasi in libro vite.z per singulos dies
cartulã tuam inspice.z bonos mores assue
sce.pauca sunt verba.sed magna sunt my/
steria z perfectoꝝ opa. Ornant exterius
z quietãt interius. Aptemptu z suũpsi ab
negatione incipit vita boni religiosi mo/
nachi.z proficit vsq̃ ad contemplationem
dei.

¶ Finit alphabetũ puum boni mo/
nachi in scola dei. ordinatũ a san/
cto Bonauentura.

¶ Incipit alphabetũ

religiosorum incipientiũ.ordinatũ a sancto Bonauentura doctore seraphico.

Ama paupertatẽ.sis vilibus content⁹.
Bonis semp actibꝫ iugiter intentus
Caue multiloquiũ.studeas silere
Deum oĩ tempe p̃ oculis habere
Esuriem amplectere.gulã refrenãdo
Fratrũq̃ cõuiuia segniter sectando
Gaudere cũ gaudentibꝫ.cũ flẽtibꝫ plorare
Humilibꝫ cõsentiẽs.maiores honorare
In omnibꝫ obediens.p̃latoq̃ parebis
Karitatẽ insup cũ oĩibꝫ tenebis
Lumbos stringe lubricos dñi timore
Mundãs cordis oculũ casto cũ pudore
Nihil seruans p̃riũ nudũ sequẽs xp̃m
Onus leue sufferẽs.mundũ vincẽs istum
Passum xp̃m recole corde gemebundo
Querẽs dei gloriã nil aliud in mũdo
Resistendo vicijs orando feruenter
Sacramentũ sumere debes reuerenter
Tu motũ mentis cõprime irã mitigando
Vanaq̃ colloquia sollicite vitando
Xp̃o frui cupiẽs.cellam frequẽtabis
Yesum sup oĩa sic dulciter amabis
Zelo dei feruens charitatis igne
z in te peccantibꝫ ignoscas benigne

¶ Non nomen sed factum
Nõ ꝓbũ sz adiectũ facẽ beatũ

¶ Incipit mistica the

ologia doctoris seraphici sancti Bonauen/
ture ordinis minorum a quibusdã ascripta
Heinrico de palma.a quibusdã alijs.a plu
ribus tamẽ ascribit sancto Bonauenture.

¶ Je syon lugent

eo q̃ non sit qui vadat ad solẽ/
nitatem. ¶ Licet Hieremias
propheta dixerit hoc verbum
captiuitatem populi sui deplo
rans.tñ hoc poterit speculator ꝙsq̃ itelligẽs

exclamare. tantã captiuitatẽ animaꝝ. tãtaꝝ declinationẽ a semitis iusticie ꝛ vꝝs equitatis in mũdo vniuerso discernẽs. Vie em̃ dicũtur amantiũ desideria animaꝝ. quibꝫ ad deũ ꝛ ad supernã ciuitatẽ hierusalẽ sup omnem rõnem ꝛ intellectũ. etiã in terreno corpore habitãtes aĩe subleuanť. Que vie etiã lugere dicunť eo ꝙ non sit qui ad tantaꝝ solennitatẽ aspiciat. Eo ꝙ abiecta vera sapientia. tam cler⁹ ꝙm popul⁹ mundanis delitijs vel inutilibꝫ curiositatibꝫ se immergat Sed quod multo magis est dolendũ ꝛ cordis lachrymis incessabiliter lamentandũ. ꝙ multi religiosi. mlti etiã viri famosi reputati (veluti quondã popul⁹ israelitic⁹ relicto cultu creatoris sui manufactis ydolis seruierũt) Sic relicta vera sapiẽtia qua deus sol⁹ perfecte interi⁹ colit. ꝛ a solis amantibꝫ adorat diuersis sciẽtijs ꝛ fabricationibꝫ multiplicium argumentoꝝ inuẽticijs quasi quibusdã ydolis miserabiliter mentẽ impleuerũt. In quibꝫ sic absorbenť dyabolo instigãte. et sic mens ipsoꝝ in istis totaliter possidet. vt vera sapiẽtia locũ in eis non inueniat. Hã hac pessima occupatiõe quã de⁹ dedit filijs hominũ infeliciter captiuanť. ita vt non sit spiraculũ quo suũ creatorẽ anima p flammigeras amoris affectiones cõtingat. Nõ enim ad hoc animaꝝ creauerat vt contra suã generositatẽ multitudine quaternoꝝ ouinaꝝ pelliũ repleret. sed ad hoc vt esset sedes sapientie. ꝛ in ipa rex pacificus ciuitatis supne. scz deus altissim⁹ resideret. Sapiẽtia enim hec que mistica theologia dicit. a paulo apostolo est edocta. a Dyonisio ariopagita suo discipulo cõscripta que idez est qõd extensio amoris in deũ p amoris desideriũ. quãtum distat ortus ab occidẽte. omniũ creaturarũ scientiã incõparabiliter ꝓexcellit. Hã alias sciẽtias mũdi doctores edocent. sed hec a sõlo deo immediate. nõ mortali homine ꝫ spiritu edocet. Ista diuinis illuminationibꝫ ꝛ distillatiõibꝫ celestibꝫ scribitur in corde. illa vero penna anseris ꝛ atramento scribitur ĩ pelle. Ista vero dicit sufficit. nã p istã anim⁹ causam inuenit. scz deũ creatorẽ suum. et in ipo qui est fons bonitatis tot⁹ ꝛ beatitudinis immediatissime cõquiescit. Alia ꝙo nũ ꝙm dicit sufficit. Nam iustũ iudiciũ est vt qui non curãdo de summa sapientia. a sũma veritate deuiat. veluti totus in tenebꝛis inuoluatur. ꝛ sic per vana ꝛ deuia anima infatuata humanis inuentionibꝫ insensata discurrat. Item ista affectũ inflammat. intellectuꝫ illuminat. alia vero ꝙ pluries iueniẽs ex vera sapiẽtia coꝛ eleuatũ inflat. ꝙ pluries vanꝝs opinionibꝫ ꝛ diuersis erroꝛibꝫ intellectum obtenebrat.

Quasio

Iꝫtur relicta humana sapiẽtia. curiositate sciẽtie inutilis. argumentationũ ꝛ opinionũ capturis. religiosa anima p amoris accensionẽ ad fontẽ omnium desiderãdo ascẽdat in quo solo reperiat veritatẽ. Sed qꝛ hec summa sapiẽtia nõ potest ab homine edoceri. subdit quomodo ꝙ libet quãtumcũꝙ lycus in scola dei existẽs hanc sapientiaꝫ ab ipo immediate recipiat sup omnẽ intellectũ. per amoris affectum. quã null⁹ philosoph⁹. nullusꝙ alius scolaris secularisꝙ magister nulla humana itelligentia quãtũcũꝙ studeat apprehẽdit.

Triplex est igit̃ via ista ad deũ. s. purgatiua. qua mens ad discendã veram sapientiã disponit. Secũda vero illuminatiua dicit. qua mens cogitando ad amoris inflammationẽ accẽdit. Tertia vnitiua. qua mens sup omnẽ intellectũ rationẽ ꝛ intelligentiã a solo deo sursum dirigit. Hã sicut videmus in põtibꝫ dum fiũt ꝙ pus ligna supponunť vt firmitas muri lapidi superius edificet. ꝛ pfecto edificio iã ligna supposita penit⁹ ãmouenť. Sic ꝛ mens cũ primo sit in amore imꝑfecta. post ad amoris pfectionẽ meditãdo cõsurgit ꝛ cum p multum exercitiũ in amore vnitiuo fuerit cõfirmata ꝛ ꝓpter multas flãmigeras amoris affectiones siue aspiratiões supra seipsam creatoris sui dextera subleuata. citius ꝙm cogitari possit sine omni cogitatione puia vel comitante quotienscũꝙ placet. centies vel mille sies de die vel de nocte in deo afficitur. ad ipm solũ possidendũ innumerabilibꝫ desideriꝫ aspirando. Sic em̃ quilibet nou⁹ discipulus ad perfectionẽ huius scientie gradatim ascendat. vt primo ĩ via purgatiua que est puerilis ꝛ incipientiũ studiosissime se exerceat. que sic incipit. Justicia ꝛ iudiciũ ꝓparatio sedis tue. Postea autẽ per mensem vnum vel duos. fm ꝙ diuino superirradiãte lumine sibi videbitur expedire ad amorem cogitando consurgat. Ex si presumꝑtuosum forte alicui videatur ꝙ animaꝫn̄ voluta peccatis multipliciby audeat a ꝓpo

amoris petere vnionē. in seipo cogitet nihil esse piculi. Dū primo osculat in pede p pctō rum recordat̄. Scdo i manu p bñficior̄ sibi collator̄ recognit̄. Tertio ascēdat ad osculū amor̄ ipm solū desiderādo z ipi soli affectib⁹ flāmiger̄ adherēdo. vt sm q subse quēter videbit dicēdo orōnem dñicā. put p ipam mēs cogitādo ꝓsurgit. ordinate ascē dat. Quarto se exercēdo sm viā illā q illumi natiua dr. q ibi icipit. Nox illuiatio mea in delicijs meis. Cōscēdit aīa ad mlto emīnē tiorē gradū z statū. in q etiā q̄tiēscūq; vult si nealiq cogitatiōe ꝑuia in deo afficit. qđ ad plenū nō pōt aliq būana industria edoceri. Exercēdo p viā purgatiuā z illuminatiuaz aia exprimētalit̄ pcipit solo do interi⁹ dirigē te z docēte. qđ nō pt via aliq mortali vel elo quētia reserari. qđ nec aristoteles nec plato nec aliqs mortal̄ aliq phia vl scia pt nec po tuit nec poterit itelligere. qđ sol⁹ amor docz interi⁹ vt discat ois rōnal̄ aia a sūmo docto re z eēno acqrere sciam. in q ois rōz itellect⁹ deficit. z affect⁹ p amorē disposit⁹ trāscēdēs oēm būanā intelligētiā supenatat. sola amo ris vnitiui regla ad ipm q est fons tot⁹ bo nitat̄ spm dirigēte. Hec igit ē mystica the ologia. i. occult⁹ sm diuin⁹ q mens ardore dispositā liguis affectionū xpm suū dilectū occulto allo qđ. in cui⁹ mystico tractatu sic p cedit. Prio manifestat̄ via purgatiua i q de clarāt tria. Prio quō aīma purgari debeat. Scdo quō ꝑa orōe gre abūdātia impetrat. Tertio quō pctōr plenā de pctis indulgēti am ꝓsequt̄. Scdo duo manifestāt. Prio de via illumiatiua subdit. vbi pmo docet quō mēs vsualit̄ p dñicā orōnem meditādo ad amorē ꝓsurgat. Scdo quō p eādē viā in ex positiōe orōis dñice ois scptura anagogice totū referēdo i deū spūalit̄ exponat. Tertō determiat de via vnitiua q incipit ibi. O sa piētia q ex ore altissimi rē. Ubi pmo mānife statt q̄sta vite sublimitas z q̄sta ꝑfectiō sum matio p mysticā sapiaz ad q̄ vt magis appeta tur ab ipis exercētib⁹ acqrat. Qui si forte ali cui legēti nimis difficile videat. vel ꝓpt scie pfūditatē. vl ꝓpt ꝑbor̄ obscuritatē. tñ tāgat tertiā viā q est sup oēm itellectū exerceat se i via purgatiua z via illumiatiua subsequte. z stati expiet z itelliget i seipo solo do interi⁹ opante qcqd de tertia via ineniet iscpto. vel audiet ab aliquo. Hā in hac sapia necesse est vt in seipo pmo pcipiat exprimētalit̄ ꝑfectez, z deinde sniam oīm ꝑbor̄ q ad mysticā sapi entiā ptinēt in cōparatōe cuiuslibet docrie facillimā iudicabit. Hec em sapia i q̄ differt ab oīmib⁹ alijs sciētijs. q⁹ in hac pmo opor tet vsum hre in seipo q̄ ꝑba intelligere. z pra ctica hic pcedit theoricā. In alijs sciētijs ne cesse est pmo ꝑba intelligere q̄ q addiscitur scia habeat. Que inq̄tū a nobiliori doctore acqrit. intm citius possidet. z ita fit vt in ipa aliqs deo docēte sit pfectior discipul⁹ q̄ in aliqua liberaliū artiū pfecte intelligēs ma gister. vl in arte mechanica bon⁹ faber Se cūdo scz in illo loco. Accedite ad eū z illu. rē docet quō p oīes creaturas tā supiores q̄ inferiores aīma rōnalis ad amorē creator̄ obtinendū pfecte instruit. Tertio ipi⁹ my stice theologie text⁹ manifeste exponit. in q licet sint pauca verba. tñ est q̄si infinita snia. Qua pfecte intellecta tā libror̄ bti Dyoni sij difficultas q̄ tot⁹ veter̄ z noui testamen ti sensus mystic⁹ verus amantib⁹ eluescit. Hā sicut ab vno fonte deriuāt plures riuu li. q̄ q̄si in infinitos fluuios deriuant. z sicut ab vno pūcto cētrali pcedūt q̄si infinite linee sic intellect̄ illis pauculis ꝑbis q ibi expo nunt. in q̄b⁹ spūs edocet quō vnri do debe at i suo sūmo apice ꝓstitut⁹. z ibidē exprimen talit̄ inueniet tot⁹ sapie originē. Ex q ꝓiūcti one mēs de inferioribus scibilijs pclare intelli gēdis sacre scpture expositōib⁹ ꝑbis idone is i pdicatiōe ad inflāmāda corda audiētiū fidel⁹ discipul⁹ mltiplicit̄ z affluētissime eru dit. Quarto subdit octo industrie i q̄bus aīa ad acqrēdā istā sapiaz. z ꝓfuādā habitā sagacit̄ edocet. Ultio ꝫ alios sciolos hāc su pmā sapiaz ipugnātes z dicētes q nūq̄ cō surgit affect⁹ nisi pmeditādo z cogitādo. dis putatō sbdit. auctoritatib⁹ z rōib⁹ ipor̄ er ror̄ ꝓuicit. z b⁹ sapie ꝑitas efficaci⁹ enodat q sine media pētte discretōe sz solo amor̄ ve hiculo sup seipaz q̄tiēscūq; vult exprimētalr aīa sbleuat. qđ nec rō itelligit nec itellect⁹ spe culat. sic ibi dr gustate z videte.

De via purgatiua

Iustitia z iudiciū ꝑparatio sedis tue rē. Cū em aīma p mētis affectū ad pfectā spōsi celestis vnionē puenire desiderat. necesse est vt q̄ pane angelor̄ q̄ be ati spūs reficiunt in gl̄ia adhuc i miseria de gens q̄si quibusdā micis cadentib⁹ appetit satiari. triplici officio angelor̄ q̄si gradatim ascēdēdo in missiōe diuine influētie subleuet

Cū enī dicat beat⁹ Dyoni. in hierarchia angl'oꝝ. q triplex sit angeli officiū. s. purgare. illuminare. z pficere. oportet vt aīma que vult ascēdere ad illū altissimū panē in psenti in quo mētes angelice absorbent in gl'ia. velut eoꝝ imitatrix pmo purget. secūdo diuinis fulgoribꝫ illuminet. tertio q in suprema apice affectiue cōstituta vnitiui amoris culmine pficiat. Primo ḡ dicendū est de pma via. s. purgatiua. que est ḡsi pueritis z incipientiū. p quā mens adhuc rudis dispo/nit sine mortaliū hominū documēto sol'in sistēs doctrinis celestibꝫ vt exprimētalit q̄cq̄ sit simplex vel laic⁹ ad practicā nō ad theoricā illuminatōz. diuina mānifestatōe necessario subleuet. Ante enī q̄ illa sapia q̄ de⁹ est beatissim⁹ in spū rōnali veluti in domo propria ꝙquiescat. iuxta illud. Aia iusti sedes ē sapie. oportet vt de ipa iudiciū z iusticia fiat Judiciū vt sic a creatore suo se auertēdo. (sicut fit in oī pctō mortali) ipm ꝓtēpsit creatorē p creatura lamētabiliter relinquēdo. sic ipa humiliet totalit. vt humiliatio ipi⁹ incipiētis. intīm ipi⁹ clementiā puocet inq̄ntū ipsi⁹ ꝓtempt⁹ diuinā ꝓtra se īniam in peccatis añrioribꝫ puocauit. oportet etiā vt ibi sit iusticia. vt illa aia que aliq̄n delectatōz creatoris in delectationē creature pctis suis exigentibꝫ cōmutauit q intīm doleat. vel saltē se nō dolere doleat vt diuīe iniurie fm iudicium ipi⁹ tā misericordis videat fm būanaz iniuriā aliquaten⁹ satisfactū. iuxta illō. Quantum glorificauit se z in delitijs fuit. tīm date illi tormentū z luctū. vt fm artē medicine p duo ꝓtraria. s. p humilitatē ꝓtra pristinū cōtemptū p dolorē de peccatis ꝫ pristinā delectationē. q̄i nascēs denuo illi q̄ est sūma maiestas z indeficiēs bonitas p vnitiuū glutinū ardētissimi amoꝝ vniat. Dicendū est ergo quō humiliatio z dolor de pctis quadā necessitate ꝓgruēte acquirat. Et licet ħ via purgatiōis pueril' aliquib⁹ videat maxie respectu sequentiū. tñ nisi p istā mens circa diuina negociari accedēs. solicita z attēta pertrāseat. nunq̄ in pñti vita ad cognitionē diuinis. nec ad ardorē vnitiui amoꝝ practici poterit accedere. nec ab istꝫ inferioribꝫ suos possessores deuotātibꝫ scḡstrari.

De modo purgatiuo

Sic ḡ debet aia se humiliare vt pmo recolat pctā sua ī aliquo loco occultissimo. z maxie in secreto noctꝫ silentio. z maiora succincte ne diabol⁹ sibi ifferat ad ōlectatiōz vñ debuit hīre medicinā. faciē suā dirigēdo in celū. z put potest. sic maiora peccata sua vsq̄ ad decē vl' duodecim coraz deo q̄si ipi loquēdo enumeret z enumerando suspiret. ipm deū in oīb⁹ exaltādo z se in oīb⁹ deprimēdo. put poterit. dicēdo. Domine ihu xpe vl' quocūq̄ mō sibi mel⁹ placuerit. Ego sum ille pctōr nequissim⁹. miserrimus. infelicior. nequissimis abominabilior. q̄ tua maiestatē in tot z tātis criminibus offendi vt illa enumerare nō sufficiā. sic nec arena maris p multitudine numerari pōterit z ibi suspiret vel gemat. put efficac⁹ poterit. Quia sic ē lima opat in ferro vt in q̄libet ipi⁹ singulari fricatiōe aliq̄d de ipi⁹ ferri rubigi. ne expellat. sic q̄libet suspiriū vel gemit⁹ aliquid de rubigine pcti etiā post infusionem gr̄e relictū eliminat. Et sic magꝫ ac magꝫ aia se purgās ad pcipiēda q̄ ratio nō inuestigat vel intellect⁹ speculat. diuino subsidio vl' desiderio eleuet. Et vt intent⁹ dolore ꝓstrigatur. anim⁹ ad sui ꝓfusionē z humiliatiōz diuina bñficia pmo in generali. secūdo in speciali attētissime corā deo. put melius poterit. bi ingrato diuinit⁹ collata recordet. Primo q̄ ipm quo ad spēm tā nobilē creaturā ō nihilo sic creauit dicens. Nōne tu dñe me ad imaginē tuā cū nihil antea essem in tā nobile esse pduxisti. vt te tenerē p gr̄am in pñti z te facie ad faciē ꝓtēplarer in gl'ia. z ego intīm puocaui districtū iudiciū tuum vt nisi mihi subueniat magꝫ nō nasci q̄ ad lucē psentis vite pduci mihi misero pfuisset. Secundo bñficiū incarnatiōis recordet sic dicēs. Nō ne tu dñe es ille rex altissim⁹ angelorꝫ. intīm p me teipm adnihilās vt nostras miserias z pegrinatiōes itineris ad similitudinē cuius dā paupis humilit⁹ sustineres. Et ego dñe nō me humiliādo ꝫ intīm impudēter extollendo tuā maiestatē ꝓtēpsi. in miserias huius vite momētaneas te fonte totius beatitudinis cōmutādo. q̄ ergo fugiā. si ascēdero in celum tu illic es. si descēdero ad infernum. ades. Desecūdo aliquātulū insistēsto pcurrat ad tertiū. s. ad recordatiōz dñice passiōis. sic dicēs. Nō suffecit tibi dulcissime dñe ihu xpe q̄ intīm teipm incliuares vt manēs de⁹. carnis mortal' humanitatē assumeres. ꝫ insuper ꝓpt' vniuersoꝝ mortaliū miserias subire uādas tā dira ꝓbera. tā innumerabilia vulnera tollerasti. vt a plāta pedis vsq̄ ad vertice

nō esset mēbrū in corpe tuo qō nō sanguīe tuo sacratissimo spargaret. Quid g faciam miserrim⁹ q mortē tue sum causa nō tm̄ vi cem ꝓ vice nō rependēs. sed te in fecibꝫ me/ is ꝓuocās vt digno iudicio deberet contra me pugnare tot⁹ orbis terraꝝ. a sūmo celo cardine vsq; ad vltimū cētrū inferni. Gur gant g creature oīes z veluti dño ꝓprio fa mulātes de me vindicēt suū ꝓprium dñm z creatorē z ibi cogitet de passiōe dñi aliqntu lū vt ꝓ vuln⁹ lateris vsq; ad ꝓtactū diuini/ tatis occulte latentē interi⁹ ꝓ experimentū a/ moris attingere mereat. Hec em tria sūt in generali q̄ nō sibi tm̄ sed z oīb⁹ alīs altissi/ mus ꝓdonauit. Que inqntuz sunt genera/ liora intātū indicāt maiorē diuinā clemēti/ am. Postea cogitet in speciali q̄ sibi non oīb⁹ alīs ꝑter tot⁹ ꝓsolatiōis subsidiū cō/ tulerit. quē maxīe ad religionē fratꝝ mino/ rū diuīa clemētia ꝓuocauit. qm̄ ista via pur gatiua solū est eoꝝ q̄ a vita seculari veluti co lumba vel turtur in desertū in secessum vi/ delicet ꝓtēplatiōis (licet adhuc debiles) su ꝑa seipos auolare nituntꝰ a motione omis culpe mortal⁹ q̄ ad iudiciū pscientie necessa riū supponens.

De Beneficia specialia.

Primo g recogitet q̄t digniores q̄t potētiores q̄t etiā ad habūdantio/ rem influentiā diuīe gr̄e magꝭ mul tiplicit̄ ꝑparatos riliq̄t ipe altissim⁹ in mise rijs z mūdanis voraginibꝫ inuolutos. et te nebrīs miserie cōuocauit ad suā incō/ mutabilē veritatē Secō nō tm̄ respectu miserie moderne sibi beneficiū collatū re/ cogitet. sed z illud diuinū bñficiū respectu infernalis miserie ꝓtractet. qz multi q̄ non tantū q̄ntū ipe diuīe maiestatꝭ oc̄los offen derūt sempit̄ne maledictiōis penis ꝑpetu/ is detinent. z ipe q̄ multo plus idē merue/ rat. nō meritꝭ ꝓprijs sed dono ꝓditoꝭ gratui/ to ad gr̄e radiū in pñti vocat⁹ et ad pmium etne beatitudinis in futuro. Similitudinez duoꝝ latronū recolēs. q̄ruz vn⁹ ab aliq̄ re/ ge terreno ꝓdign⁹ suspendit. alter ꝯo plus ꝓiore delinquēs sola regis terreni clemētia licet meritꝭ ꝓtradicētibꝫ. ipi efficit cōmēsa/ lis. glām nō ignominiā reportādo. Ter cio illud ad qō vocat⁹ recolat. qz eū non ad regnū bti Augustini vl̄ benedicti redēpto ris gr̄a reuocauit. sed ad illā sacratissimam quā ipemet elegit. qñ ductꝰ est in deserto vbi q̄draginta dieb⁹ z noctib⁹ cōtinuis ieiuna/ uit. z in maxīa paupate ꝑ mūdū ꝓdicauit. z saluti oīm ardētissime intendit. Et ꝑcurso/ suos ꝓprie instituit ipaz in seipo suās z no/ bis seruādū mōstrauit. Intantū alīs regi minib⁹ sublimioꝝ regula inqntū doctrinaz humanā diuinū eloquiū ꝑcellit. Hz z sic ꝑsistens in oratione nō tm̄ cogitet in seipo sed ad deū imediate dirigat eloquiū suū tā pec cata sua q̄z bñficia in generali z speciali hu milit̄ referēdo. tm̄ cū quodā ordine ista l̄ alia ꝑm q ipm dñs int⁹ docuerit recolēdo. Sic ꝑ recordationē pcōꝝ z diuinoꝝ beneficioꝝ ꝓfusis ia viā hūiliatiōis incipiat sic dicens Dñe p̄ tot⁹ miseratiōis nō possuz tibi satisfacere de malis q̄ cora te miserabilit̄ ꝑ tractaui. nō tibi rūdere valeo ad beneficia q̄ mihi miserrimo ꝓtulisti. sed qz me iterfi/ cere nō debeo nec valeo. tu me infelicē inter fice. sed si tibi ꝑ nō placet mitte angelū tuū gladiatorē q̄ de me vindictā accipiat. Sed si ꝑ ꝑpter miscōiam nō vis adiplere qō me/ ruī. qz me iuterficere nō possum. tm̄ ꝑ qō in me est facio. me q̄si latronē tuū tibi reddo i ꝑpetuū seruientē. nūq̄z dieb⁹ meis vlteri⁹ a tuo seruicio recedentē. Tūc ꝑsternat se i faciē z q̄ntūcūq̄z potent seipm̄ hūiliet dep/ mendo. z altissimū offensuz exaltādo. et in/ q̄ntū humili⁹ intātū etiā citi⁹ et habūdāti⁹ gr̄am diuīe miscōie ꝓuocabit. Et tūc de ne cessitate oportet q̄ qñ ꝑfectissim⁹ p̄videt ipm sic cora se hūiliatū. dolorē ꝓferat de peccatꝭ vl̄ saltē dolorē qz nō dolet. vt ꝑ ista duo cō tra duo ꝓdicta aīa purgata recuperet iā q̄n/ dā qō erat deperditū. z sibi q̄nq̄z ml̄ro amplⁱ⁹ q̄z antea idipm restaureť. Hz si etiā dolorē nō poterit q̄ ad effectū cōseq̄ ꝑ ea que dicta sūt. tm̄ q̄libet nocte succincte ꝑ teneat qō di ctū est. qz creatori sufficit q̄ñ hō facit qō in se est. necnō ipe dñs rei extitū expectās q̄nq̄z se subtrahit vt z ista faciēs dolorē nullū vel ꝓsolationez iueniat vt ei⁹ patiētia ad tpa ꝑ diuinā sustinentiā cōprobet. zvt sibi postea amplior ꝓsolatio z de pctis ꝓtritio diuini/ tus cōferat. Sed qz q̄ ꝓdicta sūt nō p̄nt fieri sine gr̄a speciali. sequit̄ de impetratiōe gr̄e ꝑ modū orādi. put ad vitā purgatinā ꝑ tinet. Sicut em̄ oculo corpis vl̄ sensuali ō ioculatoribꝫ in curīs magnatū cernit̄. q̄ cu piētes aliqō tpale cōmodū a ꝓncipe incōfu sibiliter obtinere. ꝓmo ipm multiplicit̄ cōmē dāt. deinde qō intēdūt sibi postulāt condo

nari. sic z nou⁹ ioculator spūal'. mūdū decep/ptorē despicies dz ordinate pcedere. Cū eī de⁹ in se sit innoiabil'. ipm tn in suis effecti/bus noiam⁹. z p ipos ipi⁹ magnificētiā col/laudam⁹. Primo em fm q ipe ē ois creature tā corpal' q̄z spūal' pncipiuz z origo.

Sco ois aliq̄ntulū submissi⁹ put se hz ad cō templātes in gl'a. s. mētes angelicas z hūanas. z ipas pteplatōe sue indicibil' pulchritudinis quā videt sic est btificās i ħ ab ipis oēm eliminās ptātez. Tercio adhuc isto submissi⁹ put ad oēs creaturas se hz, quib⁹ ipe tāq̄z altissim⁹ impat. z oēs tā rōnales q̄z irrōnales sue obtempāt maiestati. Quarto respectu nobilissime creature q̄ est hō. et primo respectu eox q̄ sūt in caritate famulātiū suo creatori. in ħ q ipis adhuc degētib⁹ in hac vita miserie suppositi⁹ pr̄ suppositz filijs ml'ta encenia intnax solationū veluti q̄dā future dine btitudis siue btificatōnis indicia boib⁹ q̄ nihilū existētib⁹ veluti filijs altissim⁹ pōndit. Quito z vltio respectu existētiū i pctis q̄b⁹ in q̄ntiscūq̄ pctis diutius sua scelera ptelātes extiterint pullātib⁹ ad ianuā dine pietatz. ipos dina clemētia i sinū sue caritatz recolliget. z ppetratz pctis sic indulget vt sepi⁹ ab ipo quē sic abhoiabilit offenderūt q̄ñq̄z pl⁹ q̄z innocētes vberiora z pciosiora bñficia illapsa celit⁹ psequāt. In his em dina bōitas ex primordiali diffusionis gr̄e māifestatōe vsq̄z ad feces existentiū in pctis oñdit. Et ħ q̄nq̄z breuit in q̄nq̄z his vocabul' includūt. s. bon⁹. pulcherrim⁹ dñs. dulcz. misericors. Et postq̄z in his cōmēdat⁹ fuerit illud qđ intēdit plenariaz remissionē de ppetratis sceleribz secure poterit postulare. Iste em mod⁹ postulādi et orādi edocet vbi spōsus dicit sponse. Vox tua dulcz z facies tua decora. s. p interiorez purgatōem obtenebrātē caliginē expellendo. z vox dulcz. vt in q̄libz verbo spōsus etn⁹ in aliq̄ spāli' cōmēdet. Et ħ prie appellationes sūt cātica cāticox. z intm a pte anie. vt q̄ñcūq̄z mens ad deū se erigit. in ipis vocabul' inuolutā dulcedinē ueniat. ne p multiloq̄s enarratōes z vocales platōes anim⁹ in tāto colloq̄o euaget. s. z in his illect⁹ vl' allect⁹ infra se total'r aduneť. Sic q̄ dicat q̄ti ens potit bono mō isti psili. bone. pulcherrime. dñe. dulcz mifico. miserere h⁹ pctōris quē redemisti sanguīe tuo pciosō. In ħ solū attēdēs q̄ sibi de mal' ppetratz pcat clemētia saluatoz. nō qđ in q̄libz verbox inclu/dit theorice speculādo s. z affectuose orādo pt illa vl' psilia dicere put dicēs noverit magis affectōez i istz vl' psilibz repire. Hz ad ħ vt mēs desiderū ppletōz obtineat nccē ē ipaz dinā influētiā imitari. vt sicut ipe sol spūal' birl'm ciuitatz supne q̄ntū est de se bonos z malos radijs bōitatz sue illustrat. sic nō tm pp̄inq̄s s. z p oib⁹ ill' q̄cūq̄z sūt btissime trinitatz imagīe insigniti totz viscerib⁹ depcet illi⁹ clemētiā saluatoz. vt sic oēs creauit. oēs redēit. ita oib⁹ indistincte dignet mificordie subueire. Et i ħ irrefragabil'r citi⁹ dinā misericordiā, puocabit l' obtiebit inq̄z tū hoim creatoz vniuersox z oim mortaliū redemptoz vestigia (suā caritatē sup oēs btissime diffundentz) fuerit imitat⁹. nisi q̄nq̄z ad horā p se z p alijs. singl'aribz ozoib⁹ coartet petitio. z sp caritas bēat se diffundere. eūdē affectuosū modū quē p se. ēt p oib⁹ exoras solicit⁹ alleget. q̄z tū ē de modulo sue puritatis sic d. Bone. dñe. pulcherrie. dulcz. mifico. mifere oim pctōx. q̄s redēisti pcioso sāguine tuo. Et tūc inq̄z tū potit bēat istā imaginationē q̄n dic. mifere. vt tot⁹ mūd⁹ suo creatori inclinet p veh cultū z reuerētia p dignā. Hz qz mēs oīa ista nō pt p nimia carnalitate z tribilitate. put eēt expedies ipetre. oz q̄ ad istar illox q̄ bñt aliqđ magnū in curie regal' palacio vl' sūmi pōtificz expedire. q̄ videtes se ñ posse. p positū psequ. adeunt aliquē magnū de curia. vt qđ p se ñ pñt ip⁹ mediatorz intercedētz reuerētia ipetret. Si ille paup aliquē magnū z pcellētē iuenerit q̄ bas p ditōes bēat vt sit būil' ad audiēdū pces paupex. gl'osus i curia. vt cū ipo sit ncce fuerit ml'ti alij. p alio intcedāt dilect⁹ sūmo pōtifici. vt ei⁹ dilctōe astrict⁹ nihil vel/lit penit⁹ denegare ab q̄z illa calūnia. paup suū desideriū obtiebit. Hz qz ista inter sctos alios in suplatio gdu excellētissime i btā trinitate regnāt ad ipaz p fugiat sic d. Tu q̄ es misericordissima p oib⁹ alijs. būil' pctōribus te inclinās. potentissima. qz p te ruinae angelice repant. p te sctis vite ianua apitur z io te clamāte p paupe tecū omēs pit⁹ acclamabūt regi etno amātissimo. quē tuis sacr⁹ vberib⁹ allactasti. z io ineffabili glutino caritatz tibi p iūct⁹ ē. Rogo vt p te mea iopia subleuet. vt sic p te de pctis meis ppiā purgationē obtineā. vt tādē ipm in isto amore p stringā. quē tu totz viscerib⁹ dilexisti. z q̄

dicat ei. Aue maria q̄dragīta vicib⁹ vl' q̄nq̄/ginta. sz ꝛcio nūero si voluerit diuidēdo. vl' ꝓsile put sibi meli⁹ videbit. Hoc q̄i ī signū dilcōis ꝛ spūal' homagij reddēs ei q̄tidie p tributo. ipaz ñ in pictura pietz nec i sculptura lignea. sz i celo attēte ꝛ affectuose salutāt ad ipaz imediate suā facie dirigēdo. Hec ē via purgatiua ꝛ ipi⁹ expeditio q̄ m'to plus ī corde pt citi⁹ recolligi q̄z scpto vl' ꝙboten⁹ nūerari hāc purgatōez recordet incipiens breuiet ꝛ succincte ꝛ ꝙa sibi latissima via cito apparebit.

¶ Prolog⁹ de via illūiatiua.

Per viā purgatiuā mēs ad illūiatiuā imediate erigit. ꝯm illō ps. dicētis. Ascēsiones ī corde suo disposuit i valle lacrimaz. qz p gemit⁹ ꝛ lacrimas aia a rubigi nib⁹ pctōrū abluit. ꝛ p ß imediate ad suscepti onē dīni radij ꝑpat. Cui⁹ nc̄itas sic apparet. ꝓmo a pte recipiēt⁹. nā sic i speculo materiali videm⁹ q̄ si sit ibi flat⁹ vl' aliqđ obtenebrās. facies hūana q̄tuis se ei obijciat ñ tñ resultat. Sz cū absterſū fuerit. i ipo facies hūana appet. vt si ēt spec'm rōne hūana ipm⁹ ē sil'itudo repñtās cogsceret. Sic cū ille sol spūal' gr'e sue radios imittit. q̄ q̄z tū ē de se eḡlie oib⁹ se infūdit. imo qđ pl⁹ ē. qz sic radi⁹ solis material' stat imobil' ad feneſtrā ꝛ stati cū sibi aptū ē nūq̄z retrocedēs nunq̄z de sua naturali bōitate se retrahēs. sz poti⁹ domū inclioꝛē p⁹ obscuratā irradiat. sic verus sol iusticie citat⁹ supne c⁹ sol iste material' obscurā gerit silitudinē l'imaginē. nihil ali ud expectat ēt imobilit̄ ꝑsto stās ad ianuaz nisi vt p aliquā absterſionē sibi adit⁹ ꝑpare tur. vt i mēte veluti i lectulo felicit̄ ꝙescat p spūaliū splēdorū irradiatōes. aiaz sibi desponsatā insignies. ꝛ sic a pte recipiēt⁹ ꝛa p/te influētis irradiatio spūal' purgatōem cō ꝙiūctōem vnitiuā. Sic ei in sapia dī. ipa sapietia ē cādor lucis ēne ꝛ speculū sine macula. oz ḡ vt aliq̄ ꝙsimilata ꝙformitas qñ p vera amoris vnionē mēs hūana cādori lucis ēterne vnit. ꝛ pus semota ab ipa oī obtenebratione caligie speculo sine macula ꝙformet l' cō paret. ¶ Uñ oz ꝓmo q̄ mēs sit q̄i speculū sine macula. ꝛ stati ad suscipiēdū lucis splēdores dīniores disponit. ꝛ sic cū fuerit curata ēne sapie ꝙformet. Sz de q̄ lumīe intelligāt q̄ mēs anagogice ꝙsurgēs ad ēciam vnitiuā erigit sciendū q̄ sic sol material' videt in corpe ēmiato infer⁹ vt ipm videm⁹ i pariete. videt ēt i radio suo. s. in aere. videt ēt in seipo vt in fonte so'ari. Sic radi⁹ dīn⁹ ēt spūi appet triplr. Appet ei in sacra scptura q̄ñ sub cortice lr̄e p aliqđ donū intelligētie sens⁹ anagogic⁹ iuenit. q̄ mēs sic p q̄ndā radiū ad amorē sui creatoris multiplr ꝛ mirabilit̄ erudita erigit. De isto radio q̄ facit sp splendere spm̄ btūs Diony. i diui. no. sic dic̄. Indicibilia āt casto silētio venātes ad illuceſcētes nob in scis eloquijs splēdores exercemur ꝛ ab ipis illūiamur. ¶ Scōs radi⁹ a sole spūali miss⁹ resplēdet in spū. ꝛ his solis radijs mēs etnis spectacul' suspēsa cū q̄dā ēt āmiratōe ad meditādū de supcelestib⁹ erudit. de rōib⁹ etnis vl' etna generatione. vl' nexu spūsceti ꝛ de hmōi. qz sic p solares radios resplēdētes i aere nō p aliqđ aliud lumē sensibile ocul⁹ materialis ad ꝓtēplationē solis erigit. sic ocul⁹ intelligentie p radios imissos a sole spūali nō p aliquā aliaz disciplinatā sciaz. vl' moral' doctoris idustriā ad cognitōem occultoꝝ supcelestiū cleuat. Et de hac btūs Diony. ad titū scribēs dic̄. Uerte te ad radiū. q. d. Nō aliū doctorē. nō aliud exēplar assumas ad pcipiēda dīna. sz ītra teipm ingredere. ꝛ p radios tibi datos desup ad ꝓtēplatōem dinoꝝ arti⁹ te exerce. qz sic rōnalis spūs nobiliꝛ est inferioribus creaturis cetis. sic nobili⁹ p imissos bōitatis radios appet dīna sapia i ipo. ¶ De tercio ꝙo radio vbi ipe fons tot⁹ btitudis appet (qđ raptu fit) p̄t mitto (qđ sit. qñ mēs rapit a corruptōe sensificatōe mēbroꝝ carnaliū remota. q̄tū possibile ē. gr'a trahēte naturā dono cōditoris gr̄uito mēs ad supna rapit. ipm facie ad faciē ꝓtēplās. c⁹ gl'oso aspectu supna curia iocūdat). ¶ De pmo radio latitante sub scptura ē pūs intētio p quē ad amorē vnitiuū ascēdit. ¶ Scōs radi⁹ amorē sepi⁹ comitat. qz q̄to pl⁹ p affectōes amoris mēs fonti lumis appinq̄t intīm efficaci⁹ veluti ipi vicinioꝛ (sicuti ō aurora ꝙsurgente vidē⁹ q̄ ꝓmo ptes ꝓpinq̄s illūiat) radijs dīni⁹ ꝛib⁹ adipleť. Per viā ꝙo ēciā q̄ñ mens suspirijs insatiabilib⁹ suspirat dilecto totaliť vniri. ad ēciā irradiatōez in q̄ pl⁹ agit q̄z agat dinit⁹ subleuat. ꝛ sibi diuti⁹ suspiranti dī a dilctō. Amice. ascende supi⁹. ¶ De hac btūs Diony. i mystica theologia. postq̄z dixit. Cōsurge ignore ad ei⁹ vnitionē q̄ ē sup mentē ꝛ cognitōem. vbi tradit amoris vnitiui practicā. vbi. s. ad ineffabile mysteriū con-

surgit affect⁹ qđ ig̃rat intellect⁹. postea subdit. d. ad thimotheū sic. Hic ei oīa a te auferēs z ab oī irretētibili z absoluto. munde ad dīnaz tenebraz radiū sursū ager. Uñ z in ꝺsurrectōe vnitiui amor⁹ dic̃. ꝺsurge. ꝺa sil' ibi opaꝯ natura z gr̃a. postea dic̃. sursum ager. qz ibi ñ natura sz gr̃a mēs ad exprimē talē z īmediatā cognitōem celestiū eleuaꝯ z p illā anim⁹ ad istā dispoñ. ¶ Sz qz ō via illūiatiua ē pñs intētio. dicēdū ē quō lumē in scpturz appet. Deinde quō p istud lumē ad ꝛcīa viā. s. vnitiuā ascēdam⁹. Et q omibꝫ pateat q in oī scptura sctā iste radi⁹ latitat velut lumē i testa. subdiť exēplū in vno. s. in oīone dñica. vt sil' ex vniuerso nouo z veteri testamēto ab vniuerꝛ ꝓtaz discipul' cōprobeť. z vt nō sit aliqꝺ ꝺbū qđ non colloquiꝫ sponsi z sponse inter⁹ repleať.

¶ Sequiť de via illuminatiua.

Dx illuminatio

In mea ī delicijs meis ⁊c̃. Hoz em̃ ħ vocať obscur⁹ cortex scpture exterioz. l' etiā oīs insensibil' creaťa p quam mēs īteri⁹ irradiať ad ħ q anagogice i vnitiui amoꝛ⁹ delicijs ꝺgescat. Uia ei purgatiua rñdet ordini ãgeloꝝ. nã ibi tūc p̃mo purgaťur aīa ad ħ q p̃mo ꝺs in ipa veluti in loco mōo resideat. Ista ãt vt dictū ē rñdet cherubin. cherubin plēitudo scie interp̃tať. tm̃ ãt p artē b⁹ theorice scie lumē acq̃riť. z tāta sapiēcie dilatatō i scpturz vt q̃ꝺba i nouo z veteri testamēto. q̃t creature in mōo. tot bēat aīa intelligētias l' p̃mōes. totū ad deum ad pūctū amoꝛ⁹ oīa referēdo. vt postea appareat. ꝛcia ãt. s. vnitiua rñdet seraphin. q̃ interp̃tať ardēs. ibi ei in tāto ardore ferť ania in deū vt maxie corp⁹ p extēsionē affectuum z motuū q̃ntꝫ mirabiliť affligatur.

Sciēdū ē q triplex ē anagogia Una q̃ est ꝺ deo ī se vt mētes celestes btificās in gl'a. vt dz ꝺ dauid. q erat q̃dā bō ad lr̃az. q dz optim⁹ ꝓpugnator. z moraliť sigt aīam. q̃ ita dz viriliť pugre ꝺ diabolū. ꝺ ipm etiā insurgēdo. ꝺspuēdo. re se ipaz p̃mittat tā vili dño subiugare. z a dulcissimo ihu xp̃o ī ꝓpetuz separi. Dauid ēt dz golyā p̃cussisse. sigñs allegorice dñz ihm xp̃m q diabolū supauit. pacē p̃pō suo acq̃rens ⁊c̃. Dicit ēt dauid pulcher aspectu. inestimabilē pulchritudinē dine sube sigñs. in sue pulchritudis visiōe leticia indicibili letificantz in reqe btitudinis eťne qēm mētem angelicā z hūanā. Uñ ī Jo. xvij. ca. dz. Hec ē vita eťna. vt ꝺgnoscāt te solū deū verū. z quē misisti ihm xp̃m. Et ħ ē anagogica expositio. s̃m q deū btificāt respicit.

Alia ē anagogia q̃ respicit eccīam militāt̃. inq̃ntū ī spōsi ãpleriby totaľ inauertibiliť psecuerat vt hiľm ad lr̃am q̃ꝺā dz ciuitas. Hierl'm. n. ciuitas optie munita z fortissimis murz circū data dicebať. z sigt ipam fidē aīam moralē. q̃ dz iteri⁹ muniri armis ꝓtutū gr̃e z amoꝛ⁹. sine q̃by armis nulⁱ vnq̃ potuit nec poterit diabolo resistere aduersanti. q̃ etiā dz exteri⁹ murz fortibꝫ circūdata esse. z ħ in honesta ꝺuersatōe. z q̃ntꝫ sentis suū mortificatiōe q̃by amoꝛ⁹ vnitiui regnāt̃ scōtis integritas inexpugbilitē ꝺfuať. ¶ Scōdo in ħ q sedes regni dz. eccīam venturā fidelium sub xp̃o ꝓncipe figurabat. in q̃ regnat ipe rex pacific⁹. sub e⁹ pſona q̃ndā dicebat Isa. Deus legifer nr̃. ipe veniet et saluabit nos. regens militāt̃ eccīam exemplo vite z ꝺbo doctrie. ¶ Tercio hiľm interpťať visio pacis. qđ eccīaz triūphāt̃ signat. in q̃ sūt habitatoꝛes pacifici. qz illi⁹ felici pñtia ꝛctu lantur dicēres z clamātes (gaudioꝝ ciuitatz eťne suppleniſſima p̃mia admirantes) Melioꝛ est dies vna ī atrijs tuis sup milia. Et hec est anagogica expositio. ¶ Quid sit anagogia. ꝓprie dz anagogia idē qđ sursum actio. Ubi ēt recte int̃ sursū acrū z illuz ad quē sup̃ se aspirādo ardēt⁹ eleuať distātia ānotať. Uñ ꝓprie neqꝫ int̃ btificantē alitissimū z illos q̃s ipa patꝛia beatificat. neqꝫ sil'r ecōtra ē ꝓprie sursū actio exēsiua. sed potiꝰ tāqꝫ cū rege exñtes feliciť in thalamo i ipo trāquillitate āmirabili ꝺgescūt. z tanq̃ sup̃ se iā in ipo exñtes ad ipi⁹ vnionē vl' imitati onē desiderabilē vlteri⁹ nō aspirāt. Sz ħ onē desiderabilē vlteri⁹ nō aspirāt. Sz ħ ꝓprie spōse adhuc a sponso pegrināti cōpatit. q̃ adhuc tāqꝫ distās ipi insatiabiliby suspirijs vniri desiderat. qđ in sepatōe anie a corpe in trāquillitate vite plenissime obtinebit. s̃m quā sapiam anagogicā currūt cāntica cāticoꝝ. cū dicit. Osculet me osculo oris ⁊c̃. z illud. Trabe me post te ⁊c̃. Et iteꝝ. Uene ni dilecte mi z egrediamur i agꝝ ⁊c̃. Que petitiōes nihil aliud sūt q̃ ignita suspiria z inquiete affectōes. dilectū ad sui sursū actōes felici⁹ obtinēdā ardēti⁹. puocātes. Sil'r et ex pte spōsi ad spōsam. cū dicit. Aperi mihi soꝛor mea. spōsa mea. z iteꝝ dic̃. Surge. ꝓpera amica mea ⁊c̃. Que spōsi colloq̃a nihil aliud sc

ꝯ radiatiões scintillãtes emisse ab ipo. affectũ ad ardẽtiora desideria ꝛ inq̃eta suspiria importune incitantes.

Dr q̃d ars anagogica acq̃rat. acq̃rit qũ vt dictũ ẽ pñs ẽ intẽtio. hãc vbiq̃ iclusa i sacra pagia oñdẽtes. exẽplũ ponam⁹ in vno. vt si le i alĩs sacre pagie locꝫ idẽ oñdat ozone dñica. pr̃ nr̃ cẽ. ¶ Sic ei i sensu lr̃ali captat benivolẽtia infũdẽtꝫ. scdo petitiões suas mltiplicat. Tz pmo ab ipa dilect⁹ i tria i suis petitõibꝫ. vt sua bñficia ꝓferẽt dño ascribẽs idẽ dñs fauorabiliora hãt. Primo vt pfecte ꝛ spũal generatõis ꝓncipiuz. scdo vt sue bõitatꝫ velut q̃ddã diffusiuũ. tercio i rex pcellẽs hãre dignat vbi ẽ firmũ hitaculũ sine tabnaculũ ꝛ decore mltiplici intre pcel. ¶ Impcat pmo illud qđ ẽ fm ꝓprietatẽ vocabuli anagogice ad sensũ misticũ trãsferẽdo. Uerbi gra. Pr̃ ad lr̃az nihil aliud ẽ nisi q̃ de se aliq̃d emittẽdo filiũ ꝓgenerat. sic anagogice trãsferẽdo verissime pr̃ ille ꝺz q̃ tñ nõ natural⁹ sz adoptione mlt⁹ filios generat a se germẽ amoꝛ ꝺificatꝫ emittẽdo q̃mẽs pfectã natiuitate gignit. qñ viuere tã in ꝑa vita incipit. sine q̃ a naꝛa q̃ztũ ad verũ oñe nihil penit⁹ efficit. verꝫ ꝛ efficaci⁹ ꝓgredies qñ de ꝺo ꝺo q̃ est ꝑa vita nascit ꝑ amorẽ q̃z qñ de nihilo q̃ztũ ad eẽ nature i natiui tate capabili duxit ꝓmo ꝺialẽ originẽ. a q̃ tñ vt ꝓncipio affluẽtissimo vitã emittendo celit⁹ generat. ab ipo sensũ ꝛ motũ spũalẽ recipies. q̃ ꝑe vite ꝓncipal⁹ attestãt. sz vsq̃z ad pfectã etatẽ claritatis etne. ꝛ qñ ipe videbit facie ad faciẽ micas panis ꝓsolatõis intne recipies. sꝺi cozroborãtꝫ ꝛ ꝓfortãtis amorẽ totũ iportat ꝑ q̃ diẽ pr̃. mistice occultatũ vt ab ipo pr̃no affectu mifico ꝺit educat. ꝛ ꝑ ẽ tot⁹ vite fontale ꝓncipiũ. Sequit nr̃. vbi laudat ipi⁹ btitudis iclusę diffusio. q. ꝺ. Tu ꝓionas ꝓsideras. sz oẽs rõnales sps q̃ztuz ex te ẽ p̃ missos a te radios ad te trahis. vt nõ aliq̃ q̃ztũcũq̃z excellẽtiozi ꝛ ꝓclara religione eminẽtes te fontaneã bõitatꝫ originẽ sibi appriare valeãt. sz vt nõ sit mẽs hũana vl angelica q̃ se abscõdat a calore tuo naturalis abstractiuo. ꝛ ꝑ nr̃ anagogice iportat.

¶ De triplici ꝓprietate. ¶ Sequit. q̃ es i cẽlis. Dic captat benivolẽtia a rõe excellentiue l̃ ꝓcelsitue mãsiõis. Celũ int̃ alia ꝓcellit triplici ꝓprietate. Est. n. ꝓtinue mobile. firmũ ꝛ varijs syderibꝫ i ipo refulgentibꝫ adornatũ. ꝑ ad sensũ anagogicũ trãsferẽdo spõsa spõsũ in suo cubiculo collocãt. i secreto cordis armario ꝺz hac ꝓpetate triplici adornari. Primo q̃ sit firma. ꝛ fm ꝑ locat sic. O dulcissime tu q̃ es i ceꝫ. i. illaꝫ mẽtiũ thalamũ inhitãs interiozẽ iã ñ tm pñtial⁹. potẽtialit. essentialit. vt i alĩs creaturꝫ. sz ve tetipm qui es hospes iocũditatꝫ ꝛ solacij sensibilit⁹ ꝛ familiarit repñtãs. bis q̃ ob amorẽ tuũ efficaci⁹ ob tinẽdũ. valefaciẽtes certis delctãtõibꝫ dederũt libellũ repudij. ꝛ tibi soli q̃rãti mentes i amore viuẽtes. ꝓtinuata suspiria ipedimẽtis resecatꝫ. glutino amoꝛ suauissimi colligati. tibi firmissime ꝛ interadicabilit adhesurũt. vt sit ẽt i ipis fortꝫ vt moꝛs dilectio. vt i cãticis cañ. ad suã radicatõem firmiozẽ spõsa. pclamãs ad paranymphoꝛ subsidia. scꝫ angloꝛ q̃bꝫ tãq̃z socijs adiuuãt ita ꝺi. Fulcite me floribꝫ. stipate me malis vos q̃ videtis eũ facie ad faciẽ. vꝛis ꝓsolatõibꝫ ipm ad mihi subueniẽdũ vberi⁹ puocando. q̃ languco calore vnitiuo. estuãs ipm totalit amplecti desidero quẽ adhuc paupcula i miseria exñs tã iocũdũ dñm exꝑimentalit ꝓcognosco. ¶ De scda ꝓpetate. ¶ Seq̃t alia ꝓprietas. ꝓtinue mobile. tũc em mẽte fissim⁹ spõsus etn⁹ certissime visitat ꝛ eam inhitat q̃ñ nõ tã laboziosa tarditate i vnitiuis motibꝫ. sic cũ eẽt in status icipiẽtꝫ exordio se surſũ erigẽdo affligit sz diuturno exercicio tãtã agilitatẽ affectõnũ dño mereꝫ bñficio. ꝛ gram effluẽtissime largitatꝫ accipe. vt q̃tiẽscũq̃z vult q̃i sine afflictõe inq̃etatiua suoruz desideriozꝫ dilcõ mẽtꝫ vt surſũ ardent agat afficit. tũc ipaz ꝺs ꝑtutũ spũal⁹ inhitat. nõ tñ actu ꝓtinuo (qđ ẽ sup vires ꝓditõis hũane ꝓpt laxatões ꝑtutũ). sed ꝓtinua abilitate mot⁹ amoꝛs fm libitũ suũ eliciẽte facilitat. ꝛ affect⁹ motui firmamẽti sil̃at. Uñ q̃ i ꝑmislento gdu ꝛ debili. vago ꝛ tepido ad modũ testudis ãbulabat. nũc currendo celerit. ita vt mõtes ꝛ colles. i. dignitates tã ecclĩastice q̃z mũdanas ipas vilipendẽdo trãsiliat ꝛ ꝑ ẽ. q̃ i pte exaudita ẽ ei⁹ petitio cũ iter⁹ voce suspirioꝛ diutissime ꝓclamet. ita. trahe me p⁹ te. Quia ḡ tracta ẽ ab illo q̃ sol⁹ ꝑt

ſpam ſup̄ ſe eminentiꝰ eleuare. ꝓpus lenta. iā currit ī odore vngēt oꝝ ſuoꝝ. qz nimirū ardentioribꝫ deſiderijs ſolito ad ſpōſi āplexꝰ erigit. qz de encenijs hierlm ciuitatꝭ ſupne veluti q̄busdā miſcꝭ cadētibꝫ de mēſa dn̄oꝝ ſuoꝝ q̄ experimentalit̄ p̄cesserūt degustauit. Quia ḡ nō tm̄ ſpōſo apuit. ob cuꝰ amorē mū dana gaudia ipam offuſcātia ꝯculcādo reſpuit. ſz pulſanti ad oſtiū cupiēti ītroire in occurſū prexit. ī affectōes flāmigeras ꝯſurgēdo. q̄ nō ꝓpt̄ ſeipm ſz ꝓpt̄ ipaz intrādo ibabitat. cibū ſolide affectōis apportans. vt cenet cū ea z ipa ſecū. Hic em̄ ī loco cōtinuo mobili dilectꝰ req̄eſcit. ¶ Legit̄ de ecclia ꝓpietate. diuerſis ſyderibꝫ adornatū. Cum em̄ ſtures efficatioꝛ ſtute ſiue purgatioꝛe indigeāt. nōdū plene floridꝰ z ꝑclarꝰ dilectꝰ mentē inbitat. cū inordīatio viriū. z īmodeſta delectātio ſenſuū mētē nubiloſa caligine obtenebrēt. z qz lippos adhuc bz oculos ñ ē accepta acceptiōe ḡtiſſima ecclia Jacob qui deꝰ altiſſimꝰ ē. cuꝰ pedibꝫ oia ſūt ſubiecta. vt ab ipo in copulā deſpōſatōis idiuiduā aſſumat. Quare. qz nulla ꝯueniētia luc̄ ad tenebras. ſz cū ſtutes ſūt purgate lumīe ſturū clariori ab interiori īmūdicia. vt mēs ſturū ſplēdoꝛe fulgeat. ſic firmamētū ſyderibꝫ reſplēdeat. ita vt ſue irradiatōnis claritate mltiplici z dignitate ſui lumīs aſpectu ſpōſi ad ſui placidā ꝯſpectōem ꝓmoueat. vt ēt lumioſa gr̄e z ſturū in mēte mltiplicata claritate placitas exterꝰ ī ꝯſpectu boim faciat apparere. z ſic ipm dilectū altiſſimū ī ſuo decoꝛe iā ꝓuocat. vt ipam familiarꝰ inbitare dignet. Qō cito aſſeq̄tur cū ipe dilectꝰ iſtō ampliꝰ q̄ ipa deſideret vt ꝓpus mēdica. mō regina. ꝓpus mūdanis delicijs intēta miſerabilit̄ ſedebat ad ſiniſtrā. mō trāſformatione amoꝛ trāſeat ad dextrā. Que etiā ꝓpus offuſcata z ſuoluta pctō leuitaꝭ mō p̄cioſiſſimi amoꝛ auro textū induit veſtimētū. ꝓ ſordida diuerſ vicijs. mō formoſa ſturum fulgētiū mltiplici coloꝛe refulgeat intantū vt paranymphi. i. amici ſpōſi. ſ. angli purgationē victorioſaz acceptātes. dicāt ſponſo. Aſtitit regīa a dextrꝭ tuis ī veſtitu deaurato. ¶ Laptata beniuolētia ſubdit de petiti

Sanctificet nomen tuū ¶ (onibus. Septē petit. q̄z prima q̄ttuoꝝ boni adeptionē. alia mali remotionez reſpiciūt. ꝓrio em̄ petit intt illa q̄ttuoꝝ. vt dilectū ſuū ſineꝫrio retardāte poſſideat. Secūdo vt nō ī aliꝫ ſe obligāns limites regulꝭ ſtitatꝭ trāſiliat. Tercio vt ipe btiſſimꝰ ñ tm̄ ſibi id qō ipa ſentit. ſed oibꝫ aliꝫ pctōribꝫ p ipm̄ miam ī notescat. Quarto vt ī ꝓſecutt ab ipo bñficijs p ipm̄ māuductiuā ſuſtētatōnē ī nauertibilit̄ ī oibꝫ pſeueret. ꝓrio vt dictus eſt vocabuli ꝓprietas aſſumit ad ſenſū anagogicū trāſferēdo ſctm̄. z idē ē qō ſine tra. Sine tra ḡ efficiat nomē tuū ī me. qō nomē ē mirabile. Vñ ī li. Judic. Quid q̄rꝭ nomē meū qō ē mirabile. Tūc ei mūdanis delicijs deturpātibꝫ z imbuta trenis deſiderijs aīa male viuēs ī amoꝛe. trā q̄llitatē ſerenā ingentē itellīgere coꝛdis leticiā necſenti re vllaten̄ potuit. qz erat hōꝛ nō deꝰ. carnalis z nō diuinꝰ. amoꝛe deificāre eſt ab boibꝫ ſeparꝰ cū eq̄. trenis. ſ. affectōibꝫ iepti. inſenſatꝭ z carnalibꝫ deſiderijs traberetur. Hm illud Jſa. xxxi. Egyptꝰ hō z nō deꝰ. Sz cū extenſiōibꝫ ignitꝭ a iq̄ntulū ad experimēta lē z diuiniorē leticiā mēs amātis attingit. cū nōdū trenis affectibꝫ ſe ſentiat expeditā qz ad ſ ſturus ꝓpria nō ſufficit. ſciēs ſe duo cōtraria ſil nō poſſe poſſidere. trenā pondero ſitatē ob carnē coꝛruptibilē inferꝰ attrabē tē petit a dilecto inſtātiꝰ remoueri. cū poꝛ oblectatio reſpectu dignitatꝭ ſeq̄ntꝭ leticle iā vileſcat. cū rōe oppoſitōis ſpūal iocūdita tis ꝓrioꝝ gaudij denudat amaritudinē. cū radiꝰ intioꝛ lz nō ſit in pfecta plenitudie. tñ mūdi deceptōem z turpitudinē aptꝰ manifeſtet. vt ſic rubigie ꝯſūpta. igne amoꝛ leuis effecta. pēnis affectōnū ſuptꝰ eleuata z ſtupefacta admirabilē in pñti certiſſime ſentiat. q̄ē aduenā ingrabat. vt p mltas affectiones z ꝯtinuata deſideria mltro tpe deſideratū iueniēs dicat āmirās p gaudio. Vere tu es deꝰ abſcōdit⁹. tūc em̄ nomē qō ē mirabile ſcificat q̄ ī ſua petitiōe exaudit. vt tra remota. i. carnalitate ſolꝰ ſpōſus cū ſola ſpōſa mirabilit̄ pñtet. ¶ Sequit ſcōa petitio.

Adueniat regnū tuū. Tūc ei regnus dei ī aīaz vēit ꝑpetuo ſolio ſtabilitū q̄ intātū ſtꝰ ardēt amoꝛ ꝓualet ī ſpū vt nō ſolū inordiatōes intioꝛ ſenſuum velociſſima inſurrectōe virilit cōpmēs dīa totꝰ regni ſpūal appareat. ſz cū ſture ipius amoꝛ oia acta iudicio rōis pñtant. vt illud qō plꝰ dilecto placere decreuerit ſp in oīm actu exerceat. iā ſe cū ſuo coꝛpe ī obſeq̄o ipſi⁹ dilecti adnibilās p radios immiſſos ab ipo p̄cogitās q̄ bñplacita ſūt illi. z ipa cum

discretiõe inauertibiliť exequať. z si non sp actu. hora tñ ꝓsueta faciat oꝛonē nisi aliq̃ ō cā exteriori vl̃ maioꝛ obediētia ꝓpeditus. volũtas tñ ī ꝓspectu dilecti appeat ñ ianis. stolũ. vt iã in oĩby nõ q̃rat q̃ sua sed q̃ dei ſm apo volũtas sacrificiũ medullatũ obtulerit. q̃a iustũ ē vt in ipo a q̃ creata ē finaliť ꝓdescat. ipe sol⁹ in ipa resideat. vt sub ip⁹ regno re/ quieť intacta. vt i ipo refrigeriũ suaue ueni at. z dicat p̃ gaudio. Sub vmbra illi⁹ quez desideraui sedi. z subdit rõem. qꝛ fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. Tũc em̃ ꝺe regnũ ad/ uenit. qꝛ sub vmbra i li⁹ altissimi sedet q̃ est rex regũ z dñs dñantiũ. quē ipa ꝓfecte obti ner. qñ vt dictũ ē volũtatē suã ſm q̃ hũane fragilitati cõpetit deo totaliť ꝓsecrauit nul li creature penit⁹ subiacẽdo. Tercia peti z velit eũ ab oĩby venerari. petit spõsa (que pctõribꝫ q̃ p̃tã denotanť misericordiť ino tescat. vt ipe q̃ sol⁹ est colẽdus. z insatiabiliť adoꝛãd⁹. sic se benignũ pctõribꝫ reuelatiõe exhibeat vt scintillã ꝓpitat⁹ z stillaꝫ roꝛ. ipm vnice attingẽtis ipoꝛ mẽtibꝫ imptiendo di stribuat. vt oĩs lingua exardescẽtis affecti/ onis intior q̃ sol⁹ spũs creat⁹ spm̃ increatũ alloquiť ꝓfiteať explimẽtaliť cogĩscẽdo vbi ẽ ineffabile indiciũ q̃ dñs nr̃ ihs xp̃s in gl̃a est dei p̃ris. diligẽtibꝫ ipm. z derelinquẽtibꝫ cꝛena gaudia ad multo illis p̃ciosioꝛa mu/ nera multipl̃r ꝓferẽdis. Secũa rõ q̃re in gl̃a p̃ris eẽ dr̃. vt p amoꝛ desideria vere di/ ligentẽ ipm ad sue integritat⁹ vnitatẽ mise/ ricoꝛdiť erigẽdo. sue sollicitudini cõpatiẽs in sinu suo imobiliť collocet sic dñs dic. in ꝓpetua caritate dilexi te. ideo attraxi te mi/ serans tui.

Fiat volũtas tua sic in celo. s. firmo. ptinuo. mobili. diuersis lũĩby ador nato. vt dictũ ē anagogice reducen do. z ī ẽra. i. pctõribꝫ. s. q̃ nõ imerito ẽra ꝓpie noiank. qꝛ longe a regiõe ignis sunt positi. p cui⁹ ꝓsũptiõnē purgatiuã ania leuigať. vt in tris exñs celestes amãdo z desiderando obtineat mãsiões. qꝛ vbi amat ibi ꝓprie in/ habitat. Hoc nomẽ ẽra nõ p̃t exponi ana/ gogice p essentiaꝫ sz tm̃ p cãm. qꝛ sic amoꝛ ē causa vt mens oĩa bona p amoꝛẽ obtineat. sic absentia illi⁹ ē cã oĩs defect⁹. s. penalis z culpabilis. i. veniať z moꝛtaľ. Et ꝫ est qõ di ctũ est q̃ pctõr ẽra dr̃. qꝛ a leuitate amoꝛis igniti distanti⁹ elongať. z in talibꝫ q̃ culpaꝫ dicũt. vel dicũt de se defectũ est ars alia et ponendi anagogice. vl̃ qꝛ ꝓprietatẽ de se nõ habẽt q̃ sponse tendentiã ad dilectũ respici at. qꝛ hec exponunť p amoꝛis absentiaꝫ. sic alia creatura vel scriptura aliquã ꝓprietatez habꝫ in se inclusam. qua sponsa ad spõsum erigiť ad sensum anagogicũ transferẽdo. vt sic vnitiui amoꝛis p̃nția fit cã omnis boni. sic ei⁹ absentia occasionaliť est p̃nția omis mali. nõ q̃ carentia sit aliq̃d in spũ. sed qꝛ p carentiã amoꝛis ania nõ hꝫ retinaculũ iam vaga p deuia. qꝛ effrenata discurrit. z incur rit omnẽ miseriã. z nõ imerito. qꝛ denigra/ ta est sup carbones facies ei⁹. z intantũ vi/ luit regio dyademate priuata. s. deo omni/ potenti amatori suo. vt oĩes amici ei⁹ spre uerũt eã. scꝫ angeli. z facti sunt ei inimici. qꝛ iã nõ est ipis mẽtibꝫ celestibꝫ ꝓformis affini tate amoꝛis. iõ ipi scꝫ anie inimicari dicunť qꝛ a sui subsidio. s. deo oĩpotẽti ꝑuata re/ gali signaculo. elongata. Non igiť imerito dr̃ q̃ ania caret omni bono cũ amoꝛe ꝑuať. qꝛ iniq̃tates sue diuiserũt inť se z deũ suuꝫ. scꝫ illũ quẽ nec oculus vidit nec auris audi uit. nec in coꝛ homis ascẽdit quẽ ꝑparit de us his q̃ diligunt illũ. Subtiliť ergo z lu/ culenť ista meditenť quõ p cãm vel p essen/ tiã vl̃ amoꝛẽ salientẽ in vitã eternã claritat⁹ eterne ampliorẽ radiũ z gaudiũ haurientẽ quõ etiã ista que nũc dicta sunt manifestissi me cõprobank. Quarta petitio.

Panẽ nr̃m z̃. ꝓro se em̃ et p alĩs p augmentũ amoꝛ⁹ sursum agi desi/ derat. vt sup̃ se eleuata fonti totius beatitudinis existẽs ꝓpinquioꝛ. sic in verbo refectibili satieť vere. vt in ipo immutabiliť cõfirmata. delectationẽ inferiorẽ miserabi/ lem tanq̃ ea nõ indigẽs de cetero nõ mẽdi cet. Scit em̃ q̃ statꝰ ad creature vel carnis ꝓsolatiõem q̃rendo plabiť si nõ refectiõe su pcelesti. pane vicz angeloꝛ q̃ ẽ amoꝛ. cui⁹ haustu sugẽs delicias in fonte btitudinis eẽne ꝓtinue aliq̃ntulũ satieť. iõ panẽ petit. id ẽ augmẽtũ amoꝛ⁹. q̃ solo infirma solidan tur. z debilia fortificank. z famelica satiank. sed petit ipm hodie. sed q̃tidianum p̃mittit ordinate ꝓcedẽs. Quotidianũ nomiat. qꝛ nec p diẽ nec p horã nec p instãs p̃t mẽs ve/ ra vita viuere. nisi stilla roꝛis viuificãte ꝓti nue ꝑfundať. qꝛ sic ania est vita coꝛporũ. sic

amor vita spūum. De q̄ tetiā de bis p q̄b
nia nō sufficit. paranymphi dilecto referē
do gr̄as dicūt illi. Vitā petijt a te t tribui/
sti ei dñe. q̄ nō est ad tp̄s mom̄tanea. vt est
vita corp̄is. sed ī lōgitudinē dier̄ vsq̄ in se/
culū t in sec̄m sec̄i pmanebit. qz amor quo
spōsa viuēdo totaliter adamauit spōsū nō de/
ficiet in fut̄o. sed tm̄ augmētabit. vt cōpleat
ꝓmo ꝓphetic⁹ quē ipe altissimus p os Ysaie
edidit. xxxj. d. Dicit dñs cui⁹ ignis ē ī syon.
t camin⁹ in hierl'm tc̄. Vel aliter p̄t dici
ꝑm q̄ de mēte anagogica ē pñs intētio. Nisi. n.
semel ī die pane sensibili corp⁹ reficeret ani
male. corpalis fortitudis amitteret vigorē.
sic nisi mens ī motib⁹ amor⁊ vnitiui semel ī
die aspirādo ad oscul̄ū se extēdat (nisi for/
te q̄nq̄z in agrū ad se exercendū exiuerit. vl'
aliq̄ modesta reqe corpali vl' aliq̄ de cā spū/
ali). vix est q̄n in seipa efficiat tepida. t de p
fectōne sue altitudis q̄d nō amittat. nec mi
rū. qz spōsus p̄stolat ad ostiū. d. Surge, ppe
ra amica mea et veni. Si g̃ in nimia more
ꝓtelatōe se absentat ipe nō īmerito idignat
t ab ipa se subtrahit ad tp̄s sepi⁹. Et Iz ita
intenso habitu vt ꝓpus būc diligat. tm̄ dicit.
Quesiui p noctē quē diligit aia mea. quesi/
ui nec īueni. Hoc ē, ppie p noctes q̄rere vi/
delicz p creaturas ꝓsurgere t dilectuz ī eis/
dē q̄rere. vt q̄dā dicere voluerūt. q⁹ q̄rere p
noctes erat q̄rere p creaturas vl' p vestigia
creaturaꝝ. sed ℔ anagogico t vnitiuo mo/
tui nō ꝓuenit. cū sine oī speculo affect⁹ amo
re subleuāte. ipi fonti bonitat⁊ etne inhere/
at. Sed tūc p noctē dī q̄rere. q̄n aliq̄ ō cau
sa mens ī suis sursum actōib⁹ impedit. vt ī
quē ꝑmo lucide t expedite et p̄clare sine te/
nebra mouebat q̄nq̄z caliginosaz se sentiat.
vt etiā affect⁹ a cogitatōe fantastica ī illo in
quē moueb⁊ vix valeat separi. q̄d fit q̄nq̄z ꝑp
suā negligentiā. vl' aliꝰ de causis. vt postea
apparebit. Quesiui g̃ t nō īueni ī tāta agili/
tate affectionū ardētiū vt solebā. Petit etiā
hodie. ℔ est. in pñti vita rōne etnitat⁊ que est
simplex t vnica. q̄ in amore viuētib⁹ incipit
in pñti. qz amor ille q̄ spōsus ī vita ista dili/
git idē est nūero cū illo q̄ in etnitate btifica
tor oim vniet. t ℔ est q̄d dī. hodie. q̄d vnita
tem t claritatē signat. t iō pñs vita dī vt di/
ctū est in rōe ꝓtinuatōis, pñs dī. qz cū amo
re inheret veri⁹ t veraci⁹ vino t pane refici
tur. q̄q̄ aliq̄d corp⁹ alīt corpi sensibili p aliq̄d
glutinū vl' vinculū materiale copulet, Et ℔
est q̄d ait dīuin⁹ apl's aspirant⁊ ad vnitiuā
suspiria collaudāo. Qui adheret deo vnus
spūs ē tc̄. Bene g̃ debēt pñtia nō immerito
appellari. vbi nō tm̄ pñtialit spōsa dilecti a/
stat aspectib⁹. sed cū ipa vnū a diuino apl'o
hierarcha ist⁹ sapie noiat. Hodie etiā lucē
imporrat. qz tūc sibi ꝑfecte ozit sol iusticie. cum
radijs solaribus ad supiora instruit eleuari. t
iō in cantic⁊ auroza merit⁊ appellari. Ubi dr
Que ē ista q̄ ꝓgredit⁊ quasi aurora ꝓsurgēs
Tūc ei pane vite iā incipit refici. cū ad mo/
dū auroze crescēdo in amore eleuādo frute
ipi⁹ amor⁊ in motib⁹ egredientib⁹ se sentit ex
perimētaliter surs̄ū agi. Nō experimentū ne fa/
cultas errādi indoct⁊ t puer⁊ dek nihil ali/
ud ē nisi expeditio motuū t surrectio ardē/
tissima p eosdē. q̄d nō min⁹ a mēte exercita
ta pcipit q̄z oculus corpal' bouē sensibilem
trāseuntē p semitā ꝓtēplek. Nō g̃ sibi iā inci
pit ad pñs supponit cū in sequētib⁹ ℔ argu/
ment⁊ irrefragabilit⁹ cōprobek. Quia g̃ si/
bi iā incipit etnitas t sponsi pñtia. t lux ēt
refulgere interi⁹ dīē de talib⁹ magnus hie/
rarcha apl's. Hra ꝙuersatio in cel' est. qz est
iā latio solis iusticie sup terrā. i. mētē aman
tē adhuc terrestri corpi fociatā. p q̄d licet q
suī tendētia multipl'r retardek. tm̄ flante au/
stro manuductiue dīne inspiratōis p radi/
os diuinit⁹ īmissos ad diuiniora suscipien
da desup apit. cū maxime a pte inferiori re
spectu mūdanoꝝ delectabiliū obturat. t ℔
supior portio q̄ deo vnit⁊ a pte inferiori tre/
stri nō celica m'tas iportunitates sentiet se
pissime l'iuita. Claudat g̃ q̄ntūcūq̄ affect⁹
ostiū ne ad īferiora respiciat. ſz ad diuinam
surs̄ū actōem fidel'r ad ℔ aspiret. vt sibi a dī
lecto dicat⁊ iā cenante cū ipa. Ozt⁹ cōclusus
es sozor mea spōsa. ozt⁹ ꝙclusus. fons signa
tus. q̄ ortus dī flozēs rosa odorꝰ. q̄ ideo cō
clusus dī. vt null⁹ aduersari⁹ vl' ꝓpinquus
particulā veri amor⁊ obtineat. nisi ille de q̄
dicit. q̄ solus rōe sue flozide honestat⁊ nihil
aufert penit⁹ ſz pot⁹ reficit. de seipo iocun/
dū phibēs testimoniū d. Ego flos cāpi. t li
liū ꝙualiū. q̄ nō extra ipaz ſz pot⁹ interio/
rē bitationē appetēs. t ad ℔ efficaci⁹ ꝙplēdā
mēti paupcule altissim⁹ se īuitās vt ipaz vi
noz pane reficiat. i. ꝙsolatōez iocūde dīnita
tis tribuat sic. d. Aperi mihi sozor mea. ami
ca mea. colūba mea. qz caput meū plenū est
roze. iā ꝙditōem ꝓuocatricē appōit t multi
plicē ipaz m'tipl'r t dulciꝰ ꝓuocando, vt ex

ptē dilecti plēa designatio hēak. q; p ipm ñ
steterit ān mēs pfūdis bñficijs donis; ful
goribꝫ plenarie repleak. Caput plenū roze
noiat. q; siē a capite descēdit mor; ; sensus
ad mēbza iferioza q̄ vite facie attestank. sic
ab ipo altissimo q̄ caput ē tot; eccie. vita a/
mor; ; sensus leticie vnitiuis mentibꝫ illa/
buntur.

¶ Quinta petitio.

Equik. Et dimitte nob debita no/
stra zc̄. Ubi req̄rit spōsa a tribꝫ istā
tius libari. ꝓrio a malo culpe veni
alis. q; mala mortalia elōgata sūt ab ipa p/
pter ip; radicatōez ī deo ab ipa dilecto. se/
cūdo a malo piculi. qđ ē vtrūq; . culpe ; pe
ne respiciēs. tercio a malo pene p qđ cōtra/
ctū in culpaz freq̄nt incidim; . ꝓrio a malo
venialiū q̄rit sollicite libari qđ nō nisi p do
nū amor; poterit ab ipo totaliter obtineri.
Quia em mēs lumīs nibil hz nisi inq̄ntuz
ꝑpando se a suo sole spūali ipi ꝑpate se ina/
uertibilit infundente irradiatōem recipit.
Q̄ñ po p inordinatōes viriū iterioꝝ vl̄ in/
eptas delectatōes sensuū q̄rens alibi requi
em cū ī fonte bonitat; vl̄ beatitudis aliq̄n/
tulum ab ipso obliquatur et obliquata di/
tis illustrek (aīma em p venialia aliq̄ntulū
obfuscak) sitīa suo desiderio q̄rēs alibi de/
lectari q̄ ille sibi nō sufficeret q̄ sola visione
pulchritudis sue ; attactu dulcedis reficit
oēm mentē angelicā ; hūanā. nō īmerito a
suo desiderio retardak. ¶ Petit g̃ attētissi/
me libari ne a sua uibꝫ desideriozꝫ eloquijs
sponsus ad sui subsidiū vl̄ subuētōez voca
tus retrahak. ; iō sub ꝑsona ip; gementis
frenas cogitatōes extirpare radicit; nō va/
lent; dī ī libro Sapie. corp; qđ corrumpit
aggrauat aiam. ; frena inhabitatio deprimit
sensū mlta cogitātē. Cū em multa de iferi/
oribꝫ cogitat ; voces creaturaꝝ recipit affi/
cientes iteri; intāto a sūmis subuētōibꝫ di/
stanti; elongak. Quia inq̄ntū mēs pl; circa
fonte bitudis adunak. ; tūc corp; aīam ag
grauare dī. q; q̄dlibet boꝝ ad sibi locū na/
tural; cōpetentē tēdit. iō ē in pugna conti/
nua. ; est ment; aggrauatio. q; aīa tēdit ad
deū q̄ solus est sibi loc; sufficiēs. corp; vero
rōne ponderositat; semp hz circa terrestria
delectari. Uel alit ꝑt dici. ne ꝓpter suā obfu
scationē ; obliquationē a decorāte lumine
in tanti sponsi pītia quā intimis visceribꝫ
amplecti desiderat indecent ornata iudice
tur ab ipo cū min; speciosa spōsa et; illi ap/
pareat. q̄ in ipa solū pulchritudinē interio/
rē ad sibi spōsaz assumēdā special ꝑ tēplak
q̄a tūc est acceptū ei; eloquiū q̄ñ p mētis in
teriorē pulchritudinē supcelesti pulchritu/
dini ꝓformak. De q̄ ipam ꝑcipue āmonet ī
cantic; dulciter alloquēs hāc. Uox em tua
dulc; ; facies tua decora. q; tu; affect; non
sapit nisi celestia. ; facies tua nō ē ī mīritu/
dine venialiū vl̄ carnalibꝫ affectōibꝫ detur/
pata. iō tuū mihi suaue ē colloquiū. cū ℞ cla
mo. te p pulsū affectōnū alloquēs. ; facies
tua decora ; ad dignitatē nuptiaꝝ regaliū
ꝑpata. q; nō ē macula ī te. q̄ tñ nō nisi p san
ctū amorē extīguit. Quia cū mēs ꝓsurgen/
do ad vnionē q̄ īmediate p motū amor; ac/
q̄rit mēs ꝓpus obliq̄ta rectificak. vt p istam
rectificatōem ; ꝓsurrectōez affect; tāq̄ gut
ta aque q̄ cadēs ī ignem sibi culpa venial ꝑ
sui ꝓcrescētiā vl̄ adunatōez ꝓportunū nullo
mō valeat ingerere nocumētū. Illa etiā de
bita cognoīat q̄bꝫ obligari ꝑt illā rōne iu/
sta alic; pene debitores efficimur. cū mēs ī
ipo q̄ ē ꝑa bītudo min; delectak. cū ex deli/
beratiōe alibi q̄ī ī ipo reqes appetit. q̄ solus
mētis hūane desiderio ē plenissim; ; suffi/
ciēs ꝓsolator. ita vt ipamet vītas ō sua ple/
nitudine ꝓtestet ad suā sufficiētiā alios p/
uocādo. d. Uenite ad me oēs q̄ laboratis ;
onerati est; ī supioꝝ affectionuꝫ laborioso
exercicio. s; tñ dulci. q; cū ꝑt elōgatōnē in/
colat; miserie ; dilatōez gl̄e oneratos vos
eē dicit; . ; corporee sarcine corpulenta sub;
retardari. ; ego reficiā vos nō ali; . q̄ suꝫ sa/
piētia eterna oriens ex alto. q̄ diuinas ꝓsola/
tiones vestra desideria quietātes non tm
in futuro sed impartiar etiā in pīti. Uā q̄a
mitis sum ; humilis corde. ideo ꝓuocanti/
bus meā affluentiā p ꝓtinua desideria me
inclino. nō pauper despiciēs. q; hūilis sum
corde. q; inq̄ntū ērenis diuitijs mēs fuerit
pauprioꝝ intātuꝫ ad regales nuptias veluti
ꝓformior sup humane nature limites mihi
vnīdo citi; eleuabo. Nō vos nō p specula
tionē attēdat; . s; videre p gustū iteri; ꝑeun
tē. q; nō videbit; nisi ꝑmonē ꝑphē ipleuerit;
sic dicent; . gustate ; videte q̄m suauis ē do/
min; . q; tūc erit reqes. ; ꝑpe murmur aspi/
rātis aie iā cessabit. cū creatorē seipa maio/
rē i seipa ꝑsentit q̄escētē. ; ℞ ē qđ posteaꝫ.
Et inuenietis requiem animabus vestris.

z tunc amor⁹ iugũ erit leue z on⁹ facile. Nã iugũ amoris sua dignitate z iocũda allicie/tia sic ligat interi⁹ volũtatem. vt nihil pene sentiat q̃ ceruicẽ suã supposuerit ad ℔ iugũ suauissimũ sustinendũ. nã ꝺ ꝓsuetudinẽ ali orũ iugoꝝ illud manifestissime in suis sustinentib⁹ cõprobat. nã aliud iugũ trahentes ab ipo ceruices inclinãt inferi⁹. iugũ aũt illud intãtũ sustinẽtes eleuat vt cõmorãtes in tra faciat in celestib⁹ hitare. vt supra nos/metipos extendendo spũum ꝓcures faciat supnoꝝ. Jõ ꝙ leue dr. qz ab inferioꝝib⁹ mẽ tẽ alleuiãs z ipm ad supioꝛa sup seipm sta/tuendo est leuigãs. Suaue ẽt dr. qz ipm sustinẽs viuit vita angeloꝝ nõ hoim. Nõ mõ impfecti⁹ sed i sepatõe corpis z aie pleniss/me felicit obtinebit. Uel iõ suaue dr. ꝙa in tãta leticia z iocũditate interioꝛ aie facit vitã istã amarã deducere. qz sibi iã vita gl'e inci/pit vt iocũditas mẽtis penalitates corpis ꝑpt sui habũdãtiã exuper abſorbẽdo. Leue etiã dr ꝑpt interioris aie pinguedinem veluti auẽ pinguẽ z pinguedie repletã carbonib⁹ i veru appositã. vt frigoꝛ egestas vl' estas vl' calor importun⁹ nõ sibi ingerãt aliqꝺ nocumentũ vt merito ꝺsentiat qꝺ sibi antea spõ sus ꝓmiserat. ꝺ. Ego ꝓtector tu⁹ sum. cũ iugo meo suaui allicer⁹. z merces tua magna nimis cũ me i gl'a videbis. meipm nõ aliud tũc tue militie stipendiũ recipies. s⁹ nimis. qz tuũ gaudiũ nũc tibi vsq; ad cõpletam cognitionẽ subtrahe. sed cũ meũ iugũ sustines paz in mi⁹ia. q̃lis ero in gl'a misericordi⁹ti bi cõmunico.

Equit. Et ne nos ꝛc. Tũc cm mẽs in rẽptatõem inducit q̃n tãt⁹ blan/dicꝰ vl' seducꝰ mẽs illaq̃ta volu/it. vt iã in pte ꝓsentiat huic nephario opi ad qꝺ inclinari a seductoꝛe eversurissimo in/stanti⁹ ãmonet. Petit g̃ sponsa nõ de dilecti ꝓtinua subuentõe diffidẽs s⁹ carnis humane fragilitatẽ ꝓsiderãs vt ab isto piculo liberet. q̃ tunc scit se firmit liberari. q̃n benignissimo ꝓtectori p radiãtissima amor⁹ desideria pũtat. z iõ obnixe sp intendit p affectiones surs̃ũ agi vt illũ mereat attingere. z suis affectõis clamoꝛib⁹ ꝓuocare. de cuius misc̃oia ꝓfisa hostiũ cuneos rẽptatoꝛes fortissimos ꝓspuẽdo ob dilecti ꝓfidẽtiã vilipẽdit. q̃ sibi iã dudũ p ꝑs. ꝓmiserat. q̃ i me sperauerit liberabo eũ. ꝓtegã eũ q̃m cognuit nomen meũ. Jtẽ alia est rõ. vicz ꝑpt importunas hostiuz insidias q̃ intim fm q̃ aduersari ꝓmittunt ꝓcurrẽtes i spõsaz insaniũt. inq; tũ creatori imediate subiecta se ab ipoꝛ dominio distãti⁹ elõgauit. z qꝺ fortiori tẽpta/tiõe nõ ꝓualet. ml'tiplici iportunitate z fre/qntia tẽptatõis ml'tiplicz hãc furibũdi⁹ p/sequũt. spantes ℔ q̃ iordanis adhuc ifluat i os eoꝝ z sternãt sibi auꝝ q̃i lutũ. Tũc cm iordanis ifluit i os ꝺmonũ q̃n riuulo amoris a fonte bõitat⁹ vl' britudis eẽne exeũte ꝑ quẽ vita descẽdit i spm intrupto veluti secretissimo aqueductu ꝑ ptes corpis riuuli mũdanaꝝ cupiditatũ z vnde ꝓcipitates dignitatũ terrestriuz. suffocato balsamo affectuosi amor⁹ ꝑ quẽ aia i suis desideri⁹s lo/quik ipetuosis fluctib⁹ aiam repleuerint. z tũc auꝝ q̃i lutũ sternit q̃n amoꝛ suauissim⁹ creato⁹ suo decoꝛe aiam pulchrificãs. z dignitate ꝓexcelsa insignies. i amoꝛẽ creature faciẽ supioꝛẽ aie sordidantẽ lamẽtabil'r cõmutat. Jõ liberari se postulat. ipm desiderijs ꝓuocãdo. vt sibi ille iã nolit deficere ob cui⁹ amoꝛẽ efficaci⁹ obtinẽdum frena gaudia z regnũ diaboli cõculcauit. Et iõ sibi ꝑpham desiderãti dilect⁹ repromisit. vt vicz suã petitõem nõ solũ exaudies. sed i sua tẽpratiõe tãq; felix dux z comes sua iocunda pñtia ipam total'r liberabit. z victoria z fidelitate ipi⁹ pugnãdo ipaz coꝛona gl'e ꝓmi/abit. sic. ꝺ. Clamauit ad me z ego exaudiam eũ. Et cũ ipo sum i. tẽ. Tercia rõ ẽ ꝑpt quaz petit a piculo liberari. qz mẽs vnita deo iã nõ q̃rit q̃ sua sũt. felicẽ inseqns mgrm q̃ facit solẽ suũ oriri sup bonos z malos. z pluit sup iustos z iniustos. i. bonitat⁹ sue radios i bonis submittẽs. z deinde p ipos ad seipz attrahẽs. sup malos ẽt expectans fortisse⁹ sic radi⁹ solar⁹ ad fenestrã clausaz expectat. de nata bonitat⁹ sue nullaten⁹ retrocedẽs. s⁹ pulsans ꝓtinue. ne p defectũ ipi⁹ ꝓferent⁹ vllus sps rõnal' x̃pian⁹ vicz infidel' aliq̃s vl' iude⁹ dini amor⁹ iopiã patiat. Qui g̃ fidel' diligit laboꝛet attẽri⁹ tã orõe iteriori q̃ etiã spũali q̃dã exercitio cũ viderit ml'tiplicẽ. vt plani⁹ z veri⁹ ꝓferã infinitã stragẽ aiarũ vt oĩes ad vitã amoris mutui suscitent. z excecati ocul' interioribus ad cognitõez puriãt lucidissime vitat⁹. Quia g̃ mens vnita deo rõe amicicie a dilecto ꝑt q̃ plima bñficia pcoꝛib⁹ ipetrare. qz fideliũ ac ꝑfectũ amicoꝝ ẽ p oia idẽ velle z idẽ nolle. z cũ ad ℔ dat opaz solicitã. ꝑt multã oraꝺo z obsecrando

dilectū auferre pdā ab hostib⁹. z in ꝑ indi/
gnatione furibūdā incurrere. z iō petit p oi
b⁹ ab ipo⁹ laqis libari. Sz vltia ē rō fm
q magf cōuenit pnti tractatui. qz exprimēto
pcognit qꝫ suaue sit dilectū tā benignū dili
tātillo ꝓsentiat. vt a tā felici ꝓsortio nec mō
nec ip̄petuū sepek. imo ēt intolerabile dedec⁹
vt mēs q̄ sentit pie q̄ sit ista iocūditas. aurē
inclinare ad inimico⁹ colloq̄a. mūdana gau/
dia. vl' frenas diuitias dignek tāqꝫ qd sit ve
bonū ñ exprimēta l'r cognisset. cū ipa maxie
felicit' edocta anias peccatrices iurgauerit
qz ab ista fontali bōitate mirabil'r recessert
sic d. Arguet te malicia tua. z auersio tua i/
crepabit te. Postea subdit rōez. d. Scito z
vide qz dur̄ z aspex̄ ē reliqsse te dñm deuz
tuū. duplicē infelicitatē ipaz significās incur
risse. qz p malicia creature inferiori iuerecū/
de adhesit. ꝑt' delctātōez būanā. iusto dī iu
dicio ñ obloctātōez sz amaritudinē poti⁹ re
portabit. vt q̄ satiari voluit i ipis delctātio/
nib⁹ creaturar̄. infinitf amaritudib⁹ repleak.
qz qꝫto dlctātō mūdana sp̄s secreta ingredik
tāto venēo pestifero lām tabil'r aia adiplek.
ñ em̄ malicia. q̄ spreto creatore creake adhe
sit. sua inferiori vilitate arguit. sz diuisio a fō/
te tot⁹ bītudis increpat. qz sic ipe ē sūmuz
bonū z solū. z iō oia dicunt bōa ingꝫtū ipm
cōplect⁹ pticipāt. Qđ ñ bñ pticipat bonū. ñ
dz aliqđ appellari. qđ tñ impossibile ē. z sic ipe
sons iocūditatf z leticie riuulos sue btūtu/
dinis mētib⁹ ipartik. z fm recipiētiū ꝓpatio
nē q̄busdā min⁹ q̄busdā magis mirifico⁹dit
se infundit. Qñ g̃ aia diuidik a fonte illo sine
q nihil ē gaudq̄ nisi ingꝫtū ab ipo inferi⁹ de/
riuak. nō ē mirꝫ si aia diuisa ab ipo tristf effi/
cit. qz aq̄duct⁹ amorf p quē iocūdant' ania a
creatore exprimēta lit' leticiā obtinebat ine/
fra seipam recolligit increpak. qz absisa nō
dit. z aia ista ꝓsiderās. inaudita leticia circū
dak. z singl'are gaudiū comitak. a q̄ piculo p
z victorioſissime liberak. qz ꝑter illō qđ sen/
tit subiectas sibi delicias vilipēdit. intātuz
de inimicf triūphās. vt qđ sibi credūt infer
re ad ignominiā. ipa extinde p virilē insurre
ctionē i ipis ampliorē dilecti gratiā z vnio/
nem strictiorem z coronaz glorie consequa
tur.

Equit. Sed liba nos a malo Amē
petit ꝰ libari a miſtis ꝓnitatib⁹ ex/
citātib⁹ ad pctm̄. qz cū supō oēm esti/
mationē mēs exprimēta lit' edocta ad itimio
rē vnitionē aspiret. z ad dilectū suū sursum
agi desideret. tñ qñqꝫ rōe corpis t̄restris et
carnis inimicātf. sp̄s sursū actiōi intēt⁹ a cel'
ad sēsuū ꝓcupiscibilia appetēda obliquak. z
qñqꝫ nitēs supō se erigēdo bītare p amorē in
celo. qñqꝫ iuenit se p cognitōez i luto. Quia
g ꝰ erecrabilit' testak vt mēs q̄ est tot⁹ trini
tatf sacrariū libidinosas allocutōes recipi
at. l'ad aliud iuerecūde ex deliberatōe se in/
clinet. ꝑt' qđ spōso cōceptibil' hēak. petit ab
istf mirtiplici desiderio libari. nō ꝑt' penā vi
tādā q̄ sibi debeak. sz ne obfuscatōez incur/
rat q̄ possit i aliq̄ a suo dilecto min⁹ appōcia
bil' iudicari. Uñ oz q ad illū benignissimū
pīez p quē ē i vita amorf generata sic aurez
affect⁹ inclinet. z oc'm itellect⁹ apiat interi⁹
vt tāto ardore dilcōis pīi spūali adhereat z
ad ei⁹ māsionē aspiret. vt p ipi⁹ amore obli/
uiscak patriā z pentes. vt sine ꝓtaminatōne
vniuscuiusqꝫ causati alci⁹ vel creati ꝑgineo
decore adornata. illi celesti spōso ꝓcupisci/
bil' hēak. cui ēt ille altissim⁹ cōicari cupiēs.
ipaz ad imaginē suaz creauit ex nihilo. tot⁹
t̄nitatf imagie insignitā. ad sibi solū tā i via
qꝫ in pria ignitī amorf obsequiū ipendēdū.
Audiat g̃ iugit' p dauid. ꝓpham ipi⁹ āmoni/
tionē dulcissimā iuitātis. Audi filia z vide
z incli. au. zē. z ita miltiplicatf suspirūs p a/
morf efficaciā plēarie potit obtīere. qz ꝑma
natitate qñ aia ifūdit bas corruptōes a car
ne recipit q̄b sepe ad inferiora ꝓlabit. sic ecō
uerso scōa natiuitate q̄ pfecte i deo nascit p
fecta existit. ozdie p̄postero caro aspgitur a
mēte interiori pinguedie. vt p quā aia in ꝑ/
ma natitate fuerit sauciata in scōa ei⁹ pun/
cta effectu amorf vngēti odoriferi distillātf
pus p̄ria. ab ipa recipiat sanitatez. vt mens
rōe obediētie inferior̄ viriū iā pte reforma/
ta z suo ꝑmordiali ꝓncipio ꝓcordās regnet
i carne celit⁹ obtēta victoria. sponso laudes
debitas referēdo decātet. p dulci bñficio ex
audita. s. imissiōe ignis i spū z rorf in carne.
penalitates ipi⁹ fetidas extinguētis iā ipm
spōsū i affectu libtatis possidēs. iam in luce
ambulās. iā de somno carnis exprect⁹ ipi⁹
subsidio. iam ad ipm ꝓsurgēs attenti⁹ vigi
lat. dicēs. De⁹ de⁹ me⁹ ad te de luce vigilo.
Sitiuit i te zē. Cū. n. iā ē a penalitatib⁹ libe

rat⁹ affect⁹. vt ipis nō subiaceat. vigilare ad
ianuā ip⁹ icipit ardēti⁹. affectōibꝫ ꝯcupiscē
do intēti⁹. vt ab ipa intētōe iā caro silere ici
piat z spūi ꝯsentire cui diebꝫ oibꝫ aīa fuerat
inimica. Sic g̃ pz p sile datū i vno. q̃ mira
bil⁹ scia abscōdit i scptur⁹. q̃ lata. q̃ pfunda.
q̃ sapozosa. q̃ nobil⁹ q̃ docet spōsa se ab in/
feriozibꝫ separe. vt regalibꝫ nuptijs g̃ta z ac
cepta i postez hēat. Null⁹ g̃ ābigat q̄n tot⁹
text⁹ noui z vetis testm̃ti fm viā anagogi/
cā de spōsi z spōse colloquijs l'eoz altricati
onibꝫ amoze puio. lumie ꝯcomitāte valeat
explicari. Hec solū scpture sz ēt oēs creatu/
re q̃cūq; sint ab vltio cētro iferni ꝓfūdissime
ad h̄ idē induci valeāt cū istā sapiaz z istas
nobiliozes ꝓpetates i se occultata hēant. q̃
facilit pōt desup irradiāte lumie enodari.

Sequit de via illūitiua. Illūiatiua
duplex est. practica z theozica. Prio
dicēdū ō practica. q̃ mēs actual⁹ co
gitādo ꝯscēdit ad deū. scdo dicet de theozi/
ca quō oīs scptura ad deū anagogice redu
cat. Dicto ꝛo quō sens⁹ anagogic⁹ latitat i
scptura. dicēdū ē quō p istā viā illūiatinam
ascēdit ad vnitiuā. z iste decurs⁹ fundat sup
h̄ ꝛbū pa. In meditatōe mea exardebit ig. zc.
Quia adhuc mēs pficiēs ē indispositā ad h̄
q̃ expedite ferat affectōibꝫ anagogicis in di/
rectū. oz q̃ prio aliq̃ntulū meditet eo mō q̃
dictū ē vt p cogitatōez puiā aliq̃ntulū inci
piat scintillādo afficī illū i quē i tcio statu
sine oī cogitatōe ꝯcomitāte l'puia q̃tiēscūq;
vult sine obstaculo sursū eleuet. ad quā ex/
peditōz cū pfecte poterit attingere oīs ab ipa
sapia i suaꝯsurrectōe cogitatio l'meditatio
abscidet. qz cogitatio ibi n̄ ē nisi vt p ipaz af
fectio accēdat. Sic g̃ vsualit p meditatōez
p̄dictā pficiat. ꝓmo sic dictū ē ꝓprietatē vo
cabuli ad sensū anagogicū trāsferat. postea
illud ad amorē reducat. tcio q̃ ipo ꝛo affi/
ciat. Verbi gra. Pr̄. i. tu es ille q̃ filios spi
rituales pgeneras mediāte viuificatiuo ger
mine. tūc g̃ ero ꝛe fili⁹ tu⁹ q̃n tepo amoze cō
stringā. o q̃n diligā te. ꝯstringā te ītimis vi/
sceribꝫ. Silr p h̄ q̃ dz n̄r. i. tu es ille q̃ latissi
me diffūdis bōitatē. si g̃ ꝛe te amarē tūc ali
q̃d ī me tue latissime diffusionis stillares. o
q̃n te tā ardent⁹ amabo vt tua lata bonitas
ī me aliq̃ntulū appeat. Silr p h̄ q̃ dz i cel⁹.
z sic de alīs oia anagogice trāsferēdo. z sic
p meditatōem puiā p istas aspiratōes affe/
ctio amoz⁹ paulati accēdit. z sicut stuppa ra
dio solari exposita prio exiccat z statī accen
dit. sic p istas aspiratōes dilectū puocātes
ad mēt⁹ eleuatōez mag⁹ ac mag⁹ accēdit vs/
q̃q; ad vnitiuā eleuatiōē affectio sustollat.
Sic dicat. Pr̄ n̄r q̄ es ī cel⁹. fm igit ꝛbrutē p/
dictā sic dicat. pr̄. i. tu es ille zc. vt s. Sequit
q̄ es ī cel⁹. o aīa mea miserabil⁹ qñ ad istā rce
li clara efficier⁹ z nitida vt diuersaꝝ ꝛbrutuz
syderibꝫ adornata. tūc. n. bone pr̄ī me bita/
re dignant. z libent re sentiā qñ te amoze ar
dētissimū ꝯstringā. z p flāmā amoz⁹ aīa mi/
serabil⁹ plena fecibꝫ expurgabit. statī in me
tūc certiss⁹ me subitrabis z mōm ꝯscie mee
hospitiū inueniet. Seq̃t. sctificet⁹ no. tu. O
bone pr̄ qñ tua notitia sctificabit. i. sine tra
efficit in nob miser⁹. qō tūc erit qñ oī carna
litate depulsa tu sol⁹ sup oīa diligeris. o qñ
igit te tenebo. nō. n. tūc tra ī me locū hēbit.
qñ tu dulc⁹ pr̄ p tuā grām z amoze ī me ha/
bitab. Aduenīat reg. tuus. Ue mihi pctōri
vult q̃nq; ī me bitare z regre ianis gl'a. q̃nq;
gulositas. q̃nq; luxuria. Sz nolo regre in
me nisi te pr̄ bone. tūc ꝛe ī me regnares sine
re te ardent⁹ amarē. naz in solo amoze ardēs
ani veluti in ꝓprio hospitio reqesc⁹. o qñ igit
p glutinū amoz⁹ ardētissimi te tēbo vt i me
regnare incipias. z sol⁹ ad regnādū i regno
meo tenebroso aduenias. Fiat volū. t. fi. in
ce. z in t. Tūc. n. volūtas tua ꝑmodial'r effi
ciet in me qñ fm fragilitatē hūanā ego mi/
ser fmis tren⁹. tue volūtati oīno ꝯsentiam.
sic illi ibi ꝑs q̄ in cel⁹ te facie ad faciē ꝓplā
tur. Sz q̄s me dulcissime de⁹ tibi faciat cō
tur. Sz q̄s me dulcissime de⁹ tibi faciat cō
sentire nisi sola amoz⁹ vebementia. q̃ ꝛrias
volūtates ꝯfūgit. z hoiem nouit i reipo qui
diliger⁹ ꝯformare. z miro mō trāsformat a
claritate in claritatē. Qñ igit te o bone dñe
ex toto diligā z glutino dilectōis vnit⁹ tibi
soli ꝯsentiā. Panē n̄r̄m q̄. zc. O panis āge/
loz qñ tua refectōne dulcissima reficiar. in
h̄ eīm āgeli ibi viuūt in pr̄ia inq̃tū bone pr̄
affectōibꝫ flāmigeris te ꝯtingūt. O qñ panē
amoz⁹ hēbo vt ō eodē cibo ī pñti nutriar q̃
angli sctī i gl'a satiāt. vt ō micis cōcdā q̃ ca/
dūt ō mēsa dñi mei. o bone pr̄ būc panē da
nob sp. qz ineqtuz ē coz n̄r̄m donec h̄ panē de
pane aliq̃ntulū ꝯformet. q̃ iō q̃tidian⁹ dz qz i
q̃ntū pl⁹ cōcdit intm̃ desiderio q̃tidiano re
ficit babūdāti⁹. Et dimitte nob debita no/
stra zc. O bone creditoz quādo debita pec/
catoz um meoz quoq̃modo cē dimissa co/
gnoscā. nā sicut pctm̃ meū me tibi reddidit

inimicū a te me miser separando. sic amor me vnēdo tibi oīa dimitti cogeret et te mihi q̄n dā offensū placatū efficeret et redderet gratiosū. O q̄n igit te amore ꝯtingā vt oī pctō dimisso mihi placatū noticia exprimētali te sentiā. Et ne nos tē. O bone pr̄ h̄ peto ñ de bonitate diffidens tibi insepabil'r colligari amor glutino sciēs q̄ erg̃ odor tue dilcōis me miser ad se trahit facil'r. tāto ligamīe li/gat sum astrict. oīa ꝰria vilipendēdo. et te solo inuēto tibi insepabil'r adherebo. o q̄s iuuabit me vt te solū astringā q̄ sol bon et dulc es bospes aīe mee. mō turbidū secu lo nō tm̄ pene infernal sz et purgatoriū. ñ tm̄ pr̄ h̄ petovt effugiā tormēta. sz ne diu ī pur gatorio detēt nimis pteleat desideriū meū faciē tuā plenā grā videdi ī quā āgeli desi/derāt sp̄pspicere. Sz si ego te ardent dili gerē tūc amor recōciliās penā ifernalē p of fensa debitā absolueret si te amarē. sic flam ma amor pctō rubigies exureret. vt i vlti mo mort exitu affectōibꝫ flāmigeris expur gat. ad te diu desideratū sine dilatiōe me spūs euolaret. Igit q̄n te h̄ ardore diligā q̄ ipe p̄stare dignet tē. ¶ Seq̄t de via vnitia

Dicto de via illūiatiua et quō actua/liē p ipaz ad vnitiuā ascēdit. Seq̄t de via vnitiua q̄ sit. Scdo de pua/siōibꝫ ad ipaz. Tercio d industrijs q̄bꝫ mēs firmissime solidat. et h̄ ptinet ad practicā et ad vsū. Q̄ et si aliq̄s simplex nesciat ordina re saltē quodmō doleat. scdo etiā si nesciat meditari in scptura vt dictū ē saltē aspiret ad amorē. d. sp̄ ī suis oīonibꝫ. O dñe q̄n te dulcissimo amore ꝰstringā. et sic q̄stūcunq̄ simplex vl laic potit p dolorē de pctis velu ti p osculū pedis. p recordatōnē bñficiorum veluti p osculū manꝰ vsq̄ ad osculū oris qđ est ī desideriū amoris attingere. d. Osculet me osculo oris sui tē. et h̄ iā p̄suptuosa nō iu/dicabit si pmo ī osculo pedis et manꝰ se exer ceat et postea ī alio tpe ad osculū oris aspiret.

O Sapia q̄ ex ore tē. ¶ Hec autē via vnitiua sumit in ꝓbis ist vbi dī. O sapia q̄ ex ore altissimi pdisti. attin/gēs a fine vsq̄ ad finē fortit. et disponēs oīa suauit. veni ad docēdū nos viā prudentie. Verba em̄ sūt aspirāt ecclie et desiderantis edoceri ab ipo q̄ ē fons totꝰ bonitat et ori/go. Licet em̄ ꝓba ista ꝓprie sint de ipa sapia increata q̄ est dei filꝰ vt possit intelligi in ex/itu ecclie sūmi pr̄is effluētia bōitat appa/ruit. tm̄ h̄ de ista sapia put tpaliter mittit se/ipam rōnali spūi manifestās ē pñs intētio. q̄ describit a btō Diony. ariopagita docto re egregio in. vij. de diui. no. sic dicēte. Sa/pientia ē dignissima dei cognitio p grantiā cognita ꝑm vnionē q̄ est supmētē q̄n mens ab oīb aliꝭ recedēs postea seipam dimit/tens vnita ē supsplēdētibꝫ radijs inscruta/bili et pfūdo sapie illūiata. Hec est illa sapia xpianoꝝ et totꝰ trinitat icluſa et deifica dif/fusione dinit illapſa fidelibꝫ q̄ mētes amā/tiū celesti roze pfuse nō aliq̄d emolimētum tpale. nō aliq̄ dona spōsi. s. grām. ꝓtutē l' glo riā. sz ipm q̄ ē totꝰ deiformis emanationis ꝓncipiū scintillātibꝫ affectōibꝫ. insatiabilibꝫ desiderijs. vnitiuis aspiratōibꝫ ipm solū tā gere vl stringere nō aliud affectātes. ipi vni ri desiderāt. Cōsurrectio g̃ gyniriui amor affectōes flāmigeras sup̄ oīe officiū intel/lect in sup̄mo affectiue apice ꝰstituta. ipa ē sapia intēta ad pñs q̄ idē est qđ mistica the ologia. q̄ ipa mēs ignita linguis affectōnū occultissime dilectū alloquit. q̄ ñ alicꝰ mor/tal industria reserat. sz solū diua mistratōne seipaz māifeste pdit. q̄ in his h̄ laudat put ē ecna. inq̄stū rōe sue imēsitatis a finevsq̄ ad finē attigit. Sil'r put est tpal' inq̄stū suauit cuncta disponit. s. rōnales spūs. ¶ Quō g̃ p hāc rōnal' spūs ab ipa felicit instructꝰ respe/ctu oīm suauit disponat dino desup irradi ante lumīe oñdemꝰ. Prio respectu supcele stiū. cū em̄ ī ipa btissima trinitate sit a pr̄e fi liꝰ egredies. ab vtroq̄ spūsctūs amor ver pcedēs. ꝓnectēs pr̄em et filiū. sic a fonte bo/nitat supne sapia vnitiua pcedēs mēti ad/huc viāti inferi illapsa. vniēdo ipaz cōne/ctit increato spūi. vt sic pr̄ et filꝰ licet sint di/stincti. tm̄ vnū dicūt rōe amor cōnectēt. sic p istā sapiam q̄ sola mēs sup̄mo spūi iberet tāta nobilitate (licet nihil sit) pfruī. pmerek. vt vnū dicat eē cum illo ab apl'o sic dicente Qui adheret deo vnꝰ sps est. Hec aūt ordi natio nō tm̄ appet rōe ordis psonaꝝ p vni/tiui amor sapiaz acq̄sitā sz rōe dinoꝝ actu/um. qr cū isti duo actꝰ sint coetni et ꝓsubstā/tiales ī ipo btissimo ꝺo. vicz seipm cogscere et seipm diligere. ī h̄ q̄ mēs ī ipo ardēt et ifal libili cogētōe p ardorē cogscit veluti ī amor ī ardescēt meridiāo calore recubās et ardēs ī ipo q̄i idicibili ardore se diligit. et p hipz iti mi ñ tm̄ p creatoz sēsibilē ipi put possibile ē ꝓformat et ī ipm amore deifico trāsformat

Sic mēs dispositā expissima etnoz actu
um ē imitatrix. sz ñ tm̄ vt ē ordo psonaz. nc
tm̄ actuū dinoz etnitas. sz ipe ds btissimꝰ ē
totiꝰ creatē mētz āgelice q̄z hūane. tā crea
ture sensibilꝭ q̄z insensibilꝭ fontale pncipiuz.
Uñ z i ℞ solū isinuat excellētia creature qñ
in id pncipiū a q̄ hūit originē pmordialē re
uertiꝭ. qz rōnalis sps ab ipo imediate cōdi
toze creatꝰ ipiꝰ etnitatz insignitꝰ imagie āpli
oze dignitate ceteas iferiozes excellit. z tunc
dino iudicio pfectꝰ z reformatꝰ existit qñ p
amoze excessiuū cogētez limites trāscēdere
nakales ipi vniꝭ extatica amoz ꝓsurrectōe
a q̄ pmordialiꝭ exiuit. vt iā circuꝰ etnꝰ i ipo
appere icipiat. ad illū a q̄ exiuit pmordialiꝭ
reuertēdo. Sz z ipe ꝓditoz etnꝰ ñ tm̄ ē to/
tiꝰ creatē pncipiū z origo. sz z oia suis rōib
etnis sic ordie incōcussibili regulāt. vt oia
q̄q dina regulāte puidētia finalr i suis or
dinib ꝓcātꝭ. sic mēs p ītimas affectōes cō
surgēs q̄dā medio mirabili ipaz carnē irro
rādo pfūdit saltē q̄ ad ℞ vt īnata corruptio
paulatī sic debiliteꝭ i ipa inc̄ztū mēs p ardē
tiꝰ exercitiū ad supna extēdiꝭ. qm̄ dina mi/
seratōe bac victoria pfruiꝭ. vt inc̄ztū p amo
rē integz se subūcit ꝓpo creatozi intm̄ caro
spūi subiecta nakali inditōi. ipiꝰ iussiōi ob/
tēpet. dino iudicio ꝓseq̄ꝭ. vt sic mēs ē ꝓcors
sui ꝓditoris p amorē puecta. sic seq̄ꝭ corpis
subiecti z mētz ꝓcordia vt ī ꝓpo corpeveluti
in regē ꝑsideat z dicat cū ꝑo. Sitiuit i te aia
m. q̄z mul. ti. ca. m. Sz ipe altissimꝰ creatoz
nō tm̄ voluit creature ēesse vt factoz. l dña
riꝰ vt rector. sz ēt a fine tpz q̄i a celsitudie ma
iestatz exiliēs cū miserz pegrinari īstituit. tā
dē in pegrinatōis tmīo ad supnaz māsiōes
ꝓscēdit. sz z ipi sic existēti i carne reuertēti in
celū mēs p extraticū amorē dispositā cōfor/
mis efficiꝭ. q̄ i sua pmordiali creatiōe liba a
suo creatore pgrediꝭ. Sz z corruptōi cor/
poree nēcitas ꝓiūcta. subiecta m̄ltiplici fui
tuti mēdica efficiꝭ. sz i postez supceleſti īmiſ
sione diuturno aspiratōnū ardentiū exerci
cio eleuata iā q̄dāmō areā etne felicitatz p/
tingit. qz vbi amat ibi inbitat. z i illo ad q̄m
tēdit desideriozꝰ ipoztuna tēdētia veluti in
naturali tmīo ꝓcēscit. z sic q̄ in pncipio al/
tissimꝰ etnus. scdo q̄ ad statū hūanū mēdic⁹.
tercio glificatꝰ ascēdēs in celū appuit ipi p
vnitiuā sapiam ꝓformaꝭ vt merito dicaꝭ in
apoc. de ꝑis amātib iā q̄dāmō sibi reddita
p purgamētū flāmei amoris inocētia puc/
rili. Di sequūꝭ agnū q̄cūq̄ ierit. Sz tm̄ nō
tm̄ in respectu ipiꝰ ꝓditoriꝭ p istā sapiaz mēs
vniēs in amore modis pdictz disponit. sed
etiā respectu iubilantiū btoz in gla. q̄ ad ℞
q̄ vita. req̄es etna q̄ ē deꝰ btissimꝰ. finis vni
cus. desideratissimꝰ. imediatꝰ ꝓstituit vtriꝭ
q̄. Sz in ℞ tm̄ ē dta q̄ mēs glificata iā i eo
p assistētiā pntialiꝭ ꝓcēscit. hec. i. mēs corpi
vnita insatiabilib desiderijs veluti absens
sursū trahiꝭ ineffabili ardore vt tm̄ sibi in/
timiꝰ vniaꝭ aspirat. et ista dicat. Trahe me
post te. in odore vngētoz tuoz currimus.
illa. i. mens glificata dicat. Introduxit me
rex in cellā vinariā ⁊c. Ite illa mens supna
ꝓiūctōe cū spōso pfectissime iā obtēta felici
tate indicibili delectaꝭ. mēs ꝥo ista ꝓiūcta
hac sapia licet tēdat supꝰ tm̄ q̄z ē de suis
motib anagogicꝭ in ipo actuali exercitio si
ne oi mulcedi vnctōe vl delectatōe ꝓsistit.
sed potꝰ ē ibi miro mō corpalis afflictio. sz
in ℞ solū leticia q̄ in ista actuali tēdētia di/
recte z sine aliq̄ obliq̄tōe ꝓsurgit. veluti la/
pis ad cētrū inferꝰ i ipm btissimū q̄ est sue
dignitati locꝰ vnicus naturaliē corrūdēs.
Uñ multi decipiūꝭ i hac pbia minus experi
entissimātes i motib anagogicꝭ celesti dul/
core mētē cōsurgentē multipl̄r irrozari. cū
ēsrio mēs laboziosissima sursū actōe agat
z extensiōe sps sit q̄dā corpis eneruatioz
spūalis sepatio. z mēbroz. ēt corpalīū ex ipe
tuositate motuū anagogicoz. ꝓfessio. fm il/
lud Job. Suspendiū elegit aia mea z mor
tē ossa mea. Uñ ipeꝰ anagogicos corpꝰ su
stinere ñ posset sine magna afflictōe nisi gau/
diū sps de ipiꝰ directa tēdētia tēperet. Itez
mens btā ꝓtinuo z indiuisibili exercitio in
ipo sūmo bono veluti etno dulcore afficiꝭ.
hec tm̄ itersecalari z intēso in ipm ꝓsurgit. cu
ius motꝰ rectissime est ad istar emissiōis sy/
deris scintillātz. si ille imissiones ex liba volū
tate pcederēt. qz illi motꝰ anagogici sūt q̄i
subitanei vt statī pꝰ ꝓsurrectōem mēs ifra
seipam inferꝰ plabaꝭ. itez z itez ꝓsurgit. et
itez infra seipm cadit. Ite mēs glificata in
ipo cꝰ pulchritudinē facie ad faciē cōtēplat
ardentissima vnitōe cōiungiꝭ. z sz ibi sint si/
mul vnitio z dilectio. tm̄ cognitio naturaliꝭ
pcedit dilectōnē. sz mēs ℞ huic ꝓsurrectōi
actualr intēdēs (aut ē ℞ intērio oīs rōnis z
itelligētie) suis motib radiciꝰ ffcidit officia
nā itellectꝰ ex cōicatōe carnis corrupte fātā
sps ē admixtꝰ. iō dz i ꝓsurrectōe amoz amo
ris ē admixtꝰ. iō dz i ꝓsurrectōe amoz amo
ueri. sed i patria purgabiꝭ in q̄ carnis cor/
ruptio deponeꝭ. z iō p solā affectꝰ igniti cō/

surrectionē erigit. qz ibi affectiua itelligētia incōpabilit excellit vt iā cito pbabit. Et licet i his z multis alijs mēs anagogice consurgēs a mētibꝫ glificatis incōpabilit excedat. tñ mediante ista sapia vtraꝫ eadē vita supcelesti viuificat. z eodē pane desiderabili vtraꝫ reficit. sz p istā eandē sapiaz ad cōformitatē put possibile ē spūi viatori mēti/buā angelicis ordiate disponit. qz ipe angel⁹ ē tus absoluta. gaudioz lucis etne impmutabili claritate absorpt⁹. sed cū dīna sapia donāti affectionū extēsarū noticia exprimētali seipaz pñtē denūciat. ocl'os itelligētie apit pñtissime est lux z claritas. z extinde ex eo q̄ spūs ipi q̄ ē supioz stricti⁹ p amoris pactum diūgit. nō imerito pl⁹ rescindit carnal'affectio. z extinde i carne sup carnez extēsa magis ac magis absorbet. z sic p desideria amoris vi tā ducēs angelicā dicat cū apl'o. mihi vivere xps ē z mori lucr̄. Inq̄ntū ḡ mens p pedes affectionuz in ipo q̄ est ꝟa vita aspirat ardēti⁹ q̄trari. intātū min⁹ carnali affectōe diūgit cū sentiat ea q̄ sūt spūs. z p dīna magis ac magis in do absorbet. z sic q̄dāmō per istā sapiam licz misera q̄ ad tria p̄dicta i magna tñ distātia vitā angelicaz imitat. Sz p infra seipm disponit. qz illud signū mēdicationis hūane ifallibile cōpbat q̄n i alia creatura extra seipam egredies tendēte sue z sui etiā appetit⁹ regimē existimat repire. q̄a cū mēs hūana ceteris visibilibꝫ creaturis excellētioz iudicet ipam eminenti⁹ z pleni⁹ sapientia supcelest̄ inhīat. qz ē imago. certa ꝟo vestigia. Tūc ḡ cū thesauz dīne sapie aīa occultatū reseratū dīna bōitate in seipa pcepit. iā nō egena alteri⁹ delectabil'mēdicitate fulcit. iā nō a sui pmordiali nobilitate degenerās. infra seipam inclusaz q̄dā iocūditate relicta ex intimioz evnitōe cū deo cōtinua iocūditate letat. d. cū dīno Job. nolens ab ipso de ceto separi. In nidulo meo moriar. z sicut palma multiplicabo dies. z nō tantū disponit aniam inq̄ntū facit ipam infra seipaz q̄escere alienā mēdicitatē extirpans. sed etiā rōe p̄ciositatis suūpi⁹ existentis in mēte. inq̄nto em nobilioz seu san⁹ possessus habit⁹. intāto pl⁹ spūs angelic⁹. qz si omnes thesauri. oīe p̄cios̄ū delectabile. q̄q̄d

ocul⁹ potest videre. rō inuestigare. intellectus p̄cipe. nihil ipa mēs rōne ipi⁹ q̄ solus de⁹ i corde possidet reputat. sz cor̄ā oi sapiente affirmat. tāq̄ lutū estimabit auz in cōparatiōe illi⁹. Quare. qz tāta ē nobilitas ipa z dignitas z attrabētia. vt oīa q̄ desiderant. huic nō valeāt cōpari. Nobilitas ēt ipi⁹ nō tm̄ apparet rōe suūpi⁹ existentis i spū sed z rōne alioz multoz gratuitoz vl' gratis datoz vel acq̄sitoz q̄ magis int̄ceta appetibilia iudicant. Per ipaz em̄ certificat fides. corroborat spes z caritas inflāmat. Certificat em̄ fides in ꝟ q̄ mēs sensibilit̄ se sentit trahi infallibili noticia i illuz q̄ est solus desiderū quietatiuū. z ꝟ scit ita vere l'veri⁹ q̄z oculus materiat̄ videat materiale obiectū. Et ḡ cū illū i quē tēdit. ist̄ p surrectōibꝫ infallibilit sic cognoscit iā q̄dāmō mēs certificat q̄ ille est ver⁹ de⁹. ver⁹ dñs quez fide colit. vl' etiā cū incipiētes z pficiētes ad istā sapiam habeāt p bñficia incarnatōis z passionis ptingere. z p hui⁹ p̄sideratiōnē i ipsa diuinitate affect⁹ magis ac magis inflāmat. oportet q̄ mens cū iā est in ipa sapia actualit eleuata q̄ recto ordie ad illud ptingat. z sic ex p̄sequēti cōnexionē dīnitatis z humanitatis cognoscat. Sed z cū mens p istā sapietiā de multis q̄ ad fidē ptinēt (licet adhuc misera (certificet ad plenū. sciat q̄libet fidelis aīa q̄ exq̄ mens ad istā sapiam ptingit. si oēs mūdi sapientes. oēs phi. presterent z p̄siterent z dicerēt. tua fides nō ē ꝟa fides. q̄nimo deciperis. ipe p̄rio respōderet. Vos oēs fallimini. z ego sol⁹ verā fidē teneo. multo felici⁹ q̄z p rōnes z inuestigatōes. p amoris vnitionē bñs in corde infallibile firmamentū. vt dicat cū apl'o. Scio cui credidi z cert⁹ sum z̄c. sic certificat fides p hāc sapiaz Sz z corroborat spes. qz cū spes sit certa expectatio future bītudis. intātū p istaz sapiaz corroborat. vt iā q̄i de obtinēda futura gl'a nō timeat. qz sic videm⁹. q̄ q̄nto domicelli alicui p̄ncipi diuitiori exercicio familiari⁹ obsequūt. fit vt quē p̄mo timebāt vt dñm ex q̄dā familiaritate iā timor ad reuerētiā maiestat̄ resiliēs penit⁹ euanescit. vt de ipi⁹ familiaritate z bōitate p̄fidentes nullaten⁹ se credant ab ipo de ceto separi Isto mō ad itellectū anagogicū referēdo. mens p̄ius trepida per affectiones et desideria vnitiuam familiaritatem consequitur. vt ipsius dilecti dono in ipsa quedam mera

fidentia relinquat vt ois timor pungitiu⁹ nisi p modū cautele ab ipa radicit⁹ extirpet vt dicat cū apl'o. Quis me separabit a charitate xpi. fames an gladi⁹ ꝛc. imo etiā nec instantia nec futura. Per istā etiā sapiaz inflāmat caritas. integrat ꝛ pficit. qz cū ipe deus beatissim⁹ sit ignis cōsumēs. intātum a spū viatoris oimodā frigiditatē expellit in q̄ntū p amoris extensiones ipi interi⁹ appropinquat. qz cū sic p modos anagogicos ad ipius intimiorē vnitionē aspirat solis spū/alib⁹ radijs exurentib⁹ se exponit. et veluti stuppa a solarib⁹ radijs exposita ab igne desup imisso accendit. Uñ iste sol mentes dī exurere tripl'r. qz ipe p se augmētat ardorē i spū ꝛ mediāte ardore obstacula resecat q̄ amorē impediūt vt ardenti⁹ inflāmet. ipse spūa'ia bñfecia supaddit quib⁹ ipe amor in ipo pficit. Itē ipe facit mentē exurere ad ħ q̄ ardētissime ipe de⁹ vnice diligat. Exurit etiā ista sapia mentē vt in oēm primū sicut i seipm ħ amore ferueat. vt iterū ipa insatiabilib⁹ desiderijs vsq; ad plenissimā vnitionē aspirare languida nō desistat. nō tm ꝓtutes p istā sapiam pfectū obtinēt principatuz. sed ꝛ mens omi phie. oi inuestigatiōi rōnis omi speculatiōi. theologice etiā in q̄sitiōi p/ponit. Natural'em phiam ipam cām oim p ħ qđ apparet in sensibilib⁹ creatur⁹ cognouit creatorē. affirmās infallibili argumento q̄ tanta creaturarū bonitas. tā mirabilis ordo. tāta earundē imensitas nō nisi ab vno omipotētissimo creatore pdūt. ꝑm illđ apl'i Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea que facta sunt intellecta ꝓspiciunt. sempiterna eti⁹ q̄z ꝓtus ꝛ diuinitas. ꝛ sic venit phs ad cognitionē. Sed cū tot⁹ mūdus nihil sit in cōparatione spūs rōnalis ꝑm ipi⁹ sapie increate p/testationē dicentis. Ludens erā in orbe terraz ꝛ delicie mee esse cū filijs hoim. Uñ totus mūd⁹ est sicut paru⁹ lud⁹ in q̄ paululuz apparet pulchritudo respectu mentis angelice vel bñane. Uñ q̄a nihil de intimis mētis ꝓditiōib⁹ babuerūt stricta ꝛ mendica ē naturalis cognitio. ꝛ huic sapie q̄ntum distat orz⁹ ab occidente incōpabilit̄ substernitur. Itē respectu ꝓsideratōis methaphisice vel theorice q̄ ambe sub rōne entis vt el⁹ differentiaz vel practicaz intentionuz. scz sub rōne vni⁹ veri vel boni deū simplicissimū appḥendunt. Mens aūt p istā sapiam sub nulla rōne pdicta sine aliq̄ cogitatu cō comitante vel p̄cedēte motū amoris habz apicē ipi⁹ affectiue ipm q̄ est summū bonuz apḥendere modo indicibili. ad quā apprehensionē nec intellect⁹ ꝓsurgit nec intelligē tia speculat. Quō aūt ħ fit et quō intellect⁹ possit diuidi ab affectu in theorica hui⁹ practice oñdit. ꝛ de his q̄ ad ħ ptinēt sup illud mystice theologie. Consurge ignote ꝛc.

Uidēdū est quō respectu inferiorū mēs suauit̄ disponat. respectu em corpis subiecti. dictuz est supi⁹ qñ summe sapie regenti mundū mens p istā sapiaz ꝓformat. sed tm addendū vlteri⁹. q̄ sicut sessor in equo frenū/te freni iumentū sibi subiectū vertit ad libitū ad dextrū vel sinistrū. sic cū mens p istaz sapiam erecta non curuata existat in corpe ꝓtute ipi⁹ amoris veluti in q̄dā freno spūa li sensuū exterioz reḥmit inordinatōes. vt ad nutū ꝛ ad impiū ipius ad quē tendit p/ut pōt meli⁹ oīe regimē tā in viribz q̄ i sensib⁹ equalit̄ regulet ꝛ faciet i suo subiecto tabernaculū ꝑm exēplar qđ sibi in mōte hoc monstratū est. ꝑm q̄ dīno moysi (vt habet in Exodo) sub typo diuina sapia iperauit. Sed etiā p istā sapiam mens respectu omniū mūdanoz disponit. q̄bz p ipam veritatē me dñat. Qđ sic apparet. Si em aliq̄s prīceps terren⁹ vniuerso orbi pesset. ꝛ hret tot delicias. diuitias ꝛ honores. q̄t omes mortales habuerūt ab initio mūdi. ꝛ in his oblectari disponeret iā ipis subiecta ꝛ eis quietē vel aliquā beatitudinē vel pfectionē quā nō hz ō se obtinere appeteret. Qui ergo in his delectat ipis vere subiicit. Sed ihs g̃ ille est dñs q̄ sic oīa inferiora vilipendit vt nihil terrenū p amorē inquietū ꝓtingat. q̄a tūc in vilipensionē oia sub suis pedibus ꝓculcant. In hoc g̃ regno dñat aīa cū nō alibi q̄rens requiē. supnis desiderijs se extendit. di. cū apl'o. Omia reputaui vt ster cora vt xpm lucrifacerē. Idcirco petrus et paulus gl'iosi p̄ncipes t̄re vocant. Sub ty po etiā dictū est filijs isr'l ab ipa veritate in/cōfusibilit̄ pmittēte sic. Omis t̄ra quā calcauerit pes vester vra erit. Si g̃ q̄s vilipendit cū calcat oīa. multo veri⁹ q̄s mūdi p̄ncipes omib⁹ dñat. Sed ꝛ p hanc sapiam recipes omib⁹ dñat. Sed ꝛ p hanc sapiam respectu inimicoz suauit̄ disponit. tū rōne irreptionis eoz. tū rōne fortitudis. Sagacitatis em versucia instanti⁹ inimici quigilat quō deo mentē vnitā a suo dilecto valeat segare sed p istā sapiaz liberant. qz baustu amoris

fonti luminis appropinq̃t. z ex ipa appropin
quatõe diuis radijs necessario illustrat. q̃/
z sub specie bonitatis ptẽtas cito z sagaciter
deprehendit. tũc hostis sagacitas ꝓfutat. quia
ſm qđ in ꝓuerbijs dr. Frustra iacit rethe añ
oculos pẽnatoꝝ. q̃ p affectõnũ desideria vo
lant sic nubes z q̃si colũbe ad fenestras su/
ipi⁹ fortitudis. qz tãta vehemẽtia ipi inherz
quẽ diligit veracit. vt pot⁹ millesies se pmit
teret iugulari q̃ semel ex deliberatõe dilecti
offensam incurreret. z ad istã fortitudinẽ ob
tinendũ habz ista duo coadiutoria. vt velu
ti de ꝓpria familia ipi⁹ dilecti creatoris diri/
gẽte dextera. ꝓtegat. ſm illud Sapie. Justo
rũ aime in manu dei sunt. z illud a parte sui
qz si in fortissimis tẽptatiõibz ab inimicis p
pellerer intẽsi⁹. veluti puer ꝓsurgit ad mẽm
ꝓcito. z ꝓsurgit cũ ab alieno timet ledi. Sic
mens in fortissimis tẽptatiõibz ad subsidi/
um illi⁹ quẽ diligit ad ipm aspirãs intẽsius
recurrit. z iste mod⁹ vincẽdi demones inter
alios est ꝑclar⁹. ¶ Per istã sapiam tpantie ꝓ
tus ducit ad pfectũ. ex ꝙ enim est intẽperãtia
humana q̃ hõ i gula vl̃ luxuria vl̃ alijs car
nis illecebris omissa ꝓa delectatõne q̃ est ex
ꝓiunctiõe dei z aie miserabilit delectat. Cũ
igit multo maior sit illa delectatio q̃ est ī dõ.
ꝙ q̃ est i carne. sicut dr⁹ melior est ꝙ vlla cre/
atura in q̃ carnales boies delectant. (Jn/
tũ enim de ꝓa illa delectatiõe mens sensibi
liter expit. intm vehemẽti⁹ carnalẽ delecta/
tionẽ respuit z illũ inueniẽs i lecrulo amorz
q̃ est ꝓa iocũditas. sic dic. Mibi aũt adhe/
rere deo bonũ est) Jgit hac habita ab ipsa
cetera alia de facili vilipẽdit ¶ Per mysticã
etiã sapiam iusticia pfecta acquirit. qz ꝓa iu
sticia hec est. reddere deo qđ suũ est. z sibi qđ
suũ est. z primo suo qđ suũ est. Primo enim p
istã sapiam vnitiuã reddit deo qđ suum est
Mã p quẽlibet motũ ꝓsurrectõis aia consti
tuit añ deũ. p affectioz etiã amorz anima q̃/
ꝓa dilectio nisi pl⁹ dilectũ q̃ seipm amãs di
ligat. ipe amor etiã ipam q̃escere nõ pmittit.
nisi in eo quẽ diligit. qz sicut pond⁹ lapidis
nõ pmittit ipm q̃escere donec ad terrã suuz
loci naturalẽ queniat. sic nec amor spũalis
pmittit in alio q̃ in solo deo q̃escere. q̃ est oĩ
um spirituũ vltra quẽ nihil desiderat termi
nus naturat. Nõ tm reddit deo qđ suuz est
p istã sapiam. sz z aie reddit qđ suũ est. ī eo q̃
p grãm pficit in seipa. Quia ſm ph̃m. aima
pficit fructibz z scietijs. igit tũc est ibi sũma
aie diligẽtis pfectio. qñ ille q̃ est fons toti⁹
sapie. z ois sapiẽtia sine sciẽtia creata tã in su
perioribz q̃ in inferioribz ab ipo emanauit.
spũaliter p seipm mentẽ inhabitare dignat.
Uñ veri⁹ q̃ alijs in loco materiali sedeat.
habitat de⁹ in aia ipa que diligit ipm. et hoc
spũali habitatiõe vt dictũ est qz ipe caritas
est. z q̃ est in charitate q̃ est ver⁹ amor in deo
manet z de⁹ in eo. vt in canonica Joh̃. legit.
¶ Per hãc igit reddit primo qđ suũ est. et in
eodẽ amore q̃ diligit pr̃ z filius. Ex ꝙ enim q̃
aia suũ creatorẽ diligit. omnẽ etiã rõnalem
creaturã diligit. q̃ ipi⁹ patris eterni est ima/
gine insignita. Ex eo ei q̃ pr̃ diligit. ex eo ve
nit feruẽs aiaz sola dilectio. ex eo enim multi/
plicant orões. p animab⁹ depditis liberan/
dis. Jlle etiã idẽ amor gemit⁹ mltiplicat vt
aie ad ꝓtiũ creatorẽ reuertãt vt scz mortue
p peccatũ. p vitã grẽ diuie suscitent. Sicut
Jeremias clamat dicẽs. Quis dabit capi
ti meo aquã z oculi meis fontẽ lachrymarũ
vt ploꝛẽ sup interfectos ppli mei die ac nocte.
¶ Quõ etiã p hãc disponit respectu meriti
ſm omnẽ affectionẽ theologicã planuz est.
qz quotiẽscũq̃ mẽs i deũ immediate moue
tur. vitã eternã totiẽs pmerer. z quotiẽscũ/
q̃ vult aia sic disposita põt actualiter affici
velocissimis motib⁹. tñ intercisis. z pl⁹ q̃ di/
cere valeã eleuari merer in gl̃ia in qualibet
ꝓsurrectõe istoꝝ. z qz singulari merito est re
spõdens gl̃ia singularz excepta subali coro/
na de visione pulcritudis diuine. ꝓstat q̃ p
hãc sapiaz sibi corone inumerabiles cumu/
lant. ¶ Cõcludẽdo q̃ a primis sic p istã sapi
entiã mẽs ignita pficit. vt ad instar circuli q̃
est pfecta figura inter alias ī pseñti z in futu
ro mens a sensibilib⁹ egressa reuertendo in
idẽ quasi ptractiõe ab eodẽ pũcto in eundẽ
punctũ directissima ordinatõne regreditur
¶ q̃ sapiẽtia eterna. qz null⁹ mortaliũ põt
manifestare istã ammirabilẽ z increatã sapi
entiã q̃ a te fonte vite imediatissime ꝓcedit.
Veni ad docẽdũ nos viã prudẽtie. qz cõtra
vsum aliaz sciaz in ista sapia practica ꝓece
dit theorica. Primo q̃ subdit de practica. q̃
mens purgat in ꝑmavia. Jn scõa illumiat.
Jn tertia pficit vt hec sapia ſm triplicẽ viã
vltime hierarchie rñdeat. s. purgatiua thro
nis. illumiatiua cherubin. vnitiua seraphin

Quia ḡ hec sapiētia vt dictū est psuaderi pt ab homie sz nō doceri. iō subdit hec triplex via p quā quilibet q̄ntūcūq; simplex doctrinā istā celestē nō humanā q̄ ad vsum diuinitus obtinebit. ¶ Tu beatissime de⁹ altissime q̄ natura es inuariabil'. incōmutabilis p te stans. oīm bonoꝝ ꝑtus p̄ncipaliť ꝓditua. q̄ aspectu tuo angl'os reficis. tu q̄ es increata sapia. q̄ mētes angelicas z celestes tuis radijs p̄claris irradias tāq; viuifica ꝑt⁹. ita amatores tuos adimples vt ab infimis separatos suscites nos ad tui desiderium z cognitionē. z remota oi mētis distractiōe conuertas nos ad aggregātis pīis vnitatē q̄b⁹ in hozrea claritatis eterne dispersiones cōgregas israelis. Amen.

Equiť ḡ p̄mo q̄ sit ista sapia. Scōo de psuasiōib⁹ ad ipam. Tertio ō industrijs p q̄s mēs in ipa firmissime solidet. z hec ptinēt ad practicā. i. ad vsuz. q̄ etiā si aīma simplex fuerit ita q̄ nesciat ordinare. saltim aspiret z quoq; mō doleat. Secūdo etiā si nesciat meditari in scriptura. vt dictū est. saltē aspiret ad amozē. d. sempi oīb⁹ suis oziōib⁹ z petitiōib⁹. O dñe quādo restrictissimo amore ꝑstringā. z sic q̄ntūcūq; simplex vl' laic⁹ poterit p dolozē de pctis veluti p oscūlū pedis. p recordatiōz bñficiorū. veluti p oscūlū man⁹ vsq; ad oscūlū oriś q̄ est in desideriis amoris ascēdere dicens. Osculet me osculo oris sui. Et hec iā p̄sumptuosa nō iudicabiť. si p̄mo in osculo pedis z man⁹ se exerceat. z postea in alia hora ad oscūlū oris.

Equiť de tertia via. Accedite ad eū z illuminami zc. Cū em de⁹ beatissimus lucē inhabiter inaccessibilez. p̄m q̄ ait diuin⁹ apl's. Cuz oīs rōnalis creatura distet ab ipo gradib⁹ infinitis. ad h̄ q̄ lucis eterne suppulcris claritatib⁹ illustret. necesse est aīam q̄si a se egredi. z gratuito bñficio creatoris supi⁹ eleuari. vt sit aliq̄ approximatio z aliq̄ assimilata ꝓformitas inter creaturā recipientē z ipm benignissimū influentē. ideo dicit diuin⁹ ꝓpha. Accedite ad eū z illuminamini. vt illud p̄cedat z imediate illuminatō ꝓsequet. ibi ḡ tāgit cōplete isti⁹ libri materiā in q̄ cursu extraneo q̄si ꝺ oīes diuios z theologicos tractatores nō p speculū creature vl' ingenij inuestigatiōe vel intellect⁹ exercitio docet ad cognitiōz imediatā creatoris attingere. sz p amoris vnitiui aspiratōes flāmigeras. q̄b⁹ nō tm̄ q⁹ de⁹ est. sz etiā q̄d sit de⁹ beatissim⁹ ipe p̄ncipiū toti⁹ beatitudinis z ozigo infallibiliter adhuc degētes in miśia p/gustam⁹. q̄ intm̄ excedit cognitōz rōis vl' intelligētie. vt dicet postea. inq̄ntū sol cunctis alijs planetis pulcrioz. z stella maturina cetaris syderib⁹ fulgētib⁹ fulgētioz vniuersis. q̄ reuelank abscōdita. q̄ reseranť occulta. q̄ nō humanis z terrenis fac amantē intēdere sz poti⁹ supza seipm eleuatū imediate diuinis z celestib⁹ insistere disciplinis. Quia ḡ amoz estuās ad vnionē dilecti aspirat ardēt⁹. sursum trahit spūm vt fonti veri lumis approximquet. q̄ sol⁹ facit accedere ad illū q̄ est ozigens ex alto. hos q̄ in tenebris z vmbra mortis sedēt illuminās. vt p ipm motiua z cognitiua cōpletissime suas pfectiones obtineāt vt mens ardoze amoris z decoze luminis a suo dilecto misericordit decozet. q̄m nō solus p amozē vnitiuū gl'ia eterne beatitudis in recessu spūs a corpe possidet. nec solū vīa celestē ducere ꝓtingit in terris. nō tm̄ humanā suis sursum extēsiuis siue excessiuis actoib⁹ mentē interi⁹ sollicitāt. sz insup in aia incōparabiliť p amoris vnitiui desideria pfectio ampliozis cognitiōis relinquit q̄s studēdo vl' audiēdo vel p rōnis exercitia cōquiratur.

¶ In h̄ ergo pīti ope q̄b⁹ a me ad declarandū beati Dyonisij mysticā theologiā cōferri bik est pīs intētio oīndere theozicā ibi iclubik est pīs intētio oīndere theozicā ibi iclusam. quō aia creatori suo inhereat. z ipi effi/caci⁹ veluti dilecta dilectissimo radicabiliť vniak. Ubi ꝓba paucissima sunt. sz infinita sentētia sicut manifestissime in sequētib⁹ apparebit. q̄ in hac vnitiua sapiētia nō ab eo q̄d extra in scripta redigiť. sz ab eo q̄d intus ꝓcipiť mētis extensa vnitio. ad suū dilectissimū cupiētis attingere. ipi⁹ dono gratuito recipit incrementū. ¶ Stu⁹ aūt isti⁹ libri simpliciter z pure anagogic⁹ est. nisi quādoq; p/pter piū auditozē ad inferi⁹ aliq̄d q̄nq; declarandū. ad sensuz anagogicū manifesti⁹ explicandū. vt solū pure amātes hāc suprēmā sapientiā vnitiuā in seipis ꝓcipiāt. z a mūdi sapientib⁹ vl' mūdana amātib⁹ neq; quo ad intellectū neq; quo ad affectū vllateri⁹ capiat.

¶ Finis aūt est attēdere quomō aīa ad spōsi vnionē totis viscerib⁹ debeat aspirare. vt arrā glozie z dyadema nuptiaꝝ regalū valeat ꝓcipe in p̄ti. q̄d oīs rationalis spūs tanq; suā beatitudinē debet appetere. ꝑter q̄nq; ratiōes que ante ꝓncipale videbit. ad

anidius recipiendū que in sequētibꝫ dicen
tur plurius ꝓmittunt. ¶ Prima igit rō sumi
tur respectu rōnaliū creaturaꝝ z mūdano/
rum actuū. tres alie respectu pfectōis ipaꝝ
psonaꝝ q̄ p vnionē amoris in pñti felicit ob
tinet. Ultima rō rōe ꝯtinuatiōis pfectus z
augmēti quo mēs seipa fortior efficit semp.
z ꝑamore dilecti ad maiora sp seipam extē
dere cupiēs. donec in recessu ipi⁹ a corpe si/
bi sol iusticie ipm visura facie ad faciē sic est
oriat. In pma em insipiētia omniū mortali
um z maxime religioso⁹ oñdit. Sic em q̄/
dam sanct⁹ dicit. Uniuscuiusq; artis idustri
us appetitor cūctos labores z picula atq; di
spendia eq̄nimiter libēterq; sustētat. z hoc i
agricolis z negociatoribꝫ. z in militibꝫ exem
plo sensibili cōprobat. Nā z agricola nunc
torridos solis radios. nūc pruinas z glacies
nō declinās. terrā infatigabilit scindit z in/
domitas agri glebas freq̄nti subigit vome
re. vt eā cūctis sentibꝫ expurgatā. vniuersq;
germinibꝫ absolutā. in modū solubil arene
exercēdo ꝯminuat. hūc solū finē intendēs. s.
ꝓceptionē copiosaꝝ frugū. eruberantiū se/
getū. nō alias adeptuꝝ se esse ꝓfidens q̄ vel
ipe vitā secur⁹ ducere vl suā possit subaz am
pliare. Si g̃ tot laboribꝫ. tot calamitatibꝫ i
cessant estuat vt possit terren⁹ terrena susci
pere p modicū tpis in ipis quietudinē iuē/
turus. nō imerito oīs aia tot⁹ trinitatis in/
signita imagine. z maxie religiosus q̄ ad hoc
obtinendū efficaci⁹ vt deo eterno vniat. stri
ctius p alīs se succinxit. In q̄ tanq̄ in fon/
te beatitudis leticiā in pñti z gl̄iam in futu/
ro p vnitiua desideria poterit exhaurire. Et
si in ꝓncipio aliq̄ fortsitan difficultas vel car
ni repudiata intollerabilitas videat. tñ cito
in tā iocūdo dilecto desideratā requiē pote
rit inuenire. q̄ in ingressu est via artissima.
ſm Salomonē in lib. Sapie dicentez. In
paucis vexati. i multis bñ disponent. z nō i/
merito. q̄ ille citissime a q̄ oīe gaudium et
oīs iocūditas emanauit. Sc̄o videm⁹ q̄
illi q̄ negociationū solēt exercere cōmercia.
nō incertos pelagi timēt casus. nulla discri
mina ꝓhorrescunt dū ad finē quest⁹ solicite
attēdentes h̄ oīa ꝓpeti hilariter ꝓuocāt. Q̄
si tales corp⁹ z aiam tāto subjciūt discrimi/
ni incessant. q̄nto deberet rōnalis spūs ices/
sabili deuotiōe inardescere. vt illū suauissi/
mū inueniret q̄ sua iocūda pñtia p amorem
vnionis obtēta. oēm ab ipo eliminaret ege/
statē. z oēm ab ipo inopiā remoueret. et non
vltra ipz vagari ꝓmitteret. nō vltra oblecta
mēta adulterina i creaturis alijs mēdicarz
cū ipe beatissim⁹ inueniret exp̄imētalit ho/
spitat⁹ q̄ est oīnis mētis tendētie sufficiētis/
simus q̄tator. De q̄ dic aia cū ipi⁹ sentit io/
cundā pñtiam Job. In lecto meo mora/
bar z sic palma multiplicabo dies. nolēs iam
ad ꝓsueta discurrere iā hūana ꝓsolatiōe nō
indiget. q̄z iā illi vnita est in q̄ oīm languoꝝ
suoꝝ tā corpaliū q̄z spūaliū inuenit saluber
rimā medicinā. ¶ Tertio etiā videm⁹ q̄ hi
q̄ militie mūdialis ambitiōe libidinosa iflā/
mant. dū pspiciūt honoꝝ ac potētie finē. ex
ercitia pegrinationū vel picula non sentiūt.
nec pñtibꝫ erūnis bellisq; frāgunt. dū ꝓposi
tū sibi dignitat finē cupiūt obtinere. Si g̃
in tot miseriis inuoluunt vt ad modicū tpis
laudibꝫ hoīm vēto inanis gl̄ie eleuent. hoc
sufficiēs pmiū reputantes ꝑ oīnibꝫ ꝓpessis
multipl̄r tā in spū q̄z in corpe fatigatiōibus
Quid dignū possit pagere mēs rationalis
creaturaꝝ nobilissima. respectu tñ sui crea/
toris mēdica. vt ad illa tāta dignitat pmia
queniret vt illi a q̄ creata de nihilo ꝓmordi/
alem originē habuit i amoris vnitiui desi/
derijs vniret. z tāto honore i ꝓspectu crea/
toris digna valeat iudicari vt minus q̄z mu
sca. min⁹ q̄z nihil. ꝓncipis vite spōsa. regis an/
geloꝝ dilecta ꝓpriissime valeat appellari. et
ad tantū honorē ab altissimo creatore mi/
nima ꝓuocet. sic dicēte in cāticis. Aperi mi/
hi soror mea colūba mea ꝛc. ¶ Dicto quō p
act⁹ mūdanoꝝ z secularium mēs ad tāta dile
cti gaudia ꝓuocat. Dicēdū est quō p creatu
ras rōnales z irrōnales ad quiescēdū i suo
creatore multiplicit excitat. Primo in sensi
bilibꝫ. Sc̄o in vegetabilibꝫ. Tertio i aiat
rōnantibꝫ z irrationātibꝫ. ¶ Uide quia ad
istud eduliū ad q̄ aliq̄ exp̄imentali noticia
aial brutū gustui delectabile exestuat. cur/
rēdo cū impetu sine discretōe accelerat. Cū
g̃ rōe ꝑdicta mens habeat vnū solū delecta
bile obiectū in quo ꝑfa requies z oīs satietas
parit cōbinant. diuīo iudicio misera iudica
tur. vt tāto delectabili sibi p̄sentialit z imu/
tabilit existenti misera defraudet. cū bruta
ad suū delectabile cū tāta festinatōe accele/
rent sensibilit obtinēdū. z ista nō vult faciez
suā erigere ad illā verā sapiam vnitiuā de q̄
ab increata sapiētia in libro Sapie dr. Oīa
mihi bona venerūt parit cū illa. Dic ei oīa.

vt nihil in mẽte ipsi⁹ pñtia remaneat incompletũ. Dic bona. nõ bonũ dicit vt multiplicationẽ in mẽte diligẽtis diuinoꝝ beneficiorum insinuet. Venerũt dic̃ p hoc non a se signans sz ab illo obtinere. s. ex influẽtia ipius dilecti misericordie influẽtis. Dicit pariter. cũ in seipa aima nihil boni habuerit. et si q̃d fuit multiplica amaritudine replebat. cũ illa dicit. vt nõ solũ possessione ipi⁹ vnitiue sapientie mens interi⁹ impinguet z medullaruꝝ ipi⁹ multiplicatis fructib⁹ irroret. Sed et multa dilecti encenia. s. splẽdores z distillationes multiplices pñtiam vnitiue sapientie comitant. vt tã p ipam q̃z cũ ipa mẽs experimenta glie obtineat in pñti. Miserabilis ḡ debet aima reputari si illud qõ videmus in sensibilib⁹. nos rõnales non facim⁹ z respectu momẽtanei delectabilis pigritantes circa inferioꝝ lamẽtabiliter occupati. cõtra etiã cordis humani generositatẽ impudent z miserabilit dormitem⁹. Hoc etiã apparet ī vegetabilib⁹ vt in arboꝝib⁹ q̃ vt stabiles sint z in cõcussione ventoꝝ immobilit maneant in terra. radices imittũt pfundi⁹ ab humore ipsi⁹ terre in q̃ figunt recipiẽtes fortificabile nutrimentũ. vt etiã ramos supi⁹ emittẽtes ꝑter immissionẽ firmissimã sine sui cõfractione in suo loco firmissime pseuerent. Sic mẽs p amorẽ vnitiuũ supra se erecta p penetratiuas affectionũ radices in eo cui p amorẽ vnit radicata infigit. in qua infixiõe vnionis stille roris eterni exhauste p amorẽ mazie rõne redũdantie ipi⁹ fontis omniuꝝ delitiaꝝ z plenitudis p importunitatẽ vnitiui amoris q̃si quibusdã radicib⁹ ad stipitẽ affect⁹ descendũt inferi⁹. mentẽ sic fortificantes in ipo vt inauertibilit ad spõsuꝝ sine obliquitate pfectu ꝓtinuo ascẽdat. vt etiã corroboratiõe motuũ amoris q̃ hic radices pprie nominant rami ceteraꝝ potẽtiarũ oim pfundant. z inde sic fortificata vt non iã ad modũ arũdinis spũaliũ ventoꝝ turbine q̃natur. Et sic humor arbores facit virescere florere z fructificare. z nihil hoꝝ sine virtute ipi⁹ humoris arbor materiat obtineret penitus. sic z humor amoris facit florere altioribus ad magis placẽduꝝ dilecto cõceptiõib⁹ q̃plurimis. z fructũ opeꝝ sine extranitiõe pferre folia ꝓboꝝ nõ de ariditate mũdanoꝝ nisi ea vilipẽdendo. sz ꝺ his q̃ placẽt illi quẽ diligit facit amor viriditate ꝓpetua apparere. vt illi⁹ pmissionis veritatẽ exprimẽtali notitia in selpis pcipiãt. quã iã dudũ degẽs interris z cũ miseris habitãs dilect⁹ promiserat dicẽs. Mẽsurã bonã z pferrã z coagitatã z supefluentẽ dabũt in sinũ vestrũ. Hoc em̃ pmittit de⁹ altissim⁹ aie aspiranti. q̃ ad instar insensibiliũ materialiũ arboꝝ p amoris mot⁹ ignitos in ipo infigit. z qꝺ videt in creatura q̃z expertẽ z insusceptibilẽ delectatõis z iocũditatis cognoscit. ꝺ ipa misera apperat. cui tot delectabilia pmia a collatore oim pmittunt. z qne sint ista in smia pdicta insinuatur. Mensurã dicit. qz cuilibet se ad suã infixionẽ sollicite disponẽti dat amoꝝ. id est. pfecti amoris vnitio. que mẽsura ꝑprie oꝝ. Haz ipa sola quãtitas aie mensurat vt desideratam pfectiorẽ vnionẽ citi⁹ z efficaci⁹ apprehẽdat. ardenti⁹ q̃z amare desideret. z fm suorũ desideriorum mẽsurã apportãdo secũ encenia ipe altissim⁹ paupcule se infundit. q̃ vere bona affectũ mẽtis erigẽdo deo eterno diligentẽ vniẽs nõ bono p ꝓticipatiõem sed sũmo bono. ampliori bonitate mentẽ sibi vnitã deificãs. vt eo sola bona dicatur z meliorem oĩs mẽs angelica z humana. in qua amoꝝ trãsformãs creaturã in creatorẽ abundãtioꝝ redũdauerit. vt iste sol⁹ nobilissim⁹ habitus. bon⁹ anthonomasice debeat nominari qz in eo q̃ sol⁹ bon⁹ est fm ipi⁹ sniam facit in deũ sua extẽsione deifica aiam trãsformari. cui⁹ fructũ multiplicatiõe z exuberãti abundãtia vires z ꝓtutes aime pfundẽs vt rõne redũdantie ipi⁹ nihil maneat vacuũ. z ideo cõferta statim oꝝ. Sz etiã qz ex pñtia vnitiui amoris ex q̃ tot⁹ homo respergit est ibi q̃dam virtutũ creatio. vt vna motũ alteri⁹ pparem occupare cupiat. ideo coagitata oꝝ. Et quia ver⁹ amoꝝ tãq̃ ignis estuãs nõ pot sic adhibita diligẽtia coopiri cineribus. q̃n sp quo ad aliq̃d calorẽ emittẽdo alĩs emicat. sic amoꝝ supefluentiã opat vsq̃ ad ꝓba exteri⁹. qz ꝺ his circa q̃ vertit mẽtis affectio ꝓba liberi⁹ pferunt ipa mens quadã limitatiõe amoris pponderãs vt os qõ est nunci⁹ quo mẽs pmittit qõ sentit interi⁹ pferat diuina nõ hũana. celestia nõ terrena. Vnde pot dici mẽsura amoris fm quã affect⁹ potẽtias suas dirigit multiplici exhauritiõe corroborat. virtutes creatas ad opandũ exagitat. vt eriam ad ea que sũt exteri⁹ se extendẽs sua digna tiõe z ex deliberatiõe loqui vel facere nili ꝺ ptinentib⁹ ad ipam suũ possessorẽ nõ pmittat vllo modo. Inde ḡ ꝺz aia lamẽtabiliter

excitari vt laboret instanti⁹. s. vt ꝓncipiuz in ceptiõis vbi quasi tota est vnitiue sapientie difficultas aggrediat audaci⁹. vt tãto citius manẽs immobilis i loco sibi cõnaturali sue ꝓmordiali origini naturaliter cõpetẽti firmis sime radicet. ¶ Dicto quõ ꝑ exempla sensi/ biliũ z vegetabiliũ mens ad suũ delectabile obiectũ debeat excitari. zin suo loco natura li inuertibiliter radicari. dicendũ est quomõ ꝑ exẽpla inanimatoꝝ ad idẽ efficaci⁹ excitet. Sic oĩa corpalia locis sibi cõpetentibus ꝓseruant. sic spũalia scz mẽtes angelicez hu mane locũ habẽt ꝓpriũ nõ ad instar corpali/ um dimensionũ sz sue ꝓtẽdentie z ne redigã tur in nihilũ ipa sua dextera ꝓtinentẽ. Sic esĩ corp⁹ ratiõe sue põderositatis statim ad locũ naturalẽ vt in ipo quiescat naturaliter deportat. sic mens donec pfecte ꝓstringat il lum ꝙ sua dignitate nõ potest nõ appeti per pond⁹ amoꝝ vsqz ad ipsi⁹ vnionez a supnis collatã. sine qete vaga. sine refectiõe fameli/ ca mẽdicabit quãtũcũqz extraneis delitijs vel bonoribꝫ occupet. tamẽ nullaten⁹ satia/ bitur nisi illũ cui⁹ est imitatrix imago. ipsuz ꝑ cõtactũ amoris quẽ vnicũ naturaliter ap petit fuerit assecuta. z nisi in signo iugis leti cie i ipa se pñtem annũciet. mẽtis importu/ na tẽdentia nõ quiescit. Et hoc in Joh. euã gelio. c. vj. insinuatũ habem⁹ a diuino petro ꝑ ceteris amãte ardenti⁹. sic dicẽte. Uiderat eĩ vbiqz inopiaz z in ipo solo cui loquebat ꝑsentialiter pfectaz quietẽ inueniens dicit. Dñe ad quẽ ibim⁹. verba vite eterne habes dñm vocat. qz ipm colit oĩi postposita cre atura. potest eĩ appellare dñm. cũ amoꝝ nõ deruet ad aliud sz ouertat ad ipm a ꝙ tãqz a fonte ꝓmordialiter emanauit Et sic dicẽ. Ad quẽ ibim⁹. qre vero nõ esset recedenduz ab eo in psona amantiũ subdẽs efficacissimam rõem. Uerba vite eterne habes. non verba oris exteri⁹ sed mẽtis interi⁹. tuas distillatõ nes multiplices immittẽdo. qbꝫ multo effi/ caci⁹ qz ꝑ argumẽta vel creaturas vel qcũqz alia verba vite eterne incognita gaudia tuis amatoribꝫ manifestas. vt ipsa sentiẽtes em diuinũ aplum cetera oĩa vt stercora repu tent vt te lucrifaciãt. ¶ Quarto respectu ra tionalium. Cũ naturaliter aĩma em suas po tentias obiectz cõpetẽtibꝫ pfici desideret. scz ad arduũ. vez. z delectabile aspiret se exten dẽdo supi⁹ vt illi ineffabiliter vniat ꝙ est sũma mgiestas. incõmutabilis ꝑitas. indeficiens bonitas. De istis breuiter ptrãseo. quia ꝺ his inferi⁹ oportet determiare. plura. Tamen ad pñs sic verã arduitatẽ increatã esse aĩma nõ reputet in eis in quibꝫ quãtũcũqz alijs ꝑ excellẽs artioribꝫ honoribꝫ eleuet ipam ne/ cesse est tã mẽtis qz corpis vt sensibiliter cõ/ probam⁹ mẽdicitati. z subiectiõi multiplici subiacere. Sz tũc solũ mens in obtẽtu vere arduitatis ꝓgaudet qñ ꝑ intimã amoꝝ vni onẽ tãta libertate pfruit ꝙ nõ potest cogno/ sci nisi ab illis ꝙ ipam exprimẽtali notitia ꝑ/ sentiũt. vt diabolũ nõ timeat. mortalẽ homi nẽ nullaten⁹ ptimescat. vt tumult⁹ pene eter ne nõ sentiat. vt susceptionẽ mortis ample/ ctẽdo gãudeat. vt que immediate ꝑ veram vnitionẽ creatori ꝓprio se subiecit in oĩibꝫ liberã ipi⁹ ꝓmissionẽ ꝓsequat dicẽtis in Jo. Si fili⁹ dei vos liberauerit vere liberi eritis Tũc ei vere fili⁹ dei liberat qñ dextrã amo ris ipam extẽdendo porrigit. vt ipi inhere/ at oĩi creatura supposita nihil sub deo pẽa/ le amãti in vnitiuis desiderijs dñet. Et hec est rõ. qz in loco tuto ꝑ infixionẽ amoris se firmiter collocauit. nihil aliud timet extrin/ secũ nec etiã ipm in ꝙ habitat cũ amoꝝ fami liaris minas illi⁹ quẽ diligit facit obliuisci. Uñ dicit ipa ꝓritas in Joh. Hec locut⁹ sum vobis vt in me pacẽ habeatis. in mũdo aũt pressurã habebitis. tũc eĩ quãdo dñs mẽti loquit z seipm ꝑ spiritaliũ influitionũ collo quia pñtẽ denũciat. statim pax sequit qz ipe est ab oĩi seruitute radicit⁹ liberat⁹. ꝙ etiaz altissim⁹ mũdanis pressurã habendã ꝓmittit qz dignũ est vt ꝙ venerãdissime maiestati se ipm ꝑ amorẽ vez nõ subijcit. ab oĩi creatu ra misera cõculcet vt oĩis creata suũ vindi cet creatorẽ. illũ afflictiõe multiplici ꝓculcã do. ꝙ nolẽs ei ꝑ amorẽ subijci. dñm ꝓpriũ de/ relinquẽs. adherẽs vilitatibꝫ alijs quasi ille nõ esset ver⁹ deus vilipẽdit. Uñ qnto aima inheret ꝑ ardentiorẽ amorẽ intim⁹ deo i tã/ to efficaci⁹ ab oĩi subiectiõe libera i regno ꝓprio felici⁹ iocundatur ¶ Dicto qꝺ ibi est ve rus honor in illi⁹ amoris vnione repositus in quo est tot⁹ subiectiõis ꝑuatio. Dicẽdũ quomõ ratio in ipo inuenit veritatẽ. sz quia pñtis speculatiõis est qꝺ vera illuminatio ex amore relinquit. ideo dicendũ est quomõ volũtas in ipo z nõ in alio pfectissime satie/ tur. cũ ad ipsi⁹ ꝓgerit in pñti existẽs viatrix beatissimã vnionẽ. tamẽ sicut diffusi⁹ dicet postea cũ mẽs i seipa ignobiliori nõ qescat.

sibi cōsolatio vel delectatio terrena nō sufficit. licet in ipis quādoqz ꝓtra sua naturalia lamentabilit occupet. Et hoc. quia oīe delectabile si vez est quietat desideriū siue tendentiā appetentē. sed oīe terrenū quātūcūqz suauis estimari valeat appetitū reliquit famelicū. z nisi forsan ad horā totaliter inquietū vt apparet sensibiliter in omnib. g̃ mūdanis oblectatiōib nunqz appetit tendētia ꝙquiescit. Quidnā g̃ mens p̄dicta faciet. Unū. s. solū restat. vt ad ipm psentialē vnionem acceleret quē solū seipa meliorē inuenit. qui solus habet thesauz iocūditatis in seipso absconditū. quē cū quis p experimentalē noticiā inuenit. vadit z vēdit oīa p gaudio. z emit agrū illū. Ager em dicit amoris vnitiui planicies. in q̃ mens currit p ignota desideria pedib affectionū fulcita. in quo thesaur absconditus inuenit. quādo p amoz ex ercitia ille qui est fons iocūditas p spiritualez noticiā vel enceniū aliquod spūale psens eē sensibiliter cōprobat. p cuius amore adepto mens hilarit cetera oīa vilipēdit. cū quis vel qualis sit ille quē diligit in affectu percepit. cū se supra se ad ipm directe extēdit dilecti dextera subleuat vt ea que pus audierat veri qz illa que sensibiliter cōspicit manifestius cōprobent. nō immerito ꝓpter hoc dic sermo dauitic. Melior est dies vna i atrijs tuis sup milia. qa dū p atria planicici amoris mens aspirādo pcurrit celeriter pls sentit iu vna die de mētali letitia qz in milib diez valeat in variaz rez ineptis oblectatiōibus expiri. z diē in atrio nominat. qz mens dū nō p istā planicie pcurrit sciat se mltiplici obtenebrante caligine obfuscari

Sequit de obiecto rōnali qō etiā veritas dicat. Ista em veritas rationali spiritui respōdens nō in vitate creata ꝓspicit. qz oīis veritas a falsitate. a decptione. ab opinione est penit elongata. z nō ibi de veritate increata fit mētio. sed de creata hic loquit. qz ꝓpter hoc q veritas ignorat ideo accōmodat falsitas. ideo sequit decptō ideo multiplicat opinio. Et hoc est. qz veritas occulta nō potest cognosci nisi in lumine desup radiāte. scz quo abscōdita diuina intelligim tanqz mediāte lumine sicut materiali lumie dirigēte visualē radiū ad obiectū sensu exteriori corpalia sensibilia indecepti biliter capiunt. Si ergo lumē diuinū deficiat iam creata veritas in mendaciū ꝓuertetur. nō ꝓpter defectū ipi sed ꝓpter vel remanentē cecutiētis mētis obfuscatiōem vel ipcipe intelligibilis veritatis radiū nō valētis. Cū g̃ fm q sensibiliter videm quasi oīs veritas sit maxime de diuis (nisi illa quib p fidem acquiescim) in dubitatōem vel opinionē cōuersa. iam nō pure p humanā doctrinā veritatē mens rōnalis apprehēdit. Ut g̃ inueniat veritatē. ad amoz vnionē ꝓperet. z verius qz corp p materiale vinculū vl arteficiale glutinū vel incastraturā laboze opatoris industrij corpi alij cōiungat. mens p amoris oscula vnit illi (fm diuinū aplm) qui lucē inhabitat inaccessibilē. z tūc sibi dilectū suū timoze filiali timēti pariter z amāti pmissionē diuini ꝓphete Malachie ꝓsequtur dicētis. Vobis timētib no. me. oriet sol iusticie. tūc diuinā misericordiā supradictā misericordit cōsequet. Accedite ad eū z illuminami. Cui reddit in septimo diuinoz nominū dyonisi rōnem. Quia qñ mens circa illa que sunt create veritatis addiscēda intergit affectū finalit. nō vnit illi vt suo splē dore mltiplici decoret. qui facit solē suū oriri sup bonos z malos. sic dicēs. qñ mens ab oīib alijs recedēs. seipm postea dimittēs. vnita est supsplendētib radijs. pfunde z inscrutabili sapie illuminata. Unde pus dicit vnitaqz inscrutabili sapiētie illumiata vt oīi mēti insinuet q̃ nō nisi mediāte vnione amoris mentē summo z inaccessibili caligā tis veritas quo ad pfunda z iscrutabilia penitus cognoscat

Sequit vltimo. s. de pfectu mētis diligētis p amoze dilecti ad maiora se extēdere diligētis vel cupiētis. Nō em sicut humani phi q̃ illa q̃ quoq̃modo capere poterāt intellectu. fastu supbie inflati. attribuere ꝓtempserūt illi fontali principio a quo in mentib oīm rationaliū spirituum oīis veritatis radi emanauit. sz ecōtrario inquantū sensibilib mens maiori ōsiderio inardescit. qz p verā sapiam mēs edoct ascit se p sui merita que ipa possidz nullatenus posse obtinere. in gratiaz laudib collatoz omniū se diffundit. vt in q̃ntū ab ipo ampliora recepit. in tāto se humiliorē i suis ocul sere putādo abjiciat. vt nō furti diuino iudicio arguatur. vt ea in quib nihil habet sibi tribuendo ꝓprij animi elatiōne inanescat. Ista ergo sunt duo brachia q̃b mediantib mētis sursumactio affectuū multipliciū capit

incrementū. qz ab vna pte seipam disponē/ do ꝓparat. ab alia pte diuinā influentiā ꝓ/ uocando ipi⁹ dono gratuito quenire ad ma ioza z copiosioza ꝑmia ꝓmereꝛ. In hoc em̄ q ipa que habet nō sibi attribuit sed oīa redigit ad laudē omniū largitoris cōcauita tem in se exarat cōtra seipm̄ veri⁹ ꝓpugnan/ do. qua pluuia diuinaꝝ gratiaꝝ exuberans mōtes z colles trāsiliens. locis humilioribꝫ se infundit. vt q̄to maioꝛis humilitaꝛ fuerit cōcauitas. intāto ampliozis gr̄e susceptibi lis habeaꝛ. z hoc. qz oīis creatura in q̄ntū suū recognoscit ꝓncipiū seipaz annihilat. vt que de nihilo creata est. intāto pl⁹ recogno/ scit magnificentiā creatoꝛis. cū ipi soli esse z oīe bonū attribuat. tam nō immerito dici tur. Deꝰ superbis resistit humilibꝫ aūt dat g̃ti am. ¶ Aliud aūt est brachiū etiā a pte dextre q̄ iuuaꝛ mētis desideria vt ardenti⁹ soli/ q amoꝛis vnionē aīma sentit que dei sunt ꝓ rumpit in laudē ipsi⁹ multimodā. que laus sup oīa exceptis amoꝛis exercitijs ad cō/ ferendū collaudāti ad maiora ꝓuocat largi enē. dū in ꝑsona taliū collaudantiū dic̄ Jo bānes in Apoc̄. Benedictio claritas z sapi/ entia z grāzactio z̄c. Unde frequēs benefi/ cioꝝ cogitatio est quasi q̄dā tuba intonans in auribꝫ dilecti vt sibi ampliora cōdonet. Ista em̄ beneficioꝝ diuinoꝝ frequēs medi tatio stimulat ipm̄ vt se totaliter diffundat in ardentioribꝫ obsequijs affluētissimi crea toꝛis. Unde Dauid in ꝑsona taliū dic̄. In meditatōe mea exardescet z̄c. qz dū diuina be neficia meditādo recogitat intim̄ ad ample/ ctenda maiora ꝓ amoꝛe cōferentis animus inardescit.

Dicto de bis ꝓpter que vnitiua debet ab oi rōnali spiritu cōcupisci. z ꝑ cō/ sequēs illa in q̄bꝫ ipa sapiētia deter/ minata diffusi⁹ ꝓtinet. pūtis intētionis est i quirere quō vnitiua z mystica sapiētia vale/ at obtineri. tria ꝓncipaliter in hoc ope oste/ dētes. Primo de sapiētia ipa in generali fm q alternatim duplex intellect⁹ theoꝛice i scri pturis cōscribit. Secūdo de mystica theo/ logia quantū ad sui ꝓparatiōem. id est. de re mouēdis obstaculis vt ꝓpius inuia in subse/ quēti planissima habeaꝛ. Tertio de vnitiua sapiētia in seipa cōsiderata. ¶ Dicto q ratō naturalis spūs nisi summo bono inhereat. nō potest in alio aliquo q̄tari. Dicendū est de industrijs ꝑ quas amoꝛ ardenti⁹ incitaꝛ z iuuaꝛ vnitiuū desideriū ad hoc q dilectus ipm̄ erigēdo. oculo respiciat pietatis. z h̄ in telligit ꝑ hoc qđ dicit postea. Inspectrix di/ uine sapiētie. Ad quā notādū cū bona assue factio sit hoīs arduj possessi iitiale ꝓncipiuz q̄ttuoꝛ ibi de necessitate cōcurrūt. ad hoc q ꝓfecte respiciaꝛ diuinit⁹. z vnitiuā desidera/ tissimā ꝓsequaꝛ. quoꝝ vnū est interi⁹ in mē/ te. secundū a coꝛpe. tertiū a loco. quartū a tpe ¶ Primo em̄ sicut videm⁹ q q̄ sol fulget i virtute sua in meridie reuerberanꝛ oculi a solaribꝫ radijs z etiā obfuscanꝛ. iō necesse ē ad h̄ q fontē solis directe aspiciat vti q̄daz oꝛdie. Prīo videlicet claꝝ aliq̄d aspicere vl etiā ipm̄ solē in oꝛtu cōsurgētis auroꝛe. dein de ipm̄ circa horā tertiā. postea etiā ꝑ assue/ factionē ipm̄ poterit in meridie videre. sic mens postq̄ iā oīa terrena dimisit. post/ q̄ etiā a gaudijs mūdanis se penit⁹ seq̄stra/ uit. tm̄ est inuoluta multiplici obtēperāte ca ligine. que adhuc nō ꝑmittit ferri spm̄ expe/ ditis motibꝫ i obiectū. Sibi g̃ necessaria est industria. qz nemo repēte fit summ⁹. vt siue habeat deuotiōez siue nō. siue sentiat se cali dū vel frigidū. tm̄ vt postea ꝓlixi⁹ dicet. pul/ set ad ostiū diuie bonitaꝛ affluentissimā mi sericordiā obsecrādo. vt illū dilectū ꝑ amo/ rē estuātē sentiat. q ipam creauit ad suā ima ginē ad sibi soli amoꝛz obseq̄a impēdenda. nō g̃ a suo ꝓpio ꝓposito desistat. sz tm̄ pulset fm̄ sue puitaꝛ modulū donec ꝑ q̄tē amoꝛz vocē dilecti suauj⁹ audiat ꝓsolātē. Ecce ego ipe sum. vt habet in Jo. Et h̄ est qđ ōt beaꝛ Dyoni. in ō diuinis no. ¶ Scōa industria est. vt cū in ꝓncipio mlt̄ū elongatū ab ardo re vnitiui amoꝛz se sentiat ꝑ quē dz dilecto ꝓiūgi. (qz h̄ est supra moꝛtaꝛ hoīs facultatē q̄ misera z distās tāti amoꝛz vnionē appetat) necesse ē vt illos q̄ in epytalamio cū ipo letā tur i gl̄ia totz viscerib⁹ oꝛādo inclinet vt illū q̄ iā nō ipm̄ amāt sz ardēt in ipo totaliter ꝑ ipoꝝ supplicatōz scintillā ardoꝛis existēs in miseria recipe mereaꝛ. nō ardoꝛē ipoꝝ desi/ derās sed ō micis q̄ cadūt de mēsa dn̄i ad in star catuli desideraꝛ satiari. z maxīe cuz ista duo dederit fm̄ psalmiste ꝓsiliū dicētis. Le uauj oculos meos i mōtes z̄c. statim subdit Unde veniat auxiliū mihi. cū Job ꝓsilium obliuioni nō dederit. z ad aliquē scrōz ꝓuer tere. qz licz tāq̄ regales ꝓsores oīs mētes āglice z sci excellētioꝛes sint attētiōe ꝑcipua

exorandi. tamē vnū specialē habeat cui pci/
puum impēdat obsequiū. vt cū semp nō pos/
sit ad diuina intēdere illos suos defect⁹ im/
pleat q̄ in celesti gloria ipsi⁹ semp astat aspe/
ctibus. qui videt cū reuelata facie. quem ipe
laudat incessanti iubilo. h⁹ p suffragia amo
rem cōsequi desiderans qui q̄ntū etiā de se
vix est dign⁹ ad plantā pedis dilecti sui ocu
lum eleuare. Sz quia ibi dictū est q̄ mētes
angelice z sancti beati in glia sunt precipue
depcādi cū illa felix ciuitas ex hominibus
pstat z angelis. ipos angelos reuereri non
negligat sz vocē audiat Raphaelis loquen
tis p Tobia adhuc calliganti dicētis. Ego
obtuli orōem tuā dño. hoc tibi dicens in p/
sona aīme ascēdere cupiētis. Hi sunt enim
expeditissimi panymphi q̄ mentiū pias af/
fectiones dilecto offerūt vt suis miserationi/
bus de sua naturali bonitate immutabili
ter inclusis defectū supplere debeāt. ¶ Hi sūt
qui nobis tot insignia impendūt obsequia
qui nostre beatissime redemptiōis in incar
natiōe verbi mediatores pacifici extiterunt
qui nobis pacē de celo redditā nunciauerūt.
creatoris z creature iā pace reformata p vi
te pncipem dīm nostrū Jesum xpm ipm. p
nobis collaudādo. gratias reddēdo. solen/
niter beata gaudia humano generi redden
do. siue nūciandi iocūdi nuncij affuerunt. z
suū angelū a diuina bonitate a sua primor/
diali origine ad sui custodiā deputatū reue
reatur. depcando attenti⁹ vt ipe paup attin
gere valeat p amorē illū in cui⁹ amplexibus
ipse absorpti⁹ luce inaccessibili felice beatitu
dine iocundat. vt audire valeat illud quod
Danieli pbete in psona anime diligētis di/
citur ab eodē. q̄ vir desideriorū es tu. Quid
em̄ poterim⁹ illi beatissimo cōductori z cō/
solatori nostro respōdere q̄ tam dulciter ad
monet vt creatori suo pfecte etiā aīma inbe
reat. si in charitate debilis. si abscisa p pecca
tum est ab ipo. q̄ ad fontē vite mortua iam
aīma reuertat. q̄ mentē pfectā tot splendori
bus ea q̄ ipe pcipit ipi obūciens mult⁹ mo/
dis irradiat. suis excitatiōibus accēdit. suo cō
sortio magna leticia iocundat. z maxime cū
fm suā paruitatē mens facta est cōformior.
cū idem sape desiderat in quo ille totalit⁹ ab
sorbetur. Tūc em̄ facilis est transit⁹ vt mēs
ea que sibi angel⁹ obūcit recipiat quādo nō
tm̄ in natura sed etiā in gratia est proporti/
onabilis ꝓuenientia. quādo est eiusdē amo
ris affinitas. licet vnus minus alio radicet
Et sicut est impossibile arenā maris et stel/
las celi ab homīe enūerari. sic sunt ipsi⁹ būfi
cia circa nos infinita. Ipe em̄ est orantibus pre/
assistens. eūtes cōcomitās. dormiētes pre/
gens z defendēs.

Saquit de tertia industria que est in
mō quo ad corp⁹ quantū ad orātes
in vnitinis desideriis existēdi. z tam
modū multiplicē orādi nobis exēplum i sa/
cra pagina videam⁹. ¶ Prim⁹ in Moyse q̄
erect⁹ in corpe manus extētas ad celū erige
bat. ¶ Secūd⁹ Salomonis in li. iij. para/
lip. vj. qui genibꝫ flexis faciē suā versam ad
terrā man⁹ ad celū dirigebat. ¶ Tert⁹ est in
nouo testamēto in beata Magdalena que
pstrata ad terrā in faciē beatos pedes beni
gdalena dū ipa sedebat ad pedes dīni in silē
tio plus orās interi⁹ in desiderio cordis q̄ i
labīs oris exteri⁹. ¶ Quint⁹ a dño Iesu xpo
qui pcm vt ab eo calix passionis si possibi
le esset trāsiret exorauit. ¶ Sextus i cruce
quādo manibꝫ extentis erect⁹ corpe pri⁹ spi/
ritum cōmendauit. ¶ Septimus ab apīis
Jesum ad patrē ascendentē desiderio rever
tendi ad ipsos in corpe erecti facie versa ad
celū orabāt interi⁹. Cū ergo fm diuersas af
fectiones vel cogitatiōes diuersus mod⁹ re
periat ab orātibꝫ oporteā⁹. tamē in ista spe/
cialiter necesse est q̄ corpus totaliter sit ere
ctum z facies versa ad celū superi⁹. quia fm
dispositionē actōis spiritui respondentē cor
matur. Unde si mens quādo se extēdit i ar
dore moruū. vnionē dilecti desideras. faci/
em versus terrā inclinaret. impediret actus
lis tendētia. vel in pte maxima cessaret. cum
ipm desiderādo appetat qui est supra ipsum
ineffabiliter collocat⁹. fm beatū Dyonisiū si
mittēdo dicētē. sursū agerꝫ ad illuz q̄ est sup
oēm subaz z cognitōez. Uñ vl corpe totaliter
erect⁹ stādo vl genibꝫ flexis necesse ē mētē p
modos anagogicos psurgere rōe ꝓuenīente
sic dictū ē. fm q̄ etiā videm⁹ in illis q̄ d aliq̄
materia cogitāt subtil⁹ se pfundādo. vl etiā
in his q̄ loquūt de arduis ē necessaria cor/
poris dispositio. vt sp superioribꝫ qō ē exteri⁹
ꝓfiguret. tamē in meditādo vel flēdo. p pec/
catis pt ibi cē alia dispositō corpal⁹. vt ad sili/
tudinē publicani terā respiciat inferi⁹. q̄ suū

benignū redemptorē cōtra se ad iracundiā ꝓuocauit. Et sicr ſm alia ſpūalia exercitia meditādo vl cogitādo ꝑt eē dispositō alia z est dispositio que dicta est superi⁹. qz cuz ardendo afficit vnionē desiderās loqꝫ ad euz sic attēte z veluti si eū videret facie ad faciez Cū ergo licet sit vbiqꝫ tamē vt est in celo dirigat amātis eloquiuz. Cū ergo loquat ad eū quē in celis adorat. superi⁹ est necesse faciem cōuertere. cū ibi eū desiderādo ꝓuocet in ipm totaliter trāsformari. Dicto de industria. que est i dispositōe corpis ad hoc vt citi⁹ respiciat ab illo cui solū placere ꝓcupiscit. Dicendū est de quarta industria que est ratiōe tpis. Sicut em̄ videm⁹ in necessitudine corpis q̄ esca sibi cōperēs semel vl bis in die tpe suo ꝓpinat. sic aima q̄ in amore vuere desiderat. hora debita z tpe ꝓgruo lumbos suos accingēdo se ꝓparet. z tps oratiōi cōstituat. vt mens pane z vino in tali amore refecta. quotidiano ꝓuinio nō ꝓficiat. cū ml to nobili⁹. multo suaui⁹ ab amāte illud iuuentiat ꝓuiuiū q̄ i pastu corpis carnis refectōris prandij lāguescat inedia z garrule famuleriū impleat. Et q talis sit tpis oportuno carnale desitas manifestū est. qz sicut ex frequēti bnage rit tps orōni maxime de nocte specialit deputatū. ſm illud dauiticū ꝓpheticuz. Et nox illuminatio mea in delitijs meis. quedā affabilis cōplacētia in mēte remanet. vt sp suū exercitiū illa hora impleat in q̄ se ad deū dirigere ꝓsueuit. z si etiā q̄qz distat vt nō i bora assuera ꝓpter aliqꝺ aliud impedimētum mēs se in orōne extēdat. a seipa arguit. et nō modicū q̄qz affligit. si ꝑ causa min⁹ bone/sta remaneat. qz ia hora ꝑtransijt in q̄ mens dilecto inhererе ꝓsueuerat. sibi firmā amoz refectionē ministrāti. z spūalis leticie odorifera pocula ꝓpinati. Si aūt de hora cōperē dat. audi dñm ꝓpham loquentem. In die mādauit dñs mificordiā suā z nocte cāticū boiby. qz tūc min⁹ videt ab oīnibz maxime qz tūc dormit popul⁹ christian⁹. cuius ratiōe charitatz causam debet assumere ipe tūc vigilet viscerosis orationibz ꝓtegēdo. vt leo circuiens querēs quē devoret in ipsis nō ꝓualeat quos pr̄ omniū viuentiū imagini filij sui ꝓformauit. Tūc em̄ ad amplexuz dñi sui iardescz cōsurgere. stet puigil custos qui de nocte p q̄libet vt pater su⁹ seipum immolauit hostiā viuentē. Sequit de quinta industria q̄ est ratiōe loci. Cū em̄ antiqu⁹ seductor p pūi laboris initiū. z p alios effectus videat q̄ mēs a sui dominio totalit volens recedere aspirās ad regnū. multo nobilius sub alis dilecti desiderās ptegi. ad e⁹ dominiū se trāsferri et⁹ felicitati inuidēs tēptando circuit. vt quē sub specie aperte malicie nō potest decipe sub specie boni. suspirātē ad alta miserabilit decipiat. sic ei obijciēs. Veritas in euāgelio suos discipulos āmonet. Luceat lux vestra corā hoibz vt videāt opa vestra bona z glorificēt pr̄em v. q̄ i celis est. Tu g̃ debes in loco publico z apto insistere oratiōi vt alij simpliciores p tuū exemplū manuductiue su⁹ attrahant iustitia z sanctitate. nō solū tuū ꝓfectū. ꝓpriū desiderēs z p te multitudo nō modica ad cōsimile tibi spūale exercitiū multo pl⁹ exēplo vite q̄m ꝓbo doctrine eminenti⁹ ꝓuocet. Ideo loc⁹ occult⁹ requirat vt ex illo p qō debet cōsecv nitiui amoris gl'iam p obmissionē circumstātie nō incidat in ruinā. nō tm̄ ꝓpriā sentētiā sz creatoris sui audiat in euāgelio fideliter edocentē. Cū oraueris intra cubiculuz tuū z clauso ostio ora patrē tuū qui est in cel⁹ qz licz p modicū tpis ab hoste maligno orāt in publico. pacifice relinquat. vt ip⁹ ꝑdicta ammonitio i corde orātis radicet amabil⁹ tī postea timeat ne orōem suā ponat in ore hominū z tanq̄ meliorē se alijs reputās vl sanctū se iudicās. sic interi⁹ inanescat. vt sibi dicat a dño. Tu vero odisti disciplinam meā. euāgelij cōsiliū nō tenendo. z proiecisti sermones meos retrorsum. scz multipliciuz cōsolationū attēte orantiū quibz sol⁹ deus i mēte tanq̄ ipis loquēs se ꝑsentē annunciat vt vnde cōsurgēdo superi⁹ collatori respondere debuerat gratiaz actiōes multimodas ꝓ beneficio nō suis meritis sz gratis exhibito. retrorsum. pūciat se ad fauorē humanuz in laude hominū prosternendo. Et licz hec industria. ꝓpter instantia z multimoda periculа attēte ab omnibz obseruari debeat. ramen nou⁹ amās de nouo cōsurgere cupiēs cū mag̃ cautela custodiat cū adhuc habeat arūdineū amorē qz m'tū pl⁹ siue mal⁹ gic'm

iminz eiꝯ illi q̄ i duello spūali diuti⁹ se exercēs tāꝯ clipeo amoꝛ iā ꝓtect⁹ iā aptꝫ oculꝰ cognoscēs machinatiōes hostiles veluti expert⁹ miles de inimico psecutoꝛe nouit sagacius triūphare. qz tūc securi⁹ pōt se alīs oīa dere q̄ pōdere amoꝛ coꝛ suū interl⁹ in dño protectoꝛe benigno nō sine multis laboꝛib⁹ collocauit. ¶ Dicto de ānta industria qua diuinā amās inspectiōz occasionaliꝫ pmerek. Dicēdū est de alia q̄ est ex multiplicatōe spūaliū. qz ſm q̄ videm⁹ in materiali refectione aialiū coꝛpoꝛ si aliq̄d ceterꝫ magꝫ delectabile ad vescēdū ꝓtinue appinek cū ex eiusdē cōtinua z diuturniori replicatiōe gust⁹ sensibilis fatigek nouoꝝ alioꝝ refectiōz appetēs. licet ꝑmū suauⁱ⁹ ꝯtū in se est ab oīb⁹ iudicek. z qñ pl⁹ recentiū epulaꝝ supuenerit copiosi oꝛ multitudo. satiabili⁹ q̄ in vno reficitur z pl⁹ interi⁹ ingerūk. sic mens si boꝛā quā sibi ad diuīa colloq̄a dedicauit totaliꝫ in extēsiuis siue excessiuis motib⁹ aspirās ad sponsi vnionē exp̄ederet ꝑpt fatigatōz coꝛpis nō sustineret spūs. cū sic dictū est ex amoꝛ ipoꝛtuna tēdentia nō modica afflictio imo maxia capiti z pectoꝛi q̄b⁹ ampli⁹ spūs radicak. z p ꝓsequēs mēbris alīs coꝛpis ꝛigerak. iō epulas recētes sibi multiplicet. z maxie circa tā vnū p̄cipuū z pclaꝝ. z duo alia adiacētia comitenk. ꝓncipale sit deuotissima oꝛō z castissima affectio q̄ spōso ꝓpter seipm vniri desiderat. Ex ad h̄ pmū p̄ncipiū maxie incipientib⁹ sit cogitatio de passiōe dñica necessaria. quō p pctis nr̄is radici⁹ extirpādis rex gl̄iosus seipm obtulit. intm̄ p nob⁹ deo p̄ri obediēs vt morte crudelissima dānaretur. ita vt a plāta pedis vsq̄ ad verticē nō fuerit in eo sanitas. z nō esset ps q̄ nō sanguine sacratissimo respsa vniuerk aspiciētib⁹ appareret. Ulñ cogitatio de carne ē ad ingrediēdū ad diuinitatē amoꝛ interi⁹ laritāt⁹ ianua. et in signū illi⁹ lat⁹ suū sacratissimū ferro lācee apiri voluit. vt nō nisi p plagas illi⁹ mens ī diuinitat⁹ intimis radicek. qz ſm q̄ dicetur alibi. cogitatio de passiōe z refectio in eadez dignitati aie non sufficit. sz solū ille q̄ carnis velamīe seipm ab humanis aspectib⁹ absc̄o debat. Jdeo diuin⁹ apl's ammonet oēm animā sup se cōsurgere aspirantē. Christo inq̄t semel in carne passo z vos eadē cogitatōe armamini. qz iā m'tū diuinitati beatissime appropinquat q̄ humanitati ipi vnite p cōpassionē imitatricē passionis ꝓtractādo tā pre cioſa vulnera interi⁹ cōformak. q̄ tūc sine ali quo retinaculo cogitationū de carnis passione poterit dimittere. quia iā finē in pte assecutus solū in ipo intim⁹ desiderat radicari. p cui⁹ obtētu de plagꝫ ostiariꝰ cogitabat illud est exercū p̄ncipiū spēale. Sequit̄ tertio subsequēte. s. quo nō modicū diuinaz misericordiā siue respectiōz misericordie p uocabit. h̄ est alioꝝ pctoꝝ expositoꝝ hostib⁹ in peccatꝫ obdoꝛmitoꝝ in fecib⁹. in delitijs moꝛtuoꝝ cōpassio. In h̄ em̄ apparet filiak et amoꝛosa dilectio qñ illis cōpatiēdo q̄ ad patris sui imaginē creati sunt vt illū imitātes in vita regnēt sancti in gl̄ia. videat sic miserabiliter alios laceratos. z alios sic exceca/tos recognoscat. vt vix vnic⁹ maxime ō ad/ultis inter centū inueniri valeat q̄ illū vide re in gl̄ia mereak. in quē desiderāt angeli p/spicere. cū sibi illud decretū obstupescēduz ediderit. q̄ mihi ministrat me sequat. qz qui cūq̄z viuēs homo sedulū famulatū p̄stiterit siue altissimo in bonis siue dyabolo in peccatis. iusto dei iudicio post recessū aīe a coꝛpoꝛe illi⁹ gloriosis vl' miserabilib⁹ agminib⁹ cōiunget cui⁹ cōplebat dū viueret voluntatē Si g̃ materiali gladio videā aliquē coꝛpaliter iugulari vl' pfoꝛari. vel cuiuscūq̄z potestioꝛib⁹ pedib⁹ suffocari. naturali affectu mi serie ipi⁹ cōpatioꝛ. Quō g̃ mēs se vicat p̄ez amare rōnaliū spirituū. cū tot filios sua inst gnitos imagine videat crudelissimoꝝ hosti stiū pedib⁹ suffocari z illuc eos introducere vbi oēs gutte aquaꝝ z folia arboꝝ citⁱ⁹ cer/to numero redderēt. q̄ desistāt lamētabiliter pclamare illa ꝓba q̄ dñs sibi p Job virū diuinū p̄dixerat. Pereat dies in qua natꝰ sum z noꝛ in qua dictū est. ꝯcept⁹ est hō. z postea imediate Cur except⁹ genib⁹. cur lactat⁹ vbe ribus. cur egressus de vtero nō statim perij Rationē hui⁹ rei duplicē reddit sibi diuin⁹ ꝓphera. Prima erit ex mirabili cruciatu in q̄ coꝛp⁹ z anima q̄ diu de⁹ erit in gloria insimul punient. qz pariter deliquerūt. Dic̄ Isa. vic. Vermis eoꝝ nō moriet. z ignis coꝛ non extinguet. qz vermis est remoꝛsus cōscientie q̄ penam doloꝛis sensibilē. z penā damni incurrere meruit. in eternū dolens de perpetratis in seculo. que iā non p̄sunt. sed singulariter doloꝛem incutiunt. ſm q̄ de talibus dominus in libꝛo Sapientie ꝓcelatur. Quid nobis p̄fuit superbia z̄c. Sz z penā dānī ꝓminak altissimus p Isa. ꝓphaz dicēs

Tollat impi⁹ ne videat gloriã dei. Et bene ip̃m vocat impiũ. qz sol⁹ amor mentẽ in pro pria pietate facit vitã deducere. quo verus cultor creatori ꝓprio exhibet. Digno ergo iudicio a beatissima fruitiõe illi⁹ separando tollit. qui dũ vixit in corpe nõ se sic ꝑparando dispositi vt bonitati increate amor vinculo cõiungeret. Tũc em̃ vere tollit quãdo moriẽs i tenebris a felici diuisiõe diuine pulcritudinis peccatis suis exigẽtibus separatur. Et hoc est qõ sequitur. ne videat gloriã dei. Qui vita brutali vixit in terris nõ essz iustũ iudiciũ q̃ vita angelica in cognitiõe veritatis eterne z amore beatitudinis increate in quibus cõsistit gl̃a in celis iubilãs ꝓfruat. quõ ergo iã hilaris apparebit q̃ tot patris sui benignissimos filios vidit in tã inestimabz doloribus cruciari. Ideo dicebat diuin⁹ aposto lus ad Thoz. Sollicit⁹ nõ ꝓ vno tm̃ sed ꝓ omni cõgregatiõe fideliũ. Quis em̃ infirmatur z ego nõ infirmor. qs scandalisat et ego nõ vror. Quia mẽbrũ viuũ z efficax. z vnitũ ꝓpo capiti nõ videt. qui dolores cõmembrorũ suoz z eoz vulnera insanabilia nõ ꝑsentit. Dec g̃ diuina industria nõ modicũ celestẽ ad se inclinãs clementiã. vt sapiẽtia oriẽs exalto infer⁹ ꝓfundat. q̃ ad hoc totz tã obsecrationibz q̃s pijs affectiõibz cõpassionis lini mentis tã verbis ignitis in ꝑdicatiõe ad pl̃um i immissiõe sapiẽtie z doctrine vel fidei sic mi sericorditer inclinet vt omnis creatura ꝓ q̃ cũq̃s sit ab oriẽte in occidentẽ. ab aquilone i septẽtrionẽ x̃pian⁹ iude⁹ vel gentilis sic ad veram cognitiõz veritatis ꝓtingat. vt illi⁹ felici ꝓsortio nõ ꝑuet. q̃ nõ ꝓ vno tm̃ sz ꝓ omnibz seipm̃ in ara crucis impciabile ꝑciũ ꝓdonauit. z illi⁹ beata visiõe nõ careat. ad quẽ solũ ꝓtemplãdũ z amandũ creata est. vt z mens patrẽ benignũ dñm nostz Jh̃m x̃pm secta/ri desideras supportet pijs oratiõibz attẽtis z accẽsis pcã omniũ viuentiũ vt illi confor/met qui ouẽ ꝑditã in ouile claritatis eterne portãs in ꝓpijs humeris pri suo restaurauit. Nõ em̃ diuin⁹ ꝓpheta Hiere. fuit tanq̃s membz mortuũ sz viuũ z efficax. qui videns suũ populũ a rege neq̃ssimo tã atrociter suffocari dicebat. Quis dabit capiti meo aq̃m z oculis meis fontẽ lachrymaz. vt plorẽ sup interfectos pl̃i mei die ac nocte. Habuchodonosor em̃ yabolũ, babylon cõfusio/nem tartareã. Hieremias aiam̃ deo vnitaz ꝑ amorẽ ꝓprijssime signat. Sic em̃ moyses q̃ sol⁹ vir fuit. licet esset mitis in gẽte sua z ceteris mãsuetior appareret. man⁹ suas leuãs ad celũ oratiõis ignite clipeo z hasta amoz fortitudinis extẽta vsq̃ ad celũ deũ exercituũ attingente. ꝓmeruit vt virture ipi⁹ isra/el popul⁹ Amalech superaret. sic etiã eiusdez ꝑfute amoris q̃ deo erat vnit⁹ eundẽ pl̃um sic ꝓtexit. vt dñs ei diceret. dimitte me vt populũ istũ deleã. qz sic dñm affectuose orõis vinculo ligauerat ne pl̃o israel pena condigna criminibz inferret. Si em̃ duo ꝓncipis alicui⁹ negociatores famulãtes existerent. z alter eoz sp̃ circa cõmodũ ꝓpriũ negociaret attenti⁹. alter ꝓ vtilitatẽ toti⁹ familie domini sui se effundẽs sollicite ꝓcuraret. citi⁹ a domino sui largitate potiora bñficia acciperet. q̃s ille q̃ de singl̃ari ꝓfectu pijs circa afflictos carẽs visceribz. seruili fidelitate lucra spẽalia ꝓcurauit Jsta duo tãq̃ duoz comitãtia iocũda mẽtis desiderãtis tendẽtiã adiuuat vt a suo desiderio z tẽdentie termio nõ fraudet. Primũ g̃ z ꝑcipuũ ꝑcedit. vt dictũ est. s. affici circa passionẽ z plagas redẽptoris. ꝑ q̃ ad ꝓfectã inherẽtiã sub intram⁹ tm̃ sepe iaz cessat. maxime in q̃busdã q̃n mens i ipsa diuinitate sine impediẽte obstaculo via iã apta ꝑ exarationẽ supioz ardentiũ potest dilecto solito ꝓfecti⁹ adherere. Sz ista que est ex cõpassione primi respectus diuini ꝓuocatrix cõpassio nũq̃s cessat. imo mẽs q̃sto ardenti⁹ afficit. tãto ip̃m orat attẽti⁹ vt ipe miseroz visceribz vulneratis salubrẽ misericordie z pietatis adhibeat medicinã vt insumata iusticia existẽs dicat cũ btõ Job. Sẽper creuit mecũ miseratio. z ab vtero egressa est mecũ. Tũc ei sp̃ crescit misratio q̃n nõ ꝓprijs affectiõibz spũali iocũditate attẽdit ꝓtinue. sz infeliciũ mi⁹ie ꝓdescẽdit. Tũc ab vtero secũ egredit ab illo ĩstãti. s. q̃n ab emanatione fecũditatis diuine vitalẽ amorẽ mẽs recipit q̃ ꝓmit⁹ nat⁹ diuino ꝓspectui z ꝑfutibz angelicis apparuit ad ipoz vitã ꝓsil'em trãsformat⁹ ¶ Ultima idustria ẽ q̃ in sapia anagogica dinoscit ab ipi⁹ amatoribz totis visceribz amplectẽda. qz si om̃e ꝓfusũ z inordinatũ eoipso corruptibile z istabile iudicat. similit ecõuerso oẽ ordinatũ stabile z sue ordinationis decẽtia indicabit stabilitũ Idcirco discipul⁹ ꝑitatis ẽ cũ diuturnioz exercitõ sagacit laborãdũ cũ suaso/rõcs l' psalmos l' imnos l'

quecūq; alia diterint. vt stabiliāt in se nūez dicendoz. Itē qd ꝓmo. qd secūdo. qd ctio. nisi fraterna charitate vel necessitate aliqua vel obediētia maioris aliquantulū retardē tur. semp id z eo mō quo decreuerint stude/ant adimplere. qz ex isto felici exercitio flin/quit quedā abilitatio in mēte. de q̄ sepe aīm nō modicū ꝯtristat si aliqua negligētia vl i/ertia ꝓsuetū exercitiū derelinquat. immo q in ꝓncipio ipi exercitij spūalis laboriosum videbat spūi postmodū quasi versum in cō suetudinē suo ꝺcoze alliciat. vt iā frigiditas versa in calorē. tarditas in velocitatē. maxi me qz amoze vnitiuo trahit. experimēto infal libili cōprobet. Unū in cāticis spōsa petit tra bi dicēs. Trahe me post te. Et statī subdit. In odoze currem⁹ vngentoz tuoz. quia ex q̄ amoz attractiu⁹ z sursum actiu⁹ in supmū affect⁹ iam inflāmādo immittit in ipaz spō/sam in sui dilecti desiderātissimū sinū collo cando. iam mira agilitate currere incipit vt quotiēscūq; voluerit vnitiui amoris deside rio veluti quodā ardoze sibi sparso diuinit⁹ in ipm ardentissime se extēdit.

Octo de psuasionib⁹ z industrijs q̄/bus mēs sup intellectū ad pcipien/dā sciam vnitiuā attingit. subdit ipa sapia a deo imediate edocta a magistro hie/rarcha Paulo ap̄lo tradita. a dyonisio ario pagita stilo anagogico z occulto conscripta ipam ad Thimotheū veritat⁹ discipulū de stināte. z sic dicēte. Tu aūt thimothee ami/ce circa mysticas visiōes fortis ꝓcertatiōe sen sus derelinq̄. z intellectuales opatōes z oīa sensibilia z intellectualia. z oīa existētia et nō existētia. z sic est possibile ignote cōsurge ad ei⁹ vnitionē q̄ est sup omnē substam z cogniti onē. eteni excessus tuipsi⁹ ab oīni irretētibi li z absoluto. mūde ad supsubstātialē diuia rū tenebraz radiū sursū ageri. Videas aūt vt null⁹ indoctoz̄ ista audiat. zc. In h̄ ꝓbo Pauli ap̄li sapia supma includit. z culmen toti⁹ pfectiōis vt possibile ē in via. z tota p/funditas libroz dyonisij ariopagite q̄ perfe cte cognito q̄cq̄ est sup intellectū in libris dyonisij leu⁹ oīni estimatiōe efficit. Unde ista ꝓsurrectio q̄ p ignorātiā ꝺz nihil aliō est nisi imediate moueri p ardorē amoris sine oīni creature speculo absq; pria cogitatiōe sine etiā motu intelligētie cōcomitāte. vt so/lus affect⁹ tāgat. z in ipo actuali exercitio ni hil cognoscat speculatiua cognitio. z ille est ocul⁹ q̄ spōsus in cāticis a spōsa ꝺz vulnera ri. Qō z vnū esse ꝓhibeat ipi⁹ testimonio dicē tis. Uulnerasti coz meū soroz mea sponsa i vno oculoz tuoz. Uñ cū sit triplex cognitō vna videlicet q̄ p speculū creaturaz sensibi liū respicit. q̄ docet a Richardo ꝺ sancto vi ctoze in archa mystica. vbi p. xlij. ꝓsideratio nes olim in pp̄lo israelitico ab egypto ad ter ram pmissionis venēte exp̄ssissime figura/ tas docet puenire. z p sex grad⁹ ascēdere ad oīm creatorē. Alia est q̄ intelligētie exercitio p immissionē spūaliū radioz̄ docet pmam cām p effectū cognoscere z in oīe exēplatū p ꝓsideratioz̄ exēplar ad veritatē imurabilē puenire. De qua Aug⁹. in lib. de magisterio z ꝺa religione intelligēti fac nō modicā men tionē. Alia est ist⁹ multo excellētioz p amorē ardētissimū vnitiuū q̄ actualit sine oīni me dio animū disponēte ardētissime fac in dile ctum suis extēsionib⁹ sursū actiuis ꝓsurge/re. q̄ mystica theologia tradita in apice affe/ctiue ꝓsurgit. q̄ cōsurrectio ignorata vel per ignorātiā ꝺz. vt remoto oīnis imaginatiōis ratōnis intellect⁹ vel intelligētie exercitio p vnitionē ardētissimi amoris id sentiat in p/senti qō intelligētia capere nō sufficit. imo qō poti⁹ est. oīnis speculatiua cognitō toraliter ignorat. q̄ inq̄nto seraphin nobilioz est che rubin. intātū amoz ver⁹ oīni habitu ab oīi gine ꝓmordiali indito vl gratis dato vel q̄/tum faciēte pfectioz Inq̄ntū potētia moti/ua potētia cognitiua excellētioz. itīm cogni/tio p amorē vnitiuū q̄ntū ad diuinoz secre/tissima penetrāda oīni cognitiua apprehēsi/one p̄clarioz est. Uñ z hec a beato dyonisio incōparabilit oīns alias excedēs diffinit sic Sapiētia ē dei diuinissima cognitō p igno rantiā cognita. z nō tīm p̄clarioz. imo etiā est vniuersalioz z vtilioz alijs sciētijs cognitio/nib⁹ z apprehēsionib⁹ ꝺz. Qui nō tīm affectū supra se erigit. z amoze extatico pfecte vnit spōso altissimo creaturā. ſz insup itīm eleuat intellectū vt ml̄to pl⁹ oīni prudētia z cogni tione diuis fulgoribus illustrat. q̄ aliquo ige nij exercitio valeat obtineri. Unde de illa di cit Dyonis. in. vij. de diuis noib⁹. Hāc igit irrationabilē z amentē z stultā sapiam exce dentē laudātes dicim⁹. q̄ est oīs mētis z ra tionis z oīs sapie z prudētie causa. ab ipa ē oīne ꝓsiliū. ab ipa est etiā oīs cognitio z pru dentia. z in ipa sunt oīnes thesauri sapiētie z scie absc̄diti. vbi p sapiam z cognitiōem

completa vtriusq; potētie pfectio denotat. Ipam em̄ vocat irrōnabilē. qz nec ipam rō apphēdit nec rōne iuestigādo vtit. amentē etiā vocat. i. sine mēte z sine intellectu. qz nec ipa in suo exercicio vtit intellectu. qz vsq; ad summā cognitionē intellect⁹ puenire nō suffīē. Stultā tē vocat. qz sine vsu oīmode intelligētie i affectu ista sapia ꝯsurgit quaz nulla intelligētia penit⁹ apphēdit. ¶ In hac sapia. subdit primo qd sit amouendum. scdo quō ꝯsurgendū. Et cū etiā in ista ꝯsurrectione ania sit in statu duplici. s. vt pficiēs z vt pfecta. Primo subdit qd remouēdū in pri mo statu. ibi. sensus derelinque. scdo cōsurrectio. qñ dz. cōsurge ignote. vsq; ibi. etem excessus tuūpius zc. Mysticas em̄ visiones appellat ipe Dionysi⁹ in tota phia sua que trāscendit oīs entis ꝯsideratiōes qñ intellectiua cognoscit ex ipo affectu pcedente nec ecōtra. z ista est verissima z certitudinal' cognitio ab oñi errore z opione et fantastica deceptiōe penit⁹ elōgata. Uñ z hec q̄ dicta sunt z q̄ dicenk siue in theorica siue i practica h⁹ sapie que affectiue directōez ꝯspiciūt sine dubitatōne z opione corā toti⁹ mundi phis z doctoribꝫ irrefragabilit affirmank. z ideo hec cognitio mystica vocak. i. occulta. tū qz pauci ad ipaz recipiēdā se disponunt. tū qz occulte ꝯsistit in corde. vt nec stilo nec ꝟbo ad plenū valeat enodari. In illa mystica cognitiōe vbi affect⁹ dñak. iubek z sensus z intellectus radicit⁹ derelinqui. Primo a parte iparū viriū apphendentiū. vbi dicit. sensus z intellectuales opatōes. scdo a partē ipoz obiectoz. scz sensibiliū z intelligibiliū. cū dicit. sensibilia z intelligibilia. Sed ne absurdū illd videak sensus debere derelinqui. subdit rō. qa ista sapia nō est sic alia scia. q̄ est ex p̄existenti sensibiliū cognitōne. sed est poti⁹ desup ꝑm regulā beati Jacobi dicentis. Ā q̄ hec sapia vocak oīme bonū. omne datū optimū. z oīme donū pfectū desursum est descēdens zc. Si oīme donū. multo forti⁹ hec sapia q̄ est optima portio marie que amoris dilecti igne succensa ardebat desiderio. qz igit hec apphensio est desup z nō subit⁹ iubet sensus exteriores extirpari. qđ nō tm̄ de sensuū exteriorū officio intelligēdū est. sed etiā de sensibꝫ interioribꝫ. qz nec sub rōne dulcis vl' odorabilis siue olfactibilis qđ idē ē. vl' pulchri vl' melodiosi vl' suauis ipe de⁹ beatissim⁹ apphenditur. cū hec omia apphensione rōnis pura dirigank. et hec vnitiua apphensio sit sup̄ mentē z rōnē sicut dictū est. oportet q̄ speculatiuaz discipulū hāc alibi haurire sapiaz q̄z in eis que apphensionē speculatiue cognitōis respiciunt. z in ꝟ apparet hui⁹ sapie mira z appetenda nobilitas. z eiusdē diuitas. Et q̄re diuinissima in diffinitōe Dionysij appellat in hoc q̄ nia q̄si seipam expoliare necesse est z amorē diuini⁹ collatū affectui veluti pedissequū insectari. z p ista diuinā sursū actionē intellectui habituali cognitōe cū tactu amoris relicta diuinissima informari non tm̄ de simplici apphensione ipoz sensuum intelligendū est. sz etiā de delectatiōe eoz̄dē put motiuā respiciūt. qz hec est ipi⁹ sapie q̄ summe ꝓparatiuū q̄ a sensibꝫ exterioribꝫ inordinata delectatio i creatura put mel⁹ poterit efficacit rescidak. vt quoq;modo deus finis mediat⁹ vl' immediat⁹ vel finis vltimus req̄ratur. qz q̄nto plus i ipis inergit. tanto debil⁹ ad diuina ꝯsurgit. vt dicat cum ꝑs. Renuit ꝯsolari alia mea. a q̄ etiā reddit illi⁹ rēnuitōis delectationū rō. ab eo sic decente. z delectat⁹ sum z exercitat⁹ sum z defecit spūs me⁹. supple dū se exercet mēs motibꝫ anagogicis ad diuina z directa tēdentia suūpi⁹ ad deū delectak. deficit spūs ab his delectatōibꝫ que sibi a sensibꝫ corpis exteriꝫ instigatōe diabolica offerunk. Nō etiaz de delectatōe sensuū interioz dicendū ē. qa nec ab ipo vero diligente debz diligi dulcedo. vl' suauitas cōcupisci. qz ipe solus appetitur. nisi q̄nq; hac de causa ipam dulcedinem vl' suauitatē appetat. vt ad intimiorem vnionē efficacius affect⁹ z importunit⁹ inardescat. Uñ tota ista sapientia est in ardenti desiderio collocata. vbi oē ens vl' vis z officiū intellectualis virtutis extirpari z derelinqui pcipit. Nā q̄nq; vis intellectualis multa de diuinis participat. maxime q̄n theorꝫ diuinioribꝫ illustrat. Sed qa alia vis est in mente multo illa eminētior. cui⁹ motibꝫ mens ignita erigit ad sapiam pfundiorem. tū rōne supioris apicis ipius affectiue. tū rōne ardoris ipam supius erigentis. q̄ sup habit⁹ gratuitos z infusos rōe sue importune extensiōis z dignitatis in rōnali spiritu obtinet pncipatū Uñ cōmētator excellenk sup mystica theologia. sic dicit. In hoc libro aliū et incōpabilit pfundiorem

modū cognoscēdi deū tradidit supintelle/ctualē z supsubstātialē. quē iō gētil' ꝓbetia nō apꝑhendit.qz nō q̄siuit nec esse putauit. nec vim ꝑm quā diffundit in aia deꝑhēdit. Putauit em̄ summā vim cognitiuaz ineſſe intellectui.cū sit alia q̄ nō min⁹ excedit itel/lectū q̄z intellect⁹ rōem.vl' rō imaginatōem scz ꝓncipalis affectio.z ipa ē scintilla sinde/resis.q̄ sola vnibilis est spūisctō.i.dīno. Et hac de causa cū incōpabilit totius intelle/ctus suspēdat officiū ment⁹ supma affectio ab ea secludi ꝑcipit nō tm̄ opatōes,put ex/cunt a vi sensitiua vl' intellectiua eliminari iubent.sed etiā obiecta ipārū omia sensibi/lia z itelligibilia ꝑmo ea q̄ sensu exteriori ꝑ/cipiunt. Cū vero rōnalis creatura constet ex duplici natura.corꝑali.s. z spūali. vtraq; habet sibi obiectū rñdens.cū ꝑm cuiuslibz capacitatē etna veritas ꝑcipiat.quō sensibi les boīes sunt q̄ nō nisi sensibilia cognoue rūt veluti ꝑm hñtes intellectū obtusuz z af fectū recuruū.ideo nec bonitatē nec verita tē diuinā in se ꝑcipiūt. Sed z tm̄ ne sint om nino exptes cognitōis diuie posuit de⁹ al/tissim⁹ sensibiles creaturas.vt iuisibilia dī p ea q̄ facta sūt intellecta ꝓspicerent.vt ꝑm dauiticū ꝑmonē alīqs excusatōem nō habe at.vt se absc̄dat a calore ei⁹.cū egress⁹ bo/nitatis ipi⁹ a sūmo vsq; ad sūmū in oīb⁹ cre aturis resplēdeat.sed a filīs voluit increa/ta sapia ista sensibilia amoueri.vt multo fe lici⁹.multoq; veri⁹ in thalamo affect⁹ secre/tiori interi⁹ i lectulo amoz⁹ collocatū senti/ant.quē iudei z ceteri phi p creaturas discur/rendo mēdicāt. Ūñ ab ipa veritate verus oꝛans in spū ingredi infra cubiculū vbi īue niat thesaurū occultū ꝑcipit.nō tm̄mō sen/sibilē,put sensui exteri oꝛi rñdz. sed etiā,put est obiectū sensuū interioꝛ.nec sub rōe apꝑ hensiua ipi⁹ btissimi dei,put est dilect⁹ pul/cherrim⁹ z suauis p ment⁹ desideria anago gica appetat.ne ipa aīa q̄ velut filia hz soli desiderio ꝓditoꝛis inberere.refectionē suā veluti mercenaria ipudent inq̄rat.nisi rōe supius dicta.s.vt in ipm aliq̄ dulcedinis vl' suauitat⁹ nutrimēto alleeta insaciabilius z z imens⁹ inardescat. Intelligibilia em̄ ge/neralit euelli admonent.qz ꝑm q̄ alibi dici tur cū omēs boīes naturalit scire desiderāt in nulla tm̄ scie noticia vl' cognitiōe rōnalis spūs tendētia ꝓficit.nisi ꝑme veritatis io cunda cognitiōe leteť.quā solā inuenit nobi litati hūane intelligētie rñdentē. Si q̄ sā/at oēm naturā elemētoꝛ cōplexiōes corꝑo rū.virtutē astroꝛ.cū omīa illa vilioza sunt. rōnalis spūs penit⁹ nō quiescit.sed potius sic labit.vel etiā luxuriat cū ydolo creature seipa infimioꝛ (nisi rediget ad finē vltimū) inuoluat. Cū etiā tante nobilitatis sit spūs vt species angelicas etiā fastidiat peni⁹ cō/strictus z errabundus nisi quoq̄mō ad co/gnitionē illi⁹ a quo exīt originalit z victoꝛ z triūphans ꝑtualit reuertat. Quetiaz si omīa creata vellēt scire reducēdo ad finez debitū.vt p illa creatoꝛ cognosceret.ab ipo tm̄ respectu illi⁹ sapie totū oportet relinq̄re. qz mens imediate ipm̄ p ineffabilē cogniti onē relictū ex amoris vnitiōe cognoscit. Et de illa cognitiōe in mystica theoꝛia ꝑm ter/ciā trāslationē sic dz. p vnitionē dilectōis.q̄ est effectiua vere cognitōis vnit deo intelle ctualit ignota.cognitione multo meliori q̄z sit aliq̄ intellectual' cognitio zc.nō tm̄ intel/ligibilia in q̄ verbo respectu exercitij istius oīs finalis cōplacētia cognitōis de oī crea/atura tā inferiori q̄z supioꝛi relinq̄ ꝓsuadet z etiaz existētia z nō existētia.p que duo oīs modus speculatiu⁹ apꝑhēdēdi diuinā na/turā excludit. Existētia hic dicunt rōes et/ne in mēte diuia quib⁹ aliq̄d extractū in cre atura inferi⁹ coꝛrñdet.qz oꝛdinatissim⁹ pce dendi modus in būanis ad diuia certitu/dinalit repit.qñ mens supꝑ se,puecta mouet imediate in deū veluti in ꝛminū sine etiam cōmixtiōe alteri⁹ cuiuscūq; creature supio/ris vl' inferioꝛ. Quia q̄ ꝓsiderādo rōnes et/nas mens inq̄ntū ab ipis egredientē crea/turā cōsiderat intrātuz a ꝓte altera infra se/ipam sinit vt nō totalit supꝑ seipam integra/liter erigat.qz ergo sapia vnitiua oēm cōtē/plationē vel ꝓsiderationē in suis motibus creature relinq̄t. ad suū vnicū intelligibile supꝑ seipam aspirās.iō respectu ipi⁹ existen/tiū (lz sit nobil' contēplatio) dimitti ꝑcipit. cū sit ibi aliqua incuruatio z ꝓceptio natu/ralis.z iō mens p istā relatiuā contēplatio/nē nō relinquit oīmodā būanā apꝑhensio nem vt oīno veluti p aliā mens supꝑ natura les limites colloceť. Sed z nō existētia in/benť āmoueri respectu ascēsionis illi⁹ sapie Nō existētia ꝓ hic appellant ꝑm q̄ nihil ex/emplatū i creatura repit. vt omis ꝓsidera tio de trinitate z oꝛdine ꝑsonaꝛ. quia illud nunq̄z in creaturis apparet exemplatum q̄

aliqs generet aliquē q̄ sit idem qđ ipe. q̄ruz
q̄libet sit vere existens suba. nunq̄ q̄ amor
cōnectens aliqs sit equal' z existens suba cū
ipis amantibꝫ. Ita g̃ speculatio int' specula
tiuas ꝫtemplatões excellētissima relinqui
iubet. nō q̄a bona nō sit z nobilis. sed q̄ est
alia supior apēhensio ī mēte hūana p quā
solā excellētissime supm' spūum attingat. q̄
sola optima portio marie dr̄. alia vero p ra
chel signat. contēplatio vero sensibil' in cre
aturis p lyam. z hec est rō. q̄ intātuz mens
diuin' ad supcelestia z eminētius attingit
inq̄ntū ipis magis approp̄inq̄t vl' in ipm de
um intim' trāsformat. q̄ q̄ nulla est cōtē
platio speculatiua que hz vtutē trāsforman
di. sed sol' amor extēsiuus deificās. ideo il
le solus diuīa apēhendit ad cui' pedē nul
la ꝫtemplatio cognitiua sz pot' q̄i de lon
ge p̄spiciens aliquaten' se extēdit. Ideo in
vñ. de dīnis nomibꝫ sic dr̄. oportet aūt vide
re mentē nostrā hās vtutē ad intelligendū
p quā inuisibilia respicit. vnitionē aūt exce
dentē mentis naturā p quā cōiungit ad ea q̄
sunt sup ipam. sm hāc igit differētiā opor
tet intelligere nō sm nosipos sed totos nos
ipos īstitutos z totos deificatos rc̄. Q̄ q̄a
ita derelinq̄re est difficile. ideo cōcertatiōe
forti conatu mentis ista resecari iubentur.
¶ Dicto de his q̄ oportet derelinq̄ necessa
rio. subdit de ipa cōsurrectōe vnitiua. vbi p
mo notat cōditio cōsurgentis qñ p ignoran
tiā dr̄. z ipa cōsurrectio extēsiua. vbi dr̄. con
surge. Et illud qđ ipa ꝫsurrectio solū z pci
pue ascēdit. cū dr̄. ad eius vnitionē que ē rc̄.
Sed cū omis apēhensio iā dicta sit extra
mysticā ꝫsurrectionē. cū in illa oportet esse
ignorantiā. iō totalit oculū intellect' rescin
dere oportet q̄ in ipa ꝫsurrectōe sp vult il
lud apēhendere ad qđ tendit affectio. Ubi
maxima aduersatio in ista ꝫsurrectōe est ve
hemens inhērētia intellect' cū affectu. quā
tū rescindere necesse est p magnū exercitiū
cui' cause dicte sunt supi'. q̄ vel fantastice
vl' circūscriptibilit. vl' modo limitato appre
hendit. z quō ß possit fieri dr̄ in mystica the
ologia sup illud. Cōsurge ignote. q̄ ibi ele
uatio est vehemētia tendētie affect' q̄ intel
lectū post se relinq̄t. pura g̃ affectiua cōsur
rectio nunq̄ est nisi totalit intellectiu' ocu
lus rescindat. z ß est qđ in ipo mystice theo
logie ꝓncipio dr̄. Dino aūt ignorata nota
tione omis cognitōis. z mel' vnit ex eo q̄
nihil cognoscit sup mentē eleuata cognitio
Ulī hec est necessaria ꝺditio ad istā eleua
tissimā apēhensionē q̄ in ipa eleuatiōe va
cet omis cognitio speculatiua. q̄ ipa est ig
nota intellectui. et ipam relinq̄ necesse est si
ad cognitōnē sup mentē desiderat puenire
Et quātū in ipa cōsurrectiōe intellectus se
cōmiscet affectui tm̄ est ß de ipuritate. z in
q̄ntū plus intellectiu' oculus totalit exce
cat (qđ fit nō nisi p magnū exercitiū z labo
rem) intātū oculus affectiu' ī suis extēsio
nibꝫ liberi' z cōparabilit eminētius eleuat.
Et p qualecunq̄ exēplū materiale illud p̄t
videri in aspiratōe z respiratōe anhelit'. q̄
sic ex interioribꝫ sine oīi deliberatōne pce
dit ista emissio. sic sine deliberatōe affectus
ignit' q̄ est sup omnē intellectū tendit ad il
lū cui soli pfect' vniri desiderat. z habz suā
actionē ab oīi intelligētia totalit separa
tam tanta latitudīe a pte supioi z pmptitu
dine coadiut'. vt mira velocitate motuū ci
tius etiā q̄z cogitare valeat rōe ad instar a
spirantis z respirantis ꝺsurgat. Cui' vt supra
dictū est velocitate motuū ardore extēsiuo
z importunissimo eorūdē sic mendicās nul
lius valoris reputat z rescindit. licz ꝺpor
tune se misceat oīs speculatiue cognitōnis
exercitiū. qđ q̄ nō p̄t dici. nec sufficienter ꝓ
boten' explicari sm illud mystice theologie
ifi. Nūc aūt ab inferioribꝫ ad supmū ascen
dens sm mēsurā ascensiōis ꝓtrahit z post
oēm ascensionē tot' sine voce erit z tot' vni
etur ineffabilit rc̄. Quia doctrinā hui' p̄cla
re sapie sibi soli increata sapia refuarevolu
it. vt sciat oīs mortal' creatura q̄ est doctor
in celo q̄ solā sapiam verā suis scolaribꝫ p ce
lestes īmissiões z sue claritatis radios mani
festet. ¶ Scōa rō est. vt oīes sapiētes mū
di ꝓfutet. cum simplex vetula vl' rustic' pa
scualis ad istū sapie ꝺsurrectōez pfecte pos
sit attingere. dum tm̄ mō p̄dicto se p̄paret q̄
nulla p̄habita scia vl' mortali industria app̄
hendit. ¶ Tercia etiā rō i libro sapie dr̄. q̄
oīm supbox z sublimiū colla ꝓpria vtute cal
cauit. q̄ q̄ntūcūq̄z p̄clar' q̄ntūcunq̄z cleric'
oibꝫ alijs gl'iosior existat. fimbrias h' sapie
nō attingit. q̄ sup mētē eleuata cognoscit ni
si p viā puerilez. s. purgatiuam. supposito q̄
mortalit peccauerit. ad vnitiuaz se p̄paret.
dolens z gemēs q̄ collatorez tot' sapie ad
indignatōem ꝑ se pctis anterioribꝫ puoca
uit. Colla g̃ supbox z sublimiū vsq̄z ad hu

milita tē puerorū incipientiū necesse est incuruari. Vñ est ibi illud ꝓpheticū impletuz in quo sapia sapientiū reprobab. z sola purgatiue inferiorꝫ hūilitas ab illo supmo exigit. q deponit potētes de sede z exaltat humiles. Subdit etiā respectu cui⁹ fit ista cō surrectio. cū dr cōsurge ignote. s. ad vnitōez illius altissimi. q sup mentē z cognitionē. z hec cā partim sup dicta est. quia nec ibi gra nec gla l' dimissio pene. l' aliqd aliud requirit ist⁹ cōsiderūs surstū actiue ꝯsurrectōis. sz ipe solus cui soli ꝓpter se in ꝯculcatiōe vehemētiū desiderioz mens vniri aspirat. qui sub ista apphensione obtent⁹ put ab affectu tēdente pcipit sup omnē mentē hūanaz z cognitionē attingit. vt nō solū esse ipm absolute respiciat. sed z mod⁹ apphendēdi ipm qz vt dictū est quādo affect⁹ tangit sup mētem ducit z rōnē. Vñ tota ista sapia in ß solo pficit. vt ipa affectiua in suo supmo apice ꝯstituta p abscisionez toti⁹ intellectualis opatōis nihil aliud q̄ soli deo vniri desiderat. z qz hoc ē difficile. subdit ꝓpt hoc. Et sic est possibile. vsq̄quo possit cum ps. dicere. Disrupisti dñe vincula mea. tibi sacrificabo hostiā laudis. Quia cū pdicta impedimēta mediāte diuīo auxilio (scz oīa sensibilia z intelligibilia. z maxīe imixtio intellectiue q̄ semp vult apphendere illū in quē tēdit affect⁹) pfecte siue extensiōis vnitiue vincula dirumpunt. tūc libera ipa affectiua veluti q̄dā auicula solis pēnis affectionū ardentiū ꝓuecta tanta libertate pfruit. vt q̄tiēscūq̄ vult moueat ardentissime in deuz. sic etiā vt ozās affectionū desiderio in mentis affectu q̄ntū possibile est i via sic attente exoret. ac si ipm videret facie ad faciē. q̄nq̄ etiā vt sup ipam mens erecta motu z cōsurrectione q̄ totalit extra corpus videat. z iō dicit sic possibile est. Quia nulla mens nisi imissione diuia ß pcipit ꝑm illud in pmo dr diuīs nomibz. Hā supsubstātialē sciam ignote supsubstātialitaꝫ q̄ sup rōnē z intellectū z subam ipam ipi tribuere conuenit tm ad supius respiciēti q̄ntū theozicoz eloqo rum radius se imittit ad splēdozes superiozes etiā. qđ idē est q illa scia q̄ est p ignozātiā. vt dictū est. soli⁹ dei doctrina pcipit. z in q̄ntū plus affect⁹ de theozicꝫ eloquijs. s. diuinis influitōibz q̄bz mens cū dilecto garrula iocundat recipit. intātū deus solus in mente intimi⁹ se imittit, vt ipe q est ꝑa sapia p diuiniozes radios pclari⁹ cognoscat. postea subdit. Et tm excessus tuj pi⁹ qz nō tm creaturā sapia vnitiua fundit⁹ eradicari p urgit. sed ipm specialit intellectū mortificat. z soli dine influētie se submittit. z de illo excessu apls dicit ad Corinth. Sive mēte excedim⁹ deo zc. z p istū ꝯtinuatū excessum ignē amoꝛ aīa efficaciozē ꝯsequēs sepatōnez z purgatōem p suas extensiōes flāmeas et ꝯsumētes rubigines efficaci⁹ pmerek. q̄ pmo cū p istā incipit ꝯsurgere. qz sicut est duplex purgatio. s. p aquā z p ignē i corpalibz. sic z in spūalibz. qz via pma purgatiua p dolores z frequētes attritōnes purgat z plaebrymas. sed multo efficaci⁹ illa q̄ est p contemplatiōem ardoꝛ. Vñ p istū excessuz ardoris iā leuis ab oī irretētibili. s. mūdano delectabili z absoluto. s. ab oī aliena affectōne mūdus ad dine incōphensibilitaꝫ claritatē iā penit⁹ ablatꝫ obstaculis z absolut⁹ ips a vinculis agilime surstuz agit. Vñ iste ē ordo ꝯsurgendi. Prio oportet q̄ z ꝯsideratio nē z amoꝛē sensibiliū derelinq̄t z ꝯtemplationē oīm intelligibiliū z pur⁹ ꝯsurgat affectus sine admixtiōe itellect⁹ in illuz quē intuet fua tendētia cognoscit q̄tatiuuz desideriū. vt ipi intimi⁹ vniat. Et p istā diuturnoruz motuū anagogicoz ꝯsurrectōem magꝫ ac magꝫ affectus extēdit. z q̄i q̄busdā flāmeis scintillis mens purgat efficaci⁹. z ab amore carnalīū alibi reḡem iueniēs. sine carnis murmuratiōe necessario sequestrat multo plus q̄ antea. z exinde affect⁹ puris motibz fit agilioꝛ. vt q̄tiēscūq̄ vult sine meditatōe intellect⁹ p̄uū ardētissime moueat. Vñ pmo dicit cōsurge ignote. z post ß dic. surstuz agerꝫ. q̄i diceret. q̄ i pncipio exercicij ꝯsurrectionū anagogicaz affect⁹ apex cū difficultate ꝯsurgit. sed p amoꝛē excessiuū ipi⁹ supse. z p efficaciozē purgatōem q̄i sine difficultate ad libitū ꝯsurgit. z motuū agilitate mirabilit leuigat. vt licet in ipo motu anagogico natura z amoꝛ piter ꝯcurrāt. tñ efficaciā remotꝫ impedimētꝫ z exinde maioꝛi imissione desup adueniente. multo pl⁹ ardoꝛ z velocitatē motuū in cōparabilit opet. z boc est q dicebat. cūcta auferēs zc. vbi duo maxime q̄ oportet derelinq̄ tangunt. scz oīe irretē tibile z oē absolutū. quoz pmū respicit affectum. qz in quocūq̄ afficit creato illi necessitate cōiungit. z p ꝯsequēs irretitur. z tunc

minus agilis ad cõsurrectionẽ diuinoꝝ effi/
citur. sed nõ tm̃ irretentibile sed oĩe abso/
lutũ dr. Absolutũ dr omne quod sua ꝓpria
forma cognoscit hñs esse distinctũ. cuiꝰ om
nẽ speculationẽ vl cõtemplationẽ amoueri
necesse est. qr sic oĩe irretẽtibile imũdũ red
dit affectũ dũ in creatura seipa viliori dele
ctat affectꝰ. ita p scõm imũdus efficit intel
lectus. i. tenebrosus. qr dũ tm̃ hũana scien/
tia speculatiua replet. in cõparatõe illius sa
pietie q̃ est p supsplendẽtes diuinos radios
q̃ quadã obtenebrãte caligine obfuscatur.
Sed r illud verbũ vltimũ nõ tm̃ de agilio
ri ꝰsurrectõe est. sed r de cognitõe suprema
ipꝰ intelligẽtie. qr ꝑm sapiam bti Dionysij
illa sola vera est cognitio de dinis q̃ experi/
mẽtali noticia sursũ actiue ꝰsurrectõis re/
linquit. Vñ diuia miseratiõe ꝑm q̃ cõpetit
ꝰsurgenti ß accidit. vt q̃ñ mens p multoꝝ
temporꝫ curricula aspirauit. vt suũ dilectũ
intimꝰ sibi cõiuncta ardẽtiori vinclo amo/
ris ꝰstringeret ad modicũ. put capax est. p/
ut fit in raptu visio beata cõcedit. maxie cũ
ab irretentibili r absoluto sit mũda. r erigi
tur tũc ad diuinaꝝ tenebrarũ radiuꝫ. s. lumẽ
diuie incõprehensibilitatis q̃ ibi vocat tene
bra. ꝑm q̃ in epla dr ad Thy. sic. Diuia cali
go lumen est inaccessibile in q̃ habitare deꝰ
dr. r inuisibil quidẽ existẽs ꝓpter excedentez
claritatẽ rc. Vñ sapia illa est in mente ante
cognitõem. r sic diutꝰ aspirãti a dilecto dr.
Amice ascende supꝰ. Vñ ꝓmo dr. cõsurge
r ibi sursum agerꝭ. qr in cõsurrectõe vnitiue
sapie natura opat r gra. in ista aũt suprema
operatõe intelligẽtie sola gra eleuãs imedia/
tissime opat q̃ntũ ad ipam eleuatõem rapt
put mens sic in corpe erigit. vt a sensibꝰ cor
porꝭ sequestret. cũ in ista vltima intelligen/
tie eleuatiõe tã itellectiua q̃ affectia potissi
me officiũ consumatũ. nõ p modũ patiendi
sed agẽdi actuũ suoꝝ obtineat. Postea dr.
Vide aũt ne q̃s indoctorũ ista audiat. Et
hoc q̃dem ãmonet in fine ꝓmi de dinis no
miniꝫ. sic scribẽs ad thy. loquẽs de cogni/
tione p amorẽ preuiũ. d. Aponam⁹ in sctis
sctã. ꝑm dinã traditõez collocãtes. r ipa ab
indoctorꝝ vsibꝫ r derisionibꝫ auferẽtes ma
gis ipos illos si taliter sunt. tales q̃dez homi
nes ab impugnatõe dei i hoc liberãtes rc.
Hocidẽ sepissime ãmonet in alijs libꝫ su/
is. Et hec est rõ quã ipe assignat statim po
stea. qr putãt ea q̃ ꝑm ipos est cognitõne co
gnoscere eũ q̃ ponit tenebras latibulũ suũ.
qr nõ pñt deũ apphendere nisi sub rõne bo
ni vl verivl dulcꝭ. r sic de alijs. Et ista sapia
anagogica est quedã theorica p se distincta
r diuersa ab oĩi speculatiua sapia. q̃ omnẽ
rõnis apphensionẽ trãscendit. Et qr mul/
ti sapientes r doctores hoc videre nõ ꝓualẽt.
hanc summã sapiam irridẽt. r in hoc p ꝓse
quẽs deũ altissimũ collatorẽ hui⁹ sapie im
pugnãt. Jõ cũ beato Dionysio sed qđ ma/
gis cũ dño iesu xpo rogo illũ q̃cũq̃ hoc scri
ptũ inspexerit ne indoctꝰ hui⁹ mũdi docto/
ribꝫ phis carnalẽ vitã ducentibꝫ vllatenus
manifestet. nisi hac via puerili velint incipe
re purgatiua via. r citiꝰ q̃s alioꝝ esset non
tm̃ in aliqua liberaliũ artiuꝫ. sed i arte me/
chanica industriꝰ operator. in seipis sola diui
na imissione gradatim ascẽdentes oĩa que
dicta sunt multo meliꝰ r multo iocũdiꝰ ex/
perimẽtali noticia veracissima approbabũt.
Sed hec scribere volui ad ß q̃ minꝰ expti
in ista sapia corroborato itinere semitas di
rigant scientes q̃ citissime inenit q̃ si in ꝑn
cipio purgatõis vl extatice ꝰsurrectõis dif
ficultas mirabit sentiat. tm̃ in paucꝭ vexati
citissime i multꝭ bene disponent. ita vt expe
rimẽto videãt oĩe qđ oculus nõ vidit nec
auris audiuit. nec in cor hois ascẽdit. ß etiã
in pñti videre pñt q̃ ipi p dilectionẽ hui⁹ su
preme sapie inberebũt. vt iã mẽs dicat. Te
neo eum nec dimittã. sed licꝫ ab indoctꝭ q̃si
stulta hec sapia videat subdit theorica. vbi
p rõnes r argumẽta ꝓcedit. vt quõ mẽs cõ/
surgere valeat. quõ remonẽda obstacula. q̃
vnitiõe media. r multa alia q̃ ad ß ptinẽt ad
ꝰfutatõem hũane phie. Sed r ne ascensus
tante sapie videat irrõnabit argumẽtꝭ tam
naturalibꝫ q̃ theologicis q̃ anagogicꝭ sum
ptis a rõnibꝫ etnis euidenti⁹ dispurat. Et
ideo sapia Dionysij difficillima videt. quia
modꝰ ꝓcedẽdi sup oĩem rõnem existit. r sola
spũsscti influitõe ꝓcipit maxie de dinis no/
miniꝫ. vbi dr q̃ nõ asseuerat hec doctrina
in psuasionibꝫ hũane sapie ꝓbis. sꝫ i demon
stratiõe a spũsctõ more ꝓtuꝭ in supmo api/
ce ꝑm quã ineffabiliꝫ r ignotꝭ ineffabiliter
r ignote cõiungit rc. Vñ ergo spũsscũs mo
uet apicẽ affectiue. ꝑm ꝓs. tange montes r
fumigant. tunc tota ꝓfunditas sapie Dio/
nysij vbi intellectũ accedit. sup omnẽ disci/
pline alteri⁹ leuitatẽ certissima r leuissima
cõprobat. Et ideo amãtissima. quia sine oĩ

dubitatione z opione ꝓcedit. z ideo qz primo oportet cognoscere practicaz ꝯ theoricā vt illa leuissima cognoscak. iō theorica opatiuā consequik. Dat ergo omibꝫ amatoribꝫ vere sapie z diuie bonitatis influentia concedak. Amen.

¶ Questio.

HD manifestationē illoꝝ occultoruz z mysticoꝝ que dicta sunt sup veritate querik difficilis questio. in qua cuilibet intelligēti veritas buꝰ sapiētie manifestius illuceſcit. ¶ Querik igik vtrum scz ania ꝑm suū affectū possit aspirando vel desiderādo moueri in deū sine aliq cogitatōe intellectus ꝓuia vel cōcomitante. Videk q semp sit necessariū ꝓcogitare anteꝯ ꝓ extēsionē amoꝛ moueak in deū. Primo auctoritatibꝫ sic. qz dicik in Ps. In meditatione mea exardeſcit ignis. ergo ꝓmo oportet q mens ꝓmeditek cogitando anteꝯ in ipm dilectū igne amoꝛis cōsurgendo ꝓ affectionē. affectꝰ interꝰ inardeſcat. Itē Augustinꝰ. Inuisa possumꝰ diligere. incognita aūt nequaꝯ. ergo ꝓmo oportet rōcinando vl intellectualr cogitādo cognoscere anteꝯ affectu amoꝛis aliqd diligak. cogitatio igik affectionē amoꝛis necessario precedit.

¶ Hoc idez ꝓbak rōnibꝫ. z ꝓmo rōne sumpta in diuinis sic. Ania em in deū quē diligit ꝓ amoꝛis desideriuz actualik se extēdēs vocak deifica vel deificata in. vij. de diuinis nomibꝫ. nā ꝑm q possibile est creature ꝓ extensionē amoꝛ trinitati supexcellentissime ꝓformak. Sed in trinitate ita est. q ꝑm ordinem nature ꝓmo est pater q est sūma potentia. scdo filiꝰ qui est prīs noticia vl sūma sapia. tercio est spūsctūs q est verꝰ amoꝛ. g sic erit in ania que ꝓ extensionē amoꝛis ꝑm modū sue paruitatis vt possibile est trinitatem beatissimā nitik imitari. q ꝓmo ibi erit de ipo ad quē tendit aliq cogitādo vl intelligendo noticia anteꝯ amoꝛ desiderio in ipm possit aspirādo ꝓsurgere. g cogitando cognoscere semp ꝓcedit affectionē amoꝛis.

¶ Itē ꝑm q dicit beatꝰ Dionysiꝰ. eccia militans imitak ꝑm q possibile est eccliam triumphantē. ergo ania fidek volens ꝓ amoꝛē ꝓsurgere gradatim. ꝑm q est in ordinibꝫ angeloꝝ ꝓsurgit. z maxime mētes amantiū vltime hierarchie ꝓparank. in q sūt tres ordines. scz throni cherubin z seraphin. Igitur necessariū est in ania ꝓsurgere actualik volente. q tres ꝓprietates vl officia istoꝝ triū ordinū imitek. Primo q sit thronꝰ. i. q ceteꝛa scz mūdanos honoꝛes. carnales affectiones. terrenas delicias. vt solus deꝰ iā sedē ꝓparata in ipa resideat penitꝰ derelinquat.

¶ Secdo q sit cherubin qd intelligik pleni tudo scie. z hoc fit mediāte lumine diuinitꝰ imisso. q mediante mens sup intellectualik cogitādo ꝑm humanā intelligentiā diuina cognoscit z celestia apprehendit. ¶ Postea oportet q sit seraphin. q est ordo supmus. i. q in illū quē iā mens cherubica cognouit. postea affectꝰ ipm solū desiderādo non aliud. q affectōes flāmigeras inardeſcat. z tūc est seraphin q interptak ardens. Cū ei cherubin. cui appropriak cogitantꝫ cognitio oriatur ꝓcedit seraphin q interptak ardoꝛ aliquē angelicū nitik imitari q ꝓ cogitationez cognoscere ꝓcedit actualiter ardere. vt sine cogitatōe ꝓuia nullatenꝰ ꝓsurgat amoꝛ affectio. ¶ Itē ania ꝓ amoꝛē cōsurgens nitik illis beatꝫ mentibꝫ scrōrū q contēplant deū facie ad faciē ꝓformari. sed illis illic ꝓmo ē videre ꝯ amoꝛe inherere. qz nisi illā indicibilē plenitudinē intelligēdo cognoscerent. nullatenꝰ ipi ignitis affectōibꝫ in qrū delectatione bītudo cōplek inauertibiliē adherent. iō nisi nobis ꝓus esset cogitatio seu cognitio ꝯ affectio amoꝛ iā nō cōformare mur mentibꝫ sctōrū in glia. qz sic vident diuinā pulchritudinē vt in ipa ꝓ amoꝛez supomnē intelligentiā interꝰ affectōibꝫ delectak. in his ergo intelligere ꝓcedit amare.

¶ Itez ꝑm q ania in suis potētijs ordinak. sic eodē mō naturaliter ordinate vidz moueri. sed ego video q a sua ꝓmordiali creatōe ania tres hz potētias naturaliter distinctas scz memoriā. intelligentiā z voluntatē. Memoria nihil aliud est in nob ꝯ intētio diuinitatis. Intelligētia est in nob illud mediāte q naturaliter nō inuestigādo nec ratiocinādo q̄libet ania suū creatoꝛē cognoscit. Volūtas est illa potētia ꝓ quā ania suuz creatoꝛē diligit z in ipm naturaliter tēdit. z ex isto vltimo est rō qre affectꝰ human nō potest satiari ad plenū frenis diuitijs. delicijs z honoꝛibꝫ. cū in solū deū tēdat. vt in ipo finaliter cōquiescat. Cū igik potētie intelligētie in q est cogitatio vl cognitio ꝓcedit potentiā voluntatꝫ naturaliter. in q est ardoꝛ vl amoꝛis affectio. igik moꝰ intelligētie. qui ē cogitare ꝓcedit motū voluntatꝫ q ē amare.

nullꝰ igiť intellectꝰ sine cogitatõe ꝑuia poterit amorꝫ affectiõe ꝛsurgere q̃ntũcũq; ignitis affectõibꝫ vt diuinitꝰ eleuet. ¶ Itez ꝑ bili. Mã ꝓmo necessariũ ẽ. vt illõ ad qõ imaginarie diligẽdũ mouear. q illud antea sensibiliť ꝑcognoscã. ante igiť oportet me cõprehendere oculo exteriori vl alio sensu aliqõ delectabile q̃ in ipo delecter vt illud bñdũ desiderem. Igiť sic erit in cognitiua z motiua rõne supioꝛ. q deũ siue aliqõ alind delectabile anteriꝰ cogitẽ. q̃ ad ipm possim interiꝰ affectõibꝫ aspirare. vl in ipo aliq̃tenus delectari. g̃ ꝑcogitare sp ꝑcedit amore cõsurgere. ¶ Itẽ ꝓm q dicẽ beatꝰ Dionysiꝰ in ꝓncipio mystice theologie in ꝛsurrectõe amoris oportet oẽm intellectũ derelinquere z cogitatõez de creaturꝫ sensibilibꝫ. z etiã tam de deo q̃ de angelꝫ. sed illud ponere videť stultissimũ. q̃d eñ faciat animꝰ si nõ poterit cogitare de deo vl trinitate vl angelis Videť etiã tunc esse i nube vl in mari. q̃i cũ semp cognitio intellectꝰ ipz amorẽ dirigat. aliť eñ sapia mystica nõ videť sapia sed abusio vl stulticia. ¶ Itẽ oñe illud qõ apprehendiť. apꝑhendiť sub aliq̃ intentiõe entis scz aut vt vnũ. aut vt verꝫ. aut vt bonũ. g̃ de quoq̃mõ apꝑhendať. apꝑhendeť sub rõne entis vt est sũma vnitas. aut vt est sũma veritas. aut etiã vt est sũma bonitas. Cum igiť nullo istoꝝ modoꝝ possit apprehendi nisi ꝑ cogitationẽ. nã si apꝑhenderẽ vt vnũ oporteret me cogitare de vnitate. si vt verũ de veritate. si vt bonũ de bonitate. igiť cum amoris apꝑhensio apꝑhendat deũ inq̃ntũ est bonũ. oportet necessario q ꝓus ibi sit cogitatio ꝑuia de ipa bonitate. q̃ in ipaz actu aliť ꝑ amoris affectiõez moueri. g̃ zc. ¶ Cõtante affect ꝑ amorẽ dispositꝰ libere moueatur in deũ. z ꝓmo auctoritate magni hierarche dionysij in ꝓn. mystice theologie dicentꝫ ad Thy. sic. Tu aũt amice thymotee. circa mysticas visiões fortiť cõtritõe sensus derelinque. z intellectuales opatões z omnia sensibilia z intelligibilia z omia existentia z nõ existentia. z sicut possibile est ignote consurge ad eius vnitionem que est super omnem substantiã z cognitõez zc. Cũ igiť ꝼm ꝑ in ꝛsurrectõe amorꝫ mystica oportet derelinquere oẽm intellectualẽ opatõez vl cognitõem. z solũ ꝼm vnitõem amorꝫ affectuosi ꝛsurgere. q̃ est sup oẽm intellectuz z cognitõem. Igiť sine cogitatõe ꝑuia vere amans amoris affectõe cõsurgit. In tercia translatiõe Dionysij dz in mystica theologia ꝑ vnitõem dilectõis q̃ est affectiua vere cognitõis. vniť deo itellectualiť ignota cognitione multo nobiliori q̃ sit cogitatio intellectual. z in eo q cogitatõem intellectua/lẽ derelinquit sup intellectũ z mentẽ deũ cognoscit zc. Cũ igiť vt ibidẽ dz ꝺus nõ possit cognosci ꝑ intellectualẽ cogitatõem. cognoscit verissime ꝑ tactũ amoris. igiť vt plane dz necesse est oẽm intellectuz derelinq̃re z solũ ꝑ amoris affectũ i deũ ꝛsurgere. Itẽ dz in. vij. de dinis nomibꝫ. oportet aũt videre nr̃am mentẽ hr̃e ꝕtutẽ ad intelligendũ ꝑ quã intelligẽda inspicit. vnitõem aũt excedentẽ naturã mentꝫ ꝑ quã cõiungiť ad ea q̃ sunt sup ipam. ꝼm hanc igiť dina oportet i/telligere non ꝼm nos sed nos totos. totos ipis statutos. z totos deificos zc. Igiť licz in humanis ꝓmo oportet itelligere q̃ affici in vera tamẽ z expimẽtali cognitõe diuinoꝝ oportet ꝓmũ sentire ꝑ amorẽ q̃ ipm deũ q̃ sentiť intelligẽdo cogitare. g̃ oportet cõsurgere ꝑ amorẽ vt ex isto statu cognitõis i ipa mente vera cognitio relinquať. nã illud scz de diuinis qõ expimẽtaliť sentit affectꝰ. vere etiã intelligit intellectꝰ. ¶ Itẽ in eodẽ capitulo dz de mystica sapia sic. Hanc igiť irrõnabilẽ stultã z amentez sapiam excedentes laudantes dicimꝰ q est oĩs mentꝫ z rõnis z omis sapie z prudẽtie causa. z i ipa est omne cõsiliũ. z ab ipa omis cognitio z prudentia. z i ipa thesauri sapie z scie abscõditi zc. Cũ igiť ipam irrõnabilẽ vocet. nõ g̃ per rõnum iuestigatõez ꝓcedit. z cũ ipam stultam appellet. nõ ꝓcedit sic alia scolastica sciẽtia. Nã ordinate ꝓcedẽdo ꝓmo ꝛgscimꝰ oñe illud qõ diligimꝰ. si g̃ mistica theologia ꝓmo ꝑ rõnes cogitãdo vl meditãdo ꝓcederet sicut videmꝰ in alijs nõ stulta a btõ dionysio vocareť nec amens. i. sine mẽte. nã sine oñi mentali cogitatõe vl meditatõe affectꝰ amoris accendiť. igiť ex affectu amorꝫ relinquiť in mente cognitio nõ ecõuerso zc. Itẽ ꝑs. Gustate z videte zc. Cũ igiť gustare affectũ respiciat amorꝫ. videre aũt intellectꝰ cogitationẽ vl meditatõem. g̃ ꝓmo oz motu amoris ꝛsurgere q̃ occultissimũ deũ itellectualiť cogitãdo cognoscere. nã hec ẽ regula generaliť in mystica theologia q ꝓmo oz hr̃e

practicā ꝙ theoricā. i. vsum exercicij i corde ꝙ ipi⁹ rei vl' eoz q̄ dicunt bñe noticiam.

Itē illud idē appet autoritate cōmētatoz Uercellenſ sup mysticā theologiā dicentſ. Istud sapie negociū sensus imaginatōis. rōnis. intellect⁹. tā practici ꝙ theorici vsus z officia suspēdit. z excludit oēm itellectuz z oīne itelligibile z ens z vnū z verū. z trāscēdit speculū z enigma. z ipi dino spūi apicez affectōnis p̄ncipal' dīna dignatōne vnit rē. Igit nō req̄rit in mystica affectōe aliq̄ cogitatio vl' cognitio itellect⁹ ¶ Itē ħ idē pbat p rōnē in dinis sumptā. q̄ mens rōne pficitur fm q̄ gradatim ascēdēdo ordiate ad diuina ꝛsurgit. sed ego video q̄ i ipa diuitate sunt tres psone. s. pr̄ z fili⁹ z spūſſctūs. pr̄ē summa potētia. filius summa sapiētia. spiritussanct⁹ amoz cōnectēs. ſz spūſſctūs q̄ ē ver⁹ amoz fm naturā z etiā fm nr̄am itelligentiā. nō fm tp̄s est vltia psona i dinis. Nā p̄mo est itelligere pr̄em generātē. scōo filiū genitū. tercio spūſſctū. pcedētē ab vtroq̄. vltim⁹ ꝙ z nobis ꝛpinq̄or est spūſſctūs. cū ꝙ ania gradatim ascēdendo ordinate pficiat oportet q̄ bēat p̄mo amorē q̄ appropriatur spūſſctō (q̄z spūſſctūs nob est affinior) antecq̄ habeat intelligētiā cogitādo. vl' etiā sapientiā q̄ appropriat filio. amoris igit affectio p̄cedit cogſcere. z nō ecōuerso. ¶ Item ania fm q̄ a deo fonte tot⁹ bitudinis recipit influentiā ad instar eccl'ie triūphantſ p ficitur. ſz ꝛstat fm Diony. q̄ ordo seraphin q̄ interp̄tat ardens p̄mo vberi⁹ z pfecti⁹ recipit influentiā a deo q̄ ordo cherubin q̄ interp̄tat plenitudo scie. ꝙ affect⁹ p ardorē amoris q̄ rūdet seraphin p̄mo z p̄ncipaliter afficit z mouet in deū q̄ intellect⁹ illud q̄ affectus desiderat cogitādo itelligit. q̄ intelligere rūdet cherubin. ꝙ p̄mo affect⁹ mouetur i deū sine cogitatōe p̄uia intellect⁹ ſz potius ipm seq̄tur. ¶ Itē spūs rōnalis recipit a deo influentiā p̄cio z p̄ncipaliť inq̄n tū ipi est affinior. ſz affect⁹ maxie p amorez dispositⁿ est sup̄m⁹ in rōnali spū. z p ꝛsequens spūi increato ꝛpinquior. igit tangit apex affectus a deo p īmissionez igni amoris in spū tangē deo ꝛpinq̄or añq̄ habeat ipm appḥēdere intellect⁹ q̄ est potētia. multo pl⁹ affectu a creatore sup̄mo distātior. igit ſp mouetur p̄mo affect⁹ in deū q̄ intellect⁹ cogitando intelligat. ¶ Itē cū de⁹ q̄ gradibꝰ infinitis disterat a q̄libet creatura ad hoc q̄ ipe ī ista miseria aliquā tū cognoscat. oz aiam sic approp̄inq̄re eidez vt quoq̄modo attingat ab ipa. cū ꝙ solus amor faciat aiam approp̄inquare ad deū p sui extensionē. igit inq̄n tū mens amat attenti⁹ intrātū fonti lumis approp̄inquat. z per cōsequens inquantuz ꝛpinq̄or ē fonti lūis p amorē. intrātū pl⁹ itelligit illumiat ab eo p cognitiōez p̄mo igit in dinis ē ardēdo amare q̄ intelligendo cognoscere. ¶ Dic soluunt argumenta.

Solutio. ¶ Dicendū fm beatū Dio nysiū in p̄ncipio mystice theologie sapia ista dz solū xpianoꝝ. Unde fidei cognitionē supponit z caritatē fūdamentū. Uñ nullus moztal' q̄ntū cūq̄ sit phs vl' sciens hanc sapiaz q̄ est i sup̄mo affectu mētis hūane facultatē trāscendens nec potuit nec poterit app̄hēdere rōnū inuestigatōe vl' intelligētie exercicio ſz solis filijs a solo patre etno ꝛsolationē expectātibꝰ. p̄mo etiam affectu misericordie reserat. z iō mystica. id est clausa vl' occulta dz. q̄z a pauc⁹ cognita.

¶ Uñ notādū q̄ dupl⁹ ē mod⁹ app̄hēdendi fm duplicē naturalē potentiaz p̄tingēdi ad deū. nā q̄libet aia hz potentiā intelligendi. z ħ est potētia intellect⁹. z potētia amādi q̄ affect⁹ dz. q̄bus deū app̄hendit q̄ ē sūma veritas z sūma bonitas. Uñ intellectu apprehendim⁹ veritatē. affectu attingim⁹ bonitatē. Secōm hec duo ē dupl⁹ via excellentie. Una q̄ dz ꝓtēplatio. z ħ figurat p rachelem q̄ dz venusta aspectu. q̄n mens. i. lumine desup infuso dinit⁹ hz meditādo l' cogitādo solū celestia ꝓtēplari. Alia ē i affectu z ħ dz ardor amoris. q̄n. s. igne spūſſcti desup missō ania flāmigerꝰ affectōibꝰ ad solū deuz aspirās ipm solū desiderat. vt sibi p stricto rē amorē intimi⁹ vniat. z ħ dz optia portio marie q̄ ardebat desiderio. vt dz in Johe. Uñ sic nouū testamētū p̄stāt⁹ est veteri. sic via amoris siue pfectōis q̄ est i ardore amoris q̄ est designata p mariā ē nobilior oi meditatiōe vl' ꝓtētōe itellectuali q̄ designat p rachelē. ¶ Sz notādū q̄ ad ħ q̄ vitas efficaci⁹ videat q̄ dupl⁹ ē ꝓtēplatio in itellectu. Silr z ardor amoris dupl⁹ acq̄rit i affectu. q̄dā em̄ ē meditatio l' ꝓtēplatio ab iferiori⁹ ad supioza. q̄dā ecōuerso. s. descēdens a supioribꝰ ad iferioza'. De p̄ma dicit Richard⁹ de scō victo. i archa mystica. oñdēs p q̄dragitaduas meditatōes l' ꝓsideratōes in creaturſ quō mens lumie itelligētie deco

rata ad cognitõem sũmi creatoris dz attin
gere. z sic israelitic⁹ pl's puenit ab egypto p
q̃dragintaduas mãsiões ad trã pmissiõis.
sic aia fidel' p illas q̃dragintaduas ꝯsidera
tiões in sex gdibꝫ ordiatas vsq̃ ad cogniti/
onez sũme ẏitatis attingit oi rõnali spũi ad/
optatã. ¶ Alia ẏo ꝯtẽplatio ẽ ecõuersio pce
dens. nã mẽs lumie desup imisso fm regu
las ẏitatis z rões etnas q̃s fm dinas illu/
miatões in seipa pcipit meditãdo de iferio
ribꝫ creaturis iudicat. z fm q̃ ãpliori lumie
aia desup irradiãdo infundit. sic intãto ifal
libily fm illas cãs z rões q̃ sunt idẽ qđ de⁹
a q̃ois creatura extẽplata z ideata pmordia
liter extruit ẏitatẽ in creaturis z in oibꝫ affectib⁹
multo melius q̃s rõcinando animꝰ pscrutat.
nõ tñ intelligẽdũ ẽ q̃n ista ꝯtẽplatio in affe
ctione tmiet. aliq̃ nlla eẽt. de istis vero nihil
ad pñs. ¶ Multo ei excellẽtior z mlto amabi
lior z ad obtinẽdũ facilior ẽ ardor amoris.
Dz ad istũ ardorẽ amoris ẽ duplex modꝰ
attingẽdi. vnꝰ scolastic⁹ z cõis. aliꝰ mystic⁹ z
secret⁹. ¶ Primꝰ eñ ẽ p modũ inq̃sitõis z ele/
uatiõis. z incipit ab inferioribꝫ vsq̃ ad sũ/
mũ p exercitiũ diuturnũ ascẽdẽdo. ¶ Uer/
bi gra. modꝰ eñ amãdi deũ p meditationẽ
puiã iste est. ¶ Primo eñ fidel' discipul⁹ sen/
su exteriori siue oculo ꝯspicit creaturas ex/
teriores. deinde etiã aliq̃ntulum ascẽdẽdo
qđ iã pcepit oculo exteriori ĩ imaginatõe re
positũ ꝯseruat. deinde magis eleuãdo rõci/
nando z ꝯferẽdo vna cã creatrix oĩm necessa
rio inuenit. z sic puenerũt pbi ad cogniti
onẽ dei. ¶ Nã ipi videtes tantã creaturarum
magnitudinẽ tã decorã ordinatõem. tantã
vtilitatẽ earũdẽ p ẽ ipi z q̃libet ali⁹ vnũ cre
atorẽ potentissimũ. sapientissimũ. optimuz
infallibiliter cognouerũt. z ẽ p potẽtiam aie
supiorẽ sensu exteriori z imaginatõe que rõ
nuncupat. ¶ Deinde ex ista ꝯsideratõe crea/
turarũ q̃dam habit⁹ p pdicta in intellectu
relinquit. vbi pmordiale fundamẽtũ crea/
turarũ relinquit z esse nõ tm p ꝯspectionez
creaturarũ. sed p irradiationẽ z illuminati/
onẽ imissam q̃dãmodo mens a deo ad con
templãda diuina pclari⁹ eleuat. z ẽ potentia
vocat intellectiua siue intellect⁹ q̃ solũ in me
ditatõe pura ꝯsistit. ¶ Ultimo ois medita
tio vl ꝯtẽplatio sine affectiõe amoris subse/
quẽte parũ pdest aut nihil. Unde dic̃ Aug⁹.
q licet sp volitãdo cogitare z amãdo inbe/
rere vt sp cognitio vl meditatio pcedat af/
fectionẽ amoris. scdo etiaz aia fidel' sine oibꝫ
alijs creaturis p solã cognitõnem imissam a
deo ĩ ipo afficit. ¶ Ali⁹ aũt modꝰ ꝯsurgẽdi
in deũ ẽ mlto bis oibꝫ nobilior. pdicta etiaz
ad hñdũ facilior. z ẽ est sapia vnitiua que ẽ
in amoris desiderio p affectiões flãmigeras
supi⁹ aspirãdo. q̃ diffinit a btõ Diony. ĩ. vñ
de dinis noibꝫ sic. Sapia ẽ diuinissima oĩ
cognitio p ignorantiã cognita fm vnitionẽ
sup mentẽ q̃ mens ab oĩbꝫ alijs recedẽs
postea etiã seipam dimittẽs vnita ẽ super/
splendentibꝫ radijs inscrutabili z pfundo
sapie illuminata. ¶ Un in hac sapia fm q̃ di/
citur ĩ pncipio mystice theologie sic sensus
z sensibilia derelinq̃ intelligibilia z nõ intelli/
gibilia ẽ. ¶ Un ista sapia sine oi inuestigatiõe
vl meditatiõe puia amantis affectũ sursum
trahit. ¶ Un non ibi oportet cogitare nec de
creaturis nec de angel' nec de trinitate. q̃a ẽ
sapia ñ p meditatõz puiã sz p affect⁹ deside
riũ bz aspirãdo ꝯsurgere. ¶ Bz notãdũ q̃
ista sapia alio mõ intelligit in pficientibꝫ. aliꝰ
in pfectis. ¶ Proficiẽtes eñ necesse bñt se pur
gare p viã q̃ dicta ẽ. s. p hũilitatẽ z ꝯtritõem
z illuminatõnẽ p modũ ozonis. z postea a/
liquãtulũ cogitando ipi deo desup inflam/
manti occurrere. nõ tm meditando de deo l'
angelis. vt dictũ est. sed ꝯsurgẽdo fm illaz
viam q̃ imediate seq̃tur viã purgatiuã i ex/
positione minori de pater nr. q̃ est ozo i spũ
z veritate. ¶ Sed postq̃ affect⁹ se exercendo
diuturnius vel cogitãdo fm q̃ ibi dz dili/
genti⁹ se erexerit. tũc dimittit oĩs cogitatio
vl meditatio z solũ p amoris desideriuz q̃ti/
enscunq̃ vult vel de die vel de nocte. intus
vel extra ad vnitionẽ ipi⁹ dilecti soluz aspi/
rans anim⁹ ꝯsurgẽtis se erigit. z ibi amoris
affectio pcedit cogitationẽ. nã illud qđ sen/
tit affect⁹ vere intelligit intellect⁹. z sic dictuz ẽ
de ꝯtemplatiõe q̃ duplex est. Una q̃ ascen/
dit alia q̃ descẽdit. sic in affectõe amoris. nã
fm viã scolasticã q̃ dicta est ascẽdit ab infe/
rioribꝫ creaturis vsq̃ ad affectũ amoris. in sa/
pientia aũt mystica cõtrariũ est. nã ille ver⁹
amor q̃ est spũssctũs tercia pson̄a ĩ dinis et
vltima respectu ordis pson̄ax nobis ẽ pin
quior z pma in cõsurrectione affectiua ĩ de
um. Un ipe spũssctũs p ignẽ amoris tãgit
z inflãmat supmũ affectiue apicem. z indici
biliter sine oĩ cogitatiõe vel rõnis discre
tione ad se trahit. Un sic lapis suo pondere
trahitur z ferr̃ naturaliter ad suũ centrum

inferi⁹.sic apex affect⁹ suo pondere et directione imediate z sine aliq̃ obliquatõe.absq; oñi ꝓuia vl' cõcomitãte cogitatiõe surs̃ ferr' in deũ. Uñ illa potẽtia que est affect⁹ z sup̃mũ in spũ hois spũiscrõ imediate amoris vinculo est vnibilis. Et hec potẽtia vt est sup̃mũ in spũ q̃i ab omnib⁹ ignorar.nisi ab illis in q̃bus ab igne sctispũs imediate affect⁹ tangit z mouet. Uñ Dionysi⁹ hanc virtutẽ vocat imediate motã a spũsctõ.z ꝑm istã ꝓcedit tota ipa mystica theologia. z dic sic. Est z nunc a nobis lex ꝑdiffinita. veritatem de deo docẽs nos asseuerare nõ in psuasibilib⁹ humane sapie verbis.sed in demonstratiõe a spũ moze theozica⁹ virtutũ ꝑm quã ineffabilit' z ignite. ineffabilit' z ignote cõiungimur ꝑm meliozẽ nr̃e intellectu alis ꝓtutis z opatõis vnionẽ ꝛc. Unde ꝑm istã virtutẽ motã a spũsctõ imediate ẽ multo maioz de deo cognitio q̃ p omnẽ intellectum vl' rõnẽ inuestigãdo. Uñ ꝑmũ tangit sup̃mus apex affect⁹ ꝑm quẽ mouet p ardorem in deũ. z ex isto ꝓtractu relinquit in mẽte veriss̃ima cognitio intellect⁹.nã illud solum qõ sentit de diuinis veriss̃ime appẽhendit intellect⁹.vt dz in fine principij mystice theologie.sic p vnitionẽ dilectõis que ẽ affectiua vere cognitõis vnit deo intellectualiter ignoto ꝛc. Ex qua etiã vnitiõe ingeniũ ad inuestigãda occulta mirabilit' clarescit. p hanc etiã imaginaria z fantastica dirumpunt.p hãc etiã sensuũ exteriozũ inozdinatio q̃i quodã retinaculo interiozi refrenat vsq; etiã ad carnis sensualitatẽ.cozruptõez cozpoz pestiferozũ mortificando affectus ibi.ignite affect⁹ redundat.nã quãto mens plus aspirãdo erigit. tanto plus debilitat ipius carnis male inflãmantis cozruptio. ¶ Per hoc p magna ꝓte scolastici z mystici doctozis diuersitas ꝓtz.nã ꝑm diuersos intellectus vtriusq; ꝓcedũt argumẽta.

¶ Respõdet ad rõnes ꝓrius factas.

Nunc rñdendũ est ad rõnes ꝓri⁹ factas. ¶ Ad ꝑmũ dicendũ q̃ illud.i meditatõe mea exar.ignis ꝛc.intelligit in ꝓficientib⁹.nã qz in talib⁹ nõdum adhuc ardoz amoz⁹ habũdat. ꝓpter hoc opoztet q̃ aliquãtulũ affect⁹ meditãdo ꝑm illaz viã que dicta est in expositõe minozi dñice ozonis.nõ aũt cogitãdo de angelis. de sup celestib⁹.de deo vl' trinitate efficaci⁹ excitet. qõ tñ in tercio statu in via vnitiui amoz⁹ p fecto iã exercitato cogitatio ꝓuia dimittit. sicut videm⁹ in pontib⁹.q̃ in pont⁹ edificatione ligna lapidib⁹ supponunt. postea iam ꝓstructo edificio muri lapidei firmitate pfecta cũcta ligna amouent.qz sine ipoz obloquio structura muri lapidei põt pstare imobilis. Sic etiã ħ in ꝓficientib⁹ cogitatio ꝓdicto mõ ꝓmittit. deinde sequit affectio amozis. qua pfectõe obtenta tori⁹ cogitatio nis vl' meditatõis ꝓuie vl' cõcomitant⁹ obsequiũ vt sup̃ dictũ est ãmouet. ¶ Ad scõm dicendũ q̃ illud bene ꝓcedim⁹. Inuisa posum⁹ diligere.incognita nequaq̃. nã sapia mystica supponit cognitõem dei. Uñ in ꝓncipio mystice theologie vocat sapia xpianorũ. Uel alit.qz duplex est cognitio. vna ꝑcedit amozis affectũ. In ꝓmo em affectu vel ꝓcessu ꝑm viã scolasticã cõmunẽ.est ibi ꝓmo cognitio p creaturas de deo vl' p intellectum anteq̃ in ipo amozis affectio accẽdatur.z ꝑm hoc illud Augustini itelligit. Dz in ꝓcessu mystico ꝑm Dionysiũ amozis affectus intellect⁹ cogitationẽ ꝓcedit. vt dictuz est.z de vtraq; loquit' ꝓpha dauid. Uñ q̃tũ ad ꝑmũ dic̃. In meditatõe mea exar.ignis De alia. Accedite ad eũ z illumi.s. p cogniti onẽ veritatis.z ista cognitio est certioz q̃ p̃ma z infallibilioz.sic multotiẽs aliq̃d p alia qua signa que vident in ipo esse delectabile ad vescendũ cognoscit. ex q̃ cognitiõe ad ħ vt comedat appetit⁹ videnz q̃ pluries inardescit.postea qñ illud gustat amplioz z certioz cognitio ex ipso gustu relinquit q̃ illa esset q̃ ipm gustũ ꝓcesserat. sic z in his codẽ modo intelligit. ¶ Ad terciũ in diuinis ꝛc. dicendũ.q̃ verũ est ꝑm modũ cõem z ipa aia actualit' cõscendẽte.ꝑm aũt ꝓcessum mystic cũ cõtrariũ est.z sic ꝓcedit ista obiectio alterius partis.qõ ꝓtz in ꝓcessu ipoz argumẽtorũ. ¶ Per ħ patz aliud de cherubin z seraphin.vez est q̃ntũ ab infimis supi⁹ ascẽdendo.z sic cogitatio ꝓcedit amozẽ.sic cherubi ꝓcedit seraphin.Sriũ aũt est descẽdẽdo.nã ꝓmo z ꝓncipalit' recipit influentia a deo seraphin q̃ cherubin.z sic sil'r descendẽdo ꝓmo mouet affect⁹ p amozẽ i deũ q̃ illud qõ sentit affect⁹ ꝓcipiat intellect⁹.z sic currit sequẽda ps ꝛrie ꝓtis. ¶ Ad q̃ntũ dicẽdũ q̃ nõ est sil'e de beatis z viatoribus. Haz beati ipam claritatẽ lucis eterne vident facie ad faciem absq; vlla ãmixtiõe fantastica vl' cozpis corruptione.obtenebrante caligine. vl' medio

contẽplantes. ꝛ ideo est ibi sũma ordinatio qz nullũ est ibi impedimentũ. iõ ꝓmo naturaliter intellect⁹ diuinã pulchritudinẽ apprehendit cũ in ipa affect⁹ vnione indissolubili delectet. In viatoribꝫ licet amẽt existentes in corpe. tamẽ sicut dicẽ pbus intellectus human⁹ est fantasie ãmixt⁹. iõ omne intelligibile ꝛ maxie summuz intelligibile. qõ est de⁹ ipe fantastice apphendit. q si etiã intellectu ãmittio fantastica separet. semp tamẽ intellect⁹ ãntũcunq; celit⁹ illumineť. deũ modo finito ꝛ limitato apphendit. qui tñ imensus ꝛ infinit⁹ est. et iõ oñis intellectualis cogitatio semp est impura ꝛ imũda Et ideo in pñti si vera sit cõsurrectio mysti ca iubet ipam Dionys⁹ ab amoris affectu totaliť sequestrari. ꝛ p solũ ardoris amorẽ cõsurgere. qz si tot⁹ sit desiderabiľ sicut in cantic⁹ dz. nõ tamẽ totus cõphensibiľ nec i pñti nec in futuro. Et inãntũ efficaci⁹ i ipa cõsurrectõe oñis intellectiua cognitio rescindiť in tantũ ardoris affect⁹ veluti liber supenatans citius qõ desiderat apphẽdit. Et hoc summe cauendũ est vt nulla cognitio intellectual' se amoris vnitiui cõsurrectione admisceat. ¶ Ad sextũ dicenduz est. q solutũ est ꝼm duplicẽ modũ consurgendi p amorẽ vt dictuz est. neq; de trinitate neq; ó angelis. Per illud idẽ soluiť septimũ ¶ Ad octauũ dicendũ est. q licet mod⁹ cõsurgendi mystice stult⁹ ꝛ irrõnabiľ ignorãtibꝫ hãc sapiam videat. tamẽ sapientissime ꝛ mirabiliter cedit ordinatiõe. nã solo pondere ꝛ discretione amoris affect⁹ verius ꝛ certi⁹ ꝛ infallibiliꝰ in ipm quẽ diligit ferť cũ oculus corporalis aliqõ sensibile videat. vel intellectus possit de deo p cogitatõem aliquã apphendere veritatẽ. ¶ Si querit. qd igit cogitabo cũ de deo cogitare nõ debeã nec de angelis dicendũ q solũ aspirat ꝛ cogitabit. vnde tũc sine aliq; cogitatõe de deo vl' de alijs si mens ꝼm viã purgatiuã est aliqten⁹ ppara. dicens sic. O dñe qñ te diligã. qñ te consequar. qñ te cõtemplabor. si hoc sepissime frequentaret citi⁹ se rata si nesciret alia dicere nisi ß mõ ꝛ stringã. si hoc sepissime frequentaret citi⁹ se simis celestibꝫ ꝛ etna generatiõe vl' ꝓcessione milies cogitaret. ¶ Unõ ista est optima stulticia. de q dicit beat⁹ Dionys⁹ sic. Hãc igit stultã ꝛ irrõnabilẽ ꝛ amentẽ sapiam excedẽt laudãtes dicim⁹. q ois est mentis ꝛ rõnis ꝛ prudẽtie cã. sic dictũ est sup⁹ in opponẽdo. ¶ Ad nonũ dicẽdũ. q de⁹ ꝼm ꝛsurrectionẽ illi⁹ sapie apphendit p modũ ent⁹. nec vt vnũ. nec vt verũ. nec vt bonũ. Sz qñ ista vis anie supma q est apex affect⁹ tangit ab igne amoꝛ illo motu ꝛ tactu scintillat affectus aspirãdo in deuz. iõ beat⁹ Dionys⁹ istos doctores scolasticos ꝛ speculatios cõfutat. qz omia se scire existimãt. cũ tñ de vera sapia q̃ mens ad deũ trahiť parũ aut nihil nisi forte cõiecturãdo vl' opinando cognoscãt. ꝛ talibꝫ nõ debere vllaten⁹ istã verã sapiam ꝓpalari. ad Thy. scribẽs dicit sic. Uide aũt ne q̃s indoctoꝝ ista audiat. Indoctos dico q̃ existẽtibꝫ sunt firmati rẽ. ꝛ intales irridẽs sic infert statim post q̃ sua estimatione credũt dina pcipe ingenio vel scie plenitudine. sic indoctos aũt dicoꝝ. ꝛ post vere putãtes ea q̃ ꝼm ipos est cognitiõe scire eum q̃ ponit tenebras latibulũ suum rẽ. Et ß est. qz ista cognitio est totaliť supẽ rẽ. ꝛ vbi oñis intellect⁹ deficit q̃ nõ apphẽdit nisi sub rõne veri vel boni. Mystica vero thcologia p apicẽ affectõis docet discipulos veritatis ꝓsurgere p amorẽ. imo quod plus est nunq; actualiť mens posset istꝫ motibus ꝓsurgere si aliq̃d cogitaret ꝓsurgens imo mirabiliť deprimeret a sua elevatione affectio. sed pot⁹ intellectiua q̃ pedissequã subtractã relinquit inferius. ꝛ sine sui obsequio ad dilecti vnionẽ consurgit motibus sursum actiuis. ab ipa eminentius elevata plus distat ab ea cũ ab ortu solis meridies. ꝛ hoc quotienscunq; vult de die siue nocte centies vel millesies si corpus posset sustinere. ꝛ q ita sit. exemplo materiali ad psens vtar vt valeas intelligere. Considero motum lapidis suo pondere naturaliť descendentis ad centruz. Sic p pondus amoris affectus dispositꝰ in deũ sine oñi cogitatione vel deliberatiõe ꝓsurgit veluti in suũ cẽtrum se extẽdens. ꝛ motibꝫ istis se elevat in cõtinuo desiderio. cuius complementum et intuitus quietem in eterna beatitudine obtinebit. nisi quãdoq; ad modicũ temporis sicut est in raptu diuina sublevatione supeipm non natura sed gratia sublimeť. Sz si hoc non potest percipere doctor specula/tiuus vel scolasticus discipulus audiat ab apostolo qui fuit principalis hierarcha huius sapientie quã nullus sapiẽtiũ grecoruz intelligere potuit. quoniã hec sapiẽtia solũ

spiritali examinatiõe cognoscit. De q̃ loquitur Apostolus. Spūs nr̃ spūi diuino vnit̃ sentit q̃ sunt ei⁹. z hec sapia est quã int̃ pfectos loquebat. Vñ hoc est illud qõ dñs pmisit aplis cum dixit. Induimini ꝑtute ex alto. Vñ sicut sacerdos induit se a capite. sic aia induit a pte sũmi affectus. Vñ ꝑmo tangit igne spũs sancti q̃ aliqua cogitatio veniat. Patet ꝙ euidenter q̃ nia vere amãs põt consurgere in deũ p affectũ accenso amore deside/rio sine aliq̃ cogitatione previa ꝛc.

¶ Explicit mystica theologia scti Bonaventure doctoris seraphici.

¶ Incipit fasciculari⁹ doc. seraphici sancti Bonauẽture de exercicijs spũalib⁹.

Scire debes q⁹ q̃uis omia q̃ in diuina scriptura reperiunt. imo celũ z terra z omnia que i eis sunt de deo loquant z instruãt nõ tñ omia conueniũt ad vtilit̃ meditandũ. sz ea debes pot⁹ ad meditandũ suscipe vnde amplius timore cõcutiers vl̃ accenders ad amorẽ. ¶ Sunt aũt quedaz generalia circa que frequẽt⁹ exercitia deuotiversant. videlicet mẽoria pcõrũ qua cõpunguntur ad cõpunctionẽ vel doloẽ. Memoria mortis q̃ vt omia but⁹ mũdi oblectamẽta gl̃am z honorẽ altũ statũ vilipendãt accendunt. Memoria extremi examis. q̃ inflãmant ad bona opa pagẽda. vt tũc cũ iust̃ mereant accipere pmiũ meritor. Memoria penarũ infernaliũ. qua oĩa illicita licet dubia respuant timore tormẽtor. Memoria celest̃ glorie. vt hic ḋescant z exultent in spe. ac vt illic sint digni gl̃a nitant se vers ꝑtutib⁹ adornare. Memoria bñficior dei. z maxie bñficij incarnatõis. ne gr̃e largitori iueniant ingrati. ¶ Ut aũt de his cogitare eo promptius ad manũ valeas. habeas aliq̃ generalia vñ tu valeas plura elicere. De vnoq̃ pmisso/rũ hic inseruntur. vt data occasiõe sapienti sapientior fiat. z ex pauc̃ plura elicíat sic ipsi cõgruit cogitãti. ¶ Esto igit anial mundũ ruminãs z reuoluẽs ea tpis silia in corde tuo vt ita inutilia z vana possis a memoria remouere. ¶ Qualit̃ fiat mẽoria pcõr̃ Ut tibi de memoria tuor pcõr̃ nascat cõpunctio. talib⁹ stimulis te cõcute meditando. Cogita z vt sentire valeas diligent̃ stude q̃ntũ vnũq̃q̃ pctm̃ deo displiceat. Renolue q⁹ superbia eiecit luciferũ de celo. Inobediẽtia adã de paradyso piecit. Luxuria subuertit sodomã z gomorram. z pene totũ mũdũ in diluuio submersit. Ips p pctõ morte sustinuit amarissimã. ne pctm̃ inultũ remaneret z sue iustitie nõ satisfieret. ¶ Cogita secõdo q⁹ de⁹ alit̃ iudicare non poterit q̃ opa nr̃a merent̃. Est em̃ de⁹ equitas quedã intelligibil̃. incõuertibil̃. atq̃ indeclinabil̃. nõ min⁹ malor pena q̃ brõrũ gl̃a. Igit̃ tibi reddet iuxta opa tua. Nõ igit palliem⁹ vl̃ blãdiamur nobis. quia non est iu. In cogitatione tot sunt q⁹ nequeas numerare. Cogita q̃ turpia precipue ad carnalia. in q̃bus tamẽ minus imoreris ne delectatio surrepat. Cogita q̃ grauia q̃b⁹ deum offendisti. z rursum xp̃m q̃dãmõ crucifixisti. Cogita de peccat̃ post cõuersionem tuaz. q⁹ semp tam negligens tã tepidus toties annis sine pfectu fuisti. z vide de singul̃ris criminib⁹. numera ea si potes in cõspectu dñi. z pete veniam de ꝑteritis. adiutoriũ de ꝑsentibus. cautelã cõtra futura. ¶ Deinde cogita inquanto satisfeceris p istis. certus q⁹ quicq̃d hic nõ reddideris i futuro a te exigetur vsq̃ ad minimũ quadrantẽ. Nullũ em malũ impunitum erit. sicut nec aliquod bonum irremuneratum. ¶ Demum cogita q⁹ iudicia dei sunt inscrutabilia. nescis si in gratia. nescis si vere cõuersus. quid in te lateat quod deus nõ latet. sed offendit. nescis si pseueraturus. Hec rumina. hec cogita. z si bene sentis ea non altum sapies de teipso. caue tamen desperationẽ si pfundius buiusmodi meditatõnib⁹ te imerseris. atq̃ ita huiusmodi meditationes digere vt nõ absorbearis tristitia nimia z deiectiõe. sed vt instigeris ad vite emendatõez z tolerantiã omniũ tribulationũ.

¶ Generalis mod⁹ ad formãdũ meditationes de morte.

De morte tua ita poteris formare meditationes tuas. Primo vt boram mortis semper suspectam habeas. Cogita q⁹ improuise mors veniet. quia sicut fur q̃n minime putab. q̃n mime

disposuisti. quando adhuc diutius viuere sperabas. ⁊ tamen adhuc multa agere cogitasti. put experientia quotidiana te satis sufficienter docet et docuit de pluribus tibi notis. Reuolue deinde ordine q̄ ad mortē deuenit. ⁊ habe te nōnunq̄ sic si statim ees moriturꝰ. ⁊ melꝰ senties que sequunt. Cogita igit qualit̄ p̄cedit mortē grauissima infirmitas. cuꝰ alie infirmitates nō sunt nisi sic p̄cones. vide grauitatē huiꝰ infirmitatis. Cogita horrorē naturalis inclinatōis apparentis gmanere. Cogita deinde cū iā horribiliter sentit se hic trāsiturū. siue medicꝰ dicens siue si ipe p se senserit. q̄ntus tūc erit clamor cōscie. q̄ntus remorsus in eo q̄ se non disposuit. Tūc em̄ ipa pcta ad memoriā cōfluunt ⁊ cogita de singulis pctis tuis ⁊ passionibꝫ p̄prijs singularit. q̄ntū tūc de eis dolebis q⁊ nō vicisti. Cogita si tali articulo mortis esses ꝺstrictꝰ ⁊ victus ⁊ ꝺcupiscētijs ligatꝰ. q̄nto desiderio desiderares vnā horā ⁊ vl̄ annū sanitatis. p emendatōe. Cogita horribiliter cū ad illā horā venerit. ⁊ hinc trāsibis. ⁊ tps p̄teritū cōparuerit ad eternitatē ad quā trāsibis. q̄ breue tibi videbit. tota vita tua apparebit tibi breue somniū. ⁊ ita tibi erit totū tempꝰ ac vita. ac si p modicū spaciū punctū iter medie leuce pretisses. Cogita etiam q̄nt erit dolor ille. cū vides q⁊ ꝓpter tā paruā delectationē illa sempiterna gaudia amisisti. Cogita q̄ amara erit separatio cuꝫ ab his q̄ viciose dilexisti separaris. puta ab honore tuo. q̄ hic in alto statu totꝫ viribꝫ honorē q̄sisti ⁊a voluptatibꝫ. ⁊ sic de alijs. Considera dispositionē morientis quō totū corpus nigrescit ⁊ rigescit. oculi contabescūt. Cogita quō demones sint ibi tāq̄ rugientes parati ad escam expectātes. deinde imagiare quō anīa i egressu a corpe suo cū incipit ꝓsidere regionē ignotā q⁊ tot demōes ea expectēt inuite exiret. q̄ libenter rediret ad corpus suū. sed nō p̄t. q⁊ clause sunt fenestre sensuū ⁊ aditꝰ vitales. Cogita quō tūc singuli spūs vicioꝝ ad eā occurrēt q̄rētes sua in eis. Spiritus superbie. superbiā. spūs luxurie q̄rit luxuriā. q̄libꝫ q̄ sua sunt. ⁊ sic de alijs. Ultimo aduerte quō aia egressa de corpe statim stat tuit añ tribunal iudicis et feret snīa que ex hoc tūc vsq̄ in eternū non reuocabit. Et vbi q̄q̄ tūc lignū ceciderit ibi manebit. Demū cogita q⁊ tandē corpꝰ tradit sepulture ⁊ ppetue oblitioni. bospes h̄ fuit vnius noctis ⁊ abijt. ⁊ memoria eiꝰ recessit a tra. Poterit aūt modū hunc ꝺrūm sumere ꝺ morte iusto rum. nā iusti videtes se de h̄ mūdo migraturos gaudēt in testimonio cōscie. exultāt q⁊ liberant de istis miserijs. q⁊ hic nō fuerāt ligati cōcupiscentijs. nō dolent hinc exire. et sic de alijs.

Generales modi ad formandū meditationes de penis infernalibꝫ.

De penis ifernalibꝫ. imaginare ipm infernū ꝑm quasdā silitudines a sanctis sup hoc positas. Aspice igit cbaos horribilissimū. lacū subterraneū. puteū pfundissimū. ⁊ totū ignitū. Itē imagina re ciuitatē magnā ⁊ horribilē ⁊ penit⁹ tenebrosam obscurissimis ⁊ tribilissimis flammis succensaꝝ. clamātibꝫ. vlulantibꝫ ⁊ plangentibꝫ vniuersis p̄ inexplicabilibꝫ doloribus. ⁊ silles silitudines poterit cogitare. Cogita de penarū acerbitate. Dicit ei ignis ille ad ignē nostrū tanti esse calorꝫ quāti nos ter ignis ēad depictū. Et ita cogita ꝺ frigore ⁊ fetore. Vuꝰ penalitatis acerbitas patꝫ ex stridore dentium. ex gemitu ⁊ planctu ⁊ blasphemia. ⁊ sic de alijs. Cogita de penarū multiplicitate. Ibi em̄ est ignis inextinguibil obscurissimꝰ. frigus intolerabile fetor horribil. tenebre palpabiles. Ibi erit pena in oīm sensu. In visu p horribiles visus ⁊ aspectꝰ demoniorū. In auditu per lamentabiles gemitꝰ ⁊ clamores de miserabili societate ⁊ crudelitate torrorū sine oī misericordia. in torquēdo nō fatiganꝫ nec ad miscōiam cōmouenꝫ. Insultabūt dicentes. vbi nūc gloria. vbi nunc altꝰ status. vbi superbia. Cogita quō nūc ibi p membra q̄bꝫ quis peccauit eisdē puniat. ⁊ omibꝫ mēbris malus penā sustinebit. Cogita etiā de pena interiori. videlicꝫ remorsu interiori conscie ⁊ vermis eoꝝ q̄ nō morietꝫ. Quis potest sufficienter cogitare quātū doleant q⁊ illā penā modicis laboribꝫ ⁊ breui tpe nō euaserunt. Itē interne passiōes maxime regnabunt i eis. erunt em̄ maxime iracūdi ⁊ inuidi. ⁊ erūt ita simul sic canes rabidi. Itez recordabunt priorꝫ delectationū ad augmentū pene. Unde ibi lamentabunt dicentes. Quid nobis pfuit superbia. Cogita de duratione penarū. q⁊ scz nunq̄ sit finē habitura. Non post mille milia annorū. imo nō post tot annos quot anni p̄nt in milibꝫ numerari. quia nulla ibi redēptio. nullꝰ ibi finis.

¶ Generales modi meditandi circa extremum iudiciũ.

De extremo examine cogita ꝙnt⁹ tũc fiat terror. Ipa em̃ angelica tuba. mirabilia. ẽrẽda scz fulgura chorusca tiones pcutiẽt corda hoim̃ z pauere facient. Cogita si potes magnitudinẽ ire iusti iudicꝭ venientꝭ ɔ eos ꝙ eum offenderũt. Et ꝙntũ mali terrebunt. Imaginare quõ et ꝗs amara fiet ibi diuisio. Ponent omẽs iusti. humiles. mites ad dexterã. Superbi. inuidi luxuriosi ẽc. ad sinistrã. ãmodo nõ ɔiũgẽdi. Hũc sunt duo i mola vna. in domo vna ẽc. z vn⁹ assumet z vnus relinquet. Cogita ꝙd timoris. z ꝙd horroris. ꝙd ãmiratõnis erit superbis. elatis hui⁹ mũdi cũ se abiectos viderint. z pauperes. viles z despectos. ꝗs insanos putabãt ad dexterã xpi in gl'ia viderit assistentes. Tũc pniam ĩtra se agẽtes dicẽt. Ecce hi quos habuimus in derisum aliqñ Ecõtra iusti stabũt in magna ꝑstãtia aduersus eos ꝙ se angustiauerũt Cogita quomõ oĩz opeꝛ ibiz cogitatõnũ fiet redditio. Hierusalẽ scrutabit in lucernis. i. hi qui apparebunt velut scti inuestigabunt ibi. z ꝙd ꝙd in eis occultũ fuerit ad lumen veniet. Testes erũt diabol⁹ ꝙ oñdet nobis oĩa ꝙ fecimus. vbi z qñ ẽc. Ire ꝓxiũ scelus. z rot⁹ mũd⁹ dabit testimoniũ ꝓtra pctõres. Cogita q̃modo xp̃s exhibebit passiõis sue insignia. z q̃mõ ꝑ illã xp̃s exprobrabit ꝙ eã ꝓtẽpsimus. Cogita de illo horribili tonitruo z irreuocabili snia. Ite maledicti ẽc. Cogita ꝺ dulcissima inuitatõe iustoꝛ ad sempiternã cenã p illã vocẽ Venite ẽc. Cogita ꝗs magna sint opa miscõie z pietatꝭ. cũ ea solũ xp̃s ad iudiciũ suum adducere videat. Cogita ꝙ iusti ibũt invitã etnã. iniusti i supplicium sempiternũ. Et hec duo loca ꝑ chaos magnũ diuisa semp ꝑmanebũt. ¶ Generales meditationes de gloria celesti.

De gaudijs supcelestib⁹ imagiare locum illũ ꝑ imaginarias similitudines a sctis p nostra capacitate inuẽtas Est em̃ ciuitas ex auro purissimo. gẽmisq̃ ꝓciosis mirabilit̃ constructa. singule porte ex singulis margaritis. z camp⁹ spaciosissimus ac speciosissim⁹ oĩm florũ pulchritudine decorat⁹. Ibi estatis amenitas. ibi odoris suauitas ẽc. Cogita quãtũ potes ꝙntũ erit gaudiuz ex visione sctissime trinitatꝭ in qua relucet exemplar omis pulchritudis. omis bonitatis. omis suauitatꝭ. ꝗs videda omĩa scienda scies. z quicꝺ volueris habebis in illa. In illa em̃ visione beatificabers. Cogita de visiõe bũanitatꝭ xp̃i. ꝙ hic fuit ꝑpter nos paup z vilis bõ. ibi sublimis de⁹ z homo. Cogita de gaudio qõ habeb ibi ꝛ societate gl'ose ỽginis. omniũ scorũ. apl'oꝛ. martyrũ. confessoꝛ. ỽginum. z de cuiuslibz gaudio gaudebis z tu. Cogita de dotibus ꝗs ibi corp⁹ tuũ recipiet. ꝙ sunt imortalitas impassibilitas. summa agilitas. z maxima speciositas. Cogita de dotib⁹ anie ꝙb⁹ ipsa ania replebit. que sunt plenitudo scie z letitie. Cogita de istꝭ dotib⁹. ꝗs multa alia cõsequeris. videlicz securitatẽ. qua nõ timebis eũci. nõ timebis a temptatõe vinci. inde tibi libertas summa. inde sanitas. inde voluptas. inde amicicia. inde honoꝛ. inde cõcordia. Et breuit habebis ibi quicꝺ volueꝛs. z quicꝺ noluerꝭ nõ habebis.

¶ Breuis modus meditandi circa beneficia dei.

Q Circa beneficia dei innumerabilia quẽ modũ habeas meditãdi z memoriã tuã reformãdi. Scias ꝙ in his triplici cõsideratiõe potes tuas meditationes variare z dilatare. vt nũc tua quidez meditatio verset circa ipm̃ bñfactorẽ. nunc circa ipm̃ cui bñfecit. nũc circa ipa beneficia ꝙ tibi multiplicit elargit. Considera ꝙ ipe bñfactoꝛ tu⁹ dñs de⁹ ita tibi bũfacit. vt nihil a te repetat. nec te nec aliq̃ creatura indiget. Cõsidera ꝙ sit infinite potẽtie. cui⁹ potẽtia declarat vniuersitas z multitudo creaturaꝝ suaꝝ. Cõsidera ꝙ sit imẽse sapie. cũ attẽde ex pulchritudie z ordie tot⁹ vniuersitatꝭ. Attẽde igit ꝙnte sit bonitatꝭ. si ꝺ talis tantusq̃ dñs modicũ enceniolũ tibi tribuit. imo ꝙnte bonitatꝭ ꝙ tant⁹ de tantillo digneꝛ cogitare. Cõsidera ꝗs sollicita sit tãta maiestas circa te i tribuendo bñficia mõ ꝙ tibi magꝭ expedit. ab eterno disposuit tibi ea dare. ab eterno z semp actualissime cogitauit z talia tibi bñficia ꝓdinauit. Ita sollicit⁹ circa te sic circa integrũ ordẽ vt vniuersitatẽ creaturarũ. Ita em̃ hic magn⁹ rex tibi z circa te intendit ac si vacaret singulis. Et affectũ tuũ nõ modicũ ad gratitudinem z amoꝛẽ accenderet si singula beneficia diuina toti generi hũano collata. ita tibi attribuere z ita te ex eis ad gratitudinem intelligeres obnoxiũ. ac si tibi soli fuissẽt collata.

Verbi gra. ac si p te solo crucifixus. fact⁹ homo rē. ꝓpter te solū creasset celū z terraz. Et ħ docet nos Criso. Affectu etiā tāto beneficia illa dat q si etiā q̄d mīmū daret gratissimū merito deberet esse. Perpetua inq̄t caritate dilexi te. z ex ꝓpetua z tria carita te donat sua bñficia. Attende q̄z sis vilis. q̄z pleⁿ malicijs z cupiscētijs sicut tibi supri⁹ satis est oñsuz cū diceret de discussione tui z ꝓpria cognitōe z de mēoria peccatorū. Circa bñficia forma duplicit meditatio nes. Primo circa ħ q mala tua benigne tibi remisit. Scōo q innūerabilia tibi cōtulit dona z munera. Dimisit em tot mala q̄t fecisti. De q̄bus supᵖ dictū est. imo dimisit tot q̄t facere potuisti. a q̄bus te ꝓtuauit. Attende q̄z longanimiē te expectauit in pctis z non occidit sic meruisti. Circa bñficia āt que dedit tibi cogita q̄z mlta. q̄z bona. q̄z vtilia. q̄z magna q̄s enūerabit ea. q̄s intelliget. q̄s loquet. Attamē vt hic habeas modū cogitādi. cogita quō dedit tibi dona nature. dona gre. dona supexcellētie. Percurre aliqua singul. nā in q̄libet sunt multa bona valde. De dono nature ē q creauit te in tpe z q ab eterno te disposuit creandū. nō creauit te pecus sed hoiem. dedit visuz. auditū rē. Et singul creauit sensibz ea q̄ sibi cōgruunt oblectamēta. Jtē dedit aiam imortalē. cui dedit rōnē. ingeniū. industriā. q̄ oia materialia pōt intelligere. Dedit mentēvel intellectū q̄ immateriales spūs deū z angelū intelligeret. ꝓpter te oia in era creauit. Oia elemēta ad tuā vitā. oia animantia ad tuū nutrimentū. Dona gre. Primo q volūtatē tuā ab eo auersaz ad se revocauit. z ei grām sue iustificatōis infudit. q̄ solū ab eo descendit. Dedit voluntatēvt velles te emendare Tūc z locū ordiauit vt possis. Ad donū supexcellētie spectat q ꝓpter te fecit filiū sum incarnari vt esset amic⁹ tuus. frat tuus q z ꝓpter te mortu⁹ est z crucifixus. z seipm dedit in altaris sacrō. Dixit tibi spūsctū. z ħ in signaculū acceptatōis. in priuilegiū amoris. in anulū desponsationis. Cogita q̄z no. ꝓpter gen⁹ hoim locut⁹ est cū patrib⁹. ap paruit i figuris. loq̄bat in ꝓphis. Eduxit de egypto. induxit in era. pmissiōis. z infinita mirabilia. Ut q̄d aūt hec omia fecit nisi vt p figuras. q. ꝓphetas intellectū tuū in cognitione veri illumiaret z affectū tuū detrahe ret ad amorē boni.

De cena dñi z preparatione ad suscepti onem corpis christi.

Ad sup omia q̄tidie z maxime dñi ci corpis sacramēta sūptur⁹. memoriā facias illi⁹ deuotissimi mysterij q̄ ō in cena dñi pmit⁹ erat institutū. Siqui dē postq̄z agnū paschalē typicū cū suis discipulis dñs ihesus comedit more iudeoz. tūc vez agnū paschalē comedēdū dedit. Consecrauit em corpus suuz atq̄z discipul⁹ suis tradidit ad manducandū. quib⁹ z ptātē tradidit idipm ꝯsecrandi alijsq̄z tribuendi. O vere magna munificētia. o inaudita largitas. o caritas superexcellens. q̄ seipm dat q̄d poterit negare. q̄d vltra faceret. omia q̄ potuit p nobis fecit. omia q̄ habuit nobis dedit. dedit regnū suū. dedit z seipm. ideoq̄z in hac cena dicebat. Hec q̄tienscūq̄z feceritis in mei cōmemoratione facite. In memoriā scz eorū que p te in carne gessi. q. ꝓpt te derisus. illusus. crucifix⁹ sum. In mei inquit memoriā hoc sacrm oim sacramentoz excellentissimū egrotis est medicina. pegrinātibus dieta. debilesq̄z ꝯfortat. valentes delectat. languorē sanat. sanitatem ſuat. fit homo māsuetior ad correptionē. patiētior ad laborē. ardentior ad amorem. sagacior ad cautelā. ad obediendū. pmptior. ad grārū actionē deuotior. Aduerte tū q effectus sacramētoz solet esse ꝑm dispositōez z ꝓparatōnē suscipientiū. Neq̄z em iudas pmissa dona suscepit qui corpus dñi suscepit (si tñ suscepit) Ideoq̄z tibi sūmope studendū est vt quantū potuerīs ante susceptionē digne te ꝓpares. Qui em corpus z sanguinē domini indigne sumit. iudiciū sibi māducat z bibit. Tria aūt sunt q̄ exigit a te hui⁹ sacramēti digna susceptio. s. corpalē mūdiciā puritatē cōscientie. z actualē deuotionem. Corpalis aūt mūdicia aliqñ ex decenti. aliqñ ex necessario req̄sita. Puritas aūt cōscie ꝑsertim a criminib⁹ ipa est necessaria. Ideo vide vt ante susceptionē hui⁹ sacri cōtritionē habeas. atq̄z si fieri pōt añ cōspectuz dñi būlīter lachrymas fundas q̄b⁹ te laues a pctis tuis que fecisti. z q omisisti. z que facere potuisti corde. ore z ope. Actualē aūt deuotionē in te faciunt timor z amor. Timor incutit reuerentiā. Amor aūt desiderium z affectū. hēas reuerētiā z timorē. Terribilis em ē ħ mēsa ad quā cū debita reuerētia

ꝛ ꝯgrua vigilãtia necesse ẽ vt accedas. Si/ quidẽ in hac sacerdotali mẽsa nũc pñs ẽ xps. ꝛ q̃ vltimã cenã cũ apl'is cenauit. ipe istã q̃z ꝯsecrauit. Nõ em̃ hõ est q̃ ꝓposita. s. panez ꝛ vinũ corpus xpi facit ꝛ sanguinez. sed ille q̃ p nobis crucifix⁹ est xps. sacerdotꝫ ore ꝓ/ runc. ꝛ dei ꝟtute ꝛ gr̃a cõsecranc. ¶ Quõ tu igit ad illã mensaz. ad pñtiã xpi ad tactum dei filij intrepid⁹ audes accedere. quem io hãnes baptista tãgere ꝯtremiscit. Petrus apl'oꝝ ꝓnceps a se p̃ formidine repulit di/ cens. Exi a me dñe. q̃a homo pct̃or sũ. Co/ gita q̃ iste quẽ tu sumis erit iudex tuus. Ti me igit ne si indigne sũpseris ꝛ sine reuerẽ/ tia post mortẽ inueniaꝫ iratũ cũ ad eius tri bunal pñtat⁹ fuerꝫ iudicand⁹ quẽ tremunt ptãtes adorãt dñatões. Deniq̃z cogita q̃ li cet mille milibꝫ annoꝝ te ad ℞ sacr̃m p pu/ ras oꝛones. sctissimas p̃patiões p̃parauerꝫ nihil esset ad ꝺdignã susceptõem. etiã si ba/ beres merita oim̃ sctoꝝ. q̃nto magꝫ tu qui sine deuotõe. sine p̃patiõe accedis. Itẽ at/ tende ꝓriã vilitatẽ modo supi⁹ dicto. ꝛ repu tabis te indignũ. ꝛ acq̃res reuerentiã ꝯgruam. ꝛ ℞ valet maxime p hui⁹ sacramenti su/ susceptiõe vt q̃ntũ poterꝫ fias vilis in ocul' tuis. Habe etiã desideriũ ad hui⁹ reuerẽdi sacramẽti susceptõem. Panis em̃ iste vt di cit Aug⁹. esurie q̃rit homis interioris. Di/ uersi aũt diuersimode affectũ ad susceptio nẽ hui⁹ sibi formãt sacr̃i. Alij em̃ trahunt amoꝛe vniõis xpi vt dilectũ in se sepi⁹ ãple/ xenc. alij trahunt desiderio sanatõis passi/ onũ suarũ ꝛ maloꝝ desideriꝯ. vt eũ q̃i me/ dicũ aduocent p quẽ ab oĩ infirmitate cu renc. Alijs trahit ꝺscia delictoꝝ. eo q℞ sa/ cramentũ institutũ est in remissionẽ pctõꝝ. alijs trahit amoꝛ ꝛ cõpassio ꝓximi vt suc/ currãt p banc hostiã viuis sit ꝛ defunctis. ¶ Ut aũt desideriũ tuũ accendat cogita q̃ xps oim̃ ad se accedentium dolores tulit ꝛ oẽs infirmitates nras ipe portauit. Muli er accedẽs retro sanata est. peccatrix pedes osculãs est mũdata. chananea dũ ꝯportune sequit est exaudita. Leprosi accedẽtes cu/ rati sunt. demoniaci. paralytici ꝛ cũcta na/ ture mõstra dũ accedũt ꝛ credũt salutẽ ꝺse/ quunt. Mãꝫtus ex illo exibat ꝛ sanabat om nes. Publicani ꝛ pctores accedẽtes veniã merenc. nec eoꝝ quiuis desperit. Igit cum feceꝫ qõ in te est accede ĩ fide ꝛ fiducia spe/ rans de infinita dei pietate. ¶ Debes etiã p̃cipue añ hui⁹ sacr̃i susceptõem deuotissi/ me xpi passionẽ ꝓcurrere. nã specialit in me moriã passiõis ℞ sacr̃m legit institutũ. Si aũt q̃ris q̃ te affectu magꝫ debeas excolere timoris. s. ꝛ reuerẽtie. an amoꝛ ꝛ desiderij. an debeas vt multi cũ ꝯportuna desiderij se stinãtia anbelare. an vt nõnulli reuerẽtie ꝛ timoꝛ magnitudine. magnitudinẽ sacr̃i at tendẽs ꝛ priã infirmitatẽ ꝺsiderãs magis debeas affectu retrahi ꝛ elõgari ¶ Ad hoc respondeo. vnusquisq̃ ꝺscie q̃d ei meli⁹ visum fuerit re/ linquẽtes. Festinauit siquidez zacheus vt dñm gaudẽs in domũ suã susciperet. Centu/ rio ꝓprie infirmitatꝫ ꝺsci⁹ repulit eũ dicens Dñe nõ sum dign⁹ vt intres sub rectũ meũ. Unũ tñ est q̃d omibꝫ generalit tutũ videt. vt scz ex reuerẽtia ꝛ mẽtes spem ꝛ desideriũ nõ relinquam⁹. vt ex spe ꝛ fiducia nõ amit/ tam⁹ timorẽ ꝛ reuerentiaz. Sed sp iter hec vtraq̃ ꝺsidẽtes ꝛ timidi fluctuem⁹. Ait etiã sctus Gregori⁹. nihil nob securi⁹ q̃z sub spe timere. Simplicit tñ loquẽdo dubiũ nõ ẽ q̃n melior sit affect⁹ amoꝛ q̃z timoꝛ. sed q̃d est simplicit melius. in casu est sepe peius ꝛ pluribꝫ periculosius.

¶ De generali materia exercendi in passi/ one domini.

Circa passionẽ dñicã in q̃ te p ceteꝛ exercitꝫs ardenti⁹ ꝛ deuoti⁹ exerce/ bis. vt ea q̃ in sacris euãgelijs lege/ ris ad tuã deuotionẽ meli⁹ scias reflectere ꝛ dirigere ad ꝓriã vtilitatez. Scire debes q℞ tria sunt in q̃bꝫ tua ꝺsideratio circa moꝛ/ tẽ saluatoris nr̃i spaciosissime speculatur. ¶ Sunt aũt hec tria opus. modꝰ. ꝛ causa. Opus vt ipam passionez sic facta a sanctis euãgelistis narrat studiosaꝫ deuota mente ptractes. ꝛ inuenies xpi mirabilẽ patientiã ꝛ excitaberꝫ tu ad cõpassionez. Cũ aũt sacr̃m. diuine scz passiõis historiam in mẽte tua re/ uoluis vt ad lr̃am materiã nr̃e redẽptiõis ꝺtẽpleris. diligent debes ad ℞ niti. vt q̃tiẽs audis iesum l' xp̃m hoc fecisse l' sustinuisse. p nomẽ iesus in mẽte tua repñet nec solus deus nec solũ hõ nec sola deitas vl' hũani/ tas. sed ĩ mente formabis ꝯceptũ psonevni us q̃ simul est de⁹ ꝛ hõ. ꝛ in q̃ deitaz hũani/ tas sine essentiaꝝ pmixtiõe in vno suppoſi/ to ꝯuenerũt. Itaq̃z xps vl' iesus cũ dz. de⁹ homo ꝛ psona deitatꝫ ꝛ hũanitatꝫ designat. Ita q̃d de⁹ fecisse dz hoiez fecisse firmit

fide catholica retinemus. q̃cũq̃d hõ sustinuit deũ credam⁹ z cogitem⁹ sustinuisse. Uerbi gr̃a. Cũ legis xp̃m fleuisse sup lazaꝝ vl' bie/ rusalẽ. in mẽte ꝯcipies nõ nudũ hoiem. qm̃ tũc min⁹ mirabile est hoiem fleuisse. sic cum audies xp̃m in cruce pepẽdisse nõ hominez solũ in mẽte cogita sz hoiem deũ z amplius mirabers. z multo pl⁹ ad deuotiõz accẽders. z mouebers ad cõpassionẽ. Et quidẽ oĩ̃bꝫ fidelibꝫ ihs vel xp̃s deũ hoiem repñtat. sed ñ̃to illud lucidi⁹ z clari⁹ attẽdere poteris. tãto eris deuotior in xp̃i vita. morte. mira/ culis z factis ¶ Secũdo circa op⁹ passiõis xp̃i vt magis accẽdaris ad cõpassionẽ. de/ bes diligẽter aduertere quotiẽscũq̃ legers. aut ĩ passiõe xp̃i aliquas penalitates xp̃o i/ flictas eodẽ genere penalitatis. seu eodez ge/ nere penaꝝ xp̃m in passione sua vltra omnẽ estimatiõem fuisse afflictũ. qõ ex multis cau/ sis poters ꝯsiderare q̃ te vt passiõis xp̃i ama ritudinẽ sentias multũ mouebũt. si bñ cõsi deras vnusq̃sq̃ hõ in eodẽ gradu penalita tis pl⁹ min⁹ ve patit quãto penã pl⁹ minus ve senserit. vt notũ est. Tãto em̃ ãq̃q̃ penaz facili⁹ z acri⁹ sentit q̃to natura fuerit viua/ cior. z sensus ei⁹ facili⁹ ꝓcipit. Sz xp̃s erat vi uacissim⁹. ideo q̃libet pena ei inflicta erat ei grauissima. Cogita g̃ si illa crucifixio et illa clauatio manuũ z pedũ. de q̃ ꝓpheta ait Fo derũt man⁹ me. zc. alteri fuisset cuiuis ho/ mini intolerabil'. q̃s grauior z acerbior xp̃o in sua natura delicatissima z nobilissima et viuacissima. Itẽ erat pẽa eo grauior q̃a pe culiari suo ꝓpio iflicta. cui merito dicere po/ terat. Popule me⁹ q̃d facere debui tibi z nõ feci. Tu aũt q̃d pet⁹ mihi retribuere potas q̃s fecisti. Itẽ pena xp̃i erat in oĩ̃ sensu z in oĩ̃ mẽbro. sic inuenies si bñ op⁹ passionis in mẽte tractaueris. Itẽ deuote imaginare ĩ teriorẽ xp̃i penalitatẽ q̃ forte exteriori pena nõ erat minor. ĩmo forsitan multo maior. q̃ interior pena causabat in eo ex zeli feruore p̃huano genere. ĩ q̃ tñ q̃d maiorẽ ptẽ vide bat passiõz suã forte iutilẽ Itẽ h̃ interior pẽa surrexit ex maxia cõpassiõe sue dilectissime mr̃is. Itẽ ex nr̃a cecitate z ingratitudie Cũ igit̃ legeris vl' in mẽte reuoluis quõ xp̃s fu it flagellat⁹. derisus. illusus. ꝓput⁹. crucifi/ xus. zc. noli solũ cogitare de pena exteriori. sz ita dñm Jhm respice in ralibꝫ penis qua/ si hoiem deũ exteri⁹ sũma penalitate afflictũ z tetã vltra q̃s humana mẽs cõprehẽdere pt interi⁹ tribulatũ z doloꝛosum. Et vere si ita respicis xp̃m in q̃uis afflictiõe ꝓstitutum si nõ ꝯdoles valde mirandũ est. Cũ reuera si pfecte cõprehẽderes aĩal brutũ ita inexpli/ cabili pena affligi humanitatis aspectu ꝓpa/ teretis. q̃nto magis dño deo. Et hec de opere

¶ Circa modũ aũt patiẽdi si diligẽs fueris z deuote rimaris ĩuenies ꝑcipue humilitatẽ mititatẽ. z generalit̃ oĩm ꝓtutũ exẽplar imi/ tandũ. Ut aũt modũ patiẽdi in xp̃o ĩte me lius sentias. debes ĩ oĩ̃bꝫ q̃ de passiõe xp̃i legis vel cogitas sp in mẽte tua reuoluere q̃ modo xp̃s se habuit in ꝓbis. in rñsionibus in factis in penis. quõ se habuit tã interi⁹ q̃z exteri⁹. z quõ illa put loco z psonis cõgrue/ bat optimo mõ formabat. z h̃ poters in euã gelio inuenire. vl' certe si ibi nõ est exp̃ssum ex teipo forma. Nã null⁹ xp̃ian⁹ ignorat q̃n in oĩ̃bꝫ optimo mõ se habuit. Jgit̃ de mo do ita debes cogitare cũ ꝓbi gr̃a legis. Ste tit ihs añ pylatũ p̃sidẽ zc. Cogita ꝓmo mo dũ statõis q̃z humilis fuit. forte inclinato ca pite. demissis oculis. Deinde de mõ. platio/ nis ꝓbor q̃z leni z dulci voce ꝓmptsit. ita vt te ꝺlectaret audire aliquẽ hoiez ita loq̃n tẽ. Nã vox ei⁹ ñ min⁹ dulcis q̃z facies decora Deinde cogita quõ interius se habuit. xpla nũ est q̃ stetit cũ sũma humilitate. nõ habẽs invidiã ꝓtra pilatũ z iudeos sed cõpassionẽ Sic cogita q̃n iudei clamauerũt crucifige zc. quõ xp̃s ea audiuit. certe sũmo dolore et ex cõpassione z zelo. z tñ exteri⁹ humiliter se habuit. z sic oĩ̃a ptractãs imitare moduz xp̃i se habẽdi p̃m locũ z tpa. z inuenies oẽm virtutẽ in xp̃o z optimũ modũ q̃ se hr̃e po/ tuit. Maxie aũt diligẽter attẽde modũ q̃ i/ terius se habuit cõpassione z zelo. ¶ Circa tertiã sz cãm ita semp lege z cogita de passi one redẽptoris tui vt scias q̃ tu es causa. Passus est em̃ ꝓpter tuã redẽptionẽ. illumi nationẽ. iustificationẽ. z glorificatõez. ita sp attrahe tibi z h̃ beneficiũ q̃si sit p̃ te solo pas sus. vt supra dictũ est. Jta cogita sp vt quid q̃d legers vel cogitaueris q̃si dicat xp̃s. hoc feci vt sequaris vestigia mea. Te humilies. pa tiens sis. colles crucẽ tuã z sequaris me. q̃ ñ est ser⁹ sup dñm suũ.

¶ Passio xp̃i breuit̃ collecta ad modũ fasci culoz ¶ Prim⁹ fasciculus dñica die

Fasciculus mirre dilect⁹ me⁹ mihi. iter vbera mea cõmorabit̃. loquit̃ aĩa deuota designãs xp̃i amaritudinez

se simul collectã iugiť in suo pectore circũferre. Ut aũt tu etiã quicũq; memoriã tuã p meditationẽ mortis xpi reformare desideras in pmptu habeas fasciculos. q̃ i memoria tua cõmorenť. passionẽ xpi hic tactaz solũmodo ordine euãgelioz inseruim⁹ cõpendiose. vt ex illis paucis ꝑm illa tria que dicta sunt op⁹. modũ z causam habeas materiaz copiose meditãdi. z de paucis plurima colligas. Cogita igiť quõ solẽni illa cena de q̃ supza dictũ est celebrata. z hymno dicto xps deꝰ z homo videns appropinq̃re tps suũ surrexit vt iret ad montẽ. hoc est opus qđ fecit Cogita igiť vt supza dictũ est de modo quõ se habuit intus z extra. Eundo fugã discipuloz ꝓdixit. Petrũ asseruit se ter negaturz z alia que loquebať. hoc itez op⁹. Cogita q̃ modo exteriori ſba illa deprompsit. z quali interiori ptulit affectu. sic facias vbiq;. nec op⁹ semp est repetere. Assumpto petro iacobo z iohe ait. Tristis est aia m. vsq; ad mortem. Relictis illis sol⁹ orat in mõte. Finita tertia vice orõne eximaginatiõe mortis z iterno dolore z timore fact⁹ est sudor eius sicut sanguis. innuẽs ineffabilẽ penã per hoc Nã de nullo tale aliquid legim⁹. Tũc angelus vn⁹ suũ dñm ꝓfortauit. Cogita quomõ xps inimicis suis obuiauit z spõte se obtulit z verbo suo eos in terrã pstrauit. Deinde a iuda osculať. a iudeis capiť. trahiť. vincitur z ad domũ anne deduciť. Et omẽs discipuli fugerũt. Et hic sit tibi fasciculus vn⁹ memorie cõmẽdand⁹. Et hic si placet potes aspicere xpm quis sit iste q̃ ista patiť. z te subdasci p rõnis assensum Crede igiť z cogita ipz esse veraciter dei filiũ omniũ ꝓncipiũ. saluatorẽ oim. z retributorẽ omniũ.

¶ Fasciculus secũdus

Ad domo anne ꝓfessus veritatẽ a fuo nequã pcutiť. Cogita hic opus. modũ z causam vł saltẽ aliq̃d eoz sicut tibi ꝓgruit. Deinde in domo caiphe scribe z pharisei expectabãt adducik. illudik. et pcutik tãq; blasphem⁹ Falsum testimoniũ queriť z nõ inueniť. a põtifice adiurať. a petro ter negať. sz xps respicies petrũ exire et flere amarissime cõpulit. Mane facto ad pylatũ vinct⁹ ducik. Cogita modũ q̃ ipi eum ducebãt qz pessime tanq; latronẽ z malefiscũ rc. Judas videns q⁹ petebãt xpm ad mortem tm in seipo doluit q⁹ tã dulcẽ hominez tradidit vt se laqueo suspẽderet z retulit pecuniã. cũ qua empt⁹ est ager sicut ꝓdixit hiere remias. coram pylato multiplicit innocenter accusať. mittiť ad herodẽ. ab eo vt fatu⁹ illudiť z irrideť. Hic diligẽtissime ꝓsidera q̃lis est qui patiť z ei ꝓfigurare vt cõpatiaris innocentissimo. mitissimo. amãtissimo. z nobilissimo. Et h̃ sit fasciculus secũdus

¶ Fasciculus tertius.

Post hoc petẽtibus iudeis dimittit pylat⁹ barrabã z tradidit ihm ad crucifigendũ vicit⁹ importunitate iudeoz̃ z timore cesaris. Tũc iesus more z sceruz̃ z timore cesaris. Tũc iesus more z sceroz̃ z timore cesaris. Tũc iesus more z sceroz̃ z timore cesaris. Tũc iesus more z scero

tissime respectu patris. prudētissime respectu aduersarij. Stude igit ad habendū humilitatis. scōm effigiē modi se habēdi. s. benignitatis. seueritatis. humilitatis. z pspicacitatis. Et hic sit fasciculus quart⁹

¶ Fasciculus quintus

Latronū ossa ꝓfringunt. xpi os non cōminuit ne figura de⁹ euacuetur Lat⁹ eius apit vñ pfluūt ecclesie sacramēta. velū scindit. sepulcra mortuorum apiunt. vñ inde mortui in die resurrectiōis cū xpo resurgerēt. Hic cōsidera q̄ntus p te passus est. z crucē amplectere p passiōis desideriū. vt sicut ipe passus est iniuriā. ꝓuicia ludibria. supplicia. sic z tu passionē xpi imitādo amplectere. p eo omnē passionē plenā iniurijs. ꝓuicijs. ludibrijs. z supplicijs. Et hic fasciculus quintus.

¶ Fasciculus sextus

Passio xpi nō solū reformat memoriam p deuotā meditatiōz. nec solū inflāmat desideriū ad deuotiōz. q̄nimo pcipue illustrat intellectū z ducit ad cognitionē veritatis. ¶ Siquidē in vniuersitatis cognitiōe septē erāt clausa añ xpi passionē. q̄ sunt in ei⁹ passiōe reserata. De q̄b intelligi potest illō Apoc. Apta sunt sigcula septē ¶ Primū signaculū fuit de⁹ ammirabil. q̄ p crucē manifestat⁹ est esse sūma sapiētia. i eo q̄ diabolū decepit. Sūma iusticia inq̄n tum q̄siuit redēptiōis pmiū. Sūma miseri cordia q̄ tradidit. p nobis filiū. ¶ Secundū signaculū fuit spūs intelligibil. q̄ manifestat⁹ est p passionē q̄nte sit benignitatis q̄n tum ad angelos q̄ pmiserūt xpm crucifigi. Quāte dignitatis q̄ ad hoies. nā ꝓpt eos xps est crucifix⁹. q̄nte crudelitatis q̄ ad demōes. q̄ dñm deū suū fecerāt crucifigi ¶ Tertiū signaculū est mūd⁹ sensibilis. q̄ in morte xpi p baf esse loc⁹ tenebraz. In q̄ regnat cecitas. qz lucē verā nō cognouit. In q̄ regnat sterilitas qz xpm infructuosum reputauit. Impietas qz innocētē pdēnauit ¶ Quartū signaculū fuit padisus q̄ p crucē apparet esse loc⁹ glie. leticie. z opulētie. in eo q̄ xps ꝓpt ei⁹ restitutionē fact⁹ est vilis paup z miser ¶ Quinto p mortē xpi infern⁹ manifestat⁹ est esse plenus oīm egestate. vilitate. z pauptate. quia si hec passus est ꝓpter pcti deletiōez. multo magis dānati hec patient ꝓpter iustā operabilis q̄ p crucē xpi. pbat esse pciosa. speciosa z fructuosa. Preciosa qz xpus añ voluit vitā corpalē pdere q̄z ꝓtrariari ꝓtuti. Speciosa qz in ꝓtumelijs relucebat. Fructuosa qz vn⁹ pfect⁹ actus xpi ꝓtuz infernū spoliauit. celū aperuit. pditū restauravit ¶ Septimū signaculū p crucem aptū est. z i eo q̄ apparuit reat⁹ culpabilis q̄z detestabilis sit cū ad sui remissionē indigeat tā magno precio. tā grādi piaculo. tā difficili medicamēto ¶ Fascicul⁹ septimus nō passionis sed resurrectionis.

Tertia aūt die xps victor mortis resurrexit z nos resurrecturos monstrauit. Si igit xpo passo fuisti cōpassus. nūc resurgēti ꝓgaude. Cogita deuote qualit aia xpi ad infernū descēdit. Quid ibi egit z de gaudio sanctoz patz z tristicia demonioz. Cogita de timore custodū. Cogita de custodia angeloz circa sepulcrū. q̄ cū nūc refert vn⁹ sol⁹ sedere. nūc stare supra lapidē. nūc in sepulcro. nūc duo. z hi diuersi mode. p qō oñ dit multitudo angeloz circa sepulcrū. z varia visitatio mulierū. Cogita q̄ modo amor z desideriū magdalenā z alias femīas frequēter cogebat currere ad sepulcz dñi visitare. Cogita de varijs xpi apparitionibz. Cogita de dulcibz ei⁹ colloquijs cū discipulis. Cogita cur xpus voluit in galylea apparere nisi vt debeas a vicijs trāsmigrare Vñ pasca transit⁹ ꝫ z in galilea. id est. trāsmigratiōe z mutatiōe corpoz nostroz in regno celoz xpm videbimus post generalem resurrectionē.

Post quadraginta dies resurrectōis p ascēdens xps in altū captiuā duxit captiuitatē sctōz pīm. Meditare ō gliosa pcessiōe ascēdentiū cū xpo. nā sancti sequebāt. angeli venientes obuiabāt. z tūc inter se q̄stiones illas formabāt. de q̄b Isaias Quis est iste q̄ venit rē. Cogita de tristicia apl'oz z angeloz gaudio. Cogita de angel' redeūtibz z apl'os ꝓsolātibz. Discere ad xpm ꝫz p ascēsiones ꝑus dictas vt relinq̄s hic vicia. qz nullū vicia ascēdit cū salvatore. vt dicit Augustin⁹.

Deinde de celo dñs in linguis igneis misit spm̄ scm̄. Vide quō deinde apostoli fuerūt ꝓfortati z in caritate fundati. Meditare cur spūsctūs in igne cur i linguis. cur i vtrisq̄ simul. z cur i alijs creaturis apparuit. z stude pprietates rerum taliū in te hre. Cogita effect⁹ z dona spūsci

ꝛ multa silia circa spūssctl missionē. signaq̄ militātis sub gula. s. somnū. cordis duriciā. ociositatē. risus pcacitatē. cōtradictionem ꝛ insensibilitatē.

¶ Nota de duob⁹ necessarijs veris bellatoribus.

Eya nūc milites xp̄i bellū spūale igressuri induite vos armatura dei. arripite gladiū ꝛ scutū. gladiū virilitatꝭ ꝛ strenuitatꝭ. scutū patiētie vt sitis patiētes in sustinēdo eoꝝ impet⁹ ꝛ dolores

¶ De certamine ꝺ gulā

Vidēt aūt incipiēdū certamen p̄mo ꝓtra gulā. qz q̄diu gula in nob⁹ dñatur. alioꝝ vicioꝝ certamia magꝭ occulta videre nō possum⁹. Itē vt Grego. dic̄ Multi q̄q̄ ardua ꝛ magna incipiūt sz ḡa gulā nō vincūt. ea que fortiter egerūt. turpiter pdunt. Qui em̄ nesc̄t in p̄ria terra. id est naturali carne debellare. quō vincet i terra longinqua. Est aūt gula inordinat⁹ ꝛ immoderatus appetit⁹ cibi.

¶ Remediū gule

Omnia illa q̄ faciūt aiam interi⁹ vtiliter occupari in viribꝫ aialib⁹ ꝛ q̄ei⁹ desideriū iternū augēt. remedia sūt ꝓtra gulam. imo cōtra oīa vicia carnalia. Hinc est qđ dic̄ Hiero. ad rusticū. Ama sciētiā scripturaꝝ ꝛ vicia carnis nō amabis. Hinc est q⁹ dic̄ Johes Climach⁹ etiā i hac materia exptissim⁹ q⁹ carētia doloꝝ ꝛ oblivio mortis est occasio gule. Breuit̄ quelibꝫ vacātia vl̄ vacuitas a desideriꝭ bonis. a meditatiōib⁹. sunt origo vel augmētū p̄cipuuꝫ vicioꝝ carnaliū. ¶ Remedia igit̄ sūt timor mortꝭ iudicij ꝛ inferni bñ cordi impressus. si hō interi⁹ occupat̄ circa desideriū regni eloꝝ. desideriū pfectiōis. imo q̄libet bonuꝫ internū desideriū. vt deuotio. maxie cōpunctio lacrime. oro. hec em̄ int⁹ cor hois occupant. Et sm̄ Hieronimū desideriū desiderio. affect⁹ affectu expellit.

¶ De ꝑtute sobrietatꝭ ꝛ de ei⁹ gradib⁹

Sobrietas arcē ꝺcupiscibilitatꝭ ꝺ gulam deberet custodire. Est em̄ ꝑtus q̄ corpis alimēta cū moderamie admittunt. Et dz sobrietas p̄cipue esse vigil ꝓtra gulā. videt ne excedat i cibi q̄litate. sz ꝺ quātitate difficile discernit. Hic tñ in omib⁹ pōt esse ꝓtinētie finis. ne q̄s iuxta mensurā capacitatꝭ sue saturitatꝭ onerēt inglubie ¶ Prim⁹ grad⁹ sobrietatis est vt patienter sustineas ꝛ feras cū nō potꝭ hr̄e cibuꝫ vel potū ad libitū. ¶ Secūdus est eriā velle his q̄ possunt hr̄i amore sobrietatꝭ paupertatis ꝛ boni exēpli carere. ¶ Tert⁹ posse abstinere sine difficultate ab habitis delectabilibus.

¶ De pugna ꝛ natura luxurie

Jgulā nō vicerꝭ sz ipa te vicerit. statim aduocat sororē suā. i. luxuriā. cuius aduēt⁹ indicia sunt q̄ naturaꝭ ei⁹ poterꝭ agnoscere. Statim em̄ in vi cōcupiscabili accēdit amorē ꝛ inclinatōz ꝛ affectū ad femias. aut suscitat mot⁹ in carne. ꝛ ꝺ pollutes videre p mot⁹ carnis ꝛ titillatiōes. Alīq̄ magis i aia p affectiōz ꝛ inclinatiōez ad actū illicitū vl̄ ad p̄sonā affectu illicito. Et hūc modū affect⁹ potes ꝺsiderare p imagines mulieꝝ i te depictas.

¶ De remedijs luxurie

Contrā illud viciū est certamē lōgꝫ ꝛ duꝝ. imo ꝺ viribꝫ nr̄is ꝺ speciālie nō possum⁹ pficere. Vñ radicale remediū sm̄ Augꝭ. in pluribꝫ locis libri cōfessionū de ꝓtinētia ꝛ alios scr̄os est. vt hō cor suū bū̄liet ꝛ cognoscat p̄ria fragilitatez. recurrat ad mīficordiā dei. Sūt quedā remedia q̄ magꝭ luxuriā remouēt ab aīma. vt ꝓtritio spūs. frequēs oro. ꝓtinua meditatō mortis. inferni. ꝛ similiū p̄missoꝝ. Horū remediorū rō patet ex his q̄ dicta sunt ꝺ gula. Itē repssio interioꝝ affectionū ꝛ malaꝝ cogitationū. qđ fit maxie p alia deuota ꝛ spūalia desideria. Itē sunt q̄dā remedia q̄ magꝭ restringūt luxuriā. abstinere a carne. ꝛ ieiunijs. Maxime aūt est tenēdū ꝺ hoc vicium equale moderatūq̄ ieiunū. Itē op⁹ manuale moderatū q̄ instabiles cordis quagatōes coercens

¶ Sūt quedā q̄ directe iuuāt ꝓtra vtraq̄. i. luxuriā tā in carne q̄ in aia sic̄ custodia deligēs sensuū. Per em̄ sunt fenestre p q̄s ꝺ vicīū intrat. Itē fuga societatꝭ mulieꝝ. nec familiaritatē hr̄e cū eis. nec sol⁹ cū sola maxie in secreto loco loq̄. nec domos earū sm̄ hieronimū frequētare. ¶ Prim⁹ grad⁹ castitatis est. vt virilit̄ cū labore abstineas ab actu carnis. cū ꝓposito sic manēdi. ꝛ neges sp cōsensū motib⁹ illicitꝭ ¶ Secūd⁹ vt p remedia pdicta ꝛ alia silia caro tua spūi tuo subiget vt rar⁹ cēpterꝭ ꝛ facilī⁹ rēptatio cedit. impando magꝭ q̄q̄ reluctādo ¶ Tert⁹ grad⁹ castitatis est. ita domitas hr̄e ꝺcupiscentias carnis, vt vix rarissime ꝛ tenuissime sentias et

talẽte induisse affectũ vt cũ nausea z horro reinde audias vt loquaris.

¶ De phylargiria vel auaricia.

Post luxuriã sequit phylargiria vel auaricia q̃ passio vexat tepefactos i seruitio dei. Hã raro impugnat cer/tãtes legitime. pẽrtim si sub alteri⁹ degunt cura. Remediũ tibi sit vt scies aliquã artem labore manuũ victũ z vestitũ ꝓquires. illis sis ꝓtẽtus. Jõ deo ꝓfide q̃ nõ relinq̃t spe/rantes in se. Sũma remedioꝝ. si vis auari ciam ad plenũ vincere. relinque omia q̃ ha/bes z alteri⁹ cure te cõmitte. cũ alijs viues i cõmuni. Huic aũt vicio in ꝓncipijs obsta. vt nõ admittas desideriuz cuiuscz rei. Hic em̃ hoc viciũ in ꝓncipio facile vincit. ita si se mel admittit põt cũctis difficili⁹ excludi.

¶ Prim⁹ grad⁹ q̃ pficis ꝓtra ꝟ viciũ in ꝓtẽ ptu mũdi est. nihil hre iniusti. z diuitijs nõ abuti ad pctm̃. z elemosynã facere ¶ Secũ dus est nihil hre superfluũ. sz necessarijs esse ꝓtentũ. Hz multi necessitatẽ suã valde am plificãt. sz nõ est tutũ vt hõ in multz sibi ꝓfi dat sz pori⁹ alteri. ¶ Tertius est nihil posside re in ꝟ mũdo sz diũtaxat cape vsum necessa/rium z frequẽter pati penuriã. cibo. potu. z vestitu.

¶ De ira z remedijs eius

Tria ꝓdicta vicia arcẽ ꝓcupiscibilita tis oppugnãt. Quartũ aũt viciũ qõ est ira debellat vim irascibilẽ. z ẽ no ciua bestia sibi nocẽs z alios scãdalizans. vir⁹ mortiferũ animã interficiẽs. z spm̃sanctũ expellẽs. Cũ aũt ira vim irascibilẽ ob/tinuit. statim introducit ibi suã familiam q̃ sunt rixa. tumoꝝ mẽtis. ꝓtumelia. clamoꝝ. i/dignatio. z blasphemia. ¶ Remedia ꝫ iram sam flãmã in corde suffocare ¶ Nota aũt q̃ ꝑ timoꝝ meditationẽcz mortis z similiuz z maxie deuotã cõpunctiõz (q̃ ꝑm Climachũ ira extinguit ira z idignatio sic ignis aqua) moꝝ ire deberet repmere z mãsuefacere vt posito in naturã ꝓfat. Multũ iuuat ꝫ iraz tionem seipm dure redarguat z cõprehẽdat z humiliẽ reũ se det toto corde ab illis veniã petẽs q̃s offendit ¶ Grad⁹ aũt q̃b ꝓtra irã ascendit patẽt ex dictis. Prim⁹ est ire resiste re cohibẽdo linguã. mẽbra ẽ. ne excedat fo ris. Secũd⁹ est cũ hõ iã ꝑ exercitia didicit nõ turbari ex aduersis. sz est quasi in loco mu/nito nõ curãs ea q̃ sibi fiãt ꝓtraria. Tertius est gaudere z in tribulatiõibz gl'iari cũ assũt z desiderare cũ desunt.

¶ De inuidie natura z ortu eius.

Quintũ certamẽ est ꝓtra iuidiã quã beat⁹ Gregori⁹ ponit int̃ vicia capi/talia. eo q̃ ex sui rõne habet q̃ alia vi cia inde sequant. Licet Cassian⁹ z Jsidoꝝ eã inter capitalia non enumerẽt. eo forsitan q̃ ipa ex vicio capitali suã ducit originẽ Ut aũt hui⁹ viciꝫ naturã ꝑ suũ effectũ in te com ꝑhendas scire debes q̃ inuidia est doloꝝ ꝛ bono alteri⁹. Jnuidie em̃ obiectũ est bonũ fraternũ in q̃ntũ est sibi malũ. Hoc aũt con tingit dupliciter vel tripliciter. Uno modo in q̃ntũ sibi iminet malũ. vt si inuidemus q̃ inimic⁹ noster vl' aliqs q̃ nobis nõ placz fit noster ꝓlat⁹ timẽtes ne nos ꝛpmat. z hoc in casu staret sine pctõ. Alio mõ q̃n respicim⁹ bonũ primi nõ q̃ sibi inuidem⁹ illud. sz q̃a dolem⁹ illud nob abesse. z ꝟ est interdũ bo/nus zel⁹. Tali em̃ inuidia debem⁹ oĩs ten dere ad humilitatẽ. charitatẽ z obedientiaz Alio mõ fit istud in q̃ntũ bonũ fratris est di minutiuũ nr̃e ꝓcipue gl'ie Uñ inuidia est ꝓci pue circa illa in q̃bz gl'ia cõsistit. Uñ genera liter vaneglorioси z pusillanimes sunt inuidi qz isti timẽt minui gl'iam suã. illi timẽt faciliter supari. Hec inuidia vbicũq̃z venerit fili/as suas secũ adducit. q̃ sunt odiũ. susurratõ detractio. exultatio in aduersis primi. z af/flictio in ꝓsperis eius.

¶ Quõ ad dilectiõz primi deuenit

Inuidiam ꝓ dilectio primi expellit Jõ de ipa dilectõe primi aliq̃ dicã⁹. Et ꝓmo q̃bz medijs dilectiõz inter nos mutuo seruare possum⁹ Deinde quõ q̃ libet se talẽ exhibere debeat vt z ipe diligat ab alijs z alios ipe diligat. Et ex his suffici/entia remedia inuidie apparebũt. ¶ De ꝓmo scias q̃ pfecta ꝫa z indirupta dilectio solũ i/ter tales inuiolabilit̃ seruat. q̃ sunt vni⁹ ꝓpo siti. vni⁹ nolle z velle. z q̃amm̃ vicijs oĩbz expurgati. vt in xvj. collatõe p̃m ꝺr. z ita sũ ma dilectio erit i p̃ria. z fuisset ꝫa in paradiso si nõ ꝑm⁹ hõ cecidisset. Attamẽ sunt q̃dã re/media q̃bz dilectio int̃ nos acq̃rit z seruat. z si nõ pfecta. ¶ Primũ est qõ etiã inuidie ẽ sũmũ remediũ vt vnusq̃sq̃z toto corde oĩa q̃ mũdi sũt ex q̃bz ꝓtẽtio. rixa vl' inuidia oriri ꝑt cordialit̃ ꝺspiciat z calcet. siue sint diuitie

sine honores. ¶ Scōm. ne q̄s sapiēs sibi seq̄ tur ꝓpriā suā volūtatē nulli acq̄escēs. z ꝫ cau sat maxīe discordiā z rācorē. ¶ Tertio vt sci/ at q̄ vtilia sūt ac necessaria postponēda bo/ no charitatꝭ. Hā si habeā fidē ita vt mōtes trāsferā. Si linguis hoim loq̄r z angelorū. charitatē aūt nō habuero nihil mihi ꝓdest. Jō sup oia exercitia in oīb⁹ opib⁹ p̄ oībus debem⁹ gerere fraternā charitatē. Hec est ali q̄d q̄ tm̄ angeli z dñs angl'oꝝ in nob inue nire desiderāt. sic̄ fraternā vnionē z mutuā caritatē. Quartū vt vnusq̄sq̄z sumope ira/ cundiā z alia q̄bz frēm offendit caneat z de/ uitet. z si q̄n p̄ fratrē excessit. hūilit satisfaci/ at. si q̄n frat ꝓtra eū rancorē sine cā ꝯcepisꝭ q̄ztū in ipo est studeat pacificare. Hec habē tur in collatōe p̄m. xvj.

¶ De accidia

Extū certamē est ꝓtra accidiā. Cui⁹ natura est vt tediū boni generꝭ. ani/ mi torporē causet. mentē g̃uet tristi/ cia. ad somnū z dissolutiōz inclinet. horrorē loci. z celle fastidiū. fratꝝ ꝓtēptū z aspernati onē gignit. nil opis libet. maxīe spūal'. Haz interdū op⁹ manuale arripit vt possit spūa/ lia orōes z sil'ia relinq̄re. ¶ Qui⁹ filie sūt ma licia. i volūtas machinādi malū. desperatō pusillanimitas. rācor. i. odiū inueteratū. tor por circa p̄cepta dei. enagatio mētis circa il licita. ¶ Sūmū remediū ꝓtra accidiā ē. nū q̄z tedere ſz repugnādo accidie obuiare z vi cere eā laborādo. Attamē hō ꝑt opa sua va riare vt nūc oret. nūc legat. nūc meditetur z̄c vt si vnū nō sapiat. sapiat saltē aliud sic̄ febri citāti habēti gustū infectū apponunt multa fercula. Itē ꝓtra tediū cordis valz varietas actiōis. Itē valet ꝓpūctio. Qui enī luget se/ ipm nō nouit accidiā. Ait Climach⁹. Liget ḡ iste tyrān⁹ memoria offensionū z delictoꝝ z pcutiat ope manuū z intēta meditatōe fu turoꝝ bonoꝝ.

¶ De tristicia z pugna ꝓtra tristiciā

Nota q̄ tristicia mala ē duplex. Nam q̄nq̄z tristicia ōr generalit̄ ita q̄ ꝑtē circa oēs passiōes. nā in oī passiōe ē inuenire tristiciā z delectatōz p̄m q̄ suū ob/ iectū adipiscit vl' ab ea repellit. Ar hāc tristi ciā supabis inq̄ntū singula vicia extirpaue/ ris. si multū multū. si paꝝ paꝝ. oīno autē si oīno ipam neglis. ſz ad ꝫ q̄s idone⁹. Alia ē spēalis circa diuīa tediū. z ista ꝑt cōphendi sub accidia. Tristicie origo difficulē est co/ gnoscibil' eo q̄ taz multas habeat origines oia met vicia z affectōes. Cōtra ꝫ duo vicia accidiā z tristiciā pugnat charitas dei q̄ nū q̄z est ociosa p̄ accidiā. ¶ Ad quā charitatē triplici g̃du puebarꝭ. Prim⁹ sic vt licitꝭ con cessis vt tm̄ illicita deuites. Scōs est feruē tiori desiderio oia q̄ dei sunt studiose facere in se. z i alijs ꝓmouere. Terti⁹ ē tāto affectu estuare ad deū q̄ q̄si sine ipo viuere n̄ possit Valet etiā p̄ tristiciā deuota ꝑfabulatio in bona societate memoria benignitatꝭ z mi/ sericordie dei. Itē deuot⁹ cāt⁹. vt ōt Jacob

¶ De vana gloria

Joia p̄dicta vicia vicerꝭ q̄ sine ma ximis laboribꝫ z multꝭ doloribꝫ nō fit. si tm̄ fit tūc ampli⁹ a vana gl'ia ca/ uere debes. Hec ei occulte ſtutib⁹ se igerit est multiformit̄ vana. sp̄ z i oīb⁹ vanitatē in gerēs i vestitu. i apparatu. in loq̄la. i tacitur nitate. Si veste p̄ciosa indutus fuerꝭ. adest si humil' fuerꝭ. ampli⁹ gl'iat'. si loq̄ris. gaudz vñ dixerꝭ. si taces. laudat te velut humilem. Ipa sp̄ suggerit z magnū desideriū ingerit ad illa in q̄bz laus z honor ꝓsistit. etiā p ma/ gna pīcula z labores. z maiorē fortitudinez dat suis amatoribꝫ q̄z spes beatitudis veris pliatoribꝫ. Hec eadē bestia suggerit gdū ele ricat⁹. p̄s byterꝭ. z dyaconat⁹. Si q̄s tñ euz vellet cogere. nā p se n̄ vult. ne ipse apperere videat. Vide sup ꝫ exēplū libro de institutꝭ cenobioꝝ cassiani. Hō p̄nt varietates b⁹ be vnū tegmē remouerꝭ aliō adhuc im⁹ habet vbi aūt ipa itrauerit. mīrem dolosam sequū tur filie puerse. q̄ sūt inobediētia. ꝓtēio. ia/ ctantia. hypocrit. ptinacia. discordia. nouo vincere ōsideras. caue sū mo studio ne q̄q̄z intētōe gl'e icipias facere. cogitās illō salua torꝭ. Recepert mercēdē suā. Et illud. Qm̄ de⁹ dissipauit ossa eoꝝ q̄ hoib⁹ placēt confusi sūt. qm̄ de⁹ sp̄euit eos. Itē illud. Si adhuc hoib⁹ placerē. xp̄i fu⁹ nō eem. Scōo debe/ res niti illō qō bōa intētōe icepisti. sili custo dia ab inq̄natōe gl'ie custodire. Itē q̄quid singl'are ē z vñ laus z gl'ia possꝭ q̄ri sp̄ vitā dū est bellāti p̄ hāc bestiā. Hā p̄ncipiū ꝓua/ tiōis vane gl'e p̄m climachū est custodia oꝝ z amoꝝ hūil' societatꝭ. ignominia p̄sumata. corā mltitudie mirabilit̄ adinuciri. Ubiq̄

Untcũ vane gl'ie remediũ. orare deũ vt ipe te liberet.

De pugna ꝺ supbiã

Quãma aggrediẽda ẽ ipa supbia. vicioꝝ regia. vicioꝝ radix. ſtrutũ oim deuoratrix. q̃ tãte ẽ fortitudis ꝛ ſeue ritatꝭ vt lucifer ejceret ꝺ celo. Attamẽ puer dauid i dño ꝓfidẽs p hũilitatẽ goliã q̃ntali bet essꝫ ſtature enormitate erect⁹ pſtrauit. Eſt ãt supbia duplex. vna ſpũal' pulſans. ſ. ſtruoſos ꝺ pfectõe. alia carnal'. q̃ min⁹ pfectos pulſat de aliq̃ excellẽtia exteriori. Hã prime eſt i corde ſuo magꝭ merita ſibi depigere. ſpiritualẽ gr̃az attribuere ſibi. q̃ ſtũ de⁹ eũ diligat cogitare. mirari q̃ nõ faciat mirabilia. turbari q̃ de⁹ ñ dat ſibi neſcio q̃d ſpãle. aliquos velut carnales deſpicere. Et ħ eſt mltuz piculoſa ꝛ pl⁹ q̃ vicia carnalia. Nullũ viciũ eſt qꝺ ita oẽs ſtutes exhauriat. cũctaq; iuſticia ꝛ ſctitate hoiem expoliet quẽadmodũ h⁹ supbie malũ. Qui ãt h⁹ neq̃ſſimi ſpũs laqueos vult euadere. ꝺz i ſingul'in q̃b⁹ ſe ſentirit ſtutib⁹ pfeciſſe dicere ex ſnia. Hra ꝺi ſũ id qꝺ ſũ. ꝛ cogitare deũ eẽ q̃ opak'in nobis velle ꝛ pficere ꝓ bona volũtate. Itẽ diligẽt ꝺſiderare q̃z bona nr̃a nõ ſũt a nob⁹ ſz ꝺona dei. de q̃b⁹ diſtricte sum⁹ rõz reddituri. Itẽ bona nr̃a q̃ multꝭ mal' sunt pmixta. tepiditate. hypocriſi ꝛc. Itẽ ꝺſiderare q̃ m'ra sint in nob⁹ mala ꝛ viciosa. Itẽ attẽdere meliores ſcamus nobis.

De supbia carnali

Carnal'aũt supbia his idicijs demõſtrat. Eſt clamosa dũ tacz amara ꝛ i ſus ei⁹ irrõnabil' ꝛ ſine cã. i triſticia ſua ẽ ſenere. ꝓba pfert paſſim ſine aliq̃ cordis gũitate vl' põderatõe. Expers patie. caritatꝭ. aliena audacꝫ iuriat. ſz puſillanimit' iuriã patit. difficulẽ alijs obedit. exhortatõz r̃cipe ſpernit. i ꝓpria volũtate pmanẽs. ſz vult ꝓpria statuere nũq̃ alteri⁹ diffinitõi acq̃eſcere. ñ vult ꝓſiliũ ab aliq̃ recipe magꝭ ſibi credẽs q̃ ſapientib⁹ H⁹ remediũ ꝓmũ ẽ obediẽtia ſimplici corꝺ ſuſcepta ꝛ hũilit' exhibita. Scõz vt ĩtimo cordis affectu frib⁹ nr̃is hũilitatẽ exhibeam⁹. i nullo eos leꝺre acq̃eſcẽtes Itẽ ſp niti exercere nos i hũilib⁹ opib⁹ vilib⁹ ꝺ ſpectꝭ officijs. puta miſtrare i coq̃na. lauare ſcutellas. purgare domũ. ſp vilia officia eligere. hũil' habitu. hũilib⁹ geſtꝭ icedere. Dec ſi i aſuetudinẽ venerit cor ad hũilitatẽ iclinat.

Itẽ honorẽ fugere magꝭ ſp eligere miſtrare q̃ miſtrari. ſupba vocabula ꝛ nom̃ iactatie etiã a ꝓpria familia ꝺuitare. Itẽ oia ſigꝛ q̃ facta iactãtiã l' vanitatẽ ptẽdẽtia declinare. Hũilitas q̃ ꝺ supbiã pugt tres hz gꝺ⁹. Primo ẽ vt hõ ſeip̃z cognoſcat ifirmũ. iopẽ boni vicioſũ. et ſi q̃s alios hz defect⁹. ꝛ ñ eleuet ſe ſup̃ ſe. Scõs ẽ cũ hõ ſe ꝺſiderat ab alijs reputari q̃lẽ ſe ipe noſcit i ꝟitate. ſ. vilẽ. iopẽ. ſupbũ. ꝛc. Tertio ẽ q̃n hõ etiã i magnis ſtutib⁹ ꝛ honorib⁹ ñ extollit. ꝛ nihil ſibi exħ blãdit. totũ i illũ refundẽs a q̃ totũ accepit. ꝛ ei ĩtegrũ reſtituẽs. Tal' fuit hũilitas xp̃i ꝛ tal' angl'oꝝ ꝛ ſctoꝝ i gloria

Finit faſcicular⁹

Incipit tract⁹ ſancti Bonauenture ꝺ ſeptem gradib⁹ cõtemplationis

Contemplatiuoꝝ

Caḷinos obtut⁹ acui. ꝛ ipoꝝ ſpũale palatũ pfũdi dapib⁹ ſupne dulcedinis affectãs. ſeptẽ gꝺ⁹ eo gl'oſiſſimos q̃ ſcia expiẽtie. pbatiſſimos i mediũ cẽſui ꝺducendos. refatõe q̃z odoriferaꝫ fido q̃ tã itellectui ſplẽdoꝝ copia. q̃ affectui ꝺifici dulcoꝝ affluẽtia pjſſime mr̃is thearchice exalabit. Primũ igr̃ dicã⁹ ignẽ. ſcõz vnctõz. triũ exaſim. q̃rtũ ſpeculatõz. q̃ntũ guſtũ. ſextũ q̃tez ſeptimũ gl'az. Prio ei aia ignit'. ignita iungitur. vncta rapit'. rapta ſpeculat' l' ꝓtẽplat'. ꝓtẽplãs guſtat. guſtãs q̃eſcit. ħ i via pñt aq̃ri. ñ tñ ſubito ſz gꝺati. Tert⁹ ãt ħ expit' q̃ freq̃nt⁹ ſpũalib⁹ ſe exercet. Septi⁹ i pria ꝓfert abũdãt⁹ his q̃ ſe i p̃cedẽtib⁹ gꝺib⁹ exercuer̃t. Ignis ẽ vehemẽs ꝺiui calorꝭ l' amorꝭ feruor excamio ſupſplẽdẽtꝭ hierl'z flabellat⁹ H⁹ ignis calor ꝓtẽplatiui ſiue ſci actiui viri aiaz cũ ſe ad orãdũ deũ effuꝺit i ꝺſpcũ ꝺi. ſubito eaz valꝺ plucido ſplẽdore irradiãs q̃ſpl'imũ ignit. ꝛ arẽtes mot⁹ affectõeſq̃ accẽdit maloſq̃ ꝓcremat ꝛ exafflat. tepore iflãmat. ꝛ rore exp̃giſcere facit. atq̃ ipaz totã aiaz velut veſptinũ qꝺã ꝛ pinguiſſimũ holocauſtũ ꝺino ꝓſpectui repñtat. ituit tũc ꝛ gaudz. ꝺs adest ꝛ pauet illa. Ille imiſſũ ignẽ augz vt magis caleat. illa ortas affectões colligens nutrit. vt eo ãpli⁹ magꝭ reꝺꝺat icẽdiũ. q̃ abũdãtius ſubmiſtrat matia accẽdẽdi. Sup hũc gꝺũ pedẽ fixit q̃ p̃t ꝺicere cũ ꝓpha. Cõcaluit cor meũ itra me. ꝛ i medi. m. exar. ig. At itez In flãmatũ ẽ cor meũ ꝛ renes mei ꝓmutati sũt. Unctio ẽ velut q̃dã roſe⁹ liq̃z q̃ p totam animã ſe diffundens ipam erudit. corroborat

z ꝓfortat. disponẽs eã suauiter ad veritatis luculẽtias suscipiẽdas atq; pariẽ templãdas. Hac celica vnctiõe plinit⁹ fuerat q̃ dicebat. Unxit vnctiõe misericordie sue. De qua rursum dic̃ dauid. Sicut ros hermon q̃ descẽdit in montẽ syon. Hermon interp tat lumẽ exaltatũ. Habet aũt signare infinitissimã iesu bonitatẽ. Ipe etenim de se dicit. Ego sum lux mũdi. Que quidẽ lux ō terra in crucẽ. de cruce vero fuit sup pulcritudinẽ celoꝛ omniũ exaltata. ita vt licet sp potuerit nũc aũt ꝓuenienti⁹ ꝓpter sue humanitat̃ superpulcrificã claritatẽ adiectã dici queat supersplẽdens candoꝛ. z supcandẽs splendoꝛ illi⁹ eterne z felicissime regionis. Ros igit mõtis hui⁹ descẽdit in montẽ syon. i. cõtemplatiui viri mentẽ. ipsi⁹ ꝓcordia tã irrigãdo fecundãs. q̃ fecũdando irrigãs. z calorem scz primi grad⁹ leniter tẽperãs. ne pl⁹ ardeat q̃ oꝛtet. Quod em̃ purificat ignis cõcremãdo. hoc vnctio mulcet suã pinguedinem pfundẽdo. vt capificilioꝛ sit diuinoꝛũ z pulcrificoꝛ radioꝛ ab eternaliter oriente auroꝛa ditissime emanãtiũ. quib⁹ quidẽ salubriter plustrata ita em̃ apostolũ docet de oñib⁹. vt nequaq̃ quisq̃ ibidẽ loc⁹ ignoratie tenebris pateat. vbi fulgeat copia tã gloriosi luminis. ¶ Extasis est deserto exterioꝛe homie suiꝑsi⁹ supra se voluptuosa q̃daz eleuatio ad supintellectualẽ diuini amoꝛis fontẽ. mediãtib⁹ sursum actiuis virtutibus ꝓ viri⁹ se extẽdens. Uirtutes sursum actiuas voco humilitatẽ z puritatẽ. Humilitate eteni fit exterioꝛis homis desertio. puritate vero interioꝛis homis sursum actio. quẽ quidẽ ad fontalẽ pducẽs radiũ ibidẽ hauꝛit sanctas thearchici amoꝛis z inolitas influitiones. Quaꝝ gratia posterioꝛ oblitus ad ãterioꝛa empyrei z suplucidissimi tabernaculi se extẽdit. Est ei extasim faciẽs amoꝛ diuin⁹. nõ dimittẽs suiꝑsoꝛ amatoꝛes esse sed amandoꝛ. vt testat secretoꝛ dei cõscius dionysi⁹. Igit si in vera z nõ ficta dei charitate sum⁹ z amoꝛe. in sancta extasi sum⁹. iteriorẽ hoiem ad anteriora extẽdente. exterioꝛis vero sicut posterioꝛis obliuisci faciente. ¶ Speculatio est beatoꝛ z supcelestiũ. z soli deo scibiliũ diuitiaꝝ intellectualis z affectualis pia inuestigatio. Cõtemplant aũt ibi duo. scz intellect⁹ z affectus. sz intellectus longe dissimiliter ab affectu. Cũ em̃ anim⁹ cõtemplatiu⁹ sensib⁹ spiritualib⁹ suspensis. syndaresim in specula eterna extendit. apex intelligẽtie z principalis affectio pariter ferunt mutuo in diuina se pmouentes. z eẽli ter ascẽdentes illa speculãdo. hec desideãdo. ꝓcurrẽte aũt intelligẽtia nec ingredi queunte. vtpote p speculũ videns. foris remanet. Affectio vero que nescia est speculi intrans vnit. sm illud. Qui adheret deo vn⁹ spiritus est. Ingressoq̃ intellectu q̃ ante conatu suo ingredi nõ poterat. a supersentiali z supintellectuali deifica bonitate hilariter excipit affectio ipa. Susceptamaq̃ superferuide ipam desiderantẽ z se sursum ꝓ viri⁹ impingentẽ. ipam in se pfundi⁹ trahens tam intelligẽtie superclaroꝝ radioꝝ pulcrificans claritatẽ fontani splendoꝛis. q̃ affectioni thearchici z supimmensi saporis suauiter sanctũ desideriũ nutriens. suauitatem suplucidissimã elargit. Postea illis sic gustantib⁹. illã magis desiderantib⁹. magis seipam diuina bonitas immittit. z abundãtius superfulget. quoniã multũ diligunt illam summã veritatẽ. hoc summũ bonũ. Felix nimis qui hui⁹ gradus collẽ attingit. hic plane angelificatus in ꝑsenti. futurã iam in choauit vitam. Ex quibus fuerat qui dicebat. Nos aut̃ reuelata facie gloriã dei speculantes. in eandez transformamur imaginem a claritate in claritatẽ. tanq̃ a domini spiritu. Ubi potissime diuinus ille apostolus vtilitatẽ expressit cõtemplatiõis. Quid enim est reuelata facie gloriã domini speculari. nisi remota omni impuritate faciez nostre intelligẽtie velante. gloriã dei. id est. razsuperignotã z simplicissimã z supersplẽdentem eternitatis claritatẽ. q̃ superineffabilẽ z humanis mentib⁹ non capificilẽ omnino supercelestiũ substantiarũ supertranquillissimã pacẽ. pie. pure. deuoteq̃ rimari. Quid vero est taliter speculantes in eandẽ imaginem trãsformari. nisi quia causa supactiue suauitatis sunt hec eadẽ que imaginati sumus. vt nos a nobis abstractos z in seipsa absoꝛptos. ita toꝛrente voluptatis nostre tant. vt necesse sit de terrenis in celestes. de carnalib⁹ in spirituales. de hominib⁹ in qõdammodo angelos transformari. Sic ergo intelligo verbũ. in eandẽ imaginẽ transformari. id est. in eadẽ imaginata. Bene autez dicitur a claritate in claritatem tanq̃ a domini spiritu quia ab ipo domini spiritu maꝛnuducti supsanctissimi⁹ diuinis splẽdoꝛib⁹

adimplemur. z p̄ dē cognitiōe in cognitōz
pficimꝰ, sicut p̄ ppbetā dicit. In lumie tuo
videbimꝰ lumē. Hec cōtemplatio vel inue/
stigatio q̄si nihil bz piculi vel laboris. i ani/
mo pio puro z vacāte. habet vtilitatē ineſti
est supinestimabilis diuīe dulcedinis p̄sua/
uis quedā z inolita p̄libatio. ex cellario san
cte ſpūs in sanctoz ꝓtēplatiuoz aias diſtil/
lata. Prelibatio dico. qm̄ p̄ modicū valde ē
qđ nobis ex ista tā sup magna multitudine
diuīe dulcedinis tribuit. qđ puiſiue z supi/
effabili thearchica bonitate fieri nō est du/
biū. Dū em̄ ſtillatim eternis z supſuauib⁹ il
lis influitiōib⁹ recreamur. frequēt⁹ noſipoſ
oratiōib⁹ extēdimꝰ. atq̄ ad cumulos oimo/
de plenitudinis anhelamꝰ. Quis aūt vtrū
q̄ faciūt tñ pl⁹ alliciūt q̄z reficiūt diuine ille
p̄libatiōes. efficiūt em̄ eſuriē. nō saturitatez
pariūt. Beneficio hui⁹ grad⁹ cognitio expe
rīētie tribuit. p̄ quā supcelestiū ſubſtātiaruz
cognitiōi cōformamur. Quicđ em̄ diuine
mētes nouerūt. h illi⁹ experiētia pbauerūt.
Quia sic̄ sol terris. sic ipa simplici cognitiōi
p̄lata est. Glorioſi z felices illi q̄ sup p̄tricem
b⁹ grad⁹ eleuati sunt. Eructāt plane hi ab/
undantiā suauitatū eternaz nuptiarū. va/
eant z videt q̄z suauis est dñs. Quies est
tor⁹ aime mira quedā z suauis trāquillitaſ
p̄ infusam nobis ex frequētia oratiōis dul/
cedinē ꝓcreata. Solis valde ſpūalib⁹ expe
rīētia hui⁹ quietis cōcedit. quib⁹ z dat etiaz
ipas supcelestes ſubſtātias ꝓtemplādo trā
scendere. Supignota em̄ bonitas ipis fa/
milliaris seipam eis immittit. z ipi tota p̄tu
te dilatato sinu sancti desideriū potēter ſuſci
piūt beatas immiſſiōes. aīmalib⁹ z p̄sump/
tuoſis oīno incognitas. Sic igit puris
sanctoz ꝓtemplatiuoz animab⁹ tā insueto
nutrimēto ditissime adimpletis splēdeſcit
ipoz ratio. dulceſcit cōcupiſcētia. hylareſcit
irascibilis. ex dilectiōe quoz deificā illā qe/
tem nō ambigimꝰ emanare. Dic grad⁹ glo
rioſioz z p̄cioſioz est. q̄ vltimo modo gradui
qui solū patrie est appropinq̄t. De septimo
tu⁹ tacendū cēſui q̄z loquēdū. qm̄ nulli vi/
atoz ascēſus siue viſio hui⁹ grad⁹ patere po
tuit niſi illi celesti paulo qui se raptū vſq̄ ad
buiuſmodi p̄ sacrā ſcripturaz asſerit. Felix
certe sup dulciſſime z glorioſiſſime virginiſ
marie aia cui hoc datū est in via quod nulli
sanctoz aliquādo posſederūt. Portauit er/
go illā gloriā a qua portant ceteri Aſcendit
illa gradū hūc p̄ fidei cognitionē. deſcendit
ille ad eā p̄ carnis aſſumptionē. Quid hūc
gradū. hanc gl'iam cenſeā dicis. Nihil aliō
q̄z ipm quē pepit. quē lacte virgineo educa/
uit. manib⁹ eburneis ꝓtrectauit. dulciſſimo
gremio fouit. pudiciſſimo vultu blandieba
tur. caſtiſſimo amplexu ꝓplexa est. dominū
nostrū Jeſum xp̄m. qui est benedict⁹ in ſe/
cula seculoz Amen.

Finit tractatus sancti Bonauen
ture ordinis fratrū minoz de ſe/
ptem gradib⁹ cōtemplationū.

Incipit tractatul⁹ sancti Bonauenture
de q̄nq̄z festiuitatib⁹ pueri ieſu.

Quīm ſm uiroz
venerabiliū (quos in eccleſia dī
divina irradiatio amplius illu
ſtrauit. z celestis deuotio abun/
dant⁹ inflāmauit) ſentētiā z doctrinā. dul/
cis ieſu meditatio. verbi incarnati divia cō
templatio. deuotā aiam sup̄ mel z oīa vn/
gentoz fragrātia odoramēta suaui⁹ z dulci
us inebriat. p̄fecti⁹ ꝓſolat z cōfortat. hinc est
q̄ cū me a cogitationū incidentiū tumultu
paululū ſubtraxiſſem. z intra memetipsum
cogitarē tacit⁹ q̄d de divina incarnatiōe in
hoc tpe in mēte ꝓtractarē vñ aliquā ꝓſolati
onē ſpūalē recipere. in qua divinā dulcedi/
nem in hac lachrymaz valle p̄ speculū ōgu
starē. vt ea aliquantulū deguſtata. tpalem z
fantaſticā cōſolationē p̄fectius faſtidirem. i
cidit mēti mee ſecreti⁹ q̄ aīma deuota bene
dictū dei patris verbū z filiū vnigenitū me
diāte gr̄a ſpūaliter poſſet ꝓtute altiſſimi ꝓci
pere. parere. noīare. cū beatꝰ magꝰ quereret
adorare. z demū deo p̄ri fm legē moyſi i tē/
plo feliciter p̄ſentare. z sic tāq̄ ꝓa xp̄iane re
ligionis diſcipula q̄nq̄z festa q̄ de puero ie/
su agit eccl'ia mēte deuota cū oīni reuerētia
valeat celebrare. Igit sic̄ humilit ꝓcepi. ver
bis hūlib⁹ ꝓſcp̄ſi. ꝓcordātias auctoritatuz
breuitatꝫ cā p̄termiſi. In q̄ tractatu breui
z hūili ſiv'l modicū deuotōis meditādo dul
ciſſimū ihm̄ q̄s legēdo ꝓcipiat. ipm tāq̄ om
niū bonoz p̄ncipiū fontē z auctorē laudet.
gl'ificet z bn̄dicat. ſi nihil vl' min⁹ ſufficient z
digne ſcribēti. vl' forte ſibi minus deuote z
humilit legenti iputet z aſcribat.

De quinqz festiuitatib⁹ pueri iesu

Prima solēnitas de cōceptiōe pueri ihū. Primo igit purgato iteltectu ꝑ tritionis lauacro z inflāmato z eleuato affectu dilectiōis igniculo. castz medi/tatiōib⁹. deuotz cogitatiōib⁹ ptractandū est qualit iste benedict⁹ dei fili⁹ xp̄s iesus sit a deuota mēte spūaliter cōcipiend⁹. Cū anima deuota. vel spe celestis p̄mij. vel timore eterni supplicij. vel tedio in hac lachrymarū valle diuti⁹ ꝓmorādi. mota ac stimulata nouis inspiratiōib⁹ visitat. sanctis affectiōib⁹ flammat. meditatiōib⁹ celestib⁹ anxiat. z tādem abiectis z despectis veteribꝫ defectib⁹ z pristinis desideriꝫ. nouo viuēdi ꝓposito a patre luminū. a quo oīe donū optimuz. z datū pfectuz. spūaliter spū gratie fecundat. q̄d aliō agit q̄z q⁹ supueniēte ⁊tute altissimi. z obumbratōe celestz refrigerij carnales cōcupiscētias mitigat. mētales oculos ad videndū cōfortat z adiuuat. pater celestis diuino quodā semīe aiaz grauidā facit z fecūdat. Post hūc ꝓceptū sacratissimū pallet in facie ꝑ verā humilitatē in ꝓuersatiōe. fastidium cibi z pot⁹ ꝓcipit in mēte plenario mūdialiū cōtemptu z abiectiōe. desideria varia nt in affectiōe ex diuersoꝝ bonoꝝ ꝓposita intentiōe. aliqñ etiā infirmari z egrotare incipit aīma in ꝓprie volūtatis abiectiōe. Jam eīm incedit tristis z turbulēta ꝓpter veterem delictoꝝ ꝓpetrationē. ꝑ tpis omissiōe. ꝑ hominū adhuc in mūdo mūdialiter viuentiū societate z ꝓuersatiōe. Jam paulatim graue z tediosum incipit esse oīe qō foris est. z foris cernit qō intus ꝓcipit z audit. O felix cōceptus quē talis sequit mūdi ꝓceptus z celestiū opationū appetitus. Jā q̄uis adhuc modico gustato spiritu desipit caro cū gemitu. Jā aīma cū maria mōtana ascendere incipit. post talēq̄ cōceptū fastidiunt terrena. desiderant celestia z eterna. Jā fugere incipit societatē illoꝝ q̄ terrena sapiūt. z appetit familiaritatē eoꝝ q̄ celestia ꝓcupiscunt. Jā incipit aīma cū maria ministrare elizabeth. ꝙ est illis q̄s diuina gr̄a amplius ꝑ dilectiōz inflāmat. Et hoc valde notabile mltisq̄ necessariū est. q̄nto magis sea mōo abstrabūt. tāto familiari⁹ se bonis amicabiles z familiares reddūt vt tāto ampli⁹ ipis maloꝝ ꝓsortiū desipiat. q̄nto dulci⁹ bonoruz z spūaliū honesta ꝓuersatio eoꝝ affectū afficit z inflāmat. Quia sm beatū Grego. q̄ scō viro adheret. accidit vt ex ei⁹ assiduitate visionis. vsu locutiōis. exēplo ꝓuersatiōis accendat in amore ⁊itatis. pctoꝝ tenebras fugiat amore diuīe lucis inardescat. Unde Jsid. Bonorū societatē require. Accidit eīm vt si fueris soc⁹ ꝓuersatiōis. eris z soc⁹ virtutū. Nec cogitet fidelis aīma q̄z casta. q̄z sancta. q̄z deuota fuerint illaꝝ sanctaꝝ colloquia. q̄z diuina salutifera cōsilia. q̄z mirāde sanctitatis mutue societatz opa. dū vna q̄q̄z alia vertis mutue societatz opa. dū vna q̄q̄z alia vertis bo z exēplo. puocabat ad meliora. Sic tu o deuota aīma facias. si te de spūsctō ꝓcepisse noua celestz vite desideria sentias. fuge malos ꝓsortia. ascēde cū maria. quere viroꝝ spiritualiū ꝓsilia. imitari stude pfectoꝝ vestigia ꝓtemplare bonoꝝ ⁊ba opa pariē z exēpla fuge puersoꝝ venenosa ꝓsilia. q̄ sp̄ guerrere querūt. impedire appetūt. lacerare non desistunt. noua sanctis spūs inspirata desideria. z sepe sub specie boni z pietatz vi⁹ ifundūt impie tepiditatz. dicēres. Nimis magnū est qō incipis. nimis arduū qō ꝓponis. intolerabile qō facis. vires tibi nō suppetūt. virtutes naturales deficiūt. caput ꝓfundit. oculi destruunt. infirmitates diuersimode nutriunt. ptisis. paralysis. calcul⁹ z vertigo capitis oculoꝝ caligo. sensuū bebetudo. ratōis obnubilatio. viriū destructio. his oīb⁹ subiacebis nisi ab inceptis abstineas. z cōmodo corpali ampli⁹ intēdas. statū tuū nō decent talia. ꝑ hec diminuit honor tu⁹ z reuerētia. Vides q̄ iā fact⁹ ē magister discipline z medicus corpis. q̄ nec mores ꝓprios cōponere nouit. nec curare ꝓpriā infirmitatem mētis Deu beu q̄t z q̄ntos maledicta mū dialiuz ꝓsilia suplātauerūt. z cōceptū in eis sp̄s sanctū dei filiū extinxerūt. Hec est illa portio misera z mortifera. ꝓsuasio dyabolica. que imultz spūalē ꝓceptū impedit. in plerisq̄ cōceptū iam ꝓpositū formatū. vel ꝑ votū iā ꝑfectū interficit z extinguit. Hz sunt z alij q̄ vident z forte sunt boni z religiosi. hz tamen salua eoꝝ reuerētia nimis timidi. nō attendētes nōdū abbreuiatā manū dñi vt salua/re nequeat. nec cōsiderātes nondū diminutam pietatē altissimi q̄n inuare valeat. habētes zelū dei. hz nō sm sciam. dū ex cōpassiōe corpalis afflictōis. vel forte ex timore naturalis defectiōis. dū alios vident virilit agere. qō ipi iā dudū bonū z sanctū iudicabāt. z tamē nō audebāt inchoare. retrahunt homines ab opib⁹ pfectiōis. Dissuadēt ea que excedūt statū vite cōmunis. destruūt sancta

cōsilia diuine inspiratiōis. quoꝝ cōsilia rōe vite quāto magis sunt auctētica. tāto magis inueniunt piculosa. Alij dicūt z multū calli de ex antiquis postis adinuentiōe obijciunt. Si talia vel talia feceris. sanct⁹ z bonus religiosus z deuot⁹ iudicaberis. Et cū in te nō dum sit qđ esse in alijs putaris. in ꝯspectu summi iudicis tua magna grauia z horrenda peccata cognoscētis. re⁹ eris z amittis meritū opis. z simulator z hypocrita reputaberis Talia z similia exercitia dicūt ōbere esse illoꝝ q̄ nihil mali fecerūt. q̄ sancte z innocēter vixerūt. q̄ oīa ꝓpter deū dimiserūt. q̄ tempe vite sue deo pfecte adheserūt. Sz hos deo deuota z dilecta aīa deuita. montem ascēde cū maria Paul⁹ nō sine peccatis vixerat nō diu deo seruierat quādo in tertium celū rapiebat. z dñm facie ad faciē ꝓtem plabat. Maria magdalena tota supba. tota ambitiosa. tota mūdanis vanitatibꝫ intēta. carnis cupiditatibꝫ dedita. nō lōge post ad pedes iesu inter apl̄os sanctos sedit. Et cū intētione deuota doctrinā pfectōis audiuit. Prima omniū in modico tpe videre deum meruit. aliꝫ ꝙba veritatis ꝓstanter ꝓposuit. Nō em est psonaꝝ de⁹ acceptor. non pēsat nobilitatē generis. nō diuturnitatem tpis. nō multitudinē opis. sz feruorē amplioꝛē z charitatē maioꝛē deuote mētis. Non em pēsat qualis aliq̄ fuisti sz q̄lis esse amodo cepisti. Uñ taliter ꝓsulentiū cōsilia eēnt multū rephensibilia si nō excusarent simplicitate. licet nō approbāda Tu ergo o anima diuino semie grauida. fuge indocta cōsilia. si nō habes oculos linceos. noli abijcere humanos. melꝰ est partē habere cꝫ toto carere. malū est pdere ꝓpter pdidisse. z stultuz est nolle pficere ꝓpter ōfecisse. si nō potes saluari p penitētiā si nō potes esse katherina vel cecilia. nō ꝓtēnas esse Maria magdalena vel egyptiaca. Si pdidisti iuuentutē. noli amittere senectutē. si vixisti in maris fluctibꝫ. moriaris in littoꝛis sinibꝫ. Igit̄ si te sentis sancto ꝓposito dei dulcissimū filiū iesum cōcepisse. precia venena moꝛtifera fuge. z festina deside/ria z affecta moꝛe pturietis feliciter ad pturientiā. Sz notandū est q̄ beata ego non statim post ꝯceptiōez pepit filiū. sz decursis nouē mēsibꝫ genuit ꝓm. qđ nō vacat a mysterio. q̄ nō est oīni spūi credēdū. Sz o aīa deuota qñ nouis illustratiōibꝫ vel reuelationibꝫ illustraris vel illuminaris insolitis inspiratibꝫ magne pfectiōis ꝓpositi intrinsec⁹ inflāmaris. nō statim de tuo ꝯsilio ad opus ꝓpera. sz bene tecū z cū bonis z potissime cū illis qui in talibꝫ sunt exp̄ti delibera. vtrū q̄ inspirata sunt liceāt. deceāt. z expediāt. vtrū dictis ꝓphetaꝝ sint ꝯsona. vtꝝ doctris apostoloꝝ z sanctoꝝ doctoꝝ aliqualit̄ sint ꝯtraria. z etiā vtꝝ exēplis sanctoꝝ int̄ similia vl̄ dissimilia. z ad op⁹ festina. l̄ statim absoluas te ab his in tua ꝯsciētia. q̄ piculosum est tales inspiratiōes diu z frequent̄ in mēte cōcipe. z tū ad affectū boni opis modicū vl̄ nihil ꝓperare.

¶ Secunda solēnitas de natiuitate pueri iesu.

Secūdo igit̄ attēde z ꝯsidera qualit̄ benedict⁹ dei filiꝰ spūaliter nascat in mēte. Nascit̄ em cū post sanū ꝯsiliū post discussum sufficiēter negociū. post iuuocatū diuinū patrociniū. sanctū ꝓpositū pduc̄ ad effectū. cū iam aīa incipit agere. opeꝝ p ficere. qđ diu ptractauit in mēte. cū iam incipit viriliter agere qđ iā dudū ꝓponebat pficere. sz tū semp formidabat inchoare. ḡa timebat deficere. In ista beatissima natiuitate angeli iubilāt. deū glorificāt. pacē p̄dicāt. Quia dū qđ diu mēte cōceptū est ad effectū boni opis pducit̄. paxꝝ interioꝛ reformatur. Nō em in regno aīme pax diuina bñ gerit̄. quādo caro spūi z spūs carni reluctatur. qñ spūs solitudinē. z caro affectat multitudinē qñ spūm xp̄s. z carnē mūdus. qñ spūs q̄rit quietē cōtemplatiōis cū deo. z caro appetit honoꝛē platiōis in seculo. Ecōtra postq̄ caro spūi subiugat̄. postq̄ bonū op⁹ qđ diu pcarnē est impeditū pducit̄ ad effectū. pax et exultatio interioꝛ reformat̄. In ista natiuitate nō audit̄ clamoꝛ lamētabil̄. nō sentitur doloꝛ lachrymabil̄. nō pcipit̄ cruciat⁹ miserabil̄. sz āmiratio de itegritate. exultatio de nouitate. dī glificatio ō strenuitate. O q̄s beata natiuitas quā tāta seq̄t̄ angl̄oꝝ z hoīm iocūditas. O igit̄ q̄s dulce z delectabile essz naturā opari si isania nos pmitterz. q̄ sanata stati naturalibꝫ gr̄a arridet. iā expit̄ q̄ verū est illud euāgelicū dictū. Tollite iugum meū sup vos z discite a me q̄ mitis sū z hūil corde. z inuenietis requiē aīabꝰ vr̄is. Jugū ei meū suaue ē z on⁹ meū leue ¶ Sz notāduz est ho aīa deuota si te ħ iocūda dilecter nativitas. debes eē ꝓmo maria. nā maria ip̄tat

De quinqz festiuitatib⁹ pueri iesu

amaꝛ mare illumiatrix ꝛ dña. Esto ḡ amarum mare p lachrymosam ꝓtritiõez. vt pro peccatꝭ ꝓmissis amarissime doleas. vt ō bonis omissis pfundissime ingemiscas. de diebus neglectis ꝛ pditis incessanter te affligas Esto secūdo illumiatrix p honestā ꝓuersationē. p ꝑtuosam opationē. ꝛ studiosam aliozū in bono informatiõz. Esto tertio domina sensuū. carnaliū ꝓcupiscētiaꝝ. oīm opationū tuaꝝ. ꝛ oīes actiões ẽm rectū dictamīnis faciaſ. ꝛ i oīb⁹ tuā salutē ꝛ ꝓximi edificatõem. diuinā laudē ꝛ gl'iam appetaſ ꝛ requiras. ¶ Hec est illa felix maria q̄ p peccatis ꝑpetratis doletꝛ ingemiscit que ꝑtutib⁹ fulget ꝛ clarescit. q̄ carnalib⁹ delectatõib⁹ dominat. Ab ista maria ihs xp̃s cū gaudio sine dolore absq; labore spūaliter nasci nō dedignat. Post hāc felicē natiuitatē cognoscit ꝛ gustat q̄ suauis est dñs ihs. Reuera suauis est q̄ nutrit sanctis meditatiõib⁹. quādo balneat deuotis ꝛ calidis lachrymaruꝝ fontib⁹. q̄ inuolui castis desideriozꝝ velaminib⁹. portat sancte dilectiõis ī amplexib⁹ osculat crebris deuotiõis affectib⁹. ꝛ fouet in interiozꝭ mētis sinib⁹. Nō em̄ ad ꝟ nascit vt abiciat ꝫ vt cū summa diligētia more regaliū infantiū custodiat. ¶ Hic nota fidelis aīma q̄ in te ꝓtingūt illa signa spūaliter. q̄ ī xp̃i natiuitate ꝓtigerūt visibiliter. Multis em̄ signis ꝛ pdigijs ẽm doctoꝝ sniam ꝛ doctrinā est illa bñdicta natiuitas cōprobata. Nā in ciuitate romana muri tēpli paꝭ funditus corruerūt. Sodomite in toto orbe morte subitanea interierūt. Vinee engaddi illa nocte floruerūt ꝛ fructū balsami ꝓtulerūt. Fons aq̄ mutat⁹ est in fontē olei ꝛ fluxit vsq; in tyberim. ꝛ manauit tota nocte illa. Stella magna apparuit q̄ formā pulcri pueri habuit. ꝛ ī capite crux splēdebat. Tres soles apparuerūt in oriēte. ꝛ paulatim ī vnū corp⁹ solare sunt redacti. In die media circulus aure⁹ apparuit circa solē. ꝛ ī medio circuli ꝟgo pulcerrima puer gestās ī gremio. Et q̄d plura. Istā natiuitatē beatissimā angeli mirabiliter p̄dicabāt. pastores nūciabāt aimalia bruta cognoscebāt. Ecce iā vidisti qualib⁹ signis ꝛ pdigijs est visibiliter mōstrata natiuitas saluatoꝛ. Hz iam aduerte diligēter fidelis aīma q̄ cupis esse iesu mat̄ ex gra. vt in te spūaliter inouata sint ꝟ signa. immutata mirabilia. vt sic possis aliqualiter certificari de hac natiuitate salutifera. Aduerte diligēter. cōsidera frequēter an aliq̄d in te corruerit templū ꝟ est appetit⁹ vane gl'ie. bitiōis ꝛ supbie. vt̄ ceciderit ydolū. i. affectus falsē possessiōis ꝛ auaricie. Utrū ne aduc incurrūt sodomite. s. carnalis delectationis ꝛ ꝓcupiscētie. Hec sunt q̄si ꝑma signa istī⁹ natiuitatꝭ salutifere. q̄n tā aīma se sentit euacuatā ab ambitiõe p ꝑtutē humiliatis. alienatā ab auaricia p desideriū paupertatis purgatā a macula luxurie p amoꝛē castitatꝭ. Post hec ꝓsidera cū magna diligētia veruꝝ adhuc floreat aliq̄d vinea balsami. i. multitudo sanctaꝝ affectiõnū. vt̄ fluat fons olei id ē. de tuo corde excāt opa misericordie. vt̄ ille tres soles. i. tres theologice ꝑtutes oriank in oriēte. i. in deuota mēte. ꝛ vniant̄ iter se mutua federatiõe. Uide etiā si stella noue claritatꝭ. i. diuīe cognitiõis adhuc aliq̄d fulgeat. Si circul⁹ aure⁹ iuxta solē. i. sancta affectio iuxta cognitionē appareat. Si ꝟgo cū puero illic sedeat. i. si oīo pura cū deuotiõne sincera in affectiõe pmaneat. Post h̄ omnia si adorēt aīmalia. i. pfecte obediat sensitiua. Si querūt reges. i. desideriꝭ ꝛ affectiones nouis ad ihm mouent ꝑtutes intellectuales. Si angeli. i. oīes habit⁹ ꝑtuosi p mētis hilaritatē iubilēt. pter mētis trāquilitatē pacē nunciēt. pter cordis serenitatē iesum p̄dicēt. Et postremo subtilit⁹ ꝓsidera si pastores. i. sancte meditatiões paruuli⁹ natū iesum tibi datū in p̄sepio inuenīt. Pcipe est ꝓsciētia inferi⁹ clausa p̄ remptū mūdanoꝝ. supi⁹ apta p desideriū eternoꝝ. Hic est loc⁹ reqetiõis paupis regis. Illic p̄ nativitatē a mīe reponit. ibi a pastoꝛib⁹ iuenit. O felix p̄sepe q̄ ptines. Regē glie in te innuenio vt iumētū. ꝛ refectoriū angeloꝝ. ō repascunt̄ bruta aialia. ꝛ reficit̄ aīma deuota. recolicet imꝛopē tñ felicē p̄dico. ꝫ multo felicioꝛem dico deuotā ꝓsciam. q̄ nō est id qō tu ꝓ essentiā. Hz tñ ꝓtinet spūaliter qō tu ꝓtinebas coꝛpaliter.

¶ Tertia solēnitas de impositiõe nominis pueri Jesu.

Tertio ꝓsiderandū qualit̄ ille beatissim⁹ infantul⁹ spūaliter nat⁹ sit nominād⁹. Et puto q̄ nō potest noiari cōgruentꝭ q̄ iesus. q̄ scriptū est. Vocabis nomē ei⁹ iesus. qđ vocatū est ab angelo priusq; cōcipet in vtero. Hoc est nomē ꝑtuosissimū a ꝓphetis ꝓphetatū. ꝟ est nomē ꝑtuosū. gratiosum. gaudiosum. deliciosū. glorioſū.

Virtuosum qz supat hostes ꝯgregat ciues
regat vires. reuocat mētes. Gratiosum. qa
in ipo habem⁹ fidei fundamētū. spei firma
mentū. charitatis augmentū. iusticie cōple
mentū. Gaudiosum. qz iubil⁹ in corde. me
los in aure. mel in ore. splēdor in mēte. No
men vtiq; delitiosum qđ pascit cogitatū. le
nit. platū. vngit inuocatū. reficit scriptū. in
struit lectū. Nomē reuera gloriosum. qđ de
dit cecis visum. surdis auditū. sermonē mu
tis. vitā mortuis. z gressum claudis. O no
men benedictū qđ oñdit tantū ꝟtutum effe
ctum. O aīa siue scribas siue legas siue do
ceas. siue aliud qđcūq; op⁹ facias. nihil tibi
sapiat. nihil tibi placeat nisi Jesus. Nomē
igit tuū infantulū in te spūaliter genitū Je
sus. Habeat sibi ꝙ nomia k dei fili⁹. splēdor
glorie. imago substātie. verbū patris. virtus
omnipotētis. heres vniuersoꝝ. rex regū. do
min⁹ dñoꝝ. Habeat sibi ꝙ đz xp̄s. i. vnctus
z bñ. qz in ꝓpheta vt claruit in doctrine eru
ditiōe. in pugilē sicut patuit in diaboli ꝺbel
latione. in sacerdotē sicut oñdit in patrē re
cōciliatione. in regē sicut mōstrabit in p̄mi
orum retributiōe. Habeat hec oīa sibi cū
suis beatis cōmunia. Sit tm̄ tibi Jesus. id ē
saluator i hui⁹ vite incolatu z miseria. Sal
uet inq; te a mūdi vanitate q̄ te impugnat.
a demonis falsitate q̄ infestat. a carnali fra
gilitate que te cruciat. Clama deuota inter
tot hui⁹ vite flagella. O iesu saluator mūdi
salua nos. q̄ p crucem z sanguinē redemisti
nos. salua inq; dulcissime saluator ꝓfortan
do debilē. ꝓsolando flebilē. adiuuādo fragi
lem. ꝓsolidādo instabilē. Sz heu vnum est
qđ cū fletu referā. qđ nō vacat a mysterio. q
nō statim vt nascit circūcidit z nominat. sz
sm leges dies octaua expectat. Puto q p
septenariū q̄ in octonario includitur. vni
uersitas diuinaꝝ z moraliū ꝟtutū cū vnita
te z vinculo pacis figurat. Quia postq; om
nia p fortitudinē aduersa tolerauit. p iusti
ciā miseros z egētes sustētauit p tpantiā cō
cupiscētias supauit. p prudentiā mūdi z an
tiqui hostis insidias declinauit. Adhuc p⁹
spem in eū tāq; remuneratorē intellexit. per
bus suis aspexit. p charitatē eū tāq; omnū
bonoꝝ largitorē toto corde dilexit. Et de
rasticis imaginatiōibz. oīb⁹ vanis z inuti
libz cogitatiōibz. pacatis oīb⁹ aīe motibz.
z inordinatis affectiōibz. p exercitiū ꝺtēpla
tionis in dño dulciter requiescit. Tūc pu
er noiak. tūc dulce nomē iesus imponit. tūc
ei⁹ dulcedo sentit z gustak. tūc expit ꝟtutez.
tūc pcipit iocunditatē. O q̄ntā sepius sensit
dulcedinē post illā beatā noīs impositiōez
illa felix mater naturak z vera mater spūalis
virgo maria. qñ pcepit in hoc nomīe demo
nia eīci. cecos illuminari. infirmos curari.
mortuos suscitari. miracula cumulari. Sic
certe tu o aīa mater spūalis merito debes
gauderez exultare qñ tu pcipis in te z i alīs
q tu⁹ benedict⁹ fili⁹ Jesus demones fugat
in peccati dimissiōe. cecos illuminat in vere
cognitiōis infusione. mortuos suscitat in g̃
tie collatiōe. infirmos curat. claudos sanat
paralyticos z ꝓtractos rectificat in spiritu
ali cōfortatiōe. vt iā efficiank fortes z virilesꝫ
p gr̃am. q̄ pus erāt debiles z infirmi p cul
pam. O q̄ felix z beatū nomē qđ tantā me
ruit habere ꝟtutē z efficaciā. Aliqñ letificat
aliqñ vsq; mētis ebrietatē infundit. z suam
dulcedinē cōmunicat.

Quarta solēnitas de magoꝝ adoratiōe

QUarta solēnitas q̄ cōsistit in magorū adoratiōe. Postq; etiā aīma istuz
dulcissimū puerꝫ p gr̃am spūaliter cō
cepit. pepit z noiauit. tres reges. i. tres aīme
vires que bñ reges dicunk. que iā carni ꝓn
cipank. sensibz dñank. in solis diuinis studi
is sicut decet vere reges occupank. puerū iā
p effect⁹ multiplices eis reuelatū in ciuitate
regia. q̄ est in toti⁹ mūdi machina estimant
esse querendū. Querūt igit meditatiōibz. re
quirūt affectiōibz. interrogāt deuotis cogi
tatiōibz. vbi est q̄ nat⁹ est. Vidim⁹ stellā ei⁹ i
oriēte. vidim⁹ claritatē eius fulgentē i deuo
ta mēte. vidim⁹ splendorē eius radiantē in
intimis aīme Audiuim⁹ eius vocē q̄ est dul
cissima. Hustauim⁹ ei⁹ dulcedinē q̄ est sua
uissima. Percepim⁹ ei⁹ odorē suauissimum
Expti sum⁹ ei⁹ amplexū deliciosissimū. Jā
herodes redde rūsum. ostēde dilectū. mon
stra infantulū desideratū. Propter tuā glo
riam videndā nō venim⁹. ꝓpter tuā gratiaꝫ
obtinendā nō ꝓperauimus. ꝓpter tuā maie
statē adorandā nō festinauim⁹. Tua enim
gratia ipi⁹ est factura. tua maiestas ipi⁹ crea
tura. tua iocūditas sua est potētia. tua opu
lentia ipi⁹ vmbra. tua nobilitas. tua magni
ficentia est sue infinite bonitatis z nobilita
tis modica scintilla. In te inuenim⁹ q̄ ipm

De quinq3 festiuitatib9 pueri iesu

cognoscimus amam9 z desideram9. non in quo requiescere debeam9. Tu9 honor z decus est sui decoris nut9. Dic igit ne ptrahas vbi est qui nat9 ē. Vbi est ergo lōgitudo breuis. magnitudo leuis. altitudo subdita. latitudo angusta. Vbi lux lucēs. aqua sitiens panis esurīēs. Dic nobis vbi potētia regit sapiētia instruit. virt9 sustentat. verbū pris lactat. Dic nobis vbi etern9 dei fil9 infans inueniet. Vbi splēdor patne glorie pānis inuolutus cernit. Vbi audiem9 in cunabul' vagientē qui est miseror cōsolatio. Vbi videbim9 inter brachia infantulū baiulatū. q̄ est angelor z hominū. celor z creaturaruz omniū cōseruator z solidatio. Hūc desideramus. hūc querim9. O dulcissime. o amātissime puer eterne. infans antique. quādo te videbim9. quādo te inueniem9. quādo añ faciē tuā aparebim9 Tedet gaudere sine te delectat gaudere tecū z flere tecū. Omne q̄ tibi est aduersum nobis est molestū. tuū beneplacitū est nostr indeficiēs gaudiū z desideriū. O si tam dulce est flere de te. cū dulcerit gaudere de te. Vbi ḡ es quē querimus Vbi es quē in oīb9 p̄ oīb9 desideram9 z affectam9. Vbi es q̄ nat9 es rex iudeoruz. lex deuotor. dux miseroruz. lux cecor. vita morientiū. sal9 eterna eternaliter viuētium. Et sequit respōsio ꝓueniens. In bethleem iude. Bethleē dom9 panis. Juda ꝓfitens interptat. Ibi eī xp̄s inuenit vbi post confessionē criminū panis celestis vite. id ē. doctrina euāgelica audit. rumiat. z deuota mēte retinet. vt ope impleat z alīs adimplenda ꝓponat. Ibi puer iesus cū maria matre inuenit. vbi post lachrymosam ꝓtritiōez. post fructuosam ꝓfessionē dulcedo celestis cōsolationis aliquādo inter abūdantissimas lachrimas ꝯgustat vbi oratio quē pene desperantē inuenit. gaudentē z de venia p̄sumentē derelinquit. O felix maria a qua Jhs cōcipit. de qua iesus nascit. z cū qua tā dulcit z gaudēter iesus inuenit. ¶ Sed notāduz est hic q̄ iesus quesit9 legit a regib9. z hoc vt ipm cū oīi reuerētia adorarēt. A doctoribus vt ab ipo veritatis documēta cū summa diligētia audirēt. A spōsa vt sue suauitatis dulcedinē p̄ secreta colloquia degustarz A maria matre vt ipm p̄ditū repiret. et ab ea se ampli9 nō alienaret. Sic vos o reges hoc est. deuote aīme vires naturales queritе cū regib9 terrenis vt adoretis. munera offeratis. Adorate cū reuerētia. quia creator z redēptor z remunerator. Creator in naturalis vite formatiōe. Redēptor in spiritual' vite reformatōe. Remunerator in eterne vite collatiōe. O vos reges adorate cū reuerentia q2 rex potētissim9. Adorate cū decentia. quia magister sapiētissim9. Adorate cū leticia q2 ꝓnceps liberalissim9. Adorate in cū gaudēter quia est dux equitatis. Adorate fortе decēter. quia est lux veritat. Adorate feruenter. quia est fax charitatis. Hec sufficiat vobis oratio nisi cōcomitet oblatio. Offerte inc̄ aurū dilectionis ardētissime. Offerte thus cōsolationis deuotissime. Offerte myrrhā cōtritionis amarissime. Aurū dilectionis ꝓpter bona collata. Thus deuotionis ꝓpter gaudia ꝓparata. Myrrhā ꝓtritionis ꝓpter peccata ꝓpetrata. Aurū offerte eternе diuinitati. Thus aīme sanctitati. Myrrhā corpor passibilitati. Querite etiaz orbam cor reges cū doctoribꝫ vt vobis pandat secreta sue inscrutabilis sapiētie. vt ostēdat magnalia sue ammirabilis potētie. vt vos doceat beneplacita sue volūtatis z ꝓplacētie. Querite inc̄ cū reuerentia quomō oīa tā ꝓtenter de nihilo creauerit. quomō cūcta tā sapiēter ī vniuerso ordinauerit. quomodo singula tā clementer suo inestimabili bono decorauerit. Querite humiliter si homi fas est in hac vita inuestigare qualiter ille tres ꝓsone coequales z coeterne subsistāt i vna z indiuidua substātia. z hoc in trinitate beatissima. Qualiter ille tres substātie videlicet carnis z aīme z deitatis cōueniāt i vna ꝓsona. z hoc in xp̄i incarnatōe sacratissima Qualiter ab eterno pater a nullo. fil9 a patre solo. spiritussanct9 ab vtroq3. Jp̄e quem queris doctor est z cognitor omīs veritat. a quo oīs veritas principaliter queritur Post quē veritas exēplariter ꝓducitur Ad quē oīs veritas finaliter reducit z ordinatur. Jp̄e est doctor qui docet omnē veritatem. Veritatē vite. quā in multis destruxit lutosa gulositas. veritatē doctrine quā beu i plerisq3 excecauit voluptuosa vanitas. veritatē iusticie. quā effugauit piculosa auiditas. Querite ergo vos reges deuoti iesum. vt vos doceat omnē veritatē. Veritatē vite. vt sciat qualiter vosipos vtiliter regere debeatis. Veritatē doctrine vt cognoscat q̄. liter subiectos laudabiliter dirigatis. Veritatem iusticie vt intelligatis qualiter deo

seruiliter seruiatis. Querite etiã Jesum ali/
quando cũ spõsa dilectissima in orto delici
arum. vbi deambulat cũ adolescẽtulis. vbi
lilia colligit cũ virginibus. vbi comedit fru/
ctus pomorũ suoꝝ cũ iuuenculis. Querite
in cella vinaria vbi cenam suã prepauit. ad
quã suas specialissimas amicas (que sequũ
tur eũ quocũqꝫ ierit) tm̃ inuitauit. vbi pcin
get se z faciet eas discũbere z trãsiens perso/
naliter ministrat eis. vbi amministrat fercu
la varia de pinguedine sue eterne nobilissi/
me z secretissime diuinitatis. vbi ꝓpinat po/
cula sue dulcissime z castissime humanitatꝫ
Certe illic bibũt amice. sed inebriãt charis
sime. Querite tandẽ in cubiculo. vbi requi/
escit cũ sponsa inter amplexus z oscula. vbi
cubat in meridie quãdo splendor eterne ve
ritatis tã luculẽter lucet. ardor supne chari
spõse secretissima sue pfunde z inscrutabilis
me z incõparabilis magnificẽtie. Jbi iocaꝫ
sapiẽtie. Jbi donat altissima munera sue sũ
me z incõparabilis magnificẽtie. Jbi iocaꝫ
ibi blandiꝫ. ibi cõsolaꝫ. ibi dilectã alloquiꝫ.
dicens. Pete qõ vis z dabiꝫ tibi. O cꝫ felices
qui Jesum in hoc cubiculo secretissimo in/
uenirit. quĩ hoc cubiculũ intrare presumũt.
O cꝫ pauci eũ in orto delitiaꝝ inueniũt. sed
pauciores in cella vinaria reperiũt. paucissi
mi vero nõ nisi secretissimi amici cubiculuꝫ
intrare ꝑsumunt. Quia scriptũ est. Adiuro
vos filie hierusalẽ ne suscitetis neqꝫ euigila
re faciatis dilectã donec ipa velit. Unde suf
ficiat vos o reges q̃ adhuc terrena sapitis.
qui adhuc tempalia disponitis q̃ Jhm̃ ali
quãdo post diligentẽ inquisitiõem in prese/
pio inueniatis. Uestra em̃ ꝓscientia adhuc
forte nõ est facta ortus deliciaꝝ. vbi florent
sancte meditatiões. redolẽt virtuose opera/
tiões vbi vigẽt deliciose affectiões. Nec for
te min9 pfecte dici potest cella vinaria vbi il
la celestia fercula odorant. illa vina angeli/
ca gustant. quibꝫ amici aliquãdo hic in ter/
ris ꝓlãtur. Sed heu minime vt timeo di
ci potest cubiculũ omnibꝫ creaturis abscon
ditũ. soli spõso prepatũ stratũ z ornatũ. vbi
sponsus cũ sponsa. dilect9 cum dilecta req̃/
escit inter secreta z indicibilia sui familiaris
oscula. vbi sepe audiunt taliaꝝ taꝫ archana
que quidẽ intelligunt sed nõ dicunt. q̃a for
te vel exprimi nequeũt. vel ab hominibꝫ em
hominẽ viuentibꝫ percipi nũqꝫ possũt. Si
tamen ex abũdantia diuine pietatis aliquã
do ipm̃ post fletũ z planctũ. post luctũ z ge/
mitum. post positũ seculare negociũ ad mo
dicum vidistis in orto deliciaꝝ. vel forte qõ
magis verũ est ante fores adhuc vob̃ clau/
sas p foramen inspexistis in cellã vinariam
z vidistis spõsum ornatũ z succinctũ. transe
untẽ. ministrantẽ. ꝓpinãtem suis amicis va
ria fercula z vina deliciaꝝ. z statim ignora z
incognita. nec adhuc ad talia admittenda.
per ianitores expulsi z repulsi fuistis. et ite/
rato heu ad solita z mũdana redijstis. Sed
tamen post hoc ad eos reuersi. nõ immemo
res illi9 iocunde societatis quã gaudio cor/
dis in orto deliciaꝝ aspexistis. Necnõ z illi9
beatissime iocũditatis z solẽnitatis quã de
solatam p rimulã inspexistis. de qua nescio
quale solatiũ. sed tamẽ tale quod exuperat
omnẽ sensum z omne hui9 mundi cõuiuiuꝫ
per spiramentũ modicũ sensistis. Tũc cum
Maria matre Jesum perditũ cũ dolore et
merore querite. Currite cũ planctu z gemi/
tu post Jesum querendũ. Querite tũc z flẽ/
tes dicite. O quãdo te inueniemus cõsola/
torem quẽ expectamus. Quãdo te inuenie/
mus gaudiũ nostrũ quod desideram9. O
si anima nostra adhuc redire semel valeat.
z si nõ ad amplexus z oscula. saltem vbi re/
dolet ortus deliciaꝝ. z suauissime fragrat cel
la vinaria. Jam aima per teipsam quere di
lectum tuũ quẽ cõcepisti. tuus est fili9 quem
genuisti. z quare dimisisti a quo tot z tam i/
solita gaudia suscepisti. O vos reges inditi
vos principes z defensores z cooperatores
mei. Uos hactenꝰ quesiuistis vt regem qui
vos sua gratia coronaret. vt doctorẽ q̃ vos
sua sapiẽtia illustraret. vt cõsolatorem q̃ sua
clemẽtia vos reficeret. Nunc superest vt ego q̃
ram filiũ quẽ perdidi dilectuꝫ. quem amisi
amantissimũ Jesum meũ. quẽ heu infelix z
misera i templo dimisi. postꝫ denuo ad va
na z falsa z inania me cõuerti. Heu me dere
lictam z desolatã z omni ignominia plenaꝫ
reliquit. Quare suis consilijs nõ acquieui.
Quare in suis monitis nõ permãsi. Quã/
diu suam pẽsentiã per veraꝫ solatiõem sensi.
affuit mihi omnis boni abundantia. q̃ꝫdiu
ipsum habui oĩbꝫ bonis abundaui. Oꝫ
heu cꝫ infelix z cꝫ miserabilis propter pau/
pertatem amisi diuitias. propter asperitatẽ
postposui delicias. propter curã et sollicitu
dinem dereliqui quietẽ magnam z spirit9
dulcedinem. propter alienũ neglexi meipm̃

propter hominē regendū perdidi deū me/
um. dilectū meū. consolatorē meū. dulcissi/
mum Jh̄m filiū meū. Quid ergo faciam. q̄
vadam. vbi querā. vt iterato ipsum inueniā
Aliquotiēs propter p̄dicta ipsum amisi. sz
denuo adiuuante z reuelāte clementissimo
patre misericordiaꝝ deo. in cui⁹ vinea labo
ro. cui⁹ voluntati de consilio maiorū deser/
uio. ad cui⁹ gloriam ampliandā me dulcis
iesu solatijs per occupatiōem cordis sepius
priuo. propter cui⁹ honorē cōseruandū va/
rijs tribulationib⁹ me expono. ipso ex soli/
ta pietate auxiliāte. perditū cū ingenti cor/
dis gaudio post varios singultus z gemi/
tus etiaz inter abūdantissimas lachrymas
reperi z inueni. O vtinā ipsum adhuc semel
taliter inuenirē. puto q̄ amplius nō dimit/
terem. sed totis viribꝫ retinerez. Quid ergo
faciam. Surgā z querā quem diligit aīma
mea. postq̄ occupatiōes z sollicitudines di
mittam. ad orandū me conferā. Et si h̄ non
sufficiunt inter cognatos z notos. id est. spi/
rituales z deuotos ip̄m queram. Ip̄i sunt i
quibus habitat. ipsi sunt cū quibus mora/
tur quando ab alijs amittit. Di sunt cum
quib⁹ tanq̄ in solitudine latitat. quādo ip̄z
a me miser strepitus cogitationū fluctuan/
tium fugat. Deu quādo illis similis fui. tūc
habui. tūc tenui. tūc amplexatus z osculat⁹
fui Jesum. quē nūc curis distracta. sollicitu
dinibus occupata z afflicta lamentabiliter
amisi. Dicite ergo o vos religiosi. vos ab/
stracti. vos solis diuinis meditationib⁹ de/
diti. num quē diligit aīma mea vidist⁊ Cer
te scio q̄ habetis. scio q̄ bene scitis. quia sen
titis z gaudetis. Reddite ergo in charitate
quod nō amittitis. cōmunicate quod non
dimittitis. Et si in me propter distractiōem
ad horam feruor dilectionis tepuit. habit⁹
tamen dilectiōis vt spero non cessauit. Et
si propter occupatiōem familiarē dilecto al
locutiōem intermisi. a charitate tamen ipsi⁹
non recessi. Et si propter proximorū vl' mo
dicam edificatiōem ip̄i tota mentis intenti
one non adhesi. desiderū tamen reuerten/
di in mente habui. Et reuera vt verū fatear
non ad gloriā dico sed tm̄ ad reuocandum
ad dilectū perditū humiliter allego. non p̄/
pter meū lucrum sed p̄pter suū consiliū. non
propter meā ambitiōem. sed propter suam
eternam gloriā z honorem. nō propter pre
lationis laudē. sed proximoꝝ salutem. curꝫ
z sollicitudinib⁹ dedita. Quare ergo prope
hoc q̄ pia intentione etiā quasi z gemēs fa
cerem. dilecti p̄sentia saltem aliquādo, et si
raro consolari non deberez. Non essz equū
sed si fas esset dicere iniustū z impiū. quod
pijssimus Jesus nō statuit. quod diuina lex
nusq̄ approbauit. Sepe enim p̄pter amici
voluntatē dulcis amici p̄sentia intermitti/
tur. vt postmodū cum ampliori amborū io
cunditate reparet. Sic z ego propter ip̄m
aliquando deserui. Si propter suā gloriaz
ampliandā. labores. persecutiōes. detracti/
ones. impugnationes sustinui. Si his om
nib⁹ z his similib⁹ etiam vsq̄ ad defectū re/
pleta fui. z ad ipsum gemens z amēs redeo
nunquid ipsi⁹ solatio vt vel modicū in tri/
bulatione respirē carebo. Quid ergo est. Di
lectus meus loquit̄ mihi. Quid est quod p̄
ipsum in euāgelio clamatur. Venite ad me
omnes q̄ laboratis z onerati estis z ego re/
ficiam vos. Nunquid ego qui propter ho/
norem ei⁹ dici pondus z estus sustineo. sal/
tem post laborē de micis que cadūt de men
sa dominoꝝ suorū refici non debeo. Absit
ergo ne solūmodo vobiscū o vos p̄rempla
tiui morabitur dilectus. z laborans agrico
la sit cōtemptus z abiectus. Oportet tamē
sicut scriptura testatur laborantē agricolaz
aliquando de fructib⁹ celestis patrie p̄liba
re. et hoc ne deficiat in labore. Sic apostо
li inter varia opprobria. martyres inter fla/
gella. virgines inter cruciat⁹ z verbera sen/
serunt dilecti solacia. Jbāt gaudentes a cō
spectu concilij. collaudantes z benedicētes
dominū. quoniā digni habiti sunt pro no/
mine Jesu contumeliā pati. Sic confesso/
res et heremite. monachi z anachorete. p⁹
vigilias z ieiunia inter lachrymas et gemi/
tus senserunt diuina gaudia. Sic rectores
doctores. et ecclesiarum fideles p̄lati. post/
q̄ laboribus z curis sunt extenuati. debeni
gnitate dulcis Jesu ip̄orum pijssime dulci/
ter sunt corda refecti. Non em̄ Maria ih̄m
frequenter habuit sola. sed etiam a martha
post predicatiōem hilariter et gaudenter re
ceptus fuit. Ego ergo in domino confidēs
et de diuina clementia tam multipliciter p̄
bata et exemplariter ostensa p̄sumēs. dul
cissimum Jesum aliquando queram cum
maria matre in templo. aliquando cū spon
sa in cubiculo. aliquando cū discipulis i cō
sistorio. aliq̄n cū regib⁹ in diuersorio.

Quinta solennitas de ꝓsentatione pue/ri Jesu in templū.

Quinto ⁊ vltimo consideret fidelis anima qualiter natus paruul⁹ per diuersoꝝ operū cōsummatiōem ⁊ nominat⁹ per celestiū dulcedinuꝫ degustatiōem. ⁊ quesit⁹ ⁊ inuentus adorat⁹ ⁊ honoratus. per spiritualiū munerū ꝓsen/tatiōem in templū sit ꝓsentandus domino offerendus. ⁊ hoc per debitarū gratiarum deuotam ⁊ humilē actionē Igitur postq̄m felix anima mater Jesu spiritualis per ist⁹ benedicti filij cōceptiōem purgata per peni tentiam. postq̄ aliqualiter iam post natiui/tatem cōfortata per gratiā. postq̄ etiam est iam per impositiōem benedicti nomis con solata medullit⁹. ⁊ tandē in adoratione cuꝫ regib⁹ est informata diuinitus. quid aliud restat nisi vt in celi sancti hierusalez ꝓtect. ⁊ in templū diuinitatis ꝓsentet⁹ deus dei et virginis filius. Ascende igitur spiritual' ma ria. nō iam in montana. sed in celestis hieru salem habitacula beate trinitatis ⁊ indiui/due vnitatis. Flecte humiliter mentis ge/nua in superne ciuitatis palacia. Ibi ante thronū eternitatis deo patri filiū tuum re/presenta. laudādo. glorificando. ⁊ bñdicen/do patrē ⁊ filium cū sancto spiritu. Lauda cum iubilo deū patrē. per cui⁹ inspiratiōem bonū propositū concepisti. Glorifica cum gaudio deū filiū. per cui⁹ informationē cō/ceptum propositū opere ꝓfecisti. Benedic ⁊ sanctifica sanctū spiritū. per cui⁹ consolati onem in bono exercitio hactenꝰ perstitisti. O anima deū patrē in omnib⁹ donis suis ⁊ bonis tuis glorifica. quia ipe est qui te de seculo per occultā inspiratōem euocauit. di cens. Reuertere reuertere sunamitis. reuer tere reuertere. Deū filium tuū in omnibus factꝭ tuis magnifica. Ipe enim est qui te de demonis seruitio per secretā suaz informa/tionē liberauit dicens. Tolle iugum meuz super te. Jugū demonis abijce. Jugū suuz amarissimū. iugū meum suauissimū. Jugū suum sequit⁹ cruciat⁹ eternus ⁊ tormenta. iu gum meū sequit⁹ fructus suauissimus ⁊ re/quies opulenta. Jugū suū si quando dulce dinem exhibet. falsa est ⁊ momentanea. scz dulcedo. Jugum meū quādo dulcedinem confert ⁊ leticiā vera est ⁊ salutifera. Ipe su os seruitores modicuz aliquando extollit. vt in eternū confundat. Qui autē honorifi cat me sic ad momentū humiliat. vt eternā liter glorietur ⁊ regnet. Ista fuit doctrina q̄ te dei filius aliquādo ꝑ se. aliquādo ꝑ su/os doctores ⁊ amicos reformauit. a demo/nis falsa psuasione. a carnis ⁊ mundi blan da deceptione liberauit. Deum ⁊ spiritū san ctum semp benedic ⁊ sanctifica qui te ꝑ suaz consolatiōem mellifluaz in bono confortā/uit dicens. Venite ad me oīes qui labora tis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiā vos. Quali/ter enim o aima tenera ⁊ delicata fragilis ⁊ infirma. delicijs mūdi assueta. gaudijs hu/ius seculi tanq̄ feciby vinarijs more porco rum inebriata qualiter potuisses inter tot ⁊ tanta antiqui hostis retia. inter tot falsa cō/silia. inter tam varia impedimēta. inter taz innumerabilia amicoꝝ consanguineoꝝ ⁊ aliorū ꝓpinquoꝝ. a via morū vulneran/tium iacula in bono perstitisse. qualiter po tuisses tot funiby peccatoꝝ circumamplexa in bono profecisse. si non spiritus sancti gra/tia fuisses misericorditer adiuta ⁊ sepi⁹ dul citer consolata ⁊ refecta. In ipsum igitur re funde oīa opera tua. tibi nihil retine. Dic cum pura ⁊ deuota mentis intentiōe. Om/nia opera mea operat⁹ es domine. In con/spectu tuo nihil sū. nihil possum. de tuo mu nere est q̄ subsisto. sine te nihil agere possuz Tibi clementissime pater misericordiarum quod tuū est offero. tibi cōmendo. tibi com mitto me indignam ⁊ ingratā omnibus do nis tuis per te mihi collatis humiliter reco gnosco. Tibi laus tibi gloria tibi gratiarū/actio. o beatissime pater maiestas eterna. q̄ me per tuā infinitaz potentiā de nihilo cre asti. te laudo. te glorifico. tibi gratias ago. o beatissime fili. claritas paterna. quia me ꝑ tuam eternā sapiētiam de morte eterna li/berasti. te benedico. te sanctifico. te adoro. o beatissime spiritus alme. quia me per tuaz benedictam pietatē ⁊ clementiam de pecca/to ad gratiam. de seculo ad vitam religiosā de exilio ad patriam. de labore ad requiem. de merore ad iocundissime ⁊ deliciosissime beate fruitionis dulcedinē reuocasti. Quā dulcedinē nobis dulcis Jesus ꝓcedat Qui cum patre ⁊c.

Finit tractatus domini sancti Bo nauēture doctoris seraphici de q̄n q̄ festiuitatiby pueri iesu.

Incipit tractat⁹ sancti Bonauenture doctoris seraphici. de ecclesiastica hierarchia.

Prima pars

Inuisibilia dei

p ea que facta sunt intellecta cōspiciunt. vt ait apostol⁹ ad Roma. j. g. Sempiterna q̄q; ei⁹ virtus et diuinitas. A magnitudine eīm spēi et creature cognoscibiliť poterat creator hoz videri. Sapi. xiij. c. Ex quo apparet manifeste q̄ human⁹ intellect⁹ ad inuisibiliū et intellectualiū ꝓtemplatiōz ascendere nō poterit nisi p visibiliū et sensibiliū cōsideratiōz dirigat. Impossibile nāq; est (vt dic̄ Diony. in hierar. anglica. ca. j.) aliť nob lucere diuinū radiū nisi varietate sacroz velaminū anagogice circūuelatū. iō theologia poetic⁹ sacris informatōibz vsa ē vt ex rez visibiliū similitudinibz allegorice locutiões et mystici intellect⁹ trāssumptōnes formenť. et sic sensibilibz z visibilibz spūalia et inuisibilia coaptenť. Cui⁹ rei gra p̄sens opusculū et si laborioſum. mihi tñ et alijs p nullis i xp̄o lac petētibz vt spero nō infructuosum. offero ad edificatōz dom⁹ dñi qui est sublimis gl'iosus in secula seculoz. In quo agiť de ꝓprietatibz rez naturaliū q̄s ſm puritatē meā nūc tropologice. nē allegorice. nec nō et q̄nq; anagogice rebz spūalibz cōpani. iunioribz relinquēs materiā exercitij. sensibilia isensibilibz. et carnalia spūalibz coaptā di. et cū rez naturaliū ꝓprietates ipaz sequātur subas ſm ipaz distinctiōz subaz. et ordinē erit distinctio et ordo ꝓprietatuz. q̄s in alio opusculo p se positas et distinctas poteris p ordinē repire.

Primo igiť ō spūali suba actu et potētia a materia separata est agēdū. cui⁹ p ꝓprietates et differentias in p̄cedenti opusculo traditas poter⁹ diligēti⁹ intueri. sz q̄ntū ad pñs spectat negociū. est notādū q̄ inť p̄ncipalē et ꝓpriā significatōz angel⁹ metaphorice ad significādū diuersa i sacra scriptura est trāssumpt⁹. q̄ vt beat⁹ ait Greg⁹. noīe angeli nūc xp̄s. nūc iust⁹. nūc gra seu ꝑtus figuraliť nūcupať. xp̄s igiť rōne assumpte hūanitat⁹ ōr angel⁹ ꝓpť missionē. Angelus eīm mittit et mittiť. sic xp̄s a p̄re i mūdū missus ē. Isa. vj. Quē mittā et q̄s ibit nobis Matth. xv. Nō sum missus nisi ad oues domus isrl'. Et in Joh. vij. Honorifico eū q̄ me misit. Exod. xxiij. a. Mittā vobis angelum p̄cursorē vt ejiciā amorreū ꝛc. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedat te z custodiat te in via z introducat in terrā ꝛc. Unū xp̄s sic missus more angeli alios misit. Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oues. z Luc. x. Rogate dñm messis vt mittat operarios ꝛc. Jō ōr Judic. vj. dixit angel⁹ dñi ad gedeonē. Vade z scito q̄ misero te z liberabis israel. z in Hiere. j. Ad oīa quecunq; mittā te ibis ꝛc. Secūdo ꝓpter illuminationē. Angel⁹ eīm illumiat z illuminať. sic xp̄s diuinitat⁹ lumine replet⁹ ad illuminandū sedētes in tenebris z vmbra mortis mūdo est dat⁹. Joh. j. Lux in tenebris lucet ꝛc. Isa. xlix. Dedi te in lucē gentiū vt sis sal⁹ ꝛc. Apoc. xviij. a. Vidi angelū aliū descēdentem de celo habentē potestatē magnā z terra illumiata est a gl'ia ei⁹. ꝛc. Et in Actib. xij. b. angel⁹ dñi astitit z lumē refulsit in habitaculo carcer⁹. Nā vbi xp̄s est. tenebra esse nō p̄t. Tertio ꝓpter purgationē. q̄ angel⁹ purgať z purgať. z xp̄s in matris vtero diuia ꝑtute ab oīni imūdicia fomitis est purgatus z actu z potētia ab oīni corruptōe vicij liberat⁹. z fide corde credētiū purificat z ad rotundus mūdicie puritatē nos informat. In cui⁹ rei figura ōr Judic. xij. dixit angel⁹ ad manue. Abstineat puer ab oīni immūdo. vinū. Abstinet quas tua z mūdabiť pctīm tuū. Quarto ꝓpter pfectionē. q̄ angel⁹ pficit z pficiť. et xp̄s nō solū est purgat⁹ a malo. imo pfectus est in oīni bono. z est cā tot⁹ nr̄e pfectionis. Luc. vj. c. Perfect⁹ oīnis erit si fuerit sic magister ei⁹. Unū in signū sūme pfectiōis oīnia terrena fugere docuit. In cui⁹ rei figurā dixit angel⁹ ad Jacob Gen. xxxj. Surge egredere de terra hac reuertens i terrā natiuitatis tue ꝛc. h angel⁹ est xp̄s q̄ monet vt de terrenis fugiam⁹. z ad terrā viuentiū īgredi sestinem⁹. Quinto ꝓpť mediatiōz. Nā angelus inť deū z hoies est medi⁹. z hoc gruit xp̄o q̄ est mediator dei z hoīm. mūdū. s. deo reco ciliās z ad p̄is amicicia nos reducēs. z pro nob ꝓtinue itercedēs. s. Joh. j. Aduocatum habem⁹ apud p̄rem xp̄m Jhm q̄ interpellat p nob. Job. xxxiij. Si fuerit p eo angel⁹ loquēs. miserebiť ei⁹ z dicet. libera aiam ei⁹ ne descēdat i corruptiōz. Sexto ꝓpter mystica refectiōz. Nā angel⁹ diuio alimēto replet

tus nos reficit ꝛ xp̃s p̃ris cõplẽdo volũtatẽ reficit. Joh. iiij. Meꝰ cibꝰ est vt faciã volũ tatẽ eiꝰ ꝛc. Et sic refectꝰ et spũaliꝫ ꝛ sacramẽ taliter nos reficere non desistit. Sapie. xvj Angelorꝫ esca nutriuisti pplm tuũ ꝛ panẽ de celo p̃stitisti. iij. Re. xix. tetigit eũ ange lus ꝛ dixit. surge ꝛ comede. ¶ Septimo ꝓp/ ter inferiorꝫ regimẽ siue gubernatõꝫ. Ange lorꝫ enim regimi ħ inferiora deputãt. vt in Ecc. xvij. In vnãquãqꝫ gentẽ ꝓposuit re/ ctores ꝛc ꝛ ħ angelo magni ꝓsilij. i. xp̃o ꝓue/ nit q̃ oĩm electorꝫ mẽtes in sua custodia su/ scipit ꝛ tutela. Joh. xvij. d. Quos dedisti mi hi ego custodiui et nemo ex eis perijt nisi fi/ lius pditiõis. ꝛc. Ecc. v. Ne dicas coꝝ an/ gelo nõ est puidẽtia ꝛc. Exo. xiij. Tollẽs se angelꝰ dñi q̃ p̃cedebat castra filiorꝫ isrl. abijt post illos ꝛc. qz xp̃s q̃ oĩes p̃cessit doctria ꝛ exẽplo oẽs sequũt custodie bñficio. ¶ Psal. Immittit angelꝰ dñi ꝛc. Bern. O q̃s deside rãt ciues angelici ciuitatẽ sue ruinã restaura ri. o q̃s sollicite vt veniãt lapides viui q̃mo/ do discurrũt medij int nos ꝛ deũ gemit nos stros portãtes nõ dedignãt nob fieri socij. q̃ p nob iã sunt mistri. Expectat nos creata ria illa mlt̃itudo. ve tibi q̃cũq; es q̃ redire iã desideras ad lutũ reuerti ad vomitũ. In q̃ uis diuersorio angelo tuo reuerẽtiã age ne audeas illo p̃nte qõ me vidẽte nõ auderes. ¶ Noĩne angeli iustꝰ intelligit. ꝛ p̃cipue vir spũalis ꝛ religiosus ꝛ ois litteratꝰ seu plat̃ p angelo cõpat. sic Johes baptista ꝓpt̃ p̃di catiõis excellentiã spũalis vite eminẽtiã an gelꝰ a dño nũcupat. Matth. xj. ħ est de quo scriptũ est. Ecce ego mitto angelũ meũ. ꝛc. Itẽ Joh. in Apoc. rectores septẽ eccliarꝫ an gelos vocat. Apoc. j. ꝛ ij. et. iij. c. ꝛ j. Lo. iiij. d. Spectaculũ facti sumꝰ mũdo ꝛ angelis ꝛ hoibꝫ. Et. vj. a. An nescitꝫ qz angelos iudi cabimꝰ Et. xj. b. Mulier habeat velamẽ su per caput suũ ꝓpter angl̃os ¶ Cõparãt aũt viri iusti angelꝭ ꝓpter septẽ. Primo ꝓpter mũ dicã cordis ꝛ puritatẽ ꝓuersatiõis. Nã an/ gelꝰ ab oĩ corpulẽtia ꝛ ꝓditiõe carnea est separ. Spũs eĩ carnẽ et ossa nõ hz. Sic vir iustꝰ nihil hz in se admixtiõis carnal̃ de/ lectatiõis. imo sic adeps ab oĩ carne separ. Eccl. xlvij. ps. Qui facit angelos suos spũs ꝛc. Ideo legit angelus carnes cõsumpsisse Judic. vj. Extẽdit angelꝰ dñi summitatẽ ħ/ ꝛ carnes azimosq; panes ꝓsupsit. Vir eĩm spũalis cũ ħga penitẽtie q̃cq̃d in eo carnali/ tatis est ꝓsumere solet ꝛ p̃ oĩa abolere. ¶ Itẽ sc̃do ꝓpter limpiditatẽ diuine cogni/ tionis. Angelꝰ eĩm deiformẽ habz intellectũ. Unde eiꝰ intellectꝰ deo immediate cõiungi tur ꝛ influẽtia occulti lumis illustrat. Sic vir iustꝰ suũ sensum ꝛ intellectũ deo reddit ꝓformẽ ꝛ nõ de se p̃sumit sz vt amplꝰ mere/ atur p fidẽ illumiari ꝛ pfectꝰ in diuinis in/ strui se deo subijcere ñ postponit. ij. Lo. x. c. Destruẽtes p arma spũalia oẽm altitudinẽ extollentẽ se aduersus sciam dei. ꝛ ĩ captiui/ tatẽ redigẽtes oẽm intellectũ in obseqũ chri sti. j. Thi. iij. Nõ manifestũ est in carne iusti/ ficatũ est in spũ. apparuit angelis. p̃dicatum est in gẽtib⁹. ¶ Itẽ tertio ꝓpter humilitatem subiectiõis. Nã inferiorꝫ angelꝰ subest supio ri ꝛ obedit sine murmure ꝛ indignatõne. qz supiorꝫ p̃est sine tyrãnica inferiorꝫ oppressiõe. In q̃ notat̃ q̃nta debeat ꝓformitas esse int imperiũ plat̃orꝫ et obedientiã subditorum Nã sicut plat̃or monere est cũ mãsuetudie ita subditorꝫ est humilit̃ iustis iussionibus obedire. sic ꝛ ad Heb. vlt. c. Obedite p̃po/ sitis vestris ꝛ subiacete eis. Ipi eĩm vigilãt p aĩabꝫ vr̃is vt cũ gaudio ħ faciãt nõ gemẽtes Uñ in signũ talis obediẽtie ꝛ in Zacha. ij. Ali⁹ angelꝰ egrediebat in occursum angli q̃ loq̃bat in me ꝛ dixit. Curre ꝛ loq̃re ad pue/ rũ istũ ꝛc. Ecce cũ q̃nto moderamie maiorꝫ p̃cipit ꝛ cũ q̃nta hũilitate alter eiꝰ impio acq̃ escit. j. Pet. j. e. aĩas nr̃as castigãtes in obe/ diẽtia charitatꝭ ꝛ fraternitatꝭ amore simpli ci ex corde. ¶ Itẽ q̃rto ꝓpter rectitudinẽ in/ tentiõis. Nã angelꝰ vt dic̃ Gregorꝰ in oĩ suo ope deũ inspicit. et nihil aliud q̃ diuine volũtatis regl̃am diligit vl̃ req̃rit. ita ei ex/ teriora diuino nutu angeli pagũt q̃ mentis aciẽ ab ipo nõ deflectũt. Jõ ꝛ Matth. xviij q̃ angeli eorꝫ sp vidẽt faciẽ p̃ris. Gregorius Semp vidẽtꝭ oĩa faciẽ intuẽt̃ q̃ nulla in/ tẽtiõis dissimilitudie ab ipꝰ p̃tia remouẽt̃ ij. Regꝫ. xix. Tu dñe mi q̃si angelꝰ dei es. fac qõ bñplacitũ est tibi. qz q̃ deuꝫ ħa intẽtione cordis diligit. ab ipꝰ volũtatis bñplacito ñ recedit. ¶ Itẽ q̃nto ꝓpter sedulitatẽ ꝛ diligẽ tiã admistratiõis Angelꝰ eĩm ad sctõꝫ mini steriũ ꝓtinue ꝓpurãt. ꝛ sube sue agilitate ad pagendũ q̃libet inũcta subito ꝓcitat. Om/ nes eĩm sunt admistratorij spũs missi ꝓpter eos q̃ capiũt hereditatẽ salutis. Sic absq; dubio viri angelici angelorꝫ numero ascri/

bunk q̄ p alioꝝ salute laboꝝ ministeria assu
mere nō verenk. Isale. xviij. Ite angli veloces ad pl'm ꝛc. Uñ magnū obtinēt angl'oꝝ officiū q̄ docēdo ꝛ iducēdo vite exemplo ad deū errātes alliciūt ꝛ puertūt. de q̄ Ja. vlti. Qui puerti fecerit pctōrez ab errore vie sue aiam ei⁹ saluabit a morte ꝛc. tal' fuit angel⁹ q̄ dixit ad agar Beñ. xvj. Reuertere ꝛ hūiliare sub mānu dñe tue ꝛ noli timere ꝛc. tal' etiā fuit angel⁹ de q̄ dic̄ manue Judic. xiij. c. Obsecro dñe vt mitras angl'm vt veiat iterꝝ ꝛ doceat nos q̄d ō puero q̄ nasciturꝰ est facere ō beam⁹. ¶ Jtē sexto ꝑpē ꝓtinuitatē dulcedīs ꝓtēplatiōis. Angel⁹ ei sic admistrādo ōo seruit q; ꝑpē hoim fuitiū a ꝓtēplatōis itimis ñ recedit vt ōt Greg. Hā q̄ncūq; ad exteriora exeūt. ab īteriori ꝓtēplatōe nō recedūt. q; illum sp aspiciūt q̄ pñs est q̄cūq; vadūt. Sic vir spūal' talit circa exteriora se occupat. vt deuotōis spm̄ nō extinguat. Uñ q̄ extrinsecus p bonoꝝ exercitatōnes opeꝝ fatigak in corpe. itrinsec⁹ reficik in mēte. Uñ Osee. xij b. In fortitudie sua direct⁹ ē cū angl'o. ꝛ iualuit ad āgl'm ꝛ ꝓfortat⁹ ē. fleuit ꝛ rogauit eū. Beñ. xxviij. Uidit angl'os descēdētes ꝛ ascēdētes p scalā ꝛc. Scala sic ibi ōt glo. cui⁹ ca cumē tāgebat celū sigt xp̄m q̄ est via recta p ducēs ad deū. p hāc scalā descēdūt viri spūales cū angel' mistrādo. ascēdūt ꝛ ꝓtēplando Dañ. vij. Milia miliū mistrabāt ꝛc. Job. j. Uidebitꝝ angl'os ascēdētes ꝛ descēdentes sup filiū hois. ¶ Jtē septio ꝑpē fixū ꝛ stabilē motū dilectōis q̄ amoꝝ āgelic⁹ tāgꝝ ignis sine termio i deū mouek. iō sep⁹ angli i specie ignis legūk apparuisse vt i Exo. iij. a. apparuit dñs. i. angel⁹ in q̄ erat dñs i flāma ignis ō medio rubi. ꝛ videbat q; rubꝰ ardebat ꝛ nō ꝓburebak ꝛc. Rubꝰ est vir spūal' spinis pnie circūplex⁹. mediū rubi ē coꝝ viri iusti de cui⁹ medio erūpe oz flāma ī extinguibil' charitatis. Lañ. vl. Lāpades ei⁹ lāpades ignis atq; flāmaꝝ. ps. mistros suos fac flāmā ignis H igne coꝝ accēsū ardet ꝛ nō ꝓburik. q; nulla aduersitate frāgik. nullo etiā mortꝫ metu ab illo quē diligit sepak. ij. Re. xiij. sic angelus dñi sic ē dñs me⁹ rex. q̄ nec bñdictōe nec maledictōe mouek. Jō ōr Act. vij. d. Angel⁹ domini apparuit moysi i igne rubi. ꝛ i Judi. xij Angel⁹ dñi cū flāma pik ascēdit i celū Jtē angel⁹ ōr gra dei sive ꝑt⁹. Huc angelū dñs mittit q̄n alicui grām infundit. Dañ. iij. angel⁹ dñi descēdit i fornacē ꝛc. ois enī est ꝓcu

pisc̄tie ac fomitꝫ icentiuū extinguik q̄n āgelus i fornacē mittik i. q̄n diuīa gra cordi infundik ꝛ ꝑt⁹ aie inspirak. Uirt⁹ em̄ ōr q̄si virū tuēs. vl' q̄si virēs int⁹ .q̄m duplicē hz effectū. nā aiam sua pñtia tuek ac ꝓfuat ꝛ ornat atq; decorat. sic angel⁹ hoiez custodit ꝛ fuat aiam etiā illumiat pficit ꝛ informat. iō dicik in Act. vij. Uideñt vultū stephani q̄si vultū angli. ꝛ Hester. xv. Uidi te dñe q̄i āgl'm dei Ualde ei mirabil' es ꝛ facies tua plēa gratiaꝝ Dñ̄ q̄ gra angel⁹ ōi p quē mēs hūana pfectū sime custodik. p quē pctm̄ expellik ꝛ ptās de monū i aīa euacuak. Exo. xxiij. Angel⁹ meus p̄cedet te ꝛ custodiet i via ꝛ eiciet amorreū. chananeū ꝛc. septē noia gētiū ponit. q̄ septē ꝑncipalia pctā itelligit q̄ supueniēs ḡtia eiicit penit⁹ ꝛ excludit. Et sūt nouē generā graꝝ q̄ ꝓpatōz hñt ad nouē ordies angelorꝝ. q̄ꝝ vsu ad angl'oꝝ eq̄litatē puenit. Priigit gra est gra dilectōis sive caritatis Lu. vj. Si diligitꝫ eos q̄ vos diligūt q̄ ē vob gra. j. Jo. iij. Maiorē graz ñ habeo q̄ vt audiā filios meos inuitate ābulare. Jsta gra a dño aie imissa ipaz inflāmat ꝛ p feruorē amoris ordini seraphin ipaz assimlat ꝛ ꝓformat. vñ in Lu. Jgnē veni mittere i terrā. ꝛ q̄d volo nisi vt ardeat. ꝛ i Trenis. ij. De excelso misit ignē i ossibꝰ meis ¶ Scda gra ē gra sapie ꝛ diuie cognitōis. puerb. iij. Jnuenies graz ꝛ disciplinā bonā corā dō ꝛ hoibꝰ. Eccī. xxiij. Jn me ois g̃. vite ꝛ ꝑitatꝫ. puerb. xxij. Sup auꝝ ꝛ argētū ē gra bona. ꝛ Eccī. xx. Uir sapiēs amabilē se faciet grē aūt fatuoꝝ effūdētur. Hec gra mētē illumiat ꝛ ituitū anie ad deū vidēdū p fidē abilitat ꝛ informat. ps. Pscriptū dñi lucidū illuīans oc̄los. Per hāc q̄tiā ordo cherubī in aīa collocak. q̄n mens a sensu carnali abstracta ad susceptōz diuii lumis p cognitōz ꝑitatꝫ ꝓpak. ps. Ascēdit sup cherubī ꝛ volauit ꝛc. Ezech. xxviij. Tu cherub plen⁹ sapia ꝛ decore ¶ Tertia gra ē ꝓtēplatōis sive spūal' delectatōis q̄ explenitudine diuie dilectōis ꝛ cognitōis i aīa generat. Exo. xxxiij. dñe si iueni graz coram te ostende mihi faciē tuā ꝛc. ꝛ Eccī. xl. Gra ꝛ spēs ō de mibi faciē tuā ꝛc. ꝛ Eccī. xl. Gra ꝛ spēs ō siderabit oculꝰ. ꝛ sup H virides satiōet. Hec gra mētē q̄etat ꝛ pacificat ꝛ velut sedē q̄etissimā ad diuī supaduēt⁹ susceptōz ꝓparat. coaptat. ꝛ sic thronoꝝ ordinē repñtat. aīa etiā instī sedes sapie ē. Eccī. xxiij. Thron⁹ me⁹ in colūna nubis. Colūna nubea ē aīa p ꝓtēplatiōz suspēsa ꝛ eleuata. i q̄ dei filiꝰ tāgꝝ i trono

rehesit. Quarta gra e benigne seueritatis siue seuere liberalitatis ad bñ pessendū. Da gna ei gra dei e qp plati sic exequāt ꝺ delin/quētes iusticiā vt benignitatē z miaz nō di/mittāt. Ecci.xxxij.a. Curā illoz habe vt oz/namētū gre accipias z coronā ac dignitatē pseqris. z.xxxv.a. Retribuet graz q offert si/milagine. zq fac miaz offert sacrificiū. z.xlviij. But boies mie ituētes graz i ocul' ois car nis zc. Hec gra ordiat platos rispectu suoz subditoz vt sciāt qlit se debeāt iferioribꝫ cō formare. z sine tyrannide dñari. Ecci.xxxij. Rectorē te posuert noli extolli. esto i illis qi vn⁹ ex ipis. z sic pfigurat ordi dñationū. ad Col'.iij. Dñi qd iustū e facite fuis vris. scie tes qz z vos dñm habetis i ceł. j. Pe. v. Hōvt dñantes i clero. sz forma gregis fci ex aio. zcū venerit princeps pastoz pcipietis imarcessibi lē coronā glie. Quita gra est hūilitatis ad obediēdū. Ecci.iij. Oxto magn⁹ es tāto pl⁹ te hūilia i oibꝫ z coram deo inuenies gram. qm mag est potētia dei soli⁹ z ab hūilibꝫ hono/rat. z.j. Pe.v. Hūilibꝫ dat graz. Hec gra or/dinat subditos rispectu suoz superioz vt obi tā reuerētiā eis ipēdāt. Ecci.xxxij. Iudi ta/ces z p reuerētia accedet tibi bona gra. z sic p hāc graz ordi principatuū ania pformatur Magn⁹ ei princeps ē cui pria volūtas ñ pn/cipat. Ecci.x. Principat⁹ sensati stabilis erit. Job.xxix.b. Senes assurgētes stabāt z pnci/pes cessabāt loq. z digitū supponebant ori suo zc. Heñ.xxij.b. princeps oi es apud nos. ps. Steterūt principes piūcti psallētibꝫ. zc.

Sexta gra ē patie z lōganimitatis. j. Pe.iij. e. Hec ē gra si pp̄t oi psciaz sustinet ds tristici as paties iuste. q ei gra ē si peccātes suffer/tis. Ecci.ij. in dolore sustinez i hūilitate tua patiaz habe. Hec gra doct resistere tēptatoi bꝫ. z aduersas demonū coercere potestates Ecce.x. Si spūs ptātē habētis ascēderit su/per te ne dimiseris locū tuū. Locū suū dimit tit q p impatiam demoni cedit cū dicat pe/tri. Resistite diabolo z fugiet a vob. Vñ p patiam pformat hō ordi ptātū. Maxia em tas ē p patiaz scipm. mōm. z diabolū supa re. puer. xxj. Melioz ē vir paties viro fozti z q dñat aio suo expugnatore urbiū. j. mach iij. Accingimini viri potētes zc. z ps. Accin/gere gladio tuo sup femur tuū potētissime.

Septia gra ē pudicicie z castitatis. Sap. viij. Hēo pt ee pclarēs nisi ds det. Et h oi do nū est. Gra ei sup graz ē mulier scta z pudo/rata. Ecci.xxvj. Jtē Deut. xxiiij. Si ñ inue niet mlier graz coram viro suo pp̄t aliquā se/ditatē. abominabil' erit mlier hmōi. Gra ei dei a luxurioso penit⁹ ꝺnegat. Hec gra ho/minē facē ꝑtuosū vt virilit oēs mot⁹ sensuali tatis rebellātes pterat z allidat. ps. Virilit agite z pfortet cor vīm. Et h pt⁹ refert ad or dinē ꝑtutū q̄z ē officiū naturā lapsā vl' cor/ruptā miraculose repare. ñ ei est maj⁹ mira/culū q̄z i carne pter carnē vincre. h ei nō est hūane nate sz anglice. vt ꝺt Hiero. ps. De/xtera dñi fecē ꝑtutē. dex. do. zc. Octaua g/tia est eloq̄ntie ad docēdū. ps. Diffusa ē g. in la. tu. puer. xxij. b. pp̄t graz labioz bēbit ami cū regē. In puer. In labijs sensati iuenietis gra. Hec gra ordiat aiaz ad gdū archange loz. q̄z ē docere. Dañ. viij. Gabriel facitelli gere visiōz. z. c. ix. f. Egressus sū vt docerē te z itelligeres. Dal'.iij. Labia sacerdotū cu/stodiūt sciaz zc. Hona ē gra mie z pietatis ad pp̄atiēdū. Ecci.xxix. Elemosina graz ho mis pfuabit q̄i pupillā. z.xx. Fatuo. i. aua/ro ñ erit amic⁹. z ñ erit gra i bonis illi⁹. Hec gra pformat mētē ordi angl'oz. q oēs suas gras nob cōicāt. q bonis nris ꝓgratulātur Lu.xv. Gaj⁹ est gaudiū zc. z nris miseriis ppatiūt. Isa.xxxij. Angli pacis amare flebūt z Jud. ij. Ascēdit ange.⁹ ꝺ loco flētiū Cū sz dionysiū. hierarchia sit sacraz z rōnaliū re/rū ordiata ptās. debitū i subditis retinens principatū. manifestū ē triplicē eē hierarchiā sm triplicē ordinatā a do ptātē. s. diuinam. angelicā z hūanā. Est itaq̄ pma hierarchia supcelestis siue diuia. q pfistit i trib⁹ increatis psonis. Scda ē celestis siue āgelica q̄ pplet i bonis angel' z beatis. Tertia ē subcelestis. s. hūana. q̄ in pdestinatis boib⁹ pficit. z pcipue in platis. Hec aūt hierarchia hūana ad sili/tudinē celestis hierarchie ordiata ē et dispo sita et sz maiorē vl' minorē gre siue ptātis p ceptiōz i maiori vel miori siue i excellētiori z inferiori gdu ordinatissime pstituta. Vñ i Job.xxxviij. Nūqd nosti ordinē celi. aut ra tiōz ei⁹ pones i terra zc. Posse celi ordinē est cognoscere supnaz ꝑtutū ordinatissimam dispositōz. Et⁹ rationē in terra ponere. ē vi/tā et officiū hoīz q̄diu in terra sūt sm sil'itu dinē celestiū spirituū sancte et reuerēter or/dinare. Vñ. ix. sūt ordines ordinādoz. sic. ix sūt sci ordies āgl'oz. Est ei ordo epoz pboz diacōz sbdiacōz acolitoz exorci. lect. psan. hostiarioz. sic moysi dictū est. Exo. xxv. In

spice ꝛ fac ꝑm exẽplar qđ tibi i mõ. mon. est. ꝛ Sap. ix. 8z. Dixisti me edificare tẽplũ ꝛ altare ꝑm silitudinẽ sancti tabernaculi qđ ꝓparasti ab initio ꝛc. ꝛ. s. Paral. xxviij. Omia inq̃t dauid euenerũt ad me scꝑta mãu dñi vt intelligerẽ opa exẽplaꝛ. Nra itaq; exẽplaria sunt scoꝝ angl'oꝝ agmina ordinata vt. s. ꝑm ipoꝝ ordinatõz distinctiõz ꝛ opatiõz. nr̃am q̃tũ possibile ẽ ordinem⁹ quersatõez. vt igit illa omittã⁹ rõe difficultatis ꝛ plixitatis q̃ dic dion'. in eccliastica hierar. ℞ sufficiat de hoc ista vice q̃ eccl'ia militãs i suis mẽbris disponit ꝑm silitudinẽ eccl'ie triũphãtis. ꝛ ℞ q̃ ad ordinatõz. q̃ ad scĩam. ꝛ q̃ ad actõz Est ei hierarchia vt d. dio. ordo diui⁹ scĩa ꝛ act⁹. dei forme similãs ꝛ ad inditas ei diuinit⁹ illũi/ nationes ꝓporcionalit' ascẽdens. In ordine notat' distinctio illoꝝ q̃ p ordinatũ officiũ a dño maiorẽ vl' minorẽ recipiũt ptãtẽ. In sci entia notatur discretio. in actione vero ministeriũ. Sine ordine eñ ꝓsumptio ẽ actio. sine actõe negligẽtia ẽ ordo. sine scĩa ꝛ discretione est actio rep̃hensibil' ꝛ ordo inutil'. ꝛ iõ tam in ordine q̃z scĩa ꝛ actõe ꝛ hoim ꝛ angeloꝝ ptãs dei vniformitatẽ imitat'. ꝛ ꝑm modũ ꝛ mẽsurã sue illuminatõnis i ordine suo ꝑficit. et recte discernẽdo ꝛ bñ opando ad dei ꝓformitatẽ q̃z tũ possibile ẽ ascẽdit. tũc vero angl'oꝝ hierarchie q̃by p imitatõz ꝛ vite conformatõz dñ tres electoꝝ hoim ordines ꝑm trinas ꝓditiões siue differẽtias singul' ap/ ꝓpatas cõpanꝫ. Et hi tres saluãdoꝝ stat⁹ significãt' p illos tres q̃s dic̃ ezechiel liberãdos Ezech. xiiij. Si fuerit i ciuitate hi tres viri. s. daniel noe ꝛ iob. nũ liberabũt aĩas suas. Daniel q̃ abstinẽtie merito obtinuit intelligẽtiã visionũ. tipũ gerit claustraliũ ꝛ religioso ꝝ q̃ ꝓtinue grã ꝛ excellẽtia abstinẽtie q̃ nõ solũ abstinẽt ab illicitis. vez etiã a licitis ꝓcessis merẽt ampli⁹ illumiari. Noe autẽ q̃ archã gubernauit formã gerit ꝓlatoꝝ p q̃z scĩaz ꝛ regimĩs industriã electi i archa eccle ꝓstituti a diluuij. i. pctĩ piculo merẽt liberari. Per iob ꝙo cet⁹ actiuoꝝ et ꝓiugatoꝝ numer⁹ poterit deligi. pietatis opib⁹ mia cõ probat⁹. Job eñ fuit cõiugat⁹. Tres igit sũt ordines electoꝝ. s. religioso ꝝ siue ꝓtemplatiuoꝝ ꝓlatoꝝ ꝛ actiuoꝝ. De his dicitur Mat. xxiij. duo erũt i lecto in agro ꝛ i mola. Hã illi q̃ sunt ꝓtẽplatiui i cubiculo diuie suauitatis req̃escũt. q̃ ꝙo ꝓlati sunt in agro regimĩs correctiõis. ꝑdicatõis officio se expo nũt. sz q̃ ꝙe subditi sunt ꝛ actiui laborẽ mole nõ renuũt ꝛ a boni exercitio nõ desistunt ꝛc. Iste igr̃ triplex stat⁹ saluãdoꝝ p q̃ndã appriatiõz videt cẽ ꝓpabilis triplici statui angeloꝝ. Int̃ q̃s ꝑm ordinũ differẽtiã q̃dã sũt ꝑmi. q̃dã ꝙo vltimi. sz q̃dã itermedij. ꝑmi q̃/ dẽ ordis hierarchici debẽt esse tres ordines. sez angeli de ordine seraphin q̃ amoz incẽdio p ceteris feruẽt. cherubin q̃z q̃ cognitõis ꝓuilegio gaudẽt. ꝛ throni q̃ iustitie ꝑpẽdiculo de alijs ꝑeminẽt. angelis hoꝝ triũ ordinũ q̃ officio ꝛ dignitate sunt ceteris sublimiores ꝓpabiles sunt viri sũme ꝓfectõis. religiosi videlicet et claustrales. q̃ tãto maioriꝝ meriti estimanꝫ. q̃z to ad altiorẽ vite ꝓfectoꝝ ex voti ꝓposito obligant. Et iõ nomẽ ꝛ officium angl'oꝝ q̃ deo sũt viciniores sibi vẽdicant. q̃ amoz incẽdio inflãmati ac sapientie dono ꝑditi diuie iustitie se ꝓformãt. Vñ dr seraphin. i. ardẽtes vl' incẽdentes ꝑter incensionẽ et feruorẽ charitatis. Cherubin ꝑt plenitudinẽ celestis sapie et cognitiõez diuie ꝑitatis. throni ꝙo ꝑt amorẽ iustitie et ꝑpendiculũ eq̃tatis. Dicũt igr̃ ꝑmo seraphin q̃z angeli illi⁹ ordis diuini amoz incẽdio ꝑ ceteros inflãmati alioꝝ sũt inflãmatiui. sic religiosi q̃si ignei. illos ad amorẽ dei ꝛ ꝓximi inflãmãt. ad q̃z corda nũc ꝙbo nũc exẽplo appropinquãt. Ecclĩ. xlvij. Surrexit helyas sicut ignis. ꝛ ꝑmo ei⁹ sic̃ facla ardebat. ꝛ Luc. vlo. Nõne cor nr̃m ardẽs erat i nob ꝛc. et iõ angeli ordis seraphi nõ solũ dicũt calidi. imo supferuidi. Hã q̃ feruet calor̃ violẽtia. nunc extra se iactat. nũc s̃ se tollit. sic mẽs religiosa i dei amore feruida nũc sup̃ se p deuotoꝝ rapit. infra etiã vt q̃n suip̃si⁹ obliuiscit. nũc ad ꝓxim inflãmãdũ diffundit et dilatat. i. se stare nõ valẽs. nũc volẽs alios attrahere. ꝛ sibi ico ꝛpare satagit et conat. Job. xxxix. ferũes et fremẽs absorbebit terrã. ꝑs. Qui facit angl'os suos spũs et mi. su. flãmã ignis. et i Apoc. x. a. Vidi angl'm c⁹ facies erat vt sol. et pedes ei⁹ vt colũna ignis. Jõ dr Isaie. vi Volauit ad me vn⁹ ex seraphi et i manu ei⁹ calcul⁹ ignit⁹ quẽ tulerat ꝺ altari. ꝛ tetigit os meũ ꝛc. Itẽ scõo q̃ i se mobiles alioꝝ sũt motiui. Vñ ꝛ volasse legũt i Isa. sic religiosi spũ diuie dilectõis moti mobiles sũt iussis superioꝝ sine more dispẽdio obtẽpando. ꝛ alijs exemplũ obedientie relinquendo. tales ꝑfecere impata nõ ꝑrastinant. sed velut voluc̃res ad oñe qđ ꝑcipit' aduolant ꝛ festinant

Ideo de veloci taliū obediētia dr Ysaie.lx. Qui sunt isti q vt nubes volāt.z Ysaie.xviij. Ite angeli veloces.z Sap. vij. Omnib⁹ mobilib⁹ mobilior est sapia. Ezech.j. Quocūq; ibat spūs rote leuabant sequentes eū. spūs em vite zc. Spūs vite est charitas q vita ē hā.iij. Spūs quidē vite pncipiū est motus corde.mobilē efficit hoiem z agilē ad quālibet victorioſam actionē. Prouer.xxj. Vidisti hoiem velocē in ope suo. zc ¶ Itē tertio acuti sunt z penetratiui. penetrāt em ptem/plādo ad interiora velamis.i.ad secretissima deitat⁹.sic ptemplatiuor affect⁹ p desideriū semp in deū tēdit.z extra se nō effluēs ad aliud pter ipm z extra ipm non diuertit. Eccl.xxiij. Byz celi circuiui sola.z pfundū abissi penetraui.z.j. Lor.ij. Spūs oia scrutat⁹ etiā pfunda dei. Et Job.xxviij. Omnē pciosum vidit ocul⁹ ei⁹.pfunda fluuior⁹ scrutat⁹ zc. Tā acut⁹ z penetratiu⁹ fuit paul⁹ q in pscrutatōe celestiū archanor⁹ vsq; ad celū tertiū introiuit. Sap. vij. acut⁹ scz ¶ Itē quarto sūt inferior⁹ z suppositor⁹ reductiui. qz ds seraphin igne charitatis accēdūt. ad deū q surſū est deducūt z puertūt. Sic affectus viri spūalis igne charitatis succensus nūc se extēdit ad deū p ptemplatiōem.nunc ro ad primū p cōpassionē. Ad deū mouet vt in eo pquiescat. Ad primū vt ipm ad deum reuocet z reducat. Jac. vlt. Si erraueritq; a vitate z puerterit eū aliq⁹. scire debet zc. Leuit.xix. Si errauerit bos vel asnus reduc eū zc. ¶ Itē qnto actiui z exēplificatiui.qz nō solū inferiores accendūt. vez etiā z ordinate diligēdi formā tribuūt.quia angelos inferiores informāt qualit⁹ p amorem pfectū redeāt in deū.z fm superiora pficiant z incedāt. Et h pprie religiosis cōgruit. quos dns secularib⁹ posuit i exēplū. vt fm ipor⁹ imitatiōem mores prauos corrigant. z exceptis terrenis celestia appetāt z acq̄rant Sic z ysa.nud⁹ z discalciat⁹ dat⁹ est i signū z portentū egyptior⁹ z ethyopib⁹ z quibusdā aliis. Isaie.xx. Vita itaq; religiosor⁹ exemplar est mūdanor⁹. Similiter vita z cōuersatio sancta platorū forma est z reformatio vite subditor⁹. Deut.xvij. Describet sibi ipe deuteronomiū legis.z accipiet exemplar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹.z habebit secū zc. Et Zach.xiij. d. Adā exēplū meū ab adolescētia mea.et Joh.xiij. d. Exēplū dedi vob⁹ zc. et.j. Thi.iij. f. Esto exemplū fideliū in ꝓbo i fide et in castitate. Mali aūt sctor⁹ anglor⁹ omisso exēplo se exhibēt exēplar pditionis. sic Achaz q misit exēplar altaris damasci in hierlm.iij. Re.xvj. d. Nō quidē vident facere aliq̄ de modernis.q hoc seculo nequā se ꝓformāt.relictis et abiectis patrū et regule ī stitutis.vt dici possit illud Job.xvij. Posuit me q̄si in puerbiū vulgi et exēplū sū. Relinquūt alij⁹ exēplū culpe. erūt posteri exēplū pene. Ezech.v. Eris opprobriū et blasphemia exēplū et stupor cūctis gētib⁹.et.ij. Pet. ij.b. Ciuitatē sodomor⁹ in cinerē redigens euersiōe dānauit.exēplū eor⁹ q impie acturi sunt ponēs zc. canonica iude. Ciuitates finitime silī mō exfornicate.z abeūtes p⁹ carnē alterā.facti sūt exemplū ignis etni penaz sustinētes. ¶ Itē sexto angeli ordinis seraphin sūt holocausti purgatiui. qz nō solum sunt purgati a corruptiōe mali.imo ab ipsa actiōe oīs boni.in q̄b⁹ nulla adest mali corruptio.nec de esse alicui⁹ boni pfectio ꝓbat. z h potissime ꝓgruit virt angelicis z pfectis q se dño medullatū holocaustū penit⁹ obtulerunt.q velut angeli ignei i se etiā leuiorz culpe maculā nō admittūt .imo oēm malispeciē in se z in alijs annihilāt et ꝓsumūt. Malach.iij. Erit q̄si ignis ꝓflās. z sedebit z purgabit filios leui Eccl.iij. De negligētia purgate cū pauc⁹.nec solū sunt puri z immunes a corruptiōe mali.vez etiā ab imperfectiōe boni. Deut.xxxij. Perfectio tua et doctrīa tua a viro sctō zc. Sic etiā dictū est abrahā Gen xvij. Ambula corā me et esto pfect⁹.iō dicūt seraphin ad isaiā Ysaie.vj. Auferet iniqtas tua.et peccatū tuū purgabit.in q̄ notat purgatio omis mali Et sequit in eodē capitulo Isa.vj. adh erit decimacio.et puertet z erit in oñsionē sic terebint⁹ et sicut querc⁹ expādens ramos suos.semen sanctū erit qō sterit in ea. Ecce pfectio tot⁹ bonit⁹que consequit purgatiōem mali ¶ Itē septimo sūt illuminatiui et omis tenebrose obscuritatis fugatiui.luciformē em et illuminatiuam habent ꝓprietatē.vt dic Dionys⁹. qō virt spūalib⁹ potissime cōuenit.quos deus velut luminaria in firmamēto.id est.in eccl̄ia collocauit.q̄b⁹ dr Joh.viij. Vos estis lux mūdi. et ideo oēs tenebras in se et in alijs discutiunt.et lucis spūales radios vndiq; circūspargūt. Job.xxxviij. Per quā viā spgit lux

Et ad Ephes.v. Ut filij lucis ambulate in dilectiõe. Et ad Phil.j. Inter q̃s lucet tã/q̃ luminaria ꝛc.ꝛ Dan.xij. Fulgebũt iusti sicut sol sic splẽdor firmamẽti ꝛc. ¶ Hoc igit seraphin q̃ deo immediatꝰ ꝓiungunt ꝛ in diuinis laudib voces frequẽtꝰ emittere dinoscunt. viri religiosi ꝛ spũales nõ im/merito intelligunt. q̃ viciniores sunt deo p ꝓtemplatiõem ꝛ laudis ꝓtinuatiõem. sicut dr Isa.vj. Clamabat alter ad alterũ ꝛ dicebant. Sanctꝰ sanctꝰ sanctꝰ ꝛc. ꝛ ꝓpter charitatis incensionẽ. cuꝰ excessus siue incensio plus exigit in ipis q̃s in alijs. pfertim cũ ipsi sint altare dñi in quor cordes corpe iugem sacrificium dño imolat. ꝛ ideo ignis in hoc altari est cõtinue accẽdendus. vt patet Leuitic. j. Ignis ꝛc. ¶ De istis autẽ angelis or/dinis seraphin septẽ specialiter exprimũtur scz q̃ stabãt. q̃ duo erãt que stabant. q̃ bis sex alas habebãt. q̃ se velabãt. q̃ volabant. q̃ clamando requiẽ nõ habebãt. q̃ tollẽtes lapidẽ ignitũ de altari labia Isaie emundabant. Ista oĩa exigunt in viris angelicis ꝛ spiritualib quo ad statũ pfectionis. ¶ Q̃ nãq̃ duo fuisse dicunt refert ad mutue cohabitatiõis associatiõem. siue ad mutuam gemine charitatis exhibitiõem. quia inter pauciores q̃s inter duos esse nõ põt ostensio charitatis. Luc.x. Misit binos ꝛ binos ante faciẽ suã ꝛc. Eccl.iij. Melius est duos esse simul q̃s vnũ. habẽt em emolimentũ sotietatis sue ꝛc. Ideo duo angeli missi fũt simul sodomã. Gen.xix. quor vnus gentẽ p/uersam subuerteret. alter vero iustũ Loth cum sua familia liberaret. Ad vtrũq̃ ministeriũ complendũ vnꝰ angelus sufficisse potuisset. duos tamẽ simul misit dominꝰ vt sotietatẽ mutuã in angelis ꝛ hominib cõmendaret. ꝛ ad augmentũ ꝛ cõseruatiõem charitatis societatẽ esse necessariã demonstraret ꝑs. Ecce q̃s bonũ ꝛc. ideo dicunt duo fuisse in agro. duo in lecto. Matth.xxiiij. ¶ Q̃ aũt secũdo sup templũ stabãt. scz q̃ nõ sedebant. nõ iacebãt. sed fixi ꝛ erecti sup vtrũq̃ pedẽ stabãt refert ad erectã affectionis ꝛ intentionis eleuationẽ ad celestia. ꝛ ad fixam ac immobilẽ eternor cõtemplatiõem. ꝑs. Stantes erãt pedes nostri in a.t. hierlm. Hiere.vj. State sup vias vestras ꝛ videte ꝛ interrogate que sit via bona. Et ꝑ psalmo. Mane astabo tibi ꝛ videbo. Et Abacuc.ij. Sup speculã meã stabo ꝛc. Sap.xviij. Et lum attingebat stãs in terra. Ideo dr angelus steriisse iuxta arã templi ꝛc. Apocal.viij. ¶ Tertio bissenas alas habebãt. quia sex erãt vni. sex alteri. ꝛ ℔ habet referri ad plenitudinẽ operꝰ charitatis ꝛ misericordie q̃ necessario sup obseruatiõs decalogi superogãtur. q̃b viri spũales velut duodecim pẽnis siue alis fulcimẽtis a terrenis ad celestia eleuant. Sex itaq̃ ale vnius sunt sex opa misericordie q̃ exhibent. ꝓmo respectu corpis. f. reficere esurientẽ. potare sitientẽ. cooperire nudũ vestimẽtũ nõ habentẽ. visitare infirmantẽ. recolligere paupem trãseuntẽ hospicio. sepelire morientẽ. De q̃b dr Mat.xxv. ꝛ Thob.j.ꝛ.ij. Sex ꝓo ale alterius sunt sex opa spũalia ꝓmo exhibita ex pte mẽtis. f. ꝓuertere errantẽ. instruere ignorantẽ. ad q̃/uertere errantẽ. diligere psequentẽ. ar/tiã suscipe penitentẽ. defendere innocentem. guere delinquentẽ. defendere innocentem. Talib alis a dextris ꝛ a sinistris electorũ mentes ad celestia eleuant. ꝑs. Si assumpsero pẽnas meas diluculo ꝛc. Ezechiel.j. Pẽne cor erãt iuncte alteri ad alterꝫ ꝛc. Et Apoc.xij. Date sunt ei ale vt volaret i deserũ a facie draconis psequẽtis. ¶ Q̃ antẽ se raphin velabãt faciẽ ꝛ pedes. refert ad hũlẽ religiosor intẽtionẽ. nõ em intẽdũt sua merita ꝓpt hoĩm laudẽ publicare. sicut faciunt hypocrite q̃ stãt in angulis plateaꝝ orãtes vt videant ab hoĩb. Matth. vj. sz vt do placeant q̃ videt in abscondito. studeant bona que faciũt occultare. Matth. vj. Nesciat sinistra tua q̃d faciat dextera. Caput itaq̃ corpus ꝛ pedes velãt ꝛ tegũt q̃ nec in ꝓncipio. nec in fine. nec in medio de bonis q̃ faciunt laudari appetũt ab hoĩb vl reqrũt. ¶ Seraphin q̃nto dicunt volasse. ꝛ ℔ refert ad perfectionẽ iustor ꝛ meritor multiplicatõs. Hãc auis volãs p multiplicatũ alaꝝ motũ ꝛ sepiteratũ aera petẽs a terra se elõgat. Sic viri sancti nõ p ociũ ꝛ torporẽ. imo p bonorũ opm exercitiũ ꝛ laborẽ relictis terrenis celestib appropinquãt. ꝑs. Quis mihi dabit pẽnas ꝛc. ¶ Clamor sexto seraphin iugẽ significat diuĩe laudis sine intermissiõe cõtinuationẽ. sic ꝓtinue prumpũt electi ex desiderio vidẽdi deũ. ꝑs. Ad videndũ in bonitate elector tuor. ad letãdũ in letitia gentis tue vt lauderis cũ here. Clamabãt aũt seraphin. sanctꝰ sanctꝰ sanctꝰ. iõ ei ꝓpũt electi pcipue ẽligiosi ĩ triplicẽ laudẽ dñi. q̃ ipe sũs scor electos suos scificat ab amore mõanor

separãdo z sepatos in via meritoꝝ pmonẽ/
do.z in fine iã sanctificatos ꝑ sanctificatõis
cõsummatiõem in gl'ia p̃miando. Est itaq̃
iugiter laudãd⁹.qz efficit hominẽ sanctuz z
mundũ in penitẽtia.sanctiozẽ in iustitia.sã/
ctissimũ vero in gl'ia sempiterna. Joh.xvij.
Sanctifica eos i veritate vt z ipi sanctifica
ti sint z ꝓsummati i vnũ sic ego z tu vnũ su/
mus. ¶ Ꝙ vo septimo labia Jsaie polluta
cũ calculo tangebãt z mũdabãt. habz refer
passionẽ q̃ ꝑ gr̃az ipos sanctificantẽ i se pur
gati secularib⁹ etiã z alijs immũdis pctoꝝib⁹
cõpatiẽtes feruẽtissimis z deuotissimis ora
tionũ suffragijs eoꝝ sanctificatõi coopank.
Sic moyses suis p̃cib⁹ mariã lepꝛosam z i
mundã sanitati z mũdicie restituit.vt patet
Nũeri.xij.z Job vlt. Seru⁹ me⁹ iob orabit
ꝓ vob.faciẽ ei⁹ suscipiã vt vob nõ ipute stul
tici'a. Et sequit. Cõuersus est dñs ad pniam
iob.cũ oraret ꝓ amicis suis zc. Ex q̃ patz ma
nifeste q̃ mlt̃ũ coopank bonoꝝ suffragia ad
peccatoꝝ iustificatõem z remẽdatiõem. Et h̃
de ordine seraphin dicta sufficiãt.

Sicut viri pfecti ꝓfiguranꝭ ordini se
raphin ꝓpter excellẽtiã feruẽtissime
dilectiõis.ita assimilanꝭ ordini che/
rubin ꝓpter plenitudinẽ sapie z p̃rogatiuaz
limpidissime cognitiõis q̃ in virꝭ spũalib⁹
dinoscit p̃ ceteris relucere. Cherubin q̃ppe
plenitudo sapie iterp̃tat̃.qõ absq̃ dubio vi
ris spũalib⁹ cõuenit. ꝙ q̃z corda spũs sapie
affluẽtissime se diffundit.j. Eoꝝ.ij. Sapiẽ/
tiã loq̃mur int̃ pfectos.sz nõ sapiaz p̃ncipũ
hui⁹ seculi q̃ destruet. sz loq̃mur sapiam in
mysterio abscõditã.quã nemo p̃ncipũ hui⁹
mũdi cognouit.zc. ¶ Isti⁹ sapie celestꝭ radi
us ꝙ spũmsctm in cordib⁹ viroꝝ spũaliũ dif
fundit.sic ibidẽ sequit. Nobis aũt reuelauit
de⁹ ꝙ spm̃scm̃ suũ.qz spũs scrutat̃ omnia zc
Hec sapia nõ est mundana q̃ inflat sz illa q̃
edificat. Prima em̃ est terrena.de q̃ oz Luc.
xvj. Prudẽtiores sunt filij hui⁹ seculi filijs
lucis.z hec est in auaris z negocijs p̃terea animalis. de qua ad Roma v. Prudentia
carnis mors est.hec est in voluptuosis.quia
sa sapietia nõ inuenit̃ in terra suauiter viuẽ
tium Job.xxviij. Est insup diabolica.et hec
est in supbis z in inuidis.de quib⁹ Jsaie.v.
Ve qui sapiẽtes estis in oculis vestris zc. z
in Hiere.iiij. Sapiẽtes sunt vt faciant ma
la,sed in maliuolã animã nõ introibit sapi/
entia. Sap.j. Jõ ad verã z ꝑmanentẽ sapiẽ
tiam q̃ deorsum est recurrendũ est. Hec ei
est pudica.pacifica z modesta zc. Jacobi.iij
Hã mentẽ quã inhabitat̃ purificat z pacifi/
cat z q̃etat. Et iõ ist⁹ sapiẽtie plenitudo pfe/
ctoꝝ mẽtes angelis ordinis cherubin pa/
rificat z ꝓfigurat. Jõ oz Malach.ij. Labia
sacerdotꝭ custodiũt sciam z le. de oze ei⁹ re.
qz angel⁹ dñi exercituũ est. Et in h⁹ rei figu
rã oz Exo.xxv. Duos q̃z cherubin facies ex
vtraq̃ ꝑte oraculi.cherub vn⁹ erit i late vno
z cherub alter in latere altero zc. Jstud ora
culũ est coꝝ hũanũ in q̃ optet deũ adorare i
spũ z veritate. Joh.iiij. In q̃ quasi a sinistrꝭ
erigit̃ cherub q̃ ad sciam in humanis.vt scz
sciam⁹ qualit̃ in medio h⁹ p̃raue z puerse na
tionis sapiẽter ꝙuersemur.in alia vo ꝑte oz
esse cherub q̃ ad sapiam necessariã in diuis
vt scz fm spm̃ diuine sapie nos celestib⁹ cõ/
formemur.z sic cherubin vocabulũ in p̃nti
z in futuro sciam significat. Hñt itaq̃ viri ꝑ
fecti dici cherubin,ꝑ̃ multa q̃ fm traditoꝝ
beati dionysij ist⁹ angel'spẽalit̃ approp̃ank.z
p̃mo,ꝑ̃ deif.cã visionẽ.iõ em̃ deiuidi dicũt̃
qz diuini lumis influẽtia p̃mo z p̃ncipalit̃
irradiãt̃ q̃ in dei visiõe sublimioꝝ gl'a extol
lunt̃. Et h̃ iõ.nã viri spũales angel'q̃dẽ che/
rubin cõpabiles deũ videt̃ ꝑ cognitiõez z ꝑ
ꝓscie mũdiciã.sibi adherẽt̃ iseparabilit̃ p amo
rem.z sic de nũero cherub efficiũt̃.ad quoꝝ
eq̃parantiã se deuenisse vite z gr̃e merito di
noscũt.j. Paral.xxviij. Aurꝫ purissimũ dedi
vt fieret ex eo silitudo cherubin fm opa exẽ
plar zc. Aurꝫ purissimũ purã significat cõ/
scientiã z mundã q̃ in viris spũalib⁹ potissi/
me inuenit̃ ꝑ̃ quã vita angelica in ea silis
potissime repit̃. Hã nulla creatura puritati
angelice in p̃nti poterit adeq̃ri q̃ ipi⁹ angeli/
cam puritatẽ quantũ in se fuerit ꝓtemplerit
imitari. ¶ Itẽ secũdo,ꝑ̃ singularẽ diuini
lumis susceptõz.qz lux diuia sup ipos trãs
fusa ipos singularit̃ illumiat. vt oib⁹ sub se
ꝓstitutis ipis mediãtib⁹ euidẽtissime se oñ/
dat,ꝑ̃ qõ cherubin plena fuisse oculis le
gunt̃. Ezech.j.z.x.z Apoc.iiij. qz viri angel'
cherubin cõpati circũspectiõis gr̃a z puidẽ
tie dono circũdati.sunt vndiq̃ luminosi vt
non solum,ꝑ̃ria.verũ etiã z accendãt vigilã
ti studio aliena. Et ideo forsan facies che/
rubin mutuo se legunt̃ respexisse quia vn⁹/
quisq̃ alterius debz esse ocul⁹ z alieno pcu
lo velut,ꝑ̃rio cũ discretõis moderamie ꝓire

¶ Item tertio ꝓpter sibi infuse sapie cōmunicationē. Hā occultū supme sapiētie donum siue lumē qđ diuinit⁹ accipiūt ad alios trās fundūt. sic iusti talentū qđ ex dei dispēsatōe recipiūt nō ponūt sub modio sz sup candelabrū. qđ oīb⁹ q̄ntū in se est cōmunicāt eq̄liter z exponūt. Sap. vj. Sacramēta ꝺi nō abscondā. sz ponā in lucē sciam z nō ꝓteribo veritatē ꝛc. Uez erubescere pñt inuidi z emuli q̄ donū dei nitunt sibi solū vēdicare. Cōtra qđ Nūe. xj. Quid inꝺt emularis ꝓ me. ꝺs tribuet vt oīs popul⁹ ꝓphetet. et det singulis spūm suū. ¶ Item quarto ꝓpter diuine q̄etis ꝓparatiōem. Unꝺ Dionyꝟ. eos diuīe q̄etis hospites siue receptores cognominat. ex eo em q̄ lumē capiūt. loc⁹ luminis fiunt. Qui igit ꝓ amorē z quietē cōsciētie ꝺo desup veniēti in suo affectu locuz ꝓparant. angel' cherubin sepformāt. iō forsan dicit' sedere sup cherubin. q̄ quos q̄etos humiles z māsuetos inueniet in ipis familiari⁹ requiescit. Isa. xj. Requiescet sup euz ꝛc. Ps. In pace fact⁹ est loc⁹ eius. z in syon h.e. Isa. lxvj Sup quē requiescet spūs me⁹. nisi sup mans. ꝛc. ¶ Item q̄nto ꝓpter īmediatā secrete dei sapientie circuitiōz. Hā angeli cherubin īmediate quidē deo assistūt ꝓ incōmutabilitatē ꝓemplatōis z veritatz. circueūt tñ semp admirando z laudādo incōprehensibilē pfunditatē diuine maiestatz. Hā q̄nto cōtemplationis acie ꝓfundi⁹ diuinitatz secreta cōprehendere satagūt. tāto se min⁹ cōprehendisse ꝓ oīa recognoscūt. Sic reuera est de pfectis q̄ nōdum se cōphendisse arbitrant'. imo quāto videnꝺ esse ꝟtutib⁹ z gratijs pfectiores. tāto se reputāt oīb⁹ inferiores. z cum aliq̄ reputāt eos vsq̄ ad dei secretiora iā penetrasse vix putāt se adhuc talia inchoasse. Eccl̄i. xviij. Cū ꝓsūmauerit hō tunc incipit. Luc. xvij. Cū oīa bñ feceritis. dicatz Qui inutiles ꝛc. ¶ Item sexto ꝓpter deifici alimenti vnificā repletiōem. q̄ nō esset ꝓ oīa beatus angeloz stat⁹ si multa de secretis dei caperēt intellectu. z tñ vacui remanerēt i affectu. Jō dicit q̄ multa quidez z inaudita de dei secretis intelligūt. sz singuli summā refectiōem spūalē qua deo incorporanꝺ inueniunt. z ꝓ internā dulcedinē diuine voluntati vniti ab ipo nō recedūt. Sic viri spirituales multa capiētes intellectu vber⁹ se z alios reficiunt quāto ꝓfundiora de occultz diuine sapiētie apprehēdunt. Hieremie. xxxj. Inebriabo aīmas sacerdotū pinguedie ꝛc. Et Isaie. lv. Audite ꝛc. Ist⁹ alimenti dulcedinē tāto iusti pfect⁹ recipiūt z sentiūt. q̄nto sensus corpis z affectiōes corde pur⁹ custodiunt atq̄ regūt. Ideo abraā pr⁹ angelorum pedes abluebat quos temparo cibo reficere disponebat. Geñ. xviij. Afferā paululum aque z lauenꝺ pedes vestri ꝛc. Soli em boni z mūdi ad esum angelicū admittūtur. Sapie. xvj. Prepasti populo tuo escas angeloz ꝛc. ¶ Item septimo ꝓpter situs collocationē. Hā supne virtutes ex parte dextere collocātur. demones vero sinistrā tenere videnꝺ. Ezech. x. Cherubin stabāt a dextris domus ꝛc. Et hoc est ꝓpriū electoū z perfectoz vt sint filij dextere sicut munda ni filij sunt sinistre. Nam oues a dextris. hedi vero a sinistris i iudicio locabunt. Habet. xxv. In cui⁹ rei figurā abraā dexteraz tenuit. Loth vero tenēs sinistram in fodomam declinauit. Geñ. xiij. Ideo etiā posuit iacob manū dexterā sup caput manasse. sinistram vero sup caput effraim. Genesis. xlix Manasse obliuio. Effraim ꝺo frugifer vel fructificatio interpretatur. Qui hic gaudent bonis tpalib⁹ quib⁹ applaudit mūdus. sunt effraim. z putāt se dexterā felicitatis obtinere. Ps. Beatū ꝺixerūt populū cui hec sunt. Religiosi vero q̄s obliuiscit z abijcit mūd⁹ sinistrā hr̄e partē a reprobis oppināt. Sapiētie. v. Hi sunt q̄s aliquādo habuimus i derisum ꝛc. sz in fine cancellabunt man⁹ ꝺa mali sinistrā cū rubore obtinebūt. boni ꝺo cum bonore dextrā obtinuisse se gaudebūt quando dicet. Amice ascende superi⁹. z erit tibi bonor corā simul discumbētib⁹. alijs icipientib⁹ obtinere nouissimū locū cum rubore. ¶ Item octauo ꝓpter inferiorū exercitationem. Hā angeli ordinis cherubin inferiores angelos excitant in diuine ꝓemplationis admiratōz. z qđ ꝺ deo p cognitōis ꝺo num ꝓcipiūt. inferioribus innotescūt. Et hoc conuenit religiosis verbo z exēplo secl'ares allicere ad laudē z cognitionē creatoris. Ezechiel. x. Cū ambularēt cherubin ibāt pariter z rote iuxta ea z cū eleuarēt alas suas vt exaltarent' ꝺ terra nō residebāt rote sed iuxta erant. stantib⁹ illis stabāt ꝛc. Ex quo manifestum est q̄ ex profectu vel defectu religiosorum z clericoz ꝺependet pfectus vl' defectus laicoz. Judith. viij. Et nūc frēs vos q̄ estis pl's bi i pl'o dei ex vobis pēdet aia ūlor.

Ite nono ꝓpter diuine volũtatis manifestationẽ. Hã mediãtib angelis cherubin diuina volũtas in supioribꝫ innotescit. Ideo ꝺr Hue. viij. g. Audiebat vocẽ loquentis ad se de ꝓpiciatorio qꝺ erat sup arcbã inter duas alas cherubin. inde z loquebak ei. Sic religiosi z litterati viri sunt qsi interptes ꝺi ad aures simpliciũ laicoꝝ z iporꝝ laicoꝝ ad aures dei. Exo. xix. Moyses retulit verba dñi ad populũ. z vice versa pli ad deũ. Et Ezech. j. Sonꝰ alaꝝ cherubin erat qsi sonꝰ aquaꝝ multaꝝ quasi vox sublimis dei. Hã pfecti verba populoꝝ referũt ad deũ in oratione z gratiaꝝ actiõe. z verbũ dei annũciãt populo i ꝺicatiõe. Videãt igit ꝙ fideles sint interptes. nõ amore. nõ odio vel timore alicuꝰ pone z diuinũ ꝓsiliũ peccatoribꝫ occultantes. Talis interpres fuit Paulꝰ ꝙ dicit Actuũ. xx. Nibil subtraxi vobis vtilium ꝙn annũciarẽ vobis z docerẽ publice testificãs omibꝫ pniam z fidẽ zc. Item decio ꝓpt̃ speciem cherubĩ velut ianitoribꝫ custodia ianue paradisi fuit deputata. vt patet Gen. iij. g. Collocauit cherubin z flammeũ gladiũ atq; ꝓsa videl esse ꝓpriũ officiũ religiosoꝝ z doctorũ z prelatorũ. vt tã ex vite merito qꝫ ex officio aliis ostẽdere nõ desistãt. vt dicere possint illud Hiere. v. Hec est via ambulate in ea. sz nõ debz esse sine gladio versatili z flammeo vir pfectus.

Tertiꝰ ordo ꝑme hierarchie vocatur ordo thronorũ. in qꝺb ꝺiuina iustitia potissime reqescit. p quoꝝ ministerium ꝺiuine equitatis excellẽtia benigne sapiẽter iudicãs vniuersa hoĩb innotescit. sicut ꝺicꝭ. Sedet sup thronũ qꝺ. iu. iu. Et Eccli. j. Unꝰ est altissimꝰ creator oĩm potẽs z metuẽdus nimis. sedẽs sup thronũ ꝺomi nans deꝰ. Uñ hi angeli in quibꝫ deꝰ resident z cuncta subiecta ordinat z disponit ꝺicunt throni. quia sicut thronꝰ subĩcit residẽti. sic angeli illi ꝰ ordinis ꝺiuine iustitie sunt subiecti. ex quo ꝓsidẽtis auctoritas declaratur. z iporꝝ subiectoꝝ thronoꝝ. id est. angelorũ humilitas cõmendat. Hã sup humiles spiritu dñs requiescit. Et ideo viri spirituales z pfecti siue sint religiosi siue ꝓlati significãtur ꝑ thronos ratiõe iustitie z humilitatis. sicut ꝑ cherubin ꝓpter excellentiã sapientie. z sicut ꝑ seraphin ratiõe charitatis. Hã illa que de thronis ꝑ appropriationẽ ꝺicunt. in viris sanctis ꝑ imitatiõem ꝺiuine iustitie ĩueniunt. De ꝓprietatibꝫ aũt thronoꝝ ꝺr ꝺionysius. qꝺ sunt sedes dei altissimi. compacte id est. ꝙueniẽter ꝓiũcte. ab oĩ libere subiectione ꝺiuini supaduẽtus susceptiue. deifere. z ab oĩ extremitate remote zc. Et he cõditiones qꝫ ꝓprie ꝺicunt de angel̃ tertij ordinis. ꝙueniũt tñ ꝑ appropationẽ virꝭ sanctis qui possunt ꝺici viri ignei vel flammei quo ad ꝓspicuitatẽ cognitiõis z feruorẽ caritatis. Dañ. vij. Thronꝰ eiꝰ flamma ignis. ibi glosa Origenis. Throni ꝺei sunt monachi z heremite z ꝓsimiles qꝺ in vno loco degentes ꝺo militare studẽt. nec ꝑ loca discurrunt in quoꝝ quietꝭ cordibꝫ quiescit deus. qꝺ bene flãma nuncupak. qz dilectiõe dei z pximi z desiderio celestis patrie inflãmank. Dicunk etiã throni eburnei ꝓpter mundiciam cordis z candorẽ innocẽtie z castitatis. Uñ significank ꝑ thronũ eburneũ quẽ fecit Salomon de ebore grandẽ. ij. Paral. ꝯ. z. iij. Regũ. x. Hã in cordibꝫ eburneis. i. mũdis z castis ꝺñs requiescit qꝺ pascik inter lilia donec inclinenk vmbre z aspiret dies. Et ideo in ꝙginali vtero velut in throno eburneo ꝺiuinitas nouẽ mẽsibꝫ reqeuit. Cañ. v. Uenk tus eburneꝰ. distinctꝰ saphiris. Ille inqꝫ vẽter de quo Luc. x. Beatꝰ venter qꝺ te portauit. Qui vtiqꝫ fuit eburneꝰ vẽter vl̃ thronus ꝙntũ ad extinctionẽ fomitis z ꝺcupiscentie tã originalis qꝫ actualis. z quo ad ꝓuilegiũ ꝓtinẽtie singularis. Item sunt throni gemmei. varijs scz gẽmis z lapidibꝫ ꝑciosis instigniti quantũ ad mẽtis cõstantiã z patientie firmitatẽ. Ezech. j. Similitudo throni quasi aspectꝰ saphiri. et Apoc. iiij. Sedes erat posita in celo z sup sedẽ sedẽs. z aspectꝰ eiꝰ quasi aspectꝰ lapidis smaragdi. Saphirꝰ est solidus lapis celestis z aerei coloris. z significat illos qꝺ firmi sũt z stabiles ꝺ extrinsecas mũdi tribulatiões. z ꝺ ob spem eternoꝝ z bonoꝝ celestũ futuroꝝ. sic fecit Eleazarus. ij. Machabeoꝝ. vj. ꝙ dixit. Dñe tu scis qz cũ a morte possem liberari duros corpis sustineo cruciat̃. sm aliã ꝯo trãslationẽ ꝓpt̃ timorẽ tuũ ꝺ libent̃ patior. Smaragdꝰ ꝯo ꝙ lapis ẽ mũdꝰ z ꝺ impetuosum sanguinis influxuz vtilis significat illos qui in amore castitatꝭ roborati ĩnatas repmũt i se corpis passiones. sic̃ fecit apl's. j. Coꝝ. ix. Castigo

corp⁹ meū ⁊ in seruitutē redigo .ꝛc. Jaspis ꝓo q̄ est gēma fugās fantasmata. illos significat q̄ temptationes demonū supant. ⁊ ipōrum fantasticas vincunt illusiones ⁊ declinant. sicut apostol⁹ qui dixit. Nō ignoramꝰ astutias eⁱ⁹ ꝛc. Et talib⁹ gēmis. id est. viris solidis i fide ⁊ ope ꝓtuosis ꝑparat dñs tronū suū. sic ꝺr de hierlm celesti. tron⁹ dei dicebat. Matth. v. in Thob penul. Ex saphyro ⁊ smaragdo edificabit ⁊ ex lapide pꝛecioso. ꝛc. ¶ Jtē throni sunt nubes ꝑ cōpassiones ⁊ pietatē in quib⁹ dñs residēs velut de q̄busdam nubib⁹ pluēs ꝑ ipas subuenit miseꝛis afflictoꝛ. Eccī. xxxv. g. Speciosa est dei misericoꝛdia in tpe tribulatōis. q̄si nubes pluuie in tpe siccitatis. ⁊ Pꝛouerb. xx. g. Misericoꝛdia ⁊ veritas custodiūt regē. ⁊ roboꝛatur clemētia thꝛon⁹ eius. De ꝟ throno ꝺr Eccī. xxiiij. Thꝛon⁹ meꝰ in columna nubis. ¶ Jtē iusti dicunt throni dñi. sz q̄si aurei ꝑ incoꝛruptibilē iusticiā ⁊ inflexibilē eq̄tatem. Nā auꝛ incoꝛruptibile est ⁊ vix flexibile. sic iusticia Sap. j. Justicia ꝑpetua ē ⁊ immortal ꝛc. Et in eodē. iij. Justi in ꝑpetuū viuent. ⁊ ideo in eis velut in throno aureo firmoꝛ solido dñs requiescit. sic Assuer⁹ qui i throno aureo ⁊ in solio regni sui residebat. Hester. xiij. d. Pꝛouer. xxv. a. Aufer iniquitatē ⁊ impietatē de vultu regis ⁊ firmabit. ¶ Possūt etiā dici iusti throni syderei siue stellei. ⁊ hoc ꝑ trāquillitatē ꝓscientie ⁊ pfectā coꝛdis hūilitatē. Nā quāto homis cōscientia humiliando se magis indignū reputat. tāto circa celestia obtinenda āpli⁹ se coaptat ⁊ ad deū in se suscipiendū tāto est abilioꝛ. q̄nto in sui ꝓsideratiōe humilioꝛ iudicat. Pꝺ. Thꝛon⁹ eⁱ⁹ sicut sol in cōspectu meo. ⁊ sicut luna pfecta. ꝛc. Sol quidē ⁊ luna cōputant inter sidera q̄ q̄uis coꝛpali dimēsione ⁊ ꝓtuali effectu ⁊ opatione sint maxia. tamē minima ꝛm sens⁹ aspectū iudicant. Et ꝟ humilib⁹ cōgruit. q̄ q̄nto in mūdo min⁹ reputant. tāto sunt maiores. Sapie. v. Dabunim⁹ eos in deriſum ⁊ i similitudinē ꝓpoꝛerij ⁊ finē illoꝛ sine honoꝛe. ⁊ ecce quomō cōputati sunt inter filios dei ꝛc. ¶ Sancti itaq̄ viri q̄ tā multipliciꝰ causa dei dicunt throni. angelis tertij oꝛdinis cōparant. ꝓpter altissime pauꝑtatis ꝓfessionē. Nā illud reputamꝰ altius quod est a centro remotiꝰ. Tales sunt paupes spiritu quoꝝ est regnū celoꝝ. Matth. v. Qui cū terrenis nihil cōmune possidēt. ⁊ ideo supioꝛem in celestib⁹ locū habent. ij. Thoꝛ. viij. a. Altissima coꝛ pauꝑtas abūdauit in diuitias simplicitatis eoꝝ. ꝛc. Ultra quidē ꝑpertas q̄ tollit supflua. Altioꝛ q̄ distribuit ⁊ licita ⁊ pmissa. Sz altissima sibi subtrahit etiā necessaria. sicut illa vidua q̄ in gazophilacio de suis necessarijs duo dedit minuta. Marci. xij. Alt⁹ est igit pauꝑ spū superflua abijciēs. sic Abraā Gen. xiiij. q̄ dixit. iuro tibi ꝛc. Altioꝛ ꝓo a licitis abstinēs. sic dauid q̄ abstinuit ab aq̄ q̄ sitiuit. ij. Para. xxij. Sz altissim⁹ est ea q̄ vident necessaria nō admittens. Isa. lviij. g. Sustollā te sup altitudines terre. ⁊ cibabo te hereditate iacob ꝑris tui. ꝛc. ¶ Jtē throni angeli sūt cōpacti. i. q̄uenientes aptati ⁊ ꝓiūcti. q̄ mutue caritaꝛ iūctu. rā aliq̄ relaxāre iniuria nō deserūt sz ꝛm natura fuer gr̄ē capacitatē deū supremē ap. tissime recipiūt. ⁊ receptū de se vlteriꝰ nō repellūt. Et ꝟ q̄uenit sanctis viris ⁊ pfectis sint cōpacti sic throni ꝑ mutue charitatis ⁊ affectiōis indissolubilē cōpagionē. sz in oīb⁹ se deo coaptātes sibi i suis affectib⁹ immutabilē ꝑparēt māsionē. Ad Ephes. iiij. Cresceꝰ in charitate i illo q̄ est caput ex q̄ totū coꝛpus ipi cōpactū est ⁊ cōnexū ꝑ oēm iunctura ꝛc. Nā in illis qui sunt vniti ⁊ cōpacti in charitate sine oīm scissura ⁊ affectionis sepabilitate deus pacis requiescit ꝛc. ¶ Jtē ab oīni ignominiosa subiectōe sunt liberi quantū ad omnimodā seruitutē sunt cati euacuationē. Nam throni q̄uis ꝺo sint subditi. nō tamē seruiliter sunt oppressi. tāto magis sunt liberi q̄nto ei magis sunt subiecti cui seruire est regnare ꝛc. Seruit⁹ itaq̄ nimis ignominiosa ⁊ turpis est peccare. Nā qui facit peccatū seruus est peccati. vt dicit apostol⁹. Deo vero subijci ⁊ eius iussis obtemperare sūma est libertas ⁊ iam cū Christo in spiritu cōregnare. Ad Romanos. v. Liberati a pctō serui facti estis iusticie ꝛc. Veri ergo serui sunt in quoꝝ mentib⁹ ꝑ maliciam regnat dyabol⁹. Sed vere liberi sūt quoꝝ coꝛda ꝑ gratiā inhabitat deus. ¶ Jtē sunt deiferi ꝑ legis diuine voluntariā supportationē. Nā tūc deū ferre dicimur q̄n fidei sue ꝓcepꝺ volūtarie subijcimur. ad Colos. v. Glorificate ⁊ poꝛtate deum in coꝛpoꝛe vestro. Tanq̄m ergo throni deum ferimus quando ꝓceptoꝝ suoꝝ onera compoꝛtamus. Cant. iij. Ferculum fecit sibi Salomon ꝛc. ¶ Jtē diuini supaduēs

suscepti. ꝛ ꝑ oim̃odā volūtatis cū do cō formationē. Nā ad illos dē sine obstaculo uenit vbi ꝯtradictionē volūtat̄ improbe nō agnoscit. ꝛ iō thronū cordis oportet di/ sponere ꝛ aptare si ipam in nob voluerim⁹ bitare Sap. j. Nō habitabit i corpe subdi/ to pctis. ꝛ iō sola dom⁹ cordis est p̄pandat iornāda. ne forsitā ad nos declināt recedat eo q̄ thronū vel sedē paratā nō ueniat. iiij. Reg. iiij. Vir dei sctūs est iste q̄ trāsit p nos Faciam⁹ ergo ei cenaculū ꝛ ponam⁹ i eo le ctulū mēsam ꝛ sellā ꝛ candelabꝝ. vt cū vene rit maneat apud nos ꝛc. Itē throni angeli ci ab oīi extremitate sunt remoti. q̄ ei qui sine fine ꝛ p̄ncipio est. in q̄ nō ē repire extre/ mitatē imediate sunt p̄iūcti. ꝛ ꝑ refert ad ꝑ tutis mediatōem siue virtut̄ existent̄ i me dio electionē quā viri sctī angelorū exēplo eligūt. ꝛ ab extremitate vicioꝝ se subtrahen tes ad ꝑtutis mediū tendūt. ꝛ bonis etnis q̄ sine extremitate sūt p ꝑtutis opa se ꝓiun gunt. In medio se tenēdo pficiūt q̄ p fidez ꝛ charitatē mediatori dei ꝛ hoīm adheren/ do ab ipo p volūtatis discrepantiā nō rece dunt. In medio se tenent q̄ oīmib⁹ indiffe/ renē sine acceptiōe psone iusticiā exhibent. ꝙ. Paral. xix. Nō est apud deū iniq̄tas neq̄ psonaꝝ acceptio. neq̄ cupido munerū ꝛc. ꝛ Prouer. xviij. Accipe psonā impij i iudicio nō est bonū ꝛc. hi mediū nō tenent ꝫ ad ex/ tremitatē tendūt. ꝛ iō throni dei non sunt q̄ colūt psonā potent̄ ꝛ amici sunt mūera tri/ buentis. ꝛ Prouer. xix. ꝛ Isa. lix. Corruit in platea ꝑitas. ꝛ cā paupis nō potuit ingredi ad eos. ꝛ Boni ꝙ o ꝛ electi iō throni dei sūt. q̄ pauplb⁹ sic diuitib⁹ eḡlie se exponūt. ꝛ Pro/ uer. xxix. Qui i ꝑitate iudicat paupes thro/ nus ei⁹ in etnū firmabit ꝛc. ¶ Itez throni angelici deo p̄sidenti nō coacte sed sponta/ nee sunt subiecti. ꝛ iō eorum ministerium potius est felicitatis q̄ necessitatis. ꝛ ꝑ re/ fertur ad voluntariā electoꝝ obediētie sub iectionē. Coacta em̄ seruicia deo nō placēt. ꝙ. Loꝝ. lx. Nō ex necessitate sed ex hylarita te ꝛc. ꝛ in Ps. Volūtarie sacrificabo tibi ꝛc. ꝛ Exo. xxxv. d. Obtulerūt mēte promptissi ma ꝛ deuota p̄micias dñoꝛ ē. In corde ita/ q̄ deuoto ꝛ ex deuotiōe ad obediēdū p̄m/ pto dñs suauit velut in throno requieseit. In cui⁹ rei figurā spūsc⁹ sic̄ columba de scendit ꝛ reqeuit sup caput dñi q̄n iohi vo/ luntarie subditus ab ipo voluit baptizari. Luce. iij. ꝛ Joh. j. Vidi spm̃ q̄i columbā de celo descendentē ꝛ manentē sup eū ꝛc. ꝙ pa/ ret itaq̄ ex p̄dict̄ q̄ in viris sctis ꝛ religio sis ille explex ordo celestis p q̄ndā assimila/ tionē p̄figurat. ex q̄bꝫ cōuincit q̄ subsequē/ tis hierarchie triplex ordo in bonis recto/ ribꝫ ꝛ platis p q̄ndā expssam sil'itudinē re/ perit. Nā media hierarchia cōtinet dñatio nes. ꝑtutes ꝛ ptātes sm̄ Dionys̄ ordinati onē. Nā dñatōes vsum dñandi edocēt. ꝑtu tes vigorē cōformādi se deo inferioribꝫ viri lit̄ exhibent. ptātes malicia aduersariorū cohibent atq̄ arcēt. Istis tribꝫ angelorꝝ or/ dinibꝫ. quoꝝ noīa sonant in dñium ꝑtutē ꝛ ptātem omīs p̄latōis auctoritas cotrīndet Nā omīs p̄latio est ꝓpter tria p̄ncipaliter a dño ordinata. q̄ p ipos vult dē hoīes p fi dem veritatis ꝛ mores sctitatis ad dei sil'i/ tudinem reformare. vel lites rescindere ac discordes ad cōcordiā reuocare. aut coer/ cere rebelles ꝛ malicia reformare. Ad moꝝ disciplinā ꝛ correctionē est institura digni/ tas sacerdotalis. ad reformandā ꝓcordiaꝫ int̄ hoīes ꝛ pacē cōseruandā ordinata est au/ ctoritas iudiciaria. ad malicia coercendam cōcessa est ptās secular̄. impial' scz ꝛ regal'. Prima auctoritas est pure spūalis. Tercia est pure tpalis. sed media est mediocris. scz partim spūalis. partim tpalis. Illi igit̄ qui ēminent in ministerio pontificali siue sacer dotali. assil'ant ordini dñationū. Qui vero ex officio p̄cellūt in auctoritate iudiciali. cō formitatē hñt cū ordine ꝑtutū. Sed q̄ ali/ os trāscendūt in potētia sec'ari cōfigurant ordini ptātū. de quibꝫ p ordinē aliq̄ sūt bre uiter in mediū p̄ferenda.

¶ Secunda pars.

Omīationes ita

Dq̄ dicunt̄ angeli p̄mi ordinis me die hierarchie. Sic aūt ꝑm Isi. nuncupant̄. q̄ inferioribꝫ angel' dñantes. eos instruūt ꝛ informāt q̄lit̄ in p̄latōis offi/ cio debeāt subditos ad deificā sil'itudinē re uocare. ꝛ sine tyrānide subditoꝝ facta libe/ ralit̄ ordinare. Un̄ dicit Diony. Nomiatio dñationū absolutā ꝛ liberā anagogē absq̄ vlla tyrānica dissil'itudine liberalit̄ seueraꝫ ꝛ ab oīi subiectōe ignominiosa remotā de clarat. q. d. Sicut p anagogen. i. p excellen/ tiā vniuersalē sup̄ alios angelos sine subie ctione eleuant̄. ita q̄ nullā tyranidez ad de/

pressionē aliorū inclinant. quorū domina/
tio z liberalis est z seuera. que liberal' in be
nignitate. seuera in ptāte. z hoc ꝓprie conue
nit p̄latis q̄ in spūalib⁹ singulariť dominā/
tur. sicut sacerdotib⁹ z epis qui in spūali of/
ficio iudicant omib⁹ digniores. Dicunt ita
q3 illi q̄ presunt pure in spūalib⁹ dñationes
q2 verū dñium est qñ superant vicia ac vir/
tuosa opera in regno aīme siue eccl'ie domi
nant. non autez possunt extirpari mala vt
bona efficaciť dominent nisi p prelatoz mi
nisteriū quib⁹ celit⁹ collata est auctoritas.
vt p ipoz officiū z sacramētoz mysterium
euacuent vicia. z mores in hoib⁹ corrigant,
z sic subditorū mentes p morū disciplinam
ad deiformē similitudinem reforment. Et
ideo apud p̄latos aīaz istius dñatōis au
ctoritas a domio est relicta. vt ipis coope/
rantib⁹ peccati seruit⁹ penit⁹ auferat. et ve/
ra libertas spūs electis mentib⁹ p ipoz mi
nisteriū cōferat. Sapie. ix. In sapia tua cō
stituisti hominē vt dominarer creature tue
que a te facta est vt disponas orbez terre in
equitate. z in directione cordis z in iusticia
zc. q. d. ideo dominiū homini sup hoiez cō/
tulisti vt cor auersi homis p iniusticiā me/
diante iusticia ad deū iterato dirigat. Re/
cognoscant igiť pontifices christi ac sacer/
dotes q3 a dominatore vniuerse tre recepe/
runt supremū dominiū z a dieb⁹ seculi. nō
solū hom⁹ imo et angelic⁹ spiritib⁹ penit⁹
inauditū. q2 vt dicit Bern̄. nec regib⁹ nec se
culi hui⁹ potestatib⁹ legiť attributū. vt illō
cōficiat quotidie ꝓsecrat⁹ in sacerdotem in
altari quod dei fili⁹ diuinitaz ſtute pfecit
in cena paschali. vbi fuit remunerans z mu
nus. cibans et cibus. cōuiua et cōuiuiū. of/
ferens et oblatū. Istud donū p̄latis est
collatū nō ad turpem questū extorquendū
nec ad superbiendū vel subditos q̄litercū/
q3 opprimendū. sed potius ad vere liberta/
tis statū per sacerdotū officiū z sacramen/
toz mysteriū reducendū. Zacha. vj. Se/
debit et dominabiť et erit sacerdos in solio
suo. z erit consiliū pacis inter eos. z erūt co/
rone memoriale in templo dñi. Dicunt igiť
christi sacerdotes dñationes. non quia de/
bent domiari in clero vt supbiant sed vt for
mā gregi ex animo se ostendāt et ad angelo
rū conformitatē verbo z exēplo ꝓmoueāt
subditos et adducāt. s. Petri. v. nō vt domi
nantes in clero zc. Illi igiť qui plenā in spi/
ritualib⁹ a domio receperunt auctoritatz
nō imerito domiationib⁹ cōformant. z hoc
p̄cipue ꝓpter illa q̄ appropriata de ist⁹ ange/
lis recitent. ¶ Primo ꝓpter clericalis aucto
ritatis libertatē. nā in hoc ist⁹ angelor⁹ di
gnitas cōsistit q̄ nullius pedestris subiecti
onis oppssiōe oppressa sit vt dic⁹ Dionys⁹.
et hoc quidē clero cōuenit q̄ libertatem nō
modicā laicis om̄ino z pedestrib⁹ incōpara
bilē a dño recipere meruit. vt dici possit il/
lud ps. Nō fecit taliter omi natōi. Vñ om
niū iumtoz z reptiliū et ēvolatiliū dñatio
est vniuersaliť clerici et viris spūalib⁹ attri/
buta. Genē. j. Dñamini pis. z volu. zc. et De/
utero. xv. Dñaberis omib⁹ natiōib⁹ z nulli⁹
tibi dñabiť. ¶ Itē scō ꝓpter pessendi mo/
dū z dñandi qualitatē. Nā angeli illi⁹ ordi
nis sic inferioribus p̄sunt q̄ nullā tyrannicaz
violentiā illis q̄ sibi subiecti sunt inferunt.
sed simpliciť eis in omib⁹ ꝑdescendunt. qō
vtiq3 clericī cōuenit vt taliť se habeāt circa
laicos q3 eoz vita videat hr̄e cōformitatez
ad angelos supdictos. ¶ Tres tercio ꝓpter
ipoz clericoz celestē intentionē siue intenti
onis puritatē. Nā isti angeli dicunt a Dio
nysio sursum actiul. q2 cōuersi ex suo ordie
alios inferiores ꝙuertūt z pfecti in se alios
pficiunt et alios ex suo lumie illumiare sa/
tagūt z intendūt. Et istud manifestū est eē
angelicū. vt illi q̄ p̄sunt verbo z exemplo al
liciant ꝙuertendos. z pficiant pficiēdos vt
sic cortina cortinā trahat. z q̄ audit dicat ve
ni. Apocal'. vlt. q2 q̄lis est dñs vel rector ci/
uitatis. tales sunt q̄ habitāt in ea zc. ¶ Ite
quarto ꝓpter officij clerical' necessariā libe/
ralitatē. Nā angeli ist⁹ ordinis dicunt libe
rales et seueri. q2 benignitatē habēt z seue/
ritatē in liberalitate. sic et p̄lati ordinis ec/
clesiastici liberales sunt i casu necessario pa
ric z seueri. Liberales quidē z benigni cir/
ca humiles et puidētes. Duri vero circa re
probos et rebelles. q2 q̄s nō possunt cen/su
ra ecclesiastica reducere ad veritatez vite q̄
benignitatē. nituntť reducere p seueritatez.
sic legiť Ap'lus fecisse ad Titum z ad Thi
motheū. cum dixit. Increpa obsecra zc.
¶ Item q̄nto ꝓpter quandā vite z morū se/
cularib⁹ disparitatē. q2 sicut dicunt angeli
dominationū om̄i. s. dissimilitudine segre/
gati. q2 nihil indecēs nihil inhonestū diuie
similitudini cōtrariū in angel' illius ordinis
inuenit. et hoc vtiq3 angelice puritati cōso/

num est. vt q̄ alios tangūt z alijs corrigen/ do dñank. nō subiaceant vicijs q̄b verbor morsibꝫ aduersank. sicut faciūt illi q̄ pdicāt dū mechantur. Roma. ij. de q̄b Isa. xxviij Audite illusores q̄ dñamini sup pl'm meū. Tales sunt hypocrite q̄ multa dicūt z im/ ponunt alijs z suū digituz nō apponūt. qui lank. Isa. iij. Populе meꝰ q̄ te beatū dicunt zc. Item sexto ꝓpter statꝰ potestatū dña/ bilitatē. nā illi veri sūt dñi q̄ ita dñank alijs q̄ sunt etiā dñi ꝓprie voluntatꝫ. sic de istꝫ an gelis dic Dionysiꝰ. q̄ sunt verā dñationem indefinenter desiderātes. q̄ vtiq̄ istis cōgru/ it q̄ ita alijs p̄sunt q̄ ꝓprie cōscientie dñium nō omittunt. Prouerb. xvj. Melior ē pati/ ens viro forti z q̄ dñak zc. Nequaq̄ ei sunt reputandi dñatores hoim alioꝛq̄ fuī sunt vicioꝝ. Ben. iiij. Sub te erit appetitus tuꝰ z tu dñaberꝫ illiꝰ. z. iij. Sub ptāte viri eris. z ipe dñabit tui Item septimo ꝓpter firam z stabilē affectꝰ imutabilitatē. sicut dī ō do minatōibꝫ z ad nullū vane apparēs sz ad ve re existens totaliter sunt cōuersi. q̄ ad nullū inane z trāsitoriū se cōuertunt. sed sp illū q̄ verus est. deū scz aspiciūt. z sibi in oīb pla/ cere ꝯcupiscunt. Nō igit clericꝫ cōuenit va/ nitates z insanias mūdi falsas aspicere. qui dñatori vero semp debēt assistere. z dñato/ rū vel dñationū nomē vel officiū se estimāt obtinere. Thob. iiij. Nunq̄ in tuo sensu su perbiā dñari ꝑmitte zc. Patet igit q̄ digni tas clericalꝭ q̄ in sua radice ꝯsiderata est pe/ minatōis q̄ sic p̄cedit alios iferiores ordi/ nes q̄ illos illumiat. pficit z purgat. z tamē ab illis nō illuminak nec pficit nec purgak. q̄ sicut spūs dignitate z officio p̄cellit cor/ pus. sic ptās spūalis dignior est q̄ꝫ secularis. z ideo bene sortit nomē dñatōis. Uñ rega lis ptās subiacet ptāti z auctati spūali. sic i pma Pe. ij. dī. Vos estis gens scā regale sa cerdotiū zc. nā tempale regnū velut q̄ddaz adiectū subiacet sacerdotio i nouo testamē to. sed in veteri testamēto sacerdotiū subfu it regno. Uñ dī Exo. xix. Elegi vos in po/ pulū peculiarē in sacerdotale regnū zc. vbi regnū ponit substātiue. sed sacerdotiū ad/ iective. z ideo reges tūc poterant amouere ab officio summos sacerdotes. sic salomon amouit abyathar. iij. Reg. ij. d. Jam ꝓ pos/

sunt sacerdotes z pontifices et cā amouere reges z deponere impatores. sic̄ sepius acci dit z visum est. q̄ñ scz eorū malicia hoc exi/ gitt z reipublice necessitas sic req̄rit. summꝰ vero pontifex penes quē ꝓma in terris resi det auctoritas nō a rege. nō a ꝓncipe secula ri. nō ab homie iudicak. sed solꝰ dei iudicio reseruak. Spūalis em̄ homo iudicat om/ nia z a nemine nisi a solo deo iudicak. Sed vt possint tales psone liberius spūalibꝫ va/ care vt nunc p verbi vite pdicationez. nunc vero p sacramentoꝝ ministrationē populū sibi subditū ad deiformē similitudiez refor mare. necesse fuit alios assumere in partem sollicitudinis q̄ in diuersis negocijs z cau sis eis assisterent. z onus eoꝝ subportarēt. tempalia em̄ spūalibus sunt annexa. z de/ facile spūale officiū impedirēt. nisi causas z lites ex tempalibꝫ orientes aliq̄ꝫ p iustitiā de ciderent z diffinirent. ideo dixit Jethro ad moysen Exo. xviij. Ultra vires est negoci/ um. solus sustinere nō potersꝫ. esto tu popu/ lo in his q̄ ad deū ptinent. vt referas q̄ que di cunk ad deū ostendasq̄ cerimonias z rituz colendi deū. viāq̄ p quā ingredi debeāt et opus q̄ facere debeant. Prouide ḡ viros potētes z timentes deū in q̄bus sit veritas z oderint auaritiā. z cōstitue ex eis qui iudi cent pl'm in omni tempe. Leuiusq̄ tibi sit partito i alios onere. Et tales sunt decani. ꝓpositi. archidiaconi z q̄cunq̄ iudices siue ordinarij siue delegati q̄ lites sopiunt z de/ cidentes causas. discordes ad ꝯcordiaz re uocant et reducunt. et tales sua officia pui/ de et virilit exequētes ꝯformitatē hñt cum ordine ꝑfectorū qui sequit ordinē dñationuz. nā sine ꝑfecte nō potest tale expediri officiū.

Uirtutes itaq̄ dicunk angeli scōi or dinis medie hierarchie. q̄ sic vocank vt dicit Dionysiꝰ. ꝓpter fortē z timu/ tabilē virilitatē ad susceptionē diuinaq̄ illu/ minationū. nullatenꝰ infirmā sed viriliter in dei imitationē reductā. deiformē motuz non delinquentē. sz firmit ferentē in sup/ essentialem et potentificā ꝑfectem deiformi ter pueniente. Hec omia figuratiue intelle cta sunt ad illos q̄ iudicandi recipiūt pote/ statem referenda. Nā vt pax et cōcordia in christi eccl'ia habeak iustitia a domio est or dinata. Justitia em̄ et pax se inuicē conco/ mitantur. Ps. Suscipient mōtes pacē po pulo et colles iustitiā. quia non esset pax in

D vt z

montibꝫ.id est.in supbis homibꝫ nisi eēt iu/
sticia in collibꝫ.i.in bonis ꝛ humilibꝫ ꝑlatꝫ
ac iudicibꝫ in quibꝫ virilitas siue ꝓtuositas
angelica requirit.vt nec benedictōe nec ma
ledictione a rectitudine iusticie moueātur.
sicut de dauid.ij.Reg.Tu autē domine mi
rex es sicut angelꝰ dei q̄ nec maledictōe nec
benedictione mouet.Fortis igit et virilis
debet esse iudex.ne timore.odio vl amore a
vigore iusticie deflectat.Eccli.vij.Noli q̄re
re fieri iudex nisi virtute valeas irrumpere
iniq̄tates.ne forte erpaueſcas faciē poten/
tis.ꝛ Sap̄.vj.Audite reges ꝛ iudices qui
iudicatis terrā.vobis data est virtꝰ ab altis
simo ꝛc.et Eccli.xliij.Homies diuites in
virtute pulchritudinis studiū habētes pa/
cificantes in domibꝫ suis.Sunt igit virtu
tes quo ad virilē iusticie executionem.Pō.
Virilite agite. ¶Item ꝓpter ꝓtuosaꝫ iusti/
cie defensionē.nā pro iusticia agonizare et
vsq̄ ad mortē certa ꝑ iusticia ꝛc.Nā quādo
subditi vident ꝑlatos pusillanimes trepi/
dos de facili ꝑterrent.Zacha.xiij.Percuti/
am pastorē ꝛc.Piero.Dunc scito nullū es/
se christianū q̄ nec metuit nec ꝛcupiscit.Ez
zech.iij.Ut adamantē ꝛ silicē posui te ne ti/
meas eos ꝛc.In silice duro.ꝛ adamante so
lido et oīnis ferri attractiuo.significat iudi
cis cōstantia ꝛ fortitudo cui semp associan
da est patiētie mānsuetudo.que q̄nq̄ attra/
hit etiā in malicia obstinatos.viriliter igit
dicunt viri angelici virtutū celestiū imitato
res esse iusticie ꝓpugnatores.ne dici possit
illud Ezech.xiij.Nō ascendistis ex aduerso
nec opposuistis vos ꝛc. ¶Itē virtutibꝫ celi
cōparant ꝓpter diuie sapiētie imitationem
quā semp debent iudices i suis sentētijs ꝑ
oculis retinere.Humana eīm iusticia diui/
nā debet put est possibile imitari.ꝛ ne erret
ꝑ ignorātiā diuīo lumīe illustrari.Sapie
v.Diligite lumē sapiētie q̄ ꝑstis popul ꝛc.
ne dicat illud Piere.v.Forsitan paupes ꝛ
stulti ignorāt viam dñi ꝛ iudicium dei sui.
Ibo igit ꝛc.ꝛ Isa.lvj.Nescierūt saturitatez
ipsi pastores ignorauerunt intelligentiam.
et ideo dī de virtutibꝫ q̄ virilit ꝑ susceptio/
nē illuminationū reducunt ad dei imitati/
onē.Nā qui a deo illuminant sine offendi/
culo ipius iusticiā exequunt.Pō.Dñe in lu
mine vultꝰ tui ābulabūt.ꝛ in iusticia tua ex
altrabunt. ¶Item ꝓpter celerē cause paupe
rū determiationē.Nā vera iusticia cum fu/
erit nota iudici nō est ab executiōe retardā
da imo statim diffiniēda ꝛ pmulganda.ꝛ ꝫ
ꝑcipue in causis pauperū quaꝝ dilatio eis
multiplicit est nociua.ꝛ ideo dī q̄ virtutes
deiformē motū nō derelinquūt.q̄ virtuo/
si iudices ognita causa paupis iudicare nō
differunt.sic nec deꝰ de quo dī Eccli.xxxv.
Dñs nō elongabit.sed iudicabit iustos.et
faciet iudiciū ꝛ fortissimꝰ nō habebit i illis
patientiā ꝛc.Nā sine more dispendio sūt in
nocentes absoluēdi.rei vero puniēdi.
¶Itē per voluntariā auaricie fugā.et mu/
nerū declinationē.Nā munerū cupiditas
multū solet eneruare vires iudicioꝝ.Exo.
xxiij.Nō accipies munera que excecāt etiā
prudentes ꝛ subuertūt verba iustoꝝ.ꝛ De/
utero.xvj.g.Nō accipies ꝑsonā neq̄ mune
ra q̄ excecāt ꝛc.ꝛ ideo eis ogruit gō dicit ō
virtutibꝫ q̄ ad potentificā ꝛ supessentialem
virtutē ꝓpueniunt.id est.in suis motibꝫ ope
ribꝫ solum deū ꝛ nō ꝓpriū cōmodū attēdūt.
Sic ꝓtuosi iudices ꝛ ꝑlati nihil faciūt ꝓ/
pter lucrū.sed omīa pagunt ꝓpter deū.quia
nō hominū est iudiciū sed diuinū.ſ.Para/
lip̄.xix.b.Videte inquit q̄d faciat̄.nō enim
hoīm exercet̄ iudiciū sed dei ꝛc. ¶Itez ꝓpt
celerem ꝛ virilē oppressoꝝ liberationē.naz
iudex ꝓtuosus innocent oppressos viriliter
eripit.ꝛ facienti iniuriaꝫ tot̄ viribꝫ se oppo/
nit.Prelati eīm ꝛ iudices angeli sunt.et an/
gelorū officiū gerunt.quoꝝ ministeriū ē de
mones coercere a violentia et ab obsessis
corpibus virilit remouere.Thob.vij.Ap/
prehendit raphael demoniuꝫ ꝛc.ꝛ Dan.vj.
Misit deꝰ angelū suū ꝛ cōclusit oza leonuꝫ
ꝛc.Tanq̄ demōes sunt crudeles impij tyꝛ/
anni.innocētū ꝛ paupeꝝ oppressores.Isa.
xix.Dabo eos in manꝰ dominoꝝ crudeliū
ꝛc.Piere.vj.Crudelis est ꝛ nō miserebit.et
ideo ꝓtuosū est taliū insolentiā repmere.et
vi oppressos ꝑ iusticiā liberare.Prouer.xx/
iij.Erue eos qui ducunt ad mortē.q̄ si di/
xeris vires mihi nō suppetūt ꝛc.ꝛ Job.xxix
Eo q̄ liberassem pauperem vociferantez.
et pupillū cui nō erat adiutor.Conterebaꝫ
molas iniqui.et de faucibꝫ illi ꝛc.ꝛ.j.Regū
xvij.Pascebat seruus tuus gregez patris
sui.et veniebat leo vel vrsus ꝛ tollebat arie
tem de grege.ꝛ psequebar illos ꝛ pcutiebā
ꝛ eruebam de ore eorū ꝛc.et ideo dī in Isa.
ſ.Judicate pupillo.subuenite oppresso
¶Item ꝓpter aliene fame vel pecunie ab/

tate et debite vel subtracte plenariã restitu/
tionẽ. et i boc assimilat eoꝝ officiũ ministe/
rio ꝑtutũ. qz per angelos illi⁹ ordis fiũt mi
racula et membra corpis a suis vsibus de/
pauperata z deprauata in statũ ꝑstinuz re/
staurant. Et boc cõuenit iudicib⁹ et ꝓlatis.
famã proximi iniuste lesam et possessionez
vel pecuniã vi ablataz integre restaurare p
sententiã. z ipos lesores ad satisfactionẽ cõ
pellere et emendã. Et boc figurat in. j. Re.
xxx. e. Eruit dauid omia que tulerãt amale
chite. nec defuit quicqz de spoliis. sed omia
quecũqz rapuerãt retulit z reduxit. et. ij. Re
gũ. xij. b. Duẽ reddet i quadruplũ zc. Sic
salomon. audita causa duaꝝ mlierꝝ sup ra
ptu pueri. reddidit infantẽ mri sue. iij. Re.
iij. g. Et tm̃ de ecclĩasticis. ¶ Sicut aũt ꝓla/
tẽ habẽt ad domĩatones z ꝑtutes. sic re/
ges z ꝓncipes seculares celestes debẽt imi/
tari potestates. Hã potestates dicunt ange
li quoꝝ potẽtia speciali aduerse potestates
coercent. ne tantũ ledant quãtũ desiderãt.
Unde dic̃ Dionysi⁹. Sanctaꝝ ptãtum co/
gnomiatio docet potentẽ z bene ornatã z i/
nẽ. nõ tyrannice iferiora ꝑtute potestatiua
ꝓcipitantẽ. sed potent in diuia reducentez
z ad potentificã causalẽ potentiã quantum
fas est assimilantẽ z ad deuz q̃ princeps est
omis potestaꝫ ꝑm hierarchicã dispositõez
inferiora cõuertentẽ. diuinã z lucentẽ potẽ
tiã in iferioribꝫ resplendere facientẽ zc. Un
de ãgeli illi⁹ ordinis refrenãt z coercẽt om/
nes hierarchicã ꝓlatõis et subiectõis ordi/
nationẽ impediẽtes. Unde ꝓlatõis potesta
tem a subdit̃ cõtemni nõ ꝑmittũt. z subdi/
tos per violentiã ab iniq̃s dñis opprimi nõ
sinunt. imo om̃i iniurie istoꝝ z illoꝝ obui
ant potentissime z resistunt. In his omib⁹
debent reges z ꝓncipes seculares sanctas
z celestes intueri ptates. scz vt sapienter re/
gant. ordiate viuant. z potent malũ repri/
mant z vindicẽt. innocentib⁹ parcãt. z iniu/
riã fieri psonis miser⁹ nõ ꝑmittãt. vt etiã de
suscepta ptate nõ supbiant. sed pot⁹ humi
lib⁹ descendãt. Iste cõditões in habẽtib⁹
ptatem requirunt. qz huiusmõi reges z ꝓn
cipes a do recepisse ptãtẽ hmõi dinoscunt.
Ordinata igit erit ptas secular⁹ z ꝑm simi/
litudinẽ celestiũ ptãtũ dispositia si i potesta/
te cõstituti fuerit sapiẽtes. s. nõ ꝑm volun/
tatis impetũ. sed ꝑm rõnis gubernaculuz i
singulis ꝓcedentes. sicut dr̃ ꝓuerb. j. Au
diens sapiẽs sapiẽtio⁹ erit. z intelligẽs gu
bernacula possidebit. ideo salomon in ꝓn/
cipio regni sui petiuit sapiam. iij. Re. iij. vbi
dixit. Domie de⁹ tu me fecisti regnare. ꝓ pa
tre meo. z ego sum puer parul⁹ ignorans
egressuz z introitũ meũ. Da g̃ seruo tuo coꝝ
docile vt possit iudicare populũ tuum z di
scernere int̃ bonũ z maluz zc. Sicut ei nec
in spũali iurisdictõe sic nec i tempali sine sa/
pientia z discretõe est agendũ. ideo ꝓcipit in
Deut. xvij. Cũ sederit rex in solio regni sui
faciet sibi ꝺscribi deuteronoꝝ ꝑba. z accipiat
exemplar a sacerdotib⁹ leuitice trib⁹. et ha/
bebit secũ zc. Ideo puecte etatis homies
z senes solebant eligi in ꝓncipes z in reges
qz nõ in pueris sed in antiq̃s sapia reperit̃
ꝑpter boc roboam pdidit regnũ. qz iuuenis
existens derelicto cõsilio senioꝝ. iuuenũ cõ
silio acquieuit. iij. Reg. xij. Ecc̃s. x. Ue ter/
re cui⁹ rex est puer zc. ¶ Itẽ similes sũt po/
testatib⁹ celestib⁹ si ornati moribꝫ z vitaz bo
nam z innocentez subdit̃ ostendant. Nihil
em̃ prodest vestiri purpura. diademate insi
gniri. gẽmis lucẽtib⁹ splendere. z moribꝫ in
cõpositꝫ sordescere z fetere. ideo dicunt po/
testates bene ornatã z incõfusaz accepisse a
dño ptãtem. Hã sicut dic̃ poeta. Uirt⁹ non
querit extra. Nõ eget exteri⁹ q̃ moribꝫ int⁹
habundat. Nobilitas sola est animũ q̃ mo
ribꝫ ornat. Dñs itaq̃ nõ attendit in poten/
tib⁹ mundi vl̃ carnis nobilitatẽ sine corpo
ris sine habit⁹ venustatẽ. sed nobilitatẽ mo
rũ z ꝺscientie puritatẽ. j. Reg. xvj. d. Non re
spicias vultũ eius neq̃ altitudinez stature
eius. qm̃ abieci eũ neq̃ iuxta intuitũ homi
nis ego video zc. ¶ Itẽ ptãtib⁹ sunt similes
qz amore iusticie aniati. omnẽ maliciã sunt
in reprobis vindicãtes. z pacẽ pturbantes
publicã ꝓsequẽtes. sicut de iuda. j. Mach.
iij. dr̃. Persecut⁹ est in vĩs. pscrutãs eos q̃
populũ cõturbabant z succendit eos flam
mis zc. Est em̃ ptãs regũ et ꝓncipum inter
homies a domio ordiata vt ipoꝝ metu ma
lorũ audacia refrenet. que q̃dem tm̃ inuale
sceret q̃ si nõ resisteret ptãs publica. etiã hu
mana societas penit⁹ dissiparet. Iõ dr̃ Ro
ma. xiij. a. Omis aĩa sublimioribꝫ potesta
tib⁹ subdita sit zc. j. Machab. iij. Accingimi
ni et estote filij potẽtes. et estote parati. quia
melius est mori zc. Iõ etiã dr̃ Exo. xviij. Eli/

ge de omi plebe viros potētes ⁊c. ⁊ in ꝑs. Sup femur tu. po. Itē vere sunt ptātes q̄ nō tyrannica crudelitate sed potiꝰ hūana imo angelica benignitate subditos regunt ⁊ custodiūt innocētes. vt ptz Hester. xiij. a. Cū pluribꝫ gentibꝫ imparē ⁊ vniuersuz orbem mee ditōi subiugassem. nolui nequaq̄ abuti potētie magnitudīe. sed cū clementia ⁊ lenitate gubernare subiectos vt absq̄ terrore vitā trāsigētes optata pace fruerent. ⁊ ideo de ptātibꝫ dī q̄ nihil ab eis tyrānice ꝓficit. sed oīa cū māsuetudine pagunt. Eccl. iij. Itē ptātes sunt q̄ seipos ꝓsiderant et de susceptа ptāte nō supbiūt. imo quāto videnť alijs esse magꝭ auctoritate et potentia trāscendētes. tanto babūdantioꝛi būilitate sunt alijs ꝓdescendētes. sicut dīc Eccl. iij. Quāto maioꝛ es tāto plꝰ te būilia i omibꝫ. sicut ipe dei filiꝰ q̄ omibꝫ ꝓfuit. oim potentissimus se in omibꝫ exhibuit infirmioꝛē. malens potiꝰ p humilitatis māsuetudinē q̄s p ptātis fortitudinē mundū miserū ꝓducere ad salutē. ꝑs. Nō in fortitudine equi ⁊c. Ille igiť illis potētissimis ⁊ supnis spiritibꝫ ē silioꝛ q̄ alios benigne regendo est humilioꝛ. Dañ. iij. Cognoscāt viuētes q̄ dñabiť excelsus in regno hoim ⁊ humillimū hominē ꝓstituet sup eū. Eccl. x. In manu dei potestas vniuerse terre. Itē pacē generalis ecclesie sunt potentissime ꝓcurātes. Nā tanta subeunt mala hoim q̄ nequaq̄ dei ecclesia in pace ꝓquiescit nisi potētifica regū et ꝓncipū ꝓuidentia subueniret. ij. Mach. iij b. Videbat sine ꝓuidētia regali impossibile dari pacē rebꝫ. nec simonez posse cessare a stultitia sua ⁊c. Et ideo recognoscere debēt ꝓncipes seculares q̄ idcirco gladiū portāt. vt p auctoritatē ⁊ potestatē illis ꝓcessaz pax ecclie vniuersaliť tueať. ⁊ humana audacia metu potētie ꝓncipū restringať. Rom. xiij. Vis nō timere ptātem. bonū fac ⁊ habebis laudē ⁊c. Itē lucentē dei potentiā sunt i ištis inferioribꝫ resplendere faciētes sicut ꝺ potestatibꝫ dīc Dionysiꝰ. q̄ sicut in eis relucet diuīa bonitas ⁊ veritas et ptās mediantibꝫ angelť supioribꝫ. ita ptātes āgelos inferioꝛes reducūt ad ꝓsiles gr̄e ⁊ glorie participationes. Tales vtiq̄ debēt esse huius mūdi potestates. vt nunc p iustitiā ⁊ seueritatē. nunc vero p clementiā ⁊ benignitatem populū simplicē ad dei reducant cognitionem, ⁊ potentes ad inuiolabilē legū diuine iusticie obseruatiōz. Eccli. xliij. Dominantes in potestatibꝫ suis homīes magna virtute ⁊ prudentia ꝓditi. ꝑs. Fecit solē in potestatē diei. lunā ⁊ stellas in potestatē noctis. q. ꝺ. sicut sol potestate illumiat ⁊ ꝓficit diez. luna vero decorat noctē. sic boni prelati ad modū solis p exempla benignitatis et clementie alliciunt ad amoꝛē. ⁊ p rigoꝛez iustiment

rib⁹ p̄uocenť. De iſtť q̄dē dicit Diony. Sci p̄ncipat⁹ ad p̄ncipalē p̄ncipatuz deiformiť ſunt motiui ꝛ iferioꝛ ordinatōe ſcā ꝛ ꝓueni enti reductini ꝛ ad ſupp̄ncipalē oīs p̄ncipat⁹ p̄ncipē toraliť q̄uerſiui. ꝛ ordiatiōis ei⁹ manifeſte oſtēſiuiꝛē. ¶ Iſtť igiť angelis ſiles ſunt vere obediētes. per volūtarie rei impate adīpletōnē. vt. ſ. ſiē deſiderāt ſibi p̄ eſſe ſine tyrānide ꝛ oppſſione. ita libēti aīo p̄ bono obediētie ſciāt ꝛ velint ſubeſſe ſine rebellione animi ꝛ volūtatis ꝓtradictōe. nā ſicut tyrānica ſupioꝛ oppreſſio p̄latiōis iu ra violat. ita ſubditoꝛ inſolentia obediētie p̄ncipatū deſtruit ꝛ eneruat. Qui ergo ſu is maioꝛib⁹ humiliť obtempant p̄ donū re uerentie in ſe p̄ncipatuī ordinē repſentant Judiē. v. Principes iſrael q̄ volūtarie vos obtuliſtis diſcrimini bñdicite domino ꝛē.

¶ Itē ſcdo p̄ debitā reuerentie exhibitōez q̄ cui honorē. honorē. cui timorē. timorez. Ro. xiij. flexione in aſſurrectiōe. Leuit. xix. Coraz cano capite ſurge ꝛē. De his oīb⁹ dr̄ Job. xxix. Senes aſſurgentes ſtabāt. prin cipes ceſſabant loqui ꝛ digitū ſupponebāt oꝛi ſuo. vocē ſuā cohibebāt duces ꝛē. ¶ Itē tercio p̄ humilē diuīe p̄tātis recognitionez q̄ dum ſuis ſupioꝛib⁹ obediunt. dei p̄tātez in illis quib⁹ obtempant recognoſcūt. Un̄ homini nō obediūt. ſed poti⁹ deo quē in ho mine ꝓſiderāt ꝛ attendūt. Unde Alexāder macedo redargut⁹ a ſuis p̄ncipib⁹ q̄ ſum mū ſacerdotē iudeoꝛ. ſicut p̄ncipem ado raſſet. Rñdit. q̄ nō hoīem adoraſſet ſz deū in homie. q̄ ſibi in tali effigie in ſomnis ap paruiſſet. ꝛ toti⁹ oꝛbis p̄ncipatū ſibi. pmi ſiſſet. Et ideo nō eſt attēdend⁹ bō q̄ p̄cipit ꝛ impat. ſed de⁹ q̄ p̄cipientiū coꝛda inhabi tat. ꝛ legē obediētie ipſis mediantib⁹ p̄cipit ꝛ demādat. ad Col. iij. Serui obedite dñis veſtris nō ad oculū ſeruientes q̄ſi placētes hoīib⁹. ſed q̄ facitis ex aīo opamini ſiē dño ꝛ nō ſicut hoīb⁹. ꝛ. ſ. Coꝛ. vij. Nō ego p̄cipio ſed in me dñs. ꝛ. ij. Coꝛ. xij. An expe rimentū queritiſ eius q̄ in me loquit̄ chriſt⁹ Homo igiť nō eſt niſi oꝛganū p̄ q̄ de⁹ loq̄ tur. Exo. xix. Ego veniā ad te i caligine nu bis. vt audiat me pp̄s loquentē ad te. ꝛ cre dat tibi in ꝑpetuū. Et iō nō hom̄i facit iniu ſtic. Roma. xiij. Sicut q̄ p̄ncipat⁹ mediantī bus ſupioꝛib⁹ oꝛdinib⁹ ad obediēdū ſum mo p̄ncipi. donū reuerentie recipiūt. ꝛ idē donū ad reducendos inferioꝛes p̄ obediē tie legē eis cōmunicāt ꝛ tr̄āſfundunt. ſic ho mines q̄ p̄ncipatib⁹ ſunt ꝓformes medi antib⁹ ſuis ſupioꝛib⁹ ad ſupp̄ncipem oīs p̄tātis. ſ. ad deū toraliť cōuertunť. ꝛ ip̄i⁹ im perio humerū ſubd̄ciētes ad dignitatē p̄n cipatuī ꝛ āgeloꝛ ꝓſortiū obediētie merito reducunť Iſa. ix. Factⁿ eſt p̄ncipat⁹ ei⁹ ſup būerū ei⁹ ꝛē. ¶ Itē q̄rto p̄pter libertatis p̄e acq̄ſitionē. Nulⁿ em̄ p̄e liber eē poterit qui nō p̄m p̄ncipatuī aſſimilatōez obediētie le gib⁹ penit⁹ ſe ſubiecerit. Nā q̄ vere obedi ens eſſet oēm creaturā ſibi ſubicibilē ineni ret. Nā omīs creatura. vt dicit Aug⁹. hom̄i obediret ſi ſimpliciť creatoꝛis impio obedi ret. īmo ip̄e de⁹ nihil penitus ſubtraheret ab hoīs obediētia ſi ſe nō ſubtraheret a di uina. Et hoc p̄tz. q̄ ꝙdiu antiqui ſuis p̄ce p̄tis ſimpliciť ꝛ p̄ciſe obediebāt. etiā deū o bedire humanis iuſſionib⁹ verſa viciſſitu dine ſentiebāt. vt p̄tz Joſue. x. Nō fuit poſt vel ante tā longa dies. obediente deo voci hom̄is ꝛ pugnāte p̄ iſrael. Unde p̄tz q̄ qui vere eſt obediēs ſummū p̄ncipē deū ſibi ſubijcit ꝛ habere ꝓformitatē cū ſūmis p̄n cipib⁹ ſe oñdit. ¶ Itē q̄nto ſubditi ꝛ in ſub iectōis ſtatu ꝓſtituti ꝓfigurant ordini p̄nci patuī. p̄pter ſuoꝛ ſupioꝛ modeſtā ſuppoꝛta tionē. q̄ ſi ſubditi ſpū ſupbie inflati p̄latoꝛ officio reſiſterent modis oīb⁹ ſp̄ualē eccl'ie p̄incipatū impedirēt. Et iō in officio p̄lati onis ꝓſtituť nō eſt leniť derogādū nec eis facilit̄ detrabendū. q̄ ꝑ oīno ꝓtrariať offi cio p̄incipat⁹. Exo. xxij. Dīs nō detrabes ꝛ p̄ncipi p̄pli tui nō maledices. ꝛ Prouer. xxj Verboſus diſſipat p̄rices. Et iō ſic non decet ſubditū obloqui p̄lato. ſic non expe dit ip̄m maioꝛez de facili adhibere fidē. q̄ ſiniſtra vl' derractoꝛia dicuntur de ſubdito ſeu miſtro. Prouer. xxix. Priceps q̄ libenť audit p̄ba mēdacij. oēs miſtros hz impios ꝛē. ¶ Itē ſexto p̄pter exp̄ſſam diuīe dilectio nis oſtenſionē. De p̄cipatib⁹ em̄ dr̄ q̄ ſūt ſupſubſtātialis ordinatōis manifeſte oſtē ſiui. id eſt. ordinate dilectionis. Nam ſupe rioꝛes ordines quib⁹ mediantib⁹ ſuas recipiunt illuminationes ſingulari modo diligunt. ꝛ in ſignū amoꝛis inferioꝛes ange los ad ſupioꝛ ꝓformitatem ordinatiſſime p̄mouent ꝛ reducūt. Et hoc cōuenit bonis ſubditis vt ſuis p̄latis obediant vt domio deo. ꝛ eiſdē nō ex timoꝛe ſed ex amoꝛe reue

rentiã z honorẽ exhibeant z impendãt. Ec cli iij. Filij sapiẽtie ecclia instor. z natio eo rũ obedientia z dilectio. et ad Heb. vltimo Obedite ꝓpositis vestrs z subiacete eis. vt cũ gaudio hoc faciant z non gementes zc. Ecci. xxv. d. Timor dñi initiũ est dilectionis. Talis timor reuerẽtie debet prelatis z non seruilis. De quo dicit ad Roma. xiij. Vis nõ timere potestatẽ zc. Unde tales q̃ suos diligunt ꝓlatos. a domino versauice singulariter diligi pmerent. Ecci. iiij. Eris tu velut filius altissimi obediens. et miserebitur tui magis q̃s mater. et Judicũ. v. Anima mea diligit ꝓncipes israel zc. ¶ Itez septimo ꝓpter voluntariã correctiõis suscepti onẽ. Hã qui angelicis ꝓncipatibꝫ in vita z in moribꝫ assimilant. libenter sustinent correctionẽ. z correcti nõ ad iram vel odiuz prouocant. Quicq̃d eñ dñationes z potestates ꝓncipatibꝫ influunt vel infundũt. hoc benigno affectu ꝓncipatus recipiũt z admittũt Ecci. ij. Quicq̃d tibi applicitũ fuerit accipe. z in dolore sustine. et in humilitate tua patientiã habe zc. Hã correctio siue disciplina est anie medicina. que si ad temp⁹ vuln⁹ mordeat tamẽ sanat. Et ideo prudẽs non odit medentẽ. imo diligit z sustinet corrigẽtem. Prouerb. xxviij. Qui corripit hoiem. gratiã postea inueniet apud eũ magis q̃s ille q̃ per lingue blandimẽta decipit. Job. vj Increpationẽ dñi ne oderis. qz ipe vulnerat et medet zc. Et quo ptz q̃ homies asperi z amari q̃ nolunt corripi nõ possunt sanari. Prouerb. xxix. Homo q̃ dura ceruice secorripientẽ cõtemnit. repentin⁹ ei supueniet interit⁹. z sanitas eũ nõ sequet. Amos. v. Oderũt in porta corripientẽ. z pfecte loq̃ntem abhomiati sunt zc. Stulti sunt tales qui obloquunt z murmurãt cõtra disciplinam. Isa. xxxij. Stultus stulta loquet. scz murmurando cõtra ꝓlatos z corripientibꝫ se detrahendo. et sequit. ꝓnceps vero ea q̃ digna sunt ꝓncipi cogitabit zc. Nõ vtiq̃s facit q̃ cogitatũ suũ sic disponit et ordinat vt omia velit sustinere patient. z corrigẽti nõ resistat. Talis princeps fuit Job. qñ dixit. Nec sit cõsolatio mea vt affligens me dolore nõ parcat. ¶ In subdit⁹ vero nõ soluz exigit obedientia respectu ꝓlati imo et vite mũdicia z innocẽtia respectu sui. Hũdos eñ z imaculatos subditos z mistros requirit dñs. similit z ꝓlatus. Ps. Ambulans in via imaculata hic mihi mistrabat zc. tales fuerũt pueri dauid. vt ptz. j. Regũ. xxj. Di mundi sunt pueri a mulieribꝫ manducent. z rndit dauid. Cõtinuim⁹ nos z vasa puerorũ sctã sunt. Exigit autẽ in eis triplex mũdicia. scz mũdicia cordis. nã beati mundo corde zc. Matth. v. Prouerb. xxj. Qui diligit cordis mũdiciã zc. ¶ Itẽ mũdicia oris Job xvj. Nec passus sum absq̃ iniquitate cũ haberẽ mũdas ad deũ preces. iõ angel⁹ legit mundasse labia ysaie. vt ptz Isaie. vj. ¶ Itẽ mũdicia corpis. Isa. lij. Hũdamini q̃ fertis vasa dñi. z Job. viij. Si mund⁹ et rectus incesseris. z ad Titũ. ij. d. Ut mundaret sibi ꝓp'm acceptabilẽ zc. z. j. Lor. vij. a. Mundem⁹ nos ab inq̃namẽto carnis. z spũs pficientes sanctificationẽ. Dic sanctificati z mũdi assimilant sanctis archangelis q̃ ꝓncipatibꝫ imediat⁹ sociant. z archangelus ad ꝑginẽ est trãsmissus. vt p̃ h̃ oñderet q̃ magna est cõuenientia int̃ virgineã castitatem et archangelicã dignitatẽ. ¶ Dicunt autẽ archangeli qui ad nunciãda maiora a summo ꝓncipe transmittunt. q̃ inter angelos iferiorꝫ ordinis ꝓncipatũ habere dinoscunt. q̃ a principatibꝫ accipiũt illumiationes quas postea angelis manifestãt. Et ideo dicit Dionysi⁹. q̃ ordo angelorũ cõmunicat eũ ꝓncipatibꝫ et ordinibꝫ supioribꝫ quãtuz ad susceptionẽ illuminationũ z sui ad supꝓncipale ꝓncipiũ ꝓuersionẽ. cõmunicat etiã eũ inferioribꝫ p ipos ad deũ reductionem. Hã vniti deo mediantibꝫ alijs ordinibus supioribꝫ p amorẽ angelos inferioris ordinis. z homies nituntur vnire deo quẽadmodum et ipi sunt uniti. z ideo vnificã et simplificam dicunt habere virtutẽ. Unde status cõtinentiũ merito cõparat ordini archangelorũ q̃ per vite mundiciã merent obtinere illius ordinis dignitatẽ. sicut dicit dominus Matth. xxij. In resurrectõe neq̃ nubent. sed erũt sicut angeli dei. ¶ Cõformes igit debẽt esse archangel' q̃ntum ad ꝓscientie puritatẽ. vt. s. cor mens z ꝓscientia ab imaginatiõe et appetitione carnalitatis sit remota sicut natura archangelica ab omni tali cõditõe esse dinoscit alienas. Et ideo non solũ expedit talibus a carnis passiõibꝫ abstiere. vexetiã illecebrã carnis saltẽ in mẽoria nõ tenere Au. vl. Sps carnẽ z ossa nõ hz. z ĩ ps. Qui facit ag̃los suos spũs. In cr̃i rei signũ pceptũ est filijs caath.

ꝙ mundarēt altare a cinere ⁊ inuoluerēt il/
lud purpureo vestimēto ⁊ p o neēt cum va
sis ministerū. Caath. dolens vel penitens
interꝓtatur. Filij itaq; caath filij sunt peni
tentie ⁊ doloris ꝙ altare ꝓpij cordis debēt
emundare. non solum ab igne luxurie imo
etiaz et cinere. id est. a reliquijs imundicie.
scz a memoria ⁊ cogitatiōe. sicut dr Ben. xix
Nec stes in oī circaregione tē. et tunc di/
gni erunt huiusmodi cū vasis tabernaculi
et ignis receptaculis inoluti. i. sanctoꝝ arch
angelorū societati adequari. si videlicz fue/
rint in purpureo cōtinentie vestimēto vn/
diq; inuoluti. ¶ Itez secūdo ꝓpter officij di
gnitatē. Nam int celestiū spirituū ministe/
ria legunt archangeli habuisse in oībus di
gnioza. vt patet i Gabriele. qui ꝓginitatis
filiū ꝓdixit de virgine nasciturū. Similit
i michaele. qui populū israeliticū ꝓdixit
de captiuitate babylonica exiturū. Dañ. x.
similiter ⁊ in Raphaele. ꝙ missus ē ad tho/
biam curandū. qui ꝓdixit se demoniū fuga
turū. vt ptz Thob. vj. Fumus ei⁹ extricat
oīe gen⁹ demonioꝝ tē. Et in ist⁹ trib⁹ offi/
cijs ꝓulegiatis vident hīe cōtinentes assi/
milationē cū archangel' ꝓparatis. Nam cō/
tinentia sanat a vulnere ꝛcupiscētie mentē
⁊ spūalem reparat in anīo visionē. Nā libi/
do affectū corrūpit ⁊ sauciat. intellectū ve/
ro obtenebrat ⁊ excecat. vt ptz in samsone.
qui p libidinē ⁊ vires corpis amisit. ⁊ exocu
latus ab hostib⁹ fuit. Judic. xvj. Idē etiam
ptz in illis senib⁹. de quib⁹ dr Dañ. xiij. Ex/
surrexerūt i cōcupiscētia eius. ⁊ euerterūt sen
sum suū. ⁊ declinauerūt oculos suos. vt nō
viderent celū neq; recordarent iudicioꝝ iu
storū. Et vir archangelic⁹. ꝓtinens. s. ⁊ mū
dus raphaelis cōsilio piscē arripit. ⁊ contra
oēm spūs infirmitatē cordis ⁊ fellis parti/
culā apponere nō desistit. Piscis est christ⁹.
sicut dic̄ glo. sup finez Jobis v. Piscis as/
sus est christ⁹ passus. Cui⁹ cordis particu/
la. i. dilectio in ꝓoratione cordis nob ostēn
dis malicie motiua. Fellica aūt passionis
eiusdē amaritudo est oīs turpitudinis ꝛcu
piscētie purgatiua ⁊ cecitatis ac caliginis spi
ritualis abstersiua. Ad tale collirium mittit
Joh. Apoc. iij. dicēs. Jnunge oculos tuos
collirio tē. ¶ Cōtinētia etiaz a babylonica
ꝓfusione liberauit ⁊ libertati gle filioꝝ dei
suos imitatores restituit vl restaurauit. et
iō archangel⁹ michael ꝙ ꝓpl'o captiuo ꝓfuit
annūciatur⁹ ꝓpli liberatōem. danieli i vesti
mentis lineis se oīdit ⁊ auro mūdo cinctus
fuit. Dañ. x. b. Jn quo dat nob intelligi ꝙ il
li soli ab vltima corruptōe nature ⁊ grē libe
rabunt. ꝙ hoc duplici mūdicia scz mentis et
corpis vestiunt. Eccēs. ix. Oīmi tpe sint vesti
menta tua candida tē. ⁊ Apocal. Beatus ꝙ
custodit vestimēta sua ne nud⁹ ambuler. Ad
hoc etiā ꝓtinētia diuīe inhabitatōi hominē
ꝓparat. qz de⁹ mētes castas inhabitat ⁊ freqn
tat. ⁊ iō archangel⁹ gabriel mūdissimus ad
mariā mūdissimā est specialit destinatus. ⁊
aduent⁹ auctoris tot⁹ mūdicie nūciatus. ⁊
hoc vt omis ꝓscientia hic aduertat. qz mū/
dus de⁹ mētes imūdicie subditas nō sub/
intrat. Sap. j. Nō habitabit tē. ¶ Item vi
ta ꝓtinētie assimilat dignitati archangeli/
ce. ꝓpter corpis assumpti ꝙlitatē. Nā angel⁹
cū sit incorporeus nō nisi. ꝓpter nostrā istru
ctionem corpis assumit effigiem siue repre/
sentationē. Et iō archāgel⁹ apparēs ꝑm hu
mane capacitatis apꝓbensionē ⁊ castitatis cō
mēdatōem mortalib⁹ se oīdit. sic̄ ptz in Da
niel' x. vbi ō michaele iudeoꝝ ꝓncipe ⁊ arch
angelo ꝑm ꝙ dic̄ glo. sup illud. vir vestit⁹ li/
neis ⁊ cinct⁹ auro obrizo appuit. cui⁹ corp⁹
fuit q̄si crisolit⁹. ⁊ facies ei⁹ q̄i species fulgu/
ris. ⁊ oculi ei⁹ vt lampas ardens. ⁊ brachia
ei⁹ ⁊ pedes sicut simitudo eris candētis. Hec
quidē de archangelo michaele sūt dicta. sic̄
exꝓesse dicit glo. cui⁹ ibidē cōmendat cor/
pus. describit etiā ⁊ vestitus. nam vestis li/
nea candida et circa renes deaurata. corp⁹
etiā fuit gēmeum. igneū et eneum. Jn quo
ostendit ꝙ duplex est cōtinentia. scz corpo/
ralis. que quidē cū difficultate acquiritur.
difficilius retinet. sed difficillime imo im/
possibiliter vsq; in finē sine gratia custodi/
tur. Vestis itaq; linea siue cādida refertur
ad castitatis honestatem. qua hominis anī
m⁹ mirabiliter decorat. deaurata vero ad
eiusdem refert cōtinentie charitatē siue p/
ciositatē. cui oīs virtus inestimabilis vel
incōparabil' reputat. Ecci. xxvj. Nō ē equa
ponderatio ꝓtinentis aie Jsa. xiij. Preciosi/
or erit vir auro. ⁊ hō mūdo obrizo. Q fuit
silis crisolito lapidi. s. maris effigiem prefe/
renti. igni siue fulguri. ⁊ eri candenti. oīmo/
dam significat mentis puritatē. que q̄dem
acquirit per amaritudinē contritōis. ⁊ boc
crisolito designat. ⁊ per inflāmationē dele/

ctationis. z hoc in igne vel fulgure figurat. et p inuincibilē instantiā z continuationem operatiōis. z hoc ī ere candente demōstrat ꝛc. z hoc est qđ dicit Ezech. j. Erat aspectus animaliū q̄si aspect⁹ scintille eris candentis. z sicut splēdor ignis z fulgur exuscantis. z quasi visio mar ꝛc. ¶ Item cōparant cōtinentes archangelorū ordini ꝓpter vnificam simplicitatē. Nā vniti per gratiā et amorē alios nituntur inferiores ad diuinā reducere vnionē. vt dicit Dionysi⁹. Et h̄ ꝓ ꝓprie cōuenit cōtinentibus q̄ diuine simplicitatis sequētes puritatē diuisas carnaliū affectiones nituntur abstrahere ab illicitis et reducere ad mentē z corporis castitatē. quia cortina cortinā trahit. sicut dr̄ Apocal. vlti. z in Ezech. j. Erant autē penne cōiuncte alterius ad alteruz ꝛc. Ideo angeli se mutuo exhortant ad sanctitatē. Isa. vj. Clamabat alter ad alterū dicēs. Sanct⁹ sanct⁹ sctūs ꝛc. j. ad Thimo. iiij. Esto exemplū fidelium in verbo. ī conuersatiōe. in fide z castitate.

¶ Item ꝓpter singularez quā habēt cū domino familiaritatē. Nā archangeli specialissime dicunt domīo assistere. sicut sibi ꝓceteris magē familiares. Luce. j. Ego sum gabriel q̄ asto ante deum ꝛc. z in Thob. xij. Ego sum raphael vn⁹ ex septē q̄ astant ante deū. Et vtiq̄ cōtinentibus cōuenit. qui ratione vite incorrupte domīo familiari⁹ vident adherere. sicut de innocentibus dicitur Apocal. xiiij. Virgines em̄ sunt. z sequunt agnū quocūq̄ ierit. Ideo Johes ꝰgo permanens maiorē familiaritatē cum virginis filio habuit z cōtraxit Sapie. vj. Incorruptio facit ꝓpinquū deo.

Vltimus ordo est angelor. Nām angeli sunt celestes spūs vltimā hierarchiam pficientes. q̄ imediate se habent ad ecclesiasticā hierarchiam vt eā purgent. pficiant z illumīent. vt ipis mediantibus sit sursum ad deū actio. cōuersio. cōmunicatio z vnitio. vt dic̄ Dionysi⁹. Est autez angelus nomē officij nō nature. semp enim spūs sunt. sed cū mittunt angeli vocantur. Unde illumiatiōes quas ex supioribus accipiunt ad nos deferunt. z ꝑm diuersos gradus vitam humanā ordinātz disponunt. z ad diuinā cognitionē nos adducūt. Unde sicut alīs ordinibus subsunt. ita hominib⁹ ꝓsunt. z ideo sursum se extendūt p dilectōem deorsum ꝓgrediunt p hominū gubernationem. Et istis angel' potissime assimilātur boni subditi quo ad exercitiū miscōie z cōpassionis. qz em̄ nos diligunt. iō dona gratiarū que a deo recipiūt nobiscū diuidūt. et diligūt quantū in eis est. laborāt vt ad diuine gr̄e participationē nos pducāt. Et q̄uis deo assistant p cōtemplationē. mouent tā ad nos p dilectionē. z que ī secreto ꝓtemplationis hauriūt. sanctā aīabus cōmunicāt z trāsfundūt. Sic viri spūales angel' se cōfigurātes opib⁹ pietatis intendunt. z sua indigentibus distribuūt liberalit̄ z impendūt. Eccl'i. xliij. Isti sunt viri miscōie ꝛc. hoc docuit Thob. iij. Si multū tibi fuerit. liberaliter tribue. z si exiguū tibi fuerit. etiā exiguū impartiri stude. Prouerb. xv. Per misericordiā z fidem ꝛc. Matth. v. Estote misericordes ꝛc. Talis fuit Job. q̄ dixit. Ab infantia creuit mecū miseratio. z de vtero egressa est mecū. Et ille est vere misericors q̄ totum suū cor impendit miseriis ꝓximorū.

¶ Itez angelus qz nō dependet a materia corpali trāsiens p materialia z sensibilia ab ipis non coartat. nec ī aliquo coinq̄natur. sic boni actiui trāseuntes p bona tpali nullam ab illis ꝓtrahūt infectionē. Nā ipoz corda nō dependēt a tra. Ps. Diuitie si affluant nolite cor apponere. Nō sic est ō aquis quoz affectus oīmino depēdet a terrenis. Ps. Conglutinat⁹ est in tra venter nr̄. Joh. Qui de tra est de tra loquit. Isa. xxiv. De tra musitabit eloquiū tuum. z Eccl'i. x. Nihil ē iniq̄us q̄ amre pecuniā. ¶ Itē angelus illis q̄ magis ei sese cōformāt z vicinius appropinq̄nt. pl⁹ se cōicat. z iō cōparatur luci. Ben. j. z Lu. j. z Act. xij. Nā sic lux trāsparētia z dyaphana manifest⁹ illumiat. ꝓtractaūt z trestria. ꝓpt̄ grossitudinē sibi resistētz nō penetrat nec imutat. sic lux angelica sibi appropinq̄ntes pfect⁹ illumiat z illustrat. z iō vbi obstaculū ipedit bone volūtatis inuenit perhmōi affectū trenū z grossū se nō diffundit Sap. j. Spūs disciplīne effugiet ficta. In nob⁹ q̄ p tpim angelicū instruimur q̄ntū in nob⁹ est omib⁹ benefacere. sed p̄cipue domesticis fidei humanitatis obsequiū ꝓpensius exhibere. et p̄cipue illis qui nobiscū maiorem habent in ꝓfectis operib⁹ conformitatē. Eccl'i. xij. a. Si bñ feceris. scito cui bene feceris. Sauq̄ em̄ iust⁹ iniusto ꝓponēdus est. q̄uis tempe necessitatis bonis z mal' sit elemosina facienda. Luce. vj. Omni petenti te tribue.

Ideo etiã in figura ignea legunt angli apparuisse Ezech.j. Dañ.vij. Judic.xiij. Regũ.xix. z.iiij. Regũ.ij. quia vis ignea omnia penetrat et oĩa purificat. z tñ pfectius illa immutat q̃ subtiliora sunt. z in sua suba pulcriora. z ad susceptõem sue impssionis sunt habiliora. ¶ Itẽ angeli velocitate sua naturali subito z in tpe inintelligibili opant. iõ cõparantur vent. Ezech.j. z.iij. Reg.xix. et Cant.iiij. z in Ps. Volauit sup pẽnas venti. Hã vent⁹ velocit agens nõ valet deteneri. subito venit. z subito recedit. z cãz motus nõ cognoscim⁹. z vbi se occultat. nõ videm⁹. sic z angeli. In hoc etiã assimilant viri misericordes angel. qz statim q̃ paupis indigentiã pcipiunt manũ adiutricẽ. z tãq̃ venti nunc occulte. nũc manifeste ad subuehendũ pauperi se exponũt. sicut fecit beatus Michael. ad subleuationẽ inopie sui populi psiliuit. Eccli.iiij. Lor inopis ne afflixer⁹ z nõ protrahas datũ angustiãti. Job.xxxj. Si extulor instruimur festinant z occulte siue intelligibiliẽ paupi subuenire. Et hoc ẽ ptra aliquos qui pauplb bene pmittunt. sed pmissum nõ pducunt ad effectũ. Contra qõ dicit Prouerb.iij.f. Ne dicas amico tuo. vade z reuertere. cras dabo tibi. cũ statim possis dare. ¶ Itẽ virt⁹ angelica vnifozmit est pmanens z indefessa. iõo semp depingunt in forma homis iuuenis. z hoc pter viuificam angelor virtutẽ semp cõualescentẽ. et nunq̃ deficientẽ. vel ad antiq̃tõnẽ ptingentem. Et hoc congruit iustis q̃ a bono posito nõ deficiunt. sicut faciũt aliqui qui liberales z pdigi sunt in iuuẽtute. sed ad auariciam se cõuertunt in senectute. z tunc potissime i horrea ꝯgregant z temalia coadunant quãdo morti vicinius apropinquãt. Luce.xij. Hac nocte repetent aĩam tuam z̃. sed vir angelic⁹ nunq̃ torpescit ab exercicio operũ charitatis. imo tanto plus pficit in virtutlb quãto procedit amplius in dieb⁹. sicut de Aser dicit Deuter.xxxiij. Sicut dies iuuẽtutis tue. ita z senectus tua. et in Ps. Senect⁹ mea in miscõia vberi. sicut z Caleph cũ esset octogenarius ita fort⁹ fuit ad gradiendũ z pugnandu. sicut tempe iuuentutis. z in Ps. Renouabit vt aquile iuuent⁹ tua z̃. ¶ Item angeli habẽt virtutem motiuã semp in diuia pcedentẽ. z ideo angeli alati z pennati describunt Ezech.j. z Isa.vj. Alis em̃ z pennis a tra volucres eleuant. sic boni z angelici viri alis gemine charitatis ab amore terreno⁹ affectu z voluntate separant. z ad celestia mente ab omni cura terrenorum expedita eleuant. Iste sũt due ale que date sunt mulieri vt fugeret in desertũ. Apocal.xij. z Isaie.xl. Assument pennas vt aquile. Et ideo describunt angeli in figura aquile. z significãt sublimem ascensum angelor̃ z hominũ in diuina. q̃ que sursum sunt diligũt. z nõ que super terram. Alas quidẽ nõ aquile. sed potius milui habẽt impij raptores et auari. pauper⁹ oppressores. quib⁹ nõ eleuant ad celum. sed potius deprimunt ad infernum. Zacha.v. Date sunt ei ale milui. et delata est in campum sennaar. quod iterpretatur fetor. z signat infernũ. vbi deferunt impij duplici ala adiuti. scilicz ala cupiditatis. z ala malignitatis. de q̃bus Dicre.ij. In alis tuis inuent⁹ est sanguis pauperũ. ¶ Item angeli tanta lege obedientie sunt astricti q̃ nunq̃ ad aliud deflectunt nisi ad illud solũ ad q̃d dei ip⁹ psidentis nutu z imperio ducunt. z ideo in figura equorũ sepius describunt. Nam sic equus circũducit freno. sic ipi diuino imperio circumagunt. Ita viri sancti in statu subiectionis cõstituti velut equi ad dei laudẽ infrenati ab obedientie legibus nõ recedunt. sz nunc se exhibent deo tanq̃ albos equos p vite mundiciã z castitatem. nunc etiã nigros p humilitatem. nunc rubeos siue igneos per feruidã caritatez. nũc varios per multiplicẽ meriti diuersitatem. De his equis dicit Zacha.ij. z Apoca.iiij. z.iiij. Regũ.ij. z Job.xxxix. Quis prebebit equo fortitudinez. z Prouerb.xxij. Equus parat⁹ ad bellum z̃. z Zacha.x. Ponam duces iuda q̃si equũ glorie in bello. Et.ij. Habacb.c. Apparuerunt aduersarijs de celo viri quinq̃ in equis. frenis aureis decori z̃. z in his puritas ꝯscientie. z ductilitas obedientie designant. nam talib⁹ frenis dei iumenta refrenantur. quia a voluntatis propie impetu voluntarie coartant. Jaco.iij. Equis frena in ora mittimus ad consentiendũ nobis z oĩe corpus eorũ circumferimus z̃. ¶ Item angeli q̃uis ad diuersa et contraria sint missi. tñ in se ꝯtis affectoĩb⁹ z animi motib⁹ non afficiunt. z iõ vestimẽta varia sz aureis zonis ꝯstricta hũisse dicũt.

Za.xij.⁊ apoc.j.f.⁊.vij g.⁊ Dañ.x. Nã angelus hz virtutẽ fuandi firmit⁊ coadunandi ⁊ suas ⁊ subditoꝝ affectões. vt singule ⁊ vniuerse in deuz iustificent⁊ ad ipm reduacnt sic vestes ne decidãt circa corp⁹ zona colligank.⁊ hoc ꝓpriũ est existẽtiby in actiua vita vt ꝗuis corpa circa diuersa sint distracta. corda tñ quo ad intentionẽ finis sp in dño sint vnita. sic fuerũt corda discipuloꝝ Act. iiij. Erat omiby cor vnũ ⁊ ania vna in dño. Varia ipa vestimẽta varia sunt ſtutũ opa q̃ zona charitat⁹ q̃ est vinculũ pfectõis ad finẽ vnicũ vniunk. Luc.xij. Sint lumbi vri ꝑcincti ⁊ lucerne ⁊c. lumbi q̃dẽ cingulo castitatis. sed pect⁹ zona aurea charitat⁹ Eccli.xlv. Circumcinxit eum zona iusticie ⁊c.

¶ Item qñ ad exteriora mittunk oꝛones ⁊ merita singuloꝝ vl' demerita sub certo iusticie pondere ⁊ mẽsura ad deũ reducere phibenk. vt ptz Thob.xij. Jõ instrumẽta mensurãdi ⁊ põderãdi i mãiby gestant⁹ videk Eze. xv.a. Apoc.xxj.c. ⁊ Amos.vij.c. q̃by sunt similes viri iusti. q̃ nõ solũ ꝓpria vestimẽta aliena nitunk apud deũ in oꝛonib⁹ ⁊ gr̃aꝛactionib⁹ hr̃e recõmẽdata. Eandẽ eĩ mensurã gr̃e ⁊ gl'ie a iusta dei puidẽtia ꝓfuturã desiderãt quã exꝓrio merito a sũmo iudice tã expectant. ij. ad Thimo.iiij. De reliq̃ reposita est mihi coꝛona iusticie ⁊c.

¶ Quarta pars.

Vocauit deus firmamentũ celũ ⁊c.

Uiso q̃l⁹ oꝛdines angeloꝝ figuratiue possint adaptari diuersis oꝛdiniby hoim electoꝝ. nunc ad intuẽdas celi ⁊ celestiũ coꝛpoꝝ ꝓprietates est breuit⁹ trãseundũ. Et cũ sit mꝫtiplex celũ. exꝑsideratõe exꝓrietatũ coꝛpoꝝ celestiũ. multiplicẽ possum⁹ elicere mysticũ intellectũ. Dicit eĩ Deut.x.e. En dñi dei tui celũ est ⁊ celũ celoꝝ ⁊c. ibi dic̃ glo. Nonnulli dicũt. vij. esse celos. ꝓmũ aereũ. scõz etherẽũ. terciũ olimpũ. q̃rtũ igneũ. q̃ntũ firmamẽtũ. sextũ aqueũ siue cristallinũ. septimũ empireũ. Hoie igit̃ celoꝝ ĩtelligere possum⁹ statũ ⁊ dignitatẽ tam hoim q̃z angelorũ electoꝝ. quoꝝ ꝑuersatio in celis est. Celi itaq̃ noie qñq̃ in scriptura intelligit̃ puritas angeloꝝ. qñq̃ dignitas sctõꝝ. qñq̃ potestas siue auctoꝛitas. qñq̃ sublimis vita ⁊ ꝑuersatio iustoꝝ. qñq̃ occultatio diuiꝝ iudicioꝝ. Celo igit̃ ꝓimo. s. empireo puritas angelica cõparat. de q̃ dicit Basil⁹ celũ pmũ est nata simplicissimũ de coꝛpulẽtia bens naturã subtilissimã ⁊ tã solidissimaz ꝓmũ mũdi inferioꝝ ꝓtentiuũ oꝛdinatiuũ ⁊ informatiuũ. qõ ꝓpter suã dignitatẽ ẽ singulare dei sedes siue habitaculũ nuncupatũ. Decoꝛa beatissimis spiritiby cõgruẽt⁹ q̃by singulariť reꝛesciť de⁹ p aptissimã ⁊ oꝛdinatissimã volũtatis ꝓfoꝛmitatẽ. Isa.vlt. Celũ mihi sedes est ⁊c. ꝓs. Dñs in celo sedes et⁹ ⁊ itez. Dñs i celo parauit sedẽ suaz. ⁊ Apoc.xij. Apertũ est ostiũ in celo ⁊ sup sedẽ sedens ⁊c. Dicunk itaq̃ angeli celũ ꝓpter oĩmodã incoꝛruptõem ⁊ nature sue puritatẽ. nihil eĩ hñt coꝛpulẽtie q̃ ab oiby coꝛpis passiõiby sunt diuis⁹. iõ dz Ezo. xxviij. sub pedib⁹ ei⁹. q̃ si op⁹ lapidis saphiri ⁊ q̃si celum cũ serenũ est. Uñ sic̃ celũ serenũ serena ẽ ⁊ pura natura angeloꝝ cui nulla ꝓrsus adhereat oppilatio carnaliũ passionũ. nulla attingit infectio motuũ vl' affectionũ. ¶ Itẽ secũdo subtilissimi sunt q̃ntuz ad intelligẽtie ꝑspicacitatẽ. ꝓs. Qui fecit celos i intellectu. Quia q̃nto sunt deo viciniores. tãto i secretis diuinis ⁊ archanis dei sunt subtiliores. et ad videndũ oia in speculo aptioꝛes. Ezech. xxviij. Plen⁹ sapia ⁊ decoꝛe ⁊c. ¶ Itẽ tercio solidissimi sunt q̃ntũ ad nature incoꝛruptẽ ꝑpetuitatẽ ⁊ firmã ac stabilẽ in deo voluntatẽ Job.xxxviij. Tu forsitan cũ eo fabricat⁹ es celos. q̃ solidissimi q̃si ere fusi sunt. ibi glosa. Angelici spũs q̃ in celestiby sunt ꝺditi ꝑ celos exꝑmunk. q̃ ab integritate etiaz accepte fortitudinis nulla mutabilitat⁹ rubigie cõsumũk. iõ dz i Ezech.j. Firmamẽtũ qõ erat sup caput anialiũ erat q̃si aspectus cristalli. Cristallus firmã soliditatẽ hz ⁊ radiũ solis in se recipiens ignẽ emittit. sic diui spũs solidit⁹ hñt in ꝓstãtia ſtuose actõis ⁊ pspicacitatẽ in ꝓceptõe dine illumiatõis. Apoc. xxij. oñdit mihi fluuiũ aquevine tãq̃ cristallũ ꝓcedentẽ de sede dei. p fluuiũ cristallinũ de sede ꝓcedentẽ possum⁹ itelligere babũdantiã ſtutis ⁊ gr̃e quã diuia ſtus p angeloꝝ miniſteriuz in nobis opat. ¶ Itẽ q̃rto quantitate sunt maxim̃i nõ p dimẽsionẽ sz virtutẽ ⁊ ptãtẽ. Immẽsam eĩ hñt altitudinẽ q̃ ad diuioꝝ ꝓceptionũ imensam latitudinẽ q̃ ad cõpletissimã dilectionẽ. magnitudinẽ ꝓfunditatẽ q̃ ad secretoꝝ cognitionem. Eccl.xlij. Altitudinis firmamẽtũ pulchritudo et⁹ ⁊c. Isa.xl. Quis mẽsus est pugillo

aquas. z celos palmo ponderauit. Glo. vt diuia man⁹ celestiū spū um potētiā ponderat. z eoꝝ ꝑtutes numerat z mēsurat. ¶ Itē ⁊nto q̄litate sunt lucidi sicut celi p scie z sapientie claritatē. Naz celestes spūs illuminant a fonte ꝑmi lumis p sapie receptionē. z alios illumināt p gr̄e suscepte cōicationē. Apocal. xviij. a. Vidi angelū descendentē de celo hñtem ptātē magnā. z illumīata est terra a gl'ia ei⁹. z Luce. ij. Angel⁹ dñi stetit iuxta illos. z claritas ꝺi ꝺ celo circūfulsit eos z. z Actu. xij. Angelus dñi astitit et lumen refulsit z. ¶ Itē sexto figuratōe sunt speri ci p ⁊tinuatōis ⁊templationē. qz mens angelica a fonte ꝑmi luminis ꝑmas recipit influitiōes q̄s postea ad alios diffundit z diffundendo z cōicando illos quib⁹ cōicat ad deū reuocat z reducit. Uñ affect⁹ angelic⁹ circulariť mouek. qz ꝑmo mouek in deū z ꝺ deo in primū p dilectionē. z itez a proximo mouek in deū p dilectōis extensionē z cōtinuationē. Ezech. j. Ibāt z reuertebanť in similitudinē fulguris cozuscantis. In q̄ nota tur mot⁹ circularis in angelica affectione. Fulgur em̄ sic ibi dic̄ glo. ab igne exit. z diffundit. sic spūs angelic⁹ a deo gr̄e influentiā p ⁊templationē recipit z cōicando alijs p gratiarū actionē ad deū q̄ est ignis ⁊sumēs redire nō desistit. exit ministrādo. redit z laudando z ⁊templādo. Eccl. xxiiij. Gyruz celi circuiui sola z. Ps. Circuiui z īmolaui in tabernaculo eius hostiā vocifera. z. Apoc. vij. Omnes angeli stabāt in circuitu throni. z Ezechiel. j. Splendoꝝ erat ī circuitu ei⁹. ¶ Itē septimo situ sunt supmi. nō p circūscriptionē sed p dignitatē. nā dignitate nature z officio excellūt alias creaturas. sic celū alia ꝑ riozes q̄ntꝺ deo p familiaritatē z gr̄az sunt ꝑpinquiozes. Job. xxvj. Suspice celū z cōtemplare ethera q̄ altioz te sit. ibi glo. In celo z in ethere supnas accipe possum⁹ potestates. q̄s iubemur vt intueamur. vt cū angelicos spūs longe a nob⁹ distare ⁊spicim⁹. ab ipo creatoze spūum q̄ntū differam⁹ cognoscam⁹. ¶ Itē octauo oim inferioꝝ sunt ⁊tentiui q̄ntū ad caritatē. Nā ex affectu diuine lectiōis angeli hoib⁹ electis administrant et in esse gr̄e detinent z ꝺseruāt sic ꝺ in Ps. Angelis suis de⁹ mādauit ꝺ te vt custo. te z. et iterū. Immittit angelus dñi in circuitu z.

Sap. j. z ꝺ qđ ⁊tinet oīa sciam hz voc. Hester. xiij. Dñs es oim illoꝝ q̄ ambitu celi cōtinent. ¶ Itē nono oīm inferioꝝ ordinatiui. Nā circuli celi ordinate se intersecāt. z ꝺ inferiora nūc calore nūc frigore ordinant z īmutant. sic celestes spūs in se ordiati alioꝝ sunt ordiatiui. Job. xxxviij. Nūq̄d nosti ordinē celi aut rōnē ei⁹ pones in tra z. Ordinē celi noscere est dispositōem supnaꝝ ꝑtutū videre. Rationē ei⁹ ponit in tra q̄ vitā suam disponit ꝓm celestia. z angeloꝝ patrocinio affectionē suā erigit ad eēna. Hiere. xxxi. f. Templū iuxta ordinē suū fundabiť z. ad Gal. ij. Ordinata est lex p angl'os in manu mediatoris. ¶ Ex his igiť nouē celi ꝑ rietatib⁹ manifestū est angelicā naturā i scptura celū aptissime nūcupari. Celoꝝ etiā nomie apl'i scti pñt merito designari. de q̄b⁹ Job xxvj. Spūs dñi ornauit celos. vbi dic̄ Hrego. Nisi apl'i xp̄i ꝓmissa paracliti dona ꝓcepissent. nullo ꝑtuz decore claruissent. Hec vitā celestē z cōuersationē spūalez aduocauit Isa. lij. Posui ꝝba mea in ore tuo vt plātes celos z. Hi sunt celi q̄ vbiq; enarrauerūt gl'az dei q̄ celos stabiliuit prudentia cuius roze nubes ⁊crescūt. Prouer. iij. Nam sctoꝝ apl'oꝝ vita piter z doctrina vniuers⁹ mūdus q̄i roze q̄dā salutifero medullit⁹ irrigak. Deut. penulť. Caligabūt celi roze. ibi dicit glo. Tūc apl'i fuerūt q̄i celi roze pleni q̄ subtili z suaui doctrina xp̄i celit⁹ sunt ībuti. Nō em̄ fructificat q̄ꝺ h⁹ rozis pfusiō nō fecūdat. Jō Isa. pñtiā apl'oꝝ desideras exclamat. xlv. dicēs. Rozate celi desup. z nubes pluant z. Fuerūt itaq; apl'i q̄i celi sed aerei in ipoꝝ vocatiōe. q̄ñ. s. a tr̄ena ꝓuersatione eleuati. diuinis laudib⁹ z ꝑmioꝝ ꝑfectib⁹ a dño sunt deputati. Nā aer a tra eleuak z subtilitate sue subtilitate celo assimilak. Et ꝓpter ꝺformitatē quā hz in celo sep⁹ i scpturis aer⁹ interstitiuz celū nūcupak. sic Mat. xiij. Aues celi comederūt illud. z i ps. Super eā volucres celi hitabūt Job. xij. Volatilia celi docebūt te. Nā apl'i doctores fidei ꝑtutū pēnis ꝺ tr̄eis eleuati pdicatōis discursu p mōmvntiūsū circūuolaueřt. z velut celi aerei nūc tonātes minis. nunc pluētes doctrinis. nūc miracul' coruscātes sopitoꝝ cozda in pctis salubriť cōmouerūt. sic scptuz ē in ps. Illuxerūt coruscatōes tue orbi tre. vidit z cōmota est tra. z Judic. v. tra mota est celi distillauerūt aq̄s. ¶ Itē celi. s. etherei sc

facti in ipor pfectiõe. sine in pfecta vite xpi imitatiõe. Erber ei natura ignis imitat. ignis est xps q est ignis ꝓsumẽs. Deut. iiij. cuius puritatẽ tã in vita q̃ i doctrina apli pr eor vocationẽ pfectissime sunt secuti. Job xxxv. Huspice celũ z intuere z ꝓtemplare ethera zc. q. d. Cõsidera ethereã z celestẽ cõuersationẽ i aplis q exẽplo xpi oia cõtẽpserũt in kris vt suo regi essent siles q bitat in supnis. Prouerb. viij. Mñ ꝓpauerat celos aderã. qñ ethera firmabat sursuz. Itẽ celi ignei sũt effecti i spũsscti missiõe qñ a xpo vocati. z ipi vestigia plenissime imitati. ignee celesti in aduentu spũsscti sunt repleti. z q̃cq̃d in eis fuerat infirmitatis vl impfectõis in isti ignis pũtia penit est ꝓsũptuz. Sopho. iij. In igne zeli mei deuorabit oĩs tra zc. Treñ. iij. De excelso misit ignez in ossibꝫ meis. i. caritatis feruore in aplis. q q̃r igneã ꝓuersationẽ vniuersal eccia amore xpi ẽ vndiq̃ inflãmata. Zach. xij. Ponã duces iuda sic caminũ ignis i lignis. z sic facẽ ignis in feno. z deuorabũt ad dexterã z sinistrã omnes pplos zc. Duces iuda fuerũt apli ꝓmitiui q dicunt eccliar ꝓncipes z belli xpi triumphales duces. q caritatis camino succesi q̃cq̃d fuit in se z in alis ligni. stipule vl feni oĩno annihilauerũt. z pplos credẽtes p fidẽ z amorẽ xpo incorporãtes in igneã z celestẽ ꝓuersationẽ trãstulerũt. Leuit. ix. g. Egressus ignis a dño deuorauit holocaustũ z ligna z adipes sup altare. z. iij. Reg. xviij. Cecidit ignis dñi de celo et vorauit holocaustũ z ligna z lapides. puluerẽ q̃z z aquã que erat i aqueductu lambẽs. oia eĩ pctã mortalia z venialia carnalia z spũalia velut puluerẽ z ligna spũs ignite caritatis p apl̃or ministeriũ i hoibꝫ ꝓsumebat z i celestẽ acigneam naturã ꝓuertebat. Itez q̃i celi siderei refulserũt in miraculoꝝ ꝓpetratõe. qñ. s. diuino spũ repleti miraculis claruerũt z veritatẽ fidei quã docebãt. pdigioꝝ ostensione. z celestis ꝑutis approbatiõe tã efficacit affirmarũt q nec sapiẽtes mũdi nec etiã tyrã norgladij fulgorẽ fidei extinguere potuerũt Abacuc. iij. Ibãt in splendore fulgurantis haste tue. Hã fulgore miraculoꝝ q̃si cũ basta petr z paul simonẽ magũ deiciebant. z neronẽ romanor ꝓncipẽ ꝑtuosis opibus deuincebãt. Judic. v. De celo dimicatũ est ꝓtra eos. stelle manẽtes in ordine suo zc. et tot itaq̃ syderibꝫ refulserũt q̃t miraculis et ꝑtnosis opibꝫ claruerũt. ĩõdz Gen. i. q̃ fecit deus stellas z posuit eas in firmamẽto celi vt lucerent zc. z. xv. Huspice celũ z numera stellas. sic erit semẽ tuũ. Ecci. xliij. Speciei celi est gl̃a stellar. Itẽ cristallini effecti sẽ celi in ipor passione. qñ nulla iniuria. nulla tormenti violentia potuerũt a fide christi diuidi vel auelli. vt ptz Rom. viij. vbi dr. Quis nos sepabit a caritate xpi. Mñ q̃dez quã dicebant p passionis ꝓstantiã roborabant. z ad moriendũ ꝓ fide alios aniabãt. Ezech. i. Similitudo firmamenti. q̃i aspectus cristalli horribilis. Cristallus ꝓmo est aqueus z fluidus. sed pstante vento coadunatione partiũ fit solidus arcq̃ dur. aque z fluidus fuit petr qñ ad vocẽ ancille dum mori timuit auctorẽ vite se nosse re denegauit. sed p venti flatũ. i. p spũsscti aduentũ fuit ipe in firmitatẽ cristallinã subito indurat tus qñ dixit Actu. v. Nos nõ possum non loqui q̃ vidim z audiuim. Ecci. xliij. Gela uit cristallus ex aqua. Celi vero empirei facti sunt in eor glorificatiõe. nã celũ empireum totũ splendidũ est. nihil bñs tenebraz. qõ sctis glorificatis ꝓuenit. q̃rũ splẽdor celi splendorẽ supauit. Thob vlt. Luce splendida fulgebis Ecci. xliij. Vas castror i firmamento celi resplendens gliose. Dañ. xij. Qui docti fuerint fulgebũt sic splendor firmamenti. Sap. iij. Fulgebũt iusti et tanq̃s scintille dis. zc. Isa. lxij. Implebit splendoribꝫ ossa tna zc. Patet itaq̃ q merito sancti apli dicti sũt celi. q̃bꝫ assimilari debẽt plati ipor successores. noie eĩm celor itelligit auctoritas iudicis z platoꝝ. q sic in officij dignitate. sic in merito z vite sctitate celestẽ aplorũ ꝓuersationẽ deberẽt in seipis exhibere. Auctoritas ei aplica i celestibꝫ sacris distribuẽdis. in ꝓbi vite misteriis exponẽdis. i sopiendis litibꝫ z iudicijs faciẽdis ad eccliarũ ꝑlatos est exordinatõe dñica diriuata. Celestis igit debẽt esse ꝓtus z nature q̃ se celestibus debẽt de celestibꝫ expedire. In hr rei figurã dñs mãna de celo pluit. Exo. xvj. de celo docuit. Exo. xx. f. Audistis q̃ de celo locut sum vob. de celo etiã leges z iudicia hebreor pplo promulgauit. vt ptz Deut. v. z Exodi. xx. vt sic celi nomie nos patent istruere ret q officiũ ꝓficiendi panẽ vite. docẽdi et iudicãdi alios. nullus sibi assumeret q̃ celestẽ naturã scia z moribꝫ nõ bret. Propter qõ dic ps. Annũciabũt celi iusticiaz ei. Nõ

em ꝑñt annũciare dei iusticias hoies impij
z terreni. ꝑs. ꝓctõr dixit dñs ꝗre tu enar-
ras iusticias meas. Sed celi.i. celestes viri
ꝗrũ cõuersatio in celis ẽ. ad celeste officium
sunt digni. Dicunt aũt plati celi ꝓpt plura.
Primo qz sunt lumiosi z lumis diffusiui sic
celũ qđ bonis plats ꝓuenit q̃ sunt lumiosi i
se p ꝓscie puritatẽ. z lumen ad alios diffun-
dũt p doctrinã z sctẽ ꝓuersatõis claritatẽ. q̃
hõ dicit dñs. Vos est lux mũdi. z i Mat. v.
Luceant opa vra coꝝ hominb. z Eccl. xliij.
Species celi gl'ia stellaꝝ mũdũ illuminãs
zc. Sic lucidi fuerũt apli z alij ꝓes ꝑmiti-
ut. vt ptz in moyse. q̃ ex ꝓsortio dei in mõte
tantã ꝓtraxit claritatẽ in facie ꝙ ei⁹ vultuz
nõ poterãt iudei intueri. Exo. xxxiij. Plu-
rimi aũt plati moderni tpis hãc claritatez
pdiderũt. Vñ dici ꝑt illud Miere. vij. Aspe
xi celos z nõ erat lux i eis. z Isa. xiij. Splẽ-
dor celi nõ expandet lumẽ suũ. z Ezech. xx
xij. Cũ extinct⁹ fuers nigrescere faciã celos.
Et qz plati nec in vita nec in scia sunt lumi-
nosi. iõ nõ est mirũ si subditi fuerit tenebro
si. sic Thob. q̃ dixit. In tenebris sedeo. z lu-
men celi nõ video. Amos. viij. Tenebrescere
faciã trã in die lumis zc. Itẽ scdo vni-
formit sunt motiui z in suo motu velocissi-
mi. Celũ em ẽ mobile z inq̃etũ. cui⁹ mot⁹ ẽ
reuolubilis sup mediũ. i. sup axem. in quo
oñdit bonoꝝ platoꝝ diligẽtia z solicitudo
circa curãz salutẽ suoꝝ subditoꝝ. q̃ more ce
li ꝑdicando mouent. Eccl. xxv. Celi celorũ
mouebunt in ꝓspectu ei⁹. Virt⁹ em mori-
ua celi rapit firmamẽtũ ab oriẽte in occidẽ-
tẽ. z iteꝝ redit de occidẽte ad orientẽ. sic vir
pfect⁹ a q̃ete ꝓtẽplatõis pcedit ad laborẽ p
dicatõis. z iteꝝ pacto exercicio opis pcedit
orando. sic fecit moyses q̃ postq̃z fregerat vi
tulũ z corripuerat ꝑplm ait ad ꝑplm. Pecca
stis pctm maximũ. reuertar ad dñm. si quo
mõ quiuero ipm depcari p scelere isto. Re-
uersusq̃z ad dñz ait. Obsecro dñe aut dimit
te ei hãc noxã zc. Exo. xxxij. Sic aũt obse-
crantes libent exaudit de⁹. Osee. ij. In die
illa ego exaudiã celos. z celi exaudiẽt terrã.
Deꝝ motu circulari dr Ezech. j. Ibãt z re
uertebant in similitudinẽ ful. zc. z in Job. xx
xvij. Lustrauit cũcta p circuitũ zc. z Eccs. j
Lustrans vniuersa i circuitu pgit spũs. z i
circulos suos reuertit. sed mouẽdo se z cir-
cueundo celũ sp voluit circa axem. cui inni
tens mediũ nunq̃z derelinq̃t. Axis est chri-
stus cui p intentionẽ z amorẽ sp adheret et
innitit vir pfect⁹. z talis mediũ ꝑtuit nõ de
serit q̃ mediatori deit hoim in oĩb⁹ suis opi
bus se ꝺiũgit. Itẽ tercio celũ ꝓtinuatiõe
sui mot⁹ est ꝓncipiũ generatõis z corruptio
nis effectiuũ. z ꝑ ꝓprie ꝓuenit plats q̃ filios
grẽ p euãgeliũ dño generãt z ꝑtutũ germia
in subditoꝝ cordib⁹ radicãtes. viciũ extra-
hũt z extirpãt z iust doctrie salutars irrigãt
z fecũdãt. Isa. lv. Quõ descẽdit ỹ celo ibert
nix z inebriat terrã. z fundit eã z germinare
facit ipam. sic ꝑbũ qđ pcedit zc. z Joele. iij
Celi dabũt rorẽ suũ. z tra dabit fructũ suũ
Si celi tpe nr̃o essent roriflui. i. plati essent
dono celest⁹ sapie repleti tũc vtiq̃z pl'ares z
subditi fructiferi fierẽt z fecũdi. sed qz plati
aridi sunt z duri. iõ nõ pficiũt subditi. Deu
tero. xxviij. Sit celũ sup te eneũ. z tra quaz
calcas ferrea. z sequit. De celo descẽdat sup
te cinis. Itẽ q̃rto celũ est sideꝝ errantiuz
repsiuũ. nã violẽtia sui mot⁹ planetas eua
gantes retrahit z motu diurno ab oriẽte in
occidentẽ post se rapit. Stelle errãtes sub-
diti sunt peccãtes. cano. iude. Sidera sunt
errãtia q̃b⁹ pcella tenebraꝝ reſuat. z Job
ix. Obscurent⁹ stelle caligine ei⁹ zc. ibi Gre-
go. Quos serpẽs tortuosus dur⁹ p malicia
ad necẽ pcutit fuisse latẽtes hypocritas ve-
lut stellas caliginosas oñdit. vt q̃les interi⁹
fuerint latent in ꝑsper⁹. euident pateat i ad
uersis. De his stellis Job. xxv. stelle nõ sũt
mũde in ꝓspectu ei⁹. Noꝝ sideꝝ motũ inor
dinatũ celi. i. iusti plati celestis legis iudicio
reꝑmũt. q̃ taliũ excessus corrigũt z correc-
tos ad frugẽ melioris vite ꝓuehũt z cõpel
lunt. j. Thes. vlt. Corripite inq̃etos. ꝑs. Le
li distillauerũt a facie dei isrl zc. Tũc cele-
stes animi nõ furoris grandinẽ sed imbris
dulcedinẽ stillãt q̃ diuinã clementiã circa
pctõres intuentes nõ cũ seueritat⁹ impetu.
sed blandient⁹ animi affectu mentes corri-
gunt z castigãt. ꝑs. Corripiet me vir iust⁹
in misericordia z increpabit me zc. Miereñ. x. g.
Corripe me z nõ i furore ne forte zc. Itẽ
q̃nto celũ est inferioꝝ informatiuũ. inferiora
em sũt i superioꝝ tãq̃z in ꝓpriis formis. vt di
cit ꝑbs. qz ꝑm varias corporũ impssiões fi-
gurant z formant species inferiores. z ꝑ pla-
tis ꝓgruit q̃z vita vite subditoꝝ dr i oĩb⁹
esse forma sic dicit ꝑe. in can. j. v. forma fa-
cti gregis exaio zc. z. ij. ad Thes. iij. d. Ipsi
scitis q̃lit oportet vos imitari nos. qm̃ non

inquieti fuim⁹ ꝛc̄ ꝛ sequit. nō q̄ nō habueri mus ptātē sed vt nosmetipos daremꝰ vob formā ad imitādū nos. ꝛ ad Phil. iij. Imitatores mei estote ꝛ obtuate eos q̄ ita ambulāt sic hētis formā nr̄am. Forma em̄ debēt esse subditoꝝ in doctrina vitaꝝ. Ro. ij. e Cōfidis te esse ducē cecoꝝ. mgr̄m infantiū hūtē formā scie ꝛ veritatꝫ in lege. ꝛ. j. Thes. j Forma facti estꝫ oīb⁹ credētib⁹ in macedonia. Jtē in mūdicia castitatis. j. ad Thi. iij. In oīb⁹ pbe temetipm exēplū in ꝓuersatōe fide ꝛ castitate. Jtē in excellētia būilitatis. Ecci. xxxviij. In brachio suo formabit lutū ꝛ añ pedes suos curuabit ꝑtutē suaꝝ. Pria forma īformat aīam exꝑte rōnal̄. scōa exꝑte ꝓcupiscibil̄. tcia exꝑte irascibil̄. Sed ne aliq̄d i subditꝫ relinquat nō formatū īformādi sūt a suis supioribꝰ vltīa forma. ſ. forma pfectissime caritatꝫ. de q̄ dr̄ Sap̄. vij. a Amatoꝝ factꝰ suꝫ forme illꝰ. Istꝰ forme ī pressor fuit paulꝰ cū dixit. Imitatores mei estote sic filij carissimi. ꝛ ābulate in dilcōne. Ad tales informatōes celestes ī subditꝫ ī primēdas inuitauit deꝰ moysen cum dixit. Facoīa ꝑm formā q̄ tibi in mōte mōstrata est. Act. vij. ſ. ꝛ Exo. xxv. Opa itaq̄ platoꝝ velut q̄dā exēplaria celestia obīciēda sunt oculꝰ subditoꝝ. Ps̄. Oīm videbo celos t. o. d. t. Jtē sexto celū ē oīm motuū inferioꝝ dimēsiuū. Nā motꝰ celi ē ꝑmuꝫ tpis subiectū ꝛ oīm motuū inferioꝝ mēsura. Vñ qui motū coꝝpis celestꝫ nō ꝓsiderat ī cōputatione tpis multū errat. Sic auctoritas ꝛ iurisdictio platoꝝ regl̄a ē ꝛ mēsura subditoꝝ. nā inꝛta ordinatū motū voluntatꝫ supioꝝ moueri debēt coꝛda ꝛ volūtates inferioꝝ. Jpoꝝ em̄ ē officiū subiectoꝝ coꝛda discutere. ꝛ de singl̄oꝝ factꝫ rōem ꝛ cōpotū exigere q̄ de factꝫ subditoꝝ reddituri sūt rōem q̄ dicet illud Hiere. xiij. Ubi ē gregq̄ datꝰ ē tibi pecꝰ inclitū tuū. Ezech. iij. De manu tua req̄rā. ꝛ iij. Re. xx. Custodi virū istū q̄ si elapsus fuerit erit aīa tua ꝓ aīa illꝰ. ꝛ ad Hebre. vl. Jpi puigilāt. q̄ reddituri rōez ꝓ aīa bꝰ vīs. iō motꝰ ꝛ affectōes oportet mēsurare. ꝛ cogscere merita singl̄oꝝ sic dic̄ salomō. Diligent cogsce vultū pecoꝝ tui. ne. ſ. ꝓtingat errare ī reddēdo rōnem. Job. xxxviij. Quis enarrabit rōnem celoꝝ ꝛc̄. Difficile vtiq̄ ē enarrare eq̄ districtā req̄ret a platis de subditꝫ rōem. qñ dicet vnicuiq̄. Redde rōem villicatōis tue. Isa. xxiij. g. Ululabit dñs sup militiā celi in excelso. ꝛ sup reges q̄ sunt sup ēr̄ā. Jtē septio celū aq̄ꝝ supioꝝ ꝛ inferioꝝ ē discretiuū sic dr̄ Gen. j. Posuit firmamētū in medio aq̄rū. ꝛ diuisit aq̄s ab aq̄s. ꝛ significat platos eccie q̄ fidei firmitate ꝛ fortitudīs robore ꝓtēplatiuos q̄ superiores aq̄s sursuꝫ renēt ne labant ad inferiora. ꝛ secl̄aribꝰ negocijs se implicēt. ꝛ secularibꝰ ꝑplicitos q̄ aq̄s mobiles sub se coercēt ne trāq̄llitatē ꝓtēplatiuoꝝ pturbēt. Discernūt etiā int̄ bonos q̄ celestē hūt puritatez. ꝛ malos q̄ carnalē hūt fluiditatē. spūales sꝛz sursuꝫ tenēdo p ꝓsolationē. carna es deprimēdo ꝛ ꝓpellendo subire coꝛrectōem. Vitā etiā platoꝝ int̄ vitā ꝓtemplatiuā ꝛ actiuā q̄ in medio firmata est. ꝛ q̄ ex vtraq̄ cōpacta coꝝ etiā diligētia se dr̄ int̄ponere medi am int̄ bꝰ mūdi diuites ꝛ tyrānos. et interpaupes ac infirmos. ne sināt violentiā diuitū trāsire in opp̄ssionē paupeꝝ. nec insolentiā paupeꝝ in fraudē ꝛ ꝓtēptū potentiū. sine suoꝝ dñoꝝ. iō ī pſōa bōi platī dr̄ de ioseph Ecci. xlix. ſ. Natus ē hō ꝑnceps firmamētū gentꝫ. stabilimētuꝫ ꝑpli ꝛc̄. Probe igit̄ noīe celoꝝ significat in scpturꝫ ptās platorū q̄ auctoritate ꝛ potētia ꝑpi ecciam dispnūt ꝛ gubernāt. sicut celi inferiora mōi elementa ordināt ꝛ īmutāt. Celi etiā dicunt religiosi ꝛ ꝓtēplatiui. celoꝝ etiā noīe intelligit sctitas religiosoꝝ siue celestꝫ ꝛ sublimis ꝓuersatio ꝓtemplatiuoꝝ in q̄ꝫ mētibꝰ pacifics ꝛ quietꝫ dīna virtꝰ tanq̄ in cel̄ singulariť req̄escit. Isa. vlt. Celum mihi sedes est ēra ꝛc̄. De bis celis dicit ps̄. Cōfitebunt celi mirabilia tua dñe. Hi celi sūt claustrales ꝛ ꝓtemplatiui q̄ ad celestē vitā dīna gr̄a eleuatī in dīne laudis ꝓfessiōe cōtinue pseuerāt. q̄ sic dicit glo. añ suā ꝓuersatōez ad penitentiā beri fuerāt vorago ebrietatꝫ. hodie ad deū ꝓuersi effecti sūt ornamētū sobrietatis. beri cenū luxurie. hodie decus tpantie. beri blasphematoreſ. hodei dī laudatores. beri fuiebāt creaturꝫ. hodie effecti sūt serui creatoris. Dicunt aūt tales celi ꝑpt̄ plura. Prio ꝓpter remotissimā ab amore ēreno rū elongatōem. Nā celū eq̄s spacijs a centro ēre ē remotissimū. sic cōtēplatores celestiū ab oī cura tpali abstracti locuꝫ sibi vendicāt supioꝝ. deo. ſ. ꝛ angel̄ꝰ ꝑpioꝝ. sicut dic̄ aīa ꝓtemplatiua. Ecci. xxiij. Ego in altissimis habito ꝛc̄. Prouer. xxv. Celū sursuꝫ et ēra deorsum. sic coꝛ regū inscrutabile. Ling

scrutabilis ē affectio illoꝝ q̄ bene se regunt. ℟ō a carnalibꝫ ꝑt exp̄iri q̄d dulcedis de ꝺo suo sentiūt q̄ ꝓtemplatōis volatu ꝑ celestia se diffundūt. ī hō via aquile in celo a salomone difficilis iudicat. ℔rouer. xxx. q̄ q̄d ꝓtē platiue mētes in raptu ꝓtēplatōis de diuia dulcedine hauriūt a mūdi amatoꝝibꝫ ignorat. Ecci. xvij. Uirutē altitudinis celi ipse ꝓspicit. De istꝺ celi altitudine iā multi corruerūt q̄ celestē gr̄am paruipendētes ad amoꝝē trenoꝝ velut canes ad vomitū redierūt. ꝑ pfessiōis sue altitudinis iā obliti mundi huꝰ mundicijs adhesert Isa. xiiij. Quō cecidisti ō celo lucifer q̄ mane oꝝiebaꝝ. corruisti in t̄rā t̄ē. de ℟ alias. ¶ Scdo ꝑt celestis mūdicie imitatōeꝝ. ℟ā ꝑter subtilitatē sue essentie celi sūt purissimi ꝛ ab ois corruptōis imūdicia alieni. sic dicit Arꝭ. corpꝰ celi non ingredit corruptio nec generatio ꝛc. sic ꝓtēplatiui celestē puritatē emulant. ꝛ in oi coꝝdis et corpis mūdicia puritati celesti ꝑfessionē ꝓtinētie ꝓformant. Et iō in castis lucidis religiosoꝝ mētibꝫ speciali͛r recte scit. ꝑs. Ponā thronū eiꝰ sic dies celi. Eze. ℟ Similitudo throni q̄ erat sup firmamētū erat q̄si aspectꝰ saphiri. Saphirꝰ celestē repñtat puritatē pie ꝛ colorē. ꝛ significat mūdiciaꝝ ꝛ castitatē. cuiꝰ gr̄a viri spūales thronꝰ ꝺi fieri pmerent. ꝑs. Dñs i celo parauit sedē suā. ¶ Tercio ꝑt ordinatā obediētie volūtarie ꝓtinuationē. ℟ā celū cursuꝫ suū ordine q̄e/ coꝝ impturbato agit. ꝛ ab eodē pūcto i idē cōtinue se reuoluit. ꝛ ℟ ogruit religiosis q̄ spū diuio cōmoti sine tedio ꝛ murmure ñ cessant cursuꝫ iniūcte obediētie ꝑ viribꝫ adimplere. Dieꝭ. xxxj. g. si defecerint leges ce/ li coꝝā me dicit dñs. tūc semē isrl̄ deficiet vt nō sit gens coꝝaꝫ me cūctis diebꝫ ꝛc. Hunc motū velut stelle erratice q̄dā retardāt ꝛ obedientie legibꝫ obuiātes ꝛ volūtatis ꝑprie motibꝫ inmitētes q̄etā claustri ꝓuersationē dissipant ꝛ pturbāt. Apoc. xij. Factū ē pliū magnū in celo ꝛ draco pugnabat ꝛc. Dicit q̄ qñ stelle erratice mutuo ꝓueniūt in capite vl̄ cauda draconis vl̄ ꝑrie se aspiciūt. tūc celū pturbat ꝛ freq̄nt oriunt tempestates ꝛ eclipsis nūc lune. nūc solis i capite vl̄ cauda draconis ex mutua ꝓiūctiōe vl̄ directa oppositōe ꝑcreat. Stelle euagātes sūt quersi claustrales a rectitudie regl̄aris discipline p cāpos licentie deuiātes q̄ nūc ꝓueniūt in draconē ꝑ fraudulentā ꝓspiratōem. nūc ex aduerso se aspiciūt ꝛ mutuo se opponūt per mutuā defensionē ex q̄z litez ꝓspiratōe turbatiōis nō modice scandala ꝓlima sepiꝰ oriunt. ꝛ ipi religiosi q̄ ꝑ famā velut celi relucere deberēt. fame sue iacturā ꝑ taliū insolentiā patiunt Apoc. vj. Sol factꝰ ē niger tāq̄ saccus cilicinꝰ. ꝛ stelle ceciderūt de celo ꝛc.

¶ Itē q̄rto ꝑter armoniacaꝝ circuloꝝ celi ꝑportionē. ℟ā in celo q̄dā sūt circuli superiores. q̄dā inferiores. q̄dā aūt dicunt solstitiales. q̄dā eq̄noctiales. q̄dā estiuales. quidā hyemales. Sic i religiosoꝝ collegio velut in celo q̄dā vicē gerūt ꝓlatōis. ꝛ hi sunt solstitiales. in q̄z vita ꝛ ꝓuersatiōe sol iustitie ꝺz exꝑssius relucere Ecci. xvij. In oi gente posuit rectoꝝes. ꝛ oia opa illoꝝ velut sol in ꝓspectu ꝺñi. ℟liꝫ sūt sic eq̄noctiales. illi. s. q̄ in statu subiectōis ꝺies ꝛ noctes eq̄re ꝛ cōtinuare in ꝺei laudibꝫ nō desistūt. q̄. s. in media nocte ad ꝓfitendū ꝺño surgūt. ꝛ in ꝺie media seu meridie laudes laudibꝫ accumulāt ꝛ adiūgūt. de q̄bꝫ Isa. lxj. Tota ꝺie ꝛ tota nocte nō cessabūt. ℔s. Uespe ꝛ mane et meridie narrabo ꝛ ānūciabo ꝛ exau. ꝛ Isa. vj. Clamabāt sctūs scūs scūs ꝛc. ꝑs. Tota ꝺie laudē ꝺixi tibi. Circuli ꝺo estiuales qui polo approꝑinquāt ꝛ ꝺñus ꝓtice celi plus se eleuāt. sunt ꝓtēplatiui q̄ ab oi sollicitudine t̄pali se elongāt ꝛ in sublimitate ꝓtēplatōis celestibꝫ se ꝓformāt. Job. xxij. Excelsior celo ē ꝛ sup̄ stellaꝝ ꝑtutē sublimat. ℟z ꝑ circulos hyemales q̄ t̄re sunt vicinioꝝes significant boni actiui ꝛ officiati q̄ officio administratōis intenti t̄palia ꝓcurāt. ꝛ ea q̄ sunt aliꝭ necessaria officiosissime administrant Job. xxxviij. ℔recipit hyemis pluuiꝭ ꝛ imbribꝫ fortitudis sue Ge. viij. Estas ꝛ hiems nox ꝛ ꝺies nō requiescēt. ℔relati igit͛ ꝛ subditi actiui ꝛ ꝓtēplatiui velut q̄dā celestes circuli officioꝝ gradibꝫ ab inuicē sūt distincti. nexu tñ indissolubil͛ caritatꝭ pie sunt cōiuncti. sicut ꝺic apl̄s ad Eph̄. iiij. Totū corpus cōpactū ꝛ cōnexū ꝑ oēm iūcturā subministratiōis ꝛc. ¶ Itē q̄nto ꝑter oīmodā ℟rietatꝭ remotionē celo nihil ē ℟riū vt ꝺic ph̄s. maxime q̄ ex ℟ijs ꝓtibꝫ nō cōponit. ꝛ iō nō ꝑt celū aliq̄ corruptio subintrare. sic int̄ viros spūales ꝛ celestes nll̄a ℟rietas i affectu. nulla disparitas in victu. nll̄a singularꝭ diuersitas in vestitu ꝺz inueniri. imo ipoꝝ concoꝝdia attestat q̄ tā in ꝓtutibꝫ q̄z i moribꝫ pmanent incorrupti. Job. xxv. Qui facit cōcoꝝ/

diam in sublimib⁹ suis. ꝛ Ecc̄i. xxv. Lōcor/dia fratꝛ amor primoꝛ. vir ꝛ mlr bñ ꝓsenti entes ꝛc. vbi ḡ rixe ꝛ diuisiōes ꝛ rie partes sunt ī claustris. ibi sūma ē corruptela. O see viij. Diuisus ē cor eor. iō nū ē interibūt. Hā ꝛrietas ē cā corruptōis. sic vnitas siue sim plicitas incorruptibilitat̄. Act̄. iiij. Erat oī b⁹ cor vnū et aīa vna in dño. ps̄. Qui hītare facit vni⁹ moris in do. Sophō. iij. vt iuocēt oēs nomē dñi ꝛ seruiāt ei humero vno. O see ij. Lōgregabunt filij isrl et filij iuda pit ꝛc. Vñ discipuli ꝓgregati in vnū. spūsctū re cipe meruerūt. Act̄. ij. ¶ Ītē sexto ꝓpt ordi/natā orbiū celi eleuationē ꝛ depssionē. Di/cūt em̄ phi q̄ per ordinato orbiū motu ꝛ eo/rū graui et accuto ꝛ interciso ꝓcessu incredi bil armonia ꝓcreat. sic viri celestes oia ordi nate facientes suauē reddūt melodiā. qñ. s. ꝺ ꝺemplatōe ad actionē. de lectiōe ꝓcedunt ad orationē. qñ supiores iuste ꝛ benigne ꝓsūt sine tyrānide ꝛ iusta subditor⁹ opssiōe. et inferiores mānsuete subsūt sine murmure ꝛ ꝺdictōe. qñ q̄ ꝓsunt ad subditos ꝺdescēdūt p cōpassionē ꝛ amorē. et illi q̄ subsunt ordi/nate exhibēt suis supioribꝫ reuerētiā debi/tā ꝛ honorē. ex tali ordinato ascēsu ꝛ descen su dulcis ꝓcent⁹ generat̄. Job. xxxviij. Lon/centū celi q̄s dormire faciet. sz h ꝓcent⁹ iam min⁹ in celi orbib⁹. i. a claustralib⁹ inuenit̄. Apoc̄. vij. Factū ē silentiū in celo fere p di/midiā horā. Ecce ī multis locis insurgūt sub/diti ꝺ plato. ꝛ plati ꝺ subditos ingrassant. et sic ꝓcent⁹ celi ī talib⁹ vl silet penit⁹ vl pli/mū impedit̄. boni tñ istud silentiū tāq̄ pe/riculosuz ꝛ nociuū infringūt. q. s. ordinate et pacifice viuūt Apoc̄. xviij. Audiui vocē in celo sic vocē cytharedor cytharizantiū ī cy tharis suis. ꝛ cantabāt q̄si canticū nouum. ¶ Ītē septio ꝓpt cautissimā meritor suor occultationē. Hā celū inꝑpolate aliq̄ de suis ꝓtent̄ aspicientib⁹ repñtat. sz pla ꝛ nobilio/ra ab ocul intuentiū subtrahit et occultat. et h religiosi vitā celestē hūtib⁹ ꝓuenit vt a/liq̄ de suis ꝓturib⁹ oñdant aliqñ. ad edifica tionē ꝓmi. sed pla absondāt ꝓpt hūiliatio nē sui. ꝼm doctrinā dñi dicent̄ Matth. vj. Tu cū orauer̄ intra cubiculū tuū. ꝛ clauso ostio ora ꝑem tuū in abscōdito ꝛc. ꝛ eodē. Faciē tuā laua ne videar̄ hoib⁹ ieunās. sz pri tuo q̄ videt in abscōdito. et in eodem. v. Attēdite ne faciat̄ iusticiā vr̄am cora hoib⁹ ꝛc. Qui igit celicā ducūt vitā nō oia oib⁹ re uelent ꝓpter ostentatōnē. sed qñ aliq̄ opor/tet facere pr̄mis ad exēplū in occulto fact/ant q̄ ad intentōnē. Hā nobiliora i celo pl⁹ celant q̄z illa q̄ in firmamēto sensibilit intu entur. Sap̄ ix. Que in pspectu nr̄o sunt in uenim⁹ cū labore. q. aūt in cel sunt q̄s inuesti gabit. q. d. null⁹ p̄t merita scrōr occulta co/gnoscere nisi ille solus q̄ sup oēs celos cōsi derat. et lumē ei⁹ sup oēs termios ꝛre. Job xxxvij. ille solus vota hūiliū respicit ꝛ appro bat q̄ solus celi occultissima inuestigat. ps̄. Quis sic dñs de⁹ nr̄ q̄ in al. ha. ꝛc. Hypocri te ꝙ q̄ in seipis celi speciem mētiunt se hr̄e plura bona q̄z hēant fingere nō verent. Hau iij. f. Plures fecisti stellis celi negociatōnes tuas. Sed tales stelle nō sunt stellevere. q. tuas. Sed tales stelle nō sunt fixe. ꝛ iō sp peūt ꝛ cadūt in sine. sic q̄sdā flāmulas stellis fixes de celo in noctib⁹ cadere sepi⁹ ē videre. Jō in apoc̄. dicunt stelle ꝺ celo cecidisse. et Lu. xvij. Hā vt dicit Grego. hypocritar opa q̄uis ad tē pus inter iustor merita lucere videant. i fine tñ q. a fructu sūt vacua fundit⁹ ad nullam. Job. xx. a. Si ascēderit in celū superbia ei⁹. ꝛ caput ei⁹ nubes tetigerit ꝛc. et Abdie. i. In ter sidera posuer̄ nidū tuuz ꝛc. et Isa. xiiij. In celū ascendā. sup astra celi exaltabo so/liū meū. ꝛ ps̄. Posuerūt in celū os suū ꝛc. sz q̄ veri sunt celi in dei absconsa sua occultant opa. et iō stabilia ꝑmanēt vsq̄ in posterū atz fixa. Ecc̄i. xxix. Lōclude elemosynā in sinu pauris ꝛ orabit p te. ꝛ pderit tibi sup aurū. ¶ Ītē octauo ꝓpt ꝓtinuā influentiā ꝛ ꝓtuz diffusionē. nā ꝓtus celest̄ p singla se diffun dit elemēta. Sic religiosi bona q̄ desup re/cepērunt oib⁹ indigentib⁹ cōicant. ꝛ mīe opa ꝼm vnius cuiusq̄ indigētiā singul admini/strāt ꝛ ad imitatōnē p̄ris celest̄ q̄ mificor est ꝛ mificordes diligit. ꝛ illis speciale grāz infundere ꝓsueuit. sic dicit ps̄. Dñe in celo mia tua ꝛc. Bti em̄ mificordes q̄m ipi mis/ericordes ꝓse. Mat. v. Religiosi itaq̄ pietat̄ opa dili/gentes sunt celi in q̄b⁹ thesauri dñi reponū tur. q̄ inspiratōe dīna necessitat̄ ꝛpe paupi/b⁹ diffundunt. Deut. xxviij. Aperi dñs the/saurū suū optimuz celū vt pluuiaz tribuat tre tue in tpe suo. ¶ Patet ex p̄dict̄ q̄ celo/rū noie religiosi in scptur̄ sepi⁹ denotant. q. int ceteros elector grad⁹ celis potissime cō formant rōne subtilitat̄ diuine scpture. in q̄ velut in celo oia occulta xp̄i ecclie mysteria ꝓtinent Isa. xxxiiij. Cōplicabūt sicut liber

celi ⁊c. et Exc. ſ. Apti ſunt celi ⁊ vidi viſiões dei. ⁊. xij. apo. Aptū ē tēplū in celo ⁊ viſa ē archa teſtamēti i celo. Nā ſic celū eſt ꝓncipiuz illumiatōis ⁊ irradiatōis toti⁹ mōi ſenſibil⁹ ſic toti⁹ ꝑitatis cognitio exordiū a diuis elonū tuoz il. Nā mādatū lucerna ē et lex lux. Prouer. vj. Vñ q̄cq̄d ꝓponit ꝓphetice rōis q̄cq̄d aſſerit mūdane ſapie. argumētis. ſiue ritati theologice non ꝯſonat a naſa celi diſcrepat ⁊ diſcordat. vt dicere poſſit mōi ſapientib⁹ ſcꝑtura ꝑitat⁹. Sic exaltant celi a cūdo ꝑtus celi ē cā viuificatōis inferioꝝ et ſenſificatōis. q⁹ nihil viuit nec ſenſū ꝓcipit vbi celi rad⁹ nō ptingit. exq̄ māifeſte ꝯuincit q⁹ oīs mens vel ꝯſcia mortif ad e⁹ interioza ꝑbi vite ꝑtus nō ingredif. qđ exp⁹ pe/ trus dixit Jo. vj. Ad quē ibim⁹. ꝑba vite et ne bēs. ⁊ pſ. Eloquiū tuū viuificabit me. et dñs Jo. vj. Verba q̄ locut⁹ ſuz vob ſpūs ⁊ vita ſunt. ⁊ Eccl. xl viij. Suſtuliſti mortuū ab inferis de ſorte mort⁹ in ꝑbo dei tui. Et iō ſcꝑtura diuina ſpūaliť intellecta intellectū viuificat ⁊ affectū Jo. ſ. Vita erat lux hoim tui q̄ in xp̄o ſunt reſurgēt ꝑmi ⁊c. Tuba de celo canens ē vox ꝑdicatoz de ſecretis ſcripture celeſtia exprimens reſonans ⁊ expo/ nens. Ad tube ſonitū reſurgent mortui de ſepulchris pctōz Jo. v. Hora venit et iam nūc eſt q⁹ oēs q̄ in monument⁹ ſunt audiēt vocē filij dei ⁊c. Itē tercio rōe obnubilationis. q⁹ celū qđ in ſuo ꝓprio circulo ſp lucidū eſt ⁊ ſerenū ꝑm nr̄m aſpectū ꝓpť interpoſitionē vapoz ſep⁹ appet nubiloſuz. ſic ſcriptura diuini⁹ aſpirata. figur⁹ ⁊ enigmatib⁹ eſt ſep⁹ inuoluta vt carnalib⁹ ⁊ indignis ſcripturaz lateāt miſteria. q̄ tñ ꝑfectis mentib⁹ ea q̄ ſunt ſp̄s lucida ſūt ⁊ apta. Geñ. ix. Cum obduxero celum nubib⁹ apparebit arcus me⁹ ⁊c. Nonq̄z em̄ ꝓpter alioq̄z impitiā. q̄nq̄z etiā ꝓpter hereticoz maliciā ſunt celā endū eſt coz̄ ſimplicib⁹ ⁊ infirmis ne ſubtilia et ſublimia capere nō valentes a recto deuient. ſil⁹ coraz infidelib⁹ ne blaſphement. Nō em̄ debem⁹ ſcīm dare canib⁹. neq̄ ſpargere margaritas coz̄ porcis. ne forte ꝯculcent eas ⁊c. Mat. vij. b. Jō ꝓceptū fuit q⁹ nulli videret vaſa ſanctuarij nuda exceptis ſacerdotib⁹ filijs aaron. Num. iiij. Jō oportuit archā ⁊ alia tabernaculi vaſa obuolue re pellib⁹ iacinctinis. ne forſitan alij aliq̄ curioſitate. ſecreta tabnaculi intuētes morerent. ſicut ibidē dic. Claritatē itaq̄ celi obuoluit nubib⁹ et obduxit. q̄ ſcripturaz ſubtilia ſubticens. ſimplicia ⁊ intellectu facilia ꝓponit. ſimplicib⁹ aūt exponit. Radi⁹ em̄ luminis celeſtis q̄ viſum aq̄le acuit ⁊ ꝯfortat obtundit viſuz noctue ⁊ excecat. Vñ q̄ debilis ē viſ⁹. i. parui itellect⁹ nō dz alta ⁊ inſenſibilia ſcrutari. ne de claritate nimia obtenebrēt ei⁹ anim⁹ vñ putabat illūiari. Prouer. xxiij. a. Ad opes q̄s hr̄e nō poter⁹ ne erigas oculos tuos. Faciēt em̄ ſibi pēnas et volabūt in celū. Hoc ſciēs dñs dixit nicodemo Jo. iij. Si dixi vob t̄rena ⁊ nō credi/ tis. ſi dixero vob celeſtia quō credet⁹. ⁊ Eccli. iij. Altiora te ne q̄ſier⁹. ⁊ in pl'ib⁹ ꝺi opib⁹ nō fuer⁹ curioſus ⁊c. et ſequit. Nō ē neceſſe q̄ abſcondita ſunt videre ocul⁹ tuis. Itē q̄rto rōne ſecundatōis. Nam calore celeſti piter ⁊ rore oīa ꝓcreank. nec aliq̄d in t̄ra creſcendo ꝑficit niſi vbi calor celeſt⁹ ſe ſpargit ⁊ humor roris aut pluuie celeſtis ſe diffundit. Scriptura tota ignea eſt. illuminās ꝑ ſapiam intellectū. ⁊ ad amorē inflāmās affectū. Pſ. Ignitum eloquiū tuū vehemen ter ⁊c. Deut. xxxiij. In dextera ei⁹ ignea lex et Hiere. xx. Fact⁹ ē ſmo dñi in corde meo q̄ſi ignis eſtuans clauſus in oſſib⁹ meis. et Prouer. xxx. Omis ſmo dñi ignitus clipeus ⁊c. Clipeus eſt cū ꝑtegit. ignitus cū accēdit. Celū igit igneū ꝺiuinū eſt verbū dū inflāmat. Pſ. Eloquiū dñi inflāmauit eū ⁊c. Roriſluum aut ē eſt dū fecundat. Inflāmat em̄ cor ad dilectionē. Fecundat velut pluuia aut ros ad opationē. Deut. xxxij. Concreſcat vt pluuia doctrina mea. fluat velut ros eloquiū meuz. et Job. xxix. Stillabat ſup eos eloquiuz meū. expectabāt me ſicut pluuiā. et os ſuum apiebant q̄i ad imbrem ſerotinū. Vi ergo talis caloris et humoris de agro cordis ꝑtutis germen ꝓrumpit in fructū opationis. Iſa. Quō deſcendit imber de celo. et nō reuertit. ſed infundit terram et inebriat eā. ⁊ germinare eaz facit ⁊c. Job. xxix. Ros in meſſiōe mea morabit⁹ ⁊c. Maledicta aūt terra que roriſluis celi gutis cōtinue infundit. ⁊ tñ ſterilis inuenitur Heb. vj. Terra q̄ ſpinas ꝑfert et tribulos. reproba eſt ⁊ maledicto ꝓxima. Deute. xxviij. De celo deſcendet ſup te cinis ⁊c. Nō

fit in puersis theologis qui roze celi quotidie pluunt semp tamē remanēt sine fructu. ¶Item ānto rōne pmanētie z infinite durationis. Celū eñ inter oīa corpora magis durabile est z firmū. z ideo est ppetuuz. quia cū non sit cōpositū ex cōtrarijs nō habet in se principiū dissolutionis. et hoc cōuenit scripture veritatī que tante est firmitatis q nō potest arte vel ingenio immutari. ℔s. Statuit ea ineternū z in seculū seculi. preceptū posuit z non ꝓteribit. ℞ouer. xij.e. Labium veritatī firmum erit in perpetuū. ℔s. Que procedunt de labijs meis non faciaz irrita. ij. ℞etri.j. Habem⁹ firmiorem ꝓpheticū sermonē. Unde. omēs scientie que in firmitate istī⁹ scripture nō sunt fundate inutiles sunt atq vane. ℍiere.x. Omēs leges gentiū vane sunt. Sapie.xiij. Uani sunt omēs homīes in quib⁹ nō subest sapiētia. ℞oma.j. Euanuerūt in cogitationib⁹ suis. dicentes se esse sapientes. stulti facti sunt. Unde sapiētes hui⁹ seculi q ingenia sua fundant in sapientia hui⁹ mundi nihil habēt celestis penitus firmitatis. sed doctozes bonitate dīni ꝓbi sūt firmissimi sicut celi. ℔s. Uerbo dñi celi firmati sunt. Danie'.xij. Fulgebūt sicut splendoz firmamenti. Job.xxxviij. Solidissimi sunt quasi ere fundati. ¶Item sexto ratiōe oznatus z cōpositionis. nam ꝓpter variū stellarum oznatum nihil est pulchrius q̄ sit celuz. Sic diuina sapientia que in scriptura diuīa sculpta est z celata expositionib⁹ varijs q̄si quibusdam radiantibus stellis multipliciter est oznata. ℞elucet eñ diuina veritas nūc in bystoria. nunc in allegoria. nunc in ea rutilat sensus tropologic⁹. nunc irradiat anagogicus intellectus. Eccī.xliij. Species celi est gloria stellarū. Sapie.viij. Dedit mihi scire anni cursus et stellarum dispositiones zc. Uarijs itaq scripture diuie sententijs quasi cozuscantibus celi astris omniū errozum z phantasmatū tenebrositas effugatur. et relucet veritas fidei qua totius ecclesie supficies decoraī. Job.xxxvij. Super omēs celos considerat z lumen illi⁹ super omnes terminos terre. Tempoze vero antichristi istius celi oznatus splendid⁹ obfuscabitur quādo verbi diuini predicatio ab hereticis z tyrannis prohibebik. z veritas fidei latens in scripturis varijs hereticozum figmentis, insuper z pbilicis argumentis multipliciter impugnabitur. Dañ. viij.d. Magnificatū est coznu modicū vsviij.d. Magnificatū est cozu modicū vs/ q̄ ad fortitudinem celi z deiecit de stellis z conculcauit eas et abstulit iuge sacrificiuz et deiecit locuz sanctificationis eius zc. Apocal'.vj. Celum recessit sicut liber inuolutus. z montes z insule de loco suo mote sūt Nam liber diuine sapiētie qui modo omnibus est apertus. tempoze psecutōnis extreme claudetur vndiq z erit omnib⁹ obuolutus. et tunc montes z insule mouebuntur. quia tam prelati q̄ subditi. tam contemplatiui q̄ actiui qui voluerint esse stabiles in fide et in lege domini pmanere. iniquitates persecutionis demonis et antichristi cū suis fugere compellentur. ℞ouerbio.xxix.e. Cum defecerit ꝓphetia dissipabitur populus. qui vero custodit legem beatus est. Patet itaq q̄ veritas diuine sapientie que in scriptura sacra velut in celo occultatur. congrua similitudine celesti corpozi comparatur. doctozes sacre scripture per rationes pretaxatas celi septus nuncupantur. quia mundum illuminant per vitam z doctrinam. Danielis.xij. Qui docti fuerit fulgebunt sicut splendoz firmamenti. ad ꝓbi lip.ij. Inter quos lucetis sicut lumīaria in mundo verbū vite continētes ad gloziam meam in die christi. quia nō invacuū cucurri. neq̄ invacuū laboraui. ¶Item primo quia mortuos in peccatis vivificant z sensificat ad vitam. eos inducendo ad penitentiaz sicut fecit dauid qui quos voluit vivificauit. et quos voluit mortificauit. ij. Reg. viij. Aā bonozum confessozum z doctozum consilio qui viuunt mundez peccato mortificantur vt viuant deo. mortificant carnem. sed spiritui vitam conferunt spiritualem. j. ℞e tri. iij. Mortificati quidez carne. vivificati autem spiritu. et ad Coloss. iij. Mozui estis et vita vra abscondita est in christo. ad hāc vitam perducit solertia doctozum et sacerdotum. ex quozum consilio dependet vita subditozum. Judith. viij. Uos qui estis p̄ sbyteri in populo dei. ex vob dependet anima illozum. ad eloquium vestrū illozū cozda eriguntur. Ideo legitur dom⁹ discipulis ad predicandum destinatis. Infirmos curate. mortuos suscitate. Matth. x.b. Sicut leo qui vocis rugitu suscitat catulum mortuū. sic strennuus doctoz rugitu predicationis z correptōis reuocat subi

ditos ad vitam spiritalē. Prouerbio. xxiij. Virga percutis eum z animā eius a morte liberabis zc. Sic vivificatiui tanqz celi et inferiorū sensificatiui fuerunt doctores z sacerdotes primitiui. sed de modernis sacerdotibus potest dici illud Ezechie. xiij. f. Violabant me ad populū meum vt interficerent animas que non moriuntur. et vivificarent animas que non viuunt. mentientes populo meo zc. Osee. vj. g. Particeps sacerdotum in via interficientium pergentes de sychem. Item secūdo propter subditorum exemplum se humiliant. et tam in parcitate victus qz in humilitate habitus corpora sua cruciant z castigant. sicut iohānes baptista qui erat vestitus pilis camelorum. Marci. j. z Matth. iij. Sic helias. iij. Regū. j. de q dicit. Vir pilosus z zona pellicea accinctus reniby. z illi similes sunt celo cuius claritas non deficit qz nubis vel nubibus obducatur. quia sub asperitate penitentie eorum sanctitas amplius augmentatur. Isaie. l. Induam celos tenebraz z ponam saccū operimentuz eorum. quod f. t quādo diuina virtute sub sacco vel cilicio penitentie celestis thesaurus occultat. Sic legit ciphus Joseph argenteus z ad augurian duz optimus in sacco beniamin fuisse occultatus. Henef. xliij. Cipbus argenteus est sacerdos clarus scientia. mundus vita. cui⁹ oris ministerio quasi cipho mundo auditorib⁹ doctrine salutaris eloquiū pfulgebat. Talis ciphus fuit paul⁹ si cut ibidē dicit glo. in cui⁹ corde celestis doctrine poculuz ꝓpinatur. Ezech. xvj. Tuli sti tibi ciphos et vasa aurea z argentea zc. z Salomon dicit Ecclesiastes. ij. Feci mihi ciphos et vrceolos in ministerio ad vina fundenda. z supgressus sum opib⁹ oīs qui ante me fuerūt in hierlm. Urceoli sunt doctores dum vinū celestis sapientie hauriunt z recipiunt. ciphi vero quādo gratiā celitus receptā alīs tribuunt z diffundūt. Tales ciphi in sacco beniamin. id est. filiorū dextere reponūtur. quia sub habitu humilitatis z penitentie vsqz ad tempus prefixum a patre absconduntr. sed aperto sacco statim prodit qz preciosum vasculum in sacci orificio continet. quia anima resoluta a corpis ergastulo. euidenter solet de⁹ ostendere quantū dilexit thesauros repositos i sacco. Ps. Concidisti saccū meū z circūdedisti me leticia. Item boni doctores cōparant celis. quia celesti more alios roze celestis gratie infundunt z humore devotionis ad cōpunctionis gratiā ipos ꝓuocant z inuitant. Nam multi oīno aridi z inde noti accedunt ad predicationē vel cōfessionem qui bonorum sacerdotū suffragio ante suum recessum de celo consolationem z lachrymarū imbre copiosius cōpluti recedunt in optimo proposito fructiferi. q prius estimabantur penitus steriles z infecūdi. Genes. xxvij. De roze celi z de pinguedine terre erit benedictio tua. Cantic. v. Caput meū plenū est roze z cincinni mei guttis noctium. Ideo de confessoribus et de doctoribus quos reliquit deus ad mundi fecundationē. dicit Michee. v. c. Erunt reliquie iacob in medio populoz multoruz. sicut ros a domino. z quasi stille super herbam que nō expectat virū z nō prestolat filios hominū. Et erunt reliquie iacob in gentibus i medio populoz multorū quasi leo in iumentis siluarū. z qsi catulus leonis in gregib⁹ pecorū. Isa. xlv. Rorate celi desup z nubes pluāt iustū zc. ℣ Item scdo fixi sunt zstantes p oīmodā patientiaz. sicut ce i q ita sunt firmi z stabiles q de nulli⁹ cōtrarij motus impetu pñt dissolui. sic doctores et pdicatores christi cuz nulla corpis iniuria possunt frangi. Ps. Patientes erunt vt annuncient. Prouerb. xix. Doctrina viri p patientiā noscit zc. Unde. sicut celū a superioribus aquis nō deprimit nec ab inferioribus eleuat. sic nec iustus doctor erigit in psperz nec deiicit p pusillanimitatez in aduersis. Aque enim supiores significant prospera. Job. xij. Si continuerit aquas omia sicca bunt. si emiserit eas subuertent terrā. Inferiores vero significant ḡuia z aduersa. Treno. iij. Aque inundauerūt sup caput meū. z dixi perij. Inter has aqs stant boni imobiles atqz firmi. Josue. iij. Ingressis sacerdotibus iordanē steterūt aq supiores ĩstar montis intumescētes. q aūt iferiores erāt in mare solitudis descēderūt zc. Ūn sacerdotes portātes archā ad moduz celi int⁹ medias aqs fuerunt tuti. Isa. xlij. Cū transieris p aqs tecū ero z flumia nō opient te. Sic heliseus diuisis aqs iordanis trāsiuit intrepidus. helie pallio q in celū rapt⁹ fuerat ꝓmunit⁹. iij. Reg. ij. c. Helie palliū de celo derelictū est xpi exēplū nob datū in subsidiū. vt

nec mundi pspera timeam⁹ nec aduersa. ad Heb. xij. a. Curram⁹ ad ꝓpositū nob certamen aspiciētes ꝛc. ¶ Jtez celesti decorant sic celi ornatu. q̄ntū ad vite pfectionē. ꝛ ꝥtutū decentiā. ꝛ celestē in moribꝫ disciplinam Job. xxvj. Spūs dñi ornauit celos. Ubi dicit Gregꝫ. Quot sūt dona p̄dicātiū. tot se ornamēta celoꝝ. Quē ornatū enūerat apl's ſ. Thi. iij. a. Oportet ep̄m ee p̄rudētē. sobrium. pudicū. hospitalē. modestū. ornatuz ꝛc. Hūc ornatū celestē pfigurabat habitus sacerdotꝫ. Exo. xxviij. Fecit suphumerale. ō auro et iacincto. purpura. coccoq̄ bis tincto ꝛ bisso retorta opere plumario. ꝛ posuit in rōnali doctrinā ꝛ ꝥitatem ꝛc. Sap. xviij. In veste poderꝫ ei⁹ erat descript⁹ tot⁹ orb̄ traz. Celūq̄ nō sūt vbi tales ornat⁹ desunt sic est videre i puersis sacerdotibꝫ in q̄ꝫ vita nō relucet sol feruentꝫ caritatꝫ. nec resplendet luna mie ꝛ pietatꝫ. nec refulgēt stelle mūdicie ꝛ castitatꝫ.. nō cōparēt etiā ꝟstellatiōes xij. signoꝝ. i. nō relucet in eis nec appet vestigiū vite ꝛ puersatōnis. xij. apl'oꝝ. nō hyades. nō plyades. nō oriona cū interioribus austri. qm̄ nec ꝥtutes interiores. ſ. purgati anī ad ꝓtēplatiuā ptinentes nec exteriores vicz purgatorie ꝛ pollitice vitā exteriorez q̄ ad actiuā dirigēres iā in eccie doctoribꝫ vir inueniunt. ꝛ iō tot⁹ eccie spēs in tenebrā et deformitatē ē mutata. Job. ix. Qui precipit soli ꝛ nō orit. ꝛ claudit stellas q̄i sub signaculo. sequit. Qui facit arcturū. orionaꝫ hyadas ꝛ interiora austri. ꝛ in Piere. iij. Aspexi celos ꝛ lux nō erat in eis. ꝛ iō mlta iminēt mūdo picula. qꝛ vbiq̄ deficiūt in doctoribꝫ ꝛ sacerdotibꝫ h⁹ mōi celica ornamēta. sic dz Act. xxvij. Neq̄ sole neq̄ sideribꝫ appentibus p plures dies. et tēpestate non exigua ingruēte oīs spes salutꝫ ablata ē. ¶ Jtē q̄rto sicut celi vniuersal'r extēduntur Jsa. xl. Qui extēdit celos ꝛ expādit eos sic tabnaculū ad ihitādū. nulla ein̄ ē celi pricula q̄n eq̄lit expansa inueniat ꝛ extēsa. sic xp̄i sacerdotes ad celi sil'itudinē nihil retinēt nō extensum. Extendūt ein̄ linguā. coꝝ. ꝛ manuz. Coꝝ inq̄z extendūt ad deū p deuotōem. ad primū p cōpassionē. De ꝓmo pō. Anīa mea sic ꝥra sine aq̄ tibi. De scdo dz Job. xxix. Cō patiebar aīa mea pauper. ꝛ Jsa. lviij. Cū effuderis esurieti aīam tuā ꝛc. Linguā etiā extendūt ad deū in oꝛonez ꝓtinua grāz actōe ad primū in doctrinaz p̄dicatōe. De primo Acc̄. l. Jterauit oꝛonē suā volēs oīdere ꝥtutē dei. ꝛ post. Rursuz orauit deū oīm qui magna fecit in oi ꝥra. pō. Labꝫ eruktatōis lauo⁹ me. De scdo dz Prouer. vl. Pos suuz apuit sapie ꝛ lex cle. in lin. ei⁹. Sil'r man⁹ extendūt ad deū p supplicationē. pō. In nocte extollite man⁹ vr̄as in sctā. Sic moyses extēdit man⁹ suas in celū ꝛ cessauerūt tonitrua. Exo. ix. f. Ad primū ꝯo extēdūt man⁹ p subuentionē ꝛ necessitatꝫ primi sublevationē. Prouer. vl. Manū suā apuit inopi. ꝛ palmas suas extēdit ad paupem. Sic martin⁹ tāq̄ celū fuit extēsus ad deū q̄n oculi et manibꝫ in celū intent⁹ iuictū ab oꝛone spīm nō relaxabat. Sil'r ad primuz q̄n etiā nec palliū sibi sine paupis solacio retinebat. et iō ꝓp tantā caritatꝫ extēsionē celū extensuz potuit merito nūcupari. pō. Extēdēs celū sic pellē. ꝛ Jsa. xlv. Man⁹ mee tetenderūt celos. ꝛ oī militie eoꝝ demandaui. ꝛ Piere. x. Prudētia sua extēdit celos. Propt̄ istas et alias suppositas celi ꝓpetates ꝛ nāas me rito doctores scꝑture celo cōpant. ¶ Sicut noie celi sign̄t scī supi⁹ noiati. sic ꝛ nomie firmamēti. Jdē ē ei firmamētū qđ ꝛ celū. sic dz Gen. j. Vocauit firmamētū celū. Singulariť tñ p̄t vocari firmamētū naťa nr̄a a ꝥpo assūpta ꝛ ī ipo in vnione psone cū diuinate vnita. de q̄ pō. Fiat man⁹ tua sup viz dextere tue. ꝛ sup filiū hoīs quē ꝯfir. ti. Nā redēptoꝛ nr̄ sup oīa de⁹ ver⁹. ꝛ factꝫ sup oīa bō p fect⁹ ꝟm naturā assūpte hūanitatꝫ firmamē tū nuncupať. pō. Dñs firmamētū m. ꝛ re. m. Ezech. j. Aspect⁹ firmamēti q̄si aspect⁹ cristalli ꝛc. Natura ei nr̄a ꝓsq̄ assumeret fuit ꝥra. postq̄ aūt ab auctoꝛe ē assūpta ꝛ sup angelos subleuata fcā ē firmamētū. ꝛ iō sil'is ē cristallo q̄ ex aq̄ ꝯgelata i dissolubile ꝛbit firmitatē. Quia igiť coꝛp⁹ redēptoris vsq̄ ad mortē passiōibꝫ ꝛ penis subiacuit. aque fubilitatē i se hūit. qz nascēdo. crescēdo. esuriēdo. sitiēdo. moriēdo. p mometa tpm mobilit decurrit. c⁹ cursū intuēs ꝓpha ait. Exultauit vt gigas ad currēdā viā ꝛc. ꝛ ī rectōis gl'a ꝥtutē incoꝛruptōis obtinuit ꝛ i cristallinam firmitatem natura ꝓmo mutabilis mutata fuit. ¶ Dicit itaq̄ xp̄s hō firmamentū rōne firme et fixe vnionis q̄ humana naťa ī vniōe psone i ꝥpo idissolubiliť copulať. Eze. i. firmamēto qđ erat sup caput cherubin q̄i lapis saphir⁹. Lapis saphir⁹ ē xp̄s dñs q̄ est lapis angularꝫ in se deū ꝛ ho

minē vniens. boies z angl'os q̄ pietes dū/
os associans z diuīgens sibi p fidē z amorez
infitos retinēs etiā ab īpor fauore z grā ñ
recedens. Col'.ij.b. In spū vobiscū sū gau/
dens z videns ordinē vr̄m z firmamētū ei⁹
q̄ in xpo est fidei vr̄e. z sequit ibidē. Supe/
dificati z confirmati in illo in grāz actōne zc.
Quia igit ipe toti⁹ eccie militant⁹ z etiā tri
umphant⁹ congruū ē fundamētū. ioh bñ voca
tur firmamētū. Et qz fundamētū celeste ē z
ñ terrenū. ioh dr lapis saphir⁹ Isa.liij. Fūda/
bo te ī saphirꝰ. z Ezo.xxviij. Sub pedibꝫ ei⁹
q̄ opus lapidis saphiri zc. z.ij. Thi.ij. Fir
mū dei fundamētū stat. Mat.vij. Fūdata
erat sup̄ firme. Itē scdo rōe mediatōis. nā
sic firmamētū ē int' aq̄s superiores z īferiores
mediū collocatū. sic mediator dei et hoim
ihs q̄ hō pze minor. tū int̄ztū dei filius oī cre
atura superior. una z sūma. inuisibilia z sensibi
lia reconciliat z in se medio recolligit z adu/
nat. ad Col'.j. In ipo condita sūt vniuersa ī ce
lo z in tra. visibilia z inuisibilia Gen.j. Posu/
it firmamētū ī medio aq̄r. et diuisit aq̄s ab
aq̄s zc. z ideo q̄ mō discernit z diuidit int' inf̄e
rior z superior bonor z malor spūaliū l' car
naliū merita. eq̄ iudicio diuidet z discernet
int' pmia aut flagella. Vñ Mat.iij. Cuius
ventilabr ī mānu ei⁹ zc. Prouer.xxj. Sic di
uisiones aq̄r ita corda regū in manu dñi.
Itē ecio rōe vniuersal' pfuatōis inferior et
cōprehensiōis. Nā firmamētum ifra sue spere
circūferētiā oia sensibilia cōphēdit. z p alter
nū generatōis vl' corruptōis officiū q̄cq̄d
est de eē z suba vniuersi custodit nec destru
ctionē pmittit. Sic xps ars z sapia dr pris
infra sinū sue ptāt⁹ predestinatos ptinet z p/
fectos. nec predestinatōis filios finaliter pmit/
tit ire ad interitū. nec pfectos ex toto ī nihi/
lū. Nā filios gre pfuat ad gl'az. reprobatiōis
po filios fuat ad iehēnā. vt sic in bōis imu
tabil' dei grā cōmēdat. ita et̄ inflexibil' iusti
cia q̄ videbit ī reprob timeat Eccī.iij. Tpe
casus sui inueniet firmamētū. z.xxvij. Justi
cia et̄ pteget te z ī die agnitōis inuenies fir/
mamētū. Itē q̄rto rōe dine inhitatōis
Nā cū deꝰ sit in oī creatura. celū tū siue fir/
mamētū. p spāli sede sibi vēdicat. qz ibi sin/
gulariter z excellenter opando maiestat⁹ sue p/
sentiā mānifestat. vt dic Dam. sic būanitas
q̄ de vgine ē assūpta. singl'are dignitat⁹ habi
taculū ē effecta. q̄n vbū caro factū est z habi
tauit in no. Col'.j. Cōplacuit oēm plenitu/
dinē inhitare. z p eū oia reconciliari zc. dep/
parato hitaculo suo. ij. Re.viij. cū orauerit
in loco hō tu exaudies ī celo in firmamento
hitaculi tui zc. Ezo.xv. Sanctuariū tuū qđ
firmauerūt manꝰ tue. z ī eodē. Firmissimo
hitaculo qđ op. zc. Joh.n. dignitas xpi būani
tatē inhitat vt boies p hoiem depcātes au
diat z eor postulatōibꝫ ꝺdescēdat. pter qđ
oēs collecte z orones eccie p xpm nr̄m fini/
unt. Col'.ij. in q̄ hitat plenitudo diuinitat⁹
corpalit. z est⁹ in illo repleti zc. Itē q̄nto
rōe circular⁹ revolutōis. circulare ei formā
bz firmamētū z motū oblīq̄ volubilē. si ei fir
mamētū moueret in directū q̄ ad nos gene
ratio rer inferior nō pficeret. et tal' forma
q̄ est pfecta z nobilissima nobilissimo corpi
erat danda. qz tal' figura ꝺtinuo motui ei⁹
fuit necessaria. Circular⁹ imo circul⁹ pfectis
sim⁹ est ipe xps. in q̄ due extremitates linee
velut in puncto vniunt⁹. Nā dinitas q̄ oīm
rer caput ē z pncipiū cū natura būana q̄ fi/
nis erat oīm creaturar z vltio in eē pducta
in ipo xpo velut in puncto ī vnione psone ē
ꝺiuncta. z tāta firmitate roborata. Firma/
te eīm sūt due nature ī vna psona. sic q̄ vna
ab altera nūq̄ poterit separari. et ioh ꝓprie xps
nomē obtinet firmamēti cui⁹ mot⁹ z opatio
circular⁹ est. De sinu. n. pris in vginis vterꝰ
est ingressus. deinde p mōm z limbū pgre/
diens iterꝰ ad prem ē reversus Joh.xvj. Ex/
iui a pre z veni in mōm. z iterꝰ relinq̄ mūdū
z vado ad prem. Eccs.j. Oritꝰ sol z occidit.
z ad locū suū reuertit girat p meridiē et fle/
ctit ad aquilonē zc. Ecce motꝰ xpi reflexus
z obliquꝰ. Attingit eīm a finer⁹q̄ ad finē for
titer z disponit oia suauiter Sap.viij. qz nunc
flectit ad aquilonē. i. ad pctōres in pctis in/
duratos p miscōiaz illor corda ad pēnam
remolliēdo. nūc vo ad meridiē. i. ad bonos
ī feruore caritat⁹ existētes ipos cōsolando.
Eccī.xliij. In meridiano exurit terā zc. Esdre.ij. Cōuertit in gyro celi. z iterꝰ reuertit
in eundē locū ī vno die. Itē sexto rōe for
tissime ipssiōis z aggregatōis lumis in cen
tro. Nā cū sit firmamētū corpꝰ sphericū z lu/
minosum et cōcauū z ꝺuexū cui⁹ mediuꝫ et
centrū ex oīni parte ex se emittit radium ad
suū mediū. Vñ cum terra teneat vicē cētri.
manifestum est q̄ in terra fit radior lumis
maxima aggregatio. z ex īfluētia radiorum
maxia fit variar spēr pductio z generatio.
Firmamentū igit lucidū z ꝺuexū sign⁹ xpm

dñm q̄ est lux ꝙa illūians oēm hoīez venien
tē i hūc mōm Jo.j.cui⁹ sperica rotunditas.
id est etna ptās oia ꝓtinet z sustērat.c⁹ lumi
nositas oia illustrat.cui⁹ ꝓueritas oim bo
nozū grāz z donoz plenitudinē cōmensu
rat. Joh.j. Vidim⁹ eū q̄i vnigenitum a pre
plenū grē z ve. Ab isti⁹ igit firmamēti cōue
xitate ad coz hūanū velut ad ꝓriū centrum
trāsfundunt radij grāz Jo.j. De plenitudi
ne e⁹ oēs recipim⁹ grām p grā. Plena igit
fit impssio z coadunatio celestis lumis i coz
de hois q̄ ad ipi⁹ iustificatōem. Plenior q̄n
tū ad illustrationē sapie z vitatis inspirati
onē. Plenissima ꝙo q̄ ad ꝓsūmatōez iusticie
z finalē caritatis in hoie pfectionē z ꝓfuatio
nē. Ro.xij. Plenitudo legis ē caritas. De p
ma dī i ps. Plena ē iusti.der.ei⁹.z itez i ps.
Flumē dei repletū ē aq̄s zc. A xpo.n.velut
a fonte,pcedit flumē pñie q̄ aīa a sordib⁹ ab
luitur z purgat.z ad videndum lumē desup
venientes disponit z habilitat Joh.ix. Abij la
ui z vidi. Sap.xvij. Dies oꝛbis trax limpi
do replebat lumie zc. De scdo dī. Replebit
tra scia dñi.q̄i aq̄ maꝛ opient⁹. De tercio dī
in ps. Dies pleni inueniunt in eis.z Job.x
xxvj. Cōplebūt dies suos in bono z ānos
suos in gl'a. Lañ.v. Residēt sup fluēta ple
nissima. Talib⁹ radijs a xpo effluēntib⁹ tāq̄
a firmamēto nobilissimo ꝙturū z meritoꝛū
species in electoꝛ cordib⁹ pcreant. Ecci.xx
xiij. Ipe est firmamētū ꝙtut⁹,tegimē ardo
ris z vmbraculū meridiei.depcatio offensi
onis.adiutoꝛiū casus exaltās aīam.z il'u
minās oculos.dans sanitatē vitā z benedi
ctionē.q.d. Ecc⁹.a xpo velut a firmamēto ef
fluit ꝙtutis pdite restitutio.ardoꝛ ꝓcupie.
z diabolice inflāmatōis repssio.pfectionis
mitigatio.de offensis remissio.z apud pez
p pctis ꝓpiatio.j. Jo.ij.z Dañ.x.a ruina et
casu subleuatio ps. Cū ceciderit nō collide
tur. Prouer.xxiiij. Septies cadit iust⁹.af
fectiōis ad celestia eleuatio.j. Reg.ij. Ut se
deat cū ꝓncipib⁹.ps. Exaltauit aīam meā.se
cretoꝛ reuelatio collatio ipassibilitatis.do
nū imoꝛtalitatis.bñdictio etne hereditatis.
Ps. Illic mādauit dñs bñdictōnē.zvitā zc
Ista decē bona velut decē radij a xpo exeūt
ad pfectionē hoim emanare z effluere vndi
q̄ nō desistunt. Gen.vj. Cataracte celi apte
sunt.z facta ē pluuia magna zc.z.viij. Re.vij
Si fecerit de⁹ cataractas celi apire nunq̄d
poterit esse qđ loq̄ris zc. ¶ Itē septio rōne
inflāmatiōis.nā firmamētū illud inflāmat
ad qđ p cōtactū appꝛopinq̄t. Hoc xpo cōue
nit q̄ sibi grā z fauoze ꝓiūctos ad diuinum
amoꝛē inflāmat penit⁹ et accendit.vt ꝓz in
apl'is.q̄ tanto feruētioꝛi igniculo fūt accēsi
q̄nto magis sibi vicini meruerūt fieri p fami
liaritatis grām z ꝓpinqui. Deut.xxviij. Qui
appꝛopinq̄nt pedib⁹ ei⁹ zc. Vñ doctrina xpi
ignea ipos fecit feruidos penit⁹ z ignitos.
Treñ.j. De excelso misit ignē in ossib⁹ meis
z erudiuit me dñs. Ezech.j. Vidi spēm ei⁹
q̄i spēm electri.z q̄i aspectū ignis intrinsec⁹
zc. Loquit de sedente in throno sup firma
mētū.q̄ vtiq̄ sigt xpm cui⁹ hūanitas signifi
cat p electrū qđ ē metallū ex auro z argēto
cōpositū subtili artificio ꝓflatuz. Hā i auro
incoꝛruptibili aie xpi imoꝛtalitas.in argen
to candido z mūdo assūpti coꝛpis puritas
designat.ex his duob⁹ xpo fm hoīez est foꝛ
ma⁹.q̄ fm vtrāq̄ naturā argēto mūdioꝛ et
auro obꝛizo p̄cioſioꝛ inestimabilie arbitra
tur. Istud electrū intrinsec⁹ vidit igneū.qz
coꝛpus xpi cū anīa deo q̄ est ignis ꝓsumēs
ineffabilit est vnitū. Isti⁹ sedentis spēs a me
dio coꝛpis z sursuz videbat ardēs intrinse
cus z latēs.a lūbis ꝙo deoꝛsuz ignis splen
dens exteri⁹ z apparēs. Hā xpi ꝙtus cū sup
nis spiritib⁹ q̄ntū ardeat hūana rō nō ex
cogitat. Isa xxxiij. Quis pt hītare cū igni
bus sempit'nis zc. Ezech.xxviij. In medio
lapidū ignitoꝛ ambulasti. A lūbis aūt de
oꝛsuz appet ignis splēdēs.qz in q̄ntū apl'os
z alios grē filios accenderit p facti cuiden
tiā oīb⁹ est apparens. Hā in lūbis sedes ē ge
neratōnis.z iō a lūbis deoꝛsum in circuitu
splendere dī.qz in illis q̄s p grāz gignit am
pliozi grā feruescere se oñdit. Lcuit.x. Sci
ficaboꝛ i bis q̄ appꝛopinquāt mihi zc. Nos
q̄dē laret q̄ntū xpi ꝙtus accendit illos qui
sunt in patria.sed p multa exēpla videm⁹ q̄
liter a sua grā igniunt q̄s p ꝙbū vite genuit
bic in via.z iō bū firmamētū dī.qz mens q̄
ab eo tangit accendit subito z ignit. ¶ Itē
octauo rōe imꝓmutabil fixionis.qz firma
mentū in sua natura imutabile ꝓmanet z p
sistit.et q̄uis inferioꝛa varijs impssiōib⁹ al
teret z imutet.tñ mutabilitatē inferioꝛ coꝛ
poꝛi se nō recipit nec admittit. Hec firma
mēti ꝓpetas ē i xpo mānifesta.c⁹ bōitatē hūa
nā puersitas nō supat.cui⁹ miam ad vltiaz
penā creare malicia ñ inclinat.qz ex innata
sibi bonitate sp punit citra meritū et remu

nerat sup dignū. Abacuc.iij. Cū irat⁹ fuer
misēdie recordaber. Ps. Irat⁹ es z miser⁹
es nob. imo qñ exigēte iusticia tāc irat⁹
aliqs punit in puniēdo tñ irascentis passio
nē nō sentit. Sap.xij. Tu dñator ꝓtutis cū
tranq̄llitate iudicas. z cū magna reuerētia
disponis nos. Ps. Mutabis eos z mutabū
bunt. tu aūt idē ipe es zc. z Hume.xxiij. Nō
est de⁹ q̄ hō vt mētiat. nec vt filius homis vt
mutet. z Malach.iij. Ego suz de⁹ z nō mu
tor. z Jac.j. Apud quē nō ē trāsmutatio zc.
Permanēs itaq̄ ꝑitas est in xpo fixaq̄ boni
tas. sic est pmanēs fixio vel stabilitas in fir
mamēto. Eccl.vj. Amic⁹ fixus erit tibi coe
qual. qz pmanet in die necessitatis. ¶ Item
nono rōe imēse magnitudis z incōpbensibi
lis dimēsionis. Nā sic celi altitudo vl lati
tudo sup ꝑricem celi gradiē zc.ij. Esdre.iiij.
Excelsum ē celū zc. Job.xj. Excelsior celo
est. z qd facies. Ps. Sup celos ē gl'ia eius.
Firmamētū q̄dē q̄nq̄ cū tra videt ꝓiungi.
vt ptz in nro orizonte siue i tmio nri visus.
z tñ q̄ntū distat a nro capite tm̄ vel plus di
stat ab orizonte. Sic xps in tra visus. cum
bosiw ꝓuersat⁹. i nullo differre ab alijs mor
talib⁹ est putat⁹. Unde buic sa
pientia. nōne h est filius ioseph z marie zc. Fal
sa tñ fuit eoz opinio. sic falsa est oculi visio
vbi putat adeq̄ri tre superficiem firmamēto.
Isa.lv. Sicut exaltāc celi a tra. ita vie mee
a vijs vris zc. Ps. Eleuata ē magni. tu. sup
pdictis rōib⁹ celū fuit qō firmamētū ēvoca
tū. ¶ Nec caret natura z ꝓprietate celesti ꝓ
go beatissima. ad cui⁹ vtez subintrāduz p
incarnatōnē ꝓbi ē dīnitas inclinata qñ ēm
Ps. Inclinauit celos z descēdit. ibi ꝓbum
dei se inclinauit z carnē indutū ad nos ve
nire. sic ibi exponit glo. Celi itaq̄ puritatē i
se hre debuit maria. de cui⁹ mūdissimis pti
culis illa purissima caro ꝓbi celesti⁹ vnibilis
est assumpta. Ecce celū z celi celoz deitatis
magnitudinē ad plenū capere non pñt. sic dz
tiā gl'ie sctitat⁹ ei⁹ ꝓtutes celestes nō suffici
unt. z tñ maria ipm cū plenitudie deitat⁹ ge
nuit. ad cui⁹ susceptionē tot⁹ mūd⁹ nō sufficit
nec suffecit. Sap.xj. Tanq̄ momētū state
re est ante te orbis tra. z tanq̄ gutta roris
antelucani zc. z Isa.xl. Ecce oēs gentes q̄
nō sint. sic sunt coā te zc. ¶ Patet igitur q̄
maria deū incōprehēsibilē totū z plenuz in
se nullaten⁹ susceppisset nisi virtute z gr̄a celi
magnitudinē transcēdisset. Celo igit celica
ꝓgo cōparat. qz celo nihil puri⁹. nihil subli
mius. nihil pulchri⁹. nihil vtili⁹. nihil cōmu
nius. nihil veloci⁹. nihil ꝑfecti⁹. nihil dura
bili⁹ inē corpa visibilia inuenit. Celo igit ni
hil est puri⁹. z ꝓpter nature sue trāsparētiā
z dyaphanitatē. z ꝓ gl'iosissime ꝓgini cōue
nit ꝓpter oīmodā ipi⁹ mūdiciā z castitatem.
Nā p sanctificatōis gr̄am in vtero mater
no extitit ab oīs original culpe feditate de
purata z ad susceptōz ꝓbi vite añq̄ nasceret
disposita z ꝓordiata. Ps. Parata ē se. tu. ex
tūc zc. Nā q̄ ab eterno ꝑelecta ē z ꝑdestīata in
dei scia vt ad tātā gl'iaz assumeret. i matno
utero a spū sctificāte ꝑuēta ē z sctificata. vt i
tpe a pze luminū ꝑfixo mr dei fieri mereret
Prouer.viij. Ab eterno ordiata suz. z anteq̄
tra fi. zc. z Eccl.xxiiij. Ab initio z añ secla cre
ata sū. i. q̄dā ꝓilegiato mō creari ꝓuisavt et
ficerer celū in q̄ de⁹ nouo mō resideret. Ps.
Dñs i celo para. sedē su. Isa.vl. Celuz mihi
sedes ē zc. Hāc sedē sibi parauit oīm arti
fex sapia xps in ꝓginali sctificatōe. ipam se
dē subitrauit. z in ipa q̄uit i ipi⁹ ꝓgie secun
datiōe. Unū ꝑfigurata ē p thronū salomōis
quē fecit de ebore grādē. iij. Re.x. z g sedile
vl ferculū qō fec sibi salomō de lignis liba
ni. cui⁹ ascēsus fuit purpure⁹ z reclinatoriū
aureū Cañ.iij. Hec oīa de his sedib⁹ dicta
puritati ꝓueniūt ꝓginali. qz pura fuit i vte
ro. purior in mūdo. purissima ꝫ rutilat nūc in
celo. Ꝓria refert ad ori⁹ ipi⁹ scificationem
q̄ntū ad feditat⁹ originalē ablatōem. scōa ad
ei⁹ miraculosaz fecūdatōez q̄ nō soluz per
spūm sctm̄ supuenientē. pnitas fomit⁹ est ex
tincta. imo etiā oīs ptās peccādi ab ipa est
ablata. z in gr̄a ē totaliter firmata. Tercia re
fertur ad ei⁹ gl'iosam in celo collocationem
q̄ penitus ablata oīmi infirmitate corpali
in naturā celestem p imortalitatis dotē est
mutata. Ꝓrima itaq̄ puritas s. originalis si
gnificatur i sede facta de lignis libani. Haz
illa ligna sunt cedrina que habēt naturam
z ꝓprietatem imputribilitatis z emittūt spi
ramen fragrantie et odoris. Et hoc conue
nit eius mūdissimis membris p sanctifi
cationis gratiaz a moribz fomitis alienis.
Eccl.xxiiij. Ego q̄si liban⁹ non incisus eua
porauj. z sic balsam⁹ nō mixt⁹ odor me⁹. Li
ban⁹ fuit p innocētiā. nō incisus p peccādi
ipotētiā. z ideo euaporauit odorē balsamo im

pmixto suauiore. Nā tota massa in adā corruptioni fomitē est admixta. z sic p̄ p̄sequēs adulterata. licet ꝟginis corpusculū ab hac corruptela est p̄ gr̄am liberatū. z iō effudit odorē suauissimū tāq̄ balsamū impmixtū. id est filiū cuius odor est sīc odor agri pleni cui benedixit dñs Heñ. xxvij. ¶ Scōa puritas. s. ꝟtualis quā ptraxit ex ꝓceptiōe ꝟbi significat in mūdicia throni eburnei. Ebur em̄ candidissimū z solidissimū nihil hñs in se ꝓcauū vel porosuz. designat mūdiciā marie ꝟgineā p p̄ntiā ipi⁹ ꝓcepti ꝟbi in totius gr̄e plenitudie solidatā. Nā ipa sola plena gr̄a int̄ mulieres est repta. cui⁹ intellect⁹ repletꝰ est aptissima fidei veritate. sīc btā dixit elyzabeth Lu. ij. Beata q̄ credidisti his q̄ dicta sunt tibi a dño. Eius etiā affect⁹ repletꝰ est feruētissima caritate. Eburneū ꝟo .i. virgineū corp⁹ repletuz est maiestate. z iō significat p̄ solliū in q̄ sedere vidit dñz Isa. Vidi inq̄t dñm sedentē sup̄ solliū excelsuz z eleuatū. z plena erat dom⁹ a maiestate eius zc. Excelsuz siq̄dē fuit hoc solliū q̄ sup̄ cōditionē nature corrupte a fomite liberatum. Eleuatū aūt ē dictū q̄ sup̄ hoiem ne peccā dī hēat potētiā. ē p gr̄e bñficiū ꝓfirmatum. Pura itaq̄ fuit nascēdo. Purior dei verbū ꝓcipiēdo. Purissima ꝟo oēs molestias corrupti corpis in sua assūptōe finalit̄ euadendo. z iō bñ cōparabil̄ ē celo rōe incorruptionis z oīmode puritat̄. ¶ Itē sīc celo int̄ corpalia q̄ ad se nihil sublimi⁹. q̄ nihil a centro r̄e remoti⁹. z ꝟ fortsitan ꝓpt̄ disparē circūferētie z centri q̄litatē. nā cētrū suo pondere petit imū. sperꝟo circūferētia sua leuitate tendit sursū vsq̄ ad sūmū. sic ꝟgo bñdicta a mole fomitꝭ z amore carnalis affectionis p gr̄am absoluta tota a mūdano cōsortio differēs z recedēs vita z moribꝫ in celestibꝫ locata Eccī. xxiiij. Ego i altissimis habito. z q̄ in altissimis. z in auditꝭ dei ꝓsiljs sp̄ māsit. z aliq̄d ꝓpter celestia int̄ mundi p̄spera nō curauit. iō significat̄ Heñ. xxvij. p scalā quā vidit iacob cui⁹ cacumē tangebat celū. z dñs innix⁹ scalez̄ Scala celica p q̄m ptz ascēsus ad etna ē maria. q̄ a iacob est visa in somnis. q̄ marie p̄ntia p̄uisa est mulcet plicit̄ a ꝓphis. Latera h⁹ scale sunt tribꝰ due scz sacerdotalis z regal̄. ex q̄bꝰ maria cōtraxit originē ꝑm carnē. Gradus interscalares sunt ei⁹ p̄uilegia z dignitates singl̄ares. h⁹ scale cacumen in deo ē z ei ꝓiūgit̄ p celestez cōuersationē. Apoc. xij. Signū magnū apparuit in celo. mlr amicta sole zc. De ista inherētia cū celo dic̄ Bern̄. O ꝟgo ꝟginū virga sublimis in q̄ sublime tuū sertm̄ fricez erigis. vsq̄ ad sedentē i throno. vsq̄ ad dñz maiestat̄. nec id q̄dē mirū est. q̄ mittꝭ in altū radices būilitat̄. Per hāc scalā descēdit angelus magni cōsilij vt nr̄am assumeret infirmitatē Eph̄. iij. Qui descēdit ipe ē q̄ ascēdit sup̄ oēs celos vt ipleret oia. Per hāc ēt scalam angeli ascēdūt. s. q̄ angelicā vitā ducūt. Piero. In carne studeam⁹ p̄ mariam ascēdere ad ipm̄ q̄ p ipam ad nos descēdit. vt p eam ipi⁹ inueniam⁹ gr̄am. qui p eaz ad nr̄am duēit miseriā. Per te habeam⁹ ascensuz ad filiū o bñdicta inuētrix gr̄e. genitrix vite. mater salutꝭ. vt p te nos suscipiat qui per te dat⁹ est nobis. Patet itaq̄ q̄ maria tanq̄ celuz locū supremū sibi vendicat nos z hereditatis celestis amatores celestibꝫ coadaptat. Eccī. xxiiij. In hereditate dñi morabor zc. ¶ Item celo nihil est pulchriꝰ. nihilq̄ aspectui est iocundius. z hoc ꝓpter ordinatissimā cōtemptoꝝ ipius varietatem. Nā sol z luna z cetera sydera fixa vel nō fixa ornant mirabilit̄ firmamētū. sic illa gl'iosa virgo celo simillima post suū filiū q̄ est speciosus forma p̄ filios hoim. imo p̄ multis mirabilibus angeloꝝ. inter oēs creaturas ē pulcherrima. z ad intuendū magis grata. Jōo dicit Eccl'iastic⁹. xliij. Altitudo firmamenti pulchritudo eius. Species celi gl'ia stellarū zc. Stellarū gl'iosa numerositas. virtutuz z gratiaꝝ singularitas est diuersitas. quibus miscēdie mater inestimabilit̄ decorat̄. Eccī. xliij. Vas castroꝝ in excelsis in firmamēto celi resplendēs gl'iose. Jō describit̄ Apoc. xij. q̄ mulier illa celestis fuit amicta sole et corona. xij. stellarū in capite ipius. Vñ angeli admirantes ipius pulchritudinez. putant possūt ipi⁹ gloriā p similitudinē corporē celestiū exprimūt z describunt Cañ. vj. Quę est ista q̄ ꝓgredit sicut aurora ꝓsurgēs. pulchra vt luna. electa vt sol zc. Sole enī nihil pulchriꝰ ē de die. luna nihil pulchriꝰ de nocte. aurora nihil formosi⁹ i ꝓfinio vtriusq̄. ꝓgressa ē igit̄ vt aurora i nascēdo p mōꝝ ꝓgressa ē q̄ luna i ꝟtutibꝫ ꝓcrescēdo. egressa ē de mūdo. singl'arē gl'e dignitatez. q̄ sol p̄ ceteꝝ obtinēdo. Aurora siq̄dē finis ē noctiꝭ z p̄ncipiū diei subseq̄ntꝭ z indicāū sol' iā in ꝓximo orientꝭ. Sic maria i suo ortu fuit

q̃si finis z ꝓsummatio culpe originalis. z euacuatio oĩs tenebre spũalis. Fuit etiã lucis vere ꝑambulũ indiciuz z future gr̃e in mundũ ꝓuenies argumẽtũ. qz ortus virginis aduentũ annũciauit in ꝓmo saluatoris. ij. Reg. xxiij. Sicut lux auroze oriente sole rutilat. z sic̃ herba germiat de terra ꝛc̃. Hosee. vj. Quasi diluculũ ꝑparat⁹ est egressus eius ꝛc̃. Dicit ḡ virgo esse. q̃i aurora cõsurgens. p gr̃am ipam sc̃tificantez a corruptione spũalis z corpalis culpe se erigens. qz nõ iacuit iclinata ex toto p culpã originalẽ sic̃ iacent nõ renati. nec sedit partim erectа. partim pstrata hñs ꝓnitatez ꝓcupie sic̃ hñt baptizati. sed dz̃ ꝓsurgens. i. ex toto ad celestia se erigens z extendẽs. qz nullũ i ipa remansit inclinatiuũ vel motiuũ ad peccãdũ. Berñ. Copiosissima sc̃tificatõis gr̃a descendit in Mariã dei matrẽ. que nõ solum sanctificauit ei⁹ ortũ. sed a pctõ eã custodiuit immunẽ. Ps. Tu fabricatus es auroram z solẽ. Vñ sicut veniente aurora babũdat ros. sic nascente ꝟgine ros benedictõis z gr̃e incepit mundi supficiem infundere et corda credentiũ adimplere. Judic. vj. Cõsacuit q̃ ros in circuitu castroz manevl̃ aurora ꝓsurgente. Exodi. xvi. Jõ etiã Jacob surgente aurora meruit accipe bñdictionẽ. Gen. xxxij. Et ideo q̃ bñdictiõibz gr̃e z gl̃ie repleri desiderat accedat ad auroram. recto culo z oñdisti auroze locũ suũ. Pulchra velut luna quo ad gr̃am ꝓceptionis. ꝺa censa radiũ solarẽ recipit. z accepta radiũ receptũ ad terram trãsfundit. Sic maria paternũ radiũ dei verbuz caro factũ in se cõcepit. z ꝓceptũ sine ꝟginitatis detrimento pepit et trãsfudit. Eccl. xlij. A luna signũ diei festi ꝛc̃. Pulcherrima aũt vt oĩes creaturas in lumiositate dignitatis. sol facta est q̃ ad gl̃iam sue assumptõnis q̃n in feruore caritatis. in magnitudine ptãtis transcendere meruit. sic̃ sol cetera sydera ꝓcellit. Eccl. xxvi. Sicut sol oriẽs in altissimis dei. sic bone mulieris species i ornamentũ domꝰ. Sicut igit̃ pulchritudo firmamẽti ꝓsistit in bis z alijs corpibz luminosis. sic pulchritudo marie in ꝓdict̃ opibz virtuosis. Jtẽ celo nihil vtilius. qz ex ꝟtute z influentia celi mortua z inueterata reuiuiscunt z renascunt. z q̃ ꝓsumpta fuerãt renouantur. nec põt aliq̃d viuere vbi ꝟtus desit per effluens non põt puenire. Et ꝟ virgini gl̃iose ꝓgruit. a cui⁹ ꝟtute z gr̃a vita vniuscuiusq; oriẽt z ꝓcedit. Eccl. xxiij. Jn me omnis gr̃a vite z veritatis. in me omis spes vite z ꝟtutis. Sicut ḡ celũ suos emittit radios ad vegetationẽ z sensificationẽ inferioruz. sic virgo celestis radios miscõie trãsfundit ad viuificationẽ pctõrũ. z ad ꝓseruationez electoz. Prouer. iij. Sapiẽtia inspirat vitã filijs suis Cant. iij. Emissiões tue paradisus maloz ꝛc̃. Sic em̃ paradisꝰ a se emittit flumia z fontes ꝓtinue emanãtes. herbas z arbores fructificãtes. sic mr̃ mie a se emittit riuulos z fontes gr̃arũ q̃by corda arida infundunt z imbuunt. z fructꝰ ꝟtutũ q̃by affectiões illoz q̃ esuriũt iusticiã fructuosis opibz nutriunt. Jõ signat ꝑ paradisuz voluptatis quẽ plantauit dñs a ꝓncipio in q̃ posuit hoiem quẽ formauit Gen. ij. qz i beata ꝟgine ẽ repositꝰ in incarnatõe ille celestis hõ. s. xp̃s nõ ab hoie sed a solo deo. Hester. j Fecit rex regũ cõuiuiuz in vestibulo horti ꝓsiti ad modũ densi nemoz. Hortꝰ ẽ virginis vterꝰ in q̃ rex regũ nr̃e mortalitatis vestibus ẽ indutꝰ Cañ. iij. Hortꝰ ꝓclusus soror mea sponsa. Hic hortꝰ ad modũ densi nemoris ẽ ꝓsitꝰ. qz in ipa oĩm ꝟtutũ genera sine mensura z nũero sũt inserta. He ꝟo plãtationes nõ trene sz celestes z spũales sũt insertiões. Deut. xxxiij. De pomis celi z roze. de pomis fructuũ solis z lune erit benedictio tua. Et iõ q̃ aridos vl̃ etiã mortuos in pctis se sentiũt ad mariã debẽt festinare. qz in ipa velut in celo aut in paradyso oĩa ꝑdicta poterũt inuenire. Eccl. xxiij. Adimplet quasi eufrates sensuz z mltiplicat q̃i iorda nis in tpe messis Jtez celo nihil ẽ cõius. z ꝟ est ꝓpter eꝰ imensurabilẽ q̃ntitatẽ. qz q̃ntũ de se est oĩby se eq̃lit cõmẽsurat. z luminis sui radios indesinent oĩby admĩstrat. Sic innata ꝟginis bonitas a nullo se subtrahit sed oĩby se cõmũicat z diffundit. nisi illi forsitan q̃ voluntarie se ab ea illumĩari negligit vel ꝓtemnit. Job. xxv. Sup quẽ nõ fulget lumen illiꝰ ꝛc̃. Vñ z ipa dicit Eccl. xxiiij Ego feci vt oriretur in celo lumen indeficiens ꝛc̃.

Explicit tractatus sc̃ti Bonauẽture doctoris sera. de eccl̃iastica hierarchia.

Tabula

Prologus meditationū vite dñi nostri iesu christi. j.

De meditatōibꝫ eoꝝ q̄ precedūt incarnationē xp̄i. z p̄mo ō sollicita p̄ nob angelorū intercessiōe. ij.

De cōtentione inter misericordiā z iusticiā veritatē z pacē. iij.

De vita Marie v̄ginis. Ibidez babenk septē petitiōes b. v̄gis. Ibidē babek q̄ beata virgo nullā gr̄am donū z virtutē habuit a deo sine magno labore ꝓtinua oꝛone ardenti desiderio. pfunda deuotiōe z mltis lachrymis. iiij.

Incipiūt meditatōes vite dñi iesu. Primo de incarnatiōe ei⁹ Luce. j. Ibidez babek de excellētia h⁹ festiuitat⁹ ex multis. v.

Quō dña iuit ad Elyzabeth. Ibidē babek q̄ illa duo cantica Magnificat z bñdict⁹ dñs de⁹ israel in nazareth in domo zacharie facta fuerūt. vj.

Qualit̄ Joseph voluit dñam dimittere occulte. Ibidē quō de⁹ p̄mittit suos tribulationibꝫ vexari z tēptari ad ip̄oꝝ coꝛonam. vij.

Secunda feria.

De natiuitate dñi Luc. ij. Ibidē ō magna pauptate. būilitate z afflictiōe Marie Joseph z pueri iesu nouiter nati. viij.

De circūcisione dñi Luc. ij. Ibidē de fletu pueri z marie in circūcisione p̄pter doloꝛē quē sensit in carne sua z̄c. ix.

De Epiphania seu manifestatiōe dñi. Ibidē plura multuz notabilia de pauptate et humilitate. x.

De moꝛa dñe apud p̄sepe. xj.

De purificatiōe btē v̄ginis Luce. ij. xij

Tercia feria.

De fuga dñi in egyptū. Ibidē plura bona cū diligētia ꝓsideranda. xiij.

De reditu dñi de Egypto. Ibidez q̄ iohes fuit p̄im⁹ heremita z p̄ncipiū z via religiose viuere volentiū. xiiij

Quō puer iesus māsit in hierlm. Ibidē q̄ nō debem⁹ turbari q̄n tribulatōes habemus. cū etiā mr̄i nō pepercit dñs. ad suos em̄ eas venire p̄mittit in signuz sue dilectionis. xv.

Quid fecerit dñs a duodecio annoꝝ vsq̄ ad p̄ncipiū. tricesimi. Ibidē babek ad verbū salomonis dicētis. Melioꝛ est patiēs viro foꝛti. Et q̄ dñak aio suo expugnatoꝛe vbiuis. Ibidē nota magnū passum de bumilitate. xvj.

De itinere dñi iesu ad baptismū. Ibidez q̄ dñs petijt elemosynā. Ibidē tres gradus hūilitatis. Ibidez q̄ duplex est hūilitas. Ibidē q̄d est pugnare ꝓtra deū z resistere veritati. Ibidē q̄ hūilis est iust⁹. Ibidem nota plures auctoꝛitates Bern̄. de bumilitate. Ibidē de castitate z caritate. xvij.

De ieiunio z temptatōibꝫ dñi iesu. Et de reditu ei⁹ ad matrē. Matth. j. Lu. iij. Joh. j. Ibidē nota q̄ttuoꝛ q̄bꝫ p̄uenit ad coꝛdis puritatē. Ibidē nota de oꝛone plura bona. Ibidē quō exēplo dñi resistēdū sit gule. Ibidē quare z p̄ quibꝫ deus fecit miracula. xviij

Quarta feria.

De aptione libꝛi i Synagoga. Lu. iij. ix.

De vocatione discipuloꝝ. de p̄ma Joh. p̄ri mo. de scōa Luc. v. de tcia Mat. ij. Marci. j. de vocatōe Mat. ibidē. Mat. viij. Luce. v. xx.

De miraculo facto ad nuptias. Et de p̄uersione aque i vinū Joh. ij. xxj.

De sermone dñi in monte Mat. v. Ibidē dñs sermonē in monte incepit a paupertate. xxij.

De seruo centurionis z filio reguli liberat⁹ a dño Mat. viij. Lu. vij. Joh. iij. xxiij.

De paralitico missō p̄ tectū a dño liberato Matth. viij. Mar. ij. Luce. v. xxiiij.

De socru Symonis liberata Matth. viij Mar. v. Luce. iij. xxv.

De dormitōe dñi in nauicula. Matth. viij Marci. iiij. Luce. viij. xxvj.

De filio vidue a domino suscitato Luce. vij. xxvij.

De puella suscitata z martha creata Mat. ix. Mar. ij. Luce. viij. Ibidē babek vulgare notabile ad bumilitatis custodiam fm Bernardū. xxviij.

De cōuersione Magdalene. Ibidē manifeste apparet q̄ dñs discalciat⁹ ibat. Ibidē notabile de charitate. xxix.

Quō Johes misit discipulos ad christum Matth. ix. Luce. vij. xxx.

De obitu Johis baptiste Mat. iiij. Mar. vj. Luce. vij. Ibidem quō Crisostom⁹ cōmendat sctm̄ Johem. xxxj.

De locutione dñi cū samaritana ad puteū. Joh. iij. Ibidē notāda sunt tria pulchra valde vtilia. xxxij.

Dñs fuit duct⁹ vsq̄ ad supciliū montis vt

cipitaret. Luc.iiij. Ibidē habet quō ru/
pis cessit dño latitāti xxxiij.
De habēti manū aridā curato a dño Ma
thei.xij Mar.ij. Luc.vj. xxxiij.
De multiplicatiōe panū. Matth.xiiij.z.xv.
Mar.vj. Ibidē habet q dñs se diligētib
dit ḡn eis subueniat qñ expedit eis. xxxv
De fuga dñi qñ voluerūt eū facere regē. Jo
hā.vj. Ibidē nota ꝓtra mūdi honores. vi
delicet q ꝙ delectant honore in piculo z p
cipicio magno sic q multis ratiōib oñdit
Ibidē q ambitiōis via adoratio diaboli
est qua videlicet ad honores mūdi z gl'am
pueniendū suis ille adoratōib pollicetur
Quō dñs orauit in mōte z de/ (xxxvj.
scendēs ambulauit sup aquas vbi petrus
mersus est. Matth.xiiij. Mar.vj. Joh.vj
Ibidē plura bona z vtilia habent de ſtu
te z efficacia orōis. Ibidē petitōes cordis
in trib ꝓsistūt. Ibidē cōmendatio beati
Bern̄i.multū ac diligēter attēdenda. Ibi/
dem q tribulatio est nobis necessaria.
Ibidē ad dictū Ber. Felix ꝙ passiōes cor
poris sui ꝓpter iusticiā ordinat vt ḡcḡd pa
tiat ꝓpter dei filiū patiat. Ibidē spūssanct⁹
hoi ad sex ꝓcedit. Ibidē patet ex ſbis ber
nar. q tribulatōes nob expediūt xxxvij
De chananea. Matth.xv. Mar.vij. Ibi
dem nota tres ſtutes in chananea.s.fides
magna.orōis pseuerātia.z humilitas pro
funda. Ibidē ꝫ fidelit angeli nr̄i nob ſui/
unt nos custodiēdo xxxviij
Quō aliqui ex ſbis iesu scandalizati fuerūt
Matth.xvj. Mar.vij. Joh.vj. Ibidē q ꝓ
pter alterⁱ scandalū nō debemꝰ recedere a
ſtitate iusticie triplici ex rōne. xxxix
De retributiōe relinquentiū oia. Matth.ix
Luc.x. Ibidē Bern̄. multipl'r oñdit verū
esse q oēs relinquētes tpalia z seq̄ntes
dñm centuplū erūt accepturi in ꝫ mūdo z
vitā eternā in futuro. xl.
Qualiter dñs quesiuit a discipulis ḡd di/
cerēt de eo. Matth.xvj. Mar.viij. Lu.ix.
De trāsfiguratiōe dñi in mōte (xlj.
Mat.xvij. Mar.ix. Lu.ix. xlij.
De ejectiōe ementiū z vendentiuz de tēplo.
Mat.xxj. Lu.xix.z Jo.ij. xliij.
De ꝓbatica piscina Joh.v. Ibidē nota tria
digne ꝓsiderāda sup eo q dñs humiliter
iuit ad infirmū z sibi more solito loq̄bat.
Ibidem. ne sis fratris iudex temerarius
rē. xliiij.
Quō discipuli vellebāt spicas ꝓpter famem
Matth.xij. Lu.vj. Ibidē. in eo q discipu
li dñi vellebāt spicas ꝓpter famē ad mlt̄as
ſtutes ꝓficere possum⁹. Ibidē de paupta
te poss. vocatorū. Ibidē q nostra pauper
tas xp̄i pauptati cōpari nō potest. ꝓbatur.
Ibidē cur ipe saluator cuiꝰ est aurū ꝓter
argentū sacrā in suo corpe dedicat paup/
tatem. Ibidē vere magna abusio z nimis
magna vt diues velit esse vermiculꝰ vilis.
ꝓpter quē deꝰ maiestatis dñs sabaoth vo/
luit esse paup. Ibidē nota ꝓclusionēp pau
pertate. Ibidē nota quedā ꝓtra gulā. Ibi
dem corpi debet sanitas nō voluptas
Ibidē corpi debet puritas. Ibidē de mo
do z causa bibēdi vinū. Ibidē de abstinē/
tia. Ibidē abstinētia tpanda est in trib ca
sib. Ibidē de discretiōe que mater est ſtu
tum z ꝓsūmatio pfectōis. Ibidē de ꝓmen
datiōe discretiōis. Audi Bern̄. xlv.

¶ Quinta feria

De ministerio marthez marie. Lu.iiij. Ibi
dem de ordine ꝓtemplatiōis z q duas ha
bet partes. xlvj.
Prima ps actiue p̄cedit ꝓtemplatiuā. Ibi/
dē introducit ꝑmo. Intrauit ihs.q. xlvij
Qualiter ꝓtemplatiua p̄cedit secundā ptz
actiue. Ibidē de orō. Ibidē nota septē q̄
p̄cedūt bñ pdicātē z bonū doctorē xlviij.
De exercitio actiue. Ibidē auctoritas cum
diligentia notāda. Ibidem triplex est ma
lum. xlix.
De exercicio vite ꝓtēplatiue. .l.
De trib generib ꝓtemplatiōis. .lj.
De ꝓtemplatōe hūanitat⁹ xp̄i. Ibidē aucto
ritas bñz diligēter notāda lij.
De ꝓtēplatiōe celestis curie. liij.
De ꝓtēplatiōe maiestatꝫ dei. Ibidē q̄ttuor
sūt spēs ꝓtēplatiōis. liiij.
De mō viuēdi in vita actiua. Ibidē aucto/
ritas Bern̄. bñ notāda. lv.
De mō viuēdi i vita ꝓtēplatiua. Ibidē ītro
ducit ꝑmo tert⁹ Intrauit ihs. lvj.
De q̄ttuor impedimētis ꝓtēplatōis. Ibidē
introducit ꝑmo q̄rt⁹ Intrauit ihs. Ibidē
nota de cōmēdatōe pauptatis. lvij.
Q vita ꝓtēplatiua p̄ferē actiue. Ibidē ītro
ducit ꝑmo q̄nt⁹ Intrauit ihs. Ibidē soli/
tudo z reclusio noia miserie sūt rē. lviij
Q ex trib causis ꝓtēplatoꝝ se reducit i acti
uā. Ibidē Bern̄. pulcre declarat q fides

Tabula

sine operibꝫ mortua est. lix.
Quomõ dñs ieſus p̃dixit iudeis q̃ eccleſia deuoluerẽt ad gentiles ſub ſimilitudie cuiꝰ vinee qui filiũ ſui dñi occiderũt Mat. xxi. Mar. xij. Lu. xx. lx.
Q̃ voluerũt capere dñm ihm in ſmõe Mat. xxij. Mar. xij. Lu. xx. lxj
De ceco de hiericho illumiato a dño. Lu. viij. Ibidẽ de virtute fidei z oratõnis de quo plura ponunt ibidẽ exempla q̃ orationis importunitas nõ diſplicet deo imo placet. Ibidẽ duplex eſt pudor. Ibidẽ de verecundia. lxij
Qualiter dñs intrauit domũ zachei. Luce xix. Ibidẽ de virtute oratõnis. nã deſiderii magna vox eſt. z magna oratõ eſt. lxiij
De ceco a natiuitate illuminato a dño. Jo. ix. Ibidẽ de ingratitudine hãm multũ commendabilis eſt virtus gratitudinis z deo accepta. z deteſtabile vicium ingratitudinis. lxiiij
Quomodo dñs abſcõdit ſe z fugit de tẽplo quãdo iudei voluerũt eũ lapidare. Joh. ix
Quõ alia vice iudei voluerũt lapidare dñm. Joh. x. lxv. lxvj
De reſuſcitatõe lazari. Joh. xj lxvij
De maledictõe ficus. Matth. xxj. Mar. xj. Ibidẽ quid p̃ ficus maledictionẽ ſit intelligendum. lxviij
De muliere in adulterio ap̃hẽſa lxix
De ꝛſpiratiõe iudeoꝝ ꝛtra ihm. Et õ fuga eius in ciuitatẽ effrem. Jo. xj. lxx.
Quõ dñs ieſus rediit in bethaniã vbi magdalena vnxit pedes eius. Matth. xxvj.
De aduẽtu dñi in hieruſalẽ ſup (lxxj. aſello. Matth. xxj. Mar. xj. Luc. xix. Joh xij. Ibidẽ quomõ in ſuo honore vituperauit honorabilẽ pompã mũdi. Ibidem q̃ domin⁹ ieſus trib⁹ vicib⁹ legit fleuiſſe tribus ex cauſis. lxxij
Quomodo domin⁹ ieſus mortẽ dixit matri. lxxiij.
De cena dñi Mat. xxvj. Mar. xiiij. Lu. xxij Joh. xiij. Ibidẽ notandũ de menſa z modo ſedendi in cena. Ibidẽ q̃ ꝛtemplatiu⁹ nõ debet ſecretũ ſui dñi reuelare. Ibidem nota exemplũ q̃nq̃ vtutũ xpi in cena. Ibidem nota circa hec verba q̃ domin⁹ dixit. hoc facite zc. Ibidẽ ex ſermone dñi q̃nq̃ ꝓncipaliter ſunt cogitãda. lxxiij.

Sexta feria.

De editatio de paſſione dñi i generali. Ibidem. in ꝟ opuſculo nulla ſunt poſita ꝺ dominj paſſiõe niſi que p̃ ſacrã ſcripturã vel dicta ſanctorũ vel opiniones approbatas affirmant z dicunt. lxxv.
De editatio paſſionis dñi ante maturinas Ibidẽ q̃ dñs ieſus pluries legit oraſſe ꝙ nob. tũc vt aduocat⁹ nr̃. nũc aũt p̃ ſe orabat Ibidẽ animaduertẽdũ eſt ꝛtra impatiẽtiam noſtrã. q̃ dñs trib⁹ vicib⁹ orauit antequã a patre reſpõſionẽ acciper. Ibidẽ quãdruplex volũtas fuit in xp̃o. Ibidẽ q̃modo dña receſſit ad parietẽ z in oratiõem ſe ꝟuertit ad p̃rem. lxxvj.
De editatio paſſiõis xp̃i hora p̃ma lxxvij
De editatio paſſionis xp̃i hora tertia. Ibidem quomõ iſta que paſſus eſt xp̃s i matutinali. p̃ma z tertia hora videnꝫ vehemẽtiſſimi dolores eſſe ſine crucifixiõe. z amariſſimi z horrores valde ſtupẽdi z valde ꝺferentia ꝓpaſſionẽ. lxxviij.
De editatio paſſionis xp̃i hora ſexta z nona Ibidem de modo crucifixionis. Ibidem de alio modo crucifixionis. Ibidẽ quomõ mater cõmẽdabat patri filiũ z filiꝰ ſibi cõmẽdabat matrẽ lxxix.
De editatio paſſionis xp̃i hora nona. Ibidem xp̃s dixit ſeptẽ verba que in euãgelio ſcripta ſunt. Ibidẽ chriſtus clamabat in cruce. In manus tuas zc. q̃ ita magnꝰ erat q̃ in inferno audiebat. lxxx. lxxxj.
Nona de aptione lateris. lxxxij
De editatio de dño hora veſptina lxxxiij
De editatio de ſepultura domini hora cõpletorũ. lxxxiiij.
De editatio poſt completoriũ. lxxxiiij.

Sabbato

De editatio de domina z ſociabus die ſabbati. lxxxv
De editatio de dño ieſu die ſabbati deſcendente ad inferos. lxxxvj
Canticũ ſanctorũ de limbo lxxxvij.

Dominica die

De reſurrectione domini. z p̃mo quõ appariuit matri ſue lxxxviij.
Quomodo maria magdalena z alie marie venerũt ad monumentũ. Matth. xxviij. z Marci. xvj. De hoc habetur in Luca. z Joh. xx. Itẽ Luc xxiij. lxxxix.
Q̃ domin⁹ apparuit marie magdalene Luce. xxiij. z Joh. xx. xc. xcj.
Q̃ dñs apparuit trib⁹ mariis xcij
Iterum de eodem

Iterum de eodē xciij.
Q domin⁹ apparuit Joseph. de ß babek in euāgelio nicodemi xciiij.
Q domin⁹ apparuit iacobo minori. de hoc babek ad Lo. xv. xcv.
Q domin⁹ apparuit petro. Lu. xxiiij. xcvj
De reditu dñi ad sanctos patres post resurrectionē. z decātatio coz xcvij.
Q domin⁹ apparuit duob⁹ discipulis eunt⁹ in emaus xcviij.
Q domin⁹ apparuit reclusis in die resurrectionis. Lu. xxiiij. Joh. xx. xcix.
Q domin⁹ apparuit discipulis in octaua p̄ sente thoma. Joh. xx. .c.
Q dominus apparuit discipulis in galilea Math. xxviij. cj.
Q domin⁹ apparuit discipulis ad mare tyberiadis. Jo. xxj. cij.
Q dñs apparuit pl⁹ q̄ q̄ngentis simul. s. ad Coz. xv. ciij.
De duodecim apparitionib⁹ domini post resurrectiōem. ciiij
De ascensione dñi cv
De missione spūssancti cvj
Excitatio desiderij ad patriā per mortē appetitum. cvij
De modo meditandi vitam domini Jhu z conclusione libri. cviij.
Finit tabula

Incipit plogus meditationū vite domini nr̄i Jhu xpi p̄m deuotū sanctū Bonauenturam.

Capitulū primū.

Inter alia uirtutum z laudū p̄conia de sanctissima ⁊gine cecilia legit⁹ q̄ euāgeliū christi absc̄ditū sp̄ portabat in pectore. Nō sic intelligi debere videt⁹ q̄ ipa de vita dñi Jhu i euāgelio tradita quedā sibi deuotiora p̄elegerat. i quib⁹ meditabat die ac nocte coꝛde puro z integro. attētōe p̄cipua z feruēti z coꝛ suaui gustu ruminās. ea in archano pectoris sui collocabat. Simile tibi suadeo faciendū. Sup oīa nāq̄ inter spūritualis exercitij studia hoc magꝭ necessariuꝫ. magisq̄ pficuū credo. z q̄ ad celsiorē gradū p̄duce re possit. Nusq̄ eīm inuenies vbi sic doceri posses ⁊tra vana blandimēta z caduca. cō/tra tribulatiōes z aduersa. cōtra bestiū tem ptamēta z vicia. sicut in vita dñi Jesu q̄ fuit absq̄ oīm defectu p̄fectissima. Ex frequenti em̄ z assueta meditatiōe vite ip̄i⁹ adducit aīma in quandā familiaritatē cōfidentiā et amoꝛē ip̄i⁹. ita q̄ alia vilipendit z cōtemnit. Insup fortificat z īstruit quid facere. q̄d ve fugere debeat. Dico p̄mo q̄ iugis meditatio vite dñi Jesu roboꝛat z stabilit mētez cōtra vana z caduca. vt patet in p̄dicta beata cecilia. que ita coꝛ suuꝫ repleuerat de vita xp̄i q̄ in ip̄am vana intrare nō poterāt. Ulī in pompa nuptiaꝝ exist̄es vbi tot vana gerunt. cantātib⁹ oꝛganis ip̄a stabili coꝛde soli deo vacabat dicēs. Fiat dñe coꝛ meum z coꝛp⁹ meū immaculatū vt nō cōfundar. Secūdo fortificat cōtra tribulationes z aduersa. vt patet in martyrib⁹. Circa q̄ sic dicit Bernard⁹ in. lxj. sermone sup Cātica. Inde tollerātia martyrū. p̄uenit q̄ in christi vulneribus tota deuotiōe versetur et iugi meditatōe demoꝛet. In illis. stat martyr triumphans z triūphans. toto licꝫ laceꝛato coꝛpoꝛe. z rimāte latera ferro. Ubi ḡ tunc aīma martyꝛis? Nēpe in vulneribus Jhu. z vulneribus nimiꝝ patētib⁹ ad introeundū. Si i suis esset viscer̄ib⁹. scrutās ea ferrū. p̄fecto sentiret. doloꝛē. nō ferret. succumberet z negaret. Mucusq̄ Bernard⁹. Inde est q̄ non solū martyres sꝫ z cōfessoꝛes in tribulationib⁹ z infirmitatib⁹ suis tantā patientiā habuerūt z tota die habēt. Si legas de beato Francisco z de beata virgine Clara matre ac ducissa tua. poteris inuenire quomodo i multis tribulationib⁹ penurijs z infirmitatib⁹. nō solū patiētes. sed etiā hilares exist̄ebant. Idē quotidie videre potes in ducentib⁹ sanctā vitā. hoc ideo quia ip̄oꝝ aīe nec erāt nec sunt in eoꝝ coꝛpoꝛib⁹ sꝫ in xp̄i exemplata meditatiōe vite ip̄si⁹. Tertio dico q̄ docēt circa gerenda vt nec hostes nec vicia irruere vel fallere possint. hoc ideo. quia p̄fectio virtutū reperit⁹ ibidē. Ubi em̄ virtutes excelse pauptatis. eximie humilitatis. p̄funde sapiētie. oratiōis. māsuetudinis. obediētie. patiētie. ceterarūq̄ virtutū exēpla et doctrinā sic inuenies sicut in vita dñi virtutū. De hoc sic breuiter ait Bernard⁹ sermone xxij. sup Cātica. Incassum pinde quis laborat in acquisitōe virtutū. si aliūde eas sperādas putet q̄s ⁊ dño virtutū. cui⁹ doctrīa seminarū p̄udētie. cui⁹ misericoꝛdia. op⁹ iusticie. cui⁹ vita speculū temperātie. cui⁹ moꝛs

insigne est fortitudinis. Vnusq; Bernardus. Qui ergo eū sequit errare non potest neq; falli. Ad cui⁹ virtutes imitādas z adipiscendas ex frequenti meditatione cor accendit z animat. Deinde illuminat virtute ita q; z virtutē induit. z a veris falsa discernit. adeo vt plures fuerūt illiterati qui mag⁹ pfunda dei mysteria cognouere. Vnde credis q; beat⁹ Franciscꝰ ad tantā virtutū copiam z ad tam luculentā intelligentiaz scripturaz. ad tā etiā perspicacē noticiā fallaciarum hostiū z viciorū uenerit. nisi ex familiari cōuersatōez meditatione domi sui ihu. Propterea sic ardēter afficiebat ad ipaz. vt quasi sua pictura fieret. Nā in cunctis virtutibus q; pfectius poterat imitabat eandez. et tandē complēte ac pficiente ihu per impressionem sacroz stigmatū fuit in eū transformatus totaliter. Vides ergo ad q; excelsū gradum meditatio vite xpi pducit. sed z tanq; fundamentū efficax ad maiores cōtemplationis sublimat grad⁹ quia ibidē inuenituz vnctio. q̄ paulatim purificans z eleuās animā docet de oīb⁹ de quib⁹ non est sermo ad psens. Nūc autē te in ipas vite xpi meditationes aliqualiter introducere cogitaui. sed vellē q; hoc a magis experto. mag; q; docto accipes. quia in talib⁹ maxime insufficiens sum. Verūtamē iudicans melius fore aliqua vtcūq; dicere q; penitus tacere. Experiaz impotētiam meā. z familiariter tecuz loquar rudiz impolito sermone. tum vt melius possis que dicunt capere. tū vt non aurē sed mentē studeas inde reficere. Non est eīm in ornatis sermonib⁹ sed in dīi ihu meditationib⁹ insistendū. Ad quod etiā Piero. doctrina inducimur dicētis Sermo rudis vsq; ad cor penetrat. politus autē pascit aures Spero aūt q; ruditati tue confert aliquid mea modicitas. sz z in hoc magis spero. q; si te in his exercitare sedula meditatiōe voluer is ipm dominū ō q̄ loquimur magistz habebis. Nō aūt credas q; oīa que p ipz dixisse vel fecisse cōstat meditari possumus. vel q; oīa scripta sint. Ego vero ad maiorem impressionē ea sic. ac si ita fuissent narrabo. put contingere vel cōtigisse credi possunt. Km quasdā imaginarias repsentatōes quas anim⁹ diuersimode pcipit. Nam z circa diuinā scripturā meditari. exponere z intellīgere multifarie. put expedire credimus possumus. dūmodo non sit cōtra veritatez vite. iusticie. ac doctrine. z non sit contra fidem. z contra bonos mores. Cū autem me narrante inuenies. ita dixit vel fecit dom⁹ iesus seu alia que introducūt si illud per scripturā probari non possit. non aliter accipias q; deuota meditatio exigit. Hoc est. pin de accipe. ac si dicerē mediteris. q; ita dixit vel fecit dom⁹ Jesus. z sic de similibus Tu aūt si ex bis fructū sumere cupis. ita te psentē exhibeas bis que p dominū Jesum dicta z facta narrant. ac si tuis auribus audires. z oculis ea videres. toto mentis affectu diligēter delectabiliter z mor ose omnib⁹ alīs curis z solicitudinib⁹ tunc omissis. Quare te p̄cor dilecta filia vt hunc laborez meū quē ad laudē domini Jesu z tuum psectum z meā vtilitatē assumpsi. leteanter suscipias. z letanti⁹ deuotius z sollicitius te exerceas in eodē. Initiū de incarnatione sumēdum est. sed quedā ipaz precessisse meditare possumus. tā in celis circa deuz z angelos suos beatissimos. q; in terris circa virginez gloriosissimā que mihi videntur primū exp licanda. Et iō de ipis videam⁹.

De solicita pro nob⁹ intercessione angelorum. Capl'm. ij.

Cum p longissima tempa vltra spacium quinq; miliū annoz ū miserabiliter iaceret gen⁹ hūanū. z null⁹ p̄ter peccatū primi homis ascēdere posset ad patriam. beatissimi angelici spiritus compatientes tāte ruine. ac de sua restauratione solliciti. licet etiā pluries. primo tamen aduenīte plenitudine tēporis deuoti⁹ z instantius taliter supplicarūt domino. p̄cidentes in facies suas ante thronū eius simul oīes congregati. z dixerūt. Domine placuit maiestati vestre et rationalē creaturā. sz hominem. p̄ter vestrā bonitatē vt ipe esset bic nobiscū z vt nobis ex ipso nostrarū contingeret restauratio ruinarū. Sed ecce pereūt omnes z nemo saluat. et in tot annoz ū curriculis b videmus q; de omnib⁹ hostes nostri triumphant. z de ipis non nostre ruine sed tartaree spelunce replent. Ut quid ergo domine nascūtur. quare tradunt bestijs anime confitentes tibi. z si p̄m iusticiā vestram hoc fiat. tamen misericordie temp⁹ est Et si primi parentes vestrū mandatū incaute trāsgressi sunt. subueniat misericordia vestra. Dementote q; ad similitudinē vestram creastz eos Aperite dñe misericordie manū vestre

z implete misericorditer. oculi omnium spe
rant ad vos. sicut oculi seruorum ad manꝰ
dominorꝫ suorꝫ donec misereamini z subue
niatis remedio salutari humano.

¶ De contentiõe inter misericordiã z iusti/
tiam. veritatem z pacem.

¶ Capitulum. iij.

Ab Ris dictis misericordia pulsabat vi
scera patris vt subueniret. secuz pa/
cem habẽs. Sed cõtradicebat veri
tas. habẽs secũ iusticiam. Et inter eas ma/
gna cõtrouersia facta est. prout narrat bea/
tus Bernardꝰ pulcro z longo stilo. sermõe
primo de annũciatione. Sed ego succincte
vt potero referã summã. Frequẽter eñ ipi/
us dicta melliflua intendo adducere. sz ple/
rũqꝫ cum exceptione. ꝓpter prolixitatẽ vitan
dam. In hoc ergo loco hec est dicti sui sum
ma. dicebat dña misericordia. Nunquid in
eternũ pꝛicies domine. aut obliuiscẽris mi/
sereri? z hoc ei longo tempe susurrabat. Re/
spondit dominꝰ. Vocent sorores vestre ꝙs
contra vos paratas videtis z eas parit au
diamus. Quib9 vocatis incepit misericor/
dia. Eget miseratione diuina creatura rati
onalis. quoniã misera facta est. z miserabi/
lis valde. venit tempꝰ miserẽdi z iam prete/
rijt. Ecõtra veritas. Oportet dñe implere
sermonẽ quem locutꝰ es. Totus moriatur
adam cũ omnib9 qui in eo erant quãdo pre
uaricãdo pomũ gustauit. Dixit misericor/
dia. Ut quid ergo dñe me fecisti. Scit eñ
ipa veritas ꝙ ego perij si nunqꝫ misereberꝛ
Ecõtrario ipa veritas. Si predictã tuam
sententiã ꝓuaricatoꝛ euaserit. perijt z ꝓpi/
tua. z nõ permanet in eternũ. Fuit ergo hec
questio missa ad filium. Ipa autẽ veritas z
misericordia corã eo eadẽ dicebant. et adde
bat veritas. Fateoꝛ dñe ꝙ beato zelo moue
tur misericordia. sed nõ ẽm iusticiã que po/
tius ꝓuaricatoꝛi vult parcere ꝙ soꝛori. At
misericordia. Tu neutro parcis z tanta in
dignatiõe seuis cõtra prcuaricatorẽ vt inol
uas pariter z soꝛorẽ. Sed nihilominꝰ veri/
tas fortissime allegat. Dñe contra te ꝙ que/
stio intorquet. z est cauendũ ne verbum pa/
tris euacuet. Dixit pax. Parcite vobis a ꝓ
bis istis. virtutũ non est honesta contentio
nes z efficaces. Nõ videbat quomodo circa
hominẽ possent z misericordia z veritas cõ
seruari. Scripsit aũt rex sententiã. quã pa/
ci que ꝓpinquius ei stabat dedit legendã. sic
continentẽ. Nec dicit perij si adam nõ mo
riatur. Et hec dicit. Perij si nõ misericordi/
am consequar. Fiat moꝛs bona. z habent
vtriqꝫ qõ petũt. Obstupuerũt oẽs in ꝓbo sa/
pientie z ꝓsenserũt qꝫ moriar adã miaz ꝓseqn/
do. Sz qrũt quõ moꝛs ꝓt fieri bõa. cũ hoꝛ/
ribilis sit ipo auditui. Rñdit rex. Moꝛs pec
catoꝛ pessima. sz moꝛs sctoꝛ ꝓciosa z ianua
vite. Inueniat qui ex charitate moriat. non
obnoxius morti. z sic moꝛs non poterit te/
nere innoxiũ. sed faciat in ea foramen ꝙ qõ
transeãt liberati. Placuit sermo. Sz vbi ta
lis poterit inueniri respõderunt. Redijt er/
go veritas ad terrã. z misericordia remãsit
in celo. Nam iuxta prophetiã. Dñe in celo
misericordia tua z veritas tua vsqꝫ ad nu/
bes. z circuit oꝛbẽ terraꝝ. Et nemo mũdus
a soꝛde nec infans vnius diei. Sed a mise/
ricordia plustratur celũ z neminẽ inuenit ꝙ
sufficientẽ ad hoc habeat charitatẽ. Omnes
enim serui sumꝰ. z qui cũ bene fecerimus di
cere debemꝰ. quia inutiles serui sumus. Et
cũ nullus inueniret qui maioꝛẽ charitatem
haberet vt animã suã ꝓ seruis inutilibus
poneret. redeũt ad constitutã dieꝫ antie plu/
rimũ. nõ inuento qõ desiderabãt dixit pax.
Vos nescitis quicqꝫ nec cogitatis. non est
qui faciat bonũ. non est vsqꝫ ad vnũ. sed qui
dedit consiliũ ferat auxiliũ. Intellexit hoc
rex z ait. Penitet me fecisse hominẽ. Penitẽ
tiam me agere oportet ꝓ homine quẽ crea/
ui. Et vocato gabriele dixit. Vade dic filie
syon. Ecce rex tuus venit. Ducuscꝫ Berñ.

¶ Vides ergo ꝙꝫ magni periculi fuit et est
peccatũ. z ꝙꝫ magna difficultas est remediũ
inuenire. In hoc ergo consenserũt predicte
virtutes ꝑcipue in persona filij. Nam perso
na patris aliqualiter videt terribilis z po/
tens. z sic suspicari qõammodo potuissent
pax z misericordia. Persona vero spiritus
benignissima est. z sic suspicari poterant ve/
ritas z iusticia. Unde persona filij tanqꝫ me
dia accepta est ad hoc remedium faciẽdum
hoc autẽ non ꝓprie. sed appropriate intelligaꝛ
Tunc ergo impletũ est illud prophecticum
Misericordia z veritas obuiauerunt sibi.
iusticia et pax osculate sunt. Et hec de bis
que in celis contingere potuerunt possumꝰ
meditari.

¶ De vita Marie virginis z septem petiti
onibus eius.

Capitulū. iiij.

Circa virginem ex qua incarnatio facta fuit meditari possumus vitā ipsius. Unde scire debes q̄ dum esset triū annorū fuit a parentibus oblata in templum. et ibi stetit vsq̄ ad decimūquartū annum. Quid autē ibi fecerit scire possumus ex reuelationibus suis factis cuidam sue deuote. Et creditur q̄ fuit sancta Elizabeth. cuius festuz solemniter celebramus. In quibus hec inter alia continentur. Cum inquit pater meus z mater mea me dimiserūt in templo. statui ī corde meo habere deū in patrem. z deuote ac frequenter cogitabam quid possem facere deo gratuz vt dignaretur mihi dare gratiam suā. et feci me doceri legē dei mei. Ex omnibus preceptis diuine legis tñ tria precepta precipue seruaui in corde meo. videlicet Diliges dominū deum tuū ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. et ex tota mente tua. et ex omnibus viribus tuis. Item diliges proximuz tuum sicut teipm. Item habebis odio inimicum tuū. Ista inquit seruaui in aīo meo et statim oīes virtutes comphendi que in ipsis continētur. et ita volo te facere. Anima autē aliquam virtutez habere non potest si deū toto corde non diligat. Ab isto ei amore descēdit oīnis gratie plenitudo sine qua nulla virtus ī aliquā descēdit. nec pseuerat in anima. sed fluit vt aqua nisi suos inimicos. id est. vicia et peccata habuerit odio Qui vult ergo suā gratiam habere et possidere. oportet eū cor suum ad amorē et odium ordiare. Volo ergo te facere vt faciebā ego. Surgebā enim semp in noctis medio z pergebā ante altare templi. z tanto desiderio z tanta voluntate z tanta affectione q̄nta potera z sciebam petebā gratiam ab omnipotenti deo obseruādi illa tria precepta. z oīa alia mandata legis. Et sic stando ante altare septem petitiōes domino faciebam que sunt he. Primo enim petebam gratiā qua possem implere dilectionis preceptum. scilicet ipsum diligere ex toto. zc.

Secundo petebaz gratiam qua possem diligere proximū fm voluntatem z beneplacitum suū. z vt faceret me amare omnia que ipse amat z diligit. Tertio petebaz vt me faceret odire z fugere omnia que odit.

Quarto petebā humilitatem. patientiā. benignitatē. z mansuetudinē. z omnes ⁊tutes per quas efficerer gratiosa ante conspectum suū Quinto petebā vt faceret me videre tempus in qua esset nata illa beatissima virgo que debebat filiū dei parere. et vt conseruaret oculos meos vt possem eā videre. linguā vt possem eam laudare. manus vt possem ei seruire. pedes vt possem ire ad seruitiū suum. genua vt possem adorare deū filium in gremio suo. Sexto petebā gratiam obediendi mandatis z ordinationibus pontificis templi. Septimo petebam vt templū z vniuersum populū suū ad seruitium suū conseruaret Quibus auditis dixit ancilla christi. O dulcissima domina non eratis vos gratia z virtutibus plena. Respondit beata virgo. Pro firmo scias q̄ ita me pputabam reā vt vilissimam z gratia dei indignam sicut tu. Propterea petebā sic gratiam z virtutes. Et iterū. Filia tu credis q̄ omnem gratiā quā habui habuerim sine labore sed non est ita. immo dico tibi q̄ nullam gratiā donum vel virtutē habui a deo sine magno labore. continua oratione. ardenti desiderio. pfunda deuotione. multis lachrimis. z multa afflictione. dicendo. cogitādo semper placita sibi sicut sciebam z poteram excepta sanctificatiōis gratia qua sanctificata fuit in vtero matris. Et addidit pro firmo scias q̄ nulla gratia descendit in aiam nisi per orationē z corporis afflictionem. Postq̄ autē dedimus deo que per nos possumus licet sint pauca. ipse venit in animaz secum ferēs ista altissima dona q̄ videt anima in seipsa deficere. z perdit memoriam. z non recordat se fecisse vel dixisse aliquid ōo gratum. z tūc videt sibūpsi vilior z despectior q̄ vnq̄ fuerit. Ducusq̄ de dictis reuelationibus. Beat⁹ vero Hieronymus ō vita ipsi⁹ sic scribit. Dāc sibi regulā beata virgo statuerat. vt a mane vsq̄ ad horam tertiam orationibus insisteret. A tertia vsq̄ ad nonam exterīo ope se occuparet. A nona vero iterū ab oratione nō recedebat quousq̄ dum illi angelus appareret. de cuius manu escam accipere solebat. z meli⁹ in ōi opere z amore proficiebat. Fiebat vt in vigiliis inueniretur prior. in sapientia legis dei erudition. in humilitate humilior. carminibus dauiticis elegantior. in charitate glorioſior in puritate purior. in omni virtute perfectior. Erat enim constans z immobilis. z cum quotidie melius transiisset hanc ītascentem

nullus vel vidit vel audiuit. Omnis sermo eius ita erat gratia plenus. vt cognosceret ī lingua eius deus. Semp in oratione et in scrutatione legis dei permanebat. Et erat solicita circa socias suas ne aliqua ex eis in vllo sermone peccaret. ne aliqua in r suz vocem suam exaltaret. ne aliqua iniurias aut superbiā contra parem suaz exerceret. Sine intermissione benedicebat deum. z ne forte in salutatione sua a dei laudibus tolleretur. si quis eam salutabat. illa pro salutatione sua deo gratias respondebat. Denicz primū ex ipsa exijt vt dum salutant homines sancti deo gratias dicant. De esca quam de manu angeli accipiebat. ipsa reficiebat. Quā vero a pōtificibus templi accipiebat. pauperibus erogabat. Quotidie videbat ei angelus loqui. z quasi charissime sorori vel matri obtēperabat ei. Vnicuicz Hiero/nymus. In decimoquarto autem anno fuit beata virgo maria desponsata Joseph per diuinā reuelatōnē. z redijt in nazareth quod qualiter fuerit factū inuenies in legē da de natiuitate sua. Et hec sunt que ante ī carnationē domini Jesu possumus meditari. ipsa rumines benez delecteris in eis. toto affectu ea memorie commēdando z operę adimplendo quia deuotissima sunt. Hūc ad incarnatiōem veniamus.

De incarnatione christi

Capl'm quintum

Postqm autem venit plenitudo tēporis vel deliberasset. quomodo ordinauit summa trinitas humano generi prouideri per incarnationem ꝓbi propter nimiā charitatem suam qua ipsum genus humanū diligebat commouente eum misericordia sua. z nihilominus ad instantiam supernoz spirituū z beata virgo Maria redisset nazareth. vocauit deus omnipotens Gabrielē archangelum et dixit ei. Vade ad dilectissimā filiam nostram Mariā desponsatam Joseph. super omēs creaturas nobis charissimā. et dic ei ꝙ filius meus concupiuit speciē suam. et sibi eaz elegit in matrem. z roga eam vt ipsum letā/ter accipiat. quia per eam salutem totiꝰ generis humani operari decreui. z obliuisci volo iniurie mihi facte. Attende hic z recordare que tibi in principio supra dixi. vt discas omnibus que dicunt. z fiunt te exhibere presentem. Vide ergo imagineris z aspicias deum vt potes. quia incorporeus est. sz aspice eum tanqm magnū dominū sedentē in solio excelso. vultu benigno. pio. et paterno quasi reconciliare volentem. siue reconciliatum esse. Dec verba dicentē. z Gabrielem facie hilari z iocunda flexis genibus et inclinato vultu timoroso z reuerenti ambasiatam domini sui attente suscipientem.

Surgēs igitur gabriel iocundus z gaudens volitauit ab altis z in humana specie in momento fuit coram virgine Maria in thalamo domuncule sue manente. Sz nec cito sic volauit quin preueniret a deo. z sanctam ibi trinitatē inuenit. que preuenit nuncium suū. Scire namqz debes ꝙ excelsum incarnationis opus totius trinitatis fuit. licet sola persona filij fuerit incarnata. quēadmodū sicut tunicam induenti duo ex lateribus eius stantes adiuuarēt eum et tunice manicas tenerent. Hunc ergo et hic bene aspice z tanqz ipsi facto presens existeres intellige omnia que dicunt z fiunt. O qualis fuit z nunc est in meditatione tua illa domuncula vbi tales sunt z talia exercētur Nam licet vbiqz sit sancta trinitas. tamē ibi nunc aliquo singulari modo esse mediteris ratione singularis operationis. Ingressus ergo Gabriel paranymphꝰ fidelis ad virginē mariam dixit. Aue gratia plena dominus tecū. Benedicta tu in mulieribus. Ipsa vero turbata nihil respondit. Non fuit turbata turbatione culpabili. nec de visione angeli. quia eos sepe videre solita erat. sed iuxta verba euangelij turbata fuit ī sermone eius cogitans de nouitate talis salutationis. Non enim sic eā consueuerat salutare. In qua salutatione cum videret se de tribus cōmendari. nō poterat humilis dña non turbari. Cōmendabat em ꝙ esset gratia plena. z ꝙ dominꝰ erat secū. z ꝙ erat bñdicta sup omnes mulieres. At humilis nō potest sui cōmendatiōem sine rubore z turbatione audire. Turbata ergo fuit ex verecundia honesta z virtuosa. Cepit etiā timere an ꝯ esset vez. nō ꝙ ñ crederet angelū ꝑ loqui. sz ex eo ꝙ ꝓpriū est in humilibꝫ ꝙ non examinat suas ꝑfectiones sz defectus potiꝰ ruminat. vt sic sp ꝑficere possint reputātes magnā ꝑfectionē quā. z pnū defectū magnū valde Tāqz ḡ prudēs z cauta pauida z pudorosa nihil rīspōdit. Quid enī rīndisset. Disce et tu

exemplo suo tenere silentiū ⁊ taciturnitatez amare. quia magna ⁊ vtilis valde talis virtus est. Nam ipa bis prius audiuit q̄ semꝫ responderet. Abominabile em̄ est virginez esse loquacē. Angelus em̄ causam sue dubitationis cognoscēs dixit. Ne timeas Maria. nec verecūderis de laudibꝫ quas dixi tibi. quia sic est veritas. Nec soluz ipsa gratia plena. sed eā toti generi humano recupasti ⁊ reinuenisti a deo. Nā ecce concipies ⁊ paries altissimi filiū. qui te elegit in suā mr̄em. saluabit oīes in eū sperātes. Tunc ipsa respondit. nō tamē confitēdo nec negādo cōmendationes p̄fatas. sed de alio certificari volens de quo modo plus dubitabat. s. ne perderet virginitatē suaz Quesiuit ergo ab angelo huiꝰ cōceptionis modū dicēs Quō fiet istō. que virginitatē meā firmissime domino meo deoui. nec in perpetuū hoiem cognoscā. Et angelus. Fiet p operationez spiritussancti. qui te singulari modo replebit. ⁊ eius virtute cōcipies salua tibi virginitate tua. ⁊ ideo filꝰ tuus vocabit filius dei. Nihil em̄ ei est impossibile. Nam elizabeth cognata tua cū esset senex ⁊ sterilis. iam sūt sex menses q̄ filiū virtute dei cōcepit In tuere hic p̄ deo ⁊ meditare qualiter tota trinitas est ibi expectās responsionē ⁊ p̄sensuz huius sue filie singularis. amāter ⁊ delectabiliter aspiciens verecundiā eius et mores ⁊ verba. Et etiā qualiter angelus diligēter ⁊ sapienter inducit eā. ⁊ ordinat verba sua. stans inclinatus et reuerēs coram dña sua vultu placido ⁊ sereno. fideliter exequēs ambasiatā suam. ⁊ attēte obseruans verba domine vt possit congrue respondere. et super hoc opere mirifico perficere dñi volūtatem Et qualiter etiā domia stat timorate ac humiliter. facie pudorosa p̄reuenta ab angelo. ⁊ ex improuiso in verbis istis nō extollitur neq̄ se reputat. Et cū audit magnalia de se qualia alicui nunq̄ dicta fuerunt totuz diuine gratie ascribebat. Disce ergo eiꝰ exemplo esse pudorosa ⁊ humilis. quia sine his v̄ginitas parū valet. Gaudet p̄udentissima virgo ⁊ auditis verbis angeli consensit. Et vt in suis reuelationibꝫ continet pfunda deuotione genuflexit. ⁊ iunctis manibꝫ dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm verbum tuū. Tūc filius dei statim totus ⁊ sine mora intrauit vterum v̄ginis. ⁊ ex ea carnem assūpsit. ⁊ totus remansit in sinu patris. Potes autem pie imaginari qualiter ipse filius tanq̄ obedientiā ⁊ laboriosam legationē suscipiens. patri se inclinauit ⁊ recōmendauit. ⁊ in eodem instanti anīma creata ⁊ infusa fuit. ⁊ fectus homo fm oīa corporis lineamēta sed paruulus valde. ita q̄ i vtero postea naturaliter crescebat vt alij. sed non fuit dilatatio infusio anime vel membroz distinctio vt ī alijs. Erat em̄ perfectꝰ deus sicut perfectus homo. ⁊ ita sapiēs ⁊ potens vt est modo. Gabriel aūt tunc cū domina sua similiē genuflexit. ⁊ parū post cum ea surgens se iterꝫ inclinans vsq̄ ad terrā ⁊ valefaciens ei diparuit. ⁊ ad patriā rediens hoc narrauit. et fuit ibi nouū gaudiū ⁊ nouū festum ⁊ exultatio magna nimis. Dña vero tota inflammata ⁊ in amore dei magis solito succensa. sentiēs se concepisse genibꝫ flexis gr̄as egit de tanto dono. humiliter ⁊ deuote supplicāt eidē vt eam dignarek instruere. ita q̄ in his que circa filiū suum faciēda occurrerēt. faceret sine defectu. Considerare autez debes quanta est hodierna solennitas. ⁊ iubilare in corde tuo ⁊ agere dies leticie. Inaudita est em̄ vsq̄ modo a seculis ne[illegible] erat. Talis nāq̄ hodie est solenni[illegible]tris qui nuptias fecit filio suo in [illegible]tione humane nature quā hodie f[illegible] vniuit inseparabiliter. Hodie est solennitas nuptiaz filij ⁊ dies natalis eius in vtero. sz postea erit ex vtero. Hodie est solēnitas sanctispiritꝰ. propter hocopus mirificum ⁊ singulare ipsiꝰ incarnationis. quod eidē attribuitur. ⁊ hodie incepit ostēdere benignitatē singularē humano generi. Hodie est solēnitas gloriosa dñe nostre quea patre in filiaz a filio in matrē. ⁊ spiritusancto in sponsam est recognita ⁊ assumpta. Hodie est solennitas totiꝰ celestis curie. quia inchoatur eoz̄ reparatio. Hodie est multomagis solennitas humane nature quia eius salus incepit ⁊ redemptio. ⁊ totius mūdi reconciliatio. et sublimata est atq̄ deificata. Hodie nouam obedientiā suscepit filius a patre de nostra peragenda salute Hodie a summo celi egre diens exultauit vt gygas ad currendum viam ⁊ se reclusit in orto vteri virginalis. Hodie etiaz factus est vnus ex nobis ⁊ frater noster. et cepit peregrinari nobiscum. Hodie de celo lux ꝑa descēdit ad tollēdas ⁊ fugādas nr̄as tenebras. Hodie pais viu[illegible] dat vitam mūdo decoquitur in virginalis

vteri clibano. Hodie verbū caro factum est vt habitaret in nobis. Hodie clamores et desideria patriarcharū z prophetarū exaudita sunt z impleta. Hamabāt desiderio inenarrabili z dicebāt. Emitte agnū domine. Et iterū. Rorate celi desuper. Et iteruz Utinā dirūperes celos z descēderes. Et iterum. Dñe inclina celos tuos z descēde. Et iterum. Dñe ostēde nobis faciē tuam z̄c. Et talia mlta de quib tota scriptura est plena. Nam hodiernā diē vehementissime expectabant. Hodie est principiū z fundamentum omniū solennitatū z initiū toti nostri boni. Hā vsq nūc indignat est dom cōtra gen humanū ꝓpter transgressionē ꝓmorum parentū. sed ammodo vidēs filiū hominē factū non vlteri irascet. Hodie dicit esse tempis plenitudo. Hides admirabile opus z q̄ solennissimū factū sit istud. totum est delectabile. totū iocundū. totum desiderabile. z cū omni deuotiōe suscipienduz. in iubilatiōe. letitia z exultatione ducendum z omni veneratiōe dignissimū. In his ergo meditare. in his delectare z iocū daberis. et forte ostēdet tibi dñs ampliora z̄c.

¶ Quomodo beata virgo visitauit Elizabet. Et quomodo Magnificat z Benedictus facta fuerunt.

¶ Capitulum sextum.

Post hec recogitās domina verboz angeli que dixit de cōsobrina sua elizabeth. eā visitare ꝓponit ad congratulandū eidē. ac etiam seruiendū Iuit ergo vna cū Joseph spōso suo a nazareth ad domū ipsi que distabat a hierusalē per q̄ttuor decim vel q̄ndecim miliaria vel circa. Non ergo retardat asperitate vel longinquitate vie. sed cū festinatione iuit. quia nolebat diu i publico videri. Et sic non erat exceptu si q̄ aggrauata. vt alijs mulieribz ꝓtingit. nō enim fuit dom Jesus onerosus matri. ¶ Conspice ergo hic quomodo vadit solacum spōso suo regina celi z terre. z nō equesset pedes. nō ducit frequentiā militum vel baronū. nō camerariū z domicellarū comitiuam. Uadit autē cū ea pauptas. humilitas z verecūdia. omniūq virtutū honestas Est z dom secū magnā z honorabilē comitiuā habēs. sed nō seculi vanā z pōposaz. Cū aūt intrauit domū salutauit elizabeth. dicēs. Salue sozor mea elizabeth. Illa ꝓ exultās z tota exhilarata. z accēsa spiritusā/cto surgit z amplectat eā tenerrime. z exclamās p gaudio dixit. Bñdicta tu int mulieres z benedict fructus vētris tui. Et vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me z̄c. Cū em virgo salutauit elizabeth replet est in vtero Johānes spūsancto. replera est etiam z mater. Nec pri replet mater q̄ filī. sz filī repletus. replet z matrē. non quidem in aīma matris aliq̄d efficiendo. sed p spm̄ sanctum aliq̄d in ea fieri pmerendo. eo q̄ i ipso spūssancti gratia affluētioz refulgebat z prioz gratiā sensit. Et sicut illa Mariā. sic ille aduentū dñi sensit. z ideo exultauit. z illa pphetice locuta est. Hide quāta virtus sit in verbis dñe. quia ad eoz pnunciationē ꝓfertur spūssanct. Sic em abundāter ipsa erat plena q̄ ex meritis ipe spiritussanct etiam alios replebat. Respōdit autē maria ad elizabeth dicēs. Magnificat aīma mea dñm z̄c. totū ibidem cōplens canticū iocūditatz z laudis. Deinde se ad sedendū ponētes. domina humilima ad inferiorē locū se poit ad pedes elizabeth. sed illa in cōtinēti exurgēs z hoc nō patiēs erexit eā z pariter ꝓsederūt Querit aūt dña de modo sue cōceptionis z elizabeth de modo sue. Et hec sibi inuicem narrant letāter. z laudāt deū de vtraq conceptiōe. z in gratiarū actione ꝓsistunt z agūt dies leticie. Et stetit ibidē dña quasi mensibus tribz ministrās z seruiēs ei in omnibus que poterat. humiliter. reuerēter. z deuote. quasi oblita se matrē dei esse z totius mūdi reginā O qualis dom. qualis camera. qualis lectus. in qua z quo pariter cōmorāturz requiescūt. tales matres talib filijs fecūdate. maria z elizabeth iesus z iohānes Sūt z ibi magnifici senes. s. Zacharias z ioseph.

¶ Aduenīēte ergo tempe suo pepit Elizabeth filiū quē dña leuauit a terra. z diligenter aptauit vt expediens erat. Paruul autē ipam quasi intelligēs aspiciebat. z cum euz matri porrigere vellet. caput ad eam vertebat z in ea solū delectabatur. z ipsa letanter colludebat eidem. amplexabat z osculabatur iocunde. Considera magnificentiā Johannis. Null vnq̄m talem baiulam habuit. Multa alia magna priuilegia reperiuntur ō ipso quib non insisto ad presens. Die autem octauo circumcisus est puer. z vocatus est Johannes. Et tunc apertū est os zacharie z pphetauit dicēs. Benedictus dominus deus israel. z̄c. Et sit in domo illa ℔

duo cantica pulcerrima. scz Magnificat et Benedict⁹ facta fuerūt. Domina ꝙ stans post aliquā cortinā ne videret ab hominib⁹ qui cōuenerāt ad circumcisionē Joh̄is auscultabat attēte ad canticū illud in quo de filio suo fiebat mentio. z omnia cōferebat in corde suo sapiētissime. Tandē valefaciens elizabeth z zacharie. ac benedicens Johanni redijt ad domū sue habitatiōis in Nazareth. In qua reuersione pauptatē eius ad ī uicem reuoca. Redit em̄ ad domuz in qua nec panē nec vinū nec alia necessaria est inuentura. Sed nec possessiōes habebat nec pecuniā. Steterit bis trib⁹ mensib⁹ apud illos forte opulētos. Nūc autē redit ad pauptatem suā. z vt ꝓpꝛijs manib⁹ laborando victum ꝓcuret. Cōpatere sibi z in amorē paupertatis accēdere.

¶ Quomodo Joseph voluit dimittere mariam. z quomodo de⁹ ꝓmittit suos tribulari. ¶ Capitulū. vij.

Cum autē simul habitarēt domina z spōsus eius Joseph z crescēte Jesu in vtero matris. ꝓpendēs ioseph ſpam grauidā esse. doluit vltra modū. Attende hic bene quia mlta pulcra discere poteris. ¶ Si dubitas quare domin⁹ voluit matrē suā habere virū cū semp vellet eā virginem esse. Respōdet ꝙpter tria. vt scz ne grauida infamaretur. vt viri ministerio z societate frueret. Et vt diabolo partus filij dei occultaret. Cōspiciebat ergo Joseph cōiugem suā semel z pluries. dolebat z turbabatur. z eidē vultū ostēdebat turbatū. et oculos auertebat ab ea tanq̄ a mala. suspicans eam ex adulterio cōcepisse. ¶ Videꝫ q̄modo de⁹ permittit suos tribulatiōibus vexari z tentari ad ipsorū coronā. Cogitabat autē eā occulte dimittere. Vere de hoc dici potest ꝙ eius laus est in euāgelio. Dicit em̄ ibi ꝙ erat vir iustus. magne nāq̄ virtutis erat. Cū em̄ cōmuniter dicat ꝙ quasi summe verecūdie. doloris. z furoris sit viro. adulterium vxoris. tamen ipe virtuose se temperabat z accusare nolebat. patienter hanc magnā pertrāsibat iniuriā. non se vindicās sed pietate victus cedere volens. occulte volebat eam dimittere. Sed nec domina pertransiuit absq̄ tribulatione. perpendebat enim z videbat eū turbatū. z de hoc etiam ipsa turbabat. Humiliter tamen tacebat z occultabat donum dei. Potius volebat reputari vilis q̄ ipsum sacramētū dei ꝓpalare z de se aliquid loqui quod ad iactantiā putaretur pertinere. Rogabat autē dominum vt ipe remediū apponere dignaret. et hanc sibi z viro suo tribulationē auferret. Videbat q̄ magna tribulatio z anxietas erat eis. sed domin⁹ ꝓuidit vtriq̄. Misit ergo angelus suū qui dixit ioseph in somnis ꝙ vxor eius de spiritusancto cōceperat z vt confidenter gaudēter staret cū ea. Unde tribulatōe cessante redijt consolatio magna. Sicet nos bis contingeret si in tribulationib⁹ patientiaz habere scirem⁹. Hā deus post tempestatem tranquillū facit. Nec dubitare debes quia nō permittit eas ad suos venire nisi ꝓ vtilitate eoꝝ. Quesiuit Joseph de hac conceptione mirifica que ei dīa diligenter narrauit. Remanet ergo z stat Joseph gaudēs cū sua cōiuge benedicta Et vltra q̄ dici potest eam casto diligit amore. z curā ipsi⁹ fideliter gerit. z domina cū eo cōfidenter morat tur. z in sua pauptate leteanter viuūt. Stat ergo domin⁹ Jesus reclusus in vtero vsq̄ ad menses nouē more alioꝝ. Stat benigne ac patienter sustinet z expectat tempus debitum. Cōpatere sibi ꝙ ad tantā humilitatis ꝓfunditatē deuenit. Multū ergo debemus hāc affectare virtutē. nec vnq̄ debemus ad elationē vel ad nostri reputatione tumescere. quādo tātū se inclinauit dom̄ maiestatis. Et de hoc secundo beneficio huius tam plixe pro nobis reclusionis. nunq̄ ei digne possemus satisfacere. Sed saltim corde hoc cognoscam⁹ et gratias eidem toto affectu agamus. ꝙ nos ex alijs assumere dignatus est. vt vel hoc modicū rependam⁹ eidē vt reclusi stemus ad seruitium suū. Ipsi⁹ quippe beneficium est hoc. nō nostrū meritū. z quidē permaximū multūq̄ acceptabile ac venerabile est. Hō em̄ ad penam sed ad tutelā reclusi sumus z in arce religionū tutissima collocati. Ad quam bui⁹ nequissimi mūdi venenose sagitte vl tumultuosi maris procelle. nisi nostra temeritate attingere non poterūt ¶ Conemur ergo toto posse mente recluſa z abstracta ab omnibus caducis eidem cordis puritate vacare quia corporalis reclusio nihil aut parum sine mentali prodest. Eidem etiam domino Jesu in hoc compatere ꝙ est in continua afflictione. Et fuit a sue conceptionis ꝓmordio vsq̄ ad mortē. ex eo scz ꝙ patrem quem

summe diligebat cognoscebat ꝓpter idola relinqui a peccatoribꝫ ⁊ inhonorari. ⁊ ex compassione quã habebat ad aias ad imaginez suã creatas ꝙs cernebat miserabiliter et ꝙsi vniuersaliter dãnari. ⁊ erat sibi maior pena ꝙs fuerit passio corpalis. Nam ꝓpter hãc tolerãdã sustinuit illã. Vides ꝙ pulcra fercula hic tibi ꝓpinata sunt. si vis eoꝝ sentire dulcedinem. ea rumina diligẽter ⁊ sepe.

Secunda feria

De natiuitate xp̃i ⁊ aliꝭ. Capl'm. viij

Hauente autez a nouẽ mensiũ termino. exiit edictuz ab imperatore vt describerẽt vniuersus orbis. scz quilibet in ciuitate sua. Cũqꝫ ioseph ire vellet in ciuitatẽ suã scz bethleez. ⁊ sciret instare temp⁹ part⁹ sue ꝓlis. duxit eam secũ. Vadit ꝙ iterũ dña hoc lõgo itinere. Nã bethleẽ est ꝓpe hierusalẽ p ꝙnqꝫ vl' sex miliaria. Ducũt autẽ secũ bouẽ ⁊ asinum. ⁊ vadũt sicut pauper mercatores bestiarum. Cũ aũt fuerũt in bethleẽ. quia pauper erãt (nã multi ꝓcurrerãt ꝓ eadẽ causa) hospitiũ inuenire nõ potuerũt. Cõpatere hic dñe ⁊ cõspice ipam delicatã ⁊ iuuenẽ. quindecim eñ erat annoꝝ ex lõgo itinere fatigatã. ⁊ cũ verecũdia inter gẽtes cõuersantẽ. querẽtem vt quiescat ⁊ nõ inuenit. oñes licentiãt eã ⁊ socũ ei⁹. ⁊ sic cogũt diuertere ad ꝙdã viã coopertã. vbi boies tempe pluuie diuertebãt. Ibidẽ ioseph ꝙ erat magist⁹ lignari⁹ forte aliqualiter se clausit. Nũc aũt diligẽtissime ĩspice oñia. maxime qz referre intendo ꝙ ab ipa dña reuelata ⁊ ostẽsa fuerũt. put a ꝙdaz sancto nr̃i ordinis fidedigno habui. cui puto reuelata fuisse. Cũqꝫ venisset hora part⁹ scz in media nocte dñice diei. surgens ꝓgo appodiauit ad quandã columnã ꝙ ibi erat. Joseph vero sedebat mest⁹. ex eo forte q ñ poterat ꝙ decebãt parare. Surgẽs ꝙ ⁊ accipiens de feno ꝓsepis. iecit ad pedes domine ⁊ vertit se in aliã partẽ. tũc fili⁹ dei eterni exiẽs de matris vtero sine aliqua molestia vel lesione in momẽto sicut erat in vtero sue. fuit extra vterũ sup fenuz ad pedes matris sue. ⁊ mater in cõtinenti se inclinãs recolligens eũ ⁊ dulciter amplexans posuit in gremio suo. ⁊ vbere de celo pleno a spiritusan/cto docta cepit lauare siue linire ipsum p totum cũ lacte suo. quo facto iuoluit eũ i velo capitis sui. ⁊ posuit eũ in ꝓsepio. ⁊ tũc bos ⁊ asinus flexis genibꝫ posuerũt oza super ꝓsepium. flãtes per nares ac si ratione vtentes cognoscerẽt ꝙ puer sic pauperrime contectus calefactiõe tẽpore tãti frigoris indigebat. Mater vero flexis genibꝫ adorauit. ⁊ gratias agẽs deo dixit. Gratias tibi ago dñe sancte pater qui filiũ tuũ mihi dedisti. ⁊ adoro te deꝰ eterne. ⁊ te filiũ dei viui ⁊ meum. Joseph aũt similiter adorauit eũ ⁊ accipiens sellã asini ⁊ extrahẽs de ea custinellũ de lana siue bora posuit iuxta ꝓsepe vt domina sup eo sederet. Ipa ergo se posuit ibi ad sedendũ. ⁊ sellã posuit subtus cubituz. ⁊ sic stabat domina mũdi. genẽs vultũ suũ super ꝓsepe innixa oculis ⁊ toto affectu sup dilectissimũ filiũ suũ. Mucusqꝫ de reuelationẽ Dis ergo sic ostẽsis disparuit domina ⁊ remãsit angel⁹ ⁊ dixit eidẽ laudes magnas. quas etiã ille mihi dixit. sed nec discẽdi nec scribẽdi aptitudinẽ habui. Vidisti ortũ sacratissimi ꝓncipis. vidisti simul ⁊ ꝓtum regine celestis. ⁊ in vtroqꝫ artissimam paupertatẽ potuisti cõspicere multis necessarijs indigere. Hanc virtutẽ altissimã domin⁹ reinuenit. Hec est illa euãgelica margarita. p qua emenda oñia sunt vendenda. Hec est tot⁹ spiritualis edificij primũ fundamentũ. Nã cũ sarcina tẽporaliũ rerũ spiritus ad deũ nõ potest ascendere. de qua docebat beatus Francisc⁹. Paupertatez fratres noueritis esse spiritualẽ viam salutis. tanqꝫ humilitatis fomentũ ⁊ perfectiõis radicem. Cui⁹ est fruct⁹ multiplex sed occult⁹ Magna ergo nobis est verecũdia ꝙ eã nõ amplectamur toto posse. sed oneramur superfluis. quãdo mũdi domin⁹ ⁊ dña mater eius eã sic strictissime ac studiosissime seruauerũt. De qua sic dicit Bernard⁹ in sermone ꝓmo in vigilia natiuitatis dñi. qui sic incipit Sonuit vox. Abundabat in terris hec species ⁊ nesciebat homo preciũ eius. Hãc itaqꝫ dei fili⁹ concupiscens descendit vt eaz eligat sibi ⁊ nobis. quam sua estimatione faciat ꝓciosam. Adorna thalamũ. scilicet humilitate ⁊ pauptate. in his complacz sibi pãnis maria testimoniũ perhibẽte! Dis seriecis delectaꝫ inuolui ⁊ abominationes egyptiorũ immola deo tuo. Mucusqꝫ Bernardus. Idẽ in quinto sermone natiuitatiꝭ. sermo incipit Benedict⁹ deus ⁊ pater. Deniqꝫ populũ suũ consolatur! Dis nosse populũ eius tibi ꝺrelictus est pauper ait homo ꝑm

eor dei. Ez ipe in euãgelio. Ue vobis in/
qt diuitib q habetis hic ꝓsolationẽ vestrã \\
Quid em cõsolet eos qui suã habẽt ꝓsolati
onẽ. Nõ ꝓsolat xpi infantia garrulos. ñ cõ/
solant xpi lachrymе cachinnãtes. nõ ꝓsolãt
panni eꝰ ambulãtes in stolis. nõ ꝓsolãt sta
bulũ z psepe. amãtes ꝑmas cathedras i sy/
nagogis. vigilãtib pastoribꝫ annũciat gau/
dium lucis z eis natꝰ ꝺr esse saluator. ꝓau/
peribꝫ atq laborãtibꝫ nõ vobis diuitib qui
vestrã habetꝫ ꝓsolatõem z vestrũ dominiũ.
Mucusq Bernñ. Potuisti etiã attendere in
vtroq pfundissimã humilitatẽ i hac ipa na
tiuitate. Nõ em sunt stabulũ dedignati. nõ
bestias. nõ fenũ. z cetera vilia. Hãc ꝑ tutem
in oñib actib tã dñs q dña pfectissime ꝑ/
uauerũt z nobis cõmendauerũt. Nitamur
g oñi quo possum⁹ studio ipam amplecti.
qz sine ipa nõ est sal⁹. Nulla em opatio nra
cũ supbia deo placere põt. Hã ꝑm beatũ au
gustinũ. Supbia fecit angelos demones.
humilitas facit hoies angelis siles. Et ber
nard⁹ ꝑmo de visione Isaie. Qualẽ putas
necesse est hoiem inuenire q repudiati locũ
angeli sortiat. Semel turbauit supbia re/
gnũ illud. cõcussit muros z etiã pstrauit ex
pte. z pte nõ modica. Quid ergo. Nũqd nõ
odit cuitas illã z vehemẽter hmõi pestẽ ab
ominat. Certi estote frẽs. eũ qui supbis nõ
pepcit angelis. nec est hoib⁹ pcitur⁹. non est
ꝓtrari⁹ sib ũpsi. Mucusq Bernñ. Potuisti eti
am attẽdere in vtroq. maxie in puero Jhu
nõ quã cordis afflictiõem. De qua sic dicit
Bernñ. in scõo ꝑmone natiuitatꝫ dñi. Nascit
ꝺi filiꝰ cuiꝰ i arbitrio erat qcũq vellet elige
re tps. Elegit qꝫ molestiꝰ ꝑsertim paruulo
z paupis mris filio. q vix pãnos haberꝫ ad
inuoluendũ. ꝑsepe ad inclinandũ. z cũ tãta
esset necessitas nullã audio pelliũ fieri men
tionẽ. Et infra. Christꝰ vtiq q nõ fallit ele/
git qõ carni molestiꝰ est. Jstud g melꝰ. illud
vtiliꝰ. illud potiꝰ eligendũ. Et qsqs aliõ do
ceat vel suadeat. ab eo tãq a seductore cauẽ
dum est. Et infra. Et tñ frẽs ipe est ꝑmissus
olim p Jsa. vij. paruul⁹ scies reprobare ma
lũ z eligere bonũ. Malũ g voluptas corpis
bonũ ꝺo afflictio est. Siquidẽ z hãc elegit.
z illã reprobat puer sapiẽs. ꝺbum infans.
Mucusq Bernñ. Uade z tu fac sil. Discre/
te tamẽ vt nõ excedas posse tuũ. Et de bis
ꝓtrib alias poterit dici. Redeam⁹ ad do/
mũ natiuitatis. Nato itaq dño angelorũ
multitudo ibi exist̃es suũ deũ adorauerũt.
z cõfestim ad pastores iuerũt. qui erãt ibiꝑ/
pe forte p miliare. nũciantes eis ipam nati/
uitatẽ z etiã locũ. Exinde ascenderũt in ce/
lum cũ canticꝫ z iubilis. cõciuib suis ea silꝛ
nũciantes. Tota igit supna curia exhilara
ta. magnoq facto festo z laudib z gratiarũ
actionib deo patri exhibitis. venerũt oñs
quotq ibi erãt successiue p ordies suos vi/
dere faciẽ dñi dei sui. z adorãtes eũ cũ omni
reuerẽtia z etiã mrem eꝰ laudẽ eidẽ z canti/
ca ꝑsonabãt. Quis em corũ auditis nouis
remãsisset in celo q̃n visitasset dñm suum sic
humiliter cõstitutũ in terra. In nullo corũ
hec supbia cadere potuisset. Et ideo ꝺr apo
stol⁹ ad Hebre. j. Et cũ introducit primoge
nitũ in orbẽ terraꝝ dicit. Et adorẽt eũ oñs
angeli dei. Hec meditare de angelis iocun
dũ puto qualiter cũq se habuerit veritas.
Uenerũtq pastores z adorauerũt eũ. refe/
rentes q audierũt ab angelis. Mater vero
prudẽtissima oñia q de ipo dicebant ꝑser/
uabat in corde suo. Illi aũt gaudẽtes abie/
rũt. Genuflecte z tu q tm dist̃uisti z adora
dñm deũ tuũ z postea mrem eꝰ. z reuerẽter
saluta sanctũ senẽ ioseph. Deinde osculeris
pedes pueri ihu iacẽtis in lecto z roga do/
minã vt eũ tibi porrigat vel pmittat accipe.
Accipias eũ inter brachia tua. retine z intu
caris faciẽ eꝰ diligẽter ac reuerẽter deoscu/
lare z delectare i eo. Cõfidenter h facere po
tes. qz ipe ad peccatores venit p eor salute
z cũ eis humilit cõuersat⁹. Et tãdem se ipiꝰ
dimisit in cibũ. Uñ benignitas sua patiẽt
se tãgi p tuo velle pmittet. Nec imputabit
ꝑsumptiõi sz amori. sp tamẽ cũ reuerentia z
timore hec facias. qz ipe sanctus sanctoq est.
Postea redde ipm matri. z cõspice diligẽt
qꝫ studiose z sapiẽter gubernat eũ. lactat ac
cetera ei facit obsequia. Sta z tu adiuua eã
si potes. In his delectare iocũ dare ac sedu/
lo meditari memẽto. z quantũ potes famu
leris dñe z puero ihu. z intucar faciẽ eius
sepe. i quã desiderãt angeli ꝑspicere. Semp
tamẽ vt dixi cũ reuerẽtia z timore ne patia/
ris repulsam. Reputare em te debes indi/
gnam taliũ cõuersatione. Meditari debes
etiã cũ gaudio q̃nta sit hodierna solẽnitas.
Hodie nãq natus est xps. z sic vere ẽ dies
natalis regis eterni z filij dei viui. Hodie si
lius datꝰ est nobis. z puer natus est nobis
Hodie sol iusticie qui erat in nubilo clare

refulsit. Hodie spūssctūs eccl'ie electorū caput pcessit de thalamo suo. Hodie desideratam facie ostēdit forma speciosus p filijs boim. Hodie fact⁹ est ille hymn⁹ angelic⁹ Glia in excelsis deo. Hodie pax hoibꝫ ē annūciata vt in eodē hymno ꝓtinet. Hodie vt etiā cātat eccl'ia p totū mōm melliflui facti sunt celi. z in tra canūt angeli. Hodie pmitus appuit benignitas z hūanitas saluatoris dei nr̄i. Hodie adorat⁹ est de⁹ i sil'itudie carnis pcti. Hodie illa duo miracula ꝓtigerūt q̄ supant oēm intellectū z sola fides apprēdere pt. s. q⁹ deus nascit. z ꝙ go parit. Hodie alioꝝ miraculoꝝ claruit mlitudo Denicꝫ oia q̄ dicta sunt de incarnatōe q̄i h̄ clar⁹ e. lucescunt. ibi inchoata. h̄ manifesta. ibi cōsummata. Ūñ nunc illa. z istis meditatōibꝫ ista congrue. Verūm g̃ ē dies illa iubilatōis z gaudij z leticie magne nimis. Hā rome de q̄dā taberna dicta emētoria (q⁹ milites ibi spaciando z emēdo necessaria ea q̄ stipēdijs suis venerāt expendebant) fons olei largissimi emanauit de t̄ra. z p totū diē largissimo riuo fluxit. z circulus ad moduz celest⁹ arc⁹ circa solē in toto orbe appuit. z rome statua aurea quā romul⁹ in suo palacio posuerat q̄ ꝓbetabat nō cadere donec ꝙ go pareret. statim vt ꝓps nat⁹ est. corruit. In q̄ loco calixt⁹ papa eccl'iam sctē Marie que nunc dr̄ trans tyberim cōstituit.

De circūcisiōe z fletu dñi. Cap. ix.

Octauo aūt die circūcisus est puer. Duo autez magna hodie facta sunt Unū. q⁹ manifestū est nomē salut⁹. qđ ab eterno sibi ipositū erat. z ab angl'o vocatū ꝓscꝫ in vtero concipet. hodie fuit declaratū z noiatū. Et vocauerūt nomē eius Ihm Jesus aūt dr̄ saluator. qđ est nomē super oēm nomē. Hec est em̄ vt Apl'us petr⁹ ait. aliud nomē sub celo in q̄ nos oporteat saluos fieri. Scōm qđ hodie factū fuit quod incepit dn̄s ihesus suū sacratissimuz sanguinē p nobis effundere. Tēpestiue em̄ cepit p nobis pati. q̄ pctm̄ nō fecit. p nr̄is peccatis hodie plorare incepit. Cōpatere tu ei. et ploza cū illo. q⁹ hodie fortit̄ plorauit. Hā i solennitatibꝫ multū gaudere debem⁹ ꝓpter nr̄am salutē. sed multuz cōpati z dolere ꝓpter suas angustias z dolores. Audist⁹ in natiuitate q̄ntā afflictionē habuit z penuriaz. z inē alia ꝝ etiā fuit. q⁹ q̄ñ m̄ posuit eū in p̄sepio ad caput ei⁹ posuit quēdā lapidē interposito forte feno. et vt habui a frē nr̄o q̄ vidit. z adhuc ille lapis appet ad mēoriā ibidem murat⁹. Credas q⁹ libētius posuisset puluinar si habuiss⁹. sed cū aliud n̄ h̄ret qđ poneret. cū cordis amaritudie posuit illuz lapidē. Audis z hodie q⁹ sanguinē suuz fudit. Fuit em̄ caro ip̄i⁹ cū cultello lapideo incisa. Nōne g̃ cōpatiendū est ei. Ita. sic certe z m̄ri. Plorauit g̃ puer ihesus hodie ꝓpter dolorē quē sensit in carne sua. Hā verā carnem z passibilē habuit sic ceteri hoies. Sz eo plorāte credis ne q⁹ m̄ potuerit lachrymas ꝓtinere. plorauit g̃ z ip̄a. Quā plorātē fili⁹ stans in gremio ei⁹ aspiciens. paruulā manū suā ad os. z vultū ei⁹ ponebat q̄i nutu rogans eandē ne plorare. Quā ei tenerrime diligebat. a ploratu cessare volebat. Sil'r z m̄ cui⁹ viscera totalit̄ cōmouebant in dolore z lachrymis filij. z nutu z ꝓbis cōsolabat eū. Intelligebat em̄ tanctꝫ prudentissima voluntatē ei⁹. q̄uis nōdū loqret. Et dicebat. Fili si vis me a ploratu cessare. cessa z tu. Nō em̄ possum te plorante nō plorare. Et tūc ex cōpassione m̄ris fili⁹ a singultibꝫ desistebat. Mater ꝙ z ip̄i⁹ z suos oculos tergebat. z vultū vultui applicabat. Lactabat eū z omibꝫ q̄bꝫ poterat modis ꝓsolabat. Et sic faciebat q̄tiens plorabat. qđ forte sepe pueroꝝ more faciebat. ad oñendaz miseriā nature hūane quā vere assūpserat. z ad occultanduz se ne a diabolo cogn̄sceret. Cantat nāqꝫ de ipo eccl'ia. Vagit infans inter arta rc̄. Hodierno aūt tpe cessat circūcisio corpalis. z hēm⁹ baptismū q̄ est maioris gr̄e z mioris pene. Sz debem⁹ h̄re circūcisionē spūalē z oia superflua reꝑcere. z ꝝ est qđ pauptatē cōmēdat. Hā ver⁹ paup est ꝙe spiritualit̄ circūcisus. Et hāc fm̄ Bern̄. pauc⁹ verbis tradit Apl's di. Habētes victū z vestitū his ꝓtenti sim⁹. Spūalis etiā circūcisio dr̄ esse in oibꝫ sensibꝫ corpis nr̄i. videndo audiendo. gustādo. tangēdo paucitate vtamur. z matie in loq̄ndo. Loq̄citas est viciū pessimū z deo z hoibꝫ odiosuz z displicibile Ūñ debem⁹ esse circūcisi lingua. i. pauca et vtilia loq̄. Signū leuitat⁹ est multū loqui. Ūñ silentiū est ꝙtuosa res. z nō sine cā in religionibꝫ ordinatū. Et circa hāc materiā sic dicit beat⁹ Greg⁹. Ille loq̄ veracit̄ nouit q̄ prius bene tacere didicerit. Censura em̄ silentij est ꝙbi necessariū instrumētū. Idem alibi. Qui sensu leues sunt. z in locutōes p-

cipites erũt. qz qđ leuis ꝓscia ꝓcipit leuius ꝓtin⁹ lingua promit. De ꝟ etiã die Bernũ. i ephia fmone q̃ incipit In opib⁹ dñi. Jã vero de lingua q̃s nesciat q̃ꝫ multũ inq̃naue/rit nos. p vaniloq̃a ꝛ mẽdacia. p detractões ꝛ adulatões. pꝟba malicie siue iactãtie. Pro his oĩb⁹ necessaria ẽ ydria q̃nta. silẽtiũ. ſ. cu/stos religiõis. in q̃ est fortitudo nr̃a. Jdẽ a/libi. Ociositas mr̃ nugaꝝ est. ꝛ nouerca ꝟtu tũ. Jnt̃ seculares multe nuge sunt in ore sa cerdotũ blasphemie. Sed ꝛ si nuge incidũt interdũ ferende fortasse sũt. ſz inferẽde nũ/q̃ꝫ. ꝓsecrasti em̃ os euãgelio. illicitũ est iã ta lib⁹ apire illud.

De ephia siue appari/tione dñi. Capt̃m. x.

Die aũt terciodecimo puer ihs ma/nifestauit se gẽtib⁹. i. magꝭ q̃ gẽtiles erãt. Attende circa diẽ istũ. qz vix inuenies aliqđ festũ sic ab eccia solẽnizatũ ꝛ multipli catũ in antiphãis. rñsoriꝭ ꝛ fmoĩb⁹ ꝛ alĩs q̃ ad solẽnitatẽ ꝓtinẽt sic̃ illud. Nõ q̃ sit ma/lus oĩb⁹ alĩs. ſz qz multa et magna tali die facta sunt p dñm ihm. ꝛ maxie circa ipaz ec/clesiã. Primũ est qz hodie ipa eccia rece/pta est ab eo ĩ ꝓsona magoꝝ. qz eccia ex gẽti b⁹ ꝓgregata est. Naz die natalis sui appuit iudeis in ꝓsona pastoꝝ q̃ iudei nõ receperẽt ꝟbũ dei nisi pauci ex ipis. Hodie ꝟo appuit gentib⁹. ꝛ ꝟ est eccia electoꝝ. Uñ festũ hodi ernũ est ꝓprie festũ eccie ꝛ fideliũ xpianorũ.

Scõm. qz eccia est hodie despõsata ab eo. ꝛ eidẽ vere ꝓiũcta p baptismũ. quez tali die suscepit. ſ. reuoluto. xix. anno. Et iõ le/tant cantaẽ. Hodie celesti spõso iũcta est ec clesia ꝛc. Nã in baptismo despõsãt aie xpo. q̃ a suo baptismo sũpsit virtutẽ. ꝛ aniaꝝ ba/ptizataꝝ congregatio vocat eccia. Terci um. qz tali die. ſ. reuoluto ãno p⁹ baptismũ fecit ꝑmũ miraculũ ad nuptias. qđ etiaz ad eccciam ꝛ spũales nuptias ꝑt adaptari Uide⁹ etiã postea fecisse tali die miraculuz de multiplicatõe panũ ꝛ piscium. Sz ꝑma tria eccia hodie repñtat. illud autẽ nõ. Uides q̃ ꝗ venerabil⁹ est dies illa ꝗ dñs elegit ad tot magnifica ꝛ mirifica. Cõsiderãs q̃ eccia tot magna bñficia hodie sibi a suo sponso exhi bita. grata existere volẽs. exultat. iocundat ꝛ iubilat. ꝛ hũc diẽ magnifice solẽnizat. Di cam⁹ q̃ de ꝑmo. qz de alĩs fmo erit fm or/dinẽ vite ipi⁹ xpi. Sed de ꝑmo ope. ſ. ꝺ ma goꝝ aduentu ad xpm nõ est intẽtõnis mee narrare moralitates ꝛ expositões q̃ sic dili genter p sctõs tradite sunt. Qualit̃ q̃ venerũt magi ab oriente hierosolymã. ꝛ qđ inter eos ꝛ herodẽ actũ sit. ꝛ de ductu stelle. ꝛ q̃re ta/lẽ oblationẽ fecerũt. ꝛ de alĩs hmõi. legas tertũ euãgelĩ ꝛ sctoꝝ expositões ꝛ iuenies. Ego em̃ in ꝟ ꝛ in alĩs vite xpi actib⁹ inten/do vt in ꝓncipio tibi dixi aliq̃s meditatões tangere fm q̃sdã imaginarias repñtatiões q̃s aia diuersimode capipe ꝑt fm q̃ gesta fu erũt p ipm. vel sic̃ fuisse credi pñt. De expo sitiõib⁹ aũt raro intromittere me cogitaui. tũ qz ad ꝟ insufficiẽs sum. tũ etiaz qz nimis etiã longa materia. Jn pñti q̃ negocio sis p sens ꝛ ꝓspice bñ singl'a. qz vt alias tibi dixi ĩ ꝟ est tota vis haꝝ meditationũ. Venerunt q̃ isti tres reges cũ multitudie magna ꝛ ho/norabili comitiua. ꝛ sunt añ illud tuguriuz in q̃ nat⁹ est dñs ihs. Dña sentit strepituz ꝛ tumultũ. ꝛ accipit puerꝝ. Intrãt illi domun culã ꝛ genuflectũt ꝛ adorãt dñm puerꝝ ihm reuerẽt. honorãt eũ regẽ ꝛ adorant vt dñm. Uide q̃ꝫ magꝭ fuit eoꝝ fides. Quid ei erat credere q̃ ille puerul⁹ sic vilit̃ indutus. cuz paupcula mr̃e inuent⁹. ꝛ in loco sic abiecto. sine societate. sine familia. sine ornatu eẽt rex ꝛ de⁹ ver⁹. Et tã vtrũq̃ crediderũt. Ta les duces ꝛ talia primitiua nos oportebat hr̃e. Stãt q̃ genuflexi coram eo. collocunt cũ dña. vel p interpretẽ vl̃ p seipos. qz sapien/tes erãt. ꝛ forte linguã hebraicam sciebant. Querũt ab ea de cõditõib⁹ isti⁹ pueri. Dña narrat. ꝛ illi oĩa credũt. Cõspice bñ ipos qz reuerent̃ ꝛ curialit̃ locunt̃ ꝛ audiũt. Cõspi/ce ꝛ dñam. qz cũ rubore in ꝟbis ꝛ oculis ad terrã demissis ac cũ verecũdia loquit̃. non delectat̃ loqui nec videri. Dñs tñ dedit ei vigorẽ in ꝟ magno opere. Quia illi repñta bãt vniuersam ecclesiã futurã ex gẽtib⁹. Cõ spice ꝛ puerũ ihm. nõdũ loquit̃. sed stat cuz maturitate ꝛ grauitate tãq̃ intelligẽs. ꝛ be nigne respicit illos. ꝛ illi multũ delectant ĩ eo. tã visu mẽtali tanq̃ int⁹ edocti ꝛ illumi/nati ab eo. q̃ꝫ corpali. qz speciosus erat ꝑ fi/lios hoĩm. Tandẽ ꝓsolatõe magna recepta offerũt eidẽ aurũ thus ꝛ mirrhã. apientes thesauros suos. ꝛ ponẽtes aliquẽ pannũ vl̃ tapetũ ante pedes dñi iesu obtulerũt. ſ. q̃li/bet illoꝝ illa tria in maxia q̃ntitate p̃cipue de auro. Alias em̃ ꝑ parua oblatõe ñ opoz tuisset apiri thesauros. qz parua de leui ha buissent ad man⁹ senescalli eoꝝ. Et tuncre uerent̃ ꝛ deuote osculati sunt pedes eius.

Quid si tunc puer sapientissimus vt eos magis cōsolaret & in amore suo roborare pōrexerat etiā deosculandū manuz. Si/gnauit etiā eos & bñdixit. Illi ḡ se inclinan tes & valefaciētes cū magno gaudio recesse rūt, & p aliā viā reuersi sunt i regionē suam.

¶ Quid aūt de auro isto factū putas qō e/rat sic magni valoris. Nunqd dña refuauit sibi. vl' depositū fecit. vel nunquid emit do mos. agros & vineā. Absit. nō curat de tali bus pauptatis amatrix. Zelans ḡ dña fo/titer ꝓ pauptate. & intelligēs filiū volūtatez tā int⁹ docentis q̄s foris signa oñdentis. quia vultū forte auertebat ab auro & vilipende/rat. totū infra paucos dies paupib⁹ eroga/uit. Graue em̄ erat sibi sarcinā tenere vl' de ferre. Uñ sic ista toralit expenderat. q̄ qñ i/trauit in tēplū nō habuit vnde vnū agnuz emeret quē offerret ꝓ filio. sed emit turtu/res vel colūbas. Unō rōnabile ē credere q̄ magna fuit oblatio magoz. & q̄ dña zelans pauptatē (qz plena caritate) dedit eā pau/peribz. Uides p̄coniū pauptatis. & in duo/bus ħ attēde. Primo qz hodie puer ihs ele mosynā recepit vt paup & etiā mr̄ sua. Se/cūdo qz nō solū nō curabāt acq̄rere vl' con gregare. sed etiā q̄ habant retinere nolebāt tis. ¶ Semp in eis crescebat desideriū paupta/tis. ¶ Sed nunqd circa būilitatē aliqd at/tendisti. Si bñ aduertit etiā būilitatis cer/nit pfundit⁹. Sūt em̄ qui se viles & abie/ctos reputāt in aio suo. & in ocul' suis nō ex tollunt. sed nō sic esse volūt in ocul' alioz. nec patiunt vilipendi ab alijs vl' derideri. & suā vilitatē vel defect⁹ nolūt alijs innotesce re ne vilipendant. Non sic fecit hodie puer ihs oīm dñs. q̄ & alijs suis & sua vilia patere voluit. & nō paruis aut paucis. sed magnis & multis. s. regib⁹ & socijs eoz q̄s pluribz. Et i ta li casu & tpe in q̄ multū erat timendū. Nam cū illi venirēt vt inuenirēt regē iudeoz quē etiā deū esse putabāt. dubitare poterāt ne talib⁹ de ipo visis reputātes se fatuos & de/lusos recederēt sine fide & deuotiōe. sed nō dimisit būilitatis amator. dans nob exēpluz ne sub spē alicui⁹ appentis boni recedamus ab būilitate. Et q̄ discam⁹ etiā i alioz ocul/viles & abiecti velle apparere.

¶ De mora dñe apud p̄sepe. ¶ Cap. xj.

Expeditis igit magis. & ihs⁹ patriā su/am regressis & tonis eoz oblatōnib⁹ erogatis. adhuc stat dña mūdi cū pu/ero suo ihu. & nutricio suo sctō sene Joseph apud p̄sepe in illo locello patienter vsq̄ ad q̄dragesimā diē. ac si esset q̄daz mr̄ alia de pl'o. & puer ieſus eēt hō pur⁹ & indigeret le/gis obsuatiōe. Sz qz nolebāt p̄rogatiuas singl'ares legē obsuabāt vt ceteri. Nō sic fa ciūt multi q̄ in cōi ꝯgregatōe degentes sibi speciales p̄rogatiuas exigūt fieri. & ab alijs tāq̄ honorabiliores volūt in talib⁹ discer/ni. sed ħ nō patit būilitas ꝥa. Stabat ḡ do mina more aliaz. dictā diē expectās ingres sura in tēplū. Stabat vigilās & attēta sup custodia dilecti filij sui. O de⁹ cū q̄nta soli/citudie & diligētia ip̄m gubernabat ne i mi/nimo eēt defect⁹. Cū q̄ta etiam reuerētia & cautela & q̄ timore ip̄m ꝓtrectabat quē scie/bat esse deū suū & dñm suū. flexis genib⁹ ac/cipiebat & ponebat eū in cunis. Cū quāta etiā iocūditate & cōfidētia. & auēte materna ip̄m amplexabat. osculabat. stringebat dul cit. & delectabat in eo quē sciebat esse filiuz suū. q̄s sepe curiose intuebat euz in vultu. & singul' partib⁹ ei⁹ sacratissimi corpis. q̄s seri/ose ac pudent tenella mēbra fascina cōpo/nebat. Sic em̄ fuit hūillima. sic fuit & pru/dētissima. Uñ in singul' officijs & obsequijs vigilanti & dormiēti sedule mīstrabat. nō so lū infantulo sed grādeuo. O q̄s libent cum lactabat. Uix fieri potuit q̄n magnā etiam alijs femis inexptā dulcedinē in tal' filij la/ctatiōe sentiret. Sz & de sctō sene Joseph refert Bern. se credere q̄ puez ihm sup ge/nua sua tenēs eidē freq̄nt arrisit. Stante ḡ dña apud p̄sepe. sta & tu cū ea iuxta p̄sepe. & delectare freq̄nt cū puero ieſu. qz ꝓtus exit ab ipo. Quelibet aia fidelis & maxie religio sa psona. a die natiuitat⁹ dñi vsq̄ ad purifi cationē deberet saltē semel in die apud p̄di ctum p̄sepe dñam visitare. adorare pueruz ihm & mr̄em ei⁹. affectuose meditari de pau pertate. būilitate & benignitate ip̄oz.

¶ De purificatiōe beate ꝥginis. ¶ Ca. xij.

Hdueniente aūt q̄dragesima die p/ut in lege statutū erat. exijt dña cum puero ieſu & ioseph. & iuerūt de beth leem in hier'm q̄ sunt q̄nq̄ vel sex miliaria. vt sm legē sisterēt eū dño. Uade & tu cū eis & iuua portare puez. & ꝑspice attēte singu/la q̄ dicunt & fiunt. q̄ deuotissima sunt. Ad/ducūt ḡ dñm tēpli. ad tēplū dñi. Cunq̄ in/trassent templuz. emerunt duos turtures. aut duos pullos columbaz vt offerrent p

eo sicut p pauperib fiebat. Et q erāt pauperi mi. credendū magis de pullis colūbar. q z p minori pcio inueniunt. z iō in lege ponunt in vltio loco. z euāgelista tacet de agno qui erat oblatio diuitū. Et ecce symeon iust⁹ in spū venit in tēplū. vt sic rēsuz acceptat videret xp̄m dñi. Cū aūt festinant veniēs vidisset eū. stari cōgnit eū p̄phetico spū. z accelerans genuflexit z adorauit eū inter brachia mris. Puer aūt bñdixit eū z aspiciēs mrez inclinauit se. oñdens se velle ad eum ire. q mr intelligēs. q̄uis admirās porrexit euz symeoni. Ille aūt gaudent z reuerent in vlnis suis eū recipiens surrexit. bñdicēs deū z dixit. Nūc dimittis ſuū tuum dñe z̄c. De passiōe ip̄i p̄phetauit. Superuenit z ipa p̄phetissa anna z adorās eū. sil'r ō ipo loq̄batur. Maria vero de his admirās oia p̄ſeruabat in corde suo. Deinde puer ihs extēdēs brachia ysus mrem. ad eā redijt. Postea vadūt ad altare. pcessionē facientes q̄ hodie repraesentat p vniuersuz mōm. p̄cedūt alacrit illi duo venerabiles senes. s. Joseph z symeon tenētes se p manū. z cū exultatōe magna iubilantes z psallētes. Confitemini dño q̄m bon⁹ q̄m in sec'm mz̄c. Fidelis dñs in oibus verb suis z̄c. Q̄m h est dñs deus nr ineternū z in seculū sec'i. ipe reget nos in sec'a. Suscepim⁹ deus mīam tuā in medio templi tui. Sequit mr portās regē ihm. z anna sociat eā. vadēs ex latere cū reuerētia iubilans. et ipa gaudio indicibili laudās dñm. Ab istis g fit pcessio. paucos q̄dez sed valde magna repūtantib⁹. q z de oi genere hoim sunt inter eos. de masculis z femis. senib⁹ z iuuenib⁹. virginib⁹ z viduis. Cū aūt puenerūt ad altare. mr cū reuerētia genuflexit z offert dilectissimū filiū suū deo p̄ri suo dicēs. Accipite p̄z excellētissime vnigenitū vr̄m. quem p̄m mādatū vr̄e legis vob offero. q z p̄mogenit⁹ mris est. Sed rogo p̄z vt eū mihi reddatis. z surgēs dimisit ip̄m super altare. O deus q̄lis est oblatio ista. nunq̄ a sec'o talis facta fuit nec fiet. Respice bñ singula. Stat puer ihs sedēs sup altare. sic q̄libet alius puerulus. z facie matura respexit mrem. z alios z humilit et patient expectat q̄d deinceps fieri debeat. Adducunt sacerdotes z redimit dñs oim tanq̄ ſu⁹ q̄nq̄ siclis moze aliorū. Siclus erat gen⁹ monete q̄b⁹ a ioseph sacerdoti solutis mater letant reaccepit filiū. Accepit etiā de manu ioseph p̄dictas aues vt eas offerat. z genuflectēs z tenēs eas in manu sua. eleuat oculos z in celū porrectis eas obtulit dicēs. Accipite clemētissime p̄r hāc oblationē z munusculū. z p̄mū donum. q̄ paruul⁹ vr̄ vob hodie de sua pauperate p̄sentat. Sed z puer ihs manus suas ad aues porrigēs. oculos ad celū leuauit. z nōduz loquēs gestib⁹ vnacū mre offerebat. z posuerūt eas sup altare. Vidisti q̄les sūt oblatores isti. mr z filius. Nunq̄d potuit talis hostia q̄uis pua repudiari. Absit. sed potius p man⁹ angelor fuit in supma curia p̄ntata z valde acceptata. ita q tota curia iubilās exultauit. Postea ygo sctā discessit de hierlm z visitauit Elyzabeth. volēs videre iohem p̄usq̄ de partib illis discederet. Videz tu sp cū ea q̄cūq̄ ierit. z adiuua portare iesum Cū g venisset ad eā. festū magnū fecerūt. et marie de pueris suis. Sed z pueri letabāt ad inuicē. z iohes q̄i intelligēs reuerēter se hēbat erga ihm. Accipe z tu reuerent iohez q z hic puer magn⁹ coram deo. si forte bñdixerit tibi. Aliq̄b aūt diebus ibi moza p̄tracta discedūt volētes ire nazareth. Si aūt in p dictis vis informari. de hūilitate z paupertate p̄siderata oblatiōe z redēptōe ac legis obseruatiōe. de facili potes aduertere.

¶ Tercia feria.

De fuga dñi in egyptū. ¶ Caplm. xiij

CUm ergo per
gerēt ysus nazareth nesciētes
adhuc sup h p̄silio dñi. z q̄ herodes pararet se ad necē pueri
iesu. Angel⁹ dñi appuit ioseph i somnis dicens ei. vt cū puero z mre fugeret i egyptū. q z herodes volebat aiam pueri pdere. Joseph vero euigilās z excitās mrem dixit ei. Ipa incōtinēti surgēs. nulla moza p̄tracta voluit iter arripe. p̄cussa em sunt ad hāc vo cē viscera ei⁹. z circa filij sui salutez nolebat negligēs inueniri. Ergo de nocte incōtinēti ceperūt ire ysus partes egypti. Cōspicez meditare p̄dicta z infra scpta. z quō puerū ihm dormientē ele uāt z p̄patere ipis. z attende h diligenē. q z multaz bona p̄siderare potes in p̄nti negocio ¶ Prio p̄sidera quē admodū dñs in sua psona suscepit aliq̄n p/ spera. aliq̄n aduersa. Et cū sile tibi p̄tigerit nō sis impatiēs. Hā iuxta montē inuenies vallē. Ecce em in natiuitate sua xp̄s magnifica⁹ fuit a pastoribus tāq̄ deus. z post partuz

parū circūcīsus fuit tanq̄ pctōr. deinde ve/
nientes magi eū plurimum honorauerūt. t
nihilomin⁹ ipe in stabulo remanens stabat
inē bestias t plorabat vt cuiusdā homūcu/
li filⁱ⁹. postea pūtat⁹ erat in tēplo quē multū
extulerūt symeon t anna. t nūc ab anglo dī
q̄ fugiat in egyptū. t de multis talibⁱ poterīs
in vita sua ppendere q̄ ad nr̄am instructio/
nē possum⁹ retorq̄re. Cū g̃ ꝓsolationes ha/
buerīs. tribulationē expecta. t ecōtra. Uñ in
eis nec extolli nec frāgi debem⁹. Dat enim
dñs ꝓsolatōes ad spem subleuādā ne deui
emus. Et tribulationē ad hūilitatē ꝓfuan/
dā. vt cognoscētes miseriā nr̄am spī suo ste
mus timore. Ad nr̄am g̃ instructōnē hec fe
cisse meditemur. t etiā vt se diabolo occul/
taret ¶ Scdo ꝓsidera circa dei beneficia t
ꝓsolatōes q̄ ꝙ ea pcipit nō dz se pferre non
pcipienti. t ꝙ nō pcipit nō deūciak anio. nec
bñti inuideat. Hoc dico. qr angelor locuti
ones fiebāt ioseph. t nō mr̄i. cum tñ lōge ea
esset inferior. Itē t ꝙ pcipit licet nō pcipiat
p suo velle. nō dz esse ingrat⁹ nec murmura
re. cū etiā ioseph ꝙ tant⁹ erat apud deū non
palā sed i somnis tales allocutiōes pcepit.
¶ Tercio ꝓsidera quō dñs pmittit suos p/
secutōibⁱ t tribulatōibⁱ vexari. Tūc em̄ ma
gna erat tribulatio mr̄i t ioseph. cū viderāt
puer ad occisionē q̄rī. ꝙd em̄ grau⁹ audire
poterāt. Et erat eis in ß tribulatio magna.
qr licet scirēt eū filiū dei esse. tñ poterat sen
sualitas eor turbari t dicere. Dñe de⁹ om
nipotēs. ꝙd opus ē q̄ iste tu⁹ filius fugiat.
Nō potes hic eū defendere. Et etiā in hoc
erat tribulatio q̄ in tr̄ā longinquā oporte/
bat eos ire quā igrabāt. t p vias aspas cuz
ēnt inhabiles ad eūdū. Dña ꝓpt̄ iuuētutē.
ioseph ꝙ ꝓpter senectutē. ipe etiā puer quē
portare hēbāt vix erat duor mēsiū. t pegri
nari hēbant in tr̄a aliena. t paupes q̄i nihil
bñtes. Dia em̄ ista sunt afflictōis materia.
Tū g̃ cū tribularīs patiētiā habe. nec credas
tibi ab eo ꝓuilegiū dari. qō nec sibi tribuit
nec mr̄i. ¶ Quarto ꝓsidera benignitatem.
Uides em̄ quō t q̄cito psecutionē patit. et
fugā de tra natiuitat⁹ sue. t tā benigne cedit
furori illⁱ⁹ quē poterat pdere in momento.
Profunda ē hec hūilitas. t patiētia magna
re. sz fugiēdo insidias ei⁹ vitare. Sic t nos
facere tenemur obiurgātibⁱ. s. vel repbēdē/
tibⁱ vel pseq̄ntibⁱ nō resistere. vel de ipis vin
dictā expetere. sz patient eos portare t ipō/
rū furori cedere. t qō plus est ꝙ eis orare. vt
alibi dñs i euāgelio docet. Fugiebat ergo
dñs ante faciē fui. imo potius fui diaboli.
Portabat eū mr̄ tenera t iuuenis valde. et
sctūs ioseph multū senex in egyptū p viam
siluestrē. obscurā. nemorosaz. asperā t inba
bitatā. p viā etiā valde longam. Dicit ꝙ ad
iter cursor̄ sunt. cij. vel. xv. diete. p eis autē
fuit forte iter duor mensiū t pluriū. Jue/
runt em̄ vt dr̄ p desertū illud p qō transiue
rūt filij isrl̄ in q̄ steterūt. xl. annis. Sz quō
faciebāt de victu secū portādo. Ubi etiam t
quō de nocte q̄escebāt t hospitabant. Ra/
ro em̄ domos i illo deserto inueniebāt. Cō/
patere g̃ eis. qr labor difficil̄ t magn⁹. t lon/
gus est tā ipis q̄z puero ihu. t vade cuz eis.
t adiuua puer portare t fuias i oibⁱ in q̄bⁱ
potes. Nō deberet videri nob labor p no/
bisipis pniaz agere. p q̄bⁱ tantus labor ab
alijs t a talibⁱ t totiēs est assumpt⁹. De bis
aūt q̄ ipis in deserto t pviā ptigerūt qr pau
ca autētica inueniunt̄. referre nō curo. Cū
g̃ egyptū intrauerūt oia ydola ipi⁹ puincie
corruerūt sic̄ p Jsaiā fuit pphetatum. Jue/
rūt ergo ad q̄ndā ciuitatez q̄ vocat̄ Helio/
polis. t ibidē aliquā domunculā ꝓducētes
habitauerūt ibidē p septē annos tāq̄z pegri
ni t aduene. paupes t egeni. ¶ Sed hic oc
currit pulchra pia t cōpassiua valde medi/
tatio. Aduertas bñ q̄ sequunt̄. Unde em̄ t
quō viuebāt isti tāto tpe. Nunq̄d mēdica/
bāt. Legit autē de dña q̄ colo t acu q̄rebat
sibi t filio necessaria. Suebat ergo et fila/
bat mūdi dña. pauptat⁹ amatrix. Multuz
p oēm modū isti pauptatē dilexerūt. t eidē
pfecte vsq̄z ad mortē fuauerūt fidē. Sz nū/
q̄d ibat ipa p domos petēdo pānū t alia in
q̄bⁱ opareī. Oportuit em̄ ß p vicinia inote
scere. alias vacasset a talibⁱ opibⁱ. qr ille mu
lieres nō poterāt diuiare. Sed t cū ihs ce/
pit esse q̄nquēnis vl̄ sic. Nunq̄d t ipe porta
bat ambasiatas mr̄is. petēdo p ipa ea in q̄/
bus opari valeret. Nō em̄ hēbat aliū scuti/
ferū. Sed t nūq̄d reportabat opa facta. pe
tens ex pte mr̄is. solutionē t pciū. Nōne in
talibⁱ erubescebat puer ihs. filⁱ⁹ dei altissi/
mi. t etiā mr̄ ipm mittēs. Sz q̄d si aliq̄tiēs
dū opus reddidisset t pciū peteret mr̄ aliq̄
supba. riosa t loquax. iniuriose rñdit. op⁹
factū accepit. eū sine pcio expulit. t sic vacu⁹
domū redijt. O q̄t t q̄nte fiūt iniurie a due/

nis. q̄s dñs vitare nō venit sz suscipe. Quid etiā si aliq̄n domū rediens. z famē patiens. moze puerox petūt panē. nec vnō daret habuit mr. Nōne in his z silibz totalit̄ ꝯcutiebant viscera sua. Cōsolabat ꝛbis filiū suū. z ope vt poterat ꝓcurabat. z sibi forte aliq̄n subtrahebat de victu vt filio refuaret. Hec z his silia de puero ihu meditari potes. dedi tibi occasionē. Tuo sic videbit extrēdas z ꝓseq̄ris. sisq̄ paruula cū paruulo ihu. nec paruipēdas talia hūilia. z q̄ puerilia videt meditari de ipo. Vident em dare deuotionē. augere amozē. accēdere feruozē. inducere cōpassionē. puritatēz simplicitatē ꝓferre z hūilitatz z pauptatz. vigozē nutrire z ꝓseruare. familiaritatē z ꝓfozmitatem facere. ac spem eleuare. Nā ad sublimia ascendere nō valem⁹. sed q̄ stultū dei est sapiēti⁹ ē hoibz z q̄ infirmū potēti⁹. Videt etiā taliz meditatio supbiā tollere. cupiditatē eneruare ac curiositatē ꝯfundere. Vides q̄t bona inde proueniūt. Sis g̃ vt dixi cū paruulo paruula. z cū grādescēte grādescas. sp tñ hūilitate ꝓfuata. z seq̄ris eū q̄cūq̄ ierit. z intuearis facie ei⁹ sp. Sed nunq̄d in supiozibz attendisti. q̄ labiozioza fuerit eoz pauptas. z q̄ verecunda. Et si ex ope manuū victū q̄rere oportebat. q̄d de vestimētis dicem⁹. q̄d de vtensilibz. s. lect z alijs infra domū oportunis. Nunq̄d duplicia bēbāt. nunq̄d superflua. nūq̄d curiosa. Hec ꝯ pauptatē sunt. et iō etiā si hr̄e posset nollet ea pauptatz amatrix. Sed z nūq̄d dña suendo vl̄ alias operādo faciebat more q̄rūdā opa curiosa. Absit. Faciat hec q̄ tps ꝓdere nō curat. Nō ei poterat ipa in tāta posita egestate tps invanis expendere. sed nec alias fecisset. Est ei piculosissimū viciū. z maxīe tpibz nr̄is. Vis videre quō. Attēde ꝓmo quō tps ad laudē dñi ꝓcessum. expendit ꝯ ipm in vanis. multū em pl⁹ de tpe occupat q̄ expediat curiosum op⁹. z ꝯ malū est valde. Scōo qz facienti est cāvane g̃re. Q̄tiens aspicit. recogitat z mente reuoluit. etiā q̄n nō opat. z etiā q̄n dz dīnis intēdere vt pulchz op⁹ faciat. z extinde se reputat et vult reputari. Tercio qz ei cui facit est cā supbie. tali ei oleo ignis supbie nutrit z magz accēdit. Sic ei rudia z grossa sunt hūilitatz fomēta. sic ista supbie Quarto qz ē materia retrabēdi aiam a deo Nā iuxta btm̄ Gregz. Tanto q̄s a superno amoze diliūgit q̄nto inferi⁹ delectat. Quinto qz est ꝯcupīa oculoz. de tribz vnuz. ad q̄ oia pcta de mūdo reducunt. Ad nihilū et talia curiosa valēt. nisi vt extinde oculi vane pascant. Quotiēs aūt q̄s in talibz delectabilit̄ et vane oculos pascit. tā q̄ facit. tā q̄ pozb

habuit oīno grat' regnū dña regni. Sed ꝛ illud forte ꝓtingebat freq̄nt' q̄ aliq̄ bone matrone videtes ei⁹ pauptatē. aliq̄ trāsmit/ tebāt eidē. q̄ hūilit' ꝛ cū gr̄a ꝓactiōe recipie/ bat. Sed ꝛ sctūs ioseph senex aliq̄d opaba tur ī arte lignaminis. Undiq̄ igit occurrit cōpassiōis materia. cū q̄ tandē cū aliquam moꝛā cū ea ꝓtraxer' pete licentiā recedēdi. ꝛ bñdictōe recepta p̄mo a puero ihu. deinō a mr̄e. postea a ioseph genib⁹ flexis cū lacri/ mis ꝛ cōpassione magna. valefacias eis. q̄ ꝛ tāq̄ exbāniti ꝛ exules a patria sua sine aliq̄ cā remanēt ad pegrinādū ibidē p septē an/ nos. in sudoꝛe sui vultus victuri.

De reditu dñi ex egypto. Ca. xliij.

Completis septē ānis ab⁹ de⁹ pegri nat⁹ est ī egypto. angel⁹ dñi appuit ioseph in somnis dicēs. Tolle pue/ rū ꝛ mr̄em ei⁹. ꝛ vade in trā isr̄l. Defuncti ei sunt q̄ q̄rebāt aiam pueri. Qui accepit pue rū ꝛ mr̄em ei⁹ ꝛ redīt in trā isr̄l. ꝛ cū puenit ibi. audiēs q̄ archela⁹ fili⁹ herodis regna/ ret ibi. timuit illo ire. Et itez admonit⁹ ab angelo iuit ī galyleā ciuitatē nazareth. Fu it aūt redit⁹ ei⁹ circa festuz ephie. s. scōa die ꝓut in martilogio legit'. Uides etiā hic sic fuit tactuz in supioꝛi tractatu quō dñs dat ꝓsolatiōes ꝛ reuelatōes p partes ꝛ non ita plenas vt appetit⁹ exposceret qō ex duob⁹ ī ꝑfacto ꝓpendere potes. Tū q̄ in somnis nō palā vt tibi dixi. tū etiā q̄ nō vna vice sil' beret. Et dicit glo. q̄ ꝑ fecit dñs. q̄ ex freq̄n sunt nob debēt videri magne ꝛ inde simus grati. q̄ sp ex pte sua facit qō nob vtil⁹ esse cognoscit. Nūc aūt circa dñi reditū insista/ mus. Circa quē diligent' attēde. q̄ pia est ꝑ meditatio valde. Redeas ḡ in egyptuz gr̄a visitādi puez ihm. quē cū extra int' pueros forte inuener'. ipe te videt occurret tibi. q̄ benign⁹ ꝛ affabilis ꝛ curial' est. Tu vero ge nuflectens oscul'er' pedes ei⁹. ꝛ post int' bra chia ipm suscipias ꝛ aliq̄ntulū cū eo q̄escas. tandē forte dicet tibi. Data est nob licentia in trā nr̄az. ꝛ cras hinc recedere debemus. bona hoꝛa venisti. q̄ redibis nobiscuz. cui alacrit' rñdeas te ex ꝑ multum gaudere. ꝛ q̄ eū optas seq̄ q̄cunq̄ ierit. ꝛ in his collocuti onib⁹ delecter' cū eo. Dixi iā tibi. q̄ hmōi q̄ puerilia vident' meditari. multū valē. ꝛ po stea ad maioꝛa trāsmittūt. Postea ducet te ad mr̄em. ꝛ curialit' honoꝛabit. tu ꝓ genu/ flectens. fac ei reuerētiā ꝛ sctō seni ioseph. et req̄escas cū eis. Mane seq̄nti die videb⁹ ali q̄s bonas matronas de ciuitate. ꝛ etiaz bo mines venientes ad sectandū eos vsq̄ extra portā ciuitat', ꝓpter placabilē ꝛ sctām ꝓuer/ sationē ipoꝛ. Prędixerāt ei discessuz suū p vicinia p plures dies. Primū q̄ nō ē ꝓue/ niens q̄ subito q̄ furtim inde recederēt. se/ cus tñ fuit q̄ñ venerūt in egyptū. q̄ timue/ rūt mortē pueri. Incipiūt em recedere ꝛ io seph cū bomib⁹ p̄cedit. ꝛ dña sequit' a longe cū matronis. Tu vero accipies puez p ma nū vade in medio añ mr̄em. nā ipm post se nō dimittet. Cū aūt sūt extra portā. ioseph nō se patit' ampli⁹ sociari. Tunc vero alios ex illis diues cōpatiēs pauptati eoꝛ. puez vocat vt aliq̄s ei denarios tribuat. p expen sis. Uerecundat' puer accipe. tñ pauptatis amoꝛe manū parat. pecuniā accipit verecū/ de ꝛ gr̄as agit. sic ꝛ plures fecerūt. Uocatur etiā a matronis. ꝛ sil'r faciūt. Nec min⁹ hic mr̄ verecundat' q̄z fili⁹. Uerūtū hūilit' gr̄as eis egit Uere hic eis cōpati potes. cum ille cui⁹ est tra ꝛ plenitudo ei⁹. p se ꝛ mr̄e ꝛ nu/ tricio suo sic pauptatē artā elegerit. ꝛ in tan ta penuria vixit. Multū in eis relucet pau pertas sctissima. ꝛ nob amabilē ꝛ imitabilē oñdunt. Tandē gr̄as agētes eis valefaciūt oīb⁹. ꝛ suum arripiūt iter. Sed quō redibit puer ihs adhuc tener infantul⁹. difficilioꝛ em mihi videt' redit⁹ q̄z accessus. nā q̄ñ ve/ nit in egyptuz ita paruulus erat q̄ po[illegible] poterat. nunc aūt sic magnus est q̄ po[illegible] non ꝑualet. et sic paru⁹ q̄ p se ire nō poten. Sed forte aliquis ex illis bonis viris de/ dit vel accomodauit aliquē asellū sup quez ire posset. O puer egregie ac delicate. rex ce li ꝛ terre quātū laboꝛasti. p nob. ꝛ q̄z cito ce/ pisti. Bene ꝓpha ī vr̄a p̄dixit ꝑsona. Paup sum ego ꝛ in laboꝛib⁹ a iuuentute mea. Pe/ nurias magnas. laboꝛes arduos. ꝛ afflicti ones coꝛpis ꝓstantissime assūpsist'. babui/ stis vosipos q̄i odio p amoꝛe nr̄o. Certe so lus hic laboꝛ de q̄ nunc tract[illegible] ad plenā redemptionē sufficere debuisset. Accipe er/ go puerū ihm ꝛ pone sup asellū. ac fideliter ducas eū. ꝛ cum descēdere voluerit letant' eum in brachi⁹ suscipias ꝛ aliquātulu⁹ te/ neas. salt' quousq̄ veniat mr̄ ei⁹. q̄ aliq̄ntu lum tardius siue plani⁹ ambulat. tūc puer ibit ad eam. critq̄ mr̄i requies magna. re/

ceptio filij. Uadunt ꝫ ꝛ trāseunt p desertuz
p qō venerūt. ꝛ in ipo itinere sepe poterꝫ eis
cōpati. hūtes parū ḋetis. ꝛ respice eos fati
gatos. ꝛ ex labore deuictos tā de die q̄ de
nocte. Cū autē fuerūt ꝑpe finē deserti inue
nerūt iohem baptistā. ḋ iam ibi pniam age
re cepat. cū tñ nullū hꝫet pctm̄. Dicit ꝙ lo
cus iordanis in ḋ iohes baptizauit est ille
vnde transierūt filij isrl' qñ venerūt de egy
pto p dictū desertū. ꝛ ꝙ ꝑpe illū locuz in ipo
deserto iohes pniam fecit. Uñ possibile est
ꝙ puer ihs inde trāsiens in reditu suo inue
nit eū ibidē. Mediteris ḋ quō suscepit eos
alacrit. ꝛ ibi aliquātulū subsistētes comede
rūt cū eo illa cruda cibaria. Tandē in men
sa recreatione spūs babita. valefecerunt ei.
Tu aūt ꝛ in aduentu ꝛ in recessu genuflecte
iobāni. deosculās pedes eius. bñdictionez
petens ꝛ ei te recōmēdans. excellēs ei ꝛ val
de mirabilis a cunabilis est puer iste. Ipse
eñ fuit ꝑm⁹ hereuita ꝛ ꝓncipiū ꝛ via religi
ose viuere volentiū. Fuit ꝫgo purissimus.
fuit ꝓdicator ꝑmaxim⁹. fuit plus q̄ ꝑpha. fu
it etiā martyr gl'iosus. Postea transeuntes
iordanē applicauerūt ad domuz elyzabeth.
vbi magnū ꝛ iocundū festū factū fuit inter
eos Et ibidē audiēs ioseph ꝙ archelaus fi
lius herodis regnabat i iudea. timuit ꝛ ad
monit⁹ in somnis ab angelo iuerūt in galy
leā in ciuitatē nazareth. Ecce reduxim⁹ pu
erū ihm de egypto. ꝛ eo reuerso ꝙcurrūt so
rores dñe. ꝛ alij ꝙsanguinei ꝛ amici ad visi
tandos eos. Ipi aūt in nazareth ḋescunt. ꝛ
paupem vitam ducūt. Extinde aūt vsq; ad
duodecimū etatꝫ annuz pueri ihu aliḋ nō
legit de ipo. Dicit tñ ꝛ verisimile est ꝙ ad
huc ibi est fons de quo puer ihs deferebat
aquā mri. Faciebat em̄ bmōi fuicia matri
hūilis dñs. nō em̄ bēbat aliuz seruientem.
¶ Potes etiā hic meditari ꝙ cū mr̄e ꝑpria
sez sorore dñe veniebat iohes euāgelista. ḋ
tūc erat ānoz ḋnq;. Nā legit de ipo ꝙ obijt
anno a passione dñi. lxvij. etatis ꝙ sue an
no. xcviij. ꝛ sic tpe passionis dñi bēbat. xxxj.
annos. cū dñs hꝫet. xxxiij. vel paz pluſ. Cū
ergo in hoc reditu domin⁹ esset. vij. annoz.
iohannes erat ḋnq;. Intuere itaq; ipos stā
tes simul ꝛ cōuersantes sicut dominus da
bit tibi. Dic enim fuit postea ille discipul⁹
quē familiari⁹ diligebat iesus.

¶ Quō puer iesus remansit in hierusalē.

¶ Capitulum. xv.

CUm aūt esset annorū. xij. ascēditeꝫ
parētib⁹ in hier'm ꝑm ꝙsuetudinez
ꝛ ꝑceptū diei festi. ꝛ durabat ꝑ dies
octo. Laborabat ḋ etiā nūc puer ihs itine
ribꝫ longis. ꝛ vadit vt honoret pr̄em suū ce
lestē in festis suis. Est em̄ amor ſūm⁹ inter
pr̄em ꝛ filiū. sed maior erat ei afflictio. ꝛ do
lor cordis acerbior. de inhonoratiōe pr̄is
in pctōꝫ multipliciū cōmissiōe q̄ de bono
re parentis ꝛ exteriozis pompe festi leticia.
Stabat ḋ dñs legꝫ obſuans legē. ꝛ inter ali
os ꝙersans humilit̄ q̄libet ali⁹ paupcu
lus. Consumatꝫ aūt die festi recedentib⁹
parentib⁹ ipe i hier'm remāsit. Attende hic
bene ꝛ oib⁹ q̄ dicunt ꝛ fiūt te pñtem exhibe
as. Valde em̄ deuota materia ꝛ ꝑficua est
hec. Dixi autē iā tibi supra ca. vj. in ꝓncipio ꝙ
nazareth vbi dñs hītabat a hier'm distat
xiij. vel. xv. miliaria vel circa. Cū ergo mr̄
ioseph p diuersas vias incedentes venerūt
in sero ad locū. vbi dieta explebat ꝛ vbi ho
spitari deberēt. videns dña ioseph sine pu
ero quē cum ipo redisse credebat. querit ab
eo. vbi est puer. ꝛ iste. ego nescio. non redijt
mecū. tecū em̄ eū redisse credebam. Tūc il
la dolore vehementi cōcussa cū lachrymis
dixit. nō redijt mecū. Uideo ꝙ nō bene fili
um meū custodiui. ꝛ velociter cepit irep do
mos. ꝛ q̄ decent potuit illo sero circuibat.
querēs de ipo ꝛ dicēs. Uidistis vos filium
meum. ꝛ vos vidistꝫ ne filiū meū. ꝛ vir ꝑ do
lorem ꝛ ardorē desideriū se sentiebat. Joseph
vero sequebat eandē cū fletu. Quo non in
cogita ꝛ maxime mater que ipm̄ artius di
ligebat. Et licet a notis cōfortaret. non ta
men poterat cōsolari. Quid em̄ erat ꝑdere
iesum. Conspice bene ipam ꝛ vehementē cō
patere. qz in angustia est ania sua. nunq; ex
quo nata fuit vsq; tunc fuit in tāta. Nō ergo
turbemur qñ tribulatiōes babem⁹. cū etiā
matri nō pepcit dñs. ad suos em̄ eas ꝓmit
tit venire. ꝛ signū sunt sue dilectōis. Nobis
autē expedit eas habere. Tandē dña in ca
mera se recludens. ad oratiōnē ꝛ planctum
se cōuertit. dicēs. O deus ꝛ pater eterne cle
mentissime ac benignissime vobis placuit
mihi dare filiū vestrū. sed ecce ꝑdidi eum. ꝛ
nescio vbi sit. Reddite eū mihi. O pater tol
lite mihi amaritudinē istā ꝛ oñdite mihi fili
um meum. Respicite pr̄ afflictionez cordis
mei ꝛ nō ad negligentiā meā. Incaute ego

me habui. sed ignorās feci. sed ꝓpter boni/
tatem vestrā reddite ipm mihi. qz sine ipso
viuere nō possuz. O fili dilectissime vbi es.
quid est de te. apud quē nūc hospitaꝛs. Nū
quid ad patrē tuū redisti in celū. Scio em̄
q deus es z dei fili⁹. Sed quomō mihi nō
dixisses. sed z nunqd insidiose ab aliquo es
quesit⁹. Scio em̄ q verus homo es ex me
narus. z alias te ab herode quesituz in egy/
ptū portaui. Pater tu⁹ te ab oīi malo cu/
stodiat fili mi. Indica mihi fili mi vbi sis z
veniam ad te. vel tu redi ad me. parce mihi
hac vice. qz nunq̄ ampli⁹ continget mihi vt
te custodiā negligent. Nunqd aliquā offen
sam feci tibi fili mi. ꝓpter quā ergo causaz re
cessisti a me. Scio q doloꝛē cordis mei co/
gnoscis. O fili mi ne tardes venire ad me.
Nunq̄ enim quo nam⁹ es vsq̄ modo sine te fui
comedi vel dormiui. nisi nunc solū. mō aūt
sum sine te z nescio qualit̄ hoc factuz sit. tu
scis qz tu es spes meq. vita mea. z omne bo
nū meum. z sine te esse nō possum. Indica q̄
mihi vbi tu es. z quomō te valeā inuenire.
Talib⁹ z similib⁹ dict⁹ se mater p noctez an/
gustiabat sup dilecto filio suo. Mane vero
sequēti die tempestiue domū exeūtes. que/
rebant eū etiā p circūstantia loca. nā p plu/
res vias patebat redit⁹. Sicut q̄ de senis
nichi z p colle z p alia loca. Die ergo sequē
ti ibant p alias vias q̄rentes eū int̄ cogna/
tos z notos. quo etiā tunc nō inuento mat̄
ri. Tercia vero die redeūtes in hierusalem
inuenerūt eū in templo sedentez in medio
doctoꝛū. tunc ipa videns eū exhylarata q̄si
reuiuiscens genuflexit z cū lachrymis deo
gras egit. Puer aūt ihesus videns matrē ve
nit ad eā. quē ipa inter brachia suscipiēs et
stringēs z osculās dulciter posuit vultuz ad
vultū. z tenēs eū in gremio suo aliquātulū
cū eo sic reꝺenuit. neq̄ em̄ tūc aliqd p teneri/
tudine dicere potuisset. Postea respiciens
eum dicit. Fili q̄d fecisti nob⁹ sic. ego z p̄ tu
us dolētes q̄rebam⁹ te. Et ille. q̄re me q̄re/
batis. In his em̄ q̄ p̄is mei sunt oꝛ me eē.
Quod verbū illi nō intellexerūt. Dicit q̄ ei
mater. Fili volo q redeam⁹ ad domuz no/
strā. nō vis redire nobiscū. Et ille. ego faci
am q̄ placuerit vob⁹. z rediit cū illis naza/
reth. Vidisti q̄ afflictionem mīs in p̄dicto
negocio. Sed q̄d fecit p̄dict⁹ puer i isto tri
duo. Conspice etiā eū attente quomō se re/
ducit ad aliq̄ hospitale pauperū. Etiā cū
verecundia petit se hospitari. z ibidē come
dit z hospitabat cum pauperib⁹ ihesus pau/
per. Conspice eū sedentem inter doctoꝛes
vultu placido. sapienti z reuerenti. z audie/
bat z interrogabat eos q̄si ignoꝛans. quod
ex humilitate faciebat. z etiā ne illi verecū/
darent super mirabilib⁹ respōsis ei⁹. Cō
siderare aūt̄ potes in p̄dictis tria valde no
tabilia. Primuz qui deo vult adherere.
nō debet inter cōsanguineos ꝓuersari. sed
ab eis discedere. Nam z puer ihesus a se di/
misit dilectissimā matrē. cum operibus pa
tris sui intendere voluit. z etiā postea que/
situs inter cognatos z notos inuent⁹ non
fuit. Secundū q qui spiritualiter viuit
non miret si aliquādo mente arida rema/
nens videt sibi se esse derelictū a deo. cum
etiā matri dei hoc cōtigerit. Nō ergo men/
te rabescat. sed diligent eum querat i sacris
meditationib⁹ z bonis operib⁹ p̄sistendo. z
reinueniet eū. Terciū q non debet quis
esse ꝓpꝛij sensus vl ꝓpꝛie voluntatis. Nam cū
dom⁹ ihesus dixisset q oportebat euz ope
ribus patris intēdere. mutauit consiliuz. z
matris voluntatē secutus est. z recessit cuz
ea z nutricio suo z erat subditus illis. In q̄
etiā admirari potes humilitatē ipius. de q̄
plenius infra primo dicemus.

Quid dom⁹ fecit a duodecimo anno
vsq̄ ad tricesimū annū. Capl'm. xvj.

Reuersus ergo dom⁹ ihesus a tem/
plo z hierusalē cum parentib⁹ suis i
ciuitatē nazareth. erat subditus il/
lis. z habitauit ibidem cū eis ab inde vsq̄
ad principiū tricesimi anni. Nec in scriptu/
ris reperit q in toto isto tempoꝛe aliqd se/
cerit quod mirabile videt valde. Quid er/
go mirabimur z imaginabimur ipm fecis/
se. Stetit ne dom⁹ ihesus ociosus tāto tē/
poꝛe. vt nihil faceret dignū recitatōe z scri/
ptura. Si enim fecisset. cur non fuisset scri
ptum sicut reliqua facta sua. Omnino stu/
poꝛ videt. Sed attende hic bene. quia pa/
tenter videre poteris q nihil faciendo fecit
magnifica. Nihil enim de factis eius a my/
sterio vacat. sed sicut virtuose operabatur.
sic virtuose tacebat. quiescebat. z se subtra/
hebat. Magister ergo summus aliquādo
docturus virtutes z viam vite. cepit a sua

iuuentute opa facere ꝓtuosa. sed mō mira/
bili ⁊ incognito. ac retroactꝫ tpib⁹ inaudito
se vicꝫ reddendo in ꝓspectu hoīm inutilē ⁊
abiectū ⁊ insipientē. vt deuote ⁊ sine oīmi te
meraria assertiōe cogitari pōt. Nulla tī in
hac meditatōe tibi affirmo. q̄ p auctē sacre
scripture vel doctoꝝ sacroꝝ non ꝓbant. vt
etiā in ꝓncipio tibi dixi. Subtrahebat ḡ se
a ꝓsortio ⁊ ꝓuersatōe hoīm. Ibat ad synā/
gogā (.i. ecclam) stabat multū ibi in oꝛone
in loco viliori se ponēs. redibat domū. sta/
bat cū mse. ⁊ aliq̄n suū nutricium adiuua/
bat. ptrāsibat eundo ⁊ redeundo int hoīes
ac si nō videret hoīes. Mirabant cūcti cer
nētes iuuenē tā speciosum nihil facere qđ
apparebat laude dignū. Expectabāt em̄ q̄
magnifica faceret. ⁊ opa ꝓbi viri. Cū em̄ pu
er erat ꝓficiebat etate ⁊ sapia coꝝā deo ⁊ ho
minib⁹. sed crescēs ⁊ queniens a. xx̄j. āno vs/
q̄. xxx. ⁊ vltra nulla opa faciebat ptendētia
speciē aliquā ꝓbitatis ⁊ virilitatꝫ. stupebant
vehemēt ⁊ deridebāt eū dicentes. Iste est
q̄dā inutil⁹ ipe ē idiota ⁊ bō de nihilo ⁊ stul/
tus ⁊ insipiēs. Nec etiā lras discit. ⁊ int gen
tes in puerbiū venit. q̄ erat grādis ⁊ captī/
uus. Et būc viuendi moꝺē sic tenacit tene/
bat ⁊ ꝓtinuabat q̄ apud oēs cōiter erat vi/
lis. ⁊ abiect⁹ reputabat. Qđ bñ ante q̄ ꝓbe
tā dictū fuit in ꝑsona ei⁹. Ego sum vermis ⁊
nō hō ꝛc. Vides ḡ q̄d faciebat nihil facien
do. reddebat se vilē ⁊ abiectū vt dixi oīmib⁹.
sed an ꝫ tibi paꝛ videt. ipe q̄dē non indige
bat sed ego. Certe in opib⁹ nr̄is nullū mai⁹
reputo nec difficiliꝰ cognosco. Ad altissimū
gradū mibi ꝓueniss videt. q̄ ad hoc ꝓuenit
vt ex coꝛde ⁊ anio vero nō ficto ita se vincit
ac dñat aio suo. ac supbo supcilio carnis sue
q̄ nolit aliq̄d reputari. sed spūi vt abiect⁹ et
vilis. Mai⁹ est ꝫ q̄ vincere vrbes iuxta sen
tiā Salomōis Prouer. xvj. dicētꝫ. Me
lioꝛ est patiēs viro forti. ⁊ q̄ dñat aio suo ex
pugnatoꝛe vrbiū. Usq̄ ḡ q̄ queniss ad būc
gradū nihil tibi videarꝫ fecisse. Nā cū in ve
ritate oēs sim⁹ inutiles etiā cū oīa bñ fece
rimus iuxta ꝛbum dñi. q̄uscq̄ in ꝫ abiectio
nis gradu nō sum⁹. adhuc ī ꝛitate nō sum⁹.
sed in vanitate ꝓsistim⁹ ⁊ ambulamus. Qđ
etiā apl's mānifeste oñdit di. ad Gal'. vj. Qui
se existimat aliq̄d esse cū nihil sit. ipe se sedu
cit. Si ḡ q̄ras quare dñs ihs hoc faciebat.
Rñdeo tibi. nō q̄ indigeret. sed vt nos in/
strueret. Cū si nō discim⁹. inexcusabiles su
mus. Abhoīabile ꝓsus est. si se erigit ꝫmi/
culus ⁊ vermiū esca futuꝰ vbi sic se humili
ans abiecit dñs maiestatꝫ. Si aūt absur/
dū alicui videat. q̄ sic inutilit staret. ⁊ q̄ eua
geliste multa obmiserūt. ⁊ silia dicat. rñde/
ri pōt q̄ nō erat inutile tante ꝛturꝫ exēplū p/
bere ⁊ facere. imo erat vtilissimū ⁊ oīm ꝛtu/
tum rectū ac stabile fundamētū. Sed ⁊ ex
ꝓbis ipi⁹ in euāgelio Joh. xvj. sic habem⁹.
Cū venerit paracl⁹ quē ego mittā vob a
pꝛe spūꝫ veritatꝫ q̄ a pꝛe ꝓcedit. ille testimo
niū phibebit de me. ⁊ vos testimoniuꝫ phi/
bebitis. q̄ ab initio mecuꝫ estis. s. ꝓdicato/
res. Et petr⁹ in electōne scī Matthie apli
dicit. Oportet ex his viris ꝛc. q̄ intrauit int
nos dñs ihs incipiens a baptismate iohis
ꝛc. Tūc aūt erat incipiēs q̄i annoꝝ xxx. sed
nec ipe iohes eius p̄cursoꝛ fuisset. si dñs ie
sus ꝓus eo p̄dicare ccpisset. Itē si ꝓus ince
pisset. quō nō fuisset not⁹ in tot annis a vi/
cinis. q̄ dicebāt. Nōne h est fabri fili⁹. cū po
stea in paruo tpe fili⁹ dauid vocaret etiaꝫ a
socijs. Si ḡ citius incepisset. vel aliq̄ nota/
bilia fecisset. scripta essent vl saltē aliqua ex
eis. nec sic ex toto oēs euāgeliste tacuissent.
Hoc aūt qđ dico videt ipe Bern̄. sentire vt
habebis in primo tractatu in vltima auctē
Quōcūq̄ se habeat ꝛitas. ego sic meditari
piuꝫ valde puto. Fabricabat ḡ dñs ihs sic
faciendo gladiū hūilitatꝫ vt p̄ꝓham fuerat
dictū ei. Accingere gladio tuo sup femur tu
um potētissime. Nullo q̄ppe decēti⁹ gladio
q̄ hūilitatis decebat supbū aduersariū iu/
gulare. Nā gladio sue magnitudinis nō le/
gim⁹ q̄ fuerat vsus. sed porꝰ ꝛtrariū p illo
rpe. q̄ maxime indiguisset. scz rpe passiōis.
Idē ꝓpheta ꝓgnstus est ad deū pꝛem. p filio
dicens. Auertisti adiutoriuꝫ gladij eius. ⁊
nō es auxiliat⁹ ei in bello. Habes ḡ quō
dñs ihs cepit ꝓus facere q̄ docere. Doctu
rus ei erat. Discite a me q̄ mitis sum ⁊ hūilis
coꝛde. Hoc ḡ ꝓmo facere voluit. ⁊ nō ficte.
ꝛ ex coꝛde faciebat. sic ꝛe ⁊ ex coꝛde hūilis
erat ⁊ mitis. Nō poterat i eū cadere simula
tio. ꝛ porꝰ intīm fundauit ⁊ ꝓfundauit se in
hūilitate ⁊ vilitate ⁊ abiectōe. ⁊ sic etiā se in
ꝓspectu oīm ānihilauit. q̄ etiā postq̄ ꝓdica
re incepit. ⁊ loq̄ altissima ⁊ dīna. ⁊ etiā face/
re miracula ⁊ magnifica opa. non reputa/
bant eū. sed vilipendebant ⁊ deridebāt. di/
centes. Quis est hic. Nonne hic est fabri fi
lius. et alia similia derisoꝛia et despectiua.

Verificatū ḡ ē ꝙ hūc itellectū ꝥ hū apl̄i dicē tis. Exinanuit seipm formā serui accipiēs. z nō solū cuiusq; fui p incarnationē. sed iuti lis fui p hūlē z abiectā ꝓuersationē. Uis ḡ videre q̄ potētissime hūc gladiū sibi accin/ xerit ꝓsidera singulos act⁹. sp in eis relucet hūilitas vidisti in supioribꝫ. reducas hñ in memoriā. Habem⁹ in seq̄ntibꝫ etiā i multꝫ q̄augmentatā vsq; ad mortē fidē ei suauit z etiā post mortē. necnō etiā p⁹ ascēsionem. Nōne in fine lauit pedes discipl̄oꝝ. Nōne hūliat⁹ vltra q̄ dici posset crucꝫ patibuluꝫ sustinēdo. Nōne p⁹ resurrectōez glorificat⁹ vocabat discipl̄os suos frēs. Uade (dixit magdalene) z dic frib⁹ meis. Ascēdo ad pa trē meū z. Nōne etiā p⁹ ascēsionē locut⁹ est paulo hūlit̄ q̄i ad cōparē suū. Saule saul/ le q̄d me pseq̄ris. Hec ibi nouauit se deū ne/ q; ihm. Nōne z in sede maiestatꝫ sue ꝓsistēs dictur⁹ est i die iudicij. Quādiu fecist⁹ vni ex his frib⁹ meis mīmis mihi fecistis. Nō sine cā ꝥtutē hāc tm amauit. Sciebat em sicut oīs pcti supbia sic fundamētū oīs boniꝫ sa lutis hūilitas. Sine ꝫ fundamēto frustra fit edificiū. Uñ nec de ꝙginitate nec de pau pertate nec de aliq̄ ꝥtute vel ope sine hūili/ tate ꝓfidas. Hic ḡ ipam fabricauit. i. oñdit q̄lit̄ possit acq̄ri. s. p vilificationē z p abiecti onē suiꝑ⁹ in suo z aliox ꝓspectu p ꝓtinuū exercitiū hūliū opez. Uade ḡ z tu fac sil̄r. si hūilitatē vis adipisci. Oportet enī q̄ pce/ dat hūliatio. i. sui vilificatio z exercitatio vi liū opez z hūiliū. De q̄ sic ait Bernū. in epl̄a ad egregiū canonicū secularē. Hūilitas ad quā vtiq; ducit hūliatio. toti⁹ est spūalis fa brice fundamētū. Sicḋē hūliatio via est ad hūilitatē sic patia ad pacē. sic lectō ad sci entiā. Sic ꝥtutē appetꝫ hūilitatꝫ. viā nō refu gias hūliatōis. Hā si nō poterꝫ hūiliari nō poteris ad hūilitatē puehi. Idē. xxxiij. Cā tico. Oportet hūlit̄ sentire de se. tendentē ad altiora. ne dū sup se extollat̄. cadat a se. nisi in se firmit̄ p verā hūilitatez fuerit soli/ data⁹. Et q; nisi hūilitatꝫ merito maxīa mi/ nime obtinenꝫ ꝓpterea q̄ subuehēd⁹ est cor/ reptiōe hūiliat̄. hūilitate mereꝫ. Tu ḡ cū te hūiliari videriꝫ. habeto signū illud in bonū. oīno argumētū est gre appropinq̄ntiꝫ. Hā sic ante ruinā exaltat̄ cor. ita z añ exaltationez hūiliat̄. Sane vtiq; legꝫ. deū. s. z supbis re sistere. z hūilib⁹ dare grām. Ut pax est. cū p seipm nos hūiliat de⁹. si tunc libenꝫ accipi/ mus. nisi q̄n z p aliū ꝫ facit. sapiam⁹ similit̄.

Uobrē accipe h⁹ rei mirabile documentū de scto dauid. Aliq̄n maledictū est ei etiā a suo. at ille nec cumulatā iniuriā sensit. q; p/ sensit grāz. Quid mihi ait z vob filij saruie. O vere hoiem fin cor dei. qui sevlciscēti po tius q̄ exprobrāti succēsendū vel irascēdū putauit. Uñ z secura ꝓscia loq̄bat. Si red didi retribuenti. z. Et de hac ꝥtute hec ad pñs sufficiāt. Et redeam⁹ ad intuendos act⁹ z vitā dñi iesu speculi nr̄i. sic ē ꝓncipa/ le nr̄m ꝓpositū. Igit̄ te oīb⁹ pñtē exhibeas vt sepi⁹ tibi dixi. Et ꝓsidera illā sup oēs ali as būdictā familiā paruā. sed valde excelsā paupem z hūilē vitā ducentē. Felix ioseph senex q̄rebat q̄d poterat de arte lignamis. dña vero acu z colo ꝑcio laborabat. Facie/ bat z alia dom⁹ obsequia q̄ multa sūt. vt tu melio⁹ nosti. Parabat victū sponso z filio et alia expedientia faciebat. nō em hēbat sui/ entē. Cōpatere ḡ sibi quā sic suis manib⁹ la borare oportet. Cōpatere etiā dño ihu. qa ipe eā adiuuabat. fidelit̄ laborabat i his q̄ poterat. Uenit em vt ipe ait mīstrare et nō mīstrari. Nōne ḡ i ponēda mēsula. cubilib⁹ aptādis z alijs secretioribꝫ dom⁹ eaz adiu/ uabat. Intuere ḡ eū hñ hūilia obsequia per domū facientē. Et nihilomin⁹ etiaz dñam intuere. Cōspice etiā q̄lit̄ ipi tres sil̄ come/ dūt ad vnā mensulā p singl̄os dies. nō lau tas z exq̄sitas. sz paupes z sobrias cenas su mentes. Et q̄lit̄ postea colloquunt̄. nō in/ ania z ociosa ꝥba. sed plena sapia z spūsctō. nec min⁹ mēte reficiunt̄ q̄z corpe. Sz q̄liter p⁹ aliq̄lē recreatōnē ad ozonē se ꝓuertūt in cubilib⁹ suis. nō ei erat eis dom⁹ ampla sz pua. Meditare ēt circa cubicula. s. vnū. p q̄ libet eoz. z intuere dñm ihm sup vnū in se/ ro p⁹ ozonē se cōponere p singulas noctes tā lōgissimi tpis sic hūlit̄. sic vilit̄. vt q̄cūq; ali⁹ pauperc⁹ de pplo. sic etiā pseverant̄ q̄li/ bet sero in ꝫ statu deberes euz aspicere. O de⁹ abscondite q̄re sic affligebatꝫ corp⁹ istō innocentissimū. vnius q̄ppe noctꝫ pegrina/ tio sufficere debebat ad totius mūdi redē/ ptionē. Amor ad ꝫ cōpellebat īmēsus. vehe mentꝫ zelabatꝫ ꝓoue pdita. vr̄is humerꝫ ad celestia pascua reportāda. Uos rex regū et de⁹ etne qui oīm penuriā subleuatꝫ. oīa sub ministratꝫ. oīb⁹ habūdant̄ put exigit c⁹q; cō ditio. Uob tātā pauptatē. vilitatē z aspitatē vigilādo. dormiēdo. abstinēdo. comedēdo.

z alijs vrīs oīb⁹ actib⁹ p tā longa tp̄is spa/cia re\fuastis. Ubi g̃ sūt q̃rētes ocia corp̄is q̃rentes curiosa ornamēta z varia. Nō di/dicim⁹ in scola h⁹ mgr̄i q talia volum⁹. sed z nunq̄d sapiētiores eo sum⁹. Jp̄e nos docu it v̄bo z exēplo hūilitatē. pauptatē. afflictio/nē corp̄is z laborē. Seq̃mur g̃ sūmū mgr̄m q̃ nec fallere vult nec falli p̄t. Et bñtes iur/ta doctrinā ap̄li victū z vestitū his cōtenti sim⁹ ad ogruentē necessitatē. nō supabun/dantiā. Alijs etiā v̄trutz exercitijs z spūali studio ōtinue in\desinent z vigilātissime in/sistentes rē. ¶ De baptismo dñi no/stri iesu christi. ¶ Cap'm. xvij.

COmpletis g̃. xxix. annis etatz sue. q̃/bus vt dictū est sic penose vixerat z abiecte. Dicit dñs ih̄s mr̄i. Temp⁹ est vt vadā z glorificē z manifestē p̄rem meum. z oñdā me mōo z operer aiaz salutē. p q̃ me p̄ huc misit. Cōfortetz g̃ mr̄ bona. qz cito redibo ad te. z genuflectēs būilitatz magister petijt bñdictionez. Jp̄a v̄o sil'r genu/flectens z cū lachrymis eū amplexās tener rime dixit. Fili mi bñdicte vade cū bñdicti one p̄is tui z mea. esto mēor mei. citocz re/dire memēto. Sic g̃ reuerent se licentians ab ea z nutricio suo Joseph iter arripuit a nazareth v̄sus hierl'm ad iordanez vbi erat iohes baptizās. q̃ loc⁹ distat a hierl'm. xvij miliaria. Uadit aūt sol⁹ dñs mōi. nōdū em bēbat discipulos. Intuere g̃ eū. p deo diligent quō vadit solus. pedib⁹ nudis. p tam longa itinera. z vehement eidē cōpatere. O dñe. q̃ transitz. Nōne vos estis sup oēs re/ges t're. O dñe. vbi g̃ sunt barones z comi/tes. duces z milites. equi z cameli. elephan/tes z curr⁹. barueſij z famuli z frequētia co/mitiue. Ubi sūt q̃ vos circūdēt z defendāt ab irruentib⁹ turbis. vt mozs est alioz regū z viroz magnoz. Ubi sunt tubaz clangor. instrumentoz sonit⁹. z vexilla regalia. Ubi sunt q̃ p̄cedūt ad hospicia z necessaria p̄para/rāda. Ubi sunt honores z pompe q̃b⁹ nos v̄miculi vtimur. Nōne dñe pleni sunt celi z t're gl'a v̄ra. quō g̃ sic itis inglorij⁹. Nōne vos estis cui mille milia mīstrabāt i regno v̄o z decies cētena milia assistebant. Cur g̃ sic solus incedit z calcādo t're am pedib⁹ nudis. Sz nō estis i regno v̄ro mō. quā puto cāz. Nā regnū v̄rm nō est in h̄ mōo. Extraneist z vosiōm sumēdo formā hui. nō regis. Fact⁹ estis sic vn⁹ ex nob. pegrin⁹ z aduena sic oēs p̄res nr̄i. fact⁹ estis hu⁹ vt nos reges fiam⁹. Uenistis em vt nos ad regnū v̄rm adduce ret. viā ponēdo añ oculos nr̄os p quā illuc ascēdere valeam⁹. Sed q̃re illā negligim⁹. q̃re vos nō seq̃mur. q̃re nō būiliamus nos/ipos. q̃re honores z pompas. caduca z va/na sic auide poscim⁹ z tenem⁹. Certe qz re/gnū nr̄m ē de h̄ mōo. nec ꝯsideram⁹ nos eē pegrinos. z ꝓterea oīa ista mala incurrim⁹. O vani filij hoīm. cur vana p veris. caduca p firmis z certis. t'palia p etnis acceptam⁹. z sic studiose amplectimur. Certe bone dñe si mēte fixa suspirarem⁹ nos eē pegrinos et aduenas. facilit vos seq̃remur. z ex his vili bilib⁹ tm̄ necessaria sumētes nō retardare/mus post vos currere i odorē vngēt oz ve/stroz. Essem⁹ em̄ sine sarcina z ista trāsito/ria q̃ iā trāsacta reputarem⁹ z leuit sperne rem⁹. Uadit g̃ dñs ih̄s sic būilit cōtinuatz dietis q̃uscz queniat ad iordanē. Cū g̃ vēit ad iordanē. inuenit iohem baptizantē pcō/res. z turbā magnā q̃ illuc ꝯcurrerat ad p̄/dicationē ip̄i⁹. Nabebāt ei eū q̃i xp̄m. Di/cit g̃ ei dñs ih̄s. rogo te vt me cū istz bapti/zes. Johes v̄o intuēs z eū spū cogscens. ti/muit z reuerenter dixit. Dñe ego a te debeo baptizari. Cui dñs ih̄s. Sine mō. Sic ei decet nos iplere oēm iusticiā. Non dicas h̄ mō. nec me diuulges. qz nōdū v̄nit tp̄s me/um. sz me baptiza. nūc em̄ ē tp̄s hūilitatz. et iō implerevolo oēm hūilitatē. ¶ Attende g̃ tu etiā hic de hūilitate. nā loc⁹ est de ipa tra ctādi. Et debes scire q̃ sic in h̄ loco dic glo. Hūilitas hz tres grad⁹. Prim⁹ est subdere se maiori z nō p̄ferre se eq̃li. Secūs ē subde/re se eq̃li. z nō p̄ferre se miori. Terci⁹ z sum/mus ē subdere se miori. z hūc gradū h̄ tenu it xp̄s. z iō oēm hūilitatez implenit. Uides quō augmētata est ei⁹ humilitas a p̄cedenti tractatu. Subiecit em̄ hic se huo suo. se vili ficat z huū suū iustificat z magnificat. Sed in alio ꝯsidera quō creuit hūilitas. nā vsq mō ꝓuersat ē hūilit q̃i inutil' z abiect⁹. Nic etiā pctōr voluit appere. Pctōrib⁹ ei p̄dica/bat iohes pniam z baptizabat. Et dñs ih̄s int eos. z cor̄ eis voluit baptizari. Nic au tē quātū ad h̄ sic dicit Bern. p̄mo sm̄one epi/phanie. Inter popl'ares turbas ad bapti/mū iohis aduenit. Uenit tāq vn⁹ de pl'o q̃ solus erat sine peccato. Quis eni crederet filiū dei. q̃s putaret dñm maiestatz. Valde q̃dē hūiliatz dñe. nimis abscōderz. sz iohez

latere nõ poterꝫ. Hucuscꝫ Bernñ. At licꝫ idẽ dici posset de circũcisiõe. qz ibi voluit appa/rere pctõr. tñ ħ plus. qz ħ corã turba publi/ce. ibi occulte. Sed nõne ħ timendũ fuerat cũ ipe ãmodo vellet intẽdere ad pdicandũ hesperneret tãcꝫ pctõr. Sed nõ pterea di/misit hũilitaꝫ mgr ãn pfundissime se hũili/aret. Ipe g voluit appere qđ nõ erat i abie/ctionẽ z despectuz sui. sp nos instruẽdo. At otra. nos volumꝰ appere qđ nõ sumꝰ i lau/dem z gl'am nr̃am. Si qđ em̃ in nob videt eẽ pbitaꝫ oñdimꝰ. defectꝰ po celamꝰ cũ simꝰ pctõres z mali. Qual' humilitas nr̃a. Audi sup ħ nõ me ſz Bernñ. q̃ ait fmo. xlij. Lanti. Est hũilitas quã caritas formatz inflãmat z est hũilitas quã nob ꝑitas parit. z nõ bz calorẽ. acꝫ ħ qđẽ in cognitõe. illa in affectu ꝓsistit. Et em̃ si ru temetipm intꝰ ad lumen ꝑitaꝫ z sine dissimulatõe ispicias. z sine pal/patione diiudices nõ dubito q̃n hũilieris. z tu in oculꝫ tuis factꝰ vilioꝛ tibi ex hac vera cognitõe tui. q̃uis nec dũ fortasse illud esse patiaꝫ in oculꝫ alioꝝ. Eris g humil'. sed de ope iterim ꝑitaꝫ. z mime adhuc de amoris infusiõe. Nã si ꝑitaꝫ ipꝰ q̃ te tibi veraciter acꝫ salubriẽ demõstrauit. sic splẽdore illu/minaꝫ. ita affectus amore fuisses. voluisses pculdubio qđ in te ẽ eandẽ de te oẽs tenere sniam quã ipe apud te ꝑitatẽ hr̃e cogꝫceris Sane cꝫ i te dixerim. qm̃ plerũcꝫ nõ expe/dit inotescere oĩb oĩa q̃ nos scimꝰ de nob. acꝫ ipa veritaꝫ caritate z caritaꝫ auctreve/tamur palã fieri qđ noceat agꝫcẽti. Alioqn si ꝓuato amore tui tentꝰ. detines pit ũtra te iudicũ veritaꝫ incluſuz. cui dubiuz ẽ minꝰ te veritatẽ diligere. cui ꝓriũ pfers l' cõmo/dũ vel bonorẽ. Et infra. Tũc si iã apud te/metipm hũiliaꝫ fuerꝫ. necessaria illa hũili/tate quã scrutãs corda z renes ꝑitas sensi/bus ingerit aie vigilantꝫ. adhibe voluntatẽ z fac de necessitate ꝑutẽ. qm̃ nll'a virt' sine ꝓuenientia voluntatꝫ. Tũc aũt fiet illud. si nolis aliꝛ appere forꝫ cꝫ te inuenis intꝰ. Alioqn time. ne ꝺ teipo legas. Qm̃ dolose e/git in cõspectu eiꝰ. vt lueniaꝫ iniq̃tas eiꝰ ad odiũ. Pondꝰ inq̃t z pondꝰ abhoĩatio ẽ apũ deũ. Quid em̃ tu te depciaꝫ in secreto apũ teipm ꝑitatis trutina ponderatꝰ. z forꝫ alte nob cꝫ ab ipa accepisti. Time deum et noli hãc rẽ pessimã facere. vt quẽ hũiliat veritas extollat voluntas. Hoc em̃ ẽ resistere ꝑitati. ħ pugnare ꝫ deũ. Magis aũt acq̃esce deo. z sit volũtas subdita ꝑitati. nec tm̃ subdita. sed z devota. Nõne deo inq̃t subiecta erit aĩa mea. At paz ẽ esse subiectũ deo. nisi sint oĩ hũane creature ꝓpter deũ sive abbati tã/cꝫ pcellenti. sive ꝓĩb ab eo ꝓstitutis Ego pl' dico subdere parib. subdere z miꝛib Sic em̃ decet nos inq̃t iplere oẽm iusticiã Vade z tu ad minorẽ. si vis i iusticia eẽ pfe/ctus defer iferiꝛi. miꝛi te inclinato. Hucuscꝫ Bernñ. Idẽ fmo. xlvij. Lant. sic dicit. Quis iust' nisi humil'. Veniꝫ cũ se ma/nib baptiste. s. ꝑui dñs inclinaret. z ille ex/pauescceret maiestatez. Sine inq̃t. sic decet nos implere oẽm iusticiã. ꝓsũmatõem pfe/cte iusticie in hũilitaꝫ pfectõe ꝓstruẽs. Ju/stus g hũilis. Hucuscꝫ Bernñ. Nec aũt iu/sticia in ħ appet in hũili. qz reddit vnicuiq̃ ius suũ. nõ sumit alienũ. sed honorẽ dat ꝺo z sibi retinet vilitatẽ. Hoc ꝓ meliꝰ cogno/sces si ꝓsideraueris iniusticiã elati qui bona dñi sibi attribuit. De q̃ idez Bernñ. sic dicit lxxxiij. Lant. Sicut de magnis bõis ma/la oriri solẽt. cũ facti eximꝰ de bonis domi/ni vtimur donis tãcꝫ nõ datis. nec damus gl'iam. ita ꝓfecto q̃ maxime videbanꝫ ꝑ ac/cepta gr̃a. p̃ feddita mimi reputãt apud de/um. Ego aũt parco vob. vsus sum modesti/oꝛib vocib. maxio mimoq̃. Sed q̃ sentio nõ exp̃ssi. discrimẽ inuolui. ipe nudabo. op/timũ pessimũcꝫ dixisse debuerã. naz vere z absq̃ dubio eo q̃sq̃ pessimꝰ. q̃ optimus ẽ. si hoc ipm cꝫ optimꝰ ẽ ascribit sibi. Hẽpe pes/simuz ħ. cꝫ si dicat q̃s. Absit. Agnosco. Hr̃a dei sum id qđ sum. studeat aũt optare gl'am ꝑ gr̃a quã accepit. Nõne fur ẽ z latroꝫ Audi at q̃ hmõi ẽ. Ex ore tuo te iudico fue neqnã Quid nequiꝰ ꝺuo vsurpante sibi gl'am dñi sui. Hucuscꝫ Bernñ. Vides quõ pfectio iu/sticie i hũilitate ꝓsistit. z nõ surripit bonorẽ deo. nec sibi attribuit q̃ non ꝺz. certe nec le/dit. prim. nõ em̃ dũdicat eũ. nec alicui se ꝑ/fert hũilis. se miꝛe oĩb reputat. z locũ no/uissimũ eligit sibi. De q̃ idẽ Bernñ. sic dicẽ Lã/ti. xxxvij. Quid scis o hõ si vnꝰ ille quẽ for/te oĩm vilissimũ acꝫ miserrimũ reputas. cꝰ vitã sceleratissimã ac singularit̃ fedissimaz horres. z ꝓterea illũ puras spnẽdũ. nõ mõ ꝑ te. q̃ forte iam sobrie z iuste z pie viuere te confidis. sed etiã pre ceteris omnib scelera/tis tancꝫ omniũ sceleratissimuz. Quid scis inꝯ si melioꝛ z te z illo mutatõe dextere ex/

celsi in se q̃dez futur⁹ sit. in deo vero iã sit. ꝛ ꝓterea nõ mediocrẽ nõ vel penultimũ. nõ ip̃m saltẽ int̃ nouissimos eligere locũ nos voluit. Sed recũbe int̃ in nouissimo loco vt solus vicz oim nouissim⁹ sedeas. teqz ne mini nõ dico ꝓferas. sz nec cõpare ꝓsumas Mucusqz Berñ. Nec hũilitaz virt⁹ multiplicib⁹ auẽtatib⁹ cõmendat ab eodẽ Berñ. Dicit em̃. lxxxv. Cant. Magna res ꝛ sublimis ꝑtus humilitas. q̃ pmerek qõ nõ docek digna adipisci qõ nõ valet addisci. digna a ꝑbo ꝛ de ꝑbo cõcipe. qõ suis ipa ꝑbis explicare nõ ꝑt. Cur hec. Nõ qz sit meritũ. sed qz sic est placitũ cor̃ ꝓꝑbi sponsi aĩe iesu xp̃i dñi nr̃i q̃ est sup omia de⁹ bñdict⁹ in secula. Idẽ in sermo. de gradib⁹ hũilitaz. Humilitas ẽ virt⁹ q̃ hõ verissima sui cognitõe sibi ipi vilescit. Idez in ẽmo. de natiuitate dñi. Sola ꝑtus hũilitas lesẽ caritaz repatio. Idẽ in epl'a ad hereticũ. Sola ꝓfecto non solet gl'iari. nõ nouit ꝑsumere. ꝓtẽdere non ꝓsueuit hũilitas. nõ ꝓtendit iudicio. nõ ꝑtẽdit iusticiã. qz vere hũilis est. Porro hũilitas deo nos recõciliat. deo placz in nobis. Idẽ sup Missus ẽ gabriel. Hemp solet eẽ diuie gr̃e familiaraz ꝑtus hũilitaz. Mirũ ꝓ quãde hũilitaz gr̃a dina solet pietas ordinare. vt q̃nto q̃s plus ꝓficit. eo min⁹ se reputet ꝓfecisse. Nã vsqz ad extremũ exercitũ spiritual' gradũ si q̃s ꝓfecerit aliq̃d ei de ꝓximi grad⁹ ipfectõe relinquek. vt vir ꝑmũ sibi videak adept⁹. Idẽ ibidez. Pulchra pmixtio ꝑginitaz ꝛ hũilitaz. Nec mediocrit placet illa aia in q̃ hũilitas cõmẽdat ꝑginitatẽ. ꝛ ꝑginitas exornat hũilitatẽ. Sz q̃nta putas veneratiõe digna ẽ in q̃ hũilitatẽ exaltat fecunditas. ꝛ part⁹ ꝓsecrat ꝑginitatẽ. Audis ꝑginẽ. ꝛ audis humilẽ. Si nõ potes ꝑginitatẽ. hũilis imitare hũilitatẽ ꝑginis. Laudabil' virt⁹ ꝑginitas. sed magz hũilitas necessaria. Illa ꝓsulit. ista ꝑcipit. Ad illã inuitaris. ad istã cogeraz. De illa dr̃. q̃ ꝑt capere capiat. de ista dr̃. Nisi q̃s efficiat sic̃ paruulus iste nõ intrabit in regnũ celoz. Illa g̃ remunerak. illa exigit. Potes denicz sine ꝑginitate saluari. sine hũilitate nõ potes. Põt inqz placere hũilitas. q̃ ꝑginitatẽ deplorat amissam. Sine hũilitate audeo dicere. nec ꝑginitas marie placuisset. Sup quẽ inq̃t requiescet spũs me⁹ nisi sup hũilẽ ꝛ q̃etũ ꝛc. Si g̃ maria humil' nõ fuisset sup eã spũsctũs nõ requieuisset. Si nõ sup eã requieuisset. nõ impregnasset. quõ em̃ de ipo. sine ipo cõcipet. Patet itaqz. qz vt de spũsctõ ꝓcipet. vt ipa g bibet. respexit dñs hũilitatẽ ancille sue. potius qz ꝑginitatẽ. Un̄ cõstat qz vt placeret virginitas. hũilitas pculdubio fecit. Quid dicis ꝑgo supbe. Maria se virginẽ oblita. gloriak de hũilitate. Et tu negligẽdo hũilitatẽ blandiraz tibi de ꝑginitate. Respexit ait illa humilitatẽ ancille. Que illa virgo vticz sctã. virgo sobria. virgo vticz deuota. Nunquid tu castior illa. nunq̃d deuotior. nũq̃d tua forte pudicicia gratior castitate marie. vt scz sine hũilitate placere sufficias ex tua q̃ illa nõ potuit ex sua. Denicz q̃nto honorabilior es ex singulari munere castimonie tanto tibi tu maiorẽ iniuriã facis. q̃to vite decorẽ sedas pmixtiõe supbie. Idẽ in epl'a. ad Henraz. epm. Caritas. castitas ꝛ humilitas nulli⁹ color⁹ sunt. sed nõ nulli⁹ decoris. nec mediocris decoraz. q̃ dinos q̃z delectari pñt aspect⁹. Quid castitate decori⁹. q̃ mundũ de imundo ꝓceptũ semine. de hoste domesticũ. angelũ denicz de hoie facit. Differunt q̃dẽ int̃ se angel⁹ ꝛ pudic⁹ hõ. sed felicitate. nõ ꝑtute. ꝛ si illi⁹ castitas felicior. hui⁹ tñ fortior eẽ cognoscit. Sola ẽ castitas q̃ in ħ mortalitaz loco ꝛ tpe statũ q̃ndã imortal' gl'ie repñtat. Sola int̃ solẽnia nuptiaz. nuptiaz morẽ illi⁹ btẽ regiõis vendicat sibi. in q̃ neqz nubẽt neqz nubent. pbẽs q̃dãmõ iã celestz illi⁹ ꝓuersatõis expientiã. Mas int̃ celestz illi⁹ ꝓuersatõis expientiã. Mas int̃ rim fragile qõ portam⁹. in q̃ ꝛ crebro piclitat. mur. tenet castitas i sctificatõem instar odoriferi balsami. q̃ ꝓdita cadauera incorrupta ꝑmanẽt. sensus ipa ꝛ art⁹ ꝓtinet ꝛ ꝑstrigit. ne dissoluank i ocias. ne corrũpãt i desideriis. ne carnis voluptatib⁹ cõputrescãt. Ueꝛ q̃n talibet venustate sui. castitas eminere appareret sine caritate. tñ nec pciũ hz. nec meritum. Hec mix qz absqz illa nec bonũ fidei suscipiat. etiã si mõtes trãsferat. Scientia nec illa q̃ linguis loquat angelor̃. martyriuz nec illud. si tradidero iq̃t corp⁹ meũ ita vt ardeã. neqz cũ illa q̃dlibet exiguũ respuit. Castitas sine caritate. lampas sine oleo. subtracte oleũ. lãpas nõ ardet. tolle caritatẽ castitas nõ placz. Jã ꝺ trib⁹ q̃ apostuim⁹. sola tractãda ẽ hũilitas q̃ duab⁹ pmissis ꝑtutib⁹ i tñ est necessaria. vt absqz ista. ille nec esse ꝑtutes videank. Hempe vt castitas siue caritas obtineak. hũilitas mereak. Om̃ hũilib⁹ de⁹ dat gr̃am. Seruat hũilitas etiã virtu-

tes acceptas. qz nec reqescit spūs nisi sup q̄/
eū z hūilem. ꝟuatas ꝓsumat. nā virt⁹ in in/
firmitate ꝓficit. ℍ ē in hūilitate. inimicā oīs
gre oīscz initiū pcti debellat supbiā. z tam a
se qz ab alijs ꝟtutib⁹ supbā illi⁹ ꝓpulsat tirā/
nidē. Que q̄dē supbia ex alijs q̄buscūcz bo
nis viriū suaz magis capessolet incremētū.
Sola hec oīm ꝓpugnaculū q̄ddā frisqz ꝟtu
tū. eius fortit̄ resistit malicie. obuiat p̄sum/
ptioni. Hucusqz Berñ. Igit̄ habuisti mlta
z pulchra de hūilitate in tractatu pñti a ve
rissimo Berñ. atqz hūillimo. Uide vt ea ēt
q̄ de alijs ꝟtutib⁹ tangit. mēte intelligas et
ope cōpleas. ¶ Sed iā ad baptismū dñi re
deam⁹. Postqz g̃ iohes vidit dñi volūtatez
obediuit z eū baptizauit. Nunc ergo eū bñ
ꝓspice. Spoliat em̄ se dñs maiestatz sic̄ qli/
bet alius homūculus. z mergit̄ in aq̄s frigi
dis. tpe frigoris magni. p nr̄o amore opat̄
nr̄am salutē. ꝓstituēs sacrm baptismi. z la/
uans crimia nr̄a. Desponsat g̃ vniuersalez
eccl̄iam. z singularit̄ oēs aīas fideles. Nam
i fide baptismatz despōsamur dño iesu xp̄o.
dicēte ap̄lo in psona ip̄i⁹. Sponsabo te mi
bi in fide. Uñ hec solēnitas z hec operatio
magna z vtilis valde est. Et iō cantat ecc̄ia
Hodie celesti sponso iūcta est ecc̄lia. qm̄
in iordane lauit xp̄s ei⁹ crimia. Et in ℍ ope
ri manifestauit z descēdit. z reqeuit spūssan
ctus sup eū in spē colūbe. z vox p̄ris intonu
it. Hic est filius me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi bene cō
placui. In ℍ aūt loco dicit Berñ. Ihm in/
q̄t audite. Ecce dñe iesu. vel nūc iā loqre. li/
centiā loq̄ndi hēs a pze. Mdiu dei ꝟtus et
ꝑlo. Mdiu nobilis rex. z rex celi. fabri filiū
te patez appellari piter z putari. Et em̄ Lu
cas euāgelista testat. qm̄ adhuc filius ioseph
putabat. O hūilitas virt⁹ xp̄i q̄ntū ꝓfūdis
supbiā mee vanitatz. parū aliq̄d scio vl̄ ma
gis scire mihi videor. z iā silere nescio. nam
impudent̄ z imprudent̄ me ingerēs z osten
tās promptul⁹ ad loq̄ndū. velox ad docen/
dū. tard⁹ ad audiendū. Et xp̄s cū tāto tpe
silebat cū seipm̄ abscōdebat nunqz inanez
gloriam metuebat. Quid timeret ab inani
gl̄ia. q̄ est vera gl̄a p̄ris. Utiqz timebat. sed
nō sibi. nob timebat ab illis q̄bz nouerat eē
timendū. Nob cauebat. nos instruebat. ta/
cebat ore. sed instruebat opere. z qđ docuit
postea ꝟbo. iā clamabat exemplo. Discite a
me q⁹ mitis sum z hūilis corde. Nā de īsan/
tia dñi pax aliq̄d audio extunc. Jā vsqz ad
hūc. xxx. annū nihil inuenio. Nūc vero iam
latere non p̄t. qz tā manifeste demonstrat a
pze. Hucusqz Berñ. Et ℍ est auctas quā in
superiori tractatu allegaui. p quā hēs quō si/
luit dñs ihs hūilit̄ ad nr̄az instructōez. Ui
des g̃ vbiqz redolere hūilitatem. De hac li/
benter tibi loq̄r. qz magnifica ꝟtus ē valde. et
ea plurimū indigem⁹. eoqz studiosi⁹ q̄rēda
affectuosiusqz amāda. q̄ dñs in singul̄ suis
actib⁹ tam signanter studuit eā obseruare.

¶ De ieiunio z tēptatōib⁹ xp̄i. Jtē de redi/
tu eius ad mr̄em. De q̄ttuor q̄b⁹ pueniť ad
cordis puritatē. De oz̄one plura bona. De
resistendo gule. Quare z p quib⁹ deus fecit
mirabilia. ¶ Capl̄m. xvij.

Postqz dñs ihs fuit baptizat⁹ incōti
nenti prexit in desertū sup quendā
montē ibi ad q̄ttuor miliaria vl̄ cir
ca. q̄ vocať quarētana. z ieiunauit. xl. diebz z
xl. noctib⁹. z iuxta Marcū erat ibi cū bestijs
¶ Cōsidera g̃ hic z attente ꝓspice ip̄m. plu/
riū ei ꝟtutū exēpla tibi demonstrat. Uadit
em̄ in solitudie. ieiunat. orat z vigilat. iacet
z dormit in plana tra z hūilit̄ cū bestijs con
uersať. Cōpatere g̃ ei qz sp z vbiqz sed ℍ ma
xime vita sua penosa est z corpis afflictiua.
Ac eius exēplo disce ab eo in his exercitari
¶ Nā q̄ttuor ℍ tangunť q̄ spūalis exercitij
sunt. z mirabilit̄ seinuicē adiuuant. s. solitu/
do. ieiuniuz. oz̄o z afflictio corpis. Et p ista
maxie puenire possum⁹ ad cordis puritatē
q̄ puritas vtiqz ē nimiū poptāda. eo q⁹ in se
oēs ꝟtutes q̄dāmō cōpl̄ēdit. Cōtinet ei ca
ritatē. hūilitatē. patiam z ceteras ꝟtutes. et
remotionē oīm viciox. qz cū vicijs vl̄ cū de
fectu ꝟtutz nō stat puritas cordis. Et p̄xte/
rea i collatōib⁹ sctōz patz tradiť q⁹ totū ex/
ercitiū monachi dz eē ad cordis puritatez
hñdā. Dec enī ēp qđ hō merek videre deū.
dicēte dño i euāge. Bti mūdo corde. qm̄ ipi
deū videbūt. Et ꝑm Berñ. Qui clarior ē. il
le deo ꝓpinq̄or. Esse aūt clarissimū pueisse ē
Ad hāc āt hñdā. mltū valz oz̄o seruēs z assi
dua. de q̄ pleni⁹ infra doceberz. Sz oz̄o cū
crapula vl̄ ingurgitatōe corpis vl̄ ei⁹ molli
cie vel ociositate pax valet. Et iō requirit
ieiunium z afflictio corpis. discreta tamen.
Naz indiscreta impedit omne bonū. Pre/
terea ad oīm predictorū ꝓsumatiōez videk
facere solitudo. Nam cū tumultu z strepitu

nō pōt decenť oratio fieri. ꝛ videre ꝛ audire multa. vix fieri pt sine impuritate ꝛ offensa Oculos em intrat p fenestras nras ad aias Et io dñi exēplo vade in solitudinē. i. q̄ntū potes te sepa ab aliaꝝ ꝯsortioꝝ sis solitaria si vis ei ꝯiūgi ꝛ p puritatē cordis eū videre. fuge etiā collocutōes ꝛ maxie seculariū pso naꝝ. Nō q̄ras nouas deuotōnes ꝛ amicicias. Nō impleas oculos ꝛ aures fantasmatib⁹ vanis. ꝛ oia q̄ q̄tē animi ꝛ trāq̄llitatē mētis pturbāt tāq̄ venenosa ꝛ aie inimica deuita. Nō em sine cā scti pres petebāt nemora ꝛ loca remotissima ab oi hoim ꝯuersatione. Et nō sine cā mandabāt his q̄ in ceno būs remanebāt. q̄ essent ceci surdi ꝛ muti. Ut autē h̄ meli⁹ intelligas. Audi q̄d sup h̄ dicit Bern̄. ser. xl. Cant. Tu inq̄s si ad spūsscti incitamēta mouer. ꝛ inardesc. dare operā quō aiam tuā facias sponsaz dei. sedeas fm ꝓphetam solitarius qm̄ leuasti te sup te volēs angeloꝝ dño desponsari. An nō sup te. adherere deo. atq̄ vnū spm esse cum eo. Sede nāq̄ solitari⁹ sic turtur. nihil tibi et turbis. nihil cū multitudine ceteroꝝ. etiāq̄ obliuiscere pp̄lm ꝛ domū pris tui. ꝛ cōcupiscet rex decorē tuū. O scta ania sola esto vt soli oim serues teipam. quē ex oīb⁹ tibi elegisti. Fuge publicuz. fuge ꝛ ipos domesticos. secede ab inimicis ꝛ ab intimis ꝛ ab illo q̄ tibi mīstrat. An nescis te verecundum h̄re sponsuz. ꝛ q̄ nequaq̄ suā velit tibi īdulgere pñtiā. pñtib⁹ ceterz. Secede g̃. sed mēte nō corpe. sed intentiōe. sed deuotiōe. sed spū. Spūs em ante faciē tuā xp̄s dñs. spiritusq̄ req̄rit nō corpis solitudinē q̄q̄ interdū ꝛ corpe nō ociose te sepas cū oportune potes. p̄sertim tpe ozois. Et infra. Solus es si nō cōia cogites. si nō affectes pñtia si despicias q̄d multi suscipiunt. si fastidias q̄d multi desiderāt. si iurgia deuites. si dāna nō sentias. si nō recorderz iniuriaꝝ. alioq̄n nec si solus corpe es. sol⁹ es. Vides ne posse te esse solū etiā int̄ multos. ꝛ int̄ multos cū solus es. solus es in q̄cūq̄ hoim cōuerseris frequētia tm̄ caue aliene ꝯuersationis esse aut cnriosus explorator aut temerari⁹ iudex. Hucusq̄ Bern̄. Vides quō necessaria sit solitudo. ꝛ quō nō sufficit corpal' sine mentali. Sed vt mētalis habeat' oportet corpalē esse artissimā vt mens p exteriora nō effluat. vt se cū sponso suo recolligere possit. Igit̄ toto affectu. toto posse tuo coneris imitari dñm ih̄m spōsum ꝛ solitudie ꝛ ozone ꝛ ieiunio ꝛ corpis afflictōib⁹ discretis. In eo vero q̄ cōuersat' cū bestijs. discet int̄ alios būiliť ꝯuersari. ꝛ eq̄nimiť tolerare. etiā eos q̄ tibi videnť aliq̄n irrōnabiliť se h̄re. Ipm aūt dñm. sepe in hac solitudie visita. ꝯspicies cū q̄liť ꝯuersat' ibidē. Et maxime q̄liter iacet de nocte in era. Quelibz em aīa fidelis deberet eū in die semel ad min⁹ visitare. Maxie ab ephia vsq̄ ad. xl. dies q̄ būs ibi manebat. Cōpletis aūt. xl. diebz domin⁹ esuriuit. Tūc temptator accessit ad eū volens explorare vtq̄ fuisset filī⁹ dei. Temptauitq̄ eū de gula dicēs. Si filī⁹ dī es dic vt lapides isti panes fiāt. sed nō potuit magistrū decipe. Taliť em rñdit. ꝛ sic se habuit. q̄ nec in tēptatōe gule succubuit nec scire aduersari⁹ potuit. quod voluit. Nō em negauit nec asseruit esse filiū dei. sed eū auctozitate scpture cōuicit. Et nota hic exemplo dñi esse resistēdū gule. Nā ab eo incho andū est si vicia volum⁹ supare. Videť em q̄ q̄ gule succūbit imbecillis reddať ad alia vicia deuincēda. Sic em dicit glo. in loco isto sup Math. Nisi ꝑus gula refrenet frustra ꝯtra alia vicia laborať. Postea diabol⁹ assumpsit eū ꝛ portabat eū in hierl'm. q̄ distat inde p. xvij. miliaria vl' circa. Vas autē locoꝝ distātias q̄s pluries in h̄ opusculo tibi narro. ab his audiui q̄ in illis ptib⁹ fuerūt. Cōsidera hic benignitatē ꝛ patientiaz dñi. Permisit ei se portari ꝛ ꝯtrectari ab illa cruenta bestia. q̄ suū ꝛ oim amatoꝝ suoꝝ sanguinē sitiebat. Statuēs aūt eū sup pinnaculū tēpli. temptauit eū de vana gl'a. silr volens explorare qō sup. Sed ꝛ h̄ auctoritate scpture deuincť ꝛ sua intentiōe frustratur. Ex tunc g̃ fm Bern̄. sup ps. Qui habitat. Quia dñs nihil oñdit diuinitaz arbitrat⁹ est hostz eū esse boiem. tēptauit eū retrocio vt boiem. Exinde g̃ assumēs eū reposuit in montē excelsuz ꝓpe. dictū montē de q̄rentana p duo miliaria. ꝛ tūc tēptauit eum de auaricia. sed ꝛ h̄ homicida ille succubuit ptat⁹. Miraris g̃ si nos tēptemur. fuit etiā ipe alias tēptat⁹. Un Bern̄. dicit. Qui q̄rtā temptationē de dño nō legit. iḡrat scpturam. q̄ dicit q̄ tēptatio est vita hois sup terram. Apl's q̄z dicit eū fuisse tēptatū p omia p silitudie absq̄ pctō. Victoria itaq̄ facta. venerūt angeli ꝛ mīstrabāt ei. Hic aūt dili

genter attẽde z ꝓspice dñm comedentẽ solum circũdãtib⁹ angelis z ꝓsidera bñ oĩa que sequẽt. qz pulcra sunt z deuota valde. Et q̃ro q̃d angeli ministrabãt vt comederet post tã longũ ieiuniũ. De hoc sc̃ptura ñ loquit. Possum⁹ aũt hoc victoriosum prandiũ sic volum⁹ ordinare. Et quidẽ si e.⁹ potentiã ꝓsiderem⁹ expedita ẽ questio. qz res quas vellet creare z de creatis hr̃e poterat ꝓ sue arbitrio volũtatẽ. Sz nõ inuenim⁹ q̃ hac potẽtia ꝓ se vl̃ ꝓ discipulis suis vsus fuerit. ꝓ turbis aũt fecit q̃s pauit duab⁹ vicib⁹ in multitudine magna de panib⁹ paucis. De discipulis aũt legim⁹ q̃ eo pñte spicas vellebãt. ꝓpter famẽ z ꝓmedebãt. Sil̃r cũ fatigat⁹ ex itinere sedebat sup puteũ loq̃ns cuidã samaritana. nõ ór q̃ creauit cibos sz q̃ misit discipulos in ciuitatẽ ad querendũ cibos. Hec est verisimile q̃ p miraculũ. qz miracla faciebat ad alio⁹ edificatiõz z in pñtia pluriũ. sz hic nõ erant nisi angeli. Quid g̃ circa ꝑ meditabimur i mẽte. Nã q̃ illo nõ erat habitatio hoĩm nec cibi pati. sz aliũde pata cibaria portauerũt angeli ei. sic̃ ꝓtigit danieli Cũ em̃ abacuc ꝓpheta parasset pulmentũ ꝓ messorib⁹ suis. portauit eũ angel⁹ dñi p capillos de iudea in babylonẽ ad danielẽ vt comederet. z postea in momẽto eũ reportauit. Immoremur g̃ hic z hũc modũ assumamus z iocũdemur cũ dño in ꝑ prandio suo sentiatq̃ mr̃ sua excellẽtissima de hac eadẽ iocũditate z victoria. Pie aũt ac deuote sic meditemur Veniũt angeli sathana repulso in multitudine magna ad dñm Jhm xp̃m. z odorãtes eũ pciderũt in terram dicentes Saluete dñe ihu de⁹ z dñs noster z dñs humiliter ac benigne recepit eos. z cũ capit⁹ inclinatiõe cogitãs se forte hoiem minoratuz paulomin⁹ ab angel⁹. Dicũt ei angeli. Domine multũ ieiunast⁹. q̃d vultis vt vob pem⁹. Et ille. Ite ad mr̃em meaz charissimã. et si q̃d hz ad man⁹. deferte. qz ó nullis cibis sic libẽter vescor sic̃ de suis. Tũc duo ex ipis p gentes in momẽto fuerũt cũ ea. z eã reuerenter salutãtes ambasiatã faciũt z modicũ pulmentũ. q̃ sibi z ioseph z panẽ cũ tobalia et alĩs oportunis portãt. Et forte dña etiam aliq̃s pisciculos si potuit pcurauit. Reuersi ꝑ portãt in plana terra. z mẽse bñdictiõz soleniter pagũt. Cõspice aũt eũ hic bñ i singulis q̃ agit. Sedet em̃ in terra cõpositе ac cu rialit⁹ z sobrie comedit circũstant angeli ministrãtes dño suo. Ali⁹ seruit ei de pane. alius de vino. ali⁹ parat pisciculos. z alĩ cãtãt de cãticis syon z iocundant. z die festũ agũt coram eo. Si liceat dici. ꝓmixtũ est ꝑ festũ cõpassione ꝓmixta ꝓpter quã z nos deberem⁹ plorare. Cõspiciũt em̃ eũ reuerẽter z ꝓsidrãtes deũ z dñm suũ z tot⁹ mũdi creatorẽ q̃ dat escã oĩ carni sic bũliatuz. z sustẽtatiõe cibi corpalis indigentẽ. z comedentẽ sic̃ ceteros de pl̃o. mouent cõpassiõe. clamares z diceres. O dñe q̃nta fecistis. oĩa opa vestra sunt plena stupore. adiuuate me vt ego aliqua patiar ꝓ vob. q̃ ꝓ me tot z tãta sustinuistis. Certe ꝑ solũ te in ei⁹ amore deberet vehemẽter accẽdere. Tandẽ sumpta refectiõe dicit angelis vt reportẽt res. z dicãt mr̃i q̃ cito redibit ad eã. Ipis autẽ reuersis ór oĩbus. Redite vos ad pr̃em z ad gaudia vr̃a. me em̃ adhuc pegrinari oportet. Rogo aũt vos vt me recõmendetis patri z toti curie celesti. Qui pcidẽtes in terrã z bñdictiõez petentes. ea recepta redierũt ad patriã ei⁹ iussa cõplẽtes. z de ei⁹ victoria. z de his nouis totã celestẽ curiã impleuerũt. Dñs aũt ihs volẽs redire ad mr̃em cepit de mõte descendere. Cõspice nũc etiã bñ eũ. quõ sol⁹ vadit pedib⁹ nudis dñs oĩm z ei vehemẽter cõpatere. Venit aũt ad iordanẽ quez Johes videns ad se venientẽ oñdit eũ digito dicẽs. Ecce agn⁹ dei. ecce q̃ tollit pctã mundi. ipse est sup quẽ vidi sp̃m sc̃m quiescentẽ quando baptizaui cũ. Et etiã altera die duz videret ambulantẽ iuxta iordanem dixit sil̃r. Ecce agn⁹ dei. Tũc andreas z etiã vn⁹ ali⁹ ex discipulis iohis iuerũt post ihm. Benign⁹ autẽ dñs sitiẽs eoz salutẽ vt daret eis de se fiduciã. vertit se ad eos z dixit. Quid q̃ritis. At illi dixerũt. Rabi vbi habitas. z ipse duxit eos ad domũ in q̃ tũc se reducebat in ptib⁹ illis. z steterunt cũ eo vna die. Postea duxit andreas petr̃ frẽm suũ ad ihm quẽ alacrit⁹ suscepit. Sciebat em̃ q̃d de eo erat fact⁹. Et dixit ei. Tu vocaberis cephas. z sic in aliquale notitiã z familiaritatẽ venit cum eis Postea volẽs dñs ihs redire in galyleã ad mr̃em discessit de ptib⁹ illis z cepit reuerti. Quẽ etiã nũc cõpatiẽdo respice z vade semper cũ eo. Nã sol⁹ vadit more solito nudis pedib⁹ p tã longã quattuordecim miliariorũ viã. Cũ aũt domũ deuenit mr̃ eũ videns. vltra q̃s dici posset exhilarata surgit. occurrit. z in amplex⁹ strictissimos recipit. cui ipe

se reuerēter inclinauit z etiā nutritio suo ioseph z cū eis more solito māsit.

¶ Feria quarta

¶ De apertione libri in synagoga

¶ Capitulum. xix.

Beuscz per dei gram vitā dñi Jhu ordinate tetigim⁹ pauz vel quasi nihil ō his q̄ sibi cōtigerūt. vel p ipm facta sunt obmittētes. Sed nō sic deinceps facere intēdo. Nimis em̄ esset longū oīa que dixit z fecit. in meditatiōes redigere maxime qz nostre solicitudinis dz esse facta xpi ꝓtinue more beate cecilie portare in secreto pectoris nostri Jgit aliqua ex gestis ei⁹ colligam⁹ in q̄bus meditādo versemur assidue. z ꝫ vscz ad passionē suā. Ex tūc em̄ nihil est obmittēdum. Alia etiā nō debem⁹ ex toto dimittere q̄n p loco z tpe meditemur in eis. Meditatōnes aūt nō intēdo deinceps plixius tractare nisi praro. Sufficit em̄ q̄ rē p eū gestā vel dictam añ oculos mētis ponas. z q̄ cū eo cōuerseris et familiaris ei fias. Nā in ꝫ videtur haberi maior dulcedo z deuotio efficacior. z quasi tot⁹ fruct⁹ hauz meditationū ꝫsistere. vt vbicz z sp intuearis eū deuote i aliquo actu suo vt q̄n stat cū discipulis suis. q̄n cū peccatoribz q̄n etiā loquit eis. q̄n p̄dicat turbe. q̄n vadit z q̄n sedet. q̄n dormit et q̄n vigilat. q̄n comedit. z q̄n alīs mīstrat. q̄n sanat egrotos. z q̄n alia facit miracula. In his aūt z similibz ꝫsidera oīes gest⁹ suos. maxime ꝓtemplās faciē ei⁹ si potes imaginari q̄ sup oīa p̄dicta mihi videt difficile? Illō etiā attēte obserua si forte ipe te cū benignitate respiciat. Et tibi hec sint p recursu z doctrina omniū q̄ sequūt. z vbicūcz narrauero si aliter non exp̄ssero singulares meditationes. vel istas omisero recurras ad hūc locū z sufficit tibi. Ad narratiōem aūt sequētiū accedam⁹

¶ Postcz g̃ dñs Jhs rediit a baptismo cōuersabat humilitatz magister humiliter. vt ante solit⁹ erat. Cepit tū paulatim se manifestare aliquibz docēdo z p̄dicādo occulte. Nō em̄ p totū annū sequentē p̄dicatiōis officiū publice ꝺz assumpsisse videlicet vscz ad miraculū de nuptijs. q̄ō fuit eodē die quando fuit baptizat⁹ anno reuoluto. Et si aliq̄n p̄dicabat. z discipuli baptizabāt. nō tū adeo p̄dicatōem ipam p se z suos frequētabat añ iohānis icarceratōz sicut post. ex hoc nobis tribunēs stupēde humilitatz exemplū. dū iohanni se lōge z lōge inferiori in p̄dicationis officio put ex supioribz pie pcipi aut cogitari potest humiliter deferebat. Nō g̃ cepit cum boatu z pompa sz humiliter z paulatim.

Quadā g̃ die sabbati dū esset in synagoga cū alīs in eccl'ia iudeoz. surrexit legere in libro Jsaie. z legit locū vbi scriptū est. Spūs dñi sup me. ꝓpter q̄ vnxit me. euangelizare pauplbz misit me. Et tūc cū plicuisset librū dixit. Hec scriptura impleta est hodie in auribz vestris. Cōspice g̃ eū quō humiliter suscipiēs lectoz officiū benigno z placito vultu legit inter eos et exponit scripturā. Et q̄ modo humiliē se incipit manifestare dū dicit. Hodie impleta est ꝫ scriptura. i. ego suz ille de quo loquit. Et oza omniū erāt in eū intēta ꝓpter efficaciā verboz. z aspectū būilem z decoz. Fuit em̄ pulcerrim⁹. fuit etiaz eloquētissim⁹. Et de vtroqz sic p̄phetaz dictū fuerat. Speciosus forma p̄ filijs hoim diffusa est gr̃a in la. tuis.

¶ De vocatione discipulorum

¶ Capitulum. xx.

Cepit etiā dñs ihs vocare discip'os z se sollicitū reddere circa nr̃am salutem sp būilitate seruata. Et vocauit petrū z andreā tribz vicib. Prima de q̄ dictū est supza. q̄n erat circa tozdanē. z tūc i aliq̄lē venerūt ei⁹ noticiā. Secūda de nauicula q̄n ceperūt pisces. vt narrat Lucas. Tūc ei secuti sunt eū aio redeūdi ad ꝓpria. Leperūt tū audire doctrina ipsi⁹. Tertia de naui vt narrat matthe⁹ cū dixit. Venite post me faciā vos piscatoz hoim. tūc relictz retibz secuti sunt eū. Silr vocauit Jacobū z Johannē in p̄dictz duabz vicibz vltimis. Et in eisdē locis ꝓtinet de ipis. in q̄bz cōtinet de petro z andrea. vocauit etiā iohem ō nupti is. vt dic̄ Hiero. In textu tū euāgelij nō habet. Itē vocauit philippū dicēs. Seqre me Silr matthēū publicanū. De mō ꝺo vocatiōis alioz nō est scriptū. Cōsidera g̃ z ispice eū in p̄dictis vocatiōibz z conuersatione cū ipis. q̄z affectuose vocat eos. reddens se eis affabilē z domesticū z obsequiosum. attrahēs eos int⁹ et extra. ducēdo etiā eos ad domū mīs. et familiarit vadēs ad domos eoruz.

Docebat z instruebat eos et curā ō ipis habebat p̄cipuā sic mr̃ de vnico filio. Dicit q̄ beat⁹ petr⁹ referebat q̄ qñ in aliq̄ loco doz miebat eū eis. surgēs de nocte. et si aliquem

eoꝝ inueniebat discoopertū recooperiebat eos. qꝛ tenerrime diligebat eos. Sciebat ei ꝙd de ipis erat factur⁹. ꝙuis essent homies rudis ꝯditiōis ꝛ humilis natiōis. tñ ꝓnci pes mūdi ꝛ duces in bello spūali omniū fi deliū cōstituturꝰ eos erat. Et ꝯsidera ꝓ deo a qualib⁹ cepit eccl'ia. Noluit em̄ dñs elige re sapiētes ꝛ potentes hui⁹ seculi. ne ipoꝝ ꝓ bitati ascriberēt opa que fiēda erant. sꝫ sibi hec reseruauit ꝛ in sua bonitate potentia et sapiētia nos redemit.

¶ De cōuersione aq̄ in vinū ad nuptias.

Capitulū. xxj.

Quamuis dubiū sit cuⁱ⁹ fuerant nuptie in chana galilee sic magister ī hystoria scolastica tāgit. Nos tñ medi temur fuisse iohis euāgeliste qō habeat in p logo sup Joh. vbi Hiero. affirmare ℞ vide tur. In eis dña nra fuit. nō tñ inuitata tāq̄ extranea. sꝫ q̄si maior ꝛ dignior ꝛ ꝓmogeni ta inter sorores. fuit ī domo sororꝭ q̄si in do mo sua ꝛ tāq̄ admistratrix ꝛ dña nuptiaruꝫ Qō ex tribꝫ colligere possum⁹. Primo ex eo ꝙ in eis ꝓtinet ꝙ mr̄ Jesu erat ibi. ꝛ de iesu ꝛ discipulis ꝙ erāt vocati. ꝛ sic de alīs ꝙ ibi fuerūt intelligi debet. Cū ergo soror ei⁹ maria salome vxor zebedei iuisset ad eam nazareth. q̄ distat a loco de chana ꝓ q̄ttuor miliaria vel circa. dicēs ꝙ volebat facere nuptias filio suo iohi. ipa iuit cū ea ꝛ ꝓuenit aliq̄t dies ad ꝓparatoꝫ. ita ꝙ q̄ñ alij erāt inuitati ipa iā erat ibi ¶ Scdo ex eo colligere possumus ꝙ ipa ꝓpēdit defectū vini. vñ ipa non erat sic vna ex discūbentib⁹. sꝫ sic ꝓ cuⁱ⁹ manus res ibāt. Et iō vidit sibi deficere vinuꝫ Si ei tūc discubuisset. nunq̄d iuxta filium inf hoies mater verecūda surrexisset. Et si alibi iter mulieres nūq̄d ꝓpendisset defectū vini magꝭ q̄ alie. ꝛ si ꝓpendisset nūq̄d surrexisset de prādio ꝛ iret ad filiū. Incōueniētia hec viderent. Et iō verisimile est ꝙ tūc non discūbebat. De ipa nāq̄ dicit ꝙ erat valde obsequiosa. ¶ Tertio colligit ex eo ꝙ ipa ꝓcepit mistris vt irēt ad filiū ꝛ facerēt qō mādaret. Et sic videt ꝙ ꝓcepisset eis ꝛ ꝙ nuptie gubernabāt ꝓ eā. ꝛ iō sollicita fuit ne ibi defectus ꝓtingeret. Igit fm modū hūc cōspice dñm Jhm inf alios comedentē sic vnum queuis de pl'o. ꝛ sedentē in loco hūili. nō in ter maiores. put ex loco ipo colligim⁹. Non em̄ supboꝝ more volebat ꝓmos recubit⁹ in cenis. nā doctur⁹ erat. Cū inuitat⁹ fuerꝭ ad nuptias recūbe in nouissimo loco. Ipse ꝯo cepit ꝓus facere q̄ docere. Cōspice etiā do minā obsequiosam alacrē ꝛ sollicitā in cūctis faciēdis ꝛ ꝓbentē ꝛ ostendentē mīstris quid ꝛ qualiter discūbētib⁹ deferāt. Cunq̄ ꝓpe finem ꝙuiuⁱ redirēt ad eā ministri dicentes Nō habem⁹ pl⁹ de vino q̄ apponamus eis. Ipa rñdit. Ego ꝓcurabo q̄ habebitꝭ. expectate parūper. ꝛexiēs ad filiū ꝙ humiliter vt dixi sedebat in fine mēse ꝓpe ostiū camere. dixit ei. Fili mi hic vinū deficit ꝛ hec nra soror est paup ꝛ nescio qualit habere possumus. Qui rñdit. Quid mihi ꝛ tibi ē mulier. Dura videt rñsio sꝫ ad nram instructiōez fuit. fm Bern. q̄ in ℞ loco sic dic fm̄oe. vij. i epiph ania. Sermo incipit. In op⁹ dñi. Quid tibi ꝛ illi dñe. Nōne qō filio ꝛ mri. ꝙd ad illaꝫ ꝓtinet q̄ris. cū sis benedict⁹ fruct⁹ vētris e⁹ immaculati Nōne ipa est q̄ saluo pudore cōcepit ꝛ sine pudore pepit. Nōne ipa est in cuius vtero nouē mēsib⁹ morat⁹ es. cui⁹ virgineis vberib⁹ lactat⁹ es. cū qua duodeci ānorum fact⁹ de hierl'm descēdisti ꝛ eras subditus illi. Nūc g̃ dñe ꝙd molest⁹ es illi dicens Quid tibi ꝛ mihi. Vultū ꝓ omnē modū. sꝫ iam manifeste video q̄ nō velut indignans aut ꝓfundere volēs ℣ginis ꝛ mr̄is teneraꝫ verecūdiā dixeris. Quid mihi ꝛ tibi. Veni entib⁹ em̄ ad te iuxta ꝓceptū ministrꝭ. nihil cū ctat⁹. facis qō suggessit. Ut ꝙd g̃ fratres vt ꝙd rñderat ꝓus vtiq̄ ꝓter nos ꝛ ꝙuersos ad dñm. vt iā nō sollicitet carnaliū cura parentū. ꝛ necessitudines ille nō impediāt exercitiū spūale. Qdiu em̄ de mūdo sum⁹. debitores nos ꝓstat esse ꝓentib⁹. At postq̄ reliquim⁹ nosmetipos. multo magꝭ ab eoꝝ solicitudine liberi sum⁹. Vñ legim⁹ frēm q̄ndam in heremo ꝙuersantē cū ad eū carnalis frater auxiliū gr̄a aduenisset rñdisset vt adirꝫ alterꝝ fratrē eoꝝ. cū ille vtiq̄ iā obisset. Cum q̄ admirat⁹ ꝙ venerat rñderet. qꝛ ille obijt. heremita q̄ꝫ se sil'r obisse rñdit. Optime ergo docuit dñs ne solliciti sim⁹. sup ꝓpinquis carnis nre pl⁹ q̄ religio postulet. q̄ñ ipe matri ꝛ tali mr̄i rñdit. Quid mihi ꝛ tibi o mulier. Sic ꝛ in alio loco. Cū suggereret ei ꝙdā q̄m mr̄ ei⁹ ꝛ frēs foris starēt. querētes ei loq̄ Rñdit. Que ē mr̄ mea ꝛ frēs mei. Ubi modo sunt ꝙ tā carnalit ꝛ inanit sup carnalib⁹ ꝓpinq̄s suis soliciti sūt ac si adhuc viuerent cū eis. ꝛ ipi cū eis. Ducuslq̄ Bern. De hac g̃ rñsione mr̄ nō diffidēs sꝫ de sua benigni

tate ꝑsumēs redūt ad ministros z dixit. Ite ad filiū meū et q̄cq̄d vob dixerit facite. qui eūtes impleuerūt iuxta dñi mādatū idrias aqua. Quo facto dixit eis. Haurite nūc z ferte archytriclino (In ꝟ aūt nota ꝑmo discretionē dñi. qz ꝑmo misit magis honorabili viro. Scdo q ipe sedebat lōge ab eo cū diceret. ferte illi. q̄si ab eo remoto. Sz cuz ille sederet in loco magis honorabili. colligere possū⁹ q dñs noluit ibi sede iuxta eū imo elegit sibi būiliorē locū. Ministri g dederūt vinum illi et alijs diuulgātes miraculū. q̄nia ipi sciebāt quō factū fuerat. z crediderūt in eū discipuli ei⁹. Finito aūt ꝯuiuio dñs Jesus vocauit Johem seorsum dicēs. Dimitte hāc vxorē tuā z sequere me. qz ad altiores nuptias te ꝓducā. q̄ secut⁹ est eū. In ꝟ ergo q dñs nuptijs iterfuit matrimoniū carnale approbauit trāc̄s a deo institutū. Sz i hoc q vocauit Johem de nuptijs apte dedit intelligere q lōge dignio⁹ est spūale mīmoniū c̄s carnale. Recessit g inde dñs Jesus volēs bis q̄ ad salutē hoim ptinēt deinceps publice z palā intēdere. Pri⁹ aūt voluit reducere mīem ad domū suā. Talē em dñam. talē scietatē hr̄e decebat. Accipit g z eā z Johem z alios discipulos z iuerūt in chaphar nauz ꝑpe nazareth. z post aliq̄t dies nazareth Lōspice g eos p viā qualit vadūt pariter mat z fili⁹. humilit vadūt z pedestres. sz multuz amāter. O q̄les duo sunt illi. nūc̄s alij tales duo in terra visi fuerūt. Lōspice etiaz discipulos reuerēter sequētes z auscultātes verba dñi. Nō em ipe erat ociosus. semp quippe aliq̄d boni faciebat aut dicebat. nō poterat in tali comitatu tediū cōmeantibus generari.

De ꝑmone dñi in mōte quē incepit a paupertate

¶ Capitulum. xxij.

Conuocās dñs ihs discipulos seorsum a turbis ascēdit cū eis in mōtē thabor ꝑpe nazareth ad duo milia/ria vt eos imbueret eloquijs suis. Decebat em q eos ꝑus z sup alios instrueret. q̄s sup alios ꝓstitutur⁹ erat mgros z duces. Tunc g de multz instruxit. z sermo ille pulcerrim⁹ fuit z copios⁹. Nec miz qz os dñi cōpilauit eū. Docuit aūt eos de beatitudinib⁹. ō oro ne ieiunio z elemosyna. alijsc̄s plurimis ad ꝟtutes ptinētib⁹ q̄ in ipo euāgelio poterz reperire. Legas euz diligēter z sepe. z cōmēda memorie q̄ in ipo dicunt. qz spūalissima sūt Et tñ nūc nō ꝓsequor. qz nimis foret longū nec tales expositiōes bñ vident sp in meditatiōes cadere. Quis ad tuā instructiōz talia put mihi occurrēt interserā. Et etiā moralia z auctoritates sanctoz. Hoc g hic teti gisse sufficiat q dñs initiū ꝑmonis huius ꝑpertate incepit. dans itelligere q pauptas est tot⁹ spūalis exercitij ꝑmariū fundamentū. Nō em expedite pōt sequi xp̄m pauptatē speculū q̄ onerat⁹ est i tpalib⁹ reb⁹. Nec est liber sz seru⁹ q̄ animi affectōz subijcit istis rebus trāseuntib⁹. Idcirco dixit. Beati pauperes spū ꝛc. Ei⁹ em rei c̄s affectuose diligo me seruū spōte ꝓstituo. Nā amor est aie pōme seruū spōte ꝓstituo. Nā amor est aie pōme seruū spōte ꝓstituo. Nā amor est aie pōme

Dugare pfecto qz dña auaricia non pmittit qz liber nō est. qz nō sunt sua q̄ possidere vi dek. sz nec tui iuris. Si ꝓ tua sunt. expēde ad lucra. zp terrenis celestia cōmutato. Si nō vales facere. te pecunie tue nō dominuz esse dicā. sz seruū. custodem nō possessorem. Ducusq; Berñ. ¶ Sz redeam⁹ ad medi/ tationē. Cōspice ꝙ zꝓsidera dñm iesum hu militer in terra sedentē sup illo mōte. z discipulos suos circa eū. quō stat inter eos q̄ sit vnus ex eis. z quō affectuose benigne z pul/ cre z efficacit eis loquit inducēs eos ad di/ ctos act⁹ virtutū. Et sp vt supza in generali ꝓsideratiōe tibi dixi respicere coneris faciē eius. Cōspice in discipulos quō reuerēt hu militer z cū tota mētis intētione aspiciūt eū z auscultant illa ꝓba mirifica. z ea memorie cōmendāt z iocūditate magna fruunt q̄s in verbis q̄s in aspectu. In hac aūt ꝓsideratio ne iocūderis. z tu aspiciēdo ac si videres eū loquentē z approximādo eis. si forte vocata fueris. z immorādo ibidē vt dñs tibi dabit Cōpleto ꝙ fmone cōspice illū dñm Jhm vna cū discipulis ipis descendētē de mōte. z cū ipis familiariter loquentē. etiaz eūdo p viā. z quō ille simplicīū cetus gregatim seqt eum. nō curiose ordinat⁹. sz sicut pulli post gallinā. vt q̄libet meli⁹ audiat magis eidez utit approximare Et quō turbe sibi affectu ose occurrūt. z infirmos eidē sanādos offe/ rūt. Jpe ꝙ sanabat oīes.

¶ De seruo centurionis z filio reguli a do mino liberatis. Mat. viij. Lu. vij. Joh. iiij.

¶ Capitulū. xxiij.

Capharnaū vero erat q̄dā cēturio. i. centū militū ductor. z seruū hēbat i firmū. Misit g̃ fide plen⁹ ad dñm iesum vt eū curaret. Humilis aūt dñs rñ/ dit. Ego veniā z curabo eū. qō cū sciuit Cē turio. remisit ad eū dicēs. Dñe nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū sz tm̄ dic ꝙbum z sa nabit puer me⁹. Jesus aūt cōmendās fidē eius nō iuit vlteri⁹. z seruū absentē sanauit. Cū aūt in eadē ciuitate esset quidā regul⁹. i. puus rex. iuit psonalit ad iesum rogās euz vt veniret ad domū suā z sanaret filiū suū i/ firmū. At iesus ire noluit filiū tamē sanauit In his aūt ꝓsidera meritū fidei ꝓpter Cen/ turionē. z humilitatē dñi volētis ire ad ser/ uum z reguli pompā refugiētis. ¶ Cōside/ ra etiā q̄ nō debem⁹ acceptare psonas. Pl⁹ eñ bono zauit hic dñs seruū militis q̄s filiū regis. Sic z nos debem⁹ nō ad oculos fui re. nec fm exigentiā exterioris pōpe sz fm i tentionē vl bonitatē ei⁹ q̄ seruitio indiget. z nō ex cōplacētia sz ex caritate fuiam⁹

¶ De paralitico missō p tectū z a dño cura/ to. Matth. viij. Mar. ij. Luce. v.

¶ Capitulum. xxiiij.

In ciuitate ꝓdicta capharnaū cū do min⁹ iesus doceret in q̄dā domo. et essent ibi ꝙgregati pharisei z legiꝺo ctores multi. ex oi castello iudee z hierusalē. Uenerūt q̄dā volētes ingredi domū cū pa ralitico quē portabāt vt a dño sanaret. Cū q̄ꝓpter multitudinē nō possent ascēderunt sup tectū dom⁹ z inde intromiserūt eū z po/ suerūt eū añ iesum. dñs ꝙ iesus vidēs fidē eoz dixit. Dimittunt tibi pctā tua. Jp̄i aūt pharisei z legis doctores obseruātes cū ex malicia intra se dicebāt ipum blasphemasse deū. qz sol⁹ de⁹ potest dimittere pctā. z ipe ꝙ attribuebāt sibi quē pur hominē esse crede bant. Ait ergo benign⁹ z humilis dñs scru tans coꝛda z renes hoim. Quid cogitatis mala in coꝛdibꝫ vr̄is. Et addidit vt sciatis. qz fili⁹ hois habet potestatē in terra dimit/ tendi pctā zc. ¶ Dic q̄ttuoꝛ sunt meditāda Primū ꝓspicacitas intellect⁹ xp̄i q̄ cogitati nes illoꝛ vidit. Secūdū qz ꝓpter pctā veni/ unt infirmitates z ex absolutōe a peccatz ali quādo ꝓcigit liberatio infirmitatū. sic etiaz habebis infra ꝺ curato apud piscinā. cui ꝺꝛ a dño ne ampli⁹ peccet. ne deteri⁹ sibi ꝓtin/ gat. Tertiū ꝓsidera q̄rtū magnū sit meritu z fidei. nā etiā alteri⁹ fides alteri ꝓdest. sic sup ꝓme habuisti in ꝙno centurionis. Sic z i fra habebis in chananea in cui⁹ fide filia fu it sanata. Hoc quotidie cōtingit in puerz q̄ baptizant. q̄ si ante annos discretiōis mori/ ant in alteri⁹ fide suscipiūt arrā ꝓpter quam in merito xp̄i saluāt. qd̄ est ꝓtra quosdā he/ reticos maledictos Circa quartū meditan dū de ipo inter illos sedēte z benigne mali/ gnis rñdente z miraculū faciēte. recurre su/ pra ad generalē considerationē quam tibi dedi.

¶ De socru symonis liberata.

¶ Capitulū. xxv.

Contigit dñm Jesum in ciuitate p/ dicta chapharnaū diuertere in do/ mū symonis petri. vbi socr⁹ ei⁹ ma/ gnis febribꝫ tenebat. Humil' g̃ dñs familia riter tetigit manū ei⁹ z curauit eā adeo vt in

ꝫtinẽti surrexit ꝛ ei ꝛ discipul' mĩstrauit Ꝫ q̃d mĩnistrauit eis nõ est scptũ. Cogita g̃ q̃ in domo paupis pauptat̃ amatori aliqua ci baria grossa ꝛ q̃ cito pari poterãt eis apposita sunt. Cõsidera etiã ipm dñm ihm iuuãtẽ pparare. maxie in domo discipuli sui. Et q̃uis humilia cogita. siue de tabula ponẽda siue de strat̃ lauãdis ꝛ silibꝫ. Talia em̃ oia faciebat bũilitat̃ magister q̃ mĩstrare veneratꝛ nõ mĩstrari. Et se familiarit̃ ad sedendũ ponebat i medio mẽse ꝛ comedebat ala criter. pcipue cũ in prãdio relucebat paupt̃as quã fic amabat.

De dormitiõe dñi in nauicula

Capitulũ. xxvj.

Itrãs dñs ihs in nauiculã cũ discipulis suis. posuit se ad dormiẽdum tenẽs caput sup ceruicali. Ipe enim multũ vigilabat de nocte i orõibꝫ. multũq̃ de die in pdicatõibꝫ laborabat Cũq̃ dormiret orta tẽpestate discipuli piclitari timebãt ſz nõ audebãt eũ excitare. Timore randẽ coacti excitauerũt eũ dicentes. Dñe salua nos perim⁹ Qui surgẽs increpauit eos ꝛ modica fide. ꝛ imauit mari ꝛ ventis ꝛ cessauit tẽpestas. In pdict̃ g̃ actibꝫ suis ituere ꝛ respice eũ fm generalẽ regulã siue traditõz sup tradita. Doc tñ h ꝓsiderare potes q̃ licet nob circa nos ꝛ facta nr̃a dñs videat̃ dormire. maxie q̃n tribulamur. ipe tñ diligẽtissimus est sup custodiã nr̃am. Et idcirco debemus esse in fide ꝓstates. ꝛ nihilo bestitates.

De filio vidue a dño suscitato

Capitulum. xxvij.

Cum semel iret dñs ihesus versus ciuitatẽ naim obuiauit multitudi hominũ portãtiũ quendã iuuenẽ filiũ vidue mortuũ ad sepulcr̃. Pietate g̃ pi⁹ domin⁹ ihs mot⁹ tetigit feretr̃ ꝛ portãtes stetẽrũt. Ipe aũt dixit. Adolescens tibi dico surge. ꝛ statim surrexit q̃ fuerat mortu⁹ ꝛ reddidit eũ mri sue. Omẽs aũt stupuerũt ꝛ laudauerũt dñm. In cõsideratiõibꝫ vero recurre vt supra.

De puella suscitata ꝛ martha curata

Capitulũ. xxviij.

Ad petitõnẽ cuiusdã ex ꝓncipibꝫ ibat dñs ihs cũ eo ad sanãdũ filiã suam. Cũ g̃ turba magna iret cũ eo. intererat q̃dã mlier g̃uitẽ infirma q̃ dr̃ fuisse martha sor̃ marie magdalene q̃ intra se dicebat. Si tetigero tm̃ fimbriã vestimẽti eius salua ero. ꝛ cũ timore approximãs tetigit et liberata ẽ. Dixit aũt dñs ihesus. Quis me tetigit. Et rñdit petr⁹. Dñe turbe cõprimũt te et affligũt. ꝛ tu dicis. q̃s me tetigit. Vide h patientiã dñi. Hã sepe cõpmebat a turbis. q̃a volebãt ei approximare. Ihs aũt sciebat q̃d dicebat Et itez̃ dixit. Ego sensi vrtutẽ ex me exĩsse. Tũc martha negociũ publicauit Liberẽ eã dñs curauit cũ q̃ multã familiaritatem postea habuit. Et tũc dixit ei. Fides tua te saluã fecit. In h g̃ miraculo babes fidei cõmẽdatõz. Habes etiã q̃ dñs vult miracula nota esse ꝓpt̃ vtilitatẽ cõem. ſz q̃ntũ inse ꝓpter humilitatẽ abscõdebat. vt h etiã habes. q̃ eñ diuina fecerat ptãte. fidei illi⁹ attribuebat. Habes etiã hic q̃dã valde notabile ad bũilitat̃ custodiã. sic beat⁹ Bern⁹. h mõ introducit. Quilibet pfecte dño fuiẽs põt appellari fimbria q̃si vltia ps vestimẽti dñi. ꝓpt̃ suã humilẽ reputatõz Qui g̃ ad dictum statũ puenerit q̃ sciat se a dño exaudiri ĩ liberãdis infirmis vl' alijs miracul' non extollat̃ ꝓpterea. nec sibi attribuat q̃ nõ ipe ſz dñs facit. Quis em̃ hic martha tangerz fimbriã ad cui⁹ tactũ se liberari ꝓfidebat. et sic ꝓtigit. nec tñ a fimbria ſz a dño ẽt̃ liberatiõis exiuit. Et ꝓpterea ipe dixit. Sensi vrtutem ex me exisse. Nota g̃ hoc bñ ꝛ nihil bonũ tibi ĩ ꝓpetuũ attribuas. q̃ totũ est a dño ihesu. Tandẽ dñs ihesus iuit ad domũ principis ꝛ inuentã filiã mortuã suscitauit.

De puersione magdalene ꝛ alijs

Capitulum. xxix.

Cum⁹ dñs inuitat⁹ q̃dã die a symone leproso iuit ad prandẽdum cuz eo. q̃ facere solit⁹ erat. tũ ex sua curialitate. tũ ex benignitate ꝛ zelo quẽ habebat ad salnãdas aias p q̃s de celo descẽderat Ubi comedẽdo cũ boibꝫ ꝛ uersando cũ eis ad amorẽ sui eos attrahebat. tũ etiaz ex amore pauptat̃. Hã ꝛ ipe pauprim⁹ erat ꝛ de mũdi h⁹ suba. p se ꝛ suis nihil sũpserat. Humilit̃ g̃ ꝛ cũ grãzactiõe speculũ humilitat̃ iesus cũ inuitabat recipiebat. p loco ꝛ tẽpore. Audiẽs aũt magdalena q̃ i domo sypone. Audiẽs aũt magdalena q̃ i domo symonis pdicti recũberet. q̃ ia forte ipm sepe pdicantẽ audierat ꝛ ardẽter amabat. liez nõ dum h ꝓpalasset. tacta dolore cordis intrinsecus. p peccat̃ suis ꝛ amoris ei⁹ igne succẽsa. ꝓsiderãs q̃ sine ipo salutẽ obtinere non poterat. ꝛ ampli⁹ differre nõ volẽs. perrexit ad locũ quiuꝫ. faciez̃q̃ iclinata ac ocul' in ter

ram demissis añ ꝓuinas trãsiẽs nõ quieuit donec ꝓuenit ad dñz ac dilectũ suũ. z tũc illico ad pedes ei⁹ pstrata viscerosõ dolore pit z tuboze repleta de pctis suis ꝓcumbens z ponẽs vultũ sup ipi⁹ pedes cũ ꝓfidẽtia q̃dã qz iã intra se eũ sup oĩa diligebat cepit foz titer fletibꝫ atq; singultibꝫ abũdare ac tacite intra se dicere. Dñe mi firmit̃ credo scio at/q; ꝓfiteoz vos deũ ac dñm esse meũ. In mlt̃is ãt z magnis offendi maiestatẽ vestraz. z multiplicaui pctã sup numeꝝ arene maris. sed ad vestrã miſicoꝛdiã ꝓfugio iniq̃ et peccatrix. doleo z cõpungoz. veniã peto. emendare peccata pata z nũq; a vra obediẽtia discedere ꝓpono. Nõ patiar q̃so repulsam a vobis. qz aliud refugiuz nec me posse bñe scio. nec bñe volo. qz vos solũ sup oĩa diligo. Nõ q̃ me repellatꝭ a vobis. ſz de meis sceleribus me punite vt libet. miſicoꝛdiã tñ peto. Interim añ lacrime decurrẽtes largit̃ pedes dñi balneauerũt z lauerũt. Vñ ꝟ manifeste habere potes q̃ dñs ihesus discalciatus ibat. Tandẽ a fletu cessans. z cũ ꝓpẽdit indignũ iudicãs q̃ sue lacrime pedes dñi ꝓtigissent capillis suis eos absterſit. Jõ añ capill̃. ꝺa secũ aliud p̃cios⁹ nõ habebat q̃ eos tergeret. z etiã qz ea q̃bꝫ ad vanitatẽ vsa fuerat ad vtilitatẽ ꝓuertere intẽdebat. Et etiã ne vultuz a pedibꝫ dñi elõgaret. z amoze creſcẽte oſculabaꝭ eoſdẽ amanter z sepe. Et qz etiaz pedes ip⁹ dñi ꝓpter itinera squalidi erãt. eos vngebat p̃cioso vngẽto. Cõſpice q̃ bñ ipam z sup bis moꝛose mediterꝭ ob deuotiõez ei⁹ q̃ ita singularit̃ a dño fuit dilecta. Et etiã qz solẽne festũ fuit ꝟ valde. Cõſpice etiã dñm ihm q̃ benigne ſuscipit eaz. z q̃ patient̃ ſustinet q̃d faĉ. Ceſſatz q̃escit a comedẽdo donec negociũ cõpleat̃. Ceſſant etiã ꝓuiue z oĩs sup hac nouitate mirãt̃. Symon añ vehemẽter eũ iudicabat ĩ coꝛde suo q̃ a tali femina se ꝓmittebat tãgi q̃si nõ esset ꝓpha. nec eã cognoscꝛet. Dñs añ cogitatõibꝫ coꝛdis ei⁹ rñdens se vez oñdit ꝓphetã. Et exẽplo ꝺbi/toꝛ ꝓuicit. Et volẽs apte demõstrare q̃ oĩa in dilectiõez ſumãt̃ dixit. Dimittũt̃ ei pecca ta multa qm dilexit multũ. Et ad eam dixit. Vade in pace. O verbũ delectabile z suaue q̃ libẽter illud magdalena audiuit. z q̃ iocũ de recessit. Et ꝓfecte ad eã cõuersa. deincepſ sancte z honeste vixit. ac eidẽ z matri eius ꝑ ter z tantã charitatẽ imitari dignerꝭ. que ꝟ maxime ꝟbo z ope sic a dño cõmẽdat̃. Dic em̃ expꝛesse habes q̃ charitas inter deuz et peccatorẽ pacẽ reformat. Vñ z beat⁹ Petr⁹ dicit Q̃ charitas opit multitudinẽ pctõrũ. Itaq; cũ caritas oẽs ꝟtutes informat. nullaq; deo placet sine caritate vt ad ipam habendã tota ꝟtute nitatꝭ q̃ te sponso tuo x̃po ihesu acceptã faciet. Aliq̃s ꝺ ipa auctoꝛitates adducã in mediũ. Dic̃ g̃ de ipa Berñ. xxix. Cañ. Charisma ꝓptimũ charitas est plãe incõpabile qꝺ noue spõse celestis spõsus toties inculcare curabat. Vñc q̃dẽ dicẽs. In ꝟ cognoscẽt oĩes q̃ mei estis discipuli si dilectionẽ habuerit̃ ad inuicẽ. Vñc ꝟo mãdatum nouũ do vob̃ vt diligatis inuicẽ. z hoc est ꝓceptũ meũ vt diligatis inuicẽ. Itẽ orãs vnũ eos foze. sicut ipe z pater vnũ sũt. z paulo post. Deniq; q̃dnã huic cõparãdũ putamus q̃ ipi ꝓferẽt martyrio ac fidei trãsferẽti mõtes. Hoc est g̃ qꝺ dico Pax vobis. i nobis sit z oĩe qꝺ extrinsec⁹ minari videat̃. nõ terret qz nõ nocet. Idẽ. xxvij. Cañ. Quantitas cuicũq; aie estimet̃ de mẽsura caritatis quã habet. vt ꝟbi gra. Que multũ ꝟz charitatis. magna sit. que puũ pua. q̃ ꝟo nihil nihil. dicẽte apostolo Si charitatẽ nõ habeo nihil sum. z si quãtulũcunq; bñe cepit. vt saltez diligẽtes se diligere curet. ac salutare fratres suos. z eos qui se salutãt. iam nõ nihil quidẽ illã animã dixerim. que in ratiõe dati vel recepti. socialẽ saltẽ retinet charitatem. Uerũtñ iuxta sermonẽ dñi q̃d ampl⁹ facit. nec amplã ꝓinde nec magnã sed plane ãgustam modicãq; cẽſerim aiam quã adeo modice charitatꝭ esse cognouerim. Ut si grãdescatz ꝓficiat. ita q̃ trãsiens limites ãgusti h⁹ obnoxiũq; amoꝛis. latos fines bonitatis g̃tuite tota libertate spũs apꝛehẽdat. q̃ largo q̃dã gremio. bone volũtatꝭ ad oẽm seipsam curz extẽdere ꝓtim diligẽdo vnũquẽq; tãq; seipaz nũq̃d iã illi recte diceret. q̃d ampl⁹ facis. Quippe q̃ seipam tã amplã faĉ. amplũ iq̃ gerit caritatis sinũ q̃ cõplectit̃ vniuersos. etiã q̃bꝫ nulla se nouit carnis necessitudine iunctã. nulla spe ꝓcipiẽdi cõmodi cuiuscũq; nulla ꝓcepti retributõe obnoxiã. nullo õni q; astrictã debito nisi illo sane de q̃ oꝛ. Nemini q̃q; debeatis nisi vt inuicẽ diligatis. Uez si adꝰcias etiã vsq; quaq; viz facere regno caritatꝭ. z vsq; ad vltios ei⁹ termios occupare illud pius inuasor ꝓualeas. dum ne inimicis quidẽ viscera claudere pietatꝭ exi/

stimes. bñfacias his q̄z q̄ te oderūt. ores p̄ psequētib⁹ z calūniantib⁹ te. necnō z cū ip̄is qui oderūt pacē. esse pacificus studeas. tūc p̄rsus latitudo celi latitudo aīme. z altitudo nō dispar. sed nec dissimilis pulcritudo. Implekq̄ demū in ea qō dī. Extēdēs celū sicut pellē in q̄ iā mire latitudinis altitudis z pulcritudinis celo. summ⁹ z imm̄ēsus atq̄ gl'iosus nō modo dignāter habitat. sed z spaciose deambulat. Ducuscq̄ Bern̄. Vidisti g̃ q̄z sit vtilis q̄z necessaria charitaſ vir tus sine q̄. pfecto impossibile est placere do. cū qua sine dubio placet quicūq̄. Igit̄ toto corde. tota mēte. totaq̄ ꝓtute studeas ip̄am hr̄e. q̄ te libēter faciet oīa dura z aspa. p deo portare z primo.

¶ Quō iohes misit discipulos ad iesum

¶ Capitulum xxx.

Gloriosus miles z p̄cursor dñi Jhu iohes baptista cū esset in vinculis ī carcerat⁹ ab herode ꝓpt̄ iusticie ōfensionē. q̄z redarguebat eū q̄ tenebat vxorem fratrſ sui viuētis. volēs inducere discipulos suos vt seq̄rent dñm ihm. cogitauit eos ad ip̄m mittere vt auditis ꝓbis z visis opib⁹ eius exardescerēt in amorē ip̄i⁹ z sequerētur eū. Iuerūt g̃ ad eū z exp̄te Johis dixerunt Tu es q̄ ventur⁹ es an aliū expectam⁹. Dom̄in⁹ aūt iesus magnā turbā tunc habebat corā se. Cōspice bñ ip̄m quō vultu placido recepit nūcios iohis. z quō sapiēter p̄mo factis z postea ꝓbis rñdit eis. In eoz g̃ p̄ntia surdos sanauit z muros z cecos z alia multa miracula fecit. z p̄l'o p̄dicauit z postea il'l' inter alia dixit. Ite z renūciate iohānī q̄ audistis z vidistis. Iuerūt g̃ z ea retulerūt Johanni. q̄ ea libētissime audiuit. Illi autē discipuli post mortē Johis firmiter xp̄o adhe serūt. Dñs iesus post illoz discessum valde iohem corā populo collaudauit. s. q̄ erat pl⁹ q̄z ꝓpheta. q̄ inter natos mulier̄ maior eo nō surrexerat. z de alijs vt in euāgelio habes. Tu g̃ aspice dñm Jhm sp z dū p̄dicat z dū p̄dicta miracula facit vt sup̄ habuisti.

¶ De obitu Johānis baptiste

¶ Capitulū xxxi.

Nec pōt occurrere meditatio de mor te ip̄i⁹ beati iohis baptiste. Cū g̃ herodes ille neq̄ssimus. z adultera illa pessima sil' forte ꝓdixissent ip̄m occidere vt peti sui redargutiōz nō haberēt. ꝓtigit vt in die ꝓuiuñ. saltāti misere filie ip̄i⁹ herodiadis darek caput iohis. z sic fuit i carcere decollatus. Vide q̄nt⁹ vir z q̄z vilit̄ z q̄z enormiter regnāte ac impante neq̄cia occubuit. O ōs qualit̄ h̄ fieri p̄misisti. q̄d est h̄ cogitare q̄ taliter moriak iohes. q̄ tāte pfectōis z sctitatis erat vt putarek esse xp̄s. Igit̄ si vis bñ h̄ negociū rumiare post nepharia opa eoz. cogita Johis magnitudinē z excellētiā singulārē. z tūc poterſ stupere. Audisti aūt i supiori tractatu qualit̄ fuit a dño cōmēdat⁹ in multis. Audi nūc quō nūc cōmēdat eū beatus Bern̄. in q̄dā p̄mōe sic dicēs. Illa mr̄ z magistra oīm eccl'ia q̄z romana eccl'ia z de q̄ ē dictum. Ego p̄ te rogaui petre vt nō deficiat fides tua. i honore iohis baptiste post salutoris nomē ꝓsecrata ē z signata. Dignū nāq̄ fuit vt singularē amicū spōse ibi pucherz vbi p̄ncipiū ip̄i⁹ oñdit. Crucifigit̄ per⁹ pauperlus gladiak. sz tñ dignitas remanet p̄cursoris purpurak roma mlcitudie martyrū. tota sbli mitas btō refundit p̄riarche. Johes vbiq̄ maior i oib⁹. singularit̄ in miracul' sup̄ oēs Quis sic gl'iose annūciat⁹ est. q̄s sic spāliē/ tra mr̄is vter̄ spūsctō legit̄ fuisse repletus. quē legist̄ intra mr̄is vter̄ exultasse. Cuius natiuitatē audistis eccl'iam celebrare. q̄s sic beremū cupiuit. q̄s sic sublimit̄ legit̄ q̄uersatus. Quis p̄niam z regnū celoz p̄m⁹ oñdit q̄s regē gl'ie baptizauit. Cui sp̄m⁹ trinitat⁹ sic apte reuelauit. Cui tale testimoniū p̄buit dñs ihs xp̄s. quē sic honorauit eccl'ia. Johānes p̄riarcha imo p̄riarcharū finis et capput. Johes xp̄ha imo pl⁹ q̄z xp̄ha. q̄z quē vedicit. Ecce ego mit. ā. me. z̄c. Johes apl's. sz apl'o rū p̄m⁹ z p̄ncep⁹. q̄z fuit bō missus a dō. Johānes euāgelista. sz euāgelij p̄m⁹ ānūciator p̄dicās euāgeliū regni dī. Johes ꝓgo. imo ꝓginitarſ insigne pudicicie titul⁹. castitatſ exemplū. Johes martyr. sz z martyrū lumē. In ter natiuitatē mortēq̄ xp̄i martyriū ꝓstantissima forma. Jp̄e vox i deserto clamātſ. p̄cursor iudicſ p̄co ꝓbi. Jp̄e ē helyas. vsq̄ ad eū lex z ꝓphe. lucerna lucēs z ardēs. Silētio trāseo q̄ sic nouē angl'oz ordib⁹ inter⁹ est vt eriā ad seraphi apicē trāsferat. Ducuscq̄ Ber. in ꝓdi nūc q̄l'it eū ꝓmēdat iohes os aurei. in ꝓmōe q̄dā sic dicēs. Johes scola ꝓtutū. magisterīū vite. scitatſ forma. norma iusticie z̄c. si g̃ ad iuicē ꝓpas excellētiā z dignitatē iohis. z ꝓfunditatē sceler̄ eoz qui ip̄sum occiderūt.

merito habebis materiã stupẽdi z murmurandi. si fas sit dicere. etiã ꝓtra deũ. Vaz ad hũc talẽ z tantũ mittit spiculatoz vt amputet caput ei⁹. ac si esset aliqs vilissim⁹ z pessimus homicida z depopulatoz. Cõspice ergo eũ reuerẽter z cũ dolore qualit ad iussuz vilis z nequã spiculatoris collũ parat. hũiliter genua flectit. z gras deo agẽs ponit sacratissimũ caput sup aliquo trũco vl lapide z patiẽter ict⁹ sustiet quousqz totaliter abscidatur. Ecce quõ vadit Johes amic⁹ intim⁹ z dñi ihu cõsanguine⁹. z dei maxim⁹ secreta/rius. Vere magna nobis cõfusio ꝙ patiam in quibuscũqz aduersitatibꝫ nõ habem⁹ Jo bãnes innocẽs mortẽ. z talẽ mortẽ sustinuit patiẽter. Et nos plerũqz peccatꝫ aggrauatꝫ z ira dei digni nõ possum⁹ etiã paruas iurias z grauamia tolerare. imo plezqz nec verba. Dñs aũt Jhs erat tũc in ptibꝫ iudee ibi nunciat⁹. fleuit pius de⁹ pugilẽ suũ z ꝓsozinũ. fleuerũt etiã discipuli ei⁹ cuz eo. fleuit beata ꝙ go que ipm natũ de terra leuauit. et tenerrime eũ dilexit. Sed dñs consolabat matrẽ suã. ipa vero dicebat. Fili quare nõ defendisti eũ ne sic mozerek. Cui filius. Reuerenda mr nõ expediebat ei talis defensio nẽ siue iusticie. cito autẽ erit in eius glia. Jpe eñ pater nõ intẽdit suos defendere tali modo in ꝟ mũdo. qz nõ sunt hic diuti⁹ mozaturi. nec eoz patria hic est sz in celis. Johãnes solut⁹ est a vinculis cozpis. nec est vis i mordo moziẽdi. seuit hostis in eũ quantũ potuit. sz ipe regnabit cũ patre meo in eternum. Igit cõsoleris charissima mater. qz Johã ni semp erit bñ. Postea ꝙ aliquib elapsis diebꝫ. discessit dñs Jesus de ptibꝫ illis z redijt in galileã. Tu aũt ꝑdictis omnibꝫ te ꝑsentẽ exhibeas z ea mediteris deuote. z ꝙcũqz dñs ierit eũ sequers.

De locutione cum samaritana

Capitulũ. xxxij.

Cum dñs ihs de iudea in galileã rediret. q̃ via est. xvij. miliarioz et amplius vt pluries tibi dixi. z trãsiret samariã fatigat⁹ est ex itinere. Cõspice ꝑ deo eũ hic quõ fatigat. plane incedit. sepe fatigat⁹ est. z tota vita ipi⁹ laboziosa fuit. Postea quiescebat. Discipuli aũt iuerũt ad ciuitatem ad querẽdos cibos. Venit ergo mulier quedã que vocabat lucia ꝑ aqua ad ipm puteũ. Domin⁹ aũt cũ ipa icepit loqui. z de magnis factis tractare. z seipm eidẽ manifestare. De quibꝫ aũt cũ ea loquebat. z qualit discipuli redierũt. z qualiter ad verbũ mulieris ciuitas ei obuiã venit. z qualiter ipe iuit cum eis stetit z discessit. nõ intendo referre plana est eñ euãgelica hystoria. Lege ipam z ipm dñm Jesum cõspice in oñib actib. Ex ipa aũt historia quedã pulcra z vtilia nota. Et ꝓmo humilitatẽ dñi iesu. Cum ꝙ solus remãsit humilis dñs discipulis in ciuitatẽ eũtib. Cõfidẽter eñ se habebant ad eum. Cũ etiã qz cũ illa muliercula sola ꝛ tã magnis factis sic tractabat humiliter. ac ꝛ pari loquebant ad inuicẽ. Nõ eñ dedignabatur eã. sz talia cũ ea dicebat q̃ si multis sapientissimis respõdisset de talib. magnum fuisset. Nõ sic supbi faciũt. Si eñ ampullo sa verba sua funderẽt inter paucos. ne duz cum vno ca ꝑdita reputarẽt sed nec illos iudicarẽt dignos suscipe verba sua. Secũdo pauptatẽ ipi⁹ z corpis afflictiõz ꝓsidera. sz z humilitas est immixta cũ eis. Habes ei hic q̃ discipuli iuerũt ad ciuitatẽ ad querẽdũ cibos z quesitos portauerũt z volebant q̃ manducaret. sz vbi mãducasset. certe ibi ad puteũ vel ad aliquẽ riuũ siue fontẽ. Vnde ergo qualiter fatigat⁹ ac famelic⁹ reficiebat Non credas q̃ hac sola vice casu sic factum fuerat. sed ꝟm cõsuetudinẽ suã. Unde apte hic colligere potes q̃ humilis dñs ac pauperatis amator cũ ibat ꝑ mũdũ. sepe comedebat extra ciuitatẽ z hominũ habitatiões ad aliquẽ riuũ vel fontẽ. quãtũcũqz fatigat⁹ vel afflict⁹ foret. Nõ habebat etiã exquisita cibaria. nõ vasa curiosa. nõ delicata vina. sz habebat aquã puram ex ipo fonte vel riuo Qui vineas fecũdabat z creauerat fontes z omia que mouent in aquis z panẽ tãqz pauper sedens in terra humiliter comedebat. Tertio cõsidera quomõ intent⁹ erat studio spũali. Nam cũ discipuli eũ vt comederet inuitarẽt. dixit. Ego cibũ habeo mãducare quẽ vos nescitis. Me⁹ cib⁹ est vt faciã voluntatẽ eius qui misit me. nec voluit mãducare. sed expectabat illos qui veniebant de ciuitate vt eis primo predicaret pri⁹ operari volens ea que spiritus erant. non eoz/poris quãtumcunqz tunc indigeret. Cõspice ergo eũ in predictis z eius virtutes studeas imitari.

¶ Quomodo voluerũt p̃cipitare dominũ de supercilio montis.

¶ Capitulum xxxiij.

Cum rediſſet dominꝰ Jeſus nazareth. z illi ab eo miracula peterẽt. et ipe eos miraculis indignos oſtẽderet. furore acceſi expulerũt eũ extra ciuitatẽ Benignꝰ ꝙ dominꝰ ante eos fugiebat z illi pſequebant eũ. Quid tibi videt. Intm̃ furor eoꝝ exarſit z creuit q̃ ipm̃ vſq; ad ſupciliũ mõtis duxerũt vt eũ inde p̃cipitarent. Dñs ꝯo diuina ꝟtute tranſiẽs p̃ mediũ illorum ibat. nondũ em̃ mori elegerat. Et dic̃ hic gloſa. Mor q̃ cũ dñs ihs de manibꝫ illoꝝ elapſus de mõte deſcẽderet. z ſub rupe lateret. faxũ ſubterfugit z locũ ei dedit q̃ta erat ſua capacitas ac ſi fuiſſet de cera. z ruge veſtis ipi ibi remãſerunt ac ſi ibi ſculpte eſſent. Cõſpice ergo eũ ante eos fugientẽ z latentẽ ſub rupe. z cõpatere afflictionibꝫ ſuis. z in humilitate ac patientia ipſum imitari coneris.

¶ De babẽti manũ aridã z a dño curato

¶ Capitulũ xxxiiij.

Quadã die ſabbati docebat dñs Jeſus in ſynagoga. Et ibi erat q̃dam habẽs manũ aridã. z fecit eũ Jeſus ſtare in medio z queſiuit ab illis ſapiẽtibuſ. ſi liceat in die ſabbati bene facere. Ipi vero tacuerunt. Dixit ergo ihs babẽti manũ aridam. Extẽde manũ tuã. z ſanat⁹ eſt. Pluries in diebꝫ ſabbatoꝝ fecit dñs miracla ad ꝓfuſionẽ iudeoꝝ. q̃ carnaliter legẽ intelligebant. quã de⁹ ſpũaliter obſeruari volebat. Nõ em̃ in die ſabbati a bono erat abſtinendũ z opibꝫ charitat⁹. ſed a peccatis z opibus ſeruilibꝫ. At illi ſcandalizabant inde multũ z cõſpirabãt ꝯtra eũ ac dicebant. Nõ eſt hic homo a deo qui ſabbatũ nõ cuſtodit. Dñs autẽ ꝓterea nõ dimittebat. imo ſtudioſius faciebat vt eos erueret ab errore. Cõſidera eũ ergo in p̃dictis opationibꝫ. z eius exẽplo nõ ceſſes a bono ope. q̃uis alius inde ſcandalizet iniuſte. A bono nãq; opere neceſſario ad ſalutẽ aĩme ac etiã ad pfectũ ſpiritus conferẽte. ceſſare nõ debes ꝓpter alicui⁹ ſcãdaluz. A cõmodo vero corpali ꝑm perfecte charitatis exigentiã abſtinendũ eſt ꝓpter ſcandalũ fratris. Propter q̃ dicit apoſtolus ad Roma. xiiij. Bonũ eſt non mãducare carnẽ z nõ bibere vinũ. neq; in quo frater tuus offendit aut ſcandalizatur, aut infirmatur.

¶ De multiplicatõe panũ. z quomodo ſe diligentibꝫ ſubuenit.

¶ Capitulũ xxxv.

Deuabꝫ vicibꝫ legit q̃ benignꝰ dominꝰ multiplicauit paucos panes. z inde multa milia hominũ ſatiauit Tu tamẽ redige in vnã meditatiõem. z ea cõſidera verba z facta ipi. Dixit enim. Miſereor ſup turbã. q; ecce iã triduo ſuſtinent me. nec habẽt q̃d manducẽt. z ſi dimiſero eos ieiunos deficiẽt in via. Quidã enim ex eis de lõge venerũt. Et poſtea panes multiplicauit ita q̃ oẽs comederũt abundanter. Cõſidera ergo hic plura z bona. z ſpeciali ter quomõ dñs Jeſus erat miſericors et curialis z grat⁹. quõ diſcret⁹ z circũſpectus

¶ Primo g̃ cõſidera q̃ erat miſericors. q̃a miſericordia traxit eũ ad ſubueniendũ illis. z ideo dic̃ miſereor ſup turbã. Nã z miſericordia ei⁹ plena ẽ terra ¶ Sc̃o erat curialis z grat⁹ ex cã quã aſſignat. q; ecce iã ꝯ triduo ſuſtinẽt me. Vide curialitatẽ z gratitudinẽ magnã ac mirabilez. Nã q̃ſi p̃ bñficio ab eis recepto ſic loq̃t. cũ in ꝟitate ipoꝝ boni eſſet z nõ ſuũ. Ez ſic eſt vt alibi dr. Deli cie ſue ſunt eſſe cũ filijs hoĩum. cũ ſibi nihil boni accreſcat. nob aũt pueniat ſal⁹. Illos aũt q̃ eũ ſequũt z p̃cepta z monitiões ei⁹ cuſtodiũt diligit dñs. nec manũ ſuã eis claudit q̃n ſubueniat cũ expedit eis Tertio diſcretus z circũſpect⁹ fuit. eo q̃ conſiderabat eoꝝ ĩ digẽtiã z ipotẽtiã. q̃libet deficere poterãt. z q̃liter alicq; eoꝝ de lõge venerãt. Vides g̃ q̃ ſapida z q̃ melliflua iſta ꝟba fuerũt. Sic q̃rip

Est etiã lõga via q̃ ad deũ venim⁹. Et ſpecialit̃ de me z mei ſil̃ib⁹ loquor. q̃ in tã lõgã regionẽ ab eo diſceſſim⁹. ꝓpt̃ pctã. Ad euz g̃ redies q̃s o3 de lõga via venire. Poſt ꝟba g̃ dicta. fecit xp̃s facta. Lõſpice g̃ eũ qualit̃ illos panes accipiẽs z pr̃i gr̃as agẽs dedit diſcipulis vt apponerẽt turbe. z i manib⁹ eoz̃ iſta multiplicauit. vt oĩes p ſuo libito comederẽt. z multa ſuperãt fragmẽta. Lõſidera etiã qualit̃ aſpicit illos comedere. z in iocũditate eoz̃ letat̃. Lõſpice etiã illos qualiter ſup illo miraculo murãt. z vn⁹ ad alterũ inde loquẽdo leranť. z cũ gr̃az actiõe mãducant. nõ ſolũ corpaliter. ſz ſaltẽ aliq̃ ex ipſis mẽtaliter forte refectionẽ pcipiẽtes. Sz nũ quid fuit ibi dña noſtra. vt z ipa de panib⁹ libẽter mulierib⁹ porrigeret. z de ipaz recreatione gauderet. Scriptura de ℔ nõ loquitur. Tu aũt meditare pũt dñs tibi donat.

¶ De fuga dñi qñ voluerũt eũ facere regẽ

¶ Itẽ cõtra mundi honores.

¶ Capitulũ. xxxvi.

Poſtq̃ dñs ſatiauit turbas vt i ſupiori tractatu ꝺtinet. illi voluerũt euz facere regẽ. Lõſiderabãt nãq̃ poſſet eoz̃ neceſſitatib⁹ ſubuenire. z ſub tali rege videbant eis nõ poſſe egere. Dñs aũt ihs cognoſcẽs volũtatẽ eoz̃ fugit ab eis in mõtem. ita q̃ illi nõ ꝓpenderũt nec eũ inuenire tũc potuerũt. Voluit g̃ tpaliter honorari. Et vide quõ ſe z nõ ficte hũc fugit honorem. Diſit em̃ diſcipl'os p mare z ipe aſcẽdit in montẽ. vt ſi eũ vlter⁹ int' diſcipulos q̃rerẽt. ipm inuenire neq̃ret. Diſcipuli aũt nolebãt ſepari ab eo. ſz ipe coegit eos itrare in nauiculã z trãſfretare. Bonũ erat ipoz̃ deſideriũm. ſtare ſcz velle cũ dño ſuo ſp. ſz ipe aliter p videbat. Lõſpice nũc g̃ eos quõ iuite ab eo diſcedũt. z quõ dñs ihs coegit eos oĩdens penit⁹ ſe ita velle q̃ vadãt in nauẽ ſine ipo. z tũc ipi humilit̃ obediũt q̃z tũc cũq̃ gue z duz videat eis. Sic q̃tidie ſpualit̃ nobiſcũ facit. Nollem⁹ em̃ q̃ ipe a nob diſcederet vllo tpe. ſz ipe aliter ſe hz cũ aĩa vadit z redit p ſuo vel ſe. ſz p nr̃o bono. Propt̃ qõ audire te volo. q̃d in hac victoria dicat Berñ. Ait ei ſic ſermone. xxxij. ſup Lañ. Cũ ſpõſus vigilijs et obſecratoib⁹ z mlto imbre lacrimaz̃ q̃ſit⁹ fuerit. ſubito dũ teneri putat elabit̃. z rurſ⁹ lacrimãti z inſectãti occurrẽs cõphẽdi patit̃. ſz mime retineri dũ ſubito q̃i a manib⁹ euolat. z ſi inſteterit pcib⁹ z fletib⁹ deuota aĩa denuo reuertet̃. z volũtate labioz̃ non fraudabit eã. Sz rurſum moz̃ diſpebit z nõ videbit̃. niſi itez̃ toto deſiderio req̃rat̃. Ita g̃ z in hoc corpe põt eſſe de pñtia ſpõſi freq̃nſ leticia ſz nõ copia. q̃z z ſi viſitatio letificat. ſz moleſtat viciſſitudo. z ℔ tãdiu neceſſe eſt pati dilectã. donec ſet̃ depoſita corporee ſarcine mole auolet. z ipa leuata pẽnis deſiderioꝝ ſuoz̃ libere iter carpẽs p cãpos ꝓtẽplatiõis. z mẽte ſequẽs expedita dilectũ q̃cũq̃ ierit. nec tñ vel in trãſitu pſto erit. ſic oĩ anie niſi illi dũtaxat quã ingẽs deuotio z deſideriũ vehemẽs z ꝑdulcis affect⁹ ſpecioſam p̃bat z dignã. ad quã gr̃a viſitãdi acceſſuz̃ ꝟbum decorẽ induit formã ſponſi accipiens.

Itẽ in ꝟmone. lxxiiij. Lañ. Forte iõ ſubtraxit ſe q̃ auidi⁹ vocaret̃. teneret̃ forti⁹. Nam z aliq̃n ſimilabat ſe longi⁹ ire. nõ q̃z ℔ volebat. ſz q̃z volebat audire mãe nobi. qñ aduenire ſcit. Ergo iſti⁹ modi pĩa ſimilatiõz. imo ſalutarẽ diſpẽſatiõem. quã tũc corpaliter ꝟbũ corpori interdũ exhibuit nõ ceſſat idẽtidẽ ſpirit⁹ mõ ſuo ſpẽali cũ deuota ſibi aĩa ſedulo actitare. Preteriẽs teneri vult. abiẽs reuocari. z ire quidẽ illi diſpẽſatoriũ. redire ꝟo ſp volũtariũ eſt. vtrũq̃ aũt plenũ iudiciũ ac pene ipm hoz̃ rõ. Hũc ꝟo cõſtat in aĩma fieri hui⁹cemodi viciſſitudines eũtis z redeũtis ꝟbi. ſic ait. vado z venio ad vos Itẽ modicũ z nõ videbitis me z itez̃ modicũ z videbitis me. O modicũ z modicũ. o modicũ et longũ pie dñe. Modicũ dicis q̃ nõ videbimus te. Saluũ ſit ꝟbũ dñi mei. z multũ longũ ẽ valde nimis. Verũtñ vtrũq̃ vez̃ z modicũ meritz̃ z nõ modicũ votis. Habes vtrq̃ in ꝓpha. Si moza fecerit inq̃t expecta euz q̃z veniet z nõ tardabit. Quõ nõ tardabit ſi moza fecerit. niſi q̃ ad meritũ ſatis eſt. nõ tñ ſatis ad votũ. Porro anima amãs vorꝝ fertur. z trahit̃ cõſideriſ. diſſimulat merita. ma ieſtati oculos claudit. aperit volũtati. ponẽs ſpem in ſalutari z fiducialiter agẽs i eo. Intrepida deniq̃ z inuerecũda reuocat ꝟbum z cũ fiducia repetit delicias ſuas. ſolita libertate vocãs nõ dominũ ſed dilectũ z dicens. Reuertere dilecte mi. Idẽ decimo ſeptimo Lañ. Das alternare vices non ceſſat i his qui ſpirituales ſunt. vel quos potius ſpirituales perinde ipſe creare intendit. viſitans diluculo. z ſubito probans. Hucuſq̃ Bernardus. Habes ergo quomodo dominus ieſus ſpualit̃ viſitat aiaz atq̃ ab ea diſcedit

z quid tūc aīa facere debeat. reuocare eā debet cū solicite z instāter. Interim autē patiēter sustinere discessum spōsi z exēplo discipulox hic obedientiū sine ipo nauē intrāti/um sustinere pcellas z ipi⁹ adiutorio liberationē expectare. ¶ Sz redeam⁹ ad ipm dominū ihm. Ingressis nāq discipulis i mare. ipe sol⁹ ascēdit. z sic euasit man⁹ illox q eū querebāt. Vides eī q̄nto studio z cautela fugit z declinauit regni honorē. Exemplū nobis dedit vt z nos sil'r faciam⁹. Nō eī p se sz p nobis fugit. Cognoscebat nāq q̄nte sit temeritat; si ad honores aspirem⁹. honor eī de maioribꝫ loqueis est ad captiōem. et grauioribꝫ pōderibꝫ ad aīax subuersionem q̄ ego cogitoscā. siue sit honor plationis z potentie siue scie. Vix eī fieri p̄t q; q delectat honore. in piculo z pcipicio magno non sit Ut' qđ pe⁹ est. iā pcipicio collisus. z ꝑ ostendā tibi pluribꝫ rōnibꝫ ¶ Prima qz anim⁹ vltra modū in honore delectat z sollicitus est quō ipm ꝓseruet z augeat. At fm beatū gregoriū. Tāto q̄s a supno amore disiūgit. q̄nto inferi⁹ delectat ¶ Secūda qz intēdit ad habēdos amicos seqces z cōplices. qbꝫ mediantibꝫ z adiuuātibꝫ tueat z augmētet honorē. ꝓpter qđ multa occurrūt in qbꝫ ꝑ deū z sciam. ꝓriā ad taliū amicox cōplacētiam opat. vt illos p se faciat opari. ¶ Tertia qa emulat habētes z detrahit eis. vt ipe magis honorat⁹ remaneat. z sic in odiū z in inuidiam labit. ¶ Quarta quia se putat z reputari optat honore dignū. z sic cadit in elatōem z supbiā. Sz iuxta apl'm. Qui existimat se aliq̄d esse cū nihil sit. ipe se seducit. Et ꝓterea dic dñs in euāgelio. Cū oīa bn̄ feceritis. dicite serui inutiles sum⁹. sz qñ dic hoc. q̄ vult honorari. ¶ Quinta qz nō fm spm̄ ambulat sz fm carnē. nō eī habet aīm adunatū z eleuatū ad celestia. sz vagū z ad multa sparsum. ¶ Sexta z vltima. qz exq̄ in honore incipit delectari. intīm allicit q; satiari non pōt z nouos q̄tidie z maiores pcurat. z quanto plures recipit tāto ad plures anbelat. qz sp honorabiliorē solito z digniorē in suis z alioꝝ oculis esse se credit. z sic labit in ambitionē q̄ est viciū pessimū z multox alioꝝ vicioꝝ radix z causa. De hmōi malignitate audi nō me sz Bernardū q̄ sic ait i fmone. vj. sup. ps. q̄ habitat. sermo incipit. Boleti di uinis. Ambitio inq̄t subtile malū z secretuz vir⁹. pestis occulta. doli artifex. mr̄ hypocrisis. liuor; parēs. vicioꝝ origo. criminum fomes. ꝓtutū erugo. tinea sāctitat; excecatrix cordiū. ex remedijs morbos creās. generāt ex medicina lāguorē. Et q̄ntos hec pest; nequit supplātatos. turpiter q̄z deiecit. vt cererī quoq; q̄s latuit effosor. subitā expauescerent ad ruinā. Quis ꝓo hūc vermem alit q̄ mētis alienatio z oblīuio veritatis. Aut qđ nisi ꝓuitas hūc pdendū inuestigat; pditorem z negociū argnit tenebraz. Animꝫ hec est q̄ dicit. Quid pdest hoi si mundū vniuersum lucret. se aūt pdat z detrimētū sui faciat. Et idē. Potētes inq̄t potēter tormēta patiētur. Hec est q̄ sedula suggestione reducit i mentē q̄ sit in ambitu friuola ꝓsolatio. graue indiciū. vsus breuis. finis ignot⁹. Et ideo tertia tēptatio dñi de ambitiōe fuit. q̄n omnia regna mūdi pmisit si cadēs adorar⁹ eum. Vides eī q; ambitōis via adoratio diaboli est. q̄ videlicet ad honores mūdi z gloriā pueniendū suis ille adoratoribꝫ pollicetur. Idē in fmone q̄rto de ascēsione dñi. Lupidi siquidē sum⁹ ascēsionis. exaltatōem cōcupiscim⁹ oīes. Nobiles eī creature sumus z magni cuiusdā aī. ideoq; altitudinem naturali appetimus desiderio Sed ve nobis si voluerim⁹ eū seq̄ qui ait. Sedebo in mōte testamēti in lateribꝫ aquilonis. Deu mi/ ser in lateribꝫ aq̄lonis. Frigid⁹ est mons ille. nō te seq̄mur. potestatis habes ꝓcupiscētiā. altitudinē ꝑsumis potentie. Vti tū vsq; bodie feda sequunt infeliciaq; vestigia tua. imo ꝓo q̄ pauci euadūt. quibꝫ nō dominādi libido dñet. Quē seq̄mini miseri. quē seq̄mini. Nōne iste est mōs in quē ascēdit angelus. z diabol⁹ fact⁹ est. Et illud aduertite. q; post casum suū inuidia cruciāte male sollicitus de supplātando boīe. sil'em ei monte altus bonū z maluz. Et ista potestat; ambitio angelū felicitate ꝓuauit angelica. Scientie etiā appetit⁹ hoiem immortalitat; gl'ia spoliauit. Conet q̄s ascēdere in montē potestat; quātos putas habebit ꝓtradictores. q̄tos inueniet expulsores. q̄nta obstacula. q̄ difficilē viā. Quid si tandē adipisci eū cōtingerz qđ optabat. Potētes potēter ait scriptura tormēta patient. vt pūtes sollicitudines et ārietates q̄s ipa ptās pit omittā Lupid⁹ alter est inflātis scie. q̄tū laborabit. q̄tū anxiabit spūs ei⁹. z tamē audiet. nec sit te ruperis apprebēdes. In amaritudie mozabit oculꝰ

ꝙ ꝗtiēs videre ꝺtigerit cui se posterioꝛē iu/
dicet. aut ab alīs reputari putet. Quid cuꝫ
intumuerit multū. Perdā inq̄t dñs sapiēti
am sapiētū. z prudētiā prudentiū reproba/
bo. Jā ne multꝫ imoꝛer. vidistis vt arbitroꝛ
q̄ fugiendꝰ nob sit mons vterq̄. si p̄cipiciū
angeli. si casum hois expaueſcim⁹. Mōtes
gelboe nec ros nec pluuia veniat sup vos.
Quid tñ agam⁹. ascēdere sic nō expedit. ascē
dendi tenemur ꝺcupiscētia. q̄s docebit nos
ascēsum salubrē. q̄s nisi de q̄ legim⁹. Qm̄ q̄
descēdit ipe etiā ascēdit. Et ab ipo demon/
strāda erit nob ascēsionis via. ne ductoris
imo seductoꝛ iniq̄ aut vestigiū aut ꝺsilium
seq̄remur. Quia g̈ nō erat q̄ ascēderet. ꝺscē/
dit altissim⁹ z suo nob descēsu suauē ac salu
brem dedicauit ascēsum. Descēdit de mōte
potētie carnis infirmitate circūdat⁹ ꝺ mon
te descēdit scīc. qm̄ placuit deo p stulticiā p/
dicatiōis saluos facere credētes. Quid em̄
tenello corpe z infantilib⁹ mēbris videt in/
firm⁹. q̄d indoct⁹ apparet puulo q̄ sola ma/
tris vbera nouit. Quis ipotētioꝛ eo cui oia
mēbra clauis sunt affixa. cui⁹ dinumerātur
oia ossa. Quis insipiētioꝛ videt eo q̄ trade/
bat in mortē aiam suā. z q̄ nō rapuit tūc ex/
oluebat. Videꝫ q̄ multū descēderat q̄stū a
potētia. q̄stū a sapia exinaniuerit seip̄m. sed
nō potuit alt⁹ in montē ascēdere. nec suā ex/
pressꝰ cōmēdare caritatē. Hec mix si descē/
dēdo xp̄s ascēdit. qñ ꝺnx vterq̄ cecidit ascē
dendo. Jtē in ꝑmone. ij. de ascēsione q̄ inci/
pit solēnitas. Propterea charissimi pseue/
rate in disciplina quā suscepistꝭ. vt p humili
tatē ad sublimitatē ascēdatis. q̄ hec via est.
z nō est alia p̄ter illā. Qui aliter vadit. cadit
portꝰ q̄ ascēdit. q̄ sola est hūilitas q̄ ascēdit
z q̄ exaltat. hec est q̄ sola ducit ad vitā. Et i/
fra. O quersitas. o ambitio filioꝝ adā q̄ cū
ascēdere difficilimū. descēdere aūt facilimū
sit. ipi z leuiē ascēdunt z descēdunt difficili⁹
parati ad honoꝛes ad celsitudies graduꝫ
ecclīasticoꝝ. ipis etiā angelicis humeꝛ foꝛ/
midādos. Ad sequēdū aūt te dñe Jesu vix
inueniꝫ vl qui trahi patiaꝫ. q̄ velit duci p vi
am mādatoꝝ tuoꝝ. Hucusq̄ Berñ. Ha/
bes g̈ ex p̄dictis qualiē ad veꝝ honoꝛē ptin
gere posses. s. p humilitatē. z qualiē fugiēd⁹
est hic ꝑalis z falsus honoꝛ. Sz forte blan
dimꝫ sibi aliq̄ ambitiosi scīe ac honoꝝ sub
specie lucri animaꝝ. q̄si sic meli⁹ possint intē
dere alioꝝ saluti. Sed audi q̄d eis rñdeat
Berñ. in ꝑmone ad clericos. c. pennl. dicēs.
Utinā q̄squis sic intrat si fieri posset tam fi
deliter ministraret q̄ fiducialiter se ingessit
At difficile foꝛtassis ac impossibile est vt ex
amara radice ambitiōis suauis fruct⁹ pde/
at charitatis. Hucusq̄ Berñ. Ad ꝫ aūt vt
honoꝛes vilipēdas vt ꝺdecet necessaria est
fructis p̄cellētissime magnitudo. Hā sic dic
Chryſ. sup Matth. Tale q̄d est vt ih̄ū ho/
noꝛib⁹. ac si aliq̄s cū puella ꝑcciosissima cō
uersek z leges accipiat. ne in ipam vnq̄ ocu
los inꝼiciat impudicos. Jdcoq̄ pculdubio
valde foꝛti op⁹ est aio. vt q̄s potestate vl̄ ho
noꝛe sibi cōcesso in his q̄b⁹ oꝛtet vtaꝫ

¶ Quomodo dñs oꝛauit in mōte z descen/
dens ambulauit supꝛa aq̄s z multa plura

¶ Capitulū. xxxvij.

Sicut i supioꝛi tractatu habuisti. do/
min⁹ Jhs coegit discipulos itrare
nauē. z ipe ascēdit in montē. Cōplea
mus g̈ q̄ dñs opat⁹ est post illud miracu/
lū de panib⁹. q̄ illa materia ꝺtigua est. et ea
que istꝭ trib⁹ tractatib⁹ ꝺtinent. sil̄ facta fue/
runt. Jpa tñ diuisi vt meli⁹ posses capē. z vt
eoꝝ moralitates possent clarius explicari.
Postq̄ g̈ discipuli nauē intrauerūt. ipse in
montē ascēdit z ibi stetit in oꝛōe vsq̄ ad q̄r/
tam vigiliā noctis. id ē. vsq̄ ꝑtes tres noctꝭ
recesserāt z quarta restabat. Ex quo habes
q̄ dñs Jesus ꝓnoctabat in oꝛōib⁹. z pluriesꝫ
legit eū oratiōi intēdisse. Cōspice g̈ eū qua/
liter oꝛat. z se humiliat coꝝ patre. Querit
solitaria loca z sol⁹ vadit ad ea. affligit se et
vigilat vigilias lōgas. Intercedit pastoꝛ fi/
delis p ouib⁹ suis. Oꝛat em̄ nō p se qz p nob
tanq̄ aduocat⁹ noster z mediatoꝛ apud pa/
trem. Oꝛat etiā vt exēplū nobis daret oran
di. Frequēter em̄ discipulos monuit ꝺ hoc
z ope cōprobauit. Dicebat nāq̄ eis. quoni/
am oꝛtet sp oꝛare z nō deficere. Et quō i/
portunitas oꝛōis ipetrat q̄ poscit. ꝓponēs
eis exemplū ad ꝫ de iudice z vidua vt ha/
bes in Luca. xviij. Hortabaꝫ eos etiā ad cō
fidentiā impetrādi petita dicēs. Petite z da
bitur vobis. Ad hoc aliud ꝓponēs exēplū ꝺ
amico qui ꝓpter importunitatē amici peten
tis panes necessarios cōmodat. vt similiter habeꝫ in Luc. xj. Et hoc dicebat vt nob cō/
mendaret virtutē oratiōis. Est quippe ꝑtus
eius inestimabilis z efficax ad oīa ꝑficua
impetrāda z nociua remouēda. Si vis em̄
patiēter tolerare aduersa. ſls homo oꝛōnis

de ꝓfectu oīōis

Si vis tēptationes ⁊ tribulatiōes supare sis homo oratiōis. Si vis pauas affectiones ꝓculcare. sis homo orōis. Si vis astutias sathane cognoscere ac eī fallacias vitare. sis homo orōis. Si vis letāter viuere in ope dei ⁊ laboris ⁊ afflictiōis viā incedere. sis homo orōis. Si vis spūali vita te exercere ⁊ carnis curā nō agere in desideriis. sis hō orōnis. Si vis vanas muscas cogitationū effugare. sis hō orōis. Si vis aiam tuā sanctis ⁊ bonis cogitatiōib⁹. desideriis feruoribꝫ. ⁊ deuotionib⁹ impinguare. sis hō orōis. Si vis cor tuū viriliꝫ spū ⁊ ꝑstantiꝫ ꝓposito in dei bñplacito stabilire. sis hō orationis. Denicꝫ si vis vicia extirpare ⁊ virtutib⁹ imbui. sis hō orōnis. In ea em̄ recipit sanctiſpūs vnctio. q̄ de oīb⁹ mentē docet. Itē si vis ad ꝓtemplatōz ascēdere ⁊ frui amplexib⁹ spōsi. sis hō orōis. Ad eā nāqꝫ ꝓtemplationē ⁊ celestiū degustatiōez p orōnis exercitiū deuenit. Vides q̄ magne poteꝫtie et ꝑfectis sit oratio. Ad quoꝫ oīnīū ꝓfirmationē omissis sc̄pturaꝫ. pbatōnib⁹. hoc tibi sit p efficaci pbatōe q⁹ audim⁹ ⁊ videmus q̄tidie p expiētias. illiteratas psonas ⁊ simplices p̄dicta ⁊ alia plura maiora p ꝑfectē orationis fuisse adeptos. Vultuz g̃ aiam debēt ad orōem dare oēs q̄ xp̄m imitari desiderāt. ⁊ p̄cipue religiosi. q̄b⁹ maior debz eē vacādi copia. Quare te hortor tibiq̄ ꝯꝑtuz possum mādo districti⁹ vt p p̄ncipali exercitio tuo sumas orōem. nihilqꝫ aliud (necessariis curis tm̄ exceptis) te delectet nisi oratō q⁹ nihil tm̄ te delectari debet q̄ morari cuz dño. qđ p orōem fit. Ut aūt meliorib⁹ hortatoris fungarꝫ audi melliflua q̄ sup ista materia narrat Bern̄. Dicit em̄ sic. ix. ꝓmo. Lañ. Quib⁹ studiū est frequēter orare. expti sunt qđ dico. Sepe corde tepido ⁊ arido accedimus ad altare. orōi incūbim⁹. psistentibus aūt repēte infundit gr̃a. pinguescit pect⁹. replet viscera inundatio pietatis. ⁊ si sit qui p mat lac cōcepte dulcedinis. vbertim vbera fundere nō tardabūt. In p̄ncipio q̄dragesime in ꝓmone q̄nto q̄ sic incipit. Charitas qua p nob⁹ c̄. Quotiēs inq̄t de orōe loquor verba quedā hūane cogitatiōis audire mihi videor in corde meo. Quid em̄ est q⁹ licet nūqꝫ ab orōne cessem⁹. vix vnqꝫ expiri videt aliqs vestꝫ qs sit orōnis sue fruct⁹. Sicut ad orōem accedim⁹. sic ⁊ redire videmur. et nemo rñdet vob⁹ verbuz. nemo q̄qꝫ donat. sed iudiciū fidei sequere. nō expīmentū tuū. qm̄ fides quidē verax. sed expimentū fallax. Que est igit veritas fidei nisi qđ ꝓmisit filius dei. Quicq̄d aūt orātes petitis. credite q⁹ accipietis ⁊ fiet vob⁹. Nemo vestꝫ fratres pui/pendat orōem suā. Dico ei vobis q⁹ ipe ad quē oram⁹ nō puipēdit eā. ꝓus q̄ egressa sit ab ore nostro. ipe eā scribi iubet in libro suo Et vnū e duob⁹ indubitāter sperare possumus. qm̄ aut dabit qđ petim⁹ aut qđ nouit nobis vtili⁹. Nos em̄ q̄d orem⁹ sicut oportet. nescim⁹. sz miserek ille sup ignorātia nr̃a ⁊ orōem benigne suscipiēs. qđ nobis aut oino nō est vtile. aut nō tā cito dari necesse est minime tribuit. orō tm̄ infructuosa nō erit. ita sane si fecerim⁹ qđ monemur in. ps. sez si delectemur in eo. Delectare in dño ⁊ dabit tibi petitiōes cordis tui. Sz cōsidera q⁹ petitiones cordis dixerit q̄s approbat iudicio rōnis. Hec habes q⁹ causerꝫ. sz vnde magis toto affectu in gr̃az actiōe verserꝫ q̄m q̄dem tanta sup te cura est deo tuo. vt quotiēs q̄ qđ tibi iutile est. nō te audiat sup hoc sz muret illud meliori dono. sicut pater carnal⁹ p. nulo querēti panē ⁊ cultellū. nō cōsentit sed magis ipi panē quē ei dederit ipse frangit. Porro petitōes cordis i trib⁹ ꝓsistere nec video q̄d p̄ter illa que elect⁹ quisq̄ sibi debeat postulare. Duo q̄dē hui⁹ tpis sunt. s. bōa corpis ⁊ bona aīme. tertiū aūt beatitudo vite eterne. Nec mireris q⁹ bona corpoz⁹ a dō dixerim esse querēda. quoniā ei⁹ sunt corpalia oīa sicut spūalia bona. Ab eo em̄ est pretendū ⁊ sperandū. nobis est euenire vt possim⁹ in ei⁹ seruitio sustentari. Verūtm̄ p necessitatib⁹ aīme orādum est nobis ⁊ frequētius ⁊ feruētius. i. p obtinenda gr̃a dei q̄ virtutib⁹. Sic ⁊ p vita eterna tota pietate. totoq̄ nobis orandū est desiderio. vbi nimirum ⁊ corpis ⁊ anime plena ⁊ pfecta est beatitudo. Sit ergo orō que p tempalibus est circa solas necessitates restricta. Sed oratio que p ꝑfectib⁹ aīme est. ab oīi impuritate libera ⁊ circa solū beneplacitū dei intēta. Sit ea que fit p vita eterna. in oīi humilitate p̄sumens de sola miseratiōe diuina.

Itē. lxxxvj. ꝓmone sup Lañ. Nō modo locum sed ⁊ temp⁹ obseruare oportet euz qui sibi orare voluerit. Temp⁹ feriatū comodo sius aptiusq̄. maxime aūt cū p̄fundum noctur̃nus sopor indicit silentiū. tūc planeliberior exit purioꝫq̄ oratio. Cōsurgei nocte

inquit in principio vigiliarum tuarum. et effunde sicut aquã cor tuũ ante cõspectũ dñi dei tui Quę secure de nocte ascẽdit oratio. solo arbitro deo sanctoq; angelo q̃ illaz supno altari suscipit p̃sentandã. Quę grata z lucida. verecũda. colorata rubore. q̃ serena z placida. nullo interim turbata clamore vel strepitu. q̃ denicq; mũda z sincera nullo respersa pulueꝛe terrene sollicitudinis. nulla aspicientes laudes seu adulatiõe tẽptata. Propter ħ igit spõsa nõ minus verecũde q̃ caute z lecturi secretum petebat. z noctis orare. ħ est. verbuz q̃ rere volẽs. Unũ est em̃. alioquin non recte oras si orãdo p̃ter ꝓbũ aliq̃d q̃ras. aut qõp pter verbũ nõ queris. qm̃ in ipo sunt oĩa. ibi remedia vulnex. ibi subsidia necessitatũ ibi resarcit⁹ defectuũ. ibi pfectuũ copie. ibi denicq; q̃quid accipe vel habere hominibꝫ expedit. q̃q̃d decet. q̃quid oportz. sine causa ergo aliud a ꝓbo petit cũ ipm sit oĩa. nã si ista tempalia cũ necesse est postulare familiarius videmur. si verbũ in causa est vt qui dem dignũ est. nõ vticq; illa. sed ħ poti⁹ queri mus ꝓpter qõ alia postulam⁹. Nucusq; bernard⁹. Audisti igit ꝓba pulcerrima altissimi ꝓtemplãtis. z orationũ dulcedinẽ õgustantis bernardi. Rumines ea si vis vt sapiant tibi. Ideo aũt libẽter ip⁹ verba i ħ opusculo intersero z adduco. q; nõ solũ spiritualia sunt z cor penetrãtia. sz z decore plena et ad dei seruitiũ excitãtia Ipe em̃ fuit eloq̃ntissimus z spũ sapiẽtie plen⁹ z sanctitate preclar⁹. quẽ te desidero imitari z ipsi⁹ monita z verba ope exercere. ꝓpter qõ sepe tibi ꝓpono eundẽ. sz redeam⁹ ad dñm iesum. Dũ igitur dñs esset oras in mõte discipuli erãt i mari afflicti z angustiati vehemẽter q; vẽtus erat eis ꝓtrar⁹ z nauis pcellis z fluctibꝫ iactabatur. Cõspice g̃ eos z cõpatere eis q; in mag̃ sunt tribulatiõe z angustia. Tẽpestas em̃ inuasit eos z tps nocturnũ est z absq; domio suo sunt. Quarta aũt vigilia noctis descendit dñs de mõte. z ambulãs supra mare appropinquit eis. Cõspice g̃ eum bñ hic p̃ do z vide quomõ fatigat⁹ ex vigilia longa z orõ ne plixa. sol⁹ descendit noctis tempe de mõte laborioso z forte petroso pedibꝫ nudis. et quomõ vadit supra mare firmo vestigio sic̃ sup terrã. Cognouit g̃ creatura suũ creatorem. Cũ aũt appropinquauit naui discipuli timẽtes clamauerũt. putantes esse fantasma. At benign⁹ dñs nolẽs ampli⁹ eos vexari. securauit eos dicẽs. Ego sum nolite timere. Tũc petrus ꝓfisus de potẽtia dñi ad ius sum eius cepit z ipe supra mare ambulare. sz postea titubãs cepit mergi. sz dextera domini eũ ne demergeret erexit. In hoc autẽ loco dicit glosa sup Matth. sic. Sup mare ambulare facit eũ vt ostẽdat diuinã potẽtiam. Mergi facit ne infirmitatez obliuiscat ne putet se equalẽ deo z ne supbiat. Intrauit autẽ dñs nauẽ. cessauit quassatio z omnia sunt p̃acata. Discipuli vero eũ reuerenter recipiũt. multũq; gauisi sunt z in quiete magna remãserunt Cõspice bene ipm ac discipulos in oĩibꝫ p̃dictis. quia pulcra z deuota sunt valde. In ħ igitur facto moralitẽ cõsiderare potes. quia dñs quotidie sic nobiscũ facit spialiter. patit z sustinet vt electi affligant in hoc mũdo in interiori z exteriori homine. q; flagellat omnẽ filiũ quẽ recipit. Qui em̃ extra disciplinã sunt. vt ait apostolus ad Hebre. nõ filij sed adulteri sunt. Expedit aũt nobis tribulari z affligi hic. Nam inde erudimur. inde virtutes acquirimus. z acquisitas ꝓseruam⁹. z quod may⁹ bis est inde futura z eterna p̃mia expectamus. Et ideo nõ debem⁹ in eis frangi vel esse impatientes. sed ipas affectare z diligere. Sz q̃a magna a multis tamẽ incognita est vtilitas tribulationũ. z idcirco talibꝫ difficiles z inportabiles vident. Ut tu instruaris z patiẽter eas sustineas adduco tibi more solito ꝓba bernardi. q̃ ait sic sermone. xvij. super ps. Qui habitat. Utilis est tribulatio que pbationẽ operat. ducit ad gloriã. Cum ipo sum inquit in tribulatiõe ẽ. Agam⁹ ergo gratias patri misericordiarum qui nobiscũ est i tribulatione. z in oĩi tribulatõne nostra nos ꝓsolatur. Res ei vt dixi necessaria est tribulatio que in gloriã vertit. que mutat i gaudium. Gaudiũ sane longũ quod nemo tollet a nobis. gaudiũ multũ. gaudiũ plenum. Res necessaria ẽ ista necessitas que parit coronam. Nõ ꝓtemnam⁹ fratres. semen modi cum est. magn⁹ exinde fruct⁹ exurgit. Forte insipidũ. forte acerbũ est. forte granum synapis. Non ꝓsiderem⁹ que vident sed que nõ vident in eo. Que em̃ vident tempalia sunt que non vident eterna. Et infra. Cum ipo in tribulatiõe sum ait dñs. z ego non aliud meritũq; tribulationẽ requirã. Mihi adherere deo bonũ. Nõ solũ autẽ sed z ponere in dño do spem meã. quia eripiã z glorificabo

de vtilitate tribulationũ

eum. cū ipo sum in tribulatione. Delicie inquit mee cū filijs hominū. Descēdit vt ꝑpe sit his qui tribulato sunt corde. vt nobiscuz sit in tribulatiōe nostra. Erit aūt quādo rapiemur in nubibꝫ obuiā xpo in aera. z sic sp cū dño erimus. Si tñ curemus eū interim habere nobiscū. Bonū mihi dñe tribulari. dūmodo ipe sis mecū. cꝫ ſgnare sine te. epulari sine te. sine te gloriari. Auꝫ ꝓbat sornax z viros iustos tēptatio tribulatiōis. Quid trepidamus. qđ cūctamur. qđ refugimus hūc caminū. Venit ignis. sed dñs nobiscū est in tribulatiōe. Si deus nobiscū quis cōtra nos est. Nibilomin⁹ quoꝫ si ille eripit. quis est q̄ eripiat de manu eius. Postremo si iste glorificat. quis humiliabit. Idē. xxv. sermone Lañ. Non solū igit in spe ſz gloriamur in tribulatōne. Libēter ait gloriabor ī infirmitatibꝫ meis vt inhabitet in me ꝑtus xpi. Optāda infirmitas que xpi virtuti cōpensat. Quis dabit mihi nō solum infirmari. sed destitui ac deficere penit⁹ a memetipo vt dñi virtutū ꝑtute stabiliar. Nā virtus in infirmitate pficit. Deniqꝫ ait. Quādo infirmor tūc fortior sum z potēs. Idē. xliij. Propterea spōsa nō fascem ſz fasciculū dilectuz dicit q̄ leue p amore in ipis ducat quicqđ laboris immineat z doloris. Bene fasciculꝰ qz paruul⁹ nat⁹ est nobis. Bene fasciculus. quia nō sunt cōdigne passiones hui⁹ tēpoꝛ ad futurā gloriā que revelabit in nobis. Idē em inquit. qđ in ꝑsenti est momentaneū z leue tribulatiōis nostre supza modū in sublimitate eternū pond⁹ glorie opabit in nobis. Erit igit quādoqꝫ nobis ingens cumulus glorie q̄ modo est fasciculꝰ mirre. An nō fasciculus cui⁹ iugū suane est. z onus leue. nō quia leue in se. nec em leuis passionis asperitas mortis amaritudo. ſz leuis tñ amanti Idē sermone. vij. sup psalmū Qui habitat. sup istū versum A sagitta. Si magnū illud ecclie corp⁹ cōsiderare libet facile satis aduertim⁹ longe acri⁹ impugnari spūales viros ipi⁹ ecclie cꝫ carnales. Agit hoc sane superba sempꝫ inuidiosa malicia. pfectiores quosqꝫ vehemēti⁹ pulsans iuxta illō. Esca eius electa. Agit inqꝫ z nō sine certa diuini dispēsatione cōsilij. qui quidē impfectiores nō sup illō qđ possunt ferre tēptari permittit. faciēs cū temptatiōe ꝓuentū. z pfectioribus nō modo glorioſiores ſz numeroſiores parat ex hoste triūphos z lōge ampliori solicitudine z calliditate multiplici ꝑs aduersa vulnerare in nobis dexterā saragitꝫ sinistram. nec tā corpis pfecto cꝫ cordis laborat auferre ſubam. Et infra. Illic autē studioſius repugnandū vbi grauior viget necessitas. vbi totuz belli imminet pond⁹. vbi colluctatiōis ratio vniuersa cōsistit. Unde nobis tota parat aut victꝫ ignominiosa captiuitas vnde vicētibꝫ gloria triumphalis. Nec deniqꝫ gratia z misericordia dei in seruos ei⁹ z respect⁹ in electos illi⁹ vt in eoꝝ interum sinistrā quidē velut dissimulās dexterę semp studioſus ꝓtector assistat. Hinc est q̄ de ipo ꝓpheta testat. Prouidebā dñm in cōspectu meo semp. qm a dexteris est mihi ne cōmouear. Utinā mihi semp a dexterꝫ sis iesu bone vt semp teneas manū dexterā meam. Scio em z certus sum q̄ nulla nocebit aduersitas si nulla dominet iniqꝫtas. Tondeat interim z tundat sinistꝫ latus. pulset iurꝫs. vellicet opprobrijs. libens illud expono dū a te custodior. dū sis ipe ꝓtectio mea. sup manū dexterā meā. Idē in ſmone. lxxx. v. Lañ. Aliud est aīmo virtute agi. aliud sapientia regi. aliud dñari in ꝑtute. aliud i suauitate deliciari. Licet nāqꝫ sapia potens z virt⁹ suauis existat vt tñ ꝓprias quibuscūqꝫ reddam⁹ vocabulis significātias. vigor virtutē. sapiam placiditas animi. cū spirituali quadā suauitate demōstrat. Hanc puto apostolo designatā. vbi post multa hortans ta ad virtutē ptinētia. adiecit q̄ sapiētia est ī suauitate in spūsancto. Igit resistere vim virepellere que vtiqꝫ in prijs ꝑtutis depurant bonoꝝ quidē ſz labor. Nō est em idē ipm honorē tuū laborioſe defendere z quiete possidere. Nō idē virtute agi z virtute frui. Nunc quid virt⁹ elaborat. sapiētia fruit. z quod sapiētia ordinat z deliberat. moderat virtus z exequit. Sapientiā scribe in ocio ait sapiens. Ergo sapiētie ocia. negocia sunt. z quo ocioſior sapiētia eo exercitior in genere suo. E regione virt⁹ exercitata clarior est. eoqꝫ ꝓbatior quo officioſior. Et si quis sapiētiam ꝑtutis amorē diffinierit. nō mihi a verꝫ deuiare videt. Ubi aūt amor est. labor non est sed sapor. Et forte sapiētia a sapore denoiatur. quasi virtuti accidēs quoddā velut condimentū sapidam reddat que p se insulsa z aspera q̄dammō sentiebat. Nec diterim repbendendū si quis sapiam sapore boni diffiniat. Itaqꝫ ad virtutē spectat tribulatōes

fortiter sustinere. ad sapiam gaudere ī tribulationib. Cōfortare cor tuū ꝛ sustinere dominū. ꝓtutis quidē est. gustare ꝛ videre qm̄ suauis est dñs. sapie est. Et vt magis ex prio bono nature bonū vtrūq; clarescat modestia animi pbat sapiam. ꝓstātia vir ꝓtutis oñdit. Et bñ post ꝓtutē sapia cū virt⁹ sit qđam stabile fundamētū sup qđ sapia edificz sibi domū. Idē in ꝓmone de passione domini. Felix q̄ passiōes corpis sui ꝓpter iusticiā ordinat vt q̄cq̄d patif ꝓpter dei filiū patiat. q̄/tenus ꝛ a corde tollat murmuratio. ꝛ in ore versef grazactio. ꝛ vox laudis. q̄ sic extulerit iste tollit grabatū suū ꝛ vadit in domū suam. Grabatū nostr corp⁹ est in q̄ ꝓpus lāguidi iacebam⁹ seruientes desideriis ꝛ ꝓcupiscētiis nris. nos portam⁹ illō cū spūi cogimur obedire. Idē in ꝓmone de pēthecosten ter/tio. q̄ incipit Qui libēter. Vere multiplex spiritus q̄ tā multiplicit filios hominū inspiratur. vt nō sit q̄ se abscōdat a calore eius. Si quidē ꝓcedit eis ad vsum. ad miraculuz. ad salutē. ad auxiliū. ad solatiū. ꝛ ad fernorem. Ad vsum quidē vite. bonis ꝛ malis. dignis pariē ꝛ indignis oīa bona abūdantissime tribues. ita vt videak hic discretiōis limitez nō tenere. Ingrat⁹ est q̄ in bis q̄z bñficia spiritus nō agnoscit. Ad miraculū in signis ꝛ pdigijs. in varijs ꝓtutib q̄s p quoz̄libet man⁹ opaf. Ipe est antiqua miracula suscitans vt ex pñtib fidē astruat pteritoz. Sz q̄ nōnullis bāc q̄z gram sine ꝓpria vtilitate largit. tertio infundit ad salutē cū ī toto cor de nostro fuertimur ad dñm deū nostrum. Porro ad auxiliū dak cū in oīni colluctatōe adiuuat infirmitatē nram. Hā cū testimonium ꝓbibet spūi nostro q̄ filij dei sum⁹. ea inspiratio est ad ꝓsolatōem. Dak etiā ad feruorem cū in cordib ꝓfectoz vehemēt⁹ spirās validū ignē charitat accēdit. vt nō solum ī spe glie filioz dei sz etiā in tribulatiōib glo/riemur. ꝓtumeliā gliaz reputātes. opprobrium gaudiū. despectiōz exaltatiōz. Oīmibus nob ni fallor dat⁹ est spūs ad salutē. ad fervorem nō ita. Pauci em̄ sunt q̄ ꝑ spū replef ank. pauci q̄ studeāt emulari. ꝓtēti sum⁹ an/gustijs. nec respirare in libertatē illā. nec saltem ad illā spirare conamur. Ducusq; bernardus. Vides igit q̄s pulcerrimis ꝛ plib ratiōib nob oñdit facūdissim⁹ Bern. q̄ tribulatiōes nob expediūt. Nō igit mireris si dñs ꝑmittebat discipulos suos q̄s ita dilegebat vexari ꝓcellis. vtilitatez ipoz exinde cognoscēs. Pluries em̄ legit eoz nauiculaz fluctib ꝛ ꝓtrarijs vētis exagitatā. sed nūq̄s submersam. Dis g̃ monitis cor tuū stabilire ac ordinare ꝓcures. vt in ꝓtingentib aduersis. ꝛ in q̄buscūq; displicētijs ꝛ patiēter ꝛ leāter te habeas ꝛ in via spūs te ita exerceas vt ei⁹ repleta feruore etiaz appetas ꝑ amore dñi Jhu tribulari. q̄ in se ꝛ suis banc viā excelsam tenuit ꝛ monstrauit.

De chananea.

Ite quō angeli nri nobis fidelit seruiūt.

Capitulum. xxxviij.

Cum dñs ihs laboras circuiret ꝑdicādo ꝛ infirmos curādo. accessit ad eū mulier chananea. i. de terra chanaan q̄ erat gētilis ꝛ nō iudeoz. rogās eum vt liberaret filiā suaz q̄ a demonio vexabak. Erat em̄ fidēs in eo q̄ ꝑ facere posset. Et dño nō rñdente. nihilomin⁹ instabat ꝛ pseuerabat clamās ꝛ petēs ab eo misericordiā intm̄ vt discipuli ꝑ ea rogarēt. Cūq; dñs respōderet. nō debere dare panē filioz canib ipa se humilias rñdit. vt saltē more canis de micis posset hre. ꝛ sic meruit exaudiri. Conspice g̃ dñm ꝛ discipulos ꝛ ipam in predict. iuxta cōsideratiōem generalē quā dedi tibi sup. Nihilomin⁹ etiā ꝓsidera ꝓtutes h⁹ mulieris. ꝛ eas ad totā tuā vtilitatē querte. que maxie tres fuer. Prima fuit fides magna. vt etiā vsq; ad filiā se extēderet. ꝛ de ipsa fuit cōmendata ꝑ a dño. Secūda fuit oratōnis pseuerātia. Et nō solū pseuerās fuit. sz etiaz importuna. quā importunitatē etiā dñs accepit. ꝛ cā inuitat. vt in ꝓxi tractatu certa habuisti. Tertia fuit būilitas ꝓfunda. nam nec negauit se canē. nec dignā putauit se inter filios reputari. vl' hre panē integrū. sz ꝓtēta fuit de micis accipe. Un valde se būiliauit ꝛ iō q̄ postulauit obtinuit. Sic ꝛ tu si corde integro fideli ꝛ puro in oratōne pseuerās coram deo tuo te humiliauerz indignā te ꝓputans oīni bono suo. certissime credas q̄ q̄c q̄d petierz obtinebis. Et sic apli rogauerūt p chananea. sic ꝛ angel⁹ tu⁹ p te rogabit ꝛ offeret oratōem tuā dño. Sup q̄ audi Bern sermone. lxxj. Can. dicentē. Suspirāti aie mee frequēter imo sine intermissiōe orāti ꝛ afflicti se. p desiderio. cū interdū desiderat⁹ ille q̄ ita querit miserat⁹ occurrit. puto illi de ꝓpria experientia ꝓuenire vt dicat cū hieremia Bon⁹ es dñe sperātibꝫ ī te aīme querenti te

Sz z angel⁹ ei⁹ q̄ vn⁹ est de sodalib⁹ p̄si. i hoc ip̄m deputat⁹ minister ꝓfecto z arbiter secrete mutueq̄ salutatōis. Is inq̄ quō angelus tripudiat. quō colletat z ꝺdelectat. et ꝺuersus ad dn̄m dic̄ Gras ago tibi dn̄e maiestatis q̄ desideriū cordis ei⁹ tribuisti ei. et volūtate labior⁹ ei⁹ nō fraudasti eū ip̄e qui i om̄i loco sedul⁹ quidē pedissequ⁹ aie nō cessat solicitare z assiduis suggestionib⁹ mouere dicēs. Delectare in dn̄o z dabit tibi petitiones cordis tui. Et rursum. Expecta dn̄m. z custodi viā ei⁹. Itē si morā fecerit expecta eū. q̄ veniēs veniet z nō tardabit. Ad dn̄m aūt. Sic ceru⁹ inq̄t desiderat ad fontes aq̄rum. ita desiderat ista ad te de⁹. Desideravit te in nocte sz z spūs ei⁹ in p̄cordijs ei⁹ de mane vigilavit ad te. Et itez. tota die expandit ad te man⁹ suas. Dimitte illā q̄ clamat post te. Cōuertere aliquātulū z depcabilis esto. Respice de celo z vide z visita desolatā. Fidelis paranymp⁹ q̄ mutui amoris ꝓscius sz nō inuid⁹. nō suā q̄rit sz dn̄i gl̄iam. discurrit medi⁹ inter dilectū z dilectā. vota offerēs dona referēs. excitat istā. placat illū. Interdum q̄z licet raro repñtat eos parit sibi. suc hanc recipiēs. siue illū adducēs. Siquidem domestic⁹ est z not⁹ in palacio. nec vereatur repulsam z q̄tidie videt faciem patris.

Hucusq̄ Bern̄. Vides q̄ fideliter angeli nr̄i seruiūt nob. Exq̄ aūt occurrit de ip̄is aliqua loquēdi materia. Scire te volo q̄ magnā erga eos reuerētiā habere debemus. z eos q̄tidie laudare. honorare. ac eis gr̄aruz actiōes referre tenemur. z in eor⁹ p̄sentia quisq̄ nobiscū assunt nihil illicituz. nihil turpe cogitare dicere vel opari debem⁹. De q̄ etiā a beato Bern̄. monemur q̄ sic dic̄ sup psal. Qui habitat. in. xij. mōe. Angelis suis mādavit de te vt custodiāt te in om̄ib⁹ vijs tuis. Q̄tā tibi debet ꝑ verbū inferre reuerētiam. afferre deuotiōz. ꝓferre fiduciā. Reuerētiam p p̄ntia. deuotiōz p beniuolētia. fiduciam p custodia. Laute ambula vbi assunt angeli sic⁹ eis mandatū est. in oib⁹ vijs tuis. In quouis diuersorio. in quis angulo. angelo tuo reuerētiā habe. nec tu audeas illo p̄sente q̄d videre me nō auderes. z paulo p⁹. Assunt igit̄ tibi nō tm̄ mō tecū. sz etiā p te. assūt vt pregant. assunt vt p̄sint. Quid retribues dn̄o p oib⁹ q̄ retribuit tibi. Siquidē ei soli honor z gl̄ia. Quare ei soli. q̄z ip̄e mādavit. Et om̄e datū optimū nō nisi ab illo est. Uerūtamen si ille mandavit. ip̄is q̄z qui z ei ex tāta charitate obediūt. z nob subueniūt i tanta necessitate ingratos esse nō licet. Simus q̄ deuoti. sim⁹ grati tātis custodib⁹. z reuereamur eos z honorem⁹ eos q̄tū debemus.

Hucusq̄ Bern̄. Habes q̄ in p̄dictis cōmendatū angelor⁹ obsequiū z aduitoriū z oīs virtutē. Hāc tenere studeas z illis oēm quā potes reuerentiā exhibe.

¶ Qualit̄ aliq̄ ex ꝓbis dn̄i scādalizati fuer̄t

¶ Capitulū. xxxix.

In mirer̄ si aliq̄n ex ꝓbis z factis nostris scādala oriunt quātūcūq̄ fideliter z bn̄ fiāt. cū ip̄i dn̄o q̄ errare nō poterat pluries ꝓtigerit. Dū em̄ quadā vice pharisei dn̄m interrogarēt q̄re discipuli nō lauabāt man⁹ q̄n mādducabat. Dn̄s durere spōdit eis. increpās q⁹ exteriorē mūdiciam nō interiorē querebāt. de q̄ illi scādalizati sūt sz dn̄s nō curauit. Alia vice cū spūalia ꝓba doceret in synagoga. aliq̄ ex discipulis eius tāc̄ carnales nō intelligētes recesserūt. sed ad. xij. discipulos ait. Nūq̄d z vos vultis abire. Et petr⁹ p se z alijs rn̄dit. Dñe ad quem ibim⁹. ꝓba vite eterne habes. Cōsidera q̄ eū in p̄dictis z alijs sil'ib⁹ quō cū ptāte loq̄bat z docebat. Pitatē nō curās de scādalo pharisei z insipientiū. ¶ Notādū igit̄ ꝑmo q⁹ pter alteri⁹ scādalū nō debem⁹ recedere a virtute iusticie. Sc̄ōo q⁹ de interiori mūdicia magis q̄z de exteriori honestate curare debem⁹. q̄ etiā alibi exp̄ss⁹ dn̄s dixit. s. Luc. xj. Tertio q⁹ spūaliter viuere debem⁹. ita q⁹ ꝓba dn̄i non videāt nobis extranea sic⁹ illis discipul'. qui q̄n xp̄s dixit i Joh. vj. Nisi māducaueritis carnē filij hois. z̄c. nō poterāt sustinere. sz recesserūt. sz post⁹ cognoscam⁹ ip̄a esse ꝓba vite etne vt vna cū duodecim ip̄m imitemur perfecte.

¶ De retributione relinquentiū omnia.

¶ Capitulum. xl.

Cum fidel' z prudēs discipul⁹ simon petr⁹ q̄reret a dn̄o ibup se z socijs ꝺ retributōe ip̄or⁹. Rn̄dit dn̄s int' alia q⁹ om̄es q̄ tpalia dimittētes ip̄m seq̄rēt. centuplū accipiēt i ꝑ mūdo z vitā etnā i futuro. Nota bn̄ hāc retributiōez. z gaude gaudio magno z gras z laudes dn̄o refer as toto affectu. q⁹ ad talē negociatiōem te adduxit vt manualit̄ de vno centū lucrer̄ z nihilomis etiā vitā eternā. Doc aūt cētuplū spūalium nō corpaliū rez̄ē, videlicz ꝓsolationū iter/

nax ꝛ ꝟtutū ꝯs ꝑ expīētias cognoscim⁹. nō ꝑ doctrinā. Cū em̄ aīa gustat odorē pauptatis. castitat⁊ nitorē. ꝛ patīe ceteraꝝq; ꝟtutuꝫ ꝛ delectat in eis. nōne centuplū recepisse vidēt tibi. Et si vlteri⁹ ascēdat vt visitationez ꝑōsi recipiat ei⁹ pñtiam gloriēt. nōne tunc recipit pl⁹ ꝙ̄ millecuplū oīm q̄cūq; fuerint. ꝛ quōcūq; fuerint q̄ ꝑ eo dimiserat. Vides quō vex est qđ loquīt ꝟitas. nō fallit ān centuplū reddat in ℔ seculo. etiā nō tm̄ semel ⁊ pluries. ꝛ sepe aīe sibi deuote. adeo vt sic affīciat eā vt nō solū q̄ reliq̄t. ⁊ totū mūdū arbitret stercora vt ꝯsūm suū lucrifacere possit. Ut aūt sup ℔ cētuplo pleni⁹ instruar⁊ audi qđ inde dicat Bern̄. sup ℔ euāgelio. c. lvij Si forte adhuc secular⁊ q̄spiā dicat. Oñde mihi centuplū qđ ꝓmittis ꝛ libēs vniuersa relinq̄. Ut qđ oñdam. Fides em̄ nō hz meritū cui hūana rō ꝑbet experimentuz. An hoi oñdenti pot⁹ ꝙ̄ veritati crederes ꝓmittēti. Deficis scrutās scrutinio. Nisi credider⁊ nō intelliges. Māna abscōditū est. qđ i Apoc. iohis. victori ꝓmittit nomē nouū qđ nemo nouit nisi q̄ accipit. An nō deniq; oīa possidet cui oīa cooperant in bonū. An nō centuplū hz oīm q̄ implet spūsctō. q̄ xp̄m habz in pectore. nisi q⁹ lōge pl⁹ ꝙ̄ cētuplū est visitatio pacliti spūs ꝛ pūtia xp̄i. Q̄ magna mꝫ titudo dulcedinis tue dñe quā abscōdisti timētibꝫ te. pficies eis q̄ sperāt i te. Vides q̄mō memoriā abūdantie suauitat⁊ hui⁹ erūctuet aia sancta. exp̄mere gestiēs ꝟba multi plicet. Q̄ inq; magna multitudo. ℔ est. cētuplū. adoptio filioꝝ ꝛ libertas vt spūs primicie. delicie charitat⁊ gl̄ia ꝓscie. regnū dei qđ intra nos est. Nō vtiq; esca vel pot⁹ ⁊ iustitia ꝛ pax ꝛ gaudiū in spūsancto. gaudiū sane nō mō in spe gl̄ie ⁊ in tribulatiōibꝫ. Hic est ignis quē voluit xp̄s vehement accēdi Hec ꝟtus q̄ andreā fecit amplecti crucē. laurētium deridere carnifices. stephanū in morte plapidātibꝫ flectere genua ad orōz. Hec illa pax q̄m suis reliq̄t xp̄s q̄n dedit ꝛ suā. sic̄q̄ dem donū ꝛ pax ē electꝫ dei. Pax vtiq; p̄is. ⁊ donū future glorie. Illa supat oēm sensū. ℔ huic q̄cq̄d sub sole placet. q̄cq̄d i mūdo ꝺcupiscit nō pōt cōpari. Hec grā deuotōis ꝛ vnctio docēs de oīb⁹ quā exp⁹ nouit. ineꝑt⁹ ignorat. quā nemo scit nisi qui accipit. Ducusq; Bern̄. Gaude g̃ ꝛ letare vt dixi ꝛ g̃tias age ꝙ ad ℔ cētuplū recipiēdū vocata es ꝛ hāc ꝓadisum sepe ingredere quā exorōis studio ꝓsequi poteris.

Qualit dñs q̄siuit a discipul⁹ qđ diceret de eo Capitulū. xlj.

Veniēs dñs ihs in ptes cesaree ꝓhilippi. q̄siuit a discipulis qđ diceret ō ipo. ꝛ etiā qđ inde ipi sentirēt. ꝛ ō alis. Quidā rñderūt ꝛ dicebant. Alij. ⁊c. De se aūt dixit petr⁹ ꝑ se ꝛ alijs. Tu es xp̄s fili⁹ di viui. Et dñs ad eū. Tu es petr⁹ ꝛ sup hanc. ⁊c. Et tūc dedit ei ꝑ se ꝛ successoribꝫ suis claues ligādi atq; soluēdi sup terrā. Cōspice igit eū ꝛ etiā ipos iuxta generalē formā supius tibi traditā. Et nota ꝙ etiā ℔ habes ꝙ petrū quē ita magnificauerat. pax p⁹ vocauit sathanā. eo ꝙ ꝓt amorē carnalē quē ipse petr⁹ habebat ad ipm. dissuasit ei de passiōe sua vt nō fieret. Sic ꝛ tu dñi exēplo habeas oēs ꝑaduersarijs q̄ ꝑ corꝑali alleuiatōe abexercitio ꝛ bono spūali tetrahere vellēt

De trāsfiguratiōe dñi in monte Capitulum. xlij.

Assumēs dñs ihs tres ex discipulis ascēdit in montē thabor. ꝛ trāsfiguratⁿ est añ eos. oñdēs se eis gl̄iosum. Venerūt insup moyses ꝛ helyas loquentes cū eo ō passiōe sua futura. Dicebāt aūt. Domine nō expedit vt moriar⁊. qz vna gutta sāguinis tui redimeret mūdū. Dñs aūt Jhs dicebat. Bon⁹ past⁹ aiam suā ponit ꝑ ouibus. sic ꝛ facere me optet. Affuit ibi spūssanctus in spē nubis lucide ꝛ vox p̄is facta est in nube dicēs. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi bñ cōplacui ipm audite. Discipuli ꝟo ceciderūt in terrā. ꝛ cū excitati sunt nō viderūt nisi dñm ihm. Cōspice igit bñ ꝓdicta. et te pñtem exhibeas. qz magnifica sunt.

De electiōe ementiū ꝛ vendentiū ō tēplo. Capitulū. xlij.

Quaby vicib⁹ eiecit dñs ihs emētes ꝛ vendētes de tēplo. qđ int ei⁹ magna miracula deputāt. Nā licet alias eū vilipēderēt. tūc tm̄ oēs añ eū fugierūt. Et q̄uis essent multi nō se defendeāt. ⁊ ipe solus cū q̄busdā funicul⁹ oēs eiecit. Et ℔ iō qz terribilē se eis oñdit in facie. Accēsus est em̄ zelo vehemēti (eo ꝙ p̄ su⁹ sic inbonorabat ab illis. maxie i loco vbi magꝫ bonorari debebat) fec ipas eiectōes. Cōspice bñ ipm et cōpatere qz ipe cōpassiōis dolore plenus est Ac nihilomin⁹ time. Nos ei q̄ in tēplo ꝺi sum⁹ de spēali ꝛ magī ipi⁹ grā deputati. si secularib⁹ negocijs (vt illi faciebāt) nos iplicem⁹

cū ad laudē eī sp debeam⁹ intēdere. merito
electiōz ab eo z indignatiōz ipī⁹ timere pos/
sum⁹ z timem⁹. Si g nō vis ꝑ timore vexari
nulla rōe vel cū secularib⁹ curꝫ vel negocia/
tionib⁹ te audeas iplicare. Opa q̄z curiosa
ne fecerꝫ. q̄ tps laudib⁹ dei debitū occupāt.
z pōpis secularib⁹ corresp̄ondent

¶ De probatica piscina

¶ Item ne sis fratris iudex temerarius.

¶ Capitulum. xliij.

ERat in hierlm q̄dā congregatio aq̄rū
in q̄ lauabāt oues de q̄b⁹ fiebant sa
crificia. In ea ꝛ fuisse lignū crucis.
Quolibet aūt āno cū sel' cōmouebat ab an/
gelo. sanabat aliq̄s infirm⁹. s. q̄ descēdebat i
aquā p⁹ ei⁹ ab angl'o motionē. Ibi multi p
pterea infirmi iuxta eā cōtinue morabāt
Erat aūt ibi q̄dā infirm⁹ iacēs i gbato pali
ticus p. xxxviij. ānos. Huic igit ihs q̄dā die
sabbati sanauit. Cōspice eū būiliter eūtē ad
infirmū z loquētē more solito. In ꝑ igit fa/
cto tria nota. Primū q⁹ sic bic dñs req̄siuit i
firmū si vellet sanari. ita nob⁹ sine nr̄o cōsen
su salutē nō dabit. z inexcusabiles sunt pec/
catores nō p̄sentiētes volūtati dñi z fue sa/
luti. Ꝛ ꝑm Aug⁹. Qui creauit te sine te. nō
iustificabit te sine te. Secū dū cauere dēm⁹
ne relabamur a dño. q⁹ si sanati a dño reci/
diuam⁹. digne nr̄a ingratitudo acri⁹ puniet
sic huic dixit dñs. Vade noli ampli⁹ pecca/
re ne deteri⁹ aliq̄d tibi ꝓtingat. Tertio quia
malignī de oīb⁹ p̄dūt sic boni ō oīb⁹ lucrāt
Hā cū hic liberat⁹ portaret gbatū z diceret
ei a iudeis q⁹ ꝑ nō licebat i die sabbati. ipse
rndit. Qui me saluū fecit ille mihi dixit. tolle
grabatū tuū. Nō dicebāt. q̄s est ille q̄ te sal/
uū fecit. Et sic accipiebāt qđ possent rep̄hē/
dere. nō qđ poterāt laudare. Sic z carnales
hoīes sepe in malā iudicāt ptē. q̄ vidēt et q̄si
de oīb⁹ p̄dūt. Spūalit aūt viuētes oīa
referūt ad laudē dei siue sit ꝓsperitas siue sit
aduersitas. z nō dubitāt q̄n recte oia fiāt. Do
cūcta vl' recte opante vl' iuste p̄mittēte z oia
in bonā ptē interꝓtant. iuxta doctrinā bea/
ti bernardi q̄ sic ait. xl. ſ. Cant. Cane aliene
ꝓuersatōis esse aut curiosus explorator aut
temerari⁹ iudex etiā si ꝑpera actū q̄d deprę
hēdas. nec sic iudices p̄mū. magꝫ aūt excu
sa intētionē si opa nō potes. puta ignorātiā
puta subreptiōz. puta casum. Q⁹ si oēm dissi
mulatiōz rei certitudo recusat. suade nihil/
omin⁹ ipe tibi z dicito apō temetip̄m. vehe/
mens fuit nimis tēptatio. Quid de me illa
fecisset si i me accepisset similiter potestatem
Hucusq̄ Bernardus. Q⁹ aūt ō oīb⁹ lucrā
tur spūales. etiā de suis z alienis peccatis z
de reb⁹ nociuis. z etiaz de diaboli opib⁹. sic
docet beat⁹ Bern̄. ſ. v. Cañ. Irrationalis z
brutal' spūs z si ad spūalia nō ptingat. ad ea
tñ capescēdap suo corpali tpaliq̄ obsequio
nosci⁹ iuuare illos q̄ oēm vsum rez tpaliuz
ad fructū trāsferūt eternū. vtētes ꝑ mundo
tāq̄ nō vtētes. z si q̄ aiantia q̄rū ad vsū sui
rep̄iant incōmoda. z si nociua. z si etiā pnici
osa tpali boīum ꝓstat esse saluti. nō tñ deest
eoz corp⁹ vñ coopent⁹ in bonū his q̄ scōz
ꝓpositū vocati sūt sancti. z si nō cedēdo in ci/
bū. aut exhibēdo misteriū. certe ingeniū ex/
ercēdo iuxta eū q̄ vtiq̄ oī vtēti rōne p̄sto est.
ꝓmunis discipline ꝓfectū p̄bēs. q̄ inuisibilia
dei p ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciūt. Hā
z diabol⁹ eiusq̄ satellites cū sit eoz sp mali/
gna intētio nocere q̄dē sp cupiūt. Qz si boni
emulatores fuerint⁹. absit vt obsint. magis
aūt ꝓsunt. z nolētes coopant⁹ i bonū bonis
Est em̄ q̄ bonū opat⁹ nō volēs siue bō mal⁹
siue angel⁹ mal⁹. z ꝓstat nō fieri ꝑ eū q̄ fit
p eū. cū pdesse nullū bonū possit inuito. Igr̄
ei quidē dispēsatio tñ credita est. qz nescio q̄
modo grat⁹ iocūdinsq̄ sentim⁹ bonū q̄ p
malū dispēsatorē mīstrat. Ipa est g cā cur z
p malos de⁹ faciat bona boni. ñ aūt vt opa
eoz indigeat i bñ faciēdo. Itē. liij. Cañ. ser.
Quid superbis terra z cinis. z de angel' trāsi/
uit dñs execrās eoz superbiā. Ergo repudia
tio angl'oz fiat emēdatio boīm. septū est ei
ad eoz correptōz. Looper⁹ mihi in bonū eti
am diaboli malū. z laudē man⁹ meas i sāgui/
ne pctōris. Qualit⁹ inq̄t. audi. Superbo certe
diabolo horrēda z formidulosa maledictio
intorq̄t. Si sic est actū cuz eo q̄d de me fiet
terra z cinere. Ille in celo tumuit. ego i ster/
quilinio. Quis nō tolerabiliorē in diuite su
perbiā q̄s i paupe dicat Ue mihi si rā dure i
potēte illo aniaduersum ē. q̄d de me exiguo
z misero z superbo. Bern̄. ſ. xliij. Cañ. loquēs
de spōsa eccl'ia. Que p⁹ multa petrā venit ad
dñm. nā de gentib⁹ collecta q̄ idola colebat.
q̄d eidē de synagoga imꝓpabat. Sic em̄
in suā vtilitatē eā torquet dicēs. Ipa est cui
pl⁹ dimissum ē z q̄ pl⁹ diligit. qđ emula im⁹
perat ei ad⁹uiciū. Si sibi ipa inflectit ad com
modū. Inde māsuetior ad correptionē. in/
de patiētior ad laborē. ide ardētior ad amo

rem. Inde sagacior ad cautelã. inde humilior p̃ cõscientia. inde acceptior p̃ verecundia inde ad obediendũ paratior. inde ad gr̃arũ actionẽ deuotior ac solicitior. Ducuscz bernard⁹. Vide quõ spũaliter viuẽtes oĩa interp̃tant in bonã ptẽ z õ oĩbꝫ lucrũ faciũt Sis g̃ spũalis z oĩa tibi cedent in bonuz Et valet hmõi ꝓsideratio etiã ad tolerãtiaz tribulationũ z tẽptationũ z aĩ quietẽ. Nam p hmõi ꝓtinuũ exercitiũ ad tantã trãquillitatẽ animi q̃s posset puenire q̃ vix z raro õ aliqua re turbaret. vl̃ haberet locũ in eo qõ ait sapiens. Nõ cõtristabit iustũ quicquid ei acciderit.

¶ Quomodo discipuli xp̃i vellebãt spicas. ¶ Item de paupertate.

¶ Capitulũ. xlv.

Discipuli dñi ihu quadã die sabbati esurientes cũ nec haberent vñ p̃curarẽt qõ comederẽt. ibãt p agros in q̃bus erãt segetes. z vellebãt spicas. fricabãt manibꝫ z comedebãt. Reph̃debant autẽ a pharisei⁹ dicentibꝫ hoc nõ licere die sabbati. Dñs defendebat eos z multa talia faciebat dñs in die sabbati vt dixi sup̃ de habẽti manũ aridã sanato. Tu aũt discipulos ĩtueris cõpatere eis ĩ tãta necessitate ꝓstitutis. q̃uis ipi gaudẽtes ℔ facerẽt ob paupertatẽ amorez. quã añ oĩes ſtutes z beatitudines cõmẽdauerat eis eoz mgr̃ z dñs. Quid tñ est cogitare p̃ncipes mũdi p̃ntc oĩum ꝓditorez ad tã tenuẽ paupertatẽ reductos. vt tali pabulo more aĩaliũ oportreat sustentari. Aspiciebat eos dñs z cõpatiebat eis q̃ tenerrime diligebat eos. sz nihilomin⁹ gaudebat. z tã p̃pe eos q̃s in ℔ multũ mereri sciebat. q̃z p̃pe nos ꝺbꝫ relinq̃bat exẽplũ Jn ℔ eñ exẽplo ad mltas ſtutes pficere possum⁹. Tã ℔ mirabiliter pauptas relucet. põpa mũdi ꝓtẽnẽda oĩdit sumptuositas z sapororosa ciboz p̃parato de struit. z gule voracitas cũ turpi sua vnctuositatez insatiabili appetitu totaliter eneruatur Tu g̃ ℔ animaduerte z tãto exẽplo tocis viscerib⁹ eã amplectere. q̃ sic emicuit in dño. z dña mr̃e sua. z p̃fatꝫ mũdi p̃ncipib⁹. z oĩbꝫ q̃ eoz exemplũ pfecte imitari voluerũt. ¶ Bz attẽde õ q̃ pauptate itelligere debeas. Scio eñ q̃ in monasterio ꝓstituta pauptatẽ professa es z nihil hr̃e potes. de q̃ gr̃as age deo tuo. z ipam inuiolabiliter serua. Bz vlteri⁹ te ascẽdere volo. qõ tñ a pfessiõe nõ discrepet. q̃nimo. pfessio ipa sine ℔ intellecta ꝑbat essz z vacua. Dico igit̃ de illa pauptate q̃ radicaturi ĩ corde. ſtutes eñ in aĩa collocãde sunt nõ in exterioribꝫ. Optie g̃ pfessionẽ pauptatis imitarꝫ si cordis sentias. Nã si rez penuriã exteri⁹ paterꝫ. qz forte nõ abũdas. vt sensualitas vellet. interi⁹ aũt cupiditatẽ habeas. z pl⁹ q̃z necesse sit deliberato aĩo appetas nõ viuis in pauptate. sz ĩ egestate. qz nõ est ℔ pauptas ſtuosa z meritoria. sz egestas laboriosa z demeritoria. Sufficit eñ ad pdẽdũ meritũ z ad oĩe pctũ ppetrãdũ ꝓcupiscentia cũ ꝓsensu. z cũ tali pauptate nõ credas te posse assurgere ad oroz vl̃ ꝓtẽplatoz vl̃ cẽtupli ꝓsecꝫ retributoz. Nñ eñ cor terrenaz cupiditatũ põdere aggrauatũ surssũ possz ascẽdere. z q̃n ipo luto z fece coinq̃natũ z terrenũ z grossum effectũ. ad dei z celestiũ puritatẽ posset appropinq̃re. Igit̃ corde diligas pauptatẽ. p mr̃e assume illã. placeat tibi decor ei⁹. delectersz in ea. nũq̃z p re aliq̃ ipam ledere velis. Nihil habeas z nihil oĩno habere velis vltra necessitatẽ. Et si q̃ris q̃ erit illa necessitas. Rñdebo q̃ q̃nto intimi⁹ pauptatẽ dilexerꝫ. tãto subtili⁹ de necessitate iudicabis. Illa nãq̃z necessaria sũt sine q̃bꝫ esse nõ possum⁹. Vide g̃ ea sine q̃bꝫ esse como de potes. z illa nec hr̃e nec petere nec p̃curare nec a spõte dãtibꝫ recipe velis. Hec tñ dominũ Jh̃m pfecte in pauptate imitari poteris q̃tũcũq̃z restrinxerꝫ. nec video q̃ nostra pauptas sue possit eq̃pari. q̃tũcũq̃z sit a nobis torꝫ conatibꝫ obſuata. Et ℔ tibi breuit oĩdo vna z pulcra rõe omissis aliis q̃ reddi pñt. s. qz de⁹. z qz ditissim⁹ z dñs oĩm. z qz p̃fectissim⁹ z hmõi. sz eã rõz adduco. qz ipe nõ solũ penuriã pauptatꝫ sz etiã e⁹ opprobriũ assumpsit. Nã nr̃a pauptas qz volũtarie assumpta ẽ. z p amore ds ſtuosa reputat z ẽ. z iõ ñ opprobriosa sz honorifica r̃putat etiã apud malos. ipi⁹ño ñ sic. Nõ ei cognoscebat z nesciebat q̃ volũtarie pauper eẽt. sz necessaria pauptas pit opprobriũ z ꝓtẽptũ. Cũ g̃ esset absq̃z domo z possessionibꝫ z oi hmõi subasciẽtibꝫ vniuerꝫ magꝫ hẽbat ꝓtẽptui. hmõi ei paupes ab oĩbꝫ culcãt. z ſi sapiẽtes sũt ñ credit̃ e. g. si nobiles nihilomin⁹ ꝺridẽt z ꝓtẽnũt. imo qõ pl⁹ ẽ z nobilitas z sapia z pbitas z oĩs ſti⁹ i reputatõe hoĩm videt̃ ĩ eis extincta. deꝯciũt ei q̃i ab oĩbꝫ vt nec aiciete antiq̃ nec sãguis viucla. pstnt eis vt pl̃imũ. cũ oẽs tl̃es aicos l̃ sanguineos hr̃e r̃cusent Vides bñ quõ nec e⁹ pauperati eq̃pari nec eũ imitari

potes i tā, pfunde pauptatē z hūilitatē abie/ctiōe. Propterea ñ sūt ꝓtēnēdi paupes mōi q̄ ipm dñm repñtāt. Igr̄ desiderabil' ē multū ħ ꝛr̄ pauptatē. z maxīe a nob q̄ eā ꝓmisi/m⁹. Ipam itaq; ꝓpterea oī reuerētia z deuo/tiōe obſuare curato. Si ꝓo etiā vis Berñ audire. attēde q̄d ō ipa loq̄t̄ k.üij.ō aduētu. Imitemur q̄ad possum⁹ eū q̄ dilexit sic pau ptatē vt q̄nis i māu ei⁹ esſēt fines ēre. tñ nō habuit vbi caput suū reclinaret. ita vt discī/pulos adherētes ei legim⁹ fame ꝓpulsos spī cas māibꝫ fricasse cū p sata trāsirēt. Idem iiij. k. i natiuitate dñi inq̄t. Cur ipe saluator cui⁹ ē aur̄ pit̄ z argētū sacrā i suo corpe ōdi cat pauptatē. Aut certe cur pauptas ipa tā solicite enarrat̄ ab āglo. Hoc inq̄t vobis si gnū. inueniet̄ infantē pānis inuolutū. In si/gnū positi sūt pāni tui dñe ihu. ſz i signū cui a multꝫ vsq; hodie ꝓdicit̄. Exēplū ōdit nob vt z nos ita faciā⁹. Utilior siq̄dē in ꝓflictu lo/rica ferrea q̄ ſtola linea. licz oneri sit ūlla. hec honori. Idē in k.iij.ō resurrectōe. Vere ma gna abusio z nimis magē. vt diues velit esse ꝑmicul⁹ vil' ꝓpt̄ quē ōs maiestatē dñs saba/oth voluit eē paup. Idē i epla ad ducē Lō/rāð. Nō ei pauptas ꝛr̄ reputat̄. ſz pauptatē amor. Amicicia paupē regū aīcos ꝓstituit amor pauptatē reges. Regnū celoꝝ deniq; paupē ē. Beat⁹ q̄ p⁹ illa nō abūt q̄ possessa onerāt. amata inq̄nāt. amissa cruciāt. Huc usq; Ber. Habes igr̄ ap'oꝝ exēplo z auctoritatibꝫ bti Berñ. pdictē. z i alīs positꝫ sup ō natiuitate dñi. z de ꝑmōe ipsi⁹ i mōte. q̄liter pauptatē tāq; ꝛrutē excellētissimā debes affectare. ¶ Sz de abstinētia z ō gulositatem q̄d dicem⁹ q̄ silr̄ in ħ exēplo relucet. Et q̄dē de istꝫ ꝛrutibꝫ tractare ꝑter ꝓncipale ꝓpositū est. maxīe ꝓpt̄ multiplicitatē auctoritatū. sed qz vtilitatē tuā ꝓsidero q̄ in talibꝫ nec expta es nec apta doceri nec i q̄bꝫ legas habeas li bros. iō studiose tibi scribo de ipis vt saltez p hūc modū innotescat tibi ꝛrutū natura in q̄bꝫ eaꝝ magistꝝ cui⁹ vitā ꝓncipalit̄ inq̄rim⁹ valeas imitari. ¶ Lōtra gulā igit̄ scire de/bes multū esse insistēdū z bellū ꝓtinuū esse sz oīno vitandā. Multū q̄dē sancti pres et q̄ spūalis exercitij fuerūt. i ħ studuerūt. Lō/tra quā audi q̄d dicat Berñ. in k. ad clericos ca. xiij. Uñ ħ tāta pusillanimitas z abiectō tā miserabilis. vt egregia natura. capaxeter ne beatitudinis z gl'ie magni dei. vtpote cu ius sit inspiratiōe cōdita. similitudine insi/gnita. cruore redēpta. fide dotata. spū adop tata. miserā nō erubescat sub putredie hac corporeoꝝ sensuū gerere seruitutē. Merito planenec eos q̄dē apprehēdere potest. q̄ ta/lem deserēs spōsum. tales sequit̄ amatores Insan⁹ siquidē labor pascere sterilē. q̄ non parit. z vidue bñ facere nolle. omittere curā cordis. z curā carnis agere in desiderio. im pinguare cadauer putridū. qō paulo post vermiū esca futuꝝ nullaten⁹ dubitas. Huc usq; Berñ. Habes igit̄ quō vitāda est gulo sitas. ſz ꝓdescēdere possum⁹ corpi ad necessi tatē suā z sanitatē. Uñ idē Berñ in ſmonib⁹ breuib⁹. c. xxxiij. sic ōt. Sūt aūt oīa bōa cor poꝝ. z q̄ ei solūmō debeam⁹ sanitas. Nihil aūt vltra ei dādū est. nihil q̄rēdū. ſz ħ termi no obligādū z firmādū ē. cū fruct⁹ ei⁹ null⁹ sit. z mors sit finis illi⁹. Q̄ si voluptati fuit. nō sanitati. ħ de nāta nō est. ſz sub natura. q̄ morti man⁹dat. cū mgr̄az ꝓstituit voluptā/tē. Jñ etiā est q̄ mlti ad tā bestiales impet⁹ descēderūt. vl' vt dicā veri⁹. ceciderūt vt vo/luptatē ꝑferāt sanitati. vl' illis epul' sepissime voluptent̄ q̄s sciūt difficiles z acutissimas subsequi passiones. Sic aūt corpis necessi tas est sanitas. ita cordis necessitas est puri tas. quo turbato oculo nō videbit̄ de⁹. z cor humanū ad ħ factū est vt suū videat creato rē. Si ꝓo sanitati corpis solicita est. quiden da custodia. puritati cordis tāto est soliciti or impēdenda. q̄sto ps ista dignior illa ꝓui/citur. Ire. lxvj. Lañ. Suspitoꝝ generat mi hi obſuatio ista ciboꝝ. Uerūtñ si de regula medicoꝝ hoc ꝓfers nobis. nō reprehendim⁹ curā carnis quā nemo vnq̄ odio habuit. Ducusq; Berñ. Hoc tñ faciendū nō est su/perstitioſe vel nimis curioſe vel vltra q̄s ex/pediat. Unde q̄n nō habem⁹ actu impedi/mentū corpale ꝓpter qō appetamus vl' fugi/amus ciboꝝ obseruātiam. illā tenere ac phi sice viuere nō debem⁹. Uñ idē Berñ. xxx. ſ mone Lañ. Uides ne ſnia mgr̄i mei carnis sapiam cōdemnari p quā vtiq; aut in luxuꝝ voluptas dissoluit̄. aut ipa q̄z valitudo cor poris vltra q̄s oportet appetit̄. Et p⁹. Quid ꝓo pdest tpare a voluptatibꝫ z inuestigādis di uersitatibꝫ ꝓpletionū ciboꝝq; varietatibus exquirēdis q̄tidianā exp̄dere curā. Legu/mina inq̄t ventosa sunt. casens stomachuꝝ grauat. Lac capiti nocet. Potum aque nō sustinet pectus. Caules nutriunt mem/coliam, Coleram autem porri accendunt.

Pisces de stagno aut ō lutosa aqua mee pe
nitus cōplexioni non cōgruūt. Quale est ꝫ
vt in tot fluuijs. agris. ortis. cellarijs ve. re/
perīri vix possit quid comedas. puta te que
so monachū esse nō medicū. nec de comple/
xione iudicandū. sed de pfessione. Parce ob
secro primus quieti tue. parce deinde labori
ministrantiū. parce grauamini dom⁹. parce
conscientie. cōscientie dico nō tue sed alteri⁹. il
lius videlicet q̄pe te sedens z edens quod
sibi apponit. de tuo singulari ieiunio mur/
murat. scandalū quippe ei est aut tua odiosa
superstitio aut duricia quā forte putat illius
qui tibi habet puidere. Frustra quidē sibi
blandiunt de exemplo pauli hortātis disci
pulū nō bibere aquā. sed modico vti vino p
ter stomachū z frequētes suas infirmita/
tes q̄ attendere debēt primū quidē apposto/
lum minime sibijpsi rē istiusmodi suadere.
sed neq; discipulū eque expetere sibi. Dein/
de nō monacho hoc intimari sz episcopo cu
ius vita tenere z adhuc nascēti ecclie perne/
cessaria esset. Thimothe⁹ hic erat. Da mihi
alterꝫ thimotheū z ciba etiā si vis auro z po
ta balsamo. Leterū tu tibimetipi dispensas
miseri⁹ tui. Suspecta est mihi fateor tue ipi
us vite dispēsatio. z vereor tibi illudi sub te/
gmine z nomine discretiōis a carnis prudē
tia. Id te saltē volo esse admonitū. vt si tibi
ista auctoritas apostoli placet de bibēdo vi
no. modico qō ille adiunxit non ptermittas
Hucusq; Bernardus. Habes igit ex pdi/
ctis auctoritatibꝫ sanitati corpis posse intē
di. sed a supsticiosa obseruatione ciborū ca/
uendū ‖ Sz quid de abstinentia. Audi nō
me sed Bernū. eundē. qui sic dicit Fmone ter
tio de ascēsione. Nō em̄ spūs z caro ignis et
tepiditas in vno domicilio cōmorant. pre/
sertim cū tepiditas ipi dño soleat vomitum
puocare. Si em̄ apli carni adhuc domini/
ce adherētes que sola sancta. q; sanctus san
ctoz erat. spiritusancto repleri nequiuerūt.
donec tolleret ab eis. tu carni tue que sordi
da est z diuersaꝝ spurciaꝝ fantasijs reple/
spūm nō te posse putas suscipe nisi istis car
nalibꝫ cōsolationibꝫ fundi⁹ renūciare tem/
ptaueris. Reuera cū incepis. tristicia imple
bit coz tuū. Sz si pseueraueris. tristicia con
uertet in gaudiū Tunc em̄ purgabit affect⁹
volūtas renouabit vel noua creabit. vt om
nia que ꝑus difficilia. imo impossibilia vi/
debant. cū multa pcurrant dulcedine z ani
ditate. Itē. lxvj. Lañ. Non redarguim⁹ pau
lum q̄ castigat corpus suū z in seruitutē re/
digit abstinēdo a vino quia in vino luxuria
est. aut si modico infirm⁹ vtat. iuxta ꝑsiliuz
apostoli. abstinebo a carnibꝫ ne duz nimis
nutriā carnē. simul z carnis nutriā vicia. Pa
nem ipm̄ cū mēsura studebo sumere. ne one
rato ventre stare ad orandū tedeat. z ne im/
properet etiā mihi ꝓpheta q̄ panē meū come
derim in saturitate. Sed nec simplici q̄dez
aqua ingurgitare me assuescā. ne distēsio sa
ne ventris vsq; ad titillatiōem ptingat libi/
dinis. Idē in epistola ad Robertuz mona/
chum. Vinū z simila mulsum z pinguia coz
pori militāt. nō spiritui. frixuris nō aīma sa
ginatur sz caro. Piper. zinziber. ciminū. sal/
uia. z mille huiusmodi species salsamētoz̄.
palatū quidē delectāt sed libidinē accēdūt.
prudēter sobrieq; uersanti satis est ad om
ne cōdimentū. sal cū pane z fame qua sola ñ
expectata necesse est alias atq; alias de ne/
scio quibꝫ succis extraneis cōfici pmixtiōes
que videlicet palatū reparēt. gulā prouocēt
z excitent appetitū. Idē i epistola ad fratres
de monte dei Ubi cepit spirit⁹ reformari ad
imaginē cōditoris sui mox etiā refloreſcens
caro ex volūtate sua incipit ad reformatōez
spirit⁹ reformari. Nā etiā ad sensum suū in
cipit eam delectare q̄quid delectat spiritū.
Insup z pro multiplici defectu suo expena
peccati multipliciter sitiēs ad deum. nōnū/
q̄ etiam cōtendit pcedere rectorē suum. De
lectatiōes enim nō perdim⁹ sed mutamus a
corpe ad animā. a sensibꝫ ad conscientiā. Pa
nis furfure⁹ z simplex aqua. oleū vel legumi
na simplicia nequaq; res delectabiles sunt
sed in amore z eterne delectatiōis desiderio
ventri bene morigerato. gratāter ex his sa/
tisfacere posse notū est. Valde delectabile ē
q̄ milia paupez ex his vel ex aliquo horuz
delectabiliter satisfaciūt nature. Facilimuz
quippe z delectabile esset aduncto dei amo
ris cōdimēto fm naturā viuere si īsania nos
viuere pmitteret. q̄ sanata statim arrideret
naturalibꝫ nata. Eodē z de labore rusticus
duros hz hūeros. fortes lacertos exercita/
tio h̄ facit si ī ea cū tpe inolescit. volūtas facit
vsū. vsus exercitiū. exercitiū ī oī labore vires
subministrat. Hucusq; ber. Ex his auctoritatibꝫ
ꝓstat apte abstinētiā plīmū ꝓmodabilē oīo eē
faciēdā. Eā nāq; tā ātiq; pres q; b. francisc⁹

ac ducissa tua beata Clara vt in eorum vita patet artissime seruauerūt. Videt tamē ꝓ me eundē Bernardū in tribꝰ casibꝰ abstinentia tẽpanda. Prim⁹ cū fieret cōtra volūtatem ꝓlati. hoc em̄ nullo modo fieri debet. Secū dus qñ fieret cū notabili scādalo sociorum. Magis em̄ ꝓfert ad exercitiū spūale ex charitate vti vita cōmuni. q̄ꝫ ex scādalo fratris supp̄ vitā cōmunē spēalez abstinentiā exhibere. Tert⁹ casus est qñ fierz vltra corpis possibilitatē. Tā indiscreta abstinētia nō virtutis sz vicij esse phibet. Vñ de his sic ōt Ber. ser. Cañ. ꝓmōe. Nō vultis esse cōtenti cōmuni vita. nō sufficit vob regulare ieiuniū. non solēnes vigilie. nō imposita disciplina. non mēsura quā vob ꝓmimur in vestimētis vl' alimētis ꝓuata p̄fertis cōmunibꝰ. Qui vr̄i curam sec̄ nobis credidist̄. q̄d rursum de vob vos intromittitis. Tā illā qua totiēs dominū ꝓscietꝫ vestris testibꝰ offendist̄. ꝓriam scz voluntatē vr̄am ecce nūc itez magistruz habetis. nō me. Illa vos nature docet nō p cere. rōni nō acq̄escere. nō obtpare sanctorū ꝓsilio vel exēplo nō obedire nobis. An nescitis qz angel⁹ sathane multotiēs trāsfigurat se in angelū lucī. Sapiētia est de⁹. z vult se amari. nō solū dulciter sz sapiēter. Unde ap'lus. Rationabile inq̄t sit obsequiū vestꝫ. Alioq̄n facilime zelo tuo spūs illudet erroris si sciam negligas. nec habet callidus hostis machinamētū efficaci⁹ ad tollendaz de corde dilectioz. quā si efficere possit vt cautē z nō cū ratiōe ambulet. Jdē ꝓmone. xxiij. Cañ. Videas ꝓchpudor illos ꝓportune superflua q̄ritare q̄ꝫ necessaria obstinatissime recusabāt. q̄ꝫ si q̄ in sua forte iuicti obstinatiōe ꝑdurāt indiscreti⁹ abstinētes. z singularitate notabili ꝓturbātes eos cū q̄bus habitare debēt vni⁹ moris in domo haud scio sane an se estimēt pietatē retinere. cū huiusmodi mibi vident z longi⁹ abiecisse. Tā q̄ sapiētes in oculis suis decreuerūt apō se nec cōsilio acquiescere nec p̄cepto videant q̄d rñdeant. nō mibi sz dicēti. qm̄ q̄si peccatum ariolādi est repugnare. z q̄si scel⁹ ydolatrie nolle acq̄escere. Premiserat aūt. qz melior est obediētia q̄ꝫ victima. z auscultare magis q̄ꝫ offerre adipē arietū. id est. abstinētiaz ꝓtumaciū. Idem. lxiij. Cañ. f. Quid illud qō nos quoq̄ totiēs in domo ista z tā graviter inquietat. notabilē loquor quorundā q̄ inter nos sunt suꝑsticiosamq̄ abstinenti am. ex qua se oīb⁹ sibiq̄ omnes molestos reddūt. quomō nō hec ipa discordia tā generalis z sue illi⁹ ꝓscietie dissipatio est. z qō ipo est grādis vince hui⁹ quā plātauit dextera dñi. nostre. s. omniū vnanimitatꝫ ōmolitio. Ue homi ꝑ quē scādalum venit. Qui scādalizauerit inq̄t vnū de his pusillis. durum est qō sequit̄. q̄ꝫ to durior⁹ merek̄ q̄ tantā z tam sanctā multitudinē scādalizat. Durissimū ꝓsus iudiciū portabit quicūq̄ ēille. Jdē ꝓmone. iij. in circumcisiōe Illis q̄ ad deuotiōis gratiā pueniūt. vnū dicit restare periculū. z oīno timenduz eis a demonio meridiano. Jpe em̄ sathanas trāsfigurat se in angelū lucis. Hoc est ḡ timendū ei q̄ tā ta delectatiōe oīa facit ne dū sequit̄ affecti onē. corp⁹ destruat ꝑ immoderatā exercitationez. ac deinde necesse habeat nō sine magno spiritualis exercitij detrimēto circa debilitati curā corpis occupari. Ergo ne icurrat qui currit. illuminari necesse est lumine discretiōis. que vtiq̄ mater est virtutū z cōsummatio pfectiōis. Nec nimiruz docet ne quid nimis vl' min⁹ fiat. atq̄ hec est octaua dies in qua circūcidit puer. quia discretio vera circūcidit vt nec plus nec min⁹ fiat. nā z qui nimiuf est. fructū boni operis abscidit non circūcidit. sicut qui tepidus est min⁹ facit. In hac igit̄ die nomen imponit̄ z nomē salutis. nec de eo qui sic cōuersatur dubitez dicere q̄ꝫ suā ipi⁹ salutē operet̄. Usq̄ ad hūc em̄ diem dicere possunt angeli qui nouerūt secreta celestia. sed ego nūc primū ei fiducialiter nomen salutꝫ impono. At vero qz omnino rara ista auis est in terris. bui⁹ discretionis locū fratres suppleat virtus obedientie. vt nec plus vel min⁹ vel aliter q̄ꝫ impertum sit faciatis. Jdē in epistola ad fratres de monte dei. Sunt corporis exercitia i q̄bus necesse est corpus laborare. sicut sunt vigilie z huiusmodi. que quidem spiritualia non impediūt sed adiuuāt si cum ratione z discretione fiant. Que si ex indiscretiōis vicio sic agātur. vt deficiente spiritu vel langueute corpore spiritualia impediant. qui sic est crudelis corpori suo. tulit bonuz effectū. spiritui affectū. proximo exemplū. ꝺo bono rem. sacrileg⁹ est. z omniū horū in deū reus. non q̄ ꝓm sensum apostoli non videat eria humanū hoc. z non deceat z nō debeat. znō iustum sit caput aliquando dolere in seruitio dei. Quod olim fepe vsq̄ ad dolorem

laborauit in vanitate seculi. esurire vētrem vsq; ad rugitū. qui sepe replet⁹ est vsq; ad vomitū. sed mod⁹ in omnib⁹ est habēdus. Affligendū est corp⁹ aliquādo. sed nō ꝓterendum. Hā ek corpalis exercitatio ad modicū quidē valet. z pietas ad oīa vtilis est. ꝓpter qđ ad modicū sed nō in cōupiscentijs cura est carnis agēda. alenda vero est sobrie z cū quadā spirituali disciplina. neq; in mō neq; in qualitate eius neq; in quātitate appareat aliquid qđ ñ deceat seruū dei. Hucusq; bernardus. Sz vt virt⁹ discretiōis tibi melius innotescat. audi breuiter quid de ipi⁹ commendatiōe dicat idem Bernh. ꝑmone. xxiij. Hañ. Virt⁹ siquidē discretōnis absq; feruore charitatis iacet. z feruor vehemēs absq; tēperamēto ꝓcipitat. Ideoq; laudabilis cui neutq; deest vt feruor discretionē erigat. z discretio feruorē regat. Hdē ꝑmone Hañ. Discretio quidē virtuti ordinē ponit. ordo modum tribuit z decorē etiā z ꝓpetuitatē. Denigq; ait. Ordinatiōe tua pseuerat dies. diez virtutē appellās. Est igit discretio non tā virtus q; quedā moderatrix z auriga virtutuz ordinatrixq; affectuū z mor doctrix. Tollebanc z virt⁹ viciū erit. ipaq; affectio naturalis in ꝓturbationē magis cōuertet extermiñq; nature. Hucusq; Bernard⁹. Habui igit ex ꝓdictis quomō in hoc discipulorū exēplo destrukt supfluitas z gulositas. Sz quomodo pōpa mūdi etiā destruat. nōduz tibi dixi. quod tamē psequi non intēdo. sed nec ex toto omittēs. sed h dicere sufficere puto ad ꝑsens q; hoc exemplo renouata videtur prime etatis beata simplicitas. in q erāt homines cōtenti fructib⁹ arbor z radicib⁹ herbaz z simplici aqua. Si igit sic hodie fieret. non indigerem⁹ molēdinis nec cliba/nis nec vtensilib⁹. z apparatu rerū nec suppellectilia varia z pomposa in quib⁹ humanuz genꝰ est inextricabilit intricatū.

¶ Feria quinta
De ministerio marthe z marie. Item ō ordine cōtemplationis z q duas hz ptes.
¶ Capitulū. xlvj.

Quadaz ui ce dñs ihs iret bethaniā ad domū marthe z marie. ipe totō affuscep erūt eundē. Et martha q̄dē sororꝰ maxime in cōtinēti gauit ad refectionē honorabilē ei z discipulis ꝓcurandā. Maria vo ad pedes dñi se posuit. Et cū dñs nolēs exi stere ociosus more suo loq̄rek ꝓba vite eterne. ipa oculis z auribꝰ in eū intēta iocunda bat in ꝓbis suis. vltra q̄ dici possit. nec q̄q̄ aliud cogitabat. Martha vo moleste h tulit. z eā cōpelli a dño ad laborandū secuz in ministerio postulauit. sed ꝓtrariā sentētiam reportauit. z mariā optimā ptē elegisse audiuit. Maria vo que in verbis dei q̄escebat ad clamorē sororis q̄si a somno euigilās de q̄ete sua timuit. z facie inclinata in terraz siluit. Sz post dñi rñsionē securꝰ z iocūdꝰ sedit. Deinde pata refectiōe. z dño cessante loqui ꝓtinuo surgit. aquā manib⁹ eꝰ parat. z deinceps eidē sp assistēs fidelissime seruit. Cōspice bene dñm ingredientē. z illas ipm letissime suscipiētes z deinceps alia in predictis eorū actib⁹. q̄ pulcerrima sunt. Scire autē debes q ꝑ istas duas sorores dicūt sācti duplicē vitā intelligi. s. actiuā z ꝓtemplatiuā. De q̄b⁹ tractare lōga materia est. Sz quia tibi expedire credo nō longū tractatū habere. tñ tibi aliqua inde scribā. tū q̄ beatus Bernh. in diuersis locis ipm copiosissime tractat. tū quia vtilissim⁹ spūalissimus z valde necessari⁹ est. Hā ꝑm ꝑdictā duplicez vitā cōtinue viuimus. z qualiter nos viuere oporteat ignoram⁹ frequēter. qđ est magnuz piculum z iactura nō leuis. ꝓcipue religiosam vitā gerentib⁹. Est igit vita actiua q̄ designat ꝑ martham. Sz actiue vite sicut ex dictis bernardi colligere possum⁹ due sunt ptes. Prima ps qua q̄s se exercet ad suā ꝓncipaliter vtilitatē corrigēdo se. emēdādo a viciis. z informādo ꝓtutib⁹. Et id idē secundario fit ad vtilitatē etiā ꝓximi ꝑ opa iusticie z obsequia pietatis z charitatis. Secūda pars eius est quō q̄s ꝓncipalit suū exercitiū ꝓfert in vtilitatē ꝓximi q̄uis ad suū etiā mai⁹ meritū vt alios regēdo docēdo z adiuuādo i aiaz salutē. vt faciūt ꝓlati z ꝑdicatores z hmōi. Et int̄ has duas ptes vite actiue ē vita ꝓtēplatiua. vt iste sit ordo q̄ ꝓmo q̄s se exerceat labores ī oīe. z sacraz studio līaz z aliis opib⁹ bonis z obsequiis ī ꝓximos ad ꝓximū. q̄si corrigēdo se a viciis z acq̄rēdo ꝓtutes. Secūdo q̄escat i ꝓtēplatiōe solitudiem mētis q̄rēs z soli deo vacās toto posse. Tertio ꝑ ꝑdicta duo exercitia ꝓtutib⁹ z ꝓximis sapiat⁹ z illūiat⁹ z feruid⁹ effect⁹ ad alioz salutē ītēdat. Prio igit vt tetigi oportz q̄ ī ꝓxia actiue vite ptē mēs expurget,

depurek ꝛ roborek ꝑ exercitia virtutū. dein/ de īꝓtemplatiua informet illuminetur et īstruak. postea cōfidenter potest ad aliorū ꝓfectus exire vt eos possit adiuuare. ¶ Au tem iste sit ordo rectus. istis auctoritatibus ꝓbatur. ꝛ ꝓmo q ꝓ prima ꝑs actiue precedat ꝓtemplatiuam.

¶ Actiua precedit contemplatiuam.

¶ Capitulum xlvij.

DIcit enī Bernā. in quinto sermone ō assumptiōe dñe. Intrauit Jesus in castellū. he due sorores Martha et maria. id est opatio ꝛ intellect⁹ exceperūt il/ lum. Jesus aūt cū ad illas venit duo ꝓfert ꝓgruentia singulis. virtutē ꝛ sapientiā. ꝑti/ tem opationi. sapientiā intellectui. Unde ꝛ ab apostolo p̄dicat dei ꝑtus ꝛ det sapientia Sed q̄d est q̄ intrantē euꝫ martha excipit. discurrit. ministrat. Maria vero sec⁹ pedes sedens ingressi. in eius verbū cor suspendit nisi quia ꝑus est actio. postea vero ꝓtempla tio. Quisq̄s enī ad intelligentiā puenire de siderat. ꝓfecto necesse est vt ꝑus ꝑ opera bo na se diligēter exerceat. sicut scriptū est. Fili concupiscēs sapientiā cōserua iusticiam. et deus p̄bebit illā tibi. Et alibi. A mandatis tuis intellexi ꝛ fide purgās corda eoꝝ. Qua fide. Fide p̄ dilectionē operante. Idē. xlvj. Lanā. En forte appetis ꝛ ipe ꝓtemplationis quietē diligis ꝛ benefacis. tñ nō obliuiscaꝫ q̄b⁹ lectulū spōse legis sparsū. Ergo cura ꝛ tu tuū simiter circūdare bonoꝝ floribꝫ opeꝝ virtutū exercitio tanq̄ floze fructū. sanctuꝫ ociū p̄uenire. alioq̄n delicato satis ocio dor mitare voles si nō exercitat⁹ quiescere appe/ tas. ꝛ Lye fecūditate neglecta. solis cupias rachel amplexib⁹ oblectari. Sed ꝛ p̄poste/ rus ordo est ante meritū exigere p̄mium. ꝛ ante laborē sumere cibū cū dicat apostol⁹ Qui nō laborat nō manducet. A mandatis tuis intellexi inq̄t vt scias nisi vt obediētie mandatoꝝ ꝓtemplatiōis gustum penit⁹ ne/ mini deberi. Nō igit̄ putes de ꝑprio amore quietis sancte obediētie actib⁹ seniorum ve traditionib⁹ p̄iudiciū nullaten⁹ faciendum Alioq̄n ñ dormiet tecū spōsus ī lecto tuo Illo p̄sertim quē tibi ꝑ obediētie floribꝫ ci/ cutis ac vticis inobediētie aspersisti. ꝓpter q̄d nō exaudiet orōnes tuas. vocatusq̄ non veniet. Nec enī dabit inobedienti copiā fui tātus obediētie amator. q̄ mori q̄ nō obedi re maluerit. Sꝫ neq̄ approbat tue ꝓtēpla/ tionis inane ociū. q̄ dicit ꝑ ꝑphām. Labora ui sustinēs. signās tps quo exul celo ꝛ pria summe q̄etis opat⁹ est salutē in medio terre Miror valde impudentiā aliquoꝝ q̄ inter nos sunt. q̄ cuꝫ oēs nos sua singularitate tractauerit. sua ipatiētia irritauerint. sua in/ obediētia coinq̄nauerint. audent nihilomi nus ad tā fedū cōscientie sue lectulū. oi ora/ tionū instātia toti⁹ puritatis dñm inuocare At cū extēderitis ait man⁹ vestras. auertā oculos meos. ꝛ cū multiplicaueritis oꝛōes nō exaudiā. Quid enī lectul⁹ nō est floridꝰ magis aūt ꝛ putid⁹ est. ꝛ tu regē glorie tra/ his. Ad pausandū hoc facꝫ an ad cauſandū Pergis ḡ tu tota die expādere ad deū tuaꝫ man⁹ tuas. q̄ fratres tota die molestas. vna nimiter impugnas. a bonitate te sepas. Et emēdes ꝓsciam ab oīi iniquitate ire ꝛ dis/ ceptatiōis ꝛ murmuris ꝛ liuoris ꝛ q̄q̄d ani mo cōuersari cognoscit aut paci fratrū aut obediētie senioꝝ. de cordis habitaculo eli/ minare festines. Deinde etiā circūdare tibi flores bonoꝝ q̄ꝫ actuū ꝛ laudabiliū studio/ rū atq̄ odoramēta ꝑtutū. i. quecūq̄ sunt ꝛa quecūq̄ iusta. quecūq̄ sancta. quecūq̄ ama bilia. quecūq̄ bone fame. si qua virt⁹. si qua laus discipline. Hec cogitare in his te exer cere curato. Ad istiusmodi secure vocabis spōsum. q̄m cū introduxeris eū veraciter di cere poterꝫ ꝛ tu. quia lectul⁹ noster floridus redolēte nimiꝝ conscientia pietatē sed pacem sed māsuetudinē. sꝫ iusticiā. sꝫ obediētiā. sed hilaritatē sꝫ humilitatē. Hec Bernardus.

Ex p̄dictꝫ apparet quomodo ꝑs actiue quā vocauit ꝓmā p̄cedit ꝓtemplatiuā

¶ De oratione. Ite septē que p̄cedunt bo num doctorem.

¶ Capitulū. xlviij.

SEquit videre qualit̄ ꝓtēplatiua p̄ce dit actiuā in scōa ꝑte ipi⁹. ꝛ sic ꝓtem/ platiua stat ī medio inē ipas duas ꝑ tes actiue. Dic igit̄ Ber. ſ. xviij. Lanā. Sāe cauēdū ē. aut dare q̄ nob⁹ accepim⁹. aut q̄ erogādū accepim⁹. retiere. Rē ꝓfecto xpi re tines tibi si (ꝑbi cā) plen⁹ ꝑtutib⁹ cū sis foris q̄ nihilomin⁹ donis scie ꝛ eloq̄ntie adorna r⁹. metu forte aut segnicie aut min⁹ discreta hūilitate ꝑbū bonū q̄d possꝫ ꝓdesse multū iutili. imo ꝛ dānabili ligas silētio. Certe ma ledict⁹ q̄ frumenta abscōdis i ꝑlis. Rursū q̄d tuū ē spgis ꝛ pdis si puscꝫ ifundarꝫ tu tot⁹ se miplen⁹ festinas effundere ꝓtra legē arās ī

ꝑmogenito bouis z ouis. ꝑmogenitū tūdēs
Animiq; vita atq; salute quam alteri das. te
fraudas dū sana vacuꝰ intētione. glozie in/
anis vēto inflaris. aut terrene cupiditatis
veneno inficeris z letali apostemate turgēs
interis. Hozbē si sapis conchā te exhibebis
z nō canalē. Hic siquidē pene simul recipit z
refundit. illa vero donec impleat expectat. z
sic quod supabūdat sine suo damno cōicat.
scīes maledictū qui ptē suā fecat deteriozem
Et infra. Letez tu frater cuiꝰ firma satis p
ꝓria salus nondū est. cui caritas adhuc aut
nulla est. aut adeo tenera. aut arundinea. q
oīni flatui cedat. oīni credat spiritui. oīni cir
cumferat doctrine vēto. imo cui tāta est cha
ritas z vltra mandatū q̄dē diliges ꝓximuz
tuū plus q̄z teipm. z rursum tantilla vtꝛa
mandatū fauoze liquescat. pauoze deficiat.
ꝑturbet tristicia. auaricia cōtrahat. ꝑtraha
tur suspitiōe. ambitionibꝫ inq̄etet. cōuictis
exagitet. curis euisceret. honoꝛibꝫ tumeat. li
uoze tabescat. tu inq̄z in ꝓꝛijs teipm sentiēs
qua nā demtia queso aliena curare. aut am/
bis aut acq̄escis. Sz audi q̄d cōsulat cauta
vigilq; charitas. Nō vt alijs inquit sit remis
sio. vobis aūt tribulatō. sz ex equalitate No
li nimiū esse iust⁹. Sufficit vt diligas ꝓxim
tuū tanq̄z teipum. hoc q̄ppe est ex equalitate
Imple te ꝓpus. z sic curato effundere. Hemi
na prudēsq; charitas affluere cōsueuit nō
effluere. Fili mi ne pefluas ait Salomon
Et aplus. Propterea inq̄t debem⁹ intende
re bis q̄ dicunt ne forte pefluam⁹. Quid ei.
Tu ne paulo sanctioꝛ. sapiētioꝛ salomone.
sed iā audite que z q̄nta saluti ꝓxie sunt ne/
cessaria. q̄ z quāta infundi oporteat ꝓiusq;
effundere ꝑsumam⁹. accedit medicꝰ ad vul/
neratū. spūs ad animā. Quā em̄ nō reperi/
at gladio diaboli vulneratā. q̄d ei ꝓmo opꝰ
est. Reuera vt tumoꝛ vel vlcꝰ qō forte super
crenit in vulnere añ oīna amputet. absciñ/
dat itaq; ferro acuto cōpunctionis vlcꝰ in/
ueterate cōsuetudinis. Sz est acerbus do/
loꝛ. Leniat pinde vnguēto deuotōis. quod
nō est aliud nisi cōcepta de spe indulgentie
exultatio. Hāc cōtinendi parit facultas. et
victoria de peccato. Jā gratias agit z dicit.
Dirupisti vincula mea. tibi sacrificabo ho/
stiam laudis. Deinde apponit medicamen/
tū penitētie. malagma icuniozū. vigiliaruz
oꝛationū. z si qua sunt alia penitentiū exer/
citia. In laboꝛe cibandꝰ est cibo boni operis
ne deficiat. Q opus sit cibus. inde doceris
Deꝰ inquit cibꝫ est vt faciā voluntatez pa/
tris mei. Itaq; comitent penitētie laboꝛes
pietatis opera que cōfoꝛtant. Magnā ait
fiduciā p̄stat apꝰ altissimū elemosyna. Li
bus sitim excitat. potandꝰ est. Accedat cibo
boni opis. oꝛatiōis potus cōponēs i stoma
cho cōscientie quod bñ gestū est. z cōmēdās
deo. Oꝛando bibit vinū letificās coꝛ homi
nis. vinū spiritꝰ quod inebꝛiat z carnalium
voluptatū infundit oblīuionē. humectat i/
teꝛioꝛa arētis cōscientie. escas bonoꝛ actu/
um dirigit z deducit p quedā anime mēbꝛa
fidem roboꝛās. spem cōfoꝛtans. vegetās oꝛ
dinansq; charitatē z impinguans moꝛes.
Sumpto cibo potuq;. quid restat nisi vt
pauset egrotꝰ z quieti cōtemplationis post
sudoꝛes actiōis incūbat. Dormiēs in ꝓtem
platione. somniat dūm p speculū siquidē in
enigmate. non aūt facie ad faciē interim in/
tuetur. Cū sic nō tam spectati q̄z cōiectura
ti idq; raptim z quasi sub quodā chozusca/
mine scintillule trāseuntis tenuiter vix atta
ctu inardescit amoze. ait. Anima mea desi/
deraui te in nocte. sed z spiritꝰ meus in pre
coꝛdijs meis. Talis amoꝛ zelat. hic decz a/
micū vel amoꝛem sponsi. Hinc necesse est q̄
ardeat fidelis seruus z prudēs quem cōsti/
tuit dominꝰ super familiā suam. hic replet.
hic feruet. hic ebullit. hic iaz securꝰ effundit
exundās z erumpēs z dicens. Quis infir/
matur z ego nō infirmoꝛ. Quis scandaliza
tur z ego non vꝛoꝛ. predicet. fructificet. ino/
uet signa z immutet mirabilia. Non est quo
se immisceat vanitas. vbi totū occupat cha
ritas. Siquidē plenitudo legis z coꝛdis ē
charitas. si tamen plena. Deus deniq; cha/
ritas est. et nihil est in rebus quod possit re/
plere creaturaz factā ad imaginem dei. nisi
charitas deus qui solus maioꝛ est illa. Eaz
nondū adeptus periculosissime promouet
quātūlibet videat alijs pollere virtutibus.
Si habuerit omnē scientiam. Si dederit
omnē substantiā suam pauperibꝫ. Si tra/
diderit coꝛpus suū ita vt ardeat absq; cha/
ritate. vacuus est En quanta ꝓius īfun/
denda sunt vt effundere audeamus. Primo
quidē compūctio. Secundo deuotio. Ter
tio penitentie laboꝛ. Quarto pietatis opus.
Quinto oꝛōis studiū. Sexto cōtemplatōis
ociū. Septio pleitudo dilectōnis. Hec oia
opat vnꝰ atq; idē spūs ꝑm opatōz q̄ infusio

appellat. quatin⁹ illa q̄ infusio dicta est pure ⁊ ob ħ tute iā administret ad laudē ⁊ gl̄iam dñi nostri ihu xpi. Itē. lvij. Cañ. Nec siquidem ꝓa ⁊ casta ꝓtēplatio habet vt mētē quā diuino igne vehemēter succēderit. tāto iterdum repleat zelo ⁊ desiderio acq̄rendi dño qui eū sit⁹ diligat. vt ociū ꝓtemplatōis p studio p̄dicatiōis libētissime intermittat. Et rursum potita vot⁹ aliquaten⁹ in hac parte. tāto ardenti⁹ redeat in idipsum. q̄sto se fruc/uosi⁹ intermisisse meminerit. Et itez sumpto ꝓtēplatiōis gustu valenti⁹ ad ꝓq̄renda lucra solita alacriter recurrat. Ceterū inter has vicissitudies plerūq̄ mēs fluctuat. metuēs ⁊ vehemēter estuās. ne forte alteri horū dū suis affectiōibꝫ bincinde distrahitur. pl⁹ iusto inhereat. ⁊ sic ī vtroq̄ vel modicuz a diuia deuiet volūtate. ⁊ fortassis aliq̄d tale sanct⁹ iob patiebat cū diceret. Si dormiero. dico q̄n consurgā. ⁊ rursum expectabo vesperā. ħ est. ⁊ quiet⁹ neglecti opis ⁊ occupat⁹. pturbate nihilomin⁹ q̄etis me arguo. Vides vix sanctū inter fructū opis ⁊ somnū ꝓtemplatiōis grauiter estuare. ⁊ in bonis licet sp̄ versantē. sp̄ tñ quasi de malis pniaz agere. ⁊ dei cū gemitu mometis singulis inq̄rere volūtatē. Unicū quippe in hmōi rime diū seu refugiū ozō est. q⁹ frequēs gemitus ad deū vt q̄d q̄n ⁊ quaten⁹ nos facere velit assidue nob demonstrare dignet. Ducuscq̄ Berñ. Patet igit ex p̄dictis quō due sunt ptes actiue vite. ⁊ quō inē eas est cōtēplatiua. ⁊ p ꝓsequēs ⁊ de mō ⁊ ordine ipaz. Restat vt de ipis singularit⁹ inspiciam⁹. Sz de tertio mēbro. i. de scōa pte actiue. qualit⁹ ad lucrū aiaz ⁊ ad vtilitatē primi sit exeūdum. nō intēdo tractare. q⁹ tu⁹ stat⁹ ħ nō requirit Sufficit tibi in ħ totū studiū tuum ponere vt vicijs emēdata ac virtutibꝫ imbuta p primam partē actiue. deo tuo vacare possis p cōtemplationē.

De exercitio actiue vite
Capitulum. xlix.

De ipa ḡ actiua q̄uis in pte iā habueris ⁊ maxie in ſmone. xlvj. Cantic. Tñ adhuc alias eiusdem bernardi auctoritates adducā vt cauti⁹ vicia fugere. ac pleni⁹ vtutes valeas adipisci. Dicit itaq̄ idē in eisdē cāticꝫ. Seminate vob ad iusticiam. metite spem vite. ⁊ tūc diuinū illumiate vob ait lumē scie. Ultimā posuit sciam tāq̄ picturā q̄ statū hre nequeat sup inane. ⁊ ido illa duo p̄misit ⁊ subiecit illi tāq̄ si solidum aliq̄d picture substerneret. Secur⁹ iā intendā sciētie si vite ꝑus p bñficiū spei securitatē accepo. Tu igit seminasti tibi ad iusticiaz si ex ꝓa noticia tui cuigilasti timere deum. re ipsum hūiliasti. fudisti lachrymas. elemosy/nas pfudisti. ceteriscq̄ pietatꝫ actiōibꝫ mācipasti. si ieunijs ⁊ vigilijs afflixisti corp⁹. si pectus tunsiōibꝫ. celos clamoribꝫ fatigasti. ħ si quidē seminare est ad iusticiā. Semina sūt bona opa. bona studia. semina lacrime sunt Jbāt em̄ inq̄t ⁊ flebāt mittētes semina sua. Idem in ſmone. ix. Cañ. in pſona spōse loquētis ad sodales spōsi ⁊ petētis osculum. i. ꝓtēplatiōis excessum sic dic̄. Si cura est ei vlla de me. O sculet me osculo oris sui. nō sīt ingrata sz amo. ⁊ en gr̄a ip⁹ multis iā annis caste sobrieq̄ viuere curo. lectioni insisto. resisto vicijs. orōni incūbo. frequēter vigilo. tēptatiōes. recogito annos meos in amaritudine aīe mee. sine querela me arbitror q̄tū in me est ꝓuersari inē frēs. supioribꝫ potestatibꝫ subdita sum siue egrediēs ⁊ regrediēs ad ipsū seniorē. Aliena nō cupio. mea pot⁹ ⁊ me parte vedi. in sudore vultus mei comedo panē. Cetez q̄ in his oibꝫ est totū data forsan vtcūq̄ adimpleo. sz aīa mea sic̄ terra sine aqua in illis. Ut igit holocaustū meū pigue fiat osculet me queso osculo oris sui. Idē. xvij. Cañ. Tu q̄z si donū q̄ de sup accepisti nob ꝓtubernalibꝫ tuis liberter impartiar⁹. Si te exhibeas vbiq̄ inē nos officiosum. si affectuosum. si gtū. si tractabilez. si humilē. testimoniū habebis ab oibꝫ q⁹ fragrares ⁊ ipe vnguētis optimis. Omis i nobis q̄ fraēnas infirmitates tā corpozq̄ aīa rum nō solū patiēter supportat. sz insup si licet ei ⁊ si valet iuuat obsequis. ꝓfortat alloq̄/ cijs. ꝓsilijs informat. Si ħ nō pōt ꝑpter defectū plenā. soliciter saltē ozōibꝫ. solicitari nō cessz infirmo. Omis inq̄ q̄ talia opat in nob. bonum omino spargit odorē inter frēs. odorē de vnguētis optimis. balsamū in ore. hmōi frater in ꝓgregatiōe mōstrat digito. dicunt de eo oēs. Hic est fratz amator ⁊ vniuersa sāhic est q̄ multū orat p populo ⁊ vniuersa ciuitate. Idē in ſmone de solēnitate pecta ciuitate. Idē in ſmone de solēnitate petri ⁊ pauli. Hi sunt magistri. q̄ a mgro oim vias vite plen⁹ didicerūt ⁊ docēt nos viq̄ in hodiernū diē. Quid igit docuerūt vl̄ docent nos sancti apli. Nō piscatoriā artē. nec

scenofactoriã vl' q̃cq̃d hmõi est. nõ platonẽ legere. nõ aristotilis ꝓsutias iuersare. nõ sp discere z nũq̃ ad vitaz sciam puenire. Do/ cuerũt me viuere. putas qua res sit scire vi/ uere Magnũ aliq̃d. imo maximũ. Nõ viuit q̃ supbia inflat. q̃ luxuria sordidat. q̃ ceteris inficit pestibꝫ. qm̃ nõ est ꝟ viuere sz vitã con fundere z appropinq̃re vsq̃ ad portas mor tis. Bonã aũt vitam ego puto z mala patiz bona facere. z sic pseuerare vsq̃ ad mortem. Dr̃ vulgo. Qui bñ se pascit bñ viuit. sz mẽ tita est iniq̃tas sibi qm̃ nõ bñ viuit nisi q̃ bo num facẽ. Arbitror aũt q̃ tu q̃ in ꝯgregatiõe es bñ viuis. si viuis ordinalit socialit humi liter. Ordinaliter tibi. socialiter alĩs. humi liter deo. Ordinalit vt in ꝯuersatiõe tua so/ licitus sis obseruare vias tuas in cõspectu dñi z in ꝯspectu ꝓximi. cauẽs z tibi a pctõ. z illi a scãdalo. Socialit vt studeas amari z amare. z blanduz te z affabilẽ exhibere. sup/ portare nõ solũ patiẽter sz z libẽter infirmi/ tates fratꝫ tuoꝝ tã moꝝ q̃ corpoꝝ. Humi liter vt cũ hec oĩa fecerz. spũm vãitatz studes as exufflare. q̃ ex hmõi nasci solet. z q̃tũcun q̃ illũ senserz. nega oĩno ꝯsensum. Sic z in patiẽdo malũ. qm̃ triplex est. triplicẽ oportz adhibere. puidẽtiã. Est em̃ qđ a te pateris. qđ a ꝓximo. qđ a deo. Primũ est austeritas pnie. Scõm vexatio aliene malicie. Tertiũ flagellũ correptiõis diuie. In eo qđ a te pa teris debes volũtarie sacrificare. qđ a ꝓxio patiẽter ferre. qđ a deo sine murmuratione z cũ gr̃azactiõe sustinere. Hucusq̃ Berñ. Et hec de exercitio ꝓme ptis actiue suffici/ ant ad pñs.

De exercitio vite contemplatiue

Capitulũ. l.

Equit vt de ꝓtẽplatiua videam⁹. ꝺ qua sic dicẽ Ber. lij. Lañ. ꝓterea dul cissim⁹ spõsus leuã suã capiti sponse suppositꝫ q̃ten⁹ in sinu suo eã q̃escere facerz z dormire. Et nũc custos ill⁹ dignatissime z benivolentissime vigilat sup eã. ne adolescẽ tulaz crebris minutsq̃ necessitatibꝫ inq̃eta ta vigilare cogat. Nõ me capio p̃ leticia q̃ il la maiestas tã familiari dulciq̃ ꝯsortio nr̃e sese inclinare infirmitati mĩme dedignat. z supna deitas aĩe exulãtis inire ꝓnubia non despicit. Si sic ĩ celo esse nõ ambigo vt lego in terra. sentit. p certo aĩa qđ cõtinet pagina nisi q̃ nõ sufficit oĩno ista exp̃mere q̃tuz ca pere illa tũc poterit. sz nec q̃tũ iã p̃t. q̃d pu/ tas illic accipiet q̃ hic tãta familiaritate do natur vel dotat vt dei brachĩs amplecti se sentiat z dei sinu foueri. dei cura. custodia z studio custodiri. ne dormiẽs forte a quopiã donec vltro euigilet excitet. Nõ est autez is spõse somn⁹ dormitio corpis. Magis autẽ istiusmodi vitaz vigilq̃ sopor. sensum inte/ riorẽ illumiat. z morte ꝓpulsata vitaz tribuit sempiternã. Reuera em̃ dormitio ẽ. q̃ tñ sen sum nõ sopiat sz abducat. Est z mors qđ ñ dubi⁹ dixerim. qm̃ apl's q̃sdã adhuc i carne viuẽtes. cõmẽdando sic loquit. Mortui eĩ estis z vita vr̃a abscondita est cũ xp̃o in deo. Proinder ego nõ absurde spõse extasim vo cauerim mortẽ. q̃ tñ non vita sz vite eripiat laqueis vt possit dicere Ãia nr̃a sicut passer erepta est de laqueo venãtiũ Inter medios nãq̃ laq̃os in hac vita incedit q̃ vriq̃ totiẽs nõ timẽt. quotiẽs sctã aliq̃ z vehemẽti cogi/ tatiõe aĩa a semetipa abripit. si tñ eousq̃ mẽ te secedet vt auolet z hũc cõmunẽ trãscẽdat vsum z ꝓsuetudinẽ cogitãdi. Eteni frustra iacit retbe añ oculos pẽnatoꝝ. Quid ei for midet luxuria vbi nec vita sentit. Excedẽte q̃pe aĩa. z si nõ vita. certe vite sensu. necesse etiã est vt nec vite tẽptatio sentiat. Quis da bit mihi pẽnas siẽ colũbe z volabo z requie scam. Utinã hac morte ego frequent cadaz vt euadã laq̃os mortis. vt nõ sentiã vite lu xuriãtis mortifera blãdimĩta vl' obstupescã ad sensum libidis. ad estũ auaricie. ad iracũ die z impatiẽtie stimulos. ad angores solici tudinũ z molestias curaꝝ. Moriat anima mea morte iustoꝝ. vt nulla illaq̃et iustitia. nulla oblectet iniq̃tas. Bona mors q̃ vitaz nõ aufert sz trãsfert ĩ melĩ⁹. Bona q̃ nõ cor/ pus cadit. sz aĩa subleuat. vez hec hoĩm est sz aĩa mea moriat morte etiã si dici p̃t ange/ loz vt pñtiũ memoriã excedẽs. rez se inferi orũ corporeaq̃ nõ mõ cupiditatibꝫ sz z infi/ nitatibꝫ exuat. sitq̃ ei pura cũ illis ꝓuersa/ tio cũ qbꝫ est puritaz. similitudo. tal' vt opinor excessus aut tñ aut maxie ꝓtẽplatio ds̃. Re rũ eteni cupiditatibꝫ viuẽdo nõ teneri bũa/ ne ꝟtuz est. corpoꝝ ꝓo similitudinibꝫ specula/ do nõ inuolui angelice puritatis est. vtq̃ tñ diuini munerz est. vtrũq̃ excedere. vtq̃ temetipm trãscẽdere est. sz lõge vnũ. alterũ nõ lõge. Beat⁹ q̃ dicere p̃t. Ecce elõgaui fu/ giẽs z mãsi i solitudine. Nõ fuit ꝓtẽ⁹ exire nisi z lõge se faceret vt posset q̃escere. trãsili/ sti carnis oblectamẽta vt mĩme iã obedias

ꝺcupiscētijs ei⁹. nec teneaꝝ illecebris ꝓficiē
do sepasti te. sꝫ nondū elōgasti nisi ꝛ irruen/
tia vndiq; fantasmata corꝺoreaꝝ similitudi/
nū trāsuolare mētis puritate ꝑualeas. Huc
usq; noli tibi ꝓmittere requiē. erras si citra
inuenire te existimas locū q̄etis. secretū soli/
tudinis. lumis serenū. habitaculū pacis. sꝫ
da mihi q̄ illuc venerit ꝛ incūctant⁹ fateor q̄
escentē q̄ merito dicit. Cōuertere aīa mea ī
requiē tuā. qz dñs bñ fecit tibi. Atq; hic ꝺe ī
solitudine loc⁹ ꝛ in lumīe habitatio. Puto ḡ
in solitudine hāc esse spōsam ibiq; ꝑ ame/
nitate loci int' amplex⁹ spōsi suauiter obdoꝛ
misse. i. spū excessisse. qñ ꝓhibite sunt adole/
scētule exꝓgefacere illā q̄ad ipa voluerit At
illō qualit'. Nō simplr neq; leui vt assolet cō
monitiōe ꝓhibite sūt. sꝫ oīnio noua ꝛ insue/
ta ꝓtestatōe ꝑ capreas ceruosq; campoꝛum
Quo q̄dē genere feraꝝ videnꝫ mihi satis cō
gruent exꝑsse sctē aīe exute coꝛpib⁹ simul et
q̄ cū deo sunt angeli. nimiꝝ ꝓ acumen vi/
sus ꝛ salt⁹ celeritatē. Utrūq; ℞ siquidē vtris/
q; spiritib⁹ ꝓuenire cognoscim⁹. Nā facile ꝛ
petūt sūma ꝛ ītima penetrāt. Quoꝝ q̄z ī cā/
pis designata ꝓuersatio euident' liberos at
q; expeditos sigt ī ꝓtemplatione discursus.
Quid sibi vult igitur adiuratio fctā ꝑ istos
Profecto ne inq̄ete adolescētule audeant le
ui ex cā euocare dilectā a tā reuerēdo colle/
gio. cui absq; dubio totiēs admisceꝫ. q̄tiens
ꝓtēplādo excedit. Pulcre itaq; hoꝝ aucto/
ritate terrenꝫ. a q̄q; societate ꝓitat euelli illā.
ipaꝝ ipoꝛtunitate. Ponit' sane in voluntate
ipi⁹ ꝛ vacare sibi. ꝛ cure illaꝝ intendere. ꝑt
oporteꝛe iudicaueꝛit. cū vetaꝫ excitari ab ill'
q̄usq; ipa velit. Nouit spōsus q̄ta flagret di
lectiōe erga ꝓximos spōsa. ꝛ satꝫ ꝓpria chari/
tate solicitari mrem de ꝓfectib⁹ filiaꝝ. nec se
vllo pacto ill' subtractura seu denegaturaꝝ.
q̄tū ꝛ q̄tiēs op⁹ fuerit. ꝓtereaq; secureq; di
scretioni ei⁹ credendā cēsuit hāc dispēsatōz
Ducusq; Bern̄.

De trib⁹ generib⁹ contemplationis.

Capitulū. lj.

Scire aūt debes ꝓtēplatiōis tria esse
genera. duo ꝓncipalia ꝓpter ꝓfectos.
tertiū addit' ꝑ imꝑfectꝫ. Duoꝝ ꝓfectō
rū sūt ꝓtēplatio maiestatꝫ dei. ꝛ ꝓtēplatio ce/
lestꝫ curie. Tertiū ꝑ incipiētib⁹ ꝛ ipfectꝫ ē cō
tēplatio hūanitatis xꝑi quā in ℞ libello tibi
describo. Et iō ab hac tibi incipiendū est si
vis ascēdere ad maioꝛa. alias ñ tā ascēdere
q̄ ruere posses. Vide igit' q̄ necessaria sit ti
bi h⁹ libelli doctrīa. Nunq; cīm ad sublimia
dei mēte eleuare te posse ꝓfidas nisi ī hac te
diligent' ꝛ lōgo tpe exerceas. Sup hac autē
materia ꝺt sic Ber'. lxij. Cañ. Duo liq̄t cōtē/
platiōis genera esse. Unū de statu ꝛ felicita
te ꝛ gl'ia ciuitatꝫ supne. q̄ vel actu vl' ocio in/
gens illa celestiū ciuiū occupata sit multitu
do. Alteꝝ de regꝫ ipi⁹ maiestate. eternitate. ꝛ
diuitate. Illa ī materia esca ī petra. sꝫ ℞q̄n/
to difficili⁹ cauaꝫ. tāto suauꝫ⁹ qō inde eruis
sapit. ꝛ paulo p⁹. Sꝫ qz nō ex oi se interim ꝑ
te adhuc ad petrā ꝓfozandā accedere eccl'ia
pōt. neq; oīm est q̄ in eccl'ia sūt sacra diuine
volūtatꝫ inspicere aut apꝛehēdere ꝑ semet/
ipos ꝓfunda dei. iō nō solū in foꝛamib⁹ pe/
treꝫ etiā in cauernis macerie habitare oñ/
dit'. Ergo ī ꝓfectis q̄dē q̄ rimaꝛi ꝛ penetrare
archana sapie ꝛ puritate ꝓscie audēt ꝛ intel
ligēcie acumie pñt. habitāt ī foꝛamīb⁹ pe/
tre. de reliq̄ in cauerna macerie. vt q̄ ī petra
fodere ꝑ semetipos. aut nō sufficiūt. aut nō
ꝓsumūt. in macerīa fodiāt ꝓtēti ꝛ gl'iam san/
ctoꝝ mēte intueri. Si cui nec ℞ q̄dē possibi
le sit. huic sane ꝓpone ih̄m ꝛ hūc crucifixuꝫ.
vt ꝛ ipe absq; suo laboꝛe habiteꝛ ī foꝛamini
bꝫ petre in q̄bꝫ nō laboꝛauit. Judei ī his la/
boꝛauerūt ꝛ ipe ī laboꝛes infidelū ītroibit
vt sit fidel'. Nec verēdū q̄ patiaꝫ repulsam q̄
ꝛ vocaꝫ vt intret. Ingredere inq̄t in petraꝫ
absc̄ōdere fossa humo a facie timoꝛ dñi et
a gl'ia maiestatꝫ ei⁹. Infirme adhuc ꝛ inerti
aīe fossa oñdit' hum⁹. vbi lateat donec ꝺua
lescat ꝛ ꝓficiat vt possit ꝛ ipa ꝑ se cauare sibi
foꝛamia in petra ꝑ q̄ intret ad ītērioꝛa ꝓbi
aī vtiq; vigoꝛe ꝛ puritate Et si intrauerim⁹
fossam humū illā q̄ ait. foderūt man⁹ meas
ꝛ pedes meos. nō erit ambigēdū de sanita/
te aīe vulnerate q̄ in ea demoꝛabit'. Quid ei
est tā efficaꝫ ad curādū ꝓscie vulnera necnō
ad purgādū mētis aciē q̄ xꝑi vulneꝝ. sedu/
la meditatio. Uel donec purgata ꝛ sana fu
erit. nō videbo q̄liť illi aptari possit q̄ dicit'
Oñde mihi facie tuā. sonet voꝛ tua ī auri/
bꝫ meis. Quō deniq; faciē suā oñdere audꝫ
vl' leuare vocē cui ꝛ latere indicit'. Absc̄ōde/
re inq̄t fossa humo. Quare. qz nō est pulcra
facie nec digna vt videaꝫ. nō erit digna vide
ri q̄diu nō erit idonea videre. cū aūt ꝑ iba/
bitatiōz fosse humi ī sanādo oculo interioꝛi
tm̄ ꝓfecerit vt reuelata facie ꝓspeculari gl'iaꝫ
dei ꝛ ipa possit. tūc demū q̄ videbit fiducia/

liter ia loquit voce z facie placens. Placeat necesse e facies q in dei claritate intendere pt neqz em illud posset nisi clara qz ipa esset et pura. vtiqz trasformata i eande qua pspicit claritatz imagine. alioqn ipa dissilitudie refiliret insolito reuerberata fulgore. g cu pura purā intueri poterit fitate. tuc facie spontus videre cupiet z vocem audire. Ducuscz Bern. Uides qz necessaria sit tibi vite christi meditatio. na vt ex auctate patz. nisi in ea deputerz nuqz ad sublimia dei ascendere poterz. Un vigilant z indesinent exercerz i ea. Uidisti etia quo tria fut genera ptemplatiois scz buanitatz xpi. celestz curie. ac maiestatz dine. Scire aut debes q in qlibet hanz duo sunt metis excessus. intellectual z affectual. De qby sic dic Bern. f. xlix. Lan. Luz duo sint bn ptemplatois excess. i intellectu vn. z alter in affectu. vn in lumie. z alter in feruore. vn in agnitioe. alter in deuotioe. Pi sane affect z pect amore cales. z sancte deuotionis infusio etia z vehemes spus repletus zelo. no plane aliude qz ex cella vinaria fporta. Ducuscz Bern. z i alijs z in isto

De ptemplatione humanitatis xpi

Cap'm. lij.

Dicit g circa h pmu in fmone tertio de ascensione. fmo incipit. Hodie celorū dns. Duo sunt q in nob purganda sunt. s. intellect z affect. intellect vt noueri. affect vt velit. Intellect dico tuc dep mit cu multa cogitat. cu non colligit se circa vna z vnica meditatioz q pcipit de ciuitate illa cui pticipatio ei in idipm. Affectiones fo g corpe corrupto diuersis passioib afficiunt. mitigari nuqz pnt. ne dica sanari donec volutas vnu querat z tedat ad vnu. sz xps i tellectu illumiat. xps affectu purgat. Uenit em filius dei z tot z tata mirabilia i mudo operat est vt no imerito intellectu nostz ab omnib mudanis reb euocauerit vt sp cogitemus z nuqz cogitare sufficiam. qz mirabilia fec. Uere latissime nob ad spaciandu in telligetie capos dereliqt. z torres istaz cogitationu pfundissim est. Quis em cogitare sufficiat qliter rex de puenerit nos. venerit ad nos. subuenerit nob. z singularis maiestas voluit mori vt viuerem. fuire vt regnarem. exulare vt repatriarem. z vsqz ad fuissima opa inclinari. vt cōstitueret nos sup oia sua. Un nob in his fitas. vn charitas i h seculo neqz. in h mudo q posit est in maligno putas erit. Qui intellectu illumiet. qui inflamet affectu erit si puertamur ad xpum vt velame de cordib auferat. Jde sermone xliij. Lan. Fasciculus mirre dilect me mihi int vbera mea pmorabit. Et ego fratres absente mea puersatoe p acerno meritoru q mihi deesse sciebā. huc mihi fasciculu colligare z int vbera mea collocare curaui. collectu ex omib anxietatib z amaritudinibus dei mei. primu videlicz infantiliu illaz necessitatu. deinde laboz qs ptulit in pdicando. fatigationu in discurredo. vigiliaz i oratio. tptationu in ieunādo. lachrymaz i compatiedo. insidiaz i colloqndo. postremo periculoz in falsis fratrib. quiciz. sputoruz clauoz. hoz qz similiu. q in salute nri generis silua euāgelica copiosissime nosci ptulisse. Hec meditari dixi sapiaz. in his iusticie mihi pfectioz pstitui. in his plenitudine scie tie in his diuitias salutis. in his copias meritorum. ex his mihi interdu pot salutaris amaritudinis. ex his rursum suauis vnctio psolatioīs. Hec me erigut in aduersis. in pspe ris repmunt. z inter leta tristiaqz vite pntis via regia incedeti. tutu pbent vtrobiqz ducatu. hincinde mala imminetia. pulsando. hec mihi mudi indice cociliauit. du tremendu potestatib mite humilecz figurat. du no solu placabile sz amicabile repntant eu q in accessibil est pncipib. terribilis apud reges terre. Propterea h mihi in ore frequeter sic vos scitz. h in corde sp sint de scit. hec stilo meo admodu familiaria sic apparet. h mea subtilior interioqz phia. scire ihm z hūc crucifixu. Ducuscz Bern. Et h de ptemplatoe humanitatis sufficiat qz totu huc libz de ipa habes. Scire tn debes q hac ptemplatioem no oportet q pcedat vita actiua qz de rebus corporalib est. s. de actioib xpi fm buanitate vn tacz facilior no tm pfectioribz sz etia ruditib ponit intuēda. tu qz in ea sic in actiua z a vicijs purgamur z frutib imbuimur. vn hec cu actiua pcurrit. Cum igit dr q actiua debet pcedere ptemplatiua. rex est i alijs sublimioribz suis generib. s. celestis curie z maiestatis dei. q tm pfectis reseruant. z io ista de humanitate xpi recti z xpi meditatoe qz ptemplatio noiari dz. De pdictis aut duabz etia p auctates Bern. videam.

De ptemplatoe celestis curie Cap. liij.

Dicit g de celesti curia ptemplāda hoc dno. lxij. fmo. Lan. Licebit vnicuiqz

nostr in hoc tpe mortalitatis. nūc quidē patriarchas reuisere. nūc ꝙ salutare ꝓphetas nūc senatui immisceri apl'oꝝ. nūc martyruꝫ inseri choris. ſꝫ z beataꝝ ꝑtutū stat⁹ z māsiones a minimo angl'o vsq ad cherubin et seraphin tota mētis alacritate ꝓcurrendo lustrare. put quēq sua deuotio feret apud q̄s magꝫ afficit immittēte sibi spū. put vult. si steterit z pulsauerit ꝓfestim aperiet ei. Idē. xl. ſmone de ascēsione dñi. Felix meditatio in ꝓspectu dñi est sp. q̄ in corde suo delectatōes dextere dñi vsq in finē sedula cogitatōe revoluit. Quid illi graue poterit videri q̄ semper tractat mēte q nō sint ꝓdigne passiōes bui⁹ tpis ad futurā gl'iam. Quid ꝓcupiscere poterit in h̄ seculo neq̄ cui⁹ oculꝰ semp videt bona dñi in terra viuētiū. sp videt etna premia. Quis mihi tribuat vt oēs surgētes stetis in excelso z videatis exaltatōem q̄ ventura ē nobis a dño. Quid em tā bonuꝫ est. imo. q̄d aliud bonū videt q̄ in bonis animā ōmorari. qñ q̄dē adhuc corp⁹ nō potest. Quis em ex vob secū cogitās futurā illā vitam ſꝫ leticiā. ſꝫ iocunditatē. ſꝫ beatitudinez ſꝫ gloriā filioꝝ dei Quis inq̄ talia tranq̄lla secū ꝓsciētia voluēs. nō ꝓtinuo de plenitudine intime suauitat ſ eructat. dñe bonuꝫ est h̄ nos esse. Nō sane in hac erūnosa pegrinatōne vbi corpe detinemur. ſꝫ i suaui ac salubri illa cogitatōe in q̄ corde versat. Quis dabit mihi pēnas sicut colūbe z volabo z requescā Obsecro vos frēs mei nō grauent corda vestra ī cogitatiōib⁹ secularib⁹. Exonerate obsecro corda vra graui mole terrenaꝝ cogitationū. Formate i cordib⁹ vris iā nō mō patriarchaꝝ z ꝓphaꝝ tabernacula ſꝫ oēs domos illi⁹ curie celestis z multiplices māsiones ſm eū q̄ circuibat īmolās i tabernaculo dñi hostiā vociferatiōis z psalmū. illū dicens dño. Q̄ dilecta tabernacula tue dñe ꝙtutū. ꝓcu. z de. aīa mea i atria dñi. Circuite z vos frēs cū pietat ſ z deuotiōis hostia. visitātes aīo sedes supnas. z multas q̄ in domo p̄ris sunt māsiones. humiliť ꝓsternētes corda vra añ thronū dī z agni cū reuerētia. supplicātes singul'or ordinib⁹ angl'oꝝ p̄ziarchaꝝ numeꝝ. cuneos ꝓphaꝝ. senatū apl'oꝝ salutātes. cōspiciētes coronas martyꝝ purpureis rutilātes floribꝫ. redolētes lil'ijs. choros ꝙginū admirātes atq̄ ad melliflui nouī cātici sonū q̄tū ꝑualet infirmitas cordis erigētes auditū. Dec recordat⁹ sum ꝓpha loquit z effudi in me aīam meā. qm trāsibo i locū tabernaculi admirabilis vsq ad domū dei Vocuſq Berñ. Et hec de celestis p̄fie contemplatōe sufficiāt.

¶ De ꝓtemplatōe maiestatis dei. Itē āt/tuor sunt genera ꝓtemplationis.

¶ Capitulū. liiij.

Veniam⁹ aūt ad sublimiorē ad quaz credo paucos attingere. videlicz ad ꝓtemplatōz dñi. Reuereamur ñ q̄ dicit Berñ. vt ab eo aliqualit introducti tē ptem⁹ si qñ dñs dignet aliq̄d gratū inde p/cipe. Dicit g ſmone Cañ. xlj. q̄ incipit. collū tuū. loquēs de sodalib⁹ spōsi. i. angel⁹ dicēti/bus. murenulas aureas faciem⁹ tibi. vermiculatas argēto. Auꝝ diuinitat ſ est fulgor. ar gentū sapie q̄ desursum est. Hoc auro fulgētia quedā q̄si varietat ſ signacula spōdent se figuraturos hi q̄b⁹ id ministeriū ē supni aurifices atq̄ īternis aī auribꝫ inserturos. qō rifices atq̄ īternis aī auribꝫ inserturos. qō ego nō puto esse aliud q̄ texere quasdā spiritales silitudines. z ī ipis purissima diuine sapie sensata. aīe ꝓtēplātis ꝓspectib⁹ ipozta/re vt videat saltē p speculuꝫ in enigmate qō nondū facie ad faciē valet vllaten⁹ intueri. Diuina sunt z nisi exptis p̄rius incognita q̄ effamur quō videlicz in h̄ mortali corpe fiō adhuc hñte statū z necdū ꝓpalata p̄spicuit ſ b stātia lumis interni. pure interdū ꝓtēplatio ꝑfectis ptes suas agere intra nos vel ex pte ꝑsumit. ita vt liceat vsurpare alicui nostrū. cui hoc datū desup fuerit illud apli. Nūc cognosco ex pte. Itē ex pte cognoscim⁹ z ex pte ꝓphetam⁹. cū aūt diuinit⁹ aliq̄d raptim. et veluti in velocitatē chorusci lumis interluxerit mēti. spū excedēte. siue ad tempamētū nimiū splēdoꝝ. siue ad doctrine vsum continuo nescio vñ assunt imaginatorie q̄dā rerū inferioꝝ silitudines. infusis diuinit⁹ sensib⁹ accōmodate. q̄b⁹ q̄dammō adumbrat⁹ purissim⁹ ille ac splēdidissim⁹ veritat ſ radi⁹. et ipi aīe tolerabiliorꝝ fiat. z q̄b⁹ cōicare illū voluerit capabiliorꝝ. Existimo tñ ipas formari in vob sctoꝝ suggestiōib⁹ angl'oꝝ sic ecōtrario ꝓtrarias z malas ingeri imissiōes per angelos malos dubiū nō est. Idē. lxij. Cañ. ſ. q̄ incipit Colūba mea. Felix mens q̄ sibi in hac maceria frequēter cauare studuit. ſꝫ q̄ i petra felicioꝝ. Licet q̄dē cauare z i petra. sed ad hoc puriorē mētis acie op⁹ ē z vehemēti ori oīno intētione. etiā z meritꝫ portionibus sanctitatis. Et ad hoc q̄s idone⁹. Hēpe ille

qui dixit. In ꝓncipio erat ꝟbū z ꝟbum erat apud deū z deꝰ erat ꝟbū. Hōne tibi videtur ipsis se ꝟbi penetralib⁹ imersisse. z de abdi/tis pectoꝛ q̄ndam ei⁹ intime sapie sacrosā/cte eruisse medullā. Sz in petra q̄sto diffi/cile⁹ cauat. tāto suauius qđ inde eruis sapit. Hec verear ꝙ illud qđ scriptura minat scru/tatoꝛib⁹ maiestat ꝙ. cū affer puꝛ z simplicem oculū. nō opprimer ꝙ a gl'ia sz admitteris nisi nō dei sz tuā q̄sieris gl'iam. Alioq̄n sua q̄sq̄ oppⁱmit. nō dei gl'ia dum ꝓcliui⁹ in ista ad illā leuare ceruicē nō cernit. Nimiꝛ gūi cu/piditate hac excussa secure fodeam⁹ in petra in q̄ thesauri abscōditi sapie z scie sunt. Sz si adhuc dubitaꝙ audi ipam petrā. Qui operant in me nō peccabunt. Quis mihi dabit pēnas sic colūbe z volabo z req̄escā. Ibi iue nit requiē māsuet⁹ z simplex vbi dolosus oppⁱmit z elat⁹ z cupid⁹ inanis gl'ie. nō oppⁱmit q nō scrutatoꝛ est maiestatis sz volūtat ꝙ. Hā qđ maiestati attinet interdū quidē et in ipam intēdere audet. sz q̄si admirās nō quaⁱ scrutās. sz si qñ ꝓ excessum rapi in illā contingat. dicit⁹ dñi ē iste. dignāter leuās homi/nē. nō bois temeritas insolēter dei alta persuadēs. Cū g̃ apl's raptū se memoꝛet vt au/sum excuset. q̄snā alter p̄sumat moꝛtaliū humane maiestat ꝙ boꝛrēdo scrutinio ꝓ/pꝛis intrare conatib⁹ z ipoꝛtun⁹ ꝓtēplatoꝛ pauēda irrūpe in archana. Scrutatoꝛes p inde maiestatis tāq̄ irruptoꝛes dici meoꝛ. ñ q̄ rapiunt in eā. sz q̄ irruūt. Ipi itaq̄ oppⁱmunt a gl'ia. q̄ formidulosa scrutatio maiestatis At volūtat ꝙ tā tuta q̄ pia qđ nisi tota diligētia scrutādo instē sacramēto gl'e volū tatis cui mihi pendū p omia scio. Suauis gl'ia que nō aliūde q̄ de ipi⁹ suauitat ꝙ ꝓtem platiōe ꝓcedit q̄ de diuitiaꝝ bonitate infinite miseratiōis intuitu. Deniq̄ vidim⁹ gl'iam hāc q̄si vnigeniti a p̄re. totū nēpe benignuꝫ z vere paternū qđ apparuit gl'e in hac parte. Hō me opprimet gl'ia ista. totis licet viribus intēdentē in se. ego poti⁹ imp̄mar illi. Eteni reuelata facie speculātes in eandē imaginē trāsformamur cū ꝓfirmamur. Absit autē vt in gl'ia maiestat ꝙ z nō magis in volūtat ꝙ mo/destia dei ab hoie ꝓformitas p̄sumat. Gl'ia mea h̄ est si vnq̄ de me audiero. Inueni ho/minē ꝟm coꝛ meum. coꝛ spōsi. coꝛ patris sui ipm qualē. Estote ait misericoꝛdes sic⁹ p̄r vr̄ q̄ in celis est misericoꝛs est. Hec forma quā videre desiderat cū eccl'ia dic. Ostēde mihi faciē tuā. forma pietat ꝙ est z māsuetudinis. Hāc cū oīi fiducia leuat ad petrā cui simil' est. Accedite inq̄t ad eū z illuminamī. z faci/es vestre nō ꝓfundent. Quo pacto humilis ab humili ꝓfundet. q pio sancta. a mansueto modesta. Hon plane abhoꝛrebit a puritate petre pura facies spōse. nō magꝙ q̄ a ꝟtute ꝟtus. a lumīe lumē. Idē sup h̄ euāgelio In trauit Jhs in qđā castellū ⁊c. Due iste soꝛoꝛes duas vitas amatoꝛis pauptat ꝙ signt. Quidā cū martha soliciti dño ihu duo pulmēta p̄parāt. s. coꝛrectiōz opis cū salsamēto ꝓtritiōis. z opꝰ pietat ꝙ cū ꝓdimēto deuotionis. Di ꝟo q̄ cū maria soli deo vacāt ꝓsiderā/tes q̄d sit deꝰ in mūdo. q̄d in hoib⁹. q̄d in angelis. q̄d in seip̄o. q̄d in reꝓbis ꝓtemplāt. q̄ deꝰ q̄ mūdi rectoꝛ z gubernatoꝛ. hoīm liberatoꝛ z adiutoꝛ. angeloꝝ sapoꝛ z decoꝛ. in seip̄o ꝓncipiū z finis. reꝓbоꝝ terroꝛ et erꝛoꝛ. in creaturꝙ imutabilis. in angelis desiderabilis. in seip̄o incōp̄hensibilis. in reꝓbis intollerabilis. Ducusq̄ Bern̄. In hac aūt maiestat ꝙ ꝓtēplatiōe q̄ttuoꝛ modis speculamur. de q̄b⁹ idē Bern̄. sic dic. Quattuoꝛ sūt ꝓtēplatiōis spēs. Prima z maxia ꝓtēplatio est admiratio maiestat ꝙ. h̄ req̄rit coꝛ purgatum. a vicio libeꝝ. atq̄ exoneratū a peccatis vt facile a supbia leuet. z interdū q̄z p aliq̄s moꝛulas stupoꝛe z extasi suspēsuz teneat ad iuuantē. Secūda aūt necessaria ē huic Est em̄ intuēs iudicia di q̄ sane pauido aspectu dū vehemēti⁹ ꝓcutit mentez intuētis. fugat vicia. fundit ꝟtutes. initiat ad sapiam. hūilitatē fuat. Tertia ꝓtēplatio occupat vl' potius ociat circa memoꝛiā bonoꝝ z ne dimittat ingratū. solicitat memoꝛantē ad amoꝛez bñfactoꝛis. Quarta est q̄ retro sūt obliuiscēs in sola q̄escit expectatōe reꝓmissoꝝ. q̄ cuz sit meditatio eternitat ꝙ (siquidē q̄ pmittunt eterna sunt) lōganimitati ac etiā pseuerātie dat vigoꝛē. Ducusq̄ Bern̄. Et h̄ de ꝓtēplatione maiestat ꝙ dei sufficiāt ad p̄nꝫ.

¶ De modo viuendi in actiua vita

¶ Itē auctoꝛitas Bern̄. bona. ¶ Ca. lv.

Postq̄ vidim⁹ de exercitio vtriusq̄ vite. s. p̄me ptis actiue z etiā ꝓtēplatiue z de generib⁹ ipi⁹ ꝓtēplatiue. Restat videre quē modū tenere valeam⁹ vt in ipam possim⁹ facili⁹ introduci z eā efficaciuꝫ adipisci. Scire g̃ debes q ꝓma ps actiue req̄rit socialē int alios ꝙuersatiōz. sic ꝓtēplatio solitudinē. iō aūt in actiua ꝙuersandū ē

inter alios. qz meli⁹ z citi⁹ qs ꝓpositū suū cō/
sequet. Erubescit em̄ int alios ō vicijs que
hz. z de ꝟtutib⁹ q̄s nō habz. z iō in vtrisq; se
corrigit. qō in solitudine nō ꝓtingit. qz in ea
nec ipe q̄q; ꝓpēderet. nec esset q̄ corrigeret
nec corā q̄ erubesceret. Propterea ꝑficit in
correctiōib⁹ z moribꝫ alioꝝ cū est in ꝯgrega/
tione. conat em̄ vitare defect⁹ de q̄b⁹ alij cor
ripiunt z displicēt. z adipisci ꝟtutes in q̄bus
alij cōmendāt z placēt. Sic g̃ te facere optz
donec fuerz in actiua vt caute obſues z vi/
tes tua z alioꝝ vicia ſm̄ modū supdictum i
pluribꝫ locis. maxie i exercitio actiue. Cōsi/
dera diligent̄ q̄ ibi dicta sunt de ꝟtutibus z
vicijs. z ſm̄ ea viuere stude quō teipam exa/
minare z ad ꝟtutes alioꝝ aspicere debeas z
imitari. z exinde hūliari z timore sp̄ mane/
re. qz tu sil⁹ ꝟtutes nō habes. Sic g̃ docz
Bern̄. ſ. liij. Can̄. Hō sine cā ab heri z nu/
diusterti⁹ inuasit me lāguor aī. z mētz hebe/
tudo insolita q̄dā inertia spūs. Currebā be
ne. sz ecce lapis offensiōis in via. ipegi et cor
rui. supbia inuēta est i me. z dñs declinauit
in ira a seruo suo. Hinc ista sterilitas anime
mee z deuotōis inopia quā patior. Quō ira
exaruit cor meū. coagulatū est sic lac. factū ē
sicut terra sine aq̄. nec cōpūgi ad lachrymas
queo. tāta est duricia cordis meditatōes so
litas nō inuenio. Vbi illa inebriatio spirit⁹
vbi mētis serenitas z pax z gaudiū in spūsā
cto. Jō ad opus manuū piger. ad vigilias
somnolēt⁹. ad irā ꝑceps. ad odiū ꝓtinax. lin/
gue z gule īdulgētior. segnior z obtusior ad
ꝑdicatiōes. heu oīes mōtes i circuitu meo
visitat dñs. ad me aūt nō appropinq̄t. Nam
aliū q̄dē intueor singularz abstinētie. alium
ſo patiētie admirāde. aliū aūt sūme humili
tatz z māsuetudis. aliū multe misericordie z
pietatz. illū in ꝓtēplatiōe frequēter excedere
hūc pulsare z penetrare celos oratiōnū ista
tia. alioſq; in alijs ꝑminere ꝟtutib⁹. Vos i/
q̄s cōsidera oīes feruētes. oīes deuotos.
oīes in xpo vnanimes. oīes in donis ce/
lestib⁹ z gra affluētes tāq̄s spūales. Reuera
mōtes q̄ a dño visitant̄ z spōsum in se salien
tē frequēter recipiūt. ego aūt hoz in me iue
nio nihil. Quid me aliud putē q̄s vnū e mō/
tib⁹ gelboe. quē ꝓterit in ira z in indignatio
ne sua ille ceteroꝝ oīm benignissim⁹ visita/
tor. Filioli hec cogitatio tollit extollentiam
oculoꝝ. ꝓciliat gr̄am. viā sponsi saltib⁹ ꝑpat
Volo vos nō ꝑcere vob⁹ sz accusare vosmet
ipos quotiēs forte in vobis vl̄ ad modicuz
tepere gr̄am. ꝟtutē lāguescere dep̄henditis
H facere hois est. q̄ curiosus circūspector est
sui z scrutator viaꝝ suaꝝ ac studioꝝ. atq; in
oīmib⁹ sp̄ suspectū habz arrogantie vicij me
surrepat. In ꝟtate dixi nil eq̄ efficax esse
ad gr̄am ꝓmerēdā. retinendā. z recupandā.
q̄s si oīm tpe corā deo inueniarz ñ altū sapē/
re sz timere. Beat⁹ hō q̄ sp̄ est pauid⁹. Idem
in epla ad frēs de mōte dei. Discito tibi ꝑe
esse z vitā ordinare. mores cōponere. temet
ipm iudicare. z temetipm apō temetipm ac
cusare. sepe etiā ꝓdēnare nec ipunitū dimit
tere. sedeat iudicās iusticia. stet rea. z temet/
ipm accusans ꝓscia nemo te pl⁹ diligit. nēo
fideli⁹ iudicabit. Mane ꝑterite noctis fac a
temetipo exactiōem z vēture diei tu tibi in/
dicito canonē. Vespe ꝑterite diei rōez exige
z supueniēris noctz fac indictōem. sic distri/
cto nūq̄s aliū de lasciuire vacabit. Singul⁹
horz ſm̄ cōis instituti canonē sua distribue
exercicia. cui spūalia spūalia. cui tpalia tpa/
lia. in q̄b⁹ sic exoluat oīne debitū spūs deo.
corp⁹ spūi. vt si q̄d fuerit intermissum. si q̄d
neglectū. si q̄d ipfectuz suo mō. suo loco. suo
tpe. nō habeat ipunitū siue irrecōpensatum
Idē in ſmone de tpe. lxxiij. ſ. Quātū putas.
Ego illos admiroꝝ q̄ntū vereoꝝ i corō meo
q̄ntū amplectoꝝ charitatz affectu. q̄ velut ne
sciētes eos q̄s secū q̄tidie videt vnum forte
aut duos vl̄ etiā plures q̄s in maiori feruo/
re spūs videt sibi ex oīb⁹ eligūt. z cū ipsi fo/
rte tasse meliores sūt. semp tū sibi ꝓponūt. z ꝓpo
nūt sancta in dño studia z exercitia corpalia
seu etiā spūalia. Vel inq̄t vn⁹ ex nr̄is q̄ mo/
nachū in vigilijs vnū ꝓsideraui. in quo. xxx.
ꝟtutes īnumeraui q̄z vix vnā in me iuenio
z fortasse nullā. Ille tantā habebat q̄ntuz H
ipa religiose emulatiōis humilitas. Dic ita
q̄ fruct⁹ sit mei ſmonis vt altioza sp̄ atten/
das. qz in eo ꝓstat plenitudo humilitatz. Nā
si forte in re aliq̄ maior tibi frater alia tibi q̄/
tia collata videt. sz si in multis. si bon⁹ emu/
lator fueris. iudicare te poteris inferiorem.
Quid si forte laborare aut ieiunare pl⁹ iste
potes. z ille patiētia supat. humilitate ꝓcce/
dit. supeminet charitate. quomō tota die cir
ca illud qō videris habere insipiēti cogita/
tione versaris. Esto magis sollicit⁹ vt scias
q̄d desit tibi. H em̄ melius. Docuisq; Bern̄.
Vides q̄s magnū est circūspicere z examia
re seipm̄ z etiā alios vt in suā vtilitatez mo/

res eoꝝ cõuertat. In hoc igit̃ te multũ exer
teas dũ fueris in actiua sp tenẽdo charita/
tis humilitat̃ ꝛ pietatis obsequia. Super
oĩa vero teneas meditatões vite xpi ꝛ ora
tionẽ. qz in vtrisq; miro modo illuminabe/
ris circa vicia ꝛ ỹtutes. ꝛ sup oĩa alia exer
citia in eis ad puritatẽ aĩ pficies. ad quã to/
tis viribꝫ te intẽdere oportet. qz oĩes ỹtu/
tes cõtinet vt dixi supra de ieiunio dñi. Et
si bñ auctates supra de ꝓtẽplatiõe positas i
telleꝛisti. tãto ds maiori puritate se munire
debet. q̃to ad celsiorẽ ꝓtemplatiõz ascẽdere
cupit. Depurat aũt aĩa in meditatiõibꝫ vite
xpi. ꝛ matie passiõis ipi⁹. vt habuisti supra i
generalibꝫ ꝓtẽplatiõibꝫ ex ꝑmone. lxxij. Cã/
tic. Depurat etiã in ozõe q̃ vicina ꝛ prima ẽ
ꝓtẽplatiõi. ꝛ qñ ozõ laboriosis sudoribꝫ ipe
trat. ꝓtẽplatio amene ḣescẽdo degustat. Et
hec de mõ vite actiue sufficiãt.

De mõ viuẽdi in vita ꝓtemplatiua.

Capitulũ. lvj.

In ꝓtẽplatiua ꝙo aliter ꝛ lõge alit̃ te
viuere oportet. Cõtemplatoz em̃ so
li deo vacare dz ꝛ manere in solitudi
dñi. Nihil igit̃ ad eũ de aliq̃bꝫ rebꝫ cõibꝫ vel
ꝑtijs. nihil ad eũ de ꝓximis q̃tũ ad obseq̃a
corꝑalia. ꝑ illo tpe. sz ozõne ꝛ deuotiõe ꝛ cõ/
passione intẽdit ad eos. Nihil etiã ad eũ de
seipso. Oĩa breuit̃ dz post tergũ ꝓijcere. et
tãq̃ insensibil̃ ꝛ mortuꝰ esse vt soli deo vaca
re possit. nisi eũ necessitas implicet vl̃ inuitũ.
Oportet em̃ q̃ hanc sapiam discat i ocio. vt
habuisti sup in tractatu de ꝓtẽplatoribꝫ ex ꝑ
mone Bern. sup Cañ. xl. Oportet q̃ mino/
ret actu. ꝛ taceat exẽplo marie q̃tũcũq; ꝛ q̃/
tienscunq; interpellet. ꝛ ipi⁹ exẽplo dimittat
dñm rñdere ꝛ facere. vt oĩa dignatissime p/
uidẽtie sue cõmittat Sup bis aũt audi ber
nardũ more suo facũ de loquẽte Dic em̃ ser
mone. v. de assũptõe dñe sic. Habz martha
dũ agit fortmã bñ opant̃. maria ꝙo spem ex/
pmit ꝓtẽplant̃. dũ sedet. dũ tacet. dũ inter/
pellata nõ rñdet. sz tm̃ in dei ỹbũ toto mẽt̃
studio intẽdit. ac solã quã diligit gr̃am diui
nit. fortisq; vt insensibil̃ reddit dũ int⁹ ad cõ/
templãda dei sui gaudia felicissime rapitur
ꝛ bñ opantẽ si aduersus frem̃ vacantẽ mur/
murare videam⁹. qz ꝛ ꝺn̄ ꝭ euangelio legi/
mꝰ martham̃ fecisse aduersus mariã. Cꝝ autẽ
maria murmurauerit aduersus martham̃ eo
q̃ eĩ⁹ actiõibꝫ iplicari nollet. nusq; oĩo repit.
neq; ei vtrq; agere ꝓpetẽt sufficeret. ꝛ curis
exterioribꝫ defuire. ꝛ interĩ⁹ sapie desideriis
vacare. De ipa q̃ppe sapia scptũ est. ꝛ q̃ mino
rat actu ꝓcipiet illã. Propterea maria sedet
imoraq; manz. necvult iterrũpe silẽtij q̃tez
ne iocũdã amittat ꝓtẽplatiõis dulcedinẽ. p/
sertim cũ ipm int⁹ audiat dñm dicentẽ. Va
cate ꝛ videte q̃ suauis ẽ dñs. Itẽ in ꝑmone
iij. de assũptõe eiusdẽ. Putas i domo in q̃
xps suscipit. vox murmurꝫ audiet. Felix do
mus ꝛ btã sꝓgregatio. vbi de maria Mar
tha ꝙquerit. Nã mariã martbe emulari pr/
sus indignũ. prsus illicitũ est. Alioq̃n vbi le
gis mariã causantẽ. qz soror mea reliq̃t me
solã ministrare. Absit absit. vt q̃ deo vacat.
ad tumultuosam aspiret fratꝝ officialiũ vi/
tam Martha sp insufficiẽs sibi ꝛ min⁹ ido/
nea videt. Aliꝫq; magis id opis qõ admini
strat optat iponi. Vide aũt ꝓrogatiuã Mar
rie q̃ in oĩ cã habet aduocatũ. Indignat
siquidẽ phariseꝰ. cõquerit̃ soror ꝛ etiã disci/
puli murmurãt. vbiq; maria tacet. ꝛ ꝙ ea lo
quit̃ xps. Videat q̃ maria quẽadmodũ va/
cet ꝛ videat q̃m suauis ẽ dñs. Videat inq;.
q̃ deuota mẽte. q̃ trãq̃llo sedeat aĩo. secꝰ pe/
des ihu puidẽs aĩo sp ĩ ꝓspectu suo. et ỹba
ex eĩ⁹ ore excipiẽs. cui⁹ affectꝰ amabil̃. ꝛ eloq̃
um dulce. Diffusa est em̃ gr̃a i labijs eĩ⁹. et ẽ
speciosus forma ꝑ filijs hoim. imo sup oẽm
gl̃iam angl̃oz. Gaude ꝛ gr̃as age maria q̃
ptẽ optimã elegisti. Beati ei oculi q̃ videt q̃
tu vides. ꝛ aures q̃ merẽt audire q̃ tu audis
Beata plane q̃ venas diuini susurrij ꝓcipis
in silẽtio. in quo vtiq; bonũ est homini do/
minũ expectare. Simplex esto non tm̃ sine
dolo. sz etiã absq; multiplicitate occupatio/
nũ vt tecũ sit ꝑmocinatio eĩ⁹. cui⁹ ꝛ vox dul/
cis ꝛ facies decora. Unuz caue ne incipias
abũdare in sensu tuoꝝ velispl̃. sape q̃ opoz
tet. ne forte dum lucẽ sectaris impingas te/
nebras illudente tibi demonio meridiano.
Hucusq; Bern. Vidisti q̃m ꝓtẽplatoz dz
oĩa dimittere occupatões ꝛ exercitia corpo
lia. q̃ occupato rctẽ opponit̃ vacatiõi. ꝛ ẽ vnũ
ꝺ maioribꝫ ipediñt̃ q̃ possit bñe ꝓtẽplatoz
nã plibꝫ mõis ipedit eũ. ꝛ ñ solũ cũ ẽ i occu/
patõe sz ex ꝑ⁹ea. ꝛ ꝑmo ꝺ dẽdo mẽtẽ solicitã
ꝛ iq̃etã circa id qꝺ fec̃ l̃ facere hz. ꝛ ec̃ flinq;n
do imagiatões ꝛ fãtasmata q̃ ml̃tũ ipediũt
ꝓtẽplãtẽ. De q̃tuoꝝ ipedimẽtz ꝓtẽplatois

Capitulum.lvij.

Nunc vtiqz videam⁹ q̄ ipediūt ꝓtēplationē. Būt aūt ipedimēta ei⁹ q̄ttuor. de q̄bꝫ sic ꝺt bern. xxiij. Cañ. In ħ archanū ꝓtēplatōis z in ħ sanctuariū dei si quē forte nr̄m aliq̄ hora sic rapiz sic absc̄ōdi ꝓtigerit vt mīme aduocet aut ꝓturbet l' sensus egēs vl' cura pūgēs. vl' culpa mordēs. l' certe ea q̄ difficilī⁹ amouēt irruētia imaginū corporeaz fantasmata. poterit q̄dē hic cum ad nos redierit gl'iari z dicere. Introduxit me rex i cubiculū suū. Hucusqz Bern. Primū igit impedimētū ꝺt q̄ ē sensus egēs. scz corpis. Intm̄ ei aīa ad corp⁹ afficit q̄ eo i ali q̄ sui pte vl' sensu defectū notabilē patiente ꝓtēplari nō delectat. Tpe igr infirmitaz ñ est loc⁹ ꝓtēplatōis nisi dñs facerz de gratia spēali. Sile ꝓtingit cū valida fames vl' sitis vl' frig⁹ iminet vl' aliꝺ corpis impedimentū. Scōm impedimētū ꝺt q̄ ē cura pūgēs. i. solicitudo curaz z occupationū. z ħ satz ꝓt eē claz p auc̄tates sup̄ primo positas. Idē etiam Bern. pluribꝫ ꝓbis narrās ī pedimēta ꝓtēplatōis i q̄rto ſmōe de assumptione dñe. Int̄ alia ꝺt q̄ sic̄ puluis imect⁹ i oculū corpalē impedit visū. sic cura terrenoz actum oc̄m itelligētie ꝓfundit. atz a ꝓtēplatōe veri lumis excludit. Tertiū ipedimētū dic̄. q̄ ē culpa mordēs. i. pctm̄. z ħ duobꝫ modis ꝓt ꝓtingere. Primū cū pctm̄ est i aīa. Scōo cū fuit z deletū est p ꝓtritiōz z ꝓfessiōz. sed in memoria reuocat. vtrūqz ei impedit ꝓtēplationē. vt i eodē ſmōe refert sic int̄ alia dicēs. Sic̄ tenebre ipediūt visū corpalē. sic pctm̄ cū est in aīa ipedit ipaz q̄z tenebrosa ē (scz ad ꝓtēplāduz reḡrit puritas z pulcritudo aie) z sic tūc nō ē loc⁹ ꝓtēplatōi. Sil'r sic̄ sanguis vl' humor ꝓcret⁹ fluēs i oc̄m ipedit visū. sic pctm̄ cū redit i memoriā ifluit i aīaz z ipedit visū ei⁹. z ꝓpterea cauere debes tpe ꝓtēplatōnis cogitare sup̄ pctis. Di q̄dē tpe nos debem⁹ pctōres reputare. scz signanter ñ dēmus cogitatōz nr̄az reflectere sup̄ aliq̄ vl' aliq̄bus pctis tpe q̄ volum⁹ ꝓtēplare. Et de ħ idem Bern. sic ꝺt. lvij. ℔. Cañ. Hēm⁹ q̄z mariam ꝓtēplātē in ill' q̄ pcessu lōgioz tpis coopāte grā dei ī aliq̄d meli⁹ z leti⁹ pficere poterunt qñ iā de indulgētia p̄sumēres. nō tā ꝑsari inter se soliciti sūt tristē imaginē pctōz q̄s certe in lege dei meditari die ac nocte insatiabiliter ꝺlectari. interdū etiā reuelata facie gloriā spōsi cū ineffabili gaudio speculātes in candē imaginē trāsformāt z ꝺ claritate i claritatē tāq̄z a dñi spū. Hucusqz Bern. Quartū impedimētū ꝺt q̄ sūt fantasmata corporea imaginū. z ħ ē difficili⁹ alijs supdictis. z ꝓpterea ꝓmēda t intm̄ i ħ statu solitudo. Opz em̄ ꝓtēplātē eē mutū z surdū z cecū. vt videt nō videat. audiēs nō itelligat nec loq̄ deletet. ħ ē vt ita sit abstract⁹ ab his trāsitorijs z ita deo ꝓiūct⁹ q̄ī audiēdo. vidēdo. loq̄ndo nō minuat cursū suū. scz fugiat q̄tū ꝑt. si q̄ñ necessitas ad id cogit. nō secū reportet imagines q̄ p has feneſtras intrāt ad aīaz nr̄az Uñ nō ꝺz ꝓtēplatiu⁹ sic̄ actiu⁹ obſuare motus alioz ne inde fantasmata reportz. Dl'res to g̃ magis tu debes a secularīū collocutōne cessare q̄tūcūqz ꝓiūcti sint vt inde teplies monui. Si q̄ etiā obediētia vl' necessitas l' obsequiū vl' recreatio ad aliq̄d laborādū vl' opandū te ipellit. fideliē facias. scz nō sic ad/ bereas volūtate vl' delectatōe vt inde reporteres imagines. ne postea deo vacās ipediaris. De q̄ sic ait Bern. xxx. c. ad frēs de mōte ꝺi. Aliq̄d opandū est manibꝫ q̄ initūgi solet. nō tā q̄ aīm delectādo detineat ad horā q̄s q̄ spūalibꝫ studijs delectatiōz ꝓfuet z nutriat in q̄ si remittat ad horā anim⁹ nō resoluat. vñ se facile mox vt ad seipm redeundū visū fuerit expediat absqz ꝓtroversia inhereāt/ lūtatis absqz ꝓtracte delectatōis vl' memorie imaginātis. Nō em̄ vir ꝓpter mulierē scz mulier ꝓpter viz nō spūalia exercitia ꝓpt corpalia. scz corpalia ꝓpt spūalia. ꝓpterea sic̄ viro creato collatū vl' cōpatū est et adiutoriū sile sibi ex ipa bois suba. sic cū in adiutoriū spūalis studij necessaria sint corpalia. non tn̄ in ħ sp eque ꝓuenire vident silitudi/ ne z affinitate. Sic̄ meditari q̄ scribat. vel scribere q̄ legat. Sub diualia tamen exercitia sic sepe etiā spiritū exhauriūt vt cū gratiori ruraliū operū exercitio sit magna contritio corpis vsqz ad cōtritiōem vel humilitatē cordis. z fatigationis sue pressure exprimunt sepe vehemētioris affectū deuotiōis Heru⁹ tn̄ bon⁹ z prudēs ad ociū sepe ꝺpat laborē. nec in eū dissoluit scz p eū magis i seipz colligit q̄ sp̄ p oculū hūit ñ tā q̄ agit scz quod agēdo itēdit ois ꝺsummatōis attēdēs finem. hucusqz ber. Videt q̄s vigilāt cauere oz ne i mannalibꝫ laboricijs aium occupes. Noui enim in hoc q̄tū impedimentū ꝓtēplatiōis icurres ꝓpt curā solitudinū. Et ħ de ipedimētis ꝓtēplatōis dicta sufficiāt. Et q̄bꝫ mālfeste

apparere potest q̄ sit nociua intricata curio/
sitas. q̄ totā animā inficit ⁊ facit inquietā et
impurā. Q̄ etiā nociua sit cupiditas ⁊ con/
gregatio rer̄. ⁊ p cōsequēs q̄ sit ꝓcios̄issima
bñdicta pauptas. q̄ animā expeditā ⁊ purā
deo ꝓtinue repñtat. Non aūt te moueat vt
supza dixi. q̄ ꝓtemplatiu⁹ primis nō intēdit
nā intēdit deo. ⁊ in ei⁹ dilectiōe actiuū exce/
dit. s̄z actiuus excedit ꝓtemplatiuū in dile/
ctione primi. De q̄ dic̄ Bern̄. lx. Cañ. Dico
aūt p grām dei que in nobis est ⁊ fic⁹ nō hr̄e
⁊ vineas. Ficus q̄dē q̄ suauiores in moribꝫ
sunt. Vineas ꝙ qui spū feruētiores. Om/
nis q̄ se inter nos cōiter socialiterq̄ habz. ⁊
nō solū sine querela ꝙuersat inē frēs. s̄z etiā
cum multa suauitate fruendū se oīnibꝫ pre/
bet in oīni officio charitat̄. Quid em̄ illum
nec sūt seueriores nobis q̄ suauiores se ex/
hibēt in spū vehemēti agētes zelātes p di/
sciplina vicia acerrime corripiētes. aptātes
sibi cōueniētissime vocē illā. Nōne qui ode
rūt te dñe oderā. ⁊ sup ini. r. tab. Itē zel⁹ do/
mus tue comedit me. Et mihi q̄dē illi in di
lectiōe primi. isti ī dilectōe dei eminere vidē
tur. Ducusq̄ Bern̄. Vides qm̄ cōtēplatiui
ad q̄s maxie spectat zelare p deo. p̄ferūtur
actiuis in dilectōe dei. H tū discrete itellige.
q̄ nūq̄ cōtēplatiu⁹ primi caritatez omittit.
s̄z p̄ncipali⁹ intēdit deo ⁊ secūdario prio. q̄/
uis h̄ipm determinatōz recipiat. Hā rudis
⁊ incipiētis cōtēplant̄ est oīno q̄ stricti⁹ po
test soli deo vacare ⁊ ī solitudine mētis ⁊ eti
am corpis si pōt manere vt etiā zelū dei z se
ipm ⁊ primū vel zelo dei negligere videat.
cū ipa solitudis naīa id req̄rat. ⁊ maxie q̄n/
do spōsi visitatōe ⁊ frequētia iocūdat. alias
em̄ de facile posset eradicari. Cū ꝙ iā perfe
ctus ⁊ sublimat⁹ est p lōgū cōtēplatōis exer
citiū. tūc p deo fortit̄ zelat ⁊ p anie salute. vt
habuisti supza ex ꝑmone Bern̄. xviij. Cañ.
in hoc tractatu. s̄. quō cōtemplatiua p̄cedit
secundā ptē actiue. Cū ꝙ necessitas immi
net. quilibet cōtēplatiu⁹ quomōcūq̄ incipi
ens p charitate primi ociū intermittit Un
deidē Bernard⁹ sic dicit. l. Cañ. Orante de
nioꝫ hominē deo loq̄ quis dubitet. Quoti/
ens tamē caritate iubēte abducimur ⁊ auel
limur ꝓpt̄ eos qui nostra indigent opera vl̄
loquela. quotiēs pie cedit negocioꝫ tumul
tib⁹ pia quies. quotiēs bona cōsciēcia poni/
tur codex vt opi manuū insudet. quotiēs p
administrādis terrenis iustissime ipis sup/
sedemus celebrādis missarū solennijs. Oz
do ꝓposterus. sed necessitas nō habet legez
Ducusq̄ Bern̄.

¶ Vita ⁊templatiua p̄ferat actiue.

¶ Capitulū. lviij.

Quia ḡ in p̄cedēti auctoritate Bern̄.
ex ꝑmone. lx. Cañ. habuisti q̄ ⁊tem/
plātes p̄ferunt actiuis in dilectione
dei. videt q̄ ⁊templatiua p̄ferat actiue. De
quo idē Bern̄. ꝑmone. v. de assumptōe dñe
sermo incipit Intrauit Jhs. sic dicit. Quid
tñ sibi vult fratres q̄ optimā partē Maria
oz elegisse. Ubi iā erit q̄ aduersus eā p̄ferre
solem⁹. si quādo forte administrātis Mar
the turbatiōem in eq̄litate iudicare volue/
rit. Melioz est iniq̄tas viri q̄ benefaciens
mulier. vbi erit illud. Si q̄s mihi ministra
uerit honorificabit eū pater me⁹. ⁊ illō. Qui
maioz est vestr̄ erit minister vester. Postre/
moq̄ ꝙsolatio est laborāti quasi in e⁹ suggil
lationē ptē sororis attollere. Unū igit̄ arbi
troz e duobꝫ. vt aut de electione maria lau/
det q̄ ps ipa q̄tum in nobis est sit in oīnibꝫ
eligēda. aut certe vt neutr̄ defuisse dicatur.
nec in ptē aliquā p̄cipitasse sniam. s̄z ad obe
dientiā p̄ceptoris in vtrūlibet sit pata. Quis
em̄ sic dauid fidelis egrediēs ⁊ ingrediēs ad
impiū regis. Deniq̄ inq̄t. patū coz meū nō
semel tm̄. s̄z ⁊ secūdo ⁊ vacare tibi ⁊ primis
ministrare. Hec plane ps optima que ñ au
feret hec mēs optima q̄ nō mutabit quocū/
q̄ vocaueris eā Bonū em̄ acquirit gradū q̄
bene ministrauerit. forte meliorē. qui bñ va
cauerit deo. optimū aūt q̄ pfect⁹ est ī vtroq̄
Unū aūt dico adhuc si tamē id de martha
licet suspicari. Nōne em̄ q̄i ociosam reputas
se videt q̄ sibi dare potūt adiutricē. S̄z car
nalis est ⁊ oīnino nō p̄cipit ea que sint spūs
dei si q̄s forte vacantē aīam suā de vacatiōe
redarguit. Audiat ḡ optimā esse hanc ptē q̄
maneat in eternū. Nunq̄d em̄ nō rudis q̄
ammō videt aīa q̄ diuine ⁊templatiōis pe/
nitus expers illā intrauerit regionez. vbi h̄
vnū oīm opus. vnū studiū. eadē vita. Item
xl. Cañ. Duo quedā in intētōe quā faciē aīe
dixim⁹ necessario requirunt. res ⁊ causa. id
est. q̄d intēdas ⁊ ꝓpt̄ q̄d. Ex his sane duob⁹
aie vl̄ decor vl̄ deformitas iudicat. Et ifra.
Porro intēdere in aliud q̄ in deū. tñ. ꝓpt̄ de
um nō ociū marie sed marthe negociuz est.
Absit autē vt que hmōi est quicq̄ dixerim

illā hre difformē. nec tñ ad pfectū affaueriz
gueniſſe decoz. Quipe q adhuc ſollicita ē
z turbata erga plīma. z nō pt ɛrenoz actuū
vel tenui puluere nō reſpgi. Quē tā cito faci
lecq detergeret vl in hora ſancte dormitiōis
caſta intētio z bone ꝯſciētie interrogatio in
deū. Igit ſolū inqrere deū ꝓpter ipm ſolum
h plane eſt vtrāq bipartite intētionis faciē
hre pulcerrimā. atq id primū ac ſpāle ſpon
ſe cui merito ſingulari ꝓrogatiua audire cō
ueniat. pulcre ſunt gene tue ſic turturiz. Idē
in epla ad frēs de mōte dei. Solitudo z re
cluſio noia miſerie ſunt. Cella aūt nequaq
debet eſſe recluſio neceſſitatiz. ſz domicilium
pacis. hoſtiū clauſum nō latebre ſz ſecretuz
Cū q em de⁹ eſt. nunq min⁹ eſt ſol⁹ q cū ſo
lus eſt. Tūc em fruit gaudio ſuo. tūc ipe ſu
us eſt ad fruendū deo in ſe z ſe in deo. Tūc
in luce veritatiz in ſereno mūdi cordis vltro
patet ſibi pura ꝯſcīa. z libere ſe infundit af/
fectra de deo memoria. z vel illumiat intelle/
ctus z bono ſuo fruit affect⁹. vl libere ſeipz
deflet hūane fragilitatiz defect⁹ ꝓpter hoc ſz
formā. poſiti vri habitātes in celis. poſtq i
cellis excluſo a vob toto ſeculo. to os vos i
cluſiſtis cū deo. Idē in eadē epla. Otiū nō
eſt vacare deo. imo negotiū negotioz. Duc
uſq Berñ. ¶ His auctoritatib videt q vi
ta ꝓtēplatiua pferat actiue. z etiaz alias au/
ctoritates habuiſti i h tractatu. q ad hoc ipz
faciūt. z etiā ſupra ſub capl'o quō dñs fugit
qñ turbe voluerūt eū facere regē. ex ſmone
xxxij. Cañ. Que aūt ſit maioz meriti de⁹ no
uit Krederē tñ q q maiori amore ferk magz
merek. ſz in ꝓtēplatiua videk qs magz affici
ad amorē. z valde magnū eſt ſpeculari deū
frui deo. uerſari cū deo. z el⁹ cognoſcere vo
luntatē q ad ꝓtēplatiuū ſpectāt. Hec em eſt
deguſtatio mercedis patrie q̄uis impfecte
z raro. Et h videt tenere ſancti. ſ. q ꝓtēplati
ua ſit maioz meriti q̄ actiua. Sz q̄cq ſit.
dñs vult de vtriſq. z ſic multa in vno corpe
mēbra nō cundē actū hñt. ita nos multos i
eccl'ia multz modis dño fuire oportz. et nō
oīb idē ſpūs dat. ſz alij dat ſmo ſapiētie z
Unuſq̄ſq igit in ea vocatōe in q vocat⁹ eſt
maneat. z q apt⁹ eſt ꝓtēplatōi moret in ea. q
ſo miſterio ꝓmoz exerceat ſe in ipo. Naz
z dñs ſic hic dixit de maria. q optimā ꝓtem
elegit. ita cū petro ſuas oues recōmendauit
ſub ſui amoris examīe trib ei vicib h impl
ſit. Et h ſenſu pōt intelligi qō Berñ. ſcribit
ſmone. iij. in aſſumptiōe dñe. vicēs Suſci/
piat martha dñm in domū cui nimirū cre//
dita diſpēſatio eſt dom⁹. Suſcipiant ceteri
coadiutores ei⁹ ſinguli. p q̄litate miniſterij
excipiāt xp̄m. ſeruiāt xp̄o. miſtrēt ei i mēbris
ſuis. Ille infirmis fratrib. ille paupib. ille
in ſuſcipiēdis hoſpitib z pegrinis. qbus ita
ſolicitis circa frequēs miſteriū. Videat ma
ria q̄tū ad dñm vacet z videat qm ſuauis ē
dñs. Nucuſq Berñ. Tu igit q ſtat⁹ tu⁹ il
lud exigit. ꝓtemplatiuā totis viribz aſſume
ꝑmiſſa actiua mozis. p quā pueniſ ad ipam
Et gaude z grās age dño ihu q ad hāc te p
tem vocauit quā optimā eſſe dixit.

¶ Ex trib cauſis ꝓtemplator reducit ſe ad
actiuā. Itē deo q fides ſine opib mortua
eſt. ¶ Capitulum. lix.

Quan⁹ aūt pluries ſupra tactū ſit
q ꝓtemplator ſoli deo vacare debet
ac cetera omittere. hoc ſcias genera
liter eſſe vez. ſz nō ſemp. Nā trib ex cauſis
a iocūda ꝓtemplatiōe ſe ad temp⁹ ſeparat et
ſe recipit in actiuā. Una cauſa eſt ꝓpter luczz
animaz vt habuiſti ſupra quō ꝓtemplatiua
ꝑcedit ſecundā ptē actiue. ex ſmoniby. xviij.
z lxij. Cañ. Dicit etiā idē Berñ. ſic. lxj. Cañ.
Surge amica mea z ſpōſa mea z veni. Cō/
mendat ſpōſus multā dilectionē ſuā iteran
do amoris voces. Nā iteratio. affectiōis ex
preſſio eſt. Et q rurſū ad laborē vineariū di
lectā ſollicitat. oſtēdit q̄ ſit de animaz ſalu/
te ſolicit⁹. Nā vineas animas eſſe ia audiſtis
Spōſam tñ nunq vt memi in toro h ope/
re adhuc nomiani. niſi modo cū ad vineas
itur cū vino charitatis appropinquat. Duc
uſq Berñ. Sciēs g ſponſa voluntatē ſpō
ſi zelātis animaz ſaluē. exit ad temp⁹ vide/
licet cū eſt neceſſariū ad ipam opandā. z po
ſtea redit ad ipam ꝓtēplatiōz. Alia cā inter/
mittende cōtemplatiōis eſt ratione officij i
minentis. Nā cū prelatus ſubditorū neces/
ſitatib intēdere baber. omittit tūc ꝓtempla
tionē. De quo idē Bernardus de ſeipo lo/
quens ad monachos ſuos q q̄nq nimium
infeſtabāt eu⁹. ſic dicit. lxij. Cañ. Rara ſatis
mihi ad feriandū a ſupuenientib ꝓcedit ho/
ra. ſupſedeo ne magis impatiērie exemplu
videar dare infirmis. puſilli em domini ſūt
in eum credētes. nō patiar vt ex me ſcanda/
lum patiātur. nō vtoz hac poteſtate. magis
autē ipi me vtantur vt libet. tantum vt ſal/
ui fiant. parcent mihi ſi nō pepercerint. z in

eo potiꝰ requiescã si nõ me inquietare timu
erint ꝓ necessitatibꝫ suis. gerã eis mozem q̃
ad potero. zin ipis seruiã deo meo q̃diu fu
ero in charitate nõ ficta. Nõ querã que mea
sunt. nec qđ mihi est vtile iudicabo. ℔ solum
depcoz vt fiat acceptũ eis fructuosumq̃ mi
nisteriũ meũ si forte mihi ex hoc inueniam ĩ
die mala miſericozdiã in oculis patris coz
ĵdẽ ad vtrãq̃ causam de ꝑdictis. sermone
ĵ. Cañ. sic ait. Loq̃r vobis exꝑimentũ meũ
qđ exꝑtꝰ sum. si qñ sane cõperi ꝓfeciſſe aliq̃s
vestꝝ ex meis monitis. tũc nõ piguit fateoz
curã ꝓtuliſſe ꝑmonis ꝓpio ocio z q̃eti. Luz
em verbi gr̃a post sermonẽ iracundꝰ q̃spiaz
reperiꝭ mutatꝰ in mitẽ. supbꝫ in humilẽ. pu
ſillanimis in fortẽ. Porro mitis. humiꝭ. for
tis in sua quiſpiã gr̃a excreuiſſe. z seipo meli
oz factꝰ esse cognoſciꝭ. sz z q̃ forte tepebant z
languebãt circa spũale studiũ torpentes et
dormitãtes ad ignitũ eloquiũ dñi referbu
iſſe z euigilaſſe videnꝭ. z q̃ deserto fonte sapi
entie foderãt sibi ꝓprie volũtatis ciſternas
nõ valẽtes aq̃s ꝓtinere. ꝓterea ad oẽm iiũ
ctum ꝙuato coꝛde vl'arido murmurabant.
nullũ in se habẽtes deuotiõis humorẽ. Di
inq̃ cũ de roze ꝓbi z pluuia volũtaria quaz
segregauit deꝰ hereditati sue reflozuiſſe. p
banꝭ in ope obediẽtie. facti in oẽmbꝫ volun
tarij z deuoti. Nõ est dico vobis vñ subeat
mentẽ q̃si ꝑ intermiſſo studio iocũde ꝓtem
platiõis triſticia. cũ talibꝫ fuero circũdatus
floribꝫ atq̃ fructibꝫ pietatiſ. patiẽter auellor
ab infecũde rachelis amplexibꝫ. vt de Lya
mihi ꝙuberẽt fructꝰ ꝓfectuũ vestroꝝ. mini
me ꝓrſus pigebit me intermiſſe q̃etis ꝓ cu
ra ꝑmonis cũ video in vobis germinare se
men meũ atq̃ augeri incremẽta frugum iu
ſticie vestre. Charitas em̃ q̃ nõ querit que
sua sunt id mihi iã dudũ facile ꝓsuaſit. mil. s.
desiderabiliũ meoꝝ vestris ꝑferre vtilita
tibꝫ. Dzare legere scribere meditari z q̃ sunt
alia spiritualis studij lucra. hec arbitratus
sum ꝓpter vos detrimẽta. Hucusq̃ Berñ.

Certia causa intermittẽde ꝓtemplatiõis
est quãdo more suo recedẽte spõso non sen
tit aĩma solitas ꝓsolatiões. Uadit em̃ z re
dit spõsus ꝓ suo velle. put babuiſti in capꝰ
xxvj. quõ dñs fugit qñ turbaꝛ. Cũ igitur
recedit aĩma languet ex desiderio eiꝰ. z toto
conatu suo reuocat eũ dicẽs cũ sponsa in cã
ticis. Reuertere dilecte mi. Si nec tunc re
dit inuocat sodales spõsi. id est. angelos in
auxiliũ suũ z dicit. Adiuro vos filie hieruſa
lem. vt si videritꝭ dilectũ meũ nũcietis ei q̃a
amoze langueo. Si ꝙo nec sic redire digna
tur aĩma sciẽs voluntatẽ spõsi. reducit se in
actiuã. vt vel sic fructificet spõso. Nõ em̃ de
cet ꝓtemplatoꝛẽ esse desidioſum. Dicit igiꝭ
tũc spõsa. Fulcite me floribꝫ. stipate me ma
lis. q̃ amoze langueo. De ℔ sic ait Bernar
dus. Fidẽ floꝛẽ. fructũ actũ intellige. nec ĩ
cõgrue vt opinoꝛ tibi videbiꝭ si aduertas
quõ instar floris necessario ꝑcedẽtꝭ fructũ.
bonũq̃ opꝰ fide opoꝛteat ꝑueniri. alioquin
ſine fide impoſſibile est placere deo. Paulo
attestãte. magis autẽ eque ipo docẽte. Oẽ
qđ nõ est ex fide etiã peccatũ est. Itaq̃ nec ſi
ne floze fructũ. nec ſine fide opꝰ bonũ. sz z fi
des ſine opibꝫ mozta est. sicut inutiliter q̃z
flos apparet vbi nõ sequiꝭ fructꝰ. Igiꝭ ex bo
nis opibꝫ fides non ficta radicabiꝭ. recipiet
ꝓsolationẽ mens assueta q̃etis quotiẽs sibi
lux vt assolet ꝓtemplatiõis subtrahiꝭ. Quiꝭ
enim nõ dico cõtinue sz vel diu dũ in ℔ coꝛ
poze manet lumine cõtemplatiõis fruitur.
At quotiẽs vt dixi coꝛruit a cõtemplatiua.
totiẽs in actiuã se recipiat. Inde numiq̃ tan
q̃ e vicino familiariꝰ rediꝭ in idipm. quoniã
sunt inuicẽ cõtubernales he due. z cohabi
tant pariter. Est quippe soꝛoꝛ marie Mar
tha. Necq̃ em̃ z si a cõtemplatiõis lumie ca
dit. patiꝭ tamẽ vllatenꝰ se incidere tenebras
peccati seu ignauiã ocij. Sane in luce bone
opationis se retinẽs. vt scias etiã opera lu
cez esse. Luceat lux vestra inquit coꝛã homi
nibꝫ. quod nõ dubiũ de operibꝫ fuiſſe dictũ
que homines poterãt intueri. Hucusq̃ ber
nardus. De sunt igiꝭ tres cauſe. ꝓpter quas
cõtemplatoꝛ a iocũda cõtemplatõe recedit.
z se recipit in actiuã. q̃uis inuitus in hac vl
tima ex diſpensatiõe tamen diuina. z in qua
libet earũ aduertere potuiſti ex auctoꝛitati
bus Bernardi. q̃ ad tempꝰ hoc facit z redit
ad cõtemplationẽ. Ũ hecipſa sunt in argu
mentũ q̃ ꝓtemplatiua ꝑferꝭ actiue.

Eya deo gratias expediti sumꝰ de tra
ctatu ꝓtemplatiõis. Copioſa mate
ria est z vtilis valde. in qua nõ soluz
de ipa ꝓtemplatõe sz de multꝭ aliꝭs z q̃si de
toto studio ſpiritaľ exercitij poterꝭ edoceri.
Igr̃ eã attẽte diligeres diligẽs ope adiplere
conerꝭ. nec tñ credaſ me tibi oĩa ĩ ꝑdicto tra
ctatu r̃tuliſſe q̃ berñ. iñ tractat. sed ſufficiant
tibi que dicta sunt z̃.

¶ Quō dñs dixit iudeis q ecclia deuolue/ret ad gētiles sub silitudine cultoꝝ vinee qui filiū dñi sui occiderūt. ¶ La.lx.

Dominꝰ ac redēptor nr zelās aiaꝝ salutē p qbꝫ veneratꝫ positurꝰ z suā. oī bus modis nitebaꝫ eas ad se attra/here. z ō inimicoꝝ fauciby extirpare. Unde qñqꝫ vtebaꝫ ꝓmoniby blādis z būliby. qñqꝫ increpatoꝝꝫ z durꝭ. qñqꝫ exēplis z silitudi nib. qñqꝫ signis z ꝓtuby. qñqꝫ minis z ter roriby. z variabat modos z remedia salutis put expedire videbat p loco z tpe ac ꝑsonaꝝ audiētiū varietate. In ꝫ aūt loco fuit vsus ꝺ ꝓncipes z phariseos ꝓbis durꝭ z exemplo terribili z adeo iusto z ꝓo q ipi ꝺ se tule runt sniam. ¶ Proponit em eis ꝑabolam de cultoriby vinee q nūcios dñi venietes p fru/ctiby occiderūt z etiā filiū ei⁹. Querēs autē q pena digni essent puniri ab illo dño. rñde rūt. Malos male pdet. z vineā suā locabit alīs agricolis. Ihs ꝫ approbans ītulit sic. Auferet a vob regnū dī. i. ecclia. z dabit gen ti faciēti fructū ei⁹. i. gētiliby. ex qbꝫ sum⁹ nos z vniuersalis ecclia. Interposuit etiā exem/plū de lapide angulari q̄ significabat ipm. z debebat iudeos ꝓfringere. Et tūc illi intel/ligētes q de ipis ꝑabola esset. nō correcti ſz magꝭ irati sunt. qz eos excecauerat eoꝝ mali cia. Tu aūt ꝓspice ipm in ꝓdictꝭ humiliter quidē sedentē int illos phariseos. ſz cuz au/ctoritate loquētē z cū potestate z vigore ꝓtu tis enūciantē eis casum ꝓriū.

¶ Quō voluerūt Ihm cape in sermone

¶ Capitulum.lxj.

Sicut multꝭ modis dñs ihs nitebaꝫ opari iudeoꝝ salutē. ita ecōtrario illi oiby qbꝫ poterāt modis conabāt ad ei⁹ detractōꝭ z interitū. Cogitauerūt igit eū decipe ſz defecerūt scrutātes scrutinio. Di serūt aūt ex deliberato ꝓsilio discipulos su/os cū familiariby herodis regꝭ vt q̄rerent si liceat dare cēsum cesari an nō. Cogitabāt ei q ex ꝫ eū redderent exosū vl̄ cesari vl̄ turbe iudeoꝝ. q̄i non posſz nisi ꝺ se rūdere. At ipe scrutator cordiū cognoscēs eoꝝ maliciā. rñ dit q q̄ ad deū ptinebāt deo. z q̄ ad cesarē ce sari redderēt. vocās eos ypocritas. q verbis blādis aīo fallaci loqbanꝫ. Illi ḡ sua ītētōe fraudati cū ꝑcūdia recessērt. Cōspice igr at tēte ipm vt supꝰ ī generali traditōne būisti. z etiā ꝓsidera ꝫ q ñ vult dñs q ꝓlati z dñi tpa les i suo debito defraudēt. vñ pctm ē z inbi bitū nō soluere pedagia z gabellas z decisꝭ z datiua alia. q̄ p tpales dños debite z eq̄li/ter ordinantꝭ.

¶ De ceco illumīato ī hiericho z mlta alia

¶ Capl'm.lxij.

Benignissimꝰ dñs q ex nimia caritā te ꝺ sinu pris p nra salute descendit sciēs q tps sue passiōis instabat ad eāde. ꝓsus hierl'm se p ipa suscipiēda pauit. quā z diuitas tūc pdixit ſz nō intellexerūt eū. Cū igr appropiāret hiericho cec⁹ q̄dā sedēs iuxta viā z mēdicās. cū itelligerꝭ a turbi cū inde trānire. fortit cepit clamare miaꝭ. z licet increparet a turba ñ ꝑcūdabaꝫ nec tacebat. Ad cuiꝰ fidē z feruoꝝ dñs ihs respiciēs fec eū ad se adduci z dixit. Quid vis vt faciā tibi. ex bi. O dulcissimū ꝓbū. q̄d vis vt faciā tibi. ex cec⁹ ad eū. dñe vt videā. Et pꝰ dñs accessit di cēs. Respice. z sic eum illumiauit. Cōspice q̄ dñm ihz z curialitatē ei⁹ diligēt. Et ꝓsidera ꝫ de ꝓtute fidei z oroīs z qꝺ oroīs ipoꝝtuni/tas ñ displicet ꝺo. imo placet. Sic e būisti ꝺ chananea. z ipe docz in ꝫ eodē ca. qꝺ opter sp orare z ñ deficere. dās exēplū ꝺ iudice a q vidua ex ipoꝝtunitate ipetrauit qꝺ petebat Alibi etiā dat exēplū ꝺ eo q ꝺ nocte como/dauit panes ex ipoꝝtunitate petēt. Et sic p seuerātiby ī petitōe facꝭ dñs q̄cq̄d iuste ac de bite petūt a deo vt dicat singul. q̄d vis vt fa ciā tibi. z facꝭ. imo plꝰ etiā sepe facꝭ ꝑ qꝫ audeat hō petere. vt babes exēplū in Za cheo. de q̄ infra. ꝓrio dicem⁹. Igit p ꝓstāti babeas q q̄cq̄d fidelit z pseuerāt petieris a dño obtinebis. Nec ꝑcūdari debes sicut nec ille cec⁹ nec chananea nec zache⁹ ꝑcun dati fuerūt petere grās. z eas obtinuerunt. Sic nec nos ꝑcūdari dēm⁹ fuire ꝺo z pec catū ꝺponere. z grās nob necessarias postu lare. Dre nāꝫ pudoꝝ ꝑcūdiā ptinz qñqꝫ ad magnā ꝓtutē. z qñꝭ ad magnū viciū. ꝺ q̄ sic ꝺt Ber. ī li. ꝺ laude noue milicie. c.xij. Est pudoꝝ adducēs pctm z pudoꝝ adducēs glo riā. Bonꝰ pudoꝝ q̄ peccasse aut certe peccare ꝓfunderꝭ. Et ꝫ oīs hūanꝰ arbit forte abstr. diuinū tm tāto ꝑcūdi⁹ reuererꝭ aspectū. q̄nto veri⁹ cogitas illū plꝰ qꝫ hoiez puꝫ ee. tātoqꝫ eū gui⁹ offendi a pctōre. qꝫto ꝓstat lōgius ee pctm ab illo. Ymōi pculdubio pudor fu/gat oprobriū. pat gl'a. dū pctm oīno ñ ad/mittit. aut certe admissū z penitēdo punit z ꝓfitēdo expellit. Ez cū gl'a nra ꝫ ē testi. ꝓscie nre. q̄d si q̄sqꝫ ꝓfici ꝓfūdit. z inde compūgit

talis pudor pctm̃ adducit. z gl'iam de ꝓsci/
entia gdit. qñ malum qđ ex pfundo cordis
cõpunctõe conat expellere z pudor inepti
ꝓstrictor labior oino non pmittit exire. O
verecũdia expers rõnis. inimica salutis. to/
tius ignara honoris z honestatis. ita ne ve/
recundũ est homi vinci a deo. z pinde dicit.
Humiliamini sub potenti manu dei altissi
mi. Summũ victorie genꝰ dine cedere ma
iestati. z auctoritati mris eccl'ie nõ reluctа/
ri summꝰ honor z gl'ia. O puersitas nõ pu/
det inq̃nari. z ablui pedes pudet. Est pu
dor iuxta sapientẽ adducẽs gl'iam. si vide/
licet peccare pudeat vl' peccasse. z ita vl' cer/
ta gl'ia nõ carebit. reducẽte nimirũ pudore
quẽ culpa fugauerat. Idem. lxxxvj. Lanc.
Nescio an q̃cq̃ gratiꝰ verecundia aduerti
in moribꝫ hoim queat. q̃ est certe oim orna/
tus etatũ. sed tenere gr̃a verecũdie in tene/
riori amplꝰ z pulchriꝰ enitescit. Quid ama
bilius verecũdo adolescẽte. q̃ pulchra hec
z q̃ splendida gẽma mor in vultu z vita a/
dolescẽtis. q̃ vera z mime dubia. bone spei
nuncia. bone indolis index. Virga discipli
ne est illi q̃ pudẽdis affectibꝫ iminẽs lubri/
ce etatis morꝫ actusq̃ leues coherceat z cõ
primat insolẽtes. Quid itaq̃ turpiloquij z
omnis deinceps turpitudinis verba fugi/
tans. Verecundia soror cõtinẽtie est. Nul/
lam eque mãifestum indiciũ colũbine sim/
plicitatis. z iõ etiã testis inocẽtie. Lampas
est pudice mẽtis. iugit lucens vt nil ĩ ea tur
pe vel idecor residere attẽptet. qđ nõ illa il
lico pdat. Illa impugnatrix malorũ z pu/
gnatrix puritatis innate. special' gl'ia ꝓsciẽtie
est. fame custos. vite decꝰ. ꝓtutis sedes. ꝓtu
tum pmitie. nature laus z insigne totiꝰ ho/
nestatis. rubor ipe genar quẽ forte inuexerit
pudor ẽntum gr̃e z decoris suffosso afferre
vultui solet. Usq̃ adeo germẽ animi bonũ
verecũdia est. vt z q̃ male agere nõ verẽtur.
videri tñ verecũdant. opa nimirꝫ tenebrar
z digna latebris occultãtes. Quid tã amicũ
verecundo aio q̃ secretũ. Deniq̃ orarevo/
lentes iubemur intrare cubiculuz vtiq̃ se/
creti gr̃a. Illud q̃dẽ ad cautelã ne palã orã.
tibꝫ nob laus hũana. oꝛonis furet fructuz.
frustret affectũ. sed q̃d tã ꝓriũ verecũdie q̃
ꝓrias vitare laudes. vitare iactãtiã. Quid
tã indecor. maxie adolescenti q̃ ostentatio
sanctitatis. Bona comitatio secure oꝛonis.
si ꝑmittas verecũdiã. Hucusq̃ Berñ. Que

aũt in huiꝰ ceci ꝓsideratiõe veniũt. po.es cõ
siderare de duobꝫ alijs cecis tũc a dño illu
minatis. s. qñ exiuit de hiericho. Iste eñ fu
it añ ingressum illumiat. De illis autez dr
Matth. xx. ca. z Mar. x. vbi ponit nomen
vni. Hã eodẽ mõ vt iste clamauerunt z re/
sponsuz z lumẽ a dño receperũt.

¶ Qualiter dñs intrauit domũ Zachee.

¶ Capitulũ. lxiij.

Cum dñs ieſus ingrediẽs ciuitatez
hiericho ambularet p eã zacheꝰ ꝑn/
ceps publicanoꝝ hoc audiẽs z de/
siderans vehement eũ videre. nec valẽs p/
pter multitudinẽ turbe. qr statura pusillus
erat. ascẽdit in arborẽ sicomor vt vl' sic euz
videre posset. Jesus aũt cognoscẽs z acce/
ptans fidẽ z desideriũ eiꝰ. dixit. Zachee fe/
stinans descẽde. qr hodie ĩ domo tua opor
tet me manere. Tũc ille descẽdit z euz cum
magno gaudio z reuerẽtia suscepit. ac ei cõ
uiuiũ magnũ ꝑparauit. Vidisti curialitatẽ
dñi iesu. Plus dedit zacheo q̃ ipe deside/
rasset. dedit ei seipm. qđ ille ausus petere ñ
fuisset. Dic igit habes deꝛtute oꝛonis. Hã
desideriũ maxia vox est. z magna oꝛo ẽ. Et
iõ dicit ꝓpha. Desideriũ paupeꝝ exaudiuit
dñs. ꝑpara. cor. coꝝ audiuit auris tua. Et
Hoysi dixit dñs. Quid clamas ad me. cũ
ipe ore tũc taceret sed corde loq̃ret. Cõspi/
ce q̃ eũ sedentẽ. comedentẽ cũ illis pcõribꝫ.
posuit se in medio mẽse cũ zacheo. z aliquẽ
ex illis honorãs posuit in capite. familiarit
z domestice ꝓuersabat. vt eos ad se attrahe
ret. Cõspice etiã discipl'os libent cũ eisdem
pcõribꝫ ꝓuersantes. colloquẽtes cũ eis. et
eos ad bona opa ꝓfortãtes. Sciebãt enim
bãc esse voluntatẽ mgr̃i sui. z salutẽ eoꝝ cu/
piebant.

¶ De ceco a natiuitate illuminato.

¶ Capitulũ. lxiiij.

Cum iret dñs ieſus hier'm. vidit ce
cũ a natiuitate cuiꝰ nomẽ dr fuisse
Cedoniꝰ. z inclinans se bũilis dñs
fecit lutũ de sputo z liniuit oculos eiꝰ. mit/
tens eũ ad natatoriã syloe vt lauaret. Juit
ille cecus z oculos lauit z lumẽ recepit. Qđ
miraculũ fuit solẽnit' examiatũ ab illis ma/
linolis. z cessit in ꝓfusionẽ ipoꝝ. Vide histo
riã euãgelij. qr satis plana et pulchra ẽ. Jn
ꝑdictis aũt ꝓspice dñm ih̃m iuxta generalẽ
traditionẽ tibi datã. z ꝓsidera q̃ magna fu
it huiꝰ ceci gratitudo. qr ita virilit z ꝓstanc

defendit partez dñi ihu ante ipos pncipes maiozes iudeoz. nec in vno ꝓbo pepcit eis cũ tñ adhuc ñ vidisset dñm iesum. Multũ cõmendabil' est virt⁹ gratitudis z deo accepta. z detestabile viciuz ingratitudis. De q̃ materia sic dicit Bernñ. fmo. l. Cant. Discere ad singula dona grãs agere. Diligent' inqt pſidera que tibi apponunt. vt nulla vicz dei dona a debita grazactione frustrent. Non grãdia. nõ mediocria. nõ pusilla. deniqz iubemur colligere fragmẽta ne pereãt. i. non mima bñficia oblinisci. Nunquid nõ perit qõ donat ingrato. Ingratitudo inimica ẽ anie. exinanitio meritoz. virtutũ dispersio. bonoz pditio. Ingratitudo est vent⁹ vrẽs siccans sibi fontẽ pietatis. rozẽ miscõie. fluenta gratie. Ducusqz Bernñ.

¶ Quõ dñs fugit de templo z abscõdit se qñ iudei voluerunt eũ lapidare.

¶ Capitulũ. lxv.

Ece modo incipiũt mysteria passionis dñi Uñ raro ãmodo auctes adducam. vt circa passionẽ z ei⁹ pambula possem cõmodi⁹ imorari. Dũ g̃ q̃daz vice dñs iesus pdicaret in tẽplo. z diceret inter alia. Si q̃s sermonẽ meũ fuauerit mortẽ nõ gustabit ineternũ. Et illis rñdentibz ergo tu es maior pr̃e nr̃o abzaaz q̃ mortu⁹ est. Dixit dñs ihs. Anteqz abzaam fieret ego sum. Ex q̃ verbo sumẽtes occasionẽ q̃si impossibile vel mendaciũ loqret. tulerunt lapides vt lapidarẽt eũ. Ipe vero abscõdit se. z exiuit de tẽplo. nõdũ em̃ venit hora passionis sue Cõspice g̃ bñ h eũ cũ dolorevehementi. quõ dñs oim sic vilipendebat ab illis neq̃ssimis seruis. z quõ volens eoz furori cedere abscondit se in aliq̃ loco templi post aliquã columnã vel int' aliq̃s psonas. Intuere ipm z discipulos meste z inclinato capite tanqz imbecilles z debiles recedẽtes.

¶ Quõ alia vice voluerũt lapidare iesum.

¶ Capitulũ. lxvj.

Cum quadã alia vice in festo enceniozũ. i. in festo dedicatiõis tẽpli dñs iesus esset in porticu salomonis circũdederunt eũ lupi illi rapaces cum furore maximo stridẽtes dentibz dicẽtes. Usqq̃ tollis anias nr̃as. Si tu es christ⁹. dic nobis palã. At mitissim⁹ agn⁹ humilit' respondit eis dicẽs. Loquor vob z nõ creditis mihi. Opera q̃ ego faciõ in nomie patris mei testimoniuz ꝓhibent de me. Conspice ipm nunc bñ p deo z totũ negociũ. Ipe quidez eis humilit' loquebat'. Illi vero cuz furore caninis latratibz pstrepebãt in eũ ex omni parte sicẽ eũ circũdabant. Tandẽ nõ potuerũt occultare venenũ cordis. Acceperũt igit tur lapides vt iacerẽt in eũ. Sed dñs ihs nihilomin⁹ blando fmone locut⁹ est eis dicens. Multa bona opa oñdi vobis. propt qõ eoz opus vultis me lapidare. Et illi inter alia. q̃ tu hõ cũ sis facis teipm deuz. Uide mirabilẽ insaniã. Ipi volebãt eũ scire christum. z q̃ ꝓbis z opibz hoc cõprobabat. volebant eũ lapidare. nec aliquã excusationez hr̃e pñt. q̃n potuerunt z debuerũt credere dñm iesum fuisse filiũ dei. Quia ꝓ necduz venerat hora ei⁹ exiuit de manibz eoz et recessit trãs iordanẽ ad locũ vbi iohes baptizauerat. q̃ distat a hierl'm p. xvij. miliaria. z ibi stabat cũ discipul' suis. Conspice g̃ tam eũ q̃z discipulos ꝑtristatos recedere. et eis cõpatere toto posse.

¶ De resuscitatione lazari. ¶ Cap. lxvij.

Resens miracl'm valõ celebre multũq̃ solenne cũ deuotõe meditãdũ occurrit. z iõ sic te attentã exhibeas ac si pñs fuisses dis q̃ dicta vl' facta fuerunt. z libent ꝓuerseris. nõ solũ cũ dño ieſu z discipulis ei⁹. sed etiã cũ ista benedicta familia sic dño deuota z a dño dilecta. filazaro. martha z maria. Languẽte igit lazaro sorores ei⁹ pdicte q̃ familiarissime dño erant. ad eũ miserũt ad locũ in quẽ recesserat. s. trãs iordanẽ. vt in supiori tractatu cõtinet. dicẽtes. Lazar⁹ frat nr̃ quẽ amas infirmat. Et ampli⁹ nõ dixerũt. vel q̃z h̃ sufficiebat amãti z bñ intelligenti. vl' q̃z timebãt ipm ad se vocare cũ scirẽt maiores iudeoz insidiari eidẽ z cupe mortẽ ei⁹. Dñs aũt ieſus audito nuncio siluit p duos dies. et p⁹ dixit discipul' int' alia. Lazar⁹ mortu⁹ est. et gaudeo ꝓpt vos. q̃z nõ erã ibi. Uide mirabilẽ bonitatẽ z dilectionẽ dñi. ac solertiã circa discipulos suos. Indigebãt adhuc maiori roboze z ꝓtute. vñ ipe libent opabat eoz p/fectũ. Redierũt igit z venerũt ꝑpe Bethaniam. Martha ꝓo cũ scinit. exiuit ei obuiã. z ꝓcidens ad pedes ei⁹ dixit. Dñe si fuisses h frater me⁹ nõ fuisset mortu⁹. Dñs ꝓo rñdit q̃ surgeret. z de resurrectiõe adinuicez tractauerũt. Postea ꝓo mittit eam pro maria. Hanc enim dñs singularissime diligebat.

Jpa vero vt sciuit. festina surrexit et venit ad eū. z pcidens sil'ia verba Martha dicebat. Dñs aūt iesus videns dilectā suam afflictā. lachrymosaz z desolatā de fratre suo nō potuit etiā ipe lachrymas ptinere. Uñ tunc lachrymat⁹ est iesus. Conspice nūc bene ipm z illas. z etiā discipulos. An nō credis q z ipi fuerūt lachrymati. Post aliquaz morulā sic plorātibz cūctis dixit dñs iesus Ubi posuistis eum. Jpe em hoc sciebat. sed more hūano locut⁹ est. Tunc ille dixerunt. Dñe veni z vide. z ducebāt eū ad sepulchz. Vadit igit dñs iesus medi⁹ inter duas sorores. psolans z pfortans eas. Jpe fo tūc de sua pūtia psolabant. q q̄ oīs doloris oīs rei oblite in eū solūmodo intēdebant Cūcts sic incederēt tres simul p viā. dicebat magdalena. Dñe q̄liter fuit vobis exquo recessistis a nobis. dolor vehemēs fuit mihi de vro recessu. z nunc cū vos redisse audiui magnū gaudiū habui. sed nihilominus timui z multū timeo. Scitis em q̄nta machinant aduersum vos pncipes z maiores nostri. z pterea nō fuim⁹ ause mittere vt venirētis. Gaudeo q venistis. sed rogo vos pro deo vt caueatis vobis ab illoz insidijs. Dom⁹ aūt rñdebat. Nō timeatis. q pater super bis puidebit. Et sic colloquēdo ad invicem venerūt ad monumētū. Tunc iussit dñs iesus elevari ex eo lapidē suppositum. sed ptendebat martha dicēs. Dñe fetet. q̄driduan⁹ em est. O de⁹ vide mirabilē amorē istarū sororū erga dñm iesum. nolebant em q fetor tāgeret nares eo⁹. Nihilomin⁹ tamen imo multo magis dñs fecit lapidē elevari. Quo facto ipe dñs iesus elevatis oculis in celū. dixit. Gratias tibi ago pr q̄m audisti me. ego aūt sciebā q semp me audis. sz pter istos dico vt sciant. quia tu me misisti. Aspice nūc bene ipm sic orantem z psidera zelū eo⁹ ad aiaz salutez. Deinde clamauit voce magna dicēs. Lazare veni foras. Et statim revixit z pssilijt foras. ligat⁹ tamen sicut fuerat sepult⁹. Discipuli fo ad dñi pceptū soluerūt eū. Qui solut⁹ z etiā pdicte sorores genuflectētes grās egerunt dño iesu de tanto beneficio. z duxerūt eū ad domuz suā. Stupuerūt aūt q ibi fuerāt z hec videbāt z divulgatū fuit miraculū adeo vt multitudo magna a hierlm z alijs partibz veniret ad videndū lazarū z pncipes iudeorū se confusos reputātes. de ipo occidendo cogitauerunt.

¶ De maledictione ficus. ¶ Ca. lxviij.

Quāuis fm fidem hystorie maledictio ficus z p̄sentatio adultere in templo credant fuisse post aduentū dñi iesu in hierlm sup asello. q tñ videt aptius nil post ipm aduētū meditari. nisi de sua cena z passione. z eaz circūstantijs. iō cogitaui ista duo h ponere. Cū igit dñs iesus videns fsus hierlm esuriret vidit ficū ornatam z pulchrā de foliis. z appropinquans z nō inueniēs ficus. maledixit ei. z statī aruit ita vt mirarent discipuli. Cōspice igit eum z discipl'os in pdict⁹ iuxta formā generalez sup tradita tibi. Conspice etiā q mystice h factū est a dño. cū sciret nō esse tps ficuum. Per talē igit arborē virentē folijs intelligi pūt verbosi z loq̄ces sine opib⁹. necnō etiaz hypocrite ac simulati q exterioē apparenti am hūtes interi⁹ vacui sunt z infructuosi.

¶ De muliere in adulterio appbense. ¶ Capitulū. lxix.

Vigilabant in malicijs suis pessimi pncipes z pharisei ptra dñm iesuz z sollicite ptractabāt quō eū p astucias z fallacias vincerēt. z odibilē ppo redderent. sed retorq̄bant in eos sagitte eoruz. Cū igit q̄dā mlr fuisset in adulterio deprehensa. z fm egē deberet lapidari. adduxerūt eā ad ipm in tēplo q̄rentes q̄d de ipa faciendū esset. q̄i volētes eū ponere in pplexitatē. vt si legē seruandaz diceret notaret de crudelitate z īmiscdia. si nō seruādā. notaretur de iiusticia. Sapiēs aūt dñs eorū rhetia cognoscēs. z declinare sciens inclinauit se hūiliter. z digito scribebat in tra. vt dicit glo. q scribebat pctā eoz. Erat igit illa scriptura tante ftutis. q q̄libet eoz cognoscebat in ea pctā sua. Dñs aūt erigēs se. dixit. Qui sine pctō est vrm. pm⁹ in illā lapidem mittat. Et iterū se inclinauit curialis dñs. etiā p emulis z aduersarijs suis ne verecūdarent. At illi discesserūt oēs z euanuerūt eoz astucie. Mulierē aūt monitā ne amplius peccaret dñs iesus licenciauit. Cōspice igit bene ipm in oib⁹ pdictis factis z ḟbis.

¶ De cōspiratōe iudeoz ptra iesum. Et de fuga ei⁹ in ciuitatē effrem. ¶ Cap'm. lxx.

Appropinquāte tpe q̄ dñs iesus disposuerat nram redēptionē p effusionē pcij sanguis opari. armauit diabolus satellites suos z acuit corda eoruz

ꝓtra ipm dñm vsq; ad occisionē ipius. ꝛ ex bonis opib; dñi. maxime aūt ꝓpter suscitationē lazari magis ac magis accēdebant tāq; magis inuidia tabescētes. Nō valētes igitur suū furorē ꝓtelare collegerūt pōtifices ꝛ pharisei ꝯciliū. in q̄ Caypha ꝓphetāte deliberauerūt ipm agnū innocentissimū occidere. O prauū ꝯciliū. O pessimi duces ꝑ̄li. ꝛ ꝯsiliarij nequissimi. Quid agitis miseri. q̄d vos furor exagitat tant⁹. q̄ ordinatio ē hec. q̄ causa occisionis dñi dei vri. Nōne ipe ī medio vr̄m est quē tñ nescitis ꝛ intelligit oīa verba vra. ꝛ scrutat renes ꝛ corda. Sed sic fieri oportet vt desideraſtis. in manib; vr̄is tradidit eū p̄ suus. p vos occidet. sed nō ꝓ vobis. Ipe quidē morietꝫ ꝛ resurget vt saluet ꝑ̄l̄m suū. ꝛ vos pibitis. Diuulgatū fuit istud consiliū. sed sapiēs dñs volens dare locum ire. ꝛ etiā q̄ nōduz erāt oīa cōpleta. abijt in regionē iuxta desertū i ciuitatē effrem. ꝛ sic fugit humil' dñs ante faciē nequissimoꝝ ꝑuorū. Cōspice g̃ pdictos nepharios in suo ꝯsilio pessimo estuātes. Cōspice etiaz dñm iesum. sil'r ꝛ discipulos recedētes tanq; imbecilles ꝛ pauges. Quid tu putas magdalenā dixisse. Sed ꝛ q̄lis animi mr̄ dñi iesu erat. cū sic eū recedere videret ꝛ audiret causam. q̄ volebāt eū occidere. Potes hic meditari dñam ꝛ sorores ei⁹ tunc remāsisse cū magdalena. ꝛ dñm iesum eas oēs cōsolatas fuisse de cita sua reuersione.

¶ Quō dñs iesus redijt in bethaniam vbi maria magdalena vnxit pedes eius.

¶ Capitulū. lxxj.

Sicut in supioribus ad instructionez nr̄am dñs iesus fugiēdo vsus ē prudentia. oñdēs q; ꝓ loco ꝛ tpe furorē psequētiū caute declinare debem⁹. ita nunc vtitur fortitudine. q̄ debito tpe īminente sponte redit vt se offerat passioni. ꝛ se in manus ipoꝝ psequētiū tradat. sicut alias fuit vsus tpantia cū fugit honorē q̃n turbe voluerūt eū facere regē. ꝛ ecōtrario vsus ē iusticia cū voluit tanq; rex honorari q̃n ꝑ̄l's cū ramis arboꝝ occurrit eidē. satis modeste tñ ipm honorē voluit. ꝛ iō asellū ascēdit. vt hic refert Berñ. in ꝓmone diei oliuaruz. Istis igit q̄ttuor ꝓutib;. s. prudētia. fortitudine. tpantia ꝛ iusticia vsus ē dñs ꝓ tutū ꝓpter nr̄am instructionē. Dicunt aūt cardinales esse ac ꝓncipales. q̄ ab eis oēs alie ꝓutes morales descendūt. Nō igit estimādus est fuisse vari⁹ vel inc̄stans sic nec alios q̄ ꝓm diuersos casus in diuersis virtutib; se exercet. Redit igit dñs ihs die sabbati ante diē palmarū in bethaniā que est ꝓpe hierl'm q̄i ad duo miliaria. ꝛ ibi fecerunt ei cenā in domo symonis leprosi. sed ꝛ ibi fuerūt lazar⁹. martha ꝛ maria. Erat em̄ forte ꝓsanguinei vel multū domestici eius de simonis. Tunc aut̄ maria fudit sup caput ei⁹ libā vnguēti ꝑciosi. et ex eo vnxit ei caput ꝛ pedes. Et q̄ alia vice fecit in eadē domo ex ꝓtritione. nunc faciebat ex deuotione. diligebat em̄ eū sup oīa. ꝛ de obsequēdo eidē satiari nō poterat. Sed murmurauit de hoc pditor iudas. ꝓ qua domi/nus rñdit ꝛ eā debito more defendit. nihilomin⁹ tñ pditor indignat⁹ remāsit. et inde pditiōis occasionē assumpsit. ꝛ die mercurij sequēti dñm iesum ꝓ. xxx. argēteis vendidit. Conspice igit eū cenante cū illis suis amicis. ꝛ cōuersante cū eis. illis pauc⁹ diebus vsq; ad passionē suā. Sed ampli⁹ in domo lazari. dom⁹ nanq; ipi⁹ ꝛ sororis ei⁹ erat suū refugiū generale. ibi comedebat de die ꝛ dormiebat de nocte cū discipul's suis. Ibi etiā mat ei⁹ dña nr̄a cū sororib; q̄escebat. et multū honorabāt eā omēs. ꝛ maxime magdalena semp sociando cā. nec ab ea vllatenus discedendo. Conspice ergo ipam dñam. q̄ stat timore ꝑterrita ꝙ dilectissimo filio suo nec se ab illo vllo tpe sepabat. ꝛ cū dominꝫ defendēs magdalenā a murmure pditoris. dixit. Dittens hec vnguētū hoc in corpus meū ad sepeliendū me fecit. An nō credis q̄ buj⁹ ꝓbi gladius mr̄is aiam ꝑtransiret. Quid em̄ de morte sua poterat exp̄ssius dicere. Sil'r ꝛ oēs alij stabāt ꝑterriti ꝛ anxij cogitatōib; pleni colloquētes adinuicem vn⁹ cū altero hinc inde. more illoꝝ qui hñt dura ꝛ aduersa tractare. ꝛ maxie timebant q̄n ibat in hierl'm. q̄ faciebat q̃libet die. Multa em̄ ab ista die sabbati vsq; ad diē cene locut⁹ est iudeis. ꝛ opatus est palā in hierl'm. de q̄b nō intendo referre nisi de aduentu sup asello. ne meditatio ipi⁹ impediat. Sum⁹ em̄ in ianuis passionis. Unde totū tuū recollige spm̄ ne ad alia sis distractus. vt tā ad hec mysteria q̄ ꝓcedunt q̃s ad ipam passionez mente vacua curis. ꝛ valde puigil possis intēdere. ꝛ interim libenter conuerseris in bethania cū pdictis.

¶ De aduentu dñi in hierusalez sup asello.

Ibidē quō ieſus dī triby modis fleuiſſe.

¶ Capitulū.lxxij.

Requētabant myſteria.implebant ſcripture p dñm ibm.appropinq̄nte tpe q̄ zelabat remediū mundo ꝓferre p̄ri corpis passionē. Igit die sequenti sūmo mane.ſ.die dñica parauit ſe ad eūdū in hierl'm nouo z incōſueto mō. ſed sic̄ fuerat ꝓbatū. ¶ Cunq̄ pgere vellet mr̄ pio affectu retrahebat eū. dicēs. Fili mi q̄ vis ire.tu scis ꝓspirationē ꝓtra te factā.quō vadis inter eos. Rogo te vt nō vadas. Sil'r z discipulis alijs videbat intolerabile q̄ ibat z vt poterāt retrahebant eū. Dicebat magdalena.nō eatis mgr̄ p deo. Vos scitis q̄ desiderāt mortē vr̄am. Si vos itis i manꝰ eorū.hodie vos capient.z habebūt intentuz suū. O deꝰ quō diligebāt eū. z quō erat eis amarū q̄cquid lederet ipm. Ipe ꝙo alit dispoſuerat q̄ vniuerſoꝝ ſalutē ſitiebat. z respōdebat eis. Volūtas ꝓpria mei est q̄ ego vadam.ſinite.nō timeatis.q̄ ipe defendet nos.z hoc sero hucredibimus illeſi. Cepit igit ire.z illa parua comitiua ſed fidel'ſ secuta est ipm. Cū aūt venit bethphage.ſ.in vicū quendā in medio itineris miſit duos diſcipulos in hierl'm vt sibi adducerēt asinā z pullū eius.alligatos i loco publico ad ministeria pauperū deputatos. Quo facto dñs ihs ꝑmo sup asinā.z paz post sup pullū humilit ascendit.sup quos discipuli vestimenta ſua poſuerant. Et sic eq̄tabat dñs mūdi.z q̄q̄ inſtiſſimū foret eum honorari. honorꝫ tñ tpe talibꝫ dextrarijs z falerꝫ vſus fuit. Conſpice nūc bene ipm.z vide quō in hoc ſuo honore vitupauit honorabilē pompam mūdi. Nō em̄ fuerūt hec aialia frenis z ſellis deaurat̄ z falerꝫ ſericat̄ ornata more ſtulticie mūdialis.ſed vilibꝫ pānis z duobus funicul'cū eſſet rex regū z dñs dñoꝝ. Turbe aūt cū ſciuerūt iuerūt obuiā ei.z vt regē cū laudibꝫ z canticꝫ cū veſtiū ſuaz z ramoꝝ arboꝝ ſtratione ac leticia magna ſuſceperūt eū. Immiſcuit aūt cum iſta leticia fletū. Nāq̄ cū vidit hierl'm fleuit ſup illā dicens. Quia ſi cognouiſſes z tu ſupple fleres ſum fleuiſſe. Una de morte lazari.ſ.būanaz miſeriā. Alia h̄ ſcz būanā cecitatē z ignorā/tiā. Hic em̄ fleuit.q̄ nō cognouerūt tpe viſitatōis ſue. Tercia vice fleuit in paſſiōe ſua ſcz būanā culpā z malicia.q̄ videbat q̄ paſſio ſua oibꝫ ſufficiebat.z tñ nō omibꝫ ꝓficiebat.q̄ nō reprobis z durꝫ corde ac impenitētibꝫ. Et de hac refert apl's ad Heb.dicēs. de tpe ſue paſſiōis. Quia cū clamore valido z lachrymis exaudit⁹ est.p ſua reuerētia De his tribꝫ vicibꝫ habek in textu.ſz z alias tenet eccl'ia q̄ fleuit.ſ.infantul⁹. z iō cantat. Vagit infans inter arta poſit⁹ p̄ſepia. q̄ō faciebat vt myſteriū incarnatōis diabolo occultaret. Cōſpice g̃ bene ipm nūc flentē.nā z flere deberes cū eo. Fleret em̄ largit̄ z fortiter.q̄ nō ſimulate ſz vere dolebat cum ipis Ihū corde amaro flebat illoꝝ piculū etnale Predixit etiā tūc ipoꝝ excidiū corpale. Cōſpice etiā diſcipulos q̄ diligent̄ vadūt iuxta eū cū tremore z reuerētia. Ipi sunt barones z comites ſui domicelli z dextratores. Cōſpice etiā mr̄em cū magdalena z alijs ſeminaby seq̄ntes attēte post eū. Hec credere debes q̄ ipo flēte potuerūt mr̄ et alij ſui lachrymas ꝓtinere. Intrauit g̃ dñs ihs cum iſto triūphoꝝ honore turbaz in ciuitatē.de q̄ ciuitas cōmota est. Venit aūt ad tēplum z eiecit emētes z vendētes. Et hec fuit ſcda eiectio. Et ſtetit dñs ieſus publice in tēplo p̄dicans pl'o z rñdens p̄ncipibꝫ pharisēis vſq̄ q̄ sero. Et ꝫ sic honorat⁹ fuiſſet ab illis nō est inuent⁹ aliq̄s qui eū etiā ad bibendū inuitaret. Tota igit die ipe z ſui ieiunauerunt.z sero cū eis bethaniā redijt. Cōſpice ergo z nunc bñ ipm.q̄ valde hūilit vadit p ciuitatē cū illis pauc̄ q̄ sic honorificē venerat mane. Et q̄ potes ꝓsiderare q̄ parū est de mūdano curandū honore. q̄ sic terminatur in breui. Potes etiā ꝓsiderare quō magdalena z alij gaudebāt q̄ñ honorabat̄ a turbis.z multo magis q̄ñ bethaniā redierunt illeſi.

¶ Quō dñs ieſus mortē ſuā p̄dixit matri.

¶ Capitulū.lxxij.

Ic poteſt interponi meditatio valde de pulchra.de q̄ tñ ſcptura nō loq̄tur. Cenāte nāq̄ dño ieſu die mercurij cū diſcipulis ſuis in domo Marie et marthe z etiā mr̄e eiꝰ cum mulieribꝫ in alia parte domꝰ. Magdalena miſtrās rogauit dñm dicēs. Mgr̄ ſitis mēor q̄ facietis paſcha nobiſcū. Rogo vos vt hoc nō denegetis mihi. Quo nullatenꝰ acq̄eſcente.ſed dicente.q̄ in hieruſalē faceret paſcha. Illa recedens miro cum fletu z lachrymis. vadit ad dñam.z bis ei narratis rogat vt ipa euz

ibi ī paschate teneat. Cena igit facta. vadit dñs ihesus ad mrem. et sedet cū ea seorsum colloquēs cū ea. z copiā ei sue pñtie pbens quā in breui subtractur⁹ erat ab ea. Cōspice nūc bene ipos sedentes. z quō dña reuerenter eū suscipit. z cū eo affectuose morat. z sil'r quō dñs reuerent' se habz ad eā Ipis igit sic colloquētibz Magdalena vadit ad eos. z ad pedes eoz sedēs dicit. Dña ego in uitabaz mgrm vt hic faceret pascha. ipe vero videt velle ire in bierl'm ad paschanduz. vt capiat ibi. Rogo vos vt nō pmittatz euz ire. Ad quē mr. Fili mi rogo te vt nō sic fiat. sed faciam⁹ hic pascha. Scis em q insidie ad te capienduz ordinate sunt. Et dñs ad eā. Mater carissima volūtas pris est. vt ibi faciā pascha. qz tps redēptōis aduenit Modo ipleb'unt omia q de me scpta sunt. z faciēt in me quicqd volent. At ille cū ingēti dolore hec audierūt. qz bene intellexerūt q de morte sua dicebat. Dicit igitur mr vix valens ꝓba formata pferre. Fili mi tota cōfussa sum ad vocē istā. z coz meū dereliquit me. Prouideat pr. qz nescio qd dicā. Nolo sibi ꝓtradicere. sed si sibi placeret. roga euz vt differat ad pñs. z faciam⁹ hic pascha cuz istis amicis nris. ipe vero si sibi placebit poterit de alio mō redēptōis sine morte tua puidere. qz omia possibilia sunt ei. O si videres int' hec verba dñm plorantez. modeste tñ z plane. ac magdalenā tanqz ebriā ō magistro suo largit' z magnis singultibz flentē. forte nec tu posses lachrymas ꝓtinere. Cōsidera in quo statu esse poterant qñ hec tractabant. Dixit em dñs blande ꝓsolans eas Nolite flere. scitis q obediētiā pris me implere oportet. sed p certo ꝓfidite. qz cito reuertar ad vos z tercia die resurgaz incolumis. In monte igit syon fm volūtatē pris faciā pascha. Dicit autē magdalena exq nō possumus eū hic tenere. simus z nos in domo nra in bierl'm. sed credo q nūqz habuit pascha sic amarū. Acqcuit dñs q z ipe ī dicta domo facerent pascha.

¶ De cena dñi. Itē de mensa z mō sedendi in mēsa. Exemplū ānqz virtutū xpi in cena Item ānqz ex fmone dñi. ¶ Cap. lxxiiij.

Hdueniente iā z imminēte tpe miserationū z misciaz dñi ihesu q dispuerat saluā facere plebem suā z eā redimere nō coz'uptibili auro z argēto sed pciosissimo sanguine suo, voluit cenā facere cū discipulis suis notabilē anteqz ab eis p mortē discederet in signū memoriale recordationis. ac etiaz vt cōpleret mysteria q restabant cōplenda. Fuit aūt hec cena magnifica valde. z magnifica sunt que fecit ibi dñs ihesus. Ad q intuenda te cū sūma attentione pñtem exhibe. qz si hoc digne z vigilanter feceris nō patiet te curialis dñs recire ieiumā ¶ Circa ipam igit q̄ttuor ꝓncipaliter q ibi notabilit facta fuerūt. meditāda occurrunt. Primo ipa corporalis cenatio. Scdo pedū discipuloz p dñm ihesum ablutio. Tercio sacramēti sui sacratissimi corporis institutio. Et q̄rto pulcherrimi fmonis p ipm cōpositio. De quib⁹ p ordinē videamus. ¶ Circa pmū attende q petrus z iohes iuerunt iussu dñi ihesu ad q̄ndā amicum suū in montē syon. vbi erat cenaculuz grande stratū ad parandū pascha. Sed et dñs cū alijs discipul' die iouis adueperante die ciuitatē intrauit. z ad ipm locum init. Aspice nunc igit eū stantē in aliq parte domus z colloquētē cum suis discipulis salubria. z interim in cenaculo parabat p eis p alios de. lxxij. discipulis pascha. Legit nāq in legenda scti Marcialis q ipe cū aliqb⁹ de. lxxij. discipul' fuit ipo die sero ad ministrandū dño ihesu qñ lauabat pedes discipuloz suoz. Cū aūt essent omia in cenaculo parata dilectissim⁹ iohes q̄ sollicite ibat z redibat ad parandū z iuuandū in ppara tione pfata. venit ad dñm ihm dicēs. Dñe vos potestis cenare qñ placet vobis. quia omia sunt parata. Conspice nūc bene z morose omia q dicunt z fiunt. qz viscerosa sūt valde. nec abbreuiāda sunt sic cetera dñi ihesu facta. sed poti⁹ dilatanda. In ꝟ igit est maxima vis oim meditationū de ipo. sed z amoris ist⁹ magt. s. ꝓpter excessiua insignia. que in hac cena facta fuerūt. Surgit q dom'n⁹ ihesus z discipuli ei⁹ cū eo. Iohes vero ei⁹ lateri se iungens ab eo se deinceps nullaten⁹ sepauit. Nullus em sic fideliť ac familiariť adhesit ei sicut iohes. Nā cū capt⁹ fuit introiuit cū eo in atriū ꝓncipis sacerdotū. nec in crucifixiōe. nec in morte nec post mortē dimisit eū q̄squ fuerat ipe sepultus In hac aūt cena iuxta eū sedit. licet esset minoz alijs. Intrāt aūt cenaculū omēs. lauāt man⁹ z circūstantes mēsam deuotissime benedicunt. Aspice bene p singula. Scire autē debes q ipa mēsa erat i terra, z more au-

tiquoꝝ in era sederũt ad cenã. Erat autem mẽsa q̃dra vt credit. de pribꝫ tñ tabell'. quaꝫ ego vidi rome in eccia lateranẽsi. z ego eam met mẽsurani. Est aũt in vno q̃dro duoꝝ brachioꝝ z triũ digitoꝝ vel palmi vl' citra. ita q̃ licet arte tñ in q̃libet q̃dro vt creditur tres discipuli sedebãt. z dñs ihs bũilit in q̃ dã angulo. ita q̃ oẽs in vno catino comede re poterãt. Et ꝓterea nõ intellexerũt eũ di scipuli qñ dixit. Qui intingit mecũ manũ i parapside hic me tradet. qz oẽs piter intin/ gebãt. Bñdictiõe igit facta p dexteraꝫ dñi. sedent circa mẽsam. iohe sedente iuxta do/ minũ ihm xpm. Agn⁹ paschal' tũc eis defer tur. Sed attẽde q̃ duplicit poterãꝫ medi/ tari. Uno mõ q̃ sedeãt sic ĩã dixi. Alio mo/ do vt stent recti cũ bacul' in manib⁹ come/ dẽtes agnũ cũ lactucꝫ agrestib⁹. z ita obser/ nantes q̃ in lege dñi mãdant. dũmõ postea eos meditẽrꝫ sedere ad aliq̃d mãducãdum vt ex pribꝫ locis text⁹ p̃t colligi. qz nec iohã/ nes retũbere supꝫ pect⁹ dñi alit potuisset ni si sedendo. Delato ĝ agno paschali asso. ac/ cepit eũ ver⁹ z imaculat⁹ agn⁹. s. dñs ihs q̃ erat i medio illoꝝ tãq̃ q̃ mĩstrat. sciditq̃ eũ i frusta. discipl'is alacrit porrexit. z ad come dendũ ꝓtrat. Ipi ꝙo comedebãt. sed ala/ critatẽ nõ capiebant semp pauidi. ne nouĩ/ tas ꝓtra dñm fieret. Cenãtib⁹ aũt eis pate/ fecit factum aptius z int' alia ita ait. Deside rio desideraui ꝟ pascha mãducare vobiscũ anteq̃ patiar. Un⁹ aũt vr̃m me tradit⁹ ẽ. Hec vox in corda ipoꝝ vt gladius acutissi mus intrauit. z comedere cessauerũt. aspici entes seipos inuicẽz dicentes. Nunq̃d ego sum dñe. Aspice nũc bñ ipos z cõpatere tã dño ihu q̃z ipis. qz in magno dolore sũt po siti. Ipe aũt pditor ne viderent hec ꝟba pti nere ad ipm comedere nõ cessauit. Johes vero ad instantiã petri q̃siuit z dixit. Domi ne ds est q̃ tradet te. Et dñs ihs tãq̃ singu lari dilecto familiarit ei apuit. Johes vero stupefact⁹ z cordialit gladiat⁹ ꝟsus eũ se in/ clinauit z supꝫ pect⁹ ei⁹ recubuit. Petro aũt dñs nõ dixit. qz vt dicit Aug⁹. Si ipm sci/ uisset. dentib⁹ pditorẽ discerpsisset. Sed p petrũ signant actiui. p iohem ꝓtplatiui vt dicit Aug⁹. in eadẽ Omel'. euãge. qõ legit i festo scti iohis. Un̄ habes ꝟ argumentũ q̃ ꝓtplatiu⁹ nõ intromittit se de actib⁹ extrin secis. de ipis etiã offensis dñi vindictã non expetit. sed gemit interi⁹ z per oꝝones se ad deũ ꝙuertit. z forti⁹ ei p ꝓtplationẽ appro/ pinans. eiq̃ inherẽs. oĩa sue dispositõi cõ/ mittit. Nã aliq̃ ipe ꝓtemplatiu⁹ ex zelo dei z aniaꝝ exteri⁹ exit. vt supꝫ pleni⁹ habuisti i tractatu de vita ꝓtplatiua. Hic etiã hẽs q̃ nec ipe iohes dixit petro. q̃uis ad ipi⁹ nu/ tũ dñm q̃siuisset. Ex q̃ potes colligere q̃ cõ templatiu⁹ nõ debet secretũ sui dñi reuela/ re. Legit aũt de beato Francisco q̃ reuela/ tiones occultas nõ reuelabat exterius nisi q̃ntũ fraterne salutiꝫ vigebat zelus. vel sup/ ne reuelatiõis dictabat instinct⁹. Nũc igit ꝓspice dñi benignitatẽ quõ dilectũ suũ su/ pra pect⁹ suũ retinet tã benigne. O q̃z tener rime se adinuicẽ diligebãt. Cõspice etiã ali os discipulos multũ mestos ad hãc dñi vo cem nõ comedẽtes. sed seinuicẽ aspicientes z supꝫ his consiliũ capere nescientes. Hec de primo articulo sufficiant. ¶ Circa scdm ve ro diligent' attende. Dis nãq̃ sic se bñtib⁹. surgit dñs ihs a cena. surgũt statim z disci/ puli ignorãtes q̃ ire velit. Ipe aũt descẽdit cũ eis in locũ aliũ inferius in eadẽ domo vt dicunt q̃ locũ viderũt z ibi oĩes sedere se cit. aquã iubet sibi afferri. ponit vestimenta sua. lintheo se p̃cingit. z aquã mittit in pel/ uim lapideã vt lauaret ipoꝝ pedes. recusat petr⁹ z tot⁹ stupefact⁹ rẽ suo iudicio sic inde centẽ declinat. Sed audita xpi cõmiatiõe sapient' ꝓsiliũ mutauit in melꝰ. Considera nũc bene singulos act⁹. z cũ admiratõe con spice q̃ gerunt. Inclinat se sũma maiestas z bũilitatis mgr̃ vsq̃ ad piscatoꝝ pedes. stat incurnat⁹ z genib⁹ flexis. coꝝ ipis sedẽtib⁹ lauat. p̃ijs manib⁹. abstergit. deosculat q̃ oĩm eoꝝ pedes. Sed z illud superaltat bũilitatẽ q̃ z ipi. pditori eadẽ obseq̃a ipe p̃/ bet. Sz o coꝝ nequã z oĩ duricia duri⁹ si sic ad tantã bũilitatẽ nõ emolliris. si sic domi/ nũ maiestatꝫ nõ vereriꝫ. si sicvsq̃ ad ipius sp tibi bñfici semp̃q̃ innocentꝫ seuis interitũ. Sz ve tibi miser. tu q̃dẽ obdurat⁹ qõ cõce/ pisti parturies. nõ tñ ipe. sz tu pibis. Admi randa ẽ ĝ merito tãta bũilitatꝫ z benignita tis pfunditas zẽ. Hoc aũt cõpleto misterio redit ad locũ cene. z iteꝝ recũbens. eos ad suũ exẽplũ imitãdũ ꝓtrat. Potes aũt hic meditari q̃ dñs ihs exẽpluz dedit nob isto sero q̃nq̃ magnaꝝ ꝟtutũ. s. bũilitatis vt di ctũ est lauãdo. Caritatꝫ in sacro coꝝpis. z i ꝟmone q̃ est monitꝫ caritatꝫ plen⁹. Patiẽtie in sustinẽdo pditorẽ suũ. z mlta obꝓbria

qñ fuit captꝰ ꝛ ductꝰ vt latro. Obediẽtie in eũdo ad passionẽ suã ꝛ mortẽ ex obediẽtia pris. Ozionis ī ozando in ozto tribꝰ vicibꝰ. In his ꝙ ꝑtutibꝰ eũ imitari conemur. Et ħ de scdo articulo. ¶ Circa terciũ ꝑo meditãdo obstupesce illã clarissimã dignationẽ. ꝛ dignatissimã caritatẽ q̃ nob̃ tradidit semet ipm. ꝛ reliqt in cibũ. Cũ ꝙ lotꝰ discipulox pedibꝰ itex recubuisset volẽs finẽ dare legali bꝰ institutꝰ ꝛ sacrificijs ꝛ nouũ incipe testamẽtũ. seipm sacrificiũ nouũ facit. ꝛ accipiens panẽ oculos ad pẽm eleuãs. ꝓfecit altissimũ sacrm corpis sui. ꝛ dãs discipulis suis dixit. Hoc ẽ corpꝰ meũ qđ ꝓ vob̃ tradet. Silr ꝛ calicẽ di. Hic ẽ sanguis meꝰ q̃ ꝓ vobis effundet. Aspice nũc bñ ꝓ deo. quõ diligent fidelit ꝛ deuote ꝑdicta facit. ꝛ manibꝰ ꝑijs cõicauit illã dilectã ꝛ bñdictã familiã suã. Et tandẽ ī amorꝰ recordationẽ. subiungit di. Hoc facite ī meã cõmẽoratõnẽ. Hoc est illud mẽoriale qđ aĩam gratã cũ ipm suscipit mãducando vl fidelit meditãdo deberet totã ignire ꝛ inebriare. ꝛ ī ipm dnm ꝑ amoris ꝛ deuotõis vehemẽtia totalr transformare. Nihil ei magꝰ. cariꝰ. dulciꝰ ꝛ vtiliꝰ nob̃ relinqre potat q̃m seipm. Ipe nãq̃ quẽ in sacro sumimꝰ ille idẽ est q̃ de ꝙgie mirabilit incarnatꝰ ꝛ natꝰ. ꝓ te mortez sustinuit. ꝛ q̃ resurgẽs ꝛ gliose ascẽdẽs sedet a dextrꝭ dei. Et ipe est q̃ creauit celũ ꝛ trã ꝛ oĩa. ꝛ q̃ ea gubernat acẽt moderat. Ipe est a q̃ dependet salꝰ tua. in cuiꝰ volũtate ꝛ ptãte ẽ tibi dare vl nõ dare gl'am paradysi. Ipe ẽ q̃ est ī tali hostia modica oblatꝰ. ꝛ tibi exhibit. Ipe ẽ dñs ihesus xp̃s filiꝰ dei viui. Et ħ de tercio articulo. ¶ Circa q̃rtũ vero ad oĩm cumulũ superfluentẽ attẽde alia dilectõis isignia. Facit em eis ꝼmonẽ pulcherrimũ. plenum dulcedĩ. ꝛ amorꝭ carbonibꝰ ignitũ. Cõicatis nãq̃ discipul ꝛ pessimo iuda (ꝼm Aug. sup pũ. xl. licet ꝼm alios nõ fuerit in cõicatione) dicit ipi iude dñs ihs. Qđ facꝭ fac citius. Ille aũt infelix egrediẽs iuit ad ꝑncipes sacerdotũ. q̃bꝰ eũ ꝑcedenti die mercurij vendiderat. xxx. argẽteis. ꝛ petijt ab eis cohortẽ ad ipm capiendum. Interim ꝙ dñs ihs fecit discipul dictũ ꝼmonẽ. Et cꝰ ornatu. vtili ac venerãda magnitudie q̃nq̃ ꝑncipalit meditãdo assumo. ¶ Primũ q̃lit ꝑdicens eis discessuz suũ eos ꝙfortauit. Dicebat nãq̃. Adhuc modicũ vobiscũ sũ. sed nõ relinquã vos orbanos. Vado ꝛ venio ad vos. Iterꝭ aũt videbo vos. ꝛ gaudebit cor vrm. Hec ꝛ bis silia q̃ succincte ptãseo discebat eis q̃ corda ipoꝝ totalit ptransibãt ꝛ penetrabãt. Nõ em de suo discessu poterãt aliqđ tolerare. ¶ Scõ circa ꝼmonẽ meditandꝭ q̃lit cordialit ꝛ instanter instruxit eos de caritate dicẽs plibꝰ vicibꝰ. Hoc ẽ mãdatuz meũ vt diligatꝭ inuicẽ. Et in ħ cognoscẽt omnes q̃ discipli mei estꝭ si dilectionẽ habueritis adinuicẽ. Et alia hmõi q̃ in textu plenius poterꝭ repire. ¶ Tercio circa ꝼmonẽ meditandꝭ quõ monuit eos ad obseruantiã mãdatoꝝ suoꝝ di. Si diligitꝭ me mãdata mea seruate. ꝛ si ꝑcepta mea seruaueritꝭ manebitꝭ ī dilectõe mea. Et alia hmõi. ¶ Quarto circa ꝼmonẽ meditandꝭ q̃lit det eis ꝓfidẽtiã ꝑ tribulatões q̃s eis ꝑdicit eẽventuras. Hoc mõ ī mũdo ꝑssuras hẽbitꝭ. sed ꝓfidite qz ego vici mõm. Et itex si mũd̃ vos odit. scitote qz me ꝑmio rẽ vob̃ odio habuit. Qũdꝰ q̃dẽ gaudebit. vos aũt cõtristabimi. sz tristicia vra ꝓuertet in gaudiũ. ¶ Quinto circa ꝼmonẽ est meditandũ q̃lit ipe dñs ihs tãdẽ aspicies in celuz seuertit ad ꝑcem di. Pr̃ sua istos q̃s dedisti mihi. cũ essem cũ eis ego seruabã eos. Nũc aũt venio ad te. Pr̃ scẽ ego ꝓ eis rogo nõ ꝓ mũdo. ꝛ nõ ꝓ his tm. sz ꝓ eis oĩbꝰ q̃ mihi credituri sunt ꝓ eos. Pr̃ q̃s dedisti mihi volo vt vbi ego sum ꝛ illi sint mecũ. vt videãt claritatẽ meã. Et alia hmõi q̃ vere erãt corda scindẽtia. Virũ certe quõ discipli q̃ rã vehement dnm ihm amabãt ad ħ ꝙba subsistere potuerũt. Si ꝙ q̃ in ħ ꝼmone dicta sut attẽte discusserꝭ ꝛ meditãdo rumiaueris diligent. ꝛ in eoꝝ dulcedie reqeueris merito inardescere poterꝭ ad tantã dignationẽ. benignitatẽ ꝛ ꝓuidentiã. indulgẽtiã ꝛ caritatẽ ꝛ etiã ad alia ꝓ eũ ħ sero facta. Cõspice ꝙ eũ dũ loquit. quõ efficacit. deuote ꝛ delectabilit loquẽs. imꝑmit discipl suis q̃ narrat. ꝛ pascit in amenitate aspectꝰ ei. atqz ꝙborux. Cõspice aũt discipulos quõ stãt mesti. capitibꝰ inclinatꝭ. lachrymantes. ꝛ suspiria magãtes. pleni sunt tristicia vsqz ad sũmũ. ꝛ dicẽtes. pleni sunt tristicia vsqz ad sũmũ. ꝛ de ħ ꝙitas ipamet ferebat testimõiũ di. Quia hec dixi vob̃. tristicia impleuit cor vrm. Intuber alios aũt ꝓspice ioh̃em eidẽ familiarius coherentẽ. q̃lit attẽte ꝛ diligent aspicit bũc dilectũ suũ. ꝛ teneriꝰ anxiatꝰ oĩa ꝙba ei recolligit. Ipe em solũmõ describẽs ea tradidit vere nob̃. Inter alia q̃z dicit eis dñs ihs. Surgite eamꝰ hinc. O q̃nt̃ pauor tunc in

eos intrauit. nesciētes q̄ vel q̄lit ire deberēt
z de ipi⁹ segatione pl'imū formidātes. z ni/
hilomin⁹ postea locut⁹ est eis cōplēdo sm̄o
nē in alio loco eundo p̄ viā. Cōspice nūc di
scipulos eūtes post eū z cū eo. quō q̄libet q̄
magis pōt magis ei approriat. ogregati ggē/
tes. sic moris est pullos ggere p⁹ gallinā. i/
pellendo eū mō vn⁹. mō ali⁹ ex desiderio ap
propinq̄ndi z audiēdi ꝓba ipi⁹. Ipe vero li
benter sustinebat ab eis. Tandē cūctis cōple
tis mysteriis vadit cū eis in ortū trāsto/
rrentē cedron. z ibi suū pditorē z armatos ex
pectauit.

Sexta feria.

Meditatio de passiōe dñi in generali.

Capitulum. lxxv.

O Currit nunc ut
de passione dñi nr̄i ihu xp̄i pra
ctem⁹. Qui g̃ in passione z cruce
dñi gl'iari desiderat. sedula cordis meditati
one dz in ipa p̄sistere. cui⁹ mysteria z q̄ cir/
ca eā facta sunt si toto corē pspecta intuitu
mentis. in nouū vt puto statū adducerēt me/
dītantē. Nā pfundo corde z tot⁹ viscer⁹ me
dullis eā pscrutāri multi assūt pass⁹ inspera
ti ex q̄bꝫ nouā cōpassionē. nouū amorē. no
uas ꝓsolatōes. z p̄ ꝓ̄s nouū ḡndā statū su
sciper. q̄ sibi p̄sagiū z ptcipalia gl'e viderēt.
Ad hūc aūt statū ꝓseq̄ndū crederē tāq̄ ig/
nar⁹ z balbutiens q̄ torā illuc mentis aciē vi
gilantibꝫ oculis cordis. omissis q̄ aliis curis ex
traneis dirigi oporteret. z q̄ ꝙs se p̄ntē ex/
hiberet oibꝫ z singul'q̄ circa dñicā ipaz cru/
cē. passionē z crucifixionē ꝓtigerūt. affectuo
se. diligēt. morose z pseuerant. Te g̃ hortor
vt si vigilanx attēdisti p̄missa q̄ de ipi⁹ vita
dicta sūt. h̄ mlt'ū vigilāti⁹ totū apponas aīm
totāq̄ ꝛ̄trutez. q̄ h̄ maxie appet illa caritas
ei⁹ q̄ corda nr̄a deberet totalit concremare
cūcta ꝙ cū modificatōe solita accipe. s. q̄ sic
meditari poterūt vt narrabo. Nō ei in hoc
opusculo aliq̄d affirmare intēdo q̄ nō p sa
crā scr̄pturā vl' dicta scōz vl' opiones appro
batas affirmax vl' dz. Videt aūt mihi nō i/
cōgrue dici q̄ nō solū illa penal' z mortalis
crucifixio dñi. sz ea q̄ p̄cesserūt eādē. sūt ve/
hemētissime cōpassiōis. amaritudis z stu/
por. Quid enī ē cogitare q̄ ipe dñs nr̄ sup
oia bñdict⁹ ds. ab hora q̄ de nocte capt⁹ est
vsq̄ ad sextā crucifixiōis sue horā. fuit i bel
lasiōibꝫ z tormētis, nō ei sibi dat vl' modica
req̄es. Hz in q̄li erat bello z ꝓflictu audi z
vide. Ali⁹ ipm dulcē z mitē z piū ihm appre/
hēdit. ali⁹ ligat. ali⁹ insurgit. z ali⁹ exclamat.
ali⁹ impellit. ali⁹ blasphemat. ali⁹ expuit in
eū. z ali⁹ vexat. ali⁹ circūuoluit. ali⁹ introgat
ali⁹ ꝺ eū falsos testes inq̄rit. z ali⁹ inq̄rētes
associat. ali⁹ ꝺ eū falsuz testimoniū dic. aliuꝰ
q̄ accusat. ali⁹ deludit. z ali⁹ oculos eius ve
lat. ali⁹ facie ei⁹ pulcherrimā cedit. ali⁹ cola
phizat. ali⁹ eū ad colūnā ducit. z ali⁹ expoli
at. ali⁹ dū ducit pcutit. ali⁹ vociferat. z alius
eū insultant ad vexandū suscipit. z alius ad
colūnā ligat. ali⁹ in cū imperū facit. z ali⁹ fla
gellat. ali⁹ eū purpura in cōtumeliā vestit. z
ali⁹ spinis eum coronat. ali⁹ arūdinē in ma
nu ei⁹ ponit. ali⁹ furibū de reaccipit. vt spi/
nosuz caput pcutiat. ali⁹ nugatorie genufle
ctit. ali⁹ derident genuflexionē. z pl'a ei intu
lerūt ob pbria. ducit z reducit. spuit z repba
tur. voluit z circū flectit huc atz illuc tanq̄
stult⁹ z stultissime ibecill'. sz z tāq̄ latro z im
pñissim⁹ malefactor. mō ad annā. mō ad cay
phā. mō ad pylatū. mō ad herodē. rursuz ad
pylatū. z ibidē mō sat⁹, mō forꝺ ducit tracta
tur. Dei⁹ me⁹ q̄d est h̄. nōne tibi videt h̄ du
rissimū. amarissimū z ptinuū z magnū bel/
lū. Hz expecta parūper z duriora videbis.
Astāt ꝺ eū ꝓstant p̄ncipes z pharisei senio/
res z milia pl'i. acclamat ab oib⁹ vnanimit
vt crucifigat. Crux hūer⁹ ia fract⁹ z lacera/
tis ponit in q̄ crucifigit. Cōcurrūt vndiq̄
ciues z aduene. tā maiores q̄ ribaldi. vini/
q̄ potatores. nō ad cōpatiēduz sz vilissime
deridēdū. nēo ē q̄ eū agscat. sz luto z imun/
dicijs ipetuose eū cōmaculāt z affligunt. z
dū ign̄miā suā portat fact⁹ ē ill' in pabolaz.
ꝺ eū loq̄bāt q̄ sedebāt i porta. z in eū psalle/
bāt q̄ bibebāt vinū. impellit z anxiat. trahit
z accelerat. z sic flagellat⁹. fatigatus. tot⁹q̄
macerat⁹ z ob pbrijs saturat⁹ vsq̄ ad sūmū
nō sinit reqescere. nō ē in ocio. vix p̄ refo/
cillare spm̄ q̄uscq̄ puerū ē ad caluarie locū.
vtiq̄ imūdissimū z fetidissimū. Et oia cū i/
petu fecerūt z furore. In ipo āt loco finis z
q̄es bello iponit ō q̄ tractam⁹. sz est illa q̄es
aspior bello. Est crucifixio z lectus doloꝛ.
Ecce qualis quies. Videt g̃ quomō vsq̄
ad sextam horam passus est longum et du
rum belluz. Vere intrauerūt aque vsq̄ ad
aniam suā. z circūdederūt eū canes multi.
terribiles. fortes z feroces. z ꝓsil'ū malignā
tium eū obsedit q̄ dire z vt gladi⁹ bis acut⁹

exacuerūt in eū linguas z mas. Ex his ergo q̄ dicta sunt expedita videnť q̄ de passione dñi dici pñt sūmatim in triby horis p̄mis vsq; ad sextā. s. matutinali. p̄ma z tcia. Sed nō sic nō est tāta amaritudo z pena dñi ihu sic leuiť ptractāda. ꝓpter qō reflecte oculos z intēde. Magna em̄ z multiplex cōsideratio supest. multūq; penetranda z pia. dūmō vt dictuz est exhibeas te pñtem. Hec em̄ in quadā generalitate sunt dicta. Sed videamus singula diligenť. Nō em̄ dz nos tedere ista cogitare q̄ ipm dñm nō teduit tolerare.

¶ Meditatio passiōis xp̄i añ matutinas. ¶ Capitulū. lxxvj.

Reassume g̃ meditatiōes istas a p̄ncipio passiōis z pseq̄re p ordinēvsq; in finē. de qby sic mihi videť moduz tangā. tu ꝓ vt placet exerciterz in ampliorib⁹. vtz tibi dñs ipe dabit. Attēde g̃ ad singula ac si pñs esses. z cerne cū attente. cū a cena exiens fmone cōpleto in ortū cū discipulis. s. vadit. Ultimo nunc intra z ꝑpende quō affectuose. socialiť ac familiariť eis loquiť. z ad orōnē hortať. quō etiaz ipe pusillū. i. p iactū lapidis ꝓgrediēs hūiliť ac reuerenť positis genibꝫ orat pfez. Dic parūper subsiste z mirabilia dñi dei tui mēte pia reuolue. Orat nūc dñs ihs. Sed hacten⁹ legiť pluries sic orasse. sed p nob tūc vt aduocatus nr̄. nunc autē p se orabat. Cōpatere z admirare pfundissimā suā humilitatē. Cū em̄ sit de⁹ patri suo coetern⁹ z coeq̄lis. obliti⁹ videť se deū esse. z orat vt hō. stat tanq; q̄libet homuncul⁹ de pl'o dñm orās. Considera etiā pfectissimā obedientiā. Quid ei orat. certe orat patrē vt horā mortis ab eo trāsferať hz hoc expedire vt non moreret si ei placeret. z tū nō exaudiť fm aliquā dico voluntatē q̄ in eo erat. Fuit tñ in eo multiplex volūtas. vt iā dicā. Et hic etiā tu cōpatere qz vult pr̄ vt peniť moriať. Qui q̄uis verꝰ z vnicꝰ z filio ꝓprio nō pepcit sed p nob omnibꝫ istū sic tradidit. Sic em̄ dilexit mundū. vt filiū suū vnigenitū daret. Dñs aūt ipse hanc obedientiā suscipit z exequiť reuerenť. Vide in tercio loco indicibilem ad nos caritatē tā pris q; filij. cōpassiōe. admiratione. veneratiōeq; dignissima. Propter nos hec moꝛs indiciť z sustineť ꝓpť nimiaz caritatez ipoz. Orat g̃ dñs ihs prem plixe dicēs. Abi pr̄ clementissime. rogo te vt exaudias orōnē meā. z ne desperez depcatiōnem meā. Intende mihi z exaudi me. qz cōtristaꝰ sum in exercitatiōe mea. z anxiaꝰ est in me spūs meꝰ. z in me turbatū est cor meum. Inclina g̃ ad me aurē tuā. z intende voci depcatiōis mee. Tibi pr̄ placuit me i mū dū mittere vt p iniuria tibi ab hoie facta satisfacerē. z statim cū voluisti. dixi. Ecce vado Et sic̄ in capite libri scriptū est de me vt facerē voluntatē tuā sic volui. veritatē tuaz z salutare tuū annūciaui. Paup fui z in laboriby a iuuētute mea. faciens voluntatē tuaz z oīnia q̄ mādasti feci. Paratꝰ sum etiā cōplere q̄ restant. Si tū pr̄ mi fieri pōt tollea me tantā amaritudinē q̄nta mihi parata ē ab aduersarijs meis Vides em̄ pr̄ quanta aduersanť aduersuz me. z q̄t z q̄nta mihi imponūt. ꝓpter q̄ accipe aiam meā ꝓ filiari sunt Sed pr̄ sctē si feci ea. si est iniq̄tas i manibꝫ meis. Si reddidi retribuētibꝫ mihi mala. decidā merito ab inimicꝫ meis inanis. Ego em̄ q̄ tibi placita sunt feci sp̄. Ipi ꝓ posuerūt aduersuz me mala p bonis. z odiū p dilectione mea. z discipulū meū coꝛruperūt. z suū ducē ad me pdendū fecerūt. z appenderūt mercedē meā triginta argēteis. q̄b appreciaꝰ sum ab eis. Rogo te pr̄ mi vt transferas a me calicē istū. Si aūt aliť tibi videť Fiat volūtas tua z nō mea. Sz exurge pr̄ in adiutoriū meū. Festina vt me adiuues. Dato em̄ dilectissime pr̄ q̄ me nesciērūt filiū tuū. qz innocētē vitā cū eis duxi. z multa bona eis ꝓtuli. nō deberēt pr̄ sic mihi crudeles. Recoꝛdare nāq; q̄ sterem in cōspectu tuo vt loq̄rer p eis bonū. vt auerterē indignationē tuā ab eis. Sed ve. nūq̄d reddiť p bono malū. Ipi aūt foderūt foueam aīe mee. z mortē turpissimā parauerūt. Tu vides dñe. ne tileas. ne discedas a me. q̄m tribulatio p̄xia est z non est q̄ adiuuet. Ecce in ꝓspectu tuo sunt q̄ tribulāt me. q̄rentes aiam meā. Imꝓperiū expectauit coꝛ meū z miseriā. Et rediēs dñs ihs ad discipulos suos excitās eos z de orādo ꝓfortat Et iteꝝ sc̄o z tercio ad orōnē redit in triby scz diuersis loc̄ distātibꝫ abinuicē p iactuz lapidis. nō q̄ntū q̄s excutiēs brachiū. pjce re posset. sed q̄ntū sine mag̃ violētia lapidē mitteret fozte q̄nta ē lōgitudo domoꝛ nr̄a rū vt habeo a fratre nr̄o qui fuit ibi. Et adhuc in ipis locis sunt vestigia ecclīarū que ibi facte fuerūt. Rediens g̃ ad orōnē vt dixi

scdo z tercio eundē sermonē orauit z addi/
dit. Pr̄ iuste si sic decreuisti. vt penit⁹ crucʃ
patibulū subeam. fiat voluntas tua. Sed
recōmendo tibi dilectissimā matrē meaz. z
discipulos meos q̄s hucusq; seruaui. Pa/
ter mi serua eos āmodo. Et interim sacra/
tissim⁹ ille sanguis corpis sui in moduz su/
doris erūpens in hac agonia siue certami/
ne. dū p̄oliti⁹ orat vsq; ad terrā babūdant
decurrit. Cōsidera nunc ḡ eū. quāta nūc est
aime sue angustia. Sed z hic illud aniad/
uerte ꝓtra impatientiā nr̄am. q; dñs trib⁹
vicib⁹ orauit anteq; a pr̄e rñsionē acciperet
Cū autē sic orat anxiat⁹ dñs ihesus. Ecce an
gelus dñi. ꝓnceps militie celestis exercit⁹.
Michael scz astitit ꝓfortans euz z dicens.
Saluete de⁹ me⁹ iesu. Ego oꝛonē vestrā z
sudoꝛē vr̄m sanguineū pr̄i vestro obtuli in
ꝓspectu toti⁹ curie supne. z oīes p̄cidētes
supplicauim⁹ vt calicē hunc trāsferret a vo/
bis. z rñdit pater. Nouit dilectissim⁹ filius
me⁹ iesus q; hūani generʃ redemptio q; sic
optam⁹. sine sanguis sui effusione sic decen
ter fieri nō pōt. z ideo si salutē vult aniaruz
oportet eū. p eis mori. Quid ḡ discernitis.
Tunc rñdit dñs ihesus angelo. Salutē ani
max oīno volo. z idcirco pot⁹ eligo mori vt
saluent anie q̄s ad imaginē suā p̄r̄ creaue/
rat q; velim nō mori z nō aie redimant. Fi
at ergo volūtas p̄ris mei. Et angel⁹ ad eū.
Confortamini ḡ z virilit agite. excelsuz em̄
decet magnifica facere. z magnanimuz ar/
dua tolerare. Cito ptrāsibunt penalia z suc
cedunt ppetuo gl'iosa. Dicit p̄r̄ q; semp vo/
bisc̄ est. z q; mr̄em vestraz z discipulos ipe
tuabit. ipos; incolumes vobis reddet. Et
būllis dñs reuerent⁹ z humilit⁹ suscipit hāc
ꝓfortationē etiā a sua creatura. ꝓsiderās se
esse minoratū paulomin⁹ ab angel⁹ dū est in
hac valle misera tenebraꝝ. z sic ꝓtristabat
vt homo z valefecit ei. Et sic exꝑbis angeli
fuit ꝓfortat⁹ vt homo rogās vt eū patri ac
celesti curie cōmendaret. Surgit ḡ tercio
ab oꝛone tot⁹ sanguie madefact⁹. quē con/
spice tergentē sibi vultū. vel etiā forte i toꝛ/
rente lauantē. totūq; afflictū reuerenter cer
ne. eiq; intime cōpatere. q; sine ingenti acer
bitate doloris ℞ sibi ꝓtingere nullaten⁹ po
tuit. Dicūt tamē sapientes et expositoꝛes q;
oꝛauit dñs ihesus patrē. nō tam timoꝛe pati
endi. q; miscdia ꝓꝛis ppli. q; cōpatiebat iu
deis. q; p sua morte seuissima pderent. Nō
em̄ ipi occidere euz debebāt. q; ex ipis erat
z in lege eoꝝ continebat. z tanta eis bñficia
impendebat dū oꝛabat pr̄em. p salute iude
oꝛū. z dicebat. vt credat multitudo gentiū
nō recuso passionē. Si vero iudei excecati
di sunt vt alū videāt. nō mea volūtas sz tua
fiat. Fuit em̄ in xp̄o tunc q̄druplex volun/
tas. s. volūtas carnis. z ℞ nullo mō volebat
pati. Volūtas sensualitatiʃ z ℞ remurmura
bat z timebat. Volūtas rōnis. z hec obedi
ebat z ꝓsentiebat. Hā iuxta Isaiā dr̄. Ob/
latus est q; ipe voluit. Et fuit in eo volun/
tas diuinitatiʃ. z hec impabat z sniaz ipa di/
ctabat. Igit⁹ q; ver⁹ erat hō. vt homo erat i
magna angustia posit⁹. Et ideo intime cō/
patere ei. z cōsidera z vide diligent⁹ oēs act⁹
z singulas affectiones dñi dei tui. Venit aūt
ad discipulos suos dicēs. Dormite iā z re/
quiescite q; ibi aliquātulū dormierunt. Bo
nus autē pastoꝛ vigilat sup custodiā gregʃ
sui pusilli. O grādis amoꝛ. Uere in finē di/
lexit eos. cū in tanta posit⁹ agonia coꝛuz p/
curat quietē. Uidebat aūt a longe aduer/
sarios suos venientes cū facibꝰ armis. Nec
tñ discip'os excitauit nisi cū ꝓpe z iuxta eos
erāt. tūc dixit eis sufficit. satʃ dormistis. ecce
q; me tradet appropinq;t. Et adhuc eo loq̄n/
te venit aī illos nequā iudas. pessim⁹ mer/
catoꝛ. z osculat⁹ est eū. Dicit em̄ q; moꝛs erat
dñi ihesu discipulos q̄s emittebat in osculo
recipe redeūtes. z ꝓterea pditoꝛ ille i signū
ihm p osculū tradidit. z p̄cedens alios cum
osculo redijt. q̄i di. Hō sum ego cū istis ar/
matis. sed rediens more solito te osculoꝛ z
dico. Aue Rabi. O vere pditoꝛ. Intuere ḡ
bñ z psequēs dñm vide quō patient⁹ z beni
gne suscipit ipi⁹ infelicʃ amplex⁹ z oscula p/
ditoꝛis. cui⁹ paulo ante pedes lauerat. z sū/
mo cibauerat cibo. Et quō se patit capi. li/
gari. pcuti z furibū de duci. Ac si eēt malefa
ctoꝛ. z oīno ipotēs ad se defendendū. Quō
etiā cōpatit discipul' suis fugientib⁹ z errāti/
b⁹. Sed z ipoꝛ dolores cernere potes. quō
inuiti z dolētes gemit⁹ z suspiria dabant. z
velut oꝛphani z timoꝛe p̄riti recedebant. z
magis ac magʃ eoꝝ augebat doloꝛ. cū vide
bāt z dñm suuz sic vilit trahi. z canes istos
trahētes eū ad victimā. z illū q̄i agnū man/
suetissimū sine resistētia ipos sequi. Cōspi/
ce nunc eū quomō ducit ab illis neḡssimis
de toꝛrente sursū bierl'm festinant⁹ z anxie.
maniby post tergum ligatis exclamidatus

tunica supcinctus nō curiose. capite disco/ opertus. z curu⁹ ex fatigatiōe z vebementi acceleratione incedēs. Cū aūt pñtak prin/ cipibꝫ sacerdotū Anne z Cayphe z alijs se/ nioribꝫ ꝯgregatis. illi q̄i leo capta preda ex/ ultant. ipm examināt. falsos ꝓcurāt testes q̄ eū ꝯdemnāt. z exuunt in ei⁹ sacratissimā faciē. oculos velant. colaphisant. alapis ce/ dunt. dicētes. ꝓphetiza q̄s est q̄ te ꝑcussit. et multis obꝓbrijs eū vexant. z in omibꝫ se patient habebat. Et hic in singul' eū ꝯspice z cōpatere. Tandē illi maiores recesserunt mittētes eū in quēdā carcerē ibi subt⁹ sola riū qui adhuc videri pōt. vel ei⁹ vestigiuz. z ligauerūt eū ad q̄ndā columnā lapideā. cu ius pars postea cōminuta est. z adhuc ap/ paret vt habeo ex frē nr̄o q̄ vidit. Dimise/ runt nihilomin⁹ alios armatos ad tutiorē custodiā qui eū p totā noctē residuā vexaue runt. derisionibꝫ z maledictis vacātes. In/ tuere g̃ qualit' audaces z pessimi cōuiciant eidē dicētes. Credebas tu melior z sapiēti/ or esse ꝓncipibꝫ nr̄is. q̄ stulticia erat tua. nō debebas apire os tuū ꝯra eos. quō fuisti ausus sic facere. Hz nūc apparet sapia tua vt stes modo sic̄ tuis cōuenit paribꝫ. dign⁹ ꝑcul dubio es morte. z tu eā habebis. z sic p totā noctē modo vn⁹ z mō alius insultabat verbis z factꝫ ꝯtra eū. q̄nta credis dicunt z faciunt hi mercēnarij obꝓbrijs vilissimis indiscrete z irreuerent' ei insultāt. Intuere nunc dñm verecunde z patient' tacentē ad oīnia tanq̄ in culpa depḥensuz. z vultu in terrā demisso z sibi cōpatere vehement'. O dñe ad quoꝫ man⁹ venisti. q̄nta est patiētia tua. Vere ista est hora tenebraꝝ. Et sic ste/ tit rect⁹ ad illā columnā ligat⁹ vsq̄ ad ma/ ne. Interim aūt iohes vadit ad dñam z so/ cias in domū magdalene cōgregatas. in q̄ cenā fecerāt. z narrat cūcta que dño z disci/ pulis ꝓtigerūt. Tūc indicibil' planct⁹. eiula tus z clamoꝛ fact⁹ est ibi. Intuere eas z cō/ patere. qz in afflictiōe pmaxima z doloꝛe ve bemētissimo sunt de dilecto dño suo. qz be ne vident z credūt nunc ipm dñm morituꝛ/ rū. Tandē dña secedit ad parietē. z in oꝛo/ nē se ꝓuertit dicēs. ꝑr̄ reuerēdissime. pater pñssime. pr̄ misericordissime. recōmēdo vo bis filiū meū dilectissimū. Non sitis ei cru/ delis. qz cūctis est benign⁹. ꝑr̄ et ne moꝛi etur ne fili⁹ meus ihs. Nihil em̄ mali fecit. Sed pr̄ iuste si redēptionē vultꝫ hūani ge/ neris. p aliū modū obsecro faciat⁹. oia nāq̄ possibilia sunt vob. Rogo vos pr̄ sc̄tissime si placet vob nō moriak fili⁹ meus ihs. libe rate ipm de mānibꝫ pctoꝝ. z reddite ipm mi/ hi. Ipe ꝓpter obedientiā vr̄am z reuerētiaꝫ nō se iuuat. Dereliq̄t sc̄ipm z tanq̄ imbecil lis z impotēs est int' istos. Vñ vos illū dñe adiuuate. Dec z his sil'ia ozabat dña cū af/ fectu suo toto z conatu. z cū magna amari/ tudine coꝛdis sui. Cōpatere nūc ei quā sic cernis afflictam.

Meditatio passionis xp̄i hoza ꝑma.

Capitulū. lxxvij.

Ane aūt tempestiue redierūt ꝑnci/ pes z maiores pp̄li z fecerūt eū liga/ ri man⁹ post tergum. dicētes. Veni nobisc̄ latro. veni ad iudiciū. hodie cōple bunt maleficia tua. mō tua sapia apparebit. z ducebāt eū ad pylatū. z ipe tanq̄ inocens sequebak eos cū esset agn⁹ innocētissimus. Cū aūt mr̄ ei⁹. iohes z socie. (Nā z ipe sum/ mo mane exierūt foras vt venirēt ad eum) occurrerūt ei in biuio z videtes eū sic viru/ perabilit' z sic enormit' a tanta multitudine duci. q̄nto repleti sunt doloꝛe dici non pos/ set. In isto aūt mutuo ꝓspectu fuit doloꝛe hementissim⁹ vtriusq̄. Nā ipe dñs multuz affligebak ex cōpassione quā hēbat ad suos z marie erga mr̄ez. Sciebat em̄ q̄ ꝑt' ipm dolebāt vsq̄ ad anie a coꝛpe auulsionē. Cō sidera g̃ z intuere diligent' p singula. Sunt em̄ pmultū. imo pmaxie cōpassiua. Ducit g̃ ad pylatū. z ille mulieres a longe sequunt. qz appropinq̄re nō pñt. Accusat tūc ab illis in multꝫ. z pylat⁹ ipm misit ad berodē. He/ rodes ꝓ cupiēs videre de suis miracul'ga uisus est. sed nec miraculū ab illo hr̄e potu/ it. neq̄ verbū. Igit' ex hoc reputās eū stul/ tū fecit in derisione ipm indui veste alba. z tū fecit in derisione ipm indui veste alba. z remisit eū pylato. Et sic vide q̄liter nō solū malefactoꝛ. sed z stultus est ab oīb illis re/ putatus. Ipe aut̄ oīa patientissime tole rabat. Intuere etiā hic eum dū ducit⁹ z re/ ducitur. demisso vultu z verecunde incedē tem. z omniū clamoꝛes. cōuicia z subsanna tiones audientem. z forte lapidum. pcussio nes z immundiciarū aliarum feroꝛes susci pientem. Et etiam matrem z suos intuere discipulos cum indicibili meroꝛe a longe stantes z inde ipsum sequentes. Reducto aūt eo ad pylatū illi canes cū audacia magꝫ atq̄ ꝓstātia ꝑsequuntur suas accusationes.

Sed pylat⁹ causam mortis nō inueniēs in eū.ipm dimittere nitebat. Dixit ergo Jpm corripiā z dimittā. O pylate tu dñm tuū castigas.nescis qd agis.qz nec mortē nec flagella meret. Recte ageres.si te ad suū nutū corrigeres. Jussit aūt eū durissime flagellari. Spoliat ergo dñs.z ad columnā ligat z diuersimode flagellat. Stat nud⁹ coꝝ oībus iuuenis elegās z verecūd⁹. speciosus forma p filijs hoim.suscipit spurcissimoꝝ flagella dura z dolorosa.caro illa innocētissima z tenerrima.mundissima z pulcherrima. Flos oīs carnis z tot⁹ hūane nature. replet liuoribꝫ z fracturis. Fluit vndiqꝫ rigius sanguis de oībꝫ partibꝫ corpis. supadit.reiterat z spissatur liuor sup liuorem.et fractura sup fracturaz.q̄sqꝫ tam torturibꝫ q̄ inspectoribꝫ fatigatis solui iubet. Colūna aūt ad quā ligat⁹ fuerat vestigia cruoris oñdit sicut in hystorijs ꝓtinet. Dic ergo eū diligent considera p longā morā.z si hic nō cōpateris coꝝ lapideū puta te habere. Tūc impletū ē qđ ait Jsaias ꝓpheta. Vidimus eū.z nō erat aspect⁹.z reputauim⁹ eum q̄ leprosum z humiliatū a deo. O dñe iesu q̄s fuit ille tam audax z tā temerar⁹ qui te spoliauit.z q̄ illi audaciores q̄ te ligauerūt. sed q̄ illi audacissimi q̄ te tam durissime flagellauerūt. Sed tu sol iusticie tuos radios subtraxisti.z tō facte sūt tenebre ac tenebrarū ptās. O mīes sunt te potentiores. Amor tuus.z iniq̄tas nr̄a sic te imbecillē fecerūt. Maledicta sit tanta iniq̄tas ꝑ qua sic afflgeris. Soluto dño a colūna ducunt eū sic nudatū sic flagellatū.p domū scrutādo pro pannis q̄ sparsim in domo ꝓiecti fuerūt ab expoliatoribꝫ. Intuere eū sic bene afflictuz z trementē durissime. Erat enī frig⁹ sīc dicit euāgeliū. Cū se vellet reuestire ꝓtendūt quidā impīssimi dicētes pylato. Dñe. Hic se facit regē. Vestiem⁹ eū.z more regio coronem⁹. Et accipiētes q̄ndā clamidē sericā rubeā z turpē.vestierūt eū z spinis coronauerunt. Cerne g̃ eū in singulis actibꝫ z afflictionibꝫ suis.qz oīa facit z sustinet q̄ z ipīvolunt.purpurā suscipit.sup caput spineā coronā portat.arundinē manu tollit.et ipīs genuflectentibꝫ z vt regē salutantibꝫ tacet z patientissime obmutescit. Cerne nūc i amaritudine cordis.z maxime caput ipī⁹ plenū spinis.arundine sepe pcutit. Et vide deinde collo cū dolore tā magno acerbos ictus tunc suscipit. Perforabāt nāq̄ caput ei⁹ sacratissimū acerbissime.ille spine ac totū madere faciebāt sanguie. O miseri quō tremēdū adhuc apparebit vobis illud caput regale qđ vos nūc pcutitis. Illudebāt enī ei tāq̄ regnare volenti z nō valenti. Oīa aūt sustinet.qz eoꝝ seuicia nimia erat. si nec illis sufficerat q̄ ad maiorē illusionē totam coortē ꝓgregauerāt.sed z coꝝ ipo pylato et toto ꝓplo adducūt eū foras publice sic illusum z portantē spineā coronā z purpureuz vestimentū. Cerne nūc ꝑ deo quō etiā stat facie ad terrā demissa coꝝ tanta multitudine vociferante z clamāte. Crucifige eum z insup eū deridente z insultāte q̄ sapiētiores eo fuerint.z quō appareat q̄ ipe se insipienter habuerit ꝓtra ꝓncipes z phariseos.q̄ sic eū aptari fecerūt z ad talē finē ꝓducunt. Et sic nō solū dolores z penas sed etiā obprobria suscipiebat ab eis.

¶ Capitulū.lxxviij.

Petit g̃ tota multitudo iudeoꝝ vt crucifigat. Et sic ꝓdemnat a misero iudice pylato. Nō recordant bñficioꝝ opez ei⁹.nec mouent ꝓpter innocentiā ei⁹. z qō crudele videt nō retractant ꝓpter afflictionē quā ei ꝓpus intulerūt.sed gaudēt ꝓncipes z maiores q̄ intentionē prauā pfecerunt. Rident z deridēt eū q̄ est verus deus z etern⁹.z mortē accelerāt reducit int⁹.spoliatur purpura.z stat nud⁹ coꝝ eis.z datur ei reuestiendi licētia. Attēde hic diligent z cōsidera staturā ei⁹ in singulis partibꝫ.vt intime cōpatiar̄ z simul pascar̄. Auerte parūper oculos a diuitate z eū purū hoīez cōsidera.z videbis iuuenē elegantē. nobilissimū z innocentissimū z amātissimū.totū autē flagellatū.z sanguine liuoribusq̄ respersum.pānos suos vndiqꝫ ꝓiectos sparsim ō ra colligere.z cū q̄dā verecūdia reuerentia z ruboꝛe se coꝝ eis q̄uis irridētibꝫ reuestire ac si fozet oīm infim⁹.derelict⁹ a deo z oī auxilio destitut⁹. Intuere etiā eū diligēter z pietate ac cōpassiōe moueat̄.nā mō colligit vnā.mō aliā.z coꝝ illis se reuestit. Redeas post ad dinitatē z considera illā imēsaz et nā z incōpbensibilē z impatoriā maiestatez incarnatā.se flectentē hūiliat.ad terā inclinātē z pānos recolligentē se cū reuerētia z ruboꝛe sil⁹ vestientē.ac si eēt hō viliss⁹.imo seruus empticius sub istoꝝ dominio ꝓstiturus.et ab eis ꝓ aliquo excessu correct⁹

etiã castigatus. Intuere etiã eum diligent & humiliratẽ ei⁹ admirare. & eidẽ ꝓforma te ipm. eisdẽ etiã ꝓsideratiõibꝫ cõpatiens. Intuere potes eundẽ cũ ad columnã ligat⁹ sic enormit flagellat. & eo reuestito ducũt eum foras ne mortẽ vlteri⁹ differãt. Et tunc venerabile lignũ crucꝭ longũ & grossum & multũ graue ponũt sup humeros ei⁹. qõ agnus mansuetissim⁹ patient suscipit & portat. Et vt dr in hystoriis opinio est crucez dñi. xv. pedes habuisse in altũ. & tũc ducit & accelerat. & obprobriis saturat vt supi principio tactũ fuit hora matutina. Duci⁹ aũt fuit foras cũ socijs suis duobꝫ vtiqꝫ latronibꝫ. Ecce hec est sua societas. O bone ihesu q̃ntã verecundiã faciũt vobis istiviri amici. latronibꝫ vos associãt. sed & deteri⁹ faciũt q̃ crucem vob portandã imponũt. qõ de latronibus ipis nõ legit. Vñ nõ solũ iuxta Isaiã. cũ iniquis deputat⁹ est. sed iniquoꝝ iniqor. Indicibilis est dñe patiẽtia vã. Cerne igit hic eũ bene. quõ vadit curu⁹ subtus crucez & vehement anbelat. Cõpatere g̃ ei q̃ntũ potes in tot angustijs & ludibrioꝝ renouationibꝫ posito. Et qr vere mesta mr eius ꝑ multitudinẽ gentiũ ei appropinq̃re nõ poterat nec videre iuit p aliã viã breuiorẽ cũ iohanne & sociabꝫ suis vt alios p̃cedens ei approximare valeret. Cũ aũt extra portã ciuitatis in ꝓcursu viaꝝ eũ habuit obuium. cernens eũ oneratũ ligno tã grandi. qõ primo nõ viderat. semimortua facta ẽ p̃ angustia. nec verbũ ei dicere potuit. nec dñs ei. qr accelerat⁹ erat ab eis q̃ eũ ducebãt ad crucifigendũ. Ulteri⁹ aũt dñs ꝑcedens paz post ꝓuertit se ad mulieres flẽtes. & dixit eis. Filie hierlm nolite flere super me sed sup vosipas flete zc. sicut in euãgelio pleni⁹ ꝓtinet. Et in his duobꝫ locis apparẽt vestigia ecclesiaꝝ adhuc q̃ ibi facta sunt in mẽoriã hoim vt habui a fratre nro q̃ vidit. q̃ etiaz dicit q̃ mons caluarie vbi fuit xps crucifixus stabat a porta ciuitatis q̃ntuz locus nr a porta scti Hermani. Vñ nimis lõga portatio crucis erat. Cũ ergo vlteri⁹ ꝑcessisset & ita esset fatigat⁹ & ꝓfract⁹ q̃ amodo portare nõ posset. crucẽ deposuit. Illi aũt pessimi differre nolentes mortẽ suã. timẽtes ne sniam eius reuocaret pylat⁹. qr oñdebat volũtatem dimittẽdi eũ. cogerũt quendã crucẽ portare. Ipm aũt sic exoneratũ vt latronẽ ligatũ ad caluarie locũ duxerũt. Nõne igit hec que i matutinali. ꝓma & tercia hora passus est vldenter tibi sine ista crucifixione vehemẽtissimi doloris esse & amarissimi & horrores valde stupendi. Certe sic puto & ad cõpassionẽ faciẽtia motiua. q̃nimo valde inferẽtia passionẽ. Sic cõpleta videnter q̃ de his tribꝫ vicenda sunt ad pñs. Videam⁹ ergo nũc que ꝓtigerũt in crucifixione & morte. s. hora sexta & nona. Postea videbim⁹ de his q̃ ꝓtigerunt post mortẽ. s. hora vespertina & cõpletorũ.

Hora sexta. Capl'm. lxxix.

Cum g̃ dñs ihesus ductu impioꝝ ad caluarie locũ fetidũ puenit. cõspice re potes oparios malos vndiqꝫ nequiter opari. Vis aũt toto mentis intuitu pñtem exhibeas. & intuere diligent cuncta q̃ sunt ꝓtra dñm tũ. & q̃ dicunt & fiunt ab ipo atqꝫ p ipm. Videas g̃ oculis mentis alios figere crucẽ in terrã. alios parare clauos & martellos. alios parare scalas & alia instrumẽta. alios ordinare q̃s q̃d facere debeat. & alios ipm spoliare. Spoliat etiã et nudus est nũc tercia vice corã tota multitudine. renouant fracture p pãnos carni applicatos. Nũc ꝓmo mater ꝓspicit filiũ suuz sicut captũ & aptatuz dolore mortis affligi. Tristat etiã supi modũ. & cũ rubore q̃ videt eũ totaliter nudũ. nã & ei nec femoralia dimiserũt. Accelerat ergo & approximat filio. amplexatur & cingit eum capitis sui velo. O in quãta amaritudine est nunc aia sua. non credo q̃ eiꝑbũ dicere potuit. si amplius facere posset. vtiqꝫ voluisset. sed ampli⁹ nõ potuit euz adiuuare. Eripit enim filius suus de manibꝫ eius furibunde ad pedẽ crucis.

Hic modũ crucis diligent attende. Ponunt due scale. vna retrorsum ad brachiuz dextrũ. alia ad sinistrũ brachium. super q̃s malefici ascendũt cum clauis & martellis. Ponit etiã alia scala ex parte anteriori. attingens vsqꝫ ad locuz vbi debebant pedes affigi. Conspice nũc bene singula. Compelitur domin⁹ ihesus crucẽ ascendere p banc scalam paruã. Ipe autẽ sine rebellione & cõtradictione facit humiliter quicqd volũt. Cũ ergo in superiori parte istius parue scale puenit ad crucem. renes vertit. & illa regalia aperit brachia. & extendens manus pulcherrimas. in excelsũ eas porrigit suis crucifixoribus. Aspicit in celum patri dicens. Ecce hic sum pater mi. vsqꝫ ad crucem me

humiliari voluisti, p amore z salute generis humani placet. accepto z p eis me tibi offero. qs dedisti mihi z frēs esse voluisti. accepta igit z tu pr z deinceps placabilis esto mei amore z oim maculas veteres absterge z elonga ab eis. me pro eis tibi offero pr. Qui aūt retro crucē est. accipit manū eius dexterā z eā fortit cruci affigit. Quo facto ille q est in latere sinistro accipit manus sinistram z trahit q̄ntū potest z extendit z alium clauū imittit. qcutit z cōfigit. Descēdūt post hec de scalis z remouent oēs sca'e. Pendet dns ex grauedine corpis deorsū trahentis solū clauis infixis manib⁹ sustentat. Nihilomin⁹ occurrit z ali⁹. z p pedes q̄ntus pōt eū trahit. et eo sic extento ali⁹ cōfigit ei⁹ pedes clauo durissimo. ¶ Sunt tñ q̄dā qui credūt q̄ nō hoc mō fuerat crucifix⁹. sz cruce extenta in ēra. eū elenauerūt z crucē fixerunt in terrā. ¶ Q si hoc magis placet. ꝓspice quō ipm capiūt despicabilit sic ribalduz dilissimū. z p sternunt sup crucē in ēra furibunde. brachia ip⁹ accipiētes. z post violē tam extensionē cruci durissime affigentes. Bilr z de pedib⁹ factū intuere qs traxerūt q̄ntū violentissime potuerūt. Ecce crucifixus est dns ihesus. z sic ī cruce extēsus q dinumerari oīa ossa eius possent. sic ipe cōq̄rit p.pbaz. Fluunt undiq; sacratissimi sanguinis riuuli ex ill' magnis scissur. Sicq; angustat⁹ est q se mouere nō pōt nisi in capite. Illi tres claui sustinēt tot⁹ corpis pōdus. dolores acerbissimos tolerat. z vltra q̄s dici possit vl cogitari affligit. Pendet inter duos latrones. undiq; pene. undiq; obprobria. undiq; cōuicia. Hā sic coangustato a cōuicijs nō parcūt. Alij blasphemant dicētes. Vah q̄ destruis tēplū dei. Alij vero. seipm nō pōt saluuz facere. z alia dicunt multa cōuicia. Si fil⁹ dei est descendat de cruce vt credam⁹ ei. Sed z milites q̄ crucifixerūt eū. diuiserūt sibi vestimēta ei⁹ i ip⁹ pñtia. Et hec oīa dicunt z fiūt pñte matre sua mestissima. Cui⁹ cōpassio multum augmētat filio passionē. Et ecōtrario. ipsa cū filio pendebat in cruce. et pot⁹ elegit mori cū ipo q̄s ampli⁹ viuere. Undiq; sunt angustie. z tormēta sentiri poterant. narrari vero nullaten⁹ poterāt. Stabat mr iuxta crucē filij z inter crucē ei⁹ z int crucē latronis nō auertebat oc'os a filio. angustiabat vt ipe. toto corde orabat ad pr̄em. dicēs. Pater z de⁹ eterne. placuit vobis vt fili⁹ meus crucifigerer. nō est temp⁹ vt a vobis repetā. sed videt in q̄nta angustia est nūc aia sua. Rogo vt mitigetis ei penā. si placet. Pater recōmendo vobis filiū meū. Et fil⁹ silr orat pr̄em p ea. et tacite intra se dicebat. Pr̄ mi. vides quō affligit mr mea. Ego debeo crucifigi. nō ipa. sed mecū est in cruce. Sufficit crucifixio mea. q̄ totius ppli porto pctā. ipa nihil tale merer. Vides eā desolatam. tota die meroze pfectā. Recōmēdo eā tibi. dolores ei⁹ tolerabiles faciās. Erāt autez iuxta crucē cū dña iohes z magdalena z due sorores dñe. s. maria iacobi z salome. z forte et alie. Et de b.a sim⁹ cōtenti in hoc nr̄o tractatu. que oīs z marie magdalena dilecta iesu discipula vehemēt flebant. Nec ō suo dño dilecto ac magistro poterāt consolari. Cōpatiebant dño z dñe z sibīpis. Sepe renouabat eis dolor. qz semp eis renouabat cōpassio. cū in cōuicijs vel in factis suo dño noua passio addebat.

¶ Meditatio passionis dñi hora nona ¶ Capitulū. lxxx.

Dnus aūt in cruce pendēs. vsq; ad exitū spūs nō fuit otiosus. sed faciebat z docebat vtilia p nob. ¶ Unō dixit septē ꝓba q̄ scripta reperiunt in euangelio. ¶ Primū fuit in ipo crucifixiōis actu. cū orauit p suis crucifixorib⁹ di. Pr̄ ignosce illis qz nesciūt q̄d faciūt. Q̄ verbū magne patiētie magniq; amoris indiciū p̄stat. z etiā fuit indicibilis caritat. ¶ Scōm fuit ad mr̄em cū dixit. Mr. ecce filius tuus. z ad iohem. ecce mr̄ tua. Nō vocauit eaz matrē. ne p amoris vehemēt teneritudie amplī⁹ ipa doleret. ¶ Terciū fuit ad latronem penitentē cū dixit. Hodie mecū eris in paradyso. ¶ Quartū fuit Hely hely lama. zc. hoc est deus me⁹. de⁹ meus. vt q̄d dereliq̄sti me. q. d. pr̄ tantū dilexisti mūdū vt me p ipo tradidisti. z dereliquisse me videris. Quintū fuit cū dixit. Sitio. In q̄ ꝓbo fuit magna cōpassio mr̄is z sociarū ei⁹ z iohis. Et illis pessimis magna fuit leticia. Hā licet exponi posset q sitiebat aiaz salutez. tñ in ꝓpitate sitiuit. qz sanguis effusiōe erat totus exiccat⁹ int⁹ z ēt arefact⁹. Et cū illi maligni cogitare nō possent in quo eum plus nocerent. tamē vexandi nouam materiam acceperūt. Uñ dederūt ei bibere acetū mixtū cū felle. Maledict⁹ eorum furor. quia

ptinax z q̃ntũ poterãt nocuerũt. ¶ Sextũ ꝟbum fuit Consũmatũ est.q.d. ꝑ obediẽ tiã quã mihi dedisti pfecte cõpleui. Adhuc ꝑ etiã q̃cq̃d vis mihi filio tuo p̃cipe.parat⁹ sum q̃cq̃d restat vlteri⁹ adiplere. Ego eĩ in flagello parat⁹ sum. sed totũ qđ de me scriptũ est. ꝓsummatũ est. Si tibi placet ꝑ. renoca me mõ tibi. Et ꝑ ad eũ. Veni dilectissime fili mi.oĩa bene fecisti.nolo q̃ amplius anxieris. Veni q̃ in sinu meo z ĩnt̃ brachia mea te suscipiam. Et extũc languere cepit mõ morientiũ.mõ claudẽdo oculos.modo aperiẽdo.z caput inclinare.mõ in vnã ptez mõ in aliã.deficientiby oĩby viriby. Tandez addidit septimũ ꝟbum cũ clamore valido z lachrymis ꝑri dicẽs. ꝑ in man⁹ tuas cõmendo spm̃ meũ. Et hec dicẽs emisit spm̃. inclinato capite sup pect⁹ ꝟsus pzem. q̃i gratias agẽs q̃ ipm̃ reuocabat z tradẽs ei spiritũ suũ. Ad hũc clamorẽ ꝺuersus fuit centurio q̃ ibi erat.z dixit. Vere filius dei erat iste.audiẽs q̃ clamãs expirasset. Nã alĩ homines cũ moriunt̃ clamare nõ pñt.z ido in eũ credidit. Fuit aũt ita magn⁹ ille clamor sic̃ a sapiẽtissimo viro intellexi. q̃ vsq̃ in infernũ fuit audit⁹. O q̃lis tũc erat aĩa mr̃is cũ sic penose videbat eũ deficere.languere. lachrymari z mori. Credo q̃ vl̃ pter angustiarũ multitudinẽ absorta erat.z q̃i insensibilis facta. vl̃ semimortua facta est.nunc q̃dẽ multomagꝭ q̃ cũ obuiauit ei crucẽ portanti. Quid tũc magdalena fidelis ꝺilecta discipula. Quid iohes p̃ oĩby dilect⁹. Quid alie due sorores dñe faciebãt Sed q̃d facere poterãt.replete erãt amaritudine.cõplete doloribus.inebriate absinthio.irremediabilit oẽs flebãt. Ecce ḡ pendet dñs in cruce mortu⁹.redit tota multitudo. remanet mr̃ mestissima cũ illis q̃ttuor.ponũt se ad sedẽdũ iuxta crucẽ. ꝓtẽplant̃ dilectũ suũz.expectant a dño auxiliũ.quõ ipm̃ rebabere z sepelire tunc valeãt. At tu si ꝓtẽplat⁹ bñ fueris dñm tuũ. ꝓsiderare potes q̃ a planta pedis vsq̃ ad verticẽ nõ est in eo sanitas.nõ ẽ in eo mẽbrũ.nec sensus corpis q̃ sũmã afflictionẽ infirmitatẽ seu passionẽ nõ senserit. ¶ Nabes ḡ q̃ de crucifixione z morte ĩ sexta z nona hora ꝓtigerũt.q̃ modicitati mee. vel tue ruditati scribẽda videnk̃ ad pñs.tu aũt studeas deuote fidelik̃ z sollicite his oĩbus inherere.nunc de bis q̃ post mortẽ cõtigerunt dicam⁹.

De apertione lateris christi. ¶ La.lxxxj.

Ommorãtiby ḡ z sedentiby reuerenda dña nr̃a Maria arq̃ iohe.magdalena et sororiby mr̃is dñi ab vna parte ꝛpe crucẽ.z aspiciẽtiby q̃i sine intmissione dñm ihm̃ pendentẽ sic in cruce inter latrones.sic nudũ.sic afflictũ. sic mortuũ.z sic ab oĩby derelictũ.ecce armati m̃ltiveniebãt a ciuitate ꝟsus eos.q̃ mittebank̃ vt ipis crucifixis crura frãgerẽt.occiderẽt eos ac sepelirent.ne corpa in cruce pendẽtia ĩ magno die sabbati remanerẽt. Tunc dña z oẽs surgunt z aspiciũt z vidẽt eos.z nesciũt q̃d hoc esse possit. Renouat̃ dolor. timor z tremor crescit. Vultũ quidẽ dña timet z nescit q̃d faciat.z ꝟtens se ad filiũ mortuũ.dixit. Fili mi dilectissime q̃re redeũt isti. Quid facere ampli⁹ tibi volũt. Nõne te occiderunt. Fili mi putabã eos satiatos esse de te.sed vt video adhuc te mortuũ psequunt̃. Fili mi nescio q̃d faciã.te defẽdere a morte ñ potui.sz veniã z stabo iuxta crucẽ tuaz ad pedes tuos. Fili mi roga pr̃em tuũ vt eos tibi placabiles faciat.ego aũt qđ potero faciã. Et oẽs tunc q̃nq̃ flentes iuerũt z appoſuerũt se añ crucẽ dñi iesu. Appropinquãt aũt illi cũ furore z strepitu magno.z videntes latrones adhuc viuere.frangũt eis crura z ipos occidunt.deponũt z in aliquã fossaz velocit̃ illos proĵciũt. Redeũtiby aũt ipis ꝟsus dominũ ihm̃.timẽs mr̃ ne sil̃r faciãt cum filio suo.tacta dolore cordis intrinsecus cogitauit ad arma sua currere.s.ad hũilitatẽ inna tã z geniby posit̃ z brachĩs cancellatis vultu lachrymabili z voce rauca.sic eos alloq̃tur dicẽs. Viri frẽs rogo vos ꝓpter deũ altissimũ ne ampli⁹ me vexare velitis in dilectissimo filio meo. Ego em̃ sum mestissima mr̃ ei⁹.z scit̃ frẽs q̃ nunq̃ vos offendi.nec iniuriã aliquã vobis feci.z si fili⁹ me⁹ visus est vob ꝓtrari⁹.ipm̃ pemistis z ego vob remittã oẽm iniuriã z offensaz.z mortem filij mei. Hãc tñ miscõiam mecũ facite. ne ipm̃ ꝓfringat̃.vt saltẽ integrũ valeaz tradere sepulture.nõ expedit vt ei⁹ crura frãgank̃. videtis em̃ q̃ iã mortu⁹ est z migrauit. Hora em̃ est post q̃ discessit. Iohes p̃o z magdalena z sorores mr̃is dñi stabãt genuflexi cũ ea z amarissime oẽs flebãt. O dña q̃d est qđ agitis.ad pedes nephãdissimorũ statis.ibi oratis inexorabiles.pietate credit̃ flectere crudelissimos z impĳssimos et humiliare

supbos. Abhomiatio est supbis būilitas. incassum laborat. Unus aūt longin⁹ noīe tunc imp⁹ z supbo sed post uersus z mar/tyr z sctūs. porrigens lanceā de longe. eorū pces z rogamina ptēnens. lat⁹ dñi ihu der trū vulnere grādi aperuit. z exiuit sanguis z aqua. Tunc mr semimortua cecidit inter brachia magdalene. Johes ꝓ dolore vr/gente. assumpto vigore insurgit ꝫ illos di/cens. Uiri neḡssimi. ḡre hanc impietatē fa/citis. Nōne videtis q mortu⁹ est. vultz etiā mrem ei⁹ mestissimā occidere. discedatz. qz nos eū sepeliem⁹. Tunc illi sīc deo placuit discesserūt. Excitat aūt dña surgens q̄i eui gilans q̄rens ad sit de dilecto filio suo. Re spondent ei. nihil eē factū de eo. Postea su/spirat z anxiat z respicit filiū suū vulneratū dolore mortz atterit. Uides q̄tiēs mortua est bodie. totiens certe. q̄tiēs ꝫtra filiū suuz videbat fieri nouitatē. Uñ vere impletū est in ea qđ sibi dixerat symeon Tuā ināt ipi⁹ aiam gladi⁹ ptransibit. Sed nunc vere filij corp⁹ z mris aiam hui⁹ lancee gladius pfo rauit. Ponūt aūt oēs se itez ad sedendū iuxta crucē. quid facere debeāt nescientes. Corp⁹ em deponere z sepelire nō pñt. qz vi res nō hñt sufficiētes. nec instrumēta quib deponere ipm pñt. Recedere āt sic eo rema nente nō audent. z diu sic remanere nocte approping̃nte nō valent. Uides in q̄nta p/plexitate sunt. O de⁹ benigne. quō pmittis tuā ex oīb electā mundi speculū reclina/toriū vrm sic tribulari. Temp⁹ aūt esset vt aliq̄ntulū respirasset.

¶ Hora vespertina meditatio. Ca. lxxxij

Terū aūt vident alios plures pviā venientes. q erant ioseph ab arima thia z nicodem⁹. ducētes secū alios portātes instrumēta quib corp⁹ deponāt de cruce. z portabāt q̄i centū libras myrrhe z aloes. z veniebant ad sepeliendum dñm. Tunc surgūt oēs cū timore magno. O de⁹ quāta est ista afflictio bodie. Circūspiciens aūt iohes dixit. Ego cognosco ibi ioseph z nicodemū. Tunc dña resumptz viribz dicit Bñdictus de⁹ nr qui mittit nob auxilium. memor fuit nrī. z non dereliq̄t nos. Fili oc/curras eis. Uadit q̄ iohes eis obuius velo citer. z attingētes se adinuicem amplexant cū fletu magno. nō valentes p magnā horā adinuicē sibi loq̄. ex cōpassiōis teneritudi/ne z habundātia fletus z dolorz. postea ve/niunt aduersus crucē. Querit ioseph q̄ sint ibi cū dña. z qđ sit de alijs discipul. Dicit il li iohes istas q̄ ibi sunt De discipul aūt rñ/det se nescire. qz nullus ibi fuit bodie. Que rit etiā de bis q̄ circa dñm facta sunt. z nar/rat ei iohes p singula. Cū aūt fuerūt ꝑpe lo cum. genuflectentes z flentes adorauerūt dñm Applicātes āt recepti fuerūt reuerent p dñam z alias socias genuflexis inclinan/tes vsq ad terrā. Silr ipi genuflectentes cū ploratu magno. sic steterūt p longā horā Tandē dña dicit. Bñfacitis hñtes memo riā mgri vri. qz multuz vos dilexit. z fateor q in aduētu vro visum est mihi nouā oriri lucez. Nesciebam⁹ em qđ facere deberem⁹. dñs vobis retribuat. Et illi. Dolem⁹ ex to to corde nro de bis oīb q̄ ꝫtra eū facta sūt. Prevaluerūt em imp ꝫtra iustū. libent eū eripuissem⁹ de tāta iniusticia si potuissem⁹. saltē hoc modicū obsequiū dño z mgro no stro pstabim⁹. Surgētes g parauerunt se ad deponendū corpus ihu. Tu aūt vt alijs locz dixi tibi diligent z morose modū depo sitōis attende. Ponunt due scale a lateribz crucis opposite. Joseph ascēdit sup scalā la teris dextri. satagit extrahere clauū ipi⁹ ma nus. Sed difficile est boc. qz clau⁹ grossus z longus est in ligno valde cōfixus. et sine magna suppressione man⁹ dñi nō videt pos se fieri. sed nō est vis. qz fidelit facit. z domi nus totū acceptat. Euulso illo. iohes ānu/it ioseph dictuz clauum sibi porrigi. ne ipm dña videat. Deinde nicodem⁹ aliū extra/xit manus sinistre. z clauū simili dat iohā/ni. Descendit nicodem⁹ z iuit ad clauū pe/dis. Joseph vero sustentabat corpus dñi. Felix quippe ipe ioseph q̄ corpus dñi me/ruit sic amplexari. Tunc pendentē manum dexterā dña suscipit reverent. ponit ad vul tum suū. intuet z osculat cū lachrymis vali dis z suspirijs dolorosis. Euulso aūt clauo pedū. paulisper descēdit ioseph. z oēs ac/cipiunt corpus dñi z ponūt in terraz. Dña suscipit caput cum scapulis in gremio suo. Magdalena vero pedes apud q̄s tantaz grām olim inuenerat. Alij circūstant. oēs faciunt planctū magnū sup eū. oēs enim plangunt eū q̄i vnigenitū amarissime.

¶ Hora cōpletorij. ¶ Cap. lxxxiij

Post aliquā morulā cum nox appro pinquasset rogat ioseph dñam vt p mittat eum volui linteaminibus

z sepelirí. ipa ꝓtendebat dicẽs. Nolite amici mei tã cito filiũ meũ accipe. vel me cũ ipo sepelite. Flebat aũt lachrymis irremediabilib. Aspiciebat vulnera manuũ z latez. modo vnũ. mõ aliud. Aspiciebat vultuz ei⁹ z caput. z videbat spinaz puncturas. depilationẽ barbe. faciẽ ex sputis z sanguine deturpatã. z caput tonsuz. z de fletu z aspectu nõ poterat satiari. Legit aũt in quadã scriptura q dñs duote sue reuelauit q ipe tonsus fuit capillis z depilat⁹ barba. sed euangeliste nõ scripserũt omnia. Et ꝗdẽ q ipe fuit tonsorat⁹. nescio ꝓbare p scripturã. Sed de depilatiõe barbe põt ꝓbari. Dicit enim Hieremias in ꝑsona dñi. Corp⁹ meũ dedi pcutientib. z genas meas vellentib. Unde ipa mr hec fidelit aspiciebat z mozose videre volebat. Tardãte aũt hora dic Johes. Dña ꝺdescendã⁹ ioseph z nicodemo z pmittamus aptari et sepelirí corpus dñi nr̃i. qz ꝓpter nimiã mozã possent pati calũniã a iudeis. Ad hanc vocẽ tanc̃ grata z discreta. z cogitans q ipi iohi cõmissa est p filiũ. noluit ampli⁹ ꝺtendere. z signans z benedicens eũ pmisit aptari z inuolui. Tũc iohes z nicodemus z alĩ ceperũt inuoluere corpus z aptare cũ linteaminib vt mos erat iudeis. Dña tñ semp tenebat caput ipi⁹ in gremio suo qd sibi reſuauit aptãdũ. z magdalena pedes. Cũ ergo venerũt ad crura ꝓpe pedes. dicit magdalena. Rogo vos vt pmittatis me aptare pedes apud qs sum miseri cordiã cõsecuta. Quib pmittentib illa pedes ipos tenebat. z videbat deficere p dolore. z qs alias lachrymis cõpũctiõis rigauit. nũc multo magʒ vndis lachrymaz doloris z cõpassionis largit lauit. Aspiciebat pedes sic vulneratos. pforatos. desiccatos z sanguiatos. amarissime multũ flebat. Nã vt veritas de ipa phibuit testimoniũ. dilexit multũ. z ideo fleuit multuz. z maxie in ꝟ vltimo obsequio mgri et dñi sui. sic afflicti. sic flagellati. sic vulnerati. sic mortui. z in nibiluz sic redacti. Uix coz sibi in corpe stare poterat p dolore sed bñ cogitari potest q si posset. libenter ad pedes dñi sui expirasset. Nõ videbat remediũ doloris nec ꝓsueuerat ei in talib obsequi. Nouũ z vltimuz est hoc obsequiũ qd ei nunc pstat. z in ꝟ pstando amaricat̃ ania sua. qz nõ põt illud facere vt vellet intime. z deceret. Uellet em̃ totum corp⁹ lauare. vngere z bñ aptare. ſz nõ est temp⁹ z loc⁹. Nõ em̃ poterat pl⁹. nõ poterat aliud. facit qd põt. saltem pedes lauit cũ lachrymis. tandez deuote abstergit amplexatur. deosculat. inuoluit z aptat fidelit quantũ melꝰ nouit z potest. Sic ꝑ aptato corpe. respiciunt ad dñam vt ipa cõpleat. z omes p⁹anctũ reincipiunt. Tũc ipa videns q ampli⁹ differre nõ põt. Ponit vultũ sup faciẽ dulcissimi filij sui. z dicit. Fili mi i gremio meo te mortuũ teneo. durum est valde diuortiũ mortis tue. Jocũda z delectabil fuit inter nos cõuersatio. z sine q̃rela et offensa fuim⁹ inter alios. q̃uis tu dulcissime fili mi vt nocens sis mõ occisus. Fideliter fili mi fuiui tibi z tu mihi. sed in hac pugna tua dolorosa. nec pat tibi auxiliari voluit. nec ego potui Tu teipm derelicꝛsti ꝓpter amorẽ generis hũani. qd redimere voluisti Dura penosa z nimis penosa est ista redẽptio. de qua gaudeo ꝓpter salutẽ hoim. Ex in tuis doloribz z morte tua multũ affligor vehement. qz scio q nũc̃ peccasti et sine cã tam amare occisus es. tã morte turpissima Modo ꝗ fili mi disiũcta est nr̃a societas. et me a te nũc oportet separi. Sepeliã ergo te ego mr tua mestissima. Sed postea ꝗbo. Ubi etiaz morabor fili mi. Quõ sine te viuere possim. Tecũ ergo libentius sepelirer vt vbicũc̃ esses. ego similit essem tecũ. Ex quo nõ possum corpe. sepeliar tamẽ mente. aiam meã in tumulo sepeliã cum corpe tuo. eã tibi dimitto. eã tibi cõmendo. O fili mi c̃ anxia est sepatio ista. Et iterum ex habundãtia lachrymaz. multo melꝰ lauit faciẽ filij. c̃ magdalena pedes. Abstergit autẽ faciẽ eius z deosculãs os z oculos ei⁹. in quodã sudario caput ipm inuoluit z diligẽter aptauit. Tandẽ iterũ benedixit z signauit eũ. Et tunc omes adorãtes eũ flexis genibz z pedes ei⁹ deosculãtes. accipiũt z portant ad monumentũ. Dña tenebat caput z scapulas. magdalena pedes. Relicꝛ vero stabant in medio. Erat ꝓpe locũ crucifixionis sepulchrũ quãtũ est longitudo eccl̃ie nr̃e vt circa i qua sepelierũt eũ reuerent. flexis genibz z cũ fletib magnis z singultib z suspiriis crebris z multis. Quo sepulto mr iterũ bñdicit amplexat eũ et stat sup dilecto filio suo. Sed eleuãtes eam posuerũt magnuz lapidẽ ad ostiũ monumẽti. De hoc monumento dicit Beda. q fuit dom⁹ rotunda de subiacente rupe excisa. tante altitudinis vt

vir bō manu extenta culmē posset attinge/re. introitū habēs ab oriente. in parte vero aquilonari loc⁹ dñici corpis de eadē petra fact⁹ est. septē pedes hñs longitudinis.

Meditatio post cōpletoriū.

Capl'm. lxxxiiij

VOlens aūt ioseph redire in ciuitatē post officiū sic cōpletū. dicit domīe. Dña mea ego vos deꝑcor ꝓpt deuz ꝛ ꝓter amorē filij vr̄i ꝛ mgr̄i mei si placet vt diuertatis in domū meā. scio em̄ q̄ domuz ꝓpriā nō habet⁹. vtamini mea vt vr̄a. q̄a oia mea vr̄a sunt. Sil'r ⁊ nicodem⁹. O q̄lis cō passio. Regina celi nō babz vbi caput suuz reclinat. ⁊ hos dies lugubres ⁊ viduitatis sue sub aliq̄o tecto ducere oportebit. Vere dies viduitatis sunt isti. q⁊ dñs ihs erat ei fil⁹ ⁊ sponsus. pr̄ ⁊ mr̄. ⁊ oīme bonū. ⁊ oīa simul eo mortuo pdidit. Vere vidua est et derelicta. ⁊ q̄ diuertat nō hz. Tūc ipa se inclinans hūiliter ⁊ grās agens. rndit se esse cōmissam iohi. Quib⁹ iohes adhuc eā rogantib⁹ rndit q⁹ volebat eā ducere in montē sy/on in domuz in qua mgr̄ cenauit heri sero cū discipul⁹. ⁊ ibidē stare cū ea volebat. Illi ꝓ inclinātes se dñe. ⁊ adorātes sepulchrū abierunt. Et isti vt euāgeliū dicit remanserunt sedentes ꝓtra sepulchr̄. Appropin/quāte aūt nocte dicit iohes dñe. Nō est bonestū hic nimis morari vel de nocte in ciuitatē redire. ⁊ iō si vobis placet dña receda/mus. Tunc dña surgēs ⁊ genuflectēs ad sepulchrū amplexat⁹. bñdicens q⁊ sepulchr̄ dicit. Fili mi nō possuz amplius stare tecū. ego recōmendo te pr̄i tuo. Sublenatis ēt oculis in celū dicit cū lachrymis ⁊ affectu magno. Pater etne. recōmendo vobis filiū ⁊ meaz aiam quā dimitto. Et recedere tūc ceperūt Cū aūt venerūt ad crucē. ibi genuflexit ipa ⁊ adorauit crucē dicēs. Hic req̄euit fil⁹ meus. ⁊ hic est p̄ciosissim⁹ sanguis ei⁹. Sil'r et oīes fecerūt. Cogitare nāq⁊ potes q⁹ ipa ꝓ ma fuit q̄ crucē adorauit. Extinde recedunt ꝓ ihs ciuitatē. ⁊ ꝓ viā se sepe ꝓtrebat retrospiciens. Cū aūt fuerūt in loco vltra quē sepulchrū ⁊ crucē amplius videre nō potuerūt. ver tit se. iclinauit. genuflexit ⁊ deuotissime adorauit. sil'r ⁊ oīes fecerūt. Appropinq̄ntes ad ciuitatē sorores dñe. velauerūt eā tanq̄ viduā. coopientes q̄i totū vultū suuz. ⁊ pce/debant. Dña aūt in⁹ iohem ⁊ magdalenaz sq̄bat⁹ mestissime sic velata. Tūc magdale/na volens in ingressu ciuitat⁹ sumere viā q̄ ducit ad domū suā. ⁊ illuc eos ducere. ꝓui/dit sibi ante. ⁊ dic. Dña mea p̄cor vos amore mgr̄i mei vt eamus ad domū nr̄am. ⁊ ibi meli⁹ stabim⁹. scitis ei quō libent⁹ veniebat ad eā. Ipa vr̄a est ⁊ oīa mea vr̄a sunt. Rogo vt veniat⁹. Et hic plangere inceperunt. Dña aūt tacente ⁊ annuēte ihs⁹ iohem adhuc illa rogat iohem. Ipe vero rndit. Decenti⁹ est vt eam⁹ vsq̄ montez syon. ⁊ matrie q⁊ sic rndebam⁹ amicis nr̄is. tu poti⁹ venias cū ea. Tunc magdalena rndit Bene scis q⁹ veniā cū ea q̄cunq̄ icrit. ⁊ nunq̄ dimittā eā Intrantib⁹ aūt illis ciuitatē. ꝓcurrunt vndiq⁹ ꝗgines ⁊ matrone bone cuz ꝓpendere eam potuerūt ⁊ associāt eā p viā ꝓsolando. sed magn⁹ vtiq⁹ fit ploratꝰ. sed ⁊ boni boies cōpatiebant⁹ eidē p q̄s transibāt ⁊ mouebātur ad fletū. dicentes. Certe magna iniusticia est facta hodie p ꝓncipes nr̄os. ꝓtra filium isti⁹ dñe. ⁊ de⁹ p eo magna signa ostendit. caueāt q̄d fecerint. Cū aūt venerūt ad domū. tūc ipa se vertens ihs⁹ dñas. ⁊ grātias agens deuotissime inclinauit. Ipe ꝓ inclinātes se ⁊ genuflectētes oīes ceperūt facere planctū magnū. Intrauit q̄ dña domū ⁊ magdalena. ⁊ due sorores sue. Johānes vero ponēs se sup ostio. rogauit oīes vt redirent ad domos suas. q⁊ tarda hora erat. ⁊ grās agens eis. ostiū ille clausit. Tūc dña p domū circūspiciens sic dicebat. Fili mi dulcissime vbi es. q⁊ hic te nō video. O iohes vbi est fil⁹ meus. O magdalena vbi est p̄ tuus q̄ te sic tenerrime diligebat. O dilecte sorores vbi est fil⁹ noster. Recessit a nobis gaudiū nostrū. dulcedo nr̄a. ⁊ lumē oculorū nostrorū. Recessit autez cū magna angustia. vos audistis. Et hoc est q̄d mihi magis auget dolorē. q⁊ recessit totus afflictus. totus lacerat⁹. tot⁹ anxius ⁊ sitibundus. coactus. opp̄ssus ⁊ violent⁹. nec ei potuimus in aliq̄ subuenire. oīes reliquerūt eum. ⁊ pater ei⁹ oīpotēs de⁹ noluit euz iuuare. Et q̄cito facta sunt. ista vos vidistis. Cuius vnq̄ vl'sceleratissimi homis fuit sic accelerata ⁊ fulminata dānatio. O fili hac nocte capt⁹ fuisti. p̄fide tradit⁹. mane in terciā ꝓdemnat⁹. ⁊ in sexta crucifix⁹ ⁊ ita mortuus es. O fili q̄ amara est ista sepatio tua. ⁊ memoria turpissime mort⁹ tue. Tandē iohānes rogans vt desisteret. ꝓsolat⁹ est eaz. Tu autē si vires tuas experiaris. scies vtiq⁹

eis parare z seruire. cõsolare z ꝺfortare eaz q; parũper comedat. z alios ad comedẽdũ cõforta. q; adhuc ieiuni sunt. Et postea benedictione a dña z a singulis alijs suscepta discedas.

¶ Meditatio de dña z sociab; die sabbati. ¶ Capitulũ. lxxxv.

Mane aũt sabbati. Stabant in domo ianuis clausis dña et alie socie vnacũ iohãne afflicte z doloroſe tãq; orphane z plene meroze. nõ loquẽtes sed memorãtes sedebant simul. aſpicientes se mutuo raptim. sic cõtingere consueuit magna pressura z calamitate grauaꝯ. Pulsatũ autẽ fuit ad ostiũ z timebant. q; omia timuerunt. securitas em̃ eoꝝ discesserat. Tamẽ iohãnes ibat ad ostiũ. z aſpiciẽs cognouit petrũ z dixit. Petr⁹ est. Et dña. Aperias ei. Ingredit igit petrus verecũde cũ singulis magnis z fletib; z tunc omnes plozare ceperũt. nec verbũ loqui poterãt p̃ meroze. Postea veniũt successim z alij discipuli etiã plorãtes. Tandẽ cessantes a fletu incipiũt de dño suo loqui. Dicit g̃ petr⁹. Ego verecundor in meipo. nec deberẽ in cõspectu vestro loqui vel homib; apparere. q; dñm meum q̃ me tantũ diligebat. sic reliqui z negaui. Similit z alij cũ pcussione palmarũ lachrymarũq; effusione. seipos redarguebãt q; dñm suũ dulcissimũ sic reliquerãt. Tũc dicit dña. Magister bon⁹ z pastor fidel recessit a nob. z nos remanem⁹ velut orphani. sed spero firmit. q; cito rebabebim⁹ ipm. z vos scitis. q; benign⁹ est filj⁹ meus z vos multũ diligebat. Nõ dubitetis. q; bene reconciliabit z libent remittet omnẽ offensã siue culpã. Tant⁹ autẽ fuit pmissione patrꝭ furoris impet⁹ cõtra eum. z ita pualuit malozũ audacia. q; non potuissetis eũ iuuare. etiã existẽtes cũ eo. z ideo nolite turbari. Respõdit petr⁹. Vere dña mea ita est vt dicitꝭ. nã z ego q̃ tm̃ initia vidi. tanto fui timoze pcussus in atrio caypbe q; vix credebam me posse euadere z eũ negaui. nec fui mẽoz verbozũ quib; hoc p̃dixerat mihi. q̃uscz me respexerat. Tũc magdalena querit q̃d ei p̃dixerat. z respõdit de negatiõe. z narrat ei totum. Et addidit q; eis alia plura dixit in cena de passione sua. Tũc dicit dña. Vellem audire de bis q̃ dicta z facta fuerũt in cena per eaz. Et petr⁹ annuit iohi vt ipe referat Johãnes ꝯo inciꝑ narrat totũ. z sic tam de bis q̃ de alijs q̃ fecerat dñs ihs cũ eis. narrant adinuicẽ. modo vn⁹. modo alius. Sicq; totã diẽ de ipo sermocinãdo pcurrunt. O q̃ attente auscultabat magdalena sed multũ attenti⁹ ipa dña. O q̃tiens i ipsa die dicebat in narratiõe gestoraz. Bñdict⁹ sit filj⁹ meus ihs. Intuere g̃ eos diligenter z cõpatere. q; sunt in afflictiõe magna. imo pmaxima hodie ꝓstituti. Quid em̃ ẽ videre q; dña celi z terre. z ꝓceps ecclesiaꝝ z oim populoꝝ. z duces toti⁹ diuini exercitꝰ sic timoroſi stãt recluſi in domũcula quadã. nescientes q̃d facere debeãt. nisi q; se ꝯfortãt. cõferentes de factꝭ z verbis dulcissimi dñi sui. Dña tamẽ stabat mente trãquilla z pacata. q; certissimã spem habebat de resurrectione filij sui. Et in ea sola remãsit fides in ipa die sabbati. z ꝓterea dies sabbati attribuit ei. Nõ tamẽ poterat ipa dña gaudere ꝓter mortẽ filij sui dulcissimi ihu christi. Sero aũt facto post solis occasum cũ licuit opari. maria magdalene z altera maria iuerunt emere aromata p faciẽdis vnguentis. Sero etiã p̃cedẽti cũ redierãt a sepultura dñi. ceperũt parare vsq; ad solis occasum. postea siluerũt. Nã sabbatũ obseruare oportebat a solis occasu dieꝝ veneꝝ. vsq; ad aliuz occasum. Nũc ergo vadunt emere aromata. Intuere tu illas diligentes mestis vultib; more viduarũ. z se applicantes ad aliquã apothecã alicui⁹ forte deuoti dñi eis cõpatientꝭ. z libenter satisfacientis volũtati earũ. Ipe vero postulant aromata z eligunt quãtũ possunt meliora. z pcio soluto redeũt. parãtes se ad faciẽda vnguenta domio suo. Conspice ergo diligenter quomõ humilit z deuote z fidelit laborant p dño suo cũ lachrymis magnis z suspirijs intimis. Dña vero z apli aſpiciũt et forte adiuuãt. Quib; factis. nocte siluerũt. Et hec quidez est meditatio die sabbati de dña. sociab; z discipulis.

¶ Sabbato die.

¶ Meditatio de domino ieſu die sabbati descendenti ad infernũ.

¶ Capitulũ. lxxxvi.

Venit etiã hoc in v consideratione nunc. q̃d surgerit dñs ipa die sabbati. Statim cũ mortuus fuerat discẽdit ad inferos ad sctos patres. z stabat cũ eis. z tũc fuerũt

in gl'ia. nã visio dñi. gl'ia est pfecta. ¶ Consi
dera hic ꝫ z attende q̃nta fuerit ei⁹ benigni
tas in infernũ descẽdere. q̃nta caritas. cꝫta
ꝫ humilitas. Poterat em vnũ angelu3 ad
eos mittere z omnes suos suos liberare z si
bi pñtari vbi voluit. Sed ß nõ sustinuisset
amor su⁹ infinit⁹. z hũilitas sua. Per semet
ipm ꝫ descendit. z nõ vt suos. sed z vt ami
cos visitaret dñs oim. z stetit cũ eis ibidez
vsꝫ ad diẽ dñicã ꝓpe auroꝛã. Cogita bñ de
bis z admirare z imitari conerꝛ. Jubilaue
rũt aũt scti pres in suo aduẽtu. et repleti sũt
iocunditate imensa. oĩ displiceãtia pcul ex
pulsa. z stabãt in laudibꝫ z cantic⁹ coꝛam eo.
Quas laudes potes ß mõ meditari. Jma
ginãdo eos ac si essent cũ coꝛpib⁹ suis. sicut
post resurrectõnẽ erũt. Sil'r z aiam illã be
nignissimã dñi nr̃i iesu xpi. Cũ ꝫ psenserũt
ei⁹ saluberrimũ aduẽtũ. occurrerũt ei gau
dent⁹ seipos exhoꝛtãtes atꝫ dicẽtes. Bene
dict⁹ dñs de⁹ isr̃l. qꝛ visitauit z.

¶ Canticũ sctoꝛ de lymbo ¶ Ca. lxxxvij

Leuate capita vr̃a. qꝛ ecce venit redẽ
ptio vr̃a. Confurge. ꝟ surge hierl'm
solue vincula colli tui. ecce saluatoꝛ
venit soluere nos a vinc̃l'. Tollite portas
ꝓncipes vr̃as. z eleuamini porte eternales et
introibit rex gl'ie. Adoram⁹ te xpe z bñdici
mus tibi amãtissime de⁹ nr̃. Et ꝓcidentes
adoꝛauerũt eum cũ gaudio z leticia magna.
Ipos aũt ꝟsidera qꝛ cũ reuerẽtia z ingen
ti exultatione z vultib⁹ iocũdis stant et di
cunt ꝓdicta coꝛã eo. z in hmõi laudibꝫ can
ticis. z iubilatiõib⁹ steterũt in lymbo. vsꝫ p
pe auroꝛã diei dñici. in ꝟspectu etiã multi
tudinis angl'oꝛ ibidẽ existentiũ. z cũ eis iu
bilantiũ. Tunc accepit eos dñs educẽs ab
inferis in exultatõe. z añ eos gl'iose pcedẽs
posuit in paradyso delicias. Aliq̃ vero mo
rula facta cũ eis iocunde. z cũ helyaꝛ enoch
eũ recognoscentib⁹. dixit eis. Temp⁹ est vt
excitẽ coꝛp⁹ meũ. vadã et reassumaz illud. q̃
oĩes ꝓcidẽtes dixerũt. Jte dñe rex glorie
z cito redite si placet. qꝛ gl'iosissimũ coꝛpus
vr̃m videre pl'imũ affectam⁹. ¶ Habes er
go q̃ circa dñm ih̃m z mr̃em ei⁹. z discipl'os
z sctos pres meditari possis in die sabbati
añ resurrectionẽ. Vex qꝛ totã passionẽ dñi
ibu tibi sine auctoritatũ interpositõe transi
curri. ne anim⁹ ad aliud ꝫ ad ipam passio
nẽ se ꝟuerteret. cogitaui vl' nunc auctoꝛita
tes aliq̃s tibi referre vt eaꝛ lectio mentẽ ex
citet ad ipam feruenti⁹ z deuoti⁹ meditan
da ¶ Accipe ꝫ Berñ. more solito in q̃bus
dam sentẽtijs sic dicentez. Jesu christo de
bes totã vitã tuã. qꝛ ipe vitã suã posuit ꝓ
vita tua. z cruciat⁹ amaros sustinuit. ne tu
ꝑpetuo sustineres. Si em cõferrent⁹ in me
omẽs dies filioꝛ adam. z omẽs dies seculi.
z laboꝛes oim hoim q̃ fuerũt z q̃ sunt. z qui
erunt, nihil esset ad cõparationẽ illi⁹ coꝛpo
ris. q̃ spectabile z stupendũ est. Fructib⁹ etiã
supnis. in cõceptu de spũ sctõ. in ortu de ṽ
gine in vite innocẽtia. in doctrine affluẽtia.
in cboꝛuscatione miraculoꝛ. in reuelationi
bus sacramẽtoꝛ Sicut igit⁹ exaltat⁹ celi a
terra. ita exaltata est vita sua a vita nr̃a. que
tñ posita est. Et sic̃ nihil ad aliq̃d nullã ha
bet cõparationẽ. ita vita nr̃a nullã habz ad
vitã illi⁹ ꝓportionẽ. cũ illa dignioꝛ. ista mise
rioꝛ esse nõ possit. Cũ ꝫ deuouero quicq̃d
sum. quicq̃d possuz nõ est sicuti stella ad so
lez. gutta ad flumẽ. lapis ad montẽ. granũ
ad aceruũ. ¶ Idem. xj. Canticoꝛ. Nõ sim
plex aut modica xpi exinanitio fuit. sed se
ipm exinaniuit vsꝫ ad carnẽ. ad mortẽ. ad
crucem. Quis dignẽ penset q̃nte fuerit hu
militatis. mãsuetudinis. dignitat⁹. deũ ma
iestatis carne indui. multari morte. turpari
cruce. Sed dicit aliq̃s. Nõ valuit opus su
um reparare creatoꝛ. absꝫ ista difficultate.
Valuit. ſz maluit cũ iniuria sui. ne pessimũ
atz odiosissimũ viciũ ingratitudis. occasio
nẽ vltra repiret in homie. Hanc multũ fa
tigatiõis assumpsit. q̃ multe dilectiõis ho
minẽ debitoꝛẽ teneret. ꝟ moueretꝫ ad gra
tiarũactiões difficultas redẽptiõis quẽ mi
nus deuotũ esse fecerat cõditiõis facilitas.
Quid em dicebat hõ creatus et ingratus.
Gratis quidẽ ꝟdit⁹ sum. sed nullo cõditoꝛ
grauamie vel laboꝛe. Siquidẽ dixit z fact⁹
sum quẽadmodũ z vniuersa. Sed obstru
ctũ est os loquẽtiũ iniqua. Luce clari⁹ patz
q̃ntũ modo o hõ ꝑ te dispendiũ fecit, de do
mino tuus. de diuite paup. caro de verbo z
de dei filio. hois fieri fili⁹ nõ despexit. De
mẽto iã te. z si de nihilo factũ. nõ tñ de nihi
lo redẽptũ. Sex dieb⁹ ꝟdidit oĩa. z te inter
oĩa. At ꝟo ꝑ totos triginta ãnos. opar⁹ est
salutẽ nr̃am in medio tre. O q̃ntuz laboꝛa
uit sustinens carnis necessitates. hostis tẽ
ptatiões. Nõne sibi cruc⁹ aggrauauit igno
miniã. mortis sibi accumulauit horroꝛem.
¶ Jtẽ. xx. Cantic̃. Sup oĩa reddit te ama

bilez mihi ihesu bone calix quē bibisti. opus nre redēptiōis. Hoc oīno amorē nr̄m facile vendicat totū sibi. Hoc inq̄z est qđ nr̄am deuotionē z blandi⁹ allicit. z iusti⁹ exigit. et artius stringit. z afficit vehemēti⁹. Multū q̄ppe laborauit in eo saluator nec in oi mūdi fabrica tantū fatigatōis auctor assūpsit. Illac deniq̄z dixit z facta sūt. mādauit z creata sunt. At vero hic. Et in dictis suis sustinuit ꝓtradictores. z in factis obfuatores. et in tormētis illusores. z in morte exprobratores. ¶ Idē. xxij. Cantic. Ad cumulū pietatis tradidit xp̄s in morte aīam suā z de p prio latere ptulit pciū satisfactiōis q̄ placaret patrē. Per qđ plane ad se versiculū illū traxit. Apud dñm misericordia z copiosa. apud eū redemptio. Prorsus copiosa. qz nō gutta sed vnda sanguis largit̄ p quinq̄z partes corpis emanauit. Quid tibi debuit facere, z nō fecit. Illuminauit cecū. soluit vinctū. reduxit erroneū. recōciliauit reū. Quis nō p⁹ illū libenter alacriterq̄z currat. qz ab errore liberat z errata dissimulat. z q̄ deinde viuendo merita tradit. p̄mia mortiēdo conquerit Quā excusationē babz q̄ in odore boz vnguentoz nō currit, nisi ad quez forte mīme odor puenit. Sed etēm in oēm tra⁊ exiuit odor vite. Qm̄ misericordia dñi plena est tra. et miserationes ei⁹ sup oia opa ei⁹. Ergo q̄ vitalem hāc sparsaz vbiq̄z fragrantiā nō sentit. z ob hoc nō currit. aut mortu⁹ est. aut putridus. ¶ Idē. xxv. Cantic. Nō erubescit spōsa nigredinē quā nouit pcepisse a spōso. cui similari q̄nte etiā gl'ie ē. Nil g̃ pinde gl'iosi⁹ est q̄z christi portare obprobriū. Cū vox illa prorsus exultatōnis z salutis, mihi absit gl'iari nisi in cruce dñi nr̄i ihesu christi. Grata ignominia crucis ei⁹ q̄ cruci ingrat⁹ nō est. Nigredo est, sed forma z similitudo dñi. Vade ad sctm̄ Isaiā. z describet tibi q̄lem illū in spū viderat. Quē nāq̄z aliū dixit virū dolozis z scientē infirmitatē, z qz nō erat ei species neq̄z decor. Et addidit. Nos putauimus eū q̄si leprosuz z pcussum a deoz bumiliatū. Ipe aūt vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as, Attritus est ꝓpter scelera nr̄a: z liuore eius sanati sum⁹. Deniq̄z seipm̄ fecit pctm̄. z nigrū dicere verear. Intuere sane pānis sordidū. plagis liuidū. illitū sputis. pallidus morte. ¶ Idē. xxvij. Cantico. Quid ei magis deforme z nigz oculis spectātiū occurrebat q̄z cū expānis in cruce manib⁹ medi⁹ duoz nequā risum malignātib⁹ daret, fletū fidelib⁹. z solus erat risui q̄ solus poterat et terori. solus honori esse debuerat. ¶ Idē lxj. Cant. Petra refugiū herinacīs. et vbi tuta firmaq̄z infirmis reqes nisi in vulneribus saluatoz. Tanto illuc securior habito. q̄nto ille potētior est ad saluādum. Fremit mūdus. p̄mit corp⁹. diabolus insidiat. Nō cado. fundat⁹ em̄ suz sup firmā petrā. Pec caui pctm̄ grāde. turbabit̄ ꝓscia. sz nō ptur babit. q̄m̄ vulnez dñi recordabor. Nempe vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as. Quid tā ad mortē qđ nō xp̄i morte saluat. Et infra. Clamat clauus. clamat vuln⁹. qver⁹ deus sit in christo mūdū recōciliās sibi. ferrū p trāsijt aīam ei⁹. z appropinquit cordi. vt nō iā nesciat cōpati infirmitatib⁹ nr̄is Patz arcanū cordis p foramia corpis. Patz illud magnū sacr̄m. Patēt viscera miserōie dī nr̄i in q̄b⁹ visitauit nos oriēs ex alto. Quid em̄ viscera p vulnera pateāt. In q̄ em̄ clari⁹ q̄s in vulneribus tuis eluxisset. q̄ tu dñe suauis z mitis es z multe misericordie. Maioze ei misseratione nemo hz q̄z vt aīam suā ponat ꝓ p addictis morti z dānatis. ¶ Idem q̄z vt credit in quodā sermone de cruce. Medita re inquit passionez crucifixi corpis. zvide si aliq̄d est in eo qđ nō pozet ad p̄iem. Pro te diuinū illud caput multiplici spinaz densitate densatū. vsq̄z ad cerebri teneritudinez cōfixū est. dū cōfigit spina. Spinis pctōrū suoz ait dñs p̄phetā. circūdedit me populus iste. ne doleret caput tuū. ne tua vulneretur intentio. Caligauerūt in mortē oculi sui. z illa lumiaria q̄ illuminat orbem. ad horā extincta sunt. Nōne illis obtenebrati⁹ tenebre facte sunt sup oēm tra. z illa duo magna lumiaria cū alijs lumiaribus submota sunt. Hoc aūt totū factū est vt auerteren tur oculi tui ne videāt vanitatē. z si videret nō attraberet. Aures ille q̄ in celis audiūt sanct⁹. sctūs. sctūs. dñs de⁹ sabaoth. audiūt in tris. demoniū habes. z crucifige crucifige eū. Ut q̄d illō. ne aures tue obsurdesce rent ad clamorē pauperis. ne reciperēt auditum vanū. ne detractionis virus apertis ꝓpcijscz suscipent. Speciosa illa facies. speciosa forma pre filijs hominū. sputis illita. afflicta colaphis. addicta delusionibus est. Sic nanq̄z scriptū est. Leperunt cōspuere in eū z pcutere faciem eius. z illudere ei dicentes. Prophetiza quis est qui te pcussit. quare hoc. vt facies tua illuminaret. illumi nata ꝙ firmaret. z diceret de q̄. Vultus ei⁹

nō sunt ampli⁹ in diuersa mutati. ℣s illud qō docet angelos. z homines instruxit qō dixit z factū est. felle potatū est z aceto. ℣z hoc factū est vt veritatē z iudiciū loqueret os tuū. z pfiteret dñm deū suum. ℣an⁹ ille que fundauerūt celos extense sunt i cruce. clauisq; ꝑberate durissimis. vt man⁹ tue extenderent ad inopē. z dicere posses. Alia mea in manib⁹ meis semp. Qō tenemus i manib⁹ nō de facile obliuiscimur. Sic et ꝙ aniam suā bone opationi impmit non tradit eam obliuiōi. ℣pectus illud in quo sunt omēs thesauri sapiētie z scientie dei absconditi. lancea militari pfossum est. vt pect⁹ tuum a prauis cogitationib⁹ mundaret. mundatū sanctificaret. cōseruaret sanctificatū. ℣pedes illi quorū scabellum adorare debemus. quia sanctū est. dura transfixione confossi sunt vel cōfixi. ne pedes tui festinarēt ad malū. sed currerent ad viā mandatorū domini. Quid plura. ℣foderūt manus meas z pedes meos. dinumerauerunt omnia ossa mea. ℣pro te carnē z animā suā posuit. vt corpus z spiritū tuū sibi vendicaret. toto se totū recuperauit. ¶ Idem in sermone sup mirandis beneficijs humane redēptionis. ℣xpergiscere nunc ania mea. excutere de puluere. z cōtemplare virū hunc memorabilem quē in speculo euāgelici sermonis quasi ꝑsentez intuearis. Attende ania mea Quis est ille qui ingredit habens imaginē regis. z nihilomin⁹ serui despectissimi confusione replet⁹. coronat⁹ incedit. Sed ipsa eius corona etiā cruciat⁹ est illi. z mille punc turis speciosum ei⁹ caput diuulnerat. Regali purpura induitur. sed pot⁹ in eo despicitur q; honorat. sceptrum in manu gestat. sed eoipō reuerendū eius caput ferit. Adorant coram ipo positis in terra genibus et regem clamant. z cōtinuo ad conspuendū amabiles eius genas subsiliunt. ℣alillas palmis concutiunt. z honorabile collū exhonorant. ¶ Vide anima mea. quomō vir ille per omia coartat z spernitur. Sub crucis onere dorsum incuruare iubet. et suam portare ignominiā ad locum deduc⁹ supplicij. ℣yrrha potat z felle. Ju cruce subleuatur. z dicit. ℣ater dimitte illis. quia nesciunt quid faciunt. Qualis est hic ꝙ in omnibus ꝑturis suis nec semel os suum aperuit vt aliquid querele aut excusatiōis. aut cōminationis. aut maledictiōis aduersus maledictos canes illos ꝓferret. Sed noluissime verbū benedictionis sup iustos suos. quale a seculo nō est auditū. Quid hoc viro mansuetius. quid benigni⁹ aīma mea vidisti. ¶ Adhuc autē attentius intuere q; grandi admiratiōe z tenerrima cōpassione dign⁹ appareat. Vide nudū z vulneribus laceratū. in medio latronū. cruci ignominiose ferreis clauis affixum. aceto in cruce potatum. z post mortē lancea in latere vulneratū. z copiosos sanguis riuos ex ꝙq; vulneribus manuū pedū z later⁹ effundentem. Fletū deducite oculi mei. z liq̄sce aia mea. sup ꝓtritiōe amabil⁹ viri b⁹ quē in tāta amaritudie tot vides affectū dolorib⁹. Respice dñe scē pr̄ de sctūario z de excelso celoꝝ habitac'o. z intuere hāc sacrosctām hostiā q̄m tibi offert magn⁹ pontifex nr̄. sctūs puer tuus dñs ihs. p ꝑctis fratꝝ suoꝝ. z esto placabilis sup multitudie malicie nr̄e. Ecce vox sanguis frīs nr̄i ihū clamat ad te de cruce. Ecce gl'a z honore coronat⁹ sum. In dextera maiestat⁹ tue astat vultui tuo p nob. caro ei⁹ z frat⁹ nr̄ est. ¶ Respice dñe in faciē xp̄i tui. ꝙ tibi obediēs vsq; ad mortē fact⁹ ē. nec recedāt ab oculis tuis cicatrices ei⁹ i ꝑpetuū. vt memier⁹ q̄tā ab eo p ꝑctis nr̄is satisfactionē recepis. Utinā dñe appēdank in statera pietā. ꝙbo irā meruim⁹. z celāitas quā p nob pass⁹ ē inocēs fili⁹ tu⁹. Certe ꝟ guior apparebit z ꝟ magꝫ digne vt ꝓpt' ipaz effūdas super nos miam q̄ntū fuit illa. ne p ꝑctis nr̄is ꝓtieas i ira mias tuas. Grās tibi pr̄ referat ois ligua sup habūdātia bōitat⁹ tue ꝙ vni⁹ co filio cordis tui ñ pepcisti. sz p nob illū tradidisti i mortē. vt ipm tāq; fidelē aduocatū hr̄em⁹ i cel' cora te. Et tibi dñe ihu fortissime zelotes ꝙd grāz retribuā vt digne retribuā. Ego homo puluis z cinis z vile figmentū. ꝙd ei p mea salute facere debuisti z non fecisti. Ab imo pedis vsq; ad sūmū ꝓticis totū in aḡs passionū te demersisti. vt me totū de illis extraberes. Et itrauerūt aq̄ vsq; ad aiaz meā. Hā z aiaz tuā i mortē pdidisti. vt meā pditā mihi redderes. Ecce me duplici debito obligasti. Hā z p eo ꝙ dedisti debitor tibi sum. z p mea ꝙdē ania bis á te mihi data. semel i creatōe. z semel in redemptione. Quid magis iuste tibi reddā q; ipam. ñ habeo. Pro tua aūt ꝑciosa aīa ita ꝓtribulata ꝙd ab hoīe digne rependi possit nō inuenio. Hā z si celū z terrā z omnē ornatū eorū p ea possem rependere. certe vsq; ad mensurā debiti nullaten⁹ attingere possem. Ut autē

id ipm qđ z debeo z possibile mihi est retribuã tibi. tui dñe muneris est. Diligẽdus es mihi toto corde. tota mente. tota ania. tota ẏtute. z tua mihi sequẽda vestigia. q̃ pro me mori dignat⁹ es. Et quõ fiet illud in me nisi p te. Adheret ania mea post te. qz tota virtus eius pendet ex te. Vucusqz Bernñ. Habes igit a beato Bernñ. more suo mellifluo eructuantẽ de dñi ihu passione melliflua z pulcherrima. Videas ne in vacuũ ea recipias. Sed toto corde. totoqz affectu ipius auctoritatiby incitata in dñica passiõe verseris. qz ipi⁹ passionis meditatio sup oms alias q̃ de vita ipius occurrere pñt noscit eminere. De cetero ad resurrectionẽ ipi⁹ dñi iesu accedamus.

¶ Dominica die.

¶ De resurrectione dñi. z quomõ ꝑmo apparuit matri dñica die.

¶ Capitulũ. lxxxviij.

VEniens domin⁹ ihesus cũ honorabili multitudie angeloz ad monumẽtũ die dominico sũmo mane. z reaccipiẽs corp⁹ istud sanctissimũ. z ipo monumẽto clauso. pcessit ꝑpria virtute resurgendo. Eadẽ aũt hora. s. summo mane maria magdalene z iacobi z salome. licẽtia petita ꝑus a dña ceperũt ire cũ vnguentis ad monumentũ. Dña autez domi remãsit. z orabat dicẽs. Pater clemẽtissime. pr̃ pissime. sic scitis. mortuus est filius me⁹. inter duos latrones cruci fuit affixus. z ego eũ sepelivi manibz meis. Bz potẽs estis dñe eũ mihi restituere incolumem. Rogo maiestatẽ vestrã. vt eũ mihi reddat⁹. Quare tardat tantũ ad me venire. remittite obsecro eũ mihi. quia nõ quiescit anima mea. nisi videã ipm. O fili mi dulcissime q̃d est de te. q̃d agis. q̃d morã ꝑtrabis. rogo te ne ampli⁹ differas venire ad me. Tuem dixisti tercia die resurgã. Nõne fili mi. est hodie tercia dies. nõ heri. sed ꝑus heri. i. nudi ustercius fuit dies illa magna z amara valde. dies calamitat⁹ z mortis. tenebraꝝ z caliginis. sepatõis z mortis tue. g̃ fili mi ẽ hodie tercia dies. Exurge g̃ gl'a mea z omne bonũ meũ z redi. sup omnia desidero te videre. cõsolet⁹ me tuus redit⁹ quã sic ꝑtristauit discessus. Reuertere g̃ dilecte mi Veni dñe iesu. veni spes mea vnica. veni ad me fili mi.

¶ Eya ergo sic orãte z lachrymas dulciter emittente. Ecce subito dñs iesus venit i vestiby albissimis. vultu sereno. speciosus. gloriosus z gaudẽs. z dixit ei q̃i ex latere. Salue sctã parens. At illa statim se vertens. Ettu inquit fili⁹ meus iesus. Et genuflexit adorans. Cui filius. Mater mea dulcissima. ego sum. Resurrexi z adhuc tecũ sum. Eis autẽ surgentiby ipa cũ lachrymis ꝑ gaudio amplexans eũ. z vultũ vultui applicans fortiter stringebat reqescens totalit sup eum. z eã alacriter sustẽtabat. Post⁹ sedentibus eis pariter. diligent⁹ z curiose intuebat eundẽ in vultu z cicatricibz manuz z ꝑ totum. Querens si oms dolor ab eo discesserat. Et ille. Reuerẽda mr̃. omis a me dolor abscessit. z morte z dolorẽ z omnes angustias superaui. nec de cetero inde aliq̃d sentiam. Et illa. Benedict⁹ sit pr̃ tuus q̃ te mihi reddidit. Exaltatũ z laudatũ sit nomen eius z magnificatũ in secula. Stant g̃ z colloquũtur adinuicẽ gaudẽtes. z pascha ducentes delectabilit⁹ z amãter. Et narrat ei dñs ihs q̃liter ꝑ⁹m suũ liberauit de inferno. z oms q̃ fecit in isto triduo. Ecce nunc g̃ magnum pascha.

¶ Quomõ maria z alie due marie venerũt ad monumentũ.

¶ Capitulũ. lxxxix.

MAgdalena ꝑo. z alie due marie ibãt vt dixi ad monumentũ cũ vnguentis. Dũ g̃ fuerũt extra portã ciuitatis reuocabãt ad memoriã afflictões z penas mgr̃i sui. et in omiby locis in qby aliq̃d notabilit ꝑ tra ipm vl' ꝑ ipm factũ fuerat aliq̃ntulũ subsistebãt genuflectẽtes z osculantes terrã. gemit⁹ z suspiria dãtes z dicẽtes Hic obuiauim⁹ ei cũ cruce sup collo q̃ mr̃ eius semimortua ẽ. Et hic se ꝑtit ad mulieres. Hic crucez deposuit fatigat⁹. Et super isto lapide se appodiauit parũper. Hic fuit sic crudelit z fortit impulerũt eũ vt veloc⁹ ambularet. z q̃i eũ currere coegerunt. Hic spoliauerũt eũ z totũ nudũ fecerũt. Et h eũ cruc⁹ patibulo affixerũt. Et tũc cũ magno clamore z inũdatõe lachrymaꝝ ꝑcientes in facies suas adorauerũt crucẽ. z osculate sũt eã. ꝑcioso adhuc dñi sanguie rubricatã. Deinde surgẽtes z eũtes ẏsus sepulchr̃. dicebãt. Quis revoluet nob lapidez ab ostio monumẽti. Et aspiciẽtes viderũt revolutũ lapidẽ z ãgelũ dñi sedẽtẽ sup eũ q̃ dixit eis. Nolite timere vẽ. vt i euãge. ꝑtinet. Ille autez

fraudate spe sua. qz putabāt corpus dñi inuenire. nō attendētes ad verba angeli conterrite redeūt ad discipulos dicētes corpꝰ dñi esse sublatū.

¶ Quō dñs apparuit marie magdalene.

¶ Capitulū. xc.

Tunc ergo petrꝰ z iohes cucurrerūt ad monumentū. Cōspice bene eos currūt ipi. currunt magdalena z socie post eos. omēs currūt ad querendū dominū suū. cor suū z aniam suā. Currūt multum fidelit. multūqz feruent. multuzqz anxie. Cū autē puenerunt ad monumentū respicientes in ipo nō inuenerūt corpꝰ. sed viderunt lintheamina z sudariū z recesserūt. Cōpatere ipis qz in afflictōne magna sunt. Querunt dñm suū z nō inueniūt. z nesciūt vbi eū amplius q̄rere debeant. & dolentes flentes discesserūt.

¶ Qd dñs apparuit tribus mariis.

¶ Capitulū. xci

Maríe autē remanserūt ibidē. z respicientes in monumentū viderūt duos angelos stātes in albis q̄ dicunt eis. Quē queritis. viuentez cū mortuis. Ille autē nec tunc attenderūt ad verba cor. nec aliquā consolationē acceperūt de visiōe angelorū. qz nō querebāt angelos sz dñm angelorū. Iterū ille due marie cōterrite z q̄si absorte elongauerūt se inde aliquantulū. z sedebāt dolētes. Joh. xx. Magdalena vero nesciens q̄d aliud facere deberet. qz sine magro suo viuere nō poterat. z ibi eū nō inueniebat. z vbi eū quereret ignorabat. stabat ad monumentū foris plorās. Iterū ergo respiciēs in monumentū. qz semp sperabat ibi eū reuidere vbi eū sepelierat. Vidit ipos angelos sedentes q̄ dicunt ei. Muli/er q̄d plorās. quē queris. Et illa. Tulerunt dñm meū z nescio vbi posuerūt eum. Uide mirabilē opationē amoris. Paulo ante audierat ab vno angelo q̄ resurrexerat. z postea a duobꝰ. qz viuebat, z nō recordabat. sz dicit nescio. Amor hoc faciebat. qz vt dicit hic Origenes. Alia sua nō erat vbi ipa erat sed ibi erat vbi mgr̄ suus erat. Nesciebat cogitare. loqui. nec audire nisi de ipo. Cū aūt staret sic plorans nec de angelis aliq̄d curaret. amore suo mgr̄ suus nō poterat amplius se tenere. Dñs & iesus refert hoc mīri et dicit q̄ vult ire ad psolandā eam. q̄ hoc multū acceptat. z dicit. Fili mi benedicte, Vade in pace z psoleris eā. quia multū te dilexit. z de tua morte multū doluit. z memēto redire ad me. z amplexans dimisit eū.

¶ Iterum de eodem.

¶ Capitulū. xcij.

Venit ergo ad monumentuz in orto vbi erat magdalena. z dicit ei. Mulier quē queris. quid plorās. Et illa eum nō cognoscēs adhuc vt ebria rūdit dicens. Dñe si tu sustulisti eū. dicito mihi vbi posuisti eū. z ego eū tollam. Conspice bene eam. quomō lachrymabili vultu supplicit z deuote eū exorat vt doceat eam illū quē q̄rit. semp ei sperabat audire aliqua noua de suo dilecto. Tunc dominꝰ ad eā dixit, Maria. Ipa vero q̄ reuuisens et cognoscens eū ad vocē. cū indicibili gaudio dixit. Rabi id est. mgr̄. Dñe vos estis quē querebā. q̄re tādiu vos mihi celastis. z currēs ad pedes osculari volabat. Dominꝰ vero volens animū suū eleuare ad celestia. vt nō q̄reret euz āmodo in terra. dixit. Noli me tangere. Nō dum enī ascendi ad patrē meuz. sed dic fratribꝰ meis. Ascendo ad patrē meū z patrez vestrū z̄c. z addidit. Nōne p̄dixi tibi q̄ tercia die resurgerez. quomō igit me in sepulchro querebas. Et illa. Dico vobis magister q̄ tantꝰ dolor de acerbitate passionis z mortis vre cor meū repleuerat. q̄ oīm oblita de nihilo recordabar nisi de corpe vestro mortuo. z de loco vbi sepeliuerā ipm. z iō vnguentū hoc mane detuleraz. Benedicta sit magnificētia vra q̄ resurgere z ad nos redire dignata est. Stant & simul dilecti cuz iocūditate z gaudio magno. Ipa vo curiose aspicit euz. z interrogat de singul. z rūsum alacritatis recipit. Nunc & z hic est magnū pascha. licet aūt sic a p̄ncipio dñs ei responderet. vt credere possuz q̄n eū familiariter tāgeret anteqz inde discederet. osculādo pedes z manꝰ. sed dispensatiue sic fecit a p̄ncipio. vl qz talē se oñdebat q̄lis erat in corde suo. Sm cōem expositionē. vel qz vt dixi volebat animū suum erigere ad celestia Sm q̄ Bern̄. innuere videt. Pie nāqz credi pt. q̄ quā sic amant z singlariť añ oēs q̄ scpti reperiunť visitabat. ad letificādā eā non turbandā faciebat. Hysterialiť & nō ptinaciť dixit illud verbū. qz nō ptinax neqz durus benignissimus dñs est z maxime diligentibus se. Post aliqualē vero morulā discessit dominꝰ dicens. qz z alios oporteret eum vi

sitare. Tūc magdalena q̄ alterata sicut no lens ab eo vnq̄ discedere dicit. Dñe vt vi deo vestra cōuersatio nō erit āmodo nobi scum sic̄ cōsueuerat. Rogo ne obliuiscami ni mei. Memētote dñe tot bonorū q̄t mi bi contulistis. z familiaritatis z dilectionis quā habuist̄ ad me. z recordamini mei do mine de⁹ meus. Et dñs ad eam. Noli time re. cōfide z cōstans esto. q̄z semp ero tecum. Tunc ipa bñdictione ab eo recepta. z chri sto discedente venit ad socias. z nūciat hoc eis. Ille vero de resurrectiōe dñi gaudentes. sed q̄ nō viderant eū dolentes recedūt cum ea.

¶ Iterū de eodem.

¶ Capitulū. xciij.

Cum ḡ iste tres marie in simul pgerent antec̄z venirēt ad ciuitatē. apparuit eis dominꝰ iesus dicēs. Auete. Ille vero vltra q̄z dici posset exhylarate. p cidentes tenuerūt pedes ei⁹. Dic ergo simi liter z querūt z aspiciūt. z rñsum iocū dirat̄ accipiūt. z faciūt magnū pascha. Dicit autē eis dñs iesus. dicite fratribꝫ meis vt veniāt in galyleā. ibi me videbūt sicut predixi eis. Uides q̄ mḡr humilitat̄ vocat discipl'os suos frēs. Nunq̄d hanc virtutem dimisit. Tu autē si in p̄dictis vis intelligentiā z cō solationē habere. recordare de his q̄ superi us tibi dixi. vt scz in oīb⁹ locis z factis ita sis anīo ac si p̄ñs esses corpe. Et idez de in fra dicendis.

¶ Dominꝰ apparuit Joseph.

¶ Capitulū. xciiij.

Discedēs ergo dñs iesus ab eis. ap paruit ioseph q̄ eum sepelierat. La ptus em̄ erat ꝓpterea a iudeis et re clusus in quodā cubiculo diligent sigillato z post sabbatū eū interficere volebāt. Appa ruit ergo ei dominꝰ iesus z faciē eius exter sit. z osculū dedit. z inde saluis sigillis in p pria domū reportauit.

¶ Dominꝰ apparuit Jacobo minori.

¶ Capitulū. xcv.

Apparuit etiā dñs iesus iacobo mi nori. q̄ vouerat se nō comesturū nisi videret dñm resuscitatū. Dixit ḡ ei z bis qui cū eo erant. Ponite mēsam. Dein de panē accipiens. bñdixit z dedit ei dicēs. Comede dilecte frater mi. q̄z filꝰ hoīs sur rexit a mortuis. Ista vero refert Hieronymus.

¶ Qꝛ dñs apparuit Petro.

¶ Capitulū. xcvi.

Cum aūt magdalena z socie redeun tes domū narrātes discipul' resur rexisse dñm. Petrꝰ merens q̄ dñm suū non viderat. nec q̄escere valens ꝓpter a moris vehemētiaz. Discessit ab eis z solus ibat versus sepulchrū. Nesciebat enim vbi eū alibi q̄reret. Dū ergo ꝑgeret dominus ie sus apparuit ei dicēs. Pax tibi simon. Tūc petrus p̄cutiens pectus suū et p̄cidens in terrā cū lachrymis. dixit. Dñe dico meam culpam. q̄z te dereliqui. z pluries negaui. z osculat⁹ est pedes eius. Dominus aūt ipm erigens. osculat⁹ est eū dicens. Pax tibi. no li timere. omnia p̄cta sunt tibi dimissa. ego bene sciebā z p̄dixi tibi. Nunc ḡ vade z con firma frēs tuos. z cōfide q̄z mortē z omnes inimicos vr̄os z aduersarios deuici. Nic ḡ sil'r fit magnus pascha. Stāt z colloquunt adinuicē. z diligent petrꝰ aspicit eū z singu la notat. Bñdictiōe vo accepta rediens ad dñam z ad discipulos oia narrauit. Scire aūt debes q̄ de apparitōe facta dñe nibil cō tinet in euāḡe. iō aūt ipam posui. z añ alias p̄misi. q̄z de ipa videt tenere eccia. vt i legen da de resurrectōe dñi plenꝰ habet.

¶ De reditu dñi ad sctōs p̄es post resur rectionē. ¶ Capt'm. xcvij.

Dominꝰ ergo ihs cū discessit a petro q̄z nondū visitauerat sctōs patres post resurrectionē suam quos i pa radyso deliciarum dimiserat. redūt ad eos procedens in stola candida cum multitu dine angelorum. Quem ipi in tanta gloria aspicientes a longe cū indicibili exultatiōe z iubilo cantic̄ z laudibꝫ suscipiūt eū dicen tes. Ecce rex nr̄. Uenite occurram⁹ saluato ri nr̄o. Magnū principiuz z regni eius nō erit finis. Dies sanctificat⁹ illuxit nob. Ue nite oēs z adoremꝰ dñm. z p̄cidentes in terrā adorauerunt eū. z surgētes z stantes cū eo reuerent̄ z iocunde cōpleuerunt lau des suas. dicētes. Uicit leo de tribu iuda. reflorꝫit dñe caro mea. adimples nos leti cia cum vultu tuo. delectatiōes in dextera tua vsq̄z in finē. Resurrexisti gl'ia nostra. ex ultabim⁹ z letabimur in te. Regnū tuuz re gnū omniū seculorū. z dominatio tua vsq̄z in generatione z generatiōem. Et nos non discedimus a te. resuscitabis nos z nomen tuuz exaltabim⁹. Precurso⁹ ꝓ nobis in

gressus est. pontifex factꝰ in eternū. Decē dies quā fecit dñs. exultemꝰ ꝛ letemur in ea. Hodie illuxit nob dies redēptiōis repationis antique felicitatis eterne. Hec est dies quā fecit dñs ꝛc. Hodie p totū mūdū melliflui facti sunt celi. qz dñs regnauit a ligno Dñs regnauit decorē indutꝰ est. indutꝰ est dñs fortitudinē ꝛ pcinxit se. Cantate ei canticū nouū. qz mirabilia fecit. Saluauit sibi dextera eiꝰ ꝛ brachiū sctm eiꝰ. Nos aūt populus eiꝰ ꝛ oues pascue eiꝰ. venite adorem⁹ eū. Appropinquāte aūt hora vespertina dicit eis dñs ihs. cōpatior frib meis. qz ppt mortem meā ꝓtristari ꝛ ꝓtriti dispergunt sicut oues errātes. ꝛ multū desiderāt me videre. Vadā ergo ꝛ oñdaz me ipis. ꝙfortabo ꝛ cōsolabor eos et cito reuertar ad vos. At illi ꝓcidētes dixerūt. Sic fiat dñe vt dixistis.

¶ Qꝝ dñs apparuit duob discipul' euntib in emaus.

¶ Capitulū. xcviij.

Cum ergo duo ex discipul' eius irēt ihus castellū emaus quasi iam desperati de ipo. ꝛ irēt tristes. de his q̄ acciderant ꝙferētes. venit dñs ihs ꝛ iunxit seipis in specie pegrini. ꝛ ibat cū ipis introgans eos. ꝛ rñdens. ꝛ ꝙferēs ihba salubria. vt in euāgelio habes. Tandē coactꝰ ab eis intrauit cū illis ꝛ manifestauit se ipis. Hic aūt diligēt attende ꝛ ꝙsidera bonitatem ꝛ benignitatē dñi tui. ¶ Prio qz ñ potuit eiꝰ feruens amor sustinere suos sic errare ꝛ tristari. Vere fidus amicꝰ est fidelis comes. Et benignus dñs iungit se ipis. querit tristicie causam ꝛ exponit eis scpturas. inflāmans corda eoꝝ ad omnē rubiginez extirpandā. Sic q̄tidie nobiscū facit spiritualit. Si em grauati aliq̄ pplexitate vel accidia de ipo loq̄mur. statim adest ꝙfortans ꝛ illuminans corda nra ꝛ etiā inflāmans i amorem sui. Optimū em est cōtra tales pestes loqui de deo. Vñ dicit ꝓpha. Q̄ dulcia faucibꝫ meis eloquia tua dñe. sup mel ꝛ fauum ori meo. Et iterū. Ignitū eloquiū tuuz vehemēt ꝛ ser. tu. dilexit illud. Sil'r etiā cogitare de deo. Vñ idē ꝓpha. Concaluit cor meū intra me. ꝛ in meditatōe mea exardescet ignis. ¶ Sc̄o ꝙsidera bonitatē eius nō solū ex amore vt dixi. sed etiā ex būilitate pfunda. Conspice nāq̄ ipm quō humiliter vadit cū eis. Vadit nāq̄ cū suis q̄i vn⁹ ex eis dñs oim. Nōne tibi videt ad ꝓmotia humilitatꝫ redisse. Exēplū nobis est similе faciendi. Sed ꝛ in alio attēde dñi humilitatē. qz nō est dedignatꝰ hos discipl'os inferioris gradꝰ. Nō em erant isti de apl'is. sed de alijs minoribꝫ discipul'. ꝛ tñ familiariter iungit se ipis. vadit et loquit'. Non sic elati. Nollent em nisi cū preciuis viris et magnarū opū cōuersari ꝛ ambulare. Itez in alio relucet hic sua būilitas. Nā si cōsideras elatos. videbis q̄ nolūt ampullosa verba sua spargere inter paucos. sed dñs etiaz cū duob loquit' archana sua. nō vilipendit paucos. imo nec etiā vnū. sicut fecit olim cū samaritana. ¶ Tercio ꝙsidera dñi bonitatez q̄ntū ad pñs negociū quō instruit discipulos suos in moribꝫ. reficit ꝛ ꝙsolat'. Conspicias ergo eum quō fingit se longius ire. vt eoꝝ augeat desideriuz ꝛ inuitet' ꝛ teneat' ab eis. ꝛ quō postea benigne intrat cuz eis. Panē accipit ꝛ benedicēs suis sacratissimis manib frangit ꝛ porrigit. ꝛ seipm eis revelat. Et q̄tidie hoc facit nobiscū inuisibilit'. Nā teneri vult ꝛ inuitari p desideria. orationes ꝛ sctās meditationes. Et ideo semper orare oportet ꝛ nō deficere vt ipe docuit q̄liter ista fecit ad nostrā eruditionē. vt. s. attendam⁹ ad opa pietatis ꝛ hospitalitatꝫ. Et quō non sufficit diuīa eloquia legere vl' audire nisi opere cōpleant'. De hoc in Omel'. Grego. sup hoc euāgelio poterit plenꝰ edoceri. Nō aūt dedit istis suis discipulis magnā sui copiā. sed statim porrecto eis pane euanuit ab oculis eoꝝ. Nā etiā alios consolari volebat cū quib tamē etiā istos est cōsolatus.

¶ Qꝝ dñs apparuit reclusis in die resurrectionis.

¶ Capitulum. xcix.

Rediерūt aūt ꝓdicti duo discipl'i statim in hierl'm. ꝛ inuenientes alios discipulos ꝙgregatos. absente Thoma eis ista narrauerūt. At parit' audierūt. Qz surrexit dñs ꝛ apparuit simoni. Tunc dñs ihesus intrās ad eos ianuis clausis. stetit in medio eoꝝ ꝛ dixit eis. Pax vob. Discipuli vero ꝓcidētes in trā. ꝛ suā culpaz dicētes. q̄ sic eū dereliquerāt. ipm alacrit' susceperūt. Dñs ḡ. Surgite inq̄t frēs mei. qz oia pcta sunt vob dimissa. Erat ḡ failiarit' int eos. ꝛ oñdit eis manꝰ ꝛ latꝰ. ꝛ apit eis sensū vt intelligāt scpturas ꝛ cogscāt resurrectōez suā. Petit ab eis si hēant aliq̄d ad māducādū. ꝛ manducat coram eis partem piscis assi. ꝛ

fauum mellis. Insufflat in eos. z dicit eis. Accipite spm̃scm̃. Vides quō ista sūt plena oīa iocūditate z leticia. Gauisi sunt g discipuli viso dño. Letant cozā eo q̄ añ erant pauefacti. O q̄ libent eidē illa porrexerunt vt comederet q̄ fidelit ei ministrabāt. et q̄ iocunde assistebāt ei. Conspice etiā dñam ibidē esse. qz discipuli congregabāt se ad eaz. Vide g cam indicibili gaudio ista ꝓspicere z iuxta filiuz familiarit sedere. z sic̄ expedit seruire alacrit. Dñs etiā ihs libent suscipit oīe seruiciū de manib ei⁹ z eā reuerent honorat cozā discipulis. Nō autem omittas magdalenā dilectā discipulā z apl'oz apostolā. Conspice etiā qualit more solito sedz ad pedes mgri sui. diligent audit ꝓba eius z si quid pōt etiā ipa gaudiose ac toto affectu eidē ministrat. O q̄lis tunc est domūcula ista. z q̄ gratiosuz habitare in ea. Nonne tibi videt etiā nūc hic esse magnū pascha. si aliquid deuotiōis habes. puto q sic. Sed parū stetit tunc dñs cū eis. qz iā erat q̄si sero. Tñ forte etiā ipi coegerūt eū aliq̄ntulū plus stare. rogātes ne sic cito recederet. An nō credis q magdalena sedēs ad pedes iuxta eū. teneret q pānos eū ꝓfident z cū reuerenti audacia. ne discederet ita cito. Erat ei indutus vestimētis albissimis. vestib gl'ie sue. Sic eīm eū tenebat. nō ꝓsumptuose. et ꝓfident faciebat sic diligens. sic dilecta. nec dño displicebat. Teneri vult dñs vt ptz in duob discipul' sup̃ enutib in emaus. Tandē dñs reuerētia mr̃i exhibita. silr z ab ea recepta licentia. bñdicens oīes recessit ab eis. Ipi vero ꝓcidentes de cita reuersione rogauerūt eundē. Remāserunt aūt famelici z sitibundi de dño de q̄ tantā copiā habere ꝓsueuerant. eū sepe suspirūs z desiderūs reuocantes. Vidisti q̄tiens hodie habuisti pascha. nā oīs iste apparitōes ī die paschatis fuerūt. Sed forte audisti sed nō sensisti qz nec forte in passiōe cōpassionē habuisti. Credo eīm q si in passione compati scires z mentē hr̃es vnitā z nō sparsaz ad secularia vl' supflua vl' curiosa. in q̄libet vice sentires pascha. Et hoc de q̄libet die dñico ꝓtingere posset. si mēte integra diebz veneř z sabbati te cū passione dñi pparares. Maxime dicente apl'o. Si fuerim⁹ socij passionum. erimus z ꝓsolationū.

¶ Q̄ dñs apparuit discipulis in octaua pasche z erat cū eis Thomas.

¶ Capitulum. c.

Adueniente aūt die octaua resurrecionis. itez apparuit dñs ihs discipulis ianuis clausis. z erat thomas cū eis q̄ prima die cū eis nō fuerat. z cū alij narrassent ei. qz viderant dñm. Rndit. Nisi videro in manib ei⁹ fixurā clauoz z mittam digitū z̄c. vt in euāgelio ꝓtinet. non credam. Dicit g pastor bonus z de pusillo suo grege sollicit⁹. pax vobis. Deinde dicit thome. Infer digitū tuū huc z vide manus meas. z affer manū tuā z mitte in latus meum z noli esse incredul⁹ sed fidelis. Tūc thomas ꝓcidens tetigit cicatrices dñi. z dixit. Dñs meus z deus meus. Hoīem eīm vidit z deuz credidit. Dixit etiā suā culpā de q̄ ipe dereliquerat cū. sic̄ z alij dixerūt. Dñs aūt erigens euz dixit. Noli timere. oīa pcā sunt tibi dimissa. Hoc aūt de thome dubitatiōe dispensatorie pmissum est vt euidentioribz argumētis resurrectio dñi pbaret. Conspice aūt hic diligent eū. z ꝓsidera solitā benignitatē. humilitatē z amoꝛ ferueneē ipius. quō sez thome mōstrat z alijs discipul' vulnera sua. vt tolleret oēm obscuritatē de cordib eoz. ad ipoz z nr̃am vtilitatē. ¶ Referuauit q̄z sibi dñs cicatrices vulnerū maxie ꝓpter tria. scz vt faceret apl'is fidē de sua resurrectione. Et vt ipas ostēdat pr̃i q̄n vult placare eū z interpellare ꝓ nob. Est eīm noster aduocat⁹. Et etiā vt eas mōstret reprobis in die iudicij. Stat g dñs ihs cum matre z discipulis suis ꝑ aliquā mozulā loq̄ns de regno dei. z ipi cū eo in leticia magna audientes ista ꝓba excelsa z aspiciētes faciem ei⁹ plenā gaudio z decoꝛe. Attende bñ eos circū circa stantes. sed dñam familiari⁹ iuxta eum. magdalenā vero sp ad pedes eius ꝓsidera. Sta z tu reuerent. a longe tñ. si forte miscōia mot⁹ faciat te vocari. Tandez dicit eis q̄ vadāt in galyleā in montē thabor vt dī. z ibi apparebit eis. Et bñdictiōe data discessit ab eis. Ipi vero remāserūt vt pus famelici z sitibundi de eo sed plurimū confortati.

¶ Q̄ dñs apparuit discipulis in galylea.

¶ Capitulū. ci.

Post hec discipulis ad dictū locum ꝓgentib itez apparuit eis dñs ihs dicēs. Data est mihi oīs potās in celo z in terra. Ite docete oīes gētes baptizantes eos in noīe pr̃is z filij et spūssancti.

docētes eos seruare q̄cūq; mādaui vobis z ꝓfortami. qz ego vobiscū sum oīb⁹ dieb⁹ vs/q; ad ꝓsummatōz seculi. adozauerūt aūt eū in suo aduētu z stāt etiā nūc cū magna iocū ditate cū eo Cōsidera bñ eoz ea q̄ dicta sūt mō ipis Hā magnifica sunt valde. Manifestat eis qualit̄ est dñs oīm. dat eis mādatū de p̄dicādo. dat formā baptizādi. dat etiaz vigorē eis pmaximū. dū dicit q̄ sp erit cum eis. Vides q̄ntā iocū ditatē dat eis z q̄t oīa dit eis insignia charitatz. Vis q̄ dictz p dñz data eis bñdictōe disparuit ab eis.

¶ Q̄ dñs apparuit discipulis ad mare tyberiadis ¶ Capl'm.cij.

Discipuli ꝓo adhuc remāserūt in galilea. Iuerūt aūt q̄dā vice piscatum ad mare tyberiadis septē ex ipis z p totā noctē nihil ceperūt Mane facto dominus itez apparuit eis z stetit i littore maris Attēde aūt hic q̄ acta sunt qz iocundissima sūt. Querēs g̃ dñs si aliq̄d cepissent. rñdēti/bus nō. dixit. Mittite in dexterā nauigij rethe z inuenietz Miserūt g̃ z multitudinem magnā ceperūt. Dixit itaq; iohes petro. dominꝰ est. Tūc petrꝰ nudꝰ ex⁹ succinxit se tunica z festinꝰ veīt p mare. alij ꝓo nauigio venerūt. Et cū descēdissent viderūt piscē positū sup p̄runas z panē patū. Dñs ei ꝫ eis parauerat. Fecit etiā accipi de piscib⁹ coz z assari z sil' cū eis comedēs fecit q̄uiuiū z festū magnū cū eis in littore marz. Et ꝓsuete humilitatz sue moze mīstrans eis panē eis porrexit. fregit piscē z sil'r dedit eis. Stāt g̃ reuerēter z multū alacrit̄ isti septē discipuli cū dño suo parit̄ cū eo comedētes. Aspiciūt facie ei⁹ desiderabilē z iocundā z exultāt i cordib⁹ suis. Accipiūt de sacratissimis manib⁹ ei⁹ escas delectabiles z reficiūt nō min⁹ spū aliter q̄ corpalit̄. O quale q̄uiuiū est illud. Cōspice bñ singula z si potes pascaz cū eis Attēde nihilomin⁹ q̄ sequūt. qz pulcerrima sunt z vtilissima. Hā cōpleto isto solēni q̄uio dic̄ dñs petro. Diligis me pl⁹ bis. et pe trus. Dñe tu nosti qz amo te. dic̄ ei dominꝰ Pasce agnos meos zc̄. Sic ter interrogās recōmēdauit ei gregē suū In q̄ dñi benignitatē solitā ꝓsidera. charitatē z humilitatem. Apte em̄ vides quō diligēter affectuose impmit reiterat z recōmēdat petro alias nr̄as. Itez aūt dñs post hec p̄dixit petro moztez ip⁹ dicēs. Cū esses iunioz cingebas te zc̄ significās q̄ p passionē crucz clarificaturꝰ esset deū. Et cū de iohe petrꝰ q̄reret. hic autē q̄d. Dñs rñdit. Sic eū volo manere donec veniā. q. d. Nolo q̄ p viā passiōis me sequat. sz in senio z ꝓtemplatiōe recōscet. q̄uis alij discipuli intelligerēt q̄ nō mozeret. sz nō erat ꝫ magnū donū cū melꝰ sit dissolui z esse cū xpo. Attēdisti q̄ multa z q̄ magnifica facta z dicta sunt in hac apparitiōe. Post ꝫ disparuit dñs ab eis z moze solito redijt ad sctōs p̄res. Discipuli ꝓo cū magno gaudio remāserūt z postea redierūt in hierl'm zc̄.

¶ Q̄ dñs apparuit plus q̄ q̄ngentis fratribus simul. ¶ Capitulū.ciij.

Itez aūt apparuit dñs plꝰ q̄ q̄ngentis fratrib⁹ simul. vt dicit apostolus Sz quo loco aut q̄n nō est scptum. Sz stans benignꝰ dñs inter eos p̄dicans z loquēs de regno dei. magna eos iocūditate replenit.

¶ De duodecim apparitionibus. ¶ Capitulū.ciij.

Habes g̃ duodecim apparitiōes dñi post resurrectiōem vsq; ad ascēsiōez absq; duab⁹ cū ascēsione primo dicēdis. z sic fuerūt q̄ttuordecim ¶ Scire tū debes q̄ in euāgelio nō sunt scripte nisi decem. Hā quō apparuit mr̄i nō est scriptuz in aliquo loco. sz sic pie credit̄. Quō aūt apparuit ioseph ōz i euāgelio nicodemi. Quō etiam iacobo scripsit apl's ad Ebroz. z etiam refert beatꝰ Hiero. De ista etiā de q̄ngentz fratrib⁹ scribit beatꝰ apl's ibidē. Alie ꝓo scpte sunt in euangelio. Potes etiā meditari de pluribus. Hā verisil'e est q̄ benignissimꝰ dñs sepe mr̄em z discipulos visitabat z magdalenā dilectā discipulā ꝓfortās z exhilarans eos q̄ sic vehemēter de sua passione fuerāt ꝓtristati z ꝓterriti. Qō etiā beatꝰ Augustinꝰ sentire videt dicēs de tpe post resurrectōem Nō oīa inq̄t scripta sunt. crebra erat ei⁹ cum eis cōuersatio Et etiā forte ipi sancti p̄res maxime abraā z dauid ad quos specialiter facta fuit ꝓmissio de filio dei veniebāt cū eo ad videndā illā suā excellentissimā filiā matrem dñi. q̄ p eis oīm⁹ gratiā inuenit z genuit redemptorē O q̄s leāter eā respiciebāt z reuerēter se inclinabāt eidē z oīm⁹ qua poterāt benedictiōe replebāt q̄uis nō viderēt ab ea Potes etiā ꝓsiderare in hoc benignitatē charitatē z humilitatē dñi more solito. de quib⁹ sepe fecim⁹ mentionē. z in oīm⁹ factis ei⁹ relucēt. Q̄ etiā postq̄ gloriose vi/

cerat ꝛ resurrexerat ꝓgrinari adhuc voluit ꝑ q̄draginta dies vt suos discipulos cōfir/maret ꝛ roborare. Digne nāq; post tot an/nor curricula. p⁹ tot labores ꝛ afflictiones. p⁹ tā ignominiosaz ꝛ acerbā mortē poterat triūphator ad suā gl'iam remeare. ꝛ ꝑ suos angl'os ꝓfirmare ꝛ ꝓfortare apl'os ꝑ suo nutu. Hz qz ℔ nō patiebat charitas sua. personalit voluit ꝓuersari cū eis apparēs eis ꝑ q̄/draginta dies in mlt'is argumētis. ꝛ loqns de regno dei. Pro eis fec ℔ ꝛ ꝑ nobis. sz nō aduertim⁹. Dilexit ꝛ diligit te vehementer ꝛ nō diligit cū ad talē ac tm ignē nō solū caleri sz ardere debeam⁹. Hūc ad ascēsionem veniamus.

De ascēsione dñi Capitulū.cv.

Circa dñicā ascēsionē te vigilē esse oz vt si vnq; toto mēt conatu te pñtez exhibuisti ꝓbis ꝛ factꝫ ei⁹. nūc faciaſ multomagꝫ. Hā hec solēnitas oēs supat alias vt clari⁹ infra tibi ostēdā Et saltē ℔ te animet ad attentionē q̄ nūc dñs discessur⁹ est corpali pñtia. cōpleto sue ꝓgrinatōis cursu. Hñ ꝓba ꝛ facta ip̄i⁹ sunt attēti⁹ ꝓsideranda. Quelibet em̄ alia fidel' debet spōsum suum. dñm suū. ꝛ deū suū in ei⁹ discessu vigilātissime obſuare. ꝛ q̄ ꝑ eū dicūt ꝛ fiūt viscerosius mēte amplecti. ꝛ eidē se deuoti⁹ ꝛ hūli⁹ recōmēdare. ꝛ totalit aium suū ab alīs abstrahere. Quadragesimo itaq; die a resurrectiōe sciēs dñs iesus qz venit ei⁹ hora vt trāseat ex ℔ mūdo ad pr̄em. cum dilexisset suos nūc ꝓo in finē dilexit eos. Accipiēs g̃ de paradiso terrestri sctōs pr̄es ꝛ alias aias stās ꝛ bñdicēs helye ꝛ enoch ibi remanētib⁹ ꝛ ad huc viuētib⁹. venit ad discipl'os suos q̄ erāt in cenaculo i mōte syon cū matre ip̄i⁹ ꝛ alīs ꝛ apparēs eis. voluit etiā añ discessum suum prandere cū ip̄is in signū memorialis dilectiōis ꝛ gaudij. Om̄ib⁹ g̃ simul comedētib⁹ cū leticia magna in ℔ vltimo ꝓuuio dñi sui. Dic eis dñs ihs. Tps est vt reuertar ad eū q̄ misit me. vos aūt manete ℔ in ciuitate q̄us q; induami ꝓtute ex alto qz infra paucos dies replebimi spūsctō ꝓut vobis ꝓmisi. Postea ibitis ꝑ vniuersum mūdū ꝑdicātes cuā geliū meū baptizādo credētes. ꝛ eritꝫ mihi testes vsq; ad vltimū terre. Exprobrauit etiam eis incredulitatē eoz qz his q̄ viderant eū resurrexisse. ſ. angelis suis nō crediderūt Hoc nūc maxie facit cū de ꝑdicādo dicebat quasi daret eis intelligere. multomagis debebatis vos angel' credere etiā añq; me videretis q; gētes q̄ credēt vobis ꝑdicātib⁹. ꝛ me nō videbūt. Fecit etiā ℔ vt cognoscētes defectū suū remanerēt humiliores. oīdens eis in suo discessu q; tū placebat ei hūilitas. ꝛ quasi eā peculiariter recōmendaret eisdez Querētib⁹ aūt eis de tēpib⁹ futuris noluit rñdere. qz nō expediebat eis. Stāt g̃ come dūt ꝛ loquunt ꝛ gaudēt ꝓpter pñtiaz dñi sui sz nihilomin⁹ turbati ꝓpter discessum. Tāta em̄ amoris teneritudine diligebāt eū q; etiā verba discessus sui nō poterāt equo animo sustinere. Quid aūt dicā de mr̄e iuxta eum prandēte q̄ sup oēs sic intense eū amabat An ñ credis q; ad hec ꝓba discessus filij. materne dilectiōis tacta ꝛ cōmota dulcedine reclinaret caput suū sup filiū. ꝛ recūberet sup pect⁹ ei⁹. Hā si iohānes ℔ fecit in cena. nunc multo magꝫ meditari potes de ip̄a. Vñ suspirās cū lachrymis eū rogabat dicēs. Fili mi si discedе vis ducas me tecū Dñs aūt cōsolat⁹ eā dicebat. Rogo mater carissima ne feras molestе discessum meū qz vado ad patrē. Te aūt remanere ℔ expedit ad temp⁹ ꝑpter ꝓfirmādos credētes. postea veniaz ad te ꝛ assumā te ad gl'iam meā. Ad quē mater Fili mihi dilectissime. fiat volūtas tua. naz nō solū remanere sz ꝛ mori pata sum ꝑ aiabus ꝑ q̄b⁹ ꝛ mortu⁹ fuisti. sz esto memor mei Dñs aūt eā ꝛ discipulos ꝛ magdalenā ꝛ alias ꝓsolabat dicēs. Nō turbet cor vestrū neq; formider. nō relinquā vos orphanos. vado ꝛ venio ad vos ꝛ semp ero vobiscū. Tādo ꝛ venio dicit eis q; exeāt in montē olivet. qz idem dicit eis q; volebat ascēdere. ꝛ tūc disparuit ab eis. Mater ergo ꝛ oīes alī sine mora iuerunt ad dictū montē q̄ est ab hierl'm ad vnū miliare. ꝛ ibidē itez apparuit eis dñs. Ecce q̄modo habes hodie duas apparitiones. Tūc amplexat⁹ est matrē valefaciēs ei. ꝛ mr̄ eum tenerrime. Discipuli aūt ꝛ magdalena ꝛ omnes alī ꝑcidētes ꝛ lachrymātes deosculati sunt pedes ei⁹. Ip̄e vero suos apl'os erigēs benigne osculat⁹ est. Cōspice nūc eos benez cūcta que fiūt. Cōsidera nihilomin⁹ sāctos patres ibidē existētes. inuisibiliter tamen. q̄ modo libēter ꝛ reuerēter intuētur dominā. ꝛ affectuose benedicūt. ꝑ quā tantū beneficium ꝓsecuti sunt. Quomō etiā intuent⁹ illos excelsos pugiles ꝛ duces diuini exercit⁹. q̄s inter oēs elegit domin⁹ ad expugnanduz et vincendū vniuersum mūdū. Tādē ꝓpleus

cunctis mysterijs cepit dñs Jesus eleuari ab eis z ascēdere ſtute ſua Tūc mater z omnes alij pcidebāt in terrā. At dicebat domina. Fili mi bñdicte memor esto mei. z ꝓpter discessum nō poterat lachrymas continere gaudebat tñ multū ꝙ filiū suū sic gl'iose cernebat petere celū. Sil'r z discipuli ei⁹ dicebant. Dñe ꝓ te dimisim⁹ oīa. esto memor nostri. Jpe ſo eleuatis manib⁹. facie seren⁹ z gaudēs regio more coronat⁹ z ornatus triumphalit ferebat in celū. Bñdicēs eis dixit Cōſtantes estote z viriliter agite q⁹ sp vobiscum ero. Ascēdebat aūt secū ducēs illā nobilē multitudinē iter pandēs añ eos vt dixerat. Dicheas ꝓpha. Dñs itaq; gloriosus cādidus z rubicūd⁹. splēdens z gaudiosus pcedebat eos. viā eis oñdens. z ipi cātantes z iubilātes letissimi sequebant eū dicentes. Cantem⁹ dño q ascēdit sup occasum. dominus nomē illi. Cōfiteant dño misericordie ei⁹ z mirabilia ei⁹ filijs hoīm. Benedict⁹ es dñe de⁹ noster q saluos facis sperantes i te deducēs populū tuū in exultatiōe. z electos tuos in leticia. Exaltare sup celos de⁹. z sup omnē terraz gl'ia tua vt liberent dilecti tui. Ascēdens in altū. pspex iter faciēs nobis. p ducens nos in refrigeriū. educis vinctos tuos in fortitudine. desideriū nostr tribuens nob. Intrabim⁹ in domū tuā z in cōspectu angelor tuor tibi psallem⁹. Gl'ia laus z honor tibi sit rex xpe redemptor. Regna terre cātate deo psallite dño. Interim aūt micha el pposit⁹ paradisi pgens ad pfiam nūciaue rat q dñs ascēdebat. Ecce oīes spirituz ordines seriatim p acies suas occurrerūt ei dem vn⁹ ex eis nō pmāsit q nō veniret obuiam dño suo. z inclinātes se cū oīi qua potrāt reuerētia deducebāt eū cū hymnis z cāticis ineffabilib⁹. Quis eīm posset cant⁹ z iubilos q ab ipis fiebāt explicare Aduenerūt ꝙ pncipes ꝓiūcti psallētes z dicebāt. Alleluia all'a all'a. noīe q in dñi rex bñdicte venis. Tūc tibi regnāti pangim⁹ ecce melos. All'a all'a all'a. Benedict⁹ es dñe q sedes sup cherubin z intueris abyssos. all'a all'a. Dignus es dñe oīi laud z honore all'a. Quia victoriam glorioſe fecisti. alleluia. Cōfiteant celi mirabilia tua dñe. all'a. z virtutē tuam. Ecce nūc ascēdunt trib⁹ trib⁹ dñi all'a. vt cōfiteantur z dicāt tibi all'a. Ad letandū in leticia gētis tue. vt lauderis cū hereditate tua alleluia all'a all'a. In huiusmodi cāticis z pfessionib⁹ dñm honorabāt vtrimq; corā ipo exultantes. z eidē festū honorificū cū omni reuerētia facientes. At q̄s posset hoc gaudiū enarrare. Sz illud q̄s dicere posset q tā beatissimi spūs q̄ sanctissimi pres simul habuerī cum sibi ad inuicē occurrerūt Supni ergo spūs reuerētia ꝑus dño exhibita z canticis expletis. illis cū magna iocūditate dicebāt Principes populor bñ vos venire gratulamur all'a Cōgregati estis cū deo vestro all'a z vehemēter eleuami all'a. Psallite ei q ascendit sup celū celi all'a all'a. Et sancti pres alacriter respōdebant. Principes populi dñi. all'a. Custodes z adiutores nostri all'a. Gaudium vob z pax all'a. Psallite z vos regi nostro all'a. Exultate deo adiutori nostro all'a all'a all'a. Simul etiā se ad inuicē adorātes dicebāt. In domū dñi letātes imus. all'a alleluia. Simul nos capiet vbs veneranda dei all'a. Pues pascue dñi portas ei⁹ z atria intremus all'a. in hymnis z cantic⁹ alleluia Domin⁹ eīm virtutū nobiscū alleluia. susceptor noster est all'a all'a. Uides q̄ oīes iubilabāt z psallebāt. Nā iuxta prophetam Ascēdit de⁹ in iubilatōe z domin⁹ in voce tube. Ascēdit aūt dñs Jesus plane ꝓpter cōsolatiōem matris z discipulor quousq; eū poterāt videre. Extūc aūt nubes suscepit eum ab oculis eor. z in momēto cū oīib⁹ angelis z predictis patrib⁹ sanctis fuit in patria Sic eīm dicit pdict⁹ ꝓpheta. Ponis nubem ascēsum tuū q ambulas sup pēnas ventor Penne ventor dicunt summitates vēror. id est. ptes ille que pcedunt z velociores sūt Et ipe adhuc velocius ascēdit exquo nubē interposuit. Stabāt ergo mater z discipuli z magdalena z alie fletis genib⁹ z intuebantur in celū cuntē illū quousq; poterāt. O q̄d erat videre dominū sic glorioſe ascendētem z quid si q̄s potuisset videre z audire beatissimos spirit⁹ z aīmas sanctas cū eo pariter incedētes. forte p gaudio separata fuisset anima talis a corpe. z cū eis etiā ascendisset Cū ergo sic vultib⁹ adhuc eleuatis aspicerēt. ecce duo angeli stetērūt iuxta illos in vestib⁹ albis dicentes. Viri galilei quid statis aspicientes in celū. Hic iesus qui a vobis assūptus est in celū. sic veniet quēadmodū vidistis eū euntē in celū. Redite ergo in ciuitatē z expectate sicut dixit vobis. Considera hic quomō ō ipis domin⁹ fuit solicit⁹. Nam statim cū euanuit ab oculis eor misit angelos

suos ne nimiū ibidē stantes fatigarent. z vt cōfortarent audiētes angelicū testimoniuz cōcordare secū de ascēsione domini sui. Audi tis ergo his verbis dña humiliter rogauit angelos illos vt eā recōmendarent filio suo. Illi vero se vsq; ad terrā inclinātes eidem libēter susceperūt mandatū ei⁹. Similiter apostoli magdalena z oēs alīj dixerunt eis. Illis itaq; disparētibz ipi redierūt in ciuitatē ad montē syon. ibiq; morabātur expectātes vt dñs ihs mādauerat eis. Dominꝰ autē Jesus cū vniuersa pdicta felici z magnifica multitudine aperiēs ianuas paradisi vsq; tūc humano generi clausas triūphaliter intrauit. z gaudēter patri genuflectēs ait. Pater gratias ago tibi qui mihi desisti victoriā de oīnibz aduersarijs nostris Ecce amicos nostros qui captiui tenebantur eos tibi pśento. Ez z fratribz z discipulis meis quos in mūdo reliqui. pmisi mittere spiritū sanctū. Rogo te pater mi vt impleas pmissionē. z eos recōmendo tibi. Tunc pater erigēs eū fecit eū sedere a dextris suis z dixit. Bñdicte fili mi omnē potestatem et iudiciū dedi tibi. De istis discipulis tō missione spūssancti. p tuo velle disponas. Omnes aūt sancti patres z beatissimi spiritꝰ qui adorātes. pciderāt in facies suas corā patre surgētes reinceperūt cantica sua z iubilabāt corā deo laudes. Si eīm moyses z filij isrl post transitū marꝛ rubri cecinerūt carmē dño dicētes. Cantemꝰ dño gloriose zc. Et maria pphetissa sororꝰ ei⁹ z relique mulieres eā sequētes in tympanis z chorīs dño deo canebāt. ḡnto magis nūc cūctis aduersantibus superis. Similiter cū dauid deducebat archā federis dñi in hierusalē. totꝰ populus canebat legitime. z dauid cuz cantoribz cytharā pcutiebat. z oēs laudabāt corā dño in cytharis suis z tympanis. et Dauid saltauit totis viribz corā dño. quanto nunc magis id faciebāt qui vere sunt cū dño i tāto gaudio constituti. Et si Johannes vt in Apocal. refert audiuit vocē in celo centum quadragintaq; ttuoz miliū cytharedorū cytharisantiū in cytharis suis. z cantabant q̄si canticū nouū ante sedē dei z agni. Quodcunq; gaudiū illud significet. ego multo magis ipm hodie cōtigisse meditaboꝛ. Oēs ergo ibidē constituti psallūt. oēs exultāt. omnes letant. oēs cantāt. oēs gaudent omnes iubilāt. oēs manibz plaudūt. omnes chorisant. oēs iocundant. oēs tripudiant. Vere nūc in superna hierusalē auditur canticū leticie p oēs vicos eius ab vniuersis dicit Alleluia. Nunq; ab origine mūdi tale festū z tam solēne pascha celebratum est. nec vnq; erit sorte nisi in die iudicij cū omnes ibi pśentabunt electi cū corporibus gloriosis. Et pterea tibi dixi in principio q; hec solēnitas omnibz cōsideratis cūctis supeminet alijs. Percurras singulas z videbis si verū loquoꝛ. magnū pascha et solenne festū est incarnatio dñi. z initiū oīnis nostri boni. sed hoc nobis nō sibi. Nam ipe tūc in thalamo virginali inclusus est. Magnum etiā pascha est nativitas eius. ſz et illud nobis. Nā sibi compatiēdū est. quia ad tantā pauptatē vilitatē z penuriā natꝰ est. Magnū similiter quo ad nos festū est passio eius. quia tūc oīnia nostra peccata dilecta sunt. Nibil em vt ait Gregoꝛiꝰ nobis nasci profuit. nisi redimi. pfuisset. sed pter tormenta durissima z mortē turpissimā quam sustinuit. nec sibi fuit nec nobis esse dz materia gaudij z leticie. Magnū insuper et solenne z verū pascha est resurrectio ipsiꝰ domini iesu. tam p se q; p nobis. quia ipe glorioꝛ sus triumphatoꝛ apparuit. et nos iustificati sumꝰ. venerabilis itaq; multū. z ideo singulariter in ipo cantat eccl'ia. Hec dies quam fecit dominꝰ zc. Et śm beatū Augustinū in sermone suo. Hec dies sanctioꝛ vniuersis. quod exponi potest de pcedentibz. Naz hec dies ascēsionis maioꝛ z sanctioꝛ videt. quia licet resurrexerit dñs. adhuc tamē pegrinatur in terris. adhuc est clausa paradisi porta. adhuc sancti patres nō iuerūt ad patrez que oīnia in ascēsione cōplera sunt. z si bene inspiciaſ quicq; d deus fecit vsq; modo. fecit vt ꝙueniret ad hūc finē. z sine hoc oīnia sua opera erāt imperfecta. Nā celū z terra z oīnia que in eis sunt. facta sunt pter hominez. homo autē pter gloriā habendā. Ad ipam ꝛo vsq; hodie nullꝰ quantūcunq; iustꝰ ptingere poterat post peccatū. Videſ q; magnificus z mirificꝰ sit iste dies. Similit magnuz pascha valde dies penthecostes. z eū multuz solēnisat ecclesia z recte. quia tūc donū sum mum recepit. scz spiritū sanctū. sed z illo nobis non sibi. Sed hodiernꝰ ascēsionis dies est pprie festū solennissimū dñi Jesu. quia hodie incipit sedere ad dexterā patris z requiē capit a peregrinatiōe sua. Et etiā pprie festū

est omniū supnoꝝ spirituū. quia nouū gaudium suscipiūt a dño suo. quē ante ibi i humanitatis forma nō viderāt Et quia hodie primo restaurari incipiūt ruine ipoꝝ in tanta multitudine beatoꝝ. et ꝓprie illoꝝ egregiorum patriarcharū. ꝓpheraꝝ. z animaꝝ sanctarum qui ad supernā patriā hodie primitus intrauerūt. Si ergo festū facim⁹ de aliquo sancto migrāte ad celos. quanto magis de tot milibꝫ. z q̄nto magis de sanctosancto rum. Est etiā festū dñe que filiū suum regali dyademate sublimatū sic vidit tanq̄ dñm verū sup excelsa cōscendere. Est etiā nihilominus ꝓprie festū nostrū. quia humana natura hodie super celos est exaltata. Et quia nisi chriſt⁹ ascēdisset. illud ipm etiā donum spiritussancti ꝑ quo sic merito solēnisamus recipere nequibam⁹. Unde ipe dicebat discipulis suis. Expedit vobis vt ego vadam si enim nō abiero paraclit⁹ nō veniet ad vos Ad robur autē dicti mei adduco Bernardum. q̄ de hac die sic loquitur in ſmone de ascensione dñi. solennitas ista carissimi gloriosa est. Cōsummatio em̄ z adimpletio est reliquaꝝ solennitatū. z felix clausula est totius itinerarij Jesu christi filij dei viui. Decrito quidē solēnitatis z leticie dies agit. q̄ndo sol ille supcelestis sol iusticie. nostris se p̄sentauit obtutibꝫ. Magna quoq̄ leticia et exultatio multa nimis quādo cōcisso sacco leticia circūdatus est z nostre dedicauit primordia resurrectōis. Verūtamen quid mihi z solēnitatibꝫ istꝫ si cōuersatio mea vsq̄ ad huc detinet in terris. Dico ergo non multo min⁹ mihi tollerabilior videt exilij hui⁹ habitatio q̄ gehenna. Deniq̄ nisi ego abiero paraclit⁹ non veniet ad vos. Vides ne quē admodū ceterarū solennitatū ea quam hodie celebram⁹ z cōsummatiōez habeat z frucrum declaret z augeat gratiā. Sicut enim cetera oīa ꝑ nobis fecit qui ꝑ nobis nat⁹ est. ita quoq̄ ipsi⁹ ascensio ꝓpter nos fctā est z facit ꝑ nobis. Ducusq̄ Bernardus

Manifeste ergo videas q̄ solennior est dies ista omnibꝫ aliis. Et anima que bene diligeret dominū Jesum magis hodie exultaret q̄ in aliquo die anni. Unde ipe dicebat discipulis Si diligeretis me gauderetꝫ vtiq̄ quia vado ad patrē. Et ꝓpterea credo me recte dixisse q̄ nunq̄ in patria fuit aliq̄ dies adeo solennizata vt ista. Durauit autē gaudium z exultatio tāti festi vsq̄ ad diem penthecostes. z per hūc modū potest meditari. Ascensio enim dñi fuit hora sexta. Hā primo comederat hora tertia cum discipulis suis. Quis ergo oēs in patria vltra q̄s dici posset exultarent. tamen prima die vsq̄ ad aliā sextā sequētis diei angeli fecerunt singulariter festum. z domin⁹ Jesus ostēdit vel fecit aliquā singularē familiaritatē z consolatiōem. Secūda die fecerunt archangeli. Tertia principatus. Quarta potestates. Quinta virtutes. Sexta dominationes. Septima throni Octaua cherubin. Nona seraphin. Hi sunt nouē ordines angeloꝝ Et sic hec durauerunt vsq̄ ad sextam sabbati vigilie penthecostes. Extunc festum fecerunt sancti patres vsq̄ ad horā tertiam dominice.

De missione spiritussancti.

Capitulū.cvj.

Tunc his completis. dixit dominus iesus patri. Pater mi recordare p̄missi mei quod feci de spiritusancto fratribꝫ meis. Cui pater. Fili mi multū gratum habeo quod ꝓmisisti. temp⁹ est vt impleatur ꝓmissum tuū. Dic ergo ad spiritum sanctū. Rogam⁹ te vt descendas ad discipulos nostros. z eos repleas. consoleris. robores. instruas. z cumulū virtutū z gaudiorū conferas eis. Et statim venit z descendit in linguis igneis sup centū z viginti discipulos simul congregatos. z eos repleuit oīi gaudio. Cui⁹ virtute discipuli vigorati docti z accensi ac illūinati totū mundū circūcurrerunt. z ꝑ magna parte sibi subiecerūt. Nihilomin⁹ tamen superni ciues etiā postea laudauerūt z semp laudāt dominū. z habēt dies leticie z nunq̄ deest ibi solennitas z gratiarumactio z vox laudis. Scriptū est em̄. Beati qui habitāt in domo tua dñe. in secula seculoꝝ laudabunt te. Festinem⁹ itaq̄ et nos ingredi in illam requiē vbi tanta super abundat indefectibiliter leticia. z ad patriā nostram totis conatibꝫ suspiremus. Odiamus hui⁹ miseri z putridi corporis nostri compagē. z eius curā non faciam⁹ in desideriis. qō nos hic detinet carceratos z peregrinos a tanto bono. Dicam⁹ ergo cū apostolo. Infelix homo quis me liberabit de corpore mortis hui⁹. Et iterū Medium in hoc corpore sumus pegrinamur a dño. Et iterum Cupio dissolui z esse cū christo. Desideremus eius dissolutionē. z eā continue postu-

lemus a domino. quia p nos eā cū salute cō sequi non valem⁹. Et iterū. Saltē moria/ mur mundo z pompis z cōcupiscentijs ei⁹ Abstrahamꝰ nos corde fortiz pseuerāti ab his rebus caducis z a miserijs z breuib⁹ cō/ solatiunculis harū visibiliū rerū que infici/ unt z vulnerāt animas nostras Ascēdam⁹ autē mente cū domino vl' pot⁹ ad dominū z cum ipo in celis sit cōuersatio nostra. Et sic facientes nō ex toto sim⁹ peregrini z ad/ uene vt in tempe visitatiōis nos ad se digne tur assumere ipe de quo loquimur domin⁹ noster Jesus xp̄s qui est super oīa deus benedict⁹ z laudabilis in secula seculorum Amen.

¶ Excitatio desiderij ad p̄xiam per mortis appetitū. ¶ Capitulū. cvij.

Habes ergo ex p̄dictis dilectissima fi/ lia vitā dñi iesu tibi p maiori parte i meditatiōib⁹ traditā. Suscipe reue renter libēter z gaudēter p̄dicta. z in eis to/ ta deuotione. hilaritate ac solitudine quer sari nō pigriteris. quia hec est via tua z vita tua. hoc est fundamentū sup quo poteris ma gnum edificiū cōstruere. Ab hoc te incipere oportet si vis ad sublimiora ascēdere. put in pluribus locis superi⁹ habuisti. Hā hec vite xp̄i meditatio non solū p se dulciter pascit. sed ad maiorē cibū transmittit. Hec em̄ sūt que dominꝰ gessit in carne. sed longe sublimius est eū in spiritu itueri. ad quod p hāc scalā peruenire poteris. sed in hac interim i morandū. De quo sic ait Bernard⁹. ix. Cā/ tico. Ego hanc arbitror p̄cipuā inuisibili deo esse causam q̄ voluit in carne videri. et cū hominib⁹ cōuersari homo. vt carnalium videlicet q̄ nō nisi carnaliter amare poterāt cūctas primo ad sue carnis amorē affectio/ nes retraheret atq; ita gradatim ad amorē p̄duceret spūalū. Et infra. Mōstrabat di/ scipulis altioris amoris gradū cuz diceret. Spiritꝰ est qui viuificat. caro non p̄dest q̄c q̄. In carnis igit̄ deuotione interim cōsole tur qui viuificantē spiritū nō habet. eo dū/ taxat modo quo habēt illi qui aiunt. Spi/ ritus ante faciē nostrā christ⁹ dominus. Et item. Si cognouim⁹ christuz sm carnē. sed nūc iam nō nouim⁹. Hā alias quidē nequa q̄ sine spūsancto vel in carne diligit̄ christ⁹. z sine illa plenitudine. cui⁹ tamē mensura de uotionis hec est vt totū cor illa suauitas oc cupet. totū sibi ab amore vniuersę carnis ac carnalis illecebre vendicet. Hoc quippe to/ to corde diligere est Alioquin si carnis mee quālibet cōsanguinitatē vel voluptatē for/ te p̄fero carni dñi mei (p quod me videli/ cet min⁹ ea implere cōtingat que i carne ma/ nens verbis z exēplis me docuit) nonne li/ quide p̄stat q̄ toto nequaq̄ diligo corde cū illud diuisum habēs. partē impēdere vide/ ar carni ei⁹. partē intorquere ad p̄xiam. De niq; ait. Qui amat patrē aut matrē plus q̄ me. nō est me dign⁹. Ergo vt breuiter dicaz Toto corde diligere est oīe quod blandit de carne p̄xia vel aliena. sacrosancte carnis amore postponere. in quo z mūdi eque glo/ riam p̄xchēdo. quia gloria mūdi est gloria carnis. z qui ea delectant. carnales esse non dubiū est Vides quomō etiaz carnalis est hec meditatio respectu spūalis. hoc nō acci/ pias vt minuat deuotio. sz vt feruor crescat ad maiora. ad que tamē p hanc trāseūdo te venire oporteat. In hac etiā ferueat tu⁹ af/ fectus. vt in eā te totā immergas. Bona est em̄ hec meditatō carnalis p quā vita carna lis excludit. cōtemnit z vincit mund⁹ Sz z sic faciēdo stabilies mentē. erudies ad vir tutes. z animi robur accipies. vt in plogo ti bi dixi. Hec ergo meditari. sit tota z vna in tentio tua. requies tua. cib⁹ tu⁹. z studiū tu/ um. Nam ex his nō solū p̄dicta bona conse queris. nec solū erūt tibi gradus ad celestis patrie z ad maiestatis cōtemplatiōes. sz eti/ am erit cōtinua z ꝑpetua cōsolatio tua. Nō enim q̄ ad maiorē ꝓtemplationē ascendunt hāc dimittere debēt. p loco z tempe. alioquī viderent hāc quasi vilē cōtemnere. quod es/ set magne supbie. Unde recordare qō ha/ buisti supra in tractatu hmōi ꝓtemplatiōis sc̄z de humanitate xp̄i ex p̄mone. lxiij. Cant. qualiter beat⁹ Bernard⁹ q̄ fuit altissim⁹ cō/ templator hāc nūc̄q; dimisit. Et reuide que ibi de hac dicunt ab eo. z quomodo eam ex tollit.

¶ De mō meditādi vitā xp̄i. z ꝯclusio libri.

¶ Capm. cvij.

Volo aūt tibi tradere modū quē te/ neas in meditādo p̄dicta. ne si forte reipam crederes p̄tingere ꝯtēdi ad oīa que supra repies q̄si p molē graue ne gligereris. maxime cū credā meditatiōibus p̄dictis vni⁹ hebdomade spaciū cōuenire Igit̄ scire debes q̄ meditari sufficit solū fa/ ctum q̄d dñs fecit. vel circa eū contigit fieri

vel dici fm hiſtoriã euangelicã te ibidẽ pre/
ſentẽ exhibẽdo. ac ſi in tua p̃ſentia fierent. p
ut ſimplicit aĩmo in dictis cogitãdi occur/
rit. Moralitates autẽ z auctoritates quas
ad tuã inſtructionẽ in h̃ opẽ poſui. nõ expe/
dit in meditatõem adduci. niſi ſi qua virtus
amplectẽda vel viciũ deteſtandũ ipa prima
facie cogitatiõis occurrat. Eliges g̃ in his
meditãdis aliquã horã quietã. poſtea infra
diẽ poteris diſcere moralitatẽ z auctoritates
z eas ſtudioſe memorie cõmendare. qõ om
nino te facere cõuenit quia pulcerrime ſunt
z que te quaſi ĩ tota vita ſpirituali valeãt in/
formare. Meditationes vero ſic diuide. vt
die lune incipiẽs pcurras vſq; ad fugã dñi
in egyptũ. z eo ibi dimiſſo die martis pro eo
rediẽs mediteris vſq; ad aptionẽ libri in ſy
nagoga. Die mercurij exinde vſq; ad mini/
ſteriũ marie z marthe. Die iouis abinde vſ
q; ad paſſionẽ. Die veneris z ſabbati vſq; ad
reſurrectionẽ. Die vero dñica ipam reſurre
ctiõem z vſq; in finẽ. Et ſic p ſingulas heb/
domadas facias vt ipſas meditatiões tibi
reddas familiares. Qõ q̃nto magis facies
tãto facilius tibi occurrẽt atq; iocundius. Lubẽ
ter cõuerſeris cũ dño ieſu. z vitã ipſius tanq;
euangeliũ ad imitationẽ beate cecilie in cor
deſtudeas inſepabiliter collocare

¶ De cetero tps eſt ſignãdi libz. ſz ne meis
verbis illud fiat de vberib; patris Bernar
di. de quib; tibi tot flores z tã pulcros decer
pſi. fiat cõcluſio in nomie illius qui eſt liber ſi/
gnatus. dñs noſter Jeſus xp̃s. ad cuius lau/
dem tot est liber. q̃ beatus Bernardus quantũ
ad p̃ſentẽ materiã ſpectat. ſic ait ſup Cañ. ſ/
mone. xv. ſup illo verbo. Oleũ effuſum no/
men tuũ. Eſt pculdubio inter oleũ z nomẽ
ſponſi ſimilitudo. nec ociose ſpiritusſanctus
alterutrũ cõparauit. Ego aũt dico in tripli
ci qualitate olei. qõ lucet. paſcit. z vngit. Si
vos nõ melius habeatis. fouet ignẽ. nutrit car
nem. lenit doloreꝫ. lux. cib;. medicina. Vide
idẽ nunc z de ſpõſi nomie. Lucet p̃dicatus.
paſcit recogitatũ. inuocatũ lenit z vngit. Et
pcurram singula. Unde putas in toto orbe
tãta z tam ſubita fidei lux. niſi p̃dicatio ieſu.
Nonne in huius nominis luce deus nos voca/
uit in admirabile lumẽ ſuũ. quib; illumina/
tis z in lumine iſto videntib; lumen. dicat
merito Paulus. Fuiſtis aliquando tenebre.
nunc aũt lux in dño. Nec tñ lux eſt nomẽ
ieſus. ſed z cib; eſt. An non totiens cõforta/
ris quotiens recordaris. Quid eque men/
tem cogitãtis impinguat. quid ita exercita/
tos reparat ſenſus. virtutes roborat. vege/
tat bonos mores atq; honeſtos. caſtas fo/
uet affectiões. Aridus eſt oĩs anime cib;
ſi nõ oleo iſto infundit. Inſipidus eſt ſi nõ
hoc ſale condiat. Si ſcribas. non ſapit mi/
hi niſi ſonuerit ibi ieſus. Jeſus mel in ore.
in aure melos. in corde iubilus. ſed eſt z me
dicina. Triſtatur aliquis veſtruꝫ. veniat in
cor ieſus. z inde ſaliat in os. Et ecce ad exor
tum nominis hui⁹ quod eſt lumen nubiluꝫ
omne diffugit. redit ſerenum. Labit quis ĩ
crimen. currit inſuper ad laqueum mortis
deſperando. nõne ſi invocet nomen Jeſus.
confeſtim reſpirabit ad vitam. Cui aliquã/
do ſi ſtetit ante faciẽ ſalutaris huius nomis
infuit duricia vt aſſolet cordis. ignauie tor/
por. z rancor aie. languor accidie. Cui fons
forte ſiccatus lachrymarũ invocato ieſu nõ
continuo erupit vberior. fluxit ſuauior. Cui
in periculis palpitanti z trepidanti. invoca
tum virtutis nomen nõ ſtatim fiduciam p̃/
ſtitit. depulit metum. Cui queſo in dubijs
eſtuanti z fluctuanti nõ ſubito ad invocati/
onem clari nomis emicuit certitudo. Cui ĩ
aduerſis diffidenti ſi nomẽ adiutorij ſonu/
it defuit fortitudo. Nimirum morbi z lan/
guores animi iſti ſunt. illud medicina. De/
nicq; et probare licet. Invoca inquit me in
die tribulationis z eruam te z honorifica/
bis me. Nihil tam ire impetũ cohibet. ſuper
bie tumorẽ ſedat. ſanat liuoris vulnus. re/
ſtringit luxurie fluxum. extinguit libidinis
flammã. ſitim tempat auaricie. ac totius in/
decoris fugat pruriginẽ. Siquidem cũ no/
mino Jeſum. hominẽ mihi propono mitẽ
z humilẽ z corde benignũ. ſobriũ. caſtũ. mi/
ſericordem z omni denicq; puritate ac ſancti
tate conſpicuũ. eundẽ ipm deũ omnipoten
tez qui ſuo me z exemplo ſaner z roborer ad
iutorio. Hec omnia mihi ſonat cuius inſonu
erit Jeſus. Sumo itaq; mihi exemplus de
homine z auxiliũ a potẽte. illa tanq; pigmẽ/
tarias ſpecies. hec tanq; vnde acuã eas z fa
cio confectionem cui ſimilem mediteris ne/
mo facere poſſit. Hoc tibi electuarium ha/
bes o anima mea reconditũ in vaſculo vo/
cabuli huius quod eſt ieſus ¶ Jeſus ſaluti/
ferum certe quia nulli vnq; peſti tue inueni
atur inefficax. Semp tibi in ſinu ſit. ſemper
in manu q̃ tui oẽs in ihm z ſenſus dirigant

et actus. Deniq; z inuitaris. Pone me inq̃t signaculū i corde tuo. signaculū in brachio tuo. sed hec alias. Nunc vero habes vnde z brachio medearis z cordi. Habes inq̃m in nomine Jesu vnde act⁹ tuos vel p̃uos corrigas vel min⁹ pfectos adimpleas. Itemq; tuos sensus aut serues ne corrumpant. aut si corrumpant sanes. Idem. xlv. Canticor. Q̃ pulcer es angelis tuis dñe Jesu in forma dei in die eternitatis tue in splendoribꝫ sanctorū ante luciferū genit⁹. Splendor et figura substãtie patris z quidē perpetu⁹. minimeq; fucatus candor vite eterne. Q̃ mihi decorus es dñe mi in ipa tui hu⁹ positione decoris. Etenim vbi te exinanisti vbi naturalibꝫ radijs lumen indeficiēs exuisti. ibi pietas magis emicuit. ibi charitas plus effulsit. ibi amplius gratia radiauit. Q̃ clara mihi oriris stella ex iacob. q̃ lucidus flos ō radice iesse egrederis. Q̃ iocundū lumen i tenebris visitasti me oriens ex alto. Q̃ spectabilis z stupend⁹ etiā virtutibꝫ supernis i conceptu de spiritusancto in ortu de virgie in vite innocētia. in doctrine fluentꝫ. in choruscationibꝫ miraculor. in reuelationibꝫ sacramentor. Q̃ deniq; rutilans post occasū sol iusticie de corde terre resurgꝫ. Q̃ formosus in stola tua. demū rex glie in alta celorū te recipis. Quomō nō p omnibꝫ his omnia ossa mea dicēt. Dñe quis similis tui. Nec q̃ similiaq; puto de dilecto intuentē sponsam aduertisse cū diceret. Ecce tu pulcer es z decorus. neq; hec sola. sed insup aliquid pculdubio de natura decoris superioris. qō nostrum oīno pteruolat intuitū. z effugit experimentū. Ergo iteratio vtriusq; decoreꝫ substantie designauit. Hec Bernardus. Deo gratiaꝫ actio z beato Bernardo seruo suo dulci z fideli Amen.

Explicit̃ meditatiōes q̃s scripsit sctūs Bonauētura de passione domini nr̄i Jesu christi.

Opus contemplationis

doctorꝫ seraphici sancti Bonauēture p beddomadā. Feria secūda.

Flos prim⁹

Jesus ineffabilis psona trinitatis.

Tres fructus

Attende ad matutinum

Personaꝫ trinitatē in essentia diuinitatis.
Personaꝫ equalitatē in excellētia maiestatis
Personāꝫ etnitatē i pmanētia imutabilitatis

Flos secund⁹.

Jesus actor mirabilis in omnibꝫ creatis.

Tres fructus

Attende ad primam

Dei potentiā in rerū creatione
Dei sapientiā in ipārū ordinatione
Dei beniuolentiā in vniuersi pfectione

Flos tert⁹

Jesus factor amabilis humane dignitatis.

Tres fructus

Attende ad tertiam

Angelicā diuisionē in status differentia
Humanā trāsgressionē i tēptatōis violētia
Diuinā retributōz in meritorū exigētia

Flos quartus

Jesus pmissus patribꝫ saluator desperatis.

Tres fructus

Attende ad sextam

Humanā calamitatē i multa deordinatōe.
Demonis iportunitatē i multa psecutione
Diuinā pietatē in frequēti repromissione.

Flos quint⁹

Jesus pmotor puidus materne dignitatis

Tres fruct⁹

Attende ad nonam

Marie mirabilē ꝯceptōz absq; inq̃natione
Puelle mirabilē educatōem i tēplū oblatōe
Virgis mirabilē ōspōsatōz ioseph copulati (one

Flos sextus

Jesus aulā ingrediēs clause virginitatis

Tres fructus

Attende ad vesperas

Trinitatis dignationē in ꝺdescensione
Angeli salutationem cū deuotione
Marie responsionē humili submissione.

Flos septim⁹

Jesus iobem visitās vtriusq; nōdum natis.

Tres fruct⁹

Attende ad completoriū

Puerorū ꝓuenientiū in vtero exultationem
Patrū occurrentiū i mysterio ꝓgratulatōz
Patrū audientiū mysteriū ad mirationem

Oratio

Aue iesu verbū dei. factor orbis sal⁹ rei. promissus diuinit⁹. honor mr̄is. incarnatus ō maria. nōdū nat⁹ ꝓcursor agnit⁹

Feria tertia flores z fruct⁹ arborꝫ sctissime vite

Flos ꝓmus

Jesus mūdū ingrediēs i bethleē est nat⁹

Tres fructus

¶ Attende ad matutinum
Naturarū ꝓuenientiū diuersitatē
Circumstantiarꝫ ꝓcurrentiū ꝓgruitatē
Miraculoꝝ attestantiū nouitatē.
¶ Flos secundus
Jesus cultro vim patiēs.ab euo sic vocat⁹.
¶ Tres fructus
¶ Attende ad primam
Legis grauē rigorē in sua obseruatione.
Pueri magnū honorē in nois impositiōe
Parentū magnū dolorē ī pueri circūcisiōe.
¶ Flos tertius.
Jesus magꝰ sol oriēs ꝑ stellā est mōstrat⁹.
¶ Tres fructus
¶ Attende ad tertiam
Magoꝝ magnā diligētiā ꝑ puerovidendo
Judeoꝝ magnā īsipiētiā qō norūt ꝛfellēdo
Pioꝝ magnā indigētiā defectū sustinēdo.
¶ Flos quartus
Jesus cū pare turturꝫ legaliter oblat⁹
¶ Tres fructus
¶ Attende ad sextam
Offerentiū mirā hūilitatē ꝛ deuotionē.
Oblatoꝝ mirā dignitatē ꝛ significatōem.
Recipiētiū mirā iocūditatē ꝛ exultatōem.
¶ Flos quintus.
Jesus occisis pueris in egyptū fugatus.
¶ Tres fructus
¶ Attende ad nonam
Herodis ꝛ iudeoꝝ emulatiōꝫ xp̄ꝫ pſeqndo
Pueroꝝ ꝛ matꝝ eiulatōem ī pueros pdēdo
Pioꝝ exulationē in egyptū fugiendo.
¶ Flos sextus
Jesus in templo pdit⁹ paret mr̄i vocat⁹
¶ Tres fructus
¶ Attende ad vesperas
Jesu mirabilē sapiam in iudeos docēdo
Parētū incōsolabilē diligētiā ī puerꝫ q̄rēdo
Filij imitabilē obediētiā piā mr̄ez seqndo.
¶ Flos septimus
Jesus iordanis flumine iohāne baptizat⁹
¶ Tres fructus
¶ Attende ad completoriū
Baptizati sublimē dignitatē ī lato testionio
Baptiste ꝓfundā humilitatē i suo ꝓconio.
Baptismatꝫ grandē scitatē ī suo mysterio.
¶ Oratio
Aue Jesu puer nat⁹.circūcisus. visitatus a magis.legaliter īmolatus.effugat⁹.mr̄i pa/rens.baptizatus in aqua realiter
¶ Feria quarta flores ꝛ fructus
¶ Flos ꝑmus

Jesus deserto abstinēs a demone tēptat
¶ Tres fructꝰ
¶ Attende ad matutinum
Jesu abstinentiā in corpis domatione
Jesu sapiam in hostis confutatione
Jesu reuerentiā in angeloꝝ ministratione.
¶ Secūdus flos
Jesus notꝰ discipulis ad nuptias vocat.
¶ Tres fructꝰ
¶ Attende ad primā
Jesu prudentiā in discipuloꝝ vocatione
Apl'oꝝ obediētiā in ꝓmpta imitatione
Matris benivolētiā in vini ꝓcuratōe.
¶ Tertꝰ flos
Jesus doctor circuiēs labore fatigat.
¶ Tres fructus
¶ Attende ad tertiā
Doctorē veracissimū moribꝫ ꝛ sermone
Laborē grauissimū in circuitione
Populū rudissimū in informatione
¶ Quartꝰ flos
Jesus pastor reficiēs a turbis frequētat
¶ Tres fructus
¶ Attende ad sextā
Pastorē benignissimū sollicitū ꝑ grege.
Populū sollicitū ꝑ tempali rege.
Jesum laudis incuriū q̄ fit humana lege.
¶ Flos quintus
Jesus infirmos medicās a scribis repbat
¶ Tres fructus
¶ Attende ad nonam
Medici diligentiā medicinā gratꝭ dantis.
Morbi pestilētiā quotidie augmētātis.
Infirmi negligētiā medicinā nō curātis
¶ Flos sextus
Jesus nature imperās demonijs minatur
¶ Tres fructus
¶ Attende ad vesperas
Jesu mirā potentiā qua demones coegit
Rex obedientiā quas p̄cepto subegit
Mirā expientiā illoꝝ quos elegit
¶ Septimꝰ flos
Jesus corā discipulis monte transfigurat.
¶ Tres fructus
¶ Attēde ad cōpletoriū
Testiū auctoritatē in visu ꝛ ſmone
Jesu magnā claritatē in trāsfiguratōe
Discipuloꝝ iocūditatē ī dicta visiōe
¶ Oratio
Aue ihu ī dekto degēs vocās ī apto pasto/res ꝛ p̄dicans.turbas pascēs .egros curās demoniacos ꝑiurās.mōte te clarificās

Opus contemplationis

Feria quinta flores z fruct⁹.
Flos prim⁹
Jesus iumēto insidēs plorat rex honorat⁹.
Tres fruct⁹
Attēde ad matutinum
Jesu mirā humilitatē in ei⁹ asinatione
Turbe obsequiositatē in ꝓcessione
Urbis tāte calamitatē in lachrymatione.
Flos secund⁹
Jesus templū ingrediēs mēsas vertit irat⁹
Tres fruct⁹
Attēde ad primam
Jesu exemplaritatē in tēpli visitatione
Jesu dignā autoritatē ꝑ phariseoꝝ ꝓfutatōe
Jesu amandā pietatē i adultere defensione
Flos terti⁹
Jesus suscitat lazaꝝ a martha hospitat⁹
Tres fruct⁹
Attende ad tertiam.
Judeoꝝ ingratitudinē in esuriētꝫ expulsiōe
Sororꝝ amaritudinē in lazari suscitatōe
Jesu mirā gratitudinē in hospite ꝓsolatōe
Flos quart⁹
Jesus in domo simonis vnct⁹ donat reat⁹
Tres fructus
Attende ad sextam.
Marie pniam in publica contritione
Phariſei falsā reuerētiā i iesu repbensione
Jesu piā sniam i peccatricis excusatōe
Flos quintus
Jesus matris suspiria solatur ꝓturbat⁹.
Tres fructus
Attende ad nonam
Matris desolatiōem cū pia supplicatione
Filij consolatiōem cū pia excusatione
Discipuloꝝ cōpassionē cū pia admiratione
Flos sextus
Jesus a iuda vendit⁹. a iudeis damnat⁹
Tres fructus
Attende ad vesperas
Jude cupiditatē in magistri venditione.
Judeoꝝ iniquitatē in sua emulatione
Jesu longanimitatē in humili ꝓmissione
Flos septimus
Jesus in cena seruiēs. suis panis sacratus.
Tres fructus
Attende ad completoriū
Charitatis beneficiū in iesu ministratione.
Prauitatis veneficiū in iude obstinatione.
Pietatis exercitiū in discipuloꝝ deuotōe
Oratio
Aue iesu suscitator vnctus. culpe relaxator.
rex asello insidens. zelū habens. consolator
matris. vendit⁹. sacrator panis. cenā faciēs
Feria sexta flores z fructus
Flos prim⁹
Jesus oraꝫ circundat⁹ capt⁹ z subsannat⁹
Tres fructus
Attende ad matutinum
Jesu ꝓcessum dolorosum i pene ꝑgustatiōe
Lupoꝝ accessum dolosum in agni captōe
Discipl'oꝝ ꝓcessū timorosū i mgri derelictōe.
Flos secund⁹
Jesus coraꝫ iudicib⁹ spret⁹ z accusat⁹
Tres fructus
Attende ad primam
Phariseoꝝ iniquitatē in sua inq̄sitione
Jesu mirā humilitatē in sua responsione.
Discipuloꝝ anxietatē i mgri ꝓsecutione
Flos terti⁹
Jesus flagellis liuidus conspu⁹ coronat⁹
Tres fructus
Attende ad tertiam
Jesu innocētiam sine excusatione
Judicum sententiā sine ratione
Maloꝝ truculentiā sine miseratione
Flos quartus
Jesus damnat⁹ crucifer. est cruci ꝓclauat⁹.
Tres fructus
Attende ad sextam
Patientꝫ violentiā in triplici gravitate
Pendentꝫ irreuerentiā i nephāda societate
Mirā impenitētiā gētis obstinate
Flos quint⁹
Jesus morte mirabilis. agn⁹ pri oblat⁹
Tres fruct⁹
Attende ad nonam
Q̄ pie iesus cōdidit in cruce testamentū
Q̄ libere se obtulit patri ꝓ tormentum
Q̄ grāde mundi ꝓtulit machina lamentū.
Flos sextus
Jesus apto latere est cruci declauat⁹
Tres fructus
Attende ad vesperas
Corp⁹ pendēs exanime absq̄ oīi decore.
Aquā apto latere fluentē cum cruore
Corp⁹ de crucis stipite tollētes cū merore
Flos septim⁹
Jesus vnct⁹ cū lacrimis i tumulo locat⁹
Tres fruct⁹
Attende ad completoriū
Materna desideria in corpis obseruatiōe.
Deuota ministeria in sepulcri ꝓparatiōe.
Planct⁹ z suspiria in corpis tumulatiōe.

¶ Oratio
Aue ihu oraꝫ pstrat⁹ coraꝫ turbis accusatus
fact⁹ plagꝫ liuid⁹. agn⁹ cruce eleuat⁹. moriẽs
inde delat⁹ in sepulcro posit⁹.
¶ Sabbato ¶ Flos ꝓmus
Jes⁹ victor ad iferos. calcãs hostes trãsiuit
¶ Tres fructus
Attende ad matutinum
Saluatoris imperiũ in morte triũphãdo.
Patrũ desideriũ in iesum expectãdo
Angelor̃ ministeriũ in iter ꝓparando.
¶ Flos secundus
Jesus parentũ vincula cũ gaudio ꝓtriuit
¶ Tres fructus
¶ Attende ad primam
Inferni vllulationẽ in eius fractione
Demonũ ꝓfusionẽ in ꝑde resignatione
Patrũ exultationẽ in paradisi aptione
¶ Flos tertius.
Jesus mr̃i discipulos meroribꝫ vniuit
¶ Tres fructus
¶ Attende ad tertiam
Patris dolorẽ intimũ i lacrimis fũdẽdo.
Fratr̃ timorẽ maximũ r insimul latẽdo.
Judeor̃ furorẽ pessimũ i sctos psequẽdo
¶ Flos quartus
Jesus sui memoriã tormẽtis stabiliuit.
¶ Tres fructus
¶ Attende ad sextam
Loci vilitatẽ in iesum ꝑdendo
Tormentor̃ atrocitatẽ in xp̃m puniẽdo
Militũ ferocitatẽ in plagas inferẽdo
¶ Flos quintus.
Jesus testes mltiplices p⁹ mortẽ acq̃siuit.
¶ Tres fructus
¶ Attende ad nonam
Judeor̃ disceptationẽ i signis q̃ viderũt
Mortuor̃ resurrectoz̃ q̃ apparuerũt
Fideliũ ꝓfirmationẽ q̃ xp̃o crediderũt
¶ Flos sextus
Jesus feruorẽ magdalene r oim̃ psciuit
¶ Tres fructus
¶ Attende ad vesperas
Discipulor̃ reuerẽtiã in mr̃is ꝓsolatione
Mulier̃ diligentiã in vnguẽti ꝓparatiõe
Militũ insipientiã in sepulcri munitiõe.
¶ Flos septimus
Jesus solutꝫ patribꝫ ad tumulũ rediuit.
¶ Tres fructus
¶ Attende ad completoriũ
Patr̃ piã, puisionẽ in tumuli regressione
Corpis glorificatoz̃ in ei⁹ reassumptione
Custodũ ꝓfutatoz̃ i lapidis amotõe.
¶ Oratio
Aue ihu mors leene. sol⁹ orbis plact⁹ plene
linquẽs testimoniũ i tormẽtꝫ r plene ne peat
crux magdalene. spes resumẽs tumulũ
¶ Dñica die ad matutinũ ¶ Prim⁹ flos
Jesus surgẽs apparuit suis glorificatus
¶ Tres fruct⁹ hui⁹ floris
¶ Attende ad matutinum
Discipulor̃ anxietatẽ in ihu recordatiõe
Magistri benignitatẽ i freq̃nti apparitiõe
Omniũ iocũditatẽ in crebra ꝓfortatiõe.
¶ Secũdus flos ad primã
Jesus scãdit ad dextrã p̃is rex honorat⁹.
¶ Tres fruct⁹ ei⁹ ¶ Attende
Amorosam dilectiõz dñi suos ꝓsolatur
Dolorosam afflictionẽ dñi iesus sepat
Angelor̃ ꝓgratulationẽ dñi iesus exaltat
¶ Tert⁹ flos ad tertiã cũ fructibꝫ suis
Jesus emisso spũ p orbem p̃dicatus.
¶ Attende
Donor̃ magnitudinẽ ad pior̃ ꝓfortatiõem
Linguar̃ multitudinẽ ad fidei p̃dicatiõem
Miraculor̃ valitudinẽ ad gẽtiũ ꝙersiõez
¶ Quart⁹ flos ad sextã cũ fructibꝫ eius.
Jesus sup angelicos matrẽ exaltat stat⁹.
¶ Attende
Sanctor̃ diligẽtia in dñi occursu
Filij reuerentiã in materno amplexu.
Patris excellentiã in filij ꝓsessu
¶ Ad nonã q̃nt⁹ flos cũ fructibꝫ suis
Jesus in celi curia p nobis aduocatus
¶ Attende
Jesu sollicitudinẽ in nostra puisione
Humanã ingratitudinẽ in gr̃arũactione.
Finis incertitudinẽ in meriti expectatiõe
¶ Sext⁹ flos ad vesp̃as cũ fructibꝫ suis
Jesus iudex eq̃ssim⁹ rex oibꝫ p̃latus
¶ Attende
Infallibilẽ veritatẽ in dijudicãdo
Inuincibilẽ potestatẽ in remunerãdo
Inflexibilẽ equitatẽ in pseuerando
Ad cõpletoriũ septim⁹ flos cũ ei⁹ fructibꝫ
Jesus sctor̃ gl̃ia finis desiderat⁹
¶ Delicior̃ abũdãtiã cũ ꝙa trãq̃llitate
Attẽd Amicor̃ ꝓcordãtiã cũ mera caritate
¶ Eẽnã pseuerãtiã cũ sincera iocũditate
¶ Oratio (te.
Aue ihu surgẽs leo. scãdẽs mittẽs pro tro/
pheo spm̃. glificãs mr̃z. iudex iust⁹. deo p̃ri
astãs. p me reo. finis beatificãs Amen
¶ Finit opusculũ s. Bonauẽ. meditatõnũ

De septem uerbis domini

Incipit opus sancti Bonauēture valde deuotū de septē ꝓbis dñi nr̄i ihu xp̄i i cruce

Primū verbum.

Jesu salutꝫ hostia — Salutis sacrificiū.
Jesu salutis gr̄a. — Salutis beneficiū
Jesu tuta fiducia — Tutū refugiū.
gene — captiuū redime
Tu p hūano fede re vt Exulē reduce resce e culpas nr̄as tolle
Tu p diuino munere vt nos deo ꝯiūgeres
Nō recusasti vincula. nō flagella. nō ꝓbera
Nō latronū patibula. nō liuoꝛes. ñ vulnera
Sz dū te crux susciper. t hostꝫ i te fremeret
Dū malleꝰ pcuteret. t clauꝰ carnē scinderet
Dū sensū doloꝛ augerꝫ t sacer sāguis fluerꝫ
Dū passio te p̄meret. āgustiaq; creſceret
P̄rem rogasti p̄cibꝰ. vt tāq; ignoꝛāt̄ibꝰ
Tuis ignoſcat hostibꝰ. ac te crucifigēt̄ibꝰ
Dicēs P̄r ignoſce illꝭ qꝛ neſciūt q̄d faciūt.

Oratio

O mitꝫ patīa. o mansueta'mititas
O imm̄ēsa clemēt̄ia. o imm̄ēsa benignitas
Qui vt ouis mitissima nō ꝓmis q̄rimoniā.
Qui vt mr̄ charissima iā excusas iniuriā
Ut aīa dulcissima tenes beniuolēt̄iā
Ut volūtas p̄ſſima ꝓbes miſericoꝛdiā
Ad te vadit spes aīe. ad te clamāt̄ suſpiria
Ad te decurrūt lacrime. t pulsant deſideria
Cōfidēt̄ dicentia. ignoſce nobis dñe

Secundū verbū

Jesu largitoꝛ venie. iesu solamē tristiū
Jesu laus penit̄ētie. iesu spes penitentiū
Dū pēderes innoxiꝰ. hoꝛ in pena socꝰ
Dū te vnꝰ argueret. t stulte reꝑbenderet
Dū iſultās iſurgerꝫ t blaſpbemādo dicerꝫ
Si tu es dei filꝰ salua temetip̄m t nos
Esto tibi ꝓpicius sicut saluasti alios
Dū alt̄ hūc coꝛripet t hūc stultū oñderet
Dū se malū ꝓcederet. t te iustū assereret
Dū ad te se ꝓuerteret. t suppleꝛ tibi diceret
Memēto mei dñe dū ad tuū ꝓueneris
Regnū plenū dulcedine. dū teregē oñderꝫ.
Tu amās pniam. coꝛda trahēs p gr̄am.
Nō solū hāc memoriā ꝓceſſisti. sz gl'iam
Dicēs Āmē dico tibi hodie mecū erꝫ i padi so.

Oratio

O ꝓmpta dei caritas. ꝓmpta miſericoꝛdia.
O ꝓmpta liberalitas. ꝓmpta munificēt̄ia
Ad te currit deuotio. ad te redit memoria
Coꝛā te fit ꝓfeſſio. tibi patēt p̄coꝛdia
Jdeo cū fiducia tibi p̄camur dñe
Qui es ſine malicia solꝰ t ſine crimine
In tua patiēt̄ia memēto nostri dñe

Tertiū verbum.

Jesu luxꝛ t reꝛ glie fili dei t hoīs
Jesu flos pudicicie fili marie virginis.
Dū hec ego sanctiſſima toto plēa doloꝛibꝰ.
Henitrix amātiſſima tot ꝓfecta meroꝛibꝰ
Tua mr̄ chariſſima tota pcuſſa fletibꝰ
Nutrix diligēt̄iſſima tota fracta ſingultibꝰ.
Juxta crucē aſſisteret t te pēdēte cerneret
Dū toꝛmēta ꝓſpiceret t p̄ luctu deficeret
Tu vidēs mr̄em flebilē p̄ſſam amaritudīe.
Patrē tā venerabilē d̄ignā beatitudine
Vidēs q̄z diſcipulū amatū t amabilē
Fidelē dei famulū ioh̄em vita nobilē
Alloquēs ambos dulciter pie vocꝫ oꝛaculo
Cōmēdasti benignit̄ mr̄em xp̄i diſcipulo
Dicens mr̄i Mulier ecce filius tuus
Deinde diſcipulo Ecce mater tua

Oratio

O qualis ꝓmutatio o q̄nta ínequalitas
O qualis deſolatio o q̄ matris acerbitas
Dū custos mr̄i tradit̄. p mgr̄o diſcipulus
Dū p mr̄em ſuſcipit̄ p deo vir paupcul
Dū mr̄i custos mittit̄. p r̄ge ſimpleꝛ famul
Sic tue ieſu gr̄e me cōmēdo humiliter
Tuecq; puidēt̄ie me cōmitto penit̄
Ut exoꝛāte ꝛgine p nob ſter ſuppliciter
A peccatoꝛ turbine ſim ſecuri iugiter

Quartū verbum

Jesu patris ingeniti virtus t ſapientia
Jesu cuiuſq; cōditi tenoꝛ t ꝓſiſtentia.
Tu ꝛtute mirabili panes multiplicaueras
Tu ꝛtute ꝓſil'i ſtellā infans induxeras
Defunctos ſuſcitaueras opa mira feceras.
Noꝛbos oēs ſanaueras totū oꝛbē foꝛma/ (ueras
Tu ꝛtute tribili dmonia ciecerās
Tu virtute ꝓſil'i hoſtes tuos ꝓſtraueras
Sz affixꝰ patibulo p̄ri factus obedīēs
Jussu p̄ris vt vinculo victꝰ manēs t patiēs
Qui vult q; hāc angustiā vt ifirmꝰ ſuſtineaſ
Hec dictā potēt̄ia te liberās exerceas
Quaꝛopt̄ tuo ſenſui cōdolens naturalit̄
Clamoꝛē ꝓfers plāctui dicēs lamēt̄abile
Hely hely lamazabarbani. hoc eſt. deus
Deus meus vt q̄d dereliquiſti me

Oratio

O lamentū mirabile salutē agēs hoīm
O inocēs coꝛ hūile pēas deploꝛās criminū
Ad te fert me ꝓpassio. p mete pati ſentio
Ante te me p̄ſcio tecūq; luctū facio
Hā iſte luctꝰ vtilis eſt mihi. p ſolatio
Qui mihi p̄mialis ſit in eterno gaudio.

Quintum verbū sequit.
Jesu dulcis memoria sitibūda dilectio.
Jesu dulcis fiducia letabūda refectio.
Dū extēsus existeres sup arā patibuli.
Dū īmolat⁹ ageres redēptionē ppli.
Dū te nudū aspiceret mūd⁹ istar spectaculi
Dū lamentū oñderet sup te vult⁹ seculi.
Dū hostes de te luderēt z noti tui fugerēt.
Dū claui mēbra tēderēt z nerui se ꝺherent
Dū vulnera tumescerēt z hūores defluerēt
Dū carnes ꝺtremiscerēt z ỽtutes arescerēt
Sitim sūpsisti feruidā. siti aõre lāguidā.
Sitim ỽtutū cupidā nr̄e salutis auidā.
Benigne dicēs sitio hoīm fidē cupio.
Salutēq; desidero p q̄ pati me offero.

¶ Oratio.

O sitis saluberrima exoptās amicicias.
O sitis cordis intima frāgēs ꝺcupiscētias.
Presta vt ad te sitiā z ista siti ardeā.
Prauā siti effugiā donec ad te fontē trāseā
Potūq; vite hauriā q̄ felix semp maneā.
Et deū meū videā sctām ingressus patriā.

¶ Sextū verbum.

Jesu nr̄a redēptio. iesu redēptor oīm.
Jesu nr̄a dilectio. iesu salus credentiū
Dū p crucis mysteriū diligent pageres.
Redēptoris officiū vt hoiem redimeres
Sustinēdo suppliciū vt inde nos eripes.
Cōsūmās sacrificiū tue carnis z sanguis
Cōsūmans paci plīū salutaris certamis.
Cōsūmans trāsitoriū cursum h⁹ imaginis
Cōsūmās opificiū redēptōis hoīs. (ficeres
Dū mort̄ horā cerneres dum hac vita de/
Dū finē iā ꝺtingeres dū oīa pficeres.
Ut in sūma ꝺcluderes dixisti ꝺsūmatū est.
Nā iesus crucifix⁹ est z agn⁹ īmolat⁹ est.
Sāguis ei⁹ effusus ē z pciū solutū est.
Diabol⁹ deuict⁹ est z bellū cōsūmatū est.
Cirographū deletū ē z hō iā redēpt⁹ est.

¶ Oratio.

O bonitas bone iesu q̄ es nostra iusticia.
O veritas vere iesu q̄ es nr̄a scientia.
O caritas care iesu q̄ es nr̄a redēptio.
O sanctitas sctē iesu nr̄a sanctificatio.
Cōsūma nos gr̄am z ꝺsumma iusticiā.
Consūma ꝺscientiā z ꝺsumma leticiā.

¶ Septimū verbum.

Jesu via rectissima iesu salutis ostium.
Jesu porta tutissima iesu ptector omniū
Jesu salubris ỽitas z lux mentē illuminās
Jesu vite felicitas dulcor in corde iubilās.
Dū in extremis ageres vt aiam deponeres
Dū hāc vitā deferes vt ad libū descēderes
Volens viā oñdere p quā debem⁹ pgere.
Volēs cūctos īstruere q̄ facti sē ō puluere.
Volens illū oñdere q̄ ꝑt nos defendere
In q̄ debēt ꝓfidere q̄ mortē debēt cape.
Tuū sacratū spīm tuo pr̄i sanctissimo.
Cōmēdasti p gemitū ꝑmone deuotissimo.
Dicēs pr̄ ī man⁹ tuas cōmēdo spīm meū.
Et inclinato capite fix⁹ in crucis stipite.
Acriter cruentato te turpit̄ z indebite.
Tu emisisti spīm z orbis talē fremitū.
Q̄ quisq; p circuitū tuū pcepit obitū.
Ut cūcta fletū facerēt z elemēta tremerēt
Ut saxa se dirūpent z sepulchra se pāderēt
Ut tremor⁹ fieret velū tēpli se scinderet.
Ut luna retrocederet sol; ꝺtenebr̄escerēt
Ut mūd⁹ ingemisceret z naīa flens diceret
Ego lugens deficio vel deo ineſt passio.

¶ Oratio.

O mors mors lacrīabil' sup q̄m plorāt oīa
O mors mors lam̄tabil' sup q̄m flēt inoxia
O mors mors āmirabil' q̄ suscitāt mortui.
O mors mors amicabil' q̄ exaltant strēnui
O mors sacra mors nobil' p q̄m delēt scele
O mors pia mors vtil' p q̄m donāt p̄mia (ra
Presta vt hec memoria nos teneat ꝺtinue
Et stimulet p̄cordia corq; pungat assidue
Ut mēti lumē influat z in agēdis instruat.
Ut nos a culpis exuat z vite donū tribuat

¶ Explicit opus de septez verbis dñi san/cti Bonauenture.

¶ Philomena aptata passioni dñi p septez horas canonicas. doctor̄ seraphici sancti Bonauenture.

O philomena p̄uia tpis ameni.
Que recessuz nūcias imbr̄is atz sceni
Dū mulcescis aīos tuo cantu leni.
Aue prudētissima ad me q̄so veni.
Veni veni mittā te q̄ nō possum ire.
Ut amicū valeas cantu delinire.
Tollens ei⁹ tristia voce dulcis lire.
Quē heu modo nescio ỽbis cōuenire.
Ergo pia suppleas meū impfectū.
Salutando dulciter vnicū dilectū.
Eiq; denuncies qualit̄ affectum.
Sit cor meū iugit̄ eius ad aspectū.
Q̄ si querat aliq̄s quare te elegi.
Deum esse nunciū sciat. q̄ legi.
De te quedā ꝓpria. que diuine legi.
Et optato munere placēt summo regi.

SS

Philomena

Igit carissime audi nunc attente.
Nã si cant⁹ volucris hui⁹ ꝓfues mente.
Eius imitatio spiritu docente.
Te celestem musicũ faciet repente.
De hac aue legit q cũ deꝑhendit.
Mortẽ sibi ꝑriam.arborẽ ascendit.
Summoq; diluculo rostrũ surſũ tendit.
Diuersisq; cantib⁹ totã se impendit.
Cantilenis dulcib⁹ ꝑuiat aurorã.
Sed cũ dies rutilat circa ꝑmã horã.
Eleuat ꝑdulcius vocẽ insonorã.
In cantando nesciens pausaz siue morã.
Circa vero terciã q̃i modũ nescit.
Quia semꝑ gaudiũ cordis eius crescit
Vere guttur rũpit sic vox inualescit.
Et quo cantat alt⁹ plus z inardescit.
Sed cũ in meridie sol est in feruore.
Tunc disrũpit viscera nimio clamore.
Oci oci clamitat illo suo more.
Sicq; sensu deficit cantus ꝓ labore.
Sic quassato organo hui⁹ philomene
Rostro tñ palpitans fit exanguis pene
Sed ad nonã veniens morit iã plene.
Cum tot⁹ corꝑis disrumpunt vene.
Ecce dilectissime breuiter audisti.
Factũ hui⁹ volucris.sed si meministi.
Diximus iã primit⁹.qz cantus isti
Mystice ꝓueniũt legi iesu christi.
Restat vt intelligo esse philomenã.
Animã virtutib⁹ z amore plenã.
Que dñ mente pagrat patriã amenã.
Satis delectabilẽ texit cantilenã.
Ad augmentũ etenim sue sctẽ spei.
Quedã dies mystica demonstrat ei.
Porro beneficia que de manu dei.
Homo ꝓsecut⁹ est sunt hore diei.
Hane vel diluculũ homis est status
In quo mirabiliter homo est creat⁹
Hora prima qñ est de⁹ incarnatus.
Terciã dic spacium sui incolatus.
Sextã cũ a pfidis voluit ligari.
Trahi cedi conspui dire cruciari.
Crucifigi denicq; clauis terebrari.
Caputq; sanctissimũ spinis coronari.
Nonã dic cũ morit qñ ꝓsummat⁹.
Cursus est certaminis qñ superat⁹.
Est oino zabulus z hinc ꝓturbat.
Uespera cũ christus est sepulture dat⁹
Diem istũ ania meditans in ortis.
Sue facit terminũ spiritalis mortis.
Scandens crucz arborẽ in q̃ leo fortis
Uicit aduersariũ fractis portis mortis.

Statim cordis organa sursum elenãdo
Suum a diluculo cantũ inchoando
Laudat z glorificat deũ replicando
Sibi q; mirificus fuit hanc creando
Pie inquit ꝓditor qñ me creasti.
Quã sit tua pietas larga declarasti.
Nam ꝓsortẽ glorie tue cogitasti.
Facere gratuite gratis quã amasti.
O q; mira dignitas mihi est ꝓcessa.
Cum imago dñi mihi est impressa.
Sed creuisset ampli⁹ dignitas possessa.
Nisi iussum dñi fuisset transgressa.
Nã tu summa charitas tibi coherere.
Me volebas iugit sursumq; habere.
Dulce domiciliũ tecũq; manere.
Et me velut filiã alere docere.
Et tunc disposueras in id adunare.
Celicis agminib⁹ tecq; mihi dare.
Sed ꝑ tanta gra quid recõpensare.
Possum prorsus nescio nisi te amare
Unica suauitas vnica dulcedo.
Cordiũ amantiũ salutaris prędo.
Totũ quicqd habeo vel sum tibi dedo
Deniq; depositũ meũ tibi credo.
Oci cantat tale cor gaudens in pssura.
Dicens qz dignũ est vt a creatura.
Diligat opifex talis mente pura.
Ei cũ extiterit de se tanta cura.
Sic mens ꝺ diluculũ trãsit meditãdo.
Sed ad ꝑmã trãsferens vocẽ exaltãdo.
Tempus acceptabile pie ruminãdo.
In quo venit dñs carne se velando
Tunc liquescit ania tota ꝑ amorẽ.
Pauida ꝓsiderans omniũ auctorẽ.
Uagientẽ puerũ iuxta nostrũ morẽ.
Et curare veterẽ velle se languorẽ.
Plorans ergo clamitat o fons pietatis.
Quis te pannis induit dire pauꝑtatis
Tibi quis ꝓsuluit sic te dare gratis.
Nisi zelus vehemens ardor charitat⁹.
Digne zelus vehemẽs est hic ardor dict⁹.
Cui⁹ est dominio rex celoꝝ victus.
Cui⁹ sanctis vinculis capt⁹ z ꝓstrict⁹.
Paupis infantuli pannis est amict⁹.
O ꝑdulcis paruule puer sine pari.
Felix cui datũ est te tunc amplexari.
Pedes man⁹ lambere flentẽ ꝓsolari.
Tuis in obsequijs iugiter morari.
Heu me cur nõ licuit mihi demulcere
Uagientẽ paruulũ. z cũ flente flere.
Illos artus teneros siue cõfouere.
Eiusq; cunabulis semꝑ assidere.

Puto pius paruulus hoc nō abhorreret.
Imo more paruuli forsan arrideret.
Et flenti paupculo fletu ꝺ doleret.
Et peccanti facile veniā faueret.
Felix qui tunc tpis mīi singulari.
Potuisset precib ita famulari
Ut in die sineret semel oscular.
Suum dulcē paruulū eicz iocari.
O qz libens balneū ei ꝑparassem.
O qz libens humeris aquā apportassem.
In hoc libens virgini sp ministrassem
Paupisqz paruuli pannulos lauassem.
Sic affecta pia mens sitit pauptatē.
Libi parsimoniā vestis vilitatē.
Labor ei vertit in iocunditatē.
Vilem esse seculi dicit venustatē.
Ergo sic infantiā christi retexendo.
More ꝑme canticū strēnue canendo.
Transitū ad terciā facit recolendo.
Quantū christꝰ passus est boies docēdo.
Tunc cū fletu recitat illius labores.
Sitim famem frigora estus z sudores
Que dignanter ptulit ꝓpter pctōres.
Dum illoz voluit innouare mores.
Vor amoris flatib tota cōcremata.
Oci oci clamitat anis hec beata.
Mundo mori cupiens cuiꝰ vita lata.
Cui fetet seculū sic est delicata.
Clamas ergo dñe dulcis ꝑdicator.
Exulū refugiū pauperꝝ amator.
Qui es penitentiū pius ꝺsolator.
Post te debēt currere iustus z pctōr.
Justi quippe regula. vite es doctrina.
Peccatorū speculū. miti disciplina.
Fessis z debilib efficax resina.
Egris z languentib potens medicina.
Primus in hoc seculo charitatꝭ scolā.
Instauraſti. q̄rere docens dei solam.
Gloriā. deponere grauē mūdi molā.
Et sic posse ꝑditā rehabere stolā.
Sed hanc scolā temere mūdꝰ irridebat.
Spernens z annibilās q̄cq̄d ꝓmittebat.
Tua vero bonitas vices nō reddebat.
Imo penitentib totū ignoscebat.
Quippe cui ꝓprium erat misereri.
Diligi desiderans magis q̄z timeri.
Vbera nō verbera ꝓferens austeri.
Preceptoris noluit more reuereri.
Nec in adulterio nouit deꝑhensa.
Q̄sit tua pietas scilicet immēsa.
Magdalena sensit hoc cū ei offensa.
Est dimissa. multiplex gra impensa.

Et quid multa dicerē quot sunt ꝺsecuti.
Eius magisteriū a suis abluti.
Uicijs. sunt moribꝫ optimis imbuti.
Et ab hostis inuidi fraude facti tuti.
Felix cui licuit sub hoc cēptore.
Conuersari iugit. z ab eius ore
Vel celeste sugere. cuiꝰ ꝑ dulcore
Amarescunt cetera. plena sunt fetore.
Hec z multa talia dū mens meditat.
Ad reddendas gras tono ꝑparat.
Ad laudandū dñm magis inflāmat.
Sicqz hore tercie cantꝰ terminat.
Oci oci anima clamat in hoc statu.
Crebro fūdēs lachrymas sub ħ incolatu
Laudans z glorificās magno cū conatu.
Christū. q̄ tot ptulit suo ꝓ reatu.
In hac hora ania ebria videt.
Sed circa meridiē calor cū auget.
Ut amoris stimulis magis ꝓfert.
Vor ab illa passio christi recenset.
Plorans ergo respicit agnū delicatū.
Agnum sine macula. spinis coronatū
Liuidū verberib. clauis ꝓforatū.
Per tot loca lateris fossa cruentatū.
Tunc exclamat pia mens oci cū lamētis
Oci oci miserā. quia mee mentis
Turbat statū pallidus vultꝰ morientꝭ
Et languētes oculi in cruce pendentꝭ
Siccine decuerat inquit te benignū.
Agnū mortis exitū pati tā indignū.
Sed sic disposueras vincere malignū
Et hoc totū factū est ob amoris signū
Hec amoris signa sunt z postrema ꝑmis
Copulans associat sūma figens imis.
Mōstrās vt sic moriēs nos aiales nimis
Dū te totū fuderes tot aptis rimis.
Tu amicꝰ nouus es tu es nouū mustū.
Sic te vocat sapiens. z est satis iustū.
Totus em filꝰ reddens dulcē gustū.
Fundens carnis doliū licet vas venustū.
Tantis signis penitēs monicꝰ ia credat
Q̄ ꝑcordialiter christꝰ ei se dat.
Jsta signa recolā ne me sarban ledat.
Nam peccati rabiem nihil ita sedat.
Jsta signa recolens oci oci clamo.
Dulcis iesu q̄rulor q te minꝰ amo.
Stringi tñ cupio disciplinē chamo.
Sicut ꝓ me captꝰ est charitatꝭ hamo.
Quātū hamū charitas tibi ꝑsentauit.
Mori cū ꝓ homie te sollicitauit.
Sed z esca placida hamū occupauit.
Cū lucrari anias te ꝓ hoc mōstrauit.

Te quidē aculeus hami nō latebat.
Sed illi⁹ punctio te nō deterrebat.
Imo hunc impetere tibi cōplacebat.
Quia desiderīū esce attrahebat.
Ergo p me misera quā tū dilexisti.
Mortis in aculeū sciens impegisti.
Cū te pr̄i victimā sctām obtulisti.
Et in tuo sanguine sordidā lauisti.
Quis mirek igit̄ pro te si suspiro.
Juncta sine meritis tā zelanti viro.
Nā affectū alitis meū modo miro.
Pro me vitā finiens exitu tam diro.
Vere iam nō debeo tm̄ suspirare.
Imo iuxta⁹bū iob crines lacerare.
In cauerna lateris nidulū parare.
Et extremū spiritū illic exalare.
Plane nisi moriar tecū nō quiescā.
Oci oci clamitans nunc̄ ꝓticescā.
Ab hoc desiderio vere nō tepescā.
Mētū cunc̄ seculo ꝓpter hoc vilescā.
Tunc vt demens clamitat veniāt laniste
Qui affigant miserā cruci tue christe.
Erit em̄ exitus mihi dulcis iste.
Sic amplector mortēs ꝓpr̄js vlnis te.
Vere sic nō aliter rabies doloris.
Qua cor meū singul' terebrak horis.
Deliniri poterit. nisi tu dulcoris.
Fons habūdans medic⁹ mei sis doloris
Plane dulcis medic⁹ es q̄ nunc̄ pungis.
Sed a corde viciū leniter emungis.
Nā quos tibi firmik p amorē iūgis.
Tuis charismatib⁹ semp eos iūgis.
Deu q̄ dānabiliter mūdus est cecat⁹.
Qui cū sit ab hostib⁹ dire vulnerat⁹.
Hunc declinat medicū cū assit ꝑparat⁹
Languido apiens suū dulce lat⁹.
Deu cur bñficia christi passionis.
Penes te memorik bō nō reponis.
Per hanc em̄ rupti sunt laq̄i p̄donis
Per hanc x̄ps maximis te ditauit bonis.
Suo quipe corpe languidū te pauit.
Quē in suo sanguīe grat⁹ balneauit.
Hemū suū dulce cor tibi denudauit.
Vt sic innotesceret q̄ntū te amauit.
O q̄ dulce balneū esca q̄ suauis.
Que sumēti digne fit paradysi clauis
Et ei quē reficis nullus labor grauis.
Licet sis fastidio cordib⁹ ignauis.
Cor ignaui siquidē minime ꝑpendit.
Ad q̄d x̄ps optimū suū cor ostendit.
Sup alas positū crucis nec attēdit.
Q reclinatorij vices hoc p̄tendit.
Hoc reclinatorīū q̄otiens monstrat.
Pie menti totiens ei glutinak.
Sicut z accipiter tot⁹ inescak.
Sup carnē rubeā p quā reuocak.
Post hoc clamat ania q̄ dementata.
O reclinatorīū caro cruentata.
Per tot loca ꝓpter me. cur nō vulnerata.
Tecū sum. dū moreris nō fum colligata.
Licet tū misere sit istud negatū.
Mihi quidē eligā nouū cruciatū.
Hemitū videlicet iugēq̄ ploratū.
Donec mundi deserā grauē incolatū.
Post hec dulcs aia plus z pl⁹ feruescens
Sensu toto deficit corpe tabescens.
Jā vix loqui sufficit sed affectu crescēs
Suo lecto decubat vtpote languescens
Ergo dulcs gutturis organo q̄ssato.
Lingua tm̄ palpitās sonitu sublato.
Sed p verbis pia mens fletu cōpensato
Lamentak dn̄m corde sauciato.
Sic languenti siquidē nil nisi plorare.
Libet z satagere suspirare.
Suos em̄ oculos nescit reuocare.
A christi vulneribus aut cor separe.
Sic est aūt anim⁹ illius illect⁹.
Quasi ei p̄s sit moriens dilect⁹.
Et a cruce minime retrahit aspect⁹.
Quia ibi oculus vbi est affectus.
Hemit⁹ suspiria lachrymē lamenta.
Sibi sunt delicie cib⁹ alimenta.
Quib⁹ noua martyr est interim intenta.
Sic suo martyrio p̄bent incremēta.
In hoc statu respuit q̄cq̄d est trenū.
Mundiq̄ solaciū reputat venenū.
Sed ad nonā veniens morik ad plenū
Cū amoris impet⁹ carnis rūpit filū.
Nam cū ꝓsummatū est recolit clamasse.
Hora nona dn̄m. z sic expirasse.
Quasi simul moriens clamat penetrasse.
Uocē istā suum cor. atq̄ lacerasse.
Ferre tandē impotens iaculū tā forte.
Mortik vt dictū est sed felici morte.
Nam pandunk ptinus ei celi porte.
Dignā vt intelligat se sanctoꝝ sorte.
Requiem p ania tali nō cantam⁹.
Imo est introitus misse gaudeam⁹.
Quia si p martyre deū exoramus.
Ut decretū loquik scto derogam⁹.
Eya dulcis ania eya dulcis rosa.
Liliū conualliū gemma preciosa.
Cui carnis feditas extitit exosa.
Felix tuus exitus morisq̄ p̄ciosa.

Felix q̄ iam fruēris requie cupita.
Inter sponsi brachia dulciter sopita.
Eiusq; spiritui firmiter vnita.
Ab eodē ꝓcipis oscula mellita.
Jam q̄escūt oculi.cessant aqueductꝰ
Nā aperte ꝓcipis spei tue fructus.
Quia p quē seculi euasisti fluctus.
Tuos inter oscula ꝯsolat luctus.
Dic dic dulcis aīa ad q̄d vltra fleres.
Habes celi gaudiū tecū cur lugeres.
Nam solus est oīm cui tu adheres.
Et si velles amplꝰ certe nō haberes.
Sed iā metrū finio ne sim tediosus.
Nā si vellem scribere q̄z deliciosus.
Sit hic status aīe q̄z gloriosus.
A malignis dicerer fallax z mēdosus.
Quicq̄d tñ alij dicūt frater care.
Jstā nouā martyrē libens imitare.
Tunc tu talis fueris christū depcare.
Ut te cantꝰ martyrū doceat cantare.
Frequētemꝰ canticū istud sororꝝ pia.
Ne nos frangat tedio vite huiꝰ via.
Nam letantē aīam in hac melodia.
Post hanc vitā suscipit iesus z maria.
Ergo sororꝝ tuū cor ita citharizet.
Se baptizet lachrīs plāctu martyrizet.
Christo totis viribꝫ sic nūc organizet.
Ut cū christo postea semp solennizet.
Tunc cessabūt gemitꝰ z planctus dolorū.
Cū adiūcta fueris chorīs angelorꝝ.
Nā cantando trāsiles ad celestē chorꝝ.
Nupta felicissimo regi seculorꝝ.

¶ Deo gratias.

¶ Bonauētura de vicijs z eorꝝ remedijs.

¶ Prologus.

Durimorꝝ instantia req̄siuit cū fm regulā debeamꝰ p̄dicare vicia z ꝓtutes vt viciorꝝ naturā si naꝫ dēat discredisserā z eorꝝ remedia ponā (ꝓtutuz enī laudes alibi satꝫ me dixisse credūt) pietati fidei reluctādū nō cēseo.puū libellū grato recipiāt aio. Cuꝰ diuisio ē bimēbris.scz in ptē q̄dāmō phemialē.z p̄ncipalez.q̄ incipit ibi. Quedā sūt generalia remedia. Prima ps loquit de radicibꝫ viciorꝝ.z bz plura capitula.vt patet in pcessu.

¶ Qꝫ volūtas nulli debuit esse subiecta nisi soli deo.z quō z q̄re.

Volūtas nulli debuit eē subiecta nisi deo nec tñ ꝫ coacte.sed sponte vt possit ei ad meritum reputari.z ita poēit peccare.z non peccare. Nō ad ꝫ vt peccaret cū posset. sz ad ꝫ vt si nō peccaret cū posset.ex ꝫ laudabiliꝫ fieret z digna p̄mio apud deū. vl si sponte peccaret eēt digna ꝯfusiōe z supplicijs.cū sciret q̄ nō deberet peccare.z posset vitare.

¶ De duplici appetitu aīe.

Item cū facta eēt aīa vt eēt capax sūme btitudis.in q̄ bꝫet sūmā gl'az z sūmā delectātōez. Jō a deo q̄ ē sūma btitudo datꝰ fuit aie duplex appetitꝰ naturaliꝫ ad ꝫ vt ista desideraret z studeret obtinere.z cū obtinuisset tāto iocūdiꝰ possideret q̄to ardētius ꝯcupisceret. ¶ Datꝰ fuit ei appetitꝰ gl'e talis vt nulla sufficeret ei p̄t supnā gl'am.

Et appetitꝰ delectātōis talis vt nō satiaret eā aliq̄ nisi sūma.z vtraq; ē in solo deo.z ita nihil sufficit aie p̄t dō Et iste appetitꝰ vocaꝫ ꝯcupiscibilitas. Jtē ex ꝫ orta est alia vis in aīa.q̄ cū tñ ꝯcupisceret bonū sūmū docēte vi rōnali p q̄d bti ficanda erat.naturaliꝫ horrebat z detestabaꝫ z repellebat oīe q̄d ad hāc obtinēdā ꝯtrariabaꝫ ei. Et itē q̄cq̄d ad eā obtinēdā z cōseruandā pdesse ei poterat fortiꝫ appḥēdit z tenuit. Hec vis vocaꝫ irascibilitas.iuxta ire siliꝫtudinē q̄ fortiꝫ indignaꝫ ꝯrīs.z fortiꝫ tenet q̄d cupit. Per vim rōnalē cognit bonū z meliꝰ z optimū.p vim ꝯcupiscibilē appetiuit bonū z meliꝰ. bonū amplius. z optimū maxie. Per vim irascibilez tenuit z inhesit bono.z q̄ ei ad ꝫ pdesse poterāt feruide apḥendit.z ea q̄ ei obesse poterāt dedignanꝫ repulit z fugit. ¶ Qꝫ oēs vires aie post lapsum bois deordiate sūt nō tñ subtracte.

Sed cū bō suadente diabolo sponte ad pctīm ꝯsensit ꝫ dei ꝓhibitionez. tūc vires aie oēs siliꝫ z potētie q̄ date ei fuerāt ad sūmū bonū cognoscēdū.appetēdū z fruendū deordiate sūt z q̄si subuerse.non tñ subtracte sz fedate z puerso mō se hñtes sic organū musicū.q̄d q̄n integꝫ z bñ ordinatū ē dulcē reddit melodiā.q̄n ꝯ ꝓfractū fuerit z deordinatū.horrēdū stridorē p cantu emittit. Quia ei hō amore visibiliū ab invisibiliū amore cecidit.sola visibilia expetit pena cognoscit.sola ea diligit.solꝫ eis inheret z invisibilia q̄si nō sint postponit.imo z nescit.ita q̄ pauci induci pñt ad credēdū si sit aliq̄d extra ea q̄ videmꝰ z corpe sentimus. Et ita rō ceca ē in aīa q̄ nec aḡscit seip̄az.cū

ipa sit ex his q̄ oculis carnis videri nō pñt. z sic nō solū ceca ē sed etiā stulta. qz cec⁹ credit multa q̄ nō videt. z ꝟ est in infidelibus. Inde factū est vt bō appetat trena z vilia z feda. z illis p amoꝛē inbereat z p magno reputet qñ ea poterit adipisci.

¶ De appetitu sublimitatis z quare datus sit homini.

Appetit⁹ honoris dat⁹ fuit ei vt altissimū honoꝛē desideraret. s. deo placere. amicū dei esse z filiū z heredē z deo similari. z ei pregnare. nō ex equalitate potētie sed ex imitatiōe bonitatis. Itē vnus cū deo fieri spūs. z eqlis angel' fieri. z nulli subesse nisi sūmo dño oim. Itē vt se tante dignitatis agnosceret. eo q̄ imaginē dei in se bꝛet. nec vlli inferiori se dignaret subijcere soli oim dño subiect⁹ z obediēs z ex amoꝛe deo adherēs. z reliq̄ sub deo p eiusq̄ dignitate estimās z vtens creature misterio pro sua vtilitate z dñi volūtate. Hec erat scā superbia. oēm docens despicere vilitatē. z sola eterna bona appetere z diligere. ¶ Ecōuerso mō appetit boibꝰ placere. gl'az ab eis q̄rere. q̄ fallax est z vana. z magni aliq̄d se estiat bō. semetipm seducēs cū sit miser z vacuus boni. z alios in cōpatiōe sui spnit z subijcere sibi cupit. q̄ forte meliores sunt. z gl'at in diuitijs q̄ sunt tra z lutū. z iactat se de vanis z malis. sic fatui. q̄ gl'iant qñ inuoluti sunt luto. Et sic hoies mutauerūt gl'am suā i silitudinē vituli comedentis fenū. qz ois caro fenū. z ois gl'ia ei⁹ q̄si flos feni. Exaruit fenū z flos ei⁹ decidit. ita sctā superbia degenerauit in viciosam superbiā.

¶ Q triplex est superbia.

Est ät triplex superbia. Pria sibimet ipi nimis placere. z maioꝛē se reputare q̄s sit in sitate. Hoc ē initiū omis pcti. Scda appetere z studere alīs placere z maioꝛ velle ab eis credi q̄s sit iustū. Hec ē inanis gl'a. Tercia ambire alios z pire z sub se velle alios esse. Hec est ambitio. Sic decepta ē superbia. z vult alios secū decipi dū cupit se maioꝛez putari q̄s sit. sic mag⁹ decipit gartionē vt putet se in eq̄ sedere z sedet supfasciculū palee In hꝰ g̃ trariat deo. qz cum oia subiecta sint ei. ipa vult esse suꝑi⁹ z spoliat deū debito honoꝛe. i. suo vniuersali dominio q̄ntū est in se. z ingrata est ei de beneficijs que accepit de q̄b⁹ pria gloriā querit nō dei a quo habz oīe bonū. ¶ De ramis autez alīs superbie q̄ de ipa pullulāt ptereo. qz alibi repiunt cū suis descriptōibꝰ vel diffinitionibꝰ. Si q̄s q̄rat maxie in sūma vicioꝝ. piculosioꝛ etiā sepe est illa q̄ extollit de bonis gr̃e q̄s de bonis nature vel fortune.

¶ De bonis gr̃e nature z fortune.

Bona gr̃e sunt virtutes scie z opa de genere bonoꝝ. vt p̄dicare. ieiunare z silia. Bona nature sunt q̄ naīa cōtulit. vt nobilitas. pulcbꝛitudo. fortitudo. ingeniū z silia. Bona fortune sūt diuitie. dignitates. honoꝛes z silia. q̄ ex q̄dā fortuna plus q̄nq̄z dant illis q̄ naīa z virtutibꝰ i'serio res sunt alīs. nō tñ sine aliq̄ dei puidētia licet sepe cedat eis ad malū ex merito suo.

¶ Quō superbia mentē excecat.

Superbia etiā ita mētē excecat vt cum pl⁹ habeat etiā min⁹ agscat. Hoc viciū p̄cipue impedit nos ne maioꝛa bona accipiam⁹ a deo. cū ipe sit largissim⁹. z desideret multis modis cōicare nob multū ō bōis suis. qz valde diligit nos. Dū ät idignos nos reddit superbie reat⁹ gr̃e dei. aut qz si pl⁹ daret nob extolleremur. aut ingti efficeremur aut nō digne i gr̃a oparemur. z sic grauioꝛ pcti rei efficeremur. Vñ sepe magis ē clemētie pcentis dñi negare ampliora gr̃e dona q̄s trascentis. de⁹ nāq̄ superbis resistit. q̄i sue potētie rebellibꝰ hūilibꝰ ät dat gr̃am. in q̄bꝰ p tumoꝛē elatōis nō defluit qō eis infundit. Perdit nob etiā merituꝝ bonoꝝ opeꝝ. q̄ p hūano fauoꝛe fecerim⁹. z sepe superbia assūit palliū hūilitatis emule sue. vt sub noīe eius gl'am callide acq̄rat. vt qz captādo gl'az salutē fugiendo eā assequat. q̄ sic vmbza sequit fugientē. z fugit insequentē.

¶ Q bona nra q̄nq̄z occultare dēm⁹ q̄nq̄z ecōuerso.

Unde nota q̄ bona nra debem⁹ q̄nq̄z boibꝰ oñdere aliq̄n occultare. Sic' mala nra aliq̄n aperire aliq̄n celare.

¶ Bona nra ad q̄ tenemur ex p̄cepto dei. t ecclie vl' ad q̄ ex māifesto voto astringimur dēm⁹ oibꝰ oñdere. vt fidē. caritatē. iusticiaz. pitatē. castitatē. obediētiā z ꝓceptuz mūdanoꝝ. q̄ si hoies i nob nō videret cū sciāt nos ad ea teneri scādalizarent' z reputaret nos p̄uaricatores voti nri. De bꝰ. dz. sic luceat lux vra ꝛē. ¶ Aliq̄n ꝓ bona nra occultare dēm⁹ q̄ specialit accipim⁹ vt gr̃az intne deuotōis vl' q̄ possent nob singularē laudem parere. vt singl'az abstinētia z vigilie z oīones z elemosyne ad q̄ nō tenemur. de quib⁹

dñs docet in sermone habito in monte.
Ex mala nra qñq; abscondere debem⁹.

Imilit mala nra qñq; abscõdere debem⁹ ne ds scãdalizet de nob vl' sum at exẽplũ imitãdi nos in silibꝫ. vñ dupl'r peccãt q̃ apte peccãt. qz z deum offendũt z primo fodiũt fouea ꝫ incidat p malũ exẽplũ. Si aũt sine culpa nra vl' specie mala aliqs ex sua malicia suspicat de nobis mala z nõ vult recipe excusationẽ nram tũc habeam⁹ patientiã. Dicut xps tacuit i passione de multꝫ ex inuidia accusat⁹. Dixit ei Si vob dixero nõ creditis mihi zc. Aliqñ mala nra apire debem⁹. s. in pfessiõe puata de puatis. z manifesta de manifestꝫ z in visitationibꝫ z redargutõibꝫ. Impfectiones ꝫz nras nõ debem⁹ erubescere cõfiteri. z defectus virtutũ. ne ds existimet nos sup id qđ videt in nob. Sinaũt in bono opere gl'ia vana nos pulsat. nõ acheream⁹ ei. nec tñ bonũ opus dimittam⁹. maxie si sit vtile z necessariũ. Sepe etiã putam⁹ nos laudari p aliq̃ facto vel dicto. qđ forte alĩ nõ aduertũt. qz sic nos nõ oia pensam⁹. q̃ oẽs circa nos faciũt. ita nec ipi oia attendunt q̃ nos facim⁹.
Aliqñ vo despiciũt nos potiꝰ ꝫ laudẽt. maxime si vl' modicũ debbendũt nos appetere laudẽ p his q̃ facim⁹. Etiã si forte adulent nob in facie sic est consuetudo leuibꝫ hoĩbus. ad placitũ cuiuslibet loq̃. vnde ꝺ tales sagittas vane gl'ie. nõ indigem⁹tã fortit⁹ pugnare ꝫ prudent eas manu ꝓsilĩ abigere. sic muscas leues flabello remouemus. Nec sunt muscę morientes que pdũt suauitatez vngenti.

De appetitu delectationis. z quare sit homini datus.

Appetit⁹ etiã cõmodi vl' delectationis dat⁹ fuit hoĩ vt ꝺsideraret sũmã delectationẽ q̃ est in deo. z sũmã beatitudinẽ z quietẽ impassibilẽ. vl' etiã ipassibilitatẽ z vt delectaret in habitꝫ vt felicior esset. qz onerose sunt delicie sine delectatõe. z ãnto delectatio auidior tanto delicie iocũdiores. Quõ spũal' delectatio mutata est in carnales delicias.

Nunc ãt appetit⁹ ille spũaliũ delicia/rũ ex pctõ mutat⁹ ẽ in carnales delicias vt appetat ea in qbꝫ sensualitas delectat. q̃ sẽ ꝓcupia carnis z ꝓcupia oc'oz.
Quid ꝓcupia carnis se diffundit.
Concupia carnis diffũdit se i luxuriã. z mollicie vestiũ. z quietẽ carnis. z somnolentiã q̃ oia spectãt ad sensũ tact⁹. Itẽ ad gulã q̃ ẽ delectatio gust⁹ Itẽ ad alioz sensuũ delectatões vt audire carnal'r delectãntia z odorare. Cõcupia oc'oz q̃rit videre pulchra. z hẽe ñciosa z ita generat auaricia ex oibꝫ istꝫ Joh. Oĩe qđ ẽ i mũdo aut ẽ ꝓcupia carnis aut ꝓcupia oc'oz. aut supbia vite. Ex supbia vite generat auaricia. qz ad ꝑ q̃rit ditari vt ãplꝰ hõret Ex ꝓcupia carnis sil'r auaricia generat. qz ad ꝑ vult ditari vt voluptuosus epul'et z luxuriet. z comodi⁹ viuat absq; defect⁹ sollicitudine. Ex ꝓcupia ẽt oc'oz generat auaricia. s. vt videat pulchra z hẽat ad libitũ i qbꝫ oblectet auz z argẽtũ gẽmas. vestes. agros. eras familias. spectacla z silia. ꝺderat tñ ds hoĩ corp⁹ ppt spm rõnale. z ꝓcesserat ei delectãri. ẽt i sẽsibilibꝫ sz ordinate moderate z hõeste vt p sensuũ delectãtionẽ surssũ moueret z pmoueret ad spũalez cognitõez. delectãtõez z fruitõz. vt appeteret coitũ hõeste z sin vicioſa libidie. ꝓgruo tpe ad generãdũ filios. q̃ ecne btitudis ptcipes eẽnt. vt appeteret. cibũ z potũ p sustẽratõne nate. z alia qbꝫ ad ꝑ idigebat. sz dissipato ordine ꝓdite a ds nate p pctm oia mõ puersa sunt. z ad sensuales delectatiões dilapsa. q̃s cũ timet pdere tristat z irascit. q̃s cũ non hz p libitu. tedio afficit. z illos q̃s credit sibi fore ipedimẽto ne adipiscat q̃ cupit. vl' p q̃s timet se amittere q̃ diligit. odit. Et illis q̃s videt hre q̃ cupit inuidet. qz scit q̃ q̃diu ali⁹ hz oz eũ carere. z sic orit inuidia cui annexũ est odiũ vicioſuz. Et ita ẽt orit ira. Sic ẽt orit accidia hñs ex vno latere ãnexã tristiciã. ex altero corpore dissolutõis z pigricie. Oia ꝺ pctã z vicia ex vno fonte oriũt. i. supbia z ex duob riuul' deriuant. i. malo amore et malo timore. z triplex fomẽtũ ea accẽdit cõ cupia carnis. ꝓcupia oculoz z supbia vite.
Ista st q̃ materia z occasio hoim ad tẽptationẽ q̃ mũd⁹ ꝓpõit nob hõres. diuitas voluptates In nob ãt q̃druplex defect⁹ ẽ vñ ad malũ. pni sum⁹. ignorantia. ꝓcupia. malicia infirmitas. Ignorantia excecat ne verũ cognoscam⁹ z errem⁹. In iudicio boni z mali ꝓcupia emollit ad appetendũ visibilia z delectabilia carni. malicia exasperat z amaricat cor ad irã tristiciã inuidiã z odiũ. Infirmitas debilitat ad rsistẽdũ malo. z iherẽdũ bono Hec q̃tuor icidũ ex pẽa pmi pctiz originaliꝰ cõtrahim⁹ ea ex pctõ in q̃ nascimur filij ire.

Ex his ꝓdeūt septē capitalia vicia. de q/
bus q̄ maioribꝫ ramis cetera vicia pullu/
lant. Hec sūt septē capita draconis ī Apo
cal'. z septē demōia in marco de maria mag
dalena p xp̄m eiecta. Hē septē gētes q̄ ēraz
pmissiōis occupauerāt ne filij isrl' in ea pa/
cifice habitarent. qz nos arcēt hec vicia ab in/
troitu regni celestꝭ nisi ea studeamus expu
gnare z subiugare. docet aūt vet⁹ hīstoria si
ue traditio apud grecos sic Clemēs testat.
Q̄uille gentes ꝓmo expulerāt filios sem de
ra illa. De cui⁹ stirpe descēdit abraā z isrl'.
Vñ cū dñs p̄cepit filijs isrl' gentes chana/
neorū expugnare z terrā eoz possidere. vi/
dēt ꝑm hoc nō alienā ērā violent⁹ vsurpasse
sed dño vniuersoz obedisse. vt ērā suā recu
perarēt. expulsis his q̄ eā iniuste detinebāt
¶ Hec aūt ī figura facta sūt nr̄i. z vires aie
z affectiōes signt q̄ a creatore bñ facta sūt. z
ad bonū vsū insite boi. vt. s. ecna z vtilia q̄/
reret p eas. z q̄ expctō in vicijs mutate sunt
reformare studeam⁹ z ꝓtutes mutare z ex
pulsis vicioz corruptōibꝫ inserere ꝓtutes.

¶ Quid sit supbia.

Supbia est amor ꝓprie excellentie q̄
bō alta cupit. seip̄m altū reputās et
ab alijs volens reputari z alios p̄cellere
Inuidia ē odiū aliene ꝓsperitat⁹ q̄ bō dolz
aliū sibi coequari vel p̄ferri z cupit ei malū
z de bono eis dolet. ¶ Ira ē indignāt⁹ ani
mi turbulēta cōmotio qua bō q̄dām furit
z estuat. vt q̄ñ aliq̄d occurrit ei qđ est ꝯriū
volūtati. ¶ Accidia ē tediū boni exercitoz/
poze. dū aut irrōnabil' tristicia mētē aggra
uat aut dissolutio cordis ad vana alia ma/
gis inclinat. ¶ Auaricia ē cupiditas pl⁹ q̄z
necessariū sit bñdi tpalia. ¶ Gula ē inordi
nat⁹ edēdi appetit⁹ vel īmoderat⁹. ¶ Luxu
ria ē illicit⁹ ardor libidis vl' illicita expletio
libidinose delectatōis in actu. siue in moro
sa cogitatiōe. Et licet ħ mō vicia sint z pctā
ħ est ex culpa hoīs z pena pctī. Deus tñ de
dit ea homī in q̄ntū sūt naturales affect⁹ vl'
mot⁹ appetituū ad bonū z ad mot⁹ virtutū
qz de⁹ nihil mali fecit sed cūcta sūt bona val
de. Expugnatio q̄ viciorū nō ē aliud nisi re/
formatio naturaliū affectionū z motuū ad
statū a ꝓditore dispositū. vt sup̄ aliq̄ntulū
dictū ē de appetitu sublimitatꝭ. q̄ dat⁹ ē boi
vt appetat celestia z dīna z spernat terrena
z vilia. q̄ indigniora se. Hoc mō dilapsus
est ad ifima vt appetat terrenos honoz̄ z
vanos z falsos. ¶ De affectu inuidie
z ad quid sit homini dat⁹ naturalit.

Inuidie affect⁹ naturalit insit⁹ ē ho
mini nō vt inuideat ꝓxio de bono
qđ hr̄e p̄t. nec vt cupiat alicui malū
vel faciat. sz vt odiat vicia z pctā i se z ī alijs
inuideat z diabolo q̄ tot aīas aufert deo. z
alij adiutoz⁹ ei⁹ imo vicarij diaboli vt be
retici z subuersoz⁹ aīaz. q̄ spoliāt aias eter/
na bītudie. z q̄ntū in ipis ē spoliāt ipm celū
maiori gaudio qđ ibi foret si pl'es illic veni
rēt. cū singuli q̄ sūt multā leticiā faciāt oib
ciuib⁹ celi. Salua tñ etne p̄destinatōis rō/
ne. q̄ nullū ibi defectum suspicari p̄mittit.
Isti sunt hostes nr̄i z odio hūdi inq̄ntū ta
les sunt q̄ nos ꝓdere etnaliť q̄rūt. nō illi q̄
sperank adhuc ꝯciues nr̄i futuri in gl'ia ce
lesti. etiā si adhuc videank inimici.

¶ De affectu ire z ad q̄d sit boi datus.

Ire affect⁹ ē dat⁹ boi vt iracūdie vicijs
z malis suggestiōibꝫ z ex indignatiōe
nō patiak se trahi ī ꝓsensuz peti z re
ꝓmat malos mot⁹ i se. z in alijs vbi ꝑt opoz
tune z vt vlciscak dei iurias z trāsgressiōes
iusticie. Et tūc dr̄ zel⁹ iusticie. Sicut legit
xp̄s irat⁹ fuisse pbarisеis z alijs nō recte a/
gentib⁹ z alij sci viri. ¶ Hūc ira ī vicium de/
formata z ꝯ rōnē i furorē ꝓfa est z q̄ in insa
niā vt more frenetici irrōnabil'r moueatur
hō ꝯ boiem. ꝯ aīcū z pxim. ꝯ seip̄m etiā ali/
q̄ñ. z ꝯ scōs z ꝯ deū. z ꝯ isensibilia z irrōna/
bilia q̄ nec male nec bñ sciūt agere nisi sic na
tura ipellit. z vbi etiā agscim⁹ nos iiuste mo
ueri ñ possū⁹ q̄ñq̄z ipetū iracūdie cohibere.

¶ De affectū tristicie z ad q̄mvsū dat⁹ sit boi

Similit affect⁹ tristicie dat⁹ ē boi vt
doleat de pctis suis. s. z aliēis. z me/
rens sit de dilatione patrie. timeat
supplicia inferni. doleat de impfectiōe sua.
cōpatiak aliene afflictiōi. vt p maturitatem
vtilis luct⁹ excludat leuitatē vane leticie q̄
est mr̄ dissolutōis z nutrix. ¶ Sed ħ bona
z ꝑm deū tristicia puersa facta mutata est i
tristiciā seck'i. mortez operantē in desperati
onē z diffidētiā z irrōnabilē merorē.

¶ De affectu gaudij z ad q̄d sit dat⁹ boi.

Affect⁹ gaudij dat⁹ fuit boi vt gaude
ret in deo z in spe eternoz bonorum z
in intuitu beneficioz dei. z gauderet ꝓprio
in bonis ei⁹. z delectaret ī laude dei. z i bōis
opibus z fastidiret omnia vana z inutilia z
iocundaret⁹ in opib⁹ diuis. et ex ħ efficeret

alacer ꝛ agilis ad seruitutē dei. ¶ Ex mo/
do puersum est in dissolutionē ꝛ vanitatez
vt hō gaudeat de insanijs ꝛ falsa affluentia
tpaliū rerū. ꝛ honorū ꝛ voluptatū. de risu ꝛ
fabul'. ꝛ turpibꝫ ludis. ꝛ fastidit oia q̄ ōi sūt.
ꝛ insipida sunt ei. ꝛ tedet eū interesse dīnis ꝛ
pigritat ad studia deuotōis ꝛ virtutū ꝛ eua
gat corde circa inutilia ꝛ vana ꝛ immūda. ꝛ
graniores labores corpis libenti⁹ ī alijs oc
cupatōibꝫ ꝛ negocijs tolerat. q̄ p insisteret
spūalibꝫ ꝛ dīnis. Uñ accelerat ab eis absol
ui q̄ tori⁹ pōt. ꝛ negligent facit id qđ fac. nisi
forte lucrum vl' laudem speret inde ꝓsequi
vel cōmodū tpale.

¶ Quō ex tristicia gignit tediū boni.

Ex inordiata nāq̄ tristicia gignit te/
diū boni dū nō libet facere vl' disce
re aliq̄d boni vel cogitare vl' loqui.
Sil'r ex dissolutōe tediū bōi nascit. dū tm
intēti sum⁹ vanis leuitatibꝫ p̄ tedet nos spi
ritualibꝫ studijs intēdere. ꝛ q̄i anxiamur cū
debem⁹ auelli ab ocio vel iocꝭ ꝛ actibꝫ scur/
rilibꝫ ꝛ seriosis exercitijs occupari. Uñ q̄i li
gati catuli ad stipitē renuēte aio cogimur ī
teresse dīnis. ꝛ h̄ est accidie viciū ꝫ fastidiuꝫ
boni. In hoc etiā multi religiosi laborant
ꝛ pauci supant. ¶ De affectu auaricie.

Affectus etiā auaricie dat⁹ fuit bo
mini vt eēt cupid⁹ magni meriti a/
pud deū ꝛ magnaꝝ ꝛtutū ꝛ m'trorū
bonoꝝ opeꝝ. ꝛ vt multas aīas lucrarel deo
docēdo. orando. bonū exemplū dādo. ꝛ in/
uitādo vel iuuādo ad ꝓfectuꝫ salutꝭ. ꝛ vt hō
nō eēt ꝓtent⁹ boni qđ iā hꝫet. nisi laborarel
vt meritū augerek ei ꝛ gr̄a ꝛ opa virtutum.
¶ Sed mō dilapsa ē ad cupiditatē tpaliū
pecunie possessionū. ꝛ q̄rūlibꝫ reꝝ etiā vilių
q̄ colligit hō q̄i sp debeat viuere. ꝛ mundus
gire. vt ꝓgreget q̄ntū valꝫ. ne cū mūd⁹ peat
hō inueniat vnde viuat. sic ptꝫ p exēplū noe
imminente diluuio cōpotauit escas q̄s hꝫet
q̄ū oia diluuio pissent. ꝛ q̄nto hō morti ap/
propinq̄t tāto studiosi⁹ aggregat ꝛ custodit
ꝛ vt oñdak q̄ sit irrōnabilis auaricia. eo ma
gis colligere satagit q̄ min⁹ indiget. Sic q̄
multū viaticū fert ad breue viā. ꝛ q̄ sūptuo/
saꝫ domū ꝓstruit. p vni⁹ noctꝭ hospicio. Jō
aūt de⁹ voluit nos sp incertos esse de hora
mortis. vt pauca de tpalibꝫ cogitem⁹. q̄ omi
hora timerem⁹ q̄dere. ꝛ multa ō eternis ad
que semp sine intermissione ꝓperam⁹.
¶ De appetitu victualiū ꝛ q̄re sit boī dat⁹.

Appetitus victualiū dat⁹ est nobis
p corpe vt sustentem⁹ naturā ꝛ possi
mus durare in ꝛuicio dei. ꝛ multuꝫ
mereri. Etem moderat⁹ ꝛ parcus victus ꝛ
vniformis diutius ꝓseruat naturā. dū non
oppumit vires eius. sed reficit ꝛ sanitatē cō/
seruat. vniformis dicta. q̄ natura ꝓtēperat
se ei ꝛ nō turbak ex nouis semp ꝛ ignotꝭ escꝭ
Unde quidaꝫ tales claustrales diutissime
sani viuunt. ¶ Sed appetit⁹ ille naturalis
modo effusus est in voluptates ꝛ supfluita
tes vt nō simus ꝓtenti vnde sustentek natu
ra sed vnde oblectek palat⁹. Et cū talibꝫ as/
sueti fuerim⁹ ꝛ natura se eis ꝓtēperauerit ꝛ
aliq̄n tenuiori victu debem⁹ esse ꝓtenti. na/
tura remurmurat ꝓpter dissuetudinez. Uñ
putamus nos statim adeo debiles ꝛ infir/
mos. q̄ victu paupe nō possimus viuere. ꝛ
sub discretiōis velamie delicata impoꝛtu/
ne ꝛ inuerecūde incipim⁹ q̄rere nolētes ex/
periri. q̄ sic natura p ꝓsuetudinē ad delica
ta ē lapsa. ita etiā p ꝛriā assuefactionē possꝫ
reduci ad cōpetēs moderamē vict⁹ parcio
ris. sic videm⁹ in maxia pte mundi. q̄ parce
viuūt gentiles. iudei. pauper xp̄iani. quoꝝ
q̄dā depauperati mō tā sani sunt sic olim ī
delicijs fuerāt. De spūalibꝫ delicijs ꝛ gustu
interne dulcedinis pascimur. q̄ in cōpatōe
oīm mūdi delicias supant. sic multi expti
sciunt. ¶ Uix etiā iā est mētio vel efficax de
sideriū aut studiū etiā in illos q̄ sibi alti vi
denk in religione. imo deridek. despicik. ꝛ q̄i
stulticia ꝛ abhoīatio iā h̄. ꝛ ab alijs religio
sis hmōi ꝓsecutōez patiūk ꝛ demōiaci repu
tank ꝛ heretici dicūk. Quārū ꝛo spūales ipi
sint q̄ deuotōis gr̄aꝫ sic despiciūt ꝛ ꝓsequūk
discāt ab apl'o. q̄ et aīales appellat eos. q̄ nō
itelligūt q̄ sūt spūs dei. qꝛ stulticia ē ill'. Nō
tñ laudo vl' approbo deceptoꝛes ꝛ deceptos. q̄
spm̄ suū vel alienū p spū dei sequūk ꝛ sedu/
cunk. sꝫ pbandi sunt spūs ꝛ sic iudicādi rē.
¶ De affectu dilectōis ꝛ ad qđ sit boī dat⁹.

Affect⁹ dilectōis dat⁹ fuit boī vt di/
ligeret deū sup oīa. ꝛ se ꝛ ꝓximū ꝓpē
deū ꝛ p̄m deū ꝛ oīa opa dei dilige
ret ꝓpter factorē. q̄dlibet iuxta suā dignitatē
ꝛ vteret ministerio creature ad dei volūta/
tē. ꝛ suā eternā salutē. ꝛ hoꝝ oīm delectātōez
ꝛ vsū referret ad ꝓditoꝭ dilectōem ꝛ cogni
tionē donec ad ipm̄ gueniret. in quo sunt ꝛ
viuunt omnia p̄m et eternā rōnem. ¶ Sed ille
affectus q̄i extinctus ꝛ dilapsus ē in amorē

carnis z turpes dilectões. vt iã non diligat nisi p̄ sua tpali vtilitate z carnali delectãtiõe z turpi voluptate. Licz ẽt vsus carnal' ꝓcubit⁹ dat⁹ fuerit hoi ī mãdat⁹ ad plis p̄pagationẽ ꝺo educãde. z etnã btitudinẽ cũ ꝺo z angel' possessure. nõ tñ mõ ꝓples ſz delectãtio in ꝟ ope q̃rit. z si ꝓples desiderat p̄ mũdana locũditate vl' p̄ trene hereditat⁹ successiõe q̃rit. vl' honoris augmẽto. vel vt plꝛes amici hẽant in tra. vñ dolẽt q̃n puuli decedunt q̃ multo tut⁹ moriunt post baptisma añq̃ p mortale pctm̃ pdãt vitã etnã. q̃ postea ī eta te adulta p̄pt' dubiũ q̃les futuri sint. z p̄pter multiplices laq̃os pcti q̃s valde pauci euadũt.

¶ De spe ad quẽ vsum data sit hoi.

Spes data est homini q̃ ꝓfidat ꝺo bonitate dei vt speret a deo gr̃am ꝓse qui in pñti z gl'iam in futuro. pctõꝝ veniã si peniteat z tpalẽ sustẽtatõez siẽ expedit. z libationẽ a maloꝝ ꝓseruationẽ ī bono

¶ Sed spes modo ꝓfusa est vt aut minus sperent hoies q̃ debẽt. aut plus q̃ iustũ est. tantũ ꝓfidũt quidã de bonitate dei qꝺ etiã saluet eos in pctis ꝺtra iusticiã z veritatẽ suam. vt imundos collocet in celo cũ angelis mũdissimis. Et rursum alĩ deficiũt tantũ diffidentes de deo q̃ si ꝓuertant non velit eis dare p̄seuerãtiã in spũ vel sustentationẽ p̄ corpe. q̃i deus p̄pic⁹ sit inimicis suis duz in pctõ manent. imꝓpic⁹ amicis suis iustis z penitentib⁹ z querẽtib⁹ ip̄m. z q̃i pecca toꝛes pascat liberalit̃ z saluet. z ꝓuersos deserat z fame perire sinat. cũ nec dñs affligat fame aiam iusti. ℣ s. Junioꝛ fui ꝛc.

¶ Quare timoꝛ sit datus homini.

Timoꝛ etiã datus fuit homini vt timeret deum z timeret ab eo separari z eũ offendere z puniri ab ipo z damnari. ¶ Modo timet tm̃ aduersitatẽ temporalẽ z incõmodũ corpis z detrimentum honoris z futura z eterna mala nõ timet q̃i nunq̃ futura sint. z q̃si tm̃ modo mine sint sine effectu. que dicunt de futuro iudicio et eternis supplicijs. vel q̃ facil⁹ euadat ea q̃ dicat. Timet etiã boiem magis vel bestiaz vel rem insensibilẽ q̃ deũ omipotentẽ quẽ offendit. cũ tamen boꝛrendũ sit incidere in manus dei omipotentis ꝛc.

¶ De pudoꝛe ad quid sit dat⁹ homini

Pudoꝛ etiã dat⁹ fuit homini a ꝺo vt pudeat euz indigna agere vel egisse generi suo. hoc est. peccasse z seruuz peccati esse factũ z mancipiũ diaboli z omnis turpitudinis z inhonestatis z segniciei z vilitatis. ¶ Modo autẽ pudet nos fututis dei. cui omia seruiũt vel volũtarie vel necessarie. Pudet etiã nos imitari deum in humilitate. patientia. pauptate. religiõe. obedientia z despectiõe z cõtumelijs z ꝓfusione. cũ non sit deo dign⁹ qui euz erubescit coꝛã homib⁹ ꝺfiteri. vel etiã imitari. cũ magna gl'ia sit seruo sequi dñm suũ. eodẽ modo sentiendũ est de omib⁹ que a deo accepimus. De intellectu mẽtis z ingenio z coꝛpoꝛe z mẽbris eius. de substãtia tempali et honoꝛe z ptãte z de tempe q̃ viuim⁹. z de oibus q̃ in mũdo seruiũt homi. omia hec data sunt nob⁹ vt inde seruiam⁹ creatoꝛi nr̃o vt z nobis vitã mereamur eternaz. z p̄mios nobiscũ trahamus ad vitã. Sed ecõtra nos omia q̃ ad vsum vite vel meritũ gl'ie accepimus. ad vsum cõuertim⁹ culpe. Sed cũcta que ad vsum p̄rauitat⁹ inflexim⁹ ad vsũ nobis vertenꝺ vltionis siue p̄ penã siue p̄ penitentiã. Per penã videlicet vt cũ caro tẽptat nos. vel affect⁹ carnales z appetit⁹ inoꝛdinati affligũt nos. vel substãtia exteriοꝛ auferꝺ nobis. vel aeris intẽperies. vel terre sterilitas. vel coꝛpis infirmitas nos cruciant vel cũ alĩ affligimur. vt p̄ q̃ peccauim⁹ p̄ ꝟ purgamur a pctis q̃ meruim⁹. z coꝛonamur p patiã z bona volũtate quã p̄ deo toleram⁹. Si aũt iuste nihilomin⁹ oꝛ nos puniri hic vel in futuro. z p̄ impatiam aggrauam⁹ vel augem⁹ culpã. z p̄ ꝓñs etiã meritũ pene.

¶ De descptõe vicioꝝ z remediꝭ eoꝝ.

Nunc de singl'oꝝ vicioꝝ natã vel descptõe ꝺsiderem⁹ aliq̃. z ꝺ remediꝭ q̃b⁹ curanꝺ. Cũ virt⁹ nõ aliud sit q̃ vicioꝝ p̄fecta curatio vel carẽtia vicij fm q̃ istã materiã respicit. q̃ si vicij inoꝛdinat⁹ et motus vel affect⁹ naturalis coꝛrupt⁹. ei⁹ cõtrariũ est ꝟtus. i. affect⁹ vel appetit⁹ oꝛdinatus ad illud z fm illud q̃ a ꝺdiꝛe dat⁹ fuit. vt añ patuit in exemplis.

¶ X triplex est supbia.

Superbia est triplex vt supꝰ dictũ est. Prima species ē. Cũ aut bõ pl⁹ placet sibi q̃ debeat z maioꝛez se existimet q̃ sit in veritate. ¶ Sequit̃ de scõa. Aut cũ alĩs desiderat placere z studet. amore gl'ie p̄prie volens magn⁹ reputari z bonoꝛari z laudari. cũ soli deo bonoꝛ z gl'ia p̄prie

debeak.q̄ sol⁹ essentialit bon⁹ est.z a q̄ habe tur oīe bonū. Vñ q̄cq̄d boni nob vsurpa/ mus deo furamur. īmo decipim⁹ nos. attri buentes nob qđ nō est verū. Sic̄ meretrix mentit se honestā pbā z formosaz. cū nō sit. Hec est inanis gl'ia qz vacua ꝓitate z vtili/ tate salutſ. ¶ De tercia. ¶ Cū vult alīq̄s pe/ minere singularitate gl'e z honore l' dñio et ꝑlatōe z impio. z despicit ceteros z deꝑmit.

¶ Qđ supbꝫ q̄ttuor modis decipit.

Decipit aūt q̄druplicit. vel putās se ꝑe qđ nō bz. aut plus bẽe q̄ꝫ habz. vel ꝑ suis meritis bẽe. aut ex se

Tria sunt q̄ vicia in nob expellūt z ꝓtu/ tes opank. z que sint.

Tria sunt aūt q̄ vicia in nob expellūt z ꝓtutes opank. gr̄a dei et industria ꝓpria z necessitas. Gr̄a dei infundit ꝓtutes. Industria coopak gr̄e ex libero arbitrio et necitatē ꝓuertit in ꝓtutē. Sine necitate se/ pe. sz sine gr̄a nunq̄ ꝑt eē ꝓtus. Et liberi ar bitrij ꝓsensu q̄busdā infundit gr̄a virtutes cū modico vl' nullo labore industrie ꝓprie sz nō sine volūtatſ ꝓsensu. cū sine volūtatſ cō/ sensu nullū sit meritū. sic̄ illis q̄s ꝓuenit ds in bñdictōib⁹ dulcedis sue Sap. Qui d lu ce. i. in diluculo ꝛcipientſ etatſ. i. capacſ itel/ ligentie. vigilauerit ad illā nō laborabit. Af sistentē em̄ foribꝫ suis ꝛueniet illā. i. gr̄am sa pietie z ꝓtutis. Hic apl'os z alios q̄ꝫq̄ ma/ xime in ꝓmitiua eccīa legimus repente spū scto repletos ad ꝓtutes z dona z diuersa ca rismata sctispūs. Gr̄a excitat volūtatē. z in/ struit z roborat vt industrie agat ad ꝓfectū ꝓtutis z salutſ. ¶ Necessitas aūt alia ē volū taria cui se hō subīcit. vt q̄ obligant se voto ad obedietiā z castitatē z pauptatē z sīlia. vl' vadunt ad infideles ꝓdicare. si illis postea euenit aliq̄d pati. vl' agere qđ libent eua de/ rent. vident necitate cogi. qđ tñ volūtariū ē qz ad ꝗ sponte se obtulerūt. z poti⁹ pati vo/ lūt q̄ꝫ a ꝓposito resilire. ¶ Alia ē coacta quā hō inuit⁹ tolerat. nec tñ ꝑt effugere vt paup tas secl'i. infirmitas corpis. despectio. pſecu tio. tēptatōes aliq̄. vel alie diuerse tribula/ tiones licz ꝓmo inuit⁹ tolerat z cū murmure tñ postea cum videt eē ineuitabiles incipit q̄ꝫq̄ volūtatez flectere. z facere de necitate virtutē. z incipit tūc mereri. z coopak illa ne cessitas ad magnū ꝓfectū ꝓtutz ad q̄s vix alit ꝓueniret. Et ꝗ est qđ dr de q̄busdā Lō pelle intrare. Et illud qđ orat eccīa ad deū z ad te nr̄as etiā rebelles cōpelle ꝓpic⁹ volū tates. ꝗ est. fac de inuolūtarijs volūtarios z ad ea q̄ scis nob expedire etiaz p aduersa cū nolum⁹ te i pſpis seq̄. ꝑs. Imple facies eoz ignominia tē.

¶ Qđ industria in tribꝫ ꝓsistit.

Industria in tribꝫ ꝓsistit in puida cō sideratiōe. in labore conat⁹. z in ꝓse/ uerāti diligētia. Per ista tria adiuuāte gr̄a vicia subiugank z ꝓtutes obtinenk. ¶ Hz gr̄a q̄sdā sic ꝓuenit. vt aut multa facilitate. imo cū mlta suauitate faciāt bonuz z decli/ nēt a malo. aut ita accēdit volūtatē eoz vt cū mag̃ feruore q̄dā faciēda. pmpte aggrediāk q̄ꝫ uis dura z difficilia. q̄ sdā ꝛo sibi ita q̄dā/ mō relinq̄t vt cū aliq̄d boni agere debēt ne cesse se bñt stimul' z calcaribꝫ pungere q̄i pi grū aīal. vt ḡuior sit ei difficultas supandi torporē cordis q̄ꝫ laborē actōis sustinendi. Isti z si nō bñt desideriū feruēs currēdi p⁹ dñm. bñt tñ desiderium desiderij. orātes se trahi cū spōsa q̄i q̄ agilitatē currēdi nō bñt. Juxta illud. Lōcupiuit aīa m. desiderare iustifi. t. zē. Volūtatē bonā bñt. sz pigrā z te pidā z nō feruētē. ꝓmū felici⁹ ē. scōm laborī osi⁹. Quoꝛ āt maioꝛ sit meriti. puto nemi/ nē ꝓfecte existiare posse nisi eū q̄ spūuz pon deratoꝛ ē. s. de⁹. qz scōi si luctādo vincunt se/ ipos. vt p ꝓsuetudinē pugne sui potētes fi/ ant. magne ꝓtutſ ē. Primi maioꝛi indigent cautela ne seducank. qz diuitie facilit acq̄si/ te pdigali⁹ solēt diffūdi q̄ꝫ q̄ pau'ati z cū dif ficultate elaborank. Scōi añq̄ꝫ se ꝓfectē vin cant. difficultate sepe lassati vel q̄i triti ex la bore desperāt de victoria z de ꝓuentiōe ad mediū z finē q̄ tendūt. z intermittūt studiū ꝓ/ fectōis. z ad alias occupatōes se ꝓuertūt q̄i diffidētes de ꝺo q̄ nolit eos introducere i trā ꝓmissiōis. p quā signat ꝓfectio puritatſ. sic̄ filij isrl' in dekto tedio laborſ z tioꝛe diffi cultatſ de supandis hostib⁹ deuicti. detra/ xerūt tre ꝓmissiōis z mortui sūt in deserto. ꝑter paucissimos. ꝗ ē ꝑter caleph z iosue. q̄ designt eos q̄ caute z virilit p tēptatōes trā seunt vsq̄ i finē ꝓseuerādo. Jō int tot de se culo q̄i de egypto egressos tā pauci ꝓueni unt ad ꝓsūmatā ꝓfectionē. qz aut seducti cal lidis tēptatōib⁹ z deceptōib⁹ inimici aut te/ dio laborſ z difficultate fracti viaz ꝓfectōis deserūt vel aggredi nō ꝓsumūt.

¶ Qđ q̄dā sūt generalia remedia ꝓ vicia.

De uicijs et eorũ remedijs

Quedam etiã sũt generalia remedia ꝓtra vicia expugnãda z ad ꝟtutes obtinẽdas quedã specialia ꝓtra aliq̃ singularit. vt contra luxuriã fugere feminas viros z similia. Quedã aũt sunt q̃ cito z pfecte pducũt hominẽ ad sanitatẽ mentis. quedã tardi⁹ z imꝑfecti⁹. Efficaciora aũt remedia ꝓtra oĩa vicia sunt. ¶ Pauptas vt. s. in oĩb⁹ patiar⁹ penuriã. nõ soluz in his q̃ desideras. qz illa est oĩm. etiã ditissimorũ. qui plus cupiũt q̃ habent. sed etiã in his ꝙb⁹ necessario indiges. hoc est ĩ victu. in vestitu. hospitio. ministris z siliby. ¶ Scõm despectio hoĩm. vt sis ꝺtẽptus z vilipendar⁹. z nõ cureris. et in nullo singularit honoreris sed poti⁹ ꝙfunderis z exprobreris z vituperis. z hoc sepe etiaz ab amicis. donec tumor elatiõis penit⁹ cõprimat in te. Vñ vides quãtũ pauper mundi tolerãt a diuitib⁹. z q̃ patient qõ nõ ferrẽt si haberẽt diuitias z honores. ¶ Terciũ est strẽnuũ magisteriũ. vt cogar⁹ facere qõ iuitissime facis z dimittere qõ libenter faceres z nil hẽ nisi qõ dat. nil velle accipe nisi qõ necesse ẽ. nil agere nisi qõ videt z qõ iubet. nec loq̃ nec esse alicubi nisi ad nutũ alteri⁹. z nil dissilet q̃cq̃d negligis q̃n aspere rep̃henderis z puniar⁹ donec curuitas ꝓprie volũtat⁹ plene in te ad formã rectitudinis reflectat. ¶ Quartũ elongatio a ꝙsortio sectariũ. qz sic aqua turbida si ponat seorsũ a freq̃ntia trãseuntiũ purificat magis ac magis. Ita mens religiosa a secto seq̃strata min⁹ afficit circa terrena. z celestia magis icipit desidera re z puri⁹ intelligere z facili⁹ cogitãdo inhe rere eis. ¶ Quitũ frequẽs est oro. Hec eleuat mentẽ sup̃ se ad deũ z impetrat ab ipso curationẽ languor⁹ z vicior⁹. z sanitatẽ ꝟtutũ. ¶ Sextũ est q̃libz afflictio vl tribulatio aduersitat⁹. vt labor. infirmitas. ꝓsecutio tẽptatões. infamia z silia. qz sic lima purgat z splendere facit metallũ. ita tribulatio z afflictio abradit rubiginẽ vicior⁹. Vnd Grego. Qui desiderat plene vicia vincere. studeat hũilit purgatõis sue flagella tolerare. Si aũt ꝓmo est molesta ad sustinendũ aduersitas. p ꝙsuetudinẽ ꝓtinuã fit de die in diẽ tolerabilior q̃sq̃ iã nõ cureť. vel etiã diligat ꝓpter ꝓfectũ sue suauitat⁹ vel sanitat⁹. q̃ exin de puenire sentit. Exẽplum de cauterio qõ ꝓmo acerbũ est. sed mortua carne nõ dolet z supfluos z noxios hũores educit. Unde orat ꝓpha. Proba me dñe et tempta me. Septimũ ꝓtinua mort⁹ z retributõis meditatio. q̃ facit vicia timere z ꝟtutib⁹ studere. Sicut aũt arte medicine ꝺria cõtrarijs curant. ita vicia exercitior⁹ ꝓtrior⁹ remedijs curant. vt supbia hũiliatiõe. gula sobrietate. z impatiẽtia aduersitate. z sic de aliꝭs.

¶ De specialib⁹ remedijs vicior⁹.

Nunc q̃ de specialib⁹ remedijs vicior⁹ singulor⁹ videndũ est que z si nõ possum⁹ oĩa scire l describere. Pauca tñ ex plib⁹ cõsiderem⁹. sic paupes q̃ non pñt multas medicinar⁹ diuersitates z efficaces hr̃e ꝓficiũt sibi de vilib⁹ herbis vngẽta. quib⁹ liniãt dolores suos. ¶ Primũ superbie remediũ est ꝓsideratio ꝓprie vilitat⁹ tã in corpe q̃ in aia. tam illi⁹ q̃ nobis cũ ceteris cõis est q̃ illi⁹ quaz in nob⁹ singularit cognoscim⁹ in occulto siue in apto. siue sit natural siue accidental. Cõsidera vilitates siue infirmitates corpis. qd fuim⁹ qñ cõceptꝰ. qñ in vtero nutriti z nati. qd sumus intrinsec⁹ sub cute. q̃ sordes ebulliũt p aperturas siue p meat⁹ corpis. q̃ facile deperit q̃cq̃d ĩ nob⁹ pulcbrũ z validũ apparet. q̃ mors semp ꝓpinquat. vanis gaudijs ita finẽ impo nit vt cũ esse desierũt nec fuisse putent. z q̃les post mortẽ tũc erim⁹. Itẽ q̃ exteriores honores z diuitie nõ sunt nr̃e. Naturaliter diuitie terra sunt. z de ẽra tollunt. vt pecunie z possessiões. Honores nõ impendunt boĩ ꝓpter se. sed p questu q̃ inde sperat. sicut vultures z canes accurrũt ad cadauera q̃ diu sperãt inde saturari. sed cũ totũ corroserint q̃ nisi sicca ossa remanẽt relinquunt cadauer. Itẽ bona mẽtis nr̃a nõ sunt. sed dona dei z rõnẽ inde reddituri sum⁹ districte. vt scia. ingeniũ. ꝟtutes. Mala nr̃a pure mala sunt z ex pluribꝰ circũstantijs guia. z grauib⁹ supplicijs digna. Bona nr̃a nõ pure bona sunt. sed multiplicit imꝑfecta. Nam pigricia desidia. vana glia. hypocrisis. repiditas z vane cogitatiões. z cetera vicia sepe viciant bona q̃ facim⁹ z maculant sacrificium nostrũ tã orationũ q̃ actionũ. vt minus sit deo acceptũ z min⁹ nobis meritoriũ. Item exposiri sum⁹ pluribꝰ piculis z eterne dãnationi. z infinitis supplicijs z pluribꝰ vicijs et peccatis onerati z multis miserijs subiecti. Vñ ergo supbit terra z cinis hõ tam vilis. ¶ Scõm est se exercere in hũilib⁹ opib⁹.

vilibus ꝛ despectis officijs ꝛ rusticanis laboribꝫ humili habitu incedere. bñiles mores ꝛ verba hꝫ humilia. locū nouissimū eligere. nihil iactātie aut ostēratōis ptendere. Hec ꝛ his similia. cū in ꝟsuetudinē ꝟsa fuerint mentē ad bñilitatē inclinant. Si autē vana gl'ia ꝛ superbia mētē pulsat p hmōi humiliatione. ꝟ est ex nouitate vel raritate buiusmōi bñiliatōis. Hā p longū vsuz ista vanitas euanescit. ꝟs. In deo faciem⁹ ꝟtutē ⁊c. ¶ Terciū superiores ꝛ meliores se attēdere. tam hoies q̄z ipm dñm ihm xpm deuz ꝛ hoiem vt in eoꝝ cōpatione sibimet vilescat bō ā se aliquid esse putat. sicut locusta ad gigantē. calcul⁹ ad montē. gutta ad flumen. ꝛ ꝟ tam faciendo bona q̄z patiendo aduersa. pannosus garcio vilescit inꝫ purpuratos. Sic ꝛ nos debiles ꝛ paupes ꝟtutibꝫ. respectu magnoꝝ sc̄ōꝝ sine ante nos fuerint siue nobiscū. ¶ Qꝫ triplex est inuidia.

Inuidia triplex est. Prima non gaudere de bono alteri⁹. ꝛ nō dolere de malo alteri⁹. ꝟ est ꝟtra charitatē p/timi quē tenemur diligere sic nosipos met cū nemo de ꝓprio bono non gaudeat vel de malo nō doleat. ¶ Scōa est dolere ꝛ torq̄ri in bonis alteri⁹ ꝛ gaudere ꝛ optare malū eius ex odio ꝑsone. Vaz qui dolet de tpali ꝑsperitate alic⁹ vel de aduersitate ei⁹ gaudet. qz videt ita expedire eidem. vel cōi vtilitati eoꝝ nō ex odio ꝑsone nō est inuidie deputandū. sicut iust⁹ iudex ā ideo punit vel destruit malefactores. ne vel ipi graui⁹ dānent si diuti⁹ in malis ꝑsperent. vel per eos pax cōmunis turbet. ¶ Tercia insup ꝓmouere malū alteri⁹ verbis ꝛ factis. ꝛ bonū impedire vel deprimere.

Sequit alia distinctio triplicis inuidie.

Item alia distinctio inuidie. Grauis inuidia est malū p malo reddere. grauior aūt odire cū q̄ nihil nocuit tibi. grauissima aūt malū reddere ꝓ bono ꝛ odio hꝫ aliquē qui bon⁹ est sic iudei chr̄istū. Itē malū est ledere aliquē in rebus. ꝑtus in bonoribꝫ vel corpe. pessimuz aūt imo diabolicū ledere ꝛ nocere aliquem in ania q̄ ad salutē eternā. Item negare indigenti beneficiū pctm̄ est. etiā si sit inimic⁹ Non impedire aūt malū ei⁹ si possis grauius. pfectoꝝ aūt est bonū inimici ꝓmouere ꝛ etiā diligere ex affectu. Quidaz putant se innocentes si negāt illis quos nō diligunt. salutationem suā. sed examinēt se quō esurienti inimico cibū ministrēt. quē nō sine ꝓ ꝓprio damno darēt si salutationē quam sine damno dare possent negauerūt. maxime si desiderent ꝛ acceptent. Ideo aūt inuidia ꝛ odiū deo ꝟtraria sunt. qz singulariter charitati (que deꝰ est) opposita sunt. et cōmune bonū qō dei largitas oīmbꝫ cōmunicat creauit equalibꝫ inuidet. ꝛ eos odit quos deus creauit ꝛ redemit ꝛ diligit de quibꝫ spes est q̄ ad vitā eternā pueniant.

¶ De tribus remediꝭ ꝟtra inuidiam.

Primū remediū cōtra inuidiam est. qō etiā summū est. nihil amare vel cupere eoꝝ q̄ mūdus habz ꝛ amat. vt honores. diuitias ꝛ voluptates. Tpalia em̄ quo pluries diuidunt eo partes minores fiūt. ꝛ q̄ ea appetit inuidet alīs illa bñtibus dū necesse est aliuz carere qō alter habet. Celestia autē ꝛ diuina q̄ pluries participant eo magis dilatant ꝛ habundāt. vt virtutes. sapiētia. ꝛ dona spūssancti ꝛ simi'ia. que participatiōe nō minuunt. ¶ Scōm est cogitare q̄ si ali⁹ nō haberet illud vnde ei inuides. tū tu nō haberes. Vñ cupias alteri qō sine dāno tuo habz. ne frustra de aliena felicitate torq̄ear̄. ¶ Remediū ꝟtra odiū ē tiere vindictā dei qui nō remittit homi pctā sua q̄diu ipe tenet odiū ad primū suū. Debet etiā cogitare q̄ qñq̄z oportet eū primo recōciliari. si vult saluari. vnde melⁱ est cito hoc fieri q̄z tardius. ne homo interim sit in piculo damnationis. ꝛ pdat bona que interim opat. Futuri em̄ domestici in domo pacis celest̄ ꝟ debent et ne pacis fedus inchoare. qz quanto hic feruētioꝝ dilectio. tanto illic iocundioꝝ fruitio etne pacis. ¶ Terciū est vt studeas illi q̄ magis ꝟtrari⁹ est tibi obsequiosioꝝ eē ꝛ affabilioꝝ. Per hec em̄ lenis coꝝ eius si est intelligens vel saltē coꝝ tuuz. Apl'us. Noli vinci a malo. sed vince in bono malum. et si esurierit inimic⁹ tuus ⁊c. Quid pdest homini meminisse iniuriaꝝ diu nisi vt amplius inquietet ꝛ affligat semetipm. Sufficit diei malicia sua. Tanta enī nobis sunt molesta. quātūcunq̄z studem⁹ in nobis esse pacifici. q̄ si sup ꝟ volum⁹ ea nob aggrauare p odiū ꝛ rancoꝝ cōseruationē citi⁹ obruemur q̄z oīnia resistēdo vincam⁹. Poti⁹ iuxta apostolū dare locū ire debem⁹. i. cedere ꝛ nō resistere malo. maluz p malo reddendo. Qꝫ si

volumus oẽs oppꝛimere qs aduersarios patimur iterũ alỹ insurgũt ꝛ nos ꝓpus succũbemus q̃ oẽs eliminem⁹. Qui vero se ipm ꝓ patientiã vincit oẽs aduersarios superauit. Hiere. Bellabũt aduersus te.sed nõ ꝓualebunt. Exemplũ de martyribꝫ sanctis. Odiũ qñq̃ nascit ex inuidia.aliquãdo ex ira diu retenta.

¶ Ex triplex est ira.

Ire triplex est q̃litas. Prima subito ꝛ ex facili causa moueri.vt ex leui facto vel ꝓbo vl̃ ex sola vana suspicione. Aliqñ etiã cõtra insensata cõmouemur ꝛ irascimur brutis et lapidibꝫ ꝛ ligno ꝛ huiusmõi sine rõne. ¶ Scõa vehemẽt inflãmari. Aliqñ em̃ ira tm̃ in corde accenditur aliqñ ꝛ facies inflammat ꝛ deformat.aliqñ etiã gest⁹ ꝛ mores mobilitate quadaꝫ notabili agitant.ex q̃ iterior animi cõmotio demonstrat.vnde sternutatio nariũ.pallor vl̃ rubor vultus.depressio palpebraꝝ.tremor labiorũ.inq̃etudo tot⁹ corpis. Aliqñ ꝓ verba erumpit vel clamores vl̃ ꝓ cõuicia.cõtumelias.maledictiões ꝛ minas ꝛ ꝓiurgia ꝛ ꝓiuria ꝛ blasphemias. Aliqñ q̃i febris cõcutit corp⁹.vel q̃i frenesis mentẽ in furorẽ vertit. Aliqñ manus mouet ad ledendũ alium vel seip̃m.ita vt sibimet qñq̃ manus initiat vel ea q̃ parauerat abq̃ciat et destruat. Aliqñ nõ sinit admittere q̃ sibi sunt vtilia vt cibũ ꝛ hmõi.ꝛ multa alia ira opat.ꝛ pacẽ cordis turbat.ꝛ rõnẽ obnubilat ꝛ memoriã cõfundit. Et sicut fum⁹ hospitẽ de domo expellit.ita ira spm̃sctm̃ (qui sup quietũ tãtũ modo reqescere q̃rit) de cordis habitaculo excludit. Pso. In pace fact⁹ est locus eius.

¶ Tercia q̃litas ire est diuturna cõmotio que aliqñ raucorẽ fouet.q̃dã habẽt de ꝓma qualitate magꝫ ꝛ min⁹ de scõa ꝛ tercia.q̃daꝫ de scõa.quidã de tercia.q̃dã habũdãt i vna ipaꝝ.quidã in duabꝫ.q̃dã in tribꝫ.ꝛ bi sunt pessimi. Ira ꝓtrariat virtuti mãsuetudinis patiẽtie et mititat ꝛ debonestat disciplinaꝫ morũ ꝛ facit incõsideratũ.qz nec deũ timet nec hoiem reuereꝛ. Ira etiã non bz miseri cordiã.nec hũilitatẽ ptendit ꝛ excecat intellectũ.sicut fum⁹ oculis.sic ira cordi.

¶ De quinq̃ remedijs ire ꝓmo.

Remedia ire sunt q̃nq̃. Primũ est ꝓuida ꝓmeditatio illoꝝ q̃ pñt occurrere tã verboꝝ q̃ factoꝝ ꝓtrariorũ. vt ante pugnã se homo ad patiẽtiã ꝓparet ꝛ hostẽ q̃i in insidijs parat⁹ expectet. vt eo min⁹ ꝓturbent venietia q̃ fuerint ꝓuisa. Qui em̃ debẽt in duello pugnare añ pugnã solent artẽ pugnãdi exercere ꝛ addiscere vt ict⁹ aduersarij sciant ꝓuidere.scuto excipere.ne improuidi vulnerent ꝛ superent. Nã qui ꝓmũ tunc vult armari.q̃ iam hostes irruũt in eũ.spaciũ non dabit ei ad muniendũ se.nec ꝓ stupore consiliuꝫ inuenit q̃ euadat. ¶ Scõm est os cõprimere tacẽdo. ꝛ accensam flãmã ire in corde suffocare.ne si euaporare ꝓmittat.increscat.ꝛ alios incẽdat.sicut de igne materiali sept⁹ experimur Ad hoc em̃ duo ista hostia lingue deus dedit dentes ꝛ labia ne facile ꝓsiliat ad nocendũ.maxime cũ int⁹ accẽsa fuerit igne furoꝝ vel ifecta liuoris veneno. Ecci. Facito ori tuo hostia. Pso. Pone dñe custodiã ori.tẽ.

¶ Terciũ est cõuertere se ad alia negocia quibꝫ se cor occupet loquẽdo vel aliq̃d tractando.vt sic obliuiscat cõmotionis sue.sicẽ qui vult ignẽ extinguere subtrabat ardẽtia ligna vt sic diuisus deficiat. materia ei per partes subtracta. Prouerb. Cũ defecerint ligna extinguet ignis. ¶ Quartũ remediũ est verecundia qua hõ modestus erubescit discipline sue detrimentuꝫ incurrere.ꝛ alios scandalizare ꝛ vim facit sibimet.repmẽdo iram vel etiã alios mot⁹ inordiatos ne honestatis sue dispendia patiat. Sic etiaꝫ timor reprimit irã.sicut videm⁹ in fuis qui a dñis sepe dure castigant nec audent leuiter ecõtra murmurare.ne forte peioꝛa eis inferant. Si hoc ꝓt timor hũan⁹ q̃to magis timor dei si vere insit mẽti.ꝛ maxie amor ipi⁹ boni. Tantũ potẽs ẽ q̃sq̃ malo resistere q̃n tũ amor boni in corde ei⁹ affectu ꝙualuerit. ¶ Quitũ est assuefacere se stati cũ sentit cõmotio admittere ꝓsilia prudẽtie. ꝓpendẽdo q̃ nociua sit ira cũdia. q̃ ledit ꝓsciam.ꝓfundit famã.alios scandalizat.cor inq̃etat.spm̃ sctm̃ effugat.tormẽta meret. Ecõtra q̃ illoꝝ ꝓ q̃ irascimur iã ineuitabile est.si factũ ẽ vel fieri oportet.ꝛ q̃ nihil ꝓficiem⁹ irascẽdo nisi q̃ malũ duplicem⁹. Tanta em̃ in ꝟ sec'o occurrũt aduersa.q̃ si etiã oẽm diligẽtiã apponim⁹.q̃liter ea nobismet mitigem⁹ leuiter patiendo.tm̃ vix oia portabim⁹. q̃to magis si voluerim⁹ nobis ea exaggerare ꝓ impatiẽtiã ꝛ retinere in corde ꝓ rancorẽ.nec expellere vt euanescat sic̃ fum⁹.ante obruemur ꝛ suffocabimur.q̃ possim⁹ oia resistendo su-

perare. sicut illi qui ꝺtinuꝫ fluxꝫ reumatis nō excreant suffocant. Quid volumus ꝙba ꝺtuelioſa aduerſuꝫ nos ꝓlata retinere. q̄ iā cū aura tranſierūt. q̄ nihil nocuerūt nobis q̄ntū fuit in ſe nec in rebus nec in corpe nec gr̄am dei nob auferrēt. nec honorem apud boies. ſi nō ꝑ impatiētiā offendim⁹ noſmet ipos. imo poti⁹ magis grati ſum⁹ deo z bominiby. ſi ꝺtumelias patimur q̄ſ ſi nihil aduerſi pateremur. Sic eſtimem⁹ ꝙba male dicoꝝ z detractoꝝ. ſicut latrat⁹ canū vl̄ clamores anſerū quos ꝺtra nos clamare audimus. z nō curam⁹. Qui alteruꝫ ꝺtumelioſe vituperat ſeipm magis q̄ illū dehoneſtat.

¶ Exemplū. Ecce aliq̄n in itinere intemperies aeris affligit nos. z cū euaſerim⁹ letamur. z triſticie prioris obliuiſcimur. nec adūcim⁹ vt iterato ꝺriſtem⁹ nos de priori incōmodo qō iā ꝑterīt. ſic etiā debem⁹ ꝑteritaꝝ obliuiſci iniuriarū ac ſi non fuerint. z gaudere q̄ ſuſtinuim⁹. q̄ cū tribulatio pertranſierit. meritū eius adhuc manet. Cogitare etiā debem⁹ q̄ nemo ī hac vita ſine aduerſitate viuit. etiā qui ſeculo ſeruiunt ſepe grauioza patiunt. ¶ Exemplū. Itē quāta ſuſtinuerunt ſancti z maxīe martyres. z ſup oīa ipe dn̄s ieſus chriſt⁹. z ſi ipe tanta paſſus eſt ꝓ nobis. nōne eſt dignū ſi nobis aliqua toleram⁹ ꝓ chriſto. z ꝑ magna gl̄ia nr̄a z ꝑ remiſſione pcton̄ nr̄oꝝ ꝑ quiby h̄ libentius modica pati debem⁹ q̄ſ in futuro plurima z acerbioza. Hec z his ſil̄ia prudenter z ſepe cogitando. impetū iracūdie z impatiētie facilius ſuperam⁹.

¶ Ex viciū accidie tres habet ſpecies.

Accidie vicium tres habet ſpecies. Prima eſt quedā amaritudo mentis qua nihil letuz vel ſalubre libet. fedio paſcit. fugit hominū cōſortiū. faſtidit gaudia queq̄. Hec eſt quā apl̄us ſeculi triſticiā appellat. que mortē operat. pcliuis in deſperationē z diffidentiā. prona ad ſuſpiciones. que patientē aliq̄n inſtigat ad neceſ ſuū ꝑius luctu irrōnabili oppꝑſſa. Hec aliq̄n naſcit ex p̄cedenti impatientia. aliq̄n ex retardato vl̄ impedito deſiderio cupite rei aliq̄n ex p̄cedentiby melancolicꝫ humoriby. z tunc medicoꝝ eſt adhibere remediū poti⁹ q̄ religioſoꝝ vel theologoꝝ. ¶ Scḋa ſpēs eſt torꝑ quidā pigredinis q̄ ſomnū amat z oīa cōmoda corpis. horret labores. fugit aſpera queq̄. frigus. opationē. ocio delectat. Heſt eſt pigricia ꝓpie. ¶ Tercia ſpecies eſt que ſola faſtidit ea q̄ dei ſūt. ad alia agilis eſt z alacer. oratio eſt ei inſipida. et a laudiby dei ſe abſentat. vbi caute p̄ōt et audet z feſtinat explere velociter oz̄ones debitas. z ne nimis afficiat tedio earū aſſumit interim alias cogitatiōes z occupatiōes. q̄bus intendat donec pficiat horas vel orationes cōſuetas. Rumoribus paſcit. ludis delectat. Excogitat negocia quib occupet. nihil magis eſt ei oneroſū. q̄ſ intendere deo z his q̄ ſpectant ad ſtudiū z pfectū ſpūalem. Cella ei carcer eſt. Euagari aūt tam mente q̄ſ corpe extra clauſtrū diligit. z querit multipharia occaſione. Oīs rigor diſciplīne ſpūalis grauis eſt ei z murmurat econtra. z ꝙquerit de duricia p̄'atoꝝ. z diſciplina zelantiū. Hoc accidie viciū ſignū eſt ingratitudinis. q̄ tanta beneficia ꝺtulit nobis dom⁹ z cōfert quotidie. q̄ fidelis ſeruus dei nunq̄ deberet ei⁹ obſequiū faſtidire. nec ab eius laude ceſſare. Ite ſpoliat nos multis meritis z p̄mijs in celo. Tantā em̄ gloriaz oīi hora negligim⁹ quāta bona interim facere poſſem⁹ ſi nō ocioſe ea trāſirem⁹. z nulla vel modica hora p̄terīt q̄ aut mereamur aut demereamur. Item cū in multꝫ offendim⁹ deū. cōueniens eſt vt temp⁹ qō adhuc reſtat nobis ad viuendū tāto meli⁹ expendam⁹. vt redimam⁹ tempuſ quod male amiſimus.

¶ De remediꝫs accidie.

Remedia accidie hec ſunt. Primū z efficaci⁹ cogere ſe ad illa ſpūalia ſtudia q̄ faſtidit maxīme hō. z precipue ad oz̄onē z celebratōnē diuinoꝝ tādiu q̄ſq̄ ꝑ dei gratiā vertat nobis in oblectationē. Si aūt differat talis gr̄a. nihilominus de labore luctaminis meritū accreſcet z ꝓtus roborat. z per conſuetudinē magis ac magis tedium minuet. Deus em̄ nō requiret a nobis quod nō dedit. ſcilicet gratiā deuotionis. ſed ꝫ vult vt queramus. z cum dederit cōſeruem⁹ z gratias ei agam⁹. Poſſibile em̄ eſt aliquē q̄ntū mlt̄o pl⁹ mereri in pugna laboris ꝑ obtinenda deuotiōe. etiaz ſi nō proficit q̄ſ ſi multe deuotionis foret ſine labore. q̄ de iſto poſſet forſitā extolli. z meritū diminui. de illo autē cor humiliatur et meritū conſeruat.

¶ De remediꝫs cōtra triſticiā.

De viciis et eorū remediis

Contra tristiciam aūt maxime valet frequēs memoria benignitat⁹ dei. z intuit⁹ beneficior eius. Ad cui⁹ bonitatē pcīā oīm nr̄m sunt sicut gutta ad pelagus toti⁹ maris. Itē vt sit libenk cum bona societate. maxīe q̄ de deo sepe loquank devote. Unō psallente dauid. spūs malus a saul recedebat. Itē Jacob. Tristak aliqs ī vobis. oret equo aīo et psallat. Sic em̄ cor hylarescit z spūs tristicie effugak. Occupatio etiā pdest tristib⁹ vt obliuiscank tristicie. Pigro vtilis est labor⁹ exercitatio z cōsuetudo incōmodi cogēte strēnuo magisterio. vt nō possit remisse agere p̄ tedio labor⁹ nisi debilitas sit ī cā. ¶ Cōtra tediū cordis.

¶ Item ptra tediuz cordis valet varietas actiōis vt ab vno trāseat ī aliud op⁹ bonū.

¶ Qui seru⁹ dei in q̄ttuor debet se exercere.

Servus dei in q̄ttuor bis exercitꝫs versek. vt aut deo intēdat orando. psallendo. meditādo. studendo de notioni. aut de deo tractet studendo scie. legendo siue ꝓferēdo. discutiendo. vl̄ discendo. docendo. aut p deo laboret opando. seruiendo. corp⁹ castigādo. ſtructib⁹ studendo. aut corpis refectiōi moderate indulgendo. q̄escendo. dormiēdo. cibū vel potū sumendo. ad ꝫ vt possit corpus spūi fruire. Eccle/siastic⁹. Panis z disciplina z op⁹ seruo. Panis ad sustentationē. disciplina ad correctionē. opus ad exercitationē. Asinus indiget pabulo ne deficiat. onere ne lasciuiat ocio/sus. virga q̄ impellak ne pigre ambulet vel deuiet. ¶ Alia distinctio accidie. Grauis accidia est negligenk pseuere ad quod tenek bō. Grauior ptermittere ex tedio oīno Grauissima etiaz alios impedire. z a bono retrahere. nec posse aliozuz bona studia eq̄ anio tolerare.

¶ De tribꝫ spēb⁹ auaricie. z q̄ sit prima.

Auaricia hz tres species. Prima est anxia cupido hñdi vl̄ acq̄rendi tempozalia. siue sequak effect⁹ siue non. z ꝑm hoc p̄t auar⁹ esse etiā paup q̄ modicuz habet vel etiā nihil. ¶ Scōa est tenacitas ꝫseruandi habita. q̄ nō pmittit ea erogari ī pias causas. vel in vsus necessarios ꝫgrue expendi nisi cū anie dolore. ¶ Tercia augere diuitias z vndecūq̄ acq̄rere etiā de iniusto z turpi questu. vt furtis. rapina. fraude. vsura. z alīs inbonestis modis. Quidā laborant in p̄ma specie. quidā in scōa. quidā in tercia. quidā in duab⁹. q̄dā in oīb⁹.

¶ Qui hoc viciū est ptra naturā.

Hoc viciū specialit̄ videt extra esse. z ex sola prava ꝫsuetudine vel corruptaq̄ voluptate inolitū esse. qō ex hoc pbak. qz mūdus multo tpe caruit hoc vicio z alique gentes adhuc putank ab eo immunes esse vl̄ fuisse sicut gymnosophiste. Itez ex ꝫ qz multi pfecte secl̄o renūciantes cū ab alīs vicīs sepi⁹ impugnank. ab hoc nunq̄ꝫ pulsank nisi forte ꝓpria misera volūtate se ei subīciant. Qui aūt semel se ei⁹ laqueo alligari pmiserit vix vnq̄ꝫ de cetero ab eius cōpede liber erit. Unū videm⁹ religiosos q̄sdā post primā seculi abrenunciationē. q̄ ab ei⁹ laqueis erepti fuerāt. rursum inuolui auaricie retib⁹. z insatiabilit̄ sitire res alienas. q̄ ꝓpias ꝓpriās ꝓtempserāt ꝓpter deuz. Sicut/das oīmib⁹ suis renūciauerat. postea furtacts et loculos colligens. dōm maiestatis vendidit z laqueo se suspēdit.

¶ De remedꝫs auaricie.

Remedia auaricie sunt Primū p̄mo ꝓia relinq̄re z sub alteri⁹ regimine z ꝓpuisione viuere. z si qua habuerit ei plene resignare z in nullo sui iur⁹ esse. sic in ꝑmitiua eccl̄ia fideles sub apl̄is erant. et in monasterꝫs bñ ordinatis claustrales. ꝫ est efficaci⁹ auaricie remediū. sicut dñs docuit. Qui nō renunciat oīb⁹ que possidet ꝛc. Itē Si vis pfect⁹ esse ꝛc. ¶ Scōm cōsiderare omēs pplexitates diuitiarū z laqōs auaricie z pauptatis libertatē z vtilitatē. Diuitie em̄ piculose sunt. z cū labore acquiruntur z cū multa sollicitudine ꝫseruank. qz multoz inuidie patēt furū. raptoruz. potentū fraudulatoz. ꝫ. Dives diuitias non congregat absq̄ labore. Nō habet absq̄ metu nō deserit absq̄ dolore. Ubi multe sunt opes ibi multi q̄ comedūt eas. tā ꝫsumentiū q̄ ꝫsubtrahentiū. Nā a nullo secur⁹ est diues. nec ab extraneis nec a ꝓmis. Sic est diuitibus in medio cupidoz̄ sicut carnificib⁹ in medio famelicoz canū. Diu colligunk z cito amittunk. Diuitie multiplicate nō minuunt sed augēt sitim auaricie sicut pot⁹ ydropico. Quid q̄ quer⁹ vnde plus cruciar⁹. Affligunt nōdū habite z amisse. Pauca sufficiunt necessitati. mors cito rapit ab eis. Pēnas eternas amatoribus suis lucrant. Ab bis oīb⁹ libera est pauptas. Pō. Rapinas nolite ꝫcupiscere. Diuitie si affluant nolite

cor apponere. Fructꝰ diuitiarū est largitas elemosynaꝝ. Sine illa infructuose sunt et pniciose. Eccᵉˢ. Diuitie ꝑseruate in malum dñi sui cedent. Semen accumulatū putre scit. seminatū fructificat. Terciū remedium est ꝑfidentia de deo q̄ nō derelinq̄t sperantes in se. Juxta pmissuꝫ ipⁱ dicentꝫ lu. Nolite sollicite esse ⁊c. vsq̄ indigetꝫ. Qui ei sic fecit hoiem vt alimētis indigeat. nō patietur eū perire necessarioꝝ subtractione. si eius se cure cōmittat. Math. Querite primū regnum dei ⁊c. ⁊ hec oīa. i. necessaria corpis adꝺucient vobis. Nam q̄ libenᵗ vult homini dare celestia ⁊ magna. non negat ei mīma. i. terrena. Si ei mali ⁊ crudeles homines ūmo bestie ⁊ bruta aīalia filios suos nutriunt. multo magꝫ optimꝰ ⁊ verax dñs filios suos nō deserit. q̄ etiā benignꝰ est sup ingratos ⁊ malos. q̄nto magꝫ sup bonos q̄ omnē sollicitudinē suā proꝺiciūt in eū. Ps. Nō vidi iustū derelictū ⁊c. Unuꝫ ex tribꝰ a deo sperandū est auariciā pꝺicientibꝰ ꝑ deo q̄ aut ꝑcurabit eos in necessarijs. aut cum paruo victu. ⁊ in penuria dabit eis vires q̄s in habundātia pñt habere. ⁊ ħ est iocundiꝰ de modico magꝫ esse fortez. Aut q̄ subtrahit corpori refundit menti in ꝑsolatiōe spiritualī vt libenᵗ careat corpali habūdātia. que spūalibꝰ delicijs recōpensat Insup magnā gloriā merek in celo patient tolerata ꝑ christo penuria talis.

De gula ⁊ eius specieb⁹.

Gule q̄ttuor species sunt. Prima aī debitū tps vel sepⁱ q̄z deceat comedere ꝓter necessitatem more pecudū. Scōa cū nimia auiditate et impetu q̄dam vorare. sic lupi vel canes famelici. Tercia nimis implere se potⁱ q̄z reficere. i. plus sumere q̄z sit necesse ex incōsideratiōe vel delectatione gule. Quarta nimis lauta ⁊ exquisita q̄rere. hec nutrit auariciaꝫ sic ꝓrioꝝ accidiā vel pigriciā. Qui delicata q̄rit cupit diuitias vt possit hre quod appetit. nimia vero ciboꝝ repletio pigrū reddit. quia vas plenū ponderosum efficit. hebetat etiā intellectū. ⁊ affectū deuotiōis obruit ⁊ refrigerat. ⁊ agilitas retardat. et in somnum deꝺucit supflua repletio ventris.

De remedijs gule ⁊ eius specieb⁹.

Remedia gule. Cōtra ꝑmā speciem sufficit sola bona voluntas vt nolit ꝓrius vel sepⁱ comedere q̄z sit ꝓueniens. Infirmis aūt nō est lex posita Juuenes vero ⁊ laboratēs sicut exigit necessitas discrete refici pñt q̄ ꝺsuetudo vel eccl'iastica ꝺstitutio nō repugnat. Cōtra secūdaꝫ vtilis est disciplina verecūdie vt modeste se habeat ⁊ impetū refrenet. Itē ꝺsideratio q̄ inordinata et nimis festinata refectio ledit naturā ⁊ minꝰ nutrit ⁊ ecōuerso. Eadē etiā ꝺsideratio valet ꝺtra terciā speciē q̄ nimis sumit. ⁊ qz impedit a bono ope. sicut supᵃ dictū est. Efficaciꝰ tñ ꝺtra terciā ⁊ q̄rtā speciē remediū est nō habere vnde possit gule satisfacere. Uñ quāto q̄s paupioꝝ fuerit. tanto minꝰ in hac parte peccabit. Nota ħ est ꝑm traditionē senioꝝ ꝓma pugna quaꝫ deuincere nos oportet. ⁊ q̄nto minꝰ supata fuerit. tanto validioꝝa sunt cetera vicia cōtra nos. ⁊ nos debiliores ꝺtra ea. Per gule nāq̄ pctm̄ mors intrauit in oīe genꝰ hūanū. Uñ ⁊ saluatorē nostrū diabolus ꝓmuꝫ per gulā temptauit q̄i a ianua alioꝝ vicioꝝ. inde aditū q̄rens ad vlterioꝝa. valet etiā tam ꝺtra delectatiōes gule q̄z etiā ꝺtra alias voluptates vicioſas ꝺsiderare q̄ citᵒ ptrāsit. q̄z breuiᵗ durat. ⁊ q̄ transacta sic est q̄i nūq̄z fuerit ⁊ relinquit post se vestigia male cōscientie ⁊ penitudinis ⁊ ꝓfusiōis ⁊ debitū supplicioꝝ. ⁊ meriti detrimentū. Uñ cū delectamēta carnis ⁊ mūdi appetis pone i cor de tuo ac si iā habueris ⁊ satiat⁹ sis et hora ꝓterierit. qz voluptas ꝓterita est q̄si somniū noctis trāsacte. imo ꝺtēptibilioꝝ. qz malaꝫ ꝺscientiaꝫ facit ꝑpetrata voluptas. euitata vero letam ⁊ securam. Ecōuerso vero valet ꝺtra oēs aduersitatū turbatiōes vt ponas in corde tuo iā durāte aduersitate q̄ sic debeat esse. ⁊ nō aliᵗ possit esse. ⁊ voluntas dei sit q̄ ita sit. ⁊ ħ disposueris vt ad ħ deueniret ⁊ sic eueniret. Nō em̄ q̄sq̄ sponte disponit inde minꝰ turbaᵗ si euenerit. Si autez turbaris q̄ nō euenit qđ optaueras vl' speraueras cogita. q̄ multa alia nō euenīūt q̄ ꝑspera fuissent si euenissent. ⁊ tñ nō turbaris q̄ nō euenerꝛ. qz de quib⁹ cor hoīs non disponit sibi gaudiū si eueniāt. de his etiaꝫ nō tristaᵗ si nō eueniāt. Uerbi grā. Si speras te in crastinū habiturū bonū prandiū. letaris. Sz si forte spes tua frustraᵗ turbaris. qz letitia spei subtracta est. Sz si nihil speras nō tristaris. si nō euenerit. qz videz tibi nihil qđdisse. cū nihil habueris amittendū. Domo em̄ virtutis sic debet omnē

spem suã z solaciũ in deuz ponere vt nunq̃ ex toto figat animũ in trena consolatiõe. vt q̃si suspensum habeat desideriũ ad oia exteriora. z nõ fixum. sicut q̃ supra glaciẽ incedit leuiꝰ ponit pedẽ temptãdo si trepidet vt retrahat pedẽ ne submergaꝰ. Cũ ergo pdis aliq̃d qđ diligis. pone in anio tuo q̃ nunq̃ habueris z q̃si somniũ fuerit qđ videriꝰ habuisse. q̃ more suo euanuerit. z in nihilũ redactũ sit. boc orat ꝓpheta sibi cũ affectu ispirari. dicens. Velut somniuz surgen. zc. vsq̃ rediges. Hoc est. Redige memoriã istoruz terrenorũ in corde meo qđ est ciuitas habitationis tue ad nihilũ. i. vt nihil reputẽ esse vel fuisse qđ ptransit sicut somniũ surgẽtiũ de stratu obliuiõi traditũ nõ curaꝰ. Somniũ est bec vita malis z stultis. qz putant se esse qđ nõ sunt. i. felices. z bñe qđ nõ habent Hec est vere bona volũtas cui falsa z despecta sunt q̃ hic mũdus põt habere. Iste cõsiderationes nõ sunt fantastice dicende sed vere z sapiẽtes. que faciũt mentẽ trãquillã z stabilẽ inter mũdane ꝓsperitatꝫ z aduersitatis varietates. Cũ ergo desideras qđ nõ habes. cogita q̃si habuerꝫ z iã saturaꝰ inde fueris. z modo trãsierit. Cũ aũt iam habes qđ diligis. noli nimis ei inniti p delectationis affectũ. sed cogita q̃ cito ptrãsiet ista letitia z nihil post se relinquet nisi vestigia doloris ꝓfusionis. z debitũ supplicioꝝ. Cum vero amittis qđ amaſti. estima q̃i nunq̃ habueris illud vere. Sed tm̃ q̃i in somno videris vl̃ in cogitatiõe imaginaꝰ sis te talia habuisse. ¶ Exempluz. Sicut si imaginer mibi. q̃ sim rex francie z magnã gloriam et pompã z delicias z diuitias habeaz. z postmodũ rex anglie debellet me z capiat z spoliet me gl̃ia z regno z inanis remaneam ab oñib⁹. Si igiꝰ pacta tali fantasia gũtẽ vellem turbari z tristari. de illa regni fantastici amissione. vel si valde exbylarari voluissez. de delectatiõe habite gl̃e huiꝰ fãtastice. nõne stulta tristicia vel inanis gl̃ia eẽt cõmoueri de bis q̃ nũq̃ fuerũt nec erũt ¶ Tales ei vanas leticias bñe posseꝰ. imaginãdo nobismet z fingendo quaslibet gl̃ias z delectationes. z econuerso tristicias z dolores. sic̃ solent quidã insani z lunatici q̃busdã fantasijs delusi ex ꝓfusione cerebri etiã sine apparente exteriori cã. modo ridere. modo flere. sm imaginatiões interiꝰ ꝓceptas tristes vl̃ letas. Põ. Verũtñ vniuersa vanitas. oñis hõ viuens. i. sm boiem nõ sm deũ. z quare. Verũtñ in imagine ptrãsit hõ veluit in quadam imaginaria delusione exist̃imãs se aliquid esse cũ nihil sit et ita vane extollitur. sz etiã frustra cõturbaꝰ. vanis timoribꝫ z meroribꝫ deiectꝰ thesaurizat z ignorat cui congregabit zc. qz nescit an ipe eis fruiturꝰ sit. an alius cui nõ cupit. Cõtra hoc sibimet ꝓpheta consiliũ inuenerat. dicẽs. Et nũc que est expectatio mea. nonne dñs. z substantia mea zc. vbi ꝑdere nõ formido. Econtra. pone in anio tuo de futura aduersitate nõ turbari. qz contingẽtia ita se habẽt q̃ possunt euenire vel nõ. z sepe turbamꝰ nos añ tempus timore eiꝰ qđ nũq̃ eueniet. sicut pueri flent aliq̃n recordãtes doloriſ quẽ haberẽt si parentes eoꝝ morerenꝰ. q̃ adhuc viui z sani sunt. Q̃ si etiã aduersitas certa ẽ futura. sufficit diei malicia sua vt nõ duplicẽt nob⁹ dolores p̃cedente angustia. cũ sequens tribulatio ꝑ se satis excruciet. Hec dico de tẽporali tribulatiõe nõ eẽna quã expedit nobis ꝑtimescere z ꝑcauere. Greg⁹. Ante suppliciũ de supplicio cogita.

¶ Utilitates tribulationis.

Instante vero tribulatiõe vel aduersitate. ꝓsiderãda est vtilitas aduersitatiſ. quõ petã purgat. cautos reddit a petõ. z subtrabit occasionẽ peccãdi in multis. exercet ad ꝓbes. ad bũilitatẽ z cõpassionẽ silia sustinentiũ. ad ꝓfugiẽdũ solliciti⁹ ad diuinũ auxiliũ. ad experientiã diuine clemẽtie que tribulatꝫ corde iusta esse solet. ad examinationẽ ꝓpriaꝝ virtutum. qz in aduersitate pleniꝰ videmꝰ q̃ntũ ꝓficimꝰ in eis. Itẽ ad maiorẽ gloriã ꝑmerendã z super omnia ad reddendũ vicẽ christo passo ꝓ nobis. Trãsacta autẽ aduersitate gaude q̃ euasisti. sicut q̃ de naufragio vl̃ tempestate z via mala ad bonũ hospiciũ puenit. z noli duplici te affligere dolore. rancore. vl̃ odio ex memoria iniuriaꝝ ꝓtra illũ a quo passus es. cogitans q̃ si nõ meruisti apud illum vt te affligeret. tm̃ meruisti forte apud deuz vt te puniri ꝑmitteret. z ipe deus iudex vsus est illo q̃si torture tuo ad iusticiã ꝓsequẽdã cõtra reum suũ. sicut assur virga furoriſ dñi dicit. qz vsus est eo q̃i virga ad vandã disciplinã seruo suo peccanti isrl̃ videlicet. Et sicut virga post correctionẽ filij in ignẽ ꝓiciẽt sic z illi vltores dei tandẽ punient. maxime qui nõ recto zelo z iusticia ꝓxios ꝓsequunt.

Dis q̄ p excessum tact⁹ q̄lit⁹ te int⁹ aduersa ꝛ pspera imobilem ꝓserues. ne pspera extollant vel aduersa deficiāt. qz aduersitas maxime versaf circa carentiā vel amiſſ. onē cupiti ꝛ timorē vel tolerantiā exposi.

Regressus ad ꝓsideratiões viciorꝫ.

QD remedia ꝛ q̄litates viciorꝫ ꝓsiderandas redeam⁹. Nō mediocriter aūt valet ad morbos viciorꝫ sanandos. scire eē nimiſ carere his q̄ caro vel carnalis affect⁹ appetit. ꝛ patienſ sustinere ꝛ nō ptimescere q̄ horret ꝛ odit. Exemplū. sicut ꝛ in medicina corpali sanitati ꝑpinq̄t. q̄ bene seruat dietā quā sibi indicit medic⁹ suus et cauet a nociuis. ꝛ q̄ ꝓstanſ recipit ꝛ sustinet amarū poculū ꝓfectōis. Gregor⁹. Qui appetit plene vicia vincere. studeat hūiliſ purgatiōis sue flagella tolerare. Apl's ad phil. Scio ꝛ habūdare ꝛ penuriā pati ꝛ esurire ꝛ saturari vbiq̄ ꝛ in oīb⁹.

De luxuria ꝛ eius speciebus.

LUxuria q̄drupleꝛ est. Prima est in corde q̄ hō imūdas ꝛ lubricas cogitatiões scienſ ꝛ volūtarie cā prauе delectatiōis ꝑsat in cogitatiōe sine repugnatiōe ꝓsensus. Sap. Peruerse cogitationes sepant a deo. Matth. Quicunq̄ viderit mulierē ad ꝓcupiſ. ꝛc. Scōa q̄ circa opus generatiuū hō satiat se libidinosis gestib⁹ amplexādo. osculādo. palpādo. impudice respiciendo. ꝛ loquēdo ꝛ auscultando turpia. sola delectatiōe prava vel alīs meretricijs blandicijs carnali affectiōi satisfacit. Hec tanto grauior est q̄ꝫ ꝓma q̄nto longius ad exteriores conat⁹ cā prauе delectationis est pgressa. Si em̄ sola prava mens rea est in se p ꝓsensum male ꝓcupie. quanto magꝫ habentis laxatis ad vlteriora libidis incitamēta exteriorꝫ sensuū ꝛ mēbrorꝫ ministerio adiuta puocanſ. Et si solū ꝓcupia in corde mechia a dño iudicaf. q̄d g̃ ex ꝓcupia osculari. palpare ꝛc. Nemo g̃ stulte seducaf vt putet tūc solū se peccasse q̄ opus generatiuū pficit. vel laborat pficere. cū etiā ist⁹ opis p̄ambula dānabilia sint. In ipo ei⁹ licito cōiugio sepe excusabilior est simplex cōcubit⁹ q̄ꝫ tales inhoneste blandicie tactuū indecentiū ꝛ spectaculorꝫ ꝛ collocutionum lasciuarū.

Intentio quorundā.

Si aūt aliq̄s dicat apud se. exquo nō q̄ro opus prauū fornicādo pficere. licite possum amorꝫ blandicijs frui cū dilecta mea mūda intentiōe interduꝫ admutue ꝛ sctē dilectiōis nutrimētū vt ignis caritatis magꝫ ac magis in nob accendaf. cū ex dilectiōe primi nutriatur ꝛ augeaf amor dei. Sciat q̄cūq̄ talis se sub specie spiritualis amoris carnali dilectiōe ꝛ delectatiōe deludi. qz spūs spm̄ diligit. nec corpalibus amplexib⁹ indiget. qz hoc carnal' amoris est indiciū. q̄ q̄nto plus crescit in corde. tanto magꝫ amor spūalis minuiſ ꝛ refrigescit. ꝛ ecōuerso spūalis amor carnalē reprimit ꝛ expellit.

QUalis triplicꝫ peccati reus efficiſ.

TRiplicis aūt pcti reus efficiſ q̄ talibus corpalib⁹ blandicijs. vti se licite posse putat. etiā si nullā vlterius praue opatiōis habeat volūtatē. Primo qz se nimis incaute tēptatōis exposuit periculo cū proni sint sensus hois ꝛ cogitatio in malū. ꝛ tēptatio q̄ nōdū fuit occasione et oportunitate noxie familiaritatis accepta potuit corrūpe voluntatē. ꝛ in pctm̄ p̄cipitare. sicut sepe accidit q̄ mūda intētiōe mutue familiaritatꝫ inbeserūt societati. mutatꝫ affectib⁹ spūalib⁹ in carnales. lapsi sūt i peccatū. Tali g̃ periculo se ingerere est ꝓtra p̄ceptū illud videlicet. Nō tēptabis dñm deum tuū. sicut q̄ sup tenuez glaciē ex sua stulta curiositate incederet. si mergereſ reus esset in seipo. imo ipm̄ stulte tēptare g̃uis culpe esset. etiā si nō mors seq̄reſ. Scōo qz si in se nil temptatōis sentiret. tñ alteri daret occasiōem temptatōis ꝛ pcti. dū q̄ alteri fodit foueā ipe incidit in eā. Qui alti⁹ mortꝫ poculū ꝑpinat nō ideo esset innocēs. qz ipse nō bibit. Job. Alit⁹ ei⁹. i. diaboli prunas ardere facit. Ignit⁹ em̄ flat⁹ ei⁹ est ex igne gehennali. cū duos carbones cōpositos inuenerit ꝛ semiuiuos sufflat i defesse donec eos intendit. nec curat morās si tādē pficiat qō intēdat. cū omī tpe ad nihil aliud vacet. nec alīs curꝫ intēdat nisi aīas seducere. Terciū ꝓpter malū exēplū ex q̄ alīj g̃uiſ scādalizanſ. nō carentes prava suspicione. de tali noxia familiaritate ꝛ iudicātes esse malum indignanſ. murmurāt. detrahūt ꝛ irridentinnocētes eoꝝ collegas q̄i ꝛ illi sil'ia faciāt. ꝛ vilipendiſ religiōis reuerētia ex talibus. ꝛ plurima mala fiūt. Alīj vero exēplo eorꝫ audaci⁹ faciāt sil'ia. putātes etiā sibi licere. ꝛ isti se innoxie facere arbitranſ ꝛ discunt ab eis. Itē audēt eoꝝ exemplo. qō añ non au-

debant imo ꝛ ipi pctores temerarios faciunt ꝛ qi iustificat se in pctō cōpatiōe istoꝝ corrumpentiū religionis puritatē. Et hec oīa redūdāt i iniuriā dei ꝛ offensaz. ꝛ bonoꝝ eiꝰ detrimentū cū insolentie familie. pfiſſamilias dedecꝰ videant. ¶ Tercia species luxurie est naturalꝫ pcubitꝰ viri ꝛ femine. sine piugū honestate. Hec subdiuidit i multas spēs. vt est simplex fornicatio. adulteriū. sacrilegiū. incestus. stupꝝz. raptꝰ ꝛ similia. que nō pſeqr nec distinguo ¶ Quarta est pctm innaturale. Cū eīm natura oībus rebꝫ ppria noia dederit q̄ nature subiacent. Illud pctm qi ptra vl extra naturā sine speciali noīe reliquit. eo q indignum sit noīe. qz ipam naturā destruit ꝛ humanā naturā maculat ꝛ infamat. Dicit tñ aliqñ passio ignominie. vl imūdicia vl mollicies. Et talibꝫ passionibꝫ subditos Apl's dicit traditos in reprobū sensuz ꝛc. Ro. j. Duꝰ āt diuersitates vel descriptōes nec noiari expedit. ne ꝛ ipe aer inde inficiat. vl ne ex vsu inde tractādi. minꝰ horrendū ꝛ abhomiabile videat. vel fiat audiētibꝫ. vel ne dek simplicibus inde materia cogitādi vl mali occasio curiosis. tñ q̄cunq; studio vigilans volūtarie. delectatiōis pſensu se pnocat ad pollutionis imundiciā. vl etiā ꝫ aliunde pati cōsentit. vel cooperat alteri pter nature vsum ad quartā luxurie speciez dicit ptinere.

De illusione somnioꝝ ptermitto. qz sic dormiens nō est cōpos rōnis. sic etiā nō potest aliqd interim facere vnde dānet. Hā si vigilans forte dedisset occasionē vñ dormiens illuderet cogitando. loquēdo. agendo. vel etiā post somnū volūtarie delectādo in memoria illiꝰ nocturne pollutōis. hoc potius esset culpa vigilantis q̄ dormientis. cū dormientis illusio sit pena tm culpe pcedentis. vel occasio subsequētis in vigilatiōe vl invigilante. ¶ Nota q motꝰ ꝛ titillatio carnis trib de causis ptingit ex pcedenti cogitatione. cū formas ꝛ imagines illicitas intꝰ habentes in eaꝝ retractatōe mouemur ¶ Ex ventris plenitudīe. qz cū venter cumulositate ciboꝝ distendit. caro lasciuiens ad motū luxurie excitat. Itē ex maligni spūs impugnatiōe. qz q̄ iustos supare mīme se cōsiderat. eo p carnis titillationez ḡui eos impugnat.

¶ De septem remedijs cōtra luxuriā.

Remedia ptra luxuriā sunt septez q̄ ad pñs memorie occurrūt sine q̄bꝫ ptinentia nō pōt diu eē tuta. ¶ Primū est vt vir feminaꝝ. ꝛ femia viroꝝ incautā familiaritatē deuitet. Eccꝰ. A vestimēto pcedit tinea ꝛ a mliere iniq̄tas viri. Gregꝰ. Qui corpꝰ suū ptinētie dedicat habitare cū feminis nō pſumat. Hā q̄ diu calor viuit i corpe. nemo pſumat ignē cōcupiſcētie in se penitꝰ extinctū esse. Et sepe videt carbo extinctus modica fauilla opertꝰ. sed si tangit cōburit. Diabolꝰ vero cū duos carbones coadunauerit. afflat donec eos icēdit. Job Alitus eiꝰ prunas ardere facit. Ignitꝰ eīm est ꝛc. Carbo si solus relinquit. extinguit. Si cōponit alteri ex mutuo caloꝛe ambo incendunt. ꝛ sepe spū incepti amoꝛ pſumat carne. Bern. Cū femia sp esse ꝛ feminaz nō cognoscere ꝫ ego maꝰ reputo q̄ mortuos suscitare. Qui g qō minꝰ est nō potes. qō maius est quō credā tibi. Astutꝰ etiā diabolꝰ in pncipio incaute familiaritatis occultat laqueos tēptatōis carnal. reputās q̄ desistēret a mutua dilectiōe si sentirēt inde stimulos peccati. donec p longā familiaritatē ꝛ incautā securitatē affectꝰ amboꝝ ita pflati et pglutinati fuerit in amoꝛe q̄ etiā cū sentiāt sibi inde imminere tēptatiōis piculū. nesciūt resilire nec ab inuicez separari. viribꝫ spūalibꝫ ita debilitatis in eis q̄ neut sibimet vim faceret tātā q̄ euellat se ꝺ laqō imo tūnet alterū intātū pristare q̄ etiā reputet se pfidū si deserat eū. ꝛ sic captꝰ psentit alterꝰ volūtati ꝛ pprie ifirmitati in oīe pctm. Sic samson fortissimꝰ q̄ mltas sepe hostiū acies strauit ꝛ aliq̄tiēs de vincul erupat pfidēs de viribꝫ suis liq̄factꝰ ē amoꝛe dalide. ꝛ defecit aia eiꝰ ꝛ ad mortē vsq; lassata est. dū nullā daret ei requiē. q̄sq; plene exposuit ei coꝛ suū. ꝛ hostibꝫ sic aditū aquit. captiuādi se ꝛ ligandi ꝛ cecandi. ꝛ in carcere molā faciendi ꝛ ludum de se ex hmōi hostibꝫ. Hec aūt oia in figura facta sunt nr̄i ꝛ scripta ad correctionē nr̄az. ¶ Scdm est vitare pximū ꝛ societatez luxuriosoꝝ. ne eoꝝ exēplo ad silia ptrahat. Prouer. Qui se iūgit fornicarijs erit nequā. Itē. Amicꝰ stultoꝝ efficiet silis illis. Prouerbi em̄ sunt sensus hois ꝛ cogitatio i maluz. ꝛ iō facilꝰ trahit alioꝝ exēplo ad id q̄ ō appetit eiꝰ sensus carnal. dū nō erubescit viciosꝰ videri. bñs secū socios miserie sue. q̄z nō solū exēplis sz etiā psuasionibꝫ ꝛ irrisionibꝫ

trahik ad pctm̃ z laudak pctor in desiderijs aie sue. Et hec ia q̃si pcipua cā q̃re nunc ita multiplicata sunt mala in eccia. z i religiõe studia spualia defecerũt. z ad exteriora studia z negocia plimi defluxerũt. s. mala pfor mitas. dũ q̃libet vult alios imitari. siue q̃a aliud nescit q̃ qđ videt in alijs. siue nõ audet aliter viuere q̃ illi cũ q̃bꝫ versak. z ex malo timore vel pudore timet alijs videri dissimilis. siue etiã q̃ppri⁹ vel primus tepor z carnalis gaudẽt se hr̃e occasionẽ z q̃ndã excusationẽ apud hoies agẽdi. qđ libet etiã si nõ licet. ¶ Ds. Oẽs declinauerũt zc. sil. zc. scz ad deũ. Qui multitudie postposita studeat vni dño placere z fruire. vnã petens a dño z hãc req̃rens vt inhitet in domo dñi mente z pformitate vite qđ solũ ẽ necessariũ. vñ puerbiũ apud hoies ẽ q̃ q̃ cũ lupis eẽ vult oportet z eũ cũ lupis ambulare vl̃ vlulare. Terciũ ẽ corp⁹ nõ delicate nutrire. Terra em̃ corpis nr̃i q̃ ex pma maledictiõe spinas z tribulos vltro satz germiat. si sup hoc fuerit ipinguata delicijs tãta erit spiaz dẽsitas. q̃ semẽ vbi fruct⁹ i nob penit⁹ suffocak Ecc⁹. Qui delicate nutrit fuũ suũ zc. Ber. Sufficit diei malicia sua. s. pcupie nakali. q̃si cepit accipe irritamẽta ab bis q̃ pperuũ volũt suscipe bellũ aduers⁹ eos oblectamenta fiũt duo ꝫ vnũ. z ita piclitak ptinentia. q̃ duo resistũt vni. s. otinẽtie inata pcupia carnis. z puocatrix voluptas deliciaz. Unde apls ait. Uidua q̃ i delicijs viuit. viuens mortua ẽ. z si viuit exter⁹ inter⁹ mortua ẽ p pctm̃. Ezech. xvj. Hec fuit iniq̃tas sodome sororꝫ tue. saturitas pãis. z ociũ zc. Ecõtra apls ait ad Cor. Castigo corp⁹ meũ et in fraitutẽ redigo. ne forte alijs pdicãs ipe repbꝫ efficiar. Hostẽ suũ armat q̃ carnẽ suã fouet delicijs vltra necessitatẽ debite sustẽtatiõis. Qđ aũt hosti prestas tibi noces. Quartũ ẽ ociũ fugere q̃ pcipue ẽ aie inimic⁹. Multã ei docuit malicia ociositas. Prouer. In desiderijs ẽ ois ociosꝰ. Occupat⁹ ei ab vno demone ipugnak. Ociosꝰ ãt inuerꝫ demõibꝫ vastak. q̃ q̃t desideria z cogitationes malas i corde fsat. tot inimicorũ iaculpt̃z. Ber. Nim ei tẽptationũ z cogitationũ malaz sentina ẽ iners ociũ. Sic ei p rimaz sentine aq̃ latent itrat z crescit donec nauis mergak. ita ex ocio cogitatões z pcupie multiplicank donec nauis cordis ei⁹ succũbẽs in pctõ piclitet. Uñ i mõasterijs tpm z religionũ nr̃az. pauci stabiles religiosi sũt respectu antiq̃z in egypto in q̃bꝫ q̃nq̃z sil'tria milia morabank sub vno gubnatore q̃tevi uentes magꝫ q̃z nũc apud nos possent decẽ vel pauciores obedient z pcordit gubnari qz de labore manuum sustẽtati lata pdia z reddit⁹ amplos nõ q̃rebãt. z erãt tot opando colligẽtes vict⁹ q̃t psumẽtes. nec superflua desiderãtes. nec euagãtes mẽdicando vl̃ adulãdo. p aliena donatõe. sz de ꝓpr̃ijs laboribꝫ se z multos debiles z paupes sustentabãt. z labori manuũ intẽti. rumoribꝫ z rixis z varijs desiderijs nõ pmittebank intẽdere. nec q̃libet i perã suã reposuit acq̃sita z elaborata. sz sic semetipos p xp̃o abnegauerãt z alteri⁹ ipio subiecerãt. ita z oia q̃ habebant. z qz hec nõ cũ strepitu clamoris. nec fm̃ ꝓpr̃ie volũtatis arbitriũ agebãt sz i summo silentio z quiete. ad nutũ abbatꝫ et gubernatorũ suoz. Jõ a spũ deuotõis nõ solũ nõ ipediebant p opis instãtiã. sz z plimũ pmouebãt. cũ tñ pacto q̃tidiano et statuto labore opis. reliquũ tps i lectõne l' in oõne solerẽt expẽdere. z iõ stabiles z pfecti i oi fruite erãt. qz oẽ tps bonis opibꝫ vtutũ studijs ipendebãt. nil ociose z curiose trãseũtes nec p volũtate sua viuẽtes. sz supioz fm̃ regl'as a sctis pribꝫ istinctu sctispũs istituras ad vicia extirpãda vtutes iserẽdas. Ocia igit si tollas piere cupidinis arc⁹. Nec solũ vitãdũ est ociũ sz z ociosa zc. Ociosũ ẽ aũt qđ nullã bz vtilitatẽ vl̃ vtilitatꝫ intẽtionẽ. z p vitãdo ocio ociosa sectari ridiculũ ẽ. Quid sit autẽ agendũ req̃re de remedijs accidie. ¶ Itez vt oi hora pslideret bõ q̃libꝫ instãs tps possit vtilr̃ ipendere. z illud op⁹ qđ tũc ei incũbit. optio mõ pficere siue rogãdo siue laborãdo siue corpis refectõi ĩtẽdẽdo l' aliud faciẽdõ. Quitũ ẽ exteriores sens⁹ ab illicitꝫ custodire q̃ sẽ q̃i fenestre aie p q̃s mors pctĩ itrat q̃i fur l' corruptor castitatꝫ nr̃e dũ non custodit. Dauid ñ respexit vxorẽ vrie qz p⁹ eã pcupierit. sed iõ pcupiuit qz ĩcaute respexit. Sic eua vidit lignũ q̃ esset pulchꝫ visu aspectuq̃z delectãbile. z pcupiuit et gustauit. Non expedit intueri qđ non licet pcupisci. Sic aures. sic manus. sic alĩ sensus z alia membra cohercẽda sunt. ne hauriam⁹ p ea mortiferũ corruptiõis aerez. Dyna q̃ curiositatis causa egressa est videre mulieres regionis illi⁹ corrupta est zc. Hiere. iij. treno. Qui⁹ me⁹ depdat⁹ est aiam meã i cun-

ctis filiab⁹ vrb⁹ mee. ꝯrik ꝺdez. Econtra Job. Pepigi fed⁹ ꝛc. Sic boni religiosi re/cludũt se in cellis ꝛ in monasteriis q̃i in se/pulchris ne vel ipi ꝓcupiscãt mũdũ vel cõ cupiscank. Quãto em̃ rari⁹ vides vl audis que mũdi sunt. tãto affect⁹ tu⁹ ad ea concu/piscenda frigidior erit ꝛ min⁹ cogitabis ea. Ecõtrario. Quãto frequẽti⁹ cũ singularib⁹ ꝓuersaris eo magꝭ puluere seculi resperge/ris. q̃ insensibiliter paulatim interi⁹ tenebre/scis. ꝛ affect⁹ fit crudus ꝛ mores insuaues. In molendino nõ puluerulentum esse vix possibile est. Dextũ est rep̃mere interius cogitatiões prauas. ꝛ affectiões carnales. qz iste sunt domestici hois inimici. q̃z frau de vrbs mẽtis hostib⁹ tradit si nõ bñ caue/atur. Sap. Peruerse em̃ cogitatões sepa/rãt a deo ꝛc. Matth. De corde exeũt cogita tiones male. Et h̃ sunt q̃ coinq̃nãt hominẽ. Nulla exterior munitio sufficit ad custodi/am vrbis vbi domestici pfidi fuerit. ita nul la forinseca custodia castitatẽ ꝓfuat. sine cu stodia intrna cogitationũ ꝛ affectionũ. Pro uerb. Omni custodia custodi cor tuũ ꝛc. La/stis ꝛ honestꝭ matronis. nõ solũ praua opa sed etiaz suspecta suburria fugiẽda sunt. p q̃ vel tẽptari vl infamari poterit eaz castitas ꝛ honestas. ꝛ puocari marit⁹ ei⁹ in furorẽ ꝛ zelotipie spũ inflãmari. Sic etiã aĩa religio si. q̃ est xp̃o desponsata p fidẽ ꝛ votũ castita tis. suburria prauaz suggestionũ nõ recipi/at vel retineat in corde qõ dñs sp intuetur. Diere. iiij. Usq̃q̃ morabunk in te cogitati ones noxie Septimũ est frequẽs studiũ oꝛonis ꝛ deuotõis. Sap. Ut sciui q̃a non possem alit esse ꝓtinẽs nisi de⁹ det. adij do/minũ ꝛ orani. ꝛ dixi ex totis p̃cordijs meis ꝛc. Ps. Nisi dñs custodierit ciuitatẽ ꝛc. Et ideo sp est oꝛãdũ. qz sine ipi⁹ auxilio nil pos sum⁹ facere vt roze gr̃e sue extinguat vel re stringat in nob ignẽ ꝓcupie. Ipa etiã oraci onis virt⁹ que eleuat mentẽ supra se ad de/um. purificat ei⁹ affectiones. ꝛ desideria ca/stificat. ꝛ intellectũ illumiat. ꝛ dei amorem infundit. Ex q̃ generat quidã horor pecca ti ꝛ detestatio carnal voluptatis. ꝛ volũtas roborat ꝓtra tẽptatões. ꝛ ipe tẽptatões de/bilitank vt facili⁹ cõuincank. Unꝺ cũ moy/ses oꝛãs in monte. eleuaret man⁹ ad deuz. vincebat isrl. cũ ꝙ remitteret eas ꝛ depo/neret vincebat amalech. Moyses est religi osus de aquis seculi extract⁹. Amalech tẽ/ptatio carnis. qñ ad terrena eas remittim⁹ hostis roborat. Quid aũt oꝛem⁹ sic opoz/tet nescim⁹. Jõo ipe dñs quid opus sit no/bis plenissime p se sciens docuit ꝙbo ꝛ ex emplo dicens Matth. vj. Sic ergo vos o/rabitis. Pr̃ nr̃ ꝛc. In hac oꝛone plene om/nia vite p̃ntis ꝛ future necessaria cõprehen dunk. sicut in symbolo oĩa cõprehendun tur credibilia et credenda. Et in decalogo oĩa facienda vel cauẽda. ita in hac oꝛone oĩa petenda vel sperãda includunk. Unꝺ qui eã scit satis scit ad oꝛandũ. Ideo autez tam breuẽ oꝛonẽ fecit vt facile discak. ꝛ me/morie cõmendek. ꝛ min⁹ sit tediosa. et ne p/pter prolixitatẽ superficialit tm̃ acceleret cõ/pleri. sed pfundi⁹ possit in ea meditari. ꝛ vt sepi⁹ iterek. ꝛ vt fiduciã nob det p h̃ q̃ cele/riter vult exaudire p̃cantes. Jõ etiã eã i se/ptẽ ptes distinxit vt sciam⁹ plura ibi eẽ pe/tenda. ꝛ vt in q̃ magꝭ libet possit hõ imorari Et q̃ nõ hz opoꝛtunitatẽ sp oĩs pficiendi vbi vult t̃miet vl inchoet vl repetat sic pla/cet. Cui g̃ oꝛare docuit ꝛ iussit. inuit se vel/le exaudire ꝛ illas petitões nõ recusare Pr̃ nr̃ ꝛc. Reqre alibi.

Finit tractat⁹ de vicijs ꝛ eoꝝ remedijs.

Seneca. Primũ argumẽtũ cõposite mẽ tis existimo posse ꝓsistere ꝛ secũ morari. ni/hil em̃ tã vtile q̃z trãsitu psistere. Uñ nõ cõ/ualescit plãra q̃ nimiũ trãsferk. sic mõ istũ li brũ mõ istũ euoluere nõ pdest. Fastidientꝭ stomachi ẽ multa degustare q̃ vt varia sunt ꝛ diuersa inq̃nãt. et nõ alũt. Itaq̃z ꝛ tu cum multa plegerꝭ vnũ exerce qõ tecũ ista die cõ trectes. Antboni⁹ cuidaz interroganti de bona vita dixit tria documẽta. Primum vt q̃cũq̃z iret deũ p oculis hr̃et. Scõm vt bis q̃ ageret testimoniuz sacre scpture adhibe/ret. Terciũ vt in quocũq̃z loco sederet non subito inde recederet.

Incipit remediũ defectuũ religiosi san/cti Bonauenture.

Implicissimo anio hesterna luce me accede bas frater Roberte. q̃ modo deo placere posses supliciter expostulabas. Cõsolabar ꝙbo serioso. zelo/so ꝛ operoso. fatisfacere volẽs voto tuo. Cũ ergo creuissent ꝙba. creuit deuotio tua scã.

Tribus horis elapsis me fatigato z lingua cessante. rñdebas. Dic pater. Ego libenter audio. Vsus ego ãmonitiõis z discretiõis remedio. largã reportaui lachrymã z eiulatũ magnũ. obediẽtieq; mee necessitatibꝫ cõstrictus. visitatõnis opus pſequi cogebar. Dñino ꝓturbat⁹ discedebas. Media aũt nocte (vt solit⁹ sum) misereri mihi deũ creatorẽ meũ intimis ꝓcordĩs flagitabã. occurrit mihi text⁹ Hath. v. vt nõ offerrem deo laudes matutinas q̃n ꝑ⁹ recõciliat⁹ tibi. te ꝓsolarer ſm gr̃am a deo datã. Breue g̃ hoc verbũ tibi obsigno q̃ ꝓsolat⁹ z pfecte cõuersatus. tibi pficuus. z alijs exemplaris efficiaris. Hoc aũt breue ꝟbũ toti huic cõgregationi p remedio defectuũ. z incremẽto p fectuũ derelinquo. Nõ z in. xiij. partes distinguo. ¶ Capitulũ. j.

Primo studeat frater q̃libet q̃ntũ ꝑt se vilissimũ reputare. z indignũ oĩi bñficio ꝺi. ipe sibi displiceat. soli ꝺo placere cupiat. ab alijs vilis z nõ hũilis reputari. Et q ipe sit vilis ex sũma dei clemẽtia recognoscat. gr̃as agens q tã vilẽ hoiez z promptũ ad oĩe malũ. z tardũ ad omne bonũ dignat⁹ sibi in seruũ sumere. z qꝺ maius est in filiũ adoptare. Nõ g̃ reputes magnũ q deo fuis. sed maximũ reputa q ipe dignat⁹ te hr̃e seruũ suũ. ¶ Cap. ij.

Secũdo. De nullo nisi de pctõ et ad pctm̃ inducẽte z a bono retrabente frater doleat. imo de q̃licũq; alia tribulatione iniuria z afflictione gaudeat. tribulãtes instãtissime diligat. z specialẽ oratiõnẽ ꝓ ipis faciat. deo inde copiosas gr̃as referat. z ad hꝺ se insufficientẽ esse recognoscat q̃ quẽ de⁹ diligit castigat. Nã ipe tribulationes ad deũ nos ire cõpellũt. ¶ Ca. iij.

Tercio. Nihil de tpalibꝫ nisi strictã necessitatẽ reqrat aut q̃cũq; mõ apetat. sed ꝓpo dño in omi delectiõe corꝑalis ꝓsolatiõis se ꝓformare studeat Et hoc maximũ ꝺz reputare q rex regũ z dñs dñantiũ christ⁹ sic vilẽ seruũ suis ornamentis dignat⁹ induere. z sibi lutũ fedũ assimilare. Ideoq; q̃nto videt se ditiorẽ z pluribus corꝑis ꝓsolatiõibꝫ habũdare. tanto ꝺz intimius z pfundi⁹ ꝓtristari. cernẽs se eo magis a christi similitudine elongari. ¶ Ca. iiij.

Quarto in bonis z indifferẽtibꝫ alterius q̃ suã poti⁹ studeat adimplere voluntatẽ. imo sp in exterioribꝫ actionibꝫ studeat abnegare. alioꝝ bñplacita affectans cũ oĩi vigilãtia in licitis adimplere Et hꝺ circa oĩes. maxie circa suos superiores studeat obseruare. ¶ Cap'm. v.

Quinto. Nullũ quãtũcunq; miseruꝫ despiciat. sed poti⁹ erga oĩes materno moueat affectu. vt sic oĩbꝫ cõpatiat⁹ intime sicut mater cõpateret⁹ vnico filio suo. Oĩes eoꝝ miserias reputet suas. z oĩbꝫ sicut sibiꝫ ipi (si potest) subueniat. Omnes em̃ pauperes vt patronos reuereri debꝫ Nã ipi sunt q̃ alios recipiũt in eterna tabernacula. ¶ Cap'm. vj.

Sexto. Nullũ iudicet de pctõ cũ ignoret q̃d dĩna gr̃a in ania operet. Si aũt aliquẽ ꝑ signa euidẽtia cõuincit pctõrem plus de pctõ illi⁹ doleat q̃s si corpi ꝓprio mors imineret. Recogitet aĩam sic letaliter vulneratã pciosiorẽ corꝑibꝫ vniuersis. Et idõ siẽ corpus meũ a morte. sic imo magis deberem primũ meũ cũ oĩi diligẽtia custodire z a pctõ retrabere. oratione. exhortatione z exemplo. ¶ Cap. vij.

Septimo. Bonũ primi diligat vt suum. Et sicut mater in bonis filij iocundat⁹. sic ipe bonis oĩm iocundari debet. z maxie de spũalibꝫ z ad spũalia inductiuis. Sicut etiã sua sic z alioꝝ bona procurare debet et procurata promouere. Semp de primo plura bona credat q̃ntueri valet. ¶ Cap'm. viij.

Octauo. Nihil ꝓter deum diligat. vt in omnibꝫ de⁹ sincere sine socio diligatur. nec alliciat quãtacũq; sanctitas alicui⁹ aut beneficioꝝ immẽsitas vt aliquẽ diligat amore singulari. sed diuina caritate omniũ bona z oĩes in deum referat z ꝓter deũ meliorẽ plus diligat. Potest tñ beneficia beneficijs rependere. oꝝones ad deum fundendo.

¶ Capitulum. ix.

Deno. Quicq̃d egerit. quibuscunq; etiã negocijs implicet. deum in corde suo semp memoriter retinere studeat. z bonoꝝ dei semp oĩibꝫ anteponat. sed ad hoc ꝑcipue nitat⁹ vt deum sic ꝑsentez cogitet. ac si ipm̃ q̃ essentialit potentialit et ꝑsentialit vbiq; est in sua essentia videret. sicq; eum timeat z reuereatur. z intẽso amore in ipm̃ ferat⁹. z sic eo (vt potest) in via fruatur. z in eo z nõ in alio requiescat.

¶ Capitulum. x.

Decimo. Si dicta assequi pt maria dei bñficia eē cogscat. reminiscak nihilomin⁹ ceteroz dei bñficioz. primo q eū sua insigniuit imagine. scdo q naturā hūanā assumpsit. z p ipo mori dignatus est. tercio q in pñti se pbet z in futuro i premiū. Quod vt pcipiat i via aspiciat ipm in crucis patibulo. z sic ei cōpatiak ac si christi vulnera in suo corpe sustineret. precipue aūt doleat tot aīas tali imenso bñficio frustrari. Sic igit christum cogitādo ardenti amore dicat oronē sequentē. Patri etiam christi omnē quā pōt exhibeat reuerentiaz z dicat Dulcissime ihu dignare donare mihi misero peccatori matri tue digne seruire.

¶ Capl'm. xj.

Domine ieſu christe meū cor vulneribus tuis saucia. z tuo sanguie inebria mentē meam. vt q̄cūq; meveram semp te videam crucifixū. z q̄cq̄d aspexero mihi appareat sanguie rubricatū. vt sic totus in te tendēs nihil pter te valeā inuenire. nihil nisi tua vulnera valeā intueri. Nec sit mihi cōsolatio dñe mi tecū morir tibi pati. Nec intima mea affectio cōtinue meditetur. Non quiescat cor meū nisi in te bone ieſu. quia mihi semp mala erit sine te. Tu em es virtus oīpotentis.

¶ Capl'm. xij.

Vltū mirari debem⁹ quō homo semel degustās dulcedinē dei pōt aliquaten⁹ ab eo separi. Quō nō obliuiscak oīum exhebrietate vini celestis. Quō possit comedere. bibere z dormire zc. Quō possit aliq̄d aliud nisi suū benignissimū dominū intueri. z in eo summa dulcedine oblectari. dum ipm in oīnib⁹ sciat esse. z eum i oīnib⁹ valeat inuenire. vt in oīb⁹ requiescat ipm ꝛtemplādo z amando. O q̄z bon⁹ isrāel de⁹. his q̄ recto sunt corde. O q̄z suauis ē spirit⁹ tuus in eis. O quāta amaritudie repleri deberet anim⁹ qui etiā ad momentuz a tanta dulcedine seq̄strak.

¶ Capl'm. xij.

Si de pdestinatione aut pscietia dei diabolus tibi aliquā tentationē immiserit. sic ei rñdeas. Quicq̄d sit de me. certū est te esse dānatū. Si aūt z ego dānabor z post hanc vitā deū meū hre nō debeo. habebo p totū tps vite pñtis et tanto ardentius q̄nto breuiꝰ nouero me habiturū. Momentū igit tpis nō omittaz q̄n fm posse meū totaliter fruar ipo. z semp in ipo delectabor. exquo in futuro sua pñtia puabor. Et tu diabole si tecū esse oportet scias q tamdiu in dei fuicio pseuerabo corde. ore. ope. oīmi mēbro. oī momēto. q̄diu possū Q si q̄s sic do adhereret. ceteras solatōes reputaret absinthiū. Dis ergo pmissis inferas te nō dānari. qz oīa sua iudicia contrariant dānatiōi. vt pz in oīb⁹ regul' sancti euāgelij. Observatz em pdictis impossibile est me dānari. Aut certe ibo ad matrez z magistrā miscōie virginē mariā q̄ nō misereri nō pōt. z petā ab ea vt filiū inclinet ad parcendū petis meis Hā ipa ꝓpter peccatores mater dei effecta. z ipe filius ꝓpter peccatores redimēdos voluit esse fili⁹ homis. Unde ꝓriū est ambor misereri z parcere. Nec ꝓpter me tā nobiles ꝓrietates derelinquūt. Q si pdestinat⁹ sum z eternā vitaz cū angelis possidere debeo exnūc angelicā vitam ducā z cantabo. Pars mea dñs. ꝓpterea expectabo eum. Nec em pars dignissima pdik p vnū vilissimū mortale pctm. isto fortissimo studio hec sunt custodiēda. Sic ergo ꝛclude diabolo. Quicq̄d futurū ē. nō desistā a dei seruicio. z ve tibi q̄ nō vis tanto dño ministrare.

¶ Explicit remediū defectuū religiosi.

¶ Sequit opusculū de pfectōne vite eiusdem scti Bonauēture ad sorores suas. z primo Prologus.

Beat⁹ hō quem tu erudierſ dñe z de lege tua docuerſ eū. Neminē censeri sapientē fateor nisi eū solū quē spiritus sctī docuerit vnctio. Ille em tene da/uid ꝓpha solus vere btūs ē. solus vere sapiens cui⁹ mentē dñs erudierit. Lex em dñi sola est imaculata. sola irrepbēsibilis. sola cōuertēs aīas ad salutē. Nul⁹ aūt legis doctrina siue eruditio nō forſ tm q̄renda ē in lra. sed poti⁹ p deuote mētis affectū Est aūt desideranda in spū z ꝓtute vt ille videlicz inst⁹ doceat qui sol⁹ nouit exteriorē legis asperitatem in interiorē dulcedinē cōmutare. Docet aūt lex dñi q̄d agendū. q̄d fugiendū q̄d credendū. q̄d orādū. q̄d desiderādū. q̄d timendū. Docet imaculatū esse z irrepbēsibilē. Docet fuare pmissa. deflere cōmissa. Docet mūdana ꝓtēnere. carnalia respuere. Docet ei cor totū. aiam totā. mentē totā in solū ꝛuertere ihm xpm. Ad hui⁹ doctrine cōpatōnē ois mūdana sapia ē stulta z fatua Berñ. Dicat q̄cūq; vult. ego nō dicā sapiē-

tez.dū nō timebit deū neq; diligit. Qui hᵒ doctrine auditor nō obliuiosus.sz factor fuerit studiosus h vere sapiēs erit z btūs. Beatus g bō ille quē tu erudieris dñe z de lege tua docueris eū. Tu itaq; deo deuota dilecta mihi reuerēda sororꝛ rogasti me vt ō cordis mei penuria aliq̄d dictādo scriberē i q̄ tuū animū deuotōis gr̄a valeas p tpe erudire. Sed certe fateor p insufficientia mea hmōi eruditōe me potiꝰ indigere.pserti cū apud me nec vita fortis resplēdeat. nec deuotio intꝰ ardeat.nec scia suffragef. tue tñ deuotōis puocatꝰ desiderio.z sic cū būilita te supplicit postulasti. Rogo aūt btitudinez tuā sororꝛ sctissima.q̄tinꝰ magꝭ penses intentiōis affectū q; opis effectū.magis dictorū veritatē q; ꝓmonis venustatē. Et vbi tuo ñ satisfeci desiderio.pter breuitatē z occupationē.ipm mihi benigne indulgeas z ignoscas. Vt aūt facilꝰ possis iuenire qō q̄ris. ideo singulorꝛ capitulorꝛ ꝓmissi titulos. Et ꝓmo agit de ꝟa suūpiꝰ cognitiōe. Scōo de būilitate. Tercio ō pfecta paupt̄ate. Quarto de silentio. Quito de studio ororꝛ. Sexto de passiōis xp̄i mēoria. Septimo de pfecta dei caritate. Octauo de finali pseuerantia. ¶ Quō hō puenit ad cognitionē suūpius. ¶ Capitulū.j.

HD perfectionis apud vite fastigiū sponse xp̄i ascendere cupienti.ꝓmū necesse est vt a seipa incipiat.ita vt oim exterioꝛ oblita ingrediat i secretū ꝺscie sue.ibiq; oēs defectꝰ suos.oēsq; ꝺsuetudies.oēs affectōes.oīs opatiōes.oīa pcta tā pūtia q; ꝓterita diligēti cōsideratōe discutiat.examiet z inspiciat. z si qō mimū pctm̄ apud se iuenerit stati defleat in a maritudie cordis sui. Et vt ad hāc cognitionē dilecta sororꝛ meli posslis venire.scire debes q; oīa pcta nr̄a z mala.aut cō mittim̄ p negligētiā aut p cōcupiam aut p nequitiam. Et circa ista tria dz oim maloꝛ tuoꝛ ꝓsari recordatio.alioq̄n ad tui ipi cognitionē pfectā nūq; poterꝭ peruenire. Si igit teipam cupis cogscere.ꝓsidera mala cō missa z ea deplāge. Prio debes cogitare si aliq̄ in te sit l' fuerit negligētia. Debes inq; cogitare q̄liē cor tuū custodias. q; negligēt tps tuū expēdis. q; malū finez opi tuo iponis. Hec em̄ tria cū sūma diligētia sūt obꝰuanda.s.vt cor tuū bñ custodiat. tps vtiliꝰ expēdat z ꝺsumat.z finis bonꝰ z debitꝰ i oi ope ꝓsigat. Itē debes cogitare q; negligēs fuerꝭ in ororne. q; negligēs in lectiōe.i opis executōe. In his em̄ tribꝰ debes diligētissime teipam exercitare et excolere si vis fructū bonū facere z dare in tpe suo. ita vt nequaq; vnū sufficiat sine aliq̄ istoꝛ. ¶ Itē debes cogitare q; negligēs sis vel fuerꝭ ad penitendū. q; negligēs ad resistenduz. z q; negligens ad pficienduz. Debes em̄ cū sūma diligētia deflere mala cōmissa.repellere dyabolica tēptamenta.z pficere de vna virtute in aliā vt possis puenire ad trā pmissionis. Sic dz circa negligentiā tuā versari cognitio. Si aūt melꝰ teipam cupis cogscere debes scdo cogitare si in te viget vel viguerit ꝺcupia voluptatis.curiositatꝭ aut vanitatꝭ. Certe tūc viget ꝺcupia voluptatis i religioso hoie.qñ appetit dulcia.vicz sapororsa.qñ appetit mollia scz vestimēta delicioſa.qñ appetit carnalia vicz oblectamēta luxuriosa. Certe tunc viget ꝺcupia curiositatis in dei famula qñ appetit scire occulta.qñ appetit videre pulchra.qñ appetit hr̄e rara Certe tūc viget ꝺcupia vanitatis in xp̄i sponsa qñ appetit hoim fauorē.qñ q̄rit humanā laudez. qñ desiderat humanū honorē. Ista oīa debet ancilla iesu xp̄i tanq; venenū fugere.q̄a iste sunt radices oīs mali. ¶ Itē si certam z pfectā vis habere noticiā debes tercio recogitare diligent' si in te vigeāt vl' viguerint nequicie.iracundie.inuidie z accidie. Audi qō dico sollicite. Certe tūc in religioso homine viget iracūdia qñ vel aīo vel corde vl' affectu vel signo vl' facie vel ꝟbo vel clamore q̄ntūcūq; modicā indignationē.z ex corde rancorē ꝓximo suo oñdit Tūc aūt i homine regnat inuidia qñ gaudet de proximi aduersitate z tristat de ꝓximi ꝓsperitate.qñ letat de malis ꝓximi.z tabescit ō bōis ipi. Tūc aūt accidia regnat in religioso qñ fuerit tepidus.somnolentus.ociosus.tardꝰ ad chor.negligēs in cantādo. remissus in executiendo tororē.dissolutꝰ in colloquio.in deuotꝰ in missa.tristis in facie.z tediosus in cella. Hec oīa dz spōsa xp̄i detestari. fugere tanq; venenū mortiferū.q; in his consistit corpis pditio z aīe. Si igit deo amabil' famula ad tui ipi pfectā vis venire noticiā z cognitoz redeas ad teipaz itrorsꝰ ad cor tuū z discas scopare spūm tuū. Discute q̄d sis.q̄d fuerꝭ z ee debuerꝭ.q̄d ee poterꝭ. Quid fuerꝭ

p naturā. ḋd modo sis p culpā. ḋd adhuc eē poteris p gr̄az. Audi adhuc sozor audi ꝓphetā dauid quō se tibi in exēplū ꝓponat. Deditus sum inq̄t nocte cū corde meo. exercitabar z scopebā spm̄ meū. Meditabat ille cū corde suo. meditare z tu cum corde tuo. Scopebat ille spm̄ suū. scopa z tu spm̄ tuū exerce agrū istū. Attēde ad teipz abscz dubio insistēs huic exercicio. inuenies thesaurū nouū z absconditū p̄ciosuz. Ex hoc em̄ exercicio crescit auri copia. multiplicat scīa. augmentat sapīa. Ex hoc exercicio cordis oculus mūdat. ingeniū acuit. intelligentia dilatat. Nihil recte estimat q̄ seipm̄ ignorat. q̄ ꝺditionē sue dignitatis nō pensat. Nescit oino. nescit de spū ḋd de angelo ḋd de diuīo sentire debeat. q̄ spm̄ suū ꝓmo nō cogitat. Si nōdū idonea es redire ad teipam. si nondū digna es intrare tabernaculū ꝓmū. q̄ fronte p̄sumes ingredi tabernaculū scōm. Si cupis eleuari ad scōm z terciū celuz. sit tibi trāsitus p primū. i. cor tuū. Et q̄liter hoc possis t debeas facere ecce iā satis docui te supius. Audi tm̄ q̄liter btūs Bern̄. optime te īformat di. Integritatis tue esto curiosus opator. vitā tuā assidua discussione examia z cogita diligenter. q̄ntū ꝓficis z q̄ntū deficis. q̄liter sis in moribus q̄liter in affectibus. q̄z similis deo z q̄z dissimilis q̄z ꝓpe z q̄z longe. O q̄z magni periculi res est in hoie religioso multa velle scire z seipm̄ nescire. O q̄z ꝓpe ille religiosus ē pditioni z interitui q̄ in cogniscēdis rebus est curiosus. in iudicādo alios scīas sollicitus. se ipm̄ aūt ignorat z nescit. O deus meus vnde i religioso tanta cecitas. Ecce in pmptu rō est. q̄z mens sollicitudinibus distracta nō intrat ad se p memoriā. q̄z fantasmatibus ē obnubilata. nō redit ad se p intelligētiā. q̄z cō cupiscentijs illicitis illecta ad se nequaq̄z reuertit p desideriū suauitatis interne z letīcie spūalis. īo totaliter in his sensibilibus tacēs nō pt ad se tanq̄z ad dei imaginē intrare. et sic tot⁹ miser se ignorat z nescit. Oibus g̃ postpositis tuipi⁹ habe mēoriā z noticiā. Docet iā beat⁹ Bern̄. orabat di. Deus det mihi nō aliud facere z scire q̄z vt meipm̄ cognoscā.

De humilitate. z quibus gradibus ꝓuenitur ad humilitatem. Cap'm. ij.

Verū q̄ vult defect⁹ ꝓprios cordis oculo ꝓtēplari. necesse est vere hūliari sub potēti manu dei. Īo te famulā xp̄i admoneo vt cognitionem tuoz defectuū adepta valde hūilies spm̄ tuū z tibipi vilescas. Hūilitas em̄ fr̄us est (vt dic̄ ber.) qua hō verissima suipi⁹ cognitōne sibipsi vilescit. Hac vilitate viluit p̄ nr̄ franciscus. hanc amauit z exq̄siuit ab initio religionis sue vsq̄z ad finē. p hāc mūdū reliq̄t. Hāc virtutē maxime a filio dei. sozor ḋo deuota discere debes. q̄z ipe dicit. Discite a me q̄z mitis sum z hūilis corde. Qui em̄ frutes sine hūilitate ꝓgregat inventū paleas mittit vt dicit beat⁹ Greg̃. Sic em̄ ꝓncipiū oīs peccati est supbia. sic fundamētū oīm frutū est hūilitas. Discere aūt veracit esse hūilis ñ fallacit. sic qui neq̄ter se hūiliat vt hypocrite. De q̄bus dicit Ecc⁹. Est q̄ nequit se hūiliat. z interiora ei⁹ plena sunt dolo. Ver⁹ em̄ humilis vt dic̄ Bern̄. sp vult vilis reputari nō hūilis p̄dicari. Si igitur sozor dilectissima ad pfectā hūilitatez vis puenire oportet te p triplicem semitā incedere. Prima semita est ꝺsideratio dei. Debes em̄ cōsiderare deū vt auctorē oīm bonorū. Īo debes sibi dicere. Oīa opa nr̄a opat⁹ es in nob dñe Et q̄z talis est. īo debes sibi oīa bona attribuere z nihil tibi. ꝺsiderās q̄ nō fortitudo tua aut robur manuū tuaꝝ fecit bona que habes. q̄z dñs fecit nos z nō ipi nos. Et talis cogitatio destruit totā supbiā eoꝝ q̄ dicunt. Manus nr̄a excelsa z nō dñs fecit hec oīa. Hec supbia exclusit a gl̄ia celi lucifer. rum. Nō cōsiderabat se lucifer de nihilo factū. sed potius aspiciebat suū decorē. suā pulchritudinē. q̄liter oīs lapis p̄ciosus operimētū ei⁹ z extulit eū supbia cordis sui. Et q̄z supbiā seq̄t hūilitas. īo statim eiect⁹ ē de se de nobilitatis sue in locū extreme vilitatis. z q̄ fuerat inf angelos excellētissim⁹. fact⁹ ē inf demones miserrim⁹. O q̄nti sunt hodie luciferiani z imitatores luciferi. filij z filie supbie q̄s patient tolerat dñs. Cū at tolerabilior sit supbia i diuite q̄z i paupe vt dic̄ ber. sup cant. O portet g̃ ancillā xp̄i sp valde humilē inueniri. q̄ oz intrare in locū angeli repudiati. Hūilitas em̄ sola placet deo siue i hoie siue in angelo. Nō credam⁹ q̄ virginitas placeat deo sine hūilitate. Certe nec maria mr̄ dei fuisset effecta si supbiā habuisset ise. Propterea dic̄ ber. Sine hūilitate audeo dicere nec maria deo placuisset. z īo ē fr⁹ magna sine cui⁹ obtentu nō solū virtus nō est sed etiā in superbiā erūpit. Secūda semita est rememoratio xp̄i. Rememorari debes

ꝙ xp̃s hūiliat⁹ fuit vsq; ad vitupatissimuz gen⁹ mortis. z intātū fact⁹ est hūilis vt q̄ le/ prosus reputaret. Unde dixit Isa. xxvi. Re/ putauim⁹ eū q̄ le/ps ū z a deo hūiliatū. imo intātū fuit hūiliat⁹ vt tpe ip̄i⁹ nihil vili⁹ eo reputaret. Unde idez Isa. dicit. In hūilitate iudiciū ei⁹ sublatū est. Ac si diceret. Tanta ei⁹ hūilitas fuit. tm̄ se deiecerat vt null⁹ de eo daret rectū iudiciū. vt a nll'o crederet ꝺs esse. Si g ipe dñs z mgr nr̄ ita vilis z cōtē/ ptibil' reputat⁹ ē. z nō est ꝟu⁹ maior dño suo z discipul⁹ nō est sup mgr̄m. Si ancilla xp̄i es. si discipula. vilis z ꝓtēptibil' esse debes z hūilis. Q q̄ abhoīabil' est ille religios⁹ dño q̄ veste sumit hūilē z cor supbū. Q q̄ inutil' est ille xp̄ian⁹ q̄ dñm suū videt hūilē z despe ctū. z ipe exaltat cor suū z ābulat in magnis z in mirabilib⁹ sup se. Quid ampli⁹ detestā/ dū in spōsa xp̄i. q̄d graui⁹ puniēdū in ancil la xp̄i q̄ ꝙ post q̄ sūm⁹ fact⁹ est imus. imen sus paru⁹. z bō putredo z vermis apponat se magnificare. De talib⁹ dic btūs Aug. Q pellis morticina q̄d extēderis. Q fames feti da q̄d inflaris. Caput hūile z mēbrū supbū. q. d. Nō decet. Tercia semita p quaz debes incedere si vis ad pfectā hūilitatē puenire. circūspectio tui ē. Tūc teip̄am carissima so ror circūspicis. q̄n cogitas vñ veneris aut q̄va dis. Cōsidera g vñ veneris z scias qz de mas sa pditōis. de puluere z limo tre facta es z i pcis quersata z exul es de britudie paradi si. Et h̄ ꝓsideratio spm̄ tumoris abiicit z ex/ cludit intm̄ vt clamare incipias cū trib⁹ pu eris in daniele. Sum⁹ hodie hūiles i vni/ uersa tra. ꝓpter pcā nr̄a. Cōsidera etiā q̄ ten dis. Tēdis em̄ ad corruptionē z incinerati onē. qz puluis es z ī puluerem reuerteris. Quid igit̄ supbis tra z cinis. Si hodie es cras nō eris. Si hodie san⁹. cras infirmabe ris forte. Si hodie sapiēs. cras forte stult⁹ eris. Si hodie diues in fr̄utib⁹. cras forte mēdic⁹ eris z miser. Quis g miser ille xp̄ia/ nus q̄ audeat supbire cū tant⁹ miseriis z ca lamitatib⁹ vndiq; se videat circūdatū. Di/ scite igit̄ o ꝟgines sacrate hūilē hāe spm̄. hu milē incessū. hūilē hītū. Sola em̄ hūilitas est q̄ dīnā mitigat irā. q̄ dīnā inuenit gr̄am. Quāto em̄ magn⁹ es hūilia te in oīb⁹ dī in Ecce. z corā deo inuenies gr̄az. Hoc mō ma ria inuenit gr̄am apud dñm sic ip̄a testat di. Respexit hūilitatē ancille sue. Nec mirū qz hūilitas caritati locū ꝓparat. mētē a vanita te euacuat. Propt̄ qd dic Aug⁹. Quāto su/ m⁹ a tumore supbie inaniores. tāto sum⁹ di lectōe pleniores. Et sic aq̄ ꝓfluit ad valles sic gr̄a spūssct̄ ꝓfluit ad hūiles. z sic aq̄ q̄n/ to fort⁹ fluit tanto magis descēdit. sic q̄ toto corde hūiliat⁹ pcedit. magis xpinq̄t ad dñm z impetrat gr̄am. Propterea dicit Eccus. Q to hūliant⁹ se nubes penetrat. donec ap propinq̄t ad altissimū nō cōsolabit. qz dñs timētiū se faciet volūtatē z depcationē eorū exaudiet. Sitis g o famule dei ancille xp̄i hūiles. ita vt nūq; supbiā in cordib⁹ vr̄is p mittatis. qz mgr̄m habuistis hūilē. s. dñm nr̄m ih̄m xp̄m. Et qz dñam habuist⁹ hūilē scz ꝟginē mariā reginā oīm. Sitis hūiles. qz p̄rem habuist⁹ hūilē. s. bt̄m frācisc̄m. Si/ tis hūiles qz mr̄em habuist⁹ hūilē. s. beataz clarā. hūilitat⁹ exēplar. Sic tm̄ sitis hūiles vt test⁹ vre hūilitat⁹ sit patria. Virt⁹ ei hūili tatis p patiam ꝓficit. Nec; em̄ est ꝟa hūili/ tas cui nō est adiūcta patia. Et h̄ bn̄ testat beat⁹ Aug⁹. di. Facile est veluz ante oc'os ponere. vestes viles z despectos hāe. demis so capite incedere. sed vex hūilē. pbat patia Ecc⁹. In hūilitate tua patiam habe. Sed vt cū dolore loq̄r multi sum⁹ q̄ supbire vo/ lum⁹ in claustro q̄ certe nō nisi hūiles sui/ mus in mōo. Unde btūs Ber⁹. dic. Video de q̄ml'tū doleo. qz p⁹ spretā secl'i pōpā nōnul/ los in scola hūilitatis supbiā addiscere. ac sub alis mitis hūilisq; mgr̄i grau⁹ i̊soleſce re z ipatiētes magis fieri in claustro q̄ fuis/ sent in secl'o. q̄dq; magis puersuz est. pleriq; ī domo di ñ patiunt bn̄ ꝓptu. q̄ in sua nō nisi ꝓptibiles esse potuerūt. Cōsulo g tibi o ꝓdilecta soror. ꝓsulo z ꝟginib⁹ do sacrat⁹. vt ꝟginitatē in hūilitate z hūilitatē in ꝟgi/ nitate ꝓfuēt. Est ei hūilitas mixta ꝟginita ti sic gēma auro supaddita. Propt̄ea dicit btūs Ber⁹. Pulchra pmixtio ꝟginitat⁹ cū hūilitate. Nō mediocrit placet deo ista aia in qua hūilitas cōmēdat ꝟginitatē z ꝟgini/ tas hūilitatē exornat. Audi denicq; ꝓsiliuz frīs tui. audi soror z placebit tibi. Fuge su perbas famulas velut viperas. sperne su/ perbas ꝟgines tanq; demones. Cōtēne so cietatē supbor velut vir⁹ mortiferā. Et q̄re h̄ Audi quare. Quidā sapiens describit sup/ biam. dicēs. O mis supbus intolerabilis. ha bitu supfluus. in incessu pomposus. cerui erecta. facies torua. oculi truces. de loco su periori decertat. ꝓferri se melioribus affectat

suias z verba z facta iactat. reuerentiã i obsequio nõ seruat. Propterea debes famula dei sponsa xpi virgo dñi fugere superbor cõsortia. ne z tu eis silis efficiaris. Dicit enim Eccl̃. Qui cõicat superbo induet superbiã.

De paupertate religiosor. Capl'm. iij.

Et etiã paupertas virt9 ad pfectiõis integritatẽ necessaria intãtũ vt nullus oĩno sine ea possit esse pfect9. teste dño q̃ dicit in euãgelio. Si vis pfectus esse vade z vende oĩa q̃ habes z da paupib9. Cũ em̃ summa euãgelice pfectiõis ꝓsistat i excellentia pauptatis credat se nõ apphendisse pfectionis apicẽ q̃ nõdũ imitator pfectus fact9 est euãgelice pauptat̃. Ait nanq3 Hugo de sct̃o victore. Quicũq3 pfectõis in religiosis repiri poterit. nec tñ estimet pfectionis integritas nisi diligat pauptas.

Sunt aũt duo q̃ quẽlibet religiosũ hoiez mouere debẽt ad amorẽ pauptat̃. Primũ est diuinũ exẽplũ. qõ est irrephensibile. Secũdũ est diuinũ pmissũ. qõ est iestimabile. Primo dico q3 famulã xpi pmo mouere debet ad amorẽ pauptatis amor dñi nr̃i iesu xpi. Ipe em̃ fuit paup nascẽdo. paup cõuersando. paup moriendo. Uide q̃le exemplũ pauptatis tibi reliquit vt suo exemplo efficiaris amica pauptat̃. Pauper fuit dominus iesus christ9 intantũ vt nõ haberet hospiciũ nec vestimentũ nec alimentũ. sed pro hospicio habuit stabulũ. pro vestimento vilem panniculũ. pro alimento lac virgineũ. Item Apostol9 hanc pauptatem ꝓsideras suspirans exclamauit dicẽs ad Corinthios. Scitis gratiã domini nostri iesu christi qui cũ esset diues. p nobis egen9 factus est. vt ei9 inopia diuites essem9. Et beatus Bernard9 dicit. Bonor omniũ eterna affluentia suppetebat in celis. sed pauptas nõ iueniebat i eis. Porro i terr̃ habũdabat z supbabũdabat h̃ spẽs z nesciebat hõ pciũ e9 Hanc itaq3 fili9 dei cõupiscens descendit vt sibi eam eligeret. nobisq3 sua estimatõne faceret pciosaz. Prebuit etiã se nobis in exemplũ pauptatis dñs nr̃ iesus christ9 conuersando in mũdo. Audi ẽgo beata. audite omnes qui pfessi estis pauptatẽ. q̃s paup filius dei extitit rex angelorũ dum vixit in mũdo. Intãtũ fuit paup vt aliquotiẽs hospiciũ habere nõ potuit. sed cũ suis discipulis extra ciuitatẽ z villas dormire oportuit. Propterea dicit beat9 Matthe9 euãgelista. Circũspectis oĩbꝫ cũ iam vespera esset exĩt in bethaniã cũ duodecim. Sup h̃ verbo dicit glosa. Circũspectis si quis eus in hospicio suscipet. q3 tante erat pauptat̃ z ira nulli adulat9. vt in tanta vrbe hospicium non inueniret. Et Marc9 dicit. Uulpes foueas hñt z volucres celi nidos. filius aũt homis nõ habet vbi caput suũ reclinet Non solũ dñs angelor fuit paup nascẽdo z cõuersando. verũetiã vt nos ad amorem pauptatis accẽderet fuit paupr̃im9 moriendo. O vos oẽs q̃ vouist̃ pauptatẽ attẽdite z videte q̃s paup ille diues rex angelor z celor. pter nos fuerat tpe mort̃ sue. Fuit ei spoliat9 vestibꝫ q̃ diuiserũt vestimẽta sua z sup vestẽ suã miserũt sortẽ. Fuit etiã spoliatus corpe z aĩa. q̃ acerbissima mort̃ passione aĩa ipi9 de corpe eiecta fuit. Fuit etiaz spoliat9 dina gl'a. q̃ ipm nõ sic deũ glorifi/cauerũt. s̃z tãq3 maledicũ tractauerunt. sic ipe Job. xj. ꝯrit. Spoliauerũt me gloria mea. De tãte pauptat̃ exẽplis loq̃tur bñs Ber̃. di. Uidete paupem xpm̃ natũ sine hospicio. iacentẽ int̃ bouẽ z asinũ in ꝓsepio. involutũ vili pãniculo. fugientẽ in egyptũ. sedentẽ in asino. pendẽtẽ nudũ in patibulo. Quis igit̃ miser xpian9. q̃s ille despect9 religiosus q̃ adhuc diuitias amet. q̃ pauptatẽ detestet̃ cũ videat z audiat deum deor z dñm mũdi. regẽ celi. vnigenitum dei tante pauptat̃ sustinuisse defectũ. Magna vtiq3 vt dicit Ber̃. abusio est. z nimis magna vt diues velit eẽ paup cũ de9 maiestat̃ z dñs de9 sabbaoth voluit paup fieri. Querat diuitias pagan9 q̃ sine deo viuit. Querat diuitias iude9 q̃ ĩrenas promissiões accepit. Sed tu xpi ꝯgo ancilla dñi q̃ mente gressa diuitias cũ pauptatẽ voueris. cũ int̃ pauperes xpi viuas. cũ p̃zis paupis Francisci velis esse filia. cũ paupis mr̃is Clare. pmiseris eẽ imitatrix. Sup̃ modũ sor̃ caritatis tua ac mea ꝓfundit auaricia. q3 cũ summ9 pfessores pauptat̃ pauptatẽ i auaricia cõmutam9. q̃ nõ licẽt. appetẽtes q̃ regl'a pbibꝫ cũ tñ fili9 dei p nob egen9 fact9 sit. Scio q3 ita sit q3 q̃to feruẽtiores pfesse pauptat̃ fuerit̃ amatores. q̃nto pfectiores euangelice pauptat̃ fuerit̃ imitatores. tãto magis bonis oĩbꝫ tãlibꝫ q̃s spũalibꝫ habundabitis. Si aũt vos ad contrariũ conuerteritis si pauptatẽ quã pfessi estis ꝓtẽpseritis. oĩm bonorũ tam tpaliũ q̃s spũaliũ egẽtes eritis.

Illa em̃ paup genitrix paupis Jhu maria dic̃. Esurientes impleuit bonis z diuites dimisit inanes. Hoc etiã testat̃ pha ille sctissimus. Diuites egerũt z esurierũt. inq̃rentes aũt dñm nõ minuent oi bono. Nũq̃d nõ legistis. Nũq̃d nõ audistis dñm ihm loquentẽ ap̃lis suis in euãgelio Matth. dicentem Nolite soliciti esse dicẽtes q̃d mãducabim⁹ aut q̃d bibem⁹. Scit em̃ pr̃ vester ꝛc. Audi igit̃ itez̃ in euãgelio Luce q̃d dic̃ eis. Q̃n misi vos sine sacculo z pera z calciamẽtis. nunq̃d aliq̃d defuit vob. At illi dixerunt. Nihil Si int̃ iudeos duros z crudeles pascebat dñs discipulos suos sine oi solicitudine. q̃d miz̃ si pascat frẽs minores z paupes sorores pauptat̃ euãgelice imitatores int̃ populos xp̃ianos z fideles. Dẽm itaq̃ solicitudinez vestrã p̃jcite in eũ. q̃m ip̃i cura est de vobis Cũ igit̃ sit tanta dei pr̃is circa nos solicitudo. tãta sit sibi cura de nobis Miz videtur cur istis reb curiosis z defectibilib tãta occupatiõe solicitamur Certe aliã causam nõ inuenio nisi q2 affectões nostre lõge recesserũt a deo salutari nostro. Alia causa non est nisi q2 feruor diuine charitat̃ refriguit z pegelatus est in nob. Certe si essem⁹ bñ feruẽtes nudi nudũ xp̃m seq̃remur. Nã homies cũ magnũ estũ habẽt p̃sueuerũt se denudare z expoliare. Signũ magne frigiditatis est in nob. q2 ita attrahim⁹ nobis ista tpalia. O de⁹ me⁹ quõ possum⁹ ita duri esse p̃tra xp̃m q̃ exiuit de terra sua. i. de celis. z de cognatõe sua. i. de angelis z de domo pr̃is sui. i. õ sinu patris. z fact⁹ est p nobis paup. abiect⁹. z despect⁹. z nos nolum⁹ p eo miser̃ z fetidũ mũdum derelinq̃re. Corpe quidez relinquim⁹ mũdũ. sz heu totũ cor z tota mẽs totũ desideriũ nr̃m occupat̃ z absorbet̃ a mundo. O beata dei famula recordare pauptatis dñi nr̃i ihu xp̃i. imp̃me cordi tuo pauptatẽ pauperis pr̃is tui frãcisci. memorare matr̃z tue clare z toto studio toto conamine inhere paupertati. amplectere dñam pauptatẽ. nec sub celo aliud p noie dñi velis q̃s pauptatẽ. nõ honorẽ. nõ diuitias sz pauptatẽ sanctã quã vouisti cura firmit̃ obseruare. Diuitias em̃ hr̃e z amare infructuosum ẽ. Amare z ñ habere piculosum est. Vr̃e aũt z nõ amare laborioszus est. Igit̃ nec hr̃e diuitias nec amare vtile est. secuz̃ est. delectabile est z act⁹ virtutis pfecte. Et iõ tã p̃siliũ dñi de pauptate q̃s exemplũ oẽm xp̃ianũ mouere debet z accendere ad amorẽ pauptat̃. O q̃s btã paupertas. q̃s amabilẽ deo. q̃s secuz̃ deo in mũdo reddis amatorẽ tuũ. Qui em̃ vt dr̃ Gregor⁹ nihil hz in mũdo q̃d diligit. nihil est i mũdo q̃d ptimescit. Vñ legit̃ in vitas patr̃z q̃ quidã paup frat̃ habebat vnã mattã. õ medietate coopiebat se in nocte z alterã mediatẽ submittebat corpi ꝛc. Secũdũ q̃d ad amorẽ pauptat̃ te accẽdere debet ẽ diuinũ pmissum. q̃d est inestimabile. O diues i omnes. o bone dñe ihu q̃s potest digne ꝓbo exp̃mere. corde pcipe. manu scribere illã celestem gl̃iam quã tuis paupib⁹ te datuz̃ pmisisti. Jp̃i em̃ pauptate volũtaria merenk gl̃e p̃ditoris assistere. ip̃i merenk intrare in potentias dñi in illa eterna tabernacula. in illas lucidissimas mãsiones. Jp̃i merenk fieri ciues illi⁹ ciuitat̃ cui⁹ artifex z p̃ditor ẽ deus. Tu em̃ ore tuo bñdicto pmisisti eis dicens. Beati paupes spũ ꝛc. Nõ aliud ẽ dñe regnũ celoz̃ nisi tuipe q̃ es rex regũ z dominus dñantiũ. Teip̃m dabis eis in p̃miũ. in mercedẽ. z in gaudiũ. Jp̃i te fruenk. õ te gaudebũt z satiabunk. Edent paupes z saturabunk z laudabũt ꝛc.

¶ De silẽtio. z q̃ oib⁹ religiosis sit necessarium silentium.

In mediocrit̃ coopat̃ ad pfectionẽ religioso hoi virt⁹ silentiũ. q2 sicut in multiloquio nõ deerit pctm̃. sic breuiter z raro loq̃ ad ℟ valet vt homo caueat sibi a peccato. Pro nimia loq̃la frequẽter seq̃t iniuria tã dei q̃s p̃simi. sic ex silẽtio nutrit̃ iusticia. ex qua velut ex q̃dã arboze colligitur fruct⁹ pacis. Vñ cũ claustralib⁹ pax sit summe neccessaria. valde necessariũ est eis silentiũ. p q̃d pax eis tã cordis q̃s corpis ꝓseruatur. Propterea Isa. p̃pha virtutez silentij ꝓsideras ait. Erit op⁹ iusticie pax. z cult⁹ iusticie silentiũ. quasi diceret. Tãte ꝓfutis est silentiũ q̃ in hoie ꝓseruat dei iusticiã z inter primos pacẽ nutrit z custodit. Nisi hõ diligentẽ ozi suo adhibeat custodiã z bona gratuita q̃ habet cito dissipat z etiã in mltra mala corruit. Lingua quidẽ (vt dic̃ beat⁹ Jacobus in canonica sua) modicũ mẽbz̃ est z magna exaltat z sequit̃. Lingua nr̃a ignis est. vniuersitat̃ iniq̃tas. Ubi dicit glo. q̃ pene cuncta facinora ꝓcanank aut patrank in ea. Vis audire o famula dei. vis scire q̃nta mala ex lingua p̃deũt si diligẽter nõ custodiat̃. Audi z dicã. Ex lingua p̃deunt blasphemie

murmuratiões. dissensiões. piuriũ. mẽdaciũ. detractiões. adulatio. maledictio. puicium. ptẽtio. bonoꝝ derisio. prauũ cõsiliũ. rumoꝝ. iactãtia. secreti reuelatio. indiscreta cõminatio. indiscreta pmissio. multiloquium. scurrilitas. In veritate magna ꝓfusio sexui femineo est. maximũ dedec⁹ est sacris ꝯginibus nõ hr̃e ozis custodiã. nõ seruare lingue disciplinã cũ cũcta mala p lingue inq̃etudinẽ cõmittant. Certe frustra audeo dicere q̃ ille religios⁹ gloriat de possessione ꝟtutꝫ in coꝛde. qui dissipat disciplinã silẽtij p inquietudinẽ multiloquiũ. Si q̃s teste scripta putat se religiosum esse nõ refrenãs linguã suam sz seducẽs coꝛ suũ. hui⁹ vana est religio. O ihu xpi spõse intuemi virtutũ speculum mariã z discite ab ea silẽtij disciplinaz. Ore maturitatis fuerit beata ꝯgo satis ptz. Si eñ pcurras euãgeliũ ꝓpauca z cũ paucis eã locutã inuenim⁹. Cũ quattuoꝛ tm̃ personis legim⁹ eã babuisse sermonẽ. z nõ nisi septem verba eã locutã fuisse. Cũ angelo duo. cũ filio suo duo. cũ elizabeth duo. cũ ministris ĩ nuptijs vnũ. In hoc cõfundit nostra loq̃citas qua ꝓni sum⁹ ad multiplicationẽ ꝟboꝝ cũ tamẽ magna sit vtilitas silẽtij. Una vtilitas est q̃ inducit cõpunctiõz. Homo cũ tacet cogitat vias suas. z locũ habet cogitãdi q̃s multiplex sit su⁹ defect⁹. z ex hoc surgit cõpunctio. Itẽ dicit ꝓpheta dauid. Obmutui z silui a bonis. z doloꝛ me⁹ renouat⁹ ẽ. Alia vtilitas silẽtij est q̃ demõstrat hominẽ celestẽ esse. Argumẽtũ quasi infallibile est. vt si sit hõ in theutonia z nõ loquat theutonicũ. videt q̃ nõ sit theutonic⁹. Sic q̃ est in mundoꝛ mũdana nõ loquit. euidẽter demõstrat se in mũdo nõ esse. Qui eñ de terra ẽ. de terra loquit. vt dr̃ in euãgelio Johis. Nihil autem tm̃ in religioso hoĩe valet ad ꝓseruãdũ silentiũ nisi vt fugiat ꝓsortiũ hoĩm. z ducat vitã solitariã. Ille eñ homo q̃ elevat iã supstatũ hoĩm nõ debet hr̃e ꝓsolatõem z ꝓsolatoꝛẽ nisi solũ deũ. z iõ debet esse solitari⁹ z tacere. Exquo eñ deũ habet p socio nõ debz curare de humano cõsortio. Propterea dr̃ Threñ. iij. Sedebit solitari⁹ z tacebit. q̃ leuabit se supra se. Sedebit solitari⁹ inq̃s cõsortia hominũ fugiẽdo z tacebit de celestibz cogitãdo z meditãdo. z leuabit se supra se celestẽ dulcedinẽ degustãdo. Et si oĩnibz religiosis necessariũ sit silentiũ ad pfectionẽ ꝟtutũ. maxime tũ virginibz ꝺdicatis ihu xpo est necessariũ vt disciplinã seruẽt silẽtij. Ita eñ eaꝝ sermo deberet esse pciosus. z ita deberent esse verecũde in labijs vt nunq̃s nisi magna necessitate loquerent. Jõ beat⁹ Hieronym⁹ dicit. Sit sermo ꝯginis modicus z rar⁹. nec tam eloquẽtia pciosus q̃s pudore. Hocetiã cõsulit phus. viij. ethycoꝝ. Ad sũmã perfectionẽ volo te esse breuiloquũ z sbmissa voce. Audi verbosa famula. audi ꝯgo clamoꝛosa z garrula. certe vt possis assuescere silentiũ debes facere. sicut fecit Agathon abbas. De q̃ legit in vitas patꝝ q̃ lapidez in oꝛe suo p trienniũ mittebat donec taciturnitatẽ addisceret. Alliga z tu lapidẽ ad liguaz affige linguã tuã ad palatũ. Pone digitũ super os tuũ vt possis taciturnitatẽ addiscere quia magnũ dedec⁹ est spõse xpi vt cuz alio q̃s cũ sponso suo xpo iesu velit habere sermonẽ. Loquere ꝯ raro z pauca z breuiter cũ timoꝛe z pudoꝛe. imo in tua causa vix loquere. Tege faciẽ tuã velo verecũdie. ꝓsue labia filo disciplineꝛ. z sermo tu⁹ sit brevis. precios⁹. z vtilis. sit modest⁹ z humilis. Loquere famula dei raro z paucꝝ. quia in multiloqͦ nõ deerit peccatũ. Nõ loquarꝫ verbũ ociosum. q̃ ꝺ oĩ verbo ocioso q̃ locuti fuerit homies reddẽt ratiõem in die iudicij. Verbũ ociosum est vt dicit glosa. q̃ sine necessitate ꝺr̃pferẽtis. aut vtilitate audiẽtis. Bene per igit̃ meli⁹ est tacere z vtili⁹ q̃s loq̃. Quia dicit sapiẽs. locutũ me esse aliquãdo penituit. tacuisse ꝯ nunq̃s.

De studio oꝛõnis et qualit̃ oꝛãd⁹ est de⁹.

Capitulũ. v.

Supra modũ cupiẽti etiã pficere spõ se xpi est necessariũ vt assiduis oratiõnũ studijs z deuotiõibz animũ suum exerceat. q̃ reuera religios⁹ oꝛõem nõ frequẽtans assidue nõ solũ est miser z inutilis. ãnimo coꝛã deo fert animã moꝛtuã i vino coꝛpe. Cũ eñ tãte efficacie sit deuotiõis virt⁹ vt ipa sola hostis maligni deuincat tẽptamẽta z versutias dyaboli q̃ sol⁹ famulaz dei impedit ne surs̃ ad celos ascẽdat. Hoc eñ est miꝛe si tẽptatiõibz succũbat frequẽter miserabilit̃ q̃ studiũ oꝛõis nõ freq̃ntat. Vñ beat⁹ Jsiꝺ. ꝺt. Hoc est remediũ ei⁹ q̃ viciozẽptamẽtis estuat. q̃ties q̃libet vicio tangit totiẽs se ad oꝛõem subdat. q̃ freq̃ns oꝛõ vicioꝝ ipugnatiõz extinguit. Et ꝟ est q̃ ꝺns ꝺic in euãgelio. Vigilate z oꝛate ne intretis in tẽptatiõz. Est aũt tãte ꝟtutis deuota oꝛõ

vt ad oīa valeat z ī oī tpe hō possit p eam lucrari. in hyeme. i estate. ī sereno z ī tpe pluuiali. imo in q̄cūq; hora lucrak hō orōne deuota pl⁹ q̄z valeat tot⁹ mūd⁹. qz tali orōe acq̄rit hō regnū celoz. Ut aūt cognoscas quō z q̄lit orare debeas q̄z tū mihi donauerit ōs te informabo. licet ego ī hac pte z ín ꝑ nego cio magꝭ indigeā informari q̄z tu Scias ita q̄z deo digna famula q⁹ ad pfectā orōez tria sūt necessaria. Primū qñ in orōe ꝓstituta fueris. tūc erecto corpe z erecto corde oīb⁹ sensib⁹ clausis debes sine strepitu et amore z cōtrito corde de oīb⁹ miserijs tuis cogitare. s. pñtib⁹. p̄teritꝭ. z futurꝭ. Primo debes sic̄dez solicite cogitare q̄z mag̃ z q̄z multa pcā oīb⁹ dieb⁹ vite tue ꝓmisisti. q̄z magna z q̄z multa bona ī seculo z ī ordine ob misisti. q̄z magnā z q̄z multā creatoꝛ tui gr̃az freq̄nt amisisti Debes etiā cogitare q̄z lōge facta es a deo p pctūm q̄ olim fueras. ppe. q̄z dissilis facta es deo q̄ aliq̄n fueras valde silis. q̄z pulcra aliquādo fueras in aīa q̄ mō valde turpis es z fetida Debes cogitare q̄ tēdas p pctm̄ quia ad portas inferni. q̄d tibi occurret. quia tremēd⁹ dies iudicij. q̄d p oīb⁹ his tibi dabit. qz eterne mortꝭ incēdiū. z statim p his oīb⁹ debes pecⁱ tuū cū publicano tūdere. Cū p/pheta dauid debes rugire a gemitu cordis tui Et cū maria magdalena debes lacrimis rigare pedes ih̄u. nec debes aliquē modum hr̃e in lacrimis qz sine mō dilectū tuuz ih̄m offendisti. Et ꝑ est qđ ait beat⁹ Jsiđ. Uñ cū deo in orōne assistim⁹ gemere z flere dēm⁹. reminiscētes q̄z grauia sunt q̄ cōmisim⁹. q̄z dura inferni supplicia q̄ timem⁹. Et hmōi lacrimose cogitatōes meditatōis debēt cē pncipiū Secūdū qđ spōse dei ī orōe necessariū est. est gr̃az actio. vt videlicet suo creatori cū oīi humilitate grates referat p bñfi/cijs iā ab eo receptis. Et ꝑ ꝓsulit paul⁹ apostol⁹ ad Coll'. iiij. Oratiōi instātes. vigilantes in ea in gr̃az actōe. Nihil em̄ est q⁹ homine ita dignū reddit diuis muneribꝫ sicut sp deo gr̃as reddere z agere p receptis donis Uñ beat⁹ aug⁹. scribēs ad aurelīū ēp. Quid melⁱ aīo gerim⁹ z ore pnunciam⁹ z calamo exp̄mim⁹ q̄z deo gr̃as. ꝑ nec dici breuⁱ⁹. nec audiri letⁱ⁹ nec intelligi gratius. nec agi fructuosⁱ⁹ p̄t. Debes ḡ in orōe posita cū gratiarūactione meditari qz ōs te hoiem fecit. ḋa x̄pianā te fec. qz innumerabilia peccata tibi indulsit. qz incidisses ī multa pcā si oñs te nō custodisset. qz mori ī seculo te nō pmisit. quia ad altissimā z pfectissimā te religionez elegit. z qz sine labore tuo te pauit z pascit. qz p te homo factⁱ⁹ est circūcisus z baptizatⁱ⁹ est. quia p te paup z nudⁱ⁹ humilis z despectibilis. Quia p te ieiunauit z esuriuit. laborauit z fatigatⁱ⁹ fuit. qz ꝓter te plorauit. sudorē sāguineū sudauit. te sanctissimo corpe suo cibauit z sanguine potauit. qz ꝓter te colaphi/satus est. cōsputⁱ⁹ est. derisus z flagellatus est vulneratⁱ⁹ z crucifixⁱ⁹ est. Mortē turpissimā z amarissimā sustinuit. qz sepultⁱ⁹ resurrexit. ad celos ascēdit. sp̄m̄scm̄ dedit. z qz tibi z oībus electꝭ celoz regnū dare pmisit. Est em̄ gr̃az actio supra modū vtilis in orōe. nec sine ea aliq̄ potest valere orō Hā in gratitudo vt ōt beat⁹ Berñ. est vent⁹ vrens. et exiccās fontē pietatis. rorē misericordie. z fluenta g̃tie. Tertiū qđ ad pfectionē orōnis necessario requirit est vt anim⁹ tu⁹ nihil aliud in oratiōe cogitet p̄ter illud solū qđ p̄cat. Val de em̄ indecēs est vt ḋs cū deo loquāt orē z aliud medit̄ corde. z dimidiū cor dirigat ī celū. z dimidiū maneat in terra. z talis oratio nunq̄z exaudit̄ a deo. Uñ sup illo verbo ps. Clamaui in toto corde meo orē. dic̄ glosa Diuisum cor nō impetrat qđ petit. Debz ei famula dei tpe orōis cor suū ab oīb⁹ exterioribꝫ curis z mūdanis desideriꝭ. ab oībus carnalibꝫ amoribꝫ reuocare ad interiora z illi soli ī toto corde z tota mēte intēdere ad quē suā orōnem dirigit. Et hoc cōsulit tibi spōsus tu⁹ in euāgelio dicēs. Tu aūt cū oraueris intra in cubiculū tuū. z clauso ostio. i. corde tuo ora patrē tuū. Tūc cubiculū es ingressa quādo oñes cogitatiōes. oīa desideria. oñes affectiōes tuas in secreto cordꝭ tui reuocasti. Tūc clausisti ostiū tuū quando cor tuū diligēter custodis. vt p nullas cogitatiōes tuas fantasticas possit in deuotione impediri. Oratio em̄ est (vt dicit beatus Augustin⁹) cōuersio mētis in deū p pium z humilē affectū. Audi o beatissima sororꝛ. audi o famula Jesu x̄pi z inclina aurē tuaz ad verba oris mei Noli falli. noli decipi. ñ amittas magnū oratiōis tue fructū. nō pdas suauitatē. nō frustreris dulcedine quā in oratione haurire debes. Oratio em̄ hausoriuz est quo spūssancti gratia haurit̄ de fonte superefluētis dulcedinis illⁱ⁹ beatissime trinitatis. Et hoc exptus erat ille deuotiss.mⁱ⁹ ꝓpheta Dauid q̄ dicebat. Os meū aperui z

attrahi spiritū. Os meū aperui dicit z hausi. Nunqd iā nō dixi tibi qd sit oratio. Audi itez. Oratio est cōuersio mētis in deū. Vis scire quomō debes mentē tuā in deū cōuertere. intēde. cū stas in oratiōe te totā debes in teipam cōuertere z colligere z cū dilecto in cubiculū cordis tui ingredi z cuz eo sola morari. omniū exteriorū obliuiscī. z toto corpore. tota mēte. toto affectu. toto desiderio. tota deuotiōe debes te leuare supra te. Nec debes spiritū tuū ab oratōe relaxare. sz tam diu p deuotōis ardorē sursum ascēdere donec ingrediaris in locū tabernaculi admirabilis vsqz ad domū dei. z ibi vtrūqz cordz oculo dilecto tuo viso z vtcunqz degustato qz suauis est dñs z qz magna dulcedo eius. Amplexꝰ eius ruas. impssis labijs intime ō notionis oscula figas vt sic tota a te aliena ta. tota in celū rapta. tota in xpm reformata z trāsformata nō valeas cohibere spūm tuum. sz exclama cū pphēta Dauid z dic. Renuit cōsolari aīma mea. memor fui dei z delectatus sum. ¶ Ut aūt cor tuū soror charissima p deuotiōis orōnem in sublimꝰ eleuetur. z feruentiꝰ in deū inflammeť. nota diligenter qz trib⁹ de causis in mētis alienatiōnē deducimur. Aliquādo p magnitudinē admiratiōis. Aliquādo p magnitudinē deuotionis. Aliquādo p magnitudinē exultationis ¶ Dico qz fit aliquādo p magnitudinem deuotiōis vt mēs seipam non capiat. z supra seipam eleuata in alienationē trāseat quādo tota igne celestis desiderij succendiť vt oīe qđ foris est vertať in amaritudinez z fastidiū. z amorz intimi flāma vltra humanū modū excrescat. que aīmā ad cere similitudinē liquefactaz in seipa deficere faciat. ad instar fumi aromatū in superna eleuat z ad summā patriā emittat. z tūc cū prophēta exclama z dic. Defecit caro mea z cor meum deꝰ cordis mei z pars mea deꝰ in eternū ¶ Itē aliquādo fit p magnitudinē admirationis quādo diuino lumine mens irradiatur z summe pulcritudinis admiratiōe suspensa tūc vehemēti ꝯcutiť stupore vt a suo statu fundatꝰ excutiať. z in modū fulguris choruscātis quanto pfundiꝰ p despectu sui vise pulcritudinis respecta in ima deiciť. tanto sublimiꝰ tantoqz celeriꝰ p summoruz desideriorū ardorē releuata z sup semetipaz rapta in sublimia eleuať. z tūc cogiť clamare cum sanctissima beste. Vidi te dñe quasi angelū dei z conturbatū est cor meū p timore glorie tue Valde eīm mirabilis es domine z facies tua plena est gratiarū. ¶ Itē aliquādo p multitudine exultationis quando intima illa interne suauitatis abūdantia potata. imo plene inebriata quid sit. quid fuerit penitus obliuiscať. z in sup mundanum quendā affectuz sub quodā mire felicitatis statu rapta trāsformať. z tūc cogitur clamare z dicere illud pphete. Qē dilecta tabernacula tua dñe virtutū. cōcupiscit z deficit aīma mea ī atria dñi. Sic ergo famula dei debet exercere animū suū ex deuota ī deū oratione z dicere p frequentē ordinis versum. p mundati z purificati cordis oculū. p insatigabilē deuotōis spiritū. quatenꝰ efficiatur idonea ad cōtemplanda diuina z degustandā diuine dulcedinis suauitatē. Nō eīm decet aīmā insignitā dei imagine. decoratā dei similitudine. redemptā dei sanguine. capacē beatitudinis. volutare circa ista tēporalia. sed ascēdere debet sup cherubin z volare sup pennas ventoz. id est. ordines angelorū ad ꝯtemplandā ipam trinitatez et christi humanitatē. z meditari gloriā z leticiam supernoz ciuiū. scz angeloz z sanctoz omnium. Sed q sunt hodie q huiusmodi meditatōnib⁹ vacēt. qui sint exploratores gaudij celestis. qui corde z aīmo cōuersenť in celis Rari sunt. Vñ bene potest dici de quibusdam religiosis illud verbū qō beatꝰ Bernꝰ dicit. Quorū studiū deberet esse deuotione celos penetrare. mētē circuire supernas mansiones. salutare apostolos z chorōs pphetarum. martyrūqz admirare triūphos. omnibus his postpositis. turpi se mancipat corporis seruituti. ad obediendū carni. z ad satisfaciendū gule z vētri.

¶ De passionis christi memoria

¶ Capitulū. vj.

Quoniā deuotiōis feruoz p frequētem passionis xpi memoriā nutriť z cōseruať in homīe. Ideo est dicēdū cōsequēter vt semp oculis cordis sui xpm ī cruce tanqz morientē videat q deuotiōem ī se vult cōseruare inextinguibilē. Propter hꝰ dominꝰ dicit in Exodo. Ignis in altari meo semp ardebit. quē nutriet sacerdos subijciens ligna p singulos dies Audi soror deuotissima. Altare dei est cor tuum. In hoc altari debet sp ardere ignis feruide deuotōis quē singul' diebꝰ debes nutrire p ligna crucis

christi et memoriã passionis ipius. Et hoc est qõ dicit Isaias pphera. Hauriet aquas in gaudio de fontib saluatoris. Ac si diceret. Quicũq desiderat aquas gratiaꝝ. aãs deuotionis. aãs lachrymaꝝ. iste hauriat de fontib saluatoris. id est. de vulneribꝫ Jesu xpi. Accede ergo tu pedib affectionũ tuaꝝ ad Jesum vulneratũ. ad Jesum spinis coronatũ. ad Jesum patibulo crucis affixum ꝛ cũ beato Thoma apostolo nõ solũ intuere in manib ei⁹ fixuras clauoꝝ. non solum mitte manuꝫ tuã in lat⁹ eius sed totaliꝫ per ostiũ lateris ei⁹ ingredere vsq ad cor ipsius iesu. ibiq ardẽtissimo amore crucifixi i xpm transformata. clauis diuini amorꝫ affixa. lãcea p̃cordialis dilectõis transfixa. intime cõpassionis trãsuerberata. nihil aliud queras nihil aliud desideres. in nullo alio velis cõsolari q̃ vt cũ christo tu possis mori in cruce. Et tũc cũ apostolo Paulo exclames dicens Christo cõfix⁹ sum cruci. Viuo iã non ego. viuit vero in me xps. Debes aũt p hũc modũ passionem xpi in memoria habere vt cogites qm̃ passio ei⁹ fuit ignominiosissima acerbissima. generalissima. ꝛ diuturnissima. Primũ cõsidera deo dignissima famula q̃ ignominiosissima fuit mors Jesu xpi spons⁹ tui. Fuit em̃ crucifixus tanq̃ fur et latro Nulli em̃ in veteri lege tali morte puniebãtur nisi pessimiꝫ sceleratissimi ꝛ furesꝫ latrones. Adhuc attẽde maiorẽ xpi ignominiam. Fuit em̃ in loco turpissimo ꝛ vilissimo crucifixus. scz in monte caluarie vbi multa ossa ꝛ cadauera mortuoꝝ iacebãt. Ille siquidez locus erat morti damnatoꝝ deputat⁹. ꝛ ibi decollabanꝫ ꝛ suspendebanꝫ pessimi homines. Adhuc vide xpi maiorẽ ignominiã. q̃a inter latrones tanq̃ latro suspendiꝫ. ꝛ i medio tanq̃ princeps latronũ. Unde dic̃ Isaias. Cũ sceleratis reputat⁹ est. Adhuc intue responsi tui ignominiã. quia aeri deputat⁹ est. ꝛ inter celũ ꝛ terrã suspẽsus ac si nõ esset dignus mori in terra aut viuere. O digna i dignatio ꝛ iniuria. dño orbis tot⁹ negat⁹ est orbis. vilius in mũdo nihil estimatũ est domino mũdi. Sic ergo mors filij dei fuit ignominiosissima ꝓpter genus mortꝫ quia i patibulo suspẽsus. ꝓpter socios mortis. q̃a cũ iniquis deputat⁹ ꝛ cõdemnat⁹. ꝓpter locum mortis. quia in monte caluarie fetidissimo crucifixus. O bone iesu. o benigne saluator. quia nõ semel sed multotiẽs cõfunderis. Quanto quis pluribꝫ locis confundiꝫ tanto ignominiosior efficiꝫ mundo Ecce tu domine Jesu in orto ligaris. in domo anne alapa cederis. in atrio Cayphe conspueris. in hospitio herodis illuderis. in via crucez baiulans in golgatha crucifigeris Heu me ecce libertas captiuorũ. gloria angelorũ. vita hominũ occidiꝫ. O iudei miseri bene impleuistis qõ ꝓmisistis. Dixistis enim. Mors te turpissima cõdemnem⁹ eũ. Beatus vero Bernard⁹ dicit. Exinaniuit semetipsuꝫ formam serui accipiẽs vt subesset. Fil⁹ erat et factus est seruus. Et nõ solũ formam serui vt subesset accepit. sed etiã mali serui vt vapularet. vt penã solueret cuꝫ culpam nõ haberet. Et erat non solũ seruus seruorũ dei sed ꝓpter triã seruus seruorũ dyaboli factus seruiens infima peccata peccatoꝝ expurgãdo. Nec hoc suffecit sed mortez omni morte confusibiliorẽ elegit. Humiliauit enim se metipm fact⁹ obediens vsq ad mortẽ. mortem aũt crucis. que ignominiosior est. vt dicit glosa. Secũdo cõsidera ꝛ attende virgo deo deuota. passio xpi q̃ acerbissima fuit. Crux enim illa benedicta membra extensa cõtrahi in dolore mortis nõ ꝓmisit. quod tamen solet esse quoddã leuamen ꝛ solatiuꝫ cordis anxiati. nec habuit illud caput reuerendũ diuinũ vbi ad dimissionẽ anime se iclinaret. Attende adhuc melius q̃ acerba mors xpi fuerit. Quanto quis tenerior. tanto patitur grauꝫ. Nunq̃ autẽ fuit corp⁹ ita tenerũ ad sustinendũ passiones sicut corp⁹ saluatoris. Corpus em̃ mulieris tenerius est q̃ viri corpus. Caro autẽ christi tota ỹginea fuit ꝛ de spiritusancto cõcepta ꝛ de ỹgine nata. Igiꝫ passio christi fuit omnium passionũ acerbior. quia omniũ virginũ tenerior. Si em̃ ad solã mortis recordatiõem Christ⁹ in sancta anima sua p̃ teneritudine carnis tantũ afflict⁹ est vt sudor corporis fieret sicut sudor sanguinis decurrentis i terram. quanto superaddit⁹ est ei dolor. quanta cum afflicta est pena in degustatione acerbissime mortis ꝛ passionis. Ideo dicit beatus Bernard⁹. Angustias corpis tui domine Jesu christe. certissime indicabat sudor ille sanguine⁹ qui orationis tpe de tua sanctissima carne decurrebat in terram. Quid feciſti dulcissime puer vt ita tractareris. Quid cõmisisti o amantissime iuuenis. vt ita iudicareris. Ecce ego sum causa tui do/

lozis.ego plaga tue occisionis. Adhuc vide diligenti⁹ q̄ amara christi moz fuerit. Ꝛ/to quis innocentioz.tanto pena ad tolleran dum grauioz. Si enim christ⁹ ꝓpter sua pec cata sustinuisset.aliquantulū ei esset tolera/bilioz.sed ip̄e peccatū non fecit.nec inuētus est dolus in oze eius. Et hoc ip̄m testat̄ p̄/latus dicens. Ego nullā causam mortis in uenio in eo. Ip̄e em̄ est candoz lucis eterne z speculū sine macula dei maiestatis z boni/tatis.imago illius sicut dicit Sapiētie.vij. Consídera adhuc pleni⁹ q̄ penalis fuerit moz sponsi tui Jesu christi. Quanto gene ralioz tanto pena acerbioz. Christ⁹ aūt spō sus tuus passus est in oīi parte coꝛpis sui sic q̄ nullū ita paruū membꝛū in eo esset q̄n penam haberet.null⁹ ita modicus loc⁹ q̄n repletus esset amaritudine. A planta enim pedis vsq̄ ad verticē non fuit in eo sanitas Unde p̄ nimia doloꝛis vehementia clama uit dicens. O vos oīes qui transitis p vi/am attendite z videte dolorē meum. Reue/ra dñe Jesu christe nunq̄ fuit doloꝛ similis doloꝛi tuo. Tanta em̄ fuit doloꝛis tui effu/sio vt totum coꝛp⁹ tuum sanguine aſperge/retur. O bone Jesu o dulcissime domine. ñ gutta sed vnda sanguinis ita largiter p q̄n q̄ partes coꝛpis tui emanauit de manibus z pedib⁹ tuis in crucifixione. in capitis co/ronatione.de toto coꝛpe in flagellatione.de ip̄o coꝛde in lateris apertione mirum vide tur si quid sanguinis remansit in te. Dic q̄/so dilecte mi domine.dic cū vnica sanguinis tui gutta.potuisset sufficere ad totius mun di redemptiōem.cur tm̄ sanguinē de coꝛpo re tuo effundi permisisti. Scio dñe et vere scio quia nō ꝓpter aliud feciſti nisi vt oñ/deres quāto affectu diligeres me. Quid igi tur retribuā domino p omnib⁹ que retribu it mihi. Certe domine q̄diu vixero memoꝛ ero laboꝛū tuoꝛū quos sustinuisti in predi/cando.fatigationū in discurrēdo. vigiliarū in oꝛatione.lachrymarū in compassione.do loꝛum.cōuicioꝛū.sputoꝛ.colapheꝛum.sub/sannationū.clauoꝛū.vulnerū. alioquin req̄ retur a me sanguis qui effusus est super ter ram. Quis igit̄ dabit capiti meo aquam.et oculis meis fontē lachꝛymarū vt possim fle re die ac nocte mortē domini mei Jesu chri sti.quā nō pro suis sed p meis peccatis susti nuit. Ulneratus est em̄ propter iniquita/tes nostras,attritus est ꝓpter scelera nostra sicut dicit Jsaias ꝓpheta. ¶ Ulterius cōsi/dera z attende diligēter quia moꝛs z passio christi fuit diutina. A prima em̄ die natiui/tatis sue vsq̄ ad vltimū diem mortis sue ſp fuit in passionib⁹ z doloꝛibus.sicut ip̄e testa tur per ꝓphetam dicens. ꝓpauper sum ego z laboꝛibus a iuuentute mea. Et alibi dicit. Fui flagellatus tota die.id est.toto tempo/re vite mee. Adhuc aliter consídera q̄ mo/rosa fuit passio christi vt pena eius magꝛ dū raret.vt doloꝛ nō cito finiretur. vt moꝛs p/traheretur.z sic diutius cruciaret z foꝛti⁹ ve ꝓaretur. Ex his omnib⁹ que dixi colligere potes o virgo christi o famula d̄i q̄ ꝓbꝛo sa.q̄ doloꝛosa.q̄ vilis.q̄ moꝛosa fuit moꝛs z passio dulcissimi spōsi tui Jesu christi. Et hec omnia sustinuit vt ad amoꝛē suū te accē deret.vt p omnib⁹ his toto coꝛde.tota ani/ma.tota mente ip̄m diligeres. Quid em̄ be niuolenti⁹ q̄ q̄ domin⁹ ꝓpter serui salutē accipiat serui formam. Quid magis infoꝛ/mat hominē in salutem q̄ exemplū tollerā/di moꝛtē ꝓpter iusticiā z obedientiam di uinam. Quid vero magis incitat hominez ad diligendū deū q̄ tanta benignitas. q̄ p nob⁹ dei filius altissimus absq̄ meritis.imo cum multis nostris demeritis posuit aiam suaz. Hoc tante benignitatis est vt nihil cle mentius.nihil benignius.nihil amicabilius cogitari potest. Hec benignitas tanto ma/gis ostendit maioꝛ quanto p nobis grauio ra z abiectioꝛa sustinuit vel pati voluit. De us enim q̄ ꝓꝓꝛio filio suo non pepercit.sz p̄ nobis omnib⁹ tradidit illū. quomodo nō cū illo oīa nobis donauit. Ex quo in/uitamur ad ip̄m amandū z amatum imitā dum. Ue ergo illis qui tante benignitatis beneficijs sunt ingrati.in quoꝛū animabus nullū moꝛs christi habet effectum. Unde ꝛ quit Bernard⁹. Uide caput christi inclina/tum ad te oscolandū.manus pfossas ad lar giendū.latus apertū ad diligendū.ton⁹ coꝛ poꝛis extensionem ad se totū impendendū. Ue iterū illis qui suis peccatis rursum chri stum in semetip̄is crucifigētes sup doloꝛem vulnerū ip̄si⁹.doloꝛē adijciunt. Sed ve ter tio illis quoꝛū coꝛda ad planctum emollirī non possunt.neq̄ ad beniuolentiā ꝓuoca/ri.et ad boni operis virtutē inflammare nō ualet tanti effusio sanguinis.effusio tanti p̄/cij.tam ingens magnitudo. Certe isti tales inimici crucis christi plus christū dei filiuz

bodie ad dexterā dei patris in celis sedentem crucifigūt q̄s olim fecerunt in cruc̄ patibulo pendentē. Ad tales et de talibus dominus cōquerendo per beatuz Bernardū loquitur dicens. O homo vide quid patior pro te. si est dolor sicut quo crucior. ad te clamo qui p te morior. vide penas quibus afficior. vide clauos quibus cōfodior. z cuz sit tantus dolor interior z exterior. planctus est grauior cum te sic ingratū experior. Lauetibi mater caue ne tanto ingrata sis beneficio. ne tanto p te dato indeuota sis precio sed pone istū crucifixum sicut signaculuz super cor tuum. vt sicut sigilluz in cera molli. sic Jesum spōsum tuū imprimas cordi tuo z dicas cum propheta. Factum est cor meum tanq̄ cera liquescens. Pone eū etiam vt signaculuz super brachiū tuum vt videlicet nunq̄ desinas operari. nunq̄ fatigeris laborare. p nomine domini Jesu. sed cuz opera omnia fueris. tunc primū incipe quasi nihil feceris. Si autez aliquando aliquid triste aliquid graue. aliquid tedij. aliq̄d amaritudinis acciderit. vl̄ certe si forte aliquod bonum dissipuerit. statim recurras ad crucifixum Jhm pendentē in cruce. Jbi intuere coronam spineā. clauos ferreos. lanceā lateris. Jbi cōtemplare vulnera christi pedū z vulnera manuū. vulnera capitis. vulnus lateris. vulnera totius corporis. Recolēs q̄a qui sic pro te passus fuit. qui pro te tanta sustinuit quantū te amauerit. Erede mihi q̄a statim tali intuitu omne triste letum. omne graue leue. omne tediosum amabile. omne asperū dulce z suaue reperies. sic vt z tu inclinatus cor tuū q̄s dei vt nō delectet̄ i spē mūdi amplius q̄s in deo. nō i honoribus aut parētibus. Si autē i aliq̄ istoz sit animus et amor cordis tui iā nō ex toto corde deum diligis Unde Augustinus dicit. Minus te amat q̄

pias exclamare cū beato Job z dicere. Que prius noluit tangere anima mea nunc pter angustias passionis christi cibi mei sunt. q̄s dulcia z delectabilia facta sunt mihi. Unde legit̄ q̄ cum quidā cōuersus fuisset ad religionem. intim̄ factus est impatiēs pter asperitatem ciboz̄ z ceterarū disciplinarū religionis. z cum ex nimia impatiētia angustiatus fuisset procidit ante imaginē crucifixi. et ibi replicare cepit cū multis lachrymis intolerabiles angustias z labores ordinis. insipiditatem ciboz̄ panis z potus. z statim ex latere imaginis cepit sanguis emanare. z cuz ille fortiter flens suas angustias replicaret. respondēs imago christi dixit. Quandocū/q̄ sentiret aliquā asperitatē in cibo vel i potu vt intingeret in salsamēto sanguinis x̄pi.

De perfecta dei charitate.
Capitulū. vij.

Superius te famulā dei prout deus inspirauit docui qualiter animū tuum exercere debeas. vt quasi gradatim ascendere possis z de virtute in virtutē proficere. Hunc septimo loco restat dicēdum de forma virtutū scilicet charitate que sola ducit hominē ad perfectionē Ad mortificādum em̄ vicia. ad proficiendū in gratia. ad cōsequendū omniū virtutū perfectionē summam. nihil potest dici melius. nihil excogitari vtilius charitate potest. Propterea dicit Prosper in libro de vita cōtemplatiua. Caritas est vita virtutū. mors viciorū. et sicut fluit cera a facie ignis. sic pereūt vicia a facie charitatis. Tante siquidē virtutis est charitas q̄ ipa claudit infernū. sola aperit celuz sola deo amabilē reddit. Tante virtutis caritas est q̄ ipa sola inter virtutes virtus nominata est. quā q̄ hz diues est z locuples z beatus. quā qui non habet. pauper z mendic⁹ est z miser. Unde super illo verbo ad Chorinthios. Si charitatē non habuero. dicit glosa. Attende quanta sit caritas. que si desit. frustra habent̄ cetera. si aūt assit habētur om̄ia. quā qui habere ceperit spiritū sanctū habebit. Et beat⁹ Augustin⁹ dicit. Si virt⁹ nos ad beatā vitā ducit. nihil esse omnino virtutē affirmauerim nisi tm̄ summū amorem dei. Cū igit̄ charitas virtus tanta sit p cunctis virtutib⁹ charitati est insistendum. z non cuilibet charitati sed ei solū qua deus diligitur sup om̄ia z proxim⁹ post deū Qualiter aūt creatorē tuū diligere debeas ipe tuus spōsus docet in euāgelio dicēs. Diliges dñm deū tuū ex to. cor. tuo. z ex to. ani tua. z ex to. mē. tu. Intēde diligēt famula iesu x̄pi dulcissima quā dilect⁹ dilect⁹ tu⁹ ihs req̄rat a te. Vult certe amātissim⁹ tu⁹ vt amori suo des cor tuū. totā aiaz tuā. totā mētē tuā sic vt ī toto corde tuo. tota aīa tua ī tota mēte tua null⁹ oīno cū eo aliquā pte possideat. Quid g̃ facies vt certe dñm deū tuū ex toto corde diligas. Quō ex toto corde. Audi beatū Johem chryſ. dicētē. Ex toto corde diligere deū est vt ad null⁹ rei dilectōz magz sit inclinatū cor tuū q̄s dei vt nō delectet̄ ī spē mūdi amplius q̄s in deo. nō ī honoribus aut parētibus. Si autē i aliq̄ istoz sit animus et amor cordis tui iā nō ex toto corde deum diligis Unde Augustin⁹ dicit. Minus te amat q̄

tecum aliqd amat. Si aũt aliquid amas ex cuius dilectione in amore dei nõ proficis. iaz non ex toto corde deũ diligis. Et si quid diligis p cuius amorem ea que xpo teneris negligis iam nõ ex toto corde diligis. Dilige itaqz dominũ deuz tuum ex toto corde tuo. non solũ ex toto corde. verũ etiã ex tota anima diligend⁹ est domin⁹ Jesus christ⁹ Quo modo ex tota aima. Audi beatũ Augustinũ docentẽ te. Ex tota anima inquit dominuz diligere. est ipm diligere ex tota voluntate sine contrarietate Certe tũc ex tota anima deum diligis quãdo nõ quod tu vis. nõ quod mund⁹ consulit. nõ quod caro suggerit. sed quod dominũ deũ tuũ scis velle sine cõtradictione libenter facis. Certe tũc deũ ex tota anima diligis. quãdo pro amore ihu xpi animã tuam si necesse fuerit morti libenter exponis. Si autẽ in aliquo istorum negligens fueris. iam nõ ex tota aĩma deũ tuũ diligis. Dilige ergo dominũ deuz tuũ ex tota anima tua. z conforma voluntatẽ tuam voluntati diuine in omnib⁹. Et non solũ ex tota anima sed etiã ex tota mente. Audi iteruz beatũ Augustinũ te docentẽ Ex tota inquit mente diligere deũ. est diligere eũ ex oi memoria sine obliuione Amen.

De finali perseuerantia Capitulũ. viij.

Postqz omniũ virtutũ adeptus ẽ qs principiũ. nec tamẽ in conspectu di apparet glorioſus. nisi virtutuz consummatrix assit pseuerãtia. Quia null⁹ omnino mortalis quãtumcũqz perfect⁹. est laudandus i vita sua nisi prius hoc totũ quod inchoauit. bono z felice fine concludat Unde beatus Bernard⁹ dicit. Tolle perseuerãtiam nec obsequiũ nec beneficiũ nec gratiã nec laudẽ fortitudo pstabit. Parũ enim valet hominẽ fuisse religiosum. siue fuisse bumilem z patientẽ. fuisse deuotũ z continentem. deũ dilexisse z celicas virtutes habuisse nisi adesset perseuerãtia. Cũ enim omnes frutes currãt. sola perseuerãtia accipit bzauium. Quia nõ ille qui incipit sed qui perseuerauerit salu⁹ erit. Unde Johãnes chrysostom⁹ dicit. Que vtilitas seminũ florentium z postea tabescentiũ. quasi diceret. penitus nulla. Si igit christi dilectissima aliqs bonorũ operũ habes virtutes. imo qz multas habes in his perseuera. in his profice. i bis vsqz ad mortẽ viriliter christi age milici am. vt cũ extrema dies finisqz vite aduenerit. p stipendio z mercede laboris detur tibi corona glorie z honoris. Unde iesus christus vnice tibi dilectus alloquit te in Apocalipsi dicens. Esto fidelis vsqz ad mortem z dabo tibi coronã vite. Nec corona nihil aliud est qz premiũ vite eterne. ad quaz adipiscendã inflãmare te debet desideriũ omium christianoz. Est em tã magna vt nullus omino eã estimare possit. sicut dicit beatus Gregori⁹ tã multa vt null⁹ eam dinumerare queat. Est deniqz tam longa z durabilis vt nunqz terminari possit z finiri. Ad hanc mercedẽ ad banc coronã inuitat te dilectus spõsus tuus dilectissim⁹ Jesus christ⁹ i Lãticis canticoz dicẽs. Veni de lybano sponsa mea. veni de lybano coronaberis. Surge ergo amica dei sponsa Jhu christi. colũba sponsi eterni veni z propera ad nuptias filij dei. quia tota celestis curia expectat te. quia omnia parata sunt. Est enim parat⁹ speciosus seru⁹ tuus vt tibi seruiat z nobilis cibus precios⁹ z delectabilis vt te reficiat societas dulcis z preamicabilis vt tibi ogaudeat. Surge ergo z propera festinanter ad nuptias. quia ibi est parat⁹ seruus speciosus vt tibi seruiat Iste seruus nõ est alter nisi cetus angelicus. imo ipe eternus dei fili⁹ qui de seipso testatur dicens in euãgelio Amen dico vobis. quia pcinget se z faciet illos discumbere zc. O qz magna gloria tũc erit paruulis abiectis quãdo ministrũ habebũt filiũ dei z summi regis z totũ conuentuz exercitus regni celestis. Est etiaz ibi paratus cibo precios⁹ z delectabilis vt reficiat. Ipe enim dei fili⁹ mensam ꝓprijs manibo posuit sicut ipse de se in euangelio testatur dicens. Ego dispono vob sicut disposuit mihi pater meus regnũ. vt edatis z bibatis sup mẽsam meã in regno meo. O qz suauis z delicios⁹ est cibo ille quem pparauit i dulcedine sua pauperi de⁹. O qz beatus est ille qui in regno celoz panẽ manducabit illũ qui in clybano virginalis vteri coctus est igne sãctispirit⁹. Si quis mãducauerit ex hoc pane viuet in eternũ. Tali cibo tali pane cibat z reficit suos electos rex celestis in mẽsa sua sicut in libro Sapie dicit. Angeloruz esca nutristi populũ tuũ. z paratũ panẽ ō celo pstitisti ei sine labore oĩe delectamẽtũ i se habentẽ z ois saporis suauitatẽ z deseruienti vniuscuiusqz volũtati. Ecce talis ẽ refectio

diuine mense. Et nihilomin⁹ parata est ibi societas dulcis ꝛ ꝑamabilis vt tibi cōgaudeat. Illic em̄ erit Jesus cū patre ꝛ spūsancto. Illic maria cū florigero exercitu ꝓginū. Illic apl̄i. martyres. cōfessores. ꝛ omniū electoꝝ celestis exercit⁹. Miserabilis prorsus ⁊ tā nobilissime societati nō fuerit sociatus Valde mortuū habet desideriū qui huic societati iūgi nō desiderat. Sed tu o ꝑclarissima dei famula scio te quidē desiderare ꝛpm ad hoc te niti totꝭ viribꝫ quomō regꝭ eterni possis iūgi cōsortijs ꝛ amplexibꝫ. ꝛ nūc excita cor tuū ꝛ aiam tuā ꝛ erige totū cor tuuꝫ ꝛ cogita quantū potes. Si em̄ singula bona delectabilia sunt. cogita mēte q̄ꝫ bonū sit illud delectabile. qđ ꝓtinet iocunditatē omnīū bonoꝝ. Si bona est vita creata q̄ꝫ bona est vita creatrix. Si iocūda est sal⁹ facta q̄ꝫ iocūda est sal⁹ que fecit omnē salutē. Qui hoc bene fruet. qđ erit illi ꝛ quid nō erit. certe quicq̄d vellet hoc erit ibi. q̄cquid nollet hoc nō erit. Ibi quippe erūt bona corporis ꝛ aīme. qualia nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit nec cor hois intellexit. Cur ergo famula dei ꝑ multa vagaris querēdo bona aīme tue ꝛ corpis tui. Ama vnū bonū in quo sūt oīa ꝛ sufficit. desidera simplex bonū quod est oīe bonū ꝛ satis est. Ibi est quod amas mater mea. qđ desideras ꝓgo beata. Ibi est quicq̄d amas q̄cquid desideras. Si te delectat pulcritudo. fulgebūt iusti sicut sol. Si delectat lōgaꝛ salubris vita. ibi est sana eternitas. qꝛ iusti in ꝑpetuū viuūt. ꝛ sal⁹ iustorū eterna. Si te delectat satietas. satiabimur cū apparuerit gloria dei. Si ebrietas. inebriabimur ab vbertate dom⁹ tue. Si te delectat dulcis melodia. ibi angelorū chori concinūt alla laudātes. Si te delectat amicicia ibi sancti diligūt deū plus q̄ꝫ seipos ꝛ de⁹ diligit suos pl⁹ q̄ꝫ se ipi. Si ꝯcordia delectat. oīmibꝫ illis erit vna volūtas. quia nulla erit ibi nisi dei volūtas. Si te delectat honor ꝛ dignitie. de⁹ ancillas suas ꝛ filios suos bonos ꝛ fideles sup̄ multa ꝓstituit imo filij ꝛ filie dei vocabunt. ꝛ erūt ibi ipi hereditas dei. Illi qđē heredes dei. coheredes aūt xpi. Quale aūt vel q̄ꝫ tū gaudiū vbi tale actuatū ē bonū Certe dn̄e ihu nec ocul⁹ vidit nec auꝛ audiuit nec i cor hois ascēdit in hac vita q̄ntum amabūt te brī ꝛ de te gaudebūt i illa brā vita. Quātūcunq̄ quisq̄ deū amat. tm̄ ibi de deo gaudebit. Ergo ḥ multū ama vt m̄ltuꝫ gaudeas. Crescat in te amor dei vt tibi plene possideas gaudiū dei. Meditet inde mens tua. loquat inde lingua tua. Amet illud cor tuū. ꝛmocinet os tuū. Esuriat illō aīma tua sitiat illud caro tua. desideret tota suba tua donec intres in gaudiū dei tui. donec venias ad amplexus dilecti tui. donec introducat te in thalamū dilecti sponsi tui. Qui cum deo patre ꝛ spūsancto viuit ꝛ regnat deus. ꝑ oīa secula seculoꝝ Amen.

Explicit Bonauētura ad sorores suas moniales sancte Clare.

Laus beate uirginis

marie dictata a sancto Bonauētura ꝛm litteras salutatiōis angelice. scz Aue Maria clausulatim. in qua multꝭ sacre scripture lōcis ostendit figurata.

Aue celeste liliū. aue rosa speciosa.
Aue mr̄ humiliū supis imperiosa
Deitatꝭ triclinīū hac ī valle lacrimaꝝ
Da robur fer auxiliū. o excusatrix culpaꝝ.
Virgo pia sine pare. gabriele nūciante
Que meruisti portare xp̄m flatu sacro flāte
Virgo ꝑtu p⁹ ꝛ añ. refugiū singulare
Hac in vita vacillāte tuos tuos ꝓsolare
Ecce stupet hūanitas q̄ sis ꝓgo puerpera
Scire neq̄t fragilitas. tāte ꝛtutꝭ opa
Fides trāscēdēs ethera ꝓfitet ꝛ ꝓtas
Ex te mr̄ christifera carnē sūpsit diuitas
Mat̄ natū p̄rem nata stella solē genuisti.
Increatū res creata fontē riuus emisisti
Vas figu'ū pepisti ꝓgo manēs illibata.
Per te nob mr̄ xp̄i est ꝑdita vita data
Almissima sūt viscera q̄ dn̄i sūt ꝓclaue.
Sācrissima sunt vbera q̄ suxit ꝛ lac suaue
Quo lactat̄ mr̄ aue q̄ regnas sup̄ sydera
Perpetue mortꝭ a ve nos ꝛ a malo libera.
Rosa decēs rosa mūda rosa recēs sine spina
Rosa florēs ꝛ fecūda rosa gr̄a diuīa
Facta celoꝝ regina. nō est nec erit secūda.
Tibi rei medicina nr̄is ceptꝭ obsecūda
In scripturꝭ figurata multꝭ locꝭ oñderis
Enigmatibꝫ mōstrata sacris vt ptꝭ lr̄is
Testamētoꝝ veterꝭ ꝛ noui iure ꝑlata
Mulieribꝫ ceterꝭ sup̄ oēs eleuata
Añ mūdi originē te dn̄s ordinauit
Dū celi latitudinē sapient̄ fabricauit
Extūc sctā mēte cauit ꝑ te mr̄em ꝛ ꝓginē
Prothoplasti q̄ peccauit expiare voraginē
Gaude ꝓgo mr̄ gaude ꝑ te mūd⁹ restaurat̄.

Laus beate virginis

Cũ ciuib celi plaude q̃ honor tibi dat.
Dec⁹ decẽter soluat tibi mat⁹ oĩ laude
Quia p te liberat oĩs hõ ficta fraude
¶ Figurata fuit p fontẽ q̃ ascẽdebat ó terra. vt habet Genẽ. ij. c.
Rigãs mũdũ nouo rore noue plis nouitate
Noua fac nouo more cũcta mira claritate
Ex diuia bonitate fons ascẽdes i honore
Rigãs terrã caritate. dei crescẽs i amore
¶ Figurata fuit p lignũ vite plãtatũ in medio paradisi. Genẽ. ij. c.
Arbor z lignũ vitale i paradisi medio
Plãtaris spũale cui⁹ fructꝰ fruitio
Replet oĩa gaudio. nũq̃ fuit nec est tale
Nec erit pculdubio lignũ ita cõmodale
¶ Figurata fuit p paradisum rigatũ a fluuio voluptatis. Genẽ. ij. c.
Casta ỹgo te fluui⁹ voluptatis irrigauit.
Paradisi dũ fili⁹ dei corp⁹ habitauit
Tuũ. terra tũc donauit nr̃a fructũ vberi⁹.
Et naturã reformauit nr̃am de⁹ in meli⁹
In paradiso posuit de⁹ hoiem filiũ
Suũ. custodẽ posuit tuũ corp⁹ egregiũ
Per gabrielẽ nũciũ dũ visitare voluit
Redẽptorẽ eximiũ nob eũ exhibuit.
¶ Figurata fuit p archã noe p quã fuit genus humanũ tempe diluuij conseruatus Genẽ. vj. z. vij. c.
Archã noe fabricauit sz de lignis leuigatis.
Fabricatã subintrauit cũ vxore z cũ natis
De pentib beatis sibi mirem te formauit
Dñs z a pctis te subintrãs ꝓseruauit
¶ Figurata fuit p arcũ quẽ dñs dedit noe Genẽ. ix. c.
Pactũ suũ antiq⁹ de⁹ pmisit pribus
Arcũ suũ diuinit⁹ oñendũ in nubib
Qui federis est oĩb signũ pmissum celitus
A deo pax hoib datur in eo penit⁹
Labor z timor fugiũt arcu mõstrato federis
Spes z gaudiũ veniũt pctõribus miseris
Qui de reatu sceleris flẽtes arcũ ꝓspiciũt
Per pmissum de supis se ꝓsolatos sentiũt
Est in arcu cerule⁹ color q̃ ỹginitatis
Typũ gerit z rube⁹ etiã q̃ charitatis
Formã notat. puritatis tue demõstrat aq⁹
Notã. z hũilitatis quã elegit in te de⁹
Nubib celi cernens arc⁹ q̃ nos illuminas
Refulgẽs mox miseris exẽpla cũctis semias
Hereses oẽs termias z hereticos ꝓteris
In xp̃o qñ geminas naturas sil ꝓgeris
Arcus insuperabil arc⁹ potẽs arc⁹ fortis
Arc⁹ dulcis amabil arc⁹ patẽs celi portis
Post pñtis metã mortis nob inevitabilis
Fac ꝓsortes tue sortis nos ỹgo venerabil
¶ Figurata fuit p scalam quã iacob i somnis vidit. Genẽ. xxviij. c.
Dormiẽs iacob somnio scalã vidit ꝓtingẽtẽ
Celũ cui⁹ ꝓfinio deũ vidit innitentẽ
Angelor descẽdẽtẽ cetũ vidit, pmissio
Terre sancte p potentẽ dat z bñdictio
O maria figurar̃is scala sz scalã supas
Ab angelo salutar̃is deũ hoiem generas
Sup ỹtutes supas p angelos collocaris
Hen⁹ hũanũ liberas q̃ lõge pl⁹ bearis
¶ Figurata fuit p rubũ q̃ ardebat nec cõburebat. Exo. iij. c.
Pater tua ỹginitas rubo mõtis oñdit
Oreb. cui⁹ viriditas p ardorẽ nõ vrit
Sic nec tua corrũpit ỹginal integritas
Dũ vẽtre tuo iũgit humanitati deitas
¶ Figurata fuit p vas in q̃ seruatum fuit mãna. Exo. xvj. c.
In vase mãna positũ vt seruet legit
Israelitis traditũ nec vas mãna frãgit
In te xp̃s ꝓcipit ỹgo p scm̃ spm
Nec tue minuit ỹginitatis meritũ
Nob mãna mirificũ fuasti mirabile
Mãna terminãs tipicũ figuratũ ỹacie
In se misericordit p illũ mãna celicũ
Nõ dabat cõiter israel in viaticũ
Ueterũ mãna nouitas tue gr̃e terminat
Figurarũ antiq̃tas fugit z lux illuminat.
Noua q̃s lex discriãt noua cessat obscuritas
Purgat mõat z elimiat ãtiq̃ noua claritas
Sũm⁹ artifex oĩm te, puidit vas nobile
Uas dignũ vas egregiũ vas gr̃ũ vas laudabile
Uas cũctis venerabile famul vt eduliũ (bile
Ministres delectabile panẽq̃ celi ciuiũ
Tu ministras hoib vex panẽ angelor
Tuis natũ visceribus p salute pctor
Dic ẽ panis viator q̃ nõ est dãd⁹ canib
Qui est sal⁹ mis or pistas oĩb panib
Ecce panis dulcissim⁹ ecce panis ãplectẽd⁹
Ecce panis piguissim⁹ ecce panis diligẽd⁹
Ecce panis recolẽd⁹ ecce panis ꝓoptim⁹
Cibo cũctis ꝓferẽd⁹ z p cũctis gr̃atissim⁹
Cibo iste nos reficit recreat z regenerat
Et sibi mentẽ allicit dirigit z ꝓfederat
Oẽ bonũ exaggerat z oẽ malũ abiicit
Uincit regnat z ipat auget alit z pficit
Uiu⁹ panis z vital via ỹtas z vita
Est h̃ panis imortal z bonitas infinita
Quo refulgz ꝓmonita noua spõsa spiritat
Sinagoga ꝺfinita perit z vmbra legalis

Mãna cessat z celit⁹ nob panis ꝓponit
Panis ver⁹ viuific⁹ nob de celo mittit
Christianis ꝓcedit solis panis h mystic⁹.
Quib⁹ cõmuni⁹ tradit ver⁹ panis angelic⁹
¶ Figurata fuit p ẏgã aarõ q̃ habuit fru/
ctũ ꝓter op⁹ nature. Hũe. xvij.
Beat⁹ tabernaculo moyses ẏgã posuit
Aaron sz p titulo sacerdotis que frõduit
Floruit fructũ habuit. euidẽti miraculo
Sacerdotis obtinuit ius aaron in pl'o
Ecce valde mirabil' res z mirãda nouitas
Floret siccitas steril'. gignit sicca sterilitas
Parturit ẏge siccitas fructũ. pfert. z fertil'
Efficit sterilitas. nõ fuit añ similis
Notat ẏga florigera. q̃ nature nõ ope
Efficit fructifera. sz puro dei munere
Q̃ debebas ꝓcipe. ẏgo noua puerpera
Nouũ fructũ z pere. p⁹ ptũ virgo libera
Ergo ẏe virgo parẽs. germiasti cãpi florẽ
Dei pfis ẏbũ parẽs mũdi parz saluatorẽ
Puritatisqz decorẽ nõ amittz. sorde carẽs
Charitatz fundẽs rorẽ q̃ rigat mũd⁹ arẽs.
¶ Figurata fuit p stellã z p virgã de q̃b ꝓ/
phetauit balaã. Hũe. xxiiij. c.
De iacob exorietur noua stella ꝓdicit
Et isrl' nascitura ẏga nob oñdit
Per quã moab pcutit. te psigit h figura
De q̃ virga. pducit xp̃s. mirãte natura
Ista stella clarissima quã nõ violat radi⁹
Luce nitẽs purissia. cristallo fulgẽs clari⁹
Te significat veri⁹ ẏgo sp castissima
Quã ñ violat fili⁹. nascẽs ex te mũdissima.
Cõsurgẽs ẏgo florida ex isrl' ꝓphetice
Promissa ẏgo nitida. dicerz virga mistice
Egredies de radice yesse porẽs z valida
Florẽ pfers mirifice ẏgo mr̃ q̃ grauida.
Tu es ẏga tu es stella tu es gr̃e fluui⁹
Deitatz mũda cella. genitrix cui⁹ fili⁹
Flos dr̃ z radi⁹ charitatz fundẽs mella
Celo. luct⁹ supi⁹ mũdũ ꝟuãs a ꝓcella
Aue virgo fertilior vniuersis arboribꝫ
Aue stella fulgidior vniuersis syderibꝫ
Factis dictz virtutibꝫ vniuersis ꝓstãtior
Creaturis. hoibꝫ custos z q̃es tutior
¶ Figurata fuit p cõchã gedeonis. de qua
habet Judicũ. vj. c.
Tu gedeonis rorida concha celestz diceris
Rore manãs z fluida lana ꝓpssa velleris
Diuini dono munerz tu sp mães madida
Solatiũ das miserz sz terra manet arida
Uer⁹ celestz flumis tuã conchã mũdicie
Ros replenit dñ numis sacri munere gr̃e
Plena solis iustitie mr̃ dei z hoĩs
Fis flore pudicicie vernãs mr̃is z ẏginis
Figurata fuit p domũ dñi quã edificauit
salomõ. z gl'ia dñi eã impleuit
Impleuit domũ dñi supni regis gl'ia
Suo sacratã noi. salomonis industria
Dñ te supna gr̃a gabrielis affamini
Parentẽ ẏgo maria replet dicatã numini
Notat h dei filiũ salomõ rex pacificus
Qui fec̃ thronũ regiũ vt h artifex celicus
Et nũci⁹ angelic⁹ ꝓparauit hospitiũ
Nostre salutz pstic⁹. rex deferẽs gaudiũ
Maria mr̃ gr̃e mr̃ z fons bonitatis
Mater mifico⁹die fons z fames pietatis
Triclinii deitatz. mater solis iustitie
Perpetue claritatz ꝓfers lumẽ z gl'ie
¶ Figurata fuit p abigail q̃ fec̃ pacẽ int̃ na
bal z dauid. j. Re. xxv.
Uxor nabal cũ dauide pacẽ datz mũeribꝫ
Nabal reformat solũ benignissimis ꝓcibꝫ
Licet nabal ꝟmonibꝫ dictz factzqz stolide
Deruisset doloribꝫ vitã finire turbide
Larga nabal ꝓuuia suo faciẽs tonsori
Querẽdo tpalia gule vacãs z honori
Cõparat peccatori dei dãte ꝓuicia
Seruis. vñ morte mori debẽt ꝓpt̃ h vicia
Iste desiderabil' vultu dauid gratiosus
Rex nulli cõparabil'. manu fortz bellicosus
Clemẽs pi⁹ amorosus. xp̃s est ĩmutabilis
Qui sp est gl'iosus in sanctz z mirabilis
Tu es abigail sapiẽs dauid deferẽs mũera
Nabal z dauid faciẽs ꝓcibꝫ tuis federa
Dñ pia lacti vbera xp̃o dedisti nutriẽs
Hinc peccatorz scelera tuis meritz leniẽs
Regina ẏgo regia de genere dauid regis
Dei mr̃ z filia xp̃m parẽs xp̃m regis
Hra mr̃ nr̃e legis gaudiũ z leticia
Peccatoris fortz egis. dec⁹ honor z gl'ia
In te sola spes figit oĩs humani generis
Per te solã destruit ade petĩ veteris
Uite port⁹ es miserz. p te sal⁹ acquirit
Flescit reatũ scelerz q̃ te deuote sequit
Bonũ est q̃ subdere sese tue seruituti
Scõm te se regere disponẽdo se virtuti
Hãcz tui fui tuti p te possunt ascẽdere
Celũ vitã assecuti tecũ sp z viuere
¶ Figurata fuit p iudith q̃ holofernẽ pere
mit z pp'm liberauit Judith. xiij. c.
Uolẽs mũdũ seuicia ꝓncipis assyriorz
Subijcere nepharia manu collecta virorz
Magnã plebẽ iudeorz obsedit i bethulia
In morte mestã eorz mẽte debachãs ipia.

Laus beate uirginis

Sancta vidit ꝑ populo. saluādo se ꝑ̄pauit
Nocte surgēs ō lect'o. vocās abraā ꝑpauit
Holoferni p̄sentauit. se ꝑ gētis piculo
Necās eū liberauit. ciues a mort̄ iaculo
Est ciuitas bethulia quā obsidet dissensio.
Demōisq; pfidia ⁊ hereſis deceptio
Cōiuncta tuo filio. nr̄a mater ecc'ia
Tua tuta subsidio. munita tua gr̄a
Tu es iudith pulcerrima q̄ liberas eccl̄iam
Holofernis acerrima vt ꝑ diuinā gr̄am
Hereſisq; pfidiā cōfutas
Spem certissimā fundēs sup familiā
Benign⁹ sapiētie spūs ⁊ dulcedinis
Consiliū sciētie timoris fortitudinis
Lumē diuini numis. ois genere gr̄e
Te repleuit vt hois cā sis indulgētie
Figurata fuit ꝑ Hester que aman fec̄ su
spendi ⁊ Mardocheū cuz populo liberari.
Hester. vij. c.
Edissa ꝑ ꝓnubiū assuero ꝓiūgit
Talamū subit regiū coronaꝫ p̄ficit
Cunct̄s vasti deponit. amittit regni soliū.
Supba vasti tollit Hester hz dñium
Notat hester humile. cor ꝓtritū humilit
Cor dulce cor amabile cor diligēs ꝑaciter
Cor ꝓtēplās sblimit vasti notat cor fragile
Exaltās se ꝓnicit. supbū ⁊ indocile
Et te q̄d est humili⁹ ꝑ cūcta mōi climata
Dulci⁹ amabili⁹ ō̄struēs cūcta scismata
Te sacra ꝓbāt dogmata nil esse gtios⁹
Sacra ꝓbāt enigmata te nihil eē mūdi⁹.
Designat hester igr̄ te. q̄ nūq; humilior
In creaturis legit fuisse. nec suauior
Pulcrior amabilior. dulcior nulla ō̄r
Et ꝓpter h̄ sublimior esse nulla te nosc̄it
In iudeos inuidia seuit aman puersitas
Dānat eos pfidia. crudelisq; dolositas.
Mardochei benignitas hester scribit cu/
prepia.
Mutet̄ vt crudelitas decreti reḡs impia
Cōdolet hester fratrib⁹ tori⁹ sui generis
His audit̄s rumoribus regē adit. q̄ federis
Signū dedit pestifer̄s. morti dat̄s ꝓplicib⁹
Dānat aman sceler̄s. ei⁹ notis criminib⁹
Tu es hester pfidiā aman rep̄mēs gnit
Famulo⁹ miseriā exterminās benignit
Regi sūmo feliciter despōsata ꝑ gr̄am
Coronata pennit regiā tenes potētiā
Vere notat inimicū aman būani generis
Dix̄ serpentē lubricū. iure pulsū de supis
Cōdēnatū in infer̄s accusatorē iniquū
Quē tu calcas ⁊ ꝓter̄s deū reddis pacificū

Sic̄ pusillā oc'li. fuos fuas fuos regis
Tu solamē es seculi. refugiū tui gregis
Sūma spōsa sūmi reḡs. caput ꝓter̄s zabuli
Tu es ver⁹ liber leḡs. tu arcba tabernali
Flos vernal' flos lilij flos flo⁹ dec⁹ ꝗginū.
Diceris ⁊ auxilij. fons plen⁹ custos boim
Lu⁹ attraxit dñm ⁊ angelū ꝓsilij
Dulc̄s odor vt terminū nob⁹ daret exilij.
Figura fuit ꝑ columbā q̄ attulit ramum
oliue noe ⁊ filijs suis in archam. Et ꝑ parti
cam q̄ tulit serpentē eneū in deserto. Benes
viij. Nūer⁹. xxj. c.
Ramū ferēs virētib⁹ ore colūba ꝓpio
Folijs fructuātib⁹ generali diluuio.
Quos turbarat vndatio noe nat̄s ꝓiugib⁹
Refouit eos gaudio salut̄s intuitib⁹
Una serpēte ptica deserto tulit eneū
Ut si int⁹ vis toxica quēq; leserat hebreū
Sanaret̄ vidēs eū. ope dei mirifica
Propellēte vipereū vir⁹ ꝗtute mystica
Colūba tu simplicior oi. tutrix humiliū
Sal⁹ hoim tutior mūdo tulisti gaudiū
Enixa dei filiū o⁹ni veneno fortior
Medicina peccātiū. signo serpēt̄s ꝓmptior
Figurata fuit ꝑ portā clausam ꝑ quā vir
nō trāsiuit. Ezech. xliij. c.
Tu es porta q̄ claudit̄. aptionis nescia
De q̄ ꝓpha loquit̄. hoim nulli ꝓuia
Qua dei sapiētia ingredit̄ egredit̄
Semota violētia ꝑ egressū nō frāgit̄
Virginitas ē ianua q̄ celis fulgēs altius
Celi nō linquēs ardua. messias dei fili⁹
Cōcept⁹ est exteri⁹ carne tect⁹ exigua
Corp⁹ sumēs pfect⁹. ex te ꝗgo ꝓcipua
Sic̄ syd⁹ pluit. infuso solis lumine
Et eo lux emittit̄ sine syderis fragmine
Sic sine carnis crimie xp̄s in te ꝓcipit
Ex te manēte ꝗgine supnaturaliter ozit̄
Figurata fuit ꝑ mulierē quā vidit Jo/
hannes Apoc̄. xij. c.
Vidit iohes mysticū signū q̄dā mirabile
Qđ in celo ꝓphetic̄ apparuit notabile
Hūq; fuerat sil'e ꝓphetis enigmaticū
Signū datū q̄d vtile. p̄cedēs vt mirificū.
Erat patēs celestib⁹ amicta solis lumine
Mulier lunā pedib⁹ supponēs. c⁹ culmine
Capitis ꝑ tegimie. duo decim syderib⁹
Sertū fulgebat numie suis pleis vlceribus
Nihil te magis ꝓprie ꝑ istā intelligit̄
Mulierē. que serie ꝓphe nobis pandit̄
In te nāq; ꝓcipit ⁊ ozit̄ iusticie
Ver⁹ sol vñ ozit̄ regnū celestis curie

Tuis luna supponit pedib⁹ z milicia
Celi tota p te regit caput duodenaria
Patriarchar gl'ia que p te bñdicit
Et bissena victoria ap'lor texit
Replers plenitudine gener ois gre
Totaqz multitudine frutū z potētie
Tu dec⁹ excellētie tu lux carēs fuligine
Culpe. tu splēdor gl'ie mūdū decorās luie
In te totū pficit q̄cq̄d fbis ꝓbeticis
De te fgo p̄dicit z legis enigmaticis
Siue q̄cq̄d angelicis tibi fbis exp̄mit
Finitis fbis tipicis res manifesta cernit
Salue solamē boiz salue mūda stella mar
Salue purgatrix ēminū salue fgo singla
Cōsortō carēs mar ꝓcipue parens dñm (ris
Tu lapis es angular q̄ das figur ēminū
Tu sup celi soliū ad dextrā dei resides
Juxta p̄riū filiū celi regina p̄sides
Cōfirmās mētes ōsides p̄stās eis auxiliū
Et tuis fuis puides impetrādo subsidiū
Ubi nāqz sanctissima caro quā dei filius
Sūpsit ex te mūdissima. itronisat celsius.
Creatis glorios⁹ rō vult certissima
Esse te nō inferi⁹ vel sede mag infima
Ibi mr cū filio gaudes celi patria
Trinitatis ꝓsortio creata sup omnia
Tua benigna gra felicitatis gaudio
Nos coronat z gl'ia btōrqz pmio Amen

¶ Oratio

O Mnipotēs sempiterne de⁹ q̄ gl'iose fginis mris marie corp⁹ z aiam vt dignū filij tui habitaculū effici mere ret spūsctō cooperante p̄parasti. da vt cui⁹ cō/ memoratōe letamur. ei⁹ pia itercessione ab istāciis malis z a morte ꝑpetua z subitanea liberemur. Per xp̄m.

¶ Alia oratio

O Deus q̄ beatissimā fginē mariā ma/ trē tuā in annūciatōe visitatiōe z as/ sumptiōe mltiplici gaudio letifica/ sti. Tribue q̄sum⁹ vt ei⁹ pciis z oiis sanctis tuis interueniētiis ad iestimabile gaudiū q̄ nūc tecū sine fine gaudēt ꝑueire mereamur Per xp̄m zc.

Has videas laudes q̄ sacra fgine gaudes
Et venerādo pia studeas laudare mariā
Virgis intacte dū vener añ figurā
Pretereūdo caue ne sileatur aue
Inuenies veniā. sic salutādo mariā
Aue maria gra zc.
Vilis hō materie surge de mort tumulo
Dū spes ē adhuc venie. te subtrabe pclo
Excutere de puluere dū op⁹ est remedio
Surge curre. p brauio dū licet ꝓphēdere
Alia querēs in inuio malor reminiscere
Ad patriā reuertere cū penitēte filio.

¶ Finit laus marie

¶ Incipit psalteriū min⁹ q̄nquagenarum Aue beate fginis cōpositū a sancto Bona/ uētura. In q̄ quilibet fsus i numero redo/ let aliq̄d de psalmo eiusdē numeri. videlicz p̄m⁹ fsus redolet psalmū p̄mū. secūd⁹ secun dū. terti⁹ tertiū. z sic de alijs. vt patz intuēti.

¶ Prima quinquagena

Ave virgo mite li
Agnū q̄ pbenni laude dignū. saluo voto q̄ vouisti mōo fructū attu (listi.
Aue cui sine fine reges astāt z regi/ ne. tu regina sec'lor. regū ꝓnceps z fgnor.
Aue dauid germē iustū. vt vitalē dei gustuz mereamur expiri. fac de mōte nos audiri
Aue fgo deo digna fua nos z cōsigna luce tue faciei z splēdore vultus dei.
Aue mr noui moris. nec ꝓceptu redēptoris neqz ortu deflorata. scuto dei obumbrata.
Aue fgo que furorē. cōditoris in amorem tua forma ꝓuertisti vot irā extinxisti.
Aue fgo quā saluator. renū test z scrutator quē nō fallit nox errorz. laudat i. ꝓatqz forz.
Aue virgo plena bonis gra diues donis. opus dei digitor grāde nimis z decor.
Aue fgo p⁹ z añ. p me sp te pugnāte. vertat bost mihi dorsum. z ꝓuersus stet retrorsū
Aue porta libertat aula sūme trinitat z so lēne dei templū. sal⁹ orbis z exēplū.
Aue fgo flos regalis. mulier nulla talis. f/ ba cui⁹ sunt argētū. lingua laudis instrm
Aue fgo cui plaudo. tibi canto te collaudo bōa mihi retribuētē. fua fgo te canētem
Aue fgo dō cara. pulcra suauis prudēs cla ra. sola dei salutare. digna mūdo generare
Aue fgo virt⁹ mea. natū deū posce dea. vt in arce syon clare nos cōcedat habitare.
Aue fgo forma mor. cui xp̄s rex celor mū di curis expedite. notas fecit vias vite
Aue fgo cui⁹ ori. voci fbis z clamori. dī au res inclinate. sunt. p̄standi largitate
Aue fgo diligēda. laude cūctis p̄ferenda. ra dix sancta semen rex. flos z gēma mulier
Aue cui⁹ puocat⁹. forma de⁹ deo natus. pu/ gnatur⁹ nō expauit. sz vt gygas exultauit.
Aue scala celi tāgēs. ad te fgo clamo plan/

Psalteriū mīa beate uirginis

gens.vt a malo stella marīs dō ſyō me tuear
Aue yesse stirps beata.ꝑgo voto nō frauda
ta.tui cordis z tuoꝝ volūtate labioꝝ.
Aue cui⁹ q̄ nascēt claritatē gens loq̄t.cuius
honor nō decrescit z ptās finē nescit.
Aue digna oīm laude.casta dei mr̄ gaude z
admitte vota p̄cū vt sis ꝑgo semp mecū
Aue ꝑgo cui⁹ man⁹.nō fedauit act⁹ manus
z ab oīm prauitate innocētes sūt ꝓuate.
Aue ꝑgo speciosa.cui⁹ quasi recēs rosa. spi/
rat caro cor letat.mēs in bonis demorat
Aue ꝑgo q̄ iam audis.corā throno voce laū
dis.iube sil' nos astare.dī laudes enarrare
Aue ꝑgo rūpe moras.z ad oīes sp horas
mihi custos z aditrix.esto digna dī nutrix
Aue ꝑgo vernās floze.gustu cuius z odore
rursum hō iuuenescit.z ad vitā reuirescit.
Aue virgo z appare.iube tecū nos regnare.
z ad xp̄m q̄ abisti post te trahe mr̄ xp̄i
Aue ꝑgo fauus mellis.cedit ecce sol cū stell'
tui vult⁹ claritati.tu decoris ꝓsūmati
Aue virgo finis ire.purga culpas et largire
nos pacto cursu mūdi.ꝑ pcis nō ꝓfundi.
Aue virgo pulera visu. depcor te toto nisu.
me clamantē q̄tidie.mater audi pie.
Aue mater virgo tū.posce sp sacrū flamen.
ad munimē nob dari.z a ꝑbo nos firmari
Aue ꝑgo ruga carēs.da intacta dei parens
vt laus tua cū dulcore meo sp sit in ore.
Aue mr̄ expers viri.fac me dignū inueniri
quē digner⁹ adiuuare.noli ꝑgo iā tardare
Aue ꝑgo vena mūda.ꝑ te viui fontis vnda
mihi sp irroret.q̄ cor meū deebriet
Aue virgo vite via.salue mūdi spes maria.
cui⁹ legē cor rimat.os sophiā meditat
Aue virgo mūdi dec⁹.tibi cedēs iudex equ⁹
est oblit⁹ ire sue.in aspectu forme tue.
Aue ꝑgo mūdi ratis.da vt igni charitatis.
de te mihi sp crescat.cor amore incalescat.
Aue ꝑgo lux astroꝝ.educ queso viciozū.lu/
tulenta me de fece,ꝑ me deo fusa ꝑce.
Aue virgo ac dignare.te laudātē me sanare
a languore nimis gui.quē peccādo ꝓgraui
Aue ꝑgo da qō cernis.vt ꝓtēpler in supnis
epulātis turbe sonū.z cantātis añ tronū
Aue virgo singularis.vera veri salutaris.z
emisse lucis mr̄.cui de⁹ verus pater
Aue virgo tu quietū.fac fremētis mūdi fre/
tus.ihs naui sopor⁹.a te surgat excitat⁹
Aue virgo digna coli q̄ diuine tue,pli.i festi
ua claritate.vestis astas deaurate
Aue virgo mūdi lumē.q̄ a patre ꝑbi flumē,
tibi missum z infusum.effudisti ꝑter vsū
Aue virgo mr̄ agni.ihu xp̄i reg⁹ magni. qui
est pius z benign⁹. z honore summo dign⁹
Aue virgo forme rare.cui⁹ vult⁹ singulare.
visū iubar sūt mirati reges celo ꝑgregati.
Aue virgo vera mentē.te laudādo diligētes
deputari iter reos vbi moꝝ depascet eos
Aue veris claritudo.tecū agri pulcritudo.
q̄ fusa celi roze.vernās orto saluatore
Aue mr̄ orphanoꝝ.miserere miseroꝝ.tol/
lens sordes z pcā.sup niue dealbata

Incipit secūda q̄nquagena

Aue virgo primitiua.virgo veraꝝ vt
oliua.que diuini germen florīs.attu
listi nostris oris.
Aue scema claꝝ dauid.mūd⁹ oīs clama/
uit.sola deū req̄sisti.nec ad pbra descēdisti
Aue ꝑgo noui voti.posce bona mūdo toti.
tuū oīes adiuuamen.sentiam⁹ sp amen
Aue ꝑgo colūbina.fac vt mūdi de sentina.
illuc volē datis pēnis.vbi q̄es est pennis
Aue ꝑgo da te duce.me viuoꝝ frui luce.i q̄
raptus ad supna.vita viuā sempiterna
Aue virgo specialis. foue tuis me sub alis.
sede fruar vt amena.z q̄ete pace plena
Aue decus puellaꝝ.virga iuda semē claruꝫ
pr̄is parēs nata plis.dei dom⁹ aula solis
Aue ꝑgo flos de spina.qō rogam⁹ da regia
surge nob i occursū.pbe ōxtrā trahe sursū
Aue virgo lacte lota.pasce semp nos et po/
ta.deitatis fonte trino.de ꝓpūcīōis vino
Aue turr⁹ nr̄e spei.esto virgo memor mei.z
cantorē laudū baꝝ.salua ꝓnceps femiaꝝ
Aue virgo sine dolo.cui⁹ ois spes i solo cre/
atore sp māsit.nō in mūdo q̄ ptrāsit
Aue virgo caro cui⁹.ridens dapes vite b⁹.
solū deū ꝓcupiuit z eū mente sitiuit
Aue virgo recti cordis.nec vll⁹ vnq̄ sordis
inq̄nata feditate.dono plis illibate
Aue salus ex iudeis.votis virgo fave meis
vt in syon reddā illa.dū resurgā ō fauilla
Aue virgo par argēto.q̄ pudoris detrimen
to.igne mōi ñ arsisti.quē illesa ptransisti
Aue parēs absq̄ pare.mr̄ dei depcare. deū
mihi mīseri.z cū iustis me cēseri.
Aue virgo deo iūcta.te tollēte mala cuncta
vie mee,psperent.res aduerse secundent.
Aue ꝑgo p quā volēs paup ille fit z dolens
q̄ iubēte dolor cedit.z pauptas retro redit.
Aue virgo dī cella.quē,p nob interpella.pla
ca natū ne morer⁹.q̄ repulsam nō vereris
Aue norma castitat⁹.esto virgo ꝑ pcis, ne

descēdā ad tormētū. forte mihi firmamētū.
Aue ỹgo vite portꝰ. porta clausa clausus or
tus. vellꝰ clari gedeonis. ỹi tronꝰ salomōis
Aue ỹgo cuiꝰ lotꝰ pes peccādo nō est motus
ḡ firma vacillātes. leua lapsus tene stātes
Aue decꝰ disciplineꝰ stella lucꝫ matutine. veri
solis tu aurora. tu p nobis sp ora
Aue ỹgo quā laudamꝰ. da securi videamus
ora xpi iudicātis. z post semp impantis
Aue virgo sꝫ fecūda. firma vagos fedos mū
da. z q̄ aufert regū flatū. regē nob fac placa
Aue ỹgo dei q̄es. tu antiq̄s mihi di (tum
es. z p eua quā amisi. redde lucē padisi
Aue ỹgo que rorasti. de secreto ventrꝫ casti
sup ora pctōꝝ. vexꝝ panē angeloꝝ
Aue tēplū impolutū. cuiꝰ mūdo cor extutuꝫ
nulla vnq̄ꝫ seculari. lue q̄uit inquinari
Aue mūdi medicina. misce potū z propina
fletū mihi mēsurate. p peccati q̄ntitate
Aue ỹgo flos estatis. tu diuīe suauitatꝫ. mel
z māna suscepisti. z ℔ nobis porrexisti
Aue ỹgo fuga mortē. serua reos z in sortem
trāsfer dei filioꝝ. repatrix pditoꝝ
Aue ỹgo admirāda. tibi nulla ꝓpanda. nul
la ralis in puellis. vniuersas tu p̄cellis
Aue ỹgo que de trisi. valle fletꝰ emersisti. or
ta terris z in mare. de excelso rutilare.
Aue terra fructuosa. ihu mr̄ generosa. de q̄
nobis mō miro. vir pcessit sine viro
Aue grandis z pusilla. dei mr̄ z ancilla. tu re
gina reginarū. honor celi laus terraꝝ
Aue ỹgo mūdi vita. tu cū nato da perita. vt
me dei ciuitatis. ciuē esse faciatis
Aue virgo dies festa. p se saluer a molesta.
pauptate q̄ laboro. mr̄ absq̄ viri thoro.
Aue virgo z letare te in celis impare. gens z
lingua oīs sciat. in eternū fiat fiat.
Aue ỹgo cuiꝰ oris. de splēdore ꝓditorꝫ. splē/
dor clare resplēdescit. lucet corpꝰ cor clare
Aue ỹgo decꝰ rex. te iubēte me diex. (scit.
comitet lōgitudo z salutis plenitudo.
Aue cedrus exaltata. ỹgo palme coequata
p̄mēs arce dignitatꝫ cūcta ligna voluptatꝫ
Aue virgo q̄ decore. induisti creatore. p̄cin/
xisti pulcre deū. carne mūda velās eum
Aue ỹgo gratiosa. tuq̄ mitis z formosa. su/
per oēs es puellas. a te nūq̄ me repellas
Aue ỹgo vincēs sole. cuiꝰ infans terre mole
fundat librat z appēdit. fines māuꝑphēdit
Aue ỹgo vite recte. fac pctā nos pfecte. ꝓfitē
do decorari. da te sp venerari.
Aue virgo vellꝰ rosis. tu dilecta saluatoris
tu cor habes liq̄factū. ad ignitū dei tactū
Aue spōsa regꝫ almi. psalle deo voce psalmi
z fer opē quā p̄camur ne ī culpa moriamur
Aue nubes pluuialis. q̄ pusta mille mal. cor
da nostra refecisti. q̄bꝫ deū infudisti
Aue ỹgo nec morare. surge portas reserare.
(quas obstruxit homo ꝑmus.) vt intrare
nos possimus.
Aue virgo quā inuisi. nusq̄ tangit hasta ni/
si. tota felix nec adusta. q̄licūq̄ re iniusta.

¶ Tertia quinquagena

Aue virgo mūdi sydus. domꝰ tectuꝫ
mons z nidus. vbi passer solitarꝫ. ie/
su xp̄e demorāris
Aue ỹgo ōlicata. mr̄ vix dedignata. p te da
tur vite datoꝝ. z pennis miseratoꝝ
Aue virgo terra bona. tu petēti mihi dona
panē de te pcreatū. vinū ỹa vite natū
Aue mr̄ ioseph veri. ab ēterna q̄ tueri. sp fa/
me nos dignet. p te illud impetret
Aue ỹgo ac p̄beto. vnā mihi rē quā peto. me
in tuo salutari. ad salutē visitari
Aue ỹgo fons signatꝰ. cuiꝰ nūq̄ violatꝰ. ven
ter fudit redēptorē. oppressoꝝ ereptorem.
Aue ỹgo z implora. vt cor meū omni hora.
p̄parātū lene pnū. sit ad omne bonū.
Aue ỹgo vite datrix. ad te diues imperatrix
clamo paupꝝ egenꝰ. z erūna multa plenꝰ.
Aue ỹgo z ne sinas. syon muros z ruinas. si
ne nob repari. fac ad illā nos quadrari.
Aue ỹgo cꝰ vultꝰ. mores modꝰ forma cultꝰ.
cūcta placēt ad pfectū. ī te nihil ē neglectū
Aue ỹgo agni nupta. opto mr̄ incorrupta.
larga nimis z felici. tua manu benedici.
Aue ỹgo nauta mūdo. ne mergamur in p/
fundo. tu deporta nos ad portū. ad eterni
solis ortum.
Aue virgo quā sincero. sp esse corde spero.
vite mee ptectricē. credo dei genitricē
Aue virgo letabūda. p te viuā cū iocūda. ele
ctoꝝ ꝓcione. in vinoꝝ regione
Aue virgo virēs salix. fauus vna fons z ca/
lix. q̄ ꝑbe. pthoplasti. nectar orbi ꝓpinasti
Aue virgo virga yesse. dona nob tecū eē. vt
affectu q̄ debem. in eternū te laudemus.
Aue virgo gl̄iosa. fac virtutē virtuosa. et me
iube sp frui. visione vultus tui.
Aue virgo meq̄ doce. intus sono sine voce
bonitatē disciplinā z scientiā diuinā.
Aue virgo tota lenis. saluos oro me a penis
grauis hui. incolat. z eterni cruciat.
Aue parēs absq̄ neuo. ad te cor z vultū le

uo. vt me q̄z ꝺsoleris. q̄ cūctoꝝ miſereris
Aue virgo luꝝ iuſtoꝝ. tu ꝓueꝛa ſupoꝝ glori
anter introiſti. z vt regnes reſediſti
Aue cui ꝺnātoꝛ. reꝛ celoꝝ habitatoꝛ. in pen
ni dedit iure. oīm̄is ſceptra creature
Aue ꝑgo bn̄dicta. quā nō traxit ad delicta.
reꝝ iſte tozrēs vanꝰ. ros ꝺcurrēs flos mū
danus.
Aue ſyon mōs ſublimis. eleuata ꝑgo nimiſ
z in celis p̄ncipatū. ius vſurpās z p̄matū.
Aue virgo quā pflauit. z pflādo fecūdauit.
auſter fructu ſpiritali. xp̄o floꝛe virginali
Aue plena gr̄aꝝ. domꝰ ſept̄ colūnaꝝ. ꝺi ma
nu fabꝛicata. nec ab eo violata
Aue palmes vitis vere. bona ſyon me vide
re. cūctz ꝑgo fac dicb. vt abūdē letz reb
Aue virgo marz ſtella. dona vires doce bel/
la. fac me doꝛe p̄liari. z ne ſinas expugnari
Aue ꝑgo ſpes hūana. p̄me vētoſ fluctꝰ plāa.
vt euictz mūdi vndis. emergam ꝺ pfūdis
Aue virgo cuiꝰ ſenſus. nūq̄ fuit dep̄hēſus.
arrogāter eleuari. aut iniuſte gloꝛiari
Aue virgo ꝺna poli. cuiꝰ deꝰ ſibi ſoli. habi/
tandū coꝛ elegit z libēter ibi degit
Aue virgo vas vngēti. iā in oꝛā veſtim̄ti. vn
ctionē qua abūdas. ſupplicamꝰ vt infundaſ
Aue virgo q̄ ad pura. ad colēdū p̄cū tbura.
deo manꝰ extuliſti. cui mr̄ extitiſti
Aue ꝑgo pia tota. da vt mente te deuota. et
amoꝛe ſp puro. laudē nūc z in futuro.
Aue celū ſpiritale. ſūmū ītellectuale. tu mōſ
ille nō inciſus. tu celeſtis padiſus
Aue mr̄ ꝑgo vera. doce mēte me ſincera. ſy/
on ſp recoꝛdari. nō de mūdo meditari
Aue noui mr̄ adā. cuiꝰ p̄coꝛ vt cuadā. ī meiu
ſtam vltionē. p me reddas rōnem
Aue mater pietatis p te noſtre cecitatz. noꝛ
vt dies illuſtreſ. malū oīm̄e ꝓpulſeſ
Aue digna p̄dicari. nō me ſinas ſupplantari
z ne ruāt ad exceſſuſ. meos ꝑgo rege greſſꝰ
Aue ꝑgo coꝛ oꝛnatū. veta q̄ſo ne pctm̄. ver/
bis parē excuſare. doce linguā refrenare.
Aue ꝑgo da pꝰ luctū. mūdi hꝰ hinc eductuz
phebi vultu clarioꝛa. me videre xp̄i oꝛa
Aue regū alta ꝓles. tu meꝑgo ſicut ſoles
ad te ſalua fugientē. ꝓua tibi ꝓcidentem
Aue arboꝛ mire culta. virgo pollens laude
mlta. ī q̄ ꝺ cū deſcēdit. fedū nihil ōp̄hēdit
Aue ꝑgo q̄ lactaſti. ſuaue lumē qō guſtaſti. z
in celo mēte fixa. ſtella ſolē es enixa
Aue botrū ferēs vitz. p quā pulſa mūdi ſitz.
luxeſt cecz reſtaurata. z libertas victz data
Aue felix in ſeptenas. ſparſa ſtellas q̄s ſere/
nas. xp̄iani oꝛbis rura. luce nūq̄ occaſura
Aue reꝝ potēs ꝺna. mēſe ꝺci tu conuina. tu
medullā da frumēti. tecū mihi diſcūbenti.
Aue tota dealbata. virgo cui ꝓpata. luna ni
gra reputaſ. ſol cū ſtellis obſcuraſ
Aue ꝑgo q̄ letaris. z exultās gl̄iaris. da vir
tutū tot vngētis. in cubili tue mētis.
Aue ſydꝰ p̄ncipale. alma ꝺci mater vale. ī
eternū etnoꝝ. digno ſono cymbaloꝝ. amē.

¶ Explicit pſalteriū minꝰ ꝑgis glorioſe
editū a ſancto Bonauentura.

¶ Incipit declaratio terminoꝝ theologie
ſancti Bonauenture.

OMnipotens de
us pater filꝰ z ſpūſſctūs vnus
eſt deꝰ. nā ī vnitate nature nu/
merali ē realis pluralitas ꝑſo
naꝝ. quaꝝ ꝓma ſcz pat̄ a nullo
eſt ꝓducta nec ꝓducibilis. nec genita nec gē
nerabilis. nec ſpirata nec ſpirabilis. nec cre
ata nec creabil̄. Secūda ꝑſona ſcz filꝰ ē ge/
nita a p̄re naturali ꝓductiōe. naturali fecun
ditate intellectꝰ p memoriā. Tertia ꝑſona. ſ.
ſpūſſctūs eſt ſpirata a p̄re z filio. non genita
nec creata ſic̄ nec ſecūda ꝑſona ē creata nec
ſpirata. ¶ Eſſentia aūt ꝺuina eſt ſūme vna.
id eſt. nullo mō ꝺuiſibil̄ in plures eſſentias
Scōo eſt ſūme ſimplex. i. nō cōpoſita ex mr̄
tis reb diſtinctz a ſe inuicē re. nec cōponibi
lis cū reb a ſe re diſtinctiſz q̄cq̄d eſt in ea ꝑpe
ſui infinitatē eſt vna res cū ea. Tertio eſt i/
menſa. i. ipa p ſeipam eſt p̄ns oīm rei. z ꝑſo/
na p ipam opaꝝ in omī re z manutenet z in/
telligit oīa Quarto ē eterna. i. nō incepit nec
deſinet. ſimul z ſemel oīm̄es ꝑfectōes indiui
ſibilit̄ cōtinet. Quinto eſt icōmutabil̄. i. nec
ſubſtātialit̄ nec accidētalit̄ mutabil̄. nec ge/
nerabilis nec coꝛruptibil̄. nec aliq̄ mō ꝑfecti
bilis vl̄ defectibil̄. Sexto ē neceſſaria. i. ipa
nō p̄ōt nō eſſe. nec aliq̄d ab eo deficere. z ois
ſua actio eſt ipa eſſentia z neceſſaria. licet ter
minꝰ actōis ꝺuine ad extra nō ſit neceſſariꝰ.
Septimo eſt ꝓma. i. eſt radix z fundamētū
emanationū z ꝑſonaliū. ꝓprietatū z oīm̄no p
ma entitas int̄ oīa entia z ī ꝺuinis z creatu
ris Octauo ī ea eſt ſūma fecūditas. i. memo
ria ꝑfecta ad ꝓducēdū ꝑſonā vtrāq̄. Hā me
moria quā dicūt intellectiuā naturā ꝺci ꝺic̄

cũ intellectu que fecũda est respectu verbi. Tz memoria quã dicũt spiratiuã. naturaz dei dic cũ volũtate q̃ est fecũda respectu spiritussancti. Nono est in ea summa charitas id est. vna numero volũtas in trib⁹ psonis. z p ꝯsequẽs eadẽ volitio z volitũ idẽ. Decimo est in ea sũma liberalitas. i. cõmunicabilitas sue essentie z ois infinite pfectõis i deitate ipis psonis z sue bonitatis z influẽtie in creaturis oĩib⁹ reb⁹ pductis. Undecimo est in ea sũma eq̃litas. i. pfectio pris nõ est maior nec minor pfectiõe filij sil'r z spũssancti. nec filius est pfectõis maioris vel minoris q̃z pr z spũssanct⁹. Idẽ dicendũ de spũsctõ respectu pris z filij. nec est deitas alia in filio z spũsancto q̃z in pre nec ecõuerso. nec est ptãs alia i patre q̃z in filio z spũsctõ. nec maior nec minor. Nec est duratio siue eternitas maior vl' minor in pre q̃z in filio z spiritusctõ. Duodecimo est in ea sũma germanitas. i. nature et essentie est sũma vnitas. s. numeralis i trib⁹ psonis. similit̃ z talis vnitas est in oĩi pfectiõe essentiali i trib⁹ psonis. nõ aũt in oĩi p prietate notionali. Tertiodecimo est i ea sũma ꝯformitas. i. essentialiũ ꝓprietatuz sũma vnitas z idẽtitas z nulla diuersitas. volũtatis ꝯcordia. nulla discordia. si saltẽ debet dici ꝯcordia. opationũ ad creaturas indiuisibilitas. z oĩm effectuũ sil'is pducibilitas

Quartodecimo est in ea insepabilitas. i. pso naz simultas i existẽdo z vbiq̃z pntiã exhibẽdo z oĩa opando ¶ Emanatiões due sunt i diuis. s. generatio z spiratio. Generatio est p ductio substãtifica p modũ nature. Spiratio est pductio substãtifica p modũ volũtatis ¶ Tres ypostases. i. suppositi vl' pson̄e sunt in diuis. s. pr̃ z filius z spũssanct⁹. Sequũtur q̃tuor relatiões. s. paternitas. filiatio. pcessio. spiratio. Sequunt etiã q̃nq̃ notiones scz innascibilitas. paternitas. filiatio. pcessio spiratõ. Paternitas est generatio actiua Filiatio generatio passiua Processio ẽ spiratõ actiua. Spiratio est spiratio passiua. Innascibilitas est ꝓprietas nobilitatis. s. a nullo p duci. Propetas psonalis est q̃ psona ꝓprie z principaliter innotescit. Et sunt tres. s. paternitas. filiatio. spiratio passiua. ¶ Notio est q̃ psona innotescit vt distinguit̃ ab alia. Innascibilitas innotescit pr̃em ꝑncipaliter. p modũ negatiõis. z ex ꝯsequnti p modũ positiõis. i. fontal' plenitudis. Filius ⁊ imago i ẽtũ expssa sil'itudo pris. Filius ⁊ ẽbũ in q̃ntum est sil'itudo expssiua. ¶ Filius ⁊ filius in q̃ntũ est sil'itudo ypostatica. Sc̃o filius dicitur imago vt sil'itudo ꝯformis. Dr̃ ẽbuz vt sil'itudo intellectual'. Dr̃ filius vt sil'itudo ꝯnaturalis. ¶ Spũssanct⁹ ⁊ donũ vt datũ voluntariũ z pcipuũ. Dr̃ spũs vt datũ volũtariũ z primũ. Dr̃ charitas pris z filij vt datũ ypostaticũ. Predicamẽta q̃nq̃ vltia nõ sunt in deo q̃ ptinẽt ꝓprie ad corpalia. Predicamẽta q̃nq̃ vltia attribuũt deo figuratiue Predicamẽta q̃nq̃ ꝑma ꝑm id qđ est cõpletiõis in eis sunt i deo. z reducũt ad duo. scz substam z relatõz. Jõ dicunt duo modi pdicãdi in diuis. s. p modũ sube z relatõis. Predicare p modũ sube est pdicare de oĩb⁹ psonis sil'r z singillatiz z singl'arit̃. Predicare ꝑ ꝑm relatiõz aut est nõ dici de oĩb⁹. aut si ꝺ pluri⁹ pluralit̃ dici. ¶ Essentia diuina ⁊ essentia inq̃ntũ cõicabil' in abstracto. sz dicit̃ suba inq̃ntũ cõicabilis in ꝯcreto. ¶ Sũt q̃nq̃ modi dicẽdi sil'r z q̃rẽdi in diuis. Quis rõne psone. q̃ rõe hypostasis. q̃rõe notiõis. qđ rõe sube. qđ siue q̃ rõe essentie ¶ Habitare deũ in nob est effectũ spũalẽ causare in nob cũ acceptatõe p charitatẽ q̃ de⁹ nos h̃z z habeat a nob. Tota trinitas aũt inhabitat i homine. Deũ apparere ẽ in signo sensibili expsse significari. vt spũssanct⁹ apparuit i linguis ignei⁹ z colũba. Deũ descẽdere dic̃ vtrũq̃z. scz inhabitare vl' apparere. Deũ mitti ẽ cũ vtroq̃z pdicto eternalit̃ pduci. Deũ sedere in beatis est glificare beatos Appropriare aliq̃ psonis diuis est ipa cõia oĩb⁹ psonis ad noticiã ꝓprioz psonaliũ faciẽtia alicui psone attribuere. vt pris vnitatẽ. eternitatẽ. principiatiõz. oĩpotẽtiã. Filio veritatẽ. spẽm. expẽplatiõem. oĩmisciam. Spũissancto bonitatem. vsum. finẽ. volũtatẽ ¶ Unũ est ens indiuisum i se ¶ Uez est ens intelligibile. Bonũ est ens cõicabile. Deus est oĩpotẽs. nõ q̃ possit act⁹ culpabiles vt mẽtiri. nec act⁹ penales i se recipere vt timere. nec corporales vt dormire. nec incõueniẽtes vt facere aliquez maiorẽ se ¶ Est in q̃ de⁹ pfecte ⁊ ꝓprie oĩpotẽs. i. potẽs oĩa q̃ sunt alicui⁹ potẽtie et potẽtie ꝯplete. ¶ Potẽtia cõpleta est q̃ non põt deficere nec succũbere nec indigere ¶ Potẽtia incõpleta q̃ ꝑt in peccãdo deficere. i patiẽdo succũbere. i corpali actõne indigere. ¶ Potẽtia diuia est q̃ nec est de nihilo nec sub aliq̃. nec eget aliq̃. nec culpabilia põt nec penalia nec materialia ¶ Sapia dei est illa

Declaratio terminoꝝ theologie

q̄ limpidissime deꝰ cognoscit oīa bona. mala. p̄terita. p̄ntia. z futura. actualia z possibilia. z pꝓsequēs est infinita z incōphēsibilis nob. ¶ Sapia dei ōr scia inc̄tū est cogniti ua oīm possibiliū ¶ Dr visio respectu oium actualit existēti. Dr approbatio inc̄tū est respectu bonoꝝ. Dr p̄scientia inc̄tū est respectu futuroꝝ. Dr dispositio inc̄tū est respectu fiēdoꝝ ab ipo ōo Dr p̄destinatio respectu p̄miandoꝝ Dr reprobatio inq̄ntuz est respectu dānādoꝝ. Dr lux inc̄tū est rō cognoscēdi oīa. Dr speculū inc̄tū est ratō cognoscēdi visa z approbata Dr exēplar inq̄ntū est rō cognoscēdi p̄uisa z dispositā Dr liber vite inc̄tū est rō cognoscēdi p̄destinata. ¶ Sapia dei est liber vite respectu rez vt redeūtiū. Exēplar vt exeuntiū. Speculū vt euntiū. Lux respectu oīm. ¶ Ad exemplar spectat ydea fm actū p̄uidēdi. Verbū fm actū ꝓponēdi. Ars fm actū pſequēdi Rō fm actū pficiēdi ¶ Simplex dr noticia est q̄ cognoscit deꝰ bona z mala que sunt. fuerunt z erūt z p̄n esse. q̄ etiā nūc̄ erūt ¶ Noticia visionis. est q̄ cognoscit deꝰ oīa mala q̄ sunt fuerūt z erūt. ¶ Noticia approbatōis. ē q̄ cognoscit tm̄ bona q̄ sunt fuerūt z erunt. ¶ Uolūtas dei dr rōe regulata p̄uidētia q̄ oīa q̄ in vniuerso fiūt irrephensibilit gubernant. ¶ Deꝰ est cā efficiēs mūdi. rōe cuiꝰ est i creatura vnitas. modꝰ. z mēsura. Deꝰ est cā exemplaris mūdi. rōe cuiꝰ est in creatura veritas. spēs. z numerꝰ ¶ Deꝰ est cā finalis mūdi rōne cuiꝰ est in creatura bonitas. ordo. z pōdus. ¶ Liber intꝰ scriptꝰ est dei eterna ars z sapia. ¶ Liber foris scriptꝰ est mūdꝰ sensibilis. ¶ Obediētia mera est q̄n p̄ceptū ex se solū obligat. nō ex aliq̄ alia causa. ¶ Ordo angeloꝝ fm Grego. est multitudo celestiuz spirituū q̄ inter se in aliq̄ munere gr̄e sil'ant sicut z i naturaliū donoꝝ munere ꝓueniūt. ¶ Hierarchia diuīa est ipa trinitas icreata ¶ Hierarchia angelica est angl'oꝝ multoꝝ habitudo ad inuicē in scia. actiōe. deiformitate. illuminatōe. z in deū ascēsiōe ¶ Hierarchia eccl'iastica est rez sacraꝝ z rōnaliū ordinata ptās. debitū in subditz retinēs p̄ncipatum. ¶ Angelꝰ est substātia incorpea. intellectualis. sp mobil'. arbitrio libera. ōo fuiēs. gr̄a nō natura imortalitatē suscipiēs. i. annihilationē. qz incorruptibilitatē ꝓprie habet ex natura. ¶ Anima est substātia spiritualis corpi vt forma rectrix z vinificatrix accomodata. z ad eternā beatitudinē p̄ncipalit ordinata. ¶ Sensualitas est potētia aie q̄ sensificat corpus. z mouet z appetit delectabilia corpi z refugit nociua. ¶ Sensus ē illa vis aie q̄ homo cognoscit res corpeas p̄sentes. ¶ Imaginatō ē illa vis aie q̄ intuet res corporales absentes. ¶ Rō est illa vis aie qua aia inter bonū z malū inter verū z falsum discernit infra se. ¶ Intellectꝰ est illa vis aie q̄ aia apprehēdit res imateriales z itelligibiles ¶ Portio aie supioꝝ. est ipa aia inc̄tū respicit supioza. ¶ Portio aie inferioꝝ est ipa aia inc̄tū respicit inferioza ¶ Sensus cōis est in q̄ oēs sensus pticulares ocurrūt. ¶ Fantasia est virtꝰ aie sensitiua q̄ cōponit formas nouas fm sil'itudines formaꝝ a pticularibꝫ sensibꝫ receptaꝝ ¶ Estimatiua ē illa vis aie qua dicimꝰ esse sagacitatē in bruz. vt in vulpe ¶ Memoria est illa vis q̄ ꝓfuat formas sensibiliū spēz ¶ Motiua sensitiua. ē vis q̄ aia singula mēbra corpis mouet. ¶ Intellectus speculatiuꝰ est ille q̄ exercet in speculatione veri. ¶ Intellectꝰ practicꝰ est ille q̄ exercet in opatōe boni. ¶ Dis aialis est illa q̄ animalis corpea obiecta cognoscit z appetit. ¶ Dis vital' est vis motiua aerz i corpe animalis p arterias Dñ vis naturalis est illa qua corpꝰ aialis nutritur z pseruat species. ¶ Dis generatiua est illa q̄ ꝓseruat species ¶ Nutritiua est illa q̄ ꝓseruat indiuiduum. ¶ Oraculū est cū in somnis apparet aliq̄ grauis psona. vt deꝰ. sacerdos. l' parēs. denūcians aliq̄d euentuꝝ vel nō. faciēdū vel vitandū. ¶ Disio ē cū id q̄s videt qđ euenit sicut apparuit. ¶ Somniū est figurz tectū z sine ī terp̄tatiōe intelligi nō p̄t ¶ Insomniū est q̄n id qđ vigilātē fatigauerat se ingerit dormiēti. ¶ Phātasma est q̄n vir dormire cepit q̄s z vigilare se existimat. et videt aspicere irruentes sup se. vl' passim vagātes formas. discrepātes z varias. letas z turbulētas ¶ Imago dei in natura rōnali est sil'itudo exp̄ssa tm̄ deficiēs in aliq̄ trinitatis increate. ꝓsistēs in memoria. intelligētia. z volūtate. ¶ Libertas a coactiōe ē facultas rōis z volūtatz cōsurgēs ex deliberatiōe p̄ambula z voluntate adiūcta. z ōr libex arbitriū ¶ Causa ē p̄ncipiū pductiuū ¶ Rō causal' est regula dirigēs ipm efficiēs in pductiōe. q̄ regla ē idea in deo in creatura forma natural' ¶ Rōnes causales sūt forme ideales ¶ Rōnes seminales sūt forme naturales Rō p̄mordialis est

rō causalis.tñ cū respectu ad deū vt ꝑmum ꝑncipiū. ¶ Uestigiū dei est creatura rñtās deū in rōnibꝫ oī creature cōibꝫ.vt est vnitas veritas.bonitas. ¶ Hilitudo ē ꝓformitas dei in gratuitꝫ.vt fide.spe.charitate. ¶ Imago creatōis ꝓsistit in tribꝫ potētijs aīe z vnitate subē.ita q memoria repñtat pñem.itel/ligētia filiū.z volūtas spūscū. z vnitas substātie repñtat vnitatē diuīe essentie. ¶ Imago recreatiōis ꝓsistit in tribꝫ ꝑtutibꝫ theologicis z vnitate gr̄e gratū faciētis.ita q fides repñtat filiū.spes pñem.charitas spūscūm. vnitas gr̄e vnitatē essentie. ¶ Imago glorificatiōis ꝓsistit in tribꝫ dotibꝫ z vnitate gl'ie ita q apta visio repñtat filiū. Hecura tētio repñtat pñem. Perfecta dilectio spūscūm Unitas gl'ie repñtat vnitatē essentie ¶ Malum est ꝑuatio modi.spēi.z ordinis. Hā creatura ꝓpak ad deū in rōne effect⁹ cause efficiētis.formal'.z finalis.z rōne ꝑmi hz rōem modi.rōne scōi hz rōem spēi.rōne tertij habet rōem ordinis. ¶ Malū culpe est carentia debite honestatꝫ ¶ Malū pene ē abstinētia debite delectatōis cū sensu sui contrarij ¶ Malū pugne est culpa.dyabolo i instigādo.z est pena iusto in repugnādo. ¶ Malū ꝑm se z in se est qđ nullo mō pōt bñ fieri.vt odiū dei. ¶ Malū in se siue in genere qđ aliquādo pōt bñ fieri.vt occidere hoīem Malum ex circūstātia est malū qđ in se est bonū tñ ꝓpter aliquā circūstātiā annexā fit maluz ¶ Tēptare est ꝓbare ¶ Peccatū originale est carētia debite iusticie p inobedientiā ade facta.quā comitat carentia visionis diuine ¶ Pctm actuale est carētia debite iusticie facta p inobedientiā ꝓprie volūtatis ¶ Pctm veniale ē amor voluptatis in creatura citra deū ¶ Pctm mortale est inobediētia māda toꝝ diuinoꝝ. ¶ Delictū est trāsgressio ꝑceptoꝝ affirmatiuoꝝ ¶ Cōmissum ē trāsgressio ꝑceptoꝝ negatiuoꝝ ¶ Preceptū affirmatiuū est qđ ordinat qđ debeat fieri ¶ Precepꝛuz negatiuū est qđ ordinat qđ nō debeat fieri. ¶ Ignorātia negatiōis est simpliciter aliqđ nō scire.sic̄ brutū nō scit deū. ¶ Ignorātia ꝑuatiōis est ignorare aliqđ posꝫ scire potuit z tenebaꝫ scire ¶ Ignorātia dispositiōis est nō scire veritatē z cū ħ tenere oppositā falsitatē. ¶ Ignorātia simplex est nescire q tenek hō scire.faē tñ aliqđ sz nō sufficiēt ¶ Ignorātia crassa siue supina est nesciētia toꝝ q tenek scire z nō velle aliquē laborē subire vt sciat. ¶ Ignorātia affectata ē nolle scire ea ad q tenek. ¶ Pctm cordis est trāsgressio legis diuīe p inordinatōem intrinseci motus mētis ¶ Cōsensus ē nut⁹ volūtatꝫ spontane⁹ ¶ Cōsciētia est naturale iudicatoriuꝫ qđ faciendū vl' nō faciendū sit. ¶ Perplexitas est inuolutio inē opposita .ita q videk sp vergere in pctm quācūqꝫ ptē eligat ¶ Cōtētio est ꝑitatꝫ impugnatio cū ꝓfidētia clamoris. ¶ Mendaciū est falsa signatio vocꝫ cū intētione fallēdi. ¶ Jurare est deū inuocare in testē sue locutōis. ¶ Periurīū est mēdaciū iuramēto firmatū ¶ Adulatio est fmo laudis alicui exhibit⁹ intētione placēdi ¶ Maledicere est alicui plagas vl' penas ꝓbo optatiuo imꝑcari. ¶ Detractio est fame aliene denigratio. ¶ Pctm opis est trāsgressio legis diuīe p inordinatiōez extrinseci motus. ¶ Superbia est amor vl' appetit⁹ ꝓprie excellentie. ¶ Inanis gl'ia ē amor laudis ꝓprie ꝓpter excellētiā apparētē ¶ Inobediētia ē volūtas fingēs minoratōꝝ potestatꝫ.nolēs sb/iacere supioribꝫ i debitꝫ. ¶ Jactātia ē volūtas ꝓpter apparētiā ꝓriā potestatē ostēdens ¶ Hypocrisis ē volūtas p spēm sanctitatꝫ se simulās fallacit̄ in acto z vilit̄ agēs in occulto. ¶ Inuidia est dolor vl' odiū felicitatꝫ aliene ¶ Odiū est volūtas affectās ꝓprimo malū.vt careat bono qđ ipm odiētē ꝓtristat ¶ Susurratio ē volūtas loquēdi semians discordias int̄ frēs. ¶ Ira est mot⁹ z feruor sanguis circa cor ex eua poratiōe fellis ꝓpter appetitū vindicte. ¶ Fellea passio est subitus animi mot⁹ ipatiēs lesiōis. ¶ Hania ē manēs ira. Lot⁹ est obfuatio oportuni tēpis ad vindictā. ¶ Rixa ē audax volūtas vindicādi in iniuriam facti ꝓcedēs ¶ Cōtumelia est volūtas vindicās p exprobratōꝝ maloꝝ ¶ Blasphemia ē volūtas se vindicās p opprobriū deo vel sanctꝫ illarū. ¶ Accidia ē tediū opandi bonū. ¶ Pusillanimitas est volūtas imoderate metuens grauedinē in aggressu agēdoꝝ. ¶ Desperatio est volūtas g/uedinē rep̄mēs de adiutorio ad ꝑficiēdū bonū diffidēs siue de remuneratiōe diuīa diffidēs. ¶ Torpor est volūtas grauedinis i/patiēs.tepida ad explēdū inchoata ¶ Auaricia est amor immoderat⁹ habēdi. ¶ Prodigalitas ē supfluitas q dat nō dāda ¶ Furtum ē auaricia rapiens vel retinēs rē inuito dño. ¶ Rapina ē auaricia violēter occupās rē alienā ¶ Usura est auaricia acq̄rēs p mu

tuū aliq̄d p̄ter sortē ¶ Symonia ē auaricia studiose appetēs vēdere vel emere spūalia vl̄ spūali annexū. ¶ Proditio est volūtas p̄ de ceptionē domesticoꝝ acq̄rendis inhians. ¶ Fallacia est volūtas p̄ ꝓba decipiēs primū causa lucrādi. ¶ Fraus est volūtas p̄fectū primi decipiēs ꝓpter terrenū emolumentū. ¶ Gula est īmoderat⁹ amoꝝ edendi. ¶ Luxuria est ꝓcupiscētia nimia expiende voluptat⁹. ¶ Pctm̄ ignorātie est omissio debite scie ¶ Pctm̄ ex ignorātia. est pctm̄ qō cōmittit ignorāter. z si nō fuisset ignorātia nō fuisset cōmissū ¶ Pctm̄ ex industria ē auersio volūtatis malignant⁹ a sūme clemēte ꝺo ¶ Pctm̄ ex infirmitate est auersio volūtat⁹ male humiliate. vl̄ male in amore accense. ¶ Pctm̄ in deū ꝺr impietas ¶ Pctm̄ in primū dicit iniq̄tas ¶ Pctm̄ in seipm̄ ꝺr impuritas. ¶ Idolatria est falsa z supstitiosa prestatio maiestatis diuīe in ydolo. ¶ Apostasia. est temerari⁹ a statu fidei vel obedientie vel religionis recessus. ¶ Scisma est illicita dissensio eoꝝ īter quos debet esse vnitas ¶ Heresis est recessus a ꝟa fide ¶ Diuinatio est supstitiosa inuestigatio p̄sciētie futuroꝝ. ¶ Nigromācia est diuinatio facta ī cadueribꝫ mortuoꝝ ¶ Geomācia est diuinatio facta in terra. ¶ Idromācia est diuinatio facta in aqua ¶ Aeromācia est diuinatō facta in aere. ¶ Piromācia est diuinatio facta in igne. ¶ Maleficiū est mulier op⁹. vel ligatura alicui⁹ rei in damnū vel cōmoduꝫ alicui⁹ homīs ¶ Sortilegiū est diuinatō p̄ sortes. ¶ Augurīū est diuinatio p̄ garritus vel gest⁹ auiū ¶ Prestigiū est p̄ qō dyabolic⁹ illusionibꝫ oculi hoīz pstringunt ne possint cernere verū ¶ Hypocrisis est velle videri q̄ lis nō est. ¶ Gratia generalit̄ dicit adiutoriū diuinū. creature liberaliter z gratis impēsum ad quēcūq̄ actū indifferēter. ¶ Ꝟa gratis data ē adiutoriū diuinit⁹ datū vt q̄s ꝑparet se ad suscipiendū spūssancti donum q̄ueniat ad statū meriti. ¶ Ꝟa gratū faciens est adiutoriū diuinit⁹ datū ad merēduꝫ ¶ Fides est habit⁹ q̄ credunt ea q̄ nō vidēt ¶ Spes est ꝟt⁹ q̄ spūalia z eterna bona cū fiducia expectant ꝓpter ꝓfidentiā meritoꝝ p̄cedentiū z gr̄am diuinā. ¶ Charitas est ꝟtus q̄ diligit deū ꝓpter se. z primū ꝓpter deum. ¶ Amoꝝ est naturalis affectio cōmunis rationabꝫ irrationalibꝫ ¶ Dilectio est affectio rōnaliū z intellectualiū ¶ Prudētia est noticia eoꝝ que sunt agēda z eoꝝ que sūt vitanda. ¶ Memoria ē noticia p̄teritoꝝ vt p̄terita sunt. ¶ Intelligētia prudētie est noticia p̄sentiū ¶ Prouidētia est noticia futurorum. ¶ Circūspectio est cautela ꝓtrariorum vicioꝝ. ¶ Cautio ē discretio virtut⁹ a vicio spēm virtut⁹ p̄ferente. ¶ Docilitas ē prudētia erudiēdi impitos. ¶ Tēperātia ē domatio libidinū z oīm maloꝝ motuū. deo hominē incoꝝruptū cōseruās. ¶ Cōtinētia tpantie est regimē cupiditat⁹ p̄silū gubernatōꝝ ¶ Clemētia est ꝟtus p̄ quā anim⁹ in odium alicui⁹ temere ꝓcitat⁹ benignitate remittit. ¶ Modestia est virt⁹ q̄ pudoꝝ honestat⁹ cō parat purā z stabilē auctoritatē. ¶ Verecūdia est obfuatio honestat⁹ in gestu z verbo. ¶ Fortitudo est magnaꝝ rerū appetitio z hūmiliū ꝓemptio. z cū humilitate laboꝝ ꝑpessio. ¶ Magnanimitas ē difficiliū spōtanea z rōnabilis aggressio ¶ Fiducia ē certa spes animi p̄ducēdi ad finē rem inchoatā ¶ Securitas est habit⁹ fm̄ quē imminētes incōmoditates z rei inchoate affines nō formidāt ¶ Magnificētia ē magnaꝝ rerū z excelsarum cū animi ampla quadāz splendidissima ꝓpositiōe cogitatio atq̄ administratō ¶ Cōstantia est stabilis in bono pseuerātia ¶ Patientia est equanimis maloꝝ tollerantia ¶ Fidētia est in magnis z honestis firma fiducia z tuta collocatio. ¶ Perseuerātia est finalis p̄manētia in bono ¶ Justicia est ꝟtus qua sibi. deo z ꝓximo quod suū est tribuitur ¶ Seueritas est ꝟtus debito supplicio coercens iniuriā ¶ Liberalitas est ꝟtus beneficioꝝ erogatrix. ¶ Latria ē cult⁹ soli deo debit⁹. q̄ fit fide spe z charitate. ¶ Dulia est seruit⁹ creature debit⁹ ¶ Iperdulia est ꝟtus vel cult⁹ excellētibꝫ creaturis debit⁹ ¶ Reuerētia est virt⁹ q̄ psonis grauibꝫ z platōe vl̄ officio sublimat⁹ debit⁹ cult⁹ reuerētie impēdit. ¶ Pietas ē virt⁹ q̄ psanguineis z patrie benīuolis diligēs cult⁹ impēdit ¶ Ꝟa institie est beneficia iugi memoria recoꝝdari et possibilit̄ repēdere. ¶ Vindicatio est ꝟt⁹ q̄ oīe iniustū repellit z debite punit. ¶ Obseruātia ē virt⁹ q̄s superiores honorifice tractāt. ¶ Veritas ē virt⁹ q̄ reb⁹ coꝝ z ꝟba ꝓcorda re iubent ¶ Innocētia est aī puritas abhoꝝrens oēm illatiōz iniurie deo sibi z ꝓximo ¶ Amicicia est dilectio alicui⁹ primi ꝓpter bonū ipi⁹ primi ¶ Cōcordia est volūtatum z actionū ꝓformitas. ¶ Misericoꝝdia est cō-

passio miserie z indigētie primi. ¶ Disciplina est cōuersatio honesta. cui pax est nō agere malū. sz studet in bonis suis actibꝫ irrepbensibilis apparere. ¶ Obediētia est obtemperatio volūtati superioris ꝼm regulas legis diuine vel hūane. ¶ Eqtas est amor equalitatis in his in qbꝫ equitas esse debz. ¶ Cōtemplatio est clara z libera pspicacia ad cognoscendū diuinā sapiam z ppriā z naturalem possibilitatē. ¶ Oratio ē ascēsus mētis in deū. Siue est expssio desiderij directi in deū ad bonū adipiscendū l' malū remouendū formata p verbū interi9 z exteri9. ¶ Sacramentū est materiale elemētū oculis subiectū. similitudine repsentās. institutione significās. significatōe gratiā cōferēs. ¶ Baptismus est tinctio corpis exterior facta sub forma verboꝝ pscripta. ¶ Cōfirmatio ē signatio hominis baptizati in fronte facta ab episcopo ad roborandū hominē in fide.

¶ Eucharistia est vera z realis psentia corporis z sanguinis xpi sub specieb9 panis et vini. ¶ Penitētia est absolutio hoīs peccatoris penitētis a sacerdote. claue nō errāte. penā eternā in tpalē diuina auctoritate cōmutante. ¶ Unctio extrema est vnctio hominis infirmi a sacerdote in remissionē venialiū peccatoꝝ. ¶ Ordo est signaculū quo spūalis potestas tradit ordinato. ¶ Matrimoniū ē viri mulieris qz cōiunctio maritalis inter legitimas psonas individuā vite consuetudinē seruās. ¶ Premiū substātiale cōsistit in visione. fruitione. tentione vni9 summi boni. ¶ Premiū cōsubstantiale cōsistit i gloria corpis. ¶ Premiū accidētale cōsistit in quodā decore speciali supaddito. Et dicitur aureola. ¶ Aurea est ipa beatitudo substantialis. ¶ Aureola est gloria incorrupti onis ꝼm pfectū triū viriū aie in carne operantiū. s. vis irascibil'. cōcupiscibilis z rōnalis. ¶ Aureola virginū est gloria de incorruptione carnis. attestāte incorruptiōe mentis. ¶ Aureola martyrū est gloria de inuicta sustinentia mortis p fide vel iusticia. ¶ Aureola p̄dicatoꝝ est gloria de incorruptōne doctrine ad alteꝝ prolate mēte verbo et exemplo. ¶ Hec sunt charissime frater pauca que p vsu z exercitō tibi relinquo postqz dante te iterato videro lati9 tibi exponā.

¶ Explicit declaratio terminorum theologie.

¶ Incipit summa sancti Hieronimi de essentia z inuisibilitate z immēsitate dei. que ascribit' s. Bonauēture

O Mnipotens deus pr̄ z fili9 z spūssctūs vnus ē atqz trin9. vn9 videlicet extat i natura. trin9 i psonis. sol9 inuisibilis. sol9 incircūscript9 incorpore9 z imortal'. vbiqz pñs sz latēs. vbiqz totus sz immēsus. Inuisibilis est. qz i essentia sua videri nō pōt apostolo testāte qui ait Quē vidit null9 hoim sz nec videre pt. Et in euāgelio. Deū nemo vidit vnqz. Incorpeus est. qz nullis mēbroꝝ lineamēt' cōposit9 siue cōpact9 existit. sicut veritas in euāgelio dicit Spūs est de9. z eos q adorāt eū in spiritu z vitate oportet adorare Immēsus ē qz qnti tas ei9 vl' qualitas a nullo etiā metiri potest Cui salomon in sua oratiōe supplicans ait. Si celū z celi celoꝝ te nō capiūt. qnto magꝭ z dom9 ista quā edificaui. Incircūscript9 est quia circūscribi nō potest. Inlocalis est. qa de loco ad locū nequaqz trāsit neqz quolibz retinet. ipo de sep Isaiā testimoniū phibente. Celū sedes mea est terra scabellū pedum meoꝝ. Et p Hieremiā. Nōne celū z terrā ipleo. Cui9 immensitatē pheta i psalmo cōfitens ait. Si ascēdero in celū tu illic es. ꝛc. De cui9 immēsitate adhuc in libro Job scriptum est. Excelsior celo est. z quid facies. profundior inferno z vnde cognosces. Longior est terra mēsura ei9 z latior mari. Quia ei celū z terrā implet. pculdubio null9 loc9 est ab eius psentia absens. Sup omnia quippe est regēdo atqz impando. Subtus est omnia sustinēdo atqz portando. nō pondere laboris. sed infatigabili fortute. Immutabilis est. quia ab eo qō est mutari nō potest. ipso dicēte p Malachiā prophetā. qui ait. Ego dñs z nō mutor. Ideo de9 immutabilis dr quia in natura ei9 ira. furor. pnia. obliuio. recordatio z alia his similia nō accidūt. Simplex em̄ natura est z immutabilis z imputabata. Neqz aliud ipez aliud qō hz. sz ipm est qō habet z qō ē. Immortal' est. qz nullo modo mori pōt. apl's dicēte. Qui sol9 hz imortalitatē. lucē habitat iaccessibilē. quez vidit null9 hoim. sz nec videre pt. Ubicūqz aūt sacra scptura sparsiz p diuinos libros i dō motus ai ꝼm hūana mēbra describit. i. caput. capillos. oculos. palpebras. aurem. narem.

os. labia. cor. linguã. imaginẽ. vultũ. vteruz man⁹ dextrã sinistrã. digitos siue digitum. alas. scapulas. posteriora. pedes. Itẽ mor aĩe. Irã. furorẽ. oblíuionẽ. pniam. recordatiõnẽ. z his silia. nõ carnaliter iuxta hystoriaz a recte itelligẽtib⁹ accipiẽda sunt. Sic a iudeis z plerisq; hereticis carnalit sapiẽtib⁹ qui deũ corporeũ atq; localez opinãt. sz spũalit oia de eo intelligẽda z accipienda sunt. Si q̃s aũt dic deũ hr̃e hũana mẽbra. fm motũ aĩe more hũano. q̃d caput secũ credit. ꝑcul/dubio i corde idola fabricat. Igit vt dictuz est figuralit dr capi iõ caput legim⁹ ipam essentiã diuinitatis ei⁹. qr oia ꝑcedit. z oia subiecta itelligere debem⁹. Capillos ꝙo capitis ei⁹ sctõs angelos seu vniuersos electos typice accipi oportet. De q̃ sacro in libro Danielis scriptũ est. Aspiciebam donec throni positi sũt z antiqu⁹ dierũ sedit. Vestimẽtũ ei⁹ q̃si nix candidũ. z capilli capitis ei⁹ q̃si lana munda. Hoc em̃ sign ꝑ vestimẽta cãdida dei. qõ et ꝑ capillos capitis ei⁹. sctõs videlicz angelos et multitudinẽ sanctorũ dealbatorũ. Vel certe Iõ capilli ei⁹ lane mũde cõpanit vt ꝑ ß antiquus dierũ esse credat. Oculos dr de⁹ hr̃e. ꝑ eo qr oia videt z nil eũ latet. In ei⁹ em̃ ꝓspectu vt ait apl's. nulla creatura ẽ inuisibilis. Oia em̃ nuda z apta sunt oculis ei⁹. Aliter ꝙo oculi respect⁹ gr̃e ei⁹ intelligũt. vt est illõ i ps. Oculi dñi sup iustos z aures ei⁹ ad ꝑces eorũ. Itẽ aliter. Oculi dñi ꝑcepta ꝑ q̃ nob lumẽ scie subministrat mystice itelligũt. vt est illõ in ps. Preceptũ dñi lucidũ illumians oculos. Palpebre dñi occulta z incõprehẽsibilia iudicia siue spũal in diuis libris ei⁹ locutio innuit. De q̃b occultis z incõphensibilibus sacramẽtis atq; iudicijs dictũ est in ps. Palpebre ei⁹ interrogãt filios hoim. ß est ꝓbãt Aures dr de⁹ hr̃e. ꝓterea qr oia audit. et nil eũ sub silẽtio latet. de q̃ in libro Sapie. Auris zeli audit oia. z tumult⁹ murmurationũ nõ abscõdit. Hares dei inspiratio ei⁹ i corõ fideliũ. vt est repire in lib. Regũ. Ascẽdit fumus de naribus. i. lacrimosa cõpũctio penitẽtiũ inspiratõe ei⁹. Facies dei cognitio diuitatis ei⁹ ad hoies De q̃ cognitõe in ps. scptuz est. Ondẽ nobis faciẽ tuã. ß est. da nobis cognitionẽ tuã qr cognitio ꝑ filiũ. Nemo novit ꝑrem nisi filius z cui voluerit filius reuelare. Aliter ꝙo facies dei sign inuisibilẽ essentiã diuinitatis dei filij. De q̃ ipe dñs ad moysen p angelũ rñdit. Posteriora mea videbis. faciẽ autẽ meã videre nõ poteris. ac si diceret. Incarnationẽ meã videbis in nouissimis diebus diuinitatẽ videre nõ poteris. Os dei filius pris. i. xps dñs. de quo Isaias ꝓpha ex ꝑsona iudeoz effat⁹ ait. qr os ei⁹ ad iracundiaz puocauim⁹. Aliter ꝙo os dñi. sermo eius siue iussio accipit. De quo fmone dñi pdict⁹ ꝓpheta ait. Os dñi locutũ est. hoc est. verbũ dei filius dei patris ꝑ quẽ oĩa facta sunt. De quo in psalmo dr Uerbo dñi celi firmati sunt. Et alibi Misit ꝙbũ suũ z sanauit eũ Et in euãgelio fm Joh. In ꝓncipio erat verbum rẽ. Lingua dei mystice sign spũm sctm ꝑ quẽ de⁹ pr̃ secretũ suũ manifestauit hoib⁹. Ũñ in ps. Lingua mea ca. scribe. Labia dr vtriusq; testamẽti ꝑsonatia intelligunt. De quib⁹ duob⁹ testamẽtis in ꝓuerbijs dr. Diuinatio i labijs ei⁹. in iudicio nõ errauit os eius. Brachia dei pris filij z spũs sancti⁹ itel ligunt. sicut est in Isaia. Brachia mea ꝓtexi iudicabũt. De quo biere. ad ipm ait. Et nũc dñe deus q̃ eduxisti populũ tuũ ꝺ terra egypti in manu forti z brachio extẽto. Iõ aũt filius dr brachiũ dei. quia creatura electa ab ipo cõtinet. Dextera patris vnigenit⁹ filius accipit. De quo in psalmo ex ꝑsona hominis assumpti. Dextera dñi fecit ꝙtutẽ. dextre. dñi exalta. me. Aliter ꝙo dextera dñi sign gl̃iaz patris z eternã beatitudinẽ. De q̃ in ps. ex ꝑsona pris ad filiũ. Sede a dextris meis. Dicitur aũt z dextera dei oĩs electa creatura i celo z in terra. Sic ꝑ sinistrã ei⁹ intelligit reproba creatura. i. demones z omes ipũ q̃ ad leuã posit et na supplicia sustinebũt. Manus pris filij⁹ dei accipit. ꝑ eo qr ꝑ ipm oia sũt facta. sic est repire in Isa. Oia hec man⁹ mea fecit. z ꝑ eã facta sunt oia. Aliter ꝙo man⁹ dei potestas ei⁹ intelligit. De q̃ ptãte in lib. Miremie dr. Sic lutũ in manu figuli. ita vos in manu mea dom⁹ isr̃l. Itẽ man⁹ dñi flagellũ accipit. de cui⁹ ꝑcussione i Sophonia ꝓpha scriptũ est. Extendã manũ meã sup iudam z sup habitãtes hierl'm. z disperdã de loco ß reliquias baal. Pro q̃ etiã dñi ꝑcussione beatus Job ꝺ seipo ait. Man⁹ dñi tetigit me. A q̃ Digit⁹ dñi singularit spũs sctus accipit. A q̃ spũs sctõ lex in duab⁹ tabulis lapideis i monte synai scripta narrat. Ipe em̃ scripsit qui scribenda dictauit. i. spũs sctus. De q̃ spũ dñs in euangelio. Ego in digito dei eĩcio demonia. Quod ali⁹ etiã euãgelista aperte declarans ait. Si ergo in spũ dei eĩcio demonia

Sicut enī digit⁹ cū manu vel brachio. manus ꝙo vel brachiū cū corpe sunt ī nauavnū Ita pr̄ z fili⁹ z spūssanct⁹ tres q̄dē psone sūt vna ꝙo suba diuinitat⁊. Digiti dei pluraliť. sancti ītelligūť ꝓphe. de q̄ Spūsscūs libros leg⁊ ac ꝓpha⁊ sua inspiratōe describit. De q̄bus in ps̄. Uidebo celos tu. ope. di. tu. Per celos enī libros leg⁊ ac ꝓpha⁊. Per digitos ꝙo sanctos. vt dictū est ꝓphas mistice insinuauit. Imago dei pr̄is inuisibilis. vnigenitus fili⁹ ei⁹ intelligiť. de q̄ apl's. Imago dei inuisibilis. Aliter nāq⁊ est imago dei pr̄is ī filio suo quē nō aliūde s⁊ ex semetipo. ℞ est ex substātia sua p omia silem sibi z equalē genuit. Aliť ꝙo aiam hois quā nō ex se de sua suba sicut plerīq⁊ heretici opinati sunt genuit. s⁊ ex nihilo creauit. sīc aliť ē imago cuiuslibz regis ī filio ei⁹ quā ex semetipo silem sibi genuit. i. homo hoiem Aliť ꝙo in anulo siue in cera imago ei⁹ impssa. q̄ nō est qđ ipe. sic fili⁹ q̄ naturaliť est ℞ qđ z pr̄. Cor dei patris archanū ei⁹ sapie mystice inuit. ex q̄ ꝓbū. i. filiū suū impassibiliter genuit ipo dicēte Eructauit cor meū verbū bonū. Alas ōr habere dicit⁹, p eo q̄ more auis electos suos tāq̄ pullos sub se fouet z ab insidijs dyaboli⁊ malorum hoium ptegit. Unde ꝓpha. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ p. m. Scapulas habere ōr. q̄ niā infirma mēbra in scapulis portat. Sīc est in ps̄. Scapul' suis obumbrabit tibi.

Ueter dei secreta origo subē ei⁹ accipiť. Unī in ps̄. Ex vtero añ lucifer genui te. Aliter p vter dei. incōphensibilia iudicia dei. q̄ rimari nequeūt mystice insinuāť De q̄ occulto iudicio ei⁹ ī libro Job scptū est. De cui⁹ vtero egressa est glacies. z gelu de celo q̄s genuit. Posterioza filij dei incarnatio ei⁹ accipitur de q̄ posteriori pte fili⁹ ī mōte synai ad moysen p angelū loquēs ait. Posterioza mea videbis. faciē aūt meā videre nō poteris. Pedes dei stabilimētū ꝓtutis ei⁹. eo q̄ vbiq⁊ p sens. z vniuersa ei subiecta sunt. Illo ipo dicente p Isaiam ꝓpham. Celū mihi sedes est terra aūt scabellū pedū meoꝝ. Aliter pedes filij dei incarnatio ei⁹ intelligiť que diuinitati subiecta est tanq̄ capiti pedes. Sīc p caput diuinitas. ita p pedes eius exp̄miť humanitas. de humanitate in Exodo scriptū est. Uiderūt deū israel. ℞ est. moyses z aarō z nadab z abyud. z lxx. de senioriby⁹ populi. Sub pedibz ei⁹ quasi op⁹ lapidis saphirini z quasi celū dū serenū est. Sicut aūt p lapidem saphirū celestes creaturas vel sanctos angelos. ita p celū serenū sanctā eccl'iam electoꝝ ex oīb⁹ assumptā figuraliť demōstrare voluit. sup quas duas creaturas hō assūptus fili⁹ dei in ppetuū regnat. De q̄ in psalmo. Oīa subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. Uestim̄tū filij dei aliq̄n. caro ei⁹ que a diuinitate assumpta est in diuinis libris figuraliter accipiť. de q̄ indumēto carnis Isaias ait. Quis est iste q̄ venit ō edom tinct⁊ vestib⁹ ō bosra Rursus vestimentū eiusdē dn̄i scā accipiť ecclesia. que p fidē z dilectiōem ei cōiuncta est de quo in ps̄. dicit Domin⁹ regnauit. Et in psalmo alio ad ipm dn̄m. Cōfessionē z decorem induisti. amic. l. s. v. Palliū xp̄i iaz dicta eius eccl'ia intelligiť. De q̄ in libro geneseos scriptū est. Lauit in vino stolā. hoc est ī passionis sanguine carnē suaz. z sanguine vue palliū suū. id ē. eccleśiā suā. Calciamēta dn̄i nostri xp̄i mystice significāt incarnatōem ei⁹ quā ex mortalitate humani generis assumere dignat⁹ est. De qua incarnatiōe sua ipse p ꝓphetā in ps̄. In idumeā extendā calciamētum meū. i. in plebe gentiliū manifestabo incarnatiōem meā. Gressus filij dei aduent⁹ ī mundū z regressus eius ad pr̄em. De q̄bus ait. Uisi sunt gressus tui de⁹. gressus ōi mei regis mei qui est in sancto. Ipe de celo venit in vter virginis. De vtero ꝙo nascendo positus est in p̄sepio. post q̄ oīa impleuit de quib⁹ a patre missus venerat appensus est in ligno crucis. de cruce aūt depositus fm corp⁹ sepult⁹ est. Christi aīma vero ad inferna descendit. tertia aūt die p potentiā sue diuinitatis carnē suā de sepulcro suscitauit. z post diē resurrectiōis sue quadragesimo die videntib⁹ apostolis ascēdit in gl'iam eius. Di sunt enī gressus filij. quia ascendit in celum z sedet ad dexterā patris Iste est descensus z ascensus ei⁹ qui frequēter in sacris scripturis legiť. Ascēdere dicit⁹ deus. cū fili⁹ carnē ex nobis assumptā in celū cū captiuis euexit. vt est repire in psalmo. Ascēdit in altum captiuā duxit captiuitatē. q̄ naturā hūani gener⁊ q̄ a dyabolo in mūdo captiua retinebať assumēs secū in celū vbi nūq⁊ añ fuerat tanq̄ captiuā deportauit Abscōdere ab hominib⁹ faciē suā de⁹ legiť cū quibusdā eoruz exigentib⁹ culpis cognitōem suā abscondit Sīc in populo iudeoꝝ nūc ipletū videm⁹. q̄ negātes filiū dei. sciam ꝙi dei ita pdiderūt vt similes forēt gētib⁹ que dn̄m nō nouerūt

Ostendere faciē suā dicit deus. cū respectu grē sue. q̄b vult. s. electis suis seipm in corda eoz occulta inspiratiōe insinuat ad diligendum se amorē suū infundit. Sedere dr nō corpaliter humano more sz potētialiter sup omnē creaturā rōnabilit. vt ē repire i ps. Regnabit de⁹ sup gētes. de⁹ sedet sup sedē sanctam suā. Sedere aūt dr sup cherubin. qō interptat plenitudo scie. p qō signāt sci angeli sine mētes spūaliū viroz in q̄b inuisibiliter de⁹ sedet z regnat. In illis em sedet q̄ scia e⁹ z dilectiōe pleni sūt. In puerbijs q̄ppe salomonis scriptū ē. Aia iusti sedes sapie ē. Sapiētia ꝑo dei pris xps est. q̄ in aiab⁹ sctoz dī sedere dr. Descēdere de⁹ in mūdū dr. qñ aliq̄d nouū qō añ nō fecerat in creatura hūana opat. Sicut filius de patre descēdisse narrat quādo verā carnē ex maria ꝑgine ꝑpetē redemptiōem nostrā suscepit. z homo ver⁹ fieri dignat⁹ est nō mutādo qō erat sz assumendo qō nō erat. De cui⁹ descēsione. id est. incarnatione in psalmo scriptū est Inclinauit celos z descēdit. z caligo sub pedib⁹ ei⁹. Celos inclinauit qz aduentū suū ꝓnunciās angelos siue ꝓphetas misit q̄ eius aduentū hominib⁹ annūciarēt. Caligo sub pedib⁹ eius. qz impij hoies ob suā malicia incarnatōem ei⁹ agnoscere nō potuerūt. nec adhuc possunt. Stare de⁹ dr cū nos infirmos z suā creaturam ad pniam z cōuersionē patient sustinet. vt est repire in Abacuc ꝓpheta. Sterit z mēsus est terrā z dissoluit gētes. id est. stetit ad subueniendū. z dissoluit credētes in se a vinculis peccatoz. Trāsire dicit deus cum de corib⁹ quozundā hoīm in quib⁹ antea p fidem cōtinebat. postea subrepēte pfidia vl q̄libet delicto ab eis recedit z ad alios trāsit. quēadmodū de iudeis ad gētes. de hereticis ad catholicos. sz z de q̄buslibet irreligiosis z negligētib⁹ pro vicio suo recedere dr de⁹ z ad alios trāsire. qō nō localit aut visibilit sed inuisibilit occulto iustoq̄ iudicio facere cōsueuit. Ambulare dr de⁹. nō de loco ad locū transeūdo. qz impiū est ita credere. sed ambulatio ei⁹ est in corib⁹ sanctoz delectatio. sicut scriptū est. Et habeo in eis z ambulabo z ero illoz de⁹. Vel certe ambulare dī est in sanctis p̄dicatiōib⁹ suis de loco ad locum trāsire. Loqui dei est inuisibilit sine sono vocis vel quolibet strepitu occulte īmētib⁹ sanctoz voluntatē suā atq̄ rectū intellectū inspirare. siue futura sicut in sanctis ꝓphetis reuelare. Que locutio dei. vt quidaz volunt trib⁹ modis accipit. Primo namq̄ modo p subiectā creaturā. sicut ad moysen i rubo in igne apparuit. vel sicut Abraā atq̄ iacob z ceteris q̄b⁹ in angelis apparuit. Secundo ꝓo modo in somnis. sicut ad iacob z ad zachariā ꝓphetā. z ad ioseph spōsum marie z alios sanctos quib⁹ secreta reuelare voluit. Tertio aūt modo neq̄ p creaturā visibilem neq̄ p hominē. sed occulta tm̄ inspiratione inuisibiliter corda eoz tāgendo loquentes efficit. sicut i libris ꝓphetaz scriptū est. Luz ipi ꝓphete subito afflati spūsctō clamabant dicētes. Dec dicit dns. Dei videre est acta bona approbare. sicut est reperire in Gen. Vidit de⁹ cūcta que fecerat z erāt valde bona. i. intelligentib⁹ bona esse demōstrauit Aliter videre dei est mala hoīm sciendo reprobare. sicut est illud in Isaia prophetā Et vidit de⁹ z apparuit malū in oculis eius. Itē aliter videre dei est nos videtes facere. vt est repire in ps. Proba me de⁹ z scito corme. rc. Quod⁹ iste locutiōis in libro btī iob similiter repit. vbi de sapiētia dei patris post q̄ plurima in figura locut⁹ est de deo patre. adiunxit. Tūc vidit illā z enarrauit z inuestigauit z ꝑparauit. id est. videntes fecit atq̄ ꝑdicantes z inuestigātes atq̄ alijs annūciantes rc. Cognoscere dei est cognoscentes facere. sicut ait ad Abraā. Nūc cognoui q̄ timeas deū. Neq̄ em in tempe nouit qui scit oīa anteq̄ fiāt. sed cognoscere dei dicitur cognoscētes facere. vt qui pri⁹ de se quales essent incogniti erāt. p eius interrogatiōem z pbatiōem quales essent sibi metipis manifesti fierēt. Tale est illud in lege moysi ō populo israelitico. Temptabo eos inqnit vtr custodiant mandatū meū an non. Nescire dr deus. quosdā reprobos reprobare. sicut est illud in euāgelio. Nescio vnde sitis. Recedite a me oīes qui opamī iniquitatē. Celare dicit deus cuz creaturā suam quā non vult perire. sepe castigat corripit atq̄ flagellat. z flagellando ad se reducit Vel zelare dicitur deus cū nullū peccatū impunitū vult relinquere. Justū enim est z ideo omnis iniusticia execrabilis est illi quā vt dictum est nullo modo impunitā patitur. Irasci dicit deus nō animi motu. vel qualibet perturbatione quod illi omnino accidere non potest sed creature delinquenti. id est. hominib⁹ impijs z pctoribus iustā dicit inferre vltionē

hoc est reddere illis que merent. Et ꝟ est vl
tio diuia. iste furor ei⁹ ōr. Penitere dicit de⁹
nō ꝙ more hominū ptransactis opib⁹ peni
teat. Qui em̄ oīa nouit anteq̄ fiāt. ꝑ suis
prauis actib⁹ penitere nō potest. Ꝟ penitē
tia dei est statuta mutare z qō ꝑus ichoatū
est in aliud mutare. i. ex bono exigentibus
culpis in malū. sicut de saul legit penituisse
deū ꝙ cōstituisset eū regē. vel sicut nūc vide/
mus in populo iudeoꝝ. q̄ cū esset popul⁹ dei
ob impietatē suā fact⁹ est synagoga sathane
De malo vero in bonū accidit in pl'o genti
um. q̄ ante nō popul⁹ dei. nūc aūt ꝑ gratiam
xp̄i popul⁹ dei fact⁹ est. Hoc q̄ꝑe mō occul/
to dei iudicio iudas dei ꝓditor de apostola
tus ḡdu lapsus in inferni baratrū dimers⁹
est. Latro ꝥo post crimē rapacitatis ō cruce
ad paradisum trāslat⁹ est. Hāc q̄ꝫ mutatiōem
de bono ad malū. sicut dictū est. de malo ad
bonū ꝙ occulto iustoq̄ iudicio dei sine ꝑ se/
ueritatē iusticie sue. siue ꝑ misericordiā ei⁹ fiat
pniam dei dicim⁹. Nō exp̄ss⁹ in lib. Hiere.
ꝓphē scriptuꝫ est. Nō penitere dei est statuta
nullo mō mutare. vt est illō in. ps. Jurauit
dñs z nō penitebit eū. i. pr̄ ad filiū. tu es sa/
cerdos in eternū ſm ordinē melchisedech.
Sacerdos dei pr̄is dicit⁹ est fili⁹ dei non ſm
diuinitatē. sꝫ ſm hūanitatē. in q̄ se ꝑ nobis ꝑ
passionē z mortē in acceptabile sacrificium
deo pr̄i obtulit. vt ipe esset sacerdos q̄ et sa/
crificiū. Obliuisci ōr de⁹ cū q̄busdā impijs z
pctōrib⁹ nō misereť. Nō vtiq̄ nō facit ꝑ cru
delitatē. q̄ in deo nō est. sꝫ ꝑ occultū iustūq̄
iudiciū suū Indurare ōr de⁹ q̄rundā corda
malor⁹ sic̄ de pharaone rege egypti scptū est
Nō ꝙ oīpotēs de⁹ ꝑ potētiā suā eor⁹ corda
induret. qō impiū est ita credere. sꝫ exigētib⁹
eor⁹ culpis cū duricia cordis quā ipi sibi om
nia mala ꝓpetrādo nutriūt nō auferť. vide
tur q̄si illos ipe indurer quos iusto iudicio
induratos sinit. Dormire dei est cū vnigeni
tus fili⁹ pr̄is in assumpta carne ꝑ nob mori
dignat⁹ est. Cui⁹ mors recte dulcis somn⁹ p̄
dict⁹ est. ipo dicēte ꝑ Hiere. ꝓpham. Jō q̄si in
somno excitat⁹ sum z vidi z somn⁹ me⁹ dulc⁹
est mihi. Aliter dormire dicit de⁹. cū fides ei⁹
inter pſperitates hui⁹mōdi z intra q̄rundā
corda fideliū nō vigilat sꝫ dormit. Hāc dor
mitionē ipe Jhs significauit. cū in mari inē
fluct⁹ maris dormiuit Vel certe dormire est
auxīs tarde subuenire. sicut est in psal. Ex/
urge quare obdormis dñe. Vigilare dei est
in defensionē suor⁹ elector⁹ z vltionē inimico
rum suor⁹ se manifestū demōstrare.

Finit summa de essentia z̄ē.

Incipit plogus sancti Bonauēture do/
ctoris seraphici in libellū qui Amatorium
nuncupatur.

Oresens opusculum q̄ legerit intentionē eē sciat
opificis quasdā sanctor⁹ autorita/
tes sub ꝓtinuatiōe ordinādis
studuisse. eorundē nominib⁹ ecōtra in mar/
gine intitulatis. que aīm legētis vel audien
tis ad amorē sui ꝓditoris efficaci⁹ debeant
inclinare. sumpta ꝑmit⁹ materia de excellē/
tia ꝑme ꝓditiōis hoī collata ꝓsilio tot⁹ san
cte trinitatis z ope maiestat⁹ diuie. Deinde
hoiem alloquit solū oīdens ei z astruens.
hoies ceteros nō tm̄ ac vniuersa ad obseq̄/
um ipi⁹ z solamē ꝓdita vel creata. imor amo
ris ꝑuilegio singular⁹. spāli ei munere data.
Proseq̄t deinde ꝓsequent⁹ tā necessitatez q̄ꝫ
piā liberalitatē incarnatiōis xp̄i z passionis
ꝑ hoiē. que duo potissimū ingratitudinē ex
pellūt. z cor hūanū efficaci⁹ ad amorē sui cō
ditoris inducūt. Ex q̄b⁹ q̄ttuor p̄missis. di/
gnitate vicz ꝑme creatōis. ꝑuilegio singl'ar⁹
amor⁹. dignatiōe icarnatōis. z hūilitate pie
redēptōis pctor⁹ meditādo i se reuersus. ple
rūq̄ ꝓfūgit. z abiecto q̄q̄d mūdanū sapit.
tot⁹ ad xp̄m ꝓuertit. quē sui tot⁹ nō ignorat
auctorē z bñfactorē. z oīm bonor⁹ largitorē.
Et fit vt tāto pl⁹ ꝑ hūilē satisfactōz ōo fiat ꝑ
pinqu⁹. q̄ꝫto ꝑ inobediētiā ꝑus ab eo extitit
alien⁹. Et ꝟ q̄dē fuit principale intentū i ꝟ
ope. vt ex recognitōe bñficior⁹ dei circa ho/
mines z amor⁹. alē ad alter⁹ q̄si ꝓfabulando
degenerē se agnosceret. z ꝑ ingratitudine sua.
filiali pot⁹ q̄ꝫ fuili ꝓtritōe ꝓfūci⁹. tā piū pa/
trē tā ingrat⁹ fili⁹ se excitaret filialit ad amā
dū. Nō ḡ intētiōis opific⁹ hoiem sui creator⁹
ꝓuocare satagēs ad amorē. pūti labori ama
toriū nomē imponit.

Nota ꝙ ista ꝓtinuatio autoritatū z titu/
latio autor⁹ nō ita impſſa ē in margine ſm i
tentū opific⁹ h⁹ opusculi. sꝫ talit interrupta
est ꝑ iterpositōz rubricar⁹ z autor⁹. vt vides
z ꝟ ad vitādū difficultatē opis. Qui ḡ volu
luerit ꝑt nihilomin⁹ legere sub ꝓtinuatione
nō obstātib⁹ rubric⁹ z autorib⁹ iterposit⁹.

Explicit prologus in libellum qui Amatorium nuncupat sancti Bonauenture doctoris seraphici.

Incipit Amatorium

De termo me

Hus dirigit quisquis pme condi
onis tue dignitatē ignoras. aut
tue reformatiōis laborē z preci
um nō attendis. vt cōsideratione tante di
gnitatis. z dignatiōis tante. tam beneficum
deū. tā benignū dominū. mutuo intuitu di
scamus pariter amare. cui p vniuersis suis
beneficijs semp bucusq; indeuoti fuimus z
ingrati. Anselm⁹. De dulcedine et bo
nitate dei in creatiōe. In primis igitur te
admoneo vt sine intermissione recorderis
q̄ dulcis z q̄ bonus sit erga te creator tuus
quanta bonitas eius fuit. q̄ te cū non esses
creauit. z q̄ te non pec⁹ aut creaturā insensi
bilem. sed eā creaturā fecit que eū posses in
telligere. amare. z cū eo suam eternitatē. eter
na z felix possidere. Et q̄ intīm te dilexit. vt
cum multa cōtra suā voluntatē acturam sci
ret. voluit te tamen facere z esse. z q̄ te cū tā
ta mansuetudine vt pius z misericors ad
huc patitur expectās tuam emendatiōem.
quia nullo modo te cupit pdere. sed adhuc
te patitur viuere. adhuc tibi ea que sunt ne
cessaria ad sustētatiōem hui⁹ vite non desi
nit ministrare. Et sicut reb⁹ ipis experiri po
tes. peccatis tuis nō potes eius bonitatez
vincere. nec adhuc te velit sicut promeruisti
p̄fundere. vel ex toto destruere. Certissimuz
est ergo illū pium esse erga te qui tāta bona
tibi largitur. nec adhuc de tuis iniquitatib⁹
se querit vindicare. Preterea de eius beni
gnitate adhuc cogita. Rationes inducti
ue ad amandū deum. Ut autē cōmunia
replicam. quot sunt mēbra in corpe. tot be
neficia inuenies magna. z p minimo mem
bro plus debes amare deū q̄ multi amant
eum p cunctis beneficijs que ab eo recipi
unt. Si quis amisisset oculū. quantū ama
ret eum qui sibi illū restitueret. Et si quis
meruisset amittere eū. quantum amaret il
lum qui sibi oculū conseruaret. Nec minus
amand⁹ qui eum ab initio dedit. z qui datū
conseruauit. cū multotiens vtendo eum cō
tra deum amittere meruerit. Quod dixi de
oculo. de ceteris membris cogita. Si vero
tantū amand⁹ est qui dedit corpus. quantū
amandus est qui dedit animā. que in infini
tum melior est corpore. Que si amisisset vsū
rationis. quantū amares illum qui illuz re
stituere. Quantū ergo amandus est qui ti
bi rationē dedit. Itē Quantū amandus est
ille qui mirabiliter corpus z animā coniun
xit. z hanc cōiunctionē tibi seruauit. cū pec
cando mortem multotiēs meruisses. Au
gustinus. Cogita igit z recogita tantam
erga te tui creatoris benignitatē. et erige te
sicut rectū est. Et omnes sensus tuos ad eū
ineffabilē dilectionem. Nihil enim iustius.
nihil salubrius. nihil vtilius z dulcius q̄q̄
ex toto homo illū diligat quem sui totⁱ no
uerit non solū auctorem. sed et conseruatorē
Ex natura inuitat ad amandū deum
Si vero naturaliter amat filius patrez.
a quo habet partē corporis sui. quanto ma
gis amare debet deū. qui corpus eius z ani
mam ex nihilo fecit. Augustin⁹. Et si
amand⁹ est genitor. tamen preponend⁹ est
creator. Ut quid nō amaret opus artificez
cum haberet vnde id posset. Bernardus
De diligendo deo. Et cur non quan
tum omnino posset. cum nihil omnino nisi
eius munere posset. Bernardus in ser
mone. Valde igit mihi amandus est. p
quem sum. viuo z sapio. Parum ne videtur
tibi hoc. De dignitate siue excellentia p
me creationis. Cogita qualē te fecit. Ple
pe scōm corpus egregiā creaturam. Scōz
animā magis imaginē creatoris insignem.
ratōnis participē. beatitudinis eterne capa
cem. Porro coherere sibi fecit artificio incō
prehensibili. sapientia inuestigabili. Nec tu
men ante promeruit qui ante non fuit. Nec
spes retributionis fuit. quoniā bonorū no
strorum nō eguit. Disce igit in reuerēdo gra
tiam nō esse tardus aut segnis. Disce ad sin
gula dona gratias agere. Diligenter consi
dera que tibi apponūtur. vt nulla dei dona
gratiarūactione frustrentur. Augustin⁹
Quanta sit dignitas conditionis huma
ne. Tanta nanq̄ dignitas conditionis
humane esse cognoscitur. vt non solo iubē
tis sermone. vt alia sex dierum opera. z cō
silio sancte trinitatis. z opere maiestatis di
uine creatus sit homo. vt ex prime conditi
onis honore intelligeret. quantum suo con
ditori deberet. dum tantū in conditiōe mor
dignitatis priuilegium prestitit ei conditor

vt tanto ardentius amaret conditorem. qñ to mirabilius se ab eo cõditũ eẽ intelligeret ¶ Dignitas cõditõnis debet inducere amo rem. ¶ Faciam⁹ inquit hominẽ ad imagi nem ꝛ similitudinẽ nostrã. Nec hoc soluz ꝙ sancte trinitatis ꝓsilio sic ab excellẽtia cõdi toris cõditus est ꝫ etiã ꝙ ad imaginẽ ꝛ simi litudinẽ suã ipe creator omniũ eum creauit ꝙ nulli alij ex creaturis donauit. Que ima go diligenti⁹ est exteriozis homis mobilita te cõsideranda. ¶ Que sit imago trinitatis in anima q̃ ad corpus exteri⁹. ¶ Primo si quidẽ vt sicuti de⁹ vnus semp vbiqz tot⁹ est omnia viuificãs. mouens ꝛ gubernãs. quia in eo viuim⁹. mouemur ꝛ sumus. Sic ani ma in suo corpe vbiqz tota viget. viuificans illud. mouens ꝛ gubernãs. Neqz eñ in ma ioribus sui corpis membris maior. et in mi noribꝫ minor. sed in minimis tota est. ꝛ ĩ ma ximis tota. ¶ Que sit imago vnitatis ĩ ani ma in trinitate interius. ¶ Et hec est ima go vnitatis omnipotẽtis dei quã anima ha bet in se. que etiã sancte trinitatis quandaz habet similitudinẽ. Primo in eo quia sic̃ de us est. viuit ꝛ sapit. ita anima ꝑm suũ modũ est viuit ꝛ sapit. ¶ De similitudine trinita tis in anima. qua ad imaginẽ dei est condi ta ¶ Est quoqz in anima similitudo trini tatis. in eo ꝙ ad imaginẽ sui conditoris per fecte scz ꝛ summe trinitatis que est in patre filio ꝛ spiritusancto condita est. Et licet vni us nature sit illa. tres tamẽ dignitates ha bet. id est. intellectũ. voluntatẽ. ꝛ memoriam ¶ Sine quibꝫ anima ꝑfecta esse nõ potest ¶ Idem. licet alijs verbis designatur cũ dicit. Diliges dominũ deũ tuũ ex toto cor de tuo. et ex tota anima tua. ꝛ ex tota mente tua. id est. ex toto intellectu tuo. ꝛ ex tota vo luntate tua. ꝛ ex tota memoria tua. ¶ Ima go est in substãtia. similitudo in moribus. ¶ Nam sicut ex patre generat filius. ꝛ ex pa tre filioqz ꝓcedit spiritussanctus. ita per in tellectũ generatur volũtas. ꝛ ex bis itẽ am bobus ꝓcedit memoria. sicut facile a sapien te quolibet intelligi potest. ¶ Que sint ex cellentiores dignitates aĩme. ¶ Nec enim anima ꝑfecta esse potest sine bis tribus. nec horũ triũ vnum aliquod quantũ ad suã be atitudinẽ ptinet. sine alijs duobus integrũ constat. ¶ De trinitate in anima. ¶ Et si cut deus pater. deus filius. deus spirit⁹ san ctus est. nõ tamen tres dij sunt sed vn⁹. ha bens tres personas. ꝛ anima intellect⁹. ani ma voluntas. aĩma memoria est. nec tres ta men anime in vno corpe. sed vna aĩma tres habẽs dignitates. atqz in bis trib⁹ imagi nem gerit eius mirabilẽ in sua natura noster interior homo ¶ Ex excellentioribꝫ anime dignitatibꝫ iubemur diligere deũ. ¶ Ex bis quasi excellentioribꝫ anime dignitatibꝫ iu bemur diligere deũ. vt quantũ intelligitur semp in memoria habeatur. Nec solus suf ficit intellectus. nisi fiat voluntas in amore eius. Imo nec hec duo sufficiũt nisi memo ria addatur. qua semper in mente intelligen tis ꝛ diligentis maneat deus. sic vt nullum possit esse momentũ quo ꝑsentẽ eum nõ ha beat memoria. Et hec habe de imagine. ¶ De similitudine que in moribus cõstat. ¶ Nunc vero de similitudine aliqua intelli ge. que in moribus credenda est. Ut sicut de us qui hominẽ ad similitudinez suam crea uit. charitas est. bonus ꝛ iustus. patiens et mitis. mũdus ꝛ misericors. ꝛcetera insignia virtutum suarũ. que ꝺ eo legũtur. ita homo creatus est. vt haberet charitatez. vt bonus esset ꝛ iustus. patiens ac mitis. mund⁹ et mi sericors foret. Quas virtutes quanto plus quisqz in seipso habet. tanto ꝓior est deo. et maiorem sui cõditoris similitudinem gerit Si vero quod absit aliquis per deuia vici orum ꝛ diuorcia criminũ. ab hac nobilissi ma sui conditoris similitudine degener ob errat. tunc fiet de eo quod scriptum est. Ho mo cum in honore esset non intellexit ꝛc̃. ¶ De honore homini collato. ¶ Quis ma ior honor potuit homini esse q̃ ꝙ ad simi litudinẽ sui factoris conderetur. et eisdẽ vir tutum vestimẽtis ornaretur quibꝫ ꝛ condi tor. Quod quidẽ nulli alij ex creaturis nisi soli homini concessit. Quando homo non vtatur vt̃ fruat̃ dei bonitate et misericordia ita vt nullũ esset momentũ quo non sit de q̃ legitur. Domin⁹ regnauit decorem indutus est ꝛc̃. id est. omniũ splendore virtutum. ꝛ to tius bonitatis decore ornatus. Vel qõ ma ius homini potest esse dedecus. aut infelici or miseria. q̃ vt hac similitudinis gloria sui conditoris amissa. ad informẽ ꝛ irrationa lem brutorũ animaliũ delabatur similitudi nem. Quapropter o homo diligenti⁹ atten de ꝓme ꝺitõis tue excellentiã ꝛ venerãdã sancte trinitat̃ imaginẽ in teipso cognosce. honorẽq̃ similitudinis diuine ad quã crea

tus es nobilitate mor. exercitio ꝟtutū. z dignitate meritor. hꝛe cōtende. vt quādo apparuerit qualis sit. tūc similis ei appareas. q̄ te mirabiliter iā ad similitudinē suā in ꝓmo adā cōdidit. z etiā mirabil⁹ vt infra patebit in secūdo reformauit. ¶ Q̄ mirabilior ē hominis reformatio q̄ formatio. ¶ In prima nāq; ꝯditiōe gl'ia ꝑuen⁹ est z honore. i secūda pietate ꝑsecut⁹ z amore. vt ingratitudinē tuā erubesceres. z ad ꝯditorē tuū amorē tuū totum ꝑuerteres. q̄ tāto artificio vtebat. vt nullū aliū ꝓter ipm amares. In ꝓmo opere ꝯditōis tue de limo terre plasmauit hoiem de⁹. z inspirauit in faciē ei⁹ spiraculū vite. Ecce qualis artifex. qualis vnitor rerū. ad cui⁹ nutū sic ꝯglutinant sibi lim⁹ terre z spūs vite. Lim⁹ quidē iā ante creat⁹ erat q̄n in ꝓncipio de⁹ creauit celū z terrā. At spūs sane nō cōem ꝟ ꝓriā habet ꝯditōem. nec i massa creatus. ꝟ singulari quadā excellētia inspirat⁹. ¶ Quare dederit de⁹ hoi sensuꝫ z intellectū. ¶ Quē cū in hoiem inspirasset dedit ei sensum z intellectū. vt p sensum lutū sibi associatū viuificarꝫ. z p intellectū regeret. ¶ Aug⁹ de spū z aīa. ¶ Et vt p intellectū int⁹ ingrederet z ꝯtēplaret dei sapiam. z p sensum foris egrederet z ꝯtemplaret opa sapiētie. Intellectū int⁹ illustrauit. sensum foras decorauit. vt in vtroq; refectionē inueniret. Intus ad felicitatē. foris ad iocunditatē. Sꝫ q̄ bona exteriora diu stare nō possunt. iuꝭsus est hō ab exterioribꝫ ad interiora redire. ab interioribꝫ ad supna ascēdere. ¶ Bern⁹. i ꝑmone. ¶ Tāte siquidē dignitatis est hūana cōditio vt nullū bonū ꝓter summū ei suffi cere possit. Agnosce igit o homo dignitatē tuā. agnosce gl'iam ꝯditōis tue. Est et tibi de mūdo cor⁹. ꝟ tibi sublimi⁹ est aliq̄d. nec oīno cōpandū ceteris creaturis. Cōpacta z ꝯfederata sunt in te caro z aīa. illa plasmata. hec inspirata. Quis nō videat q̄ntū corꝑi ꝑstat aīa. ¶ Quid aīma cōferat corꝑi. ¶ Alunq̄d nō trūcus esset insensibilis. caro inanimata. ¶ Aug⁹. ¶ Ab aīa eī pulcritudo. ab aīa incremētū. ab aīa claritas visus z son⁹ vocis. Denicq; sensus oīs ab aīma est z p sensus ꝓgredit ad cor⁹ mouēdū z viuificandū. ¶ De duplici vita aīe. ¶ Cui⁹ duplex est vita. alia q̄ viuit in carne. alia q̄ viuit in deo. Duo siquidē sunt sensus in hoīe. vn⁹ interior. z alter exterior. z vterq; bonū suuꝫ habet in q̄ reficiat. Sensus interior reficit i ꝯtemplatiōe diuinitat⁹. sensus exterior i ꝯtēplatiōe humanitat⁹. ¶ Cur de⁹ hō fact⁹ sit. ¶ Propterea eī de⁹ hō fact⁹ est vt totū hominē in se beatificaret. z tota ꝑuersatio hominis eēt ad ipꝫ. z tota delectatio esset i illo. cū a sensu carnis videret ꝑ carnē. z a sensu mentis ꝑ diuinitat⁹ cōtemplatiōꝫ. Hoc erat totum bonū hois vt siue ingrederet siue egrederet. pascua in factore suo inueniꝫ. Pascua foris in carne saluatoris. pascua int⁹ in diuinitate creatoꝛ. Sꝫ heu hoc magnū bonuꝫ secutū est malū magnū. q̄n ꝑdito bono q̄ int⁹ erat. egressa est aīma ad bona aliena. q̄ foris erāt. z pactū fecit cū delectationibꝫ seculi. requiescēs sup illas. nō attendēs absentiā boni sui interioris. eo q̄ ꝯsolatiōes suas cerneret i bonis alienis. ¶ Q̄ iocū ditate exteriori. interior obdormit hō. ¶ Nā cū exterior sensus carnal' bono suo vtit. interior sensus mētis quasi obdormit. Nō ei cognoscit bona interioris sensus. q̄ iocū ditate exteriorum bonor⁹ capit. Nā q̄ in carne viuit. in carne sentit. z dolores carnis fugit inq̄ntū potest. vulnera aūt aīme ꝑsus ignorat. nec medicinā q̄rit in eis. Cū aūt mortu⁹ fuerit sensus aīe quo viuit in carne. tūc viuificare incipiet sensus ille q̄ sentiet semetipam. Et tūc sciet dolores suos. z sentire incipiet vulnera sua tāto grau⁹ q̄nto ꝑius. Sic eī ad intellectū reuocata a corruptōe carnaliū affectionū se studet mūdare. z ad naturā ꝑriam qua deū suū q̄ eā possedit fecit z creauit agnoscere. seipam incitare. intelligēs q̄ vita ipi⁹ dilectio est. ¶ Hugo. ¶ Q̄ vita aīme sit dilectio. ¶ Nā scire potes homo z intelligere q̄ vita aīe tue dilectio est. z q̄ sine dilectiōe esse nō potest. eo q̄ vita ipi⁹ est. ¶ Bregoꝛi. ¶ Cū aīa ad solū deū appetēdū sit creata. iure ei nihil sufficit q̄d de⁹ nō sit. ¶ Restat igit vt vez amorē q̄ras. z amorē tuū in melius mutare studeas. eo q̄ in tpalibꝫ z mūdanis ver⁹ z ꝑmanēs amor nō est. quib⁹ aīe patulus infatuat ne sentiat amorē ꝑ desideriū. nec suauitatē ꝑ dulcedinē ꝯditoꝛis sui. Hō eī dubito q̄n multi iam exꝑimētis didicisti fallacē esse z fugacē amorē hui⁹ secli. quez semp vl' cū perit id q̄d tibi elegeris perdere aut cū aliud q̄d magis placet supuenerit cogeris mutare. Sic desideriis int⁹ fluctuas dū nec sine amore esse potes. nec vez amorē inuenis. Idcirco quasi in exilio errans. da dū traberis ꝑ ꝯcupiscētias tpaliū. amorem

nō inuenis eternoꝝ. O si teipm inspiceres. o si aiam tuā videres. q̄ specie sua omniuꝫ visibiliū decorē ꝛ pulchritudinē vincit. agnoscere certe quāta reprehensione dignus fueris. cū aliq̄d extra te amore tuo dignuꝫ existimabas. Ex iniuriā sibi facit. q̄ inhonesta diligit. Ideo tibi iniuriā facis. qui vel inhonesta. vel certe ea q̄ amore tuo digna non sunt. in societatem dilectionis admittis. Hunc vero qꝫ facie tuā. ꝛ specie vultus tui. que in aia est q̄lis sit cōtemplari nō potes. facilꝫ in ea que foris admirāda videnꝫ. affectū dilectōis extendis. Presertim qꝫ amoꝫ nūq̄ solitariꝰ eē patiꝫ. qꝫ i hocipo tā q̄dāmodo amoꝫ esse desinit. si in alteruꝫ paritatis ꝓsortē vim dilectionis non diffundit. Scire tū debes q̄ idcirco vis dilectionis nō extinguitur. si a rebꝰ abiectꝭ ꝛ vilibus appetitꝰ eiꝰ cohibeaꝫ. Immo ille magis sibi iniuriā facit q̄ vel inhonesta. vel certe ea que amore suo digna nō sunt. in societatē dilectōis admittit. Primū igiꝫ necesse est vt teipm ꝓsideres. ꝛ cū cognouerꝭ dignitatem tuā quā ꝓposui supius. imo ꝛ illā que patet inferius. ne iniuriā facies amori tuo. abiectioꝛa te nō ames. Nā ꝛ ea que p se cōsiderata pulchra sunt. pulchrioribꝫ cōparata vilescūt. Nō vis hr̄e amorē solitariū. nec em̄ potes. noli tū habere pstitutū. Queras ergo vnicū. queras ꝛ vnice dilectuꝫ. Scis em̄ qꝫ amoꝫ ignis est. ꝛ ignis quidē fomentum q̄rit. Sed caue ne initias qđ fumū potius aut fetorē ministrat. Ea vis amoꝭ est vt talē te esse necesse sit. quale est illud quod amas. ꝛ cui p affectū ꝓiungeris. in ipi⁹ similitudinē. ipa q̄dāmodo dilectionis societate trāsformeris. Ex amans in silitudinē amati trāsformaꝫ Silitudo nāq̄ causa est amoris. Tue igiꝫ pulchritudinē aīe attende. ꝛ intelliges qualē debeas pulchritudinē diligere. Sponsum habet sed nescit. Pulcherrimꝰ est oīm. sed faciē eius nōduꝫ vidit. Ille eā vidit. qꝫ nisi eā vidisset. nō eaꝫ diligeret. Sed vidit qꝫ eā creauit. que ipi⁹ amore digna foret. Voluit adhuc seipm ei pſentare. sed munera misit. arraꝫ dedit. pignus amoris. signū dilectiōis. Si cognoscere illū posset. si specie eius videret. nō amplius de sua pulchritudine dubitaret Sciret em̄ qꝫ tā pulcher. tā formosus. tā elegās. tam vnicꝰ in suo affectu captꝰ non esset. nisi eū singularis decoꝫ ꝛ vltra ceteros admirā dus traheret. Hunc videre illū nō pōt. quia absens est. et ideo non timet neq̄ erubescit illi iniuriā facere. qꝫ singularē eiꝰ amorē ꝓtemnit. Si vero adhuc scire nō potest q̄lis ille sit qui eā diligit. ꝓsideret saltē arraꝫ quā dedit. Ex argumentū amoris sit exhibitio muneris. Fortassis in ipo mune re eiꝰ qđ penes eā est. poterit agnoscere q̄ affectu eū diligere. quo studio ꝛ diligētia se illi debeat ꝓseruare. Insignis est arra eiꝰ. nobile donū eius. qꝫ nec magnū decuit vt parua daret. nec p paruo sapiēs magna dediſſet. Magnuꝫ ergo est qđ illi dedit. sed maiꝰ est qđ in ipa diligit. Respice vniuersū mundū istū ꝛ cōsidera si aliq̄d in eo sit. q̄ tibi obcausam amoris illiꝰ nō seruiat. Omnia ppter ea facta sunt vt fuiāt homini. Omnis natura ad hunc finē cursum suū dirigit vt obsequijs tuis famuleꝭ. ꝛ vtilitati deseruiat. tuisq̄ oblectamētis pariꝭ ꝛ necessitatibus ꝑm affluentiā indeficientem occurrat. Hoc celū. hoc tra. hoc aer. hoc maria. cum eis q̄ in eis sunt vniuersis. explere nō cessāt Hoc circuitꝰ tempoꝝ. annuis innouationibꝫ. ꝛ rediuiuis partubꝫ. antiq̄ innouās. dilapsa reformās. ꝓsumpta restaurās. pastu ꝑpetuo subministrat. Quis ḡ putas ꝑ instituit. quis hec nature ꝓcepit. vt sic vno consensu tibi fuiat. Beneficiū accipis. ꝛ auctorem eiꝰ nō cognoscis. Donū in manifesto ē largitoꝛ occultus. Et tū ipa te rō dubitare nō sinit. hoc tuū nō esse debitū. sed bñficiuꝫ alienū. Multū igiꝫ tibi cōtulit. q̄ hoc totū ꝛ tantū tibi dedit. Multū ergo diligēdus est. q̄ tantū dare potuit. ꝛ q̄ tantū dare voluit. multū dilexit. Tantū ḡ diligens. ꝛ tantuꝫ diligēdus. dono suo demōstrat. vt q̄ stultū est amorē tā potentis nō vltro cōcupiscere. tam impiū sit atq̄ ꝓuersum. tā diligentem nō amare. Vide ergo q̄d agꝭ cū in ꝑ mūdo amari ꝛ amare ꝓcupiscis. Totꝰ mūdus tibi subiectꝰ est. ꝛ tu nō dico totū mūdū. sed nescio quā aliā mūdi ꝓzciunculā. que nec specie pulchra. nec vtilitate necessaria. nec q̄ntitate magna. nec bonitate optima antecedat. in societatē tui amoris admittere nō aspernaris. Certe si hec diligis. vt subiecta dilige. vt famulantia dilige. vt munera amici. vt beneficia dñi. Sic tū vt semp memineris q̄d illi debeas. nec ista p illo. nec ista cū illo. sed ista ꝓpter illū. ꝛ p ista illū. ꝛ supra ista illū diligas. Augustinꝰ de ciuitate dei.

¶ Q amare deū ꝓpter tpalia ꝺ stuffelia ē ei. ¶ Quia amor quo aliq̄s amat deum ꝓpter tpalia. ꝺ rumelioſus eſt deo. Tpalia qui ſic amant. ꝓferūt ei. Propter qꝺ eñ vnūq̄dq̄ amak. illud magis amak. Unde boni ad ꝺ vtunt mūdo. vt fruank deo. Mali aūt econtra. vt fruank mūdo. vti volūt deo. Uti nāq̄ eſt qꝺ in vſum venerit referre ad obtinēdū illud q̄ fruendum eſt. alias abuti eſt.

Hugo. ¶ Nō ergo munera dantꝫ. plus q̄ amantꝫ affectū diligas. Maiorē caritati ei? iniuriā facis. ſi dona illius accipis. z tū viciſſitudinē dilectiōis nō rependis. aut dona illius ſi potes reſpue. vel ſi dona reſpuere nō potes. viciſſitudinē amoris repende. Dilige illū. dilige te ꝓpter illū. dilige dona illius ꝓpter illū. dilige illū vt fruaris illo. diligete vt diligarꝫ ab illo. ¶ Aug⁹. ¶ Ex ꝺ ei diligꝫ te. q̄ diligis deū ex toto te. Dilige in donis illi? q̄ data ſunt ab illo. Illum tibi. z te illi dilige. Dona illi? ab illo tibi ꝓpter te

¶ Bern. ¶ Anīa tpalia amās q̄ inq̄nata. indigna ē dei amore. ¶ Aug⁹. in ſoliloquijs. ¶ Si alicui? pulchre fēmie flagrares amore. iure ſe tibi nō daret ſi aliud quicq̄ ꝓter ſe a te amari cōperiſſet. ¶ Q dedignatur amorē ꝓpter aliud hūdū q̄ ſe. ¶ Sic qui in bonis tpalib⁹ amorē ſuuz ponit. dei amore indignus eſt. ¶ Anſelmus ¶ Amor illius nullā vicioꝝ patit fēditatē. nullā ꝓſentit ſecū eſſe carnaliū deſideriorū voluptatez.

Dicis mihi forte. ¶ Hugo. ¶ Dic ꝓſtruit vnuſq̄ſq̄ de ꝓuilegio ſingularis amorꝫ ſibi a deo collato. z q̄ ab eo ſingulariť diligak.

¶ Cū ſupius diceꝝ nō ſolū vnicū. ſed vnice electū eſſe debere amorē. id eſt. nō ſolum dilecto z ſolū diligendo ꝓſtitutū. eo q̄ pfecte laudabilis amor nō ſit. ſi vel alter cū ſolo diligiť. vel q̄ ſumme diligēdus nō eſt. ſolus amak. Ecce ego vnice dilectū z vnice electū diligo. ſed hanc hui? dilectiōis mee iuriā patior. q̄ ſolus diligēs. ſol? nō amor. Nā hanc dilectiōis ei? arrā quā mihi obūcis. q̄t ſunt vel certe quales ſunt. cū quib⁹ ꝺ mihi cōmunis eſt. tu ipe agnoſcis. Quō igitur de ꝓuilegio ſingularꝫ amorꝫ potero gloriari. q̄ hoc qꝺ tā magnū aſſeris. nō dicā cū beſtialib⁹. ſed z cū ipis beſtijs cōmune accepi. Quid mihi luꝝ ſolis ampli? cōfert q̄ reꝑtilib⁹ z vermib⁹ tre. Omia ſil̄r viuūt. omia ſpirāt. Idē paſtus. idē pot⁹ oīm. Nō ita ſatis ꝓgrue diligendū ſingulariť ꝓbas. ſi nō z ipm quoq̄ vel in aliq̄ ſingulariť dilexiſſe demōſtras. Ad qꝺ rñdeo. Tria quedaz ſūt in quib⁹ id qꝺ te mouet inueniaꝫ. ¶ Que ſunt bona cōmunia. ſpecialia. ſingularia.

¶ Diſcerne que dona a deo tuo accepiſti. Alia cōmuniter. alia ſpecialiter. alia ſingulariter data ſunt. Cōmuniť data ſunt. que omib⁹ ꝓter te tecū ſeruiunt. Specialiť vero data ſunt. que multꝫ. non tū oīm⁹ ꝓter te tecū ꝓceſſa ſunt. Singulariť data ſunt. q̄ tibi ſoli ſunt data. Nunq̄d ideo min⁹ te diligit. qz quedā dona ſua tecū ſimul cū oīm⁹ ꝓceſſit. Nunq̄d feliciorē te feciſſet. ſi tibi ſoli mundū dediſſet. ¶ Q oīa homini vnico data ſunt que ad vſum oīm donata ſunt

Aſtrueris hō q̄ oīa ꝓter te ſingulariter facta ſunt. z ſingulariť tibi data ſunt. Ecce nō ſint creati homies ſup terrā. non ſint beſtie. ſolus mūdi diuitias poſſides. Ubi igiť illa grata z vtilis ſocietas hūane ꝓuerſationis. vbi ſolacia. vbi oblectamēta quib⁹ iam frueris. Uide igiť qz z in hoc tibi multū cōtulit. q̄ hec ad ſolamē tuū tecū creauit. Si mūdus iſte z hec omia tibi ſeruiūt. quomō etiā omia ad obſequiū tuū facta non ſunt. Nunq̄d pfamilias ſolus panē ſuū comedit. Nunq̄d ſolus poculū ſuū bibit. Nūq̄d ſolus veſtimētis ſuis induiť. Nunq̄d ſolus calefit igne ſuo. Nunq̄d ſolus habitat i domo ſua. Totū tū nō imerito eius dicik. q̄c/quid habent hi q̄ ei vel p dilectionē vel per ſubiectionē famulank. Siue igiť illa que tibi ſeruiūt. ſiue illa que tibi ſeruiētib⁹ neceſſaria ſunt. oīa tibi data ſūt. omia tibi obſequia impendūt. ¶ Interrogatio. Dicis adhuc forte. Tue rōnes hoc pſuaſerunt vt illa quoq̄ ſingulariť mihi donata credere. que in vſum ſeruientiū mihi cōmuniter donata videre. hinc doceor omia quib⁹ vita irrationaliū foueť. mee pot⁹ dilectiōi eſſe aſſignanda. ꝓterea q̄ illa q̄q̄ que in his aluntur in vſum meū ſunt deputata. Priuilegium tū ſingularꝫ amorꝫ ex inde nō aſtruiť. quia hoc nō ſolū mihi. ſed cūctis ſimuliť hominib⁹. z multis vero ampli? ſubiecta eſſe noſcunť ¶ Specialis amor ad homies

Eſt nanq̄ ſpecialis quidā amor ad homines. in quo quidē ipi homies alīs creaturis non autē ad inuicē amplius gl̄iari bent. Nam quod in aſſertione ſingularꝫ amorꝫ dicis. etiā mihi inter cetera donatā eſſe ſocietatē hominum. cū tam mea illis q̄

illoꝝ mihi donata sint. nihil in ℟ singulare repire possum. Jn q̄ societate nō solū me le dit amissa gl'ia singularitat'. sed vilitas participatiōis. Quot em̄ increduli sunt. q̄t scelesti. q̄t impuri sunt q̄ in societate sil'r gl'iari p̄nt. ¶ Responsio. ¶ Sed te turbare non debet q̄ in vsu rerū tp̄aliū. eadē bonis ꝫ malis ꝫditio cōcessa est. nec idcirco ea similit' a deo amari existimes. qz bis oīb' tecū sil'r cōmunicare vides. ¶ Q̄ mali hoīes nō p̄pter se sed p̄pter bonos viuūt. ¶ Nā sic bestie nō p̄pter se. sed p̄pter hoīes create sūt ita mali homīes nō p̄pter se. sed p̄pter bonos viuunt. Et sicut vita eoꝝ vtilitati bonoꝝ deseruit. sic oīne quo vita eoꝝ alit'. dubiuꝫ nō est. q̄n ad ditionē bonoꝝ referenda sit. Jdcirco aūt mali inter bonos viuere p̄mittūtur. vt societas illoꝝ bonorū vitā exerceat. quos ꝛ felicitate sua admonēt potiora bis ꝛ q̄ mali cōmunicare non p̄nt bona q̄rere. ꝛ iniq̄tate sua cogunt artius virtutez amare. Postremo vt dū illos dīna gr̄a destitutos videret per q̄libet abrupta viciorū ruere. discant quātas p̄ sua salute debeant creatori gr̄as referre. Ratio siquidē diuīe dispensationis ad nr̄e salut' augmentū. ꝛ gl'ificationis documētū hoc exigebat. vt sicut in vita bestiarū discim⁹ summā felicitatē nō eē bis vti. ita quoq̄ in vita malorū hoīm discam⁹ nō esse summā felicitatē bis dñari. ¶ Quare tā malis q̄z bonis p̄ntia bona cōcedi deberent. ¶ Sil'r q̄ bonis ꝛ malis ista ꝫcedi debuerūt. ꝛ alit' boni potiora sibi fuari nō crederent. nisi ista tā bonis q̄z malis cōmunia esse viderent. Nihil igit' o homo amplī⁹ de societate aut felicitate maloꝝ ꝫquerar'. imo multū tibi placeat. ꝛ ad amandū creatorē tuū artius ℟ te excitet. eo q̄ sunt flagella p̄ris miscōiaꝝ erudient' filiū suū ex amore paterno. ¶ Augusti. Cur mali viuūt. Omīs nanq̄ malus aut ideo viuit vt corrigat. aut ideo viuit vt p̄ illū boni exerceant'. ¶ Hugo. ¶ Nec idcirco in p̄uilegiū singularis amoris tecū ascribendos putes. qz in vsu eos ꝛ dominio rerū transeuntiū socios habueris. qz etiā in ℟ sicut iā dixi saluti tue p̄ficiunt. q̄ istis tecū nō tm̄ vti sed ꝛ domināri p̄nt. Quid aūt de societate bonoꝝ dicā Dixi aūt societatē hoīm dono tibi creatoꝝ esse ꝫcessaꝫ. vt inde solamē vite accipias. ne quadā solitaria ꝛ inerti vita destitut⁹ cōtabescas. Sicut igit' vita maloꝝ tibi est exercitiū. sic solamen est vita bonoꝝ. q̄ certe tales sunt. q̄s nec felicitatis tue p̄ticipes. nec amoris tui debes aspernari consortes.

Q̄ caritas de alieno tanq̄z de p̄prio gl'at'.

¶ Nā si vere bonos diligis. q̄cq̄d illis bñficij impendit'. inde caritas q̄ in te est non q̄si de alieno. sed q̄si de p̄prio gloriat'. Licet igit' beatū esset isto amore vl' solaz p̄frui. multo beacius in ipo cū multoꝝ bonoꝝ ꝫgratulatione delectari. qz cū in eos q̄ etiā cōpartic̄ipant affect⁹ dilectōis. expandit' charitatis gaudiū. ꝛ suauitas ampliat'. ¶ Q̄ spirituał amor participatiōe ampliat'. ¶ Spūał nāq̄z amor tūc meli⁹ cuiq̄z fit singular'. q̄n oīb' est cōmunis. nec participatiōe plurium minuit'. cui⁹ fruct⁹ vn⁹ ꝛ idē tot⁹ in singulis reperit'. ac p̄ hoc etiā singulariter diligit te. qz nil diligit sine te. Sic igit' singul' adest q̄si oīb'. qz nec aliū nec maiorē dilectionis affectū singul' impenderet. si absq̄z cūctoꝝ participatiōe singulos amaret. Nihil g̃ de p̄uilegio singular' amoris tui societas bonorū p̄scribit. qz amator tu⁹ in omīb' diligit te. qz nihil diligit sine te. ¶ Q̄ de⁹ affectu nō distrahit'. ¶ Nō aūt timeas animū illi⁹ i amore pluriū q̄i p̄ affectū distrahi. ꝛ idcirco minorē esse ad singulos. q̄ partit⁹ q̄dāmō ꝛ diuisus videat' in cūctos. Ergo oēs vnū vnice diligāt. vt oēs ab vno vnice diligantur. Quia nec ali⁹ p̄ter vnū vnice ab oīb' diligēdus ē. nec ali⁹ p̄ter vnuꝫ vnice oēs diligere p̄t. Oīs aūt i vno se q̄i vnū diligāt. vt vni⁹ dilectōe vnū fiāt. Jste amor vnic⁹ est nō tm̄ p̄uat⁹. solus. nō tm̄ solitari⁹. participat⁹. nec diuisus. cōis ꝛ singular'. cūctoꝝ singulus. ꝛ singuloꝝ totus. nec participatione decrescens. nec vsu deficiēs. nec tpe veterascens. antiquus ꝛ nou⁹. affectu desiderabilis. experientia dulc'. fructu eternus. iocūditate plen⁹. reficiens ꝛ satians. nec vnq̄z fastidiū generans ¶ Qualit' de⁹ singulis q̄s diligit affectu ꝛ effectu sit. ¶ Ut aūt tibi pleni⁹ satisfaciā. demonstrabo q̄lit' iste spōsus ꝛ amator castitatis. singulis q̄s diligit. q̄i oīb' affectu ꝛ effectu sit. Jn ℟ quoq̄ p̄uidit tibi de⁹ optim⁹ amator tuus. ne nihil esset in q̄ singulariter de ipo gl'iari possis. sed sic cōia et specialia dedit. sicꝛ singl'aria tribuit. ¶ Dona cōia. ¶ Cōmunia q̄dē sunt ea q̄ in vsuꝫ vniuersoꝝ veniūt. sicut est lux solis. spiramē aeris. Specialia vero vt ea q̄ nō oīb'. sz q̄i cuidā societati ꝫcessa sunt. sic ē fides. sapia.

disciplina. ¶ Dona singularia. ¶ Singularia aūt vt ea quevnicuicꝫ ꝓpria impartita sunt. sicut petro ꝓncipat⁹ in aplis. paulo apostolat⁹ in gentib⁹. iobāni ꝓuilegiū amoꝛ ¶ Qꝛ in oīb⁹ te de⁹ dilexit. ¶ Cōsidera g̃ q̃ cōmunia cū oīb⁹. que specialia cū aliq̃bus. q̃ singularia solus accepis. In oīb⁹ bis te dilexit. que vl' cōmunit cū oīb⁹. vel specialit quibusdā. vel singulariter tibi soli tribuit. ¶ Qꝛ cū oīb⁹ te de⁹ dilexit. ¶ Cū bis oīb⁹ rursum te dilexit. q̃ te participatione doni sui sociauit ¶ Qꝛ p̄ oīb⁹ te deus dilexit ¶ Ꝓe bis omibus te dilexit. quib⁹ singularꝫ dono gr̃e te prætulit. ¶ Et in oīi creatura. ¶ In oīi creatura dilect⁹ es. cū omib⁹ bonis dilect⁹ es. p̄ omib⁹ malis dilectus es. Et ne parū tibi videak q̃ p̄ oīb⁹ malis dilect⁹ es. quāti boni sunt q̃ mín⁹ te acceperunt attende. Nec parū existimes vel in tantꝫ. vel cū tantis esse dilectū. nisi z bonos oīes habeas socios. malos vero z q̃ ꝓdita sunt vniuersa subiectos. Vidisti g̃ q̃nta sūt in quib⁹ dilect⁹ es. vidisti q̃les sunt cū q̃b⁹ dilectus es. ¶ Qꝛ p̄ oīb⁹ dilect⁹ es ¶ Nunc q̃ p̄ oīb⁹ dilect⁹ es ꝓsidera quātuz potes Tu ei nosti q̃d accepis. z necesse habes adhuc meli⁹ nosse. ne incipias vel de bis q̃ nō accepisti p̄sumere. vel de bis q̃ accepisti gratias nō referre. Hā z ipe idcirco hec tibi dedit. vt tu ea semp iu mēoꝛia habeas. z nūcꝫ ab eius amoꝛe obliuione tabescas. Primū cogita hō q̃ aliq̃n nō fueris. z vt esse incipe res. hoc ei⁹ dono accepis. Donū ergo eius erat vt fieres. Sed nunq̃d tu ei aliq̃d dederas ꝓuſqꝫ fieres. q̃ tibi hoc ab eo redderek vt fieres. Nihil prorsus. nihil tu dederas. nihil dedisse poteras ꝓuſqꝫ fieres. sed gratꝫ accepisti vt ab eo fieres. Cui g̃ plactus es in eo q̃ fact⁹ es. Quis mín⁹ accipe potuit. qꝫ q̃ vt fieret accepit. Et tñ nisi hoc esset aliquid accipe nō poterat. qui nō erat. incipe etiā bene esse qꝫ nō esse meli⁹ esset. nihil ille q̃ est. eo qui nō est. ampli⁹ accepisset. ¶ Bern̄. De diligendo deo ¶ Cur ergo hō totū ei te debere nō attendis. quez tui tot⁹ non ignoras auctoꝛē. Quid g̃ tu qui deū tuū tenes. non solū gratuitū vite tue largitoꝛē. largissimū administratoꝛē. solicitū gubernatoꝛē. sz insup copiosissimū redemptoꝛē. eternū cōseruatoꝛē. diratoꝛē. glorificatoꝛē. Dignus plane est moꝛte. q̃ ei recusat viuere. Quid retribues dño p̄ omib⁹ bis. ¶ Hugo. ¶ Sed quare fecit te de⁹ tuus. nisi quia esse magis qꝫ nō esse voluit te. Et plus dilexit te oīb⁹ bis q̃ accipe nō meruerūt illud ab illo. Cū ergo de⁹ tuus esset. tibi dedit bonum. z magnū bonū. z pulchꝛū bonū dedit tibi. Et te cū hoc tibi daret ꝓtulit oīb⁹ quib⁹ hoc tm̄ bonum suuz dare noluit. A deo nr̄o a q̃ facti sumus. qui nō fuim⁹. omib⁹ qui facti nō sunt. amplius accepim⁹. Qui vtiqꝫ si amplius nihil dedisset. pro eoip̄o tamē semp a te laudand⁹ z diligend⁹ esset. ¶ Aug⁹. ¶ Deꝛito igit totū exigit te q̃ fecit te. ¶ Hugo. Nunc autē amplius dedit. q̃ dedit non solum esse. sed pulchꝛum esse (quo ad animaz dico) z foꝛmosum esse. quod quantū supat nihil p existentiā. tantū antecedit aliquid p foꝛmā. In quo multum placeat id q̃ est. z amplius q̃ tale est. ¶ In quo oīb⁹ ꝓlat⁹ est. ¶ In quo oīb⁹ te prælatū aspice. q̃s tale z tam excellens bonū existendi vides nō accepisse. Sed nec h̄ terminari potuit munificentia largitoꝛis optimi. Adhuc aliq̃d plus dedit. z magis nos ad sili⁹tudinē suaz traxit. Voluit em̄ ad se trahere p similitudinem. quos ad se trahebat p dilectionem ¶ In quib⁹ p̄cellis attende. ¶ Dedit g̃ nob esse. z pulchꝛū esse. z viuere. z vt p̄cellam⁹ et bis qui nō sunt p essentiā. z bis q̃ inordinata aut incōposita sunt p foꝛmā. z q̃ inaniata p vitā. Magno ergo debito obligatus es. Multū accepisti z nihil a te habuisti. z pro bis omib⁹ non babes q̃d retribuas. nisi tm̄ vt diligas. Accepisti aūt hoc totū p dilectionē. ¶ Bern̄. in ser. lxxxiij. sup cantꝛicum. Amoꝛ p se sufficit. is p se placet. et propt̄ se. Ipe meritū. ipe p̄miū est sibi. ¶ De effectu amoꝛis. z ei⁹ sufficientia. ¶ Magna res amoꝛ. Solus ex oīb⁹ aime motib⁹ sensib⁹ atqꝫ defectib⁹. in q̃ pt creatura. z si non ex cq̃ rñdere auctoꝛi. vel de sili mutuā vicē rependere. Verbi gr̃a. Si mihi irascak de⁹. non ego illi eo similit irascar. Nō vtiqꝫ. sed pauebo. sed ꝓtremiscā. sed veniā deꝑcabor. Ita si me arguat. non redarguetur a me. Nec si me iudicabit. iudicabo ego eum. Si dominak. me oportet fuire. Si ip̄erat. me oportet parere. z nō vicissim a dño vel seruicium exigere vel obsequium. ¶ De causa amoꝛis dei. ¶ Nunc videas iam de amoꝛe qꝫ aliter sit. Nam cū amat deus. nihil aliud vult q̃ amari. Quippe nō ad aliud amat. nisi vt ametur. sciens ipso amoꝛe beatos. q̃ se ama-

uerint. Magna igit̄ res est amor. sed si fuerit pur⁹. Pur⁹ amor mercēnari⁹ nō ē. Purus amor despires nō sumit. nec tñ diffidentie dāna sentit. Hugo. ¶ Scias igit̄ qr qđ p dilectionē datū est. nec meli⁹ nec decentius q̄ p dilectionez rependi potest.

Bern̄. ¶ qr nō solū de⁹ hoiem amare voluit. sed etiā ab eo vult amari. Nā cū ipe ime/ sus sit. tñ amorē suū ponere voluit i hoiem q̄ est q̄ putredo z vermis. Quāta dignatio q̄nta dilectio. Et ħ ꝓsidera. Poterat autem etiā de⁹ alīs creaturis suis dedisse vitaz. sed ampli⁹ in ħ dono dilexit te. Nec ideo pl⁹ dilexit te. qm̄ plus diligendū inuenit in te. sz qr gratuito plus dilexit te. Talē fecit te vt iā merito plus diligat te. Quid hec oia faciāt diligentē ꝓsiderata (nisi inuenerint cōside/ rantis animū ab oīni penit⁹ prauo vendicatū amore) z ad se mirabilit rapiūt z vehement afficiūt. ¶ Bern̄. De diligendo deo.

¶ Uide ergo q̄ modo imo q̄ sine mō a nobis meruerit. q̄ prius dilexit nos tantus et tantū. z grat̄. tantillos z tales. ¶ Modus sine modo. ¶ Modus idcirco diligēdi deum esse debz sine mō diligere. Cū vero dilectio q̄ tendit in deū. tendat in imēsum. tendat in infinitū (Nā z immēsus z infinit⁹ est deus). Quis nā queso debeat finis nr̄i esse vel mod⁹ amoris. Aug⁹. ¶ Modus tñ diligendi deū est. vt ipe amet sup oia z pro pter se. Quia min⁹ eū amat. q̄ cū eo aliquid amat qđ ꝓpter eū nō amat. Preterea p⁹ esse post pulchrū esse. z post viuere. datū est sentire. datū est z discernere. ¶ Hugo. z per eandē dilectionē datū est. Que nisi p̄cessiſsent nihil a largiente datū. nihil ab indigēte acceptū fuisset. Q̄ sublimis z q̄ decorus in ania fact⁹ es. Quid sibi iste ornat⁹ tant⁹ ac talis voluit. nisi qr idem ipe q̄ induit corē suo palacio sue gl̄e preparauit. Nouit ad qđ opus te conderet. nouit q̄liſ ornatus illud opus deceret. z ideo dedit qđ decuit. z qđ tñ decuit. vt z ipe diligeret ħ qui dederit. ¶ De ornatu hois. ¶ Sensib⁹ foris decorauit. intus sapiētia illustrauit. Sensus dans q̄i exteriorē ornatū. sapiam q̄i interiorē habitū. Sensus q̄i quasdā gēmas fulgētes. appendētes exteri⁹. sapiam q̄i naturali pulchritudine. faciēvult⁹ tui colorās intus Ecce ornat⁹ tuus oīm gēmarū vincit pulchritudinē. Ecce facies tua oīm formaz superat decorē. Talē te oīno eē decebat. q̄ ad celestis palaciū curie introducendus eras. Quantū dilect⁹ es. z p̄ q̄ntis dilect⁹ es. q̄ñ talis factus es. Q̄ singulare donū. qđ non oīnib⁹ ꝓcessum. nō nisi dilectis z diligētib⁹ ꝓcedendū. Multū gloriari poteras. z multū custodire debueras. ne tale donum pderes. ne tale ornamentū fedares. ne tātū decorē corrūperes. z eo amisso vel imminuto ampli⁹ miser fieres. q̄ eo nō accepto. vel nō pfecto miser fuisses. ne te cū damno amisse pulchritudinis simul torqueret ꝓfusio fedi tatis. z abiect⁹ vilior fieres q̄ si recept⁹ non fuisses. Istud custodiendū z illud caueduz fuerat. vt istud custoditum p̄sisteret. z illud cautū nō eueniret. Sed vide q̄d feciſti. De reliquisti deū amatorē tuū. z cū alienis p̄sti tuisti amorē tuū. fedasti pulchritudinē tuā dispersisti ornatū tuū. Oblit⁹ es dñi creatoris tui. z p tantis beneficijs cōdignas grates nō egisti. Ideo vero ad maiorē ꝓfusionē tuā hec dixi. vt eo magis odio dignum ostenderē. quo tant̄ bñficijs acceptis. z nō custoditis ingratū cōprobarē. z vt magis detcetero illi fias obnoxius. q̄ te fecit cum non eras. z redemit cū perieras. Nā illud quoq̄ in assertione amor̄ illi⁹ cōmemorauī. vt inde occasione accepta. tibi narrare incipiam. q̄ntū amator tuus qui tā excelsus apparuit cū te cōderet. hūiliari dignat⁹ est cū repararet. Illic tā sublimis. hic tā humilis. nō tñ hic q̄ illic min⁹ amabilis. Illic potēter tibi magna ꝓtulit. hic misericordit̄ p te dura sustinuit. Ut em̄ te releuaret illuc vnde ceciderās. ipe descēdere dignat⁹ est huc vbi iacebas. Et vt tibi iuste redderet. qđ iuste pdideras. ipe dignat⁹ est pie pati qđ tolerabas. ¶ Anſel. Cur de⁹ hō. Que fuerit rō vel necessitas q̄ naturā assūpsit hūanā.

¶ In ꝑmis ꝙo q̄ nll̄o mō poterat hō laborē. pena. l̄ merito dignitatē quā peccādo amiserat. pmereri. oñdā tibi q̄ necessitate l̄ rōe de⁹ cū sit op̄s. hūilitatē z infirmitatē hūane. p eiusdē restauratōe assūpserit. Oportebat nāq̄ vt sic̄ p hois inobediētiā mors in hūanū gen⁹ itrauerat. ita p hois obediētiā vitā restitueret. Et q̄madmodū pcm̄ qđ fuit cā nr̄e dānatōis initiū habuit a femia. sic nr̄e iusticie z salut̄ auctor nasceret de femina. Et vt diabol⁹ q̄ p ligni gustū quez p suasit hoiem vicerat. p passionē ligni quā i/ tulit ab hoīe vinceret. Sz ipa hois libatio nec p aliā q̄ p dei p̄sonā fieri decuit. nec po

tuit.ne qz q̄cunq; ꝑsona alia bolem a morte eterna redimeret.ei⁹ fuus idē bō recte iudi caret. Q̄ si esset nullaten⁹ restaurat⁹ eēt in illā dignitatē quā habitur⁹ erat si nō peccas set.cū ipe q̄ nō nisi fuus dei z eq̄lis angelis bonis ꝓ oia futur⁹ erat.fuus eēt ei⁹ q̄ deus nō eēt.z cui⁹ angeli fui nō essent. Q̄ bo bō ꝓ aliā q̄; ꝓ dei ꝑsonā liberari nō potuit.ma nifeste vez esse attēde. Cōstat deū ꝓposuisse vt de boīb angelos q̄ ceciderant restaura/ret. Tales g̃ oportet esse boies in illa ciuita te supna.q̄ ꝓ angelis in illis assumant.q̄les ibi futuri erāt illi ꝓ q̄bꝫ ibidē erūt.i.tales q̄/les nūc sunt boni angeli. Alioq̄n nō erāt re staurati qui ceciderūt.z sequet q⁹ de⁹ aut nō poterit ꝑficere bonū qđ incepit.aut penite/bit eū tm̄ bonū incepisse.q̄ deo absurda sūt Oportet g̃ vt eq̄les sint boies bonis angel' Cū ergo boni angeli nunq; peccauerūt.po tes ne cogitare q⁹ bō qui fm q⁹ bō. q̄ aliq̄ peccauit.nec vnq; deo ꝓ pctō satisfecit.sed tm̄ impunit⁹ dimittit.eq̄lis sit angelo qui nunq; peccauit. Minime. Nō g̃ decet deū. boiem peccantē sine satisfactiōe ad restau/rationē angelo⁹ assumere ꝓditor⁹.qm̄ veri tas nō patit eū leuari ad equalitatē btōrū. Considera etiā in solo boīe sine ꝑ q⁹ debet angelis eq̄ri.vtrū eū talit de⁹ ad btitudinē vllam.vel talē qualē habebat anteq; pecca/ret debebat,puebere. ¶ Exemplū. ¶ Bo/nam⁹ ꝓ exemplū aliquē in mānu tenere mar garitā ꝑciosam.quā nulla vnq; pollutio te/tigit.z quā nullus possit ali⁹ amouere ō ma nu eius.nisi ipo ꝓmittente.z eam disponat recondere in thesaurū suū.vbi sunt carissi/ma z preciosissima q̄ possidet. Q̄ si ꝓmittat ipe eandē margaritā ab aliq̄ inuido excuti de manu sua in cenū. cuz ꝓhibere possit.ac postea eā de ceno sumens pollutā.z non lo tam in aliquē mūdū z carū locuz.deinceps illā sic seruat z recōdit.putabis ne illū sapi entē. Nō.si recte sapis. An nō sil'r faceret de us.q̄ boiem angelis sociandū sine pctō q̄si in manu sua tenebat i paradiso.z ꝓmisit vt accēsus iuidia diabolus eū in lutū pctī.q̄/uis ꝓsentientē deꝫceret. Si nō,ꝓhibere vel let diabolū.vt nō posset tēptare boiem.nō/ne inquā sil'r faceret.acsi homiez pctī sorde maculatū.sine oīmi lauatōe.i.absq; oī satis/factione talē semp mansurū.saltē in paradi sum de q̄ eiect⁹ fuerat.reduceret. Tene igit certissime.qz sine satisfactiōe.i.siue debiti so lutione spontanea.nec de⁹ pōt pctm̄ impu/nitū dimittere.nec pctōr ad tantā beatitu/dinē vel talē qualez habebat anteq; pecca/ret pueníre. Firmit igit crede ne dubites. qz fm mensurā pctī oportet satisfactionem esse. ¶ Q̄ no bō nō pt satisfacere. ¶ Et tu q̄d solues ꝓ pctis. Forsitan dices. peniten tiā.cor ꝓtritū z hūiliatū.abstinētias z mul/timodos labores corpis. z miscōiam pau/di.z dimittēdi z obedientiaz. Quid in oib⁹ das deo. Vide z diligenť ꝑsidera.qz cū reddis deo aliq̄d qđ debes.z si nō peccasti nō debes ꝑ cōputare ꝓ debito. ¶ Quantū amorē z timorem bō bre debeat pueniēdi ad ꝑ qđ fact⁹ est. ¶ Dia aūt illa debes deo q̄ dicis. Tant⁹ nanq; dz esse in hac mortali vita amor.z ad qđ ptinet ozo.z desideriū p/ueniēdi ad ꝑ ad qđ factus es.z dolor qz ibi nō es.z timor ne nō puenías.vt nullā letic/am sentire debeas.nisi de bis q̄ tibi auxili/um aut spez dāt pueniēdi. Quid g̃ das deo qđ nō debes.cui totū qđ es.z qđ bēs.et qđ potes.debes ne pecces. Nihil igitur in bis oīb⁹ das deo qđ nō debes. Quid g̃ solues deo ꝓ pctō tuo.cū nihil habeas qđ ꝓ pctō soluas. ¶ Quāta bō abstulerit deo qñ se vin ci pmisit a diabolo. ¶ Et si grauiť peccam⁹ q̄tienscūq; sciens aliq̄d quālibet paruū con tra volūtatē dei facim⁹.q̄d faciet miser ho/mo pctōr.q̄d deo ꝓ pctō soluet.q̄ tot z tan/ta nō solū grauia.sed z enormia sciēs z pru/dens cōmisit p longū temp⁹. imo fere tota vita sua.z q̄ sus i volutabro luti delectabi liter in eisdē iacuit. Si fm q̄titatē peccati exigit de⁹ satisfactionē.nec satisfacis si non reddis aliq̄d maius q̄ id ꝓ quo pctm̄ face/re nō debueras.qz sic rō exigit.quid facies. quid solues deo tot malis obuolut⁹. Itez homo in paradiso sine pctō fact⁹ q̄si posit⁹ est ꝓ deo inē deū z diabolū. nō ꝓsentiendo suadenti pctō ad honorē dei z ad ꝓfusionē diaboli.cū ille infirmior in ēra nō peccaret eodē diabolo suadente.q̄ fortior peccauit i celo nullo suadente. Et cū hoc facere pos/set.nullavi coact⁹.sed sola se suasiōe sponte vinci pmisit.ad voluntatē diaboli.z̄ volū tatē dei z honorē. Judica g̃ hō tuipe si non est ꝓtra honorē dei vt hō recōciliet illi.cum calūnia hui⁹ ꝓtumelie dō irrogata. nisi ꝓti us honorauerit deū vincendo diabolū.siē illuz inhonorauit vict⁹ a diabolo. ¶ Quat de diabolo dz esse victoria. ¶ Victoria ve

ro talis debet esse. vt sicut fortis ac ptāte im
mortalis. ꝓsensit facile diabolo vt peccaret
vnde iuste incurrit penā mortalitatis. ita in
firm⁹ z mortalis. ꝙlē ipe se fecit. p mortis dif
ficultatē vincat diabolū vt nullo mō peccet
qđ facere nō pōt q̄diu ex vulnere ꝑmi pcti
cōcipit z nascit i pctō. ¶ Adhuc accipe vnū
sine q̄ nō recōciliat homo. nec min⁹ impos
sibile. Quid abstulit hō deo cū vincī se pmi
sit a diabolo. Nōne abstulit deo quicqđ de
būana natura facere ꝓposuerat. Intēde in
dustriā z iusticiā. z iudica ꝑm illud vtruz ad
equalitatē pcti hō satisfaciat deo. nisi idipz
qđ pmittendo sevinci a diabolo. deo abstu
lit. diabolū vincēdo restituat. vt quēadmo
dū p hoc q̄ est vict⁹. rapuit diabolus qđ ōi
erat. z deus ꝓdidit. ita p ß q̄ vincat. ꝓdat di
abolus z de⁹ recupet. Nullaten⁹ g̃ debz aut
pōt accipe hō a deo qđ de⁹ illi creare ꝓpos
it. Si tñ reddit deo totū qđ illi abstulit. vt
sic p illū de⁹ ꝓdidit. ita p illū recupet. Qđ ñ
aliē fieri valet. nisi vt quēadmodū p victuz
tota būana natura corrupta z q̄ fermētata
est pctō. cū q̄ nullū de⁹ assumit ad pficiēdaz
illā ciuitatē celestē. ita vt p vincentē iustifi
cent tot homies q̄t illum numez cōpleturi
erūt. ad quē cōplendū fact⁹ est hō. Et ß face
re nullaten⁹ pōt pctōr hō. q̄ pctōr pctōrē iu
stificare neq̄t. Nihil g̃ iustius. nihil ipossibi
lius ¶ Attende adhuc. Si hō dr iniust⁹ q̄
homini nō reddit qđ debet. multo magis in
iust⁹ est q̄ ōo qđ debet nō reddit. Qđ si red
dere nō pōt. quō iniust⁹ est. Audi. ¶ Qꝛipo
tentia hois nō excusat eū. ¶ Forsitā si nul
la est in illo cā impotētie. aliq̄tinus excusari
pōt. Sed si in ipa impotētia culpa ē. sic nō le
uigat pctm̄ ita nō excusat nō reddentē de
bitū. Nā si q̄s iniūgat opus aliqđ suo suo.
z p̄cipiat illi ne se deiciat in foueā quaz illi
demonstrat vnde nullatenus exire possit. z
suus ille ꝓtēnens mādatū z monitionē do
mini sui. sponte in mōstratā se mittat foueā
vt nullaten⁹ possit op⁹ iniūctū facere. putas
ne aliq̄tin⁹ illi impotentiā illā ad excusatio
nē valere. cur opus iniūctū nō faciat. Non.
Immo dupl'r peccauit. Quia z qđ iussus ē
facere. nō fecit. z qđ p̄ceptū est vt nō faceret.
fecit. Ita hō qui se sponte illo debito qđ sol
uere nō pōt. z sua culpa deiecit se in hanc im
potentiā. vt nec illud possit soluere qđ de/
beat. ante pctm̄. id ē. ne peccaret. nec hoc qđ
debet. quia peccauit. inexcusabilis est. Ipa
nanq̄ impotētia culpa est. q̄ nō debet eam
hre. imo debet eā non hre. Nā sicut culpa ē.
nō hre qđ hre debet. ita culpa est. hre qđ de
bet nō hre. Sicut igit culpa est homi non
hre ptātem illā quā accepit. vt posset caue
re pctm̄. sic culpa est illi habere impotentiā
qua nec iusticiam tenere. z pctm̄ cauere. nec
qđ ꝓ pctō debet reddere pōt. Sponte nanq̄
fecit vnde pdidit illā ptātē. z deuenit in hāc
impotētiā. Illud em̄ ē nō hre ptātē quā de
bet hre. z hre impotētiā quā debet non hre
Quapropt impotētia reddēdi deo qđ de/
bet. q̄ facit vt nō reddat. nō excusat hoiez si
nō reddit. qm̄ effectū pcti nō excusat pctm̄
qđ facit. Iniust⁹ ē g̃ hō q̄ nō reddit deo qđ
debet. z iust⁹ ē qz reddere neq̄t. Et null⁹ i
iustus admittet ad btitudinē. qm̄ quēad
modū btitudo ē sufficiētia in q̄ nll'a est indi
gētia. sic nulli ꝙuenit nisi in q̄ ita pura ē iu
sticia. vt nulla sit iniusticia. Cum igit videas
pctōrē hoiem ß debere deo p pctō qđ l'red
dere neq̄t. z nisi reddiderit saluari neq̄t. in
struēdus es ne forte desperes. q̄lit de⁹ mi
sericordia saluet hoiem. cū pctm̄ nō dimit
tat illi nisi reddiderit ꝓpt qđ illud debet.
¶ Xhō fact⁹ fuit iust⁹ vt btūs eēt. ¶ Rōnalē
naturā a ōo factā eē iustā vt illo fruēdo btā
eēt. dubitari nō dz. Jō nāq̄ rōnal' est. vt di
scernat inē iustū z iniustū. inē bonū z malū.
z inē magis bonū z min⁹ bonū. Sil'i rōne p
bat q̄ ad ß accepit ptātē discernēdi. vt odis
set z vitaret malū. ac amaret z eligeret bonū
atq̄ mag⁹ bonum magis amaret vl' eligeret.
Sed nō ꝙuenit vt de⁹ ptātē tantaz frustra
dederit. Ad ß itaq̄ fcrām eē rōnalē creatu
rā certū ē. vt sūmū bonū sup oia amaret et
eligeret. ñ ꝓpt aliud sz ꝓpt ipm. Si ei ꝓpt ali
ud. nō ipm sz aliud amat. Ut igit frustra ñ
sit rōnal'. sil' ad ß rōnal' z iusta facta ē. Qua/
ꝓpter rōnal' nāa iusta facta est. vt sūmo bo/
no. i. deo fruēdo btā eēt. Hō g̃ q̄ rōnal' crea
tura ē fact⁹ ē iust⁹ ad ß. vt deo fruēdo beat⁹
eēt ¶ Xhō nō moreret si ñ peccasset Qđ
aūt fact⁹ sit talis vt necitate nō moreret. hic
facile pbat. qz sapie z iusticie dei repugnat.
vt cogeret mortē pati sine culpa quē iustuz
ad btitudinē fec. Sed q̄ g̃. Qr si nūq̄ peccas
set. nūq̄ moreret. Cū apte q̄nq̄ fuīa resur
rectio mortuoz. pbat. Quippe si hō pfectē re
staurād⁹ ē. talis dz restitui q̄lis futur⁹ erat
si nō peccasset. Nihil g̃ iustius aut ꝙuenien
tius intelligit. q̄ vt sicut hō si ꝑseueraſſet in

iusticia tot⁹. id est. ania ꝛ corpe eterne beat⁹ esset. ita si pseuerat in iniusticia. tot⁹ similit miser sit. ¶ Qꝛ de bñana natura pficiet deus qđ incepit. ¶ Ex his em facile est cognoscere. qm aut hoc de bñana pficiet de⁹ natura qđ incepit. aut inuanũ fecit tã sublimem naturã ad tantũ bonũ. Aut si nihil p̃cios⁹ cognoscit deus fecisse q̃ rõnalẽ creaturaz ad gaudendũ de se. valde alienuz est ab eo vt vllaz rõnalẽ creaturã penit⁹ perire sinat Necesse est g̃ vt de bñana natura. qđ incepit pficiat. Hoc aũt fieri sic̃ dixi nequit. nisi p integrã pcti satisfactionẽ. quã nullus pcator facere põt. Sipho intelligis necesse fuisse. vt deus pficeret qđ incepit. forte cogitas dicẽs. quã gr̃am debeo p eo q̃ fecit me ꝓpter se. aut quõ imputabo meã salutẽ eius gr̃e. si me saluat necessitate ¶ De duplici necessitate ¶ Sed attẽde q̃ est necessitas q̃ benefaciendi gr̃am aufert aut minuit. ꝛ est necessitas. qua maioꝛ bñficio gr̃a debeꝛ. Luz em aliq̃s ea necessitate cui subiacet. inuitus benefacit. aut nulla aut minoꝛ illi gr̃a debetur. Lũ vero ipe sponte necessitati bñfaciendi subdit. neq̃ inuit⁹ eã sustinet. tũc vtiq̃ maiorẽ beneficij gr̃am meꝛeꝛ. Nõ em hecẽ dicẽda necessitas. sed gr̃a. qꝛ nullo cogente illã suscepit aut seruat. sz grat⁹. Quare multo magis si de⁹ facit bonũ homini qđ incepit. licet nõ deceat eũ a bono incepto deficere. totũ gr̃e debem⁹ imputare. qꝛ hoc ꝓpter nos. nõ ꝓpter se nullius egens incepit. Nõ em illũ latuit q̃d homo factur⁹ erat. cũ illũ fecit. Et tñ bonitate sua illũ curãdo sponte se vt pficeret inceptũ bonum q̃i obligauit. Denicq̃ de⁹ nõ facit necessitate. qꝛ nullo modo cogiꝛ aut pbibeꝛ facere aliq̃d Et cũ dicimus deũ aliq̃d facere q̃i ex necessitate. vitãdi ihonestatẽ (quã vtiq̃ nõ timeret) potius intelligendũ est qꝛ ꝫ facit necessitate seruãde honestatis. Que sz necessitas nõ est aliud q̃ imutabilitas honestat⁹ eius. quã a seipo ꝛ nõ ab alio habz. idcirco ímpꝛopꝛie dicit necessitas. ¶ Qꝛ satisfacere nõ possit pro homie nisi de⁹ hõ. ¶ Dico tñ q̃ necesse ẽ vt bonitas dei ꝓpter imutabilitatẽ suã pficiat de homie qđ incepit. q̃uis totũ sit gr̃a bonum qđ facit. Hoc aũt fieri nequit. nisi sit q̃ soluat p pctõ homis aliq̃d maius q̃ omne qđ ꝓpter deũ est. Illũ quoq̃ q̃ de suo poterit deo dare aliq̃d qđ superet omne qđ sub dõ ẽ. maiorẽ esse necesse est q̃ oĩe qđ non est de⁹. Nihil aũt est sup oĩe qđ de⁹ nõ est. nisi deus. Nõ ergo põt hanc satisfactionez facere. nisi de⁹. Sed nec facere illã debz nisi homo. Si g̃ sicut ꝓstat necesse est vt hõ mínib⁹ pficiaꝛ illa supna ciuitas. neq̃ ꝫ esse valet. nisi fiat supdicta satisfactio. quã neq̃ põt facere nisi de⁹. nec debet nisi homo. necesse est vt faciat eam de⁹ homo. ¶ Qꝛ necesse sit eundẽ ipm esse pfectũ deũ ꝛ pfectuz hoiem. ¶ Inuestigandũ nũc est quõ eẽ possit de⁹ homo. Diuia em natura ꝛ humana nõ põt in inuicẽ mutari vt diuia fiat humana. aut humana diuia. nec ita misceri vt q̃dam tercia sit ex duabus. que nec diuina sit omino ne humana. Denicq̃ si fieri posset vt altera in alterã cõuerteꝛeꝛ. aut esset tñ de⁹ ꝛ nõ homo. aut solũ homo ꝛ nõ deus. Aut si miscerenꝛ ita vt fieret ex duab⁹ coꝛruptis quedã tercia (quẽadmodũ ex duob⁹ indiuiduis anialib⁹ diuersaꝝ speciez. masculo et femina nascit terciũ. qđ nec pꝛis integrum neq̃ mꝛis ꝫuat naturã. sed ex vtraq̃ tercia mixtã) nõ hõ esset nec de⁹. Nõ igiꝛ põt fieri hõ de⁹ quẽ querim⁹ ex diuia ꝛ bñana natura aut ꝓuersione alteri⁹ in alterã. ꝛ coꝛrupti ua cõmixtione nature vtriusq̃ in terciã. qa hoc fieri iste due nature nequeũt. aut si fieri valerent. nihil ad ꝫ qđ q̃rim⁹ valerent. Si aũt ita q̃libet mõ ꝓiũgi debẽt be due ĩtegre nature. vt tñ ali⁹ sit de⁹ ali⁹ hõ. ꝛ nõ idez sit deus q̃ ꝛ hõ. impossibile ẽ vt ambo faciant qđ fieri necesse ẽ. Nã de⁹ nõ faciet qđ nõ debebit. ꝛ hõ nõ faciet. qꝛ nõ poterit Ut ergo hoc faciat de⁹ hõ. necesse ẽ eundẽ ipm eẽ pfectũ deũ ꝛ pfectũ hoiem. q̃ hãc satisfactionẽ factur⁹ ẽ. qm eã facere nõ põt nisi ver⁹ deus. nec dz nisi verus hõ. Qm g̃ ꝫuata integritate vtriusq̃ nature. necesse est inueniri deũ hoiem. nec min⁹ ẽ necesse bas duas naturas ĩtegras ꝓuenire in vnã psonã. quẽadmodũ coꝛp⁹ ꝛ aĩa rõnal⁹ ꝓueniũt in vnũ hominẽ. qm neq̃ aliꝛ fieri vt idez ipe sit ꝛfect⁹ de⁹ ꝛ pfect⁹ hõ. ¶ Qꝛ ex genere ade ꝛ debeat ne femia deũ oporteat assumere hoiem. Restat nũc q̃rere vnde ꝛ quõ assumet deus bñanã naturã. Aut em assumet eã de adaz. aut faciet nouũ hoiem. quẽadmodũ adã fecit de nullo alio hoie. Sz si nouũ hoiez facit nõ ex ade genere. nõ ptiebit ad bñanũ gen⁹ nisi qđ natũ ẽ de adã Quare ñ debebit satisfacere ꝓ eo. qꝛ nõ erit de eo. Sic̃ em rectuz est vt ꝓ culpa omnis homo satisfaciat. ita

necesse est vt satisfaciens idē sit q̄ pctōr. aut eiusdē generis. Alit nāq; nec adā nec gen⁹ ei⁹ satisfaciet p se Ergo sic ō adā z eua pctm̄ in oēs hoies ꝓpagatū est. ita null⁹ nisi vl'ipi vel q̄ de illis nascit. p pctō hoim satisfacere debet. Qm̄ ergo illi nequeūt. necesse ē vt de sit qui ħ faciet. Ampli⁹. Sicut adā z totus gen⁹ eius p se fecisset. sine sustentatiōe alterius creature si nō peccasset. ita oportet vt si idē genus resurgit post casuz. p aliū resurgat ac releuet. Nā p quēcūq; in statū suū restituat p illū itaq; stabit p quē statū suū recuperabit. ¶ Ratio q̄re de⁹ humanā naturā ꝓmitus fecit in solo adā. ¶ De⁹ etiaz qñ humanā naturā primit⁹ fecit in solo adam nec feminā (vt de vtroq; sexu multiplicarēr) tur hoies) facere voluit nisi de ipso. aperte monstrauit se nō nisi de adam voluisse facere. qō de natura hūana factur⁹ erat. Quap pter si gen⁹ ade p aliquē releuat hoiem. qui nō sit de eodē genere. nō in illā dignitatem quā habitur⁹ erat. si nō peccasset adā. z ido nō integre restaurabit. z dei ꝓpositū defice re videbit. q̄ duo incōuenientia sunt. Ergo necesse est vt de adā assumat hō. p quem restaurādū est gen⁹ ade. Pinge igit in aio nō sup fictā vanitatē. sed sup solidā veritatē. z dic. qz valde cōuenit. vt quēadmodū hoīs pctm̄. z causa nre pditōis ꝓncipiū sumpsit a femina. ita medicina pcti z causa nre saluationis nascat a femia. Silr z hoc. Si ꝙgo erat q̄ causa fuit hūano generi totius mali. multomagis decet vt virgo sit. q̄ causa erit toti⁹ boni. Hoc quoq; silr. Si mulier quā de⁹ fecit de viro sine femia. facta est de ꝙgine. Quenit valde vt vir q̄z qui fiet de femina sine viro fiat de ꝙgine. ¶ Ex magz cōuenit filio incarnari q̄ alijs psonis. ¶ Nunc tibi quoq; dicendū est in q̄ psona de⁹ q̄ est tres psone hoiem assumat. Plures em̄ psone nequeūt vnū eundē hoiem assumere in vnitatē psone. q̄re in vna psona tm̄ hoc fieri necesse est. Sed de hac vnitate psone dei z hoiet in qua psona dei ħ magis fieri oporteat breuit tango. Cur videlicet poti⁹ filij psona debeat incarnari q̄ patris aut spūsscti. Si q̄libet alia psona incarnet. erūt duo filij in trinitate. fili⁹ scz dei q̄ z ante incarnationē fili⁹ est. z ille q̄ p incarnationē fili⁹ erit ꝙginis. et sic erit in psonis (que semp eēles ē debēt) ineq̄litas ꝑm dignitatē natiuitatū Digniorē nanq; natiuitatē habebit nat⁹ ex deo q̄ nat⁹ de ꝙgine. ¶ Itē alia rō. ¶ Est z aliud cur magis ꝙueniat filio incarnari q̄ alijs psonis. qz ꝙuenient⁹ sonat filiū supplicare pri q̄ alia psonaz alij. Item. Homo p quo erat orat⁹ z diabolus quē erat expugnaturus. ambo falsam similitudinē dei p pria voluntate psumpserāt. Unde q̄si specialius aduersus psonaz filij peccauerant. qz vera pris similitudo credit. Illi cui specialius fit iniuria. cōuenient⁹ attribuitur culpe vindicta aut indulgentia. Quapropē cū nos ratio ineuitabilis pduxerit ad hoc vt necesse sit diuinā z humanā naturam in vnā cōuenire psonaz. nec hoc fieri possit in plurib⁹ psonis dei. z hoc ꝙuenientius fieri pateat in psona verbi q̄ in alijs. necesse est verbū deū z hoiem in vnā cōuenire psonā. ¶ Leo papa. ¶ Igit sempiterna z summa essentia. que se sic ad hūani generis inclinauit salutē. nos quidē in suā gloriā trāstulit. Sed qō erat. esse nō destitit. ¶ Ex em̄ verbū caro factū est. nō hoc significat q̄ in carnem sit dei natura mutata. sed qō a verbo in vnitatem psone sit caro suscepta. in cuius vtiq; nomie homo tot⁹ accipit. Unde vtriq; nature in suis ꝓprietatib⁹ pmanenti. tanta est vnitas facta z cōmunio. vt quicq̄d ibi ē dei. nō sit ab humanitate disiunctū. quicq̄d autē est hominis. nō sit a diuinitate diuisum. Verbū em̄ z ania z caro in vnā cōuenere psonam. z bec tria vnū. z hoc vnuz tria sunt. nō in cōmixtione substātie. sed vnitate psone. Et in hoc homo cōsidera q̄ cum origini humane multū dederit. q̄ nos ad imaginem suā fecit. reparatōi nre longe amplius tribuit. cū seruili forme ipe se de⁹ coaptauit ¶ Ex min⁹ est mirabile hoiem ad diuina q̄ deū ad hoiem venire. ¶ Quis ei ex vna eadēq; pietate sit. q̄cq̄d creature creator impendit. min⁹ tñ mirū est hoiem ad diuina ꝓficere. q̄ deū ad humana descēdere. Quis em̄ ab impietate ad iusticiā. a miseria ad beatitudinē esset recursus. nisi z iustus ad impios. z beat⁹ inclinaret ad miseros. ¶ Hic agit de dignatiōe incarnatiōis. ¶ Libet id circo in huiusmōi consideratione aliquantuluz imorari. eo q̄ tam ipius obstupenda dignatio. qua nostrū sibi associauit iumentū. q̄ copiosa redēptio apud eū. q̄ hūilr crucis subiuit tormētū. meditādi materiā ministrat habūdant. Nescio nanq; si vlla esse possit efficacior. ac suauior morū edificatio

q̄ verbi incarnati fidelis ꝛ pia ꝺsideratio. Quid em̄ boiem sic excitare pōt ad amorez dei q̄ pueniens amor dei tam q̄ vehemēs ad boiem. vt bō ꝓpter homīem velit fieri. ¶ Quid nutrit amorē dei ꝛ q̄d amorē ꝓximi. ¶ Quid aūt nutrit ita amorē ꝓximi. q̄ sil'itudo ꝛ natura ꝓximi in humilitate dei. Nā humilitaꝫ exemplu3 nec cogitari posse maius aliq̄d existimo q̄ exinanitionez dei in formā serui. ꝛ seruitutem plusq̄ serui. Bern̄. ¶ Uenit igit filꝰ dei de corde pr̄is. in vterū ꝑginis m̄is. Uenit a summo celo in inferiorēs ptes terre. ¶ De hinc agit de dignatione incarnatiōis. ¶ O inestimabilis dignatio ꝛ penit⁹ inexcogitabil'. q̄ in carceris huiꝰ horroꝛē fetoꝛēq̄ n̄re mortalitaꝫ tanta dignata est descēdere celsitudo. Mira querentꝫ dei dignatio. mira dignitas bominis sic q̄siti. in q̄ si gloriari voluerit. non erit insipiēs. nō q̄ aliq̄d esse videat tanq̄ a semetipō. sed q̄ tanti fecerit euz ipe. ¶ Leo papa. ¶ Agnosce igit ex bis dignitatē tuā. ꝛ diuine consoꝛs factꝰ nature. noli in veterez vilitatē degeneri ꝓuersatōe recidere Ber̄. O mēs nanq̄ diuitie. oīs gl'ia mundi. ꝛ q̄c quid ī eo ꝓcupiscit. minꝰ est ad bāc gloriaz. ¶mo nec aliq̄d in eꝰ cōparatiōe. ¶ Guerr⁹. Q̄ in nullo sic se exinaniuit deꝰ q̄ntū in cōceptiōe sua. ¶ Preterea nō tam admirāda. q̄ etiā obstupenda intueoꝛ in hac gl'ia. Nā cū humanaꝝ infirmitatū vl' iniuriaꝝ quas ꝑ nobis ptulit diuia dignatio sic tpe ꝑmaz sic etiā humilitate fere maximā existimo. q̄ in vtero cōcipi. in vtero nouē mensib⁹ maiestas illa incircūscripta passa est contineri. Ubi em̄ sic se exinaniuit vt q̄i penitus a seipō defeciſſe visus est. Tanto tpe nihil illa sapiētia loquit'. nihil illa virt⁹ manifestum opat'. nullo signo visibili maiestas que clausa latet. pdit'. Nā in cruce visus est infirmꝰ. vbi q̄ infirmū fuit ipius statim foꝛtis apparuit omib⁹ bomib⁹. q̄n ꝛ moꝛiens glorificat latronē. ꝛ expirans inspirat centurionē. q̄n horarꝰ dolor passiōis eius nō solū cōpati facit elementa creaturaꝝ. sed etiā cōtrarias foꝛtitudines subigit eternoꝝ passiōi dolorū. In vtero sic est q̄i non sit. sic omps virt⁹ vacat q̄i nibil possit. ꝛ verbū eternuz sub silencio se premit. ¶ Guerrus ¶ Exinaniuit igit semetipm̄ formā serui accipiēs. ꝛ cū tota multitudine miserationū suaꝝ de thalamo ꝑsilijt ꝑginali. Dependet deꝰ ad vbera, ponit' in p̄sepe. ligat' in cunis. pannis inuolui't. ꝛ laxatis fasciolis felices manꝰ ꝛ sancta brachia ꝑ cunarū paruitatē expādit. ¶ De pauprimo circa oī natiuitatē cultu. ¶ Aula ibi domꝰ ambicio vbi recliinatoꝛiū in stabulo. mr̄ in feno. filꝰ in p̄sepio. Tale elegit mundi fabricatoꝛ hospicium. hmōi habuit delicias sacre ꝑginis puerperiū. Pannicul' ꝑ purpura. ꝑ bisso in oꝛnatu regio lacinie congerunt'. Benitrix est obstetrix. ꝛ deuota dilecte soboli ipa exhibz clientelā. attrectat. amplectit'. iungit oscula. poꝛrigit māmā. totū negociū plenū gaudio. nullus doloꝛ. nulla nature cōtuelia ī puerpio. Pedissequas substātia familiarꝫ nō patit'. mancipioꝝ obsequia sumptꝰ tenuis ꝛ inops mensa excludit. Nullū domus arta diuersoꝛiū occultabat. nec secreti recessus erant illi⁹ casule. incastraturā. tectū. ꝛ soli parietes ꝑ circuitum vestiebāt. Nec ibi locꝰ erat lauacris q̄ solēt puerperis ꝑparari. quipe nec aliq̄ nature iniuria m̄rem dn̄i leserat. q̄ sine toꝛmēto pererat. q̄ in ꝓceptiōe caruit voluptate. Et q̄uis in ꝓria venerit q̄ omnia ꝓtinet. q̄cq̄d circa ipm vl' ipi⁹ genitricē impendebat' officij. nō tm̄ pauprimū extitit. sed etiā alienū. ¶ Bern̄. ¶ Et de quo dicebat'. q̄s deꝰ magnus sicut deꝰ nr̄. ꝛ magnitudinis ei⁹ nō est finis. iam nō ꝑdicat' magnus dn̄s ꝛ laudabilis nimis. sed paruꝰ dn̄s ꝛ amabil' nimis Alludit vt paruus virgini m̄ri. arridet. et blandientes oculos in mariam intoꝛquet. Stat ꝑterrita tantis miracul' regina celorū. confert in coꝛde suo salutationē archangeli. cōceptōnē dei. natiuitatē pueri. ꝛ miratur q̄ ille q̄ sic potuit ad nos venire. sic voluit subuenire. Et certe cū totꝰ sit dulcedo. ꝛ sic subuēire nob̄ voluit. dulcioꝛez eū mihi facit teneritudo mēbroꝝ. Dulcedo ℔ incōparabil'. ꝛ pietas ineffabil'. vt deū q̄ creauit me. videā pueꝝ creatū ꝓpt̄ me. deusq̄ maiestaꝫ ꝛ gl'e nō solū sil'is mihi fiat coꝛpis ꝑfecte. sz etiā miserabil'. ꝛ velut būane indigens opis. appeat etaꝫ ifirme. O duricia coꝛdis mei. Quid ℔ facit. Amoꝛ certe dignitatꝫ nescius. dignatōe diues. affectu potēs. suasu efficax. ¶ Q̄ amoꝛ solꝰ de deo triūphat. Quid amoꝛe violētius. Triūphat de deo amoꝛ. quiā semetipm exinaniuit. vt scias amoris fuisse. q̄ plenitudo effusa est. q̄ altitudo adequata. q̄ singularitas associata ē. ¶ Bernardus. ¶ Quid igitur ad bec doꝛ/

mitat tua affectio. īmo nō dormitat. ſz mor/
tua eſt. Ut te lucrifaceret. vt te ad amorem
ſuū traheret. omnē plenitudinē diuinitatſ
in hoīem tranſfudit. ℣ de⁹ trāſfuſus ſit
in hoīem. ℣ Tranſfuſum deū in hoīem di
co. qz nō ad menſurā datū homī video. nec
de omī plenitudine ſua penes deū aliquid
reſedit. qđ in hoīem cui vnit⁹ eſt nō effudit
dū oīe qđ in diuinitatſ theſauro pietatis
inuentū fuit. totū in vtero ꝑginis aggeſtū.
Ita em̄ de⁹ fundit. deus amator tu⁹ in ho
minē effuſus eſt. q tanq̄ a ſua ꝓpria virtute
ſit extinanit⁹. dū videlicet i ea hūilitate qua
tibi ꝓſuluit. nō ſolū pre. ſed etiā ſeipo fact⁹
ſit inferior. ℣ Que vero maior extinanitio in
oculis videntiū. quid efficaci⁹ ad creatorē
tuū reamandū. q̄z q ꝑ te ſplendor glie et fi/
gura paterne ſubſtātie. formā ꝑferat ſerui/
lem. z in ipa nō habēs ſpeciē neq̄ decorez.
℣ Quātis de⁹ ſe extinaniuit. ℣ Qui em̄ q̄ſi
parū eſſet extinanit⁹ ſi homo ſolū fieret. ſed
etiā humane carnis ira fundit⁹ in ſe formā
z ſpeciē vacuauit. ſapiam infatuauit. virtu/
tem infirmauit. minuitq̄ magnitudinē. vt
z in natiuitate minimū. z in paſſione ſe no/
uiſſimuz virorum homiby exhiberet. vnde
nec reputauerūt eum. ℣ Obſtupeſce ḡ homo
tanta ꝑ te mirabilia. tanta bñficia ꝑ te exhi
bita. ℣ Cogita quantū te diligat. q̄ tanta di/
gnat⁹ eſt facere ꝑ te. ℣ Cōſidera diligent̄ do/
minū ſabaoth. q̄ celū z terrā implet. iacentē
in ꝓſepio infantulū. īmo cui⁹ maieſtati an/
guſta eſt oīs celi latitudo. pānis inuolu/
tum. z q̄ in celis tonat. ſub cui⁹ vocis toni/
truo angelice ptātes ſubmittūt alas ſuas
vagientē. vt ipius amor ſz ardore totus ac/
cenſus. ad tanta bñficia tua vſq̄ huc ingra
titudo erubeſcat. qz ipe tuā naturā diuinevo
luit aſſociari in vna ꝓſona. nunq̄ ab eo ſepa
randā in ſignū amoris. vt ſic ſaltē euz ama
res a quo te agnoſceres ſic amari. ℣ Huer
rus. ℣ Pro bis ſemp grat⁹ eſto. indeſinen/
ter gr̄as age. z caue ne indignuz videri vel
vt credat dns dei filius femineis ſe inſeruiſ
ſe viſceriby. z maieſtatē ſuā huic contumelie
ſubdidiſſe. ℣ Q nō fuit cū iniuria dei aſſū/
ptio humane nature. vt nature carnis i/
mixtus. in vero būane ſubſtātie corpe na/
ſceret. cū totū hoc opus non iniuria ſit ipi⁹
ſed potentia. nō credenda pollutio ſed glo
riosa dignatio. Si em̄ lux iſta viſibilis nul
lis īmundicijs quiby ſuꝑfuſa fuerit violat.
nec radior ſolis nitorē quē corporeā crea/
turā eſſe nō dubiū eſt. loca nulla ſordentia
vl cenoſa ꝓtaminat. q̄d illi⁹ ſupne ſempiter
ne z incorporee lucis eſſentiā potuit q̄libz ſui
qualitate polluere. q̄ ſe ei quā ad imaginem
ſuā ꝓdidit ſociādo creature. purificationez
pſtitit. maculā nō recepit. z ſic ſanauit vul/
nera infirmitatſ vt nulla pateret dāna ſtu/
tis. ℣ O felix pinde. q̄z amabilis natiuitas
tua puer ieſu. q̄ natiuitatē oīm emēdat. ꝓdi
tiōez reformat. pīudiciū ſoluit. cirographū
dānate nature reſcindit. vt ſi quē piget dā/
nabiliter eſſe natū. poſſit feliciſſime renaſci
Vere tu puer miſericors. quē ſola miſcōia
puerū fecit. licet parit miſcōia z veritas i te
obuiauerunt ſibi. Vere inq̄z tu miſericors
puer nat⁹ es nobis. nō tibi. lucra nra nō au
gmenta tua naſcēs de nob q̄ſiſti. q̄ ad ħ ſo/
lum naſci dignat⁹ es. vt nos minoratōe tui
pueberes. humiliatiōe glorificares. ℣ Dulce
certe. pinde dulce z ſapidū cogitare. z reco/
gitare puez deū. đn etiā efficax z opatoriuz
ad medendū ac dulcorādū (ſi q̄ in nob eſt)
pctōz amaritudinē. pnīe auſteritatē. Quid
nō tēperabit illa dulcedo. q̄ mortez q̄z facit
dulciſſimā. Et inſt hec cōſiderata. ſp recur/
ro ad ħ qđ dulci⁹ ſapit. z familiari⁹ adheret
videlicet q ſō voluit in ſilitudinē hoīm fie
ri. vt hoīby eſſet amabilior. Similitudo ei ad
amorē efficaci⁹ opat. ℣ Ideo nō me capio pre
letitia. q illa maieſtas naturā ſuam nature
mee carnis z ſanguis ſupueſtit. z me miſez
in diuitias glie ſue nō ad horā ſed in ſempi
ternū includit. fit frat me⁹ dns me⁹. z timo
rē dñi fratris vincit affectus. ℣ Ideo dñe ie
ſu libenter audio te regnantē in celis. ſed li
bentius naſcentē in terris. ℣ Hec enim me/
ditatio rapit affectum meū. z huius memo
ria cōcaleſcit cor meū. viuentis z viuide po
tionis aſperitate purgatū. Erat vtiq̄ dns
meus inter angelicos ordies. audiēs hym
nū glorie ſue admirabilis. illi mirabili crea
ture faciēs mirabilia in celo z in terra. i ma
ri et in omnib⁹ abyſſis. Ego autem in luto
fecis z miſerie obuolutus. miſer z miſerabi
lis. z omnem ſpem egrediendi perdideraz.
Ille in gloria. ego in miſeria. admirabilis
ille ego miſerabilis. Sanctum z terribile
nomen eius. quod vix audeat illud digni/
or noīare natura. Nomē illud clauſū z inte
grū. quō capere poterā. qđ vix angelic⁹ ocul⁹
ꝓſpicere necdū ꝓſpicere pōt. Ille qui erat

admirabilis agminiꝫ angeloꝝ. inclinat celos. ⁊ fit ꝓsiliarius hoim. Maiestatiuū nomen. impcatiuū effundit. ⁊ q̄ mirabilis ē in celis. ꝓsulere venit in tris. Abscondit purpurā sub miserie vestimentꝫ. ⁊ ad lutuꝫ vbi iacebā inclinat nō mergit. Et si audeo dicere. infixus sum in limo pfundi. Operi manuū suaꝝ porrigit dexterā. de pfundis aq̄rū extraxit. extractū abluit. abluto induit. indutū reparat. reparatū cōfirmat. Porrigit dexterā cū nascit. cū loquit extrahit. abluit cū mozit. induit cū resurgit. cū ascendit reparat. ꝓfirmat cū spūsctū emittit de cel'.

¶ Bern̄. De trib⁹ mixturis in assumptiōe humane nature. ¶ Et vt agnoscas plen⁹ homo dignitatē tuā. agnoscas ⁊ gl'iam ꝓditionis tue vel' hūane. tria opa tres mixturas fecit omps illa maiestas in assumptiōe carnis nr̄e. ita mirabilit singl'aria. ⁊ singularit mirabilia. vt talia nec facta sint. nec facienda sint sup terrā. Cōiuncta sunt q̄ppe adinuicē de⁹ ⁊ homo. mr̄ ⁊ virgo. fides ⁊ cozpus humanū. Admirabiles iste mixture. ⁊ oīm miraculo mirabil⁹ quō tā diuersa adinuicem poterūt ꝓiungi. ¶ Uis vitalis in arboziꝫ. ¶ Huic limo terreno vim vitalez miscuit. vt in arboziꝫ. vnde surgit venustas in foliꝭ. in floziꝫ pulchritudo. sapoz in fructiꝫ ⁊ medicina. ¶ Uis sensibil' in pecoziꝫ. Adiecit etiā ⁊ vim sensibilem limo nr̄o vt ī pecoziꝫ. quē nō solū iā vitā habeant. sed ⁊ sentiant q̄nq̄partita sensificatiōe vigentes ¶ Uis rōnalis in hoiꝫ ¶ Addidit adhuc honozare limū nr̄m. ⁊ ei vim rōnalē cōiunxit. vt in homiꝫ. q̄ iam nō solū viuāt. sentiant. sed ⁊ discernāt inter cōmodū ⁊ incōmodū. inter bonū ⁊ malū. ⁊ int' verum ⁊ falsum. Uoluit quoq̄ adhuc infirmioza nr̄a habū dantioꝛi gl'ia sublimare. ⁊ cōtraxit se maiestas. vt q̄ meli⁹ habebat. videlicet seipm limo nr̄o ꝓiungeret. miscerētq̄ se inuicē de⁹ ⁊ limus. maiestas ⁊ infirmitas tanta vilitas ⁊ sublimitas tanta. ¶ Aug⁹ De trib⁹ conīunctionib⁹ mirabilib⁹. ¶ Et vide q̄ si mirabilis fuit ꝓiūctio ꝑma. videlicet int' aīam ⁊ cozpus. sed mirabilioꝛ fuit scōa int' deum ⁊ limū. nec min⁹ mirabilis erit ⁊ tercia. cū hō angelus ⁊ de⁹ vn⁹ erit spūs. Cōfundat' ergo superbia hoim. ⁊ ad humilitatē dei noueꝛit de se hūilia sape lutuꝫ ¶ Bern̄ ¶ Nihil em̄ deo sublimi⁹. nihil vilius limo. ⁊ tñ tanta dignatiōe descendit de⁹ in limū. tantaq̄ dignitate lim⁹ ascēdit in deū. vt quicq̄d fecit de⁹. limus fecisse credat. quicq̄d lim⁹ pertulit. deus ptulisse dicat tam ineffabili q̄ī cōuertibili sacramēto. ¶ Bern̄. ¶ Aduerte ergo hō q̄ lim⁹ es. ⁊ nō sis superbus. q̄ deo ꝓiunctus es. ⁊ nō sis ingrat⁹ ¶ Dic incho/at de passione ⁊ hūilitate pie redēptionis. ¶ Uerū q̄m bona que largiri mortalib⁹ nō cessat misericoꝛs ⁊ miseratoꝛ dn̄s. recolere ⁊ recolligere oīa oī homini impossibile ē. id saltē q̄d ꝓcipuū est ⁊ maximū opus videlicet redēptōnis a memoria tua aliq̄ten⁹ nō recedat. ¶ Aug⁹. ¶ Agnosce igit' inq̄n/tū valeas. ⁊ q̄ntū debeas. ⁊ dū preciū tui cogitas. tibi vilis esse desinas. ¶ Faustin⁹. Perspice homo quātū valeas. vt tandem inq̄ vilis tibi esse desinas. vt p hoc erubescendis subiacere vicijs dedigneꝛs. dū generositatē tuā de creatoꝛis ac repatoꝛis dignitate metiris. ¶ Augus. ¶ Reus nanq̄ eris nō parui pcij sed sanguinis xp̄i. q̄ violas ⁊ maculas aīam xp̄i sanguie mundatā ⁊ passione redemptā. ¶ Leo papa. ¶ Memento cui⁹ sis capitis. ⁊ cui⁹ cozpis mēbrū. Reminiscere q̄ morte xp̄i erut⁹ de potestate tenebraꝝ. translat⁹ es in dei lumen ⁊ regnū. q̄ preciū tuū sanguis est xp̄i. qui veritate te iudicabit. q̄ miscōia te redemit. Diserendi em̄ nr̄i de⁹ causam nisi in sua bonitate nō habuit. ⁊ mirabilioꝛ est scōa hominū generatio q̄ꝫ ꝑma ꝓditio. Quia plus est ī nouissimis sec'is repasse deū q̄d perierat. q̄ꝫ a pncipio fecisse q̄d nō erat. ¶ Bern̄. in sermone ¶ Memēto te. ⁊ si de nihilo factū nō tñ de nihilo redemptū. Sex diebꝫ cōdidit oīa. ⁊ te int' omnia. Atuero p triginta tres annos opat⁹ est salutē tuā in medio tre O quantū laborauit. sustinēs carnis necessitates. hostis temptatōes. Quis vero inter cetera digne pensat quāte fuerit hūilitatis. mansuetudinis. dignatōnis. dn̄m maiestatis indui carne. multari morte. turpari cruce. Nunq̄d nō valuit opus suū repare absq̄ ista difficultate. Ualuit. sed maluit cū iniuria sui. ne pessimū atq̄ odiosissimū viciū ingratitudinis vltra repiret in homīe. Sane multū fatigationis assumpsit. quo multe dilectionis hoiem debitoꝛez teneret. cōmoneretq̄ grāz actiōis difficultas redemptionis. quez min⁹ esse deuotū fecerat ꝓditionis facilitas. Quid em̄ dicebat hō creatus ⁊ ingrat⁹. Gratis quidē conditus sum.

sed nullo ḡuamie auctoris vel labore. Si quidē dixit z facta sunt. quēadmodū vniuersa. Quid magnū est quālibet magna qđ in ꝑbi facilitate donauerit. Sic bñficium creatoris attenuās hūana impietas. ingratitudinis materiā inde sumebat. vnđ amoris cām hr̄e debuerat. Idcꝫ ad excusādas excusationes in peccatis. Sed luce clarius ꝓtz. q̄ntū hō ꝑ te factꝰ dispendium fecit. de dño fuus. de dei filio hoīs filius fieri non despexit. ¶ Bern. de deo ¶ Et qui te semel tm̄ z solū dicendo fecit. in reficiēdo ꝓfecto multa z gessit mira z pertulit dura. Nec tm̄ dura. sed etiā indigna. Et tō licet multum possit hoiem incitare ad amādū deū. q ipse eū fecit. tm̄ multo amplꝰ debet eū incitare. q ipe eū refecit. qz nō tam facile refectus q̄ factꝰ ¶ Q bō nō sufficit ad retributionē.

¶ Quid ḡ retribuā dño. ꝓ oīb q̄ retribuit mihi. In ꝓmo ope me mihi dedit. i scdo se. z ꝓbi se dedit. me mihi reddidit. Datꝰ ergo z redditꝰ. me ꝓ me debeo. bis debeo. quid deo retribuā ꝓ se. Nā ēt si me milies repēdere possem. qđ sum ego ad deū. Quid igitur magnuz tanto recōpensat amori. si pulvis exiguus totū se ad reamādū collegerit. qđ illa nimirū maiestas in amorē p̄uenies. tota in opus salutis ei⁹ incēsa ꝓspicit ¶ Ansel. Ecce dñe qz tu me fecisti. debeo meip̄m amori tuo totū. qz me redēisti debo meip̄z amori tuo totū. qz tanta ꝓmittis. debeo meip̄z amori tuo totū. Immo z intātū debeo. plꝰ q̄ meip̄m. Et hec tria cōsidero in qb tota spes mea ꝓsistit. ¶ Bern. sup miscdias dñi. ¶ In charitate adoptiōis. veritate ꝓmissionis. z ptāte redēptiōis. Scio igit cui credidi z certꝰ sum. qz in charitate nimia adoptauit me. qz verax in ꝓmissione. z qz potens in exhibitione. ¶ Hugo ¶ Cogita igit q̄n tū diligat te. qui tanta ptulit ꝓ te. z tanta facere dignatꝰ est ꝓp̄ te. z q̄ tanta tibi dare ꝓmittit. ¶ De dulcedie dei circa hoiem vt incitet eū ad amorē suuz ¶ Primo nāq pulcher factꝰ fueras ei⁹ munere. postmodū vero fedꝰ factꝰ es tua iiq̄tate. Sz itez mūdatꝰ es. z formosꝰ factꝰ es ei⁹ pietate. opante tm̄ vtrobiq charitate. Olim cū non esses dilexit te vt ꝺderet te. postea cū fedꝰ factꝰ esses dilexit te vt pulchrū faceret. z vt oñderet tibi q̄ntū te diligeret. nō nisi moriēdo a morte te liberare voluit. vt nō tm̄ pietatꝫ impenderet beneficiū. vez etiā charitatꝫ ostende/ret affectū. imo z tam sincera caritate te diligit. ac si semp cum eo pstitisses. nec exprobrat tibi reatū. nec imꝓperat tibi bñficiū. ¶ Bern. sup cantica. ¶ Et si deinceps cum eo fidelit̄ pseuerare. ip̄m q̄z vt decet amare. vt tuū illi amorē incōtaminatū seruare voluerit. maiora ꝓmiorib se daturū ꝓmittit. ¶ De gemina dulcedie in pectore iesu xp̄i. ¶ Quia gemina dulcedo suauitatꝫ exuberat in pectore iesu. longanimitas videlicet i expectādo. z in donādo facilitas. Ad ꝟ sicdem diu suspendit sniam vltionis a ꝓtemnente. vt q̄nq gr̄am exhibeat remissiōis in penitente. Nō vult em̄ mortē pctōris. sz vt cōuertat̄ z viuat. De penitēdi facilitate audi. Quacunq hora pctōr ingemuerit. peccatū suū remittet ei. Et dauid paucꝫ cōprehendit vtrūq. Longanimis inqt z miseri cors. ¶ Q dei miscdia nr̄am superet miseriā ¶ Et ideo misericors est q tardius videt ei pctōri veniā dare. q̄ ipi peccatori accipe. Sic em̄ festinat absoluere reū a tormento ꝓscientie sue. q̄i plus cruciet eū passio miseri. q̄ ip̄m miserū passio sua. ¶ Hugo. ¶ Et vt ꝟ euidentiꝰ intelligas attende. Abieras siquidē z pieras. Et qz in peccatis tuis venundatꝰ eras. vltra se continere nō potuit. Venit igit ille post te vt redimeret te. z tm̄ dilexit te vt sanguinis sui pretiū apēderet ꝓ te. taliq pacto z reduxit de exilio. et redemit de seruicio. Nulla ḡ dilectio maior. nullus amor sincerior. nulla charitas sanctior nullus affectꝰ ardentior. Mortuꝰ est ꝓ te innocens. nihil qđ in te amaret inueniens. O cor induratū. cor plus q̄ lapideū. eo q̄i morte amatoris tui quā ꝓ amore tuo sustinuit. z petre scisse sunt. z monumēta aperta sunt. Cur nō datū est mihi intelligere deū creatorē meū ꝓ amore meo q̄i infatuatuz. z tanq ad nihilū videre redactū. ¶ Hugo. ¶ Quid nā inueniſti in me dñe deꝰ q dilligeres. z tm̄ diligeres vt morereris ꝓ me. Bern. ¶ Quid tale in me ꝛueniſti ꝓ q̄ tanta z tā dura z dira sustinere voluisti. O bone iesu. si mihi saltem etiā ꝑter hec. q̄ dulcia cuz boīb ꝺuersat⁹ es. q̄ magna etiā babūdanter eis largitꝰ es. dura z aspera ꝓ eis passus es. dura ꝟba. duriora verbera. durissima z horrenda crucis tormēta. Flagellis cesus. spinis coronatꝰ. clauis ꝓfossus. patibulo affixus. obꝓbriis saturatꝰ. oīm tm̄ īmemor doloꝝ. ait. P̄r ignosce illis. Expāsis ꝓ eis in

cruce manibꝫ.dedit risuꝫ malignãtibꝫ.ꝛ fle/
tũ fidelibꝫ.factusqꝫ omibꝫ ẽ derisui.q̃ solus
potuit esse ꝓfori. Quid igit magꝰ admiran/
dũ.q̃d amplꝰ detestandũ.q̃d grauius puni
endũ.q̃ꝫ q̃ videns dei filiũ.summũ i regno
angelorꝫ.nouissimũ in regno hoim.apponit
se magnificare hõ sup ẽrã. Quid supbis ter
ra ꝛ cinis. Quãto eĩm se minorẽ fecit in hũi/
litate.tãto se maiorẽ oñdit in bonitate.ꝛ q̃n
to p te est vilior.tanto tibi debꝫ esse carior.
Que maior iniq̃tas q̃ꝫ vt inde creator a te
ꝓtẽnat vñ plus amari merebat. Attẽde a/
morẽ q̃ se totũ tibi impendit.nihil sibi reti/
nens. Attende ꝛ humilitatẽ q̃ fuuit tibi.ni
hil sibi dñationis vendicãs. ¶ Bern. ¶ Pri
mo oia sua tibi dedit.de hinc ꝛ seipm expo
suit vtilitatibꝫ tuis.nõ parcẽs sibi ꝓpt te.in
ieiunijs multꝫ.in laboribꝫ freq̃nt.in vigilijs
supra modũ.in fame ꝛ siti.etiaꝫ in frigore ꝛ
nuditate. ¶ Leo papa ¶ Hã oẽs infirmita
tes nras q̃ veniũt de pctõ absqꝫ pctĩ cõmu/
nione suscepit.vt est famis ac sitis.somni ꝛ
lassitudinis.meroris ac fletꝰ.affectionibꝫ nõ
careret.doloresqꝫ seuissimos.vsqꝫ ad mortẽ
extrema pateret. Ministeriũ ꝙo suũ imple
uit hũilians semetipm.ꝛ obediẽs factꝰ pri
vsqꝫ ad mortẽ.mortẽ aũt crucis. Sed paꝛ
tibi forte videt.q̃ cũ esset filiꝰ ꝛ coeq̃lis tã/
q̃ꝫ fuus seruiuit pri.si nõ ꝛ seruo suo.
seruus seruiuit. Facꝰ quidẽ erat hõ ꝛ
atori seruiret Et q̃d iustius q̃ꝫ vt fuiaꝛ
quo creatꝰ es.sine q̃ nec esse potes. Et q̃d
beatꝰ aut sublimꝰ q̃ꝫ seruire illi cui seruire
regnare ẽ. ¶ De hũilitate creatorꝭ ꝛ supbia
hois. ¶ Nõ fuiã inq̃t hõ creatori. Ego igit
seruiã tibi creator hoim Tu recũbe.ego mi
nistrabo.ego tibi pedes lauabo. Tu q̃esce.
ego languores tuos ferã.ꝛ infirmitates tu
as portabo. Utere me vt libet in oi necessi/
tate tua.nõ mõ vt seruo tuo.sed etiaꝫ vt iu/
mento tuo.vt peculio tuo. Si fatigatꝰ aũt
ꝛ oneratꝰ es.ego te ꝛ onꝰ tuũ ferã.vt legem
meã ꝑmus impleaꝫ. O duricia cordis mei.
ad dignationẽ tantã tã inopinatã. O dete/
stabilẽ supbiã hois seruire ꝓtẽnentꝭ. Dor/
sum etiã posuit ad flagella.ꝛ plagis vpula
uit nõ paucis.nec paruis. Indicio sunt ri/
uuli sanguinis.q̃ de tot ptibꝫ pfluũt corpis
Cõtumelia ꝛ tormẽto interrogatꝰ fuit.velu/
ti fuus aut latro. Subdit q̃stioni.q̃ confes
sio extorq̃bat criminis. Nũq̃ igit recedat a
mẽoria tua tã indebita miseratio.tã ꝑbata
dilectio. ¶ Anse. Maxima cã q̃re debemꝰ
diligere deũ. ¶ Scio nãq̃ dñe.qz licꝫ mul
te sint cause.multe sint rõnes.q̃re te debere
mus diligere.nulla tĩ maior cã. nulla coge
tior rõ.q̃ꝫ nre redẽptõis modꝰ. Debemꝰ di/
ligere te.qz nos creasti.qz nutristi.qz pascis
ꝛ vestis. ¶ Cur marie debemꝰ diligere deũ
¶ Sed iõo maxime.qz redemisti nos tali
modo.s.morte tua. ꝛ tali genere mortis qõ
tũ ctis erat vilissimũ genꝰ mortꝭ q̃ punie/
bant latrones ꝛ illi q̃ magna scelera cõmise
rant. Quãto eĩm abiectiora ꝓ hoibꝫ pati di/
gnatꝰ es.tanto magis ab hoibꝫ honorari ꝛ
diligi dignꝰ es. Quis eĩm tãte duricie est et
obstinatõis.vt nõ possit animũ suũ inclina
re ad te diligẽdũ.q̃ tĩ dilexisti nos vt nos
lauares a pctis nris in sanguie tuo. Quis
est q̃ nõ possit ferenti ꝛ diligẽti et dulci
diligere.q̃n recordat q̃ꝫ i cruce brachia tua
expandisti.desiderãs nos amplecti.ꝛ recipe
oẽs qui ad te ꝓfugere volũt. ¶ Bern. In
nullo vero clarius q̃ꝫ vulneribꝫ tuis eluxit.q̃
tu dñe suauis et mitis et multe miseõie.
Quid sup oia amabilẽ reddat dñm iesum
xpm. ¶ Idcirco sup oia reddit te amabilez
mihi o bone iesu.calix quẽ bibisti.opꝰ redẽ/
ptionis nre. Hoc oino amorẽ nrm vendicat
facile totũ sibi. Hoc inquã est qõ nram de/
uotionẽ ꝛ blandi allicit.ꝛ iusti exigit.ꝛ ar/
tius stringit.ꝛ afficit vehemẽti. Multũ q̃
dẽ laborauit in eo saluator.nec in oi mũdi
fabrica tantũ fatigatõis auctor assumpsit.
In dictis suis fustinuit ꝓtradictores.in fa
ctis obfuatores.in tormẽtis illusores.ꝛ in
morte exꝓbratores. Cũ igit deuoueris
q̃d es.q̃d potes.nõne sic est q̃i stella ad
solẽ.q̃i lapillus ad montẽ.ꝛ q̃i gutta ad flu/
uiũ. ¶ Q̃ q̃d facim̃ nihil ẽ ad cõparatio
nẽ bñficiorꝫ dei in sua passiõe. ¶ Si ꝑpen/
deris q̃ꝫ multa ꝛ q̃ꝫ multis debeas.videres
q̃ꝫ nihil sit qõ facis.q̃ꝫ nec etiaꝫ int̃ minima
cõputandũ ad cõparationẽ debitorũ tuorꝫ.
Q̃ si nescieris ꝛ scire volueris. respice men
tali oculo.q̃nto remuneratõis debito astri
garis dño patienti. ¶ Bern. ¶ Volue ꝛ re/
uolue dñicũ corpus.a latere vsqꝫ ad laꝓ.a
sũmo vsqꝫ deorsum.ꝛ vbiq̃ iuenies dolorẽ.
Respice sudorẽ sanguineũ.alapaꝫ ꝓtume/
liã.flagelloꝝ instantiã. spineã coronã. sputi
ludibria.crucis angariã. patibuli suspendi
um.oculos languentes.oris pallorẽ.fellita
cibaria.acida pocula.caput iclinatuꝫ.geni/

culationes irrisorias. titulū famosuz. vestimenti sortē. geminatū crucifige. Quid plura. Vilissimū mortis suppliciū. z pbra nefandissima Vide xpm in cruce pendentē. capitis inclinationē ad osculū. brachioz extensionē ad amplexū. lateris aptōem. z totius corporis pfixionē ad affectū. Cōsidera filium ꝑg'nis illitū sputis. iuidū plagis. clauis cōfixū. Attende rectorē celi stantē in cruce. pallidū in morte. carne deformē. Ne ptrāseas dñm angeloz. virū pcussuz a deoz būiliatū virū q̄ leprosū z oīb detrimētis expositū. Copiosa nāq; apud eū redēptio. Et ꝑ copiosa. qz p q̄nq; partes de corpe eius vnda sanguis emanauit. cū ad redēptōez totius orbis vna pciosissimi sanguis sui gutta sufficeret. Sed iō data est copiosa. vt virtus dilectionis in būficiū redundatōne clarescceret. Agnosce etiā q̄ grauia sunt illa vulnera p q̄bz necesse fuit xpm dñm vulnerari. Si ℔ nō essent ad mortē. mortēq; sempiternā. nūq; ꝑ eoz remedio dei filius moreret. ¶ Ugo. ¶ Hec q̄nti valeāt freq̄nt cogita. z i statera charitatis appende. z q̄cq̄d amoris impendendū habes. illi repende. Inspice diligēt vulnera pendentis. cicatrices resurgentis. sanguinē morientis. pciū credentis. cōmertiū redimentis. ¶ Berū. ¶ Et qz filius dei occidi iubet. vt pciosi sanguinis sui balsamo vulneribz tuis mederet. nūq; a corde tuo recedat. q̄tenus toto tibi figat in corde. q̄ p te totus fixus est in cruce. ¶ De triplici vilitate xpi in ipius passiōe. ¶ In q̄ xpi fixione tria diligenter ꝓsidera. vt illi artius p amorē adbereas triplicē videlicet vilitatē. triplicē asperitatē. z triplicē pauptatē. Prima vilitas fuit alapaꝝ z colaphoꝝ z arūdinis pcussio. tanq; in ribaldū. Scōa fuit maioz. s. tanq; in bufonē vl aliqō sordidū aut fetens sputi screatio. Tercia fuit maxima. videlicz inter latrones mortis turpissime ꝓdēnatio. De tripli ci asperitate in christi passione. ¶ De tripli ci autē aspitate vide diligenter. Prīa asperitas fuit spinaꝝ p mediū cutis capitis ad modū corone crudelis infixio. Scōa erat maioz totius videlicet corpis vsq; ad sanguinis effusionē illigarū z nō potentem ire q̄ vellet crudelioz flagellatio. Tercia vero et maxima oīm mēbroꝝ in cruce violētissima distēsio. maxime cū talē distensionē comitata fuerit manuū z pedū crudelissima trāsfixio. Haz si ad se mēbra traberet. ꝓpria vulnera i loco sensibilissimo vt ita dicā ꝓpter neruoꝝ sensibiliū ocursum. z causam mortis augmentaret. Si aūt distenta pmitteret. dolorē ex distensione. vel q̄si dislocationē oīm iunctuarū sentiret. Hā non sunt veriti mēbra ei⁹ intantū distendere. vt oīa ossa ei⁹ possent dinumerare. ¶ De triplici pauptate i ipi⁹ passione. ¶ De pauptatevero ꝓsidera. Prima pauptas fuit. q̄ tantū nō habebat q̄ in ꝓpria domo suū caput reclinare posset. Secunda vero maior iurta crucē. q̄ vestes nō habebat quib mēbra tegere posset. ¶ Anselmus. De hūana redēptione. ¶ Tercia autē maxima q̄ nec spaciū pedis voluit in terra habere. vnde in aera ascendit. q̄ñ in cruce p te pendere voluit. Tñ in his omib nō est diuina natura būiliata. sed hūana est exaltata. Nec est illa īminuta. sed ista est misericordie adiuta. Nec hūana natura in illo homīe passa est aliq̄d vlla necessitate. sed sola libera volūtate. Nec vlla cogente obedientia. sed potenti dispōnēte sapia. Nō em̄ illi pater vt moreret cogens ꝓcepit. sz ille qō patri placiturū z oīb ꝓfuturuz intellexit. ℔ sponte fecit. Nec eū ad hoc p̄ potuit cogere. qō ab eo exigere ñ debuit. Sic itaq; p̄ obedientiā liberā exhibuit. cui ℔ placiturū sciuit sponte facere voluit. Deniq; q̄ñ pater banc bonā illi voluntatē. q̄uis liberam dedit. nō īmerito dicit qz eā velut ꝓceptū patris accepit. Hoc itaq; mō obediēs fuit patri vsq; ad mortē. z sicut mandatū dedit illi p̄. sic fecit. z calicē quē dedit illi pater. bibit. ¶ Que sit ꝓfecte hūane nature obediētia. ¶ Hec est em̄ ꝓfecta z liberrima hūane nature obediētia. cū volūtatē suā liberā spōte volūtati ꝑdit. z cū acceptā bonā volūtatē sine oi exactiōe. spōtanea libertate ope pficit. Sic hō ille redemit oēs alios. cū ℔ qō spōte dedit deo cōputat. ꝓ debito qō illi debebāt. Quo ꝓcio nō semel tm̄ a culpis hō redimit. sed etiā q̄tiēs cū digna pnīa redierit recipit. q̄ tū pnīa peccanti nō ꝓmittit. Leta re igit ꝓ libertate tua. z esto sp grat⁹ illi. q̄ sic gratis sua morte ad vitā te restaurauit. Sz o tu dñe. tu q̄ vt ego viuerē mortē suscepisti quō letabor de libertate mea. q̄ nō ē nisi de vinculis tuis. Qualit gratulabor de salute mea. cū nō sit nisi de doloribus tuis. Quō gaudebo de vita mea. q̄ nō est nisi de morte tua. An gaudebo de bis q̄ passus es. et de crudelitate illoz q̄ eā tibi fecerūt. q̄m nisi il

li fecissent. tu passus non esses. Et si passus nō esses. hec mea bona nō essent. Sed certe illoꝝ negcia nihil facere potuit. nisi qō tu sponte pmisisti. Nec tu passus es. nisi qz tu pie voluisti. Ergo tu pctōr redēpt⁹ illoꝝ crudelitatē dimitte dei iudicio. z tracta de his q̄ debes saluatori tuo. Intuere necessitatē tuā z bonitatē ei⁹. z vide q̄s grās reddas. z q̄ntū debeas amori eius. ¶ Hugo. ¶ O si attēderes q̄t z q̄les in cōpatione tui abiecti sunt. q̄ hanc q̄ tibi data est grām p mortē vi delicet filij dei ꝓsecq̄ nō potuerūt. Certe audisti ab initio vsqꝫ in hāc diē. q̄ꝫ multe generatiōes hoīm pierūt. q̄ēt oēs sine cognitōe dei. z pcio sue redēptiōis in interitū sempiternū dilapse sunt. ¶ Q⁹ de⁹ sola caritate p fert te oīb⁹ homīb⁹ q̄ ab initio extiterūt.

Oīnib⁹ illis redēptor z amator tu⁹ te prulit. q̄n tibi hāc grām largit⁹ est. quā null⁹ hominū pcipe meruit Et q̄d dices. Quare putas plat⁹ es oīb⁹ illis. Nunq̄d tu fortior ill'. nunq̄d tu sapiētior. nunq̄d nobilior. nūq̄d ditior oīb⁹ illis fuisti. qz hāc p oīb⁹ illis specialē grām sortiri meruisti. Quot fortes. q̄t sapiētes. q̄t nobiles. q̄t diuites ibi fuerūt. et tñ vniuersi relicti z abiecti pierūt. ¶ Q⁹ beneficia oīa ex sola gratuita saluatoris charitate homīni collata sunt. ¶ Tu sol⁹ p oīb⁹ illis assumpt⁹ es. Et q̄re ꝟ in te factum sit. nullā pter gratuitā saluatoꝝ tui charitatez cām inuenire poterꝫ. Elegit q̄ z pelegit te in oīb⁹. z assumpsit te ex oīb⁹. z amauit te p oībus. Nomie suo vocauit te. vt mēoriale ei⁹ semp esset apud te. Uoluit te participē esse in noīe. participē esse in nois ꝟitate. q̄m vnxit te illo q̄ z ipe erat vnct⁹ oleo leticie. vt ab vncto sis vnctus. q̄ a xpo dicerꝫ xpian⁹. Ad huc diligentiꝰ ac plenius attende q̄nta tibi ꝓtulit hic amator tu⁹ vt in oī statu. oīm tpe. ip⁹ bñficia. atcq̄ circa te sollicitudinē recognoscas Semp cogita q̄ntā tecū miserōiaz fecit. z in ꝟ ꝓpende q̄ntū ab ipo diligeris. q⁹ ei⁹ beneficiū nunq̄ tibi defuisse cognoscis. Nō em̄ tibi inē cetera paruū estimādū ē beneficiū. q⁹ bñ vtens malo parētū tuoꝝ creauit te de carne illoꝝ. z inspirauit in te spiraculū vite. discernēs te ab illis. q̄ vel aborsiui. piecti sunt ab vtero. vel q̄ inē materna viscera suffocati pene videnꝫ ꝓcepti nō vite.

¶ Breuis recapitulatio bñficiorū dei tibi a natiuitate collatoꝝ. ¶ Quid etiā q⁹ integra tibi z sana mēbra creauit. ne esses parētib⁹ tuis doloꝛi. obꝓbꝛio alienis. Dagnū certe z hoc. Sed quō illud q̄nte bonitatis fuerit estimabis. q⁹ eo tpe z inter tales nasci voluit. p q̄s ad fidē suā z sacrā pueniret. Uide inn̄ erabilib⁹ milib⁹ hoīm ꝟ negatū. q̄d tibi gratularꝫ esse cōcessum. cū q̄b⁹ tecū cū vna esset eadēq̄ ꝓditio. illi derelicti p iusticiā. tu vero vocat⁹ es p grām. Proce de z adhuc intuēdo mun⁹ ei⁹ fuisse q⁹ educat⁹ a parētib⁹ fuisti. q⁹ te flāma nō lesit. q⁹ nō absorbuit aqua. q⁹ nō vexat⁹ a demone. q⁹ nō pcussus a bestijs. q⁹ pcipicio nō necat⁹ q⁹ vsqꝫ ad ꝓgruā etatē in ei⁹ fide et cuitione nutrit⁹. ¶ Hugo. ¶ Ecce nat⁹ es. fons baptismi tibi posit⁹ est z lauacrū regeneratiōnis. in q̄ sordes pteritoꝝ criminuꝫ abluis. Deinde crisma z oleū. in cui⁹ vnctione spūs sctō liniris. ¶ Recapitulatio sacrorū q̄ tibi a natiuitate z deinceps collata sunt ad ornatū. ¶ Post hec delibut⁹ z in vnctiōe pfusus. ad mēsam venis. z pcipis ibi alimentū corpis z sanguis xpi. q̄ interi⁹ saginat⁹ z refectus. noxā illā pteritoꝝ ieiunioꝝ depell'. z pristina pulchritudine atcq̄ fortitudie reparat⁹. rursus q̄dāmō iuuenescis. Deinde vestimēta bonoꝝ opeꝝ induis. z cū ieiunijs cū vigilijs. alijsq̄ opib⁹ miscōie. vel pictaꝫ. q̄ vario ornatu decorariꝫ. Ad vltimum sequunt aromata virtutū. q̄ꝝ odor suaue spirans. oēm illū ant: q̄rū sordiū fetorē fugat. ita vt q̄dāmodo tibi tot⁹ mutari. z in aliū trāsformari videarꝫ. z magꝫ let⁹. magis alacris. magꝫ sospes efficiarꝫ. Dat etiā tibi speculū scā scriptura. vt ibi vides faciē tuā. vt neq̄ min⁹ neq̄ alit⁹ q̄ꝫ deceat habeat cōpositio ornat⁹ tui. Quid dicꝫ igitur hō. Scis vtrū ne aliquid boꝝ pcepis. Certe in fonte ablut⁹ fuisti. certe crismat⁹ vnctionē pcepisti. certe de mēsa xpi pciosum cibū comedisti. sed forte iterꝫ pollutus es. habes lachrymas q̄b⁹ te iterꝫ abluas. ¶ Q⁹ p deuotionē z lachrymas pctis depdita sp poteris reparare. ¶ Iterꝫ vnctio emarcuit in te p piaz z bonā deuotionē iterꝫ tevngas. Uide q̄ꝫ pia tibi dispensatiōe vbiq̄ ocurrit. Nō habuisti. z datū est tibi. Perdidisti z restaurat⁹ tibi. Nusq̄ derelinq̄ris. vt scias q̄ntuꝫ ille te diligat a quo amaris. Nō vult te pdere. z iō tanta patiētia te expectat. z ꝓcedit pie negligenter totiens amissa iterꝫ atcq̄ iterꝫ si tuo lueris repare. O quot iā perierūt q̄ ista tecū acceperunt. sed amissa iterꝫ recipere non

meruerunt. Plus ḡ oĩb⁹ dilect⁹ es. qz tã be nigne amissum reddiſt. qõ illis pditus tam districte negabaſt. Nunq̃d tibi gr̃a bñ opan di nulla data est. Tñ volũtas bona ipo lar giente negata nõ est. Si magna opa facis. misericordiſt sublimaris. Si nõ facis ma gna opa. fortassis salubriſt hũiliaris. Me lius nouit ille q̃d tibi expediat q̃z tu Et ob ꝑ sivis ꝺ illo bñ sentire. totũ qõ ab illo tibi fit bene fieri intellige. Forte gr̃am ꝟtutũ non habes. sed dũ viciꝺ impulsu ꝓcuterſ. meli us in hũilitate solidarſ. Suauius redolet deo hũilitas infirma. q̃z virt⁹ elata. Nihil ḡ dispositioni ei⁹ piudicare audeas. sed sp cũ timore z reuerẽtia ora eũ. vt quẽadmodum ipe nouit tibi subueniat. Si q̃ adhuc in te mala pmanserint. pie diluat. Si q̃ inchoa ta sunt bona. benigne pficiat. z ea q̃ ipe volu erit via te ad se pducat. Quid tibi amplius dicã. Est ne aliq̃d adhuc qõ dicere possim ad ostendendã dilectionẽ. Tibi loq̃r pecca tor. Quid dices. Sed tua dicis. aliena nõ poteris. Si aliena z tua. nõ tñ oĩa. Quis eĩm oĩa dicere põt. Et tñ scim⁹ qz oĩm origo est charitas. Ecce duo nati sunt. eadẽ ꝟtus atq̃ nobilitas generſ. eadẽ hora nativitatſ Alter in pauptate relinquiſt. alter diuitijs sublimaſt. z vtrũq̃ charitas opaſt. qz z hunc pauptate humiliat. z illũ babũdantia ꝓso laſt. Iste debilis est. z iste fortſ. Iste tenet ne malũ pficiat. iste roborat vt ad bonũ opus ualescat. Utrũq̃ charitas pbat. nec rep bat. Alter p sapiam illuminat. alter in sim plicitate sensus sui relinquit. Iste vt seipm despicere. ille vt creatorẽ suũ studeat agno scere. Utriq̃ tamen voluit charitas adesse.

¶ Qualis sit amor dei in nobis. ¶ Talis ẽ amor dei in nobis. ne quicq̃ omino huma na infirmitas tolleret. qõ ipe ẽntũ in boni tate sua est ad bonum nr̃m non disponat. Animaduerte igiſt sicut supius memorauí. z vide q̃ merito amor iste singularſ dei. qui cũ se in multos diffũdat. ita tñ vnice singu los amplexaſt. Vere pulchrũ z mirificũ bo num qõ cõmune est omniũ. z totũ singulo rũ. cunctis pſidens. singulos implẽs. vbiq̃ pſens. omniũ curã gerens. z tñ singulis q̃si omnib⁹ puidens. Hic certe mihi videſt cũ eius miserationes circa me attendo. q̃ si fas est dicere q̃dãmodo nihil aliud faciat deus nisi vt saluti mee puideat. z ita totum ad cu stodiam meã occupatũ video. q̃si oĩm obli tus sit. z mihi soli vacare velit. Semp pſen tem exhibet. semp paratũ se offert. quocũq̃ vertero me nõ deserit. vbicũq̃ fuero nõ re cedit. quicq̃d egero pariſt assistit. Et q̃ tan dem cũctis actionib⁹ sive cogitatõib⁹ meis ppetuus sit inspector. z quantũ ad bonita tem suaz ptinet indiuiduus coopator assi stit. ipo operis sui effectu patefiſt ostẽdit Et quo constat sicut premisi. q̃ licet facies ei⁹ a nobis nõ possit videri. nunq̃z tñ possit p sentia eius euitari. Confiteor igiſt tibi mise rationes tuas dñe de⁹ meus. qz nõ dereli quisti me. Quid retribuã tibi ꝓ omib⁹ q̃ re tribuisti mihi. Vis vt diligã te. Et quõ di ligam te. Et quantũ diligã te. Et quis sum ego vt diligã te. Domo semp hucusq̃ ingra tus. Quid faciem⁹ dño deo nostro. a q̃ tot z tanta bona suscepim⁹. Neq̃z eĩm content⁹ fuit ea que z ceteris bona nobis tribuere. sed in malis quoq̃ nr̃is eũ singularẽ dile ctorem agnoscim⁹. vt eũ tam de bonis q̃z ꝺ malis nr̃is oĩnib⁹. singulariſt diligam⁹. Tu dediſti mihi dñe vt te cognoscã. z vt ꝓ cete ris multis de tuis secretis reuelata intelli gam. Alios coetaneos meos in tenebrſ ig norantie dereliquisti. z mihi ꝓ illis lumẽ sa pientie tue infudisti. Tu dediſti mihi veri⁹ cognoscere te. purius diligere te. sincerius credere in te. ardenti⁹ sequi te. Tu dediſti sensum capacẽ. intellectũ facilẽ. memoriam tenacẽ. linguã diserta. sermonem gratũ. do ctrinã suadibilẽ. efficaciã in ope. gratiaz in cõuersatione. ꝓfectũ in studijs. effectũ in cõceptis. solamen in aduersis. cautelã in ꝓ speris. fortitudinẽ in aduersis. Et quocũq̃ vertebam me. vbiq̃ gratia tua z misericor dia pcessit me. Et scpe cũ mihi videbar con sumptus. subito liberaſti me. ¶ Augusti.

¶ Quãdo errabã reduxiſti me. quãdo ig norabam docuiſti me. Qñ peccabam corri puiſti me. qñ ꝓtristabar ꝓsolat⁹ es me. Qñ desperabam cõfortaſti me. qñ cecidi erexiſti me. Qñ steti tenuiſti me. qñ iui duxiſti me. qñ veni suscepiſti me. Hec oĩa z multa alia feciſti mihi dñe de⁹ me⁹. de q̃b⁹ mihi dulce erit semp cogitare. semp loq̃. semp gr̃as age re. vt te laudẽ z amem ꝓ omnib⁹ bñficijs tu is dñe deus meus. Amen.

¶ Explicit amatorium sancti Bonauentu re doctoris seraphici.

Incipiunt sermones de decē preceptis sancti Bonauenture.

Si uis ad uitam ingredi serua mandata. Uerba ista scripta sunt in Matthēo. et sunt verba saluatoris nr̄i. in quibꝫ explicat nobis summa totiꝰ nr̄e salutis quantū ad duo. Primo q̄ntū ad p̄miū retributōis diuine. Scōo q̄ntū ad meritū opatiōis humane. Primū ibi. Si vis ad vitaꝫ ingredi Scōm ibi. Serua mādata. Et bic rectus ordo tangit. qꝛ finis mouet agentē vt se exerceat ad debitū finē. Sequmur ḡ formā illius magni mgr̄i. Sed anteq̄ꝫ de p̄ceptꝭ aliq̄d dicamꝰ. dicamꝰ p̄mo de obseruātiꝫs preceptoꝝ. Premittit dñs p̄mo motiuum. postea subiūgit actū p quē possumꝰ deuenire ad debitū finē. Et notandū q̄ sunt q̄ttuor q̄ debent nos mouere ad obseruādū mandata dei. Primū est auctoritas mandantꝭ. Scōm est obseruatōis mādatoꝝ vtilitas. Terciū est trāsgressiōis periculū. Quartū est irrep̄hensibilitas mādatoꝝ. Q̄ñ ille qui mandat est magne auctoritatis. z obseruatio mādatoꝝ est magne vtilitatis. z in trāsgressione est magnū piculū. z irrep̄hensibile est mandatū. tūc nullus pōt bñ excusatiōnē de obseruatiōe mandatoꝝ. Primo dico debꝫ nos mouere ad obſuādū mādata dei auctoritas mādantꝭ. qꝛ ille q̄ mandat sꝛ deꝰ magne auctoritatꝭ est. qō ptꝫ ex tribus. Primo. qꝛ ipe sua magna potētia nos creat. Scōo qꝛ ipe sua mira sapīa nos gubernat. Tercio qꝛ ipe sua munifica beniuolentia nos saluat. Primo dico q̄ ille qui mandat obseruari mandata dei est magne auctoritatꝭ. qꝛ sua magna potētia nos creat. Job. Manꝰ tue fecerūt me. Et in deut. dicit. Oculi vr̄i viderūt oia opa magna dei q̄ fecit. vt custodiatis mādata eiꝰ. Scōo est magne auctoritatꝭ. qꝛ sua mira sapientia nos gubernat. Isaias. Ego dñs docēs te vtilia. gubernās te in via q̄ ambulas. vtinā attendisses mādata mea. Pſ. Seruaui mādata tua z testimonia tua. qꝛ oēs vie mee in ꝺspectu tuo. Tercio est magne auctoritatis. qꝛ sua munifica beniuolētia nos saluat. Uñ in Deut. Et nūc isrl̄ q̄d petit dñs deꝰ tuus a te nisi vt timeas ipm z diligas ipm. z ambules i vijs eiꝰ. z custodias mādata eiꝰ dñs q̄ te creauit. deꝰ q̄ te gubernat. tuus q̄ te saluat. Patet mō q̄ dignitas siue auctoritas p̄cipientis dꝫ nos mouere ad ſuandum mandata. Scōo dꝫ nos mouere ad obſeruandū mandata dei obſuātōis vtilitas. In ſuādo em̄ mādata dei est multiformis vtilitas. q̄ ad tres vtilitates reducit. Pria vtilitas est impetratio diuinoꝝ charismatū. Scōa est reuelatio scrāꝝ scripturarum. Tercia ē assecutio celestiū premioꝝ. Prima dico vtilitas in ſuādo mandata dei est impetratio diuinoꝝ charismatū. Uñ in Johāne. Si diligitꝭ me mādata mea ſuate. et ego rogabo p̄rem meū. z dabit vobis aliū paraclytū. Scōa. intelligētia scrārū scripturaꝝ. Pſ. Sup senes intellexi. qꝛ mādata tua q̄siui. Sed quō ꝓueniemꝰ ad intelligentiā scripturaꝝ docet Bre. Uñ sup illud Discipuli qñ viderūt dñm ieſum ipm non intellexerūt. sed qñ loq̄batꝰ tūc ipm intellexerūt. dicit Bre. q̄ audiēdo dei p̄cepta discipuli illumīati nō sunt. sꝫ faciēdo ea illuminati sunt. Quare. qꝛ nō auditores legis tm̄ sed factores iustificabunt. ꝓt̄ b dic Jacobus in cano. sua. Estote factores verbi dei z nō auditores tm̄. fallēres vosmetipos. qꝛ q̄ est auditor p̄bi dei tm̄ z nō factor. cōpabit viro ꝺsiderāti vultū natiuitatꝭ sue i speculo Si videat hō decies vultū suū in speculo. adhuc nō sciet ipm. Sꝫ si videt vultū alterius bois extra speculū. bñ recognoscit ipm. z b est ꝓt̄ fortē impſſionē specici sup orgānū visus ſm rectā lineaꝫ. Sꝫ i speculo nō ꝺ ver̄ intuit. Sil'r q̄ bō audit p̄bū dei. videt ei q̄ ipm ītelligat. sꝫ statī recedit. Sed q̄ ponit ipm ad expientiā bñ opando. tūc ipm intelligit. Tercia vtilitas in ſuando mādata dei est assecutio p̄mioꝝ celestium. Uñ in puerb. Serua mādata mea z viues z legē meā q̄si pupillā oculi. Dec est rō q̄re homī existēti i paradiſo deꝰ dedit obſuantiā mādatoꝝ. Patet mō q̄ ad obſuandum mādata dei dꝫ nos mouere vtilitas obſeruatiōis. Tercio dꝫ nos mouere ad obſuantiā mādatoꝝ piculū trāsgressionis. bō em̄ q̄ trāsgredit mādata incidit in mlta pericula. Prio qꝛ multa bona pdit. Scōo in nefanda flagitia ruit. tercio qꝛ eterna supplicia merek. Prio dico dꝫ nos mouere ad ſuandū mādata dei trāsgressiōis piculū. q̄ñ trāsgressores mlta bōa pdūt. Uñ i Leuit. Si nō audieritꝭ vocē meā. z nō feceritis omnia

mãdata mea. visitabo vos ĩ egestate ꝛ calo/re. q̃ ꝓficiet oculos vr̃os. ꝛ ꝓsumet aĩas ve/stras. Dicit visitabo vos ĩ egestate. q̃ est ꝑna tio oĩm bonoꝝ. ꝛ calore q̃ ꝓficiet oculos ve stros. ꝛ ꝓsumet aĩas vr̃as. qz auferet affectũ boni. ꝛ intellectũ veri. Uñ ꝑs. Derelict me virt⁹ mea. ꝛ lumẽ oculoꝝ meoꝝũ. ꝛ ipm nõ ẽ mecũ. ¶ Scõo trãsgressores ĩ nefanda fla gitia ruũt. Uñ in Baruch. Nõ obediuim⁹ voci dñi vt ambularem⁹ in mãdatis ei⁹. et abiuim⁹ vnusq̃sq̃ in sensu coꝛdis sui mali/gni. ꝑs. Popul⁹ me⁹ nõ audiuit vocẽ meã. ꝛ isrl̃ nõ inrẽdit mihi. ꝛ dimisi eos ſm desi/deria coꝛdis eoꝝ. Tales dat dñs in man⁹ demonũ. Uñ in Dañ. dixerũt pueri in foꝛ/nace ignis ardentſ. Peccauimus. iniq̃ gessi mus. ꝛ ꝓuaricati sum⁹. ꝛ sequit eoꝝ ignomi nia. ꝛ traditi sum⁹ in manib⁹ inimicoꝝ nr̃o rũ iniq̃ꝝ. ꝛ regi iniusto ꝛ pessimo sup t̃rã. Tercio trãsgressoꝛes incidũt in picula. qz eĉna supplicia ꝓmerent. ꝑs. Maledicti qui declinãt a mãdatſ tuis. Maledicti. qz dicet eis. Ite maledicti in ignẽ eĉnũ ꝛc. Ecce mõ obſuatiõis mira vtilitas. ꝛ trãsgressiõis mi ra calamitas. Uñ dñs ꝑ moysen. En inq̃t ꝓpono tibi bñdictionẽ ꝛ maledictionẽ. bñdi ctionẽ si mãdata mea feceriſ. maledictiõeꝝ si nõ feceris. Ponit nos dñs ĩ medio ꝛ mira bilit opat nobiscũ. Quia qñ aliq̃s vult ali/q̃d alĩ oñdere vtit duplici rõne. ſ. rõne ostẽ siua. ꝛ rõe ducẽte ad ipossibile. Sic facit dñs Ponit hoĩem ĩ medio int celũ ꝛ infernũ. In celo est eĉna gl̃ia. in iferno sunt eĉna supplici/cia. Et qñ dñs oñdit hoĩ gl̃iam celi quã hõ ꝑt ꝓmereri si obſuet ei⁹ mãdata. tunc incli nat ipm ad obſuantiã mãdatoꝝũ ꝓ rõnem oñsiuã. Uñ ꝙ oñdit hoĩ inferni supplicia q̃ ꝓmeret si trãsgreditur mãdata. tũc inclinat hoĩem ꝓ rõem ducẽtẽ ad ipossibile. Ecce ꝓ ponit tibi maledictionẽ ꝛ bñdictionẽ. Di/mitte iude maledictionez. ꝛ accipe cũ mat/thia bñdictõnẽ. De iuda dic̃ ps̃. Noluit bñ dictionẽ ꝛ elõgabit ab eo ¶ Quarto dz nos mouere ad obſuãdũ mãdata dei irrep̃hen silitas mãdatoꝝ. Est em̃ mãdatũ irrep̃hen sibile. qz nõ ꝓtinet aliq̃d ipossibile. nec aliq̃d oneroſum. nec iniquũ. ¶ Pro dico dz mo uere ad ſuãdum mãdata dei irrep̃hẽsibili/tas mãdatoꝝ. qz nõ ꝓtinẽt aliq̃d ipossibile. imo sũt facilia ad seruãdũ. Uñ ĩ Ioh̃e. Hec est charitas dei vt mãdata ei⁹ custodiam⁹. ꝛ mãdata ei⁹ gr̃ia ñ sũt. Habẽti em̃ carita/tẽ mãdata sunt facilia. ſz nõ hñti caritatẽ vi dent difficilia Et ponit aug⁹. exẽplũ de aue sine plumis. et de aue cũ plumis. Aui hñti plumas facile ẽ volare. ſz aui nõ hñti ẽ dif/ficile. Sil̃r hoĩ puerse volũtatſ difficilia vi dent mãdata. ſz hñti caritatẽ sẽ facilia. Uñ in deut. Mãdatũ h̃ q̃d ego ꝑcipio tibi ho/die ñ ẽ sup te. nec ꝓcul positũ. nec ĩ celo sitũ. nec trãs mare positũ. ſz iuxta te ẽ valde ser mo ĩ oꝛe tuo vt facias illũ. ¶ Scõo mãda/ta dei sũt irrep̃hẽsibilia. qz nõ cõtinẽt aliq̃d oneroſũ. imo sũt suauia. Uñ ĩ Ecco. Nihil mel⁹ ẽ q̃z timoꝛ dei. ꝛ nihil dulci⁹ q̃z respice re ĩ mãdatſ dñi. ps̃. Desiderabilia sup aurũ ꝛ lapidẽ ꝑcioſũ ml̃tũ. ꝛ dulciora sup mel ꝛ fa uũ. Gaudiũ ẽ iusto ꝛuare iusticiã. Bz palа to infecto. cib⁹ dulcſ videt esse amar⁹. Sil̃r hoĩ puerse volũtatſ mãdata dei vident dif ficilia. ſz sint suauia. ¶ Tercio mãdata dei sũt irrep̃hẽsibilia. qz nõ ꝓtinẽt aliq̃d iniquũ Uñ apl̃s. Lex q̃dẽ sct̃a ẽ ꝛ mandatũ sct̃m ꝛ iustũ ꝛ bonũ. Propt̃ h̃ dic̃ apl̃us. Precipio tibi ĩ deo q̃ viuificat oĩa. vt sine macula ser/ues mãdatũ irrep̃hẽsibile. Cõiungam⁹ ista q̃ttuoꝝ insimul. ſ. q̃ ĩ illo q̃ ꝑcipit ẽ sũma au/ctoꝛitas. qz sua mag̃ potẽtia nos creat. mi/ra sapia nos gubnat. ꝛ munifica beniuolẽ/tia nos saluat. Ite videam⁹ vtilitatẽ obſua tiõis mãdatoꝝ. Quaꝝ ꝓma ẽ ipetratio di/uinoꝝ charismatũ. scda ẽ reuelatio sacrarũ scꝑturaꝝ. ꝛ tcia ẽ assecutio celestiũ ꝑmioꝝũ. Ite videam⁹ trãsgressiõis piculũ. qz trans/gressoꝛes ml̃ta bona pdũt. ĩ nefãda flagitia ruũt. ꝛ eĉna supplicia ꝓmerẽt. Ite videam⁹ irrep̃hẽsibilitatẽ mãdatoꝝ. qz mãdata ñ cõ tinẽt aliq̃d ipossibile nec oneroſuz. necini/quũ. Et si ista q̃ttuoꝝ bñ ꝓsiderem⁹ nõ ẽ ali/q̃s q̃ possit se excusare de obſuatõe manda toꝝ. ¶ Bz q̃d ẽ magnũ mãdatũ ꝛ ꝑmũ ĩ le/ge. Rñdet dñs ĩ matthẽo. Diliges dñm de um ex toto coꝛde tuo. et ex tota aia tua. ꝛ ex tota mẽte tua. Scõm sil̃e ẽ huic. Diliges ꝓ ximũ tuũ sic̃ teip̃m. Ex his vniuersa lex pẽ/det ꝛ ꝓphẽ. Aug⁹. oñdit q̃ in isto ꝥbo. Mihi aũt adherere deo bonũ ẽ. cõtinet totũ h̃ q̃d dz. Diliges dñm deũ ꝛc. Debem⁹ em̃ dili/gere deũ. qz h̃ est iustũ bonũ sct̃m suauez fa cile. Uñ aug⁹. Dñe q̃s mihi es. ꝛ ego q̃s ti/bi. vt iubeas me amare te. ꝛ si nõ amem te. minaris mihi ingentes miserias. Decalo/gus sacer q̃ datus est moysi in mõte synai. oñdit quõ debem⁹ custodire mandata dei.

volo vobis oñdere q̄ sic̄ octo partes oꝛonis sunt fundamēta oīm eoꝝ q̄ exp̄mi pñt p ser monē in grām̄atica. z decē p̄dicamēta sunt fundamētū oīm eoꝝ q̄ determinant in dia lectica. sic decē p̄cepta sunt fundamētū z re gule oīm legū z bonoꝝ q̄ sunt in moꝛibus. Nec voluit dñs q̄ sine rōne data essent de cē p̄cepta moysi. Dicā mō ista decē in gene rali. Nō babebis deos alienos. Non assu mes nomē dei tui inuanū. Memēto vt diē sabbati sc̄rifices. Honoꝛa p̄rem tuū z ma trē tuā. Nō occides. Nō mechaberis. Non furtū facies. Nō falsuꝫ testimoniū dices. Nō ꝓcupisces vxoꝛē p̄rimi tui. Nō agrum. nec aliquā aliā rē. Ut magꝭ clariꝰ sit ꝟ q̄ dicā nota. q̄ lex oīs nō mādat nisi iusticiā. Est em̄ lex regula iusticie. Duꝫ iusticia ē fm quā hō bꝫ oꝛdinari ad deū z ad p̄rimū. Et fm ꝟ est duplex iusticia. Una q̄ oꝛdiamur ad deū. z alia q̄ oꝛdiamur ad p̄rimū Et fm ꝟ fuerūt due tabule date moysi. ꝓmaꝫ sc̄da In ꝓma ꝓtinent mādata oꝛdinātia nos ad deū. in sc̄da ꝓtinent mādata oꝛdinātia nos ad p̄rimū. ¶ In ꝓma dico tabula ꝓtinent mādata oꝛdinātia nos ad deū. Deꝰ aūt ē tri nitas p̄ꝫ z filiꝰ z spūsscūs. ꝑ p̄ attribuit ma iestas. filio ꝟitas. z spūisctō bōitas. In p̄e est sūma maiestas būilit adoꝛāda. In filio est sūma ꝟitas fidelit asserēda. In spūsctō est sūma bonitas sincere amanda. Sed si ista tria ex eterna oꝛdinatōe debem⁹ facere necesse ē in ꝓma tabula eē tria mādata. fm tria appꝛopꝛiata tribꝰ ꝓsonis dīnis. In p̄ri mo mādato p̄cipit būilis adoꝛatio diuine maiestaꝫ. cū dr. Non babeb deos alienos. In sc̄o mādato p̄cipit fidel assertio diuie ꝟitaꝫ. cū dr. Nō assumes nomē dei tui iua nuꝫ. In tercio p̄cipit dīne bonitaꝫ sincera dilectio. cū dr. Memēto vt diē sabbati sc̄ti fices. ¶ In sc̄da tabula ꝓtinent septē man data oꝛdinātia nos ad p̄rimū. q̄ significant ꝑ duo p̄cepta legis nature. Hoc facias alī q̄ tibi vis fieri. Nō facias alī q̄ tibi ñ vis fieri. Et fm ꝟ est duplex ꝓs iusticie oꝛdinā tis ad p̄rimū. s. inocētia z bñficēcia. Mādata tū bñficētie est. Honoꝛa p̄rem tuū z matrē tuā. Hoc aūt mādatū nō ē solū reuerētie. sꝫ etiā bñficū z obsequū. z nō est ī p̄e solū. sed in oīb q̄ a p̄re p̄cedūt. Mandatū innocen tie necesse ē multiplicari. qꝛ ꝟ mādatū consi stit in ꝟ vt caueas ab offensa p̄rimi tui. Est aūt triplex offensa. in aio. in ꝟbo. z in fact o. Offensa i facto ē trib modis. fm q̄ hō trī bus modis pt offendere p̄rim. s. in ꝓsona ꝓ pꝛia. ī ꝓsona ꝓiūcta. z in possessiōe ꝛenoꝛū. z fm ꝟ sunt tria mādata. Nō occides. Non mechaberꝭ. Nō furtū faciesꝭ. De hinc sequit offensa ī ꝟbo. ꝫ quā ē vnū mādatū. Nō fal sum testioniū dices. Per falsuꝫ aūt testimo niū significant oīa q̄ bō pt dicere ꝫ p̄rimuꝫ suū. Offensa aūt ī aio duas bꝫ radices. fm duplicē ꝓcupiam. qꝛ ē ꝓcupia carnis z ꝓcu piscētia oculoꝝ. Cōtra ꝓcupiam carnis est vnū mādatū. Nō ꝓcupisces vxoꝛem p̄rimi tui. Cōtra ꝓcupiam oculoꝝ ē aliud māda tū. Nō agrū. nec aliquā aliā rem. Patet mō in generali q̄ sunt decez p̄cepta. z penes q̄d accipiant.

Hscende ad me in montē. z dabo ti bi duas tabulas lapideas z legez z mādata q̄ scꝛpsi. vt doceas filios is rael. Exo. xxiiij. ꝑs. Declinate a me maligni z scrutabor mādata dei mei. Legit q̄ btūs Gre. q̄ fuit papa z doctoꝛ eccie habuit ꝓsue tudinē. q̄ q̄n ibat ad studiū legꝭ dīne. sp di xit ista ꝟba. Declinate rē. Et q̄situm fuit ab eo q̄re ꝟ faceret. z rñdit petro cui ꝓsueuit di cere secreta sua. q̄ exp̄mēto didicit. q̄ q̄n co gitare voluit i lege dei. sentiebat demones sp sibi aduersātes. In alīs subtilitatib in stigant demōes. qꝛ ī tp̄is nō videt dānū su um. imo expectāt fuū emolumētū. Duꝫ q̄n sit mētio de documētaꝫ ꝟitaꝫ. p q̄ fugant de mones. tūc ꝓnceps tenebꝛarū occurrit ar mat⁹. mō p occupatiōes. mō p pbāta sticas illusiōes. z nitit renocare anios boīm a stu dio veritaꝫ. Sed vez est q̄ ꝟba ista. decli nate a me rē. dixit Gre. sic vir sctūs. qui tūc habuit ꝟtutē cōpescēdi demōes. Sed ego nō sum ex illis. Jō in ꝓncipio rogem⁹ dñm. vt imperet demonib ne nos ipediant. z vt det nobis mētes serenas ad intelligēdū ꝟ ba de mādatis ¶ Ascēde ad me rē. Dñs di xit moysi ꝟbū istud. z moyses audito verbo ascēdit in montē. z accepit duas tabulas la pideas. z legē z mandata. Jn q̄ significat q̄ si volum⁹ puenire ad intelligentiā manda toꝝ dei. debem⁹ ascendere in montē. i. ī emi nentiā mentaꝫ. qꝛ fm impssionē lucis etne lex nature est nobis data. z fm illaz lucē docu menta legꝭ diuie suscepim⁹. Tangebā vob alias q̄ certū est q̄ ens p se ꝓmo cadit ī ani mā. Ens aūt aut est creatū aut increatuꝫ. z fm hoc est duplex iusticia. Una p quā oꝛdi

namur ad ens increatū. alia p quā ordinamur ad ens creatū. Et ſm hāc duplicē iuſticiā eſt duplex tabula moyſi data. ſ. pma z ſcda. In pma dant mandata. p q̄ ordinamur ad ens increatū. In ſcda dant mandata. p que ordinamur ad ens creatū. Ens autē increatū eſt cauſa oīm rez. efficiens. formalis. exemplaris z finalis. Ens etiā increatū habet potentiā. ſapiam z beniuolentiā. z pducit oīa in eſſe. Et iſta tria appropriant tribꝫ pſonis diuinis in trinitate. Maieſtas appropriat patri. veritas filio. z bonitas ſpūſcto. Sūma maieſtas in pfe humiliter eſt adorāda. Sūma veritas in filio fideliter eſt aſſerēda. Et diuia bonitas i ſpū ſcto ſincere eſt amāda. Iſta dicta fuerūt in generali. Sed qz ſermones de mādatis in vniuerſali ſunt inutiles. niſi dicant in ſpeciali. iō oportet explicare de mādatis in ſpeciali. In generali dictū eſt q̄ ſunt decē mandata. q̄z tria ſunt in pma tabula. Dicā vob generale documētū. q̄ etna dei ſapia q̄ ſcripſit tabulas iſtas. breuiſſimo mō z clariſſimo modo. z facillimo modo q̄ potuit tradidit. Tradidit aūt breuiſſimo mō. ne onerarek nr̄a memoria. Clariſſimo mō ne obfuſcarek nr̄a intelligētia. Facillimo mō. ne reuocarek nr̄a voluntas. Hec eſt rō q̄re p verba q̄nto breuiora potuit z quāto clariora z facilliora z pactus ſinodochicos data ſunt mandata.

Primo videam⁹ de pmo mādato. ſicut videm⁹ in alijs rebꝫ q̄ pmū op⁹ eſt fundamentū oīm ſubſequentiū. ſic pmū mandatū eſt fundamētū oīm aliorū mandatoꝝ. Pma ꝟba de mādatis ſunt illa. Ego ſum dñs de⁹ tuus. q̄ eduxi te de terra egypti. de domo ſeruitutiſ. Nō habebis deos alienos coram me. Non facies ſculptile. nec ſilitudinē eorū que in cel̄ ſunt. neq̄ que in terris. neq̄ eoꝝ que in aq̄s ſūt. Non adorabis neq̄ coles ea. Ego dñs deus tuus fortis zelotes viſitans iniq̄tatē patrū in filios vſq̄ in terciā z quartā generationē. z faciēs miſcōiam in milia his q̄ diligunt me. Ad plenā mandatoꝝ explanationē occurrunt tria. Quedā q̄ ptinēt ad mandati cognitionē. z iſta debēt p̄mitti. quedaz q̄ ptinent ad mādati obſeruantiā. z iſta debent ſubiūgi. q̄dā q̄ ptinēt ad mādati integritatē. z iſta debēt interponi. Prio dico q̄ ſunt q̄dā q̄ ptinēt ad mādati cognitionē. z iſta debēt p̄mitti. z ſunt duo fundamēta fidei. Primū eſt noticia creatoriſ. ſcōm eſt noticia reparatoriſ. Iſti duo ſunt radij ſiue duo oculi dirigentes nos ſp in viā mandatoꝝ dei. Hō ꝓpius apit oculos q̄ ambulet. Sic dz hō pri⁹ cognoſcere mādata p fidē q̄ exequak mādata. Ad cognoſcendū aūt creatorē dicit. Ego dñs de⁹ tuus. Ego dñs. h̄ inſinuat potentiā dei p̄ris. de⁹. h̄ inſinuat ſapientiā filij. tu⁹. h̄ inſinuat bonitatez ſpūſcti. In h̄ aūt q̄ dicit. ego. notat identitatē eſſentie. z in h̄ notat deū trinū et vnū creatorem vniuerſoꝝ. Qui eduxi te de terra egypti. h̄ notat donū reparatōis p ꝓbū incarnatū. Dibus loquit dñs quib⁹ dedit p̄ceptuz. z oīb⁹ p̄cepta dedit. licet ꝑmo daret ipa filijs iſrl̄. Vñ q̄ dī. Qui eduxi te ꝛc. dictū eſt nō ſolū hebreis p ipis q̄ ad corpalē eductionez de egypto. ſz generalit̄ p toto genere hūano q̄ ad eductionē de egypto etne dānatiōis. de pctō ꝑmi hoīs. ex q̄ educimur p ꝓbū incarnatū. Quia ſic illi educti ſunt de egypto p⁹ comeſtionē agni paſchal̄. z p aſpſionez ſanguinis ei⁹ liberati ab angl̄o exterminatore. ſic nos ducimur de ſuitute diabolica p eſum carnis ꝓbi incarnati i ſacro altariſ. z p ſāguinē ei⁹ i baptiſmo. qz ſm apl̄m. Quicūq̄z baptizati ſum⁹ in chriſto ieſu i morte ipi⁹ baptizati ſum⁹. Hec ꝓba dicit tota trinitas. Dicit igit̄. Ego ſū cui debes obedire z quē debes adorare. Et dicit. Ego. ſ. q̄ te feci in eſſe nature z in eſſe gr̄e. Debemus q̄ dicere. Dñe tu es quē dēm⁹ adorare. cui debem⁹ ſeruire. tu es qui nos creaſti. tu es qui nos redemiſti. Ps̄. Qm ipi⁹ eſt mare z ipe fecit illud. Sequit̄. Venite adoremus et ploremus ante dñm q̄ fecit nos ꝛc. Hos pl̄s paſcue ei⁹ ꝛc. Sine iſtis duob⁹ fundamentis fidei. ſ. ſine noticia creatoris z reparatoris nihil intelligere poſſum⁹. Ut autez intelligamus iſta oportet ſcire āminiculātia que dā. Scitis vbi eſt pma cognitio nobis data de mandatis. Certe moyſes ſcripſit p ſpm̄ ſanctū. Sed q̄lit̄ habuit iſtā cognitionem. Certe qn̄ dñs apparuit ei. Et quomō apparuit ei. Certe in igne flāme rubi ardentis. Et tūc dixit moyſes. Quis es tu domine. Et rn̄dit dñs. Ego ſum q̄ ſum. Et tunc dedit ei dñs duo. ſ. lumen eſſentie eternitatiſ. z lumen veritatiſ eterne. Rubꝫ ardebat. In hoc oñdit nobis myſteriū incarnatōis humane. Iſta duo ſunt lumina et principalia

fundamēta fidei.s.lumē essentie etnitatis.z mysteriū incarnatōis. Et qñ facim⁹ crucē ī fronte in noīe p̄r̄is z filij z spūssancti amē. recognoscim⁹ trinitatē z redēptorē. Cū dicit hō. in noīe p̄r̄is z filij z spūssancti. recogn̄scit trinitatē. Cū facit crucē in fronte recogn̄scit redēptorē. Ptz mō quō q̄dā valēt ad mādati cognitionē q̄ debent p̄mitti. z ista sunt duo fundamēta fidei.s.noticia creatorꝭ z redemptoris. Scdo sunt q̄dā q̄ valēt ad mādatorꝫ obſuantiā. z ista debēt subiūgi. Omia mādata aut sunt affirmatiua.aut negatiua Affirmatiua sunt vt hō faciat bonū. Negatiua vt hō vitet malū. Sed īpossibile est vt hō vitet malū nisi p timorē. z q̄ faciat bonū nisi p amorē.ꝓpter ℔ ad obſuantiā mādatorū duo sūt necessaria.s.timor z amor. Auis nō pōt volare sine duabꝫ alis.nec hō p̄t ambulare sine duobꝫ pedibꝫ. Sil'r nō ē p̄fect⁹ obseruator mādatorꝫ dei.nisi sit replet⁹ timore z amore. Sed nō replet hō timore.nisi ex ꝓsideratiōe seueritatꝭ diuine.nec replet amore nisi ex ꝓsideratōe bonitatꝭ dine Ista igit duplex ꝓsideratio homi est necessaria. Sequit. Ego dñs de⁹ tu⁹ fortꝭ zelotes visitans iniq̄tatē patrꝫ ī filios vsq̄ in terciā z q̄rtā generationē. Fortis zelotes.i.fortissimū hñs zelū.s.eorꝫ q̄ oderūt me. Visitans iniq̄tatē patrꝫ in filios.nō q̄ꝓt pcā actualia patrꝫ etnaliť puniat filios. sed cū filij fuerint imitatores paternorꝫ scelerꝫ. punit pcata patrꝫ cū pctis iporꝫ vsq̄ ad terciā z q̄rtā generationē.s.tpaliť. Hoc aūt dicit vt timeam⁹.z p timorē a malo declinem⁹. Vñ ī Eccēs. Deū time z mandata ei⁹ obſua. ℔ est oīs hō.i.ad ℔ est oīs hō. Vis mereri vt ad summū cōplemētū q̄enias.certe time deū Sed quō timebo. Certe q̄ dñs ē fortissimus zelator Jtē cū ℔ etiā oz amare ipm.q̄ ipe dicit de se. Et faciens misc̄diaz ī milia bis q̄ diligūt me. Dicit q̄ visitat iniq̄tatē patrū in filios vsq̄ ī terciā z q̄rtā generatōem z facit misc̄diam ī milia bis q̄ diligūt eū.in ℔ oñdit nobis q̄ dei misc̄dia et benignitas ascendit vltōnē iniq̄tatū. Vñ cor hoīs dilatať p amorē.tūc hō facilit̄ seruat mādata. Ps. Viā mādatorꝫ tuorꝫ cucurri cū dilatasti cor meū. Vis ꝓsumatiōis vidi finē latuz mandatū tuū nimis. Dicit q̄ lata ē via mādatorꝫ.sed q̄busdā videť arta. Certe amātibus est lata.sed nō amantibꝫ est arta. Patet mō quō.s.timor z amor valent ad obſuantiā mandatorꝫ. Tercio q̄dā valēt ad integritatē mandatorꝫ. z ista debēt interponi.i. in medio poni.z ℔ tangit cū dicit. Nō habebis deos alienos corā me. Nō facies sculptile.neq̄ sil'itudinē eorꝫ q̄ in celis sunt.neq̄ que in terris.neq̄ eorꝫ q̄ in aq̄s sunt. Ibi p̄cipiť latria.q̄ est soli deo cult⁹ debitus.z ex ℔ nulli alij est debit⁹. Cultū aliorꝫ de⁹ p̄hibuit in negatiua.z implicuit cultuz dei in affirmatiua. Sed in nouo testamēto explicuit in affirmatiua cultū dei Christus q̄n dixit. Dñm deū tuū adorabis.z illi soli seruies. Sed q̄re p̄hibuit de⁹ cultū aliorꝫ in negatiua.z nō explicuit cultū dei in affirmatiua. Certe q̄ facillimo mō dare voluit mandata.z reuocare ī negatiua ab idolatria.vt implicaret cultū dei in affirmatiua. Et nota q̄ ipe reuocabat ab oī idolatria. q̄ oīe q̄ adorať aliud a deo.aut est creatura intellectualis.vt angeli z demones. aut natura corpalis.vt celū z tra z aq̄ z hmōi.aut est figmentū hūane mentis. Nunq̄d ens sufficienter diuidiť p corporeū z incorporeū.q̄re ḡ posuit figmētū q̄ nihil est. Dico q̄ idolū nihil est.īmo ferť ad illud q̄ ē in estimatōe Et videte quō scptura sacra pcedit.creaturā intellectualē ponit in supmo. figmētū in medio.z naturā rei corpalis ī imo Vñ p̄mo p̄hibet idolatriā respectu creature intellectualť cū dicit. Non habebis deos alienos. Scdo p̄hibet idolatriā respectu figmenti hūane mentꝭ.cū dicit. Non facies sculptile. Tercio p̄hibet idolatriā respectu nate corporalť.z ℔ respectu celestiū.terrestriū z inferiorū.cū dicit. Neq̄ facies sil'itudinē eorū q̄ in celis sunt.neq̄ q̄ in tris.neq̄ eorꝫ que in aq̄s sunt. Prio p̄hibet hic idolatriā respectu celestiū. Ps. Om̄ oēs dij gentiū demonia.dñs aūt celos fecit. Scdo p̄hibet idolatriā respectu terrestriū. Vñ ps. Confundant oēs q̄ adorāt sculptilia.z q̄ gloriant in simulacris suis. Q̄ hō incuruet ad adorandū figmentū suū.℔ est puersio summa. Tercio p̄hibet idolatriā respectu inferiorꝫ. Vñ ap'lus. Qui cōmutauerūt gloriaz incōmutabilis dei. Sequit. Et seruierunt creature potius q̄z creatori. Ecce quō vera adoratio dei implicať.z omis idolatria p̄hibeť. Habemus modo p̄ambula ad mandata q̄ sunt noticia creatoris z repatoris.timor et amor.z p̄hibitio idolatrie respectu superiorum mediorū z inferiorum. Dico v'tra q̄

nos christiani. vlteri⁹ debem⁹ videre q̃ nobis patefacta est veritas. Et p̃m tria q̃ phibenť magna lux z vera nobis appuit. Prohibenť aũt tria p que auertiť mens bũana a reuerentia creatoris sui. z p tria q̃ phibẽtur nobis. phibenť nobis oĩs ꝓphane pactiones demonũ. ibi. Nõ habebis deos alienos. Prohibenť etiã oĩes false supstitiones adinuẽtiõis erroꝝ. ibi. Nõ facies sculptile. Prohibenť etiã oẽs puerse appciationes mũdialiũ naturaꝝ. ibi. Nec q̃ silitudinẽ eoꝝ q̃ in celis sunt zc. Dico g̃ q⁹ in ꝑmo ꝓbo Nõ habebis deos alienos coram me. phibenť oĩes ꝓphane pactiões demonũ. siue sint p incantatiões verboꝝ. siue p inscriptiones characteꝝ z imaginũ. siue p ĩmolationes sacrificioꝝ. In istis tribꝰ ꝓsistũt oĩs artes magice. ¶ Prohibenť igiť omia ex q̃ bus oriunť ꝓphane pactiões demonũ. siue sint ad transmutationẽ naturaꝝ. sicut fecerunt magi pharaonis. siue sint ad ludificationẽ sensuũ. sicut faciũt incantatores z histriones. siue sint ad inuestigationẽ futurorũ ꝓtingentiũ. Oĩa talia vocat Aug⁹. pactiones demonũ. In talibꝰ attribuiť creature q̃ deberet attribui creatori. Et tales peccãt ꝓtra ꝑmũ verbũ mãdati. q̃ est. Nõ habebis deos alienos coraꝝ me. De talibꝰ dr̃ in canti. Deut. Prouocauerũt eũ i dijs alienis. z in eo q̃ nõ erat de⁹ ad iracũdiã cõcitauerũt. Et iõ dicit ap̃lus. Tradidit eos de⁹ in passiones ignominie. Et de⁹ tradit eos in man⁹ demonũ. Habem⁹ exemplũ hui⁹. Quidam ĩfatus diu studuerat qualit posset effici diues. z fecit linguã suã venalẽ longo tpe. z tñ sp egebat. Cogitauit ex q̃ nõ possum ditari p deũ. ditabor p diabolum. Quesiuit magũ inť iudeos z christianos. z nõ inuenit. Cogitauit. ego ipe expiar si potero p diabolũ effici diues. Fuit in viã quadã vmbrosam z saxosaꝝ iuxta torrentẽ. z dixit. Vbi es demon q̃ sp̃ querꝝ decipe homines. ego sum hic vt dem me tibi. Prima vice nõ venit. q⁹ forte de⁹ adhuc noluit ꝑmittere. nec scõa vice venit. tercia vice venit et dixit. Quid petis a me. Rñdit ille. Ut faciaꝫ me diuitẽ. Cui diabol⁹. Prius adorabiś me. Et tũc ille incuruauit se. z adorauit illum. Et ludificauit eũ diabol⁹. q⁹ tunc habuit ptãtẽ in eũ. fecit q⁹ oĩs illi lapides videbanť ei esse auꝝ. Et dixit ei diabol⁹. Accipe satis de auro. Et tũc ille gaudens onerauit se de lapidibꝰ. et cũ venit domi. posuit lapides in quendã locũ illi⁹ dom⁹. z incepe runt ardere lapides. z cõbusta est domus. z q̃dã in ea fuit. ita q⁹ ipsemet vix euasit. Et cogitauit. Nõ curo. q⁹ ibo ad locũ vbi plurimũ aurũ dimisi. Et accedẽs inuenit q⁹ essent ibi lapides. q̃ pius videbanť ei aurũ purissimũ. Et sic ludificat⁹ est. Patet mõ quõ in primo verbo phibenť oẽs ꝓphane pactiones demonũ. ¶ In scõo ꝓbo. Non facies sculptile. phibenť oẽs falsе supstitiões adinuentionis erroꝝ. Oĩs em̃ error est fictio mentꝫ. Errorẽ aũt facit phantasia obnubilans rõnẽ. q̃ facit q⁹ illud q̃ nõ est videať eẽ Prohibenť aũt oẽs supsticiose adinuẽtiones erroꝝ. sine ꝓcedãt ex improbo ausu inuestigatiõis ꝑhice. sive ex puerso intellectu sacre scripture. siue ex inordiato affectu carnalitatis bũane ¶ Ex improbo ausu inuestigatõis ꝑhice ꝓcedunt errores in ꝑhis. siẽ ponere mundũ eternũ. Ꝟ est puertere totaꝫ sacrã scripturã. z dicere q⁹ filiꝰ dei nõ fuerit incarnat⁹. z ponere q⁹ vn⁹ sit intellect⁹ in oĩbus. hoc est dicere q⁹ non sit veritas fidei. nec salus animaꝝ. nec obseruãtia mãdatorũ. z hoc est dicere q⁹ bonus hõ damnať. et malus saluať. Ponere igiť q⁹ sit vn⁹ intellectus in oĩbꝰ puenit ex improbo ausu inuestigatõis ꝑhice. Et tales ponũt q⁹ impossibile est mortale deuenire ad immortalitatem. Et q̃ hec cõfingit tuetur z imitať. incedit ꝓtra scõm verbũ mandati. Non facies sculptile. Et p̃m hoc z fictoꝝ defensor z imitatores omnes prohibenť. ¶ Item puenit̃ in aliquibꝰ errores ex puerso intellectu sacrarũ scripturarũ. sicut hereses hereticorũ q̃ male sentiunt de trinitate z spũsctõ. Tales sunt arriani. sabelliani. z donatiste. z pelagiani zc. ¶ Tercio adinuentiões erroꝝ puenit̃ ex inordinato affectu carnalitatꝫ bũane. De numero taliũ est secta epicureorũ. que dicit nullã aliam vitã esse nisi istam z secta nicholaitaꝝ. que dicit q⁹ licet quenlibet facere turpiter cũ qualibet. Saracẽni etiã q̃ dicũt nõ habent ex sacra scriptura. nec ex altitudine sapientie diuĩe. Omẽs igiť errores vndecũq̃ pueniant. tanq̃ sculptilia debẽt abominari. q⁹ peccant ꝯ ħ mandatum. Non facies sculptile. Vnd̃ Diere. Stult⁹ fact⁹ est omis hõ a sciẽtia sua. i. ab inuestigatione ꝓpria z nimie ꝑhie ꝓfusus ẽ artifex oĩs in sculptili. vana sunt eoꝝ opa

risu digna. z in tpe visitatiõis sue pibũt. Standũ igit est sup ℞ qõ limina fidei dicrant. z ḧcḧd huic aduersaſ totũ dz abominari. Oñ audiui de aristotele dũ fui scholaris q ipe posuit mũdũ eternũ. z audiui rõnes z argumẽta q fiebãt ad hoc. incepit cõcuti cor meũ. z incepi cogitare q mõ ꝑt hoc esse. Sed mõ sunt ista ita manifesta q nullus possit dubitare. Patet mõ quõ in scõo verbo. Nõ facies sculptile. phibenk omẽs falsc supstitiões adinuentõis errorũ. In tercio ℞bo. Necz facies ſ. litudinẽ eoz q in celis sunt zc. phibenk oẽs puerse appciationes creaturaz. Oñis aũt supflua appciatio creaturaz. pcedit aut rõne sublimitatis aut rõne sufficiẽtie. aut rõne delectationis. Primo mõ est idolatria supboz. scõo mõ ẽ idolatria auaroz. tercio mõ est idolatria lasciuoz. Cõtra ꝑmos dr. Nõ erit in te deꝰ recens. nec adorabis deũ alienũ. Cõtra secũdos dicit apl's. Auaricia est idoloz seruit⁹. Cõtra tercios dicit apl's. Quoz deꝰ vẽter est. Alias plenius ꝓsequemur.

Non assumes nomẽ dei tui inuanũ. nec insontẽ habebit dñs eũ q assũ pserit nomẽ dei frustra. Ps. Seruus tuꝰ sum ego. da mihi intellectũ vt sciã testimonia tua. Jõ dilexi mandata tua supaurũ z topazion. Propterea ad oĩa mandata tua dirigebar. oẽm viã iniquaz odio habui. Dauid ꝓpha dicit in ℞bis istis q de cã loqui debemꝰ de mãdatis dei. z oñdit rõnẽ triplicez. Prima est vt inflãmemur ad dilectionẽ mandati. Nihil em̃ ita est necessariũ sicut diligere dei legẽ z mãdata eius. Jõ dicit. Jõ dilexi mandata tua zc. Scõo debemus loq de mãdatis dei vt meliꝰ cognoscamus ea. Quãto em̃ hõ freqntius vadit per viã aliquã. tanto meliꝰ cognoscit eã. Unde Gregſ. Nõ cognoscit viã freqntiꝰ vadẽdo. Sed via eundi in patriã est in ḳnãdo mandata dei. Sed nõ cogſcit hõ mandata dei. nisi audiẽdo loqui de mãdatſ. Jõ dicit. Da mihi intellectũ zc. Tercio debemus audire mãdata vt odio habeamus iniqtates. Oñ hõ incipit cogſcere pctm̃ z iniqtatẽ. z peccati deordinatiões. q sunt ꝓtra deũ. tunc incipit detestari pctm̃. Debemꝰ igit loq de mãdatis. vt ipa diligamꝰ. z p ea ī via ad celestẽ patriã dirigamur. z iniquitatẽ odio habeamus. Et vt hec tria possimꝰ ꝓseq. iõ in ꝓncipio zc. Non assumes zc. Dixi q decẽ sunt mandata decalogi. q̃ sunt fundamẽta oĩm legũ. Quoz tria ꝓtinenk in prima tabula. q̃ sunt ordinãtia nos ad deũ trinũ z vnũ. Et hec sunt tria ꝑm appropriata tribꝰ psonis diuinis. In diuinis em̃ est paternitaſ. filiatio z ꝓcessio. z ꝑm hec sunt tria appropriata tribus psonis diuinis. Patri appropriat maiestas. filio veritas. spũsctõ bonitas. Jsta tria respiciũt triplex genꝰ cause. ſ. causam efficientẽ exemplarẽ z finalẽ. Patri attribuit causa efficiens. filio causa exemplarſ. quia ẽ imago ꝑris. z spũsctõ causa finalis. In patre est summa maiestas hũiliter adoranda. in filio summa veritas fideliꝫ asserenda. in spũsancto summa bonitas sincere amãda. Et ꝑm hec tria necesse ẽ in ꝓma tabula esse tria mandata. Primũ est. Nõ habebis deos alienos coram me. Scõm est. Non assumes nomẽ dei tui inuanũ. Terciũ est. Memento vt diẽ sabbati sanctifices. De primo mandato dictũ est. q quedam ꝑmittunk ad mandati cognitõnẽ. quedã subiungunk ad mãdati obseruantiã. z quedã interponunk ad mãdati integritatẽ. Dictũ etiã fuit q in ℞bo isto. Non habebis deos alienos coram me. phibek omis idolatria respectu creature intellectualis. scõo prohibek idolatria respectu figmẽti hũane mentſ. cũ subdit. Nõ facies sculptile. Tercio phibek idolatria respectu nature corpalis. z ℞ respectu celestiũ terrestrium z inferioz. cũ dicit. Necz similitudinẽ eoz q in celo sunt zc. Dictũ etiã fuit. q in ℞ ℞bo. Non habebis deos alienos coram me. oĩs pactões demonũ phibenk. siue sint p incãtationẽ ℞boz. siue p inscriptiões characterz vel imaginũ. siue p ĩmolationes sacrificioz. In istis tribꝰ ꝓsistũt oẽs artes magice. Dictũ etiã fuit q in scõo ℞bo. Non facies sculptile. phibenk oẽs falsc supstitiones adinuentõis erroz. Et circa hoc dictũ fuit q oĩs error puenit. aut ex improbo ausu inuestigatõis phice. aut ex puerso intellectu sacre scripture. aut ex inordiato affectu carnalitatis hũane. Propt ꝑmũ pueniunt errores in ꝓphis. sic ponere mũdũ eternũ. et hmõi. Propter scõm pueniunt errores in hereticis. q̃ male sentiunt de trinitate z spũ sctõ. Propter terciũ pueniũt errores in epicureis. q̃ dicunt nõ aliã vitã esse nisi istam. In tercio ℞bo. Necz facies ſilitudinez eoz que in celo sunt zc. phibenk oĩes puerse appciatiões creaturaz. Et circa ℞ dictuz fuit

q̄ oīs q̄uersa appꝛeciatio creaturaꝝ. aut est rōne sublimitat̄. aut rōne sufficiētie. aut rō ne delectatiōis. Pꝛio mō est idolatria sup/ boꝛ. scō mō auaroꝝ. tercio mō lasciuoꝝ. Ista dicta fuerūt de ꝑmo mādato. Modo dicebā q̄ est triplex idolatria. Pactiōes de monū. supstitiōes adinuētiōis erroꝝ. z quer se appciationes creaturaꝝ. In pactōib⁹ de monū est sūma oīm vicioꝝ malicia. z radix oīm maloꝝ. Ex his trib⁹ idolatriis pcedūt oīes falsitates z pctī deoꝛdinatōes. quib⁹ misera ania subīcit demonib⁹. Vñ in apo/ cal. xvj. Vidi de oꝛe draconis et de oꝛe be/ stie z de oꝛe pseudo ꝓphete exire spūs tres i/ mundos in modū ranaꝝ. Per draconē si/ gnificāt pactiōes demonū. Per pseudo ꝓ/ phetā supsticiose adinuētiōes erroꝝ. Per bestiā querse appciatōes creaturaꝝ. Et oīa ista ꝓhibent̄ in ꝑmo mādato. Et sic de⁹ in ꝑma creatione q̄dāmō oīa pduxit. sic in pꝛi mo mandato oīa mala ꝓhibet. licet ad ma/ iꝛē explanationē plura ponat mandata.

¶ Obmisi dicere q̄ iudei aliq̄n insultāt no bis. q̄ nō seruiam⁹ mandatū illud. z ꝑponūt nobis q̄ illud trāsgredimur. In isto man/ dato ꝓtinent̄ tria verba. Nō habebis deos alienos coꝝā me. Nō facies sculptile. neq; si militudinē eoꝝ q̄ in celis sunt rē. De pꝛimo verbo dicūt q̄ dicit dñs. Audi isrl. dñs de us tuus vn⁹ est. z vos dicit̄ trinitatē. patrē z filiū z spūm scm̄. Itē dicūt q̄ facim⁹ sculpti le. q̄ eccl̄ie plene sunt imaginib⁹. De tercio q̄ ꝓhibet de⁹ adoꝛari coꝛporalē naturā. di/ cunt q̄ adoꝛam⁹ frustū panis. et ℔ maxime vidēt eis absurdū. De ꝑmo q̄ dicūt q̄ ado/ ram⁹ tres deos. dico q̄ si adoꝛaremus tres ꝓsonas. ita q̄ diceꝛem⁹ q̄ ibi essent tres dij. z triplex essentia. oꝑteꝛet q̄ adoꝛaremus deos alienos. Sed nos adoꝛam⁹ patrē z filiū z spūm sanctū sicut vnū deū z vnā essen/ tiā. Unde sicut vidē⁹ q̄ in boīe est plura/ litas naturaꝝ. s. intellectualis z būana. z tñ est ibi vna ꝓsona. ecōtra in diuinis ē vnitas essentie z pluralitas ꝓsonaꝝ. Dixit quidaꝫ iudeus. Vos dicit̄ q̄ de⁹ filiū habet. qua/ re nō habet vxoꝛē. Isti iudei vilissime intel ligunt. Deus pr̄ habet ꝓbū z spūm sctm̄. ver bum habet q̄ ꝑ quē oīa fecit. spūm sctm̄ habz q̄ quē oīa ꝓseruat. Uerbū manat a dicen te. z est de⁹ de deo. Sil̄r spūs sctūs spirat. et est de⁹ in deo. Solus spūs sctūs est. q̄ ꝓfun/ da coꝛdiū scrutat̄. z ille est de⁹. Vñ homo q̄ ista vult intelligere. z de istis loq̄. oꝑteꝛet q̄ habeat eleuatissimas cogitatōes. nō pede/ stres. q̄ aliē nō pōt intelligere altissima de deo. Quādo ponim⁹ trinitatē nō ponimus christū purū. sed deū cū homīe. ¶ De secun do q̄ dicūt. Nō facies sculptile. z nos ponī mus plures imagines i eccleſijs. dico q̄ im possibile ē diuinitatē sculpi. sed facim⁹ chri sti effigiem. christi dico humanati. Vñ. Est in natura ꝓpria deus absq; figura. Cur ido pictus. q̄ carne ꝓbat amict⁹. Et dico q̄ est duplex adoratio. s. dulie z latrie. Adoratio/ ne dulie possum⁹ adoꝛare illos in q̄b⁹ ē po/ testa⁹. sapiētia. scītas. Et sic adoꝛam⁹ ꝓnci pes. prelatos. sicut in quib⁹ est ptās. Adoꝛa mus etiā illos qui excellentiā habēt philo/ sophie sic illos in quib⁹ est sapia. z sic q̄nq̄/ genarius adoꝛauit helyꝫ. Itē adoꝛam⁹ san/ ctos i patria sicut illos in q̄b⁹ est sanctitas. imaginib⁹ eoꝝ exbibēda est adoratio dulie nō inq̄ntū imago vel pictura. sed rōne illi⁹ q̄ ꝑ ipam signat̄. Soli autē deo exbibēda est adoratio latrie Et in ℔ ꝓhibent̄ oīes p/ ꝓbane pactiones demonū. z oīes false ad inuentiones supstitiōis erroꝝ z oīes quer se appciationes creaturaꝝ. ¶ De tercio q̄ maxime abhoꝛrēt. s. de coꝛpe christi. ℔ secre tissimū fuit. sed mō est ꝑmulgatū. Aliq̄n di xerūt aliqui q̄ nō esset de⁹ ibi nisi in signo. Sed intelligendū est q̄ ad ꝓlationē verbi sacerdotis. z intentionē dicent̄. s. ꝫba panis statim ꝙuertit̄ in coꝛp⁹ christi q̄ habz vni/ tam animā cū deitate. z hoc est planum. Di cit iudeus. quō pōt ℔ esse. Dico q̄ ille q̄ pōt separe substātiaꝫ ab accidente. pōt facere q̄ nō appareat substātia sensib⁹ nr̄is q̄ est sub accidentib⁹ alienis. Et adoram⁹ veruꝫ coꝛ pus christi. z deū trinum z vnū. Et in ℔ vir tus dei. potentia. sapientia. z bonitas mani festant̄. Sed iudeus errat. q̄ pedestri mo/ do credit sentire. De hoc audiui q̄ fuit qui dā incātatoꝛ demonū. Quadā die cū qui dā vellent aliq̄d impetrare a demone. fecit ille q̄ venit in medio illoꝝ. Et venit quidā sacerdos poꝛtās coꝛp⁹ christi. Et cū apꝛo/ pinq̄uit inclinauit ei demon. sil̄r cuꝫ redijt inclinauit se. Et dixit incātatoꝛ. Vñ ℔ phi buisti mihi ne adoꝛem christū. z tu adoꝛas. Respōdit demon. Inuit⁹ feci. Nonne scri/ ptū est. In noīe iesu oīe genu flectat̄ cele/ stium terrestriū z infernoꝝ. Ista dicta sunt de pꝛimo mandato.

Sermones de decem preceptis

In Non assumes nomē dei tui inuanū ⁊c. Sicut in ꝓmo mādato ꝓcipit hūilis adoratio sūme maiestatis. Sic in isto mādato scdo ꝓcipit fidelis cōfessio. sūme veritatis. ⁊ phibet abnegatio veritatis. In Matthēo dī. Qui iurat. in noie di iuret. ⁊ nō piuret. Periurare idē est q peierare. ⁊ h ē nomē dei inuanū assumere. Hiere. iiij. Iurabis in noie dñi in veritate in dicio ⁊ iusticia. Et dicit ibi glo. q iuramentū debet hr̄e tres comites. veritatē. iudiciū et iusticiā. ¶ Primo dico q dz fieri iuramentū in veritate. Vñ dicit. Nō assumes nomē dei tui inuanū. h est sine veritate. Intelligē dū aūt est q est duplex iuramētū. s. assertoriū ⁊ pmissoriū. ita q est in testimoniū. et in pmissuz. Fac iuramētū assertoriū sic. Hoc tibi iuro. assero ⁊ testificoꝛ p testimoniū diuine veritatis. Illud aūt iuramētū primo dz hr̄e veritatē. Veritas aūt est in iuramēto vt hō nō neget verū. nō affirmet falsum. ⁊ nō asserat scient dubiū. q sermo ē indicatiuus eoꝝ q̄ sunt in coꝛde Sed scitis q̄d ē. q̄n hō aliq̄ falsū testificat p testimoniū falsitatis. h est dicere q mentit. ⁊ diuia veritas mentit secū. Et hic est ꝓmus modꝰ assumēdi nomē dei inuanū q̄n negamꝰ veritatem. ¶ Scdo debz fieri iuramētū assertoriū cū iusticia. Fit aut ē cū iusticia q̄n nō fit ꝺ mādatū diuīe legꝭ. neq; ꝓtra p̄ceptū sctē matrꝭ eccl'ie. nec in dispendiū salutꝭ ꝓxie vl' aliene Et q̄ ꝓtra ista tria iurat dupliciter peccat. ⁊ q̄ iurat. ⁊ q̄ seruat ¶ Tercio oportet in iuramēto assertorio vt ꝺcomitet iudiciū q sit in mēte discretio veritatꝭ ⁊ iusticie. s. vtrū iuramentū sit vez vel falsum. iustū vl' iniustū fructuosū vl' infructuosuz. Et si iuro absq; iudicio nō discernēs int ista tria. temerarie iuro. Isti tres comites debent esse in iuramento assertorio. Sed manichei insultant nobis ⁊ dicūt. q nō debemꝰ iurare oīno. q dī in nouo testamēto. s. in Matthēo. Ego aūt dico vobis. nō iurare oīno. sit aūt ꝓmo vester. est est. non nō. Certe dico q ex certis causis bñ licet iurare. Heretici nō bñ attēdunt vim vocaboꝝ. Differt dicere. nō iurare oīno. et oīno nō iurare. Sicut differt dicere. Quidā hō nō currit. ⁊ nō q̄dam hō currit. Oīno nō iurare est nullo mō iurare. ⁊ nō oīno iurare est nō oīb modis iurare sed ex certis causis. ¶ Scdo debet nomen dei assumi nō inuanū in iuramēto pmissorio. Fit aūt iuramentū pmissoriū tribus modis. s. ad pmouendū bonū. ad ꝺseruandū fidelitatē. ⁊ ad ineunduz mutuā pacem. Primo mō iurāt inferiores superioꝛib. Scdo modo pares paribꝰ. Tercio mō superiores inferioꝛib. De primo dicit apl'us. Testꝭ mihi deꝰ est. Scdo modo iurauit laban fidelitatē iacob. Tercio mō iurāt superiores pl'o. Ex ꝓmo iuramēto relinquitur triplex vtilitas. fides in intellectu. amoꝛ in affectu. ⁊ pax i effectu. Istis tribꝰ modis fit iuramentū ad pmouendū bonū. ¶ Scdo modo fit iuramētū ad ꝺseruādū fidelitatē. ⁊ hoc fit ad cōpescendū maliciaz. ad sedandū ꝺtrouersiā. ⁊ ad expurgandū infamiaz. Primo dico fit ad cōpescenduz maliciā. vt hō nō neget veritatē. nec affirmet falsitatē. ⁊ hec est rō vtilitatis iuramēti. Scdo modo fit ad sedandū ꝺtrouersiā. Unde apl's. Omīs ꝺtrouersie finis est iuramētū. Tercio modo fit ad expurgādū infamiā Vñ in Leuit. dī. q maioꝛes debebāt se expurgare p iuramētū q̄n inueniebaꝭ cadauer mortuū. Istis tribꝰ de causis fit iuramentū ad ꝺseruādū fidelitatē. ¶ Tercio mō fit iuramentū ad ineundū mutuā pacē. ⁊ in h intelligit cohibitio pctoꝝ moꝛtaliū. q oīs iuratio vera est piculosa. falsa est ꝓnicioſa. nulla aūt est secura. Et ꝓpter h dī in Eccō. Iuramentū non assuescat os tuū. Iste est intellectus lr̄alis. ¶ Spūalis vero intellectꝰ hic est. Non assumes nomen dei tui inuanū ⁊c. Notandū est q assūimꝰ nomē dei non inuanū tribꝰ modis. s. ad efficiendū. ad pmittendū. ⁊ ad exp̄mendū. Primo dico q assumit nomē dei nō inuanū ad efficiēdū. vt in sacramentis. sicut dī in baptismo. Ego baptiso te in noie p̄ris ⁊ filij ⁊ spūssancti. Secūdo mō fit iuramētū ad pmittēdū. sicut pmitto ire ad sctm̄ iacobū. vel intrare religionem per iuramentū. Tercio assumimꝰ nomen dei nō inuanū ad exp̄imēdū. sicut q̄n loq̄mur cū iuramento. Ecōtra accipimus nomen dei inuanū p frustrationē sacramēti suscepti. p fractionē voti. ⁊ p̄ plationē sermonis blaſphemi. ¶ Primo dico assumimus nomē dei inuanū p frustratōem sacrī ſnscepti. Et ꝺm hoc est triplex modus assumēdi nomē dei inuanū. Prio mō q̄n quis nō credit. sicut hereticus. Scdo mō q̄n credit. ⁊ se nō disponit. sicut vsurarius. Tercio modo q̄n gr̄am in sacramento suscept̄ā nō

custodit. sic ille q postea peccat. Audi qñ tu es insignit⁹ in noie dei. rūc character tibi ipsimit p ꝓtutē nois dei. z qñ hō postea peccat. euacuat ꝓtutē sacrī. De talib⁹ dicit apl's ad titū. Confitent se nosse deū. factis aūt negant. Et sic ꝓculcas z pollutū ducis sanguinē christi. ¶ Scōs modus assumendi nomen dei inuanū est p fractionē voti emissi. Et h fit trib⁹ modis. Prio p dilationē irrationabilē. sic. pmitto ire ad sctm iacobus. et nō assigno mihi certū tps. z sic sp ꝓcrastino Scōo fit voti fractio p voluntatez ꝓtrarium. sic qñ qs pmittit aliqd deo. z postea penitet. Cōtra tales dī in Deut. Si qd ꝓcesserit de labijs tuis nō facies irritū. Tercio fit fractio voti p apostaticā rebellionē. sicut hō apostatat a religiōe. Prim⁹ mod⁹ ē malus. scōus peior. terci⁹ pessim⁹. Quia dī. hō apostata vir inutilis. Uñ Eccl. v. Si quid vouisti deo nō morez reddere. displicet ei deo stulta z infidel' promissio. Tempus dies z hora interpellabit. Patet mō quō tribus modis in fractiōe voti assumim⁹ nomē dei inuanū. ¶ Tercio mō assumim⁹ nomē dei inuanū p blationē ꝑmonis blasphemi. et h fit trib⁹ modis. Primo qñ aliqs loquēs de deo vtit locutiōe maledica. sic qñ maledicit deo. Scōs modus est p locutionē mēdacem. sic qñ qs negat vez. vl' affirmat falsuz. Quia dic An sel. q ois ꝓtradictōis nobilior pars deo est attribuēda. Terci⁹ modus est p locutionē ꝓbrosam. sic qñ qs loquit de mēbris christi interioribus. blasphemat pessime. etiā si vez dicat. z christū despicit in eo. q būilis fuit. Et tales diuino iudicio sunt exterminādi. Narrat em̄ Gre. q qdaz puer sex annoz ꝓsuetus fuit blasphemare. Quadā die cū blasphemaret. z eēt in sinu patris sui. rapt⁹ est a demonib⁹. z portat⁹ in ifernū Propter qō dī in Leuit. Quicūq blasphemauerit. morte moriet. Patet modo qbus modis assumim⁹ nomē dei inuanū.

Memento vt diē sabbati sanctifices. Ps̄. Misericordia dñi ab eterno z vsqz in eternū sup timētes eū. et iusticia illi⁹ in filios filioz his q seruāt testamentū ei⁹. Indigem⁹ diuia misericordia condonāte offensas nras. z dina iusticia recōpensante merita nra. Sed timor dei facit inuenire misericordiam. z obſuātia mandatoz iusticiā. Cōsideratio aūt magnificētie dei inducit ad timendū. ꝓsideratio diuīe legis inducit ad obſuantiā mādatorū. Et ꝓpter h innuit nobis vt sp cogitem⁹ diuinā legē. Unde iudei die sabbati ꝓsueuerūt sp disputare de lege dei. qz h est opus dei. Et vt pfecte possim⁹ loqui de lege dei. iō rogem⁹ deū in ꝓncipio zc. ¶ Memēto zc. Dicebaz vobis q in tabula ꝓma ꝓtinent tria mādata nos ordinātia ad deū. ꝑm tria appropriata trib⁹ ꝑsonis diuinis. In ꝓmo mādato ꝑcipit humilis adoratio diuie maiestatis. In scōo fidelis ꝓfessio summe ꝓitatis. In tercio sincera dilectio sūme bonitatis. z h terciū ꝑceptū est. Et est sūma ꝓboz. Memēto vt diē sabbati sanctifices. Sequit. Sex diebus opaberis. z facies om̄e op⁹ tuū. septima ꝓo die non facies omne opus tuuz. tu z filius tuus z filia. seru⁹ z ancilla. iumentū z aduena q est intra portas tuas. Sex em̄ diebz fecit de⁹ celū z terrā mare z oia q in eis sunt. z septima die req̄uit. Ideo bñdixit z sctifi cauit illū. Videte q in his ꝓbis spūssanct⁹ scripsit tabulas. qz spūssctūs p digitum dei intelligit. qz oīa ꝑcepta scripsit cū summa diligentia. hec scripsit insinuās mādati integritatē z ꝓsummationē. In h aūt manda to aliquid ꝑcipit. aliqd concedit. z aliqd interdicit. Precipit sanctificare diez sabbati. ibi. Memēto vt diē sabbati sctifices. Sanctificatio em̄ est ꝓuertens aiam ad deū sanctum. ad deū verū. z ad deū summe diligendū. Aliqd concedit in isto mandato. ibi. sex diebz opaberis. z facies omne opus tuum. Aliquid vero interdicit. s. opus seruile. ibi. Nullū opus facies in eo zc. Hec est pfecta vacatio. q̄ habet adiunctā bonā opationez z phibitā seruilez. Nō ꝑcepti subiungit ibi. Sex diebz fecit deus celū z terram. mare z oia que in eis sunt. z septimo die requieuit. Ideo benedixit z sctificauit illū. Sed q̄re ꝑcepit vacare. Certe qz benedixit z sanctificauit illum. Ideo z tu creatura q̄ es christi imitatrix debes h facere. Modo iudei insultant nobis z dicūt. Uos tenetis decalogū. z decalog⁹ nō habuit nisi ꝑcepta moralia. Morale aūt necessitatez habuit p omī tpe. Septima aūt dies in qua nō licet opari. a ꝓma die in qua licet opari. est dies sabbati. que dī dies saturni. z vos vacatis die dñico p die saturni. Itez dicit. omne opus nō facies in die illa. z vos facitis mlta opera. z ita totū dissipatis. Videte charissimi, Intelligēdū est ita q preceptū illud habez

aliqd qđ est mere morale. z habet aliqd qđ est mere cerimoiale z hz aliqd mixtū ex morali z cerimoniali. Qꝝ pcipit dñs sctificationē. i. vacationē ad amandū. Ħ est pceptū. Uñ dicit beat⁹ petrus q quilibet tenet dominuz sctificare in corde suo. i. amare. Ille sanctificat siue sabbatismū facit q̄ deuz sup oīa diligit ꝓpter se z nō ꝓpter aliud. Itē est in pcepto aliquid figurale. sicut diei septime feriatio. Dies septima significat quietē aiaꝝ. z quietē dñi in sepulchro. z cessationē ab ope seruili cū vacatiōe z dēpcatione. Deus em̄ sex diebz opat⁹ est oīa. nō qz non potuisset fecisse vna die. sed intelligēduz est hoc q mūdus aliqd habet in arte eterna. s. esse eternū. qđ est eternitas vite z possessio vna. in q̄ nihil est prius nec posteri⁹. z Ħ impressit de⁹ mentibz angelicis. Itē habz mūdus aliqd in intelligētia creata. s. ꝓus z posterius. natura simul fm durationē. nō fm naturā. fm q est i materia nō ꝓpter defectū opantis. sed ꝓpter ꝓdescensionē ipi⁹ vt coaptaret oīa. z oīa in ꝑmis opibz designaret. Et sicut oīm opationū in ꝑmis opibz pduxit. sic z seminaria oīm operꝝ z quietationez plene pduxit. Et qz septimo die requieuit. z intellectualē ad esse creaturā reuocauit. z septimo die aiaꝝ in sepulchro reduxit ad quietē paradisi Significatio igit̄ diei septime est figuralis quietis aiaꝝ. Sic igit̄ in mandato illo cōtinet aliqd qđ est morale. s. vt deus sup oīa diligat. z aliqd qđ est cerimoniale. vt figuratio diei septime. Itē cōtinet aliqd qđ est partim morale z partim cerimoniale. vt cessatio ab opibz. z Ħ in q̄busdā generaliꝰ est intelligendū. in q̄busdā specialiter. Si intelligam⁹ sicut iudei q̄ dicūt q debet fieri vniuersalis cessatio ab oī opere seruili. sic insinuat christiano q dz abstinere ab oīi pctō. z sic est figurale. Si itelligam⁹ q ab aliquibz debem⁹ abstinere. sic est morale. nō sicut in pcepto z sicut i bene esse. z remāsit sicut in ecclīastica institutiōe est pceptū. Dico opa seruilia opa mechanica. que sunt septē. s. agricultura. que comprehendit omnē modū colendi terrā. Lanificium qđ cōsistit in oīi genere vestimentoꝝ. Fabricatio siue sit in materia ferrea. siue lapidea. siue metallica. siue lignea. Uenatio q̄ cōprehendit equoꝝ z venatoꝝ opus. z omnē modū pistoꝝ coquoꝝ z omnē modum p parandi cibos. Medicina q̄ cōsistit in arte ꝓficiendi pigmēta vel syrupos z hmōi. Nauigatio que cōprehēdit oīe opus nautaꝝ in mari. siue oīe opus mercatōis. Et theatrica. que cōprehendit oēm moduz ludi vel iocunditatis. Modo dico q in omibz istis sunt quedā mere seruilitatis. quedā cōtinue necessitatis. quedā mere iocūditatis. Illa q̄ sunt mere seruilitatis phibent ab ecclīa. Illa aūt que sunt ꝓtinue necessitatis. sicut illa que sunt ad ꝓseruationē vite vel sanitatis cōcedunt inquātū sunt necessitatis. z phibentur inq̄ntū sunt seruilitatis. Illa vero que sunt mere iocūditatis sunt ꝑmissa. nō phibita. qz ꝓpter paruitatez nr̄am ꝑmittunt ab ecclesia. Et sic poterim⁹ rñdere. Sz dices. quare ꝓfudit z miscuit moralia z cerimonialia simul. Dico q hoc pceptū. Memento vt diē sabbati sanctifices ꝛc. est de caritate. z quicqd patet z latet in alijs. in isto mandato ꝓsummat. z ideo miscuit simul moralia z cerimonialia. vt mel⁹ ad memoriā reducer⁹emus. ne si specialiꝰ poneret grauaret memoria nr̄a. Sunt aūt tria que requiruntur ad pfectā dilectionē. Primū est diuina vacatio cōuertens aiam in deuz. Scōm imitatio christi i bonis opibz. Terciū est cessatio ab oīi ope seruili. que cor reddit purum z mūdū. ¶ Cōuersio aūt in deū est fm septē opera. quibz aīa ꝓuertit ad pfectā vacationē in deū. quoꝝ tria sunt intrinseca. q̄ fiunt meditando. orando z exultādo. Ex istis tribus fit cōtemplatio. Alia sunt extrinseca. q̄ fiunt legendo. psallendo. sacrificiū offerendo. diuinā legē adimplendo. Et hoc fit siue audiendo. siue docendo. siue cū alijs ꝓferēdo. Hoc est qđ dicit. Memēto vt diez sabbati sanctifices ꝛc. Mandat igit̄ dñs primo ꝓuertentē aiam in ipm. ¶ Scōo mandat sui imitationē. cū dicit. Sex diebz opaberis. De ista imitatione dicit apl's. Imitatores mei estote sicut filij charissimi. Et in Luca. Estote misericordes sic̄ z pr̄ vester misericors est. Sex aūt sunt opa misericōie. s. pascere esurientes. potare sitientes. vestire nudos. colligere hospites. visitare infirmos. z redimere captiuos. Alit em̄ impossibile est esse opus virtutis. nisi creatura in istis ꝓformet christo. Ad opus aūt ꝓtutis requirunt sex correspōdētia sex opibz virtutis. q̄ sunt circūspectio ꝓuida. intentio recta. affectio pura. electio recta siue iusta. ꝓsecutio vigorosa. z informatio charitatiua. Primuz in-

telligit in ope ꝑme dei. qñ dixit deus. Fiat lux. z facta est lux. Hoc est circūspectio pui/da. ¶ Secūdo oportet q̄ hō ponat sibi re/ctum finē in deū. z ℔ notat cū dr. Fiat firma mentū in medio aquaꝝ. z vocauit deꝰ firma mentū celū. Oportz q̄ hō agat sursum z ha beat rectā intētionē ad deū. ¶ Tertio reqri tur affectio pura. z ℔ intelligit in tertio ope. Diuisit deꝰ terrā ab aquis. id est. affectiones seculares a diuinis. ¶ Quarto requirit ele/ctio iusta siue recta vt ordiate faciat que de/bet facere. z ℔ notat in q̄rto ope cū dicit. Fi ant luminaria in firmamento celi. i. sint ope ra nr̄a ordinata ¶ Quinto requirit ꝓsecutō vigorosa. qđ notat in q̄nto ope qñ deꝰ ꝓdu/xit aīam viuā. in aq̄s natatilia. in aere vola/tilia ¶ Sexto fecit deꝰ integra opa supuesti ta omīb circūstantijs ꝑm q̄ exigit lex diuie charitatis Charitas aūt est forma ꝓfectiua omniū. z ille q̄ hz charitatē. hz omīa ista sex Sextū igit opꝰ ꝑtutis est informatio chari tatiua. qđ notat cū dr. Fecit deꝰ hominē ad imaginē z similitudinē suā. Ñ boīs opꝰ in tegrat ex istis sex tunc dicitur recte viuere. ¶ Sz non sufficit facere ꝑtutis opꝰ nisi hō caueat ab ope vicioso. Et ℔ tangit cum dic. Nullū opꝰ facies in eo. Quinq modis pōt homo facere pctm̄ Primo qñ pctm̄ ꝓpetrat Scdo qñ ad peccādū alīū incitat. Tertio qñ peccantē defensat. Quarto qñ peccātem acceptat. Quinto qñ peccantem dissimulat nec arguit nec punit. z ℔ est maximū piculū qñ q̄s alīū castigare negligit. Primū pctm̄ tangit cū dr. Nullū opꝰ facies in eo. id est. tu nullū ꝓpetrabis pctm̄. Secundū pctm̄ tan git cū dr. Nec filꝰ nec filia. id est. nō eris pat peccati instigādo alīū ad pctm̄. ꝟbo vel ope vel exēplo. Tertiū pctm̄ tāgit cū dr. Nec ser uus tuꝰ nec ancilla tua. Ille q̄ facit peccatū seruꝰ est peccati. sz ille q̄ defensat pctm̄. domi nus est pcti. illi pbēdo patrocinīū q̄ fac pec/catū. Quartū pctm̄ est qñ aliquis peccātem acceptat. qđ notat ibi Nec iumentū tuū Iu mentū cū fuit ligatū nō ducebat ad opus ni si acceptāte dño. z ista acceptatio est religa/tio Quintū pctm̄ est qñ alīq̄s alīū castigare negligit. qđ tangit cū dicit. Nō aducna q̄ est intra portas tuas. Aduenā q̄s reputat bo/minē. qñ dicit ad alīū. q̄d ad me de pctō suo Et sic qñ homo nō punit pctm̄ alterī. effici tur ꝓticeps pcti illi. Alīs etiā multz modis efficit homo ꝓticeps peccati alterī. Et ꝓpē hoc dicit ꝑs. Ab occultz meis mūda me dñe z ab alienis ꝑce seruo tuo.

Honora ꝑem tuū z matrē tuā vt sis longeuꝰ sup terrā. quā dñs deꝰ da/turus est tibi. Eccī. iij. Que ꝑcepit ti bi deus cogita illa sp. z in plurimis opibus eiꝰ ne fueris curiosus. Verba vltima spēali ter dicunt litteratz. In q̄b docet ecclesiasti/cus cogitare vtilia. z vitare curiosa. Utilia aūt dirigūt nos in viā salutis. sz curiosa di/strabūt nos a via salutis z dissipāt intelligē tiam nostrā. Magna ꝑs intelligētie ꝓditur ꝓpter curiositatē. z tamē nihil est ꝑciosꝰ intel ligentia in nobis. Dolemꝰ cū ꝓdimꝰ aurum multo plꝰ dolere debemꝰ si amittamꝰ intelli gentiā. qz nihil est ita charū sicut actꝰ intelli gentie. Sumꝰ dicturi ō ꝑceptis z indigemꝰ q̄ dñs illustret intelligentiā nostrā. Jō ro/gemus deū in ꝓncipio zc. ¶ Honora ꝑem tuū zc. Dicebā q̄ sicut aīa rōnalis ordinari habet ad creatorē z ad creaturā. ꝑm ℔ est du plex tabula in qua lex dei est scripta. In pri/ma tabula ꝓtinent tria mādata ꝑm tria ap/ꝓpriata tribꝰ ꝑsonis diuinis z ꝑm triplicē opationē aīe. In ꝓmo mādato ꝑcipitur hu milis adoratio summe maiestatz. In secun/do fidelis ꝓfessio summe ꝟitatis. In tertio sincera dilectio diuīe bonitatz. Jsta tria mā data sunt fundamētū oīm ꝑceptorum legis Et ꝓpter hec tria oīnis timorat̄ verax z deo deuotꝰ tenet̄ ista ꝓncipaliter custodire. Ho/do dico q̄ in secūda tabula ꝓtinent septē ꝑ/cepta. Unū est affirmatiuū. z sex sunt nega/tiua. Ratio distinctiōis est hec Quia omnia mādata reducunt ad duo. Hoc facias alīj qđ tibi vis fieri. Nō facias alīj qđ tibi nō vis fieri. Et iuxta ℔ accipiunt duo ꝑcepta. Pri/mum est innocētie. Secundū est beneficen tie. que sunt due ꝓtes iusticie. Modo dico vlteriꝰ q̄ ꝑcepta ordināt ꝑm ipsoꝝ nobilita tem. z beneficētia melior est q̄ innocētia. ideo mandato innocētie ꝑponit mandatū bene/ficentie. z est synodochice traditū iudeis. sic Honora patrē tuū z mr̄em tuā zc. Et poni tur hic ꝓmo forma mādati. cū dicit. honora zc. Secūdo subdit ꝓmissio cū dicitur. vt sis longeuꝰ zc. Intellige ꝑm litteralē intelligen tiam. Pater nominat ꝓsonā generātis. ꝓso/nam instruētis. z ꝓsonā educātis. qz pat̄ ba bens filiū generat ipm. instruit ipm z nutrit z ipsiꝰ est filio legare bona sua. Et sic pat̄ te/net rationē originis. rationem regiminis. z

rationē benefactoris. Et ſm hoc debetur ei triplex honor. Honor reuerētie. honor obedientie. z honor beneficētie. Primo dico patri inquantū tenet rōnem originis debetur honor reuerētie. Unde in Eccō. Qui timet deum honorabit patrē ſuū z matrē ſuam. z quaſi dñis ſeruiet eis qui ſe genuerunt. Secundo patri rōne regiminis debeť honor obediētie. Epheſ. vj. Filij obedite parētibꝫ veſtris. hoc eñ iuſtū eſt. Honora patrē tuū z matrē tuā. qđ eſt mandatū primū in pmiſſione vt bene ſit tibi. et ſis longeuꝰ ſup terrā. Tertio honor debeť patri. quia rōem tenet benefactoris. honor ſcz beneficētie. Uñ Eccleſiaſtici. Fili ſuſcipe ſenectā patris tui. z ñ ꝓriſtes eū in vita illius. Precipiť igiť q triplex honor impendať parentibꝫ. ſ. honor reuerentie. obediētie z beneficētie. Et ħ eſt primū mandatū qđ debes cuſtodire ꝓter promiſſionē. ſ. vt bene ſit tibi z ſis longeuus ſuper terrā. Et tangiť ꝑmo mandatū ibi. Honora pſem tuū z matrē tuā. Secūdo addiť ꝓmiſſum ibi. Ut ſis longeuꝰ ſup terram ꝛc. Sed nunq̄d verꝫ eſt ſemp q diutius viuāt. Videmꝰ hoc falli quādoq̄. ergo deꝰ fallax erit in ſuo ꝓmiſſo. Dico q longeuitas nō ſolum attendiť ſm longitudinē dierꝫ currētiū ſed ſm valorē. Et ſm q eſt triplex honor q̄ exhibeť parētibꝫ. ſic reſpondet huic triplici honori triplex ꝑmiū. Honoranti patrē honore reuerētie debeť vita gloriosa ſiue honorifica. Honorāti patrē honore obediētie debetur vita iocūda. Honorāti patrē honore beneficētie. cōcediť vita opulēta. ¶ Primo dico honorāti patrē honore reuerētie. cōceditur vita gloriosa ſiue honorifica. Uñ Eccleſiaſtici. iij. Gloria hoīs ex honore patris ſui. Itē Eccī. iij. Ne glorieris i ꝓtumelia patris tui. nō eñ eſt tibi honor ſz ꝓfuſio. Naturale eñ eſt q filiꝰ vehementiſſime diligit patrem. indignať qñ aliquis iniuriatur patri. ¶ Secūdo honoranti pſem honore obedientie cōcediť vita iocunda. Unde Eccī. iij. Qui honorat pſem ſuū iocundabiť in filijs z in dieb⁹ oratiōis ſue exaudieť. Qui honorat patrē ſuū vita viuet longiore. z q̄ obedit patri ſuo refrigerat manū ſuam. Summa iocūditaſ eſt q hō nō ſit rebellis ſupiori ſuo quia q̄ rebellis eſt ſupiori inueniet rebellē inferiorē. z ꝓtem proꝫ ſuperiorꝫ poteſtatū cōtemneť ab inferioribꝫ. Sicut Adā quando fuit inobediēs ſupiori ſuo oīa inferiora ſua que ſibi fuerāt ſubiecta habuit contraria. ¶ Tertio honorāti patrē honore beneficētie cōcediť vita opulenta. Unde Eccleſi. iij. Honora pſem tuū z matrē tuā. z ſuperueniet tibi benedictio. z benedictio tua in nouiſſimo manebit. Benedictio iſta vocať multiplicatio bonorꝫ. Ecce ꝑceptū z ecce pmiſſio. Obligamur ad obediendū parentibꝫ ꝗ̄ diu vtimur iporꝫ bonis. z debemus eis obtēperare in exercitatiōe actuū virtuoſorꝫ ſiue ſalubrium. in diſpenſatiōibꝫ temporaliū z in ſubminiſtratiōe obſequiorꝫ. Debemꝰ etiā viuere ſm eorꝫ cōſilium z expēdere ſm eorꝫ imperium. z quādo exegerit neceſſitas ſubminiſtrare eis obſequiū. Si tamē parētes aliq̄d velint vel dicant vel imperēt nobis qđ ſit ꝰ pfectū ſalutis nre. nō eſt ipis in illis pietas exhibenda. Et ħ eſt qđ dicit dñs in euangelio. Qui nō odit patrē ſuū aut filios ꝓpter me. nō poteſt meus eſſe diſcipul⁹. Vult dñs q ex affectu paterno nō dimittat homo facere qđ ptinet ad ſalutē ſuā. Et hoc eſt qđ dicit dñs Dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. tu aūt vade z annūcia regnū dei. Et hieronym⁹ dicit. Si pater i limine iaceat. ſi mater vbera quib⁹ te lactauit oſtēdat. p calcatū pge patrē. p calcatā pge matrē. z ad vexillū crucis cuola. ſolū eñ genus pietatis eſt i ħ eſſe crudelē. ¶ Ecce intellect⁹ verboꝫ ſcōm ſenſum lr̄alē. Uidete latiorē intellectū. Prācipitur beneficētia ad omne gen⁹ hominuꝫ Pater nominat pſonā in qua eſt p̄cipua ratio auctoritatis antiq̄tatis z amicabilitatis ¶ Primo dico in patre eſt auctoritas. Et in iſto mandato dať p̄ceptū q obediať patri. q̄ habet auctoritatē. Auctoritatē aūt habz oīs qui p̄eſt reipublice vel rei polytice vel rei monaſtice. ¶ Primo dico q ille qui p̄eſt reipublice eſt pater ratiōe auctoritaſ. vt ꝑn ceps. baro. comes. vel dux. Et dicit patrocinia vl defenſione. Et eū debemꝰ honorare Unde beatꝰ Petrꝰ. Deū timete. pncipes honorificate. ¶ Secūdo habet auctoritatem ille qui p̄eſt rei polytice ſiue eccleſiaſtice. Et ipm debemꝰ honorare ſm q exigit diſpoſitio eccleſiaſtica. z debet ei obedire vulgus. Unde apoſtolꝰ ad Heb. Obedite ꝓpositis veſtris z ſubiacete eis. ipi eñ vigilant quaſi ratiōem p animab⁹ veſtris reddituri. ¶ Tertio auctoritatē habet ille qui p̄eſt rei monaſtice. z illuꝫ debemus honorare z ei obedire ſm qđ regula z pmiſſio facta eſt Uñ Ieron

nimus. Prepositū monasterij diligite vt patrem. timete vt dñm. audite vt magistrū. credite vt salubre q̄quid ipe vob dixerit. Modo dico q̄ istis debemus obedire ꝑm q̄ exigit ordo vel auctoritas ¶ Secūdo in patre intelligit antiquitas. z ex hoc intelligit debilitas. Senes em̄ debilitant. Et qui patrez honorat ratiōe antiquitatis z debilitatis. honorat omnē hominē qui indiget adiutorio. vel qui caret sensu vl fortitudine. vel infestatur ab alio. Propter hoc debem⁹ aliū iuuare p documēta vel sustentamēta z p patrocinia. Et ad hoc specialiter sunt ꝓlati. Si homo caret sensu. debēt ipsum iuuare p documenta. Si caret fortitudine. debēt ipm iuuare p sustentamēta. Si infestatur ab alio. debēt ipm adiuuare p patrocinia ¶ Tertio in patre intelligit ratio amicabilitatis. Et ī hoc intelligimus q̄ ratione originis amabilis z amandus est oīs homo. z tenet quilibet homo aliū honorare. Unde apostolus Honore inuicē p̄uenientes. Et itez. Reddite omnib debita. cui honorē. honorē. Nemini quicq̄ debeatis nisi vt inuicē diligat⁹ Debet homo aliū diligere bene volēdo cuilibz quantū ad affectū. quantū ad effectū. z q̄ntū ad signum. Habet aūt ista dilectio ordinem Quia debem⁹ diligere ꝑm rōnem ꝓximitatis. ꝑm rationē similitudinis. z ꝑm rationez obligatiōis. ¶ Primo dico debem⁹ diligere ꝑm rationē ꝓximitatis. Et ꝑm hoc maiorem amorē debem⁹ domesticis q̄z extraneis z amicis plus q̄z inimicis ¶ Secundo habet dilectio ordinē ꝑm rōem similitudinis. quia aliquib debem⁹ ratione similitudinis maiorē dilectiōem q̄z alijs. Sic tenemur ratione similitudinis in forma specifica diligere hominē. ꝑm similitudinē ratione q̄uenientie in fide debem⁹ plus diligere christianuz q̄z iudeū vel gentilē. z ꝑm ratōem similitudinis in pfessione maxime debem⁹ diligere. sicut religiosus fratrē suū. z vnus canonicus canonicū suū. ¶ Tertio ratiōe obligatōis debemus diligere z tenemur obedire Et sic aliquib plus tenemur q̄z alijs. Teneor em̄ aliū diligere z eū. honorare rōe p̄cepti tm̄. teneor plus ratiōe p̄cepti z beneficij. z teneor maxime ratiōe p̄cepti beneficij z pmissi. id est illum de quo est mihi p̄ceptū. z recepi beneficium z feci. pmissum debeo plus diligere z honorare. Patet modo q̄ in verbis istis Honora tē. tangit p̄ceptū. Et quō secūdo redditur pmissum ibi. Ut sis longeu⁹ tē. Deinde dictū est quō intelligunt ꝑm intelligētiā litteralē. z quomō ꝑm spūalem. Et vt melius teneatis in mente dicā vobis duo exempla Unū bonū de illo qui matrē honorauit Et aliud malū z crudele de illo qui patrem non honorauit. Dicā primū de bono. Fuit quidam magister magn⁹ z famosus parisius. z a multis notus z dilectus. Hoc audiēs mater sua paupcula. cogitauit ire ad filiū suum Accepit baculū z in tunicella de burello venit parisius. z quesiuit a quibusdā domināb⁹ p tali magistro. Dixerunt illi matrone. Quid vultis eius. Respōdit. Ego sum mater sua Tunc ille matrone duxerūt eā in domum suā z refocillauerūt eam. Postea cogitauerunt q̄ ille bon⁹ homo verecundaretur si videret eā in tali statu. z induerūt ipam bene. z dederūt ei mantellū z iuerūt secum ad magistrū. Tunc illa dixit. Ego sum mr̄ tua Respondit magister. Vere ego non credo. quia mater mea est paupcula z cōsueuit habere solū tunicellā de burello. Et cum nullo modo vellet acq̄escere verbis eius. reduxerunt eā in domū suā. z reddiderūt ei tunicellam ei⁹ z baculū. Tunc illa accessit ad filium suū in cōgregatione multoz. Et cuz videret matrē suā in tali habitu venientez. deposuit caputiū suū z amplexatus est eā et dixit. Modo scio q̄ estis mater mater. Hoc fuit diuulgatū p villā z reputatū est ei p magno bono. Et postea factus est episcop⁹ parisiensis ¶ Aliud exemplū dicā malū de eo qui nō honorauit patrē suū. z vidi illū q̄ nouit illū cui hoc accidit. Fuit quidā hō pauper qui p industriā suā multa bona acquisierat. z habebat vnicū filium. Et videntes q̄dam nobiles. fecerūt q̄ cōtraxit filius cū filia cuiusdā nobilis. Et tūc illa que fuit pulcra z nobilis incepit abominari p̄rem. z fec̄ tantū cū marito suo q̄ odio habuit patrem suū z q̄ pater nō habebat quid comedere nisi fabas malas. z semp in cōuiuio expelleba tur a domo Quadā die fuit famelicus z venit ad domū filij z petijt cibū. z date sunt ei fabe male. z expulsus est a domo. Tunc illa dixit marito suo. Modo possumus comedere in pace. Vade ad arcā z accipe caponē coctum. Et cū aperuit arcā. mutatus est capo in bufonē Qui subito saliens ad faciē ei⁹ ponebat duos pedes ad mētum z duos ad frontē. z operuit totā faciē eius. Et non fuit

medicus q̄ sciret eū amouere. Tandē venit quidā qui fecit tenellas quasdā z dixit q̄ eū amoueret. Tunc bufo aspexit eū tā horribili vultu q̄ ille cecidit in terrā z amplius non audebat aliq̄d facere. Et null⁹ fuit qui sciret apponere consiliū. sed mala morte mortuus est. ¶ Patet modo p̄ceptū z p̄missum quod p̄mittitur.

In Non occides. Nō mechaberis. Non furtū facies. P̄s. Tūc nō cōfundar cū p̄spexero in oīb⁹ mādatis tuis. Jacob⁹ dicit. Qui totā legē seruauerit. offēdit aūt in vno factus est omniū re⁹. Nō q̄ p vna trāsgressione tm̄ puniet pena sensus. sic̄ p̄ transgressiōe omniū. sz puniet tm̄ pēa dāni. nō tamen ita acriter p̄ vno sicut p̄ oīmibus. Ideo si q̄s vult ptingere ad vitā eternā. oportet q̄ p̄spiciat i oīb⁹ mandatis dei cor de z ope. Et ideo dixit p̄s. Tū p̄spexero. i. p̄fecte inspexero z p̄siderauero. Et iuxta hoc ego nō timebo p̄fundi. Nō est magnū cōfundi in p̄senti. sz p̄fundi eternaliter. hoc dēm⁹ abhorrere. Sed tū nō possum⁹ euadere istā confusionē nisi p̄spiciam⁹ in oīb⁹ mādatis dei. Ideo deum rogem⁹ in principio ꝛc.

¶ Non occides ꝛc. Dicebā vobis q̄ mādata dei distinguebant in duas tabulas. In p̄ma cōtinent mandata p̄m legē iusticie ordinantia nos ad trinitatē. qua p̄tinentur tria mandata p̄m tria appropriata trib⁹ p̄sonis. In secūda tabula p̄tinent mādata ordinātia nos ad p̄ximū. z hoc p̄m duplicē ptē iusticie. s. innocētie z beneficētie. Reducit aūt tota iusticia ad tria. Quia deo debem⁹ exhibere debitā reuerentiā p orōnem p̄fessionez z satisfactōem. Patri debem⁹ exhibere beneficentiā. z oīb⁹ alijs innocentiā. Dictū est ō trib⁹ mādatis que nos ordināt ad deū. Dictum est etiaz de quarto mādato q̄ō accipit penes partē iusticie que est bñficentia. i quo p̄cipit q̄ debem⁹ exhibere honorē patri et matri. Sequit de sex alijs mādatis que p̄tinent ad innocentiā. Nocet aūt q̄s p̄timo suo triplr. p̄uersitate opis. falsitate p̄monis z improbitate volūtatis. Et p̄ter hoc legislator p̄mo p̄hibet nocumentū q̄ō p̄uenit ex p̄uersitate opis. Peruersitas aūt opis q̄ q̄s iniuriat alij est triplex. Aut em̄ quis iniuriatur alij in p̄pria p̄sona. aut in p̄iuncta p̄sona aut in tempali substātia. Et p̄m hec sūt tria mandata que p̄tinent ad innocentiā. In p̄mo p̄hibet nocumentum in p̄pria p̄sona. ibi Non occides. In secūdo p̄hibet nocumentum in p̄sona p̄iuncta. ibi. Non mechaberis. In tertio p̄hibet nocumentū in substā tpali. ibi. Non furtū facies. P̄timo dico cū dz. nō occides. p̄hibetur ira. p̄umpēs in iniurias pemptiuas vite naturalis siue substātialis. z vite incolumis z vite honorabilis. Natura em̄ appetit q̄ō melius est. z ideo nō sufficit sibi q̄ habeat vitā subsistentē. imo cum hoc vult vitā salubrē z incolumē. Ergo i isto mādato nō occides. legislator p̄hibet p̄mo iras p̄umpētes in iniurias pemptiuas vite naturalis. Secūdo p̄hibet iras p̄umpentes in iniurias vite incolumis. s. quādo fit iniuria p verbera vel vulnera. Tertio p̄hibet iras p̄umpētes in iniurias vite honorabilis. sicut est iniuria que est in p̄umelia aperta vel occultā sicut illa que fit per signum. Unde dictū est in euāgelio. Audistis q̄ dictum est antiquis Nō occides. Ego aūt dico q̄ oīs qui irascit fratri suo re⁹ erit iudicio. Qui aūt dixerit fratri suo racha re⁹ erit p̄cilio. Qui aūt dixerit fatue. reus erit gehēne ignis. Ergo planū est q̄ trib⁹ modis fac̄ homo p̄tra illud mandatū. s. q̄n quis irascit fratri suo. vel quādo dicit racha. vel q̄n dicit fatue. Et quādo ℔ facit ex deliberatōne animi tūc dicit q̄ re⁹ est gehēne ignis. Et q̄ vita naturalis fundamentū est respectu alia⁹. ideo sub isto modo. nō occides. legislator expressit mandatū. ¶ Manichei aūt obijciunt nobis z dicūt q̄ p̄tradicit sibi legislator. Dicit em̄. Nō occides. Et alibi dicit. Maleficos nō patieris viuere. Et ℔ est p̄tra p̄incipes in xp̄iana lege. qui p̄ sententiā udiciari am alios occidūt. Itē obijciūt q̄ dñs dicit. Omnes q̄ acceperint gladiū. gladio pibunt Ergo nō licet gladiū accipe. Et similiter dicunt q̄ nō licet sacerdotē esse occisorē. Et ℔ est p̄tra eccliam et ecclesiasticas p̄sonas qui exequēdo iudiciū z imperādo accipiūt gladium. Itē obijciūt q̄ō dr. Ego aūt dico vobis nō resistere malo. Et ℔ est p̄tra legislatorem Intelligere debem⁹ q̄ p̄hibet hic occisio hominis. nō bestia⁹ vel virgultor⁹. sic̄ dicebāt antiq̄ manichei q̄ nolebāt comedere de fructib⁹ arbor⁹. Occisio aūt hois p̄t esse a lege aut ab hoie. in p̄itate aut interp̄tatiue. Occisio aūt hois ab hoie sic̄ ab hoie nō vt a lege p̄hibet. Sz de⁹ q̄ dictor est nature z p̄servator nature z legis p̄t hoīnem p̄uare vita q̄n vult. Lex aūt occidit hoiem q̄n minister

legis occidit. z ℔ seruato iusto ordine. iusta causa z iusto anio. Oꝑtet ꝙ assit iust⁹ ordo z iusta causa. i. ꝙ ex iusta cā occidat. qz lex dic. Juste qđ iustū est exeq̄ris. Jtez oportet hr̄e aīm iustū vt hō q̄ est miſter legis ex lege hominē occidat. nō libidine vindicte sz amore iusticie Uñ apl's ad romanos loq̄ns ad p̄ncipes dr ꝙ p̄ncepsñ sine cā gladium portat dei miſter est vindex i irā ei q̄ male agit. Nō igit dñs dicit petro. oīes q̄ acceperint gladium. gladio pibūt. nō refert nisi ad ℔ q̄ ille q̄ nō est miſter legis. nō dz occidere. Et ꝙ dr. Nō licet sacerdotē esse occisorē. hoc nō refert ad p̄ncipes. Tertiū qđ dicit dñs. Ego aūt dico vobis. nō resistere malo. vex est vltionis libidine sz amore iusticie bñ licet resistere malo. Patet mō ꝙ lex occidit hoiem.

¶ Jtē occidit homo ab hoie triplr. aut casu aut necessitate aut volūtate. Si hō occidit hoiez casu. aut adhibet operā rei licite. z adhibet debitā diligentiā. excusat a tāto z a toto. Si aūt sit homicidiū casuale. z homo adhibet operā rei illicite. nec adhibet debitam diligentiā. nec excusat a tāto nec a toto. Si aūt fuerit homicida ex necessitate. ℔ est dupliciter. aut ex necessitate ineuitabili. aut euitabili. Necessitas euitabilis est. si possum effugere sz dimitto ꝓpter verecundiā vel aliā causam. z in isto casu excusat a tāto z nō a toto. qz melⁱ⁹ esset ꝙ fugeret. Si aūt sit necessitas ineuitabilis. vt homo occidat aliū hominē nō amore vindicte sz amore ꝓseruationis vite z aie. vt nō interficiat ipm ex crudelitate sz vt impediat ipm ne p̄dat suā vitam z aiam. z fiat ℔ cū moderamie tutele. ℔ ꝓcessum est psonis etiā pfectis. nō solū impfectis Et ℔ dic Aug⁹. de libero arbitrio. z excusat a tāto z a toto. Tertio mō fit homicidiū ab hoie volūtate. z ℔ duplicit. Aut libidine vindicte. sicut q̄ alios interficit patrē alterius Aut animi crudelitate. sic latrones vl' iracū di interficiūt aliquos. Et vtrūq; istoz est p hibitū. z est primū graui⁹ q̄z scōm ¶ Jtē fit homicidiū interp̄tatiue in aio. z ℔ triplicit. Primo fit homicidiū interp̄tatiue obmittē do in facto. Uñ. Pasce fame morientē. si nō pauerz occidisti. Secūdo mō fit q̄ aliquis occidit aliū ꝓsulēdo vel accusando vl' detrahendo. q̄ ℔ facit ex malignitate aī. Tertio mō fit homicidiū interp̄tatiue in aio odiendo. Uñ cano. Joh. Qui odit frēm suuz homicida est. Dico ḡ ꝙ fm p̄ncipalē intellectuz phibet hic occisio. nō que est fm legē. sz q̄ est fm hoiem. z illa q̄ fit volūtate aut interp̄tative Et ℔ est qđ dicit. Non occides. ¶ Sequitur. Nō mechaberz. Hic phibet ꝙ vxorē p̄rimi tui nō violes. Et dic Aug⁹. ꝙ hic phibetur oīs illicit⁹ vsus mēbroz generatōis q̄ fit ad p̄curatōem libidinis z impugnatōz castitatis. Et ℔ fit septē modis. p adulteriū fornicatiōem. meretriciū. stupz̄. sacrilegiuz incestū. z pctm̄ ꝓtra naturā. Notandū ꝙ est pudicicia ꝓiugalis. cōmunis. z p̄uilegiata. Scōm ℔ dico q̄ aliqs est impugnator pudicicie ꝓiugalis. fm ℔ fit adulteriū. z ℔ fit cum peccat cū ꝓiugata. Aut est impugnator castitatis cōis. z ℔ fit cū peccat cū soluta simpliciter. z vocat simplex fornicatio. vel cū peccat cū vagabūda z pstituta. licet sit soluta tūc vocat meretriciū. Si aūt sit ipugnator pudicicie p̄uilegiate. i. virginitatis. ℔ est dupliciter Aut fit cū ꝺditiōe adiūcta q̄ est defloratio. z sic vocat stupz̄. Aut fit cū dña deo ꝓsecrata z sic dr sacrilegiū. ℔ est qñ aliquis dño ꝓsecratam violat. Si aūt sit ꝓtra fundamentū oium istoz. sic dr pctm̄ ꝓtra naturā Et hoc est dupliciter. Aut fit ꝓtra dictamen naturalis rōnis. scz ꝓtra ℔ qđ omnia aialia natura docuit. sic dr pctm̄ ꝓtra naturā p̄rie. Aut fit cōtra instinctū nature. z ℔ modo est incest⁹. qñ q̄s peccat cū psona sibi ꝓiuncta. Peccatum p̄ naturā sceleſtissimū est z sup oīa fugiēduz Et de ℔ crimine accusauit Joseph frēs suos apud p̄rem suū crimie pessimo. Dic igit Nō mechaberis. Hic phibet oīs mechiā cū vxore p̄rimi. z fm Aug⁹. oīs illicit⁹ vsus membroz generatōis q̄ fit ad p̄curatōem libidinis cū impugnatōe castitatis. Patz modo fm q̄d accipiunt trāsgressiones h⁹ pctī. z pctm̄ ꝓtra naturā sup oīa est fugiendum Sz de peccato p̄ naturā narrat petrus damian⁹ ꝙ erāt duo ī deserto q̄ asperrimā faciebant p̄niam. Et vn⁹ fuit idiota z suis peccatis exigētib⁹ illusus est a diabolo. q̄ dixit ei ꝙ peccatū pollutiōis ꝓtra naturā nō maiusz esset pctm̄ q̄z si homo mucilagines p̄icceret a naso suo. Tūc ille pestifer excruit se ad illam ipudicicia. In morte aūt portauit animam suā diabol⁹. Mirat⁹ est ali⁹ ꝙ ille qui fuit tantaz vigiliaz z laboz fuit p̄ditus. Et astitit angel⁹ dñi q̄ dixit illi ꝙ totū se fedauerat p illud pctm̄. Oīs igit act⁹ q̄ est in experientia libidinis q̄licūq; mō fiat est phibit⁹ nisi fiat in forma mris ecclie. ¶ In somnis

patik hō qñq; pollutões absq; causa ꝛ absq; culpa. Sz q̄dā stult⁹ p̄s byter cuidā ꝓfitenti de pollutiõe nocturna dixit. Nō potes hre denariū ad explēdā libidinē tuā. Patet mō quō ꝓhibet h̄ ois illicit⁹ vsus corpis ꝛ membroꝝ creat⁹ extra formā mrimonij. ꝛ h̄ tangik cū dic. Nō mechaberis. ¶ Sequitur. Nō furtū facies. Furtū est attrectatio rei alicne inuito dño si fiat ex cupiditate. Sz si nō fiat ex cupiditate non est furtū. sic filij israel ex dñi ꝓcepto portauer̄t secū ex egypto vasa argētea ꝛ aurea. Vel q̄ alij aufert gladiū ne faciat malū tūc nō dr furtū Furtū aūt diuidik ꝑ partes. qz furtū est ꝓtrectatio aliene rei inuito dño ꝛc. ꝛ h̄ fit aut ꝑ merā fraudē. aut ꝑ violentiā. aut ꝑ circūuentiões. Primo mō cū fit ꝑ merā fraudē ꝛ furtiue. sic dr furtum. Si fiat ꝑ violentiā h̄ est dupl'r. aut est aperta. ꝛ sic dr rapina. aut est occulta. ꝛ sic dicik latrociniū. Si ꝓ fiat attrectatio rei aliene ꝑ circūuentiõem. h̄ pōt fieri cū pactiõe adiuncta. ꝛ h̄ triplicit Aut cū pactiõe fraudulenta aut iiqua. aut ꝓbana. Si fit cū pactõe fraudulēta. sic fit i negociatōib⁹ Hoc cāt fit tripliciter. aut in pōdere. aut i numero. aut in mēsura. ꝛ de hoc rarissime euadūt mercatores. Si aūt fiat cū pactiõe iniqua. sic est vsura. i qua id qđ vendik est cōe. s. tpus. Si aūt fiat cū pactiõe ꝓbana in q̄ illud qđ vēdik est ꝑpriū. sic dr simonia. Sz querik si accōmodo tibi vestē vel equū vel domū ꝛ accipio denarios. nō est vsura. sic̄ de pecunia. Dico q̄ in veste vel equo vel domo trabik vsus ex re. ñ ex pecunia. ꝛ iō nō dr vsura Aliq̄ credūt q̄ vsura sit mala qz ꝓhibita. sz certe est ꝓhibita q̄a mala. Itē in mutuo meū fit tuū. ꝛ si tu aliq̄d acq̄ris ꝑ industriā tuā ex illo mutuo. et ego aliq̄d ex illo repeto. vendo temp⁹ qđ est commune. qđ nō est licitū vēdere. Sz in accommodato nō trāsit mea res i tuā. In mutuo pecunia mea fit tua. ꝛ non minorab̄ pecunia nec peiorab̄. Sz in accōmodato dom⁹ mea vestis mea nō fit tua. ꝛ minorab̄ ꝛ peioratur dom⁹ vel vest⁹ ꝛ tu elic⁹ ex ea vtilitatē tuā nō sic̄ ex tuo sz sic̄ ex re mea. ꝛ diminuik ꝛ peiorab̄. Pecuniā aūt mutuatā totā ꝛ integram oꝑtet q̄ mihi reddas. ꝛ iō nō excusor cū peto aliq̄d de mutuo. ꝛ est ibi puersio ordinis. ꝛ approbatio cōmunitat⁹. Et dr q̄libz sibi cauere de h̄. Et sic si fit circūuentio cū pactiõe iniqua dr vsura. Si aūt fiat circūuentio cū pactiõe ꝓbana. sic dr symonia. in q̄ qui vendit nihil acq̄rit. ꝛ ille q̄ emit nihil hz. sz solus rez alienā ꝓtrectāt. ꝛ h̄ ē cū res spiritalis vē dik tāq; res vilis. Cōtra istos dic̄ dñs. Nolite domū ꝑris mei facere domū negociatōis Sz quidā faciūt ea spelūcā latronū. Unde dñs ꝑpbetam. Principes eius in muneribus iudicabāt. ꝛ sacerdotes eius in mercede docebant ꝛ ꝓphete eius in pecunia diuinabant. Rogemus ergo dominum Jesum christum ꝛc.

In Non loquaris ꝓtra ꝓximū tuū falsum testimoniū. Nō cōcupisces rē ꝓximi tui. Nec desiderabis vxorē ei⁹. Deutero. xxx. Cōsidera q̄ ꝓposuerim i conspectu tuo vitā ꝛ bonū. ꝛ ecōtrario mortē ꝛ malum vt diligas dñm deū tuū. ꝛ ambules in vijs eius. ꝛ custodias mādata illi⁹. In principio rogem⁹ deū ꝛc. ¶ In Deutero. loquik moyses de decē mādatis que de⁹ etern⁹ ꝑ ipsius os ꝓposuit. vt nō despicerēt ea iudei. ꝛ oñdit q̄ in obseruātia mandatoꝝ est vita ꝛ bonum ꝛ oportet q̄ oīa seruenk ad hoc q̄ in illoꝝ obseruātia sit vita ꝛ bonū. Oñdit etiam q̄ ī ipoꝝ transgressione est mors ꝛ malū. ꝛ q̄ in trāsgressione vni⁹ necesse est intelligere trāsgressionē omniū quo ad damnū nō quo ad penā. Dicebā alias q̄ ꝓma distinctio mādatorum est ꝑm duplicē partē iusticie. que nos ordinat ad deū ꝛ ad ꝓximū. ꝛ ꝑm h̄ due tabule date sunt Moysi. In ꝓma ꝓtinenk mandata quib⁹ ordinamur ad deū. ꝛ sūt tria In secūda ꝓtinenk mādata q̄b⁹ ordinamur ad ꝓximū. ꝛ sunt septē. Dicebā etiā q̄ in secūda tabula est vnū mādatū affirmatiuū ꝛ sex negatiua. De affirmatiuo ꝛ trib⁹ alijs negatiuis habitū est Sequik mō de alijs. q̄z ꝓmū est. Nō loq̄ris ꝓximū tuū falsū testimonium. In isto mādato negatiuo ꝓhibek mēdacium. qđ nociuū est ꝓximo. Et ꝑm generalē intellectū ꝓhibek h̄ oīe mēdaciū ꝓnicios⁹ Et dak intelligi q̄ oīe mendaciū est malus Augustin⁹ aūt distinguit mēdaciū ꝛ dicit q̄ est mendaciū officiosum. iocosum. ꝛ ꝓnicios⁹sum. Mendaciū officiosum est qđ nulli obest ꝛ alicui ꝑdest. Mendaciū iocosum est qđ nō fit cā nocēdi sz mētiendi libidie. ꝛ h̄ nulli ꝑdest ꝛ nulli obest. Mendaciū ꝓnicios⁹sum ē qđ fit intētione mentiendi ꝛ vt noceat. ꝛ h̄ ꝑ obest ꝛ nulli ꝑdest. Et dic̄ Aug⁹. In ꝓmo mēdacio est mima culpa. in scdo mediocris. in tertio est culpa grauis. Mēdaciū officiosum fit tripl'r. aut ꝑ defendēda re alicui⁹ rem

porali. aut p tuēda vita. aut p seruāda casti/
tate. Mendaciū iocosum fit duob⁹ modis.
aut sola mētiendi libidine. aut cā placendi.
z ꝫ est mediocris culpe. Mendaciū aūt per
niciosum triplicit fit. aliqñ in doctrina reli/
gionis ꝫ sacrā scripturā. aliqñ in impositiōe
falsi crimīs. Et istꝫ duob⁹ modis nulli pdest
sꝫ oīb⁹ obest. Aliqñ fit mēdaciū pniciosum ī
causa alicui⁹. z sic alicui pdest z alicui obest.
Sic igit sunt octo genera mēdacij. Et dicit
Aug⁹. q dē⁹ pōt facere q furtū nō sit pctūm.
sꝫ nō potest facere q mētiri nō sit pctm̄. Et
hoc est pp nobilitatē ꝟitatꝫ. q mēdaciuz est
falsa vocis platio cū intētiōe fallēdi. z dē⁹ nō
pōt recedere a ꝟitate. q est ipa ꝟitas. sꝫ pōt
dispensare q furtū nō sit pctm̄. Inter oīa
que disponūt hoiem necessariū est q seruet
fidem z habeat veritatē in ꝓmone. Ūñ Se
neca. Qui pdit fidē nō habet ampli⁹ q̄d per
dat. Patet modo de isto mādato. Nō loq̄/
ris contra proximū tuū falsum testimoniū.
¶ Postea subiūgit duo ꝓcepta. Non cōcu/
pisces rem primi tui. nec desiderabis vxorē
eius. In quib⁹ duplicē concupiscentiam. scz
oculoꝝ z carnis. phibet. que sunt fomēta oī/
um malorū. quia vis cōcupiscibilis infecta
z corrupta corrumpit oīes alias aīe vires
Dupius. phibet actus illicitus exterior cō
tra primū cum ōr. Non occides. Nō mecha
beris. Non furtū facies. Non loquaris ꝓtra
primū tuū falsum testimoniū. Hic autē p/
hibetur act⁹ illicitus interior cum ōr. Non
concupisces rem primi tui. nec desiderabis
vxorē eius. Concupiscentia oculoꝝ siue cu/
piditas radix est omniū malorꝝ. ꝓcupiscētia
carnis est fomes omniū peccatorꝝ. Et per
istam duplicē concupiscentiaz fit transfusio
omniū malorꝝ z peccatorꝝ. Et ideo lex diuia
ipam phibet. z in hoc omnia mala z omnia
peccata phibet. Hec est febris qua oēs filij
adam febricitāt z generat oīa mala. In hoc
igit. non occides. nō mechaberis. nō furtuz
facies. nō loq̄ris ꝓtra primū tuū falsuz testi
moniū. pcipit innocētia in actu exteriori. in
alijs. non ꝓcupisces rem primi tui. nec desi
derabis vxorē eius. pcipit innocētia in aio.
Et sic patz que sunt decē precepta. In trib⁹
primis pcipit recta ordinatio ad deum. i q̄r
to recta ordinatio ad parentes. In sexa lijs
precipit recta ordinatio ad primū. ¶ Resu/
mamus in summa ista decez pcepta q̄ sunt.
Non habebis deos alienos coꝝā me. Non
assumes nomen dī tui inuanū. Memento
vt diē sabbati sanctifices. Honora pr̄em tu
um z mr̄ez zc. Intelligere dēm⁹ q̄ꝫ q̄dā di
cant pcepta affirmatiua. z quedā negatiua.
oīa tñ affirmatiōem z negatiōem in se cō/
tinent. Quando de⁹ prohibet aliq̄d in vno
mandato. pcipit ꝓtrariū. z ecōuerso quādo
aliquid pcipit prohibet contrariū eius. In
ꝓmo em̄ mandato pcipit humilis adoratō
diuine maiestatis. z prohibet idolatria. In
secūdo precipit fidelis assertio diuine veri/
tatis. z prohibet periuriū. In tertio pcipit
deuota vel sincera dilectio diuine bonitatis
z prohibet indeuotio In quarto precipit pi
etas ad parentes. z prohibet inhonoratio.
In quinto pcipitur mansuetudo. z prohi/
betur iracundia. In sexto precipitur pudi/
cicia. z prohibet mechia In septimo precipi
tur largitas. z prohibet furtum. In octauo
precipit veritas. z prohibet mendaciuz. In
nono precipit liberalitas cordis. et prohibe
tur concupiscētia rei temporalis. In decio
precipitur castitas mentis. z prohibetur cō
cupiscentia carnis. Vide q omnia manda
ta ꝓtinent affirmationē z negationē. z in oī
pcepto est vita z bonū. mors z malū. Si fa/
citis que precipit deus. z vitatis que prohi
bet. consequimini vitā z bonum. Sed si nō
facitis que precipit deus. z nō vitatis que p
hibet. incurretis mortē z malum. Ex legis
obseruātia sequit benedictio. Ex trāsgressi/
one sequit maledictio. Ex obseruātia legis
efficit homo reuerēs. fidelis. deuot⁹. pi⁹. mā
suetus. pudic⁹. largus. veridic⁹. ꝓuīs ꝓtērus
siue liberalis. z corde impollutus. Ecōtra/
rio ex trāsgressione legis efficit hō idolatra
blasphemus. indeuot⁹. impius. homicida.
mechus siue adulter. fur. falsidicus. cupid⁹
z carnalis. Igit obseruator legis z trāsgres
sor plus distant a se q̄ꝫ infernus z paradisus
qz vnus est in centro. alius in circūferentia
Nec deus celi aliud facere potest. qz iust⁹ est
z se negare non potest. ¶ Videre modo qm̄
oīes hoies nō addiscūt sapiam nisi p fla/
gella. z pter ꝫ deus decem flagella. i. plagas
misit sup terrā egypti. Prima fuit sanguinis
scōa rana. tertia multitudo cinifum. quar
ta multitudo muscaꝝ mordentiū. s. canina/
rum. q̄nta mortis pecoꝝ z iumētoꝝ. sexta vl
ceꝝ siue vesicaꝝ turgentium. septima destru
ctio bonoꝝ tpaliū p grandinē. octaua locu/
starum. noua tenebraꝝ palpabiliuz. decima

mortis primogenitor. Modo videte quō spūssanctus flagellauit egyptios. z manuducebat ad obseruātiā mādator. sicz nos pro pūssime manuducit. Decē sunt legis transgressiones. z ām ħ fuerūt decē plage ¶ Prima plaga sanguis q̄ percussi sunt idolatre. qa de ipis dicit ps. Effuderūt sanguinē innocētem sanguinē filioz suoz z filiarū suarū q̄s sacrificauerūt sculptilib⁹ chanaan ¶ Scōa plaga fuit ranarum qua percussi sūt blasphemiz piuri. q̄ cōparant ranis. Rana est aīmal clamosum z seipam clamādo ꝓsumit. Sil'r facit homo qñ stabilitatem veritatis perdit ¶ Tertia plaga ōz cynisum qua percussi sunt indeuoti q̄ nō custodierūt diē sabbati que ē dies deuotiōis. Cynifes sunt muscе parue que valde inquietāt z vexant boies p oīa loca. z maxime p os z nares. z tantā faciebant vexatiōem q̄ boies nullo mō poterant hre quietē. Similit inq̄etant indeuoti In isto signo defecerūt magi pharaonis in signum q̄ inq̄etudinē cogitationū nō possum⁹ effugere nisi p deuotionem. Gregoriꝰ vix vnam cogitationem tota die de terrenis habuit. ¶ Quarta plaga est muscaz caninarū qua percussi sunt impij. qui habēt apud se muscas caninas. i. carnales z crudeles affectiones. ¶ Quinta plaga fuit mortis iumentorum. qua percutiunt homicide. qz oīs q̄ gladio occidit reus est mortis. z tales moriunt sicut iumenta. nec sunt digni diuina protectiōe nec humana. quia q̄ aliū occidit seipsum interemit z brutalitatē suā nō sentit. ¶ Sexta plaga fuit vesicaz turgentiū. qua percutiunt adulteri. q̄ habent vesicas turgētes. id est. carnē infectā. Vesice nascunt ex nimio humore faciente pruritū. z cū sentit homo pruritum scalpit se. sed postea dolet. Sil'r qui luxuriat p mo delectat. postea dolet. ¶ Septima plaga fuit destructio bonoz tpaliū q̄ percutiunt fures. quia dignus est pdere sua q̄ aufert aliena. Ista fuit plaga grandinis q̄ oīa destruxit. Mirabile est q̄ qui peccant pctō carnis reconciliant deo p confessionē sine illa psona cum qua peccāt. sed qui aliena rapiunt non reconciliant deo sine restitutiōe ablatorū si reddere possunt. ¶ Octaua plaga fuit locustarum que comedēt omnē herbam virentem. Ista percutit mendaz qui dentib⁹ z labīs veritatē conculcat. Psalmista. Cor eorum vanū est. sepulcrū patens est guttur eorum. linguis suis dolose agebant. ¶ Nona plaga fuit tenebrarum. qua percutiunt cupidi z auari. quia nihil adeo excecat homines sicut cupiditas. Unde. Exenia z dona excecant oculos sapientū z mutāt verba iustorū Cupiditas est sicut fumus fetidus qui totum excecat. Judas cupidus filiū dei vendidit. Salomon. Auaro nihil est sceleſti⁹. animam suā venalē habet. quoniā proiecit intima sua in vita sua. ¶ Decīa plaga fuit mortis primogenitorum. qua percutiunt carnales Ista percussus est esau. Apostol⁹. Ne quis inter vos fornicator sicut Esau perdat primogenita sua. Carnalis cōcupiscētia abstulit nobis nobilē generatiōem. qua oīes nascеremur innocētes z heredes paradisi. Cō cupiscentia carnalis facit nos nasci in mortem z cul'pā. z facit nos pdere ius ꝑmogeniture. Quod figuratū est Gene⁸. xlix. vbi dicitur q̄ ruben ꝑmogenitus iacob pdidit ius primogeniture quia ꝓcubuit cū ꝓcubina patris sui. z maculauit stratū eius. Et ioseph qui castissime vixit in egypto meruit esse ꝑnceps fratrū suorum. Patet modo q̄ omnes transgressores legis percutiuntur plagis istis Sed quis liberabit nos a plagis istis Certe vnus solus qui venit ꝓter istas plagas amouendas. scz christus qui decē ꝓdescensiones fecit nobis contra decē plagas. Nō figurat in libro Regū vbi ōz. q̄ sol retrocessit decē gradib⁹. p q̄s signant decē ꝓdescensiones filij dei ad hoiem. Prima cōdescensio qua dñs ꝓdescendit boi est vsq̄ ad carnem hic est primus gradus quo retrocessit sol. Secunda ꝓdescensio ad mortalitatē nr̄am Tertia ad necessitatē nr̄am quia famē sitim z frigus passus est. Quarta ad pauperiē nostram. qz egen⁹ factus est non habēs locum ad quē declinaret. Quinta vsq̄ ad tēptatōz qñ pmisit se tēptari in ħ portauit infirmitatem nr̄am. Ap'lus. Nō habemus pontificē qui nō possit cōpati infirmitatibus nostris temptatū aūt p oīa zc. Sexta ad corpis lassitudinē z laborē. Septima vsq̄ ad mentis anxietatē. Marci. xiiij. Cepit Jhs pauere z tedere. z dixit tristis est aīa mea vsq̄ ad mortem. Octaua ꝓdescensio fuit vsq̄ ad crucez z hoc fuit mirabile. Nona fuit vsq̄ ad mortem. Decima fuit ad carcerem infernalem. Iste sunt decē condescensiones quibus deus ꝓdescēdit hominib⁹ Sz quare ꝓdescēdit ad carcerē infernalē. Certe vt in sanguīe testamenti educeret vinctos de carcere et de

tenebris z de vmbra mortis. Christus enim per sanguinem testamēti nos liberauit z eduxit de morte ad vitam. z de tenebris ad lucē. Debem⁹ igit modo resurgere ad nouā vitā z sicut xp̄s resurrexit a mortuis. sic z nos in nouitate vite ambulemus. Christus liberauit nos de manu Pharaonis z introduxit nos in terrā repromissionis. z in signum huius māducat mō pasca. qr mō liberati sum⁹ Et ideo debem⁹ celebrare pasca. debemus facere transitū z inchoare nouā vitā. z nō redire in egyptum. Nullus sit falsus proditor. Ista tria sunt necessaria cuilibet penitenti. scz q̄ displiceat sibi peccatū suum. z paratꝰ sit cauere de peccato cū adiutorio spiritussancti. z q̄ paratus sit satisfacere p̄ modulo possibilitatis sue. z ponat nunq̄ peccatū iterare Ps. Multiplicate sunt infirmitates eorum. postea accelerauerūt. Et hec est cōsummatio verboꝝ p̄ que semp̄ p̄formari debemus cum xp̄o z refici vt cū xp̄o gueniam⁹ ad eternam refectiōem. Quā nobis z vobis p̄stare dignet xp̄s filius dei Amen.

Finiunt sermones de decem mandatis quos sanct⁹ Bonauentura de ordine fratꝝ minoꝝ parisi⁹ p̄dicauit ad clerum.

Incipit libellus apologetic⁹. id est. excusatorius sancti Bonauēture.

Questio

Queritur hoc q⁹ p surripitꝭ clericis elemosinas que ipis darent si vos nō essetis. cōquerunt q̄ detrahatis eis in pl̄o. Et cōfundatis eos in p̄dicatiōib⁹ vestris. vicia eoꝝ palādo Insup q̄ suadeatis hoib⁹ ne cōfiteant eis. Et ne dent eis oblatiōes z alia que deberēt cū ipi sint poti⁹ q̄ꝫ vos q̄ animab⁹ eoꝝ sunt rationē dō reddituri.

Respōsio ad ista p̄m ordinem

Omnia q̄ ipis iure debent in oblationib⁹ z decimis z alijs. vel de approbata eis consuetudine dari solēt a pl̄o nos poti⁹ suadem⁹ eis dari q̄ꝫ impediamus imo hortamur pl̄m eis ista nō subtrahere. nec in alios etiā pios vsus erogare. z ius suum cuiq̄ tribuere. etiā peccatori. Si aūt q̄ñq̄ querūt consiliū vbi p̄m deū melius sit dare elemosynā ad quā nō tenēt ex debito. Dicim⁹ libere q̄ ibi sit melius vbi vel maior est indigētia vel maior deo honor exhibet. z ipsis dantib⁹ exinde efficacior orōnū suffragia p̄ uenire credunt. vel q̄ ipoꝝ deuotio ad bñfaciendū p̄ deo feruentius inclinat. Quāut plebanis suis p̄sitean⁹ vt debēt suadem⁹ etiā his qui nobis p̄fessi fuerint vt agnoscāt eoꝝ cōscientias q̄s regere debēt vt sciāt q̄b⁹ exhibere vel negare debeāt ecclesiastica sacramēta nisi forte tales sint aliq̄ a quib⁹ p̄hibeant canones sacramēta reḡi vt suspēsi ab officio. vel irregulares. vel ius ligādi z soluēdi non habētes. vel p q̄s aie magis irretiunt peccati laqueis q̄ꝫ purgent. de q̄b⁹ nō est nūc vlterius p̄sequendū. Quāut detrahamus eis. z p̄fundam⁹ eos in populo. nō oportet q̄ nob⁹ hoc imponāt singul'r. cū ipi nō abscondant scelera sua. Dz p̄ facti euidentiā omnib⁹ ea p̄palent z nobis et tacentib⁹ oīb⁹ ingerant inde materiā detrahēdi. Utinā nos soli ea sciremus. Utinā ita essent occulta eoꝝ peccata q̄ nobis capdere volentib⁹ nō crederet z mendacij z detractōnis a populo arguere mur. Nūc aūt tāti z tā apti sunt multorū excessus q̄ layci arguūt nos. cū alioꝝ vicia i p̄dicatiōe tāgam⁹. qre tā enormia z apta z mlta z magis nociua clericoꝝ scelera nō reph̄endam⁹. cū nō debeat p̄sonaꝝ ee acceptio apō veritatis doctorem. nec p timore vel fauore debeat aptā vitatē tacere. z p̄ graui⁹ redarguere q̄d est nociui⁹. z q̄ deus magis offenditur in quocūq̄ Jñ est q̄ p̄pt̄ hoc cogimur interdū aliq̄d de clericoꝝ excessib⁹ tangere. ne putemur ex timore tacere. vel ex p̄uato fauore q̄si cū ipsis p̄ laycos pariē p̄spirauerimus z vt layci equanimi⁹ ferant si eos corripim⁹ videntes q̄ nec clericis parcim⁹. et maxime vt veritas euāgelij seruetur. que omniū peccata detestat. ne aliter putarent simplices q̄ peccata nō essent deo odibilia que nō audirent in clericis reph̄endi. z stulte mulierculę putarent non esse illicitum cū ipsis peccare sicut aliquibus earū notum est ab eis fuisse persuasum. Quāut nō nitamur eos in predicatōne cōfundere. nec populo eos odibiles reddere potest ex hoc patenter agnosci q̄ multos eorum defectus scimus z dissimulamus. nec populo p̄palam⁹ expresse parcentes eisdē. Cum z si non in omnibus tamen in pluribus eoꝝ plures reperiantur per q̄s fierent despecti pl̄o si vellem⁹ eos publice p̄dicare. z hos caute tacē⁹ his ō causis

¶ Una ꝑter pacē ⁊ reuerentiā cleri. ne lay/cos ꝓtra clericos ꝓuocem⁹ ad discordiā cū ꝓ pace clerici ⁊ etiā edificatōe populi a deo⁹ a sede apostolica specialiter missi sumus.

¶ Secūda q̄ nō possem⁹ tñ ꝓ hoc emendare eos. nec haberem⁹ alios meliores qui eis mox substituerenk si isti oīes qui sunt rep/hensibiles abiicerenk. ⁊ est minus malū aliquo modo hr̄e istos q̄ nullos. maxime cuz epi⁹ ꝓlati nō intenderent substituere meliores. ¶ Tertia q̄ deferimus in hoc bonis qui sunt inter eos. ⁊ si pauci sint qui cuz ceteris ꝓfunderenk. cū rudis popul⁹ sine discretione bonos ⁊ malos ꝓsequi inciperet ⁊ odire. ¶ Quarta ⁊ quasi p̄cipua. ne si populus ꝑderet omnino fidē in clericis. heretici i surgerent ⁊ attraberēt sibi populū q̄si oues destitutas pastoribꝫ. ⁊ facerent eos hereticos gloriātes q̄ nostro quasi testimonio tam viles essent clerici q̄ nullus eis obedire debe/ret. nec doctrinā eoꝝ curare. Omnis em̄ hereticoꝝ intentio ad hoc tēdit q̄ spreto clerico eis credak. ⁊ ad hoc nō conuenit nos ipo/rum esse coopatores qui potius debem⁹ cō/tra eos quasi lupos rapaces clerico ⁊ eccl'ie esse ꝓpugnatores. contra eoꝝ versutias populum p̄muniendo errores ipsoꝝ veritatis testimoniis ex scripturis autenticis ꝓfutando. ¶ Quinta q̄ lucra aiāꝝ que querim⁹ melius ꝓmouem⁹ cum beniuolētia cleri ⁊ assensu. quos si indiscrete agendo exacerbare mus. cū nō possemus cōtra eos cōmuniter ꝓualere. phiberent nos animabꝫ ꝑdesse predicando ⁊ ꝓfessiones audiendo. Et sic salus multarū aiāꝝ impediret⁊ fieret q̄ scissio in ecclesia. dū clerici nos quasi reprobos p/sequi inciperēt. ⁊ layci aut nobis aut ipis faue/ntes alteros despicerēt ⁊ eis credere recu sarent. Et cū nō possemus eos qui nob̄ fa/uerunt defendere a clero quin eos nobis cū ꝓsequerenk ⁊ excōmunicarēt. tandē omnes nos desererēt. ⁊ ex odio nostri doctrinā no/stram clerici infamarēt. ⁊ sic hereticis q̄ mo/do nos timent aditus ad subuersionē fide/lium sine ꝓtradictiōe pateret. sicut lupis vbi canes nō metuūt ⁊ pastores sūt desides da/tur audacia oues inuadēdi. Nisi em̄ essent isti ordines in eccl'ia q̄ ex officio p̄dicatōis ⁊ ꝓfessionis fideles illumiat. cito plurimi effi/cerenk heretici in his terris. vbi tā pauci in/ueniunk clerici in sacra scriptura periti cum nescirent hereticoꝝ versutijs obuiare. Imo ipi clerici cito ab hereticis subuerterenk per callidas expositōes scripture in quibus ne scirent eoꝝ deꝑhendere fallacias. vel p̄ pmissiones seducerēt eos spōdentes q̄ magni fi/erent inter ipos. Et cū laycos attraberēt cle/rici. etiā potius adhererent eis q̄ soli relicti perirēt inopia. cū null⁹ curaret eos nec darēt eis oblatiōes vel decimas. aut certe ꝑsecuti oniby eoꝝ exterminarenk cum tā haberēt lai/cos adiutores cōtra clerū. sicut modo cleri/ci hereticos ꝑsequunk. ¶ His ergo de cau/sis ⁊ alijs vt multa mala vitenk vtili⁹ iudica mus tacere quedā mala clericoꝝ q̄ ꝑ/ꝑdere vbi sine scandalo possumus euitare vt sunt ista. Oñcūq; bz plures ecclesias cu/ram aniāꝝ habētes sine dispensatōe apo/stolica oīes vacāt ipo iure ꝓter vltimam. ⁊ nullū ius habet in alijs ligandi vl' soluendi nec eius vicarius. nec aliquos inde reddit⁹ p̄cipiendi ¶ Itē illegitime natus nullū ius habet in beneficio curā aniāꝝ habente.

¶ Itē qui recipit ecclesiā p quācunq; symoniam. ¶ Itē qui recipit ecclesiā ab eo q̄ non habet ver ius cōferendi eam ¶ Omnis notorius fornicator cui⁹ criminis testis ē po/pulus. iure tacatus. siue in domo sua teneat fornicariā siue extra. vel vnaz habeat vl' plures. est ipo iure suspēsus ab officio ita q̄ subditi nō debent ei⁹ missam audire. nec cōfiteri ei. nec alia ab eo sacrāmta recipe. nec potest eos excōmunicare nec absoluere. ¶ Item si suspensus celebrat ⁊ officiat eccl'iam. vel q̄/cunq; excōmunicatōe ligatus seu recipit or/dines clericalē aut i eo solēniter ministrauit factus est irregularis. ⁊ non potest exercere officiū clericale. etiā si iā fornicari cessauit vl' ab excōmunicatiōe absolutus fuerit. nisi cū eo sup irregularitate cōtracta p sedē aposto/licam dispēsēk. maxime si a iudice suspensio/nis sn̄ia fuit lata Dmōi aūt sn̄ie iā sepe ferū/tur i clericos ab officialibꝫ ⁊ archidiaconis ⁊ iudicibꝫ ordinarijs vl' delegatis. ⁊ paz curāt a multis. Videm⁹ i terris istis tot esse impios iā clericos i bis q̄ ad regimē ptinent aiāꝝ. iz forte i grāmatica vl' alia scia sint instructi. q̄ vbi centū vl' pl'es plebani ⁊ vicarij ꝓueniūt vix pauci sint q̄ ꝑe sciāt anias suas vel alia q̄ ad salutē sunt necessaria in his p̄ scripturaz sciaz expedire. Et talibꝫ impijs nō deberēt eoꝝ subditi confiteri ꝓter periculuz ne fo/rte ex ignorantia relinquār eos in statu dam/nationis docēdo nō esse pctm̄ q̄d est mortale

peccatū. aut nō ostendēdo formā debitam satisfactionis de peccato confesso. vbi certa forma satisfactiōis est necessaria. vt de restitutionib⁹ rer⁹ illicite acq̄sitar⁹. certis locis vel psonis vel heredib⁹ faciēdis vbi mlti sedu/cunt. ¶ Scim⁹ etiā q⁹ q̄ sciēter ī mortali peccato positus celebrat missam. qualibet vice mortalit⁹ z grauit⁹ peccat. z quantū in ipo est rursum christū crucifigit quē p denarijs q̄s sibi sperat offerri. z illicite z indigne contrectat. Qui ergo offert ei quē talē esse p̄sumit vel scit z rogat eū missam celebrare. facit eū christo tantā inferre ꝓtumeliā vt eum indigne cōtrectet z peccat mortaliter. Sed q̄ facit aliquē peccare mortaliter. ipe peccat. vbi ignorantia nō excusat. z f̄m ista si nullus offerret vel audiret missas eor⁹ qui illicite celebrant. cessarēt a celebratiōe vel corrigerent vitā suam. z sic multa peccata obmitterent. ¶ Multi etiā inordinate excōmunicātes incidunt penā suspēsionis z irregularitatis et p alios act⁹ plures inobedientie merent⁹ suspendi ab officio. z ineffic⁹ fit eorū auctoritas in subditos suos. ¶ Scim⁹ etiā q⁹ qui est in peccato mortali cū sibi deus iratus sit nō placat eū p alio peccatore. Ergo oratio clerici in peccato positi inefficax est sibi z aliis qui offerūt ei elemosynas vt oret p illis.

¶ Itē cleric⁹ lubricus van⁹ z male expēdēs res eccl'ie. quo plura habuerit plus peccat. Sz qui illi dant oblatiōes z alia. pmouent eū ad ampli⁹ peccandū. expedit g̃ ei nō dari. ¶ Itē qui recipit p̄cium opis alicui⁹ z non deseruit. male recipit. Sz clericus habēs curam aiar⁹ z nō faciēs que debz eisdē in doctrina salutis z bono exēplo z efficaci oratiōne z debita correctiōe. z in aliis. peccat recipiendo stipēdia ecclesiastica. que nō deseruit vt debet. Ergo nō deberēt ei dari. ne darent⁹ occasio peccati. ¶ Q̄ pauciss̄imi aūt in terr̄ istis iam repiant⁹ q̄ debito modo p̄sint animab⁹ cōmissis. nimis est miserabile q̄ aut ex defectu iuris aut sciētie aut vite aut diligētie circa eas. aut libere executōnis officij sui nihil habeāt reprēhēsibile. z q⁹ eos tali officio reddat indignos. Quomō vero tota ecclesia p mala exempla clericor⁹ z auaricia corrumpatur z negligentia deformet⁹ a statu debito elongēt⁹ z quanta ex hoc quotidie peccata increscant. z quot bona negligant⁹ p mundū. que vix alīs sufficit estimare. Hec z plura alia cū vera esse scimus. z tamen ea populo nō apte p̄dicemus. nō debem⁹ a clero iudicari q⁹ cōfusioni eor⁹ intendam⁹. z eos populo studeam⁹ odibiles facere. sz magis si habe/rent intelligentia agnoscerēt q̄ntus eos honoram⁹ z deferimus talia subticēdo ꝓpt̄ causas supra notatas. Ideo tamē securius ista dissimulam⁹ q⁹ nec clericor⁹ nec laicor⁹ cura nob⁹ ita cōmissa est vt de ipis teneamur reddere rōnem sic̄ plati ipsor⁹ ad quos spectat eorū correctio. nisi inquantū ex libera charitate p̄sideram⁹ eis p̄desse. Vnde possumus tacere z loqui que f̄m deū z nobis z alīs expedire videmus cuz nihil a nobis amplius requirat⁹. Vicia aūt laicorū liberius arguimus. quia z patienti⁹ sustinēt z nesciunt litteras quib⁹ instruant⁹ quid debeant cauere vel facere. z min⁹ periculū sequit⁹ si eorum in publico ꝓpalent⁹ excessus z facilius emēdentur. Clericis aūt possum⁹ in capitulis suis omnia pricula sua in sermonib⁹ litteralib⁹ sursum ostēdere cū reuerentia charitat⁹ z maturitate benigna. et sic magis ꝓficim⁹ apud eos. ¶ Cū ergo non sitis iudices clericor⁹ vel laicorū. nec ad vos spectet eos redarguere vl̄ corrigere. sed ad suos tm̄ rectores. quid vsurpat⁹ vobis iuris. etiā si cause p̄dicte nō essent vt alicui⁹ vicia publice reprehendatis. sicut sepe tangitis in p̄dicatiōe vicia quorūlibet laicor⁹ clericor⁹ z religiosorū. cum p̄dicator nō debeat arguēdo descendere ad species peccator⁹. sed in genere solū oñdere vicia z virtutes. z nullam notabilit⁹ cōfūdere corā populo peccata sua publice obiurgando alīs in scandalum. ¶ Intelligentib⁹ cōstat q⁹ multū differūt actio iudicis z doctoris. Judex enim ad quem spectat correctio delinquentiū subditorum. debet inuestigare. excessus delinquentiū audire. testes recipere. peccantes citare. crimina contra ipm ꝓposita ei obiicere. negantē convincere. conuictū vel cōfessum punire. cōtumacem ampli⁹ vt magis terreat⁹ artare z cogere ad satisfactionē. etiā inuitū. Cum ergo formā istā omino nō teneam⁹ in p̄dicando. nō vsurpam⁹ nob⁹ iudicis officiū iudicantis sup aliquē. sz imitamur tm̄ formā doctoris. Doctor em̄ seu p̄dicator q̄ diuersi generis auditores dz instruere vt vtutes magis reddat p̄mēdabiles necessarias ad salutē. vicia his opposita q̄s sint nociua z detestabilia oñdit. Et quibusdā generib⁹ bonum quedam vicia sunt magis vsitata. vt mercatoribus

fraus ⁊ mendacia. militib⁹ rapina ⁊ incẽdia ⁊ ita de alijs necesse est q; ꝑter generalem instructionẽ qlibet gen⁹ hominũ specialit⁹ arguat ⁊ moneat sibi speciali⁹ insidiãtia vicia cauere. sicut medic⁹ egros diuersis infirmitib⁹ laborãtes docet a sibi magis noxijs cibis ⁊ alijs abstinere. Nihil enĩ pdesset infirmis si diceret. cauete ab oĩnib⁹ cibis nociuis generaliter nisi specificarꝫ in qualibet passione quid illi speciali⁹ noxiũ esset. aut pficuũ sanitati. Q; aũt ꝺr q; ꝑdicator debeat ĩ genere oĩes arguere peccãtes ⁊ nõ descẽdere ad spẽs. hoc est intelligendũ de notabili specificatione ꝓsonaꝝ nõ viciorꝝ vel statuũ vel officiorum que nõ possunt ꝓprie describi sine expressione officij vel stat⁹ illorꝝ qui in ꝟ specialiter offendere ꝺsueuerũt. ¶ Potest eĩ sic ꝺgrue generalit⁹ dici. vos artifices peccatis frequẽter in hoc. ⁊ vos milites in hoc. ⁊ vos religiosi in isto. vos clerici in illo. ⁊ sic ꝺ alijs si sunt ibi plures de quolibet genere illorꝝ ad ꝙs loquit⁹. siue null⁹ vt q̃sq; sibi ꝺscius talis peccati cõpungat ⁊ in se ꝺfundat. ⁊ nul⁹ specialiter notabilis de hoc reddat quẽ facti euidentia alias nõ facit notabilẽ. vel qui seipm nõ pdit esse reũ sibi ascribendo specialiter cũ murmure. qꝺ generaliter dictũ constat iuxta illud poete. Conscꝰ ipe sui ꝺ se putat oĩa dici. Correctioni eĩm ⁊ edificationi tm̃ debet intẽdere doctor fidelis. nõ cõfusioni vel infamationi alicui⁹ pñtis vel absentis. Ubicũq; g̃ ꝓsumit⁹ q; aliquis specialiter de pctõ pri⁹ incognito alijs. ex pdicatõe reddatur notabilis. vñ potest oriri grauamẽ vl scandalũ. melꝰ est tacere ⁊ alia edificatoria magis loqui. Qui ꝺo facere ꝺsueuit ꝺtrarium. aut ꝺtẽrioſum. aut inuidũ. aut imprudẽtem se demõstrat. aut vane glorie cupidum. q̃ cũ nõ aliũde esset accept⁹ apud homines. ex alioꝝ infamia gl̃iam sibi querit. Quẽ cõfundendo exaspas. hũc tardi⁹ edificas. rancoris aculeo vulneras. Q;. ¶ Cũ in pdicatione ⁊ ꝺfessione audiẽda multa sit discretio necessaria ⁊ peritia scripturaꝝ. quare ad hec officia tã iuuenes vt videt⁹ ⁊ immaturos pmouetꝭ. q̃ ⁊ sibi ⁊ alijs aliq̃ minus pſũt. et fortasse etiã obsunt. cũ in clericis alijs ꝟ reprehendere soleatis aiaꝝ rectoribꝰ. R¶ Licet eĩm aliq̃ q; iunior litteratior sit ⁊ magis diserꝰ sit q̃ senior. ⁊ facies iuuenilis sepiusmaiorẽ celet etatẽ. ⁊ moꝝ maturitas etatis defectũ suppleat. in plerisq; tñ etiã ꝑter hoc aliquotiẽs ad hec officia pmouem⁹ iuniores vt interim discãt p exercitiũ. qꝺ cũ vident se ad ꝟ officia assumptos. diligenti⁹ studeant. q̃ alias forte segniores essent in studẽdo ⁊ minus pficerent. Dñ⁹ etiã obest si min⁹ adhuc pfecti sĩt dũ viuũt adhuc seniores q̃ eos pñt informare ⁊ corrigere ⁊ defectus illoꝝ ĩ ꝺsilijs supplere. q̃ si illi deficerẽt penitus ⁊ nemo eos tũc sciret instruere sit tũc ꝓmo exercitari deberẽt. Tot etiã sunt reg̃rentes a nobis pdicatiões ⁊ ꝺfessiones ⁊ cõsilia q; seniores nõ sufficiũt omnib⁹ satisfacere. iõ oportet nos de iunioribꝰ aliq̃s qui sperant idonei ꝓmouere qui on⁹ senioꝝ subleuẽt. et pentib⁹ satisfaciãt put sciũt. Quis nullũ scienter ꝓmoueam⁹ quẽ nõ sperem⁹ idoneum. Tamẽ aliq̃n aliq̃s ꝓter voluntatẽ nostram mín⁹ efficit vtilis. qꝺ multa sunt que ad idoneitatẽ tãti officij requirunt. ⁊ satis est difficile hec oĩa simul in omnib⁹ reperiri. ¶ Q;. ¶ Que sunt ergo necessaria illi qui ad pdicationis ⁊ ꝺfessionis officiũ est assumẽdus. ¶ R. Ut ad hoc sit idoneus ꝓter abilitatem illã quã cõfert g̃ia. que etiã est efficacior omnib⁹. que nõ in nostra potestate ꝺsistunt sed in bñplacito dei singulis put vult dona sua diuidẽs. ista ꝺsiderare in ꝓmouendis solem⁹ ad hec officia. ¶ Primo q; sit cõpetentis etatis. nõ multũ a tricesimo distans anno. qꝺ que fiũt a pueris puerilia reputãtur. ¶ Secũdo q; nõ sit etiã facie ⁊ moribꝰ puerilis. qꝺ ista multũ minuũt auctoritatẽ apũ homies tã dictoꝝ q̃ factoꝝ. ¶ Tertio q; nõ sit valde notabiliter deformis in corpe. vide licet nimis brevis. vel crassus. vel gibꝰ. vel aliter turpiter deformat⁹. ne ꝑ hoc eius pdicatio despectui ⁊ risui haberet. ¶ Quarto q; non sit etiã valde debilis corpe cũ ex hoc labores huius officij exequi viriliter non valeret. ¶ Quinto q; sit cõpetẽtis facũdie. vt possit ea que debet. ꝓponere sine fastidio auditorum. ¶ Sexto q; sit saltẽ in grãmatica ⁊ sacra scriptura tam sufficiẽter instruct⁹ q; sine errore vel cõfusione sciat coram populo ⁊ clero ꝓponere veritatẽ. ⁊ in ꝺsilijs cõpetẽter satisfacere requirẽtibꝰ de causis necessarijs. ⁊ in cõfessione de penitẽtijs iniũgẽdis imponendis. ¶ Septimo q; sit talis in vita ⁊ in moribꝰ q; de ipo ⁊ fratres interius ⁊ alij exterius nihil videãt vel audiãt ꝑ qꝺ doctrina pdicationis ei⁹ apud audiẽtes q̃quo modo vilescat. Nã cui⁹ vita despicit. restat vt eius

etiã ꝓdicatio ꝓtẽnat. ¶ Octauo q̃ etiã naturali tñ polleat industria q̃ p̃ fatuã simplicitatẽ nõ reddat ꝓtẽptibile qõ p̃ acq̃sitã sciam apprehẽdit vt sciat se honeste gerere inter homines z prudẽter in oĩb⁹ se hr̃e. ¶ Nono q̃ nõ sit min⁹ ad ℔ volũtari⁹ vt si ad ℔ motu p̃prio nõ trahit saltẽ ꝑter obediẽtie bonũ p̃ximoꝝ saluti intẽdere p̃dicãdo ꝓsulẽdo z cõfessiões audiẽdo z alios edificãdo nõ ꝓtẽtio se recuset. Gregor⁹. Mõ mẽs volũtarie ñ recipit. ꝓgrue nõ disponit. Sic multi sctõꝝ officiũ q̃ pdesse debebãt primis. humiliꝫ refugiebãt. z tñ ad ℔ tracti p̃ obediẽtiam solicite adimplebãt vt moyses hieremias z alĩ plures noui z veterꝫ testamẽti doctores. ¶ Nisi vonis ornato si gr̃a affuerit p̃t z dz imponi officiũ p̃dicatiõis ꝓfessiõis in ordine vbi fuerit necessariũ. Qui ꝓ alios nõ idoneos p̃ puata societate pmouẽt. ordini ꝓfusionem z aĩab⁹ nocumẽtũ z ipis pmotꝫ detrimẽtũ z sibimet culpã nõ q̃ pcurãt. cũ negligẽtie inutiliũ z impitoꝝ tã in ꝓsilꝫs incautꝫ q̃ ĩ absolutiõib⁹ inefficacib⁹ z ĩ alĩs nocumẽtꝫ aĩarum ab eis q̃ tales pmouẽt merito reqrant. Tales em̃ ĩ multꝫ sepe possunt offendere vl̃ scãdalizare. dũ nõ dicẽda pl̃o p̃dicãt. vl̃ falsa docẽdo errorẽ inducũt. vl̃ aliꝫ forte min⁹ cõposite se habẽdo. Itẽ in ꝓfessione forte nesciũt ꝓficẽtes debito mõ instruere. nec inter pctã grauia z leuia distinguere. z aut faciũt ex nimio rigore despare. aut cuꝫ adhuc ĩ statu dãnatiõis sunt dant eis spem ꝺ saluatiõe z indulgẽt eis corp⁹ dñi recipe. Et marie circa rex iniustaꝝ acq̃sitiõꝝ vel restitutõꝝ multi seducunt. dũ nõ informãt q̃ sit iniusta ꝓquisitio. vel q̃liter pure restituãt q̃b⁹ debẽt. Ex moribꝫ etiã q̃rundã z vita p̃dicantiũ vilescit sepe doctrina ꝓboꝝ. dũ alta docẽt ꝓbo p̃dicatiõis. sꝫ min⁹ edificatoria oñdunt exẽplo actiõis. Vñ diligẽti examinatõne indiget q̃ debꝫ esse doctor ĩ medicina corpoꝝ. Ira mꝫta ꝓsideratõe op⁹ est si sit idone⁹ q̃ dz esse doctor z medic⁹ aĩaꝝ. cũ sint subtiliores z piculosiores z incurabiliores morbi pctõꝝ. q̃ passiones corpaliũ infirmitatũ. Illi ꝓ q̃ se ad ℔ officia impudent ingerũt indignãtes si ad ea tardi⁹ pmouent q̃ sint imprudẽtes ppẽdere nolũt aut nesciũt z eoipo se ad hoc oñdũt z reddũt indignos. Nam si digni fuerint z idonei nõ debẽt se ad hoc ingerere sꝫ modeste expectare q̃lsq̃ p̃ inspiratiõem dei a platis suis z fratrib⁹ ad ℔ suo tpe assumãt. ¶ Si aũt indigni vel nõdũ idonei. tunc si se ingerũt. ꝓmo quidẽ temerarij sũt q̃ añ q̃ vocent ad tñ officium currere p̃sumunt. Dicere. Ipi currebãt cũ ego nõ mitterẽ eos sꝫ p̃dicare. Roꝝ. Quõ p̃dicabũt nisi mittãt. Heb. Nec quisq̃ sumit sibi honorẽ sꝫ q̃ vocat a deo tãq̃ aaron zc. Christ⁹ dic̃ Joh. He q̃ em̃ a meipo veni sꝫ ille me misit. s. pater. ¶ Secũdo supbi q̃ seipos reputãt dignos z idoneos. ad qõ forte nec de⁹ nec fratres vl̃ plati sui iudicãt eos idoneos. sicut chore q̃ voluit sibi sacerdotium vẽdicare. ¶ Tertio stulti. q̃ cũ talia officia sint occasio tẽptatõis p̃ inanẽ gl̃iam. auariciã. luxuriã. noriã libertatẽ z interne deuotiõis extinctionẽ. et alia plura picula q̃ ipi met se caliby incaute ingerunt. nimis stulte se tãtis piculis sine necessitate exponũt. cũ fugere magꝫ deberẽt a periculo q̃ illud appetere. nesciẽtes q̃ exitu bellum qõ sibi cõcitant finiãt. ¶ Quarto nõ carent rancore inuidie. vel ꝓtra eos q̃ ad ℔ officia eos pmouere possunt z nõ faciũt. vl̃ qui forte impediuerũt. iputãtes illoꝝ malinolẽtie magis q̃ sue insufficiẽtie. q̃ nõ pmouent cũ ipi sibi videant ad ℔ digniores q̃ illi vl̃ illi quos vidẽt iã pmotos esse. q̃b⁹ in scientia z alĩs se reputãt aptiores. ¶ Cũ prudentũ sit nõ leuiter retractare q̃ faciũt sꝫ añ diligẽter deliberare faciẽda. ne postea oporteat reuocare. z vos toties mutetis p̃latos ordinis. videmĩ aut incõsiderate cõstituere inutiles ad tñ officiũ. aut sine rõe vtiles deicere. qõ est signũ incõstantie z ipatiẽtie. q̃ñ possitis pati rectores idoneos q̃s iniuriose abijciꝫ. aut q̃ in officio ita puersi fiãt q̃ merito nõ debeãt in eo diutꝰ tolerari. aut q̃ taꝫ paucos habeatis in ordine p̃ officio regiminis idoneos q̃ sp̃ q̃ritis meliores. ¶ R. ¶ Hic supra de officiꝭ z ꝓfessiõib⁹ dictum est pl̃es ꝓditiões ad ℔ fore necessaria. ita de officio regimis aĩaꝝ est tenẽdũ. Reqrit em̃ in p̃lato eratꝫ maturitas. Honesta admodũ psonalitas. Vite irrepẽhẽsibilitas. Quarto q̃ nõ sit idiota in lr̃aꝝ scia. Quinto q̃ sit discret⁹ z prud⁹ ex naturali industria. Sexto q̃ sit zelator iusticie z ordis discipline. Septimo q̃ sit tractabil⁹ p̃ mãsuetudis lenitatẽ. Octauo q̃ sic cõpassiu⁹ pietate fraterna. Nono q̃ sit deuot⁹ hñs orõis vsuz z fiducialiter agẽs cũ deo. Decimo ex gustu interne dulcedis ei⁹ z exprimẽto crebre exaudiciõis. q̃ sp̃ in officio esse se doleat. z tñ cũ ad ℔ com-

pellit eē nimit illud ferat. nec ꝓpt ꝫ vt citius absoluat ab officio. negligēti⁹ in eo se gerat. Undecimo q corpis imbecillitate a cōis vite obſuātia nō oīno impediat. ¶ Iste ꝺitōes sil' oīes i paucis repiunt. iō paucos stabiles in officio possum⁹ hre plātos. Dū aut nimis sūt corpe debiles. p talib⁹ laboribꝫ z solicitudinib⁹ sufferēdis. Aut nimis iuolūtarijs. p timore ꝺscie dū sp timēt min⁹ q̄ debeāt facere Aut in exterioribꝫ puisiōib⁹ min⁹ triti. Aut mores eoꝝ in aliq̄ fratribꝫ displicēt vl' min⁹ placēt. Aut forte in alio loco vel officio vtiliores sunt q̄dā ꝓpt ista sepe mutāt plati. Bonum est etiā ꝓpter ꝫ ne fiāt aliq̄ insolentes si scirēt se in dñio pmāsuros diu. vt sic in humilitate fuent. z subditi q̄b⁹ forte ḡuis esset coꝝ alicui⁹ platio. de spe facilis absolutiōis ei⁹ ꝺsolent. Sūt etiā q̄dā boni subditi sz inutiles. p plat. sz. iō deponunt. ¶ Cur ārt rotiēs mutat fres aliq̄s de loco ad locum. Suspectū em videt q̄si aliq̄ crimē ibi ꝺmiserint vñ mutāt. Uel q̄i ex impatiētia sua vl' alioꝝ nō possint ibi manere. Ul' ex rancore nō ꝑmittat eū plat⁹ ibi stare vbi diligit z ꝺsolat esse. ¶ Uix aliq̄d fit tā pure q̄n possit ab aliq̄ siniſtre interptari quasi male fiat. Sz bonū nō iō malū est si illō mali seu stulti dicūt malū. Sūt aut plures cause q̄re frēs de loco ad locū mutant. Aliq̄n ꝺsolatio e⁹ q̄ mutat q⁹ sic petiuit. Aliq̄n ꝺsolatio ipoꝝ ad q̄s mittit q⁹ ꝫ petiuerūt diligētes eū p bōa ꝺuersatiōe vl' vtilitate. Aliq̄n fortitan q⁹ alibi magꝭ necessari⁹ est z vtil' p ꝺdicatōe z ꝺfessione vl' alio officio dom⁹ illi⁹. Aliq̄n p maiore spūs ei⁹ q̄dete. q⁹ ibi min⁹ a pētib⁹ z aliis requirētib⁹ infestat. Aliq̄n p cōi recreatiōe. q⁹ aer vel victualia pl⁹ ibi cōpetūt ei vl' suppetūt p indigētia sua. Aliq̄n q⁹ in vno loco habet aliq̄s tēptatōis alicui⁹ materiā quā nō hz i alio. Posset etiā aliq̄n accidere q aliq̄s deliquisset i vno loco q p sopiēdo scādalo expediret eū mutari i aliū locū. Sic⁹ possz aliq̄s ita esse distort⁹ moribꝫ vl' ex aliq̄ corpis q̄litate onerosus q p ptitōe onerꝫ aliis trāsmitteret ad tps vt aliꝫ interim ab eo releuarent sic⁹ on⁹ ab vno humero i aliū cōmutat. Uallet etiā ad ꝫ maxie tal' mutatio vt frēs scōm regulā agnoscāt se pegrinos z aduenas i ꝫ mūdo. nō hītes ꝫ manentē ciuitatē z semp eternā patriā inq̄rētes. Si em in vno loco diu stare deberēt q̄dā nimias ibi ꝺtraherēt cū extraneis cū potētib⁹ cū femis amicicias corpis cōmoda pcurarent. sumptuosa edificia ꝺstruerēt. z cū ibi q̄si notiores magꝭ viderent esse necessarij tāto vellēt esse sup ceteros potētiores. ita vt nec plati auderēt sine ipsis in domo aliq̄d ordinare. z veluti q̄dam diuturnitatꝭ ꝑscriptōe stabiliti vix eq̄ aio ferrēt si vellēt eos p aliqua cā mutare. etiā si oīno ꝺs expediret. Ut g puritas pauptatꝭ z obediētie meli⁹ obſuet in ordine. z mala plima pcaueant expedit fratribꝫ aliq̄n a loco mutari. ¶ Cū pot⁹ deberetꝭ diligere si religiosi z boni apd vos essent vicini q̄m secularis z insolētes layci q̄re impeditꝭ aliq̄n eti am p ꝓuilegiū papale alios religiosos circa vestra habitatōeꝭ sibi māsionē ꝺstruere nisi q videt inuidia esse in cā. ¶ Nō p inuidia ſꝫ pot⁹ p pace ꝓuilegiū ꝫ a sede apostolica datū agnoscit. z ob eandē cām pacꝭ eo vtimur cū nō tā nob q̄ etiā alijs possit aliter in posteꝝ turbatio z materia scādali suboriri. ¶ Si em aliq̄n necesse foret eis vel nobis areas nr̄as ampliare nō possem⁹ cū alij ꝺres eas iā occupassent. ¶ Si aūt aliq̄ arce i/ter nos z illos essent medie cū vtriq̄ eas certatim ꝓoccupare ꝺsiderarēt. ex auaricia sua vēditores eaꝝ vix p triplicato pcio eas darent. ¶ Uel si forte paupes essent possessoreſ eaꝝ. aliq̄s diues auar⁹ eas pemeret. vt nob eas postea charissime vēderet. videns nos ipis necessarie idigere. ¶ Itē forte cōueniret eis vl' nob officinas nr̄as ꝓpter situꝫ loci aliq̄n sic ordinare q essent alijs p magno incō modo z freq̄nti coꝝdiū turbatōe. vt si choꝝ ipoꝝ ponerēt apud locū infirmoꝝ nr̄oꝝ. vl' alit q̄libet mō. videlicꝫ latrina. coquina. dormitoriū. refectoriū. capitulū. dom⁹ hospituꝫ q ꝓpt pacē ifirmoꝝ coꝝdiū magꝭ expedit nos esse longi⁹ segregatos. ¶ Posset etiā q̄q̄ diuinū officiū apd alterutros impediri si oratoria nimis essent ꝓtigua cātu suo mutuo se impediētib⁹. Idē posset fieri ꝺ ꝑdicatōne. cum vtrobiq̄ forte p causa aliq̄ ꝑdicare ꝓtigeret. ¶ Si etiā alijs q̄q̄ ꝺfitereť apd illos z placeret ei etiā alicui⁹ apud nos cōsiliū req̄rere. aut nō auderꝭ facere ꝫ timēs q ꝓꝺfessor indignaret q̄si nō sufficeret ei p ꝺfessore dū q̄reret aliū. aut forte putaret velle exploare q̄d ille vel ille ꝺsuleret. z inde q̄rere materiam detrabēdi. ¶ Si q etiā magis frequentarent illos q̄q̄ istos i officio diuino vel i aliis. viderent alios min⁹ diligere z fierꝭ materia murmurandi. Infirmis em coꝝdib⁹ ex leui

occasione plꝰ infirmãdi materia ministrat. z lõ necesse est vt ꝑcaueant talia q̃ ipis noceãt z alios scãdalizãt ne postea emẽdari nõ valeat qõ in ꝓncipio facilꝰ ꝑcauet. ¶ Utilꝰ etiam est hoĩbꝫ ciuitatꝫ vbi frẽs morant q̃ i diuersis locis a se disiunctꝫ eis religiosi morẽt q̃ in vno angulo plures manerẽt z alia ꝑs inanis remaneat. p q̃z vicinitatẽ possent spiritualiter ꝙsolari. ¶ Si forte tales forẽt religiosi q̃ apud nos habitare vellẽt p q̃s nõ edificarẽt fideles ſz potiꝰ scandalizarentur. tũc oĩno expedit q̃ non sint nobis vicini. ne forte ipoz insolẽtie nobis aliq̃n ascriberent aut nescirẽt an ad eos vel ad nos latenter intrarẽt pſõe suspecte. aut certe ipoz dissolutõ fieret aliq̃n nouicꝫ nr̃is tẽptatõis occasio. l etiã alĳs cã ingẽtudinis z impedimẽtũ i studio spũali. ¶ Si aũt q̃dã infirmi aliq̃n dolerent cũ forte viderẽt alĳs religiosis largiores elemosynas dari q̃z sibi. z ex hac inuidia torq̃renꝭ de vicinitate illoꝝ. hoc nec ꝓbamus nec oĩno negam. ſz nõ est nr̃a intentio ꝓpter ꝫ ꝑdicto vti ꝑuilegio ſz potiꝰ ꝓpt̃ causas ãn positas. z si que alie possunt rõnabiles iueniri ¶ Cũ vnicuiq̃ liberũ sit vestes suã formare put vult. z de pãno seu colore q̃ libet. videmi valde iniuriari q̃busdã religiosis viris vel feminis. phibẽdo ne deferant vestes in colore vel forma habitui vestro cõformes R. ¶ Multis de causis habituz nostꝝ alios ferre nõ iustinem. z p ꝑuilegiũ aplicũ oĩbꝫ inhibem. Una cã q̃ cũ sim⁹ ex ꝓfessiõe regule mẽdicantes. si sub nostro habitu diuersi hinc inde mẽdicarẽt hoies q̃ tã illis elemosynã dedissent. z nos vel alĳ in simili habitu itez supuenirẽt. putarẽt q̃ idez ex auaricia itez peteret z scandalizarentꝭ de ipis vel de nobis q̃ nimis eos petẽdo gũaremus ¶ Itẽ cũ putarẽt nob dedisse qõ alĳs nobis siliꝫ dederũt. q̃ inter habitꝰ nescirent discernere recusarẽt nob itez dare elemosynã. z sic nihil acq̃rere possem⁹ z pirem⁹ ¶ Itẽ cũ multi intelligerẽt q̃ hoies magis diligerẽt nos z libentꝰ nobis subuenirẽt q̃z alĳs. sub habitu nr̃o p terras discurrerẽt. et qõ nob dandũ esset ipi ꝑriperent fraudulẽt z peccarẽt. z nos fraudaremur z hoies grauarentꝭ ¶ Alia causa q̃ cũ p edificatõe eccie ꝑcialiter missi sim⁹. si sub nostro hĩtu alĳus aliquo pctõ scandalizaret hoies. vt nos taliter infamaret vel suã sic nequiciã ꝓtegerz cũ reiecto habitu nostro nõ agnosceret. ſz fratꝝ ordinis nostri putaretꝫ feciſſe. eccl̃ia nõ haberet de nob edificatõem ſz scandalũ. z nos frequẽtes exinde ꝙfusiones pateremur. cuz multa silĳa attẽptarẽt. sic cõperim⁹ aliq̃tiens esse factũ. ¶ Itẽ posset hereticꝰ aliq̃s ſb nostro habitu in locis oportunis docere heresim vt sic ei q̃si ꝓbato fratri ordis nostri crederet vel nos similit̃ infamaret. ¶ Item si forte aliq̃n ex nr̃is aliq̃ in via minꝰ honeste se gererẽt. cũ sup ꝫ corripent̃ a nobis. posset excusare se q̃ sub nostro habitu alĳ ꝫ fecisſent cũ de ꝑsonis eẽt dubiũ que fuissent. Hec igit̃ tantꝰ ordo taliter ꝙfundat z tot mala inde ꝓueniãt. expedit vt ordinis nostri hĩtum nullꝰ aliꝰ ꝑmittat deferre. Quid etiã mali sequeret si mulieres eũ ferre ꝑmitterẽt. quisq̃ ꝓudẽs p se ꝑt ꝓpendere. z ideo est studiosissime phibendũ. R. ¶ Cũ asseratis vos fm regl̃am z ꝓfessionẽ vestrã nullos debere recipe ꝓuentꝰ reddituũ seu possessiones. exceptis domiꝫ in quiꝫ habitatis. videmini transgressores regule vestre in eo q̃ recipitꝫ domos vel areas nõ ꝓtiguas vestris areis in quiꝫ habitatis. Eodẽ eĩm modo si ꝫ licz poteritis etiã vineas recipe z agros . . . z similia queq̃z recipe. imo grangias z villas. z castra z terras z opida. z quecunq̃z fuerint vobis data. z sic ꝑstina pauꝑtas z mẽdicitas quam ꝓfessi estis paulatim euanesceret. z nõ eritis discipuli sancti francisci. cũ nõ sequamini vestigia eius. nec eiꝰ regulã teneatꝫ De domiꝫ eĩm vobis ꝓtiguis potest esse excusabile q̃ ꝑ dilatãda area vestra illas q̃nq̃z recipiatis. sed de alĳs nõ ita in quiꝫ hoies alios p censu locatis quẽ ꝓcurator vester loco vestri exigit z in vsus vestros ꝓuertit de voluntate vestra R. ¶ Si qui in talibꝫ icaute agũt dolem⁹ z ꝓtradicimus z phibemus Qualiter aũt in ꝫ licite agere possim⁹ aduerte. z tunc nõ iudicabis nos si sane intelligis transgressores. Protestamur nos fm regulam nostrã nil debere seu velle possessionis vel certoꝝ reddituũ recipe vel habere. Qz vero mendici sum⁹ z pauꝑes. ea quiꝫ ꝑ presenti necessitate indigem⁹ ideo recipimus. put licet siue p soluendis debitis vel alĳs necessarĳs ꝓcurandis. Cũ ergo aliquis ex deuotione vult nobis legare domũ suam vel areã nõ ꝓtiguã nostre mãsioni nõ recipim⁹ eam nec p nos nec p interpositã ꝑsonam vt nostrã. Sed si ille eã vel disponit p alium quẽcũq̃. vt ea vendita ꝏ ꝑcio eius ꝓuideat

nobis ex parte sui in his quib⁹ tunc indige
mus ꝓcurandis vel soluendis debitis. acce
ptamus. Si aūt ille timēs ne forte eius tal'
dispositio ꝑ heredes suos vel alios in poste
rum impediat. z ꝓpter hoc ꝓoccupat robora
re illam sigillo alicui⁹ iudicis vel ciuiū vl' al
terius. z cōmittit sic alicui amico suo eā vel
fratrum q̄ ꝓseruat qđ ipe disposuit ꝺ domo
tali vel area. nil ad nos cum de reb⁹ suis pos
sit ordinare qđ volet. Nec domū nec locum
talē dicim⁹ esse nostr̄ cum nihil iuris nos ī
ea ꝓtestemur habere. Similiter si aliquis
disponeret ꝑ amicū vel aliū q̄ de ꝓtio vel
de ꝓuentib⁹ illis vel illis darent fratrib⁹ tot
panes quotidie. vel tm̄ elemosyne singul' se/
ptimanis aut annis. non essemus ꝓpter ꝟ ꝑ
dū vel reddituū possessores. Nā si me peti/
te elemosynā alīq̄s diues ꝓmittat q̄ singl'is
annis velit dare fratrib⁹ duas tunicas vel
tm̄ vnā. vel singulis hebdomadib⁹ tot pānes
z hoc cōmittat officialib⁹ suis. vt vicissim
dent etiā eo absente. z hoc ꝑ fratrib⁹ recipiā
vel etiā si illi negligāt dare. ammonēdo exi/
gam. nunq̄d ꝓterea certos redditus habe/
re dicēdi sumus. cū nō ex iure sz ex gr̄a solu
talē elemosynā recipiā vl' exigā. Et si p⁹ obi
tum illi⁹ vxor eius vel alīj amici ꝑ anima il/
lius adhuc velint aliquo tpe talē nobis ele/
mosynā ꝑ se vel ex dispositiōe illius largiri.
possumus sil'r recipe ex eadem gr̄a. ita q̄ qñ
cunq̄ nollent ampli⁹ ista dare nil peterem⁹
ab eis quasi ex debito. sz more mendicorum
recurrem⁹ ad domū clemētis dñi ꝑ quotidi
ana elemosyna q̄ diu illi placeret. sz qñ plus
noller. abirem⁹ vacui. gratias agētes de da
to. z nō murmurātes de negato. Hec est ve
ra z pura vita mendicor̄ qđ dat̄. ex gr̄a reci/
pere nō ex iure. ¶ De censib⁹ vero domorū
fratrib⁹ legatarū nihil querim⁹ sicut nec de
alīs redditib⁹. Si aūt anteq̄ vendant alī/
quē inde censum recipiūt. in quor̄ tūc pote/
state sunt ille dom⁹. nil iuris habere in eo ꝑ
testamur. sz elemosynā nobis spōte oblatā
simpliciter recipim⁹ sicut aliunde donatam
Quia ꝙo dñs docet nos cauere ab homib⁹
z ap'lus ab oīi spē mala abstinere. ne pute/
mur ab ignorātib⁹ trāsgressores regule no
stre. debemus apte ꝓtestari nil nobis iuris
in talib⁹ donatiōib⁹ velle habere. sicut tenet
suspectus de fornicatōe oīa illa cauere ex
quib⁹ posset ista suspitio ꝓbabilis iudicari

¶ Cū nulli deberetis facere iniuriaz
vel damnū inferre. hoc nō seruatis. q̄ sepe
ꝓtra voluntatē plebanor̄ recipitis domos
in eor̄ parrochijs vnde eis multuz deperit
de oblatōnib⁹ z alijs ꝓuentib⁹ dū vos occu
patis loca in q̄bus alij habitarent q̄ eis ista
ꝑsoluerent. Itē sepe sine licentia episcopor̄
intratis eor̄ ꝺyoceses. Aliquādo incōsultis
dñis terre vl' ciuitatis domos recipitis in
eisdem. ¶ Respōsio ꝓmi quesiti. ¶ Nō om/
nia q̄ fiunt ꝓtra voluntatē alicui⁹. ad iniuri
am eius fiūt. Cū ergo ciues alicuius oppidi
nos vocāt z locāt nos apud se ī tali loco vbi
etiā possent iudeos locare. vl' areaz ꝑ ludis
facere. vl' horrea seu stabula de quib⁹ nil pro
ueniret plebano loci. etiā si nos ibi non esse
mus. nō facim⁹ eis iniuriā vllo modo. Su
mus etiā nō deteriorīs ꝓditionis q̄z alīj xp̄i/
ani vl' religiosi quib⁹ ꝓcedit̄ domos recipe
z loca vbicūq̄ dant̄ eis. qui habēt ius libe
randi eis. maxime cū ꝑ sedē apostolicā sit or
do noster approbat⁹ z in subsidiū animarū
in eccl'ia destinat⁹. z ꝟ bonū ꝑ alior̄ malicia
nō debeat impediri. Si em̄ nūq̄ deberem⁹
morari nisi de volūtate clericor̄. vir vnq̄ in
eccl'ia posset⁹ diu morari. dū aut ꝑ se aut in
citati ꝑ alios eiicerēt nos de parrochijs suis
potius q̄z hereticos vel iudeos ¶ Respōsio
secūdi. ¶ Ēpis etiā nullā facim⁹ iniuriā cuz
nō grauem⁹ eos in aliq̄. sz inuem⁹ ꝑdicando
z ꝓsulendo eor̄ subditis vt deuot⁹ obediāt
z onus regimīs eor̄ tāto portabili⁹ fiat eis
de quo in iudicio extremo oportet eos red/
dere rōem. Si aūt monet eos q̄ sumus ex/
empti a iurisdictiōe ipor̄ quo ad nosipsos.
tunc ecōuerso ꝓsolet. q̄ liberiores sunt q̄ ꝑ
nobis nō tenent̄ reddere rōem. vt ꝺ nostra
gubernatiōe carēt honore. ita sint liberi a so
licitudine z labore. excepta prudentia pietat̄
z inter nos in sue pacis vnitate seruanda.
¶ Respōsio tertij. ¶ Dño etiā terre vel ville
nō facim⁹ iniuriā si eo incōsulto q̄q̄ vocati
a ciuib⁹ mansionē recipim⁹ in villa vbi libe/
rum esset eis si vellēt theatrū facere vl' loca/
re iudeos vl' locū relinq̄re vacuū. q̄ de ipsi⁹
fundi possessiōe nil ei subtrahimus. nec ali
quā ꝓprietatis nobis de illo vendicamus.
maxime cū ciues amore nostre cōmoratōis
ibidē dño refundāt aliūde si q̄d forte ꝺ area
nostra deberet annui census ꝓcipe si nolit ꝑ
deo carere. Nam si etiā ꝓtingeret nos p⁹ hec
a loco penitus discedere. nec vendere⁹ m⁹ are
am nec alicui pariū trader⁹. sz sic̄ ꝓcessuz

nobis eis ad quos ptinet dñium relinque/remus. Jpm ꝙz oratoriũ nostrũ nõ fit par rochiali ecclesie ꝓiudiciũ.in quo nec oblatio nes eius ad missam ꝓcipimus.nec aliꝙs ho mines ab ipa nobis attrahim⁹ ꝙn oĩa iu/ra sua viuẽtes ꝛ mortui ecclesie parrochiali ꝓsoluant ¶ De sepultura ꝯo constat ex iure cõmuni ꝙ si apud nos eligũt sepeliri. posset ꝛalibi si vellẽt vbicũꝙ sine ꝓiudicio parroch ialis ecclesie hoc facere. nec ad ħ possent in aliquo impediri. ℣. ¶ Quid ergo dicitis ad hoc ꝙ in pluribꝫ locis dicunt frẽs vestri alios religiosos vl clericos eiecisse violẽter de ꝓprijs eccl̃is vl monasterijs.ꝛ ibidẽ eis i uitis sibi mansionẽ fecisse.quõ potest ħ excu sari ab iniuria etiã violenta. ℟. ¶ Ubicũ/ꝙz hoc factũ est nõ est ꝓ fratrũ violentiã fcm. sz vl ꝓ episcopũ loci vl ex iussu domini pape qui intelligẽs clericos illos vl religiosos ibi minus honeste se gerere. vl ad tantã paup/tatẽ redactos esse ꝙ diuinũ seruitiuz ibi ita esset delapsum ꝙ ꝓ ipos nõ erat spes restau ratõis.auctoritate apostolica mãdauit illos alibi locari assignatz sibi certis redditibꝫ vñ possent ꝯgrue sustẽtari ꝛ frẽs nostros ibi ha bitare ꝛ diuina officia celebrare.cũ ad ipum spectat ꝺ oĩbꝫ locis religiosis ordinare.vt sacra ibi religio instauret siue ꝓ illius ordis ꝓsonas siue ꝓ alias alteri⁹ ordinis sicut viꝺ/rit expedire. ℣. ¶ Cũ deberetis oĩa ma/la vobis illata patient sustinere ꝛ nullaz sup bis apud iudices querimoniã facere vl mo nere.ḋ est ꝙ nõ solũ istud nõ facitis sz etiã non ꝓrenti epoꝝ iudicijs.obtinetis a sede apostolica iudices ꝛ ꝓseruatores.ꝛ ad illos quoslibet molestãtes vos etiã leuiter citatz ꝛ grauatis laboribꝫ ꝛ expẽsis donec satz faci ant vobis ꝓ velle vestro.ꝺ apostolũ ad Lo. ¶ Delictũ est in vobis ꝙ iudicia habetz . ℟. ¶ Jniurias ꝛ molestias ex quibꝫ aliꝺ malũ non sequit nisi qꝺ illa hora sentire potest vt sunt ꝶba probrosa vl dãna rex seu verbera ꝛ similia possunt viri religiosi equanimit̃ su stinere.qz nil aliud afferunt nocumẽti. Sz vbi possunt grauiora dãna subseqũ.vicz aĩa/rum grauia nocumẽta . ibi nõ est expediens talia tolerare Nam cũ simus in eccl̃ia dei ad multaz aiaz salutẽ a sede apl̃ica destinati ꝓ officiũ docendi ꝛ extrahẽdi hoies a peccato si ꝙs infamaret ordinẽ nostz ꝙ essem⁹ sedu ctores aut heretici aut criminosi aut nõ ha/bentes auctoritatẽ ꝑdicandi seu ꝓfessos no bis ꝛ strictos absoluendi cũ a dño papa vel etiã epis habeam⁹.non solũ lederet nos sic reddẽdo despicabiles hominibꝫ ꝙ subtrahe rent nobis bñficia sine quibꝫ sustẽtari ñ pos sumus.sz etiã noceret oĩbꝫ ꝙ ex ħ incipent nos ꝓsequi ꝛ grauiter peccarẽt. Et qui creꝺ rent nos tales esse sicut ille assereret.nec ꝓ dicatiões nostras attenderẽt.nec ꝓsilia salu tis requirerẽt a nobis.ꝛ iam null⁹ ordinẽ in trare curaret.imo debiles mẽte ordinẽ tem ptarent relinquere quez viderẽt ab omnibꝫ ꝺculcari. Jnsup heretici se detractoribꝫ no stris libẽter adiungerẽt sub specie amicicie vt nos ampli⁹ redderent odiosos ad hoc vt doctrinam nostrã hominibꝫ redderẽt odibi lem.ꝛ ita astute sibi attraherẽt corda eorum ꝛ paulatim ducerẽt in errorẽ.cũ nos maxie timeãt modo in hoc sibi esse resistẽtes. Plu/ra alia multa suscitarẽt nobis veritatis ad/uersarij si nõ haberem⁹ munimẽ ꝓ sedẽ apo stolicã.que nõ tam nobis ꝙz eccl̃ie ꝛ fidei ca/tholice valde nocerẽt.ꝛ ħ in dedecus ipsius sedis redundarẽt q̃ ordinẽ plãtauit ꝛ cõfir/mauit ꝛ ad ꝓfectũ eccl̃ie destinauit. Nam et apostol⁹ Paul⁹ qui parat⁹ erat oĩa aduersa subire ꝓ xpo. videns obesse fideiz eccie si tra ditus fuisset a felice vl festo iudeis ipm peri mere cupientibꝫ.cesarem appellauit. Actuũ. Ut ergo parcam⁹ eis a peccato inique perse cutionis.ꝛ nobis a frequenti vexatiõe ꝛ alijs a nocumẽto animaz ꝓseruatores habemus a sede apostolica nobis datos qui ꝓuilegio rum nostroz iura defendãt ꝛ a calumniãti/bus tueant. ℣. ¶ Cum denarios seu pe cuniam nec ꝓ vos nec ꝓ interpositã ꝑsonaz ex regule vestre ꝓcepto debeatis recipe. ꝛ tñ aliqua recipiatis que vendunt postea ꝓ pe/cunia.nõ video qualiter excusemini a trans/gressione hui⁹ ꝓcepti.quia vendita re illa si/cut prius vestra fuit res ipa ante venditiõz ita etiam erit pecunia vestra que ꝓ re data ẽ cum nõ habeat aliũ dominũ nisi fratres. qꝺ illicitũ est omnibꝫ manifeste. ¶ Respõsio ꝓ/mum gen⁹. ¶ Tria elemosynaz genera dã/tur nobis. Aliqua eĩ recipimus quibꝫ vti volumus vt victus ꝛ vestit⁹. ꝛ libri nobꝫ vti/les ꝛ similia que nõ ꝓponim⁹ alienare ab or/dinis vsu ¶ Scõm gen⁹ ¶ Quedã aũt dãt nobis quibꝫ nunꝙz in illa specie vti volum⁹ vt vestes seculares ꝛ libri nobis non apti. l etiam aliqua supflua victualia quibus forte non indigemus ad ꝑsens. Jsta si nolũt fra/

ordini seruiliter vt eis ītēdere teneamur sz ex petitōe dñi cardinal' q̄ vtriq; pest ordini. ministri ꝓstituūt eis ꝓfessores qui ecclesiasti ca interdū sacramēta ministrēt. z visitatores qui eas corrigant. Alij fratres nō tenent' oc/ cupari ꝓ ipis nisi sicut ꝓ alijs amicis ordis qñ volunt. Et quia clause manent sub vni/ formi ꝓuersatione ꝓ hoc facilius regi possūt Qñcūq; aūt ordo noster cōmuniter videret non expedire sibi curā illaz gerere. potest se ab eis eximere. cum ex regula nostra non si/ mus alicui ex debito nisi ordini obligati. et singulari libertate inter ceteros ordines ex ꝓuilegio gaudeamus. Licet aūt omnino nō possim⁹ impedire q̄n aliqua fiāt in terrs istis ꝓdicti ordinis monasteria. tñ si nō studiose obsisterem⁹ cito multiplicarent' ꝓ ꝓcessionē dñi pape vel cardinalis. z ꝓ hoc ostendit' q̄ non diligim⁹ multū occupari cū ipis ¶ Cum ḡ sitis informatores eaz. q̄re ꝑmit titis q̄ plures apud eas impune. i. ꝑ pecuni am recipiunt' que si nil secū ferrēt nullaten⁹ recipent'. z aperte symonia videt R. ¶ Q̄ si alij faciūt. de ꝑ nō a nobis est sed ab ill' est ratio exigēda. Sz tñ vt satisfaciam⁹ queren tibꝫ. sciendū q̄ quantū spectat ad hāc mate/ riam quadruplex est forma recipiēdi ad or/ dinē qualēcunq;. ¶ Prima qñ aliq; recipit nec ꝓ pecunia nec cū pecunia sz pure ꝓ deo Et ista est purissima coz̄ deo z hominibus ¶ Secūda qñ aliq; recipit non ꝓ pecunia sz cū pecunia. ita vt si nihil afferret. tñ recipe retur ꝓ deo. z similiter ꝑ puz est coz̄ deo. sz est caute agendū coz̄ hoīb. ne det' eis occa sio scādali. z ne sit ibi affect⁹ auaricie infect⁹ ex spe lucri. ¶ Tertia qñ q̄s recipit nō ꝓ pe cunia. nec tñ reciperet sine pecunia eo q̄ nō habēt aliter ei q̄ eū recipiūt in necessitatibus corpis ꝓuidere. cū tenues facultates dom⁹ vix sufficiāt iā receptis. nec ad eas audeant plures recipe z istos suis necessitatibꝫ spoli/ are. ita q̄ talis ꝑsona q̄ sic recipit si abunda ret locus sine pecunijs reciper'. Sil'r aliq; duxit vxorē ꝓpter diuitias eius vel nobilita tem. q̄ habet nasum. nec tñ ꝓpter hoc duc' eā quia nasum hz. quā tñ si naso careret nulla/ tenus duxisset. Et ꝑ nō est impuz licet non appareat forsitan pulcrū. ¶ Quarta cū aliq; recipit amore pecunie ita q̄ si possent illam pecuniā hre sine ꝑsona ista. nō reciperēt ꝑso nam sz vt habeāt pecuniā ꝑsonā recipiunt. Et ꝑ penitus impuz est z symoniacū. quia ibi pecunia causa est receptionis ꝑsone. z ñ econuerso. Ubi ergo recipit' ꝑsona ꝓpter pe cuniam. symonia est. quia ibi vendit' spūale id est. cōsortium spūalis societatis ꝓ tempa li sz pecunia. Et hoc plerisq; faciūt. etiaz ex mera inopia optantes aliquē venire cū pe/ cunia quē reciperēt. vt eoz inopia reparet. l' debita ꝓtracta solverent' vl' bona cōcupita emerent' vl' edificia ꝓstruerent'. Ecclesiastic⁹ Propter inopiā multi deliquerūt. Ubi ꝯo pecunia recipit' ꝓpter personā quaz alias li/ benter recipent si haberent vnde eaz pasce/ rēt. nō videtur esse symonia. dummodo for ma cum intētione ꝓcordet. Et hoc modo su stinemus q̄ sorores sancte Clare recipiunt pecuniā cum ꝑsonis si quando oportet eas plures personas recipe quā de facultatibus monasterij congrue valeant sustentari.

¶ Cum doctrina salutis tam necessa ria est illis qui in rure z in abditis locis ha/ bitāt sicut illis qui morant' in bonis opidis z ita fructuosa esset in eis. z vos equalit' vo/ cati z missi sitis ad edificatōem omnium in differenter. Videmini nō digne ambulare tali vocatōe in eo q̄ in bonis ciuitatibus et opidis z villis frequēter predicatis. in alijs aūt locis raro vel nunq;. Videt' em̄ q̄ sitis in hoc personaz acceptores. q̄ paupes con temnitis z ditioribꝫ predicatis. Vel quia in ciuitatibꝫ multa habetis bona hospitia z be ne ꝓcuramini q̄ non alibi. vl' quia plura ibi dant' munera vobis in speciali seu cōmuni ideo ibi sepius predicatis. R. ¶ Messis quidem multa eorū qui doctrina indigerēt salutis. sed operarij pauci idonei z fideles. ideo non sufficimus omnibꝫ qui indigent ꝓ ut vellemus docendo ꝓdesse cum nos pau ci sumus respectu illorum. ¶ In locis etiā siluestribus vel desertis si qui sunt habitan tes ita sunt dispersi q̄ vix possent ad locum congruū predicationi conuocari ¶ Sz ad singula loca eorum possemus venire vt eis predicaremus ibidem. Raro etiam vacant ab occupationibus nisi in festo vt predica/ tioni intendere valerent. z ꝓpter diē vnū festiuum non possemus tota hebdomada ī villa morari. Non enim permittuntur fra/ tres tamdiu extra domum suam morari q̄ sic omnes villas singulariter possint visita re. nec haberent in pluribus locis vnde tā/ to possent tpe ꝓgrue sustentari. Et sialiq̄n forte vnus frater vellet z posset aliquādiu

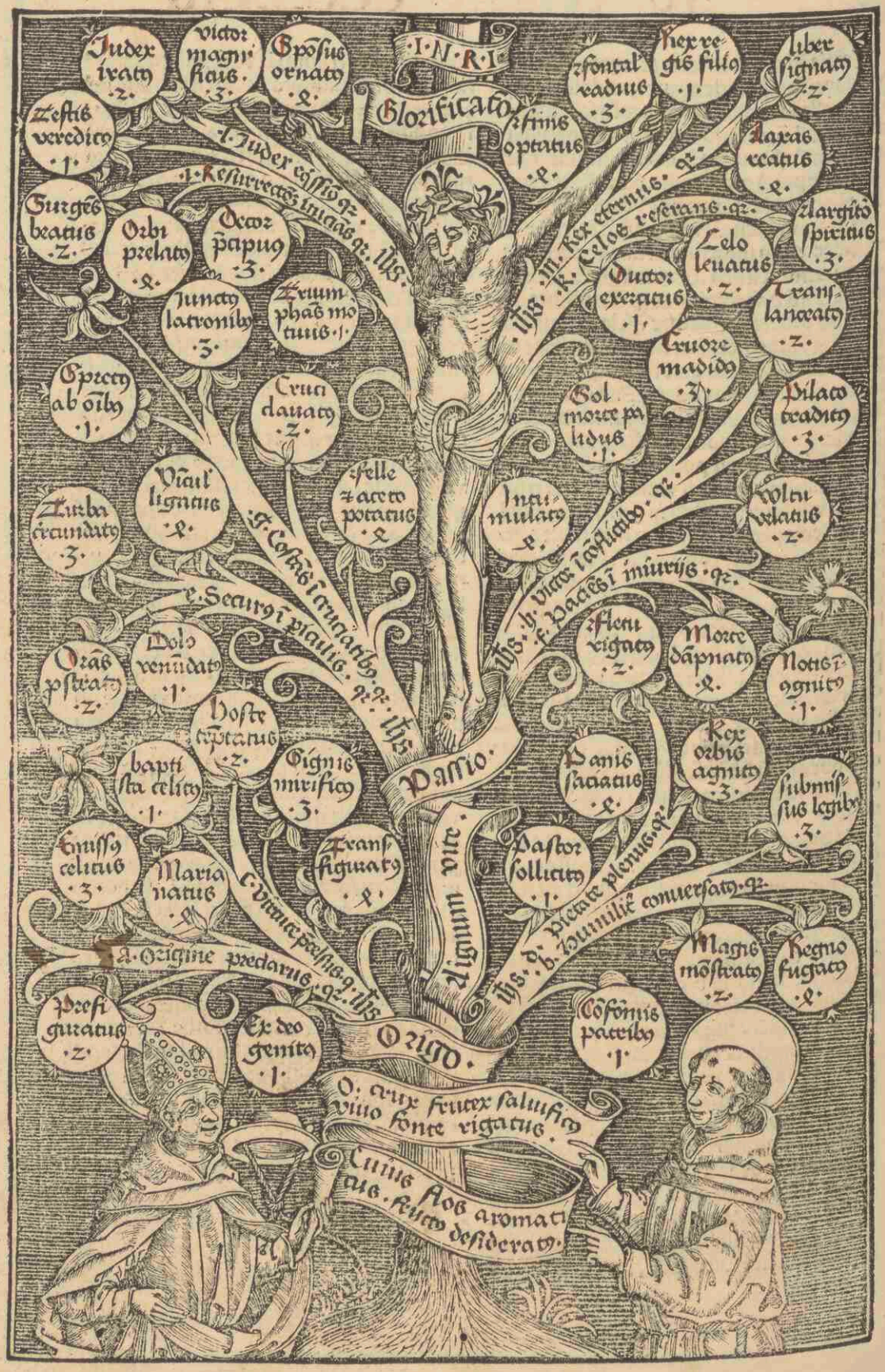
pati penuriam. socius ei⁹ forsitan ꝫ ñ posset ¶ Et si aliqui aliūde vellēt ad p̄dicationes nr̄as accedere nō inuenirēt ibi victualia ad emendū. In opidis aūt seu villis vbi abundant victualia plures possunt ꝓfluere z melius sustentari. z inter plures maior fructus sperat. z a q̄b⁹ ministrāt nobis plura tpalia in elemosynis. plus etiā req̄runt vt eis spūalia rependam⁹. nō q⁹ omnino debeam⁹ alios in locis desertis deserere. sz ꝓut se opor/tunitas obtulerit debem⁹ etiā eis doctrinā salutis offerre. ¶ Illos tñ p̄dicatores z cōfessores nō excuso a peccato negligentie qui magis p cōmodo corpis frequentāt loca illa vbi sunt bona hospitia. z nolūt pro salute fraterna diuertere ad villas paupculas. z ibi p r̄po pauptatē quā illi hoīes ibidem semp sustinēt apud illos aliq̄diu tolerare. cū ipsi pfessi sint extremā z ppetuā in regula pauptatem. Indignos em̄ se faciūt eisdē officijs que p subueniēdo omnib⁹ susceperūt. si pro cōmodo tempali vel muneribus ea vendunt. Matth. Gratis accepistis. gratis date. nō p munere tempali. Diceḱ em̄ talibus in fine Matth. v. Amen dico vobis receperūt mercedem suā. quā principalius hic z studiosius quesierūt. Dicit etiā eisdem in Trenis. Dederunt p̄ciosa quecq̄ p cibo z̄c. Preciosa sūt verba dei z auctoritas absoluēdi a peccatis ꝓfessis. que dat p cibo q̄ p corpis alimento ea principaliter impēdit. ¶ Cū in aliis religionib⁹ z collegijs ecclesiaꝝ maior reuerentia p̄ib⁹ in ordine ītroitus soleat exhiberi. qō etiā inter apostol⁹ s aliquo modo seruatū videtur. vicz in stallo chori z capituli z mense z aliis. Magna rusticitas videḱ. q⁹ apud vos nulla in his differentia seruaḱ cum apostol⁹ dicat Rom. Honore inuicem p̄uenientes. ¶ Sanct⁹ p̄r noster Franciscus in summa voluit ordinē puritate fundare vt in nullo gloriarenḱ fratres nisi i cruce domini nostri Jhu xp̄i. id est. in humilitatis z charitatis ei⁹ q̄ p nobis pati voluit ꝺuota imitatione. cum in huiusmodi excellētijs qua vnus alteri p̄ferḱ in aliquo soleat anim⁹ imperfectoꝝ sepe pueriliter extolli. ¶ Aut̄ apostol⁹ docet honore inuicē p̄uenire. nō tñ ad istas extrinsecas reuerētias referēdū est. qua vnus alteri assurgit vel facit eum se precedere z in supiori loco stare vel sederez similib⁹. sed magis ad boc vt quisquis reputz alium se meliorē esse. In humilitate sibi inuicem supiores arbitrantes z̄c. Vt non sit p/nus ad interpretandū facta eius vel dicta i partem deteriorē. Roma. Nō ergo amplius inuicē iudicemus z̄c. Vt offensus ab eo facile ei ignoscat. Donantes inuicē si quis aduersus aliquē habet querelam Vt studiose caueat ne in aliquo eū despiciat vl̄ offendat Matth. Videte ne cōtemnatis z̄c. Vt absenti non detrahat nec libenter derogatōez eius audiat. Ecclesiastic⁹. Cum detractoribus ne cōmiscearis. Vt indigenti auxilium z promptum obsequiū libenter impendat. Gall. Per charitatē spiritussancti seruite inuicem. Vt eū pure diligat z apud deū fideliter i quib⁹ valet. pmoueat. Qui hic negligēs tñ illas extrinsecas reuerentias vt dixi fratri exhibet. quas plericq̄ magis ad boc sibi mutuo exhibent ne īcuriales notenḱ vl̄ adulatorie vt sibi ista vicissim reexhibeantur. ꝟ/bum apostoli debiliter de honoris p̄uentione impleuit. ¶ Inter illos igit̄ qui aliquid exterioris glorie vel officio dignitatis vl̄ ex alia intentiōe honesta cupiūt habere fm hominē possunt iste reuerētie obseruari. Nos aūt extremā z altissimaz pauptatē in regula pfessos decet etiā humilitatē summā in omnib⁹ custodire. In alijs ordinib⁹ vbi temp⁹ z dies pfessionis cuiuscq̄ potest obseruari. q̄s prior altero intrauerit. possunt etiam i locis istā prioritatis seruare distinctōz. Apō nos aūt vbi sepe de loco ad locū mutamur. sicut nō possumus scire temp⁹ introit⁹ cui⁹q̄z. ita nec in quo eum debeamus stallo locare cuz ex obliuione z ambitione seu ex humilitate plures dicerent prius vel posterius se venisse. Et aliquotiens cognita veritate contigeret aliquos postea de locis suis forte cū verecūdia remoueri. Et ista pplexitas freq̄ns esset inter nos quis videreḱ altero superior ꝓpter frequentes mutatiōes. z pro appetitu p̄eminentie sepe cōscientie macularenḱ multorum. Et maius ex his omnib⁹ detrimentum esset i ordine q̄z vtilitas huiusmodi obseruantie de prioritatis honore. cum scōm multitudinem meritorū magis q̄z annorū quis sit acceptior apud deum. Sapie. Consummatus in breui expleuit tempora multa. placita z̄c. ¶ Questio.

¶ Cum deceat bonos promouere et alios ad bonum pro posse. multum videmini ab hac forma declinare q̄ scripta vra i libz z q̄nis tā difficulē alijs p̄stādo cōicatz. q̄ ex eis

possent pficere z alijs pdesse. et aut ꝺ pfectu alioꝝ moueri ex inuidia videmini. Aut ex ĩ ani gl'a vt videamini scire q̃ nesciũt alij. Aut alia intẽtiõe corrupta. R. ¶ Que pñt eti/ am bona intẽtione z; inculpabilit fieri. ali/ qñ temerariũ est ea in deteriorẽ ptẽ interpta ri cũ cordis occulta ignorem⁹. z ea q̃ in se in differẽtia sunt pñt sepe p bono fieri z licite z bñ. Scripta em̃ sua nõ cõicare alijs siẽ põt fieri reprehensibilit. ita põt etiã fieri inculpa/ biliter z licite z prudẽter. Prudent quando scriptũ nõdũ est bñ correctũ vel ordinatum ita q̃ ali⁹ inde se nesciret expedire z forte ma gis esset materia scandali vel erroris alij re scribenti vel legẽti. Itẽ q̃ nõ cõpetit illi qui desiderat. magisq̃ foret ei nociuũ q̃ vtile ta le scriptũ. Itẽ si ille ꝓtinuo z frequent indi/ get suo scripto. vt si alteri ꝓcederet ipe foret neglect⁹. cũ nemo teneat se neglecto alios in min⁹ necessarijs pmouere. Inculpabilit q̃n sepius z si nõ statim indiget suo scripto z eo diu carere nõ potest. Itẽ sunt in pctẽdo ml/ ti valde importuni ꝙz in reddẽdo tardi q̃ se/ pius pulsati vix tandẽ cũ murmure cõcessa reddũt z p bñficio gratitudinis ꝑba impẽdũt Itẽ sepe p scriptores polluũt q̃terni z libri z laceranť l'alit male tractanť sic concessi. Itẽ vn⁹ ꝓcedit vlteri⁹ alij irreq̃sito eo qui ei scriptũ ꝓcessit. z ille forsitan iterũ alij donec tandẽ ille nescit a q̃ reposcere ꝏbeat. z sic elõ gať ab eo q̃ null⁹ directe ei inde respondet. Itẽ etiã sepe pdit qõ ita ꝓcedit. qz forte ne/ gligẽt relictũ alius q̃si nulli attineat sibi it lud sil'r reseruat Aliq̃n etiã ille vel iste de lo co mutať z tã lõge vn⁹ ab altero disiungit q̃ nõ põt ꝓcessum p nũcios repetere. vl timet i via destrui vl' amitti p nũciũ aut pdonẽ aut aquã. Illi aũt q̃b talia restituẽda ꝓmittun tur q̃nq̃ volũt sibi rescribere ꝑusq̃ illi resti tuať. vl' cõmodať alijs vel alicubi relinquũt donec oblioni tradũt z postea negant sibi fuisse cõmissa. Et sic plurima pdũt alijs cõ/ modata. Aliq̃n scriptũ aliq̃d est ligatũ i vo/ lumie cũ alijs opib⁹. z si illud frať alicui ꝓce deret oporteret eũ totũ lib⁹ dissoluere cum graui dãno expensaꝝ z laboꝝ in ligãdo fctã rum. Sepe etiã cũ vni rescribendus ꝓcedit alij nisi z sibi ꝓcedať indignanť. z p hoc aut diu cogit ille scripto suo carere. aut p pluresᵐ transiẽs sordidať z pdit. Cũ g̃ tot cau se sint irreprehẽsibiles ꝑpter q̃s ꝓtingit sepe vt aliq̃s nõ cõicet alijs scripturã suã. Nõ opꝛz vt iudicenť nõ bñe caritatẽ ad primũ. vel ex inuidia aut vana gl'ia vel rancore vel alia ñ bona intẽtione petẽtib⁹ ꝟ negare. licet aliq̃ ab his nõ sint imunes. Ille tñ nõ est excusa bilis in hac pte q̃ z si non ex malicia tñ ex q̃ dam diffidẽtia nõ cõicat alijs scripta sua. ti/ mens ne si p aliũ ꝑueniant. ipse po/ stea nõ habeat cũ necesse fuerit aliq̃ alia q̃ ꝑ ponat. q̃si fons charitatis z sapie dei desicca tus sit vt nõ alia p his ei liberalit restituat z refundat si p charitate q̃ ab ipo accepat stu/ deat alijs imptiri. Cũ etiã libri z q̃terni fra/ trum sint tm̃ ad vsum a superioribus suis ꝓcessi z ad custodiã cõmissi. q̃ cauet ꝓmissũ destrui vel amitti qõ nõ est eius ꝓpriũ ꝓpter ꝟ nõ de bet maliuol⁹ iudicari. ¶ Cũ sicut ipsũ asseritis missi sitis in adiutoriũ plebanorũ nõ in ꝓiudiciũ iuris ipoꝝ. q̃re nõ ꝑdicat ꝑpo pulo ius plebanoꝝ. s. q̃tũ z qualit debeant eis subesse z obedire. z q̃ntã habeãt sup eos ptãtem. Videmini em̃ ꝟ tacite ꝓterire. iõ vt vobis magis adhereãt. z ea q̃ illis donarẽt in vsũ vestr callide retrabit. z sic eos iure suo fraudat. R. ¶ Qui bñ aduertit sepe itel/ ligit q̃ etiã in ꝑdicatiõe z ꝓsilijs bortamur subditos ꝑlatis suis in oĩb⁹ q̃b⁹ de iure te nenť fideliter obedire. z iura sua illis ꝓsolue re. z snias eoꝝ iuste latas reuerenť obꝛuare z eos quasi dei vicarios honorare. z qõ in ꝟ meritũ salutis eoꝝ ex magna pte ꝓsistit. Sed qz nõ valde magnificam⁹ eos in populo. vi/ detur eis q̃ parũ p ipis faciam⁹. Quare au tem hoc dimittim⁹ plures sunt cause. Una ne videamur ꝟ adulatorie potius facere (vt sic captemus eoꝝ beniuolentiã) q̃ ꝑ verita/ tis doctrina. cum ꝑdicatio debeat esse alie/ na ab adulatione ꝑsentiũ vel detractiõe ab/ sentium. s. Tex. ij. Neq̃ em̃ aliquãdo fuim⁹ in ꝟmone adulatoris sic scitis neq̃ ĩ occasiõe auaricie. ¶ Altera cũ ipi p se sepe pl⁹ amplifi/ cent iura sua sup subditos suos q̃ oporteat ꝑcipiẽdo qõ nõ debẽt, phibẽdo q̃ nõ possũt ꝓcedẽdo que nõ licet. exigendo indebita. ful minando sententias duras. z laqueos mul tiplicando animab⁹ quas soluere et expedi/ re deberent si nos adderemus terrendo po pulum. z magnificando potestatem clerico/ rum super ipos. prouocaremus ampli⁹ q̃/ rundam clericorum audaciam. z aut facere mus simplices subditos pusillanimes. aut tumidos prouocaremus ad proteruiã ma/ iorem. vt magis econtra se erigerẽt ꝺ cleruz.

Tertia cū plēs clericoꝝ tā apte viuāt iuste q̄ layci sumāt inde graue scandalū si sup ꝟ vellem⁹ eos magnificare in plō scādalum suscitarem⁹ ꝺ nosipsos q̄ tam vitupabiles laudarem⁹. ꝓuer. Qui derelinquūt legē laudāt impiū. q̄ ꝺseruāt succēdunt ꝟtra euꝝ Dz cū plures ī clero vt nūc vel male ꝟtra formā canonū teneāt regimē ꝓpli in ecclesia vel ꝓpē excessus suos suspēsi sint ab exercitōe officij pastoralis si oēs cōiter magnificarem⁹. etiā illi q̄ nō haberēt ius cogerēt subditos ī bis q̄ nō debēt sibi obedire q̄si legitimis pastoribꝫ. Si aūt specificaremus q̄bꝫ essent digni ad obediēdū. alij q̄uis ferrēt q̄ eos notabiles ꝟ ꝟtēptibiles redderem⁹. iō q̄i dissimulando trāsim⁹. Quis aūt nonnulli de clero pl⁹ oderint religiosos q̄ꝫ iudeos xp̄i aduersarios. Tñ si sapent pot⁹ diligerēt nos pluribꝫ de causis tā ꝓ tpali vtilitate q̄ꝫ etiā ꝓ spirituali vtilitate sua Una q̄ p nr̄aꝫ doctrinā subditi eoꝝ plen⁹ soluūt eis iura sua. ꝟ obediūt eis ꝟ reuerent eos ampli⁹. licet ipi clerici ꝟ nō credāt. Deb. Obedite ꝓlatis vestris. Altera q̄ bñficia eccl'iastica q̄ nos tenerem⁹ si essem⁹ cū eis in seculo venientes ad religionē ipis relinq̄m⁹ obtinēda q̄ q̄ꝫtū diligūt sibi. tñ deberēt diligere illos q̄ eis ea relinquūt nisi pot⁹ vellēt nos mori vt ea sic gaudenti⁹ possiderēt. Tertia q̄ sum⁹ testes eoꝝ in doctrina fidei vt meli⁹ credaī eis q̄ꝺ docent obediēdū sibi esse tāq̄ꝫ xp̄i vicarijs. Sicut heretici q̄ dicūt q̄ clerici ꝓ suo q̄stu seducāt pl'm vt sibi obediāt. ꝟ dent ipis oblationes ꝟ decimas vt ide sustētent ꝟ ditēt ꝟ deliciēnt ꝟ sine labore abūdent. q̄ꝫ aliūde tam cōmode non haberēt. videō ꝓfinxerint festa ꝟ officia diuia. aiaꝝ remedia. pctōrū pnias. iudicioꝝ eccl'iasticoꝝ snias. sacroꝝ ammīstratōes ꝟ alias solēnitates. ꝟ institutōes sācte eccl'ie ꝓlationū dignitates. vt hoꝝ oīm occasiōe exhauriāt marsupia laycoꝝ. Sz fideles cū vidēt religiosos relinq̄re mūdū. et diuitias mūdi ꝟ ecclesiasticā beneficia resignare. ꝟ pauptatē voluntariā ꝓfiteri ꝟ tñ ꝟ eadem docere ꝟ credere que docēt clerici. auferetur eis illa hereticoꝝ suspitio q̄. ꝓ sola auaricia possent opinari ꝓdicta oīa a clericis ad inuenta cū vident illos esse testes eorum doctrine q̄ hec tpalia ꝓ doctrina fidei reliq̄rūt Quarta q̄ habeāt in nobis aliquē stimulū correctiōis vt min⁹ audeāt peccare ꝟ studio suis officiū sibi cōmissum exerceāt ꝟ instruātur in aliquibꝫ q̄ ignorāt ꝟ ad pnīam ꝓuocētur ꝟ in bono amplius roborent. Quis ali⁹ argueret eoꝝ vicia cū in simili morbo laborans aliū non presumat curare. iuxta illud Medice cura teipm. Itē si cecus ceco ducatum p̄stet ꝛc. Quinto q̄ sumus coꝝ coadiutores in subleuādo onere sibi imposito. vt sit eis ꝟ portabili⁹. ꝟ iudiciū durissimum q̄ꝺ fiet in bis q̄ ꝑsunt aliquo mō tolerabil⁹ sentiāt in futurō supplēdo eoꝝ vices. p̄dicādo. ꝓsulendo ꝓfessiones audiēdo. vbi aliqui eoꝝ minus sufficiūt ꝓ multitudine populi. vel ꝓ ꝓplexitate casuū minus ab aliquo ipe rito instrui p̄nt. vel parrochiani min⁹ faciūt q̄ꝫ deberēt vt q̄n eoꝝ subditi timēt eis ꝓfiteri ex cā aliqua spēali Sexta si q̄s inē eos timoꝝe picali in q̄ sunt q̄rit ꝓfugere ad statū tutioꝝem salutis. vel desiderio vite meliorꝭ vult ea que i mūdo sunt relinquere. ꝟ statū ꝓfectōnis euāgelice apprehēdere apō viros religiosos p̄ōt q̄ꝺ desiderat inuenire q̄ sint ordinis sui fideles obs̄natoꝝes. Sic Loth fugiēs ab excidio sodomoꝝ ꝓfugit ad puellam segoꝝ. i. humilē religionem saluandus. Septima q̄ si imminerz aliquādo eccie necessitas vel pugna ꝟtra hereticos vel alios oppressoꝝes fideliū. viri religiosi deberēt se ꝓmpti⁹ exponere ꝟ quasi ꝓmi in acie se opponere inimicis. sicut filij ruben ꝟ gad ꝟ manasse fuerūt fratrū suoꝝ ꝓpugnatoꝝes ad obtinendam terrā cū pace. Octaua q̄ sunt apud deū intercessoꝝes p oꝝōnis studium. ꝟ vite meritū. ꝟ dñm sibi ꝟ alijs placabilē faciēntes ꝓ venia peccatoꝝ. ꝓ gratia meritoruꝫ ꝓ amotione q̄rūcūq̄ maloꝝ. ꝓ gloria celestium ꝓmioꝝ facilius obtinenda. Que nobis prestare dignet Jesus xp̄us Amen. Et hec ad p̄sens sufficiāt ꝓ excusatione nostra contra calumnias exprobrantiū vel questiōes ignorantiū. qua forma vel intentōne aliqua que videnī aliquādo minus intelligentibꝫ quoquo modo reprehensibilia faciamus. Qui autē voluerint possunt plura superadere. et ista que hic posita sunt melius explanare. que sicut impmeditate ita ꝟ inordinate conscripsi. sicut tunc mee memorie occurrerunt. modo hoc modo illud sicut aduertere potest legens.

Explicit libellus Apologeticus. id est. excusatoꝝius.

I·N·R·I
Glorificato
Judex iratus ·z·
victor magnificus ·3·
Sponsus ornatus ·q·
frontal radius ·3·
Rex regis filio ·1·
liber signatus ·z·
Testis veredicus ·1·
finis optatus ·q·
Lazarus excitatus ·q·
Surgens beatus ·z·
Orbi prelatus ·q·
Ortus papus ·3·
Largitor spiritus ·3·
Lelo leuatus ·z·
Ductor exercitus ·1·
Translanceatus ·z·
Junctus latronibus ·3·
Triumphator motuus ·1·
Cruore madidus ·3·
Pilato traditus ·3·
Sponsus ab oibus ·1·
Crucifixus ·z·
Sol more pallidus ·1·
Inclinato capite
Vitam finiuit
Vigilum vite
Passio
Vulnerat
Vulnerat
Vulnerat

Incipit tractatus sancti Bonauenture qui vocatur Lignum vite.

Qui christo confix⁹ sum cruci. Verus dei cultor. christiq; discipulus qui saluatori omniū p se crucifixo perfecte cōfigurari desiderat. ad hoc potissimuz attēto mētis conatu debet i tēdere vt christi iesu crucē circumferat iugiter tam mēte q̄ carne. quatenꝰ prefatū apostoli verbū veraciter valeat in semetipso sentire. Porro huiusmodi affectuz z sensum is dumtaxat apud se viuaciter experiri merek. qui dominice passiōis nō immemor nec ingratus laborē z dolorē amorēq; crucifixi iesu. tanta memorie viuacitate. tāto intellectꝰ acumine. tanta volūtatis charitate considerat. q̄ veraciter illud spōse pferre potest eloquium. Fasciculꝰ mirrhe dilectus meꝰ mihi inter vbera mea cōmorabit. Ut igitur pfatus in nobis attendak affectus. formetur cogitatus. imprimak memoria. ex sacri euangelij silua. in qua de vita passione z glorificatiōe Jhu christi diffuse tractak. colligere studui hunc mirrhe fasciculū. quē z pauc̄ z ordinatis z correspondentibꝫ sibi verbis compegi. pter facilitatē memorie. necnō simplicibꝫ cōsuetis z rudibꝫ propter declinanduz curiositatis viciū. fouendā quoq; deuotionem. z edificandā fidei pietatē. Et quoniaz imaginatio iuuat intelligentiā. ideo ex multis pauca collegi z imaginaria quadā arbore sic ordinaui atq; disposui vt in prima z infima ramorū ipsi⁹ expansione saluatorꝭ origo describak z vita. in media passio. z glorificatio in suprema. Et in prima quidē ramorum serie quattuor altrinsecus ꝑm alphabeti ordinem ponenk versiculi. similiter i secūda z tertia. ex quoz quolibet instar fructus vnica pullulatio pendet. vt sic sint quasi xij. rami afferētes duodecim fructus iuxta mysteriū ligni vite. Describe igit in spiritu mentis tue arborē quandā. cui⁹ radix irrigetur fonte scaturitiōis ppetue. qui etiā excrescat in fluuiū viuū z magnuz. quattuor videlicet capitū ad irrigandū tot⁹ ecclesie paradisū. Porro ex hui⁹ arboris stipite duodecim rami frondibꝫ floribꝫ fructibusq; adornati cōsurgant. Sitq; foliū eius cōtra omne gen⁹ morbi medicamentū efficacissimū. tam preseruans q̄ reparās. p eo q̄ verbū crucꝭ. virtus dei est in salutē omni credēti. Flos aūt eius sit oīs coloris formositate decorus. omnisq; odoris suauitate respersus. qui desiderantiū anxia corda refocillet z attrahat. Fructꝰ tandē sit duodenꝰ. habēs in se omne delectamentū z omnē saporis suauitatez qui sic domesticis dei ad degustandū ꝓponitur vt semp eo satient̄ edentes. z tamē nūq; fastidiant. Et hic quidē fructus est qui de ꝯginali vtero traxit originē. z in ligno crucis ad maturitatē saporosam. p eterni solis calorem meridianū. christi videlicet charitatē peruenit. z in orto paradisi celestis in eccl'ia videlicet dei desiderantibꝫ ipm ꝓponitur degustādus. Et hoc insinuat primus versiculus quo dicit. O crux fruteꝝ saluificus. viuo fonte rigatus. Cui⁹ flos aromatic⁹. fructus desideratus. Verū licet hic fructus vnꝰ sit z indiuisus. quia tamē ꝑm eius multiplices stat⁹. dignitatē. virtutes z opa. multifor mibꝫ cōsolationibꝫ deuotas animas cibat. que quidē ad duodenariū numerū reducūtur. ideo fructꝰ hic ligni vite quasi sub duodecim saporibꝫ in duodecim ramis gustandus ꝓponitur atq; describit Ut in primo ramusculo mens christo deuota saporē suauitatis ꝓcipiat. preclarā saluatoris sui recogitando originē z dulcē natiuitatē. In secūdo ramusculo dignatiue cōdescensionis cōuersationē perhumilē. In tertio celsitudinez perfecte virtutis In quarto plenitudinē abundantissime z pfectissime pietatis. In quito confidentiā quā habuit in periculo passionis. In sexto patientiā quā exhibuit in illatis iniurijs z cōtumelijs magnis. In septimo cōstantiā quam seruauit in ipo cruciatu z dolore asperrime crucis. In octauo victoriam quā assecut⁹ est in conflictu z transitu mortis. In nono resurrectionis nouitatez miris dotibꝫ adornatā. In decimo ascensionis sublimitatē spiritualiū charismatū diffusiuā In vndecimo equitatē futuri iudicij In duodecimo eternitatem diuini regni.

Hos aūt ideo voco fructus q̄ sua maxima suauitate delectāt z virtuositate ꝓfortāt animā meditantē in his z diligētius singula ꝓtractantē. si tamen abhorreat exemplum ꝑuaricātis ade qui lignū scientie boni z mali ꝓtulit ligno vite. Quod quidē vitare nō

potest nisi rōni fidē. inuestigatōi deuotōem. curiositati simplicitatē. tandēq; carnali sen/ sui oīi seu prudētie carnis sacrā pferat xpi crucē. p quā sanctispūs charitas in cordib deuotis nutrit z septiformis gra diffundit. sicut in duob supremis z postremis versi/ culis postulatur.

¶ Jesus ex deo genitus.

Expergiscere pinde aīa xpo deuota. z singula q̄ de Jhu dicunt diligentius discute. Attēte ꝓsidera z morose per tracta cū Jesum audis ex deo genitū. La/ ue ne mētis tue oculis infirmū aliq̄d carna lis cogitatiōis occurrat ḡn potr colūbino z aquilino intuitu simpliciter crede ac pspica citer ptemplare q̄ ab illa eterna luce sit im/ mensa z simplicissima fulgentissima z sūme arcana coetern⁹ coequalis z ꝓsubstantialis splēdor orit. q̄ est ꝑtus z sapīa patris generā tis. in q̄ pater oīa disposuit ab eterno. p quē fecit z secula. factaq; gubernat z ordinat ad gl'iam suā. partim p naturā. ptim p grām. p/ tim p iusticiā. ptim p mirificordiā. vt nihil i mūdo inordinatū relinquat.

¶ Jesus prefiguratus.

In principio quidē ꝓditionis nature. collatis in paradiso parentib primis. debinc ꝓpter esum ligni veriti p divi/ ni decreti severitatē expulsis. supna miseri/ cordia nō distulit hoīez errabundū reuoca/ re ad pnīe viam. spem venie dādo p repmis/ sum saluatoris aduentū. Et ne forte p igno rantiā z ingratitudinē tāta dei dignatō nr̄e saluti foret inefficax. in ḡnq; seculi hr̄ etatib p patriarchas. iudices. sacerdotes. reges. et ꝑphetas ab abel iusto vsq; ad iohēm bapti/ stam filij sui aduentū pnūciare. ꝓmittere ac pfigurare nō destitit. vt p multa mīlia tpum z annoz magnis miris z multiplicatis oracu lis intelligētias nr̄as ad fidē erigeret. z affe/ ctus p viua desideria inflāmaret.

¶ Jesus emissus celitus.

Denicq; postq; venit plenitudo tpis. sicut bō sexta die ꝓdit⁹ est de terra p divine manus ꝑtutē z sapīam. sic in ꝓncipio sexte etatis misso archangelo gabri ele ad virginē. z ḡgine pbente illi assensum. supuenit in eā spūssanctus. sicut ignis divi nus mentē et⁹ inflāmans. carnēq; ipius pfe/ ctissima puritate sanctificās. Hz z ꝑtus eā obumbrauit altissimi. vt tantuz ferre posset ardorē. qua opante in instanti corp⁹ fuit for matū. aīa creata. z simul vtrūq; divinitati in pson filij counitū. vt idē esset de⁹ z hō. salua vtriusq; ꝓprietate nature. O si valeres vtcū/ q; sentire q̄le q̄ntumq; fuerit illud e celo im/ missum incēdiū. collatū refrigeriū. infusum solatiū. q̄nta sublimatio ḡginis mr̄is. q̄nta nobilitatio humani generis. q̄ntaq; conde/ scensio maiestatis. si virginē canentē cum in bilo posses audire. si cū dña tua in mōtana conscēdere. si sterilis z ḡginis suauē ꝓtuerī cōplexū z salutatōis officiū. in q̄ seruul⁹ do/ minū. ꝑco iudicē. vox ꝑbū cognouit. puto q̄ canticū illud sacrū Magnificat aīa mea do minū rē. cū beatissima ḡgine suani tunc mo dulatiōe ꝓcineres. mirūq; ꝓceptū ḡgineum vna cū ꝓpha puulo exultās z iubilās adora res.

¶ Jesus maria natus

Sane cū quietū silentiū vniuersal'pa cis sub cesaris augusti impio. ptur/ bata ꝑus secula serenasset intm vt p ipi⁹ edictū describeretur vniuersus orbis. di uine factū est. puidētie cura vt ioseph ḡginis spōsus p̄gnantē puellā de regali ortā prosa pia ad bethleemiticā duceret vrbē. Et iaz a ꝓceptu excursis mensib nouē rex ille pacifi cus tāq; spōsus de thalamo ꝓcessit ō vtero virginali. sic absq; oīi corruptiōe in lucem edit⁹ sicut fuerat absq; ois libidinis ꝓtagio ne ꝓcept⁹. Qui cū magn⁹ esset z dives p nob effect⁹ paru⁹ z paup extra domū in diverso/ rio nasci elegit. pāniculis inuolui. lacte ḡgi/ neo pasci. z inter bouē z asinū in pspio recli nari. Tūc illuxit nob dies redēptiōis noue. repatiōis antique. felicitatis eterne. Tūc p to tum mundū mellifluī facti sunt celi. Cōple/ ctere itaq; nūc aīa mea divinū illud presepe vt pueri pedib labia tua figas. z oscula ge/ mines. Deinde pastoz excubias mētē ptra cta. angeloz mirare ꝓcurrentē exercitū. cele sti melodie tuas interpone ptes. corō z ore decantās. gl'ia i altissimis deo. z in terra pax hominib bone volūtatis.

¶ Jesus ꝓformis patrib

Crauo nāq; die circūcidit puer z vo cat Jhs. vt sanguis sui pciū p te nō tardās effundere. tuū se verissimum saluatorē oīderet pfrib repromissum tā ꝑ bo q̄ signo. eisq; assimilatū p oīa. ꝓter ignо rantiā z pctm. Propt̄ qō z circūcisionis ac cepit signaculū. sic z venies apparuit in sim/ litudinē carnis pcī vt de pctō dānaret pec cdtū nobisq; fieret sal⁹ z sempiterna iusticia

ab humilitate sumēs initiū. q̄ oim est radix custosq̄ virtutū. Quid igit̄ superbis terra z cinis. agn⁹ innocēs q̄ tollit pcta mūdi non abhorret circūcisiōis cauteriū. Et tu pctōr cuz sis dū ptendis te iustū. remediū refugis salutz eterne. Ad quā nullaten⁹ puenire potes nisi velis subsecq̄ humilē saluatorē

¶ Jesus tribus magis monstratus

In Acto dño in bethleē iude. stella tribus magis ī oriēte apparuit z vsq̄ ad domum illi⁹ humilis regis p̄uia claritate pduxit. Holi iā z tu ab illi⁹ oriētis z puntis stelle declinare fulgore q̄n poti⁹ sacrorum regū comes effect⁹. iudeoz scripturam de xp̄o testimoniū phibentē accepta. z fraudulēti regis herodis declina malicią. cū auro z thure ac mirrha xp̄m regē z vez deum z hoiem venerare. z cū p̄mitūs gentiū vocandaz ad fidē. humilez deū in cunis iacentem adora z pfitere z lauda. vt sic ī somnis p̄monit⁹ ne herodianā seq̄ris superbią. p⁹ vestigia humilis xp̄i reuertarz in regionē tuā.

¶ Jesus summissus legibus

In Non suffecit mgr̄o humilitatz pfecte. cū patri p oia esset equalis q̄ seip̄m subderet humilime marie v̄gini. nisi z se summitteret legi. q̄tenus eos q̄ sub lege erāt redimeret. liberaretq̄ a fruitute corruptionis in libertatē gl'ie filioz dei. p̄ter qō z mr̄em q̄q̄ mundissimā. legē purificationis voluit obs̄uare. z seip̄m oim redemptorē vt p̄mogenitū redimi. in tēplo dei offerri z hostiam p se dari p̄sentib⁹ z exultātib⁹ iustz. Exulta igit̄ z tu cū illo beato sene simeone z anna longeua. pcede in occursum mr̄is z puulli. vincat verecundiā amor. depellat timorē affect⁹. Accipias z tu infantē iesum ī vlnas tuas. dicasq̄ cū spōsa in canticis canticorū. Tenui cū nec dimittā. Tripudia cū illo venerabili sene simeone z pcine. Nunc dimittz seruū tuū dñe zc.

¶ Jesus regno fugat⁹

Quoniā aūt humilitatē pfectā triuz pēaliter adornari decet comitatu v̄tutū. s. pauptatis in fugiēdo diuitias vt fomēta superbie. patiētie p̄o in equanimi p pessione p̄tempt⁹. obediētie q̄z in alienis parēdo mādatz. iō diuīa dispositōe altiori permittēte p̄silio dū herodes impi⁹ puulū regē querit vt pdat. supne reuelatōis oraculo in egyptū trāsfert vt pegrin⁹ z paup. simulq̄ in coetaneis puulis ip̄i⁹ causa occisis occidit z quasi in q̄libet trucidat. Tandē herode defuncto iuxta diuinū imperiū reducit ī terrā iuda. ibiq̄ p̄uersat⁹ z crescēs etate z gr̄a. cohabitabat parētib⁹. z adeo erat subdit⁹ illis vt nunq̄ vel ad momentū secederet. nisi cuz duodecim iā fact⁹ annoz remāsit in hierusalem. nō sine multo mr̄is dolore quesit⁹. nec sine immēso gaudio reinuent⁹. Holi g̃ et tu fugiētes in egyptū mr̄em z puulū sine comitatu relinq̄re. Holi cū dilecta querente dilectum donec inuenias ab inq̄sitōe cessare. O cū q̄nta copia fluerēt lacrime. si oculis p̄p̄is aspiceres tā reuerabilē dñam gratiosissimā q̄z puellā cū tā tenero z formoso puerulo peregrinā. si etiā dulcē illā increpatoz amātissime dei genitricis audires. Fili quid feciſti nobis sic. tanq̄m si diceret. Desiderantissime fili quō tā dilecte z diligēti mr̄i tantā potuisti materiā p̄stare doloris.

¶ Jesus baptista celicus

Cum aūt ad tricesimū etatz sue annū saluator p̄uenisset volēs opari salutē nostrā. cepit p̄us facere q̄z docere. Et p̄mū inchoās a ianua sacroz z fundamento v̄tutū baptizari voluit a iohāne. vt exemplo mōstraret pfecte iusticie. z vim regeneratiuā aq̄s p̄ferret cōtactu mūdissime carnis suc. Quē z tu fideliter comitare. vt fias regeneratus in ip̄o eiusq̄ scrutare secreta vt sec⁹ iordanē in voce patrē. in carne filiū. in colūba videas sp̄m̄scm̄. z apto tibi iā trinitatz celo sursum ferāris in deum.

¶ Jesus hoste temptatus.

Ductus nāq̄ fuit ih̄s ī desertū a spū vt tēptaret a diabolo. q̄ten⁹ z hostilis pugne humili p̄pessione nos hūiles faceret z victorie assecutiōe viriles. Durā q̄z ac solitariā vitā p̄stāter assumpsit vt fideliū mētes ad pfectōis aggressionē erigerz. z ad grauia pferēda firmaret. Eya nūc xp̄i discipule cū pio mgr̄o secreta solitudinis p̄quire vt soci⁹ ferarz effect⁹. arcani silentij. oratiōis deuote. diuturni ieiunij. trine p̄flictatōis cū callido hoste. imitator fias z pticeps z ī oim temptationū discrimie ad illū discas habere recursum. p eo q̄ nō habem⁹ p̄tificē q̄ nō possit cōpati infirmitatib⁹ nr̄is. temptatū p oia p̄silitudine absq̄ peccato.

¶ Jesus signis mirificus

Ipse nēpe est q̄ fac̄ mirabilia magna solus. dū elemēta commutat. panes multiplicat. mare calcat. fluct⁹q̄z trā

quillat. demones cōpescit z fugat. leprosos emūdat z sanat. mortuos suscitat. qui z cecꝫ visum. surdis auditū. mutis eloquiū. claudis gressum. paliticis z aridis z sensum restaurat z motū. Ad quē peccatrix cōscientia clamat nūc more fidelis leprosi. Dñe si vis potes me mūdare. Nūc more Centurionis Dñe puer meꝰ iacet in domo paraliticꝰ z male torquet. Nūc more chananee. Miserere mei fili dauid Nūc more sanguifluę mlieris Si tetigero inḡt fimbriam vestimenti eius salua ero. Nunc instar Marie et Marthe. Dñe ecce quē diligis infirmat.

¶ Jesus transfiguratus

Ad confirmādū siquidē mētē humanā p spem retributōnis et ne assumpsit Jhs petrū iacobū z iohem. quibus z trinitatꝫ sacrm aperuit. z passiōis abiectionē pdixit. z resurrectiōis future gliam ī trās figuratiōe mōstrauit ꝓtestātibꝫ sibi lege et pphetis in apparitiōe moysi z helye. ꝓtestantibus etiaz pre z spūsctō in voce z nube. vt sic aīma xpo deuota z iā in ꝟitate firmata z ad apicē ꝟtutis euecta fideliꝫ dicat cum petro. Dñe bonū est nos h esse. hoc est. in tueꝛtem plationis pfruitiōe serena. immissoqꝫ in eā celesti sopoꝛe z extasi audiat arcana verba q̄ non licet homini loqui.

¶ Jesus pastor sollicitus

Quāta fuerit pijssimi pastoris ad perditas oues solicitudis cura. q̄ntaqꝫ clemētia ipe bonꝰ pastoꝛ in parabola pastoꝛꝫ z ouis cēteſime pdite. multaqꝫ cura q̄site. ac tandē inuēte z ī humerꝫ reportate cū gaudio pia metaphoza indicat. z ꝟmone expsso declarat cū dicit. Bonꝰ pastoꝛ anima suā dat p ouibꝫ suis. Et in eo ꝟe illud pphetic̄ pfecte implet. Sic pastoꝛ gregē suum pascet. Nā ꝓpter h labores sollicitudinesꝫ inedias passus inter phariseoꝝ insidias z picula multa. euāgeliſando regnū dī ciuitates circuibat z castra. noctes ducebat ī oꝛōe puigiles. Hec phariseoꝝ veritus murmur z scandalū publicanis reddebat se affabilem asserēs ꝓpter male habētes se venisse in mūdum. Ad penitētes q̄z paternuz ꝓtendebat affectū. aptū oñdens eis diuīe misericordie sinū. Testes hoꝝ inuoco z adduco in medium matthēū. zachēū z peccatricē illā ad pedes eiꝰ pstratā. z mulierē in adulterio deprehēsam. Nūc igiꝫ pastorē pijssimū more matthei pfecte sectare. more zachei hospitio suscipe. more peccatricꝫ vnguēto punge. pedesq̄ ipiꝰ ablue lachrymis. terge capillis. ꝟosculis mulce. vt tandē cum ipa muliere iudicio ipiꝰ expōsita. absolutōis sniam mereaꝛis audire. nemo te ꝯdēnauit. nec ego te ꝯdemnabo. vade z iam ampliꝰ noli peccare.

¶ Jesus fletu rigatus

Oro summe siquidē pietatꝫ reserāda dulcedine. fons totiꝰ mificoꝛdie. bonus ihs nō modo p nob miseris selꝫ sed pluries fleuit. Nā sup lazaꝝ ꝑmo. debic sup ciuitatē. z tandē ī cruce. ex illis pijssimis oculis ad oēm expiationē pctoꝝ lachryma rū manauere fluēta. Fleuitq̄ saluatoꝛ vbertim. nūc būane infirmitatis deplorādo miseriā. nūc ceci coꝛdis caliginē. nūc obdurate malicie prauitatē. O coꝛ duꝝ vesanū z impium. z tanq̄ ꝟa ꝓnatum vita plangendū. cur more frenetici flēte sup te sapia pris in tātis miserijs letaris z rides. Cōsidera lacrimantem medicū tuū z luctū vnigeniti fac tibi plāctum amaꝝ. deduc q̄si toꝛrentē lacrimas p diē z noctē nō des requiē tibi. neq̄ taceat pupilla ocli tui.

¶ Jesus rex orbis agnitus

Sane post lazaꝝ suscitatū z post effusum alabastꝝ vnguēti sup caput Jesu. odoꝛe fame eiꝰ iā respeꝛso in pl'o pōsciens ipe turbā sibi obuiā venturā ꝓscendit asellū vt inē applausus currentiū pl'oꝝ cedentiū ramos z sternentiū vestimēta ī via mire pberet humilitatꝫ exēplū. Nec sue miseratiōis oblitꝰ cū turbe deprōmerēt canticū laudis. ipe lamētū assumpsit sup excidiū ciuitatꝫ. Surge nūc saluatoꝛis ancilla vt tanq̄ vna ō filiabꝫ hierl'm intueaꝛꝫ regē Salomonē in honoꝛe quē sibi mr synagoga ī ecclesie nascētꝫ mysteriū reuerenē exhibuit. vt insidentem aselli tergo celi terreq̄ dñm velut cū ramis oliuaꝝ atq̄ palmarū. pietatis opibꝫ ꝟtutūq̄ triūphis iugit comiteris.

¶ Jesus panis sacratus

Inter oia memorialia xpi pcipua cōstat recoꝛdatiōe esse dignissimum signale illud ꝓuiuiuz sacratissime cene In q̄ nō solū agnꝰ paschal' ad edendū ꝓponitur vez etiā agnꝰ imaculatꝰ q̄ tollit pcā mundi sub specie panis oē bñtis ī se delectamētum z ois saporis suauitatē. pbet in cibuz. In q̄ ḡdē ꝓuiuio mira xpi refulsit bonitatꝫ dulcedo. qñ cū pauculis illis discipul' z iuda pditoꝛe eadem mēsa z scutella cenauit. Diꝫ

ciaruit humilitatꝫ exemplū dū pedes pisca/
toꝝ ꝛ etiā pditoꝝ sui rex gl'ie p̄cinct⁹ linteo
studiosissime lauit. Dira patuit munificen
tie largitas dū sacerdotib⁹ illis p̄mis ꝛ p cō
sequēs toti eccl'ie ꝛ orbi terraꝝ corp⁹ suū sa/
cratissimū ꝛ sanguinē vez̄ i cibū dedit ꝛ po/
tū vt qđ erat futuꝝ i primo sacrificiū đo pla
cens. ꝛ redēptiōis nr̄e impēciabile p̄ciū esset
viaticū ꝛ sustentamentū. Dir⁹ tandē emicu
it dilectiōis excessus. qñ in finē diligēs suos
tā dulci eos exhortatiōe ꝓfortauit in bono.
petꝝ spēaliter p̄monēs ad fidei robur. ꝛ Jo
bānī offerēs pect⁹ ad recubitū iocundū ꝛ sa/
crū. O q̄z mira sunt h̄ oīa repleta dulcedine.
illi dūtaxat aīe q̄ ad tā celebre vocata ꝓuiui/
um tāto mētis currit ardore vt possit illō p
pheticū eructare. Quēadmodum desiderat
ceru⁹ ad fontes aquaꝝ ita desiderat aīa mea
ad te deus.

¶ Jesus dolo venundatus

Passionē dulcissimi ihu xp̄i pie ꝓside
rare volēti p̄mū occurrit pfidia pdi
toris. Qui tāte fuit fraudis veneno
replet⁹ vt suū dñm ꝛ mgr̄m pderet. Tāta fu
it flāma male cupiditatꝫ successus vt optimū
deū argēto venūdaret ꝛ p̄ciosissimū xp̄i san
guinē vilis mercedis p̄cio cōpensaret. Tan
te deniq; ingratitudis vt illū q̄ oīa sibi ꝓmi
serat ꝛ ad honorē ꝛ dignitatē ꝛ culmē aplice
ptātis puexerat inseḡret ad mortē. Tāte du
ricie vt nec familiaritate ꝓuiuꝫ nec hūanita
te obsequiꝫ. nec suauitate colloquiꝫ a ꝓcepta
malicia potuit reuocari. O mira benignitaſ
mgr̄i i discipulū duxꝫ. ꝛ pij dñi in seruum ne
quissimū. Certe bonū erat ei si nat⁹ nō fuisſz
bō ille. Sz q̄uis inexplicabilis fuerit pdi/
toris ip̄ietas. in imensū tñ eaz erupat agni
di dulcissima māsuetudo. i exēplū data mor
talib⁹ vt iā nō dicat ab amico exasperata hu
manitas. Si inimic⁹ me⁹ maledixisset mihi
sustinuissem vtiq; tē. qz ecce hō vnanimis q̄
dux videbaꝫ ꝛ not⁹ q̄ xp̄i panes edebat ꝛ i il
la sacra cena cuz illo dulces capiebat cibos.
magnificabat sup eū supplātatiōz. ꝛ tñ agn⁹
ille mitissim⁹. os in q̄ nō est inuēt⁹ dolus. ozi
qđ abūdauit malicia in ip̄a pditōis hora su
aui osculo applicare nō renuit vt oīa illi exhi
beret que p̄ui cordis ꝓtinaciam emollire
potuissent.

¶ Jesus orans pstratus.

Siens nāq; ihs oīa q̄ sup eū erāt vē
tura fm altissime dispositiōis arca/
num hymno dicto exīt in montē oliuaruz.
more solito oratur⁹ ad p̄rem. Et tūc p̄cipue
iam mortꝫ instāte agone cum dispsiōe q̄z ac
desolatōe oniū q̄o pi⁹ pastor tenero ꝓplexa/
baꝫ affectu. fuit horribilis i natura xp̄i sensi
bili imaginatio mortis vt diceret. p̄r si fieri
pōt trāseat a me calix iste. Qēta ꝓo fuerit in
spū redēptoris p diuersis causis anxietas. te
stes sunt gutte sudoꝝ sanguinei ex toto cor
pore decurrētes i terrā. Dñator dñe ihu vñ
aīe tue tā vehemēs anxietas ꝛ anxia supplica
tio. Nōne voluntariū oīno p̄ri sacrificiū ob
tulisti. Uez̄ vt verā in te credētes nr̄e morta
litatꝫ naturā formaremur ad fidē. ꝛ i tribu/
lationū ppessione ꝓsiliꝫ erigeremur ad spem
ꝛ maiores erga te amoꝝ stimulos hr̄emus
naturalē carnis infirmitatē hmōi expressisti
euidētib⁹ signis q̄b⁹ doceremur q̄ p̄e dolo/
res nr̄os ptulerꝫ. ꝛ nō absq; doloꝝ sensu de/
gustauerꝫ amaritudines passionū.

¶ Jesus turba circūdatus

Tanc q̄z pmpt⁹ ad passionē fuerit spi
ritus in ihu ex h̄ euidēt innotuit q̄
veniētib⁹ vna cū pditore virꝫ sangui
nū ꝛ q̄rentib⁹ aiam suā cū facib⁹ laternis et
armis p noctē vltro occurrit ꝛ seip̄m mani/
festauit ꝛ obtulit. ꝛ vt cognosceret hūana p/
sumptio nihil se posse aduersus ip̄z nisi q̄n/
tum ip̄e pmitteret oīpotētis ꝓuiꝫ sue ꝓbo i
probos satellites terre allisit. Sz nec tunc
misericordiā suā in ira ꝓtinuit. nec pietatis
sue dulcedinē fau⁹ ille distillare cessauit. Mā
ꝛ mutilatā a discipulo aurē serui pterui. ma
nus sue ꝓtactu sanauit. ꝛ defensoꝝ sui zeluz
ab inuadentiū lesiōe cōpescuit. Maledict⁹
furor eoꝝ qz ptinax. dū nec maiestatis mira
culo nec pietatꝫ bnficio potuit refrenari

¶ Jesus vinculis ligat⁹

Denique sine gemitu audire q̄s possit.
qualiter in illa hora homicidas ma
nus in regē gl'ie iniecerūt truculēti
lictores. ꝛ innocētes mitis Jhu man⁹ vincu
lis ꝓstringētes ip̄m agnū māsuetissimuz ni
hil obloquentē ad instar latronis ꝓtumeli/
ose traxerūt ad victimā. Quis tunc doloris
acule⁹ discipuloꝝ corda penetrauit cū vide/
rēt dilectissimū dñm ꝛ mgr̄m suū a suo cōdi
scipulo pditū ligatis post terguz manib⁹ q̄si
malefactorē duci ad mortē. cū ꝛ ille impñtissi/
mus iudas penitētia ductus tanta postmo
dum fuerit ex h̄ amaritudine replet⁹ vt ma/
luerit mori q̄z viuere. Uetamen homini illi

q̄ nec sic ad fontē miſericordie p ſpem venie redīt. ſz p̄ſ ſceleris immanitate p̄territus deſperauit.

¶ Jeſus not̄ incognit⁹

Compħēſo dehinc paſtore diſpſe ſūt oues captoq̄ mḡro diſcipuli fugeſt⁹ petr⁹ tñ tāq̄ fidelior ſecut⁹ eſt a longe vſq̄ ad atriū p̄ncipis ſacerdotum. vbi ad vocē ancille ſe xp̄m nō noſſe cū iuramēto firmauit. tertioq̄ repetijt. donec gallo cantante reſpexit benign⁹ mḡr p̄dilectū diſcipulū reſpectu miſeratōis z gr̄e. q̄ p̄monit⁹ petr⁹ z foras egreſſus fleuit amare. O q̄ſq̄s es qui ad vocē ipetētis ancille. carnis videlicet tue xp̄m p te paſſum negaſti. peccie vl' volūtate vl' actu. rememorās paſſionē dulciſſimi magiſtri foras cū petro egredere vt teip̄z amariſſime defleas ſi qñ te reſpiciat q̄ petr̄ lacrimantē reſpexit. gemie q̄z amaricatōis p̄unctōis ſcz p te z cōpaſſiōis ad xp̄m inebriaberis abſinthio. vt expiat⁹ cū petro a reatu ſceleris replear̄ cū petro ſpū ſanctirat̄.

¶ Jeſus vultu velatus

Conſilio ſiquidē malignātiū pontifi/cū p̄ſentat⁹ p̄tifex noſter ieſus xp̄s z ſ̄itatē p̄feſſus ſe videlicet eſſe filiuz dei. q̄ſi blaſphem⁹ adiudicat⁹ eſt morti. z innumera ꝓpeſſus oppꝛobria. Hā vult⁹ ille venerabilis hoīb⁹. deſiderabilis angel'. q̄ z omnes celos adimplet leticia. labē polluti ſputis inq̄nat. ab impijs ſacrilegis manib⁹ cedit̄ tur. velo in deriſionē obtegit. z dñs vniuerſe creature tāq̄ ſeru⁹ p̄tēptibilis collaphiſatur. cū ille vultu placidiſſimo z p̄mone ſubmiſſo vnū ex ſuis p̄tificis dātez alapā ſibi dulciē z benigne corripuit. Si male inquit locut⁹ ſum teſtimoniū ꝓhibe de malo. ſi aūt bñ q̄d me cedis. O vera z dulcis z pia Jēu quenā aīa tibi deuota hec vidēs z audiens. poſſit ſe ꝓtinere a lacrimis z intime paſſiōis occultare dolorem.

¶ Jeſus pilato traditus.

Herēda p̄ſus iudeoꝝ ip̄ietas q̄ tāt̄z iniurijs ſatiari nō potuit q̄n potius ferali rabie fremēs ip̄io iudici tanq̄ rabido cani aīam iuſti deglutiendā expoſuit. Vinctū em̄ ih̄m aū pilatū p̄tifices p̄duxerūt. poſtulātes interimi ſupplicio crucis eū q̄ nō nouerat oīno pctm̄. Jp̄e ꝓ o q̄ſi agnus coz̄ tondēte ſe ſic añ iudicē ſtabat māſuetus z tacit⁹ cū fallaces z ip̄i falſoꝝ criminū mole obiecta. tumultuoſis clamatōib⁹ ancroze vite petūt ad mortē. z vix homicidā ſeditioſumq̄ latronē ſuāt ad vitā. lupū agno. mortem vite. luci tenebras. tā ſtulte p̄ferētes q̄s impie. Dulcis ieſu q̄s tā durus erit vt clamores illos horribiles. tolle tolle. crucifige euz ſine gemitu z clamore ſpūs aure corpis valeat audire ſeu mēte tractare.

¶ Jeſus morte damnatus

Verū q̄uis nō ignoraret pilat⁹ iudaicā gentē aduerſus Jēm nō iuſticie ſz inuidie zelo cōmotā cū patēter aſſereret nullā ſe ī eo mortis cauſam vl' modicam inuenire. hūano tñ timore deuict⁹ repleuit aīam ſuā amaritudinib⁹. z p̄ſſimū regē crudelis tyrāni herodis videlicet iudicio ſb dīdit. quē z ludibrio habitū z ad ſe remiſſuz crudeli mādato nudū in ꝓſpectu deriſorum aſtare p̄cepit. vt atrociſſimis verberib⁹ virgineā illā z candidiſſimaz carnē flagellatores truculēti diuellerēt. plagas plagis. liuores liuoribus crudeliē infligētes. Decurrit ille ſanguis p̄cioſiſſimus p illa ſacra latera innocētis. z amātiſſimi inuenis nullo p̄ſus in eo repto reatu. Et tu p̄dite hō tot⁹ ꝓfuſionis z ꝓtritiōis hui⁹ cauſa exiſtēs quō nō in fletum erumpis foras. Ecce innocētiſſim⁹ agn⁹ vt te a ſnīa iuſte dānationis eripet. iniuſto propter te elegit iudicio ꝓdemnari. Ecce q̄ non rapuit p te ſoluit. Et tu aīa mea neq̄z z ip̄ia. nec deuotionis exoluis gratitudinē nec cōpaſſionis repēdis affectū

¶ Jeſus ſpretus ab omnibus.

Poſtq̄ aūt pilat⁹ adiudicauerat ip̄io rum vota cōpleri. nō ſuffecit militibus illis ſacrileg̃ crucifigere ſaluatorem niſi ꝓs z ip̄i illuſionib⁹ ip̄leſſent animā ſuā. Hā ꝓgregata in p̄toriū vniuerſa cohorte exuētes eū veſtib⁹ ſuis. z tunica induentes coccinea. clamyde illi circūdere purpureā. z corona ſpinea ip̄oſita capiti eius. et arūdine in dextera manu irriſorie genuflectebāt z alapas dabāt. z expuētes in eum. ſacrum illud caput pcutiebāt arūdine. Attende nūc hūani cordis ſupbia q̄ oppꝛobria refugis. z ad honores aſpiras. q̄s eſt iſte q̄ ingredīt hñs imaginē q̄ſi regis. z nihilomin⁹ ſerui deſpectiſſimi cōfuſione repleb⁹. Jp̄e eſt rex tu⁹ z deus tu⁹. q̄ q̄ſi vir leproſus z nouiſſim⁹ viroꝝ eſtimat⁹ eſt. vt te ab eterna ꝓfuſione eripet z a ſupbie peſte ſanaret. Ve igit̄ ſemel his. z ve itez q̄ p⁹ tā claz humilitat̄z ſpeculū ſupbia tollunt̄ in altū. rurſus oſtentui

bābētes filiū dei. quē tāto ampli⁹ ab hoīb⁹ oī ꝓstat honorificētia dignū ꝗto magꝭ ꝓ bominib⁹ indigna sustinuit.

¶ Jesus cruci clauatus.

Vtiatis iā impijs de opprobrijs mā suetissimi regis. rursum rex nr̄ vestibus suis induit denuo exuendus. z baiulās sibi crucē ꝓducit ad caluarie locuz. ibiq; tot⁹ erut⁹ vili dūtaxat circūtectus adrenes sudario. z sup lignū crucis dire. pect⁹ expansus. ptēsus. z tract⁹. z in pellis moduz bincinde extēsus. clauoz aculeis pforat. manib⁹ sacris z pedib⁹ cruci affixis z crudelissime sauriatis. vestes ꝗz ipi⁹ dant in p̄dam. diuidunt in ptes. tunica incōsutili indiuisa p sortē trāseūte ad vnū. Vide nūc aīa mea q̄mō ille q̄ est sup oīa bñdict⁹ de⁹. a planta pedis vsq; ad verticē tot⁹ in aquas passiōis demergit. z vt te totā de illis passionib⁹ extraheret. intrauerūt aque vsq; ad aīmā suam Lozonat⁹ eteni spinis sub cruris onere dorsum curuare iubet. z suā ipsi⁹ portare ignominiā z ad locū deduct⁹ supplicij veste nudatur. vt ex flagellozuz ictib⁹ p dorsum z latera carnis patefactis liuoribus atq; scissuris videretur q̄si leprosus. z dehinc clauis trāsfossus appareret tibi dilect⁹ tu⁹ ꝓpter te sanandā cōcisus vulnere sup vulnus. Quis mihi det vt veniat petitio mea z q̄d expeto tribuat mihi de⁹. vt tot⁹ tā mēte ꝗz carne trāsfodiar. crucꝭ ꝗz affigar patibulo cū dilecto.

¶ Jesus iūctus latronib⁹

Hoc augmentū ꝓfusionis. ignominie dedecozꝭ ac dolozꝭ inocēs agnus extra portā in loco punitōis sceleratorum. in die solēni. hora meridiana. i medio latronū sup crucē q̄si ad spectaculū eleuatur flentib⁹ amicis z insultātib⁹ hostib⁹. Hā et q̄ pteribāt mouebāt capita sua. z q̄ astabāt irrogabāt ꝓuicia dicētes. q̄ alios saluos fecisset. nūc seipm saluare nō posset. Sz z ab irrisione hmōi alter latronū neq; ꝗz abstinuit. Cū tñ mitissim⁹ agn⁹ z ꝓ crucifigētib⁹ z irrideētib⁹ pietatꝭ dulcedine interpellaret ad patrem. z ꝓfitēti ac supplicāti latroni liberalissima charitate repromitteret p̄adisum. O ꝓbum tot⁹ dulcedis z venie. p̄ ignosce illis. O verbū tot⁹ amoris z gratie. hodie mecuz eris in p̄adiso. Respira nūc in spez venie aīa quātūcūq; peccatrix. si tū patiēt⁹ ꝓ te dñi di tui vestigia seq̄ nō abhorres. q̄ in oīb⁹ pssurꝭ suis nec sel'os suū aperuit. vt aut q̄rele. aut excusatōis aut cōminatōis aut maledictōis sermonē aduersus maledictos illos canes vel leniter diceret. q̄n pot⁹ noue bñdictiōis verbū q̄le a seculis nō est auditū sup inimicos suos effudit. Dic ꝗ cū ml'ta fiducia. Miserere mei de⁹. miserere mei. q̄m in te ꝓfidit aīa mea. si forte more ꝓfitētis latronis audire merearis in mortis articulo. Hodie mecum eris in paradiso.

¶ Jesus felle z aceto potat⁹

Postea sciēs ihs q̄ ꝓsūmata sūt oīa. vt ꝓsūmaret scriptura dixit. Sitio. Et acetoso z felleo poculo sibi ꝓpinato cū spōgia. iohe q̄ pīs fuit attestāte sub intulit. Cōsummatum est. Tāq; si in gustu aceti z fellis tot⁹ amarissime passiōis ꝓsummata plenitudo ꝓsisteret. Hā q̄ p gustum ligni suauis z vetiti. tot⁹ nr̄e pditōis causa extitit ꝓuaricator adā. oportunū fuit z ꝓgruū p viā ꝓtrariā salutis nr̄e inuenire remediū. Cū etiā in singulis mēbris ip⁹ acutissimarum passionū militātes sagitte crebrescerēt quarū indignario ebibebat spūm eius. vt cibi verbiq; vehiculū nequaq; remaneret immune. vt verificaret i medico nr̄o ꝓpheticū illud. Repleuit me amaritudine. inebriauit me absinthio. Sz z vt illud compleretur i dulcissima z amantissima matre sua ꝑgine gl'iosa. Posuit me quasi desolatā tota die me rore confectā. Que lingua dicere vel quis i'tellectus cape sufficit desolationū tuaz pondus virgo beata. Que p̄missis omnib⁹ pīs assistens z pticeps p omnē modū effecta. bñdictam illāz sanctissimā carnē quā taz caste concepisti. tam dulciter aluisti. z lacte potasti. tā crebro in tuo reclinasti sinu z labia labijs impressisti. carneo cōtemplata es visu. nunc ictib⁹ flagellozuz diuelli. nunc spinarum perforari aculeis. nunc arundine pcuti. nūc palmis pugnisq; ꝺcidi. nunc clauis perfodi z stipiti crucis affixam atq; pendentē grauiter laniari. nunc omni ludibrio habitaz. fel'leq; tandē z aceto potari. Sz z diuinissimā illam aīam oculis cōspexisti mentalib⁹. omnis amaritudinis felle repletā. nūc spū frementē. nūc pauentē. nunc tedentē. nūc agonizantē. nūc anxiatā. nūc turbatā. nūc omni tristiciaz dolore mestissimā. partim ꝓpter passionis corpee viuacissimum sensum. partim ꝓpē diuini honoris p pctm̄ subtracti feruētissimū zelum. ptim ꝓpter effusum in miseros miserationis affectum. z ptim ꝓpter com-

passionis ad tē mrem dulcissimā infixum i cordis intima telū. cū te corā se positā z pīs ꝓspiceret oculis z blādis alloq̄rek fmonib⁹ Mulier inquiēs ecce fili⁹ tuus vt tuam ꝓsolaretur inter angustias aiam. quā passionis sue gladio amplius q̄z si ꝓprio paterer⁊ i corpore ꝑe sciebat esse transfixā.

Jesus sol morte pallidus

Denicz cum agnus innocēs q̄ z ver⁹ iusticie sol triū horaz spacio pependisset i cruce. z eodē tempe sol iste visibilis factori suo cōpatiēs lucis sue radios occultasset. iam omnib⁹ ꝓsummatis fōs ipe vite hora nona siccak. dū deus z homo Jhs cū clamore valido z lacrimis ad miseratōis manifestandū affectū. z diuinitatis declarādam potentiā. spm̄ in man⁹ pris cōmēdans expirauit. Tūc velū tēpli scissum est a sūmo vsq̄z deorsum. z terra mota est. z petre scisse sunt. z monumēta apta sunt. Tūc ipe Centurio deū vez ipm esse cognouit Tunc qui ad spectaculū insultaturi ꝓuenerāt reuertebāt pcutiētes pectora sua Tūc speciosus forma p filiōs hominū caligātib⁹ oculis z pallentibus genis p filiōs hominū deformis apparuit. factus holocaustū suauissimi odoris i cō spectu paterne glie. vt auerteret iram suam a nob. Respice igit dñe sancte pater de sanctuario tuo z de excelso celorum habitaculo respice inq̄z in faciem xpi tui. respice hanc sacratissimam hostiā quam tibi offert pōtifex noster p peccatis nostris. z esto placabil⁹ super nequicia populi tui. Considera et tu homo redempte quis qualis z quantus est ille qui p te pendet in cruce. cui⁹ mors viuificat mortuos. z cui⁹ transitū z celū luget et terra z lapides duri quasi naturali cōpassiōe scinduntur. O cor humanum omni lapidū duricia durius. si ad tanti cōmemorationē pia culi. nec terrore concuteris. nec compassiōe afficeris. nec cōpunctione scinderis. nec pietate molliris.

Jesus translanceatus

Dorro vt de latere xpi dormient⁊ formaretur ecclia. z scriptura impleret que dicit. Videbunt in quē trāsfixerunt. diuina est ordinatōe indultum vt vnus militū lancea latus sacrū illud aperiendo pfoderet. quater⁹ sanguine cū aq̄ manante p̄cium effunderet nostre salutis. qō a fonte scz cordis arcano pfusum vim daret sacramentis eccl'ie. ad vitā gr̄e cōferendam esset q̄z iam in xp̄o viuentib⁹ poculum fontis viui saliētis in vitā eternā. Ecce iā nunc lācea saulis. pfidia populi scz iudaici reprobati. casso vulnere in parietē diuina miseratōe plata foramen fecit in petra. z cauernā i macerie. tanq̄z habitaculum colūbinū. Surge igitur amica xpi. esto sicut columba nidificans in summo ore foraminis ibi vt passer inueniēs domū vigilare non cesses. ibi tāq̄z turtur casti amoris pullos absconde. ibi os appone vt baurias aquas de fontib⁹ saluatoris. Hic enim est fons egrediens ō medio paradisi qui in quattuor diuisus capita z in corda deuota diffusus. fecūdat z irrigat vniuersam terram.

Jesus cruore madidus

Cruentatus eīm xp̄s dñs sanguie p⁹ prio. p̄mum sanguineo sudore secū po flagellis. deinc spinarum aculeis. post clauis z tandē lancea copiose effuso. vt apud deum esset copiosa redemptio. vestem pontificalē habuit rubricatā. quater⁹ ꝑe rubrū appareret indumentū ipsius. et vestimenta eius quasi calcantiū in torculari. z sic vero ioseph in veterē dimisso cisternā. tunica ipius intincta sanguine hedi. ꝓpter similitudinē carnis peccati approbatiōis noticia discernēda mitterek ad p̄rem. Cognosce igitur clementissime p̄r tunicā p̄dilecti filij tui ioseph. quē inuidia fratrū fm carnem tāq̄z fera pessima deuorauit z ꝓculcauit in furore vestimentū ipius. z omnē decorem illius reliquiāq̄z cruoris inq̄nauit. Nā et q̄nq̄z scissuras lamentabiles in ea reliquit. Hoc eīm est dñe vestimentuz qō in manu meretricis egyptie videlicz synagoge. innocēs puer tus spōte dimisit. magis eligens spoliatus a carnis pallio in carcerē mortis descendere. q̄z adulterine plebis acquiescēdo voci tpaliter gloriari. Nam z ꝓposito sibi gaudio crucem sustinuit cōfusione ꝓtempta. Sed z tu misericordissima dña aspice illam dilecti filij tui sacratissimā vestē. de castissimis membris z visceribus tuis spūssancti artificiosita⁊ te ꝓtextam. z vna cum ipo ꝓfugientib⁹ nob ad te veniā postula vt digni habeamur effugere ab ira ventura.

Jesus intumulatus

Veniens tandem nobilis centurio ioseph sc⁊ ab arimathia. z accepta a pilato licentia corpus christi cū Nicodemo deponens de cruce ꝓdiuit aromatib⁹

z inuoluit in syndone. z in monumento no/uo (qđ in'orto ꝓpinquo in petra sibi excide/rat) cū oīi reuerētia sepeliuit. Porro sepul/to dño z ad custodiā sepulcri militib⁹ depu/tatis. deuote ille mulieres z sancte q̄ fuerāt obsecute viuēti. vt iā mortuo pietate officio/sa famulatū impēderēt. emerūt aromata ad corp⁹ xp̄i sacratissimū pungendū. Inter q̄s maria magdalena tāto cordis ferebat incē/dio. tāte pietatis afficiebat dulcedine. tā vali/dis trahebat vinculis charitatis vt feminee infirmitatis oblita. nec tenebraꝝ caligie. nec ꝓsecutoꝝ īmanitate retraberet a visitatōe se/pulcri. q̄n poti⁹ foris stans z rigās lacrimis monumentū. Recedētib⁹ discipulis non re/cedebat ꝑ eo q̄ diuine dilectiōis igne succē/sa est. z tam inualescēte vrebat desiderio. z tā impatiēte vulnerabat amore. vt nihil ei sa/peret nisi flere. posset⁹ illud ꝓpheticum eru/ctare veracit̄. Fuerūt mihi lacrime mee pa/nes die ac nocte. dū d̄r mihi q̄tidie. vbi ē de⁹ tuus. De⁹ meus bone Jhu ꝓcede mihi. q̄s q̄s ꝑ omnē modū īmerito z indigno. vt qui cor/pore his interesse nō merui. fide tm̄ h̄ eadem mēte ptractās. illū ad te deū meū ꝑ me cru/cifixū z mortuū ꝓpassiōis affectū expiar. quē innocēs mr̄ tua z penitēs magdalena ī ipsa passionis rue hora senserunt.

Jesus triumphans mortuus.

Consummato iā passiōis agone. cuz iam draco ille cruēt⁹ z rabid⁹ leo esti/maret se d̄ occiso agno victoriā asse/cutū. refulgere cepit in aīa descēdente ad in/feros diuinitatis potētia. q̄ leo nr̄ fortissimus de tribu iuda ꝓsurgēs ī fortē armatū. ꝑdam ab ipo diripuit. portis q̄s inferoꝝ ꝓfractis z al/ligato serpēte expoliās ꝑncipat⁹ z potestates traduxit ꝓfidēter. palā triumphās illos ī se/metipo. Tūc extractus est leuiathan hamo ipius p xp̄m pforata maxilla. vt q̄ nihil iuris habebat in capite q̄d inuasit. illud etiā pde/ret q̄d habere videbat in corpe. Tūc verus samson moriens hostilē pstrauit exercitum. Tūc agn⁹ sine macula ī sanguie testamenti sui de lacu (in q̄ nō erat aq̄) vinctos eduxit. Tunc habitantib⁹ in regione vmbre mortis lux orta est eis. z diu noue lucis expectata cla/ritas radiauit.

Jesus surgens beatus.

Sacre sic̄dē q̄tis dñi ī sepulcro. illu/cescēte tertio die q̄ ī reuolutiōe diez est octau⁹ z ꝑm⁹. dei ꝓu⁹ z dei sapiētia xp̄s mortis ꝓstrato auctore. etiā ipam mor/tem deuicit. eternitatis q̄ aditū nobis aperu/it dū sese a mortuis potētia diuina suscitauit vt notas nob faceret vias vite. Tunc terre/motus factus est magn⁹. z angelus domini in vestimēto albo z aspectu fulgureo descen/dit de celo. ꝓcul apparens blandus. impijsq̄ seuer⁹. Propt̄ q̄d z pteruos pterruit milites z ꝑfortauit pauidas mulieres. Quib⁹ z ipse dñs resurgens ꝑmū apparuit. q̄s h̄ deuotio/nis intēse merebat affect⁹. Deinde visus est petro. Postea discipulis euntib⁹ in Emaus Deinde ap̄lis oīib⁹ absq̄ thoma. Postea etiā thome palpandū se ꝓbuit. cū ille fidelit̄ exclamauit. Dñs meus z de⁹ me⁹. Sicq̄ p dies quadraginta multiformit̄ apparēs di/scipulis. z comedēs cum eis z bibēs. z argu/mētis nos illumiauit ad fidē. z ꝑmissis nos erexit ad spem. vt sic tandē donis celit⁹ datis nos accenderet ad amorem.

Jesus decor precipuus.

Sane flos ille pulcerrimus de radice/ iesse. q̄ in incarnatiōe floruit. in passi/one defloruit. sic in resurrectione re/floruit vt olim esset doctor. Nā corpus illud glorioſissimū subtile agile z imortale. tante claritatis supuestitū est gl'ia vt ꝑe sit sole ful/gentius. exemplarē ꝓferens pulcritudinem suscitādoꝝ corpoꝝ humanoꝝ. De q̄bus ipe saluator ait. Tunc fulgebūt iusti sicut sol in regno p̄ris. s. beatitudis sempiterne. Q̄ si iu/stus q̄libet fulgebit sic̄ sol. q̄nti putas cē ful/goris ipm solem iusticie. Tāti inq̄s est vt sit speciosior sole. z sup oēm stellaꝝ dispositōez. luci cōparatus decor p̄cipuus nō immerito iudicet. Felices illi oculi qui viderunt. Bz z tu vere beatus eris. si fuerit reliquie semi/nis tui ad videndū tam interius q̄s exterius illam desideratissimā claritatē.

Jesus orbi ꝑlatus

Apparēs quoq̄ dñs in galilea disci/pulis oēm sibi potestatē tam celi q̄s terre asseruit a p̄re collatā. Propter quod z discipulos misit in mundū vniuer/sum ꝑdicare euangeliū omni creature. salu/tem ꝓmittēdo credentib⁹. dānatōz ꝓminan/do incredul⁹. coopante dño. z seq̄ntib⁹ signis ꝓfirmante ꝑmonē. vt in ꝑtute nominis iesu christi imparet omnib⁹ creaturis z morbis vereq̄ ꝓstaret seculo toti q̄ magni p̄ris filius iesus christus tanq̄s alter ioseph verusq̄ sal/uator viuit z dominat. non solum in terra

egypti. vex etiam in omni loco dominatōis regis eterni. eductus q̄dē ad impiū dei celi de carcere mortis z inferoꝝ. z attōsus mortalitatꝫ comā cōmutauit vestē carnis in immortalitatis decorē. z tanq̄ verus Moyses de aquis mortalitatis assumptus pharaonis subneruauit imperiū. tāto sublimatus honore vt in noīe ipsius omne genu flectat. celestiū terrestriū z infernoꝝ.

¶ Jesus ductor exercit⁹

Quadraginta post resurrectōꝫ dñi p actis diebꝫ. nō sine magni designationē mysteriꝫ. in ipo q̄dragesimo die ꝓuescens vna cū discipulis suis benign⁹ magister in montē olueti ꝓscēdit. z inde videntibꝫ illis elevatis manibꝫ ferebat in celū. nubeq̄ interposita (q̄ ascēdentē recepit) humanis seipm aspectibꝫ occultauit. Sicq̄ ascendens in altū captiuā duxit captiuitatē. z celi aperta iā porta pandēs iter sequētibꝫ. exules introduxit in regnū. ꝺciues illos faciēs āgelorꝫ domesticos dei. quatenꝰ ruinas instauraret angelicas. z eterni patris cumularꝫ honorem. z se triumphatorē ostenderet. z dñm exercituū se esse probaret.

¶ Jesus celo levatus

Dum Sallētibꝫ angelis z exultantibꝫ sanctis. deꝰ z dñs angelorꝫ z hoīum sup celos celoꝝ ascēdit. z sup pēnas vētorū mira potestatis agilitate volauit. seditq̄ ad dexterā pris. tāto melior angel⁹ effectus. q̄nto differētiꝰ p illis sortit⁹ est nomē. ibiq̄ iugiter vultui benignissimi pris apparet ad interpellādū p nobis. Tal⁹ em decebat vt nobis esset pōtifex sanct⁹. innocēs. impollutus z excelsior cel⁹ fact⁹. q̄ in dextera maiestatꝫ assistēs. vultui pr̄ne gl̄ie vulnera que p nob⁹ pertulit ostenderet cicatrices. Gr̄as tibi referat dñe pr̄ omnis lingua sup inenarrabili dono superfluētissime charitatꝫ tue. q̄ vnico filio cordis tui nō pepcisti sz p nob⁹ omnibꝫ tradidisti in mortē vt tantū tamq̄ fidelē aduocatum corā te haberemus in celis.

¶ Jesus largitor spūs

Expletē q̄z septimanis diez a resurrectione excursis. q̄nquagesimo die cōgregatꝫ in vnū discipulis cū mulieribus z maria mr̄e iesu. fact⁹ est repēte ō celo sonus tāq̄ aduenientis spūs vehementis. q̄ z sup centū viginti hoīm turbā descendit. et apparuit in linguis igneis p eo q̄ ori ꝑbum z intellectui lucē z affectui ministraret ardorem. Repletiq̄ sūt oēs spūsctō. z ceperūt loq̄ varijs linguis ꝑm q̄ eiusdē spūs sci dictabat instinct⁹. Qui oēz eos ꝑitatem edocuit z ad oēm dilectōz accēdit. z in oi eos ꝑtute firmauit. Nā ip⁹ adiuti gr̄a. illustrati doctrina. et ꝓfortati potētia (cū pauci essent z simplices) partim ꝑbis ignitis. partim pfectis exēplis partim mirādis pdigijs. p totū mundū sanctam eccl̄iam plātauerūt. Que z eiusdē spūs sancti virtute purgata illuminata z perfecta amabilis facta est sponso suo eiusq̄ panymphis. vt speciosa nimis miraq̄ varietate circundata. sathane ꝓ z angelis ei⁹ terribil⁹ vt castroꝝ acies ordinata.

¶ Jesus laxans reatus.

In hac siquidē sancta eccl̄ia p orbez vniuersum spūsctō mirabilit cooperāte. multiformit distincta z vniformiter ꝓiūcta. vn⁹ ꝑsidet pōtifex xp̄s tāq̄ sūmus hierarcha. q̄ miro ordine instar ciuitatis supne in ea dispēsat dignitatū officia. distribuēdo charismatū dona. Nā quosdā in ea dedit apostolos. quosdā ꝓphas. alios ꝓ euāgelistas. alios pastores z doctores ad cōsummationē sanctoꝝ z ad edificatōz corpis xp̄i. q̄ etiā ꝑm gr̄am spūsctī septiformem. septē dedit sacra. q̄si septez medicamēta morboꝝ. p q̄z administratōz z gr̄am sctificantē tribuit z pctā dimittit. q̄ nunq̄ nisi in fide z vnitate eiusdē sctē mr̄is eccl̄ie relaxant. Et q̄m p ignē tribulatōis pctā purgāt. iō sic caput eccl̄ie xp̄m exposuit deus fluctibꝫ passionum. sic z corp⁹ ei⁹ scz eccl̄iam suā vsq̄ i finē seculi ad pbationē z purgationē tribulari p mittit. Sic patriarche. sic ꝓphe. sic apostoli. sic martyres ꝓfessores z ꝑgines. z q̄t̄q̄t placuerūt deo p multas tribulatiōes trāsiere fideles. Sic z oia mēbra xp̄i electa vsq̄ ad diem iudicij pertransibunt.

¶ Jesus testis veridic⁹

Ordo futuri iudicij tpe. q̄ deꝰ occulta cordiū iudicabit. p̄cedet ignis ante faciē iudicis. angeli cū tuba mittent ꝓgregabunt electi a q̄ttuor ventis celi. oēs q̄z qui in monumētis sunt. diuine iussionis ꝑtute resurgēt. omnesq̄ astabūt añ illud iudiciale tribunal. Tūc illuminabūt abscōdita tenebraꝝ. tūc reuelabunt ꝓsilia cordium. tūc libri pandent ꝓscientiaꝝ. ⁊ ipe liber aperietur q̄ ēt liber vite. q̄ fiet vt simul z in instanti oīm omia secreta omnibꝫ tāta certitudinis claritate patescāt. vt ꝓ testimonium ꝑitatis

loquētis in xpo. z cōscientie cuiuscunq; pariter ꝓtestantis nulla ꝑsus inficiandi defendi vl excusandi vl subterfugiendi patet at semita. q̄n recipiat vnusquisq; ꝑm opera sua. Magna igit̄ indicta ē nobis necessitas ꝓbitatis dū oīa agimus in cōspectu iudicis cuncta cernentis.

¶ Jesus iudex iratus

Apparēte siquidē oīpotēt̄ filij dei signo in nubib⁹. ꝑtutibusq; celorum cōmotis. z ad orbis ꝓflagratōz mū dialib⁹ ꝓcurrētib⁹ ignib⁹. collocat̄ quoq; oībus iustis ad dexterā. impijs ad sinistrā. intantū iudex vniuersoz reprobis irat⁹ vide/bitur vt dicāt mōtib⁹ z petr̄. cadite sup nos z abscōdite nos a facie sedētis sup thronuz. z ab ira agni. Jnduet em̄ ꝑ thorace iusticiaz z accipiet ꝑ galea iudiciū certū. sumet scutū inexpugnabile equitatē. acuet aūt dirā iraz in lanceā z pugnabit cū illo orbis terrarū ꝯ insensatos. vt q̄ ꝓtra auctorē omniū ꝓcacit̄ pugnauerūt. iusto tūc dei iudicio ab oīb⁹ expugnent̄. Tūc supius iudex apparebit iratus. inferius horrendū chaos patētis inferni. A dextris pctā accusantia. a sinistris infinita demonia ad infernū trabētia. interius mordēs ꝓsciētia. Pctōr sic cōphensus q̄ effugiet. Certe latere erit ipossibile. z apparere intolerabile. Si em̄ vix iust⁹ saluabit̄. impius z peccator vbi parebūt. Nō ergo intres in iudiciū cū seruo tuo dñe.

¶ Jesus victor magnificus

Ira sentētia damnatōnis in reprobos q̄ flammis exurant̄ eternis. colligatisq; ad modū fascis omnib⁹ inimicis Jesu christi. omnipotēs dei virt⁹ perpetue illos exponet tam carne q̄ spū voraci tati flammaz. vt z nunq; deficiāt z tū vrant̄ z sentiant in eternū. z fumus tormentoz eorum ascēdet in secula seculoz. Tunc bestia z pseudo ꝓphete z qui acceperāt imaginem eius in stagnū mittent̄ ignis z sulphuris. q̄ paratus est dyabolo z angelis eius. Tunc egredient̄ electi ad considerandā cadauera mortua. morte quidem nō nature sed pene. Tūc lauabūt iusti manus suas in sanguine peccatoz. tunc denicz victoriosissim⁹ agnus ponet inimicos suos scabellū pedū suoruz. quādo ingredientes impij in inferiora terre. tradent̄ in man⁹ gladij. partesq; vulpiū erūt id est demonū. q̄ ipos suis fraudulentijs seduxerunt.

¶ Jesus sponsus ornat⁹

Oēnicz mundi facie innouata in melius. cū lux lune erit sicut lux solis. z lux solis septēplicit̄ sicut lux septē dierum. ciuitas illa sancta hierusalē que ō celo tanq̄ sponsa ornata descēderat. iā nūc ꝑparata ad nuptias agni gemina q̄z stola vestita in celestis curie traducet̄ palatiuz. et in glorioſum illū sacrū arcanūq; thalamum introducta. tāto illi agno celesti copulabit̄ federe vt vnus fiāt spūs spōsus z sponsa. vestieturq; xps omni pulcritudine electorū tāq̄ tunica polymita. in qua oīi decore ornat⁹ refulgeat. tanq̄ opert⁹ omni lapide pcioso Tūc illud dulce resonabit epithalamium. z ꝑ oīes vicos hierusalē alleluia cantabitur Tūc ꝙgines prudētes atq; parate intrabūt cū spōso ad nuptias vt ianua clausa in pacis pulcritudine sedeant. z in tabernacul̄ fiducie z in requie opulenta.

¶ Jesus rex regis filius.

Tane regnū ōi eternū estimari habz iuxta regnātis celsitudinē gl̄iosum z nobile. ꝑ eo q̄ nō rex a regno sed a rege regnū trahit originē. Dic autē est rex q̄ hz in vestimēto z in femore suo scriptū. Rex regū z dñs dñantiū. cui⁹ potestas eterna. q̄ non auferet̄. z iō regnū ipi⁹ non corrumpet̄ Cui oīes pp̄li tribꝰ z lingue seruiēt in eternū Et hic est ꝙe rex pacific⁹ cui⁹ vultū z celū desiderat z vniuersa terra. O q̄ glorioſum est hmōi excellentissimi regis regnū. in quo cū ipo regnant oīes sancti. cui⁹ lex est veritas pax charitas. vita eternitas. quod nec pluralitate regnantiū diuidit̄. nec ꝑticipatiōe minuit̄. nec numerositate ꝓfundit̄. nec inequalitate deordinat̄. nec circūscribitur loco. nec variat̄ motib⁹. nec tpe mensurat̄.

¶ Jesus liber signatus.

Hanc gl̄iam regni ꝓfectā nō solū reḡritur ptās excellēs. vez etiā sapia fulgens. vt nō ꝑm indeterminate volūtatis arbitriū disponāt̄ gubernacula regni. sz ꝑm fulgores eternaz legū a luce sapientie indecepte manantiū. Et hec quidē sapiētia scripta est in xpo Jhu tanq̄ in libro vite. in quo deus pr̄ oīes thesauros sapie z sciētie recōdidit. Ac ꝙ h̄ vnigenit⁹ dei filius vt ꝙbuz increatū est sapiētie liber z lux in mēte sūmi artificis viuētib⁹ plena rōnib⁹ z eternis. vt ꝙbum inspiratū in intellectib⁹ angelicis atq; beatz. vt ꝙbū incarnatū in mētib⁹ rōnalibus

carni vnitis. vt sic multiformis sapiētia dei ex ipso z in ipo p totū regnum refulgeat tā/q̄ a speculo decoris siue pulcritudinis oim specierū z luminū ptentiuo. z tanq̄ in libro in quo ꝑm pfunda dei mysteria oia ꝓscribū tur. O si talē libz inuenire posset cui⁹ origo eterna. cui⁹ incorruptibilis essentia. cui⁹ co/gnitio vita. cui⁹ scriptura indelibilis. cui⁹ in spectus desiderabilis. cui⁹ doctrina facil'. cu ius sciētia dulcis. cui⁹ pfunditas ipscrutabi lis. cui⁹ ꝓba inenarrabilia. z vnū tm verbum oia. Uere qui hūc inuenit libz. inuenit vi/tam z haurit sibi salutē a dño.

¶ Jesus fontalis radius

IAb siquidē regno eterno data oia optima z dona pfecta a ꝑe luminū in affluētia descendūt. z copia p illū qui est supessentialis radius Jesus christ⁹. Qui cū sit vn⁹ oia ꝑt. z in se pmanēs oīnia i/nouat. Est em̄ emanatio q̄dā claritat⁊ ꝑtut⁊ oīpotētis dei sincera. z iō nihil inquinatū in hūc fontalē radiū pōt incurrere. Ad hūc fontē vitez lumis curre cum desiderio viuo quecūq̄ es aia deo deuota z cordis intima vi ad eum clama. O ineffabilis decor dei ex celsi. z purissima claritas lucis eterne. indefi ciens vita oēm vitā viuificās. lux oīe lum̄ illuminās. z cōseruans in splēdore ꝑpetuo multiformia lumina fulgentia añ throno⁹ diuinitatis tue a primeuo diluculo. O eter/num z inaccessibile. dulce z clarū z sapidum ꝑfluuiū fontis absconditi ab oculis omni/um mortaliū. cui⁹ pfundū sine fundo. cuius altū sine termino. cui⁹ amplitudo incircum/scriptibilis. cui⁹ puritas imperturbabil' Ex quo fluui⁹ ꝓcedit olei leticie. qui letificat ci/uitatē dei. z torrēs ignei vigoris. torrens in/q̄ voluptatis diuine. quo letabunda ebrie tate potati celestes illi cōuiue hymno inces/sabili iubilant. Hoc nos oleo sacro punge. huiusq̄ torrentis desiderabilis guttis. siti/bundas refocilla fauces arentium cordiū. vt in voce exultationis z ꝓfessionis decante mus tibi cantica laudis experiētia teste ꝓ/bantes q̄m apud te est fons vite. z in lumie tuo videbimus lumen.

¶ Jesus finis optatus.

HInē nāq̄ omniū desideriorū cōstat esse beatudinē que est status omniū bonoz ꝓgregatiōe pfect⁹. Ad quem quidē statū nullus ꝓuenit nisi per vltimam resolutionē. in eū qui est fons z origo bono rum omniū tam naturaliū q̄ gratuitoz. tā corpaliū q̄ spiritualiū. tam tempaliū q̄ eter norum. z hic est qui de seipso dicit. Ego sum alpha z o. ꝓncipiū z finis. Quia sic ꝑ verbū eternaliter dictū oia ꝓducunt. sic ꝑ verbum carni vnitū repant. ꝓmouent z finiunt. ac p ꝑ ꝑe z ꝓprie dictus est Jesus. qz nō est aliud nomen sub celo datū hoīb⁹ in q̄ quis possit obtinere salutē. In te igit vt finē omniū cre dens z sperās z amās ex toto corde. ex tota mēte. ex tota aia. z ex omni ꝑtute ferar desiō rate Jesu. qz tu solus sufficis. tu sol⁹ saluas tu solus bon⁹ z suauis es requirentib⁹ z di/ligentib⁹ nomen tuū. Tu em̄ mi bone Jesu redemptor es pditorū. saluator redempto/rum. spes exulū. fortitudo laborantiū. auxi liator oppressoz. anxiatoz spiritu dulce sola tium. triumphantiū corona. z impiale fasti/gium. vnica merces z leticia omniū ciuiū su pernoz. inclita proles summi dei. z fructus sublimis vteri virginalis. vberrimus quo/q̄ fons grāz omniuz. de cuius plenitudine nos oēs accepim⁹. Oramus igit clemen/tissimū patrē per te vnigenitū eius p nobis hominē factū crucifixū z glificatū. vt ō the/sauris suis mittat in nos spm̄ gratie sept/formis. qui sup te in oīi plenitudine requi euit. spm̄ inq̄ sapie. quo fructū ligni vite qō vere tu es videlicet sapores viuificos degu stemus. Donū etiā intellect⁹ quo mētis nr̄e ꝓtuit⁹ illustrent. Donū ꝓfiū quo post tuoz vestigia gressuū. rectaz semitarum itineri/bus incedamus. Donū fortitudinis. q̄ im/pugnantiū hostiū violentias eneruare pos simus. Donum scientie. quo sacre doctrine tue repleamur fulgoribus. ad discretionez boni z mali. Donum pietatis. q̄ induamur misericordie viscera. Donum timoris q̄ re/cedentes ab omni malo eterne maiestat⁊ tue reuerentiali pondere tranquillemur. Dec enim nos in illa sacra tua quam nos docui sti oratione petere voluisti. Dec z nunc per crucem tuam petimus obtinere. ad laudez sanctissimi nominis tui. Cui cū patre z spi/ritusancto omnis sit bonoz z gloria gratia/rumactio decus z imperiū. p infinita secula seculoz Amen.

¶ Finit tractatus sancti Bonauen/ture qui vocat Lignum vite.

Quinta ala.
Sexta ala.
Septima ala.
Octava ala.
Prima ala.
Secunda ala.
Nullí nocere.
Omnibus prodesse
Ream dampnata nō sentire.
Anima p fe ponere
In his perseuerare
Dilectō proximi.
Alienā non cupiscere.
Sua distribuere.
Nihil sibi reseruare.
Seipsum abnegare.
In his perseuerare
Odio dei
Puritas mētis
Mens idēm velle et nolle
Mitis z ordinata cogitatio
Voluntatis sanctitudo
Simplex z pura intentio
Pīa abrenuntiatio
Lacrimarum effusio
Carnis macratio
Elemosinarum largitio
Orationis deuotio
Carnis mundicia.
Visus pudicus
Auditus castimonia
Gustus temperata
Tactus sanctimonia
Veritas.
Integritas
Firmitas
Humilitas
Simplicitas
Confessio.
Satisfactio.

De sex alis cherubin

Incipit tractatus de sex alis cherubin a beato Bonauētura editus. ab aliquib⁹ alano ascriptus.

Prima ala est confessio.

Confessio duplex est. Est em confessio laudis. Vñ dr. Confitemini dño qm bon⁹. qm in eter. mi. ei⁹. Et est confessio criminis. Unde dicit. Confitemini alterutrū pcta vra. Hec confessio pcti accusatoria manifestatio est. Hec prie infirmitatis z ignorantie z malicie cōpungente scia lugubris enarratio est. Qui⁹ ale penna prima est veritas. q oēm excludit simulationez Uera nāq; nō ficta. nō simulata dz esse confessio. Scda penna integritas est. q decurtationē excludit z diuisionē. Integra ei debet esse confessio. nō decurtata. non diuisa. decurtatio aliqd occultat. refuat ei sibi qd penitet peccasse. sed nō oino. Aliqd em retinet in q hoies delectent. Sz infidelis impietas est ab illo q iust⁹ z iusticia est diminutā sperare veniā. Sed z vuln⁹ vnuz sufficit ad mortē. diuisio aūt oia sed non vni reuelat. Quida em sunt vt ait beat⁹ Aug⁹. quos oino penitet peccasse. sed verecundia ducti diuidūt apud se confessionē. vt diuersa diuersis sacerdotib⁹ velint confiteri. z q vni celant. alij manifestando seruāt. qd est qdāmodo laudare se. z ad hypocrisim tēdere z sempr venia carere quā p frusta putāt venire. Omia igit z vni pser̄tim crimialia confessione revelāda sunt. nec solū actōes prave sed z circūstantie eaz. i. loc⁹. tps. mod⁹. numer⁹. psona. z siqua sūt silia nō negligent reticēda sz diligenter p confessionē explicāda sunt. Multa nanq; inē locū z locū. tps z tps. modū z modū. numerū z numer. psonā z psonā distantia est. Consuetudinis q; pseverantia que ad tps respicit. numeriq; multiplicatio dei patientiaz exacerbat. diuināq; in se puocat vltionē. In psona aūt sexus. etas. scia. cōditio. necessitudo z ordo studiose pensanda z expresse manifestāda sunt. Qui confitet in singulis imorat.

Tercia penna est firmitas q fortis z firma dz esse confessio. Hec infirmitas decē q confessionē impediūt expellit. Que sunt illa. Pudor. timor. cept⁹ pūs byteri. desperatio. psūptio. quersitas. igrātia. obliuio negligētia. necessitas. q sola excusabilis est. Pudori aūt fortitudis vt⁹ piculi qd imineret nisi revelent pcta necessitatē pensans viriliter resistat. Timorē vero quē pena iniūgenda incutit patiētie fruct⁹ expellat. Contemptū q; pūs byteri reverētia. veneratio et dilectio xpi vicario debita penit⁹ evacuet. Desperatioz etiā divie misc̄die benignitas excludat. Presūptionē aūt divie iusticie districta severitas extirpet. Peruersitatē vero fidei rō extermiet. Sed z ignorātiā. prudētia deleat. obliuionis tenebras viaz z operū studiosa pscrutatio z in memoriā revocatio illustret. Torporē aūt z negligētie teporem feruor spūs euellat z destruat. Necessitatē vero nulla oino pueniat negligentia.

Quarta penna est hūilitas. q typū superbie excludit. Mens hūilis. lingua hūilis. vultus humilis dz esse confitentis. Superbis dūs resistit. hūilib⁹ aūt dat grām. Quinta penna est simplicitas. Hec prīā infirmitatem. prīā ignorantiā. prīā accusat maliciā. Nihil defendēs. nihil excusans. nihil attenuans. vera igit integra firma hūilis z simplex dz esse confessio. Vera sine simulatiōe. integra sine diminutione. firma sine titubatione. hesitatiōe. desperatiōe. humil sine iactantia. sine psumptiōe. sine alteri⁹ cōparatione. simplex sine defensione. sine excusatione. Hec est prima ala cū pennis suis.

De cōpunctione cordis.

Confessionez sequit satisfactio. has duas alas formar z creat cōpūctio In oi actiōe pnie hec tria pbantur esse necessaria. cōpunctio. confessio. satisfactio Cōpūctio autē turbat. Confessio accusat. Satisfactio confortat. Cōpunctio morbi occasionē inuestigat. cōfessio manifestat. satisfactio curat. Cōpunctio mala enumerat Cōfessio odēnat. satisfactio emēdat. Compunctio apostema pungit. confessio sanie exprimit. satisfactio cathaplasma apponit. Cōpunctio vuln⁹ inuenit. confessio aperit. satisfactio sanitati restituit. Cōpunctio aūt est cordis contritio. sed q alligat contrita aie amaritudo. z q mire dulcedinis suauitatez generat. Scriptū est. Scindite corda vra z nō vestimēta vra. z in cubilib⁹ vris cōpūgimini. Cōpunctionez duplex cā creat. timor scz et spes. Timor cā inchoatiua est. spes consumatiua. Timor q; mire hō a creatore suo sit cōditus. q; gratuito nutrit⁹. q; suba rect⁹ et in ditione dirat⁹. ceteraq; bona q ditor ei tulerit. z q ipe bonis ipi⁹ mala rependerit subtilie enūerat. Si ptra districtū est iudi-

turbat. Timor igit culpaꝝ modū ꝛ numeꝝ examinās iusticie q̄z diuīe rigorē districtio nēq; iudicij futuri attendēs animū pungit. ꝛ pungēdo pctm̄ expellit Uñ hec timori. ꝑfectus expulsiua hanc p̄stat. ꝛ corroborat spes ꝓfortatiua. Uan⁹ em̄ timor est quē nō fiducia firmat. Timentib⁹ deus nihil deest. Si spes defuerit nihil boni adest Scriptū est. Q̄ magna multitudo dulcedis ꝛc. Perfecisti eis q̄ sperāt in te. Nulla tñ erit nisi a spe fuerit ꝓiata. Est igit ꝓtritio cordis ex timore. fructꝰ aūt laboꝛ ex spe. Sed vñ spei via ꝓfortatiua. ex pmissiōe dīna. Audi scp̄turā Spera in dñoꝛ pascer̄ ī diuitijs ei⁹ Itē spera in dñoꝛ ipe faciet. Item nō deserit dñs sperātes in se Itē bti oēs q̄ ꝓfidunt in eo. Si g̃ times vt puniar̄. spera ī dño vt ei recōcilier̄. si times deū q; p̄t p̄dere in gehennā spera in eo q̄m nō vult mortē pctoꝝ Si times. q; sapiēs novit abscōdita. spera q; illū iabit abscōdita tenebraꝝ. Si times q; nihil impunitū relinq̄t. spera q; redimet isr̄l ex oīb⁹ iniq̄tatib⁹ eius Quēadmodū igitur timor cōp̄unctiōis p̄uenit ꝛ comitat̄ virtutē. ita spes p̄uehit ꝛ ad fructū recōciliatōis p̄ducit. Per timorē g̃ cōpunctio suscitatur. Per spem optate recōciliatōis gr̄a mereb̄. Ait em̄. Quacūq; hora ingemuerit peccatoꝛ salu⁹ erit. Demitū tñ timor importat. salutē p̄mereb̄ spes. Quid g̃ ꝛ vnde ꝛ ad q̄d sit cordis cōpunctio breuit̄ declaratū est.

De secunda ala.

Satisfactio est iniūcte pnie expletiua executio. vl̄ pctoꝝ condigna correctio. ꝑm nāq; qualitatē delicti mensura correctionis pensanda est. Agite inq̄t fructꝰ dignos pnie. Aliud est em̄ ipa pnia. aliud fructꝰ pnie. Sicut aliud est arboꝛ. aliud fructꝰ eius. Sic aliud est pnia. aliud fructus ei⁹. Pnia est doloꝛ p̄teriti. q̄n̄ doles te fecisse q̄d malū est Q̄n̄ g̃ improbas ꝛ damnas mala tua pniam habes. Si displicz tibi q̄d fecisti. pniam agis. Pnia est facti improbatio. fructus pnie est delicti correctio. Sed q; p mēsura delicti correctiōis mēsura pensanda est. iō fructus pnie dignos facere oportet. Sed si in correctōne miꝛ est afflictio. q̄z in culpa delectatio fuerit. nō est dignus fructꝰ pnie tue. Sed dicis mihi q̄modo scire possim q̄n̄ ꝺdigna sit pnia mea. q; hoc scire nō potes. iō necesse habes sp penitere. Satisfacere potes. nimis facere nō potes. melꝰ est vt plus facias q̄z min⁹. Idcirco sollicit⁹ esto satagere. da operā. studiū impende. vl̄ culpa sit cū fine. deuotio sine fine. tñ vt aliq̄n̄ peccatrix ꝺscia cōsolet̄ posit⁹ est modus ꝛ mēsura pnie exterioꝝ vt illa expleta vel p̄fecta fiduciā hr̄e incipias. ꝛ facta q̄dā p̄sumptiōe in spe misc̄die diuīe de īdulgentia ꝛ remissiōe pctōꝝ ꝓfidas. ꝛ tanto verius q̄ntoviq̄z sinceri⁹ iniunctā pniam expleueris. Duꝰ ale penna ꝑma est peccati abrenūciatio. q̄ claudit ianuam diabolo. Peccat̄ abrenunciare est a malo declinare Declina inq̄t a malo. A q̄ malo. A malo vanitatis. a malo iniq̄tatis. a malo malignitatis. ꝛ a malo impietat̄. ꝑs. Nō sedi cū cōcilio vanitat̄. ꝛ cū iniq̄ ꝛc. O diui eccl̄ie a malignantiū ꝛc. Hec q̄ttuoꝛ vicia q̄ttuoꝛ generant affectōes. s. amoꝛē sui. amoꝛē mūdi. fraternū odiū. remissum amoꝛē dei. Prima affectio vanitatē. scda iniq̄tatē. tertia malignitatē. q̄rta generat impietatē. Vanitas in se reciꝓrocat. Iniq̄tas reflectit in ꝓximum Malignitas in frēm retoꝛquet. Impietas in deū extendit. Uan⁹ ꝛ vecors est q̄ q̄rit q̄ sua nō sunt. Iniqu⁹ vt in multitudīe diuitiarū suaꝝ gloriet̄ ꝛ auaricie saccū impleat. q̄ ꝓximoꝝ sunt vi ꝛ dolo sibi asciuerit vel acq̄rit. Malign⁹ q̄ etiā cū non possit nocere cupit. Impi⁹ q̄ deus vel nō credit vel si credit ꝓtemnit. Scda penna est lachrymaꝝ effusio. hec pctoꝝ vulnera lauat ꝛ mūdificat. Tercia penna est carnis maceratio ꝛ vulnerū loca tergit ꝛ siccat Quarta pēna est elemosynaꝝ largitio. hec alligat ꝓtrita. fracta ꝓsolidat. oīa sanat Quinta penna est oꝛōnis deuotio. hec sanat ꝛ ꝓseruat.

De tercia ala.

Tercia ala est carnis mundicia. Caro mūda est quā nō coinq̄nat luxuria. Luxuria oīm virtutuꝫ eradicat germina. Dui⁹ ale penna ꝑma est visus pudicicia. hec petulantiā excludit. hec circūdat oculū ne ꝓcupiscat alienum. ne videat ad ꝓcupiscendū mulierē. Luiꝰ g̃ erga feminarū formas lasciu⁹ ꝛ curios⁹ ꝺberrat aspectus. iste ꝛ mēte est impudic⁹. Pēna scda est audit⁹ castimonia. Caste sunt aures que voces nō recipiūt obtrectantis maledici. ꝛ blasꝑbemi ꝝba nō audiūt. falsis crimiationib⁹. mendacio. irritatiōi. impudic⁹ cantic⁹ ꝛ detractorib⁹ nō patēt. obturant̄ ꝛ clause sūt ne iudiciū sanguis audiāt. Nihil obscenuꝫ

recipiunt.sed ab oñi ceno corruptõis auer se sunt. ¶Tercia penna est olfactus mode/stia. Si q̃s odorẽ capit bonũ z opibus mi/sericordie suauitatis odorẽ req̃rit.huic mo desta est odoratio. Qui p̃o p̃mis vngentis delibut incedit.huic odorat nõ virtutẽ sed fetoris spirat odorẽ. Huius em̃ suauitatis odor immanissimi vicij fetor est ¶Quarta penna est gust tempantia.hec gule z ebrie/tatis subruit ĩmoderantiã. Ue illis quorũ deus venter est.z gl̃ia in p̃fusione eor q̃ ter rena sapiũt. Uñ Greg. Dũ venter a satie/tate nõ restringit p̃ concupiscentiaz carnis si/mul oñis ꝑtutes obruunt. Uñ legit. Quia p̃nceps cocorũ destruxit muros hierusalẽ. Muros hierl'm p̃nceps cocorũ destruxit. q̃ anie virtutes dũ ventri indulget pericli/tant. De crapula z ebrietate dñs ait. Uide te ne forte grauent corda vra in crapula et ebrietate.et supueniat ĩ vos dies repentina. Ebrietas est parens litiũ.furoris mr.petu lantie deformis est mgra. Hanc q̃ habet se nõ habet.hanc q̃ habet hõ nõ est.hãc q̃ ha/bet peccatũ nõ facit.sed ipe est pctm̃. Ebrie/tas est demon blãdus.venenũ dulce.rabi/es voluntaria.illecebrosa honestatis iniu/ria.hanc nullus nouerit x̃pianus. ¶Quin ta penna est tact sanctimonia.peccati sor/des ne p̃trectet.man x̃piani nihil imundũ tangat. Caro ei si tetigerit. si singla quecz membra in officijs mandator dei deserui/ant mũda dicenda sunt. Si vero vltra pre scriptas siue diuinit datas luxuriãt leges immũda dicenda sunt vt reputanda. z hec pudenda sunt. z ꝑ puto esse qd aplus dicit. Sicut em̃ exhibuist membra vra seruire iniquitati ad iniquitatẽ. ita nunc exhibete membra vra seruire iustitie in sanctificatio ne. Sit g̃ oculus pudic. auris casta. odor modestus.gustus sobrius.tact sanct ꝛc.

¶De quarta ala.

Hala quarta est puritas mẽtis. Hu ius ale penna p̃ma est affect sinceri rectitudo. Affectus desiderij tui sit rectus.sit sincer. Rectus erit si id appetas qd appetere debes. Sincer vero si eo mo/do q̃ honestatis virt suadet. Amon sororẽ suã dilexit. Affect amoris rect fuit.sz quia nõ eo mõ q̃ debuit sororẽ dilexit.iõ affectus iste sincer nõ fuit. ¶Penna scda est ment in dño delectatio. Scriptũ est. Delectare i dño z da.t.p.cordis tui. Hanc pennã creat z formar virt ꝑ templatõis. De hac dñs di cit. Maria optimã partẽ elegit ꝛc. ¶Ter/cia penna est munda z ordinata cogitatio. Nihil immũdũ mens p̃cipiat.sed z mundã p̃ceptionẽ loco z tpi accomoder discretio.

¶Quarta penna est voluntat sanctitudo Angeli pacẽ de celo detulerunt homiby bo ne voluntat. Nõ est pax impijs dicit dñs. Pax multa di.legẽ tu.z nõ est ꝛc. O q̃ desi/derabile est nomẽ pacis quã firmat religio nis christiane stabile fundamentũ. Bñ an/tẽ cũ diceret gl̃ia in excelsis deo.adiunctuz est. Et in terra pax boĩby bo.vo. qz cuz illis angeli societatẽ habere festinãt.quoz men/tibus puritatẽ bone voluntat ineſſe conside rant. Illos secũ post absolutiõez carnis ad ꝑtemplationẽ vere pacis subuehere letan/tur q̃s in carne cõmorãtes omia que agũt aut loquunt de radice bone voluntat pro ferre ꝑspiciũt. Tales nanq̃ z si infirmitas forte aliq̃n vel ignorantia a pficienda bona opatiõe quã cupiũt retardant.tñ añ summi arbitri oculos integritas quã vel corde vel mente tenet bona volũtas eos excusat.

¶Quinta penna est simplex z pura intẽtio De hac dñs dicit. Si oculus tu nõ fuerit simplex.totũ corp tuũ tenebrosuz erit.per oculũ intentionẽ.p corp signat actionem. Loc em̃ iste euãgelij sic intelligẽdus est vt nouerim oĩa opa nr̃a nõ esse mũda z place re in ꝑspectu dei nisi fiant simplici corde.id est intentiõe supna siue oculo charitatis.qz plenitudo legis charitas. Oculũ igit debe mus hic accipe ipam intentionẽ q̃ facimus q̃cq̃d facim.que si simplex z pura fuerit.et illud aspiciens qd aspiciendũ est.omia opa nr̃a q̃ ꝑm eam opamur necesse est vt bona sint. Huc opa omia totũ corpus appellauit qz apl's dicit.membra quedã opa q̃ impro/bat.z mortificanda p̃cipit.dicẽs. Mortifi/cate g̃ membra vra q̃ sunt sup terrã.fornica tionẽ.immundiciã.auariciam z cetera talia mala. Nõ ergo quid quisq̃ faciat sed q̃ ani/mo faciat ꝑsiderãdũ est. Fruct em̃ oper tot ꝑsistit in simplicitate intentiõis. Huic/quid igit gerendũ esse cogitatio nr̃a sugges serit.omi scrupulo retractantes atq̃ in nr̃i pectoris trutina collocantes.ꝑque librati/one iustissima ꝑpendam. An plenũ sit ho/nestate cõmuni. An dei timore sit graue.an integrũ sensu.an bũana ostentatiõe.an ali/qua volũtatis ꝑsumptiõe sit leue.an meriti

eius pondꝰ inanis cenodoxia nō imminuerit vel arriserit gl̃a. z sic ad examen publicū trutinātes. i. ad ꝓbetaꝫ z apl'oꝝ actus z testimonia cōferentes. vel tanq̃ integra atq̃ ꝓfecta z illis cōpensanda teneamꝰ vel tanq̃ imꝑfecta atq̃ dānosa. nec illoꝝ ponderi cōsonantia oīmi cautiōe atq̃ diligētia refutemus.

¶ De quinta ala.

Quinta ala dilectio primi est. ¶ Cuius penna ꝓma est. nulli nocere verbo vel ope. De q̃ scriptuꝫ est. Q̄ nō vis tibi fieri. ne facias alij. Hanc pennā foꝝmat virtꝰ innocētie. Innocēs est q̃ etiaꝫ cū possit nulli vult nocere. Quis ascēdet inq̃t in montē dñi. Innocēs manibꝫ Quis innocens manibꝫ. Qui nō fecit primo suo malū. Ad nihilū deductꝰ est in cōspectu eiꝰ malignus. Quis est iste malignꝰ nisi diabolus. Qui nulli vult nocere tꝑe excluso motū primū sentit amoris. ¶ Penna scōa est oībꝫ ꝓdesse ꝙbo vel ope. Frater frēm adiuuās. ciuitas munita z fortꝫ hanc pennā suscitat et ꝓuehit in culmen ꝓfectionis q̃ nulli nescit ꝓdescendere virtꝰ miscōie. Beati inq̃t misericordes Qui oībꝫ studet ꝓdesse viuū caloꝝ rē veri spirat amoris. ¶ Tercia penna ē rerū ꝓpter amicū ꝓsumptaꝫ detrimēta nō tm̄ nō deflere sed libertatꝫ fortitudine nō sentire. de bñficioꝝ in vsus frm̄ collatoꝝ magnitudine sp gaudere ī corde. Qui sentit cōputatoꝝ est nō largitor. Qui nō gaudet dolet. De hac penna scriptū est. Qui negligit dānū ꝓpter amicū iustꝰ est. iter aūt auari decipiet eū. ¶ Quarta penna est aiam ꝓ fratre ponere. Quid est aiam ponere ꝓ fratre. ꝓ tali etiā ꝓximi salute ꝓpriā voluntatē deserere. z in articulo necessitatis ꝓ eterna salute fratrꝫ mortis discrimina libenter subire De hac scriptū est. Maioꝝē hac dilectionē nemo habet. q̃ vt aniaꝫ s. p. q. p. a. s. Maioꝝ nō ebulliret feruoꝝ amoris. ¶ Quinta penna est in bis ꝓseuerare. hāc ꝓficit virtꝰ ꝓseuerantie. finis nō pugna coronat. Qui ꝓseuerat. cessare nescit.

¶ De sexta ala.

Sexta ala dilectio dei. hec vt alie q̃nq̃ pennas habet. ¶ Primā haꝫ habet q̃ aliud q̃ deū nō ꝺcupiscit Hec est mobile bui⁹ amoris. ¶ Scōam pennaꝫ habet q̃ ꝓpter deū sua distribuit. distribuit q̃ partē retinet. partē tribuit. Hec est caliditꝫ bui⁹ amoris. ¶ Terciā pennaꝫ habet q̃ ꝓpter dñi amoꝝē nihil sibi reseruat. sed oia relinquit. Hec est acutū bui⁹ amoris. ¶ Quartā pennā habet q̃ ꝓpter deū seipm̄ abnegat. Seipm̄ abnegat q̃ suā deserit vt dñi solaꝫ faciat volūtatem. Hec est feruidū bꝰ amoris. ¶ Quintā habet pennā. Qui in bis ꝓseuerauit. Qui perseuerauerit inquit vsq̃ in finez hic salꝰ erit. Hec est incessabile huius amoris. De sunt ale de quibꝫ ꝑs. ait. Sub vmbra alarū tuaꝝ ꝓtege me. a fa. impi. q̃ me afflixerūt. Itē. In vmbra alaꝝ tuaꝝ spera/bo do. t. iniq̃tas. De sunt penne de q̃bus idem ꝑs. Quis dabit mihi pennas sic̄ co. z vo. z requiescā. Volabo inq̃t terrena deserens. celestia appetens. z requiescā. ꝓ libertate eternaq̃ fruens beatitudine. Amen.

¶ Incipit tractatꝰ sancti Bonauēture de seraphin.

¶ Prologus.

Da occasionez sapienti z addet ei sapientia. Prouerbioꝝ. ix. Cū igit̄ exleui sepe occasione sapiens materiā sumat altioris sapie. q̃ etiā plerūq̃ ꝓ alteri⁹ stulticiā fit eruditioꝝ. ꝑs scriptū pōt nouis z nōdū in officio regiminis ad plenū exercitatis ad ꝓfectā discretionē boni z mali aliqualē dare occasionē vlteri⁹ cogitādi. et ex defectibꝫ q̃s hic ꝓsiderat diligenti⁹ reḡrendi altioza siue vtilioza. z etiā plura q̃s hic ponant necessaria religioso ad regimē subditoꝝ. qz legimꝰ aliq̃ sapiētes etiā ex naturali quadā brutoꝝ aialiū solertia sumpsisse ꝓsideratōis industriā ad aliq̃s artificiales peritias excogitandas.

¶ Quāmultū differūt scire bñ subesse. z soci aliter viuere. z vtilit̄ ꝑesse.

¶ Quattuoꝝ cause ꝓ q̃bꝫ indigent imꝑfecti alieno subesse magisterio.

¶ Quales esse debent q̃ magisterio subesse ꝓ se nō indigent.

¶ De varijs virtutibꝫ z specialit̄ de sex alis virtutū ꝑlato necessarijs.

¶ De q̃tuoꝝ differētijs bonoꝝ in religiōe z q̃ inter hos sint meliores.

¶ De zelo iusticie q̃ ꝑlatꝰ debet feruere ex amoꝝe dei z ꝓximi.

¶ Distinctio q̃drupleꝝ obſeruātiaꝝ iusticie in religione seruanda.

¶ Circa q̃ magis vel minꝰ inter hec zelus rectoris ferueꝝe debeat.

De sex alis Seraphin

¶ Quinq; cauenda ꝑlato ꝛ ad q̄ sit vtilis castigatio delinquentiū. 9
¶ In quib⁹ agnoscit laudabilis religio. et que vtilitas bonoꝝ de falsis fratrib⁹. ꝛ qualiter sint tenendi. 10
¶ Triplex ratio ꝛget ꝑlatū corrigere subditoꝝ excessus. 11
¶ De cōpassiōe ꝑlati ꝛ q̄t genera infirmoꝝ corpe. ꝛ q̄b⁹ remediis sint fouēdi. 12
¶ Propter tres causas infirmi indigēt recreatione. q̄b⁹ etiā ꝑ caritate subueniri debet. 13
¶ Tria genera mente infirmātiū ꝛ q̄b⁹ remediis eis subueniendū sit. 14
¶ De patiētia ꝑlati q̄ in multis est ei necessaria. ꝛ ꝑmo de occupatōib⁹ ipi⁹. 17
¶ Scōo de tardo ꝓfectu ei⁹ in subditis. et cause illi⁹ tarditatis. 16
¶ Tercio de ingratitudine subditoꝝ erga diligentiā quā ꝑ ipis habet. 17
¶ De patiētia ꝑlati in ꝓbis ꝛ moribus. ꝛ in q̄bus noxia sit ei⁹ impetuositas. 18
¶ Scōo sit patiēs q̄ nō oderit ledētes. tercio q̄ nō officiū suū exequat. 19
¶ Multiplex ꝓfect⁹ ꝑlati ex aduersitatib⁹ q̄ debēt eas ipi reddere tolerabiles. 20
¶ Prelat⁹ sit exēplaris vite in cōitate. i humilitate ꝛ maturitate. 21
¶ In q̄b⁹ dz esse cōmunis cū fratribus. et in q̄b⁹ ei⁹ būilitas attendat. 22
¶ Q dz esse matur⁹ in moribus exteri⁹. in affectu ꝛ ꝓsilij stabilitate. 23
¶ Quantuz ꝓsunt subditis exempla bona magistroꝝ vel mala nocent. Et quō ꝓpm in se debent eis oīdere. 24
¶ De discretiōe ꝑlati et quō sine ipa cetere ꝛtutes impfecte sint. 27
¶ Q circa q̄ttuor p̄cipue discretio ei⁹ attēditur. Et que sint illa 26
¶ Statū subditoꝝ dz agnoscere ꝛ q̄ saluti sunt necessaria ꝑncipaliter ꝓmouere. 27
¶ Quomō se habere debeat circa ꝓfectōis exercitia ꝛ circa illa que ad exteriorē ꝑtinent disciplinam. 28
¶ De correctione delinquentiuz ꝛ de trib⁹ generib⁹ illoꝝ. ꝛ q̄liē cū ipis est agendū. 29
¶ De trib⁹ generib⁹ exterioꝝ negocioꝝ. ꝛ q̄mō circa illa se debeat bñe ꝑlat⁹. 30
¶ De circūspectione suū ipi⁹. ꝛ ꝑmo vt cōscientia ei⁹ semp sit mūda ꝛ secura. 31
¶ Secundo de moribus ꝓximis. ꝓbis ꝛ factis. ꝛ quomō in bis medium ꝛruet quo ad se ꝛ ad alios. 32
¶ Tercio de ipa sua discretiōe ne de illa nimis sit ꝑsumens ꝛ q̄ꝫ sit h̄ periculosum. 33
¶ Q sit vtile cōsiliū q̄rere. ꝛ de illis q̄ facta alioꝝ temere repbendūt. 34
¶ De adulatoribus et detractoribus nō audiendis. ꝛ q̄re vel a q̄b⁹ ꝓsiliū sit q̄rendū. 37
¶ Q ꝑlat⁹ debet esse deuot⁹. ꝛ que bona deuotio ꝓferat. 36
¶ De triplici genere deuotionis. cōmunis specialis ꝛ assidue. ꝛ primo de cōmuni qualis sit. 31
¶ Quinq; cause q̄re officiū diuinū in ecclesia sit a spūsco instituti. 38
¶ Specialis deuotio in quibus consistat ꝛ q̄ saltem interdum debeat prelatus oratioi intendere. 39
¶ Assidua deuotio in quibus constat. ꝛ de frequenti memoria dei in mente versanda. 40
¶ Studendū in omnib⁹ deo placere. ꝛ omnia agendo deo ꝑ oratione cōmendari. 41
¶ Quomodo bis virtutum alis prelat⁹ tegat caput ꝛ pedes seu volet. ꝛ q̄ quilibet bonus easdem ꝓ se indiget habere. et qualiter. 42
¶ Explicit prologus cum tabula.
¶ Incipit tractatus.

Hec tibi scribo ut scias quomō oporteat te in domo domini cōuersari. que est ecclesia dei viui. prima Thimotei. iij. Apostolus paulus discipulo suo thimotheo quez ꝑfecerat ecclesie epbesi episcopū. scribit duabus epistolis docens quomō conuersari debeat in officio regiminis cōmissi. vt quia ab eo didicerat sancte viuere ꝑ se. sciret etiā qualiter deberet ꝛ alios vtiliter ꝛ meritorie ꝑesse. Magna em̄ differentia est inter scire humiliꝫ subesse. ꝛ pacifice coesse. ꝛ vtiliter ꝑesse. Bernard⁹. Multos cernis sub magisterio quiete viuere. quos si iugo absoluas videbis non posse quiescere. nec a q̄libet re innoxios se seruare. Rursum quosdam inuenies cum omnib⁹ quantū in se est pacifice viuere. minime quidē egentes magistro. nec tamen ydonei magisterio. Quadam siquidem bona mediocritate contenti sunt. sicut eis mensurā gre partitus est deus. Socialiter em̄ inter fratres sciunt ꝛ pacifice viuere. sup fratres vero positi non so

lū inutiliter p̄esunt sed ꝛ insipienter et ne/quiter. Utrisq; ergo p̄ioribꝫ meliores exi/stunt qui supiores esse sciunt. Unde nō pas/sim quoslibet de populo docet moyses ce/teris p̄ficere. sed eligere ex omni populo vi/ros gnaros ꝛ ydoneos qui iudicent popu/lum oīm tempe. Exodi. xviij. Qui enim su/scipit officiū vt alios bonos faciat. oportet vt banc bonitatis disciplinā p̄ius in se stu/diose exercendo didicerit. ꝛ ex frequēti vsu in habitū verterit. Unde domin⁹ p̄ius le/gitur fecisse que post erat verbo docturus. Actuū primo. Cepit iesus facere ꝛ docere.

Insipientes indigent magistro vt docean/tur que ignorant. scz saluti sue ꝛ p̄fectui ne/cessaria ꝛ vtilia. quid vitare debeant. q̄d sa/pere. quid facere. quid sperare. quid timere. ꝛ inter minus vel magis bona vel mala di/scernere. Debreoꝝ. v. Indigetis vt vos do ceamini que sint elemēta exordij sermonuꝫ dei. ¶ Item vt exerceant in opibus virtutū quia nō sufficit scire bonū nisi etiā opere ex/erceatur. sicut q̄ audit medicine scientiam ꝛ postea practicando exercet eam. quia exer citium opis plenius imp̄mit menti cuiusli/bet discipline peritiā q̄z solus audit⁹. Et q̄ imp̄fecti segniter se in virtutū studijs exer/cere solēt. expedit vt ab alio ad boc aliquan do cōpellantur. Ideo magistri solent disci/pulos suos quos p̄fectos cupiunt fieri i di uersis virtutū exercitijs occupare. modo i operibus humilitatis. modo fraterne cari/tatis. modo sobrietatis. modo deuotionis modo patientie. castitatis. taciturnitatis. obe/dientie. ꝛ aliarū virtutum. vt ꝛ ipe virtutes sic exerceantur ꝛ vsitent ꝛ vicia his ꝓtraria expugnēt. quia quāto magis virtus p̄ficit. tanto plus viciū oppositus debilitat. Epbe siorū. vj. Educate illos in disciplina ꝛc.

¶ Item vt custodiant ne aut in peccatū la/bantur. aut minus discrete in virtutū operi bus exerceant. Tenere em̄ mentes ꝛ a pec/cati affectu nondū plene deterse sepe magꝫ timore humano q̄z diuino a voragine pec/cati detinentur. Ideo talibꝫ expedit superi oruꝫ magisterio subijci. per quos a periculꝫ retrahant. sicut paruuli a matre cōminante ab aque mersione ꝛ luporuꝫ morsibus de fenduntur. Prouerbioꝝ. ij. Seruabit te vt eruaris devia mala. ꝛ ab hominibꝫ qui per/uersa loquunt. ¶ Item vt corrigant. quia peccatū trabit semp ad deterius. sicut vna febris p̄bet sepe incentiuum alteri grauio/ri. ꝛ vulnus aliquādo generat fistulam ni/si medicorū p̄caueat solertia. Ita qui labi tur in culpā difficulter per se corrigitur nisi fortioꝝ auxilio fulciatur. Propter hoc em̄ vult deus m. ꝯioribꝫ maiores p̄esse vt si ce ciderint in peccatū vel in aliquo negligen/tes fuerint ꝛ incauti. per eorū ammonitio/nes. correptiones. cohertiones ꝛ castigatio nes emendent. quia si arbitrio suo relinq̄/rentur. forte nec reatum suū agnoscerent. vl torpentes diutius in ceno volutarentur. vl profundius mergerentur. Jude. Vos qui dem arguite iudicatos ꝛc. ¶ Necesse ergo est eos magistris humiliter esse subditos. quia nisi quis medico obedienter obtem/peret nō poterit ab infirmitate sanari. In/firmitates in homine sunt passiones vicio/rum. Luce. ix. Dedit illis virtutem ꝛ po/testatē super oīa demonia. ꝛvt languores curarent. Qui autē p se magistro non indi/gent debent ita esse scientia illumiati q̄ ni/bil errent in his q̄ e scire necessario eos o/portet. ꝛ qui decipi non possunt ab homīe vel demone. vel a p̄prio sensu sub specie bo/ni. donum discretionis spirituū diuinitus adepti. Philip. iij. Ubicq; ꝛ in omibꝫ instituꝫ tus sum. ¶ Debēt etiā feruore deuotōis ita esse repleti q̄ sine alterius impulsu noueri nt seipos ad oīa ꝓtutis exercitiū fideliter exte/dere. put sp fuerit optimū. phil. Que retro sunt oblit⁹. ad ea q̄ p̄iora sunt extendēs me/ipm ꝛc. Debēt q̄z amore boni sic esse affe/cti vt q̄i naturaliter oīa malū horreāt ꝛ oīa scandalū studiose declinent. sine offensa q̄e te cū omibꝫ uersari. Sine offensiōe estote iudeis ꝛ gentibꝫ. Debēt etiaz ita esse hūiles in oibꝫ vt nec de bonis habitꝫ extollant nec mal' oīno carere p̄sumāt. vt oēs excessus co gitatōis. locutiōis. obmissiōis in se subtiliter diiudicēt. ꝛ districte castigādo emēdēt. Et i his oīb sint ita stabiles q̄ nec leuitate nec distractōe aliq̄ nec difficultate vl' metu a sta tu suo valeant imutari. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate xp̄i ꝛc. ¶ Quia ꝓ tp̄e dif ficile ē repiri. iō paucis ꝓuenit viuere absq; obedientie iugo. Ideo ꝛ q̄ alijs p̄sunt vt me/lius ꝛ cauti agant. necesse hūt alijs subesse a q̄bꝫ regant vsq; ad summū oīm pontificez q̄ vice xp̄i caput ē totius ecclie militantis ¶ Qui ergo alijs p̄esse debent vtiliter opor/tet eos varijs esse preditos ꝓtutibꝫ ꝛ alias

habere ad se quib irrepbensibiliē viuant. alias ad suos supiores quib būiliter eis ī quib debent obediāt. z alias ad subditos quib eos meritorie regāt et ad meliora p̄ moueant. ¶ Licet aūt omēs ꝑtutes eminēter hīe debeat q̄ ex officio habet oēs virtutes docere. tñ q̄ numer⁹ senarij est p̄m⁹ pfectus numer⁹ sui generis pfectiōis. ꝯstans ex suis partib aliq̄tis. ideo bon⁹ aniarum rector maxime religiosus inter ceteras debet singularib ꝑtutib prefulgere. sicut Jsaias scribit. Seraphin q̄ sunt p̄minētiora celestiū spirituū agmina sex alis ornata. Et fortasse ideo in tali siltudine. scrissimo pr̄i nr̄o francisco in illa gl'iosa visione dñs apparuit q̄n eum passionis sue stigmatib insigniuit. vt oñderet sic alatos spūalit esse debere qui ei⁹ familie vtilit p̄esse deberēt. Hic z q̄ttuor aialia singl'a habebāt alas senas Apoc'. iiij. ¶ Prima ala rectoris aiaz est zelus iusticie. qua nō pōt aliquid iniustū sine cordis murmure ī se z ī alīs sustīere. Tātū em̄ quisq̄ bon⁹ estimādus est q̄nto plus et purius odit malū. Quantū em̄ res diligit tantū de ei⁹ destructiōe dolet. ¶ Ūñ notādū q̄ sunt q̄ttuor genera boīm in religione vel in eccl'ia q̄s bonos dicere solem⁹ ¶ Primi sunt q̄ malum nō faciūt. nec tñ in bonis opibus se studiose exercent. vt q̄ quietez pacifice cū alīs viuūt. nullū offendentes. nec prauo ope scandalizantes. j. Reg. xxv. Domines isti satis boni fuerūt nobis z nō molesti zc. Ná z in vsu habem⁹ tales dicere bonos esse q̄ mites sunt moribz z social'r se cū omnib habentes. licet alias quo ad virtutū exercitia aliq̄tin⁹ desides videant. Pueri etiā baptizati eodē modo boni iudicant. ¶ Secundi sunt meliores q̄ mala nulla faciunt. insup in bonis opibus se frequenter exercent. in sobrietate. castitate. humilitate dilectione primi z ozonis instantia z similibus q̄ intelligūt esse bona. Sed h̄ būt primum q̄ sicut nihil negligūt ex dis q̄ pūt et sciunt. ita etiā videt eis sufficere bonū q̄ faciunt. nec ad amplioza z pfectioza scrītat⁹ desideria incalescūt. Sufficit eis tm̄ vigilare tantū ozare. tm̄ p deo dare vel ieiunare vel laborare z bmōi. z bis otenti quiescūt. altiora alīs relinquētes. Eccl'iastes. iij. Deprehendi nihil esse melius q̄ letari bominē in opere suo. z hanc esse partē illius. ¶ Tercij sunt adhuc bis meliores q̄ malu⁹ detestant z fugiunt. z bona que possunt studiose exercent. z cū omia fecerint q̄ valent. parū se fecisse reputant respectu eoz que desiderant. scientes q̄ corpalis exercitatio ad modicu⁹ vtilis ab apl'o ꝓbibet. j. ad Thimo. iiij. Et ideo ꝑtutes mentales z interne deuotōnis sapore z dei familiarē noticiaz amoris eius experientiā suspirādo desiderāt. nihil se esse vl' habere iudicātes. nec aliquā ꝯsolationē de rpalibus vl' spūalib recipientes. q̄ diu p voto p̄dictis virtutū exercitijs z deuotionis dulcedine nō fruunt. nec tm̄ ꝓtra alioꝝ vicia z peccatoz pericula zelo feruoz inflāmant. cupientes oēs esse bonos z beatos. sed vbi hoc nō inueniūt nullo dolozis vulnere sauciant. sibimet intenti z deo. Tales ad alioz regimen vocati. minus in hac parte sunt ydonei. q̄ p̄ie quieti curā illoz postponunt. Juxta illud Judicū. ix. Nunquid possum deserere dulcedinē meaz. fructusq̄ suauissimos. z ire vt inē cetera ligna p̄mouear ¶ Quarti sunt optimi q̄ cū prioribz bonis innocētie z virtutū. zelo iusticie z aniaz calent. q̄ nō recipiūt ꝯsolationez de p̄prie salutis pfectib nisi alios secū trahāt ad deum. exēplo dñi qui cū in se plenū semper habeat gaudiū. nō ꝓrent⁹ gloriaz solus habere exiuit assumpta forma serui m'tos filios ī gloriā secum adducere opere z doctrina. Zelus em̄ iusticie q̄si coccus bis tinctus duplici caritat⁹ colore rutilat amoris dei z primi. Amor dei non tm̄ desiderat ei⁹ dulcedie frui z ei adherere. sed etiaz diligit ei⁹ bñplacitū impleri. ei⁹ cultum ampliari z honorē sublimari. vult em̄ eū ab oīb agnosci. ab oīb amari. ab oīb ei fuiri. et sup oīa honorari. Amor primi desiderat nō tm̄ ei⁹ corpalē sospitatē z tpalē psperitatē. sed magis ei⁹ eternā salutē. Ubi q̄ caritas ista pfecti⁹. ibi feruenti⁹ desideriū ista p̄mouendi. et instanti⁹ studiū z puri⁹ gaudiū vbi hec īuenit. Caritas em̄ nō querit q̄ sua sunt. sz que dei sunt. Quantū vero diligs deū z que dei sunt purius desideras. tantuz dolez de offensa dei vbi vides eū non agnosci. z ido inhonorari vbi vides euz non amari z ei non obediri. z eius cultū destrui z aduersarios multiplicari z letificari. Et quantum diligs salutē p̄mi tantū affligeris de perditione eius z nocumēto pfectus ei⁹. Et licet h̄ caritas requirat in oīb amicis dei. maxime tamē in vicarijs dei. qui p̄m cor dei moueri

debent amore iusticie et odio iniq̃tat. ꝑs. Dilexisti iusticiã ⁊ cẽ. Justicia ꝓt ꝫ dici obs nãria oim q̃ saluti vl̃ pfectui aiaꝝ necessaria sunt. Dorũ quedaꝫ ꝓcedunt a lege eterna. vt pure virtutes. humilitas. castitas. caritas. misc̃oia. ⁊ sil'es. sine quib⁹ null⁹ q̃cũq; tpe poterit saluari. ad que etiã p̃cepta dei i veteri ac noua lege maxime ordinant. Sic dñs dicit ad dilectionẽ dei ⁊ primi totã legem ⁊ pphãs spectare. Matth. xxij. In his duob⁹ mãdatis ⁊c. Quedã pcedũt ab hũana vice dei institutiõe. vt q̃ ecclesiam. p communi vtilitate canonice sunt p̃cepta. sic̃ ritus sacr̃oꝝ ⁊ alioꝝ ad iuris positiui p̃cepta ptinẽtiũ. extra. Canonũ statuta ab oib⁹ obseruent. ita vt q̃libet obs̃uet illa q̃ ꝯueniunt suo statui et cõiter oib⁹ ĩpata. laici siue clerici. Quedã ex voto. ꝓprio ꝓueniũt. vt ea ad q̃ nemo cogit. Sed q̃ ea sponte vouerit tã velut ex p̃cepto dei cõpellit obs̃uare. vt cõtinentia religiosoꝝ ⁊ obediẽtia. ⁊ abdicatio. p ꝓpriũ in monasterio. ⁊ alia q̃ p regulaꝫ vel cuiuscq; ordinis diffinitiões ei⁹ pfessoribus imponunt. Deut. xxiij. Cũ votũ vouer is dño. nõ tardabis reddere. qr requret illud deus. ⁊ si moratus fueris reputabit tibi in pctm̃. si nolueris polliceri absq; pctõ eris. Nõ aũt semel egressum est de labijs tuis obseruabis ⁊ facies sic̃ ꝓmisisti dño deo tuo et ꝓpria volũtate ⁊ ore tuo locut⁹ es. Quedã pcedũt ex quadã habilitatõe pfect⁹ spũalis. q̃bus alias nõ forent necessaria saluti. vt omnis disciplina diuini officij ⁊ singuloꝝ officioꝝ in religione. ⁊ officioꝝ ⁊ tẽpoꝝ in silentio. victu ⁊ habitu. labore. vigilijs et ceteris spũalib⁹ disciplinis. in quib⁹ singularũ religionũ obs̃uantie variant. sicut cuiq; visum fuerit expedire. Quis aũt in his nõ tanta vis salutis exist̃at q̃si sine eis nõ sit salus. tñ transgressio eoꝝ deformat religionis decor̃ ⁊ pfectũ spũalẽ. ⁊ alioꝝ edificationẽ solet impedire. Sicut eñ amor iusticie studiose ista in se ⁊ in alijs ꝓmouet ⁊ cõgaudet vbi videt ista sollicite obs̃uari. ita ecõtrario dolet ⁊ vrit̃ ⁊ accendit̃ p transgressione illorũ. ꝑs. Nonne q̃ oderũt te ⁊c. Quodãvero intimo sapore discernit vt magꝭ doleat de grauioꝛib⁹ transgressionib⁹ ⁊ de leuioꝛibus min⁹. Sapiens eñ quasq; res ponderat p ut sunt. tam bonas q̃ malas. Insipiẽs aũt q̃cq; magna. p paruo reputat. ⁊ leuia q̃ maxima ponderat. trabem festucam iudicat liquãdo culicẽ ⁊ glutiendo camelũ. Luce. xj. Decimatis mentã ⁊ rutã ⁊ relinquitis q̃ grauioꝛa sunt ⁊c. Tales zelo ꝓprio ferunt. ⁊ nõ spũ dei in hac parte aguñt. Sicut quidaꝫ p vna inclinatiõe in choꝛo neglecta plus accendunt puniendo q̃s p longa detractione de alio religioso excitata. Grauiꝰ indignantur p versiculoꝛ rubricula neglecta q̃s p magna ꝓturbatione cũ scandalo procurata.

Principaliter igit̃ cauenda ⁊ dolẽda est trãsgressio p̃ceptoꝝ dei. deinde inuiolabilitum preceptoꝝ sancte eccl'ie. deinde illoꝝ q̃ sub voto volũtario sibimet q̃sq; fecit necessaria. vt regulares obseruãtie. maxime que sub p̃cepto sunt statute. deinde omia scãdala speciẽ mali quãcũq; habentia. auaricie. superbie. inuidie. castrimargie. iracundie. suspecte familiaritatis. inobediẽtie. ⁊ similiũ vicioꝝ que odoꝛẽ fame religiosoꝝ quo alij fideles debẽt ab eis edificari ⁊ ab eis discere quid cauere debeant ⁊ facere. fetere faciunt. vt magis p eos inficiant scandalo q̃s reficiant virtutis exemplo. Roma. ij. Nomen dei p vos blasphemat̃ inter gẽtes. Facilius autẽ grauius peccatũ occultũ curat̃ q̃s tale scandalũ. quia illud p secretã potest sanari penitentiã. scandalũ autẽ vix auellitur a coꝛdib⁹ omniũ ad quos forte ꝓuenit. Deinde cauenda est ꝓturbatio studij deuotionis. ex qua fulcit̃ omis vera religio. ⁊ omne virtutis exercitiũ impinguat̃. Arida est omnis religio que nõ oleo isto saginat̃. Instabilis est bonoꝝ operum structura que deuote oꝛõnis frequẽtia non cõpaginat̃ sicut paries lapidũ sine cemento. In oñi religione vbi deuotiõis feruoꝛ tepuerit etiã aliaꝝ virtutũ machina incipit deficere ⁊ ꝓpinquare ruine. Lampades fatuarũ virginuꝫ sine oleo extinguunt̃. Matth. xxv. Deinde cauẽda est negligentia exterioꝛis discipline. que pro decoꝛe religionis ⁊ habilitationis profectus spiritualis statuta est. cuius desertio signum est neglecte cõscientie ⁊ interioris leuitatis. Talis autẽ discipline obs̃uantia nõ ita mandat̃ quasi aliter non liceat viuere. sed quia sic magis cõuenit ꝓter bonestatis conformitatẽ ⁊ vniformẽ fraꝝ cõuersationẽ. ne p libitu quisq; viuat ⁊ faciat vnde forte alĩ turbent̃. In talib⁹ autez obseruantijs que in se indifferẽtes sunt sed ꝓter aliud statute. vt dictum est. maioꝛ est hũda diligẽtia vt bñ ꝫueniat̃ q̃s scrupulose timẽdũ.

si ex aliq̄ surreptiõe qñq̄ transgrediant. nisi forte ꝯsuetudo generaret deformitatē z dissimulatio negligentiā nutriret. tūc ꝓpter aliud malū ꝯsequēs ꝓcauendū zelus disciplīne dormire nō debet. ¶ Verus igit iusticie zelator ꝓmo cauet ne malū aliq̄ mō faciat vl̄ doceat. Scōo ne licenciet vl̄ ꝯcedat q̄cūq̄ importunitate seu circūuentōne mollitus. Tercio ne faueat vl̄ diligat fieri. etiā si eo irrequisito fiat l̄ absente. Quarto ne dissimulet z taceat q̄si nescies. cū ad eum ptineat arguere z oñdere q̄ntū malum sit. z deterrere ne vlteri⁹ audeāt silia attēptare. Quinto ne inultū esse patiat. qz aliq̄d bonū parit pcti castigatio. s. q ipe q̄ fecit. phibet vltra peccare. Johes. Jā noli peccare ne deterius tibi aliq̄d ꝯtingat. Jtē qz purgat a pctō ne a ꝺo postea duri⁹ puniat. Prouer. xxiij. Tu virga ꝓcuties illū. z aiam illi⁹ de inferno liberabis. Jtē qz ꝑ hoc alīj erudiunt vt caueāt silia ꝓpetrare Prouer. Pestilente flagellato sapiētior erit paruul⁹. i. tenellus z nou⁹ cautior esse discet. Jtē ipe plat⁹ vicari⁹ superni iudicis liberat aiam suā a pctō negligentie. officiū suum sic implendo. Ꝺō qz heli sacerdos nō fecit mortē sniam cū filīj peccātibꝫ excepit. Reg. iiij. Jn ꝑ em̄ differūt laudabiles religiões z iā dilapse. non q nullus peccans in laudabilibꝫ repiat. sed q nullus impune peccare sinat. z peccādi adit⁹ studiose ꝓcludant. z incorrigibiles z alios inficientes eliminent. z boni foueant z diligant vt pseuerent z in meli⁹ semp ꝓficiāt. Vaz cum in cōuentu angelor ante ꝯfirmationē et in ordine apl̄or sub magisterio xp̄i reperta sit prauitas. q̄s ordo bonor in terra audeat sibi arrogare hāc ꝓrogatiuā q pctm̄ in eo nō sit. qz z si plurimi ꝑ dei grām immunes ibi fuerint. sed nō omēs. Joh. xiij. Vos mūdi estis sed nō omēs. Bonis em̄ q̄diu sūt hic in statu merendi expedit aliq̄s malos secuz habere q eis sint maioris occasio meriti. q bus cōpatiant in malis suis. cōtra q̄s zel⁹ eor inardescat. q̄s corrigere laborēt. q̄bꝫ similes fieri ptimescāt. q eis sint tentationis materia. a q̄bꝫ etiā psecutiões sustineāt. z ex quor ꝯsideratiõe ꝯfusi humilient. quia tales nō sunt. ām̄oneant grārūactōnis ei qui custodit eos ne tales efficiant. Si autē deessent bonis ꝓdictarū virtutū occasiones. merita ipor tanto fierent etiā minora. Galatar. vj. Que em̄ semiauerit hō hec et metet. Nec tñ diligendi sunt mali seu fouendi. sed tolerandi. maxime quor occulta sūt mala. z alios nō inficiūt. z est spes de correctione ipor. Ubi ꝙ ista defecerint ibi sine grauī detrimento sustineri nō ꝓnt. z iō eliminā di sunt. ne putet eor prauitas bonis placere. Interim etiā dū tolerant puniendi sunt stimulis ām̄onitionū. correptionū. cōfusiōnum. castigationū. vngendi etiā fomentis exhortationū. ꝯsolationū. oꝛōnū z ꝓmissionū. si forte cōualescant de infirmitate z fortes fiant. Precludenda est eis via peccandi z tēptatiōis adit⁹ obstruēdi. qō etiaz bonis expedit ne opportunitas mali faciat eos deteriores. ¶ Prelat⁹ em̄ vicari⁹ dei cui data est ptās a dño sup familiā suā. z cui debent subditi ea de causa vice dñi obedire. si non corrigit delinquētes. si ꝓmittit sub se vicia crescere. z ꝯsuetudines malas oriri. z iā ex ortas roborari z dilatari. si videt regl̄ares obseruātias dilabi. z trāsgressiones multiplicari. et ꝓ posse nō obuiat tā pñtibꝫ malis q̄z imminētibꝫ. triplicē deo reddet rationē. ¶ Primo ꝓ sua negligētia. qz ñ fecit ad qō officio tenebat. Sap. vj. Cum essetis ministri regni illi⁹ nō recte iudicastis. nec custodistis legē iusticie. neq̄ �sm̄ voluntatē ei⁹ ambulastis. Horrende z cito apparebit vobis qm̄ iudiciū durissimū his q̄ ꝑsunt fiet z̄c ¶ Scōo q oīa pctā subditor q̄ poterat z debuerat correxisse z pcauisse imputant ei. Ezech. xxxiij. Si nō fueris locut⁹ vt custodiat se impi⁹ a sua via. ipse in impietate sua morietur. sanguinē aūt ei⁹ de manu tua requiram. ¶ Tercio ꝓ abusione honor z potestatis sibi collate quā ad ꝓpriā gl̄iam et cōmodū retor sit. z nō ad qō data est ei. Mat. xxv Tollite ab eo talentū. z inutilē seruū eijcite in tenebras exteriores. ibi erit fletus z stridor dentiū. ¶ Ostendat ꝙ bon⁹ zelator q̄ntū diligat deū in eo q bñplacitū ei⁹ in se et i alīj ꝓmoueat nec ab ꝑ zelo molleſcat ꝓ esiam. nec labore lassetur nec cōsilīj flectat nec astutīj circūueniat. nec amicicia nec blandimentis deliniat. nec minis terreatur. nec ꝓ diuturne praue ꝯsuetudis ꝑscriptiõe desperet quin suū officiū exequat. ¶ Secunda ala hui⁹ eccl̄iastici seraph est pietas siue fraterna cōpassio. vt sic eū caritas dei ad zelū iusticie inflāmat. ita fraterna dilectio ad pietatē informet. Hā z si vicīj debet virga feriens sed infirmitati necessari⁹ ē baculus

sustentans. ℣. Virga tua et baculꝰ tuꝰ ꝛc. ℣. Lor. iiij. In ꝟga veniã ad vos an ĩ caritate ꝛ spũ mãsuetudinis. Sic ꝛ ille samaritanus vulneribꝫ illiꝰ seminiui relicti infudit vinũ zeli feruentꝭ ꝛ oleũ pietatꝭ mitigantis. ¶ Alia est aũt infirmitas corpis. alia mentis. ꝛ vtraq; indiget cõpassiõe. Infirmitas corpis triplex est. Primi sunt infirmi decũbentes in lectulis vl' in acutis vl' in alijs infirmitatibꝫ grauibꝫ laborãtes. Alij sunt infirmi ꝓ domiciliũ vel etiã ꝓ terraz qñq; deambulãtes. ꝛ tñ sepe grauibꝫ doloribꝫ afflicti. vt calculosi. infistulati. ponderosi ꝛ silꝫ Tercij determiatã infirmitatẽ nõ hũtes. sz tñ corpe debiles ꝛ viribꝫ exhausti vt senes ꝛ laboribꝫ ꝓfecti. vel naturali infirmitate depressi. sed qñq; accidẽtali languore ad tẽpꝰ attriti. His est triplici pietate subueniẽdũ. scz remedijs medicinalibꝫ. si ꝓgrue ꝑt fieri. Itẽ relaxatione rigoꝛ in victu. vestitu. vigilijs ꝛ hmõi. Itẽ exemptiõe laboris in officijs. seruicijs. discursibꝫ ꝛ hmõi. put cuiusq; necessitas exãrat. Ita q; ꝑmis ꝺ ꝑmo. scõis de scõo. tercijs de tercio. iuxta singuloꝝ indigentiã specialꝰ succurrat. Dis hũanitas est infirmis ꝛ debilibꝫ exhibẽda. qz flagellati sunt a dño. si sup hoc ab hoibꝫ tribulant. ipa coꝛ miseria clamat ad ꝑem misꝯiarũ ꝓtra illos q; eos tribulãt cõquerendo. ℣. Qm̃ quẽ tu ꝑcussisti ꝓsecuti sunt. et sup dolorẽ vulnerũ meoꝝ addiderũ ꝛc. ¶ Infirmꝰ eñ q; afflictꝰ sibimet subuenire nõ valet eo ipso ãpliꝰ tribulat. qz ab his q̃bꝫ deberet nõ ꝓsolat. nõ a labore releuat. nõ subueniꝫ indigenti. nec habet sibi cõpatientez. ℣. In ꝓspectu tuo sunt oẽs q; tribulant me. impropериũ expectauit coꝛ meũ ꝛ miseriã. Et sustinui q; simul ꝓtristaret ꝛ nõ fuit. ꝛ q; ꝓsolaret ꝛ nõ inueni. Et dederũt in escã meaz fel ꝛ exprobratõis. ꝛ in siti mea potauerũt me aceto obiurgatiõis. Fiant ꝯ eis q̃ sequunt ꝛc. ¶ Bonus aũt ꝑlatus agnoscit se fratrũ suoꝝ patrẽ nõ dñm. ꝛ exhibet se eis medicuz nõ tyrannũ. nec reputat eos vt iumẽta sua. vel seruos emptiõis. sed vt filios hereditatis supne cõsoꝛtes. ꝛ facit eis sicut vellet si/bi fieri si similiter indigeret. Sed fortes et sani nõ sentiunt qđ sentit eger. ideo nesciũt eis cõpati. scient antẽ postea cum dolebũt. Q; si obijciant quia sepe fingunt se quidaz debiliores q̃ sint. nunquid ꝓpter hoc oĩs sunt bypocrite iudicandi. cũ econtrario ꝑ paucis iustis multis malis domiꝰ voluerit pepercisse. Eccl. xviij. ¶ Triplici aũt 13
ratione magis indigẽt infirmi subsidio pietatis q̃ sani ꝛ robusti. ℣. Primo ꝓpter sustentationẽ vite. quia seipos non valent ꝑcurare. si tunc etiã ab alijs nõ ꝑcurarũt. cogunt/ficere. ꝛ nõ possunt subsistere. Regum. xiij. ℣. Ne penitus pereat q̃ abiectus est. Secundo ꝓpter restaurationẽ sanitatis. ꝛ viriũ q̃s in infirmitate ꝑdiderunt. Cum eñ sanus ꝛ fortis solus indigeat sustentamento. vt qđ habet ꝓseruet. eger ꝛ debilis indiget duplici refectione ne pereat ꝛ ꝑdat qđ adhuc habet. ꝛ reparet qđ amisit Luce. xix. Ab eo q̃ nõ habet etiaz quod videꝫ habere auferet. Tercio ꝓpter ꝓsolationis releuamen. qz cũ sic multipliciter affligant. solaciũ est eis cũ vident alios sibi cõpati ꝛ ad reparatõis sue studiũ fideliter cooperari. Regũ. xxiij. Benedicti vos a dño qz doluistis vicem meaz
¶ Sed dicunt aliqui. Illis debilibꝫ digne subueniꝫ de q̃bus est spes ꝓualescẽtie. in illis vero de q̃bꝫ nõ ꝑsumiꝫ q; aliq̃ conualescant inutiliꝫ ꝓsumunt expense. Hoc recte diceret si nõ ꝓpter meritũ charitatꝭ sz ꝓpter retributionẽ hũane vtilitatis deberet infirmis misꝯiã exhiberi. Qui aũt ꝓpter ℞ infirmo subuenit vt cũ sanatꝰ fuerit bũfactum illud seruando retribuat. merito caritatis se priuat. Ubi eñ maioꝛ miseria. ibi clarioꝛ misꝯia apparet ꝛ purioꝛ caritas. Expedit ꝯ ꝑlatũ q̃q; experiri infirmitates ceteroꝝz. vt discat cõpati. Heb. iiij. Nõ habemꝰ pontificẽ q; nõ possit cõpati infirmitatibꝫ nr̃is ꝛc. ¶ Infirmoꝝ mẽte etiã sũt tria genera. Primi q; ex deuotõis defectu vl' rẽptatiõis impulsu proni sunt ad scandala ꝛ pctã. ex facili occasione vacillãtes ꝛ ad lapsum ꝑcliues Lor. xj. Int' vos ml'ti infirmi ꝛ imbecilles ꝛc. Scõi. q; licet bone volũtatꝭ sint ꝛ deuoti tñ ex leui coꝛreptõe vl' inuectiua obiurgationeffecti pusillanimes aut coincidũt ĩ q̃n dã despatõis diffidentiã. aut prũpũt ĩ gra/uẽ cõmotõis impatiaz vñ postmodũ dolẽt. ꝛ ceteri q̃q; turbant. Ro. xv. Debemꝰ nos infirmiores imbecillitates ꝛc. Tercij sunt oẽs generaliꝫ impfecti. q; in diuersis ꝟtutũ studijs sepe vacillãt ꝛ varijs passionũ febribꝫ sentiũt se interdũ etiã reluctãtes pulsari. mõ elatõis. mõ ire. mõ accidie. inuidie. ꝺcupiscẽtie. gule ꝛ alioꝝ viciorũ tam carnaliũ q̃ spũaliũ. ℣. Miserere mei ꝺ. qm̃ infir. sũ. ꝛc.

¶ Remedia his infirmitatib⁹ adhibenda sunt vt subtrahat eis occasio scādali. oportunitas peccādi. ne videāt vnde infirmentur vel audiāt. z ne sepe pmittant extra domuz vagari. Ecc̃. xxxiij. Dina egressa domum corrupta est. z p exhortationes crebras. exempla patiētie p̄fortent. z a duris increpationib⁹ donec p̄ualescāt de infirmitate parcat eis. z alijs offensis q̄b⁹ p̄turbent. Colocensiū. iij. ¶ Pres nolite ad indignationez p̄uocare filios vr̄os. vt nō pusillo animo fiant. Qui em̄ ampli⁹ cōmouet satis p se cōmotuz q̄si p̄uocat p̄tra se canē latrantē vt mordeat eū. ¶ Itē vt equanimit⁹ mores z impfectiones eoz̄ supportent. Eccl̄i. Nō em̄ omēs oia p̄nt. Sicut aūt rudib⁹ z min⁹ peritis solēt doctores eoz̄ impericie ignoscere cū min⁹ recte sentiāt. ita z p̄tuosi benigne supportāt alioz̄ defect⁹. scientes q⁹ nō omēs p̄nt eq̄liter esse p̄fecti. z q̄si paruulis z teneris in christo grauiora q̄z valeāt portare onera nō imponūt. nec ab eis exigunt ea q̄ vires ip̄oz̄ excedūt. Ecc̃. xxxiij. Nosti q⁹ paruulos habeā teneros z oues z boues fetas mecū. q̄s si pl⁹ in ambulando fecero laborare morientur vna die cuncti greges. Hoc est. Qui paruulos impfectos z aliquā bonā b̄ntes voluntatem q̄si vet⁹ in vtero plus vriget in exercitio p̄tutis q̄z ꝑm grām q̄z acceperūt. etiaz illud qđ iā habēt supra vires agitando extinguit in eis. Thessal. ij. Facti sum⁹ paruuli in medio vestrū tanq̄z si nutrix foueat filios suos. q⁹ ita humiliter z pie blandit⁹ sum vob⁹ descendens vr̄e teneritudini z impfectioni. Quo p̄tra de duris z non cōpatientibus pastoribus cōquerit dñs Ezech. xxxiij. Qđ infirmū fuit nō p̄solidastis. z qđ egrotū nō sanastis. z qđ fractū nō alligastis. z qđ perierat nō quesistis. Sed cū austeritate imperastis eis z cū potētia z̄c. Bernardus. Ut quid grauat⁹ iugū vestrū cū cernitis discipulos. quoz̄ vos pot⁹ iugū portare debetis. ponite onera. p̄ducite vbera. pecora lactate. quiescāt. z si interdū seueritate opus sit. p̄na nō sit tyrannica. Numeri. xj. Porta eos in sinu tuo sicut portat mulier infantulum suū. z defer in terrā p̄ qua iurasti z̄c.

¶ Tercia ala ecclīastici seraph. est patiētia z p̄stans longanimitas. Sicut em̄ tectū tabernaculi vt interiora mūda manerent z nitida excepit in se pulueres z imbres et ventoz̄ impulsus. ita sup̄iores q̄ fideliter subditos suos defendūt a turbine pcti necesse est sepe diuersaz excipe tempestates aduersitatū. sicut gallina p pullis se obiicit miluo vt eos defendat. ¶ Tria vero sunt inter alia in q̄b⁹ patiētia ei necessaria maxie videt. Primo ꝓpter multiplices labores z curas z occupatōes diuersimode emergētes. Cura em̄ p̄tinua vriget eū tam de spūalis prudentia discipline q̄z de corpalis subsidij p̄uisione. Vñ z apl̄i nō solū de spūalib⁹ sed z de tēpalib⁹ fideliū necessitatib⁹ maxie pauperū sollicit⁹ erāt. Galataz. Jacob⁹ z iohānes z cephas dextras dederūt mihi et barnabe societatis. vt nos in gentes. ip̄i aūt in circūcisionē. scz euāgelij p̄dicatōnē extenderēt tm̄ vt paupez xp̄i memores essem⁹. qđ etiā sollicit⁹ fui bocip̄m facere z̄c. ¶ Dñs quoq̄ turbas q̄s verbo saluti⁹ pauit. etiaz pane corpali in deserto se sustinētes. cuz aliunde nō h̄rent refecit. Marci. vj. z. viij. Occupationes q̄z varie tā ex domesticis curis q̄z ex traneis causis frequēter emergūt q̄b⁹ cogit⁹ aliquatin⁹ implicari. z quō se de illis expediat anxiari. Ex his etiā labores plurimi crescunt discursuū. vigiliaz. tractatuū. z aliarū fatigationū p quib⁹ oib⁹ patiētia ei necessaria est. ita vt moyses mitissim⁹ z deo familiarissim⁹ ꝓpter h̄ in plures on⁹ gubernatiōis pl̄ū sit partit⁹. q̄si nō valens tot negocia sustinere. Deutero. j. Nō valeo solus vr̄a negocia sustinere. et pondus aciurgia. date e vobis viros sapiētes z gnaros. z q̄rū p̄uersatio p̄bata sit in tribub⁹ vr̄is. z ponā vobis eos p̄ncipes z̄c. ¶ Scō est ei patiētia necessaria p tardo p̄fectu illoz̄ in q̄b⁹ cōtinue fatigat. Videt em̄ paucos eorū p̄ficere. videt post q⁹ p multos conat⁹ suos ea q̄ multo labore in modico iā emendari ceperant. ex facili itez̄ dilabunt. z ꝓpter plures difficultates z obstacula p̄fectū spūalē impedimenta q̄si in desperationē tendere fructū laboris sui. sicut q̄ multa semīauit z pauca cōspicit oriri. videt etiā q̄nq̄ q̄ p̄sonalit⁹ iubet z ordinat negligent⁹ impleri z seruari. z sepe sub specie boni latenter maluz subintrare. ita q⁹ nō audet apte vt malū redarguere. cū bonū in superficie appareat. z tm̄ in fine p hoc mal⁹ bonū destruit. z aptioribus malis adit⁹ aperit. Verbi grā. vt multi saluent⁹ plures q̄z oportune tenere possum⁹ recipim⁹. Hz ipa tandē multiplicatio erit pauptatis nr̄e obfuscatio. dū plures velint pl̄ib⁹ gaudere

nō carere. ide seḡt frequētioꝛ discursus p ac/
quirēdo necessaria. exḡrunt vie insolite i pe/
tēdo, incauti agit ꝫ regl'am i recipiēdo. ḡes
deuotōis extinguit. moꝛes religiosi i dissue
tudinē vertūt. ꝫsuescūt frēs libent euagari.
z diuersa carnis cōmoda foꝛ venari. famili
arit ates in regl'a phibitas ꝫhere. munera a
ꝫfitētib ḡrere. edificatōes aiaꝝ p̄ ꝫstu vēde
re. diuitib adulari. areas dilatare. sūptuosa
palacia exaltare. scādala nō curare. z dei ho/
noꝛ q̄ ex nr̄a sct̄a ꝫuersatōe z alioꝝ extinō edi
ficatōe ꝫuenire debuerat. agēdo his ꝫria ꝫcul
cant. Idē est ō ꝓpropera. pmotōe iuuenū et
nōdū ꝓbatoꝝ ad oꝛdines z officia ꝫfessionis
p̄dicatiōis p̄latōis. Idē de pl'ib q̄ coꝝā hoi
b sūt alicui ap̄arētie. sz religiōis puritatē i
teri coꝝā ꝺo obscurāt. z rudes i religiōe q̄ in
terna ñ sapiūt putātes i his exꝛioꝛib hōesta
tib totā vim spūal' ꝫuersatōis ꝫstare. magꝫ ze
lo eas defendūt. z de verꝫ ꝓtutib z spūalib
nō curāt. Hec z alia pl'ima vidēs spūal' pla/
tus q̄ oīa in ꝓfitate diudicat. tabescit z vilt. z
nō valēs coꝛrigere p desiderio in ꝓtute patie
mirabilit exercet. ꝑs. Tabescere me fec zel9
me9. zel9 dom9 tue comedit me zc. ¶ Tertio
necessaria ē ei patia p ingtitudine illoꝝ p q̄/
bus tāta solicitudie laboꝛat scz q̄ vix vnq̄m
eis satꝫfacit q̄n sp ꝓq̄rant. q̄ alit posset eis z
meli facere si vellet q̄ sepe ꝑplex est an debe
at eoꝝ ipoꝛtunitatib cedere z acq̄escere i oi/
bus q̄ cupiūt. vl' rigide tenere qꝺ credit esse
magꝫ expediēs. ꝓhil'. ſ. Quid eligā ignoꝛo.
coaꝛtoꝛ em zc. Itē q̄ inuertūt ei pl'ima q̄ fac
z interp̄tant ad deteri z sup his visitāt eū et
murmurāt z accusant z detrahūt ei z sumūt
inde materiā scādali. vnde putabat se deo z
ip̄is obsequiū p̄stitisse. ita q̄ vix i aliq̄ ꝑt iue/
niri mediū in ꝟ qꝺ oꝛdinat aut qꝺ fac q̄n sp
aliq̄b displiceat z turbēt. ¶ Itē q̄ etiā in fa
cie q̄dā resistūt ei. l' lris arguūt eū z despiciūt
z ꝺcitāt alios vt se ei opponāt. vl' astute impe
diūt ne possit pficere q̄ deberet. ¶ Vis z ali
is aduersis q̄b diuersimode ipetit. triplici
patie scuto studeat opponere. ¶ Prio vt mo
deste z mature z benigne ad singl'a rñdeat. z
impetū feruoꝛis rep̄mat ne i voce aut vultu
seu moꝛib ipatietiā oñdat. Tūc em magꝫ p
ficit p patiam. z tādē deuincit q̄s impetuose
agēdo amplꝫ puocaret. Sic gedeon mode
ste rñdēs virꝫ ephraimꝫ se iurgātib ꝓpescu
it spm̄ eoꝝ q̄ tumebāt. Judic. viij. ꝓuer.
xv. Rñsio mollis frāgit irā. ſmo duꝝ suſci/
tat furoꝛē. Vix ei cōmotio ꝓmotōe sedat. z
viciū vicio nō sanat. Impatietia ei p̄lati cō/
fundit q̄ pmouere potat bona. Vis modis
alios scādalisat. ꝓuerb. xiij. Qui ipatiēs
est exaltat stulticiā suā. ſ. alīs pandēdo. red/
dit eū subditꝫ z alīs ꝓtēptibilē. ꝓuer. xij.
Qui vanꝫ z exꝛoꝛ ē parebit ꝓtēptui. ¶ Fa/
cit eū exosum z boꝛrēdū. Eccl. ix. Terribilis
est i ciuitate sua hō linguosus z temerariꝫ in
ꝺbo suo odibilis erit. ꝓuocat alios ad i/
patietiā. ꝓuer. xv. Vir iracūdꝫ puocat ri/
xas. q̄ aūt patiēs est mitigat suscitatas. Non
audēt ei subditi necessitatē suā ap̄ire. Job.
iij. Si ceperimꝫ loq̄ tibi. foꝛsitā molestē acci
pies. Replet domū murmure z rācoꝛe. ꝓ
uerb. xj. Qui ꝓturbat domū suā possidebit
vētos. ſ. ꝫspiratiōnū. Teneros mēte fugat z
pusillanimes fac. ꝓuer. xix. Spm̄ ad ira
scendū facilē q̄s poterit sustinere. nemo au/
det eū monere ꝺ his q̄ foꝛēt emēdāda. Regū
xxv. Ip̄e ē filꝫ belial ita vt nemo possit ei lo
qui. ¶ Sexto studeat eē pacificꝫ vt nec vidi
cet se de illatꝫ iurijs. nec i coꝛde oderit illos
nec curā eoꝝ segnꝫ agat. nec q̄rat eos a se re/
mouere. imo libēt teneat eos vt p ꝟ illos
z alios edificet bñfaciēdo igratꝫ. z vt p se vir
tutꝫ exercitiū in eis habeat exēplo sūmi pa/
stoꝛ. Luc. vj. Eritꝫ filꝫ altissimi. q̄ ip̄e beni
gnus ē sup ingtos z malos. Cū em sit ꝓpie
officiū pastoꝛ docere ꝓtutes. si vicioſos re/
mouet a se. q̄s docebit. si medicꝫ fugit egro/
tos q̄s curabit. Si foꝛtꝫ tiro declinat ipetē
tes se quō assequet triūphū glie. Si negoci
atoꝛ negligit merces i q̄b magꝫ lucret. quō
poterit ditari. Jn est q̄ int alios tot sanctifi
cati sūt ep̄i z p̄lati q̄ tā agēdo bona q̄ patiē/
do aduersa z alios edificādo ad alta pfectio
nis culmia officij sui occasiōe puenerūt. Thi.
iij. Qui ep̄atū desiderat zc. ¶ Tertio sit pati
ens vt nō minꝫ sit volūtariꝫ z studiosꝫ ad ex
equēda ea q̄ officij sui solicitudo req̄rit ꝑpe
tediū laboꝝ vl' tarditatē pfectꝫ vl' ipoꝛtu/
nitates subditoꝝ vl' alia ḡuamia. q̄ sic ad al
ta merita puenit. ꝑaral'. xv. Vos q̄ ꝫfoꝛta/
mini z nō dissoluāt manꝫ vre. erit ei merces
opi vro. Jste manꝫ p̄lati sūt instātia i agēdo.
z patia i sufferēdo qꝺ ḡuat. Que si nō dissol/
uant p desidiā seu itolerantiā. merces etna
ei cumulat. ꝓper has nāq̄ aduersitates re/
ctoꝛ a pctōꝝ puluere purgat quē ꝓtrahit ex
humane infirmitatꝫ surreptiōe. Jn multis
em offendimꝫ oīs. etiā in pluriꝫ negocijs

plures negligẽtie sepe fiũt. a q̃b purgari ne cesse hñt hic p̃relati. ne illic duri⁹ puniãt. ij. Regũ. vij. Si iniq̃ aliq̃d gesserit corripiã eũ in v̄ga viro⁹. z i plag̃ filiorũ bo. Itẽ p̄ bas dũ dep̃mit a tumore supbie custodit. q̃ potẽ tib⁹ piculosi⁹ insidiat. dũ z sublimitas officij z libertat̃ licẽtia z boni opis placẽtia facile mẽtẽ ei⁹ extollerẽt nisi aduersitat̃ iugũ collũ p̄sumptõis ei⁹ hũiliaret. z sic a supbie voza/gine defensaret. Job. xxxij. Erudiẽs instru it disciplina vt auertat hoiem ab his q̃ fecit. z liberet eũ desup cruẽs aiam ei⁹ a corrupti one z vitã illi⁹ vt nõ trãseat i gladiũ. increpat q̃z p̄ dolorẽ in lecto zc. ¶ Custos ei salutis z p̄fect⁹ boni rector̃ est hũiliatio aduersitat̃. si ne q̃ eũ successus. p̄speritat̃ cito relcuasset in ventũ p̄sumptõis. Ũñ dauid p̃m cor dei ele ctus q̃ñ p̃mebat aduer⁹. deuotissim⁹ fuit et hũilis. q̃ñ aũt extollebat. p̄sper̃. incidit i cul pã offensionis. Ps. Bonũ mihi q⁹ humilia sti me zc. Itẽ vt dictũ est meritũ ei⁹ ex ide ml̃ tiplicat. dũ nõ solũ p bonis q̃ in se z i alijs p mouet gl̃iam acq̃rit. sz z p aduersis q̃ patiẽt magnifice coronat. sic̃ auz q̃ p ignẽ pbatuz fit pulcri⁹ z p̃cios⁹. Sap. iij. Tãq̃ auz i for nace p. zc. Sepe aũt spũal. p̄fect⁹ crescit duz nõ sentit. z roborat cũ magis infirmari pu/tat. Bar. iij. Sic ẽ regnũ dei quẽadmodũ si bõ iaciat semẽtẽ in terrã. z dormiat z exur gat nocte ac die. z semẽ germinet z crescat dũ nescit ille zc. ¶ Nõ aũt mir̃ si oñes conat⁹ rector̃ nõ p̄ficiũt i oib⁹. cũ nec di opatio i oi bus p̄ficiat ad salutẽ ip̄o⁹. z multi sint voca ti z pauci electi. Dia enim q̃ semĩãt nõ p̃uale scunt. z q̃ thesauros effodiũt. libent multaz terrã eruderãt vt modicũ auri vl̃ argẽti re/periãt. Tãt⁹ aũt p̄fect⁹ est boni rector̃ q̃ntũ foret de trimẽtũ si nõ esset. sic̃ lux tantũ ẽ bo nũ q̃tũ ei⁹ absentia malũ. ¶ Animare etiaz dz rectorẽ ad labor̃ tolerãtiã q⁹ nõ min⁹ me rek in illis q̃ deficiũt vl̃ modicũ p̄ficiũt q̃z in bis q̃ marie p̄ficiũt. Nõ enim dic̃ apl's Lo. iij. Unusq̃sq̃z p̃priã mercedẽ accipiet ꝑm suũ p/fectũ sz ꝑm suũ laborẽ. Dei ei est incrementũ dare. pl⁹ eñ laborat doctor i indocili q̃z i do cili discipl'o. z iõ apõ iustũ estimatorẽ labor̃ pl⁹ merek. In ẽra sterili z saxosa agricola pl⁹ laborat. z si fruct⁹ pauciorz sz p̃ciũ mai⁹. Et q̃ difficili⁹ elaborãt sepe cari⁹ vendunt

¶ Quarta ala est vt sit exẽplaris i vita. Jp̃e nãq̃z dz ceter̃ esse norma viuẽdi. vt q̃ docet verbis. oñdat actionũ figur̃. sic̃ q̃ geometri am docet pingit i sabulo figuraz̃ demõstra tiões. vt q̃ dic̃ meli⁹ capiat. Actuũ. j. Cepit iesus facere z docere. Joh. xiij. Exemplũ ei dedi vob̃ vt quẽadmodũ ego feci vob̃. z vos ita faciat̃. Judic. vij. Gedeon ait. Q̃ me fa cere videritz̃ h̃ facite. ¶ Quis igit nõ soluz in p̃fat̃ sz in oib⁹ ꝓtutũ exẽplis õbeat rector p̃cedere subditos. spẽalit̃ tñ in his trib⁹ In cõis obseruãtie ꝓformitate. In mãsuetudi/nis hũilitate. In maturitat̃ honestate. Ty tũ. ij. In oib⁹ teip̃m p̃be exẽplũ bonoz̃ ope rum in doctrina. i integritate. i grauitate.

¶ Cõmunẽ vitã cũ ceter̃ obs̃uet in victu et vestitu z labore. vt nõ vacet q̃uiq̃s z potati onib⁹ cũ alij sobrio cibo z potu vtank. nec sit eis dissilis habitu cũ q̃b est ei p̄fessio cõis. Nec a labore ceteroz̃ se subtrahat q̃ illos iu bet in eisdez laboribz exerceri. Pastor si se a grege segregat. oues insidijs lupoz̃ expon. Sanꝰ sit sanis z infirmꝰ infirmis. Lor. ij. Factꝰ sum infirmis infirmꝰ. s. exẽplar. vt in/firmos lucrarer. Oib⁹ oĩa factꝰ sum vt oñs facerẽ saluos. Nã si sanꝰ debiliter viuat. fac eos exẽplo suo carnales. Si q̃ infirmus re cusat infirmoz̃ remedia. facit eos pusillani/mes. innuẽs q⁹ aut velit eos sil'r facere. aut nõ cupiat eis vt meli⁹ fiat illis. Alacri⁹ cer/tat miles i acie si ducẽ suũ secũ cernit labo/rẽ certamis tolerare. Actuũ. j. In oi tpe q̃ i/trauit z exiuit int̃ nos dñs ih̃s incipiẽs a ba ptismate iohis vsq̃z ad diẽ q̃ assumpt⁹ ẽ a no bis zc. h̃ est a p̃mo tpe q̃ cepit hr̃e discipulos p⁹ baptismũ vsq̃z q̃ ascẽdit ad p̃em sp exem plo suo erudiuit nos intrãs familiarit̃ cum discipul' viuẽdo. z exiẽs vtilit cũ turbis. put ꝓgruebat ꝓuersando. ¶ Sit etiã hũil' mo/ribz vt mores ei⁹ oñdãt eũ nõ alta de se senti re. nec affectare p̃latõs. sz timere z coactũ te/nere. z magis desiderare subesse. z eos q̃b p̄/est meliores se iudicare. et eoz̃ pot⁹ se seruũ q̃z mgr̃m vl̃ dñz reputare. Lu. xxij. Qui ma ior est i vob̃ fiat sic̃ minor. z q̃ p̃cessor est sicut mistrator. Ego aũt i medio vr̃m sũ sic̃ q̃ mi/nistrat zc. Ecci. xxxij. Rectorẽ te posuerũt zc

¶ Sit etiã humil' affabilitate vt subditi fa/cilẽ accessũ ad eũ habeãt z fiducial'r ei loq̃ ⁊ q̃b indigẽt audeãt. z patiẽter eos audiat. et benigne eis satisfaciat z studiose instruat et alacrit̃ exhortet. studeat magis amari q̃z time ri. q⁹ libenti⁹ obedit̃ ei q̃ diligit̃ q̃z q̃ timetur Obediẽtia dilectõis p̃prie ẽ volũtaria. timo ris aũt magis est coacta. Ita ḡ illa babz de

volũtario. tãto sublimior est ī merito. finis aũt officij regimis est commissos sibi ad vi tã eternã dirigere z ad silia frutũ merita fi delit promouere. Sit etiã humil in vsu re rũ tpaliũ vt nihil habeat põposum vel dili gat. sz oia q hre videt pauptatẽ volũtariã de mõstrẽt. z bũilitatẽ oñdãt. s. vestes. libri. cel la. lectul vtẽsilia. mẽsa. palea. z hmõi. vt nihil in oib apareat qd notã iactãtie vl curiosi tatz habeat. nec tlia fieri ab alijs patiat. Si milia eteni silib gaudẽt. alta sublimib. hu milia hũilib delectãdo. Nõ est aũt humilis cordis idiciũ curiosa q̃rere. pciosa affectare. z excelsa ambire. Job. xlj. Oĩe sublime vi det. Ipe ẽ rex sup vniuersos filios supbie.

Maturitatz honestas ppẽdit in trib. s. si nõ sit leuis ī moribz. videlicet ī fbis z iocis scurrilib z irreligiosis. q̃ licet in se qñq̃ q̃ ẽ ta putent. min tñ reuerẽdũ faciũt z verẽduz Brego. Nõ facile ei pdicatio recipit si leuis in moribz videt. Nã z si plat magz diligẽd sit. expedit tñ vt z ab insolẽtib timeat. Ipse amor aliq̃ mõ suauior sentit cũ reuerẽtia mi tus. Qđ ptz ī amore sũmi pditorz. cui quo maiestas sblimior agnoscit. dignatõis dul cedo sapidi amat. Ps. Dulcz z rect dñs ppt fb legẽ dabit z̃c. Itẽ si nõ sit leuis ī affectu p puatos amores notabiles. tã ad feminas q̃ ad q̃slibet leues psonas. Licet ei meliores in affectu pferẽdi sint minoribz. z oĩs ppter spem salutz ī xpo amplectẽdi sint. in actu tñ exteriorz exhibitõis talit se gerat ad oĩs vt null se ab eo tẽi ppter alios suspicet. sed q se ab eo diligi psumat z fiducialit ei q̃i singu lari amico pfidat. ne alicui indignatio z iui dia ī alijs nutriat. sic frẽs Joseph q oderũt eũ p eo q a pre singulari amaret. Gen. xxxvij. Itẽ si nõ est leuis in ppositio z incõstãs in psilio. vt qđ tã placet mox displiceat. mo do velit vnũ. mõ ptrariũ vbi rõnabilis cã ñ apparz. Quis em ei iudicio credat vl ei vo lũtati se ptẽperet quẽ in neutro stabilẽ agno scit. iõ ei subiecti nõ pñt ei reuereri prudẽti am. nec sciũt se pare ad volũtatz ei obediẽti am. z ī vtroq̃ nõ pt esse modicũ nocumẽtũ. s. Thes. v. Dia pbate. qđ bonũ est tenete. et facite sine hesitatõe z retractatõib q̃cũq̃ fa citis. Ubi tñ cã rõnabil subest iuste necessi tatz vl pie vtilitatz vt alit z alit aliq̃d fieri ex pediat. nõ est fb leuitatz sz maturitatz qz sicut stultũ essz meli mutare ī deteri. sic etiã stoli da ẽ obstinatio tã ptinacit inherere pceptis vt p maiori bono z apto ab eis flecti ñ possit Hester. xvj. Nec putetz si diuersa iubeamus ex animi nri venire leuitate. sz p q̃litate z ne cessitate tpm. vt reipublice poscit vtilitas fer re sniam. Uñ z apls excusat se cum pmiserit corinthijs se vẽturz q nõ leuitate fb pmiserit sz p eoz vtilitate. ij. Cor. j. Volui pus veni re ad vos z̃c. Eccl. x. Scõm iudicẽ xpi sic et mistri ei. z q̃lis rector est ciuitatz. tales z iha bitãtes ī ea. Boni mgri bonos discipulos fa cere psueuerũt. vt freq̃nti multi fierẽt melio res ī religiõib z in eccl'ia si meliozis vite eis exẽpla a suis doctoribz ponerẽt. Negligẽtia po hmõi ab illis q culpabiles sũt districte ī iudicio req̃rẽt Ezech. xxxiij. Ecce ego ipe su per pastores req̃rã gregẽ meũ ó manu eorũ Doctrina fboz sine exẽplis opm ẽ sic cemẽ tũ sine calce aridũ z inualidũ. Ipi liniebant pietẽ absq̃ tpamẽto. dic eis q casur sit. De correctz exẽplaribz correcta scribũt volumia de corrupt corrupta. Tenaci inheret do ctrina opm q̃ fboz. Nã cui vita despicitur restat vt ei pdicatio ptẽnat. Rector em pci pue ad fb studere dz vt sibi cõmissos faciat xpiformes. i. vt formã vite ac doctrie xpi eis impmat. vt nõ solũ mẽte eũ attẽdãt. sz z mo ribz imitẽt. Eph. v. Estote imitatores dei si cut filij z̃c. Gal. iij. Filioli mei q̃s itez ptu rio donec xps formet in vob. Sz cũ ex ver boz doctrina min capiãt de doctrina xpi. debẽt etiã formã ei visibilẽ in seipis oñdere vt eis pfundi impmat dicẽtes cuz apostolo Cor. xj. Imitatores mei estote sic z ego xpi q̃si dicat. Si formã xpi desideratz ad imitã dũ agnoscere. ī meis hãc moribz cõsiderate. Gal. ij. Uiuo aũt iã nõ ego. viuit fo ī me xps Uicari em xpi vicẽ xpi dz gerere. In bene placiti ei pmotõe. In ptãtis ei auctoritate z in silitudinis ei repsentatõe. s. vt ea q̃ vult pmoueat ī subditz. z ei auctoritate illa pos sit q eis expediũt. z eũ in se imitabilẽ ill mo ribz z vita demõstret. ij. Cor. iiij. Nõ ei nos metipos pdicam. sz ihm xpm dñm nostrũ nos aũt fuos vzos p ihm. Ille fo seipm et nõ xpm pdicat q̃ gliam ppriã q̃rit dicẽdo. et q̃ mal exẽplis se pori q̃ xpm ingerit subditz imitãdũ. Gal. iiij. Emulant vos nõ bñ sz ex cludere vos volũt vt illos emulemi. fb est. nõ bono zelo psunt vob q̃ p sua pua exẽpla ex cludũt vos ab imitatõe xpi vt mores eorũz discatz z exẽpla seq̃mini. Quinta ala eccle siastici b seraph. ẽ circũspecta discretio z p

uida faciēdo⁹ ꝓsideratio. Que ꝯ necessaria sit rectori aiaꝝ salomō oñdit. q̄ bñs a ꝺo postulādi q̄ vellꝫ optōꝫ. ꝑtermissis oīb⁹ petiuit sapiam. sine q̄ asseruit ñ posse ꝓm bñ regi. iij. Re. iij. Dabis g̃ dñe cor⁹ tuo docile vt iudicare possit ꝓm tuū z discernere inꝰ bonū z malū. Sap. vj. Ad vos g̃ reges sūt hi ꝙ mōes mei vt discatꝫ sapiam z ñ excedatꝫ. ꝑs. Et nūc reges itelligite. erudimī q̄ iudicatis terrā. Rector em̄ ē dux gregꝫ sibi cōmissi. z si ipe errauerit. grex i dispsiōe ꝓfusus iteribit. Sic̄ oculꝰ ē lux toti⁹ corꝑis. ita pastor gregꝫ ꝓmissi. Mat. v. Vos estꝭ lux mōi ꝛc. Sc̄ꝫ q̄ oculꝰ est clarꝰ z obscurꝰ, sic etiā corꝑ⁹ ab eo regit̄ directe vl̄ ꝑ deuia. Duplex g̃ circumspectio rectori nc̄aria ē vt sciat q̄d agēdū sit z qualit̄. Nā nec bonū simpl̄r bonuꝫ est nisi bñ fiat. i. sic decet. Ber. Tolle discretiōꝫ. z virtus viciū erit. Sine ipa zelꝰ ꝓcipitat. Roꝝ. x. Emulatōꝫ dei bñt. sꝫ nō ꝛm sciam. Itē cō passio ꝺescēdit vsq̄ q̄q̄ sub specie pietatis ꝓuerb. Qui ꝑcit ꝟge odit filiū. ℔ est. Qui sub spē pietatꝭ peccātē nō corrigit. aiam eius ad interitū mittit. Itē patia sine discretōne remissum i regimīs vigore facꝫ. cū sub spē hūilitatis rebelles ñ rep̄mit. ij. Paralip. xiij. Roboā erat rudis z corde pauido. nec poterat resistere eis. s. q̄ dño z sibi opposuerant.

Itē sine discretōe q̄lecūq̄ bonū exēplū īefficax fit ad edificādū alios. sic bonꝰ cib⁹ ñ est delectabil̄ sine ꝺimēto salis. Leui. ij. mo. In oī oblatōe tua offeres sal. Ro. xij. Rōnabile obsequiū vr̄m. Si recte offeras. rctē aūt nō diuidas peccastī. ℔ est. bona facere ñ sufficit nisi discrete z qualit̄ z q̄n̄ z vbi z q̄re agendū fuerit videat. Quis aūt plurima sint circa q̄ oꝫ rectorē eē circūspectū q̄ ñ ꝑt breuit̄ poni. tñ q̄ttuor vident̄ ꝑcipua in q̄b⁹ debet cⁱ⁹ puidētia vigilare. Vñ Exod. xxviij iubet̄ pōtifex ingrediēs sanctuariū vt ministret dño. int̄ alia ornamēta sp in pectore rōnale iudiciū deferre. z i ipo q̄ttuor ordies gēmaꝝ. ita q⁹ q̄libet ordo tres lapides ꝓtineat ꝑciosos auro inclusos ꝛc. Pōtifex domio mīstrās sanctuariū ingredit̄ cū ꝓlat⁹ curam aiaꝝ suscipit. vt i eaꝝ saluatiōe deo g̃tissimū ꝑstet obsequiū. Nullū em̄ ꝺo g̃t⁹ sacrificiuꝫ q̄ꝫ zelꝰ aiaꝝ. Qui int̄ alia ꝟtutū insignia sp debet rōis iudicio q̄ttuor ad officiū suū spectātia i pectore ꝟsare. Primū est quō in statu debito ꝓmissos sibi gubernet. vt boni sui p⁹ficiāt z ꝑsistāt. Secūdū quō lapsos z deuios corrigat z emēdet. Tertiū exteriora negocia q̄ req̄runt̄ ab eo ꝛgrue disponat. Quartū quō se i his custodiat et gerat. Tres lapides i singulis ꝟsib⁹ sūt tria ad singula eoꝝ q̄ttuor ꝑtinētia. Ad statū debitū tenendū ꝓuenit vt rector oīm ꝺitorū mores z ꝑscias z vires ꝑspicue agnoscat. vt ꝛm q̄ vnicuiq̄ expedit onꝰ obꝛuātie ꝛgularis ponat. Nō em̄ oēs oīa pñt equalit̄. et vnꝰ q̄si ꝓriū hz donū ex deo alⁱ⁹ sic alⁱ⁹ vero sic. Nūe. iiij. Aaron z filij ei⁹ intrabūt. ipi q̄ꝫ disponēt onera singuloꝝ. z diuidēt q̄d portare q̄s debeat. Aaron z filij eius sūt prelati maiores z minores q̄ debēt itrare. i. interiora cuiusq̄ agnoscere. z sc̄dum q̄d ꝓuenit singulis onꝰ religiose ꝓuersatōis ponere. Et ꝓpter triplicē obseruātie q̄litatē q̄ sūt tres lapides p̄ciosi. in ꝓmo ꝟsu q̄ttuor ordinū ꝑdicatoꝝ. Prima obseruātia ꝓsistit in ill̄ que sunt iuxta cuiusq̄ ꝓfessiōis formā de necessitate salutꝭ. q̄ ita annexa sunt ordini z regule. vt eoꝝ trāsgressio temeraria īducat mortale pctm̄. vt est obediētia p̄cepti. volūtaria paupertas. castitas. z alie p̄ceptorie impata. in q̄bus locū nō hz dispensatio mgr̄i. cū z ipe sit ad ea seruāda ligat⁹. Hec necesse est ꝑlatum vigilant̄ agnoscere. q⁹ teneꝫ ea facere ab omnib⁹ studiose ꝛuari. z nolētes cogere ad ꝛuādū. z ꝓ nulla cā ꝓmittere q̄ttū in se fuerit aliquē ꝓtraire. etiā si magna ꝓpē ℔ sibi z fratribꝰ tribulatio seu dispēdiū imineret. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate xp̄i. tribulatio an āgustia. an ꝑsecutio. an fames. an nuditaꝭ an pcl'm. an gladiꝰ. q̄si dicat. nō ꝺz. Hoc ē ꝺ illos q̄ dicūt. si sic vl̄ sic. nō acq̄reret̄ necessitas fribꝰ. nec possent ℔ aliq̄tenꝰ sustētari. Cū tal' forma ꝓq̄rēdi est ꝺ regulā z scādalū z religiōis deformitatē. Heli⁹ est ibi nō esse ꝛligiosos vbi nō pñt vl̄ volūt viuere vt religiosi. q⁹ tūc nec ipi ꝑeūt. nec alij ꝺ ipis scādalizā tur. Math. xviij. Qui scādalisauerit vnū de pusill̄ istꝭ. expedit ei vt ꝛc. Quid g̃ q̄ mīros z magnos scādalisat. Ista ꝓsideratio ꝓma ꝺz esse gēma lucēs i pectore pōtificꝭ. i. ꝑ oīb⁹ curāda. Sc̄a aꝝ fac̄ cca illa q̄ spectāt ad exercitium altioꝝ ꝑfectōis. s. singl'aris patie āmirā de. hūilitatꝭ stupēde. caritatꝭ ardue. sobrietatis eximie. pauptatꝭ z sublimis deuotōis. et sil'ium ꝟtutū. ad illas ꝺz rector ꝓmissos exhortatōib⁹ z monitꝭ exēplis efficacib⁹ affligere z attrahe magꝭ ꝯ inuitos cogere. Cōsilia ei ꝑfectōis suadēt. nō ipantur ꝑter ea q̄ i

voti emissiõe expmũt. vt ꝓtinẽtia. Precipua tñ cã monastice istitutõis fuit vt eẽt schola palestral' exercitij ꝓfectõis Palestra vt ỏz fuit lud⁹ nude luctãtiũ ą se oleo pungebãt. ne a colluctãtib⁹ teneri posset. z ita ad trã dei/ ci. Et apte similat luctami religiosoꝝ. Loz. ix. Dis ei ą in ago. ꝓtẽ. ab oĩb⁹ se abstiet. Rector igr̃ z hãc gẽmã ferat ĩ pectore vt secratores suos doceat z ꝓuocet ñ solum viam tenere q̃ saluẽt. sz etiã ad pfectõs tẽdere p quã sb̃ limẽ i celo gl'iaz asseqnt̃ Tertia ꝓsistit i illis q̃ nec sũt ỏ pura necessitate salutz nec ỏ eminẽtia pfectõis sz tñ ad vtri⁹q; acq̃sitõz z ꝓseruatõz a sctis pribꝫ apte statuta sũt ad exercitiũ bonoꝝ opz z ỏcorẽ ipi⁹ religiõis. z ad edificatõz intuẽtiũ. vt sunt ieiunia. silẽtiũ. solẽnitas diuinoꝝ officioꝝ. zexteriores corpaliũ exercitatõnũ honestates. q̃ iuxta apl'm tã vtiles sũt. Tbi. iiij. sic instrumẽta p artificẽs. q̃ possent z alit̃ pagi a pitz. cuz ꝑus fuerit artes q̃s talia instrumẽta vñ discret⁹ plat⁹ cũ necitas exigit vl' maior vtilitas requrit dispẽsat ĩ cã p talib⁹ p loco z tpe sine difficultate cũ viỏrit expedire. Ubi ãt maior vtilitas vl' necitas nõ exigit studiose faciat ea ꝙuare. Jn ß indiget plat⁹ñ modica discretõe vt sciat int'rigorẽ z remissiõz mediũ tenere. Si ãt nimis fuerit rigid⁹. zipe min⁹ erit dilect⁹ fribꝫ z illi minus erũt volũtarij ad alia q̃ vtiliora z necessariora forẽt. Rursũ si fuerit pl⁹s ꝓuenit remissus ĩ tl'ib⁹. cito maior dissolutõ subseq̃t. Qui spernit modica paulati decidz Circa lapsoꝝ correptõz discretõ plati sil'r vigere ỏbet. Dic ẽ ordo scõs tres gẽmas ꝓtinẽs. ꝙa triplex ꝓtinẽtia ad ß ẽ necaria. sic sũt tria genera delinq̃ntiũ. Quidã ei cũ deliq̃rũt. mox aut int⁹ moti a spũ. aut forz correpti ab hoie ad pnie remediũ ꝓfugiũt. Dis cuz clemẽtie fomẽtz medic⁹ spũal' remedia satzfactiõis sic tpata dz adhibere. q̃b⁹ z satzfaciãt ỏo ỏ offẽsis z ꝓxio de scãdalo. vt ceteri peccare magis timeãt. z tñ ꝓpt̃ leuitatẽ remedij ipos ñ peniteat se pnie submisisse. Bal'. Si ꝓoccupat⁹ fuerit hõ i aliq̃ delicto. vos q̃ spũales estz. sb̃ audi medici. hmõi istruite i spũ lenitatz. ꝓsiderãs temetipm zc. i. talẽ ei satzfactõz ipoñ te p quã cognoscat põd⁹ reat⁹ sui. ita tñ clem̃ ter sic tibi met velles aliũ ꝓpati si t'li pctõ delinq̃res. Et ß est vna gẽma scõi ordis discretio tal'. Al'q; cũ delinquũt. tegũt. palliãt. ỏsendũt. z vir⁹ interi⁹ latet. Et lz rector ex certz indicij⁹ depbẽdat ibi sanie putridã eẽ collectã tñ nõ ita erũpet exteri⁹. nec p euidẽs testimoniũ. nec p volũtariã ꝓfessiõz q̃ possit oportune ferro apte correctõis secare. Si corripit nõ pficit. z videt magz vicioꝝ diffamator q̃s vicioso⁹ corrector sz mouet z dissil'at. vnit et antiat tã p aia fris q̃s p se. qz nõ corrigit delinq̃ntẽ. Cũ g̃ aliud ꝓgrue facere non possit potest dissimulet. patiaz suã exerceat Et qõ arguẽdo nõ vz. orãdo laboret obtinere. vt aut ỏs citi⁹ demũ corrigat. aut latẽtẽ ei⁹ malicią detergat vt aliq̃ ỏ medijũ apponat Sic dñs iudã pditorẽ diu tacite tolerauit q̃ eum apte nõ corripuit donec intm̃ ei⁹ iniq̃tas creuit q̃ p se patent erupit. Que q̃s diu latuit lz in se letalit̃ egrotaret. tñ alijs nõ nocuit. z iõ irrepbensibilit̃ potuit tacite tolerari Mat. xiij. Sinite vtraq; crescere vsq; ad messẽ. i. zizania cũ tritico. Apoc. vlt. Qui ĩ sordib⁹ ẽ. sordescat adhuc. Dz tñ talib⁹ vbi ꝑ caute caueri ab occasiõe peccãdi. z ĩ cõi moneri dñt vt resipiscãt. Mat. xxvj. Ue hoĩ illi p quẽ filius hois tradet. Dz cũ ad tã singl'are facinus ñ potuissz iudas subito pruisse nisi diu paulatim ĩ deteri⁹ sp plapsus. apparet eum a dño ĩ malo statu diu occulte toleratũ. Ego tacẽs z q̃si nõ vidẽs. Tal'g dissimulatio in corde rectorz ml'ta discretõe indiget vt ĩ neutro deuiet a iusto. Et ß est gẽma scõi ordinis scõa in pectore sacerdotz. Tertij offendũt gũit apte z nõ recipiũt debitã correctiõz. vl'ficte recipiũt. qz nõ emẽdãt. z alij ex eis fiũt deteriores. vl' scãdalisant de ipis. vl' imitari eos incipiũt si vidẽt eos ipune peccare. volẽtes sibi parci sic illis pcit. Ubicũq; g̃ qtuor illa ꝓueniũt. s. grauit̃ aperte peccare. z nõ esse spẽ correctõis ꝓpt obstinatõz seu inueteratã malic⁹suetudinẽ z alios infici p ei⁹ exẽplũ vl' scãdalisari. qz t'ia tolerãt. q̃d restat nisi vt ouis morbida abiciat z mẽbr̃ putridũ pcidat ne sana ide inficiãt z corrũpãt. Bal'. v. Utinã z abscidãt q̃ vos ꝓturbãt. Loz. vj. Auferte malũ ex vob⁹metipis. Q si infidelis discedit discedat. Lu. xij. Succide g̃ illã. s. ficũ infructuosam. vt q̃d etiã trам occupat. Mat. vj. Dis arbor q̃ nõ fert fructũ bonuz excidet. Nũe. v. Precipe filijs isrl' vt ejciant ỏ castrz oẽm leprosũ z q̃ semĩe fluit pollut⁹q; est sup mortuo ne ꝓtaminẽt ea cũ habitauerint vobiscũ zc Ad ista tñ nõ debẽt ipetu ferri sz maturo ꝓsilio prudẽtũ. z spm̃ dei z donũ ꝓsilij bñtiũ. Dia cũ ꝓsilio fac z p⁹factũ nõ peniteb. Mat. xviij. Qui scãdalisauerit vnũ

ex pusillis ist̄ q̄ in me credūt. expedit ei vt su
spē. mo. asi. in collo ei⁹ z demergat in pfūdū
maris. ℞ est. cui⁹ vita i habitu religiōis magꝫ
scādalizat simplices q̄ edificet. expedit vt fo
ris missus. sol⁹ dānet q̄ p eū sacra religio cō
taminet. ¶ Tertiꝰ ordo ꝺsat circa negocia
q̄ p plātū sūt disponēda. Quoꝝ alia expedit
vt alīs disponēda cōmittat. alia p seipm di
sponat. alia pcidat z remoueat q̄tū ꝝ Sic
xp̄s cōmisit alia discipul⁹ pcurāda. vt iudelo
culos. sibimet retinuit p̄dicatōis z curatōis
officiū. Lu. xij. Reqsit⁹ vt int̄ frēs q̄sdā here
ditatē diuiderz. rñdit Nō q̄s me constituit
iudicē aut diuisorē int̄ vos ¶ Exteriora z tē
poralia corpal̄ necessitatꝫ officia si p seipum
voluerit actu disponere. ipedit ab interioꝝ
z melioꝝ. puisiōe. qz spūs ex se mētis oculus
min⁹ videt interiora z necessariora saluti Ex
odi. xviij. Esto tu pl̄o i his q̄ sūt ad deū. z le
uius feres ptito i alios onere. s. leuioꝝ. Act
vj. Nō est equū nos relinq̄re ꝺbū ꝺi z mīstra
re mēsis ⁊c. Si alios ñ hꝫet q̄b⁹ curā exteri
oꝝ ꝺmitteret. potꝰ deberz ab alio fraudēin
tpalib⁹ pati q̄ ipe plat⁹ in talib⁹ occuparetur
exēplo xp̄i q̄ sciēs iudā esse furē. tñ pmisit eū
exteriora pcurare Jo. xiij. Fur erat z locꝫos
habebat z ea q̄ mittebāt portabat. Docē ꝺ
illos q̄ facilꝰ inueniūt q̄b⁹ curā aiaꝝ cōmit
tāt q̄ rez suaꝝ tpaliū. cū incōpabilit maius
sit dispēdiū piclitari aias q̄ res pire ¶ Spi
ritualia ꝺo z q̄ ad salutē necessaria sūt z. pfe
ctū ꝑtutū. pncipalit ꝺz aiaꝝ custos et rector
sibimet curāda retinere. cū ℞ sint de suba of
ficij pastoral̄. z de his maxie sit i iudicio rōez
dño reddit⁹. ¶ Hec sūt. q̄lit regl̄a studio
se ꝑuet z alia statuta z ordis disciplina ¶ Itē
q̄ pax z dilectio sit int̄ frēs. ¶ Itē ad ipm p
tinet ꝺscias singulorꝝ agnoscere. z de q̄busli
bet pplexitatib⁹ expedire. picula pcōꝝ. pui
dere z pcauere. monere frēs vt pficiāt. corri
gere corrigēda. elucidare dubia. iformare si
gulos q̄liter officia sibi cōmissa ꝺgrue ām
nistrēt. q̄ z frib⁹ put ꝺuenit sufficiāt z ꝺsciaz
nō offendāt. Ubi ꝺo nō pt hoib⁹ satꝫfieri ni
si cū offensa dei. ibi ꝑuet ad deū obediētia. z
ad hoies patia. Accuū. iij. Obedire oportz
deo magꝫ q̄ hoib⁹. Prelat⁹ ꝺo gerit vicē ca
pitis i corpe fraternitatꝫ vt cū alia mēbra de
dita sūt actōib⁹ sibi cōpetētib⁹. caput oib⁹ ꝑsi
dēdo puideat q̄si oim sensuū capax. z oia re
gens z sensū z motū oib⁹ trāsmittēs p iussio
nes vl̄ ꝺcessiōes sctē obediētie q̄si q̄rundam
cōpagiatōe neruoꝝ. vñ z caput singl̄ari actī
one nō occupat vt vacet oim mēbroꝝ. puisi
oni. Oib⁹ enī pficit. p oib⁹ audit. odorat. gu
stat z loquit̄. Sic z plat⁹ sibi ꝺmissis. Deb.
Jpi enī puigilāt q̄i rōem p aiab⁹ vris reddi
turi. Superflua ꝺo z ñ necessaria saluti vl̄ pfe
ctui aiaꝝ negocia expedit pcidere z tā a se q̄
a frib⁹ q̄tū oportune poterit remouere Cū
enī. ꝑpter tpis brevitatē z diei maliciā vix ne
cessarijs sufficim⁹ disponēdis. si supuacuis l̄
alienis volum⁹ occupari negocijs. negligi
mus vtiliora z meliora cū distract⁹ animus
ad plura. fit minor ad singl̄a. puide pagēda.
Inde fit aliq̄ties cuz plati z religiosi nimis
se exterioribus occupatōib⁹ iplicāt edificioꝝ. li
broꝝ. causaꝝ z alioꝝ q̄b⁹ fructuosi⁹ carerēt.
z nō solū meliora iterim negligāt sz etiā ꝺsci
entiā sepi⁹ inq̄nēt. z ex vsu exterioꝝ tenebre
scat ocul⁹ mētz ad ꝑtēplatōz spūaliū z iterno
rū. z tepescat ad desideriū supnoꝝ. Sic em̄
hūores noxij affluūt vbi fuerit i corpe lesio
nisi caute remoueant. ne fiat ibi tumor vl̄ vl
cus. ita z negocia crescūt ad extinctōz spūs.
q̄ se eis acq̄euerit occupari. Jō discretio pla
ti ꝺz puide. pspicere q̄d ex q̄lib⁹ euētu possit
ꝺseqū. z q̄ negocia admittere. vl̄ q̄tū expedi
at ea exeq̄ circūspecte rimari Eccl̄i. xj. Fili ne
in multz sint act⁹ tui. Qui sarcinā satꝫ grauē
portat iprudēs ē si adhuc onera pl̄a sibi por
tāda iponit q̄b⁹ ꝑt oportune carere. Super
oia ꝺo ꝺz semetipm rector circumspicere ne
alīs puidēs seipm negligat. ne alios salnās
seipsum i piculū ꝺmergat. Matt. xv. Quid
enī. ꝺest hoi si mōm vniuersū lucret. aīe ꝺo
sue detrimētū patiat. ¶ Dic ē quart⁹ ordo
gēmaꝝ triplici circūspectōe q̄si pcioꝝ triū
lapidū ornatū cōplend⁹. Joh. in. ij. canonica
Videte vosmetipos ne pdatz q̄ opati estis.
supple in alīs. sz vt mercedē plenā suscipiatz
¶ Una circūspectio sui versat circa ꝺscie se
renitatē. vt illa sp secura sit z mūda. Secu
ra sit vt nihil velit agat iubeat vl̄ pmittat il
licitū z indecēs. pfessiōiq̄sue ꝺriū in q̄ pctūm
seu scādalū depbēdat. Mūda vt ō bonis q̄
facit vl̄ pmouet gl̄am ab hoib⁹ nō captz nec
sibimet exinde īmoderate placeat. soli⁹ ꝺi be
neplacitū in oib⁹ q̄rēs. vt q̄ p eo fac. i. vice ꝺi
etiā pure faciat. ꝑt eū z ipi⁹ amorē. Mat. vj.
Si ocul⁹ tu⁹ simplex fuerit. totū corp⁹ tuuz
lucidū erit. ℞ est si intuit⁹ intētiōis pur⁷ fue
rit caritate. totū corp⁹ bone opatiōis dignū
erit pmio lucz eterne. Si aūt nequā fuerit

rē. Scrutet̄ g̃ ꝓsciam suā solicite dñudicās q̄d egerit. q̄d obmiserit de agēdis. z quo fine bona fecerit z de malis doleat z ꝓfiteatur z corrigat z caueat. de bonis ꝓo nō in se sed in dño gloriet̄. Cor. xj. Si nosmetipos dñudicaremꝰ. nō vtiq̄ iudicaremur. Qui pulueꝛē ab alijs detergit. vix pōt trāsire nisi et ipe pulueꝛe respergat. quē etiā in se detergere neesse habet. Lu. iiij. Dedice cura teipm.

¶ De bonis ꝓo q̄ facit sic letet̄ vt inde ñ extollat̄. estimās q̄ nō ꝓpter se sz ꝓpt̄ alios q̄b̄ pest deꝰ dederit ei bñ facere vl̄ dicere vel sentire. ¶ Alia circūspectio sui versat̄ circa exteriores mores z ꝓba q̄b̄ oportet eū alijs magis q̄ sibimet deseruire. Qui em̄ pluribꝫ cogit̄ viuere ad exēplū z satisfacere singul̄ z oibus placere. multa idiget discretōe vt mediū valeat tenere. ne sit nimis trist̄ vel hylaris. nimis seuerꝰ vel leuis. nimis socialis vl̄ alienꝰ. nimis racitꝰ vl̄ verbosus. nimis dure loquēs vel blande. nimis rigidꝰ vl̄ remissus. nimis sepe cū hospitibꝫ vel raro. nimis laute reficiēs vl̄ tenuiter. nimis facta fratꝝ obseruās vel dissimulās. nimis fouens aliquos vel alios ꝙpendēs. z similia. Luz g̃ nō possit semp teneri q̄d de oibꝫ placeat. minus tñ deuiat si ad benignitatis ptē plꝰ declinat. p quā reddit̄ subditis magis amabil̄ ob quā ei libentiꝰ obtēperāt z audaciꝰ ad eū recurrūt in quibꝫ indigēt z alacriꝰ imitātur ¶ Ipa em̄ potestat̄ auctoritas facit eū sat̄ timendū subditis. z si huic iūgit̄ austeritatis seueritas. pauidis fit mētibꝫ onerosa. Ezec. xxxiij. Vos aūt cū austeritate impabat̄ eis z cū potētia. z dispersē sunt oues mee. Ecci. Noli esse quasi leo in domo tua subuertēs domesticos tuos. Hinc est q̄ ipe summꝰ ꝑn ceps pastoꝝ dñs Ihs tantā nob̄ benignitatis charitatē exhibuit. vt se nob̄ faceret amabilē z ita imitabilē z p amorē sue hūanitat̄ traberet ad amorē z cognitōz sue diuinitat̄ vt dum visibil̄ deū cognoscimꝰ p hūc inuisibiliū amore rapiamur. Sic z vicariꝰ xpi p latus ad hoc maxime studeat a subditis diligi. vt sic facilius trahat eos ad amorē christi. In oīi tamē dubio semp magis iclinet se ad illud q̄ ꝑm veritatis iudiciū ꝓtuti caritatis z humilitatis z pfesse puritati magꝫ ꝙsonat z euāgelice pfectioni. ¶ Ultimo etiā ipa discretio que cetera oīa dñudicat circumspiciat seipam ne ei cōtingat vt oculo corporis. qui cū alia videat nō videt seipum. vi delicet ne plus sapiat q̄ꝫ oportet sapē. ne sibi plus credat q̄ꝫ expedit. ne sit sapiēs in oculis suis. q̄ teste beato Gregorio. Sicut subditoꝝ temptatio est reꝓhendere in prelatis q̄ in multis nō recte agant. ita platorū temptatio est q̄ se ceteris sapiētiores estimant. Prouerb. Vidisti hoiem sapientē sibi videri. magis illo spem habebit stultus. Stultꝰ em̄ sibimet nō cōfidens querit ꝙsilium a sapientibꝫ ne decipiat̄. Ille aūt dū de se plus q̄ꝫ debet ꝑsumit. etiā vbi errat recte se plerū q̄ꝫ sentire decept̄ putat. Inter oīes autez temptatōes videt̄ ista periculosioꝝ cuiq̄ꝫ xpiano sc̄z ꝓprio sensui nimis inniti ¶ Cū enim nemo reperiat̄ ita pspicacis intelligētie. q̄n possit in aliquibꝫ falli. qui hoc totū z solū reputat iustum q̄d ipe senserit. astuto aduersario ad varias seductiōes sub specie boni liberū aditū pādit. Pō. Sedet in insidijs cū diuitibꝫ in occultis vt interficiat innocentez Ibi em̄ libentiꝰ insidiat̄ vbi maiores meritoꝝ diuitias cernit inḡri. vt ibi innocentē inquirat z occidat vbi se deo magis obsequiū pstare sperabat. Unde cautū est semp rectori consilia libēter audire z humiliter querere. Et in hoc triplex humilitas ꝙsistit. Prio si alij idem sentiūt q̄d z ipe. securior est q̄ nō decipiat̄. Secūdo quicq̄d fecerit cū prudentum ꝙsilio si aliq̄d inde euenerit ꝓtrarij. minus ei poterit iputari q̄ꝫ si ꝺ suo tñ sensu id fecisset. Tertio q̄ sepe in merito humilitat̄ talis deus dat ei agnoscere p se vel aliuz q̄d ante nō intellexit. Hinc moyses cui deꝰ facie ad faciē loquebat̄ ꝙsiliū ietro soceri sui ḡtuz habuit z seruauit. Exod. xviij. Hinc apostolus paulus spūsancto repletꝰ euāgeliū q̄d p reuelationē Ihu xpi didicerat. ipiꝰ instinctu ascenderat hierlm. Gal. ij. Cū petro z Iohe z Iacobo coapostolis suis ꝓtulit vt essz securior in pdicādo cū ab eis nō discordaret. et exemplū p ħ daret fidelibꝫ platis ꝙsiliū reqrēdi. Dia cū ꝙsilio fac. z pꝰ factū nō pe. Aliq̄ ꝺo cū ad offm̄ gimis assurgūt. ita sꝙtinuo repletos spiritu scientie reputāt vt oīa antecessoꝝ suoꝝ facta stulta iudicent z puersa alij vero ecōuerso cum ab eodem absoluuntur officio quecūq̄ successores eoꝝ faciunt sili mō ꝺemnāt non attēdentes q̄ sicut ipi alioꝝ facta deprimūt. ita eoꝝ facta alij pñt despicere. Isa. Ue q̄ spernis. nōne z ipe spernēris. nulloꝝ em̄ facta tā studiose solent ab alijs obseruando notari sicut illoꝝ q̄ aliorū

facta seuere ꝺiudicāt. si forte in q̄ ipsi alios arguūt reprehēsibiles reprehēdāt. ¶ Sūt ei duo genera hoīm q̄ꝝ ꝓsilia prudēs rector ñ facile ꝺz recipe. s. adulatores z ꝺtractores. Primi istoꝝ seducūt eū vt magꝭ ꝺ se q̄ꝫ expedit pēsumat. Isa. Qui beāt te dicūt ipi te decipiūt. z viam gressuum tuoꝝ dissipāt ne ꝺ te ꝓa sentias i hūilitate ꝓprie ꝺgnitōis. Scōi ducūt eū vt pe⁹ q̄ꝫ hz de alīs suspicādo sentiat. et sepe innocētes ꝺdēnet. Et ꝓpus q̄ꝫ ꝓitatez rei plene cognoscat. Hester. xvi. Aures ꝓncipū simplices. z ex sui natura aliꝺ estimātes callida fraude decipiūt. z malis q̄rundā suggestionib⁹ regū studia depuant. vt eos q̄ credita sibi officia diligēter obseruāt z ita cūcta agūt vt oī laude sint digni. mēdacioꝝ cuniculi conent subuertere ꝛc. ¶ Cū aūt trib⁹ de causis soleat req̄ri ꝓsiliū. s. ꝓpter emēdatiōez. vt discat de q̄ dubitat. ꝓpter auctoritatē vt magꝭ habeat vigoꝝ q̄d p tales ꝓsultū fuerit. z ꝓpter pacē. ne habeāt aliq̄ occasionē murmurādi. Propter ꝑmā cām ꝓsulēdi sūt prudētiores ꝓpter scōam noīatiores. ꝓpter tertiā oēs ad q̄s negociū ptinere videt. ¶ Hz q̄ singlaria sine nūero sunt. i q̄b⁹ discretio ē necessaria. ꝺ q̄b⁹ nō pt dari certa z cōis regla q̄ valeat p oīb⁹. ¶ Sexta z vltima ala sine q̄ relique pfici ñ valēt marie ē necessaria. vt sit deuot⁹ ad ꝺeū p quē zel⁹ iusticie accēdit. pietas ꝓpassiōis infundit. patia roborat. exēplū bonū ꝓdit. discretio clarificat. Hec ē vnctio spūs. docēs de oīb⁹ q̄ expediūt saluti. ſ. Jo. ij. Vos vnctionē habetꝭ a spūsctō z nostꝭ oīa. z nō necesse habetꝭ vt aliq̄s vos doceat. sz sic vnctio eius docet vos ꝺ oīb⁹ deuotio mētē illumiat ad cognoscendū q̄d sit melius. Jo. xiij. Docebit vos oīa z suggeret. inflāmat ad appetēdū bonū. Eccī. xxiij. Qui edūt me adhuc esurient. z q̄ bibūt me ꝛc. Roborat ad pficiēdū. Deꝰ ē em q̄ opat in nob⁹ z velle z pficere p bōa volūtate. fac horrere pctā. ps. Iniq̄tatez odio habui. apoc. x. liber comest⁹ dulcis gustu amaricat ventrē. Actōes ordinat ad ꝓfectus. Cā ticoꝝ. ij. Introduxit me rex i cellā vinariam ordinauit i me caritatē. Mores exteri⁹ cōponit i ꝓba. Thob. iij. Nūq̄ cū ludētib⁹ miscui me. neq̄ bis q̄ i leuitate ambulāt. Sciētia fidei dulcē reddit. Eccī. vj. Sapia ꝓ nomē suū est. i. sapida scia. Spem i fiducią erigit. Ro. viij. Ipe spūsctūs reddit testimoniuz nob⁹ q̄ sum⁹ filij dei. Amorē ꝺi accēdit. Ro. v. Caritas ꝺi diffusa ē in cordib⁹ nr̄is p spūm sctm̄ q̄ dat⁹ est nob⁹. Deo familiarē effic. Exodi. xxiij. Loq̄bat dñs cū moyse sic hō loq̄ solet ad amicū suū. Dat fiduciā ipetrādi petita. ſ. Jo. iij. Fiduciā hēm⁹ ad deū z q̄cūq̄ petierim⁹ accipiem⁹. Ornāem ipinguat. ps. Holocaustū tuū pingue fiat. Eccī. Impingua oblatōz. Pīū z affectuosū fac. Sap. vij. Suauis. human⁹. benign⁹ ē spūs sapiētie. Cor hūiliat. Isaie. Sup quē requiescet spūs me⁹ nisi sup hūilē. ꝛc. Oleū spūm ꝑmit i olla feruēte. Cōtra aduersa ꝓstātiā pstat. pſ. Domin⁹ illumiatio mea z sal⁹ me quē ti. Rom. Quis nos sepabit a charitate xpi. Oīa opa bona ꝺlectabilia fac. Sap. viij. Hō hz amaritudinē ꝓuersatio illi⁹ nec tediū. sz letitiaz z gaudiū. Mentē in supna eleuat. Si direxerit ad deū cor suū. spm̄ ei⁹ z flatū ad se trahet. Hūdū vilescere fac. Eccs. ſ. Vidi q̄ fiunt cūcta sub sole. z ecce oīa vanitas. Desidera/re celestia cogit. Phil. ſ. Coarctor e duobus. Desideriū hns dissolui z ē cū xpo. Pecca/ta delet z penas pctī. Lu. vij. Remittūtur ei pctā mlta qm̄ dilexit mul. Merita sblimat. Sap. viij. Si diuitie appetūt q̄d sapia locupleti⁹ q̄ oīa opat. Proximos marie edificat. Eccī. xlv. Offerre illi incēsum dignū in odorē suauitatis. Cor. ij. Xpi bon⁹ odor sumus. Demōes fugat. Thob. vj. Fum⁹ ei⁹ extricat oīne gen⁹ demonioꝝ. Angl⁹ inuitat z sctōs ps. Preuenerūt ꝓncipes ꝺiūcti psallētibus. Thob. Qñ orabas cū la. ꝛc. ¶ Hec z mlta alia deuotōis grā ꝓfert. iō pcipue rector aiarū studios⁹ ee ꝺz eā hre p quā sp informet q̄d faciat. adiuuet vt possit. ꝓfuet ne deuiet. Nō ei solū p se orare nc̄e hz sz ec̄ p ill⁹ q̄ sibi commissi sūt. q̄s ñ sufficit sine diuino auxilio custodire. ps. Nisi dñs custo. ciui. ꝛc. Est ei platus mediator int deū z sbditos. vt sic negociū ꝺigerit apꝺ illos. docēdo. corrigēdo. surſū agēdo. ita etiā negocia coꝝ studeat apꝺ deū fiꝺ delict pmouere. placādo. grāz ipetrādo. z ꝓfuādo a malo. Deut. v. Ego seqster z medi⁹ fui int ꝺū z vos. ¶ Alia aūt ē deuotio cōis. alia spālis. alia assidua. Cōis i diuis officijs. speciali in orōib⁹ assidua i oīb⁹ agēdis. Circa officia diua explicē ꝺz hre diligētiā deuotiōis. ſ. vt oīa fiāt ordiate z ñ confuse z sine errorꝭ besitatōe. vt q̄sq̄ ꝺputatū misteriū ꝺgrue exeq̄t. Cor. Oia honeste z ꝑm ordi. ſi. i vo. Para. xxv ꝺ zois exercit⁹ segregauerūt i misteriū dñi q̄ ꝓphetauerūt i cytharis psalteriis z cymbalis ꝑm numeꝝ suū dedicato sibi officio fuiēt es

Item vt strenue z nō pigre seu desidiose opꝰ dñi. s. diuini cultꝰ officiuꝫ pagat. Iere. xlviij. Maledictꝰ q̄ facit opꝰ dei fraudulēt. zc. Itē vt deuote z reuerēt sine aliq̄ dissolutōe z strepitu distincte z attēte diuina officia persoluāt. sic in ꝓspectu angl̄orum z i pñtia dei Ecci. xxxix. In oi corde z ore collauda. z bñ dicite nomē dñi. Officiū est diuinū i eccl̄ia spūsctūs ordinauit fieri q̄nq̄ de causis.

Primo ꝓpt imitatōꝫ celestis ꝯcētꝰ q̄ scti z angeli i celo assidue i pñtia dei eiꝰ laudib⁹ sunt intēti. Ps. Bti q̄ habitāt i domo tua dñe. in secula seculoꝝ laudabūt te. Cū em̄ ꝑm ꝓmissionē suā Matth. xxviij. Ecce ego vobiscū sū oib⁹ diebꝫ vsq̄ ad ꝯsūmatōꝫ seculi. Dic dignet xp̄s nobiscū eē veracit rā sacramētaliter q̄ spūaliter. dignū ē nos ei ꝑ modulo nr̄o ali qualē exhibere reuerentiā honorꝫ z laudis iuxta exēplar sil̄itudis celestꝫ. vt ei z si nō ꝯtinue sic illi celi cātores saltē interpolate pro nr̄a fragilitate psallēdo alacrit assistam⁹ imitātes illā q̄ sursum ē hierl̄m m̄rem nostram Gal. Secōo vt bñficioꝝ dī memores certis horꝫ grās ꝑ his laudādo z orādo ei iugiter referam⁹. q̄ natꝰ in nocte ex maria v̄gine mane iudici passurꝰ assistit. diluculo resurrexit. hora tertia flagellat. z post spūscm̄ misit apl̄os. sexta crucifix⁹. nona i cruce ꝑ nob⁹ mortuꝰ. vespe cenās corꝑis z sanguis sui nob⁹ sacramēta tradidit. z cōpletorio sepultꝰ est.

Missaꝝ aūt celebratio nō tm̄ eiꝰ nob⁹ passionis misteriū memorādū igerit. sꝫ z pñtie sue grām exhibꝫ. z sub forma sacrī nos seipo spūaliter pascit. Sic q̄ iustū est nos horꝫ nūq̄ obliuisci. ita expedit ea sp recolere certꝫ horꝫ Isa. lxiij. Miserationū dñi recordabor. laudē eiꝰ sup oib⁹ q̄ reddidit nobis. Tertio vt nosmetipos sic assidue ad ꝺuotōꝫ excitem⁹. z ignē amoꝝ dei ꝑ h̄ nob⁹ ne ꝑ desidiā seu alias occupatōes tepescat ꝺtinue reaccēdam⁹ Leui. vj. Ignis ē iste ꝑpetuꝰ q̄ nūq̄ deficiet. quē nutriet sacerdos i altari subiectis māe ligna. Ignis ē deuotōis feruoꝝ q̄ sp i altari cordis ardere ꝺz quē sacerdos deuotꝰ sp sb̄ iciēdo ligna diuine laudis ꝺz nutrire. ne qñ extinguat. ps. Bñdicā dñm i oī tē. zc. Quarto vt simplices fideles qui ꝑ se nesciūt certa orādi tpa eligere. ꝑ h̄ ad orōis studiū assuefaciam⁹. vt saltē tūc ad eccl̄iaꝫ oraturi ꝓueniant q̄n ibidē diuine laudis officia psoluūt. et vt min⁹ afficiāt tedio ibi psistēdi q̄ꝺiu cora se vidēt clericos celebrare diuina. Lu. j. Dismltitudo ꝑpl̄i erat foris horā iēsi. Dl̄i ei rudes vix vnq̄ se orōi offerrēt si foris nō certis tpib⁹ i eccl̄iam ex consuetudie ad diuinorum celebrationem et verbi dei recitationem ordiarie vocarētur. Quito ꝓpter decorem religiōis x̄piane q̄ dēs ē z ꝓgruū vt si iudei z gētiles z q̄dā heretici q̄nq̄ ꝓuētic̄la sua faciunt. z sua ꝑphana ibi ꝓmercia celebrāt. z ritꝰ sue pfidie obseruāt. mlto digniꝰ q̄ v̄a z sacrosācta bñt sacr̄oꝝ misteria. z ea celebrāda z venerāda sepe ꝓueniāt. z ꝺbita ꝓditoꝝ suo laudū solēnia ꝑsoluāt. q̄b⁹ z grās dī ampliorē mercēt z vitā etnā. z q̄b⁹ alliciāt simplices ad religionis sctē fuerētiā z amorē. Ecci. xlvij. Dedit i celebratōꝫ decꝰ. z ornauit tpa zc. Int oēs g̃ exōres ꝑ obseruātias maior ꝺz diligētia diuino officio adhiberi. vt sic dictū ē. ordiate fiat. strenue z ꝺuote. Alia ei tpa facim⁹ ꝑ ꝺo. i h̄ at assistim⁹ ꝺo. z itēdim⁹ ꝺo. z allo q̄mur eū z nos ipe. sil̄ z ꝑ nr̄is necitatib⁹ e⁹ auxiliū postulam⁹. Speal ꝺuotōꝫ sistit i orōib⁹ puaꝝ familiaribꝰ vocaliū orōnū r̄citatōib⁹. ps. letaniaꝝ z aliaꝝ orōnū. q̄s i secreto q̄sq̄ ꝑ se extraordiarie ruminādo psoluit Mat. vj. Cū oratis dicite pr̄ nr̄. Itē i sacr̄ meditatōib⁹ cū q̄s añ mētꝫ oc̄los r̄colligit pcā ꝓpria. z miserias z fūra supplicia vl̄ bñficia dī seu spālia. et patrōꝫ xp̄i z bōitatꝫ e⁹ dulcedinē z p̄mia remissa. vt ex his ꝓcipiat ꝺuotōis affectū timorꝫ vl̄ amoꝝ dī desiderū. meroꝝ l̄ gaudū spūalis. ps. Meditat⁹ sū nocte cū corꝺ meo. zc. Itē i pūs erga deū affectib⁹ z lacrimis z suspirijs z sctis ꝺsideri⁹ amoꝝ z alijs iternis z ineffabilib⁹ motib⁹ cordis. i iubileis excessib⁹ z raptu z absorptōe spūs i deū. q̄ adherēs ꝺo vn⁹ fit spūs cū eo ꝑ pure intelligētie lucē. z cognitōꝫ dī z amoꝝ eⁿ ardorē z glutinosā fruē dī ihesūꝫ. Ro. viij. Ipe spūs postulat ꝑ nos. gemitibus inenar. zc. Si ꝑlat⁹ ꝓpedit varijs curarū distractōib⁹ spāli ꝺuotōi sepi⁹ itēdere. saltē iterdū cū oportune vz q̄i furtiz rapti ad oratiōis studiū se ꝓferat ne oīno refrigescat ne i dissuetudiē orādi veiat. ne ꝺo alienꝰ efficiat. ne gra diuie ꝓpiciatōis ei q̄i insensibilit ⁊ btra hat. vñ moyses cū ꝑ ppl̄i negocia exterꝰ vexaret crebro i tabnacl̄m federꝫ ad dñm r̄currit familiare ipi⁹ colloq̄ū ibi expetēs q̄ itrisec⁹ i spū reficeret. Dñs q̄z diebꝫ pdicās turb̄ noctib⁹ i orōib⁹ sol⁹ pnoctauit. Et lz pua detur mora ꝑlato orandi. tm̄ q̄z paūs ꝺz ex officio orare. ꝺat ei q̄nz ꝓpt alios copiosior orādi gra vt q̄b⁹ pdē agēdo possit eē orādo pdē. tm̄ ñ

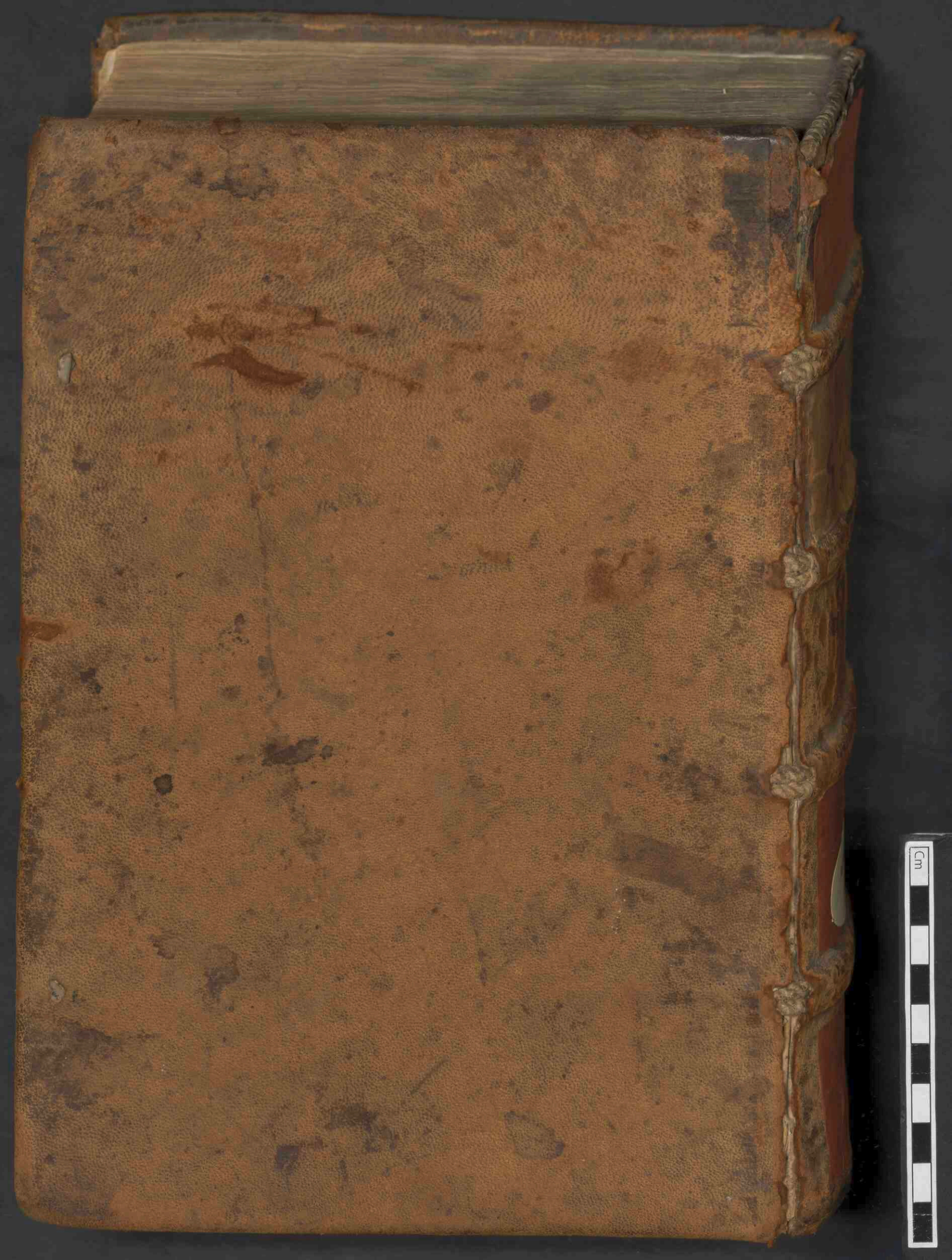
De sex alis Seraphin

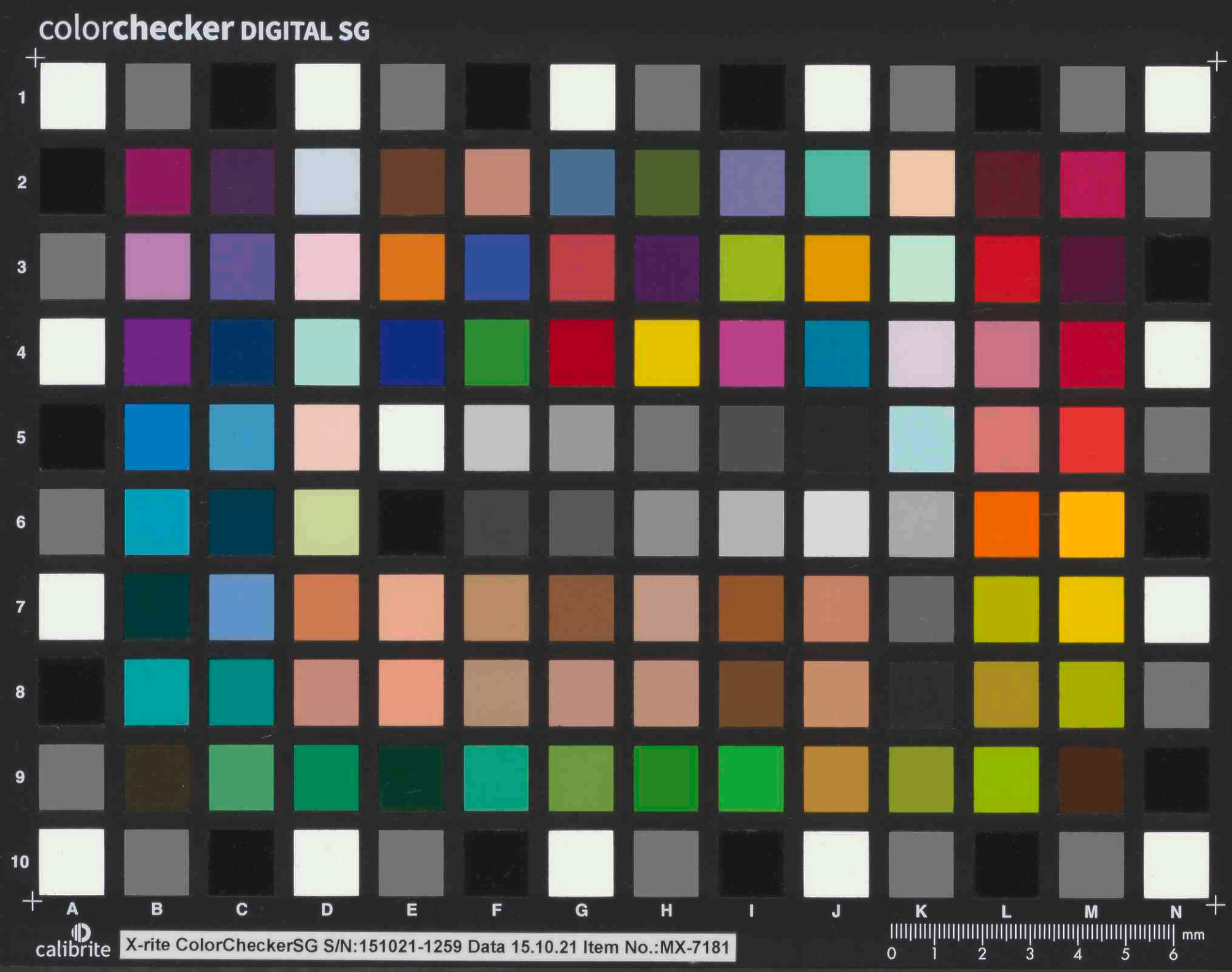
negligat q̄rere. nec abūciat cum offerk. ne ex merito ingtitudinis ab eo gr̄a elongek. assi/dua deuotio sp ei dz adesse sic̄ z q̄buslibet p ficere volēt̄by i religiōis ꝓtute. ¶ Et ipa tri plex est. Una ē iugis memoria dei añ oc'os cordis. p̄s. Prouidebā deū in ꝓspectu meo sp. Oculi mei sp ad dñm z̄c. In oi locor tpe sp dz hō studere deo intēdere. q̄si sit corā eo p mētis intuitū. Uñ solebāt dicere belyas z belizeꝰ. iij. Re. xviij. Uiuit dñs i cuꝰ ꝓspectu sto. Sicut em̄ angeli q̄cūq; mittāk. tñ a diui na ꝓtēplatiōe nō recedūt. ita hō ꝓtutis pro suo posse sp dei memoriā a suo corde non re moueat. Uñ si aliq̄n ꝓtigerit. semetipm ide redarguat. Bern̄. Dñe tpe q̄ de deo nō co gitas. puta te pdidisse. Nā z si, pfunde ñ pos sis cogitatōz tuā sp in ipm defigere meditā do. saltē memorādo cordis intuitū in eū di/rige. z̄cū dak oportunitas ipa memoria i me ditatōem seu orōem formek. sic̄ q̄ materiam formāde imagis secū circūfert vt cū habue rit oportunitatē. aliq̄d in ea sculpēdo opek. ¶ Alia est ꝓtinuū studiū deo placēdi. in oīm actiōe vl̄ locutōe vt sp q̄si in eiꝰ pñtia caueat vñ ei displiceat. z doleat si forte fecerit. z stu/deat in q̄ z qualit̄ ei possit magis placere. ij. Cor. v. Cōfidimꝰ siue absentes siue pñtes placere illi. Oīa em̄ nos manifestari oportz añ tribunal xp̄i. Semp enī dz religiosus se gerere q̄i in primo sit tribunali sūmi iudicis pśentādꝰ. Lu. xij. Estote pati qr q̄ bona non putatꝫ filiꝰ hois veniet. Oia nr̄a videt q̄ faci/mus. z si. nō obliuiscik bonoꝝ opm ad pmi andū ex diuturnitate tpis. ita nec maloꝝ ad puniendū nisi p pniam diluank. Eccl. xxviij. Cōtemnēs aiaz suā dr. Nemo circumspicit me quē vereor. delictoꝝ meoꝝ nō memora/bik altissimꝰ. z nō intelligit qm̄ oīa videt ocu lus eiꝰ z̄c. ¶ Tertia ē. oia agēda orōe saltem mētali p̄uenire. ad oīes euētꝰ orōe se pmu/nire oīa bn̄ficia gr̄arū actiōe, pseq̄. ac laude di uīa agēda petat a dño sibi salubr̄ik inspirari euentū dirigi ad salutꝫ pfectū. bn̄ficia auge/ri z pseruari. Sic̄ em̄ nauta, puidēs tēpesta tē festinat sepl̄ ingredi portū secuꝝ. ita religi osus ad orōis portū ꝓtinue ꝓfugiat vbi om nes piculoꝝ collisiōes euadat. z i oīb agen dis sp plꝰ orōi fidat q̄ꝫ pprie industrie vel la/bori. ij. Para'. xx. Cū ignoramꝰ q̄d agere de beamꝰ. ħ solū habemꝰ residui vt ad te oc'os nr̄os dirigamꝰ. vicz i orōne. p̄s. Sic̄ oculi ꝓuoꝝ i manib dñoꝝ suoꝝ z̄c. ¶ Dis igit̄ et alijs pēnis ecclesiastic⁹ seraph. i. plat⁹ i. Paal' dño sedēti sup solīū excelsum z eleuatū orna tus assistat. q̄ꝫ pmas duas sup caput eleuet medijs duab⁹ corp⁹ z pedes ꝓtegat. vltimis duab⁹ i latū z in altū volet. vt zelū eiꝰ nō būa ne laudis feruor deprmat. nec ꝓpassionē eius carnal' inclinet affectꝰ. sz sursum recta inten/tio sustollat. z fraterne caritatꝫ pietas i altū erigat, ppē retributiōez supnā. p̄s. Inclinaui cor meū ad faciēdas. z̄c. Patiētia ꝓfo z vita exēplaris ꝓtegāt eū a pturbatōnū iaculis. z a nuditate inopie meritoꝝ. q̄b q̄si armis de fendak. z q̄si sacris vestib⁹ adornek. Isaie. lij. Induere fortitudine t. syō. induere vestim̄ tis gl'ie tue. Circūspectiōe ꝓfo vbiq; circum uolet vidēdo q̄d z q̄liter sit agendū. z deuo tiōis studio q̄ sursum sūt q̄rat. vbi xp̄s est in dextera dei sedēs. sublimi volatu ad ipm ac cedēs. ¶ Licet aūt oīes q̄ p̄sunt aiab⁹ has ꝓtutes nō possint oēs equalit̄ hr̄e. tñ oīno necessariū ē eis aliquatenꝰ nō carere tā p fru ctu edificatōis illoꝝ q̄b p̄sunt q̄ꝫ pprie salutꝫ pfectu. Quilibet etiā religiosus q̄ seipm bz regere z de suūpsi⁹ regimīe rōem deo est red ditur⁹ i extremo examie. Dis alis z pennis q̄tū sibimet indiget dz adornari z in supna subleuari. vt sit feruēs i iusticia. cōpatiēs p/ximis, ꝓpter deū. patiēs i aduersis. bono ex/emplo alios edificās. circūspectꝰ in oīb⁹ z su per oīa deo p orōis studiū familiarit̄ adhe/rens. q̄ eū in oīb⁹ ꝓtegat dirigat z, pmoue at. z tandē ad celestia euolare faciat. Quod nobis p̄stare dignek Jesus xp̄s Amen.

¶ Finit tractatꝰ sancti Bonauenture de sex alis Seraphin.

¶ Finiunt tractatus q̄plurimi sancti Bo nauenture de volumine secūde partis. Im pressi Argētine Anno dñi. M.cccc.xcv. Fi niti sexta feria ante festum sancti Thome apostoli.

20622 b

colorchecker DIGITAL SG
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
calibrite
X-rite ColorCheckerSG S/N:151021-1259 Data 15.10.21 Item No.:MX-7181
mm
0
1
2
3
4
5
6